فهرست باب ل فصل

باب الهمزه	٢
باب الباء	٧١
باب التاء	٢٨٩
باب الثاء	٣٣٥
باب الجيم	٣٧١
باب الحاء	٤٥٤
باب الخاء	٥٣٤
باب الدال	٥٦٦
باب الذال	٧١٩
باب الراء	٧٤٢

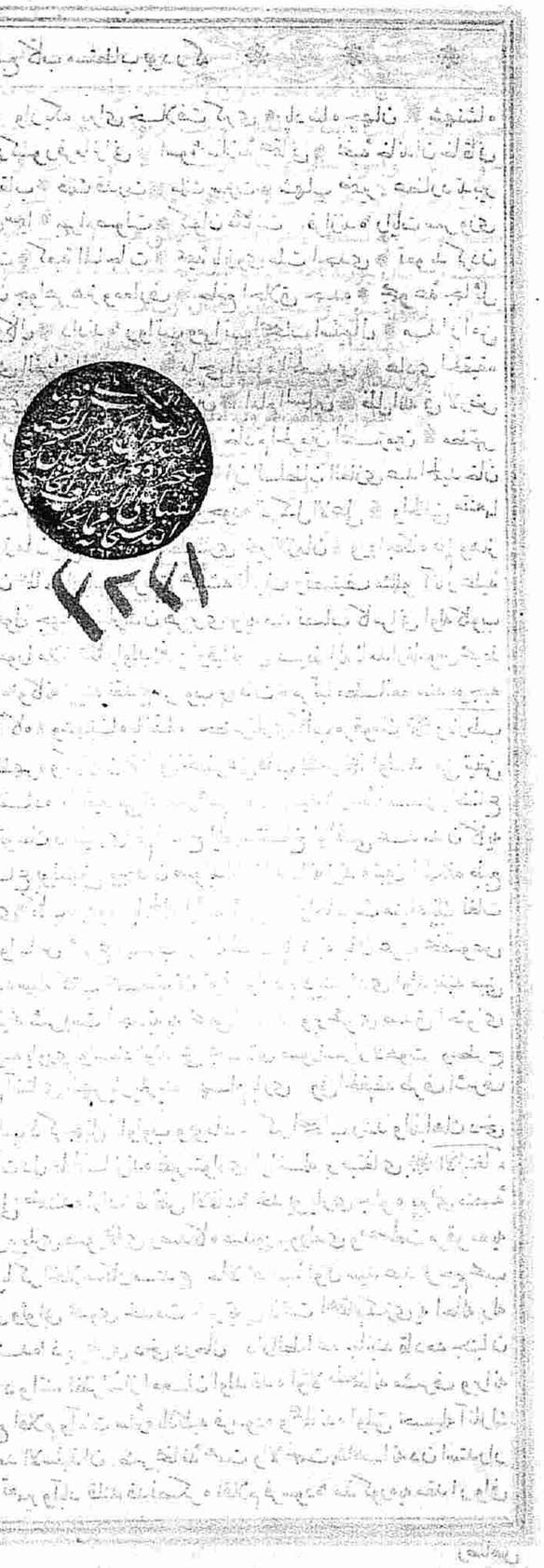

٣٢٣١

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Esat ek
Yeni Kayıt No:
Eski Kayıt No: 3231

سبب طبع كتاب مستطاب بودر كه

چون ❁ حالا ❁ اورنك آراى سلطنت عظمى ❁ واريكه پيراى خلافت كبرى ❁ پادشاه جهان ❁ شهنشاه
كيتى ستان ❁ سرور سرير جهانبانى ❁ داور كشور فرمانرانى ❁ اسوهٔ سلالهٔ عثمانى ❁ نخبهٔ خاندان خاقانى
خدايكان فرخنده جناب ❁ خداوند همايون القاب ❁ فلك قدرت ❁ ملك سيرت ❁ شهاب ضمير ❁ عطارد تدبير
قمر پيكر ❁ زهره منظر ❁ خورشيد لقا ❁ مشترى سيما ❁ بهرام صولت ❁ كيوان مكانت فرازندهٔ رايات سرورى
فروزندهٔ مشكاة دين پيغمبرى ❁ قبلة الحاجات ❁ كعبة المناجات ❁ تميمهٔ بازوى ملت احمدى ❁ تعويذ كردن
شريعت محمدى ❁ كامل وعالم وعارف ❁ كان جواهر هنر ومعارف ❁ جامع اخلاق حميده ❁ مجموعهٔ جمائل
شمائل پسنديده ❁ دانندهٔ مقادير ارباب علم وكمال ❁ دادندهٔ رواتب ومراتب اصحاب استيهال ❁ مدار امن
وامان عالم ❁ ملاك ممالك وملل وامم ❁ حامى الغزاة الموحدين ❁ ماحى البغاة الملحدين ❁ هادى الحقيقه
مهدى الطريقه ❁ محمدى الخليقه ❁ محمودى السليقه ❁ امير المؤمنين ❁ امام المسلمين ❁ ظل الله فى الارض
خليفة رسوله القائم بالنفل والفرض ❁ سلطان البرين خاقان البحرين ❁ خادم الحرمين المحترمين ❁ مطهر
البلدين المكرمين ❁ السلطان ابن السلطان ❁ السلطان الغازى محمود خان ❁ ابن السلطان الغازى عبد الحميد خان
ايد الله تعالى معالم دولته ❁ وشيد دعايم سلطنته ❁ وجعل الدهر مغتنما بوجوده الاكمل الاعلى ❁ والخلق متنعما
بجوده الاشمل الاوفى ❁ افندمز حضرتلرينك زمان يمن اقتران سلطنتلرى خير الازمان ❁ ورواجكاه علم وهنر
وعرفان اولمغله مايه دار بضاعهٔ حيثيت اولان علماء وارباب معرفت همبشه تأليف وتصنيف مثللو آثار عليهٔ
علميه ابرازينه مبادرت ايلدكجه عوارف عالمشمول جهانبانيلرندن هر برى وايه مند نصاب كامرانى اوله كلوب
بو ملابسه ايله حالا طبع وتمثيلى خصوصنه مأمورا ملازمتكار اولديغمز اوقيانوس بسيط ايله نامدار قاموس محيط
ترجمه سى بوندن اقدم دركاه فلك دستكاه ملوكانه لرينه تقديم اولنوب برمدت ❁ مرتبا مطالعه سنه توجيه
باصرهٔ امعان ودقت بيورلدقده اول پادشاه آكاه ❁ وشهنشاه با انتباه حضرتلرى كتاب مرقومك ❁ ولا رطب
ولا يابس الا فى كتاب مبين ❁ سر جامعيتنه مظهر ❁ وكنز رمز ❁ ولا خطر على قلب بشر ❁ اولديغنى تيقن
ونفس قاموسدن بر مادهٔ نك كما هو حقها ❁ استفاده واستيفاسى تقاصر همم سبيله رسيدهٔ رتبهٔ تعذر وامتناع
اولديغى كذلك ترجمه سى اولان اشبو اوقيانوسك دستيارىٔ قلم نساخ ايله استنساخ اولنمسى عدمدن كنايه
قلت اهل كتابه حسبيله درجهٔ ندرت وانقطاع بولديغى وجدان صوابدان شاهانه لرنده تبين ايلمكله طبع
وتمثيل برله نسخ كثيره سنك تحصيل واعدادى ❁ كتاب مرقوم بالجمله آيات شريفه واحاديث منيفه نك لغات
واستعمالاتنه دائر حقايق ودقايق حاوى واساس شرع مهذب اولان لسان پاكيزه بيان عربه مخصوص
لهجهٔ جلائل ورقائق محتوى اولمق ملابسه سيله كتب محمديه نك توفير وازديادينه بادى اولديغنه مبنى
التشبث بالسبب هو التشبث بالمسبب ❁ تمسكيله شريعت احمديه يه محض امداد وبر فحواى صدق احتواى
تعاونوا على البر والتقوى ❁ عامهٔ طلاب علومه ياورى واسعاد اولديغى مجلاى صور اسرار لاهوت ومطرح
اشعهٔ انوار ملكوت اولان ضمير منير حقايق آشناى شهريار يلرينه الهام بارى وفى الحقيقه طرف اشرف
ملوكانه لرينه موجب اجر جزيل ومستجلب ذكر جميل اولوب وبو مادهٔ اكثر اصحاب رشد وانتباهك دخى
صميمى مطلوب ودلخواهلرى اولديغى مرأت دل عالمنما لرنده غير متوارى اولمغله بر مبتغاى ❁ الا ابتغاء
وجه ربه الاعلى ❁ كتاب مرقومك طبع وتمثيلى ضمننده ارادهٔ فائض الافادهٔ خديويلرى جلوه پيراى منصهٔ
ظهور واولبابده مثال واجب الامتثال خسرويلرى صورتنماى رصدكاه صدور بيورلدى ومصلحت مرقومه يه
خدمهٔ دولت عليه لرندن بو بندهٔ قديم وچاكر اخلاصكار مستديم حالا محاسبهٔ اول سيد عبد الرحيم محب
قوللرى اختيار واول دنيوى واخروى اجر وثوابى محتوى خدمت خيريه يى ذمت اهتمام كمترى يه احاله برله
مظهر امتياز واعتبار بيورديلر بنا برين بندهٔ ديرينلرى دخى درحال دار الطباعه جانبنه قادمه جنبان
استعجال اولوب طبعخانه يه وبالجمله اقلام وادواتنه نظر انداز امعان اولدقده اولا طبعخانه مشرف ويرانه
اولمغله تجديد كونه تعميرى الزم وثانيا جميع اقلام وآلات سائره بالكليه فرسوده وعملمانده اولمق حسبيله آنلرك
دخى تجديد وتعميرلرى اهم اولديغنه مبنى بعد الاستيذان ضربخانهٔ همت والا نهمت شاهانه دن استدرار
نقد عنايت اولنه رق طبعخانهٔ خرابه نهاد تعمير وآباد قلندقدنصكره اقلام فرسودهٔ مذكوره يه مقدار وافى

رصاص

رصاص انضماميله ازسر نو ذوب وتصويغ وچرخلرك وسائر ادواتك دخى تعميرلرينه سعى بليغ اولنوب وخرابىٔ
طبعخانه سبيله عامهٔ عمله وخدمه لرى پراكنده اولمغين اطرافدن جلب اولنه رق مهما امكن اسباب لازمه سى
صورتيافتهٔ ترتيب ونظام اولمغله برموجب فرمودهٔ حضرت پادشاه انام كتاب مرقومك طبع وتمثيلنه بسمله
خوان ابتدا وبعونه تعالى بو اثناده رسيدهٔ حد انتها اولدى واهم امور طبع اولان تصحيح خصوصنده مترجم
كتابك دخى كل يوم هر صحيفه نك تصحيح وتنقيحنده نظر دقت وامعانلرى دركار اولمغله بتوفيقه تعالى كتب
مطبوعهٔ سائره يه نسبتله راست ودرست اولمق هرچند اغلب ملحوظ ايسه ده انشاالله الرحمن شرفيافتهٔ نكاه
شهنشاه جهان بيورلدقده حسب البشريه وقوعياب اولان قصور وكسور سرپوش عفو وعنايت كريمانه برله
مستور بيورلمق مسئول ومستدعادر همان رب مستعان حضرتلرى ولى نعم عالميان روح بدن اهل ايمان اولان
پادشاه جهانپناه وشهنشاه فلك باركاه افندمز حضرتلرينك وجود عالمسود همايونلرين اخطار
واكدار كردوندن مأمون وعمر واقبال وشوكت وفر واجلال ومنقبت روز افزونلرين
خلود ودوامه مقرون ايلديكى حالده درارىٔ ذرارىٔ خورشيد لقالريله دائما ديدهٔ
دل وجانلرنى روشنا وهميشه خاطر فاخر ملوكانه لرنى لبريز سرور وصفا
ايدوب سايهٔ حمايتوايهٔ شاهانه لرنده عامهٔ عباد وبلادى آسوده
ومعمور وكافهٔ ارباب علم وحيثيت واستعدادى رواتب
عطاياى عليه ومراتب سناياى بهيهٔ داورانه لريله
ممنون ومسرور ايليه آمين ❁ آمين
آمين لا ارضى بواحدة ❁ حتى
اضيف اليها
الف آمينا

م م
م

اسبح الله واقدسه ✻ واستمحه التوفيق والتمسه ✻ حامداله جل ثناؤه وهو المحمود فی کل اللسان ✻ وعائذا به وعابدا
لحضرته جم عطاؤه وهو المعبود علی الحقیقة فی جمیع الملل والادیان وهو الجواد المنان الذی قلمس جوده کقاموس
وجوده متفسح عن ساحل امکان البیان لایجری فیه فلك القلم ولایجتری علی عوم حومته سباحة بنان العقل والاذعان
مجاری الانفاس منسدة عن احصاء حصاة ساهرة آلائه ومساری سفائن مدرکات الاکیاس منصدة عن جواز المجاز
من معبر تعبیر نعمائه فاعظم شانه ومافخم سلطانه ومصلیا علی النبی الهادی الامین الذی انزل علیه القرآن بلسان
عربی مبین فانطق عن الهوی وماضل وماغوی وبه مناطق نواطق المعارضین قدانطوی وانشق شقة لواء
المترفعین المعترضین ثم التوی وانخرقت اشداق البلغاء المنشدقین وانفلقت اکباد النبغاء المفلقین فاقروا بعد
ماصروا باتما هو لبس الاوحی یوحی وهو نقطة دائرة الکون والمکان وکعبة زائرة حریم الوجود والامکان ملیك
ملك لولاك سلطان سریر وماارسلناك محرم لسر سرادق اوادنی حاوعلی فحوای مسئلة ماوحی نبی تنبیل نبیه بسیم
صفی اصیل وجیه وسیم محمد المحمود الممدوح السیر مبتدأ مؤخر مقدم الخبر وهو الذی لاتسع نعوت کمالاته حوصلة
الارقام ولوان مافی الارض من شجرة اقلام ومسلما علی آله الکرام وصحبه اصحاب المجد والاحترام الذینهم حماة الملة
الزهراء وهداة الطریقة الحقیقة البیضاء وفراس میادین الدین المبین وحراس شوارع الشرع المستبین وداعیا
لجانب الخلیفة علی الحقیقة کریم الخلیقة وطیب السلیقة وهو السلطان الاعظم والخاقان الاکرم مالك رقاب الامم
ساحب اذیال الشوکة والحشم الذی بیداقتداره مقالید الزمان وفی کف کفایته ازمة مصالح نوع الانسان ماحی آثار
ظلام الظلم والعدوان حامی حوزة الاسلام عن غمام غموم الجور والطغیان المجاهد المجتهد فی امر الدین الغازی
فی سبیل الله الغاذی لنفوس المرابطین قامع ارومة الکفرة قالع جرثومة الخوارج والفجرة فاتح الحرمین المحترمین
مطهر البلدین المکرمین سناء الدولة المحمدیه ضیاء الملة الاحمدیه سیدة الاسلام ونیر الایام سیف الله المسلول علی اعدائه
وغیث الرحمة المستغاث المبعوث لمصالح عباده من اولیائه وهو ولی نعم العالم بل انه عالم النعم مبسوط لعامة الامم عالم یامل
یحب العلماء فاضل کامل یربی الفضلاء والعرفاء ماجت بشرطة عنایته عیالم العلوم وراجت بتعهد عاطفته
بضایع المنطوق والمفهوم جبل جودی فی الجود والسخاء ساحب سحب نسیان علی نیسان فی الاحسان والعطاء لناظمه

خلیفة کاسمه الممدوح محمود — سر الخلافة حقا فیه موجود
فلیس لی حد تعریف حقیقته — فهل یری من یقول الروح محدود

خلد الله تعالی ایام دولته امدا مدیدا وصیر سیفه وسنانه لمعبر الکفر والطغیان سدا سدیدا وجعل اعداد عمره واقباله

عن

عن حد العد والاحصاء بعیدا وکل لیالیه من التمن والجذلان قدرا وجمیع ایامه عیدا سعیدا فاصبح مصباح صباح
شوکته وعلائه سراجا منیرا وظل وجه اعدائه من کآبة النکایة والنکایة عبوسا قطریرا امابعد اشبوشنای لجلج
وخطاوآشنای فن هوس وهوایعنی ابوالکمال السیداحمد عاصم عصمه الله تعالی عن کواصم القواصم پیش ازین
سوق سائقة توفیق هادی المضلین ایله زبان فارسیده قاموس الیجم ایله موسوم ومعلم اولان برهان قاطع نام کتاب
جامعك ترجمه سی خصوصنه اعمال رأس المال سعی واهتمام وبعد تیسیر الختام تبیان نافع در ترجمهٔ برهان قاطع
اسمیله بنام وتقدیم کرده حضور شهریار جنتمقام اولمشیدی شاه مشارالیه اسبغ الله رحمته علیه حضرتلری دخی
تکثیر نسخ وسیله سیله توفیر منافع قصدینه مبنی طبع وتمثیلی خصوصنه امر واقدام وایسر ایامده همت مالا کلامله
رسیدهٔ حد انجام اولوب اولوجهله کافهٔ ممالك اسلامیه یه نسخه لری منتشر وشایع وبالجمله طلاب وکتابه ضیافت عامه
وبارعام نعمت تامه اولمغین الی هذا الآن اول سماط مبسوط احساندن توالله خورمنافع اولنلرك اذکار یهیه وادعیهٔ
خیریه لرندن دمبدم روح پرفتوحلری شادوخرم اولمقده در بعد برههٔ من الایام بوکینهٔ کمنام رشتهٔ برکردنم افکنده
دوست میکشد هرجا که خاطر خواه اوست کشاکشیله شیروسقرعربستان وبرزمان مصروشام وحلب اقلیملرنده
جولان ایدوب اول میانه ده دعوت روحانیهٔ ابراهیمیه یه علی نبینا وعلیه الصلوات الوفیه لبیك زن اجابت وبرمدت
جامهٔ حرم صفت اول آشیانهٔ سروش آستانه ده ایواکزین اقامت اولدیغمز خلال بی اختلاله صفای بال
ونقای حاله قرع مروهٔ عبودیت ومیل مسعا کبی قیام مقام ضراعت ایده رك قبلهٔ حاجاته توجه واستقبال واستنابهٔ
شئون ماضی وحاله مقارن میراب رحمت آسا کردنفراز تسلیم وابتهال وچاه زمزم مثال دهنکشای نیاز وسئوال اوله رق
استنزال موادرحمت واستدرار غیوث فیض ورأفت اثارنده ندیدونظیری نادیده وموائد فوائدی مدیده وغیرعدیده
براثر جلیل و باقی قلان بوقبیله ده برخوش صدا ایمش نداسنجه موجب بقای نام ودا سنکش دهربی دوام
اولدقدنصکره ذکر بالخیر ایله مستوجب استرحام اوله جق بریاد کار جمیل رجاسی امامهٔ سبحهٔ استدعامز
اولدقچه خارق عاده تفصیلی اطنابه سردادهٔ ترجمهٔ قاموس محیط تعبیر معنویسیله سرکوش سرّی سامعه زد روح
ومرأت ملهمهٔ فوأددده معانیٔ متجسمه کبی صور نمای سنوح اولمقدن خالی اولزایدی رفته رفته رطوبت
کاغدنشاف آسا اطراف صحایف حواس وقوایه ساری وجسته جسته ماهیت ثابته کبی پذیرای تعین اضطراری
اولدی کرچه برفحوای صاحب الدارادری بمافیها خانهٔ خلل آباد استعداد نهاد مرده ملك موجود فقیرانه مزاولان
اثاث ورثاث ملکه وبضاعت سنجیدهٔ میزان اعتبار وکشیدهٔ معیار تخمین واختیارمزاولغله این الثریامن ید المتناول
تباعدی بورسمه خلجان وهیجاندن تقاعدی ایماایده رك لطمه زن دهان آیاوعجبا ولسان زمان دخی توازیکاوتمنای
وصل اوهیهات لجابحبت خورشید میرسد ذرات سر زنشیله کریبانکرای لعل وعسی اولورایدی والحاصل
بوساحل نشین بی بهرکیٔ صناعته نسبت اول عباب قعرنایابده دستیازیٔ سباحت غیرمقدور واقبال مدبرفطری
وثروت مفلس طبیعی کبی حیز امکاندن دور اولوب لکن اشتال این زقدرت یزدان بعید نیست تسلیه سنجه
پرتوداد خدایه قابلیت ومایه غیرمشروط واشکال باهرة الاشکال امور معضله سر پنجهٔ قدرت قاهرهٔ ربانیده
مأسور ومضبوط اولمغله حقیقت کترانمده خلق جدید استعداد وایداع قوت نوایجاد برله یوامر دشوارنما
اسهل من شرب الماأوله جغنی دخی عقل فعال دمبدم بال پر بلباله تلقین والهام وناطقهٔ قدیسبتله تبیین وافهام
ایدرایدی وماذلك علی الله بعزیز وقتاکه مدینهٔ منوره یه علی ساکنها الصلوات المزهره عود وارتحال وخاك پاك
تابناك روضهٔ مطهره دیدهٔ مسکنت وابتهاله اکتحال اولندقده بعض نجبای عباد ارشادیله رعایت سنت سنیهٔ
استحاره اولنمغله بعض مرتبه اشارهٔ موجب البشاره تجلیسی معنای سانحهٔ معهوده یی تأکید ومبنای فاتحهٔ
مسروده یی تشیید ایلمشیدی بعدقضاء الوطر جاذبهٔ قسمت مقدرایله سارع شارع آستانهٔ سعادت اثر اولوب
غب الورود بعض اعزهٔ ذوی الاحترامه اشمام شمامهٔ شیوهٔ مشهود اولندقده این حالت ازبدایع قدرت غریب
نیست مسهله سنی ایرادایله تسهیل اسباب معدات وتنسیق ادوات مهمات خصوصنی ارائت وانباومن صمم العزیمة
ساعده التوفیق وعاضده التلفیق مساعده سنی ایماایده رك تشویق واغرا ایلمریله هادی السبل درکاهنه توکل
وسلطان الرسل روحانیتنه توسل برله نیت خالصه وعزیمت صادقه یه مقرون حسبة لله تعالی بیك ایکیوزیکرمی سنه سنك
رمضان شریفی غرهسی کونکده اول بحر بیکرانه کشتی ران ابتدار واعتنا یعنی قاموس محیطك ترجمهٔ مصممه سنه
بسمله کش شروع وابتدا اولنوب بحکمته تعالی حوزهٔ قلمدن بیرون وحیطهٔ رقمدن افزون لاینقطع تصادم
امواج موانع وتزاحم افواج روادع تحدث وتکوندن خالی اولمزایدی بااین همه یارئ حضرت بازی ایله بازوی

اقدام عارضهٔ فتور ورخاوتدن مصون ونیروی اهتمام شائبهٔ کسل وملالتدن مأمون اولوب پنج ساله قریب
ولوج شامدن بلوج بامه ومطلع شفقدن مقطع فلقه‌دك مانند قضایای متصله بی سکتهٔ تراخی وفاصله صرف
همت بیهمتا وافراغ مساعیٔ وسع وسیعة الانحاء ایده رك الحمد لله تعالی اشبو ایکیوز یکرمی بش سنه‌سی
ذی القعده سنك لیلهٔ بدرنده رسیدهٔ درجهٔ حسن انتها اولمغله الاوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط
اسمیله مسما اولدی وچون علوم عربیه جملهٔ آداب شعائر شرعیه‌یی مشتمل وکافهٔ اسرار نوامیس وضعیهٔ الهیه‌یی
متکفل اولوب حریم کعبهٔ حصولنه وصول وولوج ره تیمایئ یتماء لغت عربه موقوف وشرفات غرفات معرفتنه
اشراف وعروج اول زبان مهذبله صورتپذیر اولدیغی معلوم عامهٔ اهل وقوفدر والحالة هذه کتاب قاموس
بلامبالغه کافهٔ لغات عربیه‌یی حاوی وقاطبهٔ امثال واستعمالات ادبیه‌یی محتوی اولدیغی لاعطر بعد عروس
فایحه سنجه بالجمله اصحاب حس وشعوره محسوسدر مؤلف مرحومك دیباجه‌ده تصریحی اوزره التمش جلد
اصل جامعك خلاصه وصفوه‌سی وایکی بیك عدد کتب عربیه‌نك صریح ونقاوه‌سی اولوب ورسیدهٔ رتبهٔ اعجاز افراط
قصر وایجاز وضیق عباره وجزؤلایتجزی مثابه‌سنده لمحه واشاره‌لری والحاصل دانهٔ خردله کرهٔ عالم کنجیده
وحوصلهٔ قطره‌یه عنصر آب آکیده اولمق مسئله‌سنی مذکر برمعنا اولدیغی مطالعه کذارانه مستغن عن الانهادر دریوز
اللی سنه‌یی متجاوزدر که الی الان اساتذهٔ پیشین وجهابذهٔ دیریندن برصاحب فضل وبیان کتاب مرقومك ترجمه‌سی
خصوصنه تصدی واول خطهٔ خطیره‌یه پای افراز عزم وتعدی ایلمدی لدی التحریر سرآوردهٔ طبع حقیر اولان اشبو

جرّ عنی بجرعة باقیة — من فضل ذاك المجلس الفاخر
فقلت سؤرا قال لی اشرب وقل — کم ترك الاول للآخر

تضمینی اوزره بمنه تعالی محضا توفیق ربانی وتوفیق یزدانیله اول نعمت عظیمه وفیاضهٔ جسیمه ایله بو بنده‌لری
بهره‌مند ومقدما برهان قاطع وبودفعه قاموس محیط ترجمه‌لرینه مظهریتله لغت عرب وعجم ملکتنك فتح وتسخیری
نصیب عبد مستمند اولدی ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء وبو اثر شریف وکتاب منیف محض موهبهٔ
رب لطیف اولدیغی امر مقرر وبخصوصه علم حدیث وتفسیره عین عون اولمغله شرع مطهره مظاهرتی کالشمس
فی الظواهر اظهردر بوملابسه‌یه مبنی دائما ظل ظلیل عاطفت شاهانه‌لرنده آسودهٔ آسیب روزکار والوان نعم
والطاف پادشاهانه‌لریله دلسیر وبرخوردار اولدیغمز حالا اریکه آرای خلافت عظما واورنك پیرای سلطنت کبرا اولان
شهریار عالم وشهنشاه اکرم افندمز حضرتلرینك حسنات ایام سعیده‌لرندن معدود بلکه حسنهٔ مجسمهٔ زمان بهبود
خسروانه‌لری اولدیغی وارستهٔ قیود شهود اولمغله انشاء الله الرحمن مجلای فیوضات غیبیه وملهمهٔ شئونات
قدسیه اولان قلب انورشاهی وضمیر صفاپرور پادشاهیلرینه صورت طبع وتمثیلی باالهام الهی رونمون واولوجهله
طلاب شریعته بسط سماط مکرمت روزافزون بیورملری مانند اوراد صبح ومسا همیشه عامهٔ اسلامیانك مسئول
ومستدعالریدر ولیل ونهار مستغرق تیار عنایت علیه‌لری اولدیغمزه متشکرا اسم سامیٔ خسروانه‌لری دیباجهٔ
پرابتهاج بلکه کتاب مستطابه سرتاج قلنمغله نام نامیٔ شاهانه‌لری صفحهٔ بقاء ودوامه قید وادراج اولندی علی الحقیقه
اول اکرم خلیقه برخلیفهٔ اعظم درکه مسند مشید خلافت ومرکز ممهد سلطنت وجود محمود وعنصر
مسعودلریله رشك علیین وغبطه کاه عرش برین اولدقلری هنکام خجسته انجامدنبرو اقصای مطالب ودلخواهلری
لوای کلمة اللهی اعلا وقصارای مقاصد دل آکاهلری احکام شریعت غرایی احکام واجرا واقدم کافهٔ اجتهادلری
غزا وجهاد واهم قاطبهٔ اراده وارتیادلری تأمین وترویج عباد وعمدهٔ افکار صائبه‌لری قطع بنیان کفر وعناد
وزبدهٔ اذکار صادقه‌لری رفع شوائب شر وفساد ایلمکدر وبرسلطان رفیع الشان ومنیع العنواندرکه شرفهٔ عرش
رفعتلرینه رسایئ کمند خیال محض وهم وخیال محال وفراز طاقدیس جاه وجلالتلرینه حرمان درك وتقرب
حسرتیله عقل فعال پیچیدهٔ عقال انفعالدر وبرقهرمان صف شکن ودشمن فکندرکه رمح خطارلری همواره
میانهٔ جان دشمنانده خاطرهٔ درون کبی جائل وتیرخارا کذارلری جکرکاه اعداء وبدخواهانه قسمت ازلیه اولمغله
همیشه سهم صائب کبی واصل اولمقده‌در اکر درکاه فلك بارکاه خسرویلرینه جمشید پیشدادی رهیاب ادراك
ومثول اولیدی البته جامنی کجکول جر وسئوال ایلرایدی وکاووس کیانی دیوانخانهٔ کردون اشتباه داوریلرنده
مهتر کوس زن اولمق امنیه سنه کوکسی کورلمکله دسته چوب تحسر ایله سینه سن دوکرایدی

شه شاهان جهان حضرت سلطان محمود — که درش پادشهانراست همه جای سجود
غزنوی میشد اکر عهده رسای عهدش — چوایاز از خصکیٔ در درکاهش بود

سماك

سماك رامح سلاحدارلغی هواسیله حالا بحر خضرای فلکده سمك وار مضطرب وبیقرار وبرجیس فضائل انیس
دار السلطنهٔ سنیه‌لری قضاسنه درر یاخود درّ مکنون کتابلرندن امتحان داعیه‌سیله طرف جناب فتوی پناهی‌یه
بالتوسل مشتری وطلبکار وماه تابدار اظهار ماهیتیله رکاب مستطابلرنده التون اسکفلی پیك دوان اولمغی جویان
وعطارد معارفشعار دیوان سپهر ایوانلرنده کاتب السر یاخود وقعه نویس اولمق خلیاسیله خامه کبی پویان اولمقده‌در
فی الواقع عامهٔ عالمیانه ظاهر وساطعدرکه اول شهریار کریم الشمائل جامع محسنات اخلاق وخصائل ومجمع اشتات
کمالات وفضائل اولوب علم وهنر ومعرفت وتقید احکام شریعت ودیانت وامانت وخط وقلم وکتابت خصوصا
بحر بلاغتده اجرا ایلدکلری جواریٔ منشأت ترسل وانشاء ایسه نفایس تفاریق بدیعیه ایله مشحون وفقرات
براعت آیات منثورهٔ متلالیاتی برفحوای اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا درر درّی ضیانمون اولمغله فن آشنایان
فصاحته لکنت فرمای حیرت اولمقده‌در وفن فروسیت وشهسواری وشیوهٔ جریدبازی ونیزه کذاری وتفنك
اندازی وتیغ پردازی ولطف وعطا وکرم ورأفت وسخا ورشد ورویت ودربت ودرایت وعقل کامل
وذهن وذکاء شامل وقدردانیٔ ارباب علم وکمال وعیار آشنایئ اصحاب فضل ومقال والحاصل مکارم خصال
ومحامد سجایاء وفعالده دورهوشنکدنبرو سلاطین سالفه‌ده عدیلی عدیم الورود وتواریخ سابقه‌ده نظیر وجودی
ناموجوددر اول پادشاه اسلام وظل الله علی الانام خلیفهٔ بی خلاف خدیو مملکت عدل وانصاف اجل ملوك
عالم افضل سلاطین امم شهریار کردونتخت تاجدار پیردانش وجوانبخت فریدهٔ صدف جهانبانی کزیدهٔ
نسل نبیل خاقانی تمیمهٔ بازوی ملت بیضاء تعویذ کردن شریعت سمحاء الغازی فی سبیل الله المجاهد لاعلاء
لواء کلمة الاله فاتح البلدین خادم الحرمین مسخر حصن بلغراد مخلص دار الجهاد عن استیلاء اهل الکفر والعناد
ناظم الممالك حاسم عروق القطاع عن الطرق والمسالك السلطان ابن السلطان الغازی العدلی محمود خان
ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان ادام الله وجوده وابقاه ووفقه لما یریده ویتمناه حضرتلرینك الی هذا الأن
ابراز بیوردقلری مأثر جلیله ومفاخر جمیله بیکانهٔ حد وپایان وهر بری برشهنامهٔ منقبت عنوان اولمغه شایاندر
همان جناب مجیب الدعوات ومفیض الحاجات جل شانه ودل برهانه اول پادشاه بیهمتا وشهریار جهانکشا
حضرتلرینك باعث آسایش اکوان ومورث آرامش عالمیان اولان سایهٔ هما پایهٔ همایونلرینی مانند ظل طوبا مدید
ویمن وسعادت واقبال وبخت وفیروزی واجلال روزافزونلرینی مثال نعیم جنة المأوی مزید برمزید ایلدیکی حالده
شانهٔ تدبیر زود تأثیرلریله کیسوی مجعد احوال جهانی تسریح ودائما فوز ونصرت وامن وامان وراحتله سرجملهٔ
اسلامیانی تنشیط وتفریح ووجود عالمسود شاهانه‌لرنی سریر سلطنتده الی یوم القیام قائم ونیر فر وشوکت پادشاهانه‌لرینی
بیت الشرف سعد ومیمنتده پاینده ودائم ایدوب دستخوش جنان وشمامهٔ دل وجانلری اولان شهزادکان نجابت
نشانلرنی همیشه طول عمر وعافیتله احداث کردوندن محفوظ وعین وقایهٔ صمدانیله ملحوظ وصبح ومسا
دیدار ضیامدار خجسته لقالریله دیدهٔ جهاندیدهٔ داوریلرنی روشنا وطبع مکارمنبع خدیویلرینی پرصفا
واکسیر عجیب التأثیر نظر عنایت پرور کریمانه‌لرینی زمرهٔ علماء وفرقهٔ فضلاء حقلرنده تسویغ
وارزان وقدر وحیثیتلرینه حرمت ورعایتلرینی کما کان مستمر وجاودان ایلیه اللهم ادم
دعة الاسلام بادامة ذاته ذی العز والاحترام وانم عیون الانام بایقاظ سیف سطوته
الحسام علی مر اللیالی والایام واجعل التوفیق مقارنا له فی جمیع
حرکاته وسکناته والفوز والنصر تابعا لارائه
ومتابعا لرایاته آمین ثم آمین بحرمة خاتم
الانبیاء والمرسلین

م م
م

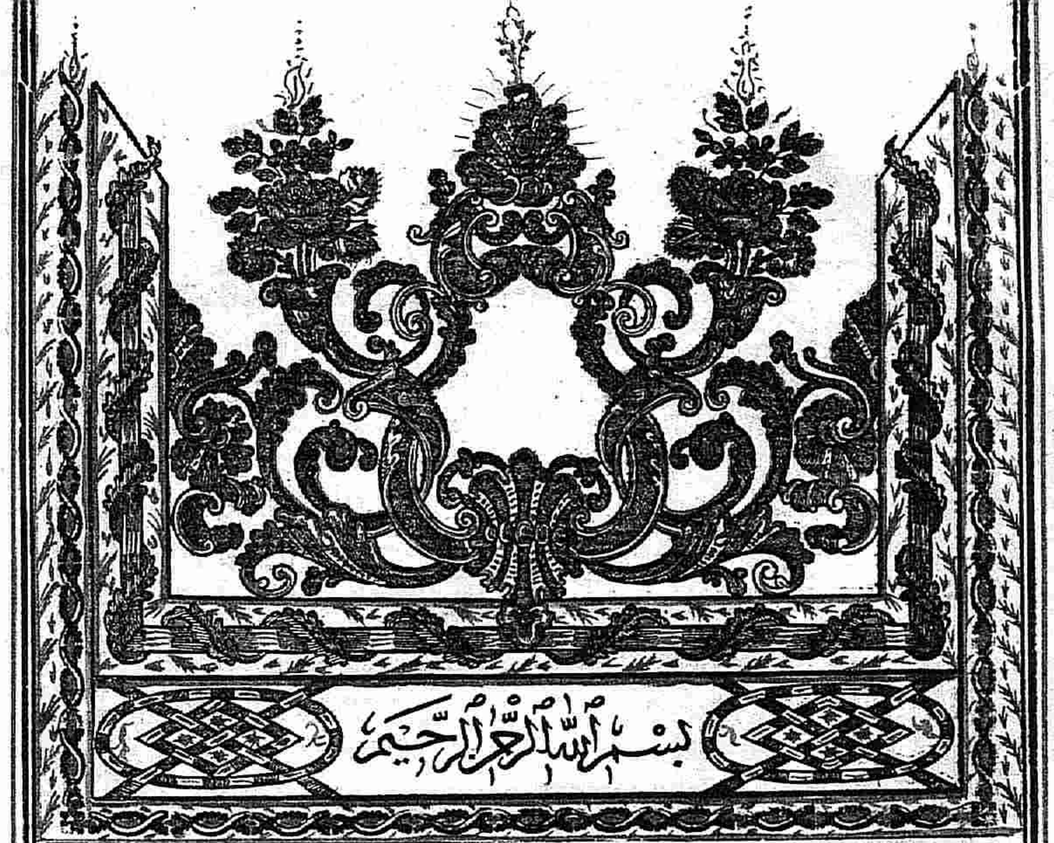
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى شرح صدرى لشرح ديباجة القاموس * والصلوة والسلام على المصطفى الذى انزل عليه الناموس
وعلى آله وصحبه ذوى نفايس النفوس * ما غردت عنادل الاقلام على ايك السطور فى رياض الطروس * اما بعد
معلوم اصحاب فهم ومدركه ديباجهٔ قاموس خليج اوقيانوس اولان بحر هر مز مثال * اجناس جواهر زواهر ايله ما لا مال
وغواص فكر واندیشه يه قعر وغورينه وصول ممتنع الاحتمال مشابه سنده اولوب الفاظ وعبارانده مندمج * وفقرات
وسجعانده مندرج اولان حسن انسجام * ولطف جزالت وسلاست وانتظام * وفنون محسنات * وصنوف مزينات
ومبينات واستعارات وترصيعات ومعانئ بديعة البيان ومبانئ متينة الاركان * وصنايع عربيه * ورواييع ادبيه
وانواع فصاحت واصناف بلاغت بالجمله شناور دريای علم وفضيلت عندنده روشنا وترجمه سى خصوصى
مقامات حريرى ترجمه سى كبى اهدار اصل اصيل اوله جغى ارباب نهايه مستغن عن الانهادر بنابران ديباجهٔ
مرقومه نك ترجمه سى امرى استهجان ومفيد ومضبوط وموجز ومربوط شرح اولمسى سنجيدهٔ ميزان استحسان
اولمغله وجه مذكور اوزره ملخص ومخلص اشبو شرح دلكشا متوكلا على الله تعالى ترقيم واملا وهر فقره نك
متضمن اولديغى صنايعى قردافردا ايضاح وتطبيق وتصريح وتحقيق ايلك دخى اطناب واملالى موجب اولمغله
بعض اهمنه تلميح وتلويحله اكتفا اولندى وقبل الشروع مؤلف اصل اصيل فاضل فاقد العديل عليه رحمة
الرب الجليل حضرتلرينك تراجم احوالى عصرينك فريدى اولان شارح قاموس السيد مرتضى الزبيدى مرحومك
تحرير وبيانى موجبنجه بو محلده رسم وترقيمى جسبان وموافق وجدان اولمغله اول ميداندە يكران كلك سريع
الجريانه ارخاى عنان قلندى خفى اوليه كه مؤلف عليه الرحمه حضرتلرينك كنيه لرى ابو طاهر واسم سامبارى
محمد بن يعقوب بن محمد بن يعقوب بن ابراهيم بن عمر بن ابى بكر بن محمود بن ادريس بن فضل الله بن الشيخ ابى اسحق
ابراهيم بن على بن يوسف الشيرازى در ولقبى مجدالدين وسلسلهٔ نسبى خليفهٔ كزين صديق اكبر رضى الله عنه
حضرتلرينه پيوسته در ايرانده شيراز ايالتنده واقع فيروز آباد نام بلده اعمالندن كازرون نام قصبه ده ديديوزيكرمى
طقوز تاريخنده مشيمهٔ نيستيدن سرنمون ساحهٔ هستى اولدى يدى ياشنه قدر قرأن كريمى ازبر وسكز ياشنه
واردقده پدر لريله شيرازه نقل ورحلت وآنده پدر لرندن وقوام الدين عبد الله بن محمود ومحمد بن يوسف الزرندى وسائر
اعلام علمادن برمدت استحصال مقدماته سعى ومبادرت ايلدكدنصكره عراق سمتنه توجيه وجههٔ عزيمت ايدوب
دار السلام بغداد بهشت ارتسامده نظاميه مدرسى قاضى شرف عبد الله بن بكاش نام سرامد فضلاء وفحولك
مجلس شرفشمولرينه رخصتياب دخول وبرزمان اول شمس منير علم وعرفاندن استفاضهٔ انوار معقول ومنقوله

مشغول

مشغول اولدى بعده بلاد شرقيه وهنديه وشام ومصر وروميى جائل وزنبور عسل بى كسل كبى هر شكوفه دن
نائل حظ شامل اولوب والحاصل عامهٔ علوم وكافهٔ فنون منطوق ومفهومده بارع وكامل وخاصة لغت وادبيه ده
فضل قاضئ فاضلى فاصل اولدى وبدايعدن اوله رق فرط ذهن وذكا ايله قوت حافظه يى جامع بروجود رائع ايدى
حتى سير وسياحتى خلالنده دخى كل ليلة ايكيوز سطر حفظ ايلدكجه سر نهادهٔ بالين راحت اولديغى رسيدهٔ رتبهٔ
صحتدر وبالجمله اعلام علماء معاصرين عندلرنده صك صحيح الثبوت فضل وكالى ممضا وكليات وجزئيات علومده
مهر منيراسا فردكلى اولديغى روشن وهويدا اولمشدر وسير وسياحتنده مرور ايلديكى بلاد وقصبات اهالبسى
وولاة وحكامى تأديهٔ مراسم تكريم واجلاله استقبال ولوازم اكرام واحترامى حقلرنده بذل واكمال ايدرلر ايدى
خصوصا سلاطين زماندن آذربيجان شاهى شاه شجاع وسلطان مصر اشرف وصاحب بغداد ابن اويس
وامير تيمور حقلرنده اجراى حق توقير وايفاى عطاياى غير حصر ايلديلر خصوصا اساطين عثمانيه وسلاطين
خاقانيه دن سلطان يلدرم بايزيد خان ابن سلطان مراد عليهما رحمة الرب الجواد حضرتلرى تختگاه بروسه ده
فرمانفرماى مملكت اسلام ايكن مومى اليه دار السلطنه يه ورود وطرف اوضح الشرف شاهانه دن فوق اللحوظ
اسنيفاى حظوظ نامحدود ايلديلر بعده حجاز مغفرت پرداز طرفنه جهازه ران شوق واهتزاز وحرمين محترمينده
برمدت مجاورتله مطهر بلغهٔ اعتزاز اولوب اورادە قاموس محيطى تلخيص وتدوين ايلدكدنصكره يمن واقبال الله
يمن سمتنه توجه واعتزامله اول اقطار واقطانى دخى مغبوط بهشت برين ايلدى اول تاريخده حكمران مملكت
يمن اولان دودمان رسوليه دن ملك اشرف اسمعيل عندنده نائل حسن تلقى ووقت يسيرده ماهيتى مهرتابان كبى
نزد مشار اليهده دخى عيان اولمغله درجهٔ وقع واعتبارى فلك چارمينه مرتقى اولوب اوّل وهله ده زبيد قضاسنى توجيه
وقاضى القضاة عنوانيله پايهٔ قدر ومنزلتينى تنويه ايلديلر بعده ملك مشار اليه كنديلرندن تلمذو كريمهٔ مكرمه لرينى دخى
نكاح ايلكله دوبالا آميزش والتيام والحاصل قريب ايامده مملكت يمنده شيخ الاسلام وقبلهٔ خاص وعام اولدى
يكرمى سنه مقدار زبيد شهرنده قرار ايدوب اوخلالنده دخى كاه وبكاه زيارت بيت حضرت آله قصديله مكررا
حرمينه تردد وينه زبيده آمد شد ايدرايدى وملك اشرف حضرتلرينك طرف مومى اليهه علاقهٔ تام وارتباط
مالا كلامارى اولمغله هميشه ديدارلريله مبتهج ومتجمل ولحظهٔ مفارقتلرينه غير متحمل ايدى حتى بهرسال
بالوكاله روضهٔ مطهرهٔ سيد الانام عليه الصلوة والسلام طرفنه ابلاغ تحفهٔ تحيت ايچون بريد ارسال ايلك
دأب ملوك اولمغله مؤلف عليه الرحمه اول سنه بريد مرسول كنديلرى اولمق نيازيله طرف مشار اليهه اشبو رقيمه يى تحرير
وايصال ايلدى كه صورتى بودر بعد العنوان ❊ وكان من عادة الخلفاء سلفا وخلفا انهم كانوا يبردون البريد بقصد
تبليغ سلامهم الى حضرة سيد المرسلين صلى الله عليه وسلم فاجعلنى جعلنى الله فداك ذلك البريد فانى لا اشتهى
شيئا سواه ولا اريد ❊ پس بو مضمونده عريضهٔ مذكوره واصل دست اشرفى اولدقده كندى دست خطيله تحرير
ايلديكى جوابنامه تك صورتى بودر بعد الالقاب ❊ ان هذا شئ لا ينطق لسانى ولا يجرى به قلمى فبالله عليك
الا ما وهبت لنا هذا العمر والله يا مجد الدين يمينا باترة انى ارى فراق الدنيا ونعيمها ولا فراقك انت العين والاهله ❊ ومؤلف
مرحومك مدت عمرى طقسانه متناهز اولوب اصلا قوى وحواسنه وهن وخلل طارى وشعور وحفظنه خبط
وذلل سارى اولمدى سكزيوز اون يدى شوالنك يكرمنجى ثلثناى كيجه سى مصحف حياتى رسيدهٔ حد ختام وبلدهٔ
مزبوره ده اعزهٔ كرامدن شيخ اسمعيل الجزرى تربه سى حضيره سنده اول كتيخانهٔ علوم وفضائل كرچه دفين خاك
سيهفام اولوب لكن عمر ثانى اولان آثار جليله لريله الى يوم القيام پاينده وبردوام اولمشدر تغمده الله برحمته ومتعنا
من اثر علمه وفضيلته ومرحومك آثار علميه وتصانيف عاليه لرى خوزهٔ حد واحصادن بيرون وقياس مقياس
عقل واندیشه دن افزون اولمغله محض كرامته محمول قوت قدسيه اولديغى امضا كردهٔ اصحاب عقول ونقولدر ازجمله
اصل كتاب قاموس اولان اللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب نام تأليفى كه ديباجه ده اشعار ايلديكى اوزره التمش
جلد اولوب بعده قاموسى اندن تلخيص وتبيان مرصوص كبى ترصيص ايلدى وايكى جلددە بصائر ذوى التميز فى لطائف
كتاب الله العزيز نام تفسيرى كه بو ترجمه ده آندن خيلى استمداد وجابجا نفايس شريفه نقل وايراد اولندى ودرت جلددە
تنوير المقباس فى تفسير ابن عباس وبر جلددە الدر النظيم المرشد الى مقاصد القرآن العظيم وحاصل كورة الخلاص
فى فضائل سورة الاخلاص وشرح قطبة الخشاف فى شرح خطبة الكشاف ودرت جلددە شوارق الاسرار
العليه فى شرح مشارق الانوار النبويه ومنح البارى لسبل الفيح الجارى فى شرح صحيح البخارى كه ربع العبادات
يكرمى جلده بالغ اولمشدر واوچ جلددە الاسعاد بالاصعاد الى درجة الاجتهاد وايكى جلددە عدة الاحكام

فى شرح عمدة الحكام وبرجلدده افتضاض السهاد فى افتراض الجهاد والنفحة العنبريه فى مولد خير البريه
والصلاة والبشر فى الصلوة على خير البشر والاصابة فى اسماء الصحابة والوصل والمنى فى فضل منا والمغانم
المطابه فى معالم طابه وتهييج الغرام الى البلد الحرام وروضة الناظر فى درجة الشيخ عبد القادر والمرقات الوفيه
فى طبقات الحنفيه والمرقات الرافعيه فى طبقات الشافعيه والبلغه فى تراجم ائمة النحو واللغه ونزهة الاذهان
فى تاريخ اصبهان وتعيين الغرفات للعين على عرفات ومنية المسئول فى دعوات الرسول ومقصود ذوى الالباب
فى علم الاعراب والمتفق وضعا المختلف صنعا والدر الغالى فى الاحاديث العوالى والتجاريح فى فوائد متعلقة
باحاديث المصابيح وتحبير الموشين فيما يقال بالسين والشين والروض المسلوف فيما له اسمان الى الالوف وتحفة
القماعيل فيمن يسمى من الملائكة اسمعيل واسماء السراح فى اسماء النكاح والجليس الانيس فى اسماء الخندريس
وانواء الغيث فى اسماء الليث وترقيق الاسل فى تصفيق العسل وزاد المعاد فى بانت سعاد وقصيدة مرقومه نك شرحى
والتحف والظرائف فى النكت الشرائف واحاسن اللطائف فى محاسن الطائف والفضل الوفى فى العدل الاشرفى
واشارة الحجون الى زيارة الحجون وفى الدرة من الخرزه فى فضل السلامة على الخبره سلامه وخبره طائف قضاسنده
ايكى قريه در وتسهيل طريق الوصول الى الاحاديث الزائدة على جامع الاصول كه درت جلدده در ملك ناصر بن
اشرف ايچون تأليف ايلدى وتحفة الأبيه فيمن نسب الى غير ابيه وبش جلدده مثلث كبير وبعده آنك مختصرى
واسماء العاده فى اسماء الغاده وسفر السعاده وبونلردن ماعدا مطول ومختصر تأليفاتى خصوصا رسائل متنوعه لرى
خير تبخش اولى الالباب خارج از حساب حسابدر ومنقولدر كه ديار رومده اولدقلرى اثناده علماء وقت ايله خاص برنادرة
فضائل اختصاصده حضاردن بريسى مؤلف مرحومدن امام على كرم الله وجهه حضرتلرى كاتب ديوان بلند
ابو النارينى تربيه ضمنده آورده بيان بيوردقلرى اشبو ❊ الصق روانفك بالجبوب وخذ المزبر بشناترك واجعل
خندورتيك الى قهلى حتى لاتبغ نبغة الا وقد وعيتها فى حماطة جلجلانك عبارتيله صادر اولان امر شريفلرينك معناسنى
سئوال ايلدكده بالبداهه اشبو الزق عضرطيك بالصلة وخذ المسطر باباخسك واجعل جمتيك الى اثعبانى حتى
لاانبس نبسة الا وعيتها فى لمظة رباطك تعبيريله تفسير ايلديلر ودمشق شامده باب النصر وباب الفرج بينده نعل
نبوى يه متوجها صحيح مسلمى اعلام محدثيندن ناصر الدين ابو عبد الله محمد بن جهبل عليه الرحمه حضرتلرندن
بطريق الضبط والاتقان اوج كون ظرفنده بالتمام قرأت واخذ ايلديكنى كنديسى اشبو ابياتنده اشعار وبيان ايلشدر

قرأت بحمد الله جامع مسلم ... بجوف دمشق الشام جوفا لاسلام
على ناصر الدين الامام ابن جهبل ... بحضرة حفاظ مشاهير اعلام
وتم بتوفيق الاله وفضله ... قرأة ضبط فى ثلاثة ايام

خلاصة مقال لايدرك شأوه ولايشق غباره مثل وندیدى ناديده ونشيدة ادعاى نظيرى ناشنيده آية من الايات ومعجزة
من المعجزات بروجود هما همال وبرعنصر عنقا مثال ايدى ومعاصرين ادباء كندیلرينك وجليلة آثارلرى اولان قاموس
محيطك روضة مدح وتقريضلرنده انواع نظم ونثرايله عندليب آسا كويا ونغمه سرا اولديلر از جمله اديب ماهر
نور الدين على بن محمد بن العليف المكى كه علينى ايله مشتهردر اشبو قطعة لطيفه ايله وجه مديحى ترشيح ايلدى

مذ مد مجد الدين فى ايامه ... من بعض ابحر علمه القاموسا
ذهبت صحاح الجوهرى كانها ... سحر المداين حين القاموسا

وابو عبد الله الفيومى عليه رحمة القيومى اشبو قطعه ايله رخسارة وصف قاموسى توشيح ايلشدر

لله قاموس بطيب وروده ... اغنى الورى من كل معنى ازهرى
نبذ الصحاح بلفظه والبحر من ... عاداته يلقى صحاح الجوهرى

وفقيه جمال الدين محمد بن صباح الصباحى بوايياته صبا حتبخش جمال تقريظ وتمديح اولدى

من رام فى اللغة العلو على السها ... فعليه منه ماحوى قاموسها
مغن عن الكتب النفيسة كلها ... جماع شمل شتيتها ناموسها
فاذا دواوين العلوم تجمعت ... فى محفل للدرس فهو عروسها
لله مجد الدين خير مؤلف ... ملك الائمة وافتدته نفوسها

لامعه ❊ شارح نحرير ابو الفيض محمد مرتضى الحسينى الهندى الزبيدى المصرى عليه رحمة الرب القدير اسانيد
مسلسله ايله سلسلة اجازت عليه لرينى مؤلف مرحومه مشتمل ومنتهى ايلشدر كذلك اشبو مترجم حقيرك دخى

طريق

طريق خاصه دن شارحه ومؤلفه منتمى اولمغله جهت جامعة معنويه شارحى شرح طرفنه وبو فقيرى ترجمه سمتنه
ارشاد وتوفيق وسر تسنيتى اظهار وتحقيق ايلدى والحمد لله على فضله العظيم والصلوة والسلام على نبيه الكريم
وآله وصحبه اجمعين وهذا القدر يكفى فى هذا المقام الخطير فان القليل يدل على الكثير والقطرة تنبئ عن الغدير
قال المؤلف الفاضل تغمده الله تعالى بغفرانه الشامل بعد الابتداء بالبسملة الشريفة الحمد لله منطق البلغاء
باللغى فى البوادى ومودع اللسان السن اللسن الهوادى منطق كلمه سى انطاقدن اسم فاعلدر كه بالقوه ياخود
بالفعل سويليجى قلق وسويلتمك معناسنه در البلغاء علماء وزننده بليغ جمعيدر كه بلاغتدن وصفدر وبلاغت ايله
كلام متصف اولور كه مقتضاى حاله موافقتدن عبارتدر ومتكلم متصف اولور واول متكلمده برملكه وقوتدر كه
آنكله كلام بليغ تأليفنه مقتدر اولور اللغى لامك ضمى والفك قصريله لغت لفظندن جمعدر بره وبرى كلمه لرى كبى
ولغت عند المؤلف شول اصواته دينور كه آنكله هر قوم وطائفه غرض ومقصود لرينى تعبير ايدرلر وبعضلر معنايه
موضوع لفظ ايله تعريف ايلديلر فى البوادى البلغاء لفظندن جالدر زيرا مضاف مضاف اليهده عاملدر
وبوادى باديه نك جمعيدر كه بيابانه دينور المودع ايداعدن اسم فاعلدر برنسنه يى برآدمه امانت طريقيله ويرمك
معناسنه در واطلاق وتقييد علاقه سيله اعطاء معناسنه ده استعمال اولنور اللسان قولى لسانهم سبكنده در كه
ضمير بلغايه راجعدر ولسان دله دينور ولغت معناسنه كلور الالسن احمر وزننده فصاحت معناسنه اولان لسن
ماده سندن وصفدر اجود اللسان وافصح ديمكدر مودع لفظنك مفعول ثانيسيدر اللسن ضمتينله لسانك جمعيدر
الهوادى هاديه نك جمعيدر هر نسنه دن متقدم اولانه دينور بوراده مراد امر فصاحتده فائق وراجح وجمله
لسانه متقدم ديمكدر اللسن لفظنك مضاف الهيدر مفهوم كلام جدوثنا اول زمره بلغايى باديه نشين
اولدقلرى حالده لغات كثيره ايله انطاق ياخود نطقه اقدار ولسان بلغايه لغات فائقه وراجحه نك افصح
واجودنى ايداع وايثار ايدن ذات اجل واعلايه مخصوصدر وباديه ايله تقييدى لسانلرى شائبة اختلاط
واختلالدن مصون ومأمون اولمغله كلاملرى معول عليه اولديغندن احتجاج واستشهاد اولنديغنه مبنيدر

حسن الحضارة مجلوب بتطرئة ... وفى البداوة حسن غير مجلوب

ولسان كلمه سندن لغت مراد اولنوب والسن كلمه سى سبنك ضميله لسان لفظنك جمعى اولوب واللسن كلمه سى لامك
ضمى وسبنك سكونيله لسن لفظندن كه لامك فتحى وسبنك كسريله وصفدر واول لسن لفظندن كه طلاقت لسان
معناسنه در مأخوذدر وهوادى هدايتدن مأخوذ اولق جائزدر بوكا كوره مفهوم فقره جدوثنا اول فطرتلرنده
طلاقت وجزالت مركوز اولان قومك لسانلرينه ارشاد ودلالت مراد ايدن لغتى ايداع ايليان ذات ذوالمننه
مخصوصدر ديمك اولور وهوادينى ايكى احتماله كوره ده متقدم معناسنه اولق محتملدر زيرا حضرت آدم على نبينا
وعليه السلام جنتده اولدقلرى حينده لسان عربيله تكلم وبعد النزول انسلاب عربيته سريانى يه محول وبعد
قبول التوبه حقلرنده ينه عربيه الهاميله الطاف الهيه دركار ومكمل اولديغى مرويدر وفقره مزبوره صنايع
بديعيه دن براعت استهلالى وارصاد وجناس مفروق وجناس محرف وناقص وحسن مطلع وسجع وترصيع واعنات
صنعتلرينى متضمن اولديغى آشنايان ادبيه يه غير خفيه در بسط وتفصيلرى موجب اكثار وتطويل اولمغله ايما ايله
اكتفا اولندى ومخصص عروق القيصوم وغضا القصيم بمالم ينله العبهر والجادى ومفيض الايادى بالروايح والغوادى
للمجتدى والجادى المخصص تخصيصدن اسم فاعلدر كه برشيئ آخرك مشارك اوليه جهتى خصوصله
تميز وافراد ايلك معناسنه در العروق عرقك جمعيدر برنسنه نك اصلنه وكوكنه دينور القيصوم طيفور وزننده
باديه نباتندندر تركيده آيوه طنه ديرلر الغضا غين معجمه ايله فضا وزننده اشجار باديه دندر فارسيده تاغ وتركيده
سكسوك اغاجى دينور القصيم قافله خصيم وزننده قصيمه نك جمعيدر كه شجر غضا منبتى اولان قومه ساله دينور
بمالم ينله قولنده مألفظى سر وخصوصدن عبارتدر ينل كلمه سى ينلدن مضارعدر اصلى ينال اولمغله لام كلمه سى
جزم ايدوب اجتماع ساكنين محذوريله الفى ساقط اولمشدر ونيل ظفر واصابت معناسنه در العبهر عنبر وزننده
زرين وتركس تعبيراولنان چچكه دينور الجادى جيم ودال مهمله ايله زعفرانه دينور المفيض ميمك ضميله افاضه دن
اسم فاعلدر طاشوب دوكرك ويرمك معناسنه در الايادى يد لفظندن جمعدر كه نعمت معناسنه در الروايح
رايحه نك جمعيدر كه اخشام وقتى ياغان يغموره دينور الغوادى غاديه نك جمعيدر كه صباح يغموريه دينور وياء
جاره سببيه عاديه وظرفيه اولق محتملدر امطار ظروف نعم اولق مناسبتيله ياخود مراد عموم اوقاتدر كه وسجعه
بالعشى والابكار آيه كريمه سى قبيلدندر ذكر اولنان ايكى وقته تخصيصى غالبه مبنيدر المجتدى اجتداء ماده سندن

جودوعطیه ایسمك معناسنه دراسم فاعلدر الجادی جمیله جداوجدوی ماده سندن اسم فاعلدرعطیه ایدیجی
دیمکدر یقال اجتداه اذاسئله الجدوی فجداه ای اعطاه وجادی کداوسائل معناسنه ده کلمکله مجتدی چوق ایستین
وجادی ازایستین دیمك دخی ممکندر ومجتدیدن بهایم وجمادات وجادیدن نوع انسان مراد اولق دخی جائزدر
مفهوم کلام حدوثنا اول بادیه نباتندن قیصوم دیدکاری نباتك وقضیم نام قومسال یرده بتن غضادیدکاری شجرك
کوکلرینی حاضره نباتندن زرنین وزعفرانك نائل اولدقلری خاصه ایله تخصیص وافرادواخشام وصباح یغمورلری
سببیله حاصل اولان یاخود اخشام وصباح یغمورلرنده مکنوزاولان نعمتلرنی که مراد دائم الاوقات ادرار اولنان نعم
بیشماردن فقیراولوب غیره اعطاشانتدن اولیان طالب حاجاته وغنی اولوب سائره اعطاشانتدن اولان ذواته یاخود
چوق وآز ایستیلدکاری نبات یاخود انسانه وبهایم وجماداته افاضه وارفادایدن کریم جواده مخصوص وشایاندرخی اولمله که
شیخ دیدکاری نبات که ترکیده یاوشان دیرلروذکراولنان قیصوم وغضاوسمره بادیه یه مخصوص اولمغله اهل الشیح
والقیصوم والغضا والسمره ایله عربدن کایه اولنور بووجهله فقرهٔ اولی عرب طائفه سنه فصاحت وبلاغتی
تخصیصی متضمن ونباتات واشجارلرنده اولان خواص ومنافع حاضره دن ازیداولدیغنی معلن درفقرهٔ مذکوره
جناس مستوفی واشتقاق ومراعات نظیر وطباق وتشطیروتدبیج وجناس تام صنایعی مشتمل اولدیغی مالا کلامدر
ومؤلف علیه الرحمه چاشنیٔ حقیقتدن خلوالمذاق اولمغله فقرهٔ ثانیه ده طریقهٔ حقیقت اوزره بووجهله ده توجیه
معنا ممکندر اولا مفیض قولی که افاضه دن وافاضه فیضدن مأخوذدر فیض انزال ایدیجی معناسنه در معلوم
اوله که فیض الهی ایکی نوعدر بری فیض اقدس وبری فیض مقدس در فیض اقدس شول فیض سبحانی وتجلیٔ
ربانیدر که مجموع اشیانك وجودینی وقابلیت واستعدادنی حضرت علیه ده مقتضی اوله نته که کنت کنزا مخفیا
فاحببت ان اعرف حدیث قدسیسی اکا اشارتدر وفیض مقدس شول فیض وتجلیٔ آسمانیدر که حضرت علیه ده
ثابت اولان اعیانك بحسب الاستعداد خارجده ظهورلرنی موجب اوله بوفیض روح اعظم وساطتیله اولور پس
اشبوفیض اقدس ایله حضرت علیه ده اعیان ثابته واستعدادات اصلیه حاصل وفیض مقدس ایله اعیان مرقومه
مع اللوازم والتوابع خارجده کسوهٔ وجوده داخل اولور وایادی ارباب حقیقت عندنده اسماء متقابلهٔ الهیدن
عبارتدر وروایح وغوادی عنوانلرندن ینه دوام واسترسال مراد اولور بوتقریراوزره مفهوم حمدوثنا اول قبول عنایات
الهیه یه مسبوق اولان اعیان واکوانه برمقتضای تجلیات اسماء متقابله دوام واسترسالدن عبارت اولان غدو وآصال
نفحاتیله نقص وانقطاعدن منزه ومبرا مدرار فیوضات وعطایاسنی ادرار وانزال ایتدن جناب کبریایه مخصوصدر
بودقیقه اوزره مؤلف اشبو تألیفی که جملهٔ عنایاتدندر محض فتح سبحانی ومجرد فیض حضرت یزدانی اثری اولدیغنی
رمز وایما ایلمش اولور وناقع غلة الصوادی بالأها ضبب الثوادی ودافع معرّة العوادی بالکرم المادی ومجری
الاوداء من عین العطاء لکل صادی الناقع نون ووقافله نقع لفظندن که صوسز لغی کیدرمك وصویه قاندرمق
معناسنه دراسم فاعلدر الغلة غین معجمه نك ضمیله صوسزلغه دینور الصوادی صاد مهمله ایله صادیه نك جمعیدر که
صوسز عطشان معناسنه درتأنیثی موصوف اعتبار یله دریاخود اوزون خرما اغاجنه دینور که مراد مطلقا اشجاردر
الاهاضبب ضاد معجمه ایله هضابك جمعیدر که یغموره دینور الثوادی ثای مثلثه ایله ثادیه نك جمعیدر چوق وعظیم
صویه دینور یاخود تجریدبابندندر یقال مطرة ثدیاء ای عظیمة غزیرة الماء واهاضبب هضب جمعی اولان هضابك دخی
جمعی اولق محتملدر وهضب یاصتم طاغلره دینمکله مراد مطلقا طاغلردیمك اولور وبوصورتده مضاف تقدیراولنوب
سیول الاهاضبب سبکنده اولور الدافع دفع لفظندن اسم فاعلدر المعرّة میمك وعینك وراء مشدده نك فتحه لریله
اذاواشکنجه معناسنه در العوادی عین مهمله ایله عادیه نك جمعیدر که شر وظلم وبیدادمعناسنه درلکن سیاق وسباق
اشاریله خط وغلامراد اولمق اغلبدر الکرم فتحتیله فضل واحسانه دینور المادی میمك ضمیله مماداة لفظندن اسم
فاعلدر بعض نسخه ده ممادی عنوانیله مرسومدرکه تمادیدن اسم فاعلدرانکبسیده اوزون اوزادی معناسنه درکه
مراد دوام واستمراردر المجری اجرادن اسم فاعلدر الاوداء همزهٔ مفتوحه ایله وادی جمعیدر که دره یه دینوراولا
حالیت ومحلیت علاقه سیله صوبی وثانیا ایصال خیرومنفعت مناسبتیله فضل واحسان اراده اولنمغله مجازمرتبتین
اولور من عین العطا عین پکاره دینور مجازاولا استقلالا وثانیه تبعاترشیحدر وعطا ویرکویه دینور عین العطا
تعبیری عین لطافتی متضمندر مفهوم کلام حمدوثنا اول صوسزلرك یاخود اشجارك صوسزلغی عظیم وعمیم یغمورلر
ادراریله ازاله وارواوشترّ وظلم وجفا اشکنجه واذاسنی یاخود خط وغلا بلاسنی فضل فراوان وکرم بی پایانیله دفع وازاله
ایدوب بووجهله عبادنی احاومنع زلال لطف وافضالندن جملهٔ محتاجینه دره لرطلوسی تروتحسان افاضه واجرا

ایدن حق جل وعلا درکاهنه احرادرصادی صوسزه دیمکله مطلقا فضل واحسانه محتاج دیمك اولدی وفقره
اولاده اهاضبیدن تپه لر وبایرلر وطاغلرارادهٔ اولنورسه مضاف مقدر اولمغله طلو وطاشقن تپه لردن وطاغلردن
نازل اولان سیل صولریله اروااید ن دیمك اولور وعوادی لفظندن ظلم وستمکارلرارادهٔ اولنمق محتملدر واصول
اشجارعظامدن غرس اولنمش عوادیٔ کرم دخی ارادهٔ اولنورلکن متکلفلوجه اولور وفقره مرقومه ترصیع سجع
واشتقاق وجناس لاحق صنعتنی مشتمل اولدیغی بدیعه شنابانه روشنادر باعث النبیّ الهادی مفخما باللسان
الضادی کل مضادی مفخما لاتشبنه الهجنة والعجمة والضوادی الباعث بعث لفظندن که کوندرمك معناسنه در
اسم فاعلدرواعرابنده وجوه ثلاثه جائزدرلکن مقام تعظیم نعمت اولمغله استبناف ارجحدر واسم فاعل بورادهٔ ماضی
معناسنه در النبیّ پیغمبرمعناسنه درمأخذی ورسول ایله فرق ونسبت وترادفی خصوصلرینی بیان موجب تطویلدر
الهادی طوغری یوله دلالت وارشاد ایدیجی دیمکدر مفخما حالدر ومفخم اسم فاعلدرکه خصمی
معارضه ومکالمه دن عاجزقلمق معناسنه در الضادی ضاد معجمه ایله عربی صحیح دیمکدرزیرا ضاد حرفی عربه
مخصوصدرکما قال علیه الصلوة والسلام انا افصح من نطق بالضاد المضادی مضاداة ماده سندن اسم
فاعلدر معارض ومعاند ومخالف معناسنه در بعض نسخه ده ضاد مهمله ایله صادی ومصادی واقع اولمغله صادی
مداراة ومساتره معناسنه اولان مصاداة لفظندن اشتقاق کبر وجهله مأخوذ ومصادی معارضه ومانعه معناسنه
اولان مصاداة لفظندن مأخوذ اولور شارح اشبو اهمال نسخه سنی مهمل عد ایلشدر مفخما حال مترادفه در
ومفخم تفخیمدن اسم مفعولدر معظم وجزل المنطق معناسنه در لاتشبنه شین لفظندن مستقبل منفیدر وشین
خلاف زیندرکه عیب وعار معناسنه در الهجنة های مضمومه ایله کلامده اولان قبح ونقیصه یه دینور العجمة عینك
ضمیله عجمیلك معناسنه درکه تکلمده دل طوتقونلغندن ولحن وخطادن عبارتدر بعض نسخه ده اللکنة واقع اولمغله
پیه سیلك دیمك اولور الضوادی ضاد معجمه ایله کلام قبیح معناسنه درمفرد وفعلی غیرمسموعدر مفهوم کلام حمد
وثنای بی انتهاول جملهٔ معارضین ومخالفینی حجت قاطعه ودلائل ساطعه ایله افحام وتعجیز وتجلیل القدر وتجزیل
المنطق اولوب کندیسنه هجنه وعجمه یاخود لکنه وکلام قبیح مقوله سی عیب ونقیصه ایراث ایلدیکی حالده یعنی
صفات مزبوره دن صافی وبری اوله رق کافهٔ عبادی طریق مستقیم دلالت وارشاد ایدن پیغمبر عالینهادی بعث
وارسال ایلین حضرت خداوندکاهنه مخصوصدر ضادی ومضادی وضوادی بینده اولان جناس ناقص ومفخم
ومفخم بینده اولان جناس مصحف ظاهر وباهردر ❊ محمد خیرمن حضرالنوادی وافصح من رکب الخوادی وابلغ
من حلب العوادی ❊ محمد کلمه سی عطف بیاندر ومحمد افضل انام علیه الصلوة والسلام حقنده باختصیصه وصف
وعلم در وسائر تسمیه اولنان کسه لرحقنده علم محض درنته که جملهٔ اسماء الهیه ونبوّته نك شانی بوکونه در خیرکلمه سی
افضل واشرف معناسنه درحضرکلمه سی حضوردن ماضیدر النوادی نادی کلمه سنك جمعیدرکواهل وکاهل
کبی ونادی اهل وسکانی اولان مجلسه دینور الافصح فصاحتدن افعل تفضیلدرفصاحت لسان منطلق وجاری
اولوب لحن ولکنتدن خالص اولمغه دینور وفصاحتیله کلام وکلمه ومتکلم موصوف اولور رکب رکوبدن ماضیدر
الخوادی خای معجمه ایله خادیه یاخود خادی جمعیدرپك چابك ورونده دوه یه دینور الابلغ بلاغتدن افعل تفضیلدر
جلب کلمه سی حای مهمله ایله سودصاغمق معناسنه اولان حلبدن ماضیدر العوادی عین مهمله ایله عادیه نك
جمعیدرکه بادیه ده شوراوت اوتلیان دوه یه دینور بورادهٔ مراد مطلق دوه در مفهوم کلام پیغمبرمشارالیه محمد علیه
الصلوة والسلام حضرتلریدرکه مجلسلره حاضراولان انسانك خیروافضلی ودوه لره بتن کسه لرك افصحی وناقه لری
صاغان خلقك ابلغ واکملیدر بوذکراولنانلرعموم ناسدن کنایه در ورکاب خوادی وحلاّب عوادی طائفهٔ عرب
اولوب فصاحت و بلاغتلرینه مخصوص اولمغله پیغمبراکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری نهایت رتبهٔ فصاحت
وقصوای درجهٔ بلاغتی حاوی اولدقلرینه اشارتدر وفقرهٔ مذکوره ترصیع وجناس مضارع صنعتلرینی محتوی
اولدیغی غیرخفیدر بسقت دوحة رسالته فظهرت علی شوك الکوادی واستأسدت ریاض نبوّته فعیت فی الأسد
اللیوث العوادی ❊ بسقت کلمه سی بسوقدن که اغاج بویلنوب اوزامق معناسنه درماضی مؤنثدر الدوحة دال
مفتوحه ایله اولواغاجه دینور الرسالة رانك کسریله بعثت عامه مرادد ردوحه نك اضافتی مشبه بهك مشبهه اضافتی
قبیلندندر ظهرت ظهوردن که غلبه واستیلاء معناسنه درماضیٔ مؤنثدر الشوك شینك فتحیله شوکه لفظنك
جمعیدر تیکنلکه وچالیلغه دینور الکوادی کادیه نك جمعیدرکه طیراغی غلیظ اولمغله کیچ انبات ایدن صویسز یره
دینور استأسدت استبسادلفظندن که نبات قوتلواولمغله بویی سوروب اوزامق معناسنه در الریاض رانك

كسريله روضه‌نك جمعيدر باغچه‌يه ومرغزار وچمنزاره دينور وچمنه دخى دينور النبوّة ضمتينله پيغمبرلك معناسنه‌در
عيت عين مهمله وياى مشدّده ايله عىّ كلمه‌سندن ماضيدر عاجز اولمق معناسنه‌در المأسد مناسك وزننده
مأسده‌نك جمعيدر كه ارسلان يتاغى اولان اورمانه وبوكه دينور الليوث لامك ضميله ليثك جمعيدر ارسلانه دينور
العوادى عاديه‌نك جمعيدر دشمن ياخود صالدروب هجوم ايديجى معناسنه‌در اشبو فقره‌ده رسالتپناه عليه صلوة الأله
حضرتلرينك قدرت وجلالتى وقهر وتنكيل اعداء بابنده قوّت وشوكتى سوق وبيان اولنمغله فقرهٔ سابقه‌دن فصل
وجملهٔ فعليه ايله ايراد اولندى مفهوم كلام حضرت سيد الانامك كثرت فروع ووسعت ظل وسبب آسايش وثبات
وآرامشى جهتلريله شجرهٔ عظيمه‌يه مشابه اولان رسالتى ناچيز وناپايدار وموجب رنج وآزار اولان اديان سائره‌يه غالب
اولمغله جمله‌سنى نسخ والغا ووفرت شعب وفروع جهتيله باغ وباغچه منزلنده اولان نبوّتى بغايت قوّت ومتانت بولمغله
اورمانلرده متمكن موذى ارسلان سيرتنده اولان دشمنلرى زبون وعاجز ومقهور ايلمشدر كه آكا ظفرياب اولمق
حوزهٔ قدرتلرندن بيرون اولمشدر وشوك كواديدن اغراب باديه ولبوث عواديدن اشدّاء قريش اراده اولنمق دخى
محتملدر فقرهٔ مزبوره‌ده اولان لطافت تشبيه وايهام تناسب وترصيع وجناس اشتقاق نمايان اهل مذاقدر شارح ديركه
بسقت فقره‌سى مؤلّفك دست خطى اولان نسخه‌ده منوال مرقوم اوزره محرّر ومرسومدر بعض نسخه‌ده مختلط
تعبيراتله مرقوم اولمغله انلره التفات اولنميه وبعض نسخه‌ده اللبوث ذوات التعادى فضلا عن الذياب العوادى عنواننده
مرسوم اولمغله بو شعبه يهود طائفه‌سندن كنايه اولمق ملحوظدر ❊ صلى الله عليه وسلم وعلى آله واصحابه نجوم الدآدى
وبدور القوادى ماناح الحمام الشادى وساح النعام القادى وصاح بالانغام الحادى ورشفت الطفاوة رضاب الطلّ
من كظام الجلّ والجادى ❊ صلى كلمه‌سى صلاتدن وسلم سلامدن ماضيلردر دعا موقعى اولمغله انشا معنالرينى
متضمنلردر آل كلمه‌سنك اصلى اهل در مراد اهل بيت وجملهٔ مؤمنين متقين در جلال دوّانى هياكل النور شرحنده
بو رسمه بيان ايلمشدر كه آل مصطفى عليه من الصلوات اصفاها بحسب النسب ياخود بحسب النسبه اولور بحسب
النسب معلومدر وبحسب النسبه اولان دخى نسبتى كمال صورى وكمال حقيقى حسبيله اولور اوّل علم شريعت
وسيله‌سيله منتسب اولان علماى شرعدر ثانى علم حقيقت وسيله‌سيله اولان اولياى كزين وحكماى متألّهين در
بحسب النسب اولنلره صدقه حرامدر وبحسب النسبه اولنلره دخى صدقه منزلنده اولان تقليد بالغير ايلمك حرامدر
الاصحاب صاحبك جمعيدر وعند البعض اصحاب صحبك وصحب صاحبك جمعيدر حضرت رسول اللهله مؤمن
اوله‌رق مجتمع واول حال اوزره عازم دار البقاء اولان ذوات كرامه اطلاق اولنور نجوم نجمك جمعيدر يلدزه دينور
الدآدى دال مهمله وهمزه ايله توادى وزننده دأدأ لفظندن جمعدر ودأدأ فدفد وزننده مظلم كيجه‌يه دينور
البدور بدرك جمعيدر كه اون درت كيجه‌لك آيه دينور القوادى قاف ايله قاديه‌نك جمعيدر كه مقتدايه اقتدا ايده‌رك
كيدنه دينور يقال قدى به كرضى اذا اسنّ واتّبع القدوة بوراده قدوه‌دن مراد پيغمبر كزين حضرتلريدر ياخود
قوادى شذوذ اوزره قدوه‌نك جمعى اوله وقدوه قافك ضميله مقتدايه دينور لف ونشر مرتّب طريقه‌سيله نجوم
الدآدى آلك وبدور القوادى اصحابك وصفلريدر مشوّش طريقيله‌ده محتملدر نجوم قرينه‌سيله ماناح تركيبنده
ماء مصدريهٔ ظرفيه‌در ماناح الحمام مدّة نوح الحمام سبكنده‌در ناح كلمه‌سى حاى مهمله ايله نوح لفظندن كه
كوكرجين اوتمكه دينور ماضيدر حمام حاى مهمله‌نك فتحيله كوكرجينه دينور واحدى حمامه‌در الشادى
شين معجمه ايله شدو لفظندن كه ترنّم وتغنى معناسنه اسم فاعلدر ساح كلمه‌سى سياحتدن كه كزمك معناسنه‌در
ماضيدر النعام نونك فتحيله دوه قوشينه دينوز واحدى نعامه‌در القادى قاف ايله قديان كلمه‌سندن اسم فاعلدر
وقديان فتحاتله سرعت ايلمك معناسنه‌در صاح صياحدن ماضيدر صياح حيقرمق وچاغرمق معناسنه‌در
الانغام همزهٔ مفتوحه ايله نغم لفظندن جمعدر نغم نونك وغين معجمه‌نك فتحيله ترانه ايله ايرلامغه دينور الحادى
حاى مهمله ايله حدو لفظندن كه دوه‌يى تغنى ايله سورمكه دينوز اسم فاعلدر رشفت رشف لفظندن ماضىٔ
مؤنثدر ورشف صورمق واتمك معناسنه‌در الطفاوة طاى مضمومه ايله شارحك بياننه كوره بوراده كونش
مراددر شمس معناسنه اصل طفاوه هاله‌يه موضوعدر شمس اراده‌سى مجاز اولور الرضاب غراب وزننده آغز يارينه
دينور الطلّ طاى مفتوحه ايله چه تعبير اولنان رطوبته دينور كه فارسيده شبنم ديرلر رضابك طله اضافتى مشبه بهك
مشبهه اضافتى قبيلندندر ياخود اضافت بيانيه‌در الكظام كاف مكسوره ايله كظم لفظنك جمعيدر كه فتحتينله‌در
بوغازه دينور الجلّ جيم مضمومه ايله كل فارسى معرّبيدر معروف كل تعبير اولنان چچكده علم غالبدر عربيده ورد
دينور الجادى جيمله شارحك بيانى اوزره زعفرانه ديندكى كبى زرّينه وياسمينه‌ده دينور مفهوم كلام حضرت

حق جل وعلى جناب مصطفايه وتبهكاران راه ضلالت وغفلتى سر منزل امن وسلامته هادى ورهما وجملهٔ ائمه
ومقتدايانك مانند نجم ازهر ومثال بدر انور كامل الجهات ومكمل الاطرافلرى اولان جميع آل واصحابنه صلوة وسلام
اهدا ايليه ترنم ودستان ايديجى كوكرجين قوشلرى اوتدكجه وتيز وچابك دوه قوشلرى روى زمينده سير وسياحت
ايتدكجه ودوه سوريجيسى وعكاملر دوه‌لرى تنشيط وتشويق وتهييج ايچون نغماتله تغنى ايلدكجه وكونش ريق
شبنمى كل وياسمين بوغزلرندن صوروب امدكجه ديمكدر وفقرهٔ مذكوره‌ده واقع وصاح بالانغام قولى كه غين معجمه
ايله‌در عين مهمله ايله اولوب ونعم لفظنك جمعى ونعم فتحتينله خاصة دوه‌يه اطلاق اولنمق دخى محتملدر لكن نسخهٔ
اولى اولى وثانيه اقربدر وبو فقره‌لر ترصيع بديعى ومجانستى وسجعات داليه‌ده تسميطى وتناسب وتوفيق وجناس
مصحف صنايعى مشتملدر وذكر اولنان ماء توقيتيه ايله مصدّره اولان دعا فقره‌لرى ابد ودوامدن كنايه‌در ورشفت
فعلنده استعارهٔ تبعيه اولوب وانشبت المنية اظفارها تركيبى كبى استعارهٔ مكنيه وتصريحيه اولمق دخى جائزدر
كذلك طلى ريقه وشمسى شخص مرتشفه تشبيه وكل وياسمينه اسناد حلقوم اهل بيانه معلومدر ❊ وبعد فانّ للعلم
رياضا وحياضا وخمائل وغياضا وطرائق وشعابا وشواهق وهضابا تتفرّع عن كل اصل منه افنان وفنون وتنشق
عن كل دوحة منه خيطان وغصون ❊ بعد كلمه‌سى ظرف زماندر عاملى محذوفدر واقول بعد الحمدلة والتصلية
تقديرنده‌در فان كلمه‌سنده فاء حرفى نظم كلامده امّا لفظنك توهمى ياخود تقديرى احتماليله جوابيه‌در ياخود
عاطفه يا زائده‌در للعلم لفظنده لام جارّه مع المجرور ان كلمه‌سنك مقدم خبريدر رياضا مؤخر اسميدر حياض
حوضك جمعيدر خمائل خاى معجمه ايله خميله‌نك جمعيدر كه يول طرزنده صيق اغاجلغه دينور كه فارسيده خيابان
دينور غياض غين معجمه‌نك كسريله غيضه‌نك جمعيدر صولو يرده اولان اورمانه وبوكه دينور طرائق طريقه‌نك
جمعيدر مسلوك يوله دينور شعاب شين معجمهٔ مكسوره ايله شعب لفظنك جمعيدر طاغ يولنه دينور شواهق
شاهق لفظنك جمعيدر پك يوكسك طاغه دينور هضاب هانك كسريله هضبه‌نك جمعيدر يالمى الچق ياصتم
طاغه دينور تتفرع تفرعدن مستقبلدر اصل كوكه دينور منه ضميرى علمه راجعدر افنان همزهٔ
مفتوحه ايله فنن لفظندن كه اغاجك دالنه وشاخنه دينور جمعدر فنون فنك جمعيدر نوع وكونه معناسنه‌در
تنشق انشقاقدن كه ايرلمق معناسنه‌در مضارعدر دوحه اولو اغاجه دينور الخيطان خاى معجمهٔ مكسوره
ايله خوط لفظنك جمعيدر تر وتازه شاخه دينور غصون غين معجمهٔ مضمومه ايله غصنك جمعيدر مطلق شاخه
ياخود اغاجدن سوروب چقان فليزه دينور قول اوّله كوره عطف العام على الخاص بابندن اولور مفهوم كلام
بعد اداء ما وجب معلوم اوله كه تحقيق علم شريفك ذوق وصفا ايده‌جك يرلرى واستفاضهٔ حيات ايدى ايليه‌جك
محللرى وراحت وآسايشه موقع ومدار اوله‌جق موضعلرى وسلوك ايليه‌جك جادّه وصرپ واينجه يوللرى وبغايت
صعب ودشوار مقاملرى واردر وآنلركده هر برندن نيچه فنون معتبره وفروع متنوعه متفرع ومتشعب اولور
اولكى اوچ فقره‌ده لزوم ما لا يلزم وافنان وفنون بيننده جناس اشتقاق اولوب واصل كلمه‌سى قاعده‌ده استعمال
اولنمغله البته اصول وقواعده مراجعتك لزومنه اشارتدر ❊ وانّ علم اللغة هو الكافل باحراز اسرار الجميع الحافل
بما يتضلع منه القاحل والكاهل والفاقع والرضيع ❊ علم لغت بر علمدر كه آنكله كلماتك افرادى وكيفيت اوضاعى
بيلنور الكافل كفيل وضامن ديمكدر كافل اليتيم القائم بامره الاحراز اخذ وحفظ معناسنه‌در بعض
نسخه‌ده الابراز عنوانيله مرسوم اولمغله اظهار معناسنه‌در الاسرار سرك جمعيدر كه راز معناسنه‌در الحافل
حاى مهمله وفايله جامع معناسنه‌در يتضلع تضلع ماده‌سندن مضارعدر قوتلنمك وپك طويمق وقانمق معنالرينه‌در
القاحل قافله وحاى مهمله ايله دريسى دكنك كبى قوپقورى اولمش ضعيف آدمه دينور الكاهل قوىّ الوجود
ياخود پك قوجه آدمه دينور الفاقع فاء وقافله اعتداله وارمش دلوقنلويه دينور بعض نسخه‌ده يافع مرسوم
اولمغله بلوغه متناهز يتشمش جوان ديمك اولور الرضيع بوراده مطلق صبى مراددر مفهوم كلام تحقيق علم
لغت جميع انواع فنون وفروع علومك اسرارينى جمع وحفظ ياخود خفاياسنى اظهار ايلمكه ضامن وكفيل وشيخ
وشابّك متقوّى ياخود شبعان وريّان اوله‌جقلرى اشيايى جامعدر زيرا بهر حال مركبات مفرداته موقوفدر وفقره‌لرده
مودوع اولان صناعات ادبيه وحسن مقابله اهل ادبه نمايانددر ❊ وان بيان الشريعة لما كان مصدره عن لسان العرب
وكان العمل بموجبه لا يصح الّا باحكام العلم بمقدمته وجب على روّام العلم وطلاب الادب ان يجعلوا عظم اجتهادهم
واعتمادهم وان يصرفوا جلّ عناياتهم فى ارتيادهم الى علم اللغة والمعرفة بوجوهها والوقوف على مثلها ورسومها
الشريعة حق تعالانك قوللرينه وضع ايلديكى دين مبيندن عبارتدر لما لام مفتوحه وميم مشدده ايله‌در المصدر

صدور معناسنه مصدر ميمدر ضميرى بيانه راجعدر العرب قوم مخصوصدر مختار صاحبنه كوره عرب اهل امصاردن نسبتنده عربى دينور واعراب اهل باديه درنسبتنده اعرابى دينور العمل قصدايله صدور ايدن ايشه ديئور الموجب اسم مفعول بنيه سيله مقتضامعناسنه دركه مراد شروط وحدود يدر الاحكام اكرام وزننده متين ومحكم واتقان ايلمك معناسنه در المقدمة دال مشددهنك كسرى وفتحيله متقدمه معناسنه در مصنفين عرفنده ايكى قسمدر بريمقدمهٔ علمدركه برعلمه قبل الشروع ايراد اولنان كلامدركه مسائلنك توقف ايلديكى نسنه دن عبارتدر خدنى وغرض وغايتنى وموضوعنى بيلمك كبى وبرى مقدمهٔ كتابدركه قبل المقصود ارتباط ايچون ايراد اولنان طائفهٔ كلامدركه موقوف اولسون كرك اولمسون وجب وجوبدن ماضيدر الزوام زاء مضمومه ايله راءنك جمعيدر طالب معناسنه در الطلاب طالبك جمعيدر الادب فتحتينله علم طلبنه ومؤدب اولغه دينور تأديب نفسى مؤدى اولديغيجون علوم مفهوده يه علم ادب تسميه اولندى شرح مفتاحده بيان اولنديغى اوزره علم ادب اون ايكى علمدن عبارتدركه بونلردن علم لغت علم صرف علم اشتقاق علم نحو علم معانى علم بيان علم عروض علم قافيه علم خط علم قرض الشعر علم محاضرات علم انشاء در العظم عينك ضميله بوراده اكثر معناسنه در الاجتهاد چالشمق معناسنه در الاعتماد طيانمق معناسنه در الجلّ جيم مضمومه ايله معظم معناسنه در العناية عينك كسريله اهتمام معناسنه در الارتياد طلب ايلمك معناسنه در الوجوه وجهك جمعيدركه كلامدن مقصود اولان سمت وطريقه يه دينور الوقوف اطلاع معناسنه در المثل ضمتينله مثالك جمعيدر اورنك وثموله وصفت ومقدار معنالرينه در الرسوم رسمك جمعيدر اثر وعلامت معناسنه در مثلها ورسومها ضميرلرى وجوهه ده راجع اولمق محتملدر ووجوه ومثل ورسوم لغته الفاظى حيثيتندن واسنادى ومعناسى وملح ولطائفى واداء وروائى حيثيتلرندن راجع اولان احواله متناولدر ومؤلفك مثل ورسوم لفظلرنده علم لغتك اندراسى وارتبانك انقضاسنه واحالهٔ هذه مثل ورسومنه وقوف عين براعت ومحض فضيلت اولديغنه اشارت اولديغى روشنای اصحاب نزاكتدر سبحان الله مؤلف عليه الرحمه ابلغ وجوه اولان تعريضله علم مرقومك اندراسندن شكايت ايلمشدر زمان تأليفلرندن اشبو ترجمه وقتنه قدر دركيوز اللى سنه بى كذر ايلدى عجبا بو وقتلرده بولنمش اولديمى نه كونه تعبير ايدرايدى ذلك تقدير العزيز العليم مفهوم كلام تحقيق علم شريفك صدورى عرب لسانندن اولوب وعلم مزبورك مقتضاسنجه عمل ايلمك انجق مقدمه سنى كركى كبى بيلكله صحيح ومتصور اولديغندن ناشى جملهٔ طلاب علم وخاصهٔ طلبهٔ فن ادب اوزره اكثرسعى واجتهاد واعظم استناد واعتمادلرينى علم لغته عطف وطريق طلبده دركارايلدكلرى معظم اهتماملرينى علم مرقومه ووجوه وطرقلرينى بيلمكه واوصاف وآثارلرينه مطلع اولمغه صرف ايلمك واجب اولمشدر وقدعنى به من السلف والخلف فى كل عصر عصابة هم اهل الاصابة احرزوا دقايقه وابرزوا حقايقه وعروادمنه وفرعواقنته وقنصوا شوارده ونظموا قلائده وارهفوا مخاذم البراعة وارعفوا مخاطم البراعة فالفوا وافادوا وصنفوا واجادوا وبلغوا من المقاصد قاصيتها وسلكوا من المحاسن ناصيتها جزاهم الله رضوانه واحلهم من رياض القدس ميطانه وقدعنى به تركيبنده قدلقطنى تحقيقيه درعنى كلمه سى عنايه دن ماضئ مجهولدر لغت فصيحه اوزره بناء معلوم اوزره ده منقولدر زحت چكرك اهتمام ايلمك معناسنه در ضمير علم لغته راجعدر سلفدن مراد متقدمين وخلفدن مراد متأخريندر العصر قصر وزننده وقت وزمانه دينور العصابة كتابه وزننده جماعت انسانى يه دينور اهل الاصابه اهل خطا مقابليدر احرزوا احرازدن ماضيدر الدقايق دقيقهنك جمعيدر لطيف مشكله دينور ابرزوا ابرازدن ماضيدر الحقايق حقيقهنك جمعيدر ماهيت ثابته يه دينور عروا عمارتدن ماضيدر الدمن عنب وزننده دمنهنك جمعيدركه بنا اثريته وسپورندیلكه دينور بوراده معناى اوّل مراددر فرعوا فرعدن ماضيدر يوقارى چقمق معناسنه در قنّ قاف مضمومه ايله صرد وزننده جمع قنه دركه طاغ باشنه دينور قنصوا قنص لفظلرندن ماضيدر صيد ايلمك معناسنه در الشوارد شين معجمه ايله شاردهنك جمعيدر نافره معناسنه بوراده غريب ووحشى ياخود فصيح مقابلى اولان لغت مراددر نظموا نظم لفظلرندن ماضيدر انجو ديزمك معناسنه در القلائد قلادهنك جمعيدر كردانجلغه دينور ارهفوا فاايله ارهافدن ماضيدر كسكينلتمك وزاغلمق معناسنه در المخاذم خاء وذال معجمتين ايله مراسم وزننده مخذم لفظنك جمعيدركه كسكين قليجه دينور البراعة باى موحده ايله سائره فائق وراجح اولمق معناسنه در ارعفوا ارعافدن ماضيدر فان اقتمق معناسنه در المخاطم خاى معجمه ايله مخطم لفظلرندن جمعدركه برونه دينور البراعة باى تحتيه ايله قلمه دينور الفوا تأليفدن ماضيدر افادوا افاده دن ماضيدر بذل فائده معناسنه در صنفوا تصنيفدن ماضيدر اجادوا جميله اجاده دن ماضيدر ايووكوزل ايلمك معناسنه در وابووكوزل سوزايراد ايلمك معناسنه در

بلغوا

بلغوا بلوغدن ماضيدر وصول معناسنه در المقاصد مقصدك جمعيدر مهمات مقصوده معناسنه در القاصية قاف وصاد مهملة ايله نهايت معناسنه در ملكوا ملكدن ماضيدر مالك اولمق معناسنه در المحاسن ميم مفتوحه ايله غير قياس اوزره حسن لفظلرندن ياخود متوهم محسن لفظلرندن جمعدر الناصية آلينه دينور جمله اعضاده استعاره اولنمغله بو مقامده ملك تام واستيلاء كلى مرادد ر جزاهم جزاء لفظلرندن ماضيدر عوض ومكافات معناسنه در الرضوان رانك كسريله رضاى عظيم معناسنه در مؤلف من قال لاخيه المسلم جزاك الله خيرا فقد ابلغ فى الثناء حديث شريفى موجبنجه دعاده مبالغه ايلدى احلهم احلالدن ماضيدر قوندرمق معناسنه در الرياض روضهنك جمعيدر القدس قاف مضمومه ايله پاك ومطهر معناسنه اولمغله رياض القدس جنات عاليه دمك اولور الميطان ميزان وزننده غايت معناسنه در مراد اعلاى جنتدر مفهوم كلام علم لغته متقدمين ومتاخريندن ذهنلرى صائب نجيه علماء اعلام رنج ومحنت ارتكاب ايليه رك سعى واهتمام وغيرت واقدام ايتملريله حقايق ودقايقنى احرازوابراز ايدوب خرابه لرينى اعمار وقلهٔ جبل منزلنده اولان درجهٔ عليانى فهم واتقانله صعود وارتقاء وغريب ووحشيلرينى صيد وقلاده لرينى ثريا كبى تابدار وفن مزبوره سيف براعتى تشحيذ ورعاف قلمدن كايه اولان مركبى اساله ايلمكريله علم مرقومه نجيه كتب جليله تأليف وافاده وتصنيف واجاده ايلديلر ومقاصد فن مزبورك نهايتنه منتهى وجملهٔ محاسنه مالك ومستولى اولديلر حضرت رب المجازاة عزشانه آنلره عملريته مقابل خير كثير ورضاى كبيرايله مكافات واعلاى جنته ايصال وتمكينله مظهر نعم بغايات ايليه آمين فقرهٔ مزبوره لزوم مالايلزم وترصيع قافيه وجناس ملحق وجناس مصحف ومجازات بديعه واستعارات بليغه وحقايق ودقايق بينده اولان ترصيع وا لفواقره لرنده اولان ترصيع وقاصيه وناصيه ده اولان جناس لاحق نمايان اهل حقايقدر هذا واني قد نبغت فى هذا الفن قديما وصيغت به اديما ولم ازل فى خدمته مستديما هذا كلمه سى خذ هذا واعتمد هذا تقديرنده در بلغاء وفصحاء اسلوبدن اسلوب آخره انتقالدرنده ايرادايدرلر واكا فصل خطاب اطلاق ايدرلر اما بعد كلمه سى كبى وعصام كافيه شرحنده دعشدركه هذا وان زيدا قائم تركيبنده هذا امر سابق تقريردر فالامر هذا تقديرنده در معطوفده ان ماده سنك فتحى جائزدر خبر اوزره عطفله وكسرى دخى جائزدر مجموع جمله اوزره عطفله وانى كلمه سنده واوعاطفدر نبغت عين مهمله ايله نبغدن ماضئ متكلمدر تفوق على الغير معناسنه در قديما فى الزمن الماضى دمكدر صبغت صبغدن ماضئ متكلمدر بو يامق معناسنه در به كلمه سنك ضميرى فنه راجعدر الاديم ندیم وزننده سخيانه ومبشنه دينور وادمه دن مأخوذ اولديغنه كوره درينك ايچ يوزينه دينور كه انه متصل اولور صبغ اديم ممارست تامه دن كايه در يقال صبغ يده بالعلم اذا اجتهد فيه ومارس لم ازل زال يزال صيغه سندن مستقبل متكلم مجزومدر لم ابرح معناسنه در كه افعال ناقصه دندر دائما اولدم معناسنه در شارح ضم زاى ايله لم ازل تسخه سنى استحسان ايلمز فى خدمته ضميرى فنه راجعدر المستديم استدامه دن اسم فاعلدر دائم ومتأنى معناسنه در بوفقره لرده دخى لزوم مالايلزم وارد مفهوم كلامين اشيوفن لغته مقدما كثرت ممارست واد مانله جمله يه فائق اولوب آنكله اديممى بويادم يعنى بويه نك دريه نفوذ وامتزاجى كبى وجودمه نافذ ومميزج ايلدم وبن آنك خدمتنده برقرار اولوب برآن منفك ومفارق اولدم وكنت برهة من الدهر التمس كتابا جامعا بسيطا ومصنفا على الفصح والشوارد محيطا فلما اعياني الطلاب شرعت فى كتابى المرسوم باللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب البرهة غرفه وزننده زماندن برمقداره دينور الدهر زمانه دينور التمس التماسدن مستقبل متكلمدن شد ندله طلب ايلمك معناسنه در كتابا مصنفا موضوعا فى هذا الفن سيكنده در البسيط مبسوط معناسنه در فن لغتك اكثرينى مشتمل واسع ومستوعب دمكدر مصنفا تصنيفدن اسم مفعولدر الفصح فانك وصادك ضميله فصيحك جمعيدر قضب وقضب كبى ياخود صرد وزننده در كيرو كبركبى الشوارد شارده نك جمعيدر لغات وحشيهٔ غريبه وشاذه دمكدر المحيط احاطه دن اسم فاعلدر بوراده مشتمل معناسنه اولمغله على حرفيله معدّى اولدى اكر على باء معناسنه حمل اولنورسه حقيقت معناسنده ابقا اولنور اعيانى اعيادن ماضيدر عاجز قلمق معناسنه در الطلاب كتاب وزننده طلب معناسنه در شرعت شروعدن ماضيدر فى كتابى فى تأليف كتابى تقديرنده در الموسوم وسمدن مأخوذدر علامتلمش معناسنه دركه تسميه اولنمش دمكدر اللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب تأليف مذكورك اسميدر لامع پارلدايجى دمكدر المعلم اسم مفعول بناسيله مطرز ومنقش دمكدر العجاب غراب وزننده مبالغه در يك عجيب دمكدر المحكم احكامدن اسم مفعولدر علم لغته دركتاب ديدركه امام وحافظ ابو الحسن على بن اسمعيل كه ابن سيدة الضرير اللغوى ايله مشتهردر تأليف ايلمشدر فى الواقع كتاب مرقوم انواع لغاتى جامع بركتاب رايعدر

مؤلفی اولان مومی الیه در تیوز اللی سکز سنه سی جوار رحمته انتقال ایلدی رحمه الله تعالی وعباب عین مضمومه ایله
امام ابو الفضائل رضی الدین الحسن بن محمد الحسن بن حیدر العمری الصغانی تألیف ایلدی یکرمنجی جلدده
بکم ماده سنده منتهی اولدی ومومی الیه التیوز اللی سنه سی بغدادده عازم دار السلام اولدی رحمة الله علیه مفهوم
کلام بن خیلی زمان فن لغتده جامع وبسیط ولغات فصیحه ووحشیه یی حاوی بر کتاب محیط طلب ایدر اولمشدم وقتا که
طلبندن عاجز ومحروم اولدیغمده ذکر اولنان محکم وعباب نام کتابلرك بیننی جامع اسم مذکور ایله مسما بر کتاب تألیفنه
شروع وابتدا ایلدم ❊ وهما غرتا الکتب المصنفة فی هذا الباب ونیرا براقع الفضل والاداب وضممت الیهما فوائد
امتلأ بها الوطاب واعتلا منها الخطاب ففاق کل مؤلف فی هذا الفن هذا الکتاب ❊ هما ضمیری محکم وعبابه راجعدر
غرتا لفظی غره دن تثنیه در غرة غین معجمه مضمومه ایله هر متاعك اعلاسنه وقومك شریفنه وصباحك ضیاسنه
وهلالك ابتدا طلعتنه وآتك جبهه سنده اولان بیاضه دینور بو مقامده جمله سی ملایمدر بابدن مراد فن لغتدر نیرا
کلمه سی نیر لفظنك تثنیه سیدر که سید وزننده در پك نورلو وضیالو دیمکدر بوراده مراد شمس وقمردر براقع برقع لفظنك
جمعیدر فلك سابعه یاخود رابعه یاخود اوله دینور وجمع بنیه سیله ایرادی هر بری افلاك جزئیه یی حاوی اولدیغنه
مبنیدر مثلا فلك رابع که فلك شمسدر حامل موافق المرکز که ممثل دخی دیرلر وحامل خارج المرکز وفلك تدویری مشتملدر
وفلك اول که فلك قمردر درت عدد فلکی مشتملدر ایکی اولکیلرك مرکزلری مرکز عالم وثالث خارج المرکز ورابع
فلك تدویردر وفلك سابع که فلك زحلدر اوچ عدد فلکی مشتملدر اولکی فلك ممثل ایکنجی خارج المرکز اوچنجی فلك
تدویردر ونیردن جمال نورانی وبرقعدن نقاب مراد اولنمق دخی محتملدر الفضل زیاده ومزیت معناسنه در بعض
نسخه ده الفضائل مرسومدر که فضیله نك جمعیدر غیره متعدی اولمیان نعمته دینور حسن وشجاعت کبی نته که فاضله
متعدی اولان نعمته دینور علم کبی وآداب لفظی عطف الخاص علی العام قبیلندندر ضممت ضم لفظندن ماضیء
متکلمدر بری برینه جمع والحاق ایلمکه دینور الیهما ضمیری محکم وعبابه راجعدر فوائد فائده نك جمعیدر
بعض نسخه ده زیادات عنواننده مرسومدر امتلا کلمه سی بلا همز قرأت اولنور امتلاء لفظندن ماضیدر که طولمق
معناسنه در بها ضمیری فوائده راجعدر الوطاب واو مکسوره ایله وطبك جمعیدر که واوك فتحیله در سود طلومنه
دینور بوراده مراد مطلق ظرفدر اعتلی اعتلاءدن ماضیدر یوکسلمك وعالی اولمق معناسنه در منها ضمیری
فوائده راجعدر الخطاب غیره تفهیم ایچون توجیه کلام ایلمك معناسنه در وتوجیه اولنان کلامه دینور ففاق
کلمه سنده فاء سببیه در فاق فوق ماده سندن ماضیدر عالی وراجح اولمق معناسنه در کل مؤلف مفعولیدر هذا الکتاب
فاعلیدر مراد کتاب مرقومدر اشبو فقره ذکر اولنان محکم وعبابك جهت مدیحه لرینه مسوقدر مفهومی کتابین
مزبورین فن لغتده مؤلف اولان کتابلرك غرهٔ غرالری وسماء فضل وآدابك شمس وقمر جهان آرالری اولوب بن انلره
ظروف واوعیه طولدرز وکندیسیله خطاب وکلام شرف واعتبار بولور فوائد ومنافع ضم والحاق ایلدیکمدن ناشی
کتاب مرقوم فن مرسومده مؤلف اولان جمیع کتابلره فائق وراجح اولدی فقرهٔ مذکوره ده واقع تغلیب ووطاب
وخطاب بیننده کی جناس لاحق معلومدر غیر انی ضمنته فی ستین سفرا یعجز تحصیله الطلاب بعض نسخه ده
غیر انه عنواننده مرسومدر ضمنته تضمیندن ماضیدر جعلته فی ضمن ستین دیمکدر وبعض نسخه ده خای معجمه ایله
خمنته عبارتیله مرقوم اولمغله تخمیندن اولور که تقدیر معناسنه در لکن نسخه اولی اولادر السفر سین مکسوره ایله
بیوك کتابه دینور که حقایق ومعانی یی کشف ایدر یعجز کلمه سی عجزدن مستقبلدر تحصیله فاعلیدر الطلاب
طالبك جمعیدر مفهوم لکن بن کتاب مزبوری التمش جلدده درج وتضمین ایلدم آنکیچون تحصیل واستصحابی
طالبلری عاجز ومحروم ایدر وسئلت تقدیم کتاب وجیز مرتب علی ذلك النظام وعمل مفرغ فی قالب الایجاز
والاحکام مع التزام اتمام المعانی وابرام المبانی سئلت سؤالدن ماضیء متکلم مجهولدر الوجیز مختصر
دیمکدر یقال وجز الکلام اذا قل المرتب ترتیبدن اسم مفعولدر علی ذلك النظام یعنی اسلوب سابق
وترتیب سالف اوزره وعمل کتاب اوزره معطوفدر مفرغ کلمه سنی شارح تشدید ایله تقیید ایلمکله تفریغدن
اسم مفعول اولور بلا تشدید اولدیغنه کوره افراغدن اولور ایکیسیده بوشالتمق معناسنه در قالب لام مفتوحه
ایله معروفدر الایجاز اختصار معناسنه در الاحکام محکم ایلمك معناسنه در الابرام بو دخی متین واستوار
ایلمك معناسنه در المبانی معانی وزننده مبنانك جمعیدر کلمات عربیه ده مستعملدر وعمل مفرغ فقره سنده عملی که
معمول معناسنه در شیء مایعه تشبیه استعارهٔ مکنیه واکا تفریغ اسنادی تخییلیه در رأی سکاکی اوزره وغیرك
رأینه کوره تحقیقیهٔ تبعیه در مفهوم کلام بعض ناس بندن کتاب مزبور اسلوبنده جملهٔ معنالرینك اتمام واکمال

والفاظ

والفاظ وکلماتنك اتقان واحکامنی التزام ایلیه رك برمفید ومختصر کتاب دخی تألیف ومحاضر طلابه تقدیم وایجاز
وترصین قالبنه افراغ اولنمش بر عمل عظیم تقویم ایلمکی سئوال ورجا ایلدیلر ❊ فصرفت صوب هذا المقصد
عنانی والفت هذا الکتاب محذوف الشواهد مطروح الزوائد معربا عن الفصیح والشوارد ❊ صرفت صرفدن
ماضیدر که توجیه معناسنه در الصوب صاد مفتوحه ایله سمت وجهت معناسنه در العنان عین مکسوره ایله
آتك دیزکننه دینور بالاستعاره میل وضمیرده مستعملدر الشواهد شاهدك جمعیدر که اثبات مدعا ایچون
ایراد اولنان حجت ومثالدن عبارتدر المطروح طرح والقا اولنمش دیمکدر الزوائد زائده نك جمعیدر
المعرب محسن وزننده اعرابدن که بیان واظهار وایضاح معناسنه در اسم فاعلدر مفهوم کلام پس بندخی
اشبو مقصد ومرام طرفنه عنان عزیمتمی صرف وتوجیه ایدوب اشبو قاموسله مسمی اولان کتابی امثله
وشواهدی متروك وزوائدی مطروح ولغات فصیحه ووحشیه یی مظهر وموضح اولدیغی حالده تألیف ایلدم
وجعلت بتوفیق الله تعالی زفرا فی زفر ولخصت کل ثلثین سفرا فی سفر وضمنته خلاصة ما فی العباب والمحکم
واضفت الیه زیادات من الله تعالی بها وانعم ورزقنیها عند غوصی علیها من بطون الکتب الفاخرة الداماء الغطمطم
وسمیته بالقاموس المحیط لانه البحر الاعظم ❊ جعلت جعلدن ماضیدر که قلمق معناسنه در التوفیق الهام
واقدار وارشاد مراددر الزفر صرد وزننده دریایه دینور الزفر زای مکسوره ایله قربه یه دینور قاموسی کمال
ایجاز واختصارده قربه یه وحاوی اولدیغی معانی ولطائفی تشبیه بلیغله دریایه تشبیه ایلدی لخصت تلخیصدن
ماضیدر تبیین وتهذیب معناسنه در السفر مرور ایلدی الخلاصة خالص ولباب معناسنه در اضفت اضافه دن
ماضیدر الیه ضمیری مختصره راجعدر زیادات زیاده نك جمعیدر که مراد هر لغوی اریبك محتاج اولوب وکامل
وادیبك مستغنی اولمدیغی نسنه لردر بو تقریره کوره مطروح الزوائد قولنه مناقض اولمز من کلمه سی من لفظندن
ماضیدر انعام واحسان معناسنه در رزقنیها رزقدن ماضیدر ضمیر زیاداته راجعدر الغوص صویه طالمق
معناسنه در بوراده صرف افکار سلیمه ایله جواهر کبی معانی ودقایق استنباط ایلمکدن کنایه در البطون بطنك
جمعیدر که جوف دیمکدر الفاخرة کتبك صفتیدر فوائدی کثیر وموثوق ومعتمد دیمکدر الداماء مد ایله دریایه
دینور الغطمطم غین معجمه ایله سفرجل وزننده بحر اسماسندندر بوراده تجرید اولنمغله واسع وکثیر الماء دیمکدر
داماء لفظنك صفتیدر وداماء غوصك مفعول اولیدر زیرا غوص کلمه سی کاهجه مفعول واحد ایله مستغنی وکاهی
مفعول آخره محتاج اولوب وعلی ایله متعدی اولور من بطون کلمه سنده من بیانیه در داماء لفظندن حالدر
سمیته تسمیه دن ماضیدر ضمیر مفعول اولیدر کتابه راجعدر القاموس مفعول ثانیسیدر وقاموس بحر معناسنه در
المحیط احاطه دن اسم فاعلدر دریای اعظم کرهٔ ارضی نه کونه احاطه ایلمش ایسه قاموس دخی لغات عربیه نك قموسنی
احاطه ایلمکله قاموس محیط ایله تسمیه ایلدی شارح دیر که مؤلف اشبو قاموسده التمش بیك ماده ثبت ایدوب صحاح
جوهری اوزره یکرمی بیك ماده زیاده ایلدی مجازات واستعمالات وامثالات اکا قیاس اولنه مفهوم کلام بن اشبو
کتابی تألیف ایلدم توفیق حضرت باری متعال ایله کویا که بر دریایی بر قربه یه صغدردم ومقدمی وجه مذکور اوزره
التمش سفر اولمغله هر اوتوز سفری بر سفرده تلخیص ایدوب جمله سنی ایکی جلدده درج ایلدم وکتاب مزبوره
ذکر اولنان عباب ومحکمك خلاصه لرنی تضمین وادراج ایلدم وکتاب مزبوره انلرك ظفریاب اولمدقلری بعض
زیادات مهمه که آنلری کتب فاخره اجوافندن استنباط واستخراج ایچون کویا که بحر عظیمه طالدیغمده حق تعالی
آنلری بکا انعام ورزق واکرام ایلمشیدی اول در وکوهر کبی ثمین وقیمتدار اولان معانی ودقایقی دخی اضافه والحاق
ایلدم وکتاب مزبور بحر عظیمه مثیل اولمغله قاموس محیط ایله تسمیه ایلدم ❊ ولما رایت اقبال الناس علی صحاح
الجوهری وهو جدیر بذلك غیر انه فانه نصف اللغة او اکثر اما باهمال المادة او بترك المعانی الغریبة النادة اردت
ان یظهر للناظر بادیء بدء فضل کتابی علیه فکتبت بالحمرة المادة المهملة لدیه وفی سائر التراکیب تتضح المزیة
بالتوجه الیه ❊ الاقبال میل وتوجه معناسنه در صحاح سحاب وزننده صحیح دیمکدر وکتاب وزننده صحیحك
جمعیدر ایکیسیده محتمل واولکی ارجحدر جوهری که امام ابو نصر اسمعیل بن حماد الجوهری در جوهر بیعنه منسوبدر
مسقط رأسی ترکستان بلادندن فاراب نام بلده در در تیوز حدودنده انتقال ایلدیلر واواخر عمرنده دماغنه اختلال
طاری اولوب حتی صحاحی اکمال ایلمدیکی وکندیدن صکره تلامذه سندن بری تکمیل ایلدیکی منقولدر رحمه الله تعالی
الجدیر امیر وزننده لایق معناسنه در بذلك اقباله اشارتدر واقعا بالجمله صحتی ثابت اولان لغاتی التزام ایلمشدر
غیر انه ضمیری صحاحه راجعدر فات فوتدن ماضیدر وبعض نسخه ده نصف اللغة یرنده ثلثا اللغة مرسومدر

الاهمال ترك معناسنه‌در المادة معنايه دلالت ايدن الفاظك حروفنه اطلاق اولنور النادة ند لفظندن اسم فاعلدركه اوركمك ونفرت معناسنه‌در مراد وحشى وغير مأنوس ومستعمل اولان ونادر اولان معانيدر بادئ بدء كلمه‌سنده بادئ لفظى ظرفيت اوزره منصوب وبدء لفظنه مضافدر اول امرده ديمكدر عليه ضميرى صحاحه راجعدر السائر باقى ديمكدر تتضح اتضاحدن مستقبلدر آشكار اولمق معناسنه‌در المزية ميمك فتحى وزاى معجمه‌نك كسريله فضيلت معناسنه‌در بوندن ثلاثى اوله‌رق فعل متصرف اولمز مزيد اوله‌رق متصرف اولور يقال تمزيت عليه مفهوم كلام وقتا كه جملهٔ ارباب دانشك صحاح جوهرى يه ميل واقباللرى منظورم اولوب ونفس الامر كتاب مزبور توجه واقباله سزا ولغات صحيحه التزامى وترتيب واسلوبى جهتلريله ميل ورغبته روادر لكن نصف بلكه اندن اكثر لغتلرى ماده‌نك اهمالى ياخود معانئ غريبهٔ غير مأنوسه‌يه دلالت ايدن الفاظى ترك ايلمك سببيله فوت ايلديكندن بن اول امرده ناظرينه اشبو كتابمك صحاح اوزره فضل ومزيتى ظاهر وعيان اولمق اراده‌سيله صحاحده مهمل ومتروك اولان ماده‌لرى لاجل الايماء قرمزى مركبله كتب واملا ايلدم وباقى تراكيبده اشبو قاموسه توجه وصرف همتله رجحانى واضح وآشكار اولور اول امرده نظر ايدنلره تعبيرندن كرچه نظرهٔ حمقاء منفهم اولور لكن مراد ابتداء نظرده بيله فضيلتى ظاهر اولور ديمكله مدحده مبالغه‌در ❊ ولم اذكر ذلك اشاعة للمفاخر بل اذاعة لقول الشاعر كم ترك الاول للاخر ❊ ذلك ذكر اولنان مدح ومنقبته اشارتدر الاشاعة شايع وفاش ايلمك معناسنه‌در المفاخر مفخره‌نك جمعيدر كندوسيله افتخار اولنه جق شيئه دينور الاذاعة ذال معجمه ايله نشر وافشاء معناسنه‌در وشاعردن مراد صاحب حماسه ابو تمام حبيب بن اوس الطائى دركه طى قبيله‌سنه منسوبدر ومصراع مزبورك اولى بودر ❊ لازلت عن شكرى فى حلة لابسها ذو سلب فاخر يقول من يقرع اسماعه كم ترك الاول للاخر كم كلمه‌سى تكثير ايچوندر منقولدركه قنالى زاده على افندى ابو السعود افندى مرحومك مجلسلرنده مقابلهٔ صفحات اللمعات ومناولهٔ فوحات النفحات ايدر ايكن بالمناسبه اشبو كم ترك الاول للاخر مثلى زبانكذار اولمغله ابو السعود افندى اشبو كم كلمه‌سنى استفهام انكارى يه حمل ايله ما ترك الاول للاخر معناسنى مراد اولمق جائزدر ديدكلرنده على افندى دخى جناب شريفلرينك كلام مزبورده احتمال مرقومى ايراد ايلملرى كم ترك الاول للاخر مصداقيدر ديو اظهار لطيفه ونزاكت ايلملريله ابو السعود افندى منبسطا تبسم ايلديلر رحمهما الله تعالى ❊ وانت ايها اليلمع العروف والمعمع اليهفوف اذا تأملت صنيعى هذا وجدته مشتملا على فرائد اثيرة وفوائد كثيرة من حسن الاختصار وتقريب العبارة وتهذيب الكلام وايراد المعانى الكثيرة فى الالفاظ اليسيره ❊ اليلمع ياى تحتيهٔ مفتوحه ايله ذهنى شهاب كبى لامع اولان ذكى وزيرك آدمه دينور العروف صبور وزننده مبالغه‌در معرفت تامه صاحبى ديمكدر المعمع زمزم وزننده صبر وسكون معناسنه اولمغله بوراده ذو المعمع تقديرنده‌در ياخود مبالغه‌يه محمولدر ذهن رصين وعقل رزين صاحبى ديمكدر اليهفوف فايله يعفور وزننده قلبى تيز وفهم وفطنتى آتشين آدمه دينور تأملت تأملدن كه حق فكر ايله تفكر ايلمك معناسنه‌در ماضئ مخاطبدر الصنيع صاد مفتوحه ايله مصنوع معناسنه‌در مراد كتاب قاموس در وجدته ضميرى صنيعه راجعدر الفرائد فريده‌نك جمعيدر نفيس انجويه دينور الاثيرة كثيره وزننده اثره وخصوصيتى اولمغله سائردن ممتاز ومختار اولان شيئه دينور ياخود مأثوره معناسنه‌در كه قرنا بعد قرن متلقا اولان نسنه‌دن عبارتدر تقريب عباره‌دن مراد اذهان وافهامه حسن بيان وافاده ايله ايصال وتقريردر التهذيب زوائدى ازاله ايله تنقيح واصلاح ايلمكدر اليسيرة قليله ديمكدر مفهوم كلام مؤلف عليه الرحمه تحديث بالنعمه طريقه‌سيله ديرلركه سن اكراى لبيب ودانا واى صاحب رشد وذكا اشبو كتابمى حق تأمل وتفكر ايله فكر وتدبر ايلديكده قتى وافر انجو كبى فاخر لغات نفيسه وكريمه وحسن اختصار وتقريب عباره وتهذيب كلام والفاظ قليله‌يه معانئ كثيره ادراج وايرادى جهتلرندن فوائد جسيمه‌يه ظفرياب اولورسن ❊ ومن احسن ما اختص به هذا الكتاب تخليص الواو من الياء وذلك قسم يسم المصنفين بالعى والاعياء ❊ من احسن تركيبنده من تبعيضيه‌در احسن حسندن افعل تفضيلدر من احسن جار ومجرور مقدم خبردر تخليص الواو مؤخر مبتدادر وزمخشرى عندنده بعضه تأويليله مبتدأ وتخليص الواو خبريدر التخليص تمييز معناسنه‌در ذلك تخليصه اشارتدر يسم وسمدن مضارعدر داغدار ايلمك معناسنه‌در العى عين مهمله‌نك فتحيله عجز وحصر معناسنه‌در الاعياء همزه‌نك كسريله يوريلوب درمانده اولمق معناسنه‌در ياخود عى عجز روحانى واعياء عجز جسمانى معناسنه‌در ياخود اعياء متعديدر عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در مفهوم بنم بو كتابمك مخصوص اولديغى خصايصنك احسن وافضلندن برى واو حرفنى ياء حرفندن يعنى معتل واوى يى معتل يائيدن تمييز ايلمسيدر بو تصرف ايسه تصرفات صرفيه

ولغويه‌دن برقسمدركه صعوبت بالغه‌سى اولمغله استقراء تام واحاطهٔ كامله‌يه موقوف اولديغندن ناشى مهرهٔ ارباب تصنيفى عجز واتعابله داغدار ايلمشدر ❊ ومنها انى لا اذكر ما جاء من جمع فاعل المعتل العين على فعلة الا ان يصح موضع العين منه كجولة وخولة واما ما جاء منه معتلا كباعة وسادة فلا ذكره لاطراده ❊ ومنها ضميرى من احسن ما اختص عبارتنك متضمن اولديغى محاسن خصائصه راجعدر لا اذكر ذكردن مستقبل منفيدر فاعل اسم فاعل ديمكدر معتل العين عينده حرف علت اولان واى لفظندن برحرف بولناندركه اجوف ديرلر فعله فتحاتله‌در الا ان يصح قولى الا ان يعامل موضع العين من الجمع معاملة الصحيح بحيث يتحرك ولا يعل تأويلنده‌در الجولة جيمله والخولة خاى معجمه ايله‌در بونلر هر نقدر فى الاصل معتل العين ايسه‌ده عينلرى تحريك اولنمغله صحيحه الحاق اولنوب صحيح معامله‌سى كبى معامله اولنمغين اعلال اولنمديلر طلبه وكتبه كبى اولديلر پس غرابت وقياسدن خروجلرى سببيله بو مثللولر ذكر وايراده مستحق اولديلر واما ما جاء منه ضميرى جمعه راجعدر معتلا كلمه‌سى اعتلالدن اسم مفعولدر اعلال مقتضاسنجه عينى ايدالله تغيير اولنمش ديمكدر باعة وسادة كلمه‌لرى اصلده بيعة وسيدة ايدى فتحاتله ياء متحرك وما قبلى مفتوح اولمغله الفه قلب اولندى الاطراد مطرد اولمق يعنى مقيس ومشهور اولمغه دينوركه نادر مقابليدر ابن جنى عليه الرحمه خصائص نام كتابنده ديمشدركه اطراد كه كلامك مسموع اولديغى وجه اوزره تتابع واستمرارندن عبارتدر عربلرك طردت الطريدة قوللرندن مأخوذدر اتبعتها واستمرت بين يدى معناسنه يعنى صيدى اوكومه قاتوب اكسه‌سندن اوزون اوزادى سوروب قوغدم پس معلوم اوله كه كلامده اطراد شذوذ مقابليدر درت نوعدر نوع اول قياسده واستعمالده جميعا مطرد اولمقدركه غايت مطلوبه بودر قام زيد وضرب عمرو كبى ثانى قياسده مطرد واستعمالده شاذ اولمقدر يذر ويدع كلمه‌لرينك ماضيلرى كبى وعسى كلمه‌سنك مفعولى اسم صريح اولمق كبى نحو عسى زيد قائما كرچه بونلر قياسده مطردلردر لكن استعمالده محظورلردر ثالث استعمالده مطرد وقياسده شاذ اولمقدر اخوص الرمث قولى كبى بونده قياس ايسه اخاص اولمقدر واوى الفه قلبله كذلك استصوب كلمه‌سى كبى رابع قياسده واستعمالده شاذ اولمقدر ثوب مصوون ومسك مذووف كبى زيرا قياس واستعمال مقول كلمه‌سى كبى واوك بريسى اسقاط اولنمقده‌در وابن هشام ديديكه علماء عباره‌لرنده مطرد اوغالبا وكثيرا ونادرا وقليلا تعبيرلرنى ايراد ايدرلر مطرددن مرادلرى قياس وقاعده اوزره ديمك اولمغله اندن اصلا تخلف اولنمز وغالبدن مراد اكثردر لكن اندن تخلف اولنور وكثير غالبدن دوندر وقليل كثيردن دوندر ونادر قليلدن اقلدر مفهوم فقره اشبو قاموسك مشتمل اولديغى محاسنك بريسى دخى بودركه بن معتل العين اسم فاعلك فعله وزننده اولان جمعنى بو كتابده ذكر ايلمدم الا عين فعلى صحيح معامله‌سيله معامله اولنلرنى ذكر ايلدم جوله وخوله كلمه‌لرى كبى وعينى باعة وسادة كلمه‌لرى كبى اعلالله الفه قلب اولنلرى مطرد ومقيس ومشهور اولدقلرينه مبنى ذكر ايلمدم شارح ديركه مؤلف سادة وقادة وعالة وزادة كلمه‌لرنى ماده‌لرنده ذكر ايلمكله شرطنى اخلال ايلمشدر وبعض شراح ديباجه بو مقامه صحت وصوابدن بعيد معنالر ويرملريله التفات اولنميه كرچه شارح عليه الرحمه بو مقامى بورسمه شرح وتقرير ايلدى لكن اصول صرفه وطريقهٔ مؤلفه موافق دكلدر مراح وشافيه شرحلرينه نظر اولندقده معلوم اولور پس صواب اولان فقرهٔ ثانيه‌ده واقع لأذكر لفظنده كى لام مفتوحه‌در تأكيديه درلاء نافيه دكلدر فلينظر ❊ ومن بديع اختصاره وحسن ترصيع تقصاره انى اذا ذكرت صيغة المذكر اتبعتها المؤنث بقولى وهى بهاء ولا اعيد الصيغة ❊ البديع صكره‌دن اختراع اولنمش عجيب نسنه‌يه دينور الترصيع ترنين وآرايش معناسنه‌در ترصيع بديعى بوندن مأخوذدركه سجع اوصافندندر فاصلتين مختلف اولميوب احد قرينتينده اولان الفاظ يا اكثرى وزن وتقفيه‌ده مقابلنده اولان كبى اوله حريرينك فهو يطبع الاسجاع بجواهر لفظه ويقرع الاسماع بزواجر وعظه فقره‌سى كبى التقصار تاى تحتيهٔ مكسوره ايله قلاده‌يه دينور بالاستعاره فقره مراددر اتبعتها اتباعدن ماضئ متكلمدر برشيئ برشيئه الحاقدن عبارتدر وهى بهاء تركيبى مقول قولدر وهى ضميرى مؤنثه راجعدر مفهوم اشبو قاموسك متضمن اولديغى بدايع اختصار عبارات ومحاسن تزيين فقراتندن برى دخى بودركه بن برمذكر صيغه‌سنى ذكر ايلديكمده مؤنثنى وهى بهاء قولمله اتباع ايدوب صيغه‌يى اعاده وتكرار ايلم ايشته خصائصنك برى دخى بودر ❊ واذا ذكرت المصدر مطلقا او الماضى بدون الاتى ولا مانع فالفعل على مثال كتب واذا ذكرت آتيه بلا تقييد فهو على مثال ضرب على انى اذهب الى ما قال ابو زيد اذا جاوزت المشاهير من الافعال التى يأتى ماضيها على فعل فانت فى المستقبل بالخيار ان شئت قلت يفعل بضم العين وان شئت قلت يفعل بكسرها ❊ مطلقا قولندن مراد برشئ ايله مقيد اولميه‌رق ديمكدر الاتى اتياندن اسم فاعلدر بوراده مراد فعل مضارعدر كتب مثالندن مراد باب

مطلب

اولدركه ماضيده عين مفتوح ومضارعده مضموم اولور تقيددن مراد ضبط ووزن ايله ايراد ايلمكدر فهو
ضميرى فعله راجعدر ضرب مثالدن مراد باب ثانيدركه عين مضارعده مكسور اولور على استدراك ايچوندر
ياخود اضراب ايچوندر اذهب ذهابدن مستقبل متكلمدر بوراده اختيار واعتقاد معناسنه در بعض نسخده
ذاهب مرسومدر ابوزيد ائمهٔ لغاتدن مشهور ذاتدر اسمى سعيد بن اوس در بلخ ديارندن نشأت ايليوب جملهٔ علومده
فائق خاصةً علم لغتده جمله يه سابق اولمشدر اذا جاوزت خطابله درمقول قولدر المشاهير جمع مشهور در
افعالدن مراد افعال اصطلاحيه در على فعل يعنى عينى مفتوح اولوب وحرف حلق اوليه ومضارعى نه كونه
اولديغى مبهم اوله مفهوم بن بر مصدرى مقيد اوليه رق يعنى بر وزن ايله موزون وقيد حركه ايله تحريكاً وتصريحاً
مضبوط اوليه رق ياخود بر فعل ماضى يى مثلا فعل غير متصرف اولمق مقوله سى مانع يوغيكن بالكز جه ذكر
ايدوب مضارعنى برابر ايراد ايلمز ايسم اول مصدرك فعلى ياخود ذكر اولنان فعل ماضى كتب مثالى اوزره در
يعنى باب اولدندر مصدر مطلق مثلا باب التاء فصل النون ذيلنده النكت ماده سى كبى كه وزن تمثيلندن وبالفتح
ياخود بالكسر وبالضم قيدلرندن مجرد در وبلا مانع ماضى يى مستقبلسز ايرادى مثلا باب الباء وفصل الكاف
ذيلنده كتب ماده سى كبى ومن فعل ماضينك مستقبلنى كذلك ضبط ووزنندن عارى اوله رق ذكر ايدرسم فعل مزبور
باب ثانيدندر مثلا كسب يكسب ماده سى كبى بلكه بن ابوزيدك كلام آتيسنه ميل ورأى واختيار ايدردم كه ابوزيد
ديمشدر كه قِنى سن معروف ومشهور اولان فعللرى تجاوز ايدوب برفعل ماضى يه مصادف اولسك كه مفتوح
العين اولان فعل وزنى اوزره اولوب وعين ولامى حروف حلقدن عارى ومضارع بعد التتبع مبهم اوله سن آنك
مضارعنده مخيرسن اكر ديلرسك مضموم العين يفعل وزننده يعنى باب اولدندر ديرسن وديلرسك مكسور العين
يفعل وزننده يعنى باب ثانيدندر ديرسن ايشته ابوزيدك بو كلامى دستور عملمدر شارح ديركه مستقبلك مضموم العين
يفعل وزننده اولمامسنك درت مانعى واردر اولا عين ولامنده حرف حلق اولمقدر كرچه شذوذا وزره بعض متعين
ومعدود افعال وارد اولمشدر لكن قياسه مخالف اولمغله معدوم مثابه سنده در ثانى واوى الفاء اولمقدر وعد
كبى بونده قياس مضارعى مكسور العين او لمقدر ثالث يائى العين او لمقدر كال يكيل كبى رابع يائى اللام اولمقدر
رمى يرمى كبى ومشاهير افعالى مجاوزه كمال حفظ ومزيد تتبع اصحابنه كوره در امام فرّاء ديمشدر كه بوصورتده
مكسور العين اعتقادى خفت كسره ايچون انسب واولادر وابن درستويه فصيح شمرخنده ديمشدر كه هر فعل
ماضى كه عينك فتحيله فعل وزننده وارد اولوب ثانى وثالثنده حرف لين وحرف حلق موجود دكل ايسه آنك
مضارعنده عينك ضمّ وكسرى جائزدر ضرب يضرب وشكر يشكر كبى واحدهما آخرذن ارجح واولى دكلدر
زيرا ضمه اخت كسره در ثقلتده نتدكه واوياك نظيريدر ثقلت واعلالده نهايةالامر كسره ده نوعاً خفت ملحوظدر

وكل كلمة عريتها عن الضبط فانها بالفتح الا ما اشتهر بخلافه اشتهارا رافعا للنزاع من البين وماسوى ذلك فاقيده
بصريح الكلام غير مقتنع بتوشيح القلام ومكتفيا بكابة ع د ه ج م عن قولى موضع وبلدو قرية والجمع
ومعروف فتلخص وكل غث ان شاالله تعالى عنه مصروف ✽ عريتها تعريه دن ماضيدن عارى ايلمك معناسنه در
ضمير كلمه يه راجعدر ماسوى ذلك ذكر اولنان ضبط وتقيددن تعريه يه اشارتدر صريح الكلام قولى كلام ظاهر
ديمكدر كه كنديده شبهه واختلال وكايه شائبه سى اوليه غير مقتنع حالدر مقتنع اقتناعدن اسم فاعلدر كه قناعت
ايلمك معناسنه در التوشيح تزيين معناسنه در القلام قاف مكسوره ايله قلمك جمعيدر المكتفى اكتفاء لفظندن
اسم فاعلدر فتلخص قولى فبسببه تلخص وتبين الكتاب واتضح سبكنده در الغث غين معجمه وثاى مثلثهٔ
مشدده ايله كلام فاسده دينور مصروف مدفوع معناسنه در مفهوم هر كلمه يى كه بن آنى فتح ياخود كسر وضمله
تحريكنه تصدى ايليوب اويلجه ضبطدن مجرد اوله رق ايراد ايلدم آنلرك حرف اولى مفتوحدر پس ضبطدن
اهمالرى عين ضبطلريدر مكر كه ميانه دن منازعه يى رافع اشتهار ايله مشتهر اوله لر وبونك ماعدا سنى بن كلام
صريح وقول واضح ايله تقييد ايده رم مجرد تزيين اقلامله قناعت ايلديكم حالده يعنى حرف اوزره حركه وضعيله
اكتفا ايلدم زيرا اول ترك وتحريف عرضه سيدر وموضع لفظنك يرينه عين رسمى اولان ع حرفى وبلديرينه دال
رسمى اولان د وقريه يرينه ه وجمع يرينه ج ومعروف يرينه م حرفى يازمغله اكتفا ايلدم وبونلرى عدّه
جم تركيبى جامعدر پس بونسق عجيب واسلوب لطيف وغريب اوزره كتاب مرقوم متين ومتضح اولدى وان شاالله
تعالى كتاب مزبوردن بالجمله كلام فاسد مصروف ومدفوع اولوب اولمقوله اختلالدن سالم وامين
اولمق درگاه الهيدن مسئولدر ومؤلف حروف مذكوره يى بو قطعه ده دخى جمع وتأليف ايلمشدر

وما

ومافيه من رمز بحرف فخمسة ... فيم لمعروف وعين لموضع
وجيم بجمع ثم هاء لقرية ... وللبلد الدال التى اهملت فعى

بو راده فعى كلمه سى عينك اشباعيله در اصلده اوع ايدى وعى صيغه سندن امر در ازبر قيل ديمكدر
وعبدالرحمن الواسطى اشبو بيتله قطعهٔ مزبوره يى تذييل وايكى اشارتله رموزاتنى تكميل ايلمشدر

وفى آخر الابواب واو وياؤها ... اشارة واوى ويائيها اسمعى

وبعض رمزآشناى ادباء اشبو قطعهٔ دلارای بلاغت انتما ايله بروجه اجاده افاده وبراشارت دخى زياده ايلمشدر

وماجاء فى القاموس رمز افتتاحه ... لموضعهم عين ومعروف الميم
وجيم بجمع الجمع دال لبلدة ... وقريتهم هاء وجمع له الجيم

ومؤلفك نسخه سى هامشنده كندى دست خطيله اشبو قطعه مسطور اولديغنى شارح نقل ايلمشدر

اذا رمت فى القاموس كشفا للفظة ... فأخرها للباب والبدء للفصل
ولا تعتبر فى بدئها واخيرها ... مزيدا ولكن اعتبارك للاصل

واشبو قاموسك اسلوب مرقومدن بشقه نيچه طريقهٔ مخصوصه سى وارد ركه بونلردن خفى اوليه كه هر كلمه نك
وسطى حروف هجا ترتيبى اوزره مرتبدر اوائل واواخرى كبى وبر كلمه ده كه كرك فعل وكرك اسم اولسون ايكى ياخود
زياده لغت اولغله موازين ذكر اولنورسه فصيح ومشهور اولان اوزان تقديم بعده لغات زائده اتباع اولنور
واسماء وصفات وانصراف وعدم انصرافده وزنلرينه تطبيق اولنه ومصادر ايراد اولندقده مقيس اولان
مصدر اول وغير مقيسى صكره ذكر اولنور وكاهيچه ايكى وزن متحد ايراد اولنمغله آنى تكرار قياس ايدرلر مثلا
بر كلمه يى زفر وصرد كلمه لريله وزن ايدركه ايكيسيده اولك ضمى وثانينك فتحيله در وزن اول ايسه موزونك علمينه
اشارتدر كه غير منصرفدر ووزن ثانى جنسيته اشارتدركه نكرهٔ منصرفه در كذلك بعضا سحاب وقطام وثمان
كلمه لريله وزن ايدركه اسمينه وعلمينه ومبنى اولسنه اشارتدر وهر كلمه ده انچق حروف اصليه يه اعتبار ايدوب
زوائده اعتبار ايلمامشدر وجموعه تصدى ايلدكده مقيسى غير مقيس اوزره تقديم ايدر وكاهى شهرتنه مبنى
اهمال ايدر بوادى كلمه سى كبى كذلك صفاتدن مقيسه يى تقديم وغير مقيسه يى اتباع ايلمشدر واوزان مزبوره ياخود
غير بسيله مؤنثك ذكرنى تعقيب ايدروكاهيچه صفات مذكرى اول ذكر ومجموعنى اتباع ايلدكدنصكره صفات مؤنثى
ذكر ومجموعنى اتباع ايدروجبل وفرح كلمه لرى كبى فتحيله اولانه بالتحريك ومحركالفظلريله اشارت ايدروبالفتح وبالضم
وبالكسر قيدلريله حركهٔ حرف اوله ايما ايدر وبونلردن بشقه بعض ابوابى تكثيرومبالغه يه دال اولان الفاظ مزيداتى
ثلاثيلرينه لاجل الاختصار تنظير ايلكله معنالرى متحد ظن اولنور مرادى بنه مدلولى اولان معانيدر مثلا هردا لحم
هردا كهرده تهريدا عبارتيله اداايدر تهريد ايسه تكثيرى متضمندر كذلك بعض الوان وعيوب مقوله سى معنالره
دال اولان مواد بوقبيلدندر مجموعنده ابواب صرفيه ده مقيد ومعتبر اولان معانى ومدلولات معتبردر وبلده دن
مراد مطلق شهردر ومدينه دن وقصبه دن مرادى برايالتك تحتكاهى وقاعدة الملكى اولان شهردروقريه تعبيرى
يزم قصبه اطلاق ايتديكمز شهر صغيره شاملدر وبر لغتى تفسيرونظيرنى ايراد ايلدكدنصكره جمعه اشارت ايلدكده
مرادى لغت مفسرهٔ مرقومه نك جمعيدر مثلا المرت مفازة بلا نبات كالمروت ج امرات ومروت عبارتنده
مرادى مرت لفظنك جمعنى بياندر وتصريحا وجمعه عنوانيده ايراد ايدر سه ثانيه ناظر درومثلا بروزن فعل
ذكر ايلدكدنصكره وبثلث قوليله تقييد ايدرسه فعل مزبورك عينك حركات ثلاثه ده ورودينه اشارتدر
ويذكر قولى اسم سابقك مؤنث اولوب قليلا مذكر اولديغنه اشارتدر وعكسى دخى بويلجه در كذلك
براسمى ذكر ايدوب ويضم اويكسر قوليله تعقيب ايدرسه اول اسمك اولنك فتحى شايع وضمى وكسرى
على الترتيب قليل اولديغنه اشارتدر كذلك ومدّ وبقصر قيدلرى دخى بورسمه در كذلك بر كلمه يى بفتحتين
او بضمتين او بكسرتين قيدلريله تقييدى حركات مزبوره ده حرفين اولينك توافقنه اشارتدر وبرماده يه كاف
تشبيهله نظير ايراد نده معانئ متعدده ذيلنده تقييد ايدرسه معناى اخيره ناظر درواكر معنا ايكى ايسه فيهما
وزياده ايسه فيهن وفيها وفى الكل كلمه لريله تقييد ايدر مثلا طاء بايندە معطفه اى مدّه والسيف سله كا منعطه
قولنده امتعطه لفظى معناى اخيره نظيردر وبعض اسم عينى اسم معنا صورتنده رسم ايدرنته كه دخان
المفاصل ودخيلها لفظلرنده رسم ايلديكى كبى وبونلرك بعضنده ذوتقديراولنور وبعضا ان وماء مصدريتينله
مصدّراوله رق تفسير ايدركه آندن مراد وصفدر مثلا ان يكون عنوانيده ثبت ايدركه الكائن ديمك مراددر

وبعضا برمعنايى مصدر صورتنده ايراد ايدر كه مراد وصفدر مثلا ضئضئ ماده سنده او كثرة النسل قولى النسل
الكثير ديمكدر كه صفتك موصوفه اضافتى بابندندر بو رسمه محللرده مسامحه ايله مفسر در ديو كرچه تنبيه
اولندى لكن فى الحقيقه مسامحه دكلدر بلكه قياس وقاعده در انجق تعاريف دلالات التزاميه مقوله سى خفأ
وتعقيداتدن سالم اولمق اولى اولديغى معلومدر وبعضا بو معنانك اسم فاعلنى ياخود بعينه برمعنايى ذكر ايليوب
عقبنده وهو عنوانيله كلام آخره شروع ايدر ضمير ذكر اولنان اسم فاعله ياخود معنايه راجعدر مثلا قرضب
ماده سنده فهو قرضاب وهو الاسد قولى كبى كه ضمير ثانى قرضابه راجعدر كه قرضابك اسد معناى آخرى اولور
وكاهجه ممثل به عقبنده دخى ايراد ايدر كه بونده اول ممثل بهه راجع اولور صور مزبوره نك مجموعنده معناى آخره
اشارتدر ومواد تفسيرنده جملهٔ اولالر جملهٔ ثانيه اوزره مرتب اولملريله ابتداء جملهٔ ثانيه معناسى اخذ واعتبار اولنه رق
جملهٔ اولى معناسى نظم وتلفيق اولنمق لازمدر وبرماده يى حرف ترديد ايله تفسيرى اكثرى اختلافه مبنيدر
وبعضا تنويعه دلالت ايدر ومحركة وبالحركة قيدلرى فتحتينه ياخود فتحاته اشارتدر وبالفتح وبالضم وبالكسر
قيدلرى اولك مع سكون الثانى حركهٔ مرقومه سنه اشارتدر وبركلمه يى مثلا كالضرب عنوانيله تقييدى انك باب
ثانيدن وكالمنع قوليله تقييدى باب ثالثدن اولديغنه وكفرح قيدى باب رابعدن مصدرى فرح وزننده اولمسنه
وكسمع قيدى ينه باب رابعدن مصدرى سمع وزننده اولمسنه اشارتدر وفى ذاته مثنى اولان شيئك مفردنى ذكر
ايلدكده ايكيسنه بردن تثنيه ضميريله كنايه ايدر مثلا فرقد ماده سنده وهما فرقدان قولى كبى واكر جمع ايسه
ضمير جمع ايله ومؤنث ايسه مؤنث ضميريله كنايه ايدر ومثلا خاص بين الخصوصية وشيخ بين الشيخوخية ولص
بين اللصوصية ووليدة بين الوليدة والولادة عنوانلرنده واقع كنديلرينه ياى نسبت وهاء تأنيث لاحق اولمش
اسملر كه السنه ده ياى مصدريه تعبير اولنور بونلر كرچه بالجمله مصدرلردر لكن اكثرينك فعلى مستعمل دكلدر
بو جهتله قنده كه بو مقوله مصادر ذكر اولنورسه معناى مصدريتى مفيد اولوب وانلردن فعل متصرف اولمامق
مؤلفك ملتزميدر ومثال اولان آيات واحاديث وامثالى اكثرى ماده دن مفترق ومنفصل رسم ايلمشدر التياملرى
خصوصنده بذل اولنان تعب وتتبع معلوم اولور وبعضا برماده خلالنده واسم عنوانيله ايراد ايدر كه مراد بر رجلك
ياخود برمرأه نك اسميدر ديمكدر مثلا شعث ماده سنده والاشعث ذيلنده ايراد ايلديكى كبى واسم فاعل ووصف
واسم مفعوللرى هو وهى ضميرلريله بيان ايدر وبعضا هى ضميريله ايراد ايدر كه جماعت موهومه يه راجعدر
مثلا هنأ ماده سنده وهى ابل هنأى قولى كبى وبعض ماده لرده اسمى بيان معرضنده وهو ياخود وهى ياخود
تصريحله والاسم عنوانيله ذكر ايدر والاسم عنوانى مثلا خرأ ماده سنده والاسم الخراء قولى كبى كه مراد
اسم مصدردر وبعضا آنكله اسم عين دخى اراده ايدر سلأ ماده سنده كى سلاء كبى كه كتاب وزننده در كذلك
وهو عنوانيله ذكر ايلديكنده دخى ضمير ماقبلنك مدلولى اولان فعل وعمله ياخود اسم لفظنه ياخود اسم عينه راجع
اعتبار اولنور اسم عينه رجوعى مثلا رثأ ماده سنده وهو الرثيئة قولى كبى وبعضا بويله محللرده ضميرى خبرى
اعتباريله تأنيث ايدر قسم ماده سنده وهى القسمة كبى كذلك هى ضميرى دخى ماقبلنك مدلولى اولان خصلته
وفعله يه وحرفت وصنعته راجع اعتبار اولنور مثلا ثلب ماده سنده وهى المثلبة قولنده خصلته راجعدر وتعريفلرده
ايراد ايلديكى حرف ترديد اختلافه مبنيدر تنويع اراده سى اقل قليلدر وبرمحدث وصفنده صاحب جزؤ تعبيرى
صاحب مجلد مؤلف فى فن الحديث ديمكدر وقس عليه البواقى وبخيل ايله ضيق وصف اولنورسه مبالغهٔ بخل
معناسنى متضمندر ومطلقا عربيه ده مالدن مواشى خصوصا دوه قسمى وطعامدن ذخيره وخصوصا حنطه
وخفيفدن سريع مراد اولور ❊ ثم انى نبهت فيه على اشياء ركب الجوهرى رحمه الله فيها خلاف الصواب غير طاعن
فيه ولا قاصد بذلك تنديدا له وازراءا عليه وغضا منه بل استيضاحا للصواب واسترباحا للثواب وتحرزا وحذرا من ان
ينمى الى التصحيف او يعزى الى الغلط والتحريف نبهت تنبيه لفظندن ماضيدر ركب ركوبدن ماضيدر بوراده
تكلفله سلوك معناسنه در الطاعن طعندن اسم فاعلدر كه ذم وقدح معناسنه در بذلك نبهت كلمه سندن
منفهم اولان تنبيهه اشارتدر التنديد تشهير ايلمك معناسنه در الازراء همزه نك كسريله تعييب وتحقير
معناسنه در الغض غين معجمهٔ مفتوحه ايله برآدمى قدر ومرتبه سندن حط وتنزيل ايلمك معناسنه در الاستيضاح
برشيئك وضوح وظهورنى طلب ايلمك معناسنه در الاسترباح فائده ايستمك معناسنه در التحرز صقنمق
معناسنه در الحذر فتحتينله قورقمق معناسنه در ينمى نمى لفظندن مضارع مجهولدر كه اسناد ايلمك معناسنه در
التصحيف بركلمه يى تغيير ايله معناى مرادى تحريف ايلمك معناسنه در يعزى عزو لفظندن كه نسبت ايلمك

معناسنه در مضارع مجهولدر التحريف تبديل معناسنه در مثلا مشئوم كلمه سنى ميشوم ايلمك كبى مفهوم
بعده بن اشبو قاموسده بعض امور واشيايه كه جوهرى مرحوم آنلرده راه خطايه سلوك وارتكاب ايلمشيدى تنبيه
واشعار ايلدم بو تنبيهمله كنديسنه طعن وتشنيع ايليوب وتشهير وتفظيع وقدر واعتبارندن حط وتنزيل
ايلمديكم حالده بلكه صلاح وصواب ظهورنى واجر وثواب منفعتنى طلب والتماس وتصحيفه اسناد وغلط وتحريفه
نسبت اولنمقدن احتراز واحتراس ايچون ايلدم وبل استيضاحا فقره لرنده لزوم مالايلزم وترصيع صنعتلرى
اولديغى معلومدر على انى لو رمت للنضال ايتار القوس لانشدت بيتى الطائى حبيب بن اوس ولو لم اخش
مايلحق المزكى نفسه من المعرة والدمان لتمثلت بقول احمد بن سليمان اديب معرة النعمان ولكنى اقول كما قال
ابو العباس المبرد فى الكامل وهو القائل المحق ليس لقدم العهد يفضل الفائل ولا لحدثانه يهتضم المصيب ولكن
يعطى كل مايستحق رمت رومدن ماضئ متكلمدر طلبت معناسنه در النضال نون مكسوره ايله اوق
آتشمق واوق يارشمق معناسنه در الايتار تاى فوقيه ايله ايثار وزننده يايى كريشليوب قورمق معناسنه در
انشدت انشاددن ماضئ متكلمدر كه شعر اوقومق معناسنه در بيتى كلمه سى بيت لفظندن تثنيه در
الطائى مرور ايلدى حبيب لبيب وزننده در اوس قوس وزننده در مراد ذكرى سبق ايدن ابو تمامدر
بيتيندن مراد ذكر اولنان قطعه سيدر لم اخش خشيتدن مستقبل مجزومدر وخشيت تعظيمله اولان خوفه
دينور المزكى تزكيه دن اسم فاعلدر تزكيه تطهير معناسنه در نفسه مفعوليدر نفس ذات معناسنه در وتزكيهٔ
نفس ايكى كونه در برى فعليه در كه قد افلح من زكاها كريمه سى موجبنجه شرعا ممدوحدر وبرى قوليه در كه
ولا تزكوا انفسكم كريمه سى مقتضاسنجه منهى ومذمومدر المعرة ميمك وعينك وراء مشدده نك فتحيله عيب
واثم معناسنه در الدمان زمان وزننده بوراده حقارت وقباحت مراددر تمثلت تمثل لفظندن ماضئ متكلمدر
برشعرى مرة بعد اخرى قرأت ايلمك وضرب مثل ايلمك معناسنه در معرة النعمان حلب ايله حما بيننده
برقصبه در شاعر مرقوم ابو العلاء المعرى ديمكله معروفدر وقولندن مراد اشبو بيتيدر ❊ وانى وان كنت الاخير
زمانه لآت بما لم تستطعه الاوائل ❊ يعنى بن هر نقدر زمان جهتيله متأخر اولدم ايسه ده لكن متقدمينك مقتدر
اولمدقلرى هنر ومعارفى اتيانه قدرتم دركاردر ❊ اولديسه زمانم نوله عشاقدن آخر چون قاعده در صكره كلور
بزمه اكابر ❊ المبرد مجرد وزننده امام مومى اليهك لقبيدر اسمى محمد بن يزيد الثمالى الازدى البصرى در دائما
برد الله من بردنى ديمكله مبرد ايله ملقب اولدى ايكيوز اون تاريخنده پانهادهٔ مركز وجود اولوب ابو عثمان المازنى
وابو حاتم السجستانى وسائر اول طبقه علماسندن اخذ علوم ايدوب فنون ادبيه ده امام وايكيوز سكسان التى
تاريخنده بغداد ده عازم دار السلام اولدى رحمه الله تعالى مقتضب وروضه خصوصا كامل نام تأليفى كه اسمى
مسماسنه مطابق بر كتاب فاضل وفائقدر آثار جليله سندندر وهو القائل المحق جملهٔ اعتراضيه در محق
احقاقدن اسم فاعلدر حق سويليجى ويقينا ادراك ايليجى ديمكدر ليس لقدم العهد تركيبى مقول قوليدر عهد زمان
معناسنه در يفضل فضلدن مضارعدر زائد وراجح اولور ديمكدر بعض نسخه ده تشديد ضاد ايله مضبوط
اولمغله تفضيلدن مضارع مجهول اولور يهتضم مقابله سيله نسخهٔ ثانيه راجحدر الفائل فايله فيوله وفياله دن اسم فاعلدر
ضعيف الرأى وخفيف الرشد آدمه دينور الحدثان حاى مهملهٔ مكسوره ايله برنسنه تازه وزمانى قريب اولمغه دينور
يهتضم اهتضامدن مضارع مجهولدر كه ظلم ايلمك وبرآدمك حقنى تنقيص ايلمك معناسنه در المصيب اصابه دن
اسم فاعلدر مخطى مقابليدر يعطى اعطادن مضارع مجهولدر كل كلمه سى مفعول اوليدر كه نائب فاعلدر
مايستحق كلمه سنده مامفعول ثانيدر يستحق استحقاقدن مضارع معلومدر كل مايستحق قولى كل من فائل الرأى
ومصيبه مايستوجبه من الرد والقبول والذم والمدح ديمكدر مفهوم كلام بلكه بن اوق يارشمق ايچون يايمى كيرشليوب
قورسم يعنى امتحان وافتخار ايچون اعمال لسان ايلسم ابو تمامك قطعهٔ مرقومه سنى زبان زهو ومباهاتله انشاد
ايدردم وتزكيهٔ نفس ايدنلره لاحق اولان عيب وقباحتدن احتراز ايلمسم اديب معرة النعمان ابو العلاء احمد بن
سليمانك بيت مزبوريله تمثل ايدردم لكن بن امام نحو وادب اولان ابو العباس محمد بن يزيد المبردك كه فى ذاته كنديسى
محق ومصيبدر كامل نام كتابنده ثبت ايلديكى اشبو ليس لقدم العهد يفضل الفاضل الى آخره كلامنى ديرايدم كلام
مرقومك مفادى بودر كه زمانك تقدم وتأخرى ضمننده فضل ومزيت يوقدر زيرا زمانك جمله سى يكساندر پس
رأى ونقد ونقلنده مصيب اولانه زمانك تأخرى ياخود كنديسنك شبابيتى قدح ونقص وخسران ايراث ايلمز وحق
ارباب انصاف عندنده كتم وانكار اولنمغله كنديسنه ظلم وستمله رنج وآزار اولنمز ورأى وفهمى فاسد ومخطى اولان

كسيه‌ده تقدم زمانى ياخود شيخوختى مدح وكمال ونفع ايراث ايلمكله همان تقدم زمان جهتيله اهل فضيلته
تفضيل وترجيح اولنمز بهرحال مصيب ومخطيدن هر برينه مستحق اولديغى قبول ورد ومدح وقدح اغظا
اولنور ❊ يقولون الزمان له فساد ومافسد الزمان وهم فساد ❊ شارح مضمون مزبورده اشبو ابياتى ثبت ايلمشدر

قل لمن لايرى المعاصر شيئا ويرى للاوائل التقديما
ان ذاك القديم كان حديثا سيسمى هذا الحديث قديما

وبو مضمونده مرحوم وصاف عبدالله افندينك اشبو بيتى همعيار مفهوم سابقدر ❊ بيلنمز عارفك عصرنده اصلا قدر
آثارى ❊ محك خاكله سنجيده در نقد هنر دائم ❊ وبونك سببى محضا حسد واعتسافدر ❊ واختصصت كتاب الجوهرى
من بين الكتب اللغوية مع مافى غالبها من الاوهام الواضحة والاغلاط الفاضحة لتداوله واشتهاره بخصوصه
واعتماد المدرسين على نقوله ونصوصه ❊ اختصصت اختصاصدن ماضئ متكلمدر بوراده اختيار معناسنه‌در
غالبها ضميرى كتب لغويه‌يه راجعدر الاوهام وهمك جمعيدر سهو وخطا معناسنه‌در الواضحة ظاهره معناسنه‌در
الاغلاط غلطك جمعيدر الفاضحة رسواى آدمه دينور ورسواى ايديجى ديمكدر لتداوله ضميرى كتاب جوهرى‌يه
راجعدر تداول الدن اله كزمكه دينور المدرسين تدريس ايلين استاذلره دينور النقول نقلك جمعيدر منقول
معناسنه‌در مراد ثقاتدن وعرب عربادن نقل ايلديكى اقوالدر النصوص نصك جمعيدر كه بشقه معنايه محتمل
اولميان كلامدن عبارتدر مفهوم كلام سائر كتب لغويه‌نك اكثرنده اوهام واضحه واغلاط فاضحه وار ايكن
بن صحاح جوهرى‌يى بحث ومناقشه ايله اختصاص واختيار ايلديكم بين الناس خاصة تداول واشتهارى ومدرسين
ومعلمينك نقول ونصوصنه اعتماد واعتبارى اولديغنه مبنيدر واضحه وفاضحه بيننده جناس لاحق صنعتى
معلومدر ❊ وهذه اللغة الشريفة التى لم تزل ترفع العقيرة غريدة بانها وتصوغ ذات طوقها بقدر القدرة فنون الحانها
وان دارت الدوائر على ذويها واخنت على نضارة رياض عيشهم تذويها حتى لالها اليوم دارس سوى الطلل
فى المدارس ولالها مجاوب الا الصدى مابين اعلامها الدوارس ❊ ترفع رفعدن مستقبل مؤنثدر العقيرة
عين مفتوحه ايله صوت معناسنه‌در الغريدة غين معجمه‌نك وراء مشدده‌نك كسريله غرد ماده‌سندن مبالغه‌در كه
نغماتله قوش اوتمكه دينور پس غريده بغايت خوش نغمات ايدن قوشه دينور بان باى موحده ايله تركيده
سورقون اغاجى وبن اغاجى ديدكلرى اغاج اسميدر سكودانواعندندر بغايت سهى وموزون اولور تصوغ
صوغدن كه برنسه‌يى كوزل دوزمك معناسنه‌در مضارعدر ذات طوق كردنى طوقلو اولان قوش مراددر
كوكرجين وقمرى واوكيك كبى القدر بدر وزننده مقدار معناسنه‌در القدرة قاف مضمومه ايله طاقت معناسنه‌در
الالحان همزهٔ مفتوحه ايله لحنك جمعيدر طرب ونغمه ايله اولان آوازه دينور دارت دوردن ماضيدر الدوائر
دائره‌نك جمعيدر دارت الدوائر تركيبى هر طرفدن حوادث ومصائب احاطه ايلدى ديمكدن كنايه‌در ذويها ضميرى
لغته راجعدر ذوى ذو لفظنك جمعيدر كه صاحب معناسنه‌در اخنت خاى معجمه ونونله اخنأ كلمه‌سندن ماضئ
مؤنثدر اخناء اهلاك وافساد واستيلاء معنالرينه‌در بوراده جمله‌سى جارى اولور بعض نسخه‌ده نون وحاى
مهمله ايله مرسوم اولمغله انحاء ماده‌سندن ماضى اولور توجه واقبال معناسنه النضارة نون وضاد معجمه ايله نظاره
وزننده نعمت وحسن منظر معناسنه‌در العيش عين مفتوحه ايله ديرلكه دينور تذويها ضميرى نضارته راجعدر
تذوى تانك ضميله تذويه‌دن مضارعدر تذويه نباتى صولدرمق وپژمرده قلمق معناسنه‌در حتى كلمه‌سى دوران دوائر
عارضه‌يه غايتدر لالها تركيبنده لاء نافيه‌در لها ضميرى لغته راجعدر اليوم كلمه‌سنده حرف تعريف عهد
حضورى‌يه دالدر يوم زماندن كنايه‌در دارس دراسه‌دن اسم فاعلدر اوقويجى قارئ معناسنه‌در الطلل
فتحتينله خرابه خانه‌نك باقى فلان اثرينه دينور المدارس ميمك فتحيله مدرسه‌نك جمعيدر المجاوب ميمك ضميله جواب
ويريجى معناسنه‌در صدى اداوزننده چاغرلدقده قرشو طاغدن وقيادن وكنبد مقوله‌سندن منعكس اولان
صوته دينور الاعلام همزهٔ مفتوحه ايله علامات ديمكدر الدوارس دارسه‌نك جمعيدر كه دروسدندر يقلمش
بنايه دينور لم تزل ترفع العقيرة فقره‌لرى استعارهٔ مكنيه وتخييليه وترشيحيه‌يى متضمندر واولا مشبه اثباتيله تصريحيه
اولمقده ممكندر وقدر وقدرت بيننده جناس محرف وصنعت اشتقاق واردر واخنت على نضارة فقره‌سنده
مضمون اولان استعارات وجناس معلومدر مفهوم كلام واشبو لغت شريفه‌نك شجر بانى غريده‌سى كه اهل
واربابندن عبارتدر دائما آوازنى بلند وذات طوق اولان قوشلرى كه معلم ومعروف اولان بلغاء وفصحادن كنايتدر
قدرتلرى قدر انواع الحان واصناف قول وداستانلرنى صوغ عالمپسند ايلمكدن يعنى تحرير وتقرير ايله نشر

واشاعه‌دن خالى دكللردر هر نقدر ذكر اولنان اصحابنى نوائب كونيه ومصائب دهريه دائرا مادار احاطه واستيعاب
ورياض عيش وزندكانيلرينك طروات ونضارتنى صرصر بليه تجفيف وپژمرده وافساد واهلاك ايلديسه‌ده
حتى بو هنكامده علم لغتى خرابه مدرسه‌لرك آثارندن غيرى قرأت ايدن وسؤالنه ويران اولمش علامات آرالقلرنده
قرع سمع ايدن بيهوده صدادن غيرى جواب ويرن يوقدر ناسك علمدن اعراض واربابنك نهايت درجه‌ده انقراضنه
اشارتدر ❊ ولكن لم تتصوح فى عصف تلك البوارح نبت تلك الاباطح اصلا ورأسا ولم تستلب الاعواد المورقة
عن آخرها وان اذوت الليالى غراسا ولاتتساقط عن عذبات فنان الالسنة ثمار اللسان العربى ما اتقت مصادمة
هوج الزعازع بمناسبة الكتاب ودولة النبى عليه الصلوة والسلام ❊ لكن كلام سابقدن استدراكدر تتصوح
تصوحدن كه نبات قوريوب يارلمق ويپريمك معناسنه‌در مضارعدر العصف رصف وزننده يل شدتله اسمك
معناسنه‌در البوارح بارحه‌نك جمعيدر كه شديد واسى يله دينور بوراده حوادث وبلياتدن كنايه‌در الاباطح
ابطح لفظندن جمعدر واسع صو آقنديسنه دينور مراد اهل علم مزبوردر ونبتدن مراد علم مزبوردر استعارهٔ تخييليه
ومكنيه وترشيحيه وجهيله اصلا كلمه‌سى ظرفيت اوزره منصوبدر لكن سيد شريفك مفتاح شرحنده ذكر ايلديكنه
كوره مصدريت اوزره منصوبدر كليا معناسنه‌در زيرا برنسنه اصليله اخذ اولنسه كليا مأخوذ اولور رأسا
كلمه‌سنك همزه‌سى غالب نسخه‌ده ساقطدر تميم لغتى اوزره كه آنلر بلا همزه استعمال ايدرلر وراسا كلمه‌سى تركيبده
اصلا كبى مصدريت اوزره منصوبدر نته كه عصام حاشيهٔ مفتاحده بو كونه بيان ايلدى بودخى كليا معناسنه‌در
زيرا حيوانده رأس نباتده اصل منزلنده‌در نباتك انعدامى اصلنك انعداميله اولديغى كبى حيوانكده انعدامى رأسنك
انعداميله اولور وبعض محققين صوفيه‌دن منقولدر كه نباتك رأسى اصليدر زيرا صويى وقوت نمايى آندن شرب
وجذب ايدر حتى مصلينك وضع سجودى نبات عالمنى دخى انسانك حائز اولديغنه اشارتدر ديرلر نته كه قيامى انسانيتى
وركوعى حيوانيتى حائزدر لم تستلب استلابدن مستقبل مجزومدر اغاجدن يپراق صويلمق معناسنه‌در الاعواد
عودك جمعيدر بوراده شاخ مراددر المورقة ايراقدن اسم فاعلدر ايراق اغاج يپراقلنمق معناسنه‌در الاعواد
لفظنك صفتيدر عن آخرها ضميرى اعواده راجعدر اشبو عن آخرها تركيبى بتمامها وبكلها ديمكدر كه شمول
واستيعابى مفيددر نته كه شراح صاحب كشافك وعجزوا عن آخرهم عباره‌سنده ديديلر كه عن آخرهم مصدر
محذوفك صفتيدر عجزوا عجزا صادرا عن آخرهم تقديرنده‌در بو كلام شمول واستيعابدن عبارتدر زيرا عجز آخردن
صادر اولدقده اولا اولدن صدورنى اقتضا ايدر وسيوطى نواهدده عن اولهم الى آخرهم تقديرنده‌در ديدى
ومختصر معانى ديباجه‌سى شرحنده خطايى بو تركيبى اشباع ايلمشدر وان اذوت كلمه‌سنده ان وصليه‌در واكا
داخل اولان واو حرفى عند الاكثر عاطفه‌در جملهٔ متناسبهٔ مقدره‌يه عطف ايدر بوراده معطوف عليه مقدر
ان لم يذو تركيبيدر نته كه اكرمه وان شتمنى قولنده ان لم يشتمنى تقدير ايلديلر وعند البعض واو حاليه ياخود اعتراضيه‌در
تفصيلى شرح عصام على الكافيه‌ده مثبوتدر اذوت اذوأدن كه نباتى صولدرمق وقورتمق معناسنه‌در الليالى
جمع ليل درياء غير قياس اوزره مزيده‌در حركات الليالى تقديرنده‌در ومراد ايام وليالى ديمكدر كه مطلق زماندن
كنايه‌در اكثر حوادث الليل اخفى للويل مفادنجه لياليده حادث اولمغله تغليب اولندى وليلهٔ هلال يومندن مقدم
اولمغله تغليبه‌ده وجه اولور حتى تاريخده ليله رعايت اولنور مثلا تم الكتاب لعشرين ليلة خلت من الشهر الفلانى
عنواننده رسم اولنور الغراس غين معجمهٔ مكسوره ايله غرس لفظندن جمعدر ياخود مفرددر مغروس معناسنه‌در
لباس ملبوس معناسنه اولديغى كبى تازه ديكلمش اغاجه دينور تتساقط تساقطدن مضارعدر كه دوشمك معناسنه‌در
العذبات فتحاتله عذبه‌نك جمعيدر اغاجك دالنك اوجنه دينور الفنان فاى مكسوره ايله جمع فنن‌در اغاجك دالنه
دينور ثمار ثاى مثلثهٔ مكسوره ايله جمع ثمردر ميوه‌يه دينور اللسان لغت معناسنه‌در ما اتقت تركيبنده ماء
توقيتيه‌در اتقت اتقاء كلمه‌سندن كه صاقنمق وقورونمق معناسنه‌در ماضيدر المصادمة مفاعله وزننده طوقشمق
وچارپمق ويان باشى كلمك معناسنه‌در الهوج هاى مضمومه ايله هوجاء جمعيدر كه بيوت واشجارى قلع وقمع ايدن
شديد روزكاره دينور الزعازع سلاسل وزننده زعزع لفظنك جمعيدر كه شديد معناسنه‌در موصوفك صفته
اضافتى قبيلندندر الكتاب قرآن عظيمدر زيرا لغت عربيه اوزره نازلدر دولة النبى يعنى پيغمبر اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرى دخى قوم عربدن مبعوث عربى صحيح وشريعتى لسان عربى اوزره وارد اولمغله شوكت پيغمبرانه‌لرى
مناسبتيله لسان عرب منقضى اولمز رأسا وغراسا فقره‌لرنده التزام مالايلزم وراسا وعن آخرهم بيننده حسن
مقابله اولوب وهر فقره‌ده اولان استعارات كنائيه وتخييليه وترشيحيه وطباق وجناس اشتقاق اشعاردن مستغنيدر

مفهوم کلام کرچه وجه مسرود اوزره علم مزبورك وار بانك انقضاء وانقراض وطرح واعراض اولندقلرندن بث شکوی اولندی لکن علم مرقومك ارباب ریاح شدیده کبی عصف وهبوب ایدن نوائب ومصائبدن بالکلیه تلف ومنقرض وحوادث زمان هرندکلوا کثرنی پژمرده و پریشان ایلمش ایسه‌ده پیراقلودال منزلنده اولان بلغاء وفصحایی بالتمام منقضی ایلیوب واغصان السنه اوجلرندن اثمارلغت عربیه بالجمله منساقط اولمغله منتهی اولمز مادامکه علم مزبور ریاح شدیده مثلیه سنده اولان حوادث وبلیات مصادمه سندن شوکت قرآن مبین ودولت پیغمبر کرین مناسبتیله قوریتوب متحفظ ومحتمی اولدقجه خلاصهٔ کلام اشبوعلم لغت قرآن عظیم ورسول کریم لغتلری اولمغله هرنقدراحیاتابعض عوارض کونیه سبیله اربابنه فتوز وقلت عارض اولورسه‌ده احیای دین مبین واجرای شرع متین ایچون حضرت پروردکار جل شانه یوم قیامتدن اقدم منقرض ایلیوب روزحشره دك ابقاء وامرارایلیه جکدر ولایشئوهذه اللغة الشریفة الامن اهتافت به ریح الشقاء ولایختار علیها الامن اعتاض السافیة من الشحواء افادتها میامن انفاس المستجن بطیبة طیبا فشدت بها ایکیة النطق علی فن اللسان رطبیا یتداولها القوم ماثنت الشمال معاطف غصن ومرت الجنوب لقحة مرن ✻ لایشئو شناءه دن مستقبل منفیدر شأ بغض وعداوت معناسنه‌در اهتاف اهتیافدن ماضیدر اهتیاف هیفدن که اتسی وشدید یله دینور افتعالدر هیف طوقنوب چارپمق معناسنه در الشقاء شین معجمهٔ مفتوحه ایله بدبختلکدر که سعادت مقابلیدر اعتاض اعتیاضدن ماضیدر که عوض آلمق معناسنه‌در السافیة فایله‌توز وطپراق صاوران یله دینور براده نسخه‌لرمختلفدر کیمنده فایله‌سافیه وجمله شحواء وکیمنده حای مهمله ایله‌شحواء وکیمنده سین مهمله ایله سحواء عنوانلرنده اولوب شارحلرخلاصه سنی نافعدن مضری اعتیاضه ارجاع ایلمشدر لکن اقرب واوفق اولان ساغیه اولمقدرغین معجمه ایله که خوشکوار ولذیذ شربته دینور وشجا اولمقدرجمله شقاوزننده که بوغزه طوران غصه یه دینور وبوفقرهٔ اولی قافیه سنده اوفقدریاخودساقیه اولمقدر قافله که جدوله ونهرصغیره دینور وشحواء اولمقدرحای مهمله ایله که صو بی فراوان بئر واسعه یه دینور افادتها افاده دن ماضیٔ مؤنثدراعطامعناسی مراددر المیامن میمنه‌نك یاخود غیرقیاس اوزره یمنك جمعیدر برکت معناسنه‌در الانفاس نفسك جمعیدر که صولوغه دینور المستجن استجنادن اسم فاعلدر که پرده لنمك ومستور اولمق معناسنه‌در طیبه طای مکسوره ایله مدینهٔ منوّره‌نك اسمیدر الطیب پاکلك وخوشلق وخوش قوقولق معناسنه‌در مدینهٔ منوّره ده مستوردن مراد پیغمبر عالیجناب حضرتلریدر که حی فی قبره ومستورعن عوام الناس در علیه الصلوة والسلام شدت شدادن که تغنی وترنم معناسنه‌در ماضیٔ مؤنثدر بها ضمیری لغته راجعدر ایکیة النطق عباره سنده ایك لفظی مروراً یلدی مراد قری وبلبل وشجرورمقوله سی قوشلردر فنن اغاج دالنه دینور الرطیب خطیب وزننده یومشق ونازك دیمکدر یتداول تداولدن مستقبلدر ماثنت ترکیبنده ماء توقیتیه‌در ثنت ثای مثلثه ونون ثنی کلمه سندن که ایکلك وایکی بوکلك معناسنه‌درماضیٔ مؤنثدر الشمال سحاب وزننده پورازیلنه دینور المعاطف معطفك جمعیدر که سنبر وزننده درردای معناسنه‌در که بلدن یوقاری تلبس اولنان فوطه یه ویون شالنه دینور بوراده مراد قامتدر یاخود معاطف معطفك جمعیدر که مجلس وزننده در بوکیلوب اکیلجك یرلر دیمك اولور مرت مری لفظندن که ناقه‌نك ممه سنی صغیه رق صاغمق معناسنه‌در ماضیٔ مؤنثدر الجنوب صبور وزننده قطب جنوب سمتندن اسن یله دینور که شمال مقابلیدر بودیارلرده کوره قبله یلی اوله جقدر اللقحة لام مکسوره ایله سود لو صاغمال ناقه یه دینور المزن میم مضمومه ایله یغمور لو سحابه دینور لقحه‌نك مزنه اضافتی لجین الماء قبیلندن یغمور لو سحابی صاغمال ناقه یه وجنوبی سود صغمان آدمه تشبیه ایلمکله بوفقره لرده مجاز واستعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه وحسن مقابله صنعتلرینی وجه اکمل اوزره اجرا ایلدی مفهوم کلام واشبو لغت شریفه‌یه برکسه بغض وعداوت ایلرمکر که معاذالله تعالی کندیسنی صرصر شقاوت چارپمغله تبهکار ابدی ودوچار خزی وخذلان سرمدی اوله زیرا لغت عربیه یه بغض ایلمك حاشاقرآن مبین وپیغمبر کزین طرفلرینه مؤدی اولور واشبو لغت عربیه اوزره لغات سائره‌یی برفرد ترجیح وتفضیل واختیار ایلرمکر که علی الاختلاف المذکور سافیه‌یی شحواءدن یاخود ساغیه‌یی شحواءدن عوض الان شخص نادان اوله ولغت مزبوره یه حالا مدینهٔ منوره ده متواریٔ حجاب اولان وجود عالیجناب علیه صلوة الوهاب حضرتلرینك انفاس طیبه‌لرینك میامن وبرکاتی طیب وزهت ایراث ایلمکله لغت مرقومه‌یی ایکیة النطق اولان بلبل وقری کبی ارباب بیان وبلاغت واصحاب لسن وفصاحت شاخ لسانلری اوزره نغمات رنگین والحان دلنشین ایله ترنم وتغنم ایلدیلر واول برکات سبیله لغت مرقومه‌یی سخنوران جهان تلقی وتداول وحسن قبول وتناول ایدرلر مادامکه

بادشمال معاطف اغصانی اماله ورمح جنوب ضرع لقحهٔ سحابدن لبن مطری ادرار واساله ایلدکجه ✻ استطلالا بدولة من رفع منارها فاعلی ودل علی شجرة الخلد وملك لایبلی ✻ استطلالا یتداول فعلنك مفعول لهیدر واستطلال کولکه لنمك معناسنه‌در که مراد زیرحمایت وکنف عنایتده آسوده وراحت اولمقدر منارها ضمیری لغته راجعدر منار میم مفتوحه ایله یولرده اولان علامت ونشانه دینور که مسافه بیلك ایچون منصوب اولان میللردن عبارتدر فاعلی کلمه سنده فاء تعقیبیه در اعلی اعلادن که پك یوکسلمك معناسنه‌در ماضیدر دل دلالتدن ماضیدر علی شجرة الخلد علی نیل شجرة الخلد تقدیرنده در خلد جای معجمهٔ مضمومه ایله دوام وبقاء معناسنه اولمغله جنته دارالخلد اطلاق اولنور پس شجرهٔ خلددن مراد اشجار جنت یاخود شجرهٔ طوبادر یاخود ملك لایبلی یه سبب اولان کلمهٔ شهادتدر لایبلی بلاء لفظندن که کاب وزننده چوریمك معناسنه‌در مستقبل منفیدر ومراد نعیم جنان وقرب ورضای حضرت رحمانیدر مفهوم ناسن لغت مزبوره یی الی یوم القیام تلقی وتداول ایلدکلری لغت مرقومه‌نك اعلامنی اعلا ودلالت نیل شجرهٔ بقاء وازشاد طفر ملك لایبلی ایدن حضرت مصطفانك زیر طوبای دولتلرنده استطلال ومظهر آسایش لایزال اولمق امیدینه متبندرلرکاب وسنت لغت مرقومه اوزره اولمغله مداومت ومراعاته نائل مأمول اولمق مسئولدر یاخود استطلالا قولی لغت مزبوره نك وصف سابقله متصف اولدیغنه علتدر بوکا کوره اشبو لغت عربیه اوصاف مسروده ایله متصف والی یوم القیام باقی وبردوام وبین الانام مقبول ومتداول اولمسی دولت محمدیه ایله مستطل یعنی شریعت مصطفویه لسان مزبور اوزره واقع ورو زحشره قدر شمس منیر آسالامع وتطرق زوالدن امین اولمغله لامحاله انقراض زمانه قدربین الانام بالعزوالاکرام باقی ومستمرالدوام اوله جغی مالاکلا مدر استطراد مفهوم مزبوره تدقیق اولندقده همیشه تقویت دین محمدی وترویج وتمکین شرع احمدی ایلمك عمدهٔ مطلب ومقصدی اولان اشبو زیر سایهٔ رأفتده آسوده وکلیستر حمایتده غنوده اولدیغمز دولت علیهٔ عثمانیه که فی الحقیقه دولت محمدیه در الی یوم القیام جاویدومستدام واندراس وانقلابدن مصون وانتکاسدن مأمون اوله جغی دقیقه شناسانه روشنادر وفقرهٔ مرقومه‌ده اقتباس یاخود تلمیح اولدیغی وارستهٔ تلو محدر ✻ وکیف لاوالفصاحة ارج بغیر ثیابه لایعبق والسعادة ضبّ سوی تراب بابه لایعشق ✻ اذا تنفس من نادیك ریحان تأرجت من قمیص الصبح ارداف وکیف لاترکیبی وکیف لاتکون هذه اللغة الشریفة بهذه الاوصاف المذکورة منسوبة الی النبی علیه الصلوة والسلام باقیة ببقاء شریعته وکتابه وسنته تقدیرنده در یعنی اشبو لغت عربیهٔ موصوفه نبیجه حضرت رسول کریمه منسوب وشریعتی وکتاب وسنتنك دوام وبقاسیله دائم وباقی اولمز والفصاحة قولنده واوحالبه در الارج فتحتینله پك خوشبو عطره دینور ثیابه ضمیری حضرت پیغمبره راجعدر ثیاب ثوبك جمعیدر لایعبق عبق لفظندن که فتحتینله برنسنه یه طیب صیواتمق معناسنه‌در مستقبل منفیدر الضبّ صادمفتوحه ایله عاشق دیمکدر بابه ضمیری پیغمبره راجعدر تنفس کلمه سی تنفسدن ماضیدر نفسلنمك معناسنه‌در بوراده مراد رایحه‌نك یایلمسیدر نادیك لفظنده خطاب جناب رسول عالیجنابه‌در نادی مجلس معناسنه‌در بعض نسخه ده وادی مرسومدر ریحان رایحهٔ طیبه دیمکدر تأرجت تأرجدن ماضیٔ مؤنثدر رایحه یایلوب هربری طوتمق معناسنه در القمیص کوملکه دینور الارداف جمع ردن دوردن رانك ضمیله توبك یکنه دینور مفهوم کلام اشبولغت عربیه نه کونه وصف مزبورایله حضرت نبویه منسوب وشریعتی باقی اولدیغی اولدیغی باقی وجمله عندنده مطلوب ومرغوب اولمزالبته نسبت وبقاء واعتباری درکاردر زیرا فصاحت وسعادت بولغته خصیصه ومنحصردر کویاکه فصاحت برخوشبو عطردر که ثوب نبویدن غیریه سوده اولمز وسعادت برعاشقدر که تراب باب مصطفویدن ماعدایه مائل ودلربوده اولمز مؤلف مرحومك قلب عاشقانه سنه وصف نبوی خلالنده وجدوهیجان طاری اولمغله فرط شوق وانجذابندن قلب وقالبیله طرف اشرفلرینه متوجه اولوب اشبو بیتی ایرادوانشاد ایلمشدر یعنی یارسول الله جناب شریفکزك مجلس منیفلرندن برایحهٔ طیبه تنفس وهبوب ایلدکده درحال آفاق واقطاره منتشر اولمغله قمیص فجرك اکمامندن عطر جهانکیر متأرج ومتوهج اولورصبحی برشخصه وفجرك ظهورنده اضواء وانوارك صورت مبسوطه سنی کوملکه وشرق وغربه مستطیل اولان آیدنلغی کوملسکك یکرینه تشبیه ایلمشدروصبحله تقییدی رواج وازهارك شدت وکرمیتلری اکثر صباح وقتنده اولدیغنه مبنیدر وبیت مزبور بحر بسیطدندر وفقرهٔ اولاده وبیت مذکوره استعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه اولوب وقوت انسجام وتهذیب غنی عن الاعلامدر وتنفس عنوانی

ابهام تناسبی متضمندر زیرا تنفس صباح یری اغارمق معناسنه‌ده مستعملدر ❊ وما اجدر هذا اللسان وهو حبیب
النفس وعشیق الطبع وسمیر ضمیر الجمع وقد وقف علی ثنیة الوداع وهم قبلی مزنه بالاقلاع بان یعتنق ضما
والتزاما کالاحبة لدی التودیع ویکرم بنقل الخطوات حالة التشییع ❊ ما اجدر کلمه‌سی فعل تعجبدر ذکری
آتی بان یعتنق کلمه‌سنده اولان ظرف آنك متعلقیدر وهو حبیب النفس ترکیبی جمله معترضه‌در هو ضمیری
لسانه راجعدر حبیب وعشیق محبوب ومعشوق معنالرینه‌در عشیق الطبع اذواق سلیمه اصحابنه محبتی طبیعیدر
دیمکدر سمیر سریر وزننده مصاحب دیمکدر ضمیر خاطره دینور الجمع جماعت دیمکدر مراد انواع ادب
ولطائف واصناف ملح وظرائفله منادمت ومصاحبت ایدن جماعات مختلفه دیمکدر وقف وقوفدنکه طورمق
معناسنه‌در ماضیدر ثنیه ثای مثلثه ونونله علیه وزننده صرب یوقش یوله دینور وثنیة الوداع مدینهٔ منوره‌نك
شام جهتنده واقع فناسنده برعقبه‌در که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم غزایه کیدرکن اهل مدینه کندیلرینی
وبر محله عسکر ارسالنده کندیلری عسکری اوراده وداع ایدرلر ایدی بو جهتله بوراده تعبیر مذکور لطافتی
متضمندر هم کلمه‌سی هم ماده‌سندنکه قصد واهتمام معناسنه‌در ماضیدر قبلی قاف مکسوره ایله قبله جانبنه
منسوب دیمکدر مزنه ضمیری لسانه راجعدر مزن یغمورلی سحابه دینور وقبلی‌یی تخصیص اکثری جنوب
جهتندن ظهور ایدن سحاب یغمورلی اولدیغنه مبنیدر الاقلاع همزه‌نك کسریله سحاب صیریلوب آچلمق
معناسنه‌در یعتنق اعتناقدن که بیونه صارلمق معناسنه‌در مضارعدر ضم والتزامدن مراد قوجقدر
الاحبه حبیبك جمعیدر لدی عند معناسنه‌در التودیع وداع ایلمك معناسنه‌در یکرم اکرامدن یاخود
تکریمدن مضارع مجهولدر الخطوات خطوه‌نك جمعیدر که آدیمه دینور الاثار اثرك جمعیدر که ایزه دینور
التشییع برآدمی کوندره‌ری کتمك معناسنه‌در مفهوم کلام اشبو لسان عربی ذاتنده نفسك محبوبی وطبعك
معشوقی واصحاب ادب ولطائفك ندیم خاطری اولوب حال بوکه رحلت وانتقاله عزم وقصد ایلمکله حالا ثنیة
الوداعده تودیع ایچون واقف وسحاب قیلیسی آفاق واطرافدن صیرلوب برطرف اولمغه مشرفدر لغت مرقومه
وداع وقتنده اصدقای احباب کبی آغوشه چکوب بیوننه صارلمغه وفراقندن متأثر ومتاسف اولمغه عجب لایق
وتشییع حالنده عقبنجه نقل خطوات اعزاز واکرامه زهی مستحقدر بو فقره‌لرده تمثیل طریقیله علم لغته بغایت
تشویق واغرا وشاننه رعایت وهمان استحصالنه اهتمام واعتنا ایلمکی امر وایما ایلمشدر زیرا علم مزبور سفر براولمغله
ثنیهٔ وداعده واقف کبی اولمشدر آنی تشییع وتکریم ایده‌رك نه حال ایسه ممکن مرتبه استفاده واستفاضه‌یه
سعی بلیغ وهمت بیدریغ اولنمق اهم والزمدر وقبلی مزن تعبیری علم مزبورك ولسان مرقومك منشأی
حجاز والحکمة یمان حدیثی اوزره یمن جانبی اولدیغنه وثنیة الوداع تعبیری خاصة جوهر فصاحت
وبیان مدینه‌یه منحصر اولدیغنه اشارتدر نته که اشبو قطعه سید شریفدن منقولدر

شمس علم ازافق برج عرب طالع شد ❊ استوا یافت ولی در وسط ملك عجم
یافت در روم زوال ازاثر کثرت عرف ❊ جرم بی نور وضیا ماند درین دار الم

وفقرهٔ مذکوره‌ده کذلك آتیه‌لرده مضمون اولان تهذیب وتأدیب وانسجام وترصیعات وسائر وجوه محسنات اهل
بدیعك معلوملریدر والی الیوم نال القوم به المراتب والحظوظ وجعلوا حماطة جلجلانهم لوحه المحفوظ ❊ الیوم
کلمه‌سنده حرف تعریف عهد حضوری‌یه محمولدر نال نیلدن ماضیدر به کلمه‌سنده باسببیه‌در ضمیر لسانه راجعدر
المراتب مرتبه‌نك جمعیدر الحظوظ حظك جمعیدر حصه ونصیب معناسنه‌در الحماطة حای مهمله
فصیحه ایله صمیم وخالص معناسنه‌در الجلجلان جیملرك ضمیله حبة القلب معناسنه‌در سویدا تعبیر اولنان
نقطهٔ قلبیه‌در مردم دیده منزلنده‌در اللوح لام مفتوحه ایله صفحه معناسنه‌در المحفوظ اختلالدن حفظ
اولنمش خالص دیمکدر وبو تعبیر تعظیمی مشعردر وفقرهٔ مزبوره تضمینی متضمندر مفهوم کلام بو وقته قدر
اهل لغت علم مزبور سببیله نیجه مراتب عظیمه وحظوظ جسیمه‌یه نائل اولوب وعلم مرقومك لوح محفوظنی
یعنی صحایف مضبوطه‌لرنی صمیم سویدای قلب ایلدیلر یعنی کثرت ملازمت ووفرت مداومتله صحیفهٔ خاطرلرینه
نقش ایدوب کویا که قلبلرنی کتاب ایلدیلر بو تقریر مبالغه‌یی مشتمل اولمغله حذف مضاف تصویرندن ارجحدر
وفاح من زهر تلك الخمائل وان اخطأه صوب الغیوث الهواطل ما تتولع به الارواح لا الریاح وتزهی به الألسن
لا الاغصن ویطلع طلعه البشر لا الشجر ویجلوه المنطق السحار لا الاسحار ❊ فاح فوحدن که کوزل رایحه
قوقمق معناسنه‌در ماضیدر الزهر نهر وزننده جمع زهره‌در که چچکه دینور الخمائل خمیله‌نك جمعیدر که

اوزون اوزادی صیق اغاجلغه دینور خیابان تعبیر اولنور وان اخطأه ترکیبنده ان وصلیه‌در اخطأ کلمه‌سی
اخطاء ماده‌سندن ماضیدر عدم اصابت معناسنه‌در الصوب صاد مفتوحه ایله نزول معناسنه‌در الغیوث
غیثك جمعیدر که یغموره دینور الهواطل هاطله‌نك جمعیدر ایری قطره‌لی اوله‌رق صاغانقلی یغموره دینور
یغمور سببیله چچکلر مطرا ورایحه‌لری منتشر اولور ایکن ازهار لغتك روایحی طبیعی اولمغله خارجدن
ترویحه محتاج اولمدیغنی اشمام ایدر تتولع تولعدن که برنسنه‌یه دوشکون حریص اولمق معناسنه‌در مستقبلدر
بوراده استشمامه دوشکون اولمق مراددر الارواح روحك جمعیدر که جان معناسنه‌در تزهی زهودنکه فخر
ومباهات ایلمك معناسنه‌در مضارع مجهولدر الاغصن غصنك جمعیدر که تازه داله دینور یطلع اطلاعدن که
افعال بابندندر مضارعدر اظهار معناسنه‌در وخرمانك چچکی منزلنده اولان ابتدا ایمشی بلورمك معناسنه‌در
الطلع طای مفتوحه ایله خرمانك چچکنه دینور بشر انسانه دینور شجردن مراد خاصة خرما اغاجیدر
زیرا بین العرب شجر مطلق خرما اغاجندن عبارتدر وان من شجر شجرة لا یسقط ورقها وانها لمثل المؤمن
اخبرونی ماهی حدیث شریفنده الا وهی النخلة عبارتیله بیان بیورلدی یجلوه ضمیری مایه راجعدر یجلو
جلاءدن مستقبلدر که ظاهر ایلمك معناسنه‌در المنطق منزل وزننده نطق وکلام معناسنه‌در السحار سحردن
مبالغهٔ فاعلدر الاسحار سحرك جمعیدر که طلوع فجردن مقدمجه وقت لطیفه دینور فقرات مزبوره حسن بیان
وتناسب وتشریع وتجزئه وجناس اشتقاق وتلمیح صنایعنی محتوی اولدقلری وارستهٔ تصریحدر مفهوم کلام
اول خیابان مثابه‌سنده اولان تألیفلرینك چچك کبی طیب وخوشمنظر اولان عبارات نضار تسماتلرندن هر نقدر
غیوث هواطل صفتنده اولان میل ورغبت واقبال وتوقیر واجلال اصابت ایلدیسه‌ده ریاح واهویهٔ عارضه‌نك
تعرضی اولمیوب انجق ارواحك استنشاق واستشمام وترطیب دماغ ایلیه‌جکی وشاخ اشجارك مدخلی اولمیوب
همان کندیسیله لسانلر تفاخر ایلیه‌جکی وثمره واثره‌سنی شجرك مناسبتی اولمیه‌رق سادات وعلمای بشر اظهار
ایده‌جکی ووقت سحرك دخلی اولمیه‌رق همان سحر حلال کبی قلوب سامعینی تسخیر ایلیه‌جکی روایح طیبه
ومأثر بهیه فایح ولایح اولمشدر بو فقره‌ده علومده معتبر اولان خذوا العلوم من افواه الرجال مألنجه السنهٔ اساتذه
وافواه جهابذه‌دن اخذ وضبط واربابنه مراجعتسز صحف واوراقه وسیلهٔ استحصالی عدم ربط ایلمکه اشارت
اولدیغی خفی دکلدر خصوصا منقولات که علم لغت وحدیث وتفسیره متعلق اولان علومدر تصحیف وتحریف
استیلا سیله بهمه حال اربابنه مراجعت واجبهٔ احوالندندر تصان عن الخبط اوراق علیها اشتملت
ویترفع عن السقوط نضیج ثمر اشجاره احتملت من لطف بلاغة لسانهم ما یفضح فروع الاس رجل جعدها
ماشطة الصبا ومن حسن بیانهم ما استلب الغصن رشاقته فقلق اضطرابا شاء اوابی تصان صوندن که صاقلمق
معناسنه‌در مضارع مجهولدر الخبط ربط وزننده بصدیغی یری یوقلمیه‌رق واکلمیه‌رق کورلمدن یوریوب دوشمك
ودکنکله اغاجك اوراسنه بوراسنه چاریه‌رق یپراق سلکمك معناسنه‌در بوراده بو معنا مراددر الاوراق ورقك
جمعیدر یپراغه وکاغد طلعه‌سنه دینور علیها ضمیری خمائله راجعدر مؤخر اشتملت لفظنه متعلقدر یترفع ترفعدن
مضارعدر رفعتلنمك معناسنه‌در النضیج امیر وزننده منضوج معناسنه‌در که پشوب کمالنی بولمش میوه‌وات مقوله‌سنه
دینور الثمر ثای مثلثهٔ مفتوحه ایله میوه‌یه دینور مفردی ثمره‌در اشجاره ضمیری ثمره عائددر اشجاره احتملت
جمله‌سی نضیجك صفتیدر یفضح افضاحدن که رسوای ایلمك معناسنه‌در مضارعدر الفروع فرعك
جمعیدر که بوراده اغاجك داللری مراددر الآس ناس وزننده مرسین اغاجنه دینور رجل ترجیلدن که طرامق
معناسنه‌در ماضیدر الجعد رعد وزننده قیورجق صاچه دینور الماشطة یوزیاریجی وخاتونلری بزه‌یجی قادینه
دینور الصبا بهار موسمنده مطلع شمس سمتندن اسن لطیف یله دینور ماشطة الصبا ترکیبی لجین الماء قبیلندندر استلب
استلابدن که قاپمق معناسنه‌در ماضیدر الغصن مفعول اولیدر رشاقته مفعول ثانیدر نته که محکمده مفعولینه
تعدیسی مصرحدر ومؤلفه کوره الغصن مفعولدر رشاقته بدل اشتمالدر ورشاقه قامتك لطیف وموزون اولمسنه
دینور قلق علم وزننده قلق لفظندن که فتحتیله‌در ماضیدر بیقرار اولمق معناسنه‌در اضطرابا مفعول مطلقدر
یاخود مضطربا تأویلیله حالدر شاء اراد معناسنه‌در سواء شاء بذلك القلق سبکنده‌در ابی امتنع معناسنه‌در
مفهوم کلام خمائل مزبوره‌نك مشتمل اولدیغی اوراقی معلمسز واستاذسز خود بخود خبط ولذت روحانی ایراثی جهتیله
اثمار یانعه منزلنده اولان کلمات وعباراتی که اشجار مثابه‌سنده اولان کتبلری یاخود اربابی حامل اولمشدر تحقیر
وازدراء وشاننه عدم رعایت مثللو معاملاتدن مصون وانحطاط قدر ومنزلتدن متعالی اولمق واجبدر واصحاب

لغتك لطائف بلاغت لسانلری جمله سندن برلطیفهٔ عجیبه واردر که سهی قامت وموزون اندام اولان مرسین قدانك
ماشطهٔ باد صبا قیو برجقلرنی طرایوب بسط واصلاح ایلدیکی زلف مشابه سنده اولان فروع واغصانی لطافت
جهتندن رسوای ایدر ومحاسن نطق وبیانلری جمعندن برکونه بدیعهٔ غریبه واردر که تازه ورشیق القد اولان نهال
موزونلرك تناسب ورشاقتلرنی سلب وازاله ایلمکله اختیارا واضطرارا آنلری مضطرب وبیقرار ایلر یعنی علم مزبوره
نسبت آنلرك حسن ولطافت ونضارتی معدوم مشابه سنده در مؤلف فقرهٔ اولاده علم مزبورك محافظه سنه همت
واساتذه دن اخذ واستحصالنه واول اثناده کمال ادبه اهتمام ورعایت ونکات ومزایا ودقایقنه امعان ودقت ایلمکه
ارشاد واشارت ایلمشدر وفقرات مزبوره التزام ومقابله ومبالغه وترصیع واستعارهٔ مکنیه وتخییلیه یی حاوی وآسه
فروع اسنادی ایهام تناسب لطافتنی محتوی اولدیغی غیرمتواریدر ❊ ولله صبابة من الخلفاء الحنفاء والملوك العظماء
الذین تقلبوا فی اعطاف الفضل واعجبوا بالمنطق الفصل وتفکهوا بثمار الادب الغض واولعوا بابکار المعانی ولع
المفترع المقتض ❊ لله کلمه سنده لام تخصیصیه در لله در صبابة ولله جزاء صبابة سبکنده در تفخیم وتهویل وذکر
اولنه جغك حق مجازاتنده عجز وقصوری اظهار موقعنده عربلر بوکونه تعبیر ایدرلر مثلا لله انت ولله درك ولله ابوك
ولله فلان دیرلر اصلی درك ودر ابیك ودر فلان ایدی مضاف الیه مضاف محذوف مقامنه اقامه اولندی یعنی حق
عوض ومکافاتی ادا خارج طوق بشر اولمغله حضرت خالق الخیر والشره مفوض ومختصدر دیمکدر صبابه صاد
مضمومه ایله بقیه معناسنه در اعرابی مرفوعدر الخلفاء خلیفه نك جمعیدر که سیرت حضرت مصطفویه اوزره
اولان پادشاه اسلامه اطلاق اولنور الحنفاء حنیفك جمعیدر اسلامی کامل متعبد ودین مبینه صمیمی مائل دیمکدر
تقلبوا تقلبدن ماضیدر تقلب بری اوته دونشدرمك معناسنه در الاعطاف عطف لفظندن جمعدر وعطف
عین مکسوره ایله رداء وشاله دینور اعجبوا اعجابدن که عجب ویریجی برنسنه ایراد ایلمك معناسنه در ماضیدر الفصل
صاد مهمله ایله اصل وزننده بمعنی فاعلدر بعض معانی یی بعضندن یاخود کلام بلیغی یاخود کلام حقی غیردن فصل
ایدن کلامه دینور وبمعنی مفعول اولمق دخی محتملدر تفکهوا تفکه لفظندن ماضیدر که فاکهه لنمك معناسنه در
الغض غین وضاد معجمتینله غضاضه دن وصفدر تر وتازه دیمکدر اولعوا ایلاعدن ماضیدر مجهولا تلفظی
شایعدر برنسنه یه دوشکون حریص اولمق معناسنه در الابکار بکر لفظنك جمعیدر ابکار المعانی ترکیبی المعانی
المبتکرة سبکنده در فرد واحدك کشف وابراز ایلدیکی معانی مخدره دیمکدر الولع فتحتینله حرص معناسنه در
المفترع فا ایله افتراعدن که بکارت ازاله ایلمك معناسنه در اسم فاعلدر المقتض قافله اقتضاضدن اسم فاعلدر
افتراع معناسنه اولمغله تأکید اولور مؤلف بونکله سلاطین سالفه نك علم مزبوره کمال حرص ومیل ورغبتلرنی اشعار
ایلمشدر وفقرهٔ مرسومه التزام وحسن مقابله ومجازاتی مشتملدر مفهوم کلام حضرت باری عز شانه اول خلفای
حنفاء وملوك عظماء بقیه لرینه حسن جزا ایله معامله ایلیه که آنلر فضل وکمال رداسنده متقلب ونطق فصیح
وفاصللریله قلوب اهل بیانه معجب وادب ومعرفتك تر وتازه اولان میوه لریله متفکه وابکار معانی کشفنه ابکار
بکارتلرنی ازاله ایدن کمسنه کبی مولع وحریص اولمشلر ایدی ❊ شمل القوم اصطناعهم وطربت لکلمهم الغر
اسماعهم بل انعش الجدود العواثر الطافهم واهتزت لاکتساء حلل الحمد اعطافهم ❊ شمل شمل وشمولدن که
عموم معناسنه در ماضیدر القوم مفعولیدر اصطناعهم فاعلیدر اصطناع معروف واحسان معناسنه در
طربت طرب لفظندن ماضیدر فرحت ونشطت معناسنه در کلمهم ضمیری قومه راجعدر وکلم کتف وزننده
کلمه نك جمع جنسیدر بوراده کلام مراددر الغر غین معجمهٔ مضمومه ایله غره نك یاخود اغرك جمعیدر واضح وبین
معناسنه در اوله کوره مبالغه یی متضمن اولور اسماعهم ضمیری خلفایه راجعدر اسماع سمعك جمعیدر بوراده
قولاق مراددر انعش انعاشدن که یوقاری قالدرمق معناسنه در ماضیدر الجدود جدك جمعیدر که حظ وبخت
معناسنه در العواثر ثای مثلثه ایله جمع عاثردر که عثاردن اسم فاعلدر که ایاق قایوب یقلمق معناسنه در کیوه وسقوطه
مشرف بختلر دیمکدر نته که عمرو بن حارث دخی اشبو ❊ بلی نحن کنا اهلها فاباذنا صروف اللیالی والجدود العواثر ❊
بیتنده تعبیر مزبوری ایراد ایلدی الالطاف شارح همزهٔ مکسوره ایله تقیید ایلمکله ملاطفه ومعامله بالمجامله معناسنه
اولور لکن اسم اولان لطفدن جمع اولمق مبنا ومعنا جهتلریله انسبدر اهتزت اهتزازدن که شوق وسرور سببیله
جنبشه کلمك معناسنه در ماضیدر الاکتساء کسوتلنمك معناسنه در حلل صرد وزننده حله نك جمعیدر بری
بری اوزره کیلان ایکی قات لباسه دینور بعده خلعت فاخره ده استعمال اولندی بوراده حله عنوانیله ایرادی کثرت
وفاخریتنه اشارتدر الاعطاف عطفك جمعیدر که عین مکسوره ایله یانه دینور جنب معناسنه در بوراده ذات

مراددر فقرهٔ مرقومه التزام واستعارهٔ مکنیه یی متضمندر مفهوم کلام ذکر اولنان خلفای عظامك احسان
واکراملری ارباب علم لغته شامل وارزان وکلمات بینه لرنی استماعله سامعه لری مسرور وشادان اولوب کبوه
وسقوطه مشرف اولان بخت وقدر وشانلرنی تراب مذلتدن اعلا وبو وجهله ثنای جمیل وذکر جزیل خلعت
فاخره سنی اکتسایه شوق وخواهشله بذل همت ایدرلر ایدی ❊ راموا تخلید الذکر بالانعام علی الاعلام وارادوا
ان یعیشوا بعمر ثان بعد مشارفة الحمام ❊ راموا رومدن که طلب معناسنه در ماضیدر تخلید ادامه وابقاء معناسنه در
الاعلام همزه نك فتحیله علمك جمعیدر مراد مشاهیر علمای ادبدر ثان عمرك صفتیدر ذکر جمیلی السنه ده دائم
وباقی اولان آدم الثناء کفیل عمر ثان مؤدا سنجه دائما حیاتده اولمش اولور بو فقیرك اوائلده ضرب ایلدیکی ابیاتدندر که
بو مضمونه مقاربدر ❊ آدم اولدر که ایاغن چکیجك دنیادن ذکر بالخیر ایله خلق ایچره کوزل آدی قاله ❊ آدم لفظنك
ایاغی میمدر المشارفة مقاربه وزننده ومراد فیدر الحمام کتاب وزننده موت معناسنه در مفهوم کلام سلاطین
مشار الیهم ذکر اولنان علماء زمره سنه انعام واحسان ایله الی یوم القیام السنهٔ انامده اذکار جمیله لری بردوام وخرامان
روضهٔ بقاء اولدقدنصکره دخی عمر ثانی وحیات تالی بلکه زندکانی جاودانیله متعیش اولمغی قصد وطلب واراده ایلدیلر
طواهم الدهر فلم یبق لاعلام العلوم رافع ولا عن حریمها الذی هتکته اللیالی مدافع طواهم ضمیری سلاطینه راجعدر
طوا طی لفظندن که دوروب بوکمك معناسنه در ماضیدر مراد افناء واعدامدر الاعلام همزهٔ مفتوحه ایله علمك
جمعیدر نشان ایچون دیکلمش میله وسنجاغه دینور الحریم برنسنه نك چوره سنه دینور بوراده حرم مراددر هتکته
ضمیری حریمه راجعدر هتك پرده یی یرتمق معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام ومجاز عقلی واستعارهٔ مکنیه وجناس
اشتقاق وترشیحی مشتملدر اللیالی مراد حوادث دهردر المدافع مدافعه دن اسم فاعلدر مفهوم کلام ذکر اولنان
سلاطین عظامك دست زمان طومار حیاتلرنی طی ایلمکله الحالة هذه اعلام علومی رافع ونوائب دهرك پرده سنی
چاك وحرمتنی انتهاك ایلدیکی حریم علومدن مصائب ونوازلی مدافع حامی ومحافظ قالمدی ❊ بل زعم الشامتون
بالعلم وبطلابه والقائلون بدولة الجهل واحزابه ان الزمان بمثلهم لایجود وان وقتا قد مضی لایعود ❊ الشامتون
شماته دن که برآدمك مصیبتنه فرحناك اولمق معناسنه در اسم فاعلدر الاحزاب حزبك جمعیدر جماعت یاخود
ناصر ومعین معناسنه در مثلهم ضمیری سلاطینه راجعدر لایجود جوددن مستقبل منفیدر بوراده جود اعطاء
معناسنه محمولدر زیرا سخاء معناسنه حمل اولنسه امثاللری اولوب لکن زمان بخلندن ناشی خیر وجوده اتیان ایلمز
مفهومنی مشعر اولمغله غرضه منافی اولورنته که مطولده ان الزمان بمثله لبخیل مصراعنده ایهام مزبوری اشعار
ایلمشدر لایعود لایرجع معناسنه در مفهوم کلام بلکه علم شریفك وطلابنك وجه مذکور اوزره دوچار
اولدقلری نوائب ومصائبلرینه شماتت ودولت جهل وشوکت اعوان واحزابیله تفاخر وبقاء ودوامنه حکم ایدن
کمسه لر من بعد زمان اول مروج بازار علم وعرفان اولان سلاطینك امثالنی اتیان ایلمز وعلمك وارباینك رونق ورواج
بولدقلری وقت ماضی بردخی عودت قیلمز دیو زعم ایلدیلر فقرهٔ مزبوره ده کائن استعاره ومجاز عقلی والتزام معلوم
اعلامدر ❊ فرد علیهم الدهر مراغما انوفهم وتبین الامر بالضد جالبا حتوفهم ❊ علیهم ضمیری شامتون وقائلونه
راجعدر الدهر رد فعلنك فاعلیدر المراغم مراغمه دن اسم فاعلدر ومراغمهٔ انف یروتی طپراغه سور درمك
معناسنه در تذلیل وتحقیردن کنایه در تبین ظهر معناسنه در الامر حال وشان دیمکدر تبین فعلنك فاعلیدر
یاخود تبین متعدی اولمغله مفعولیدر ضمیر فاعل دهره راجعدر الجالب جلبدن اسم فاعلدر الحتوف حای
مهمله ایله مضمومه حتفك جمعیدر که هلاك معناسنه در فقرهٔ مزبوره مجاز وترصیع والتزامی حاویدر مفهوم کلام کرچه
شامتون اویلجه زعم واعتقاد ایلدیلر لکن زمان اولمقوله بدکمان نادانلرك رغما لانوفهم زعملرنی صرف وتحویلدن بشقه
کندیلری تذلیل وتحقیر بلکه داء العضال حسد ایله قهر وتدمیرلرنی جلب ایچون خلاف مأموللرنی اظهار ایلدی
فطلع صبح النجح من آفاق حسن الانفاق وتباشر ارباب تلك السلع بنفاق الاسواق ❊ فای فطلع تفسیریه در
النجح نون مضمومه ایله فوز وظفر معناسنه در آفاق افقك جمعیدر که اطراف وجهاته دینور تباشر کلمه سی
تباشردن ماضیدر مژده لشمك معناسنه در السلع سینك کسریله سلعه نك جمعیدر که تجارت مالنه دینور بضاعه
کبی النفاق سحاب وزننده رواج معناسنه در الاسواق سوقك جمعیدر مراد سوق علمدر فقرهٔ مزبوره نوع
ترصیع ومجاز واستعاره یی مشتملدر مفهوم کلام زمان اشخاص مزبوره یی رد ایدوب ارباب علمك مطلوبلرینه فوز
وظفر صباحی حسن اتفاقیهٔ دهر فلکنك آفاقندن طالع وعیان وبازار علم اصحابی متاع کسادزدهٔ علوملرینك رواج
واشتهاریله متبشر وشادان اولدیلر ❊ وناهض ملوك العدل لتنفیذ الاحکام مالك رق العلوم وربقة الکلام

ناهض مناهضه دن که مقاومه معناسنه در ماضیدر التنفیذ امضاء وتأثیر معناسنه در الاحکام احکام العلم
تأویلنده در مالك لفظی ناهض فعلنك فاعلیدر ملوك مفعولیدر الرق راء مکسوره ایله عبودیت وجهیله اولان
ملکه دینور الربقة رانك کسریله بیونه بغلدقلری ایپه دینور بوراده رقبه اولیدی سبك نظم ایکی وجهله الطف
اولورایدی ظاهر ایته نسخه اویله اولوب لکن تحریف اولنمشدر فقرهٔ مزبوره استعاره وجناس اشتقاق وذکر ممدوحه
حسن تخلص صنعتلرنی مشتملدر مفهوم کلام احکام علمك من بعد کما فی الاسبق تنفیذ واجراسی ضمننده رق
علومه ورقبهٔ کلامه مالك اولان ذات ملوك عدله مراجعت وقیام ایلدی ❊ برهان الاساطین الاعلام سلطان
سلاطین الاسلام غرة وجه اللیالی قمر براقع الترافع والتعالی عاقد الویة فنون العلم کلها شاهر سیوف العدل برد
الغرار الی الاجفان بسلها مقلد اعناق البرایا بالتحقیق طوق امتنانه مقرط اذان اللیالی علی ما بلغ المسامع شنوف بیانه
ممهد الدین ومؤیده مسدد الملك ومشیده ❊ برهان حجت معناسنه در الاساطین اسطوانه نك جمعیدر دیرکه دینور
ستون معناسنه در الاعلام علمك جمعیدر بوراده مراد سادات اولمق محتملدر بو فقره ترصیع بدیع وجناس والتزامی
حاویدر براقع مرور ایلدی الترافع رفعتدن والتعالی علودن تفاعلدر بو فقره جناس مصحفی مشتملدر وغره یی
لیالی یه اضافه حسن بلاغتدر عاقد عقددن که بغلمق معناسنه در اسم فاعلدر الالویة لوانك جمعیدر که بیراغه
دینور کلها تأکیددر بو فقره مبالغه واستعارهٔ مکنیهٔ تصریحیه یی حاویدر الشاهر شهردن که قلج صیرمق
معناسنه در اسم فاعلدر الغرار غین معجمهٔ مکسوره ایله قلجه دینور واویقویه دینور الاجفان جفنك جمعیدر قلج قننه
وکوزقیاغنه دینور بو فقره ده بو ایکی معنا دخی بمحلدر بو فقره تأکید وایهام تناسب ومقابله واستعاره یی حاویدر المقلد
تقلیددن که بیونه قلاده کچورمك معناسنه در اسم فاعلدر الاعناق عنقك جمعیدر بیونه دینور البرایا بریه نك جمعیدر
مخلوق معناسنه در طوق شوق وزننده بیونه کچوریلان حلقه یه دینور الامتنان احسان معناسنه در مقلد ایله تحقیق
حسن مقابله در و بو فقره مبالغه یی واستعاره یی مشتملدر المقرط تقریطدن که قولغه کوپه کچورمك معناسنه در
اسم فاعلدر بوراده تزیین مراددر المسامع مسمعك جمعیدر که منبر وزننده در قولغه دینور الشنوف شنفك
جمعیدر که شین مکسوره ایله در صالقم کوپه یه دینور مراد زینتدر وشنوف مقرط لفظنك مفعولیدر بو فقره استعاره
ومراعات نظیری مشتملدر الممهد تمهیددن اسم فاعلدر که دوزلتمك معناسنه در المؤید تأییدن اسم فاعلدر
تأیید تقویت معناسنه در مؤید وممهد کلمه لری ممدوحنك القابنه اشارتدر المسدد تسدیددن اسم فاعلدر خللی
ازاله ایله تقویم ایدیجی دیمکدر المشید تشییددن اسم فاعلدر که ترفیع معناسنه در مفهوم کلام پادشاه مشار الیه
وجه زمانك صباح الخیری وفلك علو ورفعتك ماهی وجملهٔ فنون علوم لوالرینك عاقدی ومصائب وبلایا تراکمیله
دیده لرده حسرت اولان خواب راحتی بسط امن وآسایشله کوزلره یاخود فتن واختلالاتدن ناشی دائما مشهور
ومسلول اولان قلجلری مقتضای امن وامان اوزره قینلره رد وارجاع ایلمك ضمننده تیغ عدالتك شاهری وعلی
التحقیق عامهٔ خلایق کردنلرینه طوق احسان وافضالك مقلدی ومجموع ازمنه آذاننی جمیع مسامع اهل جهانه
بالغ یعنی کافهٔ انام عندنده شایع ومعروف اولدیغی اوزره زینت بیانیله مزین ودین مبینی مسهل ومقوی وملك کزینی
مقوم ومصلح ومنظم اولان ذاتدر تعبیرات مذکوره ده اولان انواع بلاغت وجزالت وارستهٔ کلفهٔ اشارتدر الابیات

مولی ملوك الارض من فی وجهه مقباس نور ایما مقباس

مؤلف مرحومه اثنای مدح وثناده شوق وطرب کلمکله نظم جهتنه وثوب ایلدی وتغییر الاسلوب تنشیط القلوب
تکه سنه وممدوحی اولان پادشاه نظما ونثرا مدح وتوصیفه سزا اولمق دقیقه سنه دخی اشارتی متضمندر المولی مفعل
وزننده سید ومتولیٔ امور معناسنه در مقدم خبردر من اسم موصولدر مؤخر مبتدادر المقباس مصباح وزننده
شعله یه دینور ایما کلمه سی صفتدر ماء زائده در ای کرچه استفهام ایچوندر لکن بویله محللرده کمالیته وعظمه دال
اولور مثلا رأیت رجلا ای رجل وایما رجل دینور کامل فی الرجولیة معناسنه در مفهوم بیت اول جمالنده نورك شعلهٔ
عظیمه سی لامع اولان ذات جملهٔ ملوك ارضك سید واشرفیدر یاخود جمله سنك ولی الامریدر که شهنشاه دیمك اولور

بدر محیا وجهه الاسنی لنا مغن عن القمرین والنبراس

بدره هو بدر تقدیرنده در المحیا ثریا وزننده یوزدن ظاهر اولان یره دینور الاسنی سناء لفظندن افعل
تفضیلدر پك ضیالو وانور دیمکدر مغن اغناء دن اسم فعلدر غناء وکفایت ویریجی دیمکدر اصلی مغنی
ایدی القمرین شمس وقمردن عبارتدر قمر مذکر اولمغله تغلیب اولندی النبراس نون مکسوره ایله
چراغه دینور وبوندنی طریقنه مبنیدر مفهوم بیت پادشاه مشار الیه بر بدر تامدر که زیاده سیله مضیٔ

وتابدار اولان جمالی بزلره شمس وقمردن وسائر شعله دار اولان چراغلردن مغنیدر

من اسرة شرفت وجلت واعتلت عن ان یقاس علاؤها بقیاس

الاسرة همزه نك ضمیله قوم وجماعته دینور شرفت شرافتدن وجلت جلالدن واعتلت
اعتلاءدن ماضیلردر جلال اولولق واعتلاء یوجلمك معناسنه در بیت مرقوم جناس اشتقاق
وجناس خطی واطرادی ومراعات نظیری مشتملدر مفهوم بیت شاه مشار الیه بر خانداندن نشأت
ایلدیکه ازقدیم شریف وجلیل وعالی اولوب ورفعت وعلاسی بر قیاسله قیاس اولنمقدن عالیدر

رووا الخلافة کابرا عن کابر بصحیح اسناد بلا الباس

رووا روایتدن ماضیٔ جمعدر ضمیری اسرهیه راجعدر الخلافة مفعولیدر کابرا فاعلدن حالدر کابر عظیم
معناسنه در بصحیح اسناد ترکیبی باسناد صحیح سبکنده در اسناد نسبت ایلمك معناسنه در الباس همزهٔ مکسوره
ایله مشتبه قلمق معناسنه در که تدلیس دخی دینور مؤلف خاندان ممدوحك خلافت موروثه لرنی متدین ومتشرع
اولوب وشرافت حسب واصالت نسبلری قوی الارکان اولمغله طریقهٔ تحدیث اوزره ایراد ایلدی روایت واسناد
وصحیح والباس وعنعنه نك اداتی اولان عن کلمه لری محدثین اصطلاحاتندندر بو فقره ایتلاف اللفظ باللفظ
بدیعه سنی مشتملدر مفهوم بیت اول خاندان رفیع ودودمان منیع اصحابی خلافتی ریب واشتباه واختلاطدن
مبرا وشذوذ وتعلیلدن معرا اسناد صحیح ونسبت صریحله معنعن وبغیر انقطاع اتصال کامل ایله
معنون کابرا عن کابر نقل وروایت یعنی بو طریقه ایله مظهر ودیعهٔ خلافت ومتصدیٔ امر سلطنت اولدیلر

فروی علی عن رسول مثلما یرویه یوسف عن عمر ذی الباس

فروی کلمه سنده فاء تفصیله در مثل ما یرویه ترکیبنده ماء مصدریه در وضرورت وزن ایچون عمر کلمه سی اسکان
اولندی باس بای موحده ایله هیبت وسطوت معناسنه در مفهوم بیت خلافتی علی رسولدن روایت ایلدی
یوسفك باس وسطوت صاحبی عمردن روایت ایلدیکی کبی علی دیدیکی امیر شمس الدین ایله ملقبدر خاندان
مرقومدن ابتدا عنوان سلطنتله معنون اولان بودر خلافتی پدری رسولدن تلقی ایلدی ورسول که اسمی محمد
ابن هارون ابن ابی الفتح الجفنی الغسانی در که انلره آل جفنه اطلاق اولنور ملوك غسان نسلندندر اولادینه بنی
رسول اطلاق اولنور مرقوم رسول بغدادده عباسیه دن مستعصم بالله خلیفه نك خدمتنده اولوب اطراف
واقطاره سفارتله ارسال ایلمکله رسول ایله ملقب اولمشیدی خلیفهٔ مشار الیهدن اخذ نیابتله یمن مملکتنده
امیر اولدی ودولتلری نسل وذریتلرینه انتقال ایده رك آخرلری مسعود صلاح الدینده منتهی ومنقضی
اولدی بونلردن نصکره ظاهریه دولتی ظهور ایلدی وامیر علی شمس الدیندن اوغلو ملك منصور عمر وآندن نصکره
اوغلو ملك مظفر یوسف وارث خلافت اولدی بونلرك تفصیلاتی یمن تاریخنده مبسوطدر

ورواه داود صحیحا عن عمر وروی علی عنه الجلاس

داود وعمرینه ضرورت ایچون منون وساکن اولندی رواه ضمیری خلافته راجعدر مصدریتی حسبیله یاخود مروی
تأویلیله الجلاس جیم مضمومه ایله جالسك جمعیدر تتمیمدر ذکر اولنان یوسفك اون ایکی نفر اوغللری
وار ایدی کندیدن نصکره ملك اشرف نام اوغلو بر مدت جالس مسند امارت اولوب اطواری نابجا اولمغله
برادری ملك مؤید داود نزع ایدوب یکرمی بش سنه مستقلا مسند نشین خلافت اولدی بغایت فاضل
وکامل ومحب علماء ایدی بناء علیه پدرندن روایت ایلمامکله جدینه اسناد اولندی وصحیحا قیدی
جمله نك بیعت وقبولنه وکندینك کمال استحقاقنه اشارتدر وکتب حدیثدن صحیح داوده دخی تلمیح لطیف
واردر وداودك بش اوغلی وار ایدی ملك مجاهد علی سائرندن مستعد اولمغله وارث امانت خلافت اولدی

ورواه عباس کذلك عن علی ورواه اسمعیل عن عباس

وملك مجاهد علی وفاتندن نصکره اوغلو ملك افضل عباس وآندن نصکره اوغلو ممدوح مؤلف
ملك اشرف ممهد الدین ومؤید الاسلام اسمعیل وارث اولندی مؤلف آنك زماننده یمنه واروب
قاموسی آنك اسمنه تلخیص واهدا ایلدی بغایت عالم وکامل ومحب علماء کریم وخلوق ایدی

تهب به علی ریاض المنی ریحا جنوب وشمال وتقیل بمکانه جنتان عن یمین وشمال

تهب هانك ضمیله هبوبدن مضارعدر که یل اسمك معناسنه در به کلمه سنك ضمیری ملك اشرفه راجعدر
باء سببیه در المنی میمك ضمی والفك قصریله جمع منیه در که تمنا اولنان مطلبدر ریحا راء مکسوره ایله ریحك

تثنیه سیدر متعاطفین آتیینه مضافدر که جنوب وشمال در عامك خاصه اضافتی قیلدندر بو فقره استعاره وشبه تفویض متضمندر تقیل قیل ومقیلدن مضارعدر بو راده افاضت معناسنه در بمکانه ضمیری ممدوحه راجعدر جنتان جنتك تثنیه سیدر یمین وشمال صاغ وصول جهتلریدر شمال کلمه لری شبلرك فتحی وکسریله قرأت اولنورسه بیلرنده جناس تام اولور واکر فصیح اوزره ریح فتحله وجهت کسریله اولورسه جناس محرّف یاخود خطی اولور وآیت کریمه یه اقتباس بی التباس در مفهوم کلام شاه مشارالیه سبیله ریاض مطالب علمایه جنوب وشمالی یللری اسوب یعنی هر طرفدن اسباب ناب وظراوت طاری وساری وآنك مکانتده صاغ وصولدن ایکی جنت قائم اولور یعنی مجلسنده اصلا اثر کدورت اولیوب دوست ودشمنه ومیروکدایه حضوری خیر محض ونفع صرف اولوب وکندیلری جلة اظهار وجه بشر وسرور ایدرلر ❁ وتشمل علی مناکب الافاق اردیة عواطفه وتسیل طلاع الارض للارفاق اودیة عوارفه تشمل اشتمالدن مضارعدر لباسه صاریلوب بورتمك معناسنه در مناکب منکبك جمعیدر اومزه دینور الاردیة ردای لفظنك جمعیدر بلدن بوقاری یی سترایدن لباسه دینور العواطف عاطفه نك جمعیدر رحم وشفقت خصلتنه دینور تسیل سیلاندن مضارعدر طلاع کاب وزننده برتسنه نك طلوسنه دینور الارفاق اکرام وزننده نفع ولطف معناسنه در الاودیة وادی جمعیدر العوارف عارفه نك جمعیدر عطیه واحسانه دینور فقرهٔ مرقومه استعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه وترصیع وجناس لاحق حاوی در مفهوم کلام اول پادشاهك شفقت ومرحمت ردالری جلهٔ آفاق واقطارك مناکلری اوزره ملتفّ ومشتمل یعنی برّ ولطف وعنایتلری جمیع جهانه عام وشامل وعطاء واحسانی وادیلرینك مادهٔ حیات اولان صوکبی ادرار وانعاملری کافهٔ عباده نفع ایچون برارطلوسنجه جاری وسائل اولمقده در ❁ وتشمل رأفته البلاد والعباد ویضرب دون المحن والاضداد الجنن والاسداد تشمل شمولدن مضارعدر الرأفة اسرککه ومهربانلغه دینور یضرب ضربدن مضارعدر دون دال مضمومه ایله بو رارده قبل معناسندن مستعار امام وقدّام معناسنه اولمق قریب مغناسندن ارجحدر المحن عنب وزننده محنتك جمعیدر الاضداد ضدّك جمعیدر مخالف معناسنه دردشمن مراد در الجنن صردوزننده جنه نك جمعیدر پرده یه وقلقانه دینور مراد وقایه در که حفظ ایده جك نسنه در الاسداد همزه نك فتحیله سدّك جمعیدر مفهوم کلام شاه مشار الیهك رحم ورأفتی عامهٔ بلاد وعباده عام وشامل اولوب ملکنه وسکان وزیردستانه تطرّق واستیلاء داعیه سنده اولان ارباب بغی وطغیان واصحاب ظلم وعدوان اوکلرینه انواع حجب وحواجز ایله حائل ومانع اولمغله آفات وعاهات مصادمه سندن حفظ وحمایه ایدر فقرهٔ مرقومه ترصیع وکنایه والتزامی مشتملدر ❁ ولم یسع البلیغ سوی سکوت الحوت بملتطم تیار بحار فوائده ولم ترتم جوازی الزهر فی البحر الاخضر الآلتضاهی فرائد قلائده ❁ لم یسع سعه دن مستقبل مجزومدر البلیغ مفعولیدر سکوت الحوت فاعلیدر حوت بالغه دینور بملتطم کلمه سنده باء ظرفیه در ملتطم التطامدن اسم فاعلدر بری برایله طوقشوب شمار لشیجی دیمکدر التیار سیار وزننده طالغه یه دینور موج معناسنه البحار بحرك جمعیدر لم ترتم ارتماء لفظندن مستقبل مجزومدر وارتماء آتیلمق معناسنه در الجواری جاریه نك جمعیدر وکبی یه دینور الزهر زای مضمومه ایله جمع ازهر در پك آق وبراق دیمکدر بو راده جوارئ زهردن مراد ولا اقسم یالخنس الجوار الکنس الایه کریمه سنده مذکور اولان جوارئ کنس ایله معبر کواکب سیاره دن خمسهٔ متحیره در که زحل ومشتری ومریخ وزهره وعطارد یلدزلریدر رجعتلری اولمغله یتاقلرینه عودت ایدن آهوله تشبیه اولنوب کنس اطلاق اولندی فی البحر الاخضر ترکیبنده فی کلمه سی ترتم لفظنه متعلقدر بحر اخضر دیدیکی بحر محیط شرقیدر که چین دکزی دیدکلریدر بو راده مراد فلکدر بو تعبیرایهام تناسبی متضمندر التضاهی تشابه معناسنه در بوفقره ترصیع والتزام ومبالغه واستعاره یی مشتملدر مفهوم کلام بلیغ وفصیح زمره سی متلاطمهٔ الامواج اولان بحر عطایاسی موجلرنده مستغرق اولمایله حوتك سکوت طبیعیسی کبی سکوتدن غیری نسنه یه قادر اولمدیلر بو راده حوت تعبیری دخی ایهام تناسبی متضمندر وکواکب زاهرهٔ مزبوره بحر اخضر فلکه انجق قلائد عطایاسنده نظم ایلدیکی فرائد لطف واحسانله یاخود قلائد اشعار وکلماتنده نظم ایلدیکی فرائد معانی ولطائفنه مشابهت ومشاکلت طلب وامیدینه آتیلورلر یاخود فرائد مرقومه یه مشابهت ادّعاسنه مبنی تحقیرا سکان فلك رمی وطرد ایتمکلریله آتیلورلر بوکه کوره بحر اخضردن بحر اعظم وآتلمرندن سقوط عکسلری اراده اولنور انجو قسمی بحرده اولمغله بوفقره عجیب ایتلافی ودقیقه یی مشتملدر بالاخره انجو مثابه سنده کواکب مزبوره یی بحردن اخراجله قلائدینه نظم ایلمسنه مؤدی اولور بحر علی عذوبة مائه تملأ السفائن جواهره وتزهی بالجواری المنشأت من بنات الخاطر زواجره ❁ بحر

هو

هو بحر تقدیرنده اولنغله عند الجمهور تشبیه بلیغ وعند السکاکی استعاره در علی مع معناسنه در العذوبة عین مضمومه ایله صویك طتلولغنه دینور مائه ضمیری بحره راجعدر بو تعبیرده احتراس ضمنی وار در تزاحم جواهر صوبی آجی اولان دریادن ظهور ایدر ومبالغهٔ مدحی مشتملدر تملأ ملأدن مستقبلدر السفائن سفینه نك جمعیدر کبی یه دینور تملأ فعلنك مفعولیدر جواهره فاعلیدر وجوهر انجو قسمنده غالبدر تزهی زهودن که افتخار معناسنه در مضارع مجهولدر الجواری جاریه نك جمعیدر کبی یه دینور المنشأت منشأ لفظندن که انشاء کلمه سندن اسم مفعولدر جمعدر یلکنلری قالقمش کمی دیمکدر وجاریه قیزه دینوب ومنشأت مرتفعات معناسنه در که بویی سوروب یال وبال صاحبه سی دیمك اولور ومنشأت احداث معناسنه اولان انشاء دن اسم مفعول اولور که مراد قصائد ومدحیه وجواریدن مراد ایکار مضامین اولور بنات خاطر ملایسه سیله بو دقیقه اغلبدر وبو نادره اولان ایهام تناسب وتوریه بغایت بدیعدر البنات بنتك جمعیدر بنات خاطر دن آثار مبتکرهٔ فکر واندیشه مراددر زواخر جمع زاخردر متموج بحره دینور مراد بحر زاخر کبی مواد عطایادر مفهوم کلام شاه مشارالیه کویا که بر بحر عظیمدر که صوینك طتلولغیله یعنی احسان هنکامنده صورت بشاشت وهشاشت ولهجهٔ اریحیت اظهاریله جواهر عنایاتی کیلری لبریزایدر ومواد عطایاسی شعرای وقتك کندیسنه تقدیم ایتدیکی بنات افکارلری اولان ابکار مضامینی مشتمل قصائد ومدحیه لرایله کسب فخر ومباهات ایدرلر بو فقره ده ممدوحك کمال مرتبه کرم وسماحتنه ایما ایلمشدر زیرا کندیسی دکل بلکه عطایاسی بورسمه مجلره اصابت ایده یورم دیو لسان حاللہ افتخار وابتهاج ایدر ❁ برّ سال طلاع الارض اودیة جوده ولم یرض للمجتدی نهرا وطامی عباب الکرم یجاری نداه الرافدین وبهرا برّ کلمه سی بای مفتوحه ایله در هو بر تقدیرنده دریایانه دینور فقرهٔ اولاده واقع بحر ایله یننده مقابله واردر وبرّ واحسان معناسندن دخی صفت اولور بوجهتله توریه یی مشتملدر سال سیلاندن ماضیدر ولم یرض رضادن مستقبل مجزومدر ضمیر فاعل برّه راجعدر المجتدی سائل وطالب معناسنه در النهر قهر وزننده ایرمغه دینور وسائلی منع ایلمك معناسنه در ایکی معنا دخی جائزدر الطامی طلوو ممتلئ معناسنه در العباب غراب وزننده سیل عظیمه دینور یجاری مجاراتدن مضارعدر آقشمق ومعارضه معانازینه در بو راده معارضه معناسنه اولمغله ایهام تناسبی متضمندر الندا نون مفتوحه ایله عطاء معناسنه در ورطوبت قلیله معناسنه اولمغله بو راده توریه یی مشتملدر الرافدین تثنیه بنیه سیله نهر دجله وفراته اطلاق اولنور کثرت منفعتلری سبیله فی الاصل عطاء ومنفعت معناسنه اولان رفددن مأخوذدر بو راده جمع بنیه سیله مضبوط اولان نسخه یه اعتبار اولنمیه النهر قهر وزننده غالب اولمق معناسنه در ومغلوب وسرنکون اولمق معناسنه ده اولور پس وبهرا قولی وبهر هما بهرا ای یغلبهما غلبة تقدیرنده در بعض نسخه ده نوله بودخی نهرا عنوانندہ مرسوم اولمغله اولدخی قابل توجیهدر که نهر بو راده اجرا معناسنه حمل اولنمغله همیشه عادت مستمره سی اجرای نهر احسان ایلمکدر دیمك اولور مفهوم کلام شاه مشارالیه کویا که برّ بیابان وسیع الاکنافدر که دره لرکبی جاری اولان جود وسخاسی ارض طلوسنجه آقوب سائل اولنلره اعطاء خصوصنده بالنسبة ایرمق مثابه سنده اولان آزجه عطیه یه یاخود واما السائل فلا تنهر قول سریفنه امتثالا سائل وطالبی منع ومحروم ایلمکه راضی اولمز وکرم وانعام جهتنده دره لری طولدیران سیل عظیم صفتنده اولمغله لطف وعطاسی یاخود کرمنك فیض واثری دجله وفرات نهرلریله مجارات ایلمکله انلره مزید فضل وغلبه ایله غالب وفائق اولور بوفقره لرده اولان تناسب وایتلاف وایهام وسلامت اختراع وسائر لطافت معلوم اهل روایتدر خضم لایبلغ کنهه المتعمق عوض ولایعطی الماهر امانه من الغرق ان اتفق له فی لجته الخوض ❁ خضم هوخضم تقدیرنده در وخضم خای معجمه نك کسریله کرم وعطاسی چوق جلیل القدر آدمه دینور الکنه کاف مضمومه ایله برتسنه نك غور وحقیقت ونهایتنه دینور المتعمق لایبلغ کلمه سنك فاعلیدر کنهه مفعولیدر متعمق تعمقدن که دریته طالمق معناسنه در اسم فاعلدر عوض عین مفتوحه ایله زمان مستقبلده مستعمل اولان ظروفدندر قطّ کلمه سنك خلافیدر هرکز معناسنه در لایعطی اعطاء کلمه سندن مضارع مجهول منفیدر الماهر نائب فاعلیدر امانه مفعول ثانیسیدر اعطیت بابنك ایکی مفعولندن هر بری مفعول مالم یسمّ فاعله اولمق جائزاولمغله ترکیب مزبور علی العکس اولمق دخی ممکندر الغرق فتحتینله صویه طالوب کتمکه دینور اتفق اتفاقدن ماضیدر که من غیر قصد ایتمکه دینور اللجة لام مضمومه ایله دریانك انکین یرینه دینور الخوض خای معجمه ایله صویه کیرمك معناسنه در بوفقره لر مبالغه والتزام وجناس لاحق مشتملدر مفهوم کلام اول برکثیر العطاء جلیل الشان ذاتدر که کنه وحقیقتنه متعمق ودور اندیش اولان کسه ابدی واصل اولمه مزکال علوّ ورفعتدن ناشی وکثرت

عطاء واحسانه مبنی نته که زیاده سیله انکین دریانك غوّاصلر غور وقعرینه واصل اوله مزلر وسباحت علمنده
ماهر اولان کسه اتفاقی لجهٔ بحث حقیقتنه داخل اولسه اکا غرقدن امان ویرلمز که البته غرق اولوب کیدر یعنی
هر نقدر ذهن وذکا صاحبی اولسه ده مبحث ماهیتنك روح کبی اوجنی بوله مزبوراده المتعمق واتفق تعبیرلرنده
اولان مبالغه معلومدر وفقرهٔ مزبوره غلوّی متضمندر ❊ محیط تنصبّ الیه الجداول فلا یردّ ثمادها وتغترف
من جمته السحب فتملأ مزادها ❊ هو محیط تقدیرنده در تنصبّ انصبابدن مضارعدر دو کلمك معناسنه در
الجداول جدولك جمعیدر نهر صغیره دینور لا یردّ ردّ کلمه سندن مستقبل منفیدر ثمادها ضمیری جداوله
راجعدر ثماد ثای مثلثهٔ مکسوره ایله ثمدك جمعیدر که فتحتیله آزجه صویه دینور تغترف اغترافدن که صویی
ال ایله چالوب المق معناسنه در مضارعدر الجمة جیم مضمومه ومیم مشدده ایله معظم معناسنه در السحب
سینك ضمیله سحابك جمعیدر که بلوده دینور مزادها ضمیری سحبه راجعدر مزاد میم مفتوحه ایله مزاده نك جمعیدر
بوراده مراد صوطاشیدقلری طلوم وقربه در مفهوم کلام اول بر بحر محیطدر که آکا بالنسبه جداول مثابه سنده
اولان ملوك سائره تردّد ومراجعت ایدوب هر ندکلو ذاتنده کثیر وعظیم ایسه ده قدر وشاننه نسبت قلیل وحقیر اولان
پیشکشلرنی مکارم اخلاقندن ناشی ردّ ایلیوب حسن قبوله قرین ایدر وبحر معظم عطایاسندن سحاب منزلنده
اولان سواد سکنهٔ آفاق جهان استفاضه واغتراف ایدوب مشك وقربه لرنی یعنی جیب وهمیانلرنی مملو ایدرلر
سحاب دریادن استفاضه ایلمکله حسن ایتلافی متضمندر مؤلف فقرهٔ ثانیه ترتیبیله پیشکش کتورنلره حسن عوض
ومکافات ایلدیکنی اشعار ایدر ❊ فاتحفت مجلسه العالی بهذا الکتاب الذی سما الی السماء لما تسامی وانا فی حمله
الی حضرته وان دعی بالقاموس کحامل القطر الی الداماء والمهدی الی خضارة اقل ما یکون من انداء الماء
اتحفت اتحافدن متکلم ماضیدر ارمغان ایلمك معناسنه در سما لفظی سمودن که علوّ معناسنه در ماضیدر سماء
فلکه دینور تسامی کلمه سی تسامیدن که قدر یوجلمك ومعارضه ایلمك معناسنه در ماضیدر فی حمله ضمیری
کتابه راجعدر وان دعی ترکیبنده ان وصلیه در دعی ماضیٔ مجهولدر سمی ولقب معناسنه در قاموس ذکر
اولندیغی اوزره بحر معناسنه در مؤلف بو کتابنی انکله تسمیه ایلدی بو جهتله ایهام تناسبی متضمندر القطر
قاف مفتوحه ایله قطره نك جمعیدر الداماء بحر عظیمه دینور المهدی اهداءدن اسم فاعلدر الخضارة خای
معجمهٔ مضمومه ایله دریانك اسمیدر تأنیث وعلمیتله غیر منصرفدر الانداء همزهٔ مفتوحه ایله ندا لفظندن که
چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور جمعدر ومطلق رطوبت معناسنه کلور بو فقره جناس مستوفی وجناس
مطرّف وحسن تفریع وتمثیل وایتلاف والتزام صنایعی متضمندر مفهوم کلام پس بن بو کتابیده که اوصاف
بدیعه ایله قدری عالی یاخود قومك کتابلرینه معارض ومقدار ومعیارلرنی مناقض اولمغله شانی علوّ ورفعتده
سمایه پیوسته ومتعالی اولدی شاه مشار الیهك مجلس والالرینه اهدا واتحاف ایلدم وبن بو کتابمی که هر نقدر قاموس ایله
مسما ایسه ده حضور شریفلرینه حمل وایراد خصوصنده فی المثل دریایه حامل قطره مثابه سنده اولدیغم بی اشتباهدر
مؤلف بو تشبیهنده کالبحر یمطره السحاب وماله فضل علیه لانه من مائه مضمونه تلمیح ایدر کذلك دریایه
صویك نم تعبیر اولنان رطوبتندن اقل رطوبت اهدا ایدن آدمك حالنه بو حالم مماثلدر ❊ وها انا اقول ان احتمله
منی اعتناءا فالزبد وان ذهب جفاءا یرکب غارب البحر اعتلاءا وما اخاف علی الفلك انکفاءا وقد هبت ریاح عنایته
کما اشتهت السفن رخاءا ❊ ها انا اقول ترکیبنده ها کلمه سی حرف تنبیه در ترکیده آندن ایشته ایله تعبیر اولنور
ها انا اقول ایشته بن دیرم دیمکدر اسم اشارتسز مبتدا واقع اولان ضمیر منفصله داخل اولمز دیو مؤلف آخر کتابده
سرد ایلدیکی قاعده یه ظاهرا بو مخالفدر نهایت بو رسمه مقامات خطابیه ده مصنفلر اصطلاح مقوله سندن عدّ ایلملریله
مبالات ایلمیورلر احتمله ضمیری کتابه راجعدر احتمال بوراده قبول ایلمك معناسنه در الاعتناء برنسنه نك شاننه
اهتمام معناسنه در یاخود بوراده معتنیا تأویلنده در احتمله عنواننده ممدوحك کمال حلم ولطفنه اشارت واردر
الزبد ابد وزننده کپوکه دینور ان ذهب ترکیبنده ان وصلیه در الجفاء جیم مضمومه ایله سیل صویی کتوردیکی
خار وخاشاك مقوله سنه دینور که سیلندی تعبیر اولنور یرکب یعلی معناسنه در الغارب یغرنی یه دینور اعتلاء
مفعول مطلقدر یاخود فاعلدن حالدر معتلیا تأویلنده در الفلك فای مضمومه ایله کمی یه دینور الانکفاء ترسنه
دونمك معناسنه در هبت هبوبدن ماضیٔ مؤنثدر الریاح ریحك جمعیدر جمع صیغه سیله باعث راحت ومفرد
صیغه سیله موجب عذاب ومحنت اولان یلده مستعملدر کما فی الحدیث اللهم اجعله ریاحا ولا تجعله ریحا عنایته
ضمیری پادشاهه راجعدر اشتهت اشتهاءدن ماضیدر که شوق ومیل ومحبت معناسنه در الرخاء راء مضمومه ایله

لطیف

لطیف وملایم یله دینور فقرهٔ مزبوره جناس لاحق والتزام واستعاره یی وتمثیلی واما الزبد فیذهب جفاء کریمه سنه
اقتباسی وابو الطیبك تجری الریاح بما لا تشتهی السفن مصراعنه تلمیحی مشتملدر مفهوم کلام شاه مشار الیه
کمال حلم وسهولت اخلاقندن ناشی تقدیم ایلدیکم کتاب مرقومی شاننه اهتماما بندن قبول ایدرلر ایسه بعید دکلدر
زیرا صو یوزنده اولان کپوك هر نقدر سیلندی اوله رق آقوب کیدرسه ده لکن بحره مستعلی اوله رق کیدر
وبن بضایع علومله مشحون اولمغله سفینه صفت اولان کتابمك ردی وعدم قبولیله انقلابندن اصلا اندیشه ایلمم
حال بو که شاه مشار الیهك سفینه لرك مشتهاسی اولان موافق روزکار کبی ریاح عنایتی هبوب ایلمشدر مؤلف بو کتابی
ابتدا زبده وپادشاهی بحره واعتنا ایله قبول واحتمالنی بحرك زبدی احتمالنه وثانیا سفینه یه تشبیه وانقلابندن
رد وامتناعی کنایه ومکارم اخلاقی سببیله توجه والتفاتنی لطیف وملایم روزکاره تمثیل ایلدی ❊ وبم اعتذر من حمل
الدر من ارض الجبال الی عمان واری البحر یذهب ماء وجهه لو حمل برسم الخدمة الیه الجمان وفؤاد البحر
یضطرب کاسمه رجافا لو اتحفه المرجان او انفذ الی البحرین اعنی یدیه الجواهر الثمان ❊ بم کلمه سنده باء جاره در
م حرفی ماء استفهامیه دن مخفف اولمغله بای شیٔ معناسنه در اعتذر اعتذاردن مضارعدر الدر دال مضمومه
ایله انجویه دینور ارض جبالدن مراد عراق عجمدر که اصفهان وزنجان وقزوین آرالغی اولان خطه لردن عبارتدر
عمان غراب وزننده ساحل بحر یمنده بر ایالت ادیدر دکزنده انجو فراوان ویك شهدانه اولمغله انجو بندریدر
ارض جباله انجو اورالردن کلور پس عمانه انجو حملی کبی اولور خصوصا هدیه نك شانی امر غریب ونادر اولمقدر
واری البحر جملهٔ حالیه در اری رؤیتدن مضارع متکلمدر ماء وجهه یذهب فعلنك فاعلیدر ضمیر بحره راجعدر
ماء وجهه تعبیری لطافتی متضمندر ماء وجه که یوز صویی دیمکدر ناموسدن کنایه در حمل کلمه سنك ضمیر فاعلی بحره
راجعدر الیه ضمیری ممدوحه راجعدر الجمان جیم مضمومه ایله صاف وبیاض انجویه دینور حمل کلمه سی
مجهول اولمق ممکندر که الیه ضمیری بحره راجع اولور الفؤاد فای مضمومه ایله کوکله دینور کاسمه ضمیری بحره
راجعدر الرجاف جیمله شدّاد وزننده پك حرکت واضطراب ایدیجی شیئه دینمکله دریایه علم اولدی مؤلفك کاسمه
تعبیری اکا اشارتدر لو اتحفه ضمیری ممدوحه راجعدر المرجان عند المؤلف صغیر انجویه دینور وسائره کوره
حجر احمر معروفدر که دریادن چقار انفذ انفاذدن ماضیدر تأثیر وامضاء معناسنه در بحرین تثنیهٔ بحردر
وبحرین بصره ایله عمان بیننده بر ولایتدر که آنده انواع جواهر بولنور مؤلف انکله ممدوحك ایکی اللرنی مراد ایلدی
وبونده بغایت ابداع ایلدی الجواهر انفذ فعلنك مفعولیدر الثمان ثای مثلثهٔ مکسوره ایله ثمینك جمعیدر
پك قیمتلو معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام وحسن تمثیل وایتلاف واستعارهٔ تصریحیه یاخود تخییلیه یی وتوریه
واستخدام وایهام تناسب صنعتلرنی محتوی در مفهوم کلام بنی ای احباب ارشاد ایلیه سز که بن ارض جبالدن عمانه
انجو کوترسم نه ایله اعتذار ایده یم تا که عذرم قرین قبول اوله حال بو که رأی العین کوره یورمکه دریارسم خدمت
وطریقهٔ عبودیتله شاه ممدوحه درّ خالص کوترسه یوزینك صویی کیدوب قلت شرم وحیا ایله بی ناموسلغنه محمول
اولور ودریانك قلبی اکا مرجان اهدا واتحاف ایلسه یاخود بحریندن عبارت اولان ایکی کف کوهر پاشنه
جواهر عالیهٔ غالیه انفاذ وایصال قیلسه حیا وحجابدن یاخود ردّ وطردی اندیشه سندن ویاخود طعن وتعییر
خدشه سندن ناشی کندی اسمی کبی رعشه وخفقانله مضطرب وبیقرار اولور ❊ لا زالت حضرته التی هی
جزیرة بحر الجود من خالدات الجزائر ومقرّ اناس یقابلون الخرز المحمول الیها بانفس الجواهر ویرحم الله عبدا
قال آمینا ❊ لا زالت دامت معناسنه در حضره محضر معناسنه در که ناس حاضر اولدیغی مجلس کبیردن
عبارتدر جزیره آطه یه دینور خالد باقی ومؤبّد معناسنه در جزائر خالدات مغربده مبدأ طول اعتبار اولنان
التی جزیره دن عبارتدر حالا قناریه اطه لری تعبیر ایتدکلریدر وانلره جزائر السعادات دخی دیرلر هواسی وترابی
بغایت الطف ومعتدل وجمیع فواکه شرقیه وغربیه وجملهٔ ریاحین وورود وانواع حبوبات غرس وزرع
ایتمکسزین آنده حاصل اولور مؤلف بو لطافتی ممدوحك دوام وجودینه اشارتله بغایت ابداع ایلمشدر المقرّ میمك
فتحیله اسم مکاندر یقابلون یواجهون معناسنه در الخرز خای معجمه نك ورانك فتحیله بونجغه دینور الیها
ضمیری حضرته راجعدر الانفس پك نفیس وفاخر دیمکدر بو فقره ایله مؤلف پادشاهك اولاد واعقابنك بقاء
واستمرارلرینه ده دعا ایدر ویرحم الله عبدا بر مصراعدر قائلی قیس عامریدر که عاشق لیلی ومجنون ایله مشتهردر
منقولدر که عشق لیلادن پك آشفته وحالی دیکر کون اولمغله پدری کندیسنی مکهٔ مکرمه یه کوتروب کعبه نك استارینه
تعلق واللهم ارحنی من لیلی وحبها عباره سیله دعا ایلمکی تلقین ایلدکده مجنون دخی استار کعبه یه صاریلوب سوز

وكدازايله اللهم امتن علىّ بحبّ ليلى وقربها ديو دعا ايلمكله پدرى ضرب وتعنيف ايلدى تكرار كريه وزارى ايده رك

يا ربّ انك ذو منّ ومغفرة ... بيت بعافية ليل المحبينا
الذاكرين الهوى من بعد ما رقدوا ... الساقطين على الايدى المكبينا
يا ربّ لا تسلبنى حبها ابدا ... ويرحم الله عبدا قال آمينا

ابياتيله دعا ايلدكده پدرى دخى ناچار آمين ديوب من بعد سبيلنى تخليه ايلدى مؤلف تضمين ايلمشدر مفهوم كلام اول شاهك حضرتى كه جزيرهٔ بحر جود وسخادر الى يوم القيام مؤبد ومستدام ودائما كنديلره ناچيز بر بونجق مقوله سى كتورنلره جواهر نفيسه ايله عوض ومكافات ايدن كريم الطبع جواد ومكرم ذواته مقرّ ومقام وبو دعايه آمين دينلر مظهر رحمت رب الانام اوله وكتابى هذا بحمد الله تعالى صريح الفى مصنف من الكتب الفاخرة وسنيح الفى قلمس من العيالم الزاخرة صريح خالص وخلاصه معناسنه در الفى كلمه سى الفك تثنيه سيدر كه بيك عدده دينور اصلى الفين ايدى اضافت سببيله نون دوشمشدر المصنف اسم مفعول بنيه سيله در سنيح امير وزننده قلبه سنوح ايدن خاطره وانجويه ده دينور بوراده مراد انجودر القلمس عملس وزننده بيوك دريايه دينور العيالم عيلم لفظنك جمعيدر بو دخى درياى عظيمه دينور الزاخرة طاشقين ديمكدر مفهوم كلام بنم بو كتابم بحمده تعالى كتب جيده وفاخره دن اوله رق ايكى بيك عدد كتابك زبده وخلاصه سى وطاشقين دريالر جمله سندن اوله رق ايكى بيك دريانك انجو كبى ثمره وحاصليدر فقرهٔ ثانيه مؤلفك اخذ وانتقاد ايلديكى كتابلر بحر زاخر كبى مفصل ومبسوط اولديغنه اشارتدر شارح ديركه اشبو قاموسك فقه وحديث واصول ومنطق وهيئت وبيان وعروض وطب وشعر واسامئ رواة وانساب واسامئ بلدان وقرى ومواضع ومياه وجبال واسماء رجال وامثال وقصص وسير وبعض لغات عجميه واصطلاحات عرفيه مقوله سيله سائر كتب لغتدن فضل وزياده سى واردر ❊ والله اسئل ان يثيبنى به جميل الذكر فى الدنيا وجزيل الاجر فى الاخرة ضارعا الى من ينظر من عالم فى عملى ان يستر عثارى وزللى ويسدّد بسداد فضله خللى ويصلح ما طغى به القلم وزاغ عنه البصر وقصر عنه الفهم وغفل عنه الخاطر فالانسان محلّ النسيان وانّ اوّل ناس اوّل ناس وعلى الله التكلان ❊ فقرهٔ اولى كرچه فقرهٔ سالفه تتمه سى اولوب لكن دعا سوقيله آندن انفصال معنويسى اولمغله فصل اولندى الله اسئل تركيبنده تقديم افادهٔ حصر ايچوندر يثيب اثابه دن كه عوض وجزا ويرمك معناسنه در مضارعدر به كلمه سنده باء سببيهٔ عاديه در كه توسّل مراد در ياخود مقابله ايچوندر ذكر جميلدن مراد خير دعا وسائره باعث شوق اوله جق مدح وثنادر جزيل عظيم معناسنه در اجر جزيلدن مراد رضاى اكبر ولقاى انوردر الضارع ضراعتدن كه تذلل وخضوعله نياز معناسنه در اسم فاعلدر ينظر ماده سى فى ايله متعدى اولمغله يتأمل معناسنه در من عالم تركيبنده من حرفى من كلمه سنى بياندر عملندن مراد قاموس در عالم وعمل عنوانى لطافتى مشتملدر العثار عين مكسوره ايله اياق قايمق معناسنه در كه مراد هفوه وخطادر زلل فتحتينله بو دخى خطايه دينور يسدّد تسديد دن كه اصلاح وتقويم معناسنه در مضارعدر السداد سحاب وزننده استقامت معناسنه در الخلل وهن وضعف معناسنه در بعض نسخه ده يسدّ عنوانيله مرسوم اولمغله سدّ لفظندن مضارع اولور كه قپامق معناسنه در بو كه كوره سداد سينك كسريله اولور كه كدك قپايجق نسنه ديمكدر يصلح اصلاحدن مضارعدر طغى طغياندن ماضيدر زاغ زيغدن ماضيدر ميل ايلمك وكوز قايمق معناسنه در قصر كرم وزننده قاصر اولدى معناسنه در فان الانسان تركيبنده فاء تعليليه در وان اوّل ناس قولنده ناس كلمه سى نسياندن اسم فاعلدر اصلى ناسئ ايدى ايكنجى ناس انسان ديمكدر مراد حضرت آدم صلى الله على نبينا وعليه وسلم در نهى الهى يى اونوتمغله شجرهٔ منهيه دن تناوللرينه اشارتدر وعلى الله قولى لا على غير الله سبكنده در التكلان تاى مضمومه ايله مصدر در تايى واودن مبدلدر توكل معناسنه در كه امورده خدايه اعتماد ايدوب لكن وسائط واسباب عاديه يى بالكليه اهمال ايلمسك لازم دكلدر فقرهٔ مزبوره ده من موصوله ايله من جارّه بيننده جناس خطى وجناس محرّف وعالم وعمل بيننده جناس مقلوب ويسدّ بسداد بيننده جناس اشتقاق والتزام وفقرهٔ اخيره لرده جناس لاحق ومقابلهٔ معنويه ومجاز عقلى وحسن خاتمه اولديغى ارباب بيانه جلى در مفهوم كلام اشبو اثرم اولان قاموس وسيله سيله ياخود اكا مقابل انجق دركاه ربانيدن دنياده ذكر جميل وعقباده اجر جزيل ايله عوض ومجازات ايلمكى نياز ايدرم واشبو عملم اولان كتابمه نظر وتامل ايدن عارف ودانادن بعض واقع اولمش كبوه وخطالرمى ستر واخفا وسداد فضل وعنايتيله رخنه لرمى سدّ وبند ياخود فضل مستقيميله وهن وضعيف اولان كلمات وتعبيراتمى تقويم واصلاح وطغيان قلم وسهو رقم اولان موضعلرى ونظر وبصرم زايغ وزائل وفهم واذعانم قاصر وخاطرم

ذاهل وغافل اولان محللرى بروجه صواب تعمير وتنظيم وتكميل ايلمكى طريقهٔ ضراعت وشيوهٔ استكانتله رجا ايدرم زيرا انسان موقع سهو ونسياندر وابتدا نسيان صدمه سنه دوچار اولان ابو البشر على نبينا وعليه السلام اولمغله اولادينه مورو ثدر وتوكلم هر حالده حضرت بارئ لايزاله در جلّ شانه ودلّ برهانه وعمّ احسانه نجز بعونه تعالى والحمد له فى الاخرة والاولى وخفى اولميه كه ترجمه ده برماده نك معناى موضوعندن مجازات واستعمالاتى اطلاق واستعمال عنوانلريله تميز اولنوب وبعض مجازانك نوعى وعلاقه سى بالتصريح وبعضنك بالاشاره بيان واشعار اولندى وبعض تراكيب عربيه يه ونفايس ادبيه يه دائر مهمهٔ لازمه نك شرح وبياننده دخى بقدر الوسع صرف اهتمام اولندى انصافله اتصافى اولنلر اصلنه تطبيق وترجمهٔ صحاحه نسبت ايلدكلرنده انشاء الله تعالى واقف مزايا اولوب على العميا اطالهٔ زبان طعن وازدرا ايلمك نقيصه سندن نفوسلرنى محافظه ايلملرى ملحوظدر زيرا بو اثر جميل محضا حسبة لله العليم الجليل صورتنماى وقوع اولمغله بيهوده طعن وتعريض ايدنلر البته آلودهٔ لوث كناه وكرفتار مؤاخذهٔ حضرت اله اولمق امر مقرّردر وحسب البشريه وقوعيافته اولان زيغ وزلل وخطامزك مطالعه كذار اولان ارباب فضل وكمالدن صفح جميل مكرمتنه مظهر اولمسى دخى مرجوّ ومستدعادر واستعمال ايدنلره اصل قاموسه مراجعت تكلفندن وقلوبلرينه شك وشبهه وعدم وثوق تردّدندن استغناء واستصفاء قصديله اكثر معناى مترجمك الفاظ وعبارات اصليه وامثله لرى بالمعيه نقل وتصريح اولنوب پك واضح ومتبين اولنلرى كه اقلّ قليلدر تنبيه وتبييندن مستغنى اولمغله تعرض اولنمدى وتصحيح نسخه وسائر خصوصلرده دخى شارحلرك تصريحلرندن بشقه كمال اطمينان ايچون مأخذلره خصوصا مأخذ قاموس اولان عباب ومحكم نام كتابلره مراجعت بابنده تهاون وتكاسلدن اجتناب اولنوب وهر نقدر تعريفات عدميه وارايسه جمله سنك مفهومى وجودى يه ارجاع اولنمشدر ومن الله الاجر والجزاء بحرمة محمد هو خاتم الانبياء

م

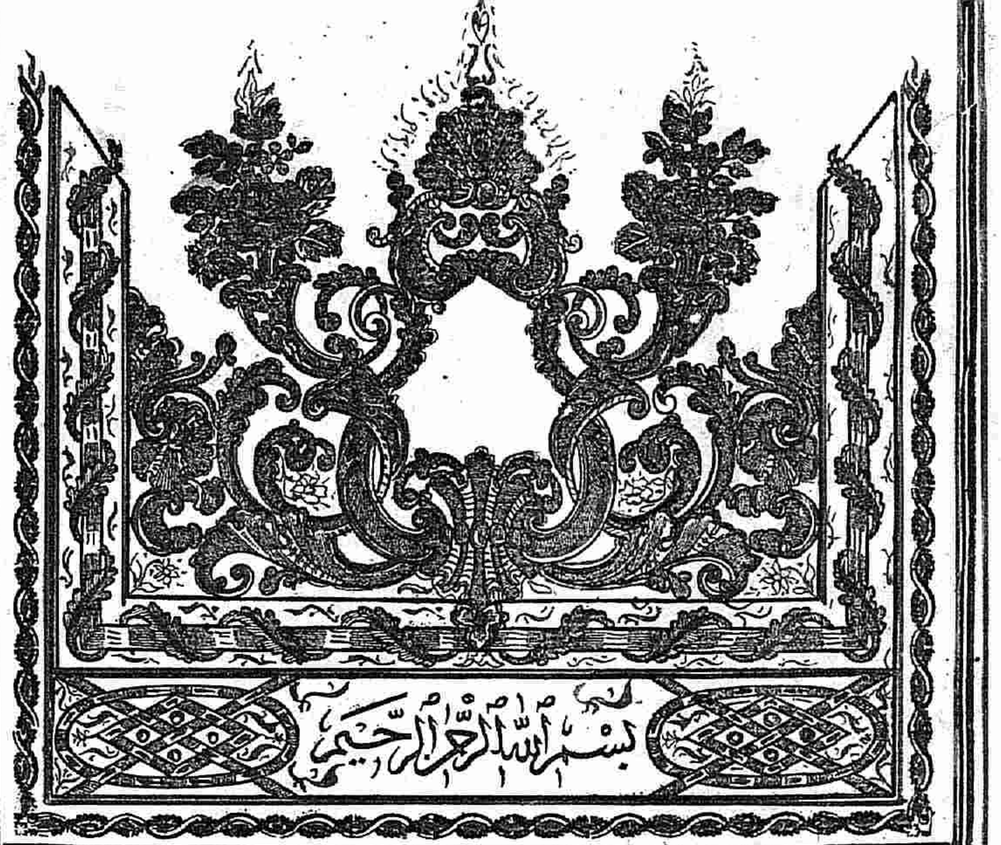

باب الهمزة فصل الهمزة معلوم اوله كه مؤلف بصائرده بو رسمه بيان ايلمشدركه الف كه برحرفدر سائر
حروفك اصل وهيولاسيدر جملهٔ كلمات ولغات آندن متألفه در والف حقيقى الف ساكنه در ماولا كلمه لرنده اولان
الف كبى متحرك اولدقده اكا همزه اطلاق اولنور روزكار متحرك اوليجق ريح وساكن اوليجق هوا اطلاق اولنديغى
كبى وكاهجه توسعا همزه يه ده الف اطلاق اولنور انتهى الاباءة همزه نك فتحيله عباءه وزننده قامشه دينور قصبه معناسنه
جمع جنسى اباء در هاسز واشبو اباءه ماده سى مهموز اولمغله موضع ذكرى همزه فصليدر نته كه مهموز اولديغنى
ائمهٔ نحاتدن ابن جنى امام سيبويهدن نقل وحكايت ايلمشدر يوخسه جوهرى وغيرينك توهم ايلدكلرى كبى
معتل دكلدر شارح ديركه مؤلف معتل بابنده ينه مهموزيتنى تصريح ايليه رك معناسنى اختلاف اوزره ثبت ايلمشدر
يعنى اباء قوغه لق وحصيراوتى تعبير اولنان سازلغه دينور على قول قامشلق وسازلق يره ياخود قندره تعبير اولنان
سازلغك اورماننه دينور ديو بيان ايلمشدر وارباب لغت مهموز ومعتل اولمسى بابنده بلكه واويه ويائيه اولمسى
خصوصنده اختلاف ايلديلر وصحاحده همزه بابنده مرسوم اولمغله جوهرى يى توهمى ناموجه اولديغى
پوشيده دكلدر الابأ همزه نك فتحى وبانك سكونيله آتمق رمى معناسنه در يقال ابأته بسهم ابأ من الباب الثالث اى
رميته به اتأة سكون تاى فوقيه ايله حمزه وزننده بكر بن وائل قبيله سندن برخاتون اسميدركه قيس بن ضرار نام
معروف كمسه نك والده سيدر واتأه برطاغك آديدر الاثئية همزه نك ضمى وثاى مثلثه نك سكونيله اثفيه وزننده
كروه وجماعت معناسنه در يقال جاء فلان فى اثئية اى فى جماعة من قومه الاثأ همزه نك فتحى وثانك سكونيله والاثاءة
قرأة وزننده آتمق رمى معناسنه در تقول اثأته بسهم اثاء واثأة من الباب الثالث اى رميته به مادهٔ مزبوره يى امام
ابو عبيد اللغوى بو محلده وامام رضى الدين الصغانى ثوأ ماده سنده رسم ايلمشدر وجوهرى وهمنه مبنى ثأ ثأ
ماده سنده ايراد ايلمشدر پس ابو عبيده كوره باب ثالثدن ثلاثى وصغانى يه كوره افعال بابندن اقامه وزننده مزيد اولور
لكن صحاحده بو محلده دخى مرسومدر الائتثاء افتعال وزننده طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه دركه كوكل
ايستمامكدن عبارتدر ومنه يقال اصبح فلان مؤتثيا اى لايشتهى الطعام اجاء فتح جيمله جبل وزننده طئ قبيله سى
ديارنده برطاغك علميدر بونلر ايكى طاغدر برى بودر وبريسى سلمى ايله مسمادر مؤلفك وبزنته قولنده كى ضمير
جبل لفظنه راجعدر نسخهٔ صحيحه بودر وبويه وبريه ومزينه نسخه لرى غلطدر نته كه قبل وكثن ماده لرنده دخى
وبزنته عنوانيله رسم ايلمشدر واجأ مصر اولكه سنده برقريه اسميدر ولفظ مزبورك بو ايكى معناده تأنيثى دخى جائزدر
شارح ديركه قريه معناسنده تأنيثى مسلمدر لكن جبل معناسنده اوجه اولان صرف وتذكيردر الاجاء همزه نك فتحى

وجيمك

وجيمك سكونيله برنسنه دن قورقوب ياخود اوركوب قاچمق معناسنه در يقال اجأ الرجل اجأ من الباب
الثالث اذا هرب اجاءة سحابه وزننده رجال باديه دن بدر بن عقال نام كمسه يه منتمى برموضع آديدر بيوت ومنازلى
مشتمل اولديغى منقولدر الازء همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله قيون قسمنى طويورمق معناسنه در يقال ازأ
الغنم ازءا من الباب الثالث اذا اشبعها وبو خصائصدندر وبر مصلحته عزم ايلمشيكن برعارضه دن قورقمغله قچينليوب
رجوع وفراغت ايلمك معناسنه در يقال ازأ عن الحاجة اذا جبن ونكص الاشاء شين معجمه ايله سحاب وزننده
خرده خرما فدانلرينه دينور صغار النخل معناسنه در مفردى اشاءه در هايله امام ابو القاسم على بن القطاع ديديكه
اشبو اشأ ماده سنك همزه سى اصليه اولمغله محل ذكرى مهموز بابيدر پس جوهرينك توهمى كبى معتل بابى دكلدر
مؤلف بو بابده جوهرى يى توهيم ايدركن كنديلرى دخى معتل بابنده متنبه اولميه رق ايراد ايلمشدر ونهايه ده ابن اثير
اشاءه ماده سنك همزه سى مصغرى دلالتيله يادن منقلب اولمق اوزره ثبت ايلمشدر الاءكأ همزه نك فتحى وكافك
سكونيله بورجلوذمتنده اولان دينى شهود تعيينيله محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال اكاء الرجل اكأ من الباب
الثالث اذا استوثق من غريمه بالشهود استوثق كلمه سنك سينى تأكيد ايچوندر الاكاءة اجابه وزننده والاءكاء اقام وزننده
صاحب النوادر ابو زيد سعيد بن اوس روايتى اوزره بركشى برخصوصه عزم وقصد ايلمشيكن اول خلالده ناكاه
بركمسه چقه كلمكله اندن خوف واندیشه ايله خصوص مرقومدن فراغت ورجعت ايلمك معناسنه در يقال اكاء الرجل
اكاءة واكاءا اذا اراد امرا ففاجأته على تئفة ذلك فهابك ورجع عنه شارح ديركه اشبو اكأ ماده سى اكثر نسخه لرده
ثابت دكلدر زيرا مؤلف كوأ ماده سى ذيلنده همزه سنى تعديه يه حمل ايله خوف وضعف معناسنه اولان كأه دن
مأخوذ مزيد اوله رق ذكر ايلمكله بو مقامده ايرادى همزه نك اصليتنى مشعر اولديغندن ناملايم اولديغى غير ستيردر
وتئفه تانك فتحى وهمزه نك كسرى وفاى مشدده نك فتحيله وقت وساعت معناسنه در الالاء همزه نك فتحيله
علاء وزننده والفك قصريله جائزدر برنوع طعمى آجى شجر اسميدر ثمريله وورقيله درى دباغت ايدرلر وبو باديه
اشجارندندر هردم تازه وبغايت خوشمنظردر الالء همزه نك فتحى ولامك سكونيله شجر مزبورك ثمر وورقيله درى
دباغت ايلمك معناسنه در ومنه يقال اديم مألوء من غير ادغام اذا دبغ بالالاء واشبو الاء ماده سى مهموز اولمغله
محل ذكرى همزه بابى ايكن جوهرى وهمنه بناء معتل بابنده ايراد ايلمشدر وعجيبه دندركه مؤلف دخى بعينه
معتل بابنده ايراد ايلمشدر آء عاع وزننده برنوع شجرك ميوه سى اسميدر مفردى آءه در هايله جوهرى توهمنه مبنى
شجر ايله تفسير ايلدى شجر مزبور مؤلفك سرح ماده سنده وشارحك وسائر مفردات صاحبلرينك بياننه كوره
ارض نجده مخصوص سرح نام شجردركه ساقى طويل ودالرى وپيراقلرى كثير واوزمه شبيه ولذيذ ثمرى اولور
ادويه يه ادخال ايدرلر وآنكله درى دباغت اولنور وآء اصواتدن يعنى ذى روح وبيروح بعض اشيادن مسموع اولان
صوتدن حكايه در وخاصة دوه قسمنى سورمك ياخود طور درمق مقوله سى حالت ضمننده زجر وآزار ايليه جك
صوتدن حكايه در الاوء همزه نك فتحى وواوك سكونيله ذكر اولنان آء نام ثمر ايله درى دباغت ايلمك معناسنه در
تقول اؤت الاديم اوءا اى دبغته بالاء واشبو اؤت كلمه سى كه ماضىء متكلمدر اصلى اوأت ايدى قولت كبى المووء مفول
وزننده آندن اسم مفعولدر ثمر مزبور ايله دباغت اولنمش درى يه دينور وبونك اصلى مأووء ايدى عين كلمه اولان واوك
ضمه سى فاء الفعل اولان همزه يه نقل اولنمغله واوينده اجتماع ساكنين وقوعى محذورينه مبنى خلاف مشهور اوزره
واوينك بريسى حذف اولنمشدر الائية هيئه وزننده ومرادفيدركه صورت وپيكر معناسنه دركه هرنه اولور ايسه
وضع جبلبسى اولان شكلدن وحالت ظاهره دن عبارتدر يقال هو حسن الائية اى الهيئة فصل الباء البأبأة
زلزله وزننده بركمسيه بابام وانام سكافدا اولسون ديمك معناسنه در يقال بأبأه وبه بأبأة اذا قال له بابى انت مؤلف
اكتفا ايلمكله وامى كلمه سنى ذكر ايلمامشدر ويكى دللنان معصوم پدرينه بأبا بأبا ديمك معناسنه در يقال بأبأ الصبى
اذا قال بأبا بونك اصلى بابى ايدى يا ايله بعده ياء الفه قلب اولنمشدر نته كه ياويلى وياويلتى كلمه سنده دخى الفه
قلب اولنوب ياويلا وياويلتا دينور قال فى النهاية كانت ام عطية اذا ذكرت رسول الله صلى الله عليه وسلم قالت
بأبا اصله بابى هو يقال بأبأت الصبى اذا قلت له بابى انت وامى وبونده اوچ لغت واردر برى بائين بيننده همزهٔ مفتوحه
ايله بأبى ديمكدر ثانى همزه يايه قلب اولنوب بيبى ديمكدر ثالث آخرنده اولان يا الفه قلب اولنوب بأبا وبيبا ديمكدر
وبو انت مفدى بابى وامى تقديرنده در ياخود فديتك بابى وامى تقديرنده دركه پدر ومادرمى سكافدا ايتدم ديمكدر
پس مؤلفك وبأبأ الصبى قولنده صبى كلمه سنك فاعليت ومفعوليتى محتملدر البؤبؤ هدهد وزننده اصل وعنصر
معناسنه در يقال هو كريم البؤبؤ اى الاصل وسيد ظريف معناسنه در يعنى علو معنوى صاحبى رئيس ومتعين

وسركاره دينوركه لطائف اخلاق اهلى زيرك وخوشطبع اوله بعض امهاتده واو عاطفه ايله والسيد والظريف
عنوانيله مرسومدر وبؤبؤ سرمدانك باشنه دينور رأس المكحله معناسنه وچكركه نك كوده سنه دينور وكوز بيكنه
دينور انسان العين معناسنه يقال هو اعز على من بؤبؤ عينى اى انسانها وهر نسنه نك اورته سنه دينور وسط معناسنه
البؤبوء سرسور وزننده والبأباء دحداح وزننده عالم ودانا كشى يه دينور ومنه يقال هو ابن بجدتها اى الامور وبؤبؤها
اى عالمها التبأبؤ تزلزل وزننده يلمك عدو معناسنه در يقال تبأبأ الرجل اذا عدا البتأ بانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله
اقامت وآرام ايلمك معناسنه در يقال بتأ بالمكان بتأ من الباب الثالث اذا اقام به البثأ ثاى مثلثه ايله بتأ وزننده ومرادفيدر
يقال بثأ بالمكان بثأ بمعنى بتأ البدء بانك فتحى ودالك سكونيله برايشه باشلمق شروع وآغاز معناسنه در يقال بدأ بالشئ
بدءا من الباب الثالث اى ابتدأ وبرنسنه يى سائر نسنه لردن مقدم ايشلمك معناسنه در يقال بدأ الشئ اذا فعله ابتداءا
اى قدمه فى الفعل وبرارضدن ارض اخرايه چقمق معناسنه در يقال بدأ من ارضه اذا خرج يعنى لارض اخرى
ويراتمق خلق معناسنه در يقال بدأ الله الخلق اى خلقهم وبرايشه سائر كسه لردن اول مباشرت ايلمك معناسنه اسم
ومصدر اولور يقال لك البدء اى لك ان تبدأ قبل غيرك واول وابتدا معناسنه استعمال اولنور كه اندن ابتداى امر واول
وهله ايله تعبير اولنور ومنه يقال افعله بدأ وافعله اول بدء وبادى بدء وبادى بدئ ايكيسنده ده بانك فتحى وايكنجيده بدئ غنى
وزننده در همزه لرى يايه منقلب اولمشدر واوج تركيب اضافت اوزره در وبادى بدءة يانك سكونى وبدءة فتح اوزره مبنيدر
معدى كرب قبيلندندر وبدءة ذى بدء وبدءة ذى بداء مد ايله وبدءة ذى بدءة اولده باى موحده نك كسريله در
وبدءة ذى بدئ اولده بانك فتحى وبدئ فعيل وزننده در وبداءة ذى بدئ اولده سحابه وزننده در وبدئ كتف
وزننده در وبداءة بدء اولده بانك كسريله در وبدئ بدء اول امير وزننده در وبادئ بدئ اول همزه ايله در وبدئ
امير وزننده در وبادئ بدئ اول همزه ايله وبدئ كتف وزننده در وبدئ ذى بدئ ايكيسيده امير وزننده در وبادئ بدء
همزهٔ مفتوحه ايله وبدء منع وزننده در وبادئ بدا همزهٔ مفتوحه وبدا سما وزننده در وبدا بدء اول سما وزننده در
وبدأة بدأة ايكيسيده حمزه وزننده در وفتح اوزره مبنيلردر وبادى بد يانك سكونى وبدشج وزننده در وبادى بدا
يانك سكونى وبدا سما وزننده در بونلرك مجموعى اول كل شئ معناسنه در كه ابتداى وهله ده بن آنى ايشلرم ديمكدر
شارح ديركه بوراده نسخه لر مختلف ويكديكره مصادم اولمغله حسب الوسع بورسمه تصحيح اولنمشدر نسخ سائره يه
التفات اولنميه قالديكه تراكيب مزبوره ظرفيت اوزره منصوبلردر بعضلر مفعولدن حال اولمسنه ذاهب اولديلر
مثلا افعله بدأ كلامى مبدوا به قبل كل شئ ديمكدر ديديلر وفاعلدن حال اولمق دخى صحيح اولور افعله حال كونى بادئا
اى مبتدءا سبكنده اولور انتهى وعربلر رجع عوده على بدئه ديرلر كه عود كلمه سنك نصبيله در ورجع فى عوده وبدئه
وفى عودته وبدئته وعودا وبدءا ديرلر رجع فى الطريق الذى جاء منه معناسنه شارح ديركه كذلك مثلا بركتابى ابتداسندن
بشلايوب نصفنه ياخود ختامنه قدر قراءت ايلدكدنصكره ينه دونوب ابتداسندن بشلاسه قرأ الكتاب فى عوده وبدئه
ديرلر انتهى وبدء برقومك مهتر وسركارنه اطلاق اولنور سيد كبى يقال هو بدأ القوم اى سيدهم وعاقل ورشيد
جوانه دينور وقربان پاينه دينور جمعى ابداء كلور جفن واجفان كبى وبدوء كلور فلس وفلوس كبى وبدء بركسه چچك
ياخود قزامق چقرمق معناسنه در يقال بدئ الرجل بدءا على بناء المجهول اذا جدر او حصب بالحصبة الابتدأ
افتعال وزننده برنسنه يه باشلمق معناسنه در يقال بداء بالشئ وابتدأ به بمعنى وبرنسنه يى سائر نسنه لردن مقدم ايشلمك
معناسنه در يقال ابتدأ الشئ اذا فعله ابتداءا اى قدمه فى الفعل الابداء همزه نك كسريله ابتدا ايله معناى ثانيده مرادفدر
يقال ابدأه اذا فعله ابتداءا وبرارضدن ارض اخرايه چقمق معناسنه در يقال ابدأ من ارضه اذا خرج لاخرى
ويراتمق خلق معناسنه در يقال ابدأ الله الخلق اى خلقهم ونمونه ومثالسز نسنه ايجاد ايلمك معناسنه در ومنه
المبدئ والمعيد عز اسمه وتعالى وسوز آچمق معناسنه استعمال اولنور ومنه يقال فلان ما يبدئ وما يعيد اى ما يتكلم
ببادئة ولا عائدة بادئه ابتداء ايراد اولنان كلامه وعائده عودت اولنان كلامه دينور البدءة بانك فتحى ودالك سكونيله
برشيئه سائر كسه لردن اول بشلامق معناسنه اسمدر يقال لك البدءة اى لك ان تبدأ قبل غيرك وبونده بانك
ضميله ده لغتدر وبدءه قربان پاينه دينور يقال اهدى له بدءة الجزور اى نصيبا البداءة سحابه وزننده بودخى برنسنه يه
سائرلردن مقدم بشلامغه دينور بانك ضميله ده جائزدر البدئ بديع وزننده مخلوق وآفريده معناسنه در فعيل بمعنى
مفعولدر وامر مبدع معناسنه در كه نمونه ومثالسز ايجاد واختراع اولنان نسنه در بعض نسخه ده امر بديع واقع
اولمغله شئ عجيب وغريب ديمك اولور وبدئ بئر اسلاميه يه دينوركه زمان اسلامده حفر اولنان قويى ديمكدر
بئر عاديه مقابليدر كه بئر قديمه ديمكدر كويا كه عاد قومنه منسوبدر عربلر هر قديم نسنه يى قوم مر قومه نسبت ايدرلر

يقال

يقال بئر بدئ اى اسلامية يعنى جديدة الحفر ليست بعادية بوراده فعيل بمعنى مفعولدر وبدئ اول وابتدا معناسنه در
نته كه مثاللرى مرور ايلدى بداء كتان وزننده برجماعتك اسميدر بنى ثوردن بداء بن الحارث وبجيله قبيله سندن
بداء بن فتيان ومراد قبيله سندن بداء بن عامر اول جماعتدندر البداءة بانك ضميله برنبات آديدر البدأة بانك حركات
ثلاثه ودالك فتح ومديله والبدأة فتحاتله والمبدء ميمك ضمى وبانك سكونيله والمبدء ميمك فتحيله والمبدأة كذلك ميمك فتحيله
اول حال وابتداى نشأت معناسنه اسملردر نته كه ابن عديس باهر نام كتابنده بو معنايه ثبت ايلدى يقال كان ذلك
الامر فى بدأتنا وبدأتنا ومبدءنا ومبدأتنا اى فى اول حالنا ونشأتنا البديئة بانك فتحى ودالك كسر ومديله
برنسنه يه سائرلردن مقدم بشلامغه دينور بداءه كبى وبديهة معناسنه در كه بلا فكر ولا روية سويلنن سوزه دينور
هاء نقليهٔ اسميه در البداءة بانك فتحيله بودخى بديهه معناسنه در يقال هو ذو بديئة وبداءة اى بديهة البذء بانك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله برنسنه ده بركريه ونامطبوع حالت حس ايلمكله آندن يكرنمك معناسنه در يقال بذأ الشئ
بذءا من الباب الثالث اذا رأى منه حالا كرهها وبرنسنه يى خوار وحقير كورمك معناسنه در كه خوارلمق تعبير اولنور
يقال بذأه اى احتقره وبرنسنه يى بكنميوب ذم ايلمك معناسنه در يقال بذأه اى ذمه ويقال بذأ الارض اى ذم مرعاها
البذئ بديع وزننده رجل فاحش يعنى محفوظ اللسان اولميان بدزبان كشى يه دينور كه دلى زفير تعبير اولنور ومرعاسى
اولميان محله دينور البذاء سماء وزننده والبذاءة سماحه وزننده بركسه بذئ يعنى بدزبان اولمق معناسنه در يقال بذؤ
الرجل وبذئ وبذء بذاءا وبذاءة من الباب الخامس والرابع والثالث اذا صار بذيئا المباذأة مفاعله وزننده والبذاء
بانك كسريله كه مصدر ثانيدر برآدمه ياخود برى بريله فحش وناسزا سويلشمك معناسنه در يقال باذأه مباذأة وبذاءا
اذا فاحشه البرء بانك فتحى ورانك سكونيله والبروء قعود وزننده يراتمق خلق معناسنه در يقال برأ الله الخلق برءا وبروءا
من الباب الثالث اى خلقهم وبرء وبروء خسته صحت وافاقت بولمق معناسنه در كه صاغالمق تعبير اولنور البرء
بانك ضمى ورانك سكونيله برء معناسنه در يقال برأ المريض برءا بالضم وبروءا من الباب الثالث والاول وبرؤ وبرئ برءا
بالفتح وبرءا بالضم وبروءا من الباب الخامس والرابع اذا نقه مؤلف كرجه نقاهتى ماده سنده خسته صحته يوز طوتمق
ياخود افاقت بولمق ايله على الاختلاف تفسير ايدوب لكن امهات سائره ده معناى اول ترجيح اولنوب وبوراده
مؤلفك مرادى معناى ثانيدر ومؤلف بصائرده بورسمه تحقيق ايلمشدر كه برء ماده سى فى الاصل مجاورتى مكروه
ونامطبوع اولان نسنه دن تفصى وتباعد معناسنه موضوعدر برء من المرض وبرئ من فلان وتبرء منه قوللرى
بو معنادن متفرعدر وزمخشرى فتوبوا الى بارئكم الايه كريمه سنك تفسيرنده ديمشدر كه بارئ اسماء صفات الهيه دندر
جنس مخلوقى تفاوتدن برى اوله رق خلق ايدن خلاق بيچونك اسم شريفيدر وبيضاوى تحقيقنه كوره اصل ماده
خلوص الشئ عن غيره معناسنه موضوعدر اولدخى يا على سبيل التفصى اولور مثلا عليلك مبتلا اولديغى علتدن
سلامت بولمسى كبى يقال برئ المريض من مرضه ياخود على سبيل الانشاء اولور كقوله برأ الله آدم من الطين
پس برء ماده سنى مطلق خلق معناسنده استعمال اطلاق وتقييد علاقه سيله مجاز اولور وقالديكه تفاوتدن مراد
عدم تناسبدر پس عدم تفاوت عين تناسب اولور مثلا اعضاء حيوانيه هر نقدر مختلفة الاشكال والاقدار ايسه ده
اختلافى اختلاف تناظم وتناسبدر اختلاف ائمه رحمت اولديغى كبى مثلا رأس ايله سائر اعضاء بدنيه بالجمله تناسب
طبيعى اوزره در هر نقدر شكل ومقدارده متخالف ايسه ده زيرا رأس مثلا كبير وبدن صغير اولسه ياخود رأس طويل
وبدن قصير اولسه اندام وتناسب اولميوب شكل نازيبا اوله جغى هويدادر انتهى وبرؤ برنسنه دن برئ وبيزار اولمق
معناسنه در كما سيذكر البراء سلام وزننده والبرأة كرامه وزننده بروء معناسنه در يقال برئ من الامر يبرأ اى من الباب
الرابع ويبرء بالضم اى من الباب الخامس وهو نادر براءا وبراءة وبروءا اذا تبرأ منه وبراء سلام وزننده برنسنه دن برئ
وبيزار اولان كشى يه دينور يقال انا براء منه اى برئ واشبو براء كلمه سى فى الاصل مصدر اولمغله تثنيه وجمع وتأنيث
غوائلندن مبرادر وبراء هر آيك اول كيجه سنه على قول اول كوننه ياخود آخر كيجه سنه ياخود آخر كوننه اطلاق
اولنور قمرك شمسدن برئ اولديغى سبب تسميه در وبراء اعلام رجالدندر البرأ بن مالك والبراء بن عازب والبراء بن اوس
والبراء بن المعرور اصحابدندر والبراء بن قبيصه مختلف الصحبه در بونلرده لمحهٔ وصفيت اولمغله حرف تعريفله
مرسومدر الابراء همزه نك كسريله خسته يى صاغ ودرست ايلمك معناسنه در يقال ابرأه الله من المرض اى عافاه
وبعيد وبيزار ايلمك معناسنه در يقال ابرأك منه اى جعلك بريئا ابراى ذمت بو معنادندر وآيك اول كيجه سنه ياخود
اول كوننه كيرمك معناسنه در على الاختلاف المذكور يقال ابرأ الرجل اذا دخل فى البراء البارئ همزه ايله والبرئ
فعيل وزننده بونده بغير همز دخى منقولدر مرض وعلتدن درست اولمش كشى يه دينور فاعل بمعنى مفعولدر

يقال اصبح فلان بارئا وبريئا من مرضه اى سالما قال فى الاساس حقّ على البارئ ان يؤدى شكر البارى وبرئ لفظنك
جمعى براء كلور كرام وزننده وبرئ برنسنه دن متبرّى وخالى الذمّه اولان كشى يه دينور يقال انت برئ منه بونك جمعى
بريئون كلور وبرءآء كلور فقهاء وزننده وبراء كلور كرام وزننده وابراء كلور اشراف وزننده وابرياء كلور انصباء وزننده
وبراء كلور رخال وزننده مؤنثى بريئه درهايله جمعى بريئات كلور وبريات كلور همزه يى يايه قلب وادغامله وبرايا كلور
خطايا وزننده شارح ديركه مؤلف معتل بابنده مخلوق معناسنه اولان بريه ماده سنى همزه بابنه احاله ايدوب لكن بوراده
اكا تصدّى ايلمدى بصائرده بياننه كوره خلق معناسنه اولان برء ماده سندن فعيله در ياخود برى العود ماده سندن
معتلدر اوّله كوره همزه سى يايه مبدّله در ابن البراء بانك فتحيله آيك اوّل كوننك ياخود كيجه سنك كنيه سيدر التبرئة
تفعله وزننده برئ وبيزار قلمق معناسنه در يقال برأك منه تبرئة اى جعلك بريئا منه التبرّؤ تفعل وزننده برئ اولمق
معناسنه در يقال تبرّأ منه تبرّؤا اذا صار بريئا المبارأة مفاعله وزننده برى برندن آيرلمق مفارقت معناسنه استعمال اولنور
يقال بارأت شريكى اى فارقته ويقال بارأ الرجل المرأة اى صالحها على الفراق ومنه قول الفقهاء المبارأة كالخلع
الاستبراء استفعال وزننده خاتونه حيض كورنجه قدر قربان ايلمامك معناسنه دركه رحمنك جنيندن برى اولمسنى
طلب ايلمكدن عبارتدر مراد بركسه برجاريه يى تملك ايلدكده رحمى حيضدن پاك اولديغى ظهورنه انتظار ايله
مدّت معلومه توقف ايدوب اكا قربان ايلمامك كه شايد حملى وارايسه اوّلكى مالكندن اولديغى ظاهر اوله يقال
استبرأها اذا لم يطأها حتى تحيض شارح ديركه بومسئله عدة رجال اقسامندندر كذلك دار حربده متزوجه اولان
خاتون دار اسلامه مهاجرة خروج ايلسه عدّت كوزتميه رك فى الحال برمسلمان انى تزوّج ايدر لكن برحيض ايله استبرا
ايلدكجه قربان جائز دكلدر كذلك مزنيه سنى زانيسى تزوج ايلدكده ينه برحيض ايله استبرايه محتاجدر انتهى واستبرأ
استنجانك قدامبسيدركه تبول عقبنده آلت رجوليتى طاش ياصو ايله تنظيف ايدوب اثر بولدن پاك وبرى ايلمكدن
عبارتدر يقال استبرأ الذكر اى استنقاه من البول مؤلف استبرأ الفرج عنوانيله ايراد ايلسه ايدى اشمل اولور ايدى البرأة
جرعه وزننده آوجى كوملتيسنه دينور فترة الصائد معناسنه در البسأ بانك فتحى وسين مهمله نك سكونيله والبسأ
فتحتينله والبساء سلام وزننده والبسؤ قعود وزننده يوز كوز اوكرنوب برشئ ايله انس والفت ايلمك معناسنه دركه
آلشمق تعبير اولنور يقال بسأ به وبسئ به بسأ وبسأ وبساء وبسوءا من الباب الثالث والرابع اذا انس به وبسأ سينك
سكونيله وبسوء قعود وزننده برنسنه يى همبشه ايشليوب عادت وادمان ايلمك معناسنه در يقال بسأ بالامر بسأ وبسوءا
من الباب الثانى اذا مرن عليه وبرنسنه يى الچاقليوب خوار وذليل كورمك معناسنه در يقال بسأ به اذا تهاون الابساء
همزه نك كسريله برشيئ شئ آخره آلشدروب انيس ورام ايلمك معناسنه در يقال ابسأته فبسئ البسوء صبور وزننده
شول ناقه دركه سودنى صاغان كشى يه اوكرنوب آلشمغله سركشلك ايليوب رام اوله تركيده ايكدى والشقان
تعبير اولنور يقال ناقة بسوء اذا كانت لا تمنع الحالب يعنى لألفها اياه بشاءه فتح باء وشين معجمه ومد ايله باديه ده برموضع
اسميدر البطء بانك ضمى وطانك سكونيله والبطاء كتاب وزننده كيجكمك واويالنوب اكلنمك وآغر دپرنمك
معناسنه در سرعت مقابليدر يقال بطؤ الرجل بطأ وبطاء من الباب الخامس ضدّ اسرع الابطاء همزه نك كسريله
بودخى كيجكمك وآغر دپرنمك معناسنه در يقال ابطأ الرجل ابطاء بمعنى بطؤ وبركسه نك دابّه سى اشكين اولميوب
كند وكران اولمق معناسنه در يقال ابطأ القوم اذا كانت دوابّهم بطاء اوبرنسنه يى كيجكدرمك وعوق وتأخير
ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال ابطأ به اذا اخرّه البطئ امير وزننده همبشه دپرنشى آغر كند پاى اولان انسان
وحيوانه دينوركه قابران تعبير اولنور جمعى بطاء كلور كرام وزننده وبطئ محدثيندن ابو العباس احمد بن الحسين
العاقولى لقبيدر البطء بانك ضمى وطانك سكونيله والبطأى بشرى وزننده دهر وزمانه اطلاق اولنور وبو بنى يربوع
لغتيدر تقول لم افعله بطء ياهذا وبطأى اى الدّهر وبونلر ظرفيت اوزه منصوبلردر بطأن بانك ضمى وفتحى وطانك
سكونى ونونك فتحيله معناى تعجبى متضمن اسم فعل ماضيدر يقال بطأن ذا خروجا اى بطؤ يعنى آنك چقمسى
تعجب كيجكدى التبطئ تفعيل وزننده كيجكدرمك ومطل وتأخير ايلمك معناسنه در يقال بطأ عليه بالامر اى اخرّه
البكء بانك فتحى وكافك سكونيله والبكاءة كرامه وزننده والبكوء قعود وزننده والبكاء غراب وزننده ناقه نك سودى
آزاولمق معناسنه در لكن شارح تعميم ايلمشدر يقال بكأت الناقة وبكؤت بكأ وبكاءة وبكؤا وبكاء من الباب الثالث
والخامس اذا قل لبنها البكئ فعيل وزننده والبكيئة هايله سودى آزاولان ناقه يه دينور جمعلرى بكاء كلور كريم
وكرام كبى وبكايا كلور خطيئه وخطايا كبى البكء بانك فتحى وكافك سكونيله والبكا بانك فتحى والفك قصريله
برنوع نبات آديدر مفردلرى بكئه وبكاه كلور هايله البوء بانك فتحى وواوك سكونيله برنسنه يه رجوع ايدوب وارمق

معناسنه در على قول اشياء سائره دن بالكليه منقطع اولوب اول نسنه يه متخصص اولمق معناسنه در يقال باء اليه
يبوء بوءا اذا رجع او انقطع وباء تعديه ايله صله لندقده ارجاع معناسنه اولور تقول بؤت به اليه اى ارجعته وعند الكسائى
بنفسه متعدى اولور تقول بؤته اى ارجعته مؤلف بصائرده ديمشدركه بواء ماده سى اصل برمكانك مساوات اجزاسى
يعنى هر برى دوز وبرابر اولمق معناسنه موضوعدر نبوّ مقابليدركه اجزاى مكانيه نك منافاتندن عبارتدر ومعانئ سائره
بالجمله اكا راجعدر مثلا برشيئه رجوع وانقطاع كويا كه آنى مكان موافق بولمغله اكا راجع ومنقطع اولمش اولور
وتبوئ رمح كه بركسه يه مزراق طوغرلتمقدر كويا كه آنك بدنى مزراغه مكان موافق تهيئه ايلمش اولور وكفؤ وعديل
واقرار واعتراف معنالرنده دخى تساوى حالتى دركاردر انتهى وبوء كلمه سى اويمق موافقت معناسنه در يقال
باء الشئ به اذا وافق وتقول باءنى الشئ اى وافقنى واقرار ايلمك معناسنه در يقال باء بدمه اى اقرّ شارح ديركه
اقرار معناسنده دائما عليه ومضرّت موقعنده استعمال اولنور منفعت جهتنده استعمال اولنماز حتى سيد الاستغفارده
ابوء بذنبى بوماده دندركه كندى جرمى اقرار واستدعاى عفو ومغفرت پروردكار ايدرم ديمكدر انتهى وبوء وبواء
سلام وزننده بركناهى اوزرينه آلوب يوكلنمك ياخود كناهى اعتراف ايلمك معناسنه دركه معناى سابقك عينى اولور
وتقرير شارح اوزره خصوص دخى يوقدر يقال باء بذنبه بوءا وبواءا اى احتمله او اعترف به وقصاصده مقتول
ثانى يى اوّله عديل وهمتا قلمق معناسنه دركه قانى قانه برابر طوتمق تعبير اولنور يقال باء دمه بدمه اى عدله وقصاصده
نظير اولمق يعنى قاتل قصاصا مقتول اولمغله قان قانه برابر طوتلمق معناسنه در وكاه اولوركه برقبيله دن بريسى
آخر قبيله دن بركسه يى قتل ايلمكله مقتولك قومى دخى قاتلك قومندن برآدمى قتل ايديجك عادت اعراب وتراكمه اوزره
قصاص موافق اولمش اولور يقال باء فلان بفلان اذا قتل به فقاومه اى عادله الاباءة همزنك كسريله برنسنه يى شئ
آخره ارجاع ايلمك معناسنه در تقول ابأته اليه اى ارجعته وقاتلى قصاصا قتل ايلمكله قانى مقتولك قاننه برابر طوتلمق
معناسنه در يقال اباء فلانا بفلان اذا قتل به فقاومه وقوناغه قوندرمق معناسنه در يقال اباءه فى المنزل اى انزله فيه
وتقول العرب فلاة تبئ فى فلاة اى تذهب بو كلام بيابانك فرط وسعتندن كنايه در يعنى اول بيابان بردرجه ده وسعتلودركه
كويا اكا بربيابان دخى ضميمه اولمغله سالكنى ضميمهٔ مزبوره يه ايصال وانزال ايدر ديمكدر تبئ كلمه سى اباءه دن
مضارعدر يوخسه مترجم صحاحك وهمى كبى ثلاثيدن وذهاب معناسنه دكلدركه حتى واويه ويائيه اولمسى جاى
تامل اوله واباءه قوناغه قنوب يرلشمك معناسنه در يقال اباء بالمكان اذا حله واقام به ودوه يى يتاغنه چويرمك معناسنه در
يقال اباء الابل اذا ردّها الى المبأة وقاچمق معناسنه استعمال اولنور يقال اباء منه اذا فرّ ودرى يى دباغته ياتورمق
معناسنه در يقال اباء الاديم اذا جعله فى الدباغ الباءة باعه وزننده والباء هاسز نكاح معناسنه دركه تزوّج وجماعدن
اعم در وبو معناى آتيدن يعنى محل استراحت واطمئنان اولان منزل معناسندن مأخوذ در وباءه قوناغه دينور
منزل معناسنه التبوئ تفعيل وزننده نكاح ايلمك يعنى جماع ياخود تزوّج ايلمك معناسنه در يقال بوء الرجل المرءة تبويئا
اذا نكحها وبركسه يى قوناغه قوندرمق معناسنه در يقال بوأه منزلا وفى المنزل اى انزله وبركسه يه قرشو مزراق
طوغرلتمق معناسنه در يقال بوأ الرمح نحوه اذا قابله يعنى سدّده وقوناغه قونوب يرلشمك معناسنه در يقال بوأ المكان
اذا حله واقام به المباوأة مفاعله وزننده قاتلك قاتنى مقتولك قاننه برابر طوتمق معناسنه در يقال باوأ فلانا بفلان مباوأة
اذا قتل به فقاومه التباوء تفاعل وزننده ايكى نسنه برى برينه عديل ويكسان اولوب برابر لشمك معناسنه در كرك كميت
وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال الشيئان تباوءا اى تعادلا البيئة بانك كسرى ومدّيله اباءه دن اسمدر يورده ياقوناغه
قونمق حالتنه دينور ويورده وقوناغه ده بيئه اطلاق اولنور منزل كبى ومطلقا حالت معناسنه استعمال اولنور
يقال انه لحسن البيئة اى الحالة المبأة ميمك فتحى وبانك سكونيله قوناغه ويورده دينور منزل معناسنه يقال هو رحب
المبأة اى المنزل وطاغلرده اولان آرى يوه سنه وسوراخنه دينور ورحمده اولان ياورى يتاغنه دينور زهدان معناسنه
وبيان اكوزينك يتاغنه دينور وصويه قريب يرده اولان دوه يتاغنه دينور معطن معناسنه التبوء تفعل وزننده يورده
وقوناغه قونوب يرلشمك معناسنه در يقال تبوء بالمكان اذا حله واقام به البواء بانك فتحيله برابرلك سواء معناسنه در
يقال القوم على بواء اى سواء ومنه يقال اجابوا عن بواء واحد اى بجواب واحد يعنى جمله سى متفق الكلمه يكسان
اولملريله يكدهن ويكسخن اوله رق برجوابله جواب ويرديلر وبواء كفؤ وهمتا معناسنه در يقال هو بواء له اى كفؤ
وبواء ارض تهامه ده بروادى اسميدر المبيئة ميمك ضمى وبانك كسر ومديله پك كركلو مهمه وحاجته دينور يقال حاجة
مبيئة اى شديدة وبوا باءه كلمه سندن اسم فاعلدر حاجت مرقومه كويا كه حوايج سائره دن منقطع وهمان كديسنه
اختصاص واقتصاره باعث اولمشدر البهأ بانك فتحى وهانك سكونيله والبهوء قعود وزننده والبهاء سلام وزننده

برنسنده به آلشوب انس والفت ايلمك ودوانمق معناسنه در يقال بهأبه وبهئ وبهؤبهأ وبهوءا وبهاء من الباب الثالث
والرابع والخامس اذا انس به وشعور وادراك معناسنه در يقال ما بهأت له اى ما فطنت وبهأمنع وزننده خانه يى اثاث
البيت تعبيراولنان اشيادن خالى ايلمك يعنى آخريره نقل ايدوب خانه يى بوشالتمق معناسنه در على قول يرتوب پاره لمق
معناسنه در كه بونده بيتدن مراد بيت اعراب واحشام اولان چادر واويه در يقال بهأ البيت بهأ من الباب الثالث اذا
اخلاه من المتاع اوخرقه الابتهاء افتعال وزننده بودخى آلشوب انس وآرام ايلمك معناسنه در يقال ابتهأبه اذا انس به
بهاء قطام وزننده كه آخرى كسراوزره مبنيدر برخاتونك اسميدر الابهاء همزه نك كسريله بودخى خانه يى بوشالتمق
ياخود خرق ايلمك معناسنه در يقال ابهأ البيت اذا اخلاه من المتاع اوخرقه فصل التاء الفوقيه التأتأة
زلزله وزننده مطلقا برنسنه نك صوتندن حكايه در وحيس تكلمده لسان اكثرى تاء حرفنه چالنمق معناسنه در نته كه
فاء حرفنه چالنمغه فأفأه دينور يقال فيه تأتأة اى يتردد فى التاء اذا تكلم وتأتأه وتأتاء سلسال وزننده نكه يى كچى يه
آشمق ايچون چاغرمق معناسنه در يقال تأتأ التبس اذا دعاه ليقبل فيزو وطفل صغيرايمكليه رك يورتمك معناسنه در كه
بو تعبيرلسانمزده دخى وارد ر يقال يتأتئ الطفل اى يمشى وميدان محاربه ده شجاعتنه افتخار واعدايى احتقار ضمننده
صالنى صالنى يورتمك معناسنه در يقال تأتأ المحارب اذا تبختر فى الحرب التأتاء سلسال وزننده حين تكلمده لسانى
اكثرى تاء حرفنه چالان كسه دراول كسه يه تنه يى تعبيراولنور وتأتاء نكه يى كچى يه آشمق ايچون چاغره چق صوتندن
حكايه در التبتاء تانك فتحى والفك مديله والتبتاء تانك كسريله والتثتاء تانك كسرى وهمزه نك سكونيله شول كسه در كه
جماع ايدر ايكن حدثلريعنى يستهلراوله كه امراضدندر اكاعذيوط دخى در لر وعلى قول ادخال ايلمزدن اوّل
انزال ايدراولان كشى يه دينور بودخى صلبك رخاوتندن ياخود شبقك شدتندن نشئت ايدر يقال رجل تبتاء وتبتاء
وتثتاء اى يحدث عند الجماع او ينزل قبل الايلاج التفأ تانك وفانك فتحيله پك حدتلنوب خشم وغضبه كلمك معناسنه در
يقال تفيء الرجل تفأ من الباب الرابع اذا احتد وغضب التفيئة همزه ايله فعيله وزننده برنسنه نك زمان وهنكامنه
دينور يقال تفيئة الشيء اى حينه وزمانه بعض نسخده واتانه عنوانيله مرسومدر شارح ديركه همزه يى يايه قلب
وادغامله وهمزه نك تقديمى وفانك تشديديله ده لغتدر انتهى نهايه ده اثر وعقب ايله مفسر در كه برشيئك بلافاصله
عقبى ديمكدر ومؤلف اف ماده سنده دخى ذكر ايلمشدر قالديكه تفيئه فى ماده سندن وتئفه افف ماده سندن كه
ايكيسده شدت سرعته دالدر ماخوذ اولمق بعيد دكلدر فلينظر التنوء نوئله قعود وزننده مقيم اولمق معناسنه در
يقال تنأ بالمكان تنوءا من الباب الثالث اذا اقام التناءة كالبه وزننده آندن اسميدر اقامت معناسنه التانئ صاحب وزننده
دهقان معناسنه در كه كوى كتخداسى ديمكدر دهقان دهخان فارسيدن معربدر كه كويك صاحبى واولوسى ديمكدر
لسانمزده بوى بكى وكوى كتخداسى تعبيراولنور وتانئ لفظنك جمعى تناء كلور تانك ضمى ونونك تشديديله سكان
وزننده وتانئ محدثيندن ابراهيم بن يزيد ومحمد بن عبدالله واحمد بن محمد بن الحارث كه طبرانى ضاحيدر ومحمد بن
عمر بن محمد بن عبدالرحمن بن تانه نام ذواتك لقبلريدر بونلرتانؤن ايله مشهرلردر فصل الثاء المثلثة الثأثأة
زلزله وزننده دوه يى صويه قاندرمق معناسنه در يقال ثأ ثأ الابل ثأثأة اى ارواها وصوسز قومق معناسنه در
يقال ثأثأ الابل اذا عطشها بو صورتله اضداد دن اولور شارح ديركه كرچه مؤلفك تمثيلندن دوه قسمنه مخصوص
اولمق مستفاد اولور لكن عموم اوزره در انتهى وثأثأه دفع ايلمك معناسنه در يقال ثأثأ عن القوم اذا دفع عنهم
وآليقومق حبس معناسنه در يقال ثأثأ الرجل عن الامر اذا حبسه وسكون وآرام بولمق معناسنه در يقال ثأثأ الغضب
اذا سكن وبرنسنه يى برندن ايروب برطرف ايلمك معناسنه در يقال ثأثأ الشيء اى ازال عن مكانه وآتشى سوندرمك
معناسنه در يقال ثأثأ النار اى اطفأها ونكه يى ديشى يه چكمك ايچون چاغرمق معناسنه در يقال ثأثأ بالتبس اذا دعاه يعنى
للسفاد ودوه صوصه مق معناسنه در كه لازم اولور يقال ثأثأت الابل اذا عطشت وصويه قاتمق معناسنه اولمغله كذلك
اضداد دن اولور يقال ثأثأت الابل اذا رويت التأثئ تزلزل وزننده سفره غريمى فسخ وفراغتله مكث واقامت ايلمك
معناسنه در يقال تثأثأ الرجل اى اراد سفرا ثم بدا له المقام وبرنسنه دن هيتلنوب خوف واندىشه ايلمك معناسنه در
يقال تثأثأ منه اذا هابه التأثاء سلسال وزننده نكه يى كچى يه چكمك ايچون چاغره چق صوتندن حكايه در الاناءة
همزه نك كسريله كه رمى معناسنه در توء دن مأخوذ اولمغله ماده سنده ذكر اولنور جوهرى وهمنه بناء بوراده رسم
ايلمشدر شارح ديركه كسائى وابو عمرو دخى بوراده ذكر ايلديلر ومؤلف اثأ ماده سنده دخى ذكر ايلمشدر انتهى
الثداء دالك شده سيله زنار وزننده برنوع نباتدر طرائيث كه فارسيده اشترغاز وتركيده دوه تيكنى وقولغان تيكنى ديدكلرى
اوتدر بونك دبنده نابت اولور مفردى ثداءه در هايله الثندوءة نانك ضمى ونونك سكونى ودال مضمومه ايله اركشينك

همدسنه دينورنته كه عورتك همدسنه ثدى دينور على قول همدنك دوكمه جكنه دينور ياخود همدنك چوره سنده اولان
انه دينور وكلمهٔ مزبوره نك چنكه اولنى مضموم ايلسك همزه ايله ثندوءه قرأت ايدرسن ومفتوح قلسك واوايله تلفظ
ايدرسن كه فعلوه وزننده اولور مصاحده بو يلجه مرسومدر كه ثندوءه كلمه سى كه فانك وعينك ضميله دروزنى فنعله در
وبعضلرنوتنى اصليه اعتبار ايلمكله واوزائد اولوب اكا كوره وزنى فعلوه اولور وبارع نام كاتبده ثانك ضميله
مع الهمزه وثانك فتحيله مع الواو اوله رق مثبتدر كه مؤلفك ذكر ايلديكى بو قول اولور وشارح ديركه اكثراهل
لغت عندنده ثندوءه اركك آدم همدسنه دينور حتى پيغمبرانام عليه الصلاة والسلام وصفنده عارى الثندوءتين اثرى
وارد اولمشدر كه مبارك همه لرنده چوقلقات يوغيدى ديمكدر انتهى الترطبئة ثانك وطانك كسريله ثقيل وناتراش
وكرانجان اولان بودور كسيه دينور اره وعورته اطلاق اولنور بعض نسخده واوايله مرسوم اولمغله ثقيل كسيه
وبودور كسيه على حدة ديمك اولور الثطأ ثانك فتحى وطانك سكونيله برنسنه يى اياغله بصوب چكمك معناسنه در
يقال ثطأه ثطأ من الباب الثالث اذا وطئه الثطأ فتحتيله احمق وسبكمغز اولمق معناسنه در يقال ثطئ الرجل
ثطأ من الباب الرابع اذا احمق الثطأة ثانك ضمى وفتحى وطانك سكونيله برنوع بوجك آديدر شارح ديركه صاحب
العين عنكبوت ايله تفسير ايلمشدر الثغاء فايله قرأ وزننده خردل اسميدر كه معروف دوايى تخمدر على قول حرف
اسميدر كه تره تخمى وآجى تره تخمى ديدكلريدر وبعضلرعندنده حرف اوزرلك تخميدر مفردى ثغاءه در هايله الثفأ
ثانك فتحى وفانك سكونيله تيجره ده اولان شبئك قيناسنى تسكين ايلمك معناسنه در يقال ثفأ القدر ثفأ من الباب الثالث
اذا كسر غليانها الثمأ ثانك فتحى وميمك سكونيله بركسيه ياغلو وجرب طعام يدرمك معناسنه در يقال ثمأ القوم ثمأ
من الباب الثالث اى اطعمهم الدسم وبركسه نك باشنى يارمق معناسنه در يقال ثمأ رأسه اى شدخه واتمكى طوغرايوب
ترييد ايلمك معناسنه در يقال ثمأ الخبز اذا ثرده ومنتارى ياغ ايچره باتورمق معناسنه در يقال ثمأ الكمأة اذا طرحها فى السمن
وبو يامق معناسنه در يقال ثمأ لحيته بالحناء اذا صبغ وتغوط ايلمك معناسنه در يقال ثمأ فى بطنه اذا رماه الانثماء انفعال
وزننده باش يارلمق معناسنه در يقال ثمأ رأسه فانثمأ اى شدخه فانشدخ ثاءه باعه وزننده هذيل قبيله سى بلادنده
برموضع آديدر الاثاءة همزه نك كسريله كه رمى معناسنه در اثأ ماده سنده ذكر اولندى فصل الجيم الجأجاء
سلسال وزننده هزيمت يعنى صواشده عسكر صنوب بوزلمق معناسنه اسميدر واصل هزم قار پوزمقوله سى نسنه يى
بصوب ازمك معناسنه در هزيمه آندن اسميدر لشكرك شكست اولمسى آندن مأخوذ در يقال وقع عليهم الجأ جاء اى
الهزيمة الجؤجؤ هدهد وزننده كوكسه دينور صدر معناسنه جمعى جئاجئ كلور سلاسل وزننده وجؤجؤ بحرين ديارنده
برقريه آديدر الجأجأة زلزله وزننده دوه يى بجئ بجئ ديو صوايجمكه چاغرمق معناسنه در يقال جأ جأ بالابل جأجأة اذا
دعاها للشرب بجئ بجئ بوراده جئ كلمه سى مجئ ماده سندن امر در كل ديمكدر الجئ كسر ايله جيع وزننده اندن
اسميدر دوه يى صوايجمكه چاغرمغه دينور التجأ جؤ تزلزل وزننده بركسه نهى اولنديغى نسنه دن نهى قبوله اجتناب
ايدوب آندن فراغتله كيروطورمق معناسنه در يقال تجأ جأ الرجل اذا كف ونكص وانتهى وبرنسنه دن هيتلنوب خوف
واندىشه ايلمك معناسنه در يقال تجأ جأ عنه اذا هابه الجأ جيمك فتحى وبانك سكونيله والجبؤ قعود وزننده والجأ فتحتينله
برنسنه دن منع اولنوب كف يد ايلمك معناسنه در يقال جأ عنه وجئ جبئا وجبوءا وجبئا من الباب الثالث والرابع
اذا ارتدع وبرشيئ يكنيوب كريه كورمك معناسنه در يقال جأ الشيء اذا كرهه وچقمق خروج معناسنه در شارحك
بيانته كوره مهول ومفزع نسنه نك خروجنه مخصوصدر يقال جأ عليه الاسد اذا خرج وپنهان اولمق معناسنه در
يقال جأ الرجل اذا توارى وآتشى بويه سى صانمق معناسنه در يقال جأ الرجل اذا باع الجأب اى المغرة وبيونى برطرفد
اكمك معناسنه در يقال جأ عنقه اى امالها وكوز وقلج ياغمق معناسنه در يعنى بركريه وناخوش ياخود بغايت مهيب
ومهول نسنه اولمغله نظر طاقت كتورميوب منصرف اولمق كذلك قلج ضربه يه كاركر اولميوب كيروآتلمق معناسنه در
يقال جأ البصر والسيف اذا نبا الجبء جيمك فتحى وبانك سكونيله منتاره دينور كما معناسنه وتبه يه دينورا كه معناسنه
وبعض قيالرده واقع خلق اويمه چقوره دينور كه آنده يغمور صويى اركيلور جمعى اجبوء كلور افلس وزننده وجبأه كلور
قرده وزننده وجبأ كلور فتحتينله نبأ وزننده شارح ديركه صاحب اللسان وزن اخيرك اسم جمع اولمسنى تنصيص ايلمشدر
زيرا سكون عينله فعل فتحتينله فعل اوزره جعلغر انتهى الاجباء همزه نك كسريله برده منتار چوق اولمق معناسنه در يقال
اجبأ المكان اذا كثر به الكمء وترلاده اولان اكنى هنوز ادراك ايلمزدن مقدم صانمق معناسنه در يقال اجبأ الزرع اذا باعه
قبل بدو صلاحه وپنهان ايلمك معناسنه در يقال اجبأ الشيء اذا واراه وبايروتيه كبى برمرتفع محلدن ناكهانى چيقه كلمك
معناسنه در يقال اجبأ على القوم اذا اشرف عليهم يعنى طلع عليهم فجأة من محل عال الجبأ جيمك ضميله سكروزننده وانفك

مديله لغتدر قورقق جبان معناسنه در وبرنوع اوفك اسميدر شارحك بيانينه كوره يلكسز وتمر نسز اوجى يومرى
اوقدر كه طومار اوقى تعبير اولنور وجباء الفك مديله خوشمنظر اوليان خاتونه دينور جباءه دخى دينور هايله بدلقا اولمغله
كويا كه نظر طاقت كتور ميوب منصرف اولور يقال امرأة جباء وجباءة اى لايروعك منظرها وجباء ايرانده
خوزستان ايالتنده بركوره يعنى برقضا آديدر ونهروان قضاسنده برقريه اسميدر وعراقده هيت نام بلده قضاسنده
برقريه در وبغداد ايالتنده يعقوبا ناحيه سنده برقريه در الجباء شداد وزننده اكوزك بوينوزينك اوجنه دينور جبأ
جبل وزننده يمنده برقريه در الجابئ صاحب وزننده چكركه يه دينور الجبأة جبهه وزننده پاپوشجيلرك اوزرنده ايش كسوب
بجدكلرى كتوكه دينور كه بعض ديارده پاپوشجى كوله سى تعبير اولنور ودوه نك ككركلرى اوجلرندن كوبكنه وعمه سنه
وارنجه عضوه دينور كه سپدلك تعبير اولنور الجرأة جرعه وزننده والجرة همزه سز ثبه وزننده والجراءة كراهه وزننده
والجرائية كراهيه وزننده والجرايه همزه يى يايه ابدالله كه بونادر در مجموعى بهادرلق ويكتلك شجاعت معناسنه در يقال
جرؤ الرجل جرأة وجرءة وجراءة وجرائية وجرايه من الباب الخامس اذا شجع الجرئ امير وزننده جرأتلو بهادر ومقدام
اولان آدمه دينور جمعى اجراء كلور اشراف وزننده وجرى ارسلانه اطلاق اولنور الجرئ تفعيل وزننده بركسه يى
سبب شجاعت اولان حاله ترغيب ايدوب وقوت قلب ويرمكله جرأتلندرمك تشجيع معناسنه در يقال جرأته عليه
تجريئا اى شجعته الاجرأ افتعال وزننده جرأتلمك معناسنه در تقول جرأنه فاجترأ المجترئ اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه
اطلاق اولنور الجريئة خطيئه وزننده شول كوملتيه ديدوركه آنده يرتجى جانور لر شكار اولنور طاشدان يا پوب
قپوسى اوزره صنعتله بر بيوك طاش وضع ايدرلر وكوملتينك نهايتنه طعمه قورلر جانور ايچرى كيروب طعمه يه پشدقده
اول طاش دوشوب قپو يى سد ايدروجريئه نك جمعى جرأئى كلور همزه يتنله وجريئه قورساغه دينور قانصه معناسنه
وبوغازه دينور حلقوم معناسنه تنه كه جريه دخى دينور يايه قلب وادغام اولنمشدر الجزء جيمك ضمى
وزاى معجمه نك سكونيله برنسه نك برپاره سنه وبر بلوكنه دينور بعض معناسنه جيمك فتحيله ده لغتدر جمعى اجزاء كلور
يقال هوجزء منه اى بعض وجزؤ جيمك ضميله برموضع آديدر وبرقوملق آديدر وجزء جيمك فتحيله مصدر اولور
بولوك بولوك بولمك قسم معناسنه يقال جزأ الشئ جزءا من الباب الثالث اذا قسمه اجزاءا وقناعت واكتفا ايلمك
معناسنه در يقال جزأ بالشئ اذا اكتفى به وبرنسنه يى پكشدروب محكم ايلمك معناسنه در دوكومى محكم چكوب
بغلمق كى يقال جزأ الشئ اذا شده ودواب ومواشى تروتازه چايراولمغله آنكله صوايچمكدن اكتفا واستغنا ايلمك
معناسنه در يقال جزأت الابل بالرطب عن الماء وجزئت جزأمن الباب الثالث والرابع اذا قنعت وجزء جيمك ضميله
ولد اثنايه يعنى قيز اولادينه اطلاق اولنوركه اوغلان مقابليدر ومنه قوله تعالى وجعلوا له من عباده جزءا اى اناثا
يعنى ملائكه يى بنات خدا اعتقاد ايتديلر شارح ديركه زمخشرى بو معنايى تشنيع وعربه افترا در واستشهاد ايلدكلرى
ابيات مصنوعه در ديو تفظيع ايلشدر لكن شهاب توسعا تأويل ايلشدر يعنى جناب حواء آدم عليه السلام ايلمك
جزؤاعضاسندن خلق اولنمغله بومناسبتله اناثايه جزؤ اطلاقى صحيح اولور وبوندن تصريف ايدوب اجزأت
الامدير لر ولدت الاناث معناسنه التجزئ تفعيل وزننده برنسنه يى پاره پاره بولمك معناسنه يقال جزأ المال اذا قسمه
وبرنسنه ايله قناعت واكتفا ايتدرمك معناسنه در تقول جزأت الابل بالرطب عن الماء اى اقنعتها الاجتزاء افتعال وزننده
برنسنه ايله قناعت واكتفا ايدوب سائردن مستغنى اولمق معناسنه در يقال اجتزأ بالشئ اذا اكتفى به التجزؤ
تفعل وزننده بودخى برنسنه ايله قناعت واكتفا ايلمك معناسنه در يقال تجزأ بالشئ اذا اكتفى به الجزء والجزأة
ميلرك فتحى وضميله مصدر ميملر در غنا وكفايت معناسنه در كما سيذكر الجزءة جيمك ضمى وزاينك سكونيله
بچاق وخنجر مقوله سنك صاپنه دينور دسته ونصاب معناسنه وآصمه چبوقلرينك آلتنه طيادقلرى اغاجه دينوركه
آصمه لق وهرك تعبير اولنور مرزح كبى الاجزاء همزه نك كسريله برنسنه ايله قناعت ايتدرمك معناسنه در تقول اجزأت
الابل بالرطب عن الماء اى اقنعتها وبرنسنه كافى اولمغله اشياء سائره دن مستغنى وبى نياز ايلمك معناسنه در تقول اجزأت
عنك مجزء فلان ومجزأته اى اغنيت عنك مغناه يعنى بن سكا فلانك غناسنى ويردم كه سكا اولنه كونه كافى اولوب
سائردن مستغنى ايدرايسه بندخى سكا اويلجه كافى اولوب سنى اغنا ايلدم واجزاء بچاق مقوله سنه صاپ كيچورمك
معناسنه در تقول اجزأت المخصف اى جعلت له جزءة وبرمغه خاتم طاقق معناسنه در تقول اجزأت الخاتم فى اصبعى
اى ادخلته ومرعاده اوتلق فراوان اولمق معناسنه در كه باعث اكتفاء راعيه در يقال اجزأ المرعى اذا التف نبته وخانون
قيز طوغورمق معناسنه در كه جزء ماده سنده كذران ايلدى يقال اجزأت الام اذا ولدت الاناث وبرنسنه يه بدل
اولوب اوده مك وبرمك طوتمق معناسنه در يقال اجزأت شاة عنك اى قضت وهى لغة فى جزت اصله جزيت

من المعتل واجزاء كفايت ايلمك معناسنه در يقال اجزأ الشئ ايالى اى كفانى الجوازئ جيمك فتحيله حيوانات
وحشى يه اطلاق اولنور ضغن وآهوكبى مفردى جازئه در باش اوت يمكله چوقلق صودن مستغنى اولورلر الجزئ امير
وزننده كافى ومشبع اولان طعامه دينور يقال طعام جزئ اى مجزئ يعنى مشبع الجازئ كافى معناسنه در يقال جازئك
من رجل اى ناهيك يعنى كافيك ناهى كلمه سى نهيدن اسم فاعلدر اول كسه هر جهتله سكا كافى ووافى اولمغله
سنى ساژه مراجعت واحتياجدن نهى ايدر يعنى برئ ايدر ديمكدر ابو تجزءه تانك ضمى وجيمك سكونيله حبيبه
نام صحابيه نك پدرى كيه سيدر جزء جيمك ضميله اسماء رجالدندر الجسئاة جيمك ضمى وسين مهمله نك سكونيله
انسانك ودابه نك بيونلرى بوكندبلرنده عارض اولان ناسورلغه وقورينلغه وقاتيلغه دينور يقال فى معظمه جسئاة
اى يبس وجسئاه مصدر اولور كما سيذكر الجسوء قعود وزننده والجسئاة جرعه وزننده برنسنه قانى ويابس اولمق
معناسنه در كثرت عملدن مثلا يدك طراوت خلقيه سى زائل اولوب ناسور بغلمق كبى يقال جسئا الشئ جسوءا
وجسئاة من الباب الثالث اذا صلب الجسء جيمك فتحى وسينك سكونيله درشت وخشن اولان دريه دينور
وماء جامده دينور الجسوءة ميمك فتحيله پك وخشونتلى ارضه دينور يقال جسئت الارض فهى مجسوءة مادهٔ
مرقومه دن مأخوذدر الجاسياء همزه نك مديله يكلك غلظت وصلابت معناسنه اسمدر الجسئاء جمعآ وزننده
كثرت عملدن ناسور لنمش اله دينور يقال يد جسئاء اذا كانت مكتبة من العمل الجشرء شين معجمه ايله قعود وزننده
بورك يرندن اوينايوب قالقمق معناسنه دركه افراط حزن وغمدن ياخود ناكهانى خوف وفزعدن نشأت ايدر
يقال جشئات نفسه جشوءا من الباب الثالث اذا نهضت وجاشت من حزن اوفزع وكوكل بولانوب غثيان كلمك
معناسنه در يقال جشأت نفسه اذا ثارت للقئ وكيجه نك ظلمتى ياخود دريانك موجه سى ازدحا كبى بصوب هجوم
ايلمك معناسنه در يقال جشأ الليل والبحر اذا اظلم واشرف عليك وقيون بوغازنى سسلندروب اوتدرمك معناسنه در
يقال جشأت القدر اذا اخرجت صوتا من حلوقها وبرارضدن ارض ديكره خروج ايلمك معناسنه در يقال جشأ
القوم اذا خرجوا من ارض الى ارض الجشأ جيمك فتحى وشينك سكونيله چوق كثير معناسنه در وچكمسى آسان اولان
خفيف پايه دينور جمعى اجشاء كلور وجشئات كلور فتحاتله التجشوء تفعل وزننده والتجشئة تفعله وزننده ككرمك
معناسنه در كه ثقلت طعامدن ياخود معده يه ريح حلولندن نشأت ايدر يقال تجشأ الرجل وجشأ اذا تنفست معدته
الجشأة جيمك ضميله همزه وزننده والجشاء غراب وزننده والجشأة عمده وزننده آندن اسمدر ككرمه يه دينور
فارسيده اروغ ديرلر الاجتشاء افتعال وزننده بركسه يه برمحل اويغونسز ناموافق اولمق معناسنه در ككرك هواجهتيله
وكرك سائر جهتله اولسون يقال اجتشأ فلان البلاد ويقال اجتشأته البلاد اذا لم توافقه الجشاء غراب وزننده
كيجه نك ظلمتى ودريانك موجه سى دفعة بصمق حالتنه دينوركه اسمدر يقال جشاء الليل والبحر اى دفعتهما
الجفأ جيمك فتحى وفانك سكونيله يه چالمق معناسنه در يقال جفأه جفأ من الباب الثالث اذا صرعه على الارض
وچولمك مقوله سنى بوشالتمق ايچون باش اشاغى قيامق معناسنه در يقال جفأ البرمة فى القصعة اذا كفأها ونهر
ياخود غليان ايدن تجره طشره كپوك آتمق معناسنه در يقال جفأ الوادى والقدر اذا رمى بالجفاء اى الزبد
وغليان ايدن تجره نك كپوكنى سيلك معناسنه در يقال جفأ القدر اذا مسح زبدها وچالك وسيل صوينك يوزنده اولان
خار وخاشاك مقوله سنى سيلوب كيدرمك معناسنه در يقال جفأ الوادى اذا مسح غثاءه وقاپويى اورتوب قيامق
معناسنه در يقال جفأ الباب اذا اغلقه وقاپويى آچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال جفأ الباب اذا فتحه
واوتى كوكدن چكوب قورمق معناسنه در يقال جفأ البقل اذا قلعه من اصله الاجفاء همزه نك كسريله
قاپويى قيامق معناسنه در يقال اجفأ الباب اذا اغلقه وداته يى آچ قيوب وپك يورمغله اتعاب ودرمانده ايلمك
معناسنه در يقال اجفأ ماشيته اى اتعبها بالسير ولم يعلفها وبرنسنه يى الدن براقمق وبيانه آتمق معناسنه در يقال
اجفأ بالشئ اذا طرحه وبرمك خيرومنفعتى زائل اولمق معناسنه در يقال اجفأت البلاد اذا ذهب خيرها الاجتفاء
افتعال وزننده برنسنه يى كوكدن چكوب قورمق معناسنه در يقال اجتفأ البقل اذا قلعه من اصله الجفاء غراب
وزننده صويك وغليان ايدن تجره نك كپوكنه دينور وسيل صوينك يوزنده اولان خار وخاشاك مقوله سنه دينوركه
سيلنتى تعبير اولنور التجفؤ تفعل وزننده بريك خيرومنفعتى زائل اولمق معناسنه در يقال تجفأت البلاد اذا ذهب خيرها
الجفأة جيمك ضمى وفانك سكونيله وبعض نسخده جيمك فتحيله مضبوط در دوه قسمنك اكثرى طوغوروب
دول ودوش ويرمك حالتنه دينور يقال العام جفأة ايلنا بالاضافة وهوان ينتج اكثرها العام لفظى ظرفيت اوزره
منصوبدر الجلء جيمك فتحى ولامك سكونيله والجلاء سلام وزننده والجلاءة كرامة وزننده يره چالمق معناسنه در

يقال جلاءه جلأ وجلاءا وجلاءة من الباب الثالث اذا صرعه وآتمق معناسنه در يقال جلأ بثوبه اذا رماه الجماء
فتحيله طارلمق معناسنه در يقال جمئ عليه جمأ من الباب الرابع اذا غضب وجمأ فتحيله شخص وسواد معناسنه در كه
فارسيده كالبد وتركيده قالب دينور هر شيئك جرم مشخصندن عبارتدر الجماء سلام وزننده بودخى شخص وقالب
معناسنه در تقول رايت جماءه وجماءه اى شخصه التجمؤ تفعل وزننده لباسينى طوپليوب دوشرنمك معناسنه در
يقال تجمأ فى ثيابه اذا تجمع وبرنسنه يى آلتنه ياقوجاغنه آلوب بوريمكله پنهان ايلمك معناسنه در قوش يمورطه سى
اوزره چوكوب تحتنده ستر ايلديكى كبى يقال تجمأ عليه اذا اخذه فواراه وبركمك معناسنه در يقال تجمأ القوم
اذا تجمعوا الاجمأ احمر وزننده والمجمأ معظم وزننده شول آته دينوركه جبهه سنده صباح الخير تعبير اولنان غره سى
سوبو وطولانى اوله يقال فرس اجمأ ومجمأ اى اسيلة الغرة الاجماء همزه نك كسريله آندن اسمدر آتك غره سى وصف
مذكور اوزره اولمق حالتنه دينور وبو مصدر صورتنده در الجنوء قعود وزننده والجنأ جبل وزننده برنسنه اوزره
يوزى قويى مكب اولوب قپانمق معناسنه در مادر ولد اوزره وفارس اكر اوزره آوريلوب قپانديغى كبى يقال
جنأ الرجل عليه وجنئ جنوءا وجنأ من الباب الثالث والرابع اذا اكب عليه وجنأ فتحيله بركسه نك يغرنيسى
كوكسى اوزره دوشكين اولمق يعنى ارقه طشره چقوب كوكس ايچرى كيرمك وجهيله قنبور اولمق معناسنه در
يقال جنئ الرجل جنأ من الباب الرابع اذا اشرف كاهله على صدره الاجنأ احمر وزننده صفت مرقومه اوزره اولان
قنبوره دينور الاجناء همزه نك كسريله والمجانأة مفاعله وزننده والتجانؤ تفاعل وزننده برنسنه اوزره مكب اولوب
قپانمق معناسنه در يقال اجنأ عليه وجانأ وتجانأ اذا اكب عليه المجنأ معظم وزننده قلقانه اطلاق اولنور ترس معناسنه
احديدابنه بناء اطلاق اولنمشدر المجنأة كذلك ميمك ضميله قبر چقورنه دينور حفرهٔ كور معناسنه الجنئاء حمراء
وزننده بوينوزلرى آردينه طوغرى قيورق اولان قيونه دينور يقال شاة جنئاء اذا ذهب قرناها اخرا يجوء يبوء وزننده
يجئ كلمه سنده لغتدر كه جئ ومجئ ماده سندن فعل مضارعدر مصدرى جوء در يقال جاء يجوء جوءا لغة فى جاء يجئ
جئا پس واويه ويائيه اولور جاء شارح تنوينله تقييد ايلمشدر بر رجلك آديدر الجوءة جيمك ضميله يمنده ايكى قريه آديدر
الجئ جيمك فتحى ويانك سكونيله والجيئة هايله والمجئ ميمك فتحى وجيمك كسر ومديله كلمك معناسنه در يقال
جاء الرجل يجئ جيئا وجيئة ومجيئا اذا اتى وجاء كلمه سى كاه اولوركه فعل ناقص اوله رق استعمال اولنور صار معناسنه
يقال ماجاءت حاجتك اى ماصارت شارح ديركه كتب نحويه ده كان معناسيله مشروحدر وماء كلمه سى استفهاميه در
جاءت ضميرى اسميدر ماء كلمه سنه راجعدر تأنيثى خبر مؤنث اعتباريله در وحاجتك خبر منصوبيدر بعضلر رفعله
روايت ايلمكله اكا كوره حاجتك لفظى جاءت فعلنك اسمى وماء مقدم خبرى اولور وعلى قول ماء نافيه در الجيئة
جيمك كسريله جيعه وزننده اسمدر كلمكه دينور يقال بطؤت جيئته اى مجيئه الجياء شداد وزننده والجئاء يايى همزه يه قلبله
والجائى مقلوب اوله رق اسم فاعللردر الاجاءة همزه نك كسريله كتورمك معناسنه در تقول اجئته اجاءة اى جئت به
شارح ديركه ثلاثى دخى بنفسه متعدى اولور تقول جئت زيدا اى اتيت اليه واجاءه مضطر وملتجى قلمق معناسنه
استعمال اولنور تقول اجأته اليه اى الجأته واضطررته اليه وجيئه ديدكلرى قايش پاره سيله اياق قابنى يمامق
ياخود صيروب ديكمك معناسنه در يقال اجاء النعل اذا رقعها اوخاطها المجايئة مفاعله وزننده باب مغالبه ده
استعمال اولنوركه برى برينه چوق كلوب كتمك بابنده بحث ومعارضه ايلمكدن عبارتدر تقول جايأتى فجئته اجئ
اى غالبنى بكثرة المجئ فغلبته وبو وجه مذكور اوزره معتل العين ومهموز اللام اولمغله موضع ذكرى بو محلدر
جوهرى وهمنه مبنى جاءانى مجاءاة عنوانيله معتل الياء بابنده ثبت ايلمشدر ومجايئه روبرو اولمق معناسنه استعمال اولنور
سببيت علاقه سنه مبنى يقال جايأنى فلان اى قابلنى وموافقت معناسنه استعمال اولنور يقال جايأنى مجايأة وجياءا
اى وافقنى الجيئة جيمك فتحيله والجايئة ياره دن آقان قان وارين مقوله سى چركه دينور يقال سالت جيئة القرح
وجايئته اى القيح والدم وجيئه اطرافدن صوكلوب مجتمع اوله جق موضعه دينور وبو معناده اشهر واعرف اولان جيه
اولمقدر يانك تشديديله كه جوى ماده سندن مأخوذدر فساد جوف معناسنه زيرا صواير كيلوب برمدت طوردقده
البته فاسد ومتغير اولور لكن كلمك ماده سندن مأخوذ اولمق دخى بعيد دكلدر وجيئه اياق قابى يمايجق تصمه يه
وقايشه دينوركه پينه تعبير اولنور على قول كون وسختيان ديكجك صريمه دينور الجئ جيمك فتحيله والجئ
جيمك كسريله بر كلمه دركه آنلر ايله بركسه يى طعام وشرابه دعوت ايدرلر نته كه لسانمزده بيور تعبير اولنور شارح ديركه
جئ نفس شرابده دخى استعمال اولنور نته كه هئ كلمه سى نفس طعامده مستعملدر الجأجأة زلزله وزننده دوه قسمنى
صوايچمكه چاغرمق معناسنه دركه مادهٔ مزبوره دن مأخوذدر نته كه صدر فصلده دخى ذكر اولندى يقال جأجأ

بالابل

بالابل اذا دعاها للشرب الجئة جعه وزننده والجيئة جيعه وزننده بودخى صوابر كلجك موضعه دينور التجيئ
تفعيل وزننده مشك وطلوم مقوله سنى ديكمك معناسنه در يقال جيأ القربة تجييئا اذا خاطها المجيأ معظم وزننده
جماع ايدركن حدث ايدن كشى يه دينور عذيوط معناسنه المجيأة هايله شول خاتونه دينوركه سبيلينى براولمغله
عند الجماع حدث ايدر اوله يقال امرأة مجيأة اى مفضاة تحدث اذا جومعت فصل الحاء المهملة
الحأحأة زلزله وزننده تكه يى كچى يه آشمق ايچون ياخود صوايچمك ايچون چاغرمق معناسنه در يقال حأحأ بالتيس
اذا دعاه للسفاد اوالشرب حئ حئ حالرك كسرى وهمزه لرك سكونيله اشك قسمنى صوايچمك ايچون چاغره جق
صوتدن حكايه در الحبأ حانك وباى موحده نك فتحيله پادشاهك همنشين ونديم وخاصه ومقربى اولان كسيه دينور حالا
مابينجيلر كبى جمعى احباء كلور سبب واسباب كبى يقال هو من احباء الملك اى من جلسائه وخواصه الحبأة تمره وزننده
سياه بالچغه دينور طينهٔ سوداء معناسنه حمأه لفظنده لغتدر الحبنطأ حانك وبانك فتحيله سفرجل وزننده والحبنطأه
هايله والحبنطى الفك قصريله والمحبنطئ اسم فاعل بنيه سيله وبهمز وبلا همز قصه بويلى قارنى بيوك ششمان
كشى يه دينور يقال رجل حبنطأ وحبنطأه وحبنطى ومحبنطئ اى قصير سمين بطين الاحبنطاء همزه نك وبانك
كسريله قارن شيشوب قبارمق على قول خشم وغيظله طولمق يعنى پرغضب اولمق معناسنه در يقال احبنطاء
الرجل احبنطاء اذا انتفخ جوفه اوامتلاء غيظا جوهرى اشبو حبنطأ ماده سنى نونى زائد وهم ايلمكله حطا تركيبنك
ذيلنده ايراد ايلمشدر شارح ديركه جوهرى مسلكى بصريون رأييدر ومصنف حروفنك مجموعنى اصيل عد
ايلمشدر وابن برى ديمشدركه صواب اولان بو ماده حبط تركيبنده ذكر اولنمقدر زيرا همزه سى زائده در يقولون حبط
بطنه اذا انتفخ انتهى الحتأ حانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق ضرب معناسنه در يقال حتأ فلانا حتأ من الباب
الثالث اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه در يقال حتأ المرأة اذا نكحها اى جامعها وبرنسنه يه چوق زمان بقوب
طورمق معناسنه در يقال حتأه اى ادام النظر اليه ودوه نك ارقه سندن يوكى اندرمك معناسنه در يقال حتأ الرجل
اذا حط المتاع عن الابل وديكش ديكمك معناسنه در يقال حتأ الثوب اذا خاطه وكليم ومقعد مقوله سنك صچاغنى
بوكمك معناسنه در يقال حتأ الكساء اذا فتل هدبه ودوكومى محكم چكوب استوار ايلمك معناسنه در يقال
حتأ العقدة اذا شدها ومطلقا برنسنه يى متين ومحكم ايلمك معناسنه در يقال حتأ الجدار وغيره اذا احكمه الاحتاء
همزه نك كسريله ذكر اولنان درت معانئ اخيره ده حتأ كلمه سيله مرادفدركه اثواب ديكمك وصچاق بوكمك
ودوكومى چكوب پكشدرمك وبرنسنه يى قوى ومحكم ايلمك معنالرينه الحتئ امير وزننده مقل سويقنه دينوركه
اعرابك مقل تعبير اولنان ثمردن ياپدقلرى قاود اوله جقدر الحنتأو حانك كسرى ونونك سكونى وتانك فتحيله
قصه بويلو صغير الجثه كسيه دينوركه جوجه تعبير اولنور يقال رجل حنتأو اى قصير صغير الحجأ حانك فتحى
وجيمك سكونيله شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجأ بالامر حجأ من الباب الثالث اذا فرح به وآليقومق
معناسنه در يقال حجأ عنه كذا اذا حبسه وبرنسنه يه پك حريص ومولع اولمغله بركسيه ويرميوب اكا بخل وضنت ايلمك
معناسنه در على قول برنسنه سببيله فرحناك اولمق وعلى رأى برنسنه يى صاليورميوب آندن ايرلمامق وجه اوزره
طوتمق معناسنه در يقال حجئ به حجأ من الباب الرابع اذا ضن به واولع اوفرح اوتمسك به ولزمه الحجأ فتحيله بودخى
شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجئ بالامر حجأ من الباب الرابع اذا فرح به التحجؤ تفعل وزننده برنسنه دن
ايرلميوب دائما اكا ملازمت ايلمك معناسنه در يقال تحجأ بالشئ اذا تمسك به ولزمه المحجأ ملجأ وزننده ومراد فيدركه
صغنوب پناه ايده جك محله دينور يقال هو محجأ اى ملجأ الحجئ امير وزننده لايق وجسان معناسنه در يقال
هو حجئ بكذا اى خليق وپناه آور وملتجئ معناسنه در يقال هو حجئ اليهم اى لاجئ الحدأة حانك كسريله
عنبه وزننده چيلق قوشنه دينور فارسيده زغن وموشكير ديرلر جمعى حدأ كلور عنب وزننده وحداء كلور
كتاب وزننده وحدأن كلور غزلان وزننده وحدأه آتك بيونندن باش طرفنه طوغرى كلن يرينه دينوركه سالفه
وهاديه دخى دينور يقال ضرب حدأة الفرس اى سالفة عنقه الحدأة فتحيله ايكى آغزلى بالته يه دينور على قول
بالته نك اغزنه دينور واوق تمرننه دينور جمعى حدء كلور هاسز كه جمع جنسيدر وحداء كلور كتاب وزننده حداء
كتاب وزننده اسماء رجالدندر حداء بن نمره يمنده برقبيله نك پدريدر ومنه المثل حداء حداء وراءك بندقة وبندقة
بن مظه كذلك يمنده برقبيله پدريدر حداء ابتدا بندقه قبيله سنه شبخون ايدوب اموال واشيالرنى نهب وغارت ايلدى
بعد برهة بندقه دخى اغاره ايدوب حداء قبيله سنى يكسر مظهر شمشير انتقام ايلديلر بو مثل لسانمزده غافل
اولمه عرب آردكده سنك مثلنك عينيدر وعلى قول بوراده حداء كلمه سى حدأه دن مرخمدر ذكر اولندبغى اوزره

چیلق قوشنه دینور وبندقه تفنك فندقی اوله جقدر مثل مزبور متعقب ودرپی اولان شر متقاربدن تحذیر موقعنده
ضرب اولنور الحدأ فتحتینله مظلومه نصرت ایدوب اوزرندن ظلم وستمی منع ودفع ایلمك معناسنه در یقال حدئ
علیه والیه حدءا من الباب الرابع اذا نصره ومنعه من الظلم ویره یاپشمق معناسنه در یقال حدئ بالمکان اذا لزق به
وصغنمق معناسنه در یقال حدئ الیه اذا لجأ وطارلمق معناسنه در یقال حدئ علیه اذا غضب وقیونك رحمنده
قوزولق تعبیر اولنان یوفقه دری طوغورر ایکن کسیلوب پاره لنمکله قیون خسته اولمق معناسنه در یقال حدئت
الشاة اذا انقطع سلاها فی بطنها فاشتکت الحدء حانك فتحی ودالك سکونیله برنسنه یی برسمته صرف وتحویل ایلمك
معناسنه در یقال حدأ الشئ حدءا من الباب الثالث اذا صرفه الحندأ وحنتأ و وزننده ومرادفیدر که بویی قصه
جثه سی صغیر کسیه دینور که جوجه تعبیر اولنور الاحرنباء همزه نك ورانك کسریله برکسیه خشم وغضبله شر وشور
ایقاعنه حاضر وآماده اولمق معناسنه در یقال احرنبأ الرجل اذا تهیأ للغضب والشر الحزء حانك فتحی وزای
معجمه نك سکونیله سراب لمعان ایلدکجه اوکنده وسمتنده اولان نسنه نك شخصنی یوقاری یوقاری تخییل وارأت ایلمك
معناسنه در وسراب شول پوصارقدر که نصف نهارده ایراقدن صوهیئتنده لمعان ایده رك نمایان اولور ولمعانیله
اوکنده اولان اشخاصی یوقاری یوقاری قالقرکبی کوستورر یقال حزء السراب الشخص حزءا من الباب الثالث
اذا رفعه ودوه لری درطوپ برکدروب سورمك معناسنه در یقال حزء الابل اذا جمعها وساقها وجماع ایلمك
معناسنه در یقال حزء المرأة اذا جامعها الاحزیزاء افعیعال وزننده دوه طوپلنوب برکمك معناسنه در یقال احزوزأت
الابل اذا اجتمعت ویمورطه بصان قوش قنادلرنی دوشوروب یمورطه اوزرندن برطرف اولمق معناسنه در یقال احزوزأ
الطائر اذا ضم جناحیه وتجافی عن بیضه الحشأ حانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برکسنه نك یاخود برحیوانك
قارننه ویانلرینه هارل هارل اورمق معناسنه در یقال حشأه بسوط حشأ من الباب الثالث اذا ضرب به جنبه وبطنه
وبرکسنه یی اوق ایله اوروب ایچریسنه ایشلتمك معناسنه در یقال حشأه بسهم اذا رماه واصاب به جوفه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال حشأ المرأة اذا نکحها ای باضعها وآتش یاقمق معناسنه در یقال حشأ النار اذا اوقدها المحشأ
منبر وزننده والمحشاء محراب وزننده قالین کلیمه دینور علی قول شول بیاض کوچك احرامه دینور که عربلر بللرینه ازار کبی
بورینورلر یاخود شول فوطه وازاره دینور که بدنلرینه بورینوب صارنورلر الحصأ حانك فتحی وصادك سکونیله
طفل رضیع معده سی سودایله مملو اولنجه قدر اممك معناسنه در یقال حصأ الصبی وحصئ حصأ من الباب الثالث
والرابع ازارضع حتی امتلأ بطنه وصویه قانمق معناسنه در یقال حصأ وحصئ من الماء اذا روی وطوار شدتله
علف یمك علی قول شدتله صو ایچمك یاخود شدت اوزره اکل وشرب ایلمك معناسنه در یقال حصأت الناقة وحصئت
ای اشتد اکلها اوشربها اوکلاهما وضرطه لمق معناسنه در یقال حصأ بها ای بالمرأة اذا حبق اکثری فراش
ایچره یاتور ایکن ضرطه لدقلرندن ناشی اکا متعلق مثالده بالمرأة عنوانیله ذکر ایلمك عادت لغویوندر الاحصاء
همزه نك کسریله قاندرمق معناسنه در یقال احصأه ای ارواه الحنصاء والحنصأة حانك کسری ونونك سکونیله
جثه سی صغیر وضعیف اولان کسیه دینور که جوره تعبیر اولنور الحضأ حانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله
آتش یاقمق یاخود علولنمك ایچون اشه لیوب اولچرمك معناسنه در یقال حضأ النار حضأ من الباب الثالث
اذا اوقدها اوفتحها لتلتهب الاحتضاء افتعال وزننده اول معنایه در یقال اختضأ النار بمعنی حضأها المحضأ منبر وزننده
والمحضاء محراب وزننده آتش اولچره جك اغاجه دینور که کوسه کی تعبیر اولنور الحضئ امیر وزننده زیاده سیله
آق اولان شیئه دینور اکثری ابیض لفظنه ناصع کبی تأکید ایچون وصف اوله رق ایراد اولنور یقال ابیض حضئ
ای یقق الحطأ حانك فتحی وطانك سکونیله یقمق ویره چالمق معناسنه در یقال حطأ به الارض حضأ من الباب الثالث
اذا صرعه وال آیاسیله برکسنه نك ارقه سنه طبانجه اورمق معناسنه در یقال حطأ فلانا اذا ضرب بیده مبسوطة
وجماع ایلمك معناسنه در یقال حطأ المرأة اذا جامعها وضرطه لمق معناسنه در یقال حطأ الرجل اذا ضرط
وتغوط ایلمك معناسنه در یقال حطأ الرجل حطأ من الباب الثالث والثانی اذا جعس واورمق معناسنه در یقال
حطأه اذا ضربه ودفع ایلمك معناسنه در یقال حطأ به عن رأیه اذا دفعه وآتمق معناسنه در یقال حطأ الشئ اذا رماه
الحطاء حانك کسریله قابده قلان صو بقیه سنه دینور الحطئ امیر وزننده فرومایه ورذیل وخوبراد کسیه دینور
یقال رجل حطئ ای رذال الحطیئة ضم حایله تصلق بدلقا وبد اندام کسیه دینور دمیم معناسنه یاخود قصه بویلی
بودور کسیه دینور فی الاصل حطاءه کلمه سنك مصغریدر که ضرطه وعذره معنالرینه در بدلقا وبد منظره اطلاقی
معنای ثانی اعتباریله وبودوره اطلاقی معنای اوله کوره درزیرا ضرطه کبی یره یقین اولور شریر شعرأ اولان جرول بن

اوس العبسی نام شاعره لقب وضع اولنمشدر وقت سعادتده اسلامه کلوب صکره مرتد اولمشدر اسیر اولدقده ینه اسلامه
کلمشدر ابوین وبرادر وزوجه سنی وکندی نفسنی هجو ایلمشدر الحنطأ وجردحل وزننده والحنطأوه هایله قارنی
بیوك کسیه دینور عظیم البطن معناسنه وحنطأ وقصه بویلی بودور کشی یه دینور الحنطئ زبرج وزننده بودخی
بودور آدمه دینور الحنطئة حانك ضمی ونونك فتحیله علبطه وزننده یصی کوده لی ایری ودیزمان قیونه وکچی یه
دینور یقال عنز حنطئة ای عریضة ضخمة الحبنطأ حبأ ماده سی ذیلنده ذکر اولندی جوهری وهمنه مبنی
بوراده ایراد ایلمشدر الحنظأ وظای معجمه ایله جردحل وزننده قصیر القامه کسیه دینور الحفأ حانك فتحی وفانك
سکونیله یره چالمق معناسنه در یقال حفأ الشئ حفأ من الباب الثالث ای جفأه یعنی صرعه ورمی به الارض الحفأ
فتحتیله بردی اسمیدر که قوغه لق وحصیر اوتی دیدکلری سازلقدر علی قول هنوز منبتنده اوله رق تازه سنه یاخود
کوکنه دینور که آق ومأکول اولور الاحتفاء افتعال وزننده نبات مزبوری کوکندن قوپارمق معناسنه در
یقال احتفأ الحفأ اذا اقتلعه من منبته الحفیسأ سمیدع وزننده قصیر القامه ولئیم الخلقه بدشکل وبداندام اولان
کسیه دینور بولغتی ابونصر یعنی جوهری وهمنه مبنی حفس ماده سنده ذکر ایلدی ومؤلف دخی محل مزبورده
من غیر تنبه ایراد ایلمشدر الحکأ حانك فتحی وکافك سکونیله دوکومی پك چکوب محکم ایلمك معناسنه در یقال حکأ
العقدة حکأ من الباب الثالث اذا شدها الاحکاء همزه نك کسریله حکأ معناسنه در یقال احکأ العقدة اذا شدها
الاحتکاء افتعال وزننده احکاء معناسنه در یقال احتکأ العقدة بمعنی احکأها وخاطرده برنسنه کزینوب خلجان
ایلمك معناسنه استعمال اولنور که خاطرده عقده کبی منعقد اولور یقال ما احتکأ فی صدری منها شئ ای ما تخالج
بعض نسخه ده ما احکأ عنوانیله در لکن شارحك نسخه سی افتعالدندر الحکأة حانك ضمی وکافك سکونیله
والحکأة تؤده وزننده والحکاءة براده وزننده برکوچك جانور آدیدر علی قول ایری کرتنکله یه دینور عظاة ضخمه
معناسنه الحلاءة براده وزننده والحلوء صبور وزننده سرمه طاشنك ازلمشنه دینور که سرمه طاشلرینی بری برینه
سورمکله حاصل اولان غباردر مراد توتیا اوله جقدر که کحل مسحوق کبی آنکله ده اکتحال اولنور الحلاء حانك
فتحی ولامك سکونیله کوزه توتیا چکمك معناسنه در یقال حلاءه حلئا من الباب الثالث اذا کحله بالحلوء وبرنسنه ایله
اورمق معناسنه در یقال حلاءه بالسیف اذا ضربه به ویره یقمق معناسنه در یقال حلأ به الارض اذا صرعه
وجماع ایلمك معناسنه در یقال حلأ المرأة اذا نکحها ای جامعها وویرمك اعطاء معناسنه در یقال حلأ فلانا
کذا درهما ای اعطاه ایاه ودرینك یوزینی قازیوب صویمق معناسنه در یقال حلأ الجلد اذا قشره وبشره
الحلوء قعود وزننده ذکر اولنان توتیا طاشنی بری برینه سوروب توتیا پیدا ایلمك معناسنه در یقال حلأ له حلوءا
اذا حك الحلوء له الحلاءة سحابه وزننده اغاجلق یره دینور درختستان معناسنه وحلاءه برموضع آدیدر حانك
کسریله ده منقولدر الحلاءة حانك ضمیله دباغلرك دری یوزندن صویدقلری صوینتی یه وقازنتی یه دینور الحلاءة
حانك کسریله حلاء مفردیدر که حجازده میطان نام موضع قربنده برقاج طاغلره اطلاق اولنور جمله سی نباتدن
خالی سنکستاندر آنلردن دکرمان طاشی قطع ومدینهٔ منوره یه جلب اولنور الحلوء صبور وزننده توتیا طاشنه
دینور که علت رمده مبتلا اولنلر آنکله استشفا ایدرلر التحلئ تفعیل وزننده والتحلئة تجربه وزننده طرد ومنع
ایلمك معناسنه در یقال حلاءه تحلیئا وتحلئة اذا طرده ومنعه وویرمك اعطاء معناسنه در یقال حلاءه درهما
ای اعطاه ایاه واما قولهم حلأ السویق فهمزوا غیر مهموز یعنی بو ماده فی الاصل حلوأ لفظندن مأخوذ اولمغله
معتل اولوب مهموز دکل ایکن مهموزدیه رك استعمال ایلدیلر التحلئ والتحلئة تالرك کسری وحانك سکونی ولام
مکسوره ایله درینك یوزنده اولان تویلره وجابجالکه ووسخه دینور وتحلئ شول دریه دینور که صویلوب قازینور ایکن
پچاق رخنه لریله فاسد وتباه اولمش اوله وتحلئه شول ثقیل وبدمنش کسیه دینور که دری وسخی کبی آدمه یاپشوب
البته مغموم ومکدر ایدر اوله یقال رجل تحلئة ای یلزق بالانسان فیغمه الحلأ فتحتینله عقبول معناسنه در که
دوداقده حادث اولان خرده سیولجه در اوچوق تعبیر اولنور اکثری حمای غب عارضه سنده ظهور ایلمکله فارسیده
تبخاله دیرلر وحلأ مصدر اولور درینك یوزی تویلی ووسخناك اولمق معناسنه در که قازیوب صیرمدقجه دباغته وضع
اولنماز یقال حلئ الادیم حلأ من الباب الرابع اذا صار فیه التحلئ کرچه ادیم دریدن اخصدر لکن شارح
الجلد کلمه سیله تفسیر ایلمشدر وحلأ خسته لك عقبنده دوداق اوچوقلمق معناسنه در یقال حلئت الشفة اذا بثرت
بعد المرض المحلأة میمك کسریله دباغلرك وصاغریجیلرك دری قازیوب صویه جق آلتلرینه دینور که رنده
تعبیر اولنور الحالئة برنوع ییلاندر که بغایت خبیث وقتال اولور الحمأة حانك فتحی ومیمك سکونیله سیاه ومنتن

ومتعفن بالچغه دینور الحمأ فتحتینله حمأه معناسنه‌در یقال وقعوا فی حمأة وحمأ ای الطین الاسود المنتن الحمأ
حانك فتحی ومیمك سكونیله والحمأ فتحتینله ذكر اولنان سیاه ومنتن بالچق اختلاطیله صو بولانوب متغیر اولمق
معناسنه‌در یقال حمئ الماء حمأ وحمأ من الباب الرابع اذا خالطته الحمأة فكدر وطارلمق معناسنه استعمال اولنور
یقال حمئ علیه اذا غضب وحمأ حانك فتحی ومیمك سكونیله قیودن ذكر اولنان سیاه بالچغی چكوب چقرمغله قیویی
پاك ایلمك معناسنه‌در تقول حمأت البئر ای نزعت حمأتها الاحماء همزه‌نك كسریله قیویه ذكر اولنان سیاه
وبدبوی بالچق القا ایلمك معناسنه‌در یقال احمأت البئر ای القیت الحمأة فیها الحمء حانك فتحی ومیمك سكونیله
وفتحتینله نادرا جائزدر والحما عصا وزننده والحمو ابو یاخود دلو وزننده والحم آخری محذوف اوله‌رق ید ودم
كبی كه جمله‌سی بش لغتدر خاتونك زوجنك پدرینه دینور كه زوجه‌نك قاین اتاسی اولور ابو زوج المرأه معناسنه
علی قول زوج وزوجه‌دن هر برینك اقارب وتبارندن برینه دینور هر كیم اولورسه اولسون اخ وعم وخاللری كبی
وبو اسماء مشهورهٔ مضافهٔ سته‌دندر جمعی احماء كلور اشخاص وزننده مترجم دیركه مفرداتده راغب احماء المرأة
كل من كان من قبل زوجها وذلك لكونهم حماة لها عبارتیله ثبت ایلمكله اكا كوره حمایه ماده سندن مأخوذ
ویالكز زوج طرفندن اولان اقاربه مخصوص اولور كذلك مغربده مطرزی واحماء المرأة ذوو قرابة زوجها
وهو اما من الاول ای الحمایة لانهم الحامون لها والذابون او من الثانی ای من احماء النار لحرارة شفقتهم عنوانیله
رسم ایلمكله علی كلا الوجهین معتل اولوب وجه مذكور اوزره اقارب زوجه مختص اولور ومصباحده معتل
بابنده مرسوم اولوب وابن فارسدن منقول اوله‌رق زوج وزوجه‌دن هر برینك قاین اتاسنه اطلاق اولنور ومؤلف
كذلك باب معتلده دخی ذكر ایلمشدر ظاهرا مهموز ومعتلده لغت اولمسنه مبنیدر نته كه ذكر اولندی الحمئة
نمره وزننده برنوع نبات آدیدر ارض نجده مخصوصدر الحمئ خجل وزننده عیون معناسنه‌در كه باقدیغی نسنه‌یه
نظری اصابت ایدن كمسه‌در یقال رجل حمئ العین ای عیون الحناء حانك كسری ونونك تشدیدیله قنه‌یه
دینور كه نسوان اللرینه واباقلرینه یاقرلر جمعی حنئان كلور حانك ضمی ونونك سكونیله الحنائی یای نسبتله
قنه‌جی‌یه دینور محدثیندن ابراهیم بن علی ویحیی بن محمد وهارون بن مسلم وعبدالله بن محمد القاضی وحسین
ابن محمد كه جزء مشهور صاحبیدر وبرادری علی بن محمد وجابر بن یاسین ومحمد بن عبیدالله الحنائیون
وجه مذكور اوزره حنا بیعنه منسوبلردر الحنأ حانك فتحی ونونك سكونیله یرك نباتی یم یشل تازه وفراوان
وبری برینه صارمشق اولمق معناسنه‌در یقال حنأ المكان حنأ من الباب الثالث اذا اخضر والتف نباته وجماع ایلمك
معناسنه‌در یقال حنأ المرأة اذا جامعها الحانئ صیغهٔ مزبوره‌دن نسب اوزره اسم فاعلدر اخضر لفظنی تأكید
ایچون ایراد اولنور نته كه ابیض ناصع واحمر قانئ ایله تأكید اولنور یقال اخضر حانئ التحنئ والتحنئة تفعیل
وتفعله وزننده قنه یاقمق وقنه ایله بویامق معناسنه‌در یقال حنأ رأسه تحنیئا وتحنئة اذا خضبه بالحناء التحنؤ تفعل
وزننده قنه لنمق وقنه یاقنمق معناسنه‌در یقال حنأه فتحنأ الحنأة حانك كسریله برقویی اسمیدر وبر رجل آدیدر
الحناءتان تثنیه بنیه‌سیله بنو تمیم ارضنده ایكی قوملق آدیدر وادی الحناء یمنده زبید وتعز نام بلده‌لر بیننده برمعروف
وادیدر كه آنده پك چوق نبات حنأ نابت اولور حاء مد وتنوینله بر رجلك اسمیدر مدینهٔ منوره‌ده بئر حاء اكا مضافدر
وبو ماده آخر كتابده الف لینه بابنده اعاده اولنور انشاالله تعالی فصل الخاء المعجمة الخبأ حانك فتحی
وبانك سكونیله كیزلمك وستر وپنهان ایلمك معناسنه‌در یقال خبأ الشئ خبأ من الباب الثالث اذا ستره وخبء
كیزلو وصاقلی اولان شیئه دینور كه اسمدر یاخود تسمیه بالمصدردر مخبوء معناسنه وخبء الارض یره اضافتله
سبزه ونباته اطلاق اولنور زمینده مستور اولدیغیچون وخبء السماء یغموره اطلاق اولنور آنده كویا كه مستور ایدی
یقال اخرج خبء السماء خبء الارض ای المطر النبات وخبء شهر مدین قضاسنده برموضع ومدینه‌ده قبا یاننده
بروادی اسمیدر التخبئة تفعله وزننده برنسنه‌یی پك صقلایوب كیزلمك معناسنه‌در یقال خبأه تخبئة اذا ستره
الاختباء افتعال وزننده اول معنایه‌در یقال اختبأه بمعنی خبأه الخبأة خانك ضمیله همزه وزننده شول خاتوندر كه دائما
خانه‌سنه ملازمت ایدوب اصلا طشره چقوب كزمز اوله یقال امرأة خبأة ای لازمة بیتها یعنی مستقرة فیه مخدرة لا تبرز
منه لكن اساسده وبعض امهاتده ابتدا كورنوب صكره ارككدن صقلنوب طشره چقمز اولان خاتونله مفسردر
وبعض امهاتده كاه كندویی كوستوروب وكاه پنهان اولانله مبیندر الخبئ امیر وزننده والخبیئة هاء نقلیه ایله
مستور وپنهان اولان شیئه دینور وعربلر اختبأ له خبیئا دیرلر براسمی یاخود سائر برنسنه‌یی تعمیه والغاز وجهیله
یاخود النده وبریرنده صاقلیوب برای امتحان بركمسه‌دن سؤال ایلسه یقال اختبأ له خبیئا اذا عمی له شیئا ثم سأله عنه

وخبیئه ریاح بن یربوع نام كمسه‌نك قیزی اسمیدر وابو خبیئة الكوفی سؤر الاسد ایله ملقب اولان كمسه‌در الخبئة
تمره وزننده قیز اولادینه اطلاق اولنور بنت معناسنه لزوم بیت ایله ارككدن نهان اولدیغیچون الخباء كتاب وزننده
پك صوی اولان ناقه‌نك موضع مستورنده یعنی كورنمز یرینه باصیلان برنوع تمغا اسمیدر جمعی اخبئه كلور وخباء
ابنیه‌دن بناء معروف اسمیدر كه تركمانلر وصحرانشین اولنلر قوردقلری مختصری خیمه‌دن عبارتدر چركه وآلاچق
واوبه تعبیر اولنور ایكی یا اوچ دیركلی كچه‌دن وعبادن وقیلدن بركوچك چادردر وعند البعض خباء بو معناده
معتلدر مهموز دكلدر المخبأة مكرمه وزننده شول پردكی ومخدره دختردر كه هنوز تزوج ایلمامش اوله یقال جاریة
مخبأة ای لم تتزوج بعد خبئه خانك كسری وبانك سكونیله اسم ابن كنازدر كه امیر المؤمنین عمر الفاروق رضی الله عنه
زماننده ابلهٔ بصره‌یه والی اولوب صكره حضرت عمر عزل ایلدی سببندن استفسار اولندقده كویا مرقومك
وپدرینك اسملرندن تشأمی تعریضله لا حاجة لنا فی ولایته هو یخبأ وابوه یكنز یعنی كندی النه كیرن شیئی صقلار
وپدری دفن ایدر بیوردیلر وخبئه بن راشد وابو خبیئه كه جهینه وزننده در اسمی محمد بن خالددر وشعیب
ابن خبیئه محدثیندندر الخابئ خایب وخاسر معناسنه‌در یقال كید خابئ ای خایب ظاهرا مقلوبدر المخابئة
مفاعله وزننده بیلمجه ومعما ولغز سویلشمك محاجاة معناسنه‌در تقول خابأته ما كذا ای حاجیته الخابئة بیوك
خسروانی كوپه دینور مادهٔ مزبوره‌دن مأخوذدر كرچه وجه مذكور اوزره مهموز اولوب لكن تخفیفا همزه سنی یایه
قلب ایلدیلر یقال له خابیة من خل ای خب الختأ خانك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله بركمسه‌یی برنسنه‌دن
كیرو طوردرمق وآندن فراغت ایتدرمك معناسنه‌در یقال ختأ فلانا عن الامر ختأ من الباب الثالث اذا كفه
الاختتاء افتعال وزننده بركمسه‌یی الداتمق ورنك ودوباره ایلمك معناسنه‌در یقال اختتأ له اذا ختله وبركمسه‌دن
قورقمق یا اوتنمق سببیله آندن كیزلنوب صقلانمق علی قول قورقمق معناسنه‌در یقال اختتأ منه ای استتر خوفا
او حیاء او خاف وقایمق اختطاف معناسنه‌در یقال اختتأ الشئ ای اختطفه وخوفدن ناشی رنك رویی متغیر اولمق
معناسنه‌در یقال اختتأ الرجل اذا تغیر لونه من مخافة سلطان ونحوه المختتئة معتزله وزننده شول تنها وخالی بیابانه
دینور كه آنده اصلا شنلك اثری اولمیوب وآبادانلغه بغایت بعید اولمغله نه برسمته یول بولنوب ونه انسان وحیوان
آوازه‌سی استماع اولنه یقال مفازة مختتئة ای لا یسمع فیها صوت ولا یهتدی الخجأ خانك فتحی وجیمك سكونیله
اورمق معناسنه‌در یقال خجأه خجئا من الباب الثالث اذا ضربه وكیجه میل ایلمك یعنی چوغی كیدوب آزی قالمق
معناسنه‌در یقال خجأ اللیل اذا مال وذلیل ومقهور اولمق معناسنه‌در یقال خجأ الرجل اذا انقمع وجماع ایلمك معناسنه‌در
یقال خجأ المرأة اذا جامعها الخجأة خانك ضمیله همزه وزننده كثیر الجماع اولان كشی‌یه دینور وجماعه مشتهیه
اولان عورته دینور وششمان اولوب ثقیل وكرانجان كشی‌یه دینور واحمق ونادانه دینور الخجأ فتحتینله اوتانمق
معناسنه‌در یقال خجئ الرجل خجأ من الباب الرابع ای استحیی وفحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه‌در یقال خجئ
الرجل اذا تكلم بالفحش الاخجاء همزه‌نك كسریله سائل سؤالده پك ابرام والحاح ایلمك معناسنه‌در یقال اخجأه
السائل اذا الح علیه فی السؤال التخاجؤ تفاعل وزننده بطائت ایلمك معناسنه‌در یقال تخاجأ فی المشی اذا تباطأ
جوهری وهمنه مبنی تخاجئ عنوانیله مهموز اوله‌رق رسم ایلمشدر بو صورتده اصوب اولان تخاجی عنوانیدر كه یای
تحتیه ایله در تناجی كبی زیرا جیم اكر مضموما قرائت اولنورسه رسم خط البته همزه ایله اولوب ومكسورا قرائت
اولنورسه حسب القاعده همزه سز اولمق لازمدر زیرا تفاعل وزننك حقی مضموم العین اولمقدر تقابل وتضارب كبی
مكر كه معتل اللام اوله اول صورتده مكسور اولور تغازی وترامی كبی لكن صحاحده تخاجؤ عنواننده مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك نسخه‌سنده صورت مرقومه‌ده مرسوم تصادف ایلمشدر وتخاجؤ انسانك مقعدی باسور
مثللو عارضه سببیله متورم اولوب مؤخری كه صفره تعبیر اولنور منتار شكلنده كیروسنه دوریلوب چقمق معناسنه‌در
یقال تخاجأ استه اذا تورم وخرج مؤخره الی ما وراه الخذأ خانك فتحی وذال معجمه‌نك سكونیله والخذوء قعود
وزننده والخذأ فتحتینله بركمسیه سرفرو ایلیوب رام ومنقاد اولمق معناسنه‌در یقال خذأ له وخذئ له خذءا
وخذوءا وخذءا من الباب الثالث والرابع اذا انخضع وانقاد له وخذاء فتحتینله ضعف نفس معناسنه‌در كه بی زهره
وبی ثبات قلب اولمغله برعارضه‌دن چابك متأثر اولوب خوف واندیشه ایلمكی موجب حالتدن عبارتدر یقال به خذاء
ای ضعف نفس الاستخذاء استفعال وزننده بو دخی خضوع وانقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال استخذأ له
اذا انخضع وانقاد الاخذاء همزه‌نك كسریله سركش كمسه‌یی رام ومنقاد ایلمك معناسنه‌در یقال اخذأ فلانا
اذا ذلله الخرء خانك فتحی ورانك سكونیله والخرأة كراهه وزننده خانك كسریله ده جائزدر والخروء قعود

وزننده دفع طبعی ایلمك معناسنه در یقال خرئ الرجل خرءا وخراءة وخروءامن الباب الرابع اذا سلح الخرء
خانك ضمیله نجاسته دینور عذره معناسنه جمعی خروء کلور جند وجنود کبی وخرءان کلور حانك ضمیله المخراة
مفعله وزننده والمخراة اسقاط همزه ایله والمخرؤة میمك فتحی ورانك ضمیله اسم مکاندر ممشی واد مخانه به دینور
الخراء خانك کسری والفك مدیله اسمدر دفع طبعی ایلك حالتنه دینور الخسأ خانك فتحی وسینك سکونیله
والخسوء قعود وزننده سوروب قوغمق طرد وتبعید معناسنه در لکن کرك مؤلفك وکرك سائر امهاتك تمثیللرینه
کوره کوپك قسمنی سوروب قوغمغه مخصوصدر یقال خسأ الکلب خسأ وخسوءا من الباب الثالث اذا طرده
وبو معناده لازم اولور سور لمکله یقلوب کتمك معناسنه یقال خسأ الکلب نفسه اذا بعد وباصره خیره وضعیف
وفرسزاولمق معناسنه استعمال اولنور یقال خسأ البصر اذا کل الخسأ فتحینله بودخی سوریلوب قوغولمغله
یقلوب کتمك معناسنه در یقال خسئ الکلب خسأ من الباب الرابع اذا بعد الانخساء انفعال وزننده خسأ معناسنه در
یقال فلان کالکلب اذا قیل له اخسأ الخاسئ شول کلب وخنزیر مقوله سنه دینور که همیشه طرد وتبعید
اولنوب قربه یقلشدرلمیه یعنی هرکیمه یقین اولوب سورتمك قیدنده اولدیغه سوروب قووملر فاعل بمعنی مفعولدر
الخسئ امروزننده قیون یوکنك کترینه اطلاق اولنور که ایشه یرامزاوله صوف ردی معناسنه المخاسئة مفاعله
وزننده والتخاسؤ تفاعل وزننده طاش آتشمق معناسنه در که مادهٔ مزبوره دن مأخوذ در یقال خاسئوا مخاسئة
وتخاسئوا تخاسؤا اذا ترامواینهم بالحجارة الخطاء خانك فتحی وطانك سکونیله والخطاء فتحینله والخطاء
مدایله یکلشلق معناسنه در که صوابك ضدیدر یقال فیه خطأ وخطأ وخطاء ای ضد الصواب وخطأ فتحینله
مصدر اولور یا کلمق معناسنه یقال خطئ الرجل خطأ من الباب الرابع شارح دیرکه بعضلر سهوایله فرقنی
بووجه اوزره بیان ایلدیلرکه سهومدر که دن فقط صورتك زوالیدر که ادنی ایماً وتأمل ایله متنبه اولور وصواب
برامر راست وجهت مستقیمدر که انکاری جائزاولیه جق مرتبه ده ثابت اوله وخطأ برامری قوتدن فعله کتورمك
مرادایدوب اجراسنه شروع اولندقده زمان یاسکان یاخودیاران اشغال واغفالیله طرز ملحوظدن بلاقصد ولاسهو
ولانسیان تخلف وطورمنهی غیرمنوی اوزره جریاندن عبارتدر ومؤلف بصائرده بورسمه تحقیق ایلمشدرکه
خطأ جهت مستقیمدن عدول وانصراف ایلمك معناسنه موضوعدر وبواوج کونه اولورلاولا اراده سی قبیح
اولان نسنه یی اراده وقوتدن فعله کتورمکدرکه خطأ تام دیدکلری بودر اخذوعتاب وعقاب اکامترتب اولور
ویقال فیه خطئ خطأ بفتحتین وخطأ بکسرالخاء من الباب الرابع ثانی فعلی مستحسن اولان برنسنه یی اراده
ایدوب لکن بلاقصد خلاف مایریدوقوعیاب اوله که بونده اراده جهتندن مصیب وفعل جهتندن مخطئ اولور
ویقال اخطأ فهو مخطئ وهذا هوالمراد بقوله علیه السلام رفع عن امتی الخطأ والنسیان ومجتهدك خطاسی
بوقبیلدندر ثالث فعلی حسن اولیان نسنه‌نك فعلنی مرادایدوب لکن اتفاقی خلافی ظهورایلیه که بونده مخطئ
فی الاراده ومصیب فی الفعل اولور وبوقصدواراده سی جهتیله مذموم اولوب فعلی جهتیله ده ممدوح ومحمود
اولمزانتهی ویقال خطئ فی دینه خطأ بفتحتین اذاسلك سبیل خطأ عامدا اوغیره یعنی امردین ومذهبده راست
وصواب اولیان طریقه عمدا اوسهواسلوك ایلمك معناسنه در بعضلر ثلاثینك مفهومنده عمدوقصد ومزیددده
بی قصد اولمق اعتبار ایتدیلرکما سیذکر الاخطاء همزه نك کسریله والخاطئة عافیه وزننده بونلرده یاکلمق
معناسنه در یقال اخطأ الرجل اخطاءا وخاطئة بمعنی خطئ وبونده خاطئه کلمه سی که عافیه وزننده مصدردر
ثلاثیدن نادر ومزیددن اندردر بوماده ده بووجه اوزره وارداولمشدرنته که بوکونه امثالی بعض ماده لرده مرسومدر
واخطاء ماده سنك فعل ماضیسی اولان اخطأت کلمه سنك همزه سنی بایه ابدالله کرچه اخطیت عنوانیله ده
مشهود اولمشدر لکن بالغیه درکه لغت ردیه در یاخود لثغه درکه بلاقاعده برحرفی حرف آخره ایدالدن عبارتدر
واخطاء عامدااوسهایی امردینده راست وصواب اولیان طریقه سلوك ایلمك معناسنه در یقال اخطأ الرجل
اذاسلك سبیل خطاء عامدااوغیره نته که خطأدخی بومعنایه کلور بونك اسم فاعلنده مخطئ وثلاثینك اسم فاعلنده
خاطئ دینور وعندالبعض مخطئ بلاقصد سالك اولانه وخاطئ متعمدا سالك اولانه اطلاق اولنور واخطاء
برکسه یی یاکلمق معناسنه در یقال اخطأه ای اوقعه فی الخطأ التخطؤ تفعل وزننده خطاء ایلمك معناسنه در
لکن بونك مفهومنده تکلف معتبردر یقال تخطأ الرجل بمعنی اخطأ وبرکسه یی خطایه ایقاع ایلمك معناسنه در
یقال تخطأه ای اخطأه الخطیئة فعیله وزننده ذنب وکناهه دینور علی قول عمدوقصد ایله ایشلنن کناهه دینور
نته که خطأ بغیرعمد اولانته دینور وخطیئه نك جمعی خطایا کلور وخطائی کلور فعائل وزننده وخطیئه

هرنسنه دن

هرنسنه دن مقدارقلیله دینور تبذیسیرمعناسنه یقال علی النخلة خطیئة من الرطب ای نبذیسیرمنه الخطأ خانك
کسریله بودخی اسمدرکناه وذنب معناسنه دریاخود عمدایله اولان کناهه دینورلرقال فیه خطیئة وخطأ ای ذنب اوماتعمد
منه وخطأ وخطئه خانك کسریله مصدراولورلر صوپ ایلمك وکناه ایشلمك معناسنه یقال خطئ الرجل خطأ
وخطئة ای اذنب الخاطئ اسم فاعلدرمطلقا وعلی قول متعمدا خطاکاراولانه دینور جمعی خواطئ کلور ومنه
المثل مع الخواطئ سهم صائب یعنی نشاندن خطاایدن سهامله البته اصابت ایدنی دخی بولنور مثل مزبورا کثری
خطاکاراولوب احیانامصیب اولان کسنه حقنده ضرب اولنور التخطئة تفعله وزننده والتخطئ تفعیل وزننده
برکسه یی خطاایتدك دیوخطایه نسبت ایلمك معناسنه در یقال خطأه تخطئة وتخطیئا اذاقال له اخطأت الخطأ
خانك فتحی وطانك سکونیله تیجره قینار ایکن یوزینه کلن کپوکنی طشره آتمق معناسنه در یقال خطأت القدر بزدها
خطأمن الباب الثالث اذارمت به التخاطؤ تفاعل وزننده برکسه یی خطایه ایقاع ایلمك معناسنه در یقال تخاطأه
ای اخطأه المستخطئة استخطاء کلمه سندن اسم فاعل بنیه سیله کبه قالمیان ناقه یه اطلاق اولنور کوپا که فلك
خطاسنی قبول ایلمشدر یقال ناقة مستخطئة ای حایل الخفأ خانك فتحی وفانك سکونیله برنسنه یی کوکندن چکوب
قوپاروب یره چالمق معناسنه در یقال خفأه خفأ من الباب الثالث اذااقتلعه فضرب به الارض وبنایی سوکوب
یره قدراندرمك معناسنه دریقال خفأ بیته ای قوّضه فالقاه علی الارض وقربه یی شق ایدوب حوض اوزره قومق
معناسنه در تاکه یرقربه ده اولان صوبی نشف ایلیه یقال خفأ القربة اذاشقها فجعلها علی الحوض لئلا تنشف
الارض ماءه الخلأ خانك فتحی ولامك سکونیله والخلاء کتاب وزننده والخلوء قعود وزننده دوه چوکمك
علی قول حرونلق ایلمکله یرندن آیرلیوب طاش کبی قالمق معناسنه در یقال خلأت الناقة خلأ وخلاءا وخلوءا
من الباب الثالث اذابرکت اوحرنت فلم تبرح وکذلك الجمل اوخاص بالاناث وخلوء برکسه تنبل اولدیغندن یاخود
مقتضای طبعیتی اوزره حرکتدن محظوظ اولیوب دائما یرینه ملازم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال خلأ
الرجل خلوءا اذالم یبرح مکانه الخالئ والخلوءة خانك فتحیله کیدرکن چوکن یاخود حرون اولان ناقه یه دینور
التخلی تانك ولامك کسریله ترمدوزننده تانك فتحیله ده جائزدر دنیایه دینور علی قول طعام وشرابه دینور یقال هو
منهمك فی التخلی ای الدنیا والطعام والشراب المخالأة مفاعله وزننده برنسنه یی فراغت ایدوب دیکر نسنه یه
شروع وسباشرت ایلمك معناسنه در یقال خالأ القوم اذاترکوا شیئا واخذوا فی غیره الخمأ جبل وزننده برموضع
آدیدر الخنأ خانك فتحی وتونك سکونیله کسمك قطع معناسنه در یقال خنأت الجذع خنأ ای قطعته کما یقال
خنبته من المعتل خاء همزه نك کسر اوزره بناسیله اسم فعل امردر تیر وچاپك اول وعجله وشتاب قیل دیمکدر
یقال جاء بك یارجل علینا ای اعجل فصل الدال الدأداة زلزله وزننده والدئداء دالك کسریله پك
شدیدله یلمك علی قول سرعتله سکرتمك معناسنه در یقال دأدأ البعیر وغیره دأدأة ودئداءا اذا عدا اشد العدو
اواسرع واحضر وبرکسه نك ایزینه اویوب آردنجه کتمك معناسنه در یقال دأدأ فی اثره اذاتبعه مقتفیاله وبرنسنه یی
تحریك ایلمك معناسنه در یقال دأدأ الشیء اذاحرکه ومتحرکی ساکن قلمق معناسنه در یقال دأدأه ای سکنه
بوجهنله اضداددن اولور لکن مؤلف ضدیتندن سکوت ایلمشدر ودأدأه برنسنه یی اورتوب بورتمك معناسنه در
یقال دأدأه ای غطاه ودأدأه طاشك صوبحراسنه یوارلنوب دوشدکده ظهور ایدن صوتندن حکایه در که کوتردی
تعبیر اولنور یقال سمعت للحجر دأدأة ای صوتا وغلبه لکدن ناشی صقشمق معناسنه در یقال دأدأ القوم
اذاتزاحموا وخاتون ولدنی اویوتمق ایچون یاتدیغی یشکی تحریك ایلدکده صدورایدن صوتندن حکایه در التدأدؤ
تزلزل وزننده دأدأه کلمه سنك مطاوعیدر متحرك اولمق وساکن اولمق معنالرینه در یقال دأدأ الشیء فتدأدأ ویوارلنمق
معناسنه در یقال تدأدأ الحجر اذاتدحرج ودوه آوازنی ایچرسنه چکوب درونده ترجیع وتردید ایله کیرکیراوتوب
کومور دنمك معناسنه در یقال تدأدأت الابل اذارجعت الحنین الی اجوافها وکیحکمك ابطأ معناسنه در یقال
تدأدأ الخبر اذاابطأ ویوك برطرفه میل ایدوب آغمق معناسنه در یقال تدأدأ حمله اذامال وایکی طرفه تمایل ابدرك
بورتمك معناسنه در یقال تدأدأ فی مشیه اذاتمایل وغلبه لکدن صقشمق معناسنه در یقال تدأدأ القوم اذاتزاحموا
وبرنسنه دن میل واعراض ایلمك معناسنه در یقال تدأدأ عنه اذامال الدأداء دالك فتحی والفك مدیله والدئداء دالك
کسریله والدؤدوء دالك ضمیله آیك آخرکونته دینور علی قول یکرمی بشنجی کیجه سی یاخود یکرمی التنجی یاخود
یکرمی یدنجی یاخود یکرمی سکزنجی یاخود یکرمی طقوزنجی کیجه سیدر یاخود آخراوج کیجه سنه دینور جمعی دآدئ
کلور مساجدوزننده آی اول کیجه لرده غروبه دأدأه یعنی سرعت ایلمسی باعث تسمیه در ودأداء الفك مدیله کشاده

وواسع میدانه دینور فضاء معناسنه وککیش تلعه‌یه وککیش وادی‌یه دینور تلعه تانك کسریله یوقاریدن اولان
صوآقندیسنه دینور الدأدأ والدأدأة همزه‌لرك قصری ومدّیله پك قرا کوکیجه‌یه دینور یقال لیلة دأدأ ودأدأة
ویمدّان ای شدیدة الظلمة التدبئ تفعیل وزننده برنسنه‌یی اورتوب صقلامق معناسنه‌در یقال دبأ الشیء وعلیه
تدبیئا اذا غطاه وواراه الدبأ دالك فتحی وبانك سکونیله برنسنه ساکن اولمق معناسنه‌در که حرکت مقابلیدر
یقال دبأ الشیء دبأ من الباب الثالث اذا سکن واورمق معناسنه‌در یقال دبأه بالعصا اذا ضربه بها الدبأة دالك
فتحی وبانك سکونیله قاچمق فرار معناسنه‌در یقال نجی من یده بالدبأة ای الفرار الدثئ ثای مثلثه ایله عربی وزننده
هوانك شدّت حرارتی عقبنده یاغان یغموره دینور وقیون وکچی قسمنك یازموسمنده طوغوردقلری دوله دینور شارح
دیرکه بو ایکی معناده دخی یای نسبتله‌در لکن منسوبی معلوم دکلدر نهایت مؤلف عنقریب دفأی کلمه‌سنی دثأی ایله
تفسیر ایلمکله حرارت معناسنه اولمغله حرارته منسوب اولمش اولورلر الدرء دالك فتحی ورانك سکونیله والدرأة
هایله دفع ایلمك وصاومق معناسنه‌در یقال درأه درءا ودرأة من الباب الثالث اذا دفعه وسیل صویی دفعة ظهور ایلمك
معناسنه‌در یقال درأ السیل اذا اندفع بوراده اندفاع دفعك مطاوعی دکلدر ودرأ برکسه ناکهانی چقه کلمك معناسنه‌در
یقال درأ الرجل اذا طرأ وخرج فجأة وآتش ایشیلیوب پارلدامق معناسنه استعمال اولنور کویا که ضیاسیله ظلمتی دفع
ایدر یقال درأت النار ای اضأت ودوه‌نك ارقه‌سی شیشوب غدّه دیدکلری یومری ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال درأ
البعیر اذا اغدّ ومع الغدّة ورم فی ظهره غدّة مزبوره دوه قسمنك طاعونیدر ودرأ برنسنه‌یی یایوب دوشه‌مك
معناسنه‌در یقال درأ الشیء اذا بسطه ومحلّ نامعلومدن ناکهانی غریب سیل ظهور ایلمك معناسنه‌در که اوکنه کلان
نسنه‌لری دفع ایلمك شانندن اوله بو معناده دالك ضمیله ده جائزدر یقال جاء السیل درءا ودرءا اذا اندرأ من مکان لا یعلم به
ودرء قارغی وعصا مقوله‌سی نسنه‌لرده اولان میل واعوجاج حالتنه دینور ودرء عربدن بر رجل آدیدر وشول نادره یعنی
ساقطه‌یه دینور که ناکاه طاغدن قوپوب اشاغی‌یه سقوط ایلیه قیاپاره‌سی وقار صحیفه‌لری کبی الدروء قعود
وزننده یولده اولان شقوق وکسور وجروفه دینور که دوز اولمیوب جابجا اکری بوکری یارق چقور اولمغله بی محابا
یورویوب کتمکه مانع اولور یقال طریق ذو دروء ای ذو اخافیق بوراده دروء درء کلمه‌سنك جمعیدر که میل واعوجاج
معناسنه‌در ودروء مصدر اولور یلدز برق ولمعان ایلمك معناسنه یقال درء الکوکب دروءا اذا تلألأ وتوقد الاندراء
انفعال وزننده مکان نامعلومدن ناکهان تدافعله سیل صویی کلمك معناسنه‌در یقال اندرأ السیل ای اندفع
من مکان لا یعلم به وبرنسنه اطرافه یایلوب طاغلمق معناسنه‌در یقال اندرأ الحریق ای انتشر التدارؤ تفاعل
وزننده نزاع وخصومت ضمننده کشاکش اولوب بری برینی بر واوته قاقشدرمق معناسنه‌در یقال تدارأ القوم
اذا تدافعوا فی الخصومة الأدراء همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله تدارؤ معناسنه‌در ومنه قوله تعالی ادّارأتم
فیها بونك اصلی تدارأتم ایدی اتحاد مخرجه مبنی تاء داله قلب وادغام اولندقدنصکره اوّلنه همزه جلب اولنمشدر
وادّراء افتعال بابندن دخی اولور که اصلی ادتری ایدی کذلك تاء داله قلب وادغام اولندی بو وزنده اولان ادرآء شکار
ایچون ذکری آتی دریئه اتخاذ ایلمك معناسنه‌در تقول ادّرأت الصید ای اتخذت له دریئة الدریئة خطیئه
وزننده شول حلقه‌در که اوق ومزراق مشق ایدنلر رمی وطعنی آنکله تعلم ایدرلر که آنی بریره نصب واستوار ایدوب
اوقی ایچندن کچورمك ایچون اکارمی ومزراقله آنی اخذ ایدرلر ودریئه صیادلرك صیدلری ترصد وقتنده اغفال
ایچون کندیلره ستر ایدوب سپرلندکلری شیئه دینور التدرّؤ تفعل وزننده فریب واغفال ایچون برنسنه‌دن
تستّر ایلمك معناسنه‌در شکاردن تستّر ایتدکلری کبی یقال تدرّأوا ای استتروا عن الشیء لیختلوه وبرکسیه
بالاپرواز لغله کبر واستیلا ایلمك معناسنه‌در یقال تدرّؤا علیهم اذا تطاولوا ای تکبّروا وتجبّروا الدارئ
ارقه‌سنده یومری چقان ناقه‌یه دینور که دوه قسمنك طاعونیدر یقال ناقة دارئ ای مغدّة شارح دیرکه دارئ ارکك
دوه‌یه وصف اولدیغی کبی ناقه‌یه دخی صفت خاصه منزلنده وجه مذکور اوزره وصف اولور المدرئ محسن
وزننده شول ناقه‌در که طوغورمسی حلول ایلمکله ممه‌سنه سود ایندروب طلوم کبی صارقتمش اوله یقال ناقة مدرئ
ای انزلت اللبن وارخت ضرعها عند النتاج الدرّئ سکین وزننده زیاده سیله تابان ورخشان اولان یلدزه
دینور زهره ومشتری کبی یقال کوکب درّئ ای متوقد متلألئ واشبو درّئ کلمه‌سنده دالك ضمیله ده جائزدر لکن
نوادردندر زیرا کلام عربده ضمّ وتشدید ایله فعیل وزننده درّئ ومریّق کلمه‌لرندن غیری یوقدر مریّق عصفر
اسمیدر ودرّئ کلمه‌سی که دالك ضمی ویای نسبتله درّه یعنی انجویه منسوب دیمکدر درر ماده‌سنده مرسومدر
المدارأة مفاعله وزننده مدافعه معناسنه‌در یقال دارأته ای داریته ودافعته وملاینه معناسنه‌در که رفق

ولطف

ولطف وسهولتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال دارأته ای لاینته بو صورتده اضداددن اولور مؤلف مدارأه‌یی
مداراة ایله تفسیر ایدوب ودارأته داریته ودافعته ولاینته عنوانیله رسم ایلمشلردر دافعته ولاینته کلمه‌لری دارأته لفظنه
عطف تفسیر اولملریله مداراة دخی اول معنالره اولمش اولور قالدیکه امّهات سائره‌ده معتل بابنده دخی مرسومدر حتی
اساسده دریته ختلته وداریته خاتلته وعلیك بالمداراة وهی الملاطفة کانك تخاتله عبارتیله مرقومدر واقعا مثلا
دشمنه مدارا ایلمك که درونده اولان بغض وکینه‌یی ستر ایدوب صورت ظاهرده تواضع وروی دل کوسترمکدن
عبارتدر رنك وفریبی متضمندر وماده مرقومه‌یی مؤلف کبی مهموز عدّ ایدنلر صورت ملایمتله مدافعه ایلمك معناسیله
تفسیر ایدرلر که بو دخی اقربدر قالدیکه مؤلف بوراده داریته ایله تفسیر ایلمشیکن معتل بابنده اشارتدن سکوتی ظاهرا
ذهوله محمولدر التدرأ والتدرأة تالرك ضمی ودالرك سکونی ورالرك فتحیله عزّت وسطوت وقدرت معناسنه‌در که
مدار دفع اعدادر بونلرك تالری زائده‌در یقال رجل ذو تدرأ وتدرأة ای مدافع ذو عزّ ومنعة التدربؤ بای موحده
ایله تدحرج وزننده یوارلنمق معناسنه‌در یقال تدربأ الشیء اذا تدهدی الدفء دالك کسری وفانك سکونیله
وفتحتینله جائزدر پك اسیلك معناسنه‌در که حدّت برد نقیضیدر امّهات سائره‌ده همان خلاف البرد ایله مفسردر که
مطلق اسیلك سخونت معناسنه اولور جمعی ادفاء کلور ودفء دالك کسریله دوه‌دن حاصل اولان منافعه
اطلاق اولنور اولاد واوبار والبانی کبی وانلر ایله منتفع اولمغه دینور یقال دفء الابل کثیر ای نتاجها واوبارها
والانتفاع بها وویرکی‌یه دینور عطیه معناسنه ودفء الحایط دیوارك قویتوسنه دینور یقال اقعد فی دفء الحایط
ای فی کنه اوقات بارده‌ده روزکاردن سپرلنوب اوتوردقلریچون اطلاق اولنمشدر وبدنی قزدیروب کرمناك ایدن
شیئه دینور اصواف واوبار وعبا وکورك وسائرلری کبی یقال ما علیه دفء ای ما ادفأ من الاصواف والاوبار
الدفأ فتحتینله والدفاءة کراهه وزننده اسنمق تسخن معناسنه‌در یقال دفئ الرجل دفأ ودفؤ دفاءة من الباب
الرابع والخامس اذا تسخن مؤلف دفاءه کلمه‌سنی کرچه کالدّفاءة عنوانیله اسم اولمق اوزره رسم ایدوب لکن
صحیح اولان وجه مذکور اوزره باب خامسدن مصدر اولمقدر ودفأ فتحتینله ارقه‌ده اولان بوکریلك حالتنه دینور
یقال فیه دفأ ای حنأ وهو ادفأ وهی دفأی التدفؤ تفعل وزننده برنسنه ایله اسنمق معناسنه‌در یقال تدفّأ
بالثوب اذا تسخن به الأستدفاء استفعال وزننده والادّفاء همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده
تدفؤ معناسنه‌در اصلی ادتفأ در یقال استدفأ وادّفأ بمعنی تدفّأ الدفاء کتاب وزننده بدنی قیزدروب کرمیت
ویرن شیئه دینور لباس وکورك وسائر نسنه کبی الادفاء همزه‌نك کسریله برکسیه بدنی قیزدریجی نسنه
کیدرمك معناسنه‌در یقال ادفأه ای البسه الدفاء وبرکسیه عطیه کثیره ویرمك معناسنه‌در که برودت فقردن تخلیص
ایلمکدر یقال ادفأه ای اعطاه کثیرا وناس برکمك معناسنه‌در که تزاحمله بری برینی تسخین ایدرلر یقال ادفأ القوم
اذا اجتمعوا الدفأن عطشان وزننده دائما اسدیجی ثوب تلبس ایدن کشی‌یه دینور مستدفئ معناسنه مؤنثنده
دفأی دینور سکری وزننده الدفئ امیر وزننده اول معنایه‌در الدفئة فرحه وزننده والدفیئة خطیئه وزننده
والمدفأة میمك وفانك فتحیله اسّی وکرمناك اولان یره دینور که اصطلاح عوامده ساحل تعبیر اولنور فارسیده کرمسیر
دیرلر یقال ارض دفئة ودفیئة ومدفأة ای ذات دفء المدفأة مکرمه وزننده والمدفئة محسنه وزننده والمدفأة
معظمه وزننده یوکلری ویاغلری فراوان اولان دوه‌لره دینور یقال ابل مدفأة ومدفئة ومدفأة ای کثیرة الأوبار
والشحوم الدفئی عربی وزننده دثئی معناسنه‌در که اشتداد حرارت هوا عقبنده یاغان یغموره دینور بو ماده دثأ
ذیلنده بیان اولندی الدفئیه عربیه وزننده یازموسمنك اوکنده یعنی هنوز یازموسمی حلولی هنکامنده جلب
اولنان ذخیره‌یه دینور که یاز ذخیره‌سی اوله جقدر الدکأ دالك فتحی وکافك سکونیله برکسه‌یی صقشدروب
مزاحمه ویره‌رك اوته قاقشدرمق معناسنه‌در یقال دکأهم دکأ من الباب الثالث اذا دافعهم وزاحمهم التداکؤ
تفاعل وزننده بری بریله صقشوب مزاحمه ایدشمك معناسنه‌در یقال تداکؤا ای ازدحموا وتدافعوا الدنئ فعیل
وزننده صویسز والچق وقطعا حرامدن صاقنمز لا ابالی بالدری جبلاغه دینور یقال رجل دنئ ای خسیس
خبیث البطن والفرج ماجن ودنئ خرده جثه‌لو حقیر المنظر کمسیه دینور جمعی ادناء کلور شریف واشراف کبی
ودنأی کلور کرمأ کبی الدانئ دنئ ایله معنای اولده مرادفدر الدنوءة دالك ضمیله والدناءة کراهه وزننده برکسه
دنئ اولمق معناسنه‌در یقال دنأ الرجل دنوءة ودناءة من الباب الثالث اذا کان دنیئا الدنیئة خطیئة وزننده عیب
ونقیصه معناسنه‌در یقال اتی بالدنیئة ای النقیصة الادناء همزه‌نك کسریله الچق ودنئ ایش ارتکاب ایلمك
معناسنه‌در یقال ادنأ الرجل اذا رکب دنیئا ای امرا حقیرا الدنأ فتحتینله برکسه‌نك ارقه‌سی بوکری وقنبور

اولمق معناسنه در یقال دنئ الرجل دنأ من الرابع اذا جبن الادنأ احمر وزننده ارقه سی قنبور اولان کشی یه دینور
مؤنثنده دنأی دینور سکری وزننده التدنؤ تفعل وزننده برکسه یی دنأته حمل وسوق ایلمك معناسنه در یقال تدنأه
ای تدنأ الرجل صاحبه اذا حمله علی الدناءة الدآء مدّ ایله درد ومرض معناسنه در جمعی ادواء کلور شارح دیر که
بوندن غیری مفردی وجمعی ممدودا کلمش یوقدر وداء مصدر اولور کما سیذکر الدوء دالك فتحی وواوك سکونیله
والدآء مدایله خسته ودردناك اولمق معناسنه در یقال داء الرجل یداء دوءا وداءا من الباب الرابع اذا مرض
وقد یقال دئث یا رجل یعنی من الباب الثالث ای مرضت فهوداء شارح دیر که بوراده داء کلمه سی اسم فاعلدر رفعله در
اصلی داوء ایدی ذومرض معناسنه در که نسب اوزره درانتهی الادواء همزه نك کسریله مریض ودردناك اولمق
معناسنه در یقال ادوأ الرجل ادواءا اذا مرض المدئ مطبع وزننده بوندن اسم فاعلدر مریض معناسنه
مؤنثنده مدیئه دینور الاداءه اقامه وزننده بودخی افعالدن مصدردر اولکی اصلی اوزره در مریض ودردناك
اولمق معناسنه در یقال ادأت یا رجل اداءة ای مرضت وبرکسه یی درده اوغرادوب مریض ایلمك معناسنه در یقال
ادأته ای اصبته بداء وادواء واداءه برکسیه تهمت القا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ادأت الرجل اداءة
وادوأته ادواءا ای اتهمته دآء الذئب آجلقدن کنایه در قوردقسمی اکثری آج طوردیغیچون الدئ خیر وزننده
خسته ومریضه دینور یقال رجل دئ ای داء مؤنثنده دئیه دینور هابله داءه مکه مکرّمه قربنده برطاغك آدیدر
وهذیل قبیله سی یوردنده برموضع اسمیدر الادوأ جمع بنیه سیله برموضع آدیدر الدودأه زلزله وزننده غریو وفریاد
وجلبه معناسنه در تقول ماهذه الدودأة ای الجلبة فصل الذال المعجمة الذأذاء والذأذاءة
الفلرك مدّ یله زجر معناسنه در که برکسه یی برنسنه دن منع ایچون آزار ایلمکدن عبارتدر وچالق ومضطرب
وپریشان یورویشه دینور یقال یمشی الذأذاء والذأذاءة ای مضطربا التذأذؤ تزلزل وزننده والذأذأه زلزله
وزننده چالق ومضطرب وپریشان یورمك معناسنه در یقال تذأذأ الرجل وذأذأ اذا مشی مضطربا الذبأه ذالك
فتحی وبانك سکونیله شول تازه قیزه دینور که مهزوله یعنی یدنی آج آرق چلیمسرجه وخوب سمان دلبر وسکروح اوله
یقال جاریة ذبأة ای مهزولة ملیحة خفیفة الروح الذرء ذالك فتحی ورانك سکونیله براغمق خلق معناسنه در یقال
ذرأ الله الخلق ذرءا من الباب الثالث ای خلقه وبرنسنه یی چوغالتمق معناسنه در یقال ذرء الشیء اذا کثره ذریه بوندن
مأخوذدر کما سیذکر وبیرلکدن یاعلتدن ناشی اغزدن دیشلردوکلمك معناسنه در یقال ذرأ فوه ای سقط یعنی مافیه
من الاسنان وبو ذکر المحل واراده الحال قبیلندندر وترلایه تخم اکمك معناسنه در یقال ذرأ الارض اذا بذرها وباشك
صاچی اغارمق معناسنه در کما سیذکر وذرأ شیء قلیل معناسنه در یقال ذرء من خبر ای شیء منه ومصدر بمعنی
مفعول اولور مخلوق معناسنه یقال هم ذرء النار ای خلقوا لها هم وبرده وحائل معناسنه در یقال ما بیننا ذرء ای حائل
الذریه ذالك حرکات ثلاثی وبانك تشدیدیله نسل معناسنه در که انس وجنك نسلنه شامل در نسل الثقلین معناسنه در
ذکر اولنان تکثیر معناسندن مأخوذدر همزه سی متروکه در شارح دیر که وزنی فعوله یا خود فعیله در تشدید عینله علی
قول ذرّ لفظندن مأخوذدر که تفریق معناسنه در وزنی فعلیه در انتهی الذرئ امیر وزننده بمعنی مذروء در اکلمش
اکینه دینور یقال زرع ذرئ ای مبذور الذریة ذالك ضمی ورانك سکونیله صاچ وصقال اغارمق شبب معناسنه در علی
قول باشك اوکنده اولان قیلاره هنوز بیاضلق دوشوب قیرسرمك حالتنه دینور که ابتدا اورادن اغارمغه بدء ایدر
الذرء فتحتینله والذرء منع وزننده معنای مزبوردن مصدر لردر یقال ذرئ شعره ذرءا وذرأ ذرءا من الباب الرابع
والثالث اذا شاب اوابیض شعره فی مقدّم الرأس الاذرأ احمر وزننده صفت مزبوره اوزره اولان کشی یه دینور
مؤنثنده ذرأی دینور سکری وزننده واذرأ شول قوچ قیوندیه دینور که باشنده بیاض اوله علی قول قولقلری آلاجه وسائر
اعضاسی سیاه اوله یقال کبش اذرأ اذا کان فی رأسه بیاض اوارقش الاذنین وسائره اسود الاذراء همزه نك کسریله
برآدمی کوجندروب طارلتمق معناسنه در یقال اذرأه ای اغضبه وبرکسیه قورقوویرمك معناسنه در یقال اذرأه
ای ذعره وبرکسه یی برنسنه یه حریص ومولع ایلمك معناسنه در یقال اذرأه بالشیء ای اولعه به وبرنسنه یه مضطر
وملتجی قلمق معناسنه در یقال اذرأه الی کذا ای الجأه الیه وآقتمق معناسنه در یقال اذرأ الدمع اذا اساله وناقه ممه یه
سوداندرمك معناسنه در که نتاج وقتی قریب اولنجه اولور یقال اذرأت الناقة اذا نزلت اللبن المذرئ محسن وزننده
قریبة النتاج اولمغله ممه سنه سودانزال ایدن ناقه یه دینور الذرآنی ذالك فتحی ورانك سکونیله فرغانی وزننده وفتحینله
جائز در زیاده سیله بیاض اولان طوزه دینور یقال ملح ذرآنی وذرآنی ای شدیدة البیاض بوطوز حاجی بکتاش طوزی
دیدکاریدر وذرأنی کلمه سی ذرءه مادسندن مأخوذدر که بیاض رأس معناسنه در تغییر نسب ایچون الف ونون زیاده

اولنمشدر

اولنمشدر ملح اندرانی تعبیری لحن عوامدن اولمغله تکلمندن مؤلف ولاتقل اندرانی عنوانیله نهی ایلمشدر الذرءة
ذالك کسریله برکله در که آنکله کچی قسمنی صاغمق ایچون چاغرلر یقال ذرء ذرء وهودعاء العنز للحلب شارح دیر که
بنفسه کچی یه ذرءه اطلاق اولنور صاغمق ایچون ذرء ذرء دیه رك چاغرلرپس مؤلفك تعبیری مشوّش درانتهی الذمأ
ذالك فتحی ومیمك سکونیله برکسیه کوجلك ایدوب مشقت ویرمك معناسنه در یقال ذمأ علیه ذمأ من الباب الثالث
اذا شق علیه التذیئ تفعل وزننده اتی زیاده سیله پشیروب مهرّ اقلمق معناسنه در یقال ذیّأ اللحم تذییئا اذا نضجه حتی
تهرّأ التذیوء تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمغله پیرمش ثوب کبی پاره پاره دوکیلور اولمق معناسنه در یقال
تذیّأ الجرح وغیره اذا تقطع وفسد وبرعضو شبشوب قبارمق معناسنه در وعند البعض اتککدن صیریلوب
آیرلمق معناسنه در کرك ذبح وکرك فساد سبیله اولسون یقال تذیّأ وجهه اذا ورم اوهو انفصال اللحم عن العظم
بذبح اوفساد فصل الرأء الرأرأة زلزله وزننده کوزك قاره سنی اویناتمق علی قول برطرفه دوبروب چویرمك
معناسنه در یقال رأرأ الرجل اذا حرّك الحدقة اوقلبها وحدّت ودقتله دیکه دیکه بقمق معناسنه در یقال
رأرأ الرجل اذا حدّد النظر وکوزی چراغ کبی پارلداتمق معناسنه در یقال رأرأت المرأة اذا برقت بعینها وقیونی
وکچی بی ارار دیو چاغرمق معناسنه در یقال رأرأ الراعی اذا دعا الغنم بأرار وبرنسنه پارلداتمق معناسنه در یقال رأرأ
السحاب والسراب اذا لمعا وآهو وکچی قسمی قویرق صالمق معناسنه در یقال رأرأت الظباء ای بصبصت باذنابها
وآیینه یه بقمق معناسنه در یقال رأرأت المرأة اذا نظرت فی المرآة الرأرأة دبدبه وزننده والرأرأ هاسر فدفد
وزننده والرأراء سلسال وزننده همیشه زیر نقابدن تحریك حدقه ایله کوزنی لعان ایدیرن خاتونه دینور الرأزاءة
مدّ ایله والرأزاء هاسر مرّ بن ادّ بن طابخه بن الیاس بن مضرك قرنی اسمیدر آیینه یه چوق نظر ایدر اولمغله آنکله
تسمیه اولنمشدر الربأ رانك فتحی وبانك سکونیله دشمنی یاعسکری کوزتمك ایچون دیدبان یاقراغل اولمق معناسنه در
یقال ربأهم وربأ لهم ربأ من الباب الثالث اذا صار ربیئة لهم ویوکسلمك علوّ وارتفاع معناسنه در یقال ربأ اذا علی
وارتفع ویوقاری قالدرمق معناسنه در یقال ربأ الشیء اذا رفعه وبرنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال ربأ الشیء
اذا اصلحه وکیدرمك معناسنه در یقال ربأ الشیء اذا اذهبه واجناس طعام برکدرمك معناسنه در یقال ربأ فلان اذا
جمع من کلّ طعام وآخر آخر یورمك معناسنه در یقال ربأ الرجل اذا تناقل فی مشیته ویوکسکه چقمق معناسنه در
یقال ربأ علی جبل ای اشرف وبرنسنه یه میالات ایدوب آنی کاهو ادرمك معناسنه استعمال اولنور کویا که
دیدبانك دقت وامعانی کبی دقت ومبالاتله تحصیل وقوف واطلاع ایدر یقال ما ربأت ربأه ای ما علمت به ولم اکترث له
الربیئه فعیله وزننده که هاء اسمیه ایله دردیدبانه دینور وقراغله دخی دینور طلیعه معناسنه الارتباء افتعال وزننده
یوکسکه چقمق معناسنه در یقال ارتبأ الرجل اذا اشرف یعنی طلع علی علوّ المرابأة مفاعله وزننده صقمق حذر
واتقا معناسنه در یقال رابأته ای حذرته واتقیته وبرکسه یی کوزتمك وحالنه دقت وامعان ایلمك معناسنه در یقال
رابأته ای راقبته وحفظ وحراست ایلمك معناسنه در یقال رابأته ای حارسته ویونلرده مشارکت ایچون اولور الربأة
تمره وزننده شول مطهره در که درت قطعه کوندن یاتلاتیلدن مصنوع اوله المربأ والمربأة میملرك فتحیله والمرتبأ
میمك ضمی وتانك فتحیله اسم مکانلردر دیدبان اکلنه جك یوکسك یره دینور که اورادن اطرافه نظر اندازا اولور مرقبه کبی
المرباء محراب وزننده نردبانه دینور مرقات معناسنه التربئة تفعله وزننده کیدرمك معناسنه در یقال ربأه تربئة ای
اذهبه الرثوثای فوقیه ایله قعود وزننده دوکومی محکم چکوب یغلمق معناسنه در یقال رثأ العقدة رثوءا من الباب الثالث
اذا شدّها وبوغمق معناسنه در یقال رثأ فلانا اذا خنقه واقامت ایلمك معناسنه در یقال رثأ الرجل اذا اقام وبرسمته کتمك
معناسنه در یقال رثأ زید اذا انطلق وطعامله جکرك جوعنی تسکین ایلمك معناسنه در یقال ما رثأ کبده الیوم بطعام
ای ما اکل شیئا یسکن جوعه بو معناده خصائصدندر یعنی کبدك غیریده استعمال اولنمز مثال مزبورده کبده لفظی
مفعولیت اوزره منصوبدر الرثأن فتحاتله رتکان وزننده ومراد فیدر که دوه آیدملرینی برینه قریب آتارق
یورغلامق معناسنه در که آت قسمنده نقلمق تعبیر اولنور یقال رثا البعیر رثأنا من الباب الثالث اذا رتك ای قارب
خطوه الارتاء همزه نك کسریله فتور ورخاوتله استرسترکوتلمك معناسنه در یقال ارتأ فلان اذا ضحك فی فتور
الرثأ رانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله اکشی سودا وزره قویلمق ایچون تازه سود صاغمق معناسنه در یقال رثأ اللبن
رثأ من الباب الثالث اذا حلبه علی حامض فخثر ومعتل اولان رثی کلمه سنده لغتدر که میته مرثیه سویلمك یعنی میتك
محاسنی تعداد ایدرك نظم اشعار ایلمك معناسنه در تقول رثأته ای رثیته وبرشیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق
معناسنه در یقال رثأ الشیء بالشیء اذا خلطه واورمق معناسنه در یقال رثأه اذا ضربه وسودی کوره مزاجلق

معناسنه‌در يقال رثأ اللبن اى صيره رثيئة وبركسه ايچون اكل ايلسون ديو كوره‌مز ياپمق معناسنه‌در يقال رثأ القوم
اذا عمل لهم رثيئة وغضب ساكن اولمق معناسنه‌در يقال رثأ غضبه اى سكن ودوه‌يه رثأه ديدكلرى علت عارض
اولمق معناسنه‌در يقال رثأ البعير اذا اصابته رثأة ورثأ قلت فطنت وضعف ذهن وادراك وحمق وبلاهت
معنالرينه‌در الرثيئة خطيئه وزننده كوره ماست محرّفى كوره‌مز تعبير اولنان نسنه‌در كه ميخوش سودا وزره تازه سود
صاغوب يوغرد كبى چلارلر اكا بعض ديارده خوشمرم دخى ديرلر اعراب وتراكمه اتمك قاتيغى ايدرلر شارح ديركه
الرثيئة تفثأ الغضب مثلى بوندندر كه آزه‌جق هديه طارغنلغى دفع ايدوب محبت ايراث ايدر ديه‌جك يرده ضرب اولنور
انتهى ورثيئه قلت شعور وفطنت وحمق وبلادت معنالرينه كلور الرثأة تمره وزننده برعلتدر كه دوه قسمنك اموزلرى
باشنده ظهور ايدر الرثأة رانك ضمى بياض وسياه آلاجه لغه دينور رقطه معناسنه كرك سياه اولوب نقطه‌لر بياض وكرك
برعكس اولسون الارثأ احمر وزننده وصف مزبور اوزره اولان اركك حيوانه دينور يقال كبش ارثأ اى ارقط
مؤنثنده رثأى دينور سكرى وزننده يقال نعجة رثأى اى رقطاء الارتثاء افتعال وزننده تخليط ايلمك معناسنه‌در
يقال ارتثأ فى رأيه اذا خلط بالتشديد امّهات سائره‌ده ارتثأ عليهم امرهم اى اختلط عنوانيله مرسوم اولمغله
اختلاط معناسنه اولور ومقتضاى مادّه دخى بويله اولمقدر وارتثأ كوره‌مز ايچمك معناسنه‌در يقال ارتثأ الرثيئة
اذا شربها وسود قوييلنمق معناسنه‌در يقال ارتثأ اللبن اذا خثر الارثاء همزه‌نك كسريله بودخى سود قوييلنمق
معناسنه‌در يقال ارثأ اللبن اذا خثر الارجاء همزه‌نك كسريله تأخير ايلمك معناسنه‌در يقال ارجأ الامر اى اخّره
ومطلقا كبه حيوانك طوغورمسى كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال ارجأت الناقة اذا دنا نتاجها وصياد شكاردن
خائب ومحروم اولمق معناسنه‌در يقال ارجأ الصائد اذا لم يصب شيئا اشبو ذكر اولنان مواد ثلاثك هر برنده همزه‌نك
تركيله‌ده لغتدر كه معتلّ اولور تقول ارجأت الامر لغة فى ارجيته وقس عليه البواقى وقرّاء كرامدن امام نافع وحمزه
وكسائى وحفص حضراتندن ماعداسى سورهٔ توبه‌ده متخلفين جهاددن كعب بن مالك وهلال بن اميه ومرارة
بن الربيع رضى الله عنهم حقلرنده نازل اولان اشبو وآخرون مرجون لامر الله اما يعذبهم واما يتوب عليهم الاية
كريمه‌سنى همزه ايله مرجؤن عنوانيله ومشار اليهم مرجون عنوانيله قرأت ايلديلر ايكيسنه كوره‌ده معناى شريف
مؤخرون حتى ينزل الله فيهم ما يريد يعنى آنلرك حقلرنده امر الهى ظهورينه توقيفله امرلرى تأخير اولنوب اويلجه
موقوف قالمشدر اكر نفاق اوزره اصرار ايدرلر ايسه مظهر عذاب ونكال اولوب واكر تائب اولورلر ايسه نائل نائلهٔ
الهى اولورلر المرجئة ميمك ضمى وجيمك كسريله ارجاء كلمه‌سندن اسم فاعلدر مؤخره معناسنه‌در فرق ضالّه‌دن
برطائفه‌نك لقبيدر كه عملى رتبه‌ده نيتدن واعتقاددن تأخير ايدرلر وايمان قولدر بلا عمل ديرلر كويا كه قولى تقديم وعملى
تأخير ايلديلر وبو مرجئه كلمه‌سى يائى اولديغى صورتده تأخير معناسندن بشقه رجا ماده‌سندن دخى اخذ اولنور
زيرا بونلرك بر كلامى دخى بودر كه بركسه مؤمن اولدقده معصيت اكا ضرر ايلمز كفر ايله طاعت مفيد اولمديغى كبى
قالديكه مهموز اولمديغى صورتده مثلا رجل مرجى دينور تشديد ايله وهمزه صورتنده رجل مرجئ دينور
مرجع وزننده يوخسه مرج دينمز معط وزننده نته كه جوهرى بوكونه وهم ايلمشدر شارح ديركه اولا جوهرى قول
مزبورى عدم همزه صورتنده ثبت ايلمشدر ثانيا مثال مزبورلر نسبته كوره اولمغله ايكنجيده حقّ تعبير مرجئى
اولمقدر مرجعى وزننده ومؤلف بونى رجو ماده‌سنده دخى ذكر ايلمشدر انتهى ويقال هم المرجئة بالهمزة والمرجية
بالياء مخففة ووهم فى ذلك الجوهرى حيث قال وهم المرجية بالتشديد الردء رانك كسرى ودالك سكونيله عون
يعنى معين وياور معناسنه‌در يقال هو ردء له ينصره اى عون ومادّه معناسنه‌در كه هر شيئك اصل ومايه وطينت
وجوهرندن عبارتدر جسمى مدّ وتكثير ايدن اجزاى اصليه اوله‌جقدر وردء يوكك بردنكنه دينور عدل معناسنه
ايكيسنه ردءين دينور تقول عدّلوا الردئين اى العدلين وآغر نسنه‌يه دينور ثقيل معناسنه شارح والعدل الثقيل
نسخه‌سنى كه واوسزدر تخطئه ايلمشدر لكن مناوى واويله خطادر زيرا محكم وعبابده بلا واو مرسومدر ديمكله پس
صواب اولان يوكك آغر اولان دنكنه دينمك اولور لكن اساسده بونك مخالفيدر الردء رانك فتحى ودالك سكونيله
برنسنه‌يى برنسنه‌يه مدار متانت ايلمك معناسنه‌در كه آنك قوّتيله شئ مزبور وهن وخلل مقوله‌سى عارضه‌دن مأمون
اولور كذلك بركسه‌يى بركسه‌يه پشت وپناه وقوّة الظهر قلمق معناسنه‌در يقال ردأه به ردءا من الباب الثالث اذا
جعله له ردءا وقوّة وعمادا واحكام ايچون بنايه طياق وپايندان ودستك نصب ايلمك معناسنه‌در بو معنا تخصيص
بعد التعميم‌در يقال ردء الحائط اذا دعمه ودوابّ ومواشينك آب وعلفنه وسائر خدمت وتيمارنه كوزل تقيد ورعايت
واهتمام ايلمك معناسنه‌در كه مدار قوّتلريدر يقال ردء الابل اى احسن القيام عليها وطاش آتمق معناسنه‌در يقال

ردأه بحجر اذا رماه به الارداء همزه‌نك كسريله ديوار مقوله‌سى بنايه طياق وپايندان ودستك نصب ايلمك معناسنه‌در
يقال اردأ الحائط اذا دعمه وامداد واعانت ايلمك معناسنه‌در يقال اردأه اى اعانه وزياده قلمق معناسنه‌در يقال اردأه
على مائة اى زاده عليها وپرده‌يى صاليورمك معناسنه‌در يقال اردأ الستر اى ارخاه وتسكين ايلمك معناسنه‌در
يقال اردأه اذا سكنه وبرنسنه‌يى كوتو وفاسد وكمتر ايلمك معناسنه‌در يقال اردأه اى افسده وبرنسنه‌يى حالى اوزره
ابقا وتقرير ايلمك معناسنه‌در يقال اردأه اى اقرّه يعنى على ما كان عليه وبركمتر وردئ وفاسد ايش ايشلمك على قول
اولمقوله برامر فاسده اوغرامق معناسنه‌در يقال اردأ الرجل اذا فعل فعلا رديئا او اصابه الرداءة كراهه وزننده
كوتو وكمتر وفاسد اولمق معناسنه‌در يقال ردؤ الشئ رداءة من الباب الخامس اذا فسد الردئ اميروزننده كوتو
وفاسد وكمتر نسنه‌يه دينور كه ايو مقابليدر جمعى اردءآء كلور همزتينله افعلاء وزننده الرزء رانك ضمى وزاى
معجمه‌نك سكونيله بركسه‌نك مالندن برنسنه‌يه اصابت ايلمك يعنى آنك برمقدار مالنه نائل اولمق وجهيله نقصان
ايرشدرمك معناسنه‌در كه اصل مادّه نقص معناسنه موضوعدر يقال رزأه ماله ورزئه رزءا من الباب الثالث والرابع
اذا اصاب منه شيئا يعنى نقصه وبركسه‌نك خير ومنفعتنه نائل اولمق معناسنه‌در يقال رزأه رزءا اذا اصاب منه خيرا
واكسلتمك نقص معناسنه‌در كه حقيقت معنادر يقال رزء الشئ رزءا من الباب الثالث اذا نقصه وتقول ما رزئته رزءا
من الباب الرابع اى ما نقصته ورزء ماتم ومصيبت معناسنه اسم اولور جمعى ارزاء كلور قفل واقفال كبى المرزئة
ميمك فتحى وزانك كسريله مصدردر بركسه‌نك خير ومنفعتنه اوغرامق معناسنه يقال رزأه رزءا كما ذكر ومرزئة
اذا اصاب منه خيرا ومرزئه اسم اولور مصيبت معناسنه الرزيئة خطيئه وزننده بودخى مصيبت معناسنه‌در جمعى
رزايا كلور برايا وزننده يقال اصابه رزء ومرزئة ورزيئة اى مصيبة الارتزاء افتعال وزننده بودخى بركسه‌نك برمقدار
مالنه نائل اولمغله ياخود سائر وجهله اكا اولقدرجه زيان ايرشدرمك معناسنه‌در يقال ارتزأه ماله بمعنى رزأه واكسلمك
معناسنه‌در يقال ارتزأ الشئ اذا انتقص المرزؤن معظمون وزننده مرزّء كلمه‌سندن جمعدر كرمأء وجوانمردانه
اطلاق اولنور كه ماللرندن خلق همیشه خير كوروب انتفاع ايدر اوله‌لر وشول قومه اطلاق اولنور كه خيار
واعزه‌لرى وفات ايلمكله مصيبت ديده اوله‌لر جوهرى كلمهٔ مزبوره‌يى كندى دست خطى اولان نسخه‌ده مخففا ثبت
ايلمكله وهم ايلمشدر الرشأ رانك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله جماع ايلمك معناسنه‌در يقال رشأ المرأة رشأ من الباب
الثالث اذا جامعها وآهو طوغورمق معناسنه‌در يقال رشأت الظبية اذا ولدت الرشأ فتحتينله شول آهو
ياوريسنه دينور كه هنوز قوّتلنوب اناسيله يوريمكه بشليه جمعى ارشاء كلور ورشأ برنوع شجر اسميدر كه قدّى قامت
انساندن بلند ويپراغى كنه يپراغنه شبيه اولور وبرنوع نبات آديدر كه قرنوه‌يه شبيه اولور وقرنوه هرنوه‌در كه قلمبك
نباتيدر الرطأ رانك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه‌در يقال رطأ المرأة رطأ من الباب الثالث اذا جامعها
وچقرمق وجهيله دفع طبيعى ايلمك معناسنه‌در يقال رطأ بسلحه اذا رمى به الرطأ فتحتينله حمق وبلاهت معناسنه‌در
يقال به رطأ اى حمق الرطئ اميروزننده بون واحمق كمسيه دينور جمعى رطاء كلور كرام وزننده مؤنثنده رطيئه
دينور ورطأء دينور حمراء وزننده الارطاء همزه‌نك كسريله قيز جماعه صلاحيت كرته سنه بالغه اولمق
معناسنه‌در يقال ارطأت الجارية اذا بلغت ان تجامع الاسترطاء احمق اولمق معناسنه‌در يقال استرطأ الرجل
اذا صار رطيئا الرفأ رانك فتحى وفانك سكونيله كمى يى كناره يناشدرمق معناسنه‌در يقال رفأ السفينة رفأ
من الباب الثالث اذا ادناها من الشطّ وجامه‌نك يرتق وسوكوك يرنى برى برينه يمايوب ديكمك يا اورمك وجهيله
قاوشدروب يتشدرمك معناسنه‌در يقال رفأ الثوب اذا لأم خرقه وضمّ بعضه الى بعض ومضطرب يا انديشه ناك
اولان كمسه‌يى تسليت يا رفق وسهولت معامله سيله ساكن ومطمئن ايلمك معناسنه مستعملدر يقال رفأ الرجل
اذا سكنه اى امّنه واخذه بالسكون والطمانينة وبرنسنه‌يى اصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال رفأ بينهم اى اصلح المرفأ
مقعد وزننده اسم مكاندر كنارده كمى قرار ايليه‌جك موضعه دينور كه اسكله تعبير اولنور ميمك ضميله‌ده جائزدر
الرفّا شدّاد وزننده يامه يامیجى واوروجى وپينه‌جى مقوله‌سنه دينور الارفاء همزه‌نك كسريله برجانبه ميل ايلمك
معناسنه‌در يقال ارفأ الرجل اذا جنح وصاح وصقال طرامق معناسنه‌در يقال ارفأ الرجل اذا امتشط وبرنسنه‌يه
يقلشوب چاتمق معناسنه‌در يقال ارفأ اليه اذا دنى وبرنسنه‌يى برنسنه‌يه ياقلشدروب چاتدرمق معناسنه‌در يقال
ارفأ اليه اى ادناه وبركسيه حرمت ورعايتله معامله ايلمك معناسنه‌در كرك بيع وشراده وكرك سائر خصوصده
اولسون يقال ارفأه اى حاباه ومدارا ايلمك معناسنه‌در يقال ارفأه اى داراه وصغنمق معناسنه‌در يقال ارفأ اليه
اى لجأ المرافأة مفاعله وزننده بودخى محاباة ومداراة معنالرينه‌در يقال رافأه اى حاباه وداراه الترافؤ تفاعل

وزننده قوم يكدل ويكجهت اولمق معناسنه در يقال ترافأ القوم اذا توافقوا وتواطئوا يعنى حتى صارت يدهم واحدة
الرفأ رانك كسريله دوزنلك وبار شقلق حالتنه دينور كه برى بريله موافقت وحسن امتزاج والتيام ومعاشرتدن
عبارتدر فى الاصل عربلر تأهل ايدن كسيه بونكله دعا ايدرلر ايدى كما سيذكر يقال بينهما رفاء اى التيام واتفاق
الترفئة تفعله وزننده والترفئ تفعيل وزننده تزويج أيلين كسيه تهنيت معرضنده بالرفاء والبنين ديو دعا ايلمك
معناسنه در يقال رفأه ترفئة وترفيئا اذا قال له بالرفأ والبنين اى بالألتيام وجمع الشمل يعنى بينكزده حسن زندكانى
والفت ونما وبركت اولوب خير جمعيته واولادوانسالله موفق اوله سنز شارح ديركه بو عبارتله دعا سنن جاهليه دن اولمغله
نهى اولنوب بونك بدلى بارك الله لك وبارك الله عليك وجمع بينكما فى خير عبارتيله دعا اولنمق ضمنده امر نبوى صادر
اولمشدر انتهى الرفئ بلغى وزننده شول كسه دركه شدت خوفدن يوركى يرندن فوپمش اوله منتزع القلب
معناسنه وقيون جوبانته دينور ويك اوركك دوه قوشنه دينور وقاچاغان اوركك آهويه دينور ورفئ برعبد اسود
اسميدر رفأ يمنع وزننده فاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك بندهٔ آزاد كرده لرى اسميدر الرفأ رانك فتحى
وقافك سكونيله والرقوء قعود وزننده سيلان ايدن كوز ياشى وقان مقوله سى كسيلوب دكمك معناسنه در يقال
رقأ الدمع رقأ ورقوءا من الباب الثالث اذا جف وسكن وبدنده طمر يوقارى قالقوب ظهوره كلمك معناسنه در يقال
رقأ العرق اذا ارتفع ورقأ برنسنه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال رقأ بينهم رقأ اذا افسد واصلاح ايلمك معناسنه
اولمغله ضدّ اولور يقال رقأ بينهم اذا اصلح ويوقارى چقمق معناسنه در پس يائى اولان رقى كلمه سنده لغت اولور
يقال رقأ فى الدرجة اذا صعد المرقأة ميمك فتحيله وكسريله ده لغتدر درجه وزردبانه دينور لكن ميمك فتحيله
اسم مكان اولوب وكسريله اسم آلتدر الارقاء همزه نك كسريله آقان كوز ياشنى وقانى ساكن قلمق معناسنه در
يقال ارقأ الله تعالى دمعه اى سكنه وبدنده طمرى شبشروب يوقارى قالدرمق معناسنه در يقال ارقأت العرق
اى رفعته الرقوء صبور وزننده شول نسنه در كه قان ساكن اولمق ايچون اوزرينه وضع اولنور كرك دارو وكرك
سائر نسنه اولسون سمور طرنغى وقان طاشى وقنطريون كبى وماسوره ايله برونه چريش اوقلك دخى برون قاتى
مسكندر ومنه قول اكثم بن صيفى لاتسبوا الابل فان فيها رقوء الدم اى تعطى فى الديات فتحقن الدماء اكثم مر قوم
حكماء عربدندر صحبتى مختلفدر طيئ قبيله سنه محرر ايلديكى وصيتنامه ده كلام مزبورى دخى درج وتسطير
ايلشدر يعنى سز لردوه قسمنه چشم حقارتله باقوب سب وآزار ودشنام ايلكز زيرا آنلر قصاصه بدل اولان ديت
ايچون اعطا اولنمغله دم اقتصاصك حفظ وسكونتنه وسيله اولورلر زيرا اصل ديت يوز دوه در جوهرى وهمنه
مبنى كلام مرقومى حديث ظن ايلكله وفى الحديث عنوانيله ثبت ايلشدر شارح ديركه نهايه ده كذلك عنوان مذكور
ايله مرسومدر وفصيح شيرحنده كلام مزبور قيس بن عاصم المنقرى يه مسند اولوب اول آيسه اصحابدن اولمغله
جوهرى غيرواهمدر الرمأ رانك فتحى وميمك سكونيله والرموء قعود وزننده بربردة مكث واقامت ايلمك
معناسنه در يقال رمأ الرجل رمأ ورموءا من الباب الثالث اذا اقام وزياده اولمق معناسنه در يقال رمأ الشئ على
مائة اى زاد عليها وبرخبرى ظنّ وكمان وجهيله فهم وادراك ايلمك معناسنه در كه حقيقتى كاهى يقين كرده
اولمايوب خبر واحد كبى ياخود بعض امارانله على وجه الظنّ ادراك ايليه يقال رمأ الخبر اذا ظنه بلا حقيقة شارح
وحققه نسخه لرينى تخطئه ايلشدر جميع امهاتده ظنه بلا حقيقة عنوانيله مرسومدر الارماء همزه نك كسريله
آرتمق زياده معناسنه در يقال ارمأ الشئ على مائة اذا زاد عليها ويك يقين اولمق معناسنه در يقال ارمأ اليه اذا دنا
المرمّآت معظمات وزننده لغو وبيهوده وباطل اولان اخباره دينور يقال مرمّأت الاخبار اى اباطيلها
الرنأ رانك فتحى ونونك سكونيله باقمق نظر معناسنه در يقال رنأ اليه رنأ من الباب الثالث اذا نظر وآغر آغر
اوبالنه رق يورمك معناسنه در يقال جاء يرنأ فى مشيته اى يثاقل يومعنايا لكسر اصمعيدن منقول اولمغله مصنف
وجاء عنوانيله تراكت وايهام ايلشدر الرنا رانك ضميله معتل يابنده مرسوم ومبين در الرهيأة يايى تحتيه ايله
دحرجه وزننده سستلك وضعف وعجز وتوانى معناسنه در كه سلپوكلك وكوشكلك تعبير اولنور يقال به
رهيأة اى ضعف وتوان ويوك دنكلرينك بريسنى ديكرندن آغر ايلمك معناسنه در يقال رهيأ الحمل اذا جعل احد
العدلين اثقل من الاخر وضعف ومحنتدن ياخود پك پير لكدن ناشى كوز ايچرو باتوب چقورلمق معناسنه در
يقال رهيأت عيناه اذا غارت ورقت جهدا اوكبرا وبرخصوصده رأى وتدبيرى شك وتردد ياخود احتمالاتله
محكم واستوار ايليوب تخليط وافساد ايلمك معناسنه در يقال رهيأ رأيه اذا افسده ولا يحكمه وطواره يوكى كوشك يوكليوب
شريدلرنى پك چكوب ايوجه بند ايلامك معناسنه در شويله كه برطرفه طوغرى آكيلوب دوشمك اوزره اوله يقال رهيأ
الحمل اذا حمله فلايشده ويلود يغمورياغدرمغه مستعد ومتهيء اولمق معناسنه در يقال رهيأت السحابة اذا تهيئت للمطر

الترهيؤ

الترهيؤ تدحرج وزننده برى اوته حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال ترهيأ الشئ اذا اضطرب وتحرك ونهال
تازه كبى خرام ويلان ايده رك يورمك معناسنه در يقال ترهيأ فى مشيته اذا تكفاء وسحاب يغمور ياغدرمغه حاضر
ودركار اولمق معناسنه در يقال ترهيأ السحاب اذا تهيأ للمطر وبركسه برايشه قصد ايلمكين هنوز ايشلمكى مريد
اولديغى حالده اقدام ايليوب حيرت وتردد اوزره اولمجه طورمق معناسنه در يقال ترهيأ فى امره اذا هم به ثم امسك
عنه وهو يريد فعله الترؤئة فعل مهموزى معتله الحاقله تفعله وزننده والترؤئ قياس اوزره تفعيل وزننده
برخصوصده يابرجوابده عجله ايليوب عاقبتنى ملاحظه ايله اعمال فكر واندىشه ايلمك معناسنه در يقال روّى فى الامر
تروئة وترويئا اذا نظر فيه وتعقبه ولم يعجل بجواب الروية جليه وزننده آتدن اسمدر فكر ونظر وتدبر معناسنه در
شارح ديركه قياس اولان همزه ايله رويئه اولمقدر لكن عربلر تشديد ايله استعمال ايلديلر يقال ليس له روية فى الامراى
نظر وتعقب الراء برشجر آديدر مفردى راءه درهايله شجر مرقوم مغيلان نوعندندر غارثور قيوسنده نابت اولمشدر
وراء زبد البحر اسميدر كه دكزكوكى ديدكلرى نسنه دراد ويه جمله سندندر الاراوء همزه نك كسريله بربرده راء
ديدكلرى شجر مزبور چوق اولمق معناسنه در يقال اراوأ المكان اذا كثر به الراء التريئة تكمله وزننده بركسه نك يا
برحيوانك بوغازنى قيصوب بوغمق اوزره اولان ايينى كوشتك معناسنه در يقال ريّأه تريئة اذا فسح عن خناقه وتروئة
لفظنده لغتدر كه برايشك صوكنى صايوب فكر واندىشه ايلمك معناسنه در يقال ريّأ فى الامر بمعنى روّأ المرايأة مفاعله
وزننده صقمق اتقامعناسنه در يقال رايأ مرايأة اى اتقاه راء خاف وزننده رأى كلمه سنده لغتدر كه كوردى معناسنه در
يقال راءه اى رأه شارحك بيانته كوره بو مقلوب اولمغله متصرف اولمز يعنى مصدرى وسائر صيغه لرى واردد كلدر الرئ
رانك كسرى وهمزه ايله ريح وزننده آتدن اسمدر رؤيت وديدار معناسنه در فصل الزاى الزأزأة زلزله وزننده قورقمق
تخويف معناسنه در يقال زأزأه اى خوّفه ودوه قوشى باشنى وقويرغنى يوقارى طوتارق سرعتله يورمك معناسنه در
يقال زأزأ الظليم اذا مشى مسرعا رافعا قطريه رأسه وذنبه وقطر قافك ضميله برنسنه نك اوجنه دينوركه بوراده
ايكى قطردن مراد رأس ايله ذنبيدر وزأزأه برنسنه يى ارغلامق معناسنه در يقال زأزأ الشئ اذا حركه الزأزؤ
تزلزل وزننده صارصملق وارغلامق معناسنه در يقال زأزأ الشئ اذا زعزع وبرنسنه دن قورقمغله سينوب كوچلمك
معناسنه در يقال زأزأ منه اذا تصاغر له فرقا بوراده تصاغر تحقر وتذلل معناسنه اولور وقورقمق معناسنه در يقال
زأزأ الرجل اذا خاف وكزلنوب صقلانمق معناسنه در يقال زأزأ الرجل اذا اختبأ وچريجى يورويشى كبى يانلرنى
يحريكله چالقنه رق يورمك معناسنه در يقال زأزأ الرجل اذا مشى محركا اعطافه كهيئة القصار الزوازئة
علابطه وزننده والزوزئة علبطه وزننده شول بيوك قرنغانه دينوركه ايچنه بربوغاز لنمش دوه صغارا وله يقال قدر
زوازئة وزوزئة اى غطيمة تضم الجزور چوهرى وهمنه مبنى بو مادّه يى معتل يابنده ذكر ايلشدر شارح ديركه جوهرى
بو بابده اصمعى يه تابع اولمغله وهمدن مصوندر الزأة زانك فتحى ويانك سكونيله غضبه معناسنه در كه غضبدن
بناء مرّه در الزكأ زانك فتحى وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال زكأه زكأ من الباب الثالث اذا ضربه وبركسيه
الفه صايوب ويرمك معناسنه در على قول تعجيل نقد ايلمك معناسنه در يقال زكأه الفا اذا نقده اوعجل نقده وبركسيه
التجا واستناد ايلمك معناسنه در يقال زكأ اليه اذا لجأ واستند وجاع ايلمك معناسنه در يقال زكأ جاريته اى جامعها
وناقه يا ورسى طوغورد قده اياقلرى دينه القا ايلمك معناسنه در يقال زكأت الناقة تزكأ ولدها اذا رمته عند رجلها يعنى
عند الطلق الزكأ زانك ضميله صرد وزننده والزكأة همزه وزننده وزكأ النقد غراب وزننده واضافتله شول
كسه در كه ثروت ويساره مالك اولمغله دائما الچه سى حاضر وموجود اولديغندن لدى الاقتضا تأخير ايليوب درساعت
نقد واعطا ايدر اوله يقال رجل زكأ وزكأة وزكاء النقد اى موسر عاجل النقد الازدكاء افتعال وزننده بركسه دن
حق مطلوبى آلمق معناسنه در يقال ازدكأ منه حقه اذا اخذه الزنأ زانك فتحى ونونك سكونيله والزنوء قعود
وزننده صعمق معناسنه در يقال زنأ اليه زنأ وزنوءا من الباب الثالث اذا لجأ وطاغه چقمق معناسنه در يقال زنأ
فى الجبل اذا صعد وكولكه چكيلوب قصالمق معناسنه در يقال زنأ الظل اذا قلص ودنا بعضه من بعض وبرنسنه يه
يك ياقلشوب چاتمق معناسنه در يقال زنأ اليه اذا دنا وشين وشادمان اولمق معناسنه در يقال زنأ الرجل اذا طرب
وسرعت ايلمك معناسنه در يقال زنأ اذا اسرع وبره يا شمق معناسنه در يقال زنأ اذا لزق بالارض وبوغمق
معناسنه در يقال زنأه اذا خنقه ومنانه ده بولى حبس ايلمك معناسنه در يقال زنأ بوله اذا احتقن امهات سائره ده
حقنه عنوانيله مفسردر الازناء همزه نك كسريله صغندرمق معناسنه در يقال ازنأه الى الامراى الجأه ويوقارى
چقارمق معناسنه در يقال ازنأه اى صعده وحبس بول ايلمك معناسنه در يقال ازنأ بوله اى حقنه الزناء سحاب

وزننده کوده سی دیو شور ملی طوپاج بودوره دینورواکثری بولنی حبس ایدن کشی یه دینور ویرموضع آدیدر الزئ امیر
وزننده کوچك صوطلومنه دینور الترئة تفعله وزننده تضییق ایلمك معناسنه در یقال زنأ علیه ترئة اذا ضیق
الزوء زانك فتحی وواوك سکونیله موت سبنیله حادث اولان حادثه یه دینور بالنفس هلاك کبی ومثلا برکسه نك پدری وفات
ایلمکله دوچار اولدیغی فلاکت یومحنت کبی وزوء مصدر اولور برکسه یی حوادث زمان منقلب الحال ایلمك معناسنه
یقال زاء الدهر به زوءا اذا انقلب به ابو عمرو دیدیکه بو کلمه یه یعنی معنای مزبوره کلدیکنه ظفر یاب اولدیغمده بغایت
مسرور اولدیغم زیرا بعض اشعار قدماده واقع اولوب معناسی اکثر لغویین ومفلقین عندنده خفی ومشتبه ابدی فصل
السین السأسأة وزلزله وزننده والسأساء سلسال وزننده اشك قسمتی کتمکدن زجر ومنع ایلمك یاخود صوایچمکه چاغرمق
یاخود یورمکده اشوب سرعت ایلمك ایچون آزار ایلمك معناسنه در که عربلر بو محلده سأدیرلر که صوت آزاردن
حکایه در ترکیده چوش وحوایله تعبیر ابدرلر یقال سأ سأ بالخمار سأة وسأساء اذا زجره لیحتبس اودعاه لیشرب
اویمضی قال الشارح ومنه المثل لاحأ ولاسأ ای لم یأمر ولم ینه النسأسؤ تزلزل وزننده برنسنه قارش قورش شوریده
ومختلف اولمق معناسنه در یقال تسأسأت الامور اذا اختلفت السأ سینك فتحی وبانك سکونیله والسباء کتاب
وزننده والمسأ میمك وبانك فتحیله خمر اشترا ایلمك معناسنه در یقال سبأ الخمر سأ وسباءا ومسأ من الباب الثالث
اذا شراها اساسده همان شرب ایچون اشترایه تخصیص اولنمشدر اکر تجارت ایچون اشترا ایدرایسه بلاهمز سبی الخمر
دینور انتهی وسبأ مطلقا برنسنه یی آتشه یاقمق معناسنه در یقال سبأ الجلد ای احرقه وبرکسه یی دکنکله یاقمجی ایله
دوکمك معناسنه در یقال سبأه ای جلده ودری وقبوق مقوله ستی یوزوب صویمق معناسنه در یقال سبأ الجلد
اذا سلخه ومصاحفه ایلمك معناسنه در که اسلشمك ایچون برکسه ایله ال طوتشمقدن عبارتدر یقال سبأ الرجل اذا صافحه
وآتش دری یه تأثیرا یلمکله تغیرا یلمك معناسنه در که کوبندرمك تعبیر اولنور یقال سبأت النار الجلد اذا الذعته وغیرته
الاسناء افتعال وزننده بودخی خمر اشترا ایلمك معناسنه در یقال استبأ الخمر اذا اشتراها السباء عطار وزننده
شراب صتان کسیه دینور میفروش معناسنه که میخانه جی تعبیر اولنور یقال هو سباء ای بیاع الخمر سبأ جبل
وزننده حی اراده سیله صرفی وبلده اعتباریله منع صرفی جائزدر عنده بلقیس جنابلرینك شهر یدر سلفده بغایت
آبادان وجمیع ارضی باغ وخیابان ایدی وسبأ عبد شمس بن یشجب بن یعرب بن قحطان نام کسنه نك لقبیدر
جلهٔ قبائل یمنی جامع یعنی جمله سی اکا منسوب وآندن منشعب ومتفرع اولمشدر ومنه المثل تفرقوا ایدی سبا
وایادی سبا ای تبددوا بورداده سباکلمه سی سکون اوزره مبنی اوله رق تکلم اولنور سباء لفظندن مخفف دکلدر بلکه
سکونی همزه دن بدلدر مثل مزبور برجمیتك پریشان وتارمار اولمسنده ضرب اولنور ایدی کلمه سی یدلفظندن
جمعدر وایادی جمع الجمع دیدر بد طریق معناسنه در یاخود نعمت معناسنه در بعد الاضافه خمسة عشر کی اسم واحد
حکمنده اولمشدر مرویدر که شهر مزبوردر که مأرب دخی دیرلر شخص مرقوم ساکن اولدیغندن اسمیله مسما اولمشدر
اون نفر اولادی وارایدی که بونلردن ازد کنده مدحج حیرا شعرون انمار بونلر عمده ساکن اولوب عامله غسان
لخم جذام بونلرشامه نقل ایلدیلر وبونلرك هر بری برقبیله پدرلری یدر سیل العرم بونلره ارسال اولنمشدر اجمالا
بیانی بودر که اطراف بوادی وجبالدن خطهٔ مرقومه یه دمبدم سیل عظیم ظهور ایمکله تخریب عمرانات ایتکین
مزبور سبا که ملك مأرب ایدی همت کثیره ایله حدید وجردن مابین الجبلین برسد سدید بنا ایدوب وقت حاجتده
مزروعاتلرین اسقا ایچون بعضها فوق بعض بیچه مخارق ومقدار معلومدن افزون سیل ظهور ایلدکده اطراف
ارضه صرف ایچون بیچه میازیب دخی ترتیب ایلمشیدی اولادندن تمر ومزیقیا که کال کبر ونخوتندن ناشی بودخی
اعاده یاخود آخادناسدن بریسی اکنسا ایلسون ایچون هر روز وشب کیدیکی لباسی مزق ایلمکله مزیقیا ایله ملقب
اولمشیدی جالس مسند حکومت اولدقده برکاهنه دن سد مزبورك انهدامیله مدینهٔ مأرب خراب اوله جغنی
استماع ایلمکله علامتدن سئوال ایلدی کاهنه دخی سدك دبنده جرذان دیدکاری فاره رؤیت اولنورسه سدك
خراب اوله جغی زمان متقرب اولور دیدی برکون مزیقیا اطراف سد مرقومه برجرذان عظیم کوردیکی اللریله
زمینی حفر وتقلیب صخر ایدر مزیقیا متحیر اولوب کاهنه یی تصدیق ایلدی من بعد نقل وحلایه عزم ایدوب قبائل
ازد ایله ارتحال ایلدی کندیدن اصکره اوغلی ثعلبه لابس خلعت امارت اولوب آنك زمانده قبائل سبانك بالجمله
شیرازهٔ جمعیتلری پریشان اولمغله ازد قبیله سی عمانه وخزاعه بطن مرة اوسن وخزرج بثربه آل جفنه شامه آل جذیمه
عراقه نقل وتفرق ایلمرله حالری مضرب مثل مزبور اولمشدر واهل مأرب پیغمبرلری تکذیب ایدوب آفتابه
پرستش ایتملریله ارسال الهیله سیل العرم ظهور ایدوب سد مزبوری هدم ومدینهٔ مزبوری غرقاب فنا ایلمشدر

وسبأ

تارومار معطوف ما سبق
کیبت وجوه قد عتلوا
بترك الواو
حکایه
بحکایة السعة
الفقیر

وسبأ عبد الله نام کسنه نك پدری اسمیدر که غلاة شیعه دن سبأیه طائفه سی اکا منسوبدر السباء کتاب وزننده
والسبیئة خطیئه وزننده سجی یه دینور خمر معناسنه ترکیده سویه دیدکاری بوندن مأخوذ ومحرف ظن اولنور
لکن نهایه ده سویاء سینك ضمیله برکونه نبیددر که حنطه دن اتخاذ اولنور اکثری اهل مصر استعمال ایدرلر دیو
مرسوم اولمغله لغت مخصوصه اولمش اولور الاسباء همزه نك کسریله تواضع وسرفروقلیق معناسنه در یقال
اسبأ فلان لامر الله تعالی اذا اخبت ای خضع ویقال اسبأ علی الشیء اذا خبت یعنی انخضع له قلبه المسبأ
مقعد وزننده یولدینور طریق معناسنه السبیء امیر وزننده صویلوب چقان دری یه دینور سبیء الحیه یلانك
صویلان دریسیدر که یلان قاوی تعبیر اولنور السبأة غرفه وزننده سفر بعید معناسنه در یقال ترید سبأة ای
سفرا بعیدا المسبتأ بای موحده ونون وتای فوقیه ایله مقصورا ومهموزا مستکره وزننده پك سو یو باشلی کسیه
دینور مؤلف من یکون رأسه طویلا کالکوخ عبارتیله تفسیر ایلمشدر کوخ دیدیکی اکراد وتراکمه یه مخصوص
یرخانه در که سازلقدن تپه سی اوزکوج شکلنده ومخروطی اولور بینارنده هوغ تعبیر ایدرلر یقال رجل مسبتأ
وهومن یکون رأسه طویلا کالکوخ السخأ سینك فتحی وخای معجمه نك سکونیله تنجره آلتنده آتش ایشلیه جك
یول ایتمك معناسنه در یقال سخأ النار سخأ من الباب الثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر تنه که سخودخی
یو معنایه در که معتلدر السندأو جردحل وزننده والسندأوه هایله جست وخفیف وچالاك آدمه دینور وجرأت
واقدام صاحبی کشی یه دینور وقصیر القامه کسیه دینور ویصی یاشلوخرده جثه لو جوره کسیه دینور وعظیم الرأس
کسیه دینور ودیشی قورده دینور ذئبه معناسنه جمعی سندأوون کلور بونك وزنی فعلودر فانك کسریله السرء
سینك فتحی ورانك سکونیله والسرأة هایله چکر که یمورطه سنه وبانق یمورطه سنه دینور سینك کسریله ده لغتدر
علی قول اصح اولان مکسور اولمقدر السروء صبور وزننده یمورطلیان چکر که یه وبالغه دینور یقال جرادة سروء
ای یوض جمعی سرء کلور کتب وزننده وسرء کلور رکع وزننده واشبو وزن اخیر نادردر زیرا فعول فعل اوزره جمع
تکسیر ایله جمعلنمز مؤلف سمکه لفظندن اکتفا ایلمشدر السرء سینك فتحی ورانك سکونیله چکر که وبانق یمورطلق
معناسنه در یقال سرأت الجرادة والسمکة سرءا من الباب الثالث اذا باضت وخاتونك اولادی چوق اولق
معناسنه استعمال اولنور یقال سرأت المرأة اذا کثر اولادها النسرئة تفعله وزننده بودخی اول معنالرده در یقال
سرأت المرأة والجرادة بمعنی سرأت الاسراء همزه نك کسریله چکر که نك یمورطلمق وقتی کلوب چاغی معناسنه در
یقال اسرأت الجرادة ای حان ان تبیض المسروءة مسروده وزننده چکر که سی چوق یره دینور یقال ارض
مسروءة ای کثیرة الجراد السطأ سینك فتحی وطانك سکونیله جاع ایلمك معناسنه در یقال سطأ المرأة سطأ
من الباب الثالث اذا جامعها السلأ سینك فتحی ولامك سکونیله کره یاغنی اریدوب صزدرمق معناسنه در یقال
سلأ السمن سلأ من الباب الثالث اذا طبخه وعالجه وصوصم وکنه مقوله سی دانه یی صقوب یاغنی چقرمق
معناسنه در یقال سلأ السمن ای عصره فاستخرج دهنه واورمق معناسنه در یقال سلأ ای ضربه واقچه یی
تأخیر ایلیوب همان عجله صایوب ویرمك معناسنه در یقال سلأ کدادرهما ای عجل نقده وخرما اغاجنك تیکنلرینی
قوپاروب آیرتملغله اصلاح ایلمك معناسنه در یقال سلأ الجذع اذا نزع سلاءه الاسلاء افتعال وزننده بودخی کره
یاغنی اریدوب صزدرمق معناسنه در یقال استلأ السمن بمعنی سلأه السلاء کتاب وزننده معنای مزبوردن اسمدر
صزدیرلمش صافی یاغه دینور جمعی اسلئه کلور افعله وزننده السلاء قراء وزننده خرمانیکننه دینور شوك النخل
معناسنه وبرنوع قوش آدیدر وبرنوع اوق ومزراق تمرننه دینور که خرمانیکنی شکلنده سیوری اولور الاسلنطاء
اسلقاء وزننده برنسنه یه یاقق ایچون یوقاریسنه یاحواله سنه چقمق معناسنه در یقال استلأ الرجل ای ارتفع
الی الشیء ینظر الیه السوء سینك فتحیله والسواء سحاب وزننده والسواءة سحابه وزننده والسوایه عبایه وزننده که
همزه یایه مبدله در والسواءیة علانیه وزننده والمساءة میمك فتحیله والمساءیة بونك اصلی مساوئه اولمغله مقلوبدر
والمسایه والمناساء والمسائیة تشدید ایله برکسیه خوشلمیوب منفعل وعمکین اوله جق ایش ایتمك معناسنه در که
کسلك وکوتولك ایلمك تعبیر اولنور یقال ساءه یسوءه سوءا وسواءا وسواءة وسوایة وسواءیة ومساءة
ومساءیة ومسایة ومساء ومسائیة اذا فعل به مایکره السوء سینك ضمیله اسمدر کوتولك وبدلك دیمکدر
مؤلف بصائرده بیانه کوره سوء ماده سی مطلقا انسانی مغموم ومنفعل وغصه ناك ایدن شئه دینور کرك امور
دنیویه واخرویه دن وکرك احوال نفسیه وبدنیه دن وکرك احوال خارجه دن اولسون فوات مال وفقدان حمیم
وصدیق کبی یعده بر مناسبتله معنای مخصوص صلرده استعمال اولندی وسبنك فتحیله وضمیله فرق اولندی

ازجمله سبنك ضميله آفات وعارضه لرده وفتحيله شرّ وشورده استعمال ايلديرانتهى وسوء سبنك ضميله برص
علتنه اطلاق اولنور وهر آفت وعارضه يه اطلاق اولنور عطف العام على الخاص قبيلندندر وضعف بصر
علتنه دينور وآتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ثم كان عاقبة الذين اساؤا السوء في قرأة اى من ضمّ السين
اى عاقبة الذين اشركوا النار آيت مرقومه ده قرأت مشهوره سوءى عنوانيله در كه بشرى وزننده در
كما سيذكر السوء سبنك فتحيله مصدر درتنه كه ذكر اولندى ويقال هذا رجل سوء ورجل السوء بالفتح والاضافة
فيهما يعنى بو بر بدكار وبدمنش وپيك شرّ بركسه در كه مقتضاى جبلتى اوزره دائما كندىدن شرّ واسأت صدور ايدر
شارح ديركه نعت اوله رق الرجل السوء ديمك جائز دكلدر لكن مصاحده تجويز اولنمشدر مبالغة وصف بالمصدر
اولور يقال الرجل السوء والعمل السوء على النعت انتهى ولاخير في قول السوء قولنده فتح وضمله ده جائزدر فتح
صورتنده لاخير في كلام فيحمل ديمك اولور وضمه صورتنده لاخير في ان تقول سوءا ديمك اولور كه حاصلى لاتقل
سوءا ديمكدر وعليهم دائرة السوء الاية كريمه سى سينك فتحى وضميله ده قرأت اولنمشدر فتحه كوره هزيمت
وشرّ وبلا وضميه كوره ردئ وفساد ايله تفسير اولنمشدر مترجم ديركه كشافده بو وجهله مرسومدر كه آيت
مرقومه جهتنله قرأت اولنديكه مفتوحه ايله مضمومه بينده فرق كره وكره وضعف وضعف كيدر كه
مفتوحى مصدر ومضمومى اسمدر ياخود ايكيسيده في الاصل مصدرلر درنهايت مفتوحه نك ذمى مراد اولان
شيئه اضافتى غالب اولوب ومضمومه شر مجراسنه كه خيرك نقيضيدر جارى اولمشدر فيقال ارادبه السوء وارادبه
الخير بو جهتدن ظنّ السوء عبارتنده ظنّ مذموم اولمغله مفتوح اولان سوء كلمه سنه مضاف اولوب ودائره محموده
اولديغندن انجق تأويل مزبور اوزره مضاف اولق احق واحرادر كذلك امطرت مطر السوء الاية كريمه سى
وجهينله قرأت اولنمشدر عند البعض مضموم ضرر وسوء حال ومفتوح فساد وردئ معنالرينه در الاستياء
افتعال وزننده سوء ومشاءة نك مطاوعيدر بركسه نك بدوناسزا معامله سندن متأثر وعمناك اولق معناسنه در يقال
ساءه فاساء السوئى بشرى وزننده كملك وكوتولك معناسنه در كه حسنى نقيضيدر ومنه يقال فلان يحبط الحسنى
بالسوءى اى بضده وآتشه اطلاق اولنور الاساءة همزه نك كسريله برنسنه يى كوتو وفاسد ايلمك معناسنه در
يقال اساءه اساءة اى افسده وبركسيه كملك وكوتولك ايلمك معناسنه در يقال اساء الشئ يسوء سواءا اذا قبح الاسوء احمر وزننده چركين
وقبيح اولان كشيه دينور مؤنثنده سوءاء دينور حمراء وزننده يقال رجل اسوء اى اقبح وامرأة سوءاء اى قبيحة كرك
قبحى ظاهرى اولسون وكرك باطنى اولسون كه بد سيرت اولور النسوئة تفعله وزننده والنسوئ تفعيل وزننده
بركسه يى بد فعله نسبتله بوايشى كوتو ايتدك ديو تعييب وتزييف ايلمك معناسنه در يقال سوّء عليه صنيعه تسوئة
وتسويئا اى عابه عليه وقال اسأت بنوسوءه سبنك ضميله برجاعتدر سواءه خرافه وزننده اسمئ رجالدندر
المساوى ميمك فتحى وواوك كسريله سوء لفظنك جمعيدر غير قياس اوزره نته كه مقابلى اولان محاسن دخى حسن
كلمه سندن جمعدر وعند البعض ايكيسنك دخى مفردى مسموع دكلدر ياخود مفردى مساءه در كه مسرت
مقابليدر اصلى مسوءه ايدى كه مفعله وزننده در اكابناء جمعنده واورد اولنوب مساوى دينور لكن جمعى مخففا
مستعملدر بعده عيوب ونقايص معناسنه مستعملدر كه محاسن مقابليدر ومنه المثل الخيل تجرى على مساويها يعنى
آت قسمى هرنقدر اوصاف وعيوب صاحبى اولسه لرده كرم ذاتلرى جرى واقدامارينه حامل وسائق اولور مثل
مزبور اصيل وكريم اولان كسه هرنقدر ضعف حالى وارايسه ده ينه برموجب اصالت ونجابت احتمال مؤنت
واجتماى عهد وذمت ايدر ديمكدر يرده ضرب اولنور السئ سبنك فتحى وكسرى وبانك سكونيله شول سوده
دينور كه صاغمازدن اقدم ممنك اوجارينه كلمش اوله النسئ تفعيل وزننده ذكر اولنان سودى صاغمق
معناسنه در يقال سأ الناقة تسئيا اذا حلب شيئها النسوء تفعل وزننده ناقه صاغمقسزين سودنى ادرار ايلمك
معناسنه در يقال تسأت الناقة اذا ارسلت اللبن من غير حلب وبرنسنه مختلف اولمق معناسنه در يقال تسأت

الامور اذا اختلفت وبركسه نك حقق بعد الانكار اقرار ايلمك معناسنه در يقال تسيأ فلان بحق اى اقر بعد انكاره

فصل الشين المعجمة شأشأ شبنلرك فتحى وهمزه لرك سكونيله وشؤشؤ شبنلرك ضميله اشك قسمنى
صويه چاغره جق صوتدن حكايه در وقيون وكچى قسمنى كذلك اشك قسمنى اشوب كمك ياخود سوريه ملتحق
اولمق ايچون سوره جك صوت وآزار دن حكايه در وعند البعض شؤشؤ ضميله قيون وكچى قسمنى يمكه وصو ايچمكه
چاغره جق صوتدن حكايه در الشأشاة زلزله وزننده ذكر اولنديغى اوزره شأشأ ياخود شؤشؤ ديمك معناسنه در
يقال شأشأ الراعى الحمار والغنم شأشأة اذا قال له شأشأ اوشؤشؤ وخرما اغاجى آشى طوتميوب بوش قالمق معناسنه در
يقال شأشأت النخلة اذا لم تقبل اللقاح الشأشاء سلسال وزننده شبص معناسنه در كه فنا وكتر خرمايه دينور
واوزون خرما اغاجلرينه دينور النشأشؤ تزلزل وزننده تارمار اولمق معناسنه در يقال تشأشأ القوم اذا تفرقوا
وير ايش دون وكتر اولمق معناسنه در يقال تشأشأ امرهم اذا اتضع شأ شبنك فتحى وهمزه نك سكونيله مطلقا
طوار قسمنى يورمك ايچون ورسمه صاپمقدن منع ايچون زجر وآزار ايليه جك صوتدن حكايه در الشبأة شبنك
فتحى وياى تحتيه نك سكونيله كليد ايچنده اولان انجه دمور جكه دينور كه كليدپرى تعبير اولنور فراشة القفل معناسنه
الشاسئ سين مهمله نك كسريله پك درشت وخشن وسرد وغليظ اولان شيئه دينور يقال شئ شأسئ اى جاسئ
غليظ الشطء شبنك فتحى وطانك سكونيله خرما اغاجنك واكينك تازه ياروب چقان فليز تينه دينور على قول
خاصة اكينك يپراغنه دينور جمعى شطوء كلور شبنك وطانك ضميله يقال بد اشطؤ وهو فراخ النخل والزرع
اوورقه ومنه قوله تعالى كزرع اخرج شطأه الاية وشطأ وشطوء قعود وزننده مصدر اولور خرما اغاجى ياخود اكين
تازه فليز چقارمق معناسنه در يقال شطأ الزرع او النخل شطأ وشطوء امن الباب الثالث اذا اخرج الشطوء وشطأ
الشجر اغاجك اطرافندن سوروب چقان فليزلره وفدانلره دينور كه اغاجك قوتنه مانع اولور ديو قطع ايدرلر
اغاجك كللرى تعبير اولنور جمعى اشطاء كلور همزه نك فتحيله وشطء النهر جايك قيسنه وكنارنه دينور يقال قعد
في شطء النهر اى في شطه جمعى شطوء كلور وشطأ قيى صره يورمك معناسنه در يقال شطأ الرجل شطأ اذا مشى
على شطء النهر وطوارك صرتنه پالان اورمق معناسنه در يقال شطأ الناقة اذا شد عليها الرحل وجاع ايلمك معناسنه در
يقال شطأ امرأته اذا جامعها وطواره آغريوك يوكلتمكله بصدرمق معناسنه در يقال شطأ البعير بالحمل اذا اثقله
ويوك كوترمك خصوصنده طيانقان وقوى وتوانا اولمق معناسنه در يقال شطأ الرجل بالحمل اذا قوى عليه ويره براقمق
وبيانه آتمق معناسنه در يقال شطأت الابل به اذا طرحته وقهر ايلمك معناسنه در يقال شطأ فلانا اذا قهره الشاطئ
قيى وكار معناسنه در يقال شاطئ النهر وشاطئ البحر اى شطه جمعى شواطئ كلور وشطأن كلور ركان وزننده
الاشطاء همزه نك كسريله شجر ديبلرندن فليز وفدان سوروب چقرمق معناسنه در يقال اشطأ الشجر اذا اخرج
الاشطاء وبركسه نك ولدى يتشوب كندى برابرى آدم اولمق معناسنه در يقال اشطأ الرجل اذا بلغ ولده فصار مثله
النشطئ تكميل وزننده چايك ودره نك صوبى طاشقن اولمغله ايكى طرفندن آفق معناسنه در يقال شطأ الوادى
نشطيئا اذا سال جانباه الشطيأة رهيأه وزننده ومرادفيدر كه رأى وتدبيرده سست وچولپه وسلپوك اولمق
معناسنه در يقال شطيأ في رأيه بمعنى رهيأ المشاطة مفاعله وزننده بركسه ايله قرشوقرشويه قيى صره يورويشمك
معناسنه در كه بر يمى نهرك بركناره ودىكرى او بركناره يورىمكدن عبارتدر تقول شاطأت فلانا اى مشى كل منا
على شاطئ المشقأ شبنك فتحى وقافك سكونيله والشقوء قعود وزننده دونمك وسائر حيوانك آزو ديشى سوروب
چقمق معناسنه در يقال شقأ ناقه شقأ وشقوءا من الباب الثالث اذا طلع وبركسه نك باشنى يارمق على قول باشدك
صاچلرينى طراق ايله طرايوب ايكى طرفه بولوب طاغمق معناسنه در يقال شقأ رأسه اذا شقه اوفرقه يعنى
شعر رأسه بالمشقأ وبركسه نك تپه سنه اورمق ياطوقمق معناسنه در يقال شقأ فلانا اذا اصاب مشقأه المشقأ منبر
وزننده والمشقاء محراب وزننده والمشقأة مكنسه وزننده طراغه دينور مشط معناسنه نته كه مشق دخى دينور
منبر وزننده كه معتل در ومشقأ مكنسه وزننده مدرأه معناسنه در كه ماشطه آلتلرندن برنسنه در آنكله نسوانك
صاچنى اصلاح ايدوب وباشلرنى قاشير لرينجه طرزنده قاشيق ديدكلرى اوله جقدر المشقئ ميمك فتحيله مفرق
وزننده ومرادفيدر كه باشك تپه سنه دينور يقال ضرب مشقأه اى مفرقه الشكأ شبنك فتحى وكافك سكونيله
شقأ معناسنه در كه حيوانك آزوسى ياروب چقمق معناسنه در يقال شكأ ناب البعير شكأ من الباب الثالث بمعنى شقأ
الشكأ فتحتينله طرنق چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال شكئ ظفره شكأ من الباب الرابع اذا تشقق الاشكاء
همزه نك كسريله اغاج دال بداق سورمك معناسنه در يقال اشكأت الشجرة بغصونها اى اخرجتها الشنأ شبنك

حركات ثلاثى ونونك سكونيله والشنأة حمزه وزنده والمشنأ مقعد وزنده والمشنأة مسئله وزنده والمشنوءة مكرمه وزنده والشنآن سلمان وزنده والشنأن فتحاتله بغض وعداوت ايلك معناسنده در يقال شنأه وشنئه شنأ ويثلث وشنأة ومشنأ ومشنأة ومشنوءة وشنأنا وشنأنا من الباب الثالث والرابع اذا ابغضه وبركسه نك حقنى اقرار ايلك على قول حقنى تماما وبروب ابراء ذمت ايلك معناسنده در يقال شنأ بحقه اى اقرّ واعطاه وتبرّأ منه الشنائية علانيه وزنده والشنآن سكران وزنده بالطبع مبغض وكيندار ومبطن كشى يه دينور مؤنثه شنأنه دينور سكرانه وزنده وشنأى دينور عطشى وزنده المشنوء مكروه وزنده بالطبع كنديدن حظا ولنيوب بين الانام بغض وعداوت اولنان كشى يه دينور هر نقدر خوب لقا وخوشمنظر ايسه ده زيرا محبوب القلوب اولمق امر معنويدر كه داد حقدر وكاهجه حسن اخلاق دخى باعث محبت انام اولور وكتب اخلاقدن استنباط اولنان بودر كه بركسه ناسه دائما چشم محبانه نظر ايدرسه كنديسى دخى محبوب القلوب اولور عكسى دخى بويله جه در يقال شنئ الرجل على بناء المجهول فهو مشنوء اى تمبغض ولوكان جيلا المشنأ مقعد وزنده چركين وبد منظر كشى يه دينور هر نقدر ذاتنده محبوب القلوب ايسه ده بونك افراد وجمع وتذكير وتأنيثى مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر وعند البعض مشنأ شول كسه در كه دائما خلقه بغض وعداوت ايدر اوله يقال هو مشنأ اى قبيح وان كان محببا والذى يبغض الناس المشناء محراب وزنده شول كسه در كه خلقا دائما بغض وعداوت ايليه كرچه ابو عبيد بونى بورسمه تفسير ايلشدر لكن تفسيرنده شول كسه در كه بغض وعداوت اولنه جق افعال واطوار كنديدن چوق صادر اوله دينلسه احسن اولور ايدى زيرا مشنأ لفظى كه مفعال وزنده در مبالغهٔ اسم فاعل صيغه سندندر وتفسير مرقوم اكاملايم دكلدر الشنوءة شبنك فتحى وضمى ونونك ضميله متقزز معناسنه در كه لوث ودنسدن اجتناب ايدوب دائما نظافت وتزاهت اوزره اولان پاكيزه مشرب آدمه دينور وتقزز معناسنه در كه وصف مذكور اوزره اولمغه دينور واز دشنوءة كه يمنده برقبيله در دائما مانيانه لرنده شنأن يعنى مباغضه ومعادات اولمغله لفظ مزبوره مضاف اولمشدر پس بوراده شنوءة كلمه سى شنأن معناسنه اسم اولور لكن شارح ديركه شنوءة بوراده وجه مذكور اوزره تقزز ونظافت معناسنه در قبيلهٔ مرقومه خلقنك اصالت ذات وحسن افعال ونظافت احوالنى باعث اضافتدر انتهى بونك نسبتنده شنأى دينور همزه ايله فعوله وزنى فعيله مجرا سنه اجرا ايلديلر وكاه اولور كه ازدشنوءة ديرلر همزه سز واوك تشديديله بونك نسبتنده شنوى ديرلر وسفيان بن ابى زهير الشناءى كه مدّ وهمزه ايله در وبونده شنوى دخى زبانزددر وزهير بن عبدالله الشنوى ايكيسيده صحابه دندر الشنأ فتحتينله بركسه نك حقنى ويرمك معناسنه در يقال شئ له حقه شنأ من الباب الرابع اذا اعطاه اياه وبركسه نك حقنى اقرار ايلك ياخود حقنى تماما ادا ايدوب ابراء ذمت ايلك معناسنه در يقال شئ بحقه اذا اقرّ واعطاه وتبرّأ منه واخراج ايلك معناسنه در يقال شنئ الشئ اذا اخرجه الشوانى سوانح وزنده شول مالهٔ دينور كه اكا بخل وضنت اولنيه كويا كه صاحبى عندنده مبغوض وبى عزّت وحرمت اولمغله غيره جود واعطا اولنداسم فاعل نسبت مخرجنه اخراج اولنمشدر كه ذوشنأن سبكنده در الشنأن فتحاتله ابن مالك لقبيدر كه شاعر مشهوردر التشانؤ تفاعل وزنده برى بريله بغض وكينه ايدشمك معناسنه در يقال تشانأ القوم اذا تباغضوا الشوء شبنك فتحى وواوك سكونيله سبق وتقدم ايلك معناسنه در تقول شأنى فلان يشوءنى ويشيئنى شوءا اى سبقنى وهو قلب شأنى يعنى باب اوّلدن وثانيدن وارد اولور وشأ كلمه سى شأى مقلوبيدر كه دعى وزنده در مصدرى شأو در سبق وتقدم معناسنه در كه معتل بابنده مرسومدر لكن مادهٔ مزبوره واوى اولمغله باب ثانيدن ورودى خلاف قياسدر شارح ديركه امهات سائره ده همان خاف يخاف وزنده مرقومدر انتهى وشوء محزون وغمناك ايلك معناسنه در تقول شأنى فلان اى حزنى وعجب ويرمك معناسنه در تقول شأنى اى اعجبنى وبر پسنديده ياخود نا ديده نسنه طبعه يك خوش كلمكله اندن فرحنالك ومنبسط اولمق معناسنه در تقول شؤت به اى عجبت وفرحت الشبئان شبعان وزنده كه شبنك فتحى وياى مشدده نك كسريله در بعيد النظر كسه يه دينور كرك حسى اولسون كه معلومدر وكرك معنوى اولسون كه عواقب امورك غورنى ملاحظه وتدبر ايدن فكر وامعان صاحبى آدمدر الشئ شبنك فتحى وياتك سكونيله والمشبئة خطيئه وزنده والمشاءة كرامه وزنده والمشائية علانيه وزنده ديلك معناسنه در كه فارسيده خواسن مراد فيدر تقول شئته اشأه شبئا ومشبئة ومشاءة ومشائية من الباب الرابع اى اردته وشئ هر موجوده دينور كه فارسيده چيز وتركيده نسنه تعبير اولنور كرك حسى اولسون اجسام كبى وكرك حكمى اولسون اقوال كبى جمعى اشياء واشياءات واشاوى واشاوى كلور كه واوك فتحى وكسريله ده مخففيدر واشبو اشاوى كلمه سنك اصلى اشايى ايدى يا أت ثلاثه ياى مشدده تخفيف اولندقدنصكره كسره دن

فتحه وبادن الف ابدال اولنوب بعده ياء واوه قلب اولنمشدر جوهرينك اصلى همزه ايله اشائى ايدى قولى غلطدر زيرا ياى اولايى همزه يه قلب ايلك صحيح دكلدر زيرا ياى اولى اصليه درزائد دكلدر ابدالك شرطى ايسه زائد اولمقدر نته كه ابيات لفظنك جعنده ابابيت دينور يايى عدم زياده سنه مبنى اثباتله پس الفدنصكره اولان يايى دخى اصالتنه مبنى همزه يه ابدال جائزدكلدر شارح ديركه جوهرينك ملخص كلامى بودركه اشاءى لفظندن ياى اولى همزه يه ابدال اولندقدنصكره لام كلمه اولان همزه تطرّفى ايچون يايه قلب اولنوب ثلاث يا آت مجتمع اولمغله استثقالا ياى وسطى حذف وياى اخيره الفه قلب واولى واوه ابدال اولنمشدر انتهى وشئ لفظى اشايا اوزره ده جعلنور يايى حالى اوزره ابقا ايله وجعنده اشايا دخى حكايت اولندى افعالا وزنده همزه يى يايه ابدال والف زياده سيله واشاوه لفظى دخى محكيدر لكن غريبدر همزه يى هايه ابدالله زيرا شئ ماده سنده هاء يوقدر وبنية تصغيرى شيئ درشوى دكلدركه واو وتشديد يايله ياخود لغت رديئه در كه يالكز ادريس بن موسى الحوى حكايه ايلمشدر وجوهرينك اشياء كلمه سنك اصل وزنى فعلاء اولوب على غير مفرده جعلنمشدر نته كه شعراء كلمه سى على غير مفرده جمع اولمشدر زيرا فاعل فعلاء اوزره جعلنمز بعده آخرندن همزتين استثقال اولنمغله همزهٔ اولى اوّل كلمه يه نقل اولنوب اشياء اولمشدر پس وزننك افعاء اولمسنى تقديرمنع صرفك صحته دلالت ايدردیو امام خليلدن نقل وسرد ايلديكى حكايه مختله ومشوّشه در حكايهٔ مزبوره ده خليلك مذهبنى اخفش مذهبنه ضرب وتخليط ايدوب قوللرى مياتى تميز اليلمشدر زيرا امام اخفش مذهبى بودر كه اشياء كلمه سنك وزنى افعلاء درهين واهوناء كبى مقبس ومطرد اولان مفرد ينك غيرى اوزره جعلنمشدر شعراء كبى كه على غير واحده جعلنمشدر زيرا وجه مذكور اوزره فاعل فعلاء اوزره جعلنمز وامام خليل رأيى بودر كه اشياء كلمه سنك وزنى فعلاء در جمع مكسر اولان افعال وزنندن نائبه ويدلدر مطرد ومستعمل اولان مفرد ينك كه شئ در جعيدر وامام كسائى رأيى بودر كه اشياء كلمه سنك وزنى افعالدر فرخ وافراخ كبى كثرت استعمال سبيله صرفى ترك اولنوب غير منصرف قلنمشدر زيرا اشياء كلمه سى اشياوات اوزره جعلنمكده فعلاء صيغه سنه مشابه اولمشدر صحرأ وصحراوات كبى بوتقديرجه فعلاء حكميله متاثر اولدى وكسائينك بوتقريرنه كوره ابناء واسماء كلمه لرى دخى غير منصرف اولمق لازم كلمزنته كه جوهرى لرو ميله زعم ايلدى زيرا عربلر ابناء واسماء صيغه لرنى الف وتا ايله جعلندر مديلر الشيئة شبنك كسريله شيعه وزنده معناى مزبوردن اسمدر برنسيئه يى دينك معناسنه دراراده ومشيت كبى يقال كل شئ بشيئة الله تعالى اى بارادته الشبئان شبعان وزنده شوء ماده سنده بيان اولندى الاشاءة همزه نك كسريله مضطرّ وملتجى قلمق معناسنه در يقال اشاء اليه اى الجأه المشيأ معظم وزنده تناسب اعضاسى اولنيوب بنيه وتركيبى مختل ومختلف ياقسقسر وبى اندام اولان كسيه دينور كويا كه هرچر كنلكدن آنده برشئ واردر يقال رجل مشيأ اى المختلف الخلق المختله ياشئ همزه نك فتحيله بركلمه در كه تعجب موقعنده استعمال اولنور تقول ياشئ مالى وهى كلمة يتعجب بها عجب آنك بكانه لزومى ونه مناسبتى واريا خود اندن بكانه حاصل اوله جقدر ديمكدر بوراده ماء كلمه سى تعجب ايچوندر بعده ياشئ تركيبى الحاق اولنمشدر فى الاصل منادى محذوفدر بعد التركيب همان تعجب مفهو منده عرف اولمغله نداء ومنادى مقطوع النظر اولمشدر نته كه ياهيئ مالى دخى بو موقعده مستعملدر معتل بابنده ذكر اولنور انشاء الله تعالى النشيئ تفعيل وزنده بركسه يى برخصوصه حمل وسوق ايلك معناسنه در تقول شيأته على الامر تشيئا اى حملته عليه وچركين ايلك تشويه وتقبيح معناسنه در يقال شيأ الله وجهه اى قبحه النشيوء تفعل وزنده غضب ساكن اولمق معناسنه در يقال تشيأ فلان اذا سكن غضبه فصل الصاد الصأصأة زلزاله وزنده كلب انيكى كوزلرى آچلمزدن مقدم باقمغه چالشوب كوزلرنى قبلدانمق على قول كوزلرنى آچمق اوزره اولمق معناسنه در يقال صأصأ الجرو اذا حرك عينيه قبل التفتيح اوكا ديفتحهما وبركسه دن قورقوب اكا تواضع وسر فرو قلمق معناسنه در يقال صأصأ من فلان اذا خاف وذل له وآواز ويرمك معناسنه در يقال صأصأ به اى صوّت ودشى خرما ناغاجى آشى طوتمامق معناسنه در شأشأه كبى يقال صأصأت النخلة اى شأشأت وقورقمق اولمق معناسنه در يقال صأصأ الرجل اذا جبن التصأصؤ تزلزل وزنده بودخى بركسه دن قورقوب اكا رام وذلول ومنقاد اولمق معناسنه در يقال تصأصأ من فلان اذا خاف وذل له الصئصئ زبرج وزنده والصئصئ قنديل وزنده اصل معناسنه در كه برنسسنه نك مبنا عليهيدر الصيصاء صادك كسريله چكردكى يكشميان فناوكتر خرمايه دينور شيص كبى سبى عدم تلقيحدر مفردى صيصاءه در هايله الصأ صادك فتحى وبانك سكونيله والصبوء قعود وزنده بردبندن چقوب دين آخره نقل ايلك معناسنه در اصل ميل

معناسنه موضوعدر يقال صبأ الرجل وصبوء صبأ وصبوا من الباب الثالث والخامس اذا خرج من دين الى دين آخر ودلالت ايلمك معناسنه دريقال صبأ عليهم العدو اى دلهم وبرنسنه ظهوره چقوب بلورمك معناسنه در يقال صبأ الظلف والناب اذا طلع ويقال صبأ النجم اذا طلع وطعامه الصومق معناسنه در يقال قدم اليه طعامه فاصبأ اى ماوضع اصبعه فيه الاصبأ همزه نك كسريله بودخى برنسنه ظهور وطلوع ايلمك معناسنه در يقال اصبأ النجم اذا طلع وطعامه الصومق معناسنه در يقال قدم اليه طعامه فاصبأ اى ماوضع اصبعه فيه وناكهانى بركسه اوزره چقه كلمك معناسنه دريقال اصبأهم اى هجم عليهم وهو لايشعر بمكانهم الصابئون برطائفه در كه حضرت نوح عليه السلام دينيله متدين اولمق زعم ايدرلر قبله لرى منتصف نهارده شمال يعنى پويراز تعبير اولنان يلك مهبى جهتيدر وقت مرقومده اول طرفه متوجها نماز قيلرلر شارح ديركه صابى بن شيث ابن آدم دينى اوزره اولمق ادعا ايدرلر ياخود خروج عن الدين معناسندن مأخوذ در يقال هو من الصابئين وهو قوم يزعمون انهم على دين نوح عليه السلام الصبأ صادك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله برمهم نسنه يه قصد وشروع ايلمك معناسنه دريقال صبأه وصبأ له صبأ من الباب الثالث اذا صمد له الصدءة صادك ضمى ودالك سكونيله الواندن شول شقرتدر كه قرامتق اوله وشقرت انسانده صافى قزلمق حالتنده دينور كه بياضه مائل اوله كه چيل وقومرال تعبير اولنور اما آت قسمنده بر وجهله قزل اولمقدر كه يلبسى وقويرغى بيله قزل اوله تركيده آل وبر نوعنه چيل تعبير اولنور يقال به صدءة اى شقرة الى السواد الصدء فتحتينله والصداءة كرامه وزننده ذكر اولنان لونله متصف اولمق معناسنه دريقال صدئ الفرس وصدء صدءا وصداءة من الباب الرابع والخامس اذا كان اشقر يضرب الى السواد ودمور وآينه مقوله سى پاسلنمق معناسنه دريقال صدئ الحديد وصدء اذا علاه الطبع والوسخ وبرنسنه يه ديكيلوب پاقمق معناسنه دريقال صدئ الرجل اذا انتصب فنظر وصدء فتحتينله لطيف الجسم وخوش اندام كسنيه دينور يقال رجل صدء اى لطيف الجسم الاصدء احمر وزننده ذكر اولنان صدءه رنكنده اولان اركك حيوانه دينور وشول اوغلاغه دينور كه لونى قرمزى يه مائل سياه اوله يقال جدى اصدء اى اسود مشرب حمرة واصدء پاسلوز نكار نسنه يه دينور مؤنثلرنده صداء دينور حمراء وزننده ومنه يقال كتيبة صداء اى عليها صدء الجديد الصدء صادك فتحى ودالك سكونيله برنسنه نك پاسنى آچمق معناسنه دريقال صدأ المرأة صدءا من الباب الثالث اذا جلأ صدءها ليكتحل به شارح ديركه ليكتحل به قولى منهومنه داخل دكلدر تتميم درظاهرا آينه نك پاسيله توتيا ايدينورلر ايمش التصدئة تفعله وزننده بودخى صدء معناسنه در يقال صدأ المرأة تصدئة بمعنى صدأها الصداء سلسال وزننده وبونده صداء دخى منقولدر كه كان وزننده در برقوبى ياخود برچشمه اسميدر كه عندالعرب آنك صويندن اعذب وخوشكوار صو بوقدر ومنه المثل ماء ولا كصداء يعنى صوچوقدر اما صدأ صوينه مماثل اولماز شارح ديركه بومثلى ابتدا قدور بنت قيس الشيبانى ضرب ايلمشدر مزبوره مقدما لقيط بن زراره نك حبالهٔ ازد واجنده اولوب بعد وفاته برشخص ديكر تزويج ايلمشدى بركون زوج ثانى مزبوره دن بنى يوخسه لقيطمى اجمل ايدى ديو استفسار ايلدكده قدور بوكلامى ضرب ايدوب بعده مثل قالمشدر يعنى سنده كوزلسين اما لقيطه همتا اوله مرسن الصدى امير وزننده پاسلو ولكه لونسنه يه دينور بوملابسه ايله آلوده عيب وعار ولكه نك لؤم وخساست وادبارا ولان كسيه اطلاق اولنور يقال رجل صاغر صدئ اى لزمه العار واللؤم صاغر ذليل وحقير معناسنه در صداء غراب وزننده يمنده برقبيله آديدر زياد بن الحارث الصدائى اول قبيله دندر شارحك بيانته كوره موصى اليه اصحابدندر التصدؤ تفعل وزننده تصدى معناسنه در كه برنسنه يه تعرض ايلمكدن عبارتدر يقال تصدأله اى تصدى الصرء صادك فتحى ورانك سكونيله فرياد ايلمك صرحه معناسنه در يقال صرء الرجل صرءا من الباب الثالث اذا صرخ مؤلف ديركه مفردات صاحبارى اشبو صرء لغتنى كابلرنده اهمال ايلديلر زيرا مستقلا تصريف ومعناسى يوقدر اخفش امام خليلدن روايت ايدر كه عربك غرايب ابدللرندندر كه صرخ كلمه سنك خاء حرفنى همزه يه ابدالله صرأديديلر الصمأ صادك فتحى وميمك سكونيله طلوع وظهور ايلمك معناسنه در يقال صمأ عليهم صمأ من الباب الثالث اذا طلع وبركسه يى برنسنه يه حمل وسوق ايدوب اكا باعث اولمق معناسنه در تقول ما صمأك على اى ما حملك الانصماء انفعال وزننده ذكر اولنان صمأ لفظندن مطاوعدر تقول صمأته فانصمأ اى حملته فقبل الحمل الضاءة والضاء ولد تولد ايلدكده صوك واش تعبير اولنان درى ايچره اولان على قول ولدك باشنده ظهور ايدن مردار و وسخناك صويه دينور وآكا صأة دخى دينور قناة وزننده ياخود بونى ابو عبيدة اللغوى ذكر اولنان صاءه دن تصحيف ايلمكله صحيح دكلدر حتى ابو عبيده يه

ردّ اولنوب قبول ايلديكى مرويدر التصيئ تفعيل وزننده باشى برمقدار جه صوايله اصلا تمق ياخود باشى غسل ايدوب لكن ايو جه پاك ايلمبوب كيرلو جه قومق معناسنه در يقال صيأ رأسه تصيئا اذا بله قليلا اوغسله فلم ينقه واخرما قورو غى آلاجه لمق معناسنه دريقال صيأ النخل اذا ظهرت الوان بسره الصيئة صادك كسريله تصيئ كلمه سنك معناى اولمدن اسمدر باشى برمقدار جه اصلا تمق ياخود خوشجه تطهير ايلمك حالتنه دينور الصيأة صادك فتحيله والصياءة كتابه وزننده ذكر اولنان صاءه معناسنه در كه عقب ولادتده چقان مردار جركابه دينور فصل الضاد المعجمة الضئضئ ضادلرك كسريله جرجر وزننده والضئضئ جرجير وزننده والضؤضؤ هدهد وزننده والضوضوء سرسور وزننده اصل ومعدن ومبنا معناسنه در على قول بركتلو كثير وفراوان نسل وذريته دينور مؤلفك اوكثرة النسل قولى مسامحه يه مبتيدر يقال هو من ضئضئ فلان وضئضئه وضوضؤه وضؤضوءه اى اصله ومعدنه اوهو كثرة النسل وبركته يعنى النسل الكثير الوفير وضؤضؤ هدهد وزننده بيون بوران ديدكلرى قوشه دينور اخيل كبى الضأضاء والضوضاء سلسال وزننده مدوقصر لرى جائزدر جنك وقتال هنكامنده عسكرك غريو وفريادو صيحه لرينه دينور و بونلرك مصدرلرى ضأضأه وضوضأه در يقال ضأضؤا وضوضؤا وماهذه الضأضاء والضوضاء وهى اصوات الناس فى الحرب پورادە بعض نسخه ده ورجل مضوض اى مصوّت عبارتى مرسوم اولوب لكن معتل اولمغله محلنه توقيف اولندى الضبأ صادك فتحى وباى موحده نك سكونيله والضبوء قعود وزننده يره ياپشوب سيمك معناسنه دريقال ضبأ الرجل ضبأ وضبوءا من الباب الثالث اذا لصق بالارض وباء حرفيله متعدى اولور يره ياپشدرمق معناسنه يقال ضبأ به الارض اذا الصقه بها وشكار مقوله سنى فريب واغفال ايچون كيز لنوب صقلانمق معناسنه دريقال ضبأ الصائد اى اختبأ واستتر ليختل وناكهانى چقه كلمك معناسنه دريقال ضبأ على القوم اذا طرأ واشرف عليهم وصغمق معناسنه دريقال ضبأ اليه اذا لجأ واوتانمق معناسنه دريقال ضبأمنه اذا استحيى الضبئ امير وزننده يره ياپشيجى نسنه يه دينور يقال ذئب ضبئ اى لطئ بالارض الاضباء همزه نك كسريله برنسنه يى كتم واخفا ايلمك معناسنه دريقال اضبأ الشئ اذا كتمه وبرنسنه يى اظهار ايلمبوب ساكت وخاموش اولمق معناسنه در مثلا بيلديكى نسنه يى طمبوب سكوت ايلمك كبى يقال اضبأ على الشئ اذا سكت عليه ويقال اضبأ على الداهية اى اصبر يعنى دريادل اولوب بلايه صبر وتحمل ايله كتم وسكوت ايدوب جزع وفزع قيلمدى ضابئ ناصر وزننده بردره اسميدر كه آندن بنو ذبيان قبيله سى ديارنه واريلور وضابئ ابن الحارث البرجمى الشاعر لقبيدر وضابئ كوله دينور رماد معناسنه الاضطباء افتعال وزننده كيز لنمك اختفاء معناسنه در يقال اضطبأ منه اى اختفى ضباء كان وزننده برموضعدر المضابئة والضابئة اسم فاعل بنيه لريله شول غراره يه يعنى خرار تعبير اولنان ظرفه دينور كه بيوك اولوب دروننده اولان يوك پك ثقيل اولمغله حمالى قابلا يوب وبصمغله آلتنده پنهان ايدراوله وانقولى مرحوم تحتى من يحملها عبارتى حاء مهمله ايله تحتى ظن اتمكين غريب ترجمه ايلمشدر مقتضاى وضع ماده يه دقت ايلامشدر الضدء فتحتينله طارلمق معناسنه دريقال ضدئ الرجل ضدءا من الباب الرابع اذا غضب الضرء ضادك فتحى ورانك سكونيله كيرلو اولمق معناسنه در يقال ضرأ الشئ ضرءا من الباب الثالث اذا خفى الانضراء انفعال وزننده حيوان قيرغيئ اولمغله چوق هلاك اولوب قيرلمق معناسنه دريقال انضرأت الابل اذا موتت واغاج قورىمق معناسنه دريقال انضرأت النخل والشجر اذا يبست الضبأ ضادك فتحى ونونك سكونيله والضنوء قعود وزننده خاتونك اولادى كثير اولمق معناسنه در يقال ضنئت المرأة وضنأت ضنأ وضنوءا من الباب الرابع والثالث اذا كثر اولادها ومال يعنى دواب ومواشى قسمنى كذلك فراوان اولمق معناسنه در يقال ضنئ المال وضنأ اذا كثر وبرسمته عزم وذهاب ايلمك معناسنه در يقال ضنأ فى الارض اذا ذهب وپنهان اولمق معناسنه در يقال ضنأ الرجل اذا اختبأ الضنئ ضادك فتحى وكسريله چوق نسل وذريت واولاده دينور بونك مفردى يوقدر نفر كلمه سى كبى اسم جمعدر جمعى ضنوء كلور ضادك ضميله يقال له ضنئ اى كثرة النسل يعنى نسل كثير وضنئ هر شيئك اصل ومعدن ومبناسنه دينور يقال هو من ضنئ صدق اى اصل ومعدن الضانئ والضانئة كثيرة الأولاد اولان خاتونه دينور الاضناء همزه نك كسريله خاتونك اولادى چوق اولمق معناسنه دريقال اضنأت المرأة اذا كثر اولادها وبركسه نك مواشيسى فراوان اولمق معناسنه در يقال اضنأ القوم اذا كثرت مواشيهم الضناءة ضادك ضمى والفك مديله والضنئة جرعه وزننده ضرورت وناچارى معناسنه در يقال قعد فلان مقعد ضناءة وضنئة اى مقعد ضرورة الاضطناء افتعال وزننده اوتانوب منقبض اولمق معناسنه در يقال اضطنأ له ومنه اذا استحيى وانقبض الضوء ضادك فتحى وضميله والضواء والضباء ضادلرك كسريله

آیدینلق نور و روشنایی معناسنه در یقال اشرق ضوء الشمس وضواؤها وضیأها ای نورها شارح دیر که ضیاء لفظنك
یایی واودن منقلبه در و همزه ایله ضیاء دخی جائزدر وقالدیکه مؤلف ضوء ماده سنی نور ایله و نوری ضوء ایله تعریف ایلدی
لکن نور ضیادن اعمدر زیرا ضیاء آیدینلغك انتشاری ملاحظه سیله و نور انتشاری و ثباتی ملاحظه لریله اطلاق
اولنور وعند البعض بالذات اولان آیدینلغه ضوء وبالعرض اولانه نور اطلاق اولنور نته که هو الذی جعل الشمس
ضیاءا والقمر نورا کریمه سنده تنبیه اولنمشدر زیرا نور قمر شمسدن مستفاددر وضوء کذلك ضادك فتحی وضمیله
مصدر اولور آیدین وروشن اولمق معناسنه یقال ضاء الشیء یضوء ضوءا وضوءا اذا استنار وضوء فتح ضاد ایله قدمادن
ایکی شاعر اسمیدر بری ابن سلمة الیشکری و بریسی ابن اللجلاج الشیبانیدر الاضاءة همزه نك کسریله بو دخی
روشن وضیادار اولمق معناسنه در یقال اضاء الشیء اضاءة ای استنار ومتعدی اولور روشن وضیادار ایلمك معناسنه
تقول اضأت البیت ای نورته وعربلر اضأت البول دیرلر خذفت البول معناسنه یعنی بولمی آزجه آزجه چوکدردم
معناسنه زیرا بول پارلیه رق خروج ایدوب آتیلور التضوئة تفعله وزننده روشن وضیادار ایلمك معناسنه در تقول
ضوأت البیت تضوئة بمعنی اضأته وبرنسنه دن دونمك میل وحیدودت معناسنه در یقال ضوأ عن الامر ای حاد عنه
التضوء تفعل وزننده تحت ضیاده اولانی تماشا ایچون آلارغه ده برقرا کو محلده طوروب باقمق معناسنه در یقال
تضوء زید اذا اقام فی ظلمة لیری بضوء النار اهلها الاستضاءة برنسنه ایله ضیالنمك وضیا طلب ایلمك معناسنه در
تقول استضأت به واستشاره معناسنه استعمال اولنور که کویا که اموری ملتبس اولان کسه ظلمت ایچره اولمغله
چراغ رأی مستشاردن استفادهٔ نور رشد وتدبیر ایدر ومنه الحدیث لا تستضیؤا بنار اهل الشرك حدیث مرقوم
اهل اسلامی کفار ایله مشاورهٔ امور ایدوب رأی وتدبیرلرندن استفاضه واستفاده ایلمکدن منع ضمننده صادر اولمشدر
المستضیء بامر الله خلفای عباسیه دن ابو محمد حسن بن یوسف لقبیدر اوتوز اوچنجی خلیفه در ضهاء غراب
وزننده برموضع آدیدر که ساعدة بن جویة الهذلی نام کسه نك اوغلی آنده مدفون اولمغله مرقومه ذو ضهاء
اطلاق ایلدیلر الضهیأ عسجد وزننده سیال نام شجره شبیه برنوع شجر آدیدر وضهیأ وضهیأه ها ایله حیض
کورمز اولان خاتونه دینور وثدی ولبنی اولمیان خاتونه دینور شارح دیر که بو ماده مضاهأه دن مأخوذدر که مشابهت
معناسنه در کویا که اول حالتلرده ارککه مشابه اولمشدر وعند سیبویه بو ممدوده در فعلاء وزننده در و همزه سی
زائده در وعند ابی عمرو مدّ وها ایله ضهیاء در لکن بونده ایکی علامت تأنیث جمع اولمشدر انتهی وضهیأ صوسز بیابانه
دینور که چول تعبیر اولنور وضهیأتان تثنیه بنیه سیله ایکی شعب آدیدر که سراة ارضندن کلورلر الضهیأة دحرجه
وزننده برنسنه یی محکم واستوار ایلیوب سست وکوشك ایلمك معناسنه در یقال ضهیأ امره اذا مرّضه ولم یحکمه
المضاهئة مفاعله وزننده مضاهاة لفظنده لغتدر که برنسنه یه مشابه ومشاکل اولمق معناسنه در یقال ضاهئه
مضاهئة ای ضاهاه ورفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در یقال ضاهأ به اذا رفق به التضیئة تجربه وزننده
خاتونك اولادی چوق اولمق معناسنه در یقال ضیأت المرأة تضیئة اذا کثر ولدها لکن بونده معروف اولان نون
وتخفیفله ضنأ عنواننده اولمقدر نته که ذکر اولندی فصل الطاء المهملة الطأطأة زلزله وزننده باشی اشاغی
اکمك معناسنه در یقال طأطأ رأسه اذا طامنه وخفضه وآتی اشدرتمك یاسکرتمك ایچون اوزنکی ایله یاخود
اویلقلریله تپوب دورته رك تحریك ایلمك معناسنه در یقال طأطأ فرسه اذا نخزه بفخذیه وحرّکه للحضر وآت سکردرکن
آچلمق ایچون دیزکنی کوشدوب دیزکین طوتان النی یلیسنه طوغری صالیویرمك معناسنه در یقال طأطأ یده بالعنان
اذا ارسلها به للاحضار والرکض وبذل وانفاق مالده سرعت ومبالغه ایلمك معناسنه در یقال طأطأ فی ماله اذا اسرع
انفاقه وبالغ التطأطؤ تزلزل وزننده باش اشاغی یه اکیلمك معناسنه در یقال طأطأ رأسه فتطأطأ الطأطاء سلسال
وزننده شول اوبرق وایسك والچق یره دینور که ایچنده اولان شخص پنهان اولوب کورنمیه یقال حجبه الطأطاء فلم اره
وهو المنهبط من الارض یستر من کان وقورمی قصه یردن یاپمه الچق دوه یه دینور الطبأة طانك وبانك سکونیله
سرشت وفطرت وخلیقه معناسنه در کرك کریم وکرك لئیم اولسون یقال به طبأة کریمة اولئیمة ای خلیقة الطثأ
طانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله چوجقلر چلیك چومق اویونی اوینامق معناسنه در یقال طثأ الصبی طثأ من الباب
الثالث اذا لعب بالقلة وانسان جوفنده اولان فضلاتی ازعاج واخراج ایلمك معناسنه در کرك تبرز وکرك قیء واستفراغ ایله
اولسون یقال طثأ الرجل ای القی ما فی جوفه الطرء طانك فتحی ورانك سکونیله والطروء قعود وزننده
برکسه بریردن کلیورمك علی قول ناکهانی چقه کلمك معناسنه در یقال طرأ فلان علی القوم طرءا وطروءا من الباب
الثانی اذا اتاهم من مکان او خرج علیهم منه فجأة وهم الطرّاء کالقرّاء والطرأء کالعلماء بو جهتله غربایه دخی طرّاء

اطلاق اولنور الطراءة سحابه وزننده والطراء سحاب وزننده برنسنه تروتازه اولمق معناسنه در یقال طرء الشیء
طراءة وطراءا من الباب والخامس ضد ذوی الطریء امیر وزننده تروتازه شیئه دینور پژمرده مقابلیدر یقال
شیء طریء ای بین الطراءة الطرأنی فرقانی وزننده کلدیکی یر معلوم اولمیان نسنه یه دینور یقال حمام طرأنی
ای لا یدری من حیث اتی وعند البعض طرأن برطاغ آدیدر که آنده کوکرجین قوشی کثیر اولور نسبتنده حمام
طرأنی دینور وطرأنی یوله دینور طریق معناسنه ومنکر وعظیم اولان امره اطلاق اولنور ومنه یقال هذا کلام
طرءانی ای منکر الطارئة داهیه وبلایه اطلاق اولنور ناکهانی ظهور ایلدیکیچون الاطراء همزه نك کسریله
مدح وستایشده مبالغه وافراط ایلمك معناسنه در یقال اطرأه اذا بالغ فی مدحه الطرءة طانك ضمی ورانك سکونیله
ذکر اولنان طرء وطروء معنالرندن اسمدر برشیئك بغتة براغوردن ظهوری حالتنه دینور ومنه یقال طرءة السیل ای دفعته
الطسأ طانك وسینك فتحیله والطسأ سینك سکونیله تخمه وامتلا اولمق علی قول یاغلو وجرب طعام یمکله بیقوب
تیسکنمك معناسنه در یقال طسئ الرجل وطسأ طسأ وطسأ من الباب الرابع والثالث اذا اتخم او من الدسم واوتانمق
معناسنه در یقال طسأ منه ای استحیی الطسیء امیر وزننده طعامدن امتلا اولمش یاخود بیقوب تیسکنمش کشی یه
دینور الاطساء همزه نك کسریله طعامدن امتلا ایتدرمك معناسنه در یقال اطسأه الشبع ای اتخمه الطاسئة
امتلا اولمش یاخود بیقغن معده یه دینور تقول نفسی طاسئة ای متخمة او من الدسم الطشأة طانك ضمی وشین معجمه نك
سکونیله والطشأة همزه وزننده زکام علتنه دینور واصلا برایشه یرامیان عاجز وثقیل وطوتقون کسیه دینور یقال رجل
طشأ وطشأة ای فدم عیء الاطشاء همزه نك کسریله زکام علتنه اوغرامق معناسنه در یقال اطشأ الرجل اذا اصابه
الزکام الطشأ طانك فتحی وشینك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال طشأ المرأة اذا جامعها الطفوء قعود وزننده
آتش وچراغ مقوله سی سوینمك معناسنه در یقال طفئت النار طفوءا من الباب الرابع اذا ذهب لهبها الانطفاء
انفعال وزننده طفوء معناسنه در یقال انطفأت النار بمعنی طفئت الاطفاء همزه نك کسریله سو بوندرمك
معناسنه در تقول اطفأت النار ای اخمدتها مطفئ الجمر برد العجوز وحسوم تعبیر اولنان ایام معهوده نك بشنجی یاخود
دردنجی کونیدر که شدت برودتی اوجاقده ومنقلده آتش کوزلرنی اطفا ایدر مطفئ الرضف رانك فتحی وضادك
سکونیله آفت وداهیه یه اطلاق اولنور رضف بادیه ده حرارت شمس ایله آتش کبی قیزغین طاشه دینور یقال رماه الله
بمطفئ الرضف ای الداهیه مطفئة الرضف شول چرویش یاغی قطعه سیدر که قیزغین طاش اوزره وضع
اولنسه اریوب حرارتنی ازاله ایدر اوله وشول بیلانه اطلاق اولنور که بغایت زهرناك اولمغله قیزغین طاش اوزره کزوب
یوریسه زهری اول طاشك حرارتنی اطفا ایدر اوله الطفنشأ فأ وشین معجمه ایله سمندل وزننده ضعیف
وناتوان کسیه دینور وضعیف البصر کسیه دینور الطلاء طانك ضمی ولامك تشدیدیله قوریمش قان اوزره
اولان پول پول قبوغه دینور قشرة الدم معناسنه مؤلف بونی معتل بابنده دخی ذکر ایلمشدر الاطلنشاء اقعنساس
وزننده کوچمك معناسنه در یقال اطلنشأ الرجل اذا تحول من منزل الی منزل الطلنفأ فایله سمندل وزننده
چوق سوزلو کثیر الکلام کسیه دینور الاطلنفاء اسلنقاء وزننده یره یاپشمق معناسنه در یقال اطلنفأ الرجل
اذا لزق بالارض ومنه یقال جمل مطلنفئ الشرف ای لاصق السنام یعنی اورکجی سیوری اولمیوب باصق ویاصتم
دوه دیمکدر الطنء طانك کسری ونونك سکونیله بقیهٔ حیات وحشاشهٔ روح معناسنه در یقال ترکته بطنئه
ای بحشاشة نفسه یعنی آنی حیاتدن هنوز رمق قالمشیکن براقوب کلدم وطنء خانه ومنزل ودوشمه وبساط
معنالرینه در ومیل بالهوی یعنی هوس وهوایه میل ایله مقتضای نفس اماره یه تابع اولمغه دینور یقال ما خلاه الطنء
ای المیل بالهوی وارض بیضاء یعنی نباتات جنسندن خالی قیر یره دینور وروضه وچمنزار ومرغزاره دینور وسوء
ظن وریبه وتهمت معناسنه در ومرض وداء معناسنه در وحوضده قلان صو بقیه سنه دینور ویرتجی جانورلر
شکار ایلمك ایچون صیادلرك زبیه طرزنده اتخاذ ایلدکلری چقوره دینور وزبیه زانك ضمیله ارسلان صیدی
ایچون حفر اولنان چقوردر وطنء حرارتی زائل اولمش کوله دینور رماد هامد معناسنه وزنا وفجور معناسنه در
وطاشدن چویرلمش قیون ودوه آغیلنه دینور وهمت معناسنه در بعید الطنء بعید الهمه دیمکدر الطنأ فتحتینله
زیاده سیله صوسزلقدن طلاق بوکوره یاپشمق معناسنه در یقال طنئ البعیر طنأ من الباب الرابع اذا لزق طحاله
بجنبه وشرم وحیادن ناشی درونده اولان مضمری اظهار ایلیوب توقیف واضمار ایلمك معناسنه در یقال طنئ
فلان اذا کان فی صدره شیء یستحیی ان یخرجه الطنأ طانك فتحی ونونك سکونیله اوتانمق معناسنه در یقال
طنأ الرجل طنأ من الباب الثالث اذا استحیی الطنأة فتحاتله طانئ کلمه سنك جمعیدر زناة معناسنه در که زانی

كلمه‌سنك جمعيدر طنء كلمه‌سى زنا معناسنه كلديكى ذكر اولنمشدر الاطناء همزه‌نك كسريله يورده وقوناغه
يوتلمك معناسنه در يقال اطنأ الرجل اذا مال الى المنزل ميل وهمت معنالرندن مأخوذ در كذلك صو ايچمك ايچون
حوض طرفنه ميل ايلسه اطنأ الرجل ديرلر وتعب وفتوردن ناشى نوم واستراحت ايچون بساطه ميل ايلسه اطنأ
الرجل ديرلر واطناء بدنده رمق حيات ابقا ايلمك معناسنه در ومنه يقال حية لاتطنئ اى لايعيش صاحبها
اى لاتبقى الطنء وبقية الروح يعنى اول بر ييلاندر كه سم الساعه ودفعى التأثير اولمغله صوقديغى كمسه‌يى فى الحال
هلاك ايدر بقيهٔ روح معناسنه اولان طنء لفظندن مأخوذدر وبونلر معتلده لغتلردر الطاءة طاعه وزننده مرعاى
بعيده دينور وسياه ومتعفن بالچغه دينور الطئ سيد وزننده يمنده بر قبيله‌نك پدرى اسميدر كه قبيلهٔ مرقومه
آنكله مشتهردر اعظم قبائل عربدر حاتم اول قبيله‌دندر ذكر اولنان طاءه ماده سندن مأخوذدر بعيد المراعى
اولمق حسبيله ياخود طاء يطوء ماده‌سندن مأخوذ در كه كيدوب كلمك تردد معناسنه در يقال طاء الرجل يطوء
طوءا اذا ذهب وجاء ونسبتنده طائى دينور خلاف قياس اوزره زيرا قياس طيئى اولمقدر طيعى وزننده ياى اولاى
ساكنه‌يى غير قياس اوزره حذف ايدوب ياى ثانيه‌يى الفه قلب ايلديلر زيرا قياسده سواكن قلب اولنماز جوهرى
وهمنه مبنى قلبى حذف اوزره تقديم ايلدى الطئاة قناة وزننده بودخى سياه بالچغه دينور حمأ معناسنه الطوء
طانك فتحى واوك سكونيله كتمك على قول ايراق كتمك معناسنه در يقال طاء فى الارض يطاء كخاف يخاف
اى ذهب او ابعد فى ذهابه عنقريب باب اولدن برى اوته كيدوب كلمك واولطه چالمق معناسنه‌ده كلديكى ذكر
اولندى الطؤى طانك ضمى وهمزه‌نك كسرى ويانك تشديديله مخاطب اولمغه صالح كمسيه اطلاق اولنور
طوء وذهاب معناسندندر يقال ما بالدار طؤى اى احد التطايؤ تفاعل وزننده نرخ زياده پهايه چقمق
معناسنه در يقال تطاءت الاسعار اذا غلت اصلى تطايأت ايدى فصل الظاء المعجمة الظأظأة
زلزله وزننده والظأظاء سلسال وزننده تكه‌كچى‌يه آشمق هنكامنده باغرمق معناسنه در يقال ظأظأ التيس
ظأظأة وظأظاء اذا نب واوست دوداغى يارق اولان ياخود اوك ديشلرى اولميان كمسه حروفلرى حقى اوزره
تعيينندن قاصر اولمغله فهم اولنماز درجه‌سنده ككزينه چاله‌رق تكلم ايلمك معناسنه در يقال ظأظأ الاعلم والاهتم
اذا تكلما بكلام لايفهم وفيه غنة الظبأة ظانك فتحى وبانك سكونيله صرتلان ويليلى قورد تعبير اولنان جانورك
ديشيسيدر ضبع عرجاء معناسنه اصل نسخه‌ده واقع العرجاء كلمه‌سى صفت كاشفه در يورويشنده عرج اولديغنه بناء
الظرء ظانك فتحى ورانك سكونيله طوكمش صويه دينور ماء متجمد معناسنه كه بوزاوله چقدر وشدت برددن
قوپ قورى اولمش طپراغه دينور الظمأ ظانك فتحى وميمك سكونيله والظمأ فتحتينله والظماء سلام
وزننده والظمأة رحمه وزننده صوصه‌مق على قول پك صوصه‌مق معناسنه در يقال ظمئ الرجل ظمأ وظمأ
وظماء وظمأة من الباب الرابع اذا عطش او اشد العطش وبرنسنه‌يه مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال ظمئ اليه اى اشتاق الظمء ظانك كسريله ذكر اولنان معنالردن اسمدر صوسزلق حالتنه دينور
وآرزو واشتياق معناسنه اولور وظمء دوه قسمنك بر كره صو ايچدكدنصكره ياخود صويه كتورلدكدنصكره
ايكنجى دفعه‌سى ميانده ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور كه اول وقته قدر صوسزلغى مدتدر بعض اوچ ودرت
كونده بر صواريلوب وكيمى بش والتى كونده واون كونه قدر اعتياد ايدرلر وظمء الحيوة حين ولادتدن موته قدر
ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور ومن الاول المثل ما بقى منه الا ظمء الحمار يعنى آنك زمان حياتندن همان آن يسير
قالمشدر زيرا دواب نوعنده حماردن چابك صوصيان حيوان يوقدر الظمئ كتف وزننده والظمأن عطشان
وزننده صوسز تشنه كشى‌يه دينور مؤنثى ظمأنه در سكرانه وزننده جمعلرى ظماء در ظانك كسريله بونده
ظانك ضميله‌ده جائزدر لكن نادردر المظماء معطاش وزننده ومرادفيدر كه صوسز دوه‌لر صاحبى كشى‌يه
دينور كويا كه دوه‌لرينك صوسزلغنه كنديسى آلت اولمشدر يقال رجل مظماء اى معطاش يعنى ذو ابل عطاش
المظمأ مقعد وزننده اسم مكاندر صوصايوب صوسز قاله‌جق يره دينور الظماءة سحابه وزننده بر كمسه بدخوى
وبد مزاج ودنى طبيعت اولمغله رفقأ ومشارك وهمدملرينه انصاف ورعايتى قليل وزندكانى ومعاشرتى كليل اولمق
حالتنه اطلاق اولنور كويا كه كندى ريان اولوب آنلرى تشنه‌لب ترك وحرارت رنج وغدر ايله محرورة الاكباد ايدر
تقول اعجبتنى ظماءة فلان اى سوء خلقه ولؤم ضريبته وقلة انصافه لمخالطيه الظمأى سكرى وزننده شول
روزكاره اطلاق اولنور كه بغايت سرد واسى ويابس اسوب اصلا رطوبت وتنفيس وملايمتى اولميه يقال ريح
ظمأى اى حارة عطشى غير لينة المظمأى مولوى وزننده ماء مطر ايله سقى اولنان مزروعه دينور مسقوى

مقابليدر كه

مقابليدر كه آقار صو ايله سقى اولنان مزروعدر واشبو مظمأى ومسقوى لفظلرى ظمأ وسقى كلمه‌لرندن مصدر
ميميلردر يالرى نسبيه‌در الاظماء همزه‌نك كسريله صوصتمق معناسنه در يقال اظمأه اى عطشه وآتى تضمير
ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه بر محل بعيده الغار ياخود چاپله كيدجك اولدقده چندروز اقدم آتك يمنى وصوينى
تدريجله تقليل ايدوب وهر بار كز ديره‌رك طاوندن دوشوروب حربى ايلمكدن عبارتدر يراندرمق تعبير اولنور
يقال اظمأ الفرس اذا ضمره التظمئة تفعله وزننده اظماء معنالرينه در يقال ظمأه تظمئة اذا عطشه وظمأ الفرس
اذا ضمره الظماء كتاب وزننده ظمئ كلمه‌سنك جمعيدر كه ذكر اولندى بو معنادندر كه عربلر بر آتك كوده‌سنده
اولان آشقلرى واك واويناق يرلرى اتلو ورطوبتلو اولميوب كذلك سست وسلپوك اولميوب متين ومستحكم
اولسه ان فصوص هذا الفرس لظماء ديرلر ليست برهلة لحيمة معناسنه زيرا پرورده اولان شهرى آتلرى دائما
پرورشله كوده‌سى لحيم ومفاصل واعضاسى سست اولوب تاتار وبدوى وعسكرى طائفه‌سنك آتلرى وصف
مزبور اوزره اولمغله هر نقدر مسافهٔ بعيده‌يه الغار ايلسه اصلا وهن وفتور ايله فرومانده اولمزلر الظوءة ظانك
فتحى وواوك سكونيله احمق وسبكمغز كشى‌يه دينور الظيأة ظانك فتحى ويانك سكونيله ظوءه معناسنه در يقال
هو ظوءة وظيأة اى احمق التظيئ تفعيل وزننده بر كمسه‌يى مغموم ومكدر ايلمك معناسنه در يقال ظيئه تظييئا
اذا غمه فصل العين العبء عينك كسرى وبانك سكونيله يوكه دينور حمل معناسنه ومطلقا آغر
نسنه‌يه دينور ويوك دنكنه دينور عدل معناسنه ومثل ونظير معناسنه در بو معناده عينك فتحيله‌ده جائزدر العبء
عينك فتحيله كونشك ضيا وپرتونه دينور يقال رأيته بعبء الشمس اى بضيائها ويقال عب كدم يعنى معناى مزبورده
معتل اوله‌رق عبو دخى لغتدر دم ويدكى آخرى اسقاط اولنوب عب الشمس دخى دينور العبأ كذلك عينك فتحى
وبانك سكونيله بر نسنه‌يى دوزوب قوشوب حاضر وآماده ايلمك معناسنه در يقال عبأ المتاع والامر عبأ من الباب
الثالث اذا هيأه وعسكرى يوليله يصايوب ترتيب وتجهيز ايلمك معناسنه در يقال عبأ الجيش اذا جهزه ودهن
وطيب مقوله‌سنك اجزالرنى تركيبله عمله كتورمك معناسنه در يقال عبأ الطيب اذا صنعه وخلطه وايش ايشلمك
معناسنه در تقول ما اعبأ به اى ما اصنع وقايرمق مبالات معناسنه در تقول ما اعبأ بفلان اى ما اباله التعبئة تفعله
وزننده والتعبئ تفعيل وزننده عبأ ايله ايكى معناى اولده مرادفدر يقال عبأ المتاع والامر تعبئة وتعبيئا
اذا هيأه ويقال عبأ الجيش اذا جهزه بونلرده معتل دخى لغتدر العباء سحاب وزننده والعباءة هايله يوكدن
معمول معروف لباسدر كه تركيده آبا تعبير اولنور خرقهٔ صوفيه وجبهٔ پشميه‌دن عبارتدر وعباء سحاب وزننده
احمق وثقيل ونادان وناتراش كمسيه اطلاق اولنور جمعى اعبئه كلور اجوبه وزننده يقال هو عباء اى احمق ثقيل وخم
المعبأة مكنسه وزننده حيض پچاوره‌سنه دينور المعبأ مقعد وزننده طريق ومذهب معناسنه در يقال
لايعرف معبأه اى مذهبه الاعتباء افتعال وزننده نمازسز اولان خاتون بز طوتمق معناسنه در احتشاء كبى يقال
اعتبئت الحائض اذا احتشت العندأوة عينك كسريله فنعلوه وزننده بر خصوص چتين ونچارز وطولاشق
وپيچاپيچ اولمق حالتنه دينور عسر والتوأ معناسنه وفريب وفند وخديعه معناسنه در وغلظت وجفوه معناسنه در كه
بر نسنه قالين وقبا وباقشقسز وبى اسلوب واندام اولمقدن عبارتدر وجرأت واقدام صاحبى آدمه دينور وكيد ومكر
معناسنه در واولو بليه‌يه دينور ادهى الدواهى معناسنه ومنه المثل ان تحت طريقتك لعندأوة وطريقه طانك
وراى مشدده‌نك كسريله سكون وسكوت ورخاوت معناسنه اولمغله سنك بويلجه اپسم وخموش طورمك تهى دكلدر
البته ضمننده بر مكر وداهيه احداث ايده‌جكك در كار در ديمكدر مضرب مثل معلومدر العندأو هاسز بودخى
جرأت واقدام صاحبى كمسيه دينور يقال هو عندأو وعندأوة اى مقدم جرئ فصل الغين المعجمة الغاغاء
عواهق جبليه آوازه‌لرينه دينور وعواهق عوهق لفظنك جمعيدر طاغ قرلنقجنه وغماز قرغه ديدكلرى قرغه‌يه
دينور تقول سمعت الغاغاء اى صوت العواهق الجبلية بوراده الجبلية لفظى صفت كاشفه در الغبأ غينك فتحى
وبانك سكونيله بر نسنه‌يه قصد ومباشرت ايلمك معناسنه در يقال غبأ له واليه غبأ من الباب الثالث اذا قصد
الغرقئ غينك وقافك كسريله زبرج وزننده يمورطه‌نك داخلنده بياضنه ياپشق اولان يوفقه‌جه زاره دينور على قول
يمورطه‌نك بياضنه دينور كه اكل اولنور الغرقأة دحرجه وزننده يمورطه طاوقدن همان ذكر اولنان انجه زار ايله
چقمق معناسنه در كه اوست قبوغى اولميوب يالكز جه اول زار احاطه ايلمش اوله طاوغك قوتسزلكندن ياخود آخر
عارضه‌دن ناشى اولور يقال غرقأت البيضة اذا خرجت وعليها قشرها الرقيق وطاوق وجه مذكور اوزره
يمورطلمق معناسنه در كه هنوز كماله وارمقسزين وضع ايدوب ياخود بعد الوضع برونيله صويمسندن اولور يقال

غرقأت الدجاجة اذا فعلت ذلك بيضها مؤلف اشبو غرقئ ماده سنك همزه سنى اصليه اعتباريله بوراده ذكر ايدوب لكن غرق ماده سى ذيلنده جوهرى بى تخطئه ايله همزه سنك زائد اولديغنى امضا وتقرير وغرقأت الدجاجة بيضتها اى باضتها ولبس لها قشر يابس عبارتيله تفسير ايلمكله ميانهٔ كلامنى محل تعارض اولديغى غير ستيردن فصل الفاء الفأفأ قصر ايله فد فد وزنده و الفأفاء سلسال وزنده حين تكلمده فاء حرفنى چوق سويلين يه بى كسيه دينور يعنى اضطرارى فايله تكلمه لسانى چوق چوق مائل اوله كه ايكى حرفده برلسانى فاء حرفنه چالنور اوله يقال رجل فأفأ وفأفاء اى مردد الفاء ومكثره فى كلامه الفأفأه زلزله وزنده تكلمده فاء حرفنى چوق سويلمك اوزره يه بى اولمق معناسنه در يقال فيه فأفأة اى غلبة الفاء على لسانه الفيأة فانك فتحى وبانك سكونيله شول صاغانقلى يغمور در كه برساعت ياغوب صكره ساكن اوله اكثرى يازايامنده اولور مافتأ تاء فوقيه نك حركات ثلاثيله كه فى الاصل باب ثالثدن ورابعدن وخامسدندر وبو افعال ناقصه دندر كه حدثه دلالتى مسلوب اولوب همان زمانه دال وخبر منصوبله استقلالى واستكمالله محتاج اولان افعالدندر ما زال ومابرح معناسنه در كه كينونت دائمه بى متضمندر وبونده اشهر اولان تانك كسريله در كه فى الاصل باب رابعدندن يقال مافتئ يذكره اى مازال يذكره يعنى آنى دائما ذكر ايدر اولدى وبونده همزه ايله مافتأ دخى لغتدر كه افعال باينمدندر يقال مافتأ يذكره وبو تميم لغتيدر وبونلرك ماده سى فتأ كلمه سيدر كه فانك فتحى وتانك سكونيله در برنسنه دن قراغت ايدوب بالكليه اوبو تعمق معناسنه در يقال فتئ عنه فتأ من الباب الرابع اذا نسيه وانقدع عنه اى انكف وبعضلر عندنده ماده مزبوره همين نفى وانكاره مخصوصه صدر مثبتا استعمال اولنماز زيرا مازال ومابرح مراد فى اولمق معناى نفى ايله صورتيذ بر اولور واكر آداة نفيدن مجرد اذكر اولنور ايسه البته نيتده اعتبار اولنور حتى عر بلر آداة نفيى حذف ونيتده تقدير ايله استعمال ايدرلر ومنه قوله تعالى تالله تفتؤ تذكر يوسف الاية اى مانفتاء وفتأ فعل تام مأخذى اوله رق قيرمق كسر معناسنه در يقال فتأه فتأ من الباب الثالث اذا كسره وسويندرمك معناسنه در يقال فتأه اى اطفأه يومعنار امام النحو ابن مالكدن منقولدر جمع اللغات المشكله نام كتابنده ايراد وامام فراية عن وواسناد ايلشدر صحيح وصوابدر ابوحيان اندلسى وسائر بعض اعلام غلط ايدوب ابن مالكى تغليط ايلمشلردر منشأ غلطلرى مادهٔ آتيه در كه فتأ ماده سيدر يعنى ثاء مثلثه ايله فتأ ماده سندن محرف اولمق زعم ايلديلر الفتأ فانك فتحى وتاى مثلثه نك سكونيله غضبى دفع وتسكين ايلمك معناسنه در كه معناى آتيدن مأخوذدر يقال فتأ فلان الغضب فتأ من الباب الثالث اذا سكنه وكسره اى حدته وفتأ وفثوء قعود وزنده تبخره نك قيناسنى ساكن قلمق معناسنه در يقال فتأ القدر فتأ وفثوءا اذا سكن غليانها وباردنسنه يى استعمله برودتى كسر وتسكين ايلسه لر فتأ الشئ ديرلر سكن برده بالتسخين معناسنه وبرنسنه يى بركسه دن منع ايلمه فراغت ايتدرمك معناسنه در يقال فتأ الشئ عنه اذا كفه وغليان اوزره اولان سود كپوكلندكدن صكره يوزنده اولان كپوك پاره لنوب صوغشمق معناسنه در يقال فتأ اللبن اذا غلى فارتفع له زبد وتقطع الافتاء همزه نك كسريله يورياوب فرومانده وبى تاب اولمق معناسنه در يقال افتأ الرجل اذا اعيا وفتر وبرنسنه سكونت بولمق معناسنه در يقال افتأ الحر اذا سكن واقامت ايلمك معناسنه در يقال افتأ بالمكان اذا اقام وخسته يى ترلتمك ايچون طاشلرى قيردر دقدن صكره اوزرلرينه صوسيرپوب بعده خسته يى اول طاشلر اوزره ياتورمق معناسنه در كه اعراب عادتلريدر زير باديه ده حمام اولمازوبو معاينه تسكين معناسنه راجعدر يقال افثؤ اللمريض اى احموا حجارة ورشوا عليها الماء فاكب عليها الوجع ليعرق الفحأ فانك فتحى وجيمك وسكونيله والفجاءة فانك ضمى والفك مديله ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال فجئه وفجأه وفجأة وفجأة من الباب الرابع والثالث اذا هجم عليه وفجأ فانك فتحى وجيمك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال فجأ المرأة فجأ من الباب الثالث اذا جامعها المفاجأة مفاعله وزنده والافتجاء افتعال وزنده بونلرده آنسزين ايزشمك وصتاشمق معناسنه در يقال فاجأه مفاجأة وافتجأه افتجاء بمعنى فجأه الفجاءة فانك ضمى والفك مديله مصدر در كه ذكر اولندى واسم اولور آنسزين على الغفله چقه كلن شيئه دينور وفجاءه قطرى نام شاعرك پدرى اسميدر الفحأ فتحتيله دوه نك قارنى بيوك اولمق معناسنه در يقال فحئت الناقة فحأ من الباب الرابع اذا عظم بطنها المفابحئ ميمك ضمى وجيمك كسريله ارسلانه اطلاق اولنور الفنداءة فانك كسريله بالتهيه دينور فاس معناسنه جمعى فناديد كلور غير قياس اوزره امافندأ وه ماده سى كه واو ايله در فند ماده سنده مذكوردر الفرأ مهموزا مقصورا جبل وزنده والفراء سحاب وزنده بيان اشكينه دينور حمار الوحش معناسنه على قول بيان اشكنك كنجنه دينور جمعى افراء كلور كه جمع قلتيدر وفراء كلور فانك كسريله كه جمع كثرتدر ومنه المثل كل الصيد فى جوف الفرا اى كله دونه فرا الفظى

بوراده همزه دن مجرد در زيرا كلام مزبور مثل اولوب ومثلار وقف اخيراوزره موضوعدر ومعناسى جمله شكار چار وحشى درونده مندرجدر ديمكدر منشأى بودر كه بركروه صياد لر شكاره چقوب كيمى خركوش وكيمى آهو مقوله سى حيوانلر صيدوبريسى بربيان اشكى شكار ايدوب سركرده لرينه كتوردكده اول خرده لرى طرح وبيان اشكنى اخذ واستحسان ايده رك كلام مزبورى ايراد ايلديكى كويا كه آكبر صيد اولغله مجموعنك مقامنده اولمشدر بعده كثير مقامنه قائم اولان برشئ عظيم حقنده ضرب ايلديلر مؤنث كله دونه عبارتيله تفسير ايلمكله غير لرآنك مرتبه سنه واصل وآنده اولان كثرت لحم سائره حاصل دكلدر ديمك دخى محتملدر الفرئ امير وزنده فرى لفظنده لغتدر كه عجيب وغريب نسنه يه دينور يقال امر فرئ اى فرى وبو معتل بابنده دخى مرسومدر فرء فتحتيله يمنده برجزيره آديدر الفسأ فانك فتحى وسينك سكونيله لباسى يرتوب پاره لمك معناسنه در يقال فسأ الثوب فسأ من الباب الثالث اذا شقه ودكنكله ارقه يه اورمق معناسنه در يقال فسأ فلانا اذا ضرب ظهره بالعصا ومنع ايلمك معناسنه در يقال فسأ فلانا عنه اذا منعه التفسئ تفعيل وزنده بودخى لباسى يرتمق معناسنه در يقال فسأ الثوب تفسئا اذا شقه التفسؤ تفعل وزنده لباس يرتلمق معناسنه در يقال فسأ الثوب فتفسأ اى تشقق وبركسه نك ارقه سنه دكنكله اورمق معناسنه در يقال تفسأه اى ضرب ظهره بالعصا وبرمرض وعلت ناسه يابلوب عام وشامل اولمق معناسنه در يقال تفسأ فيهم المرض اذا انتشر الفسأ فتحتيله كوكس چقوب ارقه ايچرى اولمق وجهيله قبور اولمق برخ معناسنه در على قول كوكس چقمق وكوبكله قاسيق اراسى برطرفه طوغرى يومرى وطومالج اولمق ياخود مشى حالتنده كويا كه مقعدنى ايكى جانبه بوروب دوندركى چالقيه رق يورر اولمق ياخود اوبوردقده قيامه زحمت ومشقتله قادز اولمق ياخود بل ككلرى ايكى قيناق ارالرينه كيرمكله ارقه باصمق وچوكك اولمق معناسنه در يقال فسئ الرجل فسأ من الباب الرابع اذا كان افسأ الافسأ احمر وزنده ذكر اولنان صفت اوزره اولان كشى يه دينور يقال رجل افسأ اى ابزخ اوالذى خرج صدره ونتأت خلقته اوالذى اذا مشى كأنه يوجع استه اومن اذا قعد لايستطيع ان يقوم الابجهد اومن دخل صلبه فى وركيه المفسؤ مجهول وزنده شول كسه در كه دينى دوندروب چالقيه رق يورر اوله التفشؤ شين معجمه ايله تفعل وزنده تفسؤ لفظنده لغتدر كه برمرض جمله يه يابلوب شامل اولمق معناسنه در يقال تفشأ فيهم المرض اذا انتشر الفشئ فانك فتحى وشينك سكونيله اولولنمق فخر وزهو معناسنه در يقال فشأ الرجل فشأ من الباب الثالث اذا فخر الافشأ همزه نك كسريله بركسنه يوكلنمك استكبار وتعظم معناسنه در يقال افشأ الرجل افشاءا اذا استكبر وتعظم التفشؤ تفعل وزنده بركسه يى مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايلمك معناسنه در يقال تفشأ به اذا سخر منه الافضاء ضاد معجمه ايله اكرام وزنده اطعام ايلمك معناسنه در تقول افضأته اى اطعمته عند البعض بوماده ده صواب اولان قافله اقضاء اولمقدر الفطأ فانك فتحى وطانك سكونيله حطأ كله سنه جميع معانلرنده مرادفدر وحطأ حاى مهمله ايله درنته كه موقعنده ذكر اولندى يقال فطأه فطأ من الباب الثالث اى حطأه فى معانيها وفطأ برنسنه يى اوفاتمق وخرد خشخاش ايلمك معناسنه در يقال فطأ الشئ فطأ اذا شدخه وبركسه يه خوشلنوب حطا ايلديكى ايش ايلمك يا اولمقوله ايشده بولنمق معناسنه در يقال فطأ القوم اذا ركبهم بمالايحبون ودوه يه يك آغريوك يوكلمكله بلنى بصدرمق معناسنه در يقال فطأ ظهر بعيره فطأ اذا حمل عليه حملا ثقيلا فاطمأن ودخل الفطأ فتحتيله والفطأة جرعه وزنده ارقه ايچرى كيروب كوكس طشره چقمق وجهيله اولان قنبورلق حالتنه دينور وفطأ فتحتيله معناى مزبور دن مصدر اولور يقال فطئ الرجل فطأ من الباب الرابع اذا دخل ظهره وخرج صدره وفطأ يصى برونلى اولمق معناسنه در قطس كبى يقال فطئ الرجل اذا فطس الافطأ احمر وزنده ارقه سى كيروب كوكسى چقمش اولان قنبوره دينور ويصى بايوان برونلى كشى يه دينور افطس معناسنه در التفاطؤ تفاعل وزنده كوكس طشره چقوب ارقه ايچرى كيرمك تقاعس معناسنه در على قول بوتقاعسدن اشدا اولور يقال تفاطأ الرجل اذا تقاعس اواشتد منه وكيرولمك تأخر معناسنه در يقال تفاطأ عنه اذا تأخر وصواشدن كسر وهرزه لمك كبر ودونمك معناسنه در يقال تفاطأ فلان عنهم بعد ما حمل عليهم اذا انكسر ورجع عنهم الافطاء همزه نك كسريله اطعام ايلمك معناسنه در يقال افطأه اى اطعمه وحوق جماع ايلمك معناسنه در يقال افطأ الرجل اذا جامع جماعا كثيرا وخوشخوى ايكن بدخوى اولمق معناسنه در يقال افطأ فلان اذا ساء خلقه بعد حسن وبركسه نك مال ومنالى فراوان اولوب ثروت وسامان صاحبى اولمق معناسنه در يقال افطأ الرجل اذا اتسعت حاله الفقأ فانك فتحى وقافك سكونيله كوزى وبدنده ظهور ايدن سيو يلجه وجبان مقوله سنى صيوب دشمك ياخود اوروب دورتمكله يا اوبمغله چقارمق على قول

کوزی کورایلك معناسنه در یقال فقأ العین والبثرة ونحوها فقأ من الباب الثالث اذا کسرها اوقلعها اوثقبها وفلان کسنه فلانك خشم وغضبنی تسکین ایلدی دیمکدر پرده فقأ ناظریه دیرلر یقال فقأ ناظریه ای اذهب غضبه الفقئة تفعله وزننده بودخی کوزچقرمق فقأ معناسنه در یقال فقأ العین تفقئة بمعنی فقأها الانفقاء انفعال وزننده والتفقؤ تفعل وزننده کوزچقمق و یارمه وچبان مقوله سی دشلمك معناسنه در یقال فقأها فانفقأ وتفقأ الفقوء قعود وزننده چاپر وسائر نبات قسمی یغمور دن یاسیل صویندن آلوده وتوزطپراق اولمغله دواب ومواشی اکلمنه ضلاخیدن قالمق معناسنه در یقال فقأت البهمی فقوءا اذا ترتبها المطر والسیل فلاتأ کلها النعم وبهمی جبلی وزننده صیبانك پسی پسی دیدکاری قلجقلی نباتدر که کدی اوتی تعبیر اولنور الفقئ فانك فتحی وقافك سکونیله والفقأة چرعه وزننده والفقأة فانك ضمیله همزه وزننده والفقأة فتحاتله والفاقیاء فافك کسریله سایاء معناسنه در که عورتده اوغلان یتاغی دیدکاری دریدر که یکی تولدایدن ولدك باشنده چقوب ولدك باشندن شق ایدرلر یاخود بریوفقه دریدر که ولدك بورنی اوسنده اولور اکر برطرف ایلسه لر ولدبوکا لوب هلاك اولور ابه قادینلر چوجق نقابلو طوغدی دیوایش یاپارلر وفقئ فانك فتحی وقافك سکونیله خلق اویمه چقوره دینور که طاشلرده وقیالرده وبعض پك یرلرده اولوب آنده صو مجتمع اولور ترکیده فاق تعبیر اولنور وفقئ برموضع آدیدر الفقاي سکری وزننده شول ناقه در که حقوه علتنه اوغرامش اوله وحقوه دوه یه مخصوص برعلتدر که اصابت ایدن دوه بول و بعزدن منقطع اولور وکاه اولور که لحم وعروقی منتفخ اولوب یارپلور وبعضا شدت انتفاخدن اشکنبه سی یرندن قوپار الفقئ امیر وزننده ذکر اولنان حقوه علتنه اوغرامش ارکك دوه یه دینور وفقئ بعینه مرض مزبوره ده دینور وفقئ معناسنه در که بعض قیالرده وپك یرلرده اولان خلق اویمه چقوره دینور آنده صو برکیلور الافتعال افتعال وزننده پاپوشچی وسراج ومشکدوز مقوله سی برنسنه دیکرکن متین ومحکم اولمق ایچون ایکی طرفلودیکش یرلرینه وضع اولنان مبشین پارچه لری ارالغنه برپارچه دخی وضع ایدوب اوزرندن بردیکش دخی چکمك معناسنه دریقال افتقأ الخرز اذا اعاد علیه وجعل بین الکلیتین کلیة اخری المفقئة محدثه وزننده دره لره اطلاق اولنور اودیه معناسنه زمینی شق ایتدکلریچون پس مفقئ بردره یه اطلاق اولنور الفلأ فانك فتحی ولامك سکونیله برنسنه یی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه در یقال فلأه فلأ من الباب الثالث اذا افسده الفناء فتحتیله چوقلق کثرت معناسنه در یقال مال ذوفنأ ای کثرة الفنأ فانك فتحی ونوك سکونیله کروه وجماعت معناسنه در یقال جاء فئ منهم ای جماعة الفئ فانك فتحی وبانك سکونیله ابتدا کونشلك اولوب صکره دن یورمکله کونشلکی نسخ وازاله ایدن کولکه یه دینور شارح دیرکه فئ کلمه سی فی الاصل رجوع معناسنه مصدردر بومناسبتله اهل تحقیق زوالدنصکره اولان کولکیه اطلاق ایتدیلر برجانبدن برجانبه رجعتی ایچون وظلی قبل الزوال اولان کولکیه تخصیص ایلدیلر بعضلرظل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده اولان کولکه یه اطلاق ایلدیلر پس بوکه کوره فئ مفهومندن اعم اولورحتی درّه ده مشروخدرکه بعضلرك جلست فی فئ الشجرة قولی غلطدر صواب اولان فی ظل الشجرة دیمکدر زیرا فئ رجوع معناسندن مأخوذ اولمغله زوال شمسدنصکره مشرق طرفنه دوتن کولکه یه اطلاق اولندی وظل ستر معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا کونشلکی ستر ایدن کولکه یه اطلاق اولنمشدر کرك مقدما کونش ایکن ستر ایدوب کولکه اولمشدر وکرك اصلا کونشلك اولمیوب دائما کولکه اولسون که قویونی تعبیر اولنورحتی سوادلیله دخی ظل اللیل وظل الارض اطلاق اولنور انتهی ومؤلف بصائرده ظلك فئ مفهومندن اعم اولدیغنی ترجیح ایلمشدر وروبه دن منقولدرکه شول کولکه که مقدما کونشلك ایکن آلدن شعاع شمس زائل اولمغله حاصل اوله اکا ظل وفئ اطلاق اولنور وشول کولکه که یری مقدما کونشلك اولمیه اکا همان ظل اطلاق اولنور ولهذا قیل الشمس تنسخ الظل والفئ ینسخ الشمس وابن السکیت دیدیکه ظل طلوع شمسدن زواله قدر اولور وفئ زوالدنصکره اولور پس کتب فقهیه ده فئ زوال تعبیری تجریده محمول اولور وزمخشری قولی بودرکه لفظ ظل فی الاصل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده واقع اولان کولکه یه اطلاق اولنور بعده تمیز ایچون ظلی قبل الزواله وفئ رجوع معناسنه اولوب وبعدالزوال کولکه راجع اولمغله اکا تخصیص ایلدیلر وفئ کلمه سی فی الاصل مصدر اولمغله اطلاق مزبور مبالغه ایچون اولور یاخود اصلی فینئ ایدی سید وزننده بعده تخفیف اولنمشدر میت ومیت کبی انتهی وفئ لفظنك جمعی افیاء کلور وفیوء کلور فانك ضمیله وفئ کفاردن آلنان غنیمت مالنه اطلاق اولنور اسلام طرفنه رجوعی ایچون یاخود خطنام دنیوی یی ظل زائله تشبیهه مبتدر یقال نال الفئ ای الغنیمة ومال جزیه وخراجه اطلاق اولنور وقوش سوروسنه اطلاق اولنو قطیعة طیر معناسنه

ومصدر

ومصدر اولور رجوع معناسنه قال تعالی حتی تفئ الی امر الله ای ترجع الی الطاعة ویقال فاء المولی من امرأته ای کفرعن یمینه ورجع الی الاسرأة بوراده مولی کلمه سی معطی وزننده ایلاء لفظندن اسم فاعلدر وایلاء زوجه یه قربان ایلمامك اوزره یمین ایلك معناسنه در وفئ کلمه سی تحوّل وانصراف معناسنه در یقال فاء الظل اذا تحوّل وغنیمت آلمق معناسنه در تقول فئت الغنیمة ای اخذتها واغتنمتها المفأة مبمك وبانك فتحیله وبانك ضمیله ده لغتدرکه مفیوّه دز فئ کلمه سندن اسم مکاندر کولکه لك سایه دار اولان یره دیتور الفئة فانك فتحیله والفیئة فانك کسریله یونلرده رجوع معناسنه در ظاهرا بناء مرّه وبناء نوعدر الافاءة اقامه وزننده رجوع ایلمك معناسنه در یقال افاء الظل ای رجع ومال کفاری اهل اسلامه فئ وغنیمت قلمق معناسنه در تقول افاء الله علی المال الکفار ای جعله فیئالی الاستفاءة استفاده وزننده بودخی رجوع ایلمك معناسنه در یقال استفاء اذا رجع ومال کفاری فئ وغنیمت جهتیله آلمق معناسنه در تقول استفأت المال ای اخذته فیئا الفئة جعه وزننده طائفه وکروه معناسنه در تعاضد وتعاون بابنده یکدیکره محتاج اولدقلریچون ویونك اصلی فیئ ایدی فانك کسر ومدّیله فیع وزننده هاء حرفی وسطکلمه اولان یاء ساقطه دن عوضدر جمعی فیؤن کلور شذوذ اوزره وفیأت کلورشیات وزننده قیاس اوزره یقال جاءت فئة کثیرة ای طائفة المفاء مبمك ضمی والفك مدیله افاءه دن اسم مفعولدر شول کسه یه اطلاق اولنورکه بلده سی یاملکتی فتح اولنوب مسلمینه فئ اولمش اوله المفئ مطیع وزننده افاءه دن اسم فاعلدر بر بلده یی فتح وفئ ایدن کسینه دینور ومنه الحدیث لایؤمّر مفاء علی مفئ ای لایؤمّر مولی علی عربی یعنی اهل سواد صحابهٔ کرام اوزره امیر ووالی اوله مزیرا اهل سواد اصحاب کرامك فیئ لریدر نهایه ده اشبو حدیث لایلین عنوانیله مثبتدر یافئ فانك فتحی وبانك سکونیله یاشئ ویاهئ کلمه لری کبی اداة تعجب یاخود کلمهٔ تأسف وندامتدر تقول یافئ مالی ویاشئ مالی بمعنی واحد الفیئة تمره وزننده طوشنجله شبیه برقوشدر حجازه مخصوصدر وفیئه وقت وحین معناسنه در یقال جاءه بعد فیئة ای بعد حین التفیئة تانك فتحی وفانك کسر ومدیله اثر وعقب معناسنه در یقال دخل فلان علی تفیئة فلان ای علی اثره وعقبه یعنی ایزینی باصه رق کیردی شارحك بیانه کوره اشبو تفیئه فئ ماده سندندر تاء زائده در فعیله وزننده در یاخود تفعله وزننده اولوب یاء مدّ اولنمشدر اصل معنا کولکه صالمق دیمکدر اوکنده اولان آدم اوزره کویاکه کندی کولکه سنی صالمش اولدیغندن اثر وعقب معناسنده مستعمل اولدی فصل القاف القأقاء سلسال وزننده عراق دیاری قرغه لرینك اصواتندن حکایه در القئق زبرج وزننده یمورطه نك یاضنه دینور ویمورطه ایچنی احاطه ایدن انجه زاره دینور غرقئ معناسنه القبأ فاءك فتحی وبانك سکونیله اکل ایلمك معناسنه در یقال قبأ الطعام قبأ من الباب الثالث اذا اکله وچوق صو ایچمکدن طولوم کبی شیشوب طولمق معناسنه در یقال قبأ من الشراب ای امتلأ منه القباءة حمزه وزننده والقباءة سحابه وزننده یرنوع اوتلقدرکه حیوانات رعی ایدر القثاء قافك کسری وضمی وثای مثلثه نك تشدیدیله معروف سبزه در که عجور تعبیر اولنور عربستانده کثیردر وعندالبعض خیاره دینور شارح دیرکه ارجح اولان عجور اولمقدرنته که مؤلف دخی آتی تقدیم ایلدی الاقثاء همزه نك کسریله بریزده قثاء چوق اولمق معناسنه در یقال اقثأ المکان اذا کثربه القثاء ویقال اقثأ القوم اذا کثر عندهم القثاء المقثأة مبمك وبانك فتحیله والمقثوة ثانك ضمیله اسم مکاندر عجور یاخود خیار بستانه دینورکه عجورلق وخیارلق تعبیر اولنور القدأو قعلو وزننده بدغدا اولان کسه یه دینور وبدخوی وبدمشرب کسه یه دینور وقالین کوده لو طوپاچ بودوره دینور وباشی پوك اولوب چشمه سی خرده وجوره اولان کسه یه دیثور وجرأت واقدام صاحبی کسه یه دینور وبیونی قصه باشی سخت وشدید اولان کسه یه دینور وخفیف وذی تمکین اولان یل قوان کسه یه دینور وصلب ومتین نسنه یه دینور هایله قندأوه دخی بومعناره در اکثری بونلرایله دوه قسمی صفتلنور یقال جمل قندأو ابونصر الجوهری وهمنه مبنی اشبو ماده یی دال مهمله باینده ذکر ایلمشدرکه همزه وواوی زائد ظنیله وزنی فعلاوه قیاس ایلمشدر القرآن عثمان وزننده تنزیل عزیز وکتاب مبین اسمیدرکه جبریل امین واسطه سیله سرور انام رسول الله علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه نازل اولمشدر مؤلفك بصائرده بیانه کوره قرآن لفظی فی الاصل رجحان کبی مصدردر جمع وضم ایلمك معناسنه بعده حضرت رسول اللهه نازل اولان کتاب مبینه عم اولمشدر سوره لری جمع وضم ایلدیکیچون یاخود قصص وامر ونهی ووعد ووعید کبی حالاتی یاخود جمیع علومك ثمره وآثارینی جامع اولدیغیچون القرء قافك فتحی ورانك سکونیله والقراءة کاتبه وزننده والقرآن رجحان وزننده اوقومق تلاوت معناسنه در یقال قرأه وقرأبه قرءا وقراءة وقرأنا من الباب الاول والثالث اذا تلاه فهو قارئ جمعی قرأه در کتبه کبی وقرّاء در عذال کبی

یونلر جمع مکسر لر در جمع مذکر سالم قارئوندر وقرأ علیه السلام دیرلر فلان کسیه لسانا تحیت وسلام ابلاغ ایلدی
معناسنه وقرء وقرأن حیوان کبه اولمق معناسنه در یقال قرأت الناقة اذا حملت وبرنسنه یی برکدروب بری برینه
ضم والحاق ایلمك معناسنه در یقال قرأ الشیء اذا جمعه وضمه وطوغوزمق معناسنه در یقال قرأت الحامل
اذا ولدت الاقتراء افتعال وزننده بودخی اوقومق معناسنه در یقال اقترأ الکتاب اذا تلاه الاقراء همزه نك کسریله
اوقتمق معناسنه در تقول اقرأته انا وبرکسیه ابلاغ سلام ایلمك معناسنه در یقال اقرأه السلام ای ابلغه اتاه
وعند البعض اکا لسانا سلام ابلاغ ایلدی دیمجك یرده ثلاثیدن قرأ علیه السلام دیرلر واکر سلامی مکتوبه تحریر
ایلسه اقرأه السلام دیرلر که مزیددندر وقال الشارح وفی الاساس تقول اقرأ سلامی علی فلان ولایقال اقرأه
منی السلام واقرآء خاتون حیض کورمك وحیضدن پاك اولمق معنالرینه درکه معنای آتیدن مأخوذدر یقال
اقرأت المرأة اذا حاضت ویقال اقرأت المرأة اذا طهرت ورحم حیوانده منی برقرار اولمق معناسنه در یقال اقرأت
الناقة اذا استقر الماء فی رحمها وبیل وقتنده اسمك معناسنه در موسم یللری کبی یقال اقرأت الریاح اذا هبت لوقتها
زیرا قرأ وقت معناسنه ده کلور وکیرودونمك معناسنه در یقال اقرأ من سفره اذا رجع وقریب اولمق معناسنه در یقال
اقرأ امرك اذا دنا وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال اقرأ حاجته اذا اخرها وصوکه قالمق استیخار معناسنه در یقال اقرأ
الرجل اذا استأخر ویلدز باتمق معناسنه در یقال اقرأ النجم اذا غاب وبرنسنه دن منصرف اولمق معناسنه در
یقال اقرأ عنه ای انصرف وعابد ومتنسك اولمق معناسنه در یقال اقرأ الرجل اذا تنسك المقروءة مکتوبه وزننده
والمقروءة واولکشده سیله والمقریه مرمیه وزننده تلاوت اولنان سطور وصحیفه یه دینور یقال صحیفة مقروءة ومقروة
ومقریة ای متلوة المقارأة مفاعله وزننده والقرآء قتال وزننده برکشی ایله درس اوقومق مدارسه معناسنه در
لکن واحددده استعمالی غالبدر اشتراکده اوقویشمق تعبیر اولنور یقال قارأه مقارأة وقراء ای دارسه القرّاء
کتان وزننده تلاوتی کوزل کسیه دینور حسن القرأة معناسنه که تجوید وترتیل اوزره قرأت ایدر اولمه جمعی قرّاؤن
کلور بونك مکسر اولمه رق جمعی یوقدر یقال هو قرّاء ای الحسن القرأة القرّاء رمّان وزننده ناسك ومتعبد وصالح
ویارسا آدمه دینور جمعی قرّاؤن کلور وقرارئ کلور دنانیر وزننده القارئ والمتقرئ بونلرده زاهد وعابد کشی یه
دینور یقال رجل قرّاء وقارئ ومتقرئ ای ناسك متعبد التقرّؤ تفضل وزننده علم شریعت اوکرنوب فقیه اولمق
معناسنه در یقال تقرّأ الرجل اذا تفقه وطاعت وعبادته دورشمك معناسنه در یقال تقرّأ فلان ای تنسك القرء
قافك فتحی وضمیله حیض معناسنه درکه خاتونلرك نمازسز اولمق حالتیدر وطهر معناسنه درکه حیضدن پاك
اولمق حالتیدر نمازسزلق ویاکلك تعبیر اولور بوجهتله اضداددندر مؤلفك بصائرده بیانه کوره اصل قرء لفظی
وقتك اسمیدر کهکاه حیضك وکاه طهرك ظرفی اولور شارح دیرکه بلکه قرء فی الحقیقه طهردن حیضه دخولك
اسمیدر پس طهری وآتی متعقب حیضی جامع اسم اولمغله علی حدة هر برینه ده اطلاق اولندی زیرا هر برنده
جمعیت معناسی ملحوظدر حیضده جمعیت دم ظاهردر وطهرده دم بدنده مجتمع اولور فقوله تعالی یتربصن بانفسهن
ثلاثة قروء ای ثلاثة دخول من الطهر الی الحیض بوجهتله امام اعظم حیض وشافعی طهر معناسنی اخذ ایلدی
انتهی وقرء وقت وزمان معناسنه در وقافیه معناسنه درکه یدنجك آخرندن عبارتدر بعض نسخه ده والعاقبة
عنوانیله مرسوم در غیر صحیحدر وقرء کله سنك جمعی اقرأ کلور احمال وزننده وقروء کلور قافك ضمیله واقرء کلور
افلس وزننده علی قول فرق وتمییر ایچون طهر معناسنه اولانك جمعنده قروء دینور قافك ضمیله وحیض معناسنه
اولانك جمعنده اقرء دینور مترجم دیرکه ابن همام قول ثانی یی ترجیف ایلمشدر المقرأة معظمه وزننده شول خاتوندرکه
مدت حیضی انقضا ایله استبراء رحم ایچون اسماك وانتظار اولنه تا که یکیدن تزوج ترتیب ایلیه زیرا عدتی منقضی
اولمدنجه تزوج جائز دکلدر یقال هی مقرأة اذا کانت ینتظر بها انقضاء اقرائها التقرئ تفعیل وزننده خاتونی وجه
مذکور اوزره عدتی منقضی اولنجه قدر توقیف واماسك ایلمك معناسنه در یقال قرّئت المرأة علی بناء المجهول اذا حبست
للاستبراء حتی انقضت عدتها الاقراء همزه نك فتحیله شعر ومنظومه نك انواع وانحاسنه اطلاق اولنور قرء کله سنك
عنقریب قافیه معناسنه کلدیکی ذکر اولنمشدر وزمخشری ایتدیکه اقراء الشعر قافیه لر یدرکه ابیات انلرایله ختام
بولور نته که طهرك ختامی قرء اولدیغی کبی وشارح دیرکه انواع وانحاسنه مراد طرق واسالیب وبحور وقوافی
ورویلر در ومنه یقال هذا الشعر علی قرء ذاك الشعر ای علی اسلوبه وطریقته ومثاله مقرء مکرم وزننده
بربلده درکه ترابنده عقیق معدنی واردر محدثیندن وسائردن مقرئون اطلاق اولنان جماعت اکامنسوبلردر ابو
کلبی میمك فتحیله ضبط ایلمشدر القرءة قافك کسریله طاعون ووبایه دینور یقال هلك من القرءة ای الوباء اهل حاز

همزه یی ترك ایدوب قره دیرلر الاستقراء دیشی دوه نك حامل اولوب یاخود اولدیغنی تحقیق وتیقن ایلمك ایچون
ارکك دوه اکا آسمغی ترك وامساك ایلمك معناسنه در یقال استقرأ الجمل الناقة اذا ارکها لینظر اللقحت ام لا بودخی
جمع معناسندر کویا که جمل منبسنی اخراج ایتیوب صلبنده جمع وتقریر ایلمش اولور شارح دیرکه تتبع واستقصاء
معناسنه مؤلفك استقراء تعبیرلری دخی جمع معناسندن یاخود قرأت معناسندندر کویا که اراشدردیغی شیئك
جمع افرادنی جمع یاخود قرأت ایلمکی طلب ایدر اولور القرضیء ضاد معجمه ایله زبرج وزننده غرائب اشجار بادیه دن
پرسیجر آدیدر چمکی ورسدن یعنی یمن زعفراننده اصفر اولور مفردی قرضئه در هایله القضاء فتحیله طلوم
وقربه چوریوب پیرمکله اجزالری منحل اولوب ریزه ریزه اوله رق صاپرصاپر دوکلمك معناسنه در مدت مدیده
نمناك یرده قالمش توب کبی یقال قضیء السقاء قضأ من الباب الرابع اذا فسد وعفن وتهافت وکوزعلت سبیله
آزوب تباه اولمغله قیرلاروب قیاقلری واطرافلری سولیوب مسترخی اولمق معناسنه درکه شیل اولمق تعبیر
اولنور یقال قضئت العین اذا احمرت واسترخت مآقیها وفسدت واپپ واورغان مقوله سی اسکیوب پاره پاره اولمق
یاخود مدت مدیده طیراق آلتنده مدفون قالمغله چوریوب پیرمك معناسنه در یقال قضیء الحبل اذا اخلق وتقطع
اوطال دفنه فی الارض فنهك وقضأ فتحتینله وقضاءه سحابه وزننده برکسه نك حسب ونسبی فاسد ومعیوب
اولمق معناسنه در یقال قضیء حسبه قضأ وقضاءة ای فسد القضئة قافك فتحی وضمی وضادك سکونیله حسب
ونسبده اولان عیب وفساده دینورکه صویده عیبلو اولمغله باعث اولان حالت نقیصه در یقال فی حسبه قضأة ای
عیب وفساد القضأ قافك فتحی وضادك سکونیله اکل ایلمك معناسنه در یقال قضیء الشیء قضأ من الباب الرابع
اذا اکله الاقضاء همزه نك کسریله یدرمك معناسنه در یقال اقضأه ای اطعمه التقضؤ تفعل وزننده برکسه نك
حسب ونسبنی لحق وخسیس عد ایلمك معناسنه در یقال تقضأ وامنه ان یزوجوه ای استخسوا حسبه القفأ
قافك فتحی وفاك سکونیله برك کثرت مطردن نباتی پوصالوب فاسد وتباه اولمق یاخود چامور ایله وطیراق ایله
آلوده اولمغله مواشی اوتلامغه صلاحیتدن قالمق معناسنه در نته که فقأ دخی بومعنایه درکه فاك تقدیمیله در یقال
قفئت الارض قفأ من الباب الرابع ای مطرت فتغیر نباتها وفسد اوان یقع التراب علی البقل الاقتفاء افتعال وزننده
ومرادفیدرکه محلنده بیان اولندی یقال اقتفأ الخرز بمعنی افتفأه القمأة رجه وزننده والقماءة سحابه وزننده
والقمأة قافك ضم وکسری ومیمك سکونیله خوار وحقیر وذلیل اولمق معناسنه درکه رك ظاهری اولسون که جثه
واندام ومنظره جهتیله درکرك معنوی اولسون که عزت ورفعت مقابلیدر یقال قمأ الرجل وقمؤ قمأة وقماءة وقمأة
وقمأة من الباب الثالث والخامس اذا ذل وصغر القمیء امیروزننده خوار وذلیل وحقیر اولان کشی یه دینور
جمعی قماء کلور جبال وزننده وقماء کلور قافك ضمیله رخال وزننده القموء قعود وزننده والقموءة هایله والقمأ
منع وزننده والقماءة سحابه وزننده والقماء سحاب وزننده طوارطا ولنوب سمورمك معناسنه در یقال قمأت
الماشیة قموءا وقموءة وقمأ وقماءة وقماء من الباب الثالث اذا سمنت ودواب ومواشی اوتلو وچایر لو مکانده اقامت
ایلمك معناسنه درکه سمن وقوتلرینه سببدر یقال قمأت الابل بالمکان ای اقامت به لخصبه فسمنت وبرمحل مزاجه
اویوب یرامق معناسنه در یقال قمأه المکان اذا وافقه القمأه قافك فتحی ومیمك سکونیله برکسه غالب وزبردست
اولمغله برکشی یی قهر وتنکیل ایلمك معناسنه در یقال قمأه قمأ من الباب الثالث اذا قمعه الاقماء همزه نك کسریله
طوارطا ولنوب سمورمك معناسنه در یقال اقماءت الماشیة اذا سمنت وبرکسه یی تذلیل وتحقیر وخاکسار ایلمك معناسنه در
یقال اقمأه ای صغره واذله وبرپسندیده یاخود نادیده نسنه طبعه خوش وغریب کلمکله عجب وبرمك معناسنه در
یقال اقمأه المکان ای اعجبه وبرکسه نك طوارلری سمورلوب طاولو اولمق معناسنه در یقال اقمأ القوم اذا سمنت
ابلهم القمأة جمزه وزننده شول یره دینورکه اکا اصلا کونش اوغرامیه ترکیده قوزی تعبیر اولنور واجوزلق
وبوللق رفاه وخصب وراحت معناسنه در بومعناده قافك ضمیله ده لغتدر القمأة مشربه وزننده والقموءة
مکرمه وزننده بونلرده کونش اوغرامیان قوزی یره دینور قمأه کبی المقاماة مفاعله وزننده اویمق موافقت
معناسنه در یقال ماقاماه المکان ای ماوافقه قیئه سفینه وزننده اسمادندر عمرو بن قیئه برشاعر مشهوردر
التقمؤ تفعل وزننده برشیئك کزیده سنی اخذ واختیار ایلمك معناسنه درکه اورندولمك تعبیر اولنور یقال تقمأ
الشیء اذا اخذ خیاره وبرمحل مزاجه موافق کلمکله آنده اقامت ایلمك معناسنه در یقال تقمأ المکان اذا وافقه
فاقام به القنوء قعود وزننده زیاده سیله قرمزی اولمق معناسنه در یقال قنأ الشیء قنوءا من الباب الثالث
اذا اشتدت حمرته احمرقانی بوندندرکه خالص قرمزی دیمکدر قبقرمزی تعبیر اولنور التقنیء تفعیل وزننده برنسنه یی

بغايت قزارتمق وقبقرمزى ايلمك معناسنه‌در تقول قنأته تقنيئا اى حمرته وصقال بويامق معناسنه در يقال
قنأ لحيته اى سودها بالخضاب قويى قرمزى يه بويامق حسبيله سودها عنوانيله ايراد ايلمشدر القنأ قافك
فتحى ونونك سكونيله برنسيه يه شئ آخر قاتمق معناسنه در يقال قنأ اللبن قنأ من الباب الثالث اذا مزجه بالماء
وبركسه يى قتل ايلمك ياخود بركسه يى بركسه نك قتلنه حمل وسوقله باعث اولمق معناسنه در يقال قنأ فلانا
اذا قتله اوحمله على قتله ودرى يى دباغته يعنى انباشته يه وضع ايلمك معناسنه در يقال قنأ الجلد اذا القى فى الدباغ
وصاچ وصقال بويامق معناسنه دركه مراد قويى قرمزى يه بويامقدر يقال قنأ اللحية اذا سودها واولمك
معناسنه در يقال قنئ الرجل قنأ من الباب الرابع اذا مات ودرى انباشته ده چوريوب تباه اولمق معناسنه در
يقال قنئ الاديم اذا فسد الاقناء همزه نك كسريله بركسه يى قتل ايلمك ياخود قتله حمل وسوق ايلمك معناسنه در
يقال اقنأه اى قتله اوحمله على قتله ودرى يى انباشته ده چوق اكلندروب وقتنى كچورمكله چوريدوب تباه ايلمك
معناسنه در تقول اقنأت الاديم اى افسدته وبرنسنه يولنه كيروب ياتولكه كلمكله اخذ واستعمالى ممكن وقابل اولمق
معناسنه در تقول اقنأنى الشئ اى امكننى قناء سحاب وزننده برصو آديدر المقنأة مشربه وزننده ونونك
ضميله لغتدر مقمأه معناسنه در كه كونش كورمين قوزى يره دينور القئ قافك فتحى ويانك سكونيله قوصمق
معناسنه در يقال قاء الرجل يقئ قيئا اى استفرغ ما فى الجوف ويقال هذا ثوب يقئ الصبغ اى مشبع يعنى شولباس
شول درجه ده بويايه طويمشدر كه كمال امتلاسندن كويا كه بويايى قوصمق استر القياء غراب وزننده اسمدر قوصمه
حالتنه دينور يقال اخذه القياء الاستقاءة استفاده وزننده والتقيؤ تفعل وزننده مؤلفك اجمالنه كوره مطلقا قوصمق
معناسنه در لكن شارحك بياننه كوره عمل وتكلفله قوصمق معناسنه درلر يقال استقاء الرجل وتقيأ اى استخرج ما فى جوفه
عامدا وبرخاتون زوجنه كمال شبق وحرصندن هجوم ايدوب كندوسنى اوزرينه القا ايلسه تقيأت المرأة ديرلر تعرضت
لبعلها والقت نفسها عليه معناسنه كويا كه استفراغ شهوت ايلمش اولور التقيئة تفعله وزننده قوصدرمق
معناسنه در يقال قيأه الدواء الاقاءة همزه نك كسريله تقيئه معناسنه در يقال اقاءه الدواء بمعنى قيأه القيوء صبور
وزننده والقيو عدو وزننده قوصمه سى چوق اولان كسيه دينور يقال رجل قيوء وقيو اى الكثير القئ ايكنجيده
همزه واوه قلب وادغام اولنمشدر وقيوء قوصدريجى دوايه دينور تقول شربت القيوء اى الدواء المقئ فما قيأنى
فصل الكاف الكأكأة زلزله وزننده برنسنه دن خوف ايلمكله قچنليوب كيرودونمك معناسنه در يقال كأكأ الرجل
اذا نكص وجبن وبركك تجمع معناسنه در يقال كأكأ القوم اذا تجمع التكأكؤ تزلزل وزننده كأكأه معنالرينه در
يقال تكأكأ فلان اذا نكص وجبن ويقال تكأكأ القوم اذا تجمع وتكلمدن حصر وعاجز اولوب دل طولاشمق
معناسنه در يقال تكأكأ الرجل فى كلامه اذا عى الكأكاء سلسال وزننده طبانسزلق جبن هالع معناسنه در
يقال به كأكاء اى جبن هالع واوغرينك قاچوب كتمسى حالتنه دينور المتكاكئ متجاهل وزننده قصه بويلو بودور
كشى يه دينور الكتأة تاى فوقيه ايله تمره وزننده صوتره سى وصوكردمه سى تعبير اولنان نباته شبيه برنبات آديدر
الكنتأو سندأو وزننده طيانقان ومتين وشديد اركك دوه يه دينور جمل شديد معناسنه بوراده الحبل الشديد نسخه لرى
غلطدر وصيق وكور صقاللو كشى يه دينور كث اللحيه معناسنه على قول خوش ومعتدل ومنتظم صقاللويه دينور
يقال رجل كنتأو اى العظيم اللحية الكثها او الحسنها الكثأ كافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله سود صويك يوزنه چقوب
صوسودك آلتنده صافى قالمق معناسنه در يقال كثأ اللبن كثأ من الباب الثالث اذا ارتفع فوق الماء وصفا الماء من تحته
وغليان اوزره اولان تنجره كفلنوب كپوكلنمك معناسنه در يقال كثأت القدر اى ازبدت وتنجره دن كف آلمق معناسنه در
يقال كثأ القدر اذا اخذ زبدها ويردن نبات اورپروب چقمق ياخود كركى كبى نشو ونما بولمغله اوزايوب صيق وكور
وصارمشق اولمق معناسنه در يقال كثأ النبت اذا طلع او كثف وغلظ وطال والتف كذلك صقال چوق وكور
واوزون اولمق معناسنه در يقال كثأت اللحية اذا طالت وكثرت التكثئة تفعله وزننده كثأ معنالرينه دركه ذكر اولندى
شارح ديركه تكثئه لبن وقدرده استعمال اولنماز كرچه مؤلف تعميم ايلدى لكن تصريح ائمه لغته مخالفدر انتهى
الكثأة كافك فتحى وضمى وثانك سكونيله سود يوزينه دينور كه قابه وضع اولنوب طوردقدنصكره ياخود قينار كن
طوتديغى قيمقدن عبارتدر على قول طفاوه سنه دينور كه دبنه چوكيوب يوزينه چقان نسنه در مثلا صوقاتيلوب
قينار ايكن يوزينه كلن دسومت كبى التكثئ تفعيل وزننده ذكر اولنان كثأه يى يمك معناسنه در يقال كثأ الرجل
تكثيئا اذا اكل الكثأة وصقال اوزون وصيق وفراوان اولمق معناسنه در يقال كثأت اللحية اذا طالت وكثرت الكنثأة
نونله دحرجه وزننده صقال صيق واوزون وفراوان اولمق معناسنه در يقال كنثأت اللحية اذا طالت وكثرت الكنثأو

سندأو وزننده كنتأو معناسنه دركه ذكر اولندى الكثأة تمره وزننده والكثاة قناة وزننده جرجير اسميدركه فارسيده
تره تيزك وتركيده صوتره سى وصوكردمه سى ديدكلرى نباتدر على قول آنك يبانى نوعنه دينور الكدأ كافك فتحى
ودالك سكونيله والكدوء قعود وزننده نباتاتى صوغوق چالمغله يره ياصدايوب اويلجه ياپشى قومق معناسنه در
يقال كدأ النبت وكدئ كدءا وكدوءا من الباب الثالث والرابع اذا اصابه البرد فلبده فى الارض على قول صوسز قالمغله
بتميوب كيجكمك معناسنه در يقال كدأ النبت وكدئ اذا اصابه العطش فابطأ نبته وكدء اكنى صوغوق اورمغله چقمش
ايكن ينه كيرو يره رد ايلمك معناسنه در يقال كدأ البرد الزرع كدءا من الباب الثالث اذا رده فى الارض التكدئة
تفعله وزننده كدء معناسنه در يقال كدأ البرد الزرع تكدئة بمعنى كدأه الكادئة شول ارضه دينور كه طپراغى مايه لو
وقوتلو اولمامغله اكينى وسائر نباتى كيج بتورر اوله يقال ارض كادئة اى بطيئة الانبات الكدء فتحتينله قرغه نك
سسى بوغوق اولمغله قئ واستفراغ ايدركبى اوتر اولمق معناسنه در يقال كدئ الغراب كدءا من الباب الرابع اذا صار كانه
يقئ فى شحيحه وتره وسبزه مقوله سنك يرى صويسز اولمغله بويلنميوب بودور وفنا وتباه اولمق معناسنه در يقال كدئ البقل
اذا قصر وخبث الكودأة حوقله وزننده يلمك عدو معناسنه در يقال كودأ الرجل كودأة اذا عدا الكندأو
سندأو وزننده غليظ الجثه ديزمان اركك دوه يه دينور الكرثئ ثاى مثلثه ايله زبرج وزننده قات قات صيقى وبوكسك
اولان سحابه دينور وبمورطه نك اوست قبوغنه دينور قيض البيض معناسنه كرچه قيض مختلفدر نته كه ماده سنده مبين در
الكرثئة هايله كافك فتحيله ده لغتدر صيق وبرى برينه صارمشق كور وفراوان نباته دينور الكرثأة دحرجه وزننده
برنسنه كور وجمعيتلو فراوان اولمق معناسنه در يقال كرثأ شعره وغيره اى كثر وتراكم التكرثؤ تدحرج وزننده كرثأه
معناسنه در يقال تكرثأ الشئ بمعنى كرثأ الكريثاء كنبسأ وزننده والكرأثأ سمنسا وزننده كمالنى بولمش خوش
وشيرين تازه خرمايه دينور يقال بسر كريثاء وكرأثاء اى طيب نضيج الكرفئ فايله زبرج وزننده كرثئ معنالرينه دركه
ذكر اولندى الكرفأة دحرجه وزننده چوملك غليانه بشلامغله يوزى كفلنمك معناسنه در يقال كرفأت القدر
اذا ازبدت للغلى وكرثأه معناسنه دركه ذكر اولندى ومختلط اولمق معناسنه در يقال كرفأ القوم اذا اختلطوا التكرفؤ تكرثؤ
وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال تكرفأ الشئ بمعنى تكرثأ الكرفئة كافك وفانك كسريله شجرة الشفلح اسميدركه
كبره يمشنك نباتى اوله جقدر ياخود باديه اشجارندن برشجردركه ميوه سى سياه زنكى كله سنه شبيه اولور الكسأ كافك فتحى
وسينك سكونيله تابع وپيرو اولمق معناسنه در يقال كسأه كسأ من الباب الثالث اذا تبعه وطوارى قطار كبى برى برينك اردنده
سوروب كوترمك معناسنه در يقال كسأ الدابة اذا ساقها على اثر اخرى وخصومت بابنده آخره غالب اولمق معناسنه در
يقال كسأ القوم اذا غلبهم فى الخصومة وقلجله اورمق معناسنه در يقال كسأه بالسيف اذا ضربه به الكسؤ كافك
ضمى وسينك سكونيله والكسوء قعود وزننده برنسنه نك كيروسنه وآردنه دينور جمعى اكساء كلور وعربلر فلان
كشى قفاسى اوزره دوشدى ديجك يرده ركب كسأه ديرلر فيقال ركب كسأه اى وقع على قفاه الكسء كافك فتحى
وسينك سكونيله كيجه دن بربلوكه وبرمقداره دينور يقال مر كسء من الليل اى قطعة منه الكشأ كافك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله برنسنه يى خيار وعجور اكل ايدركبى قاتر قاتر وچاتر چاتر اكل ايلمك معناسنه در يقال كشأه كشأ
من الباب الثالث اذا اكله اكل القثاء ونحوه وكبابلق وقاورمه لق اتى بريان ايدركن ياخود قاورر ايكن كچوروب
قوپقورى ايلمك معناسنه در يقال كشأ اللحم اى شواه حتى يبس وبرنسنه نك قبوغنى صويوب چقارمق معناسنه در
يقال كشأ الشئ اذا قشره وقلجله چالوب كسمك معناسنه در يقال كشأه بالسيف اذا ضربه به وقطعه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال كشأ المرأة اذا جامعها وكشأ وكشأ فتحتينله طعامى چوغه كتمكله طلوم كبى ممتلى اولمق معناسنه در
يقال كشئ من الطعام كشأ وكشأ من الباب الرابع اذا امتلأ وطلومك وقربه نك بوكلرى اوزره قالمسى ممتد اولمغله
قوزيوب بشره سى صويلديغندن ايچ يوزينك انجه زارى آچيلوب بلورمك معناسنه در يقال كشئ السقاء اذا بانت
ادمته من بشرته وال ياريلوب چتلامق معناسنه در على قول الك دريسى غلظتلنوب منقبض اولمق معناسنه در
يقال كشئت يده اذا تشققت او غلظ جلدها وتقبض الكشئ كتف وزننده والكشئ امير وزننده كثرت
طعامدن طلوم كبى ممتلى اولان كشى يه دينور الاكشاء همزه نك كسريله بودخى اتى قورو ينجه قدر قاورمق ياخود
كباب ايلمك معناسنه در يقال اكشأ اللحم اذا شواه حتى يبس التكشؤ تفعل وزننده برنسنه نك قبوغى صويلمق
معناسنه در يقال كشأ الشئ فتكشأ اى قشره فتقشر وطعامى چوغه كتمكله ممتلى اولمق معناسنه در يقال تكشأ
من الطعام اذا امتلأ ذو كشاء سحاب وزننده برموضعدر الكشأة كافك ضميله عيب ونقيصه معناسنه در يقال
به كشأة اى عيب المكافأة معامله وزننده والكفاء قتال وزننده مجازات ايلمك معناسنه دركه برآدمك صنع وفعلنه

مقابل ومساوی عوض وجزا ویرمکدن عبارتدر یقال کافأه علی الشیء مکافأة وکفاء ای جازاه وبرنسنه یه مثل
ومانند اولمق مماثلت معناسنه در یقال کافأ فلانا اذا ماثله معنای اول وثانی کفؤ ماده سندن مفاعله درکه برنسنه یه
قدر ومنزلتده مساوی اولمقدر کما سیذکر ومکافأه برنسنه یی کوزتمك مراقبه معناسنه در یقال کافأه ای راقبه ومدافعه
معناسنه استعمال اولنور یقال کافأه ای دافعه وبربهادر کشی ایکی فارس میاننه کیروب مزراغیله بربری یه وبراوته یه
دورته رك آنلری دفع وبرطرف ایلسه کافأ بین فارسین برمحه دیرلر الکفاء کتاب وزننده فی الاصل مصدردر بعده
برنسنه یه مساوی اولان مقدارده استعمال اولنمشدر ومنه قولهم الحمد لله کفاء الواجب ای ما یکون مکافئا له
ای قدر ما یکون مکافئا له وکفاء مثل ونظیر معناسنه درکه برشیئه قدر ومنزلتده برابر اولان نسنه دن عبارتدر
وشول پرده یه دینورکه عرب چادرلرینك اکسه طرفلرینك یوقاریسندن اشاغیسنه قدر چکیلور علی قول شول
شقه یه دینورکه آلاچق تعبیر اولنان قیل چادرك اکسه طرفنه چکرلر یاخود شول کلیمه دینورکه ازار کبی آلاچق
اوزره آتوب زمینه قدر چکوب بوررلر الکفاءة سحابه وزننده والکفاء سماء وزننده اسملردر برنسنه یه
مساوی ومکافی اولمق حالتنه دینورکه ترکیده بکتاشلق تعبیر اولنور الکفیء امیر وزننده والکفوء کافك ضمی
وفانك سکونیله والکفؤ کافك فتحی وفانك سکونیله والکفؤ کافك کسریله والکفوء قعود وزننده مثل
وهمتا معناسنه درکه برنسنه یه قدر ومنزلتده مساوی اولان نسنه دن عبارتدر ترکیده بکتاش تعبیر اولنور جمعلری
اکفاء کلور اعمال وزننده وکفاء کلور کرام وزننده یقال هذا کفاؤه کما ذکر وکفیئه وکفؤه وکفؤه وکفوءه
ای مثله الکفأ کافك فتحی وفانك سکونیله صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال کفأه کفأ من الباب الثالث
اذا صرفه وبرنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در تنجره یی باش اشاغی ایتمك کبی یقال کفأه ای کبه وقلبه وتابع
اولمق معناسنه در یقال کفأه ای تبعه ومواشی دره یولنه کیرمك معناسنه در یقال کفأت الغنم فی الشعب اذا دخلت
وقوغمق طرد وتبعید معناسنه در یقال کفأه اذا طرده ودشمندن منهزم اولوب یوز دوندرمك معناسنه در یقال
کفأ القوم ای انصرفوا وانهزموا وحد اعتدالدن یاخود راه راستدن صاپمق معناسنه در یقال کفأ القوم
عن القصد ای جاروا الاکفاء همزه نك کسریله برنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکفأ الاناء
اذا کبه وقلبه وبرطرفه میل ایدوب اکیلمك وآغمق معناسنه در یقال اکفأ الشیء اذا مال وبرنسنه یی برطرفه مائل
ایلمك وآغدرمق اماله معناسنه در یقال اکفأه ای اماله وبرنسنه نك ترسنی چویرمك معناسنه در ایچنی طشره
چویرمك کبی یقال اکفأه ای قلبه واهل عروض اصطلاحنده اکفاء شاعر ابیات شعرنده اولان قافیه لرك
اعرابلرنی بری برینه مخالف ایراد ایلمکدن عبارتدر مثلا بری منصوب ودیکری مرفوع یا مجرور ایلمکدر وعند
البعض قافیه لرك حرفلرنی مختلف ایلمکه دینور مثلا برنی راء ودیکرنی لام ایلمك کبی وعلی قول اقواء معناسنه درکه
قوافیء شعر بربیتك رفعی وبیت آخرك جریله مختلف اولمقدن عبارتدر یاخود اکفاء مطلقا ابیاتك اواخرنی تغییر وافساد
ایلمکدن عبارتدر نه کونه فساد ایله اولورسه اولسون واصطلاح مزبور قلب واماله معناسندن مأخوذدر مترجم
دیرکه خزرجیه صاحبنك بیاننه کوره اکفاء محرك اولان حرف روی مخرجده متقارب اولان حرفه مقارن اولمقدن
عبارتدر اشبو ❊ زیادة المرء فی دنیاه نقصان وربحه مع ضیاع العمر احرام ❊ بیتنده اولدیغی کبی واقواء حرکهٔ حرف
روی ثقلتده متقارب اولان حرکه یه مقارن اولمقدن عبارتدرکه بربیتده ضمه ودیکرنده کسره ایله ایراد اولنمقدر انتهی
واکفاء دوه نك دوللری فراوان اولمق معناسنه در یقال اکفأت الابل اذا کثر نتاجها ودوه نك توی وسود مقوله سی
منافعنی برکسیه تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال اکفأ الرجل ابله فلانا ای جعل له منافعها وخیمه یه ذکر اولنان
کفاء دیدکلری پرده چکمك معناسنه در تقول اکفأت البیت ای عملت له کفاء الاکتفاء افتعال وزننده بودخی
برنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکتفأه ای کبه وقلبه الکفأة کافك فتحی وضمی وفانك سکونیله
خرما اغاجنك برسنه لك میوه سنه دینور وکفأة الارض ترلانك برسنه لك زراعت وحاصلنه دینور وکفأة الابل دوه نك
برسنه لك دولنه دینور علی قول برسنه اولمیوب سنهٔ آتیه ده یاخود آندن اکثرده حاصل اولان دوللرینه دینور شارح
دیرکه اکثری دوه لری ایکی بلوك ایدوب بربلوکنی برسنه واو بربلوکنی کلجك سنه ده انتاج ایدرلر کفأة الابل اول سنه لرده
اولان دوللردن عبارتدر انتهی وکفأة الغنم قیون وکچی قسمنك برسنه لك سود ودول ویوك مقوله سی منافعلرینه اطلاق
اولنور یقال منحه کفأة غنمه ای وهب له البانها واولادها واصوافها سنة ورد علیه الامهات یعنی فلان کسه اغنامنك
برسنه لك منافع مذکوره سنی فلانه هبه وتخصیص ایدوب اولدخی بعد الانتفاع ینه آنالرنی صاحبنه رد ایلدی
الکفیء امیر وزننده والمکفأ مکرم وزننده برعارضه سببیله رنك رویی متغیر وکسیف اولان کشی یه دینور یقال

هو کفیء اللون ومکفأ اللون ای کاسفه متغیره وکفیء دره نك بطننه ووسطنه اطلاق اولنورکه صویی اورادن جریان
ایدر المکافئة میمك ضمی وفانك فتحیله که مکافأه دن اسم مفعولدر مساویه معناسنه درکه واوك فتحیله بودخی اسم
مفعولدر وفانك کسریله مکافئه اسم فاعلدر مساویه معناسنه در کما فی حدیث العقیقة عن الغلام شاتان مکافئتان
بفتح الفاء ویکسر ای کل منهما مساویة لصاحبتها فی السن الانکفاء انفعال وزننده رجوع ایلمك معناسنه در
یقال انکفأ الرجل اذا رجع وبرکسه نك چهره سی متغیر اولمق معناسنه در یقال انکفأ لونه اذا تغیر الکفء کافك
کسریله دره نك بطننه دینور التکافؤ تفاعل وزننده برابرلشمك استوا معناسنه در یقال تکافؤا ای تساووا
الکلأ کافك فتحی ولامك سکونیله والکلاءة والکلاء کافلرك کسریله حفظ وحراست ایلمك معناسنه در
یقال کلأه کلأ وکلاءة وکلاء من الباب الثالث اذا حرسه واورمق معناسنه در یقال کلأه بالسوط اذا ضربه به
وادای دین متأخر اولمق معناسنه در یقال کلأ الدین اذا تأخر وبرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال کلأت الارض
اذا کثر کلأها وبرنسنه یه کوزیله محافظه ایدرکبی دونه دونه نظر ایلمك معناسنه در یقال کلأ بصره فی الشیء اذا ردده
وعمر اوزایوب نهایت وقصوایه ایرشمك معناسنه در یقال کلأ عمره اذا انتهی الکلأ جبل وزننده چایره دینور عشب
معناسنه در کرك تازه وکرك یابس اولسون وکلأ مصدر اولور یرچایرلق اولمق معناسنه یقال کلئت الارض کلأ من الباب
الرابع اذا کثر بها الکلأ وطوار چایر اوتلامق معناسنه در یقال کلئت الناقة اذا اکلت الکلأ شارح دیرکه چایره
کلأ اطلاقی اکثری حفظ وحمایه اولندیغی ملاحظه سیله در الکلئة فرحه وزننده والمکلأة مزرعه وزننده
چایری چوق اولان یره دینور یقال ارض کلئة ومکلأة ای کثیرة الکلأ الکالیء لامك کسریله والکلأة
جرعه وزننده نسئه معناسنه درکه برشیئ پهاسن صکره ویرمك شرطیله منعقد اولان معامله دن عبارتدر ویره سی
تعبیر اولنورکه نقد مقابلیدر قال الشارح ومنه الحدیث انه علیه السلام نهی عن الکالیء بالکالیء ای النسئة بالنسئة
وذلك ان یشتری الرجل شیئا الی اجل فاذا حل الاجل لم یجد ما یقضی به فیقول بعنیه الی اجل آخر بزیادة شیء
فیبیعه منه ولا یجری بینهما تقابض وعربون معناسنه درکه مدار انعقاد اولان پیشین اقچه دن عبارتدر لسان عوام
ترکیده بیع تعبیر اولنور مثلا قماش یا محصول باغ ومزرعه کبی مطلوبنی مشتری یه صاحبی تسلیم ایلدکده بقیه سنی
اخذ ایدر الاکلاء همزه نك کسریله یرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال اکلأت الارض اذا کثر کلأها
وبرنسنه یی سلف وسلم طریقیله بیع یاخود ایجار ایلمك معناسنه در مثلا مزروعی قبل الادراك پیشین پهاسیله صاتمق
کبی یقال اکلأ فی الطعام ای اسلف واسلم وعمری نهایت واقصایه ایرشدرمك معناسنه در یقال اکلأ عمره
ای انهاه الاستکلاء یرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال استکلأت الارض اذا کثر الکلأ بها التکلؤ
تفعل وزننده برنسنه یی ویره سی یه آلمق معناسنه در تقول تکلأته ای اخذته نسئة وبرنسنه یی سلفه وپیشین ایله
آلمق معناسنه در یقال تکلأ کلاة اذا تسلمها التکلیء تفعیل وزننده برنسنه یی ویره سی یه آلمق معناسنه در تقول
کلأت فی الطعام ای اخذته بالنسئة وتکلیء وتکلئه کمی یی لیمانه صوقمق معناسنه در یقال کلأ القوم سفینتهم
ای ادنوها من الشط وآلیقومق حبس وتوقیف معناسنه در یقال کلأ فلانا اذا حبسه وسبق وتقدم ایلمك معناسنه در
یقال کلأ فلان الیه اذا تقدم وبرشیئه دقت وتأمل ایله باقمق معناسنه در یقال کلأ فیه اذا نظر الیه متأملا
الاکتلاء افتعال وزننده سلفه وپیشین ایله صاتون آلمق معناسنه در یقال اکتلأ کلأة ای تسلمها وصاقنوب
قورنمق احتراس معناسنه در یقال اکتلأ منه ای احترس الکلؤ صبور وزننده برنسنه یه کوزیله محافظه ایدرکبی
دونه دونه نظر ایدن کمسیه دینور بو علاقه ایله شدید العین اولوب بغایت اویقوسزلغه متحمل اولان کمسه یه کلوء
العین اطلاق اولنور یقال فلان کلوء العین ای شدید العین لا یغلبها النوم الکلأ کتان وزننده اسکله یه دینورکه
کمیلرك قرارکاهیدر ولیمانه ده اطلاق اولنور حفظ وحراست معناسندندر یقال بلغت السفینة الکلاء ای المرفأ
وکلاء بصره ده برموضع آدیدر وکلمهٔ مزبوره مؤنث وغیر منصرفدر وتذکیر وانصرافی جائزدر وجه اول وزنی
فعلاء اولمغه وثانی فعال اولمغه مبنیدر وکلاء هر نهرك ساحلنه اطلاق اولنورکه یالی تعبیر اولنور المکلأ
معظم وزننده بودخی یالی یه دینور ساحل معناسنه یقال بلغوا کلاء النهر ومکلأه ای ساحله الکمء کافك فتحی
ومیمك سکونیله منتار دیدکلری نباته دینورکه یر الماسی آندن برنوعدر جمعی اکمؤ کلور افلس وزننده وکمأه کلور
تمره وزننده که غیر قیاس اوزره در علی قول کمأه اسم جمعدر یاخود کمأه مفرد وکمء جمع جنسیدر یاخود علی طریق
الاشتراك مفرد وجمع اولور المکمأة میملرك فتحیله والمکمؤة میم ثانیه نك ضمیله منتار بنن یره دینور الاکماء
همزه نك کسریله یر منتارلو اولمق معناسنه در یقال اکمأ المکان اذا کثر به الکمء وقوجالتمق تشییخ معناسنه در یقال

اكمأته السن اى شيخته وبركسيه منتاريدرمك معناسنه در يقال اكمأ القوم اذا اطعمهم الكمء الكمأ كانك فتحى
وميمك سكونيله بودخى بركسيه منتاريدرمك معناسنه در يقال كمأ القوم كمأ اى اطعمهم الكمء الكماء كتان وزننده
منتارصتان كسيه دينور ويردن منتاردروب ديوشورن كسيه دينور الكمأ فتحتينله اياق پشمق ايچره آشنوب فرسوده
اولمق معناسنه در يقال كمئ الرجل كمأ من الباب الرابع اذا حفى وعليه نعل شارح ديركه صحاحده ولسان العربده
اى حفى ولم تكن له نعل عبارتيله مفسر اولمغله بونلره كوره يالين اياق يوريمك ياخود يالين يوريمكدن اياغى
آشنوب فرسوده اولمق معناسنه اولور مؤلفك مأخذى معلوم دكلدر انتهى وكمأ اياق ياريلوب چتلامق معناسنه
استعمال اولنور كويا كه منتارشكلنده اولور يقال كمئت رجله اى تشققت وحوادث واخبار مقوله سنى ادراك واذعان
ايلميوب آندن غافل وبى خبر وبى شعور اولمق معناسنه در يقال كمئ فلان عن الاخبار اذا جهلها وغبى عنها
التكمؤ تفعل وزننده برايشى پسند ايلميوب كريه ونامطبوع كورمكله انفعال ايلمك معناسنه در يقال تكمأه اى تكرهه
واساسده تكره برايشى طاريله رق استر استمز ايلمك معناسيله مفسر اولمغله بو مقامه دخى ملايمدر وتكمؤ سفر
وسياحت اوزره اولان كسه بغايت بعيد كتمكله ارض آنى كمأه كبى نابديد ايدوب بى نام ونشان ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال تكمأت عليه الارض اذا غيبته الكاء مد ايله والكاءه هايله والكئ كافك فتحى وبانك سكونيله
والكيئه هايله يوركسز ضعيف القلب قورقق كشى يه دينور الكئ والكيئة كذلك كافلرك فتحيله والكو
كافك فتحى وواوك سكونيله ياخود آندن مقلوب اوله رق كأ وبرنسنه دن هيبتلنوب قورقمق معناسنه در تقول كئت
عنه كيأ وكيئة وكوأت كوءا اوكأوا على القلب اى هبته وجبنت عنه الاكاء اقام وزننده والاكاءة اقامه وزننده
مراد اولنان نسنه دن برامر فجأى ظهوريله قورقوب رجعت ايلمك معناسنه در يقال اكأه اكاءا واكاءة اى فاجأه
على تئفة امر اراده فهابه فرجع عنه بو ماده اكأ ماده سى ذيلنده دخى ذكر اولنمشيدى فصل اللام اللؤلؤ
لاملرك ضمى وهمزه لرك سكونيله جواهر اقسامندن انجويه دينور در معناسنه مفردى لؤلؤه در هايله وجه تسميه
تلألؤى يعنى ضيا ولمعانيدر اللأل عطار وزننده واللأ لعاع وزننده واللألاء سلسال وزننده انجو
صتان كسيه دينور قياس اولان لؤلؤى ديمكدر ياى نسبتله زيرا رباعى اوزانندن فعال بنا قلنمز يوخسه جوهرينك
وهم ايلديكى كبى لأء ولأل دكلدر شارح ديركه مؤلف كرچه جوهرى بى توهيم ايلدى لكن جوهرينك كلامنده
شائبه وهم يوقدر زيرا جوهرى ادعا ايلميوب بلكه عربلرك لأل اطلاق ايتدكلرنى بن ايشتدم ديو امام فرأ
حضرتلرندن نقل ايلمكله توهمى ناملايمدر ولؤلؤك جمعى لألى كلور انتهى اللئالة تجاره وزننده انجو صاتجيلق
حرفتنه دينور اللؤلؤة صغن تعبير اولنان حيوانك ديشيسنه دينور بقره وحشيه معناسنه اركنه لؤلؤ
تعبيرى نامسموعدر ابو لؤلؤة مغيرة بن شعبه نك غلاميدر اسمى فيروز ومجوسى ايدى فاروق اعظم رضى الله
عنه حضرتلرى آنك يديله شربت شهادت نوش ايلمشدر اللألأة زلزله وزننده پارلاق نسنه يى پارلداتمق
معناسنه در يقال لألأت المرأة بعينها اى برقتها وآهو قويرغنى ايكى طرفه اوينادوب صالمق معناسنه در
يقال لألأ الفور اى الظباء بذنبه اذا حركه وآتش طوتشوب اشيمق معناسنه در يقال لألأت النار اذا توقدت
وكچى كوسنيوب تكه يه طالب اولمق معناسنه در كه تكه سيمك تعبير اولنور يقال لألأت العنز اذا استحرمت
وكوز ياشنى انجودانه لرى كبى انزال ايلمك معناسنه در يقال لألأ الدمع اذا حدره يعنى على خديه مثل اللؤلؤة اللؤلؤان
لؤلؤى معناسنه در كه انجو كبى صاف وتابدار اولوب برق ولمعان ايدن شيئه دينور يقال لون لؤلؤان اى لؤلؤى
شارحك بياننه كوره لؤلؤان كلمه سنك اصلى لؤلؤانى ايدى كه تغيير نسب قبيلندندر مبالغه يى متضمندر اللألاء
سلسال وزننده فرح تام وسرور مالا كلام معناسنه در اصل ضوء ولمعه معناسنه اولمغله معناى مزبور آندن مأخوذدر
يقال به لألاء اى فرح تام التلألؤ تزلزل وزننده يلدرامق برق ولمعان معناسنه در يقال تلألأ البرق اذا لمع اللبأ لامك
كسرى وبانك فتحيله ضلع وزننده حيوان طوغوردقده اول كلان قويى سودينه دينور كه آغوز تعبير اولنور فارسيده
فله دينور تقول اكلنا اللبأ وهو اول اللبن اللبأ لامك فتحى وبانك سكونيله حيواندن آغوز صاغمق معناسنه در يقال
لبأ الشاة لبأ من الباب الثالث اذا احتلب لبأها وبركسيه آغوز يدرمك معناسنه در يقال لبأ القوم اذا اطعمهم اللبأ
وآغوز چالمق معناسنه در يقال لبأ اللبأ اذا اصلحه وطبخه وقوزى يه ياخود اوغلاغه آغوز امدرمك معناسنه در
تقول لبأت الولد اى ارضعته اللبأ شارح كلبأته كلمه سنى مثل منعته عبارتيله تقييد ايدوب تشديد ايله اولان نسخه يى
تخطئه ايلمكله اكا اقتدا اولنمشدر ولبأ تازه ديكلمش واكلمش اغاج واكين مقوله سنى اول وهله ده صوارمق
معناسنه در يقال لبأ الغرس والزرع اذا سقاه اول سقى ولبء بر جماعت آديدر الالباء همزه نك كسريله بركسيه

آغوز يدرمك معناسنه در يقال البأ القوم الباءا اى اطعمهم اللبأ وآغوز چالمق معناسنه در يقال البأ اللبأ اذا طبخه
وحيوان ممه سنه آغوز كتورمك معناسنه در يقال البأت الشاة اى انزلت اللبأ وقوزى يه يا اوغلاغه آغوز امدرمك
معناسنه در يقال البأت الشاة الولد اى ارضعته اللبأ وبركسه نك يول آزيغنى آغوز ترتيب ايلمك معناسنه در يقال
البأ فلانا اى زوده باللبأ وياورى بى بركسه اليله اناسنك ممه سى اوجلرينه طوتوب آغوز امزرتمك معناسنه در يقال
البأ الفصيل اذا شده الى رأس الخلف ليرضع اللبأ الالتباء افتعال وزننده قوزى واوغلاق آغوز اممك معناسنه در
يقال التبأ الجدى اذا رضع اللبأ وآغوز صاغمق معناسنه در يقال التبأ الشاة اذا حلب منها اللبأ الاستلباء بودخى
اوغلاق وقوزى آغوز اممك معناسنه در يقال استلبأ الجدى الشاة اذا رضع لبأها التلبئة تكمله وزننده طوار
ممه سنه آغوز كتورمك معناسنه در يقال لبأت الناقة اذا وقع اللبأ فى ضرعها وهى ملبئ وتلبئه تلبيه لفظنده
لغتدر كه حج ايدن كسه لبيك اللهم لبيك ديمكدن عبارتدر يقال لبأ بالحج تلبئة بمعنى لبى تلبية بو معناده كرچه اصل
غير مهموزدر لكن احيانا عربلر غير مهموزى مهموزا استعمال ايدرلر حلأت السويق ورثأت الميت ديدكلرى
كبى اللبأة تمره وزننده واللباءة سحابه وزننده واللبؤة بانك ضميله سمره وزننده واللبأة لامك ضميله همزه
وزننده واللبؤه لامك فتحى وكسرى وبانك سكونى وآخرده واو ايله واللبة دعه وزننده كه مخففدر واللبوة واو ايله
سمره وزننده واللباة قطاة وزننده ديشى ارسلانه دينور جمعى لبأت كلور لامك فتحى وبانك سكونيله ولبؤ كلور
لامك فتحى وبانك ضمى وهمزه ايله كه مفردى لبؤه در سمره وزننده ولبأ كلور صرد وزننده كه مفردى لبأه در همزه وزننده
ولبوات كلور لامك فتحى وبانك ضميله كه مفردى لبوه در سمره وزننده مؤلفك ترتيب جمعى تشويش اوزره در وكلمات
مذكوره ده واقع هاء تأكيد تأنيث ايچوندر ناقه ونعجه كلمه لرنده اولان هاء كبى زيرا كلمات مذكوره ديشى ارسلانه
مخصوص اولمغله كندى لفظندن مذكرى يوقدر كه حتى هاء فارقه اوله اللبوء صبور وزننده بر رجل معروف آديدر
الملابئ ميمك فتحيله ملاقح وزننده طوغورملرى پك قريب اولان ناقه لره دينور يقال عشار ملابئ اذا دنى نتاجها
وعشار عينك كسريله عشرانك جمعيدر كه اون آيلق حملى اولان ناقه در وملابئ كلمه سنك مفردى ملبئه در كه
ممه سنه آغوز كتورمش ناقه ديمكدر وضعى پك يقلشدقده اولور لكن اساسده ميمك ضميله اسم فاعل اولمق اوزره
مفيددر اللتأ لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بركسه نك كوكسنه اوروب اوته قاقمق معناسنه در يقال لتأه
فى صدره لتئا من الباب الثالث اذا دفعه وآتمق معناسنه در يقال لتأه اى رماه وجماع ايلمك معناسنه در يقال
لتأ المرأة اذا جامعها واكسلتمك نقص معناسنه در يقال لتأ الشئ اذا نقصه ويللتمك معناسنه در يقال لتأ الرجل
اذا ضرط وحدثلمك معناسنه در يقال لتأ اذا سلح وبرنسنه يه دقتله ديكه ديكه باقمق معناسنه در يقال لتأ اليه اذا حدد
النظر اليه وطوغورمق معناسنه در يقال لتأت المرأة اى ولدت اللتئ امير وزننده شول كسه در كه اولديغى محلدن
اصلا بر طرفه كتميوب ياخود خانه سندن چقميوب دائما موضعنه ملازم اوله يقال رجل لتئ اى لازم لموضعه كويا كه
ذكر اولنان سلح معناسندندر اللثأ لامك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله كويك قاب قاجاق يلامق معناسنه در يقال
لثأ الكلب الاناء لثأ من الباب الثالث اذا ولغه اللجأ لامك فتحى وجيمك سكونيله واللجأ فتحتينله صغنمق معناسنه در يقال
لجأ اليه لجأ ولجئ اليه لجأ من الباب الثالث والرابع اذا لاذ اليه ولجأ فتحتينله صغنه جق يره دينور قلعه وصرپ طاغ
باشلرى كبى معقل وملاذ معناسنه ملجأ كبى كما سيذكر ولجأ بر موضع آديدر وعمر بن الاشعث التميمى نام شاعرك جدى
اسميدر پدرى دكلدر نته كه جوهرى وهمنه مبنى پدريدر ديدى شارح ديركه جوهرينك بيانى كتاب انسابده يلاذرى
بياننه مطابقدر انتهى ولجأ قوربغه يه دينور ضفدع معناسنه ديشيسنه لجأه دينور هايله الالتجأ افتعال وزننده
بودخى صغنمق معناسنه در يقال التجأ اليه اذا لاذ الالجاء همزه نك كسريله بركسه يى برنسنه يه مضطر قلمق
معناسنه در يقال الجأه اليه اى اضطره وبرايشى بركسيه اسناد وتفويض ايلمك معناسنه در يقال الجأ امره
الى الله اى اسنده وحفظ ووقايه ايلمك معناسنه در يقال الجأ فلانا اى عصمه الملجأ مقصد وزننده لجأ كبى
صغنه جق يره دينور يقال هذا لجأ القوم وملجأهم اى معقلهم وملاذهم ذو الملاجى ميمك فتحيله ملوك
يمندن تبابعه اقيالندن بر قيل لقبيدر وقيل قافك فتحى وبانك سكونيله ملوك تبابعه يه اطلاق اولنور فرعون مصر
ونجاشئ حبشه كبى وآنلره اذواء دخى اطلاق اولنور القابلرى ذو كلمه سيله مصدر اولديغيچون ذو يزن وذو كلاع
وذو الملاجئ كبى التلجئة تكمله وزننده بركسه يى برخصوصه قسر واكراه ايلمك يعنى زوراكى
مع الكراهه ايشلتمك معناسنه در يقال لجأه اليه تلجئة اى اكرهه شارح ديركه تلجئة فقهيه بوندن مأخوذدر اللزء
لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله ويرمك اعطا معناسنه در يقال لزأه لزءا من الباب الثالث اى اعطاه

وطولدمق معناسنه دریقال لزء الاناء اذاملأه ودوه یه کوزل تقید و تمار ایلمك معناسنه در یقال لزء ابله ای احسن رعیتها
وطوغورمق معناسنه دریقال لزأته امه ای ولدته التلزئة نکمله وزننده و یرمك معناسنه دریقال لزأه تلزئة ای اعطاه
ودوه نك تربیه و تمارنی کوزل ایدوب خوشجه تقید و رعایت ایلمك معناسنه دریقال لزء ابله ای احسن رعیتها الالزاء
همزه نك کسریله طولدرمق معناسنه دریقال الزأ الحوض اذاملأه ومواشی یی طویورمق معناسنه دریقال الزأ
غنمه ای اشبعها التلزؤ تفعل وزننده طولمق معناسنه دریقال الزأ الحوض فتلزأ ای امتلأ اللطأ لامك فتحی
وطانك سکونیله واللطؤ قعود وزننده یره یاپشمق معناسنه دریقال لطأ بالارض ولطیء لطأ ولطوءا من الباب الثالث
والرابع اذا لصق بها ولطأ دکنکله اورمق علی قول ارقه یه اورمغه مخصوصدر یقال لطأه بالعصا اذا ضربه او خاص
بالظهر اللاطئه باش یاریغی اقسامندن سمحاق اسمیدر و سمحاق سینك کسریله شول یارقدر که کندی ایله باش
کمیکی بیننده بر یوفقه دری قالمش اوله که جراحت اول دری یه یاپشمش اولور یقال شجه اللاطئة ای السمحاق ولاطئه
برنوع قرحه در که انسانك بدننده چقوب مزمن وناسور اولور علی قول اول قرحه ثطأه یعنی بوی تعبیر اولنان زهرناك
بوجك صوقسندن حادث اولور اللظأ ظای معجمه ایله جبل وزننده آزنسنه یه دینور شیء قلیل معناسنه اللفأ
لامك فتحی وفانك سکونیله واللفاء سحاب وزننده برنسنه نك قبوغنی صیروب صویمق معناسنه دریقال لفأ العود لفأ
ولفاء من الباب الثالث اذا قشره وکشطه واورمق معناسنه دریقال لفأه اذا ضربه ورد ایلمك معناسنه دریقال لفأه اذا رده
وبرکسه یی عزیمت ایلدیکی سمت ووجهه سندن دوندرمك معناسنه دریقال لفأه ای عدله عن وجهه وفصل وغیبت
ایلمك معناسنه دریقال لفأه ای اغتابه وبرکسه نك حق ومطلوبنی بالتمام و یرمك علی قول حق ومطلوبندن
آز و یرمك معناسنه دریقال لفأه حقه اذا اعطاه حقه کله او اقل من حقه الالتفاء افتعال وزننده یودخی برنسنه نك
قبوغنی صیروب صویمق معناسنه دریقال التفأ العود اذا قشره وکشطه اللفأ فتحتینله برنسنه آرتوب بقیه قالمق
معناسنه دریقال لفیء الشیء لفأ من الباب الرابع اذا بقی الالفاء همزه نك کسریله ابقا ایلمك معناسنه دریقال
الفأه ای ابقاه اللفاء سحاب وزننده طپراغه دینور وشیء قلیله دینور وبرکسه نك حق ومطلوبندن آز اولان
نسنه یه دینور ومنه رضی من الوفاء باللفاء وهو التراب والشیء القلیل ودون الحق اللکأ لامك فتحی وکافك سکونیله
اورمق معناسنه دریقال لکأه لکأ من الباب الثالث اذا ضربه وبرکسه نك حق ومطلوبنی تماما و یرمك معناسنه در
یقال لکأه ای اعطاه حقه کله ویره چالمق معناسنه دریقال لکأه اذا صرعه اللکأ فتحتینله بر یرده مقیم اولمق
معناسنه دریقال لکیء بالمکان لکأ من الباب الرابع اذا اقام به وبرنسنه دن منفك اولمیوب دائما آکا ملازم اولمق معناسنه در
یقال لکیء به اذا لزم به التلکؤ تفعل وزننده برماده ضمننده برعلت ایرادیله عذر و بهانه ایلمك معناسنه دریقال تلکأ علیه
اذا اعتل و برخصوصده اویالنوب بطؤ وتوقف ایلمك معناسنه دریقال تلکأ عنه اذا ابطأ اللمأ لامك فتحی ومیمك
سکونیله برنسنه یه کیزلو یاخود آشکاره ال اورمق معناسنه درکرك اخذ وکرك حفظ ایچون اولسون یقال لمأه ولمأ علیه
لمأ من الباب الثالث اذا ضرب علیه یده مجاهرة وسرا و برنسنه نك مجموعنی بردن آلمق معناسنه دریقال لمأ الشیء
اذا اخذه اجمع و برنسنه یه نظر خفیف وسریع ایله نظر ایلمك معناسنه دریقال لمأ الشیء اذا لمحه التلمؤ تفعل وزننده
برنسنه یی بتون قابلایی بوریوب ستر ونهان ایلمك معناسنه دریقال تلمأت الارض به وعلیه ای اشتملت واستوت و وارته
وبرنسنه یی یالکزجه کندی نفسنه تخصیص ایلمك معناسنه در که تعبیر عامیانه ایله قبوللنمك تعبیر اولنور یقال تلمأ
بما فی الجفنة ای استأثرها الالماء همزه نك کسریله برنسنه یی نهانیجه چالوب ایلتمك معناسنه دریقال المأ اللص علی
الشیء اذا ذهب به خفیة وبرکسه نك حقنی انکار ایلمك معناسنه دریقال المأ علی حقی اذا جحده ودواب ومواشی بر یرك
بالجمله نباتنی اوتلامغله کل باش کبی بوش وآچق قومق معناسنه دریقال المأت الدواب المکان اذا ترکته صعیدا خالیا
وبرنسنه یی قاپلامق احاطه واشتمال معناسنه دریقال المأ علیه اذا اشتمل وعند البعض اکر باء حرفیله متعدی اولور ایسه
برنسنه یی کیزلوجه آلوب کوترمك معناسنه اولور واکر علی حرفیله متعدی اولور ایسه قاپلامق اشتمال
معناسنه اولور فیقال ذهب ثوبی فما ادری من المأ به ای من ذهب به خفیة ویقال المأ علیه ای اشتمل وبرکسه
برنسنه نك مجموعنی کندی نفسنه تخصیص ایلمك معناسنه دریقال المأ بما فی الجفنة ای استأثر به الالتماء افتعال وزننده
بودخی برنسنه یی یالکزجه باشلو باشنه تخصیص ایدنمك معناسنه دریقال التمأ بما فی الجفنة ای استأثر ولون متغیر اولمق
معناسنه دریقال التمیء لون الرجل علی بناء المجهول اذا تغیر الملمؤة میم ثانیه نك ضمیله شول یردر که آنده مطلقا نسنه
اخذ اولنور اوله وبولمأ ماده سندن اسم مکاندر وصیادك آو اخذ ایتدکلری آغه وطوره دینور شبکه معناسنه
اللاءة لاغه وزننده عبس قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر اللوءة سوءه وزننده ومرادفیدر که نامحرم اولان عضوه

وفاحش

وفاحش نسنه یه دینور که اودیری تعبیر اولنور یقال واری لوءته ای سوءته التلهلؤ تزلزل وزننده برنسنه دن قورقمغله
قچنلیوب کیرودونمك معناسنه دریقال تلهلأ الرجل ای نکص وجبن اللیاء کتاب وزننده برنوع مأکول دانه اسمیدر که
نخوده شبیه وبغایت بیاض اولور نهایه ده حجاز دیارنه تخصیص اولنمشدر الالیاء همزه نك کسریله اویالنوب بطائت
ایلمك معناسنه دریقال الیأت الناقة اذا ابطأت فصل المیم المأمأة زلزله وزننده قیون وکیك مقوله سی متصل
میء میء دیو مله مك معناسنه دریقال مأمأت الشاة والظبیة اذا واصلت صوتها فقالت میء میء بالکسر وسکون الهمزة
المتأ میمك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله اورمق معناسنه دریقال متأه بالعصا متأ من الباب الثالث اذا ضربه بها
وبرنسنه یی چکوب اوزاتمق معناسنه دریقال متأ الحبل اذا مده المروءة ضمتینله آدملك وانسانیت ومردانکی
معناسنه در که کندیدن مأمول اولان کار وخصلت حسنه یی اجرا ایلمکدن عبارتدر بو معناده اسم اولور ومصدر اولور که
انسانیتلو مردانه اولمق معناسنه یقال مرء والرجل مروءة من الباب الخامس اذا صار ذا انسانیة ویقال به مروءة ای انسانیة
شارح دیر که همزه یی واوه قلب وادغامله مروءة دخی جائزدر انتهی التمرؤ تفعل وزننده فی ذاته جوهر مروءتدن مایه سز ایکن
تکلفله مروءت کوستورمك معناسنه دریقال تمرأ فلان اذا تکلف المروءة وسرزنش وتعییر وتعییب ایده رك برکسه دن
مروءت وانسانیت طلبنده اولمق معناسنه دریقال تمرأ بالقوم اذا طلب المروءة بنقصهم وعیبهم المرأة کرامه وزننده اکل
وشرب اولنان نسنه سکیجی وسایغ وکوارا اولمق معناسنه دریقال مرؤ الطعام ومرأ ومریء مراءة من الباب الخامس
والثالث والرابع اذا صار مریئا ویقال هنأنی الطعام ومرأنی یعنی طعام خوشکوار اولمغله معده مده چابك هضم اولوب
مزاجه بغایت یرادی واکر اتباع وجهیله ذکر اولنمیوب یالکزجه ذکر اولنور ایسه امرأنی دینور افعال بابندن ومراءه کذلك
کرامه وزننده بر یرك هواسی خوش اولوب مزاجه یرار اولمق معناسنه دریقال مرؤت الارض مراءة من الباب الخامس
اذا حسن هواها المرأة تمره وزننده اسمدر طعام وشرابك سکیجیلك حالتنه دینور المریء امیر وزننده مروءتلو
وانسانیتلو اولان آدمه دینور یقال رجل مریء ای ذو مروءة وانسانیة وهضمی آسان اولان سکیجی وکوارا طعام
وشرابه دینور یقال طعام مریء هنیء ای حمید المغبة بین المرأة ومزاجه موافق وجسبان اولان نسنه یه دینور
ومنه یقال کلأ مریء ای غیر وخیم یعنی طوارك مزاجنه یارار چایردر ومریء بوغازده براوجی جکره متصل یوله دینور که
آندن طعام وشراب معده یه واصل اولور بوغازه ملاصق ومعده نك وقورساغك باشیدر بوغازده ایکی یول اولور
بریسی قصبه رئه در که بوغوملی اولور بوغورتلق وخرطلق تعبیر اولنور بونفس مجراسیدر و بریسی مریء در که
قزل اویکن وقزل اوکلك تعبیر اولنور بو طعام وشراب مجراسیدر هضم محلی اولمغله مریء اطلاق اولندی ومریء
لفظنك جمعی امرئه کلور افعله وزننده ومرء کلور سریر وسرر کبی المریئة سفینه وزننده هواسی خوش اولمغله
مزاجه اویغون اولان ارضه دینور یقال ارض مریئة ای حسن الهواء المرء میمك حرکات ثلاثی ورانك سکونیله
مطلقا انسان معناسنه در که آدم دیمك اولور علی قول ارکشی یه دینور رجل ومرد معناسنه بونك لفظندن جمعی یوقدر
بلکه جمعی رجال در بعضلردن جمعی مرؤون کلدیکی منقولدر مؤنثنده مرأة دینور هایله که خاتون دیمکدر فارسیده
زن مرادفیدر وتخفیف قیاسیله تخفیف اولنوب مره دخی دیرلر ترك همزه وفتح رایله واولنه همزه وصل ادخالیله امرأة
دخی دینور وهمزه وصله مقرون اولنه حرف تعریف ادخالیله الأمرأة دخی محکیدر کذلك مرء لفظنك اولنه
همزه وصل ادخالیله امرء دخی دینور وبونده اوچ لغت واردر بری دائما یعنی رفع ونصب وجر حالتلرنده رانك مفتوح
اولمسیدر ثانی علی کل حال رانك ضمه سیدر ثالث علی کل حال معرب اولمقدر یعنی راء حرف اخیر اولان همزه یه
تبعیتله حالت رفعده مرفوع وحالت نصبده منصوب وحالت جرده مجرور اولمقدر وتقول هذا امرؤ ومرء بالرفع ورأیت
امرءا ومرءا بالنصب ومررت بامرء وبمرء معربا من مکانین بوراده مرء لفظی اتباعا ذکر اولنمشدر ومرء سباعدن
قورده دینور ذئب معناسنه المرء میمك فتحی ورانك سکونیله اکل طعام ایلمك معناسنه دریقال مرأ الرجل مرءا
من الباب الثالث اذا طعم وجماع ایلمك معناسنه دریقال مرأ المرأة اذا جامعها المرأ فتحتینله برکشی هیئت وقیافتده
ووضع وحرکتده یاخود تکلمده قاریجه اولمق معناسنه در قبر سعید وطوطی شیخ کبی یقال مریء الرجل مرءا
من الباب الرابع اذا صار کالمرأة هیئة او حدیثا ای کلاما مرأة مسعاة وزننده یمنده واقع مأرب نام بلده اسمیدر
مرأة حمزه وزننده برموضعدر هشام المرئی المحدث اورایه منسوبدر وامرء القیس ماده سی سین بابنده ذکر اولنور
انشأ الله تعالی المسأ میمك فتحی وسینك سکونیله والمسوء قعود وزننده ماجن ولاابالی وبکتاشی مشرب اولمق
معناسنه دریقال مسأ الرجل مسأ ومسوءا من الباب الثالث اذا مجن ودائما یولك اورته سنده کتمك معناسنه دریقال
مسأ الطریق اذا رکب وسطه ای مشی فی وسطه ومیانه ناسه فتنه وشقاق القاسیله فساده و یرمك معناسنه دریقال

مسأ بين القوم اى افسد وكيجكمك معناسنه در يقال مسأ الرجل اذا ابطأ والداتمق ورنك ودوباره ايلمك معناسنه در
يقال مسأ فلانا اذا خدعه وبرنسنه يى ادمان واعتياد ايلمك معناسنه در يقال مسأ على الشئ اذا مرن عليه وبورجى
اداده عوق وتأخير ايلمك معناسنه در يقال مسأ حقه اى انسأه وتبجره نك غلياننى تسكين ايلمك معناسنه در يقال مسأ
القدر اى فثأها وبرنسنه يى يومشدوب سهل وملايم ايلمك معناسنه در يقال مسأ الرجل بالقول اذا لينه وبوخصائصدن
دكلدر الامساء همزه نك كسريله ناس بيننه شورش واختلال القاسيله افساد ايلمك معناسنه در يقال امسأ بين القوم
اى افسد التمسؤ تفسوء وزننده ومرادفيدر كه برنسنه يپريوب اسكيمكله ياچوريمكله صاپرصاپردوكلمك معناسنه در
يقال تمسأ الثوب بمعنى تفسأ المسئ ميمك فتحى وسينك سكونيله يولك اورته سنه دينور يقال ركب مسئ الطريق
اذا مشى فى وسطه المطأ ميمك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال مطأ المرأة مطأ من الباب
الثالث اذا جامعها الماقئ ناصر وزننده والموقئ محسن وزننده مؤخر العين معناسنه در كه كوزك قولاق طرفندن
اولان كوشه سيدر كوزك قويرغى تعبير اولنور على قول مقدم العين معناسنه در كه كوزك برون جانبندن اولان كوشه سيدر
كوزك پيكارى تعبير اولنور بوماده نك محل ذكرى بومقام ايكن جوهرى وهمنه مبنى قاف بابنده ثبت ايلمشدر
وينه غرائبدندر كه مؤلف بوماده يى بعض علاوه ايله باب مرقومده من غير تنبه رسم واشباع ايلمشدر الملأ ميمك
فتحى ولامك سكونيله والملأة هايله والملأة ميمك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال ملأ الاناء ملأ وملأة وملأة
من الباب الثالث اذا جعله ملأن وطولمق معناسنه در يقال ملئ الاناء ملاء من الباب الرابع وبركسيه مظاهرت
ومعاونت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ملأه على الامر اذا ساعده وشايعه اى اعانه وقواه التملئة تفعله وزننده
پك طولدرمق معناسنه در يقال ملأه تملئة وكمانكش قوريلان يايى پك چكمك معناسنه در كه يايى طولدرمق تعبير اولنور
يقال ملأ فى قوسه اذا اغرق الامتلاء افتعال وزننده برنسنه كركى كبى طولمق معناسنه در يقال ملأه تملئة فامتلأ التملؤ
تفعل وزننده امتلاء معناسنه در الملئة ميمك كسريله بناء نوعدر كه حالت وهيئت معناسنى متضمندر آندن طولش
ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الملئة لا التملؤ لان المقصود الهيئة مؤلف بومعنايى تكرار ايلمشدر وملأه مصدر اولورنته كه
ذكر اولندى وتخمه وامتلا اولوب معده فاسد اولمق حالتنه دينور يقال اخذته الملأة اى الكظة الملأن عطشان وزننده
صفتدر طلونسنه يه دينور مؤنثنده ملأى دينور عطشى وزننده وملأنه دينور سكرانه وزننده جمعى ملاء كلور عطاش
وزننده شارح ديركه بوندن مملؤ صيغه سى نادر در بعضا همزه سنى واوه قلب وادغامله مملو دخى ديرلر الملاءة ميمك
ضمى والفك مديله والملاء غراب وزننده والملئة متعه وزننده امتلاء معده دن ناشى حادث اولان زكام علتنه دينور
المملوء مفعول وزننده ذكر اولنان زكام علتنه اوغرامش كشى يه دينور يقال ملئ فلان على بناء المجهول وملؤ ملاءة
من الباب الخامس واملأه الله فهو مملوء اى مزكوم من الامتلاء وهذا نادر يعنى افعال بابنك اسم مفعولى قياس اوزره مكرم
وزننده اولمقدر لكن بوقياسه مخالف اوله رق وارد اولمشدر لكن ثلاثيدن خصوصا مجهولدن دخى وارد اولمغله مملوء
انلردن اسم مفعول اولور بوصورتده مؤلفك كلامنده اضطراب اولديغى بى ارتيابدر الاملاء همزه نك
كسريله بركسه يى ذكر اولنان زكام علتنه مبتلا قلمق معناسنه در يقال املأه الله اى ازكمه فهو مملوء كما ذكر ويايى
پك چكوب طولدرمق معناسنه در يقال املأ فى قوسه اى اغرق فى النزع الملأ جبل وزننده تشاور
ومشورت معناسنه در امتلاء جماعت ملابسه سيله وبرقومك عليه واشرافنه يعنى كبارنه واجله واعياننه
ووجوهنه اطلاق اولنور مسئول ومأمول اولان احسان ومعروف ورأى وتدبير مقوله سى حالاتله مملو اولدقلرى
مناسبتيله ياخود عظمت وشان وشوكت وخدم وحشم ايله عيون وصدور ناسى طولدردقلرى علاقه سيله
اطلاق اولنمشدر وملأ جماعته اطلاق اولنور وحرص وطمع وظن وكمان معنالرينه استعمال اولنور ووجاهت
وسكه صورت وجمعيت صاحبى كروه انسانى يه اطلاق اولنور وخوى وخلق معناسنه استعمال اولنور حوصلهٔ
سرشت وفطرتده كويا كه مملو اولديغنه مبنيدر جمعى املأ كلور خبر واخبار كبى ومنه الحديث احسنوا املاءكم
اى اخلاقكم الملأ غراب وزننده سعد ابن ابى وقاص رضى الله عنه جنابلرينك قلجى اسميدر الملاءة ميمك
ضميله عجاله وزننده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك ام المرتجز ايله مكتنيه اولان فرسلرى اسميدر
وملاءه ريطه معناسنه در كه خاتونلرك بورندكلرى جاردر براندن يا ايكى اندن ايدوب تمام وجودلرنى بوريوب
اورتنورلر جمعى ملاء كلور هاسز الملاء كتاب وزننده والاملئاء همزتينله انصباء وزننده والملئاء كبراء وزننده
متمول قدرت ويسار وثروت صاحبلرى اغنيايه على قول حسنوا القضاء يعنى حسب الاقتضاء دين ايتدكده داينلره
وسائر طالب ومتقاضيلرينه تأخير وتعويق ايليوب دين ومطلوبلرنى ادا ايدر اولان اغنيايه اطلاق اولنور بونلرك

مفردى ملئ در كويا كه هر برى مال ايله ملأنلردر يقال هو ملئ اى غنى متمول اوحسن القضاء الملاءة
كرامه وزننده والملاء سحاب وزننده كه بوابن كراعدن منقولدر بركسه ملئ يعنى ذكر اولنان اغنيادن اولمق
معناسنه در يقال ملأ الرجل وملؤ ملاءة وملاءا من الباب الثالث والخامس اذا صار مليئا الاستملاء بركسه دينى ذكر
اولنان اغنياء ذمتنده قلمق معناسنه در يقال استملاء فى الدين اذا جعل دينه فى ملئاء الملأة متعه وزننده شول سستلك
وطولغونلق عارضه سنه دينور كه دوه قسمنه عارض اولور سير كثير عقبنده وافر مدت بغلنوب طورمقدن ناشى حادث
اولور كذلك آت وسائر حيواناته دخى عارض اولور زيرا آرالقده كزدرمكه محتاجدر كه بغلو طورمغله اياقلرينه اندروب
ومزاجلرينه شيشكنلك تحدث ايدر يقال بالبعير ملأة اى رهل من طول الحبس بعد السير الممالأة مفاعله وزننده
معاونت ومظاهرت معناسنه در يقال مالأه ممالأة اذا ساعده وشايعه التمالؤ تفاعل وزننده بركمك اجتماع معناسنه در
يقال تمالأ القوم عليه اذا اجتمعوا الملئ ميمك كسريله طلوقابك آلديغى مقداره دينور كه طلوسى تعبير اولنور تثنيه سنده
ملأين وجمعنده املاء دينور مثلا اعطه ملئ الاناء ديرلر اكا شوقابك طلوسنى ويرديمكدر وملأيه ديرلر ايكى طلوسنى
وثلاثة املائة ديرلر اوچ طلوسنى ويرديمكدر المملئ محسن وزننده شول ديشى قيونه دينور كه قارنى صوايله ياخود
دول يتاغى تعبير اولنان دريلر ايله طلو وشيشكن اولمغله كورنلر كبه قياس ايليه المنبئة نونله فعيله وزننده شول درى يه
دينور كه ابتدا دباغت اولنمش اوله كه هنوز خام وناتمام اولور زيرا دباغ درى يى اوچ مرتبه دباغت ايدر ابتدا امرده دباغت
اولنانه منبئه دينور ايكنجى دفعه دباغت اولنانه افيق دينور بعده كمالنى بولمغله اديم دينور كه ميشين ياسختيان ياكون
اوله جقدر ومنبئه دباغت اولنه جق موضعه دينور مدبغه معناسنه كه دباغتخانه تعبير اولنور ابو على الفارسى اشبو منبئه
لفظنى نئ ماده سندن مأخوذ مفعله در ديدى لكن بوقولنى ذكرى آتى منأ يمنأ ماده سى ابا ايدرونئ چيك اته دينور الممنأة
مزرعه وزننده طپراغى سياه يره دينور ارض سوداء معناسنه المنأ ميمك فتحى ونونك سكونيله درى يى دباغ انباشته يه
اصلدوب بصمق معناسنه در يقال منأ الجلد منأ من الباب الثالث اذا نقعه فى الدباغ المؤاء ميمك ضمى وهمزتينله غراب
وزننده كدى ماولمق معناسنه در يقال ماء السنور يموء مؤاء اذا صاح المؤؤ ميمك فتحيله معوع وزننده چوق ماولين
كدى يه دينور شارح ديركه اشبو مؤؤ كلمه سى اسم مفعول عنواننده وارد اولان شواذدندر المائئة همزتينله والمائية
يانك تشديديله وتخفيفى دخى جائزدر كدى يه اطلاق اولنور سنور معناسنه در الامواء همزه نك كسريله كدى كبى
ماولمق معناسنه در يقال امؤأ الرجل اذا صاح صياح السنور فصل النون النأنأة زلزله وزننده بركسه نك
غداسنى خوب ايلمك يعنى دائما اكا خوش ولطيف اغديه يدرمك معناسنه در يقال نأنأه نأنأة اذا احسن غداءه
وبركسه يى برنسنه دن كف ومنع ايلمك معناسنه در يقال نأنأه اى كفه وكوشك وسست وضعيف اولمق معناسنه در
يقال نأنأ فى الرأى اذا ضعف فيه ولم يبرمه اى لم يحكمه وبرنسنه دن عاجز وقاصر اولمق معناسنه در يقال نأنأ عنه
اذا قصر وعجز عنه التنأنؤ تزلزل وزننده بودخى سست وضعيف اولمق وعاجز وقاصر اولمق معنالرينه در يقال
تنأنأ الرجل فى الرأى اذا ضعف ويقال تنأنأ عنه اذا عجز وقصر المنانأة مفاعله وزننده بودخى ضعيف وكوشك
اولمق معناسنه در مؤلف بونى كرچه نأنأ فى الرأى نأنأة ومنانأة عبارتيله مصدر ثانى اولمق اوزره رسم ايدوب لكن
اكتفايه حمل ايله افراز اولندى انجق بومقوله خلاف قياس اوزره مصادر وقوعى صكره دن ملحوظ اولديغندن ينه
مصدر ثانى اولمق غالبدر مثلا افعال بابندن آذى ماده سنك مصدرى اذا وتفعيلدن قبل ماده سنك مصدرى
تقبل كلديكى كبى النأنأ فدفد وزننده حدقهٔ چشمنى چرخ كبى چوق دونديرن كشى يه دينور وقورقق وعاجز
وقاصر كشى يه دينور النأناء سلسال وزننده والنؤنؤ عصفور وزننده والمنأنأ معنعن وزننده بونلرده الندن
ايش كلمين قورقق وعاجز وقاصر كسه يه دينور النبأ نونك وبانك فتحيله خبر وپيام معناسنه در جمعى انباء كلور
خبر واخبار كبى تقول اتانى نبأ اى خبر الانباء همزه نك كسريله خبر ويرمك معناسنه در يقال انبأه اياه وبه اى اخبره واوق
نشانى نه ياروب قوپارمق ونه اوته سنه ايشليوب كچمك معناسنه در يقال رمى السهم فانبأ اى لم يشرم ولم يخدش
اولم ينفذ ظاهرا معتل اولان نبو ماده سنده لغتدر التنبئة تكمله وزننده والتنبئ تكميل وزننده بودخى خبر ويرمك
معناسنه در يقال نبأه تنبئة وتنبيئا بمعنى انبأه مؤلف بوراده نبأ ماده سنى خبر وخبر ماده سنى نبأ ايله تعريف ايلدى
لكن بصائرده بياننه كوره نبأ فى الاصل شول خبردر كه فائدهٔ عظيمه صاحبى اولوب وكنديسيله علم ياخود غلبهٔ ظن
حاصل اوله اشبو اشياء ثلاثه مفهومنك اركانلريدر پس نبأ اطلاق اولنان خبرك حقى شائبهٔ كذبدن معرا اولمقدر
تواتر وخبر الهى وخبر نبوى كبى ونبأ وجه مذكور اوزره خبر معناسنى متضمن اولديغيچون انبأته بكذا ديرلر اخبرته
معناسنه وعلم معناسنى متضمن اولديغيچون انبأته كذا ديرلر اعلمته معناسنه الاستنباء خبر صورشدرمق وخبر

اراشدرمق معناسنه در يقال استنبأ النبأ اى بحث عنه المنابأة مفاعله وزننده خبر لشمك معناسنه در كه ايكى كسه برى برينه
خبر ويرمكدن عبارتدر يقال نابأه منابأة اى انبأ كل منهما صاحبه وبرقومك جوارنى تركله آنلردن مفارقت ومباعدت
ايلمك معناسنه در يقال نابأ القوم اذا ترك جوارهم وتباعد منهم النبئ همزه ايله امير وزننده پيغمبر معناسنه در كه مخبر
عن الله تعالى اولان ذات شريفدر بونده مختار اولان همزه سز اولمقدر جمعى انبياء كلور انصباء وزننده ونبأء كلور كرماء
وزننده ونبيئون كلور كه جمع مذكر سالمدر شارح ديركه نبئ كلمه سى فعيل بمعنى مفعل در نذير منذر معناسنه واليم مولم
معناسنه اولديغى كبى واهل مكه دن ماعدا عرب همزه نك تركيله استعمال ايدرلر يعنى اصل مهموز ايكن ترك ايدرلر
وعند البعض ارتفاع معناسنه اولان نباوتدن مأخوذدر وراغبك مفرداتده بياننه كوره بغير همز نبى مهموزندن ايلغدر
حتى نهايه ده بو رسمه مرسومدر كه وفى الحديث ان رجلا قال له عليه السلام يا نبئ الله فقال لا تنبر باسمى فانما انا نبى الله وجه
مذكور اوزره اهل مكه همزه ايله تلفظ ايلدكلرندن رجل مرقوم دخى اكا رعايتله اويلجه تلفظ ايلدى نته كه ذريه وبريه
وخابيه كلمه لرنده دخى همزه يى ترك ايلديلر لكن اصل قريش لغتى همزه سزدر نته كه عنقريب مؤلف دخى ذكر ايدر
انتهى النبوءة ضمتينله آندن اسمدر پيغمبرلك معناسنه در التنبؤ تفعل وزننده نبوت كاذبه ادعا ايلمك معناسنه در
مسيلمه كذابك ادعاسى كبى يقال تنبأ الرجل اذا ادعى النبوة المتنبئ آندن اسم فاعلدر نبوت كاذبه مدعيسى اولانه دينور
نته كه شاعر مشهور صاحب ديوان ابو الطيب احمد بن الحسين الكندى ارض سماوه ده بنى كلب قبيله سنه واروب
ابتدا نسبى امام حسن رضى الله عنه سلسله سندن اولديغنى دعوا ايدوب بعده نبوت ادعاسنه دوشمكله متنبى اطلاق
ايلديلر بعده دمشق شامده بو قباحتنه جم غفير شهادت ايتمكله اخذ وبرمدت حبس اولندقدنصكره تائب
ومستغفر اولمغله اطلاق اولنمشدر النبأ نونك فتحى وبانك سكونيله والنبوء قعود وزننده يوكسك اولمق
ويوكسلمك علو وارتفاع معناسنه در يقال نبأ الشئ نبأ ونبوءا من الباب الثالث اذا ارتفع وبركسه اوزره ناكهانى
چقه كلمك معناسنه در يقال نبأ على القوم اذا طلع عليهم وبر ولايتدن چقوب آخر ولايته وارمق معناسنه در يقال
نبأ من ارض الى ارض اذا خرج بو معنايه مبنى اولمق اوزره براعرابى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
يا نبئ الله ديدى همزه ايله كه مرادى مكه دن مدينه يه خارج اولان ذات ديمكدر حضرت رسول الله مزبورك بو تعبيرنى
انكار ايدوب لا تنبر باسمى فانما انا نبى الله بيورديلر كه بلا همز تشديد يايله در لا تنبر كلمه سى نبردن نهى حاضردر
ونبر برحرفى مهموز ايلمك معناسنه اولمغله بنم اسمم منزلنده اولان نبى لفظنى همزه ايله تكلم ايلمه ديمك اولور شارح
ديركه كرچه اعرابينك مرادى ينه پيغمبر ديمك ايدى لكن قريش لغتندن اولمديغيچون انكار بيورلمشدر انتهى
النبئ امير وزننده نبأ كلمه سندن فعيل در نته كه ذكر اولندى ونبئ آچق وجاده يوله دينور كه شاهراه تعبير اولنور
وشول مرتفع يره دينور كه دوز اولميوب چاقر چقور واكرى بوكرى اوله ومنه الحديث لا تصلوا على النبئ
اى المكان المرتفع المحدودب النابئ ناصر وزننده بودخى دوز اولميوب اشاغيلى يوكسكلى مرتفع يره دينور
النبأة تمره وزننده يايجه سسه دينور صوت خفى معناسنه على قول كوپك آوازنه دينور النبأ نونك فتحى وبانك
سكونيله يايجه سسلنمك ياخود كوپك اورمك معناسنه در يقال نبأ نبأ من الباب الثالث اى صات خفيا او هو صوت
الكلاب النبيئة نونك ضميله جهينه وزننده ابن الاسود العذرى اسميدر ونبيئه نبونك مصغريدر ومنه قول العرب
كانت نبيئة مسيلمة نبيئة سوء تصغيرى تحقير ايچوندر النبئ نبيع وزننده بودخى كلمه تصغيردر كه نبئ كلمه سندن
مصغردر پيغمبرجك ديمكدر كه تحقيره مبنيدر ومنه قول العرب كان مسيلمة نبئ سوء بنيه تصغيرى وجه مذكور اوزره
بنا ايلمك نبئ لفظنى كرماء وزننده نبأء اوزره جمعلندرن مذهبه كوره در زيرا بو صورتده تصغيرى همزه ايله اولور
فاما انبياء اوزره جمعلندرن مذهبه كوره تصغيرى نبى اولور همزه سز يعنى جمعده همزه يى التزام ايدن تصغيرده دخى
التزام ايدر وجمعده ترك ايدن تصغيرده دخى ترك ايدر جوهرى على الاطلاق ذكر ايلمكله خطا ايلمشدر شارح ديركه
جوهرى يالكز مهموزك تصغيرينه تعرض ايلمكله خطادن محفوظدر انتهى النتأ نونك فتحى وتاى فوقيه نك
سكونيله والنتوء قعود وزننده برنسنه يوقارى طومالوب شيشوب قالقمق معناسنه در كه تومك وسوه لمك وطوملمق
تعبير اولنور بدنده چقان سيويلجه وچبان ويردن هنوز طپراغى سلكوب چقمق اوزره اولان نبات كبى يقال نتأ الشئ
نتأ ونتوءا اذا انتبر وانتفخ وارتفع وبركسه اوزره آنسزين چقه كلمك معناسنه در يقال نتأ على القوم اذا طلع عليهم وياره
شيشوب قبارمق معناسنه در يقال نتأت القرحة اذا ورمت وقيزيا اوغلان بالغ اولمق معناسنه در يقال نتأت الجارية
اذا بلغت وبرنسنه موضعندن خروج ايلمك معناسنه در شويله كه هنوز اول موضعدن منفصل اولمامش اوله كه هنوز
قباروب قالقمش اوله كوچك قيزممه سى كبى يقال نتأ الشئ اذا خرج من موضعه من غير ان يبين اى ينفصل الانتتاء

افتعال وزننده بودخى برنسنه توموب طومالمق معناسنه در يقال انتتأ الشئ اى انبرى وارتفع النتأة نونك ضميله
همزه وزننده بنى عميله يوردنده يرصو آديدر على قول بنى عطارد جماعتنه مخصوص برخرمالق اسميدر النجأ
نونك فتحى وجيمك سكونيله كوز دكورمك معناسنه در كه اكثرى مادهٔ كامله يه اصابت ايدر يقال نجأه نجأ
من الباب الثالث اذا اصابه بالعين الانتجاء افتعال وزننده والتنجوء تفعل وزننده نجأ معناسنه در يقال انتجأه وتنجأه
بمعنى نجأه النجوء ندس وزننده والنجوء صبور وزننده والنجئ كتف وزننده والنجئ امير وزننده كوزى دكن بد نظر
كشى يه دينور يقال فلان نجؤ العين ونجؤها ونجئها ونجيئها اى خبيث العين شديد الاصابة بها النجأة تمره
وزننده سائلك كورديكى نسنه يه تعلق ايدن اشتها وشهوتنه دينور كه اكا شدت نظرى مستلزمدر ومنه الحديث
ردوا نجأة السائل باللقمة اى شهوته الندأ نونك فتحى ودالك سكونيله برنسنه يى كريه كوروب ايكرنمك معناسنه در
يقال ندأ الشئ ندأ من الباب الثالث اذا كرهه وعند البعض بو معناده ندأ كلمه سى بذأ لفظندن محرفدر كه باى موحده
وذال معجمه ايله در جوهرى بو بابده وهم ايلمشدر لكن بو قيل كلامنه مبنى اولمغله جوهرى وهمدن مصوندر وندأ
ات واتمك مقوله سنى بشمك ايچون آتش قورينه القا ايلمك ياخود آتشه كوممك معناسنه در يقال ندأ اللحم ندءا
اذا القاه فى النار او دفنه فيها وقورقتمق وقورقو ويرمك معناسنه در يقال ندأ فلانا اذا خوفه وذعره وبرنسنه يى يره
اورمق معناسنه در يقال ندأه اذا ضرب به الارض وبرنسنه اوزره ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال ندأ عليهم
اذا طلع وكول بصدى ياپوغاچه ياپمق معناسنه در يقال ندأ الملة اذا عملها الندأة نونك فتحى وضمى ودالك
سكونيله مال كثيره دينور وعلايم سماويه غلطى الكم صاغمه تعبير اولنان دائرهٔ هوائيه يه دينور واخشامدن مقدمجه
كونش غروبنه قدر ياخود فجردن شمسك طلوعنه قدر سحاب افقده اولان قرمزيلغه دينور وكونش وآى آغيللرينه
دينور وندءه نونك ضميله لحمده اولان شول انجه وآق طريقه يه دينور كه سكيردن تل تل اوزون اوزون اولوب لحمك
لوننه مخالف اولور وآت قسمنك كوبكندن يوقرى اللرينه قريب اولان عضونه دينور ودرجه معناسنه در ودرجه
دالك ضميله شول پچاوره دن دورلمش قونداقدر كه قچن ولدى هلاك اولمش ناقه يه بر آخر ناقه نك ولدنى ياقوب
امزرتمك مراد ايلسه لر اول ناقه نك كوزلرنى وبورننى بند ايلدكدنصكره فرجنه اول قونداغى ادخال وبرقاچ كون اول
حال اوزره ترك واهمال ايدرلر پس آنى طوغوريجى ناقه بوروسى كبى بورو طوتار آندنصكره يوزندن اول باغى چوزوب
وفرجندن اول قونداغى چقاررلر اول اثناده اول ولدى كتوروب عرض ايدرلر شمدى طوغمش ولدى ظنيله
امزرمكه باشليوب من بعد اكا ميل وحنين ايدر وندءه بلوك بلوك نبات قطعه لرندن برقطعه يه دينور جمعى ندأ كلور
نونك ضمى ودالك فتحيله الندءة نونك ضميله همزه وزننده ندءه ايله معناى اخيرده مرادفدر الندئ كتف
وزننده الكم صاغميه دينور قوس قزح معناسنه وكونش غروبنه قدر على قول طلوعنه قدر سحاب
افقده اولان قزيللغه دينور النودءة حوقله وزننده يلمك معناسنه در يقال نودأ البعير نودأة اذا عدا
النزء نونك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله شر وفتنه القاسيله ميانهٔ ناسى فساد واختلاله ويرمك وبرى برينه دوشورمك
معناسنه در يقال نزأ بين القوم نزأ من الباب الثالث اذا حرش وافسد وبرنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال نزأ عليهم اذا حمل وبركسه يى برنسنه يا برفعل اوزره حمل وسوق ايدوب آكا باعث اولمق معناسنه در يقال
نزأ فلانا عليه اى حمله وبركسه يى برنسنه دن رد وصرف ايلمك معناسنه در يقال نزأه عن كذا اى رده وبرنسنه يه
پك حريص ودوشكون اولمق معناسنه در ومنه المثل انك لا تدرى علام ينزء هرمك اى بم يولع عقلك ونفسك
والام تؤول حالك بركسه فى الاصل برخصلت اوزره اولوب آندن تلون وتحول ايلدكده سن اكا تعريض
طريقيله كندى نفسكه خطاب ايده رك مثل مزبورى ايراد ايدرسن حاصل معنا بهى يادكار نفس وعقلك نه شيئه
مائل ونه شيوه يه حريص ومتهالك اولوب واوله جغنى سنده بيلميورسن طريقهٔ واحده اوزره ثابت اولميوب بلبل كبى
دالدن داله قونوب نقش بوقلمون صفت هر بار رنكدن رنكه كيرمكده سن ديمكدر كلام مزبورده واقع ينزء كلمه سى
مجهول بنيه سيله در وشارحك بياننه كوره هرم نفس وعقل معناسنه در وعلام كلمه سنده ميم مفتوحه ماء استفهاميه دن
مخففدر الام وبم كلمه لرى دخى اويلجه در وامثال ميدانى بياننه كوره مثل مزبور بركسه پير وسالخورده اولوب عنه
عروضيله كنديدن شتر وكربه وضع وحركت وهرزه وهذيان كلمات صدور ايتدكده ضرب اولنور المنزوء اسم
مفعول بنيه سيله برنسنه يه بغايت دوشكون حريص اولان كشى يه دينور يقال هو منزوء به اى مولع النسأ
نونك فتحى وسينك سكونيله زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه در يقال نسأ الدابة نسأ من الباب الثالث
اذا زجرها وساقها وبرنسنه يى تأخير ايلمك معناسنه در بونك مصدرى منسأه دخى كلور يقال نسأ الشئ نسأ

ومنسأة اذا اخره و برنسنه يى كوزه دوب حفظ وحراست ايلمك معناسنه در يقال نسأه اى كلأه ودودى حوضه وارمقدن منع ودفع ايلمك معناسنه در يقال نسأ البعير اذا دفعه عن الحوض و برنسنه يى برشيئه فاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال نسأ اللبن بالماء اذا خلطه به وآهو ياوريسنى طوغوردقد نصكره يلامق معناسنه در يقال نسأت الظبية غزالها اذا رشحته وبركسيه نسئ يعنى مزيل عقل اولان شراب ياخود طورى سود ايچورمك معناسنه در يقال نسأ فلانا اذا سقاه النسئ ودوه‌نك صوسرلق كونلرنى زياده ايلمك معناسنه در يقال نسأ فى ظمء الابل اذا زاد يوما او يومين او اكثر ومواشى تو بى قيرقيلوب ياخود وكلدكدن صكره يكيدن تو بنى دوزوب سمورمكه بشلامق معناسنه در يقال نسأت الماشية اى بداسمنها ونباتى و برها بعد تساقطه و برنسنه يى ويره سى يه صاتمق معناسنه در تقول نسأته البيع اى بعته باخرة بوراده اخره لفظى فتحاتله در وخاتونك حيضى وقت معتاد ندن متأخر اولمغله جلى مأمول اولمق معناسنه در يقال نسئت المرأة على البناء للمجهول اذا تأخر عن وقته فرجى انها حبلى التنسئة تكمله وزننده زجر وعنفله طوارسورمك معناسنه در يقال نسأ الدابة تنسئة اذا ساقها وزجرها الانساء همزه‌نك كسريله تأخير ايلمك معناسنه در يقال انسأ الشيء اذا اخره وبر نسنه يى ويره سى يه صاتمق معناسنه در تقول انسأته اى بعته بنسئه النسئه تونك ضمى وسينك سكونيله والنسيئه فعيله وزننده تأخير معناسنه اسملر در بعده برنسنه نك بهاسنى تاخير ايلمكده استعمال اولنمشدر كه ويره سى يه تعبير اولنور تقول بعته بنسئة وبنسيئه اى باخرة النسئ فعيل وزننده اسمدر كه تأخير اولنان شبئه دينور والنسئ فى قوله تعالى انما النسئ زيادة فى الكفر الايه شهر كائنت تؤخره العرب فى الجاهلية فنهى الله عزوجل عنه يعنى آيت مرقومه ده نسيء عربلرك جاهليت زمانده اشهر حرمدن حرمتنى شهر آخره تاخير ايلدكلرى آيدن عبارتدر اشهر حرم كه درت آى اوله جقدر برى فردد ركه ماه رجبدر واوچى سرد يعنى متواليدر كه ذوالقعده وذوالحجه ومحرمدر وقت جاهليتده اكثر معاشلرى نهب وغارت جهتيله اولمغله مثلا محاربه هنكامنده رجب حلول ايلسه حلال ايدوب حرمتنى شعبانه تأخير كذلك محرمده اقتضا ايلسه صفره تحويل ايلرلريله اشهر حرم خصوصنى ترك والغا ومجرد عدد اعتبار ايدرلرايدى وزيادة كفر اولمسى حضرت حقك حرام ايلديكنى تحليل وحلال ايلديكنى تحريم ايلدكلرينه مبنى در مؤلف بصائرده ديديكه نسئ كلمه‌سى فعيل بمعنى مفعولدر تأخير معناسندن مأخوذدر كه مؤخر قلنان نسنه ديمكدر يقال نسأ الشيء اى اخر فهو منسوء ثم تحول منسوء الى نسئ كما يحول مقتول الى قتيل وامام فرأ قولى اوزره نسيء مصدردر تأخير ايلمك معناسنه در وازهرى قولنجه انساء معناسنه اسمدر مصدر حقيقى موضعنه وضع اولنمشدر انتهى ونسئ صوبى غالب طوريجه سوده دينور الاستنساء دايندن برمدته قدر مطلوبنى تأخير ايلمكى رجا ايله استمهال ايلمك معناسنه در يقال استنسأه اى سأله ان ينسئه دينه بوصورتده برنسنه يى ويره سى يه ايستمكده دخى استعمال اولنور المنسأة مكنسه وزننده والمنسأة مرتبه وزننده ويونلرده همزه‌نك ترکى دخى لغتدر دكنكه دينور عصا معناسنه آنكله طوار نسأ وسوق اولندىغيچون ومنه قوله تعالى تأكل منسأته الاية اى عصاه وامام فرأ ديديكه آيت مرقومه ده واقع منسأه لفظنده اولان من حرف جردر وسأه كلمه‌سى مجرورى اولمق اوزره منفصلا كتب اولنمق دخى جائزدر زيرا سأه كلمه سى سئة قوس معناسنده لغتدر وسيه سينك كسرى و يانك تخفيفيله كوشئ كانه ديمكله معنا ى شريف على وجه الاستعاره تأكل من طرف عصاه ديمك اولور لكن فرّانك بو قولى بعيد ومتعجر فدر النسئ تونك فتحى وسينك سكونيله عقلى ازاله ايدن مشروبه دينور وصوبى غالب طوريجه سوده دينور يقال سقاه النسئ اى الشراب المزيل للعقل وكذا اللبن الرقيق الكثير الماء كالنسئ كما ذكر وسموزلك على قول سمورمكه بشلمق معناسنه اسم اولور يقال جرى النسئ فى الدابة اى السمن او بدءه ونسئ تونك حركات ثلاثيله حملى مظنون على قول حملى ظاهر اولان خاتونه دينور ونونك فتحيله شول خاتونه دينور كه حيضى مدت معتاده سندن تأخر ايلكله حامل اولمسى مأمول اوله جوهرى وهمنه مبنى نسئ عنوانيله كه امير وزننده درثبت ايلمشدر شمارح ديركه قول مزبور ابن منظورك وسائر لرينك قولى اولمغله جوهرى واهم دكلدر النسوء صبور وزننده بودخى حملى مظنون اولان خاتونه دينور يقال امرأة نسء اى المظنون بها الحمل والتى ظهر حملها ويقال امرأة نسوء اى المظنون بها الحمل النسئ تونك كسريله دائما ناس ايله الفت واختلاط اوزره اولان كشى يه دينور ومنه يقال هو نسئ نساء اى جدشهن وخدنهن يعنى زندوست اولمغله هر باريانور ايله الفتكاردر النساء سحاب وزننده عمر اوزون اولمق طول عمر وامتداد حيات معناسنه در وتأخير معناسنه مصدر اولور معناى مرقوم بوندن مأخوذدر يقال نسأ عنه دينه نساء اى اخره الناشئ سموزانسان وحيوانه دينور نسئ كلمه سندن اسم فاعل درته كه ذكر اولندى الانتساء افتعال وزننده ايراقلشمق

معناسنه در

معناسنه در يقال انسأ البعير فى المرعى اذا تباعد النشأ تونك فتحى وشين معجمه نك سكونيله والنشوء قعود وزننده والنشاء سحاب وزننده والنشأة حجره وزننده والنشاءة سحابه وزننده يكيدن پيدا اولوب حيات وزندكانى بولمق معناسنه در كرك حيوان وكرك نبات واشجار مقوله سى اولسون يقال نشأ الشيء ونشؤ نشأ ونشوء اونشاء ونشأة ونشاءة من الباب الثالث والخامس اذا حيى وطفل تازه بويوب قدوقامت صاحبى جوان اولمق معناسنه در كه كلوب يتشمك تعبير اولنور يقال نشأ الطفل اذا ربى وشب وبو كسلمك ارتفاع معناسنه در يقال نشأت السحابة اذا ارتفعت ونشئ من باب التفعيل على المجهول وانشئ على المجهول ايضا بمعنى واحد اى ربى تربية وارتفع وقوله تعالى اومن ينشأ فى الحلية الاية من باب منع اومن باب الافعال اى يتربى وقرأ الكوفيون اومن ينشؤ من باب التفعيل وبو نده يناشأ قرأتى دخى واردرته كه اعلاه وعلاه وعلاه برمعنايه در الناشئ حدث صغرى نجاوز ايدوب جوانلق كرته سنه بالغ اولان اوغلانه وقيزه اطلاق اولنور كه يتشمش اوغلان وقز تعبير اولنور جمعى نشئ كلور صحب وصاحب كبى وفتحيله جائزدر طلب وطالب كبى وناشئ مطلقا كيجه ايچره حادث وظاهر اولان شبئه دينور جمعى ناشئه در كه غير قياس اوزره هااياله در ياخود ناشئه مصدر در فاعله وزننده عاقبه كبى نشو وظهور معناسنه وعلى قول ناشئه ليل ونهارك اولنه دينور وعلى رأى كيجه‌نك اول ساعتنه دينور ياخود قيام ليله مداوم اولان كسه‌نك هر قائم اولديغى ساعته دينور ياخود بعد النوم قيام حالتنه دينور النشيئة فعيله وزننده ناشئه معناسنه در وحوضدن اك اول ايشلتن يره وهنوز ايشلنوب ياپلمش حوضه دينور وطريقه يعنى بغدايجق اوتى واشك كنكرى تعبير اولنان نباتك تازه سنه دينور ونصى وصليان كه نبات مرقومك قورو سيدر اكادخى اطلاق اولنور على قول شول نباته دينور كه تازه نابت اولوب هنوز غلظت بولمامش اوله وحوضك طرف اسفلنه وضع اولنان حجره دينور ونصائب حوضك يعنى اطراف حوضى سد ايچون ديوار شكلنده نصب واستوار قلنان پرده طاشلرينك وراسنه دوكدكلرى طيراغه دينور النشء نونك فتحى وشينك سكونيله كوچك خرده دوه يه دينور جمعى نشأ كلور فتحتينله وسحاب مرتفعه دينور وافقدن هنوز قالقوب ظهور ايدن سحابه دينور النشيء امير وزننده بودخى افقدن يكى ظهور ايدن سحابه دينور الانشاء همزه‌نك كسريله برنسنه نشو ونما بولمق معناسنه در يقال انشئ الشيء على المجهول ونشئ كما ذكر وفعل شروع ومباشرت اولور جعل وطفق كبى يقال انشأ يحكى حديثا اى جعل و بريردن چقمق معناسنه در يقال انشأ منه اذا خرج وناقه كيه قالمق معناسنه در يقال انشأت الناقة اذا لقحت وبرخصوصه يكى بشلمق معناسنه در يقال انشأ دارا اذا بدأ بأبنائها وبرنسنه يى بوكسلتمك معناسنه در يقال انشأ الله السحاب اى رفعه وبرنسنه يى بركسه كنديلكندن پيدا ايلمك معناسنه در يقال انشأ فلان الحديث اى وضعه علم انشأ بو معناده در النشأة تمره وزننده بودخى بوى سورمك اوزره اولوب هنوز غلظت بولمامش نباته دينور النشؤ تفعل وزننده برمصلحت ايچون يرندن قالقوب عزيمت ايلمك معناسنه در يقال تنشأ فلان لحاجته اذا نهض اليها ومشى الاستنشاء حوادث واخبار جستجو ايلمك معناسنه در يقال استنشأ الاخبار اذا تتبعها المستنشئة اسم فاعل بنيه سيله كاهنه عورته اطلاق اولنور احداث كونيه يى استنشاء واستقصاء ايلديكيچون المنشأ مكرم وزننده والمستنشأ مستخدم وزننده يولرده تحديد وتعيين منازل ايچون نصب وترفيع اولنان ميل ونشانه دينور وقوله تعالى وله الجوار المنشآت فى البحر الايه اى السفن المرفوعة القلوع يعنى يلكنارى مرفوع اولمش كميلر كه مراد يلكنارى كشاد اولمش ديمكدر ارتفاع معناسندن شارح ديركه پس صفت على غير من هى له اولور لكن مرفوعات على الماء معناسنه اولور سبه على من هى له اولور النصأ تونك فتحى وصادك سكونيله بركسه‌نك ياريحوانك ناصيه سندن يعنى آلتنده اولان پرچمدن قاورايوب طوتمق معناسنه در نصولفظنده لغتدر يقال نصأه نصأ من الباب الثالث اذا اخذ بناصيته وزجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال نصأه اذا زجره ويوقارى قالدرمق معناسنه در يقال نصأه اذا رفعه النفأ فاييله صرد وزننده بلوك بلوك پراكنده اوت پارچه لرينه دينور على قول شول طوپ وكور چاپر وچمن پارچه لرينه دينور كه بيوك پارچه دن منقطع اولوب وپك بويلو اولمليله اول بيوك پارچه اوزره حواله ومشرف اوله لر مفردى نفأه در صيره وزننده نفء نفع وزننده برموضع آديدر النكأة فتحاتله والنكاءة تونك ضميله همزه وزننده طرثوث نكعه سنه دينور وطرثوث قولغان تبكنى ديدكلرى نباتدر ونكعه نونك فتحيله نبات مرقومك برپرمق يوقارى يسنه دينور كه اوزرنده قرمزى قبوغى اولور النكأ تونك فتحى وكافك سكونيله ياره وچبان مقوله سى صاغلمزدن مقدم باشنى قوپاروب ياخود قبوق كبى زارجغزنى صويوب صولندرمق معناسنه در يقال نكأ القرحة نكأ من الباب الثالث اذا قشرها قبل ان تبرأ فنديت ودشمنى قتل وجرح ايله قيروب كچورمك معناسنه در يقال نكأ العدو اذا نكاهم

معتل اولان نكايه‌ده لغتدر واوده‌مك معناسنه‌در يقال نكأ فلانا حقه اذا قضاه الانتكاء افتعال وزننده اخذ
وقبض ايلمك معناسنه‌در يقال انتكأ حقه اى اخذه وقبضه النكأة نونك ضميله همزه وزننده شول كشى‌يه
دينوركه اوزرنده بورج قوميوب بلا تأخير ادا ايدر اوله يقال فلان زكأة نكأة اى يقضى ما عليه ولا يمطل وزكأه
عاجل النقد كسيه دينور نته كه ماده‌سنده بيان اولندى النمأ جمل وزننده والنمء حبل وزننده كهله‌نك كوچكنه
دينوركه ياوشاق تعبير اولنور النهأ نونك فتحى وهانك سكونيله والنهاءة كرامه وزننده والنهوءة صعوبه وزننده
والنهوء قبول وزننده والنهاوة سخاوه وزننده كه بوشاذدر ات كركى كبى پشميوب چيكجه وتاتاريجه قالمق معناسنه‌در
يقال نهئ اللحم ونهوء نهأ ونهاءة ونهوءة ونهوءا ونهاوة من الباب الرابع والخامس اذا لم ينضج ونهأ منع وزننده
طولمق معناسنه‌در يقال نهأ الاناء نهأ من الباب الثالث اذا امتلأ النهئ اميروزننده چيكجه وتاتاريجه پشمش اته
دينور الانهاء همزه‌نك كسريله اتى ايوجه پشورميوب چيكجه قومق معناسنه‌در يقال انهأ اللحم اذا لم ينضجه
وبرايشى متين ومحكم ايلميوب سست وكوشك طوتمق معناسنه‌در يقال انهأ الامر اذا لم يبرمه النوء نونك فتحى
وواوك سكونيله والتنوآء تذكار وزننده يرندن زحمت ومشقتله يكنوب قالقمق معناسنه‌در خسته وبيمجالك حركت
وقيامى كبى يقال ناء الرجل ينوء نوءا وتنواءا اذا نهض بجهد ومشقة ويوك مقوله‌سى پك آغر اولمغله كوجله قالدروب
كوترمك معناسنه‌در بونده باايله متعدى اولور يقال ناء بالحمل اذا نهض به مثقلا وبركسه‌يى يابرنسنه‌يى برآغر نسنه‌نك
آغرلغى باصمغله برطرفه طوغرى اكمك معناسنه‌در يقال ناء به الحمل اذا اثقله واماله وبركسه‌يى برآغرلق باصمغله
دوشمك معناسنه‌در معناى اوله نسبتله ضد اولور يقال ناء فلان اذا اثقل فسقط لكن بونك مفهومنده اثقال قيدى
معتبردكلدر زيرا مؤلف بصائرده يقال ناء اى سقط عنوانيله ثبت ايلمكله همان دوشمك معناسنه اولور وقال الحريرى
فى الدرة قوله تعالى ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة الاية تقديره ما ان العصبة لتنوء مفاتحه اى تنهض بها على تثاقل
يعنى آيت مرقومه قلب صنعتى متضمندر نته كه ادخلت الخاتم فى اصبعى ديرلركه حقيقتده اصبع خاتمه ادخال
اولنور وقلب صنعتى سنن مأثورهٔ عربدندر مبالغه‌يى مفيددر وشهابك تحقيقى بودركه باء كلمه‌سى بوراده تعديه ايچوندر
ان مفاتحه لتنوء العصبة قوه‌سنده‌دركه تثقلهم معناسنه‌در انتهى ونوء غروبه مائل وساقط اولان يلدزه دينور
جمعى انواء كلور احمال وزننده ونوءان كلور عبدان وزننده وعلى قول نوء يلدز دوشمكه دينوركه منازل قمردن بركوكب
فجر طلوع ايتديكى هنكامده مغربده افقدن ساقط اولوب آنك رقيبى همان اول ساعت مشرقدن اكا مقابل طلوع
ايلمكدن عبارتدر شارح ديركه اشبو نوء خصوصنك بين العرب اون اوچ كون حكمى واردر آندنصكره منازلدن بركوكبك
دخى نوءنى اعتبار ايدرلر اون اوچر كون اون اوچر كون آخر سنه‌يه وارنجه لكن منزل جبهه‌ده اون درت كون معتبردر
وبعضلر طالعى وبعضلر ساقطى اعتبار ايلديلر وعربلر يغمورى وروزكارى وسائر احداث واوضاع جوى اكا عزو
واسناد ايدرلر ومعناى مزبور نهوض معناسندن ياخود عطيه معناسندندر انتهى ويقال ناء النجم نوءا اذا سقط على ما بين
ونوء وبركى عطيه معناسنه استعمال اولنور سببيت مذكوره علاقه‌سيله الاستناءة استفاده وزننده ذكر اولنان نوء
ساقط اولمق معناسنه‌در يقال استناء النجم واستنأى وهو مقلوب من استناء اى ناء النجم وعطيه ايستمك معناسنه استعمال
اولنور يقال استناءه اى طلب نوءه يعنى عطاه الانوء اعلم وزننده علم انوايى يعنى وجه مذكور اوزره سقوط كواكبك
اوقات واوضاع واحكامى فننى زياده سيله عارف اولان كسه‌يه دينور يقال ما بالبادية انوء من فلان اى اعلم بالانواء منه
واشبو انوء كلمه‌سى كه افعل تفضيلدر بونك فعلى يوقدر يعنى متصرف دكلدر صيغهٔ مرقومه‌دن فعلى اولميان اوزانك
بريسى دخى بودر پس احنك الشاتين قبيلندندركه شاذدر ايكى قيونك پك چوق اكل ايدنى ديمكدر بونكدخى فعلى يوقدر
شذوذا اوزره واقع اولمشدر زيرا افعل تفضيل بنيه‌سنك شرطى فعلدن بنا اولنمق اولمغله بونلر بلا فعل استعمال اولنمشدر
النيء نونك فتحى ويانك سكونيله بعيد اولمق معناسنه‌در يقال ناء الشئ يناء كخاف يخاف نيئا اذا بعد وات وسائر نسنه
پشميوب چيك وخام اولمق معناسنه‌در يقال ناء اللحم اذا لم ينضج النيوء قعود وزننده والنيوءة چيكلك وخاملق
معناسنه‌در النيئ نونك كسر ومديله چيك وناپخته نسنه‌يه دينور كرك ات وكرك سائر شئ اولسون يقال هو نئ
اى بين النيوء والنيوءة لم ينضج اشبو نئ ونيوء ماده‌لرى يائى اولمغله محل ذكرى مقام آتى ايكن جوهرى وهمنه مبنى
اشبو فصلده ثبت ايلمشدر شارح ديركه جوهرى وهمدن مصوندر زيرا عياض وابن اثير وفيومى وسائر بعض لغويون
اثرلرينه اقتفا ايلمشدر ومؤلف كنديسى دخى وجه مذكور اوزره تخليط ايلمشدر حتى بو ماده‌ده هاء ماده‌سنى تقديمله
ابتدا نهأ وبعده نوء ماده‌سنى ثبت ايلمشدر واشبو نئ كلمه‌سى كه نيل وزننده درظاهرا اصلى نيئ ايدى فعيل وزننده وبعضلر
ابدال وادغامله نى عنوانى دخى تجويز ايلديلر المستنئ مستفيد وزننده مستعطى معناسنه‌دركه عطيه ايستيجى

ديمكدر المستناء مستفاد وزننده كنديدن عطيه مأمول اولنان آدمه دينور المناوأة مفاعله وزننده والنواء
قتال وزننده مال ياحسب ياخود سائر جهاتله مفاخره ايدشمك معناسنه‌در يقال ناوأه مناوأة ونواءا اذا فاخره وبرى برينه
بغض وعداوت ايدشمك معناسنه‌در يقال ناوأه اى عاداه التنيئ تفعيل وزننده برنسنه‌يى محكم ايلميوب سست
وكوشك ايلمك معناسنه‌در يقال نيأه تنييئا اذا لم يحكمه الانياء همزه‌نك كسريله اتى ايوجه پشورميوب چيك قومق
معناسنه‌در يقال انيأ اللحم اذا لم ينضجه النيوء قعود وزننده والنيوءة هايله چيكلك وخاملق معناسنه‌در
النيئ نيع وزننده چيك وخام نسنه‌يه دينور وبو ماده‌نك محلى بو مقام ايكن جوهرى وهمنه مبنى نوء فصلنده ذكر ايلمشدر
نته كه ذكر اولندى فصل الواو الوأواء سلسال وزننده ابن آوى يعنى چقال ديدكلرى جانورك چاغروب
اورمسندن حكايه‌در الوبأ فتحتينله والفك مديله‌ده لغتدر طاعون مرضنه دينور على قول هر عام وشامل اولان مرضه
دينور محركه‌نك جمعى اوباء كلور اسباب كبى وممدودك جمعى اوبئه كلور اهويه وزننده شارح ديركه بعض اعلامك
تعريفلرى اوزره وباء علل ساريه‌دندركه اخلاط فاسده واهويهٔ رديه سبب صوريسيدر لكن طاعون تسلط وخزيهٔ
طائفهٔ جن درعارضه‌سى جرايح غزاة كبيدر ايكيسنكده اثر خارجيسى تدبير ومداواته موفق اولمغله مندفع اولور
ايكيسنكده ظهورى محلنده بولنان كسه‌نك اكر عمرى تمام اولمديسه ظهوريله متأذى دخى اولماز اجلى كلن كسه
اول دائره‌ده داخل ايكن آخر سببدن فوت اولمسى دخى امر وقوعيدر قضاى مبرمدن خلاص امر محالدر لكن دفع
وحشت ايچون تبديل مكان تجويز اولنمشدر وبو ماده وخامت معناسندن مأخوذدر ومنه الحديث ان هذا الوبأ رجز
انتهى الوبأ كذلك فتحتينله والوباء سحاب وزننده والوباءة سلامه وزننده والاباء واوى همزه‌يه ابدالله
والاباءة هايله والوبأ منع وزننده برمحل طاعونلى اولمق معناسنه‌در يقال وبئت الارض تيبأ وتوبأ وبأ من الباب الرابع
ويقال وبؤت الارض وباءا ووباءة واباءا واباءة من الباب الخامس ويقال وبئت الارض على البناء للمجهول وبأ اذا كثر
فيها الطاعون الوبئة فرحه وزننده والوبيئة فعيله وزننده والموبئة محسنه وزننده وباسى چوق اولان يره دينور يقال
ارض وبئة ووبيئة وموبئة اى كثيرة الوبأ البئة عده وزننده اسمدر طاعون چوقلغنه دينوركه طاعونلق وطاعونلولق
تعبير اولنور الاستيباء بريرى بدهوا وپروباء بولمق معناسنه‌در يقال استوبأ البلدة اى استوخمها ووجدها وبيئة
الوبأ واوك فتحى وبانك سكونيله برنسنه‌يى تهيئه وترتيب ايلمك معناسنه‌در يقال وبأ المتاع يوبأه وبأ من الباب الثالث
اذا عبأه واشارت ايلمك معناسنه‌در يقال وبأ اليه اذا اشار وناقه ياوريسنه حنين ايدوب اوزلمك معناسنه‌در تقول
وبأت ناقتى الى فصيله تبأ بحذف الواو اذا حنت التوبئة تكمله وزننده بودخى برنسنه‌يى تهيئه وترتيب ايلمك معناسنه‌در
يقال وبأ المتاع توبئة اذا عبأه الايباء همزه‌نك كسريله بودخى اشارت ايلمك معناسنه‌در وبأ كبى يقال اوبأ اليه ايباء
اذا اشار على قول وبأ مطلقا اشارت ايلمكدر وايباء ايلرى طرفده اولان كسه‌يه بروكلمك ايچون پرمغله اشارت ايلمكدركه
مراد پرمقلرى الك آياسنه اقبال ايده‌رك دعوت ايلمكدر وايماء ميمله اكسه طرفده اولان كشى‌يه كيرولنمك ايچون اشارت
ايلمكدركه پرمقلرى الك ارقه‌سنه ادبار ايده‌رك كيرولنمسنه اشارت ايلمكدر وايباء دوه كوشكى تخمه اولوب سود دن
بيقمق معناسنه‌در يقال اوبئ الفصيل على بناء المجهول اذا سنق لامتلائه الموبئ محسن وزننده ازصويه دينور وآقاركن
منقطع اولان صويه دينور الوتأ واوك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله آغر آغر آهسته جه يوريمك معناسنه‌دركه كرك
پيرلكدن وكرك جبلى وخلقى اولسون يقال وتأ فى مشيته يتأ اصله يوتأ وتأ من الباب الثالث اذا تثاقل كبرا اوخلقا
الوثأ واوك فتحى وثاى مثلثه‌نك سكونيله والوثاءة سلامه وزننده شول ياره وكسر وعيب مقوله‌سنه دينوركه
كوده‌ده اته اصابت ايدوب لكن كميكه وارميه على قول كميكده اولان صزى‌يه وآغرى‌يه دينوركه شكست اولمقسزين
حادث اوله ياخود ال بلكجه‌دن يادير سكدن چقمق واك واونياق يرلرى يرلرندن آيرلمق حالتنه دينور فك معناسنه يقال
اصابه وثأ ووثاءة اى وصم يصيب اللحم لا يبلغ العظم او توجع فى العظم بلا كسر او هو الفك الوثأ فتحتينله والوثأ منع
وزننده بركسه‌نك عضوى صفت مذكوره اوزره اولمق معناسنه‌در يقال وثئت يده وثأ ووثأ من الباب الرابع فهى
اى اليد وثئة كفرحة ويقال وثئت يده على بناء المجهول كعنى فهى موثوءة ووثيئة وتقول وثأتها انا متعديا بنفسه
واصابها وثء ولا تقل وثى ووثأ برعضودن ازالهٔ حيات ايلمك معناسنه‌در يقال وثأ اللحم يثأ وثأ كوضع يضع وضعا
اذا اماته ويقال هذه ضربة قد وثأت اللحم الايثاء همزه‌نك كسريله يدى صفت مذكوره اوزره معيوب قلمق
معناسنه‌در تقول اوثأت يده بمعنى وثأتها الوجأ واوك فتحى وجيمك سكونيله ال ايله ياخنجر وبچاق ايله اورمق
معناسنه‌در يقال وجأه باليد والسكين يجأه كوضعه يضعه وجأ اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال وجأ المرأة
اى جامعها ووجأ ووجاء كتاب وزننده قوجك ياتكه‌نك خايه‌لرنى اخراج ايلميوب بلكه خايه‌لرينك طمرلرنى ايكى طاش

اراسنده دوكوب انه‌مك معناسنه‌در بو صورتده خايه‌لرى سالم قالور على قول خايه‌لرى خرد خشخاش ايدنجه قدر
دوكمكدر تا كه صنوب انمش حكمنده اوله يقال وجأ التيس وجأ ووجاءا اذا دق عروق خصييه بين حجرين ولم يخرجهما
اوهو رضهما حتى تتضخا وجه مذكور اوزره دوكيوب بيضه‌لر اخراج اولنور ايسه خصا دينور وعلى العكس وجاء
دينور الموجوء موجود وزننده والوجئ امير وزننده وجه مذكور اوزره انمش اولان قوچه يا تكه‌يه دينور
يقال وجئ التيس على المجهول فهو موجوء ووجئ التوجوء تفعل وزننده بودخى ال ايله يا خنجر ايله اورمق معناسنه‌در
يقال توجأه بمعنى وجأه الوجيئة كريمه وزننده برنوع طعام اعرابدر كه خرمايى ياخود چكركه‌يى كركى كبى دوكوب
سحق ايلدكدنصكره صافى ياغه ياخود زيتون ياغنه اصلادوب تمام امتزاج بولدقدنصكره اكل ايدرلر و وجيئه
اكوزه دينور بقره معناسنه الوجئ منع وزننده والوجأ فرح وزننده والوجاء سلام وزننده خير ومنفعتسز
نسنه‌يه دينور يقال ماء وجئ ووجأ ووجاء اى لاخير عنده الايجاء همزه‌نك كسريله بركسه‌يى باشدن صاووب برطرف ايلمك
معناسنه‌در يقال اوجأه عنه اى دفعه ونحاه ومطلوبه مصيب وواصل اولمامغله خائب ومأيوس اولمق معناسنه‌در
يقال اوجأ الرجل اذا جاء فى طلب حاجته او صيد فلم يصبه وقويينك ياخود آيازمه‌نك صويى كسلمك معناسنه‌در يقال
اوجأت الركية اذا انقطع ماؤها التوجئ تكميل وزننده قويى‌يى منقطع الماء اولمغله بى خير ومنفعت بولمق معناسنه‌در
يقال وجأ الركية توجيئا اذا وجدها وجئة الاتجاء همزه‌نك وتاى مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده خرما ذخيره اولمق
ايچون بريره يغلمق معناسنه‌در يقال اتجأ التمر اى اكتنز الودء واوك فتحى ودالك سكونيله برنسنه‌يى دوزلدوب
هر طرفنى هموار وبرابر ايلمك معناسنه‌در يقال ودأ الشئ يدأ مثل ودع يدع ودعا اذا سواه وبركسيه هر طرفدن كملك
وكوتولك ايلمك معناسنه‌در يقال ودأ بالقوم اذا غشيهم بالاساءة وآت ذكرنى صارقتمق معناسنه‌در يقال ودأ الفرس
اى ادلى وترك ايلمك معناسنه‌در تقول دأنى بصيغة الامر اى دعنى وزنا ومعنا الودأ فتحتينله هلاك معناسنه‌در
وخبر وپيام منقطع اولمق معناسنه‌در يقال ودئت عنه الاخبار ودءا من الباب الرابع اذا انقطعت التودؤ تكلف
وزننده تسويه معناسنه اولان ودء لفظندن تفعلدر دوزو يكسان اولمق معناسنه‌در عربلر تودأت عليه الارض
ديرلر استوت معناسنه يعنى زمين ميتى درونه آلوب اوزرنده مستوى اولديغى كبى اول كسه اوزره‌ده مستوى اولدى
بعضلر بونى اشتملت ايله تفسير ايلمكله زمين آنى قابلايوب احاطه ايلدى ديمك اولور وبعضلر تهدمت وتكسرت ايله تفسير
ايلمكله زمين پاره لنوب اول كسه اوزره چوكدى ديمكدر كه خسف ايلدى ديمك اولور وجوه اخيره‌نك مرجعى
ينه معناى اولدر شارح ديركه بهمه حال بو معنا مجازدر حتى ابن شميل ايتديكه عربلر تودأت على فلان الارض ديرلر
اول كسه پك بعيد محله كيدوب نابود ونا پيدا اولديغى وقتده كذلك تودأت عليه الارض ديرلر وفات ايتدى
ديجك يرده انتهى وبركسه طرفندن صحتنه وحال وكيفيتنه دائر خبر واثر مستور ومنقطع اولمق معناسنه‌در يقال
تودأت عنه الاخبار اذا انقطعت وتوارت وبركسه مالنى بولوب بالجمله اخذ واحراز ايلمك معناسنه‌در يقال تودأ زيد
على ماله اذا اخذه واحرزه على ماله لفظنده‌كى ضمير زيده راجعدر ومنه تقول تودأت على ماله اى اخذته
وتودؤ هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال تودأ عليه اى اهلكه المودءة معظمه وزننده ورطه هلاكه دينور مهلكه
معناسنه وبيابانه دينور مفازه معناسنه مهلكه اولديغيچون التودئ تفعيل وزننده ترابى بركسه يا برنسنه اوزره
چكوب اوزرنده يرى بس برابر ايلمك معناسنه‌در وبو خصائصدندر يقال ودأ عليه الارض توديئا اذا سواها الوذء
واوك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله بركسه‌يى تعييب وتحقير ايلمك معناسنه‌در يقال وذأه يذأه كودعه يدعه وذءا اذا عابه
وحقره وبركسه‌يى برنسنه‌دن آزار ايله زجر ومنع ايلمك معناسنه‌در يقال وذأه اى زجره وبر قبيح ياخود موحش نسنه‌يه
كوز باقمغه تحمل ايده ميوب يانمق معناسنه‌در يقال وذأت العين عنه اذا نبت ووذء مكروه وناخوش ونامطبوع
كلامه دينور يقال ماهذا الوذء اى الكلام المكروه الوذءة تمره وزننده علت وعيب معناسنه‌در يقال مابه وذءة
اى لاعلة به وبو امثالدندر الاتذاء همزه‌نك وتاى مشدده‌نك كسريله ممنوع ومنزجر اولمق معناسنه‌در يقال وذأه
فاتذأ اى زجره فانزجر الورء واوك فتحى ورانك سكونيله دفع ايدوب صاومق معناسنه‌در يقال ورأه يرأه كودعه يدعه
ورءا اذا دفعه وتخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در يقال ورأ من الطعام اى امتلأ وراء سحاب وزننده احوال مقتضيه‌يه
مبنى آخرينك حركات ثلاثيله مبنيه اوله‌رق والورآء معرف اوله‌رق خلف وامام يعنى اكسه واوك جهتلره اطلاق
اولنمغله اضداددندر زيرا ورآء فى الحقيقه برطرفك آخر جانبيدر كه يرى برنى اورتر اوله شارح ديركه ورآء كلمه‌سى فى الاصل
مصدردر بعده عموم اوزره ظرف قلديلر اكر فاعله مضاف اولورسه مايتوارى به معناسنه اولور كه خلف مراد اولور
واكر مفعوله مضاف اولورسه مايواريه معناسنه اولور كه قدام اراده اولنور انتهى وورآء كلمه‌سى مهموزدر مصغرى

ووريئه‌در همزه ايله جوهرى معتل وهم ايلمشدر شارح ديركه جوهرى كوفيون قولنه تابع اولمشدر وعند الكوفيين
مصغرى وريه‌در همزه‌سز ومؤلف من غير تنبيه كندوسيده معتل بابنده دخى ايراد ايلمشدر انتهى ووراء كلمه‌سى
مذكردر تأنيثى دخى جائزدر ووراء ولد ولده اطلاق اولنور سبط وحفيد كبى تركيده طورون تعبير اولنور ولد اولك
آردنده اولمغله اطلاق اولندى وتقول العرب ماورئت بالضم وقد يشدد اى ماشعرت يعنى ثلاثيدن وبعضا تفعيلدن
مجهول اوله‌رق معناى مذكورده استعمال اولنور لسان العربده وسائر امهاتده بو تعبير ثلاثيدن وتفعيلدن
وافعالدن دخى وارد واصللرى معتل اولان ورى الزند ماده‌سى اولمق اوزره مرسومدر وورى الزند بر امرى ابراز
واظهاردن كنايه اولمغله شعور وادراك آنك لازميدر بو صورتده بو مقامده ايرادلرى نابمحلدر مهموزى معتل ايله
تشويش ايلمشلردر پس اصلى معتل اولمغله مهموزدن مصدرى وسائر صيغه‌لرى وارد اولمز قال فى لسان العرب ماورئت
وما اورئت بالشئ اى لم اشعر به ويقال اورأه اذا اعلمه واصله من ورى الزند اذا زهرت نارها التورؤ تفعل
وزننده تودؤ معناسنه‌در كه ذكر اولندى يقال تورأت عليه الارض بمعنى تودأت وبو معنايى ابن جنى روايت
ايلمشدر الوزء واوك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله اتى قورتمق معناسنه‌در كرك پصدرمه ايلسون وكرك
پشوروب وپريان ايدركن اولسون يقال وزأ اللحم يزأ كودع يدع وزءا اذا ايبسه واوغراش اوزره اولان
ناسى برى برندن دفع ايدوب برطرف ايلمك معناسنه‌در يقال وزأ القوم اى دفع بعضهم عن بعض التوزئة
تكلمله وزننده والتوزئ توزيع وزننده ايچنده نسنه اولان خرج وچوال وهكبه مقوله‌سى ظرفك اغزنى
قاوشدورب بند ايلمك معناسنه‌در يقال وزأ الوعاء توزئة وتوزيئا اذا شد كنزه وطولدرمق معناسنه‌در
يقال وزأ القربة اذا ملأها ودابه راكبنى يره چالمق معناسنه‌در يقال وزأت الناقة به اذا صرعته ويقال وزأ الفرس به
وبركسه‌يه هر درلو يمين ويرمك معناسنه‌در يقال وزأ فلانا اذا حلفه بكل يمين التوزؤ تفعل وزننده طولمق معناسنه‌در
يقال وزأه فتوزأ اى ملأه فامتلأ الوزء فتحتينله شديد الخلق يعنى بنيه وتركيبى صلب وقوى ومتين اولان كشى‌يه
دينور يقال رجل وزء اى الشديد الخلق الوصأ واوك وصاد مهمله‌نك فتحيله كيرلنمك اتساخ معناسنه‌در يقال
وصئ الثوب وصأ من الباب الرابع اذا اتسخ الوضاءة سلامه وزننده حسن ونظافت معناسنه‌در كه كوزل وروشن
وپاك وپاكيزه اولمقدن عبارتدر يقال وضؤ الشئ وضاءة من الباب الخامس اذا صار حسنا نظيفا الوضئ امير وزننده
خوب وپاكيزه اولان كشى‌يه دينور جمعى اوضياء كلور انصباء كبى ووضاء كلور كرام كبى الوضاء رمان وزننده
وضئ معناسنه‌در جمعى وضاؤن كلور ووضاضئ كلور الواضئ اسم فاعلدر حدث ياخود استقبال ايچوندر يقال ماهو
بواضئ اى بوضئ الوضوء قعود وزننده فعلدر يعنى ابدست المق معناسنه مصدردر الوضوء واوك فتحيله
آبدست آله‌جق صويه دينور كه فارسيده آبدست دينور بعده آبدست فارسيده ولسانمزده عمل معهودده مستعمل
اولدى ووضوء مضمومه كبى مصدر دخى اولور آبدست آلمق معناسنه على قول ايكيسيده بر معناده لغتلردر يعنى
هر بريله بعضا مصدر وبعضا آبدست صويى مراد اولور شارح ديركه ابو عبيد مضمومه‌يى انكار ايدوب ديديكه
هر حالده بو ماده‌ده واو مفتوحدر ذاتنده كرچه اسمدر لكن مصدر مقامنه‌ده قائم اولور قبول كلمه‌سى كبى
وعلى التقادير باب ثانيدن متصرفدر بعده حرف حلق ايچون عينى مفتوح اولدى يضع كلمه‌سى كبى واستعمالده ثلاثى
مهجوردر تفعل فعلى مستعمل وبونك مصدرى قائم اولمشدر يقال توضأ المصلى توضأ ووضوءا لكن اساسدن وسائر
بعض امهاتدن منفهم اولان وضوء واوك ضميله اسمدر آبدسته وآبدست المق حالتنه دينور يقال توضأ وضوءا حسنا
وبو وضاءه ماده‌سندندر انتهى التوضؤ تفعل وزننده آبدست آلمق معناسنه‌در تقول توضأت للصلاة وقولهم
توضيت بالياء لغية اولثغة يعنى لغت رديئه ياخود لحن وخطادر وتوضؤ طفل تازه يتشوب يال وبال صاحبى اولمق
معناسنه‌در يقال توضأ الغلام والجارية اى ادركا الميضأة ميمك كسريله ابدست اله‌جق موضعه دينور آلت
منزلنه تنزيل اولنمشدر وكنديدن ابدست النان شيئه دينور حوض ميزابى وچشمه لوله‌سى كبى ومطهره وابريقه
دينور المواضأة مفاعله وزننده باب مغالبه‌دندر ايكى كشى حسن ونظافتده مفاخره ايدشمك معناسنه‌در كه
احدهما آخره غالب اولمغى متضمندر يقال واضأه مواضأة فوضأه يضوء اى فاخره بالحسن والنظافة فغلبه شارح
ديركه وضأ يضأ قولى وضع يضع وزننده‌در وشاذدر زيرا باب مغالبه‌نك فعلى اول بابدن نصر ينصر وزنندن اولور
انتهى الوطأ واوك فتحى وطانك سكونيله برنسنه‌يى اياقله بصوب چكنمك معناسنه‌در يقال وطئه يطأه وطأ
من الباب الرابع اذا داسه ويقال هم اى بنو فلان يطأهم الطريق يعنى ينزلون بقربه فيطأهم اهله يعنى فلان جماعت
يوله يقين محله نزول ايدوب اوراده يورد ايدنلريله اياب وذهاب ايدن ابناء سبيل كنديلرى پايمال ايدرلر پس كلام

مزبور مجاز مرسل یاخود مجاز فی الحذف قبیلندندر و وطأ جماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال وطئ
المرأة اذا جامعها و برنسنه یی حاضرلمق تهیئه معناسنه در یقال وطأه وطأ من الباب الثالث اذا هیأه و یصدق
و دوشك مقوله سنی دوزلیوب یومشتمق معناسنه استعمال اولنور یقال وطأه ای دمّثه وسهله التوطئة تکمله
وزننده برنسنه یی ایاغله بصوب پك چکنمك معناسنه در یقال وطأه توطئة اذا داسه و برنسنه یی وطئ قلمق یعنی باصوب
دوز و ملایم قلمق معناسنه در کرك حقیقی اولسون توطئهٔ ارض و فراش کبی یقال وطأ الفراش اذا دمّثه وسهله
و کرك معنوی اولسون مثلا برخصوص درجنك اوّل عرض اولنسه خشونت احتمالی وار ایسه قبل الاعلام ردّ
و خشونت ایده جك اموردن اولمدیغنی تفهیم ضمننده ایراد مقدّمات تمهیدی ایله تربیه و صعوبت و قلقی آندن تعریه
قلمق کبی توطئهٔ مصنفین بو معنادندر و یقال وطأ الله الارض ای جعلها منخفضا بین النشاز والاشراف و توطئه
برنسنه یی آماده و مهیا قلمق معناسنه در یقال وطأه ای هیأه و توطئهٔ شعر عروضیون اصطلاحنده ایطاء معناسنه در
کما سیذکر التوطؤ تفعل وزننده بودخی ایاغله بصوب چکنمك معناسنه در یقال توطأه ای داسه و برنسنه شیء آخره
اویمق معناسنه در یقال توطأه اذا وافقه الوطاءة سلامه وزننده برنسنه بصلمش فراش کبی سهل و ملایم اولمق
معناسنه در یقال وطؤ الشیء وطاءة من الباب الخامس اذا صار وطیئا کما سیذکر و وطاءه اسم اولور یومشقلق و نرم
و سهولت حالتنه دینور الوطوءة ضمتینله والطئة طانك کسریله فئه وزننده والطأة طانك فتحیله جعه
وزننده که هاء واودن بدلدر بونلرده اسملردر یومشقلق حالتنه دینور الوطئ امیر وزننده مادّهٔ مزبوره دن فعیلدر
یومشق و سهل اولان شیئه دینور قوش تویندن یاپلمش فراش و یصدق کبی شارح دیرکه یومشقلق حالتی کرك
باصلوب چکنانمکله اولسون فراش و یصدق کبی و کرك باصلمق منزلنده اولان قوللنمغله اولسون ملایمت بولمش دواب
و انسان کبی هر حالده مفهومنده وطأ معتبردر انتهی الاستیطاء برنسنه یی سهل و ملایم بولمق معناسنه در یقال
استوطأه ای وجده وطیئا ای بین الوطاءة والوطوءة والطئة والطأة ای علی حالة لینة الایطاء همزه نك کسریله
ایاغله بصدروب پایمال ایتدرمك معناسنه در که چکنمك تعبیر اولنور یقال اوطأه فرسه اذا حمله علیه فوطئه و عربلر
اوطأه العشوة دیرلر معرّف اوله رق و اوطأه عشوة دیرلر بلا تعریف ارکبه علی غیر هدی معناسنه یعنی فلانی امر غیر
رشیده حمل و سوق ایله بیچاره یی یولسز ایشه سلوك ایتدردی دیمکدر عشوه برنسنه یی بیلمیه رك و کورمیه رك کور کبی
ارتکاب ایلمکه دینور وایطاء برنسنه یی برشیئه موافق ایلمك معناسنه در یقال اوطأه علی الامر ای وافقه و عروضیون
اصطلاحنده ایطاء شعر لفظا و معنا قافیه یی اعاده و تکرار ایلمکدن عبارتدر معنای مرقومدن مأخوذدر
و بو معایبدندر مکر که صنعت استخدامی متضمن اوله و اکر لفظا متفق و معنا مختلف اولورسه ایطاء اطلاق اولنمز مثلا
عین لفظنی هر بیتده معنای آخره اوله رق ایراد کبی یقال اوطأ فی شعره و اوطأه ای کرّر فیه القافیة لفظا و معنی و ایطاء
برکسه یی زمین کبی هر کسه مغلوب و مقهور و خاکسار اولور قلمق معناسنه در یقال اوطأوهم ای جعلوهم
یوطئون قهرا و غلبة الوطأة تمره وزننده اسمدر طاریره قصوب صقشدرمغه دینور ضغطه معناسنه علی قول
اخذهٔ شدیده یعنی بطش و شدتله اخذ و قهر ایلمك معناسنه در کما فی الحدیث اللهم اشدد وطأتك علی مضر قال
فی النهایة ای خذهم اخذا شدیدا زیرا برنسنه یی ایاغله پایمال ایدن کمسه آنك اهانت و اهلاکی خصوصنده استقصا
ایلمك لازمدر و وطأه ایاغك بصدیغی یره دینور موضع قدم معناسنه الموطأ مقعد وزننده والموطئ مجلس وزننده
بونلرده موضع قدم معناسنه در مؤلف بصائرده ایتدیکه امام لیث دیدیکه بونده قیاس اولان موطئ اولمقدر طانك
کسریله زیرا باب رابعدن اسم زمان و مکان مفعل وزننده اولور عینك فتحیله مکر که معتل الفاء اوله اول صورتده مکسور
العین اولور انتهی الاتطاء اتکاء وزننده توطئه دن مطاوعدر بریر ایاغله باصلوب چکنانمکله دوزلنوب سهل
و ملایم اولمق معناسنه در یقال وطأ الفراش فاتطأ الوطاء کتاب وزننده والوطاء سحاب وزننده و بو امام
کسائی روایتیدر خلاف الغطاء یعنی شلته یه و دوشکه دینور که اورتی مقابلیدر یقال ماله وطاء ولا غطاء یعنی
اورتیدن دوشکدن برنسنه سی یوقدر الوطأ واوك فتحی و طانك سکونیله والوطاء سحاب وزننده والمیطاء
میمك کسریله شول دوز و باصق یره دینور که تومسك و مرتفع یرلر آرالغنده واقع اوله یقال نزلوا فی وطأ و وطاء
و میطاء ای ما انخفض من الارض بین النشاز والاشراف و یقال وطأها الله توطئة کما ذکر المواطأة مفاعله
وزننده موافقت ایتمك معناسنه در یقال واطأه علی الامر اذا وافقه و مواطأه عروضیون اصطلاحنده ایطاء
معناسنه در که ذکر اولندی و بو موافقت معناسندندر که قافیه لر بری برینه موافق اولمغله متکرر اولورلر یقال
اوطأه و فی الشعر و واطأ فیه و آطأ علی ابدال الهمزة من الواو و وطّأ فیه توطئة کما ذکر و اطّأ علی الابدال ایضا کلها

بمعنی

بمعنی ای کرّر القافیة فیه لفظا و معنی التواطؤ تفاعل وزننده متوافق اولمق معناسنه در یقال تواطأه
علی الامر اذا وافقه الوطیئة سفینه وزننده خرما بولامجنه دینور که خرمانك چکردکلرنی چقردقدنصکره سود ایله
تخمیر ایدوب تناول ایدرلر علی قول خرما شرابنه کش تعبیر اولنان یوغرد قوروسنی قاتمغله بولامج یاپدقلری طعامدن
عبارتدر و وطیئه شول غراره یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه دینور که ایچنه پاصدرمه و کاك مقوله سی نسنه وضع
و حفظ ایدرلر الوطأة کتبه وزننده والواطئة یولجیلره دینور سابله و رهروان معناسنه یولی وطأ و پایمال
ایتدکلریچون اطلاق اولندی و واطئه اغاجندن دوکلمش خرما دوکندیلرینه دینور فاعله بمعنی مفعوله در ایاغله
باصیلوب چکندیکی ایچون اطلاق اولندی قال فی النهایة و فی الحدیث انه قال للخرّاص احتاطوا لأهل الاموال
فی النائبة والواطئة ای المارّة والسابلة او هی سقاطة التمر فتوطأ بالاقدام الایتطاء افتعال وزننده که بلا ادغام
واو یایه منقلب اولمشدر برایش چکنوب دوزلمش فراش کبی سهولت و ملایمت بولمغله راست و مستقیم اولوب اصلا
توقف و تحوّل ایلمیه رك سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ایتطأ الامر اذا استقام و بلغ نهایته و برنسنه
دوزیلوب قوشیلوب ساخته و مهیا اولمق معناسنه در یقال ایتطأ الشیء اذا تهیأ الموطأ معظم وزننده توطئه دن
اسم مفعولدر دوزلمش و سهل و ملایمت بولمش نسنه یه دینور بو مناسبتله عربلر سهل العطف و ملایم مشرب
و مکرم و مهماندوست آدمه موطأ الاکناف اطلاق ایدرلر و بعضلر شول آدمه اطلاق ایدرلر که الوف و مألوف و سهل
الاطراف و دلنواز و حمیتکار اولمغله طرفنه تعلق و التجا ایدنلر بی رنج و مشقت دائما حضور قلب و صفای خاطر ایله
آسوده حال اولوب قطعا یرلرندن آیرلمیه لر یقال رجل موطأ الاکناف ای سهل دمث کریم مضیاف او یتمکن فی ناحیته
صاحبه غیر مؤذی و لا ناب به موضعه موطأ العقب سلطان و سائر سرکاره اطلاق اولنور که اتباع و حشم صاحبی
اولمغله برسمته عزیمت ایتدکده ارقه سندن اثر و عقبنی بصه رق روان اولورلر یقال هو موطأ العقب ای سلطان
یتبع التوکؤ تفعل وزننده برنسنه یه سویکنوب طیانمق معناسنه در یقال توکأ علی الشیء اذا تحمل و اعتمد یعنی
اکا آغرلغنی چوکوب طیاندی و ناقه یی طوغورمق بوریسی طوتمغله فریاد ایلمك معناسنه در یقال توکأت الناقة
اذا اخذها الطلق فصرخت الایکاء همزه نك کسریله بودخی برشیئه سویکنوب طیانمق معناسنه در یقال
اوکأ علی الشیء ایکاء بمعنی توکأ و برکسه ایچون یصدق کبی سویکنوب طیانه جق نسنه وضع و نصب ایلمك معناسنه در
یقال اوکأه اذا نصب له متکأ الاتکاء همزه نك و تای مشدده نك کسریله بودخی سویکنوب طیانمق معناسنه در
یقال اتکأ علیه بمعنی وکأ التکأة تانك ضمیله همزه وزننده که اصلی وکأه در عصایه اطلاق اولنور و مطلقا
طیانه جق نسنه یه دینور و بنفسه طورمیوب اکثری برنسنه یه طیانور اولان کمسه یه دینور کثیر الاتکاء معناسنه المتکأ
اسم مفعول بنیه سیله طیانه جق شیئه دینور و ساده کبی الاتکاء اخراج وزننده که واو تایه منقلب اولمشدر برکسه یی
برنسنه یه سویکنور شکلنده دوشورمك علی قول صول طرفنه دوشورمك معناسنه در یقال ضربه فاتکأه ای القاه
علی هیئة المتکئ او علی جانبه الایسر و برکمسه یه طیانه جق نسنه قلمق معناسنه در قولتغی آلتنه یصدق قومق کبی
یقال اتکأه ای جعل له متکأ المتکئ اتکاءدن اسم فاعلدر برنسنه یه سویکنوب طیانان کمسه یه دینور و قوله صلی الله
علیه وسلم اما انا فلا آکل متکئا ای جالسا علی هیئة المتمکن المتربع و نحوه من الهیئات المستدعیة لکثرة الاکل و کان
جلوسه علیه السلام للاکل مستوفزا مقعیا غیر متربع و لا متمکن و لیس المراد المیل علی شق کما یظنه عوام الطلبة
صاحب نهایه نك و راغبك تحقیقی اوزره اشبو اتکاء و توکؤ ماده لری و کاء ماده سندن که قربه نك آغزی باغنه دینور
مأخوذلردر برنسنه یه سویکنوب طیانمق کویا که آتکله بغلنمق کبی اولور پس منطوق حدیث بودر که بن طعام
ایتدیکم وقتده اکال جلوسی کبی اوزرنده اولدیغم فراش و کلیمه کرکی کبی چوکوب اتکا ایده رك تمکن و تربع هیئتلری
اوزره قعود ایلم زیرا سرور انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری طعام ایچون سفره زیب قعود اولدقلرنده
کویا که همان بر ایکی لقمه تناول ایدوب قیام ایدر وضعنده چوملوب خفیفجه قعود ایدرلر یدی مفهوم شریف
شدّت شره و اشتها و کثرت اکلدن نهیی متضمندر مؤلف دیرکه بعض عوام طلبه بوراده اتکایی بریانی اوزره میل
و اعتماد ایده رك اوتورمق معناسنه ظن و حمل ایلدیلر لکن مراد وجه مذکور اوزره قربه ایپیله بغلنمش کبی
اوتوردیغی یره کرکی کبی چوکوب یرلشه رك اوتورمقدر شارح دیرکه بعض طلبه نك معنای مزبوره حمل ایلملری
طب قاعده سنه نظر ایله در زیرا برطرف اوزره میل و اعتماد ایده رك اکل اولنان طعام مجرادن سهولتله نزول ایلیوب
و معده ده هضمی هنیء اولمدقدنصکره بعض عارضه تولدنی مورث اولور انتهی الوما واوك فتحی و میمك سکونیله
برکسه یه برماده یی تفهیم ایچون قولا یا فعلا اشارت ایلمك معناسنه در یقال وما الیه یما کوضع یضع وما

اى اشار الايماء همزه نك كسريله والتومئه تكمله وزننده ومأ معناسنه در يقال اومأ اليه ايماء او ومأ تومئة
بمعنى ومأ وايماء ايله ايباء بيننده اولان فرق و بأماده سنده بيان اولندى الوامئة بليه وداهيه معناسنه در ويقال ذهب
ثوبى فما ادرى وامئته اى داهيته التى ذهبت به الموامأة مفاعله وزننده موائمه معناسنه در كه موافقتدر يقال فلان
يوامئ فلانا اى يوائمه واشبو موامأه وموائمه لفظلرى هربرى معناى مزبورده لغت مستقله در ياخود مقلوبه در
فصل الهاء الهئهاء زلزال وزننده والهئهاء سلسال وزننده دوه يى هئ هئ ديه رك علف يمكه
چاغرمق على قول هأهأ ديو زجر وآزار ايله سورمك معناسنه در يقال هأهأ بالابل هئهاءا وهئهاءا اذا دعاها
للعلف فقال هئ هئ اوزجرها فقال هأهأ وپك كولمك قهقهه معناسنه در يقال هأهأ الرجل اذا قهقهه
الهئ هانك كسر ومدّيله معناى اولدن اسمدر الهأهأ جعفر وزننده والهأهأ سلسال وزننده
شدتله كولن كسيه دينور يقال رجل هأهأ وهأهاء اى ضحاك مقهقه الهبء هانك فتحى وبانك
سكونيله عربدن برجماعت آديدر الهتأ هانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق معناسنه در يقال
هتأه هتأ من الباب الثالث اذا ضربه التهتؤ تفعل وزننده برنسنه اسكيوب پاره پاره اولمق معناسنه در
يقال تهتأ الثوب اذا تقطع وبلى الهتئ هانك فتحى وكسرى وتانك سكونيله والهتئ امير وزننده
والهتاء كتاب وزننده والهتيئ زبرج وزننده والهيتاء سيراف وزننده والهتيأ تانك تقديميله عثير وزننده
والهتيأة عثيره وزننده والهتاة هداة وزننده كيجه دن بروقته دينور يقال مضى من الليل هتئ ويكسر وهتئ
وهتاء وهتيئ وهيتاء وهتيأ وهتيأة وهتاة اى وقت الهتأ فتحتينله والهتوء قعود وزننده يرتغه دينور كه اسملردر يقال
فى القربة هتأ وهتوء اى شق وخرق وهتأ فتحتينله بل اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه در كرك پيرلكدن وكرك علتدن
اولسون يقال هتئ الرجل هتأ من الباب الرابع اذا انحنى الاهتأ احمر وزننده قنبوزه دينور احدب معناسنه الهجأ
هانك فتحى وجيمك سكونيله والهجوء قعود وزننده آجلق ساكن اولمق معناسنه در كه مراد جزوى وكلى طويمقدر
يقال هجأ جوعه هجأ وهجوءا من الباب الثالث اذا سكن وذهب واكل طعام ايلمك معناسنه در يقال هجأ الطعام اذا اكله
وبطنى طلوم كبى طعامله طولدرمق معناسنه در يقال هجأ بطنه اى ملأه وطوارى كندى باشنه اوتلامق ايچون
بوشلايوب آزاد ايلمك معناسنه در يقال هجأ الابل اى كفها لترعى الاهجاء همزه نك كسريله بودخى طوارى اوتلامق
ايچون بوشلامق معناسنه در يقال اهجأ الابل اذا كفها لترعى وآجلغى كيدرمك معناسنه در كه طويورمقدن عبارتدر
يقال اهجأ جوعه اى اذهبه وبركسه نك حقنى ادا ايلمك معناسنه در يقال اهجأ حقه اى اداه اليه واطعام ايلمك معناسنه در
يقال اهجأه الشئ اذا اطعمه اياه الهجأ فتحتينله زياده سيله آجقمق معناسنه در يقال هجئ الرجل هجأ من الباب
الرابع اذا التهب جوعه وهجأ شول نسنه يه دينور كه سن اكا مقارن وملابس ايكن اول سندن منقطع وزائل اوله
جوانلق زمانى كبى الهجأه هانك ضميله همزه وزننده احمق ونادان كسيه يه دينور التهجؤ تفعل وزننده تهجى
لفظنده لغتدر كه حروف هجايى تعداد وتلفظ ايلمك معناسنه در يقال تهجأ الحرف بمعنى تهجاه الهدء هانك فتحى
ودالك سكونيله والهدوء قعود وزننده حركت وجريان اوزره اولان نسنه ديكوب سكون وآرام بولمق معناسنه در
سس ويل وصو مقوله سنك ديكمسى كبى يقال هدأ الشئ هدءا وهدوءا من الباب الثالث اذا سكن وبر محلده اقامت ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال هدأ بالمكان اذا اقام واولمك معناسنه استعمال اولنور كه سكون ابديدر يقال هدأ فلان
اذا مات الاهداء همزه نك كسريله حركت اوزره اولان نسنه يى ديكدروب ساكن قلمق معناسنه در تقول اهدأته اى
سكنته وعربلر فلانك مبتلا اولديغى درد ومحنتنى حق تعالى دفع وتسكين ايليوب دائما مضطرب ومعذب ايليه ديجك
يرده لا اهدأه الله ديرلر لا اسكن عناه ونصبه معناسنه وبركسه نك يلنى بوكوب قنبور قلمق معناسنه در يقال اهدأه الكبر
او الضرب اى اجنأه وبركسه نك اموزلرنى اهدأ ايلمك معناسنه در كما سيذكر يقال اهدأ الله منكبه اى جعله اهدأ الهدء
هانك ضمى ودالك سكونيله والهدء هانك فتحيله والهدءة تمره وزننده والهدئ امير وزننده والمهدء
مسكن وزننده والهدوء قعود وزننده سكون وآرام معناسنه اسملردر بعده كيجه نك يعنى كيجه ايچره خلقك
بالجمله او يقويه واروب صبت وصدالرى منقطع اولملريله ساكن وآرام بولدقلرى وقتده وحالتده استعمال اولنمشدر
ومنه تقول اتانا فلان بعد هدء من الليل وهدء وهدءة وهدئ ومهدء وهدوء اى حين هدأ الليل والرجل وبعضلر
ديديكه هدء وسائرى كيجه نك اولندن ثلثنه قدر زمانه اطلاق اولنور كه كيجه نك ابتداء سكونيدر وهدء هدى لفظنده
لغتدر كه سيرت وخصلت ومنش معناسنه در سكون معناسندن مأخوذدر هدءه تمره وزننده طائف ايله مكه
معظمه بيننده برموضع آديدر ومر الظهران نام محلك يوقارى طرفنده برقريه آديدر نسبتلرنده هدوى دينور عربى وزننده

غيرقياس اوزره شارح ديركه قياسه مخالفتى ايكى وجهله در برى دالك تحريكى وبريسى همزه نك واوه انقلابيدر ونهايه ده
ونبراسده عسفان ايله مكه بيننده واقع اولمق اوزره مرسومدر الهدءة هانك كسريله مدار آرام وسكون اوله جق
نسنه يه دينور بو علاقه ايله سدّرمق ايليه جك قوت وغداده استعمال اولنور يقال ماله هدءة ليلة اى قوتها الهدء
فتحتينله يغرنى بوكرى اولوب كوكسه طوغرى دوشوك اولمق وجهيله قنبورلنمق معناسنه در يقال هدئ الرجل
هدءا من الباب الرابع اذا جنئ ودوه نك يوك ثقلتندن اوركجى يصيلوب كوچلمك معناسنه در يقال هدئ البعير
اذا صغر سنامه من كثرة الحمل الهدءة فتحاتله بركونه يلوب سكرتمكه دينور الاهدء احمر وزننده يغرنيسى كوكسه
طوغرى دوشك اولان قنبوره دينور وشول اموزه دينور كه يوقاريسى يعنى اموز باشلرى شيشكن وقبا اولمغله قالقق
اولوب وبيون سكيرلرى كوشك وسولپوك اولمغله كوكسه طوغرى دوشكون اوله الهداءة رمانه وزننده انجه
بللو پاپوسى آرقسى اركك آنه دينور قسراغه اطلاق اولنمز المهيدءة ميمك ضمى وهانك فتحى ودالك كسريله بركسه نك
بولنديغى يعنى متكيف اولديغى شيوه وحالته اطلاق اولنور سكون وآرام معناسندن مأخوذ در تقول تركته
على مهيدءته اى على حاله التى كان عليها وبو مهدءه كلمه سندن مصغردر الهدءاء حمراء وزننده شول ناقه يه دينور كه
يوك ثقلتندن اوركجى باصيلوب كوچلمش اوله الهذء هانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله برنسنه يى بغايت چابك
كسمك معناسنه در يقال هذأ الشئ هذءا من الباب الثالث اذا قطعه قطعا اوحى اى اسرع من الهذّ وهذّ تشديد
ذالله سرعتله كسمك معناسنه در لكن هذأ كلمه سنك مفهومى آندن ابلغدر وهذأ هلاك ايلمك معناسنه در يقال هذأ
العدو اى ابارهم وبركسيه مكروه وناسزا كلام ايشتدرمك معناسنه در كرك غيابنده وكرك حضورنده اولسون يقال هذأ
فلانا اى اسمعه ما يكره وبرنسنه صاپر صاپر دوشوب دوكلمك معناسنه در يقال هذأت الابل اى تساقطت يعنى
دوه لر يولده افراط ناتوانلقلرندن درمانده اولوب اثمار رسيده كبى صاپر صاپر دوكيلوب قالديلر الهذء فتحتينله هلاك
اولمق معناسنه در يقال هذئ من البرد هذءا من الباب الرابع اذا هلك التهذؤ تفعل وزننده بدنده پاره آزوب تباه اولمغله
اتلرى پاره پاره اولمق معناسنه در يقال تهذأت القرحة اذا فسدت وتقطعت الهذأة تمره وزننده اكنجيلرك چپا تعبير
اتدكلرى آلته دينور مسحاة معناسنه الهرء هانك فتحى ورانك سكونيله فحش وقبيح كلماتى چوق سويلمك على قول
خطا وغلط سوزلرى چوق سويلمك معناسنه در يقال هرأ الرجل هرءا من الباب الثالث اذا اكثر الخنا او الخطأ وهرء
وهراءه كتابه وزننده صوغوق پك سرد وشديد اولمغله انسانى ياحيوانى اوشيدوب هلاك ايده يازمق على قول هلاك
ايلمك معناسنه در يقال هرأه البرد هرءا وهراءة من الباب المزبور اذا اشتد عليه حتى كاد يقتله اوقتله ويل پك بارد ومؤثر
اسمك معناسنه در يقال هرأت الريح اذا اشتد بردها واتى كركى كبى نضج بولنجه پشورمك معناسنه در يقال هرأ اللحم
اى انضجه وهرء وهرء هانك ضميله وهروء قعود وزننده ات كركى كبى پشوب پيرتمك معناسنه در يقال هرئ اللحم
هرءا وهرءا وهروءا من الباب الرابع اذا نضج حتى يتفسخ الهراء غراب وزننده چوق سوزه دينور منطق كثير معناسنه
على قول فاسد وبى نظام وپريشان سوزه دينور هذيان محموم وترّهات مجنون كبى يقال ماهذا الهراء اى المنطق الكثير
او الفاسد لا نظام له وچوق سوزلو ياوه كوى وهرزه سخن كسيه دينور الهرء صرد وزننده بودخى يكشاق وهرزه كلام
اوزانه دينور يقال رجل هراء وهرء اى الكثير الكلام الهذاء الهراء كتاب وزننده خرده خرما فدانلرينه دينور كه كوكدن
سوروب چقه لر فاسد اولديغندن قطع ايدرلر وهراء برشيطان اسميدر كه رؤياى قبيحه واحلام فاسده تصوير وتخييلى
ضمننده نفوس اوزره مسلطدر اضغاث احلام آنك ارأتيله در الاهراء همزه نك كسريله انسانه ياحيوانه صوغوق
زياده سيله تأثير ايلمكله هلاك اولمق كرته سنه واردرمق ياخود هلاك ايلمك معناسنه در يقال اهرأه البرد اذا اشتد
عليه حتى كاد يقتله اوقتله واتى كركى كبى پشوروب پيرتمك معناسنه در يقال اهرأ اللحم اذا طبخه حتى يتفسخ
وصو وقلامق وصو وغه طوقنمق واوشيمك معناسنه در تقول اهرأنا اى ابردنا وبونك متضمن اولديغى برودت اخشام
وقتنه ياخود حزيران وتموز آيلرنده اواخر نهارده تحدث ايدن برودته مخصوصدر كه اول هنكاملرده سرينلك اولمغله
مدار تنفس واستراحت اولور واهراء قتل ايلمك معناسنه در يقال اهرأ فلانا اذا قتله وچوق خطا وناصواب كلمات
ايلمك معناسنه در يقال اهرأ الكلام اى اكثر ولم يصب التهرئة تكمله وزننده بودخى اتى كركى كبى پشوروب
پيرتمك معناسنه در كه مهرّا قلمق تعبير اولنور يقال هرّأ اللحم تهرئة اذا نضجه حتى يتفسخ التهرؤ تفعل وزننده
ات زياده سيله پشوب مهرّا اولمق معناسنه در يقال هرّأ اللحم فتهرّأ المهروء مقتول وزننده بردك ياخود حرك
شدت وتأثيرندن هلاك اولان كسيه دينور يقال هرئ المال اى المواشى والقوم على البناء للمجهول كعنى فهم
مهروؤن اذا قتلهم البرد او الحر بونى جوهرى كندى دست خطيله كتابنده سمع وزننده اوله رق بناء معلوم اوزره

ضبط ایلکله ارتکاب تصحیف ایلمشدر شارح دیرکه فهم مهرؤن قولی بناء مجهول اوزره اولمغه دال اولمغله
کسمع قولی طغیان قلم اولمق ظاهردر الهزء هانك ضمی وزای معجمه نك سکونیله والهزء فتحیله والهزوء
قعود وزننده والمهزءة میمك وزانك فتحیله هزل وسخریه ایلك معناسنه در یقال هزأ منه وهزأبه وهزئ منه
وبه هزءا وهزءا وهزوءا ومهزءة من الباب الثالث والرابع اذا سخر منه التهزؤ تفعل وزننده والاستهزاء
بونلرده برکسه یی هزل ایدوب مسخره لغه آلمق معناسنه در یقال تهزأبه واستهزأبه بمعنی هزأبه الهزءة هانك
ضمی وزانك سکونیله شول کسه درکه هرکس صقالنه کولوب کندیسنی ذوقلنوب هزل واستهزا ایدر قشمر تعبیر
اولنور الهزءة هانك ضمیله همزه وزننده خلقی دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ایدن کسیه دینور یقال رجل
هزءة بالضم ای یهزأ منه ویقال رجل هزءة کهمزة ای یهزأ بالناس الهزء هانك فتحی وزانك سکونیله قیرمق
معناسنه در یقال هزأه هزءا من الباب الثالث اذا کسره ورکسه یی یا برحیوانی اوشیدوب هلاك ایلك معناسنه در
یقال هزأ ابله اذا قتلها بالبرد وبندیکی مرکوبی تحریك ایلمك معناسنه در یقال هزأ راحلته اذا حرکها واولمك
معناسنه در یقال هزأ زید اذا مات الهزء فتحتینله بودخی اولمك معناسنه در یقال هزئ زید اذا مات الاهزاء
همزه نك کسریله برآدمی یاخود برحیوانی اوشتدیروب هلاك ایلمك معناسنه در یقال اهزأ ابله اذا قتلها بالبرد
وبردشدیده داخل اولمق معناسنه در یقال اهزأ الرجل اذا دخل فی شدة البرد ومرکوب راکبنی پك سرعتله کوتروب
کتمك معناسنه در یقال اهزأت به ناقته ای اسرعت به الهمء هانك کسری ومیمك سکونیله کهنه لباسه دینور
ثوب خلق معناسنه جمعی اهماء کلور حزب واحزاب کبی الهمأ هانك فتحی ومیمك سکونیله لباسی اسکیدوب
پیرتمك معناسنه در یقال همأ الثوب همأ من الباب الثالث اذا خرقه وابلاه الاهماء همزه نك کسریله همأ
معناسنه در الانهماء انفعال وزننده والتهمؤ تفعل وزننده معنای مزبوردن مطاوعلردر اثواب اسکیوب
پیرتمك معناسنه در یقال اهمأ الثوب فانهمأ وتهمأ ای بلی وتقطع الهنیء امیر وزننده والمهنأ مشرب وزننده
بی رنج ومشقت حاصل اولوب سهولتله دسترس اولنان شیئه دینور یقال شیء هنیء ومهنأ وهو ماتاك بلامشقة
وهنیء سهولتله معده یه واصل اولوب علی الفور هضم اولان طعام خوشکواره دینور یقال طعام هنیء ای سایغ
مترجم دیرکه اکل وشرب ایدن کسیه هنیئا مریئا قولی که نصبله دعادر فارسیده کوارا باد امعناسنه در یعنی برنسنی
زحمتسز آسان وجهله هضم واستمراء اولوب غدائیتله بدل مایتحلل اولان طعام وبرنسنی کذلك سیکوب هضم
اولمق خاصه سی کندیده موجود اولان ادامدن عبارتدر خلاصه اکل وشرب ایلدیکك معده کده هضم اولمش اوله
وغذا ودوا آه اولوب بدنکه سیکوب وجود کمادة عافیت اوله دیمکدر نتکه شاعرك * کل هنیئا و مریئا کله * دیدیکی
مصراع جناسیده ظاهردر واشبو هنیء کلمه سی عند المؤلف فعیل بمعنی مفعول اولوب مجازا ولی قبیلندن اولور
وبمعنی فاعل اولمق دخی جائزدر وعند المبرد مصدردن صفات اناله ایدرلر وعند الاکثر
ملتزم الاضمار اولان عاملدن حال مؤکده در انتهی الهنأ فتحتینله والهناءة کرامه وزننده برنسنه یی رنج
وزحمت حاصل ومیسر اولمق معناسنه در یقال هنیء الشیء وهنؤ هنأ وهناءة من الباب الرابع والخامس اذا اتی
بلامشقة الهنأ هانك کسری ونونك سکونیله والهنأ منع وزننده والهناء سلام وزننده طعام خوشکوار
اولوب وجوده یرامق معناسنه در تقول هنأنی الطعام وهنألی بهنأ بالفتح وبهنؤ بالکسر وبهنؤ بالضم هنأ وهنا
وهناءا من الباب الثالث والثانی والخامس اذا صار هنیئا وطعامی هضم ایتدرمك معناسنه در تقول هنأ تنیه العافیة
یعنی مزاجده اولان صحت وعافیت سببیله اولان قوت بکا یدیکم طعامی هضم ایتدردی الهناءة کرامه وزننده
والهناءة عجله وزننده والهنأ ضرب وزننده طعام وشراب خوشکوار اولمق معناسنه در یقال ما کان الطعام
هنیئا ولقد هنؤ هناءة وهنأة وهنأ من الباب الخامس اذا صار هنیئا پس معنای اول ایله یونك پیشنده فرق واردر زیرا
معنای اول طعام خوشکوار اولمغله بدنه سیکوب مزاجه یرامق وبوطعام سیکیی وهضم اولمق شاشندن اولیجی
خوشکوار اولمق معناسنه در الهنأ هانك فتحی ونونك سکونیله تبریك واستسعاد معناسنه استعمال اولنور که
قولنلومق تعبیر اولنور معنای مرقومدن مأخوذدر یقال هنأه بالامر هنأ من الباب الثالث اذا قال له لهنئك یعنی
سکا هنیء ومسعود اولسون شارح دیرکه عربلر تعزیه خلافنده یعنی برنسنه رنج وتعبسز اولوب حقکه خیر ومنفعتی
متوجب اولسون دیو تبریك واستسعاد مقامنده لهنئك دیرلر همزه نك جرمیله ولهنیئك دیرلر یای ساکنه ایله لهنیك
دیمزلر نونك کسریله انتهی وهنأ اطعام ایلمك معناسنه در یقال هنأه هنأ من الباب الاول والثانی ای اطعمه ووریرمك
معناسنه در یقال هنأه اذا اعطاه وهنأ منع وزننده وهنأعلم وزننده وهناءه کرامه وزننده طعامی اصلاح ایدوب وجوده

یرار

یرار ترتیب ایلمك معناسنه در یقال هنأ الطعام هنأ وهنأ وهناءة من الباب الثالث اذا اصلحه وهنأ منع وزننده دوه یی
قطرانله یاغلمق معناسنه در یقال هنأ الابل هنأ من الباب الثالث والثانی والاول اذا طلاها بالهناء
ویاردیم ایلمك معناسنه در یقال هنأ فلانا اذا نصره التهنئة تکمله وزننده والتهنئ تکمیل وزننده تبریك واستسعاد
ایلمك معناسنه در که تعزیه مقابلیدر یقال هنأه تهنئة وتهنیئا ضد عزاه مؤلف بونی کرچه تکرار ایلمشدر لکن قول
اول مثلا اکل طعام ایدن کسیه لهنئك یعنی سکا طعام هنیء وکوارا اولسون دیو دعایه حمل اولنمغله تغایر اعتباری
ممکندر الاهناء همزه نك کسریله وبرمك معناسنه در یقال اهنأه ای اعطاه الهناء کتاب وزننده قطرانله دینور
وخرما صالقمنه یاخود چوپنه دینور اهان کلمه سیله مرادفدر الهنئ هانك کسریله اسمدر دوه یی قطرانله یاغلمق
حالتنه دینور وورکی یه دینور عطا معناسنه وکیجه دن برمقداره وبربلوکه دینور یقال مضی هنئ من اللیل ای
طائفة منه الهنأ فتحتینله والهنأ منع وزننده طوار دخواهی اوزره برمقدار جه اوتلاق بولوب لکن قلیل
اولمغله آندن شبع وغنا حاصل اولمیوب هنوز استکلی قالمق معناسنه در یقال هنئت الماشیة هنأ وهنأ اذا اصابت حظا
من البقل ولم تشبع منه وشاد ومسرور اولمق معناسنه در یقال هنئ به اذا فرح وطعام لطیف وخوشکوار اولمغله
بدنه سیکوب یرامق معناسنه در یقال هنئ الطعام اذا تهنأبه الهنأی سکری وزننده برمقدار اوتلاق بولوب قلیل
اولدیغندن ایوجه طویمامش اولان دوه یه دینور یقال ابل هنأی ای اصابت حظا من البقل ولم تشبع منه مؤلفك
وهی ابل هنأی قولنده کی ضمیر جماعت موهومه یه راجعدر پس یونك مذکری هنأن اولور هناءه عمامه وزننده
اسماء رجالدندر الهانئ خادم وخدمتکار معناسنه در ابن اثیرك بیانینه کوره اعطاه معناسنه اولان هنأ لفظندن
مأخوذ درکویا که مخدومنه نفسنی اعطا ایلمشدر امّ هانئ امام علی کرّم الله وجهه حضرتلرینك قرقرداشلری
کنیه سیدر ابوطالبك قریدر اسمی فاخته در المهنأ معظم وزننده برر جل آدیدر الاستهناء یاردیم ایستمك
معناسنه در یقال استهناه ای استنصره وعطیه ایستمك معناسنه در یقال استهنأه ای استعطاه الاهتناء افتعال
وزننده دواب ومواشی یی تفقد وتیمار ایله اصلاح ایلمك معناسنه در یقال اهتنأ ماله ای اصلحه التهنئ والمرئ امیر
وزننده مرقه ترانیده ایکی نهر لردر ملوك مروانیه دن هشام بن عبد الملك حفر ایتدرمشدر الهنیئة مصغر بنیه سیله که
امام بخاری صحیحنده یعنی انه اقام هنیئة حدیثنده رسم مرسوم اوزره مرسوم وشیء یسیر ایله مفسر دربونده صواب
اولان بغیر همز اولمقدر زیرا هنو لفظنك مصغریدر که شیء معناسنه در بوجهتله معتل اولمغله هنومادّه سنده ذکر
اولنور انشاء الله تعالی الهوء هانك فتحی وواوك سکونیله برکسه ذاتنده عالی همت اولمغله اسبابنه تشبثله سعی
ایده رك نفسنی مراتب عالیه یه ابلاغ واصعاد ایلمك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذدر یقال هاء بنفسه الی المعالی
یهوء هوءا اذا رفعها وهمت معناسنه در معنای سابق بوندندر قال الشارح ومنه الحدیث اذا قام الرجل الی الصلوة
فکان قلبه وهوءه الی الله انصرف کما ولدته امه ای همته ونافذ وماضی رأی وتدبیره دینور وبرکسه آخر کسه ده
برنسنه یاخود بروضع وحالت سزمك معناسنه در که توهم مفهومیدر تقول هوّت به خیرا اوشرا وهوّیته بخیر او بشر
ای ازنته به وهوّ وهوء هانك ضمیله ظن وکمان معناسنه در تقول وقع ذلك فی هوءی وفی هوءی ای فی ظنی وهوّ هانك
فتحیله فرجناك اولمق معناسنه در تقول هوّت به هوءا ای فرحت به الهوء فتحتینله همت ایلمك معناسنه در که
برنسنه یه قلب قصد ایلکدن عبارتدر یقال هوئ الیه هوءا من الباب الرابع اذا همّ هاء جاء وزننده کلمه تلبیه در
یعنی ندا اولنان کسه نك صوت اجابتدن حکایه در که بزم لسانمزده دخی همزه نك سکونیله وهمزه سز ایراد اولنور
وفیه قال الشاعر * لابل یجیبك حین تدعو باسمه فیقول هاء وطالما لبی * یعنی حال اویلجه دکلدر بلکه سن آنی اسمیله
چاغردقده سکا اجابت ایدوب هاء یعنی لبیك دیو تلبیه ایدر وکال انقیاد واجابتدن اوزون اوزادی پك چوق تلبیه
ایدر مؤلفك شاهد ایرادی صغانی تکمله ده متوقف اولمغله آنی ردّه مبنیدر وهاء کذلك جاء وزننده اسم فعل امر
اولور هاك معناسنه که خذ معناسنه در وکاهی کاف خطابله ذکر اولنوب تصرف ایدرلر خذانت معناسنه وکاهی
کافدن مستغنی اولوب آخرنده اولان همزه دن تصرف ایدرلر مفردنده هاء دیرلر تثنیه مذکرنده هاؤما دیرلر وجمع
مذکرنده هاؤم دیرلر ومفرد مؤنثنده هاء دیرلر بلاياء همزه نك کسریله وتثنیه مؤنثنده هاؤما دیرلر وجمع مؤنثنده
هاؤن دیرلر نون مشدده ایله ویونده برلغت دخی واردر که هأیا رجل دیرلر همزه ساکنه ایله هع وزننده بونك اصلی هاء
ایدی هاع وزننده اجتماع ساکنینه مبنی الف ساقط اولمشدر مؤنثنده هائی دینورهاعی وزننده وتثنیه لرنده هاءا
دینورهاعا کبی وجمع مؤنثنده هأن دینورهعن وزننده ظاهرا جمع مذکری ینه هاؤم اولمقدر هاء همزه نك کسریله
هات معناسنه در که اسم فعل امردر بکاویربوکا کتوردیمکدر تثنیه مذکرنده هاءیا دینور وجمع مذکرنده هاؤا

دینور ومفرد مؤنثنده هاءی وتثنیه مؤنثنده هاءین دینور هاتین کبی مترجم دیرکه لبابده بووجه اوزره مرسومدرکه هاء کلمه سی که اسم فعل امردر خذ معناسنه در بونده بش لغت واردر اوّل آخرینه کاف الحاق اولنوب جمیع احوالده مخاطب ایله متصرف اولور یقال هاك هاکا هاکم هاك هاکا هاکن ثانی کاف موضعنده همزه وضع اولور یقال هاء بفتح الهمزة وهاؤما وهاؤم وهاء بکسر الهمزة وهاؤما وهاؤن ثالث همزه ایله کاف مجتمع اولور یقال هاءك هاءکا هاءکم هاءك هاء کا هاءکن رابع همزه مکسور اولور یقال هاء هاءیا هاؤاهاءی خامس همزه ساکن اولور یقال هأ علی وزن هب ومصباحده مسطوردرکه کاه اولورکه هأ کلمه سنه نا الحاق ایدوب هات دیرلرکه اسم فعل امردر اعطی معناسنه یقال هات للمذکر وهاتی للمؤنث وهاتا وهاتوا وهاتن پس هاك وهات کلمه سی مناوله ایچون اولور اوّل آل وثانی ورمعناسنه انتهی المهوعة میمك ضمی وهانك سکونی وواوك وهمزه نك فتحی ونونك تشدید یله وهمزه نك کسر یله لغتدر صحراء واسعه یه دینور ودأب وعادت معناسنه در وکیجه دن برمقداره دینور واشبومهوعة کلمه سنی جوهری وهمنه مبنی بومقامده ذکر ایلمشدر زیرا وزنی مفعولة اولغله واوی زائده درزیرا بنات اربعه اولان کلمه ده واو اصل اولماز مؤلف تونك اصالتنه بناء هون ماده سنده ثبت ایلدیکی اهویناندن اسم مفعولدر لکن بوراده وزننده اضطراب ایلمشدر زیرا مهموز اولدیغنه کوره وزنی مفعلة اولورکه نون زائده درونونك اصالتنه کوره مفعأل اولمق لازمدرانتهی لاهاءالله ذا الفك مدّ یله لاوالله معناسنه مستعملدرکه خدا حقیچون اول اویله دکلدر دیمکدر وعلی قول افصح اولان لاهاالله ذا عنوانندهاولمقدرکه قصر ایله در یاخود مدّی لحن وخطادر زیرا اصلی لاوالله هذا اقسم به اولوب اسم جلال هایله ذابینه ادخال اولنمشدر بومادّه ده اوج قول حاصل اولمشدر تفصیلی مغنی اللبیب وتسهیلده مشروحدر الهیئة هانك فتحی وکسری وبانك سکونیله برشیئك وضع جبلبسی اوزره رسم اولنان حال وشان وکیفیتنه دینورکرك محسوس اولسون که شکل وصورتیدر وکرك معقول اولسون که طبع وسرشت ونهادیدر پس هیئتك مفهومی عرضك مفهومنه متقاربدر نهایت عرض مقولات اعراض جمله سنه اطلاق اولنورهر برینه عروضی اعتباریله وهیئت موضوعاتنده حصولی اعتباریله اطلاق اولنور یقال له هیئة حسنة ای حال وکیفیة الهیئ کبس وزننده والهیئ ظریف وزننده هیئت وقیافتی خوب وخوشنما اولان کمسیه دینور یقال رجل هیئ وهیئ ای حسن الهیئة وهیئة هانك فتحیله وهیاء کرامه وزننده برکسه یا برنسنه خوب هیئت اولمق معناسنه در یقال هاء الرجل یهاء لخاف یخاف وهاء یهیئ کجاء یجیئ هیئة وهیؤهیاء ککرم کرامة اذا صار حسن الهیئة وبرخصوص ایچون کندی هیئتنی اخذ ایلمك یعنی اقتضا ایدن لوازم وتدارکاتی کوروب حاضر وآماده اولمق معناسنه در یقال هاء للامر یهاء ویهیئ اذا اخذله هیئته التهایؤ تفاعل وزننده توافق معناسنه در یقال تهایؤا علی ذلك اذا توافقوا الهیئة هانك کسر یله مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در یقال هاء الیه یهاء هیئة ای اشتاق التهیؤ تفعل وزننده هیئتلمك یعنی برمادّه ایچون اقتضا ایدن صورت لازمه یی تکمیل ایدوب حاضر لنمق معناسنه در یقال تهیأ للامر اذا اخذله هیئته التهیئة تکمله وزننده والتهیئ تفعیل وزننده برنسنه یه هیئت وقیافت ویروب اصلاح ایلمك معناسنه درکه حاضرلق اکالازم کلور یقال هیأه تهیئة وتهیئا اذا اصلحه المهایأة مفاعله وزننده برخصوصده برینه موافقت ایلمك معناسنه در هیئت معناسندن مأخوذدر یقال هایأه فی الامر مهایأة اذا وافقه وعرف فقهاده بالتوافق والتراضی مقاسمة منافعدن عبارتدرکه استحسانا جائزدر لهاشرب ولکم شرب یوم معلوم نص مبینه مبنی درمثلا برخانه ده مشترك اولان زیدوعمرودن هربری حصه سنه مقابل برسنة مخصوصه اقامت ایلمك ونهر واخذ دن هرکس برکون ترلا وباغچه لرینی سقی ایلمك وعبد مشترکی برروقت مخصوصده استخدام ایلمك کبی نته که کتب فقهیه ده مبسوطدر مؤلف والمهایأة الامر المتهایأ علیه عنوانیله رسم ایلمکله عادتی اوزره مساعحه ارتکاب ایلمشدر تاء تانیث اسم مفعوله جلدن آیدیرمکر تکلف ارتکاب اولنه باخود هاء طغیان قلم اوله الهیئ هانك فتحیله والهیئ هانك کسر یله انسان قسمی یمکه وایچمکه دعوت ایلیه جك صوتدن حکایه درو خاصة دوه یی صوایچمکه چاغره جق صوتدن حکایه در التهیئة متحمله وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنورکه صوبی پك پاك وولود اولمغله چکلدکده جلدن تخلی نادراوله یعنی هربار دوله قالورا وله هیئ هانك فتحی وبانك سکونیله کلمة تعجبدر تقول یاهیئ مالی یعنی عجبا بکا نولدی وعندالبعض اسم فعل امردر تنبه وتبصر معناسنه که غفلتی ترك ایدوب منبصر وآگاه اول دیمکدر نته که صه کلمه سی اسکت معناسنه اسم فعل امردر واشبو هیئ کلمه سی اجتماع ساکنین محذوریچون حرکه اوزره وخفت ایچون فتحه اوزره مبنی اولمشدر شارح دیرکه عندالبعض کلمة تأسفدرکه تغیر حال قدیمه دن نشئت ایدن حاله آجیوب حیف ایلمکدن عبارتدر معلوم اوله که

بین

مطلب

بین العرب تعجبه وتاسفه دال اولان براز تعبیرات واردر یاشیئ مالی ویافیئ مالی ویاهیئ مالی کبی بونلرده اصل تعجب اداتی ماء کلمه سیدر یاء حرف ندادر منادای نکره اوزره داخل اولمشدر اشبو منادار الفاظ مهمله در یعنی اصوات قبیلندندر کویا که علی الابهام برکسبه نداء اولنور پس ترکیب مذکور تعجبی مشتمل اولمغله کلمة واحده حکمنده قلنوب مقام تعجبده استعمال اولندی ولزوم علاقه سیله مقام تأسفده دخی استعمال ایلدیلر منادالرك آخرلری کلمة واحده نك وسطی منزلنده قالمشدر وندا ومنادی جهتلری مصمحل اولمشدر زیرا مجموعی کلمة واحده منزلنده اولمشدر

فصل الیاء التحتیة

الیأیأة زلزله وزننده والیأیاء سلسال وزننده برکسبه لطف ونوازش وبشاشت اظهار ایلمك معناسنه در که اوخشامق تعبیر اولنور یقال یأیأه یأیأة ویأیاء اذا اظهر الطافه وبرکسبه یی باننه چاغرمق معناسنه در یقال یأیأ بالقوم اذا دعاهم ودوه یی طوردرمق ایچون ای دیمك معناسنه در علی قول ناسی برکدرمك ایچون یأیأ دیو چاغرمق معناسنه در یقال یأیأ بالابل اذا قال لها ای لبسکنها اوقال للقوم یأیأ لیجتمعوا ای همزه نك فتحیله دوه یی طوردیره جق صوتدن حکایه در ویأیأ فدفد وزننده ناسی برکمك ایچون چاغره جق صوتدن حکایه در الیؤیؤ هدهد وزننده برتحی قوشلردن آتماجه کبی برقوش آدیدر ترکیده موعمول دیرلر بعضلر دلوجه طغان ایله وبعضلر زاغنوس ایله بیان ایتدیلر

الیأیاء سلسال وزننده ذکر اولنان قوشك اوتمسندن حکایه در الیرنا یانك ضمی وفتحی ورای مفتوحه ونون مشدده وقصر ایله والیرناء یانك ضمی والفك مدّ یله قنديه دینور حنأ معناسنه الیرنأة دحرجه وزننده صاچ وصقاله قنه یاقق معناسنه در یقال یرنأ لحیته ای صبغها بالیرنا کما یقال حنأ رأسه وبوغرائب افعالدندرزیرا ماضی اولهرق مضارع ضیعه سنده وارد اولمشدر ابن برّی مرحومدن منقولدرکه اکر یانك فتحیله یرناء دینورسه همزه ایله قرأت اولنور واکر یانك ضمیله یرنا دینورسه همزه نك اتیان واسقاطی جائزدر لسان العربده رنأ ماده سی ذیلنده مرسومدرتم مایتعلق بترجمة باب الهمزة بعون الله وتیسیره فالحمدلله علی التوفیق والصلوة علی الهادی الی سواء الطریق اوّلا وآخرا

باب الباء ❁ فصل الهمزة ❁

الأب همزه نك فتحی وبانك تشدیدیله مطلقا اوته دینورکلا معناسنه که فارسیده کیاه دینور وعلی قول رعی اولنه جق چایرلغه واوتلاغه دینور یاخود من غیر بذر وزرع حاصل اولان هر نباته دینورکه فارسی ادا ایله خود روتعبیر اولنور معنای آیدن مأخوذ در ومندقوله تعالی وفاکهة وأبا الایة وهوالکلأ اوالمرعی اوما انبتت الارض وانسانك بلنه دینورخصر معناسنه شارح دیرکه اکثر نسخه لرده خضر عنوانیله مرسومدرکه خای معجمه نك ضمی وضاد معجمه نك فتحیله درلکن غلطدرصواب اولان خصر اولمقدر وبو یالکز هذیل لغتیدر نته که عابده ونکمله ده وسائرا تمهاتنده بومنوال اوزره درانتهی وصاحب مصباحك وراغبك بیانته کوره اب کلمه سی استعداد وتهیؤ معناسنه موضوع اولمغله سفر وشتا ایچون اعداده وجزّ ورعیه قابل ومتهیئ اولان شجره وکیاهه اطلاقی آندن متفرعدرانتهی واب کلمه سی مصدر اولور سیر وسفره متعلق لوازم واسبابی تدارك ایدوب حاضر لنمق معناسنه کاسیذکر الایب دیب وزننده والاباب سحاب وزننده والابابه سحابه وزننده بونلرده اب معناسنه در یقال اب فلان للسیر یئب بکسر العین علی القیاس فی اللازم المضعف ویؤب بالضم علی خلاف القیاس ابا وایبا وابابا وابابة اذا تهیأ واب وابابه کتابه وزننده وابابه سحابه وزننده غریب الدیار اولان کسه وطنی آرزو ایدوب اوزلمك معناسنه در یقال اب الرجل الی وطنه ابا وابابة وابابة ای اشتاق الیه وقیندن چکوب صیرمق ایچون الی قلیج قبضه سنه صالمق معناسنه در یقال اب الیه ده الی سیفه اذا ردّها لبسله وقصد معناسنه در یقال اب اتبه ای قصد قصده مترجم دیرکه زمخشری کشافده مرعایه اب اطلاقی قصد معناسندن مأخوذ اولمق اوزره امضا ایلمشدرکه مأوب دیمکدر مقصود معناسنه ویول طوغری ومستقیم اولمق معناسنه در یقال ابت ابابته ای استقامت طریقته ودشمنی برجمله ایله بوزمق معناسنه در یقال اب العدوّ اذا هزمهم بحمله لامکذوبة فیها مکذوبه لفظی مصدردرکذب کبی یعنی برحمله ء صادقه ایله دشمنی منهزم ایلدی ودیرتمك تحریك معناسنه در یقال اب الشیء اذا حرّکه اب همزه نك کسر یله یمنده برقریه آدیدر الاباب کتاب وزننده سیر وسفره متعلق لوازم واسبابه دینور یقال هو فی ابابه ای فی جهازه وصویه اطلاق اولنور وسراب معناسنه درکه نصف نهارا تسیلکنده ایراقدن جوللرده صوهیئتنده نمایان اولان پوصارقدر الاباب غراب وزننده سیل عظیمه وموج عظیمه اطلاق اولنور ابه همزه نك وبای مشددنك فتحیله برجل اسمیدر ابة العلیا وابة السفلی یمنده عدن مضافاتندن لحج نام بلده قضاسنده ایکی قریه لردرمرقوم ابه نام کسه نك اسمیله مسمادر ابه همزه نك ضمیله مغربیده افریقیه ایالتنده بربلده در انتأیب تفعیل وزننده حیقرمق معناسنه در یقال اب الرجل یه ای تعجب به

وصفالنوب منبسط وشادان اولمق معناسنه در يقال تأبب به اى تبجح الابابه سحابه وزننده والابابه كتابه وزننده
يوله دينور طريقه معناسنه كرك حقيقى وكرك معنوى اولسون ابى حتى وزننده كوفه ايله قصر بنى مقاتل بيننده
برنهرك اسميدر ملوك نبطيه دن ابى بن الصامغان نام ملك حفر ايتدرمكله اكا منسوب واسميله مسمادر وينه عراقده
واسط نام بلده ترابنده برنهرك اسميدر ومدينهٔ منوره ده برقويى آديدر على قول بونده صواب اولان انا اولمقدر نون
مخففه ايله هنا وزننده الايتباب اكتساب وزننده حاضر لنمق تهيؤ معناسنه در يقال ائتب الرجل اذا تهيأ الاتب
همزه نك كسرى وتاى فوقيه نك سكونيله والمئتبة مكنسه وزننده يقاسز ويكسز اولان كوملكه دينور كه عرب
نسوانى كيرلر بز وبورنجك مقوله سى جارى وسطندن يرتوب بعض مرتبه عمل ايله بيونلرينه كچروب كوملك طرزنده
كيرلر اكا بقيره دخى ديرلر مشقوق اولديغيچون مؤلفك والبقيرة قولى عطف تفسيريدر واتب نسوانك اوستلك تعبير
ايتدكلرى لباسه دينور فراجه كبى ومطلقا همان بالدرك وبجاغك نصفنه بالغ قصه لباسه دينور زيبون كبى على قول
پاچه سز طونه دينور بوطلق تعبير اولنور ياخود يكلرى اولميان كوملكه دينور جمعى آتاب كلور همزه نك مديله واتاب
كلور همزه نك كسريله واتوب كلور همزه نك ضميله واتب همزه نك كسريله اربه نك قبوغنه دينور قشر الشعير معناسنه
التأتيب تفعيل وزننده بزذكر اولنان اتب ديدكلرى لباس ترتيب اولنمق معناسنه در يقال اتب الثوب على بناء
المجهول تأتيبا اى صيراتبا بونك استعمالى مجهول اوزره در وتأتيب بركسيه اتب مزبورى كيدرمك معناسنه در يقال
اتبه اياه اى البسه اياه يعنى الاتب التأتب تفعل وزننده ذكر اولنان اتب ديدكلرى لباسى كيمك معناسنه در يقال
تأتب بالاتب اذا لبسه ويات ويراغنى كوروب حاضر لنمق معناسنه در يقال تأتب للامر اذا استعد له وبرنسنه يكشوب
صلابت بولمق تصلب معناسنه در يقال تأتب الشئ اذا تصلب ويايك باغنى كوكسه كتوروب اموزلرى آنك ايچندن
چقارمغله يايى ارقه يه آلمق معناسنه در يقال تأتب القوس اذا جعل حمالها فى صدره واخرج منكبيه منها الائتتاب
اكتساب وزننده بودخى ذكر اولنان اتب ديدكلرى لباسى كيمك معناسنه در يقال ائتب ائتبابا اذا لبس الاتب المؤتب
معظم وزننده طرنقلرى برطرفه طوغرى اكريجه وقاچق اولان كشى يه دينور يقال رجل مؤتب الظفر اى معوجه
المئتب ثاى مثلثه ايله منبر وزننده مشمل معناسنه در كه ولنسه واحرام طرزنده يوكدن ياپلمش بركونه لباسدر كه عربلر
برنس كبى اكا صاريلوب بورينورلر بتون بدنلرنى احاطه ايدر ودوز وملايم يره دينور ونهر صغيره دينور جدول
معناسنه وارض مرتفعه يه دينور جمعى مأتب كلور مكاسب وزننده ومأتب جمع صيغه سى اوزره برموضع آديدر على قول
مدينهٔ منوره قربنده برطاغ آديدر كه آنده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك صدقاتلرى واقع
اولمشدر الاثب فتحتينله برشجر آديدر وبو اثأب مخففيدر كه احمر وزننده در الادب فتحتينله ظرافت واوصلولق كه
ناسله قولا وفعلا لطف معامله وحسن مناوله ايلمكدن عبارتدر فارسيده فرهنك دينور يقال به ادب اى ظرف
وحسن تناول مترجم ديركه تعريفاتده ادب جميع انواع خطادن مابه الاحتراز اولان نسنه يى بيلمكدن عبارتدر
ديو معرفدر وبعض اعلام اخلاق حسنهٔ ظاهره ايله تفسير ايلمشدر ودولت اسلاميه دن برمدت مرورنده علوم
عربيه واشعاره ادب اطلاق ايلديلر باعث تأديب اولديغيچون وملكة تعصم من قامت به عما يشينه عبارتيله تعريف
ايلديلر يعنى ادب برقوت راسخهٔ نفسيه در كه متصف اولان كسنه يى موجب شين وعيب اولان نسنه لردن حفظ
ايدر وادب ايكى نوعدر برى ادب النفس وبريسى ادب الدرس در ديدكلرى تعريف مذكورك فقرهٔ اخيره سنه ناظر اولمش
اولور وفقرهٔ اولاسى اصطلاح عرفاده حفظ حدود شرعيه وسلوك طريقت مرعيه در كه اخلاق حسنهٔ باطنه دن
عبارتدر طرق الحق كلها آداب وعند الفقهأ سنته مبنى اولان حركات ديمكدر كه ادب خبره وادب عشره كلاملرى
اكا ناظردر واشبو ادب كلمه سى ادب لفظندن اسمدر ادب همزه نك فتحى ودالك سكونيله بركسه يى طعام وضيافته
دعوت ايلمك معناسنه اولمغله اخلاق مذكوره صاحبنى خيرات وحسناته داعى اولمق مناسبتيله ادب اطلاق
اولنمشدر وبين العلماء ادب البحث دخى واردر كه علم مناظره يى مشتملدر خلاصه ادبك تحتنده اخلاق مرضيهٔ
ظاهره دن ماعدا بالجمله شرعك استيجاب وعقلك استحسان ايلديكى اطوار واقوال مندرجدر عفت وظرافت
ونزاكت واظهار عدل ولطف معامله وانصاف وسائر مكارم اخلاق ومحاسن اوصاف كبى انتهى وادب كلمه سى
مصدر اولور بركسه ادبلو اولمق معناسنه يقال ادب الرجل ادبا من الباب الخامس اذا ظرف وحسن تناوله ومأدبه
ترتيب ايلمك معناسنه در يقال ادب فلان ادبا من الباب الثانى اذا عمل مأدبة كما سيذكر الاديب امير وزننده ادبلو
كشى يه دينور جمعى ادباء كلور علماء وزننده التأديب تفعيل وزننده تعليم ايلمك معناسنه در كه مراد آداب شرعيه
وعرفيه وعلم اوكرتمك معناسنه در كه ادب اكا لازم كلور يقال ادبه تأديبا اذا علمه مصاحده علمه رياضة النفس

ومحاسن الاخلاق عبارتيله مفسردر التأدب تفعل وزننده مطاوعيدر ادبلنمك وادب وعلم اوكرنمك معناسنه در
يقال ادبه تأديبا فتأدب الاستئداب تأدب معناسنه در يقال استأدب بمعنى تأدب الادبة جرعه وزننده والمأدبة
مسعده وزننده والمأدبة دالك ضميله مكرمه وزننده ضيافت طعامنه ياخود وليمه طعامنه دينور تقول شهدنا الادبة
والمأدبة والمأدبة وهى طعام صنع لدعوة اوعرس وادبه عجب وتعجب معناسنه در الايداب همزه نك كسريله
پادشاه ووالى قلمرو سلطنت وايالتنده اولان اولكه يى پرعدل وداد ايلمك معناسنه در يقال آدب السلطان البلاد
ايدابا اذا ملأها قسطا وعدلا وبركسه يى ضيافته دعوت ايلمك معناسنه در يقال آادبه اى دعاه الى طعامه الادب
همزه نك فتحى ودالك سكونيله عجب معناسنه در كه تعجب ايلمكدر وبركسه يى ضيافته دعوت ايلمك معناسنه در
يقال ادبه ادبا من الباب الثانى اذا دعاه الى طعامه ادب البحر بعض امهاتده همزه نك فتحى ودالك سكونيله وبعضنده
فتحتينله مضبوطدر دريانك كثرت آينه اطلاق اولنور ضيافت معناسندن مأخوذدر يقال جاش ادب البحر
اذا كثر ماؤه ادبى عربى وزننده طىء قبيله سى ديارنده برطاغك اسميدر الارب همزه نك كسرى ورانك سكونيله
زيركلك دهاء معناسنه در ونكر وخبث وشر وغائله معنالرينه در يقال به ارب اى نكر وخبث وغائلة وعضو واندام
معناسنه در تقول قطعته اربا اربا اى عضوا عضوا شارح ديركه جمعى ارآب كلور احزاب كبى ومنه حديث الصلاة
كان يسجد على سبعة ارآب اى اعضاء راغبك تحقيقنه كوره ارب لفظى دفعى خصوصنده احتيالى مقتضى اولان
فرط حاجت معناسنه موضوعدر پس مطلقا حاجتدن اخص اولور بعده كاه حاجت مفرده ده وكاه بلا حاجة همان
مكر واحتيالده استعمال ايلديلر بوصورتده دهاؤ مكر وخبث وغائله معنالرى بوندن متفرع اولور وكاه اولور كه پك
حاجتلو اولان عضوه اطلاق اولنور زيرا اعضاء مطلقه ايكى قسمدر برى مدار حاجت اولان عضودر يد ورجل وعين
كبى وبريسى مدار زينت اولان عضودر حاجب ولحيه كبى وعقده واحكام وسائر معانيسى دخى معناى اولدن مأخوذدر
انتهى وارب عقل وذكا ودين وملت معنالرينه در وفرج معناسنه در كه عضونا محرمدر وارب حاجت معناسنه در
الاربة همزه نك كسريله وضميله لغتدر بودخى زيركلك دهأ معناسنه در وحاجت معناسنه در ارب كبى واربه همزه
كسريله مكر وحيله معناسنه در الارب فتحتينله والمأربة ميمك فتحى ورانك حركات ثلاثيله بودخى حاجت
معناسنه در تقول مالى فيه ارب واربة وارب ومأربة اى حاجه الارب همزه نك كسرى ورانك فتحيله والارابه كرامه
وزننده عاقل وزيرك اولمق معناسنه در يقال ارب الرجل اربا كصغر صغرا وارابة من الباب الخامس اذا عقل الاريب
امير وزننده والارب كتف وزننده عاقل وزيرك وهوشيار اولان كشى يه دينور الارب فتحتينله برنسنه يه ادمان ايلمك
معناسنه در كه مراد ادمان واعتياد ايله استاذ وحاذق اولمقدر يقال ارب بالشئ اربا من الباب الرابع اذا درب به يعنى
وصار فيه ماهرا وبرنسنه يه محتاج اولمق معناسنه در يقال ارب اليه اذا احتاج اليه وزمان سخت ومشتد اولمق
معناسنه در يقال ارب الدهر اذا اشتد وبرنسنه يه بغايت عشق وعلاقه ايلمك معناسنه در يقال ارب به اذا كلف
ومعده فاسد اولمق معناسنه در يقال اربت معدته اى فسدت واعضاء بدن برعارضه سببيله فصله فصله آيريلوب
دوكلمك معناسنه در يقال ارب الرجل اذا تساقطت اعضاؤه وقطع اربه ويقال اربت ايها الرجل من يديك اى سقطت
ارأبك من اليدين خاصة يعنى اللريكه مخصوص اولان عضولرك لحم مهرا كبى صاپر صاپر دوشوب دوكلسون ابن اثيرك
بياننه كوره بين الناس مذموم ومعيوب وخجيل وشرمسار اوله سن ديمكدن كنايه در وارب بركسه نك الى كسلمك ياخود
فقير اولوب ايدئ ناس عطيه سنه محتاج اولمق معناسنه در يقال اربت يده اى قطعت اوافتقر فاحتاج ما بايدى
الناس وبو اكثرى بددعا موقعنده ايراد اولنور الاربة همزه نك ضميله دوكومه دينور عقده معناسنه على قول شول
دوكومه دينور كه چوزمدكجه چوزلميه يعنى سخت وشديد اوله واربه بيونه كچره جك قلاده يه دينور وآت وطوار بغليه جق
طاوله ايپنك واورك وكوكن وكوستك مقوله سنك اياغه كچه جك حلقه سنه دينور الاربية همزه نك ضميله احجيه وزننده
اويلق ديينه دينور كه قالچه تعبير اولنور يقال اشتكى اربيته اى اصل فخذه الارب ضرب وزننده شهادت پرمغيله
اورته پرمغك آرالغنه دينور وارب مصدر اولور دوكومى پك بغليوب محكم ايلمك معناسنه در يقال ارب العقد اربا
من الباب الثانى اذا احكمه وبركسه نك برعضونه اورمق معناسنه در يقال ارب فلانا اذا ضرب على ارب له الارب
همزه نك ضميله قوزينك واوغلاغك هنوز تولد ايلمش تازه سنه دينور كه كوربه تعبير اولنور الاربيان همزه نك وبانك
كسريله برنوع بالق آديدر تركيده تكه وكرويت ديدكلريدر وبرنوع بقل ونبات آديدر مفرداتده پاپاديه نوعندن
بهار ديدكلريله مفسردر اراب همزه نك حركات ثلاثيله برموضع آديدر على قول برصو اسميدر مأرب منزل
وزننده يمنده برموضع آديدر مملحه در يعنى ترابنده طوزله لر واردر كتب جغرافياده مأرب يمنده بربلده در كه سبأ دخى ديرلر

دیو مرسومدر ومصباحده دخی مرقومدر که مأرب یمنده ازد بلادندن بر بلده در که حضرموت طاغلرینك نهایتنده
واقعدر و بلقیسك مقرّی ایدی واکا سبأ دخی دیرلر که بانیسی اولان سباء بن یشجب بن یعرب بن قحطان ایله مسمّادر
و بو تأنیث وعلمیتله غیر منصرفدر الایراب همزه نك کسریله ظفریاب اولمق معناسنه در یقال آرب علیهم ایرابا
اذا فاز وفلج الاربی همزه نك ضمی ورانك فتحی وقصر ایله آفت وداهیه معناسنه در التأریب تفعیل وزننده برنسنه یی
متین ومحکم قلمق معناسنه در یقال ارّب الشیء تأریبا اذا احکمه وبچاق وقلج مقوله سنی بیلیوب کسکین قلمق
معناسنه در یقال ارّب السکین اذا حدّده و برنسنه یی چوغالتمق وتوفیر وتکمیل ایلمك معناسنه در یقال ارّب الشیء
اذا وفره وکمله المؤرّب معظم وزننده وافر وکامل اولان شیئه دینور یقال شیء مورّب ای موفّر التأرّب تفعل وزننده
برنسنه ضمننده سردلشوب تعصب وامتناعله کردنکشلك ایلمك معناسنه در یقال تأرّب فی الامر اذا تأبی وتشدّد
وتصنع وتکلفله زیر کلنمك وصورت دهأ کوستورمك معناسنه در یقال تأرّب فلان اذا تکلف الدهاء المستأرب اسم
مفعول بنیه سیله بورجلویه دینور مدیون معناسنه المؤارب مجاهد وزننده مداهی یعنی مکار وعیار وقلاش کسیه
دینور یقال رجل مؤارب ای مداه الاربان همزه نك ضمیله عربان لفظنده لغت اولمغله عرب ماده سنده مرسومدر که مدار
انعقاد بیع وشرا اولان پیشین اقچه یه دینور الاریبة کتیبه وزننده بیوك و بول تنجره یه دینور یقال قدر اریبة ای واسعة
الازب همزه نك وزای معجمه نك فتحیله دوه کویش کتورمز اولمق معناسنه در که علتدن یاخود پك زبونلقدن اولور
یقال ازبت الابل ازبا من الباب الرابع اذا لم تجترّ الازب همزه نك کسریله بودور کشی یه دینور وغلیظ الجثه کسیه
دینور وآفت وداهیه معناسنه در ولئیم وناکس شخصه دینور ویاقشقسز بد اندام وعبوس ودمیم کسیه دینور وشول
کسیه دینور که اعضأ ومفاصلی انجه وخرده اولوب قطعا کمکلری ولوحه لری ارتمیوب وایریلنمیوب همان زیاده سی
قارنی واشاغیسی طرفنه اوله که یوقاریسی قاوال واشاغیسی ششخانه اعجوبه شکل اولور یقال هو ازب ای الدقیق
المفاصل الضاوی لاتزید عظامه وانما زیادته فی بطنه وسفلیه ازبّ العقبه همزه نك وزانك فتحیله بر ییلان اسمیدر بونك
موقع ذکری زبب ماده سی اولمغله اوراده مرسومدر بوراده ذکر ایدنلر وهم ایلمشدر زیرا همزه سی اصلیه دکلدر
الازب کتف وزننده والازیب امیر وزننده اوزون کسیه دینور الازبة ازمه وزننده قیتلق شدت وقحط معناسنه در
یقال اخذته الازبة ای الشدة والقحط ازاب کتاب وزننده بنو تمیم شعبه سی اولان بنی العنبر جماعتنه مخصوص
بر صو آدیدر الازب ضرب وزننده صو آقمق معناسنه در یقال ازب الماء ازبا من الباب الثانی اذا جری المئزاب
محراب وزننده وکاه اولور که همزه یی یایه قلب ایدرلر اولوغه دینور ناودان معناسنه و بو اسم آلتدر ذکر اولنان ازب
لفظندن مأخوذدر علی قول بو لفظ فارسیدن معرّبدر بل الماء معناسنه که بل کلمه سی بول لفظندن امر حاضر اولمغله
صو یی بول ایله که اساله ایله دیمکدر زیرا میز لفظی فارسیده بول ایلمك معناسنه اولان میزیدن کلمه سندن امر حاضردر
کویا که آلت مرقومه یه خطاب اولور مترجم دیر که قول اخیر تصرف عجیب اولدیغی غیر ستیردر الازبة عازمه وزننده
شول دوه لره دینور که آریق اولملریله کویش کتورمز اوله لر یقال ابل آزبة ای ضامرة لاتجترّ التأزب تفعل وزننده
بولوشمك اقتسام معناسنه در یقال تأزّبوا المال بینهم اذا اقتسموه الاسب همزه نك کسری وسینك سکونیله
قاسیقده بتن قیللره دینور علی قول اودیرنده وعلی رأی خاصة مقعدده بتن قیله دینور یقال حلق اسبه
ای شعر رکبه او هو شعر الفرج او الاست شارح دیر که بونك اصلی وسب ایدی که نباته دینور همزه واودن
مبدله در المؤسّب معظم وزننده تویی ویوکی چوق طواره اطلاق اولنور مادّهٔ مرقومه دن مأخوذدر یقال
کبش مؤسّب ای کثیر الصوف الایساب همزه نك کسریله برك نباتی چوق اولمق معناسنه در یقال آسبت
الارض ایسابا اذا اعشبت الاشب همزه نك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برشیئه شیء آخر قانوب قارشدرمق
معناسنه در یقال اشبه اشبا من الباب الثانی اذا خلطه و برکسیه لوم وتعییب وسرزنش ایلمك معناسنه در
یقال اشب فلانا اشبا من الباب الثانی والاول اذا عابه ولامه الاشب فتحتینله اغاجلر کور وصیق اولمغله داللری
بری برینه کیریشوب صارمشق وچتلقی اولمق معناسنه در یقال اشب الشجر اشبا من الباب الرابع اذا التفّ ووصف
مذکور اوزره اولان اغاجلره اطلاق اولنور که مبالغة تسمیه بالمصدردر ومنه حدیث عبد الله او عمرو بن ام مکتوم
رضی الله عنه انه قال للنبیّ صلی الله علیه وسلم انّی رجل ضریر بینی وبینك اشب فرخص لی فی العشاء والفجر قال هل
تسمع النداء قال نعم فلم یرخص له یرید بذلك النخیل الملتفة التأشب تفعل وزننده بودخی اغاجلر بری برینه قارشوب
کیرشمك معناسنه در یقال تأشب الشجر بمعنی اشب وناس بری برینه مختلط اولمق علی قول مجتمع اولمق معناسنه در
یقال تأشب القوم اذا اختلطوا او اجتمعوا وتأشبوا الیه دیرلر انضموا الیه معناسنه یعنی خلق اطرافدن کلوب آکا

منضم

منضمّ وملحق اولدیلر التأشیب تفعیل وزننده اغاجلری صیقی وچتلقی ایلمك معناسنه در تقول اشبت
الشجر تأشیبا ای جعلته ملتفا وناسی بری برینه دوشوروب شوریده قلمق معناسنه در یقال اشب القوم اذا حرّش
بعضهم علی بعض الاشابة همزه نك ضمیله اجناس مختلفه دن مجتمع اولان جماعته دینور اخلاط واوباش معناسنه
وحرامله مختلط اولان قزانجه دینور جمعی اشایب کلور اصابع وزننده یقال عنده اشابة من الناس ای اخلاط و یقال
له اشابة من الکسب ای ما خالطه الحرام الاشبانیّ فتحاتله بغایت قرمزی اولان شیئه دینور یقال رجل
اشبانیّ ای شدید الحمرة الائتشاب اکتساب وزننده بودخی ناس بری برینه مختلط یاخود مجتمع اولمق معناسنه در
یقال ائتشب القوم ائتشابا اذا اختلطوا او اجتمعو المؤتشب میمك ضمی وتأ وشینك فتحیله نسبنده اختلاط
والتباس اولان یعنی مضبوط النسب وصریح الاصل اولمیان کشی یه اطلاق اولنور یقال هو مؤتشب ای غیر
صریح فی نسبه اشبه جرعه وزننده سباعدن قوردك اسامیسندندر الالب همزه نك فتحی ولامك سکونیله
ناس هر طرفدن آقشوب کلمك معناسنه در یقال الب الیه القوم البا من الباب الاوّل اذا اتوه من کلّ جانب
وطوارلری طوپلیوب سورمك معناسنه در یقال الب الابل البا من الباب الاول والثانی اذا ساقها یعنی منضما
وطوار طوپلنوب سوریلوب کتمك معناسنه در یقال البت الابل ای انساقت وانضمّ بعضها الی بعض
وارکك اشك دیشی یی اوکونه قاتوب قوغوب کتمك معناسنه در یقال الب الحمار طریدته اذا طردها طردا شدیدا
شارح دیر که بو معناده حماردن غیریسی مسموع دکلدر پس خصایصدن اولور والب برکدرمك معناسنه در یقال
الب الجیش اذا جمعهم و برکمك معناسنه در یقال الب القوم اذا اجتمعوا وسرعت ایلمك معناسنه در یقال الب
الرجل اذا اسرع وعودت ایلمك معناسنه در یقال الب الیه ای عاد ویغمور متصل یاغمق معناسنه در یقال البت
السماء اذا دام مطرها والب ساقیء بزم عشرتك جنبش ونشاطنه دینور ونفس انسانیه نك هوا وهوسه میل
وانجذابی حالتنه دینور وصوسزلغه دینور ودشمنك حسّ وادراك ایلمیوب ذهن وخیاللرینه خطور ایلمین
جهتدن شبخونلرینه متعلق ترتیب اولنان رأی وتدبیره دینور وکوریه قوزی دریسنه دینور وزهر قاتله دینور وطرد شدید
معناسنه در وشدّت حما وحرارته دینور وچبانك هنوز صاغالمغه بشلامسی حالتنه دینور وظلم وعداوت اوزره مجتمع
اولان ناسه دینور بونده همزه نك کسریله ده لغتدر یقال هم علیه الب والب واحد ای مجتمعون علیه بالظلم والعداوة
التألب ثعلب وزننده کوده سی طوپاج غلیظ الجثه کسیه دینور واول هیئت اوزره اولان یبان اشکنه وطاغ تکه سنه
دینور مؤنثنده تألبه دینور هایله یقال رجل تألب ای الغلیظ المجتمع وکذا من حمر الوحش والوعل وتألب بادیه
اشجارندن بر شجر آدیدر الالب همزه نك کسریله فتر معناسنه در که باش پرمغله شهادت پرمغی آچلدقده مابینلرینك
حاوی اولدیغی مقداردن عبارتدر ترکیده سره تعبیر اولنور والب بر شجر آدیدر که اغاج قاونی شجرینه شبیه اولور
جمیع حیواناته سم قاتلدر الالباب همزه نك کسریله بودخی حمار دیشیسنی اوکنه قاتوب شدتله قوغوب کوترمك
معناسنه در یقال الب الحمار طریدتها البابا اذا طردها شدیدا الالوب صبور وزننده توز طپراق صاوران ریح
بارده یه دینور یقال ریح الوب ای باردة تسفی التراب وقویدن قوغه یی چابك چقارر اولان کسیه دینور علی قول
جنبش ونشاطله صوچکن کسیه دینور یقال رجل الوب ای سریع اخراج الدلو او نشیط یعنی فی ذلك الالبة
همزه نك ضمیله آجلق مجاعه معناسنه در الالبة فتحاتله یلبه معناسنه در که دریدن اولان قلقانه دینور التألیب
تفعیل وزننده ناسی بری برینه قشقردوب میانه لرنی افساد ایلمك معناسنه در یقال الب بین القوم تألیبا اذا حرّضهم
علی الفساد وافسد بینهم المئلب منبر وزننده سریع وچابك آدمه دینور یقال رجل مئلب ای سریع البان
سحبان وزننده بر بلده آدیدر شارح دیر که غزنین نام شهره ایکی مرحله مسافه ده واقعدر الاب سحاب وزننده
مدینهٔ منوره قربنده بر موضعدر التأنیب نونله تأدیب وزننده برکسیه عتاب وسرزنش ایلمك علی قول ادله
وبراهینله اسکات وتبکیت ایلمك یاخود سائله اقبح ردّ ایله جواب ویرمك معناسنه در یقال انّبه تأنیبا اذا لامه او بکته
او سأله فنجهه ای ردّه اقبح ردّ الانب فتحتینله سبزوات قسمندن بادنجانه دینور تقول اکلنا الانب ای الباذنجان
شارح دیر که انب عند الاکثر طلب وزننده فارسیده دخی باذنجانه دیمکله ظاهرا لغت متوارده در و بعض مولّدین
تغییر ایله اندیخ تعبیر ایلدیلر الاناب سحاب وزننده مسك علی قول مسکه مشابه بر نوع عطر آدیدر الائتناب
اکتساب وزننده شبع یاخود غیری عارضه سببیله طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه در المؤتنب ایتنابدن اسم
فاعلدر طعامه اشتهاسی اولمیان کسیه دینور یقال هو مؤتنب ای لایشتهی الطعام الاوب همزه نك فتحی وواوك
سکونیله والایاب همزه نك کسری ویانك تخفیفیله وتشدیدیله لغتدر والاوبة همزه نك فتحیله والایبة واوی

يايه قلبله كير و دونمك رجوع معناسنه در يقال آب الرجل يؤوب اوبا وايابا واوبة وايبة اذا رجع واوب بولوده دينور
سحاب كبي ويله دينور ريح معناسنه وسرعت معناسنه در وطوار يورركن اللرني واياقلرني چابك دوندرمك يعني چابك
آلمق معناسنه در يقال ما اعجب اوب قوائمه اى رجعها فى السير و قصد و عزم ايلمك معناسنه در يقال آبه اوبا
اذا قصد و دأب و عادت معناسنه در يقال هذا اوبه اى عادته وطوغريلق استقامت معناسنه در وبال آريسنه
دينور نحل معناسنه ويوله دينور طريق معناسنه وجهت وسمت معناسنه در تقول كنت على اوبه اى جهته وكيجه
ايچره صويه كلمكه دينور يقال آب الماء اوبا اذا جاءه ليلا واوب آيب لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبي راجع
معناسنه واوب كذلك مصدر اولور ابعاد ايلمك معناسنه يقال آبه الله اوبا اى ابعده و بو بدعادر ويقولون آبك
وآب لك مثل ويلك يعني واى سكا شارح ديركه بونك اصلي آبك ما تكره ايدي عاودك ما تكره معناسنه بعده فاعل
اضمار اولندي التأويب تفعيل وزننده والتأييب واوي يايه قلبله بونلرده رجوع ايلمك معناسنه در يقال
اوّب عنه وايّب اذا رجع وبتون كوندز يولده سير ايلمك معناسنه در كيجه يه قدر طورميوب كتمكدن عبارتدر
يقال اوّبوا اذا ساروا النهار كله ومركوب اولان دوه لر بري برينه قيز شوب معارضه ومبارات ايده رك كتمك
معناسنه در يقال اوّبت الركاب اذا تبارت فى السير التأوّب تفعل وزننده بو دخي رجوع ايلمك معناسنه در
الاوّاب والاياب همزه لرك ضمي وواو ويانك تشديدلريله آيب كلمه سندن كه راجع معناسنه در جمعلردر الاياب
كتاب وزننده والأيوب قعود وزننده كونش باتوب غائب اولمق معناسنه در يقال آبت الشمس ايابا وايوبا
اذا غابت المتأوّب والمتأيب ميملرك ضمي وواو مشدده ويای مشدده نك فتحيله تأوّب وتأيّب كلمه لرندن
مصدرلر در كيجه ايله كلمك معناسنه يقال تأوّبه وتأيّبه متأوّبا ومتأيّبا اذا اتاه ليلا الائتياب افتعال
وزننده كيجه ايچره صويه كلمك معناسنه در تقول ائتبت الماء ائتيابا اى وردته ليلا الاوب فتحتينله
طارلمق معناسنه در يقال اوب الرجل اوبا من الباب الرابع اذا غضب الايئاب ايجاب وزننده
بر كمسه يي طارلتمق معناسنه در تقول اوبته اى اغضبته المأوبة مفاعله وزننده مركوب
اولان دوه لر بري برينه قيز شوب معارضه ايله يورويشمك معناسنه در يقال آوبت الركاب اذا تبارت فى السير
المأوّبة ميمك ضمي وواو مشدده نك كسريله بتون كوندز هبوب ايدن روزكاره دينور يقال ريح مأوّبة اى تهب
النهار كله الايبة نائبه وزننده نصف نهار وقتنده ايچيلان مشروبه دينور شربة قائله معناسنه آبه غابه وزننده
ايرانده ساوه شهرينه قريب برشهر آديدر ومغربده افريقيه قربنده برشهر آديدر مأب سحاب وزننده ارض
شامدن بلقا قضاسنده بر بلده در ومأب اوب لفظندن اسم مكاندر دونوب واره جق يره دينور مرجع ومنقلب
معناسنه ويقال بينهما ثلاث مأوب على وزن مثالب اى بينهما ثلاث رحلات بالنهار يعني ميانه لرنده كوندز كتمسيله
اوج قوناق مسافه واردر بوراده مأوب مأب لفظندن جمعدر كوندز يوريوب واره جق يره دينور المأوّب معظم
وزننده قارپوزك تپه سي دلمي وياقه اويونتوسي كبي بغايت دكرمي ومدوّر قطع اولنان شيئه دينور ومنه المثل قال
الحباب بن المنذر انا حجيرها المأوّب وعذيقها المرجب حجير حجره نك مصغريدر كه بوراده مغاره مراددر وعذيق
عذقك مصغريدر كه خرما صالقمنك چوپنه دينور يعني بن آنلرك مدوّر نقب اولنمش غاري يم كه بكا التجا ايدرلر
وخرماسي چوق دالي يم كه بندن اجتنا ايدرلر مثل مزبور انا جذيلها المحكك عنوانيله ده منقولدر آب ناب وزننده
برمعروف آيدر عجميدن معرّبدر شهور روميه دن آغستوس ديدكلري آي اوله جقدر الاوبات همزه نك فتحي وواوك
سكونيله اوبه نك جمعيدر طوار اياقلرينه دينور قوائم معناسنه بنو اوّاب توّاب وزننده برقبيله در مخيس الاوّابي كه
تابعيندندر اول قبيله يه منسوبدر الاهبة همزه نك ضمي يات ويراغه دينور كه سير وسفر وحرب مقوله سي حالات
مهماتيدر ساز وعدّه معناسنه الهبة هانك ضميله اهبه معناسنه در يقال اخذ للسفر اهبته وهبته اى عدّته التأهيب
تفعيل وزننده يراقلنوب حاضر وآماده اولمق معناسنه در يقال اهّب للامر تأهيبا اذا استعدّ التأهّب تفعّل وزننده
تأهيب معناسنه در يقال تأهّب للحرب اذا استعدّ الاهاب كتاب وزننده دري يه دينور جلد معناسنه على قول دباغت
اولنمامش خام دري يه دينور جمعي آهبه كلور همزه نك مديله افعله وزننده وأهب كلور ضمتينله واهب كلور فتحتينله
مصباحك بياننه كوره جمع اخير غير قياس اوزره در وعند البعض اسم جمعدر واهاب اسمادندر اهاب بن عمير معروف
راجزدر وابو اهاب بن عزيز اصحابدندر اهاب سحاب وزننده مدينهٔ منوره قربنده برموضعدر اهبان عثمان
وزننده اصحابدندر ايهب زينب وزننده برموضعدر الاياب كتان وزننده سقاء معناسنه در وفى الحديث كان طالوت
ايابا اى سقاء الايبة عيبه وزننده اوبه لفظنده لغتدر كه رجوع معناسنه در واوي يايه منقلب اولمشدر نته كه ذكر اولندي

فصل

فصل الباء البؤب زفر وزننده شول آته دينور كه قصه كوده لو وقالين اتلو وسيرك آديملو اشكين ويوريمسي
وسكرتمسي پك ميدانلو اوله ببة دبه وزننده هنوز ديللنمكه بشليان معصومك صوتندن حكايه در كه ببة ببة ديه رك
سويلمكه بشلر وببه بر رجل قرشي لقبيدر جوهرينك ببه بر جاريه آديدر ديوب رجز ايله استشهادي غلطدر انجق ببه
ذكر اولنان قرشي لقبيدر كه عبد الله بن الحارث بن نوفل در كذلك جوهرينك استشهاد محلنده راجزدن حكايه ايله قال
الراجز قولي دخي غلطدر بلكه اول ارجوزه يي ذكر اولنان عبد الله هنوز طفل صغير ايكن والده سي هند بنت ابي سفيان
ترقيص ايده رك ترجيز وانشاد ايلمشدر وارجوزه بودر * لا تنكحن ببة جارية خدبة مكرمة محبة تحب اهل كعبه
يعني ببه يه بن برتنومند محبوبه دختر نكاح ايدوب آلورم كه حسن وجمالده قريش نسواننه غالبه اولور شارح يدخل
فيها زبه فقرهٔ لطيفه سني دخي الحاق ايلمشدر وببه اتنه طلو نازك بدن تروتازه جوانه دينور وببة لفظي احمق كمسيه
صفت اولور كويا كه حكايهٔ صوت صبي كبي بيهوده ديمك اولور داربة مكهٔ مكرمه ده برخانه در البب بانك فتحيله
بأج مرادفيدر كه ضرب وكونه واسلوب معناسنه در لسانمزده بابت وچشيد تعبير اولور وتنومند وسمين جوانه دينور يقال
رأيت ببا اى شابا سمينا البيان قبان وزننده وبانك تخفيفيله جائزدر بو دخي اسلوب وطريقه معناسنه در يقال هم
ببان واحد وعلى ببان واحد ويخفف اى على طريقة يعني جمله سي يكرنك ويكطرز ويكروشلردر قال الشارح ومنه
قول عمر رضي الله عنه ان عشت فسأجعل الناس ببانا واحدا يريد التسوية فى القسم وكان يفضل المهاجرين واهل بدر
فى العطأ البابية قبقبه وزننده اركك دوه كوكره مك هدير فحل معناسنه در بردزبه دال مهمله وزاى معجمه ايله
در خدمه وزننده امام بخاري عليه الرحمه حضرتلرينك جدّي اسميدر وبو كلمهٔ فارسيه در اكنجي زرّاع معناسنه در بسبه
رسمه وزننده بخارا قضاسنده برقريه در بشبه شين معجمه ايله ايرانده مرو نام بلده مضافاتندن برقريه در بأنب
زينب وزننده بخارا قضاسنده برقريه آديدر محدّثيندن جلوان بن سمره وابراهيم بن احمد ووكيع بن احمد واحمد بن
سهل البأنبيون آندندر البوباة بانك فتحي وواوك سكونيله بريه وبيابانه دينور فلاة كبي وبوباة يمن طريقنده برضرب
عقبه آديدر الباب قپويه دينور جمعي ابواب كلور وبيبان كلور تيجان وزننده ونادر اوله رق ابوبه كلور زيرا فعل كه
فانك فتحيله در افعله اوزره جمعلنمز مؤلف بصائرده ايتديكه باب لفظي مدخل امكنه معناسنه موضوعدر كه قپو تعبير
اولنور باب دار وباب بلده كبي ومجازا برشيئه وسيلهٔ وصول اوله جق نسنه ده استعمال اولنور ومنه يقال فى العلم باب كذا
وهذا العلم باب الى علم كذا اى به يتوصل اليه ومعانئ سائره بوندن متفرعدر ومصباحده بو وجه اوزره مرسومدر كه باب
كلمه سنك اصلي بوب اولمق اوزره مقدردر كه فتحتينله در بناء عليه واو الفه قلب اولنمشدر بعضا بالتخصيص مضاف
اولور باب الدار كبي كذلك بغدادده برمحله اسمي اولان باب الشام كبي واكر متضايفينه نسبت اولنورسه يالكزجه اوله
نسبت اولنوب البابي دينور وايكيسنه بردن نسبتله البابي الشامي دخي دينور ويالكزجه اخيره ده نسبت اولنور وكاهجه
اول ايكي اسم تركيب اولنوب اسم واحد حكمنده قلندقدنصكره ايكيسنه بردن نسبت اولنوب مثلا البابشامي دينور
الدارقطني ديدكلري كبي انتهى وباب حلب ايالتنده بر بلده آديدر وهجر قربنده برطاغ اسميدر البوّاب توّاب وزننده
قپوجي يه دينور دربان معناسنه وبوّاب زياد بن ابيه نام كمسه نك فرسي اسميدر البوابة كتابه وزننده قپوجيلق حرفتنه دينور
البوب بانك فتحي وواوك سكونيله قپوجي اولمق معناسنه در يقال باب له يبوب بوبا اى صار بوّابا له وديواره باجه وحجره
آچمق معناسنه در يقال باب الرجل اذا حفر كوّة التبوّب تفعل وزننده قپوجي طوتمق معناسنه در يقال تبوّب بوّابا
اذا اتخذه الباب والبابه هايله حساب وحدود مقوله سنك غايت ونهايتنه اطلاق اولنور بابات الكتاب نامه ونسخه نك
سطورندن عبارتدر بونك مفردي يوقدر شارح ديركه كرچه مؤلف مفردني انكار ايلدي لكن مفردي بابه در كه نوع
معناسنه در هر شيئك نوعي اشخاصني بيلمكه مدخل اولديغيچون لكن كتابه مضاف اولدقده سطور ووجوهي اراده
اولنور وبونده مفرد اوله رق مستعمل اولمز زيرا مراد مجموع وجوه وسطوريدر پس مؤلفك واحدي يوقدر ديمكدن مرادي
بو ماده ده مستعمل واحدي يوقدر ديمك اولور حتى اساسده بو وجهله مرسومدر ما نصه يقال فلان من اهون باباته
الكذب وهي انواع خبثه وقال ابن مقبل * بني عامر ما تأمرون بشاعر * تخير بابات الكتاب هجائيا * اى اختار من وجوه
الكتاب هجائي وبابه برشيئه صالح وحسبان اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال هذا بابته اى يصلح له ويقال ليس هذا
من بابتي يعني بو بنم خرجم دكلدر وبابه روم اولكه سنده برسرحد آديدر وبخارا اعمالندن برقريه آديدر ابراهيم بن محمد بن اسحق
المحدّث اول قريه دندر وبابه وجه يعني صنف ونوع معناسنه در جمعي بابات كلور وشرط معناسنه استعمال اولنور كه
برشيئك وقوعنه خارجدن يعني آنك ماهيتندن خارج اوله رق موقوف عليه اولان نسنه دن عبارتدر يقال هذا بابته
اى شرطه البويب زبير وزننده مصر قربنده برقريه در وبويب محدثيندن عيسى بن خلادك جدّي اسميدر

مطلب

البوب بانك ضميله مصر ديارنده برقريه‌در باب الابواب خزر اولكه‌سنده برسرحد دربندينك اسميدركه حالا
دمورقاپو ديدكلريدر باب وبوبه بانك ضميله وبويب زبير وزننده اسامئ رجالدندر بابا حضرت عباسك عبد
معتق اسميدر كذلك حضرت عايشه‌نك كوله‌سى آديدر عبد الرحمن بن بابا اوباباه بالهاء وعبدالله بن بابا اوبابى
بالياء اوبابيه بزيادة الهاء تابعيندندر بابويه ضم باء وفتح ياى تحتيه ايله على بن محمد الاسوارى نام محدثك جدّيدر واحمد
ابن الحسن بن على الحنائى پدرينك جدّى اسميدر حنأ ماده‌سنده بيان اولندى بوبه كذلك اسم عجميدر
ابراهيم بن بوبه وعبدالله بن احمد بن بوبه وحسن بن محمد بن بوبه محدثلردر البابيه تشديد يايله اعجوبه معناسنه‌دركه
تعجب اولنه‌جق عجيب نسنه‌يه دينور يقال اتى بالبابية اى بالاعجوبة بابين تثنيه بنيه سيله بحرين ايالتنده
برموضعدر بابان مروشهرنده برمحله‌در البيب زيب وزننده حوضه صوآقه‌جق مصلغه دينوركه قويدن
چكيلن صويى بوشالتدقده اورادن حوضه آقوب دوكيلور وحوضك باجه‌سنه دينوركه حوضه صوكلنجك
وحوضدن طشره آقه‌جق دليكدر البياب شدّاد وزننده ازّقه واسواقده صوكز ديرن سقايه دينور يقال هو البياب
اى الساقى يطوف بالماء بيبه عيبه وزننده اسمادندر حارث بن بيبه قبيلهٔ مجاشع اعيانيدر فصل التاء
تيأب فعلل وزننده يعنى حروفى اصليه اوله‌رق برموضع آديدر التوئبانيان تايى زائده اولمغله موضع ذكرى
وأب ماده‌سيدر جوهرى وهمنه مبنى بوراده ايراد ايلدى شارح ديركه عجيبدركه مؤلف محلّ مزبوره احاله ايدوب واوراده
ذكرندن ساكت اولمشدر صحاحده ممه‌لرك باشلريله بيان اولنمشدر تؤبه تانك ضميله همزه وزننده وأب ماده‌سنده
مرسومدر التألب فعلل وزننده برنوع شجردر عربستانده آندن عربى ياى دوزرلر وبونك موضع ذكرى بومقامدر
زيرا رباعيدر جوهرى الب ماده‌سنده ذكر ايلمكله مؤلف اكا تعريض ايلمشدر التبّ تانك فتحى وبانك تشديديله
والتبب فرح وزننده والتباب سحاب وزننده والتبيب حبيب وزننده نقص وخسار وزيان معناسنه‌در مؤلفك
اطلاقنه كوره بونلر مصدرلردر لكن امّهات سائره‌نك بياننه كوره تبّ كلمه‌سى مصدردر وتباب وتبيب اسملردر زيان
وخسار معناسنه وراغبك بياننه كوره تبّ وتباب ماده‌سى زيان وخسرانده استمرار معناسنه موضوعدر ومنه قوله تعالى
تبت يدا ابى لهب اى استمرّت فى خسرانه حتى استمرار معناسنى متضمن اولديغندن استتباب استمرار معناسنه استعمال
اولنمشدر وتبّ وتباب خسران علاقه‌سيله مطلقا هلاك معناسنه‌ده استعمال اولنور واساسك بياننه كوره استتباب
تمام معناسنه‌ده استعمال اولنور زيرا خسران وهلاك برنسنه‌نك تمامنه تابعدر كما قيل * اذا تمّ امر دنا نقصه توقع زوالا
اذا قيل تمّ * انتهى ويقال تباله على الدعاء نصب لانه مصدر محمول على فعله ويقال تباله تبيبا على المبالغة
اى الزمه الله خسرانا وهلاكا يعنى حق تعالى خسران وهلاكى اكا لازم قلسون كه دائما خسران وهلاك آندن
دور اولمسون ديمكدر ويقال تبت يداه اى ضلتا وخسرتا كما فى التنزيل تبت يدا ابى لهب الاية وتبّ هلاك ايلمك
معناسنه‌در يقال تبّ فلانا اى اهلكه وكسمك معناسنه استعمال اولنور يقال تبّ الشئ اذا قطعه التتبيب تفعيل
وزننده بودخى نقص وخسار يعنى زيان وخسارت ايرشدرمك معناسنه‌در ومؤلفك ترتيبنه كوره اسم اولور نقص وخسار
معناسنه وتتبيب بركسه حقنده تبّاله ديو بددعا ايلمك معناسنه‌در يقال تبّه تتبيبا اذا قال له تبّاله التابّ تشديد بايله
پير وسالخورده كشى‌يه اطلاق اولنور وجود وقوتنده نقص وخلل طارى اولمق ملابسه‌سيله وبو اسم فاعل نسبيدر
تقول كنت شابا فصرت تابا وضعيف وزبون كمسيه اطلاق اولنور وارقه‌لرى ياغر اولان اركك دويه واركك اشكه اطلاق
اولنور جمعى اتباب كلور التبوب تنوّر وزننده مهلكه وخطرناك معناسنه‌در يقال وقع فى التبوّب اى المهلكة وبدنده
ايكولرك هرطرفدن محيط ومشتمل اولديغى عضوه دينور صدر وقلب كبى يقال اشتكى تبوبه اى ما انطوت عليه
الاضلاع التبة تانك كسرى وبانك تشديديله حالت شديده معناسنه‌در يقال هو فى تبة اى حالة شديدة الاتباب
همزه‌نك كسريله ضعيف قلمق معناسنه‌در يقال اتبّ الله قوته اى اضعفها التبتبة زلزله وزننده قوجامق معناسنه‌در
يقال تبتب الرجل اذا شاخ التبى تانك فتحى وكسرى وبانك تشديديله برنوع خرما آديدر بصره‌يه مخصوص شهريز نام
خرما كبى التجاب كتاب وزننده معدندن چقمش شول كومش فلزينه دينور كه بردفعه ذوب اولنوب لكن هنوز
آنده كومش جوهرينك بقيه‌سى قالمش اوله التجابة هايله تجابدن برقطعه‌در يقال اتى بالتجاب والتجابة
وهو ما اذيب مرّة من حجارة الفضة وقد بقى فيه منها التجباب بايله تمثال وزننده كومش معدننده كائن فلزك جرم
وجسدنده مركوز اولان جابجا كومش طمرلره وجوهرلو خطوطه دينور تجيب تانك ضمى وفتحيله كنده قبيله‌سندن
بربطن‌در كنانة بن بشر التجيبى كه حضرت عثمان رضى الله عنه آنك يديله شهادت بولمشدر آندندر تجوب تانك
فتحيله يمنده حمير قومندن برقبيله‌در امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك قتلنه جسارت ايدن شقى عبد الرحمن

ابن ملجم التجوبى آندندر جوهرى غلط ايدوب وليد بن عقبه‌نك اشبو * الا انّ خير الناس بعد ثلاثة قتيل التجيبى
الذى جاء من مضر * بيتنى تحريفله التجيبى يرينه التجوبى عبارتيله ايراد ايلمشدر يعنى آكاه اولكز كه اوچ ذاتدنصكره
ناسك خيرلوسى تجيبى اولان شخصك قتل ايلديكى ذاتدر كه مضر قبيله‌سندن نشئات ايلمشدر جوهرى ذوات ثلاثى
خلفاى ثلاثه ظن ايلمكله كويا كه امام على يى اراده ايلمشدر لكن اصل ذوات ثلاثدن مراد صاحب سعادت عليه
الصلوة والسلام حضرتلريله شيخين مكرّمين اولمغله مقتول تجيبى حضرت عثماندر وشاعرك مرادى اولدر وبيت
مزبورى كميت نام شاعره نسبتى دخى وهمدر شارح ديركه جوهرى بوماده‌لرده ابن فارسه تابع اولمغله وهم وغلطدن
مصوندر وابو عبيد البكرى فضل المقال فى شرح الامثال نام كتابنده بيت مزبورى نائله بنت فرافصه عزو ايلمشدركه
زوجهٔ حضرت عثماندر وبيت ثانى بودر * ومالى لا ابكى وتبكى قرابتى وقد حجبت عنا فضول ابى عمرو * پس اشبو قافيه
دلالتيله بيت اوّلده مضر ضاد معجمه ايله غلطدر صواب اولان بمصر اولمقدر صاد مهمله ايله التخربوت تانك فتحى
وخاى معجمه‌نك سكونيله بغايت صوى وكزيده واشكين ويوكرك ناقه‌يه دينور بوماده‌نك موضع ذكرى بومقامدر جوهرى
تايى زياده‌يه حمل ايله خرب ماده‌سنده ثبت ايلدى تأ ايسه كلمه‌نك اوّلنه زياده قلنمق جائز دكلدر التخاريب نونله نخرب
ماده‌سنده مرسومدر الترب والتراب والتربة تالرك ضميله والترباء صحراء وزننده والترباء نفساء وزننده
والتيرب صيقل وزننده والتيراب الف زياده‌سيله والتورب جوهر وزننده والتوراب الف زياده‌سيله والتريب
عثير وزننده والتريب امير وزننده طپراغه دينور خاك معناسنه وترابك جمعى اتربه كلور اشربه وزننده وتربان كلور تانك
كسريله وسائر لغات مذكوره‌نك جمعلرى مسموع دكلدر الترباء صحراء وزننده يره دينور ارض معناسنه الترب
فتحتينله برمكان پك طپراقلو اولمق معناسنه‌در يقال ترب المكان تربا من الباب الرابع اذا كثر ترابه وبركسه‌نك النه طپراق
كيرمك معناسنه‌دركه فى الحقيقه الى طپراغه بولانوب طپراقلو اولمقدن عبارت ياخود املندن خائب ونوميد
اولمقدن كنايتدر يقال ترب الرّجل اذا صار فى يده التراب وطپراغه ياپشمق معناسنه‌در بودخى كرك حقيقى اولسون
وكرك شدّت فقر ومسكنتدن طپراغه متصل اولوب آنك اوزرنده ياتوب اوتورمقدن كنايه اولسون يقال ترب الرّجل
اذا لزق بالتراب كذلك ترب الشئ ديرلر برنسنه طپراغه بولانوب طپراقلو خاك آلود اولسه وترب ومترب مقعد وزننده
اميد واملدن خائب وخاسر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ترب الرّجل تربا ومتربا اذا خسر وفقير وبى نوا اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال ترب الرّجل اذا افتقر وفلان كمسه اصلا خير ومنفعت كورميوب دائما خائب وخاسر
اولسون ديو بددعا مقامنده تربت يداه ديرلر لا اصاب خيرا معناسنه نهايه‌ده مرسومدركه اشبو تربت يداه قولنى عربلر
ايراد ايدوب لكن آنكله دعاى حقيقى مراد ايلميوب همان لفظى اوزره اجرا ايدرلر نته كه قاتله الله دخى بومنوال
اوزره‌در وبعضا حثّ وتحريض موقعنده ايراد ايدرلر الاتراب همزه‌نك كسريله بركسه‌نك مالى قلت بولوب فقير
اولمق معناسنه‌در فرط فقر ومسكنتدن ناشى ترابه ملاصق اولمق ملاحظه‌سيله‌در يقال اترب الرجل اذا قلّ ماله
وبركسه‌نك مالى كثرت بولوب غنى اولمق معناسنه‌دركه طپراق قدر مالى چوغالمق ملابسه‌سيله‌در پس اضداددن
اولور يقال اترب الرجل اذا كثر ماله واوچ دفعه آلنوب صاتلمش قوله مالك اولمق معناسنه‌در يقال اترب الرّجل اذا ملك
عبدا وقد ملك بصيغة المجهول ثلاث مرّات شارحك بياننه كوره بوذلت معناسندن مأخوذدر زيرا عادتا ايكى دفعه النوب
صاتيلان قول كثير اولور لكن اوچ دفعه معامله‌دن بقيه قلان البته ذليل وحقير اولور وعدد مزبور اقلّ درجه‌دن عبارتدر
وبرنسنه اوزره طپراق دوكمك وطپراق سرپمك وطپراقلمق معناسنه‌در يقال اترب الشئ اذا جعل عليه التراب
التتريب تفعيل وزننده بودخى بركسه فقير اولمق وغنى اولمق معنالرينه‌در اتراب كبى وبرنسنه اوزره طپراق دوكمك
وطپراقلمق معناسنه‌در يقال تربه بمعنى اتربه التربوت ملكوت وزننده چوق قوللنلمغله رام ومنقاد اولان دوه‌يه دينور يقال
جمل تربوت اى ذلول ويقال ناقة تربوت شارح ديركه بوترابدن مأخوذدر ذلتندن ناشى ياخود تاء دالدن مبدله‌دركه
دربه‌دن مأخوذ اولور وبوسيبويه قوليدر انتهى التربة فرحه وزننده پرمقلرك اوچلرينه دينور انمله معناسنه وبرنوع نبات
اسميدركه ترباء دخى ديرلر صحراء وزننده وتربه دخى ديرلر فتحاتله الترائب تانك فتحيله جمع تريبه‌در كوكس كمكلرينه
دينوركه كوكس تخته‌سى تعبير اولنور على قول كوكسدن ايكى بيون حلقه‌سنك كمكلرى طرفنه دينور ياخود ايكى ممه ايله
بيون حلقه‌سى كمكلرينك ارالغنه دينور وعلى رأى كوكسك صاغ طرفندن درت وصول طرفندن درت دانه قبورغه‌لره
اطلاق اولنور ياخود ايكى ال وايكى اياق وايكى كوزدن عبارتدر ياخود كوكسده قلاده كچه‌جك موضعه دينور الترب
تانك كسريله ياشداشه دينور لده وهمزاد معناسنه يقال هذا تربه اى لدته وسنه تماثل وتساوى جهتنده عظم صدره
تشبيه اولنمشدر ياخود ترابه وقوعده بالمعيه اولمق مناسبتنه مبنيدر واكثرى مؤنثده استعمال اولنور تقول هو تربى وهى

تربی ای لدتی المتاربة مفاعله وزننده برآدمه یاشداش اولمق معناسنه در یقال تاربتها ای صارت تربها و یاشداش
اولنلر بری برینه یار و همدم اولمق معناسنه در یقال تاربت الجاریة الجاریة اذا خادنتها وصاحبتها التربة تمره وزننده
ضعیفلق وناتوانلق ضعفه معناسنه در تربه تانك ضمیله همزه وزننده مکهٔ مکرمه یه ایکی مرحله قریب یرده بردره در که
بستان ابن عامره جریان ایدر تریبه جهینه وزننده یمنده برموضعدر ترابه قمامه وزننده ینه یمنده برموضعدر
تربان عثمان وزننده مدینهٔ منوره ایله حفیر نام محل بیننده بردره در ابوتراب امام علی رضی الله عنه جنابلرینك
کنیه سیدر حضرت رسول الله علیه السلام وضع ایلمشدر ورسالهٔ قشیریه رجالندن زاهد نخشبی کنیه سیدر که عارف
معروفدر اسمی عسکر بن حصین در الترابیون محمدان ابنا احمد المروزیان که تثنیه در وعبد الکریم بن عبد الرحمن
ونصر بن یوسف ومحمد بن ابی الهیثم نام محدثلردر اتریب ازمیل وزننده مصرده برناحیه در التراب کتاب
وزننده قیون قسمنك قالچه سنه دینور اصل ذراع الشاة معناسنه ومنه التراب الوذمة یعنی ومنه حدیث علی رضی الله
عنه لئن ولیت بنی امیة لانفضنهم نفض القصاب التراب الوذمة انتهی تراب ذکر اولنان عضولردر و وذمه فرحه وزننده
اوذامی منقطع اولمش قوغه یه دینور واوذام قوغه نك قولبلرنی بند ایتدکلری قایشلره دینور پس معنا بند و پیوندلری
سوکلمش قیون قالچه لرنی قصاب نه کونه سلکرسه بنده اول طائفه یی اویلجه سلکرم یعنی خبث ودنسدن انلری تطهیر
وتمییز ایدرم دیمکدر مؤلف دیر که عند البعض بو راده تراب ترب لفظندن که ضرب وزننده در جمعدر وترب ترب
مخففیدر که کتف وزننده در یاخود بو روایت غلط راوی اولمغله صواب اولان الوذام التربة عبارتیله اولمقدر وذام
وذمه نك جمعیدر که اشکنبه یه دینمکله معنای حدیث طپراغه دوشمکله توز وطپراق اولمش اشکنبه یی قصاب نه کونه
قالدروب سلکرسه بنده آنلری اویلجه سلکوب تطهیر ایدرم دیمك اولور قالدیکه ایکنجی احتماله کوره کتف وزننده
تربه دن مراد ینه اشکنبه در نته که نهایهٔ ابن اثیرده مشروحدر ماتیرب تانك کسری ورانك فتحیله سمرقند
شهرنده برمحله در التربیة احجیة وزننده بغدای انواعندن قزل بغدایه دینور یترب یمنع وزننده یمامه قربنده
برموضعدر اشجعی علی قول شماخ نام شاعرك اشبو * وعدت وکان الخلف منك سجیة مواعید عرقوب اخاه بیترب
بیننده یترب لفظندن مراد موضع مزبوردر وعرقوب زنبور وزننده خلف وعد ایله مشهور برکسه در برادرینه خرما
وعد ایدوب خلف ایلدیکنه اشارتدر مؤلفك استشهادی بعضلر ثای مثلثه ایله یثرب رسم ایلملریله انلرك غلطلرنی مبیندر
التربی قرشی وزننده حسین بن مقبل نام کسه نك نسبتیدر مشاهیر امرادن قیزان نام امیرك بغدادده کائن تربه سنده مقیم
اولدیغیچون اکا نسبت اولنمشدر ومزبور حسین تحدیث حدیث ایلمشدر ترعب ثعلب وزننده تبرع تمنع وزننده
ایکی موضعلردر بو کلمه لری نحویونك منصرف قلملری تالرینك اصلیه اولدیغنی مبیندر التعب عجب وزننده رنج
وزحمت چکوب یورلمق معناسنه در یقال تعب الرجل تعبا من الباب الرابع ضد استراح الاتعاب همزه نك کسریله
برکسیه زحمت ویروب یورمق معناسنه در یقال اتعبه اتعابا وبدنده شکست اولمش کیکی اوکولدقدنصکره تکرار
شکست ایلمك معناسنه در یقال اتعب العظم ای اعنته بعد الجبر بو راده اعنته نون وتا ایله در اعتبه نسخه لری
غلطدر واتعاب طولدرمق معناسنه در یقال اتعب الاناء اذا ملأه وبرکسه نك دواب ومواشیسی تعب چکوب
طورغون ودرمانده اولمق معناسنه در یقال اتعب القوم ای اتعبت ماشیتهم التعب کتف وزننده والمتعب
مکرم وزننده یورغون وطورغون تعبناك آدمه دینور یقال هو تعب ومتعب ولا تقل متعوب لمخالفة السماع
والقیاس وقیل هو لحن لان الثلاثی لازم واللازم لا یبنی منه المفعول الثغب تانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله چرکین
وقبیح شیئه دینور وریبه معناسنه در که سوء ظنی مستلزم حالتدن عبارتدر انتغب فتحتینله فساد وهلاك معنالرینه در
وکیر وپاس ووسخ ودرن معنالرینه در وقیتلق قحط معناسنه در وآجلق جوع معناسنه در وعیب ونقیصه معناسنه در
وعیبلو اولمق معناسنه در یقال تغب الشیء تغبا من الباب الرابع یعنی ذکر اولنان معنالرك جمله سندن وجه مذکور اوزره
متصرفدر الاتغاب همزه نك کسریله عیبلمك ومعیوب ایلمك معناسنه در یقال اتغبه غیره ای عابه التلب
تانك فتحی ولامك سکونیله زیان وخسار معناسنه در یقال تباله وتلبا ای الزمه الله خسارا وخسارا تلب کتف
وزننده وتلب فلز وزننده اصحاب کرامدن ابن سفیان الیقظان ابن ابی ثعلبه اسمیدر بنی العنبر قبیله سندندر وتلب
فلز وزننده برموضع آدیدر وشعراء جاهلیه دن ینه عنبری برشاعر آدیدر علی قول شاعر مرقومك اسمی کتف وزننده در
اسم صحابی کبی یاخود ایکیسی برذاتدر التولب جوهر وزننده مرکب صپه سنه دینور جحش معناسنه الاتلئباب
اطمئنان وزننده برایش یولنه کیروب راست ومستقیم اولمق معناسنه در که من بعد ممتد ومستمر اولوب کیدر یقال
اتلأب الامر اتلئبابا اذا استقام وبرنسنه میل کبی دیکیلوب طورمق معناسنه در یقال اتلأب الشیء اذا انتصب

واشك

واشك باشنی وکوکسنی هوایه دیکوب اوری طوتمق معناسنه در یقال اتلأب الحمار اذا اقام صدره ورأسه ویول خط
مستقیم کبی اوزانوب طوغرلمق معناسنه در یقال اتلأب الطریق اذا استقام وامتد التلابیبة طمانینه وزننده
معنای اولدن اسمدر طوغریلق حالتنه دینور یقال بالامر تلابیبة ای استقامة تنب قنب وزننده شام دیارنده
برقریه در محدثیندن مشهور کاتب فائق محمد بن محمد بن عقیل التنبی اورایه منسوبدر وصالح التنبی که کذلك روایت
حدیث ایلمشدر اورادندر التنوب تنور وزننده روم دیارینه مخصوص بربیوك شجر آدیدر اندن قطران حاصل
اولور بو شجر چام اغاجنك دیشی نوعیدر ترکیده کوکنار اغاجی وقطران اغاجی تعبیر ایدرلر التوب ثوب وزننده
والتوبة نوبه وزننده والمتاب مأب وزننده والتابة غابه وزننده والتتوبة تبصره وزننده کناهدن رجوع ایدوب
حضرت حقه توجه ایلمك معناسنه در اصل مادّه رجوع معناسنه در لکن رجوع عن الذنب معناسنده غالب
اولمشدر یقال تاب الی الله یتوب توبا وتوبة ومتابا وتابة وتتوبة اذا رجع عن المعصیة صیغهٔ اخیره خلاف قیاس
اوزره واقع اولمشدر ویقال تاب الله علیه ای وفقه للتوبة اورجع به من التشدید الی التخفیف ومن الحظر الی الاباحة
اورجع علیه بفضله وقبوله وهو ای الله تعالی توّاب علی عباده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره توبه اجمل وجوه اوزره کناه
ومعصیتی ترك ایلمکدن عبارتدر که انواع اعتذارك ابلغی بودر زیرا اعتذار اوچ وجه اوزره در اول برکناه
وجنحه دن معتذر اولان کسه بن آنی ایشلمدم دیو انکار ایلمکدر ثانی شو مادّه یه مبنی ایشلدم دیو بسط اعتذار ایدر
ثالث اکرچه ایشلدم وفی الحقیقه اسأت ایلدم لکن من بعد ترکنه عزم وقصد ایلدم دیو اعتذار ایدر ایشته توبه
بوندن عبارتدر انتهی التائب اسم فاعلدر التوّاب صیغهٔ مبالغه در وتائب القابدندر احمد بن یعقوب التائب
الانطاکی مقرئ کبیردر متقدمیندندر وعبد الله ابن ابی التائب محدثدر متأخریندندر توبه اسامیدندر تل توبه
شهر موصل قربنده برقریه در الاستتابة استعانه وزننده برکسه دن توبه ایلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال
استتابه ای سأله ان یتوب ومنه قولهم ان المرتد یستتاب التابوت معلومدر که ایچنه جنازه وضع ونقل اولنان
ظرف خشبیدر اصلی تابوه ایدی ترقوه وزننده واو اسکان اولنوب هاء تأنیث تایه قلب اولندی ولغت انصار کرام هاء
اصلیه ایله تابوهدر شارح دیر که تابوت فعلوت وزننده در توبدن مأخوذدر دائما کندوسیله اعادهٔ جنازه اولندیغیچون
تسمیه اولنمشدر وزمخشرینك مختاری اصلی توبوت در واو مفتوحه ایله علی القاعده واو الفه قلب اولنوب تابوت
اولدی وبو وجهله لغت قریشی ترجیح ایلمشدر ومعلوم اوله که قرآن کریمده ذکر اولنان تابوتدن مراد توراة کتابی
وضع اولنان صندوقه در که چمشیر اغاجندن ایدی حضرت موسانك انتقالندنصکره بنی اسرائیله غضب ربانی
ظهوریله رفع اولندی بعد زمان طالوتك پادشاه اولمسنده ارادهٔ الهیه یه علامت اولمق ایچون آشکاره جه ملائکهٔ
کرام آسماندن انزال ایلدیلر اهل خبر دیرلر که جملهٔ انبیانك تماثیلی آنده موجود اولوب حضرت آدم صفی یه کتورمشلر
ایدی عرضی طولنك ثلثانی قدر ایدی یعقوب اسرائیل حضرتلرینه قدر توارث جهتیله تداول ایدوب بنی اسرائیل
یدنده ایکن تکرار رفع اولندی اثنای جهاد وغزاده پیشکاهلرینه تقدیم اولنوب آندن سکینت واطمینان قلوب حاصل
اولور ایدی انتهی یتیب یغیب وزننده مدینه ده برطاغدر التابة غابه وزننده توبه معناسنه در نته که قریبا ذکر
اولندی شارح یائی اولدیغنی انکار ایلمشدر پس مؤلفه کوره اصلی تیبه در یاء همزه یه وهمزه الفه قلب اولنمشدر
فصل الثاء المثلثة الثأب ثانك فتحی وهمزه نك سکونیله وجوده مقدمهٔ نوم فتوری کبی کسل وفتور عارض
اولوب اسنمك معناسنه در یقال ثئب الرجل علی المجهول ثأبا اذا اصابه کسل وفترة کفترة النعاس فهو مثئوب
امهات سائره ده فیفتح عندها فمه عبارتی زیاده اوله رق مرسومدر الثؤباء نفساء وزننده اسمدر اسنمکه دینور یقال
اخذته الثؤباء وهی فترة تعتری الشخص فیفتح عندها فمه التثاءب تفاعل وزننده اسنمك معناسنه در وخبر
اراشدرمق معناسنه در یقال تثاءب الخبر ای تجسسه التثأب تفعل وزننده بودخی اسنمك معناسنه در الثأب
فتحتینله بودخی اسمدر اسنمك حالتنه دینور الاثأب اعجب وزننده بادیه اشجارندن برنوع شجردر مفردی اثأبه در
هایله الثباب تباب وزننده کرکی کبی یرلشوب اوتورمق معناسنه در یقال ثبّ الرجل ثبابا اذا جلس متمکنا وتمام
اولمق معناسنه در یقال ثبّ الامر اذا تمّ الثبثبة زلزله وزننده بودخی کرکی کبی یرلشوب اوتورمق معناسنه در یقال
ثبثب الرجل بمعنی ثبّ الثابة شابه وزننده ومراد فیدر که تازه وکنج عورته دینور یقال جاریة ثابة ای شابة ثخب
ثانك فتحی وخانك سکونیله بنی کلاب دیارنده برطاغدر که آنده التون وجزع ابیض معدنلری واردر الثرب ضرب
وزننده شول زار کبی یوفقه ایچ یاغیدر که اشکنبه یی وبغرسقلری احاطه ایدر ترکیده چوز تعبیر اولنور جمعی ثروب
کلور نجوم کبی واثرب کلور اکلب کبی وجمع الجمعی اثارب کلور وثرب مصدر اولور برکسیه جرم وجنحه سی مقابلنده

مطلب

لوم وتعيير ايلمك وقنه مق معناسنه در يقال ثربه ثربا من الباب الثانى اذا لامه وعيره بذنبه وخسته نك لباسنى صويوب چقرمق
معناسنه در يقال ثرب المريض اذا نزع عنه ثوبه الثرباث فتحاتله پرمقلره دينور اصابع معناسنه ظاهر اثرب
مفرديدر التثريب ترتيب وزننده بودخى بركسيه كناهى سببيله لوم وسرزنش ايلمك وقنه مق معناسنه در يقال ثربه
وثرب عليه تثريبا اذا لامه وعيره بذنبه وثوب وكاغد مقوله سنى دوروب بوكمك معناسنه در يقال ثرب الثوب
اذا طواه الاثراب همزه نك كسريله بودخى لوم وتعيير ايلمك معناسنه در يقال اثربه بمعنى ثربه وحيوانك ثرب ديدكلرى
ذكر اولنان ياغى چوق اولمق معناسنه در يقال اثرب الكبش اذا زاد ثربه يعنى شحمه المثرب مفسد وزننده قليل العطأ
اولان كسيه دينور المثرب مزور وزننده دائما ميانهٔ ناسى تخليط وافساد ايدن فتنه كاره دينور تثريبدن اسم فاعلدر كه
افساد وتخليط معناسنه در يقال رجل مثرب اى مخلط مفسد ثرب كتف وزننده باديه ده محارب قبيله سى يوردنده
برقويى آديدر ثربان فتحاتله يمنده برحصار آديدر الثرباء حمراء وزننده سموز وايچ ياغى چوق قيونه دينور
يقال شاة ثرباء اى سمينة ذات الثرب اثارب اجانب وزننده حلب قضاسنده برقريه در يثرب يضرب وزننده
واثرب يايى همزه يه ابدالله مدينة النبى عليه الصلوة والسلام اسميدر نسبتنده يثربى واثربى دينور رالرك فتحى
وكسريله شارح ديركه سام بن نوح اولادندن ابتدا ارض مزبوره ده ساكن اولان يثرب اسميله مسمادر رسول اكرم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى لفظ مزقومك معناسى تباه وفسادى متضمن اولمغله استهجان بيورملريله رفع وطيبه
وطابه ايله تسميه بيورديلر انتهى ويثربى اصحابدن ابو رمثة البلوى اسميدر على قول رفاعة بن يثربى دركه بودخى
اصحابدندر وعمر بن يثربى اصحابدندر وعميرة بن يثربى تابعيندندر الثرقبية ثانك وقافك ضميله مصر كتانندن برنوع
بياض بره دينور الثنطب قنفذ وزننده مجواب قفاص اسميدر يعنى قفص پيانلرك اغاج وقامش كسوب يوناجق
آلتلرينه دينوركه دموردن اولور الثعب ثانك فتحى وعينك سكونيله آقتمق معناسنه در لكن پيكار وآيازمه
مقوله سندن واولوق وحوض اياغى كبى يردن قينايوب جوشقون چيقارق آقتمغه مخصوصدر يقال ثعب الماء
والدم ثعبا من الباب الثالث اذا فجره وثعب مبالغة وصف اولور آقيجى سائل معناسنه كما سيذكر ودره نك صو
آقه جق يرينه دينور مسيل الوادى معناسنه جمعى ثعبان كلور بطنان وزننده الانثعاب انفعال وزننده معناى
اولدن مطاوعدر يقال ثعب الماء فانثعب اى فجره فانفجر الثعب فتحتينله والاثعوب اسلوب وزننده والاثعبان
همزه نك وعينك ضميله بونلرده ثعب كبى آقيجى سائل نسنه يه دينور يقال ماء ثعب كما ذكر وثعب واثعوب واثعبان
اى سائل المثاعب ميمك فتحيله مثعب لفظندن جمعدر صوجريان ايده جك آقندى يره وصو يولنه دينور
مسيل الماء معناسنه ومنه مثاعب المدينة اى مسائل مائها حوضك اولوغنه ومصلغنه مثعب اطلاقى بوجهتله در
شارح ديركه حوضه صودوكيلجك اولوغه كذلك سطح اوزره وضع اولنان اولوغه ده مثعب اطلاق اولنور
الثعبة جرعه وزننده على قول همزه وزننده اولمغله جوهرى وهم ايلمشدر برنوع كرتنكله دركه باشى يشل اولور
وبغايت خبيثدر تركيده يلانه آغو ويرن تعبير اولنور وثعبه فاره يه دينور وبرنوع شجر آديدر الثعبان عثمان وزننده
بغايت ايرى واوزون اولان ييلانه دينوركه اژدها تعبير اولنور على قول خاصة ييلانك اركككنه دينور وعلى رأى عموم
اوزره مطلقا ييلانه دينور جرى وسيلان معناسندندر الاثعبى اجنبى وزننده والاثعبان والاثعبانى همزه لرك
وعينلرك ضميله شول دائره لو ايرى يوزه اطلاق اولنوركه بغايت كوزل وبياض اوله الثعابيب سعابيب وزننده
آغزدن اقان يلمشك صافى صويه دينوركه تل كبى سونوب اوزانور ساليا تعبير اولنور يقال فوه يجرى ثعابيب اى
يجرى منه ماء صاف متمدد الثعوب صبور وزننده اخلاط اربعه دن صفرايه دينور مره كبى الثعلب جعفر
وزننده تلكى يه دينوركه معروف جانوردر اركككنه وديشيسنه اطلاق اولنور على قول ديشيسنه ثعلبه واركككنه
ثعلب دينور وثعلبان دينور ثانك ولامك ضميله قالديكى جوهرينك ثعلبان اركك تلكى يه اطلاق اولنديغنه استشهاد
ايلديكى شاعرك اشبو * ارب يبول الثعلبان برأسه لقد ذل من بالت عليه الثعالب * بيتنده واقع ثعلبان لفظنى ضمله
انشاد ومراد اركك تلكودر ديو تفسير ايلمسى غلط صريحدر وغلطده مسبوقدر يعنى بعض سلف دخى بووجه
اوزره غلط ايلديلر مراد كسائى در بلكه صواب اولان ثانك فتحيله دركه ثعلب لفظندن تثنيه در زيرا منشأ بيت
بودركه غاوى بن عبد العزى نام كسه بنى سليمه مخصوص سواع نام صنمك خادمى ايدى بركون صنم مرسوم قربنده
اوتوررکن سكرده رك ايكى تلكى كلوب اول صنم اوزره صعود واياقلرنى قالدروب اوزرينه تبول ايلديلر غاوى
بوحالى مشاهده ايلدكده بويله تكرى مى اولور ديو بيت مزبورى انشاد ايدوب يامعشر سليم خدا حقى اشبو صنم
ضر ونفع ومنع واعطايه قادر دكلدر ديدى وصنمى شكست ايدوب دركاه حضرت رسول اللهه عزيمت وبعد التشرف

عرض شهادت ايلدى حضرت رسول عليه السلام اسمندن پرسان اولدقده غاوى بن عبد العزى اولديغنى افاده
ايلمكله حضرت رسول الله استهجان ايدوب بلكه راشد بن عبد ربه در ديو بيورملريله من بعد راشد ايله نامدار اولمشدر
وثعلب لفظنك جمعى ثعالب كلور وثعالى كلور بايى يايه ابدالله شارح ديركه وزن اخير ضرورت شعره مخصوصدر
واكثر اهل لغت ثعلبان ثانك ضميله اركك تلكى يه اطلاق اولنديغنى بيت مزبور ايله استشهادا ايدرلر نته كه افعوان
اركك افعى يه وعقربان اركك عقربه اطلاق اولنور وزمخشرى وحافظ شرف الدين الدمياطى بو بابده متفقلردر
انتهى وثعلب حوضدن طشره يه صوچقه جق مخرجه واولوغه دينور نسخهٔ صحيحه مخرج الماء من الحوض
عبارتيله در وثعلب خرما سردكلرى يردن يغمور صويى آقوب كيده جك دليكه وآرقه دينور ومزراغك تمرن
قوغه سنه كيرديكى اوجنه دينور وخرما ديبلرندن سوروب چقان فدانلركه كل تعبير اولنور كسلدكده يرلرنده قلان
كوكنه دينور على قول بدندن سوروب چقان فدانلر كسلدكده بدنده قلان ديبلرينه واومچه لرينه دينور المثعلة
ميمك ولامك فتحيله والمثعلبة ميمك ضمى ولامك كسريله تلكى سى چوق يره دينور يقال ارض مثعلة ومثعلبة
اى كثيرة الثعالب شارح ديركه وزن اول عقرب ماده سنده معقره قبيلندندر الثعلبة هايله عصعص معناسنه دركه
انسانك وحيوانك مقعدنده وقويرق دبنده پوچ وقويرق صوقمى واوجه تعبير اولنور مرجمك قدر بركمكدركه فاتحهٔ
خلقت بنى آدم وخاتمهٔ فنا وعدم اول كمكدر بعض ديارده اكا بزدم كمكى تعبير ايدرلر وثعلبه است ومقعده دينور
وثعلبه عربدن نيچه كسه لرك ونيچه قبيله لرك اسميدر وآندندركه ثعلبتان ايكى قبيله پدرلريدر بزى ثعلبة بن جدعاء
وبريسى ثعلبة بن روماندر وثعلبه يكرمى ايكى صحابى اسميدر وثعلبة بن عباد وثعلبة بن سهيل وثعلبة بن مسلم
وثعلبة بن يزيد محدثيندندر وابو ثعلبة الخشنى كه جدى خشينه منسوبدر اسمنده اختلاف اولنمشدر بعضلر
جرثوم بن ياسر وبعضلر ناشب وبعضلر لابس وبعضلر ناشم وبعضلر جرهم ديو بيان ايلديلر وكنديسى اصحاب
كرامندندر داء الثعلب معروف علتدر تلكى قسمنه عارض اولوب تويلرى دوكلمكله داء الثعلب اطلاق ايلديلر بعض
كسيه عارض اولوب صاچ وصقالى بالجمله دوكيلور نته كه داء الحيه نام علت سببيله دريسى قاولوب صويلور سببى
حدتلى فاسد ياخود محترق خلط وطوزلو ياخود متعفن بلغمدر عنب الثعلب معروف نباتدر كه تركيده ايت اوزمى
ديرلر طبيعتى مبرد ورادع وقابضدر يدى دانه سنى يوتمق يرقان علتنه نافعدر وحبلى قاطعدر مجربدر حوض الثعلب
خاى معجمهٔ مفتوحه ايله عمان نام بلده وراسنده برموضعدر ذو ثعلبان ثانك ولامك ضميله ملوك يمندن اذواء اطلاق اولنان
يعنى ذو لفظيله مصدر اللقب اولان ملوكلردن بريدر ثعيلبات ثانك ضميله ياخود ثعالبات برموضع آديدر
قرن الثعالب قرن المنازل ايله مشتهر اولان موضعدركه اهل نجدك ميقاتيدر دير الثعالب بغداد قربنده برموضعدر
الثعلبيه ياى مشدده ايله آت قسمنك كوپك كبى سكرتمسنه دينور يقال يعدو الفرس الثعلبية وهى عدوه كالكلب
وبورسمه سكرتمك مكارهدندر وثعلبية مكه يولنده برموضعدر الثغب ثانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله دورتمك
طعن معناسنه در يقال ثغبه بالرمح ثغبا من الباب الثالث اذا طعنه به وبوغزلمق ذبح معناسنه در يقال ثغب الشاة
اذا ذبحها ودره نك بطننده قلان چوق صويه دينور وبو معناده فتحتينله ده لغتدر جمعى ثغاب كلور ثانك كسريله
واثغاب كلور وثغبان كلور ثانك كسرى وضميله التثغب تفعل وزننده ديش اتى قانايوب قانى آقمق معناسنه در
يقال تثغبت لثته بالدم اى سالت الثغب فتحتينله بوزاريوب آقمق معناسنه در يقال ثغب الجمد ثغبا من الباب
الرابع اذا ذاب وثغب طاغ قويتيسنده اولان صوكولنه دينور كونش اصابت ايلمكله صويى صوغوق اولور
يقال رضابه كالثغب اى الغدير فى ظل جبل الثغرب زبرج وزننده صارارمش ديشلره دينور الثقب ثانك فتحى
وقافك سكونيله اوته سى آچق اولان دليكه دينور خرق نافذ معناسنه جمعى اثقب كلور وثقوب كلور وثقب
مصدر اولور دليك دلمك معناسنه يقال ثقبه ثقبا من الباب الاول اذا خرقه التثقيب تفعيل وزننده ثقب معناسنه در
تشديدى تكثير ايچوندر يقال ثقبه تثقيبا بمعنى ثقبه وآتشى طوتشدوروب يالكلندرمق معناسنه در يقال ثقب
النار اذا اوقدها وصاچ وصقاله جابجا پيرلك نشانه سى دوشوب قيرسيمك معناسنه دركه مجازدر يقال ثقبه الشيب
وثقب فيه تثقيبا اذا ظهر الشيب عليه الانثقاب انفعال وزننده دليك دلنمك معناسنه در التثقب تفعل وزننده
انثقاب معناسنه در يقال ثقبه فانثقب وتثقب وبو معناده متعدى اولور تقول تثقبته بمعنى ثقبته وآتشى طوتشدوروب
علولندرمك معناسنه در يقال تثقب النار اى اوقدها المثقب منبر وزننده دليك دله جك آلته دينوركه بورغو
وتحريقله مانقب تعبير ايدرلر ومثقب شام ايله كوفه بيننده اولان يولك اسميدر كذلك كوفه دن مكه يه واره جق
يولك آديدر ومثقب رأى وتدبيرى نافذ وكاركر آدمه اطلاق اولنور يقال هو مثقب اى نافذ الرأى المثقب محدث

وزننده شعرادن عائذ بن محصن لقبیدر المثقب مقعد وزننده اولو یوله دینور شهراه معناسنه یقال سلکوا المثقب
ای الطریق العظیم الثقوب قعود وزننده آتش طوتشوب یانمق معناسنه در یقال ثقبت النار ثقوبا اذا اتقدت
ویلدز پارلدامق معناسنه در یقال ثقب الکوکب اذا اضاء وبرنسنه نك رایحه سی اطرافه یایلمق معناسنه در یقال
ثقبت الرایحة اذا سطعت وهاجت وناقه نك سودی چوق اولمق معناسنه در یقال ثقبت الناقة اذا غزر لبنها وبرکسه نك
رأی وتدبیری نافذ اولمق معناسنه در یقال ثقب رأیه اذا نفذ اساسك بیاننه کوره بو معنالر مجازدر الاثقاب همزه نك
کسریله آتشی طوتشدروب یاقمق معناسنه در یقال اثقب النار ای اوقدها الثقوب صبور وزننده والثقاب
کتاب وزننده آتش طوتشدیره جق نسنه یه دینور چراوفونده واوطون خرده لری کبی که طوترق تعبیر اولنور الاثقوب
اسلوب وزننده شول کارکزار کسه در که بورغو کبی امور ومصالح ناسه دخول ونفوذ ورؤیت ایدر اوله دخال الامور
معناسنه یقال هو اثقوب ای دخال فی الامور الثقیب امیر وزننده پك قزل چهره لو کشی یه دینور شدت حمرتندن
کویا که علو آتش کبی لمعان ایدر وثقیب پك سود لو ناقه یه دینور الثقابة کرامه وزننده برکسه نك چهره سی
زیاده سیله قزل اولمق معناسنه در یقال ثقب الرجل ثقابة اذا صار ثقیبا شدید الحمرة الثاقب بو دخی سودی
چوق ناقه یه دینور والنجم الثاقب که قرآن کریمده واقعدر جمیع کواکبدن مرتفع کوکب دیمکدر یاخود کوکب
زحل مراددر که سماء سابعه ده در کویا که افلاکه یاخود ظلمته نافذ اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر قال الشارح
والمعنی الاول مأخوذ من قول العرب للطائر اذا لحق ببطن السماء قد ثقب الطائر ثقب ثانك فتحی وقافك سکونیله
یمامه ده برقریه در وثقب بن فروه اصحابدندر علی قول ثقیب در زبیر وزننده ثقبان سحبان وزننده یمنده جند قضاسنده
برقریه در یثقب ینصر وزننده بادیه ده برموضعدر ثقیب زبیر وزننده مکه یولنده ثعلبیه نام موضعك یوقاری
طرفندن شامه موصل بر طریق آدیدر الثلب قلب وزننده لوم وتعییب وتعییر ایلمك معناسنه در که قنه مق تعبیر
اولنور یقال ثلبه ثلبا من الباب الثانی اذا لامه وعابه ودرکاهدن سوروب قوغمق معناسنه در یقال ثلبه اذا طرده
وبرنسنه یی ترس چویرمك معناسنه در ایچنی طشره سنه یاخود آلتنی اوستنه دوندرمك کبی یقال ثلبه ای قلبه وبرنسنه یه
کدك کدمك ورخنه ایلمك معناسنه در یقال ثلبه ای ثلمه المثلبة میمك فتحی ولامك فتح وضمیله اسمدر برکشینك کندی
حقنده شیوعندن احتراز ایلدیکی عیب ونقیصه یه دینور که مراد عیب ونقیصه سنه باعث اولان خصلتدر تقول
ما عرفت فی فلان مثلبة ای مسبة یلام بها ویعاب الثلب ثانك کسریله شول ارکك دوه یه دینور که زیاده سیله
پیر اولمغله دیشلری اوفانوب وقویرغنك تویلری دوکلمش اوله جمعی اثلاب کلور وثلبه کلور ثانك کسریله قرده وزننده
مؤنثنده ثلبه دینور هایله وثلب پیر وسالخورده آدمه دینور شیخ کبی ودیشیسنی دول طوتدرمین دوه یه دینور وثلب بر صحابی
اسمیدر یاخود بوتای فوقیه ایله در نته که ذکر اولندی وثلب عیبلو کشی یه دینور کما سیذکر الثلب کتف وزننده
رخنه دار اولان مزراعه دینور یقال رمح ثلب ای متثلم وعیبلو کمسنه یه دینور یقال رجل ثلب بالکسر وثلب ای معیب
الثلب تعب وزننده برنسنه بورشوب بوزلمك تقبض معناسنه در وکیرلنمك وسخ معناسنه در یقال ثلب
الشیء ثلبا من الباب الرابع اذا انقبض ویقال ثلب الثوب اذا وسخ الاثلب همزه نك فتحی وکسری ولامك فتحیله
طپراغله قارشق طاشلره علی قول خرده مولوزه دینور الثلیب امیر وزننده شول اوتلغه وچایره دینور که قدیم اولوب
اوزرندن زمان کچمکله قرارمش اوله علی قول ایکی یللق اوتلغه دینور وثلیب چوراق یرلرده بنن آیرق اوتندن برنوعك
اسمیدر المثالب میمك ضمیله ذکر اولنان ثلیب نام اوت اوتلیان حیوانه دینور یقال برذون مثالب ای یأکل الثلیب
الثلبوت حلزون وزننده طیء قبیله سیله ذبیان قبیله سی ارالغنده بردره یاخود برارضك اسمیدر الثالبة اسم فاعل
نسبیدر رخنه دار اولان شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در ومنه یقال امرأة ثالبة الشوی ای متشققة القدمین
یعنی ایاقلری چتلامش خاتوندر شوی شینك فتحی والفك قصریله آنك ایاقلرینه دیمکله مرکوبیت مناسبتیله نسوانه
ملایم اولمشدر الثوب صوب وزننده والثؤوب قعود وزننده کیرو دونمك رجوع معناسنه در یقال ثاب الرجل
یثوب ثوبا وثؤبا اذا رجع وطولمق معناسنه در علی قول طولمغه یقلاشمق معناسنه در یقال ثاب الحوض اذا امتلأ
او قارب الامتلاء مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ثوب ماده سی برنسنه حالت اولاسنه عودت یاخود اول الفکر آخر
العمل مقتضا سنجه فکر واندیشه ایله مقدره ومقصوده اولان حالته رجعت ایلمك معناسنه موضوعدر فمن الرجوع
الی الحالة الاولی قولهم ثاب فلان الی داره وثابت نفسی ای رجعت یعنی جانم یرینه کلدی ومن الرجوع الی الحالة المقدرة
المقصودة بالفکر الثوب یعنی منسوج اولان بزه ثوب اطلاقی نساجك متخیله سنده تقدیر وتصویر اولنان حالته مدار نسج
اولان رشته نك عودت ایلدیکی ملاحظه سنه مبنی در وصاحب مغربك توجیهنه کوره کویا که لباس ایله لابس بیننده

معاودت اولدیغنه مبنیدر کذلك امتلاء معناسی دخی آندن متفرعدر کویا که حوض واناء مقوله سی تهی اولدقدنصکره
ینه طولمغه عودت ایلمسی ملاحظه سیله در وجزاء دخی عاملنه عائد اولدیغی ملابسه سیله در وثیب زوجدن عودت
ایلیوب وتثویب تکریر وترجیع نداء اولمق حسبیله در خلاصه بالجمله معانئ سائره نك ضمننده عودت معناسی
ملحوظدر انتهی التثویب تفعیل وزننده بو دخی رجوع وعودت ایلمك معناسنه در یقال ثوب الرجل تثویبا
اذا رجع وبرکسیه عملی مقابلنده اجر وجزاء ویرمك معناسنه در یقال ثوبه مثوبته ای اعطاه ایاها وعوض ویرمك
معناسنه در یقال ثوبه ای عوضه وجماعتی نماز قلمغه چاغرمق یاخود ایکی کره چاغرمق علی قول صباح اذاننده
مؤذنلر متوالیا ایکی دفعه الصلوة خیر من النوم دیمك معناسنه در که حضرت بلالدن ابتدا مسموع همایون اولدقده
تقریر بیورلمغله سنت اولمشدر یقال ثوب المؤذن اذا دعا الجماعة الی الصلوة بقوله حی علی الصلوة او ثنی الدعاء
او قال فی اذان الفجر الصلوة خیر من النوم مرتین عودا علی بدء وتثویب نماز ایچون اقامت کتورمك معناسنه در
یقال ثوب للصلوة اذا اقام وفرض نمازندنصکره نافله قلمق معناسنه در که جمله سی عودتی متضمندر وبونلر حقیقت
شرعیه لردر یقال ثوب برکعتین اذا تطوع بهما بعد الفریضة الثوبان فتحاتله خسته نك بدنی صحته یوز طوتمق
معناسنه در که جانی یرینه کلوب مزاجی صاغلق حالتنه عودت ایلمکدن عبارتدر یقال ثاب جسم المریض ثوبانا
اذا اقبل الثواب سحاب وزننده باله دینور عسل معناسنه آرینك تردد یله حاصل اولدیغی ملاحظه سیله در وبال
آریسنه دینور تردد ی وقوانته تراجعی حسبیله واجر وجزاء معناسنه در که اعمال مقابلنده اعطا اولنان پاداشدن
عبارتدر مجزی اولان کسیه عائد در کرچه خیر وشرده مستعملدر لکن خیرده اشهردر المثوبة میمك فتحی
وثانك ضمیله والمثوبة متربه وزننده بونلرده اجر وجزاء معناسنه در یقال له الثواب والمثوبة والمثوبة ای الجزاء
الاثابة والاثواب همزه لرك کسریله برکسیه عملی مقابلنده اجر وثواب ویرمك معناسنه در یقال اثابه الله واثوبه
مثوبته ای اعطاه ایاها وطولدرمق معناسنه در تقول اثبت الحوض ای املأته المثاب میمك فتحیله اسم
مکاندر دواب ومواشی یی سقی ایچون قویبدن صو چکن کمسه نك طوردیغی یره دینور علی قول قویبنك وسطنه دینور
بونلرده دخی عودت معناسی ملحوظدر وناسك بعد التفرق مجتمع اوله جقلری جمعیتکاهه دینور المثابة هایله
قویبنك صویی مجتمع ووافر اولان یرینه دینور که اورادن آلندقجه ینه اطرافدن آقوب بیغیلور قویبنك خزینه سی
تعبیر اولنور وقویبنك آغزینه دائرا مادار چویریلان بلازك طاشنه دینور یاخود موضع طینه یعنی دیوارینك طاشله
اوریلجك یرینه دینور وناسك بعد التفرق مرة بعد اخری مراجعت ایده جکلری جمعیتکاهلرینه دینور امور یری
ومشورتکاه کبی وکعبهٔ مکرمه یه مثابه اطلاقی هر سال اکا ایاب ورجوع اولندیغنه مبنیدر التثوب تفعل وزننده
فریضه دنصکره نافله نماز قلمق معناسنه در که صلوة نافله یه عودت ایدر یقال تثوب المصلی اذا تنفل
بعد الفریضة وکسب ثواب ایلمك معناسنه در یقال تثوب الرجل اذا کسب الثواب الثوب ثانك فتحیله انسانك
اکننه کیه جکی لباسه دینور اصل منسوج اولان بز وکتان وحریر وصوف مقوله سنه دینور لباسه اطلاقی مایؤل
اعتباریله در نته که ذکر اولندی جمعی اثوب کلوب افلس وزننده واثؤب کلور همزه ایله ادؤر کبی که ضمه نك استثقالنه
مبنیدر واثواب کلور وثیاب کلور ثانك کسریله وعربلر استحسانه مقارن دعا مقامنده لله ثوباه دیرلر لله دره معناسنه
یعنی آنك بو بابده جزا ومکافاتی بزم وسعمزده دکلدر خدای متعال خیر ایله مکافات ایلسون دیمکدر عادتا تشریف
خصوصی خلعته مبنی اولوب ولباس متعینان عرب رداء وازاردن عبارت اولمغله تثنیه ایله ایراد ایدرلر کویا ایکی قات
مکافات ایلسون دیمك اولور واساسدن منفهم اولان بوراده ثوبله نفس لابس مراددر اذ یقال لله ثوباه کما یقال لله بلاده
یرید نفسه وعربلر فی ثوبی ابی ان افیه دیرلر فی ذمتی وذمة ابی ان افیه معناسنه یعنی وعد مزبوره وفا ایلمك بنم وپدرمك
ذمتنه دین ولازم اولسون بوراده ثوبله نفسدن کنایه اولنمشدر تأکید ایدرینه مضاف ایلمشدر وتثنیه نك نکته سی
ظاهردر وکاه اولور که ثوب ایله انسانك عملی اراده اولنور مجاورت علاقه سیله ومنه الحدیث ان المیت لیبعث فی ثیابه
التی یموت فیها ای فی اعماله شارح دیر که بعضیلر ظاهرینه حمل ایدوب اکفان ایله تفسیر ایلدیلر وبعضلر موته مقارن
عمل وحالت ایله تأویل ایلدیلر لکن ابن اثیر اکفان ایله تفسیری تزییف ایلمشدر زیرا انسانك اکفان بعد الموت لباسیدر
ظرف موت اولان لباسی دکلدر وقوله تعالی وثیابك فطهر قیل قلبك وقیل عملك فاصلح قال الشارح ومنه یقال فلان
طاهر الثیاب اذا وصفوه بطهارة النفس والطهارة من العیب ویقال فلان دنس الثیاب اذا کان خبیث الفعل
والمذهب ثوب الماء سلا وغرس معناسنه در که ولد ایله وولد دنصکره چقان چرکابله مملودری یه دینور اش
وصوك تعبیر اولنور انسانده وحیوانده اولور الثواب بواب وزننده ثوب صتان کمسیه دینور وثوب صاحبنه

دینور و محمد بن عمر الثیابی محدثیندندر حمامده ناسك اثوابنی حفظ ایلدیکیچون نسبت اولنمشدر ثوب صوب
وزننده اسامی رجالدندر ثوب بن شحمه حاتم طائی یی اسیر ایدن کسنه در وثوب بن النار شعرای جاهلیه دندر
وثوب بن تلده معمریندندر قادسیه وقعه سنه متعلق اشعاری واردر ثویب زبیر وزننده وثواب سحاب وزننده
اسامیدندر اطوع من ثواب مثلنك منشأیدر سببی بودر که مرقوم غزایه کیدوب علی قول بشقه بر سفر ایدوب
مفقود وخبری منقطع اولمغله زوجه سی نذر ایلدیکه اکر مزبور ثواب صاغ واسن کلور ایسه برونی دلوب ویرنسنه
کچردکدنصکره یدهرك مکهٔ مکرمه یه کتوره بعد زمان ثواب وطننه عودت وزوجه سیله ملاقات ایلدکده زوجه سی
نذر واقعی کندوسنه خبر ویرمکله اولدخی قبول واجابت ایلمشدر بناء علیه بغایت مطیع ومنقاد حقنده ضرب
مثل اولمشدر وثواب محدثیندن برجماعت اسملریدر ثوب زفر وزننده بودخی اسمادندر ثوب بن معن الطائی
قدمای جاهلیه دندر وزرعة بن ثوب المقرئ دمشق قاضیسیدر وعبدالله بن ثوب ابو مسلم الخولانی الزاهددر
وجمیح حا ایله علی قول عین ایله مصغرا ابن ثوب وزید بن ثوب محدثیندندر جمیحدن یحیی الوحاظی وزیددن یوسف
ابن ابی الحکیم روایت احادیث ایلدیلر وحارث بن ثوب تابعیندندر عبد الغنی المقدسی بونی وهمندن ناشی همزه
ایله اثوب عنواننده ثبت ایلمشدر ثوابه سحابه وزننده بودخی اسمادندر مثوب مقعد وزننده یمنده بر بلده در
اثوب احمد وزننده ابن عتبه در که خروس ابیض حقنده وارد اولان حدیث شریف رواتندندر قال الدمیری
فی حیاة الحیوان مانصه روی ان اثوب بن عتبة ان النبی علیه الصلوة والسلام قال الدیك الابیض خلیلی ورواه غیره
بلفظ الدیك الابیض صدیقی وعدو الشیطان یحرس دار صاحبه وسبع دور خلفه الثائب نائب وزننده یغمور
مقدمه سی اولان شدید روزکاره دینور که بوره وقای تعبیر اولنور وثائب البحر دریا بعد الجزر مد ایلدکده
طولغونلغله طاشوب فیضان ایدن صویه اطلاق اولنور که چکلدیکی یری وبلکه ساحلی باصوب طولدورر
یقال غطاه ثائب البحر ای ماؤه الفائض بعد الجزر ثواب کتان وزننده ابن عتبه در که محدثیندندر وثواب
ابن حزابه عند المحدثین ذکر ومنقبه صاحبیدر الاستثابه ثواب وجزا طلب ایلمك معناسنه در یقال
استثابه ای سأله ان یثیبه وبر شیئك رجعتنی ایستمك معناسنه در یقال استثاب مالا ای استرجعه ثویب زبیر
وزننده تابعیندن محدث ایکی ذاتدر بری کلاعی وبریسی بکالی در وزیاد بن ثویب وعبد الرحمن بن ثویب تابعیندندر
ثیبان کیزان وزننده برایالت آدیدر الثیب سید وزننده زوجندن مفارقت ایلمش طول خاتونه دینور کرك موت وکرك
طلاق سببیله اولسون علی قول مدخول بها اولان خاتونه دینور که ارکورمش عورت اوله جقدر بکر مقابلیدر ومتزوج
اولمش ارککه دخی اطلاق اولنور که عزب مقابلی اولور پس مذکر ومؤنثه اطلاقی مساوی اولور یقال امرأة ثیب ای
فارقت زوجها او دخل بها ورجل ثیب ای دخل به یعنی تزوج بامرأة وعلی رأی رجل قسمنه ثیب اطلاق اولنمز الا ولد
الثیبین قوللرنده تغلیبا اطلاق اولنور مصباحك بیاننه کوره ثیب کلمه سی فیعل وزننده در ثوبدن اسم فاعلدر متزوج اولان
انسانه دینور نهایت خاتون قسمنه اطلاقی اشهردر وجه اوله مغایر وجهله اهلنه عودت ورجوع ایلدکلریچون
وبونده مذکر ومؤنث مساویدر نته که ایم وبکر کلمه لری دخی بورسمه در جمع مذکری ثیبون وجمع مؤنثی ثیبات کلور
ومغربده مرسومدر که ثیب ارندن مفارقت ایلمش خاتونه دینور رجال قسمنه اطلاق اولنمز لکن کسائیدن مرویدر که
ثیب داخل اولان اره ومدخول بها اولان خاتونه اطلاق اولنور غالب احوالده تزوجه عودت ایتدکلرینه مبنیدر نته که
ارکن اولان اره واره وارمامش خاتونه بکر اطلاق اولنور وابن اثیر بکر اولمیان رجل ومرأه ایله بیان وتذکیر وتأنیثی
تسویه ایلمشدر قال الثیب من لیس ببکر ویقع علی الذکر والانثی ویقال رجل ثیب وامرأة ثیب وقد یطلق علی المرأة
البالغة وان کانت بکرا مجازا قالدیکی مؤلفك او دخل بها والرجل دخل به قوللری بنیهٔ مجهول اوزره در فقرهٔ ثانیه
مشاکله یی متضمندر انتهی المثیب معظم وزننده ثیب اولمش خاتونه دینور التثیب تفعل وزننده خاتون ثیب
اولمق معناسنه در یقال تثیبت المرأة اذا صارت ثیبا واشبو ثیب لفظنك موضع ذکری بو مقامدر ثوب ماده سی
ذیلنده ایرادی وهمدر شارح دیر که اصلی واوی اولمغله وهم دکلدر رجوع معناسندن مأخوذدر فصل الجیم
الجأب جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله غلیظ الجثه اشکه دینور علی قول بیان اشکنه مخصوصدر یقال حمار جأب ای
غلیظ اومن وحشیة وبدنده کوبکه دینور سره معناسنه وارسلانه دینور ومطلقا غلیظ وکنده وتصلق شیئه دینور
وجأب برموضع آدیدر وآشی تعبیر اولنان قرمزی چاموره دینور مغره کبی وجأب مصدر اولور مال قزانمق معناسنه
یقال جأب الرجل جأبا من الباب الثالث اذا کسب المال وآشی صاتمق معناسنه در یقال جأب الرجل اذا باع المغرة
الجؤوبة جیمك وهمزه نك ضمیله ترش رو اولمق کلوح الوجه معناسنه در که غضب وانفعال یا استثقال ایچون یوز

بورتروب بدچهره کوسترمکدن عبارتدر وبعض کسنه ده خلقی اولور جأبة البطن مأنه معناسنه در که کوبکله
قاسق ارالغیدر سپتلك تعبیر اولنور جأبة المدری میمك کسری والفك قصریله هنوز بوینوزلری بلورمش
کیکه اطلاق اولنور زیرا بوینوز ابتدا ظهورنده غلیظ اولوب بعده انجلور الجأیبان اطیبان وزننده برموضعدر
دارة الجأب بودخی برموضعدر الجأنب نونله جعفر وزننده قدی قصیر وجثه سی حقیر یاقشقسز آدمه وآته
دینور مؤنثنده جأنبه دینور هایله وهاسز جأنب دخی جائزدر الجب جیمك فتحی وبانك تشدیدیله والجباب کتاب
وزننده کسمك قطع معناسنه در یقال جب الشیء جبا وجبابا اذا قطعه وخایه لری دیبندن کسوب خادم وطواشی
قلمق معناسنه در یقال جب خصییه اذا استأصله وخرما اغاجنه آشی اورمق معناسنه در یقال جب النخلة
اذا لقحها وغلبه ایلمك معناسنه در یقال جب القوم اذا غلبهم الاجتباب اکتساب وزننده بودخی کسمك
معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مادهٔ مذکوره برشیء استیصال وجهیله قطع ایلمك معناسنه موضوعدر
سائر معانی آندن متفرعدر الجبب فتحتینله دوه نك اورکجنی کسمك علی قول اورکجی هاو دیمکله اورکج باصق
وبودور قالمق معناسنه در الاجب فتحتینله وبانك تشدیدیله اورکجی وصف مذکور اوزره اولان ارکك دوه یه دینور
الجباء زباء وزننده مؤنثیدر یقال بعیر اجب وناقة جباء ای بین الجبب وجباء قیناقلرینك اتی اولمیان صغریسز
خاتونه دینور یاخود صدر وثدیلری بیومیوب یاتق اولان خاتونه یاخود اویلق اتلری آز وخیره اولمغله بوطسز
اولان خاتونه دینور یقال امرأة جباء ای لا الیتین لها او التی لم یعظم صدرها وثدیاها او التی لا فخذین لها الجبة
جیمك ضمیله لباس معروفدر که ترکیده دخی جبه دینور مقطوع الکم وقصیر الذیل اولور جمعی جبب کلور قبب
کبی وجباب کلور قباب کبی وجبه برموضع آدیدر وحجاج العین یعنی کوزك اوستنده اولان کمیکه دینور که قاش آنك
اوزرنده بتر وجبه درع یعنی زره تعبیر اولنان جنك لباسنه دینور که جبه وجوشن دخی دیرلر وطوار طرنغنك
حشوینه یعنی ایچنه یاخود کنارنه یاخود طوارك انجك کمیکیله اویلغی قاووشه جق الك واویناق یرینه دینور وجبة
السنان مزراق تمرننك قوغاننه دینور که اکا کوندرك اوجی داخل اولور وجبه بغداد اعمالندن نهروان قضاسنده
برقریه آدیدر وینه بغداد اعمالندن یعقوبا قربنده برقریه آدیدر محمد بن المبارك الجبائی وعوان بن علی الجبائی اورایه
منسوبلردر شارح دیر که صواب اولان جبی اولمقدر وجبه مصرده برموضعدر ودمشق ایله بعلبك بیننده برموضعدر
وبادیه ده عالج نام محل قوملغنده برصو اسمیدر وطرابلس قضاسنده برقریه در محدثیندن عبدالله ابن ابی الحسن
الجبائی اورادندر التجبیب ترتیب وزننده آتك ایاغنك سکیل تعبیر اولنان بیاضی انجکله اویلق بیننی موصل
اولان یره قدر وارمقدر که اوك ایاقلرنده دیزلرنی وآرد ایاقلرنده سکیرلرنی تجاوز ایلمکدن عبارتدر یقال فرس مجبب
اذا ارتفع البیاض یعنی التحجیل منه الی الجبب واورکك نفار معناسنه در وقاچمق فرار معناسنه در ودواب
ومواشی یی صویه قاندرمق معناسنه در یقال جبب المال اذا ارواها الجب جیمك ضمیله قویی یه دینور بئر معناسنه
علی قول دیبی در بن صویی چوق اولانه یاخود اوتلاغك وچایرلغك پك اعلا والطف یرنده واقع اولانه یاخود ایچرو
دیواری طاشله اوریلوب یاپلمامش اولانه یاخود ناس حفر ایلمیوب اویلجه علی حالها موجود اولان قویی یه دینور که
عادی اولور جمعی اجباب کلور وجباب کلور جیمك کسریله وجبیه کلور قرده وزننده وجب شول صوطلومنه
ودغارجغه دینور که ایکی دریدن دیکلوب واسع اولمق ایچون ارالغنه بردری دخی ضم اولنمش اوله وعربلر آنی
ایکی قات دیکوب ایچنه نبیذ وضع ایدرلر وجب بر برزمینده برموضع آدیدر که آندن زرافه دیدکلری حیوان کتوررلر
زرافه تحریفله زورنایه دیدکلری جانوردر که فارسیده اشتر وکاو وپلنك دیرلر وجب طیء قبیله سنه مخصوص
برمحضر یعنی مشهد آدیدر وبنو عامر قبیله سی وضبه بن غنی جماعتی یوردلرنده بررصو اسملریدر وقاهرهٔ مصر ایله
بلبیس قصبه سی بیننده برموضعدر وحلب قضاسنده برقریه در که کلب لفظنه اضافتله جب الکلب دیرلر آنده
برچشمه واردر قدوز کلب اصر دیغی کسنه اوزرندن قرق کون مرور ایلمزدن اقدم آنك صویندن ایچسه مرضندن
شفایاب اولور جب یوسف بلاد شامدن طبریه شهرینه اون ایکی میل مسافه ده علی قول سجل ایله نابلس
میاننده واقعدر که اخوانلری اول قویی یه براقوب کتمشلر ایدی دیر الجب موصل قضاسنده برموضعدر
جب الطلعه خرمانك ابتدا چقان چچکنك قیجوغی چقدقدنصکره ایچنه اطلاق اولنور الجباب سحاب
وزننده قحط شدید معناسنه در یقال اصابهم الجباب ای القحط الشدید الجباب جیمك کسریله مفاعله دن
مصدر ثانیدر باب مغالبه دندر که حسن یاخود حسب ونسب ومال مقوله سی اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك
معناسنه در تقول جابنی جبابا فجبیته ای فاخرنی فغلبته الجباب غراب وزننده قیتلق قحط معناسنه در وبروجهله

طلب ورغبت تعلق ایلمز اولان هدر وبیهوده وبی خیر نسنه یه دینور ودوه سودینك یوزنده کپوك طرزنده پیدا
اولان شیئه دینور که دوه سودی قایمق طوتمدیغنی بیلمینلر آنی قایمق ظن ایدرلر الاجباب همزه نك کسریله
دوه سودینك یوزی ذکر اولنان جباب طوتمق معناسنه در یقال اجب لبن الناقة اجبا اذا صار ذا جباب
الجبوب صبور وزننده یره دینور ارض معناسنه علی قول یرك یوزینه یاخود پك وغلیظ اولان یره دینور
یاخود طپراغه دینور وجبوب یمن اولکه سنده بر حصار آدیدر ومدینه قضاسنده بر موضع آدیدر وبدر ترابنده بر موضعدر
الجبوبة جیمك فتحیله کسك تعبیر اولنان قتی طپراق پارچه سنه دینور مدره معناسنه الاجب همزه نك وجیمك
فتحیله عورت یرینه دینور فرج معناسنه جبابة السعدی ثمامه وزننده سعد قبیله سندن بر خرسز شاعر آدیدر جبیب
زبیر وزننده اصحابدندر وابو جمعة الانصاری اسمیدر یاخود بو جنیب در نونله وجبیب اجأ نام جبل یاننده بر وادی اسمیدر
وبادیه ده کحله نام صو قربنده بر دره آدیدر جبی جیمك ضمی والفك قصریله ایرانده خوزستان اولکه سنده بر ایالت
آدیدر شیخ المعتزله ابو علی الجبائی واوغلو ابو هاشم الجبائی اورایه منسوبلردر ونهروان قضاسنده بر قریه آدیدر ابو محمد
ابن علی بن حماد المقری اورایه منسوبدر وعراقده هیت نام بلده قربنده بر قریه در محمد ابن ابی العز اورادندر وبغداد
قضاسنده یعقوبا قربنده بر قریه در نسبتلرنده جبائی دینور جبی حتی وزننده یمنده بر قریه در شعیب بن الاسود
الجبائی المحدث اورایه منسوبدر واحمد بن عبد الله الجبی جیمك ضمیله محدثیندندر دائما جبه صاتدیغیچون اکا جبائی
دخی دیرلر جبویه جیمك فتحی وبای مشدده نك ضمی ویای تحتیه نك فتحیله اسامیدندر محمد وعثمان ابنا محمود ابن
ابی بکر بن جبویة الاصبهانیان ومحمد بن جبویة الهمدانی محدثیندندر الجباب کتان وزننده جبه صتان کمسیه دینور
عبد القوی بن الجباب المصری محدثیندندر جدی سوق الجبابده جبه فروش اولدیغیچون جباب اطلاق اولندی
وحافظ احمد بن خالد بن الجباب محدثدر الجبابات جیمك ضمیله کوفه ایله واسط بیننده ذی قار نام محله قریب
بر موضعدر الجبجبه جیملرك فتحیله صو ایچره اولان شول ایری قیایه دینور که صو آنی یاصوب اورتمامکله اویلجه
طومالوب طورر اوله اتان الضحل دخی دیرلر الجبجبة جیملرك ضمیله طپراق چکه جك میشین زنبیله دینور وجبجبه
جیملرك فتحی وضمیله شول اشکنبه یه دینور که اغراب آنی تطهیر ایدوب قورتدقدنصکره دغارجق کبی ایچنه
ات قاورمه سی وپصدرمه طولدروب حفظ ایدرلر علی قول شول چرویش یاغنه دینور که اریدوب اشکنبه ایچره قورلر
یاخود شول دری یه دینور که بوغزلنمش دوه نك یانندن دکرمیجه کسوب بعض عملدنصکره ایچنه قیمه وقاورمه مقوله سی
قویه جق ظرف ایدرلر جبجب هدهد وزننده مدینه قربنده بر صودر الجبجاب طبطاب وزننده والجباجب
جیمك ضمیله چوق صویه دینور یقال ماء جبجاب وجباجب ای کثیر الجبجب فدفد وزننده دوز وهموار یره دینور
ارض مستویه معناسنه بقیع الجبجب مدینه ده بر موضعدر یاخود بو خای معجمه ایله در الجباجب جیمك فتحیله طبل
وکوس معناسنه در شارحك بیاننه کوره مفردی جبجبه یاخود جبجاب در صوتی باعث تسمیه در دبدبه ودبداب کبی
وجباجب مکه مکرمه نك طاغلرینه یاخود اسواقنه دینور یاخود مناده واقع سلخانه در که اورایه قربان اشکنبه لری
آتیلور وجباجب ایری کوده لو دیزمان ناقه لره دینور المجابه میمك ضمی وبانك تشدیدیله مفاعله وزننده باب مغالبه دندر
بعض اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك معناسنه در نته که مصدر ثانیسی اولان جباب ذیلنده ذکر اولندی التجاب
تشدید بایله تفاعل وزننده احدهما آخرك قز قرنداشلرنی تزوج ایدشمك معناسنه در یقال تجابا اذا تناکحا اختیهما جبان
کتان وزننده عجمده اهواز قضاسنده بر قریه در الجبجبه زلزله وزننده دیار بدیار سیر وسیاحت ایدوب کزمك معناسنه در
یقال جبجب الرجل اذا ساح فی الارض جتاوب جیمك ضمیله مکه قربنده بر موضعدر الجحجبة جیملرك فتحیله
وبینهما حای مهمله ایله هلاك ایلمك معناسنه در یقال جحجب العدو ای اهلکه وبر نسنه ده تردد ایلمك معناسنه در یقال جحجب
فی الشیء اذا تردد فیه وبری اوته کیدوب کلمك واولطه چالمق معناسنه در یقال جحجب الرجل اذا جاء وذهب جحجب جعفر
وزننده بر رجل اسمیدر جحجبی مرحبا وزننده انصاردن بر جماعتدر الجحدب جعفر وزننده قصه بویلو بودور
کمسیه دینور الجحرب جیمك فتحی وضمیله ایری کوده لو طوپاج بودوزه دینور وجحرب وجحارب علابط وزننده
جثه سی ایری عظیم الهیکل آته دینور یقال فرس جحرب وجحارب ای عظیم الخلق الجحربان افعوان وزننده
شول ایکی طمرلره دینور که آتك ایکی لهزمه لرنده اولور لهزمه شول سیوری کمکدر که قولق آلتندن چکه نهایت بولدیغی
یره قدر اولور براوجی کوچك دلك آلتنه وار ایکی طرفنه لهزمتان دینور اشبو جحربان لفظی تثنیه اوله رق مستعملدر
لهزمتان کبی الجحنب نونله جعفر وزننده والجحنب جهنم وزننده قصه بویلو بودور کشی یه علی قول قصه
وکوده سی اتسز خیره وزبون کمسیه دینور وقوی وشدید کمسیه دینور وبیوك تنجره یه دینور الجحانب علابط وزننده

بودخی اتی آز چلیمسز قصه بویلو آدمه دینور الجخابة خای معجمه ایله سحابه وزننده والجخابة کتابه وزننده والجخابة
جبانه وزننده احمق ونادان کمسیه دینور وششمان ثقیل وناتراش کشی یه دینور الجخب ضرب وزننده خسته لکدن
وجودی پك زبون ونحیف اولوب وایچریسی قاوق اغاج کبی بوم بوش قالوب اجوف اولان کشی یه دینور الجخب
تشدید با ایله هجف وزننده عظیم الجثه دیزمان دوه یه دینور وقدر ومنزلت صاحبی بهادر آدمه دینور وضعیف وزبون
انسان وحیوانه دینور الجخدب قنفذ وزننده والجخادب علابط وزننده والجخادبه هایله والجخادباء الفك
مدی وقصریله وابو جخادب علابط وزننده وابو جخادبی الفك قصریله بنیه سی ایری قالین کوده لی دیزمان
انسان وحیوانه دینور وبر نوع جندب یعنی اوجاق چکرکه سنه دینور که یشل وایاقلری اوزون اولور بعض امهاتده
جندب ارکك چکرکه ایله مفسردر ومطلقا ایری چکرکه یه ده جخدب وجخادب دینور وایری اوصورغان بوجکنه دینور
وجخدب قنفذ وزننده وجخدب جندب وزننده ارسلانه دینور جخدب جعفر وزننده شاعر وعلم انسابده ماهر
ابی الصلت الکوفی اسمیدر الجدب جیمك فتحی ودالك سکونیله قیتلق محل وقحط معناسنه در یقال بدا فی بلدهم الجدب
ای المحل شارح دیرکه بو معنادن فعل باب خامسدن متصرفدر یقال جدبت الارض جدوبة اذا محلت وعیبلمك
معناسنه در یقال جدبه جدبا من الباب الاول والثانی اذا عابه الجادب یلانجی یه دینور کاذب معناسنه شارح جادب
لفظنك فعلی نامسموع اولدیغنی امام خلیلدن نقل ایدر لکن ابن زید تصرفنی روایت ایلمشدر یقال جدب
الرجل اذا کذب الجندب قنفذ وزننده والجندب جیمك ضمی ودالك فتحیله والجندب درهم وزننده بر نوع
معروف چکرکه اسمیدر بعض امهاتده ارکك چکرکه ایله وبعضنده اوجاق چکرکه سی وکیجه چکرکه سی دیدکلری
چکرکه ایله مفسردر وجندب بر رجل آدیدر ام جندب داهیه یه اطلاق اولنور وغدر وظلم وستمه اطلاق اولنور
یقال وقعوا فی ام جندب ای ظلموا علی بناء المجهول الاجداب همزه نك کسریله بر یری قیتلق اوزره بولمق
معناسنه در یقال اجدب الارض اذا وجدها جدبة وقیتلق کلمك معناسنه در یقال اجدب القوم اذا اصابهم
الجدب وبر یرده قیتلق واقع اولمق معناسنه در یقال اجدب المکان اذا صار ذا جدب الجدب ضرب وزننده والجدوب
صبور وزننده والمجدوب معیوب وزننده والجدیب امیر وزننده بغایت قحط وغلا اوزره اولان قوراق یره دینور
یقال مکان جدب وجدوب ومجدوب وجدیب ای بین الجدوبة ویقال ارض جدبة وارضون جدوب کأنهم جعلوا
کل جزء منها جدبا ثم جمعوه علی هذا ویقال ارض جدب وصف للمصدر ویقال کانت فیه اجادب قیل هی جمع اجدب
الذی هو جمع جدب الجدوبة جیمك ضمیله قیتلق اولمق معناسنه در یقال جدب المکان جدوبة من الباب الخامس
بمعنی اجدب الجدباء حمراء وزننده جنس نباتدن عاری اولان قیر صحرایه دینور یقال فلاة جدباء ای مجدبة لیس
فیها مرتع ولا کلاء المجداب محراب وزننده اوزان مبالغه دندر شول یره دینور که دائما قحط وقلت اوزره اولوب خصب
ورخاسی نادر واقع اوله مخصاب مقابلیدر جدب هجف وزننده حرف تعریفدن مجرد اوله رق جدب اسمیدر که
قیتلق دیمکدر التجدب تفعل وزننده عیب وعار معناسنه اولان جدب لفظندن مأخوذدر بر نسنه یی عیبسنمك
وآنی کندی نفسنه عار ونقیصه ونامناسب عد ایلمك معناسنه در ومنه تقول ما اتجدب ان اصحبك ای
ما استوخم اجدابیه همزه نك فتحیله مغربده شهر برقه قربنده بر بلده در الجذب جیمك فتحی وذال معجمه نك سکونیله
بر نسنه یی چکوب اوزاتمق وسوندرمك معناسنه در صوری ومعنویده شایعدر یقال جذبه جذبا من الباب الثانی
اذا مده وبر نسنه یی آخر یره نقل ایدوب یرنی دکشدرمك معناسنه مستعملدر یقال جذب الشیء ای حوله عن موضعه
وناقه نك سودی چکیلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور یقال جذبت الناقة اذا قل لبنها وآی آخر اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال جذب الشهر اذا مضی عامته ای اکثره وولدی سوددن کسمك معناسنه استعمال اولنور یقال
جذب المهر ای فطمه وباب مغالبه ده استعمال اولنور یعنی بر نسنه یی چکشمك بابنده آخره غالب اولمق معناسنه اولور
یقال جذب فلان فلانا من الباب الاول اذا غلبه فی المجاذبة لکن بونده مناسب اولان جاذبه فجذبه عنوانیله اولمقدر
وعربلر سیر جذب دیرلر سریع معناسنه بوراده وصف بالمصدردر وجذب خرما بینسنی کسمك معناسنه در
یقال جذب النخلة جذبا من الباب الثانی اذا قطع جذبها وقاپده اولان صویی آغزیله بر صولوقده چکوب ایچمك
معناسنه استعمال اولنور یقال جذب من الماء نفسا اذا کرع فیه الاجتذاب افتعال وزننده بودخی بر نسنه یی چکوب
اوزاتمق معناسنه در یقال اجتذبه بمعنی جذبه وبر نسنه یی سلب واختلاس ایلمك معناسنه در یقال اجتذبه ای سلبه
المجاذبة مفاعله وزننده چکشمك معناسنه در یقال جاذبا الرجلان اذا تنازعا وبر نسنه نك یرنی دکشمك معناسنه در
یقال جاذب الشیء اذا حوله عن موضعه الانجذاب انفعال وزننده چکیلوب اوزانمق معناسنه در یقال جذبه

فانجذب التجاذب تفاعل وزننده انجذاب معناسنه در وچكشمك تنازع معناسنه در يقال تجاذبا اى تنازعا
الجاذب والجاذبة والجذوب صبور وزننده سودى چكيلوب آزالمش ناقه يه دينور جاذبك جمعى جواذب كلور
وجذاب كلور جيمك كسريله نائم ونيام كبى جذاب كسر اوزره مبنى اوله رق قطام وزننده اولومك اسميدر
منيه معناسنه جذب نفوس ايلديكنه مبنيدر الجذبة تمره وزننده اسمدر برنسنه يى چكوب اوزاتمغه وچكيلوب
اوزامغه دينور وچكيلوب اوزاديلان شيئه دينور ايپلك تلى كبى وارضدن قطعهٔ بعيده يه اطلاق اولنور كويا كه
چكيلوب اوزامش كبيدر ومنه يقال بينه وبين المنزل جذبة اى قطعة بعيدة الجذب فتحتينله خرما بينسنه دينور
جمار النخل معناسنه على قول سرت ودرشت اولانه دينور الجذاب كتاب وزننده بودخى خرما بينسنه دينور
مفردلرى جذبه وجذابه در تقول اكلنا الجذب والجذاب اى جمار النخل او الخشن منه الجوذاب جيمك ضميله
برنوع طعامدر كه شكر وپرنج واتدن ترتيب اولنور شارحك بياننه كوره كوداب معربيدر برهانده كوداب كاف
فارسىء مضمومله بردرلو طعامدر كه ات وپرنج ونخود وجوز ايله پشروب اوزرينه سركه لى پكمز شربتى دوكرلر واكا آش
حبشى دخى ديرلر وعند البعض پريان پلاويدر كه اكا كوج پلاوى دخى ديرلر ديو مرسومدر الجذابه جيمك
فتحى وذالك تشديديله قيلدن دوزلمش طوزاقدر كه آنكله طويغار قوشى صيد ايدرلر الجذبان جيمك وذالك
كسرى وبانك تشديديله عفتان وزننده نعلين يعنى اياق قابنك تصمه سنه دينور زمام النعل معناسنه التجذب
تفعل وزننده ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال تجذب اللبن اذا شربه الجذبات فتحاتله جذبه نك جمعيدر كه
ارضدن قطعهٔ بعيده يه دينور بو معنادندر كه عربلر اخذفى وادى جذبات ديرلر فلان سلوكنده يا فعلنده وقولنده
اصابت ايليوب خطا ايلدى ديجك يرده وبو جمع صيغه سيله مستعمل اولان تعبيراتدندر الجرب فتحتينله اويوز وكچيك
تعبير اولنان علته دينور وبو معناده مصدر اولور يقال جرب البعير جربا من الباب الرابع وجرب عيب ونقيصه
معناسنه استعمال اولنور يقال به جرب اى عيب وقلج پاسنه اطلاق اولنور يقال جرب السيف جربا اذا صدئ
ويقال بالسيف جرب اى صدء وقلج پاسى شكلنده شول عارضه يه دينور كه بعض كوز قپاغنك ايچ يوزينه عارض
اولور دائما كچشوب طورر بو برعلتدر كه كوز قپاقلرينك ايچ طرفنه برقزللق وكچشمك وخرده دارى كبى
اوفه جق بثره لر عارض اولور سببى يانمش اخلاطدر مفردات طبيه ده جرب العين ديدكلرى بودر يقال باجفانه
جرب وهو كالصداء يعلو باطن الجفن وجرب بركسه نك ترلاسى خير ومنفعتدن قالوب تباه اولمق معناسنه در
يقال جرب الرجل اذا هلكت ارضه وبركسه نك دوه سى اويوز اولمق معناسنه در يقال جرب الرجل اذا جربت
ابله الجرب كتف وزننده والجربان عطشان وزننده والاجرب احمر وزننده اويوز وكچيك اولان انسان
وحيوانه دينور الجرب جيمك ضميله اجربك جمعيدر والجربى قتلى وزننده اجربك وجربانك جمعيدر الجراب
جيمك كسريله اجربك جمعيدر الاجارب اجربك جمعيدر الاجراب همزه نك كسريله بركسه نك دوه سى
اويوز اولمق معناسنه در يقال اجرب القوم اذا جربت ابلهم الجرباء حمراء وزننده كوكه دينور سماء معناسنه
ثخننده مركوز اولان كواكب سببيله جرب اصابت ايدن بدنه تشبيه اولنمشدر على قول فلك شمسك وفلك قمرك
دائر اولدقلرى سمت وناحيه يه اطلاق اولنور كه مراد شمسك خارج المركز وقمرك فلك تدويرى مدارلرى اوله جقدر
وجرباء قوراق يره دينور ارض مقحوطه معناسنه وكوزل ودلبر قيزه دينور وجرباء ديار شاميه ده اذرح نام قصبه
يانده برقريه آديدر مابينى اوچ كونلك مسافه در دينلر غلط ايلديلر لكن اصل وهم حوض نبوى حقنده وارد
اولان اشبو مابين ناحيتى حوضى كما بين المدينة وجرباء واذرح حديثنده واقع زياده يى يعنى المدينة لفظنى اسقاط ايدن
راويلردن نشأت ايلمشدر ولفظ مزبورى امام دارقطنى كندى كتابنده ثبت ايلمشدر الجريب امير وزننده برنوع
اولچك اسميدر كه درت قفيز مقدارى نسنه آلور وقفيز براولچكدر كه سكز مكوك آلور وهر مكوك اوچ كيله در
وهر كيله برمن ايله برمنك يدى ثمنيدر وجريب لفظنك جمعى اجربه كلور وجربان كلور جيمك ضميله ارغفه ورغفان
كبى وجريب ترلايه دينور مزرعه معناسنه شارح ديركه مؤلفك مزرعه ايله تفسيرى تقييد محلنده اطلاقدر زيرا جريب ترلادن
مقدار معلوم المساحه در كه طولا وعرضا التمشر ارشون يردن عبارتدر فارسيده كرى وتركيده دونم ديرلر مصباحده بو رسمه
مرسومدر كه جريب اصل دره يه دينور وادى معناسنه بعده بالاستعارة ارضدن قطعهٔ متميزه يه اطلاق اولندى ومقدارى
بحسب اصطلاح اهل الاقاليم مختلفدر لكن سموءل كتاب المساحه ده بو كونه بيان ايلديكه التى دانه معتدل شعيرك مجموع
مقدار عرضنه اصبع دينور ودرت اصبعه قبضه والتى قبضه يه ذراع واون ذراعه قصبه واون قصبه يه اشل ديرلر واشلى
كندى نفسنه ضربدن حاصل اولان مقداره جريب كذلك اشلى قبضه يه ضربدن حاصل اولانه قفيز وينه اشلى ذراعه

ضربدن حاصل اولانه عشير ديرلر پس بو تقريره كوره جريب اون بيك ذراع مقدار اولور وقدامة الكاتب بياننه
كوره اشل التمش ذراعدن عبارت اولوب ونفسنه ضربدن حاصل اولانه جريب اطلاق اولنمغله اكا كوره جريب
اوچبيك التيوز ذراع ايدر وجريب الطعام يعنى حبوبات اولچوسنده درت قفيز استيعاب ايدن اولچكه دينور
ومطرزى بياننه كوره طولا وعرضا التمشر ذراع مقدارى ترلايه دينور اصل درت قفيزى مستوعب مكيال اسمى
اولوب بعده اول مقدار تخمى مستوعب ترلايه اطلاق اولنمشدر نته كه بريد فى الاصل بريده دم معربى اوله رق منزل
باركيرينه دينوب بعده اكا راكب اولان اولاغه اطلاق اولندقدنصكره آنك سير ايلديكى مسافه ده استعمال اولندى
وشارحك بياننه كوره كيرى وكريب معربيدر انتهى وجريب دره يه دينور وادى معناسنه وقيس بلادنده خاصة بردره نك
اسميدر الجربة جيمك كسريله ترلايه على قول طپراغى خالص وتميز اولوب اشجار وبنا اثرى اولميان ترلايه ياخود
زرع وغرس ايچون كركى كبى نطس واصلاح اولنمش ترلايه دينور وشول پوستكى ودرى ياحصير مقوله سنه دينور كه
قوينك كنارنه كريلوب چكيلور برويه دوكيلن صوقويى يه صچرامق ايچون پرده ايدرلر على قول شول درى وتخته
مقوله سنه دينور كه جدولك وآرقك اوكنه پرده وارى كروب چكرلر تا كه صو آنك اوزرندن طاشوب جريان ايليه
جربه حمزه وزننده مغربده برقريه در الجراب جيمك كسريله داغارجغه دينور كه ايچنه زاد مقوله سى وضع اولنور
على قول مطلقا قابه دينور وعاء معناسنه واشبو جراب لفظى جيمك كسريله در فتحى جائز دكلدر ياخود قاضى
عياض وسائرك فتحله حكايه ايتدكلرى لغت ضعيفه در جمعى جرب كلور ضمتينله وجرب كلور سكون رايله واجربه
كلور وجراب خايه طورباسنه اطلاق اولنور وجراب البئر قوينك محل اتساعى اولان ايچ دائره سندن عبارتدر
وجراب محدثيندن يعقوب بن ابراهيم البزاز لقبيدر وابو جراب محدثيندن عبدالله بن محمد القرشى كنيه سيدر
الجراب غراب وزننده بوش كمى يه دينور ومكهٔ مكرمه ده برصو آديدر الجربة جيمك ورانك وباى مشدده نك
فتحيله خركله يه دينور جماعة الحمر معناسنه على قول غلاظ وشداد وتوانا اولان حماره وانسانه اطلاق اولنور
وچوق نسنه يه دينور وباديه ده برطاغ آديدر ياخود بونده ضمتينله در حزقه كبى وجربه شول عيال ومتعلقاته دينور كه
همان زاد ونفقه كى اكل وتناول ايليوب وجها من الوجوه سكا خير ومنفعتلرى اولميه وبرمصلحتكه يرامیه لر
پك انقريه نفوس زائده اوله جقلردر الجربنة كلنبه وزننده چوق نسنه يه دينور الجرب فتحتينله وتشديد
بايله محيل وفتنه كار ودوباره جى بودوره دينور يقال هو جرب اى قصير خب الجربانة كسرتينله وتشديد بايله
عفتانه وزننده يوزه چاغريجى دلى زفير سليطه وبدزبان قارى يه دينور الجربياء كيمياء وزننده پويراز تعبير اولنان
يله دينور ياخود آنك سرينلكنه وصوغوقلغنه دينور ياخود جنوب ايله صبا بينندن هبوب ايدن يله دينور وجربياء
ضعيف وزبون وناتوان كسبه دينور الجربان جيمك ورانك كسرى وضمى وبانك شدهسيله كوملك يقاسنه دينور
وجربان السيف قلجك اغزينه دينور كه چالم يريدر على قول شول غلافه وقبوره دينور كه ايچنه قين وباغلرى وسائر
طاقيله حفظ ايچون قلج وضع اولنور واكا جربان دخى دينور عثمان وزننده يقال جربان السيف وجربانه اى حده
او شئ يجعل فيه السيف وغمده وحمائله التجربه تكمله وزننده صنه مق اختبار معناسنه در يقال جربه تجربة
اذا اختبره مصباحده جربه تجريبا اى اختبره مرة بعد اخرى يعنى برشيئى تكرار بتكرار صنه مق معناسيله مرسوم
وتجربه آندن اسمدر جمعى تجارب كلور مساجد وزننده ديو مبيندر المجرب معظم وزننده شول كسه در كه
بالجمله احوال واطوارى بالدفعات تجربه ايله هركسك معلومى اوله كويا كه اويوز دوه كبى مستورى خارجه اخراج
اولنمش اولور يقال رجل مجرب اى بلى ماعنده ومجرب ارسلانه اطلاق اولنور المجرب محدث وزننده احوال
روزكارى كثرت تجربه ايله حقايق ودقايق امور وشئوناته عارف وواقف اولان اهل بصيرته دينور يقال رجل مجرب
اذا كان يعرف الامور المجربة معظمه وزننده تام الوزن اقچه لره اطلاق اولنور يقال دراهم مجربة اى موزونة
الاجربان احمران وزننده بنو عبس ايله ذبيان قبيله سنه اطلاق اولنور الاجارب بنى سعيد قبيله سندن برجماعتدر
جريب زبير وزننده يمنده بروادى وهجر قضاسنده برقريه آديدر وجريب بن سعد هذيل قبيله سنك سلسلهٔ نسبى
رجالندندر ومحدثيندن محمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن اسمعيل الزاهد البلخى جدينك جدى اسميدر وجريبه هايله
ابن الاشيم دركه شاعر مشهوردر ابو الجرباء عاصم بن دلف دركه جمل وقعه سنده عائشه رضى الله عنها جنابنك
دوه سنى چكن ذاتدر الجورب جوهر وزننده معروفدر كه اياغه كيلور تحريفله چوراب تعبير اولنور جمعى جواربه
وجوارب كلور شارحك بياننه كوره كورب معربيدر يقال لبس الجورب اى لفافة الرجل التجورب تدحرج وزننده
اياغه چوراب كيمك معناسنه در يقال تجورب زيد اذا لبس الجورب الجوربة دحرجه وزننده بركسيه چوراب

كيدرمك معناسنه در تقول جوربته اى البسته الجورب الجواربى چوراب ايشلين وچوراب صتان كمسيه
دينور على بن احمد وبرادرزاده سى احمد بن محمد ومحمد بن خلف الجواربيون محدثلردر الاجريباب اشريباب
وزننده ومراد فيدركه برنسنه يه بيون اوزادوب باقمق معناسنه در يقال اجرأب الرجل اى اشرأب الاجرنباء
اسلنقاء وزننده يصدقسز اويومق معناسنه در يقال اجرنبى الرجل اذا نام بلا وسادة بورا ده مواد ختام بولمشدر
وبعض نسخه ده اشبو اعتراض آتى الذكر مسطوردر مؤلف ديركه جوهرينك عمرو بن الحباب نام شاعرك اشبو * وفينا
وان قيل اصطلحنا تضاغن كما طرّ اوبار الجراب على النشر * بيتنده واقع جراب كلمه سى جرب لفظندن جمعدر
رمح ورماح كبى ديو تقريرى سهو در زيرا جراب انجق جرب جمعيدركه كتف وزننده در معناى بيت بودركه هر نقدر
صورت ظاهرده ميانه مز مصالحه پذير اولوب وبين الناس صلح وصلاحمز مشتهر اولديسه ده لكن درونلرمزده
ينه حقد وكينه وعداوت مضمر درنته كه اويوز دوه لرك دوكيلن تويلرى كرچه قوريدقدنصكره رشحات امطار ايله
يكيدن تاب وطراوت بولان مضرّ وموذى نبات كبى نابت اولوب لكن تحتنده ينه علت جرب مستكنّ ودركاردر
نشر شول اوته دينوركه قوريدقدنصكره عقب صيفده يغمور تأثيريله يشروب تازه لنور مواشى يه مضرّ اولمغله
چوبانلر اجتناب ايدرلر جرثب ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ياخود قنفذ وزننده برموضع آديدر الجرجبة دحرجه
وزننده اكل ايلمك معناسنه در يقال جرجب الطعام اذا اكله وقاپده اولان طعامى تماما تناول ايدوب سوموزمك
وديب كوستورمك معناسنه در يقال جرجب الاناء اذا اتى على مافيه يعنى اكل جميع مافيه الجرجبّ طرطبّ وزننده
والجرجبان افعوان وزننده بطن وجوف معناسنه در يقال ملأ جرجبة وجرجبانه اى جوفه وبطنه الجراجب
زلازل وزننده جثه لرى ايرى ديزمان دوه لره دينور الجردبة دحرجه وزننده طعامى حرص وشره تام ايله
اكل ايلمك معناسنه در كه صوغو مسزلق ايلمك تعبير اولنور كويا كه سفره ده اولان طعامى بجملته
كندى باشنه اكل ايلمك داعيه سنده اولوركه بغايت ذميمه دندر يقال جردب الرجل اذا اكل ونهم وسائر
كمسه اكل ايلمسون ديو طعام اوزره النى قپامق معناسنه در على قول صاغ اليله طعام اكل ايدوب صوليله
غيريلرى منع ايلمك معناسنه در يقال جردب الرجل اذا وضع يده على الطعام لئلا يتناوله غيره او اكل بيمينه ومنع
بشماله الجردبان جيمك ودالك فتحيله والجردبان جيمك ودالك ضميله والجردبى جعفرى وزننده والمجردب
اسم فاعل بنيه سيله وصف مذكور اوزره اولان كمسيه دينور وجردبان جيمك ودالك فتحيله كرده بان معربيدركه
لفظ فارسيدر حافظ الرّغيف معناسنه در زيرا كرده كافك كسريله پيده تعبير اولنان اتمكدر وبان صاحب معناسنه
اولمغله كرده بان پيده جى ديمك اولور الجردبان والجردبى جيملرك كسريله طال قاوغه دينور طفيلى وكاسه ليس كبى
يقال هو جردبان وجردبىّ اى طفيلىّ الجرداب جيمك كسريله كرداب فارسى معرّبيدر وسط البحر معناسنه
مترجم ديركه كرداب كاف فارسيه نك كسريله دريا ده شول چورتى يه دينوركه اكا دوشن سفينه بروجهله خلاص
اولمز نته كه اوقيانوسه سفر ايدنلر حكايت ايدرلر وبعض كوچك بحر ونهرلرده دخى اولوركه قنال تعبير اولنور
پس مؤلفك وسط البحر ايله تفسيرى ناملايمدر الجرشبة شين معجمه ايله دحرجه وزننده بركمسه نك وجودى آرقليوب
مهزول اولمق على قول خسته ايكن ايوجه اولمق معناسنه در يقال جرشب الرجل اى هزل اومرض ثم اندمل
وخاتون ياشنى بولوب اكسه لمك ودونلمك ياخود زياده سيله قوجامق ياخود اللى ياشنه وارمق معناسنه در يقال
جرشبت المرأة اذا ولت او بلغت الهرم اوخمسين الجرشب قنفذ وزننده قصه بويلو بودور كمسيه دينور
الجرعب جعفر وزننده تصلق وبداندام وناتراش نسنه يه دينور وقالين وغليظ نسنه يه دينور وداهيهٔ شديده يه دينور
وجرعب ذكرى سبق ايدن جخدب نام نسابه نك پدرى اسميدر الجرعيب قنديل وزننده بودخى تصلق وياقشقسز
وبداندام شيئه دينور الجرعبه دحرجه وزننده صويى ايوجه وخوشجه ايچمك معناسنه در يقال جرعب الماء
اذا شربه شربا جيدا الجرعوب جمهور وزننده صويى شدتله ايچن ايرى وناتراش كمسيه دينور الاجرعباب
اجلعباب وزننده يره يقيلوب دوشمك معناسنه در مصروع كبى يقال اجرعبّ الرجل اذا صرع الجزب زاى
معجمه ايله حزب وزننده نصيب وحصه معناسنه در الجزب جيمك ضميله قوللره دينور عبيد معناسنه كه عبدك
جمعيدر شارحك بياننه كوره اسم جمعدر يقال له جزب كثير اى عبيد بنوجزيبه جهينه وزننده برقبيله در
جزب لفظندن فعيله در المجزب منبر وزننده خوش سيرت وپاكيزه طينت آدمه دينور يقال رجل مجزب اى
الحسن السيرة الطاهرة الجسرب سينله جعفر وزننده اوزون شيئه دينور انسان اولسون سائرى اولسون شارح
ديركه بوجسر ايله سرب كلمه لرندن منحوتدر الجشب جيمك فتحى وشين معجمه نك سكونيله طعام غليظ اولمق على قول

قاتقسز اولمق معناسنه در يقال جشب الطعام وجشب جشبا من الباب الاول والرابع اذا غلظ اوصار بلا ادم واونى
يابلغورى ايرى اوكوتمك معناسنه در يقال جشبه اذا طحنه جريشا وعربلر جشب الله شبابه ديرلر اذهبه معناسنه
يعنى حق تعالى آندن جوانلق رونقينى ازاله ايدوب پير آدم كبى وجودنى يابس وبى تاب وطراوت ايلسون وبعضلر
ردّأه لفظيله تفسير ايتديلر يعنى جشبه الله ديرلر آنى دون وردئ وكمتر ايلسون معناسنه وعلى قول اقأه معناسنه دركه
صورى ومعنوى خوار وحقير ايلسون ديمكدر وجشب معناى اوّلده وصف بالمصدر اولوركه غليظ طعامه ياخود
قاتقسز طعامه دينور الجشب كتف وزننده والمجشاب محراب وزننده والجشيب امير وزننده والمجشوب
مجذوب وزننده بونلرده غليظ ياخود قاتقسز طعامه دينور يقال طعام جشب وجشب ومجشاب وجشيب ومجشوب
اى غليظ او بلا ادم الجشوب صبور وزننده وجودى قورى وخشونتلو بودور عورته دينور الجشيب امير وزننده
مطلقا خشن وغليظ وبشيع وناز يباشيئه دينور ودائما بلغور كبى غلظت وخشونتلى طعام اكل ايدن كمسيه دينور
الجشوبة جيمك ضميله غلظت وخشونتلى طعام اكل ايدر اولمق معناسنه در يقال جشب الرجل جشوبة من الباب
الخامس اذا كان سيئ المأكل بنوجشيب امير وزننده عربدن بربطن در المجشب منبر وزننده بنيه سى ايرى
تنومند بهادره دينور المجشب معظم وزننده معيشتى درشت وخشن اولان كمسيه دينور الجشب جيمك ضميله
نارقبوقلرينه دينور قشور الرّمان معناسنه مفردى جشيب در الجعبة تمره وزننده اوق قبورينه دينور وبرنوعنه
قنديل ديرلر وتركش دخى دينور جمعى جعاب كلور جيمك كسريله يقال نكب جعبته اى كنانته الجعب صعب
وزننده تركش ياپمق معناسنه در يقال جعب الجعبة جعبا من الباب الثانى اذا صنعها وبرنسنه يى ترس دوندرمك
معناسنه در ايچنى طشره چويرمك كبى يقال جعبه اى قلبه وبركدرمك معناسنه در يقال جعبه اى جمعه ويره چالمق
معناسنه در يقال جعبه اذا صرعه وجعب دوه قيغنك كومه لنمش كوچكچه بغيتنه دينور الجعاب شدّاد وزننده
تركش دوزن كمسيه دينور الجعابة كتابه وزننده تركشجيلك حرفتنه دينور محدثيندن ابو بكر بن الجعابىّ پدرى
اكا منسوبدر التجعيب تفعيل وزننده والجعبأة سلقيه وزننده والجعباء سلقاء وزننده يره چالمق معناسنه در
الانجعاب انفعال وزننده والتجعب تفعل وزننده والتجعبى تسلق وزننده مطاوعلريدر يره چالنمق معناسنه
يقال جعبه تجعيبا وجعبأه جعبأة وجعباء فانجعب وتجعب وتجعبى اى صرعه فانصرع الجعب جيمك ضميله بدنده
كوبكك آلتندن مقعدى احاطه ايدن پوچ كميكنه وارنجه يومشق اولان عضوه دينور يقال اشتكى جعبه وهو ما اندال
من تحت السرّة الى القحقح الجعبىّ غربى وزننده قرمزى قرنجه يه دينور جمعى جعبيات كلور ولغت مزبوره بعضلرك
خطيله جعبى عنوانينده كه جيمك ضمى والفك قصريله اربى وزننده مرسوم اولمغله جمعى جعبيات اولور الجعبىّ
زمكىّ وزننده والفك مديله جائزدر دبره دينور است معناسنه الجعباءة بودخى كسرتين وبانك تشديديله والجعباء
صحراء وزننده است ومقعده دينور المجعب منبر وزننده شول كورشجى پهلوانه دينوركه فننده بغايت ماهر وبهادر
اولمغله كندوسيله كورش طوتنلرى دائما باصوب اصلا كندى باصلمز اوله يقال هو مجعب اى صريع على وزن سكيت
يصرع ولا يصرع الاجعب احمر وزننده شول كمسه دركه ششمان وقارنى بيوك اولمغله ايشده كوجده چابك
حركت ايده ميوب ضعيف العمل اوله يقال رجل اجعب اى بطين ضعيف العمل المتجعب متقرب وزننده ميت
معناسنه دركه اولو محل ديمكدر يقال هو متجعب اى ميت بتشديد الياء الجعبوب عصفور وزننده شول ضعيف
وزبون كشى يه دينوركه اصلا برايشه يرامية على قول دنى وفرومايه ياخود بودور كمسيه دينور التجعبى تسلق وزننده
عسكر پك چوق اولمغله برى برى اوزره مجتمع ومزدحم اولمق معناسنه در يقال جيش يتجعبى اى يركب بعضه بعضا الجعباء
حمرأ وزننده جثه سى ايرى وبيوك عورته وسائر حيوانه دينور يقال مرأة جعباء ونملة وشاة جعباء اى ضخمة كبيرة جعثب
ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده بررجل اسميدر الجعثبة دحرجه وزننده صوغو مسزلق حرص وشره معناسنه در يقال
ماهذه الجعثبة اى الحرص والشره الجعدبة قنفذه وزننده صو بوزنده پيدا اولان قبرجقلره دينوركه يغمور ياغاركن
حاصل اولور واورمجك اوينه دينور بيت العنكبوت معناسنه واوغلاق هنوز طوغدقده ايكى چكه سى اراسنده
آغوز كبى لزوجتلو نسنه يه دينور وجعدبه بررجل مدنىّ اسميدر وهاسز جعدب دخى اسمادندر الجعشب شين
معجمه ايله جعفر وزننده اوزون بويلو جثه سى قالين تنومند كشى يه دينور الجعنب نونله قصير القامه كمسيه دينور
جغب غين معجمه ايله كتف وزننده برلفظدركه شغب كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور مفرد اوله رق برأسه ذكر اولنمز يقال
رجل شغب جغب يعنى پك مفسد وفتنه كار كمسه در الجلب ضرب وزننده والجلب تعب وزننده دوه وقيون
وجاريه مقوله سنى بيع ايچون بريردن آخر يره سوروب ايلتمك معناسنه دركه سورك كوترمك تعبير اولنور يقال جلبه جلبا

من الباب الاول والثانی اذا ساقه من موضع الی آخر و بو معناده لازم اولور یقال جلبه فجلب هوای انساق وناس
غریو وفریاد وچغلتی ایلمك معناسنه در یقال جلب القوم اذا صاحوا وصوّتوا وکسب وکار طریقنه دورشمك
معناسنه در یقال جلب لاهله اذا کسب وطلب واحتال وآت قوشارکن دخی زیاده خواهش وغیرت کلوب اقدام
ایلمکله رفیقلرنی سبق ایلسون دیو راکبی یاخود آردنده اولان کسه آته حیقرمق معناسنه در یقال جلب علی الفرس
اذا زجره مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وقان قوریمق معناسنه در یقال جلب الدم اذا یبس و برکسیه شرّ ومضرّت
ایصالنه دائر وعید ایله تخویف وتهدید ایلمك معناسنه در یقال جلب فلانا اذا توعّده بشرّ وجماعت جمع ایلمك
معناسنه در یقال جلب الجمع ای جمعه و یاره اوکولمق معناسنه در یقال جلب الجرح اذا برأ و برکمك اجتماع معناسنه در
یقال جلب الشیء جلبا من الباب الرابع اذا اجتمع وجنایت ایلمك معناسنه در یقال جلب علیه جلبا من الباب الاوّل
اذا جنی علیه الاجتلاب افتعال وزننده بودخی سورك سوروب کتورمك معناسنه در یقال اجتلبه بمعنی جلبه
الانجلاب انفعال وزننده مطاوعیدر یقال جلبه فانجلب الاستجلاب برکسه کندی طرفنه سورك سوریلوب کلمسنی
طلب ایلمك معناسنه در یقال استجلبه اذا طلب ان یجلب له الجلب فتحتینله برمحلدن سوریلوب کتوریلن مواشی
وسبایا مقوله سنه دینور که سورك تعبیر اولنور مجلوب معناسنه در یقال اشتری من الجلب وهو ما جلب من الخیل وغیرها
جمعی اجلاب کلور وجلب غریو وفریاد وچغلتی یه دینور یقال ما هذا الجلب ای اختلاط الصوت وشول جلب که
اشبو * لا جلب ولا جنب * حدیثیله نهی شرعی وارد اولمشدر محدثین معناسنده اختلاف ایلمشدر بعضلر دیدیکه
جلب قوشو میداننده برینك آتی قوشوب کیدرکن برنیچه کسه لر خیانتله آتی شاشروب یوزنی دوندرمك ایچون
غریو وفریاد ایلمکدن عبارتدر و بعضلر عندنده و یوده لر زکات سوایمنی کندی قربلرنده اولان میاه سمتنه یاخود
شهرلرینه جلب ایچون مال اصحابنه تکلیف ایلمکدر پس بو منهی اولمغله بولندقلری مرعاده واروب زکاتلرنی
اخذ ایلمك لازمدر علی قول و یوده کندیسی سورونك اوزرینه وارمیوب برمحله نزول واورادن آدم ارسال وسوری یی
طرفنه جلب ایدوب مکث ایلدیکی یردن زکات المقدر یاخود قوشو و یارش میداننده برکسه یه ارقه سندن کلمك ضمننده
سپارش ایلمکله اول کسه ارقه سندن آت ایله سوروب جابجا حیقره رق تشویق وتهییج ایلمکدن عبارتدر بو رسمه
وضع وحرکت آتك جریننده معونت اولمغله انواع حیله دن اولدیغنه مبنی نهی وارد اولمشدر وجنب لفظی محلنده
ذکر اولنور انشا الله تعالی الجلبة فتحاتله بودخی غریو وفریاد واختلاط اصوات معناسنه در الجلیبة حبیبه
وزننده والجلوبة صبوره وزننده بونلرده برمحلدن جلب اولنان سور که دینور جلب کبی وجلوبه ارکك دوه لره دینور
علی قول شول دوه لره دینور که آنلره متاع یعنی اثاث البیت تحمیل اولنور اوله مفردی وجمعی مساویدر الاجلاب همزه نك
کسریله ناس غریو وفریاد وشماطه ایلمك معناسنه در یقال اجلب القوم بمعنی جلبوا و وجوه کسب وکاره دورشمك
وقازنج طریقنه چبالمق معناسنه در یقال اجلب الرجل لاهله اذا کسب وطلب واحتال وآته زجر وآزار ایله حیقرمق
معناسنه در یقال اجلب علی الفرس اذا زجره وقان قوریمق معناسنه در یقال اجلب الدّم اذا یبس و برکسه یی شرّ
ومضرّت وعیدیله تخویف ایلمك معناسنه در یقال اجلب فلانا اذا توعّده بشرّ وجماعت جمع ایلمك معناسنه در یقال
اجلب الرجل اذا جمع الجمع ودوه ها و یدینك حطبنه یاش دری قاپلایوب اوزرنده قورتمق معناسنه در یقال اجلب
قتبه ای غشاه بالجلد الرطب حتی یبس و یاردم ایلمك معناسنه در یقال اجلب فلانا ای اعانه و برکمك معناسنه در یقال
اجلب القوم اذا تجمعوا وهیکل و بازوبند مقوله سنی میشین ایچره وضع ایلمك معناسنه در که مراد اوزرینه میشین
قاپلامقدر نته که بعض آت کردننه طاقیلان نسخه لره میشین قاپلایوب دیکرلر واجلاب برکسه نك ناقه لری ارکك کوشك
طوغورمق معناسنه در یقال اجلب فلان ای ولدت ابله ذکورا التجلیب تفعیل وزننده بودخی غریو وفریاد ایلمك
معناسنه در وآته زجر وآزار ایله حیقرمق معناسنه در که مراد مسابقه آتلری کلوب کچرکن برینك آردندن تشویق
ایچون چاغرمقدن عبارتدر ومنع ایلمك معناسنه در یقال جلبه اذا منعه و برمقدار یوك وکچه مقوله سنی چامور کبی
نسنه ایله طلا ایدوب ناقه نك ممه سنه بند ایلمك معناسنه در تا که یاوریسی باشیله ناقه نك ممه سنه اورمیه تقول جلب ضرع
حلوبتك الجلیب امیر وزننده بریردن آخریره نقل وجلب اولنان نسنه یه دینور یقال عبد جلیب ای مجلوب
جمعی جلبی کلور قتلی کبی وجلباء کلور قتلاء کبی ویقال امرأة جلیب من نسوة جلبی وجلائب المجلب محدث
وزننده زیاده سیله کورلده ین طراقه لو کوك کورلدیسنه دینور یقال رعد مجلب ای مصوّت الجلابة جیمك فتحی
ولامك تشدیدیله والمجلبة محدثه وزننده والجلبانة کسرتین وتشدید بایله والجلنبانة کسرتینله والجلبنانة
ضمتینله کلب کبی یوزه چاغریجی شلتاق وسلیطه ویاوه کوی وبدخوی عورته دینور یقال امرأة جلابة ومجلبة

وجلبانة

وجلبانة وجلبنانة وجلبنانة ای مصوّتة صخابة مهذارة سیئة الخلق الجلبان ضمتین وتشدید بایله والجلبان
فتحتین وتشدید بایله شماطه جی شلتاق وچاغرغان کشی یه دینور یقال رجل جلبان وجلبان ای ذو جلبة الجلبة
جرعه وزننده اوکولمغه بشلیان یاره نك مهره سنه دینور که یاره نك اوزرنده قبوق طرزنده تکوّن ایدن دریچکدن
عبارتدر وجلبه سحاب قطعه سنه دینور ومولوز وچاقل یغننه دینور که بری بری اوزره متراکم اولمغله دوابك مرورینه
مانع اولور و بلوك بلوك بتمش اوتلق پارچه لرینه دینور وقحط وغلا وشدت اوزره اولان سنه یه دینور یقال وقعوا
فی الجلبة ای السنة الشدیدة وسبز ومطر امیشه اغاجلرینه دینور وزمانك شدت ومحنتنه دینور یقال اصابتنا جلبة
الزمان ای شدّته وآجلق جوع معناسنه در ودوه ها و دینك حطبنه چکیلن دری یه ومیشینه دینور ودوه سمرینه
استوار ایتدکلری دمور آلته دینور سمرك قاشلری کبی وشول حلقه وچپراز مقوله سی کوچك دمور پارچه سنه دینور که
آنکله قریق چناق مقوله سی کندلنور وشول نسخه وهیکل وبازوبند مقوله سنه دینور که اوزرینه میشین
قاپلانوب دیکلمش اوله مؤلف والعوذة تخرز علیها جلدة عبارتیله ایراد ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی لکن
مقدمجه ویقال اجلب الرجل اذا جعل العوذة فی جلبة عباره سی قرینه سیله صواب اولان والجلدة تخرز علی العوذة
عنواننده اولمقدر که جلبه نسخه وبازوبند مقوله سنه قاپلنان دری ومیشین دیمك اولور انتهی وجلبة السکین پچاغك
زیوانه سنه دینور که پچاغك صاپنی دمورینه قاوشدیرن نسنه در وشول طاموزلغه ومایه یه دینور که یوغرد اولمق
ایچون سوده چالنور وجلبه بقعه معناسنه در که اطرافنك هیئتندن خارج ارض قطعه سنه دینور وجلبه برنوع
اوتلق آدیدر بونلرك مجموعنده جمعلری جلب درهاسز الجلب جیمك کسریله دوه پالاننه دینور جمیع ادوات
وحشویاتیله علی قول پالانك اورتوسنه دینور یاخود قولانسز وایپسز وسائر ادواتسز یالکز اغاجنه دینور که حطب
تعبیر اولنور الجلب جیمك ضمی وکسریله یغمورسز سحابه دینور علی قول افقدن طاغ کبی آرقوری
کزیلوب قالقان سحابه دینور وجلب جیمك ضمیله کیجه نك سواد وظلمتنه دینور و برموضع آدیدر الجلباب
جیمك کسریله والجلباب سنمار وزننده کوملکه دینور قمیص معناسنه یقال لبس جلبابه وجلبابه ای قمیصه وجلباب
نسوان طائفه سنه مخصوص برنوع ثوب واسعه دینور که جاردن صغیر اولور اوستلك دیدکلریدر علی قول
بورندکلری جاره دینور که عربستانده نسوان اکا جلابی تعبیر ایدرلر بودیارلرده فراجه آنك بدلیدر وعند البعض
نسوانك باش اورتولرینه دینور خمار معناسنه وجلباب ملك ومملکت معناسنه مستعملدر یقال نزعوا جلبابه
ای عزلوا عن ملکه نته که قمیص ایله دخی ملك وولایتدن کنایه اولنور الجلببة دحرجه وزننده جلباب کیدرمك
معناسنه در التجلبب تدحرج وزننده جلباب کیمك معناسنه در یقال جلببه فتجلبب الجلنباة فتحتینله
ششمان خاتونه دینور الجلاب زنار وزننده کلاب فارسی معربیدر که کل صوینه دینور وجلاب رقه ایالتندن
شهر رها قربنده برقریه آدیدر واوراده برنهرك اسمیدر مورّخیندن علی بن محمد الجلابی اول قریه دندر جلیب
سکیت وزننده برموضعدر الجلبان ضمتینله وبانك تشدیدیله والجلبان عثمان وزننده بورچق تعبیر اولنان
غله یه دینور وشول قبوره دینور که کوندن وسختیاندن طغارجق شکلنده دیکوب ایچنه قلج وقامچی مقوله سی آلات
وادوات وضع ایدرلر یاخود قراب غمد یعنی قلجی قنیله و باغیله ایچنه وضع ایتدکلری ظرفه دینور الینجلب ینجذب
وزننده کی مضارع بنیه سیله در شول بونجغه دینور که افسونکارلر بعض کسه یی جذب وتسخیر ایچون یاخود
فرار ایدنی ارجاع ایچون اکا افسون ایدوب اعمال ایدرلر یقولون اعیذه بالینجلب ان یقم وان یغب فی الاصل بو فعل
مضارعدر ینجلب ینجلب دیه رك افسون ایدرلر ایدی بعده کیده رك تنکیر ایله اسم اولندی الدائرة المجتلبة که دائرة
المجتلب دخی دیرلر علم عروض دائره لرندن بردائره در بالاشاره حاوی اولدیغی بحورك کثرت واجتماعی باعث تسمیه در
زیرا سریع ومقتضب وخفیف ومنسرح ومضارع ومجتث بحرلرنی مشتملدر یاخود بحرلرینك دائره اخرادن مجتلب
اولمسی سبب تسمیه در مثلا مفاعیلن بحر طویلدن وفاعلات مدیددن ومستفعلن بسیطدن اجتلاب اولنمشدر
جلیبیب مصغر تنبیه سیله قندیل وزننده اصحابدن برذاتدر الجلحاب حای مهمله ایله سرداب وزننده والجلحابة
هایله پك پیر وسالخورده کسیه دینور وکوده سی ضخامتلو اولدیغی حالده اجلح یعنی باشنك ایکی طرفنده قیل اولمامق
وجهیله کل اولان کسیه دینور الجلحب جعفر وزننده والجلاحب جیمك فتحیله جلحاب معناسنه در
الجلحبة تشدید بایله قرشب وزننده اوزون کسیه دینور المجلحبة مطمئنه وزننده بریره طوپلنوب برکش دوه لره
دینور یقال ابل مجلحبة ای مجتمعة جلحب جعفر وزننده بررجل اسمیدر الاجلخباب خای معجمه ایله اعشیشاب
وزننده دوشمك معناسنه در یقال ضربه فاجلخبّ ای سقط الجلدب جعفر وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور

الجلعب والجلعابة جيملرك فتحيله والجلعبى حبنطى وزننده والفك مديله جائر در غليظ ونا تراش وجافى وشرير كمسيه
دينور وشول دوه يه دينور كه شاشقين واغوز آدم كبى سرسم وسنكمغز اولمغله يوريمكده شتاب وسرعتله بيهوده
چباليوب اقدام ايدر اوله اكا عجرفيه دخى دينور مؤنثنده جلعباة دينور هايله الجلعبى قرنبى وزننده كوزى يتى شديد
البصر كوره كن كشى يه دينور يقال رجل جلعبى العين اى شديد البصر الجلعباة حبنطاة وزننده يوك كوتورمكده
ويوله كتمكده قوى وشديد اولان ناقه يه دينور وزياده پيرلكدن بلى كمان كبى اكيلوب دوشكون اولان ناقه يه
دينور الجلعبانة جلبنانه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الاجلعباب اجلخباب وزننده اوزانوب ياتمق
معناسنه در يقال اجلعب الرجل اذا اضطجع وامتد وكتمك معناسنه در يقال اجلعب فلان اى ذهب وچوغالمق
معناسنه در يقال اجلعب الشئ اذا كثر ويوريمكده چباليوب جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال اجلعب الرجل
اذا جد فى السير الجلغب مطمئن وزننده بغايت شرير وشرنده نافذ وماضى اولان كمسيه دينور وكثير القمش
يعنى چوق سيلندى كتورن سيل صوينه دينور يقال سيل مجلعب اى كثير القمش جلعب جعفر وزننده مدينه ده
برطاغك اسميدر دارة الجلعب ودارة الجلعب كه سجل وزننده برموضع آديدر الجلهوب جمهور وزننده
فرجى بيوك عورته دينور يقال امرأة جلهوب اى العظيمة الركب الجلهاب جلباب وزننده دره يه دينور الجنب
جيمك فتحى ونونك سكونيله والجانب نونك كسريله والجنبة فتحاتله يانه دينور شق معناسنه انسانك وسائر
نسنه نك اولسون جمعلرى جنوب كلور جيمك ضميله وجوانب وجنائب كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل جنب
ماده سى جارحه يه يعنى انسان وحيوانك شقنه موضوعدر كه يان تعبير اولنور وبالاستعاره اول ياندن يكا اولان سمت
وناحيه ده دخى استعمال اولنور نته كه يمين وشمال دخى بويلجه در وجانب كلمه سى اسم فاعل نسبيدر سمت وناحيه
معناسنه در ويان وجنب معناسنه اولور انتهى وجنب كلمه سى مصدر اولور بركمسه نك يانى آغريمق معناسنه در يقال جنب
الرجل مبنيا للمفعول كعنى اذا شكى جنبه واشبو * اتق الله فى جنبه ولا تقدح فى ساقه * مثلنى بعضلر لا تغتله ولا تفتنه
عبارتيله تفسير ايلديلر كه آنى كورمز ياندن كلوب اخذ واهلاك واياغنى برفتنه يه القا ايلمكدن تحذير در وبعضلر
بوراده جنب كلمه سنى وقيعه يعنى فصل ومذمت وشتم ايله تفسير ايلديلر كه بو دخى مجاز در يعنى آنك حقنده ناسزا
سويلمه ديمكدر وفقرهٔ ثانيه ساق شجره قوادح يعنى اغاج قوردى ايقاعندن مستعاردر مترجم ديركه بيضاوى يا حسرتا
على ما فرطت فى جنب الله الاية كريمه سنى فى جانبه اى فى حقه وهو طاعته وهو كناية فيها مبالغة وقيل فى ذاته على تقدير
مضاف كالطاعة وقيل فى قربه عبارتيله تفسير ايلمشدر پس هر حالده مجاز اولور لزوم ياخود مجاورت علاقه سيله
وذات اراده اولندقده كنايه اولور نته كه صاحب كشاف بيان ايلمشدر لكن كنايه ده معناى حقيقى دخى اراده ايلمك جائز
اولمغله كنايه اولمسى مبهمدر زيرا حق تعالى جارحه دن منزهدر انتهى وجنب مصدر اولور اوته قاقمق ودفع ايلمك
معناسنه يقال جنبه جنبا اذا دفعه وبركمسه نك بريانى شكست ايلمك معناسنه در يقال جنبه اى كسر جنبه
وابعاد ايلمك معناسنه در يقال جنبه اى ابعده ومشتاق اولمق معناسنه در يقال جنب اليه اى اشتاق وبريره غريب
اوله رق نزيل اولمق معناسنه در يقال جنب فى بنى فلان اذا نزل غريبا مؤلف بو معنايى تكرار ايلمشدر وبرنسنه يه
كمال خواهش وآرزو سببيله مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در يقال جنب اليه وجنب جنبا من الباب الاول
والرابع اذا قلق وجنب هر شيئك كوم ومعظم واكثر اولان يرينه دينور مثلا جنب البحر دريانك انكين يريدر وجنب
بمنده برقبيله در ياخود اهل قبيله نك لقبيدر منسوب اوله جق پدرلرى دكلدر وجنب بن عبد الله الكوفى
محدثيندندر الجنيب امير وزننده شول كمسه دركه متعققا يعنى يوررکن ينكج كبى بريانى اوزره يانج يانج يورر اوله يقال
رجل جنيب اى كأنه يمشى فى جانب متعققا وجنيب يدك آتنه دينور يانده چكيلوب كتديكيچون يقال فرس جنيب
وخيل جنائب وجنب شارح ديركه بوراده جنب كه فتحتيله در اسم جمعدر انتهى وجنيب برنوع اعلا خرما آديدر المجانبة
مفاعله وزننده والجناب جيمك كسريله بركمسه نك يانته وارمق معناسنه در يقال جانبه مجانبة وجنابا اذا صار
الى جنبه وبركمسه دن يانليوب مباعدت ايلمك معناسنه در بو صورتده اضداددن اولور يقال جانبه
اى باعده جار الجنب جيمك فتحى ونونك سكونيله شول قومشودركه خانه سى سنك خانه كه بتشك اولمغله
يانكده اوله يقال هو له جار الجنب اى اللازق به الى جنبه الصاحب بالجنب سفر يولداشنه دينور كه سفرده دائما
يانكده اوله يقال هو الصاحب بالجنب اى صاحبك فى السفر الجار الجنب ضمتيله كندى قوم وعشيرتكدن اولميان
يعنى يبانجى طائفه دن اولان قومشودركه بعد معناسندندر يقال هو الجار الجنب وهو جارك من غير قومك الجنابة جيمك
فتحيله والجنبة تمره وزننده وفتحاتله لغتدر يانده اولان نسنه يه دينور ومنه جنابتا الانف وجنبتاه ويحرك اى جنباه

يعنى برونى ايكى طرفلو احاطه ايدن قنادلريدر المجنبة معظمه وزننده عسكرك مقدمه سنه دينور كه چرقه جى تعبير
اولنور يقال هم المجنبة للجيش اى المقدمة المجنبتان تثنيه واسم فاعل نبيه سيله عسكرك صاغ وصول قوللرينه
اطلاق اولنور ميمنه وميسره معناسنه يقال كان فى احدى المجنبتين وهما الميمنة والميسرة الجنب فتحتيله والمجنب
مقعد وزننده برنسنه يى يدوب يانه طوغرى چكمك معناسنه در يدك چكمك كبى يقال جنبه جنبا ومجنبا اذا قاده الى جنبه
وجنب فتحتيله طوار قسمنه عارض اولان آغسقلق كبى يورويش حالتنه دينور كه يانلرنى چكرك يان يان يوريمكدن
عبارتدر بعضا پك صوسزلقدن وبعضا فتوردن ناشى اولور وجنب زياده سيله صوسزلقدن دوه نك اويكنى يانه
ياپشمق معناسنه در وقصير نسنه يه دينور وشول جنب كه لا جلب ولا جنب حديثنده وارد اولمشدر اوكدول ميداننده
يانجه بريدك آت آلوب آلتنده اولان آت يورلدقده اول يدكه بنوب بو وجهله آخرلرى سبق ايلمكدن عبارتدر وزكات
خصوصنده جنب زكات اموال آلان ويوده محل زكات اولان يردن بعيد موضعه واروب اموالك يانه كلمسنى امر ايلمك
ياخود مال صاحبى مالنى موضعندن تبعيد ايلمكله ويوده طلب زكات ايچون دور ودراز تكلفله وارمغه محتاج اولمقدن
عبارتدر خلاصه جلب وجنب ايكى ماده ده اوله جقلردر برى سباق وبرى زكات خصوصنده در ايكيسندن دخى
نهى شرعى صادر اولمشدر نته كه جلب ماده سنده بيان اولندى المجنوب والمجنب معظم وزننده يدكده چكيلان
نسنه در يدك آتى كبى الجناب رمان وزننده بركمسه نك يانده برابر كزن كشى يه دينور يقال هو جنابك اى مسائرك
الى جنبك الجنيبان جيمك فتحى وتثنيه بنيه سيله دوه نك ايكى يانلرينه محمول اولان يوك دنكارينه دينور مفردى
جنيبه در وجنيبه اوچ ياشنه كيرمش قيونك يوكنه دينور صوف الثنى معناسنه الجانب والجنب ضمتيله والاجنبى
والاجنب احمر وزننده سرد وسركش حيوانه دينور وغريب وبيكانه يه دينور وجانب مقارنتندن اجتناب اولنان
ذليل ومحقر كمسيه دينور وايكى آرد اياقلرينك مابينى ميدانلو صتانى آچق اولان آته دينور كه مديحه سندندر
الجنبة تمره وزننده والجنابة كتابه وزننده اسملردر غريبلكه وبيكانه لكه دينور وجنبه ناسدن چكيلوب
عزلت ايلمكه دينور يقال رجل ذو جنبة اى اعتزال من الناس وناحيه معناسنه در ودوه نك ايكو دريسنه دينور كه
آندن علبه دوزيلور ايچنه سود صاغيلور وشول خرده اغاجلره دينور كه يازموسمنده تازه لنوب يپراقلنور على قول
سبزه ايله شجر بيننده برزخ اولان نباته دينور وجنبه اسامئ رجالدندر جنبه بن طارق زمان خلافت صديق اكبرده
ادعاى نبوت ايدن سجاح نام عورتك مؤذنى اسميدر وعبد الله بن جنبه امام نحو اولان مبردك استاذيدر التجنيب
تفعيل وزننده برنسنه دن يانليوب بعيد اولمق معناسنه در يقال جنبه تجنيبا اذا بعد عنه وبعيد ايلمك معناسنه در
يقال جنبه اياه اى ابعده عنه وسورويه اركك صاليورمامك معناسنه در يقال جنب الرجل اذا لم يرسل الفحل فى ابله
وغنمه وبركمسه نك مواشيلرينك سودى چكيلوب كسلمك معناسنه در يقال جنب القوم اذا انقطعت البانهم وتجنيب
اسم اولور آتك آرد اياقلرنده اولان توتير وانحناء حالتنه دينور كه اياقلرينك سكيرلرى ديك وطوغرى اولميوب نوعا
مقوس اولمقدن عبارتدر وبو آت قسمنده صفت مديحه در يقال فى رجل الفرس تجنيب اى انحناء وتوتير وبو معناده
تجنيب توتير وتمتين كبى اسمدر كرچه فى الاصل مصدردر التجنب تفعل وزننده والاجتناب افتعال وزننده
والمجانبة والتجانب بونلرده برنسنه دن يانليوب بعيد اولمق معناسنه در يقال تجنبه واجتنبه وجانبه وتجانبه
اى بعد عنه الجنب كتف وزننده بدوى وخيمه نشين اعرابدن شول كمسه دركه مهمان كلمك خوفندن ناشى يول
اغزى اولان سمتدن برطرفه چكيلوب آلارغه ده اقامت ايدر اوله يقال رجل جنب اى يتجنب قارعة الطريق مخافة
طروق الاضياف الجنابة جيمك فتحيله انزال منى سببيله غسل فرض اولمق معناسنه دركه بعد معناسندن
مأخوذدر زيرا قبل الغسل قربات الهيه دن بعيد اولور لفظ مرقوم اطلاقات شرعيه دندر يقال جنب الرجل
وجنب جنابة من الباب الرابع والخامس الجنب ضمتيله جنابتلو اولان كمسيه دينور مفردى وتثنيه وجمعى
ومذكر ومؤنثى برابردر يقال هو وهما وهم وهى جنب زيرا مصدر مجراسنه جارى اولان اسمادندر وعند البعض
صفت اولمغله متصرف اولوب تثنيه سنده جنبان وجمعنده اجناب دينور لكن مؤنثنده هايله جنبه مسموع دكلدر
الاجناب همزه نك كسريله بعيد ايلمك معناسنه در يقال اجنبه اى ابعده وجنب اولوب غسل اقتضا ايلمك
معناسنه در يقال اجنب الرجل اذا صار جنبا ويقال اجنب على البناء للمفعول الاستجناب بو دخى جنب اولمق
معناسنه در يقال استجنب الرجل بمعنى اجنب الجناب سحاب وزننده فناء معناسنه دركه سرايك وخانه نك
چوره سى وحولوسى وبنادن خالى اولان يرى وشهر وقلعه نك يوره سندن عبارتدر يقال رحب الجناب اى الفناء
ورحل ومنزل معناسنه در وسمت وناحيه معناسنه در وبرطاغك اسميدر واعلام رجالدندر محمد بن على بن

عمران الجنابی محدثدر وابو جناب التمیمی وابو جناب القصاب وابو جناب ابن ابی حیه وجناب بن الحسحاس
وجناب بن نسطاس وجناب بن مرثد وجناب بن ابراهیم محدثلردر وجناب بن مسعود وجناب بن عمرو شعرادندر
وجناب برموضع آدیدر الجناب غراب وزننده ذات الجنب علتنه دینور که کوکس ایچره بالق اتلرنده یاخود
دیافرغما دیدکلری حجاب حاجزده یعنی آلات نفس ایله غدانك بیننی آیران پرده لرده یاخود کوکسك ایچ طرفنده
اولان حجابده اولور براتسی شیشدر الجناب کتاب وزننده آت یدکه کلوب یدلمك معناسنه در یقال فرس طوع
الجناب ای سلس القیاد یعنی یدلمسی آسان آتدر وجناب مجانبه ومباعده معناسنه در نته که ذکر اولندی ومنه یقال
لج زید فی جناب قبیح ای فی مجانبة اهله الجنابة سحابه وزننده شول ناقه در که اوزرنده صاحبنه زاد وذخیره جلب
ایلمك ایچون ذخیره پهاسیله ذخیره کش اولان اهل قافله یه سپارش وتسلیم اولنه المجنب منبر وزننده والمجنب
مقعد وزننده چوق شیئه دینور خیردن وکرك شردن اولسون تقول ان عندنا لخیرا مجنبا وشرا مجنبا ای کثیرا ومجنب
منبر وزننده پرده یه اطلاق اولنور ستر معناسنه وشول قاپو تختهسی طرزنده نسنه یه دینور که بال صاغان کمسه اوراده
سیکوب آرینك قوغانی اورادن آچوب سپرلنه رك بال صاغار ومجنب اراضی عجمك عرب سرحدینه منتهی اولان
نهایتنه دینور وقلقانه دینور ترس معناسنه وبو معناده میمك ضمیله جائزدر وکورك وصیرقی تعبیر اولنان آلته دینور که
دموردن وتختهدن دیشسز طراق شکلنده واشاغیسی یوفقه وکسکین اولور آنکله ترلالرده وباغچه لرده دولاب
وحوضك یوقاریلری کبی یوکسکجه یرلره طپراق چکیلور الجنوب صبور وزننده شمال مقابلی اسن یله دینور که حالا
قبله یلی تعبیر اولنور مهبی قطب جنوبی قربنده کوکب سهیل مطلعیله ثریا مطلعنك آرالغیدر یقال هبت الجنوب
وهی ریح تخالف الشمال مهبه من مطلع سهیل الی مطلع الثریا مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جنب کعبه دن هبوبی
باعث تسمیه در لکن بو شمال طرفنه نسبتله صحیح اولور ماوراء کعبه ده اولان دیاره کوره متمشی اولمز وجنوب لفظنك
جمعی جنایب کلور الجنوب قعود وزننده جنوب یلی اسمك معناسنه در یقال جنبت الریح جنوبا اذا هبت جنوبا ویقال
جنبوا علی بناء المجهول اذا اصابتهم الجنوب ویقال اجنبوا ای دخلوا فی الجنوب جنوب صبور وزننده برخاتون آدیدر
الجناباء جیمك فتحی ومد ایله والجنابا سمانی وزننده صبیان لعبلرندن برکونه لعب آدیدر الجوانب برنیچه بلاده اطلاق اولنور
جنب قبر وزننده بصره قضاسنده برناحیه در الجنبة جیمك ضمیله همزه وزننده دائما کندیدن اجتناب اولنه جق
شیئه دینور شارح دیرکه اشبو فعله وزنی که فانك ضمی وعینك فتحیله در مبالغهٔ فاعل معناسنه موضوعدر وعینك
سکونیله مفعول معناسنه در ونادرا احدهما آخر معناسنه مستعملدر اشبو جنبه ماده سی که وزن اولدندر مؤلفك
تفسیرینه کوره کرچه معنای مفعولدر لکن کویا که ناسی کندیدن اجناب وابعاد ایلمکله معنای فاعله راجعدر
جنابه جیمك فتحی ونونك تشدیدیله فارس ساحلنده خارك حصننه مقابل بر بلده در که قرامطه طائفه سی اورادن
نشأت ایلدیلر ومحدثیندن علی بن عبد الواحد الجنابی اورادندر المجنوبة میمك فتحیله شول سحابه دینور که
آنی جنوب یلی احداث وسوق ایلیه جنباء صحرا وزننده تمیم بلادنده برموضعدر الجناب کتان وزننده
اسامیدندر ابو الجناب الخیوقی الخوارزمی که نجم الکبری ایله ملقبدر کبار مشایخدندر جنیب زبیر وزننده
ابو جمعة الانصاری اسمیدر علی قول باایله جبیب در نته که ذکر اولندی الجنحاب حای مهمله ایله سنجاب وزننده
طقناز کوده لو طوپاج بودوره دینور یقال رجل جنحاب ای قصیر ملزز الجوب جیمك فتحی وواوك سکونیله یرتمق خرق
معناسنه در یقال جابه یجوبه جوبا اذا خرقه وکسمك معناسنه در یقال جابه اذا قطعه اصل ترکیب بو معنایه موضوعدر
وبیوك قوغه یه جوب دینور دلو عظیمه معناسنه وخاتونلرك فراجه لرنه دینور وقلقانه دینور واوجاغه دینور کانون کبی
وجوب بر رجل اسمیدر وبرموضع آدیدر وجوب قطع مسافه ایلمك معناسنه مستعملدر تقول جبت الارض اذا قطعتها
وکوملکه یاقه آچمق معناسنه در نته که یائیدن دخی کلور تقول جبت القمیص اجوبه واجیبه ای عملت له جیبا
الاجتیاب افتعال وزننده بودخی یرتمق معناسنه در یقال اجتابه ای خرقه وکوملك کیمك معناسنه در یقال اجتاب
القمیص اذا لبسه وقویی قازمق معناسنه در یقال اجتاب البئر اذا احتفرها المجوب منبر وزننده قلقانه دینور
الجواب صواب وزننده اسمدر سائلك صوردیغی ماده یه مقابله واسکات ایلدیکی کلامه دینور فارسیده پاسخ دیرلر
وبو قطع معناسندن مأخوذدر الاجاب والاجابة همزه لرك کسریله والجابة طاعه وزننده والمجوبة مثوبه
وزننده والجیبة جیمك کسریله جمله سی جواب معناسنه در وبونلرده اجاب واجابه ومجوبه که مصدر میمیدر
افعالدن مصدرلردر سائله جواب ویرمك معناسنه در یقال اجابه واجاب عنه وجابه وجیبه جواب کبی اسملردر
کما سیذکر ومنه الامثال * اساء سمعا فاساء جابة * بعض محلده ثلاثی اوله رق ساء سمعا عنوانده مرسوم اولمغله مؤلف

آنی

آنی نفی ایلمشدر قالدیکه مؤلف اشبو اجابه وجأبه واخواتنی تشویش ایلمشدر امهات سائره ده اجاب واجابه افعالدن
مصدر وجابه وجیبه اسم مصدر اولمق اوزره مرسومدر حتی میدانی مجمعنده مثل مزبور ضمننده دیدیکه جابه اجابه
معناسنه در یقال اجاب اجابة وجابة وجوابا وجیبة بونلر مصدر دکل ایکن مصدر موضعنه وضع اولنور ودره ده جابه
اسم مصدردر واجابه مصدر اولدیغی تصریحکرده در ومستقصاده مثل مزبور بورسمه مسطوردر که سهیل بن عمرو
کندی اوغلو انس ایله کیدر ایکن ناکاه اخنس ثقفی به مصادفه ایتدیلر اخنس حال وخاطر استفسارندنصکره سهیله
اشبو معیتکده اولان غلام کیمدر دیو سؤال ایلدکده اولدخی اوغلو اولدیغنی افاده ایلدی پس اخنس انسه توجه
ایدوب این امك یا ابنی یعنی اوغلم قصد وعزیمتك نه سمته در دیدی انس ام کلمه سنی قصد معناسنه المیوب والده معناسنه
فهم ایلمکله والدهم حنظله نك خانه سنه اون اوکوتمکه کتدی دیو جواب ویرمکله سهیل اساء سمعا فاساء جابة
دیوب بعده ضرب مثل اولمشدر یعنی یکلش دیکلدی ویکلش جواب ویردی مضرب مثل معلومدر انتهی الجوبة
نوبه وزننده چقوره دینور حفره معناسنه وطپراغی درشت ومحکم یر ارالغنده واقع دوز وملایم مکانه دینور وبیوت ارالغنده
اولان آچق یره دینور یاخود ایکی ارض ارالغنده اولان دوز وآچق ویصی میدانه دینور جمعی جوب کلور صرد
وزننده شذوذ اوزره الاجوب اقرب وزننده افعل تفضیلدر ومنه الحدیث ان رجلا قال یا رسول الله ای اللیل
اجوب دعوة فقال جوف اللیل الغابر فانه اما من جبت الارض اذا قطعتها بالسیر علی معنی امضی دعوة وانفذ
الی مظان الاجابة او انه من باب اعطی لفارهة وارسلنا الریاح لواقح یعنی حدیث مرقومده اجوب کلمه سی یا قطع مسافه
معناسنه اولان جوبدن مأخوذ افعلدر قیاس اوزره بو صورتده حاصل معنا آیاقنق کیجه جوفنده عرض درکاه الهی
قلنان دعا موقع قبوله ایقاع ومظنهٔ اجابته ابلاغ وانفاذ بابنده سائر کیجه لره نسبتله شدید التأثیر دیمك اولور یاخود
اعطی لفارهة قولنده اعطی کلمه سی اعطاء لفظندن شذوذ اوزره افعل اولدیغی کبی بودخی اجابه دن تصرف
اولنمشدر که اسرع فی الاجابة دیمك اولور وبو کونه مزیددن افعل تصرفی سیبویه عندنده مقیس در نته که
تعجب دخی تصرف اولنور یقال ما اعطاهم للدراهم واولاهم للمعروف کذلك وارسلنا الریاح لواقح کریمه سنده
واقع لواقح که لاقحك جمعیدر حوامل معناسنه در ریح کندی حامل ماء اولمیوب بلکه سحابه ملقح اولمغله مفعل
معناسی اراده اولنمغین بودخی اول قبیلدن اولور شارح دیرکه ملقحاته لواقح اطلاقی یا اسناد مجازی قبیلندندر
یاخود حقیقت اولور که اسم فاعل نسبی اولور لابن وتامر کبی ذات اللقاح دیمك اولور یاخود مجاز فی المفرد اولور
سببیت اعتباریله زیرا لقح ریاح القاحه سببدر یاخود ما کان اعتباریله در یاخود حذف زوائد قبیلندندر کما یقال
ابقل فهو باقل واعشب فهو عاشب وزمخشرینك بیاننه کوره ماده مرقومه کویا که تقدیرا جابت الدعوة ماده سندن
متصرفدر که باب خامسدندر طالت کبی پس صارت الدعوة مستجابة معناسنه اولور انتهی الجوائب جوانب
وزننده نو ظهور اخبار وحوادثه اطلاق اولنور اخبار طارئه معناسنه ویقال هل من جائبة خبر ای طریفة خارقة
بلاد ودیاری قطع ایدوب کلدیکیچون اطلاق اولنمشدر جابة المدری جأبة المدری معناسنه در یعنی مهموز العین
اولان جأبه لفظنده لغتدر که بو ینوزی بلورمش آهویه دینور الانجیاب انفعال وزننده ناقه سودی صاغیلور کن
بیوتی اوزادوب رام اولمق معناسنه در یقال انجابت الناقة اذا مدت عنقها للحلب الاستجواب والاستجابة
جواب ویرمك اجابه معناسنه در یقال استجوبه واستجابه واستجاب له ای اجابه التجاوب تفاعل وزننده جوابلشمق
معناسنه در یقال تجاوبوا ای جاوب بعضهم بعضا الجابتان ایکی موضعدر جابان بر رجل ادیدر وواسط
قضاسنده برقریه در ویمنده برایالت آدیدر تجوب تقول وزننده حمیر قبائلندن برقبیله در تجیب تصبب وزننده
ابن کنده در که اسمیله کنده قبیله سندن بربطن مسمادر مؤلف بونلری تجاب ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر وتجیب
ثوبان بن سلیم نام کمسه نك قیزی اسمیدر الجیب غیب وزننده یاقه یه دینور کریبان معناسنه ومصدر اولور لباسه
یاقه آچمق معناسنه تقول جبت القمیص اجوبه جوبا واجیبه جیبا ای قورت جیبه التجویب تفعیل وزننده
بودخی جیب معناسنه در تقول جوبت القمیص ای عملت له جیبا المجوبة معظمه وزننده شول یره دینور که بعضنه
یغمور اصابت ایدوب وبعضنه اصابت ایلمامش اوله یقال ارض مجوبة اذا اصاب المطر بعضها الجائب العین
ارسلانه اطلاق اولنور جواب کتان وزننده مالك بن کعبك لقبیدر جوبان طوفان وزننده مرو نام بلده قضاسنده
برقریه در کوبان معربیدر الجهب جیمك فتحی وهانك سکونیله چرکین وزشت وثقیل یوزه دینور یقال له
وجه جهب ای سمج ثقیل المجهب منبر وزننده بی حیا اولان کمسه یه دینور الجاهب جانب وزننده آشکاره
معناسنه در جاهی کبی یقال اتاه جاهبا وجاهیا ای علانیة جیب زیب وزننده قدس ونابلس اراسنده

مطلب

ایکی حصار آدیدر الجیب عیب وزننده یاقه یه دینور کریبان معناسنه جمعی جیوب کلور عند البعض بونك موضع
ذکری بومقامدرجوب ماده سی دکلدر شارح دیرکه حالا لباسك یانلرنده جیب اطلاقی اولنان برلرکه لباسك
کیسه سی مزلنده در بولغت عامیه دن یاقه یه تشبیهله اطلاق اولنمشدر وجیب یاقه آچق معناسنه در تقول جبت
القمیص اجیبه کاجویه مؤلف بونی جوب ذیلند دنی ذکر ایلمشدر وجیب صدر وقلب معناسنه استعمال اولنور یقال
هوناصح الجیب ای القلب والصدر یعنی امینهما وجیب الارض دیر لرمدخل الارض معناسنه وحمزة بن حسین
الجیاب که شداد وزننده در محدثیندندر ومحمد بن مجیب الکوفی محدثدر فصل الحاء الحوب کوکب وزننده
واسع دره یه دینور و واسع قوغه یه دینور وقواطه کبی بیوك وایچی چقور طوار طرانغنه دینور وصواده وچشمه یه
وایازمه یه دینور که اندن دواب ومواشی صولانور یاخود برمخصوص چشمدنك اسمیدر وبصره قربنده برموضع آدیدر
شارح دیرکه اشبو موضع مکه ایله بصره بینده واقع منزل اوله جقدر که جمل وقعه سنده حضرت عائشه اورایه
نزول وکلابلری نبح ایلدی وبعضلر بونی سحاب وزننده و بعضلر سکر وزننده تقیید ایلدیلر رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری برکون ازواج مطهره یه ایتکن تنبحها کلاب الحواب بیورملریله نبح کلاب اکا اشارتدر
وکلب بن وبره نام کسه نك قیزی اسمیدر الحوءبة هایله یك بیوك قطویه وصوصاغه ویك بیوك قوغه یه دینور
الحب حاءنك ضمی و بانك تشدیدیله دوستلق سوکی معناسنه اسمدر وداد کبی الحباب والحب حاءلرك کسریله
والمحبة میمك وحاءنك فتحیله والحباب حاءنك ضمیله حب معناسنه دریقال بینهما حب وحباب وحب ومحبة وحباب
ای وداد وحب حاءنك ضمی وکسریله مصدراولور سومك معناسنه تقول حبیته احبه حباوحبا من الباب الثانی
وبوشاذدرز یرامضاعف متعدی باب ثانیدن وارد اولمز مؤلف بصائرده بورسمه تحقیق ایلمشدرکه معلوم اوله که
اشبوحب مادهسی لغتده بش معنااوزره دائردر ١ صفاً و بیاض معناسیدر فلهذا حبة الاسنان دیرلر بیاض
ونضارتنه بناء ٢ علوّوظهور معناسیدر رحباب الماء اول جهتدندر ٣ لزوم وثبوت معناسیدر ومنه حب البعیر
واحب اذابرك فلم یقم ٤ خلوص ولباب معناسیدر ومنه حبة القلب ای لبه وداخله ومنه ایضا الحبة لواحد
الحبوب اذهی اصل الشیء ومادة قوامه ٥ حفظ وامساك معناسیدر ومنه حب الماء للوعاء الذی یحفظ فیه الماء
ویمسکه وفیه معنی الثبوت ایضا پس امرظاهردرکه اشبو معانیٔ خمسه محبت و ودادك لوازمندندر زیراصفاء
مودّت وارادهٔ قلب وتعلق درونك محبوب طرفنه کمال اوزره علوّوظهوری و ثبوت ولزومی ومحبك لبّ قلبی
محبوبه احاله اولنمسی ودر ونده علاقه سنك محفوظ اولمسی باب محبته درکاردر بو وجهله خصوص محبته
معانیٔ خمسهٔ مرقومه بالجمله متحقق اولمشدر پس بومعانلرنی جامع اولان مفهومه دال اولمق ایچون ازاسنه حب
مادّه سنی وضع ایلدیلرکه اقصای حلقدن اولان حاء حرفیله شفوی اولان باء حرفلرندن مرکب اولمغله کویاکه
محبك ابتدأ وانتهاء حال وشانی سراسر محبوبنه منحصر اولوب میانه ده اشیاء سائره نك تخللی اولمدیغنی تلمیح
واشعاره مبنیدر اصل محبتك دخی شانی بویلجه اولمق لازمدر پس بوندن نقصان اولور ایسه اکا محبت اطلاقی
صحیح ورواد کلدر انتهی وعربلر تعجب مقامنده حبّ بفلان دیرلرما احبه معناسنه یعنی تعجب محبوب اولدی
شارح دیرکه بونك اصلی حبب ایدی کرم وزننده یعدالاسکان ادغام اولندی وتقول حببت الیه ای صرت حبیبا له
یعنی بن اکاسوکیلی محبوب اولدم و بونك باب خامسدن اوله رق مضاعفدن شررت ولیت کلمه لرندن غیری
نظیری یوقدر وحبّ برنسنه یی برکسیه سودرمك وسوکیلی قلمق معناسنه دریقال حبّ الیّ هذا الشیء حبا ای
جعلنی احبه وحب دستی یه دینور جرّه معناسنه علی قول ایری و یوك دستی یه دینورکه کوپ اوله جقدر یاخود
شول اوتوراغه دینورکه درت دانه تختهدن ترتیب ایدوب اورتاسی دلیك اولمغله اکا ایکی قولپلو یوك دستی اوتوردرلر
عربلرك حبا وکرامهٔ قولرلری بوکه مبنیدرکه حب کوپه وکرامه کوپك قیاغنه دینور لکن صحیح اولان احبك حبا
واکرمك اکراما تأویلنده در وحب کلمه سنك جمعی احباب کلور وحبیه کلور فتحاتله وحباب کلور حاءنك کسریله
وحبّ طورمق وقوف معناسنه دریقال حبّ الرجل اذاوقف وتعب چکوب رنجیده اولمق معناسنه دریقال حبّ
زید علی المجهول اذاتعب الحباب کتاب وزننده سوکی یه دینورنته که ذکراولندی وحباب اسامیٔ رجالدندر
وبرحبه دن اولان کوپه یه دینور ومفاعله بابندن مصدر اولور سوشمك معناسنه تقول حابیته حبابا الحبّ حاءنك
کسریله سوکی ومحبت معناسنه درکه ذکراولندی ومحبوب معناسنه درهوئی حبه درهایله جمعی احباب کلور وحبان
کلور حاءنك کسری وبانك تشدیدیله وحبوب کلور حاءنك ضمیله وحبیه کلور فتحاتله وحبّ کلور حاءنك ضمیله ندرت
اوزره علی قول بواسم جمعدر وحبّ سویمك محبّ معناسنه در تقول هوحبی ای محبوبی وتقول اناحبه ای محبه

وبرحبه دن

وبرحبه دن اولان کوپه یه دینور شارح دیرکه اصمعیدن منقولدرکه جندل بن عبدالزاعیدن اشبو * تبیت الحیة
النضناض منه مکان الحبّ تسمع السرارا * بیتنده واقع حبّ لفظنك معناسیدن سئوال ایلدم حبة واحده دن اولان
کوپه یه درديو جواب ویرمشدر انتهی الحباب حاءنك ضمیله محبت معناسنه درکه ذکراولندی ومحبوب معناسنه در
وبیلانه دینور جبه کبی وبنوسلیم قبیله سندن برجماعت آدیدر وانصاردن برذات اسمیدر وحباب بن المنذر وحباب
ابن قیظی وحباب بن زید وحباب بن جزء وحباب بن جبیر وحباب بن عمیر وحباب بن عبدالله اصحابدندر وحباب
حبابه لفظندن جمع جنسی اولورکه صو بوجکلرندن برسیاه بوجك آدیدرقور بغه یاور یسی دیدکلریدر وحباب
اسم شیطان در الاحباب همزه نك کسریله محبت ایلمك معناسنه دریقال احبه احبابا فهو محبّ وذاك محبوب
علی غیرقیاس ومحبّ بالفتح وهوقلیل نادر وتقول احببته واحبّته بحذف الباء الثانیة واحباب دوه حرون اولدیغندن
چوکوب یورمکدن امتناع ایلمك علی قول وجودینه شکستلك عارض اولوب یاخود برمرض وعلت اصابت
ایلمکله حرکته بیمجال اولوب چوکوب قالمق معناسنه در تاکه افاقت بولوب یاخود هلاك اولنجه قدر یقال احبّ
البعیراذابرك فلم یثراواصابه کسراومرض فلم یبرح مکانه حتی یبرأ اویموت واحباب خسته صاغالوب افاقت بولمق
معناسنه دریقال احبّ فلان اذابرأمن مرضه واکین دانه طوتمق معناسنه دریقال احبّ الزرع اذاصار ذاحبّ
الاستحباب دوست ایدنمك معناسنه در تقول حیته واحیته واستحیته شارح دیرکه استحباب مستحب اولمق
معناسنه ده کلورا ستحسان مستحسن اولمق معناسنه کلدیکی کبی واستحباب مواشینك اشکنبه لرنده صوخیلی
مدّت افراغ اولنمیوب اویلجه طورمغله صوسیزلغه تحملاری ممتداولمق معناسنه در و بوحالت منازل قردن طرفه
وجهه نك التقاسی وسهیل یلدزینك معاطلوعی هنکامنده اولور یقال استحبت کرش المال اذاامسکت الماء وطال
ظمؤها و برنسنه یی شیء آخراوزره ترجیح واختیارایلمك معناسنه مستعملدر یقال استحبه علیه ای آثره مرجح دیرکه
ظاهرا استحباب فقهی بوندن مأخوذ در الحبیب امیر وزننده محبوب معناسنه در ومحب معناسنه کلور تقول
اناحبیبکم ای محبکم وحبیب حرف تعریفسز اوتوز بش نفر صحابی اسمیدر حبیب بن اسلم وحبیب بن الاسود کبی
ومحدثیندن برجماعت آدیدر الحبة حاءنك ضمیله محبوب معناسنه درحب وحباب کبی وشول نسنه یه دینورکه آنك
سکاو یرلسنی یاخود کندی مال وملکك اولمسنی سوو بخوشلنوراوله سن وحبه محبت معناسنه درواوزم چکردکنه
دینور تخفیفله حبه دخی دینور وحبیبه معناسنه درجمعی حبب کلور صرد وزننده حبیب مصغرایای مشدّده
ایله اسامیدندرحبیب بن حبیب که حمزة الزیات المقری برادریدر وحبیب بن حجر وحبیب بن علی محدثیندندر وزبیر
وزننده حبیب بن النعمان تابعیندندر و بوحبیب بن نعمان اسدینك غیریدراولکی حضرت انسدن ایکنجی خریم بن
فاتکدن روایت حدیث ایلمشدر حبذا حاءنك وبای مشدّده نك فتحیله خوشا ونه کوزل ونه موتلوونه محبت اولنه جق
تسنه در دیمکدر یقال حبذاالامرای هوحبیب و بوافعال مدحدندرنعم کبی فی الاصل حبّ فعل ماضیدر اصلی
حبب درکرم وزننده صار محبوبا معناسنه در وذا کلمه سی فاعلیدرکه اسماء اشارتدن براسم مبهمدر مجموعی اسم واحد
منزلنه تنزیل اولنوب محلاً ابتدائیت اوزره ومابعدی خبرت اوزره مرفوعلاردر مابعدی ذاکلمه سندن بدل اوله مز
زیرادکراولندیغی اوزره حبّ کلمه سنه ملازم وممتزج اولمغله کلمة واحده قلنوب مثل مجراسنه جاری اولمشدر پس
حبذازید وحبذا هند دینور حبذه هند دیمك جائزدکلدر الحباب سحاب وزننده نهایت محبت معناسنه در
علی قول مبلغ جهد وطاقت معناسنه در یقال حبابك ان تفعل کذا ای غایة محبتك اومبلغ جهدك یعنی سنك
نهایت طاقت محبوبه نك شویلجه ایلمکدر دیمك اولورنته که حمادالك ان تفعل کذادیرلر غایتك المحموده معناسنه در
بونلرتراکیب مخصوصه در وحباب الماء صویك عظیم وکثیراولان یرینه دینور یاخود ماء جاری یوزنده یول یول
سلسله طرزنده حادث اولان طریقه زه دینورکه یواشجه روزکارطوقمسنك اثری اولور یاخود صویك یوزنده حادث
اولان قبرجقاره دینورکه یغمور یاغدقده حادث اولورکذلك حباب الرمل قوملغك معظم وکثیراولان یرینه دینور
وحباب اسامیدندر وچه وشنم تعبیراولنان رطوبته دینور طل معناسنه وحباب بن صالح الواسطی واحمد بن ابراهیم
ابن حباب الحبابی محدثیندندر التحابّ تفاعل وزننده اصلی تحابب ایدی سوشمك معناسنه دریقال تحابوا
ای احبّ بعضهم بعضا التحبب تفعل وزننده بزکسیه دوستلق ومحبت کوستورمك معناسنه در و بوتکلفی
متضمندر یقال تحبب الیه ای اظهر المحبة وصویه اوّل قائمق معناسنه در شارح دیرکه امهات سائره ده اوّل قیدی
بوقدر بلکه تحبب الحمار وغیره اذاامتلاء من الماء عبارتیله مرسوم اولمغله مجازاولورکوپ کبی صویه طپطلو اولدی
دیمك اولورزراحبّ کوپه دینورنته که ذکراولندی انتهی حبیب امیر وزننده وحبیب مصغراوتشدیدیاایله

وحبيب كيت وزننده وحبيبه سفينه وزننده وحبيبه جهينه وزننده وحبابه سحابه وزننده وحباب سحاب وزننده
وحباب كتاب وزننده وحبه ضبه وزننده وحباحب علابط وزننده اسامئ اشخاصدندر نته كه بعضسى ذكر اولندى
حبان كتان وزننده يمنده بردره آديدر واساميدندر حبان بن منقذ اصحابدندر وحبان بن هلال وحبان بن واسع بن
حبان وسلمة بن حبان محدثلردر حبان حانك كسرى وبانك تشديديله شهر نيسابورده برمحله در واساميدندر
حبان بن الحكم السلمى كه بنوسليم قبيله سندندر اصحابدندر وحبان بن بج الصدائى على قول بو فتح حا ايله در وحبان
بن قيس على رأى ياى تحتيه ايله در اصحابدندرلر وحبان بن موسى وحبان بن عطيه وحبان بن على العنزى وحبان
ابن يسار محدثلردر حبان حانك ضميله بودخى اساميدندر حبان بن محمود البغدادى ومحمد بن حبان بن بكر روايت
حديث ايلديلر المحبه اسم مفعول بنيه سيله والمحبوبة والمحببة معظمه وزننده والحبيبة سفينه وزننده مدينة
منوره اسملريدر على ساكنها الصلوات محبب مقعد وزننده بررجل اسميدر الحبة حانك وباى مشدده نك فتحيله
حب كلمه سنك واحديدر بغداى وارپه وسائر غلالك دانه سنه دينور وحب اسم جنسدر جمعى حبات كلور وحبوب
كلور حانك ضميله وحبان كلور تمران كبى كه تمرك جمعيدر وحبه حاجت معناسنه در تقول مالى فيه حبة اى حاجة
وبرخاتون اسميدر كه منظور نام جنى اكا تعشق ايدوب دائما ملاقات وآنك تعليمى اوزره اول خاتون طبابت ايدر ايدى
وحبه برنسنه نك برقطعه سنه دينور وحبه وزن معروفدر مكك ماده سنده مرسومدر اوراده بياننه كوره بردرهمك
ثمننك سدسى مقداريدر كه بردرهمك قرق سكز جزئندن برجزء اولور وحبه حرف تعريفسز اساميدندر حبه بن
بعكك وحبه بن حابس اصحابدندر وحبه ابن ابى حبه وحبه بن مسلم وحبه بن جو بن العرنى وحبه بن سلمه تابعيندندر
وابو حبة البدرى على قول صواب اولان نونله در وابو حبة المازلى وابو حبة بن عبد بن عمرو وابو حبة بن غزيه وعبد
السلام بن احمد بن حبه وعبد الوهاب بن هبة الله ابن ابى حبه محدثيندندر حبة القلب سويدادر كه يوركده اولان
سياه دانه جكدر محل ادراك وبصيرتدر بعضلر مهجة القلب ايله تفسير ايتديلر كه يورك قانيدر اصل يوركك اورته سنده
اولان نقطه كبى قان اوله جقدر وبعضلر ثمرة القلب ايله تفسير ايلديلر صاحب ديوان بياننه كوره سويدا ايله
براوله جقدر وعند البعض حبة القلب يوركده برسياه خرده نسنه در كه يوركك وسطنده اولور بودخى ينه دانه دل
اوله جقدر كه سويداء ديدكلريدر شارح ديركه ازهرينك بياننه كوره حبة القلب يوركك داخلى اولان علقه دن
عبارتدر مؤلفك حرف ترديد ايله بيانى اختلاف تعبير قبيلندندر مترجم ديركه ثمرة القلب آنده مودوع اولان قواى
بصيرتدن عبارت اولمق ملحوظ غالبدر كوزده اولان قوت بصر منزلنده در قلب كوزى ديدكلرى اوله جقدر بعينه
كوزك ببكى كبى برمعنادر وبعض محققين قلب ايچون يدى طبقه ترتيب ايلمشدر ١ صدردر كه محل اسلام وموقع
وسواس در ٢ قلب در كه محل ايماندر ٣ شغافدر كه يورك پرده سيدر محل محبة الخلق در ٤ فؤاددر كه محل
رؤية الحق در ٥ حبة القلب در كه محل محبة الحق در ٦ سويداء در كه محل علوم دينيه در ٧ مهجة القلب در كه
محل تجلى صفات الهيه در انتهى الحبة الخضراء ساقزلق اغاجنك يمشيدر كه بطم دخى ديرلر چتلنبك تعبير
اولنور الحبة السوداء شونيزدر كه چورك اوتيدر الحبة حانك كسريله سبزوات ورياحين يعنى چيچكلرك
تخملرينه دينور على قول برخرده نباتدر كه اوتلقلر ارالغنده نابت اولور ياخود هرنوعدن حبوب مختلفه يه دينور
مثلا بغداى وارپه ومرجمك مقوله سى حبوب مجتمع اولدقده اكا حبه اطلاق اولنور على قول صحراده بتن اوتلرك
تخمينه دينور ياخود جميع نباتك تخملرينه دينور مفردى حبه در حانك فتحيله ياخود تخمسز بتن نباتك تخمنه حبه دينور
كسر ايله وتخمله بتن نباتك تخمنه حبه دينور فتحله وبرى برى اوزره يغلوب متكسر اولان اوتلغه دينور على قول
سبزواتك قوريسنه دينور وحبه اساميدندر يعقوب بن حبه امام احمد حضرتلرندن روايت احاديث ايلمشدر
الحب حانك فتحيله ذكر اولنديغى اوزره حبه نك جمع جنسيدر وحب يمنده شهر سبا مضافاتندن برقلعه در
وحضرموت ترابنده برطاغ آديدر الحبب فتحتينله والحبب عنب وزننده صويك وقوملغك كوم وفراوان
اولان يرينه دينور وآغزده اولان ديشلرك انجو ديزيسى كبى حسن وضع ولطف نظام اوزره اوله رق بللور كبى صاف
وبراق وآبدار اولمسى حالتنه دينور ام حباب غراب وزننده دنيانك كنيه سيدر حبابه حانك ضميله اساميدندر
حبابة السعدى برخرسز شاعردر وعبيد الله بن حبابه محدثدر امام بغويدن استماع حديث ايلمشدر حبابه سحابه
وزننده اسمادندر حبابة الوالبيه كه بنو والبدن بركسه در وام حبابه ايكيسيده تابعيندندر حبابه حانك فتحى وبانك
تشديديله ابو سلمة التبوذكى نام محدثك شيخه سى اولان عالمه خاتوندر وحبابه نسوان اساميلرندندر الحبحبة كبكبه
وزننده صويك آز آز وآهسته آهسته آقمسنه دينور كه صوتيله معبردر بو معناده مصدر واسم اولور يقال حبحب الماء

حبحبة اذا جرى قليلا وتقول سمعت حبحبة الماء اى جريه قليلا ومعانئ آتيه ده دخى كذلك مصدر واسم اولور وضعف
ونحافت معناسنه در ودوه سورمك معناسنه در وحبحبة النار آتشك طوتشوب علولنمسنه دينور وحبحبه قارپوزه دينور
بطيخ شامى معناسنه اكا اهل عراق رقى واهل فرس هندى ديرلر زيرا ابتدا عراقه رقه ايالتندن وعجمه هندستاندن
كلمشدر جمعى حبحب كلور وحبحبه آريق ومهزول دوه لره دينور ومنه المثل * اهلكت من عشر ثمانيا وجئت بها حبحبة
يعنى اون دوه نك سكزنى هلاك ايلدك وايكيسنى نحيف وناتوان كتوردك الحبحب كبكب وزننده بودخى صويك
آزجه آزجه آقمسنه دينور وجثه سى كوچك زبون وجوره دوه يه دينور الحبحاب طبطاب وزننده اصحابدن
برذاتدر وقصه وبودور كمسيه حبحاب دينور وقبيح الهيكل عبوس ودميم كمسيه دينور وبدخوى وبدمشرب كمسيه دينور
وحبحاب عمرو بن الخلى نام كمسه نك قلجى آديدر وحبحاب جوره وزبون وضئيل كشى يه ياخود اويلجه اولان اركك
دوه يه دينور وحبحاب شعيب البصرى التابعى پدرينك اسميدر الحبحبى ياى مشدده ايله بودخى زبون وجوره
وضئيل اركك دوه يه دينور المحبحب اسم فاعل بنيه سيله بدغدا اولان كمسيه دينور الحباحب كواكب وزننده
حبحاب لفظندن جمعدر اياغى سريع وچابك دوه لره دينور وخرده وجثه سز دوه لره دينور وبربلده آديدر الحباحب
علابط وزننده برنوع سكك آديدر كه كيجه وقتى اوچار وقنادلرى شمع كبى لمعان ايدر تركيده آتش بوجكى ويلدز بوجكى
ديدكلريدر نار الحباحب بوندندر على قول نار الحباحب چقمق طاشلرينك برى برينه طوقنملرندن هوايه متطاير اولان
شراره سندن عبارتدر ابو حباحب محارب قبيله سندن بربخيل كمسه ايدى مهمان خوفندن خيمه سنده آتشى
خرده وانجه اوطونلر ايله يقار ايدى تا كه پك پارلامغله اياب وذهاب ايدنلر كوروب كلميه لر على قول بو حبحبه دن
مأخوذدر كه ضعف معناسنه در آتشى ضعيف اولديغنه مبنيدر ياخود وجه مذكور اوزره چقماقدن چقان
شراره يه محمولدر ام حباحب يشل حكركه يه شبيه بربوجكدر اوچار وصارى ويشل آلاجه وقنادلرى قرمزى
وصارى رنكلر ايله مزين در ذرى حبا ذال معجمه ايله اما لما وزننده بركمسه نك لقبيدر الحاب تشديد بايله شول
آتيلان اوقه دينور كه نشانه طوقنميوب اطرافنه دوشه يقال سهم حاب اذا وقع حول القرطاس جمعى حواب كلور
حبى ربى وزننده برخاتون آديدر وتهامه ده برموضعدر ام محبوب حيه نك يعنى ييلانك كنيه سيدر الحبيبه
مصغر اويانك تشديديله يمامه ده برقريه در واساميدندر ابراهيم بن حبيبه وابراهيم بن محمد بن يوسف بن حبيبه محدثلردر
حبيبه جهينه وزننده عراقده بطيحه نواحيسنده برموضعدر المحب احبابدن اسم فاعلدر مذكر ومؤنثه اطلاق
اولنور يقال رجل محب وامرأة محب اى محبة يعنى سوبجى خاتوندر شارح ديركه بو امام فرأ قوليدر ومحب زياده سيله
بوريلوب فرومانده وبى تاب اولان دوه يه دينور كه ماده سى بيان اولندى يقال بعير محب اى حسير احباب همزه نك
فتحيله بنى سليم ديارنده برموضعدر الحبابيه حانك ضميله مصر اولكه سنده ايكى قريه در بطنان حبيب فرقان كريم
وزننده شام اولكه سنده بربلده در حبوبه حانك فتحى وباى مشدده نك ضميله اسمعيل بن اسحق الرازى لقبيدر
وحافظ حسن بن محمد اليونارتى الاصبهانى جدينك اسميدر الحترب تاى فوقيه ايله جعفر وزننده قصه بويلى
بودور كشى يه دينور الحثربة ثاى مثلثه ايله دخرجه وزننده صو بولانمق معناسنه در يقال حثرب الماء اذا كدر
ويقال حثربت البئر اذا كدر ماؤها واختلط بالحمأة يعنى قويينك صويى چاموره قارشمغله بولاندى الحثربة عكرمه
وزننده حثرمه معناسنه در كه اوست دوداغك وسطنده اولان دائره جكه دينور حثرب برقع وزننده برنباتدر كه
بومشق يرلرده بتر على قول درشت وخشن يرلرده بتر وحثرب بولانق غليظ صويه دينور وتنجره دبنده قلان غليظ
بيلاشغه ووسخه دينور كه قازيمغه محتاج اولور الحثلب زبرج وزننده حيوباتدن چقان ياغك ياخود صافى ياغك
دبنده قلان عكرينه وپوصه سنه دينور الحجب ضرب وزننده والحجاب كتاب وزننده ستر ونهان ايلمك معناسنه در
يقال حجبه حجبا وحجابا من الباب الاول اذا ستره وحجاب اسم اولور كندوسيله ستر اولنه جق پرده يه دينور جمعى حجب
كلور ضمتينله يقال دونه حجاب وهو ما احتجب به وحجاب باديه ده حره تعبير اولنان قاره طاشلق تپه نك منقطع اولديغى
يره دينور ومطردا اوزون اوزادى راست وهموار اولان قوملغه دينور وتپه سى يوكسك طاغه دينور يقال قعد
فى ظل الحجاب اى الجبل المشرف وحجاب الشمس كونشك ضيا وپرتوينه ياخود ناحيه وجانبنه اطلاق اولنور
ومطقا ايكى نسنه بيننه پرده وحائل اولان شيئه حجاب اطلاق اولنور وحجاب زار كبى انجه وبوفقه انجكزه دينور كه
انسانك ايكى يانلرى بيننده معترض وآق جكر ايله نفس مجراسى اولان بوغورتلاغك اراسنه حائل اولنور بوصورتده
حجاب الجوف ديدكلرى پرده دن كه يوركله بطن بيننده حائل اولان انجه دريدن بشقه اولور وحجاب دنيايى محيط اولان
جبل قافدن اوته ده برجبل آديدر قال الشارح وبه فسر قوله تعالى حتى توارت بالحجاب الايه وهو جبل دون قاف كانت

الشمس تغيب من ورائه وحجاب معاذ الله تعالى بركسه مشرك اوله رق فوت اولمق معناسنه استعمال اولنور كه شرف
ايماندن محجوب اولور ومنه حديث ابى ذر رضى الله عنه ان النبى عليه الصلوة والسلام قال ان الله يغفر للعبد مالم يقع
الحجاب قيل يارسول الله وما الحجاب قال ان تموت النفس وهى مشركة التحجيب تفعيل وزننده برنسنه يى پك ستر
ونهان ايلمك معناسنه در يقال حجبه تحجيبا اى ستره الاحتجاب افتعال وزننده والتحجب تفعل وزننده كيزلنوب
صقلانمق معناسنه در يقال احتجب الرجل وتحجب اذا تستر واحتجاب كبه خاتونك مدت حملندن زياده كون كچمك
معناسنه استعمال اولنور يقال احتجبت المرأة بيوم او بيومين اذا مضى يوم او يومين من تاسعها يعنى طقوز آيندن
بركون يا ايكى كون زياده كچدى الحاجب قاپوجى يه اطلاق اولنور وكبار خصوصا شيخ الاسلام پرده جيسنه اطلاق
اولنور جمعى حجبه كلور كتبه وزننده وحجاب كلور كتاب وزننده يقال فلان حاجب الامير اى بوابه الحجابة كتابه وزننده
قاپوجيلق وپرده دارلق خدمتنه دينور الحاجبان تثنيه بنيه سيله كوزلرك اوستنده اولان كمكلره دينور اتيله وقيلى ايله
كه تركيده قاش تعبير اولنور على قول حاجب اول كمك اوزره بنن ساده جه قيله دينور كويا كه كوزك دربانيدر جمعى
حواجب كلور وحاجب هر نسنه نك اوجنه وكنارينه اطلاق اولنور مثلا حاجب الشمس كونش طلوعنده
اول ظهور ايدن كنارندن عبارتدر نته كه قرن الشمس دخى ديرلر كه ابتدا ظهور ايدن جزئندن عبارتدر يقال
بدا حاجب الشمس اى ناحية منها حاجب الفيل برشاعر لقبيدر وحاجب بن يزيد وحاجب بن زيد وعطارد بن حاجب
اصحابلردر ذو الحاجبين برسپهسالار فارسى لقبيدر كه ايكى بوابى وار ايدى الحجب فتحتينله بوغازده صولق
آله جق بوغور تلغه دينور الحجب كتف وزننده كوچك تپه يه دينور اكه معناسنه المحجوب اعمى وضرير
اولان كمسيه اطلاق اولنور يقال رجل محجوب اى ضرير الحجبتان فتحاتله اوجه وسكردن تعبير اولنان كمكلرك
بوكوره طوغرى مشرف اولان اوجلرينه دينور على قول صاغلو صوللو قاسيقلرك اوزرلرنده قارن يومشغنه طوغرى
مشرف اولان ايكى كمكه دينور وآت قسمنده حجبتان اويلقلرينك اوزرلرنده اولان اوجه لردن بطننك صفاقى
اوزره مشرف اولان اوجلرينه دينور وصفاق صادك كسريله قيل بنن درينك التنده اولان يوفقه دريدر كه خصه لرينه
قريب اولان محلدر الحجيب امير وزننده برموضعدر الاستحجاب بركسه يى قاپوجى يا پرده جى ايدنمك
معناسنه در يقال استحجبه اى ولاه الحجابة الحدب تعب وزننده ارقه چقوب كوكس وقارن ايچرو كيرمك
وجهيله قنبور اولمق معناسنه در يقال حدب الرجل حدبا من الباب الرابع اذا خرج ظهره ودخل صدره وبطنه وآقندى
وانكبه بايرمقوله سى يردن اشاغى يه طوغرى تدريجى انوب كتمك معناسنه در طالغه نك وقوملغك تدريجى انملرى كبى
وارضك غليظ ومرتفع اولان يرينه دينور كه احدب كمسه نك حدبى شكلنده اولور وبو تشبيه جهتيله در يقال نزلوا
فى حدب من الارض وهو الغلظ المرتفع منها وحدب الماء صو آقنديلرينك برى برى اوزرينه بوريلوب بنكشمسندن
عبارتدر كه بوكريلك حالتى پيدا اولور ودرينك يوزنده اولان جابجا اثره دينور چبان وچچك بوزوغى كبى كه چوپوز
تعبير اولنور وحدب برنوع نبات آديدر على قول نصى اسميدر كه بغدايجق ياخود اشك كنكرى ديدكلرى اوتلقدر
وحدب بهمى يعنى چوجقلرك پسى پسى وابه پسكى تعبير ايتدكلرى اوتلغك توزاقلرى طاغلدقدنصكره برى برى
اوزره بنكشيوب طور طوپ يغين اولمسنه دينور وحدب الشتاء قيشك شديد صووغنه اطلاق اولنور يقال اصابنا
حدب الشتاء اى شدة برده وحدب مصدر اولور بركسيه اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه يقال حدب عليه
حدبا من الباب الرابع اذا تعطف عليه وطول خاتونلر اطفالنه مهر وشفقتله اره وارميوب على حالها طول اوتورمق
معناسنه در يقال حدبت المرأة اى لم تتزوج واشبلت على ولدها الاحداب همزه نك كسريله بودخى وجه مذكور
اوزره قنبور اولمق معناسنه در يقال احدب الرجل بمعنى حدب الاحديداب اعشيشاب وزننده وجه مذكور
اوزره پك قنبور اولمق معناسنه در يقال احدودب الرجل بمعنى احدب واحدودب الرمل ديرلر قچن قوملق قنبور كبى
بوكرى اولدقده التحادب تفاعل وزننده احداب معناسنه در الاحدب احمر وزننده والحدب كتف وزننده
ارقه سى چقوب صدر وبطنى ايچرى كيرمش قنبوره دينور يقال رجل احدب وحدب اذا خرج ظهره ودخل صدره
واحدب قول كميكنك ايچنده برطمرك اسميدر ومكه قربنده فزاره قبيله سى يوردنده برطاغك اسميدر وشدت معناسنه در
لكن ملايم اولان شديد معناسنه اولمقدر اذ قال فى الاساس امر احدب اى شاق المركب الحدبة فرحه وزننده ذكر
اولنان حدب ديدكلرى نبات چوق اولان يره دينور يقال ارض حدبة اى كثيرة الحدب الحدب حانك ضميله حدباء
كلمه سندن جمعدر زحمتلو ومشقتلو امور واحواله دينور يقال اتعبه حدب الامور اى شواقها جمع شاقة ويقال
سنة حدباء اى شديدة وحدباء قنبور كبى بوكرى اغاجه دينور يقال شجرة حدباء وشول دابه يه دينور كه آرقلغندن

قالچه لرينك اوستنده اولان اوجه كميكلرى سيپ سيورى طشره چقق اوله يقال دابة حدباء اذا بدت حراقفها شارح
ديركه كعب بن زهيرك اشبو * كل ابن انثى وان طالت سلامته يوما على الة حدباء محمول * بيتنده واقع الة حدباء نعش
اوله جقدر لكن مطلق نعش اولميوب غربا وفقراء تحميل ايتدكلرى خرپشته اولمق پك ملايمدر انتهى الاحيدب
مصغر بنيه سيله روم اولكه سنده برطاغدر حداب قطام وزننده كه كسر اوزره مبنيدر پك قحط وشدت اوزره
اولان سنه يه دينور وبرموضع آديدر ومعربا استعمال اولنور نته كه جريرك اشبو * لقد جردت يوم الحداب نساؤكم فسأت
مجاليها وقلت مهورها * بيتنده واقع اولمشدر حداب كتاب وزننده بنى يربوع يوردنده واقع كنديلره مخصوص
برصرب ودرشت يرده برموضعدر آنده بروقعه اولمغله يوم الحداب معروفدر وحداب سراة ديارنده برنيچه جبل آديدر
الحديبية تخفيفله دويهيه وزننده وقليلا مشدد اولور مكه مكرمه قربنده برقويى آديدر على قول اوراده نابت
برشجرهٔ حدباء اسميدر كه موضع مزبور آنلر ايله متعارف اولمشدر شارح ديركه بيعة الرضوان اول شجره تحتنده
منعقد اولمشدر الحديباء مصغر بنيه سى والفك مديله جذيمه قبيله سى يوردنده برصويك اسميدر التحدب ترتب
وزننده بركسيه يا برنسنه يه ايلبشوب مرتبط ومتعلق اولمق معناسنه در يقال تحدب به اذا تعلق وبركسه يى
اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه در يقال تحدب عليه اذا تعطف وطول خاتون اولادينه مهر وشفقتندن
اره وارميوب طول اوتورمق معناسنه در يقال تحدبت المرأة اذا لم تتزوج واشبلت على ولدها بونلر بالجمله
معناى مجازيدر مثلا بركسيه قنبورلق كبى پاپشوب تعلق ايلمك واسركديكى كمسه اوزره قنبورلق كبى آوريلوب
دوشمك دقيقه لرنى ملاحظه يه مبنيدر حدبدبى عجب سكا وزننده نبيط قومنه مخصوص برنوع اويون اسميدر
الحرب ضرب وزننده معروفدر كه جنك وقتال وكارزار معناسنه در وبو مؤنثدر مقاتله اعتباريله وبعضا مذكر اولور
قتال اعتباريله جمعى حروب كلور يقال وقعت بينهم الحرب اى المقاتلة وحرب جنكاور بهادره اطلاق اولنور كه مبالغة
وصف بالمصدر اولور يقال رجل حرب اى شديد الحرب شجاع ويقال رجل حرب اى عدو محارب يعنى حرب لفظى
عدو محاربه ده اطلاق اولنور هر نقدر جنكاور محارب دكل ايسه ده زيرا محاربه اوزره در بونده مذكر ومؤنثى ومفرد
وجمعى برابردر زيرا فى الاصل مصدردر وحرب اسامئ رجالدندر حرب بن اميه بن عبد شمس قرشئ اموى در
وحرب بن عبد الله الراوندى منصور عباسى سرعسكريدر ووحشى بن حرب اصحابندندر وحرب بن الحارث
تابعيندندر وعلى واحمد ومعاويه كه اولاد حربدر وحرب بن عبد الله وحرب بن قيس وحرب بن خالد وحرب
ابن شداد وحرب بن شريح وحرب بن زهير وحرب بن ابى العاليه وحرب بن صبيح وحرب بن ميمون كه صاحب
الاعميه دركه متروك الحديثدر وحرب بن ميمون كه ابو الخطابدر جمله سى محدثلردر اعميه ملبسات معناسنه در
بناء عليه روايت ايلديكى احاديث معمول بها دكلدر وذكر اولنان حرب بن ميمون ايله ابو الخطاب حرب بن ميمونى امام
بخارى ومسلم شخص واحد ظن ايلديلر دار الحرب اهل اسلامله بينلرنده صلح وصلاح اولميان مشركين بلادينه
اطلاق اولنور يقال دخلوا دار الحرب اى بلاد المشركين الذين لا صلح بيننا وبينهم المحرب منبر وزننده شديد
الحرب اولان جنكاور بهادره دينور المحراب ميمك كسريله محرب معناسنه در يقال رجل محرب ومحراب اى شديد
الحرب شجاع اوله كوره كويا كه آلت حرب اولور ومحراب چارداغه دينور غرفه وبالاخانه معناسنه ومجلسك
صدرينه واكرم مواضعنه دينور ومسجدده امام طورديغى مقامه دينور كويا كه شيطان وهوا ايله محاربه ايده جك
موقعدر مؤلفك بصائره بياننه كوره اصح اولان محراب مسجده خاصدر كه اطلاق شرعى اولور مبالغة آلت
حربه تشبيه اولنمشدر بعده صدر مجلسه وغرفه يه وسائر فوقانى محللره تشبيه طريقيله اطلاق اولندى واورمان
كويا كه آلت حرب ودفع ياخود موقع حرب جانوران اولديغندن اكا دخى اطلاق اولندى وطوارك بيوننه دخى تشبيه
طريقيله اطلاق اولندى وبعضلر محراب لفظنى مبالغهٔ فاعل اعتبار ايدوب محراب مسجده اطلاقى وصف المكان
بصفة صاحبه بابندن عد ايلدى امكنهٔ سائرهٔ مذكوره يه ده اطلاقى شرف وقدرلرندن ناشى موقع منافسه وموضع
محاربه ومدافعه اولدقلرى ملاحظه سنه مبنى اولور ومقام مخصوص ملوكه دينور كه شهنشين تعبير اولنور آنده
بنفسه شاه اكلنوب آرام ايدر وميشه لكه واورمانه دينور وطوارك بيوننه دينور عنق دابه معناسنه جمعى محاريب
كلور ومحاريب بنى اسرائيل آنلرك مسجدلرندن عبارتدر كه آنده جلوس واقامت ايدرلر ايدى ظاهرا اشبو يعملون له
مايشاء من محاريب وتماثيل الاية كريمه سنده واقع اولان محاريبه اشارتدر لكن تفسير بيضاويده قصور حصينه
ومساكن شريفه ايله مفسردر المحربه مكنسه وزننده جنكاور وبهادر اولان عسكره دينور يقال رجل محرب
وقوم محربة اى شديدة الحرب شجاع المحاربة والحراب حانك كسريله والتحارب تفاعل وزننده والاحتراب

افتعال وزننده كه بودخى اشتراك ايچوندر برى بريله جنك وقتال ايدوب صواشمق معناسنه در يقال حاربه محاربة
وحرابا وتحاربوا واحتربوا بمعنى الحربة ثمره وزننده آلت يعنى معروف آلت حربه دينور كه قصه مزراق اولة جقدر
جمعى حراب كلور حانك كسريله وحربه دين وملتده اولان فساد وتباهلغه دينور محروب فاسد الدين اولان كمسه در
وحربه طعنه وسلب مال وتاراج معنالريته در ومنه حديث الحديبية والا ركناهم محروبين اى مسلوبين
مهوبين وحربه هذيل بلادنده برموضع آديدر ياخود شام اولكه سنده واقعدر وحربه يوم جمعه نك اسميدر جمعى
حربات كلور حركات وزننده وحربات كلور سكون رايله الحربة حانك كسريله نباء نوعندر هيئت حرب يعنى بردراو
حرب ايلمك معناسنه دريقال وقعت بينهم حربة شديدة وهى هيئة الحرب الحرب طلب وزننده بركسه نك تمام مالنى سلب
ونهب ايلمك معناسنه دريقال حربه حربا كطلبه طلبا اذا سلب ماله وبك خشم وغضبه كلمك معناسنه در يقال
حرب الرجل حربا من الباب الرابع اذا كلب واشتد غضبه فهو حرب بكسر الراء من قوم حربى وحرب طلع
معناسنه دركه خرمانك الك اول جقان يمشيدر كه هنوز قبوغنده اولور مفردى حربه درهايله المحروب والحريب
امير وزننده مالى مسلوب اولان كشى يه دينور حريب لفظنك جمعى حربى كلور الفك قصريله مريض ومرضى كبى
وحرباء كلور كريم وكرماء كبى الحربيه مجيبه وزننده مسلوب اولان ماله دينور على قول مدار معاش اولان ماله دينور
يقال اخذت حربيته اى ماله الذى سلبته اوالذى يعيش به واحربا حانك ورانك فتحيله بركله دركه عربلر آنكله ميت
حقنده ندبه ايدرلر اصلى بودركه ذكر اولنان حرب بن اميه وفات ايلدكده اهل مكه واحربا دينو ندبه ايلديلر بعده
سكونى ثقيل كوروب واحربا ديديلر فتخفيفله ياخود سلب مال معناسنه اولان حرب اولنق ملحوظدر شارح ديركه
آندن نصكره بين العرب كلمة ندبه اولمغله مطلقا ميت حقنده حزن وتأسفله واحربا دينو ندبه ايدرلر اولديلر انتهى
التحريب تفعيل وزننده بركسه يى پك اغضاب ايلمك معناسنه در تقول حربته تحريبا اى اغضبته وبركسه حرب
يعنى خرمانك اول جقان يمشنى يدرمك معناسنه در يقال حربه اى اطعمه الحرب ومزراق تمرتى يليوب كسكين
ايلمك معناسنه دريقال حرب السنان اذا حدده وقشقرتمق معناسنه دريقال حربه اذا حرشه الاحراب همزه نك
كسريله خرمانك اغاجى ابتدا يمشنى چقرمق معناسنه دريقال احرب النخل اذا اطلع وبركسه يى دشمندن مال غنيمت
آلمغه دلالت ايلمك معناسنه دريقال احربه اذا دله على مايغنمه من عدو وجنك قوبازمق معناسنه دريقال
احرب الحرب اى هيجها الحربه جرعه وزننده چوال كبى برظرف اسميدر وغرارة دينور كه خرار تعبير ايدكلريدر
ياخود چوبانلرك آزيق قويه جق چانطه لرينه دينور الحرباء حانك كسرى والفك مدية زره تعبير اولنان
لباس آهنين اوزره اولان مسماره دينور كه برچين تعبير اولنور على قول زره حلقه لرنده اولان برچينلرك اوجلرينه
دينور وحربا ارقه يه دينور ظهر معناسنه ياخود ارقه اتنه على قول قبورغه كمكلرينك ارقه طرفنه اولان
اوجلرينه وكوكس كمكلرينك اوجلرينه دينور كه كركك تعبير اولنور وحرباء ام حبين ايله معروف جانورك اركگنه
دينور على قول كرتنكله مثلو برجانور در ذنبها باشيله كونشه توجه واستقبال ايدر هؤلفك ذكر ايلديكى ام حبين
مصغر بنيه سيله مذكور جانورك كنيه سيدر تركيده قيا كلرى وفارسيده آفتاب پرستك ديرلر كرتنكله دن يوك اولور
كونشه مقابل طوروب دور ايدكجه بيله جه دور ايدر وسخونتك تأثيرى ترق بولديقجه كونا كون رنكلر ايله مثلون
اولور المحربئة اسم فاعل بنيه سيله معربده وزننده شول يره دينور كه انده حربا ديد كلرى جانور مزبور رچوق
اوله يقال ارض محربئة اى كثيرة الحرباء وطپراغى قالين وغليظ يره دينور حربى سكرى وزننده بغدادا باالكنده
برقريه وبر بلده اسميدر الحريه غريبه وزننده بغداددده برمحله در ذكر اولنان حرب بن عبد الله الراوندى كه
سر عسكر منصور در اول بنا ايلمكله اكا نسبت اولنمشدر حارب جانب وزننده حوران شامده برموضعدر المحرب
معظم وزننده والتحريب متجرب وزننده ازسلانه دينور محارب مجانب وزننده برقبيله در الحراب سداد
وزننده اسمادندر الحارث الحراب يمنده امير قبيلة كنده در وعتيبة بن الحراب شعراءدندر حرب زفر وزننده
مذحج قبيله سنك سلسلة نسبلرى رجالندن ابن مظه در وفرد در يعنى همامى يوقدر الاجربناء اسلنقاء وزننده
معهوزده لغتدر خشم وفساد وشره يانيوب آماده اولنق معناسنه دريقال احربنى الرجل بمعنى احربنا پس بومادده
دخى حربدن مأخوذ اولور الحردب جعفر وزننده عشرق يعنى بارپو زانو اغندن مرماحور ديدكلرى نباتك
تخمنه دينور فارسيده تخم مرودير لرو حردب برجل اسميدر الحردبه دحرجه وزننده خفيفلكله وتمكين ووقار سز لغه
دينور يقال به حردبة اى خفة وترق وحردبه برجل آديدر ابو حردبه اعراب اوغربلرندن برمعروف اوغربدر
الحرب حانك كسرى وزاى معجمه نك سكونيله آدمك هركون معتاد اوزره قرأتنه مداومت ايلديكى ورد معينه

اطلاق اولنور معناى آيدن مأخوذدر كه نفسنه توظيف ايلديكى طائفة دعا اوله جقدر شارح ديركه وردكلمه سى
واولك كسريله صويه كلمكده اولان نوبته دينور مجازا هركس اوقات مخصوصه ده كندى نفسنه التزام قرأت
ايلديكى آيات وصلوات واذكار وادعيه يه اطلاق اولنور انتهى يقال قرأ حزبه من القرأن اى ورده الذى اعتاده
وحزب مطلقا طائفه معناسنه در كه معناى موضوعى بودر يقال عنده حزب منه اى طائفة وسلاحه وآلت حربه
دينور وخاصة جماعت انسانى يه اطلاق اولنور يقال جاء حزب من الناس اى جماعة الاحزاب همزه نك فتحيله
جمعدر وشول احزاب كه اشبو لما رأى المؤمنون الاحزاب الايه كريمه سنده واقعدر شول طوائف مختلفة
مشركيندن عبارتدر كه خندق وقعه سنده هرقبيله دن مجتمع اولوب همدست تعاون واتحاد اوله رق شصت واحد دن
سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلريله حرب وقتال ايچون كلوب مدينه يى محاصره ايلديلرغزوهٔ خندق
آنك ثمره سيدر اكا غزوهٔ احزاب دخى دينور وحزب بركسه نك عسكر مخصوصنه واصحاب معينه دينور كه جمله سى
آنك رأى وامريله متابعت اوزره اوله لر وبه فسر قوله تعالى اولئك حزب الشيطان الايه اى جنده وقوله تعالى انى
اخاف عليكم مثل يوم الاحزاب الاية هم قوم نوح وعاد وثمود ومن اهلكهم الله من بعدهم مثل فرعون وحزب
طپراغى قتى وغليظ اولان يره اطلاق اولنور احازبه مفاعله وزننده والتحزب تفعل وزننده كروه كروه جمع
اولمق معناسنه در يقال حازبوا وتحزبوا اى صاروا احزابا وتجمعوا ومحازبه بركسه نك حزب وكروهندن اولمق
معناسنه در تقول حازبته اى كنت من حزبه التحزيب تفعيل وزننده ناسى بولك بولك جمع ايلمك معناسنه در
تقول حزبتهم تحزيبا اى جعلتهم احزابا الحزب حانك فتحى وزانك سكونيله بركسيه برشديد وعظيم ايش اصابت
ايلمك على قول فجأة برامر شديد اصابت ايدوب بغايت تضييق وتنكيل ايلمك معناسنه دريقال حزبه الامر حزبا
من الباب الاول اذا نابه واشتد عليه اوضغطه فجأة الحزابه ثمامه وزننده والحرب كذلك ضرب وزننده معناى
مزبوردن اسمدر يعنى مصدر واسمى مساويدر الحازب والحريب امير وزننده امر عظيم وشديده دينور كه
انسانه عروض واصابت ايدوب مغموم وبى راحت ايدر وحزيبك جمعى حزب كلور حانك ضميله يقال اصابه
امر حازب وحزيب اى شديد الحزابى والحزابيه حانك فتحى وزانك تخفيفيله كوده سى قالين وطفنار قصه جق
انسان وحيوانه دينور الحزاب حانك كسرى ونونك سكونيله حزابى معناسنه در وخر وسه دينور ديك معناسنه
وبيان هاويى ديدكلرى نباته دينور جزر برى تلق قوشندن نوع اسميدر الحزأة حانك كسرى
وزانك سكونيله طپراغى قتى اولان يره دينور جمعى حزأ كلور حانك كسرى وزانك سكونيله وحزابى كلور حانك
فتحيله وبو اصلده يائى مشدده ايله اولوب بعده تخفيف اولنمشدر ابو حزابه ثمامه وزننده بنو يربعه دن وليدبن
نهيك نام كمسه نك كنيه سيدر وثواب بن حزابه بين المحدثين صاحب ذكر در حزابه سلامه وزننده اسامىدندر
محمد بن محمد بن احمد بن حزابه محدثدر حزوب تنور وزننده برجل آديدر ذات الحزاب حانك كسريله
برموضع اسميدر الحزوب حانك ضميله برنوع نبات آديدر الحسب حانك فتحى وسينك سكونيله والحسبان حانك
ضميله والحسبان والحساب حارك كسريله والحسبه حانك كسرى وسينك سكونيله والحسابه كابه وزننده
صايمق تعداد معناسنه در يقال حسبه حسبا وحسبانا وحسبانا وحسابا وحسبة وحسابة من الباب الاول اذا عده
وحسب وحساب كافى معناسنه اولور كما سيذكر وحسبان ضمله صيغهٔ جمع اولور كما سيبين المحسوب صايلمش
نسنه يه دينور معدود ومعناسنه الحسب فتحتيله محسوب معناسنه در كه فعل بمعنى مفعول در ومنه قولهم هذا بحسب ذا
اى بعدده وقدره وقديمكن السين وحسب بركشينك آباء واجدادى جهتندن فخر ومباهات طريقيله ذكر
وتعداد ايلديكى محاسن ومفاخره اطلاق اولنور على قول مال ومنالة دينور ياخود دين وملت در ياخود كرم ياخود
فعل وعمله اولان علو وشرف ياخود فعل حسن وعمل صالح ياخود آباء واجداد جهتنده ثابت ودركار اولان شرف
واصالت ياخودشان وبال وقدر وحيثيت در وبعضلر عندنده حسب وكرم بركسه نك ذاتنه مخصوصدر هر نقدر
صويلنده شرافت واصالت يوق ايسه ده لكن مجد وشرف صوينه وعرقنه مخصوصدر كه علو نسبى اولميان بكسيه
مجد وشرف صفت اولنق صحيح دكلدر الحسابة سحابه وزننده والحسب فتحتيله صاحب حسب اولنق
معناسنه دريقال حسب الرجل حسابة وحسبا من الباب الخامس اذا صار ذا حسب الحسيب امير وزننده
حسب صاحبى كسيه دينور جمعى حسباء كلور كرماء وزننده وحسيب كافى معناسنه استعمال اولنور فى الاصل مكافى
بالحساب معناسنه اولوب بعده مطلق كافى معناسنه استعمال اولنمشدر ومنه يقال حسبك الله اى انتقم الله منك
وبو باب كنايه دندر ومحاسب معناسنه كلور قال تعالى كفى بالله حسيبا اى محاسبا اوكافيا حسبك حانك فتحى وسينك

وذكرام حبين اوهيئة تخرج خطاطة
تستقبل الشمس بأسرها فى سرين
فانظر الى الترجمة بعد الفقرة الى
نحو العبارة تراها عجيبة قد
تسنه

سكونى وبانك ضم اوزره بناسيله كفاك معناسنه استعمال اولنور كه كفايتدن فعل ماضيدر يقال حسبك درهم اى كفاك
يعنى سكا بر درهم يتشور وكافى معناسنه اولور يقال حسبك من رجل اى كاف لك من غيره و بو نلر عدّ وحساب
معناسندن متفرعلردر شارح ديركه اشبو حسب كلمه سى فى الاصل مصدردر فعل معناسنى متضمندر محسب لك
معناسنه كه كاف لك من غيره ديمكدر بو جهتله معرفه يه مضاف ايكن نكره يه صفت اولور زيرا اضافتى غير حقيقيه در
كويا كه اسم فاعل معمولنه مضاف اولمشدر ومنه يقال هذا رجل حسبك و بو جهات ست مجراسنه اجرا اولنمشدر
زيرا مضاف اليهى حذف اولنوب ضمّ اوزره بنا ايله حسب دخى ديرلر وحسبك الله ديرلر انتقم الله منك معناسنه كه كنايه دندر
وحسبنا الله ديرلر اعتمدنا الى الله معناسندن كنايه درنته كه نعم الوكيل قولى وكلنا امورنا الى الله معناسندن كنايه در انتهى
و بونده مفرد وتثنيه وجمع مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر الحساب كتاب وزننده كذلك كافى معناسنه استعمال
اولنور يقال شئ حساب اى كاف ومنه قوله تعالى عطاء احسابا اى كافيا وانساندن جمع كثيره اطلاق اولنور يقال
اتانى حساب من الناس اى جمع كثير حسيب زبير وزننده اسمادندر عباد بن حسيب كه ابو الخشنا ايله مكنادر
مورّخيندندر الحسبان حانك ضميله مصدردر كه ذكر اولندى وحساب لفظندن جمع اولور وعذاب معناسنه در
و بلاء وشر وشور معنالرينه در وهوايه آغوب چقان غباره دينور وچكركه يه دينور وخرده وصغير اوقلره دينور
مفردى حسبانه در وحسبانه كوچك يصدغه دينور قولتق يصدغى و يوز يصدغى كبى وخرده قرنجه يه دينور
وصاعقه يه دينور وسحابه دينور وكوكدن ياغان طلويه دينور المحسبة مكنسه وزننده كوچك يصدغه دينور
ومصدر اولور كما سيذكر الحسّاب شدّاد وزننده مبالغه اسم فاعلدر ومحمد بن ابراهيم بن حمدويه الحسّاب
محدثيندندر وزياد بن يحيى الحسّابى كذلك محدثيندندر الحسبه حانك كسريله اجر وثواب معناسنه دركه
احتسابدن اسمدر جمعى حسب كلور عنب وزننده يقال فعل ذلك حسبة اى اجرا وحسبه رأى وتدبير معناسنه استعمال
اولنور يقال هو حسن الحسبة اى حسن التدبير ومصدر اولور كما سيذكر ابو حسبه حانك فتحيله تابعيندن مسلم
الشامى كنيه سيدر وحسبه بر رجل اسميدر الاحسب احمر وزننده شول دوه يه دينور كه تويى آق وقرمزى آلاجه اوله
وشول كمسيه دينور كه صاچى اشقر وقومرال اوله و بشره سى برغلت وعارضه سببيله جابجا آغاروب وقيللرى
فاسد وتباه اولوب آق وقرمزى آلاجه اولانه دينور و برص علتنه اوغرامش كشى يه دينور ابرص كبى كه تحريفله ابرش
تعبير اولنور الحسبة جرعه وزننده ذكر اولنان احسب كلمه سنك معنالرندن اسمدر حالت مذكوره يه دينور
المحسبة مشغله وزننده والمحسبة مكنسه وزننده والحسبان عرفان وزننده ظنّ وكمان ايلمك معناسنه در
يقال حسبه كذا كنعم فى لغتيه محسبة ومحسبة وحسبانا يعنى من الباب الرابع والسادس اى ظنه وتقول ما كان فى حسبانى
كذا ولا تقل فى حسابى شارح ديركه مضارعنك عينى مكسور اولمق شذوذه مبنيدر زيرا هر فعل ماضى كه مكسور
العين اوله آنك مستقبلى البته مفتوح العين اولور علم يعلم كبى الّا اون ايكى كلمه كه نوادردندر حسب يحسب و يئس
ييئس ونعم ينعم ويبس ييبس وومق يمق ووفق يفق ووثق يثق وورع يرع وورم يرم وورث يرث وورى الزنديرى
وولى يلى كلمه لريدر انتهى التحسيب ميتى طاشلغه دفن ايلمك على قول كفنه صاروب دفن ايلمك معناسنه در يقال
حسب الميت تحسيبا اذا دفنه فى الحجارة اودفنه مكفنا وبركسه يى يصدغه طياندرمق معناسنه در يقال حسبه
اذا وسده وبركسيه طوينجه طعام يدرمك وقاننجه صوايچورمك معناسنه در يقال حسبه اذا اطعمه وسقاه حتى
شبع وروى الاحساب همزه نك كسريله بودخى بركسه يى طويوروب قاندرمق معناسنه در يقال احسبه بمعنى
حسبه وراضى وخشنود ايلمك معناسنه در يقال احسبه اى ارضاه التحسب تفعل وزننده يصدغه طيانمق
معناسنه در يقال تحسب الرجل اذا توسد و بركسه نك اسرار واحوالنى طلب وتحرّى ايله اراشدروب وقوف واطّلاع
قيدنده اولمق معناسنه در يقال تحسب فلانا اذا تعرّفه وتوخاه واستخبار معناسنه در يقال تحسبه اى استخبره
الاحتساب انتساب وزننده بركسه نك طوتديغى فعل قبيحى بكنميوب نهى وانكار ايلمك معناسنه دركه مراد شو ايشى
نيچون شويله ايتدك ديو مؤاخذه ايلمكدن عبارتدر يقال احتسب فلان عليه اى انكر محتسب بلده بو معنادندر واحتساب
بركسه نك بيوك اولادى وفات ايلمك معناسنه دركه خداى متعالدن اجر وثواب اميد ايدر يقال احتسب فلان ابنا او بنتا
اذا مات كبيرا وكوچك اولادى وفات ايلسه افترطه افتراطا دينور وبرخير عملى عدادا خلاصه ادخالله مقابلنده انجق
خداى متعالدن اجر وثواب ورضا نياز ايلمك معناسنه در جامع بنا ايلمك كبى يقال احتسب بكذا اجرا عند الله اى اعتدّه
ينوى به وجه الله و بركسه نك حالنى يا مشرب ووضع وطورنى امتحان واختبار ايله وقوف قيدنده اولمق معناسنه در يقال
احتسب فلانا اذا اختبر ما عنده ومنهى وممنوع اولديغى نسنه دن نهى قبول ايدوب آندن كيرو طورمق معناسنه در يقال

احتسب

احتسب الرجل اى انتهى الحسابى كتابى وزننده اهل حساب ديمكدر محمود بن اسمعيل الحسابى محدثدر الحشيب
شين معجمه ايله امير وزننده قالين يزه وقالين لباسه دينور الحوشب جوهر وزننده طوشانه دينور ارنب كبى و بوزاغى يه
دينور عجل كبى واركك تلكى يه دينور وانجه بللى آريق طواره دينور وايكى يانلرى طولوب قبارمش طواره ديمكله
ضدّ اولور وطوارك بلكجه سنده اولان اك واويناق يرينه دينور كه كوستك كلديكى يرده بالدريله بلكجه سنك پيوندیدر
على قول طوارك طرنغنك ايچ يوزنده اولان كميكه دينور كه سكير ايله بالدرى بيننده اولور ياخود پرمق كميكى كبى شول انجه
وخرده كميكه دينور كه بالدرك بوقاغيلق طرفنه طوغرى كلان اوجيله طرنغك قرار كاهى بيننده اولور ياخود طوارك
بلكجه سى كميكنه دينور وحوشب بر رجل آديدر وجماعت معناسنه در ويمنده برمخلاف يعنى برناحيه وايالت
اسميدر وشهر بن حوشب وخلف بن حوشب وعوّام بن حوشب محدثلردر الحوشبة هايله بودخى جماعت
معناسنه در الاحتشاب افتعال وزننده بركمك معناسنه در يقال احتشب القوم اذا تجمعوا الاحشاب همزه نك كسريله
طارلتمق معناسنه در يقال احشبه اى اغضبه الحصبة حانك فتحى وصادك سكونيله والحصبة فتحاتله والحصبة
فرحه وزننده برنوع خرده سيولجه لردر كه بدنده ظهور ايدر تركيده قيزامق تعبير اولنور فارسيده سرخيجه دينور
و بونك برنوعى واردر كه بعض فناخسته لرده ظهور ايدر پول پول قرمزى وسياه اولور بياضى اسلمدر المحصوب
قيزامق چقارمش كمسه در يقال حصب الرجل على المجهول فهو محصوب ويقال حصب فلان حصبا كسمع
سمعا الحصب فتحتيله والحصبة تمره وزننده طاشلره دينور حجاره معناسنه مفردى حصبه در قصبه وزننده
شذوذا وزره وحصب اوطونه دينور حطب معناسنه وآتش طوتشوب يانمق ايچون آتشه القا اولنان نسنه يه دينور كه
طوترق تعبير اولنور اوطون اولسون سائر نسنه اولسون على قول حطب حصب اولمز الّا كندوسيله آتش طوتشوب
يانمدقجه وحصب كربشك يايدن دونمسنه دينور الحصباء خرده چقل طاشلرينه دينور حصى كبى مفردى
حصبه در قصبه كبى الحصبة فرحه وزننده والمحصبة معصره وزننده چقل طاشلق يره دينور يقال ارض حصبة
ومحصبة اى كثيرة الحصباء الحصب حانك فتحى وصادك سكونيله چقل طاشى آتمق معناسنه در يقال حصبه
حصبا من الباب الاول اذا رماه بالحصباء ويره چقل دوشه مك معناسنه در يقال حصب المكان اذا بسط الحصباء فيه
وبركسه دن روكردان اولوب اعراض ايلمك معناسنه در يقال حصب عن صاحبه اذا تولى عنه التحصيب تفعيل
وزننده يره چقل دوشه مك معناسنه در يقال حصب المكان بمعنى حصبه ومحصب نام محلده ياتوب اويومق معناسنه در
يقال حصب الحاجّ اذا نام بالمحصب ومحصب معظم وزننده مكهٔ مكرمه ايله منا بيننده بردره يوليدر كه براوجى
ابطحه چقار آنده حجاج برساعت مقدارى اقامت واستراحت ايلدكدنصكره مكهٔ مكرمه يه متوجه اولورلر حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول محله نازل اولوب لكن امتنه سنت ايلمديلر بناء عليه حالا حجاج اورايه نازل اولمزلر
على قول محصب مناده جمرات آتيله جق محلدن عبارتدر شارح ديركه مؤلف كرچه بونى حرف ترديد ايله رسم ايلدى
لكن فى الحقيقه محلّ مزبوره دخى محصب دينور پس حرف ترديد واو معناسنه محمول اولمق لازمدر ايكى محل دخى
حصباء لفظندندر الاحصاب همزه نك كسريله بركسه دن يوز دوندروب اعراض ايلمك معناسنه در يقال احصب
عن صاحبه اذا تولّى وقوشوب كيدركن اياغيله كيروسنه يا اطرافنه خرده طاشلر توزيدوب صاورمق معناسنه در يقال
احصب الفرس وغيره اذا اثار الحصى فى جريه ليلة الحصبة تمره وزننده ايام تشريق عقبنده اولان كيجه يه اطلاق
اولنور الحاصب شول شديديله دينور كه اسدكجه طپراقلرى قالدروب هوايه صاوره ياخود خرده قاروطلو طوزنتولرينه
دينور كه دپى تعبير اولنور وشول سحابه دينور كه قاروطلو دوكوب طوزتديره حصبه قصبه وزننده بر رجل اسميدر
الحصب كتف وزننده شول سوده دينور كه صوغوقلغندن ياغى چقميه حصيب زبير وزننده يمنده برموضع آديدر
نسوانلرى حسن وجمالده اطراف بلاده فائقه لردر بناء عليه بين الظرفاء ❊ اذا دخلت ارض الحصيب فهرول
كلامى مثل دائردر يعنى حصيب قضاسنه دخول ايتدكده همان شتاب تام ايله هروله ايدرك مشى ايدوب برطرفه
خروجه باق كه نسوانلرينك كرفتهٔ پنجهٔ سختكير جماللرى اولميه سن وحصيب اسمادندر بريدة بن الحصيب
اصحابدندر ومحمد بن الحصيب آنك حفيديدر يحصب يانك فتحى وصادك حركات ثلاثيله يمنده برقبيله آديدر
نسبتنده يحصبى دينور يته صادك حركات ثلاثيله يوخسه جوهرينك زعمى كبى نسبتى صادك فتحيله اولمغه منحصر
دكلدر شارح ديركه جوهرى صحيحى ملتزم اولمغله عندنده فتحى مصححدر نته كه مبرّد وسائرلرى تنصيص ايلديلر
بوندن بشقه عرب حسب الامكان تخفيفه مائل اولملريله البته فتحه اخفدر انتهى ويحصب يضرب وزننده
اندلس اولكه سنده برقلعه در محدثيندن سعيد بن مقرور والنابغة بن ابراهيم اورادندر التحصب تفعل وزننده

كوكرجين قوشى يم طلبيله يبانه چقمق معناسنه در يقال تحصب الحمام اذا خرج الى الصحراء لطلب الحب
التحاصب چقل طاشى آتشمق معناسنه در يقال تحاصبوا اى تراموا بالحصباء الحصربة دحرجه وزننده زياده سيله
بخيل ولئيم اولمق معناسنه در يقال به حصربة اى ضيق وبخل الحصلب زبرج وزننده طپراغه دينور الحضب
حانك كسرى وضاد معجمه نك سكونيله باى آواز ينه دينور كه اوق چقدقدنصكره ظهور ايدر چكردى تعبير اولنور
حانك ضميله ده جائزدر جمعى احضاب كلور وحضب طاغك برطرفندن يوره سنه دينور الحضب حانك فتحى
وكسريله برنوع ييلانه ياخود اركككنه دينور كه ايرى وعظيم اوله على قول آق ييلانه ياخود انجه ييلانه دينور وحضب
حانك فتحيله قويى چرخنك ومقاره نك ايپى دوشونجه قدر ترسنه چويرلمسنه دينور وايپك تكرلك ايله ايكى طرفلو چرخ
يامقاره دونجك اغاجلرك ارالغنه كيروب ايلشمسنه دينور يقال خضبت البكرة حضبا من الباب الرابع اذا مرست
ودوزاق رهدن ديدكلرى قوشى چاپك طوتمق معناسنه در يقال حضب الطرق الرهدن اى اخذه سريعا اذا نقر الحبة
يعنى دوزاقده كى دانه يى آلوركن درساعت قاپوب طوتدى رهدن مكه يه مخصوص وقزلر قوشنه شبيه برقوشدر
وحضب آتشى طوتشدروب علولندرمك ياخود آتشه اوطون آتمق معناسنه در يقال حضب النار حضبا من الباب
الثانى اذا رفعها اوالقى فيها الحطب الحضب فتحتينله وقليلا ضادى اسكان اولنور حصب معناسنده
لغتدر كه اوطونه وطوتروغه دينور الاحضاب همزه نك كسريله بودخى آتش ياقوب علولندرمك ياخود آتشه
اوطون آتمق معناسنه در يقال احضب النار اذا رفعها اوالقى فيها الحطب وقويى چرخنك ايپى تكرلك ايله اغاجلرك
ارالغنه دوشوب دونمكدن قالمغله ايپى اورادن قورتاروب مجراسنه رد ايلمك يقال احضب الرجل اذا رد الحبل من البكرة
الى مجراه المحضب منبر وزننده آتش اولچره جك كوسكى يه دينور مسعر معناسنه وات قاويره جق تاوه يه دينور مقلى
معناسنه التحضب تفعل وزننده ايراق اولان دوز يولى بوشليوب قريب اولمق حسبيله صرپ ودرشت يوله كتمك
معناسنه در يقال تحضب الرجل اذا اخذ فى طريق حزن قريب الحضربة دحرجه وزننده ايپ وكريش
مقوله سنى كركى كبى چكوب محكم بغلمق ياخود محكم بوكمك معناسنه در يقال حضرب حبله ووتره اذا شده اوشد فتله
المحضرب مدحرج وزننده مطلقا طلو ولبريز شيئه دينور يقال حوض محضرب اى مملوء الحطب حانك وطاى
مهمله نك فتحيله آتش ياقمق ايچون تهيئه قلنان اغاجه دينور كه اوطون تعبير اولنور الحطب ضرب وزننده اوطون
بركدرمك معناسنه در يقال حطب الرجل حطبا من الباب الثانى اذا جمع الحطب وآخر كسه ايچون اوطون بركدرمك
ياخود اكا اوطون كتورمك معناسنه در يقال حطب فلانا اذا جمع الحطب له اواتاه به وبريراوطونلق اولمق معناسنه در يقال
حطب المكان اذا صار حطيبا وبركسه يى نميمه وسعايت ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه ايقاد نار ايچون سعايت
ايلديكى مثلا والى يه اوطون ديوشوروب كتورمشدر يقال حطب بفلان اى سعى به شارح ديركه حمالة الحطب
قول شريفى ساعيه ونمامه لكدن كنايه در استعاره وجهيله نميمه يه حطب اطلاق اولنمشدر وبركسيه مدد ونصرت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حطب فى حبلهم اذا نصرهم كويا كه انلر اوطون ديوشورمكدن عاجز اولملريله
كندى ديوشورديكى اوطونلرى انلرك ايپلرينه بند ايلمكله مدد واعانت ايلمشدر الاحتطاب افتعال وزننده
اوطون بركدرمك معناسنه در يقال احتطب الرجل اذا جمع الحطب وطوار اوطون خرده لرى رعى ايلمك معناسنه در
يقال احتطب البعير اذا رعى دق الحطب وبرماده ضمننده جرم ووبال يوكلنمك معناسنه استعمال اولنور يقال
احتطب عليه فى الامر اى احتقب ويغمور اغاجى كوكندن قوپارمق معناسنه در يقال احتطب المطر اذا قلع
اصول الشجر الحطيبة عجيبه وزننده اوطونلق يره دينور يقال ارض حطيبة ومكان حطيب اى كثيرة الحطب
الاحطاب همزه نك كسريله يراوطونلق اولمق معناسنه در يقال احطب المكان اذا كان حطيبا الحاطب اوطون
جمع ايدن اوطونجى يه دينور وعربلر هو حاطب ليل ديرلر مخلط فى كلامه معناسنه يعنى كيجه قراكوسنده اوطون
ديوشورن كسه النه نه راست كلورسه الديغى كبى بودخى خلط كلام ايدوب لساننه رطب ويابس نه كلورسه آنى تفوه
ايدر وحاطب اسمادندر حاطب بن ابى بلتعه اصحابدندر الحطاب شداد وزننده دائما اوطون خرده لرى رعى ايدن
دوه يه دينور يقال بعير حطاب اى يرعى دق الحطب وحطاب اساميدندر حطاب بن حنش بين العرب فارس مشهوردر
وحطاب بن الحارث اصحابدندر على قول بوخاى معجمه ايله در ويوسف بن حطاب المدنى رجال صحيحيندن شبابه كوفى
شيخيدر وعبد السيد بن عتاب الحطاب عراق مقريلرندندر وعبد الله بن ميمون الحطاب امام احمد بن حنبل شيخيدر
وابو عبد الله الحطاب الرازى الفقيه الشافعى صاحب المشيخه در ومشيخه ميمك فتحيله مشربه وزننده برنسخه دركه
حديث استماع ايلديكى قرق التى نفر مشايخك احوال واوطان وكيفياتلرنى مشتمله در وصاحب السداسياتدر

بودخى اسانيد سداسياتى مشتمل برنسخه در ذكر اولنان ذوات محدثلردر الحطاب كتاب وزننده اصمه
چبوغى صويى آقه جق يرينه قدر كه كوز تعبير اولنور بودانمق معناسنه در وبو على قول اسم وعلى رأى مصدردر
لكن اساسدن منفهم اولان بو معناده مصدر حطب در ضرب وزننده وحطاب كتاب وزننده وحطب طلب
وزننده ذكر اولنان كوزه قدر بودانجق چبوغه اطلاق اولنور يقال حطب الكرم حطبا ويقال قطع حطب كرمه
وحطابه پس مؤلفك والحطاب ان يقطع الكرم قولى الكرم المقطوع حتى ينتهى الى حد ما جرى فيه الماء تأويلنده
اولور زيرا ان حرفى مصدريه اولمغله يقطع كلمه سى مصدر وحسب المقام مبنى للمفعول ايله مأول وتركيب اضافة
الصفة الى الموصوف بابندن اولور الاستحطاب اوزوم اصمه سى وتكاكى اوزايان قوللرندن بودانمغه محتاج اولمق
معناسنه در يقال استحطب العنب اذا احتاج ان تقطع اعاليه المحطب منبر وزننده اوطون كسه جك دهره يه دينور
الاحطب اقرب وزننده بغايت آريق ومهزول كسيه دينور على قول اوغورسز مشئوم ونامبارك كسيه دينور
مؤنثنده حطباء دينور الحطب كتف وزننده بودخى بغايت آريق ومهزول اولان كشى يه دينور الحطوبة حانك
فتحيله برقوجاق اوطونه دينور حويطب مصغر بنيه سيله اسمادندر حويطب بن عبد العزى القرشى اصحابدندر
المحاطب مناسب وزننده قورى تيكنلك اوتليان دوه يه دينور يقال جمل محاطب وناقة محاطبة اى تأكل الشوك
اليابس بنو حاطبه عربدن بربطندر حطيب امير وزننده يمنده بردره در حيطوب قيصوم وزننده برموضع
آديدر الحطربة دحرجه وزننده معاش طار اولمق معناسنه درنته كه خطربه دخى بو معنايه درخاى معجمه ايله
الحظوب ظاى معجمه ايله قعود وزننده والحظب فتحتينله كركى كبى سموروب قارن قاسيق بغلمق معناسنه در يقال
حظب الرجل حظوبا من الباب الثانى وحظب حظبا من الباب الرابع اذا سمن وامتلأ بطنه الحاظب والمحظئب
مطمئن وزننده سموروب قارن قاسيق بغلامش كسيه دينور الحظب كتف وزننده قارنى بيوك بودوره دينور
مؤنثى حظبه در الحظب عتل وزننده حظب معناسنه در يقال رجل حظب وحظب اى قصير بطين ويقال
امرأة حظبة وحظبة وكنده وناتراش وغليظ وشديد كشى يه دينور وبخيل وناكسه دينور وتنكخو وبى حوصله
وبى تحمل كشى يه دينور الحظب حانك كسريله هجف وزننده چاپك طاربلان سريع الغضب كسيه دينور الحظبه
ضمتين وتشديد بايله والمحظئب مطمئن وزننده والمحظنبى محزنبى وزننده بونلرده سريع الغضب كسيه دينور
الحظبى ضمتينله كفرى وزننده ارقه يه دينور ظهر معناسنه على قول جسم وبدنه دينور الحظنبى حانك وظانك ضميله
ونونك سكونيله حظبى معناسنه در الحنظب قنفذ وزننده اركك چكركه يه دينور واوصورغان بوجكنك اركككنه
دينور على قول آنك اوزون اولان نوعنه دينور ياخود اكا شبيه بربوجكدر الحنظب حانك ضمى وظانك فتحيله
والحنظباء حانك وظانك ضمى والفك مديله والحنظباء ظانك فتحيله خنظب معناسنه در الحنظوب زنبور
وزننده شول خاتونه دينور كه كوده سى ايرى وششمان اولوب واصلا ايشه كوجه يرامز والندن برنسنه كلمز كنده
وقابران اوله الحنظاب سنجاب وزننده متمرد وبداخلاق وبى امتزاج اولان بودوره دينور وحنظاب بن عمرو
الفقعسى خارجيلرك سركرده سى برحريف ايدى وفقعس احمد وزننده ابن طريف دركه شخص مزبور اكا منسوبدر
الحظربة دحرجه وزننده يايك كريشنى كركى كبى چكوب محكم بند ايلمك معناسنه دركه قورمق تعبير اولنور يقال
حظرب قوسه اذا شد توتيرها وطولدرمق معناسنه در يقال حظرب السقاء اذا ملأه التحظرب تدحرج وزننده
طولمق معناسنه در يقال حظربه فتحظرب اى ملأه فامتلأ وعربلر تحظرب الرجل ديرلر فلانك درونى عداوتله
ياخود طعام وشرابله طولدى ديجك يرده المحظرب مخضرم وزننده محكم بوكلمش ايپه واورغانه دينور وقوى البنيه
شديد الخلقه كسيه اطلاق اولنور وخلقى طاربى حوصله كشى يه دينور الحظلبة دحرجه وزننده سرعتله يلمك
معناسنه در يقال حظلب الرجل اذا عدا سريعا الحقب حانك وقافك فتحيله شول قولانه دينور كه دوه نك اصل
قولان چكجك يرندن برويه يعنى ذكريله اصل قولانك ارالغندن چكيلور على قول شول قولانه دينور كه پالان آنكله
دوه نك قارننه بند اولنور يعنى اصل قولاندن بشقه برايپ دخى دوه نك پالاننه بغلنوب قيچ اياقلرى طرفندن
طولاشدررلر تاكه دوه نك سينه بندى پالانى ايلرويه چكميه وحقب مصدر اولور ذكر اولنان قولان دوه نك ذكرنى
باصوب قاشانمسى كوجلنمك معناسنه يقال حقب البعير حقبا من الباب الرابع اذا تعسر عليه البول من وقوع الحقب
على ثيله ويغمور وسائرنسنه محتبس اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال حقب المطر وغيره اى احتبس ومعدن
فلزاتدن خالى اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال حقب المعدن اذا لم يوجد فيه شئ وحقب حقاب ديدكلرى
نسوان قوشاغنه دينور كما سيذكر الاحقاب همزه نك كسريله بودخى يغمور ووظيفه وعطيه مقوله سى كسلوب

محتبس اولمق معناسنه در يقال احقب المطر وغيره اذا احتبس الحقاب كتاب وزننده عرب نسوانه مخصوص
برنوع قوشاقدر كه بللرينه قوشانوب حلياتلرنى اكابند وتعليق ايدرلر جمعى حقب كلور كتب وزننده وحقاب
طرنغك دبنده پيدا اولان بياضه دينور وشول ايپه وايپلكه دينور كه نظر دفعى ايچون معصوملرك بلنه بند ايدرلر
وحقاب عمان ولايتنده برطاغ آديدر الاحقب اقرب وزننده شول يبان اشكنه دينور كه قارنى بياض اوله ياخود
حقب ديدكلرى ذكر اولنان يرى بياض اوله واحقب نصيبين جنلرندن كه كلوب رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرندن قرأن كريم استماع ايلديلر برجنى اسميدر مترجم ديركه اول جنيلر بش نفر اولدقلرى مرويدر
اسملرى بودر خس خاى معجمه نك فتحى وسينك تشديديله مس خس وزننده شاصه باصه احقب در
الحقيبة كتيبه وزننده اكريم ديدكلرى نسنه دركه قونداق طرزنده ايچنى طولدروب دوه حطبنك
اكسه طرفنه وضع ايدرلر ومطلقا پالان وهاودا كسه سنه بند اولنان نسنه يه دينور هكبه وخرج وسائر نسنه
اولسون الاحتقاب افتعال وزننده هاود وپالان اكسه سنه حقيبه باغليوب كوترمك معناسنه در يقال
احتقب الشئ اذا شده فى مؤخر رحل اوقتب واحتمله وبرنسنه يى هكبه كبى يوكلنوب كوتورمك معناسنه در ومنه
يقال احتقب الاثم اذا احتمله وادخار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتقبه اى ادخره المحقب محسن
وزننده اكسه سنه آدم وسائر نسنه آلان راكبه دينور مردف معناسنه المحقب مكرم وزننده تلكى يه دينور
ثعلب معناسنه باديه ده كوج اكسه سنه دوشديكيچون اطلاق اولندى الاستحقاب ادخار ايلمك معناسنه در
يقال استحقبه اى ادخره الحقبة حانك كسريله زماندن غير محدود وموقت مدته دينور وييل وسنه معناسنه در
جمعى حقب كلور عنب وزننده وحقوب كلور حبوب وزننده الحقبة حانك ضميله اسن يلك ساكن اولمسنه دينور
الحقب حانك ضميله والحقب ضمتينله سكسان ييله دينور ياخود سكسان ييلدن اكثره دينور ومطلق دهر وزمان
معناسنه در وييل وسنه معناسنه در على قول ييللره دينور سنون معناسنه جمعى احقاب كلور واحقب كلور افلس
وزننده يقال مضى عليه حقب وحقب اى ثمانون سنة او اكثر وكذا الدهر والسنة او السنون ويقال مضت عليه
احقاب واحقب الحقباء صحراء وزننده سراقة بن مرداسك فرسى اسميدر وشول ايرى سياه قيايه دينور كه تپه سى
هوايه طوغرى مناره كبى سيوريلوب چقمش اولوب وايكى بوكورلرنده دائما سراب لمعان ايليه يعنى ايكى طرفلرى
يالچين اولمغله كيرودن سراب كبى لمعان ايدر اوله على قول وسطنده آق وبراق طپراق اولمغله كيرودن اول طپراق وسائر
يرلرى لمعان ايليه الحقطبة دحرجه وزننده حيقطان اوتمه سنه دينور وحيقطان حانك فتحى وقافك ضميله تراج
قوشنك اركككنه دينور الحلب حانك فتحى ولامك سكونيله وفتحتينله جائزدر والحلاب كتاب وزننده سود
صاغمق معناسنه در يقال حلب الراعى حلبا وحلابا من الباب الاول اذا استخرج ما فى الضرع من اللبن وبركسيه
سوديله انتفاع ايلمك ايچون صاغمال طوار تعيين ايلمك معناسنه در يقال حلبه الشاة او الناقة اذا جعلهما له يحلبهما
وديز چوكوب اوطورمق معناسنه استعمال اولنور كه حالبك هيئتيدر يقال حلب الرجل اذا جلس على ركبتيه
وحلب وحلوب قعود وزننده ناس اطرافدن كلوب بركمك معناسنه در صاغيلان سود كبى يقال حلب القوم حلبا
وحلوبا اذا اجتمعوا من كل وجه الحلب طلب وزننده سود صاغمق معناسنه در نته كه ذكر اولندى وصاغلمش
سوده دينور بمعنى مفعولدر تقول شربت حلبا اى لبنا محلوبا وحلب وظائف ديوانيه دن وظيفهٔ معينه وعلوفهٔ مقرره
اولميوب جبايت ميرى وساليانه مقوله سى وسيله سيله بركسيه حواله واعطا اولنان ويركى يه اطلاق اولنور كه
اصطلاحمزده صاغملق تعبير اولنور ومنه قولهم هذا فئ المسلمين وحلب اسيافهم وحلب بلاد شاميه دن برشهر
معروف اسميدر شارح ديركه عمالقه دن مهر بن خيض بن عمليق نام كمسه نك حلب وبردعه وحمص نام اوچ اوغلى
وار ايدى هر برى برشهر بنا واسملريله مسما ايلديلر وحلب ينه شهر مزبور اعمالندن ايكى موضع آديدر وشامده برناحيه
وبرقريه وقاهرهٔ مصرده برمحله اسميدر وحلب مصدر اولور صاچ سياه اولمق معناسنه يقال حلب الشعر حلبا
من الباب الرابع اذا اسود الحلاب كتاب وزننده مصدر در نته كه ذكر اولندى وسود صاغه جق قابه دينور كه
كولك وصوصاق تعبير اولنور محدثيندن على بن احمد الحلابى اكا منسوبدر الاحتلاب افتعال وزننده سود صاغمق
معناسنه در المحلب منبر وزننده بودخى سود صاغه جق كولكه دينور الحليب امير وزننده صاغلمش سوده
دينور على قول تازه صاغلمش سوده دينور كه هنوز طعمى متغير اولمامش اوله وخرما شرابنه اطلاق اولنور وتازه قانه
اطلاق اولنور يقال دم حليب اى طرى الاحلابة همزه نك كسريله بركسه مرعاده سود صاغوب اهل
وعيالينه كوندرمك معناسنه در كه مصدر بناء مره در كما سيذكر واحلابه اولوجهله كونديريلان سودك دخى اسميدر

على قوله

على قول سود طلومه وضع اولندقدنصكره آرتوب قلان بقيه يه دينور الاحلاب همزه نك كسريله بودخى مرعاده سود
صاغوب اهل وعيالنه كوندرمك معناسنه در احلابه كبى يقال احلب لاهله احلابا واحلابة وهو ان يحلب لاهله وهو فى
المرعى ثم يبعث به اليهم وسوديله انتفاع ايلمك ايچون بركسيه صاغمال طوار تعيين ايلمك معناسنه در يقال احلبه الناقة والشاة
اى جعلهما له ليحلبه وسود صاغان كمسه يه ياردم ايلمك معناسنه در يقال احلبه اى اعانه على الحلب وبركسه نك ناقه لرى
ديشى كوشك طوغورمق معناسنه در نته كه جيمله اجلاب اركك كوشك طوغرمق معناسنه در يقال احلب الرجل
اذا ولدت ابله اناثا كما يقال اجلب اذا ولدت ابله ذكورا ومنه قولهم احلبت ام اجلبت يعنى دوه لرك بوسنه ديشمى يوخسه
اركككمى طوغوردى وقولهم ماله لا حلب ولا جلب بعضلر عندنده بددعادر ناقه سنك ديشى واركك دوللرى اولميوب
عقيم وبى خير اولسون ديمكدر وبعضلر عندنده كلام مزبور بيوجه وبى معنادر شارح ديركه قول اوله كوره اولكى لاء
كلمه سى ماء نافيه يى تاكيد اولور قول ثانى يه كوره نافيهٔ مستقله اولمغله تركيب مزبور مهمل اولور وماء لفظنى تعجبه حمل ايله
عجبدر كه فلانك نه حلبى ونه جلبى واردر ديو حكايه اولمق دخى ممكندر بووجهله كلام مزبور اهداردن محفوظ اولور
الحلوبة والحلوب حالرك فتحيله صاغمال ناقه يه دينور يقال ناقة حلوبة وحلوب اى محلوبة وحلوب حالب
معناسنه اولور يقال رجل حلوب اى حالب وحلوبه كه صاغمال حيوانه دينور كرك ناقه وكرك غنم اولسون واحدينه
مخصوص دكلدر واحد وجمعنه اطلاق اولنور وجمعى حلائب كلور وحلب كلور حانك ضميله ومصباحك بياننه
كوره اسم قلنديغى صورتده آخرينه هاء الحاقيله هذه حلوبة فلان ديرلر ركوب وركوبه كبى انتهى وحلوب بدندن
ترچقاران حرارته دينور يقال هاجرة حلوب اى تحلب العرق الحلبانة سكرانه وزننده والحلباة ركباة وزننده
والحلبوت ملكوت وزننده سودى چوق صاغمال ناقه يه دينور يقال ناقة حلبانة وحلباة وحلبوت اى ذات لبن
مترجم ديركه مزهرده مرسومدر كه مقصور اولان فعلى وزنى صفتده هاء ايله وارد اولمشدر حلباة وركباة كبى وحلبانه
كلمه سنده وركبانه كلمه سنده الف ونون مبالغه ايچون زياده قلنمشدر يقال ناقة حلبانة ركبانة يعنى كركى كبى صاغمال
وكركى كبى بنمكه يرار ناقه در التحلابة تانك كسريله والتحلبة تانك ولامك ضميله والتحلبة تانك ولامك فتحيله
والتحلبة تانك ولامك كسريله والتحلبة تانك ضمى ولامك كسريله والتحلبة تانك ضمى ولامك فتحيله قوچ
يوكورمزدن اولجه ممه سنده برازسود ظهور ايدن قيونه دينور الحلبتان كلبتان وزننده صباح واخشامه اطلاق
اولنور كه عادتا طوارلر اول وقتلرده صاغيلور الحلاب شداد وزننده رطوبتلو ويغمورلو كونه اطلاق اولنور كه مراد
فورتنه ديديكمز اوله جقدر يقال يوم حلاب اذا كان فيه ندى وحلاب بنو ثعلبه مخصوص برفرسك اسميدر واحمد
ابن محمد الحلابى فقهادندر التحلب تفعل وزننده تروصو مقوله سى صزمق معناسنه در يقال تحلب العرق اذا سال
ويقال تحلب بدنه عرقا اى سال عرقه ويقال تحلب عينه وفوه اى سالا الانحلاب تحلب معناسنه در الحلبة حانك
فتحى ولامك سكونيله براوغوردن يارشه كيدن قوشو آتلرينه دينور ويارش ايچون هر طرفدن مجتمع اولان آتلره دينور
جمعى حلائب كلور دردست اولان نسخه لرده وخيل تجتمع للسباق من كل اوب للنصرة عبارتيله مرسوم اولمغله عباره
مضطربدر شارحك بياننه كوره اصل عباره دن كما يقال للقوم اذا جاؤا من كل اوب للنصرة قد اجلبوا بالجيم كلامى
ساقط اولمشدر واقعا امهات سائره ده عنوان مرقوم اوزره مثبتدر لكن حلب ناس بركمك واحلاب حالبه اعانت
معناسنه اولوب بعده اساسك بياننه كوره مطلق اعانتده مستعمل اولمغله حلبه بونلردن مأخوذ اسم يعنى صاغم
معناسندن بيغن معناسنه منتقل اولوب بعده يارش ايچون كذلك نصرت واعانت ايچون صاغيلان سود كبى قوشوب
كلان ومجتمع اولان آتلرده وسواريلرده مستعمل اولمق اصلا بعيد دكلدر كما قال فى النهاية احلب القوم واستحلبوا
اى اجتمعوا للنصرة والاعانة بوصورتده للسباق قولى معناى اول تتمه سى اولوب قلم ناسخ تأخير ايلمش اولور واولكى
خيل آت وثانى سوارى يه مصروف اولور ياخود من كل اوب عباره سندن واو ساقط اولمشدر كه اصل حق عباره وخيل
تجتمع للسباق ومن كل اوب اولمغله حلبه يارش ايچون كذلك برقوم وقبيله يه ياردم ايچون هر طرفدن قوششوب
كلان سواريلره دينور ديمك اولور ومصباحده خيل تجمع للسباق من كل اوب ولا تخرج من وجه واحد يقال جاء الفرس
فى آخر الحلبة اى فى آخر الخيل وهى بمعنى حليبة ولهذا جمعت على حلائب عبارتيله مرسومدر واساسده حلبه
قوشى ميدانه ده دينور ديو مرسوم اولمغله حال ومحل علاقه سيله مجاز اولور وحلبه تهامه ده بردره اسميدر وبغداد ده
برمحله آديدر محدثيندن عبد المنعم بن محمد الحلبى اورايه منسوبدر الحلبة جرعه وزننده تركيده بوى وتخمنه
بوى تخمى اطلاق اولنان غله اسميدر امراض صدريه يه وسعال وبلغمدن متكون ربو وبواسير علتلرينه وارقه
وجكر ومثانه اوجاعنه نافع وتقويت جماعده عجيب الاثردر وحلبه يمنده برقلعه آديدر وخالص سياه رنكه دخى

حلبه دینور وفریقه یه دینور که نسوان عربك لوخسه لرینه مخصوص بر طعامدر که خرمایی سود ایله طبخ ایدرلر وحلبه شجر
عرفج اسمیدر وعرفج عوسج وزننده سدلوکن انواعندن فارسیده بکمون دیرلر سماق اغاجنه شبیه ودالری بش عدددن
زیاده اولمز بو سببدن ترکیده بش پرمق اطلاق ایدرلر وحلبه شجر قتاد اسمیدر که ترکیده کون دیدکلری چالیلقدر
الحلبة ضمتینله بودخی فریقه یه دینور که آنفا ذکر اولنان لوخسه طعامیدر الحلائب کتائب وزننده حلبه نك
جمعیدر که ذکر اولندی وجماعات معناسنه در وعموجه زاده لره اطلاق اولنور اولاد العم معناسنه ظاهرا مفردی
مسموع دکلدر الحوالب حانك فتحیله قوینك وآیازمه نك وپیکارك صوقینایوب چقان منبعلرینه دینور که کوز تعبیر
اولنور مفردی حالبه درشارح دیرکه باشده اولان کوزك دخی یاش منبعنه ومطلقا هر شیئك ماده سنه حالبه اطلاق
اولنور الحلب سکر وزننده برنوع نباتدر ایام حاره ده بادیه ده بتوب آهو وقیون قسمی اوتلار وپیراغیله دری دباغت
اولنور یقال سقاء حلبی ومحلوب اذا کان قد دبغ بالحلب الحلب ضمتینله لونی سیاه اولان حیوانه دینور یاغزآت کبی
وفهیم وفطن اولان آدملره دینور حلیب مفردیدر حلبب شربب وزننده برنبات میوه سیدر حلبان فتحاتله
یمنده برقریه درو بنوقشیر یوردنده برصو آدیدر حلبی رکبی وزننده وحلبوتی رکبوتی وزننده وحلبانه رکبانه
وزننده نته که ذکر اولندی وبونلر وزنلریله برابرجه ذکر اولنور بنمکه یرارسود لو صاغمال ناقه دیمکدر یقال ناقة حلبی
رکبی وحلبوتی رکبوتی وحلبانة رکبانة ای تحلب وترکب یعنی بنلمکه حسبان صاغمال ناقه در المحلبیة مرعشیه
وزننده مدینهٔ موصل قربنده بربلده در الحلبوب عصفور وزننده مطلقا سیاه اولان نسنه یه دینور الحلباب
جلباب وزننده برنباتدر عند البعض بولاعیه درکه صاری سود لکن دیدکلریدر المحلب محسن وزننده معین وناصر
معناسنه درکه احلابدن اسم فاعلدر فی الاصل حلب لبن ایدنه اعانت معناسنه اولوب بعده تقیید واطلاق علاقه سیله
مطلق اعانتده استعمال اولنمشدر ومحلب برموضع آدیدر المحلب مقعد وزننده باله دینور عسل کبی المحلبة
مشربه وزننده برموضع آدیدر الحلبلاب حانك ولامك کسریله لبلاب اسمیدر که صرمشق اوتیدر المحالبة مفاعله
وزننده برکسه ایله برابرجه سود صاغمق معناسنه در یقال حالبه اذا حلب معه الاستحلاب ممه یی چکوب صغیه رق
سود صاغمق معناسنه در یقال استحلب اللبن ای استدره المحالب میمك فتحیله یمنده بربلده در الحلیبة جهینه
وزننده بغدادده دار الخلافه داخلنده برموضعدر الحلبان جلنار وزننده برنبات آدیدر بو اغاج سود لکنی دیدکلریدر
حلتب تای فوقیه ایله حترب وزننده براسمدر که آنکله بخیل وناکس صفتلنور یقال هو حلتب ای بخیل التحنیب نونله
تفعیل وزننده آت قسمنك اوك اللرینك بالدرلرنده وصرتنده اولان نوعا بوکریلك ومقوسلك اولمق معناسنه درنته که جیمله
تجنیب قج ایاقلرینك سکیرلری صفت مزبوره ده اولمقدن عبارتدر علی قول تحنیب حایله آتك ایکی ایاغنك ارالغی آپشیق
اولمیه رق آچق ومیدانلو اولمغه دینور که صتانی اچق تعبیر اولنور آت قسمنك اوصاف حمیده سندندر وعند البعض
تحنیب ایکی انجك کمکلرنده اولان نوعا اکریلکه دینور مؤلفك مثالدن سکوتی بودخی تجنیب کبی مصدر واسم اولدیغنه
مبنیدر وتحنیب باش اشاغی سرنکون ایلمك معناسنه در یقال حنبه الکبر تحنیبا ای نکسه وکمر وقنطره وغرفه مقوله سی
بنالری محکم واوستی مقوس اوله رق یاپمق معناسنه در چاتی بنا کبی یقال حنب فلان ازجا ای بناه محکما فحنأه الحنب
فتحتینله تحنیب ایله معنای اولده مرادفدر یقال بهذا الفرس تحنیب وحنب وهو محنب وهو احد یداب فی وظیفی الفرس
وصلبها او بعد ما بین الرجلین بلا فحج او اعوجاج فی الساقین المحنب معظم وزننده ذکر اولنان تحنیب صفتی
اولان آته دینور ومحنب پیرلکدن قدی کمان کبی دوتا اولمش آدمه دینور محنب محدث وزننده مدینه ده برقویی یاخود
برارضك اسمیدر التحنب تفعل وزننده یای کبی اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه در یقال تحنب الشیخ اذا تقوس
وبرکسه یی اسرکیوب مهربانلق ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تحنب علیه اذا تحنن وبو معنا مجازدر الحنبوب ظنبوب
وزننده پك سیاه اولان نسنه یه دینور یقال اسود حنبوب ای حلکوك الحنجب جیمله قنفذ وزننده مطلقا قوری
ویابس شیئه دینور الحنطب طای مهمله ایله جعفر وزننده حجاز دیارینه مخصوص اولان کچی یه دینور وحنطب
اسامیدندر المطلب بن حنطب وحنطب بن الحارث اصحابدندر الحنطبه دحرجه وزننده بهادرلق شجاعت
معناسنه در وحنطبه حشرات ارضدن برجنس جانور آدیدر حیاة الحیوانده حنطب ارکك چکرکه ایله مفسر
وعند الخلیل خنفساء ایله معرفدر الحنزاب زای معجمه ایله قرطاس وزننده بنیه سی قوی قوندمقتدر الخلقه حماره دینور
وبویی قصه وجودی قوی ومتین یاخود کوده سی قالین ویصی انداملو آدمه دینور وبغرتلق قوشنك سوروسنه
دینور وخروسه دینور ویبان هاویجنه دینور الحنزوب عصفور وزننده بودخی بغرتلق قوشنك سوروسنه دینور
وبو ماده لرك موضع ذکری بو محلدر که نونی اصلیه در لکن مؤلف حزب ذیلنده دخی ذکر ایلمشدر الحوب والحوبة

حالرك فتحی وواولرك سکونیله پدر ومادردن هر برینه دینور ابوان معناسنه شارح دیرکه زمخشرینك بیاننه کوره بو ماده
کناه معناسنه موضوع اولوب بعده سائر معانیده بر مناسبتله استعمال اولندی ازجمله عدم مراعاتی اثم وکناه اولان
حق وحرمتده استعمال اولنوب بعده حق وحرمتی لازم اولان ابوینده وسائر اقرباده وقرابتده استعمال اولندی وحوب
وحوبه قز قرنداشه دینور اخت معناسنه وبرکسه نك کندی قیزینه دینور بنت معناسنه وحوب کناه واثم معناسنه در
حانك ضمیله ده جائزدر یقال فیه حوب ای اثم وحوب مصدر اولور کنهکار اولمق معناسنه وبونده دخی حانك
ضمیله جائزدر یقال حاب الرجل یحوب حوبا بکذا ای اثم وحزن واندوه ووحشت معنالرینه در بو معنالرده حانك
ضمیله ده لغتدر وفن وضرب وصنف معناسنه در وجهد ومشقت وفقر ومسکنت معنالرینه در ونوع وکونه ودرلو
معناسنه در وآغری ودرد ووجع معناسنه در ودیار ربیعه ده برموضع آدیدر وارکك دوه یه دینور جمل کبی بعده کثرت
استعمالله دوه یی زجر ایده جك یعنی اقامه واناخه وسیر وتوقیفده توبیخ وآزار ایلیه جك اداتدن اولمغله اصواتدن اولور
وبونده بانك حرکات ثلاثیله جائزدر وحاب دخی دیرلر بانك کسریله الحوبة حانك فتحیله حوب ایله معنای اولده
مرادفدر که ذکر اولندی وحوبه والده طرفندن اولان قرابته دینور حانك ضمیله ده لغتدر تقول لی فیهم حوبة وحوبة
ای قرابة من الام ووالده نك اولادی جهتنه اولان رقت قلبی حالتنه دینور وهم وتاسه وحاجت وضروری معنالرینه در
وحالت معناسنه در یقال فلان بحوبة سوء ای بحالة سوء وحوبه ضعیف وزبون وناتوان کمسیه دینور حانك ضمیله ده
لغتدر ووالده یه دینور شارح دیرکه بو تکراردر وزوجه یه یاخود اوطه لق اتخاذ اولنان سریه یه دینور وطواره دینور
دابة معناسنه ووسط داره دینور واثم وکناه معناسنه در وحوب کبی مصدر اولور کنهکار اولمق معناسنه کما سیذکر الحیبة
حانك کسریله بودخی والده طرفندن اولان خصملغه دینور تقول لی فیهم حوبة وحوبة وحیبة ای قرابة من الام
وحاجت وحالت معنالرینه در الحابة والحاب طابه وطاب وزنلرنده اثم ووبال معناسنه در الحیابة کتابه وزننده
بودخی کنهکار اولمق ووباله کیرمك معناسنه در یقال حاب الرجل یحوب بکذا حوبا وحوبة وحیابة ای اثم الحوب
حانك ضمیله کناه وحزن ووحشت معنالرینه در که ذکر اولندی وهلاك ودمار معناسنه در وبلاء ومحنت ومرض وعلت
معنالرینه در ونفس وذات معناسنه در التحوب تفعل وزننده دردناك اولوب صزلمق توجع معناسنه در یقال تحوب منه
اذا توجع وکناهدن پرهیز واجتناب ایلمك معناسنه در نته که تأثم دخی بو معنایه در که بناسی سلب ایچوندر یقال تحوب الرجل
وتأثم اذا اجتنب الحوب والاثم المتحوب والمحوب اسم فاعل بنیه لریله مالی کیدوب ینه اول ماله ظفریاب اولان
کمسیه دینور الحوباء صحراء وزننده نفس وذاته دینور جمعی حوباوات کلور شارح دیرکه حوب وکناه ارتکاب ایدن
نفس اولوب بعده اطلاق اوزره استعمال اولنمشدر یقال حرس الله حوباءك ای نفسك حوبان سحبان وزننده
یمنده برموضعدر الاحواب همزه نك کسریله کناهه وارمق یعنی برفعل وسیله سیله انجامنده کناه ووباله کیرمك
معناسنه در یقال احوب الرجل اذا صار الی الحوب التحویب تفعیل وزننده ارکك دوه یه حوب حوب دیو
زجر وسوق ایلمك معناسنه در یقال حوب الرجل تحویبا اذا زجر بالجمل فقال له حوب حوب الحوءب کوکب
وزننده که همزه ایله در حأب ماده سنده ذکر اولندی مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر فصل الخاء
المعجمة الخب خانك فتحی وبانك تشدیدیله اویناق ودوباره جی محیل وخبیث ومکار کمسیه دینور خداع جربز معناسنه
خانك کسریله ده جائزدر یقال رجل خب ای خداع جربز شارحك بیاننه کوره خانك کسریله مصدردر مبالغة
وصف اولور واوزون اوزادی یره یاپشق قوملغه دینور وایکی درشت وغلیظ ارض ارالغنده واقع دوز ویومشق یره
دینور که آنده منتار نابت اولور وخب مصدر اولور خبب وخبیب کبی کما سیذکر الخب خانك ضمیله اغاجك
صویولمش قبوغنه دینور وپك چقور ودرین یره دینور الخب خانك کسریله برموضع آدیدر وخب دریا تلاعب
ایدوب جوش وخروشه کلمك هیجان البحر معناسنه کما سیذکر خدعه معناسندن مأخوذدر وحیله وفند وخداع
وخبث وغش معنالرینه در تقول خببت یا فلان خبا من الباب الرابع ونبات بویلنوب اوزامق معناسنه در یقال
خب النبات خبا من الباب الاول اذا طال وارتفع وبخل وضنت ایلمك معناسنه در یقال خب الرجل اذا منع ما عنده
وبادیه ده بدوی ناکسلکندن ناشی آینده ورونده یه مرئی ومعلوم اولمامق ایچون اشاغی وچقور یره قونمق معناسنه در
یقال خب الرجل اذا نزل المنهبط من الارض لیجهل موضعه بخلا ودریا اوینایوب جوش وخروشه کلمك معناسنه در
یقال خب البحر اذا اضطرب مؤلف بونی تکرار ایلمشدر مکر اولکی اسمیته محمول اوله نته که نهایه ده رکب البحر
فاخذه خب شدید عبارتیله مرسومدر اشبو خب وخباب آتی فورتنه دیدیکمز اوله جقدر وبرکسه خداع وقلاش
ودوباره جی اولمق معناسنه در یقال خب الرجل اذا صار خداعا الخباب کتاب وزننده بودخی دریا جوشه کلوب

فورتنه اولق معناسنه در يقال خب البحر خبا وخبابا اذا هاج واضطرب التخبيب تفعيل وزننده بركسه بى آلدادوب مكر وآلله خباثت وافساد ايلمك معناسنه در يقال خبه تخبيبا اذا خدعه وغشه وافسده الخبيه فتحتينله آت قسمنه مخصوص بركونه يلك على قول آت صاغرنى بردن وصوللرنى بردن آلوب نقل ايلمك وجهيله در كه نقللمق تعبير اولنور ياخود يورغه لمق معناسنه در وسرعت معناسنه در الخبيب خانك فتحيله خبب معناسنه در يقال خب الفرس خبا وخبيبا وخببا وبعضلرعندنده خبب رمل كبيدر كه لنك يورتمكدر قورد يلسى تعبير اولنور منزل بارگيرلرينك لنكارى كبى وخبيب امير وزننده يرده اولان اوزون خنده كه ويا ريغه دينور الاختباب افتعال وزننده آت وجه مذكور اوزره يلك يا تقللمق معناسنه در الاخباب همزه نك كسريله آتى يلدرمك يا تقللتمق معناسنه در يقال اخب الفرس اذا حمله على الخبب الخبة خانك حركات ثلاثيله قومارده اولان يول يول اوزون طريقه يه دينور على قول سحابده اولان طريقه يه دينور ياخود عصابه وقاش بصدى كبى اوزون خرقه يه دينور الخبيبة حبيبه وزننده خبه معناسنه در وخبيبه شرحه لنمش ات دلمنه دينور يوك وصوف معناسنه دكلدر نته كه جوهرى غلط ايدوب صوف معناسنه در ديدى صوف معناسنه اولان جنبيه در جيم ونونله شارح ديركه لسان العرب صاحبى دخى صوف معناسيله رسم ايلشدر وخبيبه دره نك اورته سنه دينور الاخباب همزه نك فتحيله والخبب عنب وزننده والخبائب خانك فتحيله پاره پاره اولمش اسكى لباسه دينور يقال ثوب اخباب وخبب وخبائب اى متقطع وبونلر ثوب اخلاق قبيلندندر اجزاسى اعتباريله الخبة قبه وزننده صو يغله جق يره دينور وبرموضع آدىدر ودره نك بطننه دينور نته كه خيبه دخى دينور الخوابة خصملقلرقرابات معناسنه در خاب مفرديدر بعض نسخه ده خابه مرسومدر الخبخبة زلزله وزننده غدر وحيف ايلمك معناسنه در يقال خبخب الرجل فلانا اذا غدره وقارين كوشيوب سلپوكلنمك معناسنه در يقال خبخب الرجل اذا استرخى بطنه ووقت ظهر لك تف وتاب حرارتى سر ينلتمك يعنى اولوقته يوله كتيوب ياخود نماز كبى برفعله شروع ايليوب برمقدار تأخيرايله سر ينلديكى وقته توقيف ايلمك معناسنه در امهات سائره دن مستفاد اولديغى اوزره بونده خصائصندندر مطلقا صوغمق ابراد معناسنه دكلدر يقال خبخب من الظهيرة اذا ابردوا بالظهر فان شدة الحر من فيح جهنم وارد اولمشدر شارح ديركه اشبو خبخب كلمه سى اصلده خبب ايدى اوج بايله فعلل وزننده تفعيل بابندن امتياز ايچون وسطده اولان بابى حذف ايلديلر وحروف سائره دن خابى اختيار ايتدكلرى كلمه ده خاء حرفى اولديغنه مبنى در الخبخاب خانك فتحيله مضطرب اولان شيئك رخاوتى حالتنه دينور التخبخب تزلزل وزننده مضطرب اولان نسنه صالق وسلپوك اولمق معناسنه در وبدن سموزايكن آر يقلوب درىلرى كوشك وصالق اولمق معناسنه در يقال تخبخب بدنه اذا هزل بعد السمن حتى يسترخى جلده وتف وتاب حرارت ساكن اولمق معناسنه در يقال تخبخب الحر اذا سكن فورته الخبخبة ميمك ضمى وخارك فتحيله چوق دوه لره دينور على قول سموز وبغايت لطيف وخوش اندام دوه لره دينور كه هركورن حسن ولطافته تعجب وتحسين ايده لر مترجم ديركه اصول سائره دن استنباط اولنديغى اوزره قول ثانى مبخخدن مقلوب اولمغله مبنى در كه بخخه دن اسم مفعول در وبخخه بركوزل نسنه يه تحسين ايدوب به به وبوه بوه ديمك معناسنه اولمغله مبخخه حفلرنده به به ديو تحسين اولنان دوه لر ديمك اولورانتهى اخباب الفحث همزه نك فتحيله حوايا اسميدر كه باغلو بغرسقره و بغرسعك وقرق باردىدكلرى نسنه نك اشكنبه نك باشنده اولور باغلرينه دينور خبة خانك كسريله وخبيب زبير وزننده بر موضع آدلى بدر وخبيب اسامىدندر خبيب بن يساف وخبيب بن اسود وابن الحارث وابن مالك وابو عبدالله خبيب الجهنى اصحابندندر وخبيب بن سليمان بن سمره وخبيب بن عبدالله بن الزبير وابن ثابت الجواد الفصيح وابن الزبير بن عبدالله وخبيب بن عبدالرحمن كه امام مالك شيخيدر ومعاذ بن خبيب وابو خبيب العباس البرتى محدثلردر الخبيبان مصغر اتيله بنيه سيله ابو خبيب عبدالله بن الزبير ايله اوغلى على قول برادرى مصغب در الخباب شداد وزننده مكه مكرمه ده برحداد اسميدر اعلا قلجلرى آلوب دق وتغير ايله برمصنع قلج ايدوب خلقه كويا كنديسى اعمال ايلش صورتنده عرض وابراز ايدرايدى بناء عليه خروس اوغلى ايشى ديدكلرى كبى السنه ده ضرب مثل اولمشدى حتى حضرت عثمان وزبير عليهما الرضوان بركون اثناى محاوره ده زبير مطايبه بجهتيله مقاذفه مراد ايلدكده حضرت عثمان اباالبعير يا اباعبدالله ديو فتح باب مزاح ايلمكله زبير دخى بل بضرب خباب وريش المقعد ديو مقابله ايلديلر بل بضرب خباب السيف وريش المقعد النبل تقديرنده در ومقعد مكرم وزننده كذلك بركسه ايدى كه اوق يلكى دوزرايدى اولدخى خباب كبى برياد كار اولمغله يلكى مثل اولوب السنده طيران ايدرايدى كويا كه سنك ايشك انلرك

ايشلرينى كيدردىمكى تلميح ايلشدر وخباب بن ابراهيم وعبدالرحمن بن خباب اصحابندندر وعبدالله وصالح وهلال ويونس الرافضى ومحمد اولاد خبابين دروابو خباب الوليدبن بكير وصالح بن عطأ بن خباب محدثلردر الخبخبة جيله دبدبه وزننده برنوع شجر آديدر ابو القاسم السهيلى روض نام كتابنده بو يلجه ثبت ايلشدر وشجر مزبور مدينة منوره يه مخصوصدر حتى منبته بقيع الخبخبه ديرلر بقيع الغرقد كبى على قول بو جيمله جبجبه در خترب تاى فوقيه ايله قنفذ وزننده برموضعدر الخترجة دحرجه وزننده برنسنه يى دليم دليم وتكه تكه كسمك وقيمه قيمق معناسنه در يقال خترجه اى قطعه وعضاه الخثعبة خانك حركات ثلاثى ونونك سكونى وثاى مثلثه نك فتحيله والخثعبة خانك وثانك ضميله سودى يك چوق اولان ناقه يه دينور الخدب خانك فتحى ودالك سكونيله قلج ايله چالمق على قول كيكه وارمقسزين اتى كسمك معناسنه در يقال خدبه بالسيف خدبا من الباب الاول اذا ضربه اوقطع اللحم دون العظم على رأى بو قلجله باشه اورمغه مخصوصدر واصرمق عض معناسنه در يقال خدبه اذا عضه ويلان سويلمك معناسنه در يقال خدب الرجل اذا كذب وخدب چوق سودصاغمق معناسنه در حلب كثير معناسنه بعض نسخه ده لامك فتحيله مضبوط اولمغله اسم اولمق دخى محتملدر يقال خدب الرجل اذا حلب كثيرا الخدباء حمراء وزننده اخدب لغظندن مؤنثدر شول ضربه يه صفت اولور كه اورىلان كسه نك ايچريسنه ايشليه يقال ضربة خدباء اذا هجمت على الجوف وشول حربه يه صفت اولور كه ياره سى بالق اغزى كبى واسع اوله فرحة وزننده خدبه دخى بومعنايه در يقال حربة خدباء وخدبة اى واسعة الجرح وخدباء واسع على قول يومشق وملايم زرهه دينور يقال درع خدباء اى واسعة اولينة الخدب فتحتينله خوريادلق وشاشقنلق هوج معناسنه در واوزونلق طول معناسنه در الخدب كتف وزننده والمتخدب متجنب وزننده والاخدب اغرب وزننده خوريادوشاشقن وسبكمغز آدمه دينور ويك اوزون كسيه دينور كه اكثرى وصف مزبور ايله متصف اولور لر واخدب برخصوصى بركسيه قطعا طا نشمبوب دائما كندى باشنه وكندى رأيله عامل اولان خود سر وخود راى كشى يه دينور كه بيوك شاشقنلق بودر يقال رجل اخدب اذا كان يركب رأسه الخدب خانك كسريله هجف وزننده پير واختيار آدمه دينور وعظيم الهيكل آدمه دينور ومطلقا ايرى ودىزمان دوه قوشنه وسائر حيوانه دينور وقوى البنيه وشديد الصلب يعنى بلى متين آغر يو كه طيانقان اركك دوه يه دينور الخيدب صيقل وزننده آچق يوله دينور شاهراه معناسنه يقال اخذ الخيدب اى الطريق الواضح وني سعد قوملغنده برموضع آديدر الخيدبة رأى سابق وامر اول معناسنه در طريق واضح معناسندن مأخوذدر يقال اقبل على خيدبته اى على امره ورأيه الاول الخدب كتف وزننده زياده سيله كسيجى قاطع معناسنه در يقال سيف خدب اى قاطع التخدب تفعل وزننده سير وسط معناسنه در كه نه پك ونه يابچه يو ريمكدر يقال هو يتخدب اى يسير وسطا وادى خدبات خانك فتحى ودالك كسريله امثالدندر هلاك ياخود ره راسندن چقوب صاپمق معناسنه در يقال وقعوا فى وادى خدبات اى الهلاك اوالخروج عن القصد مترجم ديركه بومادة جذب مادة سى ذيلنده دخى ذكر اولندى وامثال ميدانيده بورسمه مرسومدر كه اشبو *وقعوا فى وادى خدبات *مثلى برقاج كونه روايت اولنمشدر بعضلر جيم ودال مهمله ايله روايت ايلمشدر كه جدبه دن جمعدر آب وكياهدن معراره دوشديار ديمكدر كه هلاكى مستلزمدر وبعضلر جيم وذال معجمه ايله روايت ايلديلر كه جذب مادة سنده بيان اولنديغى اوزره فظم صبى معناسنه در احيانا مؤدى هلاك اولور وبعضلر خاى معجمه ودال مهملة مفتوحه ايله روايت ايلديلر كه خدبه لفظندن جمع اولور كه يلان صوقى معناسنه اولان خدبدن مأخوذدر يقال خدبته الحية اذا نهشته ومستقصاده بوكونه مرسومدر كه خدبات شدائد منكره عظيمه معناسنه در كه خدب كلمه سندن مأخوذ در ضرب بالسيف معناسنه وبو جيم وذال معجمه ايله دمز ويدر كه جذبه نك جمعيدر ايراقلق بعد معناسنه در ياخود ايكى طرفه چكشدرمك معناسنه در قالديكه مؤلفك كسر دالله روايتى ارض اعتباريله در وهلاك ايله تفسيرى ضرب بالسيف معناسندن مأخوذدر وخروج عن القصد ايله تفسيرى كذب معناسندن مأخوذدر خدرب جعفر وزننده برجل اسميدر الخذعبة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده كسمك معناسنه در يقال خذعبه اى قطعه الخذعوبة خانك ضميله قباقدن ياخود خيارىدن ياخود ايچ ياغندن برپاره يه دينور خذعرب سفرجل وزننده برجل اسميدر الخذلب زبرج وزننده ياشلواولوب اعضارى كوشك وسست اولان ناقه يه دينور الخذلبه دحرجه وزننده برنوع يورىمكه دينور كه آنده ضعف وفتور اولور يعنى ضعف وفتور ايله يورىمكه دينور يقال يمشى الخذلبة وهى مشية فيها ضعف الخراب خانك فتحيله ويران معناسنه در كه عمران مقابليدر جمعى اخربه كلور اجوبه وزننده وخرب كلور عنب وزننده وصيغة اخيره ابو سليمان الخطابى

روايتيدر يقال بلد خراب ضد العمران بضم العين شارح ديركه بونك مصدرى واسم فاعلى وزن واحد اوزره در
وخراب محدثيندن زكريا بن يحيى الواسطى لقبيدر كه لقبى كبى بناى روايتى خرابدر وخراب مصدر اولور يقيلوب
ويران اولمق معناسنه يقال خرب البيت خرابا من الباب الرابع ضد عمر الاخراب همزه نك كسريله والتخريب
تفعيل وزننده خراب ايلمك معناسنه در يقال اخرب الجدار وخربه اى جعله خرابا الخربة فرحه وزننده خراب
اولان يره دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال دار خربة جمعى خربات كلور رانك كسريله وخرب كلور كتف
وزننده وخرائب كلور كتائب وزننده الخربة خانك كسريله بودخى خربه معناسنه در كه خراب اولان يره دينور
وبوليث روايتيدر جمعى خرب كلور عنب وزننده وخربه مصر ديارنده برنيجه قريه آديدر بش قريه شرقيه ده
واقعدر وينه مصرده منوفيه ترابنده برقريه آديدر وخربه بناء نوع اولور تقول اعجبنى خربته وهى هيئة الخارب
الخربة تمره وزننده قلبوره دينور غربال معناسنه وعيب ونقيصه معناسنه در وعورت يرينه دينور كه سترى واجبه دندر
وذل وفضيحت معناسنه در جمعى خربات كلور فتحاتله الخربة فتحاتله غسان قبيله سنه مخصوص برارض
اسميدر وبنو عجل يوردنده برموضعدر ويمامه شهرنده برپازار آديدر الخربة جرعه وزننده مطلقا مدور اولان
دليكه دينور يقال فى اديمه خربة اى ثقبة مستديرة ونسوان قولقلرنده كوپه كچره جك وسعتلو دليكه دينور يقال
فى اذنها خربة اى ثقبة واسعة وخربة الابره ايكنه يورديسنه دينور وخربة الاست مقعد دليكيدر وخربه آزق
چانطه سنك ودغار جغك قولينه ياخود قولغنه دينور جمعى خرب كلور صرد وزننده وخروب كلور شذوذ اوزره
واخراب كلور وخربه چوبانلرك آزق چانطه لرينه دينور ودين ومذهبه متعلق فساده دينور يقال هو صاحب خربة
اى فساد فى امر الدين الاخرب اقرب وزننده نسوانك قولقلرنده كوپه كچره جك وسعتلو دليكه دينور شارح ديركه بو
افكل كلمه سى كبى اسمدر بوندن فعل بنا اولنمز واخرب قولغى ياريق كشى يه دينور بو معناده مصدرى خرب در فتحتينله
يقال خرب الرجل خربا من الباب الرابع اذا صار اخرب الخرب خانك فتحى ورانك سكونيله بودخى ايكنه يوردوسنه
ومقعد دليكنه دينور وخرب مصدر اولور بركمسه نك قولغى دليكنه اورمق معناسنه يقال خربه خربا من الباب الثانى
اذا ضرب خربته وبرنسنه يى دلمك ياخود يارمق معناسنه در يقال خرب الشئ اذا ثقبه اوشقه واوغرى اولمق معناسنه در
يقال خرب فلان اذا صار لصا وخراب ايلمك معناسنه در يقال خرب الدار بمعنى خربها وخرب برنسنه يى خرسزلمق
معناسنه در كما سيذكر الخرب خانك ضميله والخرابة خانك فتحى وضمى ورانك تشديديله بونلرده ايكنه
يوردوسنه ومقعد دليكنه دينور وخرب خانك ضمى وفتحيله امر دينه متعلق ريبه وفساده دينور الخرابة كتابه وزننده
والخرابة خانك فتحيله والخرب ضرب وزننده والخروب قعود وزننده خرسزلق ايدوب نسنه اوغورلمق
معناسنه در يقال خرب بابل فلان خرابة وخرابة وخربا وخروبا اذا سرقها الخرب فتحتينله طوى قوشنك اركنه
دينور وآنك بوكورنده اورپروب قباران تويلره وقيللره دينور على قول ديرسكنك اورته سنده يرى برينه قارشمش
تويلره دينور جمعى اخراب كلور وخراب وخربان كلور خالرك كسريله اخرب همزه نك فتحى ورانك ضميله برموضع
آديدر خروب كمون وزننده برموضعدر ونعمان بن قريعك فرسى اسميدر وخروب برشجر آديدر خرنوب دخى
ديرلر خانك ضميله وقليلا مفتوح اولور شجر مزبور ايكى نوعدر برى وشامى اولور برى قسمى ديكنلى اولور ميوه سى
تفاحه شبيه لكن بى طعم اولور وشامى قسمنك ميوه سى خيار شنبه يه شبيه لكن آندن عريض اولور وآندن رب
وسويق ترتيب ايدرلر بو شجر تركيده كچى بوينوزى ديدكاريدر لكن مفردات صاحبلرينك بياننه كوره بستانيسى
وبيانيسى اولور بستانى ايكى قسمدر برينه خرنوب شامى ديرلر كه ثمرى برقارش مقدار اولور وبرقسمنك ثمرى بقله غلافنه
شبيه اولور وبيانيسى دخى ايكى قسم اولور برقسمنك ثمرى اصغر وبى طعم اولور مؤلفك ديديكى بودر لكن تفاحه
شبيه اولور ديمسى ناملايمدر شارح ديركه بوراده تفاح لفظى نفاخ مصحفيدر كه نون مضمومه وفاى مشدده ايله در لكن
نه اولديغندن سكوت ايلمشدر الخرباء حمراء وزننده شول قولغه دينور كه يومشغى ياريق اوله اذنك صفتيدر كه
مؤنثدر يقال اذن خرباء اى المشقوقة الشحمة وشول كچى يه دينور كه قولغى دكرميجه ياريق ياخود دليك اوله خرب
جبل وزننده برموضعدر الخربان كسرتينله عفتان وزننده قورقق بى زهره وجبان كمسه يه دينور يقال رجل خربان
اى جبان خريبه مصغرا جنينه وزننده بصرده برموضعدر كه بصيرة الصغرى ديمكله معروفدر خرب كتف
وزننده بنو سليم معدنى قربنده تعار نام محله قريب برطاغدر وهيت نام قصبه ايله شام بيننده برارضك اسميدر وفيد ايله
مدينه بيننده برموضعدر وخرب طاغك برجانبه طوغرى سيوريلوب چقان اوجنه دينور وبو فقه وبياض طاشلق يره
دينور لخف معناسنه كه حاى مهمله ايله كتف وزننده در اخراب همزه نك فتحيله نجد اولكه سنده برموضعدر

ذو الخرب كتف وزننده سر من رأى نام بلده كه حالا سامره ديرلر آنك قضاسنده برقريه در خربى سكرى وزننده
برموضعدر خربة الملك فرحه وزننده وميمك ضميله صعيد اعلاى مصريه ده قفط نام بلده قربنده برموضعدر آنده
زمرد معدنى واردر خروبه تنوره وزننده سواحل شامدن عكا قصبه سنه مشرف برقلعه آديدر الاستخراب
برآدمك برمصيبت سببيله احوالى شكسته وتباه وخاكسار اولمق معناسنه در يقال استخرب الرجل اذا انكسر
من مصيبة ومشتاق اولمق معناسنه در يقال استخرب اليه اى اشتاق مخربه مرحله وزننده ابن عدى الجذامى اسميدر
مخربه محدثه وزننده مدرك بن خوط الصحابى لقبيدر واسماء بنت مخربه برخاتوندر وسلامة بن مخربة بن جندل والمثنى
ابن مخربة العبدى ايكى كمسه در الخرابة ثمامه وزننده ليفدن اورلمش ايپه دينور وشول بسيطه كبى يصى طاشه
دينور كه دلوب اكا ايپ كچوررلر واول ايپ ايله مواشى اياقلرنى بند ايدرلر وخرابه ايكنه يوردوسنه وسائر اولمقوله نسنه لرك
دلكلرينه دينور المخربة محسنه وزننده بوش اولان آرى قواننه دينور يقال خلية مخربة اى فارغة من العسل
التخاريب تانك فتحيله تخروب كلمه سندن جمعدر كه عصفور وزننده درقيالرده واغاجلرده اولان آرى يوه لرينه شبيه
يارقلره ودليكلره دينور وكومجده اولان دليكلره دينور مسدس خانه اولور آنده آريلر بال يپارلر التخربة دحرجه
وزننده اغاج قوردى اغاجى اويوب دلمك معناسنه در يقال تخرب القادح الشجرة الخرابتان خانك كسرى ورانك
تشديديله والخربابتان خانك كسريله خنابتان معناسنه در كه برونك ايكى طرفنده اولان قنادلريدر التخربوت
تانك فتحيله تخرب ماده سنده ذكر اولندى الخرخوب خاى معجمه ايله عصفور وزننده شول ناقه در كه بغايت سودلو
اولوب لكن چابك چكيلوب منقطع اولور اوله خردب جعفر وزننده بررجل اسميدر الخرشبة شين معجمه ايله
دحرجه وزننده برايشى سست وكوشك طوتمق معناسنه در يقال خرشب الرجل عمله اذا لم يحكمه الخرشب
برقع وزننده وجودى تصلق بى اندام وناتراش وغليظ الطبع كمسنه دينور يقال رجل خرشب اى ضائط جاف وبويى
اوزون كوده سى سموز كشى يه دينور وخرشب بررجل اسميدر الخرعب كوكب وزننده والخرعوب عصفور
وزننده والخرعوبة هايله برسنه لك تروتازه اغاج دالنه دينور نهال يكساله معناسنه على قول شول نهاله دينور كه
تروتازه وبلند وموزون ونرم ونازك اوله وشول كنج وتازه محبوبه يه دينور كه خوش اندام وموزون ونرم تن ونازك بدن اوله
ياخود اتنه طولو سيمتن وپالوده بدن اولوب وكيكلرى انجه ولطيف ونازك اوله يقال امرأة خرعب وخرعوب
وخرعوبة اى شابة حسنة الخلق رخصة او البيضاء اللينة الجسيمة اللحيمة الرقيقة العظم وخرعب قدى طويل
وكوده سى لحيم كشى يه دينور وخرعوب اوزون وايرى ودبزمان دوه يه دينور وسودى چوق ناقه يه دينور الخزب زاى
معجمه ايله تعب وزننده كوده شيشوب قبارمق على قول شيشكين طلوم كبى سمورمك معناسنه در يقال خزب الرجل
خزبا من الباب الرابع اذا ورم اوسمن حتى كأنه وارم ويقال خزب الجلد اذا تهيج كهيئة ورم بلا الم وخزب ناقه نك ممه سى
شيشوب دلكلرى كوچلمك معناسنه در على قول ممه سى قوريوب سودى چكلمك معناسنه در يقال خزبت الناقة
اذا ورم ضرعها وضاق احليلها او يبس وقل لبنها وخزب خزف مرادفيدر كه صقسى يه دينور ويمامه ده برطاغك اسميدر
على قول برارضك آديدر ياخود ارض مرقومه خزبه در هايله التخزب تفعل وزننده خزب ايله معناى اولده
مرادفدر يقال تخزب الرجل بمعنى خزب ودوه نك ممه سى ششمك معناسنه در يقال تخزب ضرع الناقة اذا تورم
الخزبة فرحه وزننده والخزباء حمراء وزننده ممه سى شيشوب قبارمش ناقه يه دينور على قول شول ناقه يه دينور كه
رحمنده سكيل تعبير اولنان عارضه لر پيدا اولمغله آندن رنجور ودردناك اوله يقال ناقة خزبة وخزباء اى وارمة الضرع
او فى رحمها ثآليل تتأذى بها الخوزب كوكب وزننده ذكر اولنان شيشه دينور الخيزبان خانك وزانك فتحيله
كوده ده اولان شول انه دينور كه بغايت ترو ملايم ونازك اوله ودوه قوشى ياوريسنك اركنه دينور الخيزب صيقل
وزننده بودخى ترو ملايم ونازك انه دينور برقطعه سى خيزبه در الخزيبة جهينه وزننده التون معدننه
دينور يقال وجدوا خزيبة اى معدن الذهب خزبى حبلى وزننده سلفده مدينه ده مسجد قبلتين ايله مرعى
بيننده بنو سلمه يه مخصوص برمنزل آديدر بعده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى تغيير وتفألا صالحه
ايله تسميه بيورديلر الخزربة دحرجه وزننده كلامك قارشق وبى انتظام وياوه وهرزه ناك اولمسنه دينور
الخزلبة دحرجه وزننده برنسنه يى چابك چالوب كسمك معناسنه در يقال خزلب الشئ خزلبة اذا قطعه قطعا سريعا
الخشب خانك وشين معجمه نك فتحيله قالين قورى اغاج پاره سنه دينور كه كراسته ايدرلر جمعى خشب كلور مفردى كبى
وخشب كلور ضمتينله وخشب كلور خانك ضمى وشينك سكونيله وخشبان كلور بلدان وزننده يقال قطع الخشب
وهو ما غلظ من العيدان الخشب ضرب وزننده قارشدرمق خلط معناسنه در يقال خشب الشئ خشبا

من الباب الثانی اذا خلطه و برنسنه یی اوکورتلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال خشبه ای انتقاه و قلجك پاسنی
آچوب کسکین و مصیقل قلمق و زاغلمق معناسنه در یقال خشب السیف اذا صقله و شحذه و حدّاد بیضه دن
یکی قلج چکمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال خشب السیف اذا طبعه شارح دیرکه قلجه جلا و صیقل و یرمك
هر خدمتنك خاتمه سی اولمغله معنیین بیننده ضدّیت متحقق اولور لکن طبع ماده سی پك پاسلولق سببیله و سخناك
اولمق معناسنه ده کلمکله بو معنایه حمل ایله ضدیت ثابت اولور و مؤلفك مرادی بو معنا اولمق اغلبدر و خشب دقت
و امعان و اعمال رویّت ایلمیه رك کلیشی کوزل اشعار سویلمك معناسنه استعمال اولنور که خلط کلامه مقاربدر
یقال خشب الشعر اذا قاله من غیر تنوّق و تعمل له قال فی الاساس کان الفرزدق ینقح الشعر و الجریر یخشب
و کان خشب الجریر خیرا من تنقیح الفرزدق مترجم دیرکه بو مناسبتله ذکره لایقدر که دعبل نام شاعرك بر منشاعر
آشناسی وار ایدی که دائما سر قلمدن بالبداهه اشعار انشاد ایدوب و هر بیتی مجموعهٔ غلط اولمقدن خالی دکل ایدی
از انجمله ینه برکون علی العاده اشبو * انّ ذا الحبّ شدید لیس ینجیه الفرار و نجا من کان لا یعشق من ذلّ المخازی
بیتنی انشا ایدوب دعبله عرض ایلدکده دعبل دیدیکه ای برادر بیتك روی حرفلری بری برینه مخالفدر زیرا برنده
راء مهمله و برنده زای معجمه در مرقوم جواب ایتدیکه نقطه وضع ایلمه تا که یکدیکره موافق اوله دعبل بو تدبیری
کوش ایلدکده احسنت ای عزیز اهمالله بونك چاره سی بولندی لکن بیت اوّلك آخری مرفوع و ثانینك مجرور
اولمغله بو که نه چاره ایده لم دیدکده دعبله دیدیکه به نه احمق آدم سن که بن سکا اعجام ایلمه دیورم سن اعراب وضع ایلمك
قیدنده اولورسن پس دعبل ناچار خموش اولمشدر انتهی و خشب اغاجدن یکی یای یونوب دوزمك معناسنه در یقال
خشب القوس اذا عملها عمل الاوّل الاختشاب افتعال وزننده بودخی من غیر رویة کلدیکی اوزره شعر سویلمك
معناسنه در که تهذیب و تنقیحدن معرّا اولور یقال اختشب الشعر اذا قاله من غیر تنوّق و تعمل له الخشیب امیر وزننده
بیضه دن یکی چکلمش قلجه دینور یاخود پاسلنمش قلجه دینور نته که ذکر اولندی سیف طبیع معناسنه و خشیب
جلا و یرلمش قلجه دینور و ردیء و کمتر نسنه یه دینور و اوکورتلنمش منتقی نسنه یه دینور و اغاجدن یکی یونلمش
یایه و اوقه دینور که هنوز خوشجه پرداخت اولمیه عباره ده و الاقداح کلمه سی قدحك جمعیدر که قافك کسریله در
و خشیب شول کمسیه دینور که اوزون و تصلق و نازیبا اوله رق کوده سنك سکیرلری و کیکلری اوقلاغو کبی ایری
و ظاهر و بنیه سی صلب و شدید اوله و خشیب لفظنك جمعی خشب کلور کتب کبی و خشایب کلور کتائب کبی
الخشب کتف وزننده و الخشبیّ یای مشدده ایله بونلرده وصف مذکور اوزره اولان کمسیه دینور و خشب
سرد و درشت و خشن اولان شیئه دینور و تأنق و تکلفسز اولان دیرلکه دینور بلغور بولماج نه اولورسه اولسون
و آریق و مهزول مواشی یه دینور یقال مال خشب ای هزلی المخشوب بیضه دن یکی چکلمش یاخود پاسلنمش
قلجه دینور و جلا و یرلمش قلجه دینور و مخشوب ایکی کونه طعامه وصف اولور اکر لحمدن ایسه نضج بولمامش چیك
دیمکدر و اکر لحمدن دکل ایسه قفاردر که قاتقسز دیمکدر یقال طعام مخشوب ان کان لحما فنیء و الا فقفار الخشب
خانك کسریله قشب لفظنه اتباع اولور که دون و فرومایه و بی خیر و فائده شخصه دینور یقال رجل قشب خشب
ای لا خیر فیه الاخشیشاب برکمسه خشیب اولمق معناسنه در که ذکر اولندی یقال اخشوشب الرجل اذا کان
خشیبا و دیرلك و معاش خصوصنده ضیق و محنته صبر و تحمل ایلمك یعنی ضیق و مجاهده ایله کچنمك علی قول
عن قصد ترفه و تنعم اوزره اولمیوب محنت و خشونت و کلفت ارتکاب ایلمکدن عبارتدر تا که تن پرور و نازنده اولمیوب
متجلد و احداث روزکاره متحمل اوله یقال اخشوشب الرجل فی عیشه اذا صبر علی الجهد او تکلف فی ذلك
لیکون اجلد الاخشب اغرب وزننده درشت و خشن شیئه دینور و خشن و عظیم اولان طاغه دینور الاخشبان
تثنیه بنیه سیله مکه ده ایکی طاغدر بری جبل ابی قبیس و بری جبل احمردر که جبل قیقعانه مشرفدر کذلك مناده
ایکی طاغه دینور الخشباء حمراء وزننده قتی و شدید اولان شیئه دینور تأنیثی موصوفی اعتباریله در یقال ارض
خشباء و اکمة خشباء ای شدیدة و کریه و یابس و بدلقا و بی طراوت اولان شیئه دینور یقال جبهة خشباء ای کریهة
یابسة الخشبیة عربیه وزننده جبریه دن جهمیه طائفه سنك برشعبه سیدر و جهمیه جیمك ضمی و هانك فتحیله
جهم بن صفوان نام کمسه نك اصحابیدر بنو امیه نك اواخر ملکنده مروه نام مکانده قتل اولندی صفات ازلیه یی
نفی خصوصنده معتزله یه موافقت و بعض هذیان دخی زیاده ایلدی و قرآن قدیمك مخلوقیتنه ذاهب اولمشدر
الخشبان عثمان وزننده شول خشونتلی طاغلره دینور که نه عظیم و نه صغیر اوله لر ظاهرا مفردی خشیب در
و خشبان بر رجل آدیدر و بر موضع اسمیدر التخشب تفعل وزننده دوه خشب یعنی قوری قالین اغاج پارلره ی

یمك یاخود قوری اوت اوتلامق معناسنه در یقال تخشبت الابل اذا اکلت الخشب او الیبیس الاخاشب اجانب
وزننده بنو تمیم قبیله سنه مخصوص صمان نام محلده برنیچه طاغه اطلاق اولنور الخشاب سحاب وزننده شول یره
دینور که آزجه یغموردن طپراغی آقوب کیدر اوله ذو خشب فتحتینله یمنده بر موضعدر الخشبی عربی وزننده
فسطاطك یعنی اسکی مصرك وراسنده بر موضعدر خشبه فتحاتله ابن الخفیف در که تابعی و فارسدر خشب
جنب وزننده یمامه ده بر دره در و مدینه ده بر دره در خشبات حرکات وزننده عراقده عبادان نام قریه وراسنده
بر موضعدر المخیشبة بنیهٔ تصغیر ایله یمنده بر قریه در المخیشب هاسز یمنده بر موضعدر خشاب کتاب وزننده بنو تمیم
قبیله سندن برنیچه بطن در الخشربه دحرجه وزننده برایشده احکام و اتقان ایلمامك معناسنه در که کوشك طوتمق
و کوشك یاپمق تعبیر اولنور یقال خشرب فی العمل اذا لم یحکمه الخصب خانك کسری و صادك سکونیله اوجوزلق
بوللق کثرت عشب و رفاغت عیش معناسنه در که افاضهٔ سماوی سببیله اکینلر و باغ و باغچه لر زیان و چایرلر و چمنلر فراوان
اولمقدن عبارتدر جمعی اخصاب کلور یقال بلد به خصب ای کثرة العشب و رفاغة العیش و مبالغه وصف اولور یقال
بلد خصب و اخصاب کما یقال بلد سبسب و سباسب و رمح اقصاد اجزاء اعتبارینه مبنیلردر و یقال ارض خصب و ارضون
خصب و خصبة و خصب مصدر اولور اوجوزلق اولمق معناسنه یقال خصب المکان و خصب خصبا من الباب الرابع
و الثانی اذا صار ذا خصب پس خصب لفظی اسم و مصدر و وصف اولور المخصب محسن وزننده و الخصیب امیر وزننده
و المخصاب مقدام وزننده بونلرده اوجوزلق و بوللق یره دینور یقال بلد مخصب و خصیب و مخصاب ای ذو خصب
الخصب خانك فتحی و صادك سکونیله خرمانك الك اوّل چقان یمشنه دینور طلع معناسنه و خرما اغاجنه دینور
نخل معناسنه علی قول میوه سی چوق اولان خرما اغاجنه دینور مفردی خصبه در هایله و خصبه اوجوزلق یره
دینور یقال ارض و ارضون خصبة بو یا مصدردر مبالغه وصف اولمشدر یاخود خصبه دن که فرحه وزننده در
مخفف اولمشدر الاخصاب همزه نك کسریله اوجوزلق اولمق معناسنه در یقال اخصب المکان اذا صار
ذا خصب و اوجوزلغه یتشمك معناسنه در یقال اخصب القوم اذا نالوا الخصب و اغاجه صو یوریوب عروقنه
قدر ایشلمك معناسنه در یقال اخصبت العضاة اذا جری الماء فیها حتی اتصل بالعروق و عضاة عینك کسریله
ایری و دیکنلی میشه اغاجنه دینور الخصاب کتاب وزننده چوق میوه طوتان خرما اغاجنه دینور الخصب خانك
ضمیله جانب معناسنه در جمعی اخصاب کلور و خصب طاغلره مخصوص آق ییلانه دینور الخصیب امیر وزننده
اوجوزلق و بوللق یره دینور بو علاقه ایله خاندان و مکرم و مضیاف و کثیر الخیر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
خصیب ای بین الخصب رحب الجناب کثیر الخیر و خصیب بر رجل آدیدر دیر الخصیب بابل عراقده بر موضعدر
الاخصاب همزه نك فتحیله بین العرب ثیاب معروفه در الخضب خانك فتحی و ضاد معجمه نك سکونیله بو یامق
تلوین معناسنه در یقال خضبه خضبا من الباب الثانی اذا لوّنه بو صورتده خضب صبغ ایله مرادفدر نهایت وسمه و حنا
ایله رنکین ایلمکده مشتهر اولمشدر و خرما اغاجنك ابتدا چقان یمشی یشللنمك معناسنه در یقال خضب النخل اذا اخضرّ
طلعه و خضب اول کونه یشللنمك حالتنه دینور که اسم اولور جمعی خضوب کلور و خضب یرك نباتی ظهور ایلمك
معناسنه استعمال اولنور که روی زمین یم یشیل رنکین اولور یقال خضبت الارض اذا طلع نباتها و خضب شول نباته
دینور که صولوب صارارمشیکن اوزرینه یغمور یاغمغله یشروب تازه لنمش اوله علی قول اغاجك شول یشللنمسنه
دینور که هنوز یپراق آچمغه بشلدقده ظاهر اوله التخضیب تفعیل وزننده پك بو یامق معناسنه در یقال خضبه
تخضیبا اذا لوّنه الخضیب امیر وزننده و المخضوب و المخضب معظم وزننده بو یانمش نسنه یه دینور یقال
کف خضیب و امرأة خضیب و بنان مخضوب و خضیب و مخضب یعنی قنه یاقنوب صاچی رنکین اولمش خاتون
و قنه لنمش رنکین ال و پرمق اوجلری الکف الخضیب بر کوکب آدیدر مترجم دیرکه اهل فن عندنده معتنادر
مخصوص سیرنی تقویم ایدرلر کمال حمرتندن آنکله کنایه اولنمشدر خواصندندر که برکمسه آنی بیلوب بر آدمه کوستورسه
ایکیسی من بعد الفت ایلمك محالدر و حاقّ وسط سمایه کلدیکی درجه ده دعا مقبولدر الخضاب کتاب وزننده نسنه
بو یایجق بو یایه دینور یقال خضب شعره بالخضاب و هو ما یختضب به الاختضاب افتعال وزننده بو یانمق
معناسنه در یقال اختضب بالحناء و نحوه الخضبة خانك ضمیله همزه وزننده شول خاتونه دینور که چوق اختضاب
ایدر یعنی اللرینه و ایاقلرینه دائما قنه یاقنوب و قاشلرینه وسمه چکنور اوله یقال امرأة خضبة ای الکثیرة الاختضاب
الخاضب شول ارکك دوه قوشنه دینور که دیشی یه پك قیزمش اولمغله بالدرلری قیقزیل اوله علی قول بهار
موسمنده اوت اوتلامغله قوری انجکلری قزارمش یاخود یشللنمش یاخود صرارمش اوله و بو حالت دیشیسنه

عارض اولمز على رأى خاصب مرسومك مأخذى اولان خضب شول قرالغه دينور كه اركك دوه قوشنك ديزارى
مفصلارينه عارض اولور خرمانك قورو يغى ظهور ايلديكى وقتده اولور وقورو وق كالئى بولديغى هنكامده اول
قرالق زائل اولور شارح ديركه بوكيفيت آنده غريزيه در الخضوب قعود وزننده اناج يشرمك معناسنه در يقال
خضب الشجر وخضب خضوبا من الباب الثانى والرابع وخضب على المجهول اذا اخضرّ الاخضيضاب اناج يم يشل يشرمك معناسنه در يقال اخضوضب الشجر اخضيضابا الاخضاب همزه نك كسريله يرك نباتى
ظهور ايلكله روى زمين يشل كسخا دوشمش كبى يم يشل اولمق معناسنه در يقال اخضبت الارض اذا ظهر نباتها
الخضوب صبور وزننده شول نباته دينور كه پژمرده اولمشكن اوزرينه يغمور ياغمغله تازه لنمش اوله الخضب منبر
وزننده شول تغاره ولكنه دينور كه ايچنده نسنه بويارلر ونسنه يايقارلر يقال غسل ثوبه فى الخضب اى المركن خضاب
غراب وزننده يمنده برموضع آديدر الخضربة دحرجه وزننده صوبرى اوته چالقمق معناسنه در يقال خضرب الماء
اذا اضطرب الخضارب عسلابط وزننده برى اوته چالقنوب مضطرب اولان صويه دينور وبوحالت كولرده
ودره لرده اولان صوده واقع اولور المخضرب محضرم وزننده فصيح وبليغ وناطقه پرداز آدمه دينور يقال
رجل مخضرب اى فصيح بليغ الخضعة عين مهمله ايله دحرجه وزننده ضعيف وزبون اولمق معناسنه در
يقال فيه خضعة اى ضعف وخضعه سموز خاتونه دينور يقال امرأة خضعة اى سمينة وضعيفه وخيفه خاتونه
دينور بوصورتده اضداددن اولور لكن مؤلف تعرّض ايلمامشدر التخضعب تدحرج وزننده بركسه نك ايشى
شوريده ومختلط ومخبّل اولمق معناسنه در يقال تخضعب امرهم اى اختلط التخضلب تدحرج وزننده برايش
سست وضعيف اولمق على قول قارشق شوريده اولمق معناسنه در يقال تخضلب امره اذا ضعف اواختلط
الخطب خانك فتحى وطانك سكونيله مطلقا ايشه دينور شان وامر وكار معناسنه در كرك صغير وكرك عظيم
اولسون جمعى خطوب كلور خانك ضميله لكن راغبك بيانه كوره خطب شول امر عظيمه دينور كه آنك حقنده
تخاطب ناس كثيراوله بوصورتده اخص اولور وخطب مصدر اولور تزوّج ايچون خاتونه دوكورلك ايلمك معناسنه
الخطبة خانك كسريله والخطبى دلّيلى وزننده خطب معناسنه در كه مصدر در يقال خطب المرأة خطبا
وخطبة وخطبى من الباب الاوّل اذا دعاها الى التزوّج الاختطاب افتعال وزننده خطب معناسنه در يقال
اختطب المرأة بمعنى خطبها وبركسه بى كنديسنه خاتون تزويج اولنمغه دعوت ايلمك معناسنه در يقال اختطبوه
اذا دعوه الى تزويج صاحبتهم الخطب خانك كسريله تزوّج ايچون طلب اولنان يعنى دوكور لكنه وار يلان فاديه
دينور وخاتونه طالب يعنى دوكور اولان اركشى يه ده دينور بومعناده خانك ضميله ده جائزدر جمعى اخطاب كلور
يقال هذه خطبه وهذا خطبه وخطب جاهليته عقد وتزوّج اداتندن ايدى بركسه برخاتون تزوّج ايده جك اولدقده
كنديسى ياخود طرفندن كيدن كسه اول خاتونه ياخود طرفندن اولان كسيه خطب ديرايدى خانك كسرى
وضميله ومخطوب نكح ديرايدى نونك كسرى وضميله بو تعبير ايله همان بيناريده نكاح منعقد اولورايدى الخطبة
خانك كسريله والخطبى خانك وطاى مشدّده نك كسريله كه فى الاصل مصدردر والخطيبة كذلك خانك وطاى
مشدّده نك كسريله بونلرده تزوّج ايچون طلب اولنان خاتونه دينور يقال هى خطبه وخطبته وخطيباه وخطيبته
الخطيب سكيت وزننده آله جق كشى يه دينور جمعى خطيبون كلور مضاحده خانك كسريله خطبه
اسم اولمق اوزره مرسومدركه دوكورلك ديمك اولور الخطاب شداد وزننده خطبه يعنى دوكورلك بابنده متصرّف
وكاركذار واول خصوصده پك خبيروعارف واكا مشتغل اولان كسيه ديتور يقال رجل خطاب اى متصرف فى الخطبة
الخطبة خانك ضميله كلام معروفدركه خطيب افندى منبرده قرأت ايدر بعضلرديكه خطبه منثور
ومسجع اولان كلامه اطلاق اولنور كتاب ديباجه لرى كبى ومقامه وموعظه كبى مصباحك بيانه كوره اصل خطاب
متكلم ايله سامع بينده واقع اولان كلامدر خطبه وخطبه كه خانك ضمى وكسريله در آلندن مأخوذدر موعظه ده
ضمله دركه فعله بمعنى مفعولدر نسخه بمعنى منسوخ اولديغى كبى جمعى خطب كلور صرد وزننده وخطبه كه خانك
كسريله دراسمدر دوكورلك معناسنه درودوكورلك ايدنه خاطب ودوكورلك خصوصنده ماهر اولانه خطاب دينور
انتهى وخطبه خانك ضميله مصدر اولور خطيب منبرده خطبه اوقومق معناسنه الخطابة خانك فتحيله خطبه
معناسنه در يقال خطب الخاطب على المنبر خطابة وخطبة الخطيب اميروزننده خوش ادا وخوب ندا ايله كوزل
خطبه قرأت ايدن افندى يه دينور ريحان زاده مرحوم كبى يقال رجل خطيب اى حسن الخطبة ومحدّثيندن
ابو القاسم عبد الله بن محمد الخطيبى كه ابن جوزى شيخيدر ويته محدّثيندن ابو حنيفه محمد بن عبد الله بن محمد الخطيبى

حسن الخطبه اولملريله اكا نسبت اولنديلر وخطبه خانك ضميله شول يوزفتق بولانق رنكدركه صارمتق قرمزى يه
مائل اوله تازه بغداى لونى ويعض بيان اشكى لونى كبى على قول شول يوزلغه دينور كه اكا يشلك غالب اوله كه كپريتى
ديدكلريدر يقال به خطبة اى لون كدر مشرب حمرة فى صفرة اوغبرة ترهقها خضرة الخطب فتحتينله ذكر اولنان
رنكده اولمق معناسنه در يقال خطب الشئ خطبا من الباب الرابع اذا كان به خطبة الاخطب احمر وزننده
ذكر اولنان خطبه رنكنده اولان شبئه دينور واخطب آرى قوشنه دينور شقراق كبى على قول صرد اسمينه كه
كوچكن ديدكلرى قوشدر وچاقرطغانه دخى اخطب ديرلر وشول جاره دينور كه لونيله خضرت غالب اوله ياخود
صرتنده قور يغنه قدر سياه خطى اوله واخطب يشل يشل مخطط اولان ابو جهل قرپوزينه دينور الخطباء
حمراء وزننده والخطبانة خانك ضميله مؤنثيدر يقال اتان اوحنظلة خطباء وخطبانة جمعى خطبان كلور
خانك ضميله وخطبان كلور خانك كسريله شذوذ اوزره وخطباء شول قنه يا قمش خاتونه دينور كه بويه سى
زائل اولوب وهنوز اثرى باقى اوله يقال يد خطباء اى نصل سوادخضا بها الاخطاب همزه نك كسيريله
ابو جهل قرپوزينك يشل يشل خطارى ظهور ايلك معناسنه در يقال اخطب الخنظل اذا صار اخطب الخطبان
عثمان وزننده قوش قومرى اوتنه شبيه برنوع نبات آديدر ومغيلان اغاجنك يشل يراغنه دينور عربلرك اورق
خطبانى قولرى مبالغه يه مبنى دراورق احمق وزننده يراغى چوق ديمكدر اخطبان همزه نك فتحيله مرهرك
بيانه كوره افعلان وزننده اسم مفرددر برقوش آديدر الخطابى طانك تشديديله خطابه منسوب ديمكدر ابو سليمان
الخطابى الامام معروفدر يعنى ائمه دندر تصانيف كثيره صاحبى فحولدندر الخطابيه بغداد قضاسنده برقريه در
ورواقضدن برطائفه درر ئيسارى ابن الخطاب الاسدى در عقائده كندويه مخالفت ايدن كمسه لراوزره شهادت
زور ايلك ضمنده جماعتنه امر ايدرايدى وجعفر صادق حضرتلرينك حاشا الوهيتنه ذاهب ايدى خيطوب
قيصوم وزننده برموضع آديدر فصل الخطاب قاضى بينه ايله ياخود يمين ايله حكم ايلمكدن عبارتدركه خطاب
فاصل در على قول حكم وقضاده فقاهتدن عبارتدر على رأى كلامى اما بعد كلمه سيله نطق وتكلم ايلكدن يعنى
حمدله وتصليه ايله ابتدا ايلدكدن نصكره مقصوده اما بعد كلمه سيله شروع ايلكدن عبارتدر يقول سمعت منه فصل
الخطاب وهو الحكم بالبينة اوالبين اوالفقه فى القضاء اوالنطق باما بعد شارح ديركه فى الاصل خطاب مفاعله دن
مصدردر مخاطبه كبى برآدمه سوزسويلمك معناسنه يقال خاطبه اذا كالمه وبعضا خطاب كلام معناسنه مستعمل
اولور بوراده كلام معناسنه در وفصل فاصل معناسنه در وتركيب مزبور صفتك موصوفه اضافتى بابندن اولمغله
الخطاب الفاصل ديمكدر وعند البعض فصل الخطاب اختصار مخلّ واشباع ممل شائبه سندن عارى خطاب
معتدلدن عبارتدر كاجاء فى وصف كلامه عليه الصلوة والسلام فصل لاتزر ولاهذرا ى لاقليل ولاكثير اخطب
اقرب وزننده نجداولكه سنده برطاغك اسميدر وبررجل آديدر الخطرية دحرجه وزننده جظربه لفظنده لغتدركه
معاش طارا ولمق معناسنه در الخطرب قطرب وزننده والخطارب علابط وزننده دائما يهوده وبى اصل
كلمات ايدن هرزه جانه كسيه دينور يقال رجل خطرب وخطارب اى متقوّل يعنى يقول مالم يكن الخطربة دحرجه
وزننده والتخطرب تدحرج وزننده مادّه مذكوره دن مصدرلردر اصلى يوق يعنى كلمات ايدرا ولمق معناسنه
يقال خطرب الرجل وتخطرب الخطلبة دحرجه وزننده مجلسده سوز چوغالوب شوريده ومختلط اولمق
معناسنه در قاريلرجامى كبى تقول ماهذه الخطلبة اى كثرة الكلام واختلاطه الخنابة خانك كسرى ونونك سكونيله
نامرد ودنى وناكس وكم مايه كسيه دينوركه آدم مولوزى تعبيراولنور يقال هو خنابة اى ردئ دنئ الخلب خانك
كسرى ولامك سكونيله طرنغه دينور ظفر معناسنه وشول كوچك وانجه جك اتجكره دينوركه ايكو كلرنى
برى برينه وصل ايدوب ياپشدرمشدر على قول جكره دينوركبد معناسنه ياخود جكرك زياده سنه دينوركه جكردن
بشقه جه ويانده اولور جكر كوشه ديدكلريدر ياخود جكرك پرده سنه دينور جلاب كبد معناسنه ياخود شول بياض
ويوفقه زاره دينوركه جكره ياپشيق اولور وخلب سبز واتدن طورپ ديدكلرى سبزه يه دينور بخل معناسنه بعض
نسخه ده حاى مهمله ايله خل مرسوم اولمغله اركك وآيغر حيوان ديمك اولور مناوى شرحنده بونى ترجيح ايدر
وخلب آصمه يراغنه دينور وشول زنباره چلبى يه دينوركه صحبت وفجورايچون كندى نسوانى ونسوان كندوسنى سورر اوله
يقال هو خلب نساء اذا كان يجهن للحديث والفجور ويحبنه جمعى اخلاب كلور وخلباء كلور كرماء وزننده
ويقال هم اخلاب نساء وخلباء نساء الخلب ضرب وزننده طرنقله يارملمق على قول طرملامق ياخود طرنقله كيمك
معناسنه در يقال خلبه بظفره خلبا من الباب الثانى والاوّل اذا جرحه اوخدشه اوقطعه وبرنسنه بى يارمق معناسنه در

يقال خلبه اذا شقه ويرتجى جانور ويرتجى قوش طعمه وشكارنى پنجه سيله وچيناغيله قاپوب المق معناسنه در يقال
خلب الفريسة اذا اخذها بمخلبه ودلربا محبوب ومحبوبه لر حسن وجمال وشيوهٔ ودلال ايله بر بيچاره يى آشفته
حال ايدوب كوكلنى قاپوب وعقلنى اوغورلمق معناسنه استعمال اولنور يقال خلبت المرأة فلانا عقله اذا سلبه اياها
وبو معناى سابقدن مأخوذدر وخلب اصرمق معناسنه در يقال خلبه اى عضه وخلب وخلاب كتاب وزننده
وخلابه كتابه وزننده آلدامق وفريفته ايلمك معناسنه در يقال خلب فلانا خلبا وخلابا وخلابة من الباب الاول
اذا خدعه الاستخلاب خلب ايله معناى اولده مرادفدر يقال استخلبه بظفره بمعنى خلبه الاختلاب والمخالبة
بونلرده الدامق معناسنه در يقال اختلبه وخالبه اذا خدعه الخليبى خليفى وزننده معناى مزبوردن اسمدر
آلدامغه ومكر وآله دينور الخالب والخلاب كذاب وزننده والخلبوت جبروت وزننده والخلبوب ايكى
باى موحده ايله ناسى دائما آلدايوب دوباره ايدن خداع ومكار كمسيه دينور اولدن ماعدا صيغه لر مبالغه ايچوندر
الخالبة والخلبة فرحه وزننده والخلوب كذوب وزننده والخلابة كذابه وزننده والخلبوت رهبوت
وزننده دائما ناسى آلداديجى خداعه ومحتاله قارى يه دينور المخلب منبر وزننده اكين بچه جك اوراغه دينور
منجل كبى ويرتجى جانورك پنجه سنه ويرتجى قوشك چنكلنه دينور كه قيناق وچيناق تعبير اولنور على قول مخلب صياد
اولان قوشك وظفر صياد اولميانك چيناغنه اطلاق اولنور جمعى مخالب در يقال انشب فيه مخالبه وهى اظفار
كل سبع من الماشى والطائر او هى لما يصيد من الطير والظفر لما لا يصيد الخلب خانك ضميله وضمتينله خرما اغاجنك
اوزينه دينور لب النخله معناسنه على قول خرما بينيسنه دينور قلب النخله كبى وخرما ليفنه دينور وليفدن اورلمش
محكم وانجه سجيمه دينور وچاموره دينور على قول اوزلو يا پشقان چاموره ياخود سياه چاموره دينور المخلب محسن
وزننده ذكر اولنان چامورلى صويه دينور يقال ماء مخلب اى ذو خلب الخلب خانك ضميله قير وزننده يغمورسز
سحابه دينور كويا كه ممطر شكلنده كورينوب صكره افاضه ايلمامكله خلقه خدعه ايدر اولور كذلك يغمورسز
شمشكه برق خلب والبرق الخلب وبرق الخلب اطلاق اولنور بو مناسبتله وعد ايدوب خلقى طمع وامنيه يه
دوشوردكدنصكره وفا وانجاز ايلمين يادكار حقنده كذلك البرق الخلب واضافتله برق الخلب وبرق خلب ديرلر يقال
هو البرق الخلب وبرق الخلب وبرق خلب اى مطمع مخلف محدثيندن حسن بن قحطبة الخلبى اكا منسوبدر الخلباء
حمراء وزننده والخلبن خانك وبانك فتحيله شاشقين وچولپه وهمج عورته دينور خرقاء معناسنه وخلبن كلمه سنده
نون الحاق ايچوندر وخلبن آريق ومهزوله عورته دينور الخلب فتحتينله قارى خلباء اولمق معناسنه در يقال
خلبت المرأة خلبا من الباب الرابع اذا كانت خلباء المخلب معظم وزننده شول جامه ولباسه دينور كه نقش ونكارى
كثير اوله يقال ثوب مخلب اى كثير الوشى الخنب قنب وزننده والخناب خانك كسرى ونونك تشديديله
جنان وزننده كه شواذدندر والخناب سحاب وزننده شول طويل واحمق كشى يه دينور كه روش واطوارى
نسق واحد اوزره اولميوب دائما مختلج ومضطرب اوله كاه شويله ايده جك وكاه بويله ايده جك اولوب حاصلى تميمى
مرة وشرفى اخرى تلوينى اوزره بر حالده ثابت اوله مز اوله يقال رجل خنب وخناب وخناب اى طويل احمق مختلج
وخناب جنان وزننده ايرى برونلى كشى يه دينور الخنابتان خانك كسرى وضمى ونونك تشديديله كه تثنيه در برونك ايكى
جانبنده اولان قنادلرينه دينور بعضلر ديديكه خنابه بيوك اولان برون اوجنه دينور ارنبهٔ عظيمه معناسنه ياخود برونك
اوست طرفندن اوجنه دينور مترجم ديركه نهايه ده اشبو وفى حديث زيد بن ثابت فى الخنابتين اذا خرمتا قال فى كل واحدة
ثلث دية الانف حديثنده معناى اول ايله بيان اولنمشدر قالديكه معنيين اخيرينه كوره ينه هر طرفنه اطلاق اولنمش
اولور كه ايكى طرفى خنابتان اولور انتهى وخنابه كبر ونخوت معناسنه استعمال اولنور وخنابه لفظى قليلا مهموز اولوب
خنأبه عنواننده استعمال اولنور وخنابه اساميدندر خنابة بن كعب العبشمى كه شاعر معمردر تابعيندندر وعبشم عبد
الشمس لفظندن منحوتدر الخنب خانك كسريله ديزك ايچ طرفنه دينور على قول اويلقلرك اشاغيلريله بالدرلرك يوقارى
اوجلرينك قاوشدقلرى يرلره دينور ياخود ايكو كمكلرينك كذلك پرمقلرك ارالقلرنده اولان فرجه لره دينور جمعى اخناب
كلور الخنب فتحتينله سوزى ككزدن سويلر اولمغه دينور خنان معناسنه اول كمسيه ككزك تعبير اولنور واول برونه عارض
اولور برعلتدن نشأت ايدر يقال خنب الرجل خنبا من الباب الرابع اذا كان به خنان واياق سست وضعيف اولمق
معناسنه در يقال خنبت رجله اذا وهنت وآغسق اولمق معناسنه در يقال خنب فلان اذا عرج وهلاك اولمق معناسنه در
يقال خنب الرجل اذا هلك الاخناب همزه نك كسريله بودخى هلاك اولمق معناسنه در يقال اخنب الرجل اذا هلك
وكسمك معناسنه در يقال اخنبه اذا قطعه وبرنسنه يى سست وضعيف ايلمك معناسنه در يقال اخنبه اى اوهنه

وهلاك

وهلاك ايلمك معناسنه در يقال اخنبه اذا اهلكه الخنبة فرحه وزننده نازنده وشيوه كار اولان تروتازه محبوبه يه دينور
يقال جارية خنبة اى غنجة رخيمة وشول آهويه دينور كه بيوننى صمصقى ايچنه چكوب طوتارق يرندن قلدا ميوب
نازنين محبوبه كبى نكاه ايدوب طوره يقال ظبية خنبة اى عاقدة عنقها رابضة لا تبرح مكانها الخنابة سحابه وزننده
اثر قبيح معناسنه در وشر وشور معناسنه در ذو خنبات ضمتينله وفتحتينله لغتدر غدر وكذب ايله متصف اولان
على قول كاه صالح وپرهيزكار وكاه فاسد وتبهكار اولان كمسيه دينور پس خنبات وخنبات خنبه وخنبه دن جمع اولمغله
غدر وكذب ياخود كاه صالح وكاه فاسد اولمق معناسنه اولور وجمعيتى اطوار مستمره اعتبارينه مبنى در يقال هو ذو خنبات
وخنبات اى ذو غدر وكذب او يصلح مرة ويفسد اخرى شارحك بياننه كوره بوراده يصلح ويفسد كلمه لرى ثلاثيدر
افعال بابندن اوله رق ضبطلرى غلطدر الخنبة تمره وزننده فساد معناسنه در يقال به خنبة اى فساد المخنبة
مشربه وزننده سورويه دينور قطيعه معناسنه خنب خانك فتحى ونونك سكونيله محدثيندن نيجه ذوات اسملريدر التخنب
تجنب وزننده كبر ونخوت ايلمك معناسنه در يقال تخنب فلان اذا تكبر الخنتب نون وتاى فوقيه ايله برقع وزننده
والخنتب جندب وزننده خاتون سنت اولمزدن اقدم سنت اوله جق لحم زائدينه دينور كه حد اعتدالى متجاوز
اوزون اوله وهيز ومخنث كمسيه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور يقال هو خنتب وخنتب اى مخنث وقصير القامه
بودور كمسيه دينور الخنثبة خانك كسرى ونونك سكونى وثاى مثلثه نك فتحيله پك سودلو ناقه يه دينور الخنثعبة
خثعب ماده سنده ذكر اولندى الخندب قنفذ وزننده بدخوى وبدمشرب كشى يه دينور الخندبان عنفوان
وزننده ششمان ولحيم كمسيه دينور الخنزوب خانك ضميله والخنزاب خانك كسريله زناء وفجور خصوصنده
جرئ ومقدام اولان فاسقه دينور خنزب خانك وزانك فتحيله برشيطان آديدر شارحك بياننه كوره مصلى يه مستولى
اولان شيطانك آديدر قال فى النهاية فى حديث الصلوة ذاك شيطان يقال له خنزب قال ابو عمرو وهو لقب له ويروى بالكسر
والضم الخنصاب صاد مهمله ايله خنزاب وزننده شجر مقل اسميدر كه اكثرى بلاد عربده ويمنده نابت اولور ومقل
آنك صمغيدر كه تركيده كورن ديرلر الخنصبة خانك وصادك ضميله پك سموز خاتونه دينور يقال امرأة خنصبة
اى سمينة ظاهر ابو خصب ماده سندن فنعله در فانك وعينك ضميله الخنظبة خانك وظاى معجمه نك ضميله بر بوجك
آديدر الخنعب جعفر وزننده اوزون صاچه دينور الخنعبه قنفذه وزننده چكه ده اولان بيوه دينور نونه معناسنه
على قول اوست دوداغك آغزه كلان وسطنده آغزه طوغرى صارقق اتجكزه دينور ياخود اوست دوداقده
ايكى طرفلو بيغك ارالغنده برون ديركنه طرغرى چكيلن اوزونجه بيوه دينور الخوب خانك فتحى وواوك سكونيله
فقير ومحتاج اولمق معناسنه در يقال خاب الرجل يخوب خوبا اذا افتقر الخوبة نوبه وزننده آجلق جوع معناسنه در
يقال اصابته خوبة اى جوعة وشول يره دينور كه يغمور ياغمش ايكى يرلرك بيننده اولوب واكا يغمور اصابت ايلمامش
اوله وچايرى واوتلاغى اولميان قيريره دينور الخيبة خانك فتحى وياى تحتيه نك سكونيله نااميد ومحروم وبى بهره
قالمق معناسنه در يقال خاب الرجل يخيب خيبة اذا حرم وخسارت وزيانه اوغرامق معناسنه در يقال خاب
الرجل اذا خسر وكافر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خاب فلان اى كفر ومطلوبه نائل اولميوب سعيى
هبا اولمق معناسنه در كه معناى اولدن اخص در يقال خاب الرجل اذا لم ينل مطلوبه وفى المثل * الهيبة خيبة
يعنى موقع طلب امل اولان كمسه دن ياخود مطلوب اولان ماده مهول اولمق حسبيله خوف واندیشه ايلمك
خيبت وحرمانى مورثدر زيرا اقدامه مانعدر نته كه * الحياء يمنع الرزق دخى بو قبيلدندر وبددعا موقعنده مثلا خيبة
لزيد ديرلر رفعله ونصبله رفعى ابتدائيت اوزره در كه خيبة عظيمة تقديرنده در ونصبى اضمار فعله مبنى در كه
اسئل خيبة تقديرنده در ويقولون سعيه فى خياب بن هياب اى خسار يعنى فلان كمسه نك سعيى هيبتلو اولان
امردن متولد خيبتلو ماده يه اوغرامشدر وخياب كذلك شداد وزننده آتشى چقميان چقماغه اطلاق
اولنور التخييب تفعيل وزننده محروم وبى بهره قلمق معناسنه در يقال خيبه الله تخييبا اى جعله خائبا
وادى تخيب تانك وخانك ضمى وياى مشدده نك كسريله وخانك فتحيله ده جائزدر وبو مثلدر لغو وباطل معناسنه
استعمال اولنور وبو شبه فعل وتعريف سببيله غير منصرفدر يقول وقعوا فى وادى تخيب اى بالباطل نته كه تضلل
وتهلك دخى بو معنايه مستعملدر وبونلر تعبيرات مخصوصه دندر فى الاصل فعللردر فصل الدال المهملة
الدأب دالك فتحى وهمزه نك سكونيله وفتحتينله لغتدر والدؤوب قعود وزننده برايشده دوام والتزامله امك
چكوب چالشمق معناسنه در يقال دأب فى عمله دأبا ودؤوبا من الباب الثالث اذا جد وتعب ودأب دالك فتحى
وهمزه نك سكونيله وفتحتينله جائزدر شان وامر وكار معناسنه در يقال هذا دأبه اى شانه وبونلر معناى اولدن مأخوذلردر

وعادت معناسنه در تقول هذا دأبك ای عادتك وطواری عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال دأب
دأبته اذا ساقها شديدا وطرد ايلمك معناسنه درصيدی ارقه سندن اوزون اوزادی قوغوب كوترمك كبی يقال
دأبه اذا طرده الادأب اتعاب وزننده يوروب زحمت ويرمك معناسنه در يقال ادأبه ادآبا ای اتعبه الدأبان
تثنيه بنيه سيله ليل ونهاره اطلاق اولنور جديدان كبی بری برنی اعتقاب خصوصنده جد واقداملری
ملاحظه سيله در دوأب جوهر وزننده بنی العنبر جماعتنه مخصوص برفرس اسميدر بنو دوأب برقبيله در دأب نهب
وزننده اساميدندر عبدالرحمن بن دأب عرب بيننده برمعروف كسنه در ومحمد بن دأب محدثيندندر لكن كذابدر
وعيسی بن يزيد بن دأب هالكدر شارح ديركه مرقوم شاعر ومورخ ايدی لكن اكثر اشعار واخباری تصحيف
وتصنيع ايله انتحال ايلمكله اعتباردن ساقط اولوب روايتی متواری اولدی وبعضا وضع احاديث ايدردی هلاكی
بوجهتلردندر الدب دالك فتحی وبانك تشديديله والدبيب دالك فتحيله قرار واعتدال اوزره ياب ياب آهسته جه
ملايمتله يوريمك معناسنه دركه بوندن تركيده ايمكلمك ايله تعبير اولنور يقال دب الرجل دبا ودبيبا من الباب الثانی اذا مشی
علی هينته شارح ديركه بومادهٔ پك خفيف وبابجه يوريمكه مخصوصدر اطفالك ايمكليه رك يوريملری كبی واكثری
حيوان وحشراتده مستعملدر وحركت حاسه سی ادراك اولنميان نسنه لرده مستعملدر شراب وسقمك سرايتی
كبی انتهی وعربلر دب الشراب فی الجسم ديرلر ايچديكم مشروب بتون بدنمه سرايت ايلدی ديجك يرده كذلك
دب السقم ديرلر درد ووجع بتون بدنه يوريدی معناسنه ودب البلی فی الثوب ديرلر اسكيوب يپريمك حالتی يابجه يابجه
جامه نك هر يرينه ساری اولدی معناسنه ودبت عقارب فلان ديرلر سرت نمائمه واذاه معناسنه يعنی قوغجيلغی
سببيله شورش وفسادی ميانهٔ ناسه سرايت ايلدی ديجك يرده ويقال اكذب من دب ودرج يعنی فلان كسنه ديری
اولوب روی زمينده يوريين وفوت اولوب مقبور ومنقرض اولان ناسدن ازيد كاذبدر اولوده ديريده كندی قدر
كاذب يوقدر الدبة دالك كسريله بنای نوعدر بوندن لسانمزده يورويش ايله تعبير اولنور يقال هو خفی الدبة
الدبوب صبور وزننده والديبوب ديموم وزننده قوغجی ونمام وساعی بالفساد كسيه دينور علی قول ديبوب
عورت پزه ونكنه دينور كه دائما رجال ونسوان بيننی زنا ايچون جمع ايلمكه سعی ايدر يقال هو دبوب وديبوب ای نمام
او الديبوب الجامع بين الرجال والنساء الدابة شابه وزننده مطلقا يراوزره يوريين حيوانه دينور لكن استعمالی
مركوب اولان حيوانده كه فارسيده ستور وتركيده طوار تعبير اولنور غالب اولمشدر مؤنثدر مذكره دخی اطلاق
اولنور كه هاء اسميته محمول اولور شارح ديركه مصغری دويبه در يانك تشديدی واشمام كسريله ومصباحك بياننده
كوره مصغرنده دوابه دخی مسموعدر كه ياء غير قياس اوزره الفه مقلوبدر وبعضلر دابه مصداقندن طيری استثنا
ايلمشدر لكن سماعله مردوددر وهو قوله تعالی والله خلق كل دابة من ماء الايه بعض مفسرين بوراده ماء
لفظنی جزء مادته عبارتيله تفسير ايلمكله تنكيرلری افراد نوعی اولور كه مراد حق سبحانه وتعالی دابه جنسندن
هر نوعی اول نوعه مختص آبدن خلق ايلدی ديمك اولور وبو آب عناصر اربعه جمله سندن اولاندر وبعضلر من ماء
مخصوص ايله تفسير ايلمكله تنكيرلری افراد شخصی ايچون اولور پس معنا جنس دوابدن هر فردی كنديسنه
مخصوص اولان آبدن خلق ايلدی ديمك اولور كه مراد نطفه در بوصورتده غالب كل منزلنه تنزيل اولنمشدر
پس بوكه كوره ده دواب جمله سنده طير داخلدر ودابه يی مركوب اولان حيوانه تخصيص عرفيدر وهاء نقليه
ايچون اولمغله مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهی دابة الارض برنوع حيواندر كه ظهوری اشراط ساعتدندر
علی قول اشراطك اوليدر مكهٔ مكرمه ده حجاج منايه كيدر ايكن جبل صفا منشق اولوب ايچندن ظهور وخروج
ايدر علی روايه ارض طائفدن ياخود اوج محلدن اوج دفعه خروج ايدر يدنده عصای موسی وخاتم سليمان عليهما
السلام اولمغله مؤمنه عصا ايله آهسته جه ضرب وكافرك يوزينه خاتمله طبع ايدر كافرك يوزنده هذا كافر عبارتی
منتقش اولور مؤلف مكان ثالثدن سكوت ايلمشدر علی روايه حجر وعلی روايه اقصای يمنده برمكاندر الادباب
همزه نك كسريله آهسته جه يورتدرمك معناسنه در تقول ادببت الصبی ای حملته علی الدبيب وپادشاه ووالی
حكومتكاهی اولان مملكتی عدل وداد ايله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تا كه هر كس امن وامان اوزره
اولمغله راحت وسهولتله دلخواهلری اوزره هر طرفه روان اوله لر تقول ادببت البلاد ای ملأتها عدلا فدب اهلها
ينه بو معنا دخی يورتدرمكه راجعدر الدبی دالك ضمی وكسری وبای مشدده نك كسری وبای مشدده ايله احد
وفرد معناسنه مستعملدر فی الاصل ذكر اولنان دبيت مادهٔ سندن مأخوذ اسم منسوب اولمغله يراوزره مشی ايدن
حيوان ديمكدر يقال ما بالدار دبی ای احد شارحك بياننه كوره كلام منفی يه مخصوصدر ما بالدار دعوی كبی المدب

فتحتينله

فتحتينله ودالك كسريله جائزدر اسم مكاندر سيل صويی آقديغی يره وقرنجه كزوب كتديكی يوله اطلاق اولنمشدر
اضافتله متعين اولور يقال مدب السيل ای مجراه ومدب النمل ای مسراه وعند البعض مدب كلمه سی اكر اسم
مكان اولور ايسه مكسور العين اولور واكر مصدر مراد اولور ايسه مفتوح العين اولور وباب ثانيدن اولان بالجمله مفعل
وزننك حالی بورسمه در شارح ديركه مؤلف بو بابده جوهری يه تابع اولمشدر لكن صواب اولان بودر كه اول صيغه كه
مضارعی يفعل وزنی اوله كه عينك كسريله در ماضيسی كرك مفتوح العين وكرك مكسور العين اولسون آندن مفعل
وزنی اكر مصدر اراده اولنورسه مفتوح العين واكر اسم زمان واسم مكان قصد اولنورسه مكسور العين اولور مكر كه
شاذ اوله انتهی دب صيغهٔ فعل ماضی مجهولدر لكن معنای مصدری مراد اولنور تقول اعيتنی من شب الی دب بضم
الشين والدال وبنونان ای من الشباب الی ان دب بالعصا يعنی سن بنی كنجلكم وجوانلغم هنكامندن چاق پير اولوب
عصا ايله بويلجه ياب ياب يوريمك زماننه كلنجه عاجز وفرومانده ايدوب اصلا بر آن آسوده ايلمدك ومنون اولدقلری
صورتده اسم اولورلر الدبوب صبور وزننده بمعنی فاعل وبمعنی مفعول اولور فمن الاول يقال طعنة دبوب ای تدب
بالدم ومن الثانی يقال جراحة دبوب ای يدب الدم منها سيلانا ودبوب ايچريسی درين مغاره يه اطلاق اولنور
ومطلقا سموز انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه سموزلكندن سرعت ايده ميوب آهسته جه يورر اولور ودبوب هذيل
قبيله سی بلادنده برموضع آديدر الادب فتحتينله وبانك تشديديله پك تويلوار كك دوه يه دينور واشبوان النبی عليه
الصلوة والسلام قال لنسائه ليت شعری ايتكن صاحبة الجمل الاديب تخرج فتنبحها كلاب الحوءب نهايه ده حوءب
كلمه سنه مشاكله ايچون فك ادغام اولنمشدر ديو مرسومدر الدبابة دالك فتحی وبانك تشديديله سلفده جنك آلانندن
برآلتدر صغر كوننده چوال طرزنده دوزوب ايچنه برنيچه نقابلر كيررلر ويابجه يابجه سوره رك قلعه نك دبنه كلوب
حصاری نقب ايدرلر قالين اولمق حسبيله قلعه دن آتيلان اوق وطاش تأثير ايلمز حالا متروكدر الدبدب غبغب وزننده
آتلو قرنجه سی تعبير اولنان اياقلری اوزون قرنجه نك يورويشنه دينور الدبة قبه وزننده حال وروش وطريقه يه
اطلاق اولنور كه برآدمك سلوك معنويسندن عبارتدر تقول دعنی ودبتی ای حالی وطريقتی ودبة بدر قربنده برموضع
آديدر الدب دالك ضميله بودخی حال وروش وطريقه معناسنه در وآيو تعبير اولنان جانوره دينور مؤنثی دبه در
هايله جمعی ادباب كلور ودبيه كلور عنبه وزننده وبو دبيب معناسندندر زيرا آيو قسمی يابجه يابجه يوروب
وانسان كبی اغاجلره طرمانوب چقار ودب بر رجل اسميدر ودب قطب شمالی جنبنده بنات نعش كبری يعنی تركيده
يديكر ويدی يارلر تعبير اولنان يدی كوكبی مشتمل آيو صورتنه اطلاق اولنور كه دب اكبر ديدكلريدر وبنات نعش
صغری صورتنه ده اطلاقی منقولدر نهايت فصل وتمييز ايچون بيوكنه دب اكبر وكوچكنه دب اصغر تعبير
اولنور بنات نعش صغری دخی يدی كوكبدن مركبدر فرقدان آنك كوكبلرندندر وجدی آنلرك نهايتنده
واقع اولان كوكبدر ومبارك بن نصر الله الدبی كه دبه منسوبدر فقهاء حنفيه دندر الدبة دالك وبای مشدده نك
فتحيله شول ظرفدر كه ايچنه بزر وزيت مقوله سی قورلر تركيده دخی دبه ديرلر ياغ دبه سی بال دبه سی معروفدر
ودبه قوم بيغننه دينور علی قول قرمزی قوملغه ياخود دوز وهموار اولان قوملغه ياخود دوز وهموار يره دينور
ودبه دبيبدن بناء مره اولور بركره آهسته جه يوريمك معناسنه جمعی دباب كلور كتاب وزننده ودبه يوزده بتن صاری
تويه دينور جمعی دب كلور هاسز ودبه خاصة صرچه دن اولان بيوك ظرفه دينور كه ايری قاروره يه شبيه اولور
قطرميز تعبير اولنور عربستان بقاللری قوللنورلر واستنبولده شكرجيلر دخی قوللنورلر ودبه قباغه دينور
قرع كبی الدبة دالك كسريله دبيب معناسنه دركه ذكر اولندی ظاهرا بناء نوعدر يابجه يوروبش ديمك اولور
الدباء دالك ضمی وبانك تشديدی ومديله قباغه دينور قرع كبی واحدی دباءه در هايله مترجم ديركه جوهری بونی
معتل بابنده ثبت ايلمشدر وزمخشری اساسده ديديكه دباء كلمه سی مهموز عد اولنورسه دباءدن مأخوذ اولور كه
هدأ معناسنه در يقال دبأ بالمكان اذا هدأ ای سكن نته كه يقطين كلمه سی قطن دن مأخوذ دركه سكون معناسنه در
زمين اوزره انسداح وانبساطی هدو وسكونه تشبيه اولنمش اولور واكر آخری ياء عد اولنوب معتلدر دينورسه
دبا ماده سندن مأخوذ اولور كه قنادلنمامش چكركه كروهيدر بودخی سكونی متضمندر ومحتملدر كه دبب ماده سندن
مأخوذ اوله كه وجه مذكور اوزره ايمكليه رك يوريمك معناسنه در پس زمين اوزره انبساطی دبيبه تشبيه اولنمش
اولور مؤلف بوكه ذاهب اولمشدر واساسده احتمال ثالثی مزآء كلمه سيله تمثيل ايلمشدر كه خوش چاشنی اولان خمره
دينور اصلی مززآء ايدی بعده ادغام اولنمشدر بوصورتده دباء كلمه سنكده اصلی دبباء اولور ومصباحده دخی
معتل بابنده مرسومدر ونهايه ده وزنی فعال اولمق اوزره مثبتدر وهرويدن همزه نك زائد اولديغی مرويدر انتهی

الدبب فتحتينله والدبيان فتحاتله آدمك يوزنده صارى وخرده توى بتمك زغب معناسنه در على قول بدنده
قيللر كثير اولمق معناسنه در الادبّ فتحتينله وتشديد باايله بدننده قيللرى كثير اولان كمسيه دينور الدبّاء زبّاء وزننده
والدببة فرحه وزننده بدنى پك قيللو اولان خاتونه دينور يقال دبب الرجل دببا ودببانا من الباب الرابع اذا زغب او كثر
شعره فهو ادبّ وهى دبّاء ودببة الدبدبة كبكبه وزننده آتك اياغى پك يره طوقنمقدن پيدا اولان صوت كبى صوته
دينور كه كوترتى و پاطرتى تعبير اولنور تقول سمعت دبدبة وهى كل صوت كوقع الحافر على الارض الصلبة و بو معناده
مصدر اولور يقال دبدب الحافر دبدبة وشول يوغرده وآيرانه دينور كه اوزرينه سود صاغلمش اوله على قول پك
قويو واغلظ اولان سوده دينور كه يوغرد كبى اولور الدبدبى جحجبى وزننده دبدبه ايله معناى اخيرده مرادفدر
الدبداب جبجاب وزننده طبل وكوسه دينور كه تحريفله طاول تعبير اولنور يقال ضرب الدبداب اى الطبل
و بو صوتيله تسميه قبيلندندر الدبادب علابط وزننده ايرى و ديزمان كشى يه دينور وچاغرغان وشماطه جى
كثير الصياح كشى يه دينور دباب سحاب وزننده طئ قبيله سى بلادنده بر جبل آديدر دباب كتاب وزننده
حجازده بر قومسال موضع آديدر دباب قطام وزننده كه كسر اوزره مبنيدر اسم فعل امر مؤنثدر عربلر
بونكله صرتلان ديدكلرى جانورك ديشيسنى چاغررلر دبّى مراد فيدر كه امر حاضر مؤنثدر دالك وباى مشدده نك
كسريله دبّاب شدّاد وزننده بر موضع و بر رجل و بر قوملق آديدر دبّى ربّى وزننده بصره ده بر موضعدر الدبب
سبب وزننده اينكك هنوز طوغور ديغى بوزاغويه دينور دبّى حجل دالك كسرى وحاى مهمله ايله امّا عجل
وزننده اطفال عربه مخصوص براويون آديدر الدجوب جيمله صبور وزننده مطلقا ايچنه نسنه قويجق قابه دينور
وعاء معناسنه چوال وسائرلرى كبى على قول غراره يه دينور كه تحريفله خرار تعبير اتدكلريدر ياخود شول طوربه
طرزنده كوچك چواله دينور كه خاتونلر بر يوله كتدكلرنده اكا طعام وسائر اشيالرنى وضع ايدرلر الدحجاب دالك
كسرى وحانك سكونيله والدحجبان عنفوان وزننده ييغن ييغن قاره طاشلق كبى بعض يرده اولان تومسكه
وطوماليج يره دينور چاقللق وسائر ييغنلر كبى الدحب دالك فتحى وحانك سكونيله دفع ايلمك معناسنه در يقال
دحبه دحبا من الباب الثانى اذا دفعه ودحب ودحاب غراب وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال دحب جاريته
دحبا ودحابا اذا جامعها نته كه دحبأه دخى بو معنايه در يقال دحبأها يدحبئها دحبأة اى جامعها لكن بو ماده يى
مؤلف نه مهموزده ونه معتلده ذكر ايلمشدر عادتى اوزره الحاق ايچون اولسه دخى اجمالا ذكر ايدر ايدى الدحبة
دالك ضميله همزه وزننده چوق قيونه وكچى يه دينور دحيبه جهينه وزننده بر خاتون اسميدر الدحقبة
قافله دحرجه وزننده بر كمسه يى زور وشدتله ارقه سندن قاقيو يرمك معناسنه در يقال دحقب فلانا اذا دفعه
من ورائه دفعا عنيفا الدخدبة داللرك فتحى وكسريله اتنه طلو كوده سى صمصق طقنازقيزه دينور يقال جارية دخدبة
اى مكتنزة الديدب داللرك فتحى وياى تحتيه نك سكونيله يبان اشكنه دينور ورقيب وطليعه معناسنه در كه كوزجى
وديدبان تعبير اولنور وديدبان دالك كسريله فارسيدر معربى ديدبان در دالك فتحيله الديدبون دالك فتحيله
لهو ولعب معناسنه در نونى زائد اولمغله موضع ذكرى بو مقامدر جوهرى نونى اصليه وهم ايلمكله نون بابنده
ذكر ايلمشدر شارح ديركه ابو حيان وابن عصفوردن ديد بون زيزفون وزننده اولديغى منقولدر وزيزفون فيعلول
ياخود فيفعول وزننده اولمغله بهمه حال نونى اصليه در بو جهتله جوهرى وهمدن مصون در پس مؤلفه كوره
وزنى فيعلون اولور الدرب دالك فتحى ورانك سكونيله دروازه يه دينور كه بيوك صوقاق ومحله وحصار قپولريدر
يقال دخلوا من درب السكة اى بابها الواسع ومطلق بيوك قپويه دينور سراى وخان قپولرى كبى جمعى دراب
كلور دالك كسريله يقال سدّ الدرب اى الباب الكبير ودرب روم ولايتنه يعنى دار الحربه كيره جك مدخله دينور كه
دربند تعبير اولنور على قول نافذ اولوب اوته سى آچق اولانه درب دينور فتحتينله واوته سى مسدود اولانه درب دينور
رانك سكونيله سلفده روم اولكه سى كه اناطوليدن وروم ايليدن عبارتدر بالجمله اعداء عرب اولمغله سنور وسرحدلرده
اولان دربندلره محافظلر نصب وتعيين ايدرلر ايدى اول دربندلر كويا كه حوزهٔ مملكت رومك قپولريدر وامهات سائره ده
مطلقا دربند ايله مرسومدر مؤلفك وجه تخصيصى معلوم دكلدر ودرب خرماسروب قوريده جق يره دينور ودرب يمنده
بر قريه آديدر وايرانده نهاوند شهرنده بر موضع آديدر الدرب تعب وزننده والدربه دالك ضمى ورانك سكونيله
بر نسنه يى خوى وعادت ايدنمك معناسنه در كه داد انمق تعبير اولنور يقال درب الشى دربا ودربة من الباب الرابع اذا ضرى به
ودربه دالك ضميله جنك وجداله وسائر اموره جرأت واقدامله عادت ايدوب آلشمغه دينور شارح ديركه بو تكرار
قبيلندندر زيرا معناى اوّلك مفاديدر ودربه هجين اولان اوكوزك اوركجنه دينور وهجين باباسى جنس وآناسى ناجنس

اولانه دينور التدرّب تفعل وزننده بودخى بر نسنه يى خوى وعادت ايدوب داد انمق معناسنه در يقال تدرّب الشئ
بمعنى درب الدردبة زلزله وزننده تدرّب معناسنه در ومعناى آخرلرى عنقريب ذكر اولنور ان شاء الله تعالى التدريب
تفعيل وزننده بر كمسه يى بر نسنه يه داد اندرمق معناسنه در يقال درّبه به ودرّب عليه وفيه تدريبا اى ضرّاه به وتقول
درّبت البازى على الصيد يعنى طغانى شكاره آلشدروب داد اندردم وتدريب جنكده انهزام حالتنده فرار ايلميوب
صبر وثبات ايلمك معناسنه در يقال درّب فلان فى الحرب اذا صبر وقت الفرار المدرّب معظم وزننده منجد ومجرّب
يعنى كرّاتله شجاعت وجرأتى آزموده دلير وماضى وكاركذار منقاله آدمه دينور كه جميع امورى كويا كه كنديسنه ملك
ايدوب مسخر قلمش اوله يقال رجل مدرّب اى منجد مجرّب ودفعاتله بلايا وحوادثه اوغرامش وباشندن شدائد ومحن
كذران ايلمش آدمه دينور يقال هو مدرّب اى مصاب بالبلايا وارسلانه دينور وبنكه وبوكه ودربندات كبى صعب يرلردن
بى توقف وبى محابا مرور وعبوره اوكرنمش آلشق اكدى ومعلم دوه يه دينور مؤنثى مدرّبه در هايله وقاعدهٔ مطرّده دندر كه
هر بر ماده كه اشبو مدرّب معناسنده مفعل نبيه سى اوزره وارد اوله عين فعلنك فتحى وكسرى جائزدر مجرّب ومخرّج
ومجرّس ومضرّس كبى لكن مدرّب كلمه سنده همان عينك فتحيله در كسرى جائز دكلدر الدرابة دالك ضميله دربه
كبى عادت وجرأت معنالرينه در الدّارب شكاره اوكرنوب داد انان آليجى قوشه دينور يقال عقاب دارب على الصيد
اى متعوّد كذلك شكاره باولميش تازى يه ده دينور يقال كلب دارب على الصيد اى ضار الدربه فرحه وزننده دارب
معناسنه در يقال عقاب دارب ودربة بونده تأنيث موصوفى اولان عقاب اعتباريله در كه مؤنث سماعيدر ودارب كلمه سى
لفظى اعتباريله در يوخسه صفت خاصه دكلدر الدروب صبور وزننده والدربوت ركبوت وزننده زياده سيله
رام وقوللنلمش اولمغله هر شيئه آلشق دويه دينور على قول شول دوه يه دينور كه صاحبى ذوداغندن قاوره يوب
چهره سنه وكوزينه ضرب وتحريك ايلدكده سركشلك ايلميوب تابع ومطاوع اولور اوله يقال جمل وناقة دروب
ودربوت اى ذلول اوهى التى اذا اخذت بمشفرها ونهزت عينها تبعتك الدربانية دالك فتحيله بر جنس اوكوزه دينور كه
طرنقلرى ودريسى يوفقه اولوب وصرتنده اوركجى اولور الدرّابة رانك تشديديله علّامه وزننده شول خاتونه دينور كه
عاقله ورشيده اولوب عمل وصناعتنده پيشكار وحاذقه وكاركذار اوله مذكرى درّابدر ودرّابه طباله معناسنه در كه
طبل وكوس چالمقده استاد اولان مهتره دينور الدربية سلقيه وزننده بر كمسه يى بر نسنه يه القا ايلمك معناسنه در يقال
دربى فلانا اذا القاه شارح ديركه بر امر كريهه القا ايلمكه مخصوصدر الدربّ عتلّ وزننده بر نوع بالقدر كه التون كبى
صارى اولور دربى سكرى وزننده عراقده بر موضعدر بنو دريب زبير وزننده بر جماعتدر محدثيندن احمد بن
عبد الله الدريبى انلره منسوبدر الدربان دالك فتحيله وكسريله جائزدر قاپوجى يه دينور بوّاب معناسنه وبو لفظ فارسيدر
عربلر دخى استعمال ايلديلر ظاهرا كسرى تعريبه محمولدر الدرجبة جيمله دحرجه وزننده ناقه ياوريسنى اوزليوب
حنين ايلمك معناسنه در يقال درجبت الناقة ولدها اذا رئمته الدرحابة دال مكسوره وحاى مهمله ايله بودور كمسه يه دينور
الدردبة زلزله وزننده بر نسنه يه داد انمق معناسنه در نته كه درب ذيلنده ذكر اولندى ودردبه خوفندن فرار ايدن كمسه نك
سكرتمسى كبى سكرتمكه دينور كه ارقه سندن كلور وار وهميله هم فجارهم جابجا دونوب ارقه سنه نظر والتفات ايدر يقال
دردب زيد دردبة اى عدا عدو الخائف كأنه يتوقع من ورائه شيئا فيعدو ويلتفت ورام ومطيع اولمق خضوع وانقياد
معناسنه در ومنه المثل ❊ دردب لما عضه الثقاف ❊ عضّ اصرمق معناسنه در وثقاف كتاب وزننده منكنه يه وجندره يه
وقصاجه دينور يعنى منكنه كندوسنى صقديغيچون روى امتثال كوستوروب مطيع ومنقاد اولدى ابتدا بر خصوصده
سركشلك وتمرّد ايدوب بعده تضييق اولندقده اطاعت وانقياد ايدن كمسه حقنده ضرب اولنور الدرداب جبجاب
وزننده طبل آوازنه دينور الدردبى ياى نسبتله دبلك چالان كمسه يه دينور الدردب كبكب وزننده شول باشى طشره
صوقاق سپور كه سى عورته دينور كه خانه سندن كيجه لر نابمحل يرلره تردّد ايدر اوله معناى اولدن مأخوذدر يقال امرأة دردب
اذا كانت تذهب وتجئ بالليل الادرعباب ادرعفاف وزننده ومرادفيدر كه بر دوزه يه سرعتله كتمك معناسنه در يقال
ادرعبت الابل اى ادرعفت الدعب دالك فتحى وعينك سكونيله بر كمسه يى يا بر نسنه يى اوته قلقق معناسنه در يقال
دعبه دعبا من الباب الثالث اذا دفعه وجماع ايلمك معناسنه در يقال دعبها اذا جامعها ولطيفه ومزاح ايلمك معناسنه در
كه ارشمك تعبير اولنور بو معناى موضوعيدر يقال دعبه اذا مازحه الدعابة دالك ضميله اويونه دينور لعب
معناسنه كه مراد كولوب اوينايجق اويوندر خوراطه تعبير اولنور يقال فيه دعابة اى لعب ودعابه سياه قرنجه يه دينور
ودعابه ادعب لفظندن كه احمق معناسنه در اسم اولور بونلك واوغوزلق حمق معناسنه يقال به دعابة اى حمق الدعبب
قنفذ وزننده بودخى لعب ولطيفه معناسنه در وصفت مبالغه اولور زياده سيله لعب ولطيفه جى كشى يه دينور

كاسيذكر وخوش ودلكش نغمات ايدن خوانندەيه دينور ونازك بدن ونازنين محبوب جوانه دينور يقال رأيت دعيبا
اى غلاما شابا بيضا وبرنوع نبات يمشنه دينور على قول ايت اوزمنه دينور عنب الثعلب معناسنه المداعبة ملاعبه
وزننده بريله ملاطفه ومزاح ايلمك معناسنه در يقال داعبه اذا مازحه الدعابة علامه وزننده والدعب
كتف وزننده والدعبب قنفذ وزننده نته كه ذكر اولندى والداعب بالطبع لطيفه جى وكولوب اوينايجى شطار
وشوخ مشرب آدمه دينور اولكى صيغه لر مبالغه ايچوندر يقال رجل دعابة ودعب ودعبب وداعب اى لاعب
وداعب شول صويه اطلاق اولنور كه نشاطندن صاغنه وصولنه صچرايرق كيدن آت كبى برى اوته اوينايرق جريان
ايليه يقال ماء داعب اذا كان يستن فى سيله الدعبوب عصفور وزننده سياه قرنجه يه دينور وبرنوع سياه دانه يه
دينور كه مأكولدر على قول برنوع سبزه كوكنه دينور كه اهل باديه صويوب اكل ايدرلر وزياده سيله مظلم كيجه يه دينور
وايشلك وآچق يوله دينور كه شاهراه تعبير اولنور وبو دور وبدهيكل وبى اندام كشى يه دينور وشول ضعيف وناتوان كمسيه
دينور كه ضعف ونحافتى جهتيله خلق كنديسنى هزل ايدوب اريشورلر اوله وشوخ وشنكل وخوشطبع ونشيط آدمه
دينور وهيز ومخنثه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور واوغوز واحمق كشى يه دينور وقوريمى اوزون كريملو آته دينور
التدعب تفعل وزننده نازوشيوه ايلمك ونازلنمق معناسنه در يقال تدعب عليه اى تدلل التداعب تلاعب وزننده
برى بريله لطيفه ومزاح ايدشمك معناسنه در يقال تداعبوا اى تمازحوا الادعب احمق وزننده ومراد قيدر
الدعبيه دالك ضميله پك شديد اولان يله دينور يقال ريح دعبية اى شديدة دعتب تاى فوقيه ايله
جعفر وزننده برموضع آديدر الدعربة دحرجه وزننده بدخوى وتيز مشرب اولمق عرامه معناسنه در الدعسبة
سين مهمله ايله دعربه وزننده بركونه يلمكه دينور دعشب جعفر وزننده بررجل اسميدر المدكوبة منكوبه
وزننده بغايت سخت ومشتد اولان جنك وقتاله دينور حرب معضوضه معناسنه الدلب دالك ضمى ولامك
سكونيله چنار اغاجنه دينور شجر الصنار معناسنه واحدى دلبه درهايله ودلبه قاره لق سواد معناسنه در المدلبة
ميمك ولامك فتحيله چنارلق اولان يره دينور يقال ارض مدلبة اى كثيرة الدلب الدالب حالب وزننده شول
آتش كوزينه دينور كه وافر مدت سوينيوب قاله ظاهرا چنار اغاجنك طبعى آتشين اولمغله آندن اخذ اولنمشدر
حتى قديم چنارلرك جوفلرنده بالطبع حرقت پيدا اولور نته كه صنار وچنار لفظلرنده دخى نار مستكن ومندرجدر
دلب دالك ضميله برصنف زنكى طائفه سنك اسميدر الدولاب دالك ضمى وفتحيله ناعوره يه شبيه بركونه قويى
چرخيدر كه انكله قويدن صوچكرلر وبو فارسيدن معربدر ظاهرا فتحه سى تعريبه محمولدر تركيده دخى دولاب
دينور مؤلف ناعوره يى دخى دولاب ايله تفسير ايلمشدر لكن ناعوره بيوك دولابه مخصوصدر كه سسلى اولور حما دولابى
وحلبده واقع دولاب كبى ايكيسده باغچه دولابيدر ودولاب دالك ضميله برموضع آديدر الدلعب دالك كسرى
ولامك فتحيله سجل وزننده ايرى وديزمان دوه يه دينور الدنب قنب وزننده والدنبه هايله والدنابة دالك
كسرى ونونك تشديديله والدنبات دالك كسرى ونونك تشديديله قصير القامه بودور كمسيه دينور واحمد بن
محمد بن على بن ثابت الدنابى كه دالك ضمى ونونك تشديديله در محدثيندندر ظاهرا دالك ضمى تغيير نسب قبيلندندر
الدنحبة حاى مهمله ايله دحرجه وزننده خيانت ايلمك معناسنه در يقال دنحب عليه اذا خان الدوب ثوب
وزننده دأب معنالرينه در كه مهموز العين در مادەسنده بيان اولندى يقال داب يدوب دوبا بمعنى دأب دوبان
خوبان وزننده شام ديارنده صورقلعه سنه قريب برقريه در الدهب نهب وزننده شكست ومنهزم اولمش
بوزغون عسكره دينور يقال عسكر دهب اى منهزم الدهلب جعفر وزننده ثقيل كمسيه دينور وبرشاعر اسميدر
فصل الذال المعجمه الذئب ذالك كسرى وهمزه نك سكونيله وهمزه نك تركيله يعنى حرف مده ابد الله جائزدر
كلب البر يعنى بيان كوپكى كه سباعدن قورد تعبير اولنان جانورك اسميدر جمعى اذؤب كلور اكلب وزننده وذئاب كلور
كلاب وزننده وذؤبان كلور ذالك ضميله مؤنثى ذئبه درهايله المذئبة معصره وزننده قورد چوق اولان يره دينور
يقال ارض مذئبة اى كثيرة الذئب المذؤب مكروب وزننده شول كمسيه دينور كه قيونلرينه قورد كيرمش اوله يقال
رجل مذؤب اى وقع الذئب فى غنمه وقد ذئب على بناء المجهول ومطلقا برنسنه دن وخاصة قورددن قورقمش
كمسيه دينور يقال ذئب الرجل على المجهول اذا فزع من اى شئ كان ويقال ذئب اذا فزع من الذئب فهو مذؤب
ومذؤب ذئبه نام مرض آتى الذكره اوغرامش حيوانه دينور يقال برذون مذؤب اى اصابه داء الذئبة الذؤبان
ذالك ضميله ذئبك جمعيدر كه ذكر اولندى وذؤبان قورد كبى خبيث ودلير اولان خرسزلره وحراميلره اطلاق
اولنور ومنه ذؤبان العرب اى لصوصهم وصعاليكهم ذئاب الغضا بنو كعب بن مالك بن حنظله قبيله سنك لقبيدر

غضا غينك فتحيله باديه اشجارندن مشهور شجردر كه قورد قسمى آنك اولديغى يرلرده ايوا ايدوب واوراده
پرورش بولان قورد قسمى پك اخبث اولور قبيلهٔ مزبوره اهلى بغايت شرير واخبث اولملريله آنكله ملقب اولديلر
الذآبة ظرافه وزننده والذآب فتحتينله بركمسه قورد كبى مضر وخبيث ومكار اولمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل
ذأبة وذئب ذأبا من الباب الخامس والرابع اذا خبث وصار كالذئب وقورددن قورقمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل
وذئب من البابين المذكورين وذئب على المجهول اذا فزع من الذئب التذؤب تفعل وزننده قورد لنمق يعنى قورد
كبى خبيث وزيانكار اولمق معناسنه در يقال تذأب الرجل اذا خبث وصار كالذئب وقورده تشبهله كيزلنوب دفعة
قورد هيئتنده چقمق سببيله ناقه يى قورقيدوب بوتقريبله ولدينك غيريسنه ياقوب امزرتمك معناسنه در صورتى
بودر كه برناقه نك ولدى هلاك اولوب ياخود بركوشكك اناسى هلاك اولوب برآخر ناقه يى اكا ياقمق مراد ايلسه لر
بركمسه ارقه سنه قورد پوستى كبى برلباس كيوب بريرده استخفا ايدر اول اثناده اول ولدى ناقه نك يانته تقريب ايدوب
امزرتمك صددينه دوشملريله همان اول استخفا ايدن كمسه بغتة قورد هيئتنده ظهور وهجوم ايلمكله ناقه قورقوب
رام اولور واول ولدى بى محابا امزرر يقال تذأب الرجل للناقة اذا استخفى لها متشبها بالذئب ليعطفها
على غير ولدها الذئبان سرحان وزننده دوه نك كردننده ودوداغنده اولان قيللره دينور ودوه نك تويى قاوليوب
دوكلدكدنصكره كوده سنده قلان توى بقيه سنه دينور وبو لفظ مفرددر وتثنيه اولمق اوزره ذئبان عوائد ايله
فرقدان بيننده ايكى دانه بياض كوكبه اطلاق اولنور عوائد قطب شمالى قربنده درت كوكبدر كه مختلف التربيعدر
وسطلرنده ربع اطلاق اولنور بركوكب دخى واردر وفرقدان ينه قطب شمالى قربنده بنات نعش صغرى نهايتنده
ايكى كوكبدر كه دو برادران تعبير ايدرلر اظفار الذئب ذكر اولنان عوائد وفرقدان اوكلرنده برنيچه خرده كواكبه
اطلاق اولنور الذئبان مصغر بنيه سيله عرب ديارنده ايكى صويه اطلاق اولنور التذاءب تفاعل وزننده تذءب
معناسنه در كه وجه مذكور ايله ناقه يى قورقيدوب غيرى كوشكه ياقمقدن عبارتدر يقال تذاءب الرجل للناقة
بمعنى تذءب وضعيف روزكاردر لو درلو يعنى باشلو اولميوب آهسته جه كاه بوطرفدن وكاه اوطرفدن اسمك
معناسنه در يقال تذاءبت الريح اذا جاءت فى ضعف من هنا وهنا شارح ديركه سيبويه قولى اوزره بوفعل ذئبدن
مأخوذدر زيرا ذئب قويون سوريسنه بركره برجانبدن هجوم ايدر چوبان باكلب اورادن ممانعت ايلدكده
قاچوب بونلر بوطرفه مشغول ايكن ناكاه اوبرجانبدن ظهور ايدر وبرنسنه يى الدن اله كزدرمك معناسنه در يقال
تذاءب القوم الشئ اذا تداولوه الذأب ذالك فتحى وهمزه نك كسريله اشاغى يوقارى چوق انوب چيقان قوغه يه
دينور كه قويى پك ايشلك اوله قوغه اصلا بوش طورميه يقال غرب ذأب اى كثير الحركة بالصعود والنزول
وذأب مصدر اولور بركدرمك معناسنه يقال ذأب الشئ ذأبا من الباب الثالث اذا جمعه وقورقتمق معناسنه در
يقال ذأبه اذا خوفه وطوار سورمك معناسنه در يقال ذأب الحمار اذا ساقه وبركمسه يى خوارلمق معناسنه در
يقال ذأبه اى حفره وطرد وابعاد ايلمك معناسنه در يقال ذأبه اى طرده ودوه نك حطب ديدكلرى پالان
اغاجلرنى دوزمك معناسنه در يقال ذأب القتب اى صنعه وجبهه يه كاكل قومق معناسنه در يقال ذأب
الغلام اذا عمل له ذؤابة وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال ذأب فى السير اذا اسرع وبركمسه يى ذم وقدح
ايلمك معناسنه در يقال ذأبه اذا ذمه وذأب صوت شديد معناسنه در يقال ذأب الرجل اذا صات شديدا
الاذءاب اكرام وزننده برنسنه دن بلكليوب قورقمق معناسنه در يقال اذأب منه اذا فزع وجبهه يه
كاكل قومق معناسنه در يقال اذأب الغلام اذا عمل له ذؤابة التذئيب تفعيل وزننده بودخى جبهه يه
كاكل وپرچم قومق معناسنه در يقال ذأبه تذئيبا بمعنى اذأبه داء الذئب آجلق لقبيدر زيرا قوردك آجلقدن
غيرى مرضى يوقدر يقال اصابه داء الذئب اى الجوع بنو الذئب ازد قبيله سندن بربطندر ابو ذؤيبه تصغير
بنيه سيله وابن الذئبة وابو ذؤيب القطيل خويلد بن خالد الهذلى وابو ذؤيب الايادى شاعرلردر ذارة الذئب
نجد اولكه سنده بنى كلاب قومنه مخصوص برموضعدر ابن ابى ذؤيب محمد بن عبد الرحمن محدثيندندر الذؤابة
ذالك ضميله ثمامه وزننده ناصيه معناسنه در كه فى الاصل باشك اوك طرفندن جبهه يه ملاصق اولان يرينه دينور كه
بنقلده يق ايله جبهه نك آرالغيدر بعده اوراده بتن زلف وكاكله اطلاق اولنمشدر على قول ذؤابه اول ناصيه نك
منبتنه دينور مترجم ديركه اساسده ذؤابه وسط رأسدن ارقه يه طوغرى صارقان كيسو ايله مبين در انتهى وذؤابه آنك
پرچمنه اطلاق اولنور وذؤابة النعل آياق قابنك طباندن يره كلان يرينه دينور وذؤابه عز وشرف وسائر نسنه
جهتلرندن بالاتر واعلاسنه اطلاق اولنور نته كه ناصيه دخى بومعنايه استعمال اولنور يقال هم ذؤابة قومهم

ای اشرافهم وبالان اکسه سنه آصلمش اولان مبشینه دینور جمعی ذوائب کلور وبونك اصلی ذءائب ایدی زیرا ذؤابه ده
اولان الف رساله ده اولان الف کبیدر الف جمعك همزه تین بیننده بولنمسنی استثقال ایلملریلره همزهٔ اولایی واوه قلب
ایلدیلر الذئبة ذالك کسریله ربیعه نام شاعرك والده سی اسمیدر والف ولامسز ذئبه حاجز الازدی نام کمسه نك
فرسی اسمیدر وذئبه برمرضدر که طوارك بوغازنده حادث اولور قولغنك دینی دمور چوالدز کبی نسنه ایله دلوب خرده
داری دانه سی کبی برشیء استخراج ایلمکله اول مرضدن خلاص اولور مرض مزبوره اوغرامش طواره مذؤب دیرلر
وذئبه آت اکرینك وسمرك ایکی دفه سنك ارالغنده اولان فرجه یه دینور که اوك قاشیله آرد قاشنك آرالغی اوله جقدر
وقلطاغك وسمرك وهاویدك ایکی طرفندن قاوشدیغی یرك ایلر وسنك ماتحتنه دینور که ایکی طرفدن کورك کمکلرنی
صقدیغی یر اوله جقدر التذئیب تفعیل وزننده جبهه اوزره کاکل قومق معناسنه در که ذکر اولندی وپالانه واکره
ذکر اولنان ذئبه یاپمق معناسنه در یقال ذأب الرجل تذئیبا اذا عمل له الذئبة المذأب معظم وزننده جبهه سی
اوزره پرچمی اولان اوغلانه دینور یقال غلام مذأب ای له ذؤابة بوکونه پرچم عربستانده واحشام طائفه سنك
اطفاللرنده اولور بوطرفلرده معروف دکلدر دارة الذؤیب مصغر بنیه سیله بنو الاضبط جماعتنه مخصوص ایکی
موضعدر الاستذءاب استغراب وزننده قوردلنمق یعنی صکره دن قورد کبی جریء اولمق معناسنه در ومنه المثل
استذأب النقد اذا صار کالذئب * نقد فتحتینله برجنس قیوندر که ایاقلری قصه اولور بحرین ولایتنه مخصوصدر
واستذأب کلمه سنك سینی صیرورت ایچوندر * البغاث بارضنا یستنسر * مثلی کبیدر ومثل مزبور مقدم ذلیل
وحقیر اولوب صکره دن علو ورفعت بولان کمسه حقنده ضرب اولنور الذب ذالك فتحی وبانك تشدیدیله دفع ومنع
ایلمك معناسنه در یقال ذب عنه ذبا اذا دفع عنه ومنع وبریرده قرار ایلیوب بری اوته کلوب کتمك معناسنه در که ذباب
بوندن مأخوذدر یقال ذب الرجل اذا اختلف ولم یستقم فی مکان ویازاواخرنده صوکولی چکیلوب قوریمق معناسنه در
یقال ذب الغدیر اذا جف فی آخر الحر وذب وذبب تعب وزننده وذبوب قعود وزننده انسانك دوداغی صوسزلقدن
یاغیری عارضه دن ناشی قوریوب تپسرمك معناسنه در یقال ذبت شفته ذبا وذبیا وذبوبا اذا جفت عطشا اولغیره
وبدن آرقلیوب مهزول اولمق معناسنه در یقال ذب جسمه اذا هزل ونبات صولمق معناسنه در یقال ذب النبات
اذا ذوی ونهار منقضی اولوب همان برلمعه وبقیه قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذب النهار اذا لم یبق منه الا بقیة
وبرکمسه نك بکری بوزولمق معناسنه در یقال ذب فلان اذا شحب لونه وذب یبان اوکوزینه دینور ثور وحشی معناسنه
واکا ذب الریاد دخی دیرلر بریرده استقرار ایلیوب بری اوته چوق کلوب کتدیکندن ناشی وریاد کتاب وزننده رود
معناسنه در که بری اوته کیدوب کلمکه دینور وذب دخی اول معنایه اولمغله اضافتی مبالغه یه محمول وصف بالمصدردر
وذب الریاد نسوان زواری اولان زندوسته اطلاق اولنور یقال رجل ذب الریاد ای زوار للنساء التذبیب تفعیل
وزننده صوسزلقدن یاغیری عارضه دن دوداق تپسرمك معناسنه در یقال ذببت شفته تذبیبا اذا جفت عطشا
اولغیره ویوریمکده پك جد واقدام ایدوب تعب وزحمت چکمك معناسنه در یقال ذببنا لیلتنا ای اتعبنا فی السیر
اساسك بیاننه کوره بوکیجه اول رتبه یوریمکده جد وسعی ایلدك که یوریمکدن ذبابه یعنی بقیه ترك ایلیوب حوصلهٔ
وسغمزده اولان سیری بالجمله افراغ ایلدك دیمکدر المذبب محدث وزننده شول یولجی یه دینور که یالکز باشنه اولوب
عجله وشتاب اوزره اوله یقال جاء نارا کب مذبب ای عجل منفرد ودوه یه مخصوص دورودراز صوسزلغه اطلاق اولنور که
بعید یردن صوطلبیله تعجیل وشتابه باعث اوله یقال ظمء مذبب ای طویل یسار الی الماء من بعد فیعجل بالسیر الذاب
تشدید بایله که اسم فاعلدر شول حیوانه دینور که اصلا بریرده قرار وآرام ایلیوب بری اوته جولان وحرکت ایدر اوله
یقال بعیر ذاب ای لا یتقار فی مکان المذب میمك کسری وذالك فتحیله والذباب شداد وزننده حریمندن بیکانه نك
دفعی یابنده پك غیرت واهتمام ایدن حمیتلو آدمه دینور یقال رجل مذب وذباب ای دفاع عن الحریم وذباب القابدندر
الاذب فتحتینله یبان اوکوزینه دینور واوزون نسنه یه دینور ودوه نك آزی دیشنه دینور الذنبب قنفذ وزننده
بودخی یبان اوکوزینه دینور الذبانة ریانه وزننده صوسزلقدن یاخود حرارتدن تپسرمش دوداغه دینور یقال
شفة ذبانة ای ذابلة الذباب غراب وزننده سینکه دینور که فارسیده مکس دیرلر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بریرده
قرار ایلیوب بری اوته تردد وحرکتی سبب تسمیه در بعضلر بونی منحوت یعنی ذب آب کلمه سندن مرکبدر دیدیلر که
سورلدکجه ینه عودت ایدر دیمکدر وذباب بال آریسنه ده اطلاق اولنور واحدی ذبابه در هایله جمعی اذبه در همزه نك
فتحی وذالك کسریله وذبان کلور ذالك کسریله وذب کلور ذالك ضمیله وذباب آت قسمنك کوزلری سیاهنك درونده
خال طرزنده کورینن نکتهٔ سودایه اطلاق اولنور وذباب السیف قلجك اغزینه اطلاق اولنور که چالم یریدر علی قول

قلجك

قلجك یلماننه دینور که اوجی اوله جقدر یقال ضربه بذباب السیف ای حده اوطرفه المتطرف مؤلفك بصائرده بیاننه
کوره ایذاء خصوصنده ذبابه تشبیه اولنمشدر وذباب الاذن قولق کمر تلکنك کنارینه اطلاق اولنور که رقیق وحدید
اولور ذباب سیف کبی وذباب الحناء قنه چچکنك هنوز تازه آچان شکوفه سنه اطلاق اولنور وذباب العین کوز بیکنه
اطلاق اولنور مردم چشم معناسنه ذباب هیئتنه یاخود طیران شعاعی طیران ذبابه تشبیه اولنمشدر وذباب ذلیلکه دینور
یقال به ذباب ای جنون واوغورسزلغه دینور یقال به ذباب ای شؤم ومدینه ده برطاغك آدیدر وشر دائم معناسنه در یقال
اصابه ذباب ای شر دائم وذباب اسامیدندر المذبة میمك وذالك فتحیله والمذبوبة سینکی چوق یره دینور یقال ارض مذبة
ومذبوبة ای کثیرة الذباب المذبة میمك کسری وذالك فتحیله سینکلکه دینور مکسران معناسنه المذبوب مجنون
کمسیه دینور یقال ذب الرجل علی المجهول فهو مذبوب الذبی ذالك فتحی وبای مشدده ایله شحنه وضابط آدملرینه دینور
جلواز معناسنه بو بلده ده قوللق چورباجیسی وقوللق نفرلری کبی ناشی یولسز افعال واطواردن منع ایلدکلری ایچون
الذبذبة زلزله وزننده هواده آویزه ومعلق اولان نسنه بری اوته حرکت ایلمك وصالنمق معناسنه در یقال تذبذب
ذباذب الهودج ای تنوس فی الهواء واهل ومتعلقات ومستجیرانی حمایت ایلمك معناسنه در یقال ذبذب جواره
واهله اذا حاماهم وخلقی رنجیده ایلمك معناسنه در یقال هو یذبذب الناس ای یوذیهم وبرنسنه یی تحریك
ایلمك معناسنه در وذبذبه اسم اولور لسانه اطلاق اولنور وآلت تناسله اطلاق اولنور وخایه یه اطلاق اولنور ومحفه لره
زینت ایچون آصدقلری آویزه وپوسکول مقوله سنه دینور تحرکلری ایچون اطلاق اولنمشدر الذبذب فدفد وزننده
والذباذب جمع بنیه سنده مفرد اوله رق آلت تناسله اطلاق اولنور وذبذب بادیه ده برقویی آدیدر الذبابة ثمامه وزننده
مدیون ذمتنده قلان بورج بقیه سنه دینور یقال علی فلان ذبابة من دین ای بقیة واجأ نام جبل قربنده برموضع آدیدر
ویمنده عدن ابین نام جزیره ده برموضع آدیدر المذبذب اسم فاعل واسم مفعول بنیه لریله ایکی امرك بیننده متردد اولوب
برطرفه قرار داده اولمیان کشی یه دینور یقال رجل مذبذب ویفتح ای متردد بین امرین الذرب فتحتینله والذرابة
سلامه وزننده قلج وبچاق مقوله سی نسنه کسکین وزاغلو اولمق معناسنه در یقال ذرب السیف ذربا وذرابة من الباب
الرابع اذا حد وذرب اسم اولور لسان تیز وفاسد اولوب دائما فحش وخاطر شکن سوز سویلمسی حالتنه دینور جمعی
اذراب کلور انصاب کبی یقال فی لسانه ذرب ای فساد وبذاء ویاره فاسد وتباه اولمغله ایچریسی اویولوب وسعتلنمکه دینور
علی قول یاره دن صاری صوآقمغه دینور یقال ذرب الجرح اذا فسد واتسع اوسال منه الصدید وذرب وذرابه سلامه
وزننده وذروبه عمومه وزننده معده فاسد اولمق معناسنه در ومعده ایو ودرست اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
ذربت معدته ذربا وذرابة وذروبة اذا فسدت ویقال ذربت معدته اذا صلحت وبردرلو دوا قبول ایلیوب اوکولمیان
مرض وعلته دینور شارحك بیاننه کوره بو معنالرده مصدردر وذرب قلج وآیینه مقوله سنك پاسنه دینور صدء معناسنه
وفحش وهذیان وناسز اکلماته دینور الذرب کتف وزننده کسکین وحدید نسنه یه دینور وپاپوشجی بچقیسنه
دینور وحدید اللسان اولوب سوزی جکردوز اولان کمسیه دینور یقال رجل ذرب اللسان ای حدیده الذرب
ضرب وزننده برنسنه یی بیلیوب کسکین ایلمك وزاغ ویرمك معناسنه در یقال ذرب السیف ذربا اذا احده
مؤلف وزننده منع لفظنی ایراد ایلمکله قاعده سنه مبنی باب ثالثدن اولور که قیاسه مخالفدر لکن امهات سائره ده کتب
لفظی میزان اولمغله باب اولدن اولور التذریب تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی بیلیوب پك کسکین ایلمك
معناسنه در یقال ذربه تذریبا ای احده وخاتون چوچغنی قضای حاجته کوترمك معناسنه در یقال ذربت
المرأة طفلها ای حملته حتی یقضی حاجته الذرب ذالك ضمیله ذرب لفظندن که کتف وزننده در جمعدر سیف
قاطع کبی کسکین آدملره دینور یقال قوم ذرب ای احداء الذربة ذالك کسریله سلیطه وبدزبان دلی زفیر
قاری یه دینور یقال امرأة ذربة ای السلیطة اللسان وبوغازده چقان اوردیدکلری یومری یه دینور جمعی
ذرب کلور ذالك کسری ورانك فتحیله قربه وقرب کبی الذرب ذالك کسری ورانك سکونیله بدزبان وحدید
اللسان کشی یه دینور وذرب یومری کبی برعارضه در که انسانك یاخود دابه نك بیوننده ظهور ایدر کوچك طاش قدر
اولور شارح بونی دخی ذکر اولنان غده ایله بیان ایلمشدر که کوچکنه بز وبیوکنه اور تعبیر اولنور علی قول ذرب
برعلت اسمیدر که جکرده ظهور ایدر الذراب تراب وزننده آغویه دینور سم معناسنه المذرب معظم وزننده
زهر ایله صوارلمش قلجه دینور یقال سیف مذرب ای مسموم الذربین ذالك فتحی ورانك سکونی وتثنیه بنیه سیله
شر ومخالفته اطلاق اولنور یقال رماه بالذربین ای بالشر والخلاف تذرب تمنع وزننده برموضعدر المذرب
منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور الذربی جمزی وزننده والذربیا فتحتینله ویانك تشدیدیله عیب ونقیصه

معناسنه در وذر بیاداهیه وآفته دینور الذربی فتحاتله وبانك تشدیدیله که حبرکی وجلعنی کبی فعلی وزننده در
بو دخی آفت وداهیه معناسنه در الذریب ذالك کسریله طریم وزننده صاری چچکه دینور الاذربی شارحك
تقییدی اوزره ازهری وزننده درایرانده اذربیجان ایالتنك اسم منسوبیدر شارح دیرکه بونده قیاس اولان اذری
دینمکدر بلاباء نته که رامهرمزده رامی دینور وبالجمله مرکباتده شطر اوله نسبت اولنور لکن باب ماده سنده تفصیل
اولندیغی اوزره قیاس مرقوم مطرد دکلدر وبو منحوت جمله سندن اولور واشبو اذربیجان کلمه سنده موانع صرفدن
بش مانع مجتمع اولمشدر عجمه وتعریف وتأنیث وترکیب والف ونون مزیدتان در ومعلوم اوله که اصل اذربیجان
کلمه سی الفك مدیله در برهان قاطعك بیانی اوزره لفظ فارسیدر فی الاصل آذربایکان درکه ایرانده بر ولایت آدیدر
تبریز آنك قاعدة الملکی در منقولدرکه وقتا که اوغوز نام امیر کلوب اول ملکتی نزع وتسخیر ایلدکده اوجان نام
مرغزاری پك پسند ایدوب امر ایلدی هر آدم بر راتك طپراق کتوروب برمحلده ییغدیلر حتی کندیسی دخی کتوردی
بو وجهله بر عظیم وعالی تپه حاصل اولمغله اول تپه یه آذربایکان دیدیلرکه آذر لغت ترکیده یوکسك وبایکان
عظما معنالرینه اولمغله معنای ترکیبی کبار تپه سی دیمك اولور بعده اول اولکه آنکله مشتهر اولمشدر ومعربنده
آذربایجان وتخفیفله آذربیجان وبلامد اذربیجان دیرلر التذعب تفعل وزننده برکسه یی پری قورقتمق معناسنه در
یقال تذعبته الجن ای افزعته الانذعاب انفعال وزننده صو متصل آقمق معناسنه در یقال انذعب الماء اذا سال
واتصل جریانه الذعبان ثعبان وزننده کنج قورده دینور المذعاب میمك ضمیله مدهام وزننده اذعیاب دن
اسم فاعلدرکه برکسیه متابع وپیرو اولمق معناسنه در مذعاب متابع وپیرو اولانه دینور تقول رأیتهم مذعابین ای کأنهم
عرف ضبعان یتلو بعضهم بعضا یعنی بن اول کروهی کوردم که صرتلان یلیسی کبی بری بری اردنجه متتابعا ومتعاقبا
کیدرلر ایدی الذعلبة ذالك ولامك کسری والذعلب زبرج وزننده جست وچابك ناقه یه دینور وذعلبه
دوه قوشنه دینور وحاجت خفیفه معناسنه در ولباسك اتکی اوجنه علی قول پاره لنمش اسکی ویرتق لباسك
صالقم صاچاق صالنن پارچه سنه دینور الذعلوب اسلوب وزننده ذعلبه ایله معنای اخیرده مرادفدر جمعی
ذعالیب کلور وذعالیب لباسه دخی صفت اولور یقال ثوب ذعالیب ای خلق جمعیتی اجزاسی اعتباریله در کویا که
هر صالقم پاره سی برثوب اعتبار اولنمشدر المتذعلب متجورب وزننده خفیف الثیاب اولان کسیه دینور
وکیزلنه رك کیزلوجه کیدن کسیه دینور وسویکنوب یانی اوزره یتان کسیه دینور المذکوبة محبوبه وزننده
متدینه وصالحه خاتونه دینور ظاهر اسلفده اولور ایمش یقال امرأة مذکوبة ای صالحة الاذلعباب اقشعرار وزننده
یایدن چقمش اوق کبی حدت وسرعتله کتمك معناسنه در یقال اذلعب الرجل اذا انطلق فی حد واسراع
ویان اوزره سویکنوب یاتمق معناسنه در یقال اذلعب الرجل اذا اضطجع المذلعب آندن اسم فاعلدر یانی اوزره
یتان کسیه دینور بو ماده یی جوهرینك ذکر اولنان ذعلب ذیلنده ایرادی وهمنه مبنیدر الذنب ذالك فتحی ونونك
سکونیله کناه واثم معناسنه در جمعی ذنوب کلور جمع الجمعی ذنوبات کلور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل ذنب فتحتینله
قویرغه دینور وبو علاقه ایله هر متأخر ورذل وسفلی اولان شیئه اطلاق اولنور مثلا اذناب القوم دیرلر اسافل
ناس معناسنه ومذانب تلاع دخی آندن مستعاردر وقویرغنك قیللری فراوان اولان آته ذنوب اطلاق ایدرلر
وقویرقلی یعنی بیوك اولان قوغه یه ده اطلاق ایدرلر وآندن حظ ونصیب معناسی استعاره اولنور نته که سجل دخی اول
معناده مستعملدر وذنب ضرب وزننده مادهٔ مزبوره دن مصدردر برنسنه نك قویرغندن طوتمق وقویرغنه طوقنمق
واورمق معنالرینه بعده مطلقا وخیم العاقبه اولان فعلده اسم اوله رق استعمال اولندی عاقبتندن مترتب اولان وخامت
اعتباریله که مراد اثم وکناه اوله جقدر انتهی وذنب مصدر اولور برکسه نك اردینه دوشوب ایزندن آیرلمیه رق
کتمك معناسنه که قویرغنی صالیویرمیه رك کتمك تعبیر اولنور یقال ذنبه ذنبا من الباب الاول والثانی اذا تلاه
فلم یفارق اثره الاذناب همزه نك کسریله کنهکار اولمق معناسنه در یقال اذنب الرجل اذا صار ذا ذنب الذنب
فتحتینله قویرغه دینور جمعی اذناب کلور وعربلر ضرب فلان بذنبه دیرلر اقام وثبت معناسنه یعنی کتمکدن فارغ اولوب
اقامت وآرام ایلدی دییجك یرده وفلان کسه جمله یی سبق وتقدم ایدوب فرد واحد کندوسنه یتشمدی دییجك
یرده رکب ذنب الریح دیرلر ونصیب ناقصه راضی وقانع اولدی دییجك یرده رکب ذنب البعیر دیرلر ذنب الفرس برنیجه
کوکبلردر که آت قویرغی شکلنده منتظملردر ذنب الثعلب ترکیده دخی تلکی قویرغی دیدکلری نباتدر ذنب
الخیل ترکیده اولامه یونجه دیرلر تکه صقالی دیدکلری نباتدن برنوعدر ذنب الحلیف بنو عقیل یوردنده برصو آدیدر
الذنابا خزامی وزننده والذنبی ضمتین وبای مشدده والف مقصوره ایله والذنبی کسرتین وبای مشدده

وقصر ایله بونلرده قویرغه دینور ذنب معناسنه الاذناب انصاب وزننده ذنبك جمعیدرکه ذکر اولندی واذناب
الناس وذنبات الناس خلقك اتباعنه وسفله وارذالنه اطلاق اولنور یقال هم من اذناب الناس وذنباتهم ای اتباعهم
وسفلتهم الاستذناب برکسه نك قویرغنی صالیورمیوب ایزنی بصه رق کتمك معناسنه در یقال استذنبه بمعنی ذنبه
وبرایش تمام اولوب سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور یقال استذنب الامر اذا استتب الذنوب صبور
وزننده قویرغنك قیللری فراوان اولان آته اطلاق اولنور وشر وفتنه وکدری دور ودراز اولان کونه اطلاق اولنور
یقال یوم ذنوب ای طویل الشر یعنی لاینقضی کأنه طویل الذنب وذنوب قوغه یه دینور علی قول همان ایچنده
صو اولان قوغه یه مخصوصدر وعلی رأی طلو اولان یاخود طولمغه قریب اولانه اطلاق اولنور وحظ ونصیب
معناسنه استعمال اولنور جمعی اذنبه کلور وجمع کثرتی ذنائب کلور وذناب کلور ذالك کسریله وذنوب قبر ومزاره
اطلاق اولنور وارقه نك ایکی طرفنك اتنه دینور علی قول قیچه وقیناغه دینور الذنوبان تثنیه بنیه سیله ارقه نك
ایکی طرفنه دینور متنان معناسنه الذناب کتاب وزننده شول ایپه دینورکه آنکله دوه نك قویرغنی پالاننه
بند ایدرلر تا که قویرغنی اوروب قالدردقجه اوزرنده اولان کسه یه رشاشهٔ بولی صچرایوب تلویث ایلمیه وذناب الشیء
اول نسنه نك عقب ومؤخرینه اطلاق اولنورکه اك کیروسی اوله جقدر وهر ایکی تلعه بیننده اولان صو یولنه دینور
وتلعه یوکسکدن اولان صو آقندیسنه دینور واختلافی ماده سنده مشروحدر وذناب کلمه سنك جمعی ذنائب کلور
ذنبة الوادی وذنبة الدهر فتحاتله وذنابة الوادی وذنابة الدهر ذالك ضمی وکسریله دره نك آیاغنه وزمانك
آخر وانجامنه اطلاق اولنور الذنابة ذالك ضمیله تابع وپیرو معناسنه در یقال هو ذنابة القوم ای تابعهم وذنابة النعل
ایاق قابنك برونه اطلاق اولنور وبرباغچه دن برباغچه یه آقان جدوله دینور الذانب بودخی تابع معناسنه در الذنابه
ذالك کسریله یولك طوغری یوزینه اطلاق اولنورکه قویرق طرزنده چکیلوب کیدر یقال اخذ ذنابة الطریق ای وجهه
وذنابه خصملغه دینور رحم وقرابت معناسنه یقال بینهما ذنابة ای رحم وقرابة وبرموضع آدیدر وبرمرغزاردن
آخر مرغزاره جاری اولان جدوله دینور وذنابة العیص برموضعدر التذنیب تفعیل وزننده خرما قوریغی دبندن
بکلنوب اولمغه بشلمق معناسنه در یقال ذنبت البسرة تذنیبا اذا وکتت من قبل ذنبها وعمامه نك اوجنی اشاغی
صارقتمق معناسنه درکه طیلسان قومق تعبیر اولنور یقال ذنب عمامته اذا افضل منها شیئا وارخاه التذنوب
تانك فتحی وضمیله شول خرما قوروغنه دینورکه دبندن بکلنوب اولمغه بشلامش اوله مفردی تذنوبه در هایله المذنب
منبر وزننده چومچه یه دینورکه طعام قوتارلر مغرفه کبی وبریره آقان صو یولنه دینور والچغه جاری صو آقندیسنه
دینور وبرباغچه دن یا برمرغزاردن غیریلرینه جاری اولان جدوله دینور واوزون قویرغه دینور الذنبان فتحاتله برنوع اوتدر
علی قول مصر بغداینه شبیه برنباتدر مفردی ذنبانه در هایله شارحك بیاننه کوره ذنب الثعلب دیدکلریدر وذنبان
نواحی مدینه دن عیص ناحیه سنده برصو آدیدر الذنیباء ذالك ضمیله غبیراء وزننده برنوع دانه درکه بغدای ایچنده
اولمغله آنی آیرتلیوب آتارلر فارسیده دیوکندم وترکیده دلوجه دیدکلریدر الذنائب ذالك فتحیله والمذانب
میمك فتحیله والذنابه ثمامه وزننده برر موضع اسملریدر الذنیبی زبیری وزننده برنوع قماش آدیدر الذأنبة
دحرجه وزننده طوغورمق اوزره اولان قصراغك قولونی ایچرودن ایکی اویلغك ارالغنه قدر چقوب
باشنده قابلو اولان انجه پرده چقوب کورنمك اوزره اولمق معناسنه در یقال ذأنبت الفرس اذا وقع ولدها
فی القحقح ودنا خروج السقی وقحقح هدهد وزننده دبری احاطه ایدن کمیکه دینورکه ایچ طرفدن ایکی اویلق
اوزاده قاوشور ویقال فرس مذأنب اذا صارت کذلك الذنبه فتحاتله بادیه ده امره واضاخ نام محللرك بیننده
برصو آدیدر التذنب تفعل وزننده یول آلمق معناسنه درکه یولك نهایتنه وارمقدن عبارتدر وسائر موادده دخی
استعمال اولنور یقال تذنب الطریق اذا اخذه وصارغه طیلسان صالیورمك معناسنه در یقال تذنب المعتم
ای ذنب عمامته المذانب مجانب وزننده شول دوه یه دینورکه دائما سورونك یاقطارك آخرنده کیدر اوله
المذنب محدث وزننده شول ناقه یه دینورکه طوغورر کن بوری تعبیر اولنان زحمتك شدتندن ناشی قویرغنی اوزادر اوله
الذوب ذالك فتحی وواوك سکونیله والذوبان فتحاتله اریمك معناسنه درکه طوکمق مقابلیدر یقال ذاب السمن یذوب
ذوبا وذوبانا ضد جمد وکونشك حرارتی اشتداد بولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که شدت حرارتدن جرم شمس
اریوب سیلان ایدر یقال ذابت الشمس اذا اشتد حرها ودائما بال یمك معناسنه در یقال ذاب الرجل اذا دام علی اکل
العسل وبرکسه عاقل ورشید ایکن حماقت پیدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ذاب الرجل اذا حمق بعد عقل
وبرکسه اوزره حقوق ثابت ولازم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذاب لی علیه حق ای وجب وثبت وبرنسنه حاصل

وپیدا اولمق معناسنه استعمال اولنور تقول ماذاب فی یدی منه خیرای ماحصل وذوب باله دینور عسل معناسنه علی قول
کوجمده ویوه لرده اولانلر یاخود اریدیلوب مومدن صاف ورواق اولانلره دینور الاذابه همزه نك کسریله ارتمك
معناسنه در یقال اذاب السمن اذابة وشحوم ایلك نهب واغاره معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا علیهم ای اغاروا
وتنهبوا وبرنسنه یی اصلاح ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا امرهم ای اصلحوه التذویب تفعیل وزننده
بودخی ارتمك معناسنه در یقال ذوّب الشحم بمعنی اذابه واوغلانك جبهه سنه کاکل قومق معناسنه در یقال ذوّب الغلام
اذا عمل له ذؤابة بونده اصل اولان همزه ایله اولمقدر زیرا ذؤابه کلمه سنك عینی مهموز درنته که ماده سنده ذکر اولندی لکن
بوخلاف قیاس اوزره واو ایله وارد اولمشدر الاستذابة ذوب طلب ایلك معناسنه در تقول استذبته ای طلبت
منه الذوب علی عامة مایدل هذا البناء المذوب منبر وزننده نسنه اریدیلجك قابه دینور کویا که آلت ذوبدر طاوه
ویوطه کبی المذوبة مغرفه وزننده ومرادفیدر که چومچه یه وکیچه یه دینور که طعام قوتارلر الاذواب والاذوابة
همزه لرك کسریله شول کره یاغنه دینور که اریوب سمن صافی اولمق ایچون چوملکه وضع اولنه حالا چوملکده اولدیغه
اکا اذواب واذوابه دینور اریوب طلومه چکلدکده اطلاق اولنمز وبونلر اسمار در اعصار واخاض کبی الذوبان ذالك
ضمیله والذیبان ذالك کسریله آتك یادوه نك یونلرینه قلان توی وقیل بقیه سنه دینور الذاب ناب وزننده عیب
ونقیصه معناسنه در یقال مافیه ذاب ای عیب الذووب صبور وزننده سموز طاولی ناقه یه اطلاق اولنور ذوب
اولمق شاننداولان شحم صاحبی اولمق ملاحظه سنه مبنیدر یقال ناقة ذووب ای سمینة الذوّاب شدّادوزننده
اصحابدن بزاتدر الذهاب صواب وزننده والذهوب رکوب وزننده والمذهب مقعد وزننده یوریوب
کتمك سیرمعناسنه درعلی قول کچوب کتمك مرور معناسنه در یقال ذهب الرجل ذهابا وذهوبا ومذهبا من الباب الثالث
اذاسار اومرّوبا ایله تعدیه اولندقده کیدرمك وایلتمك معناسنه اولور یقال ذهب به ای ازاله الذاهب والذهوب
صبور وزننده اسم فاعل در الاذهاب همزه نك کسریله کیدرمك وایلتمك معناسنه در یقال اذهبه واذهب به
ای ازاله ویرنسنه یه التون سوروب یالدزلمق معناسنه در یقال اذهبه ای طلاه بالذهب المذهب مطلب وزننده
مصدر میمیدر نته که ذکر اولندی واسم مکان اولورکیده جك یره دینور بومناسبتله ادبخانه یه اطلاق اولنمشدر معشی
کبی وکیده جك یوله دینور طریقه ومسلك معناسنه یقال ذهب فلان مذهبا حسنا ای طریقا ومسلکا یوعلاقه ایله
معتقداولان طریقهٔ مجتهدینه اطلاق اولنور که اسلامده اولان مجتهدلردن مقتدا اتخاذ اولنان اماملرك مسلك مختارلریدر
فروعده حنفی وشافعی کبی وعقائده ماتریدی واشعری کبی رضی الله عنهم یقال مذهبه حنفی ای معتقده الذی ذهب
الیه ومذهب اصل واساس معناسنه مستعملدر یقال مایدری له این مذهبه ای اصله المذهب مکرم وزننده کعبهٔ
معظمه نك اسمیدر وابرهة بن عمیر وغیّ بن اعصر نام کمسه لرك قرسلری اسمیدر وآبدست اتاسنده وسوسه القا
ایدن شیطانك اسمیدر ویونده صواب اولان هانك کسریله اولمقدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلشدر شارح دیرکه
قرطبی ومحدّثیندن بر جماعت هانك فتحیله جزم ایلدیلر الذهب فتحتینله جنس معدنیدن التونه دینور تبر
معناسنه مؤلف تبر ماده سنده علی الاختلاف بیان ایلمشدر مشهوری هنوز معدندن چقوب سکه وصیاغت کورمش
التونه تبر اطلاق اولنور وذهب مذکر در مؤنث دخی اولور واحدی ذهبه در هایلهٔ جمعی اذهاب کلور وذهوب
وذهبان کلور ذالك ضمه لریله ویوصاحب نهایه دن منقولدر وذهب مصدر اولور برکسه نا کهانی معدنه یاضرّبخانه یه
کیروب خرمن خرمن التون کومه لرنی کوردکده کوزلری قاشوب آشقته ودنك وحیران قالمق معناسنه در یقال ذهب
الرجل ذهبا من الباب الرابع اذاهجم فی المعدن علی ذهب کثیر فزال عقله وبرق بصره ویوماده نك فعلنده بنی تمیم لغتی
اوزره ذهب دخی جائزدر ذالك وهانك کسره لریله شارح دیرکه ابو منصوردن بورسم مطرّد اولدیغی منقولدر فعلك
عینی حروف حلق مکسوراولورسه وذهب یمورطه نك صاریسنه اطلاق اولنور ویمن اهلنه مخصوص برکونه اولحك
آیدیر جمعی ذهاب کلور ذالك کسریله واذهاب کلور اسباب کبی وجمع الجمعی اذاهب کلور اقارب وزننده واذاهیب
کلور مراکیب وزننده التذهیب تفعیل وزننده برنسنه یه التون سورمك وبالدزلمق معناسنه در یقال ذهّبه تذهیبا
ای طلاه بالذهب المذهب مکرم وزننده والذهیب غریب وزننده والمذهب معظم وزننده التون سورلمش
وبالدزلمش نسنه یه دینور الذهبیون عربیون وزننده محدثیندن بر جماعتدر الذهبة ذروه وزننده ضعیف
یغموره دینور جستی کبی علی قول جود معناسنه درکه پك شدید وکثیراولان یغموردر جمعی ذهاب کلور ذالك کسریله
ذهوب صبور وزننده برخاتون اسمیدر ذهاب غراب وزننده برموضعدر ذهبان سحبان وزننده بنده برموضعدر
الذهاب شدّاد وزننده عمرو بن مالك علی قول مالك بن جندل الشاعر لقبیدر ذهاب کتاب وزننده وغراب وزننده

جائزدر

جائزدر رجیل آیدیر ذهاب سحاب وزننده ایام عربدن بریوم معروفدر که بروقعه یی مشتملدر وبرقبیله آیدیر الاذیب
یای تحتیه ایله احمر وزننده چوق صویه دینور وقور قوفزغ معناسنه در یقال اخذه الاذیب ای الفزع ویوافکل
قبیلندندر که اسمدر وجنبش ونشاط معناسنه در یقال به اذیب ای نشاط الذیب عیب وزننده ومراد فیدر
فصل الراء الرآب رانك فتحی وهمزه نك سکونیله قریق وجتلاق ظرفلری کاد ایلمك معناسنه در که
بری بریته قاوشدروب اصلاح ایلمکدن عبارتدر یقال رأب الصدع رأبا من الباب الثالث اذا اصلحه وشعبه ومفترق
اولمش جماعتی بارشدروب بینلرینی اصلاح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال رأب بینهم ای اصلح ویرك بونجه سی
یاچاپری بچلدکدن صکره یکیدن تازه لنوب تمك مضاسنه در که صلاح معناسندن مأخوذدر یقال رأبت الارض
اذا نبتت رطبتها بعد الجزّ ورأب یمش مهار دوه یه اطلاق اولنور وصف بالمصدر در بورسمه جمعیتی صاحبنك صلاح
حال وغناسنه مدار در وبرقومك عظیم الشان اولان سیدومهتر وسرکارلرینه اطلاق اولنور امور ومصالحلرینك
مدار صلاح ومادّهٔ انتظاملری اولدیغنه بناء یقال هو رأب القوم ای سیدهم الضخم الارءاب اکرام وزننده بودخی
قریق وجتلاق معناسنه سنی کاد ایلمك معناسنه در یقال ارأب الصدع اذا اصلحه وشعبه المرأب منبر وزننده والرءاب
شدّاد وزننده کادیجی یه دینور الرؤبة جرعه وزننده شول اغاج یاخود دمور پاره سنه دینور که آنکله قریق وجتلاق
نسنه لرکادلنوب اصلاح اولور مشاهیر شعرادن رؤبة بن العجاج بن رؤبة التمیمی بونکله مسمّا اولدیغی منقولدر
وعند البعض روبدن مأخوذ درماده سنده مذکوردر المرأب مرتجل وزننده مغتقر معناسنه درکه غفردن مأخوذ در
افتعالدن اسم مفعولدر وجه لایق اوزره اصلاح اولنمش نسنه یه دینور یقال شیء مرأب ای مغتفر رئاب کتاب
وزننده اسامیدندر هرون بن رئاب اصحاب بدردندر ورئاب بن عبدالله محدثیندندر ورئاب بن النعمان اصحابدن جابر
ابن عبدالله جدیدر ورئاب ام المؤمنین زینب بنت جحش جنابلرینك جدیدر رضی الله عنها وعنهم الربّ رانك
فتحی وبانك تشدیدیله ومعرّف باللام اوله رق جملهٔ مخلوقاتی بسلیوب تربیه ایدن حضرت پروردکارك اسماء
حسنا سندندر عزّوجل اسمه وبعضا بایی تخفیف اولنور ضرورته مبنی مؤلف بصارّده بورسمه بیان ایلشدرکه
ربّ کلمه سی فی الاصل مصدر در بسلمك وپرورده ایلمك معناسنه بعده آندن مبالغه یه مبنی اسم فاعل استعاره
اولنمشدرکه بسلیجی پروردکار معناسنه اولور ومعرّف باللام اوله رق همان پروردکار عالم ومتکفل مصالح عامهٔ انام
اولان ذات اجلّ واعظمه اطلاق اولنورکذلك اضافتله ده اطلاق اولنور ربّ العالمین کبی وماسوایه همان
اضافتله اطلاق اولنور انتهی وربّ مضاف اولدیغی شیئك مالك ومستحقنه یاخود خداوندوصاحبنه اطلاق اولنور
یقال ربّ الشیء ای مالکه ومستحقه اوصاحبه جمعی ارباب کلورروبوب کلور رانك ضمیله وکاهجه ربّ کلمه سنك باء ثانیه سی
تخفیف ایچون یای تحتیه یه ابدال اولنور یقال لاوربیك ای لاوربّك یعنی ربّك حقیچون اویله دکلدر یاخود اویله ایتمم
الربابة رانك کسریله والربوبیة رانك ضمیله ربّ وپروردکار معناسندن اسمدر بسلیجیلك معناسنه کذلك
مالکیت وصاحبیت معنالرینه لکن راغبك واساسك بیانلرینه کوره ربوبیه حق تعالایه مخصوصدر وربابه غیریده
استعمال اولنور تقول والله عزّوجلّ ربّ الارباب وله الربوبیة وفلان ربّ الدار والعبدبین الربابة وربّ کلمه سی
مصدراولورجمع ایلمك معناسنه در یقال ربّ الشیء ربّانا من الباب الاول اذاجمعه وآرتمق وزیاده قملق معناسنه در
یقال ربّ النعمة ای زادها وبرمکانده دائما اقامت ایلمك معناسنه در یقال ربّ بالمکان اذالزم واقام واصلاح ایلمك
معناسنه در یقال ربّ الامر ای اصلحه ودهن وعطر مقوله سنی بعض خوشبوی نسنه لرقاتمغله تطییب ایلمك
معناسنه در یقال ربّ الدهن اذاطیبه وبرنسنه یه مالك اولمق معناسنه در یقال ربّ الشیء اذاملکه وطاوسی
بعض طلالرایله تربیه واصلاح ایلمك معناسنه در رایحه سنی ازاله ایچون یقال ربّ الزق اذارتاه بالربّ وپرونده رانك
ضمیله ده لغتدر وچوجغی بسلیوب یتشدرمك معناسنه در یقال ربّ الصبیّ اذارتاه حتی ادرك وبومعناده باب
رابعدن دخی لغتدر تقول ربیته کسمعته بانی تعیین ایچون ادغام اولنمامشدر وربّ قیون قسمی طوغورمق
معناسنه در یقال ربّت الشاة اذاوضعت الربوبی رانك فتحیله ربّه منسوب دیمکدر خدابی معناسنه یقال علم
ربوبی ای منسوب الی الربّ علی غیرقیاس نته که علم الدنی دخی دیر لرمن غیرکسب محض الهام الهیله حاصل
اولدیغیچون الربّانی رانك فتحی وبانك تشدیدیله متأله ومتعبد وعارف بالله اولان آدمه دینور قال محمد بن الحنفیة
لما مات عبدالله بن عباس الیوم مات ربّانی هذه الامة وهو المتأله المتعبد العارف بالله عزّوجلّ وربّانی بعلبك قصبه سنده
مشایخ صوفیه دن محمد بن ابی العلاء لقیدر وربّانی حبر یعنی عالم ودانا کسیه اطلاق اولنور معلوم اوله که لفظ مزبور
ربّان لفظنه منسوبدر که فعلان وزننده صفتدر وفعلان وزنی اکثری مکسور العین اولان فعل بنیه سندن مصوغ

اولور عطشان وسكران كبي و بعضا مفتوح العين اولان فعل بنيه سندن بنا اولنور نعسان كبي مانحن فيه شق ثانيدندر
وعند البعض ربّانيّ ربّه منسوب ديمكدر الهي كبي الف ونوني لحياني وشعراني قبيلندندر كه تغيير نسب ايچوندر
مبالغه يي متضمندر على قول ربّاني كلمه سي لفظ سريانيدر مترجم ديركه راغب مفرداتده بو كونه بيان ايلمشدر كه
ربّاني كلمه سي ربّان لفظنه منسوبدر كه صفتدر ياخود ربّ كلمه سنه منسوبدر كه مصدردر زيرا عالم اولان كمسنه
دائما علمني تربيه وترويج ايلمك اوزره اولور ياخود منسوب اليه اولور زيرا عالم البته علمله نفسني تربيه ايلمكله تربيه كنديسنه
منسوب اولور و بونلر بري برينه في الحقيقه متلازملردر زيرا نفسني علمله تربيه ايدن البته علمي تربيه ايلمش اولور صورت
عكسي دخي بو يلجه در وعند البعض ربّانيّ ربّ حقيقي اولان حضرت پروردكاره منسوب ديمكدر الف ونون
مبالغهٔ نسبت ايچوندر جميع احوال واطوارده مستغرق في الله اولان انسان كامله اطلاق اولنور انتهى المربّة محبه
وزننده والربابه كتابه وزننده مملكت يعني مالكيت معناسنه در يقال طالت مربّته وربابته اي مملكته وربابه كتابه
وزننده عهد وميثاق معناسنه در يقال بينهما ربابة اي عهد وبر كومه اوقلره دينور على قول شول ايپه دينور كه آنكله
اوق دسته لري صاريلوب بغلنور ياخود اوق صاردقلري بز پارچه سنه دينور ياخود شول يوفقه مبشين پاره سنه دينور كه
قار اوقلري چقاران كمسه نك النه صارارلر تا كه النى صالدقده سوديكي كمسه نك اوقني نشانيله بولوب چقرميه
المربوب قوله اطلاق اولنور مملوك معناسنه يقال هو مربوب اي بين الربوبية مملوك والعباد مربوبون لله عز وجل
اي مملوكون الترّبب تفعل وزننده بر كمسه ايچون يا بر ارض ايچون صاحبيت ومالكيت اظهار ايلمك يعني اول كمسه
ياخود اول يركندينك مملوكي اولديغني ادّعا ايلمك معناسنه در يقال تربّب زيد الرجل والارض اذا ادّعى انّه ربّهما
وچوجغي بسليوب يتشدرمك معناسنه در يقال تربّب الصبيّ اي ربّاه حتى ادرك الارباب همزه نك كسريله بر يرده دائمي
آرام واقامت ايلمك معناسنه در يقال اربّ بالمكان اذا لزم واقام به وپك يقين اولمق معناسنه در يقال اربّ منه اذا دناه
التربيب تفعيل وزننده دهن وعطر مقوله سني بعض خوشبو نسنه لر ايله تطييب واصلاح ايلمك معناسنه در يقال
ربّب الدهن تربيبا اذا طيبه وچوجغي بلوغنه قدر بسلمك معناسنه در يقال ربّب الصبيّ اي ربّاه حتى ادرك التربّه
تحله وزننده بو دخي مصدردر تربيب كبي يقال ربّب الصبيّ تربيبا وتربّة الارتباب افتعال وزننده تربيب معناسنه در
يقال ارتبّ الصبيّ بمعنى ربّبه الربيب امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر پرورده ومربوب معناسنه در مملوكه ده اطلاق
اولنور ومعاهد معناسنه در كه اسم مفعولدر كند وسيله بر خصوصده عقد عهد وميثاق اولنمش كمسه در وملك
معناسنه در كه فعيل بمعنى فاعل اولور پادشاه ديمكدر و بر كمسه نك زوجه سنك زوج اوّلدن اولان اوغلنه دينور كه
اوكي اوغل تعبير اولنور زوج ثانينك زير تربيه سنده اولديغنه بناء واوكي بابايه دينور بونده بمعنى فاعلدر وربيب اساميدندر
محدثيندن حسين بن ابراهيم جدّيدر الربوب صبور وزننده بمعنى مفعولدر اوكي اوغوله دينور كه زير تربيه ده اوله الرابّ
تشديد بايله اوكي بابايه دينور كه اوكي اوغلنك تربيه سنده قائم اوله الرباب كتاب وزننده عهد وميثاق معناسنه در الربيبة
غريبه وزننده بمعنى فاعل اولور حاضنه يه اطلاق اولنور كه دايه تعبير اولنور واوكي قيزه دينور كه زوجه سنك زوج
اوّلندن قالوب وتحت تربيه سنده اوله بونده بمعنى مفعولدر وخانه ده سودي ايچون بسلنن قيونه دينور الربّه حبه وزننده
مدحج قبيله سنه مخصوص بر بيت آديدر كه كعبه يه تقليدا بنا ايدوب آنده اصناملرينه عبادت ايدرلر ايدي شرفياب
اسلام اولدقلرنده هدم ايلديلر وربّه طائفده ثقيف قبيله سنه مخصوص لات نام صنمك اسميدر كه طاشدن تراشيده ايدي
نته كه اشبو حديثده وارد اولمشدر لما اسلم عروة بن مسعود وعاد الى قومه دخل منزله فانكر قومه دخوله قبل ان يأتي
الربّة يعني اللات وربّه سراي عظيمه وخانهٔ كبيره دينور الربّة رانك كسريله بر نوع نبات آديدر وبر شجر اسميدر
على قول خرنوب اغاجنه دينور وربّه جماعت كثيره يه دينور جمعي اربّه كلور اجله كبي على قول ربّه اون بيك نفره اطلاق
اولنور بو معناده رانك ضميله ده جائزدر الربّه قبه وزننده ديرلك ومعاش خصوصنك وسعتنه وفراونلغنه دينور
يقال في عيشه ربّة اي كثرة وطثرة وربّه شهوردن ماه ذي القعده نك اسم قديميدر المربّ ميمك كسري ورانك فتحيله
كثيرة النبات اولان يره دينور ومحل ومكان اقامت معناسنه در وناسي جمع ايدن كشي يه دينور المرباب محراب
وزننده نباتي چوق اولان يره دينور الربّى حبلى وزننده هنوز طوغورمش اولان قيونه دينور وقوزيسي هلاك اولمش
قيونه دينور وطوغورمسي پك قريب اولان قيونه دينور شارح ديركه عند البعض طوغورمسنه ايكي آي قاله رق اطلاق
اولنور وربّي احسان ونعمت معناسنه در وحاجت وضرورت معناسنه در ومتين ومحكم اولان دوكومه دينور جمعي
رباب كلور ضم رايله شذوذا وزره زيرا جموع صيغه سنده فعال وزني نادردر رخال كلمه سي دخي بونك كبيدر وربي
كلمه سنك معانئ مزبوره دن مصدري رباب در كتاب وزننده وربي وربّ جميعا جمادى الاولى آينك اسم قديميدر

نته كه

نته كه ربّي وربّه جميعا جمادى الاخره نك اسميدر الرباب سحاب وزننده بياض بولوده دينور سحاب ابيض معناسنه
واحدي ربابه در هايله ورباب مكهٔ مكرمه ده بر موضعدر ومدينهٔ منوره ايله فيد بيننده بر طاغدر ومحدثيندن بر ذات
اسميدر وكمانچه تعبير اولنان سازه دينور نسبتنده ربابي دينور ممدود بن عبد الله الواسطي الربابي كمانچه چالمقده پك ماهر
اولمغله اكا نسبت اولنمشدر اول بابده مزبور ضرب مثل اولمشدر رباب غراب وزننده بر موضعدر ابو الرباب
بر محدثدر كه معقل بن يساردن روايت ايلمشدر الرباب كتاب وزننده عهد وپيمان معناسنه در كه ذكر اولندي
وربّه كلمه سندن جمع اولور كه اونر بيك اونر بيك جماعتلره اطلاق اولنور شارح معاهدينه تخصيص ايلمشدر مؤلفك
بوراده وجمع ربّه قولي العشور لفظني عطف تفسيردر وجماعات كثيره يه دينور واصحاب ويارانه دينور ورباب
ضبه قبيله سي جماعاتنه اطلاق اولنور كه بر ماده ضمننده جمله سي همدست اتحاد اولمق ايچون رسم اعراب اوزره
اللرني ربّه ياتروب عقد عهد وپيمان ايلديلر الربب فتحتينله چوق صويه دينور الربّان رانك ضمي وبانك
تشديديله هر نسنه نك اوّلنه وتازه لكي هنكامنه على قول مجموعنه دينور يقال اخذه بربّانه اي باوّله اوجميعه بونده
رانك فتحيله ده جائزدر وربّان كمي ملاحلرينك رئيسنه دينور ربّاني دخي دينور ياي نسبتله لكن مؤلف نون بابنده ربن
ماده سي ذيلنده ربّان اجأ نام جبل اركانندن بر ركن اسميدر وكمي يي اجرا ايدن كمسيه دينور ديو رسم ايلمشدر كه ارتفاع
معناسندن مأخوذدر بوراده الف ونون مزيد اولمق اوزره ثبت ايلمكله تناقضي مشتملدر قالديكه بحر قلزمده مشهود
ومعلوممز اولديغي اوزره بحر مزبورده جابجا شاب ديدكلري طاشلر اولمغله اول خصوصده عارف وماهر اولان كمسيه
ربّان اطلاق ايدرلر داو ديدكلري اورايه مخصوص سفينه يه البته بر ربّان استصحاب اولنوب دومنجي آنك دلالتيله عمل
ايدرك كيدرلر اول ربّان دائما سفينه نك قيچنده اوتوروب بحره نظر ايدر شاب ظهورنده دومنجي يي آكاه ايدوب
دومني نه طرفه قوللتمق مقتضي اولديغني اعلان ايلر واساسده قعد على ربّان السفينة اي سكانها وذنبها عبارتيله
مرسوم اولمغله اكا كوره كمينك دومني اولور انتهى وربّان اجأ نام جبل اركانندن بر ركن عظيمه دينور وجماعت وكروه
معناسنه در ربّ رانك ضمي وباي مشدده نك فتح اوزره بناسيله حرف جردر نكره دن غيري يه داخل اولمز وعند البعض
اسم در كه كوفيون مذهبيدر وعلى رأي كلمهٔ تقليل در دائما وعلى قول كلمهٔ تكثير در دائما وعند البعض تقليل وتكثيره ده
دلالت ايدر وبعضلر ديديكه همان مباهات وافتخار موقعنده تكثيره دال اولور وعلى رأي تقليل وتكثيردن برينه
موضوع دكلدر بلكه تقليل وتكثير سياق كلامدن مستفاد اولور واشبو ربّ كلمه سي لغات عديده يي مشتملدر
مشدّد ومخفف اولور وربّت دينور تايله وربّما وربّتما دينور ماء الحاقيله كه دخول فعله وسيله اولور و بونلر مشدّد ومخفف
اولور ورالرك فتحيله ربّ وربّت وربّما وربّتما دينور تشديد وتخفيفله ورب دينور رانك وباي مخففه نك ضميله ورب دينور
مذكبي مؤلفك بيانته كوره اون سكز لغتدر مصباحده تاء تأنيث ايچون دكلدر زيرا تأنيث ايچون اولسه ساكن اولور ايدي
لكن مؤنثه مختص اولمق اوزره مرسومدر شارح ديركه شيخ الاسلام زكريا الانصاري قدّس سرّه منفرجه شرحنده
ربّ ايچون يتمش لغت تعداد ايلمشدر تانك احوالني دخي درج ايتمشدر انتهى الرابّة دابّه وزننده پدرك زوجه سنه
دينور كه اوكي آنا اوله جقدر زير تربيه سنده اولمق شرطيله اطلاق اولنور يقال هي رابّة له اي امرأة ابيه المربّيات
معظمات وزننده مربّالردر كه انبجات دخي دينور پرورده معناسنه كه شيره ايله تربيه اولان نسنه لردر لچرلرك انواعي
وكلبشكر وخميره لر والما وزنجبيل مربّالري كبي يقال زنجبيل مربّي ومربّب اي معمول بالربّ كما يقال معسل اي معمول
بالعسل الربّ رانك ضمي وبانك تشديديله هر ميوه نك صقلدقدنصكره چقان قويي وقواملي شيره سنه دينور
بين الاطبّاء طريق عملي بودر كه مراد اولنان ميوه لرك ياخود حشيشه لرك عصاره لري ياخود مطبوخلري اخذ
اولنوب بر مقدار شكر ياخود عسل ايله ياخود ساده جه قيولوب قوامه كلنجه خفيف آتشده طبخ اولنمقدر كه
فاسد اولمقدن امين اولوب وقت حاجتده استعمال اولنه وربّ قويي وقواملي طلايه اطلاق اولنور طلومه سوريلن
قير طلاسي كبي وياغ پوصه سنه وطور طوسنه ده ربّ اطلاق اولنور الربّان شدّاد وزننده كروه وجماعت
معناسنه در الربّاب شدّاد وزننده اساميدندر احمد بن موسى الفقيه بن الربّاب وابو الحسن ابن عبد الله الصيرفي
ابن الربّاب المحدث مشاهيردندر الربّانية رانك فتحي وبانك تشديديله يمامه ده بر صو آديدر المربّب ارتبابدن
اسم فاعل اولور انعام ايدن آدمه دينور منعم معناسنه واسم مفعول اولور انعام اولنان كمسيه دينور منعم عليه معناسنه
الربّي رانك وباي مشدده نك كسريله ربّيون كلمه سنك مفرديدر كه نيجه بيك نفر آدملره دينور بوراده ربّي كلمه سي
ربّه يه منسوبدر كه جماعت كثيره يه دينور نته كه ذكر اولندي مترجم ديركه بونده وجوه عديده واردر تفصيلي بيضاويده
اشبو وكاين من نبيّ قاتل معه ربّيون الايه كريمه سي تفسيرنده مشروحدر انتهى الربرب قدفد وزننده بيان

صغرینك سوریسنه دینور الاربه اجله وزننده اهل عهد ومیثاق اولان جماعاته دینور ربیبك جمعیدر نته که
ذکر اولندی الرتوب تای فوقیه ایله قعود وزننده بر یرده قطعا قلدامق وجه اوزره ثابت و پایدار اولوب طورمق
معناسنه در یقال رتب الشیء رتوبا من الباب الاول اذا ثبت ولم یتحرك الترتب تفعل وزننده رتوب معناسنه در
یقال ترتب الشیء بمعنی رتب الترتیب تفعیل وزننده بر نسنه یی بر یرده ثابت و پایدار ایلمك معناسنه در تقول
رتبته ترتیبا ای اثبته وترتیب اصطلاحی که هر نسنه یی یرلو یرینه وضع واثبات ایلمکدن عبارتدر بوندن مأخوذدر الترتب
قنفذ وزننده یرنده ثابت و پایدار اولان شیئه دینور وجمله وجمیع معناسنه در یقال جاؤا ترتبا ای جمیعا بو معنا ترکیده
طورطوب تعبیرینه اقرب وآندن محرّف اولمق اغلبدر الترتب جندب وزننده بودخی یرنده ثابت و پایدار اولان شیئه
دینور ودهر دائم وابد معناسنه در و بدخوی کوله یه دینور وطپراغه دینور بونده قنفذ وزننده دخی لغتدر الترتبة طرطبه
وزننده بالفعل یول اولمیوب لکن یول شکلنده اولان طریقه یه دینور بعض طاغ صرتنده ومسلوك اولان چمنزارده
اولدیغی کبی یقال اتخذ فلان ترتبة ای شبه طریق یطاؤه حتی یول یول آلاجه سی اولان اثوابه مراتب دینور الرتبة رانك
ضمیله والمرتبة مشربه وزننده پایه ومنزلت معناسنه در که معنای مزبوردن مأخوذدر یقال رقی رتبة علیة ومرتبة ای منزلة
الرتب فتحتینله شدّت معناسنه در که سهولت مقابلیدر یقال ما فی هذا الامر رتب ای شدة ودیك طورمق ودیکلمك
انتصاب معناسنه در امهات سائره دن منفهم اولدیغی اوزره انتصاب نسخه سی غلطدر یقال رتب الشیء رتبا من الباب
الرابع اذا انتصب ورتب زمینك تومسك و یوکسك یرینه دینور وشول قیالره دینور که بری برینه قریب و بعضی بعضندن
مرتفع اوله ومعاش خصوصنك شدید وغلیظ اولمسنه دینور وسرچه پرمغله یاننده کی پرمغك کذلك آنکله اورته پرمغك
ارالقلرنده اولان فرجه یه دینور و باش پرمقدن ماعدا درت پرمغی بری برینه یناشدروب تخته پاره سی کبی طوتمغه دینور
الارتاب اکرام وزننده نسخه لرك مقتضاسی اوزره منصب اولمق معناسنه در لکن امهات سائره نك بیاننه کوره انتصاب
معناسنه در و بو معناده متعدی ولازم اولور بر نسنه یی دیکوب طوردرمق ودیکیلوب طورمق معناسنه یقال ارتب
الغلام الکعب ای نصبه کعبدن مراد آشیق تعبیر اولنان کمکدر که چوجقلر انکله اوینارلر ویقال ارتب الرجل
اذا انتصب قائما وبرکسه مالدار ایکن تقلبات دهریه ایله پریشان حال اولوب سائل وکدا اولمق معناسنه در یقال
ارتب الرجل اذا سئل بعد غنی الرتباء حمراء وزننده شول ناقه در که باشنی یوقری دیکوب صورودارق یورر اوله
الرجب رانك وجیمك فتحیله بر نسنه دن بلکلیوب قورقمق معناسنه در یقال رجب منه رجبا من الباب الرابع اذا فزع
واوتانمق معناسنه در یقال رجب منه ای استحیی وبرکسه دن هیبتلنوب یعنی کوزینه پك بیوك ومهیب کورنمکله
اکا تعظیم وتبجیل ایلمك معناسنه در یقال رجب فلانا اذا هابه وعظمه ورجب اشهر اثنی عشردن شهر معروف اسمیدر که
معنای مزبوردن مأخوذدر زیرا جاهلیتده اکا پك تعظیم ایدرلر ایدی جمعی ارجاب کلور اسباب کبی ورجاب کلور رانك
کسریله ورجبات کلور فتحاتله مصباحده منصرف اولمق اوزره مرسومدر وعند البعض غیر منصرفدر معرّف باللام
اولان الرجب کلمه سندن معدولدر الرجب ضرب وزننده والرجوب قعود وزننده بودخی برکسه کوزه بیوك
کورنمکله هیبتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه در یقال رجبه رجبا ورجوبا من الباب الاول اذا هابه وعظمه ورجب اوتانمق
معناسنه در یقال رجب منه رجبا اذا استحیی واغاج یاخود بداغی چتال چقمیوب بالکزجه بتمك معناسنه در یقال
رجب العود اذا خرج منفردا وبرکسیه تصریح ویا کنایه ایله بدسوز اورمق معناسنه در یقال رجب فلانا بقول سیء
اذا رجمه به الترجیب تفعیل وزننده بودخی برکسه دن مهابتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه در یقال رجب فلانا ترجیبا
اذا هابه وعظمه ورجب آینده قربان کسمك معناسنه در که جاهلیتده شهر مزبورده اصناملریچون ذبح قرابین
ایدرلر ایدی وترجیب خرما اغاجنك میوه سی فراوان اولمغله دال باصیلوب قیرلمسون ایچون آلتنه دستك طرزنده
سدوسکی بنا ایلمك معناسنه در علی قول خرمانك میوه دار اولان شاخلرنی سائر شاخلره قاوشدروب یپراقلریله صاروب
بغلمق معناسنه در تا که روزکار سلکوب میوه لرنی دوکسون ایچون وعلی رأی اوغری یدندن محافظه ایچون اول
میوه دار بداقلر اطرافنه چالیلر ودیکنلکلر وضع ایلمکدن عبارتدر ومنه المثل * انا جذیلها المحکك وعذیقها المرجب
بوراده جذیل کلمه سی جذل مصغریدر که جیمك کسریله در شول طومرق کبی قالین اغاجه دینور که دوه آغیلنه دیکرلر
دوه آکا سورنوب قاشنمق ایچون ومحکك تحکیکدن اسم مفعولدر محکك به معناسنه در وعذیق عذقك مصغریدر که
میوه دار اولان خرما دالنه دینور وبونلرده تصغیر تعظیم ایچوندر یعنی بن آنلرك کلوب قاشنوب کسب راحت ایلیه جك
طیاغی وانتفاع ایلیه جك میوه دار بداغی یم دردلری اولدقده کلوب بکا مراجعت ایدرلر ورأی وتدبیر واعانتمله
شفای صدر حاصل ایدرلر مثل مزبوری یوم سقیفه ده حباب بن منذر ایراد ایلمشدر وترجیب الکرم تکاك واصمه

چبوقلرنی وقوللرنی طوغرلدوب ودوزلدوب هر برنی یرلو یرنجه هرکلر وکرویدلر اوزره وضع ایلمکدن عبارتدر یقال
رجب الکرم اذا سوّی سروغه ووضع مواضعه الرجبة جرعه وزننده شول سدوسکی طرزنده بنایه دینور که ذکر
اولندیغی اوزره دستك اولمق ایچون خرمانك میوه دار اولان داللری آلتنه یاپیلور ورجبه شول بنایه دینور که جانور
صیدی ایچون یاپیلور ایچنه ایپه بغلو بر پاره ات وضع ایدرلر جانور کلوب اتی چکدکده اول بنای مصنع یقیلوب
آلتنده قالور الرجبیه عمریه وزننده وجیمك تشدیدیله لغتدر شول خرما اغاجنه دینور که میوه سنك کثرتندن بروجه
مذکور آلتنه دستك یاپلمش اوله مزبور رجبه یه منسوب اولمغله بو نسبتلر خلاف قیاس اوزره در الارجاب همزه نك
کسریله بودخی هیبتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه در یقال ارجبه ای هابه وعظمه الرجب رانك ضمیله بدن انسانیده
ایکو کمکلریله دوش تعبیر اولنان عضوك که کوکس باشیدر آرالغنه دینور الارجاب همزه نك فتحیله بغرسقلره
دینور امعاء معناسنه مفردی یوقدر علی قول مفردی رجبدر فتحتینله یاخود رجبدر قفل وزننده الرواجب راجبه نك
ورجبه نك جمعیدر که جرعه وزننده در اصول اصابعده اولان مفاصله دینور بو که کوره دیب بوغوملرینك اك واویناق
یرلری اولور هر برینه راجبه ورجبه دینور علی قول رواجب اول اکلرك ایچ یوزلرینه دینور یاخود پرمقلرك دیبدن
اوجلرینه وارنجه قلمنه دینور یاخود پرمقلرك مطلقا مفاصلنه دینور یاخود سلامیانك یعنی پرمق کمکلرینك ارقه لرینه
دینور یاخود پرمق کمکلرندن بوغوملرك ارالغنه دینور یاخود پرمق اوجلرینه قریب یعنی باش بوغوملرده اولان مفاصله
دینور ورواجب الحمار اشك قسمنك مخرج صوتنده یعنی حنجره سنده اولان طمرلره اطلاق اولنور الرحب رانك
ضمی وحای مهمله نك سکونیله هذیل قبیله سی یوردنده بر موضعدر الرحاب غراب وزننده حورانده بر موضعدر
ورحب رانك ضمیله ورحابه کرامه وزننده مصدرلردر واسع اولمق معناسنه یقال رحب المکان ورحب رحبا و رحابة
من الباب الخامس والرابع اذا اتسع بابلرك ترتیبی نشر مشوّش اوزره در ورحابه فعلی متعدّی اولور شذوذ اوزره زیرا
باب خامسدن متعدی وارد اولمز لکن ابو علی الفارسی هذیل قبیله سندن مادّهٔ مزبوره نك تعدیه سنی نقل ایلمشدر
ومنه انّ نصر بن سیار لمّا قتل جدیع بن علیّ الکرمانی وصلبه قال لقومه رحبکم الدخول فی طاعته ای وسعکم
پس بو تقریره کوره هذیل لغتنده مطرده اولور وسائره کوره مراد فی اولان وسع ماده سنه محمول ومقیس اولور
ومصباحك بیاننه کوره باء حرفیله متعدی اولوب بعده کثرت استعمالدن ناشی بایی اسقاط ایله تلفظ ایلدیلر الرحب
رانك فتحی وحانك سکونیله که شکس وزننده در والرحیب امیر وزننده والرحاب عجاب وزننده بول وواسع شیئه
دینور یقال مکان رحب ورحیب ورحاب ای واسع ویقال امرأة رحاب ای واسعة یعنی الفرج ورحیب امیر وزننده
اکول و پرخور کسیه اطلاق اولنور رحیب الجوف اولمق ملاحظه سیله الارحاب اکرام وزننده لازم ومتعدّی
اولور بول اولمق وبولالتمق معنالرینه یقال ارحب المکان اذا اتسع ویقال ارحبه ای وسّعه ارحب وارحبی اکرم
واکرمی وزنلرنده که امر حاضرلردر آت قسمنی زجر وآزار موقعنده تکلم اولنور اولکی ارککه ایکنجی قسراغه
مخصوصدر اوته کیت کیك یرده طور آلارغه مقامنده در المرحب مطلب وزننده مصدر میمی اولور وسعت
معناسنه واسم مکان اولور محل واسع معناسنه ومنه قولهم مرحبا وسهلا ای صادفت سعة یعنی عربلر ورود ایدن
مهمانه مرحبا وسهلا دیرلر مضایقه سز شائبهٔ استثقالدن عاری شین وآبادان یره کلدیکز وسعت قلبله انس والفت
اوزره اولوب قطعا دلکیر ومتوحش اولمامکز مأمولدر ویقولون مرحبك الله ومسهلك ومرحبابك الله ومسهلا شارح
دیر که رحبك الله ورحب بك الله معناسنه در کویا که مرحبا کلمه سی ترحیبا لفظنك موضعنه وضع اولنمشدر ومسهلا
قولی دخی بویلجه در پس ایکنجی کلاملر دعائیه اولور الترحیب تفعیل وزننده بولالتمق توسیع معناسنه در
وبوللغه یا بول مکانه دعوت ایلمك معناسنه در یقال رحّب به اذا دعاه الی الرحب الرحبة فتحاتله وحانك
سکونیله لغتدر بر مکانك فضا ومیداننه دینور حولو وساحه سی کبی که آچق وعرصه سی وسعتلو یری اوله جقدر رحبة
المسجد ورحبة الدار حولولریدر ورحبة الوادی چایك ودره نك صولری آقدیغی آقندی یرلریدر که ایکی طرفلو بایرلردن
کلان صولر اورایه جریان ایدوب واورادن آقوب کیدر ورحبة الثمام اول نباتك اویومنه اطلاق اولنور که کلیتلو بتدیکی
محلدر وثمام غراب وزننده بر نبات معروفدر ورحبه اوزوم سره جك یره دینور نته که خرما سره جك یره جرین دیرلر ووسعتلو
چمنزار اولان یره دینور که آینده ورونده نك بی اختیار نزولکاهلری اوله جمعی رحاب کلور رانك کسریله ورحب کلور
فتحتینله که جمع جنسیدر ورحبات کلور فتحاتله وحالرك سکونلریله ده جائزدر الرحبی حبلی وزننده کوکسده اولان
قبورغه لرك کورك کبی زیاده سیله عریض اولاننه دینور وبرکونه داغ وتمغا اسمیدر که دوه نك یان طرفنه باصیلور
الرحبیان رانك ضمی وحانك سکونیله که تثنیه بنیه سیله در بدنك ایکی طرفنده قولتقلره ملاصق ایکی قبورغه در که

بالجمله قبورغه‌لرك اوستنده اولورلر على قول ديرسكلرك مرجع ومدخللرى اولان اويناق يرلرينه دينوركه قوللر
بوكلدكدنصكره آچلدقده اول اويناغه رجوع ايدرلر وعندالبعض يوركك ايكى طرفلو اوينايوب طوقنديغى
يرلردن عبارتدر الرحبة جرعه وزننده اجأنام جبلده برصو آديدر وارض مكه‌ده ذى ذروان نام محلده برقويى آديدر
وهذيل قبيله‌سى بلادنده شمنصير نام جبله ملاصق دره‌ده برقويى آديدر وعراقده قادسيه قرشوسنده برقريه‌در ويمنده
شهر صنعا قربنده بردره در ومدينه ايله شام اراسنده وادى القرى قربنده برناحيه‌در ولجاة ناحيه‌سنده برموضعدر
الرحبة قحبه وزننده فرات اوزرنده بربلده آديدر بانيسى اولان رحبة بن مالك بن طوق اسميله مسمّا در ودمشق
قضاسنده برقريه ودمشقده برمحله وكوفه‌ده برمحله وبغداد قضاسنده برموضع اسملريدر وطئ ودبيان قبيله‌لرى
ميانندە ثلبوت نام محلده بردره در وباديه‌ده برموضعدر ويمامه قضاسنده برقريه وبرصحراء آديدركه قراى كثيره ومياه
وفيره‌يى مشتملدر ورحبه‌نك نسبتنده رحبى دينور فتحتينله بنورحبه يمنده حمير قبيله‌سندن بربطن در رحابه
قمامه وزننده مدينه‌ده برموضعدر رحاب كتاب وزننده ايرانده آذربيجان ايالتنك ودربند نام شهر قضاسنك
وارمينيه ولايتنك اكثر يرلرينه شامل برناحيه آديدر بنورحب فتحتينله يمنده همدان قبيله‌سندن بربطن در ارحب
اغرب وزننده عربدن برقبيله‌در على قول برپغور اسميدر ياخود برمكان آديدر نجائب ارحبيات على الاختلاف
اكا منسوبلردر نجايب كريمه اولان دوه‌لره دينور رحايب التخوم تاى فوقيهٔ مضمومه وخاى معجمه ايله اقطار
ارضك نواحئ وسيعه وجوانب فسيحه‌سنه اطلاق اولنوركه هرملكته مخصوص تخوم واقطار آيلرى مشتملدر
بوراده رحايب رحيبه‌نك جمعيدر وتخوم دخى جمعدر سنورلره وقطرلره دينور رحايب التخوم قولى التخوم الرحائب
سبكنده درومؤلفك سعة اقطار الارض قولى الاقطار الواسعة تأويلنده‌در رحب رانك فتحيله ومرحب معظم
وزننده ومرحب مقعد وزننده اسامئ رجالدر ومرحب كه مقعد وزننده درعبدالله بن عبدالحنفى نام كمسه‌نك فرسى
اسميدر وجاهليتده حضرموت شهرنده برصنم آديدر ذومرحب صنم مزبورك خادمى اولان ربيعة بن معدى
كربك لقبيدر الردب رانك فتحى ودالك سكونيله اوته‌سى چقمز ديبسز صوقاغه ويوله دينور طريق غيرنافذه
معناسنه طريق كذب وحيله كبى الاردب همزه‌نك كسريله قرشب وزننده مصر ولايتنه مخصوص برنوع بيوك
اولچك اسميدر حالا همزه‌نك فتحيله اردب ديدكلريدر بعضلر ديديلركه يكرمى درت صاع مقدارى نسنه
وعلى قول التى ويبه استيعاب ايدن اولچكه دينور مؤلفه كوره صاع درت مدّ اوله جقدر وهرمدّ بررطل ايله بررطلك
ثلثيدر ورطل اون ايكى اوقيه‌در وهر اوقيه قرق درهمدر وزمخشرى‌يه كوره صاع درت منّ مقدارى نسنه آلان
اولچكدر ومنّ بربطمان‌دركه ايكى رطل مقداريدر ورطل تقريبا يوزاوتوز وتحقيقا يوز يكرمى سكز بچق درهم
ونصف سبع درهمدر وشامى وعراقى وحجازى اصطلاحلرنده رطل متخالفدر وويبه يكرمى ايكى مدّ اولان
مقداردن عبارتدر انتهى واردب صو يولنه دوشدكلرى كنكلره دينور الاردبة هايله طوغله ايله يابلمش بيوك
وواسع كاريزه دينور يقال رتم الاردبة اى البالوعة الواسعة من الخزف وايرى طوغله‌يه وكرميده دينور التردب
تفعل وزننده بركمسه‌يى اسركيوب رحم ولطف ونوازشله معامله ايلمك معناسنه‌در يقال تردبه اذا رئمه وتلطفه
الرزب رانك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله بربره يابركمسه يابرعمله ايرلمامق وجه اوزره ملازمت ومداومت ايلمك
معناسنه‌در يقال رزبه رزبا من الباب الاول اذا لزمه فلم يبرح الارزب همزه‌نك كسريله قرشب وزننده بودوركمسه
دينور وكبيرالجثه كمسه دينور وقالين ويومرى كوده‌لى ديزمان كمسه دينور وعورتك فرجنه على قول يومرى وايرى
اولانه دينور المرزاب محراب وزننده اولوغه دينور ميزاب معناسنه يقال سال المرزاب اى الميزاب شارحك بياننه
كوره لزوم معناسندندر وبيوك كمى‌يه دينور قليون كبى على قول چكدرى وفرقته كبى اوزون كمى‌يه دينور يقال ركب
المرزاب اى السفينة العظيمة اوالطويلة الارزبة والمرزبة همزه‌نك وميمك كسرى وبالرك تشديديله على قول
يالكز ارزبه تشديد ايله دردمور چوماغه دينور يقال ضربه بالارزبة والمرزبة اى العصية من حديد المرزبة مرحله
وزننده اهل فرسك يعنى عجم طائفه‌سنك رئيس وسركار اولمسيدركه مرزبان لفظندن تصرفله مصدر قلنمشدر
نته كه دهقاندن دهقنه مصدر اعتبار اولنمشدر يقال فلان على مرزبة كذا وله مرزبة كذا كما يقال له دهقنة كذا
المرزبان ميمك فتحى وزانك ضميله عجم طائفه‌سنك رئيس وسركرده‌لرينه دينور جمعى مرازبه كلور هياطله كبى
يقال هومرزبانهم اى رئيسهم معلوم اوله كه مؤلفك اهل فرسدن مرادى فرس قديم اهليدركه مجوسيلردر
واشبو مرزبان كلمه‌سى لفظ فارسيدر مرزايله باندن مركبدر مرز فارسيده سرحد وسنوره دينور وبان كوزه ديجى حافظ
معناسنه اولمغله مرزبان سرحد محافظى وسرحد بكى ديمك اولور بعده مطلقا رئيس وسركرده‌ده استعمال

اولنمشدر

اولنمشدر وعربلر دخى اخذ ايدوب دهقان ودهقنه كبى تصرف ايلديلر المرزبانيه بغداد قضاسنده برقريه آديدر
مرزبان الزارة ارسلانه اطلاق اولنور بوك بكجسى اولديغيچون رأس المرزبان شهر شحر قربنده برموضعدر
الرسوب قعود وزننده برنسنه صويك دبنه چوكمك معناسنه‌در يقال رسب الشئ فى الماء ورسب رسوبا من الباب
الاول والخامس اذا ذهب سفلا الرسوب صبور وزننده آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنوركره معناسنه حين
جماعده باتوب كتديكيچون وقلجه اطلاق اولنور ضريبه‌ده غائب وغائر اولديغيچون وخاصة رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينك برقلجلرى اسميدر على قول سيف مزبور بلقيس جنابلرينك سليمان نبى عليه السلام
حضرتلرينه اهدا ايلدكلرى سيوف سبعه‌نك بريسيدر ورسوب حارث بن ابى شمر الغسانى نام اميرك قلجى آديدر
ورسوب حليم ونرمخو وملايم مشرب آدمه اطلاق اولنور الرسب فتحتينله والرسب صرد وزننده والمرسب
منبر وزننده بونلرده قلجه اطلاق اولنور الراسب رسوبدن اسم فاعلدر ديبه چوكوب كيدن شيئه دينور خفى اولميه كه
صولو نسنه ايچره متميز اولوب يوزنده يادبنده يااورته‌سنده كورينن جزء غليظ اكر يوزنده اولورسه طافى واكر اورته‌سنده
اولورسه معلق واكر دبنده اولورسه راسب دينور وراسب حليم وملايم مشرب آدمه اطلاق اولنور وثابت وراسخ
معناسنه استعمال اولنور كويا كه يرندن قلدا ميوب كتدكجه يره باتوب كيدر يقال جبل راسب اى راسخ بنوراسب
برجماعتدر وراسب برارض مخصوصه اسميدر مترجم ديركه لطايفدن اولمق اوزره عربك نصر الدين خواجه‌سى
اولان جحى نام كمسه بركون كيدركن برجمعيته مصادف اولديكه ميانلرنده مباحثه كونه قيل وقال جريان ايدر سببنى
استفسار ايلدكده اشبو شخص مشار بنوراسب جماعتندنمى يوخسه بنوطفاوه دنميدر اشتباهمز اولمغله تمييزى
ضمننده قرعه انداز مقال اولمقده يزديديلر جحى ديديكه آنك وجه اسهلى واردر بوشخصى دريايه القا ايده‌لم اكر دبنه
چوكوب كيدر ايسه بنوراسبدندر واكر يوزينه چقارسه بنوطفاوه‌دندر ديو تعليم طريق ايلديكى باعث خندهٔ جماعت
اولمشدر انتهى الارساب همزه‌نك كسريله آجلغك شدتندن كوز ايچنه باتوب كتمك معناسنه‌دركه مجازدر يقال ارسب
القوم اذا ذهبت اعينهم فى رؤسهم جوعا الروسب جوهر وزننده آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور المراسب مراتب وزننده
اواسى معناسنه‌دركه متين ومحكم اسطوانه وستونلره اطلاق اولنور يقال بناء له المراسب اى الاواسى مراسب
مرسبك واواسى آسيه‌نك جمعلريدر الرستبى رستمى وزننده محدثيندن ابوشعيب صالح بن زياد الرستبى در لكن مؤلف
نسبتنى بياننده سكوت ايلمشدر الرشبة رانك ضمى وشين معجمه‌نك سكونيله ايچى بوش هندستان جوزنه دينوركه
آنكله قبق كبى صو آلنوب ايچيلور وحالا نار كيله دخى ايدرلر المراشب مراتب وزننده كوپلرك آغزلرنى صوادقلرى
چامورلره دينور مؤلف مفردنى بيان ايلمامشدر الرصب رانك وصادك فتحيله اورته پرمغله شهادت پرمغنك
ديبدن اولان ارالغنه دينور الرضب رانك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله آغز يارنى اموب صورمق معناسنه‌در
كرك كندى اغزينك يارنى ايچنه چكوب صورسون وكرك محبوبه‌نك يارنى امسون كه آبدار امرود كبى صوريلوب
اميلور يقال رضب الرجل ريق المرأة رضبا من الباب الاول اذا رشفه ويغمور شدت وفرتله دوكلمك معناسنه‌در
يقال رضب المطر اذا سح وهطل وقيون يتاغنه كيروب ياتمق ربوض معناسنه‌در يقال رضبت الشاة اى ربضت
الترضب تفعل وزننده بودخى آغز يارنى اموب صورمق معناسنه‌در يقال ترضب ريق المرأة بمعنى رضبه
الرضاب غراب وزننده صوريلان ياخود صورلمق شانندن اولان آغز يارينه دينور على قول آغز يارينك
آغز ايچره اولان پاره‌لرينه دينور وبو بساقك غيريدر يقال رشف رضابها وهو الريق المرشوف اوقطع الريق
فى الفم ورضاب قورى مسك اوفانتيلرينه دينور وقار وشكر وطلو پارچه‌لرينه دينور ولعاب العسل معناسنه‌دركه
بال يوزنده حادث اولان كپوك طرزنده نسنه‌در وچه وشبنم ديدكلرى رطوبتك شجر اوزره دوشن پاره‌لرينه دينوركه
بلوك بلوك دوشدكده هر بلوكى اوله جقدر الراضب سدر اغاجندن كه عربستان كراسى تعبير اولنور برنوع
اسميدر طرابزون خرماسى ديدكلرى دخى اول نوعدندر واحدى راضبه ورضبه در فتحاتله لكن رضبه راضبك
مفردى اولمق ناملايمدر ظاهرا على العكس اولمقدر بوراده خدشه واردر وراضب شدت ووفرتله ياغان يغموره دينور
يقال مطر راضب اى سح المراضيب ميمك فتحيله محبوب ومحبوبه‌لرك شيرين وشكرين اولان آغزى يارلرينه
دينور ارياق عذبه معناسنه كه اميلوب صورلمق شانلرندندر الرطب رانك فتحى وطانك سكونيله ياش معناسنه‌دركه
قورى مقابليدر يقال شى رطب اى ضد يابس وتروتازه وملايم نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال غصن رطب وريش
رطب اى ناعم ويقال غلام رطب اى فيه لين النساء يعنى محبوبه‌لرك پالوذه تنلرى كبى ترونرم ونازك بدنلو محبوب
اوغلاندر الرطوبة رانك ضميله والرطابة كرامه وزننده ياش اولمق معناسنه‌در يقال رطب الشئ ورطب رطوبة

لطيفه

ورطابة من الباب الخامس والرابع اذا ندى وهو خلاف اليابس ورطابه اغاجده خرما رطب اولمق معناسنه در كما سيذكر
يقال رطب البسر ورطب رطابة من الباب الاول والخامس اذا صار رطبا بوراده رطب الرطب نسخه لرنى شارح
تغليط ايلمشدر الرطيب امير وزننده ياش نسنه يه دينور وتر وتازه وملايم شيئه دينور وتازه خرمايه دينور يقال
تمر رطيب اى مرطب الرطب رانك ضميله والرطب ضمتينله تازه ويشل چايرلغه وچمنزاره وسبزوات بستاننه دينور
وتازه ويشل شجره دينور على قول تازه ويشل چاير وچمن بلوكنه دينور المرطبة محسنه وزننده تازه ويشل چايرلق يره
دينور يقال ارض مرطبة اى كثيرة الرطب الرطب صرد وزننده نضج بولمش تازه خرمايه دينور مفردى
رطبه در هايله جمعى ارطاب كلور يقال كثر رطب النخل ورطبه وارطابه وهو نضيج البسر وتازه خرما بيع ايدنه رطبى
دينور احمد بن سلامة الرطبى كبار شافعيه دن فقيه مشهوردر وحفيدى قاضى ابو اسحق ابراهيم بن عبد الله بن احمد
وبرادرزاده سى محمد بن عبيد الله الرطبى محدثيندندر ابو القاسم بن البسرى راويسيدر الترطيب تفعيل وزننده
خرما قوروغى كالن بولوب رطب اولمق معناسنه در يقال رطب البسر ترطيبا اذا صار رطبا وبركسيه تازه خرما يدرمك
معناسنه در يقال رطب القوم اذا اطعمهم الرطب وبرنسنه يى اصلا دوب ياشارتمق معناسنه در يقال رطب
الثوب اذا بله الارطاب همزه نك كسريله خرما قوروغنك رطب اولمسى زمانى كلوب چاتمق معناسنه در يقال
ارطب النخل اذا حان اوان رطبه وبركسه نك خرماسى كالن بولوب رطب اولمق معناسنه در يقال ارطب القوم
اذا ارطب نخلهم وبرنسنه يى اصلا دوب ياشارتمق معناسنه در يقال ارطب الثوب اذا بله الرطبة تمره وزننده يونجه تعبير
اولنان نباته دينور فصفصه كبى جمعى رطاب كلور رانك كسريله ورطبه نرم تن تر وتازه نازنين محبوبه يه دينور
يقال جارية رطبة اى رخصة الرطب رانك فتحى وطانك سكونيله والرطوب قعود وزننده طواره يونجه يدرمك
معناسنه در يقال رطب الدابة رطبا ورطوبا اذا علفها رطبة وبركسيه تازه خرما يدرمك معناسنه در يقال رطب القوم
اذا اطعمهم الرطب الرطب فتحتينله لسانه صواب وخطانه كلورسه سويلمك معناسنه در يقال رطب الرجل رطبا
من الباب الرابع اذا تكلم بما عنده من الصواب والخطأ يارطاب حرف ندا ايله قطام وزننده كه كسر اوزره مبنيدر
نسوانه مخصوص كلمهٔ سب ودشنامدر دائما مرطوب الفرج اولمق حسبيله زنا وفجورندن كنايه در المرطوب
رطوبتلو كشى يه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون المرطبه مرحله وزننده صويى شورقويلر ارالغنده صويى
طتلو اولان قويى يه واشمه يه دينور يقال ركية مرطبة اى عذبة بين املاح الرعب رانك ضمى وعينك سكونيله
اسمدر قورقويه دينور كه درونه عارض اولور فزع معناسنه وضمتينله لغتدر مؤلفك بصائرده بياننه كوره رعب درون
انسانى امتلأ خوف وفزعدن ناشى عمل وحركت واقدامدن منقطع اولمق حالتنه موضوعدر پس امتلاء معناسنى
ملاحظه ايله رعب رانك فتحى وضميله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تقول رعبت الحوض اى ملأته وانقطاع
معناسنى تصور ايله قطع معناسى اخذ واستعمال اولنور تقول رعبت السنام اى قطعته انتهى ورعب رانك ضمى وفتحيله
قورقتمق معناسنه در يقال رعبه رعبا من الباب الثالث اذا خوفه ورعب رانك ضميله قورقمق معناسنه كلور يقال رعب
الرجل رعبا اذا فزع ورعب اوقك تمرن كيره جك يرينه دينور رعظ معناسنه جمعى رعبه كلور قرده كبى ورعب
رانك فتحيله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور يقال رعب الحوض رعبا من الباب الثالث اذا ملأه وكوكرجين
بلند آواز ايله نغمه وتطريب ايدرك اوتمك معناسنه در كويا كه اول شديد آوازه وآهنكله سائر كوكرجينلرى
قورقودر ياخود مجارئ صوتنى اول هنكامه ايله طولدرر يقال رعبت الحمامة اذا رفعت هديلها وشدته وكسمك
معناسنه در يقال رعب السنام وغيره اذا قطعه ورعب سحر وبوكى وسيميايه متعلق رقيه وافسونه اطلاق اولنور كه
كوزى طولدروب قلبى مرعوب ايدر وصف بالمصدر در ووعيد معناسنه در كه برامر مضر وقبيح ايصالنى
وعد ايله تخويف ايلمك حالتندن عبارتدر وعربلرك تسجيع وتقفيه ايله ايراد ايلدكلرى كلامه اطلاق اولنور بوندن
مراد سلفده كهنهٔ عربك تعبيرات كاهنيه لرى اولان غريب الالفاظ طمطراقلو مسجع ومقفى كلاملرى اوله جقدر
نته كه سطيح نام كاهنك بورسمه بعض كلاملرى تاريخ ابن خلكان وسائر كتب سير وتواريخده مسطوردر
ورعب اشبو معانئ ثلاثه دن مصدر اولور باب ثالثدن اوله رق ورعب بركسه نك درونه عارض اولان
قورقويى تسليت وتطمين ياخود تقويت قلبله كسر وازاله ايلمك معناسنه كلور يقال رعبه اذا كسر رعبه
المرعوب برنسنه دن قورقش كمسه دينور الرعيب امير وزننده مرعوب معناسنه در وشول سموز انسان وحيوانه
اطلاق اولنور كه بدنندن كويا كه ياغ تقاطر ايدر اوله طولمق معناسندن مأخوذ در يقال هو رعيب اى سمين يقطر دسما
الترعيب تفعيل وزننده والترعاب تذكار وزننده قورقتمق معناسنه در يقال رعبه ترعيبا وترعابا اذا خوفه وكوكرجين

آواز بلند ايله تطريب ايدرك اوتمك معناسنه در يقال رعبت الحمامة بمعنى رعبت وكسمك معناسنه در يقال رعبه
اذا قطعه وبركسه نك قورقوسنى كيدروب قلبنى تأمين وتطمين ايلمك معناسنه در كه بابى ازاله ايچوندر يقال رعبه
اى اصلح رعبه الارتعاب قورقق معناسنه در يقال رعبه فارتعب الترعابة تانك كسريله پك قورقق كمسه يه دينور
فروقه معناسنه الترعيبه تانك كسريله كسيلن اوركج مقوله سى نسنه دن برپاره يه دينور جمعى ترعيب در بعض
نسخه ده تراعيب مرسومدر الرعبوبة رانك ضميله ترعيبه معناسنه در واتنه طلو يالا بلند انداملو محبوبه يه دينور
على قول تازه وخوب چهره وسيمتن وشيرين ونازنين اولانته ياخود پالوده كبى نرم تن محبوبه يه دينور وپك جنبشلو طياشه
وسبكپا ناقه يه دينور وخرما چچكنك دبنه دينور الرعبوب بودخى رانك ضميله والرعبيب رانك كسريله رعبوبه
معناسنه در كه على الاختلاف وصف مذكور اوزره اولان محبوبه يه دينور يقال جارية رعبوبة ورعبوب ورعبيب
اى شطبة تارة او بيضاء حسنة رطبة حلوة او ناعمة ورعبوب ضعيف وجبان كمسه يه دينور الراعب والرعاب شداد
وزننده رعب مرقومدن اسم فاعلدر افسونكاره دينور كه كوزبايجى تعبير اولنور ووعيد ايله خلقى تخويف ايدن كمسه يه دينور
وتسجيع وتقفيه ايله كلام تكلم ايدن كاهنه دينور وراعب برارض مخصوصه در كه راعبيه ديدكلرى كوكرجينلر اورايه
منسوبدر شارح ديركه ذكر اولنان رعب حمامه معناسندن مأخوذ اولديغى دخى منقولدر انتهى المرعبب اسم فاعل
بنيه سيله بودخى كوده سى لحم وشحم ايله مملو اولان انسان وحيوانه دينور رعيب كبى وبونلر عضوه دخى صفت اولورلر
المرعبه مرحله وزننده شنلكسزلك وتنهايره دينور كه البته انسانه اورادن وهم ورعب عارض ومستولى اولور قفرهٔ
مخيفه معناسنه ومرعبه مصدر ميمى اولور سن غافل كندى عالمكده ايكن بركسه نا كهانى صچرايوب يا مكه يا اوزريكه
دوشمكله سنى بلكلتمك معناسنه يقال رعبه مرعبة وهى ان يثب احد فيقعد عندك وانت غافل الرعبب جندب
وزننده بودخى خرما چچكنك دبنه دينور الرعباء صحراء وزننده برموضعدر الرعبليب زنجبيل وزننده دائما ملاطفه
ومطايبه ايدن مزاحه خاتونه دينور وقادر اولديغى اثوابى وسائر نسنه يى يرتوب پاره لين انسانه وسائر جانوره دينور
الرغب رانك فتحى وضمى وغين معجمه نك سكونيله والرغبة رانك فتحيله برنسنه يى ديليوب خواهش ايلمك
معناسنه در يقال رغب فيه رغبا ورغبة من الباب الرابع اذا اراده وعن كلمه سيله صله لندقده اعراض ايلمك معناسنه
اولور يقال رغب عنه اى لم يرده ويقال رغب بنفسه عنه اى رأى لنفسه عليه فضلا يعنى كندى نفسنده فلانه ياشئ آخره
نسبت فضل ومزيت مشاهده ايلمكله آندن اعراض ايدوب كندى نفسنه مشغول ومقيد اولدى مؤلفك بصائرده بياننه
كوره اصل رغب ورغبه برنسنه متوسع اولمق معناسنه موضوعدر يقال رغب الشئ اذا اتسع بعده بومناسبتله اراده
وخواهشك وسعتلو يعنى برنسنه يى پك آرزومند وطلبكار اولمق معناسنه استعمال اولنمشدر ومادهٔ مزبوره فى والى ايله
معناى مذكورده مستعملدر وعن ايله تولى واعراض معناسنده استعمال اولنور كويا كه آندن روكردان اولوب غيرى
شيئه راغب اولمش اولور ومصباحك بياننه كوره بنفسه دخى متعدى اولور يقال رغبته رغبا الارتغاب افتعال
وزننده بودخى رغبت واراده معناسنه در يقال ارتغب فيه اذا اراده الرغب فتحتينله والرغبى رانك فتحى وضمى
وغينك سكونى والفك قصريله والرغباء صحراء وزننده والرغبوت رهبوت وزننده والرغبوتى فتحتين والفك
قصريله والرغبان فتحاتله والرغبه رانك ضمى وفتحيله تذلل واخلاصله دعا ايلمك ياخود يلواروب زارى ونياز
ايلمك معناسنه در يقال رغب اليه رغبا ورغبى ورغباء ورغبوتا ورغبوتى ورغبانا ورغبة ويحرك اى ابتهل او هو الضراعة
والمسألة الارغاب همزه نك كسريله والترغيب تفعيل وزننده رغبت ايتدرمك معناسنه در يقال ارغبه اليه
ورغبه ترغيبا الرغيبة حبيبه وزننده رغبت اولنان شيئه دينور وچوق ويركى يه اطلاق اولنور جمعى رغايب كلور
شارح ديركه ليلهٔ رغائب بوندندر كه عطاياى جزيله ومواهب جليله كيجه سيدر مادر نبى عليه السلام اولان آمنه جنابلرى
پدر والا كهر نبوى اولان عبد الله ايله اول كيجه زفاف ورحم مومى اليها صدف درهٔ نبالت اتصاف اولمشدر كه اولين
شب جمعهٔ رجب شريفدر الرغب رانك ضمى وضمتينله كثرت اكل وشدت شره وحرص معناسنه در كه
صوغمسزلق تعبير اولنور يقال رغب الرجل رغبا من الباب الخامس اذا كان كثير الاكل وشديد النهم ورغب
ضمتينله شول پك ومتين يره دينور كه طپراغنك آقوب كتمسى مطر كثيره موقوف اوله ياخود واسع وطپراغى ملايم وسهل اوله
وشول دره يه دينور كه بيوك وايچريسى واسع اولمغله چوق صو استيعاب ايليه ورغب رانك ضميله ورغب ضمتينله معناى
مزبورلردن مصدر اولورلر يقال رغب رغبا ورغبا من الباب الخامس الرغيب امير وزننده اكول وحريص كشى يه
دينور كه صوغمسز تعبير اولنور وشول دره يه وسائر نسنه يه دينور كه ايچريسى ككيش اولوب چوق صو وچوق شئ
آله يقال واد رغيب اى ضخم كثير الاخذ واسع الرغاب سحاب وزننده رغيب معناسنه در يقال ارض رغاب

ای رغیب المرغب محسن وزننده زنکین ومالدار کشی یه دینور یقال رجل مرغب ای موسر المراغب میمك
فتحیله معاش خصوصنده مضطرب اولان کسه‌لره دینور المرغاب میمك فتحیله برموضع آدیدر ومر وشاهجان
قضاسنده برنهر اسمیدر وخراسانده شهرهراة اعمالندن برقریه آدیدر المرغاب میمك کسریله مالك بن حمارنام کسه‌نك
قلجی اسمیدر مرغابین میمك فتحی وثنیه بنیه سیله بصره قضاسنده برموضعدر الرغابی رغامی وزننده جکرده
اولان زیاده درکه جکر کوشه تعبیر اولنور رغباء صحراء وزننده برقوبی آدیدر رغبان عطشان وزننده اسامیء
رجالدندر عبدالعظیم بن حبیب بن رغبان محدّثیندندر امام ابوحنیفه علیه الرحمه حضرتلرندن روایت حدیث
ایلمشدر ثقه‌دن اولمامغله متروك الروایه‌در مرغبون میمك وغینك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه‌در الرغبانه رانك
ضمیله نعلین تعمه سنك یردن طرفه کلن عقده سنه دینور که عرب نعلینده اولور الرقیب رانك فتحیله اسماء
حسنادندر رجل اسمه حافظ ونکهبان معناسنه در وبرنسنه‌نك ظهور ووقوعنی کوزه دیمکدر منتظر معناسنه در یقال
هو رقیب له ای منتظر وبکجی حارس وپاسبان معناسنه در یقال هو رقیب القوم ای حارسهم راغبك مفرداتده بیانته
کوره رقیب لفظی رقبه دن مأخوذدر که بیونه دینور حافظ ونکهبان اولان کسه شیء محفوظك رقبه سنی حفظ ورعایت
یاخود محافظه سی جهتله کندی رقبه سنی رفع ایلمك مناسبتیله اشتقاق صورت بولمشدر انتهی ورقیب قاربازلرك امین
ومعتمدلری اولان کسیه دینور علی قول ضریب یعنی قارا اوقلری اوزره ناظر ومؤکل تعیین اولنان امینلرینه دینور وقار
اوقلرندن اوچنجی اوقیه دینور ونوء کوکسلرندن یعنی بغموره دلالت ایدن کوکسلرندن شول کوکسه دینور که
مقابلنده اولان کوکسه منتظر اولور یعنی اول طلوع ایتدکده بوغروب یاخود اول غروب ایتدکده بوطلوع ایدر
مثلا اکلیل ثریانك رقیبدر نته که نوء مادّه سنده بیان اولندی وشول کوکسه دینور که طالعده اولوب غاربه مراقب
اوله بونك مفهومی اوکلیدن اعم درعلی قول منازل قردن احدهما آخره مراقب اولان منزله اطلاق اولنور که بریسی
طلوع ایتدکده مقابلنده واقع اولان غروب ایدر قول اوله کوره مثلا عشأ وقتنده ثریا طلوع ایتدکده اکلیل غروب
ایدر علی العکس دخی بویلجه‌در وقول ثانی یه کوره مثلا منزل غفر شرطین رقیبدر وشوله هقعه رقیبدر ورقیب
زرقان بن بدرك فرسی اسمیدر ورقیب عموجه زاده‌یه اطلاق اولنور وبو محافظه معناسندندر یاخود میراثی ایچون
انتظار معناسندندر یقال هو رقیبه ای ابن عمه وبرکونه خبیث وموذی حیه یه دینور که عاشق رقیبی کی مضرّ
وملعون اولور جمعی رقبات کلور ورقب کلور ضمتینله ورقیب برکسه‌نك اولاد واقربا وعشیرتندن کندیدن صکره
برنده قالان خلفنه اطلاق اولنور وبورقیب کوکب معناسندن مأخوذدر یقال هو رقیبه ای خلفه الرقبة رانك
کسریله والرقبان حرمان وزننده والرقوب قعود وزننده والرقابه کرامه وزننده والرقوب قبول وزننده
والرقبة فتحاتله کوزتمك انتظار معناسنه در یقال رقبه رقبة ورقبانا ورقوبا ورقابة ورقو باور قبة من الباب الاوّل
اذا انتظر وبرنسنه‌یی حفظ وحراست ایلمك معناسنه در یقال رقبه اذا حرسه وبرکسه‌نك کردنه اپ یاپالهنك
طاقی معناسنه در یقال رقب فلانا اذا جعل الحبل فی رقبته الترقب تفعل وزننده برنسنه‌یی کوزتمك ومنتظر
اولمق معناسنه در یقال ترقبه ای انتظره الارتقاب افتعال وزننده ترقب معناسنه در یقال ارتقبه ای انتظره
ویوکسنك یره چفمق معناسنه در یقال ارتقب الرجل اذا اشرف وعلا ای ارتفع علی مکان عال المرقبة والمرقب
مجلرك وقافلرك فتحیله اسم مکاندر یوکسك یره دینور که دیدبان اورایه چقوب اطرافی کوزه‌در المراقبة مفاعله
وزننده والرقاب رانك کسریله بودخی برنسنه‌یی حفظ وحراست ایلمك معناسنه در یقال راقبه مراقبة ورقابا
اذا حرسه مراقبهٔ صوفیه دخی بومعنادندر که هرامرده رضای باری طرفنی محافظه ایدوب کذلك جمیع احوالنه
دائما علم الهی محیط اولدیغنی ملاحظه ایلمکدن عبارتدر ومراقبه اهل عروض اصطلاحنده که
بحر مضارعك وبحر مقتضبك عروضی برکرّه مفاعیل وبرکرّه مفاعیلن اولمقدن عبارتدر شارح دیرکه ظفر یاب
اولدیغمز نسخه‌لرك مجموعنده بو رسمه مرسومدر کذلك مؤلف خطیله اولان نسخه‌ده مفاعیلن جزؤنده یاء ثابتدر
صواب اولان یانك سقوطیله مفاعلن اولمقدر زیرا یأ ونوندن هر بری آخره مراقبه‌دن وجه تسمیه دخی بودر که
مفاعیلن جزؤنده آخر سبب اولان نون کندیدن مقدّم اولان آخر سبب ایله که یاء در جمیعا ثابت اولمز علی العکس
دخی بویلجه درکویا که احدهما آخرك سقوطنه مراقبه‌در پس یاء ثابت اولورسه نون ساقط ونون ثابت اولورسه یاء
ساقط اولور بوصورتده مفاعیلن عنوانی زیغ قلمه دوچار اولمشدر ومؤلف همان بحر مضارعه مثال ایراد ایلدی
فالدیکه بحر مقتضبه مراقبه مفعولات جزؤنده جاریدر که واوی فایه وفایی واوه مراقبه‌در بردفعه معولات اولوب
مفاعیل جزؤنه نقل اولنور وبردفعه مفعلات اولوب فاعلات جزؤنه نقل اولور انتهی الرقبة رانك کسریله

اسمیدر

اسمیدر تحفظ معناسنه‌در که خوف واندیشه اولنان نسنه‌دن غافل اولمیوب تبصر ایله آندن صاقنوب قورنمق حالتنه
دینور وقور قویه اطلاق اولنور ورقبه برماله آباء واجداد ارثیله مالك اولمیوب کلاله جهتیله وارث اولمغه اطلاق
اولنور خفی النسب اولمغله میراث کندوسنه تسلیم اولنمامق خصوصندن خوف واندیشه ایلدیکنه بناء یقال ورث
فلان مالا عن رقبة ای ورثه عن کلالة لم یرثه عن آبائه ویقال ورث مجدا عن رقبة اذا لم تکن آباؤه امجادا وعربار
لم یرثه عن کلالة دیرلر اکا خارجدن مالك ومتصرّف اولمدی بلکه قرب واستحقاقله متصرّف اولدی معناسنه
خلاصه سی کندی استحقاقیله مالك اولمق موقعنده استعمال اولنور الرقبی بشری وزننده ارقاب مادّه سندن
اسمدر برملکی برکسیه شول شرطله ویرمکدر که کرك واهب وکرك موهوب له قنقسی مقدّم وفات ایدرسه ملك
مزبور واهبك ورثه سنه رجوع وانتقال ایلیه علی قول مثلا برمنزلی برکسنه‌یه شول شرطله تفویض ایلمکدر که
اول کسنه مدة العمر آنده ساکن اولوب بعد وفاته آنده دیکر فلان کسنه ساکن اوله علی کلا التقدیرین ملکیت همان
رقبه‌یه تعلق ایدوب ملك مستقر اولمزکه وارثلره انتقال ایلیه یقال هذه الدار لك رقبی وهی ان یعطی انسانا ملکا
فاتیهما مات رجع الملك لورثته اوان یجعله لفلان یسکنه فان مات ففلان شارح دیرکه اشبو مسئلهٔ رقبی کتب فقهیه‌ده
مسئلهٔ مخصوصه‌در وصحاح عبارتی اوزره مشروحدر که برکسیه یووجه اوزره ملکنی هبه ایلمکه دینور که واهب
ایله موهوب له قنقسی مقدّم وفات ایدرسه ملك مزبور باقی فلان کسه‌نك اوله پس هرحالده کویا که احدهما آخرك
وفاتنه مترقب اولمغله بومعنادن مأخوذ اولور انتهی الارقاب همزه‌نك کسریله ملکنی ذکر اولنان رقبی
جهتیله هبه وتفویض ایلمك معناسنه‌در یقال ارقبه الرقبی ویقال ارقبه الدار ای جعلها له رقبی الرقوب
صبور وزننده شول عورتدر که زوجنك فوتنه منتظره اوله که یاارثنه مظهر یاخود زوج آخر ایله بهره ور اوله یقال
امرأة رقوب اذا کانت تراقب موت بعلها وشول ناقه‌یه دینور که مزاحمه وقتنده حوضه قریب اولمیوب اندفاع
مزاحمه یه ترقب ایدر اوله بوخصلت محموده‌در ورقوب اولادی طورمین خاتونه دینور علی قول ولدی فوت
اولمش خاتونه دینور شارحك بیانته کوره معنای اخیرده رقوب رجل ومرأه‌ده مشترکدر اولادی طورمین کسنه‌نك
بر ولدی ظهور ایلدکده معمر اولیه جغنی بالتجربه یقینی سبیله آنکدخی وفاتنه مترقب اولور وشق ثانی یه کوره
ولد جدیده یاخود ثواب اخرویه منتظر اولور ام الرقوب بلأ ودواهیه‌نك کنیه سیدر الرقبة فتحاتله بیونه
دینور عنق معناسنه علی قول بیونك اکسه طرفندن کوکنه دینور جمعی رقاب کلور رانك کسریله ورقب کلور
فتحتینله وارقب کلور افلس وزننده ورقبات کلور حرکات وزننده ورقبه کوله یه وجاریه یه اطلاق اولنور مرکوبه
رأس وظهر اطلاق اولندیغی کبی عادتا اسیر ومملوکك بیونه پالهنك طاقوب ویوندن اخذ اولنمق ملابسه سیله
ذاتندن کنایه اولمشدر تسمیة الکل باسم البعض المقدّم قبیلندندر اذا قیل اعتق رقبة فکأنه قال اعتق عبدا او امة
ورقبه اسامیدندر رقبه که جعدهٔ صحابی عبیدر تابعیندندر ورقبة بن مصقله تبع تابعیندندر وملیح بن رقبه
محدّثیندندر الارقب اقرب وزننده ارسلانه دینور وقالین بیونلو کسیه دینور الرقابی والرقبان فتحاتله بونلرده
قالین بیونلو کسیه دینور الرقب تعب وزننده آندن اسمدر قالین بیونلو لغه دینور ذوالرقیبة جهینه وزننده
القابدندر ذوالرقیبه مالك القشیری شعرادندر وذوالرقیبة ابن مالك بن عبدالرحمن بن کعب بن زهیر محدّثدر رقبان
فتحاتله برموضعدر الاشعر الرقبان برشاعردر الرّقابة کذّابه وزننده وغدمعناسنه درکه برقومك خذ متکاریدر
بارخانه ده قالوب آنلرك امتعه واشیالرنی کوزه دوب حفظ وحراست ایدر المرقب معظم وزننده شول
دری یه دینورکه مذبوحك باشی وبیونی طرفندن بوزلمش اوله الرقبة جرعه وزننده قیلان شکار ایلمك
ایچون قازیلان چقوره دینورنته که ارسلان صیدی ایچون قازیلن چقوره‌زیه دینور الرکوب قعود
وزننده والمرکب مقعدوزننده بنمك وسوار اولمق معناسنه در یقال رکب الفرس رکوبا ومرکبا من الباب الرابع
اذا علاه وکاه یاخود برناسزا فعل ایشلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که فعل مزبوره رکوب ایتمش اولور
یقال رکب الذنب اذا اقترفه الرکبة رانك کسریله رکوبدن اسمدر بنمك حالتنه دینور که بنه وبنش تعبیر اولنور
الارتکاب اکتساب وزننده بودخی بنمك معناسنه در یقال ارتکبه بمعنی رکبه وکاه یاخود ناسزا فعل ایشلمك
معناسنه درکویا که اکا ثوب یاخود کندی اوزرینه بندرمش اولور یقال ارتکب الذنب بمعنی رکبه الراکب اسم
فاعل درسوار معناسنه درکه پیاده مقابلیدر بعضلر بونی دوه‌یه رکوب ایدنه تخصیص ایلدیلرنته که اسب سوار اولانه
فارس وخرسوار اولانه حمار اطلاق اولنور وراکبك جمعی رکاب کلور رانك ضمی وکافك تشدیدیله ورکبان ورکوب کلور
رالرك ضمیله ورکبه کلور رقیله وزننده وراکب خرما اغاجنك یوقریسنده اولان شول داله دینورکه اشاغی یه صارقش

اولوب لكن يره يتشمامش اوله شارح ديركه بعض امهاتده راكب خرما اغاجى دبندن چقان شول فدان ايله
مفسردركه آنك بشقه كوكى اولميه نته كه صحاحده دخى بو كونه درانتهى وراكب طاغك تپه سنه اطلاق اولنور الركوب
صبور وزننده والركاب شدّاد وزننده كثير الركوب اولان كشى يه دينور يقال رجل ركوب وركاب اى كثير الركوب
وركوب وركوبه هايله بنيت دوه سنه دينوركه يوك اورلميوب خاصة بنك اتخاذ اولنان دوه در على قول ركوب خاصة بنيت
طوارينه دينوركه بنلمكه تخصيص اولنمشدر دوه وسائر حيواندن دابهٔ مركوبه معناسنه وركوبه هايله شول دابه يه اطلاق
اولنوركه هم ركوب وهم اعمال اولنمغه تعيين اولنه يعنى هم بنيت وهم ايش طوارى اوله بو دخى كرك دوه وكرك سائر طوار
اولسون وركوبه قوللنلمش اكدى ناقه يه دينوركما سيذكر وركوبه حرمين بيننده برثنيه يعنى بربيلك آديدر وركاب كه شدّاد
وزننده در على بن عمر نام محدّثك جدّى اسميدر الركب رانك فتحى وكافك سكونيله اسم جمعدر خاصة اشتر سوار
اولان كروه وقافله يه دينوركه اون نفر دخى زياده اوله على قول بوراكبك جمعيدر وبعضا اسب سوارانه دخى اطلاق
اولنور قول اوّله كوره جمعى اركب كلور افلس وزننده وركوب كلور وركب مصدر اولور بركسه نك ديزينه اورمق
معناسنه على قول صاچندن طوتوب ديزيله آلنه اورمق معناسنه در يقال ركبه ركبا من الباب الاوّل اذا ضرب
ركبته او اخذ بشعره فضرب جبهته بركبته وعلى رأى مطلقا ديز ايله اورمق معناسنه در يقال ركبه اذا ضربه بركبته
وركب اساميدندر ركب المصرى اصحابدندر على قول تابعيندندر وركب اشعر يوندن برقبيله پدرينك اسميدر
الاركوب همزه نك ضميله ذكر اولنان ركبدن اكثره اطلاق اولنوركه دوه راكبلريدر الركبة فتحاتله عدد جهتندن
ركبدن اقل اولان اشتر سوارانه اطلاق اولنوركه اون نفردن اقلّ اولور الركاب رانك كسريله بينك دوه لرينه دينور
جمازه كبى مفردى راحله در لفظندن مفردى يوقدر جمعى ركب كلور كتب وزننده وركابات كلور رانك كسريله وركايب
كلور وركاب اوزنكى يه دينوركه آت اكرنده اولور نته كه پالانه طاقيلن ايب وقايش اوزنكى يه غرز دينور جمعى ركب
كلور كتب وزننده وزيتون ياغنك وصفنده زيت ركابىّ ديدكلرى ركاب دوه لرينه تحميل ايدوب شامدن جلب
اولنديغنه مبنيدر وركاب اسمادندر محدثيندن ابراهيم بن خبازك جدّى اسميدر ركاب السحاب يله اطلاق اولنور
كويا كه سحابك مركوبيدر المركب مقعد وزننده مركب برّ وبحره شاملدر يعنى طواره وكمى يه اطلاق اولنور جمعى
مراكب كلور وبو اسم مكاندر المركب معظم وزننده اصل ومنبت معناسنه استعمال اولنور يقال فلان كريم
المركب اى الاصل والمنبت وشول كمسيه اطلاق اولنوركه اوزرنده غزا ايدوب نصف غنيمت كنديسنه عائد ونصفنى
صاحبنه ويرمك شرطيله آت استعاره ايليه التركيب تفعيل وزننده بركمسيه اوزرنده غزا ايدوب اغتنام ايلديكى
غنايمك نصفنى كندوسنه ويرمك قوليله آت اعاره ايلمك معناسنه در يقال ركبه الفرس اذا اعاره ليغزو عليه فيكون
له نصف الغنيمة وبرشيئ شئ آخره مقتضاسنجه يناشدرمق وضم والصاق ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ركبه
تركيبا اذا وضع بعضه على بعض ومنه ركب الفص فى الخاتم والسنان فى القناة تركيب نحوى بوندن مأخوذدر الاركاب
همزه نك كسريله طايك بنلمكه صلاحيتى وقتى كلمك معناسنه در يقال اركب المهر اى حان ان يركب الركانة
رانك فتحى وكافك سكونيله والركباة كذلك رانك فتحى وكافك سكونيله والركبوت حلبوت وزننده بنلمكه
صلاحيتى اولان يعنى بينك ناقه سنه دينور على قول چوق بينلوب وقوللنلمغله اكدى وآلشق اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة ركوبة كما ذكر وركبانة وركباة وركبوت اى تركب او مذللة الراكبة والراكوب والركابة كذّابه وزننده راكب
مذكور كبى خرما اغاجنك بالاسنده اولان شول شاخه دينوركه اشاغى يه صارقق اولوب لكن يره طوقنميه التركب
تفعل وزننده والتراكب تفاعل وزننده تركيبدن مطاوعدر مركب اولمق معناسنه يقال ركبه تركيبا فتركب وتراكب
الركيب امير وزننده شئ آخره تركيب يعنى وضع والصاق اولنان شيئه دينور يوزكه وضع اولنان قاش كبى وتمرنه
كچورلمش اوق كبى وبركمسه ايله برابرجه طواره بنن كمسيه دينوركه همركاب اوله جقدر وترلالرده اولك تعبير اولنان قطعه يه
دينور مشاره معناسنه كه بستانلرده تخته تعبير اولنور على قول مزرعه وبساتينده واقع ايكى دبره نك يعنى ايكى مشاره نك
وايكى تخته نك ارالغنده جريان ايدن جدوله دينوركه آندن تخته لره صو افراز واجرا اولنور ياخود ايكى خرمالغك
يا ايكى باغك مابيننه دينور ياخود ترلايه دينور مزرعه معناسنه جمعى ركب كلور كتب وزننده اساسك بياننه كوره ايكى
نهر بيننده اولان آطه طرزنده تپه يه دينور وركيب شول خرما اغاجلرينه دينوركه آرقك كنارنده ياخود غيرى يرده
مسطر وارى صره صره ديكلمش اوله يقال نخل ركيب اذا كان قد غرس سطرا على جدول او غير جدول سائر اشجارده
دخى استعمال اولنور كاغد خانه جدولى كنارنده آراسته اولان قاره اغاجلر كبى الركبان رانك ضميله راكبك جمعيدركه
ذكر اولندى ركبان السنبل بو معنادندركه بغداى سنبله سنك قبجوقدن ابتدا چقان دانه لرينه اطلاق اولنور

رواكب الشحم دوه اوركجنك ايلروسنده برى برى اوزره متراكب يول يول انجه طريقه لره اطلاق اولنوركه باغندن
اوزون اوزون تل شكلنده طريقه لردر نته كه كيروسنده اولانه روادف اطلاق اولنور الركبة جرعه وزننده صليان
ديدكلرى اوت بچلدكدنصكره يرده قلان كوكنه دينور وبدنده اويلغك اشاغيسيله بالدرك يوقريسى قاوشديغى
يره دينوركه ديز تعبير اولنور على قول حيوانك اوك اياقلرنده وظيف ايله يعنى بالدر ايله ذراعك يعنى قولك قاوشديغى يره
دينور نته كه قيچ اياغنده كى موصله عرقوب ديرلر قالديكه بونكله معناى اوّلك بيننده فرق يوقدر نهايت اوّلكى انسانله
ايكنجى سائر حيوانله تمثيلدر تخصيص دكلدر ياخود ركبه انسان وحيوانك مرفق ذراعنه دينور بوكه كوره اعم اولور جمعى
ركب كلور صرد وزننده وركبه طائفده بروادى اسميدر ذو الركبه برشاعر لقبيدر بنت ركبه كه اسمى رقاش در قطام وزنند
كعب بن لوىّ بن غالبك والده سيدر الركب صرد وزننده ركبه نك جمعيدركه ذكر اولندى ومحمد بن مسعود بن ابى ركب
الخشنى كبار نحاة مغربدندر كذلك اوغلو ابو ذرّ مصعب دخى كبار نحاتدندر شارح مقامات اولان شريشى شيخيدر وركب
يمنده برناحيه در الاركب اقرب وزننده ديزلرى بيوك اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل اركب اى عظيم الركبة
وديزينك يرى آخرندن بيوك اولانه دينور يقال بعير اركب اى احدى ركبتيه اعظم من الاخرى الركب فتحتينله
ديز بيوك اولمق معناسنه در يقال ركب الرجل ركبا من الباب الرابع اذا عظمت ركبته وركب قاسيق قيلنه دينور
على قول قاسيق قيلنك بتديكى يره دينور ياخود عورتك واركك فرجلرينه يعنى اوديرلرينه دينور ياخود اوديرينك
طشره يوزلرينه دينور ياخود قالچه نك ايچ يوزينه دينوركه اوزرنده اوديرلرينك اتلرى واقع اولور تثنيه سنده
ركبان دينور على قول ركب نسوانه مخصوصدر جمعى اركاب كلور اعراب كبى واراكيب كلور اعاريب كبى
راغبك مفرداتده بياننه كوره ركب فرج مرأه دن كنايه دركه مركوب معناسندن اولور نته كه مطيه وقعيده
دخى آندن كنايه در مركوب حجازده برموضع آديدر الركابية مدينه قربنده برموضعدر ركبان سحبان وزننده
حجازده برموضعدر الارنب نونله انسب وزننده طوشانه دينور فارسيده خركوش ديرلر اسم جنسدر
اركككنه وديشيسنه شاملدر على قول اركككنه خرز وديشيسنه ارنب ديرلر وخرز ايكى زاى معجمه ايله صرد وزننده در
جمعى ارانب كلور وارانى كلور بايى يايه ابدالله شارح ديركه سيبويه جمع ثانى يى ضرورت شعره تخصيص ايلمشدر ثعالب
وثعالى كبى وارنب برنوع ايرى صچانه دينوركه قويرغى قصه اولور اكا يرنب دخى ديرلر ياى تحتيه ايله وارنب نسوان
زينت وحليا تلرندن برنوع زينت اسميدر وبرخاتون آديدر المرنبانى مرتبانى وزننده طوشان تويينك رنكنده
اولان كليم وچوقه مقوله سنه دينور يقال كساء مرنبانى اى بلون الارنب المؤرنب مدحرج وزننده والمرنب
مقعد وزننده شول كليمه دينوركه ايپنه طوشان تويى مخلوط اوله يقال كساء مؤرنب ومرنب اذا كان قد خلط بغزله
وبر الارنب المرنبة محسنه وزننده والمؤرنبة مدحرجه وزننده والمؤرنبة اسم فاعل نبيه سيله طوشانى چوق
اولان يره دينور يقال ارض مرنبة ومؤرنبة ومؤرنبة اى كثيرة الارنب الارنبة هايله برونك اوجنه دينوركه
برون يومشغيدر الارينبة مصغر بنيه سيله اشك كنكرينه شبيه برنوع اوتلقدر الارنبانى عسقلانى وزننده
شول صوف وايپك وشال مقوله سنه دينوركه رنكى قرامتق اوله قهوه رنكى كبى يقال خزّ ارنبانىّ اى ادكن رنبويه
طنبوره وزننده ياخود ارنبويه در همزه ايله رى شهرينك قضاسنده برقريه در امام كسائى اوراده تبديل كسوهٔ
حيات ايلمشدر شارح ديركه امام محمد ايله بركونده وفات ايدوب ايكيسنك نمازنى هارون رشيد ادا واول خزينهٔ
فقهيه وعربيه لرى آنده دفن وايوا ايلديلر رحمهم الله تعالى ذات الارانب برموضعدر المرنب مقعد وزننده
برنوع ايرى فاره يه دينور شارحك بياننه كوره ذكر اولنان ارنب اوله جقدر الرهبة رانك فتحى وهانك سكونيله
والرهب رانك ضميله والرهب ضرب وزننده والرهب تعب وزننده والرهبان رانك ضميله والرهبان فتحاتله
قورقمق معناسنه در يقال رهب الرجل رهبة ورهبا ورهبا ورهبانا ورهبانا من الباب الرابع اذا خاف مؤلفك
بصائرده بياننه كوره تحرز واضطرابه مقرون خوف ايلمكه موضوعدركه ييلمق وچكنمك تعبير اولنور الرهبى
رانك فتحى وضمى والفك قصرى ومديله والرهبوتى فتحتين وقصر ايله والرهبوت ملكوت وزننده آندن اسملردر
قورقمغه دينور ومنه رهبوت خير من رحموت اى لان ترهب خير من ان ترحم يعنى سكا دائما مظهر خوف وخشيت اولمق
حالتى موقع رحم وشفقت اولمق حالتندن خيرلودر زيراسنك ذاتكده مايهٔ شرّ وفساد مركوز اولمغله رحم ومسامحه
اولنديغك صورتده ابراز واجراسنه مجبور اولورسن لكن دائما خوف وخشيت اوزره اولنجه سر بكريبان كندى
حالكه مشغول اولوب طوررسين * مارسرماديده يه مولا كونش كوستورمسون * الارهاب همزه نك كسريله
والاسترهاب قورقتمق معناسنه در يقال ارهبه واسترهبه اى خوّفه وارهاب رهب اولان دوه يه بنمك معناسنه در

كاسيذ كر يقال ارهب الرجل اذا ركب الرهب ولباسك يكى كه رهب دينور اوزون اولمق معناسنه در يقال ارهب الرجل اذا طال كه ود وه بى حوصله تقريدن شتم وآزار ايدرك كيروتوسكورمك معناسنه در يقال ارهب البعير اذا قذعه عن الحوض الترهب تفعل وزننده بركسه بى وعيد ايله يعنى كندى يسنه شر ومضرت ايصالنى مشعر كلماتله تخويف ايلك معناسنه در يقال ترهبه اذا توعده وخداى متعاله كمال اوزره قوللق ايلك معناسنه استعمال اولنور كه خوفك لازم يدر يقال ترهب الرجل اذا تعبد المرهوب ارسلانه اطلاق اولنور مرهوب منه اولديغيچون ومرهوب جمع بن الظماح نام كمسه نك فرسى اسميدر وبر رجل آديدر الراهب ارسلانه اطلاق اولنور آتشدن وصيحه دن وبعض ناچيز نسنه لردن خوف ايدر اولديغيچون نته كه خروسك سسندن وطشت ولكن مقوله سنك جانفر ديسندن وهرّه دن دخى خوف ايدر شجاعتله متصف اولديغى كبى جباتله ده متصفدر وراهب نصارى طائفه سنك پاپاسلرينه اطلاق اولنور سلفده ناسدن انقطاع واتزوا براه تعبد وتنسكه سعى ومجاهده وملازمت ايدر لرايدى جمعى رهبان كلور رانك ضميله وكاه اولور كه رهبان جمع اولديغى كبى ثعبان كلمسى وفقيجه مفرد اولور فى الاصل مصدر اولمق حسبيله بوصورتده جمعى رهابين ورهابنه كلور رانك فتحيله ورهبانون كلور كه جمع سالمدر الرهبة والرهبانية رالرك فتحيله آندن مصدرلر در راهب اولمق وراهبلق معناسنه لكن نهايه دن منفهم اولان مصدرى رهبنه اولمقدر كه رهبه دن مأخوذ در وزنى فعلنه ياخود فعاله در تونك اصليت وزياده سى تقديرى اوزره ورهبانيه تغيرنيسبله رهبنه يه منسوب اولمقدر كه لسانمزده حاصل بالمصدر اوله رق راهبلق ايله تعبيراولنور ومنه الحديث لارهبانية فى الاسلام اشبو حديثده منهى اولان رهبانيتدن مراد سلف رهبانلرينك اخلاقلريله متخلق اولمقدر اختصاء كبى كه كندى مادهٔ رجوليتنى ازاله ايلمك وريا ضت ايچون ونفسنه اذا ايچون كردنه زنجير چكورمك وپوست كيمك واصلات قسمنى اكل ايلمك وصوم وصال ايلمك كبى ايمدى ملت اسلاميه ملت سمحاء اولوب تشديد وتغليظدن پاكيزه اولمغله بوكونه حالات شديده دن نهى شرعى صادر اولمشدر وراهب بر رجل اسميدر مترجم ديركه برهان قاطعده رهبان لفظى فارسى اولمق اوزره مرسومدر اصلى روه بان ايدى روه زهد وصلاح وبان صاحب معناسنه اولمغله روهبان زاهد وصالح ديمكدر بعده تخفيفله واوحذف اولنوب رهبان ديديلر ظاهرا مؤلفك افرادى بوكه مبنيدر انتهى الرهب رانك فتحى وهانك سكونيله آريق ومهزول ناقه يه دينور على قول بوكسك وبلند اركك دوه يه دينور وبو فقه تمريه دينور نصل رقيق معناسنه جمعى رهاب كلور رانك كسريله الرهب فتحتينله لباس يكنه دينور كم معناسنه تقول اعطنى مما فى رهبك اى مما فى كمك شارحك بيانته كوره بو جيرلغتيدر الرهابة سحابه وزننده ورانك ضميله لغتدر لغو بوندن حرمازى ايكبسنده دخى هانك شده سيله روايت ايلشدر كوكسده بطن اوزره مشرف بر كرك كيكنه دينور كه كوپك لسانى شكلنده اولمغله لسان الكلب دخى ديرلر خوف وقتنده يورك اوينامغله اولدخى مضطرب اولور جمعى رهاب كلور سحاب وزننده كه بولغت اولايه كوره در الارهاب همزه نك فتحيله صياد اولمايان قوشلره اطلاق اولنور رهبى سكرى وزننده رموضعدر مرهب محسن وزننده اساميدندر الترهيب تفعيل وزننده ناقه فوق الطاقه يورمكدن ناشى درمانده وبى تاب اولمغله صاحبى يانته اوتوروب آهسته آهسته يملوب تيمار ايده رك جانى بدنته كلوب تنفس ايلك معناسنه در وبوندن مأخوذ در وبانى ازاله ايچون اولمق دخى محتملدر يقال رهبت الناقة بالضم ترهيبا فقعد بحاديها اى جهدها السير فعلفها حتى ثابت اليها نفسها الزوب ثوب وزننده والرؤب قعود وزننده سوداويوبوب يوغرد اولمق معناسنه در يقال راب اللبن يروب روبا ورؤبا اذا خثر وروب يوغورده دينسور نته كه زائب دخى دينور على قول روب وزائب يايقده يايلوب ياغى چقمش سوده دينور كه قويسنه نه يوغرد وصيو يغنه آيران تعبير اولنور كه ياغسز شاده اولور وروب ورؤب متحير وآشفته اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال راب الرجل روباورؤبا اذا تحير وچوق يمكدن ياخود اويقو بصوب اويو قلامق كبى عارضه دن ناشى وجود آيران كبى سست وفاتر اولمق معناسنه در على قول اويقودن بدن ودماغى ممتلى وغليظ وسركران قالقمق معناسنه در كه مخمور قالقمسى كبى اولور ياخود اويقو سرخوشى اولمق معناسنه استعمال اولنور كه زياده سيله اويقو بصوب اويو مامغله ياخود هنوز اويقويه وارمشكين قالقمغله شوريده دماغ اولمقدن عبارتدر يقال راب الرجل اذا فترت نفسه من شبع اونعاس اوقام خاثر البدن والنفس اوسكر من النوم وپك يورياوب فتوروماندە وطوزغون اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال راب الرجل اذا اعيى ويلان سويلك معناسنه در يقال راب فلان اذا كذب وعقل وذهن شوريده ومختلط اولمق معناسنه در يقال راب الرجل اذا اختلط عقله وعربلر فلان كمسه يى بوشليوب كندى حالنه ترك ايله كه هلاكى يك يقلشدى دييجك يرده دعه فقد راب دمه ديرلر نته كه يقوردمه دخى بومعناده استعمال اولنور الترويب

تفعيل وزننده سودى يوغرد چالمق معناسنه در يقال روّب اللبن ترويبا اذا جعله رائبا اوپك يورياوب فروماندە اولمق معناسنه در يقال روّبت مطيته اذا اعييت الارابة انابه وزننده بودخى سودى يوغرد چالمق معناسنه در يقال ارابه اللبن ارابة اذا جعله رائبا المروب منبر وزننده شول طلومه دينور كه آنده سودى چالقيه رق ياغنى چقروب يوغرد ايدرلر كه يايق تعبيراولنور بعض محلده ديبكده چلارلر المروّب معظم وزننده شول طلومه دينور كه ايچنده سودا ويودبلوب يوغرد چالنمش اوله يقال سقاء مروّب اى روّب فيه اللبن الروبة رانك فتحى وضمى وواوك سكونيله يوغرد مايه سنه دينور كه بعض ديارده دامير لق تعبيراولنور سوده چالمغله اوتو يوب يوغرد اولنور على قول يوغرد چالنان سودك بقيه سنه دينور ويغورد ومك كندى ضيلنده مجتمع اولان نطفه سنه دينور ياخود يغورد ومك ناقه يه آشدقده تصكره رحمنده واقع اولان نطفه سنه دينور يوغرد مايه سنه تشبيهلو وبه حاجت وضروريه معناسنه استعمال اولنور ومدار معاش وقوام زندكانى اولان نسنه يه اطلاق اولنور نته كه فارسيده مايه دخى بومعناده در وروبة الامر برماده نك جماعته يعنى طوپنه وكلبسنه اطلاق اولنور كه بالجمله اصول واجزاسى مجتمع اولەرق هيئتدن عبارتدر وروبه كيجه دن بربلوكه وبرمقداره دينور مشاهير شعرادن روبة بن العجاج بومعناجهتدن مسماردر يعنى كيجه دن برمقدار پكدكده تولد ايلمك سلابسه سيله روبه ايله تسميه اولنمشدر لكن بعضلر روبه مهموز اولديغنه ذاهب اولديلر نته كه ماده سنده كذران ايلدى ورويه ات پاره سنده اطلاق اولنور وشول قصاجه دينور كه آنكله ايندن جانور طوتوب طشره چقارلر وروبه فقر وفاقه معناسنه در وآلخ اتاجنه دينور واوشكلك واويو شقلق كسل وفتور وتوانى معناسنه در ونبات واشجارى كثير طيراغى صوى ومنبت اولان معقول ومعتبر يره دينور الرائب يوغرده دينور نته كه ذكر اولندى وشول كشى يه اطلاق اولنور كه كثرت اكلدن ياخود اويقو بصمقدن ياچوق اويومقدن ياويقوسر خوشلغندن بدن ودماغى مخمور صباحى كبى شيشكن وطولقون وسركران اولمغله يوغرد كبى سست وفاتر اولەروب لفظندن مأخوذدر الاروب اقرب وزننده والروبان رانك ضميله رائب معناسنه در روب طوب وزننده بلح قضاسنده برقريه در روبى طوبى وزننده بغداد اعمالندن برقريه در الراب ناب وزننده قدر ومقدار معناسنه در يقال هذا راب كذا اى قدره الريب عيب وزننده حادثة روزكاره دينور صرف الدهر معناسنه مؤلفك بصائرده بيانته كوره ريب اصلى برنسنه ده بر حالت توهميله واقع اولان شك وشبهه معناسنه موضوعدر وصرف روزكاره اطلاقى كون وحصولى جهتنده شك وكان اولوب بلكه وقت حصولى مشكوك اولمق ملابسه سيله در واسهات سائره نك بيانلرينه كوره ريب وريبه مصدرلر در نفس برماده سيبيله مضطرب ومتحدش اولمق معناسنه موضوعدر تقول رابنى الشئ اذا حصل فيك ريبة وهى قلق النفس واضطرابها بعده آنكله شك وشبهه تسميه اولنمشدر اضطراب نفس وخدشهٔ درونه سبب اولمق علاقه سيله وحوادث دهره اطلاقى كذلك سببيت علاقه سنه مبنى در وحاجت معناسى دخى بو بابدندر وامام جوينى تحقيق اوزره شك مفهومى طرفينك تساوى واعتدالنى متضمندر وريب يقين درجه سنه بالغ اولمغله مشعر وطدركا يقال شك مريب ولايقال ريب شك پس شك مبدأ ريب اولورنته كه عام مبدأ يقين درخلاصه سى ريب لسانمزده سوء ظن ومظنه وتهمت تعبير ايلديكمز مفهومدر اوله جقدر مثلا بركمسه يى بخانه دن خروج ايدركن كوردكده عياش اولسى ضمنده خاطره خطور ايدوب دلنشين اولان مظنه كبى انتهى وريب حاجت معناسنه استعمال اولنور موجب اضطراب درون اولديغيچون وظنه وشك وشبهه معناسنه در وتهمت معناسنه در كه تعيب وتعييرى موجب اولان حالتدر شارح ديركه كرچه مؤلف والظنة والتهمة عبارتيله ظاهرا تفكيك ايلمكله هر برى بشقه جه معنا اولور لكن بعض اصوليده الشك مع التهمة عنوانيله مثبت اولمغله اكا كوره تهمته مقرون شك وشبهه ديمك اولور كه مثلا بركمسه حقنده برايد وناسزا فعل ايله ظن وكمان ايلمك كبى انتهى وريب رانك كسريله مصدر اولور لر بركمسه يه برنسنه شك وشبهه ايراث ايلمك معناسنه در كه يدكمان ايلمك تعبيراولنور تقول رابنى الامر يريب ريبا وريبة اى شككنى وبركمسه يى شك وشبهه يه وسوء ظنه دوشورمك معناسنه در تقول ريبته اى اوصلت الريبة اليه الارابة همزه نك كسريله بودخى بركسيه برنسنه مظنه وكمان ايراث ايلمك معناسنه در تقول ارابنى الامر ارابة يعنى شككنى وبركمسه يى سوء ظنه القا ايلمك معناسنه در تقول اريته اى جعلت فيه ريبة ويقال ارابنى اى ظننت ذلك به وجعل فى الريبة يعنى فلان كمسه فلانك حقنده بكا شبهه ايراث ايلمكله بندخى اويله ظن ايدوب آنى متهم قلدم وقيل معناه اوهمنى الريبة يعنى بكا شبهه وكمان ايراث ايلمكله بنى آنك حقنده بدكمان ايلدى وبعضلر ديديلركه اكركنايه ايدرلر ايسه الف الحاقيله مزيدا وله رق استعمال ايدرلر واكركنايه ايلزلر ايسه رابنى امره ريبا وريبة عنوانيله ثلاثى اوله رق استعمال ايدرلر على قول

مطلب

عدم كنايه‌ده دخى مزيد اوله‌رق استعمال اولنور تقول ارابنى الامر ارابة شارحك بياننه كوره كنايه‌دن مراد عدم
تيقندر كه شبهه‌يى مورث براماره احساسيله كمانه دوشمكدر وعدم كنايه‌دن مراد يقيناً سوء ظنى مورث تهمت مشاهده
ايلمكله وجه تحقيق اوزره آنده مظنه بلكه اول تهمتله متصفدر ديمكدن عبارتدر نته كه مصباحده تقول رابنى الشئ
اذا استيقنت منه الريبة فاذا اسأت به الظن ولم تستيقن منه الريبة قلت ارابنى منه امر هو فيه عنوانيله مرسومدر
وصاحب نهايه دخى يقال رابنى الشئ وارابنى بمعنى شككنى وقيل ارابنى فى كذا اى شككنى واوهمنى الريبة فيه
فاذا استيقنته قلت رابنى بغير الف عبارتيله ايراد ايلمكله بيان مزبوره موافقدر قالديكه شارح طيبى توجيهنه كوره
كنايه‌دن عند الكوفيين ضمير مراد اولمغله اذا كنوا كلمه‌سى اكر فعله ضمير الحاق ايدرلر ايسه مزيد اوله‌رق والا ثلاثى
اوله‌رق استعمال اولنور ديمكدر بوكه كوره اراب الامر جائز اولميوب ارابنى الامر وارابنى امره عنواننده اولمق لازمدر
انتهى وارابه شك وشبهه لو اولمق معناسنه كلور كه همزه‌سى صيرورت ايچون اولور يقال اراب الامر اذا صار ذا ريب
الاسترابه بركسه‌ده سوء ظنى وتهمتى مورث حالت كورمكله شك وشبهه‌يه دوشمك معناسنه‌در يقال استراب به اذا رأى
منه ما يريبه الرياب شداد وزننده شول نسنه‌يه اطلاق اولنور كه ذاتنده شبهه لو وتهمتلو اولمغله فعل وتقربى تخويف ايدر
اوله يعنى آنى ايشلمكدن آدم متهم اولورم ديو احتراز ايدر اوله يقال امر رياب اى مفزع الارتياب افتعال وزننده
شك وشبهه ايلمك معناسنه‌در يقال ارتاب من الشئ اذا شك فيه وبركسه‌يى برنسنه ايله متهم قلمق معناسنه‌در يقال
ارتاب به اى اتهمه به الريب عيب وزننده برموضع آديدر بيت ريب يمنده برحصار آديدر فصل الزاى
المعجمة الزأب زايك فتحى وهمزه‌نك سكونيله برآغر نسنه‌يى يوكلنوب سرعتله ايلتمك معناسنه‌در يقال زأب القربة
زأبا من الباب الثالث اذا حملها ثم اقبل بها سريعا وصويى شدتله ايچمك معناسنه‌در يقال زأب الرجل اذا شرب
شربا شديدا وطوار سورمك معناسنه‌در يقال زأب الابل اذا ساقها الازدءاب افتعال وزننده كه تايى داله قلب
اولنمشدر بودخى برآغر نسنه‌يى يوكلنوب سرعتله آلوب كتمك معناسنه‌در يقال ازدأب القربة اذا حملها ثم اقبل بها
سريعا الزؤاب غراب وزننده تبدل وانقلاب معناسنه‌در يقال الدهر ذو زؤاب اى انقلاب وقد زأبه الدهر
اى غيره وقلبه على قول اشبو زوأب كلمه‌سى زوءات لفظندن كه سوءات وزننده در مصحفدر وزوءات زوءه لفظنك
جمعيدر كه موت سببيله حادث اولان حادثه‌يه دينور وزأبه الدهر كلمه‌سى دخى مصحفدر صواب اولان زآء اولمقدر كه
جاء وزننده وبه كلمه‌سى باء وضميرايله بشقه‌جه صله‌سيدر نته كه زوء ماده‌سنده بيان اولندى الزءآب زرانب وزننده
قوارير معناسنه‌در كه قاروره‌نك جمعيدر شيشه‌لر ديمكدر بوكلمه‌نك مفردى مسموع دكلدر شارح ديركه بعضلردن
مفردى زأناب اولديغى مسموعدر الزبب زغب وزننده ومرادفيدر كه موى مادر زاديدر كرك سائر حيوانده وكرك
طيورده اولسون كه ابتدا چقان خرده صاريجه تويلردر وزبب انسان قسمنده قيللر كثير اولمغه دينور ودوه قسمنده
چهره‌سنك وچكه‌سى التنك تويلرى فراوان اولمغه دينور يقال زب يزب زبا من الباب الرابع اصلى زبب اولمغله
ادغام اولنمشدر مل يمل كبى وكونش باتمغه پك يقلشمق معناسنه‌در يقال زبت الشمس اذا دنت للغروب وزب
طولدرمق معناسنه‌در يقال زب القربة زبا من الباب الاول اذا ملأها الازب فتحتينله وبانك تشديديله قيللرى
كور اولان كشى‌يه دينور يقال رجل ازب اى كثير الشعر وچهره‌سى وچكه‌سى آلتى پك تويلو اولان دوه‌يه دينور
واوجوزلق وبوللق ييله اطلاق اولنور كه يغمورلو اولمغله اكينلر وچايرلر وچمنلر فراوان اولور يقال عام ازب اى مخصب
وازب اسماء شياطيندندر ومنه حديث عبد الله بن الزبير رضى الله عنهما مختصرا انه وجد رجلا طوله شبران فاخذ
السوط فاتاه فقال من انت فقال ازب قال وما ازب قال رجل من الجن فقلب السوط فوضعه فى رأس ازب حتى
باص وفى حديث العقبة هو شيطان اسمه ازب العقبة يعنى عبد الله بن زبير حضرتلرى بركيجه باديه‌ده يالكز قالوب
ضرورى برمحلده آرام وتك وتنها خوابه واروب اويانديقدنصكره راحله‌سنك پالانى اوزرنده كورديكه قدى ايكى
قارش مقدارنده بركسه طور رهمان تازيانه‌سنى آلوب يانه كلدى وسن كيمسن ديو سؤال ايلدكده بكا ازب ديرلر ديو
جواب ايلدى پس عبد الله ازب كيمدر ديو تكرير سؤال ايلدكده جن طائفه‌سندن اولديغنى افاده ايلمكله عبد الله
تازيانه‌سنى چويروب مزبورك باشنه وضع ايلدكده خرده‌لكندن ناشى آلتنده مستتر ومختفى اولدى وبيعة العقبه
حديثنده ازب العقبه برشيطانك اسمى اولمق اوزره وارددر ونهايه‌ده عبد اللهك تصادف ايلديكى شخص مرقوم
عظيمة اللحية اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهر اوجه تسميه‌سى بودر وحديث ثانيده هو شيطان اسمه ازب العقبة
وهو الحية عبارتيله مبيندر الازباب همزه‌نك كسريله كونش غروبه پك يقلشمق معناسنه‌در يقال ازبت الشمس
ازبابا اذا دنت للغروب واوزمى وانجيرى قوريدوب زبيب ايلمك معناسنه‌در يقال ازب العنب والتين اذا صيره زبيبا

التزبيب تفعيل وزننده ازباب معنالرينه‌در وتكلم ايدركن اغزى كپوكلندرمكله آوردك ايكى طرفنده كپوك يغلمق
معناسنه‌در يقال زبب الرجل وزبب شدقاه اذا اجتمع الريق فى صامغيهما ويقال تكلم فلان حتى زبب فمه الازدباب
افتعال وزننده طولمق معناسنه‌در يقال زبب القربة فازدب اذا ملأها فامتلأت الزباء زانك فتحى وبانك تشديديله
ازب كلمه‌سندن مؤنثدر بومناسبتله است ومقعده اطلاق اولنور كثيرة الشعر اولديغيچون وشديد ومنكر اولان
داهيه‌يه اطلاق اولنور يقال داهية زباء اى شديدة نته كه شعراء دخى بومعنايه استعمال اولنور تويلو جانوره تشبيهله كه
مهول اولور وزباء نهر فرات ساحلنده بربلده آديدر وطئ قبيله‌سندن اصيدف نام كمسه‌نك فرسى اسميدر وطهيه
قبيله‌سى يوردنده برصو آديدر وزباء سلقده جزيرهٔ ابن عمر ملكه‌سى اولان برخاتون لقبيدر مزبوره ملوك طوائفدن
معدوده‌در كبسوسى پك طويل وفراوان اولمسى باعث تلقيبدر ملك حيره وانبار اولان جذيمة الابرش مومى اليهانك
پدرنى قتل ومملكتنه استيلا ايلدكدنصكره مومى اليها جد وسعى بيكران ايله ينه مملكتنى آوردهٔ قبضهٔ تسخير وبرتقريبله
جذيمه‌يى قتل وتدمير ايلمشدر قصه‌سى تواريخ وامثالده مشروحه‌در * لامر ما جدع قصير انفه * مثلى اول قصه
اجزاسندندر وزباء بنو سليط جماعتنه مخصوص برصو آديدر ويمامه‌ده برچشمه آديدر الزب زايك ضمى وبانك
تشديديله آلت تناسله دينور ذكر معناسنه على قول انسان ذكرينه مخصوصدر قيللرى ملاحظه‌سنه مبنى‌در زيرا
بدويلرده حلق ونوره اولمز جمعى ازب كلور همزه‌نك فتحى وزايك ضميله وازباب كلور وزببه كلور فتحاتله وزب صقاله
على قول صقالك مقدمنه دينور وبرونه دينور انف معناسنه الزبيب امير وزننده قورى اوزمه وقورى انجيره دينور
محدثيندن ابراهيم بن عبد الله العسكرى وعبد الله بن ابراهيم بن جعفر وابو نعيم كه محمد بن شريك راويسيدر وعلى
بن عمر السمرقندى الزبيبيون زبيب بيع ايتدكلريچون اكا نسبت اولنديلر وزبيب صويك كپوكنه دينور ويلانك آغزنده
اولان زهره دينور الزبيبة هايله برنوع پاره اسميدر كه انسانك اللرنده تحدث ايدر وچوق سويلين مكثار كمسه‌نك
آوردنده ظهور ايدن كپوكه دينور الزبيبتان تثنيه بنيه‌سيله تكلم ايدركن آوردلرك ايكى طرفنده مجتمع اولان كپوكلره
دينور ويلانك وكلبك ايكى كوزلرى اوزره اولان ايكى سياه نقطه‌لره دينور التزبب تفعل وزننده سويلركن آغز
كپورمك معناسنه‌در يقال تزبب الرجل اذا تزبد فى الكلام الزباب سحاب وزننده برنوع ابرى فاره‌يه دينور كه قولقلرى
صاغر اولور على قول تويى قزل اولان ياخود تويسز اولان فاره‌يه دينور وزباب اسمادندر زباب بن رميلة الشاعر
اشهبك برادريدر زبيب زبير وزننده ابن ثعلبه‌در كه اصحابدندر بنو العنبر قبيله‌سندندر وعبد الله بن زبيب تابعيندندر
يمنده جند نام قريه‌دندر الزباب شداد وزننده زبيب صتان كمسه‌يه دينور نته كه زبيبى دخى ديرلر وزباب اساميدندر
حجير بن زباب بنو عامر بن صعصعه نسبى رجالندندر وعلى بن ابراهيم الزباب محدثيندندر الزبيبيه زايك فتحيله
بغدادده برمحله‌در محدثيندن ابو بكر عبد الله بن طالب الزبيبى اورادندر الزبيبى ياى نسبتله قورى اوزم صتانه دينور
كذلك قورى انجير صتانه دينور وقورى اوزم وانجير خوشابنه دينور زبيبا زايك وبانك فتحيله اساميدندر محمد بن
على بن ابى طالب بن زبيبا الزبيبى محدثيندندر الزبزب غبغب وزننده تركيده پورصوق تعبير اولنان جانوره دينور
فارسيده شغار ديرلر باغلرده اوزمك عدوسيدر اوردقجه شيشوب قبار روز بزب بركونه كمى‌يه دينور چكدرى ديدكلرى
اوزون كمى اوله‌جقدر الزبزبه كبكبه وزننده دارلمق غضب معناسنه‌در على قول جنكده بوزولوب قاچمق معناسنه‌در
يقال زبزب الرجل اذا غضب او انهزم فى الحرب المزبب محدث وزننده والمزب مكب وزننده مالى چوق زنكين
كمسه‌يه دينور يقال رجل مزبب ومزب اى الكثير المال زبيبه حبيبه وزننده اسمادندر عبد الرحمن بن زبيبه اصحاب
حديثندندر الزباوان زانك فتحى وبانك تشديديله آل عبد الله بن عامر بن كريزه مخصوص ايكى باغچه‌در
الزجبة زايك ضمى وجيمك سكونيله كلمه وسخن معناسنه‌در تقول ما سمعت زجبة اى كلمة الزحب زانك فتحى
وحاى مهمله‌نك سكونيله برنسنه‌يه پك يقين واروب چاتمق معناسنه‌در يقال زحب اليه زحبا من الباب الثالث اذا دنا
الزخباء خاى معجمه ايله صحراء وزننده يوريمك بابنده طيانقان وصلب ومتين اولان ناقه‌يه دينور الزخزب زالرك
ضمى وخاى معجمه‌نك سكونى وبانك تشديديله وجودى غليظ وقوى وشديد اللحم اولان انسان وحيوانه دينور
المزخلب اسم فاعل بنيه‌سيله دائما ناسى هزل واستهزا ايدن كمسه‌يه دينور يقال رجل مزخلب اذا كان يهزء بالناس
الزدب زانك كسريله حصه ونصيب معناسنه‌در جمعى ازداب كلور الزدابيه ذال معجمه ايله ثمانيه وزننده يمامه‌ده
برخانمان آديدر كه اهلى خاندانلردر الزرب ضرب وزننده مدخل ودخولكاه معناسنه‌در وخاصة قيون وكچى
آغيلنه دينور زايك كسريله‌ده لغتدر جمعى زروب كلور وزرب آوجى كوملتينه دينور ومصدر اولور قيون وكچى
قسمنه آغيل ياپمق معناسنه يقال زرب للغنم زربا من الباب الاول اذا بنى الزرب لها وآقمق معناسنه‌در يقال زرب

الماء زربا من الباب الرابع اذا سال الزّربة غريبه وزننده بودخی قیون وکچی آغیلنه وآوجی کوملتیسنه دینور
الزرب زایك کسریله صو یولنه دینور الزرياب یای تحتیه ایله جلباب وزننده التونه دینور ذهب معناسنه علی قول
التون صوینه دینور که نسنه تذهیب ایدرلر ومطلقا صاری نسنه یه اطلاق اولنور وبو زرآب فارسی معربیدر که
التون صویی دیمك اولور زایی کسر ایله والفك برنی یایه قلبله تعریب ایلدیلر الزرابی شرابی وزننده زربی کلمه سندن
جمعدر زایك کسر وضمی وبای مکسوره ایله کوچك یصدیغه دینور قولتق یصدیغی کبی نمرقه معناسنه ودوشمه یه
دینور قالیچه وزیلو وکلیم کبی یاخود مطلقا دوشنلوب واتکا اولنه جق نسنه یه دینور امهات سائره ده فاخر ونفیس
قالیچه ونهالی ایله مفسردر که فارسیده شادروان دینور وبیضاویده ونمارق مصفوفة وزرابی مبثوثة الایه کریمه سنده
فاخر ونفیس بساط ایله مفسردر وزرابی صارارمش اوتلره دینور علی قول قزاروب لکن هنوز کندیده خضرت
اثری اولان اوتلره دینور که بعض نبات قوریمغه یوز طوتدقده اول کونه اولور الازرباب احمرار وزننده اوت وجه
مذکور اوزره زرابی اولمق معناسنه در یقال ازرب النبات ازربابا اذا اصفرّ او احمرّ وفیه خضرة المزراب مرزاب
وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی عین زربه تمره وزننده یاخود عین زربی که سکری وزننده در ثغور شامیه دن
مصیصه نام قصبه قربنده بردر بند آدیدر ذات الزّراب زایك کسریله حرمین محترمین بیننده پیغمبر ذیشان علیه
الصلوة والسلام مساجدندن برمسجد اسمیدر زربیة السبع یرتجی جانورلرك اینلرینه دینور یوم الزریب بین
العرب بریوم معروفدر زربی سکری وزننده برمحدث اسمیدر که روایت ایلدیکی احادیث اکثری منکر اولمغله
معمول به دکلدر مؤلفك بوراده وزربی له مناکیر قولی وزربی محدث له احادیث مناکیر سبکنده در الزّردبة دحرجه
وزننده بوغمق معناسنه در یقال زردب فلانا اذا خنقه الزرغب غین معجمه ایله جعفر وزننده کیمخت اسمیدر که
صاغری تعبیر اولنان دری یه دینور وکیمخت کلمه سی فارسیدر عرب دخی استعمال ایلدیلر الزرنب نونله جعفر
وزننده برنوع خوشبو طیب آدیدر علی قول خوشبو برشجر اسمیدر مفردات طبیه ده برنباتك ورقیدر که پك خوشبو
اولمغله عطریات ومفرحاتدن معدود در فارسیده اول نباته سر وترکستانی وعربیده رجل الجراد دخی دیرلر
آنکیچون ترکیده چکرکه ایاغی تعبیر اولنور دیو مرسومدر وزرنب زعفرانه دینور وبیان صغرینك مایسنه دینور
وعورت فرجنه دینور علی قول بیوکنه دینور یاخود طشره یوزینه یاخود کینه نك اکسه سنده اولان یومریجه انجکزه
دینور وکینه تمره وزننده فرجك داخلنده غدّه طرزنده برلحمه در الزّعب زایك فتحی وعینك سکونیله طولدرمق
معناسنه در یقال زعب الاناء زعبا من الباب الثالث اذا ملأه وکسمك معناسنه در یقال زعبه اذا قطعه ودره وچای
صو ایله طولمق معناسنه در یقال زعب الوادی اذا تملأ وطلو قربه یی کوترمك معناسنه در یقال زعب القربة اذا احتملها
ممتلئة وجماع ایدوب عورتك فرجنی نطفه ایله لبریز ایلمك معناسنه در یقال زعب المرأة اذا جامعها فملأها منیا ویوك آغر
اولمغله دوه کوجله آغر آغر کوتروب کتمك علی قول بری برنی تدافع ایدرك کتمك معناسنه در که بودخی یوکك آغرلغندن
نشئت ایدر زیرا طوغری کیده میوب بری برینه طوقنوب قاقشدیره رق کیدرلر یقال زعب البعیر بحمله اذا مرّ به مثقلا
او تدافع وبرکسیه برمقدار مال ویرمك معناسنه در یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا بالکسر کما سیذکر اذا دفع
له قطعة منه الازدعاب افتعال وزننده کسمك معناسنه در یقال ازدعبه اذا قطعه ویوك آغر اولمغله دوه کوجله
اغرلنه رق کوتروب کتمك یاخود بری برنی تدافع ایدرك کتمك معناسنه در زعب کبی یقال ازدعب البعیر بحمله اذا مرّ به
مثقلا او تدافع الزعبة زایك فتحی وضمی وعینك سکونیله والزعب زایك کسریله بربلوك ماله دینور وبین العرب مال
مواشیدن عبارتدر یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا ای قطعة منه کما مرّ الزّعیب نعیب وزننده
ومرادفیدر که قرغه اوتمك معناسنه در یقال زعب الغراب زعیبا اذا نعب زاعب صاحب وزننده بربلده یاخود
برکسه آدیدر که مزراق تمرنلری دوزرایدی رماح زاعبیه اکا منسوبدر علی قول زاعبیه شول قارغی یه دینور که
پك نرم وسهل اولمغله اویناتدقده بغوملرینك بعضی بعضنه طوقنور اوله وبعضا اولور که اوجی باشنه طوقنور اولور
وبو تدافع معناسندن مأخوذ در وزاعب شول کسیه دینور که هرطرفی کزوب سیر وسیاحت ایلمکله هرسمتی
وهرجانبی کرکی کبی بیلدیکندن سائرلره دخی دلالت وهدایت ایدر اوله الزّعیب امیر وزننده قرغه اوتمك معناسنه در که
ذکر اولندی وزعیب النحل آریلرك ویزردیسنه اطلاق اولنور زعابه سحابه وزننده یمامه ده برقریه در زعاب
غراب وزننده مدینه ده برموضع آدیدر علی قول صواب اولان غین معجمه ایله در زعیب زبیر وزننده اسامیدندر زعب
زایك کسریله جلد وزننده برقبیله پدریدر معن بن یزید بن زعب آنلردندر مرقوم معن وپدری اصحابدن اولدقلری
مرویدر التزعب تفعل وزننده نشاطلنوب شادان اولمق معناسنه در یقال تزعب الرجل اذا نشط وحرارتلنوب

غضبه

غضبه کلمك معناسنه در یقال تزعب الرجل اذا تغیظ واکل وشرب خصوصنده چوغه کتمك معناسنه در یقال تزعب
فی اکله وشربه اذا اکثر وبرنسنه یی بولشمك معناسنه در یقال تزعب القوم المال اذا اقتسموه الزعبوب زایك ضمیله
ذاتنده لئیم وناکس اولان بودوره دینور جمعی شاذ اوله رق زعب کلور زایك ضمیله الازعب اعجب وزننده زعبوب
معناسنه در وقالین وغلیظ اولان شیئه دینور زعبب قنفذ وزننده اسمادندر زعبه جرعه وزننده برحمار آدیدر
زعبان سحبان وزننده اسمادندر محمد بن نعمه بن محمود بن زعبان متأخریندن برشاعردر الزغب زایك وغین
معجمه نك فتحیله خرده ویومشق قیللره وتویلره دینور انسانك یوزنده وقولغنده اولان تویلر کبی کذلك قوشك یلکلرنده
وکوده سنده اولان خرده ویومشق تویلره دینور علی قول معصومك ویاورینك ابتدا ظهور ایدن صاری تویلرینه
دینور که معصومده موی مادرزاد تعبیر اولنور وپیر واختیار آدمك قیللرینه ضعف ورقت کلدیکی هنکامده باشنده
قلان قیللره دینور وزغب بو معنالردن مصدر اولور معصوم یاخود یاوری یاخود پیر آدم اول کونه صاری وخرده تویلنمك
معناسنه یقال زغب الصبی زغبا من الباب الرابع اذا نبت زغبه ویقال زغب الفرخ اذا صغر ریشه وزغب هرنسه نك
هنوز تازه ومطرّا وطرفنده سنه دینور یقال اخذه بزغبه ای بحدثانه التزغیب تفعیل وزننده بودخی معصوم وقوش
یاوریسی یکی تویلنمك معناسنه در یقال زغب الصبی والفرخ بمعنی زغب الازغیباب احمرار وزننده معنای
مزبوردن مبالغه در یقال ازغابّ الصبی والفرخ ازغیبابا الزغابة ذؤابه وزننده والزغابی جمادی وزننده
زغبدن اصغر اولان تویه دینور که قرنجه ایاغی کبی پك خرده اولور وزغابه پك آز نسنه یه اطلاق اولنور تقول ما اصبت
منه زغابة ای شیئا یعنی قدر الزغابة وزغابه مدینه قربنده برموضعدر الزغبة جرعه وزننده فاره یه شبیه برحیوان
اسمیدر وجریر نام شاعرك حماری اسمیدر وبرموضع آدیدر بونده زایك فتحیله ده جائزدر وامام مسلمك شیخی عیسی
ابن حمادك لقبیدر ومحدثیندن احمد بن عیسی بن احمد بن خلفك پدرینك جدّی اسمیدر الازغب اقرب وزننده برنوع
انجیره دینور که کبیر اولور وآلاجه وابلق آته دینور وآقلو فاره لو آلاجه ایپه دینور الزغبب قنفذ وزننده بخیل
ونامرد اولان بودوره دینور الزغب صرد وزننده آقلو فاره لو آلاجه ایپه دینور الزغباء صحراء وزننده فرع
نواحیسندن قبلیه ناحیه سنده برطاغك اسمیدر وبرکسه نك آدیدر زغیبه جهینه وزننده مکه ایله بصره بیننده
سمیراء نام موضعك شرقیسنده برصو آدیدر زغب زایك ضمیله اسمادندر عبدالله بن زغب اصحابدندر الازغاب
همزه نك کسریله باغ واصمه چبوقلرینه صو یوریمکله خرده خرده یپراقلری بلورمك معناسنه در که مادّهٔ
مزبوره دن مأخوذدر یقال ازغب الکرم اذا جری فیه الماء وبدا بورق الزغدب جعفر وزننده دوه نك شدّتلو
کوکره مسنه دینور وچوق کپوکه دینور زبد کثیر معناسنه وچرویش یاغنه دینور الزغادب علابط وزننده
بودخی چوق کپوکه دینور وایری چهره لو چرکین یوزلو بد منظر وباطلجان کبی دوداقلری ایری چرکین یوزلو
کسیه دینور الزغدبة دحرجه وزننده دارلمق معناسنه در یقال زغدب فلان اذا غضب وبرکسه دن الحاح
وابرامله نسنه دیلنمك معناسنه در یقال زغدب السائل اذا الحّ فی المسألة الزغرب جعفر وزننده چوق صویه دینور
وچوق سدکه دینور بول کثیر معناسنه وکاه اولور که صو محلنه وصف اولور یقال بحر زغرب وزغربی کاحمر واحمری
للتأکید وبئر زغرب وزغربة ای کثیرة الماء وکثیر الفیض والاحسان اولان کسیه اطلاق اولنور یقال رجل زغرب المعروف
ای کثیره الزغربة دحرجه وزننده کولمك ضحك معناسنه در یقال زغرب الرجل اذا ضحك الزقب زایك فتحی
وقافك سکونیله برنسنه یی طاره جق یره صوقمق معناسنه در یقال زقب الجرذ فی الحجر زقبا من الباب الاول اذا ادخله
فیه وصوقلمق معناسنه لازم اولور یقال زقبه فزقب هو ای ادخله فدخل الانزقاب انفعال وزننده بودخی صوقلمق
معناسنه در یقال زقبه فانزقب الزقب فتحتیله طاره جق یوللره دینور مفردی زقبه در هایله علی قول مفرد وجمعی
مساویدر وقرب معناسنه در تقول رمیته من زقب ای من قرب ازقبان همزه نك وقافك فتحیله برموضع آدیدر
التزقیب تفعیل وزننده چوبان آلدانقجی دیدکلری قوش اوتمك معناسنه خصائصدندر یقال زقب المکاء تزقیبا
اذا صوّت زقلاب سربال وزننده ابن حکمه در که امویه دن ولید بن عبدالملك بن مروانك هازل ومضحکی اولان
کسه در الزکب زایك فتحی وکافك سکونیله خاتون حین ولادتده معصومی برصقندی ایله دفعة القا ایلمك معناسنه در
یقال زکبت المرأة زکبا من الباب الاول اذا القت ولدها بدفعة وزحرة واحدة وجماع ایلمك معناسنه در یقال زکب
المرأة اذا نکحها ای جامعها وطولدرمق معناسنه در یقال زکب الاناء اذا ملأها الزکبة جرعه وزننده منی یه دینور
نطفه معناسنه ویکی طوغان ولده دینور الزکیبة حقیبه وزننده حواله شبیه برظرف اسمیدر وبو لغت مصریه در
المزکوبة میمك فتحیله صبیه ایکن یباندن قالدرلمش عورته دینور که مراد صویسز وفرومایه دیمکدر یقال امرأة

مزكوبة اى ملقوطة الزكبة تمره وزننده حقارت وكمتر لكندن ناشى بى اعتبار اولمغله بكنلميوب طرح والقا اولنان شيئه
دينور يقال هو الأم زكبة اى الأم شئ لفظه شئ والأم لأمتدن افعل تفضيلدر الانزكاب انفعال وزننده برچقوريره
ياخود زير زمين مقوله سى لغمه ودليكه بى محابا بلا روية صالديروب كيرمك معناسنه در يقال انزكب الرجل اذا انقحم فى وهدة
اوسرب الزلب زايك ولامك فتحيله چوجق اناسندن آيرلميوب دائما يانده اولمق معناسنه در يقال زلب الصبى
بامه زلبا من الباب الرابع اذا لزمها ولم يفارقها الزلابية شارحك تقييدى اوزره علانيه وزننده معروف حلوادر
تركيده تحريفله زلبيه حلواسى تعبير اولنور فارسيده زليبيا ديرلر الزلبة علبه وزننده عربى اوقه دينور نيله معناسنه
زولاب دولاب وزننده خراسانده بر موضعدر الازدلاب افتعال وزننده برنسنه يى قاپوب آلمق معناسنه در يقال ازدلب
ثوبه اى استلبه التزلحب حاى مهمله ايله تدحرج وزننده بر آدمك اياغى قايمق معناسنه در يقال تزلحب عنه اذا زل الزلحب
جعفر وزننده اياغى قايوب دوشن كمسيه دينور الزلدبة دخرجه وزننده يوتمق معناسنه در يقال زلدب اللقمة اذا ابتلعها
الازلعباب اقشعرار وزننده بولود صيقلشوب قاتلنمق وقالبن وكثيف اولمق معناسنه در يقال ازلعب السحاب
اذا كثف وسيل صويى پك چوغالوب تدافع ايله آقوب كتمك معناسنه در يقال ازلعب السيل اذا كثر وتدافع
ويقال سيل مزلعب اى كثير متدافع جوهرى بو ماده نك لامنى زائد وهم ايلمكله زعب ماده سى ذيلنده ايراد ايلدى
لكن لامى اصليه اولمغله موضع ذكرى بو مقامدر شارح ديركه ابو حيان لامك زياده سنى تصريح ايلمشدر الازلغباب
غين معجمه ايله ازلعباب وزننده تراش اولدقدنصكره قيل بتمك معناسنه در يقال ازلغب الشعر اذا نبت بعد الحلق
وقوش ياوريسى تويلنوب يلكلنمك معناسنه در يقال ازلغب الفرخ اذا طلع ريشه جوهرى ازلعباب كبى بونكده
لامنى زائد وهم ايلمشدر اصليه اولمغله موضع ذكرى بو محلدر شارح ديركه ابن قطاع لامك زائد اولديغنى تصريح
ايلمشدر الزلهب جعفر وزننده خفيف اللحيه كمسيه دينور كذلك خفيف اللحم كمسيه دينور الزنب فتحتينله
سمورمك معناسنه در يقال زنب الرجل زنبا من الباب الرابع اذا سمن الازنب احمر وزننده سموز كمسيه دينور
زينب لفظى كه اسماء نسواندندر بو معنادن مأخوذ در الك اول تسميه اولنان خاتون سموز اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر
على قول زناب عقربدن مأخوذ دركه عقربك قويرغنده اولان تيكنه دينور زبانى دخى ديرلر ايكى چتال اولمغله
آنكله لدغ ايدر وعلى رأى منظرى لطيف ورايحه سى خوش برشجر اسمى اولان زينب ايله مسمادر ياخود
زين اب كلمه سندن منحوتدر كه اتانك زينتى ديمكدر وزينب قورقق وجبان كشى يه دينور يقال هو زينب اى جبان
وام المؤمنين ام سلمه جنابلرينك دخترلرى اسميدر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى زناب تعبيريله
چاغررلر ايدى زايك ضميله الزينابة زايك كسريله آترينه وطرهوز كبى برنوع خرده بالق اسميدر ابو زنيبه
جهينه وزننده عرب كنيه لرندندر زنبه تمره وزننده برخاتون اسميدر زنيب زبير وزننده اسمادندر عمر بن
زنيب تابعيندندر الزانبى قهقرى وزننده اويالنه رق آهسته جه يورويشه دينور يقال يمشى الزانبى وهو مشى فى بطء
الزنجب جيمله قنفذ وزننده والزنجبان زايك فتحى وجيمك ضميله قوشاغه دينور منطقه معناسنه الزنجبة
زايك وجيمك فتحيله عظامه معناسنه دركه كوچك بصدق كبى برقوند قدر نسوان عرب صغريلرينه بند ايدرلر
بيوجك كورنمك ايچون زيرا بين العرب صغريلى قيچى بيوك عورت پك مقبوله در زنقب قافله قنفذ وزننده عبس
قبيله سى يوردنده بر صو آديدر الزوب ثوب وزننده برنسنه دن قورقمغله برتقريب آندن صيريلوب قورقه رق
قاچمق معناسنه در يقال زاب الرجل يزوب زوبا اذا انسل هربا وصو آقمق معناسنه در يقال زاب الماء اذا جرى
الزاب ناب وزننده اندلس اولكه سنده بر بلده در ياخود برايالتدر شعرادن محمد بن الحسن التميمى ومحدثيندن
جعفر بن عبد الله الصباح اورايه منسوبلردر على قول جعفر عراقده اولان زابه منسوبدر وزاب موصل ترابنده
برايرمق آديدر زاب صويى تعبير اولنور كذلك اربل ترابنده وسورا ايله واسط بيننده كذلك آنك قربنده بر رايرمقلرك
اسميدر بونلرك اوزرلرنده نيجه ناحيه لر واردركه انلره زابان اطلاق ايدرلر على قول اصل زابيان اولوب
عامه زابان ديرلر محدثيندن عبد المحسن بن احمد البزاز انلرك بريسندندر واطرافلرندن آقوب كلن صولره زوابى
ديرلر جمع بنيه سيله وزاب ايران شاهلرندن برشاهك اسميدركه ذكر اولنان ايرمقلرى اول حفر ايتدرمكله اسميله
تسميه اولنديلر واول زاب بن بورك بن منوچهردر الزهبة اهبه وزننده والزهب زايك كسريله برمقدار ماله دينور
الازدهاب افتعال وزننده برمقدار مال كوتروب كتمك معناسنه در يقال ازدهب الرجل اذا احتمل قطعة من المال
زهدب جعفر وزننده اسماء رجالدندر الزهلب جعفر وزننده خفيف اللحيه كمسيه يه دينور يقال رجل زهلب
اى خفيف اللحية الازيب ياى تحتيه ايله احمر وزننده جنوب اسميدركه قطب جنوبى جهتندن اسن يله دينوركه

بوديارلرده

بوديارلرده قبله يلى تعبير اولنور على قول جنوب ايله صباميانندن اسن اكرمى يله دينوركه كششلمه تعبير ايتدكلريدر
وازيب عداوت وخصومت معناسنه در وبو افكل قبليدندر يقال بينهما ازيب اى عداوة وكرپى تعبير اولنان
جانوره دينور ونشاط وشطارت معناسنه در ونشاطمند وشادان كمسيه دينور وخرده آديملو بودوره دينور ولئيم
وفرومايه وناكسه دينور واوغللغه وبيكانه ايكن برعشيرته منتسب اولان شخصه دينور دعى معناسنه بعضلر بونى
صويسز پيچ وحرامزاده ايله بيان ايلديلر ومنكر اولوب عقل وطبعك قبول ايلميه جكى ايشه دينور وازيب شيطان
اسماسندندر وقورقو وفزع معناسنه در وآفت وداهيه يه دينور الازيب همزه نك كسريله قرشب وزننده
بيوك وايرى عورت فرجنه دينور يقال ركب ازيب اى عظيم وشديد معناسنه در يقال انه لازيب البطش اى شديده
الازيبة قرشبة وزننده بخيله وخسيسه اولان قارى يه دينور التزيب تفعل وزننده كوده نك اتى ديرنكلى صمصقى
اولمق معناسنه در يقال تزيب لحمه اذا تكتل واجتمع الزيب عيب وزننده بحر روم ساحلنده برقريه آديدر قصبة
عكا قربنده در فصل السين المهملة السأب سينك فتحى وهمزه نك سكونيله بوغمق وبوكالتمق معناسنه در
على قول اولدرنجه قدر بوغمق معناسنه دركه اولكيدن اخص در يقال سأب فلانا سأبا من الباب الثالث اذا خنقه
اوحتى قتله وقانمق معناسنه در يقال سأب من الشراب اذا روى وطلومى بولالتمق معناسنه در يقال سأب
السقاء اذا وسعه وسأب طلومه على قول بيوكنه دينور ياخود شول ظرفه دينوركه ميشيندن اولور ايچنه طلوم وضع ايدرلر
غلاف كبى جمعى سؤوب كلور ضمتينله السأب تعب وزننده بودخى قانمق معناسنه در يقال سئب من الشراب
سأبا من الباب الرابع اذا روى المسأب منبر وزننده سأب ايله معناى اخيرده مرادفدر على قول مسأب خاصة
بال طلومنه دينور ابو ذؤيب نام شاعرك شعرنده مساب عنوانده وارد اولمشدركه كتاب وزننده در شعر مزبوردن
مراد مشتار عسل وصفنده اشبو مصراعيدر * تأبط خافة فيها مساب * همزه تخفيف اولنمشدر ومسأب
صويى چوق ايچن كمسيه دينور يقال هو مسأب اى الكثير الشرب للماء السؤبان ثعبان وزننده مالك يعنى دواب
ومواشينك يتمار ورعايتى بابنده تقيد وحسن اهتمام ايدن كمسيه دينور يقال انه لسؤبان مال اى ازاؤه السب سينك فتحى
وبانك تشديديله كسمك معناسنه در يقال سبه سبا من الباب الاول اذا قطعه وبركسه نك مقعدينه دورتمك معناسنه در
يقال سب فلانا اذا طعنه فى السبة وسب وسبيبى خليفى وزننده سوكمك شتم معناسنه در يقال سب فلانا سبا وسبيبى
اذا شتمه وطوارى سكيرلمك معناسنه در يقال سب الفرس اذا عقره التسبيب تفعيل وزننده بودخى سوكمك
معناسنه در بناسى تكثير ايچوندر يقال سببه تسبيبا اذا شتمه اى اكثر السبابه كذابه وزننده شهادت پرمغنه
اطلاق اولنور كويا كه لسانا سبنه وقلبا غضبنه علامت اولور زيرا سب وتهديد وقتنده استرفاع اولنور اكا مسبحه
دخى دينور التساب تفاعل وزننده برى برندن اوزيلوب كسلمك معناسنه در يقال تسابا الرجلان اذا تقاطعا
شارح ديركه شتم معناسى قطع معناسندن مأخوذدر لكن سبه يه دورتمك معناسندن مأخوذ اولمق پك ملايمدر السبه
قبه وزننده دبره دينور است معناسنه وبو مجاز درمدار سب اولديغيچون نته كه سوءه دخى اطلاق اولنور وسبه عار وناموس
معناسنه در يعنى باعث سب ودشنام اولمغله مستوجب عار اولان شيئه وحالته دينور وشول كمسيه دينوركه ناس اكا چوق
شتم ودشنام ايدر اوله يقال رجل سبة اذا كان يكثر الناس سبه السبه سينك كسريله بودخى سبابه كبى شهادت پرمغنه
اطلاق اولنور وسبه محدثيندن محمد بن اسمعيل القرشى جدينك لقبيدر السبة حبه وزننده خيلى مدت منقضى اولميوب
على حاله ثابت وبرقرار اولان شيئه دينور يقال اصابتنا سبة من الحر او البرد او الصحو وذلك ان يدوم اياما ودهر وزماندن
برمقداره دينور يقال مضت سبة من الدهر اى زمن منه وسبه اساميدندر سبة بن ثوبان حضرموت نسبنك رجالندندر
السباب كتاب وزننده سوكمك سب معناسنه در ومفاعله دن مصدر اولور سوكشمك معناسنه المسب ميمك كسريله
مكر وزننده خلقه شتمى عادت ايدن كثير السباب كمسيه دينور السب سينك كسريله مسب معناسنه در مصباحك
بيانه كوره سب اسم فاعلدر وسب ايپه دينور حبل معناسنه وخاتونلرك باش اورتوسنه دينور خمار كبى وصارغه
ودلبنده دينور وقازيغه دينور وتد معناسنه وانجه كتان بزندن برجنس پارچه يه دينور دلبند كبى اولور جمعى سبوب
كلور ضمتينله وسبائب كلور وسب بركمسه نك اقرانندن اولوب انكله سوكوشن كشى يه دينور كما سيذكر المسبة
ميمك وسينك فتحيله والسببة سينك ضميله همزه وزننده ناسه دائما شتم ودشنام ايدن بدزبان ودلازار كمسيه دينور
يقال رجل مسبة وسببة اذا كان يسب الناس السبيبة حبيبه وزننده سب معناسنه دركه برنوع دلبند لكدر انجه
كتان بزندن اولور وبربلوك صاچه دينور وبرمحلده قورولق اولان ايرى ميشه اغاجلرينه دينور وسبيبه برموضع آديدر
وافريقيه اعمالندن برناحيه آديدر السبيب حبيب وزننده بركمسه نك اقرانندن اولوب آنكله مشاتمه ايدن كشى يه دينور

تقول هو سبك كما ذكر وسبيبك اى من يسابك المسببة معظمه وزننده كزيده ومنتخب دوه لره دينور يقال ابل مسببة
اى خيار عربلر استعجاب واستحسان موقعنده بى قصد دعا ايدوب قاتلها الله ما اجدرها ديملريله كويا كه سب اولنمش
اولورلر الاسبوبة همزه نك ضميله شول نسنه در كه آنكله سب ودشنام اولنور ما به السب معناسنه يقال بينهم
اسبوبة يتسابون بها السبب فتحتينله ايپه واورغانه دينور حبل معناسنه وبر نسنه يه توصل ايلمكه وسيله وآلت اولان
شيئه اطلاق اولنور تقول جعلت فلانا لى سببا الى فلان اى وصلة وذريعة وعلاقة رحم وقرابته اطلاق اولنور مثلا
ازدواج حالتى كه آنك علاقه سيله قرابت حاصل اولور نته كه نسب ولادتله حاصل اولور وسبب عروضيون
اصطلاحنده مقطعات شعردن ايكى نوع اوزره در سبب خفيف وسبب ثقيل در سبب خفيف بر متحرك ايله بر ساكندن
عبارتدر وسبب ثقيل ايكى حرف متحركدن عبارتدر وسبب حيات معناسنه استعمال اولنور يقال قطع الله السبب
اى الحياة الاسباب احباب وزننده سببك جمعيدر واسباب السماء فلكك عروج ايليه جك يرلرندن عبارتدر مراقى
معناسنه على قول اطراف ونواحيسنه اطلاق اولنور ياخود ابوابندن عبارتدر ومنه قوله تعالى لعلى ابلغ الاسباب
اسباب السموات الاية اى مراقيها اونواحيها اوابوابها السبيب امير وزننده مشاتم معناسنه در كه ذكر اولندى
وآت قسمنك قويرغنك ويلبسنك قيللرينه دينور وآلتنده اولان پرچمه دينور وصاچ بلوكنه دينور ذوالاسباب اذواء
تعبير اولنان ملوك حميردن ملطاط بن عمروك لقبيدر سبى حتى وزننده بنو سليم يوردنده بر صو آديدر التسبسب
تزلزل وزننده صو آقمق معناسنه در يقال تسبسب الماء اذا جرى السبسبة زلزله وزننده صويى آقتمق معناسنه در يقال
سبسب الماء اذا اساله وبولى صالنيو يروب چوكدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سبسب بوله اذا ارسله السبسب
غبغب وزننده چول بيابانه دينور مفازه معناسنه على قول بعيدة الغور اولان دوزاوه يه دينور دشت قبچاق وصحراى
هيهات كبى يقال بلد سبسب وسباسب كأنهم جعلوا كل جزء منه سبسبا ثم جمعوه وسباسب ايام السعانين معناسنه در كه
طائفه نصارانك پصقليه كونلرينه دينور سباب العراقيب قلجك لقبيدر عرقوبلرى قطع ايلديكيچون سبوبه
سبنك فتحى وباى مشدده نك ضمى وآخرده باى موحده ايله اسماء والقابدندر محمد بن اسحق بن سبوبة المجاور
محدثيندندر على قول بوشين معجمه ايله در وسبوبه محدثيندن عبد الرحمن بن عبد العزيزك لقبيدر السنب سينك فتحى
وتاى فوقيه نك سكونيله دوه وسائر دابه قسمنه مخصوص بر نوع يورويش اسميدر كه عنق ديدكلرى يورويشدن زياده
اولور وعنق فتحتينله آديملرى سيرك سيرك آتارق اشكين يوريمكدر السحب سينك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
بر نسنه يى يريوزنده چكوب سوريمك معناسنه در يقال سحبه سحبا من الباب الثالث اذا جره على وجه الارض وشدتله
پك پك طعام يمك وپك پك صو ايچمك معناسنه در يقال سحب الرجل اذا اكل وشرب اكلا وشربا شديدا الانسحاب
انفعال وزننده چكيلوب سورنمك معناسنه در يقال سحبه فانسحب الاسحوب اسلوب وزننده شدتله پك پك
ييوب ايچن كمسيه دينور السحابة سينك فتحيله بلوده دينور هوا يوزنده منجر اولديغيچون جمعى سحاب كلور وسحب
كلور ضمتينله وسحايب كلور عجايب وزننده وعربلر سحابه ايله طول مدتدن ومدت طويله دن كنايه ايدرلر چكيلوب
كنديكى ايچون مثلا ما افعله سحابة يومى ديرلر طول يومى معناسنى اراده ايدرلر واقمت عنده سحابة نهارى ديرلر
بتون كوندز يانده اقامت ايلدم معناسنه وسحاب ضرار بن الخطاب نام كمسه نك قلجى اسميدر السحبان سلمان وزننده
شول كمسيه دينور كه اوغراديغى نسنه يى سيلاب كبى بالكليه صيروب كيدرر اوله يقال رجل سحبان اى جراف يجرف
ما مر به وسحبان وائل قبيله سندن بر مشهور فصيح وبليغ وسخنور اسميدر كه فصاحت وبلاغتى ضرب مثلدر اشبو
لقد علم الحى اليمانون انى اذا قلت اما بعد انى خطيبها * بيتى جملة اشعارندندر جاهليتى ادراك ايدوب وشرفياب
اسلام اولمشدر السحبان ثعبان وزننده بر آيغر آتك اسميدر السحبة جرعه وزننده اورتويه وپوشيده يه دينور كه
بر نسنه نك اوزرينه چكيلور وكول چكلدكدنصكره ايچنده باقى قلان صو بقيه سنه دينور السحابة ثمامه وزننده
سحبه ايله معناى اخيرده مرادفدر السحتب تاى فوقيه ايله جعفر وزننده جرئ ومقدم اولان كمسيه دينور يقال رجل
سحتب اى جرئ مقدم وبر رجلك اسميدر السخب خاى معجمه ايله تعب وزننده بانك وفرياد وشماطه معناسنه در
صخب كبى السخاب كتاب وزننده نسوان عربه مخصوص بر نوع قلاده در كه سك تعبير اولنان تركيب طيبله قرنفلدن
ومحلبدن دوزرلر آنده جواهره متعلق نسنه بولنماز جمعى سخب كلور كتب وزننده السندأب جردحل وزننده
طبانقلو صلب وشديد اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل سندأب اى صلب شديد السذاب ذال معجمه ايله
سراب وزننده سدف تعبير اولنان چچكه دينور فيجن كبى عمر بن محمد السذابى كه محدثدر اكا منسوبدر السذبة
جرعه وزننده بر نوع ظرف اسميدر السرب ضرب وزننده بالجمله ماشيه قسمنه دينور دوه وقيون وكچى

وبقر كبى مصباحك بياننه كوره سرب فى الاصل مصدردر مواشى كوندز چوبانسز كندى باشنه اوتلامق معناسنه
اول حيوانه سارب دينور وسرب دينور كه تسميه بالمصدر قبيلندندر ومؤلفك بصائرده بياننه كوره سرب ساربك
جمعيدر ركب راكبك جمعى اولديغى كبى وسرب كرچه بالجمله مواشى يه اطلاق اولنور لكن دوه قسمنده متعارفدر
حتى اذهبى فلا انده سربك قولى جاهليتده طلاق كنايه لرندن ايدى لا ارد ابلك بل اتركها ترعى وتذهب حيث شاءت
معناسنه كه لا حاجة فيك معناسندن كنايه در انتهى وسرب يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه مسروب فيه اولمق
حسبيله ويون ووجهه معناسنه در يقال خل له سربه اى وجهه وكوكسه دينور صدر معناسنه ومبشين وسختيان
مقوله سى نسنه ديكمك معناسنه مصدر اولور تقول سربت القربة سربا اى خرزته وكومش وقورشون اريدن كمسه نك
اغزينه بورننه تتون طولمغله نفسى بوكالمق معناسنه در كما سيذكر السرب سينك كسريله سورى يه دينور قطيع
معناسنه تقول مر بى سرب من الظباء والنساء والطير وغيرها اى قطيع منها ويوله دينور طريق معناسنه وكوكل
بال وقلب معناسنه در شارح ديركه ظاهر اصواب اولان مال اولمقدر زيرا قلب لفظى تكرار اولور لسان العرب وسائر
امهاتده ميمله مال عنواننده مرسومدر مكر بال ايله خاطر مراد اولوب قلب ايله يورك اراده اولنه وسرب نفس
وروح معناسنه در وبر بلوك خرما اغاجلرينك طوپنه ومجموعنه دينور جماعة النخل معناسنه شارح تحرير حاى مهمله
ايله نحل نسخه سنى تخطئه ايلمشدر السرب فتحتينله وحشى جانور ايننه دينور وزير زمينده قازلمش لغم وايزبه
مقوله سى يره دينور وخانه وباغچه ايچلرينه صو آقه جق كنكه دينور وشول جديد قربه اوزره دوكيلن صويه
دينور كه قايشى وصريمى اصلنوب ديكش يرلرى منتفخ اولمغله درزلرندن صو نشف ايلمامك ايچون دوكرلر وآقان
صويه دينور اساسك بياننه كوره قربه نك درزلرندن اقان صويه مخصوصدر يقال سال سرب القربة وهو الماء الذى
يقطر من خرزها ومحمود بن عبد الله بن احمد الاصبهانى الزاهد الواعظ ومرقومك قرقرنداشى ضوء بنت عبد الله
ومبشر بن سعد بن محمود السربيون محدثلردر وسرب مصدر اولور قربه ومطهره مقوله سنك درزلرندن صو
صزوب آقمق معناسنه يقال سربت المزادة سربا من الباب الرابع اذا سالت السربة فرحه وزننده اقان قربه يه
ومطهره يه دينور السربة تربه وزننده كيده جك يره دينور مذهب معناسنه ويوله دينور طريقه معناسنه
ويكرميدن اتوزه وارنجه آت سور وسنه دينور وباغده اوزم تكاكنك صره سنه دينور كه بزم ديارلرده باران تعبير اولنور
وسربه كوكسك اورتاسندن قارنه وارنجه بتن قللره دينور وبر بلوك خرما اغاجلرينه دينور جمعى سرب كلور
هاسر المسربة ميمك فتحى ورانك فتحى وضميله جائزدر بودخى كوكسك وسطندن بطنه وارنجه بتن قللره دينور
السربة حربه وزننده قربه ومطهره وسائر ميشيندن وسختياندن ديكلمش نسنه لرك ديكش يرلرينه ودرزلرينه
دينور خرزه كبى وسربه سفر قريب معناسنه در المسربة مشربه وزننده اوتلاغه دينور مرعى معناسنه جمعى
مسارب كلور السراب شراب وزننده شول پوصارقدر كه اسى كونلرده نصف نهار وقتنده ايراق صحرالرده
صو كبى كورينور تركيده الغم سالغم تعبير اولنور چوراق يرلره كونشك شعشعه سى اورمقله ايراقدن صو كبى لمعان ايدر
مترجم ديركه سراب وجه مذكور اوزره نصف نهار وقتنده صو كبى يره ملاصق كورينور وآل طرف نهارده كه كرك
صباح وكرك بعد الزوال اولسون يردن مرتفع وكويا كه بين الارض والسماء لمعان ايدر شكلنده كورينن پوصارقدر
انتهى وسراب لفظى معرفه اوله رق وسراب قطام وزننده بسوس نام عورتك ناقه سى اسميدر اشأم من سراب
مثلى آندندر بانك نصبى وكسر اوزره بناسيله اجمال مثل بودركه مزبوره نك ناقه مذكوره سى بر كون متعينان اعرابدن
كليب نام كمسه نك قوروسنه دخول وآنده ايوا ايدن بر طويغار قوشنك يمورطه سنى پايمال ايلمكله كليب غيرت جاهليه
ايله بتم زير جوارمده اولان قوشك يمورطه سنى بويلجه شكست ايلمك بكا ناموسدر ديو اوق ايله ناقه نك ممه سندن اوروب
هلاك ايلدى بسوس مزبوره نك يكنى جساس نام كمسه دخى اوروب كليبى هلاك ايلمكله ايكى طرفك قبيله لرى برى
بريله جنكه قيام ايدوب ميانه لرنده آتش حرب وقتال قرق سنه مدت اشتعال بولمشدر بناء عليه ناقه مرسومه شأمت
خصوصنده مثل اولمشدر المسروب مضروب وزننده شول كمسه در كه معدنده قورشون وكومش ذوب
ايدر اولمغله اغزينه بروتنه تتون طولوب نفسى بوكالمش اوله يقال سرب الرجل على بناء المجهول فهو مسروب
اذا دخل فى خياشيمه ومنافذه دخان الفضة فاخذه حصر السارب يريوزنده كندى قولاينه بردوزه يه كيدن
انسان وحيوانه دينور تقول رأيته ساربا اى ذاهبا على وجهه فى الارض شارحك بياننه كوره سروبدن
مأخوذدر السروب قعود وزننده طوار اوتلاغه يوز طتوب كتمك معناسنه در يقال سرب البعير سروبا
من الباب الاول اذ توجه للمرعى قال الشارح ويقال سرب فى الارض سروبا اذا ذهب ومضى فيها الانسراب

مطلب

انفعال وزننده والتسرّب تفعل وزننده جانور زیرزمینده اولان اینه وایزبه یه کرمك معناسنه در یقال انسرب الوحش فی جحره وتسرّب اذادخل النسریب تفعیل وزننده طوارخرکله سنی سوری سوری و بولك بولك یوللامق معناسنه در تقول سرّب علی الابل ای ارسلها قطعة قطعة وقوبی مقوله سی برحفرایدن کسنه صاغنه یاخود صولنه طوغری لغم ظر زننده زیاده جه حفر ایلك معناسنه در که این وایزبه معناسنه اولان سربدن مأخوذدر یقال سرّب الحافر اذا اخذ فی الحفر یمنة او یسرة ودیکش یرلری شپشوب سدّ اولسون دیو یکی قربه یه صودوکك معناسنه در یقال سرّب القربة اذا صبّ فیها الماء لتبتل عیون الخرز فتنسدّ سربی سکری وزننده جزیره نواحیسنده برموضعدر سوراب سینك ضمیله مازندران اعمالندن برقریه در المنسرب منجذب وزننده بغایت اوزون بویلی اولان آدمه دینور کویا که یوقری طوغری چکیلوب کتمشدر الاسرب قنفذ وزننده وتشدید بایله اسقف وزننده لغتدر قورشونه دینور آنك دخی دیرلر السرحوب حای مهمله ایله اسلوب وزننده اوزون وکریملو اولان آنه دینور یقال فرس سرحوب ای طویلة وسائرا تمهاتده بویی اوزون کریملو و یره یقین اولان آت ایله مفسردر وسرحوب اوزون بویلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سرحوب ای طویل شارح دیرکه معنای اوّلده بعضلرقصراغه تخصیص ایلکله مؤلف آنلره تابع اولمشدر لکن سائرلری تعمیم ایلدیلر ومعنای ثانیده یالکزاوزون آدمه دینیوب بلکه اوزون بویلوحسن الجسم ومتناسب الاعضاء اولان آدمه دینور انتهی وسرحوب چقال دیدکلری جانوره دینورابن آوی دخی دیرلر وسرحوب برشیطان اسمیدرکه کوزلری کورا ولوب ودریاده ساکن اولور وسرحوب جاروديه طائفه سنك اماملری اولان ابو الجارود لقبیدر امام محمد الباقر رضی الله عنه وعن آبائه خضرتلری تلقیب ایلمشدر وطائفه مزبوره غلاة زیدیه دندر شیخین مکرمین حضرتلرینك سبیله متجاهر لردر حالا یمنده صنعادیارنده موجودلردر وسرحوب سرحوب مکرّرا برکلمه درکه انکله دیشی قیوتی صاغمق ایچون چاغرورلر السرداب سینك کسریله یرآلتنده یاز کونی اسی وقتلرده آرام ایچون اتخاذ اولنان مخزن کبیره دینور و بوفارسیدن معرّبدر شارح دیرکه یاننه کوره زیرزمین وایزبه تعبیر اولنور حالا بغداد شهرنده متعارفدر سردابه فارسیدن معرّبدر که سینك فتحیله درصو تبرید ایلیه جك یردیمکدر فی الاصل تبرید ایچون اورایه صوکوپی وضع اولنورایدی حالا بودیارلرده بودروم ومخزن تعبیر اولنور بعده شدّت حرارت صیفده کندیلردخی آرام ایللریله تکلفلو بنا اولنورا ولمشدر بونده علامت تعریب سینك کسریدرکه قرطاس مقوله سنه ملحق اولمشدر جمعی سرادیب کلور السرعوب عین مهمله ایله سرحوب وزننده کلنجك تعبیر اولنان جانوره دینور ابن عرس کبی سرندیب سینك ورانك فتحیله هندستانده بربلده آدیدر شارح دیرکه سرندیب اقصای هندستانده جزیرهٔ کثیره در حضرت آدم علیه السلام نازل اولدیغی جبل راهون انده در زروسنه عروج مرحلهٔ امکاندن دوردر السرهبة سلهبه وزننده اوزون بویلی اتلوجانلوتنومندخاتونه دینور یقال امرأة سرهبة ای جسیمة طویلة السرهب ثعلب وزننده شول نادان وسبکمغزه دینورکه اکول وشروب اولوب دائما بوغازیله اوغراشور وآندن غیری نسنه بیلمزاوله یقال رجل سرهب ای مائق اکول شروب التبسان سینارك فتحیله والسبسبی الفك قصیریله برنوع شجر آدیدر روبة بن عجاج شعرنده بونی ضرورت ایچون سبساب عنوانیله ایراد ایلمشدر شجرمزبور مفردات طبیه ده بوکونه مرسومدرکه ایکی قسم اولور برّی وبستانی اولور محسب الامکان ایکی ذراعدن درت ذراعه قدر اولور اوراقی عریض وانجه وبری بری اوزره صقشمش و پچکی صاری وبغایت خوشمنظر وسالقمده اولان دانه لری بوی تخمی قدروسوادایله صفرت بینده درخوشمنظر اولدیغیچون مصر بانچه لرنده دیکرلر بعضلرا کا آیداغاجی ودانه لرینه آید تخمی دیدیلر الساسب سینك فتحیله والسبسب زینب وزننده بودخی برنوع شجردرکه آندن اوق دوزر لر مفرداتده بو شجر آزاد درخت ایله مفسردرکه تسبیح اغاجنك کبیر نوعیدر المساطب میمك فتحیله مسطبه لفظندن جمعدر میمك فتحی وکسری وطانك فتحیله دمور بجی اورسنه دینور منداندن معناسنه وشول صویه دینورکه مدّت مدیده طورمغله متغیر اولوب اوزری یوصونلنوب وطپراق ومولوز مقوله سی بصمغله اصلایشه یرایوب استعماله صلاحیتی قالمامش اوله ماء سدم معناسنه که جعنده سدم دینور سینك ضمیله ومسطبه حالا مصطبه تعبیر اولنان یره دینورکه قپوار القلرنده وقپوودکان اوکلرنده اوتورمق ایچون بنا ایدرلر سدوسکی وصفه دخی دیرلر تخته پوشه دخی دینور الاسطبة طرطبه وزننده کان مشاقه سنه یعنی طرانتیسنه دینورکه تحریفله اصطوبه تعبیر اولنور السعایب عین مهمله ایله غرایب وزننده بال و یکمز وخطمی کبی لزوجتلو یلشك نسنه لردن پرمق ایله آلدقلرنده ایپلك کبی سونوب اوزایان تللره دینورکه قوامدن اقتضا ایدر یقال امتدت سعایب العسل والخطمی وهی خیوطه واغزدن اقان سالیا رده دخی اول حالت اولغله آنده دخی استعمال ایدرلر

یقال

یقال سال فه سعایب ای امتدّ لعابه کالخیوط مفردی سعوبدر زنبور وزننده الثعب تفعل وزننده اوزانوب سونمك معناسنه در یقال ثعب الشیء اذا تمطط السعب سینك فتحی وعینك سکونیله مطلقا سوتوب اوزایان شیئه دینور قواملواشربه دن وسائرلر وجتلو نسنه دن اولسون الانسعاب انفعال وزننده صوآهسته جه آقمق معناسنه در یقال انسعب الماء اذا سال المسعب معظم وزننده تسعیب لفظندن اسم مفعول در آقمق معناسنه در بومناسبتله تسویغ معناسنده استعمال اولنمشدرکه برنسنه یی برکسیه روا کوروب تجویز ایلمکدن عبارتدر ومنه یقال هومسعب له کذا ای مسوّغ یعنی اول نسنه ا کابویلجه رواوجائز وکوارادر السغب سینك فتحی وغین معجمه نك سکونیله والسغب فتحتینله والسغابة سلامه وزننده والسغوب قعود وزننده والمسغبة مشربه وزننده آجمق معناسنه درعلی قول رنج وتعبه مقرون آجمقمغه مخصوصدر یقال سغب الرجل وسغب سغبا وسغابة وسغوبا ومسغبة من الباب الرابع والاوّل اذا جاع او لایکون الامع تعب وسغب فتحتینله صوصه مق عطش معناسنه در لکن مستعمل ومستفیض دکلدر الساغب والسغبان عطشان وزننده والسغب کتف وزننده آج کسیه دینور جایع وجوعان معناسنه مؤنثنده سغبی دینور سکری وزننده جمعی سغاب کلور سینك کسریله الاسغاب همزه نك کسریله آجلغه داخل اولمق معناسنه در یقال اسغب الرجل اذا دخل فی المجاعة المسغب مسعب وزننده ومراد فیدرکه مسوّغ معناسنه در یقال هو مسغب له کذا ومسغب ای مسوّغ و بوتسغیبدن اسم مفعولدر که آجقدرمق معناسنه درکویا که اول کسنه اول نسنه ایچون آجقدر لغله اکا موافق طعمه کبی کندیسنه رواوجسبان وکوارا اولمشدر السقب سینك فتحی وقافك سکونیله ناقه نك یاوریسنه دینورکه کوشك تعبیر اولنور علی قول هنوز طوغدیغی ساعتده اطلاق اولنور یاخود ارککنه مخصوصدر دیشیسنه سقبه دینمز یاخود سقبه اطلاق اولنور جمعی اسقب کلور وسقاب کلور کلاب کبی وسقوب کلور سیوب کبی وسقبان کلور عقبان کبی وسقب اوزون نسنه یه دینور وقیل چادر ولاچیق وابوبه دیرکنه دینور جمعی سقبان کلور سینك کسریله غربان وزننده وسقبان غوطهٔ دمشقده بزموضع آدیدر محدثیندن احمد بن عبید بن احمد السقبانی اورادندر المسقب منبر وزننده والمسقاب محراب وزننده ذکر اولنان ولدك آناسی اولان ناقه یه دینور که اول کونه ولدطوغورمق عادتی اوله وبوقول اخیره ملایمدر السقب فتحتینله یقینلق قرب معناسنه در یقال بینهما سقب ای قرب و یقین اولمق معناسنه مصدر اولور یقال سقبت داره سقبا من الباب الرابع اذا قرب وقریب معناسنه کلور یقال منزل سقب ای قریب السقوب قعود وزننده یقین اولمق معناسنه در یقال سقبت الدار سقوبا من الباب الاوّل اذا قربت وسقوب سقب لفظندن جمع اولور که چادر دیرکنه دینور وسقوب الابل که دوه نك اباقلرینه اطلاق اولنور تشبیه جهتیله در الاسقاب همزه نك کسریله یقین اولمق معناسنه در یقال اسقبت الدار اذا قربت و یقین ایلمك معناسنه در یقال اسقبدای قریه النساقب تقارب وزننده ومرادفیدرکه بری بریته یقین اولمق معناسنه در ومنه یقال ایاتهم مناسقبة ای متقاربة المسقب محسن وزننده قریب معناسنه در الساقب بودخی قریب معناسنه در و بعید معناسنه اولمغله اضداددندر یقال منزل ساقب ای قریب و یقال ساقب ای بعید السقبة تمزه وزننده دیشی مرکب صویاسنه دینور السقاب کتاب وزننده جاهلیت توره سندن اولمق اوزره شول پموق پارچه سنه دینورکه زوجی فوت اولان یاخود سائر برمصیبته دوچار اولان خاتون کندی باشنك صاچلرینی تراش وچهره سنی چاچلك ایدوب قانیله اول پموغی آلوده ایلدکدن صکره باشنه وضع و برطرفنی باشنده اولان اورتونك برجانبندن اخراج ایدرتاکه کورنلر مصیبت زده اولدیغنی بیله لر السقلبة دحرجه وزننده یره چالمق صرع معناسنه در یقال سقلب فلانا اذا صرعه السقلب ثعلب وزننده بررجل اسمیدر وناسدن برجنس طائفه در ترکی وعربی کبی نسبتنده سقلبی دینور جمعی سقالبه کلور بونك مشهوری صقالبه درکه صاد مهمله ایله در که روس ایله متاخملردرنته که صقلب مادهٔ سنده مرسومدر السکب سینك فتحی وکافك سکونیله والسکاب تذکار وزننده صوبی دوکمك معناسنه در یقال سکب الماء سکبا وتسکابا من الباب الاوّل اذا صبه وسکب مبالغه وصف اولور یقال ماء سکب کاسیدکر وسکب اوزون آدمه اطلاق اولنور ومتتابعا دائمی یاغان یغموره اطلاق اولنور و برنوع ثوبه دینور بغایت رقیق ونازك اولمغله ماء مسکوبه تشبیه اولنمشدر وآب روان کبی اشکبلی صوی آنه علی قول آدیملری سیرك او لانته دینور وخفیف الروح جنبش ونشاطلو شوخ وشکل آدمه دینور وامر لازم ومحتوم معناسنه در یقال هذا امر سکب ای لازم وسکب شول فرسك اسمیدرکه شاه خطهٔ رسالت علیه الصلوة والسلام حضرتلرینك الکاوّل داخل طویلهٔ شملکلری اولمشدر یلبسی وقورغی سیاه طوری اولوب وآلنده صباح الخیر تعبیر اولنان غرّه سی وار ایدی و محجل مطلق الیمنی ایدی که صول ایله صول اباغنك

بوقاغیلقلری سکیل ایدی واکا سکب دخی دیرلر ایدی فتحتینله وسکب شبیب بن معاویه نام کمسه نك دخی فرسی اسمیدر
وسکب باقره دینور نحاس معناسنه علی قول قورشونه دینور رصاص معناسنه وفتحتینله ده لغتدر
السکوب قعود وزننده صودوکلمك معناسنه در یقال سکب الماء سکبا فسکب هو سکوبا اذا انصب الانسکاب
انفعال وزننده بودخی صودوکلمك معناسنه در یقال انسکب الماء اذا انصب الساکب والسکوب صبور وزننده
والسیکب صیقل وزننده والاسکوب اسلوب وزننده دوکیلن ودوکیلجی صویه دینور که فاعل صورتنده
متصوردر یاخود اسم مفعول معناسنه در که دوکلمش دیمك اولور یقال ماء سکب کما ذکر وساکب وسکوب وسیکب
واسکوب ای منسکب اومسکوب واسکوب اسلوب وزننده متتابعا دوکیلن دائمی یغموره دینور وپاپوشجی یه دینور
اسکاف کبی کفشکر معناسنه علی قول دمورجی یه دینور قین معناسنه ویره طوغری اوزانوب ممتد اولان شمشکه
دینور وایکی جانبلو صف صف مسطر اوزره اولان خرما اغاجلرینه دینور السکب فتحتینله برنوع شجر حجازی
اسمیدر وکلنجك چچکنه دینور شقایق النعمان معناسنه السکبة تمره وزننده شول تقیه وعرقچینه دینور که بالق
آغی کبی دکرمی بزدن کوزه نکلی دیکلمش اوله شارح دیرکه اهل فرس اکا سستقه دیرلر لکن سستقه سستجه
معربیدر که مقرمه یه وهاولی یه دینور وسکبه ولد ایله برابر چقان اش وصوك تعبیر ایتدکلری یوفقه دری یه دینور که کاهجه
یوزنده صاریلی ظهور ایدر السکبة فتحاتله باشده حاصل اولان کپك کبی نسنه یه دینور که قوکاق تعبیر اولنور هبریه
دخی دیرلر وسکبة بن الحارث اصحابدندر الاسکاب اسکاف وزننده ومرادفیدر که پاپوشجی یه دینور الاسکبه
اسکفه وزننده ومرادفیدر که قپونك آلت ایشکنه دینور الاسکابه همزه نك کسریله شول آغرشغه دینور که برقابه
یاغ مقوله سی نسنه قویجق خونیلرك آغزلرینه قورلر علی قول پول طرزنده شول تخته پاره سنه دینور که طلومك
برتغنه ودلیکنه کچروب بعده اوزرندن قایشله صیریوب دیکرلر الاسکوبه همزه نك ضمیله اسکابه معناسنه در
سکاب سحاب وزننده اجدع بن مالکك فرسی آدیدر سکاب قطام وزننده که کسر اوزره مبنی در تمیم یاخود
بنو کلاب قبیله سندن برکمسه نك یاخود عبیدة بن ربیعة بن قحطانك قصراغی اسمیدر سکاب کتان وزننده بودخی
برفرس آدیدر السلب سینك فتحی ولامك سکونیله والسلب فتحتینله برنسنه یی برکمسه دن قاپوب آلمق وچالوب
قاپمق معناسنه در یقال سلبه سلبا وسلبا من الباب الاول اذا اختلسه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره سلب برکمسه دن
قهر وجبر ایله برنسنه یی چکوب آلمق معناسنه موضوعدر الندن برنسنه یی قاپوب المق وحرامینك یاخود جنکده
مغلوب ومقتولنك لباسنی صویوب آلمق کبی وکرچه اختلاس ایله تفسیر واختلاسی دخی دور طریقیله سلب ایله
تبیین ایلمشدر لکن مصباحده اختلاس برکمسه دن برنسنه یی علی غفلة سرعتله قاپوب آلمق معناسنه در دیو
مشروحدر وسلبته ثوبه عنوانیله مرسوم واصلی سلبت ثوب زید اولوب لکن فعل مبالغة زیده اسناد اولنمغله ثوب
لفظی تأخیر وتمییزیت اوزره منصوب اولمشدر وانفهام معنایه مبنی حذفی جائزدر دیو مرقومدر لکن کتب نحویه ده
بدل اشتماله مثال اولمق اوزره مثبتدر ومحکمده ایکی مفعوله تعدیه ایلمکله سلبته ایاه عنواننده مرسومدر انتهی
وعربلر سبکپا وسریع النقل آته سلب القوایم اطلاق ایدرلر که اسم فاعل معناسنه در یقال فرس سلب القوایم ای
خفیفها وسلب تیز وچابك یوریمکه اطلاق اولنور الاستلاب افتعال وزننده بودخی برنسنه یی برکمسه دن قاپوب
آلمق معناسنه در یقال استلبه ای اختلسه السلبوت ملکوت وزننده والسلابه کذابه وزننده که اوزان
مبالغه دندرلر دائما ناسدن نسنه قاپوب آلمغه معتاد اولان کمسه یه دینور رجل ومرأه یه وصف اولور یقال رجل وامرأة
سلبوت وسلابة السلیب امیر وزننده عقلی قاپلمش آشفته کمسیه دینور هوش ربوده معناسنه کرك رجل وکرك مرأه
اولسون جمعی سلبی کلور سکری وزننده وسلیب شول خاتونه وسائر دیشی حیوانه دینور که ولدی وفات ایلمش اوله
علی قول هنوز خلقتی ناتمام ایکن ولدنی دوشورمش اوله کما سیذکر ودالری وبداقلری وپیراقلری کتمش جبلاق
اغاجه دینور السالب لامك کسریله والسلوب صبور وزننده والسلیب امیر وزننده نته که ذکر اولندی
والمسلب محدث وزننده والسلب ضمتینله شول خاتونه وسائر دیشی حیوانه دینور که ولدی وفات ایلمش اوله
یاخود اکسك دوشورمش اوله یقال امرأة وناقة سالب وسلوب وسلیب ومسلب وسلب اذا مات ولدها او القته
لغیر تمام وسلیب کلمه سنك جمعی سلب کلور ضمتینله وسلائب کلور نجائب کبی المسلب محسن وزننده سلیب
معناسنه در الاسلاب همزه نك کسریله خاتون وسائر دیشی حیوانك ولدی وفات ایلمك یاخود اکسك دوشورمك
معناسنه در یقال اسلبت المرأة والناقة فهی مسلب واغاجك یمشلری قالمیوب وپیراقلری خزان اولوب دوکلمکله
جبلاق اولمق معناسنه در یقال اسلبت الشجرة اذا ذهب حملها وسقط ورقها السلب سینك کسریله چفتجی

آلتلرندن پك اوزون اولاننه دینور علی قول شول اغاج پاره سنه دینور که لؤمه نك دبنه یناشدروب براوجنی لؤمه نك
دلیکنه ادخال ایدرلر ولؤمه همزه وزننده چفتجی آلتلرینك یرلو یرلرینه وضع اولنمش اوله رق درطوپ مجموعنه
دینور که صبان دموری دخی داخلدر مؤلفك کلامنده مسامحه واردر السلب کتف وزننده اوزون شیئه دینور
وسریع وچابك وسبکپا انسان وحیوانه دینور السلب فتحتینله سلب اولنان نسنه یه دینور فعل بمعنی مفعولدر
برینك ارقه سندن صویلوب آلنان اثواب وادوات کبی جمعی اسلاب کلور قال الشارح ومنه الحدیث من قتل قتیلا
فله سلبه ای من ثیاب وسلاح ودابة وسلب برنوع شجر اسمیدر که بغایت اوزون اولور وبرنبات آدیدر وسلب
الذبیحه ذبح اولنان حیوانك یوزیلن دریسنه وپاچه سنه واشکنبه سنه اطلاق اولنور وسلب القصبه قامشك
قبوغندن عبارتدر وسلب مقل اغاجندن حاصل اولان لیفه دینور ویمنه مخصوص برشجرك قبوغنه دینور که آندن
ایپ واورغان اتخاذ اولنور مدینه منوره ده اولان سوق السلابین بوندندر وسلب مصدر اولور سلاب کیمك معناسنه در
یقال سلب الرجل سلبا من الباب الرابع اذا لبس السلاب کما سیذکر الاسلوب همزه نك ضمیله مسلوك اولان طریقه
دینور کرك حسی اولسون وکرك معنوی اولسون که فن وطرز وطور تعبیر اولنور اسلوب حکیم حکیمانه یعنی طور
حکمت اوزره جواب ویرمکدر یقال سلك اسلوبه ای طریقته ویقال اخذ فلان فی اسالیب من القول ای فی فنون
منه واسلوب ارسلانك کردننه دینور وبرون یوقری اولمق حالتنه دینور که کبر ونخوتدن کنایه در شموخ انف
معناسنه ایکی طرفه میل والتفات ایلمز اولور الانسلاب انفعال وزننده یوریمکده پك سرعت ایلمك معناسنه در
شویله که کمال جد وسرعتندن ناشی دریسندن صویلوب چقار حدنده اوله یقال انسلب الرجل اذا اسرع
فی السیر جدا التسلب تفعل وزننده خاتون زوجی وفات ایلمك حسبیله یاس طتوب ترك زینتله ماتم لباسی کیمك
معناسنه در یقال تسلبت المرأة اذا احدت علی زوجها السلبة جرعه وزننده صویقونلق حالتنه دینور جرده
معناسنه تقول ما احسن سلبتها ای جردتها یعنی اول محبوبه نك نه کوزل صویقونلغی واردر مسلب معظم وزننده
یمنده شهر زبیده قریب برموضع آدیدر السلاب کتاب وزننده سیاه لباسه دینور که ماتم لباسی اوله جقدر جمعی
سلب کلور کتب کبی المستلب اسم فاعل بنیه سیله عمرو بن کلثومك قلجی آدیدر وابو دهبل نام کمسه نك قلجی آدیدر
المسلئب همزه ایله مشمعل وزننده چوق یغموره دینور المسلحب حای مهمله ایله مشمعل وزننده طوغری ومستقیم
نسنه یه دینور وخط مستقیم کبی طوغری چکیلوب کیدن اوزون شاهراهه دینور یقال طریق مسلحب ای واضح بین
ممتد الاسلحباب اقشعرار وزننده یول وصف مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال اسلحب الطریق اذا کان بینا ممتدا
السلخب خای معجمه ایله جعفر وزننده ثقیل وغلیظ ونادان کمسیه دینور بودیارده ترك حماللری کبی علی قول بوشین
معجمه ایله در السلهب جعفر وزننده اوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه علی قول رجاله مخصوصدر که اوزون
کشی یه دینور جمعی سلاهبه کلور وسلهب برکلب آدیدر وایری جثه لو کریملو وکمکلری اوزون آته دینور السلهبة
هایله بودخی اول کونه اولان آته دینور یقال فرس سلهب وسلهبة اذا عظم وطال عظامه وتنومند وجسیمه عورته دینور
السلهابة والسلهاب سینلرك کسریله جریئه ومقدمه خاتونه دینور که پیشکر تعبیر اولنور الاسلغباب غین معجمه
ایله اقشعرار وزننده قوش یاوریسنك تویلری هنوز قرارمزدن اقدمجه تیکن تیکن اولوب بتمك معناسنه در یقال اسلغب
الطائر اذا شوك ریشه قبل ان یسود السنبة سینك فتحی ونونك سکونیله زماندن برمدته دینور یقال عشنا بذلك
سنبة ای دهرا وحقبة یعنی آنکله برمدت کچنوب کتدك وتیز مشرب وسریع الانفعال والغضب اولمق جهتیله اولان
بدخویلغه دینور بومعناده سینك کسریله ده جائزدر السنبتة زیادهٔ تایله بودخی زماندن مدت غیر محدوده یه دینور
السنبات سینك فتحی ونونك سکونیله چابك طارغنلق جهتیله اولان بدخویلغه دینور سینك کسریله ده جائزدر
وکسر ایله بالطبع شریر وکثیر المضرة کمسیه دینور وفتحله است ومقعد معناسنه در السنباء صحراء وزننده بودخی
است ومقعد معناسنه در السنوب جنوب وزننده والسنبوت جبروت وزننده بالطبع طارغین وسریع الانفعال
وتیز مشرب کشی یه دینور یقال رجل سنوب وسنبوت ای متغضب یعنی کثیر الغضب سریعه وسنوب یلانجی کذاب
کمسیه دینور وبرموضع آدیدر السناب سحاب وزننده شر شدیده دینور فتنه وقتال کبی یقال وقعوا فی سناب ای شر
شدید السناب کتاب وزننده والسنابة هایله ارقه سی وقارنی اوزون وسوبو اولان انسان وحیوانه دینور المسنبة
مشربه وزننده شرت معناسنه در که شر قضالق تعبیر اولنور یقال القی الیه مسنبته ای شرته السنب کتف
وزننده چوق سکردن یوکرك ومیدانلو آته دینور السنتبة حنتمه وزننده محکم ومتین اولان هکبه وجامدانه دینور
عیبهٔ محکمه معناسنه السنتب قنفذ وزننده بدخوی وبدمشرب کمسیه دینور یقال رجل سنتب ای السیء الخلق

السندأب جردحل وزننده طيانقان وصلب ومتين اولان اركك دوه يه دينورنته كه سدب ماده سنده دخى ذكر اولندى
نونك اصليه وزائده در دين مذهبلره مبنى ايكى محلده ذكر اولنمشدر السنطبة طاى مهمله ايله سنتبه وزننده
ياقشقسز سلكى ومضطرب اولان اوزونلق حالتنه دينور كه قامت انسانى وصفيدر يقال به سنطبة اى طول
مضطرب السنطاب سينك كسريله دمورجى چكجنه دينور السنعبة قنفذه وزننده كلنجك تعبير اولنان جانوره
دينور ابن عرس كبى واوست دوداغك اورته سنده آغزه طوغرى توموب صارقان مرجمك مقدارنده انجكزه دينور
سنهب جعفر وزننده بر رجل اسميدر السوبة سينك ضميله والسبأة سينك ضمى وبانك سكونيله سفر بعيد
معناسنه در يقال بدت له السوبة والسبأة اى السفر البعيد سوبان طوفان وزننده بر دره ياخود بر طاغ ياخود بر ارض
اسميدر السهب نهب وزننده اوه يه دينور دشت وبيابان معناسنه فلاة كبى وياوز ويوكرك وميدانلو آته دينور وسهب
مصدر اولور المق اخذ معناسنه يقال سهب الشئ سهبا من الباب الثالث اذا اخذه وبر معروف چوراق يرك اسميدر
المسهب ميمك ضمى وهانك فتحيله وهانك كسريله ده جائزدر بو دخى ياوز ويوكرك آته دينور ومسهب هانك كسرى
وفتحيله چوق سوزلو مكثار واوزان كسيه دينور وبونلر اسهابدندر يقال رجل مسهب ومسهب اى مكثير شارح
ديركه اصول سائره نك بيانته كوره بوندن اسم فاعل هانك فتحيله دركه نوادردندر هانك كسريله وارد دكلدر لكن
مؤلف ايكى شقى دخى ثبت ايلمشدر ظاهرا ايكيسيده وارد اولمشدر السهب سينك ضميله شول يره دينور كه هموار
وسهل اوله جمعى سهوب كلور وعند البعض سهوب الفلاة اوه نك اطراف ونواحيسنه دينور كه آنلرده كيده جك
مسلك وطريق اولميه الاسهاب همزه نك كسريله چوق سويلمك معناسنه در يقال اسهب الرجل اذا اكثر الكلام
فهو مسهب ومسهب وعند البعض اسهاب اصلا برنسنه دن استغناء قلب واستيفاى حظ ايله نفس حريصه يى
اخذ وامساك ايلمامك درجه سنده حرص وطمعده افراط ايلمك معناسنه در يقال اسهب فلان اذا شره وطمع حتى
لا تنتهى نفسه عن شئ واسهاب يلان صوقمق سببيله بيخود اولمق على قول عشق ياخوف ومرض مقوله سى
عارضه دن ناشى لون متغير اولمق معناسنه در يقال اسهب الرجل على المجهول اذا ذهب عقله من لدغ الحية او تغير
لونه من حب او فزع او مرض وقويى قازوب قومساله ايرشمك على قول ايچنده دليك آچلمغله روزكار بولمق ياخود
قويى قازوب صو بولمامغله خائب اولمق معناسنه در يقال اسهب القوم اذا حفروا بئرا فهجموا على الرمل او الريح
او حفروا فلم يصيبوا خيرا وطوارى كندى باشنه مسبب صاليورمك معناسنه در يقال اسهبوا الدابة اى اهملوها
وقوزى اناسنى اممك معناسنه در يقال اسهب الشاة بالنصب ولدها اذا رغثها وچوق ويركى ويرمك معناسنه در يقال
اسهب الرجل اذا اكثر من العطاء السهبة تمره وزننده ديبى پك درين اولان قويى يه دينور يقال بئر سهبة اى بعيدة
الغور المسهبة مكرمه وزننده شول قويى يه دينور كه صويى بغايت درينده اولوب ياخود طپراغى چوق اولمغله
صو اخراجنه اقتدار اولنميه يقال بئر مسهبة اذا غلبتك سهبتها حتى لا تقدر على الماء الاستهاب افتعال وزننده
چوق عطيه ويرمك معناسنه در يقال استهب الرجل اذا اكثر من العطاء السهبى سكرى وزننده بر صحرا آديدر
السهباء صحراء وزننده بنو سعد قبيله سنه مخصوص بر قويى آديدر وبر معروف مرغزار آديدر سهاب كتاب وزننده
اسمادندر راشد بن سهاب شاعر مشهوردر وبوندن غيرى سين مهمله ايله سهاب نام كسه يوقدر السيب غيب وزننده
ويركى عطا وبخشش معناسنه دركه اسمدر يقال فاض سيبه على الناس اى عطاؤه وكمى صبغ يره اوتوردقده ياخود
كناره چاندقده دفع ايليه جك صريغه دينور كه كوندر تعبير اولنور مردى دخى ديرلر وسيب آت قسمنك قويرغى قللرينه
دينور وسيب مصدر اولور آقمق معناسنه يقال ساب الماء يسيب سيبا اذا جرى وآب روان كبى چابك يوريمك معناسنه در
يقال ساب الرجل اذا مشى مسرعا الانسياب انفعال وزننده بو دخى سيب معناسنه در يقال انساب اذا مشى مسرعا
اكثرى حيه مشينده استعمال ايدرلر السيوب سينك ضميله دفينه لره دينور كه يرآلتندن بولنوب چقان اموالدن عبارتدر
ركاز كبى شارح ديركه عطية الهيه اولديغيچون اطلاق اولنمشدر سيب مفرديدر انتهى ذات السيب اضم نام ارض
رحابندن بر رحبه يعنى بر فضاء واسع آديدر السيب سينك كسريله صو بولنه دينور وخوارزم اولكه سنده بر ايرمق آديدر
وبصره ترابنده ونهر فرات نهايتنده بر ايرمق آديدر اوچنجى ايرمق اوزره بر بلده واردر اول نهر اسميله مسمادر صباح بن
هارون ويحيى بن احمد المقرى ومقتدر بالله خليفه نك معلمى اولان هبة الله بن عبد الله ومقتفى لامر الله خليفه نك معلمى
اولان احمد بن عبد الوهاب السيبى اورادندر بعضلر مقتفى لامر الله خليفه نك مؤدبى احمدك پدريدر ديملريله مؤلف رد ايلمشدر
وسيب فارسيده المايه دينور تفاح معناسنه سيبويه كلمه سى بوندن مأخوذدر كه امام نحاة اولان عمرو بن عثمان الشيرازى
لقبيدر رايحة التفاح ديمكدر مؤلف هاء بابنده ويه لفظى اصواتدن كلمهٔ اغرا اولمق اوزره بيان ايلمكله سيبويه عمرويه

ونفطويه وخالويه كلمه لرى كبى الفاظ مذكوره ايله صوتدن مركب حكمى اولمش اولور وحتى اوراده سيبويه كلمه سيله ده
تمثيل ايلمشدر كذلك كتب نحويه ده دخى بو كونه مرسومدر حتى جامى عليه الرحمه مركبات بابنده سيبويه كلمه سنك
سيب ايله اصواتدن اولان ويه لفظندن مركب حكمى اولديغنى تصريح ايلمشدر پس بوراده مؤلفك اى رايحة التفاح
ايله تفسيرى مبهمدر مؤلفدن بشقه بعض اعلام دخى بو كونه تفسير ايلمشلردر وتفتازانى عليه الرحمه دخى كشاف شرحنده
سيبويه لفظ فارسيدر سيب ايله ويه كلمه سندن مركبدر رايحة التفاح معناسنه در ديو ثبت ايلمشدر قالديكه مفردات
فارسيه ده بو رسمه مشروحدر كه سيبويه كلمه سى سيب بويه كلمه لرندن مخففدر سيب المايه دينور وبويه دخى رايحه
معناسنه اولان بوى ايله هاء تخصيصه دن مركب اولمغله سيبويه الماققولى ديمك اولور لقب مزبورى مومى اليه هنوز
طفل شيرخواره ايكن والده سى تلقيب ايلمشدر آنكله سووب اوخشار ايدى ومؤلف تحفة الابيه فيمن نسب الى غير ابيه
نام رساله سنده اسحق بن راهويه ماده سنده ديمشدر كه راهويه هانك وواوك فتحيله در وضم هاء وسكون واو وفتح يا ايله ده
ملفوظ اولور لكن بو قليلدر ومطلقا ويه لفظيله مختوم اولان اسملرده بو ايكى وجه لغتدر سيبويه وعمرويه وبحرويه كبى
وبونده بناء واعراب جائزدر پس بو كه كوره ويه صوت اولوب سيب لفظنه الحاق اولمش اولور وثانى يه كوره سيب بويه
فارسيدن مركب ومخفف اولور الحاصل ايكى وجه دخى سائغدر واكثر نحاة بو مقوله تركيباتك اواخرنى كسر اوزره
مبنى قلديلر وبعضلرى بعلبك كلمه سنك آخرى كبى معرب ايلديلر شارح ديركه بعضلر عندنده سيبويه سى كلمه سيله كه
فارسيده اتوز عدده دينور بويه كلمه سندن مركبدر كه بوى ايله هاء نسبتدن مركب اولمغله اتوز رايحهٔ لطيفه صاحبى
ديمك اولور كه كثرتدن كنايه در ومحدثين بانك ضم ومدى ويانك فتحى وهانك وقفيله تكلم ايدرلر پس بو قول مفردات
فارسيه يه موافقدر انتهى وسيبويه فقهاء مصريه دن محمد بن موسى لقبيدر السائبة باشى بوش بيانه صاليويرلمش
طواره دينور دابهٔ مهمله معناسنه كه كندى باشنه ايستديكى يرده كزوب يورر وشول قوله دينور كه ولاسى مولاسنه
عائد اولميوب كليا اجنبى كبى منقطع اولمق اوزره آزاده اوله بو كه كوره تاء تأنيث رقبه اعتباريله ياخود نقليه اولور شارح
ديركه بونك حقنده نهى شرعى وارد اولمشدر حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ولايى لحمهٔ نسب كبى منقطع
اولميان لحمه قلمشدر وسائبه جاهليتده شول دوه يه اطلاق اولنور ايدى كه ولدينك ولدينه يتشدكده تسييب واهمال
اولنوب ركوب واستعمالدن آزاد ايدرلر ايدى كذلك شول ناقه يه اطلاق اولنور ايدى كه نذر مقوله سى حالت سببيله
بيانه صاليويريلوب بر دخى استعمال ايلمزلر ايدى على قول شول ناقه دركه اون بطن يعنى اون ولد طوغوروب
مجموعى ديشى اولسه انى كندى باشنه صاليويروب ركوب وتحميلدن آزاد ايدرلر ايدى وعلى رأى سائبه شول
دابه دركه بر كسه بر ايراق سفردن وطننه صاغ وسالم كلوب ياخود دابه سى كندوسنى بر مخاطره دن يا محاربه دن
خلاصه سبب اولسه تشكر اصاليويريلور ايدى وعند البعض شول ناقه دركه ارقه سنك قبورغه لرندن بر قبورغه
ياخود بر مقدار كيك اخراج ايدوب صاليويريله اصلا بر صودن وبر اوتلاقدن ممنوع اولميوب وبر كسه اكا بنوب ويوك
تحميل ايلمزلر ايدى عندلرنده آنى استعمال حرام ايدى شارح ديركه اعرابدن برنى اعداسى نهب وغارت ايلمكله بنه جك
دابه سى قالمديغندن ناچار بر سائبه يه بنمشيدى بر عرب استهجان شيوه سيله حرامه مى بينيورسن ديو لوم ايلدكده
بركب الحرام من لا حلال له ديمكله من بعد كلام مزبور ضرب مثل اولمشدر السياب سحاب وزننده والسياب
كتان وزننده والسياب رمان وزننده بلح على قول بسر معناسنه در خرمانك كماله رسيد اولنجه قدر بش مرتبه سى
واردر ابتدا چچكنه طلع ديرلر بعده يكى قورق اولدقده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب آندنصكره تمر اطلاق
اولنور السيابه سحابه وزننده باده يه دينور خمر معناسنه وسيابه تابعيه دن بر خاتون اسميدر سيبان سينك فتحيله
وكسرى قليل الاستعمالدر ابن الغوث اسميدر كه بر قبيله پدريدر محدثيندن ابو العجماء عمرو بن عبد الله ويحيى بن ابى عمرو
وايوب بن سويد السيبانى اول قبيله دندر وسيبان سينك فتحيله وادى القرى وراسنده بر طاغك اسميدر ديرالسابان
حلب ايله انطاكيه بيننده بر موضعدر المسيب ميمك فتحيله مسيل وزننده بر دره آديدر المسيب معظم وزننده
ابن علس دركه شعرادندر سيابه كتابه وزننده ابن عاصم دركه اصحابدندر المسيب محدث وزننده تابعيتدن امام
جليل سعيد حضرتلرينك پدرلرى اسميدر يانك فتحيله ده منقولدر سعيد مومى اليه مدينه ده اولان فقهاء سبعه نك
بريدر كبار تابعيتدندر فقه وحديث وزهد وعبادتى جمع ايلمشدر رحمه الله تعالى فصل الشين المعجمة
الشؤبوب شينك ضمى وهمزه نك سكونيله طلومدن بوشانور كبى سرعتله بردن ياغان صاغانقلى يغموره دينور يقال
جاء شؤبوب من المطر اى دفعة ومطلقا حدتلو وشدتلو نسنه يه دينور ودفعة شدتله ظهور ايدن شيئه دينور وناظرك
نظرينه منظورك حسن وجمالندن ابتدا ظاهر اولان اثره دينور كه طلعت تعبير اولنور وكونشك شدت حرارتنه دينور

مطلب

وكونشك طريقه ومدارينه دينور نته كه نجوم سائره نك طريقه ومدارلرينه حبك دينور شارح ديركه لسان العربده
غفر ماده سنده مرسومدركه اغاج اوزره اولان پوصدن آقوب اغاجله يربيننده تل كبي صالنان طريقه يه شؤبوب
الصمغ اطلاق اولنور پس بو جهتله خيط الشعاع تعبير اولنان خطوط شمسيه يه دخي اطلاق اولنور انتهى وشؤبوب
لفظنك جمعي شآبيب كلور اساليب كبي الشباب سحاب وزننده والشبيبه حبيبه وزننده مصدرلردر يتشوب
يكيت اولمق فتاء معناسنه يقال شب الغلام شبابا وشبيبة من الباب الثاني اذا صار فتيا وشباب شاب كلمه سندن جمع اولور
كنجلر جوانان معناسنه وشابك جمعي شبان دخي كلور شينك ضمي وبانك تشديديله وشباب هر شيئك اولنه وتازه لكي
هنكامنه اطلاق اولنور تقول جئتك في شباب النهار اي في اوله وشباب حفاظدن خليفة بن الخياط لقبيدر
الشباب كتاب وزننده آتش طوتشديره جق طوتروغه دينور وشباب مصدر اولور آت ايكي اللرني يوقري قالدروب
شاخلنمق معناسنه كه حركات نشاطيه دن عبارتدر مؤلف بوني تكرار ايلمشدر الشبيب شينك فتحيله والشبوب
قعود وزننده شباب معناسنه در يقال شب الفرس شبابا وشبيبا وشبوبا من الباب الثاني والاول اذا رفع يديه وبرنسنه نك
حسن ورونق ولطافتني آرترمق معناسنه استعمال اولنور يقال شب الخمار والشعر لون المرأة اي زادا في حسنها
واظهر اجمالها يعني نقاب وزلف اول محبوبه نك حسن ولطافتني افزون وجمالني كركي كبي اظهار ايلدي ايكيسيده
سياه اولمغله الاشياء تنكشف باضدادها كاشفه سي رونق جمال آنلر ايله وفق الكمال نمايان ومنجلي اولمشدر الشبوب
صبور وزننده آتش طوتشديره جق طوتروغه دينور وبرنسنه يه حسن ورونق ولطافت ويرن شيئه دينور يقال هو شبوب له
اي محسن وشول آته دينور كه اياقلري اللرني صاوشور اوله يعني اياقلرينك آديمي اللرينك بصديغي يري صاوشور اوله كه
محاسندندر يقال فرس شبوب اذا كان تجوز رجلاه يديه وكنج صغره وكنج قيونه وكچي يه دينور على قول ياشلو ومسن
اولنلرينه دينور الشب شينك فتحي وبانك تشديديله والشبوب قعود وزننده آتش طوتشدرمق معناسنه در يقال
شب النار شبا وشبوبا من الباب الاول اذا اوقدها وآتش كندي يانوب طوتشمق معناسنه لازم اولور يقال
شبت النار على بناء المعلوم وشبت على المجهول اذا اتقدت وطوتشوب علولنمش آتشه مشبوبه دينور شابه دينمز
يقال نار مشبوبة ولا يقال شابة وشب مطلقا برنسنه يوكسلوب بلند اولمق معناسنه در يقال شب الشيء شبا اذا ارتفع
وشب حجارة زاج اسميدر يعني برنوع طاشدر كه آندن زاج دوزيلور وشب بردواي معروف آديدر شارح ديركه بعض
نسخه ده داء عنوانده مرسوم اولمغله خطادر قالديكه مؤلفك شبي حجارة زاجله تفسيري ناملايمدر زيرا جميع
مفرداتده زاج معادندن وكثير الاصناف وشبك غيري اولمق اوزره مرقومدر وشب ايله برمعدندن ظهور ايدرلر
وشب كه تركيده تحريفله شاب تعبير اولنور صورتي كامل اولميان معادن اربعه دندر كه آنلر زاجلر وطوزلر ونشادرلر
وشابلردر واول زاجه شبيه وبرمقدار اكشي اولور اما زاج زياده اكشي اولور واول اكثر افعالده زاجه قريبدر ارمنيه
وكورجستان ويمن وبلاد سائره دن ظهور ايدر واون يدي قسمي عد اولنور اما موجود ومتداول اولانك بري
ابيض وشفاف وصفرته مائل لكن صاري دكلدر اكا يماني ديرلر بلاد يمنده تقاطر ايدوب منجمد اولور برصودر
وبرقسمي يومشق وسريع الانكسار وكريه الرائحه اولور بو قسمي مداواتده استعمال اولنور مؤلفك دواء ديديكي
بو اوله جقدر وشب يمنده برموضع آديدر محدثيندن محمد بن هلال بن بلال واحمد بن القاسم وحسن بن ابي
ذر الشبيون اورايه منسوبلردر وشب كذلك مصدر اولور برنسنه تهيئه وتيسير اولنمق معناسنه يقال شب له الشيء
على المجهول اي اتيح وبرنسنه زياده وفضل ايله رفعتلنمك معناسنه در يقال شب الشيء على المجهول اذا زيد ورفع
الشبب فتحتينله والمشب ميمك كسريله كنج صغره وكنج قيونه وكچي يه دينور على قول مسن اولانه دينور
الشبة حبه وزننده كنج وتازه قيزه وعورته دينور يقال امرأة شبة اي شابة بنو شبابه شينك فتحيله طائفده
برجماعتدر الاشباب همزه نك كسريله بركمسه نك ولدي يتشوب جوان اولمق يعني يكت وجوان اولاد يتشدرمك
معناسنه در يقال اشب الرجل اذا شب ولده وتقدير وتيسير وتهيئه معناسنه استعمال اولنور يقال اشب له على بناء
المجهول اي اتيح كما يقال شب له من الثلاثي على المجهول ايضا امهات سائره دن منفهم اولديغي اوزره بو راده
سقطة قلم ناسخ واردر اصل نسخه واشب اي رفع وزيد عباره سيله ده اولمقدر كه ينه صيغة مجهول اوزره در يعني
اشباب برنسنه زياده لنوب رفعت بولمق معناسنه ده مستعملدر حتى مؤلفك كشب بالضم فيهما قولنده فيهما عنواني
سقطة مذكوره يه قرينه در واشباب آتي اوينادوب جلوه ونشاطه كتورمك معناسنه در تقول اشببت الفرس اي
هيجته وصغر ياشني بولمق معناسنه در يقال اشب الثور اذا اسن المشب اسم فاعل بنيه سيله والمشب
اسم مفعول بنيه سيله ياشني بولمش صغره دينور ومشب اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور شب ماضي مجهول

بنيه سيله يكتلك معناسنه در كه معناي مصدري مراد اولنور نته كه دبب ماده سنده ذكر اولندي تقول اعيتني من شب
الى دب يعني بني كنجلك ويكتلكم زماننده اشبو پير اولوب ايمكليه رك يوريمك هنكامنه كلنجه قدر عاجز وفرومانده
ايلدك وكاه اولور كه تنوين ادخاليله اسم منزلنده قلنور ومنون اولمدقلري صورتده على طريق الحكايه دخي اولور
نهى النبي عليه السلام عن قيل وقال عبارتي كبي التشبيب تفعيل وزننده برنسنه نك حسن ورونقني زياده وافزون
ايلمك معناسنه در بو مناسبتله اصطلاح بديعياتده نسيب بالنساء معناسنه استعمال اولنمشدر كه شاعر مطلع قصيده سنده
محبوبه معشوقه سيله تغزل ايلمكدن عبارتدر ابتدا محبوبه سني وشعراي عجم ورومه كوره محبوبني مدح ووصف
ايدوب وميانه لرنده دركار اولان بعض مواد واحوال وماجرايي ياد ايلمكله كويا كه محبوبه سنك ذكريله قصيده سني
تزيين وتحسين ايدر مثلا كعب حضرتلرينك نعت شريفي متضمن برده سي اولنده * بانت سعاد فقلبي اليوم متبول
بيتلري كبي يقال شبب الشاعر قصيدته بفلانة اذا اتى بنسيب النساء اي قال فيها الغزل وعرض بحبها الشبائب
شينك فتحيله شواب معناسنه در كه شابه نك جمعيدر كنج وتازه خواتينه دينور يقال نسوة شبائب اي شواب شارحك
بيانته كوره شبائب شبه نك جمعيدر كه ذكر اولندي الشبشبة كبكبه وزننده برنسنه يي كماله ايرشديروب تمام ايلمك
معناسنه در يقال شبشب الشيء اذا تممه الشوشب كوكب وزننده عقربه دينور وبته دينور قل معناسنه الشبان
رمان وزننده شين ماده سنده مرسومدر كه جعفر بن جسرك لقبيدر شبان كتان وزننده عبد العزيز بن محمد العطار
نام محدثك لقبيدر شبه حبه وزننده وشباب شداد وزننده وشبيب حبيب وزننده وشبابه سحابه وزننده
اساميدندر وشبابة بن المعتمر وشبابة بن سوار معروف محدثلردر وشبابه بنو فهم جماعتندن بربطن در سراة نام
محله ياخود طائفه نازل اولديلر ايدي ابن شبابه برجماعتدر شبوبة شينك فتحي وبانك تشديديله برجماعت اسملريدر
محمد بن عمر بن شبوبة الشبوي كه جدنه منسوبدر فربري حضرتلرندن جامع الصحيح روايت ايلمشدر ويعلى بن
سعيد الشبيبي محدثيندندر شبيب زبير وزننده ابن الحكم بن ميناء اسميدر كه روايت صاحبيدر وفرد در يعني
بو اسمله آندن غيري يوقدر الشجوب جيمله قعود وزننده والشجب فتحتينله هلاك اولمق معناسنه در يقال
شجب الرجل وشجب شجوبا وشجبا من الباب الاول والرابع اذا هلك وشجب حزن واندوه وغصه يه دينور
وشول محنت ومشقته دينور كه انسانه مرض وقتال مقوله سي حالات شديده دن عارض اولور الشاجب والشجب
كتف وزننده هلاك اوليجي هالك معناسنه در وشاجب عرمه نام محلده بردره آديدر وچوق سوزلو هرزه كوي
وياوه كفتار كشي يه دينور يقال هو شاجب اي هذاء مكثار وپك چاغرغان قرغه يه دينور الشجب شينك فتحي
وجيمك سكونيله حاجت ومهمه معناسنه در وهم وغصه معناسنه در وخيمه وخانه ديركلرندن برينه دينور جمعي
شجوب در وشول قوري طلومه دينور كه ايچنه خرده چقل طاشلري قويوب دوه يي قورقتمق ايچون چالقيوب
ارغلارلر وشجب برقبيله پدرينك اسميدر وشجب اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه وشول قربه يه دينور كه
نصفندن قطع ايدوب اشاغيسني صوقوغه سي ايده لر وشجب مصدر اولور هلاك ايلمك معناسنه يقال شجبه شجبا
من الباب الاول اذا اهلكه ومحزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شجبه اي حزنه وبرنسنه ايله مشغول قلمق
معناسنه در يقال شجبه اي شغله وبرنسنه يي چكمك معناسنه در يقال شجبه اذا جذبه وشكاري اوق ايله اوروب
بعض مفاصلني آيرمغله حركته بيمجال ايلمك معناسنه در يقال شجب الظبي اذا رماه بسهم فابان بعض قوائمه
فلم يستطع ان يبرح الشجب ضمتينله سه پاي تعبير اولنان نسنه يه دينور كه چوبان اكا قوغه سني وچانطه سني
آصار شهرلرده وجامعلرده دخي قوللندقلري سه پايه اطلاق اولنور الشجاب كتاب وزننده جامه شويلرك وحمام
ناطورلرينك قفص تعبير ايتدكلري نسنه در كه برقاچ اخشابي بري برينه چاتوب يره نصب ايدرلر واوزرينه اثواب
سررلر المشجب منبر وزننده شجاب معناسنه در التشاجب تفاعل وزننده برنسنه نك اجزاسي شبكه وقفص
كبي بري برينه صوقشوب مختلط ومتداخل اولمق معناسنه در يقال تشاجب الشيء اذا اختلط ودخل بعضه في بعض
شارح ديركه ذكر اولنان شجاب ومشجب بوندن مأخوذدر الشجوب صبور وزننده شول خاتونه دينور كه درونده
براندیشه واندوهي اولمغله قلبي همیشه اكا پيوند ومتعلق اوله بركمسه طرفنه اولان عشق وعلاقة قلبيه كبي يقال
امرأة شجوب اي ذات هم قلبها متعلق به التشجب تفعل وزننده غصه لنمق معناسنه در يقال تشجب اي تحزن
يشجب ينصر وزننده ابن يعرب بن قحطاندر الشحوب حاي مهمله ايله قعود وزننده والشحوبة هايله خسته لك
چكمكله آرقلمقدن ياخود آجلق ياخود سفر بعيد مقوله سي عارضه دن ناشي رنك رويي متغير اولمق معناسنه در يقال
شحب لونه وشحب وشحب على البناء للمجهول شحوبا وشحوبة من الباب الثالث والاول والخامس اذا تغير

من هزال اوجوع اوسفر الشحب ضرب وزننده چپاو بل مقوله سی آلت ایله یرك یوزنی وطپراغنی صیرمق معناسنه در
یقال شحب الارض شحبا من الباب الثالث اذا قشرها بمسحاة الشخب شینك فتحی وضمی وخای معجمه نك سکونیله
صاغیلورکن ممه دن تل کبی سونوب چقان سوده دینور وشخب شینك فتحیله قانه دینور دم معناسنه ومصدر اولور
ممه دن سودی ذکری آتی شخبه وجهیله صاغمق معناسنه در یقال شخب اللبن شخبا من الباب الثالث والاول
اذا حلبه شخبة الشخب فتحتینله یمنده برحصار آدیدر الشخاب کتاب وزننده صاغیلورکن ممه دن چقان
سوده دینور الشخبه نخبه وزننده صاغیلورکن کثرتندن ناشی بردن فشقروب اینن سوده دینور جمعی شخاب کلور
کتاب وزننده علی قول شخبه صاغیلورکن ممه دن تل کبی سونوب اوزانان سوده دینورکه قابدن ممه یه قدر رشته کبی
ممتد اولور الانشخاب انفعال وزننده سود ممه دن ذکر اولنان شخبه وجهیله صاغلمق معناسنه یقال شخب
اللبن فانشخب وطمر آچلوب قان فشقروب آقمق معناسنه در یقال انشخب عرقه دما ای انفجر الاشخوب
اسلوب وزننده سود صاغیلورکن پیدا اولان آوازه دینورکه فشردی تعبیر اولنور الشخوب والشخوبة شینك
ضمه لریله طاغ باشنه دینور رأس الجبل معناسنه جمعی شناخیب کلور الشخدب قنفذ وزننده حشرات ارضدن
بربوجك آدیدر الشخزب زای معجمه ایله جعفر وزننده والشخازب علابط وزننده غلیظ وشدید نسنه یه دینور
المشخلبة میمك وخاء ولامك فتحی وشینك سکونیله انجویه شبیه بربونجق آدیدر دریادن چقار یلانجی انجودیدکلری
اوله جقدر علی قول نسوان حلیاتندن برنوع زینتدرکه لیفدن وبونجقلردن اتخاذ ایدرلر وکاه اولورکه اوزرنده
بولنان قیزلره ده مشخلبه اطلاق ایدرلر وبوکلمه عراقیه در بناء عربیه اوزره دکلدر شارح دیرکه اهل عراق بیننده
بومتداوله در یقولون یامشخلبه ماذا الجلبة تزوج حرمله بعجوز ارمله مترجم دیرکه کلمهٔ مزبوره متنبی مرحومك
اشبو* بیاض وجه یریك الشمس حالکة ودر لفظ یریك الدر مشخلبا* بیتنده واقع اولمغله شارح دیوان واحدی
بیاننه کوره مشخلب ومخشلب که مقلوبدر لغت نبطیه در یلانجی انجودیدکلری بونجغه دینور انتهی الشذب
شینك وذال معجمه نك فتحیله اغاجدن نابجا بتمکله بودایوب کسدکلری بداقلره دینور آصمه بوداندیسی کبی علی قول
اغاجك قبوغنه دینور وشذب صوبندینه دینور مسناة کبی ومرعاده قلان اوتلق بقیه سنه دینور واواسبابنه دینور
متاع البیت واثاث البیت کبی هرنه اولورسه اولسون وپراکنده ومتفرق قوری اغاج پاره لرینه دینورکه اوطون
وکراسته ایدرلر جمعی اشذاب کلور الشذب ضرب وزننده اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شذب اللحاء
شذبا من الباب الاول والثانی اذا قشره واغاجك نابجا داللرنی بودامق معناسنه در یقال شذب الشجر اذا القی
ماعلیه من الاغصان حتی یبدو یعنی اغاجك نابجا شاخلرنی بودایوب ازاله ایلمکله اغاج میدانه چقوب کندویی
کوستوردی وبرنسنه یی دفع ایلمك معناسنه در یقال شذب عنه ای ذب عنه وکسمك معناسنه در یقال شذب الشیء
اذا قطعه التشذیب تفعیل وزننده بودخی اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شذب اللحاء تشذیبا اذا قشره
وطرد وتبعید ایلمك معناسنه در یقال شذبه اذا طرده واغاجك زائد اولان داللرنی قطع واصلاح ایلمك معناسنه در
واوق ایله اوینادقلری قمارك عمل اولنه تشذیب دیرلر نته که عمل ثانیسنه تهذیب دیرلر وبونلر مصدر واسم اوله رق
استعمال اولنورلر وتشذیب مالی بری برندن آیروب بلوك بلوك ایلمك معناسنه در یقال شذب المال اذا فرقه ومزقه
المشذب منبر وزننده اوراغه ودهره یه دینورکه انکله آکین بچیلور واغاجك بداقلری کسیلور المشذب معظم
وزننده اعتدال اوزره اوزون اولوب خلقت واندامی خوب ولطیف اولان آدمه وآته دینور الشوذب کوکب
وزننده اول معنایه در یقال رجل مشذب وشوذب ای طویل حسن الخلق الشاذب وطنندن دور ومتنحی کمسیه
دینور وشول یالکزنك وتنها کمسیه دینورکه من بعد خیر وفلاحندن نومید ومأیوس اوله اغاجندن منقطع اولان
شاخه تشبیه اولنمشدر یقال هو شاذب ای مفرد مأیوس من فلاحه ذوالشوذب اذواء اطلاق اولنان ملوك حمیردن
برینك لقبیدر التشذب تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تشذب القوم اذا تفرقوا شذب العروق
کتف وزننده کوده سنده طمرلری اغاج داللری کبی ظاهر وآشکاره اولان کمسیه دینور یقال رجل شذب العروق
ای ظاهرها الشرب شینك حرکات ثلاثی ورانك سکونیله والمشرب مقعد وزننده والتشراب تذکار وزننده
ایچمك معناسنه در یقال شرب الماء شربا بالتثلیث ومشربا وتشرابا من الباب الرابع اذا جرعه علی قول شینك
فتحیله شرب مصدر در وضمیله وکسریله اسملردر ایچمکه دینور وشرب شینك فتحیله شارب اولان قومه اطلاق
اولنور یعنی اسم جمع اولور رکب ورحل کبی یاخود جمع اولور صحب وصاحب کبی نته که شروب دخی شاربك جمعیدر
شهود وشاهد کبی وشرب باء حرفیله متعدی اولور ایچورمك معناسنه وبومناسبتله برکسه حقنده دروغ آمیز افترا

ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال شرب به اذا کذب علیه وفهم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شرب الکلام
شربا من الباب الاول اذا فهمه الشرب شینك کسریله صویه اطلاق اولنور وصودن عائد اولان حصه ونصیبه
دینور یقال له شرب من الماء ای حظ منه وصویه ورود ایده جك موضعه دینور صوباشی وصواد کبی یقال هذا شرب
القوم ای موردهم وصوایچه جك وقته دینور المشرب مقعد وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وصویه اطلاق
اولنور الشراب کباب وزننده ایچلمك شانندن اولوب وایچلمکه صالح اولان نسنه یه دینور جمعی اشربه کلور
الشریب امیر وزننده والشروب صبور وزننده بونلرده ایچلجك نسنه یه دینور شراب معناسنه علی قول
بونلر دون العذب اولان صویه دینور ایچمه صویی وقویی صولری کبی که برمقدارجه شوراب اولوب حسب
الضروره نوش اولنور وشروب کثیر الشرب اولانه دینور وارکك طلب ایدن قزغین دیشی یه اطلاق اولنورکه
کوسنك تعبیر اولنور وشریب حیوان صوارمق ایچون برکسه ایله بیله جه قویدن صوچکن کمسیه دینور علی قول
حیوانی برکسه نك حیوانیله برابرجه صواریلن کشی یه دینور وبرکسه ایله برابرجه نسنه شرب ایدن کمسیه دینور
همشراب معناسنه الاشراب همزه نك کسریله ایچورمك معناسنه در تقول اشربته انا اشرابا وصوارمق
معناسنه در یقال اشربه اذا سقاه وصوصه مق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا عطش وبرکسه نك دوه سی
صویه قانمق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا رویت ابله وبرکسه نك دوه سی صوصه مق معناسنه
اولمغله ضد اولور لکن شبه تضاد اولدیغی لدی الامعان معلوم اولور یقال اشرب الرجل اذا عطشت ابله وبرکسه نك
دوه لرینك صوایچه جك وقتی کلوب چانمق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا حان لابله ان تشرب وثوبه بویایی یاخود
بررنکه آخر رنکی کرکی کبی ایچوروب اشباع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اشرب اللون اذا اشبعه وبومعنادندرکه
عربلر اشرب فلان حب فلان دیرلر مجهول بنیه سیله فلانك درونه فلانك عشق ومحبتی ایچوریلوب آمیخته
وممتزج اولدی معناسنه ومنه قوله تعالی واشربوا فی قلوبهم العجل ای حب العجل واشراب برکسه حقنده یلاندن افترا
ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اشرب به اذا کذب علیه ویقولون اشربتنی مالم اشرب ای ادعیت علی مالم افعل
واشراب برحیوانه آخر برحیوان قوشمق معناسنه استعمال اولنور چفت اکوزی کبی یقال اشرب ابله اذا جعل لکل
جمل قرینا وبرکسه نك یاخود طوارك کردننه ایپ کچورمك معناسنه در یقال اشرب الخیل اذا جعل الحبال فی اعناقها
ویقال اشرب فلانا الحبل بالمفعولین اذا جعله فی عنقه الشریب سکیت وزننده شرابه پك حریص ومولع اولان
کمسیه دینور نه کونه شراب اولورسه اولسون نته که خمیر خمر ایچمکه دوشکون اولان بکری یه دینور الشاربة
شول قوم وجماعته دینورکه ایرمق کنارنده ساکن اوله لر الشربه تمره وزننده چکردکدن یتشمش خرما اغاجنه
دینور الشربة جرعه وزننده چهرهٔ انسانیده اولان قرمزیلغه دینور کویا که بشره سنه اشراب اولنمشدر یقال
فی وجهه شربة ای حمرة وشربه برموضع آدیدر شینك فتحیله ده مسموعدر وشربه برایچم صویه دینورکه قانه جق
مقداریدر حسوه کبی نته که غرفه برآوج صویه دینور الشربة شینك ضمیله همزه وزننده کثیر الشرب اولانه دینور
الشراب کتان وزننده اول معنایه در الشربه فتحاتله کثرت شرب معناسنه در یقال انه لذو شربة ای کثرة شرب
وشربه خرما اغاجنك چوره سنه حفر اولنان یاخود طپراقدن چوریلان کوچك حوضه دینورکه صویی اغاجی
سیراب ایده جك قدر اولور باغچه لرده سائر اغاجلر دبنه دخی ایدرلر وترلالره وباغ وبستانلره جدولدن یانهردن
صوصالیویره جك کدکه دینور مسقاة دخی دیرلر بعض دیارده کور تعبیر اولنور کاف عجمی وواوك فتحیله نته که باغچوانلر
طرح وتخته لره دخی ایدرلر وشربه صوسزلق عطش معناسنه در وشدت حرارت معناسنه در یقال یوم ذو شربة
ای شدید الحر الشوارب شاربك جمعیدر وشوارب بوغازده اولان طمرلره اطلاق اولنورکه حلقومه ملاصق
اولوب براوجلری آق جکره متصل اولور وبوغاز ایچره اولان صومجرالرینه دینورکه مری اوله جقدر وشارب رجالك
اوستدوداغندن آغزه طوغری صارقان قیللر ایله سبله نك ایکی طرفندن چکه یه طوغری اوزایان قللره دینور علی قول
سبله نك مجموعنه شارب اطلاق اولنور ترکیده بیق تعبیر اولنور فارسیده بروت دینور وسبله مؤلفك تفسیرنه کوره
مختلفدر زمخشری بیاننه کوره بیغك اوجلرینه دینورکه بناغه طوغری اوزون قیللردن عبارتدر وامهات سائره ده
آغزه صارقان قیللر ایله مفسردر کویا که آغزدن شرب ایدر هیئتنده اولدیغی باعث تسمیه در وبنی کلاب لغتنده طرفین
اعتباریله تثنیه اولور وشارب حیوانك وجودنده اولان ضعف وزبونلق حالتنه اطلاق اولنور کویا که اول حالت اول
حیوانك قانی وقوتی شرب وجذب ایدر یقال فی بعیرك شارب ای خور وضعف الشاربان تثنیه بنیه سیله قلج
قبضه سنك اشاغیسنده اولان ایکی طرفلو اوزون برونلرینه اطلاق اولنورکه دموردن وکومشدن ایدرلر قینك کوستکی

آنلره كچريلور تركيده بالحاق تعبير اولنور - التشرب تفعل وزننده برنسنه برشئ آخره سرايت ايلمك معناسنه در يقال
تشرّب الصبغ فى الثوب اذا سرى وثوب وارض مقوله سى نسنه بو يايى ياخود صويى كنديسنه چكوب ايچمك
معناسنه در يقال تشرّب الثوب العرق اذا نشفه الاستشراب برشيئك بو ياسى ياخود رنكى زياده سيله قويو اولمق
معناسنه در كويا كه رنكى بالتمام ايچمش اولور يقال استشرب لونه اى اشتدّ المشربه ميمك ورانك فتحيله والمشربة
رانك ضميله شول طپراغى ملايم يره اطلاق اولنور كه يغمورى وصويى جذب ايدر اولديغندن آنده نبات اكسك
اولميه ومشربه يوكسك كوشكه وشهنشينه وصفه وايوانه اطلاق اولنور عادتا محلّ شرب وعشرت اولديغنه
مبنى در ونهردن صو آله جق وحيوان صوازه جق يره دينور مشرعه معناسنه المشربه مكنسه وزننده صو ايچه جك
قابه دينور التشريب تفعيل وزننده جديد قربه نك رايحه سنى تطييب ايچون ايچنى چامورلمق معناسنه در كه
صو ايچمكه صالح ايلمكدن عبارتدر يقال شرّب القربة تشريبا اذا طيبها بالطين وذلك اذا كانت جديدة الاشريباب
اقشعرار وزننده برنسنه يه بيون اوزادوب باقمق على قول يوقرى قالقوب باقمق معناسنه در كه صويى باشنه قالدروب
ايچن كمسه نك صفتيدر يقال اشراب اليه اذا مدّ عنقه لينظر او ارتفع الشرابيبة طمانينه وزننده آندن اسميدر
برنسنه يه بيون اوزادوب باقمق حالتنه دينور الشربة فتحتينله وبانك تشديديله جربة وزننده شول چايرلق
واوتلق مرغزاره دينور كه آنده اصلا اشجاره دائر نسنه اولميه واشبو شربه وجربه دن ماعدا بو وزننده بركلمه دخى
مسموع دكلدر وشربه برموضع آديدر وشربه طريقه وروش ومسلك معناسنه در يقال مازال فلان على شربة
واحدة اى على طريقة واحدة وعلى نهج واحد الشرب فتحتينله صوصه مق معناسنه در يقال شرب الرجل
شربا من الباب الرابع اذا عطش وبركسه نك دوه سى ضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال شرب الرجل اذا ضعف
بعيره وبركسه نك دوه سنى صوسز اولمق معناسنه در يقال شرب الرجل اذا عطشت ابله وبركسه نك دوه سى صويه
قانمق معناسنه در يقال شرب الرجل اذا رويت ابله بو جهتله اضداددن اولور شرب شينك كسريله برموضع آديدر
شرب شينك فتحيله مكهٔ مكرمه قربنده برموضعدر شريب غريب وزننده مكه ايله بحرين بيننده بر بلده آديدر
ونجد اولكه سنده برطاغك اسميدر شوربان شينك ضمى ورانك فتحيله سمرقند قربنده كش نام بلده قضاسنده
برقريه در شرب كتف وزننده وشريب زبير وزننده وشربب قنفذ وزننده وشربوب جمهور وزننده وشربه تربه وزننده
برر موضع آدلريدر وشربب قنفذ وزننده شول نباته دينور كه برى برينه صارلمش صيق وكور اوله ذوالشويرب
مصغر بنيه سيله برشاعر لقبيدر الشرجب جيمله جعفر وزننده اوزون آدمه دينور وصوى وكريم آته
دينور الشرجبان شينك فتحى وجيمك فتحى وضميله برنوع اغاجدر نباتى وميوه سى بادنجانه شبيه اولور وميوه سيله
درى دباغت اولنور الشرحب حاى مهمله ايله جعفر وزننده اوزون بويلو كمسيه دينور وشرحب اساميدندر
الشرخوب خاى معجمه ايله عصفور وزننده اوكورغه ككلرينه دينور عظم الفقار معناسنه الشرعب عين
مهمله ايله جعفر وزننده اوزون آدمه دينور الشرعبة دحرجه وزننده برنسنه يى اوزنلغنه ديلوب كسمك
معناسنه در يقال شرعب الاديم اذا قطعه طولا الشرعبى ياى نسبتله برو ديمانيه دن برنوع قماش آديدر وشرعبى
تن واندامى خوب وياقشقلو اوزون بويلو آدمه دينور وتابعيندن عبيدة الحمصى لقبيدر كه محدثيندندر
الشرعوب زنبور وزننده برنبات ياخود برميوه آديدر الشرعبية هايله برموضعدر الشازب زاى معجمه ايله سرت
ودرشت وخشن اولان شيئه دينور يقال مكان شازب اى خشن وبدنى قورى وانجه آرق اولان انسان وحيوانه دينور
جمعى شزّب كلور ركع وزننده وشوازب كلور الشزب شينك فتحى وزانك سكونيله والشزوب قعود وزننده
شازب اولمق معناسنه در يقال شزب المكان او الرجل وشزب شزبا وشزوبا من الباب الاول والخامس اذا صار
شازبا الشزيب غريب وزننده شول چبوغه دينور كه هنوز اصلاح اولنمامش اوله جمعى شزوب كلور وشزيب
شول قوللنلمش يايه دينور كه نه جديد ونه عتيق اوله الشزبة تمره وزننده شزيب معناسنه در واريق وزبون اولان
ديشى مركبه دينور الشزبة جرعه وزننده فرصت معناسنه در يقال مضى شزبته اى فرصته الشوزب چورب
وزننده علامت ونشان معناسنه در التشزيب تفعيل وزننده آتى آرقلندرمق معناسنه در يقال شزّب الفرس تشزيبا
اذا ذبّله اى ضمره التشازب تفاعل وزننده حصه دارلر حصه لرينه منتظر اولمق معناسنه در ومنه يقال هم متشازبون
على الماء مثلا اى لكل واحد منهم حظ منه ينتظره الشاسب سينك كسريله بنيه سى انجه آرق اولوب وجودى
يابس اولان انسان وحيوانه دينور على قول صكره دن آرق وزبون اولمشه دينور مهزول معناسنه وعلى رأى شازب
لفظنده لغتدر لكن قول اوّل ايله بونك فرقى چندان معلوم دكلدر جمعى شسب كلور سينك ضميله الشسب كسب

وزننده

وزننده والشسوب قعود وزننده شاسب اولمق معناسنه در يقال شسب الرجل وشسب شسبا وشسوبا من الباب الرابع
والخامس اذا صار شاسبا الشسيب امير وزننده شول يايه دينور كه چوق قوللنمقدن اغاجنك قبوقلرى كيدوب
اويلجه قو بقورى دكنك هيئتنده افسرده قالمش اوله وشول ناقه يه دينور كه ياوروسنى امزيروب كندوسى شائله
اولديغى هنكامده ياوروسى هلاك اولور اوله وشائله وضعندن يدى آى مرور ايدوب سودى چكيلن ناقه يه دينور
الشسب شينك كسريله بودخى چوق قوللنلمقدن يپريوب قورى دكنك كبى قلان يايه دينور الشسوب صبور وزننده
شول ناقه در كه قيش ايچره ولدى هلاك اولوب وكنديسى من بعد صاغلمز اوله الشوشب شين معجمه ايله كوكب
وزننده عقربه دينور وكهله يه دينور قمل معناسنه نته كه شبّ مادّه سنده دخى ذكر اولندى مؤلفك بوراده اعاده سى
بنيه سى جهتندن اولان اختلافه مبنى در الشصب شينك كسرى وصادك سكونيله شدّت وقحط وقلت معناسنه در
جمعى اشصاب كلور وحظ ونصيب معناسنه در الشصيبه عجيبه وزننده بودخى شدّت وقحط وجدب معناسنه در
وقوينك دينه دينور الشصيب غريب وزننده حظ ونصيب معناسنه در وغريب الديار كشى يه دينور الشصب
غصب وزننده ذبح اولنمش حيوانى آسى صو ايله خشليوب تونى كيدرمك سمط معناسنه در يقال شصب الشاة شصبا
من الباب الاول اذا سمطها ودرى يى يوزوب صويمق سلخ معناسنه در يقال شصب الشاة اذا سلخها وقوريمق يبس
معناسنه در بونده فتحتينله ده جائزدر الشصاب قصاب وزننده ومرادفيدر كه جزاردر الشصب عنق وزننده
دريسى يوزيلوب صويلمش قيون كوده سنه دينور الشاصب غاصب وزننده زحمتلو مشقتلو ديرلكه دينور وبو اسناد
مجازى ياخود نسبت اوزره در يقال عيش شاصب اى شاقّ الشصوب قعود وزننده كچنمك خصوصى كوج اولمق
معناسنه در يقال شصب العيش شصوبا من الباب الاول اذا صار شاصبا وناقه يه يغور چوق آشوب لكن طوتميوب
قسير قالمق معناسنه در يقال شصبت الناقة على الفحل اذا كثر ضرابها ولم تلقح الاشصاب همزه نك كسريله وجه
معاشى تنك وشديد ايلمك معناسنه در يقال اشصب الله عيشه اى شدّده الشيصبان سيسبان وزننده اركك قرنجه يه
دينور على قول قرنجه ايتنه دينور وشيصبان جن طائفه سندن برقبيله آديدر وشيطان اسميدر شارح ديركه شيطان
رجيم اسميدر الشصائب كتائب وزننده دوه سمرينك اغاجلرينه دينور شارحك بياننه كوره مفردى مسموع دكلدر
الشصلب جعفر وزننده قوى وشديد اولان انسان وحيوانه دينور الشطب شينك فتحى وطانك سكونيله بنيه
وتركيبى خوب واندامى لطيف اولان بالا بلند كمسيه دينور يقال غلام شطب اى طويل حسن الخلق وتازه يشل خرما
دالنه دينور وشطب مصدر اولور كسمك معناسنه يقال شطب الشئ شطبا من الباب الاول اذا قطعه وبرطرفه
اكيلوب ميل ايلمك معناسنه در يقال شطب اذا مال وبرنسنه دن عدول وانحراف ايلمك معناسنه در يقال شطب عنه
اذا عدل عنه وبعيد اولمق معناسنه در يقال شطب الرجل اذا بعد الشطب كتف وزننده برطاغ آديدر الشطبة
تمره وزننده تازه ويشل خرما دالنه دينور ذكر اولنان شطب كلمه سى جريد اعتباريله وبو سعفه اعتباريله در وشطبه قلجه
اطلاق اولنور الشطبة شينك كسريله نهال سرو سهى كبى بلند وموزون قامت اولان تازه وناز كبدن ونازنين
محبوبه يه دينور يقال جارية شطبة اى الحسنة الغضة الطويلة وشول اتنه طولو قسراغه دينور كه قالبدن دوكلمش كبى
هر يرى اويغون واتى واندامى دوز كون اوله شويله كه بالق كبى اوله بونده شينك فتحيله ده جائزدر وشطبه زاغلو قلجك
يوزنده اولان اوزون اوزون طريقه يه دينور كه صويى وجوهرى اوله جقدر جمعى شطوب كلور وشطب كلور غرف
وزننده وشطب كلور كتب وزننده وشطبه دوه نك اوركجندن اوزونلغنه كسيلن قطعه يه دينور الشطبة جرعه
وزننده والشطبة همزه وزننده بونلرده قلجك يوزنده اولان اوزون اوزون طريقه يه دينور بعض قلجك صرتنده
ويوزلرنده زه كبى اوزون اوزون طريقه لر ايدرلر وزاغلو وجوهرلو قلجك يوزلرنده دخى اوزون اوزون طريقه لر اولور كه
صويى وجوهرى اوله جقدر شطبه بو ايكى وجهله اولان زهلره وطريقه لره دينور حتى كتاب الفصيح شرحنده
شطب السيف خطوط وطرائق يلمع فى متنه من شدّة جريان مائه وصفاء فرنده عباره سيله مبين اولمغله محضا قلجك
صرتنده اوزون اوزون جوهر تعبير ايتدكلرى صويى اولمش اولور المشطب معظم وزننده والمشطوب
ارقه سنده اوزون اوزون طريقه سى اولان جوهرلو قلجه دينور يقال سيف مشطب ومشطوب اى فيه شطب
الشطيبة حبيبه وزننده دوه اوركجندن اوزنلغنه كسلمش پارچه يه دينور وكوده سى قورى وبى لحم اولان ناقه يه
دينور الشطيبة اجأنام جبلده برصو آديدر الشطائب كتائب وزننده اطراف وقبائلدن مجتمع اولمش مختلف
فرقه لره دينور ظاهرا مفردى شطيبه در وشطائب شدائد معناسنه در شاطبه مغرب زمينده بر بلده آديدر شاطبى
مرحوم اورادندر شطيب امير وزننده برطاغ آديدر المشطبة معظمه وزننده شول يره دينور كه يوزنى سيل صويى

آرجه اوزون اوزادی یاروب کمش اوله یقال ارض مشطبة اذا کانت قد خط فیها السیل قلیلا ومشطبه هر طرفی نکنده لونقش اولمش منقش بالان چوله دینور الشطاب کتاب وزننده کندوسیله بالان چولناری نکنده لثوب نقش اولنه حق آلتدر شطاب غراب وزننده بویشکر جماعتنه مخصوص برخرمالق آدیدر الشطبان تمرتان وزننده یمامه ده بردره آدیدر المشطوب شول آته دینور که زیاده طاولو اولدیغندن صرتی وصغر یتی قباروب قالقمش اوله یقال فرس مشطوب المتن والکفل اذا تبرمتاه وکفله سمنا الانشطاب انفعال وزننده آقق معناسنه در یقال انشطب الماء وغیره اذا سال الشواطب شول خاتونلره دینور که مشبکی اولچوملدکدن صکره اوزون اوزون تضمه کبی دیلر اوله لر ظاهرا نسوان عرب صنعتلرندندر اویله دیلدکدن صکره برحاجت ایدرز اوله لر الشعب شینك فتحی وعینك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال شعب الشیء شعبا من الباب الثالث اذا جمعه وطاغمق معناسنه در یقال شعبه اذا فرقه مؤلف بصارزده اضداددندن اولدیغنی تصریح ایدوب بورادہ سکوت ایلمشدر ومصاحبه ابن درید هر بری برقومك لغتی اولدیغنه ذاهب اولمغله بو صورتده بیلدرمه ضدیت تقابلی اولمز وشعب برنسنه یی اصلاح ایلك معناسنه درصنق وچنلاق طرفلری کاد ایلك کبی یقال شعبه ای اصلحه وفاسد وتباه ایلك معناسنه در یقال شعبه ای افسده ویارمق معناسنه در یقال شعبه اذا صدعه وطاغمق وبرینی یرتمق معناسنه در یقال شعب الشیء اذا تفرق وشعب قبیلهٔ عظیمه یه دینور جبل معناسنه وباش ککلرینك برینی یرتمه قاوشوب بتشدیکی اکه دینور موصل قبائل الرأس معناسنه معلوم اوله که قبائل قبیله نك جمعیدر که باش ککلنه دینور برینه متصل اولمغله جمله سی یکپاره اولمشدر که هیئت مجموعه سنه کاسهٔ سر اطلاق اولنور پدر واخد صلبندن منشعب اولان جماعت کثیره یه قبیله اطلاق آندن مأخوذدر وعرب آنی خلقت انسانی اوزره ترتیب ایلمشدر ابتدا رأس در ورأس دن قبیله دن عبارتدر آنلری جامع اولانه شعب اطلاق اولنور شعب مزبوره تشبیها پس شعب جمله سنك مبدأی واعظمی اولور که قبائل رأسی محتوی در وآندن منشعب اولانه قبیله دینور که آندن انساب شعب منقسم اولور بعده عماره در که صدر اوله جقدر آنده انتساب قبیله متقسم اولور بعده بطن در که آنده انساب عماره منقسم اولور بعده فخذ در بعده فصیله در پس مجموعی التی طبقه اولمشدر بعضلریده نجی عشیره اولق اوزره زیاده ایلدیلر انتهی وشعب ایراقلق بعد معناسنه در وایراق وبعید معناسنه در یقال بلد شعب ای بعید وهمدان قبیله سندن بر بطن آدیدر وشعب مصدر اولور ظاهر وعیان اولمق معناسنه یقال شعب الشیء اذا ظهر ودوه اغاجی یوقریتمندن آبروب قومرمق معناسنه در یقال شعب البعیر اذا هتضم الشجر من اعلاه وبرکسه یی مشغول ایلمك معناسنه در یقال شعب فلانا اذا شغله وبریزه ایچی کوندرمك معناسنه در یقال شعب رسولا الیه ای ارسله وکم آنی ضبط ایدوب قصد وتوجه ایلدیکی جهتدن آیقومق معناسنه در یقال شعب الجام الفرس اذا کفه عن جهة قصده وبرسمته صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال شعبه اذا صرفه وبرکسه کندی یارانندن مفارقت ایدوب فرقهٔ اخرایله آرزو والتیام ایلمك معناسنه در یقال شعب الیهم اذا نزع الیهم وفارق صحبه الشعب شینك کسریله طاغ یولنه دینور یقال اخذ شعب الجبل ای طریقه وبطن ارضده اولان صو یولنه دینور علی قول ایکی طاغ آرالغنده اولان آچق یره دینور که ایکی طاغك اراسی اوله جقدر ودوه یه مخصوص برنوع داغ وتفصیلی اسمیدر وشعب برموضع آدیدر المشعوب ذکر اولنان شعب دیدکلری تمغالرك اصلمش دوه یه دینور الشعب تعب وزننده ایکی اموزك آرالغی میدانلو اولمق معناسنه در که صاحبنه یصی یغرینلو تعبیر اولنور کذلك حیوانده بو یونوزلرك آرالغی کشادهٔ ومیدانلو اولمق معناسنه در یقال شعب الرجل والغنم شعبا من الباب الرابع اذا کان مابین منکبیه اوقرنیه بعیدا الشاعبان ایکی اموزه اطلاق اولنور الشعب صرد وزننده شعبه دن جمعدر برمقاره دینور اصابع معناسنه کذلك شعبه لفظلندن جمع اولور کاسیذکر وشعب الفرس آتك کوکده سنك باالجمله نواحی واطرافنه اطلاق اولنور علی قول مرتفع اولان اعضاسندن عبارتدر بیونی وکورك باشلری والمالجقلری کبی کویاکه هر بری کوده سندن برشعبه در وفی الحدیث اذا قعد الرجل من المرأة بین شعبها الاربع وجب علیه الغسل بورادہ شعب ار بعدن مراد خاتونك اللری وایاقلریدر باخود ایکی ایاقلریله فرجنك ایکی دوداقلریدر محل مزبوره جلوس ایله تعبیر حشمه دن کایه اولمشدر الشعیب امیر وزننده آرق قویه جق طغار جغه دینور مزاده وتوشه دان معناسنه علی قول ایکی قطعه مبشندن دیکلمش یاخود ایکی یوزیندن یعنی ایکی یوزینه ایکی مبشنی قبلامق وجهیله دیکلمش اولانه دینور وشعیب اسکی وپرچمش قربه یه دینور جمعی شعب کلور کتب وزننده الشعبة جرعه وزننده ایکی بو یونوزك مابینه دینور واغاجدهٔ ایکی چتال بداغك ارالغنه دینور ورنسنه دن بر بلوکه وبرطائفه یه

دینور که آندن بشقه جه اولور یقال هذه شعبة منه ای طائفة واغاج دالنك اوجنه دینور وقومسالده اولان صو یولنه دینور وشول کوچك صو آقندیسنه دینور که یوکسکدن نزول ایدرا وله ودره لرده اولان بیوك آرقه وچدوله دینور وطاغلرده اولان شول یارغه وچتلاغه دینور که آنده قوشلر ایوا ایده لر جمعی شعب کلور صرد وزننده وشعاب کلور قرابب وزننده بعض نسخده یأوی الیه المطر عنوانیده مرسوم اولمغله شارح آنی تخطئه ایلمشدر وشعبه صفر أنام محله قریب تلیل نام موضع قریبنده برموضع آدیدر وشعبه اسامیدن معاویة بن حفص الشعبی کندی جدی اولان شعبه یه منسوبدر شعوب رسول وزننده برقبیله اسمیدر وموت ومنیه نك اسمیدر غیر منصرف در نته که حرف تعریفله الشعوب دخی موت ومنیه نك اسمیدر فی الاصل آیریجی مفرق معناسنه صفت اولمغله الحارث والعباس قبیلتندر حرف تعریفك دخولی لحن دکلدر یقال شعبته المنیة ونشطته ای عضته شعوب والشعوب وشعوب عینده برموضع آدیدر شعبان سلمان وزننده برقبیله آدیدر وشامده برموضع اسمیدر وبرمعروف آیك اسمیدر که رجب ایله رمضان بینده در عرب شهر مزبورده صوطلیی ایچون یاخود نهب وغارت ایچون منشعب ومتفرق اولمله یه شعبان ایله تسمیه ایلدیلر جمعی شعبانات وشعابین کلور الشعب تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تشعب القوم اذا تفرق وبلوکلر صاحبی اولمق معناسنه در یقال تشعب فلان اذا صار ذا شعب ای فرق وایراقلشمق معناسنه در یقال تشعب عنه اذا باعد وفاسد یا منصدع اولان نسنه صلاحپذیر اولمق معناسنه درشکسته کاسه کاد لمك کبی یقال تشعب الشیء ای انصلح الانشعاب انفعال وزننده بودخی پراکنده اولمق معناسنه در یقال انشعب القوم اذا تفرق واولمك معناسنه در یقال انشعب الرجل وانشعبت نفسه اذا مات وایراقلشمق معناسنه در یقال انشعب عنه اذا باعد وفاسد یا منصدع اولمش نسنه صلاحپذیر اولوب ملتئم اولمق معناسنه در یقال انشعب الشیء ای انصلح الاشعاب همزه نك کسریله اولمك معناسنه در یقال اشعب الرجل اذا مات وفراق ابدی ایله آیرلمق معناسنه در یقال اشعب عنه اذا فارق فراقا لا یرجع التشعیب تفعیل وزننده بودخی فرقت ابدیه ایله مفارقت ایلمك معناسنه در یقال شعب عنه تشعیبا اذا فارق فراقا لا یرجع المشعب مذهب وزننده یولهٔ دینور طریق معناسنه المشعب منبر وزننده بورغویه دینور مثقب معناسنه که مراد کادبجی بورغوسی اوله جقدر المشاعبة مقاربه وزننده ایراقلشمق معناسنه در یقال شاعبه ای باعده واولمك معناسنه در یقال شاعبت نفسه اذا مات الشعوبی شینك فتحیله یمنده برقریه آدیدر الشعوبی شینك ضمیله شول کسنه در که امر عربی احتقار ایدرا وله یعنی عجمی عرب اوزره ترجیح وتفضیل ایلیه اول طائفه یه شعوبیه دیرلر شارح دیرکه برطائفه واردر که عجمی عرب اوزره ترجیح ایدرلر زیرا اشبو *وجعلناکم شعوبا وقبائل* الایه نظم کریمنده شعوبدن مراد عجم وقبائلدن مراد عرب اولمغله عجم عرب اوزره تقدیم اولنمشدر بوجهله اول طائفه یه شعوبیه اطلاق اولنور لکن تقدم ذکری تقدم رتبی یی مستلزم دکلدرنته که *وجعل الظلمات والنور الایه کریمه سنده ظلمت نور اوزره تقدیم اولنمشدر وعجمدن مراد ماعدا العرب در وعجمك خلقتاری عربدن مقدم اولمغله تقدیمنه بودخی نکته اولور شعبان شینك کسریله بنو بکر بن کلاب یوردنده برصو آدیدر شعب قفل وزننده بین الحرمین بردره آدیدر ذات الشعبین شینك فتحیله یمامه قضاسنده برقریه آدیدر الشعبتان شینك ضمیله برتپه نك اسمیدر ایکی بو یونوز شکلنده یوکسك رکناری اولمغله شعبتان ایله تسمیه اولنمشدر ومؤلف بونی تکرار ایلمشدر اشعب اعجب وزننده برمعروف طمعکار کسنه نك اسمیدر ومنه المثل * لاتکن اشعب فتتعب * ویقال اطمع من اشعب * داستانندن بری بودر که مرقوم طمعنه موازن ظریف ومزاح اولمغله اطفال شهر دائما کندوسیله ملاطفه وملاعبه ایدرلر ایدی برکون ینه علی العاده اطفاله اوغراشوب لکن پودفعه اطفال کندوسنه پك اسفیلا ایلمرله آنلری دفع ایچون فلان محله ده فلان خانه ده دوکون واردر مأکولات ومشروبات فراواندر واروب تنعم ایلسکز اولمزمی دیو اطفالی فریفته وبوتقریبله باشندن دفع ایلدکدن صکره کندیسنه ده شبهه وخلجان عارض اولمغله ارقه لرندن خانهٔ من بوره ورود ایلدکده بنه افتادهٔ ایدی اطفال اولمشدر واشعب یمامه ده برقریه آدیدر الشعبة جهینه وزننده بردره آدیدر غزال شعبان حشر اتدن بریوجك آدیدر شعیب زبیر وزننده بر پیغمبر ذیشان اسمیدر که حضرت موسایه کریمه لرنی تزویج ایلدیلر شارحك بیانی اوزره اسمی یرون بن ضغون بن عقا ایدی شعیب اطلاقی مبارك الشعب اولدیغنه مبنیدر وشعیب برموضعدر ومحمد بن احمد بن شعیب وجعفر بن محمد بن ابراهیم بن شعیب وصاعد بن ابی الفضل شعیب وعبد الاول بن عیسی ابن شعیب الشعیبیون محدثلردر شعبب سفرجل وزننده برموضعدر شعبی شینك ضمیله اربی وزننده برموضع آدیدر المشعب میمك فتحیله یولهٔ دینور که ذکر اولندی ومنه مشعب الحق ای طریقه الفارق بینه وبین الباطل الشعبی شینك فتحیله که مراد تابعیندن امام معروف عامر الشعبی در همدان قبیله سی شعبنه که بربطندر منسوبدر

الشعبي شينك ضميله معاويه بن حفص الشعبي اوله جقدر جدّنه منسوبدر الشعبي شينك كسريله عبدالله
ابن المظفر الشعبي دركه شعيب نام موضعه منسوبدر اوچنى دخى محدثلردر الشعصب صاد مهمله ايله جعفر
وزننده زياده سيله پيرلكدن وجودى قوريوب قديد اولمش كسيه دينور عاسى معناسنه الشعصبة دحرجه
وزننده وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه در يقال شعصب الشيخ اذا عسى الشعنبة نونله دحرجه وزننده
قوچك بوينوزلرى ابتدا طوغرى چقوب بعده قولقلرى طرفنه طوغرى باشى اوزره قيورلمق معناسنه در اول قوچه
مشعنب القرن ديرلر نونك فتحى وكسريله كه شعنبه دن اسم مفعول واسم فاعلدر الشغب شينك فتحى وغين معجمه نك
سكونيله وفتحتينله لغتدر على قول لغت ثانيه لحندر ناس بيننده شرّ وفتنه پيدا ايلمك تهييج الشر معناسنه در يقال
شغبهم وشغبهم وبهم وعليهم شغبا وشغبا من الباب الثالث والرابع اذا هيج الشرّ عليهم وشغب برموضع آديدر
التشغيب تفعيل وزننده بودخى شرّ وفتنه تحريك وپيدا ايلمك معناسنه در الشغب كتف وزننده والمشغب
منبر وزننده والشغاب شدّاد وزننده والشغبّ شينك كسريله هجفّ وزننده والمشاغب ميمك ضمى وغينك
كسريله وذومشاغب ميمك فتحيله دائما ايقاظ فتنه وتحريك شرّ وفساد ايدن پيك شرّ فتنه كاره دينور الشغب
منع وزننده يولدن صاپمق معناسنه در يقال شغب عن الطريق شغبا من الباب الثالث اذا مال المشاغبة مفاعله
وزننده شرّ ايدشمك مشارّه معناسنه دركه برى برينه ايصال شرّ وشور ايلمكدن عبارتدر يقال شاغبه اذا شارّه
شغبه فتحاتله اساميدندر عبدالملك بن على بن شغبة الشغبي بصره اهاليسندن برمحدثدر شغب فتحتينله برخاتون
اسميدر وبو غير منصرفدر شغب شينك فتحى وغينك سكونيله مصر ايله شام بيننده برمنهل يعنى برصواد اسميدر
آنك اطرافنده حشم نشين اقامت ايدرلر محدثيندن زكريا بن عيسى الشغبي اورايه منسوبدر الشغربية شينك
ورانك فتحيله كورشجيلك منصوبه لرندن اياغنى خصمك اياغنه طولاشدروب يقمغه دينور كه صارميه كتورمك تعبير
اولنور يقال صرعه بالشغربية وهو اعتقال المصارع رجله برجل آخر وصرعه اياه الشغزبيه زاى معجمه ايله
شغربيه معناسنه در الشغزبي هاسز شغزبيه معناسنه در الشغزبة دحرجه وزننده كورشده صارميه كتوروب
يقمق معناسنه در يقال شغزبه شغزبة اذا صرعه باعتقال رجله برجل آخر وعنف وشدّتله طوتمق معناسنه در يقال
شغزبه اذا اخذه بالعنف الشغزبي كذلك ياى نسبتله كوچ وصعب نسنه يه دينور وشول ايازمه يه وصواده دينور كه
يولى طولاشق اوله التشغزب تدحرج وزننده يل طولاشق اسمك معناسنه در يقال تشغزبت الريح اذا التوت
فى هبوبها الشغنوب عصفور وزننده شول اغاج شاخنه وچبوغنه دينور كه تروتازه ونرم ونازك اوله وشغنوب بررجل
اسميدر الشغنب قنفذ وزننده شغنوب معناسنه در شغنب جعفر وزننده اساميدندر ابن شغنب برشاعر
معروفدر المشغنب ميمك ضمى وشينك ونونك فتحيله ونونك كسريله جائزدر مشعنب معناسنه دركه ذكر اولندى
يقال تيس مشغنب اى مشعنب الشقب شينك فتحى وكسرى وقافك سكونيله ايكى طاغك ارالغنده اولان بوش
يره دينور على قول طاغك وبايرلرك ودره لرك صرب يرلرنده اولان يريغه وقووغه وچتلاغه دينور كه مغاره دن كوچك
اولور ايچنده قوشلر يوه ايدينورلر جمعى شقاب كلور كلاب وزننده وشقوب كلور شينك ضميله وشقبه كلور عنبه
وزننده اكثرى اويله يرلرده قره قوش وطغان مقوله سى ايوا ايدر الشقب فتحتينله على قول شينك كسريله برنوع
شجر آديدر ثمرى سدر اغاجى ثمرينه شبيه اولور مفردى شقبه در شارح ديركه شجر مزبور عربستان جبالنده نابت
اولور يمنده بعض دره اغزلرنده كوردم يمن اهاليسى شقب اطلاق ايدرلر شينك كسريله الشوقب جوهر وزننده
اوزون بويلو كشى يه دينور وككيش وپايوان آت وقاطر ومركب طرنغنه دينور الشوقبان تثنيه بنيه سيله دوه
سمرينك اوكنده واكسه سنده اولان ايكى اغاجدركه اكا ايپ صاريلور الشقبان فتحاتله برقوش آديدر وبرقريه
اسميدر الاشقاب احباب وزننده مكهٔ مكرّمه قربنده برموضعدر شقحب حاى مهمله ايله جعفر وزننده
دمشق شام قربنده برموضع آديدر الشقحطب سفرجل وزننده شول قوچه دينور كه بوينوزلرى اوطون يارمسى
كبى ايرى وعظيم اوله على قول درت بوينوزلى اولوب وهر بوينوزى كذلك عظيم اوله بوكلمه شقّ حطب كلمه لرندن
منحوته در جمعى شقاحط وشقاطب كلور الشكب شينك ضميله ويركى يه دينور عطا وبخشش معناسنه وجزأ
وعوض معناسنه در الشكبان عثمان وزننده بالق آغى طرزنده برظرفدركه ليفدن وخرما قبوغندن اوروب وايكى
طرفلرينه برر قولپ ايدرلر عشابلر دوشوردكلرى اوتلرى آنك ايچنه قيوب كوتررلر اشكاب همزه نك كسريله
اسمادندر احمد بن اشكاب محدثيندندر وبو غير منصرفدر ظاهر اعجمه در اشكرب اصطخر وزننده اندلس
شرقيسنده بربلده آديدر شلب شينك كسريله اندلس غربيسنده بربلده در الشلحب حاى مهمله ايله جعفر وزننده

غليظ

غليظ ونادان وثقيل وناتراش كشى يه دينور اتراك سواحل بحر سياه كبى يقال رجل شلحب اى فدم الشلخب خاى معجمه
ايله شلحب معناسنه در واضح اولان بودر الشنب شينك ونونك فتحيله ديشلرك انجو كبى آبدار وتابدار وانجه وصافى
ولطيف وهموارلغنه دينور على قول ديشلرده اولان بياض بياض پارلاق نقطه لره دينور ياخود ديشلرك كسكنلكنه
دينور كه بچقى اغزى كبى كورينور صاحبنك كنج اولمسندن اولور كه هنوز فرسوده اولمامشدر نته كه غرب دخى
بو معنايه در يقال فى ثغره شنب اى ماء ورقة وبرد وعذوبة او نقط بيض فيها او حدّة الانياب كالغرب تراها كالمنشار وشنب
بو معناده مصدر اولور يقال شنب الرجل شنبا من الباب الرابع اذا كان فى ثغره شنب الشانب والشنيب
امير وزننده والاشنب احمر وزننده ديشلرى وصف مرسوم اوزره اولان كشى يه دينور الشنباء حمراء وزننده
والشمباء نونى ميمه ابدالله وبو امام سيبويه روايتيدر مؤنثلريدر وشنباء املبسيه ديدكلرى ناره دينور كه اصلا چكردكى
اولميوب كويا كه قشرى ايچره همان رنكين آب شيرين ايداع اولنمش اولور وشنب فتحتينله كذلك مصدر اولور
هوا سرين اولمق معناسنه يقال شنب يومنا شنبا من الباب المزبور اى برد الشنب كتف وزننده والشانب
سرين كونه وسرين هوايه دينور الشنبة جرعه وزننده آندن اسمدر سرينلك حالتنه دينور المشانب مشارب
وزننده طيب ولطيف وشيرين اولان اغزلره دينور افواه طيبه معناسنه محابيب آغزلرى كبى مفردى مشنب در
مشرب كبى شنبويه عمرويه وزننده برمحدّث معروف آديدر حجاج بن ارطأه دن روايت احاديث ايلمشدر ومحمد بن
حسين بن يوسف بن شنبويه الاصفهانى وابو جعفر محمد بن شنبويه وعلى بن القاسم بن ابراهيم بن شنبويه ومحمد بن
عبدالله بن نصر بن شنبويه كه تلك الاربعين نام كتابك صاحبيدر وابو عبدالرحمن بن شنبويه كه بو شينك ضميله در
محدثلردر الشنخوب خاى معجمه ايله زنبور وزننده طاغك چاق تپه سنه دينور وارقه ده يغرينك ايكى طرفلو يوكسك
يرلرينه دينور كه اموزباشى تعبير اولنور وارقه نك ايكى جانبندن كلن اوكورغه كملرينك برى برينه متصل اولديغى
موضعده اولان يومرى كمكه دينور كه سهره تعبير اولنور الشنخوبه هايله والشنخاب شينك كسريله بونلرده
طاغك تپه سنه دينور الشنخب شرخب وزننده اوزون كسيه دينور الشنزب زاى معجمه ايله جعفر وزننده صلب
وشديد اولان شيئه دينور شنزوب عصفور وزننده برموضع آديدر الشنظب ظاى معجمه ايله شنزب وزننده
وقنفذ وزننده لغتدر باديه ده برموضع آديدر وشنظب شينك فتحيله بنيه واندامى خوب ياقشقلى اوزون بويلو آدمه
دينور وبعض يرده وبايردور وقلرنده اولان يار تعبير ايتدكلرى چقوره دينور كه ايچنده صو اوله شنعب عين مهمله ايله
جعفر وزننده بررجل اسميدر الشنعاب شينك كسريله اوزون كشى يه دينور الشنغاب غين معجمه ايله شنعاب
وزننده ومرادفيدر وانجه اوزون ايپه واورغانه واول كونه اولان اغاج دالنه دينور الشنغب قنفذ وزننده والشنغوب
زنبور وزننده شنغاب معناسنه در وعند البعض شنغب انجه اوزون ياپولى حيوانه دينور وشنغوب يرده اولان انجه
اوزون طمره دينور الشنقب قافله قنفذ وزننده والشنقاب شينك كسريله قنطار وزننده برنوع قوش اسميدر
الشوب شينك فتحى وواوك سكونيله برنسنه يى شئ آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در الشياب كتاب وزننده
شوب معناسنه در يقال شاب الشئ يشوب شيبا وشيابا اذا خلطه وشوب چوربايه اطلاق اولنور تسميه بالمصدر در
برنج وسائر نسنه مختلط اولديغيچون ومنه المثل * ماله شوب ولا روب * اى لا مرق ولا لبن وشوب خمير قطعه سنه دينور كه
يومق تعبير اولنور وبرنسنه ايچره قاتيلوب قارشديريلن شيئه دينور صو وسود كبى وباله اطلاق اولنور عسل
معناسنه اشربه يه مزج اولنمق ياخود شمعله ممزوج اولمق ملاحظه سنه مبنيدر يقال سقاه الشوب بالرّوب اى العسل
باللبن وشوب برنسنه يى ياخود بركسه يى كنديدن وجه يسير ايله دفع ايدوب صاومق معناسنه در يقال شاب عنه اذا دافع
ونضح عنه فلم يبالغ الاشتياب افتعال وزننده والانشياب انفعال وزننده قاتيلوب قارشمق معناسنه در يقال اشتاب الشئ
وانشاب اى اختلط المشاوب ميمك ضمى وواوك فتحيله شيشه غلافنه دينور كه حصيردن نسج ايدوب ايچنه قاروره
وبلور بردق مقوله سى وضع ايدرلر مشبك اولديغنه مبنى اطلاق اولنمشدر جمعى مشاوب كلور ميمك فتحى وواوك كسريله
الشوبة توبه وزننده مكر وخديعه معناسنه دركه غشّ وتخليطى متضمن حالتدن عبارتدر يقال به شوبة اى خديعة
التشويب تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى يا بركسه يى وجه يسير ايله صاومق معناسنه در يقال شوّب عنه تشويبا
اذا دافع ونضح عنه فلم يبالغ شابه تابه وزننده مكهٔ مكرّمه ده على قول نجد بلادنده برطاغك آديدر شيبان ريحان
وزننده عربدن برقبيله آديدر شارحك بياننه كوره اصلى شيوباندر فيعلان وزننده كه واوى العين در واو يايه قلب
اولندقدنصكره تخفيفا بريسى حذف اولنمشدر الشيباء حمراء وزننده مصطلحات عربدندر عروسك بكرى
ازاله اولنديغى كيجه يه وصف ايدرلر نته كه بكرى ازاله اولنمين كيجه يه ليلهٔ حرّه ديرلر يقولون باتت بليلة شيباء

بالاضافة و بليلة الشبباء معرفة باللام اذا غلبت على نفسها ليلة هدائها يعنى عروس اوزره زوجى زفاف كيجه سى غالب
اولوب بكارتى ازاله ايدرسنه واكر بكارتى ازاله ايليه مزاپسه باتت بليلة حرة ديرلر جوهرى بو ماده يى شبب ذيلنده ايراد
ايلمشدر كه فى الاصل شباء صاچى اغارمش قوجه قارى يه ديمكله اول مناسبتله ليلة مرقومه يه اطلاق اولنديغنه ذاهب
اولمشدر ومؤلف اصلى واوى يعنى شوباء اولديغنه ذاهب او لمشدر كويا كه اول كيجه زوجك نطفه سى عروسك
نطفه سنه شائب ومختلط اولمق مناسبتنه مبنيدر واساسنده شبب ماده سنده مرسوم اولمغله كويا كه اول كيجه شب
داهيه اولديغندن ناشى شدتندن ضاچلرى آغاروب عروس فى الحال شباء اولمق ملاحظه سنه مبنيدر لكن عروسه
اول كيجه دن الطف كيجه اولديغى دركار در ومترجم ديركه شباء يائى اولديغى صورتده شهرك آخر كيجه سنه
اطلاق اولنمغله مجازمرتبتين اولهرق ليلة مزبوره ده اطلاق اولنمق محتملدركه عروسك آخر شب بكارتيدر انتهى
الشوائب شبنك فتحيله شائبه تك جعيدر چرك ولكه وكيرو ياسه دينور ثوب مقوله سى نسنه يه بلاشوب مختلط
اولديغيچون يقال ازال الشوائب عنه اى الاقذار والادناس الشهب فتحتينله والشهبه جرعه وزننده جابجا قرامتق
اولان آقلغه دينور قيرآتك لونى كبى ويقال شهب وشهب شهبة وشهبا من الباب الخامس والرابع وهو بياض يصدعه
سواد يعنى آرالغنه سياه تخلل ايدن آقلقدر لون مزبور كبى تركيده اكاقير وقيرجل تعبير اولنور لكن مصاحذه شهب
مصدر وشهبه اسم اولمق اوزره مرسومدر الاشهب احمر وزننده والشاهب لون مزبوره اولان شبئه دينورنته كه
بياضنه برازسواد مختلط اولان قيرآته اشهب ديرلر وسود قير تعبيراولنان آته كه هيچ سوادى اولميه اشهب قرطاسى ديرلر
فارسيده نقره خنك ديدكلرى دود موري قيرآته ازرق دينور فارسيده چرمه ديرلر وعنبره دخى وصف ايدوب عنبر
اشهب ديرلر واشهب صوغوق كونه اطلاق اولنور عادتاقاز وطلو ياغوب روى زمين بياض اولمق ملاحظه سيله
يقال يوم اشهب اى بارد واشهب ارسلانه اطلاق اولنور وبغايت كوج ودشوار اولان ايشه اطلاق اولنور غام
اشهبه تشبيهله ورجل اسمديرولونى بياضه مائل اولان يعنى بوزمتق اولان عنبره اطلاق اولنور لكن بونده وصف
اولديغى ذكر اولنمشدر الاشهبان تثنيه بنيه سيله شول ايكى قوراق سنه يه اطلاق اولنوركه آرالغنه رطوبتلو وخضرتلو
برسنه كيزمش اوله الشهباء حمراء وزننده اشهبك مؤنثيدر وشول قيتلق وقوراق سنه يه اطلاق اولنوركه آنده
مطر ونباتدن اثر اولميه بيضاء دخى اطلاق اولنور نضارتى اولميوب روى زمين يوسونمكدن ناشى بياض اولمسندن كنايه در
يقال سنة شهباء اى لاخضرة فيها ولامطر وشهباء رنكى قيرجل اولان ديشى كبى يه دينورنته كه لون مزبوره اولان
ديشى قيونه ملحاء دينور وشهباء شول عسكر آلاينه دينوركه ذاتنده عظيم وفراوان اولوب وجمله سى سرتاپا سلاحه
مستغرق اوله سياه ويا بياض آلات واسلحه لرى نمايان اولمق حسبيله يقال كتيبة شهباء اى عظيمة كثيرة السلاح وشهباء
قتال بجلى كه اسمى قيس بن حارثدر قسراغنك آديدر الشهاب سحاب وزننده شول سوده اطلاق اولنوركه ايكى
ثلثى صواوله الشهابه شبنك ضميله شهاب معناسنه در تقول سقانى شهابا وشهابة اى اللبن الذى ثلثاه ماء الشهاب
كاب وزننده ساطع ورخشان اولان آتش شعله سنه دينور شارح ديركه شياطين استراق اخبار ايچون آسمانه صعود
ايتدكلرنده منع ايچون ملائكه نك رمى ايتدكلرى شعله لو آتش پارچه سنده غالب اولمشدر خلق اكا يلدز آقمه تعبير
ايدرلر قال الله تعالى فاتبعه شهاب ثاقب الايه وشهاب امور ومصالحده شعلهٔ آتش كبى جرئ ونافذ وكار كذار
وجست وناضى نكسيه اطلاق اولنور جمعى شهب كلور كاب وكتب كبى وشهبان كلور شبنك ضمى وكسريله
واشهب كلور اكلب وزننده الاشهباب احمرار وزننده اشهب اولمق معناسنه در كه جابجا قرامتق آق اولمقدر
نته كه ذكر اولندى يقال اشهب الفرس اشهبابا اذا كان اشهب الشهب ضمتينله كتب وزننده شهابك جعيدر كه
ذكر اولندى وشهب درارى معناسنه در كه زياده سيله برآق اولان كوكب لردر مراد سبعهٔ سياره در وهر آيدن اوج
كيجه يه شهب اطلاق اولنوركه مراد ليالى بيض در شهب قفل وزننده رموضع آديدر الاشاهب اقارب وزننده
بنوالمنذر جماعتيدر كه نعمان بن منذر نام امير لرك اقرباسيدر چهره لرى بياض وخوب ودلبر اولمغله اطلاق اولنمشدر
الشهبان فتحاتينله ثمام نام شجره شبيه برشجر آديدر مفرداته بنبوت ايله مفسردر كه خرنوب نبطى در الشوهب
جوهر وزننده كرپى تعبير اولنان جانوره دينور قنفذ كبى الشهب ضرب وزننده برنسنه يى اسى ياصوغوق چالمغله
رنكنى تغيير ايلمك معناسنه در يقال شهبه الحر والبرد شهبا من الباب الثالث اذا لوحه وغيرلونه وقيتلق وقوراق
اولان سنه ناسك دواب وماشيلرنى آجلقدن قيروب كچورمك معناسنه در يقال شهبت السنة القوم اذا جردت
اموالهم لشدة الجدب فيها بوراده تجريد استيصال معناسنه در يقال جردتهم السنة اى استأصلتهم وشهب شول
طاغه اطلاق اولنوركه اوزرنى قار باصوب بورمكله قدسيمين كبى كورينه التشهيب تفعيل وزننده بودخى

برنسنه يى

برنسنه يى اسى ياخود صوغوق اورمقله لونى تغيير ايلمك يقال شهبه الحر اوالبرد تشهيبا يعنى شهبه الاشهاب
همزه نك كسريله آيغرآتك صلبندن قيردول ظهور ايلمك معناسنه در كه همزه صيرورت ايچوندر يقال اشهب
الفحل اذا ولد له الشهب التشهيبة جمله دحرجه وزننده برماده فارسقى وشوريده ومشوش اولمق معناسنه در
يقال بالامر شهيبة اى اختلاط التشهيب تدحرج وزننده بودخى برخصوص چاپرز ومختلط ومتداخل اولمق
معناسنه در كه حل وتنظيمى دشوار اوله يقال تشهيب الامر اذا دخل بعضه فى بعض الشهربة راى مهمله ايله
مصطبه وزننده پك مسنه وساليخورده اولان قوجه قارى يه دينور وخرما اغاجنك دبنه چوردكارى كوچك حوضه
دينور الشهرب عقرب وزننده پيروساليخورده كشى يه دينور شهربان شبنك فتحيله بغداد شرقيسنده خالص
نام قصبه نواحيسنده برقريه آديدر الشبب عيب وزننده والمشبب ميمك فتحيله صاچ وصقال اغارمق
معناسنه در كه قوجاميقدن كنايه در يقال شاب الرجل وشاب رأسه يشب شبا ومشيبا اذا ابيض شعره مؤلف الشبب
الشعر وياضه قولنده الشعر وياضه عبارتى اعجمى زيد ووجهه قيلندر كه عطف مخصوصدر بعض نسخه ده
حرف ترديد ايله اويا ضه عنوانيله مرسوم اولمغله اكا التفات اولنميه مؤلفك بصائرده بيانينه كوره شبب ومشبب وجه
مذكورا وزره مصدرلردر صاچ وصقال آغارمق معناسنه واصمعى ايتديكه شبب صاچ وصقال اغارمق معناسنه در
ومشبب پيرلك واختيارلق حدوكرته سنه وارمقدن عبارتدر كما قال الشاعر * والرأس قد شابه المشيب * اى بيضه
المشيب واشيب واشعل الرأس شيبا الايه كريمه سنده شيبا لفظى تميزدر وعند الاخفش مفعول مطلق در شباب
الرأس شيبا سيكنده در وشبب ومشبب كبى مصدرى شيبه دخى كلورهايله انتهى الاشيب احمر وزننده صاچ
وصقالى اغارمش كشى يه دينور بوصفتدن فعلاء وزنى يوقدر يعنى مؤنثه شباء وارد اولمامشدر فلا يقال امرأة
شباء شارح ديركه مؤنثه شمطاء ايله اكتفا ايلمشدر انتهى وليلة الشباء هرآيك آخر كيجه سنه ده اطلاق اولنور
كرچه مؤلف بونى اطلاق اوزره ثبت ايلمشدر لكن نقى فعلاء اوزره بودخى شوبدن مأخوذ اولوركه نورك طلعه
ياخود شهر سابقك شهرآتى يه اختلاطى كبى برجهت اختلاطه مبنى اولور وشارح ديركه باب مزبوردن اشيب ورودى
خلاف قياس اوزره در زيرا بورسمه صفت مشبهه باب رابعدن مصوغ اولوركه الوان وعيوبه دلالت ايلكله مشبر طدر
لكن شيبى عيوب قيلندن عد ايلمريله صفتنده اشيب ديديلرانتهى واشيب صوغوق وبولتلى كونه اطلاق اولنور
كاسيدكر التشييب تفعيل وزننده ضاچ وصقالى اغارتمق معناسنه در يقال شيب الحزن رأسه وبرأسه تشييبا
اى بيضه الاشابة همزه نك كسريله تشيب معناسنه در يقال اشاب رأسه وبرأسه بمعنى شيبه الشيب شبنك
كسريله والشيب شبنك ضمى ويا ى مشدده نك فتحيله والشيب كتب وزننده اشيب لفظندن جعلدر يقال
رجل اشيب وقوم شيب وشيب وشيب الشيبان شبنك فتحى ويا نك سكونيله بولتلو صوغوق كونه اطلاق اولنور
اشيب كبى عادتاقراغو وقارمقوله سى ياغوب روى زمين بياض اولديغنه مبنى در يقال يوم اشيب وشيبان اى فيه برد وغيم
وصراد وشيبان شبنك فتحى وكسريله وملحان ميمك كسريله ايكى آيك اسمديركه شتانك شدتى آنده اولور مراد كانون
اول وكانون ثانيدر اول آيلرده ثلج وشبندن روى زمين پر واختيارشكلنه كيرمكله اطلاق اولنمشدر وشيبان ايكى قبيله
آديدر برىسى شيبان بن ثعلبه وديكرى شيبان بن ذهل درشارح ديركه امام محمد وامام احمد اينكيجى قبيله نك رجالندندر
الشباب شدتاد وزننده اسامىدندر عبد الله بن الشباب اصحابندندر الشيب شبنك كسريله قاچينك اوچنده اولرلش
وبوكلمش تصغيريه دينور وشيب برطاغك آديدر وشيب دوه صوايچركن دوداغندن ظاهر اولان صوتدن حكايه دن
شيبة شبنك كسريله اندلس ديارنده برطاغك آديدر شيبين سينين وزننده قاهره مصر قربنده برقريه آديدر شيبه
نمره وزننده اسامىدندر شيبة بن عثمان الحجبى شول كسه در كه مفتاح باب كعبه آنك اولادينه تسليم اولنمشدر حجبى حركايله
حجابت بيت شريفه منسوبدر وشيبه مكهٔ مكرمه ده برطاغك اسمىدركه مروه اوزره حواله در وابو شيبة الخدرى
اصحابندندر شارح ديركه شيبة الحمد جد النبى عليه الصلوة والسلام اولان عبد المطلب لقبيدر حين ولادتنده كسولرنده
جابجاموى سپيد اولوب واخلاق حميده صاحبى اولمغله جد لفظنه اضافتله شيبة الحمد براه ملقب اولديلرانتهى الشايب
شارب وزننده اسامىدندر ابو بكر بن الشايب محدثيندندر مؤلف ديركه انك اصحابندن بزار احاديث شريفه تلقى وروايت
ايلمشدر رز فصل الصاد المهملة الصأب صادك وهمزه نك فتحيله صودن ياشرىندن پك چوق ايچمكله كركى كبى
قانوب طلوم كبى طولمق معناسنه در يقال صئب من الشراب صأيا من الباب الرابع اذا روى واستلأ وباش سركه لتك
معناسنه در يقال صئب رأسه اذا كثر صوأبه المصأب منبر وزننده صوبى پك چوق ايچن كسيه دينور الصوأبة

غرابه وزننده پره و بت یمورطه سنه دینور که سرکه تعبیر اولنور جمعی صوأب کلور غراب وزننده وصئبان کلور غربان
وزننده الاصأب همزه نك کسریله باش سرکه لنمك معناسنه در یقال اصأب رأسه اذا کثر صؤابه الصؤبة
جرعه وزننده انباره دینور که ایچنه غلال قورلر صوأب غراب وزننده اسامیدندر نبیه بن صوأب تابعیندندر
الصب صادك فتحی و بانك تشدیدیله صبویق نسنه یی دوکمك معناسنه در یقال صب الماء ونحوه صبا من الباب الاول
اذا اراقه و دوکلمك معناسنه لازم اولور یقال صبه فصب شارح دیر که متعدیسی باب اولدن ولازمی باب ثانیدندر
وراغب تفسیرنده بو رسمه بیان ایلمشدر که صب وسفك وسکب وسفح وسن جمله سی دوکمك معناسنه در لکن صب
جمله سندن اعمدر کرك صو و کرك سائر نسنه یی یوقریدن اشاغی یه دوکمك و کرك دوز یردن آقتمق کبی انتهی و صب
انکبه یردن اشاغی یه طوغری صو کبی انمك معناسنه استعمال اولنور یقال صب الرجل فی الوادی اذا انحدر و محو
ومضمحل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال صب الشیء علی بناء المجهول اذا محق الانصباب انفعال وزننده
والاصطباب افتعال وزننده والتصبب تفعل وزننده دوکلمك معناسنه در یقال صبه فانصب واصطب وتصبب
کرك مطاوع و کرك بنفسه اولسون الصبة قبه وزننده والصب هاسز دوکیلن نسنه یه دینور طعام اولسون سائر
نسنه اولسون مصبوب معناسنه وصبه سفره یه دینور که اوزرینه طعام قورلر یاخود سفره مقوله سی نسنه یه دینور طبله
ویصی سپت و کلاتیر وتبسی کبی مصبوب فیه معناسنه وآت ودوه وقیون مقوله سی حیوان سوروسنه اطلاق اولنور
علی قول اون رأسدن قرق رأسه قدر یاخود خاصة دوه جنسندن یوزدن ناقص اولان بلوکه اطلاق اولنور وانساندن
بر جماعته ده اطلاق اولنور و بر مقدار جه ماله اطلاق اولنور وحوض واناده باقی قلان صو وسود مقوله سی نسنه بقیه سنه
دینور الصبابة صادك ضمیله بودخی قابده قلان صو وسود مقوله سنك بقیه سنه دینور که بر دوکمك تعبیر اولنور یقال
مابقی فی الاناء صبة وصبابة ای بقیة التصابب تفاعل وزننده قابده قلان بقیه یی ایچمك معناسنه در تقول تصابیت
الماء ای شربت صبابته الصبب فتحتینله نهرك یاخود یولك انکبه یردن اشاغی یه طوغری انمسی حالتنه دینور
وتپه دن اشاغی یه طوغری آقوب ایتن قومه وطپراغه دینور وانش وانکبه یره دینور صو آقندیسی و یاریولی کبی جمعی
اصباب کلور احباب وزننده یقال مشی فی صبب وهو ما انحدر من الارض الاصباب همزه نك کسریله انش
وانکبه یردن اشاغی یه طوغری آقندی کبی انمك معناسنه در یقال اصب القوم اذا اخذوا فی الصبب الصبیب
حبیب وزننده عصفر اسمیدر که تحریفله اصپور تعبیر ایتدکلری نبات معروفدر وقیراغو تعبیر اولنان رطوبته دینور که
قیش کونلرنده خصوصا تیر ماهده یاغار وصبیب قانه اطلاق اولنور دم کبی وکوده دن چقان تره اطلاق اولنور عرق
معناسنه وسدفه شبیه بر شجر آدیدر وسنا اسمیدر که معروف نبات مسهلدر سناء مکی مشهوردر وصوصم یبراغنك
صوینه دینور که صقندیسیدر و وسمه یه شبیه بر نسنه در که نسوان آنکله ده اختضاب ایدرلر وعندم یعنی بقم یبراغنك
صقندیسنه دینور که معروف قرمزی بویه در و بر نوع قرمزی بویه اسمیدر و دوکلمش صویه دینور ماء مصبوب معناسنه
وخالص وجید واعلا باله اطلاق اولنور و قلجك اوجنه و یلماننه دینور یقال ضربه بصبیب السیف ای بطرفه وصبیب
بر موضع آدیدر علی قول بونده زبیر وزننده در الصبابة صادك فتحیله شوق وآرزو ایلمك علی قول رقت شوق یعنی
رقت وحرارت وجهیله آرزو ایلمك یاخود رقت هوا یعنی رقت وسوزش وحرارت قلبله عشق ومحبت ایلمك معناسنه در که
از دل وجان عاشق وشیفته اولمقدن عبارتدر یقال صببت الیه یا رجل صبابة من الباب الرابع وهو الشوق اورقته اورقة
الهوی الصب صادك فتحی و بانك تشدیدیله عاشق آشفته دل اولان کشی یه دینور مؤنثی صبه در هایله صبیب
زبیر وزننده بر فرس آدیدر صباب تشدیدایله خباب وزننده بنو کلاب قبیله سنه مخصوص بر جفر یعنی بر ارض واسعه
اسمیدر الصبصبة زلزله وزننده پراکنده ایلمك معناسنه در یقال صبصب الشیء اذا فرقه ویقال صبصب الرجل
اذا فرق جیشا او مالا ومحو ومضمحل ایلمك معناسنه در یقال صبصبه اذا محقه التصبصب تزلزل وزننده پراکنده
اولمق معناسنه در یقال تصبصب القوم اذا تفرقوا ومحو ومضمحل اولمق معناسنه در یقال صبصبه فتصبصب
ای محقه فانمحق و کیجه نك اکثر ساعتی کذران ایلمك معناسنه در یقال تصبصب اللیل اذا ذهب اکثره و بر خصوصده
بر آدمك بر کسنه اوزره جرأت واقدام واستیلاسی شدت بولمق یعنی متصل اکا جرأت واستیلا قلمق معناسنه در تقول
تصبصب علینا فلان ای اشتد علینا جرأته وخلافه وحرارت مشتد اولمق معناسنه در یقال تصبصب الحر اذا اشتد
الصبصاب طبطاب وزننده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور و بر نسنه نك بقیه سنه علی قول بر نسنه دن دوکیلن
دوکندی یه دینور وقوی ومجد ومقدام اولان دوه یه دینور که سعی وسیرنده اصلا فتور ورخاوتی اولمیه یقال خمس
صبصاب ای یصباص وخمس خانك کسریله دوردنجی کون صو ایچن دوه یه دینور الصبصب غیغب وزننده

والصباصب

والصباصب علابط وزننده بونلرده کنده وغلیظ وشدید اولان شیئه دینور طومرق کبی الصحابة صادك فتحی
وکسری والصحبة صادك ضمیله بر کسنه ایله حسن الفت ایدوب یار وهمدم اولمق معناسنه در یقال صحبه صحابة
وصحبة من الباب الرابع اذا عاشره وهم اصحاب واصاحیب وصحبان بضم الصاد وصحاب بالکسر وصحابة بالفتح وصحابة
بالکسر وصحب بالفتح مؤلف بو راده ینه افراط ایجاز ایلمشدر بصائرده بیاننه کوره اصحاب صحبك جمعیدر فرخ وافراخ
کبی واصاحیب اصحابك جمعیدر وصحبان صاحبك جمعیدر شاب وشبان کبی وصحاب صادك کسریله ینه صاحبك
جمعیدر جایع وجیاع کبی وصحابه صادك فتحی وکسریله فی الاصل مصدرلردر اصحاب معناسنه استعمال اولنمشدر
ونهایه ده صحابه صادك فتحیله صاحبك جمعیدر وبوندن غیری فاعلك جمعی فعاله اولدیغی یوقدر دیو مرسومدر
وصحب صاحبك جمعیدر رکب وراکب کبی انتهی الاستصحاب بر کسنه نك کندیسنه همدم ومصاحب اولمسنی
ایستمك معناسنه در یقال استصحبه ای دعاه الی الصحبة و بر کسنه یی یاخود بر نسنه یی کندیسنه همدم وقرین ایدوب اکا
ملازمت ایلمك معناسنه در یقال استصحبه ای لازمه المصحب محسن وزننده سرکش ومتعصب ایکن ذلیل ومطیع ومنقاد
اولان انسان وحیوانه اطلاق اولنور کما سیذکر وشول سالك ورهروه دینور که طوغری یولنه کیدوب اصلا بر یرده توقف
وآرام ایلمیه و یوزی یوصون طوتمش صویه دینور واوغلونشو ونما بولوب کندی کبی آدم اولان کشی یه دینور یقال هو
مصحب اذا کان بلغ ابنه فصار مثله ودائما کندی کندیسیله مجنون کبی تکلم ایدن کسیه دینور بو معناده حانك فتحیله ده جائزدر
یقال رجل مصحب ومصحب ای یحدث نفسه واشبو مصحب کلمه سی اصحابدن اسم فاعلدر هر برنده معنای مصدری
تسبیك اولنور المصحب مکرم وزننده مجنونه دینور وشول کونه وطلومه دینور که اوزرنده جابجا توی وقیل و یوك باقی قاله
ومنه یقال قربة مصحبة کویا که تویی بالکلیه کیدرلمیوب ابقا اولنمغله اکا صاحب قلنمشدر المصاحب همدم وهمصحبت
اولان کشی یه دینور وسرکش ومتعصب ایکن منقاد اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل مصحب ومصاحب
ای الذلیل المنقاد بعد صعوبة الصحب صادك فتحی وحانك سکونیله مذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه در
یقال صحب المذبوح صحبا من الباب الثالث اذا سلخه الاصحاب همزه نك کسریله بر کسه یی بر نسنه یه صاحب قلمق
معناسنه در تقول اصحبته الشیء ای جعلته له صاحبا وحفظ ونکاه ایلمك معناسنه در یقال اصحب فلانا اذا حفظه
ومنع ایلمك معناسنه در که همزه سی سلب ایچون اولور یقال اصحبه ای منعه و یار وهمدم صاحبی اولمق معناسنه در که
همزه سی صیرورت ایچون اولور یقال اصحب الرجل اذا صار ذا صاحب الاصطحاب افتعال وزننده حفظ
ایلمك معناسنه در یقال اصطحبه ای حفظه و بری بریله یار وهمدم اولمق معناسنه در که مشارکت ایچوندر یقال
اصطحب القوم اذا صحب بعضهم بعضا صحب صادك فتحی وحانك سکونیله اسامیدندر صحب بن سعد بر قبیله
پدریدر که قبیله سی کندی اسمیله مشتهردر شعرادن اشعث الصحبی اول قبیله رجالندندر بنو صحب صادك ضمیله
ایکی بطن در بری باهله قبیله سندن ودیکری کلب قبیله سندن منشعبدر صحبان سلمان وزننده بر رجل اسمیدر
الاصحب اصحر وزننده ومرادفیدر که قرمزی یه پك مائل اولان اشقره دینور که چیل تعبیر اولنور یقال فرس اصحب
ای اصحر التصحب تفعل وزننده اوتانمق استحیا معناسنه در تقول هو یتصحب منا ای یستحیی الصاحب یار وهمدم
معناسنه در وحرون نام فرس نسلندن بر آتك اسمیدر المصحبیة میمك وحانك فتحیله قشیر قبیله سی یوردنده بر ضو آدیدر
المصحاب محراب وزننده مطیع ومنقاد معناسنه در تقول هو مصحاب لنا بما نحب ای منقاد الصخب صادك وخای
معجمه نك فتحیله پك حیقروب فریاد ایلمك معناسنه در یقال صخب الرجل صخبا من الباب الرابع اذا صات شدیدا
الصخاب شداد وزننده والصخب کتف وزننده والصخوب صبور وزننده والصخبان سکران وزننده
پك حیقروب صیحه وفریاد ایدن کسه یه دینور وصخبان لفظنك جمعی صخبان کلور صادك ضمیله بونلرك مؤنثی صخبه در
فرحه وزننده وصخابه در وصخبه در عتله وزننده وصخوب در صبور وزننده الصخبه تمره وزننده شول پیکاره
دینور که یردن قینایوب چقرکن چاغل چاغل سسلنور اوله چاغلغان تعبیر اولنور یقال عین صخبة ای مصطفقة
عند الجیشان ویقال ماء صخب الاذی ککتف ومصطخبة الاذی ای له صوت عند تلاطم امواجه وآذی همزه نك مدی
وذال معجمه نك کسری و بانك تشدیدیله طالغه یه دینور موج وخروش معناسنه در وصخبه بر نوع بونجق اسمیدر که
افسونکاران وارباب نیرنجات محبت وعداوت خصوصلرنده استعمال ایدرلر التصاخب تفاعل وزننده حیقرشمق
معناسنه در یقال تصاخبوا ای تصایحوا واورشمق معناسنه در که معنای لازمیدر یقال تصاخبوا ای تضاربوا
الاصطخاب افتعال وزننده قوشلرك بردن اوتوب انواع الحانله جغلدی ایلملرندن عبارتدر تقول سمعت اصطخاب
الطیر وهو اختلاط اصواتها صخب الشوارب کتف وزننده شول اشکه دینور که اکیررکن آوازنی بوغازنده اولان

طمرلرده ومجرالرده ترديد ايدر اوله يقال حمار صخب الشوارب اذا كان يردّد نهاقه فى شواربه الصرب صادك فتحى ورانك
سكونيله وفتحتينله لغتدر طلومده چوق طورمغله پك اكشيمش سوده دينور تقول سقانا الصرب اى اللبن الحقين الحامض
وصمغ احمر اسميدر كه مراد صمغ الدامياديدكلرى آجى وقرمزى صمغدر بعضلر مغيلان صمغيدر ديديلر بوراده والصبغ
نسخه لرنى شارح تخطئه ايلمشدر وصرب حسب الاقتضاء تزوّد ايچون يعنى زاد وتوشه اتخاذ ايلمك ايچون طلومه وضع
اولنان سوده دينور وصرب مصدر اولور كسمك معناسنه يقال صرب الشئ صربا من الباب الثانى اذا قطعه
وكسب ايلمك معناسنه در يقال صرب الرجل اذا كسب وسودى طلومده چوق طوردرمغله اكشتمك معناسنه در
يقال صرب الرجل اذا عمل الصرب وحبس بول ايلمك معناسنه در يقال صرب الرجل اذا حقن البول ومعصوم
سمورمك ايچون حبس حدث ايتدرمك معناسنه در يقال صرب فلان اذا عقد بطن الصبى ليسمن شارح ديركه اعراب
عادتندندر كه نحيف معصومى قوّتلنوب سمورمك ايچون چوق دفع طبيعى ايتدرميوب قابض نسنه ايله بعضا بطنى
عقد وقبض ايدرلر انتهى وصرب يرك نباتى صربه اولمق معناسنه در كه كماسيذكر يقال صربت الارض اذا صار نبته
صربة الصرب صادك كسريله ضعفاى اعرابدن برمقدارجه حقير اوبه يه دينور الصرب صادك ضميله صريب
لفظنك جمعيدر كه اكشى سوده دينور الصربة فتحاتله بچيلوب ياخود قوريوب كچدكدنصكره نوعا تازه لنوب
يكيدن نشو ونما بولان نباته دينور بعض نسخه ده ما يتخير من العشب عبارتيله كه خاى معجمه وياى تحتيه ايله در
واقع اولمغله غلطدر صحيح اولان ما يتجبر اولمقدر جيم وباى موحده ايله ويقال صربت الارض كما ذكر وصربه
برنوع نسنه دركه كدى باشى قدر اولوب ايچنده پكمزه شبيه برلذيذ وشيرين نسنه اولمغله شكر قامشى كبى صوروب اكل
ايدرلر اعراب باديه حلوتاتندندر بونى بركونه اغاجك صمغيله بيان ايدرلر كه قانى اولوب ايچنده اولان لذتلو اوزنى
صوروب واكل ايدرلر الاصريباب اعشيشاب وزننده برنسنه مهره تخته سى كبى دوزوطاينجق اولمق معناسنه در
يقال اصراب الشئ اصريبابا اذا املاس التصريب تفعيل وزننده ذكر اولنان صمغى اكل ايلمك معناسنه در
واكشى سود ايچمك معناسنه در المصرب منبر وزننده شول طلوم مقوله سى قابه دينور كه آنده سود اكشيديلور
الصربى سكرى وزننده بحيره يه اطلاق اولنور كه سائبه كبى جاهليت اوضاعندن ايدى واول شول ناقه ياخود قيوندن
عبارتدر كه اون بطن طوغوردقده قولغنى شق ايدوب آزاد وتسييب ايدرلر ايدى وهلاك اولدقده اتى نسوان طائفه سنه
حرام اولوب همان رجال قسمى اكل ايدرلر ايدى مؤلف بحر مادّه سنده برايكى قول مختلف دخى ذكر ايلمشدر اول حيوانك
سودى همان مهمانه منحصر اولمغله ممه لرنده مجتمع اولوب قالديغندن صربى اطلاق اولنمشدر الاصراب همزه نك
كسريله ويرمك معناسنه در يقال اصرب الرجل اليه مالا اذا اعطاه الصراب كتاب وزننده شول اكينه دينور كه
كوزموسمنده اكين ديريلوب قالدرلدقدنصكره زرع اولنه الصرب فتحتينله بركمك معناسنه در يقال صرب الشئ
صربا من الباب الرابع اذا اجتمع الصرخبة خاى معجمه ايله دحرجه وزننده خفيف الطبع وسبك مشرب اولمق
معناسنه در كه وقار وتمكين مقابليدر اول مشربده اولان كمسيه يل قوان وشلفه تعبير اولنور يقال به صرخبة اى خفة
ونزق الاصطبة همزه نك وطانك ضمى وبانك تشديديله كتان طرانتيسنه دينور كه اسطبه دخى ديرلر تركيده تحريفله
اوسطو تعبير اولنور المصطبة ميمك كسريله سدوسكى تعبير اولنان نشيمنه دينور بعض بيوك قپوار الغنده وقهوه
خانه كبى محللرده اولور ميمك فتحيله مصطبه ايله معروفدر الصعب صادك فتحى وعينك سكونيله كوج
وچتين شيئه دينور عسر معناسنه كه قولاى وآسان مقابليدر وبو صفت مشبهه در يقال امر صعب اى عسر
وصعب سركش وابى النفس انسان وحيوانه اطلاق اولنور ذلول ورام مقابليدر يقال رجل وفرس صعب اى ابى
وارسلانه اطلاق اولنور وصعب بر رجل اسميدر وامراى عربدن منذر بن ماء السماء لقبيدر وابن جنامة الصحابى
لقبيدر ويمنده برموضع آديدر الصعبوب عصفور وزننده بو دخى كوج ودشوار معناسنه در الاستصعاب
كوجلنوب دشوار اولمق معناسنه در يقال استصعب الامر اذا صار صعبا وبرنسنه يى كوج بولوب كوجسنمك معناسنه
اولمغله لازم ومتعدى اولور يقال استصعب الشئ اذا وجده صعبا الصعوبة صادك ضميله برنسنه كوج ودشوار
اولمق معناسنه در يقال صعب الامر صعوبة من الباب الخامس اذا صار صعبا الاصعاب همزه نك كسريله
برنسنه كوج ودشوار اولمق معناسنه در يقال اصعب الامر اذا صار صعبا وبرنسنه يى مشكل بولمق معناسنه در
يقال اصعب الشئ اذا وجده صعبا وبرطوارى بوشلبوب اهمال ايلمكله سركش قلمق معناسنه در يقال اصعب
الجمل اذا تركه فلم يركبه فاصعب اى صار صعبا التصعيب تفعيل وزننده برنسنه يى كوج ودشوار قلمق معناسنه در
يقال صعبه تصعيبا اذا جعله صعبا التصعب تفعل وزننده تصعيب معناسنه در يقال تصعبه بمعنى صعبه

المصعب مكرم وزننده آيغره اطلاق اولنور فحل معناسنه ركوب واستعمالدن مهمل اولمق حسبيله المصعبان
تثنيه بنيه سيله ايكى مصعب در بريسى مصعب بن الزبير ايله اوغلو عبسادر على قول برادرى عبدالله بن الزبير در
تغليب اولنمشدر الصعبه تمره وزننده بنت جبل دركه اصحابدن معاذ بن جبل حضرتلرينك همشيره سيدر كه
صحابيه در وصعبة بنت سهل كذلك صحابيه در وصعبه وصعيبه بشقه برر خاتون اسملريدر الصاعب صاحب
وزننده شول يره دينور كه چاقللق ومولوزلق اولمغله جتين اولوب لكن زراعته قابل اوله الصعبية صادك فتحى
وعينك سكونيله بنى خفاف يوردنده برصو آديدر الصعاب كتاب وزننده يمامه ايله بحرين اراسنده برصو آديدر
يوم الصعاب بين العرب بريوم معروفدر كه آنده بروقعهٔ عظيمه اولمشدر الصعروب عصفور وزننده باشى كوچك
اولان انسان وحيوانه دينور الصعنب نونله جعفر وزننده صعروب معناسنه در الصعنبة دحرجه وزننده
قاب ايچره اولان تريدك اورتاسنى درطوپ يوكسلدوب تپه سنى مدوّر ايلمك معناسنه دركه كوياچوجق باشى كبى
اولور يقال صعنب الثريدة اذا جمع وسطها وقوّر رأسها وبورتيلوب منقبض اولمق معناسنه در بخيل كمسه نك
سائلدن منقبض اولديغى كبى يقال صعنب الرجل اذا انقبض صعنبى الف مقصوره ايله يمامه ده برموضع آديدر
الصغاب غين معجمه ايله غراب وزننده كهله يمورطه سنه دينور كه سركه تعبير اولنور المصغبة مسغبه وزننده
ومراد فيدر كه آجلق معناسنه در الصقب صادك فتحى وقافك سكونيله اتنه طلو وصيقى كوده لو اولوب اوزون
اولان انسانه وحيوانه وسائر نسنه يه دينور طويل وريّان اولان غصن كبى وصقب الناقة ناقه نك ياوريسنه دينور كه
كوشك تعبير اولنور جمعى صقاب كلور صادك كسريله وصقبان كلور صادك ضميله وصقب خانه يه وچادره
وضع ونصب اولنان ديركه دينور على قول شول ديركه دينور كه خانه نك وبيوك خيمه وسايبانلرك وسطنه وضع
ونصب اولنوب وسائر ديركلردن اوزون اوله جمعى صقوب كلور وصقب مصدر اولور يومرقله اورمق معناسنه
يقال صقبه صقبا من الباب الاول اذا ضربه بجمع كفه وبرنسنه يى يوكسلتمك يقال صقب البناء وغيره اذا رفعه
وبركدرمك معناسنه در يقال صقب الشئ اذا جمعه وقوش اوتمك معناسنه در يقال صقب الطائر اذا صوّت الصقب
فتحتينله يقين وقريب معناسنه در يقال مكان صقب اى قريب ومصدر اولور يقين اولمق معناسنه يقال صقبت
داره صقبا من الباب الرابع اذا قربت وبعيد اولمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال صقب المكان اذا بعد فمن المعنى
الاوّل الحديث الجار احق بصقبه اى بما يليه ويقرب منه مراد شفعه دركه جار ملاصقه ثابتدر الاصقاب همزه نك
كسريله قريب قلمق معناسنه در تقول اصقبته اى قرّبته وقريب اولمق معناسنه در يقال اصقبت دارهم اذا دنت
وشكار صياده پك يقين اولوب تولكنه كلدكده اصقبك الصيد ديرلر دنامنك وامكنك رميه معناسنه المصاقبة
والصقاب صادك كسريله بركمسه ايله يوز يوزه اولمق معناسنه دركه معناى لازميدر يقال صاقبهم مصاقبة وصقابا
اذا واجههم وصقاب سقاب معناسنه دركه ذكر اولندى الصيقبانى صيدلانى وزننده عطاره دينور يقال هو صيقبانى
اى عطار ظاهرا بو جمع معناسندن مأخوذدر الصقعب جعفر وزننده اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه وصقعب
بر رجل آديدر وقجردايجى نسنه يه دينور آزى ديشى وقاپو كبى صقلب جعفر وزننده صقليه قضاسنده بر بلده
آديدر وصقليه صاد وقاف ولام مشدده نك كسرى وياى تحتيهٔ مخففه ايله چچليا معرّبيدر كه آق دكزده
اتاليا حذاسنده بربيوك اطه در نيچه بلادى مشتملدر مالطه آطه سى آنك ارقه سنده واقعدر الصقلاب صادك
كسريله اكول وپرخور انسان وحيوانه دينور وبياض چهره لو آدمه دينور وقزل بكزلو آدمه دخى دينور
وسخت وشديد اولان باشه دينور يقال رأس صقلاب اى شديد وشديد الاكل اولان اركك دوه يه دينور
الصقالبة صادك فتحيله برقوم مخصوص آديدر ديارلرى بلغار مملكتى ايله قسطنطنيه بيننده بلاد خزر ايله
همسنورلردر كتب جغرافياده صقالبه له وچه وانكروس بلاديله مبين دركه حالا افلاق وبغدان دخى اول اولكه
داخلندندر وبعض كتب جغرافياده بلغار طائفه سى اولمق اوزره مبين وثقالياى يونانى معرّبى اولديغى مشروحدر
الصلب صادك ضمى ولامك سكونيله والصلب سكر وزننده والصليب امير وزننده قتى وسخت وشديد اولان
نسنه يه دينور وصلب صادك ضميله وفتحتينله لغتدر يغرنيدن قويرق صوقنه كلنجه قدر ارقه كميكنه دينور كه
اوكورغه تعبير اولنور جمعى اصلب كلور افلس كبى واصلاب كلور وصلبه كلور عنبه وزننده يقال قصم صلبه
وهو عظم من لدن الكاهل الى العجب وصلب طپراغى طاش كبى بغايت قتى وپك وشديد اولان يره دينور كه پور تعبير
اولنور جمعى صلبه كلور عنبه وزننده وصلب حسب وقوّت معنالرينه استعمال اولنور يقال هو كريم الصلب
اى الحسب ويقال له صلب اى قوّة ورمل عالج قربنده صمان نام ارضده برموضع آديدر وشاعرك اشبو * سقنابه

الصلبين والصمانا * مصراعنده واقع صلبين لفظى ياذاتنده مفرد اولوب ضرورت وزن ايچون تثنيه بنيه سيله
ايراد اولندى رامه لفظنده رامتين ديديكى كبى ياخود مراد ايكى موضع اولوب صفت صلابت هر برنده غالب اولديغندن
هر برينه صلب اطلاق اولنمشدر الصلابة كرامه وزننده برنسنه پك وسخت وشديد اولمق معناسنه در يقال
صلب الشئ وصلب صلابة من الباب الخامس والرابع اذا كان صلبا التصليب تفعيل وزننده صلابه معناسنه در
يقال صلب الشئ تصليبا بمعنى صلب ومتعدى اولور برنسنه يى پك وقاتى قلمق معناسنه تقول صلبته اى جعلته
صلبا وآصمق وبردار ايلمك معناسنه در يقال صلب اللص اذا جعله مصلوبا شارح ديركه بومعنا مصلوبك صلبنى
اغاجه بند ايلمك معناسندن ياخود استخراج ودك من العظم معناسندن مأخوذ در ونصارى طائفه سى صليب
اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال صلب الرهبان اذا اتخذوا صليبا وتصليب نسوانه مخصوص برنوع چاراسميدركه
نقش صليب ايله منقوش اولور فى الاصل مصدر اولوب بعده آنده اسم اولمشدر وتصليب تازه خرما قوريمق
معناسنه دركه معناى ملزوميدر يقال صلب الرطب اذا يبس الصلب فتحتينله وجه مذكور اوزره صلب
لفظنده لغتدركه ارقه ده اولان اوكورغه كمكلرينه دينور فارسيده پشتمازه ديرلر وصلب چرويش ياغنه دينور
ودك معناسنه الصالب لامك كسريله بودخى ارقه كمكنه دينور وصالب دترتمسى اولان حما عارضه سنه دينوركه
استمه تعبير اولنور يقال اخذته حما صالب وهى التى فيها رعدة شارح ديركه اضافتله واضافتسز وبرأسه استعمال
اولنور وامهات سائره ده حرارت زائده سى اولان ايله كه فارسيده تب كرم ديرلر مفسر در مؤلف ناقض ايله مرادف
رسم ايلمشدر نهايت تعبيرلرندن منفهم اولان صالبده حرارت شديد ودترتمه آزجه اولوب نافضده دترتمه شديد
اولمقدر ومادّه لرك دخى مقتضالرى بويلجه اولمقدر انتهى الصلب صادك فتحى ولامك سكونيله آصمق وبردار ايلمك
معناسنه در يقال صلب اللص صلبا من الباب الثانى اذا جعله مصلوبا ومحمومك حماسى شديد ودائمى اولمق معناسنه در
يقال صلبت عليه حماه اى دامت واشتدت واتى كباب وبريان ايلمك معناسنه در يقال صلب اللحم اذا شواه
وكمكلرك ياغنى چقرمق معناسنه در يقال صلب العظام اذا استخرج ودكها وياقمق احراق معناسنه در يقال صلب
الشئ صلبا من الباب الثانى والاول اذا احرقه وقوغه يه صليب دوزمك معناسنه دركه مراد قوغه نك اغزنده اولان
صليبه شبيه ايكى اغاجدر يقال صلب الدلو اذا جعل عليها صليبين الاصطلاب افتعال وزننده بودخى كمكلرى
طبخ ايله ياغنى چقرمق معناسنه در يقال اصطلب العظام اى استخرج ودكها الصليب امير وزننده پك وشديد
شيئه دينوركه ذكر اولندى وصليب چرويش ياغنه دينور وآصلمش كمسيه دينور مصلوب معناسنه جمعى صلب كلور
كتب وزننده فمن المعنى الاول الحديث لما قدم مكة اتاه اصحاب الصلب اى الذين يجمعون العظام ويستخرجون
ودكها ويأتدمون به يعنى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مكه يه تشريفلرنده خاكپاى همايونلرينه
اصحاب صلب كلديلر مراد شول طائفه دركه كمكلرى جمع ايدوب صوايله قيناتدقدنصكره ياغلرنى چقروب آنكله
تغدى ايدرلر ايدى وصليب سنجاغه دينور علم معناسنه وقطب شمالى قربنده نسر طائر نام عقاب صورتنك
خلفنده واقع درت كوكبه اطلاق اولنور جوهرى نسر واقع خلفنده ديديكى وهمدر وصليب نصارى طائفه سنك
خاج تعبير اتدكلرى نسنه يه دينوركه فارسيده چليپا دينور زعملرنجه حضرت عيسانك هيئت مصلوبه سيدر
شارحك بياننه كوره چليپا معربيدر ودوه يه مخصوص بركونه داغ وتمغا اسميدر الصليب زبير وزننده برموضعدر
وكاظمه قربنده برطاغك اسميدر صلب صرد وزننده برقوش آديدر الصولب جوهر وزننده والصوليب
ياء زياده سيله شول تخم غلاله دينوركه ترلايه اكيلدكدنصكره اوزرينه نطس اولنوب طپراق دويرلمش اوله
ذو الصليب امير وزننده تغلب قبيله سندن اخطل نام شاعرك لقبيدر الصلبوب عصفور وزننده دودكه ونايه دينور
مزمار معناسنه ديرصليبا دمشق شامده برمحل آديدر ديرصلوبا موصل قضاسنده برقريه در الصلوب
صبور وزننده برموضعدر تصلب تنصر وزننده نجد ديارنده برصو آديدر الاصلاب همزه نك كسريله
ناقه ياورو سنى امزرركن كركى كبى سودنى ادرار ايچون كريله رك كردنى يوقرى اوزادوب قدرتى مرتبه ديك طورمق
معناسنه در يقال اصلبت الناقة اذا قامت ومدت عنقها نحو السماء لتدر لولدها جهدها الصلب سكر وزننده
والصلبية والصلبى بيلكى طاشنه دينور وصلبى بيلكى ايله بيلنوب كسكين اولان نسنه يه دينور تمرن وسائر
ناملو ودمور كبى المصلب محدث وزننده قوريمش خرمايه دينور الصلقاب صادك كسريله شول كمسيه دينوركه
دائما ديشلرنى برى برينه سورر اوله يقال رجل صلقاب اذا كان يسن بعض اسنانه ببعض الصلهب جعفر وزننده
اوزون آدمه دينور وبيوك خانه يه دينور بيت كبير معناسنه وياوز وقوى وشديد دوه يه دينور الصلهبى الف

مقصوره ايله بودخى قوى وشديد دوه يه دينور ياء الحاق ايچوندر مؤنثنده صلهباة دينور هايله المصلهب مدحرج
وزننده بودخى اوزون وبالابلند كشى يه دينور الاصلهباب اقشعرار وزننده برنسنه طوغريلغنه اوزايوب كتمك
معناسنه در يقال اصلهبت الاشياء اذا امتدت على جهتها الصناب نونله كتاب وزننده ارقه سى وقارنى اوزون
اولان انسان وحيوانه دينور وبرنوع قاتيق اسميدركه خردل ايله قورى اوزمدن اتخاذ اولنور بو بلده ده ينه
خردل ديو معروفدر رمضانده صتارلر منبار ايله اكل اولنور الصنابة كتابه وزننده بودخى قارنى وارقه سى اوزون
اولان انسان وحيوانه دينور المصنب منبر وزننده ذكر اولنان صناب ديدكلرى قاتيغى پك سووب اكلنه دوشكون
اولان كمسيه دينور الصنابى ياى مشدده ايله يلبسى وقويريغى سياه اولان طورى آته دينور كميت كبى على قول
آل اولان آته دينور يقال فرس صنابى اى الكميت او الاشقر صنيب زبير وزننده شيبان الهندى نام كمسه نك
فرسى آديدر الصنخاب خاى معجمه ايله سنجاب وزننده ايرى وديزمان اركك دوه يه دينور الصنعبة ملعبه وزننده
طيانقلى صلب وقوى اولان ناقه يه دينور الصوب اوب وزننده دوكولمك انصباب معناسنه در يقال صاب المطر
يصوب صوبا اذا انصب وصيب معناسنه دركه يغمورلو بلوده وشدتله دوكيلن يغموره دينور تسميه بالمصدر در يقال
سقاهم صوب السماء وصيبها وطوغريلق ودرستلك معناسنه دركه خطأ مقابليدر صواب كبى تقول دعنى وعلى
خطائى وصوبى يعنى بنى بوشله خطا وصواب كنديمكدر اثرى بكا مترتبدر وبرنسنه يه حقى اوزره طوغريلغنه
واروب ايرشمك معناسنه در يقال صاب السهم نحو الرمية صوبا اذا قصدها ولم يجر وهوادن ياخود بريوكسك محلدن
اشاغى يه طوغرى آغوب انمك معناسنه در يقال صاب الشئ اذا جاء من عل وصوب بررجل آديدركه ابو قبيله در
وصيويق نسنه يى دوكوب آقتمق اراقه معناسنه در يقال صاب الماء ونحوه اى اراقه وسحاب يغمور انزال ايلمك
معناسنه در يقال صابت السماء الارض اى جادتها بالمطر الانصياب انصباب وزننده ومراد فيدركه دوكلمك
معناسنه در يقال انصاب الماء اذا انصب الصيوب تنور وزننده صيب معناسنه دركه يغمورلو بلوده وشدتله دوكيلن
يغموره دينور الصواب سحاب وزننده راست ودرست معناسنه اسمدركه خطأ مقابليدر نته كه حق باطل
مقابليدر يقال اصاب الصواب وهو ضد الخطأ الاصابة همزه نك كسريله برنسنه يه كركى كبى طوغريلغنه واروب
ايرشمك معناسنه در يقال اصاب السهم الرمية اذا قصدها ولم يجر وبرنسنه يى اشاغى يه طوغرى اندرمك معناسنه دركه
اصعاد مقابليدر يقال اصابه ضد اصعده وبرصواب ايش ايشلمك يا برصواب سوز سويلمك معناسنه در يقال اصاب الرجل
اذا اتى بالصواب وصواب مراد ايلمك معناسنه در يقال اصاب الرجل اذا اراد الصواب لكن مصباحده مطلق اراده ايله
مفسردر يقال اصاب الرجل الشئ اذا اراده ومنه قولهم اصاب الصواب فاخطأ الجواب ظاهرا مجاز اولور وبولمق
وجدان معناسنه در يقال اصاب الشئ اذا وجده واستيصال ايلمك معناسنه دركه برنسنه يى بتمامه اهلاك ايلمكدن
عبارتدر يقال اصابه اذا اجتاحه وبركمسه يى برآفت ومصيبتله آزرده ايلمك معناسنه در يقال اصاب الدهر بنفوسهم
واموالهم اى فجعهم التصوب تفعل وزننده يوكسك وانكيه ويوقش محلدن اشاغى يه طوغرى انوب كلمك معناسنه در
يقال تصوب الشئ اذا جاء من عل المصابة ميمك ضميله اصابه معناسنه دركه بركمسه يى برمصيبت ايردرد ايله تفجيع ايلمكدن
عبارتدر مصدر ميميدر ومصيبت معناسنه دركه اصابت ايدن حادثه شديده در ماتم كبى الصابة غابه وزننده بودخى
مصيبت معناسنه در وعقل وشعورده ضعف ونقصان اولمق حالتنه دينوركه جنونه قريب اولور يقال فى عقله صابة
اى ضعف وفترة وصابه برنوع آجى شجر آديدر جمع جنسى صاب درهاسز جوهرى برآجى شجرك عصاره سيدر ديديكى
وهمدر مفردات طبية بيانلرينه كوره صاب سودلكن انواعنه شاملدر وخاصة ابو جهل قارپوزينه دينور حنظل كبى
وقرغه دولكى ديدكلريله ده مفسردر المصوبة ميمك فتحى وصادك سكونيله بودخى مصيبت معناسنه در الصيوب
صبور وزننده والصويب امير وزننده صائب معناسنه دركه مخطى مقابليدر يقال سهم صيوب وصويب اى صائب
لكن بونلر مبالغه يى متضمنلردر شارح ديركه ابن جنى ديديكه فاء ولاى صحيح وعينى واو اولان فعيل وزنى اوچ كلمه يه
منحصردركه طويل وقويم وصويب كلمه لريدر اما عويص كلمه سى صفت غالبه در اسم مجراسنه جارى اولمشدر انتهى
الصوابة صادك ضمى وواوك تشديديله خالص وصميم وكزيده معناسنه در نته كه يائيه اولان صيابه وصياب دخى
بومعنايه درلر يقال هو فى صوابة القوم وصيابتهم وصيابهم اى فى لبابهم وصميمهم الاستصابة والاستصواب
اصلى اوزره برنسنه يى صواب ومعقول كورمك معناسنه در يقال استصاب رأيه واستصوبه اى رآه صوابا التصويب
تفعيل وزننده بركمسيه صواب سويلدك ياخود صواب ايشلدك ديو صوابه نسبت ايلمك معناسنه دركه تخطئه مقابليدر
يقال صوب فلانا اذا قال له اصبت وباشى اشاغى اكمك معناسنه در يقال صوب رأسه اذا خفضه فقهانك تصويب

الرأس فی الرکوع منهی دیدکلری بوندندر که رکوعده باشی یك اکمك منهیدر المصوب منبروزننده کیجه یه وچوپجه یه
دینور که طعام قوتارر ایمغرفه معناسنه الصوبه صادك ضمیله هرنسنه نك یغنه وکومه سنه دینور علی قول بغدای
یغننه مخصوصدر یقال صوبة منه وهی کل مجتمع اومن الطعام صوبه توبه وزننده ایکی فرس اسمیدر بری حیان
ابن مرّه نك وبریسی عباس بن مرداسك ایدی الصهب فتحتینله بدنك ویاشك قیللری قزل یاخود اشقر یعنی آل اولق که
شراب رنکنده اولور قومرال تعبیر اولنور الصهبة صادك ضمی وهانك سکونیله والصهوبة صادك ضمیله
صهب معناسنه در یقال صهب شعره صهبا وصهبة وصهوبة من الباب الرابع وهی حمرة اوشقرة فیه ویقال
فی شعره صهبة الأصهب اشهب وزننده وصف مرقوم اوزره اولان کشی یه دینور وك بیاض اولیان دوه یه دینور یعنی
تویلری قرمزی یه مائل قومرال اوله وارسلانه اطلاق اولنور وبحرین ترابنده برچشمه آدیدر ذوالرمّه نام شاعر شعر نده
جمعی اصهبیات اوله رق کتوردی که مراد اشهب یتیدر * دعاهنّ من ناح فازمعن وردة اوالاصهبیات العیون السوابح
واصهب صوغوق کونه اطلاق اولنور اشهب کبی یقال یوم اصهب ای بارد وشول قیللره وتویلره دینور که یاضنه قرمزیلق
قارشمش اوله مراد اوجلری قرمزی وجوفلری آق اوله الصهابی غرابی وزننده بودخی پك بیاض اولیان یعنی
تویلری قزیله مائل اولان قومرال دوه یه دینور وشول وافروفر اوان اولان شیئه دینور که اصلا نقصان بولمیه ودیوانی
اولیان یعنی طرف میریدن جهت ووظیفه مقوله سی وارداتی اولماسغله دفتردیوانده نامی اولمدیغندن علوفه خوار
اولیان کشی یه دینور که نحن قسمنا طبخندن تعبیر ایدر اوله یقال رجل صهابی ای لادیوان له وهنوز زکاتی آلنمامش
دوه سوریسنه دینور وصهابی سخت وشدید اولان شیئه دینور یقال موت صهابی ای شدید کالموت الاحمر صهب السبال
صادك ضمی وهانك سکونیله که اصهبك جعیدر وسبال سبله نك جعیدر که بیغه دینور پس صهب السبال قومرال
وقزیل یقلودیمکدر عربلر بو تعبیری اعدایه اطلاق ایدرلر هرندکلو یقلری اصهب اولمزایسه ده یقولون صهب
السبال کما یقولون سود الاکباد شارح دیرکه سلفده عرب طائفه سنك عدا وتاری اکثری روم طائفه سیله اولوب وروميلرك
صهوبتی غالب اولغله صهب السبال آنلره اطلاق اولنورایکن کیدرك مطلقا اعدایه اطلاق اولنمشدر الصهباء
حمرآ وزننده بادیه اطلاق اولنور خمر معناسنه علی قول شیره سی بیاض اوزمدن صقیلن بادیه مخصوصدر لونك
صهوبتی باعث تسمیه درفی الاصل صفت اولمغله صکره دن علم کبی آنده اسم اولمشدر الف ولامسز دخی ذکر اولنور
یقال شربوا الصهباء وصهباء ای الخمر والمعصورة من عنب ابیض وصهباء خیبرقریه بنده برموضع آدیدر الصهب
صیقل وزننده حرارتك شدّتنه دینور شارح دیرکه بونی ابن اعرابی نقل ایلدی سائرلغوتون وصف اوله رق یعنی
حرّ شدید ایله تفسیر ایلدیلر وصهیب پك اتسی وحار اولان کونه دینور یقال یوم صهیب ای حار واوزن کشی یه دینور
وبغایت پك وصلابتلو اولان پالچین قیایه دینور وشدّ تلو وصلابتلو پك یره دینور وزوهموار یره دینور وطاشلق یره دینور
وشول یره دینور که اورایه حرارت شمسك بردرجه ده اصابت وتأثیری اوله که چیك ات وضع اولنسه قاور یلوب پریان اوله
اویلسی یر بریده اولور یقال موضع صیهب اذا کان تحمی علیه الشمس حتی یشوی اللحم علیه صهاب غراب وزننده
بر موضع علی قول بر یغور اسمیدر که جمل صهابی اکانسبت اولنور المصهب معظم وزننده صفیف الشواء
معناسنه در که پصدرمه کبی کونشده اتسی طاش اوزره پشمش کباب وبریانه دینور ووحش مختلط معناسنه در اساسده
مصهب اللحم المختلط بالشحم ایله مفسّر اولغله ظاهر اپوراده طغیان قیلمیان نساخله تشویش وسقطه اولمق ملحوظ
غالبدر یرلو وحش مختلط بعبد ووحشی در الاصهاب همزه نك کسریله آیغرك یاینورك اصهب اللون اوله رق دولی
طوغمق معناسنه در همزه سی صیرورت ایچوندر یقال اصهب الفحل اذا ولدله .الصهب اصهاب صاهب
ایکبسیده فعل امر بتیه سیله مجزوماً مردرعربلر بونکله دیشی قیونی صاغمغه چاغررلر اصوات قبیلندندر عین الاصهب
بصره ایله بحرین اراسنده بر یکار آدیدر الصیاب زنّار وزننده والصیابة هایله ویاك تخفیفلر یله جائز در خالص
وضمیم واصل وکریده معناسنه درتته که صوّاب دخی بو معنایه در یقال هو من صیاب القوم وصیابته ای من خالصهم
واصلهم وخیارهم وصیابه قومی یتنده سید وذیشان وعظیم القدر اولانه دینور یقال هو صیابة قومه ای سیدهم
الصیب عیب وزننده صوب لفظنده لغتدر که برنسنه یه طوغری واروب ایرشمك معناسنه در یقال صاب یصیب صیبا
ای اصاب الصیوب غیور وزننده صائب معناسنه درتته که واویه ده ذکر اولندی یقال سهم صیوب ای صائب
جمعی صیب کلور کتب وزننده فصل الضاد المعجمة الصّب ضادك کسریله وهمزه نك سکونیله
دریاجانور لرندن برجانور آدیدر علی قول انجودانه سنه دینور الضّوبان ثعبان وزننده سمور وياوز وقوی
وشدید اولان ارکك دوه یه دینور الضیاب صیقل وزننده صعب وخطرناك اولان اموره بی محابا وبی باك وپروا

کریشوب اقدام وافتحام ایدن کشی یه دینور علی قول بوضیأزکلمه سندن که زای معجمه ایله درصحف مؤلف
کلمه مزبوره یی مأخوذ سنده ایراد ایلمامشدر الضبّ ضادك فتحی وبانك تشدیدیله حشرات دن کردیدکلری جانوره
دینور جمعی اضبّ کلور اکفّ کبی وضباب کلور ضادك کسریله وضبأن کلور شبان وزننده ومضبه کلور فتحاتله
وتشدید بایله شیخ ومشیخه کبی مؤنثی ضبه در هرایله وضبّ مصدر اولور یاکه آقق سیلان معناسنه علی قول
فانك وآغزدن سالیارك وتوکرکك آقسنه مخصوصدر یقال ضبّ فوه ضبا من الباب الثانی اذاسال الدم اوالریق
من فیه وضبّ برمرض اسمیدر که دوه قسمنك دیرسکنه عارض اولور وبشقه برورم اسمیدر که دوه نك کوکسنده
تحدّث ایدر وبنه دیکر برورم آدیدر که دونك طبانلنده ظهور ایدر وضبّ بوسغنارده مصدر اولور یقال ضبّ البعیر ضبا
من الباب الرابع اذاصار اضبّ کاسید کر وضبّ آوجله ممه یی قاور ایوب صاغمق علی قول باش پرمغی ممه نك امزکنه
قویوب سائر یرلقاری آکاطوغری ضغایوب کتورمك وجهیله صاغمق یاخود ممه نك ایکی امزکلرینی برد نطوتوب
آوجه المق وجهیله صاغمق معناسنه در یقال ضبّ ناقته ضبا من الباب الثانی اذا خلبها بالکف کلها اوان تجعل ابهامك
علی الخلف فترد اصابعك علی الابهام اوهو جمع الخلفین فی الکف للحلب وطمایوب سکوت ایلمك معناسنه در
یقال ضبّ الرجل اذاسکت ویرنسنه اوزره آوریلوب مجموعتی کندیسنه چوروب آلمق معناسنه در یقال ضبّ
علی الشیء اذا احتوی وضبّ برطاغ آدیدر که مناده مسجد خیف آنك دبنده واقعدر وبرریجل آدیدر وضبّ غیظ
وکینه وعداوت معناسنه در بونده ضادك کسریله دهلغتدر ودوداغه مخصوص برعلت آدیدر که شبشوب چتلامغله
دائما آنمدن فان سیلان ایدر وبو معناده مصدر اولور ضبوب کبی یقال ضبت شفته ضبا وضبوبا من الباب الثانی اذا اصابها
الضبّ وضب یره یاپشمق معناسنه درکلره ضب اطلاقی بو معنادن مأخوذ اولدیغی بعض اتهاتده مرسومدر یقال
ضبّ الشیء ضبا اذا الصق بالارض المضبة میمك وضادك وبانی مشدده نك فتحیله والضبیبة فرجه وزننده کلری
چوق اولان یره دینور یقال ارض مضبة وضبیبة ای کثیرة الضبّ الضبابة کرامه وزننده برریك کلری چوق اولق
معناسنه در یقال ضبیت الارض وضبیت ضبابة من الباب الرابع والخامس اذاصارت مضبة الاضباب همزه نك
کسریله ضبابه معناسنه در یقال اضبّت الارض بمعنی ضبیت وطمایوب سکوت ایلمك معناسنه در یقال اضبّ الرجل
اذاسکت وبرشیء اوزره آوریلوب تمامنی قبالیوب آلمق معناسنه در یقال اضبّ علی الشیء اذا احتوی وحیفرفق
معناسنه در یقال اضبّ الرجل اذاصاح وتکلم ایلمك معناسنه در یقال اضبّ الرجل اذاتکلم وباصغنه کمك معناسنه در
یقال اضبّ القوم اذااستغاروا وکریلمك معناسنه در یقال اضبّ الشیء اذا اخفاه ودوه سوریسی پراکنده جه
کلمك معناسنه در یقال اضبّ النعم اذاقل وفیه تفرق ویدنده قیللر چوق اولق معناسنه در یقال اضبّ الشعر اذاکثر
کذلك برریك نباتی کثیر اولق معناسنه در یقال اضبّت الارض اذاکثر نباتها وبرکسیه مفارقت ایلمامك وجهیله ملازم
اولمق معناسنه در یقال اضبّ فلانا اذالزمه فلم یفارقه وبرنسنه یی الده پك طوتوب صالیوبرمك امساك معناسنه در یقال
اضبّ علی الشیء اذاامسکه وغلطوبه ظفر یاب اولمغه قریب ومشرف اولمق معناسنه در که همان ظفر یاب اولمق اوزره
اولمقدن عبارتدر یقال اضبّ علی المطلوب اذا اشرف ان یظفر به وقریبك وطلومك دیکش یرلرندن صوبرمق ایدوب
آقق معناسنه در یقال اضبّ السقاء اذاهریق ماؤه من خرزة فیه وکون وهوایوصلق وطمالمق اولمق معناسنه در
یقال اضبّ الیوم اذاصار ذاضباب وبرنسنه یی اصلا طمیوب قلبنده اضمار ایدوب آچازده قومق معناسنه در
بوصورتده ضدّ اولور زیرا تکلم معناسنه ده کلمشدر وبونی مؤلف تکرار ایلمشدر یقال اضبّ علی مافی نفسه اذاسکت
علیه ویرکروه وجماعت برمصلحت ضمنده جلتا حرکت وقیام ایدوب اکاتوجه اولمق معناسنه در یقال اضبّ القوم
اذانهضوا فی الامر جمیعا المضبب محدث وزننده حارش ضبّ اولان یعنی کلر صیادینه دینور که کلر صید
ایده جك اولدقده ابتدا کلرك یواسته صودوکریاخود طشره دن دلیمك اغزنده اللرنی اویناتدیرمیچرودن کلر آنی یلان
ظن ایلکله اورمق ایچون قویرغنی طشره چقاردقده همان قویرغندن طوتوب اخراج ایدر الاضبّ فتحتینله ذکر
اولنان ضبّ نام علتله اوغرامش ارکك دوه یه دینور مؤنثی ضباء در یقال جمل اضبّ وناقة ضباء ای بینة الضبب
التضبیب تفعیل وزننده برنسنه اوزره آوریلوب مجموعتی احتوا ایلمك معناسنه در یقال ضبب علی الشیء تضبیبا
اذا احتوی علیه وجوخه ضبیبه یدرمك معناسنه در یقال ضبب الصبی اذا اطعمه الضبیبة وقاپویه قول دموری
یاغمق یاخود وضع ایلمك معناسنه در یقال ضبب الباب اذاجعل فیه الضبّة الضبّة جبه وزننده خرمانك هنوز
یاریلوب قیمیوغنده اولان عشنه دینور وکلردن یسنه دینور که دباغت اولنوب ایچنه یاغ قویرلر وشول یعنی وقالین
دموره دینور که قاپونك ارقه سنه وضع اولنوب آنکله قاپو سدّ اولنور ترکیده قول دموری تعبیر اولنور نسخه لرده ضبب بها

عنوانده واقع اولوب اصل نسخه يضبب بها الباب اولمغله الباب كلمه سى سقطه قلم نساخ اولمشدر وضبه تهامه ده
برقريه آديدر واجلش بن قلع العنبرى نام كمسه نك ناقه سى اسميدر وضبه اسناميدندر ضبة بن ادّ تميم بن مرّه نك
عموجه سيدر الضباب سحاب وزننده شول رطوبتلو پوصه وطمانه دينور كه زمينه قدر هوايى احاطه واستيعاب ايدر
اكثرى كوز موسمنده صباح وقتنده تكوّن ايدر على قول آنك حقيقتى دخان كبى انجه سحابدر يقال احاط الارض ضباب
اى ندى كالغيم اوهو سحاب رقيق كالدخان الضبيبة حبيبه وزننده برنوع چوجق حلواسيدر كه ياغله پكمز
وبعض لحر مقوله سيله ترتيب ايدوب برقابه قورلر واستدكجه چوجغه يدررلر الضبوب صبور وزننده شول طواره
دينور كه سكر دركن تبوّل ايدر اوله سدك آتان تعبير اولنور آت قسمنده پك عيبدر وشول قيونه دينور كه ممه سنك
دليكى طارجه اوله وضبوب جمانة الحارثى نام كمسنك فرسى اسميدر ضبيب زبير وزننده ايكى فرس آديدر برى حسان
ابن حنظله نك وديكرى حضرمى بن عامر كدر وبر صوو بردره آديدر الضبضب ضادلرك كسريله سموز انسان
وحيوانه دينور وفحاش وجرئ وكستاخ وزباندراز كمسيه دينور الضباضب علابط وزننده بودخى فحاش ولاابالى
فضول وكستاخ كمسيه دينور وقوى وتوانا على قول فحاش وبدزبان وكستاخ بودوره دينور وشديد ودلير وشيرمرد آدمه
دينور يقال رجل ضباضب اى قوى اوقصير فحاش اوجلد شديد الضبيب حبيب وزننده قلجك اغزنه دينور كه
چالم يريدر يقال ضربه بضبيب سيفه اى حدّه مضب فتحتينله برموضع آديدر ضبّ ضادك فتحيله وضباب
سحاب وزننده وضباب كتاب وزننده ومضبّ محب وزننده اسامئ ناسدندر قلعة الضباب كتاب وزننده كوفه
ايالتنده برقلعه در الضرب ضادك فتحى ورانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال ضربه ضربا من الباب الثانى
مترجم ديركه راغبك مفرداتده بيانه كوره اصل ضرب برنسنه يى آخر نسنه يه ايقاع ايلمك يعنى اورمق معناسنه
موضوعدر معناى مرقومك حال ومحل اعتباريله انواعنك اختلافى تصورينه مبنى بيان وتفسيرلرى بيننده دخى تخالف
واقع اولمشدر مثلا برشيئه ال ايله وسيف وعصا مقوله سيله اورمق كبى پس معانئ سائره بالجمله بو معنادن متفرع اولور كه
هر برينك ضمننده معناى مزبور مندرج وملحوظدر مثلا ذهاب حالتى البته ضرب رجلك لازميدر واقامت معناسى ضرب
النفس بالارض مفهوميدر وقس عليه البواقى كذلك اساسدن دخى منفهم اولان بودر انتهى وضرب قوش قسمى
بيانه يم آرامغه كتمك معناسنه در يقال ضربت الطير اذا ذهبت تبتغى الرزق اول قوشلره ضوارب دينور وبركمسه نك
صاليورميه رك الندن طوتمق معناسنه در يقال ضرب على يده اى امسك وضرب وضربان فتحاتله تجارت ياخود جنك
وغزا ايلمك ايچون ديارندن چقوب سير وسفر ايلمك على قول سرعت ايلمك على رأى كتمك معناسنه در يقال ضرب الرجل
ضربا وضربانا اذا خرج تاجرا اوغازيا اواسرع اوذهب وعربلر فلان كمسه سفردن فراغت ايدوب مقيم اولدى ديجك
يرده ضرب بنفسه الارض ديرلر بو صورتده اضداددن اولور وضرب ناقه قويرغنى يوقرى قالدروب فرجنه اوره رق
يوريوب كتمك معناسنه در كه ضرابه طالب اولديغى هنكامده ايدر يقال ضربت الناقة اذا شالت بذنبها فضربت
فرجها فشت بعض نسخه ده باذنابها واقع اولمغله ثوب اخلاق قبيلندن اولور وبرنسنه يى شئ آخره قاتمق معناسنه در
يقال ضرب الشئ بالشئ اذا خلطه وصوده يوزمك معناسنه در يقال ضرب فى الماء اذا سبح وعقرب صوقمق
معناسنه در يقال ضرب العقرب اذا لدغ ودپره نوب اويناتمق معناسنه در يقال ضرب الشئ اذا تحرك واوزامق
معناسنه در يقال ضرب الليل اذا طال وبرنسنه دن يوز دوندرمك اعراض معناسنه در يقال ضرب عنه اى اعرض
واشارت ايلمك معناسنه در يقال ضرب بيده اذا اشار وبعيد ايلمك معناسنه در يقال ضرب الدهر بيننا اى بعد وعربلر
ضرب بذقنه الارض ديرلر برنسنه دن اظهار جبانتله خوف ايلدى ديجك يرده خوفدن يره ياتوب سورينه رك كتمك
ملاحظه سنه مبنى در وضرب زمان صاوشوب كچمك معناسنه در يقال ضرب الزمان اذا مضى وضرب مثل وشبيه
معناسنه در وجست وشيرمرد وكاركذار ونافذ اولان آدمه دينور وخفيف اللحم كمسيه دينور كه چلميسز تعبير اولنور
بونده ضرب مضروب معناسندن متصوّردر وصنف وكونه ودرلو معناسنه در يقال هذا من ضرب ذلك اى
من صنفه ونوعه مصنفلرك الضرب الاول قوللرى بوندندر وضرب مضروب معناسنه اولور وخفيف يغموره دينور
يقال مطر ضرب اى خفيف وبياض قواملو باله دينور بو معناده فتحتينله اشهردر تقول اكلنا الضرب اى العسل
الابيض وضرب اهل عروض اصطلاحنده بيتك آخر جزؤنه دينور نته كه مصراعك آخر جزؤنه عروض اطلاق
ايدرلر وضرب مجد وقدر ورفعت طلب وكسب ايلمك معناسنه در يقال هو يضرب المجد اى يكسبه ويطلبه وعربلر
ضرب اذن ايله منع سماعدن كنايه ايدرلر ومنه قوله تعالى وضربنا على آذانهم اى منعناهم ان يسمعوا التضريب
تفعيل وزننده چوق اورمق معناسنه در بناسى تكثير ايچوندر يقال ضربه تضريبا وبرنسنه يى شئ آخره قاتوب

قارشدرمق معناسنه در يقال ضرّب الشئ بالشئ اذا خلطه وقاره طوتلمق معناسنه در يقال ضرّب فلان اذا تعرّض
للثلج وضريب ديدكلرى سود ايچمك معناسنه در كما سيذكر يقال ضرّب الرجل اذا شرب الضريب وكوز چقورلنوب
ايچرى باتمق معناسنه در يقال ضرّبت عينه اذا غارت الضارب والضريب امير وزننده والضروب صبور
وزننده والضرب كتف وزننده والمضرب منبر وزننده چوق اوريجى كثير الضرب معناسنه در شارح ديركه
مؤلف صيغ مسروده بينلرنى تخليط ايلمشدر زيرا اسم فاعل ايله صفت مشبهه واسم مبالغه يى برعدّ ايلمشدر انتهى
اسم مفعولى مضروب وضريب دركه بمعنى مفعولدر وضارب وضاربه قويرغنى قالدروب فرجنه اوره رق يوريوب
كيدن ناقه يه دينور ضرب مذكوردن مأخوذ در اولكى نسبت اوزره دركه ذات ضرب ديمكدر وضارب قاراوقلرنى
ضرب ايدن كمسيه دينور ودره ايچى كبى اوتوراقلو ياصتم ومطمئن اولان مكانه دينور كه اغاجلق اوله ودوز ويومشق
يرده واقع اولان اوزون اوزادى غليظ قطعه يه اطلاق اولنور وپك قراكو كيجه يه دينور يقال ليل ضارب اى مظلم
وشول ناقه يه دينور كه سودنى صاغان كمسيه دائما تيمه ايله اورر اوله ودره ايچره اولان حولوى وميدان طرزنده وسعتلو
عرصه يه دينور جمعى ضوارب كلور الضريب امير وزننده ضارب ومضروب معناسنه دركه ذكر اولندى وصنف
ونوع وكونه معناسنه در يقال هو من ضريبه اى صنفه وباشه اطلاق اولنور رأس معناسنه كثرت تحرك مناسبتيله
وقاراوقلرى اوزره مؤكل اولان كمسيه على قول قاراوقلرنى ضرب ايدن كمسيه دينور وقاراوقلرينك اوچنجيسنه دينور
وبرقابه برقاچ ناقه دن برى برى اوزره صاغيلن سوده دينور وحصه ونصيب معناسنه در وقارنى بيوك كشى يه دينور
بطين معناسنه شارحك بياننه كوره بوراده بطن نسخه لرى غلطدر كويا كه بطننه بربطن دخى ضرب ووصل اولنمش
اولور مترجم ديركه كتف وزننده بطن اولمقده محتملدر كه طويمق بيلمز اولان واسع الجوف اكال آدمه دينور علاقهٔ
مذكوره مناسبتيله اطلاقى بعيد دكلدر بلكه بو اصوبدر وقاره دينور ثلج معناسنه وقراغويه ودپى تعبير اولنان رطوبتلره
دينور كه قيش وبهار ايامنده كيجه لر ياغار وحمض يعنى دوه فاكهه سى اولان شوراوتلرك كمترينه على قول متكسر
اولمشنه دينور كه يرنده كوكلرى قاله المضرب منبر وزننده كثير الضرب معناسنه دركه ذكر اولندى ومضرب اوره جق
آلته دينور واوبه وسايوان تعبير اولنان بيوك چادره دينور كويا كه ضرب اوتاده آلت اولمشدر يقال نصب المضرب
اى الفسطاط العظيم المضراب محراب وزننده بودخى اوره جق آلته دينور دكنك وقامچى كبى تازيانهٔ طنبوره
مضراب اطلاقى بوندندر الضرابه كرامه وزننده اورمسى كوزلجه اولمق معناسنه در يقال ضربت يده ضرابة
من الباب الخامس اذا جاد ضربها الاضراب همزه نك كسريله مقيم اولمق معناسنه در يقال اضرب الرجل فى بيته
اذا اقام وبركمسه اوزره قراغو ياغمق معناسنه در يقال اضرب القوم اذا وقع عليهم الصقع وسموم ديدكلرى اسى يل
اسمكله صويى يره كچوروب يرك يوزنى قورتمق معناسنه در يقال اضرب السموم الماء اذا انشفه الارض واتمك پشمك
معناسنه در يقال اضرب الخبز اذا نضج الضراب كتاب وزننده اركك حيوان ديشى يه آشمق معناسنه در يقال ضرب
الفحل الانثى ضرابا اذا نكح ضريب زبير وزننده ابن نفيل اسميدر كه زور ماده سنده مرسومدر المضرب مقعد
وزننده ايلكلنى كميكه دينور ومضرب ومضربه هايله قلجك آغزنه دينور كه چالم يريدر رالرك كسريله ده جائزدر ومضرب
رانك كسريله اسم مكاندر نسنه ضرب اولنه جق محله دينور مثلا مضرب العسل بال چاله جق قاب ديمكدر وبال الذ
اشياء اولمغله عربلر جماعى اكا تشبيه ايدرلر وعسله كه هايله در برمقدار باله دينور وعسيله كه مصغريدر بونلردن
طرفينه مظنهٔ التذاذ اولملريله ذكر وفرجى استعاره ايدوب ومضربلريله پدر ومادر طرفلرنى اراده ايدرلر كه صوى ونسب
وقرابت اوله جقدر اكا مبنى فلان كمسه فرومايه وبى اصل ومجهول النسب در ديجك يرده مايعرف له مضرب عسلة
ديرلر مايعرف له اصل ولاقوم ولااب ولاشرف معناسنه بوراده مترجم صحاحك تأويلنه نظر اولنه الاضطراب افتعال
وزننده چالقنمق معناسنه در دريانك چالقنمسى كبى يقال اضطرب الشئ اذا تحرك وماج وسلكى وسلوك اوله رق
اوزايوب كتمك معناسنه در يقال اضطرب الرجل اذا طال مع رخاوة ويقال رجل مضطرب الخلق اى طويل غير
شديد الاسر وبرامرك نظام ورابطه سى منعدم اولوب مختل ومشوش اولمق معناسنه مستعملدر يقال اضطرب امره
اذا اختل وقزانج طريقنه دورشمك اكتساب معناسنه مستعملدر يقال اضطرب الرجل اذا اكتسب وبركمسنه كندى ايچون
برنسنه ضرب اولنمغى ايستمك معناسنه در يقال اضطرب الرجل اذا سأل ان يضرب له ومنه الحديث انه عليه السلام
اضطرب خاتما من حديد اى سأل ان يضرب له ويصاغ وعربلر اضطراب حبل ايله اختلاف كلمه دن كنايه ايدرلر
يقولون اضطرب حبلهم اى اختلفت كلمتهم واضطراب مشاركت ايچون اولور اورشمق معناسنه يقال اضطرب
القوم اى ضاربوا وعربلر اضطراب عنان ايله جنكدن بوزيلوب يالكز باشنه قاچمقدن كنايه ايدرلر يقال جاء فلان

مضطرب العنان اى منهزما منفردا التضرّب تفعل وزننده چالقنمق معناسنه در يقال تضرّب الشئ اذا تحرّك
وماج المضاربة مفاعله وزننده اورشمق معناسنه در وبركسه دن تجارت ايچون مال آلوب بعد الاكتساب ربحنه
شريك ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ضارب له اذا اتجر فى ماله وهى القراض وقراض ومقارضه مضاربه
معناسنه دركه قرض ماده سنده صورتى مشروحه در واشبو مضاربه رزق طلبى ايچون سير وسفر معناسنه اولان
ضربدن مأخوذدر ومضاربه باب مغالبه ده استعمال اولنور يقال ضاربه فضربه اى غلبه فى الضرب بوراده ضرب
كلمه سى باب اولدندر زيرا افعال صحيحهٔ مبالغه باب اوله مخصوصدر التضارب تفاعل وزننده اورشمق معناسنه در
يقال تضارب القوم اى ضاربوا الضريبة حبيبه وزننده طبيعت ونهاد معناسنه در يقال هو كريم الضريبة اى الطبيعة
وقلجك اغزينه دينوركه چالم يريدر يقال ضربه بضريبة السيف اى حدّه بوراده مؤلفك والسيف وحدّه قولى نحو يونك
اعجبنى زيد ووجهه قوللرى قبيلندندر وبرپاره پموغه دينور حلاجلنديغى اعتباريله وقلجله ضرب اولنان كشى يه دينور
هاء اسميته مبنيدر نطيحه كبى وضريبه ميقات حجاج عراق اولان ذات عرق نام محله قريب بردره آديدركه صوبى محل
مزبوره مندفع اولور وضريبه خراج وجزيه واحكار ارضيه وكمرك كبى معين كسيمه كسيلن وظيفهٔ معينه يه دينور يقال
ضرب عليهم الضرائب وهى التى تؤخذ فى الجزية ونحوها وغلهٔ عبده اطلاق اولنوركه نه كسب وادّخار ايدرسه
ياخودنيه كسيلوب متعهد اولمش ايسه افنديسنه ويره جك اولديغى مبلغ معهوددن عبارتدر كويا كه عهده سنه ضرب
اولنمشدر جمعى ضرائب كلور الضرب فتحتينله صووغه طوقنمق وصووقلمق معناسنه در يقال ضرب النبات
ضربا من الباب الرابع اذا ضربه البرد الاستضراب بالپك بياض وقواملو اولمق معناسنه در يقال استضرب
العسل اذا ابيضّ وغلظ ودبشى حيوان اركك ايستمك معناسنه در يقال استضربت الناقة اذا اشتهت الفحل
للضراب ضرابيه ضادك ضميله فراسيه وزننده مصر قضاسنده بلبيس حذاسنده واقع خوف نام محلده برقضا
اسميدر ضارب السلم سينك ولامك فتحيله يمامه ده برموضع آديدر شارح ديركه تضريب ثوبى پمقليوب چاتمق كذلك
ديكمك وپرده ونهالى مقوله سنى نقشلمق وبصمه بصمق معنالرينه مستعمل اولور مؤلف قصر واكتفا ايلمشدر كذلك
سكه بصمق معناسنه ده مستعمل اولور الضاغب راغب وزننده شول كسيه دينوركه بريرده كيزلنوب وحوش كبى
سسلنمكله آدمى قورقودر اوله الضغيب اميروزننده طوشان وقورد سسنه دينور وآنك وباركيرك يوررکن
ذكرى قابندن ظهور ايدن سسه دينور اكثرى منزل باركيرلرنده اولور الضغاب غراب وزننده بودخى طوشانك
وقوردك سسلرينه دينور الضغبة تمره وزننده تحقيق شارح اوزره خرده خياره دينوركه شخيار تعبير اولنور
اصلى ضغبسه در مؤلف اكتفا ايلمشدر المضغبة ميمك ضمى وغينك فتحيله شخيارى چوق يره دينور يقال ارض
مضغبة اى كثيرة الضغابيس الضغب ضادك فتحى وغينك سكونيله شول كشى يه دينوركه ذكر اولنان خرده خيار
اكلنه مشتهى على قول دوشكون وحريص اوله مؤنثى ضغبه در هايله يقال رجل ضغب اى مشتهٍ للضغابيس اومولع
بحبها وامرأة ضغبة وضغب مصدر اولور طوشان ياخود قورد كبى سسلنوب آدم قورقنمق معناسنه يقال ضغب
الرجل ضغبا من الباب الثالث اذا صوّت كالارانب والذياب وفزع وجماع ايلمك معناسنه در يقال ضغب المرأة
اذا نكحها الضنب ضادك فتحى ونونك سكونيله يره اورمق معناسنه در يقال ضنب به الارض ضنبا من الباب الثانى
اذا ضرب وبرنسنه يى آوجله قبض ايلمك معناسنه در يقال ضنب بالشئ اذا قبض الضوبان ضادك فتحى وضميله
مهموز اولان ضؤبان معناسنه دركه قوى وتوانا دوه يه دينور مفردى وجمعى برابردر وضوبان ضادك ضميله دوه نك
ايكى كوره كنك اورته سنه يعنى يغرنيسنه دينور الضوب صوب وزننده كيزلنمك استخفاء معناسنه در يقال ضاب الرجل
يضوب ضوبا اذا استخفى ودشمنى رنك وخدعه ايدوب فريفته واغفال ايلمك معناسنه در يقال ضاب الرجل اذا ختل
عدوّا الضهب نهب وزننده برنسنه نك رنكنى آتشله تغيير ايلمك معناسنه در يقال ضهبه بالنار ضهبا من الباب الثالث
اذا غيره وضهب اخلاط ناسه دينور اوباش واجناس مختلفه كبى الضهوب قعود وزننده بركسه اصلا برايشه يرامز
بى خير وجوليه اولمغله عورتجه سنه بريادكار اولمق معناسنه در يقال ضهب الرجل ضهوبا اذا اخلف وضعف ولم يشبه
الرجال التضهيب تفعيل وزننده انى پصدرمه كبى قزغين طاش اوزره كباب وبريان ايلمك على قول كركى كبى
نضج بولميه رق تاتارى كباب ايلمك معناسنه در يقال ضهب اللحم تضهيبا اذا شواه على حجارة محماة او شواه ولم يبالغ
فى نضجه ويايى طوغرلتمق ايچون آتشه طوتمق معناسنه در يقال ضهب القوس اذا عرّضها على النار للتثقيف
الضهباء حمراء وزننده شول يليه دينوركه طوغرلمق ايچون آتشه طوتلمغله اكا آتش تأثير ايلمش اوله الضيهب
صيهب وزننده ومرادفيدركه شول اسى مكانه دينوركه حرارت شمس تأثيريله اول مرتبه ده قزغين اوله كه چيك ات

پصدرمه كبى پخته اوله المضهب معظم وزننده تكه تكه پارچه لنمش اته دينور يقال لحم مضهب اى مقطع الضهضبة
دحرجه وزننده آتش بركدرمك معناسنه در يقال ضهضب النار اذا جمعها المضاهبة مكالبه وزننده مقابحه
معناسنه دركه برى برينك عيب وقبحنى كشف وبيان ايله بدوناسزا معامله دن عبارتدر يقال ضاهبه اذا قابحه الضيب
عيب وزننده ضئب لفظنده لغتدركه همزه ايله درنته كه ذكر اولندى فصل الطاء المهملة الطبّ طانك
حركات ثلاثى وبانك تشديديله حكيملك ايلمك معناسنه دركه حسب الاقتضاء جسم ونفس حيوانى يه علاج وتيمار
ايلمكدن عبارتدر پس كرك جسمانى وكرك روحانى اولسون كه ادعيه ورقيه كبى مصباحده طانك كسريله اسم
اولمق اوزره مرسومدركه طبيبلك معناسنه در يقال طبّ الرجل طبا من الباب الاول والثانى اذا عالج الجسم والنفس
باب اول قياس اوزره در زيرا مضاعف متعدّى باب اولده قياسيدر وفى المثل * ان كنت ذا طبّ فطبّ لعينيك
ايكيسنده ده طانك حركات ثلاثيله در وثانى امر حاضردر يعنى سن اهل طبّ ايسك ابتدا كوزلركه تيمار قيل مضرب
مثل معلومدر وعربلر قريب الحصول اولان برنسنه دن سؤال اولندقده قرب طبّ وقرب طبا ديرلر فقرهٔ اولاده
طبّ فاعل وثانيه ده تمييزدر منشأ مثل بودركه بركسه برخاتون تزوّج ايدوب ليلهٔ زفافده مباشرت ايچون پاچه لرى ارالغنه
چوكدكده خاتونه هنوز بكرميسن يوخسه ثيبمى سن ديو سؤال ايلمكله خاتون قد قرب طبّ على رواية طبا ديو جواب
ايلدى كيده رك السنه ده مثل سائر اولدى فقرهٔ ثانيه نعم رجلا قبيلندندر زمخشرى بوراده طبّ لفظنى علم وشعور ايله
تفسير ايلمشدر وطبّ رفق وسهولت وملايمت معناسنه در يقال طبه اذا رفقه وجادولق وسحر معناسنه در مطبوب
مسحور ديمكدر ويقال اصابه طبّ اى سحر شارح ديركه سحره طبّ اطلاق اولنمق افاقته تفأله
مبنيدر نته كه لديغ سليم ومهلكه اولان بيابان مفازه ايله تسميه اولنمشدر وطبّ طانك كسريله شهوت
واراده وشان وحال وعادت معنالرينه در وطبّ طانك فتحيله صفت اولور مطلقا عمل وكارنده استاذ وحاذق
وماهر اولان كشى يه دينور طبيب كبى كما سيذكر وشول ادراك واذعانلو دوه يه اطلاق اولنوركه اياغنى
كوزه درك نقل ايدوب على العمياء باصمز اوله وشول پغوره دينوركه ضراب خصوصنده حذاقتى اولوب چالق
اولميه وطبّ مصدر اولور قربه نك درزلرنى صوترشح ايلمامك ايچون طبابه ايله بوريوب قپامق معناسنه يقال طبّ
خرز القربة اذا غطاها بالطبابة وطبّ امورده رفق وتأنى ايدوب مصالحى حسن وجه ولطف وسهولتله تمشيت
پذير ايلمك معناسنه در ومنه المثل * من احبّ طبّ * اى تأنّى الامور وتلطف يعنى امورينك تمشيتنى سووب ايستين
كسيه رفق وتأنى وسهولتله مباشرت ايدر الطبيب امير وزننده مطلقا عمل وكارنده استاذ وحاذق وماهر اولان
كسيه دينور شارح ديركه كيده رك معالجهٔ امراض ايلمكده حاذق اولان كسيه اطلاق اولنمشدر جمعى اطبه واطباء
كلور يقال هو طبّ وطبيب اى ماهر حاذق فى عمله الطبابة كتابه وزننده يردن اوزون اوزادى قطعه يه دينور
وثوبدن وسحابدن ودريدن اوزون شقه يه وقطعه يه دينور جمع جنسى طبابدر وشول دل كبى اوزون ميشين پارچه سنه
دينوركه قربه نك اشاغيسندن ايكى درزك ارالغنه وضع ايدوب اوزرندن ديكرلرتا كه درزلر قپانوب صوترشح ايلميه
الطبه طانك كسريله والطبيبة حبيبه وزننده بونلرده ارضدن اوزون اوزادى قطعه يه وثوبدن وسحابدن
ودريدن اوزون شقه يه وقطعه يه دينور طبه نك جمعى طبب كلور عنب وزننده التطبيب تفعيل وزننده صوبى
صزمسون ديو مشكك درزلرى بيننه طبابه قومق معناسنه در وسود طلومنى براغاجه آصوب ياغى چقمق ايچون
چالقيوب يايمق معناسنه در وديبا وسائر جامه نك توسيع ايچون قولتقلرى آلتنه ويانلرينه تيريز وخشتك تعبير اولنان
پارچه ضم وادخال ايلمك معناسنه در يقال طبب الديباج اذا ادخل فيه بنيقة يوسّعه بها الطبابة كرامه وزننده
طبيب اولمق معناسنه در تقول ما كنت طبيبا ولقد طببت بالكسر والفتح طبابة المتطبب متعلم وزننده فن طبابته
متعاطى اولان كسيه دينور يعنى ذاتنده استاذ اولمامغله هنوز تحصيل فن طبابته سعى ايدوب دورشور اولان كسه يه
دينور يقال هو متطبب اى متعاطئ علم الطبّ ونهايه ده والمتطبب الذى يعانى الطبّ ولا يعرفه معرفة جيدة عبارتيله
مرسوم اولمغله مفهوم مذكور ايله متحددر الاستطباب بركسيه دردى ايچون قنقى دوا صالحدر ديو طبيبدن يا اهل
تجربه دن صورشدروب دواى نافع اخبارنى ايستمك معناسنه در يقال هو يستطبّ لوجعه اى يستوصفه يعنى
يستوصف منه الدواء ايها تصلح لدائه الطبابة كتابه وزننده آنفا ذكر اولندى وطبابه وطباب سحابك صاچاق
كبى صالنان طرّه سنه وصالقمنه دينوركه افقه طوغرى اوزون اوزون صالنور الطبطبة دحرجه وزننده صو آقاركن
پيدا اولان جاغلدى يه دينور وخاصة تلاطم سيلابدن حاصل اولان جاغلدى يه دينور وطبطبه مصدر اولور
سسلنمك معناسنه يقال طبطب الشئ اذا صوّت الطبطابه طانك فتحيله كبجه طرزنده بريصى اغاجه دينوركه

دینور که آنکله طوپ اوینارلر چوکان تعبیر اولنور طوپ وچوکان اویونی ایرانده و بغدادده معروفدر المطابة
تشدید بایله مفاعله وزننده مداوره یعنی معالجه معناسنه در یقال طابه اذا داوره الطبطبیه یای مشدده ایله
طوره یه وقرباجه دینور که آنکله قامچی کبی آدم دوکیلور درّه معناسنه وطوره درّه محرّفیدر اوردقجه طب طب دیو
صوتندن ناشی تسمیه اولنمشدر طباطبا قباقبا وزننده شریف اسمعیل بن ابراهیم بن الحسن بن الحسن بن علی المرتضی
کرّم الله وجهه لقبیدر لسانی پلتك اولمغله قاف حرفنی طاء عنواننده تکلم ایدوب علی قول کندیلرینه برقباء یعنی
قفتان ویرلمکله قباقبادیجك یرده طباطبا دیمکله آنکله تلقیب اولنمشدر مترجم دیرکه ابن خلکان تاریخنده طباطبا
اسمعیل مرقومك پدری اولان ابراهیمك لقبی اولمق اوزره مرسومدر برکون غلامنه جامه کتور دیو امر ایلدکده
دراعه می کتوره یم دیدکده یوق قباقبادیجك یرده پلتك اولمغین طباطبا دیمکله کلام مزبور شهرت بولوب شریف
مزبوره لقب اولدی انتهی الطبطاب طانك فتحیله برنوع قوش اسمیدر که بهایم کبی ایکی بیوك قولقلری واردر
طحاب حای مهمله ایله کتاب وزننده برموضع آدیدر آنده بروقعه واقع اولمشدر الطحربه طانك ورانك فتحیله
وکسره لریله وضمه لریله لغتدر سحاب پاره سنه دینور وبزو جامه پارچه سنه دینور علی قول مادّهٔ مزبوره جحد ونفی
موقعنه مخصوصدر مثلا ماعلیه طحربة دیرلر اکننده لباسدن برپاره یوقدر ومافی السماء طحربة دیرلر هواده سحابدن
برپاره یوقدر دیمکدر الطحرب زبرج وزننده خار وخاشاك وقارنتی وسیلندی مقوله سنه دینور غثاء معناسنه
الطحربة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال طحرب القربة اذا ملأها وضرطه لمق معناسنه در یقال
طحرب اذا قصع ویللنه رك قاچوب کتمك معناسنه در یقال طحرب الرّجل اذا عدا فارّا وفسا الطحلب طانك
ولامك ضمیله ولامك فتحیله لغتدر والطحلب زبرج وزننده یوصون دیدکلری یشللکه دینور که مزمن صو یوزنده
پیدا اولور الطحلبة دحرجه وزننده صویك یوزی یوصون طوتمق معناسنه در یقال طحلب الماء اذا علاه
الطحلب ودوه نك توینی قرقمق معناسنه در یقال طحلب الابل اذا جزّها وقتل ایلمك معناسنه در یقال طحلب
فلانا اذا قتله ویرك یوزی نبات ایله یشللنمك معناسنه در یقال طحلبت الارض اذا اخضرّت بالنبات المطحلب
میمك ضمی ولامك کسری وفتحیله یوصون طوتمش صویه دینور ویوصونی چوق اولان صویه دینور الطحلبة
قیله دینور شعر معناسنه یقال ماعلیه طحلبة ای شعرة الطخربة خای معجمه ایله طحربه وزننده ومرادفیدر که آنفا
ذکر اولندی لکن بو مادّه ده طخربیه لفظنی زیاده ایتدیلر طانك ورانك ضمه لری ویای مشدده ایله الطرب فتحتینله
فرح وسرور معناسنه در وحزن واندوه معناسنه اولمغله ضدّ اولور وعند البعض طرب شول طیش وخفتدن
عبارتدر که انسانه کمال سرور وفرحدن یاخود غم واندوه وکدردن عارض اولور شویله که درونی اصلا آرام وقرار
ایده میوب قوش کبی پرواز ایدر پس یالکز فرح وسروره تخصیص وهمدر وطرب حرکت معناسنه در وشوق
وخواهش معناسنه در وطرب بو معنالردن مصدر اولور یقال طرب الرّجل طربا من الباب الرّابع اذا فرح وحزن ضدّ
ویقال به طرب ای حرکة وشوق المطراب محراب وزننده والمطرابه هایله کثیر الطرب اولان کشی یه دینور
یقال رجل مطراب ومطرابة ای طروب یعنی کثیر الطرب الاستطراب طرب وسرور طلب ایلمك معناسنه در
یقال استطرب الرّجل اذا طلب الطرب ودوه یی نغمات ایله تشویق وتحریك ایلمك معناسنه در یقال استطرب
الابل اذا حرّکها بالحداء الاطراب همزه نك کسریله شوق وطربه کتورمك معناسنه در یقال اطربه اطرابا
التطریب تفعیل وزننده اطراب معناسنه در ونغمه ایلمك تغنی معناسنه در یقال طرّب المطرب اذا تغنی التطرّب
تفعل وزننده اطراب معناسنه در یقال تطرّبه بمعنی اطربه الاطراب همزه نك فتحیله کزیده ومنتخب اولان خوشبو
چچکلره دینور نقاوة الرّیاحین معناسنه المطرب مقعد وزننده والمطربه هایله طاریوله دینور طریق ضیق
معناسنه شارحك بیاننه کوره جمعلری مطاربدر نهایه ده مرسومدر که مطارب طرق کباره نافذ طرق صغاره دینور
وعند البعض طرق ضیقهٔ متفرّقه دن عبارتدر یقال طربت عن الطریق ای عدلت عنه پس مؤلفك عباره سی
قاصردر الطرب کتف وزننده پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اسب مکرّملری اسمیدر المطارب
میمك فتحیله یمنده برقضا وایالت آدیدر طیروب طیفور وزننده بررجل آدیدر طاراب فاراب وزننده بخارا قضاسنده
برقریه آدیدر طرابیه فراسیه وزننده مصر اولکه سنده برقضا آدیدر علی قول ضرابیه در ضاد معجمه ایله الطرطبة
دحرجه وزننده کچی صاغان کسه کچی یی طوردرمق ایچون دوداقلرنی صیصلق کبی سسلندرمك معناسنه در یقال
طرطب الحالب بالمعز اذا صات لها بشفتیه وصوقارنده یاقربه ده چالقنمق معناسنه در یقال یطرطب الماء فی الجوف
ای یضطرب وقیون وکچی قسمنی صاغمغه چاغرمق معناسنه در یقال طرطب بالغنم اذا اشلاها الطرطب قنفذ وزننده

والطرطب

والطرطب اسقف وزننده قوغه کبی ایری وسلپوك اولان عورت ممه سنه دینور ثدی کلمه سنی مؤنث عدّ ایدنلره کوره
مفردنده طرطبی دینور الفك قصریله وطرطب آلت تناسله دینور الطرطبانیه یای مشدده ایله والطرطبة تقیید
شارح اوزره بانك تخفیفیله ممه سی اوزون وصارقق اولان خاتونه وسائر حیوانه دینور الطرطبین بانك تشدیدی وتثنیه
بنیه سیله برکلمه در که دهدرّین کلمه سیله هزل واستهزأ موقعنده ایراد اولنور یعنی برکسه یی هزل واستهزا ایتدکده دهدرّین
وطرطبین دیرلر باطل وبی خیر ومنفعت نسنه مراد ایدوب وتثنیه ایله تأکید ایدرلر ودهدرّین راء بابنده مشروحدر
الطرعب جعفر وزننده بدنما ومضطرب اندام وقبیح الطول اولان اوزون کسیه دینور المطاسب میمك فتحیله
یرنده چوق طورمغله بغایت متغیر اولوب بروجهله استعماله صلاحیتی قالمیان صولره دینور میاه سدم معناسنه ظاهرا
مفردی مطسب در الطعب صعب وزننده خوشلق ولذت وطیب معناسنه در یقال مابه من الطعب شیء ای مابه
من اللذة والطیب الطعزبة عین مهمله وزای معجمه ایله دحرجه وزننده برکسه یی مسخره لغه آلوب هزل واستهزا
ایلمك معناسنه در یقال طعزبه اذا هزء به وسخر الطعسبة سین مهمله ایله دحرجه وزننده بولسز وهدایتسز
متعسفا یلوب کتمك معناسنه در کرك صوری وکرك معنوی اولسون یقال طعسب الرجل اذا عدا فی تعسف طعشب
شین معجمه ایله جعفر وزننده بررجل آدیدر طوغاب طای مضمومه وغین معجمه ایله ارزن الروم ایالتنده بربلده آدیدر
الطلب فتحتینله ایستمك معناسنه در یقال طلبه طلبا من الباب الاوّل اذا حاول وجوده واخذه یعنی اول نسنه نك بولنمسنی
وآلماسنی ایستدی ومیل ورغبت ایلمك معناسنه در تقول طلب فلان الیّ ای رغب وایرا قلشمق تباعد معناسنه در یقال
طلب الرجل طلبا من الباب الرابع اذا تباعد الطالب اسم فاعلدر استیجی خواهنده معناسنه جمعی طلب کلور رکع
وزننده وطلاب کلور کتاب وزننده وطلبه کلور کتبه وزننده وطلب کلور عرب وزننده شارحك بیاننه کوره وزن اخیر اسم
جمعدر صفت مشبهه طلوب در صبور وزننده جمعی طلب کلور کتب وزننده ومبالغه اسم فاعل طلاب در شدّاد وزننده
جمعی طلابون در کذلك صفت مشبهه طلیب کلور امیر وزننده جمعی طلباء کلور کرماء وزننده التطلب تفعل وزننده
والاطلاب همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده بولرده طلب ایلمك معناسنه در یقال تطلبه واطلبه
بمعنی طلبه لکن تطلبك مفهومی متکلف اولمغله مرّة بعد اخری طلب ایلمك اولور التطلیب تفعیل وزننده برنسنه یی
مهلتله ایستمك معناسنه در که مراد آراسنی آچارق طلب ایلمکدر یقال طلبه تطلیبا اذا طلبه فی مهلة المطالبة
والطلاب طانك کسریله برکسه نك ذمّتنده اولان حقی وآلاجغی طلب ایلمك معناسنه در یقال طالبه مطالبة وطلابا
اذا طلبه بحق الطلب فتحتینله والطلبة طانك کسری ولامك سکونیله معنای مزبوردن اسمدر که مطلوب
اولان حقه دینور تقول لی عنده طلب وطلبة ای حقّ یطالب الاطلاب همزه نك کسریله برکسه نك مطلوبنی ویروب
حاجتنی رواقلمق معناسنه در یقال اطلب فلانا اذا اعطاه ماطلبه وبرکسه نك مطلوبنی قبل الطلب ویرمیوب طلبکار
اولمغه مضطر ومحتاج ایلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال اطلبه ای الجأه الی الطلب المطلب محسن وزننده
بعید اولان مرعایه دینور یقال کلأ مطلب ای بعید کذلك مرعادن بعید اولان صویه دینور علی قول مرعی ایله
مابینی ایکی میل مسافه یاخود برمرحله یاخود ایکی مرحله اولان صویه دینور یقال ماء مطلب ای بعید عن الکلأ
اوبینهما میلان او یوم او یومان ومطلب اسامیدندر علیّ بن مطلب البرقی محدثیندندر الطلب طانك کسریله
خاصة طالب نسوان اولان کشی یه دینور یقال هو طلب نساء ای طالبهنّ جمعی اطلاب کلور وطلبه کلور عنبه وزننده
وطلب طانك کسریله وطلبه هایله مطلوبه ومعشوقه اولان خاتونه دینور یقال هی طلبه وطلبته اذا کان یهواها
الطلبة فرحه وزننده مطلوب اولان شیئه دینور یقال اعطی طلبتك ای ماطلبته الطلبه جرعه وزننده ایراق
سفره دینور یقال بدت له طلبة ای سفرة بعیدة امّ طلبه طانك کسریله طوشنجل قوشنك کنیه سیدر المطلب میمك
ضمی وطای مشدده نك فتحیله اسامیدندر مطلب بن عبد الله بن حنطب که مخزوم قبیله سندندر طریق عراقده واقع
بئر مطلب دیدکلری قویی اکا منسوبدر وعبد المطلب بن هاشم جدّ پیغمبر ذیشاندر علیه الصلوة والسلام اسم اصلیسی
عامردر مترجم دیرکه وقتا که هاشم غزه ده وفات ایدوب اوغلو عامر مدینه ده والده سی یاننده یتیم قالمغله بی پدر اولان
اولادك حالی معلومدر عسرت معیشت ورثاثت وپریشانیتله امرار اوقات ایدرلر ایدی قرینهٔ حال برکسه مکه ده عامرك
عموجه سی اولان مطلبه عامرك پریشانلغنی اخبار وافاده ایلدکده پنجهٔ عصبیت رحم وقرابت عنان ربای تاب وطاقت
اولوب همان مدینه طرفنه پویان اولدی بعد الوصول عامری اخذ واسبنه ارداف ایلیه رك مکه یه عود وقفول ایلدی
حین دخولده ماهذا الصبیّ دیو سؤال ایدنلره رثاثت لباس عامردن عار ایله برادرزاده مدر دیمیوب هو عبدی دیو جواب
ایلمکله السنهٔ ناسده عبد المطلب ایله شهرتیاب اولمشدر انتهی طلوب صبور وزننده سمیراء قربنده برقویی آدیدر طلوبه

هايله برطاغك اسميدر مطلوب برموضع آديدر طليب زبيروزننده وطالب وطلاب شدّادوزننده
وطلبه فتحاتله اسامئ ناسدندر المطلحب مسلحب وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الطنب طانك ونونك ضميله
چادرايپنه دينور چادرك سرا پرده لرنى بندايتدكلرى اوزون ايپدن عبارتدر على قول چادرك قازغنه كچوروب
بغلدقلرى ايپدن عبارتدر جمعى اطناب وطنبه كلور عنبه وزننده يقال شدّ البيت بالطنب وهو حبل طويل يشدّ به
سرادق البيت اوالوتد بوزاده اوالوتد قولى سرادق اوزره معطوفدر مؤلف طنب كلمه سنى عنق كبى مفرد اولمق اوزره
رسم ايلمشدر لكن مقدّمة الادبده ومهذبده طناب كسر طايله مفرد وطنب ضمتينله واطناب جمع اولمق اوزره مرسومدر
وطنب شول تصمه يه دينور كه يايك كيريشنك اوجنه بندايدوب بعده يايك قولغنه كچوررلر تا كه كريش كسلميه وكوكسك
اوستنده اولان سكيره دينور كه مرادبوغازك چقورنى ايكى طرفلو احاطه ايدن سكيرلردر ايكيسنه طنبان ديرلر بيون
برطرفه چويرلدكده پرمق كبى ظاهر وممتدّ اولور وطنب ماويه ايله ذات العشر نام محللرك بيننده برموضع آديدر بصره
حجاجنك منازلندندر وطنب اغاجك كوكنده اولان طمره وريشه يه دينور كه هرطرفه سوروب كيدر وبدنده اولان
سكيره اطلاق اولنور يقال شدّ الله المفاصل بالاطناب اى الاعصاب الاطنابة همزه نك كسريله بودخى كوشهٔ كمانه
بنداولنان سكيره دينور طنب كبى واطنابه سايبانه دينور مظله معناسنه وبرخاتون آديدر كه اوغلو عمرو شعرادندر
الطنب فتحتينله مزراق اكرى اولمق معناسنه در يقال طنب الرمح طنبا من الباب الرابع اذا اعوجّ وآتك اياقلرى
اوزون اوله رق سلپوك اولمق معناسنه در كذلك آتك بلى اوزون اولمق معناسنه در كه جنديلر بيننده عيوبدندر يقال
طنب الفرس طنبا من الباب الرابع ايضا اذا طال ظهره الاطنب اشهب وزننده وصف مذكور اوزره اولان
اركك آته دينور طنباء شهباء وزننده مؤنثيدر التطنيب تفعيل وزننده چادرى ايپلريله چكوب بغلمق معناسنه در كه
مراد چادرى قورمقدر يقال طنب البيت تطنيبا اذا مدّه باطنابه وشدّه وقورداورومك معناسنه در يقال طنب
الذئب اذا عوى واقامت ايلمك معناسنه در يقال طنب بالمكان اذا اقام وتطبيب معناسنه در كه طلومى عموده
آصوب چالقمقله سود چقرمقدن عبارتدر يقال طنب السقاء اذا طببه الاطناب همزه نك كسريله يل شدّتله
اسوب توز وطلازقوپرمق معناسنه در يقال اطنبت الريح اذا اشتدّت فى غبار ودوه لر پيدرپى قطار اوزره يوريوب
كتمك معناسنه در يقال اطنبت الابل اذا اتبع بعضها بعضا فى السير وايرمغك صويى اوزون اوزادى ايراغه
كتمك معناسنه در يقال اطنب النهر اذا بعد ذهابه وبرنسنه يى بلاغت يعنى مبالغه وجهيله وصف ايلمك معناسنه در
كرك مدح وكرك ذمّ وقدح اولسون تطويل كلام بونك لازميدر يقال اطنب الرجل اذا اتى بالبلاغة فى الوصف
مدحا كان اوذما المطنب مقعد وزننده اموزه دينور منكب معناسنه واموز باشيله بيونك اراسنه دينور
عاتق معناسنه المطناب محراب وزننده كثير وعظيم عسكره اطلاق اولنور شويله كه ايكى طرفنك مابينى بعيد وممتد
اوله يقال جيش مطناب اى عظيم المطانب ميمك ضميله چادرى طناب طنابه مقارن وملاصق اولان قومشويه دينور
تقول هو جارى مطانبى اى طنب بيته الى طنب بيتى الطهب فتحتينله خرده وكوچك اغاجلرك اسماسندندر الطهلبة
دحرجه وزننده يريوزنده كتمك سير وسياحت معناسنه در يقال طهلب الرجل اذا ذهب فى الارض الطهنبى طانك
فتحى والفك قصريله ياوز وشديد وتوانا اولان دوه يه دينور يقال بعير طهنبى اى شديد الطاب ناب وزننده والطيب
طانك كسريله والطيبة هايله والتطياب تسيار وزننده برنسنه پاكيزه ولذيذ وخوش اولمق معناسنه در يقال
طاب الشئ يطيب طابا وطيبا وطيبة وتطيابا اذا لذّ وزكا مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل طيب حواسك استلذاذ
ايلديكى نسنه دن عبارتدر اطعمه واشربه وسائر نسنه لردن كرك طعم وريح وكرك پاكيزه لك وخوشمنظرلق جهتيله
اولسون وكرك معنوى اولسون مال حلال كبى انتهى وتقول طبت به نفسا اى طابت به نفسى زيرا تميز معناده فاعلدر
وطاب وطيب وطيبه وتطياب يراوتلو وچايرلو اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال طابت الارض اذا اكلأت ومتعدى
اولور برنسنه يى خوش وپاكيزه وكوچك ايلمك معناسنه در يقال طابه اى طيبه وطاب طيب معناسنه در كه خوش وپاكيزه
اولان نسنه يه دينور وصف بالمصدر در خبيث مقابليدر وطاب بحرين قضاسنده برقريه آديدر وفارس اولكه سنده
برايرمق آديدر الطياب زنّار وزننده بغايت خوش وپاكيزه وكوچك اولان شيئه دينور يقال شئ طاب كما ذكر وطياب
اى طيب الطوبى بشرى وزننده طيب معناسنه در يعنى مصدر در اصلى طيبى ايدى ياء واوه قلب اولندى وطوبى
طيبه لفظندن جمع اولور كه طانك فتحى ويانك تشديديله در وبونادردر واطيب كلمه سندن مؤنث اولور وايولك وكوزللك
حسنى معناسنه در وبخت وعيش خوش وخير وراحت ودولت معناسنه در وخيره وكزيدكى معناسنه در كه مختارلق
وكزيده لك معناسنه در وطوبى جنتده برشجرك اسميدر على قول لغت هنديده طوبى جنتك اسميدر ويقال طوبى لك

وطوباك

وطوباك بالاضافة على قول طوباك تعبيرى لحن وخطادر طيبى طانك كسرى والفك قصريله طوبى لفظنده لغتدر كه
جنتده برشجر آديدر الاطابة همزه نك كسريله برنسنه يى خوش وپاكيزه قلمق معناسنه در يقال اطابه اطابة بمعنى طيبه
واستنجاء معناسنه در كه موضع نجاستنى غسل ويامسح ايله تطهير ايلمكدن عبارتدر يقال اطاب الرجل اذا استنجى يعنى
نفسنى مرداردن پاك ايلدى وخوش ومنقح ودلكش كلام سويلمك معناسنه در يقال اطاب الرجل اذا تكلم بكلام طيب
ومهمانه خوش ولذيذ وپاكيزه طعام چكمك معناسنه در يقال اطاب الرجل للضيف اذا قدّم طعاما طيبا وخوش
ودلبر وپاكيزه تراوغلانلرى اولمق معناسنه در يقال اطاب فلان اذا ولد بنين طيبين وحلال تزوّج ايلمك معناسنه در
يقال اطاب الرجل اذا تزوّج حلالا التطييب تفعيل وزننده برنسنه يى خوش وطيب ايلمك معناسنه در يقال طيبه
تطييبا بمعنى اطابه وبرنسنه يى خوش وپاكيزه بولمق معناسنه در يقال طيب الشئ اذا وجده طيبا الطيب طانك
كسريله خوشبو نسنه يه دينور كه آنكله تطيب وتعطر اولنور مسك وعنبر ودهن كبى وحلال شيئه دينور يقال هو
طيب اى حلّ ومطلقا هر نسنه نك افضل وانفسنه دينور يقال يطلب الطيب اى الافضل وطيب واسط ايله شهر
تستر بيننده بربلده آديدر الطيبة هايله بودخى حلال ومباح اولان شيئه دينور وبغايت صاف وبرّاق اولان
باده يه اطلاق اولنور مى ناب معناسنه وطيبه مصر اولكه سنده ايكى قريه آديدر وزمزم صوينك اسميدر وزر ودياننده
برقريه آديدر الطيبة عنبه وزننده غدر وحيله سز ونقض عهد سز دسترس اولنان اسيره اطلاق اولنور يقال
سبى طيبة اى بلا غدر ونقض عهد الاطيبان تثنيه بنيه سيله اكل وجماعه اطلاق اولنور على قول فم وفرج
وعند البعض شحم وشبابدن عبارتدر ومنه يقال ذهب الاطيبان اى الاكل والجماع او الفم والفرج او الشحم والشباب
بوراده شحمدن مراد قوّت بدنيه در وبقى الاخبثان اى الضراط والسعال المطايب ميمك فتحيله والاطايب
كزيده ومختار اولان نسنه لره دينور مطايب كلمه سنك لفظندن مفردى يوقدر بعضلر ديديكه اشبو مطايب واطايب
كلمه لرى عربلردن مطايب الرطب واطايب الجزور عنوانيله مسموعدر يعنى مفردلرى مسكوت اولوب همان جمع
اوله رق بويلجه مسموع اولمشدر يقولون اطعمنا من مطايب الرطب واطايب الجزور وعلى قول مطايبك مفردى
مطيب ياخود مطاب ومطابه در واطايبك مفردى اطيبدر الاستطابة استنجاء معناسنه استعمال اولنور يقال
استطاب الرجل اذا استنجى وقاسيق قيللرنى تراش ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال استطاب الرجل اذا حلق
العانة وبرنسنه يى خوش وطيب بولمق معناسنه در يقال استطاب الشئ اذا وجده طيبا ويقال استطيبه على الاصل
وطتلو وخوشكوار صو ايستمك معناسنه در يقال استطاب القوم اذا سألهم ماء عذبا الاطياب همزه نك كسريله
برنسنه يى خوش وپاكيزه وطيب بولمق معناسنه در يقال اطيب الشئ اذا وجده طيبا وبو اصلى اوزره استعمال
اولنمشدر الطابة غابه وزننده باده يه دينور خمر كبى طيبه طانك فتحيله مدينهٔ منوّره اسماسندندر طابه وطيبه
سيده وزننده ومطيبه مكرّمه وزننده بونلرده مدينهٔ منوّره نك اسملريدر نام اصليسى يثرب اولوب مأخذى اولان ثرب
فساد معناسنه اولمغله استهجان اولنوب الفاظ مذكوره ايله تسميه بيورلمشدر عدق بن طاب عينك كسرى وذال
معجمه نك سكونيله مدينه ده برخرمالق آديدر ابن طاب برنوع خرمايه اطلاق اولنور كه حالا مدينه خرماسى
تعبير ايلدكلرى خرمادر الطياب كتاب وزننده بصره ده برخرمالق آديدر الطيب سيد وزننده بغايت خوش
وپاكيزه وكوچك اولان نسنه يه دينور خبيث مقابليدر وحلال اولان شيئه اطلاق اولنور يقال مال طيب اى حلال
وطيب ومطيب مكرّم وزننده پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك ايكى فرزند ارجمندلرى اسملريدر
ابو طيبة طانك فتحيله پيغمبر عاليشان عليه السلام حضرتلرينك حجاملرى اولان ذاتك كنيه سيدر اسمى دينار در
طابان خابور قضاسنده برقريه در الايطبه همزه نك فتحى ويانك سكونى وطانك ضمى وبانك تشديد وتخفيفيله
ديشى كچينك وآهونك تكه طلب ايدوب اركك قيزمسى حالتنه دينور كه تكه سيمك تعبير اولنور يقال دنت ايطبة
العنز اى استجرامها الطوب طانك ضميله طوغله يه وكيرميده دينور المطايبة مفاعله وزننده لطيفه
ومزاح ايلمك معناسنه در يقال طايبه اى مازحه حلف المطيبين حانك كسريله مطيبلرك عهد وميثاقى ديمكدر
پيغمبر انام عليه السلام حضرتلرى يكرمى بش ياشنده ايكن بعض قبائل عرب بينلرنده منعقد اولان عهد ويمين
اوله جقدر صورتى بودر كه بنو عبد مناف بالاتفاق بنو عبد الدارك ضبط وتوليتلرنده اولان كعبهٔ مكرمه نك
حجابت ورفادت ولوأ وسقايه منصبلرنى آلمق مراد ايلدكلرنده بنو عبد الدار امتناع ايلملريله من بعد
هر قوم ايفاى حق عصبيتله برى برلرينه يارى ومعاونت ايلمك اوزره عهد ويمين ايلديلر بنو عبد مناف
اجناس طيبى جمع وتخمير ايدوب بربيوك چناق ايچره وضع وطرافدارلريله كه بش قبيله اهليدر اللرنى آكا

غمس ایده‌رك عقد عهد یمین ایلدکدنصکره لاجل التأکید اللرنی دیوار کعبه‌یه مسح ایلدیلر بناء علیه مطیبین
ایله تسمیه اولندیلر بنو عبد الدار دخی کندی حلفالریله که التی قبیله دن عبارتدر آخر کونه مؤکد عقد قسم ایلدیلر
بو سببله اخلاف تسمیه اولندیلر رسول اکرم علیه السلام حضرتلری مطیبین طرفنده بولنمشلر ایدی حجابتدن
مراد کعبه‌نك قاپوجیلغیدر ورفاده قریش اهالیسی میانه‌لرندن برمقدار مال افراز ایدوب آنکله زبیب وبغدای اخذ
ایدرلر ایدی تا که حجاج ایچون حاضر بولنه ولو أ کعبه‌نك سنجاغنی ترتیب ایلمکدر وسقایه حجاجه صو ویرمکدر
فصل الظاء المعجمة الظأب دأب وزننده بانك وفریاد ایلمك زجل وصوت معناسنه‌در یقال ظأب الرجل
ظأبا من الباب الثالث اذا زجل وصات واولنمك تزوج معناسنه‌در یقال ظأب الرجل ظأبا من الباب المزبور اذا تزوج
وجغلتی وغریو وجلبه معناسنه‌در یقال ماهذا الظأب ای الجلبة وظلم وستم وبیداد معناسنه‌در وتکه باغرمق
معناسنه‌در یقال ظأب التیس اذا صاح وسلف وهمداماد معناسنه‌در که زوجه‌نك انشته‌سیدر بجانق تعبیر اولنور
جمعی اظؤب کلور اکلب وزننده وظؤوب کلور عروق وزننده المظاءبة مفاعله وزننده ایکی کمسه ایکی همشیره
تزوج ایدوب بری برینه بجانق اولمق معناسنه‌در یقال تزوجا بالمظائبة وهی ان یتزوج انسان امرأة ویتزوج آخر
اختها الظبظاب طبطاب وزننده رنج ودرد وتعب ومحنت کبی عارضهٔ شدیده‌یه دینور که موجب تقلب واضطراب
اولور یقال مابه ظبظاب ای قلبة ووجع وعیب ونقیصه معناسنه‌در وبرنوع سیولجه اسمیدر که کوز قپاغنده چقار
جدجد دخی دیرلر ودلبردلو قانلو اوغلانلرك چهره‌لرنده چقان سیولجه‌لره دینور وجغلتی وشماطه وغریو وجلبه
معناسنه‌در وبرکمسیه شر ومضرت ایقاعیله تهدید ایدن کمسه‌نك مؤثر کلام وعیدینه دینور تقول سمعت ظبظابه
وهو کلام الموعد بشر وظبظاب ملوك یمندن برینك اسمیدر الظبظبه زلزله وزننده محموم اولمق معناسنه‌در
یقال ظبظب الرجل علی البناء للمجهول اذا حم التظبظب ترلزل وزننده برنسنه آهسته‌جه سهولتله دوشمك
معناسنه‌در یقال تظبظب الشیء اذا کان له وقع یسیر الظرب کتف وزننده یرده سوه‌لوب طوملان ایری طاشه
وقیایه دینور که اوجی یلمان کبی سیوری وکسکین اوله علی قول یوکسك وسیوری اولمیوب دوشکلی یاصتم طاغه
دینور یاخود کوچك طاغه دینور جمعی ظراب کلور سهام کبی شارح دیرکه بو جمع عزیزدر سکون را ایله تخفیف
توهمنه مبنی‌در وظرب بررجل آدیدر وبنی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك فرسلری اسمیدر وبادیه‌ده قرعا ایله
واقصه نام محللر بیننده برصو برکه‌سی اسمیدر ظرب لبن لامك ضمی وبانك سکونیله برموضع آدیدر الظرب
عتل وزننده غلیظ الجثه طوپاج بودوره دینور یقال رجل ظرب ای قصیر غلیظ الظربان قطران وزننده که مراد
ظانك فتحی ورانك کسریله‌در کذی جثه‌سنده بدرایحه‌لو برجانوردر ترکیده کوجن تعبیر اولنور بغایت ضرطه‌جی
وضرطه‌سی زیاده‌سیله منتن اولور برجامه‌یه اوصورصه جامه اسکیوب کیدر هنوز رایحهٔ خبیثه‌سی آندن زائل اولمز
اکثری کلرك یواسنك آغزینه دبرنی وضع ایدوب ایچرویه طوغری ضرطه ایلمکله بدرایحه‌سندن کلر مضطرب اولوب
تحملدن قالمغله ناچار طشره‌یه پرتاب ایدوب چقدقده صیدواکل ایدر ملعونك ضرطه‌سی اولطه‌سیدر وفی المثل
فسا بینهم الظربان ای تقاطعوا یعنی برمفسد ومکار نیجه احباب میانلرینه القای فساد ایله بری برندن کسیلوب
جدا اولنسه‌لر مثل مزبوری ضرب ایدرلر مترجم دیرکه اول جانوره عربلر مفرق النعم اطلاق ایدرلر زیرا دوه سوروسنك
ارالغنه کیروب جابجا ضرطه چکدکده رایحهٔ کریهه‌سندن دوه‌لر پریشان اولور انتهی جمعی ظرابین کلور وظرابی
کلور یای مشدده ایله کویا که آتی الذکر ظرباء کلمه‌سندن جمعدر وظربی ظانك کسری والفك قصریله وظرباء ظانك
کسری والفك مدیله اسم جمعلردر الظرباء ظانك فتحی ورانك کسری وبانك تشدیدیله بودخی ظربان کبی جانور
مرسومك اسمیدر التظریب تفعیل وزننده طوارك طرنغی بغایت پك ومتین اولمق معناسنه‌در یقال ظربت
الحوافر تظریبا علی المجهول اذا صلبت واشتدت المظربة معظمه وزننده بغایت صلب ومتین اولان طوار
طرنقلرینه دینور الاظراب احباب وزننده نواجذ آردنده اولان درت دیشلره دینور ونواجذ عند المؤلف مختلفدر
علی قول اظراب دیشلرك کوکلرینه دینور ظریب امیر وزننده برموضع آدیدر الظرب طرب وزننده یاپشمق
معناسنه‌در یقال طرب به ظربا من الباب الرابع اذا لصق به ظریبه جهینه وزننده برموضع آدیدر الظنب ظانك
کسری ونونك سکونیله آغاجك کوکنه دینور الظنبة جرعه وزننده شول سکیره دینور که اوق یلکینك کز
طرفندن اولان اوجنه صاریلور الظنبوب زنبور وزننده ایاقده انجك تعبیر اولنان عضوك اوك طرفندن یعنی
طشره طرفندن اوجنه دینور یاخود انجك کمیکنه دینور که قوری انجك وقلم ودودك تعبیر اولنور علی قول قوری
انجکك اوجنه دینور یقال ضرب ظنبوبه وهو حرف الساق من قدم او عظمها او حرف عظمها بوراده قدم لفظی

ضمتینله‌در وحق عباره هاء تأنیثله عظمها اولمقدر زیرا ساق مؤنثدر وظنبوب مزراق تمرینك قوغاننده اولان
میخه یعنی پرچینه دینور جمعی ظنابیب کلور که انجکلر دیمك اولور ومنه المثل * قرع ظنابیب الامر * ای ذلله برکمسنه بر
دشوار ماده‌یه بغایت سعی واقدام ایلیه‌رك تذلیل وتسهیل ایلدکده ضرب اولنور زیرا چوکیوب سرکشلك ایدن
دوه‌نك انجکنه اورمقله رام ایدوب چوکردرلر الظاب ناب وزننده سوزه دینور کلام معناسنه وماده مزبوره واویه‌در
وجغلتی وغریو وهنکامه معناسنه‌در وتکه دیشی کچی به وازه‌جق وقتده باغرمق معناسنه‌در شارح دیرکه بونك اصلی
ظوب ایدی که مصدردر مهموزده لغتدر نته که ذکر اولندی فصل العین العب عینك فتحی وبانك تشدیدیله
مطلقا صو ایچمك معناسنه‌در علی قول برصولقده ایچمیوب یودم یودم یوده‌رق ایچمکدر جرع معناسنه یاخود
ارالقلرنی پك آچمیوب تیز تیز بری بری آردنجه متتابعا ایچمك یاخود السز وقابسز صویه اکیلوب دابه وحمامه کبی
ایچمك کرع معناسنه‌در یقال عب الماء عبا من الباب الاول اذا شربه او جرعه او تابعه او کرعه شارح دیرکه
عند البعض عب صولق المیه‌رق برنفسده ایچمك معناسنه‌در واغلبی بودر حتی الکباد من العب حدیثنده شراح بونکله
تفسیر ایلمشدر یعنی جکر آغریسی صویی برنفسده ایچمکدن عارض اولور کذلك مصوا الماء مصا ولا تعبوا عبا
حدیثنده دخی العب شرب الماء بلا تنفس عبارتیله مفسردر ظاهرا مؤلفك او تابعه او کرعه عباره‌لرنده صولق
آلمقسزین ایچمك مفهوملرنده داخل یاخود لازمدر انتهی وعب الشمس کونشك پرتو وضیاسنه دینور بونده بانك
تخفیفیله‌ده جائزدر زیرا عبو لفظندن منقوص اولور دم ویدکبی وعبو ضیا معناسنه‌در وعب قوغه انوب صویه
طالدقده سسلنمك معناسنه‌در یقال عبت الدلو عبا اذا صوتت عند غرف الماء العب عینك ضمیله ردن معناسنه‌در که
لباس یکنك دبنه دینور که قولتق طرفنه کلن اوجیدر العباب غراب وزننده خرما یپراغنه دینور خوصه معناسنه
وسیل صوینك پك چوق وطاشقین یرینه کذلك کثرت وارتفاعنه یاخود طالغه‌سنه دینور شارح دیرکه پك عظیم وطاشقین
وپوسکوریجی سیل صوینه‌ده دینور واساسده بو معنا مصدر اولمق اوزره‌ده مرسومدر یقال عب البحر عبابا وهر شیئك
اولنه دینور که کثرت موقعیدر یقال عبابه ای اوله وعباب مالك بن نویره‌نك فرسی ادیدر یاخود صوابی عباب در
نونله العنبب جندب وزننده چوق صویه دینور مؤلفك کثرة الماء قولی الماء الکثیر سبکنده‌در یقال ماء عنبب ای
کثیر وعنبب بردره آدیدر وبرنوع نبات اسمیدر بنو العباب کتان وزننده عربدن برجماعتدر اهل فرسه مخالطت
ایدوب آتلری نهر فراتدن عب ایدر اولملریله اطلاق ایلدیلر الیعبوب یعقوب وزننده شول آته دینور که اندامی
اوزون کریملو وبغایت یوکرك اوله علی قول جنسی پاك واشکین اولوب یوریمسنده وسکرتمسنده آب روان کبی سهولت
اوله راکبنی سنکوب مضطرب ایلمیه یاخود سکرتمسی پك میدانلو اوله اصلا فتور بولمیه ایلغار آتی کبی یقال فرس یعبوب
ای طویل سریع او جواد سهل فی عدوه او البعید القدر فی الجری ویعبوب صویی چوق اولان جدوله دینور
وسحابه دینور ویعبوب ربیع بن زیادك ونعمان بن منذرك واجلح بن قاسطك فرسلری اسمیدر العبیبة حبیبه
وزننده عرفط نام شجردن اتخاذ اولنور برنوع طتلو طعام وشراب اسمیدر علی قول عبیبه عرفط صمغنك عرقیدر
شارح دیرکه اعراب بادیه سویق دوکجك طوقمقله آتی دوکرك نضج بولدقده شربت ایدوب ایچرلر میان شربتی کبی
اولور وعبیبه چقورجه یرده بتن رمث نام اوتك آدیدر العبیه عینك ضمی وکسری وبای مشدده‌نك کسری وبانك
تشدیدیله کبر وفخر ونخوت معناسنه‌در یقال فیه عبیة ای کبر وفخر ونخوة العبعب غبغب وزننده جوانلق
هنکامنك تاب وطراوت ولطافتی حالتنه دینور ویال وبال صاحبی تنومند تازه دلو قنلویه دینور وبول جامه‌یه دینور یقال
ثوب عبعب ای واسع ودوه تویندن ایشلنمش خاص ویومشق وتازك کلیمه دینور وبرصنمك اسمیدر وبررجل آدیدر
ومشرکلرك صنم وضع ایتدکلری محله دینور بتخانه معناسنه واوزون کشی‌یه دینور العبعاب طبطاب وزننده
بودخی اوزون آدمه دینور وواسع الحلق والجوف اولان کشی‌یه دینور که صوت وکلامی ایچروسندن طوپ کبی
صدور ایدر وتام الوجود وحسن الخلقه خوش اندام جوانه دینور یقال شاب عبعاب ای التام الحسن الخلق الاعب
فتحتینله وبانك شدده‌سیله فقیر وبی نوا کشی‌یه دینور وغلیظ الانف اولان کمسیه دینور ذو عبب صرد وزننده
بردره اسمیدر العبب صرد وزننده حب الکاکنج اسمیدر کاکنج عشابلرك قنبل اوتی دیدکلری نباتدر فارسیده
عروس درپرده دیرلر کتب طبیه‌ده قنبل دیدکلری بودکلدر برتیسی وبستانیسی اولور نباتی ایت اوزمنه شبیه وحبی که
ثمری اوله جقدر قرمزی غلاف ایچره ودانه‌لری فندق قدر وبعد الکمال قرمزی اولور وعلی قول عبب عنب الثعلب
اسمیدر که ایت اوزمی دیدکلری نباتدر وعند البعض عبب شجر الراء اسمیدر که ماده‌سنده بیان اولندی یاخود اغلاث
قسمندن برنوع شجر آدیدر واغلاث آجی وبعضی سمیتلو اولان اشجاردن عبارتدر عکرش وحلفاء وینبوب ولصف

وغشرق وبردی واسل کبی العبب ضمتینله یردن قشقروب فوران ایدن و بوسکوره رك جریان ایدن صولره دینور
میاه متدفقه معناسنه العبعبة زلزله وزننده منهزم اولمق معناسنه در یقال عبعب الجیش اذا انهزموا وعبعبه اسم
اولور قرمزی یوك پاره سنه دینور صوفهٔ حمراء معناسنه وعبعبه درنی نام کمسه نك والده سی اسمیدر که شاعره ایدی
ودرنی طورنا وزننده در التعبعب تزلزل وزننده برنسنه یی تمامه سیلوب آلمق یاخود بالتمام اکل ایلمك معناسنه در
تقول تعبعبت الشیء ای اتیت علیه کله عباعب علابط وزننده قیس بن ثعلبه قبیله سی یوردنده برصو آدیدر
العبی عینك ضمی والفك قصریله ربی وزننده شول خاتونه دینور که چوجغی یاشامز اوله التعبب تفعل وزننده
برنسنه یی کثرت واصرار اوزره ایچمك معناسنه در یقال تعبب النبیذ اذا الح فی شربه واساسده ترکته یتعبب النبیذ
ای یتجرعه بکثرة عبارتیله مرسومدر العباب سحاب وزننده صو ایچمك معناسنه در ومنه قولهم * اذا اصابت
الظباء الماء فلا عباب وان لم تصبه فلا اباب * یعنی آهولر صویی بولدقده ایچمزلر و بولمدقلری صورتده تجسس
ایلمزلر مثل مزبور کیدرك اختصار اولنوب لا عباب ولا اباب عنوانده سائر اولمشدر امثال میدانیده بو کونه مرسومدر که
آهو ودوه قوشی وصغر قسمی اصلا صو طلبنده اولمزلر واراقدن کورسه لر صویه قصد وورود ایلمزلر مکر که پك یقینلرنده
اولور ایسه واروب ایچرلر پس مثل مزبورده اصابتدن مراد صویه ایراقدن اصابت ایلمك اولور ومثل مرقوم داخل
عهدهٔ ظفر اولان نسنه دن استغنا ایله اعراض ایلمك موقعنده ایراد اولنور العبرب جعفر وزننده والعربرب
سفرجل وزننده سماقه دینور که معروف اکشی دانه لردر ویقال قدر عبربیة وعربربیة ای سماقیة یعنی سماقلو طعام
تنجره سی العتبة فتحاتله قاپونك آلت ایشکنه دینور اسکفة الباب معناسنه علی قول اوست ایشکنه دینور وعتبه شدت
وسختی معناسنه در یقال بالامر عتبة ای شدة وکریه وناخوش ومستهجن ایشه دینور وکشینك خاتوننه اطلاق اولنور
پس بو که کوره آلت ایشیکه دینمك اقتضا ایدر وبو کنایه درنته که نعل وقاروره وبیت وقید وشاة ایله ده کنایه ایدرلر ومنه
حدیث ابراهیم لاسمعیل علیهما السلام غیر عتبة بابك العتب تعب وزننده بودخی کریه ونامطبوع ایشه دینور وسبابه
پرمقله اورته پرمغك ارالغنه علی قول اورته پرمقله آدسز پرمغك آرالغنه دینور وفساد وتباهی معناسنه در یقال ما فیه عتب
ای فساد وطنبوره خرکنه دینور که طنبوره نك یوزنده اولان خرده اغاجلردر تللری طنبوره یه آندن چکرلر طنبوره اشکی
تعبیر اولنور وطیراغی غلیظ وسخت اولان یره دینور وعتب عتبه لفظندن جمع جنسی اولور العتب عینك فتحی وتانك
سکونیله والعتبان فتحاتله والمعتب مقعد وزننده والمعتبة مشربه وزننده والمعتبة منزله وزننده برآدمك
دوستی کندیسنه کوجنوب انفعالله طارلمق معناسنه در موجده کبی یقال عتب علیه عتبا وعتبانا ومعتبا ومعتبة ومعتبة
من الباب الاول والثانی اذا وجد علیه موجدة وعتب برآدمه لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال عتبه عتبا اذا لامه وعتب
وعتبان وتعتاب برآدم برایاغنی یوقری چکوب یاکز برایاغله سکه رك یوریمك معناسنه در یقال عتب الرجل عتبا
وعتبانا وتعتابا اذا وثب برجل ورفع الاخری وعتب ایاقده اولان جزؤیجه اغسقلغه ویکه لکه دینور یقال فی رجله
عتب ای ظلع ودوه نك برایاغی سکیرلنمکله اوج ایاق اوزره سکه رك یوریمك معناسنه در یقال عتب البعیر اذا مشی
علی ثلاث قوائم من العقر وقاپونك ایشکنه ایاق بصمق معناسنه در تقول ما عتبت بابه ای لم اطأ عتبته یعنی قاپوسنك
ایشکنه ایاغمی بصمدم العتاب قتال وزننده والمعاتبة مقاتله وزننده برآدمه لوم وتوبیخ وآزار ایلمك معناسنه در
یقال عاتبه اذا لامه العتبی خلیفی وزننده بودخی ثلاثیدن مصدردر یقال عتبه عتبا وعتابا وعتبی اذا لامه التعتاب
تذکار وزننده بودخی مصدردر لوم وتوبیخ ایلمك و برایاقله سکه رك کتمك معناسنه در التعتب تفعل وزننده
والتعاتب تفاعل وزننده والمعاتبه مفاعله وزننده میانه ده حادث اولان کدورت وانفعالی مذاکره ومواصفه ایلمك
معناسنه در که برماده ضمننده یکدیکردن منفعل اولان احباب واصدقا بینلرنده جریان ایدر یقال تعتبا وتعاتبا وعاتبا
اذا تواصفا الموجدة وناز وشیوه واستغنا ایله ایکی دوست بری بریله منفعلانه سویلشوب ادا ایلمك معناسنه در که عاشق
ومعشوق ادالریدر دعوای محبت کبی یقال تعتبه وتعاتبه وعاتبه اذا خاطبه الادلال وتعتب برنسنه ایله معیوب اولمق معناسنه
استعمال اولنور که عتابك ملزومیدر یقال فلان لا یتعتب بشیء علی بناء المجهول ای لا یعاب العتب عینك کسریله
چوق عتاب ایدن کشی یه دینور که صداقتندن واستقامتندن ناشی دوستنه نصح وشفقت جهتیله ناروا اولان افعالنده
دائما لوم وعتاب ایدر الاعتوبة اعجوبه وزننده مادهٔ عتاب اولان شیئه دینور یقال بینهم اعتوبة یتعاتبون بها العتبی
قصوی وزننده اسمدر رضا وخشنودی معناسنه الاعتاب همزه نك کسریله برکمسه یه عتبی ویرمك یعنی آنك شکایت
وانفعالنی ازاله ایله آنی کندیدن راضی وخشنود ایلمك معناسنه در یقال اعتب فلانا اذا اعطاه العتبی یعنی رجع الی مسرته
همزه سی سلب ایچون اولمغله آنك قلبنده اولان کدورت وانفعالنی ازاله ایلمکدن عبارت اولور ذکر اولنان عتبی لفظی

بوندن اسمدر واعتاب برنسنه دن منصرف اولمق معناسنه در یقال اعتب عنه ای انصرف الاستعتاب بودخی
برکمسه یی کندیدن راضی وخشنود ایلمك معناسنه در یقال استعتبه ای اعطاه العتبی ومنفعل اولان متکلم مخاطبدن
کندوسنی ارضا وخشنود ایلمکی طلب ایلمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال استعتبه ای طلب الیه یعنی
الی نفسه العتبی وتقول استعتبته فاعتبنی ای استرضیته فارضانی یعنی بن آندن قلبمك راضی وخشنود ایلمسنی طلب ایتدم
اولدخی وفق الطلب بنی راضی ایلدی وقوله تعالی وان یستعتبوا فما هم من المعتبین ای ان یستقیلوا ربهم لم یقلهم
ای لم یردهم الی الدنیا البتة یعنی فرقهٔ کفار حضرت جباردن عندلرنده مرضی ومحبوب اولان عالم دنیایه ارجاع
اولنملرنی استدعا ایلسه لر وفق الاستدعاء ارجاعله حق تعالی آنلری ارضا ایلمز قال البیضاوی علیه الرحمة قوله تعالی
وان یستعتبوا ای یسألوا العتبی وهی الرجوع الی ما یحبون فما هم من المعتبین ای المجابین الیها ونظیره قوله تعالی
حکایة اجزعنا ام صبرنا ما لنا من محیص وقرئ وان یستعتبوا علی المجهول ای ان سئلوا ان یرضوا ربهم فما هم
فاعلون لفوات المکنة وقال عبید عمرو وان یستعتبوا علی المجهول ایضا ای ان اقالهم الله وردهم الی الدنیا لم یعملوا
بطاعته لما سبق لهم فی علمه من الشقا ولو ردوا لعادوا لما نهوا پس بو قرأته کوره من المعتبین قولی اسم فاعل اولور
وقال البیضاوی ایضا فی قوله تعالی فی سورة الجاثیة ولا هم یستعتبون ای یطلب منهم ان یعتبوا ربهم ای ان یرضوه
لفوات اوانه وقال الشارح یقال اعتبنی فلان ای ترك ما کنت اجد علیه من اجله ورجع الی ما ارضانی عنه بعد اسخاطه
ایای علیه الاعتتاب افتعال وزننده برنسنه دن فارغ ومنصرف اولمق معناسنه در یقال اعتتب عنه ای انصرف
وبولندیغی امر وحالتدن برآخر امر وحالته رجوع وتحول قلمق معناسنه در یقال اعتتب فلان اذا رجع عن امر کان
فیه الی غیره ویولده طاغی صالیورمیوب طاغدن آیرلمیه رق کتمك معناسنه در یولدن صاپمق اندیشه سنه مبنی ایدرلر
یقال اعتتب من الجبل اذا رکبه ولم ینب عنه ویولك آسان وسهل اولانی بوشلیوب صرپ ویوقش اولانه سلوك
ایلمك معناسنه در یقال اعتتب الطریق اذا ترك سهله واخذ فی وعره وبرایشده معتدلانه وسط الحاله رعایت ایلمك
معناسنه در که افراط وتفریطدن اجتنابله اولمغله راست ودرست عمل ایدر یقال اعتتب فلان اذا قصد فی الامر
ام عتاب کتاب وزننده وام عتبان سرحان وزننده صرتلان دیدکلری جانورك دیشیسنك کنیه سیدر عتیب
امیر وزننده برقبیله در عتیب بن اسلم اسمیله مشتهردر * اودی عتیب * مثلنك منشأیدر اصلی بودر که بعض ملوك عرب
قبیلهٔ مزبوره یی شبخون ایدوب اموال واشیالرنی نهب وغارت ورجاللرنی اسیر ایلدکده اذا کبر صبیاننا لم یترکونا حتی
یفتکونا یعنی اطفالمز یتشوب بیودکلرنده بزی اهمال ایلمیوب البته خلاص ایدرلر دیرلر ایدی لکن بو آرزویه نائل اولمیوب
جمله سی اسیر اولدقلری حالده هلاك اولملریله حقلرنده کلام مزبور مثل اولمشدر مغلوب اولدیغی حالده هلاك اولان
کمسه حقنده ضرب اولنور عتبان سرحان وزننده ومعتب محدث وزننده وعتبه جرعه وزننده وعتیبه جهینه وزننده
اسامیء رجالدندر جفرة عتیب حفرة حبیب وزننده بصره ده برمحله آدیدر العتوب صبور وزننده شول کمسه در که
کندوسنه اصلا لوم وسرزنش وعتاب عمل وتأثیر ایلمیه یقال رجل عتوب ای لا یعمل فیه العتاب العتیبة عجیبه وزننده
خیر وحاصلاتی آز اولان یره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال قریة عتیبة ای قلیلة الخیر ویقال بلد عتیب
التعتیب ترتیب وزننده کیلمش طونك وشلوارك اوجقورلغنی دیوشوروب اوك طرفندن قیویروب قاوشدرمق
معناسنه در که تشمیر ایچون ایدرلر یقال عتب سراویله تعتیبا وهو ان تجمع الحجزة وتطویها من قدام وقاپویه ایشك اتخاذ
ایلمك معناسنه در یقال عتب للباب اذا اتخذ له عتبة عتابه کذابه وزننده اسامیء نسواندندر العترب عینك ضمی
وتانك سکونیله سماقه دینور که معروف اکشی دانه لردر واشبو عترب کلمه سی عنزب لفظندن که نون وزای معجمه ایله در
وعبرب لفظندن قطعا مصحف دکلدر اوجیده برمعنایه در المعتلب معصفر وزننده کوشك وسست نسنه یه دینور
یقال حبل معتلب ای رخو العثرب ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده برنوع شجردر نار اغاجنه شبیه وریباسه مشابه قرمزی
فلیزلری اولور قبوغنی صویوب تناول ایدرلر مفردی عثربه در هایله عثلب جعفر وزننده برصو آدیدر العثلبة
دحرجه وزننده آتشی چقوب چقمدیغی معلوم اولمیان اغاجدن چقمق ایدنمك معناسنه در عربلر چقمغی اغاجدن
اتخاذ ایدرلر اکثری مرخ نام اغاجدن ایدرلر بری برینه سورمکله آتش چقاررلر یقال عثلب زنده اذا اخذه من شجر
لا یدری ایوری ام لا وبغدایی کوله کوموب پشورمك علی قول ناکهانی مهمان کلمك یاخود کوچمك اوزره اولمق کبی
برضرورت عارضه سببیله ایریجه او کتمك معناسنه در یقال عثلب الطعام اذا رمده فی الرماد او طحنه فجشه لضرورة
عرضت وصویی شدتله قوندقوندا ایچمك معناسنه در یقال عثلب الماء اذا جرعه شدیدا وبحثره معناسنه در که
آیرمق وتفریق ایلمکدر یقال عثلب الشیء اذا بحثره المعثلب اسم فاعل بنیه سیله سست وکوشك نسنه یه دینور

يقال امر معثلب اى غير محكم ويقلمش نسنه يه دينور يقال نؤى معثلب اى مهدوم ونؤى نونك ضميله چادر اطرافنه
قازيلان خرقه دينور ومعثلب زياده سيله پيرفانى اولوب متساقط الوجود اولان كشى يه دينور يقال شيخ معثلب
اذا ادبر كبرا التعثلب تدحرج وزننده بركسه پيرلكدن ياخود خسته لكدن مهزول وبد حال وبيمجال اولمق معناسنه دركه
همان افتادهٔ حفرهٔ هلاك اولمق حالتنده اوله يقال تعثلب الرجل اذا ساءت حاله وهزل العجب عينك فتحى وجيمك
سكونيله قويرق دبنه دينوركه قويرق صوقمى تعبير اولنور شارحك بياننه كوره عصعص ديدكلرى خرده كميك
اوله جقدركه فاتحهٔ خلقت وخاتمهٔ فناء ومعد وميتدر دواب قسمنده عسيب ديرلر واشبو كل ابن ادم يبلى الا العجب
حديثى اوزره جميع اعضاء انسانى چوريوب خاكسار اوله جقدر الا اول كميك على حاله قالور انتهى وعجب هر نسنه نك
قويرق دبى كبى چاق مؤخر ومنتهاسنه اطلاق اولنور وبرقبيله آديدر العجب عينك ضميله اخلاق منهيه دن زهو
وكبر معناسنه دركه كندويى كوروب وكندوسنى بكنمكدن عبارتدر فارسيده پندار دينور يقال به عجب اى زهو وكبر وشول
كمسنه يه دينوركه نسوان طائفه سيله مجالست وموأنست ايلمكدن خوشلنوب پك محظوظ اوله على قول زنباره اولمغله مطلقا
نسواندن خوشلنوب حظ ايدر اوله بو معناده عينك حركات ثلاثيله لغتدر يقال هو عجب النساء مثلثة اى يعجبه القعود
مع النساء او تعجب النساء به وعجب برنسنه يى طكلمق حالتنه دينوركه اسمدر فارسيده شكفت ديرلر برنسنه يه الف واعتياد
اولمديغندن ناشى طبعه نكره وغريب كورنديكندن ياخود فى ذاته پك خوش والطف ونادر الوجود اولديغندن طبعك
بويله شئ اولورمى ديو انكار واستغرابى حالتندن عبارتدر العجب فتحتينله عجب كبى بودخى اسمدر طكلمق حالتنه دينور
عجبك وعجبك جمعى اعجاب كلور قفل واقفال وسبب واسباب كبى يقال ماهذا العجب منه والعجب وهو انكار مايرد
عليك وعجب فتحتينله مصدر اولور طكلمق معناسنه تقول عجبت منه عجبا من الباب الرابع وعجب تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب كما سيذكر وعجب حق جل وعلا طرفندن رضا معناسنه محمولدر زيرا عجبك مفهومنده
خفى السبب اولان ومألوف ومعلوم اولميان شئ غريبى كوردكده استعظام واستغراب واستحسان ايلمك اولمغله بارئ
ذو الجلاله اسنادى غير ممكن اولمغين محبت كبى غايتى اعتبار ايله رضايه محمول اولور قال الشارح ومنه الحديث عجب
ربكم من شاب ليس له صبوة اى رضى منه وبعض محلده عظم ذلك وكبرلديه تعالى ايله مفسردر وبعض محلده انكار
ايله وبعض يرده يقال له عجبت منه تأويللريله مأول اولور وعجب اسماء رجالدندر احمد بن سعيد البكرى شهر بابن
عجب وسعيد بن عجب محدثلردر منية عجب زمرة عرب وزننده مغرب اقصاده بربلده در العجيب غريب وزننده
پك تعجب اولنه جق شيئه دينور نادر وكمياب اولديغندن ياخود فى ذاته احسن والطف اولديغندن ناشى وجمعى
عجايب كلور على قول مرقوم عجب ايله كه عينك ضميله تعجب معناسنه اسمدر عجيب كلمه سنك جمعلرى مسموع
دكلدر وبعضلر عندنده عجيب مبالغه يى متضمن اولميوب عجب لفظيله كه فتحتينله در مرادفدر يعنى مطلقا تعجب
اولنه جق شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب عينك ضميله حد عجبدن بيرون اولان شيئه دينوركه مبالغه
ايچوندر العجاب عينك ضمى وجيمك تخفيفيله والعجاب جيمك تشديديله مبالغه در زياده سيله تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب وعجاب ويقال عجب عاجب وعجب عجاب على المبالغة كقولهم شعر
شاعر وظل ظليل العجيبة غريبه وزننده والاعجوبة اضحوكه وزننده اسملردر سبب تعجب اولان شيئه دينور
مابه التعجب معناسنه در التعجب تفعل وزننده والاستعجاب طكلمق وعجبه كلمك معناسنه در تقول تعجبت منه
واستعجبت منه بمعنى عجبت وتعجب بركسه يى خدعه ايله مفتون ايلمك معناسنه در تقول تعجبنى فلان اى تصبانى
التعجيب تفعيل وزننده بركسه يى عجبه كتورمك معناسنه در تقول عجبته تعجيبا اى جعلته متعجبا التعاجيب
تانك فتحيله عجايب معناسنه در شارح ديركه بو مفردى اولميان جموعدندر تعاشيب كبى الاعجاب همزه نك كسريله
بركسه يى برعجيب نسنه عجبه كتوروب متعجب اولمسنه باعث اولمق معناسنه در يقال اعجبه الامر اذا حمله على العجب
منه وبرنسنه يى پك بكنمكله عجبه كلوب آندن محظوظ وفرحناك اولمق معناسنه در يقال اعجبه اذا عجب منه وسر
ويقال اعجب به على بناء المجهول اذا عجب منه وسر وقولهم ما اعجبه برأيه شاذ يعنى فعل تعجب البته ثلاثيدن مبنى
اولوب بوراده رباعيدن مبنى اولمغله قياسدن خارجدر فلان تعجب كندى رأينى بكنوب خوشلنمشدر ديمكدر العجباء
حمراء وزننده شول خاتونه دينوركه بغايت دلبر وخوب منظر اولمغله حسنندن ناشى تعجب اولنور اوله وشول عورته ده
دينوركه نهايت درجه ده چركين وبدلقا اولمغله چركينلكندن تعجب اولنور اوله بو صورتده اضداددن اولور شارح
ديركه حسن وقبح حالتلرنده تعجبك متعلقلرى وصف نهايت ومبالغه اولمغله متحد اولديغندن ناشى ضديتلرى تام
دكلدر انتهى وعجباء شول ناقه يه دينوركه اكسه سى انجه رك اولوب ايكى يانجقلرى اوزره اولان الماجقلرى يوقرى

طوغرى چقق اوله وقويرق صوقمى غليظ اولان ناقه يه دينور الاعجب اقرب وزننده خلقت مزبوره ده اولان
اركك دوه يه دينور التعجابة تانك كسريله صاحب اعاجيب اولان كمسنه دينوركه شعبده باز كبى دائما امور عجيبه
پيدا ايدر اوله يقال رجل تعجابة اى ذو اعاجيب عجيبه جهينه وزننده بر رجل آديدر اعجب جاهلا فعل
ماضى بنيه سيله بر رجلك لقبيدر تأبط شرا وبرق نحره كبى العجرقب قافله سفرجل وزننده سوء ظنه مبتلا بدرون
وخبيث كمسنه دينور فارسيده بدسكال ديرلر جزئيجه نسنه ايله ناسه القاء تهمت ايدر يقال هو عجرقب اى مريب
خبيث العداب دال مهمله ايله سحاب وزننده يوفقه قومساله دينور على قول قوملغك اشاغى طرفندن دوزيره كلن
يوفقه طرفنه دينور مفرد وجمعى برابردر وعداب برموضع آديدر العدابة سحابه وزننده رحم معناسنه دركه
خاتونلرده وحيوانلرده چوجق ودول يتاغيدر وعورتك فرجنه دينور ركب معناسنه العدوب صبور وزننده
چوق قومه دينور رمل كثير معناسنه العدبى عينك ضميله عربى وزننده كريم الاخلاق اولان كشى يه دينور على قول
بى عيب ونقيصه اولان پاك كوهر آدمه دينور يقال رجل عدبى اى الكريم الاخلاق او من لا عيب فيه العذب عينك
فتحى وذال معجمه نك سكونيله مطلقا طيب وخوشكوار اولان طعام وشرابه دينور يقال طعام وماء عذب اى طيب
ومستساغ ويقال ركية عذب يعنى فى الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى مساويدر وعذب مصدر اولور زياده سيله
صوسزلقدن ناشى ترك اكل ايلمك معناسنه يقال عذب الرجل عذبا من الباب الثانى اذا ترك الاكل من شدة العطش
وهو عاذب وعذوب والجمع عذب بضمتين وعذب منع ايلمك معناسنه در يقال عذبه عنه اذا منعه وبرنسنه دن
امتناعله كير وطوروب آندن فراغت ايلمك معناسنه در يقال عذب عنه اذا كف وترك وعذب برنوع شجر آديدر
مفردات سائره ده ثمر اثل ايله مبين دركه ايلغون اغاجنك نوع كبيرى ثمريدر الاعذاب همزه نك كسريله منع ايلمك
معناسنه در يقال اعذبه عنه اذا منعه وبرنسنه دن كير وطوروب فراغت ايلمك معناسنه در يقال اعذب عنه اذا كف
وترك وصويك يوصوننى چقاروب صاف وپاكيزه قلمق معناسنه در يقال اعذب الماء اذا نزع طحلبه بونده همزه سلب
ايچوندر زيرا عذبه يوصونه دينور كما سيذكر وبركسه نك صويى لطيف وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال اعذب
القوم اى عذب ماؤهم العذوبة عينك ضميله طعام وشراب طيب وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال عذب
الطعام والماء عذوبة من الباب الخامس اذا صار عذبا التعذيب تفعيل وزننده منع ايلمك معناسنه در يقال عذبه
عنه تعذيبا اذا منعه واشكنجه وعذاب ايلمك معناسنه در يقال عذبه تعذيبا الاستعذاب برنسنه دن واز كلوب فراغت
قلمق معناسنه در يقال استعذب عنه اذا كف وترك وقويودن طتلو صو چكوب چقرمق معناسنه در يقال استعذب
الرجل اذا استقى عذبا العذب فتحتينله چرك وخار وخاشاك مقوله سنه دينور قذى معناسنه ومولود عقبنده ظهور ايدن
مردار وناپاك شيئه دينور مردار صو وصوك واش ديدكلرى نسنه كبى وعذب برشجر آديدر ومألئ النوايح معناسنه دركه
عربستان تورهسى اوزره ميت اوزره نوحه ايدن قاريلرك اولوقته مخصوص اتخاذ ايتدكلرى پچاوره يه دينور وشول ايپه
وتصمه يه دينوركه ترازو قوللرينه بند ايدوب آنكله ترازويى چكوب قالدررلر وعذب هر شيئك اوجنه دينور يقال ما ارق
عذب لسانه اى طرفه وعذب البعير دوه نك آلت تناسلنك اوجنه دينور وآت كوتلكى كبى دوه پالاننك اكسه سنه ديكيلن
ميشينه دينور وبونلرك مجموعنده مفردى عذبه در هايله وعذبه يوصونه دينور طحلب معناسنه المعاذب ميمك فتحيله
بودخى نوحه كار قاريلرك پچاوره لرينه دينور عذب كبى كه ذكر اولندى شارح ديركه مفردى معذبه در على قول غير قياس
اوزره مفردى عذبه در انتهى العذوب صبور وزننده والعاذب تحت السماء اولان نسنه دركه اوستنده آسمانه دك
ستره وحائل اولميه العذبة ثمره وزننده يوصونه دينور طحلب معناسنه وبرشجر آديدركه تناولى دوه قسمنى هلاك
ايدر وعذبه برمرض معروف آديدر بعض نسخه ده ودواء معروف عنواننده مرسومدر العذبة فرحه وزننده
يوصونه دينور وبغداى ايچندن آيرتلنوب آتيلان نسنه يه دينور دلوجه وقراموق كبى وچرك ومرداره دينور ودره يى
يعنى طوره وقيرباج ديدكلرى نسنه يى احاطه ايدن شيئه دينوركه آنلره قابلو اولان ميشين مقوله سى اولور كه طوره
قايشى ديدكلريدر نسخه لرده ما احاط من الدرة عبارتيله واقع اولمغله شارح ديركه صواب اولان ما احاط بالدبرة
عنواننده اولمقدر نته كه لسان العربده دخى بويلجه در ودبره ثمره وزننده ترلاده دونم تعبير اولنان يره دينور وآتى احاطه
ايدن نسنه آنك اطرافنه سنور ايچون چويريلن مرتفعجه طپراقدن عبارت اولور العذب كتف وزننده يوصونلو
صويه دينور يقال ماء عذب اى مطحلب الاعذبان تثنيه بنيه سيله طعام ايله جماعه على قول محبوبك اغزى ياريله
باده يه اطلاق اولنور العذاب سحاب وزننده اسمدر اشكنجه ونكال وعقوبت معناسنه در جمعى اعذبه كلور
اشربه وزننده وتقول العرب اصابه عذاب عذبين كبلغين يعنى بكسر العين وفتح الذال اى لا يرفع عنه العذاب يعنى

اكا عذاب مؤبد اصابت ايلديكه اول عذاب آندن قطعا برطرف اولمز معلوم اوله كه بلغ كلمه سى كه بانك كسرى وضمى
ولامك فتحيله در بليغ معناسنه در برشيئك نهايتنه واصل اولان كمسنه دينور بعده جمع سلامت صيغه سيله جمع قيلوب
دواهئ شديده يه اطلاق ايلديلر كويا كه شدت نكايتنده قصد وتعمد صاحبى اولان عقلاء منزله سنده اعتبار ايلديلر
ومنه قول عايشه يوم الجمل لعلى قد بلغت منا البلغين ارادت قد بلغت منا كل مبلغ يعنى بزم ايچون هر زحمت ومحنتك نهايتنه
بالغ اولوب چكمديكك انواع مشاق ومحن قالمدى ومثله قولهم لقيت منه البرحين بوراده برح كلمه سى دخى مبرح
معناسنه در كه شدت وبريجى نسنه در بلغين كبى دواهئ شديده ده استعمال ايلديلر وبونلرده مفرد وجمع اعرابلرى
جائزدرنته كه مؤلف بلغ ماده سنده بيان ايلمشدر قالديكه بو قياس اوزره عذب كلمه سى دخى معذب معناسنه اولمغله مبالغة
عذاب ابديده استعمال اولنمشدر وجمعيتى كويا هر لحظه وهر آن برمعذبدن خالى اولمديغنه مبنى اولور عذاب كتان وزننده
بدآء بن قيس نام كمسه نك فرسى اسميدر العذيب والعذيبه مصغر نبيدلريله ايكى صو آديدر عذيب كوفه يه برمرحله
يرده وعذيبه ينبع قربنده واقعدر العذابة عدابه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى العذبى عذبى وزننده ومرادفيدر كه
ذكر اولندى عيذاب ميدان وزننده صعيد مصر قضاسنده بر بلده در شارح ديركه قطب ربانى ابو الحسن الشاذلى
قدس سره آنده مدفوندر ذات العذبه تمره وزننده برموضعدر الاعتذاب افتعال وزننده باشده صارغه اكسه
طرفدن ايكى اوچ صالندرمق معناسنه در يقال اعتذب الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتين من خلفها العذبات حركات
وزننده يزيد بن سبيع نام كمسه نك فرسى اسميدر يوم العذبات فتحاتله ايام عربدن بريوم معروفدر العرب عينك
ضمى ورانك سكونيله والعرب فتحتينله عجمك خلافى اولان طائفه انسانيدر بوراده عجمدن مراد ماعداى عربدر كه
ترك وفرس وروم وهندى وسائر طوائفدر وعرب كلمه سى مؤنثدر طائفه تأويليله يقال العرب العاربة والعرب العرباء
وعرب سكان امصار يعنى بلده لرده ساكن اولنلرينه مخصصدر على قول بلدى وبدوى يه شاملدر واعراب كه همزه نك
فتحيله جمع صورتنده در ياخود فى الاصل جمعدر باديه نشين اولنلرينه اطلاق اولنور كه بدوى تعبير اولنور بونك
مفردى يوقدر اعاريب اوزره جمعلنور مؤلفك بصائرده بياننه كوره اعرابه نسبتده اعرابى دينور زيرا اعراب كلمه سنك
مفردى يوقدر يعنى عرب لفظندن جمع دكلدر عرب اسم جنسدر لكن راغبك بياننه كوره اعراب فى الاصل
عربك جمعى اولوب بعده بدوى صنفنه اسم اولمشدر پس نسبتى انصارى كبى اولور ومصباحك بياننه كوره عرب
اعرب اوزره جمعلنور زمن وازمن كبى وعرب اوزره جمعلنور ضمتينله اسد واسد كبى انتهى العاربة والعرباء
حمراء وزننده والعربه فرحه وزننده عرب لفظندن مأخوذدر تأكيد ايچوندر خلوص وصراحت وحقيقت
معناسنى مفيدلردر يقال عرب عاربة وعرباء وعربة اى صرحاء جمع صريح وهو الخالص المتعربه متقربه وزننده
والمستعربة مستوجبه وزننده خالص وحقيقى اولميوب صكره دن عربه دخيل ومختلط اولمغله تعرب ايدن كمسه لره
اطلاق اولنور يقال عرب متعربة ومستعربة اى دخلاء جمع دخيل شارح ديركه عرب عرباء يعرب بن قحطان لسانى
اوزره تكلم ايدنلردر ويعرب لسان سريانى يى الك اول عربى يه نقل ايدن كمسه در ومستعربه لسان حضرت اسمعيل
اوزره تكلم ايدنلردر وعرب ماده سى بيان وفصاحت معناسنه موضوعدر العربى عجمى وزننده عربلكى ظاهر
وثابت ومتحقق اولان كمسنه كذلك عربلكى متبين اولان لسانه دينور يقال رجل ولسان عربى اى بين العروبة
والعروبية شارح ديركه عروبه وعروبيه عينك ضمه لريله افعالى اولميان مصادردندر انتهى وعربى برنوع اربه يه دينور كه
بغايت بياض اولوب وسنبله سنك اوجى چتال ودانه لرى ايرى اولور انواعنك اجود وافضليدر وفى الحديث
لاتنقشوا فى خواتيمكم عربيا اى لاتنقشوا فيها محمد رسول الله لانه كان نقش خاتمه عليه الصلوة والسلام كأنه قال نبيا
عربيا يعنى نفسه عليه السلام الاعراب همزه نك كسريله برشيئك كنه وحقيقتنى اظهار وعيان ايلمك معناسنه در
يقال اعرب الشئ اذا ابانه وافصحه وآت سكرتدرمك معناسنه در يقال اعرب فرسه اى اجراه واحضره وآتك
كشنيوب خيقرمسيله عربى آتى هجيندن يعنى بوز آتدن فرق وتمييز ايدوب بيلمك معناسنه در عربى ايكى طرفى صوى
وكحيل اولان آته دينور فارسيده اسب تازى ديرلر وهجين باباسى عربى وآناسى مخالف جنس اولان آته دينور كه تركمانى
وبوز آت تعبير اولنور وعربى آت برقاچ نوعدر كه عربلر كحيل تعبير ايدرلر نجدى وطريفه وجلفه ومعنك كبى هر برينك
نشانلرى بشقه اولور وهر برينك خاصه لرى بشقه در يقال هو يعرب الفرس اى يعرفه من الهجين اذا صهل وآت
كشنمكله صوى اولديغنى كندى بيلدرمك معناسنه در يقال اعرب الفرس عتقه اذا صهل وابان عتقه وسلامته
من الهجنة واعراب كلامده لحن وخطا ايلميوب فصاحت اوزره قواعد نحويه يه رعايتله سويلمك معناسنه در كلامدن
مراد عربيدر يقال اعرب كلامه اى افصح ولم يلحن فيه وبركمسنه نك عرب سيماسنده اولادى طوغمق معناسنه در كه

مطلب

مراد سياه چرده اولمقدر يقال اعرب الرجل اذا ولد له ولد عربى اللون وفحش وناسزا سوز سويلمك معناسنه در يقال
اعرب الرجل اذا تكلم بالفحش والقبيح وبركمسه يى فحش وناسزا سويلمكدن رد ومنع ايلمك معناسنه اولمغله ضد
اولور يقال اعرب فلانا اذا رده عن القبيح والفحش وجماع ايلمك على قول عورته جماعه دائر تعريض وكنايه ايلمك
معناسنه در يقال اعرب الرجل المرأة اذا جامعها وعرضها بالجماع وبيع وشراده عربون يعنى پيشين اقچه ويرمك
معناسنه در يقال اعرب المشترى اذا اعطى العربون وعروب اولان خاتون تزوج ايلمك معناسنه در كما سيذكر
يقال اعرب الرجل اذا تزوج العروب العراب كتاب وزننده والاعرب انجم وزننده والمعربه محسنه وزننده
عرقنده هجنت اولميوب خالص عربى وكحيل اولان آتلره دينور كه مقابلنه تركى وتركمانى ديرلر لسانمزده بوز آت تعبير اولنور
يقال خيل عراب واعرب ومعربة اى كرايم سالمة عن الهجنة ويقال ابل عراب شارح ديركه كذلك اعرب ومعربه دخى
دوه قسمنه صفت اولور مؤلف اكتفا ايلمشدر واول بختى مقابليدر كه عربى وعجميدن تولد ايدن دوه در وانسان ايله آتك
ودوه نك بينلرنى فرق ايچون انسانه عرب وآته ودوه يه عراب واعرب ومعربه اطلاق ايلديلر پس مفردلرى ينه عربى
اولور عرب ملاحظه سيله التعريب تفعيل وزننده فاحش وناسزا سوز سويلمك معناسنه در يقال عرب الرجل
تعريبا اذا تكلم بالفحش والقبيح وبرنسنه اشتراسنده عربون ويرمك معناسنه در يقال عرب المشترى اذا اعطى
العربون وكلامنى لحن وخطادن پاك وتنقيح ايلمك معناسنه در يقال عرب منطقه اذا هذبه من اللحن خفى اولميه كه
مؤلف اسم اعجمى يى تعريب ايلمك ماده سندن سكوت ايلمشدر مزهرده سيوطينك تلخيص بيانى بودر كه تعريب اسم
اعجمى يى عرب كندى طريقلرى اوزره استعمال ايلمكدن عبارتدر واشبو تعريب خصوصنده لاسيما قرآن كريمده
الفاظ معربه وقوعى امرنده علماء اختلاف وتردد ايلديلر برفرقه عدم وقوعنه ذاهب اولديلر واشبو قرآنا عربيا كلام
شريفيله استدلال ايلديلر والفاظ عجميه صورتنده اولنلر بالجمله توارد لغات قبيلندندر ديديلر مثلا ديباج غليظ معناسنه
اولان استبرق كه عربيدر فارسيده استبره ديرلر كذلك اهل مكه مسح تعبير اولنان كسايه بلاس ديرلر مع هذا فارسيده
پلاس دينور كه ادنى تغيير ايله لفظ ومعنا متحد اولور ودخى قنجر لفظى كه مصلح القوس معناسنه عربيدر فارسيده كمانكر
ديرلر ودست ودشت وسخت وكيمخت لفظلرى دخى بو قبيلدندر جمله سى عربيدر كرچه فارسيده دخى مستعملدر امام
رازى ديديكه قرآنده واقع اولان مشكات وقسطاس واستبرق وسجيل مثللو الفاظ عربى اولمديغى مسلم دكلدر بلكه
عربيدر نهايت لغت عرب لغت اخرى ايله توافق ايلمشدر صابون وتنور كبى وبرفرقه تعريبك وقوعنه ذاهب اولديلر
ابو حيان ارتشاف نام كتابنده ديديكه اسماء اعجميه معربه اوچ قسم اوزره در قسم اول اولدر كه اسم مذكورى عرب
تغيير ايدوب كندى كلاملرينه الحاق ايدرلر بو قسمك حكمى اصلى وزوائد وزن اعتباريله اسم عربى صحيح حكمى
كبيدر درهم وبهرج كلمه لرى كبى قسم ثانى اولدر كه اسم مذكورى عرب تغيير ايدرلر لكن كندى كلاملرينه الحاق
ايتمامكله قسم اولده اعتبار اولنان احوال بو قسمده معتبر اولمز آجر وسيسنبر كلمه لرى كبى قسم ثالث اولدر كه اسم
مذكورى عرب تغيير ايتميوب كندى كلاملرى ابنيه سنه الحاق ايتمزلر ايسه عرب ابنيه سندن معدود اولمز خراسان كبى كه
عربده فعالان وزنى يوقدر اكر الحاق ايدرلر ايسه معدود اولور خرم كبى كه سلم لفظنه وكركم كبى كه قمقم لفظنه ملحقدر
وبراسمك عجميتى برقاچ وجهله معلوم اولور تفصيلى مزهرده مشروحدر انتهى وتعريب خرمانك زائد ونامناسب
شاخلرنى بودايوب اغاجى ميدانه چقرمق معناسنه در يقال عرب الرجل اذا قطع سعف النخلة واظهرها وبيطار
طوارك طرنغى اطرافنده قيل بتن يرى نيشتر ايله يارد قدنصكره اوزرنى داغلمق معناسنه در يقال عرب الفرس مثلا اذا بزغ
على اشاعره ثم كواها شارح ديركه بو عمل ايله دابه نك صحت وسقامتى متبين اولور وتعريب متكلمك قولنى تقبيح وانكار
ايله رد ايلمك معناسنه در يقال عرب قوله اذا قبحه ورد عليه وبركمسه طرفندن سوز سويلمك معناسنه در كه اكا بدل كويا
آنك لساندن ياخود يالوكاله سويلمكدن عبارتدر ايلچى وخطيب عرب كبى يقال عرب عن القوم اذا تكلم عنه
بو تقريبله آنلرك مراملرنى بيان ايدر وصافى وخالص وخوشكوار صويى چوق ايچمك معناسنه در يقال عرب الرجل
اذا اكثر شرب الماء الصافى وقوس عربى اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال عرب اذا اتخذ القوس العربية مترجم ديركه قوس
ايكى قسمدر برى عربيه وبرى فارسيه در وعربيه ده ايكى قسمدر برى حجازيه وبرى واسطيه در وفارسيه ده ايكى
قسمدر برى قوس يددر كه ال ايله قوللنلور وبريسى قوس پايدر كه اياقله قوللنلور اقسام مذكوره دن هر برى اختلاف
ازمنه وامكنه حسبيله اشكال متنوعه يه مقسومدر انتهى وتعريب معده فسادى صاحبنى خسته قلمق معناسنه در
اكا ذرب المعده دخى ديرلر نته كه ذكر اولندى يقال عربه العرب اى مرضه الذرب واركك صغر كه بوغه تعبير اولنور
اينكه سورتمكله ايكى شهوته كتورمك معناسنه در يقال عرب الثور البقرة اذا شهاها العرابة كتابه وزننده

مطلب

والعرابة سحابه وزننده فحش وقبيح وناسزا سوز سويلمك معناسنه در قال الشارح ومنه حديث ابن الزبير لا تحل
العرابة للمحرم اى الافحاش وقبح الكلام وعرابه سحابه وزننده قيونك ممه سنى وضع ايتدكلرى كيسه يه دينور كه
سودلو اولديغندن نظر طوقنمسون ياخود قوزى اممسون ديو كيسه ايدوب ممه سنى وضع وبند ايدرلر جمعى عرابات
كلور وعرابه اساميدندر عرابه بن اوس بن قبطى كرمادن بر مرد معروفدر الاستعراب خالص عربى اولميوب
صكره دن عربه دخيل اولمق معناسنه در ومنه يقال قوم مستعربة اى دخلاء وفحش وناسزا سويلمك معناسنه در
يقال استعرب فلان اذا تكلم بالفحش والقبيح واينك بوغه ايستمك معناسنه در يقال استعربت البقرة اذا اشتهت
الفحل العروب صبور وزننده زوجنه پك محبت ايدن خاتونه دينور وزوجنه عصيان وخيانت ايدن نمك بحرام
قارى يه دينور وعند البعض عروب زوجنه عشق وعلاقه سى اولان ياخود زوجنه محبت ادعاسنده اولوب ومحبتنى
اظهار ايدن عورته دينور على قول زياده سيله كوليجى ضحاً كه اولانه دينور كه معايبدندر جمعى عرب كلور ضمتينله
ورانك سكونيله العروبة هايله والعربه فرحه وزننده بونلرده عروب معناسنه در وعربه نك جمعى عربات كلور
يقال امرأة عروب وعروبة وعربة اى متحببة الى زوجها وكذلك عاصية له او هى العاشقة له او المتحببة اليه المظهرة له
ذلك او الضحاكة بونلرده تذكير فعول وزننك بمعنى فاعل اولنجه تذكير وتأنيثى مساوى اولديغنه مبنى در وعروبه حرف
تعريفسز جمعه كوننك اسم قديميدر شارح ديركه سلفده هفته كونلرندن هر برينك بر اسمى وار ايدى اشبو قطعه ده
جمله سى مندرجدر * اؤمل ان اعيش وان يومى * باول او باهون او جبار * او التالى دبار فان افته * فمونس
او عروبة او شيار * احد كونندن بدء اولنمشدر كه اسمى اولدر جمعه كوننى ابتدا جمعه ايله تسميه ايدن اهل مدينه اولديغى
مرويدر انتهى ابن ابى العروبه حرف تعريفله بر معروف كمسه در حرف تعريفسز استعمالى لحن در ياخود نادردر
وعربه فرحه وزننده صويى پك چوق اولان قويى يه دينور العرب عينك فتحى ورانك سكونيله وفتحتينله جائزدر
جنبش وشوق ونشاط معناسنه در يقال به عرب اى نشاط وعرب رانك سكونيله يمك اكل معناسنه در يقال عرب
الطعام عربا من الباب الثانى اذا اكله العرب عينك كسريله بهمى يعنى كدى اوتى وابه پسكى ديدكلرى اونك
قوريسنه دينور العرب فتحتينله معده فاسد اولمق معناسنه در يقال عربت المعدة عربا من الباب الرابع اذا فسدت
وعرب صافى اولان ماء كثيره دينور كه اسمدر ويونده رانك كسريله جائزدر وعرب نواحئ مدينه دن بر ناحيه آديدر
وعرب پاره او كولدقدنصكره اثر ونشانى بدنده قالمق معناسنه در يقال عرب الجرح عربا من الباب المزبور اذا بقى اثره
بعد البرء مؤلف بونى تكرار ايلمشدر ونشاطلنوب جنبشه كلمك معناسنه در يقال عرب الرجل اذا نشط وپاره ارينلنوب
ششمك معناسنه در يقال عرب الجرح اذا تورم وتقيح وبركسه نك معده سى فاسد اولمق معناسنه در وبو تكرار دكلدر
سابقده معده يه اسناد اولنمشدر يقال عرب الرجل اذا فسدت معدته وايرمغك صويى چوغالوب طاشقن اولمق
معناسنه در يقال عرب النهر اذا غمر وقويينك صويى كثير اولمق معناسنه در يقال عربت البئر اذا كثر ماؤها
العربب قنفذ وزننده صافى اولان چوق صويه دينور العراب شداد وزننده قيونك وكچينك ممه لرنى قويجق طوربه
بيان كشى يه دينور العارب والعاربة صويى پك چوق اولوب طاشقن اولان ايرمغه دينور العربة فتحاتله شول
ايرمغه دينور كه جريانى تند وشديد اوله نهر زاب كبى وعربه نفس وذات معناسنه در تقول طابت به عربتى اى نفسى
وعربه مدينهٔ منوره قربنده بر ناحيه آديدر شارحك بياننه كوره بو تكرار در وعربه اصل باحة العرب اسميدر كه
باحة دار ابى الفصاحة اسمعيل عليه السلام در قريش قبيله سى آنده اقامت ايتملريله طائفهٔ عرب اكا نسبت اولنديلر
مؤلفك مقتضاى سياق كلامى عربه دن مراد ساحهٔ مكهٔ مكرمه در كه ارض حرام لازم الاحترامدر لكن شارحك
عبابدن نقلنه كوره عربه ارض تهامه نك اسميدر كه ابتدا اسمعيل عليه السلام نازل اولوب واولادى اوراده نشأت
ايلديلر بعده جرهم وعماليق دخى ساكن اولديلر متكثر اولدقلرنده ارض مرقومه يه كنجيده اولميوب سائرلرى
اطرافه منتشر وهمان قبيلهٔ قريش اوراده متمكن اولديلر خلاصه سى بودر كه چون حليلهٔ حضرت ابراهيم يعنى
ساره جنابلرينك غيرتنه مبنى باامر الهى حضرت ابراهيم هاجر ايله فرزند سعادت پرورلرى اولان حضرت اسمعيلى
آلوب ارض مكه يه كتوردى ارض مكه اول هنكامده بالجمله مبشه زار اولوب وموضع بيت شريف بر قزل تپه ايدى
اسمعيل ايله هاجرى اورايه انزال ايدوب انلره اغاجدن بر سايبان ترتيب ايلدكدنصكره عودت بيورديلر بعده جبريل
امين نازل اولوب جناحنى ضرب ايلدكده چشمهٔ زمزم نبوع ايلدى بر مدت مادر وفرزند آنده اقامت ايدوب ناكاه
جرهم قبيله سندن اورايه بر طائفه مرور وبالاستيذان ارض مرقومه ده متمكن اولديلر حضرت اسمعيل آنلردن تزوج
ايدوب لسانلرى عربى اولمغله آنلرك لسانلرنجه تكلم ايلديلر وحضرت ابراهيمك لسانى عبرانى ايدى من بعد اولاد اسمعيل

مطلب

عربى اولديلر ووجه مذكور اوزره جرهم وقحطان مقدما عربه على قول عربات نام محلده ساكن اولملريله اكا نسبتله
عربى اطلاق اولنديلر وعند البعض سبب تسميه السنهٔ سائره يه نسبتله ايضاح وبيان وفصاحتى مشتمل اولمسيدر
وبر موجب حديث شريف بش نفر پيغمبر ذيشان جنس عربدن نشئت ايلديلر حضرت محمد واسمعيل وشعيب وصالح
وهود عليهم الصلوة والسلام در انتهى وشاعر اشبو * وعربة ارض ما يحل حرامها * من الناس الا اللوذعى الحلاحل
بيتنده ضرورت وزن ايچون عربه لفظنك راسنى اسكان ايلمشدر يعنى ارض عربه بر زمين كزيندر كه حرمتنى بركسه
تحليل ايليه مز مكر اول اصيل ونجيب ونبيل وفطن واديب اولان ذات شريف تحليل ايدر كه مراد حضرت پيغمبر
عالى كهردر عليه الصلوة والسلام زيرا فتح سكه كونى باامر الهى نهاردن بر ساعت مقدارى تحليل ايلمكله قريش ايله
محاربه اولنوب بعده حرمت سابقه سى الى يوم القيام ابقا اولندى پس عربه دن مراد حرم محترم اولور العربات
حركات وزننده مصر يولنده بر طاغده واقع بر طريق آديدر وبغداد قربنده نهر دجله ده ثابت نيچه سفينه لره دينور
مفردى عربه در مراد بر كونه سفينه اوله جقدر العريب اميروزننده والمعرب محسن وزننده كس واحد معناسندن
كنايه اولور ظهور معناسى ملايمتيله وبو مقام نفيه مخصوصدر يقال ما بالدار عريب ومعرب اى احد العربان عثمان
وزننده والعربون عرجون وزننده والعربون جبروت وزننده شول اقچه يه دينور كه آنكله بيع وشرا منعقد اولور
مراد پيشين ويريلن بر مقدار اقچه در كه عامه بيع تعبير ايدرلر مثلا يوز غروشه بر نسنه پازار ايلدكده عقد معامله ايچون
مشترينك ويرديكى اون غروش كبى ومواد مذكوره نك عينلرنى همزه يه ابدال لله اربان واربون واربون دخى ديرلر مؤلف
بو ماده لرى عرن ذيلنده دخى ايراد ايلمشدر شارح ديركه ينه بيان معناسنه اولان اعرابدن مأخوذدر زيرا بيعك وضوحنه
باعثدر واربون عقده معناسنه اولان اربه دن مأخوذدر پس نونلرى زائد اولور انتهى عربان فتحاتله خابور
قضاسنده بر بلده در مترجم ديركه عربان عينتاب ايله بهسنى ميانده بر قضادر حالا عربان اوه سى تعبير اولنور مؤلفك
خابورده ديديكى منحرفدر انتهى يعرب ينصر وزننده ابن قحطان در كه مجموع قبائل يمنك پدريدر لغت عربيه يى
ابتدا تكلم ايدن مزبور يعرب اولديغى منقولدر شارح ديركه عرب تسميه سى بونك اسمندن مأخوذ اولديغى دخى مرويدر
عراب غراب وزننده اساميدندر بشير بن جابر بن عراب اصحابدندر وعرابى بن معاويه بن عرابى اتباع تابعيندندر
عرابى عينك فتحيله محدثيندن محمد بن الحسين بن المبارك لقبيدر عريب غريب وزننده بر رجل وبر فرس آديدر
عراب سحاب وزننده خزم نام شجرك ثمرى اسميدر وخزم خأ وزاى معجمتين ايله عربستانده دوم اغاجنه شبيه
بر شجردر كه قبوغندن اورغان وايپ بوكيلور العربون عينك ورانك فتحيله غائط معناسنه استعمال اولنور يقال
القى عربونه اى ذا بطنه يعنى احدث التعرب تفعل وزننده اعراب كبى باديه نشين اولمق معناسنه در يقال تعرب
الرجل اذا اقام بالبادية عروبا جلولا وزننده سماء سابعه نك اسميدر ابن العربى الف ولامله ذكر اولنورسه مراد
قاضى ابو بكر المالكى الاندلسى در كه مؤلفات كثيره صاحبيدر والف ولامسز ذكر اولنورسه مراد عارف محقق
محيى الدين محمد بن عبد الله الحاتمى الطائى در كه شيخ اكبر حضرتلريدر رحمهما الله تعالى شارح ديركه مؤلف نسبلرنده
انحراف ايلمشدر زيرا قاضى ابو بكرك اسمى محمد وپدرى عبد اللهدر وحضرت شيخك پدرى على در واقعا ملا جامى
نفحاتده دخى محيى الدين محمد بن على الطائى عنواننده ثبت ايلمشدر وقطب مكيدن منقولدر كه دست خط مؤلفله
محرر اولان فتوحات نسخه سنك آخرنده محلى باللام اوله رق مشهودم اولمشدر العرتبة عرتمه وزننده برونه
دينور انف كبى على قول برونك يومشق يرينه ياخود برونك آلتنده اوست دوداغك اورته سنده اولان دائره يه دينور ياخود
برون ديركنك اوجنه دينور العرزب زاى معجمه ايله جعفر وزننده واردب وزننده لغتدر صلب وشديد وغليظ
اولان شيئه دينور وعرزب جعفر وزننده اساميدندر ضحاك بن عرزب تابعيندندر العرطبة مصطبه وزننده عود
اسميدر كه لاغوته تعبير اولنان سازه دينور فارسيده بربط وتركئ قديمده قوپوز تعبير اولنور على قول عرطبه طنبوره
دينور ياخود طبل على رأى حبش اهاليسنه مخصوص طبلك اسميدر وعينك وطانك ضمه لريله جائزدر العرقوب
قافله زنبور وزننده شول قالين سكيره دينور كه انسانك اوكجه سندن يوقرى يعنى بالدرندن اوكجه لرى اوزره چكيلوب
متصل اولور وچارپا طوارك عرقوبى اردا ياقلرينك ارقه لرنده اولور كه اوك اياقلرنده اولان ديز قپاقلرى منزله سنده در
تركيده مطلق سكير واكريجه تعبير اولنور يقال قطع عرقوبه وهو عصب غليظ فوق عقب الانسان ومن الدابة
فى رجلها بمنزلة الركبة فى يدها وعرقوب القطاة بغرتلق قوشنك بجاغيدر كه بغايت قصه اولور حتى پك قصه نسنه
حقنده * اقصر من عرقوب القطاة * ضرب مثلدر وعرقوب دره نك بورغاج يرينه اطلاق اولنور وطار اولان طاغ
يولنه دينور كه اكرى بوكرى اولور وحيله وخدعه معناسنه در وبر شيئك دليل وحجتنى بيلمكه اطلاق اولنور كويا كه

سكيرندن قاورامش اولور يقال اخد عرقوبه اى عرف حجته وبرفرس آديدر وعمالقه قومندن بركسنه آديدر كه
عرقوب بن صخر ياخود ابن معبد بن اسددر عصرنده كذب ودروغله متعارف وخلف وعدايله مثل ايدى مواعيد
عرقوبيه مشهوردر منقولدر كه بركون بركسه كه كندى برادرى اوله جقدر كلوب كنديدن برمقدار خرما طلب
ايلدكده عرقوب باش اوستونه اشبو خرما اغاجلرم چچكلندكده ويره يم ديو وعد ايلدى خرما چچكلندكده قورق
اولمسنه تعليق ايدوب وقورق اولدقده قزارمسنه وقزاردقده رطب اولمسنه ورطب اولدقده كماله رسيده اولوب تمر
اولمسنه احاله ايلدى وقتا كه تمر اولدقده بركيجه مخفيجه كسوب درانبار ايلدى وبرادرينه بردانه ويرمدى بوكونه كذب
وخلفلرى سببيله السنهٔ انامده ضرب مثل اولمشدر نته كه قصهٔ مرقومه يى جبيهاء الاشجعى نام شاعر اشبو بيتنده اشراب
ايلمشدر * وعدت وكان الخلف منك سجية * مواعيد عرقوب اخاه بيترب * بوراده يترب تاى فوقيه ايله يعلم وزننده يمامه
قربنده بر موضعدر ومن الامثال * شر ما اجاءك الى مخة عرقوب * يعنى شر عظيم اول حالتدر كه سنى اوكجه سكيرينك
ايليكنه مضطرب ومحتاج ايليه ضرورت شديده سببيله برلئيم وناكسدن نسنه طلبنه مضطر اولدقده ضرب اولنور
زيرا اوكجه سكيرنده ايليك اولماز العراقيب عرقوبك جمعيدر وعراقيب طاغك برونلرينه يعنى برون كبى برجانبه
طوغرى چقان سيورى اوجلرينه دينور على قول طاغلرك صرتلرنده اولان طاره جق يوللره اطلاق اولنور كه
هر برينه عرقوب دينور وعراقيب الامور مصالح وامورك مشكل وعظيم وصرپ اولانه اطلاق اولنور يقال اعيته
عراقيب الامور اى عصاويدها وعراقيب حمى ضريه قربنده برقريه آديدر طير العراقيب شقراق اسميدر كه
مؤلفه كوره بيون بوران قوشى وسائره كوره آرى قوشيدر عربلر آنكله تشأم ايدرلر * اشأم من طير العراقيب * ضرب
مثلدر التعرقب تدحرج وزننده طاغك صرتنده اولان طار يوله سلوك ايلمك معناسنه در يقال تعرقب الرجل
اذا سلك العراقيب وعدول ايلمك معناسنه در يقال تعرقب عن الامر اذا عدل عنه العرقبة دحرجه وزننده
طوارك سكيرنى كسمك معناسنه در كه سكيرلمك تعبير اولنور يقال عرقب الدابة اذا قطع عرقوبها ويتان طوارى
قالقمق ايچون سكيرلرندن طوتوب قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال عرقب الدابة اذا رفع بعرقوبيه
ليقوم واحتيال معناسنه در يقال عرقب الرجل اذا احتال العزب عينك وزاى معجمه نك فتحيله اهلى يعنى زوجه سى
اولميان كشى يه دينور كه اركن تعبير اولنور سلطانلقدر جمعى اعزاب كلور مؤنثنده عزبه دينور هايله وعزب دخى دينور
مذكرى كبى المعزابة ميمك كسريله والعزيب اميروزننده بونلرده اركن كمسيه دينور ولا تقل اعزب اوهو قليل شارح
ديركه مفعال وزنى كه مبالغهٔ اسم فاعلدر تذكير وتأنيثى مساويدر يعنى مذكر ومؤنثنه تانك دخولى وعدمى برابردر بوراده
تجريد قبيلندن فاعل اوله رق استعمال اولندى وعزيب دخى اسم فاعلدر مصباحك بياننه كوره اسم فاعلى عازبدر ومؤلف
اعزب اطلاقندن كرچه نهى ايلدى لكن بو ابو حاتم قوليدر سائرى تجويز ايلديلر العزبة جرعه وزننده والعزوبة ضمتينله
اسملردر اركنلك حالتنه دينور وعزوبه مصدر اولور اركن اولمق معناسنه در يقال عزب الرجل عزوبة من الباب الاول
اذا كان عزبا التعزب تفعل وزننده اركن طورمق معناسنه در يقال تعزب الرجل اذا ترك النكاح العزوب
غروب وزننده غائب ونابديد اولمق معناسنه در يقال عزب الشئ عزوبا من الباب الاول الثانى اذا غاب ومنه
قوله تعالى عالم الغيب لا يعزب عنه اى لا يغيب وعزوب كتمك معناسنه در يقال عزب الرجل اذا ذهب
وعربلر فلان خاتونك زوجى غائب اولدى ديجك يرده عزب طهر المرأة ديرلر وفلان يرده شنلك اولميوب خالى وتنها قالدى
ديجك يرده عزبت الارض ديرلر كرك مياه ونباتاتله اول ير آبادان وكرك قفر وبى عمران اولسون المعزابة مطواعه
وزننده اركن كشى يه دينور كه ذكر اولندى واركنلكى مدت مديده اوزايوب ممتد اولان كمسيه دينور يقال هو معزابة
اذا كان قد طالت عزوبته ومواشيلريله مرعاده اوبه دن بعيد اولان كمسيه دينور اكا معزاب دخى ديرلر هاسز العزيب
امير وزننده اركن كشى يه دينور كه ذكر اولندى وشول كمسيه دينور كه اهلندن ومالندن بعيد اوله وشول دوه لره
وقيونلره اطلاق اولنور كه مرعاده صاحبندن بعيد اوله لر واخشام اوبه يه عودت ايلميوب مرعاده قلان دوه لره
دخى اطلاق اولنور يقال ابل عزيب وشاء عزيب اى تعزب عن اهلها فى المرعى ويقال ابل عزيب اى لا تروح
على الحى وعزيب عازب لفظندن جمع اولور نته كه غزى كلمه سى غازى لفظندن جمعدر الاعزاب همزه نك
كسريله ايراغ اولمق معناسنه در يقال اعزب الرجل اذا بعد وايراغ ايلمك معناسنه در يقال اعزبه اى ابعده
وبركسه نك دوه لرى مرعاده يوردلرندن ايراغ اوله رق كيجه لرده دخى مرعاده قالمق معناسنه در يقال اعزب القوم
اذا عزبت ابلهم فى المرعى لا تروح المعزبه مغرفه وزننده جاريه يه اطلاق اولنور امه معناسنه كويا كه صاحبنى
تزوجدن عوق ومنع ايدر وبركشينك زوجه سنه اطلاق اولنور العازبة بودخى زوجه يه اطلاق اولنور

نسوان سائره دن منع ايلديكيچون مترجم ديركه عنقريب وفاتلرى ملاحظه سيله تفأل قبيلندن اولسه پك اوجه ايدى
لديغه سليم اطلاقى كبى ودوه يه اطلاق اولنور ومنه المثل * انما اشتريت الغنم حذار العازبة * اصلى بودركه بركسه نك
برازدوه لرى وار ايدى فرار ايدر ديو انديشه ايلمكله صاتوب يرلرينه قيونلر آلدى بركون قيونلر فرار ايدوب
نابديد اولملريله سبحان الله انما اشتريت الغنم حذار العازبة يعنى بن فرار ايلمك شانندن اولان دوه لرك فرارى خوفندن
ناشى انلرى صاتوب يرلرينه غنم اشترا ايلدم ايدى شمدى بونلر فرار ايلديلر ديمكله ضرب مثل اولمشدر مؤنث
جهتيله اهون امورى اختيار ايتمشيكن آنده ملاحظه ايلمديكى مشقته دوچار اولان كمسه حقنده ضرب اولنور
المعزبه محدثه وزننده بودخى كشينك زوجه سنه اطلاق اولنور مترجم ديركه تعزيبدن مأخوذدر كه بناسى سلب ايچوندر
تقشير كبى اركنلكى كيدريجى ديمكدر معذبه اطلاق اولنسه دخى ملايمدر العازب اوبه دن بعيد اولان مرعايه دينور
وعازب برطاغك آديدر المعزب معظم وزننده اوبه دن ابعاد اولنان طواره دينور العزوبة عروبه وزننده مرعايه پك
بعيد اولان يره دينور يقال ارض عزوبة اى بعيدة عن الكلأ هراوة الاعزاب حماية الاحباب وزننده كه اركنلر
دكنكى ديمكدر بعده ريان بن حويص نام كمسه نك فرسنه علم ايلديلر وقتنده بغايت يوكرك وسرامد برفرس ايدى
صاحبى اركنلره وقف ايلمشيدى تا كه اوزرنده غزا ايدوب اغتنام ايتملريله تحصيل يسار ايدوب تزوج ايده لر
بوجهتله اركنك بريسى نائل مرام اولدقده برغيريسى آلوب استعمال ايدر ايدى بناء عليه بغايت عزيز اولمغله زياده سيله
عزيز اولان نسنه حقنده * اعز من هراوة الاعزاب * ضرب مثل اولمشدر العزلبة دحرجه وزننده جماع ايلمك
معناسنه در يقال عزلب المرأة اذا نكحها العسب كسب وزننده اركك حيوان ديشى يه آشمق ضراب معناسنه در
على قول اركك حيوانك نطفه سنه دينور ياخود نسلنه دينور كه دول تعبير اولنور يقال اعيى الفحل من العسب
اى الضراب اوهو ماؤه اونسله ويقال عسب الفحل الناقة عسبا من الباب الثانى اذا ضربها وولد معناسنه در وضراب
ايدن اركك ايچون ديشى صاحبى كرا واجرت ويرمك معناسنه در كه تخملق ايچون تخصيص اولنان آيغرى اجرتله چكرلر
يقال عسب الرجل عسبا من الباب الثانى اذا اعطى الكراء على الضراب شارح ديركه آيغرى كرايه ويرمك معناسنه ده
كلور يقال عسب فحله اذا اكراه العسيب حسيب وزننده دابه قسمنك قويرق صوقنك كمكنه دينور عسيبه
دخى دينور هايله انسانده عجب ديرلر على قول عسيب قويرغك قيل بتن يرينه دينور كه انجه اوجيدر واياغك
وقوش بلكنك اوزونلغنه اولان ظاهرلرينه يعنى طشره يوزلرينه دينور وشول خرما شاخنه دينور كه طوغرى
وانجه وبالجمله يپراقلرى صيريلوب قوپارلمش اوله وينه شول شاخنه دينور كه اوزرنده يپراق بتمامش اوله يپراق بتن شاخنه
سعف ديرلر وعسيب طاغده اولان يازيغه وچتلاغه دينور شكاف كوه معناسنه وبرطاغك اسميدر العسبة تمره
وزننده بودخى طاغده اولان چتلاغه دينور اليعسوب يعقوب وزننده آريلرك بكنه دينور كه جمله سندن بيوك اولوب
واكا تابع اولورلر امير النحل معناسنه يقال هذا الطائر يعسوب النحل اى اميرها وذكرها بوراده ذكر كماليت وتعين
وتعظيمدن كنايه در معلوم اوله كه اشبو نحل قسمى جاى اعتبار اولان آيات الهيه دندر يعسوب كه تركيده آرى بكى
تعبير اولنور شخصى جمله دن اكبر اولور امير انسان كبى اول طائفه يه وضع وسياست ايدر ازجمله عودتلرى وقتده
باب مدخلده طوروب قاذوراتله ملوث كلنلرى درساعت قتل ايدر وايچريده هر كسى برعمل مخصوصه تعيين ايدر
وايچريده هلاك اولنلرى طشره يه نقل والقا ايتديرر كذلك قاپوده طوروب تزاحمله دخول وخروجلرنى منع ايدوب
كويا كه آلايه ترتيب ايدر وايكى امير برقوانده مجتمع اولمزلر البته احدهما آخرى قتل ايدر وعسكر دخى ايكى
اميره انقياد ايلمزلر ويعسوب ذكر اولنان عسب مادهسندن مأخوذدر كه ضراب معناسنه در وبرقوم وجماعتك
رئيس كبيرينه يعسوب اطلاق اولنور يقال هو يعسوب القوم اى الرئيس الكبير وككلك قوشندن برنوعك اسميدر
وبرنوع قوش آديدر كه چكركه دن كوچك ياخود بيوك اولور شارحك بياننه كوره فراشهٔ مخضره در كه كلبك نوعندن
كوده سى وقنادلرى يشل اولانيدر ويعسوب آت قسمنك چهره سنده اولان غره يه دينور كه صباح الخير تعبير اولنور
وآنك مركضنده اولان دائره يه دينور ومركض آنك ايكى طرفندن اوزنكى ايله تپوب تحريك ايليه جك يرلريدر ودائره
ديديكى تويدن دائره شكلنده نشاندر كه بعض آتلرده اولور اربابى عندنده ادله دندر بعض مترجمين بوراده مركضى
جولانكاه ايله تفسير ايلمكله دائرهٔ معناده جولان ايلمامشدر ويعسوب پيغمبر ذيشان عليه الصلوة فى كل الآن
حضرتلرينك برفرس انفسلرى اسميدر وزبير بن العوام حضرتلرينك وبر آخر كمسه نك دخى فرسلرى آديدر
وبرطاغك اسميدر العسوب صبور وزننده قومك رئيس وعظيم الشانه دينور يعسوب كبى الاستعساب برنسنه دن
ايكرنمك معناسنه در يقال استعسب منه اذا كرهه الاعساب همزه نك كسريله قورد قسمى لنك ايله قاچوب كتمك

معناسنه در يقال اعسب الذئب اذا عدا العسب كتف وزننده يو يوب طرامق مدتى اوزامش اولان باشه دينور
يقال رأس عسب اى بعيد العهد بالترجيل عساب كتاب وزننده مكه قربنده برموضع آديدر العسرب
جعفر وزننده ارسلانه دينور العسقبة قافله عرطبه وزننده آغلمق هنكامنده كوز قوريوب طوكمق معناسنه دركه
قطعا ياش چقمز اولور يقال عسقبت عينه اذا جمدت فى وقت البكاء العسقبة عينك وقافك كسريله شول بشقه جه
كوچك اوزم سالقمنه دينور كه بيوك سالقمك دبنه متصل اولور چينكل تعبير اولنور جمعى عسقب كلور هاسز كه
جمع جنسى در وعساقب كلور كه جمع حقيقى در العسكبة عينك وكافك كسريله عسقبه وزننده ومراد فيدر كه
كوچك اوزم چينكليدر وآنده همان اون دانه اولور العشب عينك ضمى وشين معجمه نك سكونيله تازه اوته وچايره دينور
يقال بالارض عشب كثير اى الكلأ الرطب العاشبة والعشبة فرحه وزننده والعشيبة عجيبه وزننده تازه اوتى وچايرى
چوق اولان يره دينور يقال ارض عاشبة وعشبة وعشيبة اى بينة العشابة كثيرة العشب كرچه صحاحدن منفهم اولان
بونك فعلى ثلاثيدن مصوغ اولميوب بلكه مزيددن يعنى افعال بابندن مصوغ اولمقدر لكن مؤلفك بينة العشابة عبارتندن
باب خامسدن مصوغ اولديغى مستفاد درنته كه كتب صرفيه امثله سنده دخى بورسمه در وقال فى المصباح عشب
الموضع من باب تعب نبت عشبه واعشب بالالف كذلك فهو عاشب على تداخل اللغتين وعشبت الارض واعشبت
فهى عشيبة ومعشبة المعشاب محراب وزننده صيغهٔ مبالغه در تازه اوتى وچايرى پك چوق اولان منبت يره دينور
يقال ارض معشاب وارضون معاشيب التعاشيب تاى فوقيه نك فتحيله متفرق وپراكنده تازه اوت وچاير قطعه لرينه
دينور يقال ارض فيها تعاشيب اى القطع المتفرق من العشب شارحك بياننه كوره بونك مفردى يوقدر الاعشاب
همزه نك كسريله يرتازه اوت وچاير بتورمك معناسنه در يقال اعشبت الارض اذا انبتت العشب وچاير بولمق
معناسنه در يقال اعشب القوم اذا اصابوا عشبا وحيوان چايرى چوق اوتلامغله سموروب تاولنمق معناسنه در يقال
اعشبت الابل اذا سمنت عن العشب وبركسيه ياشلو ناقه ويرمك معناسنه در يقال اعشبه اى اعطاه ناقة مسنة التعشيب
تفعيل وزننده يرتازه اوت وچاير بتورمك معناسنه در بناسى تكثير ايچوندر يقال عشبت الارض تعشيبا اذا انبتت
العشب الاعشيشاب اعشاب معناسنه در يقال اعشوشبت الارض بمعنى اعشبت شارح ديركه وزن مزبور
مبالغه ابنيه سندن ولازم اولمغله يرك چايرى پك چوق اولمق معناسنه در مؤلف مسامحه ايلمشدر واعشيشاب چوق
چايرلق بولمق معناسنه در يقال اعشوشب القوم اذا اصابوا عشبا التعشب تفعل وزننده طوار چايرى چوق
اوتلامقله سموروب تاولنمق معناسنه در يقال تعشبت الابل اذا رعت العشب وسمنت العشبة فتحاتله ياشلو
قوجه ناقه يه دينور وقصير القامه كشى يه دينور وبودور وبى اندام ونازيبا عورته دينور وپيرلكدن بلى بوكلمش
پك قوجه واختيار آدمه دينور وياشلو ديشى قيونه واينكه دينور العشيب امير وزننده بودخى بودور كشى يه دينور
العشب فتحتينله قوريمق يبوست معناسنه در يقال عشب الخبز عشبا من الباب الرابع اذا يبس وعشب بيومش
وكمالنى بولمش آدملره دينور يقال عيال عشب اى ليس فيهم صغير العشجب جعفر وزننده سلپوك وحولپه ولوش
كشى يه دينور العشرب جعفر وزننده والعشرب هملع وزننده شهامتلو جرئ ونافذ وقوى القلب
اولان كمسيه دينور كه اصلا برنسنه دن باك وپروا ايلميوب دلخواه اوزره كلامنى انفاذ ومرامنى اجرا ايدر اوله وارسلانه
دينور وبغايت يوكرك وشديد الجرى آته دينور العشارب عطارد وزننده بودخى ارسلانه دينور العشزب زاى
معجمه ايله جعفر وزننده والعشزب هملع وزننده تند وشديد ارسلانه دينور شير غرنده معناسنه العصب فتحتينله
كوده ده اولان سكيرلره دينور كه مفاصلك اطنابى منزله سنده درلر مفردى عصبه در يقال هو قوى العصب اى اطناب
المفاصل وشجر لبلاب اسميدر كه صرمشق تعبير اولنان نباتدر وقومك اشراف وخيارنه عصب اطلاق اولنور يقال
هم عصب القوم اى خيارهم وعصب مصدر اولور كوده نك سكيرى چوق اولمق معناسنه يقال عصب اللحم عصبا
من الباب الرابع اذا كثر عصبه العصب عينك فتحى وضمى وصادك سكونيله بودخى صرمشق اغاجنه دينور
وعصب عينك فتحيله برنسنه يى دوروب بوكمك طى ولى معناسنه در يقال عصب الشئ عصبا اذا طواه ولواه وصاروب
بغلمق معناسنه در يقال عصبه اى شده واغاجك شاخلرنى يپراق سلكمك ايچون برآرايه طويلمق معناسنه در يقال عصب
الشجرة اذا ضم ما تفرق من اغصانها اليها وخبطها وتكه نك وقوچك خايه لرنى بند ايلمك معناسنه در تا كه يمورطه لرى
چقار مقسزين اول عمل ايله ساقط اوله يقال عصب خصيتى التيس والكبش اذا شدهما حتى تسقطا من غير نزع
وعصب يمن قماشلرندن بردرلو قماشك آديدر وشول قزل بلوده دينور كه قوراق يللرده افق غربيده نمايان اولور
وعصب كمال اوزره سودى ادرار ايلمك ايچون ناقه نك بوطلرنى چكوب بغلمق معناسنه در وآغزده ديشلر غباردن

ياخوف وعطش مقوله سى عارضه دن ناشى وسخناك اولمق معناسنه در وايپلك اكيرمك غزل معناسنه در وبرنسنه يى
آوجله طوتوب آلمق قبض معناسنه در وآغزده توكرك قوريمق معناسنه در وبرنسنه يه ملازم ومداوم اولمق معناسنه در
وبرنسنه نك چوره سنى طواف ودوران ايلمك معناسنه در يقال عصبت الابل بالماء اذا دارت وطافت حوله وعصب
اهل عروض اصطلاحنده بحر وافرك عروضنده واقع مفاعلتن جزؤنك لامنى اسكان ايلمكدن عبارتدر كه مفاعيلن
وزننه نقل اولنور قبض معناسندن مأخوذدر كه حركهٔ لامى اخذ وقبض اولنور ومادهٔ مزبوره نك مجموعى باب ثانيدن
مصوغدر وعصب بركمك معناسنه در يقال عصب القوم به وعصب عصبا من الباب الرابع اذا اجتمعوا العصابة
عينك كسريله شول قزل بلوده دينور كه قوراق يللرده افق غربيده نمايان اولور وباشه وجبهه يه بغلدقلرى صارقى يه
دينور چنبر ودلداده وقاش بصدى وباش باغى كبى وخاصة صارغه دينور عمامه كبى يقال شد رأسه بعصابة وهى
ما عصب به وكذا العمامة وعصابه ناسدن وآت وقوش مقوله سندن اون نفردن قرقه وارنجه جماعته دينور عصبه دخى
دينور يقال عصابة من الرجال والخيل والطير اى ما بين العشرة الى الاربعين العصوب قعود وزننده آغزده
ديشلر توز مقوله سى عارضه دن كيرلنمك معناسنه در يقال عصبت الاسنان عصبا وعصوبا اذا اتسخت من غبار
ونحوه كشدة عطش او خوف العصاب كتاب وزننده بودخى برنسنه يى قبض ايلمك معناسنه در يقال عصب
على الشئ عصبا وعصابا اذا قبض وعصابه معناسنه در كه باشه صاروب بغليه جق نسنه يه دينور المعصوب زياده سيله
آج اولان كشى يه اطلاق اولنور آجلقدن بطننى صاروب بغلمق ملاحظه سنه مبنيدر ولطيف ونازك وفاخر قلجه دينور
التعصب تفعل وزننده باشه عصابه بغلنمق معناسنه در يقال تعصب الرجل اذا شد العصابة وعصبيت اجرا قلمق
معناسنه در كه قوم واقرباسنه ياخود برمظلوم وستمديده يه يار وياورلك قيدنده اولمقدن عبارتدر يقال تعصب الرجل
اذا اتى بالعصبية وبرشيئه قناعت واكتفا ايدوب اكا راضى وخشنود اولمق معناسنه در يقال تعصب بالشئ اذا تقنع به
ورضى به الاعتصاب افتعال وزننده بودخى برنسنه يه قناعت ايدوب اكا راضى اولمق معناسنه در يقال اعتصب
بالشئ اذا تقنع به وقوم وجماعت عصبه عصبه اولمق معناسنه در يقال اعتصب القوم اذا صاروا عصبة وناقه نك
ادرار لبن ايچون بوطلرنى چكوب بغلمق معناسنه در يقال اعتصب الناقة اذا شد فخذيها لتدر التعصيب تفعيل وزننده
آجقدرمق معناسنه در يقال عصبه تعصيبا اذا جوعه وهلاك ايلمك معناسنه در يقال عصبه اى اهلكه وبركسه يى
سيد وسركرده قلمق معناسنه در يقال عصبوه اى سودوه يعنى صيروه سيد اعربلر بركسه يى سيد ورئيس ايلدكده
آنك باشنه مخصوص عمامه صاردقلرى حسبيله تصرف اولنمشدر ومنه * العمايم تيجان العرب * ياخود امور عامه
كنديسنه رد واداره اولنديغنه مبنيدر العصبة فتحاتله شول كمسه لردر كه عن كلالة يعنى والد وولدى اولميان
ميته وارث اوله لر اقربادن اولدقلرى حسبيله وفن فرائضده عصبه شول كمسيه اطلاق اولنور كه كتاب اللهده سهام
مفروضه سى اولميوب اصحاب فرائض حصه لرنى آلدقدنصكره باقى قلانى اول اخذ ايدر اوله يقال هم عصبته وهى
كل من لم يكن له فريضة مسماة ان بقى شئ بعد الفرض اخذ شارح ديركه مغربك بياننه كوره اصل عصبه لغتده بركشينك
پدرى طرفندن اولان اقرباسنه دينور بعده شرع ذكر اولنان كمسه ده استعمال ايلدى وباقى قلان حصه نك مجموعنى
احراز ايلديكيچون جمع صيغه سيله اطلاق اولنمشدر وعصبه ايكى نوعدر عصبهٔ نسبيه وعصبهٔ سببيه در وعصبه نك
مصدرى عصوبه در كويا كه مفردى عاصبدر انتهى وعصبه بركسه نك نصرت وتقويتنده اولان اقرباسنه دينور يقال هم
عصبته اى الذين يتعصبون له العصبة جرعه وزننده بودخى اوندن قرقه وارنجه انسان وآت وقوش
طائفه سنه دينور وشول شيئه دينور كه قتاده يه يعنى كون اغاجنه صاريلور وچوق زحمتله آندن آيريلوب قوپاريلور
بوندن مراد شجر قتاده انواعندن نوارس ديدكلرى نوعى اوزرنده يوك كبى تويلر اولور واول شجرك صمغى
سكيرلرده اولان جراحاته بغايت نافع اولمغله اطباء اكا شجرة العصب دخى ديرلر العصوب صبور وزننده شول ناقه يه
دينور كه بوطلرنى چكوب بغلمدقجه سودنى ادرار ايلمز اوله وعصوب اوتوراق يرلرينك واويلقلرينك اتلرى ازجه اولان
عورته دينور يقال امرأة عصوب اى رسحاء وزلاء مؤلفه كوره رسحاء اوتوراق يرلرينك واويلقلرينك اتى آزجه
اولان وزلاء يالكز قيناقلرينك اتى ازجه اولان عورته دينور وسائرلره كوره ايكيسى برمعنايه در انكيچون مجموع
نسخه ده حرف ترديد ايله اوزلاء عنواننده مرسومدر الاعصيصاب اعشيشاب وزننده دوه يوريمكده چباليوب
جد بليغ ايلمك معناسنه در يقال اعصوصبت الابل اذا جدت فى السير وبركمك معناسنه در يقال اعصوصبت الابل
اذا اجتمعت وشر وفتنه قزيشوب مشتد اولمق معناسنه در يقال اعصوصب الشر اذا اشتد الاعصاب همزه نك
كسريله بودخى دوه يوريمكده چبالمق معناسنه در يقال اعصبت الابل اذا جدت فى السير العصبصب سفرجل

وزننده زیاده سیله اسی کونه یاخود شدتلو کونه دینور یقال یوم عصبصب ای شدید الحر او شدید العصبب امیر
وزننده عصبصب معناسنه در وعصبب مومبار طولمه سنه دینور که عربلر جکری ریزه ریزه ایدوب بغرسقلره طولدروب
بریان ایدرلر حالا شهرلرده قیمه و برنجله ترتیب اولنور وجکر صجوغنه دخی دینور که عربلرك یاپدیغی بو اوله جقدر
جمعی اعصبه کلور وعصب کلور ضمتینله المعصب محدث وزننده برقومك سید وذیشاننه اطلاق اولنور وشول
کشی یه دینور که زیاده سیله آجلغندن ناشی بلنی خرقه ایله وصارقیلر ایله صاروب بغلمش اوله وفقیر وبی نوا کشی یه
دینور الانعصاب انفعال وزننده برنسنه زیاده سیله سخت وشدید اولمق معناسنه در یقال انعصب الشیء اذا اشتد
عصیب زبیر وزننده بلادمزینه ده برموضعدر العصاب شداد وزننده القابدندر حسن بن عبدالله العصاب
محدثیندندر العصلب عینك ولامك ضمی وفتحیله والعصلبی یای نسبتله که مبالغه یی متضمندر والعصلوب
اسلوب وزننده بنیه وترکیبی قوی وشدید وعظیم اولان انسان وحیوانه دینور وعصلب قنفذ وزننده اوزون اولوب
اندام واسلوبی مضطرب ویاقشقسز ونازیبا اولان کمسیه دینور العصلبة دحرجه وزننده بدنك سکیرلری محکم
وقوی اولمق شدت عصب معناسنه در شارح دیرکه بو کلمه عصب صلب کلمه لرندن منحوته در العضب عینك فتحی
وضاد معجمه نك سکونیله کسمك قطع معناسنه در یقال عضبه عضبا من الباب الثانی اذا قطعه وبرکمسیه سوکمك
معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه ای شتمه وبرکمسه نك مساویسنی قاله کتوروب دیللمك معناسنه در یقال
عضبه اذا تناوله بلسانه واورمق معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه اذا ضربه وبرنسنه ایله دورتوب سانجمق
معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه بالرمح اذا طعنه به ودونمك رجوع معناسنه استعمال اولنور قطع عزیمت
ملاحظه سیله یقال عضب عنه اذا رجع وکوترم ومقعد ایلمك معناسنه در قطع حرکت ملایمتیله یقال عضبه المرض
ای ازمنه وناقه یی وقیونی عضباء قلمق معناسنه در یقال عضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء وعضب قلجه اطلاق
اولنور وصف بالمصدردر وحدید الکلام اولان کمسیه اطلاق اولنور وسبکسر جوانه اطلاق اولنور وشول بوزاغی یه
دینور که هنوز بوینوزلری ظهور ایلیه الاعضاب همزه نك کسریله ناقه یی یاخود قیونی عضباء قلمق معناسنه در
یقال اعضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء العضوب قعود وزننده والعضوبة هایله برکمسه حدید الکلام
اولمق معناسنه در یقال عضب الرجل عضوبا وعضوبة من الباب الخامس اذا صار عضبا العضباء حمراء وزننده
قولغی یاریق ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة عضباء ای المشقوقة الاذن وآت قسمندن ربعدن زیاده سی مقطوع
اولان قولغه دینور وعضباء رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك ناقهٔ انیقه لری اسمیدر کرچه قولغی
مشقوق دکل ایدی بلکه نجیبه وکریمه اولوب قلج کبی کسکین اولدیغندن اطلاق اولنمشدر وشول دیشی قیونه دینور که
قرن داخلی یعنی بوینوزینك ایچنده اولان مشاش دیدکلری قطرداق کبی یومشق کمکی مکسور اوله که کسر اکا بالغ اولمش
اولور پس همان خارجی مکسور اولانه عضباء اطلاق اولنمز مذکرنده اعضب دینور یقال شاة عضباء وکبش اعضب
ای بین العضب بونلرك مصدری عضب در فتحتینله یقال عضب الکبش عضبا من الباب الرابع اذا صار اعضب
واعضب ناصر ومددکاری اولمیان بیکس کمسیه اطلاق اولنور یقال رجل اعضب ای لا ناصر له واللری قصه اولان
انسان وحیوانه اطلاق اولنور وبرادری وفات ایدن علی قول برادری وقطعا اقرباسی اولمیان متوحد کشی یه اطلاق
اولنور واعضب فن عروضده عضب زحافی جاری اولان جزؤه دینور وعضب بحر وافرك عروضی اولان مفاعلتن
جزؤی بعد الخرم مفتعلن وزننده رد اولنمق یعنی مفاعلتن جزؤینك ابتدای وتد مجموعی اولان میم اسقاط
اولندقدنصکره فاعلتن قالمغله مفتعلن وزننده رد ونقل اولنمقدن عبارتدر بر بوینوزی منکسر اولان قیونه تشبیه
اولنمشدر مؤلف عضبی وافرك عروضنه تخصیص ایلمشدر لکن صدرك ابتداسنده دخی جاری اولور نته که
خزرجیه ده اشبو * ان نزل الشتاء بدار قوم * نجنب جار بیتهم الشتاء * بیتیله استشهاد اولنمشدر ومحل استشهاد مصراع
اولك ابتداسیدر که مفتعلن وزنیدر وشارح مخروما کلمه سنی بالخاء والزای المعجمتین ایله تقیید ایلمکله تصحیف ایلمشدر زیرا خزم
زای معجمه ایله شطر اولك صدرنده بش حرفه قدر زیاده ایلمکه دینور که تقطیعده معتبر اولمز مثلا بحر طویلدن * واذا انت
جازیت امرء السوء فعله * مصراعنده اولدیغی کبی بلکه ما نحن فیهده خرمدر رای مهمله ایله انتهی المعضوب مغضوب
وزننده ضعیف وزبون وناتوان کمسیه اطلاق اولنور وکوترم ومقعد اولان کمسیه دینور المعاضبة مفاعله وزننده مراده
وممانعه معناسنه در تقول هو یعاضبنی ای یرادنی العطب عینك ضمی وطانك سکونیله وضمتینله لغتدر پموغه دینور قطن
معناسنه العطب ضرب وزننده والعطوب قعود وزننده پموق یومشق اولمق معناسنه در یقال عطب القطن
عطبا وعطوبا من الباب الاول اذا لان العطب فتحتینله هلاك اولمق معناسنه در یقال عطب الرجل عطبا من الباب

مطلب

الرابع اذا هلك وعاجز ودرمانده اولمق معناسنه در یقال عطب البعیر والفرس اذا انکسر وزیاده سیله خشم وغضبه
کلمك معناسنه در یقال عطب علیه اذا غضب اشد الغضب الاعطاب همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در
یقال اعطبه اعطابا اذا اهلکه العطبة جرعه وزننده شول پچاوره یه دینور که آنکله آتش اخذ اولنور مراد برآخر
برده آتش یاقمق مراد ایلدکده ایچنه آتش قوری قویوب اوفلیه رك کوتردکلری پچاوره در الاعتطاب افتعال وزننده
ذکر اولنان پچاوره ایله آتش آلوب کوترمك معناسنه در یقال اعتطب الرجل اذا اخذ النار بالعطبة العوطب جوهر
وزننده اولو بلایه دینور داهیه معناسنه ودریانك انکین یرینه دینور وایکی طالغه ارالغنده اولان ساکن ومطمئن لیمانلق
میدانه دینور وبادیه اشجارندن برشجر آدیدر المعطب محسن وزننده ضیق معاشه مبتلا فقیر وبی نوایه دینور مقتر معناسنه
یقال رجل معطب ای مقتر شارح بوراده مقتری رایحه سی سطوع وهیجان ایدن نسنه ایله بیان ایلمشدر ماده نك معنای
اوله ملایمتی اقربدر التعطیب تفعیل وزننده رایحه سی طیب اولمق ایچون شرابه خوشبو نسنه قاتمق معناسنه در یقال
عطب الشراب تعطیبا اذا عالجه لتطیب ریحه واوزوم اصمه سنك سالقم بته جك یری عقده لنمك معناسنه در که
چبوق کوز ویرمك تعبیر اولنور یقال عطب الکرم اذا بدت زمعاته العظب عینك فتحی وظای معجمه نك سکونیله
قوش قویرغنك دبنی سرعتله اویناتمق معناسنه در یقال عظب الطائر عظبا من الباب الثانی اذا حرك زمکاه بسرعة
وعظب وعظوب قعود وزننده برنسنه یه صبر وثباتله مداومت ایدوب پایدار اولمق معناسنه در یقال عظب علیه عظبا
وعظوبا اذا لزمه وصبر علیه ویقال انه لحسن العظوب علی المصیبة ای انه حسن التصبر جمیل العزاء وعظب دواب
ومواشی اوزره قائم ومقید اولوب رعایت وتیمارلری خصوصنده دائما اهتمام ایلمك معناسنه در یقال عظب فلان
علی ماله اذا اقام علیه وکوده نك دریسنك رطوبتی چکیلوب قوبقوری اولمق معناسنه در یقال عظب جلده اذا یبس
وال کثرت عملدن غلظتلنوب ناسور بغلمق معناسنه در یقال عظبت یده اذا غلظت علی العمل العظب فتحتینله
بودخی برنسنه یه صبر وثباتله ملازم اولمق معناسنه در یقال عظب علیه عظبا من الباب الرابع اذا لزمه وصبر علیه
وسمورمك معناسنه در یقال عظب الرجل عظبا اذا سمن العظب کتف وزننده والعاظب اوتسز وصوسز
قیریرلره نازل اولان کمسیه دینور که حشم نشین طائفه سندن اوله جقدر التعظیب تفعیل وزننده تأخیر وتسویف
ایدوب فردایه صالمق معناسنه در یقال عظبه عن بغیته اذا سوفه عنها العظیب اردب وزننده عظیم الخلقه
ودیزمان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عظیب الخلق ای عظیمه یبوست وغلظت معناسندن مأخوذدر وعظیب
الخلق خانك ضمیله بدخوی دیمکدر یقال رجل عظیب الخلق ای سیئه العنظب قنفذ وزننده والعنظب جندب
وزننده والعنظاب قنطار وزننده والعنظاب قسطاس وزننده والعنظوب زنبور وزننده ایری چکرکه یه
علی قول ارکك صاری چکرکه یه دینور بعض نسخه ده اصغر عنوانده مرسوم اولمغله کوچك چکرکه دیمك اولور
العنظبان عنفوان وزننده والعنظابة عینك ضمیله والعنظباء عینك وظانك ضمی ومد ایله عنظب معناسنه در
عنظبه قنفذه وزننده برموضعدر العظرب زبرج وزننده انکرك یلانتك کوچکنه دینور العقب عینك فتحی
وقافك سکونیله آت بردفعه سکرتدکدنصکره بردخی سکرتمك معناسنه در یقال للفرس الجواد هو ذو عفو وعقب
فعفوه اول جریه وعقبه ثانیه وعقب ولده وولد ولده اطلاق اولنور راغبك بیاننه کوره اصل عقب که کتف وزننده
ایاغك اوکجه سنه دینور معانیء سائره آندن متصرفدر جمعی اعقاب کلور وولده وولد ولده اطلاقی بالاستعاره در
پدرینه خلف اولدیغیچون لکن قیزه اطلاق اولنمز واکر آنك ذریتی وارایسه آنلره اطلاق اولنور انتهی وعقب
مصدر اولور یایه عقب یعنی سکیر صارمق معناسنه کما سیذکر یقال عقب القوس عقبا من الباب الاول اذا لوی شیئا
من العقب علیها واوکجه یه اورمق معناسنه در یقال عقبه اذا ضرب عقبه وبرکمسیه خلف اولمق معناسنه در کرك
قائم مقام وکرك بعد الوفاة ولد اولسون یقال عقبه ای خلفه ویقال عقب مکان ابیه ای خلف وشر وعداوت جهتیله
برکمسه نك ارقه سنه دوشوب کیفیت حالنی تفقد ایلمك معناسنه در یقال عقبه اذا بغاه بشر العقب کتف وزننده
بودخی کشینك ولدینه وولد ولدینه اطلاق اولنور یقال بقی له عقب وعقب ای الولد وکذا ولد الولد وایاغك
اوکجه سنه دینور فارسیده پاشنه دیرلر یقال ضرب عقبه ای مؤخر قدمه شارحك بیاننه کوره عقب لفظی مؤنثدر
سکون قاف ایله تخفیفی دخی جائزدر جمعی اعقاب کلور وعقب برموضع آدیدر العقب عینك ضمی وضمتینله صوك
وانجام وعاقبه معناسنه در ومنه قوله تعالی هو خیر ثوابا وخیر عقبا ای عاقبة العقب فتحتینله شول آق سکیره دینور که
آندن کیریش ایشلنور العاقبة ولده اطلاق اولنور وهر شیئك صوکنه دینور آخر وانجام معناسنه یقال عاقبة
الشیء ای آخره العاقب ثاقب وزننده برقومك سید وسرکارلرینه خلف اولان کشی یه دینور که امور ومصالح

ایکنجی درجه ده اکا راجع اولور مثلا شیخ البلد ورئیس الاعیان اولانك ایکنجیسیدر که رتبه سی آندن دوندر وسید
بولنمدیغی حینده تمشیت مصلحت اکا مراجعت ایدر کتخدا ونائب کبی ومنه حدیث نصاری نجران جاء السید
والعاقب هما من رؤسائهم والعاقب یتلو السید وعاقب اسلافنه خیر وفضیلت جهتیله خلف اولان آدمه دینور که
آنك کدکنی بوش قومز العقوب صبور وزننده بودخی اسلافنه خیر الخلف اولان کسیه دینور الاعقاب همزه نك
کسریله برکسنه یرینه خلف اولمق معناسنه در یقال اعقبه اعقابا اذا خلفه وطواره بنمکده نوبتلشمك معناسنه در یقال
اعقب زید عمرا اذا رکبا بالنوبة مؤلفك سیاق تعبیرندن وجه مذکور اوزره کرچه خصائصدن اولمق منفهم اولوب
لکن عقبه مطلقا نوبت معناسنه اولدیغندن علی الاطلاق مناوبه معناسنه اولمق ملایمدر زیرا برنسنه ده احدهما اخری
معاقب اولور واعقاب برکسیه عوض وجزا ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال اعقبه ای جازاه وبرکشی وفات
ایدوب اولادنی ترك ایلمك معناسنه در یقال اعقب الرجل اذا مات وخلف عقبا ای ولدا وعاریت چولمك آلان کسنه
ایچنده برمقدار طعام بقیه سیله صاحبنه رد ایلمك معناسنه در یقال اعقب مستعیر القدر اذا ردها وفیها العقبة
العقبة جرعه وزننده نوبت معناسنه در تقول تمت عقبتك ای نوبتك وبدل معناسنه در تقول اخذت من اسیری
عقبة ای بدلا وکیجه ایله کوندزك هر برینه اطلاق اولنور یکدیکری متعاقب اولدیغیچون وعقبة الطائر پروازایدن
قوشك هوایه ارتفاعیله انحطاطی بیننده اولان مسافه یه اطلاق اولنور لکن راغب عقبة الطائر صعوده وانحداره
عبارتیله ثبت ایلمکله برمقتضای ماده صعودینه معاقب اولان انحدارندن عبارت اولور وعقبه شول چوربا مقوله سی
طعام بقیه سنه دینور که عاریت چوملك آلان کسنه صاحبنه آنی چوملك ایچره برابرجه رد وتسلیم ایدر وعقبة الجمال
حسن وجمالك اثر وهیئتندن عبارتدر بومعناده عینك کسریله ده جائزدر یقال ما احسن عقبة جماله ای اثره وهیئته
العقبه فتحاتله طاغده وبایرده اولان صرپ یوقشه دینور عقوبتدن مأخوذدر جمعی عقاب کلور عینك کسریله
یقال صعدنا عقبة ای مرقا صعبا من الجبال یعقوب یانك فتحیله انبیای عظامدن ابو یوسف الصدیق حضرتلریدر که
اسم شریفلری اسرائیل در برادرلری اولان عیصو ایله توأم اولوب عیصونك عقبنه یاپشمش اولدیغی حالده تولد
ایلمکله یعقوب اطلاق اولنمشدر مؤلف بصائرده اعجمی اولوب وعجمه ومعرفه علتلریله غیر منصرف اولدیغنی ترجیح
وبوراده ثبت ایلدیکی قولی امام لیثه عزو ایلمشدر مترجم دیر که مزهرده بورسمه مشروحدر که بعض الفاظ عربیه
والفاظ عجمیه من حیث المادة متوافق واقع اولسه لر احدهما آخردن مأخوذدر دیمك خطادر بلکه هر لسانك بعض
الفاظی ینه اول لسانك الفاظی جنسندن مأخوذ ومشتق اولور یقال الامة لا تلد الا بشرا والناقة لا تنتج الا بعیرا
بوجهتله ادریس عجمی اولمغله عربی اولان درس لفظندن مأخوذدر ویعقوب دخی عجمی اولمغله ترکیده ارکك
ککلك دیدکلری قوش معناسنه اولان یعقوبدن مأخوذدر دیو زعم ایدنلری علماء لغت تکذیب ایلدیلر حتی ابو بکر
محمد بن السری رساله اشتقاقده دیدیکه برلفظ اعجمی معرب لفظ عربیدن مشتق ومأخوذدر دیو ادعا ایلمك بعینه
قوش بالقدن تولد ایلدی دیو ادعا ایلمکه مماثلدر انتهی ویعقوب ارکك ککلك قوشنه دینور بونده منصرفدر زیرا
عربی غیر مغیردر ویحیی بن سعید وعبد الرحمن بن محمد بن علی ومحمد بن عبد الرحمن بن محمد بن یعقوب ومحمد بن اسمعیل
بن سعید الیعقوبیون که محدثلردر جد اعلالری اولان یعقوبه منسوبلردر المعاقبة میمك ضمی وقافك کسریله
شول دوه لردر که برکون شور وبرکون طتلو اوت اوتلار اوله یقال ابل معاقبة اذا کانت ترعی مرة فی حمض
ومرة فی خلة العواقب عینك فتحیله شول دوه لردر که صویی ایچوب یتاغنه کلدکدنصکره ینه صویه عودت
ایلیه لر یقال ابل عواقب اذا کانت تشرب الماء ثم تعود الی المعطن ثم الی الماء المعاقبة مفاعله وزننده برکسه نك
عقبنجه یعنی اوکجه سنی باصه رق کلمك معناسنه در یقال عاقبه اذا جاء بعقبه التعقیب تفعیل وزننده معاقبه معناسنه در
یقال عقبه تعقیبا بمعنی عاقبه وعرفج نام شجرك یمشی صرارمق معناسنه در وعرفج سودلکن نوعندن سادج بری
وترکیده بش پرمق تعبیر اولنان نباتدر یقال عقب العرفج اذا اصفرت ثمرته وبرکسه دوشمن اوزره سفر ایدوب اول سنه
ظرفنده تکرار سفر ایلمك معناسنه در یقال عقب الرجل اذا غزی علی العدو ثم ثنی من سنته ومجد طلبنده بری اوته تردد
ایلمك معناسنه در یقال عقب فلان اذا تردد فی طلب المجد شارح دیر که یدمزده اولان نسخه لرده کرچه فی طلب المجد
عبارتیله مرسومدر لکن صواب اولان تردد فی طلب الامر مجدا عنوانیله اولمقدر که برخصوصك طلبنده جد واهتمام
ایلیه رك تردد ایلمك دیمکدر نته که امهات سائره ده یقال عقب فی الامر اذا تردد فی طلبه مجدا عبارتیله مثبتدر انتهی
وتعقیب نمازدنصکره دعا ایچون اوتوروب قالمق معناسنه در که اطلاقات شرعیه دندر ومنه الحدیث من عقب
فی صلوة فهو فی الصلوة وتراویح نمازندنصکره نافله قلمق معناسنه در یقال عقب التراویح اذا صلی بعدها یعنی نافلة قال

مطلب

فی النهایة ومنه حدیث انس انه علیه السلام سئل عن التعقیب فی رمضان ای صلاة النافلة بعد التراویح فامرهم
ان یصلوا فی البیوت وبر یرده مکث وآرام ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال عقب فلان فی الصلوة اذا صلی فمکث
فی موضعه ینتظر صلاة اخری وبرسمته التفات ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی ولی مدبرا ولم یعقب الایه قیل
ولم یلتفت المعقبات محدثات وزننده که اشبو له معقبات من بین یدیه ومن خلفه الایه کریمه سنده واقعدر مراد
ملائکه لیل ونهاردر که بری برنی معاقبلردر وشول معقبات که اشبو الدعاء معقبات لا یخیب قائلهن حدیثنده واقعدر
مراد تسبیحاتدر که بری برنی معاقبلردر وبونلر حقایق شرعیه دندر نهایه ده اوتوز اوج تسبیحه واوتوز اوج تحمیده واوتوز
اوج تکبیره ایله مفسردر که بعد الصلوة قرأت اولنور مرة بعد اخری عودت ایتدکلریچون یاخود عقب صلاتده قرأت
اولندقلریچون اطلاق اولنمشدر ومعقبات شول ناقه لره دینور که بری برینك عقبنده حوض اوزره طوررلر ایلرودن
بریسی صو ایچوب دوندکده آنك یرینه بریسی داخل اولور العقبی حسنی وزننده برایش ضمننده ترتب ایدن جزا
وپاداشه دینور که اسمدر امر مزبوری معاقب اولدیغیچون یقال له العقبی ای جزاء الامر التعقب تفعل وزننده
برکسه یی ارتکاب ایلدیکی جرم وجنحه ایچون مؤاخذه ایلمك معناسنه در یقال تعقبه اذا اخذه بذنب کان منه وبرخبرده
شك وشبهه ایلمکله تکرار کیرو دونوب صورمق معناسنه در یقال تعقب عن الخبر اذا شك فیه وعاد للسؤال عنه
وبرکسه نك عارلنوب خجل ومتهوم اوله جغی خصوصنی یاخود خطا وذله سنی آردندن جستجو ایلمك معناسنه در
یقال تعقبه اذا طلب عورته او عثرته الاعتقاب افتعال وزننده تاجر متاعنی بعد انعقاد البیع مشتری یه تسلیم
ایلیوب پهاسنی تماما قبض ایچون تأخیر ایدوب کندی یاننده آلیقومق معناسنه در یقال اعتقب السلعة اذا حبسها
عن المشتری حتی یقبض الثمن شارح دیر که بوحالده متاع ضایع اولسه تعدیسنه بناء ضامن اولور العقاب غراب
وزننده طوشنجل قوشنه دینور قره قوش نوعندندر وبرنوعنه یلانجل تعبیر اولنور که یلانلری قاپوب هلاك واکل
ایدر جمعی اعقب کلور اکلب وزننده وعقبان کلور غلمان وزننده مترجم دیر که عقاب سید جوارح طیوردر ونسر که
قره قوش دیدکلری آلیجی قوشدر عریف ونقیبلریدر فارسیده طوشنجله آله دینور ونسر دیدیکنه کرکس دینور ترکیده
قاره قوش دیرلر آلیجی قوشدر طغان وشاهین مقوله سی جوارحه هجوم ایدوب آلور ولسانمزده کرچه آق بابا
دیدکلرینه کرکس اطلاقی مشهوردر لکن صحیح دکلدر جمیع صیدیه وسائر کتب لغتدن منفهم اولدیغی اوزره
آق بابایه فارسیده کرکس سپید وعربیده مضرحی دینور کرچه مؤلف مضرحی یی صقر ایله تفسیر ایلمشدر لکن وجه
مذکور اوزره اکثرینك قولی ذکر ایلدیکمز اوزره در وعقاب مؤنث سماعیدر وزن ثانی جمع کثرتیدر وجمع الجمعی عقابین
کلور برشکاری آلدقدنصکره شکار آخری تعاقب ایلمسی باعث تسمیه در انتهی وعقاب بعض قویی ایچره اولان شول
تومسك سیوری طاشه دینور که دوقنان قوغه یی خرق ایدر وبعض طاغك صرتنده وبوکورنده نردبان شکلنده سوه لوب
طوران یالچین قیایه دینور وشول بادام شکلنده مهره یه دینور که طوارك ایاقلرینك برنده ظهور ایدر وکوپه حلقه سنك
دلکلرنده اولان کوچك ایپلکه دینور وحوضه صو آقه جق صو یولنه دینور وقویی کنارنده واقع شول طاشه دینور که
اکا یاصوب صو چکرلر وعقاب برنیچه فرس اسمیدر وسلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلرینك سنجاقلری
آدیدر ایری وبیوك اولدیغیچون تسمیه اولندی وبوکسك تپه یه وبایره دینور ومطلقا بوکسك اولوب پك طولانی اولمیان
یره دینور وبردیشی کلبك وبرعورتك اسمیدر ابو عقاب نابعیندندر ابن عقاب که اسمی جعفر بن عبد اللهدر
شاعر مشهوردر عقاب والده سی اسمیدر عقیب زبیر وزننده اصحابدندر العقیب قافك تشدیدیله قبیط وزننده
برقوش آدیدر وبرموضع اسمیدر المعقب منبر وزننده خاتونلرك باش اورتوسنه دینور وکوپه یه دینور وطوار سورمکده حاذق
وماهر اولان سوریجی یه دینور وشول کسیه دینور که امامدنصکره یعنی پادشاه وقت انقضاسندنصکره خلافته
مترشح وآماده اوله وارث سلطنت وولی عهد کبی یقال هو معقب للامام وهو الذی ترشح للخلافة بعد الامام المعقب
معظم وزننده میکده یه کندودن بیوك شانلو کسه کلمکله کندوسی احترازندن یاخود حجابندن ناشی طوره میوب چیقوب
کیده یقال خرج معقبا وهو من یخرج من حانة الخمار اذا دخلها من هو اعظم منه المعقاب محراب وزننده شول
اوطه یه واوه دینور که عربلر اکا قوری اوزم مقوله سی وضع ایدرلر کیلارلری مثابه ده اولور الاستعقاب تعقب
معناسنه در که برکسه نك اوتانوب عارلنه جق یرنی یاخود خطا وجنحه سنی آردندن جستجو ایلمکدن عبارتدر یقال
استعقبه اذا طلب عورته او عثرته کفر تعقاب حفر تلعاب وزننده برموضع آدیدر یعقوبا یای تحتیه نك فتحیله
بغداده اون فرسخ مسافه ده بربیوك قریه آدیدر شارح دیر که صواب اولان بای موحده ایله بعقوبا اولمقدر ثنیة العقاب
وقیة الحساب وزننده دمشق شام ترابنده برصرپ بلاك آدیدر نیق العقاب نونك کسریله جحفه ده برموضعدر

تعقاب تانك كسريله بر رجل آديدر العقبة تمرة وزننده وعينك كسريله جائزدر خاتونلرك هودج ومحفه اورتولرندن
برنوع الاجه ومنقش اورتو اسميدر العقنباة عينك وقافك فتحيله والعبنقاة عينك وباى موحده نك فتحيله
والبعنقاة بانك وعينك فتحيله عقاب يعنى طوشنجل قوشنه لفظندن متصرف صفتلردر كسكين پنجه لو ديمكدر
يقال عقاب عقنباة وعبنقاة و بعنقاة اى ذات مخالب حداد المعقب محسن وزننده شول يلدزه دينور كه بر آخر
يلدز عقبندن طلوع ايليه عقاب كتان وزننده اساميدندر عبد الملك بن عقاب محدثيندندر مترجم ديركه معاقبة
عروضيه مبهمه دن اولمغله مؤلفه استدراك اولنمشدر معلوم اوله كه معاقبه فن عروضده بر جزؤده ياخود ايكى جزؤده
مجتمع اولان ايكى سببك ايكيسيده حذفدن سالم ياخود بريسى وجوبا سالم اولمقدن عبارتدر مثلا مفاعيلن جزؤنده
واقع عى ولن سببلرينك ايكيسيده حذفدن سالم اولوب مفاعيلن دينور ياخود ياء حرفى حذف اولنوب نون باقى
ياخود نون حذف اولنوب ياء باقى قالور اوله كوره مفاعلن ثانى يه كوره مفاعيل اولور جزئينده اولديغى مثلا بحر رملده
فاعلاتن جزؤينك نونى جزؤ ثانيده اولان فاعلاتن الفنه معاقب اولور واشبو معاقبه طقوز بحرده جارى اولور انتهى
العقرب جعفر وزننده هوامدن معروف موذى جانور آديدر فارسيده كژدم دينور تركيسى اولميان اسمادندر و براتراكدن
قويرغى اورى ديو مسموعمز اولدى اورى ديمك قالقق و يوقرى ديمكدر وعقرب لفظى مذكر ومؤنث اولور شارح ديركه
تأنيثى غالبدر وعقرب عربلرك پاپوشنده برقايشه دينور كه عقرب هيئتنده اولور وشول دواله دينور كه برطرفنده طوقه
اولوب كندوسيله آنك قوسقونى ايره بند ايدرلر تركيده دخى عقرب ديرلر وعقرب فلكده اون ايكى برجدن بر برجك
اسميدر كواكبلرى عقرب شكلنده اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر منازل قمردن شوله وقلب وزبانايى مشتملدر
وعقرب عتبه بن رحضة الغفارى نام كسه نك فرسى اسميدر عقرباء مد ايله يمامه ده بر ارضك اسميدر
وعقرباء ديشى عقربه دينور كه عقربك مؤنثى اولور وبو غير منصرفدر مؤلفك بوراده كالعقربة قولى عقرباء
لفظنك تأنيثنه تمثيلدر عدم انصرافنه تمثيل دكلدر پس مؤنثنده عقربه دخى دينلمكله مصغرنده قياس اوزره عقيربه
دينورنته كه شهاب دره شرحنده بو دقيقه يى تلميح ايلمشدر العقربة هسايله كذلك عقربك مؤنثيدر
العقربان عنفوان وزننده وبانك تشديديله جائزدر دخال الاذن اسميدر كه قولغه قچان تعبير اتدكلرى بوجك
اوله جقدر اوزونجه صارمترق واياقلرى چوق برموذى بوجكدر وعقربان عقربه على قول اركككنه دينور مصباحك
بياننه كوره عقرب ذكر وانثايه اطلاق اولنور تأكيد تذكير مراد اولورسه عقربان دينور ازهرى ديديكه عقرب
ذكر وانثايه اطلاق اولنور وآنده تأنيث غالبدر واركككنه عقربان و بعضا مؤنثنده عقربه دينور المعقربة اسم فاعل
بنيه سيله والمعقرة مسخره وزننده عقربى چوق اولان يره دينور يقال ارض معقربة ومعقرة اى كثيرة العقرب
معقره لفظنده عقرب كلمه سى كويا كه ثلاثى يه رد اولنوب آندن اسم مكان صيغه سى بنا اولنمشدر المعقرب اسم مفعول
بنيه سيله اكلمش خميده ديمكدر تشبيه اوزره يقال صدغ معقرب اى معوج معطوف وكوده سى صيقى وديرنكلى
شديد البنيه اولان انسان وحيوانه دينور وشوكت وشهامت ومناعت صاحبى آدمه دينور كه زير حمايه سنده اولنلرى دائما
حمايت ومظلوم وبيكسانه مدد ونصرت ايليه يقال رجل معقرب اى نصور منيع العقربانه عينك ورانك ضميله
نصرت وشهامت ومناعت معناسنه در يقال هو ذو عقربانة اى نصور منيع العقارب عقربك جمعيدر ونمايم
معناسنه استعمال اولنور موجب رنج وآزار اولديغيچون ونمايم نميمه نك جمعيدر كه قوغ تعبير اولنور نمام قوغجى
وسخن چين ديمكدر ومنه المثل * انه لتدب عقاربه * اى يقترض اعراض الناس يعنى قوغجيلقله ناسك عرض وناموسنى
هتك وشكست ايدر وعقارب شدائد ومحن معناسنه استعمال اولنور وعقارب الشتاء قيش ايامنك شدت برودتندن
عبارتدر العقربة هاايله پك اهل خدمت وعاقله و پيشكار اولان جاريه يه اطلاق اولنور يقال امة عقربة اى خدوم
عاقلة وكلپتان شكلنده شول دموره دينور كه آت اكرينه كچورر لر تركيده عقرب تعبير اولنور العكب فتحتينله دوداق
وچكه كيكى قالين و يومرى اولمق معناسنه در يقال عكب الرجل عكبا من الباب الرابع اذا غلظ شفته ولحياه
وآياق پرمقلرى سيرك اولميوب برى برينه بتشك كبى پك يقين اولمق معناسنه در يقال عكب الرجل اذا تدانت اصابع رجله
العكباء حمراء وزننده يومرى كوده لو تصلق وبى اندام عورته دينور يقال امرأة عكباء اى الجافية الخلق العكوب
غروب وزننده مزدحم اولمق معناسنه در يقال للابل عكوب اى ازدحام وطورمق وقوف معناسنه در يقال عكب الرجل
عكوبا من الباب الاول اذا وقف وتنجره قينامق معناسنه در يقال عكبت القدر اذا غلت وعاكب لفظندن
جمع اولور كه واقف ومزدحم معناسنه در العكوب صبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه العكب عينك فتحى
وكافك سكونيله بودخى توزه دينور وجست ونشاطمند وخفيف الروح كسيه دينور وشر وشور ومضرت جهتنده

مطلب

اولان شدته دينور العكاب غراب وزننده بودخى توزه دينور غبار معناسنه وتتونه دينور دخان معناسنه العاكوب
حالوب وزننده والعكوب تنور وزننده بونلرده توزه وغباره دينور العاكب جمع كثير معناسنه در كه ازدحامى
مشتملدر العكب هجف وزننده يومرى كوده لو طوپاج بو دوره دينور وانس وجن طائفه سندن مارد وباغى
ومتعند شخصه دينور وشول كسيه دينور كه والده سنك زوجى اوله كرك پدرى تطليق ايلسون وكرك وفاتندنصكره
وارسون وعكب امراى عربدن نعمان بن منذرك زندانبانى اسميدر التعكيب تفعيل وزننده توتمك معناسنه در
يقال عكبت النار تعكيبا اذا دخنت التعكب تفعل وزننده بركسيه تتون كبى غم وغصه استيلا ايلمك معناسنه در
يقال تعكبته الهموم اذا ركبته الاعتكاب افتعال وزننده توز توزتمق معناسنه در يقال اعتكب الرجل اذا اثار الغبار وتوز
كندوسى توزمق معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال اعتكب الغبار اذا اثار عكابه دجانه وزننده ابن صعبدر كه
بنو بكر قبيله سندن برجماعتك پدريدر العلب قلب وزننده برنسنه بر يرده اثر ونشان ايلمك معناسنه در حيوانك
وجودنده شريت وقولان وپالدم مقوله سنك يرايلمسى كبى وكرتمك وجزمق معناسنه در يقال علب الشئ علبا
من الباب الاول والثانى اذا اثر فيه ويقال علبه اذا جزه وعلب غليظ وخشن يره دينور بو معناده عينك كسريله ده
جائزدر وعلب قلج وپچاق مقوله سنك قبضه سنه دوه نك بيونى سكيرنى صارمق معناسنه در يقال علب السيف
ونحوه اذا حزم مقبضه بعلباء البعير وعلب پك وصلب نسنه يه دينور طاش كبى التعليب تفعيل وزننده بودخى
بر يرده اثر ونشان ايلمك معناسنه در وجزمق وكرتمك معناسنه در وقلج وپچاق قبضه سنه دوه نك بيونى سكيرنى صارمق
معناسنه در العلب كتف وزننده پك نسنه يه دينور شئ صلب معناسنه وصغن نوعندن وعل ديدكلرى حيوانك
ايرى و يومرى اولانه دينور صغن برقاج كونه اولور وعل ديدكلرى تركيده چوپر تعبير اولنور جثه سى كيكدن
اكبر وتويى شتاده سياهه مائل وصيفده قزل اولور وقويرغى اولمز وعلب ايرى كلره دينور بونده عينك ضميله ده
لغتدر العلب عينك كسريله شول كسيه دينور كه زياده سيله ناكس وبى خير اولمغله آندن قطعا برنسنه طمع
واميد اولميه يقال رجل علب اذا كان لا يطمع فيما عنده وشول بى خير ومنفعت غليظ يره دينور كه دائم الدهر يغمور
ياغسه آنده اصلا نبات اثرى اولميه بو معناده عينك فتحيله ده جائزدر وسدر اغاجى بنديكى يره دينور وسدر سينك كسريله
عربستان كراسى ديدكلرى شجردر جمعى علوب كلور العلب فتحتينله برنسنه پك وصلب اولمق معناسنه در يقال علب
الشئ وعلب علبا من الباب الرابع والاول اذا صلب وشديد وسرد ودرشت اولمق معناسنه در يقال علب الشئ اذا جسى
واشتد وات چوق طورمقله رطوبتى چكيلوب قديد اولدقدنصكره قوقمق معناسنه در يقال علب اللحم اذا تغيرت رائحته
بعد اشتداده وعلب فتحتينله برمرض اسميدر كه دوه نك بيونى سكيرينك ايكى طرفنده حادث اولور وقلجك اغزى رخنه لنوب
كدكلنمك معناسنه در يقال علب السيف علبا من الباب الرابع اذا تثلم حده الاستعلاب ات چوق طورمقله پكشوب
رائحه سى متغير اولمق معناسنه در يقال استعلب اللحم اذا تغيرت رائحته بعد اشتداده ومواشى اوتلغى استغلاظ ايلمكله
يكتميوب اوتلامقدن استنكاف ايلمك معناسنه در يقال استعلبت الماشية البقل اذا اجمته واستغلظته العلابى عينك فتحى
وبانك تشديديله قلايه دينور رصاص كبى وعلباء لفظندن جمع اولور وعلباء عينك كسرى والفك مد يله دوه نك بيوننده
اولان سكيره دينور مؤلف علباء كلمه سنى كاه بعيره اضافتله تخصيص وكاه على الاطلاق ذكر ايلمكله تشويش ايلمشدر
امهات سائره ده مطلقا انسان وحيوانك بيونلرنده اولان صارى سكيرايله مفسردر كه ايكى دانه اولور شارح ديركه
رصاص معناسنه اولان علابى صيغه جمع اوزره وارد اولان مفرداتدن اولمسنى ياخود مفردى مسموع اولميان جموعدن
اولمسنى اقتضا ايدر وعلباء جمعى اولان علابى لفظنك ياى ثانيه سى مفرديك آخرنده اولان همزه ممدوده دن
مبدله در تثنيه سنده علباءان وعلباوان دخى دينور انتهى وعلباء بر رجل آديدر العلبية سلقيه وزننده بيون
سكيرنى دلمك على قول كسمك معناسنه در يقال علبى عبده علبية اذا ثقب علباءه اوقطعها و پيرلكدن بيونك
سكيرلرى ميدانه چقوب آشكار اولمق معناسنه در يقال علبى الرجل اذا ظهرت علابيه كبرا العلبة جرعه وزننده
اوزون خرما اغاجنه دينور وسود صاغجق بيوك چناغه دينور كه دوه دريسندن ياخود تخته دن اولور تركيده كولك تعبير
اولنور قوطويه دخى علبه اطلاق اولنور جمعى علاب كلور عينك كسريله وعلب كلور صرد وزننده وعلبه اسامئ
رجالدندر علبة بن زيد ومحمد بن علبه اصحابدندر العلبة عينك كسريله ايرى اغاج بدنلرنده اولان شول عقده يه
دينور كه اومچه وكتوك تعبير اولنور آندن مقطره يعنى طومرق اتخاذ اولنور كه محبوس اياغنه كچوريلور الاعلنباء
اسلنقاء وزننده شر وقتاله ياپنوب حاضر لنمق معناسنه در يقال اعلنبى الديك او الكلب اعلنباء اذا تهيأ للشر والقتال
وبركسه اوزره شيشوب قباروب كردن درازلق ايلمك معناسنه در كه خروسلنمق تعبير اولنور نته كه بركسه ايله مخاصمه

ومنازعه‌یه مباشرت هنکامنده ایدرلر یقال اعلنبی الرجل اذا اشرف واشخص نفسه کما یفعل عند الخصومة ومنه اعلنبی
الدیك واقعا خروس جنکه مبادرت ایلدکده تویلرنی قباردوب بوینی اوزاتدیغی کبی علیب عینك ضمی ولامك
سکونی ویای تحتیه نك فتحیله وعلیب عینك کسریله حذیم وزننده یمن طریقنده بردره آدیدر کلام عربده
فعیل وزننده که فانك ضمی ویانك فتحیله در بوندن غیری کلام یوقدر العلبب بای موحده ایله قنفذ وزننده
برموضع آدیدر العلبوبه جرثومه وزننده برقوم وجماعتك کزیده وخیار وذیشانلرینه دینور یقال هؤلاء علبوبة
القوم ای خیارهم المعلوب معلوم وزننده حارث بن ظالمك قلجی اسمیدر ومعلوب ایشلك یوله دینور یقال طریق
معلوب ای لاحب العلاب کتاب وزننده برنوع داغ وتمغادر که دوه نك بیوننك اوزونلغنه باصیلور علباء دیدکلری
سکیر اوزره اولور المعلبة معظمه وزننده والمعلبة محسنه وزننده شول ناقه یه دینور که کردننه علاب دیدکلری
ذکر اولنان تمغا باصلمش اوله یقال ناقة معلبة ومعلبة اذا کانت وسمت بالعلاب علبیة هبریه وزننده دأث نام محلده
برکوچك صویك آدیدر علب الکرمه شبه الغرفه وزننده یمامه ولایتنك بصره طرفندن نهایت حد وسنوری
اولان یرك اسمیدر العلهب جعفر وزننده بوینوزلری اوزون تکه یه ویبان اکوزینه دینور واوزون کشی یه دینور
مؤنثی علهبه درهایله العنب عینك کسری ونونك فتحیله یاش اوزمه دینور فارسیده انکور دیرلر مفردی عنبه در
هایله جوهری صحاحده دیمشدر که مفرداتده بنای مزبور نادر در زیرا بنای مرقوم غالبا جمع صیغه سیدر قرد وقرده
وفیل وفیله کبی لکن ندرت وقلت وجهیله مفرد ایچون دخی کلور عنبه وتوله وحبره وطیبه وخیره کبی بونلردن
ماعدا بو صیغه اوزره کلدیکی معلومم دکلدر وجه مذکور اوزره جوهرینك ذکر اولنان صیغه لردن ماعدایی
نفی ایلمسی قصورندن ولغت عربه قلت اطلاعندن ناشیدر یوخسه بناء مزبوردن اشبو آتیة الذکر کلمات
دخی وارد اولمشدر که بونلردر الزمخه زای وخای معجمتین ایله والمنته نونینله والثومة ثای مثلثه ایله والحدأة
حای مهمله ایله والظمخة ظای معجمه ایله والذبحة ذال معجمه وحای مهمله ایله والطیرة طای مهمله ایله والهنته نونینله
وغیر ذلك شارح دیرکه جوهرینك سلب علمی کندی شرطنه موافق اوله رق الفاظ صحیحه یه متعلقدر یوخسه
مؤلفك ذکر ایلدیکی کلمه لرك اکثرنی ماده لرنده کندیسی دخی ایراد ایلمشدر انتهی وعنب شرابه اطلاق اولنور
خمر معناسنه مایؤل الیه اعتباریله یقال سقاه عنبا ای خمرا وعنب سلفده برسودلو کنج ناقه نك اسمیدر که آندن
ناشی قریش ایله بنی عامر میاننده بر وقعه اولمشدر یوم العنب بین العرب مشهوردر حصن عنب فلسطین
قضاسنده برقلعه در العنباء عینك کسری ونونك فتحیله بودخی یاش اوزمه دینور عنب کلمه سنده لغتدر التعنیب
تفعیل وزننده آصمه وتکاك اوزم ویرمك معناسنه در یقال عنب الکرم تعنیبا اذا صار ذا عنب العنبة هایله عنبك
مفردیدر که ذکر اولندی وبرنوع سیولجه اسمیدر که بدن انسانده چقر کوزده واطرافنده چقر اوزم دانه سی شکلنده
اولور وعنبه اعلام اشخاصدندر عنبة الاکبر عراقده اشرافدن برقبیله جدیدر بئر ابی عنبه مدینه ده برقویی
اسمیدر العناب رمان وزننده بو اسمله معروف میوه در واراك یعنی مسواك اغاجنك یمشنه دینور که بطم قدر
وکمالیله اولدقده سیاه وبرمقدار حلاوتلو اولور ادویه دندر العناب غراب وزننده بورنی بیوك اولان کمسیه دینور
یقال رجل عناب ای کبیر الانف ومکه یولنده برطاغك وبردره نك اسمیدر وعناب غفل یعنی بعض خاتونلرك فرجنده
دبه لك کبی حادث اولان شیشه دینور علی قول بظر یعنی فرجك وسطنده اولان لحم زائده دینور که دیلاق تعبیر اولنور
وعناب مالك بن نویره نك فرسی آدیدر وعناب کوچك قاره طاغه دینور واوزون دکرمی طاغه دینمکله اضداددن اولور
الاعنب اقرب وزننده برونی بیوك کمسیه دینور عنیب جندب وزننده یمنده برموضع یاخود بردره آدیدر وعنیب السیل
اضافتله سیل صوینك اوکنه ومقدمنه دینور العنبان فتحاتله جست ونشیط وچالاك آهویه دینور ودپرنشی ثقیل
اولان آهویه دینمکله ضد اولور وعلی قول یاشلو قوجه آهویه دینور شارح دیرکه عنبان کلمه سی صفتدر ومقرردر که
وزن مزبور اوزره صفات بنا اولمز ایجق وزن مرقوم مصدره مخصوصدر پس لفظ مزبور شواذدن اولور مترجم
دیرکه مبالغة وصف بالمصدر اولمق محتملدر انتهی العنابة ثمامه وزننده مکه ایله مدینه بیننده برموضعدر وبرصو آدیدر
المعنب معظم وزننده قالین وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیء معنب ای غلیظ واوزون کشی یه دینور العناب
شداد وزننده اوزم صتان کمسیه دینور وعناب حریث النبهانی نام کمسه نك پدری اسمیدر جوهرینك عناب بن ابی حارثه
تعبیری غلطدر زیرا اول تای فوقیه ایله عتاب در شارح دیرکه جوهری آنده ارباب لغتدن چوق ذواته موافقت
ایلمشدر المعندب اسم فاعل بنیه سیله بغایت طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل معندب ای غضبان
العندلیب زنجبیل وزننده بلبل قوشنه دینور که هزار دخی دیرلر کونا کون نغمات والحان صاحبیدر جمعی عنادل کلور

رباعی یه رد اولندقدنصکره جمع بنا قلنمشدر وهزار لفظی فارسیدر هزار دستان اولدیغندن اطلاق اولنمشدر
العنزب زای معجمه ایله قنفذ وزننده سماق دیدکلری اکشی دانه یه دینور وبو ذکر اولنان عبرب وعترب مصحفی دکلدر
لغت مخصوصه در العنکبوت عنزروت وزننده اورمجکه دینور که معروف بوجکدر غالبا مؤنث استعمال اولنور
شارح دیرکه مؤلفه کوره وزنی فعللوت در فنعلوت دکلدر وغریبه در که اورمجکك سکز اياغی والتی کوزی اولور
افلاطوندن منقولدر که سینك قسمی پك حریص اولور واورمجك پك قانع اولور بحکمته تعالی پك حریص اولان
مخلوق پك قانعه بلا کلفة رزق مسوق اولمشدر العکنباة عینك وکافك فتحیله والعنکباة عینك فتحی ونونك سکونیله
والعنکبوه هایله والعنکباء عینك فتحی ونونك سکونی والفك مدیله عنکبوتك مؤنثیدر ومذکرنده عنکب ومؤنثنده
عنکبه دخی دینور جمعی عنکبوتات وعناکب کلور العکاب عینك کسریله والعکب ضمتینله والاعکب
اکلب وزننده آندن اسم جمعلردر العیهب حیدر وزننده قاتلدن انتقام طلبنه قدرتی اولمیان عاجز وضعیف
کمسیه دینور یقال رجل عیهب ای ضعیف عن طلب وتره وثقیل وناساز وناتراش کمسیه دینور یقال هو عیهب ای
ثقیل وخم ویوکی چوق اولان کلیمه دینور العهبی جرشی وزننده والفك مدیله جائزدر یکتلك وجوانلق
حالتنك اول هنکامنه دینور یقال فعله فی عهبی شبابه وعهبائه ای اوله وملك وسلطنت وایالتك زماننه دینور
یقال امتد عهبی ملکه ای زمنه العوهبه دحرجه وزننده تضلیل ایلمك معناسنه در یقال عوهبه عوهبة اذا ضلله
العیهاب عینك کسریله ناسی دائما تضلیل ایدن کمسیه دینور العهب عیب وزننده بیلمامك جهالت معناسنه در
یقال عهب الشیء عهبا من الباب الرابع اذا جهله العیب غیب وزننده والعاب نقیصه ووصمه معناسنه در که
معلومدر المعاب والمعابة والمعیب میملرك فتحیله عیب معناسنه در مؤلفك ترتیبی اوزره ذکر اولنان الفاظ خمسه
اسملردر یقال به عیب وعاب ومعاب ومعابة ومعیب ای وصمة وعیب کلمه سی مصدر اولور وفعلی متعدی اولور
برنسنه یی عیبلمك وعیبلو قلمق معناسنه یقال عابه ای جعله ذا عیب ولازم اولور عیبلو اولمق معناسنه یقال
عاب المتاع اذا صار ذا عیب المعیب میمك فتحیله اسمدر نته که ذکر اولندی واسم مفعول اولور مکیل کبی عیبلو
دیمك اولور المعیوب اصلی اوزره بودخی عیبلو دیمکدر مؤلف تعییب ماده سندن سکوت ایلمشدر که تفعیلدندر
برنسنه یی عیبه نسبت ایلمك معناسنه در که عیبلمك تعبیر اولنور العیبة عینك ضمیله همزه وزننده والعیاب شداد
وزننده والعیابة علامه وزننده دائما ناسی عیبلیوب یعنی هرکسه برعیب عزو واسناد ایدن کمسیه دینور یقال رجل
عیبة وعیاب وعیابة ای کثیر العیب للناس العیبة تمره وزننده شول کوچك زنبیله دینور که میشیندن وکوندن ایدرلر
وجامدانه دینور که ایچنه اثواب وضع ایدرلر ترکیده هکبه تعبیر اولنور ظاهرا آندن محرفدر وعیبة الرجل کشینك محل
اسراری اولان همرازه اطلاق اولنور ومنه الحدیث الانصار کرشی وعیبتی یعنی انصار بنم خاصه جماعتم ومحل
اسرارمدر عیبه نك جمعی عیب کلور عنب وزننده وعیاب کلور ثیاب وزننده وعیبات کلور عینك کسری ویانك فتحیله
وعیاب صدور وقلوبه اطلاق اولنور پس مفردی اولان عیبه صدر ودرونه اطلاق اولنور ضمائر خفیه واسرار خبیه یی
محتوی اولدیغیچون وبو کنایاتدندر وعیاب مفرد اوله رق حلاج طوقمغنه دینور مندف معناسنه العایب عیبدن
اسم فاعلدر وپك قویی وغلیظ اولان سوده دینور ویقال عاب السقاء عیبا اذا خثر ما فیه من اللبن اعیب جندب
وزننده یمنده برموضع آدیدر وزنی فعیل در یاخود افعل در شارح دیرکه مؤلف علب ماده سنده علیب کلمه سندن غیری
وزن مزبورده برکلمه یوقدر دیو نفی ایلمشدی پس اشبو اعیب کلمه سی دخی فعیل اولسه تناقض اولوب وهمزه بابنده
ذکر ایلمك لازم ایدی فصل الغین المعجمة الغب غینك کسری ویانك تشدیدیله برنسنه نك عاقبة وانجامنه
دینور یقال غب الامر ای عاقبته وغب مصدر اولور دوه کون آشوری صویه کلمك معناسنه یقال غبت الابل غبا
من الباب الثانی اذا وردت یوما وظمئت یوما وهفته ده برکره احباب زیارتنه کلمك معناسنه در شارح دیرکه بو معنا حقایق
شرعیه دندر لکن کون آشوری زیارت معناسنه مستعملدر وبه فسر الحدیث زر غبا تزدد حبا مؤلف بوراده زیغ
ایلمشدر لکن نهایه ده قول مؤلف قول حسن بصری اولدیغی مثبتدر یقال غب الرجل اذا جاء زائرا بعد ایام وقال
الحسن فی کل اسبوع کرچه معنای مزبوردن مأخوذدر لکن توسعه اولنمشدر انتهی وغب کون آشوری استمه
طوتمق معناسنه در حمای غب بوندندر یقال غبت علیه الحمی غبا اذا اخذته یوما وترکته یوما المغبة میمك وغینك
فتحیله بودخی برنسنه نك عاقبت وانجامنه دینور یقال ان لهذا الامر لمغبة طیبة ای عاقبة الغب غینك فتحیله
والغبوب قعود وزننده بودخی طوار صویی کون آشوری ایچمك معناسنه در یقال غبت الماشیة غبا وغبوبا من الباب
الثانی اذا شربت یوما وترکت یوما واحباب زیارتنه کون آشوری کلمك معناسنه در یقال غب الزائر عن القوم

غریبه

اذا جاءهم يوما وترك يوما وات چوق طور مقله بوزولوب قوقق معناسنه در يقال غبّ اللحم اذا انتن وبر يرده كيجه لمك
معناسنه در يقال غبّ فلان عندنا اذا بات ومنه المثل * رويد الشعر يغبّ * بالنصب يعنى نظم ايلديكك اشعارده
تمهل وتأنى ايله بردن عجله ايدوب آشكاره ايلمه تا كه اوزرندن زمان مرور ايدوب سندخى كركى كبى تهذيب وتنقيح ايليه سن
ومادّه ده استعمال تأنى وترك عجله ايلمك معرضنده ضرب اولنور الاغباب همزه نك كسريله استمه كون آشورى
طوتمق معناسنه در يقال اغبته الحمى واغبت عليه اذا اخذته يوما وتركته يوما وزيارته كون آشورى كلمك معناسنه در
يقال اغبّ الزائر القوم اذا جاءهم يوما وترك يوما بو معنادندر كه فلان آدمك بزه عطيه واحسانى بر كون كلوب بر كون كلمز
دكلدر بلكه هر كون كلور ديجك يرده فلان لا يغبنا عطاؤه ديرلر واغباب ات طور مقله بوزولوب قوقق معناسنه در
يقال اغبّ اللحم اذا انتن وبر يرده كيجه لمك معناسنه در يقال اغبّ عندنا فلان اذا بات الغابّة تشديد بايله
والغوابّ غينك فتحيله كه جمعيدر كون آشورى صو ايچن طوارلره دينور يقال ابل غابّة وغوابّ اذا شربت يوما
وتركت يوما الغبّ غينك ضميله دكزك شول طاشقين طالغه سنه وطلازينه دينور كه قاره دن وافرجه ايراق يره دك
مدّ ايليه ودره ايچى كبى درين وچقور يره دينور جمعى اغباب كلور وغبوب كلور ضمله التغبيب تفعيل وزننده
مبالغه يى ترك ايلمك يعنى بر خصوصده مبالغه وافراط ايليوب همان اولدقجه طوتمق معناسنه در يقال غبب فى الحاجة
اذا لم يبالغ فيها وقورد قيونك بوغازندن قاوره يوب قاپمق معناسنه در يقال غبب الذئب اذا اخذ بحلق الشاة ودفع
ايلمك معناسنه در يقال غبب عن القوم اذا دفع عنهم المغبّ مكبّ وزننده ارسلانه دينور الغبغب كبكب
وزننده جاهليتده بر صنم آديدر وآنت چكه نك آلتنده اولان صارقق اته دينور كه سموز كمسه لرده صقاق تعبير
اولنور ومناده بر كوچك طاغك آديدر الغبب فتحتينله غبغب ايله معناى ثانيده مرادفدر ابو غباب سحاب
وزننده جران العود نام شاعرك كنيه سيدر غباب غراب وزننده ثعلبة بن الحارث لقبيدر غبيب زبير وزننده
مدينه ده بر موضع آديدر ويمامه ده بر ناحيه اسميدر الغبة قبه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش
معناسنه والف ولامسز غبه بنو يشكر قبيله سنه مخصوص بر طوشنجل قوشنك ياوريسى اسميدر الغبيبة حبيبه
وزننده شول سوده دينور كه صباحدن صاغيلوب بعده اخشام دخى اوزرينه سود صاغيلوب يايقده يايلمش اوله
المغبّة معظمه وزننده شول قيونه دينور كه بر كون صاغيلوب بر كون ترك اولنه الاغباب احباب وزننده بعيد
اولان صولره دينور يقال مياه اغباب اى بعيدة التغبة تانك فتحى وغينك كسريله يلان شهادتنه دينور شهادت زور
معناسنه قال الشارح وفى النهاية فى حديث الزهرى لا يقبل شهادة ذى تغبة وهى تفعلة من غبب الذئب فى الغنم
او من غبب مبالغة فى غبّ الشئ اذا فسد پس تغبة تفعيل يابندن مصدر اولور يلان يره شهادت ايلمك معناسنه بعده
اسم اوله رق دخى استعمال اولندى الغدبة جرعه وزننده شول قتى اتجكزه دينور كه انسانك لهازمنده يعنى قولق
آلتنده چكه نك نهايت بولديغى يرده اولان سيورى كمكده اولور الغدبّ عتلّ وزننده شول تنومند كمسيه دينور كه
يومرى وقالين كوده لو وبالق اتلرى چوق اوله غدباء صحراء وزننده بر موضع آديدر الغندبة غينك فتحيله غندب
مادّه سنده مرسومدر الغرب حرب وزننده مغرب معناسنه در كه كونش باتديغى جهتدر شرق مقابليدر اصل
شرق شمسك اسمى اولمغله ذكر الحال وارادة المحل علاقه سيله اسم مكان تسميه اولنمشدر مقابلى دخى اكا مبنيدر
فى الاصل مصدرلردر يقال هو من اهل الغرب اى المغرب ويقال هى غربية اى مغربية وغرب كتمك ذهاب معناسنه در
يقال غرب القوم غربا اذا ذهبوا وآلارغه اولمق معناسنه در يقال غرب فلان عنا اذا تنحى وهر شيئك اولنه اطلاق
اولنور معناى آتيدن مأخوذدر كه عادتا حدّتلو اولور يقال غرب الشباب اى اوله وحدّه وبر نسنه نك كسكين ياسيورى
طرفنه دينور قلجك آغزى وتمره نك يلمانى كبى مصدر بمعنى فاعلدر ضريبه ده غارب اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
وكسكينلك حدّت معناسنه در يقال كف من غربك اى من حدّتك ويقال فى لسانه غرب اى حدّة وغرب طرب
ونشاط معناسنه در يقال به غرب اى نشاط وپك ايراق يره دور ودراز كتمك يا بر خصوصده پك اوزامق معناسنه در
تمادى كبى يقال غرب فى سفره غربا اذا تمادى وصو طلومنه دينور راويه معناسنه وبيوك قوغه يه دينور وكوزده اولان
شول طمره دينور كه بعض علت وعارضه سببيله دائما صولنوب ياش آقار اولور ناسور كبى اول كوزه شيرلغانلو تعبير
اولنور وغرب كوز ياشنه دينور وكوز ياشى آقه جق يره دينور مجراى دمع معناسنه على قول ياشك كوزدن قينايوب
دوكلسنه دينور وقينايوب طشان شرابه وكوز ياشنه دينور وبر نوع سيولجه اسميدر كه انسانك كوزنده حادث اولور
وورم اسميدر كه كوزك پيكارنده ظهور ايدر معلوم اوله كه كتب طبيه ده غرب لفظى يالكز بر علت ايله مبين در كه
اكثريا كوزك پيكارنده تحدث ايدر بر جباندر آنده مادّه مجتمع اولدقده يا خارجدن دشيلوب آقار يا خود داخلدن دشيلوب

بروندن آقار وآقوب بر شئ قالمدقده ينه عودت ايدر وكاهجه بو علت بيويوب واوزانور حتى پرده چشمى خرق ايدر
بو علتك كوزده حالى مقعدده ناسورك حالى كبيدر عربلر بو كه فرغ وملأن اطلاق ايدرلر دائما طلوب بوشالديغيچون
انتهى وغرب آغزده توكرك چوغالمق معناسنه در وتوكركك رطوبت وبللنه دينور وآغزده توكرك اكلنه جك يره
دينور وحجازده برايرى وتيكنلى شجرك اسميدر آندن قطران اتخاذ ايدرلر بعضلر لا يزال اهل الغرب ظاهرين على الحق
حديثنده غربدن مراد شجر مزبوردر كه اهل حجاز ديمكدر ديديلر شارح ديركه بعضلر عندنده مراد اهل شامدر كه
غرب حجازده واقعدر وعند البعض اهل حدّت وشوكت ديمكدر كه مراد ارباب جهاد وغزادر وعلى قول اهل دلو
ديمكدر كه مراد عرب طائفه سيدر انتهى وغرب مشترك اولان قويدن وصواددن حصه يه عائد اولان سقى كوننه
دينور وبوكرك وصولقلو سكردن آته دينور وكوزك قويرغنه دينور وكوزك پيكارينه ده دينور وآيريلق نوى معناسنه در
وايراقلق بعد معناسنه در وشول اوقه دينور كه آتانى معلوم اولميه بونده فتحتينله ده جائزدر يقال اصابه سهم غرب
بالاضافة وسهم غرب على النعت اى لا يدرى راميه الغراب غينك ضميله هر شيئك كسكين يرينه دينور قلجك
اغزى كبى مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وغراب قرغه قوشنه دينور جمعى اغرب كلور واغربه كلور هايله وغربان كلور
غينك كسريله وغرب كلور غينك ضميله وجمع الجمعى غرابين كلور وغراب غنى قبيله سنه مخصوص بر فرسك اسميدر
وغراب الفاس بانته نك اغزنه دينور وكوكدن ياغان طلويه وقاره دينور ومحدّثيندن احمد بن محمد الاصفهانى لقبيدر
وبر طاغك اسميدر ودمشقده بر موضع ومدينه ترابنده بر يوكسك طاغك آديدر وباشك اكسه كمكنك هر طرفنه غراب
دينور وغراب البربر مسواك اغاجى يمشنك سالقمنه دينور وغراب الابل كه تثنيه بنيه سيله غرابان دينور دوه نك ايكى
اوجه كمكلرينك اشاغى اوجلريدر كه اويلغك يوقرى جانبنه طوغرى كلمشلردر كسكين اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
ياخود فراشه ديدكلرى يوفقه كمكك اشاغى طرفنده اولان ايكى يوفقه جه كمكدن عبارتدر كه ايكى اويلغك
قاوشديغى يرده اولور كه ايكى طرفلو سيوريجه كمكلردن عبارتدر رجل الغراب بر نوع صارقيدر كه دوه نك ممه سنى
صارارلر كه ياوريسى اممكه قادر اوله مز بو معنادندر كه عربلر بر كمسيه معاش ياسائر بر مادّه ضمننده پك شدّت ومضايقه
ومحنت عارض اولسه صرّ عليه رجل الغراب ديرلر ورجل الغراب بر جنس نبات آديدر كه لسان بر بريده آطريلال
ديرلر ساقى وقطعه سى وكوكى دره اوتنه شبيه اولور تركيده قوزغون اياغى وهلال اوتى تعبير اولنور لكن بونك چچكى
بياض اولوب ومقدونس تخمنه شبيه تخملرى طوتار برص علتنه مبتلا اولنلر بو تخمدن كل يوم بر درهم سحق وعسل ايله
خلط ايلدكدنصكره تناول ايدوب وشمسك قرشوسنده اوتروب برص اولان موضعلرى آفتابه كشف ايده لر وبعضا
اكا ربع درهم عاقرقرحا دخى اضافه ايدرلر واو حالده صو ايچميوب درليه لر همان اول كون نهايتى اوچنجى كونه دك
برص اولان موضعلر قباروب صارى صولر دفع ايلدكدنصكره بالكليه مندفع اولور الغربة غينك فتحى ورانك
سكونيله ايراقلق وآيريلق بعد ونوى معناسنه در الغرب والغربة غينلرك ضميله وطندن دور اولمق معناسنه در
يقال غرب الرجل غربا وغربة من الباب الاول اذا نزح عن وطنه الاغتراب افتعال وزننده وطندن چكيلوب
دور اولمق معناسنه در يقال اغترب الرجل اذا نزح عن الوطن واقربادن غيرى بى تزوّج ايلمك معناسنه در يقال اغترب
الرجل اذا تزوّج فى غير الاقارب التغرّب تفعل وزننده بر نسنه دن جدا اولوب بعيد اولمق معناسنه در يقال تغرّب
عنه اذا بعد ووطندن چكيلوب دور اولمق معناسنه در يقال تغرّب الرجل اذا نزح عن الوطن ومغرب طرفندن
كلمك معناسنه در يقال تغرّب الرجل اذا اتى من قبل المغرب الغرب فتحتينله بر شجر آديدر تركيده آقچه قواق
ديدكلريدر كه فارسيده سپيددار ديرلر وشرابه دينور خمر معناسنه وكومشه دينور فضه معناسنه وعلى قول كومشدن
مصنوع جام وپياله يه دينور وكاسه وقدحه دينور وغرب قيون قسمنه مخصوص بر مرض آديدر كه يوزينك وكوزينك
تويلرى وقيللرى دوكيلور دوه قسمنده سعف كبيدر والتونه دينور وقوغه دن حوض ايله قويى ارالغنه تقاطر ايدن
صويه دينور وقوقش صويك وچامورك رايحه سنه دينور وبعض آتك كوزنده اولان كوكجلك حالتنه دينور وشول اوقه
دينور كه كيم آتديغى معلوم اولميه يقال اصابه سهم غرب بالاضافة وسهم غرب نعتا اى سهم لا يدرى راميه وغرب
قرارمق اسوداد معناسنه در يقال غرب الشئ غربا من الباب الرابع اذا اسودّ الغرابى غينك ضمى ويانك تشديديله
بر نوع خرما اسميدر ويمنده بر قلعه آديدر ومصر بولنده بر موضع اسميدر الغرّاب شدّاد وزننده القابدندر محمد بن
موسى الغرّاب ابو على الغسانى شيخيدر اغربة العرب اشربة الطرب وزننده عربك سودانه دينور كه زنكى وقاره لر
تعبير اولنور لونده غرابه تشبيه اولنمشدر واغربه جاهليتده بر قاچ كمسيه اطلاق اولنور ايدى كه بونلردر عنترة بن شدّاد
خفاف بن ندبه ابو عمير بن الحباب سليك بن السلكه هشام بن عقبة بن ابى معيط نام كمسنه لردر لكن اشبو هشام

مخضرمیندندر که اسلام زمانی ادراك ایلمشدر واغربه اهل اسلامدن عبد الله بن خازم وعمیر بن ابی عمیر وهمام بن
مطرّف ومنتشر بن وهب ومطر بن اوفی وتأبط شرّ القبیله ملقب اولان ثابت بن جابر وشنفری وحاجز نام کمسنه لردر
حاجزك قطعا آباء وقبایل وامکنه یه نسبتی یوقدر سائرلری کیمی آباء وقبایله وکیمی امکنه یه منسوبلردر الاغراب
همزه نك کسریله مغرب سمتنه کلمك معناسنه در یقال اغرب القوم اذا اتوا الغرب وبر غریب ونادر نسنه پیدا ایلمك
معناسنه در کرك کلام وکرك اشیاء سائره اولسون یقال اغرب الرجل اذا اتی بشیء غریب وطولدرمق معناسنه در
یقال اغرب الحوض اذا ملأه وساز وسامان ونظام حال صاحبی اولمق معناسنه در یقال اغرب فلان اذا کثر ماله وحسن
حاله وآت چوق سکرتمك یعنی صولقلو اولمغله دور ودراز سکرتمك معناسنه در یقال اغرب الفرس اذا اکثر جریه وراکب
آلتنده کی آتی چتلایوب هلاك اولنجه قدر الغار ایلمك معناسنه در یقال اغرب فرسه اذا اجراه الی ان یموت وپك چوق
کولمك معناسنه در یقال اغرب الرجل اذا بالغ فی الضحك ودیار بعیده یه سفر ایلمك معناسنه در یقال اغرب فلان اذا امعن
فی البلاد وهمان قولتق وقصق یرلری اغارمق معناسنه در ظاهرا قیللری اغارمقدن عبارتدر سائر اعضانك قیللری سیاه
اوله رق یقال اغرب الرجل اذا ابیضت ارفاغه وخبثه ومجروحك دردو وجعی مشتد اولمق معناسنه در یقال اغرب
المریض علی بناء المجهول اذا اشتد وجعه وبر کمسنه قبیح وناسزا ایش ایشلمك معناسنه در یقال اغرب علیه علی المجهول
ایضا اذا صنع به صنیع قبیح وآنك آلتنده اولان غرّه سی چهره سنه یایلمق معناسنه در یقال اغرب الفرس علی المجهول ایضا
اذا فشت غرّته التغریب تفعیل وزننده دیار بعیده یه سیر وسفر قلمق معناسنه در یقال غرّب الرجل تغریبا
اذا امعن فی البلاد ویقال غرّبت الکلاب اذا امعنت فی طلب الصید وغائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال غرّب
الوحش اذا غاب وخاتون بیاض چهره لو اوغلانلر طوغورمق معناسنه در یقال غرّبت فلانة اذا اتت ببنین بیض
وسیاه چهره لو اوغلانلر طوغورمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال غرّبت المرأة اذا اتت ببنین سود شارح
دیر که اصل تغریب ایکی نوعی بردن تولید ایلمك معناسنه در یوخسه هر نوعی علی الانفراد تولید ایلمك معناسنه دکلدر
بو جهتله معنای واحد اولمغله ضدّینه محل قالمدیغی درکاردر لکن معنای اوّلده بناسی ازاله ایچون اولدقدمقاله قالمز انتهی
وتغریب کوکدن یاغان قاری وقراغی یی برکدروب اکل ایلمك معناسنه در یقال غرّب الرجل اذا جمع الثلج والصقیع
فاکله المغربان میمك فتحی ورانك کسریله که تثنیه در کونش غروب ایلدیکی جهتدر که مراد مغرب صیفی ومغرب
شتوی اوله جقدر المغرب مشرق وزننده اسم مکاندر کونش غروب ایلیه جك جهتدر که باطی تعبیر اولنور واسم
زمان اولور که کونش غروب ایده جك وقته دینور المغیربان میمك ضمی ورانك کسریله بودخی کونش غروب ایده جك
وقته دینور جمعنده مغیربانات دینور یقال لقیته مغرب الشمس ومغیربانها ومغیربانانها ای عند غروبها مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره مغرب ومشرق مفرد اوله رق ذکر اولنورسه مراد شرق وغرب جهتلریدر واکر تثنیه بنیه سیله ایراد
اولنورسه مراد شتوی وصیفی مشرق ومغربدر که مشرق شتوی ایله مشرق صیفی بینلرنده یوز سکسان مشرق
واردر مغرب دخی بو منوال اوزره در واکر جمع بنیه سیله ذکر اولنورسه هر کونك مشرق ومغربی مراد اولور ومغیربان
کلمه سی مکبّرینك غیرندن مصغردر زیرا اسم زمان اولان مغرب لفظنك مصغریدر کویا که مغربان لفظندن تصغیر
قلنمشدر جمعنده مغیربانات دینور دقایق وثوانی وثوالث اعتباریله وحریری یکرمی یدنجی مقامه ده الف ونون الحاقنی
شواذدن عدّ ایلمشدر الغربیّ یای نسبتیله شول شجره دینور که کونش افول ایلدیکی زمانده اکا شعاع وحرارتی
اصابت ایلیه وبر نوع خرما اسمیدر وبر جنس قرمزی بویه یه دینور وشول شرابه دینور که آتشه کوستورمکسزین تازه
خرمادن ترتیب ایدرلر الغروب قعود وزننده غائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال غرب النجم غروبا من الباب
الاول اذا غاب وبعید اولمق معناسنه در یقال غرب الرجل اذا بعد غرّب سکر وزننده شام ترابنده بر طاغك
اسمیدر وغرّبه که ها ایله در اول طاغك یاننده واقع بر صو آدیدر تخفیف را ایله ده جائزدر الاستغراب شدّت ومبالغه
وجهیله کولمك معناسنه در یقال استغرب الرجل واستغرب علی بناء المجهول اذا بالغ فی الضحك العنقاء المغرب
محسن وزننده معلوم الاسم ومجهول الجسم بر قوشك اسمیدر وعنقاء مغرب وعنقاء مغربه دخی جائزدر صفت اوله رق
وعنقاء مغرب دخی جائزدر اضافتله وعند البعض اول بر قوشدر که طیرانده اغراب وابعاد ایدر که پك دور ودراز طیران ایدر
یاخود کلمهٔ مزبوره بر معنایه دال اولمیان الفاظ قبیلندندر تعبیرات واهیه کبی شارح دیر که ابن کلبی روایتی اوزره طائر
مزبور پیغمبر اهل رسّ اولان حنظلة بن صفوان الحمیری علی نبینا وعلیه السلام زماننده پیدا اولمشدر کردنی بغایت
اوزون ورك وخلقتی خوب وعظیم بر قوش ایدی ومخ نام طاغده ایوا ایدوب جابجا اطرافه طیران وتصادف ایلدیکی
طیور ووحوشی صید ایدر ایدی بر کون علی العادة ینه پرواز ایدوب لکن اصلا بر شکاره دسترس اولمامغله حرارت

مطلب

عبارة القاموس او من الالفاظ الدالة علی غیر معنی والداهیة ورأس الاکمة الخ

جوع وشرهندن بر طفل صغیری اختطاف ایلمکله اصحابی کلوب پیغمبر مشار الیه حضرتلرینه اشتکا ایتدکلرنده بددعا
ایتمکله آفت سماوی یه دوچار اولوب هلاك ونسلی منقطع اولوب وجودی ناموجود اولمشدر غائب ونابدید حقنده
طارت به العنقاء * ضرب مثل اولمشدر مترجم دیر که ربیع الابرارده ذکر اولندیغی اوزره مرغ مزبور حضرت موسی زماننده
پیدا اولوب کندیسی دیشی ایدی بعده حضرت حق جلّ وعلا آکا بر ارکك دخی خلق ایدوب چفت اولمغله تناسل
پیدا وکتدکجه متکثر اولوب حضرت موسی وفاتندنصکره نجد وحجازه انتقال وصبیانه تعرّض ایلمکه اشتغال ایلمکله
پیغمبر وقت اولان خالد بن سنان العبسی حضرتلرینك نشانهٔ نشابهٔ دعالری اولمغین آشیانهٔ عدمه پرواز ایلمشدر
کردنی دراز اولدیغندن عنقاء دینوب طیرانده اغراب یاخود شکاری نابدید ایلدیکندن مغرب ایله توصیف اولنمشدر
وعند البعض حقایق اولمیان الفاظ قبیلندندر غول بیابانی ووفاء نسوان ومروّت ابناء زمان کبی واول قوشه فارسیده
سیمرغ وسیرنك دخی دیرلر اتوز قوشك رنکنده اولدیغیچون شهنامه ده فردوسی رستمك پدری اولان زال مرغ مزبورك
پرورده سیدر دیو تحریر وعکرمه حضرتلری طیرا ابابیل کریمه سنده ابابیلی عنقاء مغرب ایله تفسیر ایلمشدر انتهی وعنقاء
مغرب اولو داهیه یه اطلاق اولنور وتپه نك باشنه اطلاق اولنور وشول طائفه یه یاخود شول عورته اطلاق اولنور که
بلاد بعیده یه کیدوب نام ونشانی بلورسز نابدید اوله اصلا اثر وخبری مرئی ومسموع اولمیه المغرب مکرم وزننده صباح
وقتنه دینور ومطلق بیاض نسنه یه دینور یاخود شول آقجل نسنه یه دینور که هر بر بیاض اولان شیء کندودن ابیض
اوله که بیاضك اقبحی اولمش اولور یاخود کرپکلرینك دبی آق اولمغله چپار اولان حیوانه دینور الغربیب غینك
کسریله بر نوع اوزم اسمیدر که سیاه اولور انواعنك اعلا والطفیدر طائفه مخصوصدر وصقالنی سیاهله خضاب ایدن
پیر آدمه دینور وپك سیاه اولان شیئه وصف اولور تأکید ایچون یقال اسود غربیب ای حالك ای شدید السواد جمعی
غرابیب کلور واما قوله تعالی غرابیب سود فالسود بدل لان توکید الالوان لا یتقدّم شارح دیر که مؤلفك ظاهر کلامندن
الوانك غیرینك تأکیدی تقدّم ایلمك منفهم اولور لکن اهل عربیه دن اکا قائل یوقدر مترجم دیر که بیضاوی غرابیب
کلمه سی مضمر اولان سود کلمه سنه صفت مؤکده اولوب وظاهر اولان سود لفظی مضمری مفسر اولمق اوزره بیان
ایلمشدر اظهار واضمار اعتباریله متکرّر اولمغله زیادهٔ تأکیدی مشتمل اولور الغرب ضمتینله غریب معناسنه در
یقال رجل غرب ای غریب وغرب بر موضع آدیدر الغربات والغرابی غینلرك فتحیله والغربات قربات وزننده
والغربب قنفذ وزننده ونهی غراب نونك کسریله بر موضع آدیدر الغریبة عجیبه وزننده ال دکرماننه دینور
قومشولر بیننده تداول ایدوب صاحبی عندنده قرار ایلدیکیچون الغارب رانك کسریله دوه نك ایکی کورکنك مابیننه
دینور که یغرنی تعبیر اولنور کاهل معناسنه علی قول دوه نك اورکجیله بیونی ارالغنه دینور که رعی وقتنده یولارنی راکبی
اورایه القا ایدر جمعی غوارب کلور اسم اولدیغیچون وقولهم حبلك علی غاربك ای اذهبی حیث شئت یعنی
ای خاتون دیلدیکك یره کیت قال فی النهایة وفی کنایات الطلاق حبلك علی غاربك ای انت مرسلة مطلقة غیر ممسوکة
ولا ممسکة بعقد النکاح لکن تعبیر مزبور کنایه نك قسم ثانیسندن اولمغله نیته موقوفدر نته که کتب فقهیه ده مبسوطدر
وغوارب الماء اعالیء امواج بحردن عبارتدر غوارب آبله تشبیه اولنمشدر الغرابة کرامه وزننده کلام غامض اولوب
معنای مرادی خفی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال غرب الکلام غرابة من الباب الخامس اذا غمض وخفی
المغرّبون محدّثون وزننده مغرّب کلمه سنك جمعیدر ان فیکم مغرّبین حدیث شریفنده واقع مغرّبین لفظندن خواجهٔ
اعظم نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اصحاب کرام سؤال ایلدکلرنده الذین تشرك فیهم الجن عبارتیله
بیان بیوردیلر وجه تسمیه آنلره عرق غریب داخل اولدیغیدر یاخود بعید نسبدن کلدکلرینه مبنیدر شارح دیر که
مشارکت جنیدن مراد آنلره زنا ایله امر وتسویل واغرا ایتملریله اولادلری ناخلف اولدقلریدر الغسلبة سین مهمله
ایله دحرجه وزننده بر کمسنه نك الندن بر نسنه یی غصب ایدر کبی چکوب آلمق معناسنه در کرك جدّا وکرك هزلا
اولسون یقال غسلب الشیء منه اذا انتزعه منه کالمغتصب له الغسنبة نونله دحرجه وزننده صویی صاوروب
توزتمق معناسنه در یقال غسنب الماء غسنبة اذا ثوّره الغشب غشم وزننده ومرادفیدر که ظلم وستم وبیداد
معناسنه در وبر موضع آدیدر الغشبیّ اسماء رجالندندر کویا که غشبه منسوبدر الغشرّب عملس وزننده ارسلانه
دینور الغشارب علابط وزننده ایشلك جریء وماضی ومقدام کشی یه دینور الغصب غینك فتحی وصاد
مهمله نك سکونیله بر نسنه یی بر کمسه دن من غیر حق زور وظلم ایله آلمق معناسنه در یقال غصب الشیء غصبا
من الباب الثانی اذا اخذه ظلما وبر کمسه اوزره بر نسنه ضمننده قهر وغلبه ایلمك معناسنه در که اول کمسیه مقهورا ومجبورا
اول نسنه یی ایشلتمکدن عبارتدر یقال غصب فلانا علی الشیء اذا قهره ودرینك توبلرنی وقیللرنی دباغته وضع

سماوی

ایتمکسزین وکرچه اوروب تمالیره دفن ایتمکسزین زور ایله یولوب دتمك معناسنه در یقال غصب الجلد اذا ازال عنه
شعره ووبره نتفا وقشرا بلا عطن فی دباغ ولا اغمال فی ندی اغمال غین معجمه ایله در الغصلب قطلب وزننده سلکی
ومضطرب اندام اولان اوزون کمسیه دینور الغضب غینك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله اکوزه دینور وارسلانه دینور
وپك قرمزی نسنه یه دینور شدید الحمرة معناسنه یاخود پك قویی قرمزی نسنه یه دینور وزیاده سیله پك یالچین قیایه
دینور وغضب صفت اولور غضبان معناسنه کما سیذکر الغضوب صبور وزننده بودخی اکوزه وارسلانه اطلاق
اولنور وطارغین وخشمناك اولان کمسیه دینور مذکر ومؤنثه وصف اولور یقال رجل غضوب وامرأة غضوب
وپك مضر وخبیث اولان یلانه دینور وچرکین یوزلو بدچهره ناقه یه اطلاق اولنور کذلك وصف مذکور اوزره اولان
عورته دینور الغضبة تمره وزننده بودخی صلب وسخت اولان یالچین قیایه دینور وباشلو کیك وطاغ کچیسنك دریسنه
دینور وعربلرك دوه دریسندن دوزدکلری قلقانه دینور وبعض کوزك اوست قپاغنده اولان خلقی یومریجه اتجکزه
دینور که قپاقلری شیش هیئتنده کورینور وبالق دریسنه وباشك دریسنه دینور واکوزك بوینوزلری ارالغنده اولان
دری یه دینور الغضب فتحتینله والمغضبة میمك وضادك فتحیله طارلمق وخشمه کلمك معناسنه در یقال غضب
علیه وغضب له ای غضب علی غیره من اجله غضبا ومغضبة من الباب الرابع اذا کان حیا ویقال غضب به اذا کان
میتا مؤلف کرچه کسمع عنوانیله تمثیل ایلمشدر لکن بصائرده وامهات سائره ده فرح وزنندن مصوغ اولمغله آنلره
اقتدا اولندی وغضب اسم اولور طارغنلق معناسنه الغضب کتف وزننده والغضوب صبور وزننده
والغضب شکس وزننده والغضب عتل وزننده والغضبة عتله وزننده والغضبة غینك فتحی وضادك ضمیله
والغضبة فتحاتله واشبو درت اخیرده دخی بای موحده نك تشدیدیله والغضبان سکران وزننده بالطبع طارغین
خشمناك آدمه دینور وذکر اولنان صیغه لرك مؤنثنده غضبی دینور سکری وزننده وغضوب دینور مذکری کبی
وغضبانه دینور هایله قلت اوزره وجمعلرنده غضاب دینور غینك کسریله وغضابی دینور ندامی وزننده وبونده غینك
ضمیله ده جائزدر شارحك بیانی اوزره بلکه غینك ضمی اکثردر وغضبان سکران وزننده شامده برطاغك آدیدر
وغضبی سکری وزننده خیبری بن الحصین نام کمسه نك فرسی اسمیدر جوهری صحاحده غضبی سکری وزننده دوه
سوریسندن یوز عددك اسمیدر وعلمیتله معرفه اولمغله حرف تعریف وتنوین داخل اولماز دیو ثبت ایلمشیدی بوکونه
تحریری وهم محض در زیرا ذکر ایلدیکی غضبی شجر غضا منبته اطلاق اولنان غضیا لفظندن که یای تحتیه ایله در
مصحفدر شارح دیر که تقریر مزبور جوهرینك کلام خودی دکلدر بلکه اعلامدن صغانی وابن سیده وزجاجی
قوللریدر انتهی وغضاب غینك کسری وضمیله لغتدر کوزه دوشن شیئه دینور توز وخار وخاشاك مقوله سی که
کوزی آزرده ایدر وغضاب کوزه مخصوص برعلت آدیدر که کوزك دریسنده حادث اولور علی قول کوزده چقان چچك
عارضه سنه دینور ومنه یقال غضبت عینه کسمع وغضبت کعنی مجهولا والثانی الاکثر وغضاب کتاب وزننده حجازده
برموضع آدیدر المغضبة مجلبه وزننده بودخی خشم وغضب معناسنه در که مصدر میمی اولور شارح دیر که
مغضبه کلمه سی باعث غضب اوله جق نسنه یه ده اطلاق اولنور مبخله ومجبنه کبی که بخل وجبنه باعث اوله جق
نسنه لردن عبارتدر الاغضاب همزه نك کسریله برکمسه یی غضبه کتورمك معناسنه در التغضب تفعل وزننده
غضب پیدا ایلمك معناسنه در یقال اغضبه غیره فتغضب المغاضبة مقاربه وزننده مراغمه معناسنه در که بری برینه
رغم ایلمکدن عبارتدر که عوام ترکیده کورلك ایلمك تعبیر اولنور یکدیکری اغضاب ایده جك معامله دن عبارتدر
تقول غاضبته ای راغمته ومغاضبه بری برینه خشم وغضب ایلمك معناسنه در تقول غاضبت فلانا ای اغضبته واغضبنی
الاغضب اقرب وزننده آلت تناسل ایله اویلغك مابینی اولان عضوه دینور الغضابی غرابی وزننده شول کمسنه یه
دینور که الفت ومعاشرتنده هم خلاف ومناکرتنده کدر والم اوله کویا که کوزه دوشن خار وخاشاك مقوله سنه منسوبدر
خفی اولمیه که مؤلف بصائرده غضب ایله غیظی بو وجهله فرق ایلمشدر که غضب انتقام اراده سنه مبنی دم قلبك
ثوران ایلمسندن عبارتدر وغیظ علی قول غضبك اشدینه وعلی رأی سورت وحدتنه اطلاق اولنور که ثوران دم
قلبدن نشأت ایدن حرارتدن عبارتدر الغضرب جعفر وزننده والغضارب غشارب وزننده اوتلو صولو مرغزار
وچمنزاریره دینور یقال مکان غضرب وغضارب ای کثیر النبت والماء الغطرب غینك فتحی وکسری وطای
مهمله نك سکونیله ائمه لغتدن کراع روایتی اوزره انکرك یلاننه دینور افعی کبی وبنم عندمده اشبو غطرب
لفظی غطربدن که عین مهمله وظای معجمه ایله در مصحفدر نته که ذکر اولندی شارح دیر که عندیه ایله لغت ثابت
اولماز علی الخصوص که اعلام موثوقه دن اولان کراع روایتنه ائمه لغتك برندن نقل وبیانله مصادمه دن

لازمدر الغلب غینك فتحی ولامك سکونیله والغلب فتحتینله والغلبة فتحاتله والمغلبة والمغلب میملرك ولاملرك
فتحیله والغلبی کفری وزننده والغلبی زمکی وزننده والغلبة ضمتینله وبانك تشدیدیله والغلبة غینك فتحی
ولامك ضمی وبانك تشدیدیله والغلابیه زلابیه وزننده مصدرلردر برکمسه اوزرینه یکین اولمق معناسنه در که
زور وقوتله وتاب وقدرتله آنی مقهور ایلمکدن عبارتدر یقال غلبه وغلب علیه من الباب الثانی اذا قهره وبوندن
اسم غلب وغلبه کلملریدر نته که مصدر دخی اولورلر یکینلك حالتنه دینور المغلب معظم وزننده کرات ومراتله
مغلوب اولان یعنی مغلوب اولمق عادتی کبی برمعنا اولان کشی یه دینور وشول کمسنه یه دینور که مجادلی اولان قرن
وهمتالری اوزره غلبه سیله حکم اولنمش اوله بوجهتله اضداددن اولور یقال رجل مغلب ای مغلوب مرارا
ویقال شاعر مغلب ای محکوم له بالغلبة علی قرنه ومغلب عجل قبیله سندن برشاعرك لقبیدر الغلب فتحتینله برکمسه
یوغون بیونلی اولمق معناسنه در یقال غلب الرجل غلبا من الباب الرابع اذا غلظ عنقه الغلباء صحراء وزننده
اشجاری کور وصیقی وقوریلق اولان باغچه یه اطلاق اولنور یقال حدیقة غلباء ای متکاثفة وپك بلند وعظیم
اولان تپه وبایر مقوله سنه اطلاق اولنور کویا که بلند وعظیم اولوب اطرافنه مشرف ومستعلی اولمغله غالبیت صفتیله
متصف اولمش اولور مثلا یقال هضبة غلباء ای مشرفة عظیمة وعزت ومناعت صاحبی قبیله یه اطلاق اولنور
وغلباء خاصة برجماعت پدریدر که حالیا تغلب دیمکله معروفدر تانك فتحی ولامك کسریله تغلب بن وائل بن قاسط
اوله جقدر نسبتنده تغلبی دینور یای نسبتله کسرتینك تتابعندن استیحاشه مبنی لامی مفتوح قلنمشدر وغلباء
اطلاقی قبیله سنه نظر ایله در شارح دیر که قبیلهٔ مزبوره خلقی مشرك اولمغله فاروق اعظم رضی الله عنه
حضرتلری مرسوملر اوزره ضرب جزیه ایلمك مراد ایلدکده جزیه نامیله نسنه ویرمکدن عار ایلملریله زکات
اسمیله مضروبك ضعفنی ادا ایلمك بابنده نیاز واولوجهله مصالحه پرداز اولنمشدر انتهی وعربلرك مؤنث عبارتیله
تغلب بنت وائل قوللری قبیله اولمق تأویل واعتبارینه مبنی در نته که تمیم بنت مزدیدکلری دخی قبیله معناسنه
منظوردر المغلولبة اسم فاعل عنوانیله بودخی قوریلق باغچه یه اطلاق اولنور یقال حدیقة مغلولبة ای متکاثفة
التغلب تفعل وزننده یکینلك وجهیله تسلط واستیلا ایلمك معناسنه در که استیلاء وجه حق اوزره اولمیه
یقال تغلب علی بلد کذا ای استولی علیه قهرا الاغلب اغرب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور واغلب از دوکلب
وعجل قبیله لرندن اوچ نفر شاعر مشهور لقبلریدر یغلب یضرب وزننده اسامیدندر یغلب بن کلیب مخضرمیدندر
غلبون حمدون وزننده وغالب وغلاب سحاب وزننده وغلاب کتان وزننده وغلیب زبیر وزننده اسامی
رجالدندر غلاب قطام وزننده برخاتون آدیدر غالب سالب وزننده مصردن اوته جه ده برموضع آدیدر
المغلنبی مسلنقی وزننده که اغلنباء کلمه سندن اسم فاعلدر دائما سکا شرکیر اولوب غالب وعالی ومستولی اولان کشی یه
دینور الغنب نونله صرد وزننده تازه ودلبر نوجوانلرك آوردلری اورتاسنده اولان دائره جکلره دینور که شعراء
چاه زنخدان تعبیر ایدرلر آشفته کوکللر حفره سیدر مفردی غنبه در غینك ضمی ونونك سکونیله * یارچاه ذقنم عین
وفادر دیرایسه * صقن ای عاشق بیچاره اینانمه چکه در * الغنب غینك فتحی ونونك سکونیله غنیمت کثیره یه دینور
یقال نال غنبا ای غنیمة کثیرة الغندوب اسلوب وزننده والغندبة غینك ودالك ضمیله حلقومك اطرافنده اولان
پکجه بالق اتجکزینه دینور الغندبتان تثنیه بنیه سیله بوغازده دیلك دبنده واقع ایکی طرفلو عقده یه یعنی
یومریجه اتجکزلره دینور علی قول کوچك دیلی احاطه ایدن ایکی اتجکزه یاخود نکفتینده یعنی یوزك ایکی طرفنده
صقال نهایت بولدیغی یردن قولاغه وارنجه کمکلرك اوزرنده اولان بزکبی ایکی یومریجه اتجکزه دینور وغندبه نك جمعی
غنادب کلور الغیهب یای تحتیه ایله صیقل وزننده قراکولق ظلمت معناسنه در وپك سیاه آته وبغایت مظلم وقراکو
اولان کیجه یه اطلاق اولنور یقال فرس غیهب ولیل غیهب اذا اشتد سواد هما وهر نسنه دن بیخبر وغافل کمسنه یه
علی قول ثقیل وناتراش وپرورش وادراك واذعاندن بی بهره یه یاخود کند ذهن وبلید ونادان وبی وایهٔ اثر عرفان
اولان شخصه اطلاق اولنور یقال وجدت فلانا غیهبا ای غافلا اوثقیلا وخمابلیدا وپك یوکلو کثیر الصوف اولان
کچه یه وکلیمه اطلاق اولنور الغیهبان الف ونونله بودخی ظلمت معناسنه در وبو تثنیه دکلدر وغیهبان قارته
دینور بطن معناسنه الاغتهاب افتعال وزننده قراکولقده کزوب یوریمك یا بریره کتمك معناسنه در یقال اغتهب
الرجل اذا سار فی الغیهب الغیهبه هایله حین محاربه ده عسکرك نعره وخروش وغریو وفریادلرینه دینور الغهبی
زمکی وزننده والفك مدیله غهباء دخی لغتدر یکتلك وجوانلق اولنه اطلاق اولنور عنفوان شباب معناسنه احوال عالمدن
غافل وبیخبر اولدیغیچون تقول رأیته فی غهبی الشباب وغهبانه ای اوله الغهب تعب وزننده غفلت ونسیان

معناسنه در يقال غهب عنه غهبا من الباب الرابع اذا غفل عنه ونسيه ويقال اصاب صيدا غهبا اى اصابه غفلة
بلا تعمد الغيب ريب وزننده شك وكان معناسنه اسمدر كه برخصوصده ايكى طرف شبهه ده مساوى اولمقدن
عبارتدر جمعى غياب كلور وغيوب كلور تقول اخذنى منه غيب اى شك وغيب بلورسز غائب ونابديد اولان شيئه دينور
يقال سمعت صوتا من وراء الغيب وهو كل ما غاب عنك شارح ديركه كويا مصدر بمعنى فاعل در ياخود اصلى غيب در
فيعل وزننده بعده تخفيف اولنمشدر ميت وقيل كلمه لرنده اولديغى كبى وغيب يوكسك تپه لر وبارلر ارالغنده اولان
اوتوراقلى دوزجه يره اطلاق اولنور وغيب مصدر اولور بلورسز غائب ونابديد اولمق معناسنه الغيبة غينك فتحيله
والغياب كتاب وزننده والغيبوبة شيعوعه وزننده والغيوب والغيوبة غينلرك ضميله والمغاب والمغيب ميملرك
فتحيله بونلرده مصدرلردر غائب ونابديد اولمق معناسنه يقال غاب الشئ يغيب اذا بطن الغيابة غينك كسريله
والغيوبة غينك ضميله والغياب سحاب وزننده والغياب كتاب وزننده والغيبة غينك كسريله برنسنه آخر برنسنه
ايچره غائب اولمق معناسنه در فرجده ذكرك غائب اولمسى كبى يقال غاب الشئ فى الشئ غيابة وغيوبة وغيابا
وغيابا وغيبة اذا بطن فيه وغيبه غينك فتحيله بركسه يى اكسه سندن استماع ايلدكده مغموم ومنفعل اوله جغى
مساوى ايله ذكر ايلمك وجهى اوزره تعييب وتعيير ايلمك معناسنه در اكر سويلديكى سوز واقع ايسه غيبت اولور
والا بهتان اولور يقال غابه غيبة اذا عابه وذكره بما فيه من السوء الغيبة غينك كسريله ذكر اولنان معنادن
فعله در يعنى بناء نوعدر حسنه وقبيحه دن اعمدر لكن مصباحده غيبه كسريله اسم اولمق اوزره
مرسومدر وآنفا بيان اولنديغى اوزره قبحيات ومساوى يه مخصوصدر كه عن غيب ذكر بالسوء اوله جقدر
الغيب سكر وزننده والغياب رمان وزننده والغيب فتحتينله جمع اسم فاعللر در غائبون معناسنه كه غائبك
جمعيدر يقال قوم غيب وغياب وغيب اى غائبون شارح ديركه صيغهٔ اخيره اسم جمعدر ياء متحرك اولوب ماقبلى
مفتوح ايكن الفه قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمسى ايچوندر صيد كلمه سنه تشبيه اولنمشدر كه مصدر در بعير
اصيددن مأخوذ در ومصدرده قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمك ايچوندر وكرچه غيب جمع وصيد مصدر در
لكن جائزدر كه غيب ايله ده مصدر نيت اولنه لكن نهايه ده غيب جمع غائب اولمق اوزره مرسومدر خدم وخادم كبى
واصيد شول دوه يه دينور كه برعلت سببيله باشنى برطرفه تحريكه مقتدر اولميه انتهى الغابة طابه وزننده چقور
واوبرق وايسك يره دينور وهده معناسنه محل غيب اولديغيچون وجماعت انسانى يه اطلاق اولنور وبونلرك
اصللرى غيبه ايله مقدردر فتحاتله واوزون مزراغه على قول قارغيسى خيزران كبى لطيف ونازك اولمغله روزكار
طوقندقجه ميلان واضطراب اوزره اولانته اطلاق اولنور اساسك بياننه كوره غابه رماح كثيره يه اطلاق اولنور كه
شجرهٔ ملتفه يه تشبيه اولنمشدر تقول اتونا فى غابة اى فى رماح كثيرة كالشجرة الملتفة وغابه بوك تعبير اولنان صيقى
اورمانه اطلاق اولنور اكثرى ارسلان يتاغى اولور عربلر ياوز ارسلانى غابه يه مضاف ايدوب ليث غابه ديرلر آنده نشئت
ايدن ارسلانلر چول ارسلانلرندن تند وشديد اولديغيچون يقال كأنه ليث غابة وليوث غاب اى اجمة وغابه حجازده
برموضع آديدر الغيابة سحابه وزننده مطلقا برشيئى ستر ونهان ايدن شيئه دينور يقال غيابة الشئ اى ما سترك منه
آنكيچون قويينك دينه غيابه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى والقوه فى غيابة الجب اى قعره غياب الشجر
سحاب السحر وزننده ويانك تشديديله جائزدر اغاجك كوكندن برآلتنده نفوذ ايدن طمرلره اطلاق اولنور الاغتياب
افتعال وزننده بركسه نك اكسه سندن مساوى وقبحياتنه دائر فصل ايلمك معناسنه دركه غيبت ايلمك تعبير اولنور
يقال اغتابه اغتيابا بمعنى غابه المغيب مجيب وزننده والمغيبة هايله والمغيب محسن وزننده قوجه سى غائب
ونابديد اولمش خاتونه دينور يقال امرأة مغيب ومغيبة ومغيب اى غاب زوجها التغيب تفعل وزننده بركسنه
كندى اعمال فعليله غائب ونابديد اولمق معناسنه در تقول فلان تغيب عنى اذا غاب ولا يجوز تغيبنى الا فى ضرورة شعر
الغائب حاضر وزننده بلورسز نهان ونابديد اولان نسنه ده اسمدر كاهل كلمه سى كبى كه يغرينك اسميدر يقال وجد
غائبه اى ما غاب عنه شارح ديركه فى الاصل اسم فاعل اولوب بعده مطلق غائب اولان نسنه ده اسم اولمشدر
فصل الفاء فب فانك ضميله حب وزننده كوفه ده برموضع آديدر وبو ياقوت نسابه دن منقولدر على قول
همدان قبيله سندن بربطن اسميدر محدثيندن سعدان الفبى اكا منسوبدر على قول مرقومك اسمى سعيد در
وعند البعض صواب اولان قافله قب اولمقدر التفريب تفعيل وزننده عورت بعض ادويه ايله فرجنى تضييق
ايلمك معناسنه در شاب وقورى اوزم چكردكى نسنه لر ايله تضييق ايدرلر يقال فربت المرأة تفريبا اذا ضيقت فرجها
بالادوية فراب سحاب وزننده سمرقند قربنده برقريه در فراب زنار وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در

مطلب

فرياب جريال وزننده بلخ مضافاتندن برقريه در على قول فيرياب در كيمياء وزننده ياخود فارياب در قاصعاء وزننده
فاراب ساباط وزننده تركستان سنورنده نهر سيحون وراسنده برناحيه آديدر ياخود اترار اولكه سنك قاعده سى
اولان بربلده در واترار همزه نك ضميله تركستانده برايابندر خريطه ده وجهانماده اترار تركستانده تاشكند جانبنده بربلده
وفاراب ترك اولكه سنده برمملكت اولمق اوزره مرسومدر الفراقب فايله كواكب وزننده برنوع شجردر كه آندن دوه
سمرلرى دوزيلور الفرقب ثانيده قافله قنفذ وزننده برموضع آديدر ثياب فرقبيه اورايه منسوبدر كتاندن نسج
اولنور نهايه ده ثياب مصريه ايله مرسومدر ومشهور مقرى ونحوى زهير فرقبى همدانى اورايه منسوبدر ياخود بو فرقبى در
قافله الفرنب نونله زبرج وزننده فاره يه دينور على قول عرب طوشانيله چفت اولان فاره دن متولد ياوريسنه دينور
فصل القاف القأب قافك فتحى وهمزه نك سكونيله طعام اكل ايلمك معناسنه در يقال قأب الطعام قأبا
من الباب الثالث اذا اكله وصو ايچمك معناسنه در على قول قابده اولان صويك مجموعنى ايچمك معناسنه در يقال
قأب الماء اذا شربه اوشرب كل ما فى الاناء وقأب مشروبى چوق ايچمكله ايچريسى طلوم كبى طولوب قبارمق
معناسنه در كما سيذكر القأب فتحتينله بودخى ايچمك معناسنه در يقال قئب الماء قأبا من الباب الرابع اذا شربه
وصويى وسائر مشروبى پك چوق ايچمكله طلوم كبى طلوب قبارمق معناسنه در قأب مذكور كبى يقال قئب من
الشراب قأبا كما ذكر وقأبا من الباب المزبور اذا تملأ المقئب منبر وزننده والقؤوب صبور وزننده كثير الشرب
اولان كشى يه دينور يقال هو مقئب وقؤوب اى كثير الشرب القوءب جعفر وزننده والقوءبى ياى مشدده ايله كه
نفسنه منسوبدر چوق صو آلان واسع قابه دينور يقال اناء قوءب وقوءبى اى كثير الاخذ للماء القبوب قافك وبانك
ضميله جنك يا منازعه هنكامنده عسكر حيقريشوب غريو وفرياد ايلمك معناسنه در يقال قب القوم قبوبا من الباب
الثانى اذا صخبوا فى الخصومة وات چوق طورمقله آب وتابى چكيلوب صولمق معناسنه در يقال قب اللحم قبوبا
اذا ذهب طراؤه وذوى القب قافك فتحى وبانك تشديديله والقبيب حبيب وزننده آزى ديشلرنى برى برينه
سوروب قجرداتمق معناسنه در يقال قب الاسد والفحل قبا وقبيبا من الباب المزبور اذا سمع قعقعة انيابه وآزى
ديشلر برى برينه سورلمكله قجردامق معناسنه در يقال قبت نابه اذا صوتت وقعقعت وقب نبات صولوب
قوريمق معناسنه در يقال قب النبت قبا من الباب الثانى والاول اذا يبس وقب وقبب فتحتينله بل وقارن انجه وآرق
اولمق معناسنه در يقال قب خصره وبطنه قبا وقبب قببا من الباب الرابع اذا دق وضمر وقبب بوندن اسم اولور
انجه وآرق بللولك حالتنه دينور وقب كسمك معناسنه در يقال قبه قبا من الباب الثانى اذا قطعه وقب آيغر
وحشارى اولان انسانه ودوه يه دينور فحل معناسنه وجامه نك يقاسنه ديكيلان پارچه يه دينور كه اكندرك تعبير اولنور
وبكره نك وچرخك اوقى كچوريلان دايكه دينور كه اوق ايكى طرفلو اول دلبكلرده جريان ودوران ايدر على قول
بكره تكرلكنك اورته سنده اولان كرتكه دينور كه ايپك مجراسيدر وعلى رأى تكرلك ديشلرينك اوستنده اولان
اغاجه دينور وقب برقومك رئيس وسركارينه اطلاق اولنور كه مدار امورلرى اولور وپادشاهه وخليفه يه اطلاق
اولنور وبدنده ايكى اوماجه كمكلرينك على قول ايكى قيناغك مابيننه اطلاق اولنور وقب اللحم بيوك وصرپ
اولان لجامه دينور كه هرنقدر باشى سرد آت اولسه ضبط ايدر اوله الاقتباب افتعال وزننده بودخى كسمك
معناسنه در قب كبى يقال اقتبه اقتبابا اذا قطعه القب قافك كسريله بدنده شول يومريجه كميكه دينور كه
ارقه جانبندن ايكى قيناغك آرايرنده اولور آدم اوتوردقده آنك اوزررينه اوتورر وبو قويرق صوقمى كميكى اوله جقدر
نته كه اساسده الزق قبك بالارض اى عجبك عبارتيله مرسومدر وقب برقومك شيخ كبيرينه اطلاق اولنور كه مدار
امورلرى اوله يقال هو قب القوم اى شيخهم القب قافك ضميله قباء كلمه سنك جمعيدر كه بلى انجه اولان خاتونه دينور
يقال امرأة قباء ونسوة قب اى الدقيقة الخصر القبة قافك ضمى وبانك شده سيله تپه سى مدور بنايه دينور كه كنبد
تعبير اولنور يقال ضرب قبة وهى بناء وبيت مدور شارح ديركه اشبو قبه كلمه سى قب الخصر ياخود قب الظهر وقب
البكره ماده لرندندر ياخود معتل اولان قبو ماده سندندر واو بايه مبدلدر فى الاصل بيوت عربدن صغير ومستدير خيمه يه
دينوب بعده على الاطلاق استعمال اولندى وقبه كوفه ده برموضع آديدر ابو جعفر القبى وعمران بن سليم القبى كه
محدثلردر اورايه منسوبلردر قبة جالينوس مصرده برموضعدر حالا قبة الغورى ديمكله متعارفدر قبة الرحمة
اسكندريه ده برموضعدر قبة الحمار دار الخلافه ده يعنى بغدادده برموضعدر خليفه اورايه برحمار لطيف اوزره
راكبا صعود ايدر اولمغله اويله مضاف ومسما اولمشدر قبة الفرك بغداد قريه لرندن كلو اذا نام قريه ده برموضعدر
ومحدثيندن ايوب بن يحيى القبى قافك فتحيله در كه قبه منسوبدر صغريسنده قب ديدكلرى ذكر اولنان كميك پك بيوك

اولمغله آنكله منسوب اولمشدر القابة بانك تشديديله كوك كورلتيسنه دينور رعد معناسنه ويغمور قطره سنه دينور
القبقبة زلزله وزننده دوه وارسلان كوكره يوب حيقرمق معناسنه در يقال قبقب الاسد والفحل قبقبة
اذا هدر وصوّت واحمق وبيمغز اولمق معناسنه در يقال قبقب الرجل اذا حمق وقبقبه مصدر واسم اولور
آزى ديشلرى برى برينه سورلدكده ظاهر اولان قجردى يه دينور كه حكايه اولور قبقاب كبى القبقاب ثرثار
وزننده يلانجى يه دينور كذاب معناسنه وزياده سيله كوكره يوب حيقريجى اركك دوه يه دينور ونسوان فرجنه دينور
على قول بول وصولو اولان فرجه دينور كه ذكر ادخال اولندقجه قبقب ديو سسلنور اوله يقال فرج قبقاب
اى واسع كثير الماء اذا اولج الرجل فيه ذكره قبقب اى صوّت وقبقاب اغاجدن وتخته دن اولان اياق قابنه
دينور كه حالا نالين تعبير اولناندر كه نعلين محرّفيدر عربستانده قبقاب وبزم ديارلرده تحريفله خنجاب تعبير ايدرلر
وقبقاب اثوابه صيقل وپرداخت ويره جك مهره يه دينور وچوق سوزلو اوزان وپركوكسيه دينور وياوه كووهرزه
سخن كسيه دينور مهذار معناسنه وآزى ديشلرنى برى برينه سورمكدن حاصل اولان قجردى يه دينور وبو معناده
مصدر اولور تقول قبقب الفحل قبقبة وقبقابا اذا صوّت انيابه وتقول سمعت قبقبة الفحل وقبقابه القباقب
علابط وزننده بودخى چوق سوزلو مكثار كسيه دينور وسنهٔ آتيه عقبنده كلجك سنه يه دينور عام مقبل معناسنه
زيرا عام قابل سنهٔ آتيه يه ومقبل آندنصكره كلجك سنه يه دينور مثلا اشبو سنه كه ايكيوز يكرمى اوچنجى سنه در
عام قابل دردنجى ومقبل بشنجى سنه اولور كه قباقب دخى دينور كذلك سنهٔ مزبوره يه قابّ ومقبقب دخى ديرلر
اسم فاعل بنيه سيله مثلا تقول انك لن تفلح العام ولاقابل ولاقابّ ولاقباقب ولامقبقب كل منها اسم لسنة
بعد سنة يعنى آتية شارح ديركه ابن برّى روايتى اوزره قباقب مؤلفك ديديكى كبى سنهٔ ثالثه در لكن مقبقب
سنهٔ رابعه در وقباقب تصلق وناتراش وغليظ وجافى كسيه دينور وقباقب بحر هند ساحلنده شهر كرمان قربنده
ثغر نام بلده ترابنده برموضع وبرنهرك اسميدر وجزيرهٔ ابن عمرده بنو تغلب قبيله سنه مخصوص برصويك آديدر
القبقب غبغب وزننده قارنه دينور بطن معناسنه يقال وقى قبقبه من الحرام اى بطنه القبقب قافلرك
كسريله دكز صدفلرندن برنوع صدف آديدر حلزون ودلنبس كبى القباب قافك ضميله اطم معناسنه در كه قله
ديديكمز حصن در سلفده مدينه ده مسكنلرينك سطحنه آدم بويى قدر شرانپولر وپارولر چويروب وجابجا مازغال
ومترسلر ايدرلر ايدى حالا مكه ده شريف حضرتلرينك خانه لرى دخى اويلجه مشهود مز اولمشدر وقباب بغايت
كسكين وقاطع اولان خنجر وقلج وغدّاره مقوله سنه دينور وايرى وبيوك برونه دينور انف ضخم وعظيم معناسنه
قباب كتاب وزننده سمرقند ترابنده برموضعدر ونيسابور شهرنده برمحله در ونجد اولكه سنده بصره حجاجنك يولنده
برموضع ومصرك طرف اسفلنده برقريه آديدر وبغداد نواحيسندن بعقوبا قربنده برقريه آديدر وبرنوع بالق اسميدر
وقباب قبه نك جمعيدر كنبدلر معناسنه وبيوت عربدن كه حشم نشين اوله جقلردر مدوّر اولان الاچقلره وخركاهلره
دينور القبب قافك كسريله كذلك قبه نك جمعيدر القباب كتاب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور وقباب
ايرانده آذربيجان اولكه سنده برموضع آديدر المقبقب اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور المقبوبة
محبوبه وزننده والمقببة معظمه وزننده نحيف ونازك اولان كوبكه اطلاق اولنور يقال سرّة مقبوبة ومقببة
اى ضامرة بوراده مقبقبة نسخه سى غلطدر التقبيب تفعيل وزننده ياش نسنه نك طراوتى چكلوب قوريمق
معناسنه در يقال قببت الرطبة تقبيبا اذا جفت وقبه يابمق معناسنه در يقال قبب الرجل اذا عمل قبة المقبب معظم
وزننده تپه سى قبه لو اولان اوه واوطه يه دينور يقال بيت مقبب اذا عمل فوقه قبة ذوالقبة حنظلة بن ثعلبة
العجلى لقبيدر ذى قار صحراسنده قبه نصب ايلديكيچون تلقيب اولندى التقبب تفعل وزننده قبه يه
كيرمك معناسنه در يقال تقبب الرجل اذا دخل القبة قبة الاسلام بصره شهرنه اطلاق اولنور حمار قبان
وعير قبان كتان وزننده بربوجك آديدر فارسيده خرك زمين وتركيده يراشجكى ودوه جك واوليا دوه سى تعبير
ايتدكلرى بوجكدر كه چكركه كبى اوزون اوزون اياقلرى اولور واكا اشك قوردى دخى ديرلر وقبان لفظى قبّ
كلمه سندن فعلان وزننده در شارح ديركه غير منصرفدر عند العرب معرفه اولديغيچون واكر فعال وزننده
اوليدى منصرف اولور ايدى وتقول رأيت قطيعا من حمر قبان القبيون قافك ضمى وياى مشدده نك
كسريله كه اشبو خير الناس القبيّون حديثنده واقعدر مراد شول كمسنه لردر كه سرد صوم ايدوب يعنى متصلا
ومتواليا صائم اولملريله دللرى وقارنلرى انجه وآرق اولمش اوله لر ذكر اولنان قبب لفظندن مأخوذدر قبين قافك ضمى
وبانك تشديديله قمين وزننده عراقده برموضعك وبرنهرك آديدر القبه قافك كسرى وبانك تشديدى وتخفيفيله حفت

معناسنه

معناسنه در كه اشكنبه ده قرق باير وشيردان ديدكلرى نسنه در فارسيده هزارتو دينور قبيبات مصغر بنيه سيله
قادسيه ده مغيثه نام قويى قربنده برقويى آديدر وبنو تغلب قبيله سنه مخصوص برصو آديدر ودمشق ظاهرنده
برموضعدر وبغداد ايچره برمحله وبنو تميم قبيله سنه مخصوص برصو وحجازده برموضع آديدر قب قافك فتحيله
ضربيه يه اوريلان قلج ضربنك آوازندن حكايه در لسانمزده چات كبى القبيب حبيب وزننده ياشى قوريسنه قاتلمش
يوغرد كشنه دينور القتب قافك كسرى وتاى فوقيه نك سكونيله والقتبه هابله بغرسغه دينور معى معناسنه
ظاهرا تاء وحدت ايچوندر وقتب هاسز صوچكن دوه نك جميع آلات وادواتنه دينور وبدنده بطنك دكرمى دائره سنه دينور
وخاصة دوه نك سمرينه دينور وبونده اكثرى مستعمل اولان فتحتينله قتبدر على قول قتب كسر ايله دوه نك اوركجى
مقدارنده اولان كوچك سمره دينور جمعلرى اقتاب كلور القتب قافك فتحى وتانك سكونيله قزاردرلمش وقاورلمش
مومبازو سجوق يدرمك معناسنه در يقال قتبه قتبا اذا اطعمه الاقتاب المشوية الاقتاب همزه نك كسريله دوه يه سمراورمق
معناسنه در يقال اقتب البعير اذا شدّ القتب عليه وبركسيه يمين مغلظه ويرمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه
ارقه سنه كوچك وطاره جق سمراورمغله تضييق ايدر تقول ارفق ولاتقتب عليه فى اليمين اى لاتغلظ ويقال
اقتب زيد يمينا اى غلظها عليه القتوبة ركوبه وزننده ارقه لرينه سمراورلمش دوه لره دينور فعوله بمعنى مفعوله در
ركوبه وحلوبه كبى وآخرنده اولان تاء مبالغه ايچون دكلدر مفردى قتوب در قال فى النهاية لاصدقة فى الابل القتوبة
اى الابل التى توضع الاقتاب على ظهورها ارادليس فى الابل العوامل صدقة پس قتوبه سمره كلوب يوك چكمكه
صلاحيت پيدا ايدن دوه لر اولور كه تجارت ايچون اولميوب صاحبنك اقتضا ايدن يوكلرنى چكر اوله لر ذوقتاب قافك
فتحى وكسريله ملوك حميردن حقل بن ملك لقبيدر كه اذوآء تعبير اولنان ملوكدندر القتب كتف وزننده خلقى طار
اولوب سريع الغضب ودفعى الانفعال اولان تنك مشرب آدمه دينور القتيبة قافك ضميله قتبه نك مصغريدر كه
بغرسغه دينور نته كه ذكر اولندى وقتيبه اسامئ رجال عربدندر نسبتنده قتبى دينور جهنى كبى كه جهينه يه منسوبدر
قتبان قافك كسريله يمن بلادندن عدن قضاسنده برموضعدر المقاتب ثاى مثلثه ايله مراتب وزننده بخششلره
دينور عطايا معناسنه يقال هو كثير المقاتب اى العطايا شارحك بياننه كوره مفردى يوقدر على قول مفردى مقتبدر
مجلس وزننده القحب قافك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله پك ياشلو مسن وسالخورده اولان كشى يه دينور
مؤنثى قحبه در حايله كه عجوز وپيرزن معناسنه كما سيذكر وقحب اوكسر كلو انسانه وسائر حيوانه دينور شكس كبى
صفت ياخود وصف بالمصدردر يقال رجل وفرس قحب اذا اخذه السعال وقحب وقحاب قافك ضميله مصدرلردر
اوكسرمك معناسنه در يقال قحب الرجل قحبا وقحابا اذا سعل شارحك بياننه كوره اوكسرك علتنه اوغرامق
معناسنه در نته كه قحاب عنوانى آنى مفيددر القحبة نكبه وزننده قوجه قارى يه دينور كه ذكر اولندى وبرعلت
سببيله ايچريسى فاسد وتباه اولمش عورته دينور واوكسركه دينور يقال به قحبة اى سعال وفاجره وزناكار روسپى يه
دينور زندوستى كوردكده واسطهٔ وصال اولمق ايچون اوكسوروب ياخود تنحنح ايله رمز واشارت ايلديكنه مبنيدر
على قول بو معناده لغت مولده در يقال هى قحبة اى فاجرة اساسك بياننه كوره اهل يمن اطلاقاتندندر وفاسدة الجوف
معناسندن اخذى دخى ممكندر التقحيب تفعيل وزننده چوق اوكسورمك معناسنه در يقال قحب تقحيبا بمعنى
قحب القاحب سعال كلمه سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال سعال قاحب اى شديد القحطبة طاى مهمله ايله
دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه در يقال قحطبه اذا صرعه وبركسه اوزره قلج چكوب حواله اولمق معناسنه در يقال
قحطبه بالسيف اذا علاه وقحطبه اساميدندر حسن بن قحطبة الخلبى محدثيندندر وخلب سكر وزننده در القرب
قافك ضمى ورانك سكونيله والقربان قافك ضميله والقربان قافك كسريله يقين اولمق معناسنه در يقال قرب
منه ككرم ويقال قربه كسمعه قربا وقربانا وقربانا من الباب الخامس والرابع اذا دنا شارح بعض اهل تحقيقدن نقل
ايدر كه قرب فعلى باب رابعدن هر حالده فاعلك صفتيدر بغير صلة متعدّى اولور يقال قربه ومنه قوله تعالى ولاتقربوا
الزنا الايه وباب خامسدن اولدقده آنكله مسافه وصف اولنور بو صورتده الى معناسنه اولان من حرفيله تعدّى ايلمز
ومسافه متصف اولمديغى صورتده من كلمه سيله والى كلمه سيه صله لنور يقال قرب منه واليه وبو مادّه دن افعل تفضيل
ابتدأ الى كلمه سيله استعمالى مطرددر تا كه اوّل وهله ده صله ايچون اولان من كلمه سى تفضيليه يه التباسى توهم اولنميه
و* اعدلوا هو اقرب للتقوى كريمه سنده لام اختصاص صلهٔ مذكوره دن مغنى اولمشدر وقرب مادّه سى زمان ومكان
ونسبت وخطوه ورعايت وقدرتده استعمال اولنور انتهى القريب يقين اولان شيئه دينور يقال قرب الشئ فهو
قريب وبونك مفردى وجمعى مساويدر يقال هو قريب وهم قريب مؤلفك بصائرده بياننه كوره وصف اولميوب بلكه

مطلب

بعيدك ضدّى اولان قريبده تذكير وتأنيث ومفرد وجمع برابردر زيرا نهيق وزفير كبى مصادر وزننده اولمغله آنلره حمل
واعتبار اولنور كقوله تعالى انّ رحمة الله قريب من المحسنين وامام فرّاء روايتى اوزره اكر قريب مسافه معناسنده
اولور ايسه حسب الاقتضاء مذكرا ومؤنثا استعمال اولنور يقال مكان قريب ومسافة قريبة واكر رحم ونسب
معناسنده اولور ايسه بلا اختلاف تأنيثله استعمال اولنور تقول هذه المرأة قريبتى اى ذات قرابتى وتقول هذا الرجل
قريبتى انتهى وقريب انسانك رحم ونسب جهتيله اولان يقيننه دينور كه خصم تعبير اولنور فارسيده خويش دينور
المقربة ميمك فتحى ورانك حركات ثلاثيله والقربة قافك ضميله والقربة ضمتينله والقربى بشرى وزننده
والقرابة كرامه وزننده رحم جهتيله اولان يقينلغه مخصوصلردر شارحك بياننه كوره بونلر فى الاصل مصدرلردر
بعده اسم اوله رق استعمال اولنديلر تقول بينى وبينه مقربة وقربة وقربة وقربى وقرابة فهو قريبى وذو قربتى
وذو قرابتى ولا تقل قرابتى اى بدون ذو پس مؤلفك فهو قريبى عنوانه كوره ده شارحك ديديكى كبى بونلر فى الاصل
مصدر اولورلر قالديكه مؤلف ذو كلمه سندن مجرّد اوله رق هو قرابتى تعبيرندن نهى ايلمشدر يعنى فصيح كلامده
ورودنى انكار ايلمشدر حريرى عليه الرحمه دخى درّه ده تخطئه ايلمشدر لكن شهاب شرحنده تعبير مذكورك
فصيح اولوب وكلام فصحاده وارد اولديغنى بيان ايلمشدر از جمله اشبو هل بقى احد من قرابتها حديثنده وارد
اولمشدر وابن اثير نهايه ده اى اقاربها فسموا بالمصدر كالصحابة والوصف بالمصدر مطرد عبارتيله تفسير وترويج
ايلمشدر ديو اثبات مدّعى ايلدكدنصكره اساسدن هو قريبى وقرابتى وتسهيلدن القرابة يكون اسم جمع
لقريب وفعالة يكون اسم جمع لنحو صاحب وقريب عبارتيله تنوير سند ايلمشدر واقعا مطرّزى مغربده وقولهم
فى الوقف لو قال على قرابتى يتناول الواحد والجمع صحيح لانها فى الاصل مصدر عبارتيله بعد التصحيح
يقال هو قرابتى وهم قرابتى على انّ الفصيح ذو قرابتى للواحد وذوا قرابتى للاثنين وذووا قرابتى للجمع
عنوانيله مضافا ورودنى ترجيح قلمشدر پس مجرّدا ورودنده ينه ذو كلمه سى ملحوظ اولوب تجريدى مبالغه نكته سنه
محمول اولور ياخود اسم جمع اولور پس مؤلفك نهيى قرابه كلمه سى قريب معناسنه موضع اولمديغنه محمول اولور
انتهى الاقرباء انصباء وزننده كه قريبك جمعيدر والاقارب اقربك جمعيدر والاقاربون جمع الجمعدر
بر كمسه نك يك يقين اولان خصملرينه وخويشان وعشيرتنه دينور تقول هم اقرباؤك واقاربك واقاربوك اى عشيرتك
الاقربون القرب قافك فتحى ورانك سكونيله قلجى قراب تعبير اولنان غلافه قومق معناسنه در كما سيذكر على قول
قلجه قراب ايدنمك معناسنه در يقال قرب السيف قربا من الباب الاوّل اذا ادخله فى القراب او اتخذ له قرابا ومهمانه
قيون ودوه مقوله سنك بوكور تعبير اولنان عضولرنى يدرمك معناسنه در يقال قرب الضيف اذا اطعمه الاقراب
القراب كتاب وزننده قلجك قننه دينور غمد معناسنه على قول قلجك شول غلافنه دينور كه قنيله وباغيله آنك ايچنه
وضع ايدرلر طنبوره غلافى كبى اولور عربلر دريدن ييارلر وآكا جفن الغمد دخى ديرلر وقراب برنسنه نك مقدارنه
قريب اولان شيئه دينور يقال هو قرابه اى ما قارب قدره وتقول معه الف درهم او قرابه وقراب جماع ايلمك ايچون
خاتونك اياقلرينى بوقرى قالدرمغه دينور مقاربه كبى كما سيذكر القرب قافك ضمى ورانك سكونيله والقرب ضمتينله
بدنده بوش بوكور تعبير اولنان عضوه دينور خاصره معناسنه على قول شاكله دن يعنى بوكوردن مراق بطنه يعنى
قارنك يومشق يرينه قدر اولان عضوه دينور جمعى اقراب كلور القرب فتحتينله بر كمسه نك بوكورى ياخود
بوكوردن قارن يومشغنه قدر عضوى آغريمق معناسنه در اختلاف مذكور اوزره يقال قرب الرجل قربا من الباب الرابع
اذا اشتكا قربه وقرب اركن صويه ايرشمك ايچون كيجه وقتنده كتمك معناسنه در قرابه كبى كما سيذكر وصويى يقين اولان
قويى يه دينور وكيجه وقتنده صو آراشدرمغه دينور على قول صو ايله طالب بيننده بر كيجه لك مسافه قالمغه يعنى صويه
وارمغه آراده بر كيجه قالمغه دينور ياخود صو ايله آراده ايكى كيجه لك مسافه قالمغه دينور بو قوله كوره صو آرانديغى
كونك اوّلنه قرب وايكنجى كوننه طلق دينور فتحتينله شارح ديركه اصمعيدن منقولدر كه براعرابيدن ما القرب ديو
سؤال ايلديكمده صباح وقتى صويه وارمق ايچون كيجه يوريوب كتمكدر ديدى وما الطلق ديو سؤال ايتديكمده كون
آشورى صويه وارمق ايچون كتمكدر ديو جواب ايلدى انتهى وقرب قراب كبى برشيئك مقدارينه قريب اولان شيئه
دينور القرابة كتابه وزننده بودخى قرب كبى صباح وقتى صويه واصل اولمق ايچون كيجه كتمك معناسنه در
يقال قربت الابل قربا وقرابة من الباب الاوّل اذا سارت ليلا لورد الغد وعربلر ذكر اولنان قرب لفظنى مبالغه دوه يه ده
وصف ايدوب ابل قرب ديرلر القربان قافك ضميله شول نسنه يه دينور كه آنكله بارگاه اقدس كبريايه تقرّب معنوى
حاصل اولور مترجم ديركه قربان كلمه سى فى الاصل مصدردر نته كه ذكر اولندى بعده ما يتقرّب به الى الله اولان نسنه ده

مطلب

اسم اولمشدر حلوان كلمه سى كبى اعطا اولنان نسنه ده اسم اولمشدر پس قربان مطلق وسيلهٔ تقرّب اولان نسنه ده
اسم اولمغله ذبيحه يه وسائر اعماله شاملدر وفى الاصل مصدر اولديغندن تثنيه وجمعلنمز بعده نسيكه ده يعنى ذبيحهٔ
معروفه ده متعارف اولمشدر قال فى النهاية صفة هذه الامة فى التوراة قربانهم وماؤهم بوراده قربان مصدردر
حق تعالايه تقرّبلرى غزا وجهاد ده اراقهٔ دماء وجهيله اولور ديمكدر واما فى حديث الصلوة قربان كل تقى فهو الاسم
اى انّ الاتقياء من الناس يتقرّبون بها الى الله تعالى وقربان پادشاهك جليس خاصنه يعنى خدمات پسنديده ايله پادشاهه
مقرّب اولان همدم وهمنشينه اطلاق اولنور ياخود پادشاهك مقبول ومقرّبى اولديغندن ناشى پادشاهه تقرّبه
وسيله اتخاذ اولنديغى ملاحظه سيله در كذلك فى الاصل مصدر اولديغيچون مفرد وجمعى برابردر ملاحظهٔ اوّله
كوره وصف اولور وبو معناده قافك فتحيله جائزدر كه وصف اولور بو صورتده جمعى قرابين كلور وقرابين نجد
ترابنده بر وادى اسميدر التقريب تفعيل وزننده ذكر اولنان قرب لفظندندر كه بوش بوكوره دينور قرب مذكور كبى
بر كمسه نك بوكورى آغريمق معناسنه در يقال قرّب الرجل تقريبا اذا اشتكى قربه وتقريب آت قسمنك بر كونه يلمسنه
دينور على قول ايكى اللرنى بردن قالديروب بردن يره قومق وجهيله اولان يلمسنه دينور كه دورتلمه تعبير اولنور وبو اسم
مجراسنده استعمال اولنور يقال يعدو الفرس التقريب وهو ضرب من العدو او ان يرفع يديه معا ويضعهما معا وتقريب
عربلر اسنلشدكلرى وقتده حياك الله وقرّب دارك عبارتيله ترحيب ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول دخلت
عليه فاهل ورحّب وحيا وقرّب قرب قفل وزننده بر موضع آديدر الاقراب همزه نك كسريله دوه يى اركن صويه
ايرشمك ايچون كيجه سوروب يورتمك معناسنه در تقول اقربت الابل اى اسريت به ليلا لورد الغد وحاملك
طوغورمسى قريب اولمق معناسنه در يقال اقربت الحامل اذا قرب ولادها وطابك ودوه كوشكنك اوك ديشلرى
چقمغه يقلشمق معناسنه در يقال اقرب المهر والفصيل اذا دنا للاثناء وبر قابى طولمغه يقلشدرمق معناسنه در يقال
اقرب الاناء اذا قرّبه للامتلاء التقرّب تفعل وزننده والتقرّاب كسرتين وتشديد رايله تفعال وزننده كه مصدر
ثانيدر بر كمسه يه بر وسيله ايله قرب طلب ايلمك واول قيده دورشمك معناسنه در يقال تقرّب به تقرّبا وتقرّابا اذا طلب
القربة به وبر كمسه بوكور تعبير اولنان عضو مذكورينه اللرنى قومق معناسنه در يقال تقرّب الرجل اذا وضع يديه
على قربه وعربلر بر كمسه يى تعجيل ايلمكه حث واغرا ايلدكده تقرّب تقرّب ديرلر امر حاضر بنيه سيله اعجل واسرع
معناسنه شارحك بياننه كوره صيغهٔ مزبوره متصرّف دكلدر امر بنيه سنه مخصوصدر الاقتراب افتعال وزننده
يقلشمق تقارب معناسنه در واحد ايچون واشتراك ايچون اولور يقال اقترب الشئ اذا تقارب التقارب تفاعل
وزننده برى برينه يقين كلمك معناسنه در يقال تقارب اضدّ تباعدا وبرنسنه قلت واضمحلاله يوز طوتمق معناسنه استعمال
اولنور كه كمالى يقلشمقدن عبارتدر يقال تقاربت ابله اذا قلت وادبرت واكينك يتشوب كماله رسيده اولمسى زمانى
كلوب چاتمق معناسنه استعمال اولنور يقال تقارب الزرع اذا دنا ادراكه واشبو حديث شريف بو معنالره مبنى در وهو
اذا تقارب الزمان لم تكد رؤيا المؤمن تكذب فالمراد آخر الزمان واقتراب الساعة لان الشئ اذا قل تقاصرت اطرافه
او المراد استواء الليل والنهار اى اعتداله ويزعم العابرون ان اصدق الازمان لوقوع العبارة انفتاق الانوار ووقت
ادراك الثمار وحينئذ يستوى الليل والنهار او المراد زمن خروج المهدى حين تكون السنة كالشهر والشهر كالجمعة
والجمعة كاليوم يستقصر لاستلذاذه خلاصه ذكر اولنان حديث شريفده كه زمان متقارب اولدقده مؤمنك
رؤيالرى لامحاله صحيح وصادق اولور ديمكدر مؤلف تقارب معناسنده اوچ وجه بيان ايلمشدر اوّلا تقارب
زماندن مراد زمان دنيوينك انقراضه بشليوب قيامتك قيامى تقرّب ايلديكى وقتدر كه اول ايامده
مؤمنلرك رؤيالرى صادق اولوب مشاهده لرى تخلف ايلمز اولور وبو قلت وادبار معناسنه مستعمل اولان تقاربدن
مأخوذدر كه برنسنه قلت وتفانى يه يوز طوتدقده لواحق واطرافى دخى البته قلته متوجه اولور پس زمان دنيوى
انقراض وانقضايه بشلدقده اطرافى يعنى لواحق ومقتضيات ومنسوباتى دخى تقاصر وتفانى يه يوز طوتمغله از انجمله
ادمغهٔ اهل ايمانده علاقهٔ دنيوى وهوا وهوس مقوله سى كدورات بشريه دخى منقضى اولمغه بشلامق ملابسه سى
مرآت متخيله لرى مصفا اولمغله عالم مثالده مشاهده ايلدكلرى صور غيبيه عالم شهادتده اولان صورتلرك
عينلرى اولمغين بو وجهله رؤيالرى صادق وراست اوله جغى دركار در ثانيا تقارب زماندن مراد ليل ونهارك
استواسى يعنى نير اعظمك حمل وميزان برجلرنده دورانى هنكاملريدر كه اول وقتلرده هوالر معتدل اولمغله
مزاج انسانى دخى كسب اعتدال ايلمكله دماغلر دخى آسوده ومعتدل اولديغندن مشاهده اولنان رؤيالر اضغاث
احلام اولميوب باعيا نهار است ودرست اوله جغى بيمرادر حتى رؤيا معبرلرى شكوفه لر آچلوب ميوه لر يتشديكى

نفيسه

وقتلرده كه استواء ليل ونهار هنكا ميدر مشاهده اولنان رؤيالر صادق اولمغله تعبيره اصلح واوفق اولديغنه
متفقلردر ثالثا تقارب زماندن مراد اواخر زمان دنيويده مهدى حضرتلرينك خروج وعدل وداد ايله عالمى
آسوده ونقوش جور وبيدادى صحيفهٔ جهاندن زدوده ايلديكى هنكامدر كه طبايع انسانى كمال اسطتابه
واستلذاذندن ناشى قطعا استطاله ايلميوب بلكه ايام سرور وعافيت * نه عجب تيز كچر ذوق وسرورا يا مى
ايرمدين نصف نهارى ايريشور اخشامى * لايحه سنجه وجدانه قصير كلمكله استقصار ايلديكى ايامدر اولوقتلرده
دخى قيامتك پك تقربى بلكه نمونه سنك نمايشى اولمغله مؤمنلرك دماغلرندن محبت دنيويه بالكليه زائل وجانب
اطلاقه مائل اولمغين صفحهٔ متخيله لرى صاف وساده واعيان صور مثاليه يه قابل وآماده اوله جغى هويدادر
اول ايامده زمانك كمال طيب وصفاسندن ناشى سنه شهر وشهر هفته وهفته بر كون كبى كلور حتى نهايه ده ومنه حديث
المهدى يتقارب الزمان حتى تكون السنة كالشهر حديثنك تفسيرنده اراد يطيب الزمان حتى لا يستطال وايام
السرور والعافية قصيرة عبارتيله تبيين مراد ايلمشدر ومشارق شريفده بر وجه دخى محرردر كه مراد مؤمنك
كهولته تقرب ايلديكى زماندر كه صحيفهٔ متخيله سنده نقوش ظنون فاسده وتوزع شهوات وتشعب افكار
وتخيلات كاسده قالمامغله صور غيبيه مشاهده سى بابنده مرآت نفسى بغايت مصفا وصفحهٔ دل ودماغى
زياده سيله پاكيزه ومجلا اولديغى ايامدر مترجم ديركه خلال تحريرده خاطره بو نكته دخى خطور ايلمشدر كه بر مدت
كماله رسيده اوله جغى وقتلرده كه اول مدتك مخالفى اوله جق بر بليه ومصيبت وتبدلات وتغيرات مقوله سى حادثه
ونائبه ظهور ايليه جكلردر اول اثنالرده مقدمه اولمق اوزره ظهور ايليه جك وقعه يه دائر رؤيالر متكثر واكثرى واقعه
مطابق اولديغى مجربات ومشهوداتدن اولمغله حديث مذكوره بو دخى معنا ونكته اولمق ملاحظه دن بعيد دكلدر
انتهى المقارب ميمك ضمى ورانك كسريله ايو وكتر بيننده متوسط الحال اولان نسنه يه اطلاق اولنور كه اورته
حاللو تعبير اولنور يقال شئ مقارب اى بين الجيد والردى او يقال دين مقارب بكسر الراء ومتاع مقارب بفتحها
يعنى دين وملت ومذهب خصوصنده وسط الحال ديجك يرده مقارب ديرلر كسر ايله ومتاع وسائر اشياده مقارب ديرلر
فتح ايله محدثينك تعديل وتجريح بابنده فلان مقارب الحديث ديدكلرى بو معنادندر رانك كسرى وفتحيله ضبط ايدرلر
لكن قول ثانى يه كوره مكسور اولمق لازمدر وبو آتى الذكر مقاربه معناسندن مأخوذدر المقرب محسن وزننده
طوغورمسى قريب اولان حامله دينور ذكر اولنان اقرابدن مأخوذدر وصف مخصوصدر يقال اقربت الحامل
فهى مقرب جمعى مقاريب كلور القراب سحاب وزننده يقنلق قرب معناسنه اسمدر تقول افعل ذلك بقراب
اى بقرب القراب غراب وزننده والقرابة هايله ذكر اولنان قراب كبى بر شيئك اندازه سنه ومقدارينه قريب
اولان نسنه يه دينور يقال هذا قرابه بالكسر وقرابه وقرابته اى قارب قدره وقراب غراب وزننده يمنده بر طاغك آديدر
وقرابه هايله قريب معناسنه در تقول ماهو بشبيهك ولا بقرابة منك اى بقريب معناى مذكوردن فرقى اخفادر
وقراب وقرابة المؤمن فراستلرندن عبارتدر مؤلف بو نكته اشبو اتقوا قراب المؤمن وروى قرابة المؤمن فانه ينظر بنور الله
حديثنه اشارت ايلمشدر كه مراد مؤمنك فراستيدر كه علم وتحقيقه قريب ظن مصيبلرندن عبارتدر القربان
سكران وزننده طولمغه قريب اولان قابه دينور مؤنثنده قربى دينور سكرى وزننده يقال اتاء قربان وصحفة قربى
اذا قاربها بالامتلاء ويقال اقربه اذا قربه للامتلاء وفيه قربه وقرابه كما ذكر المقربة مكرمه وزننده شول صوى
وكريم قصراغه دينور كه كمال عزتندن ناشى صاحبى اصلا يانندن آيرميوب دائما تقريب ورعايت وتكريم ايدر اوله
مذكرنده مقرب دينور مكرم وزننده على قول مذكره اطلاق اولنميوب همان مؤنثه مخصوصدر كه صوى
وكحيل اولديغيچون فرومايه اولان اركك آشمسون ديو صاحبى اصلا يانندن آيرمديغى قصراغه اطلاق اولنور
ومقربة الابل شول دوه در كه ركوب ايچون قولانلرى چكيلوب آماده قلنمش اوله ومنه حديث عمر ما هذه
الابل المقربة نهايه ده رانك كسرى وفتحيله ده مروى اولديغى مرسومدر المتقارب اسم فاعل بنيه سيله
عند العروضيين بحر مخصوص اسميدر كه وزنى فعولن در سكز كره وفعولن فعولن فعل در ايكى كره وتدلرى سببلرينه
قريب اولديغيچون متقارب ايله تسميه اولنمشدر معلوم اوله كه بحر مزبور دائرهٔ متفقدندر واون بشنجى بحردر
ايكى عروضى مشتملدر برى صحيحه وبريسى مجزوه محذوفه در وعروض اولانك درت ضربى واردر ضرب
اول صحيحدر وضرب ثانى مقصوردر وضرب ثالث محذوف ورابع ابتردر وعروض ثانيه نك ايكى ضربى واردر
ضرب اولى كندى سنه مماثلدر كه مجزو محذوفدر فعل قالور وضرب ثانى ابتردر وبحر مذكورده زحاف وزحاف
مجزاسنه جارى اولان علت درتدر قبض وثلم وثرم وحذفدر المقاربة مفاعله وزننده بر شئ شئ آخره قريب

ايلمك معناسنه در يقال قارب الفرس الخطو اذا داناه ومقاربه وقراب كه مصدر ثانيدر جماع ايچون خاتونك
اياقلرنى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال قارب الرجل المرأة مقاربة وقرابا اذا رفع رجليها للجماع وبرى بريله
مزاجه موافق معجب ودلكشا وآميزش ومعاشرتى موجب كلام سويلشمك معناسنه استعمال اولنور كه مقاربت
والتيامى مستلزمدر يقال قاربه اذا ناغاه بكلام حسن اى حادثه ومقاربه بر خصوصده افراط وتفريط ايلميوب عدالت
واقتصاده قصد وسلوك ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال قارب فى الامر اذا ترك الغلو وقصد السداد ومنه
فى النهاية سددوا وقاربوا اى اقتصدوا فى الامور كلها واتركوا الغلو فيها والتقصير پس فعل مزبور حق
وحكمته قريب اولمق ملاحظه سيله استعمال اولنمشدر القربة قافك كسريله سود طلومنه دينور وبعضا
صو طلومنه ده اطلاق اولنور على قول يالكز بر طرفندن ديكلمش اولان طلومه دينور جمعى قربات كلور قافك كسرى
ورانك سكونيله وقربات كلور كسرتينله كه كسره اتباع اولنمشدر وقربات كلور قافك كسرى ورانك فتحيله وقرب
كلور عنب وزننده كذلك هر اسم كه فعله وزننده اوله فقره وسدره كبى جمعلرى صيغهٔ مرقومه اوزره مطرده در
محدثيندن حكم بن سنان واحمد بن داود وابو بكر بن ابى عون وعبد الله بن ايوب القربيون قربه صنعتنه منسوبلردر
ابو قربه عبيد بن ازهر نام كمسه نك فرسى اسميدر وابن ابى قربه احمد بن على بن الحسين العجلى كنيه سيدر القارب
غارب وزننده سفينهٔ صغيره يه دينور شارح ديركه بيوك كميلر ارقه سنده يدك كبى چكيلان صندله دينور وقارب كيجه
وقتنده صحراده صو طلب ايدوب آراشديرن آدمه دينور ذكر اولنان قربدن اسم فاعلدر القريب اميروزننده
وبعض امهاتده سكيت وزننده مضبوطدر طوزلنوب صلاموره اولمش بالغه دينور كه هنوز تاب وطراوتى باقى اوله وقريب
اسماميدندر قريب بن ظفر كوفه خلقنك فاروق اعظم رضى الله عنه طرفنه كوندردكلرى ايلچى اسميدر وقريب
عبدى يعنى عبد القيس قبيله سنه منسوبدر محدثيندندر قريب زبير وزننده اصمعى معروفك پدرى لقبيدر وخوارج
طائفه سنك رئيسلرى اسميدر وقريب بن يعقوب الكاتب امام مبردك راويسيدر قريبه حبيبه وزننده اسامئ
نسواندندر قريبه بنت زيد وقريبه بنت الحارث اصحابدندر وقريبه بنت عبد الله بن وهب وديكر قريبه كه بر قبيله يه
وبر محله نسبتى يوقدر تابعيه دندر قريبه جهينه وزننده بو دخى اسامئ نسادندر قريبه بنت الحارث وقريبه بنت ابى
قحافه وقريبه بنت ابى اميه بونده قافك فتحيله ده زبانزددر اوچى دخى صحابيه در امام ذهبى ميزان نام كتابنده ضم قافله
قريب وقريبه اسمنده بر كمسنه يه ظفرياب اولمدم ديمكله قولنه التفات مناسب دكلدر زيرا وجه مذكور اوزره اشخاص
عديده كذران ايلمشدر القرابى فرادى وزننده برى برينه متعاقبا تقارب اوزره ورود ايدن كمسنه لره دينور وبو خلاف
قياس اوزره قريبك جمعيدر كويا كه سكران وزننده قربان لفظندن جمع اولمشدر يقال جاؤا قرابى اى متقاربين
القورب جورب وزننده شول چوق صويه دينور كه كثرتندن ناشى نه كچيت ويره ونه اوكنده بر نسنه حائل وپايدار
اولمغه طاقت كتوره ذات قرب قافك ضميله بر موضع اسميدر كه بين العرب آنده بر وقعه اولمشدر المقرب
والمقربه ميملرك ورالرك فتحيله شول مختصر طريقه دينور كه منزل مقصوده شاهراهدن مقدم ايصال ايدر اوله
اوغرين يول تعبير اولنور يقال اخذوا المقرب والمقربة من الطريق اى المختصر منه قربى بشرى وزننده
يمن مضافاتندن تباله شهرينه قريب بر صو آديدر وقربى قراء قرآن زمره سندن بعضك يعنى بر كمسنه نك لقبيدر
قراب شداد وزننده ابو على محمد بن محمد الهروى المقرى لقبيدر ومحدثيندن بر جماعتك لقبلريدر قرتب تاى
فوقيه ايله قنفذ وزننده يمنده شهر زبيد اعمالندن بر قريه آديدر المقرتب اسم مفعول بنيه سيله سيئ الغذا اولان
كمسنه دينور كه يوب ايچديكى دائما غليظ وناكوار مقوله سى اولور القرشب شين معجمه ايله اردب وزننده مسن
وسالخورده كمسنه دينور كه وجودى قغشايوب متخلخل اولمش اوله وفقر وفاقه سى كمالده اولان بدحال وپريشان
وپژمرده قيافت كمسنه دينور واكول وايتهان كمسنه دينور وكوده سى ايرى وديزمان اوله رق اوزون آدمه دينور
وارسلانه دينور وبدخوى وبد مشرب كمسنه دينور وقارنى ككيش كمسنه دينور كه كثرت اكلى موجبدر رغيب
البطن معناسنه جمعى قراشب كلور القرصبة صاد مهمله ايله دخرجه وزننده كسمك معناسنه در يقال قرصبه
اذا قطعه القرضبة ضاد معجمه ايله قرصبه وزننده ومرادفيدر يقال قرضبه اذا قطعه شارح ديركه مقتضاى
اعجام اوزره قرضبه نك مفهومنده شدت معتبردر وقرضبه بر كدرمك معناسنه در يقال قرضب اللحم فى البرمة اذا جمعها
وطاغتمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قرضب الشئ اذا فرقه وبر شيئك مجموعنى اكل ايلمك معناسنه در
يقال قرضب اللحم اذا اكل جميعه ويلمك معناسنه در يقال قرضب فلان اذا عدا وقارت قارت قورى نسنه اكل ايلمك
معناسنه در يقال قرضب الرجل اذا اكل شيئا يابسا القرضاب قافك كسريله دائما قورى نسنه اكل ايدن كمسنه

دینور وارسلانه دینور واوغری یه دینور لص معناسنه وپك كسكین قلجه دینور ومالك بن نویره نك قلجی آدیدر وناچیز
نسنه یه دینور تقول مارزأته قرضابا ای شیئا یعنی بن آنك برنسنه سنی زیاندیده ایلمدم وقرضاب فقیر وكدایه دینور
وشول اكال كسیه دینور كه قابده اولان طعامك جمله سنی اكل ایدوب اصلا بقیه ترك ایلمیه قرضابه دخی دینور یقال
رجل قرضاب وقرضابة ای لایدع شیئا الا اكله القرضوب قافك ضمیله بودخی زیاده سیله كسكین وكسیجی قلجه
دینور واوغری یه دینور وشول اكول وپرخور كسیه دینور كه قابده اولان طعامی بالجمله خوره كچروب بقیه نامنه برنسنه
ترك ایلمیه وفقیر وبینوایه دینور القراضبه قرامطه وزننده قرضوبك وقرضابك جمعیدر لصوص وفقرآء
معنالرینه در المقرضب اسم فاعل بنیه سیله بودخی قابده نسنه ترك ایلمز اولان اكول واینهانه دینور قراضبه
علابطه وزننده برموضع آدیدر القرضب درهم وزننده غله قلبورلندقدنصكره قلبوردبنده قلان آتیله جق كمتر
نسنه یه دینور القرطبة طای مهمله ایله دحرجه وزننده بركسه یی یره چالمق علی قول قفاسی اوزره ییقمق معناسنه در
یقال قرطبه اذا صرعه اوعلی قفاه وذبح اولنان حیوانك كمكلرنی كسوب پاره لمق معناسنه در یقال قرطب
الجزور اذا قطع عظامه وپك سكردوب كتمك معناسنه در یقال قرطب الرجل اذا عدا شدیدا وقورقوب
یااوركوب قاچمق معناسنه در یقال قرطب الرجل اذا هرب وطارلمق معناسنه در یقال قرطب علیه اذا غضب
القرطبی قافك وطانك ضمی وبانك تخفیفی والفك قصریله قلجه دینور معنای مذكوردن مأخوذدر وخاصة خالد بن
الولید رضی الله عنه وابن الصامت بن جشم نام كسه نك قلجلری اسمیدر القرطبی قافك وطانك كسری
وبانك تشدیدی والفك قصریله بین العرب برنوع اویون آدیدر وكورشجی منصوبه لرندن برمنصوبه اسمیدر كه
آنكله خصمنی قفاسی اوزره زمینه نقش ایدر القراطب علابط وزننده بغایت كسیجی قلج وخنجر مقوله سنه دینور
قرطبه قنفذه وزننده مغرب اولكه سنده برشهر عظیم اسمیدر مقدما اندلس مملكتنك تختكاهی ایدی حالیا اول
اولكه اسپانیا كفره سنك ضبطنده در القرطبان كلتبان وزننده دیوث وقورمساق شخصه دینور وغیرت وحمیتی
اولمیان بیعار وبی ناموسه دینور وپزونكه دینور قواد معناسنه یقال هو قرطبان ای دیوث ویقال هو قرطبان ای الذی
لاغیرة له ویقال للقواد مترجم دیركه برهان قاطعده قرطبان لفظی قلتبان معربی اولمق اوزره مرسومدر ومصاحبده
بووجه اوزره دركه قرطبان كلمه سی كه بی غیرت وبی عار وبی ناموسه دینور عند الاصمعی اصلی كلتبان ایدی كه قیادت
معناسنه اولان كلب لفظندندر تاء ونون صكره دن زیاده قلنمشدر وبو الفاظ قدیمه دن اولمغله عامة عرب اسلاف
تغییر ایدوب قلطبان دیدیلر بعده عامة اخلاف عرب آنیده تغییر ایدوب قرطبان دیدیلر القرطعبة جردحله وزننده
والقرطعبة كذبذبه وزننده والقرطعبة ذرحرحه وزننده آزچوق نسنه دیمكدر علی قول شیء معناسنه در یقال
ماعنده قرطعبة وقرطعبة وقرطعبة ای لاقلیل ولا كثیر او شیء مقتضای مثال نفی مقامنده مستعملدر الاقرعباب
اقشعرار وزننده بركسه طورطوپ كرپی كبی بوزیلوب بورتلمق معناسنه در كرك صوغوقدن وكرك سائر عارضه دن
اولسون یقال اقرعب الرجل اقرعبابا اذا انقبض من برد اوغیره المقرعب اسم فاعل بنیه سیله كمال غضبدن ناشی
سكوت ایده رك باشنی یره دیكوب طوران كشی یه دینور كه حین غضبده بركسیه برسوز سویلیوب وجه مذكور اوزره
طورمق عادتی اوله پس مصدری اولان اقرعباب اول معنایه ده كلور القرقب قنفذ وزننده والقرقب جعفر
وزننده والقرقب زخزب وزننده قارنه دینور بطن معناسنه وقرقب قنفذ وزننده بركوچك قوش اسمیدر
قرقوب اسلوب وزننده بصره واهواز وواسط بینلرنده واقع كشكر اعمالندن بربلده آدیدر القرقبة زخزبه وزننده
آواتنه دینور لحمة الصید معناسنه القرنب نونله قنفذ وزننده بوكوره دینور خاصره معناسنه القرنب جعفر
وزننده عرب طوشاننه دینور یربوع معناسنه علی قول فاره یه دینور وعلی رأی فاره نك شول یاوریسنه دینور كه فاره
عرب طوشانیله چفت اولمقدن حاصل اوله القرهب جعفر وزننده باشلو قوجه اكوزه دینور علی قول ایری وبیوك
اولاننه دینور وبغایت تویلو اولان كچی یه دینور وبرقومك سید وذبشاننه دینور وپیر ومسن آدمه دینور القزب
قافك فتحی وزای معجمه نك سكونیله چوق جماع ایلمك معناسنه در یقال قزبها قزبا من الباب الاول اذا نكحها كثیرا
القزب قافك كسریله لقب معناسنه در كه شعراده مخلص تعبیر اولنور القزب فتحتینله برنسنه پك وقاتی اولمق
شدت وصلابت معناسنه در یقال قزب الشیء قزبا من الباب الرابع اذا صلب واشتد القازب غارب وزننده شول
بازركانه دینور كه بغایت حریص وطمعكار اولمغله كاه بره وكاه بحره سفر ایدوب اصلا وهن وفتور عارض اولمز اوله
یقال تاجر قازب ای حریص مرة فی البر ومرة فی البحر شیخ سعدی مرحوم كلستانده بوكونه بربازركان حكایه سی
سرد ایلمشدر القسب قافك فتحی وسین مهمله نك سكونیله بغایت پك وقاتی اولان سنكین شیئه دینور قلب بخیل كبی

یقال شیء قسب ای صلب شدید وقوری خرمایه دینور تمر یابس معناسنه القسوبة والقسوب قافلرك ضمیله
برنسنه پك وقاتی اولمق معناسنه در یقال قسب الشیء قسوبة وقسوبا من الباب الخامس اذا صلب واشتد القسابة
قافك ضمیله خرمانك ایشه یرامز اولان كمترینه دینور القیسبان قرطبان وزننده یوغون وسخت وشدید اولان
نسنه یه دینور یقال ذكر قیسبان ای مشتد غلیظ القسیب اردب وزننده اوزون اوله رق سخت وشدید اولان
شیئه دینور القسوب صبور وزننده جزمه ومست وچتیك وطوماق مقوله سنه دینور خف معناسنه وتشدید
سینله قسوب جزمه لره ومستلره دینور خفاف معناسنه وبونك لفظندن مفردی مسموع دكلدر یقال جاء وفی رجله
قسوب ای خف ویقال جاؤا وفی ارجلهم قسوب ای خفاف القیسب حیدر وزننده حمض انواعندن برشجر
آدیدر وحمض اكشی ایله آجی میاننده اولان نباته دینور كه دوه قسمنك فاكهه سیدر وقیسب اسامی رجالدندر القسب
كسب وزننده صو آقمق معناسنه در یقال قسب الماء قسبا من الباب الثانی اذا جری وكونش غروبه یوز طوتمق معناسنه
استعمال اولنور یقال قسبت الشمس اذا اخذت فی المغیب یعنی شرعت للغروب القسیب امیر وزننده اسمدر
صویك سسلنه رك جغلدی ایله آقسی حالتنه دینور تقول مررت بنهر وله قسیب ای جری وصوت قال فی الاساس
سمعت قسیب الماء ای خریره بوكه كوره آقان صویك جغلتیسنك اسمی اولور القاسب كاسب وزننده قازق كبی
سخت وشدید اولان آلت تناسله دینور غرمول متمهل معناسنه قیسبه قافك وسینك فتحیله اسامی عربدندر
القسحب حای مهمله ایله طرطب وزننده ایری ویومری نسنه یه دینور القسقب قافله قسحب وزننده ومرادفیدر
القشب قافك فتحی وشین معجمه نك سكونیله برشیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال قشب السم بالطعام
اذا خلطه به وبركسیه زهر ایچورمك وقلج وبچاق مقوله سنی زهر ایله صوارمق معناسنه در یقال قشبه السم اذا سقاه به
وبركسه یی برمكروه ومستهجن شیئه یاخود برمرداره اوغراتمق معناسنه در یقال قشبه اذا اصابه بالمكروه او المستقذر
شارح دیركه بعض نسخه ده المستقذر قولی بالمكروه قولی اوزره معطوفیتله مجرور او بعضنده او كلمه سیله مصدرا مرسوم
اولوب لكن صحیح اولان معنای مخصوص یعنی اسم اولمق اوزره مرفوع اولمقدر كه مردار ومستقذر نسنه دیمك اولور
انتهی وقشب افترا وبهتان ایلمك معناسنه در یقال قشب علیه ای افتری علیه وثنا ومحمدت یاخود قدح ومذمت كسب
ایلمك معناسنه در یقال قشب فلان اذا اكتسب الحمد او الذم وبرشیئی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه در یقال قشبه
ای افسده وبركسیه یابرنسنه یه مردار بیلاشدرمق معناسنه در یقال قشبه بسوء اذا لطخه به وبركسه یی تعییر وتعییب
ایلمك معناسنه در یقال قشبه اذا عیره وعابه اساسك بیاننه كوره بو معنا مجازیدر وعقلی كیدرمك معناسنه در تقول قشبك
المال ای ذهب بعقلك وقلجه جلا وصیقل وزاغ ویرمك معناسنه در یقال قشب السیف اذا صقله وبونلرك مجموعی باب
ثانیدن متصرفدر الاقتشاب افتعال وزننده بودخی مدح ومحمدت یاقدح ومذمت اكتساب ایلمك معناسنه در یقال اقتشب
الرجل اذا اكتسب الحمد او الذم التقشیب تفعیل وزننده برشیئه برنسنه بیلاشدرمق معناسنه در كه تكثیری متضمن در
یقال قشبه به تقشیبا اذا لطخه به وبدرایحه بركسه یی آزرده ودلكیر ایلمك معناسنه در تقول قشبتنی ریحه ای آذانی
وبو بعض نسخه ده ثلاثی عنوانیله مرسومدر ومؤلف مثال مذكور ایله اشبو ان رجلا یمر علی جسر جهنم فیقول
یارب قشبتنی ریحها حدیثنه تلمیح ایلمشدر قال فی النهایة ای سمنی وكل مسموم قشیب ومقشب یقال قشبتنی الریح
وقشبتنی بوكه كوره معنای اولدن مأخوذ اولور القشب قافك كسریله نفس وذات معناسنه در یقال هو كریم
القشب ای النفس وقشب مالك بن بحینه نام كسه نك پدری اسمیدر وبادنجانه شبیه برنبات آدیدر شارح دیركه نبات
مزبورك وسطندن برچبوق ظهور ایدر اوزایوب كمالنی بولنجه رطوبتی سببیله اكیلور وتپه سنده یمشی ظهور ایدر
سباع طیوره سم قاتلدر پس سم معناسنه اولان قشب ایله تسمیه اولنمش اولور وقشب دمور وآیینه مقوله سنك
یوزلرنده اولان پاسه دینور صدء معناسنه وبی خیر وبی منفعت اولان تبهكار كسیه دینور وآغویه دینور سم معناسنه
وبونده فتحتینله ده لغتدر القشیب امیر وزننده پاسی آچیلوب جلا ویرلمش قلجه دینور وپاسلو قلجه دینمكله
اضداددن اولور یقال سیف قشیب ای مجلو وصدی ضد وقشیب یمنده بركوشكك آدیدر ویكی نسنه یه دینور
واسكی ویپره مش نسنه یه دینمكله اضداددن اولور یقال ثوب قشیب ای جدید وخلق ضد وآق شیئه دینور وپاك
ونظیف نسنه یه دینور یقال ثوب قشیب ای نظیف جمعی قشب كلور ضمتینله القشابة كرامه وزننده ذكر اولنان
معنالردن مصدردر یقال قشب الشیء قشابة من الباب الخامس القشبة قافك كسریله خسیس ودنی وناكس
شخصه دینور ومیمون یاوریسنه دینور قشاب غراب وزننده برموضع آدیدر القشبانیة عثمانیه وزننده كه اشبو
مر النبی علیه السلام وعلیه قشبانیتان حدیثنده وارد اولمشدر مراد اسكی برده دیمكدر قشبانیتان ذكر اولنان

قشبانیه‌نك تثنیه‌سیدر بعض زاعمك بوراده قشبان کلمه‌سی قشیب لفظنك جمعیدر وقشبانیه اکا منسوبدر قولی ملتفت
ومعوّل علیه دکلدر نهایه‌ده بو وجه اوزره مرسومدر که قشیب کلمه‌سی اضداددن یعنی جدید وعتیق معنالرینه اولمغله
بوراده ایکی معنادخی ملحوظدر وکویا که قشبان قشیب کلمه‌سندن جمعدر خلاف قیاس اوزره زیرا جمعه نسبت
اولنمشدر وزمخشری عندنده نسبت مزبوره مرضی دکلدر بلکه بو بناء مستطرفدر انبجانی کلمه‌سی کبی القاشب
کاشف وزننده درزی‌یه دینور خیاط کبی وضعیف النفس اولان یعنی جلادت وشهامتدن عاری کمسیه دینور المقشب
معظم وزننده خالص وپاکیزه اولمیان حسب ونسبه اطلاق اولنور خلط معناسندن مأخوذدر یقال حسب مقشب
ای غیر خالص قال فی الاساس ومن المجاز رجل مقشب النسب ای معیوب القشلب قنفذ وزننده والقشلب
زبرج وزننده برنوع نبات آدیدر القصب فتحتینله ساقنده بوغوملری اولان هر نباته اطلاق اولنور که قامش تعبیر
اولنور مفردی قصبه‌در هایله وقصباه‌در صادك سکونی والف الحاقیله وجماعتنه ومنبتنه قصباء دینور قامشلق
نیستان معناسنه شارح دیرکه سیبویه عندنده قصباء اسم جنسدر مفرد وجمعه اطلاق اولنور حلفاء وطرفاء کبی
مترجم دیرکه قلم دخی قصب نوعندندر یرنده نابت اولدقجه بعد القلم یعنی کسلدکدنصکره قلم اطلاق اولنور وقصب
پرمق کمکلرینه اطلاق اولنور مفردی قصبه‌در اساسده دیرکه هر پرمقده اوچ دانه قصبه واردر لکن باش پرمقده
ایکی دانه اولور یقال امرأة تامة القصب وهی عظام الیدین والرجلین لسانمزده دخی اول کمکلره قلم تعبیر اولنور وقصب
بوغازلرده اولان مجاری انفاسه وشعبه‌لره اطلاق اولنور هر برینه قصبه دینور معلوم اوله که بوغازك فضاسنده ایکی
مجرا واردر که بری هوا کیروب نفس آله‌جق مجرادر بو که حنجره وقصبه وریه‌یه اضافتله قصبة الریه دخی دیرلر ترکیده
بوغورتلاق وخرتلاق تعبیر اولنور وبو رقبه‌نك اوکنده وضع اولنمشدر حسا ظاهردر فارسیده نای کلو دیرلر وبربسی
تناول اولنان نسنه معده‌یه واصل اوله‌جق مجرادر بو که مری دیرلر ترکیده قزل اویکن تعبیر اولنور قصبه‌نك آردنده
وضع اولنوب براوجی فم معده‌یه متصلدر وقصبه‌نك براوجی آق جکره متصل اولور وآنده اولان طمرلره صولوق
طمری تعبیر اولنور که آنلره عروق الریه اطلاق ایدرلر انتهی وقصب جوهردن مستطیل اولان یعنی التوندن ویاخود
کومشدن ایچی بوش امامه زیوانه‌سی طرزنده مصنوع اولان لوله وبوری مقوله‌سنه دینور وانجه ونرم ولطیف کتان
بزینه دینور که سلفده مصره مخصوص اولمغله قصب مصری اطلاق اولنور ترکیده نسوان اکا اسکولی بزی تعبیر
ایدرلر بونك مفردنده قصبی دینور عرب وعربی کبی وقصب یاقوتله مرصع ومزین اولان آبدار انجو وآبدار زبرجده
دینور که مراد وجه مذکور اوزره اولان دیزیلریدر ومنه الحدیث ان جبریل علیه السلام قال للنبی علیه الصلوة
والسلام بشر خدیجة ببیت فی الجنة من قصب شارح دیرکه کرمانی دیمشدر که قصب وقصبه جوهریون
اصطلاحنده بردیزی اعلا انجویه اطلاق اولنور بیت مزبور اعلا انجودیزیسندن طرح وبنا اولنمشدر ونهایه‌ده حدیث
مذکورده قصبدن مراد کوشك طرزنده واسع ومجوّف انجو دانه‌سیدر که تمام براوطه اوله‌جقدر ظاهرا رسمی
طولانی اولور انتهی وقصب چشمه‌لردن متشعب اولان صو مجرالرینه اطلاق اولنور الاقصاب همزه‌نك کسریله
برمحل قامشلق اولمق معناسنه‌در یقال اقصب المکان اذا صار ذا قصب وچوبان دوه‌نك رعیی خصوصنده تکاسل
واسائت ایلدیکندن یعنی کرکی کبی اشباع ایلمدیکندن ناشی دوه‌نك صو ایچمیوب استنکافنه باعث اولمق معناسنه‌در
یقال اقصب الراعی اذا عافت ابله الماء ومنه المثل * رعی فاقصب * بو مثل چوبانك اداره‌سزلکندن ورعی خصوصنده
اهمال وتکاسلندن ناشیدر زیرا رعیده اهتمام ایدوب اشباع ایلمدکجه صویه میل ورغبت ایلمزلر مترجم دیرکه میدانیده
بو عبارتله مرسومدر که رعی فاقصب یقال قصب البعیر یقصب اذا امتنع من الشرب واقصب الراعی اذا فعلت
ابله ذلك ای اساء رعیها فامتنعت من الشرب ومثل مزبور متعهد اولدیغی ماده‌ده کما هو حقه تقید واهتمام ایلمیوب
تباه وافساد ایدن کمسنه حقنده ضرب اولنور القصبة فرحه وزننده والمقصبه مصطبه وزننده قامشلغه دینور
یقال ارض قصبة ومقصبة ای کثیرة القصب القصب غصب وزننده کسمك معناسنه‌در یقال قصبه قصبا من الباب
الثانی اذا قطعه قیون قصابی بو معنادن مأخوذدر وقصب قصاب ذبح ایلدیکی حیوانك قصبنی بند بند آیروب پاره‌لمق
معناسنه‌در یقال قصب القصاب الشاة اذا فصل قصبها وقصب وقصوب دوه صو ایچمکدن امتناعله باشنی
یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال قصب البعیر قصبا وقصوبا اذا امتنع من شرب الماء فرفع رأسه عنه
وبرکسه‌یی صویه هنوز قانمقسزین صو ایچمکدن منع ایلمك معناسنه‌در یقال قصب فلانا اذا منعه من الشرب قبل ان یروی
وبرکسه‌یی عیبلمك معناسنه‌در یقال قصبه اذا عابه وبرکسیه سوکمك معناسنه‌در یقال قصبه اذا شتمه وبونلر مجازدر
الاقتصاب افتعال وزننده کسمك معناسنه‌در یقال اقتصبه اقتصابا اذا قطعه القصیب امیر وزننده

مطلب

والقاصب کاسب وزننده صو ایچمکدن امتناع ایدن دوه‌یه دینور مذکر ومؤنثه وصف اولور یقال بعیر وناقة قصیب
وقاصب ای ممتنع من شرب الماء التقصیب تفعیل وزننده سوکمك معناسنه‌در یقال قصبه تقصیبا اذا شتمه وباشك
صاچنی بولك بولك بورمه بورمه ایلمك معناسنه‌در که هر بولکی اوزون قامش طرزنده اولور یقال قصبت المرأة شعرها
اذا جعلته قصابة کما سیذکر اساسك بیاننه کوره بولك بولك اوروب صالیورمك معناسنه‌در وتقصیب صاچی
قیورجق ایلمك معناسنه‌در یقال قصب شعره ای جعده عربلر صاچلرنی قامش ایله قیورجق ایدرلر واللری
بیونه کچروب بغلمق معناسنه‌در یقال قصب یدیه اذا شده الی العنق القصب قافك ضمی وصادك سکونیله ارقه‌یه
دینور ظهر معناسنه وبغرسغه دینور معی معناسنه جمعی اقصاب کلور القصاب شداد وزننده دودك ونای وقوال
چلان کشی‌یه دینور زمار کبی وحیوان بوغزلیجی‌یه دینور جزار معناسنه که لسانمزده دخی قصاب تعبیر اولنور ذکر اولنان
قصبدن مأخوذدر القاصب قصاب معنالرینه‌در وزیاده‌سیله طراقه لوکوك کورلتیسنه اطلاق اولنور القصبة
فتحاتله قصب کلمه‌سنك مفردیدرنته که ذکر اولندی وقصبه یکی قازلمش قویی‌یه دینور وکوشکه دینور قصر
معناسنه علی قول قصرك جوفنه یعنی ایچریسنه دینور وشهره دینور مدینه معناسنه که بر ولایتك شهری اوله‌جقدر
علی قول شهر عظیمه یعنی براولکه‌نك یاخود بر ولایتك جمله‌دن اعظم اولان شهرینه دینور شام ایالتنده دمشق ومصر
اولکه‌سنده قاهره کبی که قاعدة الملك وتختکاه تعبیر اولنور وقصبه قریه‌یه دینور حالا بیمزده متعارف اولدیغی اوزره
شهر صغیره اطلاقی ظاهرا قریه معناسندن مأخوذدر اساسك بیاننه کوره مدینه معناسنه جوف قصر معناسندن
مأخوذدر وسط ولایتده وقوعی ملاحظه‌سنه مبنی‌در وقصبه عراقده مخصوص برقریه آدیدر وقصبه بورلمش صاچ
بلوکنه اطلاق اولنور وایلکلی کمیکه اطلاق اولنور القصابة رمانه وزننده والقصیبه حبیبه وزننده والتقصیبة
والتقصبه نفعله وزننده که اسملردر بونلرده بورلمش صاچ بلوکنه دینور وقصابه قامش وقارغی بغومنه دینور انبوبه
معناسنه ونایه ودودکه وقواله دینور مزمار معناسنه وخلقی دائما فصل وقدح وغیبت ایدن بدزبان کمسیه دینور وقصیبه
بوغومه دینور انبوبه معناسنه القصاب کتاب وزننده شول صو بندینه دینور که باغچه دیوارینك یاخود باغچه‌یه
مشرف اولان بایرك وتپه‌نك دیبلرینه یاپیلور سیل صوینی برطرفه صاومق ایچون زیرا اویلجه صاولمدیغی صورتده
صو اوراده برکوب حوالی باغچه‌یی تباه وبرباد ایدر وقصاب دیار معناسنه‌در که بلاد دیمکدر مفردی قصبه‌درنته که
ذکر اولندی ذو قصاب مالك بن نویره‌نك فرسی آدیدر القصبات حرکات وزننده مغرب زمینده بربلده آدیدر
ویمامه‌ده برقریه‌در القصیبة جهینه وزننده یمامه ترابنده تیم وعدی وثور بنی عبد مناة قبیله‌لرینه مخصوص برموضع
آدیدر وینبع ایله خیبر میاننده برموضعدر وبحرین قضاسنده برموضعدر المقصب محدث وزننده قوشی ویارش
میداننده قصب السبق اخذ واحراز ایدن کمسیه دینور عرب خیاللری قوشی میداننك نهایتنده بعض اشیاء فاخره ایله
مزین برقارغی نصب ایدوب بعده قوشی اصحابی بردن یکعنان آتلرنی قوشدیروب جمله‌یی سبق ایدن جندی اول
قارغی‌یی یرندن قلع واوزرنده اولان اوکدلی بلانزاع اخذ واحراز ایدر ایشته قصب السبق بوندن عبارتدر بعده
برخصوصده سائره تفوق وتقدم ایدن اهل فضل وصاحب مزیتده استعمال اولندی یقال هو مقصب ای الذی
یحرز قصب السباق ومقصب یوزنده قویو کیوکی اولان سوده دینور القصوب صبور وزننده یوکی قرقلمش قیونه
دینور قصب قصب فتحتینله دیشی قیونی صاغمق ایچون چاغره‌جق اصواتدندر که قصب قصب دیو چاغررلر
مؤلفك وتدعی النعجة قولی جمله مستأنفه‌در القصلب قنفذ وزننده قوی وصلب وشدید اولان شیئه دینور
القضب قافك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله کسمك معناسنه‌در یقال قضبه قضبا من الباب الثانی اذا قطعه
وچبوق ایله اورمق معناسنه‌در یقال قضب فلانا اذا ضربه بالقضیب وقضب بالا بلند اولوب واطرافنه شاخلری
یایلمش هر سمته دال یداق صالمش اغاجه دینور واوق یاخود یای دوزمك ایچون قطع اولنمش اغاج شاخنه دینور مقضوب
معناسنه وقضب برنوع شجر اسمیدر که آندن یای اتخاذ اولنور شارحك بیاننه کوره نبع دیدکلری شجر نوعندندر که
ترکیده قین اغاجی دیدکلریدر وقضب تازه یونجه‌یه دینور اسفست معناسنه وقضب کذلك مصدر اولور هنوز تعلیم
اولنمامش عجمی طور ناقه‌یه بنمك معناسنه یقال قضب الناقة قضبا من الباب المزبور اذا رکبها قبل ان تراض الاقتضاب
افتعال وزننده بودخی کسمك معناسنه‌در یقال اقتضبه بمعنی قضبه مصباحك بیاننه کوره اقتضاب اقتطاع معناسنه‌در که
برنسنه‌یی کندی نفسی ایچون کسمکدن عبارتدر واقتضاب هنوز معلم اولمیان طور وعجمی ناقه‌یه بنمك معناسنه‌در
قضب کبی یقال اقتضب الناقة بمعنی قضبها اساسك بیاننه کوره بو معناده مجازدر ظاهرا چبوق ایله تعلیم اولندیغنه
مبنی‌در طور طای کبی یاخود سوریدن هنوز آیروب رکوب ایلدیکی ملاحظه‌سیله‌در وامهات سائره‌ده ناقه‌یه

تخصيص اولنمامشدر واساسده اقتضاب ارتجال معناسنه ده مستعمل اولمق اوزره مرسومدر كه تفكر وملاحظه
ايلمكسزين بالبداهه سوزسويلمكدن عبارتدر يقال اقتضب الكلام اى ارتجله ضربة واحده ايله قطع
قضيب معناسى علاقه سنه مبنى در وابحر عروضيه دن بحر مقتضب دخى بوندن مأخوذ در بحر منسرحدن
منقطع اولديغيچون اطلاق اولنمشدر واقتضاب بديعى دخى بوندن مأخوذ در كه شاعر قصيده سندن تشبيبى
قطع ايدوب مقصوده يعنى ممدوحنك مدحنه انتقال ايلمكدن عبارتدر وحسن تخلص ايله اولان انتقال اوفق والطف
اولور ومؤلفينك اما بعد كلمه سنه اقتضاب اطلاقى دخى حمدله دن انقطاعنه مبنى در التقضيب تفعيل وزننده
پك كسمك معناسنه در كرك كميت وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال قضبه تقضيبا اذا قطعه وكونشك پرتو وشعاعى
اغصان شجر كبى چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال قضبت الشمس اذا امتد شعاعها
الانقضاب انفعال وزننده والتقضب تفعل وزننده كسلمك معناسنه در يقال قضب الغصن تقضيبا فانقضب
وتقضب اى انقطع وتقضب تقضيب كبى كونشك شعاعى چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال
تقضبت الشمس بمعنى قضبت القضابة قافك ضميله اغاجدن كسيلن وبودانيلن كسنتى يه وبودانتى يه دينور على قول
شاخلرى كسيلن اغاج اوزرندن دوكيلن يونقه پاره لرينه دينور المقضبه مصطبه وزننده ذكر اولنان قضب نام شجرك
ويونجه نك منبت وموضعلرينه دينور القضابه تشديد ايله علامه وزننده امور ومصالحى سيف قاطع كبى كسوب بچن
رتق وفتق صاحبى داناوكاركذار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قضابة اى قطاع للامور القضيب امير وزننده
چبوغه دينور كه اغاجك انجه داليدر شاخ باريك معناسنه وهنوز باش اوكرنمامش طور وعجمى ناقه يه اطلاق اولنور
نته كه ذكر اولندى وآلت تناسله اطلاق اولنور كه غصن بدندر جمعى قضبان كلور قافك ضميله وقضبان كلور
قافك كسريله وقضيب انجه ولطيف ونازك قلجه اطلاق اولنور كه يوزى پك يصى اولميه قامچى تعبير ايتدكلرى قلج
اوله جقدر وبتمامه برقضيبدن يعنى بردالدن دوزلمش يايه دينور كه اكلى اولماز على قول يارلمامش برشاخدن مصنوع
اولانه دينور كه يايك حسنياتندندر وزياده سيله كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه وقضيب يمنده على قول تهامه ده
بر وادى آديدر وضبه قبيله سندن بررجل اسميدر كه بين العرب سائر اولان * اصبر من قضيب * مثلنك منشأيدر ذل
ومحنته بغايت صابر ومتحمل كسه ايدى وقضيب بحرين شهرنده برتمار يعنى برخرماجى اسميدر كه * الهف من قضيب
مثلنك منشأيدر اصلى بودر كه مزبور وجه مذكور اوزره بحرينده خرمافروش اولوب دائما مخصوص برخرما
تاجرندن خرما آلوب وكنديسى سائره بيع ايدر ايدى بركون ينه على العاده كلوب تاجر مرقومدن خرما طلب ايلدكده
اولدخى عندنده مجتمع اولان فنا وكثر خرمادن برقوصره اخراج واعلا بهاسيله بيع واعطا ايلمكله قضيب دخى
قوصره يى اخذ وكلديكى سمته عود وعزيمت ايلدى مكر تاجر اول قوصره ايچره بركيسه التون حفظ ايلمشيدى
قضيب كندكدنصكره تذكر ايلمكله قضيبه ادراك وكيسه يى استخلاص ايليه مزايسه كندى نفسنى قتل ايلمك ايچون
النه برخنجر آلوب همان شتابان قضيبك عقبندن پويان اولدى خلال راهده قضيبه يتشوب لطف ايله بودفعه
جنابكه ويرديكم خطا ايله فنا وكثر خرما ايمش قوصره يى بكا اعاده قيل كه على العاده ينه اعلا خرما ويره يم ديه رك
قوصره يى استرداد وقضيبك منظره سنده كيسهٔ معهودى ابراز واحراز ايلمكله قضيب قضيه يه واقف وخنجر
استصحابنك سينه بالاستفسار مطلع اولدقده كيسه نك تأسف وتلهفيله همان دست تاجردن خنجرى اخذ وكندى
جكركاهنه طعن ايله ذهب ذهب ديه رك سمت بقايه ذاهب اولمشدر القاضب بودخى كسكين قلجه دينور القضاب
شداد وزننده والقضابة هايله والمقضب منبر وزننده بونلرده زياده سيله كسيجى كسكين قلجه دينور ومقضب
دهره تعبير اولنان آلته كذلك اكنجيلرك اوراق تعبير ايتدكلرى آلته دينور القضبة تمره وزننده قضيب معناسنه در كه
ذكر اولنان يايدر على قول نبع يعنى قين اغاجندن كسلمش اوقلغه دينور كه آندن اوق دوزيلور جمعى قضبات
كلور فتحاتله وطوار اكل ايلمك ايچون تازه بچيلن چايره ويونجه يه دينور جمعى قضب كلور هاسز المقضاب محراب
وزننده ذكر اولنان يونجه يى چوق انبات ايدن يره دينور يقال ارض مقضاب اذا كانت تنبت القضبة كثيرا ومقضاب
اوراغه دينور منجل كبى الاقضاب همزه نك كسريله بريونجه لق اولمق معناسنه در يقال اقضبت الارض اذا صارت
ذا قضبة القضبة قافك كسريله بربلوك دوه يه وبرسورى كچى يه وقيونه دينور وجست وخفيف ولطيف اولان
آدمه وناقه يه اطلاق اولنور القطب ضرب وزننده والقطوب قعود وزننده چين جبين كوستورمك معناسنه در كه
قاشلرنى چاتوب كوزلرينك ارالغنى بورشدروب يوزنى كوزنى اكمكدن عبارتدر يقال قطب الرجل قطبا وقطوبا
من الباب الثانى اذا زوى مابين عينيه وكلح وكسمك معناسنه در يقال قطب الشئ اذا قطعه وبركدرمك معناسنه در

يقال

يقال قطب الشئ اذا جمعه وشربت وشرابه صوقانمق معناسنه در يقال قطب الشراب اذا مزجه يعنى بالماء
وبركسه يى طارلتمق معناسنه در يقال قطب فلانا اذا اغضبه وطولدرمق معناسنه در يقال قطب الاناء اذا ملأه
وچوالك قولپلرنى برى برينه كچوردكدنصكره ايكى طرفنى بوكوب قاوشدرمق معناسنه در يقال قطب الجوالق
اذا ادخل عروتيه فى الاخرى ثم ثنى وجمع بينهما وبركمك معناسنه در يقال قطب القوم اذا اجتمعوا القاطب والقطوب
صبور وزننده دائما چين جبين اوزره اولوب يوزنى كوزنى اكوب بورتوريجى كشى يه دينور وقاطب وقطوب
ارسلانه اطلاق اولنور التقطيب تفعيل وزننده بودخى يوزنى كوزنى اكوب چين جبين وبدچهره كوستورمك
معناسنه در ثلاثيدن ابلغدر يقال قطب الرجل تقطيبا بمعنى قطب وشرابه صوقانمق معناسنه در يقال قطب
الشراب اذا مزجه الاقطاب همزه نك كسريله بودخى شرابه صوقانمق معناسنه در يقال اقطب الشراب اذا مزجه
وبركمك معناسنه در يقال اقطب القوم اذا اجتمعوا القطيب امير وزننده والمقطوب صو ايله ممزوج اولان شرابه
دينور وقطيب صرد بن حمزة اليربوعى نام كسه نك فرسى اسميدر القطب قافك حركات ثلاثى وطانك سكونيله
والقطب عنق وزننده والقطبة زمره وزننده دكرمنك دليكنه صوقدقلرى اوزون دموره دينور كه دكرمن
آنك اوزرينه دوران ايدر قاپوزيوانه سى كبى فارسيده ميخ آسيا وتركيده دكرمن ايكى تعبير اولنور دكرمنك الت
طاشنده اولور يقال دارت الرحى على قطبها وقطبها وقطبتها وهى حديدة تدور عليها وقطب قافك ضميله فلكده
بركوجك يلدزه اطلاق اولنور كه قبله آنك اوزرينه بناقلنور يعنى محراب آكا نظر ايله وضع وقبله انكله ادراك اولنور
مراد قطب شمالى اوله جقدر كه جدى ايله فرقدان ميانده در تركيده دمور قازق تعبير اولنور مقابلى قطب جنوبى
اوله جقدر مؤلف اكتفا ايلمشدر كرهٔ فلكك محورينك كه قطر تعبير اولنان خطدن عبارتدر ايكى جانبى اولان نقطهٔ
نجميه در كه كره آنلرك اوزرينه دوران ايدر وعرضلر آنلر ايله ادراك اولنور جوامعده محراب وضعنده ودريالرده
پوصله ابره سيله قطب شمالى يه اعتبار ايدرلر شمال طرفنده اولنلر آنى تمام ارقه يه الدقده جنوب حقيقى يه متوجه
اولور وبعضلر عندنده قطب نقطهٔ موهومه در هر اخشام قطب شمالى يه نظر ايلمك لدغ عقربدن امين اولمقده
مجربدر وقطب برقومك مدار اموری اولان سيد وسركارنه اطلاق اولنور يقال هو قطب قومه اى سيدهم ومطلقا
برنسنه نك مدار قوامى اولان شيئه اطلاق اولنور پادشاه قطب عسكر اولديغى كبى يقال هو قطب ذلك الامر اى
ملاكه ومداره وسالكلرك امور صوريه ومعنويه لرى كنديسنه مفوض اولان مرشد كبى جمعى اقطاب كلور وقطوب
كلور وقطبه كلور قبله وزننده وقطب مدينهٔ منوره ده عقيق نام واديده برموضع آديدر على قول ذو القطبه ايله مسمادر
القطبه قافك ضميله دكرمن ميلنه دينور نته كه ذكر اولندى ونشانه آتيلان اوق تمرننه دينور نصل الهدف معناسنه لكن
اساسك بياننه كوره سهم النضال اوله جقدر وقطبه برنوع نبات آديدر جمعى قطب كلور زفر وزننده وقطبه اساميدندر
هرم بن قطبة الفزارى اصحابندندر برماده ضمننده عامر بن الطفيل ايله علقمة بن علاثه اكا تحاكم ايلديلر القطابه ثمامه
وزننده كسيلن ات پارچه سنه دينور وقطابه مصر ديارنده برقريه آديدر القطاب كتاب وزننده باعث تركيب اولان
يعنى برشيئه قاتيلان نسنه يه دينور مزاج معناسنه وجامه ياقه سنك قاوشديغى يره دينور مجمع الجيب معناسنه شارح ديركه
عند البعض ياقه نك اسفلنه دينور بودخى قاوشديغى يراوله جقدر وبو مجازدر ذكر اولنان مزاج معناسندن مأخوذ در
نته كه اساسده مرسومدر وعبابده قطاب الجيب مقور ايله كه ياقه نك اويونتى بريله مفسردر كه بيونه كچن اويوميدر
وقطيبه ياقه نك اويونتيسى اولان پاره ايله مبين در انتهى قطيب زبير وزننده سابق بن صرد نام كسه نك فرسى
آديدر القطيبة قافك ضمى وطانك فتحيله عرنيه وزننده بنوزنباع جماعتنه مخصوص برصويك آديدر عبيد بن
الابرص نام شاعرك اشبو * اقفر من اهله ملحوب * فالقطبيات فالذنوب * بيتنده واقع قطبيات كلمه سى اطرافنده
كائن صولر اعتباريله صيغهٔ جمع اوزره ايراد اولنمشدر على قول قطبيات برجبل آديدر ينه جمعيتى اطراف
ولواحقى اعتباريله در القطبان عثمان وزننده برنبات آديدر القطبى زنكى وزننده بودخى برنباتدر كه آندن متين
ومستحكم ايپ واورغان دوزيلور نارجيل اغاجى ليفندن دوزيلان ايپدن وهلاطدن قوى اولور القطب فتحتينله
بركسه مكيل وموزونانه دائر برنسنه اشترا ايلدكده ابتداى امرده برمقدارنى كيل ايله ياخود وزن ايله آلوب
بقيه سنى كيل ووزن ايلمكسزين مقبوضه قياس واعتبار ايله بروجه تخمين كوتورى آلمق معناسنه در كه بوندن نهى شرعى
وارد اولمشدر يقال اخذه قطبا وهو ان يأخذ الشئ ثم يأخذ مابقى على حسب ذلك جزافا بغير وزن يعتبر فيه
بالاول قاطبة نصب ايله كه مثلا جاء القوم قاطبة قولنده واقعدر جميعا معناسنه در وبو همان حال اوله رق استعمال
اولنور جمع معناسنه اولان قطب كلمه سندن مأخوذ در خفى اولميه كه حريرى درّه ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه

مطلب

قاطبة كلمه‌سی همیشه منكر وحالیت اوزره منصوب وذوالحال دائما عقلادن اولور وشرحنده شهاب دیمشدر كه بعض
اسماء واردر كه دائما حالیت اوزره منصوب اوله‌رق استعمال اولنور كافة وقاطبة كلملری كبی بو جهتدن شارح لباب
زمخشرینك مفصل خطبه‌سنده محیطا بكافة الابواب قولنی استهجان ایلمشدر قالدیكه سعد الدین مقاصد شرحنده
بو رسمه تحقیق ایلمشدر كه بلغای عرب كافة كلمه‌سنی اضافتله ده استعمال ایلدیلر وقاطبه كلمه‌سی قطب لفظندن اسم
فاعلدر جامع معناسنه آخرنده هاء مبالغه ایچوندر راویه وعلامه كبی علی قول تأنیثیه‌در افراد اعتباریله جماعة كبی
وعند البعض قاطبة مصدردر عافیه وعاقبه كبی اسم فاعل قولنه كوره جاء القوم قاطبة قولی قوم جملهٔ افرادنی جامع
اوله‌رق یعنی مجموعی بردن كلدیلر دیمك اولور ومصدر اولدیغنه كوره بمعنی مفعول اولوب مجموع معناسنه اولور
القطیبة حبیبه وزننده جماعت وكروه معناسنه‌در یقال جاؤا بقطیبتهم ای بجماعتهم وقطیبه قارشق كچی وقیون
سودینه دینور علی قول قارشق ناقه وقیون سودینه دینور القطرب قنفذ وزننده اوغری‌یه دینور لص معناسنه
وفاره‌یه دینور وتوبی دوكلش قورده دینور ذئب امعط معناسنه وغول بیابانینك كه قونجلوز تعبیر اولنور اركننه دینور
وجاهل ونادان كمسیه دینور وقورقق جبان كمسیه دینور وسفیه وسبكسر كمسیه دینور وصرع مرضنه اوغرامش كمسیه
دینور وقطرب اصطلاح اطباده مالیخولیا علتندن بر نوع عارضه‌نك اسمیدر معلوم اوله كه مالیخولیا لفظ یونانی وبو اسمله
معروف بر مرض آدیدر سودادن نشئت ایدر اوچ قسم اولور برینك مادّه‌سی جمیع بدنه شاملدر وبری دماغده اولور وبری
مراقیالرده اولور علامتی سهردر وبرامز واقعه‌لر كورمكدر وادنی سببدن محزون اولمق وتیز طارلمق وقورقیه‌جق
نسنه‌لردن قورقمقدر شارحك وصفنه كوره قطرب قسم اولدر كه معاذ الله تعالی قاره سودا اوله‌جقدر وقطرب كوچك
كوپكه دینور ماصتی وزغر وفنو كبی وكوچك وخرده جنیلره دینور صغار الجن معناسنه وقطرب خفیف وسبك مشرب
كمسیه دینور كه شلفه ویل قوان تعبیر اولنور بر دقیقه بر محلده آرام ایلمیوب دائما بری اوته حركت اوزره اولور وقطرب
بر قوش آدیدر وبر بوجك آدیدر كه بتون كوندز بری اوته كزوب اصلا بر یرده آرام وقرار ایلمز نهایه‌ده لا اعرفن احدكم جیفة
لیل قطرب نهار حدیثنده قطرب بر بوجكدر كه بتون كوندز كزوب یورر تمامی نهارنده حوایج دنیویه سنه پویان اولوب
كیجه اولدقده بی تابلقدن صباحه قدر جیفه كبی یاتان كمسه اكا تشبیه اولنمشدر وقطرب سیبویه حضرتلرینك
تلمیذی اولان محمد بن المستنیر النحوی لقبیدر هر كون چین سحردن باب سیبویهه ملازم اولمغله سیبویه نه وقت كه
قاپوسنی كشاد ایلسه پیشكاهنده موجود بولمغین كندیسنه ما انت الا قطرب لیل دیمكله قطرب ایله ملقب ومشهور
اولمشدر القطربة دحرجه وزننده عجله وسرعت ایلمك معناسنه‌در یقال قطرب الرجل اذا اسرع ویره چالمق
معناسنه‌در یقال قطربه اذا صرعه التقطرب تدحرج وزننده بری اوته باشنی صالوب اوینامق معناسنه‌در یقال تقطرب
الرجل اذا حرك رأسه وقطرب دیدكلری بوجك كبی اصلا بر دقیقه آرام ایلمیوب متحرك بالضروره اولمق معناسنه‌در
یقال تقطرب الرجل اذا تشبه بالقطرب القعب قافك فتحی وعینك سكونیله اغاجدن دوزلمش ایری وقالین
وقارنلی چناغه وقواطه‌یه دینور علی قول چكه‌جه واورتاجه اولانه یاخود بر آده قاندیره‌جق مقدار صو آلان چناغه
دینور جمعی اقعب كلور افلس كبی وقعاب كلور كتاب وزننده وقعبه عنبه وزننده كه جمع كثرتلریدر وقعب الكلام
لاقردینك غور وقعرینه وكنهنه اطلاق اولنور یقال هذا كلام له قعب ای غور وقعر التقعیب تفعیل وزننده طوارك
طرنغی چناق هیئتنده دكرمی وایچریسی چقورجه اولمق معناسنه‌در كه قعب لفظندن متصرفدر یقال قعب
حافر الفرس اذا كان مقببا كالقعب ومتشدق ومتكلم كچنن كمسه كلامی ورزشله چناق كبی اغزنی آچه‌رق اقصای
حلقندن تكلم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال قعب فی الكلام اذا قعر قال فی الاساس حافر مقعب ای مدور كالقعب وفلان
مقعب ای مقعر للمتشدق الذی یتكلم باقصی حلقه ویفتح فاه كالقعب المقعبة عینك شده‌سیله معظمه وزننده
قعب كبی دكرمی وایچریسی چقورجه اولان كوپكه وصف اولور یقال سرة مقعبة اذا كانت كالقعب القاعب
پك اولویوب حیقریجی اولان قورده دینور ذئب صیاح معناسنه القعبة قحبه وزننده قطویه شبیه بر ظرفدر كه
نسوان استعمال ایدرلر علی قول بر نوع قپاقلو قطودر كه عربلر ایچنه سویق قورلر قعبة العلم جعبة الحلم وزننده بادیهٔ
شامده بسیطه نام موضعك قبله جانبنده بر ارضك آدیدر القعبة شعبه وزننده طاغلرده وقیالرده اولان خدایی اویمه چقوره
دینور كه آنده صوایر كیلور بعض دیارلرده قاق تعبیر اولنور القعیب قریب وزننده عدد كثیره دینور نه اولور ایسه اولسون
القعنبات عقنبات وزننده ومرادفیدر كه مادّه‌سنده ذكر اولندی یقال عقاب قعنبات ای عقنبات القعثب ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده چوق شیئه دینور كثیر معناسنه القعثبان زعفران وزننده قعثب معناسنه‌در القعثبان قافك
وثانك ضمیله اوصورغان بوجكنه شبیه بر بوجك آدیدر اوتلق آرالغنده اولور ینه اول نوعندندر القعسبة سین مهمله ایله

دحرجه وزننده بر قوز قوسبیله یلوب كتمك معناسنه‌در یقال قعسب الرجل اذا عدا سریعا بفزع القعاسب
علابط وزننده اوزون شیئه دینور طویل معناسنه القعضب ضاد معجمه ایله جعفر وزننده جثه‌سی ایری ویومری
اولوب جری وتند وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وقعضب سلفده بر رجل اسمیدر كه مزراق یلمانلری یپار
ایدی القعضبة قحطبه وزننده قهر وشدتله استیصال ایلمك معناسنه‌در یقال قعضبه اذا استأصله بشدة
القعضبی احمری وزننده یاوز وشدید اولان دوه‌یه دینور كه نفسنه منسوبدر یقال قرب قعضبی ای شدید وقرب
فتحتینله خمس كبی مسافهٔ ظمئی بلكه اول مسافه‌یی طی ایلمكه دینوب علی وجه الاستعاره دوه‌لرینه اطلاق اولنمشدر
القعظبة دحرجه وزننده كسمك معناسنه‌در یقال قعظبه اذا قطعه القعطبی قعضبی وزننده ومرادفیدر یقال
قرب قعطبی ای شدید القعقبة قافله دحرجه وزننده یاره‌لمق معناسنه‌در یقال قعقبه اذا جرحه القعنب نونله
جعفر وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور وارسلانه اطلاق اولنور واركك تلكویه دینور وقعنب امام مالك
موطاسی رواتندن محمد بن مسلمه‌نك جدی اسمیدر القعانب علابط وزننده قعنب ایله ایكی اولكی معنالرده
مرادفدر القعنبة قحطبه وزننده بعض برونده اولان اكریلك حالتنه دینور وبودور كوتاه قدخاتونه دینور یقال
امرأة قعنبة ای قصیرة القعنب قنفذ وزننده اكری اولان برونه دینور یقال انف قعنب ای معوج وفیه قعنبة
ای اعوجاج القعنباة عقنبات وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی یقال عقاب قعنباة ای عقنباة مؤلف بونی آنفا
قعب مادّه‌سی ذیلنده دخی ثبت ایلمكله ظاهر انوننك زیاده‌سنه ذاهب اولان قوله دخی رعایت واشارت ایچون بوراده
دخی رسم ایلمشدر القیقب حیدر وزننده آتك اكرینه دینور سرج معناسنه وبر نوع اغاج كراسته‌سنه دینور كه
آندن فلتاق اتخاذ اولنور شارحك بیاننه كوره فارسیده آزاد درخت دیدكلری شجردر كه جتلنبك اغاجیدر كذلك
تسبیح اغاجنك كبیر نوعیدر ایكیسنكده كراسته‌سی بغایت صلب ومتین اولور وقیقب اكرك ایكی قاشلرینه طولادقلری
قایشه وصریمه دینور وآت كمنده اولان شول دموره دینور كه كم طماغی تعبیر اولنان چتال دمور كه آتك آغزینه كیرر
آتك اوزناسنده اولور القیقبان خیزران وزننده قیقب ایله ایكی اولكی معنالرده مرادفدر القیقاب ریحان
وزننده بزه صیقل اوره‌جق مهره‌یه دینور حالا كاغد مهره‌سنده دینور القلب قافك فتحی ولامك سكونیله برنسنه‌یی
كیرویه دوندرمك وچویرمك معناسنه‌در یقال قلب الشیء قلبا من الباب الثانی اذا حوله عن وجهه وبر كمسه‌نك
یوركنه اورمق یاخود طوقنمق معناسنه‌در كرك حقیقی اولسون وكرك معنوی اولسون كه كوكلنه طوقنمق تعبیر
اولنور یقال قلب فلانا قلبا من الباب الاول والثانی اذا اصاب فؤاده وبرنسنه‌یی ترسنه چویرمك وایچریسنی طشره
دوندرمك معناسنه‌در یقال قلب الشیء اذا حول ظهرا لبطن بوراده لام علی معناسنه‌در بصائردن مستفاد اولدیغی
اوزره قلب برنسنه‌یی خلقی یا طبیعی یا جعلی جهتندن چویروب دوندرمك عكس وتحویل معناسنه‌در وبونك بش
صورتی واردر زیری بالایه وظهری بطنه دوندرمك كه ترسنه چویرمك تعبیر اولنور وشمالی یمینه یاخود یمینی شماله
ونوزی ارقه‌یه دوندرمكدن عبارتدر وقلب اصطلاحی * داماد * و * ربك فكبر * و * دام علا العماد * و * سر
فلا كبابك الفرس * كلامی كبی قلب مستوی‌در وعربلر قلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه كه مجازدر نته كه اقلبه
الیه دخی دیرلر مبدأ ومعاد اولمق ملاحظه‌سیله‌در وقلب اغاجندن خرما بیتیسی چقرمق معناسنه‌در یقال قلب
النخلة اذا نزع قلبها وخرما قورغی قزارمق معناسنه‌در یقال قلبت البسرة اذا احمرت وقلب یوركه دینور فؤاد معناسنه
فارسیده دل دینور علی قول استعمالده فؤاددن اخص‌در كه لسانمزده اكا كوكل تعبیر اولنور مترجم دیر كه نهایه‌ده
اشبو اتاكم اهل الیمن هم ارق قلوبا والین افئدة حدیثنده دیمشدر كه معروف اولان قلب وفؤاد بردر كه تقلب
اعتباریله قلب وتفأد وتوقد اعتباریله فؤاد اطلاق اولنمشدر وعند البعض فؤاد یوركك وسطنه دینور وعلی قول
یوركك پرده‌سنه دینوب وقلب حبه وسویداسندن عبارتدر واهل تحقیق عندنده قلب یورك تعبیر اولنان لحم جسمانی
صنوبری‌یه تعلق ایدن لطیفهٔ ربانیه‌دن عبارتدر كه جمیع قوتك مبدئیدر نته كه دماغ جمیع حواسك مبدئیدر
حكماء عندنده بو حقیقت انسانیه‌در كه نفس ناطقه وروح باطنه تعبیر ایدرلر ویورك نفس ناطقه‌نك تخت سلطنتیدر
واشبو ان فی ابن آدم مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله حدیثنده قلبدن مراد لطیفهٔ مذكوره‌در كه منبع فیض
وحیاتدر وبعض محققین دیدیلر كه قلب یدی طبقه‌یی مشتملدر ١ صدردر كه محل اسلام ومحل وسواس‌در ٢
قلبدر كه محل ایماندر ٣ شغاف‌در كه محل محبة الخلق‌در ٤ فؤاددر كه محل رؤیة الحق‌در ٥ حبة القلب‌در كه
محل محبة الحق‌در ٦ سویداء‌در كه محل علوم دینیه‌در ٧ مهجة القلب‌در كه محل تجلی صفات الهیه‌در
وقلب اطلاقی تقلبدن یاخود لب وخالص معناسندن مأخوذدر وارادة المحل اعتباریله قلبدن عقل وفهم وشجاعت

مطلب

مقوله سی اراده اولنور قالدیکه لسانمزده یورك دیدیکمز جانب ایسرده معلق اولان مضغهٔ معهوده در لکن بر کوکلمز
دخی واردر که سکون وحرکت ومیل واستکراه مقوله سی حالتك مداریدر مؤلفك قول ثانیسی بو که ملایم اولیور که
فوأدیور که وقلب کوکله دینور که هر قوتك مبدأی اوله جقدر انتهی وقلب عقل وهوش معناسنه ده استعمال اولنور
وهر شیئك لبنه ومحض وخالصنه دینور یقال هو قلبه ای محضه وخالصه وقلب بنی سلیم جماعتنه مخصوص سنکستانده
بر صو آدیدر وقلب خرما بینیسی تعبیر اولنان شیئه دینور کما سیذکر وصویی پاك وخالص اولان کسیه دینور یقال رجل
قلب ای محض النسب الاقلاب همزه نك کسریله قلب کبی بو دخی بر نسنه یی کیرو چویرمك معناسنه در یقال اقلبه
اذا حوله عن وجهه وعربلر اقلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه نته که آنفا ثلاثیده ذکر اولندی وبر نسنه نك
طشره یوزی قوریمق معناسنه استعمال اولنور یقال اقلب العنب اذا یبس ظاهره وبر شیئك دونوب چویرلمسی وقتی
یقلشمق معناسنه در یقال اقلب الخبز اذا حان له ان یقلب وبو احصد الزرع قبیلندندر وبر کسه نك دوه سنه قلاب
مرضی اوغرامق معناسنه در یقال اقلب القوم اذا اصاب ابلهم القلاب التقلیب تفعیل وزننده بو دخی بر نسنه یی
جهتندن کیرو دوندرمك معناسنه در یقال قلبه تقلیبا اذا حوله عن وجهه وبر شیئك ترسنی چویرمك معناسنه در یقال
قلبه اذا حوله ظهرا لبطن بو راده ظهرا کلمه سی بدلدر حول ظهره علی بطنه سبکنده در القلب قافك ضمیله بلاز که
دینور سوار معناسنه اساسك بیاننه کوره بیاضلقده قلب نخله یه تشبیهه مبنی در وقلب آق بیلانه اطلاق اولنور
حیهٔ بیضاء معناسنه که بو دخی تشبیه مزبوره مبنی در وقلب قافك حرکات ثلاثیله خرما بینیسی تعبیر اولنان نسنه یه دینور
شحمة النخل معناسنه وبو خرما اغاجنك تپه سنده اولور آق ولذیذ اولور فارسیده اکا پیه خرما وکتب طبیه ده
جمار النخل دیرلر وعند البعض قلب النخل خرما اغاجنك اجود وابیض والطف اولان یپراغنه دینور جمعی اقلاب کلور
وقلوب کلور وقلبه کلور عنبه وزننده وقلب قافك ضمیله قلب کبی اصل ونسبی پاك وخالص اولان کشی یه دینور
پاك نژاد معناسنه یقال رجل قلب وقلب ای محض النسب القلبة علبه وزننده قرمزیلق حمرت معناسنه در
یقال فی لونه قلبة ای حمرة وصویی پاك وخالص اولان خاتونه دینور که ذکر اولنان قلب لفظنك مؤنثیدر یقال
هی قلبة ای خالصة النسب القلیب امیر وزننده مطلقا قویی یه دینور علی قول اسکی وقدیم اولانه دینور که
بئر عادیه تعبیر اولنور صحرالرده اولوب رب وحافری معلوم اولماز کویا که عاد قومندن قالمشدر وقلیب لفظی
مذکر ومؤنث اولور جمعی اقلبه کلور ارغفه کبی وقلب کلور ضمتینله وقلب کلور لامك سکونیله شارح دیر که اساسك
بیاننه کوره قلیب طاشله ایچریسی اورلمزدن مقدم قویی یه اطلاق اولنور ترابی قلب اولندیغنه مبنی در القالب
لامك کسریله قزارمش خرما قورغنه دینور ذکر اولنان حمرت معناسندندر وقالب قیومجیلرك جوهر ذائب
افراغ ایلدکلری مثال طرزنده ظرفه دینور وبونده لامك فتحیله استعمالی اکثردر که مایقلب به دیمك اولور
ترکیده دخی قالب تعبیر اولنور بعده پاپوشجی وسائر کونه قالبلرده دخی شایع اولمشدر شهابك تحریرنه کوره
کالب فارسی معربیدر واقعا برهانده دخی اویلجه مرسومدر لکن ماده نك مقتضاسی اوزره معرب اطلاقنه حاجت
اولمدیغی قلب سلیم اربابنه پوشیده دکلدر قالب اللون طالب العون وزننده شول یاوروبه دینور که آناسی لوننه مغایر
اوله کویا که لوننی قلب ایلمشدر یقال شاة قالب لون اذا کانت علی غیر لون امها القلیب لامك تشدیدیله سکیت
وزننده والقلوب تنور وزننده والقلوب سنور وزننده والقلوب قبول وزننده والقلاب کتاب وزننده قورده
اطلاق اولنور چوبانلری رقیونلری فریل فریل دوندردیکیچون القلبة غلبه وزننده تعب ومحنت ومرضه اطلاق
اولنور فراشنده ومکاننده آسوده اولمیوب دردومشقتله تقلبه باعث اولدیغیچون یقال مابه قلبة ای داء وتعب شارحك
بیاننه کوره بونك استعمالی نفی مقامنه مخصوصدر التقلب تفعل وزننده بری اوته دونشدرمك معناسنه در
بو مناسبتله امور ومصالحنده مرام ودلخواه اوزره تصرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تقلب فی الامور اذا تصرف
فیها کیف شاء القلب قافك ضمی ولام مشدده نك فتحیله کثیر التقلب اولان کشی یه دینور بعده ذهن وکیاست
ورشد وفطانت یاخود کثرت تجربه سببیله امورك هر طرفنه تقلیب فکر ایده رك ادراك واطلاع صاحبی عاقبت
اندیش وکار آزموده ومتبصر وکار کذار آدمه اطلاق اولنمشدر نته که بو وزنده حول دخی بو معناده مستعملدر
واکثری قلب کلمه سی اکا تأکید کونه ایراد اولنور ونفسلرینه دخی نسبت اولنور یقال رجل حول قلب وحولی قلبی
وحولی قلب ای محتال بصیر بتقلیب الامور ذاتنده رشد ودرایت صاحبی اولمغله اعمال فکر وتقلیب ذهن ایلیه رك
یاخود از قدیم امور ومصالحده کثرت تقلب ایله هر امرك عرقنه واقف وجهت سهولتنی عارف داهیه اولمغله اموری
ملك ایدنمش کبی اولوب هر نقدر امر دشوار ایسه بر تقریب طرفنی بولوب سهولتله آنی انتاج ایلمکه مقتدر آدم اوله جقدر

المقلب منبر وزننده اکنجیلرك چپا دمورینه دینور که آنکله زراعت اولنه جق ترلانك طپراغنی طشره دوندروب
دویررلر وقولغی دورك اولان انسان وحیوانه دینور مقلوبة الاذن معناسنه القلب فتحتینله طوداق طشره
دونوب دورك اولمق معناسنه در یقال قلب الرجل قلبا من الباب الرابع اذا کانت شفته منقلبة ویقال قلبت الشفة قلبا
اذا کانت منقلبة الاقلب احمر وزننده دوداغی دورك اولان آدمه دینور القلباء حمراء وزننده دورك دوداغه
دینور یقال رجل اقلب وشفة قلباء القلوب صبور وزننده کثیر التقلب اولان کسیه دینور کرك ظاهری وکرك معنوی
اولسون که کثیر التلون دیمك اولور قلب ضمتینله بنی عامر قبیله سی یوردنده بر نیجه صویك آدیدر قلیب زبیر وزننده
نجد اولکه سنده ربیعه قبیله سنه مخصوص بر صو آدیدر وبنی عامر دیارنده بر طاغك آدیدر بونده امیر وزننده دخی
زبانزددر وتمیم قبیله سندن بر بطنك آدیدر وقلیب بر نوع بونجق آدیدر که آنکله تسخیر قلوب ایچون افسون ایدرلر
ذو القلبین فهر قبیله سندن جمیل بن معمر نام کسه نك لقبیدر بغایت قوت حافظه صاحبی اولدیغندن قریش
اکا ذو القلبین ایله تلقیب ایلدیلر اشبو * ما جعل الله لرجل من قلبین * الایه کریمه سی آنك حقنده نازل اولمشدر
مرویدر که مزبور بغایت زیرك وقوت حافظه یه مالك اولمغله بنم ایکی قلبم وار در هر بریله تعقل ایدرم وهر بری
حاشا حضرت محمدك قلب وعقلندن افضل واسلمدر دیو لاف وکذاف ایدر ایدی وقتا که بدر غزاسنده منهزم اولان
مشرکون ایله برابر مرسوم دخی منهزم اولمغله پاپوشنك برتکی النده وبرتکی اياغنده قرار ایدر ایکن ابو سفیان
تصادف ایدوب بونه حالدر دیو سؤال ایلدکده عسکرلرینك انهزامنی اخبار ایدوب تکرار یا بویلجه پاپوشکك بری الکده
وبریسی اياغکده اولمق نه اولسون دیو استفسار ایلدکده عجیبدر که حالا ایکیسیده اياغمده در المه الدیغمی هیچ
ادراك ایده میورم دیمکله قلب واحدنده دخی خلل اولدیغی نمایان اولمشدر ابو قلابه کتابه وزننده تابعیندن عبد الله
ابن زید الجرمی لقبیدر المنقلب میمك ضمی ولامك فتحیله مصدر میمی در انقلاب بابندن که دونمك معناسنه در
واسم مکان اولور که دونجك یره دینور یقال انقلب فلان سوء منقلب ویقال کل احد یصیر الی منقلبه القلاب
غراب وزننده اسد قبیله سی دیارنده بر طاغك آدیدر وقلاب یور که عارض اولان مرضه یعنی یورك آغریسنه دینور
ودوه قسمنه مخصوص بر علت آدیدر که یورکنده ظهور وکوننده اهلاك ایدر المقلوب ذکر اولنان قلاب مرضنه
اوغرامش کسیه کذلك دوه یه دینور یقال قلب الرجل والبعیر علی المجهول فهو مقلوب قلبین قافك ضمی وبانك فتحی
وکسریله دمشق ترابنده بر قریه آدیدر القلطبان قرطبان وزننده ومراد فیدر که تفصیل اولندی القلهب
جعفر وزننده شول کسیه دینور که کمی ارسلانی کبی ایری ودیزمان والندن خیر وشر کلمز عاجز ونادان وکرانجان اوله
القلهبة سلهبه وزننده آق بلوده دینور سحابهٔ بیضاء معناسنه القلهبان قلطبان وزننده پك اوزون آدمه
دینور القنب قافك ضمی ونونك سکونیله مطلقا دابه ذکرینك قابی اولان دری یه دینور که چکوب آنده
سیر ایدر علی قول آت وقاتر واشك مقوله سی بتون طرنقلی اولنلره مخصوصدر وقنب نسا طائفه سنك فرجلری
اورتاسنده اولان لحم زائده دینور که دیلاق تعبیر اولنور وکمینك بیوك اولان یلکننه دینور قابیه کبی
شراع عظیم معناسنه القنیب قریب وزننده بلوده دینور سحاب معناسنه وجماعات انسانیه یه دینور
بعض نسخه ده جماعات یرینه جماعت مرسوم اولمغله صواب اولان دخی بودر القنب دنم وزننده والقنب خرم
وزننده کتاندن بر نوع اسمیدر ترکیده کندر وکنویر دیدکلریدر که قبوغندن ایپ واورغان بوکیلور حالا قنب تعبیر
ایلدیکمز انجه سجیم آنکله مسمادر القنابة رمانه وزننده خوشه وسنبله مجتمع اوله جق اکین یپراقلرینه دینور که
ایچلرنده سنبله تکون ایلدیکی یپراقلر اوله جقدر عصیفه دخی دینور التقنیب تفعیل وزننده اکین قسمی ایچنده
سنبله تکون واجتماع ایده جك یپراق ویرمك معناسنه در یقال قنب الزرع تقنیبا اذا اعصف وسواری طائفه سی
مقنب اولمق معناسنه در کما سیذکر یقال قنب الخیل اذا صار وامقنبا المقنب منبر وزننده ارسلانك پنجه سنه دینور
وآوجی چانطه سنه دینور که ایچنه شکار قورلر واوتوزدن قرقه وارنجه اولان سواری کروهنه دینور علی قول اوچیوز
قدر اولانه دینور قال فی النهایة وفی حدیث عمر واهتمامه للخلافة فذکر له سعد فقال ذاك انما یکون فی مقنب فی مقانبکم
المقنب جماعة الخیل والفرسان وقیل هی دون المائة یرید انه صاحب حرب وجیوش ولیس بصاحب هذا الامر
القناب کتاب وزننده والقنب قفل وزننده والمقناب محراب وزننده بونلرده ارسلانك پنجه سنه دینور الاقناب
همزه نك کسریله سواریلر جمع اولوب ذکر اولنان مقنب قدر اولمق معناسنه در یقال اقنب الخیل اذا صار مقنبا
وبر کسنه دن صاقنوب کیزلنمك معناسنه در یقال اقنب الرجل اذا استخفی من غریم اوذی سلطان التقنب تفعل وزننده
اقناب ایله معنای اولده مرادفدر یقال تقنب الخیل بمعنی اقنب القنابة ثمامه وزننده مدینهٔ منوره ده برقله آدیدر

ونونك تشديديله ده زبانزددر القنب قافك فتحى ونونك سكونيله كيرمك معناسنه در يقال قنب فيه قنبا
من الباب الاول اذا دخل وآصمه دن اوزمه ضرر ويره جك شيئى كسمك معناسنه در يقال قنب العنب اذا قطع عنه
مايؤذى حمله واغاجك چچكى قبجوغندن ياروب چقمق معناسنه در يقال قنب الزهر اذا خرج عن اكمامه القنوب
غروب وزننده كونش باتمق معناسنه در يقال قنبت الشمس قنوبا اذا غابت القانب پك اوريوب اولويجى اولان قورده
دينور ذئب عوّاء معناسنه وجست وچالاك پيك وساعى يه دينور كه پياده اولاق اوله جقدر القنياب قافك كسريله
بودخى پيك چالاكه دينور القناب كناب وزننده يايك كريشنه دينور يقال شدّ قناب القوس اى وترها وقناب الزرع
اكين ابتدا خوشه ويرمكه بشلدقده تپه سنده تكوّن واجتماع ايدن دكرمى يپراقلره دينور قافك ضميله ده لغتدر مؤلف
بونى قنابه ذيلنده ذكر ايلسيدى منتظم وملتئم اولور ايدى المقانب ميمك فتحيله سوريدن قيون وكچى شكارينه
دادانوب اوكرنمش قوردلره دينور ذئاب ضاريه معناسنه شارحك بياننه كوره مفردى يوقدر ياخود غير قياس اوزره
قانبك جمعيدر القنوب قافك ضميله نبات يا اغاج چچكلرينك قبجوقلرينه دينور براعيم النبات معناسنه مؤلفك
واكمة زهره قولى عطف تفسيريدر براعيمك معناسى مختلف فيه اولمق حسبيله ويونك مفردى ظاهرا قنبدر قنبه
حمزه وزننده حمص قضاسنده واندلس اولكه سنده بر قريه آدلريدر قنبه ضمتينله يمنده بر قريه در القنعب
سبطر وزننده انبار كبى واسع الجوف اولان صوغمسز اكال آدمه دينور يقال رجل قنعب اى رغيب نهم القوب
صوب وزننده يرى قازمق معناسنه در شارحك بياننه كوره دكرميجه قازمغه مخصوصدر يقال قاب الارض يقوب
قوبا اذا حفر وقوش ياورى چقرمق ايچون يمورطه سنى يارمق معناسنه در يقال قاب الطائر بيضته اذا فلقها وقور قوب
قاجمق معناسنه در يقال قاب الرجل اذا هرب ويقين اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قاب اليه اذا قربه
مؤلف كرچه بونى اضدادن عد ايلدى لكن فى الحقيقه بينلرنده شبه تضاد واردر التقويب تفعيل وزننده بودخى
يرى قازمق معناسنه در چوق قازمق ياخود پك قازمق معناسنه در يقال قوّب الارض تقويبا بمعنى قابها وبرنسنه يى
يرندن چكوب قوپارمق معناسنه در يقال قوّب الشئ اذا قلعه ويره برنسنه ايله اثر ونشان ايلمك معناسنه در چقور
واوجاق قازمق كبى تقول قوّبت الارض اى اثرت فيها ويقال قوّب النازلون الارض اذا اثروا فيها القوب قافك
ضميله قوشك يمورطه دن چقان ياوريسنه دينور فرخ كبى جمعى اقواب كلور القائبة نائبه وزننده والقابة بونلرده
قوشك يمورطه دن چقان ياوريسنه دينور وقابه لفظى قائبه دن مخففدر حاجه كلمه سى كبى وقائبه وقابه يمورطه يه اطلاق
اولنور وبو عيشة راضية قبيلندن ياخود ذات قوب يعنى ذات فرخ اولديغى اعتباريله اولور ومنه المثل * تخلصت
قائبة من قوب * او قابة من قوبة اى بيضة من فرخ مثل مزبور صاحبندن يعنى همدم ورفيقندن منفصل ومنقطع
اولان كمسنه حقنده ضرب اولنور ظاهرا ثقلتلو اولان همدمندن انفصال اولمق ملايمدر وميدانيده برئت عنوانيله
مرسومدر المتقوّب متقوّم وزننده قبوغندن صويلوب چقمش نسنه يه دينور كه قاولامش تعبير اولنور يقال شئ
متقوّب اى متقشر وقاولامش يلانه دينور وشول انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه اويوز علتنه اوغرامش اولمغله
دريسى قاولوب بالجمله قيللرى وتويلرى دوكلمش اوله يقال رجل وبعير متقوّب اى تقلع عن جلده الجرب وانحلق شعره
القوبة قافك ضم ومدّيله والقوبة قافك ضمى وهمزه نك فتحيله والقوباء قافك ضمى والفك مدّيله والقوباء قافك
ضمى وواوك فتحيله درى يى قاولدان ايوز علتنه دينور مؤلفك بوراده وهى القوبة قولنده كى ضمير مؤنث خبرى
اعتباريله در التقوّب تفعل وزننده برنسنه يرندن قوپمق معناسنه در يقال قوّبه تقويبا فتقوّب اى قلعه فتقلع
وقوشك يمورطه سى ياورى چقاركن يارلمق معناسنه در نته كه انقياب دخى بو معنايه در يقال تقوّبت البيضة
اذا انقابت وذلك اذا انفلقت عن فرخها القوباء قافك ضمى وواوك مديله والقوباء واوك فتحيله ايوز علتنه
اطلاق اولندقلرى كبى تمره كى علتنه دخى اطلاق اولنورلر مادّهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال فى جلده قوباء وقوباء
وهو الذى يظهر فى الجسد ويخرج عليه فارسيده بو علته بريون ديرلر حفر وتقشير معناسندن مأخوذدر وكلام عربده
مضمومة الفاء وساكنة العين اولان فعلاء وزننده بوندن وخشاء كلمه سندن غيرى وارد اولمامشدر شارح جوهريدن
مزّاء كلمه سنى دخى نقل ايلمشدر القوبى قافك ضمى وبانك تشديديله قوش پلجى يمكه دوشكون اولان كمسنه يه دينور يقال هو
قوبى اى مولع باكل الفراخ ام قوب قافك ضميله آفت وداهيه نك كنيه سيدر القوب صرد وزننده يمورطه قبوقلرينه
دينور قوبه مفرديدر القوبة قافك ضميله همزه وزننده دائما مسكننده مقيم وثابت اولوب بريره چقماز اولان كشى يه دينور
القاب ناب وزننده بايك قبضه سيله چله محلى اولان ايكى كوشه نك آرالغنه دينور هر بايده ايكى قاب اولور وقاب
مقدار معناسنه در القيب قافك كسريله بودخى مقدار معناسنه در يقال بينهما قاب قوس وقيب قوس اى قدر قوس

قال الله تعالى * فكان قاب قوسين او ادنى * اى مقدارهما وبعض مفسرين قلبه حمل ايله قابى قوس ايله تفسير
ايلديلر كه طرفيندن اعتبار اولنمشدر كمال قربيت معنويدن عبارتدر وقيب لفظنك اصلى واويدر الاقتياب افتعال
وزننده اختيار ايلمك معناسنه در يقال اقتابه اى اختاره القهب قافك فتحى وهانك سكونيله قرامتق اولان
آقچل شيئه دينور كه آقچل بوز وكول رنكى وشكرى اوله جقدر يقال شئ قهب اى ابيض علته كدرة وقهب اولو
طاغه دينور وياشلوار كك دوه يه دينور القهبة حمره وزننده الواندن شكرى بوز رنكه دينور القهب فتحتينله
بوز وشكر رنكلو اولمق معناسنه در يقال قهب الشئ قهبا من الباب الرابع اذا كان قهبا اى ابيض علته كدرة
القهبة قافك فتحى وهانك سكونيله ذكر اولنان قهب كلمه سندن مؤنثدر الاقهبان تثنيه بنيه سيله فيل ايله جاموسه
اطلاق اولنور جبل عظيم معناسندن مأخوذدر القهاب غراب وزننده والقهابى نفسنه نسبتله آق اولان
شيئه دينور ابيض معناسنه القهبى قافك فتحى وهانك سكونيله اركك ككلك قوشنه دينور يعقوب معناسنه بوز
رنكلو اولديغيچون القهيبة جهينه وزننده برنوع قوش آديدر شارح ديركه تهامه ديارنده اولورينه ككلك
نوعندندر القهوبة والقهوباة قافلرك وهالرك فتحه لريله برنوع اوق تمرنه دينور كه اوج چتال اولور على قول قصه
نشان اوقنه دينور وكلام عربده بوندن غيرى فعولى وزننده وارد اولمامشدر لكن تسهيلده عدولى كلمه سى فعولى
وزننده اولمق اوزره مرسوم اولديغندن بشقه مؤلف دخى عدل ماده سنده ثبت ايلمشدر الاقهاب همزه نك كسريله
طعامدن طويمقله اشتها ايلميوب چكلمك معناسنه در يقال اقهب عن الطعام اذا امسك عنه ولم يشته القهزب
زاى معجمه ايله جعفر وزننده يردن يايمه قصه تكه يه دينور تيس قصير معناسنه القهقب قافله جعفر وزننده
والقهقب بانك تشديديله قهقر وزننده ايرى جثه لو اولوب ياشلو اولان انسان وحيوانه دينور وقهقب جعفر وزننده
اوزون بويلو اولوب اكول وواسع الجوف اولان آدمه دينور وبادنجانه دينور كه سبز واتدندر القهنب نون مشدده ايله
شمردل وزننده اموزلرى كوكسنه دوشمش اوزون ومضطرب القيافه كمسيه دينور على قول همان پك اوزون اولان
كمسيه دينور القهنبان زعفران وزننده بودخى قهنب معناسنه در يقال رجل قهنب وقهنبان اى طويل اجنأ
او الطويل المقهنب اسم فاعل بنيه سيله دائما صو اوزره طوران شيئه دينور كرك انسان اولسون كه دائما صويى
بكليوب اوتورر وكرك سائر نسنه اولسون يقال هو مقهنب اى دائم على الماء فصل الكاف الكأب كافك فتحى
وهمزه نك سكونيله والكأبة ضربه وزننده والكأبة كرامه وزننده حزن واندوه سببيله غمكين وشكسته دل
ومتغير البشره ومضطرب الحال اولمق معناسنه در كه تاسه لو اولمق تعبير اولنور يقال كئب الرجل كأبا وكأبة وكأبة
من الباب الرابع اذا صار سئ الحال مغموما منكسرا من حزن الاكتئاب افتعال وزننده برحزن واندوه سببيله
تاسه لنمق معناسنه در يقال اكتأب الرجل بمعنى كئب الكئب كتف وزننده والكئيب غريب وزننده
والمكتئب مضطرب وزننده وجه مذكور اوزره تاسه لو اولان كشى يه دينور ومكتئب قرامتق نسنه يه دينور كه تاسه لو
كمسنه نك چهره سى كبى اولور يقال رماد مكتئب اى ضارب الى السواد الاكأب همزه نك كسريله محزون
وتاسه لو اولمق معناسنه در يقال اكأب الرجل اذا حزن وبرخطر ومهلكه يه اوغرامق معناسنه در يقال اكأب الرجل
اذا وقع فى هلكة وبرسببله برآدمى تاسه لو غمكين والمناك ايلمك معناسنه در يقال اكأب فلانا اى احزنه الكأباء صحراء
وزننده تاسه يه دينور حزن واندوه معناسنه يقال فى وجهه اثر الكأباء اى الحزن الكؤبة كافك ضميله تؤبه وزننده
ومرادفيدر كه خزى وعار وخجالته سبب اولان شيئه دينور يقال ما به كؤبة اى تؤبة الكبّ كافك وبانك تشديديله
بركمسنه يى يوزى اوزره يره يقوب قپامق معناسنه در يقال كبه كبا من الباب الاول اذا قلبه وصرعه يعنى على وجهه
وبرنسنه آغر وثقيل اولمق معناسنه در يقال كبّ الشئ اذا ثقل وكبّ ديدكلرى شجرى طوترق ايدوب ياقمق معناسنه در
كما سيذكر يقال كبّ الرجل اذا اوقد الكبّ واكيرلمش ايپلكى وايپى يومق يومق ايلمك معناسنه در يقال كبّ الغزل
اذا جعله كببا الاكباب همزه نك كسريله بودخى يوز اوزره يقوب قپامق معناسنه در يقال اكبّ فلانا اذا قلبه وصرعه
ويوز اوزره يقلوب دوشمك معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال كبه فاكبّ لكن بو مؤلفك بصائرده بياننه منافيدر
زيرا بصائرده اكباب فعلنى همان لازمه حصر ايدوب واكبّ على وجهه اى سقط وهذا من النوادر ان يقال افعلت انا
وفعل غيره عبارتيله ايراد ايلدكدنصكره اشبو * اكبوا رواحلهم على الطريق * حديثنده واقع اكبوا فعلنى حذف
وايصال بابندن قيلوب جعلوها مكبة على قطع الطريق اى لازمة له غير عادلة عنه عنوانيله تأويل وبيان ايلمشدر
امهات سائره ده دخى تعديه سنه تعرّض اولنميوب همان لازميتنه امضا اولنمشدر واكباب برايشه اصلا منفك اولمامق
وجه اوزره نصب نفس ايله مداومت ايده رك دوشمك معناسنه استعمال اولنور كه اوزرينه دوشمك ومكبّ اولمق

تعبیر اولنور یقال اکب علیه اذا اقبل ولزم و برنسنه اوزره قپانور کبی یوزی قویی اکیلوب آورلمق معناسنه
استعمال اولنور انارك ولد اوزره وسوختهلرك مطالعه ایچون کتاب اوزره قپانوب آورلدقلری کبی یقال اکب له اذا تجانا
بعض نسخه ده حای مهمله و یایله تحانی عنوانده مرسوم اولمغله شارح آنی تصویب ایلمامشدر الکبکبة دیدیه
وزننده بودخی یوز اوزره چویروب یقمق معناسنه در یقال کبکبه بمعنی کبه و برنسنه یی دره وقویی کبی بردرین چقوره
براقوب آتمق معناسنه در یقال کبکبه اذا رماه فی الهوة وکبکبه کلمه سی کب لفظندن مکرر اولمغله درین چقوره
براقلدقده کویا که مرة بعد اخری منکب اولور وکبکبه بری برینه منضم ومزدحم کروه وجماعته دینور که طورطوپ
یومق کبی اولور الانکباب انفعال وزننده یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال کبه فانکب و برایشه نصب
نفس ایله همیشه دوشمك معناسنه استعمال اولنور یقال انکب علیه اذا اقبل علیه ولزمه الکب کافك ضمی
وبانك تشدیدیله دوه فاکهه سندن حمض نوعندن برشجر آدیدر بغایت چابك یانوب طوتشور مفردی کبه در الکبة
کافك فتحی وضمیله جنکده یاخود سکرتمکده وآت قوشمقده عسکرك براوغوردن قوشوب یورویش ایتملری حالتنه
دینور یقال لهم کبة ای دفعة فی القتال والجری کذلك دشمن اوزره بردن حمله وهجوم ایلملری حالتنه دینور وزحام
وکثرت معناسنه در تقول لقیته فی الکبة ای الزحام وسوار یلر آتلری بردن قوپاروب یکعنان سورمك حالتنه دینور که
بوندن مراد یارش میداننده مقوس اوزره آتلری احضار ایلدکدنصکره براوغوردن قوپاروب قوشمق اوله جقدر
ومقوس قوشی آتلرینك اوکنه چکیلان ایپدر که قبل الافلات تسویه وتعبیه ایچون چکرلر خلاصه بو معنالرك
مجموعنده مجاز در وجنکده ایکی عسکرك بری برینه چاتوب چارپرملری وطوقشملری حالتنه دینور بوراده جیم ایله
بین الجبلین نسخه سی غلطدر صواب اولان خای معجمه و یای تحتیه ایله در قال فی الاساس کانت لهم کبة فی الحرب
ای صدمة وکبة النار صدمتها وکبة الشتاء قیشك شدتله بردن باصوب کلمسی حالتنه دینور یقال جائت کبة الشتاء
ای شدته و برکسه یی یا برنسنه یی برعمیق چقور ایچره آتمغه دینور و بو معناده مصدر اولور الکبة کافك ضمیله کروه
وجماعته دینور وکبه قیس بن غوث نام کسه نك فرسی اسمیدر واکرلمش ایپلك وایپ یومغنه دینور جمعی کبب کلور
صرد وزننده وعظیم اولان دوه سوریسنه دینور وآغر وثقیل نسنه یه دینور الکبکبة زلزله وزننده برشیئی بردرین
چقوره آتمق معناسنه در نته که ذکر اولندی و بونده کافلرك ضمیله ده لغتدر ظاهرا ضمله اسمدر والکبکبة کافلرك
کسریله والکبکب غبغب وزننده بونلرده اول معنایه در که اسملردر الکباب غراب وزننده چوق دوه لره
وچوق قیونلره وکچیلره دینور وطپراق کومه سنه دینور واوزلو یاپشقان چاموره دینور ویرك آلتنده اولان نمناك طپراغه
دینور ثری معناسنه وکباب برطاغك و برصویك آدیدر ورطوبتندن ناشی بری برینه یاپشوب طوپلنمش قوملغه دینور
الکباب سحاب وزننده شرحه لنمش یعنی اوزون اوزون دیلنمش اته دینور اساسده قزارتمق وطبخ ایتمك ایچون
آتش قوری اوزره کب والقا اولنان ات ایله مفسردر وموضع ماده یه دخی بو اوفقدر یقال کببوا اللحم تکبیبا وهو
من الکباب وهو اللحم یکب علی الجمر ای یلقی علیه پس مؤلفك تفسیری مایؤول اعتباریله اولور وحالا بزم طبخ اولنمش
معهود کبابه کباب اطلاقمز دخی ایکی تفسیره کوره ده مجاز اولور شارح دیر که بعض اصولده اللحم المشرج المشوی
عبارتیله مرسوم اولمغله اطلاقمز حقیقت اولور التکبیب تفعیل وزننده اتی کباب یاپمق معناسنه در یقال کبب اللحم
اذا عمل الکباب المکب میمك کسریله مسن وزننده والمکباب محراب وزننده یره چوق نظر ایدن یعنی سکوت
وتکلمی حینده باشنی اکوب یره بقار اولان کمسه دینور که بعض آدمك خوی وعادتی اویله اولور آکا یره بقان تعبیر
اولنور اکثری بددرون مکار وعیار کمسه نك صفتیدر یقال رجل مکب ومکباب ای الکثیر النظر الی الارض المکبة
معظمه وزننده برنوع بغدای اسمیدر که بوز بکزلو اولوب وسنبله لری غلیظ وصیقی وطوپ اولور الکبکب کافلرك
ضمیله کوده سی دیرنکلو یومری جثه لو طوپاج آدمه دینور الکباکب علابط وزننده اول معنایه در وکبکب
کلمه سنك وکباکب کلمه سنك جمعلری کباکب کلور کافك فتحیله شارح دیر که واحده صفت اولان هر فعالل
وزننك جمعی فانك فتحیله اولمق مطرده دندر جوالق وجوالق کبی وکباکب برطاغك آدیدر التکبب تفعل وزننده
برعلت عارضه سیله یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال تکببت الابل اذا صرعت من داء الکبکاب جبجاب
وزننده برنوع ایری واعلا خرما اسمیدر الکبکابة هایله اتنه طلوسموز خاتونه دینور الکبکب کافلرك کسری وفتحیله
عربه مخصوص برنوع اوبون آدیدر وحجازده صفراء نام محلده برموضع اسمیدر کبکب غبغب وزننده عرفاتده
برطاغدر که وقوفده امامك اوقه سنده قالور الکبابة سحابه وزننده بردوای صینی آدیدر یعنی چین دیارندن کلور
بردارو اسمیدر لسانمزده دخی کبابه ایله وکبابیه ایله متعارفدر قوبرقلو بو بردخی دیرلر وعربیده حب العروس دخی

دینور الکبکوب والکبکوبة والکبکبة کافلرك ضمیله بری برینه صقشوب درطوپ اولان کروه وجماعته دینور
نه اولورسه اولسون قیس کبه کافك ضمیله بجیله قبیله سندن منشعب برقبیله آدیدر الکتب کافك فتحی وتانك
سکونیله والکتاب کافك کسریله یازمق معناسنه در یقال کتبه کتبا وکتابا من الباب الاول اذا خطه وکتب
قربه مقوله سنی ایکی صرم ایله دیکمك معناسنه در یقال کتب السقاء کتبا اذا خرزه بسیرین راغبدن مستفاد اولان
بودر که اصل کتب وکتاب ایکی میشین وسختیان مقوله سنی ایکی صرم ایله بری برینه چاتمق معناسنه موضوع
اولوب بعده عرفده یازو ایله حروفی بری برینه ضم وجمع ایلمك معناسنه استعمال اولندی کذلك الفاظ وکلماتی نظم
والصاق ایلمکده استعمال اولندی واثبات وتقدیر وایجاب وفرض بالکتابه مقاملرنده دخی استعمال اولنمشدر نته که
آیات قرآنیه ده وارد اولمشدر زیرا برنسنه یه ابتدا اراده بعده قول وبعده کتابت تعلق ایلمکله اراده مبدأ وکتابت منتهی
اولور بعده مبدأ اولان مرادك توکیدی قصد اولندقده آندن منتهی اولان کتابت ایله تعبیر اولنور کما فی التنزیل
کتب الله لاغلبن انا ورسلی * الایه پس معانی مزبوره مایؤول الیه اعتباریله اولور وکتاب لفظی که مصدر در آنکله
کاه مکتوب اولان وکاهجه مکتوب فیه اولان یعنی صحیفه مکتوبه اراده اولنور ومؤلفك بصائرده بیانی راغبك بیانته
موافقدر و بوراده یازمق معناسی کرچه حقیقت لغویه اولمق اوزره مثبت کبیدر لکن مؤلف کاه ابتداء احقیقتی وکاه
مجازی ذکر ایلمك عادتیدر تشویش اذهان ایتمك طبیعتیدر بو صورتده یازمق معناسی حقیقت اولمق لازم کلمز ابن
کمال علیه الرحمة دأب مؤلفه امعان ایلمامك حسبیله صاحب قاموس یازمق معناسنی حقیقت لغویه اولمق اوزره ثبت
ایلمشدر دیو شیخ زاده یه اعتراض ایلمشدر الحاصل کتاب کلمه سی مصدر در آنکله مکتوب تسمیه سی مبالغه ایچوندر
ضرب الامیر مضروب الامیر معناسنه در یاخود معنای مزبورده کتاب اسمدر لباس ملبوسك اسمی اولدیغی کبی
وکتاب بالفعل مکتوب اولمق لازم دکلدر علاقه اولیه ایله قبل النظم کلامه ده اطلاق اولنور انتهی وکتب دیشی آت
ودوه مقوله سی حیوانك فرجنی ارکك آشمسون دیو یغلیوب مهرلمك یاخود کوپه طرزنده دمور یاباقر حلقه ایله
کلیدلمك معناسنه در عربلر کحیل اولان قصراغی ناجنسدن محافظه ایچون فرجلرنی کلیدلدکلری مشهودمز
اولمشدر یقال کتب الناقة کتبا من الباب الاول والثانی اذا ختم فرجها او خزم بحلقة من حدید ونحوه پك مقبول
قصراغی التون کلید ایله کلیدلدکلری منقولدر وکتب ولدی هلاك اولمش ناقه یی بودیدکلری صورت مصنوعه یه
یاقدقده بوی قوقلامغله سود ویرمکدن امتناع ایلمامك ایچون بورننك دلکلرنی برنسنه ایله حلقه لیوب بغلمق معناسنه در
وبو یاوریسی هلاك اولان ناقه یه یاوریسی شکلنده دوزدکلری صورت مصنوعه در نته که ماده سنده مفصلدر یقال کتب
الناقة اذا ظأرها فخزم منخریها بشیء لئلا تشم البو بوراده البو یرینه البول نسخه سی غلط مکروهدر احتراز اولنه
الکتاب خطاب وزننده مصدر در نته که ذکر اولندی وکتاب ما یکتب فیه یعنی کندوسنه یازو یازیلجق شیئه دینور کاغد
ودری ولوح کبی و یازو یازه جق دواته وحقه یه اطلاق اولنور که آلت کتابتدر وخاصة حضرت موسایه نازل اولان
توراة کتابنه اطلاق اولنور و یازو یازلمش صحیفه یه اطلاق اولنور که مکتوب تعبیر اولنور فارسیده نامه دینور وکتاب
فرض وایجاب وقدر یعنی تقدیر وحکم وقضا معنالرینه استعمال اولنور نته که ذکر اولندی قرآن کریمده اون برمعنایه
ورودی بعض مفسریندن منقولدر قال الله تعالی کتب علیکم الصیام ای فرض ولولا کتاب من الله سبق ای حکم
قال فی الاساس وهذا کتاب الله ای قدره وسألنی بعض المغاربة ونحن فی الطواف عن القدر فقلت هو فی السماء مکتوب
وفی الارض مکسوب التکتیب تفعیل وزننده بودخی یازو یازمق معناسنه در لکن تکثیری متضمندر یقال کتبه
تکتیبا بمعنی کتبه و برکسیه یازو تعلیم ایلمك معناسنه در یقال کتب فلانا اذا علمه الکتابة والآلی وعسکری یرلو یرنده
یصایوب ترتیب وتنظیم ایلمك معناسنه در یقال کتب الکتیبة اذا هیأها الاکتتاب افتعال وزننده بودخی یازو
یازمق معناسنه در یقال اکتتبه اذا خطه علی قول کتب وکتابت یازو یازمق واکتتاب استملاء معناسنه در که
برکسیه یازو یازدرمق معناسنه در یعنی کندی قرأت یاخود تقریر ایدوب آخرك املا ایلمسنی طلبکار اولمق معناسنه در که
استکتاب ایله مرادفدر یقال اکتتبه ای استملاه مترجم دیر که بیضاوی اشبو وقالوا اساطیر الاولین اکتتبها فهی تملی
علیه الایه کریمه سنی کتبها لنفسه او استکتبها کلمه لریله تفسیر ایلمشدر بو که کوره اکتتاب یازو یازمق یاخود کندی
ایچون آخر کسه یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه اولور اوله کوره واقعا مقتضای بابیدر که کتابت تکلفنی درعهده
ایلمش اولمقدر پس مؤلفك خطه قولی ماده یه اعتماد ایله اکتفاء قبیلندندن اولور که خطه لنفسه سبکنده اولور
وثانی یه کوره احتجام وافتصاد بابندن اولور که حجام وفصادك کندیسنی حجامت وفصد ایلمسنی طلبکار اولمق
معنالرینه در ومؤلف دخی عنقریب کتبه لفظنك تفسیرنده اکتتابك کتابا قولیله اکتتاب برکسه کندی نفسی ایچون

بریازو یازمق معناسنه اولدیغنی اشعار ایلمشدر که انتساخ معناسنه اولور واکتاب کتب کبی قربه مقوله سنی ایکی صرم ایله قاوشدیروب دیکمك معناسنه در یقال اکتتب السقاء بمعنی کتبه وبرکسه کندی اسمینی دفتر دیوان سلطانی یه قیدایتدرمك معناسنه در یقال اکتتب فلان اذا کتب نفسه فی دیوان السلطان دفتر سلطانی یه مقید اولمغه شایان خدمت وعمل اظهار ایلمکله کویا که اسمنی کندی یدیله قیدایلمش اولور وبرآدمك ایچریسی قبض اولنق معناسنه استعمال اولنور یقال اکتتب بطنه اذا امسك یعنی حصر الاستکتاب استفعال وزننده برکسه کندی ایچون برکاتبك یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه در که مرادا کایازو یازدرمقدر یقال استکتبه ای استملاه کرچه املاء واستملاء عرفده طریقهٔ معهوده ایله یازمق ویازدرمق معناسنه در لکن بوراده حقیقتلری مراد درتته که قریبا ذکر اولنور الکتبة عمده وزننده شول صرمه وترشه یه دینور که آنکله طلوم وقربه مقوله سنی نسنه دیکیلور وقصر اغك وناقه نك یاجنس ارکك آشمامق ایچون فرجلرنی بتدایلیه جك کلیده دینور وطلوم وقربه مقوله سنده اولان دیکش درتینه دینور الکتبة کافك کسریله نسخه سنی آلته حق کتاب ومکتوبی یازمق حالتنه دینور که اسمدر الکاتب کتابتدن اسم فاعلدر که یازیجی یه دینور فارسیده دبیردینور وکاتب عالم ودانا اولان ذاته اطلاق اولنور سلفده کاتب اولان علم ومعرفتله متصف اولدقلرینه مبنی در قال فی النهایة وفی کتابه علیه السلام الی اهل الیمن قد بعثت الیکم کاتبا من اصحابی ارادعالما سمی به لان الغالب علی من کان یعرف الکتابة ان عنده العلم والمعرفة وکان عندهم عزیزا واقعا کاتب اولان آدم البته اهل علم اولمق لازمدرتته که فارسیده دبیردینور که اصلی دووبرایدی ایکی قوتلو دیمکدر که بری قوت کتابت اوله جقدر الاکتاب همزه نك کسریله یازو تعلیم ایلمك معناسنه در یقال اکتب صبیا اذا علمه الکتابة وبرکسه کندی ایچون بریازو یازدرمق معناسنه در تقول اکتبنی هذه القصیدة ای املها علی واملاء کرچه یازمق معناسنه در که اصلی املال ایدی بعده عرف قدماده براستاد یازیلمق مادهٔ یی کندی تقریر ایدوب شاکردی تحریر ایلمکده استعمال اولنمشدرتته که مبسوط وبعض کتب متقدمه بووجه اوزره تألیف اولنمشدر واول مؤلفه دخی املاء اطلاق ایدر لرایدی امالی ابن حاجب کبی املاء کلمه سنك جمعیدر مثال مزبوردره لغوی وعرفبسی اراده اولنمق محلدر واکتاب قربه نك وطلومك اغزنی یغلمق معناسنه در یقال اکتب القربة اذا شد رأسها الکتاب رمان وزننده کاتب کلمه سندن جمعدر یقال هم کتاب ای کاتبون المکتب مقعد وزننده اسم مکاندر کتابت تعلیم اولنان محله دینور حالیامکتب صبیان علم وکتابت تعلیمکا هلریدر که فارسیده دبیرستان دینور یالکز علم تعلیمکا هنه مدرسه اطلاق اولنور پس صبیان مکتبی توسع اوزره در ومکتب اطلاقی موضع کتابت یاخود مجمع اولمق اعتباریله در وجوهریك کتاب ومکتب برمعنایه در یعنی مکتبه کتاب دخی دینور جمعی اکتاب کلور قولی غلطدر مترجم دیرکه جوهری قول مزبوری لیث وسائر بعض ائمه دن تلقی ایلدیکنی شارح تصریح ایلمشدر واقعا اساسده دخی سلم اولدیغی فی المکتب والکتاب وذهب الصبیان الی المکاتب والکاتیب وقیل الکتاب الصبیان لا المکان عبارتیله مرسوم اولدیغندن بشقه شهاب علیه الرحمه کابك مکتب معناسنه ورودنی غرر الخصائص نام کتابدن ابو العیناء نام شاعرك اشبوقطعه سیله استشهاد ایلمشدر * تعس الزمان لقدانی بحجاب * ومحی رسوم الظرف والاداب * واتی بکتاب لوانبسطت یدی * فیهم رددتهم الی الکتاب * اولکی کتابدن مراد کاتبون وثانیدن مراد مکتب دیمکدر الحاصل مکتبه کتاب اطلاقی واردر اولوب لکن ظاهر حالیت ومحلیت علاقه سیله مجازدر مؤلفك نفی حقیقته محمولدر وکتاب اطفالك تعلیم اوقی تعبیر ایتدکلری تمرنسز وباشی طوپاق کوچك اوقه اطلاق اولنور طوقندیغی نشانه تأثیر ایلیوب همان یازوکبی جزدیغی ایچون المکتوب مستوعب وزننده طلوم کبی شپشکن وطولغن شپشه دینور اکتتابدن اسم فاعلدر یقال شئ مکتوب ای منتفخ ممتلئ الکتیبة غریبه وزننده عسکره وآلایه اطلاق اولنور جمعیتلری حسبیله علی قول عسکر عظیمدن آلارغه اوله رق برسمته چکلمش طوپ آلایه دینور یاخود دشمن اوزره چاپل ایدن بربلوك سواری عسکره دینورکه یوزدن بیك نفره قدراوله یقال جائت کتیبة ای الجیش اوالجماعة المستجیرة من الخیل اوجماعة الخیل اذاغارت من المائة الی الالف التکتب تفعل وزننده هرطرفدن کلوب برکك معناسنه در یقال تکتب القوم اذاتجمعوا بنوکتب کافك فتحی وتانك سکونیله عربدن بربطن در المکتب معظم وزننده شول اوزم سالقمنه دینورکه اوزمنك بعضبسی اکل اولنمش اوله تکتبدن اسم مفعولدر که بناسی ازاله ایچون اولغله جمعیتی مزال اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر یقال عنقود مکتب اذا کان قدا کل بعض مافیه المکاتبة مفاعله وزننده یازو یازشمق ومکتوبلشمق معناسنه در یقال کاتبا ای تکاتبا ومکاتبه قول جنسی کندیسنی کتابته کسدرمك معناسنه در یعنی کندی نفسی اوزره افندیسنه بهاسنی یازدرمق تاکه نه زمان ادا ایدرایسه

آزاد اوله پس یازمق ایکی طرفدن حاصلدرکه افندیسی بشرط مزبور وجودنده وفاء وقبول دخی بهاسنی قرانوب ادا ایلمك اوزره یازملرندن عبارتدر یقال کاتبه عبده مکاتبة وهی ان یکاتبه علی نفسه بمثه فاذا ادّاه عتق شارح دیرکه قوله اسم فاعل واسم مفعول عنوانی دخی صحیح اولور لکن ابتدا کتابه افندیدن ظهور ایلکله اسم فاعل عنوانی آنده اوفقدر وکتاب دخی بومعنایه درکه مفاعله دن مصدر ثانیدر ومعنای مزبورده متداول اولان کتابه ثلاثیدن مصدردر الکتب کافك فتحی وتای مثلثه نك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال کتب الشئ کتبا من الباب الاول والثانی اذاجمعه وبرکك معناسنه اولغله متعدی ولازم اولور یقال کتب القوم اذا اجتمعوا وصو مقوله سنی دوکك معناسنه در یقال کتب الماء اذاصبه وکبرمك معناسنه در یقال کتب فیه اذادخل وکتب طیء قبیله سنه مخصوص بردره آیدر وکتب صیدك کاتبه سی رامینك تولکنه کلمك معناسنه در که کاتبه دن مأخوذ اولور تقول کتبك الصید فارمه ای امکنك من کاتبته شارحك بیانه کوره کتب قرب معناسنه درکتب کبی که فتحتینله در قالدیکه صواب اولان بومادهٔ افعال باندن اولمقدر جمیع امهاتده افعالدن اوله رق مرسومدر حتی اساسده واکتبك الصید فارمه ای امکنك من کاتبته کما یقال افقرك ای امکنك من فقاره عبارتیله مثبتدر وبرنسنه یی باش اشاغی چویرمك معناسنه در یقال کتب کاتته ای نکبها وبرکسه اوزره جله وهجوم ایلمك معناسنه در یقال کتب علیه اذاجمل وکرّ علیه وحیوانك سودی چکیلوب ازالمق معناسنه در یقال کتب لبن الشاة اذا قلّ الکتب فتحتینله بقیلق معناسنه در یقال رماه من کتب ای من قرب وکتب طیء قبیله سی دیارنده برموضع آیدر الکتیب امیر وزننده قوم یغندن اولان تپه یه دینور جمع معناسندرجمعی اکتبه کلورکه جمع قلتدر وکتب کلور ضمتینله وکتبان کلور کافك ضمیله وکتیب یمن دکزی ساحلنده برموضع وبحرین قضاسنده ایکی قریه آیدر الکتبة زمره وزننده آزجه صویه وآزجه سوده دینور علی قول قاب دبنده قلان بریودملق مقدار جه سنه دینور یاخود کاسه طلوسنه دینور وکتبه برموضع آیدر وبرکومه وبریغن شیئه دینور غلال وخرما وطیراق وسائرنسنه اولسون ومطلق آزجه آزجه مجتمع اولمش نسنه یه دینور وطاغلرالغنده اولان چقورجه اوتورا قلوبره دینورکه الاك تعبیر اولنور الاکتاب همزه نك کسریله برکسه یه کتبه یعنی ذکر اولنان صویا خود سود ایچورمك معناسنه در یقال اکتبه اذاسقاه کتبة وقریب اولمق معناسنه در یقال اکتبه واکتب له واکتب منه ای دنامنه ویقال اکتبك الصید فارمه کما ذکر الکتاب غراب وزننده چوق نسنه یه دینور وکتاب نجد اولکه سنده برموضع آیدر الکتاب رمان وزننده یلکی وتمرنی اولیان اوقه دینورتته که تای فوقیه ایله کتاب دخی دینور وبونده شدّاد وزننده دخی لغتدر الکتابة راتبه وزننده آتك اموزی باشنه دینور اکرقاشنك دبنه کلور اکبك بزکن الی اورایه باصیلور جمعی اکتاب کلور الکاتب ثانك کسریله برموضع یاخود برجبل آیدر الکتباء کافك فتحیله طیراغه دینور التکتیب تفعیل وزننده برنسنه آزالمق معناسنه در یقال کتب الشئ تکتیبا اذاقلّ الکتاب کتاب وزننده اوق کبی آیله جق نسنه یه دینور یقال مارماه بکتاب ای شئ سهم وغیره وبونفی مقامنه مخصصدرتته که سیوطی مزهرده تصریح وسهم صغیر ایله تفسیر ایلمشدر مؤلف تعمیم اوزره تفسیر ایتمشدر المکاتبة مفاعله وزننده برکسیه یك قریب اولمق معناسنه در تقول کاتبتهم ای دئوت منهم الکتعب جعفر وزننده فربجی ایری وبومری اولان خاتونه دینور وبوفرجه دخی وصف اولور یقال امرأة کتعب ای ضخمة الزکب ویقال رکب کتعب ای ضخم الکتنب تونله جعفر وزننده طاش کبی صلب وشدید اولان شپشه دینور تونك تقدیمیله کتنب دخی لغتدر الکحب کافك فتحی وحای مهمله نك سکونیله قورغه دینور حصرم معناسنه مفردی کحبه درهایله وکحب دیر ومقعده دینور ومصدر اولور برآدمك مقعدینه اورمق معناسنه یقال کحبه کحابا من الباب الثالث اذاضرب دبره التکحیب تفعیل وزننده آصمه قورقلامق علی قول دائه سی یعنی قورغی چوق اولمق معناسنه در یقال کحب الکرم تکحیبا اذاظهر کحبه اوکثر حبه الکاحبة چوق نسنه لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال دراهم کاحبة ای کثیرة ویوکسك علولی آتشه دینور یقال نار کاحبة اذاارتفع لهبها کوحب جوهر وزننده برموضع آیدر کحکب کافله جعفر وزننده برموضعدر کحلب جعفر وزننده اسامی ناسدندر الکدب کافك فتحی ودال مهمله نك سکونیله والکدب کتف وزننده والکدب فتحتینله وانکدب کافك ضمی ودالك سکونیله وبونلرده ذال معجمه ایله ده لغتدر کنج وتازه جوانارك طرنقلرنده یعنی طرنقلری دیلرنده اولان بیاضه دینور مفرد لری هایله در الکدباء بنیهٔ تصغیر ایله کدب معناسندر وقرأ ابن عباس رضی الله عنهما وجاؤا علی قمیصه بدم کدب الایة بالدال المهملة ای ضارب الی البیاض کانه دم قد اثر فی قمیصه فلحقته اعراض کالنقش علیه یعنی حضرت یوسفك کوملکی اخوانلری اوزرنده بیاض

چالارقان اثریله کتوردیلر کویا که قان کوملکه طوقنمغله آثار واعراضی کوملك اوستنده نقش کبی کورینور ایدی
کذب لفظی بونده ذکر اولنان کذب ظفردن مأخوذ در المکذوبة محبوبه وزننده شول دلبر خاتونه دینور که
بدنی سم صافی کبی خالص بیاض اوله یقال امرأة مکذوبة ای النقیة البیاض الکذب ذال معجمه ایله کتف وزننده
والکذب کافك کسریله والکذبه کافك فتحی وآخرده هایله والکذبة کافك کسریله والکذاب کتاب
وزننده والکذاب جنان وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال کذب الرجل کذبا وکذبا وکذبة وکذبة وکذابا
وکذابا من الباب الثانی اذا اخبر بخلاف ماهو ویقال کذب الرجل علی بناء المجهول اذا اخبر بالکذب یعنی یلان
سوز ایله آلدانلدقده مصباحده دیر که کذب خصوصنده عمد وخطا مساویدر زیرا اهل سنت عندنده صدق ایله
کذب بیننده واسطه یوقدر نهایت کناه عمد ایله سویلنان کذبه تعلق ایدر ومؤلف بصائرده تفعیلدن مصدر اوله رق
کذاب که کافك کسری وذالك شدّه سیله در واکذوبه که همزه نك ضمیله در وکاذبه ومکذوب ومکذوبه ومکذبه
وکذبان که غفران وزننده در وکذبی لفظنی که بشری وزننده در زیاده قلمشدر وعربلر ناقه یغور آشدقدنصکره
کبه لك علامتی اولمق اوزره قویرغنی قالدروب کزدکدنصکره کبه چقمدیغی حینده کذبت الناقة دیرلر وبوندن
اسم تصرّف ایدرلر کما سیجیء واشبو کذب مادّه سی ایکی مفعوله ده تعدیه ایدر یقال کذبه الحدیث وکذب
کلمه سی که فعل ماضیدر بعضا وجب معناسنه استعمال اولنور ومنه حدیث عمر رضی الله عنه کذب علیکم
الحج کذب علیکم العمرة کذب علیکم الجهاد ثلثة اسفار کذبن علیکم قیل ان معناه وجب علیکم
وعند البعض بوندن مراد بعث واغرا وترغیبدر عربلرك کذبته نفسه قولندن مأخوذ در که برکسه نك نفسی
کندیسنه آمال عمیقه ومطالب بعیده لری تخییل وتمنیه ایله دور ودراز امل وامنیه ایله خلیالره القا ایلدکده عربلر
کذبته نفسه دیرلر پس بومقامده دینوی واخروی آمال واجور امنیه سنی متخیله کزده تصویر وتحقیق ایله
ذکر اولنان اسفار ثلاثه سزلری اعمالی جهتلرینه تشویق وترغیب وتنشیط ایلسون دیمك اولور رضی ورحم کلمه لری
کبی اخبار بمعنی انشا اولور وقالدیکه حدیث مرقومده واقع الحج کلمه سی مرفوع اولمغله وجه مذکور اوزره تأویل
اولندی وبعض محدثین منصوبا قرأت ایلدیلر بو که کوره علیکم لفظی اسم فعل اعتبار اولنور که ملازمت ومداومت
قیله سز دیمك اولور وکذب کلمه سنده حج لفظنه راجع ضمیر غائب اعتبار اولنور که حج ظاهر مفسر اولدیغندن ناشی
محذوف اولمش اولور وعلیکم الحج فقره سی جملهٔ اخری اعتبار اولنمغله کذب الحج ای وجب الحج وعلیکم الحج ای
لازموه سبکنده اولور یاخود معنا حج اکر سزه لسان حالله بن سزك مسبوق اولان ذنوبکزی هادم واول خصوصه
کافی دکلم دیرایسه کذب ایلمش اولور دیمك اوله بو صورتده کذب کندی معناسنده مستعمل اولور عمره وجهاد فقره لری
دخی بوکا قیاس اولنور مترجم دیر که معنای اوله اشبو * اکذب النفس اذا حدّثتها * مثلی موافقدر یعنی نفسکه
سن امل ومرامکه ظفریاب اوله مزسن دیو تحدیث ایلمه که فتور وکلال کلمکله سعیکه مانع اولور بلکه مقصوده فوز
ونیل وبلوغی ترویج ایده رك تحدیث وتخییل وتهییج ایله که سعی واقدامه مدار تنشیط اولور که همت دیدکلری
بو اوله جقدر مثل مزبور جسارت واقدامه حث واغرا محلنده ضرب اولنور وبشاردن سؤال ایلدیلر که اشعار عربدن
پك معنیدار اولان قنقی شعردر جوابنده لبیدك اشبو * واکذب النفس اذا حدّثتها * انّ صدق النفس یزری بالامل
بیتی وجدانمده پك اشعردر دیدی واقعا جملهٔ امور وآمالك حصولنه اساس ومداردر وبونك مقابلنده عربلر صدقته
نفسه دیرلر یعنی برنسنه نك طلبنده نفسی محنت وعجز تخییل ایلمکله تباطی وتکاسل ایتدی دیمکدر بناء علیه نفسه
کذوب اطلاق ایدرلر وزمخشرینك فائقده وابن اثیرك نهایه ده خلاصهٔ بیانلری اوزره مؤلفك تحقیقی کبی الحج کلمه سی
کذب فعلنك فاعلی اولمق اوزره اضمار اولنمشدر ثانی دلالت ایلدیکیچون وعلیکم اسم فعلدر وجب الحج وعلیکم
الحج تقدیرنده در وعند البعض مرادینه حث واغرادر یعنی حج سزك طرفدن کندیسنه کمال میل ورغبت واهتمام
ظن ایلمشیدی لکن ظنی کاذب اولدی دیمکدر واخفش دیدی که الحج لفظی صورتا مرفوع وبالمعنی منصوبدر
زیرا مراد حج ایله امردر نته که امکنك الصید دیرلر که مراد ارمه دیمکدر وبوندن ماعدا احادیث شریفهٔ عدیده ده
کذب کلمه سی علیکم معناسنه وارد اولمشدر کذلك کلام عربده کثیردر ومثل مجراسنه جاری اولمشدر وعلی القاری
شیخ نور الدین العسیلی نام فاضل موثوقدن روایت ایدر که شجرهٔ نسب نبوی نسخه سنده کذب النسابون حدیثی
شرحنده مشروحدر که کذب صدق معناسنه دخی وارد اولور شمل کلمه سی کبی که جمع وتفریق معناسنه اضداددندر
پس احادیث مرقومه بو معنادن تصرّف اولنمق اهون واقربدر وقالدیکه کذبك وجوب معناسنده استعمالی
تو معناتی مشتملدر زیرا مرتبهٔ ثانیه ده کذب نفس وضمیرده تخییل امنیه معناسنه اولوب وعادتا تحقق ولزوم اکا لازم

مطلب

اولمغله

اولمغله وجوب ولزوم معناسنده استعمال اولنمشدر وفعلنده استعارهٔ تبعیه ایله تصویر اولنور وشهابك بیاننه کوره
کذب علیکم الحج قولی لیکذبك سبکنده اولمغله لینشطك ویبعثك علی اتیان الحج دیمك اولور که مجاز بنوعین اولور
وبونده ایکی وجه جائزدر بری کذب فعلنی حرف استعلا ایله متعدّی اولان برفعل ایله تضمین ایلمکدر وجب ولزم
فعللری کبی وبریسی ایکی کلامی متضمن اولمقدر کویا که کذب ای وجب الحج لیرغبك الحج هو واجب علیك دیمك
اولور ومفردات راغبده وجب علیکم عبارتیله مفسر اولوب وبونك حقیقتی حجك وقتی کیچکدیکندن وسزك بطائت
اوزره حرکتکزدن ناشی فائت حکمنده اولدی دیمکدر که کذب علیکم الحج کاد یکذب ای یفوت الحج سبکنده
اولوب ینه مجاز بمرتبتین اولور وابو علی الفارسی دیدیکه کذب قولدن برنوع اولمغله قول مادّه سنده جاری اولان
اتساع که غیر نطق معناسنده اولان استعمالدن عبارتدر کذب مادّه سنده دخی جائزدر ازجمله قول ضرب وغلبه
معنالرنده مستعمل اولدیغی کبی کذب دخی سلب وانتفاء مقوله سی معنالرده مستعمل اولور وزمخشری فائقده زیاده
بسط واغنا ایلمشدر لکن خلاصه سی وجه مشروحدر الکاذب والکذّاب شدّاد وزننده والتکذاب تانك
وکافك کسری وتشدید ذالله تفعال وزننده که فی الاصل تفعلدن مصدر در مبالغة وصف مراد اولنمشدر
زیرا تفعال وصف اوله رق یوقدر بلکه مصدر واسم اوله رق وارددر والکذوب صبور وزننده والکذوبة هایله
والکذبان سکران وزننده والکیذبان فیعلان وزننده والکیذبان ذالك ضمیله والکذبذب کافك وذاللرك
ضمیله والکذّبذب ذال اولانك تشدیله که فعلعل وزننده در عینك ماقبلنه جنسی زیاده قلنمشدر مبالغه ایچون
واولکنده ایکی زیاده وبونده جوهری اوزره اوچ زیاده واردر والکذبة کافك ضمیله همزه وزننده والمکذبان
میمك وذالك فتحیله که مفعلان وزننده در والمکذبانة هایله والکذبذبان کافك وذالك ضمیله که فعلعلان
وزننده در درت زائدی واردر بونلر مجموعی صفتدر یلانجی یه دینور که دروغی تعبیر اولنور تفاوتلری صیغه لرینه
کوره در الاکذوبة همزه نك ضمیله والکذبی بشری وزننده والمکذوب میسور وزننده والمکذوبه آخرده
هایله والمکذبة مشربه وزننده والکاذبة والکذبان غفران وزننده والکذاب غراب وزننده اسملردر یلان
سوزه دینور لکن مؤلف بصائرده بونلری دخی مصدر اولمق اوزره ثبت ایلمشدر نته که ذکر اولندی الاکذاب
همزه نك کسریله برکسه یی یلانجی بولمق معناسنه در که همزه سی وجدان ایچوندر یقال اکذب فلانا اذا الفاه کاذبا
وبرکسه یی یلان سوز سویلتمك معناسنه در یقال اکذبه اذا حمله علی الکذب وبرکسه نك یلانی میدانه چقارمق
معناسنه در یقال اکذبه اذا بین کذبه وبرکسه چاغرلدقده کندیسنی نائم صورتنه قویوب ساکت اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال اکذب الرجل اذا صیح به وهو ساکت یری انه نائم الکذوب والکذوبة هایله نفس انسانی یه
اطلاق اولنور نته که ذکر اولندی الکذّابان تثنیه بنیه سیله ایکی یلانجی دیمکدر که بریسی بنو حنیفه قبیله سندن
مسیلمه وبری بنو عبس قبیله سندن اسود نام کذّابلردر زمان سعادت اواخرنده نبوّت ادّعا ایلمشلردر المکذب
محدّث وزننده والکاذب شول ناقه یه اطلاق اولنور که ارکك آشوب بروقت قویرغنی قالدیره رق کندوسنی
کبه صورتنده کوستوردکدنصکره کبه ظهور ایلمیه کویا که بونلرا کا صفت خاصه اولمشلردر یقال ناقة مکذب
وکاذب وهی التی یضربها الفحل فتشول ثم ترجع حائلا وقد کذّبت تکذیبا وکذبت کذبا التکذیب تفعیل
وزننده چوق یلان سویلمك معناسنه در یقال کذب تکذیبا بمعنی کذب وناقه ارکك چکلدکدنصکره برمدّت
قویرغنی قالدیروب کندوسنی کبه صورتنده کوستوردکدنصکره بوش چقمق معناسنده استعمال اولنور یقال
کذبت الناقة وکذبت کما ذکر وعربلر فلان اوزره قطعا خوف واندیشه ایلمیه رك حمله وهجوم ایلدی دیجك
یرده حمل علیه فما کذّب دیرلر که لسانمزده کرچکدن حمله ایلدی تعبیر اولنور کویا که حمله سنی کاذب ایلدی دیمك
اولور نته که صدق دخی بو موقعده مستعمل اولور واصلا توقف وتردّد ایلمیوب فلان ایشی ایشلدی دیجك یرده
ما کذّب ان فعل کذا دیرلر وتکذیب وکذّاب برایشی اینانمیوب انکار ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال کذّب
بالامر تکذیبا وکذابا اذا انکره شارح دیر که تفعیل بابنك بناسی کاه تفعیل وکاه فعال کلور کذّاب کبی وکاه تفعله کلور
توصیه کبی وکاه مفعل کلور ممزّق کبی وتکذیب برکسه یی کلامی یلاندر دیو یلانجیلقله وصف ایلمك وکاذب
چقرمق معناسنه در یقال کذّب فلانا اذا جعله کاذبا بان وصفه بالکذب وعربلر برکسه مراد ومباشرت ایلدیکی
عمله اقدام ایلمیوب آندن فراغتله کیرو طورسه کذّب عن امر قدا راده دیرلر احجم معناسنه وبرکسیه تسلط
واستیلا قیدنده اولان برحادثه یی یاخود برآخر کسه یی آندن ردّ ومنع ایلسه کذّب عن فلان دیرلر ردّ عنه
معناسنه کویا که اول مسلط اوله جق تسلطی دعواسنده تکذیب ایلمشدر وآهو کبی بروحشی جانور نفرتله

قاچوب كيدركن كلور وارمى ديو اكسه سنه باقوب طوردقده كذب الوحشى ديرلر واساسده جرى الوحشى
ثم كذب عبارتيله مرسومدر كويا كه بر دوزه يه سكر تمسنك ادعاسنى تكذيب ايلدى ياخود كنديسى سكر تمك
ادعاسنده كذب ايلمش اولور المكذوبة مجذوبه وزننده ضعيف وزبون اولان خاتونه اطلاق اولنور الكذاب
شدادوزننده پك يلانجى يه دينور نته كه ذكر اولندى وكذاب برقاج قبيله ده برينجه شاعرك لقبيدر كذاب
بنى كلب جناب بن منقذدر وكذاب بنى طابخه كلب نام شاعردر غريبدر كه اسمى كلب ومخلصى كذابدر
وكذاب بنى الحرماز عبدالله بن الاعوردر كيذبان ذالك ضميله بنو محارب جماعتندن عدى بن نصر نام شاعرك
لقبيدر التكذب تفعل وزننده تكلفله يعنى قصدا خلاف سوزلر پيدا ايده رك يلان سويلمك معناسنه در يقال تكذب
الرجل اذا تكلف الكذب وبركسه يى يلانجى اولمق اوزره زعم ايلمك يعنى يلانجى صانمق معناسنه در يقال تكذب فلانا
اذا زعم انه كاذب المكاذبه مفاعله وزننده والكذاب قتال وزننده بركسيه يلان سوز سويلمك وبرى برينه يلان
سويلشمك معنالرينه در تقول كاذبته مكاذبة وكذابا الكرب كافك فتحى ورانك سكونيله غم وتاسه يه دينور كه عارض
اولديغى نفس انسانيه يى شدتى سببيله دمبسته ايدر جمعى كروب كلور وبو فى الاصل مصدردر اثارة ارض معناسندن
مأخوذدر يقال اخذه الكرب وهو الحزن يأخذ بالنفس وكرب مصدر اولور بركسه يى غم وتاسه شدتى سببيله دمبسته
ايلمك معناسنه يقال كربه الغم كربا من الباب الاول اذا اخذ نفسه وكرب بوكمك معناسنه در يقال كرب الحبل اذا فتله
وبوقاغويى اياغه پك صقشدرمق معناسنه در يقال كرب القيد على المقيد اذا ضيقه وزراعت ايچون ترلايى سوروب
نطس ايلمك معناسنه در يقال كرب الارض اذا اثارها للزرع بونك مصدرى كراب دخى كلور كما سيذكر وكرب قوغه يه
كرب ديدكلرى ايپى بغلمق معناسنه در يقال كرب الدلو اذا جعل بها الكرب وبركسه نك قوغه سندن كرب ديدكلرى
ايپ كسلمك معناسنه در يقال كرب الرجل كربا من الباب الرابع اذا انقطع كرب دلوه وخرما اغاجندن كرب ديدكلرى
بداق اومچه سى اخذ ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل كربا من الباب الاول اذا اخذ الكرب من النخل وكريب
اولان ترلايه اكين اكمك معناسنه در يقال كرب الزارع اذا زرع فى الكريب وكرب برنسنه نك مقدارينه مماثل وياخود
مقارب اولان شيئه اطلاق اولنور يقال هذه ابل مائة او كربها اى نحوها وقرابها يعنى شو دوه لر يوز مهاردر
ياخود يوزقدر ويوزه اقربدر الكربة غربه وزننده بودخى قلبه تأثير ايدن تاسه واندوهه دينور كه اسمدر كرب كبى
الاكتراب افتعال وزننده غمكين واندوهناك اولمق معناسنه در يقال كربه الغم فاكترب المكروب والكريب
امير وزننده تاسه لو غمكين ومحزون كشى يه دينور وكريب خمير آچدقلرى اوقلاغويه دينور شوبق دخى دينور
وغرس وزراعت ايچون سوريلوب اصلاح اولمش تارلايه دينور وقامشك وقارغينك بغومنه دينور الكراب
كتاب وزننده بودخى كرب كبى مصدردر زراعت ايچون ترلايى سوروب نطس ايلمك معناسنه در يقال كرب الارض
كربا وكرابا اذا اثارها للزرع ومنه المثل * الكراب على البقر * مؤلف بونى كلب ماده سنده ذكر ايلمشدر زيرا اكثرى
الكلاب على البقر عنوانيله متداولدر وكراب دره لرده اولان صوآقندیلرينه دينور بونك مفردى كربه در
جمره وزننده الكرب فتحتينله خرما اغاجنك قانين شاخلرى كسلدكدنصكره اموز باشى كبى يرنده قلان اومچه
كتوكلرينه دينور مفردى كربه در هايله وكرب شول ايپه دينور كه ايكى اوچ قات ايدوب قويلرده قوغه اغاجلرينك
اورته لرينه بند ايدرلر كه براوجى دخى بيوك ايپه بغلو اولور تا كه صويه واصل اولان بو ايپ اولوب بيوك صويه طوقنمامغله
چوريمكدن محفوظ اوله شهرلرده آنك يرينه زنجير بند ايدرلر الاكراب همزه نك كسريله كرب كبى قوغه يه
ذكر اولنان كرب ديدكلرينى كچورمك معناسنه در يقال اكرب الدلو بمعنى كربها وبرقابى كركى كبى طولدرمق معناسنه
استعمال اولنور كويا كه تضييقله مغموم ودمبسته ايلمكدر يقال اكرب السقاء اذا ملأه ويوريمكده وبرايشى طوتمقده
شتاب وسرعت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اكرب الرجل اذا اسرع التكريب تفعيل وزننده
بودخى قوغه يه كرب كچورمك معناسنه در يقال كرب الدلو تكريبا بمعنى اكربها وكرابه اكل ايلمك معناسنه در يقال
كرب الرجل اذا اكل الكرابة واتمكجى اتمك آچاركن اوقلاغويى طاقردتمق معناسنه در يقال كرب الخباز اذا طقطق
الكريب المكرب مكرم وزننده سكيرلرى طولغون وقوند اولان مفاصل اعضادن برينه اطلاق اولنور ومطلقا
قورومى وبنيه سى قوند وقوى وشديد اولان ايپ واورغان وبنا ومفاصل اعضا وآت وسائر حيوان مقوله سنه اطلاق
اولنور الكرابة كافك ضمى وفتحيله خرما ديو شورلدكدنصكره داللرك ديبلرنده قلان بشاغه دينور كه بشاقجيلر
ديو شوررلر جمعى اكربه كلور افعله وزننده كويا كه زائد اولان الفى مطروح اعتبار ايلديلر زيرا فعال وزنى افعله اوزره
جمعلنمز شارح ديركه على القارى بياننه كوره كافك فتحيله ده لغت اولمغله جمعيت مرقومه اول صيغه يه مبنى در

وغراب كلمه سنك جمعى اغربه كلمكله فعال وزنى دخى افعله اوزره جمعلنديكى صحيح اولور انتهى على المقدسى بياننه
كوره يوراده فعال نسخه لرى غلطدر صواب اولان فعاله اولمقدر ثمامه كبى التكرب تفعل وزننده خرما اغاجندن
كرابه ديو شورمك معناسنه در يقال تكرب الكرابة اذا التقطها الكروب قعود وزننده برنسنه پك يقين اولمق
معناسنه در كه بوندن كلوب چاتمق ايله تعبير اولنور يقال كرب الامر كروبا من الباب الاول اذا دنا وبركسه برايشى همان
ايشلمك اوزره اولمق معناسنه در كه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال كرب الرجل ان يفعل كذا اى كاد ان يفعل كذا وبو افعال
مقاربه جمله سندندر وكروب كرابه اكل ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل اذا اكل الكرابة وكونش باتمق اوزره اولمق
معناسنه در كه معناى اولدن مأخوذدر يقال كربت الشمس اذا دنت للمغيب ويقال كربت حياة النار اذا قرب انطفاؤها
وطواره آغر يوك يوكلتمك معناسنه استعمال اولنور كه غم وتاسه معناسندن مأخوذدر يقال كرب الناقة اذا اوقرها
واتمكجى اتمك آچاركن اوقلاغويى طقرداتمق معناسنه در يقال كرب الخباز اذا طقطق الكريب الكروبيون
كافك فتحى ورانك تخفيفيله صبوريون وزننده كروبى كلمه سنك جمعيدر كه كروبه منسوب ديمكدر قرب معناسنه اولان
كربدن صفتدر مبالغة نفسنه نسبت اولنمشدر ملائكه كرامك اشراف وساداتلرينه اطلاق اولنور ومنه ومن الملائكة
الكروبيون وهم سادة الملائكة شارح ديركه مراد مقرب دركاه الهى اولان ملائكه در جبرائيل وميكائيل واسرافيل
عليهم السلام كبى وبعضلر حملهٔ عرش اولان ملائكه يه اقرب اولانلردر ديديلر وبعضلر شدت وقوت معناسنه اولان
كربدن مأخوذ اولمغله ملائكهٔ عذاب ايله بيان ايلديلر وبعضلر حزن واندوه معناسنه اولان كربدن اخذ ايدوب
حضرت خدادن شدت خوف وخشيتلرى اولان ملائكه ايله تفسير ايلديلر لكن اكثرى قرب معناسندن اخذ
ايلمشلردر وبونده اوچ مبالغه واردر اولا كرب ماده سى قرب ماده سندن ابلغدر ثانيا فعول بنيه سنده در ثالثا مبالغة
نفسلرينه نسبت اولنمشدر انتهى المكاربة مقاربه وزننده ومرادفيدر يقال كاربه اى قاربه المكربات معظمات
وزننده شول دوه لره اطلاق اولنور كه زياده سيله بارد اولان وقتلرده خيمه لرك قاپولرى اوكنه كتوروب چوكردرلر تا كه
ايچريدن چقان تنوللر ايله اصنوب راحت اوله لر الكراب شداد وزننده بركسه ديمكدر احد وفرد معناسنه مستعملدر
ديار كلمه سى كبى مقام نفى عامه مخصوصدر يقال ما بالدار كراب اى احد ابو كرب اليمانى كتف وزننده
تبابعه دن يعنى ملوك يمندن برملكك كنيه سيدر اسمى اسعد بن مالك الحميرى در الكربة فتحاتله خيمه دركنك تپه سنى
كچوردكلرى تكمه يه دينور كه تركيده آغرشق تعبير اولنور كربه زمره وزننده سلفده قاضى بلخ اولان محمود بن سليمانك
لقبيدر كه محدثيندندر كريب زبير وزننده تابعيندن برذاتك ومحدثيندن برجماعتك اسملريدر ابو كريب بنه زبير
وزننده محمد بن العلاء بن كريب كنيه سيدر كه امام بخارى شيخيدر ذو كريب برموضعدر معدى كرب فتحتينله
رجل معروفدر وبشقه برآدمك اسميدر وبونده اوچ لغت واردر ١ بانك رفعيدر غير منصرف اوله رق ٢ اضافتله در
منصرف اوله رق ٣ اضافتله در غير منصرف اوله رق شارح ديركه صورت ثالثه ده كرب مؤنث ومعرفه اعتبار
اولنور وهر حالده ياى معدى ساكنه در ونسبتنده جزؤ اوله نسبتله معدى دينور كذلك تصغيرنده معيدى دينور
وبونلر مطرده دندر الكريبة غريبه وزننده داهيهٔ شديده يه اطلاق اولنور يقال رماه الله بالكريبة اى الداهية
الشديدة كرب زفر وزننده اسامیدندر عمرو بن عثمان بن كرب معروف متكلم مكى در علم كلامده صاحب تصانيفدر
التكرتب تدحرج وزننده دونمك معناسنه در يقال تكرتب علينا اى تقلب الكرشب قرشب وزننده ومرادفيدر كه
ذكر اولندى الكركب كافلرك ضميله كركم وزننده برخوشبو نبات آديدر الكرنب نونله قنفذ وزننده والكرنب
سمند وزننده سلق اسميدر على قول پك لذتلو نوعنه دينور على قول قنبيط يعنى تحريفله قرنبيط تعبير اولنان سبزه نك
تازه سنه دينور بستانى وبرى اولور برى نوعى مرارتلو اولور قوريدلمش كوكنك مسحوقندن ايكى درهمنى شرابله
مزج واستعمال افعى لدغنه ترياق مجربدر معلوم اوله كه جميع مفرداتده سلق سينك كسريله تركيده پازى ديدكلرى
سبزه ايله مفسردر وكرنب لاهنه ايله مبيندر كه فارسيده كلم ديرلر بستانى وبرى وبحرى نوعى اولور كه مرارتندن بحرى
اطلاق ايلمشلردر وبرى قسمنه تركيده آله باش تعبير اولنور شارح دخى مؤلفك بورسمه بياننى تخطئه ايلمشدر
الكرنيب كافك فتحى وكسريله سود ايله يوغرلمش خرمايه دينور كه اطعمه دندر مجيع دخى ديرلر الكرنبة دحرجه
وزننده مهمانه كرنيب يدرمك معناسنه در يقال كرنب فلان اذا اطعمه للضيف وسود ايله خرما اكل ايلمك معناسنه در
كرك ايچنه خرما مزج ايلسون وكرك ساده جه اكل ايلسون يقال كرنب الرجل اذا اكل التمر مع اللبن الكزب كافك
ضمى وزاى معجمه نك سكونيله كسب وزننده ومرادفيدر كه شيرلغان پوصه سنه دينور وبرمتين وصلابتلو شجرك آديدر
الكزب فتحتينله اياقده طراقلق تعبير اولنان كمك كوچك وبوزلمش كبى طور طوپ اولمسنه دينور كه معايب

مطلب

خلقتدندر المكزوبة محبوبه وزننده الواندن خلاسيه يعنى بشره سى بياضله سياه مابيننده اولان خاتونه دينور كه
بعض عرب جاريه سى لونيدر حرمين نسواننده دخى بولون اولور اصطلاحمزده حبشى تعبير اولنور اسمردن سياهجه
اولور عرب جاريه لرنده لون مطبوعدر وابوينك برى بياض وبريسى سياه اولوب انلردن متولد اولان ولدك دخى لونى
اويلجه در اول ولده خلاسى دينور الكوزب جوهر وزننده بغايت تنك مشرب اولان بخيل وناكسه دينور يقال
رجل كوزب اى بخيل ضيق الخلق الكسب كافك فتحى وسينك سكونيله والكسب كافك كسريله قزانجه دورشمك
معناسنه در كه مراد سعى وعمل ايله قزانج ايلمكدر كاتبله اقچه قزانمق كبى يقال كسب الرزق كسبا وكسبا من الباب الثانى
اذا طلبه نته كه اكتساب دخى بو معنايه در على قول كسب عمل وزحمتسز قزانمق واكتساب امك چكوب سعى
واجتهاد ايله قزانمقدر يقال كسب الرجل المال اذا اصابه ويقال اكتسب اذا تصرف واجتهد مؤلفك بصائرده
بياندن مستفاد اولديغى اوزره كسب جمع ايلمك معناسنه موضوع اولوب بعده سعى وعمل ايله رزق طلب ايلمكده
شايع اولمشدر ولفظ كسبك مفهومى اعمدر يعنى كندى نفسى ايچون وسائر ايچون قزانج ايلمكده استعمال اولنور
لكن اكتساب همان كندى نفسيچون چالشوب استفاده ايلمكه مخصوصدر وبعضلر كسب لفظنى خيره واكتسابى
شره تخصيص ايلديلر قال الله تعالى لها ما كسبت وعليها ما اكتسبت زيرا اكتسابده تصرف واجتهاد ملحوظدر
وشر نفسك مشتهاسى واكا بغايت ميل وانجذابى اولمغله تحصيلنه كركى كبى چالشوب سعى واهتمام ايدر هر نقدر
صعب ودشوار ايسه ده لكن خيرده بو حالت يوقدر انتهى وكسب جمع ايلمك معناسنه در كه معناى اصليسيدر
يقال كسب المال اذا جمعه وكسب ايكى مفعوله تعديه ايدر بر آخر آدمه مال قزاندرمق معناسنه در كه كندى سعى
وهمتيله اول آدم قزانمش اولور يقال كسب فلانا مالا اى اكسبه اياه فكسبه هو وبو فعلته ففعل طريقى اوزره كلان
افعالدندر التكسب تفعل وزننده كلفتله قزانج ايلمك معناسنه در يقال تكسب الرجل اذا طلب الرزق يعنى تكلف فيه
الاكتساب افتعال وزننده كسب معناسنه در نته كه آنفا بيان اولندى الاكساب همزه نك كسريله كندى سعى
وهمتيله يا ارائتيله بر آخر آدمه قزانج ايتدرمك معناسنه در يقال اكسبه اياه فكسبه هو المكسب مشرب وزننده
والمكسب مجلس وزننده والمكسبة مغفره وزننده والكسبة كسوه وزننده بونلرده مصدرلردر
كسب معناسنه يقال فلان طيب المكسب والمكسب والمكسبة والكسبة اى طيب الكسب شارح ديركه جمع بنيه سيله
مكاسب كلديكى انواع اعتباريله در وبونلر اسم موقعنده استعمالى شايع اولمشدر كه قزانجه اطلاق اولنور پس طيب
المكسب فلانك قزانجى پاك دردیمك اولور اسم مكان دخى اولور الكسوب صبور وزننده والكساب شداد وزننده
مبالغه لردر دائما كسب وكار اوزره اولان كشى يه دينور الكسوب تنور وزننده برنبات آديدر وكسوب شئ ونسنه
معناسنه استعمال اولنور ومقام نفيه مخصوصدر يقال ماله كسوب اى شئ كساب كسر اوزره مبنى اوله رق قطام
وزننده قورده اطلاق اولنور ذئب معناسنه كسبة حمزه وزننده قانجق كوپك اسماسندندر وشهر نسف قضاسنده بر قريه
آديدر كسيب زبير وزننده اركك كوپك اسماسندندر واسماء رجالدندر ابن الكسيب حرامزاده يه يعنى ولد زنايه
اطلاق ولنور الكسب كافك ضمى وسينك سكونيله ياغ صقنديسنه دينور كه ياغك كبر وقلان پوصه سيدر اكثرى
شيرلغان پوصه سنده مستعملدر كيسب حيدر وزننده اسامئ رجالدندر وايرانده رى شهريله خوار نام قريه سى
بيننده بر قريه آديدر الاكسب اقرب وزننده اساميدندر كيسب بن منيع الاكسب بر شاعردر الكواسب كواكب
وزننده انسانده آلات كسب اولان اعضايه اطلاق اولنور جوارح معناسنه ابو كاسب قوردك كنيه سيدر كاسب
وكبسه كافك فتحيله اساميدندر الكسحبة حاى مهمله ايله دحرجه وزننده بر كسه دن خوف واحتراز ايلمكله
سينوب كزلنه رك يوريمك معناسنه در يقال يمشى الكسحبة اى مشى الخائف المخفى نفسه الكشب شين معجمه ايله
ضرب وزننده ات مقوله سى سردجه نسنه يى شدتله قاورايوب سسلنديررك اكل ايلمك معناسنه در يقال كشب اللحم
ونحوه كشبا من الباب الثانى اذا اكله بشدة وكشب بر موضع ياخود بر جبل اسميدر التكشيب تفعيل وزننده كشب
معناسنه در يقال كشب اللحم ونحوه بمعنى كشبه كشبى جمزى وزننده باديه ده بر طاغك اسميدر كشب كتب
وزننده بر طاغ آديدر كشيب امير وزننده بشقه بر طاغك آديدر الكظوب ظاى معجمه ايله وجوب وزننده وجود
سموزلكدن طلوم كبى طولوب قبارمق معناسنه در يقال كظب الرجل كظوبا من الباب الاول اذا امتلأ سمنا الكعب
كافك فتحى وعينك سكونيله اعضا كمكلرينك هر مفصلنه يعنى اك واويناق يرينه دينور كه يومرى اولور فارسيده
پيوندكاه دينور يقال هو موهن الكعب وهو كل مفصل للعظام وفوق القدم يعنى اياق طبانك ارقه سنده اولان يومريجه
كميكه دينور كه انجك مفصليله پرمقلرك مابيننده اولان طراقلق كمكنك اورته سى اوله جق يومرى كميكدر يقال

ضرب كعبه وهو العظم الناشئ فوق القدم شارح ديركه بو شيعه قوليدر ائمه لغت عندنده منكردر وكعب اياغك ايكى
طرفنده اولان ايكى يومرى كميكك هر برينه دينور كه طپوق تعبير اولنور هر اياقده ايكى دانه اولور جمعى اكعب كلور
افلس كبى وكعوب كلور وكعاب كلور كافك كسريله يقال غسل رجله الى الكعبين وهما العظمان الناشزان من جانبيها
وكعب آشيق تعبير اولنان كميكه دينور كه صبيان آنكله ملاعبه ايدرلر كذلك نرد اويوننده كه طاوله تعبير اولنان اويون
آندن بر نوعدر زار ديدكلرى مهره يه دينور وبونلره كعبه دخى دينور هايله ايكى دانه اولمغله كعبتين ديرلر وكعب ذكر
اولنان كعبه نك جمع جنسيدر وبونك جمعى كعاب كلور وكعبات كلور حركات وزننده وبو كعبه نك جمعيدر مؤلف تخليط
ايلمشدر وبعض نسخه ده ضمتينله كعب وكعاب عنوانده مرسوم اولمغله شارح بو نسخه يى تصويب وضمتينله كعب
وفتحاتله كعبات كعبه نك وكعاب كعبك جمعى اولمق اوزره ترتيب ايلمشدر وكعب قارغينك وقامشك انبوبتينى مابيننه
دينور غرائبدندر كه مؤلف انبوبه يى كعب ايله تفسير ايدوب بوراده كعبى مابين الانبوبتين ايله بيان ايلمشدر جميع امهاتك
بياننه كوره انبوبه بوغومه دينور وكعب ايكى بوغوم ارالغنده اولان يومرى عقده يه دينور كه بوغوم باشى تعبير اولنور
كذلك صاحب مصباح دخى تشويش ايلمشدر وكعب بر طوپاق ياغه اطلاق اولنور يقال عنده كعب من السمن
اى كتلة وبر جرعه مقدارى سوده اطلاق اولنور كرچه مؤلف من اللبن تعبير ايدوب لكن بر مقتضاى ماده قويى يوغرد
اولمقدر نته كه اساسده اذا كان جامدا عبارتى آنى مشعردر وكعب اهل حساب اصطلاحندن بر حساب آديدر معلوم
اوله كه جذر وكعب مصطلحات اهل حسابدندر جذر شول عدده دينور كه كندى نفسنه ضربدن عدد آخر حاصل اوله
مثلا اوچى كندى نفسنه ضرب ايلدكده طقوز حاصل اولور زيرا اوچ كره اوچ طقوز ايدر پس اول اوچ عدده جذر
وطقوزه مجذور ديرلر وكعب مجذورى بر دفعه دخى جذره ضرب ايلمكدر مثالمزده حاصل اولان طقوزى بر كره دخى اوچه
ضرب ايلديكمزده يكرمى يدى حاصل اولور اول اوچه كعب ويكرمى يدى يه مكعب دينور واهل مساحه اول اوچ
عدده ضلع وطقوزه مربع ديرلر واهل جبر ومقابله اوچه شئ وطقوزه مال ديرلر وكعب مجد وشرف وشان معناسنه استعمال
اولنور يقال اعلى الله كعبه اى مجده وشرفه وبو كعب قناتدن مأخوذدر كما يقال رفع الله اعلام مجده ياخود كعب ساقدن
مأخوذدر زيرا انسان قائم اولديغى حينده كعبى البته عالى اولوب وجالس اولدقده مستور ومنزوى اولور وكعب مصدر
اولور قابى طولدرمق معناسنه كه ماده مذكوره دن مأخوذدر يقال كعب الاناء كعبا من الباب الثالث اذا ملأه وتازه قيزك
ممه سى توموب يومريانمق معناسنه در كه آغر شقلنمق تعبير اولنور اول قيزه نار پستان اطلاق اولنور يقال كعب
الثدى اذا نهد الكعب كافك ضميله ممه يه اطلاق اولنور ثدى معناسنه التكعيب تفعيل وزننده بر نسنه يى چار كوشه
قلمق معناسنه در كعب ماده سندن مأخوذدر ايكى اياقده درت دانه اولمق حسبيله تقول كعبته تكعيبا اى ربعته
وقيزك ممه سى آغر شقلنمق معناسنه در يقال كعب ثديها اذا نهد الكعبة حمزه وزننده بيت الحرام اسميدر كه
قبله اهل اسلامدر زاده الله تشريفا شارح ديركه مربع الشكل اولديغيچون ياخود مجد ورفعت وشرفنه مبنيدر
ياخود ساحه مكه مكرمه ده اك اول مبنى اولمغله تپه كبى اطرافندن عالى اولديغى ملاحظه سيله در وكعبه چارداغه
اطلاق اولنور غرفه معناسنه اكثرى چار كوشه اولور وهر مربع الشكل بنا اولنمش خانه يه اطلاق اولنور الكعبة
كافك ضمى وعينك سكونيله قيزك بكارتنه دينور يقال فضت كعبتها اى عذرتها وبو اسمدر الكعوب قعود
وزننده والكعاب كتاب وزننده والكعوبة كافك ضميله كعب كبى قيزك ممه سى آغر شقلنمق معناسنه در يقال كعب
الثدى كعوبا وكعبا وكعابا وكعوبة من الباب الثانى والاول اذا نهد الكعاب سحاب وزننده والمكعب محدث
وزننده والكاعب ممه سى اغر شقلنمش قيزه دينور ومكعب ومكعب معظم وزننده ومتكعب وكاعب ممه يه دخى وصف
اولور يقال جارية كعاب ومكعب وكاعب اى فلك ثديها ويقال ثدى مكعب ومكعب ومتكعب وكاعب اى ناهد
ومكعب معظم وزننده نقش ونكارى اولان الاجه قماشه وبز ومنديل مقوله سنه دينور شارحك بياننه كوره مربع
النقش ياخود كعاب نقشيله منقوش اولانه اطلاق اولنور ومكعب زياده سيله محكم دوريلوب بوكلمش ثوبه
اطلاق اولنور كه طور طوپ اوله الاكعاب همزه نك كسريله سرعتله يوريمك معناسنه در يقال اكعب
الرجل اذا اسرع يعنى فى مشيه مترجم ديركه شرح مفصلده مرسومدر كه اكعاب آديملرى صيق صيق آتارق
سرعتله يوريمك معناسنه در وبعضلر يالكز مشى باسراع عبارتيله وبعضلر مشى على بطؤ عبارتيله تفسير ايلديلر كه
ايكيسى دخى معناى ابتردر فريقينك وهمى اسرع وقارب الخطو عنوانندن نشئت ايلمشدر خلاصه سى آديملرى
صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك اوله جقدر كه تقريب كعبك لازميدر الكعكبة طرطبه وزننده نوته معناسنه در كه
صاچى درت بلوك اوردكدنصكره برى بريتك ايچنه كچورب يصيجه چار كوشه اوله رق اكسه دن صالويريلور

مطلب

ول كونه صاچه نونه وكعكبه دخى دينور مؤلف نون ماده سنده بوندن ساكت اولمشدر وكعكبه وكعكبيه
ياى مشدده زياده سيله برنوع طراغه دينور الكعبان تثنيه بنيه سيله ايكى كعب ديمكدر كه برى كعب بن كلاب
وبرى كعب بن ربيعه در الكعبات حركات وزننده على قول ذوالكعبات ربيعه قبيله سنه مخصوص برخانه ايدى كه
جاهليتده آنى طواف ايدرلر ايدى ذوالكعب نعيم بن سويد الشيبانى لقبيدر كعب الحبر حانك فتحى وكسريله
تابعى معروفدر كه كعب الاحبار ديمكله شهيردر مؤلف حبر ماده سنده كعب الاحبار ديمكدن منع ايلمشدر الكعثب
ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ايرى ويومرى فرجه دينور كعب ماده سندن مأخوذ در ويومرى فرجلى خاتونه دينور
التكعثب تدحرج وزننده برنسنه طورطوب دكرميجه يوالق اولمق معناسنه در يقال تكعثبت العرارة اذا تجمعت
واستدارت وعراره صغر كوزى ديدكلرى شكوفه در الكعدب جعفر وزننده والكعدبة هايله دنى وناكس
وفرومايه كشى يه دينور فسل كبى الكعدبة قنفذه وزننده صويك يوزنده اولان قبارجغه دينور حباب كبى
نسخه لرده نفاخات الماء عنوانيله مرسومدر لكن نهايه ده مفرد صيغه سيله نفاخة الماء اوبيت العنكبوت عبارتيله
مفسردر پس جمع جنسى هاسز اولور الكعسبة سينله دحرجه وزننده قاچوب كتمك على قول سرعتله
يوريمك ياخود آهسته جه يلمك ياخود سرخوش يورويشى كبى پوچاليه رق يوريمك معناسنه در يقال كعسب الرجل
كعسبة اذا عدا وهرب اومشى سريعا اوعدا بطيئا اومشى مشية السكران كعسب جعفر وزننده بر رجل آديدر
الكعنب نونله جعفر وزننده قصير القامه بودور كمسيه دينور نونى زائده در وارسلانه دينور وكعنب باشنده كعانب
اولان آدمه دينور يقال رجل كعنب اى ذوكعانب الكعانب علابط وزننده بودخى ارسلانه دينور الكعانب
كافك فتحيله بعض باشك بشره سنده اولان جابجا بزكبى دوكولمش عقده لره دينور كه استره دوزجه يورويه مز اولور
المكعنب اسم مفعول عنوانيله شول بوينوزه دينور كه حلقه كبى قيورلمش اوله يقال تيس مكعنب القرن اى ملتوى
القرن كأنه حلقة الكوكب جوهر وزننده والكوكبة هايله يلدزه دينور نجم كبى شارح ديركه بياض وبياضه وعجوز
وعجوزه كبى كوكب وكوكبه دخى ديرلر وفى المثل * ذهبوا تحت كل كوكب * اى تفرقوا يعنى هر برى برطرفه پراكنده
وتارمار اولوب كتديلر وكوكب بعض كوزه عارض اولان آق نقطه يه دينور انواعى واردر آق دوشمك وآق صو
وپرده امثالى اصطلاحات كحاليه سى واردر وكوكب اوزون اولان نباته دينور وبرقومك سيد وسردارينه اطلاق
اولنور يقال هو كوكب القوم اى سيدهم كذلك فارس وجندى وخيالنه اطلاق اولنور وشدت حرارته دينور
وقلجه وصويه وزندانه دينور ودمورا كسره دينور مسمار معناسنه كواكبى حلبى اكا منسوبدر وشول خطه يه يعنى
افراز وتعيين اولنمش ارضه دينور كه لونى مفرز اولديغى ارضك لوننه مخالف اوله وكوكب طلق ديدكلرى دارويه دينور
تركيده اورن پولى تعبير اولنور مفرداتده تعيين ايچون كوكب الارض تعبير ايدرلر وكوكب سلاحپوش آدمه اطلاق اولنور
وطاغه دينور جبل معناسنه بعض نسخه ده خاى معجمه ايله خيل عنوانده مرسوم اولمغله سوارى سپاه كروهى ديمك
اولور ايكيسيده ملايمدر وكوكب وقت بلوغى متقرب اولان اوغلانه دينور غلام مراهق معناسنه وفطر يعنى منتار
اقسامندن دلوجه منتار ديدكلرى نباته دينور كه آق اولور قتالدر وكوكب الشئ برنسنه نك كثير ومعظم ومجتمع
اولاننه دينور وكوكب الروضة باغچه نك ومرغزارك شكوفه سنه اطلاق اولنور تقول ما ازهر كوكب الروضة
اى نورها وكوكب الحديد مجلا پولادك ودمورك پارلدايوب يلدرامسنه اطلاق اولنور تقول اعجبنى كوكب هذا الحديد
اى بريقه وتوقده وكوكب البئر كوزقوينك صونبع ايدن منبعنه وچشمه سنه اطلاق اولنور يقال غار كوكب البئر اى عينها
وكوكب طبريه اوزره مشرف برقلعه آديدر وبرخاتونك اسميدر وكيجه اوتلقلر اوزره دوشن قراغو قطره لرينه دينور
الكوكبة هايله يلدزه دينور نته كه ذكر اولندى وكوكبه جماعت انسانى يه دينور كه آلاى تعبير اولنور يقال جاء فى كوكبة
عظيمة اى جماعة وكوكبه مصدر اولور مجلا ومصيقل پولاد ودمور مقوله سى پارلدامق معناسنه يقال كوكب الحديد كوكبة
اذا برق وتوقد كوكبان يمنده برحصار آديدر سلفده آنده برقصر پادشاهى وار ايدى كه درونى ياقوتله مرصع
ومزين اولمغله كوكب كبى لمعان ايدر ايدى قصر مزبور شهر صنعا قرينده ايدى وخارجى زر وسيم وسائر اجناس جواهر ايله
پرزيب وزيور ايدى كواكب علابط وزننده برطاغ آديدر كه آندن دكرمن طاشى قطع وجلب ايدرلر الكوكبية
ياى مشدده ايله برقريه اسميدر كه ويوده سى اهل قريه يه بغايت جور وظلم ايلمكله انلرده اكا بددعا ايلملريله على الفور تأثير
ايدوب هلاك اولمشدر بين العرب * دعوا دعوة كوكبية * مثلى آندن فالمشدر شارحك بياننه كوره قريه مزبوره ارض
حجازده در كه اهاليسى آل زبير ايدى كوكبى الفك قصريله خوزلى وزننده برموضع آديدر كويكب
مصغر بنيه سيله مدينه ايله تبوك بيننده برمسجد نبوى اسميدر عليه الصلوة والسلام الكواكب كوكب لفظنك

جمعيدر بو معنادندر كه عربلر يوم ذوكواكب ديرلر ذوشدائد معناسنى اراده ايدرلر كويا كه فرط محنت وشدتدن
ناشى هوا يوزى پك قرا كولق اولمغله كسوف كونى كبى كواكبلر نمايان اولمشدر الكلب كافك فتحى ولامك سكونيله
هر يرتجى جانوره دينور كه انسان وحيوانى طلايوب اصروب وپاره ليجى اولور كوپك وارسلان وقبلان وقورد كبى
سبع عقور معناسنه در بعده كوپك تعبير اولنان جانورده غالب اولمشدر شويله كه لدى الاطلاق سائره محتمل
اولمامغله حقيقت لغويه منزلنده اولمشدر جمعى اكلب كلور افلس كبى وكلاب كلور اولك جمع الجمعى اكالب
وثانينك كلابات كلور مؤلف بصائرده كليب لفظنى دخى زياده قلمشدر عبد وعبيد كبى وكلب ارسلانه دينور لكن تعميمده
داخل اولمغله تخصيصى ظاهرا اكا دخى اطلاقى كوپك كبى غالب ومتداول اولديغنه مبنى در زيرا باديه ده كوپك
قسمندن اكثر اولور وكلب دره ده صويك ابتداء ايعنى هنوز آرتمغه بشلديغى وقتده اولنه دينور بعضلر بونى مصدر
اوله رق تقييد ايلمشدر وكلب دكرمن چرخنده زيوانه ديدكلرى دمورك تپه سنده اولان كوچك دموره دينور
ومتخلخل اولان ديواره اوردقلرى طياغه دينور كه پايندان ودستك تعبير اولنور وكلب برنوع بالق آديدر كه
كوپك بالغى ديدكلريدر كلب الماء بشقه در كه اول قندز اوله جقدر وكلب بر كوكب آديدر وبو كوكب
دكلدر بلكه نيجه كواكبدن منتظم اولمش بركلب صورتيدر سرطان برجنك جنوبيسنده شجاع ايله جبار
اراسنده وسفينهٔ نوحك قيچ قماره سنك اوست طرفنده واقع اولمشدر باشنده واللرى اوكنده وبطننده
وقالچه سى اوزره بر كوكب براق واردر عربلر بطننده اولان پك براق كوكبه كلب اطلاق ايلملريله مؤلفك مرادى
اول كوكب اوله جقدر وكلب خام كوندن كسلمش قايشه دينور قد معناسنه ويوكسك تپه نك واويوكك باشلرينك
اوجنه دينور وقلج قبضه سنده اولان دمور ميخه دينور كه پرازوانه نك اوزرنده اولور علاقه آكا كچريلور وكلب شول
قرمزى صريمه وترشه يه دينور كه برى برينه ديكيلجك سختيانك وكونك ارالغنه وضع ايدوب ايكى طرفلو اوزرندن
ديكش چكرلر وكلب رى ايله قومس بيننده برموضع آديدر ويمامه ترابنده برطاغك اسميدر وكلب الفرس آتك ارقه سنده
يلبسندن قويرغنه قدر چكلمش اولان خلق خطه دينور كه لوننه مخالف اولور مثلا طورى آتده سياه اولور وكلب
طوار سمريك اكسه سنده اولان اكرى چنكله دينور كه قرشولقلى ايكى دانه اولور اكا طوربه ومطهره مقوله سى نسنه
كچروب آصارلر وقلجك قبضه سنه صاردقلرى قايشه دينور ومطلقا كندوسيله صاريلوب وبغلنوب متين ومحكم
اوله جق شيئه دينور وكلب برقبيله آديدر وكلب مصدر اولور كلوب ايله يعنى مهماز ايله راكب آلتنده اولان حيوانه
اوروب دورتمك معناسنه يقال كلب الراكب الفرس كلبا من الباب الاول اذا ضربه بالكلوب وبركسنه تنها باديه ده قالمغله
يقين يرلرده شنلك وار ايسه البته كوپكلرى كندينك صوتنى ايشتدكلرنده آنلرده اورمكله بو جهتدن شنلك اولديغنى
استدلال ايچون كوپك كبى اورمك معناسنه در يقال كلب الرجل كلبا من الباب الثانى اذا نبح لتسمعه الكلاب فتنبح
فيستدل بها عليه وذلك اذا صار فى قفر مترجم ديركه لطائفدن اولمق اوزره جاحظ نقل ايدر كه بركون بر ويرانه عرصه ده
برمكتب خواجه سنى كوردم كه بعينه كوپك كبى اوريوب طوره يور سيندن سؤال ايلديكمده بو عرصه نك خداسنده
اولان خانه صاحبنك بر كوچك اوغلو واردر بنم شاكردمدر لكن مكتبه چوقلق خيرى يوقدر دائما كوپكلر ايله
اوغراشوب ملاعبه ايدر بندخى مكتبه كلديكى كون بورايه كلوب بورسمه اورورم اولدخى بنى كوپك ظنيله طلو ديزكين
قاپويى آچوب طشره يه اوغرامغله بندخى يقاسنى ديوشوروب مكتبه كوتررم پس وضع مزبور يالكز باديه ده قلانه
مخصوص دكل ايمش انتهى الكلاب سحاب وزننده بودخى كلب كبى سمرك اكسه سنده اولان اكرى دموره دينور
الكلب فتحتينله صوصه مق عطش معناسنه در يقال كلب الرجل كلبا من الباب الرابع اذا عطش وپزونكلك ايلمك
قيادت معناسنه در مكلبه دخى بو معنايه در يقال كلب فلان كلبا ومكلبة اذا قاد ومنه الكلتبان وكلب مقاره نك ايپى
تكرلكله اوق كچن اغاجك ارالغنه دوشوب ايلشمك معناسنه در كه تكرلك دونمكدن قالور يقال كلب الحبل اذا وقع
بين العقو والبكرة وكلب برنسنه يه پك حرص وطمع ايلمك معناسنه در وبرنسنه شدت بولمق معناسنه در وبلا شبع
اكل كثير معناسنه در وكلب الشتاء قيشك حدت وشدتى هنكامنه اطلاق اولنور انف الشتاء كبى وقودوز كوپك
اصرمش كمسه كوپك كبى فرياد ايلمك معناسنه در وكوپك قودوروب قودوز اولمق معناسنه در انسان اتنى يمكدن عارض
اولور يقال كلب الكلب كلبا من الباب الرابع اذا جن وهو يعترى من اكل لحم الانسان وبركمسه يى قودوز كوپك طلامقله
كوپك كبى قودورمق معناسنه در يقال كلب الرجل كلبا اذا اصابه الكلب من عض الكلب الكلب شارح ديركه
عربلرك اتفاقكرده سيدر كه قودوز طلامش كمسيه پادشاهك برايكى قطره قانى صو ايله مزج واسقا ايلسه لر علت
مزبوره يه بغايت شفادر كذلك اول كمسه يى قرقنجى كيجه تا بصباح اصلا اويوتميه لر باذن خدا علت مزبوره حادث

اولمز وا كر اول كيجه اويور ايسه البته اول علته مبتلا اولور كذلك اول كلبي ايكي پاره ايدوب اول آدمي ارالغندن
كچورمك دخي نافعدر واول كوپك اصلا بر يرده قرار ايلمز بر مرتفع محلده طوروب قلبور ايله اوزرينه كول اله سه لر همان
هلاك اولور انتهى وكلب طارلمق معناسنه در يقال كلب الرجل اذا غضب وسفيه اولمق يعني سبكسر وخفيف
وبي تمكين اولمق معناسنه در يقال كلب الغلام اذا سفه واغاج صويه خوشجه قانوب تاب وطراوتي حق اوزره كلمامكله
پيراقلري خشونتلو وسرد اولمغين طوقنان آدمك اثوابنه ايلشور اولمق معناسنه در كه هب بونلر مجازدر يقال كلب
الشجر اذا لم يجد ريه فخشن ورقه فعلق من مربه وقيش مشتد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال كلب الشتاء اذا اشتد
وكوپك آدم اتنه دادانوب اوكرنمكله آدمجل اولمق معناسنه در يقال كلب الكلب اذا ضرى وتعود اكل الناس المكلبة
مرتبه وزننده كلب كبي پزونكلك ايلمك معناسنه در الكلتبان تاي فوقيه نك تقديميله قلتبان وزننده پزونكه دينور
قواد معناسنه كلب ومكلبه دن مأخوذدر كه پزونكلك معناسنه در صاحب مصباح قرطبانك اصلي كلتبان اولمق
اوزره تصريح ايلمشدر لكن مؤلف قرطباني ديوث وبي ناموس ايله وكلتباني پزونك ايله تفسير ايلمشدر هر بري بشقه
ياد كاردر زيرا قرطبان بوينوزلودر كه قورمساقدر وپزونك واروب كلن وآرا دوزندر وبرهان صاحبي قرطبان وقلتبان
كلتباندن معرب اولديغنه ذاهب اولمشدر وبونك وزني فعتلاندر الكلب كتف وزننده قدوز كوپكه دينور
اساسك بياننه كوره قدوز طلامش كسيه دخي كلب دينور جمعلرنده كلبي دينور عطشي وزننده يقال كلب كلب
وكلاب كلبي ورجل كلب وقوم كلبي ومنه في دماء الملوك شفاء للكلبي الاكلاب بركسه نك طواري قودورمق
معناسنه در كه قدوز كوپك طلامسيله اولور ومخصوص علتدن ناشي اولور مانده نك قودر ديغي مشهودمز اولمشدر
يقال اكلب القوم اذا كلبت ابلهم الكلبة علبه وزننده قاتيلق شدت معناسنه در تقول نحن في كلبة الشتاء اي في شدته
وضيق معاش وقحط وغلا معنالرينه در وكلبه ميكده يه دينور تقول رأيته في الكلبة اي حانوت الخمار وكوپك وكدينك
برونلرينك ايكي طرفنده بيق طرزنده اولان اوزون قيللره دينور قبلانده دخي اولور وكلبه ديار بكر ترابنده بر موضع آديدر
وصووغك شدتنه دينور وصرم تعبير اولنان انجه اوزون قايشه على قول برطوتام ليفه دينور كه آنكله قربه مقوله سي
ديكيلور الكلبة كافك فتحيله ميشه اغاجي نوعندن بر ديكنلو اغاجك آديدر اكا كلبه دخي ديرلر فرحه وزننده
وشاخلردن عاري اولان ديكنلكه دينور كه چالي تعبير اولنور وعمان نام بلده قضاسنده بر موضع آديدر الكلبتان كافك
فتحيله دمورجي قصاجنه دينور كه آنكله قزغين دموري قصدروب قوللنورلر دولكرلرك دخي اولور الكلوب تنور
وزننده والكلاب رمان وزننده مهمازه دينور كه تحريفله ماهميز ديدكلري سيوري دموردر بندكلري دابه يي دورتمك
ايچون جزمه لرك اوكجه لرينه استوار ايدرلر آت جانبازلرينك مهمازلري اولمغله بيچاره حيواني يلدرم كبي يوريدرلر
المكلب محدث وزننده شكار ايچون تازي وزغر مقوله سني تعليم ايدن كشي يه دينور المكلب معظم وزننده بوقاغو
ايله ياخود سائر باغله بند اولنمش كسيه دينور يقال اسير مكلب اي مقيد الكليب امير وزننده والكالب سالب وزننده
كوپك كروهنه دينور جماعة الكلاب معناسنه بوكه كوره ايكيسيده اسم جمع اوله جقدر لكن مؤلف بصائرده كليب
لفظني جمع اولمق اوزره ثبت ايلمشدر واسم فاعل وزننده اسم جمع غريبدر نهايت سيوطي مزهرده خاشن لفظني رسم
ايلمشدر لكن امهات سائره ده ظفرياب اولنمامشدر المكالبة مفاعله وزننده كوپكلر بري بريله خرلداشوب قاوراشمق
معناسنه در بعده انسان بري برني خصومت ونزاعله صقشديره رق غوغا ايدوب بري برينه شركير اولمقده استعمال اولندي
يقال كالبه مكالبة اذا شاره وضايقه وبو واحد وفصاعد ايچون كلور ومكالبه دوه اغاجك تيكنلرني اوتلامق
معناسنه در يقال كالبت الابل اذا رعت كلاليب الشجر التكالب تفاعل وزننده بري برينك اوزرينه كوپك كبي
صچرايوب آتيلمق معناسنه استعمال اولنور يقال تكالبا اي تواثبا بنوكلب وبنواكلب وبنوكلبه وبنوكلاب
بر رقبيله در كف الكلب برنوع عشبه منتشره اسميدر بونبات بدسقان ديدكلريدر كه تركيده كوپك آياسي تعبير اولنور
ام كلب بر تيكنلو كوچكجه اغاجك آديدر بو شجر بر زراع قدر اولور ومصرده كثيردر بين الاطباء بو اسمله معروفدر
ومصريلرا كايتوع ديرلر الكلبات حركات وزننده يمامه ده برنيچه معروف بايرلرك اسميدر كلاب غراب وزننده
بر موضع وبر صويك آديدر اول موضعده بين العرب بر وقعه اولمغله يوم الكلاب بينلرنده معروفدر الكلاب سحاب
وزننده بركسه يي قدوز كوپك طلامغله دلوروب بيهوش اولمق معناسنه در يقال كلب الرجل كلابا على بناء المجهول
اذا ذهب عقله من الكلب لسان الكلب تبع يمانينك قلجي آديدر اوچ ذراع طولنده ولوني تازه سبزه كبي يم يشل
ايدي وتبعدن مراد ابو كرب اوله جقدر وآندن بشقه برنيچه قلج آديدر وبر نبات آديدر بو نبات حالا فرنك اطبالرينك
سنا ولوز ديدكلريدر ورقي سكيرلو يپراغنه شبيه وآندن اطول وبر مقدار مقعر وغايتده ملاستلي واطرافي كسكين

اولور ذو الكلب عمرو بن العجلان نام كسه نك لقبيدر نهر الكلب سواحل شامده بيروت ايله صيدا بيننده برايرمق
آديدر كلب الجربة جيمك ورانك وباي مشدده نك فتحيله بر موضعدر كلاب كتان وزننده اساميدندر كلاب
العقيلي وابو الهيدام كلاب بن حمزه شاعرلردر الكالب والكلاب شداد وزننده صاحب الكلاب ديمكدر
بو مناسبتله زغرجي باشيه اطلاق اولنور دير الكلب موصل ناحيه سنده بر موضعدر جب الكلب جب ماده سنده
ذكر اولندي كلاب رمان وزننده اساميدندر عبد الله بن كلاب متكلم معروفدر الكلاب كافك كسريله كلبك
جمعيدر كه ذكر اولندي ومنه المثل * الكلاب على البقر ويروى * الكراب على البقر * پس كلاب روايتنه كوره كلبلري
بقر وحشي اوزره قشقردوب صاليور ديمكدر مثل مزبور هر كسي كندي حالي ووضع وصنعتيله ترك وتخليه ايله
ديجك يرده ايراد اولنور كه صنعتندن والفتندن اولمديغي ايشي تكليف ايلمه هر كسه بيلديكي كاري تكليف وتفويض
قيل ديمك اولور مثلا اهل قلمي جنك وقتاله كوندرمك كبي قالديكه الكلاب ياخود الكراب كلمه سي ابتدائيت
اوزره مرفوع اولور كه الكلاب او الكراب مفوضة على البقر سكنده اولور ومقدر ارسل كلمه سيله منصوب اولمسي
دخي جائزدر ميدانينك بياننه كوره الكراب على البقر روايتنه كوره كراب ترلايي نطس ايتمكه دينمكله بقردن مراد
چفت اكوزي اولور هر كسي كندي صنعتيله ترك ايله معرضنده ضرب اولنور والكلاب روايتنه كوره بقردن مراد
بيان اكوزي اولوب قوم مزبوري بري برينه اغرا وتحريش وتسليط ايله مقامنده ايراد اولنور ام كلبة حمى علتنك
كنيه سيدر ام ملدم كبي الاستكلاب ذكر اولنان كلب لفظي كبي بر آدم باديه ده تنها قالمغله كوپك كبي اورمك معناسنه در
تا كه اويه لر قريب ايسه كوپكلري ايشيدوب اورمكله شنلكه استدلال ايليه يقال استكلب الرجل بمعنى كلب كما ذكر
الكلاليب كلوب كلمه سنك جمعيدر كه مهمازه دينور وتشبيه طريقيله طوغانك وشاهينك پنجه لرينه اطلاق اولنور
يقال انشب البازي اليه كلاليبه اي مخالبه وكلاليب الشجر ميشه ومغيلان اغاجلرينك تيكنلرينه اطلاق اولنور
الكلتب تاي فوقيه ايله جعفر وزننده والكلتب قنفذ وزننده ترويح مصلحتي ضمننده مداهنه ايدر اولان يلپاق
كسيه دينور نسخه لرده المداهنة عنوانيله كه مصدردر مرسوم اولمغله غلطدر صواب اولان المداهن عنواننده
اولمقدر نته كه امهات سائره ده يكلتب في امره اي يداهن عبارتيله مثبت اولمغله مصدري كلتبه اولور الكلتبان
قلتبان وزننده پزونكه دينور قواد معناسنه مؤلف بوني كلب ماده سنده دخي ذكر ايلمشيدي كه كلب ومكلبه دن
مأخوذ ايدي وبو راده اعاده سي كلتبه دن مأخوذ اولديغنه ذاهب اولان قوله مبني در الكلثب ثاي مثلثه ايله
جعفر وزننده والكلائب علابط وزننده بخيل وجمري ومتقبض اليد اولان ناكسه دينور الكلحبة حاي مهمله ايله
دحرجه وزننده مشتعل وعلو كير اولان آتشك كورلتيسنه دينور تقول سمعت كلحبة النار اي صوتها ولهيبها
وكلحبه بر شاعرك اسميدر وهبيرة بن عبد الله بن عبد مناف بن عرين العرني لقبيدر وديكر هبيرة بن الكلحبه عراده نام
فرسك فارسيدر وكلحبه مصدر اولور قلجله چالمق معناسنه يقال كلحبه بالسيف اذا ضربه به الكنوب نونله قعود
وزننده بر نسنه درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال كنب الشيء كنوبا من الباب الاول اذا غلظ وبركسه غنايه نائل
اولمغله سائردن مستغني وبي نياز اولمق معناسنه در يقال كنب الرجل اذا استغنى يعني بعد فقر الاكناب همزه نك
كسريله بو دخي درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال اكنب الشيء اذا غلظ وال كثرت عملدن ناسورلنمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اكنبت يده اذا غلظت من العمل وبركسه نك ايچروسي قبض اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال اكنب عليه بطنه اذا اشتد بونده على ايله استعمالي قبضك ثقلتي منقبض اوزره مستولي اولديغنه
مبني در ودل طوتلمق معناسنه استعمال اولنور يقال اكنب لسانه اذا احتبس الكنب فتحتينله كثرت استعمالدن
انسانك اياغي والي كذلك دوه وآت وقاطر مقوله سي دوابك اياغي غلظتلنوب ناسور بغلمق معناسنه در على قول
انسانك الينه مخصوصدر چفتجي الي كبي يقال كنبت يده كنبا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل المكنب محسن
وزننده والمكنب منبر وزننده اختلاف مذكور اوزره ناسورلنمش عضوه دينور يقال حافر مكنب ومكنب اي غليظ
الكنب ضرب وزننده بر نسنه يي بر ظرف ايچره آليقومق معناسنه در يقال كنب الشيء في جرابه كنبا من الباب الثاني
اذا كنزه فيه وحبسه الكانب جانب وزننده كثرت اكلدن طلوم كبي ممتلي اولان انسان وحيوانه دينور الكنب
كتف وزننده بر نبات آديدر بو نبات كنور وكندر ديدكلريدر كه آندن ايپ وسجيم بوكيلور الكنيب امير وزننده
قوريمش اغاجه على قول تيكنلري قيريلوب اوفانمش اولان ميشه اغاجنه دينور كنيب زبير وزننده بر موضع
آديدر كنب جنب وزننده ماوراء النهرده بر بلده در كه اشروسنه ايله ملقيدر حالا لقبيله مشتهردر المكنئب مكفهر
وزننده جثه سي غليظ وشديد اولان طوپاج بودور كسيه دينور الكناب كتاب وزننده خرما سالقمنه دينور الكنثب

تای فوقیه ایله قنفذ وزننده والکناثب علابط وزننده قصیر القامه بودور کسیه دینور الکنثب ثای مثلثه ایله
جعفر وزننده والکنثب قنفذ وزننده والکناثب علابط وزننده مطلقا قاتی وصلب وشدید اولان شیئه دینور
الکنثاب کافك کسریله دائما اشاغی طوغری آقوب دوکیلور اولان قوملغه دینور که بعض اوچورم یرلرده اولور
الکنحب حای مهمله ایله جعفر وزننده بر نبات آدیدر لکن بو ثابت یعنی اهل لغت عندنده متفق علیه دکلدر
الکنخبة خای معجمه ایله غلط وخطادن ناشی کلامك عرب صاحبی کبی شوریده ومختلط اولمسنه دینور تقول
ماهذه الکنخبة ترید الکلام المختلط من الخطاء الکوب کافك ضمیله قولپی اولمیان کوزه یه یعنی دستی یه دینور علی قول
خرطومی یعنی ابریق کبی امزکی اولمیان دستی یه دینور ترکیده دخی کوپ دینور جمعی اکواب کلور یقال لایزال معه
کوب الخمر وهو کوز لاعروة له اولاخرطوم له الکوب صوب وزننده کوپله صو ایچمك معناسنه در یقال
کاب الرجل کوبا من الباب الاول اذا شرب بالکوب الاکتیاب افتعال وزننده کوب معناسنه در نهایت بونده
تکلف اولمغله کوپی زور ایله باشنه قالدروب ایچمك اولور یقال اکتاب بمعنی کاب الکوب فتحتیله بر آدمك باشی
بیوك اولوب بوینی انجه اولمغه دینور الکوبة نوبه وزننده فوت اولان شیئه تأسف وتحسر ایلمکه دینور تقول
ماهذه الکوبة ای الحسرة علی مافات الکوبة کافك ضمیله نرد او یوننه دینور که حالا طاوله دیدیکمز آلتدن
بر نوعدر علی قول شطرنج او یوننه دینور وکوبه کوچك طاوله دینور طبل صغیر معناسنه که دبلك تعبیر اولنور
محله بکجیلرینك وچنکانه لرك چالدقلری اوله جقدر که بلی انجه اولور وکوبه فهر معناسنه در که دسته سنك
اوله جقدر آنکله سماق اوزره نسنه ازرلر ولاغوته وترکی قدیمده قو یوز تعبیر اولنان سازه ده کوبه دینور بربط کبی
التکویب تفعیل وزننده بر نسنه یی دسته سنك ایله دوکوب خرد ایتمك یاخود ازمك معناسنه در یقال کوب الشیء
اذا دقه بالکوبة ای الفهر کابه غابه وزننده تمیم قبیله سی بلادنده بر موضع یاخود بر صو آدیدر کوبان کافك ضمیله
شهر مرو قضاسنده بر قریه در کوبانان اصفهان قضاسنده بر قریه در کوبنان بر بلدهٔ معروفه در الکهب
کافك فتحی وهانك سکونیله قوجه ضو ضغرینه دینور الکهبة کافك ضمیله قهبه وزننده بو مراد فیدر که الواندن
بوز تعبیر اولنان لونه دینور علی قول کهبه دهمه یعنی یاغز لغه یاخود قراتیق بوزه دینور که مائی یه قریب کوکجل
اوله جقدر وعلی رأی لون مزبور دوه قسمنه مخصوصدر که کوکجل بوز دوه نك لونیدر الکهوب قعود وزننده
والکهب تعب وزننده بر نسنه یاخود خاصة دوه لون مزبور اوزره اولمق معناسنه در یقال کهب وکهب کهوبا
وکهبا من الباب الخامس والرابع وهو اکهب وکاهب الکهدب جعفر وزننده ثقیل وترك وناتراش کمسنه یه دینور
الکهکب جعفر وزننده سبزواتدن بادنجانه دینور فصــــــــل اللام الالباب همزه نك کسریله بر یرده
اکلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال الب بالمکان الباباً اذا اقام مؤلف بصائرده ثلاثی یی تقدیم ایلمشدر والباب طوارك
کوکسنه لبب یعنی سینه بند بکورمك معناسنه در تقول الببت الدابة ای جعلت لها لبباً و بر کسیه یا بر نسنه یه
صکره دن بر شیء عارض اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال الب له الشیء اذا عرض اللب لامك فتحی وبانك
تشدیدیله بو دخی بر یرده اکلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال لب بالمکان لباً من الباب الاول اذا اقام ومنه قولهم
لبیك عدد اراده سیله تثنیه قلنوب کاف خطابه مضاف قلنمشدر و بونك معناسنده اقوال اربعه وارد در اول ذکر اولنان
اقامت معناسنه اولمغله انا مقیم علی طاعتك البابا بعد الباب واجابة بعد اجابة سکیده در که بن سنك امر وفرمانکه
اطاعت واجابت مرکزنده مرة بعد اخری ثابت و پایدارم دیمکدر نته که حنانیك کلمه سی رحمة بعد رحمة دیمکدر
ثانی لب کلمه سی مواجهه معناسنده در کلکله اول معنادن نشی اولور کما یقال داری تلب داره ای تواجهها بو که کوره
اتجاهی وقصدی لك مرة بعد اخری سنکنده اولور که بنم قصد وتوجهم هر بار سنك طرفکه در دیمك اولور
ثالث لب کلمه سی محبت معناسنده در کلکله اول معنادن مأخوذ اولور نته که امرأة لبة دیرلر محبة لزوجها معناسنه
پس لبیك بنم دائما محبت وانجذابم سکا در غیره دکلدر دیمك اولور رابع خالص معناسنه اولان لب ولبابدن مأخوذدر
کما یقال لب الشیء ولبابه ای خالصه بو که کوره اخلاصم یعنی صدق عبودیتم همیشه سکادر دیمك اولور و بونك اصلی
الب لبین لك ایدی فعلی حذف ونون تثنیه اسقاط اولندقدنصکره کافه مضاف قلندی ومذهب مختار بودر
وتلبیه کلمهٔ مرقومه دن اخذ اولندقدنصکره آندن فعل تصرف اولنمشدر تهلیل وتسبیح وتشهد کبی نهایه ده مطلب
ومنه حدیث علقمة انه قال للاسود یا اباعمرو قال لبیك قال لبی یدیك خدثنی سلت یداك وضمنا عبارتیله تفسیر ایلمشدر که
معنای لازمی اولور و بو لبت یداك لبین سبکنده در لبیك لفظنه ازدواج ایچون یدیك دینلمشدر وزمخشری
لبی یدیك کلامنی اطیعك واتصرف باراداتك واکون کالشیء الذی تصرفه بیدك کیف شئت عبارتیله تفسیر ایلمشدر

وصاحب مصباح اضافتله لبی زیدوروددنی نقل ایلمکله بو دخی یدیك کلمه سنه مضاف اولمش اولمغله ازدواج تکلفنه
حاجت قالمز وزمخشرینك تفسیرندن دخی اضافت صورتی منفهمدر ایکی اللریکه ده هر بار اطاعت واجابتم وار در
یمین و یسارکله تصرف ایله دیمکدر که کمال انقیاد اظهار ایلمکدر انتهی ولبة کلمه سی مبالغة وصف اولور بر محلده
یاخود بر خصوصده اصلا منفك اولمیوب همیشه مقیم وملازم اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال هو لب علیه ای لازم
مقیم لایفارقه ولب دابه یه سینه بند بکورمك معناسنه در تقول لببت الدابة لبا ای جعلت لها لببا فهی ملبوب
و بر کسه نك لبه سنه یعنی کردنی دیبنه اورمق معناسنه در یقال لبه اذا ضرب لبته ومواجهه ومحبت معنالرینه کلور
نته که مؤلف ضمنا بیان ایلدی لکن بو معنالر مجاز در اقامت معناسندن متفرعدر اللب لامك ضمیله آغو یه دینور
سم معناسنه وهر شیئك محض وخالصنه دینور یقال هو لبه ای خالصه وایچلونسه نك ایچنه واوزینه دینور مثلا لب
النخل خرما یینیسیدر ولب الجوز ولب اللوز جوزك وبادمك ایچلریدر ولب عقل وهوشه اطلاق اولنور جمعی
الباب کلور والب کلور همزه نك فتحی ولامك ضمیله مؤلفك بصائرده بیاننه کوره لب شوایبدن صافی وخالص اولان
عقله اطلاق اولنور بو که کوره ایکی معنادن منحوت اولور علی قول لب عقل زکی یه اطلاق اولنمغله بینلرنده عموم
وخصوص مطلق اولور زیرا هر لب عقل اولور لکن هر عقل لب اولماز کذلك لب لفظنك جمعی البب کلور
فك ادغامله اللبابة کرامه وزننده بر کسنه صاحب لب یعنی عاقل وهشیار اولمق معناسنه در تقول لببت
یارجل تلب من الباب الرابع ویقال لبیت یارجل بضم العین تلب بفتح العین لبابة ای صرت لبیبا واشبو ماده دن غیری
کلام عربده ماضی مضموم العین ومضارع مفتوح العین اوله رق وارد اولمامشدر شارحك بیاننه کوره دمام
وشر صیغه لری دخی بو رسمه وارد اولمشدر یقال دم یدم وشر یشر بالفك والادغام لکن بو صیغه لر
زکن یزکن ماده سی کبی تداخل اللغتین بابندن اولمق اغلبدر نته که شافیه ده مثبتدر وابن اثیر وصاحب مصباح
صیغهٔ مزبوره یی باب خامسدن اولمق اوزره تقیید و باب مزبورده مضاعفدن اوله رق بوندن غیری وارد اولمامشدر
دیو تصریح ایلمشلردر قال فی المصباح وفی لغة من باب قرب ولانظیر له فی المضاعف وقال فی النهایة
یقال لب یلب مثل عض یعض ای صار لبیبا هذه لغة الحجاز واهل نجد یقولون لب یلب بوزن فر یفر
ویقال لبب الرجل بالکسر یلبب بالفتح ای صار ذالب وحکی لبب بالضم وهو نادر لانظیر له فی المضاعف اللبب
فتحتیله دوه نك بیوننك دبنه دینور که کوکسنه بتشك یردر اورادن ذبح اولنور منحر معناسنه وآتلرده اورایه سینه بند
بکورلور ولبب انسانده کردانیه تعبیر اولنان قلاده تعلیق اولندقده طوران یردر که بوغازك چقوری وایکی طرفی
اوله جقدر و بوفقه جه قوملغه دینور که زمینه یقین اولور وطوارك سینه بند وکلدرك تعبیر اولنان کوکسلکنه دینور که
پالان واکر کیرو کتمسون دیو کوکسنه بکررلر جمعی الباب کلور ولبب بر موضع آدیدر اللبة حبه وزننده لبب ایله
معنای اولده مرادفدر ولبه لطیفه وظریفه خاتونه دینور لکن مؤلف آنفا زوجنه محبتی اولان خاتون ایله بالمناسبه
بیان ایلمشیدی ظاهرا معنای لازمیدر زوجنه محبت وحسن معاشرت لطافت خلق وخلقی یه لازم کلور الملبب
مکرم وزننده والملبب بانك ادغامیله الباب دن اسم مفعوللردر والملبوبة لب کلمه سندن اسم مفعولدر کوکسنه
سینه بند بکورلمش دابه یه دینور اللبلاب لامك فتحیله صرمشق او تنه دینور کبیر نوعنه قسوس وصغیرینه همیل
دیرلر اللبلبة زلزله وزننده ولدی اسرکیوب رقت ومهربانلق ایلمك معناسنه در و بو حیوانه دخی شاملدر یقال
لبلبت المرأة بولدها اذا رقت علیه قال فی الاساس ولبلبت الشاة بولدها اذا لحسته والطفته بشفتیها وتعطفت علیه
ولبلبه طاغلق معناسنه در یقال لبلبوا اذا تفرقوا ولبلبه تکه نك دیشی کچی یه اشارتکن ظهور ایدن صوتندن حکایه در
وقیون قوزوسنی وضع ایلدکدنصکره مهر وتعطفدن ناشی یلامق معناسنه در نته که آنفا بیان اولندی ظاهرا
بو معنالردر اللبیبة حبیبه وزننده بقیره طرزنده بر لباسدر بقیره یکی و یقاسی اولمیان عرب کوملکیدر بو دخی اویله بر ثوب
اولمغله همان کوکسلرینه بکورلور اللبابة سحاب وزننده بر مقدارجه چاره دینور لباب غراب وزننده منوجذیمه
دیارنده بر جبل آدیدر التلبیب تفعیل وزننده بر کمسه ایله مخاصمه حالنده ایکی طرفدن جامه سنی الیله قاوره یوب
برکدرد کدنصکره کندی طرفنه چکمك معناسنه در یقال لببه تلبیبا اذا جمع ثیابه عند نحره فی الخصومة ثم جره
واکین دانه سی اوزلنوب ایچ بغلمق معناسنه در یقال لبب الحب اذا صار له لب و بر نسنه خصوصنده تردد ایلك
معناسنه در یقال لبب فی الشیء اذا تردد فیه وتلبیب بلك وایچلك ویمنی وعجم کوملکی تعبیر اولنان کوکسلك ثوبك
اسمیدر نته که یمنی خیمه نك اینیك اسمیدر التلبب تفعل وزننده صغانوب چرنمك معناسنه در یقال تلبب الرجل
اذا تشمر التلبب سبسب وزننده والتلبب بلبل وزننده دائما اهل ومتعلقاتنه وهمسایه لرینه بر واحسان ایدن

خیر لو آدمه دینور الالبوب اسلوب وزننده نبق دیدکلری یمشك چکردکی دانه سنه دینور ونبق عربستان کراسی
دیدکلریدر که سدر اغاجنك یمشیدر بنات البب بنات بای موحده نك فتحیله در والبب اکلب وزننده در امام مبرّد
بانك فتحیله اکرم وزننده روایت ایلمشدر یورکده برنیجه طمرلره اطلاق اولنور که شفقت ومهر ورقتك منبعلریدر
اسرکمك ویورك آجیمق آنلردن نشئت ایدر لبّ الجوز معناسنه اولان لبّ کلمه سنك جمعیدر لسانمزده دخی ایچم
قومیور که اکا شویله ایده یم تعبیری واردر و بین العرب * تأبی ذاك بنات البی * مثل سائردر و بونك اصلی بودر که
برکسه نك برعجوز والده سی وار ایدی زوجه سی آنك دفعی بابنده الحاح ایلمکله کوتروب صحراده برمعطل قویی یه القا
ایلدی درعقب برقاچ کسه اول قویی سمتندن کذر ایدر ایکن عجوزمز بوره نك ناله سی سامعه کذارلری اولمغله اخراج
وسرکذشتندن استنتاج ایتدکلرنده اولدخی کندی اوغلو القا ایلدیکنی اخبار ایلدی اول آدملر چون اوغلك حقکه
رعایت ایلیوب سنی بومهلکه یه القا ایلدی سندخی کندیسنه بد دعا ایله دیدکلرنده لاتطاوعنی بنات البی دیدی
یعنی یورکده اولان رقت وشفقت طمرلری بکا اویمیور مانع اولیور دیو جواب ایلدی اللبالب سباسب وزننده
قیون وکچی سوریسنك بردن ملشوب چاغرشملرینه دینور اللبیب امیر وزننده ذکر اولنان لبّ کلمه سی کبی برخصوصه
همیشه مجدّ وملازم اولوب آندن اصلا فاتر وفارغ اولمیان کشی یه دینور اقامت معناسندن مأخوذدر یقال رجل لبّ
ولبیب ای لازم للامر لایفتر عنه ولبیب عاقل وهوشمند اولان کشی یه دینور که عقل معناسندن فعیل در یقال رجل
لبیب ای عاقل جمعی الباء کلور احباء وزننده الملبوب عقل ورشد وادراکله موصوف اولان کشی یه دینور یقال رجل
ملبوب ای موصوف بالعقل لباب لباب مکرّرا قطام وزننده لابأس مقامنده ایراد اولنور تقول لباب لباب ای لابأس
شارح دیر که بولغت حمیریه در عند البعض لباب کلأ قلیل معناسنه اولمغله آندن مأخوذدر دیرلبی لامك حرکات
ثلاثی والفك قصریله موصلده برموضعدر اللولب جوهر وزننده حوضه صو کلان اولوغك کیر وآغزنده
دائره لنوب امز کلنن صویه دینور کلان صو پك چوق اولمغله اولوغه صغمیوب مقدار سائری کیره جك دلیکك اغزندن
شدّتله کیروتپوب آنافور ایلمکله طولانیجه دکرمیلنوب کویا که قالین ایریق امزکی شکلنده اولور لسانمزده قارتی تعبیر
اولنور یقال للماء الکثیر الذی یحمل منه الفتح مایسعه فیضیق صنبوره عنه من کثرته فیستدیر الماء عندفمه ویصیر کانه
بلبل آنیه لولب مؤلفك لولب قولی مقول قولدر شارحك بیاننه کوره بولغت عراقیه در اللتب لامك فتحی وتای فوقیه نك
سکونیله واللتوب قعود وزننده برشیئه انفکاك ایلمامك وجه اوزره ملازم ومداوم اولمق معناسنه در یقال لتب علیه
لتبا ولتوبا من الباب الاوّل اذا لازم وبرنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال لتب به ای لصق وثابت وپایدار اولمق
معناسنه در یقال لتب فیه اذا ثبت ودورتمك وسانجمق معناسنه در یقال لتب فی منحر الناقة اذا طعن وبرنسنه یی
چکوب پك بغلمق معناسنه در یقال لتب علیه ثیابه اذا شدّها ولباس کیمك معناسنه در یقال لتب ثوبه اذا لبسه وآنك
ارقه سنی چوللامق معناسنه در که معنای مذکوردن مأخوذ در یقال لتب علی الفرس جله اذا شدّه پس بوتکرار
کبیدر الالتتاب افتعال وزننده بودخی اثواب کیمك معناسنه در یقال التتب الثوب اذا لبسه شارح دیر که التتاب
لباسی بردخی چقرممق نیتیله کیمکدر التلتیب تفعیل وزننده آنك ارقه سنه چول اورتوب بغلمق معناسنه در یقال لتب
علی الفرس جله ای شدّه علیه الالتاب همزه نك کسریله برخصوصی برکسه اوزره واجب ولازم قلمق معناسنه در
یقال التب الامر علیه التابا اذا اوجبه علیه الملتب منبر وزننده فتنه هنکاملرنده دائما فتنه واختلال واختلاطدن
قاچوب کندی خانه سنده مقیم ومنزوی اولان کسیه دینور الملاتب مراتب وزننده اسکی جبه لره دینور جباب
خلقان معناسنه بنولتب لامك ضمیله برقبیله در اصحابدن عبدالله بن اللتبیه آنلردندر اللجب لامك وجیمك
فتحیله ناس جغلتی وغریو وشماطه ایلمك معناسنه در یقال لجبوا لجبا من الباب الرابع اذا صاحوا ودکزك موجلری
مضطرب اولمغله کورلتی پیدا ایلمك معناسنه در یقال لجب البحر اذا هاج واضطرب اللجب کتف وزننده کورلتولی
عسکره دینور یقال جیش لجب ای ذو لجب اللجبة لامك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله واللجبة فتحاتله واللجبة
فرحه وزننده واللجبة عنبه وزننده سودی چکیلوب آزالمش قیونه دینور وسودی چوق اولان قیونه دینمکله ضدّ اولور
علی قول بوکچی قسمنه مخصوصدر قیونه اطلاق اولنمز جمعی لجاب کلور لامك کسریله ولجبات کلور فتحاتله اللجوبة
لامك ضمیله قیونك سودی چکیلوب آزالمق کذلك سودی کثیر اولمق معنالرینه در یقال لجبت الشاة لجوبة من الباب
الخامس اذا قلّ لبنها اوغزر التلجیب تفعیل وزننده لجوبه معناسنه در یقال لجبت الشاة تلجیبا بمعنی لجبت الملجاب
محراب وزننده شول اوقه دینور که یلکلنمش اولوب لکن هنوز تمرن کچورلمامش اوله اللحب لامك فتحی وحای
مهمله نك سکونیله اولو وآچق یوله دینور شاهراه معناسنه اللاحب والملحب معظم وزننده بونلرده اول

معنایه در لاحب بمعنی ملحوبدر یقال طریق لحب ولاحب وملحب ای واضح ولحب مصدر اولور شاهراهده کتمك
معناسنه یقال لحب الرجل لحبا من الباب الثالث اذا وطئ اللاحب وسلکه یعنی مرّ فیه وقلجله اورمق معناسنه در
یقال لحبه بالسیف اذا ضربه به وبرشیئه تأثیر ایدوب آنده اثر ایلمك معناسنه در یقال لحب الشیء اذا اثر فیه واتی
اوزنلغنه کسوب دیلمك معناسنه در یقال لحب اللحم اذا قطعه طولا ودابه نك صرتی یاغر اولوب صاغالدقدنصکره
یاخود اکر و پالان باصمغله تویی یولنوب یپرنمکدن ناشی یری چقورجه ال آیاسی کبی دوزو هموار قالمق معناسنه در
یقال لحب متن الفرس اذا املاس فی حدور وکمکدن ات صویمق معناسنه در یقال لحب اللحم عن العظم اذا قشره
ویولی آچق وواضح قلمق معناسنه در یقال لحب الطریق اذا بینه وجماع ایلمك معناسنه در یقال لحب المرأة
اذا جامعها ویره چالمق معناسنه در یقال لحب به الارض اذا صرعه وبرکسه بریره صاپمیه رق طوغریلغنه یورویوب
کتمك علی قول سرعتله یورویوب کتمك معناسنه در یقال لحب الرجل اذا مرّ مستقیما او اسرع فی مشیه الالتحاب
افتعال وزننده بودخی شاهراهده کتمك معناسنه در یقال التحب اللحب بمعنی لحب التلحیب تفعیل وزننده
بودخی قلجله اورمق معناسنه در یقال لحبه بالسیف تلحیبا اذا ضربه به وبرنسنه یه تأثیر ایله آنده اثر ونشان ایلمك
معناسنه در یقال لحب الشیء اذا اثر فیه اللحوب قعود وزننده یول آچق وواضح اولمق معناسنه در یقال لحب الطریق
لحوبا اذا وضح اللحب فتحتینله پیرلکدن وجود نحیف وزبون اولمق معناسنه در یقال لحب الرجل لحبا من الباب
الرابع اذا انحله الکبر الملحب منبر وزننده دلی زفیر اولوب دائما هرکسه سبّ ودشنام ایدر اولان کسیه دینور که
بذیّ اللسان تعبیر اولنور یقال رجل ملحب ای سباب بذیء اللسان وبرنسنه کسه جك وصویه جق آلته دینور ساطور
وپچاق ودهره واوراق کبی اللحیب امیر وزننده ارقه سنك اتی آزجه اولان چلمسز ناقه یه دینور وصف خاصدر
ملحوب میمك فتحیله برموضعدر اللخب لامك فتحی وخای معجمه نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال لخب
المرأة لخبا من الباب الثالث والاول اذا نکحها یعنی جامعها ویوزه شمار اورمق معناسنه در یقال لخب فلانا اذا لطمه
اللخب فتحتینله مقل اغاجنه دینور که بلا دعربده ویمنده اولور واکا خرمای هندی دخی دیرلر ومقل که آنك صمغیدر
ترکیده کورن دیرلر لخبه عقبه وزننده یمنده عدن ابین خارجنده برقریه آدیدر الملخب مکرّم وزننده دائما
مخاصمه هنکامنده آدمجه سنه شمارلنور اولان کسیه دینور یقال هو ملخب ای ملطم فی الخصومات الملاخبة
مفاعله وزننده شمارلشمق معناسنه در یقال لاخبه ملاخبة اذا لاطمه اللذوب ذال معجمه ایله قعود وزننده بریرده
مقیم اولمق معناسنه در یقال لذب بالمکان لذوبا من الباب الاول اذا اقام الملاذبة مفاعله وزننده لذوب
معناسنه در یقال لاذب بالمکان بمعنی لذب اللزوب زای معجمه ایله قعود وزننده صیواشوب یاپشمق معناسنه در
یقال لزب به لزوبا من الباب الاول اذا لصق به وثابت وپایدار اولمق معناسنه در یقال لزب الشیء اذا ثبت وقحط
وغلا اولمق معناسنه در یقال لزبت السنة اذا جدبت اللازب اسم فاعلدر یاپشیجی ویاپشقان نسنه یه دینور
وثابت وپایدار اولان شیئه دینور ومنه قولهم صار الامر ضربة لازب ای لازما ثابتا ویقال هذا الامر ضربة لازب
ای لازم شدید قال الشارح قال ابو بکر معنی قولهم ماهذا بضربة لازب ای ماهذا بلازم ولا واجب وهو مثل
اللزب لامك کسریله طار یوله دینور اللزب کتف وزننده آز نسنه یه دینور یقال شیء لزب ای قلیل جمعی
لزاب کلور اللزبة تمره وزننده قاتیلق شدّت معناسنه در یقال اصابتهم لزبة ای شدة جمعی لزب کلور عنب وزننده
ولزبات کلور لامك فتحی وزانك سکونیله اللزب ضرب وزننده واللزوب قعود وزننده برنسنه نك اجزاسی
ففس کبی بری برینه صوقشوب کیرشمك معناسنه در یقال لزب الشیء لزبا ولزوبا من الباب الخامس اذا دخل
بعضه فی بعض وچامور اوزلنمکله صیواشق ویاپشقان اولمق معناسنه در یقال لزب الطین اذا لزق وصلب ولزب
یلان وعقرب مقوله سی موذی جانور صوقمق معناسنه در یقال لزبته العقرب لزبا من الباب الثانی اذا لسبته ای لدغته
اللزب فتحتینله بودخی چامور اوزلنمکله یاپشقان اولمق معناسنه در یقال لزب الطین لزبا من الباب الرابع اذا لزق
وصلب ولزب عزب لفظنه اتباع ومزاوجه اولور یقال رجل عزب لزب وعزب ارکن آدمه دینور الملزاب محراب
وزننده غایة الغایه بخیل وجمری وناکس شخصه دینور یقال رجل ملزاب ای بخیل جدّا اللسب کسب وزننده
یلان وعقرب مقوله سی موذی جانور صوقمق معناسنه در یقال لسبته الحیة وغیرها لسبا من الباب الثالث والثانی
اذا لدغته باب ثالثدن ورودی لسع ولدغ مادّه لری اعتبارینه مبنی در وقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال لسب
فلانا اذا ضربه بالسوط اللسب فتحتینله صیواشوب یاپشمق معناسنه در یقال لسب به لسبا من الباب الرابع
اذا لصق به وبال وبکمز مقوله سی نسنه یی یلامق معناسنه در یقال لسب العسل ونحوه اذا لعقه اللسوب صبور

وزننده واللسوب تنور وزننده شئ معناسنه استعمال اولنور معنای اخیردن مأخوذ ونفی مقامنه مخصوصدر یقال
ماترك لسوبا ولسوبا ای شیئا اللوشب شین معجمه ایله جوهر وزننده قورده دینور ذئب کبی اللصب فتحتینله
کمال ضعف وهزالدن ناشی کوده نك دریسی اته یاپشمق معناسنه در لکن کمکه یاپشمقدر یقال لصب الجلد باللحم
لصبا من الباب الرابع اذا لزق هزالا بوماده لصوق معناسنه موضوعدر ولصب پاسدن یاطار لقدن ناشی قلج
قین ایچره ایلشوب طوتلمق معناسنه در یقال لصب السیف فی الغمد اذا نشب ویوزك پرمغه طار کلمکله پرمقده
کلیدلنوب قالمق معناسنه در یقال لصب الخاتم فی الاصبع ضد قلق اللصب لامك کسریله ایکی طاغ ارالغنده
اولان دربند یوله دینور که لهب دیدکلری یولدن طار وشعب دیدکلری یولدن ککیش اولور علی قول
دره نك طار وصیقی اولان یرینه دینور جمعی لصاب کلور لامك کسریله ولصوب کلور اللصب کتف وزننده
سلت انواعندن برنوعك اسمیدر وسلت پیغمبرار یه سنه دینور که فارسیده جو برهنه دینور ولصب چتین خویلو
چپرشك مشربلو بخیل وناکسه دینور اللواصب نواصب وزننده ایچروسی طار اولوب دیبی بغایت درین اولان
قوییلره دینور مفردی لاصبه در الملصاب محراب وزننده شول قلجه دینور که اکثری قینه ایلشوب چقمز اوله
یقال سیف ملصاب اذا کان ینشب فی الغمد کثیرا المنتصب اسم فاعل بنیه سیله طاره جق یوله دینور یقال طریق
ملتصب ای ضیق اللعب لامك فتحی وعینك سکونیله واللعب لامك کسریله واللعب کتف وزننده
والتلعاب تذکار وزننده اوینامق بازیدن معناسنه در که مقصد صحیحه دال اولمیان ایش ایشلمکدن عبارتدر
جدك مقابلیدر یقال لعب الرجل لعبا ولعبا ولعبا وتلعابا من الباب الرابع ضد جد لکن مؤلف جدی هزله مقابل
تفسیر ایلمکله بوراده لعبی اکا مقابل قلمسی ملایم اولماز نهایت هزل لعبدن برقسم اولمغله بوراده تفسیری تفسیر
بالاعم اولور التلعیب تفعیل وزننده والتلعب تفعل وزننده والتلاعب تفاعل وزننده بونلرده اوینامق
معناسنه در یقال لعب الرجل وتلعب وتلاعب بمعنی لعب اللعب کتف وزننده که وصفدر واللعب
کسرتینله والالعبان عنفوان وزننده واللعبة لامك ضمیله همزه وزننده والتلعاب تانك کسریله
والتلعابة هایله بوایکیده لامك فتحیله ده لغتدر والتلعاب کسرتینله وعینك تشدیدیله والتلعابة هایله
والتلعیبة تانك کسریله کثیر اللعب اولان کشی یه دینور کرك اویون اوینامق وکرك لطیفه ومزاح ایلمك
اولسون الالعوبة اضحوکه وزننده اویونه دینور که اسمدر یقال بینهم العوبة ای لعب الملعب مکتب وزننده
اسم مکاندر اویون اوینایجق یره دینور الملاعبة مفاعله وزننده برکسه ایله اویون اوینامق معناسنه در
یقال لاعب المرأة اذا لعب معها الالعاب همزه نك کسریله اویون اوینامق علی قول برکسیه اویونجاق
کتورمك معناسنه در یقال العب الجاریة اذا جعلها تلعب اوجاء بما تلعب به اللعوب صبور وزننده شیوه
وعشوه ودلالی خوب ودلکش اولان محبوبه یه اطلاق اولنور یقال جاریة لعوب ای حسنة الدل ولعوب بلا حرف
تعریف اسماء نسواندندر الملعبة ملعقه وزننده اطفالك اویون لباسیدر که یکسز اولور اوینادقلری
وقتده آنی کیرلر اللعبة زمره وزننده کاغده ودیواره رسم ونقش اولنان مجسم صورته اطلاق اولنور تمثال کبی واوینجغه
دینور که کندوسیله اویون اوینارلر نردوشطرنج کبی وشول احمق وسبکمغزه دینور که دائما صقالنه کولوب
کندوسنی هزل وتمسخر ایدرلر واویون نوبتنه دینور که حریفنه کچن نوبت اوله جقدر واویونجق کبی دائما
اوینادیلن کسیه دینور وبو تکرار کبیدر یقال رجل لعبة ای یلعب به الملاعب مراتب وزننده ملعبك جمعیدر که
اویون اوینایجق یرلره دینور بومعنادندر که عربلر مدارج ومداخل روزکاره ملاعب الریح اطلاق ایدرلر که
کیروب جولان ایلیه جکی محللردر ملاعب ظله میمك ضمیله کولکه سیله اوینایجی دیمکدر برنوع قوشده
علم اولمشدر که اکثری قاره ده کولکه سیله وصواوزرنده عکسیله بری اوته قاپوب اورمق شیوه سنده ملاعبه ایدر بادیه
قوشلرندندر واکا خاطف ظله دخی دیرلر ملاعب الاسنة یلمالرایله اوینایجی دیمکدر عربدن اوچ کسه نك لقبیدر
بری عامر بن مالك وبری عبدالله بن الحصین الحارثی وبری اوس بن مالك الجرمی در اللعاب کذاب وزننده برفرس
معروف آدیدر اللعاب غراب وزننده آغزدن اقان سالیاره دینور لعاب النحل آرینك بالنه اطلاق اولنور اطبانك
لعاب تعبیر اتدکلری بوندندر که بالی یاخود شکری مفرحانك بریله طبخ ایدوب قوام کلدکده سوزرلر مثلا وشنه لعابی
دینور لعاب الشمس حرارت هاجره ده اورمجك آغی کبی سمادن اشاغی طوغری خرده خرده آقجل نسنه لره اطلاق
اولنور که اوینار شکلنده مرئی اولورلر واکا مخاط الشیطان دخی دیرلر چوجقلر شیطان اورمجکی تعبیر ایدرلر
اللعب ضرب وزننده آغزدن سالیار آقمق معناسنه در یقال لعب الصبی ولعب لعبا من الباب الثالث والرابع اذا سال لعابه

الالعاب همزه نك کسریله لعب معناسنه در یقال العب الصبی بمعنی لعب اللعباء صحراء وزننده بنی عویل قبیله سی
حزمنده برسنکستان موضع آدیدر وحزم حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله طپراغی قاتی یره دینور ولعباء بحرین
ناحیه سنده برمعروف شوره زارك اسمیدر که کلاب لعبانیه اورایه منسوبلردر ولعبانیه نونله در غیرقیاس اوزره ولعباء
یمنده برارضك اسمیدر الاستلعاب خرما اغاجندن خرمالر کسلدکدنصکره بعض قوروق بتمك معناسنه استعمال
اولنور یقال استلعبت النخلة اذا نبت فیها شئ من البسر بعد الصرام الملعوب معیوب وزننده سالیارلو آغزه
دینور که دائما سالیاری آقار یقال ثغر ملعوب ای ذو لعاب اللعبة البربریه سورنجانه شبیه دوایی برنباتدر تناولی
سمن ایراث ایدر مصرده اکا تریاق وترکیده اوکسوز اوغلان چکدمی دیرلر اللغب لامك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
واللغوب قبول وزننده واللغوب قعود وزننده زیاده سیله یورولوب درمانده وبی تاب اولمق معناسنه در که
طاقتی طاق اولمق تعبیر اولنور یقال لغب الرجل ولغب ولغب لغبا ولغوبا ولغوبا من الباب الثالث والرابع والخامس
اذا اعیی اشد الاعیاء بونك باب خامسدن ورودی ائمه لغتدن ابوجعفر احمد بن یوسف الفهری اللبلی روایتیدر
اندلس قرالرندن لبله نام قریه یه منسوبدر ولغب ضرب وزننده اوك دیشلرك ارالغنده اولان اته دینور وفاسد
وتباه اولمش اوق یلکنه دینور که اوق یلکنك ایچریده قالان طرفلری اوله جقدر که اوزونجه وغیر مقبولدر
اکا بطنان دخی دیرلر نته که طشره ده قالان طرفنه ظهران دیرلر ولغب فاسد وقبیح وباطل کلامه اطلاق اولنور
وضعیف الرأی وسست تدبیر اولان احمق وسبکمغز کسیه اطلاق اولنور وخوشجه یونیلوب ایوجه دوزلنمامکله
استعماله صلاحیتی اولمیان فاسد اوقه اطلاق اولنور ولغب مصدر اولور برشیئه فساد القاسیله تباه ایلمك
معناسنه یقال لغب علی القوم لغبا من الباب الثالث اذا افسد وبرکسیه برفاسد کلام ویاخود فاسد خبر
سویلمك معناسنه در یقال لغب القوم اذا حدثهم حدیثا خلفا وکوپك اغزنی قابه قاجاغه صوقوب یلامق
معناسنه در یقال لغب الکلب الاناء اذا ولغ الالغاب همزه نك کسریله برکسه یی یاخود داته یی یوروب
درمانده قلمق معناسنه در یقال الغبه السیر اذا اتعبه واوقه فاسد یلك کچورمك معناسنه در که منزله وارمیوب
برولرده قالور اولور یقال الغب السهم اذا جعل ریشه لغابا وبرکسیه زحمت ویروب رنجیده وآزرده ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال الغب فلانا اذا انصبه التلغب تفعل وزننده والتلغیب تفعیل وزننده بونلرده یوروب بی تاب
وطاقت ایلمك معناسنه در یقال تلغبه السیر ولغبه اذا اعیاه اشد الاعیاء وتلغب برکسه یی یابر حیوانی اوزون اوزادی
قوغوب کوترمك معناسنه در یقال تلغبه اذا طرده طول الطرد اللغیب امیر وزننده فاسد اوق یلکنه دینور لغب کبی
اللغوب صبور وزننده بودخی ضعیف الرأی احمق کسیه دینور شارح دیرکه ابوعمرو بن العلاء دیدی که
براعرابی یی ایشتدم دیر ایدی که فلان لغوب جأته کتابی فاحتقرها بن اکا کتاب مذکردر نیچون فعلی مؤنث ایراد
ایلدك دیو سؤال ایلدیکمده کتاب صحیفه دکلمیدر دیدی ولغوبك معناسندن سؤال ایتدیکمده احمق دیمکدر دیو
جواب ایلدی انتهی اللغاب غراب وزننده بودخی خوشجه یونلمامش ناهموار اوقه دینور اللغابة واللغوبة
لاملرك ضمیله حمق وبلاهت وضعف عقل معناسنه اسملردر ریش بلغب بنیهٔ مجهول ایله مرکب اوله رق لغب
دیدکلری فاسد یلکله یلکلندی معناسنه در بعده برکسیه تلقیب ایلدیلر تابط شرا کبی شارحك بیاننه کوره تابط
شرا دیدکلری کسنه نك برادریدر کمیت نام شاعر شعرنده غینی تحریك ایدوب تعب وزننده ایراد ایلمشدر حرف
حلق اولمغله سکون وفتحی جائزدر نهر ونهر کبی وجوهری ریش لغب عنواننده یعنی مضاف اوله رق رسم ایلمکله وهم
ایلمشدر اللغب فتحتینله لغب لفظنده لغتدر که فاسد یلکه دینور بومعنادندر که عربلر فلانك اکسه سندن
یتشدی دیجك یرده اخذ بلغب رقبته دیرلر ادرکه معناسنه کویا که بیوننك یلکندن طوتمش اولور اللقب لامك
وقافك فتحیله برآدمك اسم اصلیسندن غیری مسما اولدیغی اسمدر نبز معناسنه جمعی القاب کلور لقبده جانب
معنی مرعی اولوب واعلامده مرعی اولمز ولقب اوچ کونه اولور لقب تشریف ولقب تعریف ولقب تسخیف در
مخلص شعرا نوع ثانیدندر ومنهی اولان نوع ثالثدر التلقیب تفعیل وزننده برکسیه لقب وضع ایلمك معناسنه در
التلقب تفعل وزننده لقبلنمك معناسنه در یقال لقبه تلقیبا فتلقب الملکبة ملعبه وزننده کوده سی صیقی
وطقناز اولان ناقه یه دینور اللوب ثوب وزننده واللوب لامك ضمیله واللؤوب قعود وزننده واللواب غراب
وزننده صوسزلق عطش معناسنه در علی قول صوصه مش انسان وحیوانك صواطرافنی دونوب طولاشمسی
حالتنه دینور حال بوکه صویه وصوله مقتدر اولمیه وبونلر اسملردر اللواب غراب وزننده واللوبان فتحاتله
مصدرلردر صوصه مق یاخود صوسز انسان یاخود حیوان صواطرافنی دونوب طولاشمق معناسنه در یقال لاب

الرجل او البعير يلوب لوابا ولوبانا اذا عطش اوخام حول الماء وهو لا يصل اليه قال في الاساس الابل تلوب حول الماء
اى تحوم عطشا اللوبة لامك ضميله شول جماعته دينور كه دائما بر قوم آخر ايله قونوب كوچوب لكن امورلرنده
آنلر ايله مذاكره ومشاوره ايلمز اوله لر ولوبه حره معناسنه در كه قره طاشلق يوكسكجه يره دينور جمعى لوب كلور كه
جمع جنسيدر اللابة غابه وزننده بودخى لوبه كبى قره طاشلق تپه يه دينور جمع جنسى لاب كلور ومنه الحديث
حرم النبي عليه الصلوة والسلام مابين لابتي المدينة ايكى طرفلو ايكى عظيم قاره طاشلق بيننده اولمغله اول حوزهٔ
مباركه يى حرم مكه كبى تحريم بيوردیلر حرمين اطلاقى بو جهتدندر ولابه بر آرايه بر كمش بالجمله سياه تويلو دوه كومه سنه
اطلاق اولنور ولابه بر موضع آديدر اللوباء لامك ضميله لوبياء اسميدر كه بوكرلجه ديدكلرى غله در فارسيله مفسر در
الملاب ميمك فتحيله بر نوع طيب على قول زعفران اسميدر التلويب تفعيل وزننده برشيئه ذكر اولنان ملاب قاتمق
ياخود ملاب سورمك معناسنه در يقال لوبه تلويبا اذا خلطه بالملاب او لطخه به الملوب معظم وزننده بوكلمش
وبورلمش دموره دينور بونكله جنك لباسندن زره موصوف اولور اللاب نوبه مملكتنده بر بلده آديدر وقدمادن
بركسنه اسميدر كه اسطرلاب تعبير اولنان معروف آلت ارتفاعك مخترعيدر ارتفاع حسابى اصولندن برقاچ سطر يازو
يازوب ارتفاعه متعلق حسابى آنك اوزرينه بنا قلمغله نفسنه اضافتله اسطرلاب ديديلر اسطر افلس وزننده سطرك
جمعيدر بعده تركيب مزجى ايله مركب اولوب اضافتى نزع اولنمغله معرف باللام اوله رق الاسطرلاب ديديلر واصطرلاب
دخى جائزدر سينك طاء اوزره تقدمى ايچون يعنى مطرده در كه هر سين حرفى كه حروف اطباقدن طاى مهمله
اوزره مقدم واقع اوله صاد مهمله يه تبديلى جائزدر كرك طايه متصل وكرك منفصل اولسون سراط وصراط كبى
كرچه مؤلف اشبو اسطرلاب كلمه سنى بورسمه عربى اولمق اوزره قيد وبيان ايلدى واكا كوره همزه نك ضمى لحن
ياخود طانك ضمه سنه تبعيت ايچوندر لكن جميع كتب حكميه واساطير قدماده اسطرلاب لفظى يونانى اولمق اوزره
مرسومدر اسطر كلمه سى همزه نك ضميله ميزانه ولاب كونشه ديمكله كونش ترازوسى ديمكدر وادريس نبى عليه
السلامك لاب نام ولد امجدلرى اختراع ايلديكى دخى منقولدر بوندن بشقه شارح نهاية الادب مؤلفندن نقل ايدر كه
مدار معرفت اوقات اولان جميع آلات كرك حسابيه وكرك مائيه وكرك رمليه اولسون لفظلرى عربى دكلدر تداول
وتكلميله عرب كلامنه خلط وتوليد اولنمشدر ومترجم حقير حقايق ودقايق يونانيه يه على الكمال واقف اولان
بر ذات عارفدن بر وقتده اشبو اسطرلاب ايله ايساغوجى لفظلرندن استكشاف ايلديكمده دلائل مقنعه سيله بوكونه
بيان ايلمشيدى كه اسطر كلمه سى همزه نك فتحيله يونانيده يلدزه دينور ولاب كلمه سى المق معناسنه مصدر اولمغله
معناى تركيبى يلدز المق كه مراد يلدزك اوضاع واحكامنى آلمقدر بو علاقه ايله آلت معهودهٔ ارتفاعيه ده علم اولمشدر
وايساغوجى سزلرك ايساغوجى شرحلرنده اوچ كلمه دن مركب ياخود پنج برك اولان كل اسميدر ديو كونا كون
واهى معنالركز غلط صريحدر بلكه ايساغوجى لفظ مفرد در مبادى مفردى اولان مبدأ معناسنه در كه مقاصد
مقابليدر كليات خمس مبادئ منطق اولمغله هر برينه ياخود مجموع اعتباريله جمله سنه فلاسفهٔ يونانى ايساغوجى
اطلاق ايلديلر بعده علماء اسلام اخذ وكتابلرينه درج ايلديلر نته كه جغرافيا وموسيقى وارثماطيقى مقوله سنى دخى اخذ
ودرج ايلديلر نته كه اخوان الصفاء نام كتابده مرسوملردر ديو جواب ايلمشدر انتهى كفرلاب فتحتينله شام ديارنده
بر بلده در هشام اموى بنا قلمشدر اللوب لامك ضميله شول ات پاره سنه دينور كه تنجره ايچره بر واوته دونوب طورر
اوله ولوب بال آروسنه دينور وصودن بعيد اولان صوسز حيوانلره دينور مفردى لوبه در اللوائب نوائب وزننده
بودخى صودن دور اولان صوسز حيوانلره دينور يقال ابل لوب ونحل لوب ولوائب اى عطاش بعيدة عن الماء اللواب
لعاب وزننده ومرادفيدر كه آغز سالياريته دينور اللوبى لامك ضميله قاره طاشلق معناسنه اولان لوبه يه منسوبدر كه
سياه نسنه يى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال اسود لوبى الالابة همزه نك كسريله بركسه نك طوارى صوسز اولمق
معناسنه در يقال الاب الرجل اذا عطشت ابله الملولب ميمك ضميله مفوعل وزننده سرمه ميلنه دينور مرود معناسنه
اللولب جوهر وزننده لبب ماده سنده ذكر اولندى اللهب ضرب وزننده واللهب تعب وزننده واللهيب امير
وزننده واللهاب غراب وزننده واللهبان فتحاتله آتش تتوندن قورتلوب علولنمك معناسنه در على قول لهب
آتشك چقان سيورى علوينه دينور لسان النار معناسنه كه فارسيده زبانه ديرلر ولهيب آتشك اسيلكنه دينور حر النار
معناسنه پس اوله كوره مجموعى مصدر اولور كه باب رابعدندر يقال لهبت النار اذا اشتعلت خالصة من الدخان وثانى يه
كوره بو ايكى اسم اولور سائرلرى مصدر اولور ولهب فتحتينله پك صوصه مق معناسنه استعمال اولنور يقال لهب لهبا
من الباب المزبور اذا عطش ولهب هوايه آغوب چقان غباره دينور الالهاب همزه نك كسريله آتشى علولندرمك

مطلب

معناسنه

معناسنه در يقال الهب النار اذا اشعلها وآت هوايه توزيده رق وتوز قوپاره رق جد وشدتله سكرتمك معناسنه استعمال
اولنور يقال الهب الفرس اذا اجتهد في عدوه حتى اثار الغبار وبيدر پى شمشك چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال
الهب البرق اذا تتابع الالتهاب افتعال وزننده آتش علولنمك معناسنه در يقال الهب النار فالتهبت اى اشتعلت
التلهيب تفعيل وزننده آتشى علولندرمك معناسنه در التلهب تفعل وزننده آتش علولنمك معناسنه در
يقال لهب النار فتلهبت اى اشتعلت پس التهاب الهابك وتلهب تلهيبك مطاوعى اولور اللهبان فتحاتله آتش
خالص علولنمك معناسنه در نته كه ذكر اولندى وحرارت هوا پك شديد اولمق معناسنه استعمال اولنور ومبالغة
پك اسى كونه اطلاق اولنور يوم حار معناسنه وصوصه مق معناسنه استعمال اولنور اللهاب غراب وزننده
واللهبة زمره وزننده بونلرده صوسزلق معناسنه در كه بو ايكى اسملردر مؤلف مسامحه ايلمشدر يقال لهب الرجل
لهبانا اذا عطش وبه لهاب ولهبة اى عطش ولهبه بغايت خالص وصافى وپاكيزه اقلغه اطلاق اولنور كه نور كبى لمعان
ايدر اوله اللهبان عطشان وزننده بغايت صوسز انسان وحيوانه دينور كه يانوب ياقيلور اوله مؤنثنده لهبى
دينور عطشى وزننده وجمعلرى لهاب كلور عطاش وزننده اللهبة فتحاتله بر قبيله آديدر اللهب لامك كسريله
ايكى طاغك آرالغنده اولان بوش فرجه يه دينور على قول طاغلرده اولان چتلاغه دينور شكاف كوه معناسنه
ياخود طاغ ارالغنده اولان كوچك وطاره جق طاغ يولنه دينور شعب صغير معناسنه ياخود طاغك شول يوزينه
دينور كه ديوار طرزنده يالچين وصرپ ويوكسك اولمغله اورادن يوقرى چقمق ممكن اولميه جمعى الهاب كلور ولهوب
كلور لامك ضميله ولهاب كلور لامك كسريله ولهابه كلور هايله ولهب يمنده ازد قبيله سندن منشعب بر قبيله آديدر
ابو لهب فتحتينله وهانك سكونيله ده جائزدر اعمام حضرت مصطفويدن عبد العزى بن عبد المطلبك كنيه سيدر
بغايت حسن وجمالندن ناشى ياخود مآل ومصيرى نار جحيم اوله جغنى اشعار ايچون تكنيه قلنمشدر اللهاب لامك
كسرى ياخود ضميله بر موضع آديدر الالهوب اسلوب وزننده يرى توزيدوب وتوز قوپاره رق جد وشدتله
آتك سكرتمسى حالتنه دينور كه اسمدر على قول سكرتمسنك ابتداسنه يعنى ابتدا يرندن قويوب علو كبى سرعت وشدتله
چقمسى حالتنه دينور يقال فرس له الهوب وهو اجتهاد الفرس في عدوه حتى يثير الغبار او ابتداء عدوه اللهابة
كتابه وزننده باديه ده شواجن ناحيه سنده بر وادى اسميدر اللهباء صحراء وزننده هذيل قبيله سى يوردنده
بر موضع آديدر اللهيب غريب وزننده بر موضع آديدر الملهب منير وزننده بديع الحسن ورايع الجمال وآتشين
رخسار اولان محبوبه اطلاق اولنور يقال غلام ملهب اى الرائع الجمال الملهب معظم وزننده شول آل وپنبه بويالو
جامه يه دينور كه بويه يه خوشجه طويمامش اوله كويا كه بويه سنى آتمش كبى اوله يقال ثوب ملهب اذا كان لم تشبع حمرته
اللهذب ذال معجمه ايله جعفر وزننده لازم وثابت اولان شيئه دينور يقال الزمه لهذبا واحدا اى لزازا ولزاما اللياب
ياى تحتيه ايله سحاب وزننده آغز طلوسندن آز اولان طعامه دينور على قول بر يلامتق وبر چيمتك مقدارينه دينور
تقول ما وجدت ليابا اى اقل من ملء الفم او قدر لعقة منه يلاك فصل الميم مأرب منزل وزننده يمنده
ازد قبيله سى بلاديدر كه سيل العرم آنلرى اول دياردن ازعاج ايلدى الملاب سحاب وزننده بر نوع عطر ياخود زعفرانه
دينور نته كه لوب ماده سنده ذكر اولندى وبوراده تكرارى ميمك اصالتى قولنه مبنيدر الميبة ميمك فتحى وبانك سكونيله
ادويه دن بر نسنه در وبو معربدر معلوم اوله كه لفظ مزبور فارسيدر مى ايله به كلمه سندن مركبدر كه ايوا شرابى ديمكدر
بعده تعريب اولنمغله بايى مفتوح قلندى بو صورتده هاء ملفوظ اولمغله هاء ماده سنده ثبت اولنمق ملايمدر وشربت
وصفت عملى ومنافعى كتب طبيه ده مشروحدر فصل النون النب نونك فتحى وبانك تشديديله والنبيب
امير وزننده والنباب غراب وزننده تكه قسمى كچى اوزره تكه لنوب آشاركن باغرمق معناسنه در يقال نب
التيس نبا ونبيبا ونبابا من الباب الثانى اذا صاح عند الهياج كرچه نسخه لرده التيس لفظى مطروحدر لكن
شارحك وجميع امهاتك وشروح كتب احاديثك بيانى اوزره تكه يه مخصوصدر قال في النهاية في حديث الجدود يعمد
احدهم اذا غزا الناس فينب كنبيب التيس النبيب صوت التيس عند السفاد وجيش تعبير اولنان برياشنده كى كچى
ياوريسى بويوب ايريلنمك معناسنه در يقال نب عتود فلان اذا تكبر وتعاظم النبنبة زلزله وزننده بودخى تكه
ديشى يه آشاركن باغرمق معناسنه در يقال نبنب التيس نبنبة بمعنى نب وبر ايشى كركى كبى رونقلى وخوب وزيبا ايده رك
اوزاتمق معناسنه در يقال نبنب الرجل اذا طول عمله في تحسين وجماع هنكامنده حرص وتلاشندن سرخوش كبى
سرسمانه وضع ايله صاچمه صپان هرزه وهذيان سويلمك معناسنه استعمال اولنور يقال نبنب الرجل اذا هذى
عند الجماع الانبوب اسلوب وزننده قارغينك وقامشك بوغومنه دينور مؤلف كعبى مابين الانبوبين ايله وبوراده

انبوبی کعب ایله تفسیری مضطربدر جمع امهاتده انبوب بوغوم ایله وکعب بوغوم باشی ایله مفسردر وانبوب الجبل
طاغلرده اولان انجه یوله اطلاق اولنور که چیغر وچوبان یولی تعبیر اولنور وانبوب مسطر وازی برصره اوزره نابت
اشجار دیزیسنه اطلاق اولنور یقال له انبوب من النخل ای سطر منها واطرافنه مشرف یوکسک یره اطلاق اولنور
ویوله اطلاق اولنور طریق معناسنه الانبوبة هایله بودخی بوغومه دینور ظاهرا واحدیدر الانبب قنفذ وزننده
انبوب معناسنه در انبوب لفظندن مقصور اولمق کرکدر وانبوبك جمعی انابیب کلور بو معنادندر که آق جکره
متصل اولان صولوق طمرلرینه انابیب الرئة اطلاق ایدرلر النبة دبه وزننده رایحهٔ کریهه یه دینور غریبدر که بانك
تقدیمیله بنه رایحهٔ لطیفه یه دینور یقال له نبة ای رایحة کریهة ویقال له بنة ای رایحة لطیفة التنبب تفعل وزننده
صو کندیلکندن آزجه آقوب کتمك معناسنه در که انبوبدن مأخوذدر یقال تنبب الماء اذا تسیل التنبیب تفعیل
وزننده نباتك صاپلری بوغوملنمق معناسنه در که قامشلو نباتده اولور یقال نبب النبات اذا صارت له انابیب
انبابه همزه نك فتحیله ایرانده ری ناحیه سنده برقریه در ومصر اولکه سنده برقریه در النتوب تای فوقیه ایله قعود
وزننده برنسنه توموب طومالمق وقباروب قالقمق معناسنه در یرالماسی وقیزممه سی کبی یقال نتب الشیء نتوبا من الباب
الاول اذا نهد ونتأ النجیب جیمله امیر وزننده صوبی پاك حسیب وکریم واصیل اولان انسان وحیوانه دینور
جمعی انجاب کلور اشراف کبی ونجباء کلور کرماء کبی ونجب کلور نذیر ونذر کبی ویقال ناقة نجیب ونجیبة
بونك جمعی نجایب کلور ونجیب اسامیدندر نجیب بن میمون وابو النجیب الزاهد السهروردی محدثلردر النجبة
نونك ضمیله همزه وزننده بودخی نجیب معناسنه در النجابة کرامه وزننده نجیب وعریق اولمق معناسنه در
یقال نجب الولد نجابة من الباب الخامس اذا صار نجیبا الانجاب همزه نك کسریله بودخی نجابه معناسنه در یقال
انجب بمعنی نجب ونجیب وکریم اولاد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انجب الرجل اذا ولد النجباء وقورقق اولاد صاحبی
اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انجب الرجل اذا ولد ولدا جبانا شارح دیرکه متضاد اولدیغی مسلم دکلدر
زیرا احیانا نجیب جبان وجبان نجیب اولور نجابت شجاعتی مستلزم دکلدر المنجب محسن وزننده نجیب اولاد
صاحبی کشی یه دینور المنجبة محسنه وزننده والمنجاب محراب وزننده نجیب ولد طوغورمق عادتی اولان
خاتونه دینور یقال رجل منجب وامرأة منجبة ومنجاب اذا کانت ولدت النجباء بوراده ولد نجیب کزیده دیمکدر
ومنجاب سست وضعیف آدمه دینور ویلکسز وتمرنسز اوقه دینور که کزاوقی تعبیر اولنور وآتش تحریك
اولنه جق دموره دینور ماشه وکورك دیدکلریدر المنتجب منتخب وزننده ومراد فیدر که کزیده ومختار اولان
شیئه دینور انتجاب انتخاب معناسنه در یقال شیء منتجب ای مختار المنجوب مندوب وزننده ایچریسی واسع
اولان قابه قاجاغه دینور ونجب ایله دباغتلنمش دری یه دینور کما سیذکر النجب فتحتینله اغاجك صویلمش
قبوغنه دینور علی قول کوکلرینك یرآلتنه سورمش طمرلری قبوغنه دینور یاخود صلابتلو اولان طمرلرینك قبوغنه
دینور ونجب محارب دیارنده ماوان نام موضع وراسنده ایکی وادی آدیدر النجب نونك فتحی وجیمك سکونیله اغاجك
صویلمش قبوغنی یاخود کوکلری طمرلرینك قبوغنی آلمق معناسنه در اختلاف مذکور اوزره یقال نجب الشجر نجبا
من الباب الاول اذا اخذ قشره ونجب سخی وجوانمرد وکریم اولان آدمه دینور ونجب بنی کلب دیارنده برموضع آدیدر
التنجیب تفعیل وزننده والانتجاب افتعال وزننده نجب ایله معنای اولده مرادفلردر یقال نجب الشجر ونجبه
وانتجبه اذا اخذ قشره المنجوب مندوب وزننده والمنجب منبر وزننده والنجبی عربی وزننده ذکر اولنان
نجب ایله یعنی اغاج قبوغیله علی قول طلح دیدکلری اغاجك اوزدکلری قبوغیله دباغت اولنمش دری یه دینور وطلح
موز اغاجنه ومغیلان اغاجنه دینور یقال سقاء منجوب ومنجب ونجبی ای مدبوغ بالنجب او بقشور سوق الطلح
نجائب القرآن فرقان مبینده اولان سوره لردن وآیتلردن بری برینه نسبتله محض وافضل اولان سوره یه وآیته اطلاق
اولنور سورهٔ انعام واخلاص وبقره وفاتحه وآیة الکرسی کبی توحید وصفات علیه کبی جلائلی محتوی اولمغله
سائره نسبتله فضل وثوابی ازید اولور وبو کیفیت سائرك مفضولیتله نقصانی موجب دکلدر نواجب القرآن لباب
القرآندر که نظم والفاظدن متمحض اولان معنا ومنطوق ومدلول صرفدن عبارتدر که لکل آیة منها ظهر وبطن
حدیثنك منطوقی اولان بطنی اوله جقدر کویا که نجب وقشردن که مراد الفاظدر معرادر علی قول نواجب عتاق یعنی
مکهٔ مکرمه ده نازل اولان سوره وآیاتدن عبارتدر کما قال فی النهایة ومنه حدیث ابن مسعود انهن ای آل حامیم من العتاق
الاول وانهن من تلادی اراد بالعتاق السور التی انزلت اولا بمکة وانها من اول ما تعلم من القرآن وقال فیه وفی حدیث
ابن مسعود الانعام من نجایب القرآن ای من افاضل سوره والنجایب جمع نجیبة تأنیث النجیب واما النواجب فعتاقه

من قولهم

من قولهم نجبته ای قشرت نجبه وهو لحاؤه وقشره وترکت لبابه وخالصه پس نجایب یا کمال فصاحت واعجاز
جهتیله اولور یا ارض ابلعی ماءك آیتی کبی ویاخود جمعیت احکام ایله یاخود بالنسبه حلاوت وطلاوت یاخود خاصه
جهتیله اولور النجبة نخبه وزننده بنو سلول جماعتنه مخصوص برصو آدیدر ذو نجب فتحتینله محارب قبیله سنه
مخصوص بردره در که آنده عربلرك بر یوم یعنی بر وقعه لری اولمشدر النحب نونك فتحی وحای مهمله نك سکونیله
والنحیب امیر وزننده فریاد وزاری ایله بکا ایلمك معناسنه در یقال نحب الرجل نحبا ونحیبا من الباب الثالث
اذا بکی اشد البکاء لکن مصباحده نحیب اسم اولمق اوزره مرسومدر که شدتله یعنی زاری وفریاد ایله اولان بکایه دینور
واساسده بو معنا مجازا اولمق اوزره مثبتدر نذر ووجوب معناسندن متفرعدر ونحب بحث اولنان ماده ضمننده وضع
وتعیین قلنان کرانبها اوکدله دینور خطر عظیم معناسنه اسمدر وبرماده ضمننده بحث ایدوب اوکدل قومق
معناسنه در یقال نحب به نحبا من الباب الثالث اذا راهن اساسده مفاعله بابندن اولمق اوزره مرسومدر ونحب
همت وعزم معناسنه در وبرهان وحجت معناسنه در وحاجت ومهمه یه دینور واوکسزکه دینور سعال معناسنه
وبو معناده مصدر اولور یقال نحب البعیر نحبا من الباب الثانی اذا اخذه السعال ونحب اولومه دینور موت
معناسنه ومدت محدوده نك غایتنه دینور اجل معناسنه که مراد غایت مدت حیاتدر ونحب نفس ناطقه یه ونفس
حیوانی یه دینور ونذر معناسنه در که کشینك کندی نفسنه واجب قلدیغی نسنه دن عبارتدر یقال هو نحب
علیه ای نذر وبو معناده مصدر اولور نحب فلان نحبا من الباب الاول اذا نذر ای اوجب علی نفسه امرا ونحب
سرعتله یوریمك علی قول آهسته وخفیف یوریمك معناسنه در واوزامق طول معناسنه در ومدت ووقت
وهنکام معنالرینه در وقاتیلق شدت معناسنه در وقمار معناسنه در که لعب معروفدر واویومق نوم معناسنه در
وسمورمك سمن معناسنه در وعظیم الجثه دیزمان دوه یه دینور مؤلف بصائرده نحب لفظنك اشبو ابیات ثلاثه ده معنالرنی
درج ونظم ایلمشدر * طول ونوم وبرهان مراهنة وحاجة مدة والسیر والخطر * نذرا شد بکاء شدة اجل والنفس
والموت واذکر فعل من قروا * والوقت ثم سعال همة سمن ضخم الجمال معانی النحب فاختبروا * الانتحاب افتعال وزننده
بودخی شدتله یعنی زاریلقله آغلمق معناسنه در یقال انتحب الرجل بمعنی نحب وشدتله تنفس ایلمك معناسنه در که شدت
بکادن یاخود ضیق نفسدن حادث اولور یقال انتحب الرجل اذا تنفس شدیدا التنحیب تفعیل وزننده برایشده
جد وجهد ایلمك علی قول صویه یتشمك ایچون کیجه صباحه قدر طورمیوب کتمك معناسنه در یقال نحب القوم
تنحیبا اذا جدوا فی عملهم اوساروا حتی قربوا من الماء قربوا کلمه سی مضموم العین درماده سنده بیان اولندی وتنحیب
سیر وسفر برکسه یی بغایت بی تاب وتوان ایلمك معناسنه در یقال نحب السفر فلانا اذا اجهده المنحب محدث
وزننده سرعتلو یوریشه دینور که معنای مزبوردن مبالغة مجازدر یقال سیر منحب ای سریع النحبة نخبه
وزننده قرعه معناسنه در که برنزاعی فصل ایچون استعمال ایدرلر معروفدر المناحبة مفاعله وزننده برکسه
خصمنی فصل مادهٔ مدعی ایچون حاکمه کوترمك محاکمه ومرافعه معناسنه در یقال ناحبه اذا حاکمه ومفاخره
معناسنه در که برکسه ایله فخر ایله یعنی کرم وجود وفضل وهنر وفضائل نسب کبی مزیت تعدادیله منازعه
ومجادله ایلمکدن عبارتدر یقال ناحبه اذا فاخره واوکدول ایله بحث ایلمك ومیانه یه اوکدل قومق معناسنه در
یقال ناحبه اذا راهنه التناحب تفاعل وزننده ایکی عسکر جنك ایچون بروقت معهود تعیینیله وعدلشمك
معناسنه در یقال تناحبوا اذا تواعدوا للقتال الی وقت ما وبو جنکه مخصوص دکلدر کاهجه غیری خصوص ایچون
دخی استعمال اولنور النخبة نونك ضمی وخای معجمه نك سکونیله والنخبة نونك ضمیله همزه وزننده اورندولنمش
کزیده ومختار اولان شیئه دینور یقال هو نخبة الشیء ونخبته ای مختاره الانتخاب افتعال وزننده اورندولمك
معناسنه در یقال انتخبه ای اختاره النخب نونك فتحی وخانك سکونیله جماع ایلمك علی قول جماع انواعندن
بردرلو جماع ایلمك معناسنه در یقال نخب المرأة نخبا من الباب الثالث والاول اذا نکحها ای جامعها او هو نوع منه
ونخب اصرمق معناسنه در یقال نخبت النملة نخبا من الباب الاول اذا عضت وبرنسنه یی چکوب طشره چقارمق
معناسنه در یقال نخب الشیء اذا نزعه اساسك بیاننه کوره نخب ماده سی بو معنایه موضوع ومعانیء سائره بوندن
متفرعدر مثلا نخبه که کزیده ومختار اولان شیئه دینور کویا که امثالی بیندن انتزاع اولنمشدر ونخب ومنخوب که قورقق
آدمه دینور کویا که زهره سی نزع اولنمغله بی زهره قالمشدر سائرلرنده دخی برر مناسبت ملحوظدر انتهی ونخب دبره
ومقعده دینور است معناسنه وشربت عظیمه معناسنه در که یاران بزم عشرتك بری بری یاخود معشوقی عشقنه نوش
ایلدیکی طلودن عبارتدر فارسیده دوستکانی دینور یقال سقاه النخب ای الشربة العظیمة وهی بالفارسیة دوستکانی

النخبة مرتبه وزننده بودخی دبره دینور است معناسنه النخب کتف وزننده والنخب صعب وزننده والنخبة
هایله والنخبة زمره وزننده والنخب هجف وزننده والمنتخب میمك ضمی وخانك فتحیله والمنخوب مندوب
وزننده والنخب نونك فتحی وخانك کسری وبانك تشدیدیله والینخوب یعقوب وزننده والنخیب امیر وزننده
والتنخاب تذکار وزننده یورکسز قورقق کشی یه دینور جبان معناسنه ونخیب لفظنك جمعی نخب کلور ضمتیله
نخب کتف وزننده طائفه بردره آدیدر المنخوب میمك فتحیله وجودنده لحم وشحم اثری قالمامش زبون ومهزول
انسان وحیوانه دینور المنخاب محراب وزننده شول ضعیف ونحیفه دینور که کندیدن اصلا خیر یعنی عمل واستعمال
ملحوظ اولمیه الاستنخاب خاتون قیزوب جماع طلب ایلمك معناسنه در یقال استنخبت المرأة اذا طلبت ان تجامع
الانخاب همزه نك کسریله قورقق ولد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انخب الرجل اذا جاء بولد جبان ویورکلو
بهادر ولد صاحبی اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انخب اذا جاء بولد شجاع بریسی منخوبدن وبری
نخبه دن مأخوذدر النخروب نونك ضمیله طاشلرده وقیالرده اولان چتلاغه ویارغه دینور شکاف معناسنه
وهر نسنه ده اولان دلیکه دینور جمعی نخاریب کلور ونخاریب بال کومجنده اولان دلکلره دینور که ششخانه اولور
آنده آریلر یال یارلر النخربة دحرجه وزننده اغاج قوردی اغاجی دلمك معناسنه در یقال نخرب القادح الشجرة
اذا ثقبها المنخربة والمنخربة اسم فاعل واسم مفعول بنیه لریله شول اغاجه دینور که چوریمکله دلیك دلیك اولمش
اوله یقال شجرة منخربة ومنخربة اذا بلیت وصارت فیها نخاریب نخشب شین معجمه ایله جعفر وزننده بر بلده آدیدر
نسبتنده نخشبی دینور ونسفی دینور تغییر نسب اوزره که مراد مغربی دیمکدر بو بلده ماوراء النهرده واقعدر ابن مقنع
دیدکلری حکیم ماه مزوری اوراده برچاهدن ارأت ایلمشدر الندبة فتحاتله بدنده دری اوزره قلان یاره نك وچبان
مقوله سنك اثر ونشانه دینور که یاره یری تعبیر اولنور جمع جنسی ندب کلور هاسز وجمع کثرتی انداب وندوب کلور
الندب فتحتینله اوکولمش یاره نك وچبانك یری قاتیلنوب پکشمك معناسنه در یقال ندب الجرح ندبا من الباب الرابع
اذا صلبت ندبته وندب فتحتینله وندوب وندوبه نونك ضمه لریله مجروح اولان عضوده یاره نك وچبانك بعد البرء اثری
ویری قالمق معناسنه در یقال ندب الظهر ندبا وندوبة وندوبا من الباب المزبور اذا صارت فیه الندبة وندب رشق
معناسنه در که تیر اندازلر برسمته اسلوب واحد اوزره تیر باران ایلمك حالتندن عبارتدر تقول رمینا ندبا ای رشقا وندب
اوکدله دینور که قار کبی وبحث کبی ماده لرده میدانه وضع وتعیین ایلدکلری نسنه دن عبارتدر خطر دخی دینور
یقال بینهم ندب ای خطر وندب برقبیله آدیدر محدثیندن بشر بن جریر ومحمد بن عبد الرحمن الندبی اول قبیله دندر
وندب بحثله اوق آتشمق معناسنه در یقول اهل النضال ندبنا یوم کذا ای یوم انتدابنا للرمی ابتدائنا نسخه لری
غلطدر وبوذکر اولنان رشق ماده سی اولمق اغلبدر الانداب همزه نك کسریله بودخی یاره نك یری
اوکولدقدنصکره مهره لنوب پکشمك معناسنه در یقال اندب الجرح اذا صلبت ندبته ویاره مضروبك بدننه تأثیر ایلمك
معناسنه در یقال اندبه الکلم ای الجرح اذا اثر فیه وبرکسه برامنیه یاخود ابراز شجاعت ضمننده نفسنی خطر ومهلکه یه
القا ایلمك معناسنه در که جانیله اوینامق تعبیر اولنور کویا که نفسنی میدانه ندب یعنی اوکدل وضع ایتمش اولور یقال
اندب نفسه واندب بنفسه اذا خاطر بها الندیب امیر وزننده کندیده یاره اوکولدقدنصکره اثری ویری قالمش عضوه
دینور یقال ظهر ندیب اذا صارت فیه ندوب الندب ضرب وزننده برکسه یی برخصوص ایچون حث واغرا ایده رك
چاغرمق معناسنه در یقال ندب فلانا الی الامر ندبا من الباب الاول اذا دعاه وحثه وبرکسه یی برماده یه توجیه ایله اکا
مباشر قلمق معناسنه در یقال ندبه الی الامر اذا وجهه ومیت اوزره محاسن ومحامدنی ذکر وتعداد ایده رك بکا ایلمك
معناسنه در یقال ندب المیت اذا بکاه وعدد محاسنه الندبة غرفه وزننده معنای اخیردن اسمدر میت اوزره اول
کونه آغلمغه دینور وندب هر خصوصده جست وچیره وظریف ونجیب وکارکذار آدمه دینور جمعی ندوب کلور
ضروب کبی وندباء کلور که ظریف وزننه محمولدر یقال رجل ندب ای خفیف فی الحاجة ظریف نجیب الندابة
نونك فتحیله برکسه ندب اولمق یعنی جست وچیره وظریف اولمق معناسنه در یقال ندب الرجل ندابة من الباب الخامس
اذا صار ندبا المندوب محبوب وزننده مستحب دیمکدر که احکام فقهیه دن حکم معروفدر حقایق شرعیه دندر
یقال عمل مندوب ای مستحب وبو حث واغرا ایله دعوت ایلمك معناسندندر مصباحك بیاننه کوره اصل مندوب الیه در که
ایشلمسنه حث واغرا ایله دعوت اولنان امردن عبارتدر بعده معنا منفهم اولمق حسبیله صله حذف اولنوب مندوب
قالمشدر ومندوب ابو طلحه زید بن سهل انصارینك فرسی اسمیدر سرور اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اکا
سوار اولوب وحقنده ان وجدناه لبحرا بیوردیلر ان کلمه سی ماء نافیه ولام الا معناسنه اولمغله ما وجدناه الا بحرا

سبکنده در ومندوب کذلك مسلم بن ربیعة الباهلی فرسنك آدیدر وبرموضع آدیدر ندبه حمزه وزننده اسامی
نسواندندر ازواج مطهره دن میمونه بنت الحارثك جاریه لری اسمیدر که صحابیه در ومحدثیندن حسن بن ندبه نك
والده سی اسمیدر پدری حبیب در وندبه آت وقاطر ودوه مقوله سی دابه لردن حالت واحده یعنی سیرت واحده
اوزره ثابت اولمیان دابه یه دینور که کاه ملایم وکاه سرکش اولوب وکاه کوزل اشوب وکاه کاهللك ایدن حیوان
اوله جقدر الندبة غربه وزننده ندب میت معناسندن اسمدر که ذکر اولندی وندبه فصیح وبلیغ کسنه وفصیح
وبلیغ کلامه دینور یقال عربی ندبة ای فصیح وندبه اصحابدن خفاف نام ذاتك والده سی اسمیدر ونونك
فتحیله زبانزددر باب المندب مطلب وزننده بحر یمنده برلیمان آدیدر بولیمان بحر قلزمدن بحر محیطه چقاجق
بوغازده واقعدر الانتداب افتعال وزننده ذکر اولنان ندب کلمه سندن افتعالدر حث واغرا ایله برایشه
دعوت اولنان کسنه دعوتی قبولله اجابت ایلمك معناسنه در یقال ندبه الی الامر فانتدب ای دعاه الیه فاجاب
ومنه الحدیث انتدب الله لمن خرج فی سبیله الحدیث معناه اجابه الی غفرانه او ضمن وتکفل له او سارع بثوابه وحسن
جزائه او اوجب تفضلا ای حقق واحکم ان ینجز له ذلك مفهوم حدیث بودر که حضرت باری عز شانه فی سبیل الله
غزا وجهاده خروج وعزیمت ایدن مجاهد حقنده مغفرتله اجابت ایدر زیرا لسان حالله مجاهد مرقوم غفران الهی یی
دعوت ایلمشدر یاخود مغفور اولمسنه ضامن وکفیل اولور یاخود مقابلنده حسن عوض ومثوباتنی ایفایه مسارعت
ایدر اجر وغنیمت جهتیله یاخود آخرتده حسن جزا وادخال جنت کبی عوض ومکافات احسان ایلمکی تحقیق
وایجاب ایدر بونلرك مجموعی تأثر واجابت معنالرندن مأخوذدر مترجم دیر که حدیث مرقومی اشبو حدیث مفسردر
وهو ما فی البخاری روی ابو هریرة رضی الله عنه تکفل الله لمن جاهد فی سبیل الله لا یخرجه من بیته الا الجهاد فی سبیل الله
وتصدیق کلماته ان یدخله الجنة او یرده الی مسکنه بما نال من اجر او غنیمة تکفل الهی تمثیل جهتیله در وجمله
منفیه حالدر وکلماتدن مراد مجاهدین قاعدین اوزره تفضیل ایله حقلرنده موعود اولان مثوبات ورفع درجات کبی
تفضلاتدر انتهی وانتداب متکلمك کلامنه معارضه ایلمك معناسنه در یقال انتدب فلان لفلان اذا عارضه فی کلامه
وعربلر خذما انتدب دیرلر خذما نض وتیسر معناسنه یعنی آزجه آزجه وقولایه کلدکجه آل دیمکدر که ذکر اولنان
اجابت معناسندن مأخوذدر المندبا قصر ایله هندبا وزننده کار وعملده جست وچالاك اولان کشی یه دینور یقال
رجل مندبا بالقصر ای خفیف فی الحاجة النیربة دحرجه وزننده قوغجیلق وغمازلق ایلمك معناسنه در یقال
نیرب الرجل اذا سعی ونم وخلط کلام ایلمك معناسنه در که کلامی صدق وکذبله شوریده قلمقدن عبارتدر یقال نیرب
الرجل اذا خلط الکلام ونسج مقال ایلمك معناسنه در که کلام کاذبی تزیین وتنظیم وترتیب ایلیه رك صورت صدقده
افراغ ایتمکدن عبارتدر یقال نیرب الرجل القول اذا نسجه ای زوره وزینه ویل ایکی طرفدن قرشو لقلی طولاشق
اسمکله طپراغی صاوروب طلازی هواده بری برینه چارپوب کیرشدرمك معناسنه در یقال الریح تنیرب التراب فوقه
اذا نسجته النیرب صیقل وزننده شر ونمیمه معناسنه اسمدر که قوغجیلق وغمازلقله شر ومضرت پیدا ایلمك
حالتندن عبارتدر ونیرب جلادتلو چالاك ودلیر آدمه دینور ونیرب دمشق قضاسنده برقریه آدیدر کذلك حلب
قضاسنده برقریه آدیدر وبرموضع آدیدر ونیرب شریر ومضر اولان کشی یه دینور مؤنثی نیربه در هایله یقال رجل
نیرب وذو نیرب ای شریر ویقال امرأة نیربة المنربه مشربه وزننده بودخی شر ونمیمه معناسنه اسمدر نیرب
کبی یقال افسد فلان بیننا بالنیرب والمنربة ای بالشر والنمیمة النیربی نونك فتحی والفك قصریله آفت وداهیه یه
دینور النزب نونك فتحی وزای معجمه نك سکونیله والنزیب نجیب وزننده والنزاب غراب وزننده آهو وکیك
قسمی سسلنوب مله مك معناسنه در علی قول ارککنه مخصوصدر یقال نزب الظبی نزبا ونزیبا ونزابا من الباب الثانی
اذا صوت او خاص بالذکور النیزب حیدر وزننده ارکك کیکه وارکك اکوزه دینور که بوغه تعبیر اولنور النزب
فتحتینله لقب معناسنه در که اسم اصلیسندن زیاده اولان اسمدر التنازب تفاعل وزننده بری برینه لقب وضع ایلمك
معناسنه در یقال تنازبوا ای تنابزوا النسب فتحتینله والنسبة نونك کسری وضمیله خصملغه دینور قرابت معناسنه در
علی قول پدر طرفندن اولان قرابته مخصوصدر یقال نسب فی بنی فلان ونسبة ای قرابة او فی الآباء خاصة مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره نسب ونسبه ابوین جهتلرندن اولان اشتراك واتصاله دینور اولدخی ایکی نوعدر بری نسب
بالطول در که آباء وابناء بینلرنده اولان اشتراك واتصالدر وبری نسب بالعرض در که اخوه وبنی الاخوة وبنی الاعمام
بینلرنده اولان قرابت کبی وکاه اولور که نسبت بعض تجانسله بری برینه متجانس اولان مقدارینده دخی استعمال اولنور
نسیب شعر بو معنادندر که قصیده ده عشق وهواسنی یاد ایده رك محبوبه یه کویا که انتساب ایلمکدن عبارتدر

مطلب

ومصباحك بياننه كوره اصل نسب و نسبت برقبيله يه ياخود بر بلده يه اعتزا واضافه معناسنه موضوع اولوب بعده
وصلت قرابتده استعمال اولندى واكر نسبتده عام وخاصك ايكيسيده مذكور ايسه عام خاص اوزره تقديم اولنور
يقال قرشى هاشمى زيرا خاص تقديم اولنسه عام همان تأكيدى مفيد اولور لكن عامك تقديمى تأسيس اولور كذلك
قبيله بلده اوزره تقديم اولنمق انسبدر زيرا آنك نسبتى ذاتيه در يقال قرشى مكى ونسبك جمعى انساب در سبب واسباب
كبى ونونك كسريله نسبتك جمعى نسب در عنب وزننده ونونك ضميله نسبتك جمعى نسب در غرفه وغرف كبى ومناسبت
ماده سى دخى بوندر كه مقاربه معناسنه در انتهى ونسب ونسبه مصدر اولور بركسه بر آخره كندى صوينى ونسبنى ذكر
وبيان ايلمك معناسنه يقال نسبه نسبا ونسبة من الباب الاول والثانى اذا ذكر نسبه وبركسه آخرك كندويه انتساب
ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال نسبه اى سأله ان ينتسب بان قال له انتسب لنا ونسب ونسيب نجيب وزننده ومنسبه
مشربه وزننده شاعر قصيده سنده محبوبه سنى واكا اولان عشق وهواسنى ذكر ايله تغزل ايلمك معناسنه در يقال
نسب الشاعر نسبا ونسيبا ومنسبة اذا شبب بها فى الشعر ادباى عربك زندوسته نسيبى اطلاقى بوندندر الاستنساب
بركسه منتسب اولديغى نسبنى ذكر وبيان ايلمك معناسنه در يقال استنسب الرجل اذا ذكر نسبه مؤلفك آنفا ثلاثى يى
سؤال انتساب ايله وبو ماده يى ذكر نسب ايله تفسيرى طبعه ملايمجه دكلدر زيرا مقتضاى ماده بو ماده سؤال ايله
وثلاثى ذكر نسبت ايله مفسر اولمقدر النسيب امير وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى ونسيب برنسنه يه مناسب
وجسبان اولان شيئه دينور يقال هو نسيب له اى مناسب وصوى ونسب صاحبى آدمه دينور يقال هو نسيب اى ذو نسب
المنسوب بودخى صاحب نسب كسيه دينور ونسيبى مشتمل اولان شعره دينور يقال شعر منسوب اى فيه نسيب
النساب شداد وزننده والنسابة هايله علم انسابه بغايت آشنا ودانا اولان كشى يه دينور يقال هو نساب ونسابة
اى عالم بالانساب ونسابه نك هايى مبالغه ايچوندر علامه كبى كويا كه آنكله داهيه ياخود غايت ونهايت مراد
اولنور الانسب اقرب وزننده نسيب وتغزلى بغايت رقيق ونازك والطف ورنكين اولان شعر وقصيده يه دينور
يقال هذا الشعر انسب اى ارق نسيبا بونده افعل تفضيل قاصردر الناسب نسيب كلمه سنى تأكيد ايچون
ايراد اولنور يقال نسيب ناسب كشعر شاعر على وجه المبالغة اى ارق والطف الانساب همزه نك كسريله
يل پك شديد اسمكله طاشى طيراغى توزيدوب هوايه صاورمق معناسنه در يقال انسبت الريح اذا اشتدت
واستافت التراب والحصى النيسب حيدر وزننده آچق وطوغرى يوله دينور جاده وشاهراه معناسنه على قول
بولنان يول اثرينه وعلامتنه دينور ويولدن پيدرپى كلان قرنجه قطارينه دينور وقرنجه يولنه دينور ونيسب بر رجل
آديدر نسيبه حبيبه وزننده اسامئ نسواندندر نسيبه بنت كعب ونسيبه بنت سماك صحابيه لردر نسيبه مصغر بنيه سيله
بودخى اسامئ نسواندندر نسيبه بنت نيار ونسيبه بنت ام عطيه ونسيبه بنت شداد صحابيه لردر وقيس بن نسيبه
اصحابدندر وعاصم بن نسيب شعبه نك شيخيدر النيسبان نونك وسينك فتحيله بودخى آچق وطوغرى جاده يه دينور
انسب احمد وزننده يمنده برحصن اسميدر التنسب تفعل وزننده بركسه سنك صويكدنم ديو ادعا ايلمك معناسنه در
يقال تنسب فلان اذا ادعى انه نسيبك ومنه المثل * القريب من تقرب لا من تنسب * المناسبه مشاكله وزننده
ومراد فيدر كه برنسنه آخره يا ايكى نسنه برى برينه شبيه ومثيل اولمق معناسنه در كه قرابت معناسندن مأخوذ در
يقال ناسبه اذا شاكله وماثله النيسبة دحرجه وزننده بركسه ايكى آدم اراسنده برى اوته يعنى كاه برينه
وكاه ديكرينه تردد ايله كيدوب كلمك معناسه در كرك قوغجيلق ايله وكرك پزونكلك ايله وكرك مصلحت كزارلغله اولسون
يقال نيسب بينهما نيسبة اذا اقبل وادبر بالنميمه وغيرها النشب نونك وشين معجمه نك فتحيله والنشوب قعود
وزننده والنشبة غربه وزننده برنسنه يه ايلشوب طوتيلوب قالمق معناسنه در يقال نشب العظم فى حلقه نشبا
ونشوبا ونشبة من الباب الرابع اذا لم ينفذ ونشب نشبه معناسنه در كما سيذكر الانشاب همزه نك كسريله
برشيئى برنسنه يه ايلشدروب طوتدرمق معناسنه در يقال انشب الشئ فيه اذا اعلقه وانساب معناسنه در كه ذكر اولندى
يقال انشبت الريح بمعنى انسبت وصياد شكارى آغه ايلشدروب كرفتار ايلمك معناسنه در يقال انشب الصائد
اذا اعلق الصيد بحبالته التنشيب تفعيل وزننده انشاب ايله معناى اولده مرادفدر يقول نشبه فيه بمعنى انشبه
وشر وفسادى متضمن برايشه مداخله ايدوب مباشر ومشغول اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نشب فى الشئ
اذا نشم النشبه زمره وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى ونشبه شول ايلشكن كسيه دينور كه برايشه ياخود
بركسيه ايلشدكده پوتراق تيكنى كبى آندن دكمه حالله منحل ومنفك اولمز اوله ومنه المثل * كنت نشبة فصرت عقبة
يعنى مقدما بن نشبه ايدم كه بركسيه آصيلوب ايلشدكده البته بندن شر ومضرت مشاهده ايدر ايدى لكن شمدى

بن اول خصلت وكيفيتدن عاجز وفرومانده قالدم ميدانينك بياننه كوره نشبه كلمه سى همزه وزننده نشبه اولوب
لكن عقبه كلمه سنه ازدواج ايچون تخفيف اولنمشدر وعقبة ذا عقبة تقديرنده در قالديكه نشبه كلمه سى فى الاصل
مصدر اولمغله مبالغة اطلاق اولنمسى دخى محتملدر ومثل من بور عز ومناعتدنصكره ذليل وبيچاره اولان كمسه حقنده
ضرب اولنور ونشبه سباعدن قوردك اسميدر وقيس قبيله سندن برشعبه نك پدرى اسميدر نسبتنده نشبى دينور
سلمى وزننده محدثيندن على بن المظفر الدمشقى النشبى انلردندر الناشبة برنسنه يه ايلشيجى شيئه دينور بو مناسبتله
ناشبة المحال بكره يه دينور كه مراد تكرلكى اوله جقدر النشاب رمان وزننده عربلرك قوللندقلرى اوقه دينور
نبل معناسنه مفردى نشابه در هايله مؤلف شهرتنه مبنى وزنيله تقييد ايلمامشدر يقال تراموا بالنشاب اى النبل النشاب
شداد وزننده نشاب اتخاذ ايدن كمسيه دينور كه نشاب دوزن آدم اوله جقدر كذلك نشاب قوللنن كمسيه دينور
النشابة هايله نشاب قوللنن جماعته دينور يقال قوم نشابة اى يرمون بالنشاب الناشب نشاب صاحبنه دينور
النشب فتحتينله والنشبة هايله والمنشبة مرتبه وزننده ناطق وصامتدن بركمسه نك اصيل وقديم اولان مالنه
دينور ناطقدن مراد اغنام وانعام وصامتدن مراد سيم وزر مقوله سيدر ومنه المثل * لكم نسب ومالكم نشب
ما انتم الا خشب * ونشب باديه اشجارندن برنوع شجر اسميدر كه عربلر آندن ياى اتخاذ ايدرلر ونشب محدثيندن
على بن عثمان دمياطينك جدى لقبيدر المنشب منبر وزننده كمتر خرما قورغنه دينور كه بوغازه طورر جمعى مناشب
كلور المنشب مطلب وزننده اسم مكاندر شول يره دينور كه اكا ايلشوب ياخود قصيلان بروجهله خلاص اولميه
وبو امر كريهه مخصوصدر يقال نشب فلان منشب سوء اذا وقع فيما لا مخلص عنه المنشب معظم وزننده شول آلاجه
قماشه وبرده يه دينور كه آنده نشاب ديدكلرى اوق صورتلرى منقوش اوله يقال برد منشب اى موشى على صورة النشاب
الانتشاب افتعال وزننده برنسنه كنديلكندن برشيئه ايلشوب طوتلمق معناسنه در يقال انتشب فيه اذا اعتلق
واوطون بركدرمك معناسنه در يقال انتشب الحطب اذا جمعه واورادن بورادن غلال جمع ايدوب آندن مال اتخاذ
ايلمك معناسنه در يقال انتشب فلان الطعام اذا لمه واتخذ منه نشبا التناشب تفاعل وزننده ناس مجتمع وبرى برينه منضم
ومتراكب اولوب صقشمغله شبكه طرزنده برى برينه ايلشوب قصلمق معناسنه در يقال تناشب القوم اذا تضاموا وتعلق
بعضهم ببعض النشوب لزوم وزننده ومرادفيدر يقال نشبه الامر نشوبا من الباب الرابع اذا لزمه وعربلر ما نشبت
افعل كذا ديرلر مازالت معناسنه بونك حقيقتى معناى اولدندر كه برشيئه ايلشوب طوتلميه رق اشلدم ديمكدر قال الشارح
وفى البخارى ثم لم ينشب ان مات اى لم يلبث وهذا اللفظ عند العرب عبارة عن السرعة واصل النشوب التعلق
يعنى لم يتعلق بشئ النصب فتحتينله رنج وتعبدن ناشى عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در يقال نصب الرجل
نصبا من الباب الرابع اذا اعيى وبرايشه رنج وزحمت چكه رك چباليوب جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال نصب فلان
فى الامر اذا جد واجتهد الانصاب همزه نك كسريله بركسه يى رنج وتعب ايراثيله درمانده قلمق معناسنه در
يقال انصبه انصابا اذا اتعبه واعياه وبركسه يى برمرض وعلت رنجور ودردناك ايلمك معناسنه در يقال انصبه المرض
اذا اوجعه وبركسيه برنسنه دن حصه ونصيب افراز ايلمك معناسنه در يقال انصبه اذا جعل له نصيبا وبچاغه صاپ
كچورمك معناسنه در يقال انصب السكين اذا جعل له نصابا الناصب صادك كسريله منصب معناسنه در كه
ذو نصب ديمكدر نسب اوزره يعنى تعب ومحنت صاحبى كه تعبلو وزحمت ومحنتلو ديمكدر طاهر ولابن كبى اسم
فاعل نسبى در ياخود ثلاثى مزيد معناسنه وارد اولان امثله دندر يقال هم ناصب اى منصب يعنى ذو نصب او فاعل
النصب او سمع نصبه الهم اذا اتعبه يعنى بو وجه مذكور اوزره اسم فاعلدر ياخود بعض عربدن نصب الهم اتعاب
معناسنه ورودى مسموع اولمغله اكا حاجت اولميوب شاهراهدن ناصب اندن اسم فاعل ومتعب معناسنه وارد اولور
شارح ديركه ماده مذكوره نك ورودى عربدن مسموع اولديغى منقولدر وجه اوله كوره فاعل بمعنى مفعل اولورنته كه
مكان ياقل ديرلر مبقل معناسنه كه ذو بقل ديمكدر ياخود فاعل بمعنى مفعول فيه اولورنته كه ليل نائم ديرلر منوم فيه معناسنه
ويوم عاصف دخى بو قبيلدندر انتهى وناصب رنج ومحنتله كسب وتحصيل اولنان ديرلكه وصف اولور يقال عيش
ناصب اى فيه كد وجهد شارح ديركه بعضلر بونلرى ايفع فهو يافع واصبح فهو صابح قبيلندن اعتبار ايلمشلردر
لكن وجه اول موجهدر انتهى وناصب حويص بن بجير نام كمسه نك فرسى اسميدر النصب ضرب وزننده
وجه مذكور اوزره بعض عربدن مسموع اوله رق برخصوصك هم وقصدى صاحبنه تعب ويرمك معناسنه در
يقال نصبه الهم نصبا من الباب الاول اذا اتعبه ونصب مرض وعلته وبلاء وآفته اطلاق اولنور يقال اصابه نصب
اى داء وبلاء وبركسه يى برمرض رنجور ودردناك ايلمك معناسنه در يقال نصبه المرض نصبا من الباب الثانى اذا اوجعه

وبرنسنه‌یی یره وضع ایلمك معناسنه‌در یقال نصب الشیء اذا وضعه و یوقری قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال نصبه اذا رفعه بوراده وضعه فرفعه نسخه‌لری غلطدر وجدّ واقتدام ایله یوریمك علی قول آهسته‌جه
نرم وملایمتله بتون کوندز یوریمك معناسنه‌در یقال نصب السیر اذا رفعه اوهو ان یسیر طول یومه وهو سیر لین
فیقال نصب القوم اذا ساروا یومهم بسیر لین وبرکسه ایله دشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال نصب لفلان اذا عاداه
وعربلرك دوه‌لری تشویق وتطریب ایچون ترنم ایلدکلری نغماتدن برنوع ایله ترنم وتغنی ایلمك معناسنه‌در که
نغمات مزبوره‌دن بو بلند آواز اولور یقال نصب الحادی اذا حدی ضربا من الحداء ومیانه‌یه جنك القا ایلمك
معناسنه‌در که مراد جنك پیدا ایلمکدر یقال نصب له الحرب اذا وضعها وبرنسنه‌یی قرشوسنه دیکوب دیکنه
طوردرمق معناسنه‌در یقال نصب العلم اذا رفعه واقامه مستقبلا به وکل ما رفع واستقبل به شیء فقد نصب علی بناء
المجهول ونصبه هو مؤلف بصائرده نصبت الشیء ای اقمته عبارتیله رسم ایلمکله بوندن جامع ومفیددر ونصب یوللرده
نشان ایچون دیکیلان میله دینور علم منصوب معناسنه وبونده فتحتینله جائزدر ونصب غایت وسرانجام معناسنه‌در
وعروضیون اصطلاحنده نصب قافیهٔ شعرك فساددن سالم وبناسی تام اولمقدن عبارتدر ونحویون اصطلاحنده
نصب معربه مخصوص براعرابدر که مبنی اولان کلمه‌نك فتحه‌سی منزلنده‌در رفع وجر مقابلیدر لسان اطفال مکتبده
ایکی اوستون تعبیر اولنور علو ورفعت معناسندن مأخوذدر نصب العرب ذکر اولنان نغمه‌در که حدآء دیدکلرندن
ارق اولور اصول حجازده برمؤثر نغمه‌در نصب بونده مصدر اولدیغی کبی اسم دخی اولور ونصب شر وفتنه پیدا ایلمك
معناسنه‌در یقال نصب الشر اذا اظهره المنصبة مرتبه وزننده رنج وزحمت ومشقت معناسنه‌در یقال عیش
ناصب کما مرّ وذو منصبة ای فیه کدّ وجهد النصب نونك ضمی وصادك سکونیله والنصب ضمتینله درد وعلته
وبلاء وآفته دینور یقال اصابه نصب ونصب ای داء وبلاء ونصب ضمتینله یوللرده نشان ایچون دیکیلن میللره دینور
وبت پرستلرك معبود اتخاذ ایلدکلری نسنه‌لره دینور که طاشدن واغاجدن تراش ایدوب یره نصب واکا پرستش ایدرلر
وبونده صادك سکونیله ده لغتدر یسر ویسر کبی ونصب صادك سکونیله کوز اوکنده دیکیلوب طوران
شیئه دینور تقول هذا نصب عینی ای القائم فی نظری وبونده نونك فتحیله ده لغتدر علی قول فتحی لحن در النصب
کتف وزننده رنجور وخسته ودردمند کمسیه دینور یقال هو نصب ای مریض وجع التنصیب تفعیل وزننده
بودخی برنسنه‌یی یوقری قالدرمق معناسنه‌در الانتصاب افتعال وزننده برنسنه یوکسکه قالدرلمق ودیکیلوب
طورمق معناسنه‌در یقال نصبه تنصیبا فانتصب التنصب تفعل وزننده انتصاب معناسنه‌در وتوز هوایه آغوب
یوکسلمك معناسنه‌در که دیرك کبی اوج هوایه دیکلمك صورتنده اولور یقال تنصب الغبار اذا ارتفع ودیکیلوب
طورمق معناسنه‌در یقال تنصبت الاتن حول الحمار اذا وقفت النصیبة حبیبه وزننده یوللرده نشان ایچون
دیکیلان میله دینور الانصاب احباب وزننده که اشبو انما الخمر والمیسر والانصاب الایه کریمه‌سنده واقعدر
مراد شول طاشدن مصنوع بتلردر که زمان جاهلیتده کعبهٔ مکرمه‌نك اطرافنه نصب اولنوب آنلره مناسك حج کبی
تلبیه وآنلر ایچون ذبح قرابین ایدرلر ایدی بونك مفردی نصب درعنق واعناق کبی واول بتلری اهل جاهلیت
اول قربانلرك قانیله رنکین ایدرلر ایدی وانصاب حرم شریف حدودنده اولان میللره ونشانلره اطلاق اولنور
النصبة غرفه وزننده دیکلمش دیرکه دینور ساریه معناسنه النصایب نجایب وزننده شول طاشلره دینور که
حوضك اطرافنه نصب اولنوب وآرالقلری یوغورلمش چامور ایله ولوکون ایله سدّ وبند اولنور واحدی نصیبه‌در
المناصبه مفاعله وزننده برکسه ایچون جنك وقتال کبی شر وفتنه اقامه واظهار ایلمك معناسنه‌در یقال ناصبه
الشر اذا اظهره له الانصب احمر وزننده بوینوزلری دیك وطوغری اولان حیوانه دینور که اوق کبی اولور
یقال تیس انصب ای منتصب القرنین مؤنثنده نصباء دینور ونصباء کوکسی یوقری یه طوغری یوکسك اولان ناقه‌یه
دینور که کوکسلو تعبیر اولنور یقال ناقة نصباء ای مرتفعة الصدر المنصب منبر وزننده دموردن اولان ساج
ایاغنه دینور که اوزرینه تنجره وضع اولنور سه پایهٔ آهنین معناسنه نته که اثفیه طاشدن اولان سه پایه‌در که ایکی طاش
وضع ایدوب برطرفنی برمرتفع یره طیارلر واکا ثالثة الاثافی دیرلر انصب امیر وزننده پای وحصه معناسنه‌در که
حظ منصوب ومشخصدر جمعی انصباء کلور وانصبه کلور که جمع قلتدر یقال ماله فیه نصیب ای حظ ونصیب
حوضه اطلاق اولنور اطرافی نصائب ایله منصوب اولدیغیچون وقورلمش آغه ودوزاغه دینور شرك منصوب معناسنه
النصب نونك کسریله بودخی حصه ونصیب معناسنه‌در تقول لی منه نصب ونصیب ای حظ منصوب نصیب
زبیر وزننده برشاعر آدیدر النصاب کتاب وزننده هرشیئك اصل واساس ومرجعنه دینور یقال هو نصابه ای اصله

ومرجعه

ومرجعه وکونشك غروب ایلدیکی یره اطلاق اولنور یقال جأت الشمس الی نصابها ای مغیبها وبچاغك صاپنه اطلاق
اولنور جمعی نصب کلور کتب کبی ونصاب عرف شرعده مالدن شول مقداره اطلاق اولنور که مال اکا بالغ اولدقده
زکاتی واجب اولور مثلا کومش ایکیوز درهمه ودوه بش عدده ایرشدکده زکاتلری واجب اولور پس کومشك نصابی
ایکیوز درهم اولور ونصاب مالك بن نویره‌نك فرسی اسمیدر المنصب مجلس وزننده بودخی اصل وبنیاد ومرجع
معناسنه‌در یقال منصب الشیء ای اصله ومرجعه یعنی الذی نصب فیه جاه معناسنه اولان منصب شارحك بیاننه کوره
مولددر النواصب والناصبیة واهل النصب نونك ضمیله خوارجدن شول طائفه‌یه اطلاق اولنور که امیر المؤمنین
ویعسوب الدین امام علی المرتضی کرّم الله وجهه حضرتلرینك طرف اشرفلرینه بغض وعداوتله متدیّن اولمشلردر
اظهار عداوت معناسندن مأخوذدر الاناصیب والتناصیب تای فوقیه ایله یوللرده نشان ایچون نصب اولنان
میللره ومناره‌لره دینور واناصیب برموضع آدیدر نصیبون ونصیبین نونك فتحه‌لریله بلاد ربیعه‌نك قاعدة الملکی
اولان بر بلدهٔ معروفه اسمیدر نسبتنده نصیبینی دینور ونصیبی دینور نونك اسقاطیله شارح دیرکه بو کلمه‌ده ایکی مذهب
واردر بری بودر که اسم واحد قلوب اسماء مفردهٔ غیر منصرفه اعرابی کبی اعراب ویررلر یقولون هذه نصیبین ورأیت
نصیبین ومررت بنصیبین وکذلك القول فی بیرین وفلسطین وقنسرین ومذهب ثانی بودر که آنی جمع مجراسنه
اجرا ایدرلر فیقولون هذه نصیبون ورأیت نصیبین ومررت بنصیبین ونسبتده مثال اول مذهب اوله ومثال
ثانی ثانی‌یه ناظردر زیرا قاعده‌در که نسبتده تثنیه وجمع علامتلری اسقاط اولنور انتهی المنصب مکرم وزننده
قیورجق نسنه‌یه دینور یقال ثری منصب ای مجعد ودوز وهموار اولان منتظم دیشلره اطلاق اولنور یقال ثغر منصب
ای مستوی النبتة کویا که ال ایله دوز وبرابر نصب اولنمشدر ذات النصب نونك ضمیله مدینه قربنده برموضع آدیدر
النضب نونك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله صو آقمق معناسنه‌در یقال نضب الماء نضبا من الباب الاول اذا سال
وجری النضوب قعود وزننده صویره کچوب باتمق معناسنه‌در یقال نضب الماء نضوبا اذا غار واولمك معناسنه
استعمال اولنور یقال نضب فلان اذا مات وخصب ورخا وخیر وبرکت چکلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
نضب الخصب اذا قلّ ودابه‌نك یاغری وجداوی پکشوب مشتدّ اولمق معناسنه استعمال اولنور که رطوبتی کتمکله
پکشور یقال نضبت الدبرة اذا اشتدّت وبعید اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نضبت المفازة اذا بعدت وکوز
چقورلنوب ایچری باتمق معناسنه استعمال اولنور علی قول ناقه‌نك کوزینه مخصوصدر یقال نضبت عینه اذا غارت
اوخاص بعین الناقة التنضیب تفعیل وزننده بودخی صویره سیکشوب باتمق معناسنه‌در یقال نضب الماء اذا غار
وطوارك سودی چکیلوب آزالمغله صاغدقده کیج حاصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نضبت الناقة اذا قلّ
لبنها وبطؤ درّتها الانضاب همزه‌نك کسریله یایك آوازی چقوب طنقردامق ایچون سهلجه کیرپشنی چکوب
صالیورمك معناسنه‌در انباض کبی یقال انضب القوس اذا جذب وترها لتصوّت کانبضها شارح دیرکه انضب
انبض لفظنده لغتدر کرچه بعضلر مقلوبیتنه ذاهب اولدیلر لکن اکر مقلوب اولسه کندی صیغه‌سندن مصدری
ورود ایلمز ایدی پس صواب اولان لغت مستقله‌در انتهی التنضب تنصر وزننده برنوع شجر حجازی اسمیدر
تیکنلری عوسجك یعنی سنجان تیکنی وموسی اغاجی دیدکلری شجرك تیکننه شبیه اولور وتنضب مکهٔ مکرمه قربنده
برقریه آدیدر بو تنضب کلمه‌سی علمیت ووزن فعل ایله غیر منصرفدر لکن مؤلفك حرف تعریف ادخالی بعض محلده
جوهری‌یی توهیم ایدرکن کندوسنی ایقاع ایلمشدر النطاب خطاب وزننده باشه دینور رأس معناسنه یقال ضرب
نطابه ای رأسه وبیون طمرینه دینور حبل العنق معناسنه المنطب منبر وزننده والمنطبة هایله والناطب
طانك کسریله سوز کویه دینور مصفاة معناسنه المنطبة مصطبه وزننده اوغوز واحمق کشی‌یه دینور النطب ضرب
وزننده پرمقله برکسه‌نك قولغنه اورمق معناسنه یقال نطبه نطبا من الباب الاول اذا ضرب اذنه باصبعه النواطب
نونك فتحیله سوز کوده اولان دلکلره دینور که آنلردن نسنه سوز یاور اسم اولمغله مفردی ناطب در المناطبة مفاعله
وزننده ناسی بری برینه قشقردوب میانه‌لرنده شر وفتنه وفساد پیدا ایلمك معناسنه‌در تقول ناطبتهم ای هارشتهم
النعب نونك فتحی وعینك سکونیله والنعیب نحیب وزننده والنعاب غراب وزننده والتنعاب تذکار وزننده
قرغه وقوزغون وطاوس وخروس مقوله‌سی قوش اوتمك معناسنه‌در علی قول بیوننی اوزادوب باشنی اوینادەرق اوتمك
معناسنه‌در یقال نعب الغراب وغیره نعبا ونعیبا ونعابا وتنعابا من الباب الثالث اذا صوّت اومدّ عنقه وحرّك رأسه
فی صیاحه وکذا المؤذن شارحك بیاننه کوره اصل مادّه قرغه‌یه مخصوصدر سائرنده مستعاردر ونعب دوه قسمی
سرعتله اشوب یوریمك علی قول برکونه یوریمك معناسنه‌در که مراد باشنی اوینادەرق شوق وسرعتله اشوب یوریمسیدر

يقال نعب البعير نعبا اذا اسرع فى السير او هو ضرب من سيره يعنى حرك رأسه فى السير بالسرعة ونعب بغايت
سرعتله مرور ايدن يله اطلاق اولنور يقال ريح نعب اى سريعة الممر بوراده فى الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى
مساويدر المنعب منبر وزننده شول يوكرك واشكين وخوب يورو يشلو آنه دينور كه قرغه كبى بيوتنى سوندروب
اوزاده رق اشوب وقوشوب كيدر اوله وشول آنه دينور كه يورركن باشيله حمله وسطوت ايدر اوله يقال فرس منعب
اى يسطو برأسه وچاغرغان شلتاق احمق وبيمغز كسيه دينور وچابك ناقه يه دينور كما سيذكر الناعبة كاعبه وزننده
والنعوب صبور وزننده والنعابة كدابه وزننده والمنعب منبر وزننده چابك وچالاك اولان ناقه يه دينور يقال ناقة
ناعبة ونعوب ونعابة ومنعب اى سريعة جمعى نعب كلور ضمتينله مؤلف بيان جمعده ابهام ايلمشدر زيرا نعب نعوبك
جمعيدر صبور وصبر كبى وناعبه نك جمعى نواعبدر ونعبدر ركع وزننده بنو ناعب برقبيله آديدر بنو ناعبه
اول قبيله دن بر بطن در ناعب كاعب وزننده بر موضعدر ذو نعب كعب وزننده اذواء تعبير اولنان ملوك حميردن
برينك لقبيدر كه الهان بن مالك شعبه سندندر النغب نونك فتحى وغين معجمه نك سكونيله يوتمق معناسنه در يقال
نغب الريق نغبا من الباب الثالث والاول والثانى اذا ابتلعه وقوش صو ايچمك معناسنه در يقال نغب الطائر اذا حسا
من الماء وبو خصائصدندر يعنى قوشه مخصوصدر آز اولوب تيز منقضى اولديغيچون وقوشك ايچمسنده شرب
ماده سى استعمال اولنمز زيرا شرب كثير اوله رق مص ايله ايچمكه مخصوصدر ونغب انسان قوش كبى يودم يودم يوده رق
ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال نغب الرجل فى الشرب اذا جرع النغبة نونك فتحى وضمى وغينك سكونيله
بر ايچم صويه دينور جرعه معناسنه على قول نونك فتحيله بناء مره در وضميله اسمدر نته كه جرعه دخى بو رسمه در
ونغبه نونك فتحيله آچلغه دينور وقوم وقبيله نك زاد وذخيره سى قالميوب بوش انبار كبى بى توشه وقوت اولدقلرى
حالته دينور يقال بالحى نغبة اى اقفار النغبة جرعه وزننده يرامز وناسزا ايشه دينور فعلة قبيحه معناسنه
النقب نونك فتحى وقافك سكونيله دليكه دينور ثقب معناسنه كه فارسيده سوراخ دينور وبو اسمدر ومصدر
اولور دليك دلمك معناسنه نته كه مؤلف بصائرده تصريح ايلمشدر يقال نقب الحائط نقبا من الباب الاول اذا خرقه
مترجم ديركه امهاتدن استنباط اولديغى اوزره ثقب ثاى مثلثه ايله نافذ وصغير اولان دليك دلمكدر مثقب ايله دلدكلرى
دليك كبى ونقب نونله عميق ونافذ وعظيم اوله رق دليك دلمكدر ديوارلرده وطاغلرده دلدكلرى دليك ولغم كبى وخرق
برنسنه يى من غير تفكر ولا تدبر فساد وتباه ايلمك اوزره دلوب يرتمغه دينور نته كه راغب دخى النقب فى الحائط وغيره كالثقب
فى الخشب عبارتيله بيان ايلمشدر انتهى ونقب بر نوع قرحه اسميدر كه انسانك جنبنده ظهور ايدر بو پاره جوفه طوغرى
اوپولوب دلنور تركيده قبارجق وبانى قره ديدكلرى اوله جقدر كه ارقه ده ظهور ايدرسه شير پنجه اطلاق ايدرلر
ونقب اويوز علتنه اطلاق اولنور نقب جلد ايلديكى ايچون نونك ضميله ده لغتدر على قول بلوك بلوك ظهور
ايدن اويوزلغه اطلاق اولنور آر القلرينه نسبتله دليك دليك اولمق حسبيله ونقب آت قسمى اللرنى واياقلرنى
آچوب دوشه يرك وكريمليه رك سكرتميوب بلكه هر آلشده طوپليوب پرتاوايليه رك سكرتمسنه اطلاق اولنور
آنك اوستنده طورمق خيلى مشكلدر كويا كه وثبه لرى ارالقلرنى نقب ايدر يقال الفرس ينقب اى يجمع قوائمه
فى حضره ونقب طاغده اولان يوله دينور جمعى انقاب كلور ونقاب كلور نونك كسريله مؤلف الطريق فى الجبل
عبارتيله تفسير ايلمكله طاغ يولى اولمق منفهم اولور لكن نهايه ده الطريق بين الجبلين عنوانيله مفسر اولمغله ايكى طاغ
ارالغنده اولان طاردر بند يولى ديمك اولور كه بودخى مجازدر ونقب كزوب يوريمك معناسنه در يقال نقب فى الارض
اذا ذهب فى الاصل نقب ديدكلرى طاغ يولنه كتمك معناسنه اولوب بعده توسعا عمومده استعمال اولنور ونقب خبر
تفتيش ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه نقب اخبار ايلمش اولور على قول اخبار خبر ايلمك معناسنه در يقال نقب
عن الاخبار اذا بحث عنها او اخبر بها ويرتق جزمه يه ويپريمش دوه طبانته يامه اورمق معناسنه در يقال نقب الخف
اذا رقعه وبر كسيه نكبت وادبار اصابت ايلمك معناسنه در يقال نقبته النكبة فلانا اذا اصابته النقب صرد وزننده
بودخى اويوز علتنه على قول بدنده بلوك بلوك اولان اويوزلغه دينور المنقب مقعد وزننده والمنقبة هايله
والنقب نونك ضميله بونلرده طاغ يولنه دينور ومنقب كوبكه دينور سره معناسنه على قول كوبكك اوك طرفنه
دينور ودرشت وخشن اولان ضرب يوله دينور نقب نونك فتحى وقافك سكونيله يمامه ده برقريه آديدر المنقب
منبر وزننده شول دمور نيشتره دينور كه بيطار آنكله طوارك بحسب الاقتضاء كوبكنى دلوب جوفنده اولان صارى
صويى اخراج ايدرلر النقبة نخه وزننده رنك ولون معناسنه در وپاسه دينور كه قلج وآينه مقوله سنك يوزينه
چوكمش اوله وفستان تعبير اولنان اياق طوننه دينور كه همان اوجقورلغى اولور آغى وچاپوغى اولماز اكر آغى وپاچه سى

اولورسه

اولورسه سراويل اولور ونقبه اويوز علتنه دينور نقب لفظنك مفرديدر ونقبه يوزه دينور وجه معناسنه النقبة
نونك كسريله خاتونلرك نقاب طوتملرى هيئتنه دينور كه بناء نوعدر يقال انها لحسن النقبة اى هيئة انتقابها النقيبة
حبيبه وزننده نفس ناطقه يه دينور يقال هو ميمون النقيبة اى النفس وعقل وهوش معناسنه در شارح ديركه كرچه
نسخه لرده والعقل عنوانيله مرسومدر لكن غلطدر صواب اولان ويمن الفعل اولمقدر كه بر كسه نك كار وعملى
ميمنتلو اولمق ديمكدر هر نه مطلوبه مباشرت وهر نه عمله مبادرت ايدر ايسه موجب نيل وظفر اولمقدن عبارتدر كما قال
فى النهاية ميمون النقيبة اى منجح الفعال مظفر المطالب ونقيبه طانشغه دينور مشوره معناسنه ونفاذ رأى يعنى رأى
نافذ وتدبير منتج معناسنه استعمال اولنور يقال مالهم من نقيبة اى نفاذ رأى ونقيبه طبيعت وخليقت معناسنه در
يقال هو كريم النقيبة اى الطبيعة وممه سى بيوك اولان ناقه يه دينور كه سودى چوق ادرار ايدر النقيب امير وزننده
دودكه ونايه وقواله دينور مزمار معناسنه وترازو دلجكنه دينور لسان الميزان معناسنه وبوغازى دلنمش كوپكه دينور كه
مراد باديه نشين طائفه سندن بعض ناكس وادانى كوپكلرينك بوغازلرنى نقب ايدرلر كه آوازى پك چقمغله خانه يه
مهمان جلبنه داعى اولميه لر ايشته اول كوپكه نقيب ديرلر ونقيب بر جماعتك شاهد وناظرى واحواللرينك ضمين وكفيلى
وعريفى اولان كسيه دينور كه دائما امور واحواللرينه نظارت وكيفيتلرنى بحث وتنقير ايدوب اقتضا ايدن مصالحلرينك
رؤيت وتسويه وتمشيتنده تقيد واهتمام ايدر اوله بو رئيسدن بشقه در حتى كاربانك نقيبى اولور كه ليل ونهار قافله نك
امور ومصالحلرنده وحركات وسكناتلرنده نظارت وترتيب وتسويه ونقصانلرنى تكميل مقوله سى مهماتلرنده سعى
ودقت ايدر وبو كاربان باشيدن بشقه اولور وحالا نقيب الاشراف افندى بوندندر يقال هو نقيبهم اى شاهدهم
وضمينهم وعريفهم النقابة نونك كسريله بر كسه بر جماعته نقيبلك ايلمك معناسنه در يقال نقب على القوم نقابة
من الباب الاول اذا فعل ذلك يعنى الشهود والضمان والعرافة النقابة كرامه وزننده بر كسه مقدم نقيب دكل ايكن
صكره دن نقيب اولمق معناسنه در يقال نقب فلان ونقب نقابة من الباب الخامس والرابع اذا لم يكن نقيبا فصار
على قول كسر نونله نقابه اسمدر وفتحله مصدر در ولاية وولايه كبى النقاب كتاب وزننده زياده سيله عالم ودانا
وهر فنون واشيايه آشنا اولان كشى يه اطلاق اولنور جميع اشيايى نقب وبحثله ادراك ايلديكيچون يقال رجل نقاب
اى علامة وخاتونلرك يوز اورتولرينه دينور صاحب نهايه بياننه كوره آنده ايكى كوزيرى اولمغله يوزينك مجموعنى احاطه
ايدوب اول ايكى دليكدن كوزلرى آچق قالوب خارجه نظر ايدرلر واقعا بلاد عربده مشهودمز اولمشدر آنكله يوزلرى
وچكه لرى مستور اولوب فقط اول ايكى دليكدن كوزلك كبى كوزلرى لمعان ايدر ونقاب درشت وغليظ اولان سرد
يوله دينور ومدينه قربنده بر موضع آديدر ونقاب قارئه دينور بطن معناسنه ومنه المثل * هما فرخان فى نقاب * يعنى
بر قارنده نشئت ايتمش ايكى ياوريلردر ايكى آدم برى برينه پك شبيه ومانند اولدقده ضرب اولنور ونقاب ايكى كسه
روبرو بولشمق على قول من غير ميعاد يعنى خبرسز ناكهانى بولشمق معناسنه در كه اسمدر تقول لقيته نقابا اى مواجهة
او من غير ميعاد وتقول وردت الماء نقابا اى هجمت عليه بلا طلب يعنى جستجو ايتمكسزين همان بغتة صويك اوزرينه
چقه كلدم ومعناى اولده نقاب مفاعله دن مصدر اولور تقول ناقبته نقابا اى لقيته مواجهة او من غير ميعاد
الانقاب همزه نك كسريله يريوزنده سير وسفر ايلمك معناسنه در يقال انقب الرجل فى الارض اذا ذهب بصائرده
اذا سار عنوانده مرسومدر ودوه نك اياغى آشنمق معناسنه در يقال انقب البعير اذا رقت اخفافه وبر كسه عظمادن
برينه پرده جى وقپوجى اولمق على قول بر جماعته نقيب اولمق معناسنه در يقال انقب الرجل اذا صار حاجبا او نقيبا
وبر كسه نك دوه سنك طبانلرى آشنمش اولمق معناسنه در يقال انقب الرجل اذا نقب بعيره التنقيب تفعيل وزننده
نقب وانقاب كبى بودخى هر يرى طولاشوب كزمك معناسنه در يقال نقب فى الارض اذا ذهب وبو مجاز اولديغى
نقب ماده سنده آنفا ذكر اولندى ياخود معناى لازميله كه غايتيدر مفسردر النقب فتحتينله جزمه وسائر اياق قابى
دلنمك ويرتلمق معناسنه در يقال نقب الخف اى الملبوس اذا تخرق ودوه نك طبانى طاشرقمق ياخود آشنمق معناسنه در
يقال نقب البعير اذا حفى او رقت اخفافه المنقبة ميمك وقافك فتحيله مفخره معناسنه در كه باعث افتخار اوله جق
فضل وهنر ومزيت مقوله سنه دينور موقع بحث اوله جق مخابر وماثر مفاخردن عبارتدر كه مثلبه نك ضديدر يقال هو
ذو منقبة اى مفخرة ومنقبه ايكى خانه ارالغنده اولان طاره جق صوقاغه دينور كه دهليز كبى اولور وخانه وبستان
مقوله سنك چوره سنده اولان ديواره دينور الانقاب همزه نك فتحيله قولقلره دينور آذان معناسنه بونك مفردى
مسموع دكلدر الناقب والناقبة قافلرك كسريله بر علتدر كه انسان يانى اوزره اوزون اوزادى ياتمقدن ناشى
يانلرنده حادث اولور مراد مدت مديده اسير فراش اولان خسته نك يانلرى بره لنوب دلنمك عارضه سيدر نقيب

زبیر وزننده تبوك ایله معان بیننده برموضعدر نقبانه فتحاتله اجأ نام جبل یاننده برصو آدیدر المناقب میمك
فتحیله برطاغ آدیدر که آنده نیجه صرب بلا کلر و یمامه یه و یمنه وسائر سمتلره یوللر واردر ومناقب طائفدن
مکه یه موصل بریول آدیدر النکب ضرب وزننده والنکب تعب وزننده والنکوب قعود وزننده یولدن
صاپمق معناسنه در یقال نکب عن الطریق و نکب نکبا ونکبا ونکوبا من الباب الاول والرابع اذا عدل عنه
ونکب ضرب وزننده برنسنه یی الدن آتوب یره براقمق معناسنه در یقال نکب به نکبا من الباب الاول اذا طرحه
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برقابی باش اشاغی چویروب ایچنده اولان نسنه یی بوشالتمق معناسنه در یقال
نکب الاناء اذا هراق مافیه ویقال نکب الکنانة اذا نثر مافیها یعنی اوق قبورنی سرنکون ایدوب ایچنده اولان
اوقلری پریشان ایلدی واياغی طاش یاره لمق علی قول طاش طوقنمغله طاشرقمق معناسنه در یقال نکبت
الحجارة رجله اذا لثمتها اواصابتها ونکب مصیبته دینور نکبه کبی ونکب ونکب نونك ضمیله زمان برکسه یی
فرط محنت ومشقته اوغراتمق یاخود برمصیبته دوچار ایلمك معناسنه در یقال نکبه الدهر نکبا ونکبا اذا بلغ منه
اواصابه بنکبة النکب تعب وزننده برطرفه طوغری میل ایدوب اکیلمکه شبیه اولان حالته دینور که وضع
خلقیسندن صاپقلق حالتیدر ترکیده ورب وقاچقلق تعبیر اولنور یقال فیه نکب ای شبه میل ودوه نك اياغنه
عارض اولان آغسقلغه دینور که طپوق چالمقدن یاخود طاشرقمقدن برطرفه یکدیره رك یورر علی قول نکب
برعلت آدیدر که دوه نك اموزنده ظهور ایدوب اول سببله دوه آغسیه رق برطرفه منحرف یورر عند البعض
نکب همان دوه نك کتفنه یعنی کورکنه مخصوصدر التنکیب تفعیل وزننده بودخی یولدن صاپمق معناسنه در
یقال نکب عن الطریق اذا عدل و برکسه یی صاپدروب آلارغه ایلمك معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور
یقال نکبه اذا نحاه واشبو تنکیب ماده سی وجه مذکور اوزره مفعول واحده تعدیه ایدر ومفعولینه دخی تعدیه ایدر
وباء حرفیله صله لنور یقال نکبه الطریق ونکب به عنه اذا عدل ای عدله عنه کما قال فی الاساس نکب عنه
ونکبه ونکبته عنه ونکبته اياه التنکب تفعل وزننده بودخی یولدن صاپمق معناسنه در یقال تنکب عن الطریق
اذا عدل عنه و برنسنه یی اموزه آلمق معناسنه در یقال تنکب قوسه اذا القاه علی منکبه الینکوب یعفور وزننده
طوغری اولمیوب هرطرفه صاپق اولان یوله دینور یقال طریق ینکوب ای علی غیر قصد النکباء حمراء
وزننده اکری یل دیمکدر که مراد شول یلدر که مهب اصلیدن صاپوب اصولدن اولان ایکی یلك آرالغنده اولان کرته دن
هبوب ایلیه علی قول نکباء صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدن یله دینور و بعضلر عندنده نکب ریاح یعنی اکری اولان
یللردر تدر بری ازیب در که صبا ایله جنوب نکباسیدر یعنی انلرك بیننده اولان کرته دن هبوب ایدر ثانی صابیه در که
نکیباء دخی دینور مصغر بنیه سیله که تکبیری متضمن در و بو صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدر ثالث جربیاء در که شمال
ایله دبوز میاننده هبوب ایدر و بو ازیب مقابلیدر رابع هیف در که جنوب ودبور اراسنده هبوب ایدر و بو نکیباء
مقابلیدر معلوم اوله که اصول ریاح عند العرب درتدر اولا جنوب در که قطب سهیل جانبندن هبوب ایدر بو دیارده
اکا قبله یلی تعبیر اولنور ثانیا مشرق در که مطلع اصل در کون طوغیسی تعبیر اولنور ثالثا شمال در که قطب جاه
جانبندن هبوب ایدر یلدز تعبیر اولنور رابعا مغرب در که مغرب اصلدر باطی تعبیر اولنور بونلرك هر برینك ارالقلرنده
بر کرته واردر که نکباء اوله جقدر وهر برینك وجه مذکور اوزره اسمی واردر بری ازیب در که ترکیده کششلمه دیرلر ثانی
صابیه در که پویراز تعبیر اولنور ثالث جربیاء در که قره یل دینور رابع هیف در که لدوس تعبیر اولنور وصباء استواء
لیل ونهار هنکامنده مشرق حقیقی طرفندن هبوب ایدر اوقات سائره ده مشرقك شمال جانبنده اولان کرته لرندن ثریا
مطلعندن بنات نعش مطلعنه قدردر بو صورتده پویراز صبادن برقسم اولور ولاتینی ورومانیلر مطلقا مهب ریاح
دائره سنی اون التی اعتبار ایدرلر وجرمانیلر اتوز ایکی یه تقسیم ایدرلر واهل اسلام سفانلری اون ایکی اعتبار ایدرلر تفصیلی
کتب جغرافیاده مبسوطدر انتهی المنکب مسجد وزننده بدنده کورك دیدکلری کمکك اوجیله قول باشنك قاوشدیغی
عضوه دینور که اموز تعبیر اولنور فارسیده دوش دیرلر واشبو منکب لفظی مذکردر ومنکب هر نسنه نك الارغه جه
برسمتنه دینور یولك برطرفی کبی اموزه منکب اطلاقی بو معنادندر ومنکب برجماعتك عریفنه اطلاق اولنور که امور
ومصالحلرنی متعهد اولان کسه در ایکنجی رئیس اوله جقدر علی قول منکب برجماعتك ظهیر ومعاونی اولان کسیه
اطلاق اولنور که معتمد ومستند اولمقده اموز مثابه سنده اولور نته که رأس رئیس و ید ناصر ایچون مستعار اولور مفردات
راغبده رأس العرفاء ایله مفسردر یقال هو منکبهم ای عریفهم اوعونهم النکوب قعود وزننده یل اصل مهبندن
عدولله اکری اسمك معناسنه در یقال نکبت الریح نکوبا من الباب الاول اذا مالت عن مهبها ونکوب نکابه معناسنه در

مطلب

النکابة نقابه وزننده برجماعتك وزمره نك عریفی اولمق علی قول یاور وظهیری ومعتمد ومستندی اولمق معناسنه در یقال
نکب فلان علی قومه نکابة ونکوبا من الباب الرابع اذا کان منکبا لهم ای عریفا اوعونا المناکب مناصب وزننده منکب
لفظنك جمعیدر ومناکب جمع بنیه سیله قوشك قنادنده قوادم اطلاق اولنان یلکلردن صکره اولان یلکلره اطلاق اولنور
و بونك مفردی یوقدر خفی اولمیه که قوشك قنادلرنده یکرمی یلك اولور هر دردینك برر اسمی واردر اوك طرفنده اولان
درت یلکه قوادم دیرلر بعده مناکب واباهر وخوافی وذنابی در المنکوب والنکب کتف وزننده اياغی طاشدن
یاره لنمش یاخود طاشرقمش اولان انسان وحیوانه دینور فعللری ذکر اولنمشدر النکبة جرعه وزننده یغلمش بغدای
خرمننه دینور صبره کبی طاش یغننده اطلاق اولنور النکبة نزله وزننده مصیبت معناسنه در که حادثه شدیده
ونائبه مؤثره دن عبارتدر نکباء ریحدن مأخوذدر نکب دخی دینور مبالغة وجمعی نکوب کلور بصائرده نکبات ایله مرسومدر
حرکاتله یقال اصابه نکب ونکبة ای مصیبة الانکب احمر وزننده اوزرنده یایی اولمیان کشی یه دینور بی کمان
معناسنه که مراد سلاحسز کسه اوله جقدر یقال رجل انکب ای لاقوس معه الانتکاب افتعال وزننده برکسه اوق
قبورنی یاخود یایی اموزینه الوب کوترمك معناسنه در یقال انتکب کنانته اوقوسه اذا القاه علی منکبه المتنکب اسم
فاعل بنیه سیله ایکی شاعر لقبیدر بری خزاعی ودیکری سلمی در النکیب آت وقاطر واشك طرنغنك دائره سنه دینور
النوب نونك فتحی وواوك سکونیله والنوبة هایله برکسیه برامر مشکل نازل وحادث اولمق معناسنه در بلا ومصیبت
کبی یقال نابه الامر ینوب نوبا ونوبة اذا نزل علیه ونوب کلمه سی نائب لفظندن جمع اولور که قائم مقام معناسنه در ونوب
برآدمك بولندیغی یردن برکون برکیجه لك مسافه یره دینور وزور وقوت معناسنه در و یقینلق قرب معناسنه در ونوب
ومناب میمك فتحیله برکسیه نائب یعنی قائم مقام اولمق معناسنه در یقال ناب عنه نوبا ومنابا اذا قام مقامه ونوب مرة
بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه در حادثه معناسنه اولان نائبه بوندندر زیرا بالدفعات رجوع ایلمك شانندندر
یقال ناب الیه نوبا اذا رجع مرة بعد اخری ومنه یقال ناب الی الله تعالی بمعنی تاب وحق تعالی در کاهنه رجوع
وتوجه ایله طاعت وعبادته دورشمك معناسنه استعمال اولنور که معنای لازمیدر یقال ناب الرجل اذا لزم الطاعة
النوبة هایله مصدر در نته که ذکر اولندی ونوبه فرصت معناسنه در ودولت معناسنه در وانسان کروهنه دینور
یقال جاءت نوبة من الناس ای جماعة ونوب لفظندن که صرد وزننده در مفرد اولور که مناوبه دن اسمدر لسانمزده دخی
نوبت تعبیر اولنور ذکر منه کلان نوبتنی بکلر تقول جأت نوبتك ونیابتك النوب نونك ضمیله زنکی طائفه سندن
برفرقه اسمیدر نوبی مفردیدر روم ورومی کبی ونوب بال آریسنه اطلاق اولنور مکاننه رجعت ایدر اولدیغیچون
مفردی نائبدر ونوب یمنده شهر صنعاء قضاسنده برقریه آدیدر النیابة کتابه وزننده نوبت معناسنه در تقول
جأت نوبتك ونیابتك مصباحده نیابه قائم مقام اولمقله ده مفسردر لکن مؤلف سکوت ایلمشدر النوبة نونك
ضمیله صعید مصرك جنوب طرفنده واقع براولکه نك آدیدر قره لر ولایتی تعبیر اولنور خلقی زنکیلردر بلال حبشی
اورادندر ونوبه برصحابیه اسمیدر وعبدالله بن احمد النوبی وهبة الله بن محمد بن نوبی النوبی محدثلردر المناب
میمك فتحیله مصدر در نته که ذکر اولندی ومناب صویه ورود ایده جك یوله اطلاق اولنور مرجع اولدیغیچون
الانابة اقامه وزننده برکسه یی آخر کسیه قائم مقام ایلمك معناسنه در تقول انبته عنه فی کذا ای اقمته فیه مقامه ومرة
بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه در یقال اناب الیه اذا رجع مرة بعد اخری وترك معاصی ایله درکاه الهی یه بالاخلاص
رجوع وتوجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اناب الی الله تعالی اذا تاب المناوبه معاقبه وزننده ومرادفیدر که
مرکوب اولان دابه نك اکسه سنه نمکده نوبتلشمك معناسنه در یقال ناوبه ای عاقبه یعنی صار یرکب هذا عقبه وذاك
عقبه شارح کرچه بویله بسط ایلمشدر لکن تقییده حاجت یوقدر زیرا عقبه نوبت معناسنه اولمغله معاقبه ومناوبه
مطلقا برایشده نوبتلشمك معناسنه صحیحدر المنیب مجیب وزننده انابه دن اسم فاعلدر ومنیب کوزل یاغشلو
چوق ونافع یغموره اطلاق اولنور مطر جود معناسنه ظاهر امرة بعد اخری رجوعی متفأل اولمق علاقه سیله در
یقال مطر منیب ای جود وبغایت لطیف وخوشتر وفیض وطراوت وآب وتابی فراوان اولان بهار موسمنه اطلاق
اولنور یقال ربیع منیب ای حسن ومنیب بر رجل آدیدر وضبه قبیله سنه مخصوص برصویك آدیدر التناوب تفاعل
وزننده عربلر حصاة قسم ایله صویی نوبتله بولشمك معناسنه در که فی الاصل مطلقا نوبتلشمك معناسنه در یقال تناوبوا
علی الماء اذا تقاسموه علی حصاة القسم وحصاة القسم که مقله دخی دیرلر شول خرده طاشلردر که بریه ده صو آز اولدیغی
وقتده بینلرنده صویی تقسیم ایلمکه مجبور اولملریله اول طاشلری برکاسه ایچره وضع ایدوب آنلری اورتوب قابلیه جق
مقداری اوزرلرینه صو دوکرلر وهر کسه اولقدر جه تقسیم ایدرلر بیت نوبی طوبی وزننده فلسطین ایالتنده

بر بلده آدیدر النائب نوب ونیابه دن اسم فاعلدر ونائب کثیر اولان مال ومناله دینور عود ورجوعی ملتمس اولدیغنه
مبنی یقال خیر نائب ای کثیر الانتیاب افتعال وزننده برکسه یه یاخود بر یره مرة بعد اخری کلمك معناسنه در یقال
انتابهم انتیابا اذا اتاهم مرة بعد اخری منتاب میمك ضمیله اسامیدندر النهب نونك فتحی وهانك سکونیله غارت
وتالان جهتیله النان غنیمت مالنه دینور مصدر ایله مسمادر جمعی نهاب کلور نونك کسریله یقال اخذوا النهب
ای الغنیمة ونهب مصدر اولور مالی غارت وتالان ایدوب غنیمت آلمق معناسنه یقال نهب النهب ونهب نهبا
من الباب الثالث والرابع والاول اذا اخذه ونهب بر کونه آت اوینادوب سکرتدرمکه دینور فرسان عرب بیننده
معروفدر ظاهرا غارته هجوم ایدر کبی کسکین اوزنکیله چقوب سکرتدرمك اوله جقدر وتاراج وتالان ایتدکلری ماله
دینور کرچه غنیمت دخی بو معنایه در لکن غنیمتی تعمیم ایلمکه محتاجدر که تکرار دن تفصی اولنه ونهب برکسه یی سوء
ذکر ایله لسانه آلوب دیلمك معناسنه استعمال اولنور که ناموسنی تاراج ایتمش اولور یقال نهبوه ای تناولوه بلسانهم
وکوپك بر آدمك ایاغی سکیرندن قاوریوب قاپمق معناسنه استعمال اولنور یقال نهب الکلب اذا اخذ بعرقوب
الانسان الانتهاب افتعال وزننده بودخی غارت وتاراجله مال غنیمت المق معناسنه در که قاپشمق تعبیر اولنور
یقال انتهب النهب اذا اخذه وعربلر آت قسمی سکرتمکده نهایت میدان ومسافه یه بردیز کنده مستولی اولسه انتهب
الفرس الشوط دیرلر استولی علیه معناسنه کویا که سکرتمنك مجموعنی یاخود غایت مجالی کندیسی اغتنام ایلمشدر
النهبة نخبه وزننده والنهبی حبلی وزننده والنهیبی تصغیر بنیه سیله والنهیبی یای مشدده ایله اسملردر
نهب ونغمایه دینور کذلك نهب ونغما اولنان ماله دینور آنفا نهب کلمه سی تسمیه بالمصدر اولدیغی ذکر اولنمشدر نهبان
تثنیه بنیه سیله تهامه ده ایکی طاغدر التناهب تفاعل وزننده مالی غارت وتالان ایدوب قاپشمق معناسنه در ودوه لر
جد وسرعتله اشوب یوریمکله چوق یرالدقلرنده تناهبت الابل الارض دیرلر اخذت منها بقوائمها کثیرا معناسنه
المناهبة مفاعله وزننده بودخی قاپشمق معناسنه در بوندندر که عربلر بر آت همپاسی اولان آتله یارشوب تفاوتسز
برابرجه سکرتسه ناهب الفرس الفرس دیرلر باراه فی حضره معناسنه بریسی مغلوب اولمامغله کویا که یکدیکری
نهب ایلمشدر ومناهبه نهب کبی برکسه یی مقاله کتوروب دیلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ناهبوه ای تناولوه
بکلام منهب منذر وزننده برقبیله پدرینك آدیدر وزید الخیل بن منهب علی قول ابن مهلهل النهبانی صحابی
شاعردر منهب منبر وزننده عویه بن سلمی نام کسه نك فرسی اسمیدر ومنهب بغایت یوکرك آته اطلاق اولنور یقال
فرس منهب ای فایق فی العدو نهیب امیر وزننده بر موضع آدیدر مناهب میمك فتحیله حرون نام فرسك
نسلندن بنی ثعلبه یه مخصوص بر فرس آدیدر المنتهب منتخب وزننده وادی القری قربنده بر بلده در المنهوب
معجلا مطلوب اولان شیئه اطلاق اولنور که اداواعطا اولنمز ایسه نهب ایده جکدر یقال هو منهوب ای مطلوب
معجل وبو مجاز اولی قبیلندندر الناب باب وزننده آغزده رباعیه نك اکسه لرنده اولان درت دیشه دینور که آزی
دیشی وکوپك دیشی تعبیر اولنور ورباعیه اوك دیشلرك وراسنده اولان درت دیش اوله جقدر وناب لفظی مؤنثدر
جمعی انیب کلور افلس وزننده وانیاب کلور اقوال وزننده ونیوب کلور عیوب وزننده وجمع الجمعی انابیب کلور
اعاجیب وزننده لکن مصباحده دیر که ناب انسان مذکردر مادام بو اسمله ذکر اولندقجه پس بو لفظنه نظر ایدوب ومؤلف
سن معناسنی اعتبار ایلمش اولور وابن سینادن نقل ایدر که برحیوانده ناب ایله قرن مجتمع اولمز انتهی وناب یاشلو قوجه
ناقه یه دینور بونك جمعی انیاب کلور ونیوب کلور ونیب کلور نونك کسریله وناب اسامیدندر ناب بن طنیف که
اصحابدن عتبان بن مالکك والده سی اولان لیلی خاتونك پدریدر وناب برقوم وجماعتك اولوسنه واعیان
ومهترینه اطلاق اولنور یقال هذا ناب القوم ای سیدهم نهر ناب بغدادده اوانی نام ناحیه قربنده بر ایرمقدر
النیوب تنور وزننده بودخی یاشلو ناقه یه دینور الانیب احمر وزننده آزی دیشی یوغون وغلیظ اولان حیوانه دینور
یقال کلب انیب ای غلیظ الناب النیب عیب وزننده برکسه نك آزی دیشنه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول
نبته نیبا ای اصبت نابه التنییب تفعیل وزننده برنسنه نك خشونت وملایمتنی ادراك ایچون آزی دیشیله اصروب
یوقلامق معناسنه در یقال نیب السهم اذا عجم عوده واثر فیه نابه وناقه قوجه مق معناسنه در یقال
نیبت الناقة اذا هرمت ونبات کوکلنمك معناسنه استعمال اولنور که آزی دیشلری کبی کوك صالمقدن عبارتدر
یقال نیب النبت اذا خرجت ارومته التنیب تفعل وزننده بودخی نبات کوکلنوب اویوملنمق معناسنه در
یقال تنیب النبت بمعنی نیب ذوالانیاب قیس بن معدی کرب وسهیل بن عمرو بن عبد الشمس حضراتنك لقبلریدر
رضی الله عنهما فصل الواو الوأب واوك فتحی وهمزه نك سکونیله ایچریسی واسع بیوك چناغه وقواطه یه

دینور وقوند وصیق اولدیغی حالده جست وخفیف اولان آت وقاطر واشك طرنغنه دینور علی قول چناق کبی اورته سی
چقورجه وجرمی دائره لو وعظیم اولمغله بصدیغی یری طباتلیوب خیلیجه یرطوتار اوله یاخود جید القدر اولان طرنغه
دینور که نه واسع وعریض ونه تنك وصغیر اوله یعنی معتدل ویاقشقلی اوله ووأب برکسه دن پك اوتانوب شرمسار
اولمق معناسنه در یقال وأب منه ابة من الباب الثانی اذا استحیی منه وانقبض اشبوابه کلمه سنك اصلی وأب ایدی
وعدوعده کبی آخرنده هاء واودن بدلدر ووأب ایری ودیزمان دوه یه دینور الوأبة حمزه وزننده بعض قیالرده اولان
خلقی اویمه چقوره دینور که ایچنده یغمور صویی ایرکیلور ودرین وایچریسی واسع اولان قویی یه دینور علی قول
همان درین اولان قویی یه دینور الموئبات میمك ضمیله موعبات وزننده فضاحت ورسوایلغی وذل وعاری موجب
اولان اعمال وحالاته دینور مخزیات معناسنه وبو ایئاب کلمه سندن اسم فاعلدر یقال اتی بالموئبات ای المخزیات
الایئاب ایجاب وزننده برکسیه شرم وحیا اولنه جق برایش ایتمك معناسنه در علی قول طارلتمق وعلی رأی
برحاجتمندی ذل وحقارتله رد ایلمك معناسنه در یقال اوأبه ایئابا اذا فعل به فعلا یستحیی منه او اغضبه اورده عن حاجته
بخزی ویقال فیه اتأبه بالتاء شارحك بیاننه کوره بونك اصلی اوأب ایدی واوتابه قلب اولندی الابة عده وزننده
والتؤبة تؤده وزننده والموئبة موهبه وزننده اسملردر رسوایلق وخزی وذل وعار وحیا معناسنه در یقال مافیه
ابة وتؤبة وموئبة ای خزی وعار وحیاء قال فی الاساس ماطعامك بطعام تؤبة ای لایستحیی منه پس ابه کلمه سی مصدر
واسم اولور الاتأب تای مشدده ایله افتعال وزننده برکسه دن اوتانوب خوار وخجل اولمق معناسنه در یقال اتأب منه
اذا خزی واستحیی بونك اصلی اوتأب ایدی الوأب فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال وئب الرجل وأبا من الباب
الرابع اذا غضب ویقال اوأبه غیره ای اغضبه کما ذکر الوئیبة حبیبه وزننده دیبی درین وچقور اولان تنجره یه دینور
یقال قدر وئیبة ای قعیرة الوب واوك فتحی وبانك تشدیدیله جنك هنکامنده دشمن اوزره حمله وهجوم ایلمکه
یاپنمق معناسنه در یقال وب الرجل وبا من الباب الاول اذا تهیأ للحملة فی الحرب الوبوبة زلزله وزننده وب
معناسنه در یقال وبوب بمعنی وب الوتب واوك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله بر یرده منفك اولمامق وجه اوزره
ثابت وپایدار اولمق معناسنه در یقال وتب بالمکان وتبا من الباب الثانی اذا ثبت به فلم یزل الوثب واوك فتحی وثای
مثلثه نك سکونیله والوثبان فتحاتله والوثوب قعود وزننده والوثاب کتاب وزننده والوثیب نخیب وزننده
صیچرامق واطلامق پرتاو معناسنه در یقال وثب الرجل وثبا ووثبانا ووثوبا ووثابا ووثیبا من الباب الثانی اذا طفر
ووثب ووثوب حمیر قبیله سی لغتنده اوتورمق قعود معناسنه در یقال وثب اذا قعد مترجم دیر که رجال عربدن برکسه
ملوك حمیردن برینه سفارتله وفود ایدوب اتفاقی اول هنکامده ملك مزبور برجبل شاهق ذروه سنده واقع بر بلند یالچین
قیا اوزره خواص وندماسیله آرام اوزره اولمغله مرقومی مکان مزبورده حضورینه احضار ولغتلری اوزره ثب دیو قعودینه
امر واشارت ایلدکده مرقوم لغت حمیری یه واقف اولمامغله طفره معناسنه حمل ایدوب لنجدنی ایها الملك مطواعا دیوب
همان اول سر بفلك قیادن اشاغی یه صیچرامغله خرد خشخاش اولمشدر ملك بو حالی مشاهده ایلدکده حضاردن
استفسار ایدوب آنلرده سببنی بیان ایلمکله لیس عندنا عربیة کعربیتهم من دخل ظفار حمر یعنی بزم لغتمز انلرك
لغتنه موافق اولمامغله من بعد بزم پای تختمز اولان ظفار نام بلده یه کلنلر حمیر لسانی اوزره تکلم ایلسونلر دیدی
ذکر اولنان ثب کلمه سی ثانك کسریله وثوبدن فعل امردر انتهی الوثاب کتاب وزننده تخت وسریر معناسنه در
ودوشکه دینور فراش معناسنه علی قول مقاعد معناسنه در که نشیمنکاهلردر بو صورتده وثاب کلمه سی جمع اولور
الموثبان مرتبان وزننده شول پادشاهه وامیره دینور که یرنده اوتوروب غزا وجنك وجهاده کتمز اوله یقال لهم
موثبان ای ملك یقعد ولم یغز المیثب منبر وزننده دوز ویومشق یره دینور ارض سهله معناسنه وصیچراغان آدمه دینور
رجل قافز معناسنه اکثری آتلره وصف اولور ودائما اوتورمغه ملازمت ایدن کشی یه دینور وتپه کبی یوکسکجه یره
دینور ومیثب حجازده عباده قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر ونجد اولکه سنده عقیل قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر
ومدینهٔ منوره ده سرور اصفیاء علیه الصلوة والسلام حضرتلری صدقاتندن برمال آدیدر شارحك بیاننه کوره
مدینه ده مخیریق نام یهودی شرفیاب اسلام اولدقدنصکره طرف حضرت مصطفوی یه یدی قطعه بستان وصیت
ایلمشیدی که بونلردر ١ اعراف ٢ صافیه ٣ زلال ٤ برقه ٥ میثب ٦ حسنا ٧ مشربة ام ابراهیم در بعد
الضبط وقف بیوردیلر ومیثب مکهٔ مکرمه ده غدیر خم یاننده برموضع آدیدر ومیثب کوچك نهره دینور جدول
معناسنه موثب مجلس وزننده ومقعد وزننده برموضع آدیدر التوثیب تفعیل وزننده برکسه یی مندر یاخود
تصدق اوزره اوتورتمق معناسنه در یقال وثبه توثیبا اذا اقعده علی وسادة وبرکسه اوتورمق ایچون پیشکاهنه مندر

یاخود یاصدق براقمق معناسنه در یقال وثبه وسادة اذا طرحها له یعنی لیقعد علیها المواثبة مفاعله وزننده کدی کبی
بری برینك اوزرینه آتیلوب صچرامق معناسنه در که نزاع وغوغا هنکامنده اولور یقال واثبه اذا ساوره التوثب تفعل
وزننده برکسه نك مالنه بغیر حق استیلا ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول توثب فلان فی ضیعتی ای استولی
علیها ظلما الثبة ثانك ضمیله حمه وزننده کروه وجماعت معناسنه در یقال ثبة من الناس ای جماعة غریبدر که
شافیه ده ثبه کلمه سنك اصلی ثبیه اولمق اوزره مثبتدر که ثبی ماده سندندر جمع معناسنه در مؤلف دخی معتل بابنده ماده
مذکوره ده رسم ایلمشیکن اشبو وثب ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر فلینظر اصل جمع معناسنه تثبیه موضوع اولمغله ثبه
آندن اشتقاق کبیر جهتیله مأخوذ اولور وبونك اصلی ثبی ایدی وجوهری بونی ثوب ماده سنده دخی رسم ومجمع
ماء اولان وسط حوض معناسندن مأخوذ اولدیغنی اشراب واصلی ثوب اولوب آخرنده کی هاء واو محذوفه دن
عوض اولدیغنی تصریح ایلمشدر الوثبی جمزی وزننده پك صچرایجی وپرتاو ایدیجی حیوانه دینور یقال
فرس وناقة وثبی ای وثابة الوجوب قعود وزننده والجبة عده وزننده که اصلی وجب در وعد وعده کبی لازم اولمق
معناسنه در که مراد ثبوت وتمکن وجهیله لازم اولمقدن عبارتدر یقال وجب الشیء وجوبا وجبة من الباب الثانی
اذا لزم مؤلفك بصائرده بیانی اوزره وجوب ماده سی سقوط ووقوع معناسنه موضوعدر الوجبة واوك فتحی
وجیمك سکونیله دوشمك معناسنه در یقال وجب الشیء یجب وجبة اذا سقط ووجبه اسم اولور کورلتی ایله یقلوب
دوشمکه علی قول یقلوب دوشن شیئك کورلتوسنه وآوازینه دینور منهدم اولان بنا کورلتوسی کبی تقول سمعت للحائط
وجبة ای سقطة مع الهدة او صوت الساقط ووجبه لیل ونهارده همان براویون طعام اکل ایلمکه دینور علی قول
یکرمی درت ساعتده بروقتی مخصوص اویون ایدوب ایرتسی وقت مزبورده اکل طعام ایلمکه دینور مثلا هر کون قوشلق
وقتنه تخصیص ایدوب قوشلقدن قوشلغه اویون ایلمك کبی یقال هو یأکل الوجبة ای الاکلة فی الیوم واللیلة مرة
او اکلة فی الیوم الی مثلها من الغد الوجب ضرب وزننده والوجوب قعود وزننده کونش غروب ایلمك معناسنه در
یقال وجبت الشمس وجبا ووجوبا اذا غابت وکوز چقور لنوب ایچری باتمق معناسنه در یقال وجبت العین اذا غارت
وبرنسنه یی یا برکسه یی برنسنه دن رد ایلمك معناسنه در یقال وجبه عنه اذا رده وهر کون براویون طعام ایلمك
معناسنه در یقال وجب فلان اذا اکل اکلة واحدة فی النهار واولمك معناسنه استعمال اولنور یقال وجب فلان
اذا مات ووجب شول ناقه یه دینور که ممه سنده آغوز منعقد اولوب نزول وادرار ایلمیه وتکه دریسندن یاپلمش بیوك
طلومه دینور جمعی وجاب کلور واوك کسریله ووجب احمق وسبکمغز کمسیه دینور وقورقق جبان کشی یه دینور
واوق یارشمقده میانه یه وضع وتعیین اولنان اوکدوله دینور الایجاب همزه نك کسریله برنسنه یی واجب ولازم قلمق
معناسنه در یقال اوجبه ای الزمه ویقال اوجب لك البیع ای الزمه لك بوراده نسخه لرك مجموعی اوجب لك البیع
مواجبة ووجابا عبارتیله مرسوم اولوب شارحلر دخی تصدی ایلمامشدر بعده لسان العرب وسائر مأخذلره مراجعت
اولندقده جمله سنده اوجبه ایجابا وواجبه مواجبة ووجابا عبارتیله مثبوت اولمغله قاموس نسخه لرنده سقطه واقع
اولدیغی متبین اولدی پس مفاعله وزنندن مواجبه ووجاب دخی ایجاب معناسنه اولور وایجاب برکسه جنته یاخود
جهنمه مستحق اوله جق عمل ایشلمك معناسنه در یقال اوجب الرجل اذا اتی بالموجبة من الحسنات او السیئات له الجنة
او النار وبرکسه نك خوف واندیشه کبی حالت القاسیله یورکنی اویناتمق معناسنه در یقال اوجب الله قلبه ای اخفقه
وهر کون براویون طعام ایلمك معناسنه در یقال اوجب الرجل اذا اکل اکلة واحدة فی النهار التوجیب تفعیل
وزننده بودخی لازم وواجب قلمق معناسنه در یقال وجبه علیه توجیبا اذا الزمه وکونده براویون طعام ایلمك معناسنه در
یقال وجب الرجل اذا اکل اکلة واحدة فی النهار وبرکسه اولاد وعیالنی یاخود آتی کونده براویون طعام وعلف اکلنه
آلشدرمق معناسنه در یقال وجب عیاله وفرسه اذا عوده هم اکلة واحدة فی النهار وقیون وناقه مقوله سنی یکرمی
درت ساعتده برکره صاغمق معناسنه در یقال وجب الناقة اذا لم یحلبها فی الیوم واللیلة الا مرة واحدة ویوریلوب
درمانده قالمق معناسنه در یقال وجبت الابل اذا اعیت وناقه نك ممه سنده آغوز منعقد اولمق معناسنه در که ادرار
ونزول ایلمز اولور یقال وجب اللبأ فی ضرع الناقة اذا انعقد الاستیجاب استحقاق معناسنه در یقال استوجبه
ای استحقه الوجیبة وظیفه وزننده ومرادفیدر یقال هی وجیبته ای وظیفته وبرکسه نك بالاشتراء مستحق اولدیغی
شیء مشترایه اطلاق اولنور مثلا برکسه یوز کیل مقداری بغدای اشترا ایدوب جسته جسته جمله مشتراسنی قبض ایله
تماما اخذ واستیفا ایلدکده قد استوفیت وجیبتك دیرلر الموجبة میمك ضمی وجیمك کسریله اعمال سیئه دن واعمال
حسنه دن شول کبیره وعظیمه یه اطلاق اولنور که جهنمه یاخود جنته دخولی موجب ومستلزم اوله یقال هذه موجبة

وهی الکبیرة من الذنوب ومن الحسنات التی توجب النار او الجنة الوجب ضرب وزننده والوجیب نحیب وزننده
والوجبان حرکاتله یورك اوینامق معناسنه در یقال وجب القلب وجبا ووجیبا ووجبانا اذا خفق الموجب
محدث وزننده بودخی ممه سنده آغوز منعقد اولمغله ادرار ایلمین ناقه یه دینور الوجاب تشدید جیمله شداد وزننده
والوجابة کذلك تشدید جیمله علامه وزننده قورقق وجبان کشی یه دینور الوجوبة واوك ضمیله قورقق اولمق
معناسنه در یقال وجب الرجل وجوبة من الباب الخامس اذا کان وجابا ای جبانا موجب موسر وزننده قدس
شریف ایله بلقا میاننده بربلده آدیدر وشهر محرم الحرامك اسم قدیمیدر الوجاب کتاب وزننده صو ایرکیلوب
اکلنجك یرلره دینور مناقع الماء معناسنه مؤلف مفردندن سکوت ایلمشدر الوحاب حای مهمله ایله غراب وزننده
دوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدر که مهلکدر الودب واوك ودالك فتحیله سوء حال معناسنه در که برکسه نك حالی
مضطرب وپریشان اولمقدن عبارتدر یقال هو علی ودب ای سوء الحال الوذاب ذال معجمه ایله جراب وزننده شول
اشکنبه لره وبغرسقلره دینور که اعراب طائفه سی ایچلرینه سود وضع ایدوب بعد وقت پاره پاره طوغرایوب اکل ایدرلر
واشبو وذاب کلمه سنك مفردی مسموع دکلدر ووذاب آزیق چانطه سنك قولپلرینه دینور الورب ضرب وزننده
وحشی جانورایننه دینور وبدنده ایکی ایکو کمکلرینك ارالغنه دینور وعضو واندام معناسنه در وفتر معناسنه در که باش
پرمقله سبابه پرمق آچلدقده حاوی اولدیغی مقداردر که سره تعبیر اولنور ودبره دینور است معناسنه وفاره وعقرب
یوه لرینك اغزینه دینور جمعی اوراب کلور الوربة حربه وزننده بودخی کوته دینور است کبی الورب واوك کسریله
ارب کلمه سنده لغتدر که عضو واندامه دینور الورب کتف وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه یه دینور یقال شیء ورب
ای فاسد وکوشك وصالقی بلوده دینور که فیض ومطری مأمول اولمیه یقال سحاب ورب ای مسترخ لا یمطر وفاسد
طمره دینور التوریب تفعیل وزننده مغلق اولمیان معاریض وکنایاتله برنسنه دن توریه وایهام ایلمك معناسنه در
یقال ورب عن الشیء اذا وری عنه بالمعارضات المباحات بوراده مباحات کلمه سی کشف واظهار معناسنه اولان
بوحدندر بو ماده وسائری فساد معناسندندر الورب فتحتینله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال ورب الشیء
وربا من الباب الرابع اذا فسد حالا لسانمزده برطرفه طوغری قاچق ومائل اولان شیئه ورب تعبیرمز اشبو فساد
معناسندندر المواربة مفاعله وزننده برکسیه رنك وحیله ودوباره ایلمك معناسنه در یقال واربه ای داهاه وخاتله
وبو مشارکت ایچون اولور الوزوب زای معجمه ایله آقمق معناسنه در یقال وزب الماء وزوبا من الباب الثانی اذا سال
المیزاب محراب وزننده وزوب لفظندن اسم آلتدر اولوغه دینور ناودان معناسنه بعضلر عندنده بو فارسیدن معربدر
یعنی میمدنصکره همزه ایله تعریب اولنمشدر فارسیده میزاب بل الماء ترجمه سیدر که صویی تبول ایله دیمکدر زیرا میز
کلمه سی ایشه مك معناسنه اولان میزیدن لفظندن امر حاضردر بعده مزج ایدوب مئیزاب دیدیلر بو جهتدن جمعنده
مأزیب دیدیلر همزه ایله شارح دیر که جمعنده میازیب دخی وارددر قالدیکه وزوب جریان معناسنه اولدقدنصکره
برقاچ قات تکلفه نه حاجتدر مؤلف بونی ازب ماده سنده دخی ذکر ایلدی الوزاب تشدیدز ایله کتان وزننده
اوزاوغری یه دینور لص حاذق معناسنه که صو کبی آقار یقال لص وزاب ای حاذق الایزاب ایجاب وزننده کزوب
یوریمك معناسنه در که وزوبدن مأخوذدر یقال اوزب فی الارض اذا ذهب فیها الوسب واوك کسری
وسبنك سکونیله اوته دینور کیاه ونبات معناسنه الوسب وعد وزننده یرك نباتی چوق اولمق معناسنه در
یقال وسبت الارض وسبا من الباب الثانی اذا کثر عشبها ووسب شول تخته لره دینور که قوینك
اشاغیسنك طپراغی کوشك ودوکلکن اولمغله دیبنه چاتیلور تا که طپراغی ضبط ایدوب دوکلمسنه مانع اوله بو که مصر
خلقی خریزه دیرلر بزم دیارلرده خرزه دیرلر نهایت اول دیارلرده طاشدن ایدرلر وبو کوز قوییلرده اولماز ووسب لفظنك
جمعی وسوب کلور الوسب فتحتینله برنسنه کیرلنمك معناسنه در یقال وسب الثوب وسبا من الباب الرابع اذا وسخ
الایساب همزه نك کسریله یر اوتلو اولمق معناسنه در یقال اوسبت الارض بمعنی وسبت الموسب موسر وزننده
یوکی چوق اولان قوچه اطلاق اولنور یقال کبش موسب ای کثیر الصوف المیساب میزاب وزننده ایکی ثلثی
مقداری رطب اولمش خرما قوروغنه دینور مجزع الرطب معناسنه وسبی سکری وزننده بنو سلیم قبیله سنه مخصوص
برصو آدیدر الوشب واوك فتحی وشین معجمه نك سکونیله قبوغی قالین اولان میوه یه دینور وبو عربلرك تمرة وشبة
قوللرندن مأخوذدر که غلیظ اللحا معناسنه در الاوشاب همزه نك فتحیله اجناس مختلفه دن مجتمع فرومایه لوند
مقوله سی ناسه دینور اوباش واخلاط معناسنه وشب مفردیدر واوك کسریله یقال هم الاوشاب بل الاخشاب
ای الاوباش والاخلاط الوصب واوك وصادك فتحیله درد ومرضه دینور جمعی اوصاب کلور یقال به وصب

اى مرض و وصب مصدر اولور خسته ودردناك اولمق معناسنه يقال وصب الرجل وصبا من الباب الرابع اذا مرض
التوصيب تفعيل وزننده والتوصب تفعل وزننده بونلرده خسته لنوب رنجور ودردناك اولمق معناسنه در يقال
وصب الرجل وتوصب بمعنى وصب الايصاب ايجاب وزننده وصب معناسنه در يقال اوصب بمعنى وصب وخسته
قلمق معناسنه متعدى اولور يقال اوصبه الله تعالى اى امرضه وبرنسنه اوزره مداومت ايلمك معناسنه در يقال اوصب
القوم على الشئ اذا ثابره وركسه نك علتلو ومرضلو اولادى اولمق معناسنه در يقال اوصب الرجل اذا ولد له اولاد
وصابى و ناقه نك شحم بدننه يعنى قوتنه عوارض سببيله خلل كلميوب على حاله ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در يقال
اوصبت الناقة الشحم اذا ثبت شحمها كرچه نسخه لرده بورسمه مرسوم در لكن امهات سائره ده واساسده وصب
شحم الناقة ولبنها اى دام واوصبت الناقة وواصبت فهى موصبة عنواننده مرقوم اولمغله مداومت معناسندن مأخوذ
اولمش اولور نسخه لرده متعدى عنوانيله اولديغندن مضطرب اولمق غالبدر وايصاب مطلقا برنسنه دائم و پايدار
اولمق معناسنه در يقال اوصب الشئ اذا دام وثبت الوصب كتف وزننده خسته و مريض اولان كشى يه دينور
جمعى وصابى كلور وجع ووجاعى كبى و وصاب كلور وجاع كبى الوصوب وجوب وزننده دائم وثابت اولمق
معناسنه در يقال وصب الشئ وصوبا من الباب الثانى اذا دام وثبت وبرايشك اوزرينه اولوب اكا كوزلجه تقيد واهتمام
ايلمك معناسنه در يقال وصب على الامر اذا واظب واحسن القيام عليه الواصبة واجبه وزننده بغايت بعيد اولان
مفازه يه اطلاق اولنور كه كتمكله منتهى اولميه دوام معناسندن مأخوذدر يقال مفازة واصبة اى بعيدة جدا الوصب
نصب وزننده سرچه پارمق يانندهكى آدسز پرمقدن سبابه يه كلنجه آرالغه دينور اورته پرمق وآرالقلرى داخلدر
الموصب معظم وزننده كثير الاوجاع اولان انسان وحيوانه دينور الوطب واوك فتحى وطانك سكونيله سود
طلومنه دينور كه ايكى ياشنده وآندن زياده جه اولان قيونك دريسندن يا پدقلريدر نته كه قوزى دريسندن اولانه شكوه
دينور وطب لفظنك جمعى اوطب كلور و وطاب كلور واوك كسريله واوطاب كلور وجمع الجمعى اواطب كلور ووطب
كنده و درشت اندام وناتراش كسيه اطلاق اولنور و ايرى ممه يه اطلاق اولنور كه طلوم كبى اولور الوطباء حمراء
وزننده ايرى ممه لو خاتونه دينور كه طلوم ممه لى تعبير اولنور يقال امرأة وطباء اى العظيمة الثدى الوطاب واوك
كسريله وطبك جمعيدر نته كه ذكر اولندى وعربلر بركسه وفات ايلدكده ياخود قتل اولندقده صفرت وطابه ديرلر
طلوملرى بوشالدى معناسنه كه اعضاسندن مادهٔ روح اولان دملرى خروج ايلدى ياخود ارواح اعضاسى چكيلوب
كتدى ديمكدر الوظوب ظاى معجمه ايله قعود وزننده منفك اولمامق اوزره همیشه برايشك اوزرنده اولمق ياخود
برايشى تعهد والتزام ايلمكله دائما اكا ملازمت ومداومت ايلمك معناسنه در بركسه نك خدمتنه ملازمت ومداومت
كبى يقال وظب على الامر وظوبا من الباب الثانى اذا دام اوداومه ولزمه المواظبة مفاعله وزننده وظوب
معناسنه در يقال واظب عليه بمعنى وظب الموظوبة موهوبه وزننده شول بره دينور كه بالدفعات رعى اولنمغله آنده
اصلا چاير اثرى قالمامش اوله يقال ارض موظوبة اى تدوولت بالرعى فلم يبق فيها كلاء وبو معناى مرقومه دن ياخود
آتيه دن مأخوذدر الموظوب شول كسيه اطلاق اولنور كه پيدرپى نوائب زمان صدماتيله جملهٔ مالى هلاك اولمش
اوله يقال رجل موظوب اذا كان قد تداولت النوائب ماله موظب مقعد وزننده مكهٔ مكرمه قربنده برموضعدر واشبو
موظب كلمه سى مورق لفظى كبى شاذدر زيرا قياس اولان موعد كبى اولمقدر الوظبة جمره وزننده بتون طرنقلو اولان
حيوانك فرجنه دينور الميظب ميزر وزننده برطرفى بچاق كبى كسكين اولان يومرى ومدور چقماق طاشنه دينور
ظرر معناسنه الوظب ضرب وزننده اياقله چكنمك وطئ معناسنه در يقال وظبه وظبا من الباب الثانى اذا وطئه
الوعب وعد وزننده برشيئك مجموعنى آوجليوب آلمق معناسنه در يقال وعب الشئ وعبا من الباب الثانى اذا اخذه
اجمع ووعب طريق واسعه دينور كه تسميه بالمصدردر اهل سبيلى احاطه ايلديكى ملاحظه سيله در الايعاب
همزه نك كسريله بودخى برشيئك مجموعنى آوجليوب آلمق معناسنه در يقال اوعبه بمعنى وعبه وبركدرمك معناسنه
استعمال اولنور يقال اوعب الشئ اذا جمعه وبرنسنه يى بتمامه كسمك وقوپرمق معناسنه استعمال اولنور يقال اوعب
الجذع اى استاصله يعنى بروتنى بالتمام قطع ايلدى وبونده ديت لازم كلور وبرنسنه ايچره برنسنه يى بتمامه
ادخال ايلمك معناسنه در يقال اوعب الشئ فى الشئ اذا ادخله فيه كله الموعب موسر وزننده ايعابدن اسم
فاعلدر ومنه يقال جاؤا موعبين اى اذا جمعوا ما استطاعوا من جمع ومنه الحديث اوعب الانصار مع على
الى صفين اى لم يتخلف منهم احد عنه الاستيعاب بودخى برشيئك جمله سنى آوجليوب آلمق معناسنه در يقال
استوعبه بمعنى وعبه شمول واحاطه معناسى بوندن مأخوذدر كه قاپلامق تعبير اولنور الوعاب وطاب وزننده

ارضدن مواضع واسعه يه اطلاق اولنور مفردى وعب در كعب كبى الوعيب امير وزننده واسع نسنه يه دينور كه ايچنه
وضع اولنان شيئى وعب ايدر اوله يقال بيت وعيب واناء وعيب اى واسع وعربلر آت عهدهٔ قدرتنده اولان سكرتمك
مايه سنك مجموعنى استيفا ايده رك كلدى ديجك يرده جاء الفرس بركض وعيب ديرلر الاوعب اقرب وزننده افعل
تفضيلدر برشيئك مجموعنى استيعاب ايدن شيئه وصف اولور ومنه يقال هذا اوعب لكذا اى احرى لاستيفائه
قال الشارح وفى الحديث نومة بعد الجماع اوعب للماء اى احرى ان يخرج كل ما بقى منه فى الذكر ويستقصيه الوغب
واوك فتحى وغين معجمه نك سكونيله غراره يه دينور كه خرار تعبير اولنان ظرف معهوددر واو اسبابنك خرت ومرت واوفق
تفك مقوله سنه دينور واحمق وبيمغز كسيه دينور وضعيف البدن كسيه دينور وفرومايه ولئيم ورذل شخصه دينور
وايرى وديزمان اركك دوه يه ديمكله ضد اولور ضديتى ضعيف مقابله سنه مبنى در لكن حقيقتده شبه تضاد واردر
جمعى اوغاب كلور ووغاب كلور وطاب كبى مؤنثى وغبه در هايله الوغبة فتحاتله بودخى احمق وساده دل كشى يه دينور
الوغوبة واوك ضميله دوه ايرى وعظيم الهيكل اولمق معناسنه در يقال وغب الجمل وغوبة من الباب الخامس اذا ضخم
الوقب واوك فتحى وقافك سكونيله بعض قيالرده اولان خلقى اويمه چقوره دينور كه آنده يغمور صويى ايركيلور
على قول بعض يالچين قيالرده برقامت ياخود ايكى قامت مقدارى اولان قويو طرزنده خلقى اويمه چقوره دينور كه
مصنعه كبى انده صو جمع اولور ووقب بدنده اولان چقورلره دينور كوزك واموز باشنك چقورلرى كبى ووقب الفرس
آت قسمنك كوزلرى اوستنده اولان چقورلردر كه ياشلو اولان آتده پك چقورلنور ووقب المحاله چرخك ومقاره نك
ايك واوق كچره جك دلكلرينه دينور و وقب ووقوب مصدر اولور برنسنه غائب ونابديد اولمق معناسنه يقال وقب
الشئ وقبا ووقوبا من الباب الثانى اذا غاب ووقب احمق وابله كشى يه دينور يقال رجل وقب اى احمق وفرومايه
ونذل ودنى كسيه دينور يقال هو وقب اى نذل دنى وكذلك مصدر اولور بر چقوره كيرمك معناسنه يقال وقب الرجل
وقبا اذا دخل فى الوقب وبرويه طوغرى توجه واقبال ايدوب كلمك معناسنه در يقال وقب الرجل اذا اقبل وجاء
وقرا كولق بصمق معناسنه در يقال وقب الظلام على الناس اذا دخل ووقب ووقوب كونش باتمق معناسنه در
يقال وقبت الشمس وقبا ووقوبا اذا غابت وآى كسوفه كيرمك معناسنه در كه آى طوتلمقدر يقال وقب القمر اذا دخل
فى الكسوف ومنه قوله تعالى ومن شر غاسق اذا وقب الايه اومعناه من شر ايرا ذا قام حكاه الغزالى وغيره
عن ابن عباس معناى اوله كوره غاسقدن مراد قمردر ووقوبى كسوفه داخل اولمقدر ومعناى ثانى يه كوره غاسقدن
مراد ذكردر ووقوبدن مراد قيام وانتشاريدر كه دخول فرجه باعثدر مترجم ديركه قمره غاسق اطلاقى كسوفيله
عالمى مظلم ايلمسنه مبنى در وذكره غاسق اطلاقى سيلان معناسنه اولان غسقاندن مأخوذدر قوامنه كلمش
آلت نه كونه فرجه سيلان ايلديكى تذكر اولنه ومفسرين معانئ سائره دخى ايراد ايلمشلردر الوقبة تمره وزننده
وقب كلمه سنك مفرديدر كه ذكر اولنان چقوره ودليكه دينور وبعض خانه لرده اولان بيوك باجه يه دينور كه آندن ايچرويه
كونش پرتوى كيرميوب كولكه لك اوله و بوشمال طرفنه طوغرى ياخود اشاغى قاتلرده اولان باجه اولور ووقبة الثريد
ووقبة الدهن تريد وياغ وضع اولنان قابده ياغ ايركيلك ايچون اورته سنه ايتدكلرى چقوردن عبارتدر الايقاب
ايجاب وزننده آچقمق معناسنه در يقال اوقب الرجل اذا جاع وبرنسنه يى وقبه يه ادخال ايلمك معناسنه در يقال اوقب
الشئ اذا ادخله فى الوقبة الميقب ميزر وزننده قاطر بونجغنه دينور ودعه معناسنه الوقبى كردى وزننده احمقلر ايله
دائما صحبت وانس والفته دوشكون اولان كسيه دينور يقال هو وقبى اى مولع بصحبة الاوقاب اى الحمقى الميقاب
محراب وزننده صويى چوق ايچر اولان كسيه دينور واحمق وبيمغز خاتونه على قول دائما احمق ولدلر طوغورر اولان
خاتونه دينور وواسع الفرج اولان خاتونه دينور سير الميقاب كوندزى كيجه يه قاته رق يوريمكه دينور يقال ساروا
سير الميقاب اى واصلوا بين يوم وليلة بنو الميقاب ميان عربده سب ودشنام تعبيراتندندر كه والده سنه نسبتدر
ذكر اولنان ميقاب معناسندندر كه پوسطال اوغلو ديمك اولور القبة عده وزننده قيون قسمنك بيوك اولان
پنيرمايه سنه دينور پك كوچك قوزينك پنيرمايه سنه انفحه دينور پيودكده شيردان وقرق بايرديرلر الوقيب
نحيب وزننده آت قسمى يوررکن خايه سى قابندن ظهور ايدن آوازه دينور شارحك بياننه كوره بو معناده مصدر دخى
اولور الاوقاب همزه نك فتحيله ابله واحمق كسيه لره دينور كه وقب لفظندن جمعدر واوقاب قماش البيت معناسنه در كه
خرت ومرت مقوله سى او اسبابيدر تكنه وچوملك وال دكرمنى كبى الوقباء صحراء وزننده وقصر ايله جائزدر
برموضع آديدر الوقبى جمزى وزننده بنو مازن قبيله سنه مخصوص برصو آديدر الاوقب دخول معناسندن
افعل در فروج نسايه آدمجه سنه دخول ايدن آلت تناسله اطلاق اولنور كه كركى كبى قوت وقوامندن ناشى اولور

يقال ذكر اوقب اى ولاج فى الهنات الوكوب قعود وزننده والوكبان فتحاتله آهسته آهسته يوريمك معناسنه در
يقال وكب الرجل وكوبا ووكبانا من الباب الثانى اذا مشى فى درجان ومنه الموكب كما سيذكر وهميشه برايشك اوزرينه
اولمق معناسنه در يقال وكب على الامر اذا واظب الموكب مسجد وزننده بر بلوك كروه انسانى يه دينور كزك سوارى
وكزك پياده اولسون على قول دوه لره بنمش كروهنه دينور كه دوه لرى وكنديلرى مزين وآراسته اوله لر تركيده آلاى تعبير
اولنور عادتا آهسته وسكونتله سيرلرى باعث تسميه در حالا آلاى پادشاهى يه موكب اطلاقى بوندندر يقال مر فى موكب
اى جماعة ركبانا او مشاة او هو ركاب الابل للزينة الايكاب ايجاب وزننده موكبه قوشيلوب آتلر ايله بيله جه كتمك
معناسنه در يقال اوكب فلان اذا لزم الموكب وقوش قالقوب اوچمغه يانمق معناسنه در على قول قونمغه يوز طوتدقده
ايكى قناد لرنى برى برينه چارپمق معناسنه در يقال اوكب الطائر اذا تهيأ للطيران او ضرب بجناحيه وهو واقع
وبركسه يى طارلتمق معناسنه در يقال اوكب فلانا اذا اغضبه المواكبة مفاعله وزننده موكب ايله برابرجه كتمك
على قول موكبه مبادرت ايلمك يعنى آنلره قوشلمغه شتاب ايلمك ياخود موكب ايله برابر بنمك معناسنه در يقال واكب الرجل
الموكب اذا سايرهم او بادرهم او ركب معهم ودائما برايشك اوزرينه اولمق معناسنه در يقال واكب على الامر اذا واظب
الوكب ركب وزننده اياق اوزره دبكيلوب طورمق معناسنه در يقال وكب الرجل وكبا اذا قام وانتصب الوكب
فتحتينله كيرلنمك معناسنه در يقال وكب الثوب وكبا من الباب الرابع اذا وسخ وخرما كماله رسيده اولمغله قرارمق
معناسنه در يقال وكب التمر اذا اسود لونه حين نضج التوكيب تفعيل وزننده بودخى خرما نضج بولديغى وقتده
سياهلنمق معناسنه در يقال وكب التمر بمعنى وكب وناقه نك ممه سى باغلرنى برى برينه قريب صقجه بند ايلمك
معناسنه در يقال وكب الناقة اذا قارب فى الصرار الموكب تشديد كافله محدث وزننده شول خرمايه دينور كه
كماله رسيد اولمغله لونى سياهلنمش اوله الوكاب تشديد كافله كتان وزننده بنم كبى كثير الحزن اولان كشى يه دينور
يقال رجل وكاب اى الكثير الحزن ووكاب هذيل قبيله سندن برشاعردر الواكبة ذكر اولنان وكبدن اسم فاعلدر
قائمه معناسنه تأنيثى موصوف اعتباريله در ياخود مبالغه يه محمولدر كه دائما ديكيلوب طوريجى نسنه دن عبارتدر
المواكبة اسم فاعل بنيه سيله دائما موكب ايله برابر يورر اولان ناقه يه دينور كه اصلا كيرو قالمز اوله على قول بيوننى
اوزادوب يره دوشوب كريمليه رك يورر اولان ناقه يه دينور كه دوه قسمنك شوق ونشاطله چاپغين يوريمسيدر يقال ناقة
مواكبة اذا كانت تساير الموكب او معنق فى سيرها الولوب قعود وزننده كيرمك معناسنه در يقال ولب فى البيت ولوبا
من الباب الثانى اذا دخل فيه وسرعت ايلمك معناسنه در يقال ولب اذا اسرع وبرنسنه يه يتشوب واصل اولمق معناسنه در
وبو بنفسه والى ايله متعدى اولور وصل ماده سى كبى يقال ولب الشئ واليه اذا وصله كائنا ما كان الوالبة
غالبه وزننده اكين فليزلرينه دينور كه اول نابت اولنلرك كوكلرندن تولد ايدر فراخ الزرع معناسنه اصول
امهاتنه دخوللرى باعث تسميه در ووالبة القوم ووالبة البقر والغنم بونلرك دوللرى ونسل واولادلريدر ووالبه برموضع
آديدر اولب احمد وزننده اندلس ديارنده بر بلده در وآنبه جانبه وزننده اندلس اولكه سنده بر بلده آديدر
التونيب تفعيل وزننده لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال ونبه تونيبا اذا وبخه الونب فتحتينله مراد قبيله سندن
بربطن اسميدر تابعين ومحدثيندن ثابت بن طريف الونبى اكا منسوبدر الوهب نهب وزننده والوهب تعب وزننده
والهبة عده وزننده باغشلمق معناسنه در يقال وهب الشئ له كودعه وهبا ووهبا وهبة اذا اعطاه بلا عوض
ولا نقل وهبكه او حكاه ابو عمرو عن اعرابى مؤلف ابتدا كودعه مثاليله وهب ماده سى دخى باب ثالثدن اولديغنى
اشعار ايلمشدر صاحب مصباحك بياننه كوره ودع ماده سى فى الاصل باب ثانيدن اولمغله مضارعنده واو بين ياء وكسره
واقع اولمغله واو ساقط اولمشدر بعده حرف حلق ايچون عين الفعلى مفتوح قلنمشدر پس وهب ماده سى دخى اول
كونه در ثانيا وهب ماده سى مفعول اوله لام واسطه سيله متعدى اولمغله صله سز مفعولينه تعديه ايله وهبكه
ديمكدن منع ايلمشدر وبعضلر ابو عمرو وابن العلا براعرابيندن انطلق معى اهبك نيلا عبارتنى روايت ايلديكنى نقل
ايلمشدر شارح ديركه قول اول سيبويه مذهبيدر ومصباحده جعل كلمه سنه تضمينله تعديه ايلديكى مرسومدر كما يقال
وهبنى الله فداءك اى جعلنى لكن لم يسمع فى كلام فصيح ووهب فعلى باب مغالبه ده يعنى بخشش خصوصنده تفاضل
ايله مباحثه ده استعمال اولنور يقال واهبه فوهبه يهبه كيدعه اى بفتح الهاء ويهبه كيرثه اى بكسر الهاء اذا غلبه
فى الهبة بونده عينك فتحى وجه مذكور اوزره حرف حلق اولان هايه مينيدر وكسرى اصلنه مينيدر ومعتل اولمغله
باب اوله منقول دكلدر وعربلر وهبنى الله فداءك ديرلر جعلنى معناسنه دركه مضمن درنته كه ذكر اولندى شارح ديركه
بو تضمين اولمغله همان ماضى صيغه سيله استعمال اولنور الواهب اسم فاعلدر بغشلايجى بخشنده معناسنه الوهاب

تشديد هايله كتان وزننده والوهوب صبور وزننده والوهابة تشديد ايله وهاى مبالغه ايله اندن مبالغه لردر كثير الهبه
معناسنه در الموهب مجلس وزننده والموهبة هايله اسملردر بخششه دينور يقال هو كثير الموهب والموهبة اى العطأ
الاتهاب همزه نك وتاى مشدده نك كسريله هبه يى قبول ايلمك معناسنه در يقال وهبه له فاتهبه اى قبله بونك اصلى
اوتهب ايدى واو تايه قلب وادغام اولندى اتزن واتعد كبى زيرا فاء الفعللرى واودر التواهب تفاعل وزننده برى برينه
نسنه باغشلمق معناسنه در يقال تواهبوا اذا وهب بعضهم لبعض الموهبة مرتبه وزننده بخش اولنان نسنه يه دينور
عطيه معناسنه يقال هذه موهبته اى عطيته وشول يغمورلى سحابه يه دينور كه طولغون اولمغله همان اوزرنده واقع
اولديغى يره افاضه مطر ايليه وموهبه يمنده شهر صنعا ناحيه سنده برحصار آديدر وبر رجل آديدر وكوچكجه صوكولنه
دينور كه كولجك تعبير اولنور وبونده هانك كسريله ده لغتدر هب هانك فتحى وبانك سكون اوزره بناسيله ماده
مرقومه دن فعل امردر بغشله وهبه ايله معناسنه واحسب واعدد معناسنه استعمال اولنور وبو معناده متصرف دكلدر
همان فعل امر اوله رق استعمال اولنور تقول هبنى فعلت كذا اى احسبنى واعددنى يعنى بنى حساب ايله كه شويله
ايتدم لسانمزده بنى فلان ايشى ايشلدى صاى تعبير اولنور مترجم ديركه كتب نحويه ده بو ماده نك خلاصه سى
بودركه هب كلمه سى افعال قلوبه الحاق وآنده حقيقت عرفيه اولمشدر احسب واعدد معناسنه وبونك نقلى
مجاز بمرتبتين جهتيله در ومتصرف دكلدر وغالبا ايكى مفعوله تعديه ايدر وبونده صواب اولان ضمير متصل
الحاق اولنمقدر تقول هبنى فعلت وهبه فعل وبلا ضمير استعمالنى بعضلر تجويز ايلديلر ويقال هبنى وهبونى
وهببنى يعنى همان اشبو وجوه ثلاثه ايله مستعملدر وبعضلر هب انى فعلت كذا عبارتنى تلحين ايلديلر لكن نحاته
مخالفدر زيرا بو افعال قلوبدن اولوب وافعال مرقومه دن انّ وانّ مفعولين مقامنه قائم اولدقلرى عند النحويين
اتفاقيكرده در وعليه ماورد هب انّ ابانا كان حمارا واساسده هبه رجلا قد اخطأ وهبه قدمات عنوانيله مرسوم
واجعله كلمه سيله مفسردركه ذكر اولنان وهبنى الله فداءك اى جعلنى قولندن مأخوذ دركه وجه مسرود اوزره
مجاز بمرتبتين اولور وقال فيه سمعت خادما لى من اليمامة يقول وقد وكف السقف يا سيدى هل اهب عليه
التراب يعنى هل اجعل عليه ويقال للخيل هبى اى اقبلى وبو هيب ماده سنده مرسوم ومشروحدر الايهاب ايجاب
وزننده برايشك لوازمنى تهيئه وترتيب ايدوب حاضر وآماده قلمق معناسنه دركه مجازدر يقال اوهبه لك ايهابا
اذا اعده وبرنسنه نك طريق اخذى سهولت بولوب قابل اولمق معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال اوهب
لك الشئ اى امكنك ان تأخذه وبركسنه ايچون برنسنه دائمى اولمق معناسنه در يقال اوهب الشئ له اذا دام
بونلرك مجموعى مجازدر وهب نهب وزننده وهيب زبير وزننده وهبان سحبان وعثمان وزنلرنده واهب
صاحب وزننده موهب مقعد وزننده اسامئ رجالدندر وهبين يقطين وزننده برموضعدر وهبان بن بقية
سحبان وزننده محدثيندندر وهبان بن القلوص عثمان وزننده شعرادندر وهب بن منبه نهب وزننده تابعى
مشهوردر هانك فتحيله ده جائزدر واهب بنو سليم ديارنده برطاغ آديدر ويب ويل وزننده ومرادفيدر كه
يازق وحيف وواى معناسنه در لكن رقت ومرحمت محلنده اولميوب لوم وشماتت وبددعا موقعنه مخصوصدر حيف
وويلدن قورتلسون وبلاسنى بولسون ديمك اولورنته كه ويح وويس كلمه لرى بونك مخالفيدر كه اكا يازق اولدى
واه واه معناسنه در تقول ويبك بفتح الموحدة وويب بك برفعها وويب لزيد برفعها ايضا وويباله بالنصب وويب له
بالجر وويبه بالكسر والاضافة الى الضمير وويب غيره بالكسر والاضافة الى الظاهر وويب زيد بالكسر والفتح
وويب فلان بكسر الباء ورفع فلان واشبو وجه اخير ابن اعرابيدن منقولدر بونلرك مجموعى الزمه الله ويلا اى عذابا
وخسارا معناسنه دركه حق تعالى آنى دائما معذب وآه واه ايچره قلسون ديمكدر وبونلرك اعرابلرى مغنى اللبيب
شروحنده مبسوطدر وويب تعجب مقامنده استعمال اولنور نته كه ويح كلمه سى دخى بويلجه در يقال ويبا لهذا
اى عجبا الويبة عيبه وزننده اكيالدن يكرمى ايكى ياخود يكرمى درت مد مقداره دينور ومد ميمك ضميله مكك
ماده سنده مشروحدر فصل الهاء الهب هانك فتحى بانك شده سيله والهبوب قعود وزننده
والهبيب نحيب وزننده يل اسمك معناسنه در يقال هبت الريح هبا وهبوبا وهبيبا من الباب الاول اذا ثارت وهاجت
واو يقودن اويانمق معناسنه استعمال اولنور يقال هب من النوم اذا انتبه وشوق ونشاط وسرعتله اشوب كتمك معناسنه
استعمال اولنور يقال هب السائر من الانسان والدواب اذا نشط واسرع الهباب كتاب وزننده بودخى نشاط
وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال هب السائر هبا وهبابا اذا نشط واسرع وهب وهبوب وهباب كلمك معناسنه
استعمال اولنور تقول من اين هببت هبابا من الباب الاول اى من اين جئت وغائب وتابود اولمق معناسنه استعمال اولنور

مطلب

تقول این هبیت حنا هبابا من الباب الرابع ای این غبت عنا و بعض نسخه‌ده هبیت عنا عنوانیله یعنی عن کلمه سیله
مرسومدر وحای مهمله ایله سعد قبیله‌سی لغتیدر که آنلر عینی حایه تبدیل ایدرلر مثلا عن بدلی حن ومع ونعم بدلی مح
ونحم دیرلر حروف حلقدن اولمغله تبدیل ایدرلر نته که هذیل قبیله‌سی حایی عینه تبدیل ایدوب مثلا حتی لفظنده عتی
تلفظ ایدرلر واساسده من این هبیت یا فلان ای من این جئت وهبّ فلان حینا ثم قدم ای سافر عبارتیله مجازا وله‌رق
ومثال ثانیده حینا بعد الحاء یای تحتیه ایله مرسوم اولمغله بوراده دخی حینا عبارتیله اولوب تغییر ناسخله حنا اولمقده
محتملدر لکن تفسیرنده عنا عنوانی آندن آبی اولمغله وجه مذکور اوزره سعد لغتنه محمول اولمق اوجهدر زیرا بعض
محللرده دخی مؤلفك بو کونه تلوینانی واقع اولمشدر و برنسنه‌یه شروع وابتدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
هبّ فلان یفعل کذا ای طفق وتکه‌یی کچی‌یه یوکورمك ایچون چاغرمق معناسنه‌در تقول هبیت یا لتیس
ای دعوته لیتزو وجوهرینك هبیته عنوانده یعنی بنفسه متعدی اولمق اوزره ثبت وایراد ایلمسی خطادر وهبّ وهبوب
قلج اوردکن دژه‌مك معناسنه‌در یقال هبّ السیف اذا اهتز و برکسه مدّت مدیده غائب ونابود اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال هبّ الرجل اذا غاب دهرا وجنکده بوزلمق معناسنه استعمال اولنور یقال هبّ فی الحرب اذا انهزم الهبة
هانك کسریله حال وشان معناسنه‌در یقال انّه لحسن الهبة ای الحال وبزومندیل پاره‌سنه دینور جمعی هبب کلور
عنب وزننده وقلجك ضربیه‌یه ایشلیوب نافذ وکارکر اولمسی حالتنه دینور یقال هو سیف ذو هبة ای ذو مضاء ونفوذ
وسحر هنکامندن باقی قلان برساعت زمانی‌یه دینور وزماندن برمدّت غیر محدوده‌یه دینور تقول عشنا هبة من الدهر
ای حقبة واشبو ایکی معنای اخیرده هانك فتحیله‌ده جائزدر الهبّ هانك فتحیله والهبة هایله والهبة هانك
کسریله ومجموعنده تشدید ایله کسمك معناسنه‌در یقال هبه السیف هبا وهبة وهبة اذا قطعه وهبه هانك
فتحیله برکرّه دیمکدر تقول رأیته هبة ای مرّة واحدة الهبیب نحیب وزننده والهباب کتاب وزننده
والهبة هانك کسری وبانك تشدیدیله تکه دیشی کچی‌یه یوکوردکن شوقندن هیجانه کلوب باغرمق معناسنه‌در
یقال هبّ التیس هبیبا وهبابا وهبة من الباب الثانی والاوّل اذا نبّ للسفاد الاهتباب افتعال وزننده بودخی
تکه سفاد هنکامنده شوقندن باغرمق معناسنه‌در یقال اهتبّ التیس بمعنی هبّ وکسمك معناسنه‌در یقال
اهتبه اذا قطعه الهبهبة زلزله وزننده اهتباب ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال هبهب التیس بمعنی اهتبّ
وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هبهب الرجل اذا اسرع وچوللرده سراب لمعان ایلمك معناسنه‌در یقال
هبهب السراب اذا ترقرق وزجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال هبهبه اذا زجره واویقودن اویانمق معناسنه‌در
یقال هبهب من النوم اذا انتبه وبوغزلمق معناسنه‌در یقال هبهب الکبش اذا ذبحه الهبهبیّ یای مشدّده ایله دوه
سورمکده خوش نوا وخوب نغمه اولان سوریجی‌یه وعکامه دینور یقال هو هبهبیّ ای حسن الحدآء وکوزل خدمتلو
جست وپیشکار خدمتکاره دینور عجبا اویله خدمتکار وارمیدر یقال خادم هبهبیّ ای الحسن الخدمة وقصابه
دینور وچابك وچالاك انسان وحیوانه دینور وخاصّة جست وسبکپا ارکك دوه‌یه دینور مؤنثی هبهبیه‌در هایله یقال جمل
هبهبیّ ای خفیف سریع وناقة هبهبیة ای سریعة وهبهبیّ قیون وکچی چوبانه دینور علی قول سورینك قوچنه
دینور الهبهب غبغب وزننده بودخی سریع وچالاك انسان وحیوانه دینور پس هبهبیّ نفسنه نسبت اولمش اولور
وهبهب جست وچابك قورده دینور ذئب خفیف معناسنه الهبهاب جبجاب وزننده بودخی جست وچابك انسان
وحیوانه دینور وچاغرغان صیاح کمسیه دینور وسرابه دینور که استی وقتلرده چوللرده صو کبی لمعان ایدن پوصارقدر
وعرب صبیاننه مخصوص براویون آدیدر الهباب سحاب وزننده هبا معناسنه‌در که کونشك شعاعندن هیجان ایدن
خرده خرده توزدر خلق اکا ذرّه تعبیر ایدرلر اوطه ایچره پنجره‌یه طوغری چکیلوب کیدر یقال صار هبابا ای هباء
التهبهب تزلزل وزننده ارغلانمق معناسنه‌در یقال تهبهب الشیء اذا تزعزع التهبب تفعل وزننده اثواب اسکیوب
یپریمك معناسنه‌در یقال تهبب الثوب اذا بلی الهبائب هانك فتحیله والاهباب احباب وزننده والهبب
عنب وزننده اسکیوب پاره‌لنمش ثوبه دینور یقال ثوب هبائب واهباب وهبب ای متقطع وبونلر ثیاب اخلاق قبیلندندر
هبیب زبیر وزننده اسامیدندر هبیب بن معقل اصحابدندر اسکندریه طریقنده واقع وادیء هبیب اکا مضافدر
المهباب محراب وزننده شول تکه‌یه دینور که سفاد وقتنده حرص وشوقندن دائما باغرر اوله یقال تیس مهباب
ای کثیر النبیب للسفاد الهبیب حبیب وزننده والهبوب صبور وزننده والهبوبة هایله شول یله دینور که
اسدکده توز وطپراق صاورر اوله التهبیب تفعیل وزننده اثوابی پك یرتمق معناسنه‌در یقال هبب الثوب تهبیبا
اذا خرّقه الهجب هانك فتحی وجیمك سکونیله طوار سورمك معناسنه‌در یقال هجب الدابّة هجبا من الباب الثانی

مطلب

اذا ساقها وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هجب الرجل اذا اسرع ودکنکله اورمق معناسنه‌در یقال هجبه
اذا ضربه بالعصا الهدب هانك ضمی ودالك سکونیله وضمتینله کوزك کپرکنه دینور فارسیده مژکان درلر یقال
هو طویل الهدب والهدب ای شعر اشفار العین وثوب ومقعد مقوله سنك کنارلرنده اولان صچاغه وپوسکوله دینور
مفردی هایله هدبه‌در مؤلف هدبی خمل ایله وخملی هدب ایله تفسیر ایلمشدر لکن اصول سائره‌ده صچاق ایله وپوسکول
ایله مفسردر یقال طال هدب الثوب ای خمله الاهدب احدب وزننده کوزینك کپرکی چوق کشی‌یه دینور یقال
رجل اهدب ای کثیر الهدب واوزون کپرکلو کشی‌یه دینور یقال رجل اهدب ای طویل الهدب الهدب فتحتینله
کوزك کپرکلری اوزون اولمق معناسنه‌در یقال هدبت العین هدبا من الباب الرابع اذا طال هدبها وهدب ارطی
مقوله‌سی اغاجك داللرینه دینور وارطی عند البعض آق قواق اغاجی وعلی قول غضا دیدکلری شجرك آجی نوعیدر
شارح دیرکه هدب یپراغی اولمیان شجرك داللرینه مخصوصدر وهدب هردم تازه اولان شجر یپراغنه دینور سرو وچام
وایلغون یپراغی کبی مفردی هدبه‌در هایله وهدب النبات یپراقلری اولمیوب لکن یپراق مقامنه قائم اولان چوبلرینه
وداللرینه دینور علی قول عریض اولمیان یپراغه دینور سرو وسکود وایلغین یپراغی کبی مفردی هدبه‌در هایله جمعی
اهداب‌در وهداب‌در کتاب وزننده قدح وقداح کبی وهدب مصدر اولور اغاجك داللری اوزایوب صاچاق کبی یره
صارقق معناسنه‌در یقال هدبت الشجر هدبا من الباب الرابع اذا طالت اغصانها وتدلّت الهیدب صیقل وزننده زمینه
طوغری صاچاق صاچاق صارقق اولان یغمورلی بلوده دینور علی قول صاچاق صاچاق اولان اتکلرینه دینور که
یاغارکن اول هیئتده کورینور وهدب کبی اثوابك صاچاغنه وپوسکولنه دینور وسلپوك وصارقق اولان
عورت فرجنه دینور وزنجیرلنوب آقان کوز یاشنه اطلاق اولنور که خطوط وخیوط شکلنده نزول وجریان ایدر
وهیدب عبد عمرو بن راشدك فرسی اسمیدر وعمل مانده کند وثقیل کشی‌یه اطلاق اولنور که من بعد ایشدن کوجدن
قالمش برایشه یرامز اولمش کمسه‌در یقال فلان صار هیدبا ای عیا ثقیلا الهدبّ عتلّ وزننده بودخی عاجز ومانده
وثقیل کمسیه دینور الهدّاب تشدید دالله رمّان وزننده هدب معناسنه‌در ویپراغی اولمیان نبات داللرینه یاخود
عریض اولمیان یپراقلره دینور هدب کبی قال فی الاساس قطع هدب الشجر وهدّابها ای اغصانها مفردی هدّابه‌در
هایله الهدب ضرب وزننده کسمك معناسنه‌در یقال هدب الشیء هدبا من الباب الثانی اذا قطعه وحیوانك سودنی
صاغمق معناسنه‌در یقال هدب الناقة اذا احتلبها واغاجدن میوه دیرمك معناسنه‌در یقال هدب الثمرة اذا اجتناها
الاهداب همزه‌نك کسریله بودخی اغاجك داللری اوزایوب صاچاق کبی یره صارقق اولمق معناسنه‌در یقال اهدبت
الشجرة اذا طالت اغصانها وتدلّت الهدباء حمراء وزننده شاخلری یره صارقق اولان اغاجه دینور یقال شجر
اهدب ای متدلّی الاغصان وشجرة هدباء الهدب کتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الهیدبی سیسبی وزننده
آت یورویشندن برجنس یورویش اسمیدر که آنده جدّ وجهد وکوشش اولور جبالیه‌رق باشنی ایکی طرفه تحریك
ایده‌رك یورویشی اوله جقدر که ایکی طرفه صالنوب صارقه‌رق یورر ابن الهیدبی برشاعر مشهوردر الهیدبیّ
حیدریّ وزننده چوق سوزلو مکثار وپرکوکشی‌یه دینور یقال رجل هیدبیّ الکلام ای کثیره الهدبیة عربیه
وزننده اعمال مدینه‌دن سوارقیه قریه‌سی قربنده برصو آدیدر هدبه هانك ضمیله همزه وزننده برقوش آدیدر
برهانده وتحفه‌ده خرخدا ایله یعنی تکری دوه‌جکی ویراشجکی دیدکلری بوجك ایله مفسردر هدبه جرعه وزننده
اسامیدندر هدبة بن خالد القیسی که کتان وزننده هدّاب ایله معروفدر محدّثیندندر وهدبة بن الحشرم شعرادندر
الهذب جذب وزننده اغاج وسائر نسنه‌نك زوائدنی قطع وازاله ایله اصلاح ایدوب پاکیزه وخالص ومنقح ایلمك
معناسنه‌در که رونق ولطافت وحسن قیافته افراغ اولنور فارسیده بو معنا پیراستن لفظیله تعبیر اولنور یقال هذب
الشجر وغیره هذبا من الباب الثانی اذا قطعه ونقاه واخلصه واصلحه وخرما اغاجندن لیفلری ازاله ایله پاکیزه
ورونقدار ایلمك معناسنه‌در که بو خاص اولور یقال هذب النخلة اذا نقی عنها اللیف وآقمق معناسنه‌در یقال هذب
الشیء اذا سال وهذب وهذابه سحابه وزننده یوریمکده وسائر ایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هذب الرجل
وغیره هذبا وهذابة اذا اسرع وقوم وجماعت بیننده کفتکو وجغلتی چوغالمق معناسنه‌در یقال هذب القوم
اذا اکثر لغطهم التهذیب تفعیل وزننده هذب ایله معنای اوّلده مرادفدر لکن بو کثرتی متضمندر یقال هذب
الشیء تهذیبا بمعنی هذبه وبرایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هذّب الرجل اذا اسرع الاهذاب همزه‌نك
کسریله بودخی سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال اهذب الرجل اذا اسرع وسحاب یغموری سرعتله یاغدرمق
معناسنه‌در یقال اهذبت السحابة ماءها اذا اسالته بسرعة المهاذبة مفاعله وزننده بودخی سرعت ایلمك معناسنه‌در

يقال هاذب الرجل اذا اسرع المهاذيب محاريب وزننده چابك وچالاك اولان دوه‌لره دينور مهذاب مفرديدر يقال
ابل مهاذيب اى سراع الهذب فتحتينله برنسنه‌نك صافى وخالص وناب اولمسنه دينور يقال مافى مودته
هذب اى صفاء وخلوص الهيذبى هيدبى وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى المهذب معظم وزننده تهذيبدن
اسم مفعولدركه زوائدى ازاله اولنمغله پاكيزه ومنقح اولمش نسنه‌يه دينور بومناسبتله خلق وطبيعتى مثالب ومعايبدن
پاكيزه وكرد كدورتدن صافى ومنقح اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مهذب اى مطهر الاخلاق الهذربة
دحرجه وزننده چابك چابك چوق سوزسويلمك معناسنه‌در يقال هذرب الرجل الكلام اذا اكثر فى سرعة الهذربى
مصغر بنيه‌سى وقصريله دأب وعادت معناسنه‌در يقال هذه هذربا اى عادته الهذربان عنفوان وزننده
شول كشى‌يه دينوركه تكلمده وخدمتده جست وچالاك اوله الهذلبة دحرجه وزننده سريع وخفيف وچالاك
اولمق معناسنه‌در يقال به هذلبة اى خفة وسرعة الهرب فتحتينله والمهرب مطلب وزننده والهربان
فتحاتله قاچمق معناسنه‌در شارحك بياننه كوره اوركوب ياخود قورقوب قاچمقدر فرار لازم اولسون وكرك اولمسون
يقال هرب الرجل هربا ومهربا وهربانا من الباب الاول اذا فرّ وعربلر قازغك نصفى يره كچوب نابديد اولسه هرب
من الوتد نصفه ديرلر غاب معناسنه وهرب پك قوجايوب پيرفانى اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال هرب الرجل
هربا من الباب الرابع اذا هرم التهريب تفعيل زننده قاچرمق معناسنه‌در تقول هرّبته انا تهريبا اى افررته الاهراب
همزه‌نك كسريله برايشده حدّى تجاوز ايلمك درجه سنده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه‌در يقال اهرب فلان
اذا اغرق فى الامر وبرنسنه‌دن خائف اوله‌رق جدّ وجهد ايله كتمك معناسنه‌در يقال اهرب الرجل اذا جدّ فى الذهاب
مذعورا ويل طپراق صاورمق معناسنه‌در يقال اهربت الريح اذا سفت التراب وبركسه‌يى فراره مضطرّ وناچار ايلمك
معناسنه‌در يقال اهرب فلانا اذا اضطرّه الى الهرب الهارب اسم فاعلدر فرار ايديجى ديمكدر بومناسبتله صودن كلان
طواره اطلاق اولنور عادتا اوبه‌يه ياخود مرعايه طوغرى سرعت ايلدكلرينه مبنى نته كه صويه وارانه قارب اطلاق
اولنور ومنه يقولون ماله هارب ولا قارب اى صادر عن الماء ولا وارد يعنى فلانك صويه واروب كلان حيوانى يوقدركه
برنسنه‌يه مالك دكلدر ديمكدر وقال بعضهم معناه ليس احد يهرب منه ولا احد يقرب اليه يعنى كنديدن خوف ايدوب
تباعد ايدن ونفعنى مأموله طرفنه متقرّب اولان كمسه‌سى يوقدركه الندن خير وشر كلمز قطعا آدملكدن علاقه‌سى يوقدر
ديمكدر وبونفى مقامنه مخصوص اولان تعبيراتدندر الهرب هانك ضميله اشكنبه‌يى وبغرسقلرى وبوكركلرى
احاطه ايدن يوفقه ياغه دينور كه چوز تعبير اولنور ثرب البطن معناسنه المهرب منبر وزننده اكنجيلر آلاتندن
شول اغاجه دينوركه چفت سوردكلرى وقتده برى اوته تحريك ايدرلر بونى بعضلر اوكندره ايله بيان ايلديلر الهاربية
ياى مشدّده ايله بنى هاربه بن ذبيان قبيله‌سنه مخصوص بركوچك صويك آديدر الهرّاب شدّاد وزننده والمهرب
محسن وزننده اسامى رجالدندر الهرجاب هانك كسريله هرجال وزننده والهرجبّ قرشبّ وزننده اوزون اولان
انسانه وحيوانه وسائر نسنه‌يه دينور وهرجاب برموضع آديدر الهردبة دحرجه وزننده آغر آغر يلمك عدو ثقيل
معناسنه‌در يقال هردب الرجل اذا عدا ثقيلا الهردبة تشديد بايله قرشبه وزننده قوجه قارى‌يه دينور عجوز معناسنه
ويوركسز قورقق وجبان كمسه‌يه دينوركه درونى جوهر شجاعتدن خالى اولمغله وجودى اوفورلمش بوش طلوم
كبى برقيافت اوله الهرشبة تشديد بايله قرشبه وزننده پك ياشلو قوجه قارى‌يه دينور الهوزب زاى معجمه ايله
جوهر وزننده قوىّ وتوانا اولوب يورويشى تند وشديد اولان دوه‌يه دينور وكركس تعبير اولنان قوشه دينور
الهيزب حيدر وزننده حدّتلو شيئه دينور ومنه ليث هيزب اى حديد الهازبى زانك كسرى والفك قصرى
ومدّيله برنوع بالق آديدر الهزربة دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه‌در يقال به هزربة اى خفة وسرعة
الهسب حسب وزننده ومرادفيدركه يتشمك كفايت معناسنه‌در تقول هسبك بمعنى حسبك شارحك بياننه كوره
هاء حادن مبدله‌در الهصب غصب وزننده قاچمق معناسنه‌در يقال هصب الرجل هصبا من الباب الثانى اذا فرّ
الهضب ضاد معجمه ايله ضرب وزننده بولود يغمور ياغدرمق معناسنه‌در يقال هضبت السماء هضبا
من الباب الثانى اذا مطرت وكند وكاهل كودن دابه كبى آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال هضب الرجل
اذا مشى مشى البليد وسوزه كيريشوب طالمق معناسنه استعمال اولنور يقال هضب فى الحديث اذا افاض الاهتضاب
افتعال وزننده والاهضاب اكرام وزننده بونلرده سوزه كيريشوب لاقردى‌يه طالمق معناسنه‌در يقال اهتضب
فى الحديث واهضب اذا افاض الهضبة حمزه وزننده يريوزينه منبسط اولان يالمى آلچق ياصتم طاغه وبابره دينور
على قول يكباره برقيادن خلق اولمش يالچين طاغه دينور ياخود سبورى تپه‌لو وصرپ اولوب اطرافندن منفرد اولان

طاغه دينور وبوهمان قرمزى طپراقلو اولان طاغلر ارالغنده اولمغه مخصوصدر وهضبه يغموره دينور جمعى
هضب كلور عنب وزننده بدره وبدر كبى وهضاب كلور كتاب وزننده وجمع الجمعى اهاضيب كلور الهضب هجف
وزننده پك ترلكن اولان آته دينور كثير العرق معناسنه وصلب وشديد اولان آته دينور الهضيب امير وزننده سودى
آزجه اولان قيونلره وكچيلره دينور يقال غنم هضيب اى قليلة اللبن الاستهضاب طاغ هضبه اولمق معناسنه‌در
يقال استهضب الجبل اذا صار هضبة قال فى الاساس علوت هضبة وهضابا واستهضب صار هضبا قال رؤبة
تمنعت اركانه واستهضبا * الاهضوبة همزه‌نك ضميله يغموردن برصاغانغه وبربوره‌يه دينور يقال اصابتهم اهضوبة
من المطر اى دفعة الهقب هانك فتحى وقافك سكونيله بوللق سعه معناسنه‌در الهقبّ هجف وزننده واسع الحلق
اولان انسان وحيوانه دينوركه نار كبى لقمه‌يى ياغ كبى التقام ايدر ودوه قوشى وسائر حيواندن عظيم الجثه وطويل
اولانه دينور الهقبقب سفرجل وزننده صلب وشديد اولان انسان وحيوانه دينور هقب عنب وزننده
بركلمه‌دركه آتكله آت قسمى طورمق يايوريمك ايچون زجر وآزار اولنور الهكب هانك فتحى وكافك سكونى وفتحيله
استهزا ايلمك معناسنه‌در يقال هكبه هكبا من الباب الثانى اذا استهزأه الهلب هانك ضميله مطلقا قيله دينور
شعر معناسنه على قول قالين قيله ياخود آت مقوله‌سى دابه‌نك قويرقلرى قيلنه ياخود خنزيرك قيلنه دينوركه آتكله
خرّازلر بعض نسنه ديكرلر تركيده فرچى تعبير اولنور الهلب تعب وزننده بركمسه‌نك كوده‌سى پك قيللو اولمق
معناسنه‌در يقال هلب الرجل هلبا من الباب الرابع اذا كثر شعره الاهلب احمر وزننده كوده‌سى پك قيللو اولان
كشى‌يه دينور مؤنثنده هلباء دينور وچوق يغمورلى يله دينور يقال عام اهلب اى كثير المطر وآت وباركير مقوله‌سنك
كسلمش قويرغنه دينور ذنب منقطع معناسنه وكوده‌سنده اصلا قيل اولميان تويسزه دينوركه معناى آتيدن مأخوذدر
وذكر اولنديغى اوزره پك قيللو اولانه ده دينكله ضدّ اولور وبوقويرغه‌ده وصف اولور الهلب جلب وزننده
كوده‌دن قيللرى يولمق معناسنه‌در يقال هلبه هلبا من الباب الثانى اذا نتف هلبه وسحاب قراغو ودپى مقوله‌سى
رطوبتله خلقى اصلاتمق على قول پيدرپى يغمور ياغدرمق معناسنه‌در يقال هلبت السماء القوم اذا بلتهم بالندى
او مطرتهم مطرا متتابعا وآت اراسنى كسميوب پيدرپى سكرتمك معناسنه‌در يقال هلب الفرس اذا تابع الجرى
وبركمسه‌يى مقاله كتوروب هجو وشتم ايلمك معناسنه استعمال اولنوركه معناى اوّلدن مأخوذدر يقال هلبهم
بلسانه اذا هجاهم وشتمهم التهليب تفعيل وزننده بودخى بدندن قيل يولمق معناسنه‌در يقال هلبه اى نتف هلبه
وبركمسه‌يى هجو وذمّ وشتم ايلمك معناسنه‌در يقال هلبهم اذا هجاهم وشتمهم مشهور شعرادن ابو المهالبه مهلب
ابن ابى صفره بومعنادن ناشى مهلب ايله ملقب اولمشدر زيرا شعراى عصرى كنديسنى هجو ايلمشلردر ياخود منتوف
الشعر اولمسى باعث تلقيبدر التهلب تفعل وزننده والانهلاب انفعال وزننده بدندن قيللر يولنمق معناسنه‌در
يقال هلبه تهليبا فتهلب وانهلب الاهلاب همزه‌نك كسريله آت متتابعا سكرتمك معناسنه‌در يقال اهلب الفرس
اذا تابع الجرى الهلوب صبور وزننده زوجنه محبه ومتقرّبه اولان خاتونه دينور وزوجندن تجنب وتباعد اوزره
اولان ناشزه‌يه دينكله ضدّ اولور يقال امرأة هلوب اى متقرّبة من زوجها ويقال امرأة هلوب اى متجنبة من زوجها
قال فى النهاية قال عمر رضى الله عنه رحم الله الهلوب ولعن الله الهلوب فقره اولاده هلوب بيكانه‌دن متباعد اولوب
زوجنه تقرّب ومحبت اوزره اولان خاتوندر وثانيه‌ده آشنادار اولمغله آشناسنه مودّت والفت اوزره اولوب زوجندن
تباعد اوزره اولان ملعونه‌در وبوهجو وذمّ معناسنه اولان هلبدن مأخوذدركه هربرى طرف آخردن ذمّ وقدحه
صلاحيتلو اولور اهلوب اسلوب وزننده دهر بن عمرو ياخود ربيعة بن عمروك فرسى اسميدر واهلوب فنّ وصنف
وكونه معناسنه‌در جمعى اهاليب كلوركه فنون واصناف ديمكدر الهلاّب تشديد لامله شدّاد وزننده يغمورلى
صوغوق روزكاره دينوركه فورتنه تعبير اولنور دفعى اولانه بوره تعبير اولنور هلاّبه دخى دينور هايله تقول اخذتنا
الهلاّب والهلاّبة اى الريح الباردة مع مطر وچوق يغمورلى يله دينور يقال عام هلاب اى كثير المطر الهلبة جرعه
وزننده والهلبة تشديد بايله عتله وزننده شدّت شتاء معناسنه‌در تقول اتيته فى هلبة الشتاء وهلبته اى فى شدّته
الهلاّب شدّاد وزننده والمهلب محدث وزننده والهليب زبير وزننده شهور روميه‌دن كانون ثانيده معهود
كونلردركه بغايت بارد اولور ياخود هلبه شتاده يعنى قيشك پك شدّتى هنكامنده معدود كونلردر اوّله كوره ريح بارده‌دن
مأخوذ اولور ومراد كانون ثانينك يكرمى درت يكرمى بش يكرمى التى كونلريدر ثانى‌يه كوره كانون اوّلك يكرمى
سكز يكرمى طقوز واتوزنجى كونلريدر هالب الشعر توى وقيل يوليجى ديمكدر بومناسبتله قيش كونلرندن
بركونه اطلاق اولنمشدر نته كه مدحرج البعر دخى آندن بريوم معهود لقبيدر دوه قيغنى كله كبى طوكدروب

يوارلديغى باعث تلقيبدر الهلباء حمراء وزننده اهلب كلمه سندن مؤنثدر كوده سى قيللو خاتونه دينور ودبره اطلاق
اولنور است معناسنه ومكه ايله يمامه بيننده برموضع آديدر كه آنده عربلرك بر وقعه سى اولمشدر وهلباء هلبه كلمه سنه
تأكيد اولور كه آفت عظمى ديمك اولور يقال هلبة هلباء اى داهية دهياء الهلابة ثمامه وزننده تولد ايدن ولد عقبنده
ايش وصوك تعبير ايتدكلرى دربنك يايقنديسنه دينور غسالة السلى معناسنه لكن شارحك بيانه كوره آنكله برابر
ظهور ايدن چركاب اوله جقدر الهالبة غالبه وزننده بغايت يغمورلى كيجه يه دينور يقال ليلة هالبة اى مطيرة الهلب
كتف وزننده اصحابدن ابو قبيصة يزيد بن قنافة الطائى لقبيدر كرچه محدثون هانك ضميله تقييد ايدرلر لكن صواب اولان
كتف وزننده اولمقدر مومى اليه مقدما اقرع اولمغله باشنده قيل اثرى اولميوب بعده صاحب المعجزات عليه
افضل الصلوات حضرتلرى يد مؤيدلريله مسح بيورملريله قيللرى ثابت اولديغندن هلب ايله ملقب اولمشدر الهلجاب
هرجاب وزننده بيوك قزغانه دينور قدر عظيمه معناسنه الهنباء نون مشدده ايله جلنار وزننده بلهاء وورهاء
معناسنه دركه بلاهت وحماقتى اولان بون واوغوز خاتونه دينور جوهرى تخفيفله تقييدنده واستشهاد ايلديكى
شعرده وهم ايلمشدر مراد نابغه نك مجنونة هنباء بنت مجنون مصراعيدر وهنباء احمق ونادان كشى يه دينور الهنبى
قصر ايله ممدوده ده لغتدر المهنب منبر وزننده هبنقه كبى فائق الحمق اولان كشى يه دينور يقال هو مهنب اى فائق
الحمق الهنباء فتحتينله ومد ايله والهنبى قصر ايله اوغوز وحمقاء عورته دينور بو ايكى لغت ابن دريد روايتيدر
يقال امرأة هنباء وهنبى اى حمقاء هنب هانك كسريله بر رجل آديدر وبر مخنث اسميدر كه رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرى آنى مدينه دن نفى واجلا بيورديلر وهنب جندل بن والق نام محدثك جدى اسميدر الهنتبة تاى
فوقيه ايله دحرجه وزننده برايشده كوشك دپره نوب سستلك وكاهللك ايلمك معناسنه در يقال هنتب فى امره
اذا استرخى وتوانى الهندب والهندبا هالرك كسرى ودالرك فتحى وبعضا دال مكسور اولور والفك قصريله
ومديله سبزه معروف اسميدر مفردى هندباة در هايله بو نباتك طبيعتى معتدلدر وتناولى معده يه وجكره وطحاله نافع
وكوكنى ضماد عقرب صوقديغنه باهر المنافع در ونبات مزبورك طابخى غاسلنه نسبت خطا جهتندن اكثردر يعنى
آنك مطبوخى منقوعنه نسبت خطا جهتندن اكثر وكيفيت وكميت وتعاطى واستعمالنده هيئتنى ادراك ايلمينلره
ضررى نفعندن اوفردر مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر قال فى الاحكام النبوية فى الصناعة الطبية
وفى الحديث كلوا الهندباء ولا تنفضوه فانه ليس يوم من الايام الا وقطرات من الجنة يقطرن عليه وكذا روى جعفر بن
محمد عن ابيه عن جده الحسين بن على سمعت النبى عليه الصلوة والسلام يقول ما من ورقة من ورق الهندباء الا وعليها
قطرة من الجنة پس اشبو حديثلردن ومؤلفك كلامندن مستنبط اولديكه هندبايى غسل ونفض ايلدكلرنده مودع
اولان خاصه زائل اولور طبخ اولنورسه اثرى بيله باقى اولمز بو جهتله غاسلى طابخندن ازيد مخطى اولور حتى ابن سينا
ديديكه صو ايله هندبايى غسل ياخود نفض ايلدكده قوت نافعه سنك كلى ياخود اكثرى مفارقت ايدر وقالديكه بعض
امهاتده هندباء ماده سنى هدب ذيلنده رسم ايلديلر مؤلف بوراده ذكر ايلدى ظاهرا نوننك زياده واصالتى مختلف فيه
اولديغنه مبنى در وبعضلر رومى ياخود سريانى اولمسنه ذاهب اولديلر وبو نباته فارسيده كاسنى وتركيده آجى مارول
وكونيك ديرلر هندابه هانك كسريله برخاتون آديدر كه شعرادن ابو هندابة الكندى والده سيدر وشاعر مرقومك
اسمى زياددر الهنقب قافله جعفر وزننده بود وركسيه دينور الهوب صوب وزننده ايراقلق بعد معناسنه در
بو معنادندر كه عربلر فلان كسه يى قنده اولديغى بيلنمز بر يرده براقوب كلدم ديجك يرده تركته فى هوب دابر ديرلر
وبونده هانك ضميله ده زبانزددر على قول بونده صواب اولان تاى فوقيه ايله اولمغله جوهرى باى موحده ايله ثبت ايلمسى
وهم در هوت ارض منخفضه يه دينور شارح ديركه قيل كلاميله جوهرى يى توهيم ايلمك ملايمجه دكلدر وهوب چوق
سوزلو احمق وياوه كوكشى يه دينور وهوب آتشك علوينه دينور زبانه آتش معناسنه شارح ديركه آتشك دخى اسميدر
الاهوب اقرب وزننده يمن ساحلنده برموضع آديدر الهويب كميت وزننده يمنده شهر زبيد قضاسنده برموضعدر
الهيبة غيبه وزننده والمهابة مخافه وزننده برنسنه دن يا بركسه دن صقنوب قورقمق معناسنه در عظمت
وجلالندن ياخود فى ذاته قورقنج وهيبتلو اولديغندن ناشى اولور وبونلر اسملردر الهيب عيب وزننده والمهابة
كذلك مخافه وزننده مصدرلردر يقال هابه يهابه هيبا ومهابة مثل خافه يخافه يعنى من الباب الرابع اذا خافه واتقاه
الاهتياب افتعال وزننده هيب معناسنه در يقال اهتابه بمعنى هابه الهائب والهيوب صبور وزننده والهياب
شداد وزننده والهيب سيد وزننده والهيبان سلمان وزننده والهيبان باى مشدده نك كسرى وفتحيله
والهيابة تشديد يايله علامه وزننده شول كشى يه دينور كه جبان وضعيف النفس اولمغله دائما ناسدن خوف وحذر

مطلب دقيق

ايدر اوله المهوب مقول وزننده والمهيب مكيل وزننده والهيوب كذلك صبور وزننده والهيبان كذلك
سلمان وزننده شول هيبتلو وعظمتلو آدمه دينور كه ناس كنديدن خوف وحذر ايدر اوله يقال رجل هائب وهيوب
وهياب وهيب وهيبان وهيبان وهيابة اى يخاف الناس ويقال رجل مهوب ومهيب وهيوب وهيبان اى يخافه الناس
التهيب تفعل وزننده هيبت اظهار يله بركسه يى قورقتمق وصاقندرمق معناسنه در تقول تهيبنى فلان اى افزعنى
واخافنى وهيبت الوب قورقمق معناسنه در تقول تهيبته اى خفته الهيبان ياى مشدده ايله ناسدن خوف وحذر
اوزره اولان كشى يه دينور كه ذكر اولندى وفى ذاته قورقق جبان وهر نسنه دن خوف ووهم ايدن كسيه دينور
وكچى تكه سنه دينور تيس كبى وجست وخفيف وچالاك اولان انسان وحيوانه دينور وچوبانه دينور وطپراغه دينور
ودوه نك اغزنده مجتمع اولان كپوكه دينور وهيبان اصحابدن اسلمى القبيله برذات اسميدر يانك تخفيفيله ده زبانزددر
وكاهى هيفان عنواننده تكلم ايدرلر المهيب مكيل وزننده والمهوب مقول وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
المتهيب متسبب وزننده بودخى ارسلانه اطلاق اولنور الهاب غاب وزننده يلانه دينور حيه معناسنه وهاب
بركلمه دركه دوه جى دوه يى هوب هوب ديه رك سوروب كوترر ايكن برطرفه صاپدقده صاپمقدن زجر ايچون ايراد ايدرلر
الاهابة همزه نك كسريله دوه يى يولدن صاپمقدن منع ايچون هاب ديمك معناسنه در يقال اهاب بالابل اذا زجرها
بهاب وآت قسمنى چاغرمق على قول طورمقدن يايورمكدن زجر ومنع ايچون هاب ديو ياخود هب ديو آزار ايلمك
معناسنه در يقال اهاب بالخيل اذا دعاها او زجرها بهاب او بهب هبى فعل امر مؤنث بنيه سيله بركلمه دركه آت
وبار كير كروهنى صاپدقلرى سمتدن يوله كتوروب طوغرى وعجله كتملرى ضمننده زجر وآزار ايچون ايراد اولنور
يقال هبى يعنى ياخيل اى اقبلى واقدمى آت بردانه قصراق اولور ايسه ده صالحه در المهاب مناب وزننده والمهوب
مقول وزننده قورقنج ودهشتلو محله دينور يقال مكان مهاب ومهوب اى مخوف يهاب فيه واشبو مهاب ومهوب
كلمه لرى كويا كه هوب الرجل قولى اوزره كه مجهولدر بنا قلنمشلردر يالرى واوه نقل اولندقدنصكره التهيب
تفعيل وزننده برنسنه يى بركسيه مهابتلو كوستورمك ومهابتلو بيلدرمك معناسنه در تقول هيبته اليه اى جعلته مهيبا
عنده فصل الياء التحتية اليباب خراب وزننده ومرادفيدركه ويرانه معناسنه در يقال ارض يباب
اى خراب اليشب يانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله حجر معروف اسميدر يشم فارسيدن معربدر تركيده دخى يشم
ديرلر بعض بچاق قبضه سى يپارلر شارح ديركه اعلاسى خطايى قسميدر كه آتشده يانمز بر آدمك اوزرنده بولنسه
صاعقه اصابت ايلمز ياطب ياسر وزننده اجاء نام طاغده برنيجه صو آديدر ما ايطبه فعل تعجب اوله رق مستعملدر
ما اطيبه معناسنه شارحك بيانه كوره مقلوب اولمغله متصرف دكلدر الايطبة موهبه وزننده يانك شده سيله ده
لغتدر قيون قسمنك اركككه پك قيزوب كوسنمسى حالتنه دينور يقال اقبلت الشاة تهدى فى ايطبتها اى شدة
استحرامها مؤلف بونى طيب ماده سنده دخى رسم ايلمشيدى اليلب فتحتينله قلقانلره دينور ترسه معناسنه در
مغردى يلبه در هايله على قول دريدن اولان زرهلره وكيملره دينور ياخود برقاچ دريدن ديكلمش باش كيمنه دينور كه
جنكده مغفر كبى خاصة باشه كيرلر ويلب فولاده دينور كه پولاد دمور اوله جقدر وخالص دمشقى دموزه دينور وشول
قلقانلره دينور كه كچه لردن دوزوب حشوينه قوم وعسل تعبيه ايدرلر اعراب قلقانلرندندر ومطلقا عظيم اولان شيئه
دينور وپوسته دينور جلد كبى يوب بائين موحدتينله مهدد وجندب وزنلرنده حضرت شعيب پيغمبرك على نبينا وعليه
السلام پدرلرى اسميدر يوب يانك ضميله محمد بن عبد الله بن عياض نام محدثك جدى اسميدر نجزت الباء بعون ذى الالا

باب التاء الفوقية فصل الالف

الابت نبت وزننده والابوت قعود وزننده كون بغايت آسى اولمق معناسنه در يقال ابت اليوم وابت
ابتا وابوتا من الباب الرابع والاول والثانى اذا اشتد حره وبركسه صويى ياخود غيرى نسنه يى پك چوق
ايچمكله طلوم كبى ششوب قبارمق معناسنه در يقال ابت الرجل من الشراب اذا انتفخ وابت وصف اولور
كما سيذكر الآبت نابت وزننده والابت كتف وزننده والابت سبت وزننده كه فى الاصل مصدردر
پك آسى وكرميتلو كونه دينور يقال يوم آبت وابت وابت اى شديد الحر ويقال ليلة آبتة وابتة وابتة
اى شديدة الحر المأبوت محرور وزننده ومرادفيدركه آسى طوقنمش وحرارته اوغرامش كشى يه دينور يقال رجل
مأبوت اى محرور يعنى اصابه الحر الابتة جرعه وزننده شدت غضبه اطلاق اولنور يقال اخذته ابتة الغضب
اى شدته وسورته التأبت تفعل وزننده آتش يالكلنوب پك قزغين وكرمناك اولمق معناسنه در يقال تأبت الجمر
اذا احتدم الآت همزه نك فتحى وتاى فوقيه نك تشديديله خصمه دليل وبرهان وبينه وشاهد ايله غالب اولمق معناسنه در

يقال اته اتا من الباب الاول اذا غلبه بالحجة و بركسه نك باشنى يارمق معناسنه در يقال ات رأسه اذا شدخه الارتة
جرعه وزننده حرباء يعنى قيا كلرينك باشنده اولان تويلره دينور الارتان همزه نك ضمى ورانك فتحيله برموضع آديدر
الاست همزه نك كسرى وسينك سكونيله تمل واصل واساس معناسنه در بو مناسبتله است الدهر زمان قديمه اطلاق
اولنور نته كه اس الدهر دخى بو معناده استعمال اولنور يقال مازال فلان مجنونا على است الدهر واس الدهر اى على قدمه
ووجهه يعنى لم يزل يعرف بالجنون يعنى اوته دن برو مجنوندر وتقول فعلت ذلك على است الدهر اى على وجه الدهر يعنى
ازقديم آنى بن ايده رم وايده رك كلدم شارح ديركه مؤلف بو بابده جوهرى يه تابع اولوب است كلمه سنك اصلى اس
اولمغله سينك بريسى تايه مقلوب اولديغنه ذاهب اولمشدر لكن بو غلطدر صواب اولان بونك اصلى سته اولمقدر كه
هاء حذف اولنوب اولنه همزه عوض اولمشدر زيرا همزه سى موصوله اولمغله زائده درنته كه مؤلف سته ماده سى ذيلنده
دخى بونلرى ثبت ايلمشدر انتهى واست الكلبة كريهه يه وداهيه يه اطلاق اولنور تقول لقيت منه است الكلبة
اى ما كرهت ويقال وقع فى است الكلبة اى فى داهية واست المنن قيره وصحرايه اطلاق اولنور ودبر ومقعد معناسنه
اولان است كلمه سى سته ماده سنده مرسومدر واساسده بونلرك مجموعى سته ماده سنده واست كلمه سندن مجاز ومتفرع
اولمق اوزره مثبتدر اسيوت همزه نك ضمى وياى تحتيه ايله حضرموت قربنده برطاغ آديدر الاستى تركى وزننده
بزك وقماشك ارشنه دينور سدى معناسنه وبونك وزنى افعول اولمغله معتل يايى مقام ذكريدر بوراده رسمى وهمدر
شارحك بياننه كوره واهم معلوم دكلدر استواء دستواء وزننده نيسابور اعمالندن برقضا آديدر محدثيندن عمر بن
عقبة الاستوائى اورايه منسوبدر اشته همزه نك فتحى وشين معجمه نك سكونيله اهل اصفهاندن برجماعت محدثين
لقبلريدر الاصت همزه نك فتحى وصادك سكونيله برجنس نباتدن خالى اولمق معناسنه در يقال اصتت الارض
اصتا من الباب الثانى اذا لم يكن فيها بقل ولا كلأ الافت همزه نك فتحى وفانك سكونيله شول ناقه يه دينور كه هر بابده
صبر وتحملى وبقا ودوامى سائرلردن ازيد واوفر اوله وشول جست وچالاك دوه يه دينور كه اشوب يوريمكده سائرلره غالب
اوله وجنسى پاك صوى وكريم اولان دوه يه دينور وبونده همزه نك كسريله ده لغتدر وافت داهيه وآفته دينور
وعجب يعنى عجيب معناسنه اسمدر غريبدر كه فارسيده همزه نك مديله آفت داهيه وافتد مسجد وزننده عجيب
وعجيب معناسنه در وافت هذيل قبيله سندن برجماعت اسميدر ومصدر اولور صرف وتحويل ايلمك معناسنه يقال
افت فلانا عن كذا افتا من الباب الاول اذا صرفه عنه الافت همزه نك كسريله افك وافتراء معناسنه اسمدر يقال
ما ابين افته اى افكه الاقت همزه نك فتحيله والتأقيت تفعيل وزننده وقت وتوقيت معنالرينه در كه برنسنه
ايچون وقت وزمان تعيين ايلمكدن عبارتدر يقال اقته اقتا واقته تأقيتا بمعنى وقته وقوله تعالى واذا الرسل اقتت
قرأ اهل البصرة وقتت بتشديد القاف وقرأ ابو جعفر بالواو وتخفيف القاف وقرأ الباقون بالالف وتشديد
القاف الالت همزه نك فتحى ولامك سكونيله اكسلتمك معناسنه در يقال الته حقه التا من الباب الثانى اذا نقصه
وبركسه يى ايشندن ياخود يولندن صرف ايدوب آليقومق معناسنه در يقال الته اذا حبسه وصرفه يعنى
عن وجهه وبركسيه آند ويرمك على قول آنك يمين ايلمسنى طلب ايتمك ياخود مدعاسنه آندن شهادت ايتمسنى
ايستمك معناسنه در يقال الت فلانا اذا حلفه اوطلب منه حلفا اوشهادة يقوم له بها والت بهتان ايلمك
معناسنه در يقال الته اذا بهته الايلات ايجاب وزننده بودخى اكسلتمك معناسنه در يقال آلته حقه ايلاتا اذا نقصه
كما يقال الأته الأتا وهو من اللأت كما سيذكر الالتة جرعه وزننده آز ويركى يه دينور عطية قليله معناسنه
ويمين غموس معناسنه در كه صاحبنى بحر كناهه طالديران يمينه دينور مراد علمى لاحق اوله رق يلان يره اولان
يمين در التى حبلى وزننده تفليس قربنده برقلعه آديدر اليت همزه نك فتحى ولام مشدده نك كسريله
برموضع آديدر وبونك درئ كلمه سندن غيرى نظيرى يوقدر كه كوكب صفتيدر وابو زيد سكينه كلمه سنى دخى
روايت ايلمشدر كه طمانينت ووقار معناسنه در فقالوا عليه سكينة مصباحده بونى نوادردن شاذ اوله رق حكايت
ايلمشدر الامت همزه نك فتحى وميمك سكونيله حزر وتقدير معناسنه در كه برنسنه يى اعماله شروع ايلمزدن مقدم تخمين
واندازه ايلمكدن عبارتدر اولچونمك وكسيلمك واورانلمق تعبير اولنور يقال امت الشئ امتا من الباب الثانى اذا قدره
وحزره وقصد ايلمك معناسنه در يقال امته اذا قصده وامت مرتفع محله دينور جاى بلند معناسنه وكوچك تپه لره وايوكلره
دينور تلال صغار معناسنه وبعض يرده اولان اينشلك ويوقشلق والچقلق ويوكسكلكه دينور كه بوكرى وناهموار اولور
يقال بالمكان امت اى انخفاض وارتفاع ومطلقا برنسنه نك ذات وخليقه سنده اولان اختلافه دينور كه بعض يرى بعضنه
مخالف اولمقدن عبارتدر بعض يرى يوكسك وبعض يرى الچق ياخود طول وقصر مقوله سى اختلاف كبى جمعى امات كلور

همزه نك كسريله واموت كلور همزه نك ضميله وامت ضعف ووهن معناسنه در تقول سرنا سيرا لا امت فيه اى لا ضعف
ولا وهن وطريقة حسنه معناسنه در وامت برنسنه نك صورتنده اولان اكريلك وقاچقلق مقوله سى عيب ونقيصه يه دينور
كرك آغرده وكرك ثوب وحجر مقوله سى نسنه لرده اولسون يقال به امت اى عوج وامت بريرك بعض محلنك طپراغى قالين
وبعض يرينك يوفقه وانجه اولمسى حالتنه دينور وامت مثلك وشبهه معناسنه استعمال اولنور يقال الخمر حرمت لا امت فيها
اى لا شك فى حرمتها مؤلف مثال مزبور ايله اشبو ان الله حرم الخمر فلا امت فيها حديثنه تلميح ايلمشدر وبو معناى اول
فرعيدر التأميت تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى قبل العمل اولچمليوب تقدير ايلمك معناسنه در يقال امته تأميتا
اذا قدره المأموت موقوت وزننده موقت معناسنه در كه نهايت وقتى تعيين اولنمش نسنه در مقدر معناسندن مأخوذدر
يقال اجل مأموت اى موقت المؤمت تشديد ميمله معظم وزننده طلو نسنه يه اطلاق اولنور قاب طلو اولمغله خارج
وداخلنده امت وعوج حالتى قالمز پس تفعيل ازاله ايچوندر يقال سقاء مؤمت اى مملؤ ومؤمت شر وفتنه وعناد
مقوله سى احوالله متهم اولان كسنه يه اطلاق اولنور عيب وعوج معناسندن مأخوذدر يقال هو مؤمت اى متهم بالشر
ونحوه الانيت همزه نك فتحيله ايكلمك انين معناسنه در يقال انت المريض انيتا من الباب الثانى اذا ان وحسد ايلمك
معناسنه در يقال انت فلانا اذا حسده وبرنسنه يى قبل العمل اولچمليوب اورانلمق معناسنه در يقال انت الشئ
اذا قدره وانيت صفت اولور محسود معناسنه المأنوت بودخى محسود معناسنه در يقال رجل مأنوت وانيت
اى محسود فصل الباء الموحدة البت بانك فتحى وتانك تشديديله شول طيلسانه يعنى بيوك رداكبى بيون
وارقه شالنه دينور كه خز ديدكلرى تفتكدن وغيريدن منسوج اوله وخز مصباحك وسائر اصولك بياننه كوره فى الاصل
برجانورك يعنى دكز قيوننك اسميدر بعده آنك يوكندن يعنى تفتكندن مصنوع شاله وصوفه اطلاق اولنمشدر
وارشى وارغاجى ايپك اولان قماشده خز اطلاق اولنور وبعضلر خزى حلالى ايله بيان ايلديلر كه ارشى ايپك
وارغاجى ايپليك يايموق اوله يقال جاء وعليه بت اى طيلسان من خز ونحوه وبت ايكى فرس اسميدر وعراقده زاذان
قربنده برقريه آديدر احمد بن على الكاتب البتى وعثمان الفقيه البصرى البتى اورادندر وبت بغداد قضاسنده
بعقوبا ايله ابو هرز نام قريه ميانده برقريه آديدر وبت مصدر اولور كسمك معناسنه در يقال بت الشئ بتا من الباب
الاول والثانى اذا قطعه وكسلمك انقطاع معناسنه در بو معنا شارحك بياننه كوره غريبدر ويقال السكران لا يبت
بضم الباء ولا يبت بكسرها ولا يبت من الافعال اى صار بحيث لا يقطع امرا وبت دكرمنى صول طرفه چويرمك
معناسنه درنته كه شزر صاغ طرفه چويرمكه دينور يقال طحن بتا اى ابتدأ فى الادارة باليسار البتى ياى مشدده ايله
والبتات تاى مشدده ايله شداد وزننده ذكر اولنان بت ديدكلرى شال صتان كشى يه دينور محدثيندن عثمان البتى
حرفت مزبوره يه منسوبدر وبتى صوف وتفتك مقوله سندن مصنوع منديله وپيشكيره اطلاق اولنور كويا كه شال
مزبور نوعندن معدوددر ومنه الحديث فاتى بثلاثة اقرصة على بتى اى منديل من صوف ونحوه او الصواب
بنى بالضم والنون اى طبق او بنى بتقديم النون اى مائدة من خوص بته بانك فتحيله مغربده بلنسيه نام بلده اعمالندن
برقريه در اديادن ابو جعفر البتى اورادندر وبته مصدر اولور كما سيذكر الابتات همزه نك كسريله كسمك معناسنه در
يقال ابت الشئ اذا قطعه الانبتات انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال بته فانبت اى قطعه فانقطع
وپيرلكدن ناشى كشينك ماده رجوليتى اولان نطفه منقطع اولسه انبت الرجل ديرلر انقطع ماء ظهره معناسنه
البتة بانك فتحى وتانك شده سيله والبتات نبات وزننده بونلرده قطع معناسنه مصدرلردر بمعنى فاعل وبمعنى
مفعول اولورلر موصوفى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال طلقها بتة وبتاتا يعنى طلقة بتة اى بتلة بائنة بوراده بتات مصدردر
وبته يالكز ذكر اولندقده مصدر ووصف بالمصدر ووصف اولمق محتملدر قطع وانقطاع معنالرندن پس طلقة بتة قاطعة
ومقطوعة سكنده اولور البتة همزه نك قطعيله معرف ومجرد اوله رق قطعى المفاد اولوب تردد ورجعت احتمالى
اولميان ماده يى تأكيد ايچون ايراد اولنور تقول لا افعله البتة وبتة لكل امر لا رجعة فيه يعنى اوزكس آنى بن
ايتمم اشبو بته كلمه سى وجه مذكور اوزره مصدردر وقطع معناسنه بو مقاملرده مفعول مطلق اولمغله وجوبا
محذوف اولان فعل ايله منصوبدر اقطع القطع الذى لا تردد ولا رجعة فيه ديمكدر وبو حرف تعريفله ومجرد
اوله رق استعمال اولنور وسيبويه نقلى اوزره حرف تعريف لازم اولمغله همزه سى مقطوعه در ومعرفا استعمالى
اكثردر البتات سحاب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وبتات زاد وتوشه يه دينور وجهاز معناسنه در كه
مهمات ولوازمدر واو اسبابنه دينور متاع البيت معناسنه جمعى ابته كلور اعزه وزننده وبتات برايشك اوزرنده
مباشر اولوب آنك تنظيمنه تقيد واهتمام ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال هو على بتات امر اى مشرف عليه

البات تشديد تايله آريق ومهزول معناسنه در واحمق وسبكمغز كشى يه دينور وسرخوشه دينور البتوت قعود
وزننده آريق ومهزول اولمق معناسنه در يقال بت الرجل بتوتا من الباب الثانى اذا صار مهزولا التبتيت تفعيل
وزننده بركسه يى آزقلندرمق معناسنه در يقال بتوه تبتيتا اذا زوّدوه التبتت تفعل وزننده آزق طوتمق معناسنه در
يقال تبتت الرجل اذا تزوّد وتمتع ايلمك يعنى متاع بيت ايدنمك معناسنه در كه بتات مرقومدن مأخوذدر يقال تبتت الرجل
اذا تمتع بتى حتى وزننده نهروان اعمالندن جولايانام قريه وراسنده برقريه آديدر بتان تشديد تايله كتان وزننده
حرّان نواحيسندن برناحيه آديدر البتّى بانك ضميله عربى وزننده ابو الحسن على بن عبد الله بن شاذان بن البتّى در كه
مقرئ مشهوردر بركونده تلاوت شريفه يى افهام ايليه رك درت كرّه ختم شريف ايدوب لكن دردنجيده ثمنى باقى
قالمشدر البحت بانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله مطلقا محض وخالص وصرف معناسنه در كه اوز تعبير اولنور
فارسيده بيغش دينور يقال شراب بحت اى صرف خالص ويقال عربى بحت اى خالص مؤنثى بحته در هايله
يقال عربية بحتة اى خالصة وعند البعض بونك تثنيه وجمع وتصغيرى يوقدر البحوتة بانك ضميله برنسنه خالص
وبيغش اولمق معناسنه در يقال بحت الشئ بحوتة من الباب الخامس اذا صار بحتا المباحتة مفاعله وزننده
بركسيه محبت ومودّتى خالص قلمق معناسنه در كه خلوص اوزره سومكدن عبارتدر يقال باحته الودّ اذا خالصه
وبركسيه برامر مستورى كشف واظهار ايلمك معناسنه در يقال باحت فلانا اذا كاشفه ودابّه يه برنوع اولمق اوزره
خالص اوت يدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال باحت دابّته بالضريع اذا اطعمها اياه بحتا اى خالصا وضريع
شبرق ديدكلرى تيكنك قوريسنه دينور بحت بانك فتحى وحانك سكونيله اساميدندر محمد بن على بن بحت محدثيندندر
البحريت كبريت وزننده شول خالص وغش وشائبه دن مجرّد وپاكيزه شيئه دينور كه آنى برنسنه ستر ايلميه
يعنى خلوصى عيان اوله يقال كذب بحريت اى خالص لايشوبه شئ من آثار الصدق البخت بانك فتحى وخاى
معجمه نك سكونيله جدّ وحظ معناسنه در كه اقبالدن وموافق طالعدن عبارتدر وبو فارسيدن معرّبدر يعنى فى الاصل
فارسى اولوب عرب دخى تكلم ايلمشلردر يقال له بخت قوى اى جدّ وبخت مصدر اولور اورمق معناسنه يقال بخته بختا
من الباب الاوّل اذا ضربه البخت بانك ضميله والبختية ياى مشدده ايله خراسانى ديدكلرى دوه لره دينور كه عربيله
عجميدن يعنى ايكى اوركجلو دوه ايله عربى بيننده متولد اولان دوه لردر بيونلرى اوزون اولور بو ديارلرده اكا بسرك تعبير ايدرلر
يقال بعير بخت وابل بختية بونك جمعى بخاتى كلور تشديد يايله وبخاتى كلور صحارى وزننده وبخات كلور حذف يا ايله
شارح ديركه بخت جمع جنسيدر مفردى بختى در روم ورومى كبى وجمعلر مفردينكدر واشبو بختى بخت نصره منسوبدر كه
سلفده برشاه مشهوردر قدسده تيمش بيك يهودى قتل ايلمشدر ذكر اولنان دوه آنك تصرّفكرده سيدر انتهى
وبخت اساميدندر عطاء بن بخت تابعيندندر وعبد الوهاب بن بخت وسلمة بن بخت محدّثلردر البخات تشديد خايله
شدّاد وزننده ذكر اولنان بختى دوه ايله اقتنا واكتساب ايدن كشى يه دينور البخيت امير وزننده والمبخوت بخت
واقبالدن وصفدر طالعى ياور اولان مقبل ودولتمند آدمه دينور يقال رجل بخيت ومبخوت اى محدود شارح ديركه
كرچه مؤلف بخت كلمه سنك معرّب اولمسنه ذاهب اولمشدر لكن ابن دريد عربيتنه قائلدر ووصف مذكوردخى آنى
مؤيددر بخت نصر بانك ضمى ونصر سكر وزننده برشاه معروف اسميدر نته كه نصر ماده سنده مرسومدر بخيت
زبير وزننده برجماعتك اسملريدر كه اعلامدندر ومحمد بن عبد الله بن خلف بن بخيت البخيتى محدثيندندر فن حديثده
جزؤ مؤلف صاحبيدر وبختى بن عمر الكوفى كه كردى وزننده در عباد عباددندر البرت بانك ضميله طبرزد
ديدكلرى معروف نبات شكرينك اسميدر كه طبخ ثالثده عشرى قدر تازه سود اضافه اولنوب منعقد اولنجه قيناديلن
شكردر واطبا بغايت پك وقاتى اولان قند مكرره اطلاق ايدرلر كه نبات شكرى اوله جقدر وطبرزد كلمه سى تبرزد
فارسيدن معرّبدر سكر مزبورك كمال صلابتندن كنايه اولنمشدر وبرت بالته يه دينور فاس كبى بونده بانك فتحيله ده لغتدر
وبرت استاذ قولاغوزه دينور دليل ماهر معناسنه وبونده بانك حركات ثلاثيله لغتدر المبرت منبر وزننده بودخى
طبرزد شكرينه دينور البرت ضرب وزننده كسمك معناسنه در يقال برت الشئ برتا من الباب الثانى اذا قطعه
ومتحير اولمق معناسنه در يقال برت الرجل برتا من الباب الرابع اذا تحير البرنتى حنبطى وزننده بدخوى وبد
مشرب كشى يه دينور المبرنتى مسلنقى وزننده محيل ومكار اولان بودور كشى يه دينور وشول غضوب مشرب
كشى يه دينور كه دائما چهره سى خشمناك ومتعبس اولوب كسه نك يوزينه نظر ايلمز اوله يقال رجل مبرنتئ
اى غضبان لاينظر الى احد وبرخصوص ايچون حاضر وآماده اولمش كشى يه دينور يقال هو مبرنتئ له اى مستعدّ
متهيئ شارحك بيانه كوره ابرنتاء كلمه سندن اسم فاعلدر افعنلال بابى ملحقاتندندر بيروت حيدود وزننده شام

اولكه سنده

اولكه سنده برشهر معروف آديدر البرّيت رانك شدّه سيله سكيت وزننده خريت معناسنه در كه اوز واستاد
قولاغوزه دينور رهبر حاذق معناسنه ودوز وهموار بيابانه دينور شارحك بيانه كوره اصلى بريّه در وبريّت بصره ده
ايكى موضع آديدر البرّيت بانك فتحى ورانك تشديديله برفرس اسميدر على قول بو زبير وزننده در البرتة بانك ضميله
برايشده اوزلق مهارت وحذاقت معناسنه اسم ومصدر اولور يقال برت الرجل برتة من الباب الرابع اذا حذق ويقال به
برتة فى الامر اى حذاقة الابرات همزه نك كسريله بودخى برايشده حاذق اولمق معناسنه در يقال ابرت الرجل
اذا حذق فى صناعته برت بانك كسريله اساميدندر عبد الله بن برت محدثيندندر البرتيان ياى نسبتله برتىّ
كلمه سندن تثنيه در واسط ايله بغداد ميانده برت نام قريه يه منسوب ديمكدر مراد قاضى ابو العباس احمد بن محمد
واحمد بن القاسم البرتيان در كه محدّثلردر برهوت جملون وزننده يمنده حضرموت ترابنده بروادى ياخود برقويينك
آديدر مترجم ديركه نهايه ده شرّ بئر فى الارض برهوت حديثنك شرحنده بو وجهله مرسومدر كه برهوت بانك ورانك
فتحيله حضرموت ديارنده بربئر عميقه در كه قعرينه نزول ممكن دكلدر وبونده بانك ضميله ده لغتدر لغت اوّله كوره
باء زائده اولور كه ارض منخفضه ياخود منبع ماء معناسنه اولان رهو اولور وثانى يه كوره باء اصليه اولور بست
بانك فتحى وسينك سكونيله اربل نام بلده ترابنده بروادى اسميدر وبست مصدر اولور مطلقا يوريمك سير معناسنه
على قول طواره مخصوص عنق ديدكلرى اشكين يورويشدن زياده جه اولان يورويشه دينور ياخود سكرتمكده
سائرلرى سبق ايلمكه دينور يقال بست البعير بستا من الباب الثانى اذا سار اوهو فوق العنق او السبق فى العدو
بست بانك ضميله سيستان اعمالندن بربلده آديدر اعلامدن ابو حاتم محمد بن حبان واسحق بن ابراهيم القاضى
وحمد بن محمد الخطابى وابو الفتح على بن محمد ويحيى بن الحسن والخليلان ابنا احمد القاضى والفقيه البستيون اورايه
منسوبلردر البستان بانك ضميله باغچه يه دينور حديقه معناسنه بستان كلمه سى بو بستان معرّبيدر قوقولق معناسنه
بشت بانك ضمى وشين معجمه نك سكونيله خراسان اولكه سنده بربلده در محدّثيندن صاحب المسند اسحق بن
ابراهيم الحافظ وحسن بن على العلاء ومحمد بن مؤمّل واحمد بن محمد اللغوى الخارزنجى البشتيون اورايه منسوبلردر
بشيت امير وزننده فلسطين قضاسنده برقريه در بشتان بانك كسريله شهر نسف قضاسنده برقريه در المبعوث
مبعوث وزننده وآنده لغتدر كه بعثدن اسم مفعولدر كوندرلمش فرستاده معناسنه پس بعث بعث معناسنه در
يقال هو مبعوث اى مبعوث البغت والبغتة بالرك فتحى وغين معجمه لرك سكونيله والبغتة فتحاتله آنسزين فجأه
وناكهانى معناسنه اسملردر شارحك بيانه كوره بونلر فى الاصل مصدرلردن اسم موقعنده استعمال اولنديلر يقال
جاءه بغتا وبغتة وبغتة اى فجأة وبغت مصدر اولور آنسزين على الغفله كلمك وناكهانى ايرشمك معناسنه يقال بغته
بغتا من الباب الثالث اذا فجئه المباغتة مفاعله وزننده بركسيه آنسزين صتاشمق معناسنه در ومشاركت ايچون
اولور يقال باغته اذا فاجأه الباغوت طاغوت وزننده نصارى طائفه سنك بيرامنه دينور كه بصقليه تعبير اولنور
مراد بيوك بصقليه لرى اوله جقدر شارحك بيانه كوره سريانيدر وباغوت حيره قضاسنده برموضع آديدر
المبقت بانك فتحى وقافك سكونيله قارشدرمق معناسنه در يقال بقت الاقط بقتا من الباب الاوّل اذا خلطه
المبقت معظم وزننده احمق وشوريده عقل اولان كشى يه دينور وعبد الله بن معاويه نك وبكار بن عبد الملك بن
مروانك لقبلريدر البكت بانك فتحى وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال بكته بكتا من الباب الاول اذا ضربه
بالسيف والعصا وغيره وبركسه يى ذمّ وتعيير ودشنام وتكدير مقوله سى ناخوش ادا ايله قرشولمق معناسنه در مثلا
بهى خبيث اوتانمدكمى تكريدن قورقمزمسن كلماتى كبى يقال بكته اذا استقبله بما يكره التبكيت تفعيل وزننده بودخى
بكت معناسنه در يقال بكته تبكيتا بمعنى بكته وباشه قاقمق سرزنش وتقريع معناسنه استعمال اولنور يقال بكته
اذا قرّعه وبركسيه دليل وبرهانله غلبه ايدوب افحام واسكات ايلمك معناسنه در يقال بكته اذا غلبه بالحجة حتى
اسكته المبكت محدّث وزننده شول خاتونه دينور كه بركرّه اوغلان وبركرّه قيز طوغرمق عادتى اوله معقاب
معناسنه البلت بانك فتحى ولامك سكونيله كسمك معناسنه در يقال بلته بلتا من الباب الثانى اذا قطعه
وكسلمك معناسنه در يقال بلت الشئ بلتا من الباب الاوّل اذا انقطع وبلت بررجل آديدر البلت فتحتيله
بودخى كسلمك معناسنه در يقال بلت الشئ بلتا من الباب الرابع اذا انقطع الانبلات انفعال وزننده كسلمك
معناسنه در يقال بلت الشئ فانبلت اى قطعه فانقطع البليت سكيت وزننده ومرادفيدر كه اكثرى ايسم وخموش
اولان كسه در يقال رجل بليت اى سكيت وعاقل ولبيب وهوشمند اولان آدمه دينور يقال هو بليت اى عاقل لبيب
البلاتة كرامه وزننده عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در يقال بلت الرجل بلاتة من الباب الخامس اذا صار بليتا

الابلات همزه‌نك كسريله يمين ويرمك معناسنه‌در يقال ابلته يمينا اذا حلفه بلت صرد وزننده برنوع قوش آديدر كه
خلقى قنادلرى محترق اولمغله يلكنك وتوينك بريسى برقوشه طوقنسه آنيده احراق ايدر قال فى النهاية فى حديث سليمان
على نبينا وعليه السلام احشروا الطير الا الشنقاء والرنقاء والبلت فالشنقاء الطير التى تزق فراخها والرنقاء
القاعدة على البيض والبلت طائر محترق الريش ان وقعت ريشة منه فى الطير احرقته بوراده بعض نسخه‌ده تكرار واقع
اولمغله التفات اولنميه مبلت مقعد وزننده برموضع آديدر المبلت تشديد لامله معظم وزننده مزين ومهذب ومنقح
كلامه دينور يقال كلام مبلت اى مزين مهذب ومهر مضمون معناسنه‌در كه بركسه‌نك ضامن اولوب درعهده ايلديكى
بدل نكاح اولان مبلغدن عبارتدر يقال مهر مبلت اى مضمون البلتأة قلسأة وزننده كسمك معناسنه‌در تقول بلتيته
بلتاة اى قطعته البلحتة بانك ولامك كسريله برنوع نبات آديدر كه زمينه منبسط اولوب يبراقلرى يردن يوكسك
اولماز عصاره سيله ياخود مطبوخيله غرغره ايلمك بوغازدن سلوكى اخراج واسقاط ايدر بو نباته تركيده سكل اوتى ديرلر
داللرى انجه وقرمزى اولور بنت بانك ضمى ونونك سكونيله مغربده بلنسيه شهرى قربنده برقريه آديدر التبنيت
تفعيل وزننده بركسه‌دن برماده‌يى تكرار بتكرار صوروب استخبار ايلمك معناسنه‌در يقال بنت عنه تبنيتا اذا استخبر
واكثر السؤال عنه وخصمى تبكيت ايلمك معناسنه‌در يقال بنته بكذا اى بكته وبركسه ما فى الضميرى اولان
خبر وكلامك مجموعنى آخره سويلمك معناسنه‌در يقال بنته الحديث اذا حدثته بكل ما فى نفسه البوت توت وزننده
برنوع شجردر كه آلچ اغاجنه شبيه اولور بو شجر مفرداتده كندس طبرى اسميله مرسومدر بعض دياردە تركجه ازكيل
تعبير ايدرلر بوته هايله بلدهٔ مرو قضاسنده برقريه‌در نسبتنده بوتقى ديرلر قافله محدثيندن اسلم بن احمد البوتقى اورايه
منسوبدر بونت بانك ضمى وواوك فتحى ونونك سكونيله مغربده بربلده‌در اعلامدن اسمعيل بن عمر البونتى اورايه
منسوبدر البهت بانك فتحى وهانك سكونيله والبهت فتحتينله والبهتان بانك ضميله بركسيه ايشلمديكى ايشى
ياسويلمديكى سوزى اسناد ايله افك وافترا ايلمك معناسنه‌در يقال بهته بهتا وبهتا وبهتانا من الباب الثالث اذا قال
عليه مالم يفعل اصول سائره‌ده بهتان اسم اولمق اوزره مرسومدر وبو ماده مدهوش ومتحير اولمق معناسندن مأخوذدر كه
اولمقوله افترا صدمه سندن حيران ومدهوش اولور وجوهرينك بهتاندن مأخوذ اولان بهت ماده‌سى على كلمه‌سيله
موصوله اولمامغله بهت عليه ديمديكندن ناشى شاعرك اشبو * سبى الحماة فانهتى عليها * مصراعنده واقع فانهتى عليها
كلامنى فابهتيها ايله تفسيرى تصحيف وتحريفدر زيرا صواب اولان فانهتى عليها اولمقدر نونله كه نهيتدن فعل
امردر حيقرمق معناسنه شارح ديركه جوهرى‌يه بونده ابن برى وصاغانى سابقلردر وبهت بانك فتحيله برحجر معروف
آديدر اكا حجر البهت وحجر الضحك دخى ديرلر فارسيده باهت وتركيده آدم كولديرن طاشى ديرلر اكا نظر ايدن
بى اختيار خنده‌ناك اولور وبهت مصدر اولور بركسه‌يى آنسزين على الغفله طوتمق معناسنه يقال بهته بهتا
اذا اخذه بغتة وقول وفعلدن كسيلوب بت كبى اويلجه مدهوش ودنك ومتحير قالمق معناسنه‌در يقال بهت الرجل
وبهت وبهت بهتا من الباب الرابع والاول والخامس ويقال بهت على بناء المجهول اذا انقطع وتحير شارحك بياننه
كوره مجهول صيغه‌سيله افصحدر المبهوت مسكوت وزننده متحير ومنقطع ومدهوش اولان كشى‌يه دينور بونده
اسم فاعل بنيه‌سيله باهت وبهيت ديمك جائز دكلدر شارح ديركه بناء مجهول ذكر اولنديغى اوزره افصح واشهر اولمغله
آندن مبهوت متصرف اولمشدر لكن معلومدن دخى تصريفى واقع اولمغله قياس اوزره باهت وبهيت متصرف
اولور البهيتة بانك فتحيله شول باطل ولغو وبيهوده‌يه دينور كه بطلانى انسانه موجب حيرت اوله يقال اتى
بالبهيتة اى بالباطل الذى يتحير من بطلانه ويلان سوزه دينور كذب معناسنه كه مراد لا عن اصل بركسيه اسناد وافترا
اولنان مفترياتدن عبارتدر هاء نقليه‌در البهت بانك ضميله بهيته معناسنه‌در يقال جاء بالبهيتة والبهت اى الكذب
البهوت صبور وزننده مباهت معناسنه‌در كه سامعى افك وافترا ايله مبهوت وحيران ايدن كسيه دينور جمعى بهت
كلور ضمتينله وبهوت كلور بهتة طلحه وزننده اساميدندر عمر بن حميد بن بهته محدثيندندر وهانك فتحيله زبانزددر
البيت زيت وزننده اوه دينور خانه معناسنه كرك قيلدن يعنى چادر وآلاچق وهوغ اولسون وكرك طاشدن
وكرپچدن يابلمش اولسون جمعى ابيات وبيوت كلور وجمع الجمعى ابابيت كلور اقوال واقاويل كبى وبيوتات كلور وابياتات
كلور مصغرنده بييت دينور وبييت دينور بانك كسريله يايه مجاورت ايچون بويت ديمك جائز دكلدر واو ايله معلوم
اوله كه بيت طاشدن وكرپچدن ايسه لسانمزده اكا او واوطه تعبير اولنور قيل چادر ايسه قره او تعبير اولنور ومطبخلو
وقويلو ياخود بيوت عديده‌يى مشتمل ايسه عربيده دار ومنزل ولسانمزده قوناق تعبير اولنور واكر خوش نشين
ايسه اوبه تعبير اولنور وفى الاصل بيت انسانك كيجه‌يه مخصوص مأواسنه موضوعدر بعده توسع اولنوب كيجه

اعتبارى ساقط اولمشدر وجمعى اولان بيوت مساكنده وابيات منظومه‌يه‌لرنده عرف اولمشدر وبيت شرف وشان
معناسنه استعمال اولنور فارسيده خانمان ودودمان ايله تعبير اولنور يقال بيت بنى تميم فى بنى حنظلة اى شرفها
ويقال هو من اهل البيوتات وبيت شريف وذيشان آدمه اطلاق اولنور يقال فلان بيت قومه اى شريفهم وبيت
مصدر اولور اولنمك معناسنه يقال بات الرجل يبيت بيتا اذا تزوج وبيت كوشكه اطلاق اولنور قصر معناسنه وبركسه‌نك
اهل وعيالنه اطلاق اولنور باعث سكونتى اولديغيچون وكعبهٔ مكرمه‌يه اطلاق اولنور كه بيت الحرامدر وقبر ومزاره
اطلاق اولنور وخانه‌نك كليم وكچه ومقعد ودوشك مقوله‌سى دوشمه‌لرينه اطلاق اولنور يقال تزوجها على بيت اى فرش
بيت وايكى مصراعدن مركب منظومه‌يه اطلاق اولنور كويا كه سقف وعماد وسائر ادواتدن جمع وبنا قلنمش بيته
تشبيه اولنمشدر ياخود چادره تشبيه اولنمشدر نته كه اجزاسنه اسباب واوتاد اطلاقى بونى مؤيددر ومنه يقال ان الشاعر
يرضى بهدم بيته لا باخلال بيته البيوت تشديد يايله خروب وزننده صوغوق صويه اطلاق اولنور عادتا اوزرندن كيجه
كچمش صو بارد اولديغى ملاحظه‌سيله كه حشم نشينه مخصوصدر تقول سقانى بيوتا اى ماء باردا وكيجه‌دن قالمش اتمكه
وسائر طعامه دينور كه بيات تعبير اولنور وشول ايشه دينور كه صاحبى كمال اهتمامندن ناشى كيجه‌لرده دخى آنك اوزرينه اوله
يقال له امر بيوت اى يبيت له صاحبه مهتما البائت فائت وزننده بو دخى كيجه‌دن قالمش طعام وشرابه دينور فارسيده يخنى
دينور يقال خبز بائت اى غاب البيت بانك فتحيله والبيات ثبات وزننده والمبيت مقيل وزننده والبيتوتة شيخوخه
وزننده كيجه وقتى برايش كورمك وكيجه‌يى برايش ايله كچورمك معناسنه‌در يقال بات يفعل كذا يبيت وبات بيتا وبياتا ومبيتا
وبيتوتة من الباب الثانى والرابع اى يفعله ليلا وليس من النوم يعنى كيجه اويومق بونك وضع معناسنه داخل دكلدر زيرا
بالمباشره اولان فعله مخصوصدر پس بات فلان ينام ديمك جائز دكلدر ومن ادركه الليل فقد بات مصباحك بياننه كوره
بات ماده‌سى ايكى معناده مستعملدر اشهرى مدلولى اولان فعلك ليله اختصاصيدر نته كه ظل كلمه‌سى نهاره مخصوصدر
پس بات يفعل كذا فعله بالليل معناسنه‌در وظل يفعل كذا فعله بالنهار معناسنه‌در وبيتوته انجق سهر ليل ايله اولان فعل
وعمله مختصدر وعليه قوله تعالى والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما وازهرى امام فراءدن نقل ايدر كه بات الرجل
قولى سهر الليل كله فى طاعة او معصية معناسنه‌در وبات كلمه‌سنى نام لفظيله تفسير ايدنلر مخطيلردر زيرا عربلر بات
يرعى النجوم ديرلر نائم اولان كمسه‌نك مراقبهٔ نجوم ايلمسى ممكن دكلدر خلاصه‌سى مدلولى اولان فعلده نوم داخل دكلدر
ومعناى ثانى صار معناسنه استعمال اولنور مثلا بات بموضع كذا ديرلر صار به معناسنه كرك ليلده وكرك نهارده اولسون
فقهانك بات عند امرأته ليلة قوللرى بو معنايه مبنيدر كه صار عندها ديمكدر كرك نوم بولنسون وكرك بولنمسون
انتهى وتقول بت القوم وبهم وعندهم اى صرت پس بو معناى ثانئ مذكوردندر البيتة بانك كسريله بناء نوع
وحالتدر كه آندن كيجه لبش ايله تعبير اولنور يقال اباته الله احسن بيتة اى اباتة بونده تنوين تنويع ايچوندر وبيته وبيت
هاسز سدرمق ايده جك قوت وغدايه دينور كه مراد اخشام طعمه‌سيدر كه كيجه آنكله كذران ايدر تأكيد ايچون
ليله مضاف قلنور يقال ماله بيت ليلة وبيتة ليلة اى قوت ليلة وتوسع اوزره مطلقا قوت وغدايه دخى اطلاق اولنور
الاباتة همزه‌نك كسريله كيجه لتمك وكيجه‌يى كچورتمك معناسنه‌در يقال اباته الله احسن بيتة اى اباتة كما ذكر بو مثالده
بديعيه‌دن صنعت احتباك اولمق دخى محتملدر كه اباته الله اباتة حسنة فبات احسن بيتة سبكنده‌در اخباريه ودعائيه اولور
انبت الله نباتا حسنا نظم شريفى كبى التبييت تفعيل وزننده برخصوصى كيجه وقتى تدبير ايلمك معناسنه‌در يقال
بيت الامر تبييتا اذا دبره ليلا وخرما اغاجنك زائد ونابجا اولان شاخلرنى ازاله ايله حسن قيافت ويرمك معناسنه استعمال
اولنور وبو معناى آتيدن مأخوذدر كه دشمنى شبخونله اهبه واشيالرنى سلب ايلمكدن عبارتدر يقال بيت النخل اذا شذبها
وكيجه اعدايى شبخون ايدوب بصمق معناسنه‌در يقال بيت العدو اذا اوقع بهم ليلا الاستباتة قوت ليل طلب ايلمك
وقوت ايدنمك معنالرينه‌در بو مناسبتله فقر واحتياج معناسنده استعمال اولنمشدر زيرا اغنيا قوت ليل قيدندن مستغنى
اولور المستبيت مستريب وزننده آندن اسم فاعلدر فقير وكدايه اطلاق اولنور يقال فلان مستبيت اى فقير
ويقال فلان لا يستبيت ليلة اى ماله بيت ليلة المتبيتة منسيده وزننده كه تبيت كلمه‌سندن اسم فاعلدر بيت وزوجه
نائله اولان خاتونه دينور كه مراد اولى يارقلى قوجه‌يه نائله اولان خاتوندر يقال امرأة متبيتة اى اصابت بيتا وبعلا
وبونده بيت زوج معناسنه اولوب وبعل كلمه‌سى عطف تفسير اولمق دخى محتملدر التبيت تفعل وزننده بركسه‌يى ايشندن
آليقومق معناسنه استعمال اولنور يقال تبيته عن حاجته اذا حبسه عنها البيوتة تشديد يا ايله تنوره وزننده سقوط
احتمالى اولميان ثابت ومحكم ديشه اطلاق اولنور يقال سن بيوتة اى لا تسقط يعنى لثباتها وقوتها كويا كه برنده
اخشاملوب قالمشدر بيات سحاب وزننده واسط قربنده برسنجاق آديدر اعلامدن حسن ابن ابى العشائر

البياتي اورايه منسوبدر فصـــــل التاء الفوقيه تبت تشديد بايله سكر وزننده مشرقده نيجه بلادى مشتمل بر مملكت
آديدر مسك ازفر اورايه نسبت اولنور جغرافيا بياني اوزره بر واسع و لطيف ولايتدر بونده آهوى مسك اولور كرچه
غزال كبيدر لكن باشي خنزير باشنه واغزنده فيل كبي ايكي ديشلري اولور وطشره چقار بونلري سوري ايله بسلرلر
هر سنه كوبكلرنده بر ورم پيدا اولوب نضيج بولدقده بغايت كچشمكله بعض طاشلره سورينه رك كوبكي دوشر
بونلر سنبل هندي اوتلامغله مسكي غايت فايق اولور التبوت بانك شدّه سيله تنور وزننده تابوت لفظنده لغتدر
تحت تانك فتحي وحاى مهمله نك سكونيله جهات ستّ اقسامندندر الت ديمكدر كه فوق معناسي اولان اوست
مقابليدر فارسيده زير دينور و بو ظرف اولور يعني ظرف مبهم اولور كه معناسي انجق اضافتله متبين اولور يقال هذا تحت
هذا واسم اولور بو صورتده ضم اوزره مبني اولور فيقال من تحت التحوت تانك ضميله اسم اولان تحت مذكورك
جمعيدر ارذال وسفلهٔ ناسه اطلاق اولنور اعالي واشراف مقابليدر ومنه الحديث لاتقوم الساعة حتى تهلك الوعول
وتظهر التحوت وهم الذين كانوا تحت اقدام الناس لايعلم بهم لحقارتهم التخت بخت وزننده شول ظرفه دينور كه
آنده اثواب وضع وحفظ اولنور جامدان تعبير اولنور الترتة تانك ضميله لسانده اولان شول قبيح وفاحش پيه بيلك
حالتنه دينور كه افراط اوزره اولمغله حرفلري پك چوق ترديد ايده رك كوجله ادا ايده بيلور اوله يقال بلسانه ترتة اى ردّة
قبيحة فيه من العيب التمت سمت وزننده بر نوع نباتدر كه يمشي مأكولدر بوراده لا يؤكل نسخه لري غلطدر
تنتي تانك فتحي ونون مشدده نك كسريله فعل امر مؤنثدر بزي كوزل نسج ايله معناسنه در كه ايو جه طوقي ديمكدر يقال تنتي
اى جوّدي نسجك و بو بنيهٔ مذكوره اوزره مسموعدر مترجم ديركه ظاهرا بو تنتهٔ فارسيدن مأخوذدر تنته فارسيده
اورمجك آغنه دينور وتنيدن طوقومق نسج معناسنه در التوت تانك ضميله فرصاد اسميدر كه تركيده دخي توت ايله
معروف ميوه در شارح ديركه فرصاد عربي وتوت عربي صحيح دكلدر لكن ادب الكاتب شرحنده مشروحدر كه
توت كلمه سي لفظ اعجمي معربدر اصلي توت در آخرده ثاى مثلثه ايله كذلك توذ در ذال معجمه ايله و بعضا اصلي اوزره
اشعارده وارد اولمشدر وبرهانده ثاى مثلثه ايله معرب اولمق اوزره مرسومدر مؤلف ثاى مثلثه ايله ده رسم ايلمشدر
وفرصادي تردّد اوزره تفسير ايلمشدر ومصباحك بياننه كوره اهل بصره شجرينه فرصاد و يمشنه توت اطلاق ايدرلر
و بعضا ثاى مثلثه ايله ده تفوّه ايدرلر و بعضلر فرصادي قرمزي توت ايله بيان ايدرلر كه توت اعم اولور ومقدمة الاديده
قاره توت ايله مفسردر والحاصل توت كه تاى فوقيه ايله وتوث كه ثاى مثلثه ايله در فارسيدن ياخود سريانيدن
معربدر اعمدر وفرصاد اخص در كه سياه نوعنه ديرلر التوتياء لوبياء وزننده حجر معروف اسميدر كه سحق ايدوب كوزه
چكرلر شارحك بياننه كوره فارسيدن معربدر تويت زبير وزننده اساميدندر جولاء بنت تويت بن حبيب صحابيه در
التويتات مصغر بنيه سيله بنو تويت قبيله سي اشخاصنه اطلاق اولنور تيت ميت وزننده وتيت تشديد ايله
ميت وزننده مدينه قربنده بر طاغك آديدر وادبادن محمد بن الصاحب شرف الدين بن التيتي تانك كسريله در كذلك
تيتي كه فتحله در محدثيندن منصور بن ابي جعفر الكشميهني لقبيدر مؤلف بونلرك نسبت ومعناسي بياننده ساكت اولمشدر
فصـــــل الثاء المثلثة الثبات نبات وزننده والثبوت قعود وزننده پايدار وبرقرار اولوب طورمق معناسنه در
يقال ثبت الشيء ثباتا وثبوتا من الباب الاول اذا دام واستقرّ الثابت والثبيت امير وزننده والثبت شكس وزننده
صفتلردر ثابت و پايدار اولان شيئه دينور وثابت اسامئ رجالدندر وفقهادن احمد بن عبد الله بن احمد الثابتي
پدرينك جدّي اولان ثابته منسوبدر الاثبات همزه كسريله ثابت و پايدار ايلمك معناسنه در يقال اثبته اذا جعله
ثابتا و برنسنه يه كنه وحقيقتي اوزره مطلع اولوب بيلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اثبت الشيء اذا عرفه حق
المعرفة و بر كسه يي حركته بيمجال ايلمك وجهيله ضرب ايلمك ياخود جرح ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
ضربه حتى اثبته اى لاحراك به ولا براح ومنه قوله تعالى ليثبتوك او يقتلوك اى ليجرحوك جراحة لاتقوم معها
او ليحبسوك و بونده حبس معناسي دخي مجازدر قال في البيضاوي ليثبتوك بالوثاق او الحبس او الاثخان بالجرح
وقرئ ليثبتوك بالتشديد التثبيت تفعيل وزننده بو دخي بر شيئي برنده ثابت و برقرار قلمق معناسنه در يقال ثبت
الشيء بمعنى اثبته الثبيت امير وزننده ثابت و پايداره دينور نته كه ذكر اولندي ودلير و بهادر شهسواره اطلاق اولنور
فارس شجاع معناسنه جنكده فرار ايلميوب پايدار اولديغيچون سائر امهاتده يالكز شجاع ايله مفسر وفارسه صفت
واقع اولمشدر وثبيت عقل ورشد وتدبيري ثابت ومحكم اولان آدمه اطلاق اولنور كه افعال واقوالنده ذلات وسقطات
اثري اولميه يقال رجل ثبيت اى الثابت العقل وسكرتمك خصوصنده اوزو حاذق اولان آته اطلاق اولنور كه حذاقتي
سببيله توكز يميوب سورجمز اولور يقال فرس ثبيت اى ثقف في عدوه وثبيت اسامئ رجالدندر الثبت شكس وزننده

ثابت معناسنه در كه ذكر اولندي وثبيت كبي دلير و بهادر شهسواره اطلاق اولنور وسكرتمكده حاذق اولان آته اطلاق
اولنور الثباتة كرامه وزننده والثبوتة خصومه وزننده جنكده عدودن روكردان اولميوب محل معركه ده ثابت
واستوار اولمق وجهيله دلير و بهادر اولمق معناسنه در يقال ثبت الرجل ثباتة وثبوتة من الباب الخامس اذا صار ثبيتا
شجاعا الثبات كتاب وزننده خاتونلرك پچه باغلرينه دينور شبام البرقع معناسنه ودابه لرك پالانلري صاريلوب بند ايليه جك
قايشه وصريمه دينور المثبت مكرم وزننده ذكر اولنان باغلر ايله بغلنمش پالانه دينور وخسته لكدن حركته بيمجال
اولان عليله دينور تقول رأيته مثبتا اى لاحركة به من المرض المثبت محسن وزننده فراشندن حركته قدرتي
اولميان آغر خسته يه دينور اولكي بوندن اشددر يقال مريض مثبت اذا ثقل فلم يبرح الفراش الثبات ثانك ضميله
شول علته دينور كه مبتلا اولديغي مريضي حركتدن عاجز ايليه يقال داء ثبات اى معجز عن الحركة المثابتة
مفاعله وزننده اثبات كبي برنسنه يي كما هو حقه ادراك ايلمك معناسنه در يقال ثابت الشيء اذا عرفه حق المعرفة
اثبيت ازميل وزننده بني يربوع ديارنده بر يرك ياخود بر صوبك آديدر على قول بني المحل بن جعفر جماعتي ديارنده در
ابو ثبيت زبير وزننده كه يزيد بن مسهر كنيه سيدر وابو ثبيت الحماري وثبيت بن كثير وهاني بن ثبيت وعقبة بن ابي
ثبيت محدثلردر الاثبات همزه نك فتحيله ثقات معناسنه در كه موثوق به ومعتمد عليه اولان كمسه لردر بونك مفردي
ثبت در فتحتينله اصل ثبت ثبات في الحرب معناسنه اسمدر بعده دليل وحجته اطلاق اولنمشدر بعده مجاز بمرتبتين
علاقه سيله ثقه ومعتمد عليه آدمه اطلاق اولنمشدر يقال هو ثبت اى ثقة والاعلام اثبات اى ثقات كما يقال فلان حجة
اذا كان ثقة وعرف محدثينده ثبت سند وسلسله لري قيد واثبات اولنمش سلسله نامه يه اطلاق اولنور
حالا مترجم فقيرك ايكي قولدن مظهر اولديغم خاتمة المحدثين عبد الله بن سالم البصري المكي ثبتيدر كه
في زماننا سند اعلى اكا منحصردر امام فربري طريقندندر بو فقير ايله امام بخاري بيننده اون ايكي شيخ كزين واردر
رحمهم الله تعالى والحمد لله حمدا كثيرا الاستثبات امورده عجله ايلميوب تأني ايلمك معناسنه در يقال
استثبت في امره اذا تأنى فيه ثبيتة جهينه وزننده اسماء نسواندندر ثبيته بنت ضحاك صحابيه در على قول بو ثبينه در
نوله وثبيته بنت يعار صحابيه در وثبيته بنت حنظلة الاسلمية تابعيه در الثتّ ثانك فتحي وتانك تشديديله
جماع ايدركن يستهلين كشي يه دينور عذيوط دخي ديرلر و بو صفتدر يقال رجل ثتّ اى عذيوط وقيالرده
اولان ياريغه وچتلاغه دخي دينور المثرنتي اسم فاعل بنيه سيله مغرندي وزننده رطوبتلو لحيم وشحيم كوده يه
دينور يقال بدن مثرنت اى مخصب الاثرنتاء اسرنداء وزننده بر كمسه نك كوكسي اتلو اولمق معناسنه در كه سموز
دوشلو تعبير اولنور يقال اثرنتي الرجل اذا كثر لحم صدره ذكر اولنان مثرنتي كلمه سي بوندن اسم فاعلدر مؤلف نظم
طبيعي اوزره رسم ايلمامشدر الثموت قبول وزننده بو دخي عذيوط معناسنه در كه جماع ايدركن حدثلين كشي يه
دينور الثنت ثانك ونونك فتحيله ات تعفن ايدوب قوقمق معناسنه در يقال ثنت اللحم ثنتا من الباب الرابع اذا انتن
ودوداق وديش اتلري سلپوكلنوب دائما قنار اولمق معناسنه در يقال ثنتت الشفة واللثة اذا استرخت ودميت
الثنتة فرحه وزننده دائما قانار اولان ديش اتنه دينور الثنتاية ثانك كسريله بدزبان و بدكوي و بدخوي كشي يه
دينور يقال رجل ثنتاية اى فحاش سيئ الخلق ثات كات وزننده يمن مخلافلرندن يعني ناحيه لرندن كه مراد
ايالت اوله جقدر بر مخلاف آديدر تركيده آندن ايل ايله تعبير اولنور اقيال يمندن ذوثات الحميري اورايه منسوبدر وثات
اساميدندر فحول فضلادن ابو خزيمه ابراهيم بن يزيد الثاتي اجدادندن ثات بن رعين نام كمسيه منسوبدر الثهت
فتحتينله والثهات ثانك ضميله بر كمسه يي آواز ايله چاغرمق معناسنه در يقال ثهت فلانا ثهتا وثهاتا من الباب الرابع
اذا دعاه وصوته الثاهت ثابت وزننده بوغاز دليكنه على قول كوكسك اوستنه دينور ياخود شول يوفقه دري يه دينور كه
يورك آنك ايچنده حركت ايدر يوركك قابي واورتوسيدر فارسيده اكا پوشش دل دينور فصـــــل الجيم الجبت
جيمك كسري و بانك سكونيله بته دينور صنم معناسنه وكاهنه دينور كه كهانتي اولان كمسه در مغيباتدن خبر و يرمك
قيدنده اولور اسلافده استراق سمع ايله شياطين كاهنلره حوادث آتيه دن اخبار ايلملريله آنلر دخي ناسه خبر و يررلر ايدي
وجبت ساحر وجادويه دينور وسحره دينور كه سحر ساحردر و بي خير ومنفعت اولان خسيس وكمتر شيئه دينور اصل
بو معناي موضوعيدر ومطلقا معبود بالحق اولان خداي متعالدن غيري معبود اتخاذ اولنان شيئه دينور و بو معناي
اولدن اعم در زيرا عورت فرجنه دخي پرستش ايدن اشخاص دخي واردر شارح ديركه اشبو جبت كلمه سي عربي دكلدر
لكن عرب استعمال ايلمشلردر زيرا حرف ذولقي اولميه رق بر كلمه ده جيم وتاء جمع اولمامشدر بعضلر اصلي جبس اولديغنه
ذاهب اولديلر الجتّ جيمك فتحي وتانك تشديديله تكه نك سموزلكني وآرقلغني بيلمك ايچون بدني ال ايله

يوقلشدرمق معناسنه دريقال جت الكبش جتا من الباب الاول اذا جسه ليعرف سمنه من هزاله جرت جيمك ضميله يمنده
صنعا قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن يزيد بن مسلم الجرتي اورادندر واسمعيل بن ابراهيم بن الجرت كه جيمك
كسريله در بو دخي محدثدر جيرفت جيمك كسري ورانك فتحيله ايرانده كرمان اعمالندن برقصبه در فاروق
اعظم رضي الله عنه خلافتي وقتنده فتح اولنمشدر الاجتفات التفات وزننده برنسنه يي تماميله سپوروب كوترمك
معناسنه در يقال اجتفت المال اجتفاتا اذا اجترفه اجمع الجلت جلب وزننده اورمق معناسنه در يقال جلته
جلتا من الباب الثاني اذا ضربه الاجتلات افتعال وزننده اول معنايه در يقال اجتلته بمعنى جلته وبرنسنه يي
بالتمام ايچمك ياخود يمك معناسنه در كه سومورمك تعبير اولنور يقال اجتلته اذا شربه او اكله اجمع المجلوت الالية
شول قيونه دينور كه قويرغي آزچه وچويك اوله خفيف الالية معناسنه شارح ديركه بو جلت كلمه سندن اسم مفعولدر
وجلت قيونك قويرغي آزچه وسويوجه اولمغله اويلغنه طوغري منحدر اولمق معناسنه در يقال جلتت اليته
اذا انحدرت في فخذه وقيناقلري چليمسز آدمه دخي وصف اولور الجليت جليد وزننده ومرادفيدر كه قيراغويه
دينور شبنم معناسنه جالوت طالوت وزننده اسم اعجمي در عجمه وتعريف سببيله غير منصرفدر معلوم اوله كه
جالوت عمالقه دن برجبار پادشاه ايدي مصر ايله فلسطين بيننده ساكن وبني اسرائيل اوزره مستولي ايدي پيغمبر وقت
بولنان يوشع يا اشمويل واسطه سيله امر ربانى وارد اولوب دباغان ياسقايان عسكردن آنك يرينه عليم وجسيم وبالابلند
طالوت نام بركدا پادشاه اولوب عسكر قليل ايله جبار مرقوم ايله جنك وقتال وحضرت داود بن ايشي اول هنكامده
راعئ نابالغ اولوب پيغمبر وقت وحي ايله مشار اليه حضرتلرينك جبار مرسومي قتل ايده جكنه عارف اولمغله مشار اليه
حضرتلرني جلب ايليوب اثناء راهده اوچ دانه حجر ياداود سن بزمله اول جباري قتل ايليه جكسن ديو تكلم ايلملريله
اول حجرلري استصحاب وفي الحقيقه انلر ايله مرسومك خانهٔ حياتني خراب ايلدي بعده حسب الوعد طالوت
مشار اليه حضرتلرني داماد ايلمشدر تفصيلي سورهٔ بقره تفسيرنده مشروحدر جللتا جيمك ضمي ولام اولانك
فتحي وضميله نهروان قضاسنده برقريه در جوت جوت جيملرك فتحي وواولرك سكونيله ونالرك مبني اوله رق حركات
ثلاثيله دوه قسمني صوايچمكه چاغره جق اصواتدندر على قول دوه يي طورمقدن ياكتمكدن زجر وآزاره مخصوصدر
الجوات غراب وزننده آندن اسمدر المجاوتة مفاعله وزننده والمجايتة يا ايله دوه قسمني جوت جوت ديه رك صويه
چاغرمق ياخود زجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال جاوت الابل وجايتها اذا دعاها للماء بجوت جوت اوزجرها
ومجايته يا ايله واوي معاقبدر صياع وصواع كبي جوتي طوبي وزننده اساميدندر اسحق بن ابراهيم بن جوتي
محدثيندندر جبث جيمك كسريله نابلس اعمالندن برحصن اسميدر فصل الحاء المهمله حبته حانك
فتحي وبانك سكونيله اسماء نسواندندر حبتة بنت الحباب انصار كرامك سلسلهٔ نسلرندن برخاتوندر وحبتة بنت
مالك صحابيه در امام اعظم تلامذه سندن امام ابو يوسف القاضي آنك نسلندندر حبتون حانك كسريله
موصل ترابنده برطاغك آديدر الحبريت بحريت وزننده شوائبدن پاكيزه وعاري اولان شيئه دينور بحريت دخي
بو معنايه در يقال كذب حبريت اي بحريت الحت حانك فتحي وتانك تشديديله ثوب مقوله سي نسنه دن لكه مثللو
بيلاشغي اوغوشدروب كيدرمك معناسنه در يقال حت المني عن الثوب حتا من الباب الاول اذا فركه وقشره
كذلك اغاجدن يپراغي وقبوغي صيرمق معناسنه در يقال حت الشجر اذا قشره واغاجدن يپراق دوكيلوب دوشمك
معناسنه در يقال حت الورق اذا سقط من الغصن وبرنسنه يي اشاغي يه اندروب دوشورمك معناسنه در يقال حت
الشيء اذا حطه وحت وصف اولور يوكرك وصوي آته اطلاق اولنور كويا كه سكرتمكي حت ايدوب طيران ايدر
كذلك حبست وچابك دوه يه اطلاق اولنور واركك دوه قوشنه اطلاق اولنور ومطلقا صوي وكريم وعتيق اولان
آته ودوه يه اطلاق اولنور كويا كه شوائب نامرضيه يي كنديلرندن ازاله ايلدكلري ملاحظه سنه مبني در واولمش
چكركه يه اطلاق اولنور جمعي احتات كلور وحت بري برينه يا پشق اولميان دانه دانه خرمايه اطلاق اولنور وحت
اصحابدن ابو دجانه نك وكثير بن الصلت نام كسه نك قلچلري اسميدر وحت شيء ناچيز معناسنه استعمال اولنور
كويا كه قازنتي مقوله سي ملحوظدر تقول ما في يدي حت اي شيء الانحتات انفعال وزننده لكه مقوله سي ثوبدن
اوغوشدرلمغله ويپراق وقبوق اغاجندن صيرلمغله زائل اولمق معناسنه در يقال حته حتا فانحت انحتاتا التحات
تضاد وزننده كه في الاصل تفاعلدر انحتات معناسنه در التحتحت تزلزل وزننده بو دخي اول معنايه در وانحتات
وتحات وتحتحت اغاجدن يپراق دوكلمك معناسنه در يقال انحتت الورق وتحاتت وتحتحت اي سقطت الحت
حانك ضميله اصلتمش قاوده دينور يقال سويق حت اي ملتوت وحت كنده قبيله سندن منشعب برقبيله جك آديدر

نسبتنده

نسبتنده حتي دينور وبو حت اول قبيله نك پدري ووالده سي اسمي دكلدر بلكه بر بلد اسمي اولمغله آنكله تسميه
اولنمشدر وحت قبليه دن برطاغك آديدر وقبليه فتحتينله رساتيق مدينه دن قبله نام رستاقه منسوبدر حت حانك
فتحي وتاي مشدده نك كسريله قوش اوركتمكه مخصوص اصواتدندر كبش كبي حتي شتي وزننده برحرفدر كه غايت
معناسنه دلالت ايدر وتعليل ايچون اولور والا كبي استثنا معناسنه اولور ومدخولني جر ورفع ونصب ايدر
بناء عليه اوضاعي مختلف اولمغله امام فرأ عليه الرحمه بن لباس حياتدن عاري اوليورم هنوزدر ونمده حتي كلمه سنك
اوضاع مختلفه سندن برشبهه واشكال باقيدر يعني وفات ايدنجه قدر آنك خدشه سندن خلاص اوله مدم آخرته اول
شبهه ايله كيدرم ديديكي مرويدر وحتي عمان نام بلده ترابنده برطاغك آديدر حتاوة حانك فتحي وتانك تشديديله عسقلان
قضاسنده برقريه در الحتوت صبور وزننده خرماسي هنوز قوروق ايكن دوكر اولان اغاجه دينور المحتات مفتاح
وزننده بو دخي اول معنايه در مؤلفك تفسيري معناي لازميدر يقال نخلة حتوت ومحتات اي منثار الحتات سحاب وزننده
غريو وفرياد وهنكامه يه دينور يقال ما هذا الحتات اي الجلبة حتات غراب وزننده بصره ايالتنده برقطيعه يعني مالكانه
اسميدر كه سلفده بركسيه مقطوع اولمشدر وحتات اسمادندر حتات بن عمرو وحتات بن يزيد المجاشعي اصحابدندرلر
على قول اولكي پائين موحدينله حباب در وجوهري وهمندن ناشي ثاني يي حتات بن زيد عنوانده رسم ايلمشدر وحتات
ابن يحيى محدثيندندر رمدة حتان رمد ماده سنده مرسومدر الحتحتة زلزله وزننده تيز تيز يوريمك معناسنه در ومنه
المثل * شر السير الحتحتة * اي السرعة الحتحات حثحاث وزننده ومرادفيدر كه جست وچالاك معناسنه در الاحتات
همزه نك كسريله اغاج قوريمق معناسنه در كه يپراغي دوكلمك لازميدر يقال احت الارطى اذا يبس وارطى مثالدر
الحذرفوت ذال معجمه وفايله عنكبوت وزننده نسنه معناسنه در يقال ما يملك حذرفوتا اي شيئا وبو مقام نفيه
مخصوصدر الحرت ضرب وزننده برنسنه يي ال ايله پك اوغوشدرمق معناسنه در يقال حرت الشيء حرتا من الباب
الاول اذا دلكه شديدا وبرنسيه يي آغرشق كبي دكرميلكنه كسمك معناسنه در يقال حرته اذا قطعه مستديرا
وحرت دابه قسمي اريه وعلف اكل ايدر ايكن ظهور ايدن صوتندن حكايه اولور كه خارت خارت يمك تعبير اولنور
وحرت بركسه بدخوي وبدمشرب اولمق معناسنه در يقال حرت الرجل حرتا من الباب الرابع اذا ساء خلقه المحروت
مسكوت وزننده بالدرغان وحلتيت اغاجي ديدكلري نباتك كوكنه دينور اصل انجدان معناسنه الحرتة حانك ضميله
خردل برونه طوتيلوب استشمام اولندقده دماغه تأثيريله تيزلكني طويمق حالتنه دينور الحرتة حانك ضميله همزه
وزننده اكول وپرخور اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل حرتة اي اكول الحرات سحاب وزننده آتش
علويتك كورلتوسنه دينور حوريت تكريت وزننده برموضع آديدر وبونك كلام عربده نظيري يوقدر شارح
ديركه ابو حياندن صوليت كلمه سي منقولدر الحفت حانك فتحي وفانك سكونيله بركسه نك بيوني قيروب اوفاتمق وجهيله
هلاك ايلمك معناسنه در يقال حفته حفتا من الباب الاول اذا اهلكه ودق عنقه وبرنسنه يي دوكوب اوفاتمق
معناسنه در ببر وقرنفل كبي يقال حفت الشيء اذا دقه الحفت كتف وزننده حفت لفظنده لغتدر كه شيردانه
وقرق بايره دينور الحفيتاء حانك فتحيله همزه بابنده ذكر اولندي مؤلف بوني كرچه اورايه احاله ايلمشدر لكن
باب مذكورده ذكر ايلمامكله ظاهر انسيان ايلمشدر قالديكه اصول سائره ده ششمان اولان بودور كسه ايله مبين در
واصمعي بابنه كوره بو مهموز مقصوردر الحليت حانك فتحيله قراغو تعبير اولنان رطوبته دينور جليد وصقيع كبي
وطلويه دينور برد معناسنه الحليت تشديد لامله سكيت وزننده انجدان يعني بالدرغان وحلتيت اغاجي ديدكلري
نباتك صمغنه دينور كه ادويه دندر وحليت نجد اولكه سنده برموضع آديدر ياخود بو قبيط وزننده در قافك ضمي
وباي مشدده نك فتحيله الحلتيت كبريت وزننده حليت كبي بو دخي صمغ مذكوره دينور بين الاطباء بو اسمله
معروفدر الحلت ضرب وزننده تراش ايلمك معناسنه در يقال حلت رأسه حلتا من الباب الثاني اذا حلقه واسهال ايله
چقرمق معناسنه در يقال حلت بسلحه اذا رماه وبورج اوده مك معناسنه در يقال حلت دينه اذا قضاه وبوسندن
يوك يولمق معناسنه در يقال حلت الصوف اذا مزقه وبركسيه برنسنه ويرمك معناسنه در يقال حلت فلانا
اذا اعطاه وبركسه يي دكنكله يا آخر نسنه ايله اوروب دوكمك معناسنه در يقال حلته كذا سوطا اذا جلده ودائما آته
بتوب ارقه سندن ايتمامك وجهيله ملازم اولمق معناسنه در يقال حلت ظهر الخيل اذا لزمه حليت زبير وزننده
جهينه قبيله سي بلادنده برموضع آديدر المحلات محراب وزننده شول دوه يه دينور كه دائما يوكني كيرو براغور اوله
يقال جمل محلات اذا كان يؤخر حمله الحلاتة حانك ضميله يوك يولنتيسنه دينور نتافة الصوف معناسنه وحيوانك
طوغورمسي ايامنده رحمنك طشره قذف ايتديكي نسنه يه دينور كه مقدمهٔ ولادتيدر الحمت حانك فتحي وميمك

سکونیله پك اسی کونه دینور یقال یوم حمت ای شدید الحرّ ویقال لیلة حمته ای شدیدة الحرّ وحمت پك لذمه خرمایه دینور کاسیدکر وحمت برکسه یی برکسه اوزره مسلط قلق معناسنه استعمال اولنور شدت معناسی علاقه سیله تقول حمّك الله علیه حمّا من الباب الثانی ای صبك علیه الحمونة حاك ضمیله کون ویا کیجه پك اسی ویانق اولق معناسنه درتقول حمت یومنا حمونة من الباب الخامس اذا اشتدّ حرّه الحمیت امیر وزننده مطلقامتین ومحکم اولان شیئه دینور وشول یاغ طلومنه دینورکه طلایله اصلاح اولنمش اولمغله متین ومحکم اولمش اوله وکوچك طلومه یاخود تو یی وقیلی کیدرلمش ساده کوچك طلومه دینوروحمیت پك طتلوخرمایه دینور التحموت تانك فتحیله بودخی طلایله متانت بولمش یاغ طلومنه دینورو پك طتلوخرمایه دینور الحامت بودخی پك طتلوخرمایه دینور یقال تمرحمت وحامت وحمیت وتحموت ای شدید الحلاوة الحمت فتحتینله جوزوفستق مقوله سی یوزولوب طعمی تباه اولق معناسنه دریقال حمت الجوزوغیره حمّاض الباب الرابع اذا تغیر وفسد التحمت تفعل وزننده برشیئك رنکی خالص اولق معناسنه درکه شدّت معناسندن مأخوذ دریقال تحمت لونه اذاصار خالصا الحنبریت شنبلید وزننده خالص وبیغش معناسنه دریقال کذب وماء حنبریت ای خالص طیاهرا نوحیریت کلمه سندن مأخوذ درکه نوئی زائده درزیاده لفظمناسبتیله پك خالص دیمك اولور ومنه یقال ضاحنبریت ای ضعیف ضاوی آریق ومهزول معناسنه اولمغله کویا که خالص مهزولدن قوّت وطاقت اثری یوقدر دیمك اولور الحانوت تونله حالوت وزننده میخانه یه دینور دکان الخمار معناسنه وبومؤنثدر مذکر دخی دینور یعنی باده صتانه که میخانه یی تعبیر اولنور وبویله موضع ذکری بومحلدر نسبتنده حانی دینور وحانوی دینورنویك فتحیله مؤلف یونکله نون یاتیده رسم ایدنلره تعریض ایلمشدر مصاحده مرسومدرکه حانوت کلمه سنك وزننده اختلاف اولنمشدر بعضلر عندنده فعلوت درملکوت کبی واوی الفه قلب اولندی وعند البعض اصلی حانوه در فعلوه وزننده که عینك سکونی ولامك ضمیله عرقوه وترقوه کلمه لری کبی استعمالی کثیراولدیغندن واوی اسکان وهابی تایه ابدال اولندی تابوت کبی که اصلی تابوه در وفارابی عندنده حانوت فاعول در واصلی هاء در ماقبلنك سکونیله تاء قلب اولنمشدر جمعی حوانیت درحانوت مؤنثدر بیت ودکان تأویلیله مذکر اولور وبونده حانه دخی لغتدر نسبتنده حانی دینور قیاس اوزره وحانوی دینور وحانوتی دینورکه حانوت نسبتیدر ومطرزی بیانته کوره جین ماده سندن مأخوذ درکه هلاك معناسنه درزیرا خراعراض واموالك مهلکیدر اکابناء خمره حانیه دیرلر الحوت حاك ضمیله بالغه دینور سمك معناسنه جمعی احوات کلور وحوته کلورعنبه وزننده وحیتان کلور وحوت برج فلکیه دن برج آیدرکه اندکواکبدن حوت صورتی باعث تسمیه دروحوت اسامیدندرحوت بن الحارث الاصغر کنده قبیله سندن بر بطن پدریدر وحوت بن سعب بن صعب رجال عربدندر وابو بکر عثمان بن محمد المعافری که ابن الحوت ایله متعارفدر محدثیندندر الحوتاء حمراء وزننده یومری وایری بوکورلی خاتونه دینور یقال امرأة حوتاء ای الضحکة الخاصرة الحائت فائت وزننده دائما ناسه لوم وتوبیخ وتعییر وتعیب ایدن کشی یه دینور المحاوتة مفاعله وزننده برکسه یی قهر وعنف وتذلیل ایلمك معناسنه در یقال حاوته اذا راغمه شارح دیرکه کرچه نسخه لرده راغمه عنوانندمرسومدر لکن غلطدر صحیح اولان راوغه عبارتیله اولمقدرکه مراوغه دندر وفراوغه تلکو کبی برکسیه مکر ورنك ودستان ایلمك معناسنه درکه براوتونه اوبونایدوب قورنازلق ایلمکدن عبارتدر تلکو لك ایلمك تعبیر اولنور واقعاید یمزده اصو للرده دخی راوغه عنوانندمرحتی اساسده ومن المجاز حاوتی فلان عن کذا اذا خادعك عنه وراوغك ویقال ظلّ فلان یحاوتی بخدعه ای یداورنی فعل الحوت فی الماء عبارتیله مرسومدر ومحاوته مدافعه معناسنه دریقال حاوته ای دافعه ومشاوره معناسنه دریقال حاوته اذا شاوره ومشاوره وجهیله یاخود بیع ونکاح مقوله سی معاملات ضمنده مواعده ایله مکالمه ایلمك معناسنه دریقال حاوته اذا کالمه بمشاورة اوبمواعدة فی البیع ونحوه الحوت صوت وزننده والحوتان دوران وزننده قوش وسائر جانور صوصید مقوله سی نسنه نك اطرافنی دونوب طولشمق معناسنه دریقال حات الطائر والوحش حوله یحوت حوتا وحوتانا اذا حام فصل الحاء المعجمة الحبت نبت وزننده بطون ارضدن دائره یی واسع یره دینورکه اطرافی طاغ وبایر مقوله سی یوکسکلك اولوب کندوسی دوزاوتوراقلی وککیش اوله جمعی اخبات کلور وجمع کثرتی خبوت کلور وخبت دیار شامده برموضع وعمنده شهر زیدعامندن برقریه وکلب قبیله سنه مخصوص برصو آیدر الاخبات اثبات وزننده صوری ومعنوی تذلل وتواضع ایلمك معناسنه دریقال اخبت الرجل اذا خشع وتواضع مؤلفك بصارده بیانته کوره اخبات فی الاصل خبت دیدکلری ارض مذکوره یه قصد وتزول ایلمك معناسنه درقال اخبت الرجل اذا قصد الخبت وتزله نحو اسهل وانجد بعده تذلل وسکنت وتواضع معناسنده استعمال اولندی

قال الله تعالی واخبتوا الی ربهم الایة وقال فی الاساس ومن المجاز اخبتوا الی ربهم ای اطمأنوا الیه وهو یصلی بخشوع واخبات وخضوع وانصات الخبث امیر وزننده خقیر وکثر نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء خبیث ای حقیر وخبیث خبیث لفظنده لغتدر خبث الجبش خاك فتحی واضافتله وخبث الجبش وصفیله خرمین شریفین بینده برصحرا آیدر الخبث خاك فتحی وتانك تشدیدیله مزراق مقوله سی برکسیه پدر پی دورنوب ساچمق معناسنه دریقال خبث السنان الیه ختامن الباب الاول اذا طعنه مدارکا وخبث برموضع آیدر واسامیدندر ابن خبث که یحیی بن موسی در امام بخاری شیخیدر الخبث فتحتینله احیانا بدنه عارض اولان کوشکلك وقیرقلق وفتور حالتنه دینور تقول اخذنی الخبث ای الفتور فی البدن الخبیث امیر وزننده خسیس وکثر وکهدر اولان شیئه دینور واکسك نسنه یه دینور یقال شهر خبث ای ناقص الاخبات همزه نك کسریله اوتانمق معناسنه در یقال اخبت منه اذا استحیی وزکسه نك حصه ونصیبنی لایغندن کثر وزمك معناسنه دریقال اخبت فلانا اذا اخس حظه خبی خاك ضمیله ربح وزننده باب الابواب اعمالندن بر بلده آیدر خجسته خاك ضمی وجیم فتحی وسکون سکونیله اصفهان خلقندن برنیچه خاتون اسمیدرکه هربری راویه اضافیدر واشبو خجسته کلمه سی اعجمیدر یعنی فارسیه درقولو مسعود ومبارك معناسنه در الخرت خاك فتحی وضمی ورانك سکونیله قولغ وسائر نسنه نك دلیکنه دینور ایکنه وبالته دلیکلری کبی وخرت کوکسك یاتنده برکوچك ایکوکیکنك اسمیدرکه کوکسك ایکی طرفنده برقاچ دانه اولورا وکموزجه ایکوتعبیر اولنورو خرت لفظنك جمعی خروت واخرات کلورو خرت مصدر اولنور دلك معناسنه یقال خرت الاذن خرتا من الباب الاول اذا ثقبها المخروت بروی یاخود ودواغی یرایق انسان وحیوانه دینور یقال هو مخروت ای المشقوق الانف اوالشفة الخریت قندیل زا ایله سکیت وزننده قولاغوز لقده حاذق وماهر اولان کنیه اطلاق اولنور ایکنه یوردیسی کبی کیز لو وطاره جق یوللری بلوب ایشلدیکی مناسبتله میندر الخرانان خاك فتحیله اسدبر بنده ایکی کوکبه اطلاق اولنورکه منازل قمردن زبرة الاسدنام منزلده واقعلردر اسدصورتنك اموزلری منزله سنده درلر کویا که اسدك جوفنه ایکی دلیك وضعنده لردر المخرت مقعد وزننده طوغری یوله اطلاق اولنور طریق مستقیم معناسنه کویا که منفذ مستقیمی اولمغله سالکه اصلا منثنی اولمایان همان طوغری یوله کبی مرور ایدر تقول اخذنا مخرتا ای طریقا مستقیما الاخرات همزه نك فتحیله قولاتلرك اوجارنده اولان حلقه لره دینور وبو ذکر اولنان خرتك جمعیدر مؤلف مسامحه ایلمشدر الخرت خاك ضمیله والخرت صمرد وزننده اخرات معناسنه در وبو تارك مفردی خرته در جرعه وزننده وخرت جمع جنسیدر خرت برت خاك وبانك کسری وبارك سکونی وتای اولانك فتحیله بر بلده آیدر فی الاصل اسمین اولوب بعد التر کیب اسم واحد قلنمشدر بو بلده دیار بکرایالتندن حالا خرتپوت اطلاق ایتدکلری بلده درکه اکا خصص زیاد دخی دیرلر الخرت خاك ضمیله جست وچالاك اولان قورده وکوپکه دینور یقال ذئب خرت ای سریع وکذا الکلب خرته خاك فتحیله همام نام کسه نك فرسی اسمیدر خست دست وزننده فارس اولانثنده بر بلده آیدر الخفوت قعود وزننده ساکن واپسم اولمق معناسنه دریقال خفت صوته خفوتا من الباب الاول اذا سکن وسکوت ایلمك معناسنه در یقال خفت الرجل اذا سکت الخفات خاك ضمیله آنسزین اولمك معناسنه درکه سوتلوکن یاحرکت ایدرکن تاکهانی ساکت وساکن اولور یقال خفت الرجل خفانا اذا مات خفاة الخفت ضرب وزننده ستوری کیرلو وآهسته سویلمك معناسنه درکه جهر مقابلیدر یقال خفت بکلامه خفت اذا اسرّه وبقال خفت بصوته اذا لم یرفعه وخفت خبت معناسنه درکه ذکر اولندی المخافتة مفاعله وزننده والتخافت تفاعل وزننده بونلردة کیرلو یاخود بنجه سویلمك وبانجه سویلمك معناسنه دریقال خافت بکلامه وبقرأته وبصوته وتخافت بمعنی خفت الخفت خاك ضمیله سذاب اسمیدر که سدف تعبیر اولنان نباتدر الخافت قاتك کسریله یغمور سز بلوده اطلاق اولنور وبویسز اکینه اطلاق اولنور یقال زرع خافت اذا لم یطل الخفوت صبور وزننده آزیق ومهزوله خاتونه دینور علی قول شول خاتونه دینورکه یا الکز جد اولدقده استحسان اولنوب نسوان ایچره اولورسه نظر قبول ایلیه مراد ضرورت کوزلی اوله جفد در یقال امرأة خفوت ای التی تستحسن وحدها لایبین النساء الاخفات همزه نك کسریله ناقه کبه قالدیکی کوندهٔ طوغورمق معناسنه درکه سنه سی برکون تفاوت ایلامش اولور یقال اخفت الناقة اذا نتجت ليوم ملقحها خفتان خاك ضمیله اربل یاکنده ایکی قلعه آیدر الخائت لاملك شده سیله سکیت وزننده حاج مصر طرفنده قصبهٔ بیماء قضاسنده ایلق فرد اسمیله مشتهر رخص آیدر الخمیت سمین وزننده ومراد فیدرکه سموزه دینور الخنوت تشدید نونله صنور وزننده شول جلاد تلو

بهادره دینور که عدو سندن انتقام آلمدقجه خواب راحت وآرام واستراحت نفسندن مسلوب اوله یقال هو خنوت
ای جلد منکمش لاینام علی وتر وخنوت ایله وعاجز وچولپه کشی یه دینور وبر بحری جانور آدیدر وتوبه بن مضرس
نام شاعرك لقبیدر الخوت فوت وزننده والخوتان دوران وزننده شکاری قوش هوادن شکار اوزره سوز یلوب
انمك معناسنه در یقال خات البازی یخوت خوتا وخوتانا اذا انقض علی الصید وبر شیئه نقصان ایرشدرمك معناسنه در
یقال خات الرجل ماله اذا تنقصه وعهد و پیمانی بوزمق معناسنه در یقال خات الرجل الرجل اذا نقض عهده
وخلف وعد ایلمك معناسنه در یقال خات الرجل اذا اخلف وعده وذخیره یی نقصان طوتمق معناسنه در
یقال خات فلان اذا نقص میرته وقوجایوب تیر اولمق معناسنه در یقال خات الرجل اذا اسن وطرد ایلمك معناسنه در
یقال خاته اذا طرده وقاپمق معناسنه در یقال خاتته العقاب اذا اختطفته الاختیات افتعال وزننده بودخی
شکاری قوش شکار اوزره سوز یلوب انمك معناسنه در یقال اختات البازی اذا انقض علی الصید ومکر وخدعه ایله
برنسنه یی اوغورلمق معناسنه در یقال اختات الذئب الشاة اذا ختلها فسرقها وبر کسه دن بر تقریبله بر سوز یا بر خبر
قاپوب آلمق معناسنه استعمال اولنور یقال اختات منه الحدیث اذا اخذ منه فتخطفه الانخیات انفعال وزننده
اختیات ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخات البازی بمعنی اختات التخوت تفعل وزننده برنسنه یه تدریجی
نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال تخوت ماله اذا تنقصه وقاپمق معناسنه در یقال تخوته اذا اختطفه وبر کسه دن
منفعل یاخود شرمنده اولمغله الفتنی ترك ایلمك معناسنه در یقال تخوت عنه اذا انکسر وترکه الخائتة فائته وزننده
طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور شکار اوزره سوز یلوب اندیکی وقتده الخوات فوات وزننده طوشنجل قوشنك
قنادلری آوازینه دینور ومطلقا صوت وآوازه علی قول رعد وسیل صویی کورلتولرینه دینور الخوات شداد وزننده
جریء ودلیر اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل خوات ای جریء وشول کشی یه دینور که ساعت باشنه اکل
طعام ایدوب لکن چوق اکل ایلمز اوله یقال هو خوات اذا کان یأکل کل ساعة ولا یکثر وخوات اسماء رجالدندر
خوات بن جبیر اصحابدندر وخوات بن صالح مشار الیهك فرزند زاده سیدر وخوات محدثیندن عمرو بن رفاعه نك
جدی اسمیدر المخاوتة مفاعله وزننده اوغرلین باقمق معناسنه در که دزدیده نکاه تعبیر اولنور آنك نظرندن
منظورك خبری اولمز تقول خاوت طرفه دونی ای سارقه الخیت خانك فتحی ویانك سکونیله والخیوت قعود
وزننده سسلنمك وسس ویرمك معناسنه در یقال خات الرجل یخیت خیتا وخیوتا اذا صوت وخیت خوت لفظنده
لغتدر که برنسنه یه نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال خات ماله یخیته بمعنی یخوته خیت خانك کسریله بلخ
قضاسنده بر قریه آدیدر فصل الدال المهملة درست ضمتینله اسماء رجالدندر درست بن رباط الفقیمی
شعرادندر ودرست بن زیاد وفرزندی یحیی وفرزند زاده سی زکریا ودرست بن حمزه ودرست بن حکیم ودرست بن
سهل ودرست بن نصر الزاهد وابراهیم بن جعفر بن درست وجعفر بن درستویه محدثلردر اشبو درست کلمه سی لفظ
فارسیدر صاغ وصحیح معناسنه در الدست دالك فتحی وسینك سکونیله دشت معناسنه در که اوه یه دینور وبو دشت
معربیدر ودست برطونلق ثوبه وبرقات لباسه دینور ودست الورق بر دسته کاغده دینور ودست مجلسك صدرینه
دینور وبو معنالرده دست کلمه سی فارسیدن معربدر یعنی فی الاصل فارسی اولوب عرب دخی اخذ وتصرف ایلدیلر
جمعنده دسوت دیدیلر اشبو دست لفظنك فارسیده اون بش معناسی واردر نته که برهان قاطع ترجمه مزده
مشروحدر ومقامات حریریده مثاللری مسطوردر دستوا دالك فتحی وتای فوقیه نك ضمی والفك قصریله
شهر اهواز قصبه سنده بر قریه آدیدر نسبتنده دستوائی دیرلر نونله ودستوآئی دینور همزه ایله دوست دالك ضمیله که
بودخی لفظ فارسیدر القابدندر اعلام وافاضلدن قاسم بن نصر بن العابدك لقبی وعبد الکریم بن عثمان بن محمد بن
یوسف العلافك جدینك جدی وبونك اصحابنك لقبیدر دستویه تانك وواوك فتحی ویانك سکونیله اسمادندر
ابو زرعه محمد بن محمد بن دستویه محدثیندندر الدشت دالك فتحی وشین معجمه نك سکونیله دوز اوه یه دینور ذکر اولنان
دست بوندن معربدر بونلرك حالی تعریب ماده سنده بیان اولندی ودشت اربل ایله تبریز بیننده بر بلده آدیدر واصفهان
قضاسنده بر قریه در دشت الارزن شیرازده بر موضعدر الدعت ضرب وزننده عنف وشدتله اوته قاقمق
معناسنه در یقال دعته دعتا من الباب الثالث اذا دفعه عنیفا الدغت دالك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
اولدرنجه قدر بوغازنی صقوب بوغمق معناسنه در یقال دغته دغتا من الباب الثالث اذا خنقه حتی قتله فصل
الذال المعجمة الذأت ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله پك شدتله بوغمق معناسنه در یقال ذأته ذأتا من الباب الثالث
اذا خنقه اشد الخنق الذعت عین مهمله ایله ذأت وزننده ومرادفیدر یقال ذعته ذعتا من الباب الثالث بمعنی ذأته

وطبراغه بیله مك معناسنه در یقال ذعته اذا معکه فی التراب وشدتله دفع ایلمك معناسنه در یقال ذعته اذا دفعه عنیفا
الذمت سمت وزننده بر کسه نك مزاجی ووجودی صحتی حالندن متغیر اولوب آرقلنمق معناسنه در یقال ذمت
الرجل ذمتا من الباب الثانی اذا تغیر وهزل ذیت وذیت ذالك فتحی ویانك سکونی وابن القطاع روایتی اوزره تانك
حرکات ثلاثیله وذیة وذیة ذالك فتحی ویانك تشدیدیله وذیا وذیا قصر ایله کیت وکیت معناسنه در که مبهم
قصه وخبردن کنایه در شویله شویله دیمکدر مثلا شویله شویله دیدیلر دیجك یرده قالوا کیت وکیت وذیت وذیت وذیة
وذیة وذیا وذیا دیرلر مؤلفك کیت ماده سنده بیاننه کوره بونلرك اصللری هاء در که کیه وذیه ایدی وشارحك بیاننه کوره
ذیت کلمه سنك اصلی ذیو ایدی واو حذف اولنوب حرفین اوزره قالدقده یایه شده ویرلدی اسم اولدیغیچون
بعده شده دن تاء عوض قلندی واکر تایی ازاله ایله ینه هاء اتیان اولنورسه یاخود الف ایراد اولنورسه شده اعاده
اولنوب ذیة وذیة وذیا وذیا دینور ذات اسمادندر عبد الرحمن بن احمد بن علك بن ذات فقیه ومحدثدر
فصل الراء الربت فتحتینله برنسنه قپانوب یغلنمق استغلاق معناسنه در یقال ربت الشیء ربتا من الباب الرابع
اذا استغلق الربت نبت وزننده بسلمك تربیه معناسنه در یقال ربت الصبی ربتا من الباب الثانی اذا ربّاه التربیت
تفعیل وزننده بودخی بسلمك معناسنه در یقال ربت الربیب تربیتا اذا ربّاه وچوجق اویومق ایچون یانلرینه آهسته
آهسته اورمق معناسنه در که طاپیله مق تعبیر اولنور یقال ربت الصبی اذا ضرب بیده علی جنبه قلیلا لینام الرت
رانك فتحی وتانك تشدیدیله صفتدر بر قومك رئیس وسرکرده سنه دینور جمعی رتان کلور رانك ضمی وتانك تشدیدیله
ورتوت کلور رانك ضمیله ورتوت خنازیره دینور که خنزیرك جمعیدر بونکده رت مفردیدر اساسك بیاننه کوره
رت شدید وجریء اولان ارکك خنزیره دینور جمعی رتوت کلور یقولون کانهم الرتوت وهی ذکورة الخنازیر
وفحولها التی فیها شدة وجرأة بعده رئیس ومهتر قوم معناسنده استعمال اولنمشدر یقال هو رت من الرتوت
ای من علیتهم وسادتهم الرتة رانك ضمی وتانك تشدیدیله لسانده اولان عجمه وحکله حالتنه دینور که لسانده
طوتقونلق اولمغله طلاقت وفصاحتله تکلم ایده میوب ادای مرامده عسرت چکر یقال فی لسانه رتة ای عجمة
وحکلة الرتت فتحتینله بر کسه نك لساننده رته اولمق معناسنه در یقال رت الرجل رتتا من الباب الرابع
اذا کانت فی لسانه رتة بونك وصفنده ارت ومؤنثنده رتاء وجمعنده رت دینور رانك ضمیله احمر وحمرا وحمر کبی
الارتات همزه نك کسریله حق تعالی بر آدمی ارت قلمق معناسنه در یقال ارته الله ارتا تا فرت هو الرترتة
زلزله وزننده تاء حرفنده پیه یی اولمغله تت تت دیه رك تکلم ایلمك معناسنه در یقال رترت الرجل اذا تعتع فی التاء
الرتی رانك ضمی وتانك تشدیدیله ربی وزننده پیه یی خاتونه دینور لثغاء معناسنه الارت فتحتینله وصفدر
نته که ذکر اولندی وارت اسمادندر خباب بن الارت اصحاب بدردندر وایاس بن الارت کرماء وشعرادندر
رسته رانك ضمی وسینك سکونیله حفاظدن عبد الرحمن بن عمر بن ابی الحسن الزهری الاصبهانی لقبیدر
اشبو رسته کلمه سی فارسیدر معانیء کثیره سی واردر نته که ترجمه برهانده مشروحدر الرفت فایله ضرب
وزننده برنسنه یی ریزه ریزه ایدوب اوفاتمق معناسنه در یقال رفت الشیء رفتا من الباب الثانی اذا کسره ودقه
وبو معناده لازم اولور قیریلوب ریزه ریزه اولمق معناسنه یقال رفت العظم اذا انکسر واندق وکسلمك
معناسنه در یقال رفت الحبل اذا انقطع الارفتات افتعال وزننده رفت معنالرینه در یقال ارفت العظم
اذا انکسر واندق ویقال ارفت الحبل اذا انقطع الرفات غراب وزننده چوریوب ریزه ریزه اوفانمش
نسنه یه دینور حطام معناسنه یقال عظم رفات ای حطام الرفت صرد وزننده صمانه اطلاق اولنور تبن کبی
وهر نسنه یی ریزه ریزه خرد خشخاش ایدن شیئه دینور یقال فلان رفت طحن اولده بمعنی مفعول وثانیده بمعنی
فاعلدر الرات کات وزننده یمن لغتنده صمانه دینور تبن معناسنه جمعی روات کلور رانك ضمی وواوك شده سیله
فصل الزای المعجمة الزأت زانك فتحی وهمزه نك سکونیله بر کسه نك درونی غیظ وغضبله طولدرمق
معناسنه خصائصدندر یقال زأته غیظا من الباب الثالث اذا ملأه به الزت زانك فتحی وتانك تشدیدیله بزه مك تزیین
معناسنه در یقال زتت الماشطة العروس زتا من الباب الاول اذا زینتها التزتیت تفعیل وزننده زت معناسنه در
التزتت تفعل وزننده بزنمك معناسنه در یقال زتتها تزتیتا فتزتت ای تزینت الزرت ضرب وزننده بوغمق معناسنه در
یقال زرته زرتا من الباب الثالث اذا خنقه وبونك باب ثالثدن اولمسی ظاهرا شواذدندر یاخود زعت مشاکله سنه مبنی در
الزعت زانك فتحی وعین مهمله نك سکونیله بودخی بوغمق معناسنه در یقال زعته زعتا من الباب الثالث اذا خنقه
الزفت زانك فتحی وفانك سکونیله طولدرمق معناسنه در یقال زفت الاناء زفتا من الباب الاول اذا ملأه وبر کسه غیظ ایلمك

معناسنه در يقال زفت فلانا اذا غاظه وقوومق معناسنه در يقال زفته اذا طرده وذابه سورمك سوق معناسنه در
ودفع ومنع معنالرينه در وبركسيه محنت وشدت يتشدرمك ارهاق معناسنه در ورنج وزحمت ويروب يورمق اتعاب
معناسنه در وطولدرمق معناسندن مأخوذدر كه زفت الحديث في اذنه ديرلر افرغه معناسنه الزفت زانك كسريله
قار اسميدر كه تركيده دخي زفت ايله متعارفدر مؤلف كرچه قاري قيرايله وقيري اختلاف اوزره تفسير ايلمشدر لكن
مفرداتده قار وقير قاره ساقز ايله مفسردر كه اصلي عراق ديارنده اتسي صولردن قينايوب چقر منعقد اولدقده زفت كبي
برنسنه اولور وزفت جام اغاجلرندن حاصل اولور ايكي نوعدر بري رطب وبري يابس در يابس اولان دخي يامطبوخدر
يابنفسه منجمد اولور اشجاردن بنفسه سيلان ايدنه زفت ديرلر طبخ وصناعتله اولانه قطران ديرلر وزفت بردواء يعني
بردارو اسميدر كه ادويه دندر وبوقاره صاقز ديدكلري نسنه اوله جقدر كه مرهملره ده ادخال اولنور زفت بحري
دخي ديرلر وسائر خواصي دخي واردر بحره نسبتي يردن نفت ياغي كبي قينايوب چقديغي مناسبتنه مبني در المزفت
تشديد فايله معظم وزننده زفتلنمش نسنه يه دينور يقال جرة مزفتة اي مطلية بالزفت الازدفات افتعال وزننده
برنسنه يي تمامه اخذ وقبض ايلمك معناسنه در كه مجموعني زفت كبي استيعاب ايلمكدن عبارتدر يقال ازدفت
المال اذا استوعبه الزكت زانك فتحي وكافك سكونيله طولدرمق على قول خاصة قربه طولدرمق معناسنه در
يقال زكت القربة زكتا من الباب الاول اذا ملأها وبو معنادندر كه زكته الحديث ديرسن اوعيته اياه معناسنه
وزكت برموضع آديدر التزكيت تفعيل وزننده زكت معناسنه در يقال زكت القربة تزكيتا اذا ملأها
الازكات همزه نك كسريله اول معنايه در يقال ازكتها بمعنى زكتها وطوغورمق معناسنه در يقال ازكتت
المرأة اذا ولدت المزكوت مسكوت وزننده مهموم وتاسه نك آدمه دينور وقارننده يمورطه سي اولان چكركه يه دينور
وشدتلو صوغوقه اوغرايوب اوشومش اولان كمسيه دينور الزماتة كرامه وزننده تمكينلو صاحب وقار اولمق
معناسنه در يقال زمت الرجل زماتة من الباب الخامس اذا وقر الزميت امير وزننده وقور وصاحب تمكين آدمه
دينور الزميت سكيت وزننده كه مبالغه در بغايت وقور ولنكرلو اهل تمكين آدمه دينور يقال رجل زميت كامير
اي وقور ويقال رجل زميت كسكيت اي اوقرمنه الزمت تشديد ميمله زمج وزننده برقوش اسميدر كه كونا كون
رنكلر ايله متلون كورينور شارحك بياننه كوره تويلري سياه واياقلري ومنقاري قزل برقوشدر كونش طوقندقجه
كونا كون رنكلر ايله نمايان اولور عامه نك بوقلمون ديدكلري بو اوله جقدر لكن مفردات سائره بياننه كوره زمت
واقعا اول كونه برقوشدر هندستانده ايلاول نام طاغده اولور وبوقلمون كلر هيئتنده برجانوردر كه اولدخي كونشده
جانفس كبي كونا كون رنكلر ايله كورينور الازمئتات اضمحلال وزننده مادة مزبوره دن مأخوذدر كونا كون
رنكلره كيرمك معناسنه در يقال ازمأت يزمئت ازمئتا اذا تلون الوانا متغايرة كرك صوري اولسون وكرك معنوي
اولسون كه تلون طبيعتدن ناشي اولور زنانة نونله كتابه وزننده مغرب ايلنده بربيوك قبيله آديدر مشهور منجم
زناتي آنلردندر الزيت بيت وزننده معاوية بن سعدك فرسي اسميدر وزيت برنوع ياغ اسميدر كه زيتون ياغي ديديكمزدر
وزيت مصدر اولور برنسنه يه زيتون ياغي قومق معناسنه تقول زت الطعام ازيته زيتا اذا جعلت فيه الزيت شارح تاي
مشدده ايله ازته نسخه لرني تخطئه ايلمشدر وبركسيه زيتون ياغي يدرمك معناسنه در يقال زاتهم اي اطعمهم الزيت
الزيتون شجر معروفدر كه زيتون اغاجي تعبير اولنور شارح ديركه ميوه سنه وشجرينه زيتون اطلاق اولنور واحدي
زيتونه در وزيتون دمشق شامده واقع مسجدك اسمدر على قول جبال شامه اطلاق اولنور شارحك بياننه كوره
طورسيناده مناجاتكاه حضرت موسى اولان مسجد اوله جقدر وزيتون چين اولكه سنده بربلده آديدر وصعيد
قضاسنده برقريه در وبررجل آديدر الزيتونة هايله باديه شامده بربقعه آديدر عين الزيتونه مغربده افريقيه
اولكه سنده برموضعدر احجار الزيت مدينة منوره ده برموضعدر قصر الزيت بصره ده برموضعدر المزيت
مبيت وزننده والمزيوت اصلي اوزره اسم مفعوللردر زيتون ياغي قونمش وآنكله ياغلنمش نسنه يه دينور الازديات
ازدياد وزننده زيتون ياغي سوزنمك معناسنه در يقال ازدات الرجل ازدياتا اذا ادهن بالزيت الازاتة همزه نك
كسريله بركسه نك زيتون ياغي چوق اولمق معناسنه در يقال ازاتوا اذا كثر عندهم الزيت الاستزاتة استزاده
وزننده زيتون ياغي ايستمك معناسنه در يقال استزات الرجل اذا طلب الزيت الزينية لبيد بن عمرو الغساني
فرسنك اسميدر فصل السين السأت سينك فتحي وهمزه نك كسريله بوغمق معناسنه در يقال سأته
سأتا من الباب الثالث اذا خنقه السأتان شفتان وزننده بوغاز دليكنك ايكي جانبنه دينور كه خنق ايدن كمسه نك
اورالره ايكي برمقلري كلور سأت مفرديدر فتحتينله السبت نبت وزننده سكون وراحت ايلمك معناسنه در

يقال

يقال سبت الرجل سبتا من الباب الاول والثاني اذا استراح وسكن وكسمك معناسنه در يقال سبت الشيء اذا قطعه
وسبت دهر وزمانه دينور كما سيذكر وباش تراش ايلمك معناسنه در يقال سبت رأسه اذا حلقه وباشده بوريلوب طوپ
اولان صاچدن برمقدارني صاليورمك معناسنه در يقال سبت شعره اذا ارسله عن العقص وسبت دوه يه مخصوص
بركونه يورويش اسميدر كه مراد سير سريعدر وسبت متحير اولمق معناسنه در يقال سبت الرجل اذا حار وسبت
يوكرك صوي آته دينور وصف بالمصدردر قطع مسافه ايلديكيچون يقال فرس سبت اي جواد وحدة تلو خشاري
سركش وكستاخ وجريء اوغلانه دينور يقال غلام سبت اي عارم جريء وبيون اورمق معناسنه در يقال سبت عنقه
اذا ضربه وسبت هفته كونلرندن بركون آديدر كه فارسيده شنبه ولسانمزده جمعه ايرتسي تعبير اولنور جمع قلتي
اسبت كلور فلس وافلس كبي وجمع كثرتي سبوت كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره قطع معناسندن مأخوذدر
زيرا حق جل وعلا ارض وسماواتك خلقنه احد كوني ابتدا ايدوب التي كون مدتده اتمام ويوم مزبورده خلق وايجاد
عملني قطع ايلمكله سبت ايله مسما اولمشدر وبوراده يومدن مراد مقدار يومدر وتدريجي خلقي دليل اختيار واعتبار
نظاردر وعباده تأني لطفني تعليمه مبني در وسبت اويقوجي كمسيه دينور يقال رجل سبت اي كثير النوم وبغايت زيرك
وداهيه اولان كشي يه دينور وسبت يهود طائفه سي سبت كوننه متعلق معيشت واكتسابدن منقطع اولمق مقوله سي
اموره قيام ومراعات ايلمك معناسنه در يقال سبت اليهود اذا قاموا بامره السبات غراب وزننده بودخي پك زيرك
وداهيه وعيار اولان كشي يه دينور واويقويه اطلاق اولنور على قول غشيه كبي خفيجه اويقويه دينور ياخود اويقونك
ابتداسنه دينور كه هنوز دماغه استيلا ايليه قلبه سرايت ايدنجه قدر پس قلبي دخي بصدقده سبات اطلاق اولنمز
شارح ديركه بعض نسخه ده اوخفيفه عنوانده مرسوم اولمغله خفيف اويقوديمك اولور كه امز غنمه اوله جقدر
ونومه سبات اطلاقي مجازدر موجب راحت اولديغنه مبني در وقوله تعالى وجعلنا نومكم سباتا اي قطعا عن الاحساس
والحركة استراحة للقوى الحيوانية وازاحة لكلالها او موتا لانه احد التوفيين ومنه المسبوت للميت وبين الاطباء سبات
تعبير اولنان عارضه بو معنادن مأخوذدر اويقودن كوزني آچوب باشني قالدره مز اولور وسبات دهر وزمانه اطلاق
اولنور يقال مضى عليه سبت وسبات اي دهر وسبات بلا حرف تعريف ابراهيم بن دبيس نام محدثك لقبيدر
ابناسبات ليل ونهاره اطلاق اولنور دهر معناسندن مأخوذدر شارح ديركه ابناسبات في الاصل ايكي برادر اولوب
بري شمسك محل طلوعنه اطلاع ايچون مشرق طرفنه وديكري مغرب جانبنه عزيمت ايدوب من بعد بري برينه
ملاقاتلري ميسر اولمامغله بعد الافتراق اجتماعلري وقوع بولميانلر حقنده ابناسبات ضرب مثل اولمشدر بو مناسبتله
ليل ونهاره اطلاق ايدرلر السبت سينك كسريله صغردريلرينه دينور جلود البقر معناسنه كه مراد دباغت
اولنمش دريلردر جمعيتي انواعي اعتباريله در على قول مطلقا دباغت اولنمش دري يه دينور بقرك وسائرك اولسون
ياخود قرظ ايله يعني پلامود ايله دباغت اولنمش دري يه مخصوصدر تركيده كون تعبير ايتدكلري شارحك بياننه كوره
دباغتله تويلرك حلق وازاله اولنديغنه مبني در نعال سبتيه بوكه منسوبدر واول نعله دخي سبت اطلاق اولنور اتساعله
السبت سينك ضميله خاتم چيچكنه شبيه برنبات آديدر سينك فتحيله ده زبانزددر المسبت محسن وزننده اسباتدن
اسم فاعلدر اصلا حركت ايلمسين يعني حركته بيمجال اولان كشي يه دينور شدت جراحت ومرض مقوله سي
عارضه دن ناشي يقال اصبح مسبتا اي لا يتحرك وسبت كوننه داخل اولان كشي يه دينور كما يقال اسبت الرجل اذا دخل
في السبت السبتة سينك فتحيله والسبت والسبتة بونلرده سبت كبي زماندن برمدته اطلاق اولنور تقول
اقمت عنده سبتا وسبتة وسبتا وسبتة اي برهة كفرسبت شام ديارنده برموضع آديدر المسبوت ميته اطلاق اولنور
مقطوع الحياة اولديغيچون المنسبت اسم فاعل بنيه سيله شول تازه خرمايه اطلاق اولنور كه هر بري نضج بولوب
اولمش اوله كه قورو قلق حالتي منقطع اولور يقال رطب منسبت اذا عمه الارطاب السبنتي حبنطي وزننده جري
ودلير اولان انسان وحيوانه دينور يا بي الحاق ايچوندر زيرا سبنتاة دخي ديرلر وسبنتي قبلانه اطلاق اولنور جرأتنه بناء
جمعي سبانت كلور نونك كسريله السبتة سينك فتحيله كچي يه دينور معزي معناسنه السبتان سينك كسريله
احمق وبيمغز كشي يه دينور الانسبات انفعال وزننده برنسنه سونوب اوزانمق معناسنه در يقال انسبت الشيء
اذا امتد ويقال في وجهه انسبات اي طول وامتداد يعني يوزنده سو بولك واردر السبتاء حمراء وزننده شول قيون
وكچي مقوله سنه دينور كه قولقلري اوزون اوله رق ياخود قصه اوله رق يايغين اوله اول كونه قولاق آنده اولورسه كوكج
تعبير اولنور كه ديكنه طورمز اولور يقال شاة سبتاء اي منتشرة الاذن في طول او قصر وسبتاء اوه يه دينور
صحرا معناسنه سبته بلده وزننده مغربده بربلده آديدر اندلس مقابلنه دوشهر آق دكردن بحر محيطه چقه جق

بوغاز آنك قربنده اولمغله سبته بوغازی تعبیر اولنور آندن سلفده اعلام وفیره ظهور ایلمشدر السبت فلز وزننده
شبت معناسنه در که ایکیسیده شود معربیدر وشود کسر تینله فارسیدر ترکیده دره اوتی دیدکلری نبات اسمیدر
سبخت سینك وبای مشدده نك ضمیله ابو عبیده نك لقبیدر مترجم دیرکه ابو عبیده که معمر بن المثنی البصری
النحویدر علوم عربیه وفنون ادبیه نك ناقد وبصیری وواقف وخبیری ایدی یوزدن متجاوز تألیفاتی خصوصا کتاب
المجاز نام اثر فضائل آیاتی واردر وسبخت سپوخت فارسی معربیدر که سپوختن دن ماضیدر سپوختن دورتمك
وسانجمق معناسنه در مرحوم بغایت دلازار اولمغله لسانندن صغیر وکبیر خلاص بولمیوب هر کسك حقنده طعن
وطنزی مقرر ایدی عامهٔ ناس لسانندن خوف ایدرلر ایدی بر آدمه حرف انداز اولدقده حضار بری برینه
ابو عبیده نیز سپوخت یعنی ینه صوقدی ودورتدی دیمکدر حتی اصمعی دخی مرقومك لسانندن احتراز ایدر ایدی
و سبخت زموخت فارسی معربی اولمق دخی ممکندر که عقده معناسنه در مرقومك وزن طبع اشعارده و ایه سی کمپایه
اولمغله بر بیتی انشاده قادر اوله میوب وتلاوت قرآنده لحن وانعقادی وار ایدی ایمدی اشبو ابو عبیده وجه مذکور
اوزره هایله در وینه فن لغت وادبیه ده یکتا قاسم بن سلام که لغتده غریب المصنف مؤلفیدر هاسز ابو عبیددر
رحمهما الله تعالی السبروت زنبور وزننده اصلا نبات اثری اولمیان قیریره دینور ارض قفر معناسنه یقال ارض
سبروت ای قفر لا نبات فیه وقولهم ارض سباریت من باب ثوب اخلاق کویا که اول یردن هر جزؤ اعتبار اولنمشدر
ویك آز وکمتر نسنه یه دینور که برایشه یرایوب وبر یرطوتمز اولور یقال مال سبروت ای قلیل تافه وفقیر وکدایه دینور یقال
رجل سبروت ای فقیر وساده رو اوغلانه دینور جمعی سباریت کلور وسباری کلور وبو نوادردندر السبریت کبریت
وزننده والسبرات نبراس وزننده والسبرت قنفذ وزننده بونلرده فقیر وکدایه دینور بونلرکده جمعلری سباریت
کلور السبرتة دحرجه وزننده قانع وخرسند اولمق معناسنه در یقال سبرت الرجل اذا قنع المسبرت مدحرج
وزننده یوزنده وکوده سنده قیلی وتویی اولمیان کشی یه دینور آق اغالر کبی یقال رجل مسبرت ای لا شعر علیه
السنبریت شنبلید وزننده بدخوی آدمه دینور سبرت جعفر وزننده طرابلس مغربده برچارشو آدیدر الست
سینك کسری وتانك تشدیدیله اعداد جمله سندن التی عدده دینور فارسیده شش مراد فیدر بونك اصلی سدس
ایدی سین تایه ابدال اولندقده نصکره دال تایه ادغام اولندی صاحب مصباحك بیاننه کوره ست کلمه سنك مصغرنده
سدیس وسدیسه وجمعنده اسداس دینور وابن السکیت نقلی اوزره عندی ستة رجال وست نسوة دینور کذلك
عندی ستة رجال ونسوة دینور که نسوه کلمه سی رجال اوزره معطوفیتله مجروردر بنم یانمده اوچ رجل واوچ خاتون
واردر دیمکدر که عندی ثلاثة من الرجال وثلاث من النساء سبکنده در وعندی ستة رجال ونسوة دینور که نسوه سته
اوزره معطوفیتله مرفوعدر عندی ستة من الرجال ونسوة سوی هذه الستة سبکنده در که بنم یانمده التی نفر رجال
وبر قاچ خاتون واردر دیمکدر کذلك هر عددلرده که آندن ایکی جمع افراد اولنمق قابل اوله حال بو منوال اوزره در
وصمنا ستة من شوال دینور هایله اکر معدود اراده اولنور ایسه زیرا مذکردر وستا دینور هاسز اکر عدد اراده
اولنور سه وبو مادهدن فاعل صیغه سی مراد اولندقده که التنجی دیمك اولور سدس لفظی اصلیسی اعتباریله سادس
وسته کلمه سنه نظر ایله سات دینور که اصلی ساتت اولوب ادغام اولنمشدر وحرف مکرر آخر کلمه ده واقع اولدقده
اولك دلالتنه اعتمادا یایه قلب اولنمق مطرده سنه مبنی سادسده سادی دخی دینور تستن وتسرر کلمه لرنده تسنی
وتسری دیندیکی کبی وقاعده در که اسماء اعداد مادهلرنده مذکر ومؤنث جمع اولوب اکر مذکر سابق ایسه اسم عدد
مذکر قلنور که ها ایله ایراد اولنور یقال عندی ستة رجال ونساء واکر مؤنث سابق ایسه مؤنث قلنور یقال عندی
ست نساء ورجال نته که قام زید وهند وقامت هند وزید دیرلر سابق اعتبار اولنوب لفظ آنك اوزرینه مبنی اولور انتهی
الست سینك فتحیله بدوناسزا کلامه دینور وعیب ونقیصه یه دینور غریبدر که دالله سد دخی بو معنایه اولمغله تاء
دالدن مبدله اولمق محتملدر ستی سینك کسریله بر کلمه در که قول وجاریه قسمی انکله قادینلرینه ندا وخطاب ایدرلر
یاست جهاتی تأویلنده در که تملك کلیدن کنایه در یاخود بولحندر صواب اولان سیدتی دیمکدر پس سیدتی
لفظندن مخفف اولور بنم افندم دیمك اولور وستی بنت ابی عثمان الصابونی محدثه در ستیته جهینه وزننده
بر نیجه خاتون اسملریدر که جمله سی محدثه لردر واحمد بن محمد بن سلامة الستیتی محدثدر حصن ابن ستین ملاطیه
مقابلنده بر حصن آدیدر ظاهرا شمدی خرابه در یاخود اسم دیکر ایله مشتهردر زیرا اوراده حصن بطریق وحصن
منصور واردر لکن حصن ابن ستین ایله متعارف نسنه یوقدر ستیك سینك وتای مشدده نك کسریله که فارسی
اوزره متصرفدر که ستی مصغری اوله جقدر زیرا فارسیده کاف اداة تصغیردر تعریبنده یاء مفتوح قلنمشدر بنت

مطلب

مطلب مهمه

معمر آنکله تسمیه اولنمشدر که محدثه در واحمد بن محمد بن سته که سینك فتحیله در محدثیندندر سجستان سینك
وجیمك کسریله وسینك فتحیله زبانزددر مشرق دیارنده بر ایالت آدیدر ایرانك شرقیسنده بر ایالت جسیمه در که حالا
سیستان تعبیر اولنور وسجستان معربیدر السحت سینك ضمی وحانك سکونیله وضمتینله لغتدر حرام معناسنه در که
کسبی واکلی محظور اولان نسنه دن عبارتدر علی قول سحت شول کسب خبیثه دینور که صاحبنه عار ونقیصه یی
مستلزم اوله جمعی اسحات کلور یقال هو یأکل السحت ای الحرام او ما خبث من المکاسب فلزم عنه العار مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره اصل سحت بر نسنه نك استیصال اوزره صویلمش قبوغنه دینور بعده صاحبنه عار ونقیصه یی مستلزم
اولان حرام ومحظورده استعمال اولنمشدر کویا که صاحبنك دینی ومرؤتنی اهلاك واستیصال ایدوب یاخود برکتی
ازاله ایلدیکنه مبنیدر وکسب خبیث مزبور ثمن کلب وخمر وخنزیر مقوله سی مکاسبدر الاسحات اسکات وزننده
حرام کسب ایلمك معناسنه در یقال اسحت الرجل اذا اکتسب السحت وبر شیئی استیصال ایلمك یعنی تمامه
کیدرمك یاکوکندن قویرمق معناسنه در یقال اسحت الشیء اذا استأصله وبر کسه نك قزانجی حرام یاخود خبیث
اولمق معناسنه در یقال اسحتت تجارته ای خبثت وحرمت بوراده واو معناسنه در السحت ضرب وزننده
اسحات ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال سحت الرجل سحتا من الباب الثالث اذا اکتسب السحت ویقال سحت
الشیء اذا استأصله وسحت قبوق ودری مقوله سنی صویوب کیدرمك معناسنه در یقال سحت الشحم عن اللحم
اذا قشره وسحت خالص وبیغش معناسنه استعمال اولنور کویا که شوائبی استیصال اولنمشدر ومنه یقال برد سحت
ای صادق وهدر وتلف معناسنه استعمال اولنور یقال ماله ودمه سحت ای لا شیء علی من اعدمهما بل یهدران وهو
من الاهلاك والاستیصال وسحت پیریمش اسکی ثوبه اطلاق اولنور یقال ثوب سحت ای خلق المسحوت اذهاب
واستیصال اولنمش نسنه یه دینور یقال مال مسحوت ای مذهب بو معنادندر که هر نقدر اکل ایلسه اصلا شبع کلمین
کشی یه مسحوت الجوف اطلاق اولنور واکثری تخمه وامتلایه مبتلا اولان کشی یه ده اطلاق اولنمغله ضد اولور زیرا
هضم ایلمامکدن نشئت ایدر لکن فی الحقیقه بینلرنده شبه تضاد واردر ومسحوت الجوف معده وبطنی واسع اولان
کشی یه اطلاق اولنور المسحت مکرم وزننده بو دخی استیصال وجهیله ازاله واذهاب اولنمش نسنه یه دینور مسحوت
کبی السحت ضمتینله والسحیت امیر وزننده بونلرده مسحت معناسنه در یقال مال مسحوت ومسحت وسحت وسحیت
ای مذهب الاسحت احمر وزننده شول سنه یه دینور که آنده اصلا اوت واوتلاق اثری ظهور ایلمیه اجدب کبی یقال عام
اسحت ای لا رعی فیه السحتاء جدباء وزننده ومرادفیدر که اوتلاقدن خالی یره دینور یقال ارض سحتاء ای لا رعی
فیها السحتوت سینك ضمیله یاغی آزجه اولان سویقه یعنی قاوده دینور ویك اسکی ثوبه دینور وبو مشق طپراقلی چول
صحرایه دینور السحتیت کبریت وزننده بو دخی یاغی آزجه اولان قاوده دینور السحتی سینك فتحیله اسکی
ثوبه دینور که مبالغة نفسنه منسوبدر سحیت زبیر وزننده طرف اشرف حضرت رسالتپناهی یه رعین
قبیله سندن وارد اولان ایلچیلردن مبرح بن شهاب الرعینی نام کسه نك جدی اسمیدر السحلوت زنبور وزننده
بی باك ولا ابالیانه طور اولان عورته دینور مرأة ماجنه معناسنه ذکر اولنان سحت لفظندن مأخوذدر السخت
سینك فتحی وخای معجمه نك سکونیله قاتی وشدید معناسنه در شارح دیرکه بو لفظ فارسیدر عرب دخی استعمال
ایلمشدر السخیت امیر وزننده بو دخی قاتی وشدید اولان شیئه دینور مؤلف مسامحه اوزره بیان ایلمشدر یقال شیء
سخت وسخیت ای شدید السخت سینك ضمیله آت وقاطر کبی ذات الحوافر اولان حیوانك عقب تولدده
یاوریلرینك قارنلرندن ابتدا چقان مردار شیئه دینور نته که قوزینك قارنندن چقانه ردح ومعصومدن چقانه
عقی دینور السختیت سینك کسریله سحتیت وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی وشدید الارتفاع اولان
غباره دینور وبیاض وخاص اونه دینور ومطلقا پك قاتی وشدید اولان شیئه دینور المسخوت صماقی کبی دوز
واملس اولان شیئه دینور السختیان سینك کسری وفتحیله دباغت اولنمش کچی دریسنه دینور وبو فارسیدن
معربدر ترکیده دخی سختیان دینور اعلام سلفدن ایوب السختیانی اکا منسوبدر که سختیان فروش ایدی سختان
سلمان وزننده وسخیت زبیر وزننده ایکی محدث اسمیدر سرت سینك ضمیله مغربده بر بلده آدیدر سرته
جرعه وزننده اندلس اولکه سنك جوفنده یعنی وسطنده بر بلده در قاسم بن ابی شجاع السرتی المحدث
اورایه منسوبدر السفت سینك فتحی وفانك سکونیله بر نسنه یی چوق ایچوب لکن قانمیوب صوسزلغی کتمز
اولمق معناسنه در یقال سفت الرجل سفتا من الباب الرابع اذا اکثر من الشراب ولم یرو السفت زفت وزننده
ومرادفیدر السفت کتف وزننده بر کتسز طعامه دینور یقال طعام سفت ای لا برکة فیه السفت سینك فتحی

وفافك سكونيله والسقت فتحتينله برنسنه بركنسز اولمق معناسنه در يقال سقت الشئ سقتا وسقتا من الباب الرابع اذا لم تمكن فيه بركة السيقت كتف وزننده بركنسز شيئه دينور السكت سينك فتحي وكافك سكونيله والسكوت قعود وزننده والسكات سئوال وزننده خاموش اولمق معناسنه در كه ترك كلام ايلمكدن عبارتدر تركيده صوصمق تعبيراولنور يقال سكت الرجل سكتا وسكوتا وسكاتا من الباب الاول اذا صمت وسكت كثير السكوت اولان كسيه دينور اطلاق بالمصدر در ومطرب نغمات ايدرايكن ايكي نغمه نك مباتي صولق المقسين بن فصل ايلكه دينور مجوددلك سكتة تعبيراولنور بوندن مأخوذ در وسكت وسكوت اولمك معناسنه استعمال اولنور يقال سكت الرجل اذا مات السا كوتة سكوت معناسنه در مؤلف سكات اوزره عطف ايلكله بودخي مصدر اولمق اقتضا ايدر لكن اسم اولمق اغلبدر وساكوته كثير السكوت اولان كشي يه دينور السكيتت حلتيت وزننده والسكيت سكين وزننده والسكيت مصغر بئيه سيله كه تكبير ايچوندر والسكيت كافك تشديدله قيص وزننده والساكوت والساكوتة كما ذكر جمله سي كثير السكوت اولان كشي يه دينور السكات سينك ضميله مصدر درتنه كه ذكر اولندي وسكات وسكانه هايله موجب سكوت اولان شيئه دينور يقال رماه بسكات وسكانة اى بما يسكته وبركسه برمصلحتي بتورمك اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور كه سكوت وسكوني مستلزمدر يقال هوعلى سكات الامراى مشرف على قضائه وسكات بشول يلانه اطلاق اولنور كه صوقدقجه يلان اولديغي بيلنمزاوله يعني پك آهسته وكيزلنه رك كلوب صوقارا وله الاسكات همزه نك كسريله متكلمك سوزي قالميوب منقطع اولمغله خاموش اولمق معناسنه در يقال اسكت الرجل اذا انقطع كلامه فلم يتكلم قال الشارح يقال تكلم فلان ثم سكت فاذا افحم قيل اسكت ويقال اسكته اذا جعله ساكتا السكتة سينك فتحيله برمرض آديدر بو برمرضدر كه بطون دماغه ومجراى آر واحده روحك نفوذني مانع سدة كامله سيبله اعضاحس وحركتدن معطل اولور السكتة جزعه وزننده شول شيئه دينور كه آنكله جوجق وسائر كسنه لرآو يتوب اسكات اولنور يقال ماله سكتة لعياله اى ما يسكتهم به وسكتة فائده قلان بقيه يه دينور السكيت كيت وزننده وكافك شدة سيله لغتدر يارش آنلرندن الكسكره كلان آنه دينور كه اونجسي اولور صاحبي افتخاردن ساكت اولديغي ملاحظه سيله در الاسكات همزه نك فتحيله اجناس مختلفه دن مجتمع ناسه دينور كه ديرتي تعبيراولنور اوباش معناسنه و بقايا معناسنه در كه هر شيئك بقيه لريدر وفصل صيف اواخرنده كلان ايام معتدله يه دينور كه جريفه مجاوراولان يامدرشار حك بيانته كوره اسكات لفظنك معناى اولدقه مفردي يوقدر ساژرده مفرديي سكتنه درو بونلر بقيه معناسندندر السكت كتف وزننده شول كسيه دينور كه * سويلرسويلرا مادرمكنون سويلر ناطقه سنجه آزسويلوب وسويلدكدن كورل ومضبوط ومعتبدارسويلراوله اصطلاحجرده آزسويلراوزسويلرتعبير اولنور يقال رجل سكت اى قليل الكلام فاذا تكلم احسن المسكت معظم وزننده قيارا وقلردن الكسكريه فلان اوقه دينور كه بهره ونصيبدن اسكات اولنمشدر السلت سينك فتحي ولامك سكونيله كودمدن بغرسني صيروب چقارمق معناسنه در يقال سلت المعي سلتا من الباب الثاني والاول اذا اخرجه بيده شارحك بيانته كوره بوماده برنسنه يي آخردن صيروب ياصويوب چقرمق معناسنه موضوعدر پس بغرسني ال ايله صيقوب ايچنده كي صيروب چقرمق معناسنده اولور بو كه كوره اخرجه قولي اخرج مافيه تأويلنده اولور وسلت بروت كسمك معناسنه در يقال سلت الانف اذا جدعه وتراش ايلمك معناسنه در يقال سلت الشعر اذا حلقه ومطلقا كسمك معناسنه در يقال سلت الشئ اذا قطعه وهدى دوه سنك قان چقجه قدر دريسني بچاق ايله صوعمق معناسنه در كه علامت ايچون ايدرلر يقال سلت دم البدنة اذا قشره حتى اظهر دمها بعض نسخه دم البدنة واقع اولمغله بدنده اولان جراحت اثرى ديمك اولور وسلت برمعقله قابدن طعام يلاشغني سيلوب صيرمق معناسنه در يقال سلت القصعة اذا مسحها باصبعه وقفلي خاتون اللرندن قلنه بقيه سي صيروب آتمق معناسنه در يقال سلت المرأة الخضاب عن يدها اذا القت عن يدها العصم وبركسيه اورمق معناسنه در كه دريسني صيرمغي مستلزمدر يقال سلت فلانا اذا ضربه واسهال اوزره چقرمق معناسنه در يقال سلت بسلجه اذا رمى الاسلات افتعال وزننده بودخي قابدن طعام بقيه سي برمعقله سيلوب صيرمق معناسنه در يقال اسلت القصعة اذا مسحها باصبعه اسلاتة عمامه وزننده كاسه نك اطرافندن برمعقله صيروب جمع ايتدكدن صكره طعام بقيه سنه ويلاشغنه دينور الاسلات انفعال وزننده بركسه آنسزي برآدمك الندن يا ركروه لمجيندن صيريلوب قورتلمق معناسنه در يقال اسلت عنا اذا انسل من غير ان يعلم به المسلوت مبكوت وزننده شول كمسكه دينور كه اوزننده اولان انت صيريلوب آلنمش اوله السلت سينك ضميله ارپه يه دينور على قول برنوع ارپه السيدر يا خود طعمه دماكثيرلك اولان ارپه يه دينور

بوارپه

بوآرپه رومنيده طراغبس وقارسيده جورهنه وتركيده پيغمبرارپه سي ديدكلري درخرمندن چقدقده بغداى كبي قابسر چقراول نظرده كورنلر بغداى ظن ايدرلر ارپه ايله بغداى بينده متوسط اولور السلتاء خمرآء وزننده شول خاتونه دينوركه اصلا خضاب وحنا استعمال ايلمز اوله يقال امرأة سلتاء اى لاتختضب السلتة فلته وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولنان سلت وانسلاتدن اسمدر صيريلوب قورتلمق حالتنه دينور بومعنايه مبنيدركه عربلر فلان بخي كچوب كيروبه راقدى كندى ديبجك يرده ذهب مني فلتة وسلتة ديرلر سبقني وفاتني معناسنه و بويله لكله باغفلت سبيله ياهما لدن ناشي ايش المدن چقدى كندى مقامنده دخي ضرب اولنور الاسلت احمر وزننده برونى بتون قطع اولنمش كشي يه دينور يقال هواسلت اذا كان قداوعب جدع انفه واسلت ابوقيس نلم شاعرك پدرى لقيدر السلحوت زنبور وزننده سحلوت معناسنه در كه بى باك وماجنه اولان عورته دينور السلكوت زنبور وزننده برقوش آديدر مؤلف بونى سلك مادة سنده جبروت وزنيله ثبت ايلمشدر السمت سينك فتحي وميمك سكونيله يوله دينور طريق معناسنه يقال الزم هذا السمت اى الطريق واهل خيراولان ذاتك امريندنده اولان هيئتنه وحسن سيرتنه اطلاق اولنور ومنه حديث عمر فينظرون الى سمته وهديه اى الى هيئته ومنظره فى الدين وحدس وظن وتخمينله بريولى طوتوب كتمك معناسنه در يقال سمت فلان سمتا من الباب الثانى والاول اذا سار على الطريق بالظن وسمت كذلك مصدراولور اقوال وافعالده ومذهب وسيرتده كوزل سلوك ايلمك معناسنه يقال سمت الرجل سمتا من الباب الثانى والاول اذا تحرى حسن النحو وبرنسنه يه قصدوآهنك ايلمك معناسنه در يقال سمت الشئ وسمت نحوه اذا قصده وبركسيه بركلامك ياخود برتدبيرورأيك وجه وطريقتى تهيئه وتسهيل ايلمك معناسنه در كه آنى تركاهلمق تعبيراولنور يقال سمت لهم سمتا من الباب الثانى اذا هيأ لهم وجه الكلام والرأى ومحمد بن يونس بن خالد النمري كه سمته منسوبدر هيئتى وامريندنه حسن سيرتى باعث نسبتيدر التسميت تفعيل وزننده برنسنه اوزره حضرت حق جل وعلانك اسم شريفني ياد ايلمك معناسنه در يقال سمت على الطعام اذا ذكراسم الله تعالى عليه اسم شريفي آنك اوزرينه ذكر ايله بركتلنوب كويا كه اصلا نقص طارى اولميوب هيئت اولاسنه ارجاع ايچون دعا ايلمك اولور وتسميت آغسران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمك معناسنه در يقال سمت للعاطس اذا دعى له فقال يرحمك الله عاطس عطسه سيبله هيئتندن مزعج اولمغله كويا كه جعلك الله على سمت حسن سبكنده اولور وبونده شين معجمه ايله ده لغتدر بلكه اكثر در متزجم ديركه آدم صفى على نبينا وعليه السلام الوفى حضرتلرينك دعا علرينه روحك وصولنده عطسه ريز اولمغله الحمد لله ديو حمد ايلدى حمدينه مجازات ومقابله ايچون ملائكه على قول حضرت مولى يرحمك الله يا آدم بيورمغله الى الآن سنت اولمشدر واول عطسه حكمة صدور ايدوب اول حينده مسدود ومنعقد اولان اك واويناق يرلرى آچلوب روح لسانه بالغ اولمغله حمد الهى قلمشدر ويرحمك الله عنوانيله مقابله شايستهٔ رحمت ايدكني وكندلردن ذلة صدور ايده جكني تلميح اولديغي كتب تفاسيرده مسطوردر وتسميت طريق مستقيمه ملازمت ايلمك معناسنه در يقال سمت فلان اذا لزم السمت اى الطريق المستقيم مسمت النعل اياق قابنك بلندن اشاغى اوجنه واريجه يره اطلاق اولنور بوله ابتدا اول متوجه اولد يغنه مبنى در سمت سمند وزننده صعيد اعالندن برقريه آديدر السمروت زنبور وزننده اوزون شيئه دينور الاسنات اسناد وزننده قبيلغه مبتلا اولمق معناسنه در يقال اسنت القوم اذا اجدبوا شارح دركه بوسته لفظندن مأخوذدر كه قبيلغه اطلاق اولنور اصلى واو اولمغله تايه قلب اولنمشدر اسنت القوم ايله اسنى القوم كلامى فرق ايچون واسنى القوم دمك قوم بريرده برسنه مقيم اولديغى معناسنه در فرقدن منقولدر كه سنه لفظنك آخرنده اولان هاء تأنيثه ده واقع اولمغله اصليه طائيله تايه قلب ايلديكرومنه يقال اصابتهم السنت بالتاء لكن مؤلف اصلى هائى ووائى اولديغنه ذاهب اولمشدر تنه كه مادة مرنده ثبت ايلمشدر ومصباحك بيانى دخى اول كونه در كه سنه كلمه سى محذوفة اللام در برلغته كوره اصلى سنهه در كهابه در جمعى سنهات در سنجه ومسجدات كبي ولغت اخرايه كوره واويه در اصلى سنوه در جمعى سنوات در وجمع مذكر سالم كي سنون اوزره جمعلنور السنت كتف وزننده بركسيه خير ومنفعتى اولميان كشي يه دينور جمعى سنتون كلور يقال رجل سنت اى قليل الخير لوراده قلت عدمدن كايه در السنتة فرجه وزننده والمسنتة محسنه وزننده لبات انبات ايلر اولان خير ومنفعتسز يره دينور يقال ارض سنتة ومسنتة اى لم تنبت ويقال عام سنت ومسنت اى جدب المناسبة مفاعله وزننده يرده اولنلق اراشدروب كرمك معناسنه در يقال سانوا الارض اذا تبعوا نباتها السنوت تنور وزننده والسنوت سنور وزننده كره يا غنه دينور وبونده دينور جين معناسنه وباله دينور وبرنوع خرما اسمدر وطبخله قوام ويرلش قوى شيره يه دينور لحر شيره سى

مطلب

كبي ودره اوتنه دينور سبت كبي ورازيانج اسميدر كه رزنه تعبير اولنان تخمدر وكمون اسميدر كه كمون ديدكلري تخمدر
التسنيت تفعيل وزننده طعام طبخ اولنان تنجره يه كمون قومق وطعامي كمونلي قلمق معناسنه در يقال سنت القدر
اذا جعل السنوت فيها المسنوت مسكوت وزننده شول كشي يه دينور كه سنكله همدم ومصاحب ايكن اصلمز
وسنيسز يره سكا طاريلوب انفعال ايدر اوله كه بدخو يلقدن نشئت ايدر يقال رجل مسنوت وهو من يصاحبك
فيغضب من غير سبب فصل الشين المعجمة الشئيت همزه ايله اميروزننده چوق توكزيوب سورجن
آته دينور كه قوللرنده متانت اولمامقدن نشئت ايدر يقال فرس شئيت اي عثور وشول آته دينور كه قيچ اياقلرني
اوك اياقلرندن كيرويه بصار اوله كه معايبندر يقال فرس شئيت اذا كان يقصر حافر ارجليه الشبت طمر
وزننده دره اوتنه دينور كه معروفدر شبرت قنفذ وزننده اندلسده برقلعه در الشت شينك فتحي وتانك تشديديله
والشتات والشتيت شينلرك فتحيله طاغتمق وتارمار ايلمك معناسنه در يقال شت الشيء شتا وشتاتا وشتيتا
من الباب الثاني اذا فرقه وطاغلمق معناسنه لازم اولور يقال شت الشمل اذا تفرق الانشتات انفعال وزننده
والتشتت تفعل وزننده والاستشاتة بونلرده طاغلمق معناسنه در يقال انشت الشيء وتشتت واستشت اذا افترق
التشتيت تفعيل وزننده والاشتات افعال وزننده طاغتمق معناسنه در يقال شتت الله جمعهم واشته اي فرقهم
الشتيت امير وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندي وصفت اولور طاغلمش نسنه يه دينور وسيرك سيرك اولان ديشه
دينور جمعي شتي كلور كه فعلي وزننده در ومنه يقال قوم شتي اي فرقا من غير قبيلة يعني بشقه بشقه قبيله دن اولان فرقه لردر
الشتات سحاب وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندي واسم اولور طاغنق وپراكنده معناسنه ومنه يقال جاء القوم
شتات شتات اي اشتاتا متفرقين بوراده شتات كلمه لري حاليت اوزره منصوبلردر صفت ايله مأوللردر شتان شينك
فتحي وتانك تشديدي ونونك فتحيله ولغت قليله ده كسري امام فراء دن منقولدر اسم فعل ماضيدر شتت فعلندن
مصروفه در كه باب خامسدن در آيريلوب بعيد اولدي معناسنه در شتان كلمه سنك مفهومنده تأكيد اولمغله پك
بعيد اولدي ديمك اولور يقال شتان بينهما برفع نون البين وينصب ويقال شتان ماهما وشتان ما بينهما وشتان ما عمرو
واخوه اي بعد ما بينهما وجه مذكور اوزره شتان كلمه سي فتح اوزره مبنيدر زيرا شتت فعلندن مصروف اولمغله ماضي
مقامنه قائمدر وبعضلر مصدريتنه ذاهب اولمغله نوني مكسور ايلديلر وسرعان ووشكان كلمه لرنده دخي فتحه
بورسمه در وشك وسرع كلمه لرندن مصروفلردر وابن السكيت ديديكه اصمعي ما ايله شتان ما بينهما قولني انكار
ايلمشدر شتان بينهما وشتان عمرو واخوه ديمك كركدر لكن ابن بري رد ايلمشدر تفصيلي واقاويل سائره كتب نحويه ده
مشروحدر شتي ربي وزننده اسمادندر محمود بن شتي محدثيندندر الشخت شينك فتحي وخاي معجمه نك سكونيله
ذاتي وخلقي اوله رق بنيه وتركيبي انجه وآريق اولان چلميسز انسانه وحيوانه دينور صكره دن مهزول اولانه
اطلاق اولنمز خانك فتحيله ده لغتدر كه حروف حلق اولديغنه مبني در جمعي شخات كلور شينك كسريله الشخوتة
شينك ضميله بركسنه خلقي چلميسز انجه وآريق اولمق معناسنه در يقال شخت الرجل شخوتة من الباب الخامس
اذا كان شختا الشخيت امير وزننده بودخي شخت معناسنه در يقال رجل شخت وشخيت اي دقيق ضامر
لاهزالا وشخيت وشخيت سكيت وزننده وشختيت حلتيت وزننده هوايه آغان توزه وطلازه دينور كه هوايه طوغري
دير كلنوب چقمش اوله التشخيت تفعيل وزننده برنسنه يي يتشدرمك معناسنه در يقال شخته اليه اذا ابلغه
الشرتي سبتي وزننده برقوش آديدر الشمات والشماتة شينلرك فتحيله دشمنك كدر ومصيبتيله خرم
ومسرور اولمق معناسنه در يقال شمت الرجل شماتا وشماتة من الباب الرابع اذا فرح ببلية العدو اصول سائره ده
شماته اسم اوله رق مرسومدر الاشمات همزه نك كسريله بركسنه يي دشمنك غم ومصيبتي سببيله مسرور قلمق
معناسنه در يقال اشمته الله به اي جعله فرحا ببلية عدوه الشماني صحاري وزننده والشمات شينك كسريله
نوميد وتهي دست كسنه لره دينور كرك غنيمتدن وكرك آمال سائره دن اولسون يقال رجعوا شماتى وشماتا اي خائبين
وبونلرك مفردلري مسموع دكلدر الشوامت شينك فتحيله داته نك اياقلرينه دينور قوائم معناسنه شارحك بياننه كوره
مفردي شامته در التشميت تسميت وزننده ومرادفيدر كه آغسران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمكدر يقال
شمت العاطس اذا دعا له فقال يرحمك الله بو معناده معجمه ايله اكثردر نته كه سمت ماده سنده بيان اولندي شارحك
بياننه كوره بناسي ازاله ايچوندر ابعدك الله عن الشماتة سبكنده در ياخود قوائم ماده سندن مأخوذدر كه ثبات
على طاعة الله ايله دعايه صائر وراجعدر ياخود جمع معناسندن مأخوذدر وتشميت جمع ايلمك معناسنه در يقال شمت
بينهما اي جمعه ياخود تخييب معناسندندر كه كذلك بابي ازاله ايچوندر وخائب ونوميد قلمق معناسنه در يقال

شمته

شمته اذا خيبه الاشتمات افتعال وزننده هنوز سمورمكه بشلمق معناسنه در يقال اشتمت بعيره اذا بدى سمنه التشمت
تفعل وزننده غنيمتدن تهي دست عودت ايلمك معناسنه در يقال تشمتوا اذا رجعوا خائبين من الغنيمة المشمت معظم
وزننده دائما السنة انامده ذكر بالخير ايله ياد ومظهر دعا وثنا وتحيت عباد اولان پادشاهه وامير ووالي مقوله سنه
اطلاق اولنور بناسي سلب ايچوندر يقال ملك مشمت اي محيا من حياه اذا دعا له بالتحية شنكات شينك كسريله
بربلده اسمي اولمق كركدر محدثيندن احمد بن عبد الخالق بن الشنكاتي وكامل بن عبد الجليل الشنكاتي اورادندر
برهان قاطعده بونونله شنكان اوله رق مرسومدر الشيتان شيطان وزننده چكركه دن وسائر اولمقوله جانوردن
جماعت قليله يه دينور فصل الصاد الصت صادك فتحي وتانك تشديديله بركسنه يي عنف وقهر ايله
اوته قاقمق على قول ال ايله اورمق معناسنه در يقال صته صتا من الباب الاول اذا دفعه بقهر اوضربه بيده وپك
حيقرمق معناسنه در يقال صت الرجل اذا صر وصت كروه وجماعت معناسنه در تقول رأيت صتا من الناس
اي جماعة وبركسنه يي برداهيه يه اوغراتمق ياخود آزرده ومكدر اوله جق بركلامله ياخود افك وافترا ايله رنجيده
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال صته بداهية او بكلام اذا رماه به الصتيت صادك فتحيله سسه دينور
صوت معناسنه وجغلتي يه وغريو وفرياده دينور جلبه معناسنه وكروه وجماعته دينور صت كبي جوهرينك بو مقامده
وفي الحديث قاموا صتيتين اي جماعتين عبارتيله ذكري خطادر صواب اولان وفي اثر ابن عباس عنوانيله اولمقدر
شارح ديركه مؤلف كرچه اثر ايله حديث بيني فرق ايلمشدر لكن امام نووي وسائر بعض اصحاب اصول ترادفنه ذاهب
اولمشلردر نته كه صاحب نهايه دخي وفي حديث ابن عباس عنوانيله ثبت ايلمشدر وحديث مرقومك تمامي ان بني
اسرائيل لما امروا ان يقتل بعضهم بعضا قاموا صتيتين اي جماعتين وصتين عبارتيله مرويدر نته كه ذكر اولندي
المصاتة مضادة وزننده والصتات صادك كسريله مخاصمه ومنازعه ايلمك معناسنه در يقال صاته مصاتة
وصتاتا اذا نازعه المصتيت مسكين وزننده امور ومصالحده ايشلك وجست وچيره آدمه دينور يقال رجل
مصتيت اي ماض الصت صادك كسريله ضد معناسنه در كه برنسنه نك مخالفيدر قيام وقعود كبي وفرقه وجماعته
دينور الصته صادك ضميله بودخي ضد ومخالف معناسنه در الصتية صادك ضمي وياي مشدده ايله يورغانه دينور
على قول برنوع ثوب يمني اسميدر الصنتيت صنديد وزننده جمع اولمش عسكر آلاينه دينور كتيبه معناسنه وبرقومك
قدر وشان ومنزلت صاحبي اولان سيد ومهترينه دينور كه صنديد لفظنده لغتدر التصات في الاصل تفاعل وزننده
بري بريله حرب وقتال ايلمك معناسنه در يقال تصات القوم اذا تحاربوا الصنتوت زنبور وزننده يالكز ويكتا اولان
آدمه دينور كه قوم وقبيله واقرباسي اولميه الصنت فتحتينله صدد لفظنده لغتدر كه حذا ومقابل وبرابر معناسنه در
يقال هو بصنته اي بصدده التصحت حاي مهمله ايله تفعل وزننده اوتانمق معناسنه در يقال تصحت منه
اذا استحيى الاصخيتات خاي معجمه ايله اطمينان وزننده ياره نك شيشي انوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اصخأت
الجرح اذا سكن ورمه وخسته صاغالمق معناسنه در يقال اصخأت المريض اذا برأ الصعت صادك فتحي وعينك
سكونيله اورته بويلو آدمه دينور مربوع القامة معناسنه صعت الربة رانك ضمي وبانك تخفيفيله كوكسنك
ايچريسي كه مراد وسطيدر ياخود ايكي يانلريله قارننك قاويشجق يري لطيف ومتناسب اولان كسيه دينور لطيف
الجفرة معناسنه حاصل معنا كوكسنك آيينه سي مرطباني قمر كبي خوشنما ياخود هر يانى اويغون اندامي لطيف
ودلارادر ديمكدر يقال هو صعت الربة اي لطيف الجفرة بوراده ربه كلمه سنك اصلي ورب ايدي كه ما بين الضلعين
معناسنه در جفره كلمه سنه مشاكلة راء مضموم اولدي بعده جفره معناسنده استعمال اولندي وتركيب مذكورده واقع
صعت كلمه سي معناي مذكوردن مأخوذدر كه لطافت واعتدالي مستلزمدر الصفتيت فايله حلتيت وزننده
والصفتأت صادك كسري وفانك سكونيله والصفت فلز وزننده والصفتان طرماح وزننده والصفتان
فانك تشديديله صليان وزننده ديزمان وجسيم وشديد اولان كشي يه دينور على قول انه طلو صيقي وطقناز ياخود
وجودي قوي اولوب لكن اندامي ياقشقسز كنده بدن كسيه دينور وعلى رأي فلز وزننده قوت وشجاعتي سببيله
هر كسنه غالب اولان آدمه دينور الصفتة سكته وزننده غلبه وفيروزي معناسنه در التصفت تفعل وزننده
قوت وجلادت اظهاريله بهادرلنمق معناسنه در يقال تصفت الرجل اذا تقوى وتجلد التصفتت تدحرج وزننده
تصفت معناسنه در يقال تصفتت الرجل بمعنى تصفت الصلت صادك فتحي ولامك سكونيله وجود انسانيده
شول آلنه دينور كه غره كبي آچق وروشن وتابدار اوله يقال جبين صلت اي واضح براق على قول دوز وپارز وكشاده
اولانه دينور كه يومري مقابليدر صفات مدايحدندر وصلت مجلا ومصيقل وآبدار اولان ايشلك زاغلو قلجه دينور

ووارسق ويتاغان مقوله‌سی بيوك بچاغه دينور بونده صادك ضميله ده لغتدر يقال ضربه بالصلت اى السكين الكبيرة
وامور ومصالحده اقداملو چيره وكاركذار آدمه اطلاق اولنور وصلت بر رجل آديدر ومصدر اولور آت اوينا تمق
معناسنه يقال صلت الفرس صلتا من الباب الاول اذا ركضه الصلوتة صادك ضميله بركسه آچق وروشن
جبهه لو اولمق معناسنه در يقال صلت الرجل صلوتة من الباب الخامس اذا كان صلت الجبين المنصلت اسم فاعل
بنيه‌سيله والاصليت ازميل وزننده بونلرده زاغلو ايشلك وآبدار قلجه دينور ومنصلت امور ومصالحده قلج كبى
ايشلك چيره ونافذ آدمه دينور بوراده اصليت افعيل وزننده صفتدر الاصلتى المعى وزننده والاصلات
همزه‌نك كسريله اسكاف وزننده كه صفتدر والمصلات محراب وزننده والمصلت منبر وزننده بونلرده
امور ومصالحده ايشلك ونافذ وكاركذار آدمه دينور الصلت صادك كسريله اوغرى يه دينور لص معناسنه
الصلتان فتحاتله نشاطلو واستكلو ويوركلو حديد الفؤاد آته دينور وبو فعلان وزننده وصفدر وصلتان اوچ نفر
شاعر آديدر برى عبديدر كه عبد القيس قبيله سندن وبرى ضبه قبيله سندن وبرى فهم بن مالك قبيله سندندر
الانصلات انفعال وزننده يوريمكده ياسكر تمكده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال انصلت فى سيره
اوعدوه اذا مضى وسبق الغير الصمت صادك فتحى وميمك سكونيله والصموت قعود وزننده والصمات
غراب وزننده خاموش اولمق سكوت معناسنه در يقال صمت المتكلم صمتا وصموتا وصماتا من الباب الاول اذا سكت
وعربلر لا صمت يوما الى الليل ديرلر نصبله ولا صمت يوم ديرلر رفعله ولا صمت يوم ديرلر جر ايله لا يصمت يوم تام الى الليل
معناسنه يعنى تماما بركون كيجه‌يه قدر سكوت يوقدر شارح ديركه نصب حالنه كوره لا يصمت يوما الى الليل سكنده‌در
وجر حالنده اشكال يوقدر ورفع حالنده لا يصمت يوم ديمك اولور كه ذكر المحل اراده حال اولور ومنه حديث على
رضى الله عنه انه عليه السلام قال لا رضاع بعد فصال ولا يتم بعد حلم ولا صمت يوما الى الليل الاصمات
همزه‌نك كسريله بودخى سكوت ايلمك معناسنه در يقال اصمت الرجل اذا سكت وسكوت ايتدرمك معناسنه
متعدى اولور يقال اصمته اى اسكته وبرنسنه‌نك ايچنى مجوف ايلميوب مصمت قلمق معناسنه‌در كه تركيده صوم قلمق
تعبير اولنور كرك اول امردن ايلسون طوب يوارلغى كبى وكرك صكره‌دن صمصقى طولديروب صوم ايلسون تقول
اصمته انا اى جعلته مصمتا وترلا ايكى سنه متواليا زراعت اولنمامغله يكشوب يوركبى قاتى وغليظ اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اصمتت الارض اذا احالت آخر حولين التصميت تفعيل وزننده بودخى سكوت ايلمك
وسكوت ايتدرمك معنالرينه لازم ومتعدى اولور يقال صمت الرجل اذا سكت ويقال صمته اى اسكته الصمات
غراب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وصمات باعث صمت وسكوت اولان شيئه دينور يقال رماه بصماته اى
بما صمت منه وتيز تيز صوصه‌مق سرعت عطش معناسنه در يقال يأخذه الصمات اى سرعة العطش الصامت
اسم فاعلدر ساكت معناسنه در ويك قويى سوده ويوغورده اطلاق اولنور ويكرمى مهار دوه‌يه اطلاق اولنور
ومال جنسندن التونه وكومشه اطلاق اولنور كه صداسزجه اولان مال اوله جقدر نته كه حيواندن ماله ناطق
اطلاق اولنور مرادبى روح وذى روح اولان ماللردر يقال ماله صامت ولا ناطق اى حيوان ولا غيره من المال الصموت
صبور وزننده آغر زرهه دينور درع ثقيل معناسنه كه لابس اولدقلرى حينده قاغشديسى اولماز وضربيه‌يه كوميلوب
كيدن ايشلك قلجه اطلاق اولنور سيف رسوب معناسنه وشول موملى بال كومجنه اطلاق اولنور كه مجموع دليكلرى
بال ايله طلو اولوب اصلا بوش دليكى اولميه وصموت اصحابدن عباس بن مرداسك على قول خفاف بن ندبه‌نك فرسى
اسميدر وعربلر قلج وبچاق كميكدن دونميوب كميكدن اوته ايشلدكده ضربة صموت ديرلر وصفيتله كه صوتى ظهور
ايلمامكله صموت اولور وعربلر قيزك بالدرى وطبوغى اتلى وطلو اولديغندن خلخال كركى كبى يرلشوب يكشمك سببيله
يوريدكده جغشديسى اولمسه جارية صموت الخلخالين ديرلر يقال جارية صموت الخلخالين اى غليظة الساقين
لا يسمع لهما حس اصمت اربل وزننده بركلمه‌در كه عربلر اسسز تنها بيابانه وصف ايدرلر يقولون تركته ببلدة
اصمت وبصحراء اصمت وبوحش اصمت ويقولون تركته ببلدة اصمتة بالهاء بقطع الهمزة ووصلها مكسورة غير
منصرف فى الكل اى تركته بالفلاة او بحيث لا يدرى هو يعنى آنى تنها بيابانده ياخود قنده اولديغى بيلنمز يرده ترك
ايدوب كلدم شارحك بيانه كوره عدم انصرافى علميت ووزن فعل ياخود تأنيث سببلرينه مبنى در واول مقوله محل
موحش اولمغله هركس رفيقنه اصمت اصمت ديو صوت وتكلمدن منع ايلمسى باعث اطلاقدر وقالديكه همزه‌نك
قطعى افعالدن مأخوذ اولديغنه مبنى در لكن صمت ماده‌سى باب اولدن متصرف اولمغله امر حاضر همزه‌نك
ضميله اولمق مطرده‌در مكر كه تخفيفله ياخود مقطوع الهمزه‌يه اطراده مبنى اوله وتاء تأنيث موصوفنك ظاهرينه نظرا

اسم مجراسنه جارى اولديغنه مبنى در المصمت مكرم وزننده ايچى بوش ومجوف اولميان شيئه دينور كره وطوپ
كله‌سى كبى كه صوم تعبير اولنور يقال شىء مصمت اى لا جوف له وشول قاپويه وكليدلنمش كليده دينور كه نه طريقله
بتد اولديغى مبهم ونامعلوم اوله يقال باب وقفل مصمت اى مبهم يعنى قد ابهم اغلاقه وعربلر الف مصمت ديرلر
متمم معناسنه نته كه الف كامل ديدكلرى كبى وبونده تفعيل بابندن اوله‌رق الف مصمت دخى ديرلر ويكرنك اولان
شيئه دخى مصمت اطلاق ايدرلر يقال ثوب مصمت اذا كان لا يخالط لونه لون الحروف المصمتة مر بنفل
كلمه‌سنده واقع التى حرفدن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور بوراده نسخه‌لرده ماعدا لفظى ساقطدر كه طغيان
قلم نساخدر والحروف المصمتة مر بنفل عبارتيله مرسومدر صواب اولان ماعدا مر بنفل اولمقدر كه ميم وراء
وباء ونون وفاء ولامدن ماعدا حرفدر ديمكدر پس بونلردن ماعدايه حروف مصمته اطلاق اولنور واشبو آلتى
حروفه حروف ذلاقه اطلاق اولنور نته كه شافيه شرحى چارپردى تفصيل اوزره تعريف وتمييز ووجه تسميه‌لرنى
بيان ايلمشدر الصمتة صادك ضمى وكسريله لغتدر شول شيئه دينور كه انكله صبيان قسمى آويديلوب اسكات
اولنه طعام وسائر اوينجق كبى المصمت محسن وزننده شيبان النهدى نام كمسه‌نك قلجى آديدر الصميت
ميمك شده‌سيله سكيت وزننده ومرادفيدر كه كثير السكوت اولان كمسه‌يه دينور الصمات سحاب وزننده
شىء معناسنه استعمال اولنور فى الاصل باعث سكوت اوله جق نسنه معناسنه اولوب بعده مطلقا نسنه‌ده
استعمال اولندى تقول ما ذقت صماتا اى شيئا الصمعيوت عين مهمله دنصكره ياى تحتيه ايله عنكبوت وزننده
باشى سرد اولان آته دينور كه بر وجهله ضبطى قابل اولميه بونك وزنى فعليوت در ظاهرا صمع ماده‌سندندر كه
كندى هواسنه تابع اولان خودسر وخودرأى اولمق معناسنه در الصنوت نونك شده‌سيله سفود وزننده كوجك
شيئه دينور كه ايچنه خرما مقوله‌سى قورلر على قول قاروره‌نك غلافنه وقپاغنه دينور جمعى صناتيت كلور الاصنات
همزه‌نك كسريله متين ومحكم قلمق معناسنه در يقال اصنت الشىء اذا اترصه واحكمه الصنتيت صنديد وزننده
ومرادفيدر كه ذيشان ومتعين اولان مهتر قومه دينور مؤلف بونى صنت ماده‌سنده دخى ذكر ايلمشدر نونك زياده‌سنده
اختلاف اولديغنه مبنى وصنتيت الآيه دينور كتيبه معناسنه الصنبوت صادك ضميله فرد وجريد اولان كشى‌يه دينور
بودخى صنت ماده‌سنده بيان اولندى الصوت صادك فتحى وواوك سكونيله سسلنمك معناسنه در يقال صات
الرجل يصوت وصات يصات كخاف يخاف صوتا اذا نادى وصوت اسم اولور كه سسه دينور بانك وآواز معناسنه
وذكر جميل ونام نيكو معناسنه استعمال اولنور كما سيذكر الاصاتة اصابه وزننده والتصويت تفعيل وزننده بونلرده
سسلنمك معناسنه در يقال اصات الرجل وصوت بمعنى صات الصيت يانك شده‌سيله سيد وزننده پك سسلو بلند
آواز شخصه دينور يقال رجل صيت اى شديد الصوت الصات مال وزننده صيت معناسنه در يقال رجل صات
وحمار صات اى صيت شارحك بيانه كوره بونك اصلى صائت اولوب عينى ساقط اولمشدر ياخود اصلى صوت
اولوب واوى الفه قلب اولنمشدر ذو صوت ديمكدر رجل مال ورجل نال كبى كه ذو مال وذو نوال تقديرنده در
وصيت كلمه‌سنك اصلى صيوت ايدى واو يايه قلب وادغام اولنمشدر وصات صوت كبى ذكر جميل معناسنه
استعمال اولنور الصيت صادك كسريله بودخى صوت وصات كلمه‌لرى كبى بين الناس ذكر جميل ونيكنام
معناسنه استعمال اولنور بونك اصلى صوت ايدى كه صادك كسريله واو يايه قلب اولنمشدر صوت مسموع
ايله ذكر جميل معناسنى فرق ايچون كويا كه فعل وزننده بناى مخصوصه وضع اولنمشدر وصيته دخى بو معنايه در
هايله يقال له صوت فى الناس وصات وصيت وصيته اى ذكر حسن وصيت دمورجى چكجنه دينور مطرقه
معناسنه وقيومجى‌يه دينور صايغ معناسنه وقلج وبچاق مقوله‌سنه جلا ويروب زاغلين كمسه‌يه دينور
المصوات محراب وزننده پك حيقريجى مصوت معناسنه در واحد وفرد معناسنه استعمال اولنور يقال
ما بالدار مصوات اى احد الانصيات انفعال وزننده ندا ايدن كمسه‌يه اجابت ايلمك معناسنه در يقال دعى
فلان فانصات اى اجاب واقبل وكيزلنه‌رك وسيرلنه‌رك كتمك معناسنه در يقال انصات الرجل اذا ذهب
فى توار وبلى بوكلمش كمسه‌نك قامتى طوغرلمق معناسنه در يقال انصات المنحنى اذا استوى قامته مترجم ديركه
كتب امثالده * اعمر من نصر * مثلنك منشأى اولان نصر يوز طقسان سنه معمر اولوب بالجمله اركان وقرالرى
خلل ياب ومويلرى سفيد وديشلرى ريزان اولدقدنصكره تجدد بولوب يكيدن تازه جوانلق درجه‌سنه
عورتله بالجمله ديشلرى بتوب ومويلرى سياه وقوت وجود وتاب وطراوتله يكى باشدن شاب يافع اولمغله ينه مدت
مديده بر وجه كامرانى خرامنده كلشنسراى زندكانى اولمشدر مرقومك بو حالنى شعرادن برى اشبو منظومه ايله

اشعار ایلمشدر * ونصر بن دهمان الهنیدة عاشها * وتسعین حولا ثم قوّم فانصاتا * وعاد سواد الرأس بعد
بیاضه * وراجعه شرخ الشباب الذی فاتا * فعاش بخیر فی نعیم وغبطة * ولکنه من بعد ذا کله ماتا * بوراده
هنیده کلمه سی که تصغیر بنیه سیله در یوزعدده اطلاق اولنور وانصیات بین الناس مشهور ونامدار اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال انصات به الزمان اذا صار مشهورا فصل الضاد المعجمة الضغت ضادك
فتحی وغین معجمه نك سکونیله برنسنه یی انیاب ونواجذ ایله یعنی آزی دیشلر ایله واوته لرنده اولان درت دیشلر ایله
آغزده چویره رك چینمك معناسنه در یقال ضغتة ضغتا من الباب الثالث اذا لاکه بالانیاب والنواجذ ضوت
ضوت وزننده برموضع آدیدر الضهت ضادك فتحی وهانك سکونیله برنسنه یی شدّتله باصوب چکنمك
معناسنه در یقال ضهته ضهتا من الباب الثالث اذا وطئه وطئا شدیدا فصل الطاء الطست طانك فتحی
وسینك سکونیله لکن تعبیر اولنان قابه دینور که ایچنده ال ونسنه یا یقانور بونك اصلی طسّ اولمغله سین
ثانیه تایه قلب اولنمشدر شارح دیرکه جمع وتصغیرنده طساس وطسیس دینور و بوطی قبیله سی لغتیدر لکن
مفردات سائره ده تشت فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدر طالوت جالوت وزننده برملك اعجمی اسمیدر
علم عبری در نته که جالوت ماده سنده بیان اولندی فصل الظاء المعجمة الظأت ظانك فتحی
وهمزه نك سکونیله بوغمق معناسنه در یقال ظأته ظأتا من الباب الثالث اذا خنقه فصل العین
العبت سبت وزننده برنسنه یی بورمق معناسنه در یقال عبت یده عبتا من الباب الاول اذا لواها العتّ
عینك فتحی وتانك تشدیدیله متکلم مخاطبه خطاب ایلدیکی کلامی تکرار بتکرار ایراد ایلمك معناسنه در یقال
عته عتا من الباب الاول اذا ردّد علیه الکلام مرّة بعد مرّة والحاح وابرام ایلمك معناسنه در یقال عته
بالمسئلة اذا الحّ علیه ولوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال عته بالکلام اذا وبخه المعاتة مضادّه وزننده
والعتات عتاد وزننده برکسه ایله مخاصمه ایلمك معناسنه در یقال عاته معاتة وعتاتا اذا خاصمه العتعت بلیل
وزننده والعتعت ربرب وزننده اوغلاغه دینور جدی کبی وقوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وتامّ
الخلقه طویل القامه آدمه دینور علی قول مضطرب الخلقه یاقشقسز طویل القد آدمه دینور العتّ
فتحتینله غلظت وخشونتله سوز سویلمکه دینور یقال ماهذا العتّ ای الغلظ فی الکلام عت عت عینلرك
فتحیله اوغلاق چاغره جق صوتدن حکایه در العتعتة زلزله وزننده دلورمك جنون معناسنه در وعت عت دیه رك
اوغلاغی چاغرمق معناسنه در یقال عتعت الراعی اذا دعی الجدی بعت عت التعتت تفعل وزننده کلامی
طلاقت وسلاستله ادا ایده میوب حروف وکلماتی تردید وتکرار ایلیه رك تکلم ایلمك معناسنه در یقال تعتت
فی کلامه اذا لم یستمرّ فیه بل اکثر التردّد عتی حتی وزننده وآنده لغتدر شارحك بیانته کوره هذیل وثقیف وسعد
لغتیدر العرت ضرب وزننده مزراق صلب وسخت اولمق علی قول دتره یوب مضطرب اولمق معناسنه در یقال عرت
الرمح عرتا من الباب الاول والثانی اذا صلب او اضطرب ویلا بیمق معناسنه در یقال عرت البرق وغیره اذا لمع وبرق
وبرنسنه یی ال ایله اوغمق معناسنه در یقال عرت انفه اذا دلکه العرّات شدّاد وزننده پك دتره یجی شدید الاضطراب
نسنه یه دینور یقال برق عرّات ورمح عرّات ای شدید الاضطراب العفت عینك فتحی وفانك سکونیله برنسنه یی
بوروب قیرمق علی قول اجزاسی طاغیلوب صاچلمیه رق قیرمق معناسنه در یقال عفت الشیء عفتا من الباب
الثانی اذا لواه وکسره او کسر ایلا ارفضاض وعجمی کسه تکلفله عربی کلمات ایتمك یاخود لکنتدن ناشی کلامی
تامّ ووافی ادا ایده میوب شکسته خرد مرد تکلم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال عفت فی کلامه اذا تکلف فی عربیته
او کسره لکنة الاعفت احمر وزننده بون واحمق کشی یه دینور وصولاق آدمه دینور اعسر معناسنه العفتان تانك
شدّه سیله صفتان وزننده ومرادفیدر که ماده سنده ذکر اولندی ومبالغة نفسنه نسبتله عفتانی دخی دیرلر العفیتة
عصیده وزننده ومرادفیدر که بولماج آشنه دینور العلفوت جردحل وزننده والعلفوت زنبور وزننده والعلفتانی
اندرانی وزننده شول جسیم الجثه احمق وبیمغز کسیه دینور که قوّه مفکره سی اولمامغله لساننه صواب وخطا ورطب
ویابس هرنه کلور ایسه صاور راوله یقال رجل علفوت وعلفوت وعلفتانی ای جسیم احمق یرمی بالکلام علی عواهنه
العمت سمت وزننده یوکی الده اکیرمك ایچون حلقه کبی دکرمیجه دورمك معناسنه در یقال عمت الصوف عمتا من الباب
الثانی اذا لفه مستدیرا لیجعل فی الید فیغزل وقهر ایلمك معناسنه در یقال عمت فلانا اذا قهره وبرکسه یی حاجتندن
کف ومنع ایلمك علی قول اصلا قایرمیه رق کوراوروشی کبی نیره سی کلورسه کلسون دکنکله اوروب چالمق
معناسنه در یقال عمت فلانا اذا کفه یعنی عن مرامه او ضربه بالعصا غیر مبال التعمیت تفعیل وزننده عمت ایله

معنای اوّلده مرادفدر یقال عمت الصوف بمعنی عمته العمیتة عینك فتحیله اکیرلمك ایچون الده دکرمی دورلمش
بوك دسته سنه دینور نته که قیلدن اولورسه سلیله وپنبه دن اولورسه سبیخه دینور جمعی اعمته کلور وعمت کلور
ضمتینله وجمع جنسی عمیت کلور هاسز العمیت سکیت وزننده ظریف وحاذق اولان کوزجی یه دینور یقال رجل
عمیت ای رقیب ظریف وسرخوشه دینور وضعیف الرأی اولان جاهل ونادانه دینور واعما کبی برجهته سلوکه رهیاب
اولمیان کسیه دینور کرك حسی وکرك معنوی اولسون یعنی نیره یه ونه سمته کید جکنی بیلمز اولان آدمه دینور که
حیرتده اولور یقال رجل عمیت ای لا یهتدی الی جهة العنت فتحتینله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال
عنت الشیء عنتا من الباب الرابع اذا فسد وعنت اثم وکناه معناسنه اسمدر یقال فیه عنت ای اثم وهلاك معناسنه در
یقال وقع فی العنت ای الهلاك وانسانه برزحمت ومشقت اوغرامق معناسنه در یقال عنت فلان عنتا اذا دخل
علیه المشقة وبرکسه برشدّت ومحنته صتاشمق معناسنه در یقال عنت الرجل اذا لقی الشدّة وزنا ایلمك معناسنه در
ومنه قوله تعالی لمن خشی العنت منکم ای الفجور والزنا وبرنسنه یه وهی وضعف کلوب قیرلمق معناسنه در یقال
عنت العظم اذا وهی وانکسر وکناه قزانمق معناسنه در یقال عنت الرجل اذا اکتسب مأثما وقیریق کمیك صاریلوب
اوکولدقدنصکره تکرار برسبیله ینه قیرلمق معناسنه در یقال عنت العظم اذا انهاض بعد الجبر الاعنات همزه نك
کسریله برکسه یی برمحنت ومشقته اوغراتمق معناسنه در یقال اعنته اذا اوقعه فی العنت ای المشقة وصاریلوب
اوکولمش کمیکی تکرار شکست ایلمك معناسنه در یقال اعنت الشیء العظم المجبور اذا اصابه وهاضه التعنیت تفعیل
وزننده برکسنه قسر وتشدید ایله اداسی وعهده سندن خروجی بغایت دشوار اولان برماده تحمیل والزام ایلمك
معناسنه در یقال عنت فلانا اذا شدّد علیه والزمه بما یصعب علیه اداؤه العنتوت عینك ضمیله حلی دیدکلری
یعنی اشك کنکری وبغدایجق اوتی دیدکلری اوتك قوریمشنه دینور که مرعادندر ودوز صحراده واقع یالکز انجه اوزون
طاغه دینور وهر شیئك اوّلنه وابتداسنه دینور واوزرینه صعودی بغایت مشقتلو ودشوار اولان صرپ تپه یه وبایره
دینور العنوت صبور وزننده بودخی صعودی زحمتلو اولان صرپ تپه یه وبایره دینور یقال اکمة عنتوت وعنوت
ای شاقة المصعد العنتة دحرجه وزننده برنسنه دن اعراض ایلمك معناسنه در یقال عنتت عنه اذا اعرض
وجیش تعبیر اولنان برباشنده اوغلاغك بوینوزی بویلنوب یوکسلمك معناسنه در یقال عنتت قرن العتود
اذا ارتفع العانت عانس وزننده ومرادفیدر که قوجه یه وارمیوب اوده قلان قاری قیزه دینور یقال امرأة عانت
ای عانس المتعنت متعند وزننده برکسه نك خطاسنی طوتمق قیدنده اولان کشی یه دینور تعنت برکسه نك
خطا وزله سنی طوتمق قیدنده اولمق معناسنه در یقال جاءه متعنتا ای طالبا زلته العنت کتف وزننده والمعنت
محسن وزننده والمعنت معظم وزننده صاریلوب اوکولدقدنصکره تکرار شکست اولان کمیکه دینور المتعهت
متعهد وزننده عته وحمق وبلاهت صاحبی کسیه دینور شارح دیرکه کویا که متعته مقلوبیدر یقال رجل متعهت
ای ذو نیقة وتعته بوراده نیقه حمق معناسنه در تزیین لباس معناسنه دکلدر فصل الغین المعجمة الغت
غینك فتحی وتانك تشدیدیله برکسیه برماده ایله زحمت ویروب رنجیده قلمق معناسنه در یقال غته بالامر غتا من الباب
الاول اذا کدّه وبرکسه یی صویه طالدرمق معناسنه در یقال غته فی الماء اذا غطه والنی یاخود یکنی آغزه طوتمق
مقوله سی حالاتله کولمکی اخفا ایلمك معناسنه در یقال غت الضحك اذا اخفاه وسوز ایله برکسه یی افحام واسکات ایلمك
معناسنه در یقال غته بالکلام اذا بکته وقابی آغزدن آیرمیه رق صویی بیدرپی یودم یودم ایچمك معناسنه در
یقال غت الماء اذا شرب جرعا بعد جرع من غیر ابانة الاناء عن فیه وبرکسه یی مغموم وغصه ناك ایلمك معناسنه در
یقال غته اذا غمه واکربه وبرآدمی بوکالدوب بوغمق معناسنه در یقال غته اذا خنقه ودابه یی بری اوته یی فاصله
سکرتمکله یوروب درمانده ایلمك معناسنه در یقال غت الدابة شوطا او شوطین اذا اتعبها فی رکضها وبعض شیئی
بعض شیئه تابع وتالی قلمق معناسنه در یقال غت الشیء الشیء اذا اتبع بعضه بعضا الغلت غینك فتحی ولامك
سکونیله عقد اولنان پازارلغی بوزمق اقاله معناسنه در یقال غلت البیع او الشری غلتا من الباب الاول اذا اقاله
الغلت فتحتینله یکلش حساب ایلمك غلط معناسنه در علی قول غلت حسابده وغلط سوزده اولان یکلشلغه
مخصوصدر یقال غلت فی الحساب غلتا من الباب الرابع وغلط فی القول شارح دیرکه اوجه اولان غلط
طایله اعم در وتایله غلت حسابه مخصوصدر الاغلتاء اسرنداء وزننده برکسیه شتم وضرب وقهر ایله حواله
وشرکیر ومستولی اولمق معناسنه در یقال اغلتنی فلان علیه اذا علاه بالشتم والضرب والقهر الغلتة
فلته وزننده کیجه نك اوّلنه دینور الغلتة جرعه وزننده غلت لفظندن اسمدر یکلشلق معناسنه در یقال به غلتة ای غلت

الاغتلات افتعال وزننده والتغلت تفعل وزننده بر كسه يى غفلتله طوتمق معناسنه در يقال اغتلته وتغلته
اذا اخذه على غرة الغمت سمت وزننده طعام ثقيل اولوب يوركى بصمقله معده يى بولندروب صاحبنى سرخوش كبى
شوريده دماغ ايلمك معناسنه در يقال غمته الطعام غمتا من الباب الثانى اذا ثقل على قلبه فصيره كالسكران وصويه
طالدرمق معناسنه در يقال غمته فى الماء اذا غطه وبر نسنه يى اورتوب بوريمك معناسنه در يقال غمت الشئ اذا غطاه
وصو ايچركن تنفس ايچون باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال غمت نفسا اذا رفع رأسه عند الشرب وبو مجازدر
كويا كه صولوغنى صو ايله تغطئه ايدر الغمت فتحتينله ثقيل طعام يوركى بصمقله صاحبى سرخوش كبى بولانمق
معناسنه در يقال غمت الرجل غمتا من الباب الرابع اذا ثقل الطعام على قلبه فصار كالسكران فصل الفاء
الافتأت افتعال وزننده بر كسيه عندى اصلسز باطل سوز اسناد ايلمك معناسنه در كه يلان آتمق تعبير اولنور تقول
افتأت على الباطل اى اختلقه وخود رأى اولمق معناسنه در يقال افتأت الرجل برأيه اذا استبد وفجأة وفات ايلمك
معناسنه در يقال افتئت الرجل على بناء المفعول اذا مات فجاءة شارح ديركه بو ماده نك همزه سى ازهرى نقلى اوزره
صحيحدر يعنى مهموزدر وابن شميل نقلى اوزره نامعلومدر يعنى مهموز ميدر ياخود فوت ماده سندنميدر معين دكلدر
وابو زيد روايتى اوزره كرچه مهموزيت اوزره مسموعدر لكن غير مهموزى مهموزا استعمال واقعدر نته كه حلأت
السويق ديرلر بن سويقه حلو قاندم محلنده كذلك رئأت الميت ديرلر وبو دخى محتملدر كه اصلى فوتدن اولميوب مهموز
اوله وجامع اللغه ده فأت وافتأت برأيه عبارتيله مهموز امر سومدر الفت فانك فتحى وتانك تشديديله بر نسنه يى پرمقلر
ايله ريزه ريزه خردمرد ايلمك معناسنه در تريد اتمكى كبى يقال فت الشئ فتا من الباب الاول اذا دقه وكسره بالاصابع وفت
اسم اولور قيالرده اولان چتلاغه دينور جمعى فتوت كلور كذلك مصدر اولور بر شيئك قوتنى ازاله ايله ضعيف قلمق
معناسنه در يقال فت فى ساعده اى اضعفه وبو مجازدر كويا كه اعوانى كسر ايلمشدر الفتيت والفتوت قالرك
فتحيله پرمقلر ايله ريزه ريزه طوغرانمش واو فانمش نسنه يه دينور يقال خبز فتيت وفتوت اى مفتوت الفتات غراب
وزننده بر شيئك او فانتيسنه دينور يقال فتات الخبز اى ما تفتت الفتة فانك فتحى وضميله فشقى طوتروغنه دينور كه
اوفادلدقدنصكره ايچنه قاو قويوب طوترق ايدرلر وبر مقدار جه خرما كومه سنه دينور كتلة تمر معناسنه التفتت
تفعل وزننده ريزه ريزه اولمق معناسنه در الفتفتة زلزله وزننده دوه صويى قانمق مرتبه سندن آز ايچمك معناسنه در
يقال فتفت البعير اذا شرب دون الرى الفتافت فانك فتحيله ايكى اوچ كسه بيننده اولان فسلدى يه دينور كه سائر اهل
مجلس نه استماع ونه فهم ايده لر يقال بينهم فتافت اى سرار لا تسمع ولا تفهم لسانمزده فت فت نه سويلشورلر تعبيرى
بوندن مأخوذ اولمق كركدر كه فتافتك مفرديدر الفت فانك حركات ثلاثيله طاغنق وپراكنده معناسنه در يقال
اهل بيت فت مثلثة الفاء اى منتشرون الفخت فانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله آى آيدننه دينور ضوء القمر
معناسنه تقول جلسنا فى الفخت اى فى ضوء القمر وآشجى تنجره دن ات پارچه سى چقرمق معناسنه در يقال فخت
الطباخ اذا نشل القدرة من القدرة وفخت قپانه وفاقه دينور فخ كبى واولرك ناوانلرنده اولان دكرمى دكرمى دليكلره
دينور كه عرب اولرينه مخصوصدر مراد طاملرنده اولان باجه لردر كه آنلردن ايچرويه شعله نفوذ ايدر حمام قبه لرينك
باجه لرى كبى وفخت مصدر اولور كسمك معناسنه يقال فخت الشئ فختا من الباب الثالث اذا قطعه وقابك قپاغنى
قالدروب آچمق معناسنه در يقال فخت الاناء اذا كشفه وبر كسه نك باشنه قلجله چالمق معناسنه در يقال فخت رأسه
بالسيف اذا ضربه وفاخته ديدكلرى قوش اوتمك معناسنه در يقال فختت الفاختة اذا صوتت الفاخته اوكيك
قوشنه دينور شارحك بياننه كوره مهتاب لوننده اولديغى باعث تسميه در وفاخته اسماء نسواندندر فاخته بنت ابى
طالب كه خواهر حضرت مرتضادر وفاخته بنت عمرو وفاخته بنت الوليد صحابيه لردر التفخت تفعل وزننده
اوكيك قوشنك يورويشى كبى يوريمك معناسنه در يقال تفخت الرجل اذا مشى مشى الفاخته وتعجب ايلمك يعنى عجب
وپندار ايله خود بينلك ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال تفخت فلان اذا تعجب الانفخات انفعال وزننده ناوان
دلنمك معناسنه در يقال انفخت السقف اذا انثقب الفرات فانك ضميله بغايت طتلو وخوشكوار صويه دينور يقال
ماء فرات اى عذب جدا مؤلف فرات ايله عذب بيننى مبالغه وجهيله فرق ايلدى زيرا بياننه كوره عذب ايچمى خوش
طتلو وسكيجى صو اولوب وفرات بغايت عذب اولان صو اوله جقدر وذيل ماده ده ومياه فرتان وفرات اى عذب
عبارتيله فرات لفظنك جمعى فرتان اولديغنى تصريح ايلمشدر كه فانك كسريله در غراب وغربان كبى كذلك مثال
مزبورده فرات لفظى واحد وجمعه مقول اولديغنى اشعار ايلمشدر لكن جميع تفاسيرده يكسر العطش لفرط
عذوبته عبارتيله مرسوم اولمغله لامحاله مفهومنده كسر وازاله فعلى معتبر اولمق مقرردر اكا بناء تتبع اولنوب بالاخره

كشاف حاشيه سى طيبى اشبو سمى بالفرات لانه يرقت العطش اى يكسره على القلب يعنى يكفى فى اعتبار معنى التكسر
اشتقاق الفرات منه بالاشتقاق الكبير كجذ من الجذب عبارتيله ثبت ايلديكنه ظفرياب اولندى يعنى فرات لفظى
مقلوب اولان رقت ماده سندن مأخوذدر ديمكدر وفرات وصفدر شجاع كبى مصباحك بياننه كوره نادرا فرتان اوزره
جمع لنور غراب لفظنه حمل ايله ومرادفى اولان عذب لفظنه محمول اولمغله مفرد وجمعه مقول اولور يقال ماء فرات
ومياه فرات ومؤلفك سياق رسمندن فروته عذب مفرط معناسنه اولوب فرات اندن مشتق اولمسى منفهم اولور وفرات
كوفه نهرينك اسميدر مراد نهر مشهوردر كه قاليقلا جبالندن شوغنى دره سندن حاصل اولوب بعده ترجان وارزنجان
سمتلرندن مرور ونهر مراد ايله جمع اولوب ملاطيه طرفندن روم قلعه وبئرة الفرات التندن هيت وحديثه دن كربلايه
روان وآنده دجله ايله مجتمع اولوب بصره شرقيسندن كوفه قربنده بحر هرمزه منصب اولور مؤلف مسامحه ايلمشدر
تثنيه بنيه سيله فراتان فرات ايله دجيل نهريدر وفرات دكزه اطلاق اولنور بحر كبى وفرات اعلام رجالدندر الفروتة
فانك ضميله صويك طتلو وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال فرت الماء فروتة من الباب الخامس اذا عذب الفرت
فتحتينله بر كسه پك هوشمند وصاحب رشد ورويت ايكن عقل وادراكى صكره دن مختل وضعيف اولمق معناسنه در
يقال فرت الرجل فرتا من الباب الرابع اذا ضعف عقله بعد مسكة الفرت ضرب وزننده زنا ايلمك معناسنه در يقال
فرت الرجل فرتا من الباب الاول اذا فجر الفرتنا فانك فتحى والفك قصريله زناكار عورته دينور ماده مرقومه دن
مأخوذدر شارح ديركه مؤلف نوننك زياده سنه ذاهب اولمشدر وسيبويه عندنده رباعيدر لكن معروف اولان فرتنا
بر مغنيه عورت اسميدر الفرت فانك كسريله سره تعبير اولنان مقداره دينور كه قارشدن كوچكدر فتر معناسنه
الفستات فسطاط وزننده ومرادفيدر كه بيوك قاره چادره دينور بعده پادشاهلرك بيوك سايوان واوبه تعبير اولنان چادرلرينه
دخى اطلاق اولنمشدر فارسيده خركاه دينور وايكيسنده دخى فالرك كسريله لغتدر الفلتة فانك فتحى ولامك سكونيله
هر آيك آخر كيجه سنه دينور على قول شول آيك آخر كوننه دينور كه آندنصكره كلان آى شهر حرام اوله مثلا جمادى
الاخره نك آخر كونى كبى وفلته برايش وبر نسنه خيال وخاطرده يوغيكن آنسزين ظهور ايلمك معناسنه اسمدر يقال كان
الامر فلتة اى فجاءة من غير تردد وتدبر وبو معناى آيندن مأخوذدر الافلات همزه نك كسريله بر كسه نك الندن ياباغ
مقوله سى نسنه دن انسان ياخود حيوان آنسزين قاچوب قورتلمق وبو شتوب كتمك معناسنه در دوراقدن والدن قوشك
قاچوب قورتلمسى كبى يقال افلتنى الشئ اى افلت منى يعنى انفلت وتخلص وبو معناده متعدى اولور يقال افلته
غيره اى اطلقه وخلصه التفلت تفعل وزننده بو دخى بر ورطه دن ناكهانى صيريلوب خلاص اولمق معناسنه در تقول
تفلت الطائر منى اى تخلص ومشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در يقال تفلت اليه اذا نازع اليه ويقال اراه يتفلت
الى صحبتك اى ينازع اليها ويشتاق وبر كسه اوزره ناكهانى آتيلوب صچرامق معناسنه در يقال تفلت عليه اذا توثب
الافتلات افتعال وزننده تفكرسز بالبداهه شعر وامثالى كلام سويلمك معناسنه در يقال افتلت الكلام اذا ارتجله
وآنسزين اولمك معناسنه در يقال افتلت فلان على بناء المفعول اذا مات فجاءة وبر ايشه هنوز تهيئه اسباب
ايلمكسزين ناكهانى آكا صتاشمق معناسنه در يقال افتلت بامر كذا اى فوجئ به قبل ان يستعد له الفلتان فتحاتله
سرطان وزننده جنبشلو نشاطلو اويناق آته دينور وياوز وصلب وشديد ودلير اولان آته وآدمه دينور وفلتان اصحابدن
بريتك اسميدر كه فلتان بن عاصم در وبر قوش آديدر كه ميمون شكار ايدر وشارح بونى زمج ايله بيان ايلمشدر كه فارسيده
دو برادران وتركيده سكسك قوشى واوتلكو قوشى ديدكلرى شكارى قوشدر الفلوت صبور وزننده شول احرام
تعبير اولنان كسوء عربه دينور كه كوچك اولمغله لابس اولانك اكننده ايكى اوچى برار ايله كلوب قاوشمامغله بدننى
احاطه ايلميه يقال كساء فلوت اذا كان لا ينضم طرفاه من صغره الفلات فانك كسريله مفاعله دن مصدر ثانيدر
بر كسيه آنسزين صتاشمق معناسنه در يقال فالته فلاتا اذا فاجأه افلت احمد وزننده وفليت زبير وزننده وفليته
سفينه وزننده اسامى رجالدندر الفلتان فانك كسريله وفتحاتله لغتدر والفلت صرد وزننده والفلت لام
مشدده ايله قبر وزننده يوكرك آته دينور يقال فرس فلتان وفلت وفلت اى سريع الفلت فتحتينله بر كسه نك الندن
قاچوب قورتلمق معناسنه اسمدر تقول مالك منه فلت اى لا تنفلت منه الفلتات حركاتله ذكر اولنان فلته كلمه سنك
جمعيدر كه بر نسنه آنسزين ظهور ايلمكه دينور بو مناسبتله من غير روية ظهور ايدن بادره وهفوه وذله ده استعمال
اولنمشدر ومنه يقال كثرت فلتات المجلس اى هفواته وزلاته ومنه فى صفة مجلس النبى عليه السلام لا تثنى فلتاته
اى زلاته اى لم يكن فى مجلسه زلات فتحفظ وتحكى المفهوت مبهوت وزننده ومرادفيدر كه دم معارضه ده جوابى
قالميوب متحيرا خاموش قلان كشى يه دينور الفوت فانك فتحى وواوك سكونيله والفوات فانك فتحيله بر نسنه

الدن كتمك وكچوب صاوشمق معناسنه در شويله كه بردخى ادراكى متعذر اوله اصل فوت بردخى وصول وادراكى
ممكن اولمامق وجهيله برشيئك انساندن كچوب دور اولمسى معناسنه موضوعدر يقال فاته الامر يفوت فوتا وفواتا
اذا ذهب عنه وعربلر هو فوت فمه وفوت رمحه وفوت يده ديرلر اول نسنه آنك كوزى كوروب الى يتشمديكى پرده در
ديبجك محلده مثلا بد دعا مقامنده جعل الله رزقه فوت فمه او فوت رمحه او فوت يده ديرلر يعنى حق تعالى رزقنى شو
وجهله قلسون كه كوزى كورسون اغزى ياخود مزراغى ياخود الى ايرشمسون ويقال هو منى فوت الريح اى بحيث
لا تدركه الريح بورالرده فوت لفظى ظرف مجراسنده در مكان فوت فمه تقديرنده در وفوت هر ايكى پرمغك ارالغنه
اطلاق اولنور وفوات موت فجأه معناسنه استعمال اولنور سبق معناسندن مأخوذ در كه فاتنى فلان بكذا ديرلر
سبقنى معناسنه كه بودخى مجاز در ومنه الحديث مر بحائط مائل فاسرع فقيل يارسول الله اسرعت المشى فقال
اخاف موت الفوات اى موت الفجاءة الافتيات افتعال وزننده بركسه دن برنسنه فوت اولوب كچمك معناسنه در
يقال افتاته الامر بمعنى فاته وبركسه ايله مشورت واستيذان ايلمكسزين خود بخود بركار وعمله مباشرت ايلمك معناسنه
استعمال اولنور كه سبق معناسنه اولان فوتدن افتعالدر ومنه يقال فلان لا يفتات عليه على بناء المفعول اى لا يعمل
دون امره يعنى فلان كسه كندى خبرى وامر واذنى اولمدقجه امورندن برايش عمله كلمك جهتيله مسبوق اولمز
خلاصه سى بلا اذن خود بخود بركسه برخصوصله سابق اولمق ممكن دكلدر والحاصل يقال لكل من احدث شيئا
فى امرك دونك قد افتات عليك فيه كذلك بركسه دن معاونت طلب ايلمكسزين برايشه مباشرت ايلسه افتات
على الامر ديرلر وبونلر تغلب معناسنى متضمن اولمغله على كلمه سيله متعدى اولديلر وافتيات بركسه كنديلكندن
برنسنه پيدا ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه بودخى سبق معناسندن مأخوذ در يقال افتات الكلام اذا ابتدعه
وبركسه اوزره برماده ايله حكومت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال افتات عليه فى الامر اذا حكم عليه الافاتة
افاده وزننده بركسه دن برنسنه يى فوت ايتدرمك معناسنه در يقال افاته اياه اى ذهب به عنه التفاوت تفاعل وزننده
ايكى نسنه نك بينى ايراقلشمق يعنى اوصاف جهتيله برى برينه مختلف وغير متناسب اولمق معناسنه در كويا كه
احدهمانك وصفى آخرى فوت وسبق ايلمش اولور يقال تفاوت الشيئان اذا تباعد ما بينهما واشبو تفاوت ماده سنك
مصدرى اولان تفاوت لفظنده واوك حركات ثلاثيله لغتدر كلابيون واوى مفتوح ايدرلر وعنبرى مكسور ايدرلر
وبو قياسدن خارجدر وباب مزبوره منحصر در كويا كه واو اوزره ضمه يى استثقال ايلملريله مفتوح ايدرلر وتوالى
وتوانى كبى بعض مصادر معتله يه قياسله مكسور ايدرلر الفويت زبير وزننده خودراى ومستبد بالفعل اولان
كسنه اطلاق اولنور تصغيرى تعظيمه مبنى در مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل فويت وامرأة فويت اى منفرد
برأيه ولا يشاور التفوت تفعل وزننده برنسنه دن بعض محاسن فوت اولمغله عيب ونقيصه لو اولمق معناسنه در
ومنه قوله تعالى ما ترى فى خلق الرحمن من تفاوت اى اختلاف واضطراب وقرأ حمزة والكسائى من تفوت
قال السدى اى من عيب يقول الناظر لو كان كذا لكان احسن يعنى ما ابدع اولان خلق الهيده وضع انكشت
اعتراض ايده جك شونه در برى يوقدر وقال الفراء التفاوت والتفوت هما بمعنى واحد كالتعاهد والتعهد وهو الاختلاف
وعدم التناسب فان كلا من المتفاوتين فات عنه بعض ما فى الاخر وتفوت افتيات كبى بركسه نك مالى مقوله سى
نسنه لرده امر واذنى اولمقسزين خود بخود تصرف واعمال ايلمك معناسنه در كه كنديلكندن اكا سابق اولمقدر
يقال تفوت عليه فى ماله اذا فاته به بودخى غلبه معناسنى متضمن اولمغله على ايله صله لنمشدر فصل القاف القت
قافك فتحى وتانك تشديديله قوغجيلق ايلمك معناسنه در يقال فلان يقت الاحاديث قتا من الباب الاول اى ينمها وقت اسم
اولور يونجه ديدكلرى نباته دينور اسفست كبى على قول قوريسنه دينور فصفص كبى وقت يلان سويلمك معناسنه در يقال
قول مقتوت اى مكذوب وبركسه نك عمل واراده سنى فهم ودرك ايلمك ايچون نهانجه اكسه سنه دوشوب درپى اولمق
معناسنه در يقال قت الى فلان اذا اتبعه سرا ليعلم ما يريد وچوبان هيام علتنه اوغرامش دوه نك استدلال ايچون بولنى
قوقلمق معناسنه در يقال قت الراعى اذا شم بول البعير المهيوم ليستدل وهيام صوصه لق تعبير ايتدكلرى علتدر وقت
برنسنه يى طولانى كسمك معناسنه در يقال قت الشئ اذا قده وآز التمق تقليل معناسنه در يقال قت الشئ اذا قلله وحاضر
وآماده قلمق معناسنه در يقال قته اذا هيأه وآزجه آزجه بركدرمك معناسنه در يقال قت الشئ اذا جمعه قليلا قليلا
وبركسه نك ايزينه دوشوب ايزلمك معناسنه در يقال قت اثره اذا قصه التقتيت تفعيل وزننده بودخى قوغجيلق ايلمك
معناسنه در يقال قتت الحديث اذا نمه وطيب مقوله سى متفرق اجزايى جمع وطبخله معجون ومركب ايلمك معناسنه در
يقال قتت الافاويه اذا جمعها وطبخها القتقتة زلزله وزننده كه مكرر در برى اوته سوز ايلتوب كتورمكله قوغجيلق

ايلمك معناسنه در يقال قتقت الرجل اذا نم القتيتى خصيصى وزننده بودخى مصدر در قوغجيلق ايلمك معناسنه در
ومبالغة وصف اولور قتات معناسنه كما سيذكر القتات شداد وزننده والقتوت صبور وزننده بونلرده قوغجى
وسخن چين اولان مفسده دينور قتيتى كبى على قول اوچى دخى شول كسنه يه دينور كه كورونمز وبيلنمز يردن دائما
ناسك سوزلرنى ديكلر اوله كرك قوغجيلق ايلسون كرك ايلمسون تركيده اكا ديكيجى تعبير ايدرلر اخلاق سيئه دندر
يقال رجل قتات وقتوت وقتيتى اى نمام او يسمع احاديث الناس من حيث لا يعلمون سواء نمها او لم ينمها بوراده مؤلفك
يسمع قولى سينك وميمك شده لريله در المقتت موقت وزننده شول زيتون ياغنه دينور كه ايچنه خوشبو رياحين مزج
وطبخ اولنمش اوله على قول سائر ادهان طيبه مزج اولنمش اوله ومنه الحديث انه عليه السلام ادهن بزيت غير
مقتت وهو محرم اى بحت لا يخالطه رياحين او ادهان طيبة قته ضبه وزننده تابعيندن ابن قته ديمكله معروف سليمان
ابن حبيب المحاربى والده سنك اسميدر الاقتتات افتعال وزننده برشيئى تمامه استيصال ايلمك معناسنه در يقال
اقتت الشئ اذا استأصله قتات غراب وزننده يمنده برموضع آديدر القروت قعود وزننده سيلان ايدن قان برى برى
اوزره جمع اولوب قوريمق على قول ضرب اثرندن بدنده درينك التنده كوكروب قالمق معناسنه در كه قان اوتورمق
تعبير اولنور يقال قرت الدم وقرت قروتا من الباب الاول والرابع اذا يبس بعضه على بعض او اخضر تحت الجلد
من الضرب القرت فتحتيله بركسه نك چهره سى حزن وكدر ياخود غيظ وغضب سببيله متغير اولمق معناسنه در
يقال قرت الرجل قرتا من الباب الرابع اذا تغير وجهه من حزن او غيظ وقرت اسم اولور بوزه دينور جمد معناسنه
القارت رانك كسريله مسكك بغايت اخف واعلاسنه دينور مغشوش اولان مسك ثقيل اولور وقارت هر كوروب
بولديغى نسنه يى اخذ ايدر اولان كشى يه دينور يقال رجل قارت اى يأخذ كل شئ وجده بعض نسخه ده يأخذ يرنده
يأكل عنوانيله مرسومدر المقترت اقتراتدن اسم فاعلدر قارت ايله معناى ثانيده مرادفدر قرتيا فتحاتله وياى
مشدده ايله فلسطين سنجاغنده بربلده در قرتان فتحاتله برموضعدر قاروت هاروت وزننده برحصن آديدر
القريت قريش وزننده ومرادفيدر كه بردشديده دينور قرات غراب وزننده تهامه ايله شام بيننده بروادى اسميدر
القربوت قربوس وزننده ومرادفيدر كه اكرك اوك قاشنه دينور قربوت السرج اى قربوسه القلت قافك فتحى
ولامك سكونيله طاغلرده خلقى اويمه چقوره دينور كه آنده صو ايركيلور وقليل اللحم اولان كسيه دينور كه انجه كسيم
وچلمسز تعبير اولنور القلت كتف وزننده بودخى قليل اللحم اولان خلقى آريق آدمه دينور القلت تعب وزننده
هلاك اولمق معناسنه در يقال قلت الرجل قلتا من الباب الرابع اذا هلك المقلتة مهلكه وزننده ومرادفيدر كه محل
خطر وهلاكدر يقال وقع فى المقلتة اى المهلكة المقلات محراب وزننده همان برياورى طوغوروب بردخى
منقطع اولان ناقه يه دينور واولادى طورمز خاتونه دينور يقال امرأة مقلات اذا كانت لا يعيش لها ولد الاقلات
همزه نك كسريله ناقه وخاتون مقلات اولمق معناسنه در يقال اقلتت الناقة والمرأة اذا صارت مقلاتا واقلات هلاك
ايلمك على قول عرضه هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقلته اذا اهلكه او عرضه للهلاك القلتة قلته وزننده سودى
حلاوتلى اولميان حيوانه دينور كه علتدن ناشى اولور يقال شاة قلتة اى ليست بحلوة اللبن القلتين بحرين وزننده
يمامه ده برقريه آديدر دارة القلتين برموضعدر قلته جرعه وزننده مصرده برقريه در الاقلعتات اسبطرار
وزننده صاچ پك قيور جقلنمق معناسنه در يقال اقلعت الشعر اى اقلعد قلهت جعفر وزننده وقلهات صقلاب
وزننده ايكى موضعلردر حضرموت ديارينك بوقرى طرفنده بربلده اوله جقدر كه قلهت وقلهات دخى ديرلر
القنوت قعود وزننده طاعت وعبادت ايلمك معناسنه در وبه فسر قوله تعالى وقوموا لله قانتين اى طائعين وسكوت
ايلمك معناسنه در ودعا ايلمك معناسنه در وقيام فى الصلوة معناسنه در ونمازده كلام دنيويدن امساك ايلمك معناسنه در
بونلرك جمله سى باب اولدن مصوغدر شارحك بيانه كوره بونلر اطلاقات شرعيه دن اصل معناسى لزوم طاعتدر
وامساك عن الكلام دخى نمازه مخصوصدر اذ جاء فى النهاية فى حديث زيد بن ارقم كنا نتكلم فى الصلوة حتى نزلت وقوموا
لله قانتين فامسكنا عن الكلام مترجم ديركه صلوة وتره قنوت اطلاقى سائر نمازدن زياده دعايى مشتمل اولديغيچون ياخود
طول قيامى ياخود اياك نعبد ولك نصلى ونسجد كلمه لرنى حاوى اولديغيچون واول كلمه لرى متضمن اولديغيچون اول
دعايه ده قنوت اطلاق ايلديلر بر روايتده سورة الخلع وسورة الحفد اسملريله ايكى سورهٔ قرآنيه در امام سيوطى
در منثورده بعد المعوذتين آنلرى تفسير ايلمشدر الاقنات همزه نك كسريله بد دعا ايلمك معناسنه در يقال اقنت الرجل
اذا دعا على عدوه لكن سائر محلده مطلقا دعا ايله مفسردر وبعض نسخه ده وبعض امهاتده بو ماده ما بعدلريله
ثلاثى عنوانده مرسومدر وبصائرده مزيد ايله مثبتدر واقنات نمازده قيامى اوزاتمق معناسنه در يقال اقنت المصلى

اذا اطال القيام في الصلوة وحج شريفه مداومت قلمق معناسنه در يقال اقنيت الرجل اذا ادام الحج وحوق چوق غزا وجهاد ايلك معناسنه در يقال اقنيت فلانا اذا اطال الغزو ودركاه الهي يه تذلل وتواضع ايلك معناسنه در يقال اقنيت الرجل اذا تواضع لله تعالى القنانة كرامسنه ورئنده قليل الطعام اولمق معناسنه در كه اكول اوليوب كخوار اولمقدن عبارتدر يقال قنت الرجل قناتة من الباب الخامس اذا كان قليل الطعم اى الاكل القنيت امير ورئنده قليلة الاكل اولان خاتونه ديئور يقال امرأة قنيت اى قليلة الطعم رجاله دخى اطلاق اولنور يقال رجل قنيت اى بين القناتة وقنيت شول قربه يه دينور كه صيق ومتين ديكشلى اولغله صويى كرى كيى طوتوب برقطره سنى آقدميه يقال سقاء قنيت اى مسيك بورادة مسيل نسخه لرى غلطدر زيرا امساك عن الكلام معناسنه دن مأخوذ در ومسيك سكين ورئنده در القنعات قافك كسريله يوزى قيللو كشى يه دينور هويدى كركدى كيى يقال رجل قنعات اى كثير شعر الوجه القوت قافك ضميله والقيت قافك كسريله والقيتة والقائت والقوات سحاب ورئنده بدنى طوتيجى مقدار يعنى بدن انسانى انكله سد رمق ايليه جك غدا وتوشه يه دينور قوتك جمعى اقوات كلور وقائت فى الاصل اسم فاعلدر القوت قافك فتحيله والقوت قافك ضميله والقيتة قافك كسريله بركسه يى قوتلندرمك معناسنه در يقال قانهم يقوتهم قوتا وقوتا وقيساتة اذا عالهم قيانه نك اصلى قواته در كذالك قيت وقيته دخى واويلا در الاقتيات افتعال ورئنده قوت وغدا التمك معناسنه در يقال قات عياله قائتا قوتا القائت قوت وغدا يه دينور كه ذكر اولندى وقائت ارسلانه اطلاق اولنور وكفايت مقدارى دير لكه اطلاق اولنور يقال هو فى قائت من العيش اى فى كفاية المقيت مبين ورئنده اسماء حسنا دندر حافظ ونكهبان معناسنه در ومقتدر معناسنه در كه هر شئه قادر در هر كسه قوت وغدا اعطا سنه قدرتى اولدينى كيى مؤلفك بصائرده بيانه كوره اقاته دن مأخوذ دن كه معناى لازمى اولان حافظ وشاهد ديمكدن كه هر كس قوت وغداسى اوزريته لازم اولان كسنى البته محافظه واقاته ايله وجودنى حمايت ايلر ودائما اوزرينده قائم اولور كذالك اقتدار معناسنى دخى معناى لازميدر ومنه قوله تعالى وكان الله على كل شئ مقيتا اى حافظا وشاهدا وقيل مقتدرا القيته قافك كسريله قوت معناسنه در كه ذكر اولندى بو معنايه دندر كه غير بارقشك لمارك قيته ديرلر اطعمها اطعمتك الاستقاتة قوت وغدا استمك معناسنه در يقال استقاته اى سأله القوت الاقاتة همزه نك كسريله قوت وغدا ويرمك معناسنه در يقال استقاته فاقاته وبرمسنه يه كوچ يتمك معناسنه استعمال اولنور ونته كه ذكر اولندى يقال اقات على الشئ اذا اطمأنه قضب مسل الكاف الكبت سبت ورئنده بركسه يى يره چالمق معناسنه در يقال كبته كبتا من الباب الثانى اذا صرعه وبركسه يى خجل ورسوا ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا اخزاه وبر مسنه دن صرف ومنع ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا صرفه وكسر ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا كسره وذلله غيظ وكينه رد ايلمك معناسنه در يقال كبت العدو اذا رده بغيظه وذليل ومهان ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا اذله الكبتية اكبابتدن امتم فاعلدر برغم واندوه اولان كشى يه دينور يقال هو كبتية اى ممتلئ غما الكبريت كافك كسريله فعليل ورئنده جنس احجاردن بحر معروف اسميدر كه آتش كيى يانار ويقصار وياقوت احمره والتوبه دة اطلاق اولنور يعصار عندنده كبريت جواهر ارضيه دن برنوع جوهر در كه معدنى بلاد شرقيه دن بت اولكه سنك وراسنده وادئ نمل ديد كارى محلده در معلوم اولمله كه كبريت ديه يكى فارسيده وتركيده كوكرد تعبير ايتد كلرى بدر كه دوت قسم اولور بياض وصارى وقرمزى وسياه اولور افضلى قرمزى نوعيدر كه كبريت احمر ديد كلرى بدر وجواهر ارضيه دندر وادئ نمله اولور آنده يكى قدر قرنجه لر اولور سباع كبى افسانه هجوم ايدوب باره باره ايدرلر كيجه لرى قاچ فرسخ مسافه دن لمعان ايدر والان موجود اولان كوكرد ك ايوسى صارى اولاندر كه چبوق كوكردى تعبير اولنور بين الاطباء اصابغى ديرلر وآجل اولانه بز كوكردى ديرلر وبعض امكنده عيون حاره اولديغى حالده جريان ايدرطبخ ايله كبريت اولور بو قسمى سيالهدر مائل اولور وايليجه وبانه تعبير اولنان آتشى چشمه لرك منبعنده كوكردطمرى اولمغله صواتسى نبع ايدر وكيميا كران اكسير ذهبه كبريت احمر اطلاق ايدرلر وكبريته اصفر اطلاق ايدرلر نته كه ذيقه اصفر بارد ديرلر وبعض ارضك ترابنده كبريت اولمغله كاه بكاه دخان وشعله كيى آثارى ظهور ايدر حتى ايتاليا جوارنده آتى دكزده بجليا تين ارضنده واقع برجيلدن آكريا كثيف دخان ظهور وبعضا كمال شدت وحدتله زطر قدن چاتليوب ايچندن شعله فشان آتش صدور ايدوب اطرافه آكافنى خاكسار ايدر الكبرتة

دحرجه ورئنده دوه نك كوده سنه كوكرد سوريمك معناسنه در كه بعض اجزا ايله خلط ايدوب سورر يقال كبرت بعيره كبرتة اذا طلاه بالكبريت الكتبت شتبت ورئنده تجره قينارك ظهور ايدن صوتنه دينور كه كت كت ديو ظهور ايدر كذلك قيناياغ خمر ونبيذ ك صوتنه دينور وكنج دوه نك ابتدا بوكرمسنده ظاهر اولان صوتنه دينور وخشمناك آدمك شدت غيظ وكينه سى هنكامنده كنج دوه بوكورمسنه شبيه صدرنده جولان ايدن كومولتى يه دينور تقول سمعت منه كتبتا اى صوتا فى صدره كصوت البكر من شدة الغيظ وكتبت بخيل وناكسه دينور ومصدر اولور آهسته جه تأنيله يورتمك على قول آدمارى صيق صيق آتارق تيز تيز يورتمك معناسنه يقال كت الرجل كتبتا من الباب الثانى اذا مشى رويدا اوقارب خطوه فى سرعة وكت كافك فتحى وتانك تشديديله وكتبت دوه بالجه بوكورمك معناسنه در يقال كت البعير كتا وكتبتا من الباب الثانى اذا صاح صياحا لينا وبركسه يى مغموم وناسه ناك ايلمك معناسنه در يقال كت فلانا اذا ساءه وبركسه يى تذليل وخاكسار ايلمك معناسنه در يقال كت فلانا اذا ارغمه وتيجره قينامق معناسنه در يقال كتت القدر اذا غلت وبركسه نك قولغنه برسوز فسلدره مك معناسنه در يقال كت الكلام فى اذنه كتا وكتبتا من الباب الاول اذا قره وساره وكت كوده سنده اتى آرجه اولان چليمسز آدمه دينور ازموعورته اطلاق اولنور يقال رجل كت واص أة كت اى قليل اللحم وكت صاميق معناسنه مصدر اولور ومنه المثل لاتكته اوتكت النجوم * اى لاتعده ولا تحصيه ويقال جاء فى جيش مايكت اى لايحصى الكتكتة زلزله ورئنده بودخى بالجه بالجه ياخود آدمارى صيق صيق آتارق تيز تيز يورتمك معناسنه در يقال كتكت الرجل اذا مشى رويدا اوقارب الخطو فى سرعة وآهسته جه كولمك معناسنه در كه قهقهه دن دون اوله كت كت كولمك تعبير اولنور يقال كتكت الرجل اذا ضحك دونا يعنى من القهقهة التكتكت تزلزل ورئنده كتكته ايله معناى اولدن مراد قدر الاكات همزه نك كسريله والاكتبات افتعال ورئنده بونلرده قولغه فسلده مك معناسنه در يقال اكت الكلام فى اذنه اكتانا واكته اكتانا اذا قره وساره واكتبات ايشمك معناسنه در يقال اكتبت الحديث اذا استمعه الكتة كافك ضميله مالك كثر ورذالته دينور كرك صامت وكرك ناطق اولسون وكته بركثر چكينك عليدر بوجهته مطلقا كثر وسود سنن يكى فسمنه على اوله رق اطلاق اولنور الكتة كافك فتحيله برده اولان آرجه يشلكه دينور كه مرادبر مقدار جد اوتلق اوله جقدر كتكت هدهد ورئنده وكتكتى كافلرك ضمى وتاى ثانيه نك فتحى واشاعله ايكيسنده غير منصرف اوله رق صبيان عربه مخصوص برنوع لعبه يعنى اوبون آديدر عدم انصرافه علت علميت ولعبه تأويليله تأنيثدر بوراده مؤلفك غير مجراتين تعبيرى غير منصرفين ديمكدر كه اعراب ثلاثه مجرى دكلدر الكتكت كافلرك فتحيله طوى قوشنك اوتمسندن حكايه در الكتكات كافك فتحيله چوق سوزلو اوزان كسه دينور يقال رجل كتكات اى كثير الكلام الكتيتة عصيده ورئنده ومراد فيدر كه بولماج آشنه دينور الاكت حاى مهمله ايله امجد ورئنده قصه بويلو بودور كشى يه دينور الكريت امير ورئنده برسنه تامه يه دينور يقال سنة كريت اى تامة شارح ديركه اشبو كريت كلمه سى مطلقا تام اولان ذات العده يه وصف اولور كه تام وكامل معناسنه در يقال سنة كريت وحول كريت وشهر كريت اى تام تكريت تانك فتحيله برلده آديدر بو بلده بغداد ايله موصل بينده در بانيسى اولان تكريت بنت وائل ايله مستمد واول بكر بن وائلك كه ديار بكر اكمه مضافدر خواهر يدر وبونك تاى زائده اولمغله وزنى تفعيل در الكست كافك ضميله قسط لفظنده لغتدر كه قسط هندى ديد كلرى دارواوله جقدر الكعت كافك فتحى وعينك سكونيله قضيرا قامه كشى يه دينور مؤنثنده كعته دينور هايله الكعيت زبير ورئنده بلبل قوشنه دينور جمعى كعتان كلور كافك كسريله تقول ما اطيب صوت الكعيت اى البلبل وبوكبت كبى بنيه تصغيراوزره موضوعدر الاكعات همزه نك كسريله شتاب وسرعتله كتك معناسنه در يقال اكعت الرجل اذا انطلق مسرعا واوتوربق معناسنه اولمغله ضدا اولور يقال اكعت الرجل اذا قعد وبرغضب اوله رق سوار اولمق معناسنه در يقال اكعت فلان اذا ركب متغضبا من الغضب ابومكعت محسن ورئنده برشاعر كنيه سيدر الكعتة جرعه ورئنده قاردوره قياغنه دينور الكعت كافك فتحى وفانك سكونيله بركسه يى سالك اولديغى جهتدن جهت اخرايه چويروب دوندرمك معناسنه در كرك ظاهرى وكرك معنوى اولسون يقال كفته كفتا من الباب الثانى اذا صرفه عن وجهه وبرتسنه نك اجزاسنى دوشور وب برى برينه ضم والحاق ايلمك كذلك برآدم برتسنه يى كندسنه ضم والحاق ايلمك معناسنه در يقال كفت الشئ اليه اذا ضمه وقبضه قال فى الاساس كفت الشئ اذا جمعه وضم بعضه الى بعض وكفت الفراش ومنه الحديث اكفتوا صبيانكم بالليل فان للشيطان خطفة وانتشارا اى ضموهم اليكم وكفت وكفات كافك كسريله وكفيت كافك فتحيله وكفتان

فتحاتله قوش قسمی قنادلرنی دیوشوروب وقیصوب سرعتله اوچمق کذلك انسان وسائر حیوان کرکی دیوشورنوب
سرعتله سکرتمك معناسنه در که معنای مذکوردن مأخوذ درضم وقبض بولندیغیچون یقال کفت الطائر
وغیره کفتا وکفاتا وکفیتا وکفتاتا اذا اسرع فی الطیران والعدو وتقبض فیه وکفت وکفیت امیر وزننده بنیه سی
خرده دیوشورملی جست وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کفت وکفیت ای سریع خفیف دقیق
وکفت کوچك تنجره یه دینور بونده کافك کسریله ده لغتدر وبرنسنه نك ایچریسی طشره سنه دونمك معناسنه در که
ترسنه دونمك تعبیر اولنور یقال اصلحه بالکفت وهو تقلب الشیء ظهرا لبطن وکفت اولمك موت معناسنه استعمال
اولنور قبره ضم اولنمق ملاحظه سیله یقال وقع فی الناس کفت ای موت ویقال کفت الله فلانا اذا مات وکفت قاتقسز
اتمکه اطلاق اولنور یقال اکل خبزا کفتا ای بلا ادم دائما معیشته ضم اولنمسی باعث اطلاقدر الانکفات
انفعال وزننده بولندیغی جهتدن جهت اخرایه منصرف اولمق معناسنه در یقال کفته فانکفت ای صرفه
عن وجهه فانصرف وکندیلکندن منصرف اولمق معناسنه در که مطاوع اولمز یقال انکفت الرجل اذا انصرف
عن وجهه ودیوشورلمك انقباض معناسنه در یقال انکفت الشیء اذا انقبض وآت قسمی یمی وصویی تقلیل ایله
اندامی وقارنی چکیلوب ضامر اولمق معناسنه در که یرانمق تعبیر اولنور یقال انکفت الفرس اذا ضمر واندام
واعضاد یوشورملی ودیرنکلی اولمق معناسنه در اعضاسی اول کونه ملزز الخلق اولانه منکفت دیرلر یقال رجل
منکفت ای مجتمع الخلق التکفیت تفعیل وزننده بودخی برنسنه نك اجزاسنی دیوشوروب بری برینه یاخود
کندیسنه یناشدرمق معناسنه در یقال کفت الشیء اذا ضمه وقبضه الکفات کافك کسریله مصدر درنته که
ذکر اولندی وکفات شول موضعه دینور که آنده نسنه جمع وبری برینه ضم اولنور اوله ومنه یقال الارض کفات لنا
وقال تعالی الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا ای ذات کفت ای ضم وجمع یضمهم احیاء علی ظهورها وامواتا
فی بطونها قال البیضاوی کفاتا ای کافتة اسم لما یکفت ای یضم ویجمع او مصدر نعت به او جمع کافت کصائم وصیام
او جمع کفت وهو الوعاء اجری علی الارض باعتبار اقطارها وقال الراغب تجمع الناس احیاءهم وامواتهم وقیل تضم
الاحیاء التی هی الانسان والحیوانات والنبات والاموات التی هی الجمادات من الارض والماء وغیر ذلك مترجم دیرکه
بیضاوی تعبیرات مرقومه ایله کشافه وارد اولان مناقشه دن تفصی ایلمشدر زیرا کفات اسم موضع اولدیغی صورتده
عمل ایده مز زیرا اسماء امکنه وازمنه وآلات هر نقدر مشتق وافعال اوزره جاری ایسه لرده عامل اولمزلر وکفات
ومکافته مفاعله وزننده آنسزین اولمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات کفاتا ومکافتة ای فجاءة ومکافته
برکسه یه سکرتمکده یا آت قوشمقده مسابقه ایلمك معناسنه در یقال کافته اذا سابقه الاکتفات افتعال وزننده
برنسنه یی تمامه دیوشوروب اخذ ایلمك معناسنه در یقال اکتفت المال اذا استوعبه اجمع الکفات کتان وزننده
ارسلانه اطلاق اولنور الکفیت کافك فتحیله مصدر درنته که ذکر اولندی وکفیت حیان بن قتادة السدوسی فرسنك
اسمیدر وکفیت شول دغارجغه وچانطه مقوله سنه دینور که قطعادلیکی ویرتغی اولمامغله ایچنه قونان شیئی ضایع
ایلمز اوله وبلا فاصله بری برینه ضمیمه ومجموع اولان مدار معاشه دینور که مراد چوق اولمیوب لکن آردی کسلمز اولان
مدار معاش اوله جقدر ومنه الحدیث حبب الی النساء والطیب ورزقت الکفیت ای ما اکفت به معیشتی یعنی اضمها
واصلحها الکفت کافك کسریله بودخی ایچنه قونان نسنه یی ضایع ایلمین دغارجق مقوله سنه دینور الکافت
فانك کسریله برمغاره نك اسمیدر که سلفده مأوای لصوص ایدی نهب ایتدکلری امتعه واشیایی اوراده جمع وضم
ایدرلر ایدی الکفت صرد وزننده والکفتة کافك ضمیله همزه وزننده شول آته دینور که درت ایاغنی بریره
کتوروب طوپ کبی جمیع اندامیله پیدرپی بردن صچرایوب آتیلور اولمغله اوزرنده استقرار ودیرکین ایله ضبط
ممکن اولمیه یقال فرس کفت وکفتة اذا کان یثب جمیعا فلا یستمکن منه لاجتماع وثبه المکفت محسن وزننده
شول کسه در که ایکی زره کیوب ارالغنده برجامه دخی کیمش اوله کفته هفته وزننده مقبرهٔ مدینه اولان بقیع الغرقد نام
محلك اسمیدر ناسی قبض ایلدیکیچون یاخود ترابی شوره اولمغله مدفونی سریعا اکل وافنا ایلدیکیچون اطلاق اولندی
الکلت کافك فتحی ولامك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال کلت الشیء کلتا من الباب الثانی اذا جمعه ودوکمك
معناسنه در یقال کلته فی الاناء اذا صبه وآت اویناتمق معناسنه در یقال کلت الفرس اذا رکضه وآتمق معناسنه در
یقال کلت الشیء اذا رماه الکلت سکر وزننده فلت کلمه سنه اتباع اولور بونلرده صرد وزننده دخی لغتدر نته که
فلت ماده سنده ذکر اولندی یقال فرس فلت کلت ای سریع الکلتة کافك ضمیله همزه وزننده کفته معناسنه در که
جمیع اندامیله بردن صچرایان آته دینور مؤلف بونیده فلته کلمه سنه اتباع کونه رسم ایلمشدر لکن فلته ماده سنده بو معنایه

تصدی ایلمامشدر نهایت ترکیبدن تفرع اولور وبو اتباع دکلدر یقال فرس فلتة کلتة ای کفتة الاکتلات افتعال
وزننده ایچمك معناسنه در یقال اکتلت الماء اذا شرب الکلیت امیر وزننده والکلیت لامك شده سیله سکین
وزننده شول ایری وازون طاشه دینور که آنکله صرتلانك اینی سد اولنور صیاد اینك اغزنی آنکله سد ایلدکدنصکره
موضع دیکردن حفر ایدوب اخذ ایدر الکلتة جرعه وزننده بغدای مقوله سی غلال خرمندن برحصه یه دینور که
برینك نصیبنه عائد اولور وهر نسنه دن برمقدار وبریغن وبرکومه شیئه دینور لسانمزده دخی مستعملدر مثلا برکلته
اوطون وبرکلته اوتلق تعبیر اولنور یقال کلتة من الطعام ای نبذة الانکلات انفعال وزننده دوکلمك معناسنه در
یقال انکلت الشیء اذا انصب وبرنسنه نك اجزاسی دیوشوریلوب بورشمق وبوزلمك معناسنه در یقال انکلت الشیء
اذا انقبض الکمیت زبیر وزننده شول قرمزی آته دینور که قرمزیلغنه قنوء یعنی خالص اولمیان سیاهلق که قرامتق
تعبیر اولنور قارشمش اوله لسانمزده اکا خرمایی طوری تعبیر اولنور که رنکی قرامتق قرمزی اولور اثواب مقوله سنده
اکا کووز وآندن قویو اولورسه مور تعبیر اولنور واول آتك یلیسی وقویرغی سیاه اولور ورد ایله واشقر ایله
فرقی بودر که رنك مذکور اولورسه که خرمایی طوری اوله جقدر کمیت دینور آندن آچق اولورسه ورد دینور که فارسیده
کلکون وترکیده آچق طوری تعبیر اولنور ویلیسی وقویرغی قرمزی اولورسه اشقر دینور که ترکیده آل تعبیر اولنور
مؤلف من الخیل عنوانیله تصریح ایلدیکی شهرتنه مبنی در وبونك بنیهٔ تصغیر اوزره وضعی سرخ وسیاه بیننده متوسط
وهر برینه قریب اولدیغیچوندر وبونك مذکر ومؤنثی برابردر فیقال مهرة کمیت بلا هاء وکمیت لوننده سواد وحمرت
اولان یعنی قرامتق قرمزی اولان باده یه اطلاق اولنور خوره اوزمندن اولان باده کبی یقال سقاه الکمیت وهو علی
فرس کمیت ای الخمر التی فیها سواد وحمرة علی الفرس الذی خالط حمرته قنوء وکمیت بن معروف وکمیت بن ثعلبه
وکمیت بن زید شعرادندر وکمیت عربده برنیچه فرسك اسمیدر الکمتة جرعه وزننده ذکر اولنان کمیت زنکنه دینور که
خرمایی طوریلقدر اثوابده کووزی تعبیر اولنور الکمت والکمتة کافلرك فتحیله والکماتة کرامه وزننده آت
کمیت اولمق معناسنه در یقال کمت الفرس کمتا وکمتة وکماتة من الباب الخامس اذا کان کمیتا وکمت درونده غیظ وکینه
کیزلمك معناسنه در یقال کمت الغیظ کمتا من الباب الاول اذا اکنه الکمیت تفعیل وزننده خمر ودری وثوب
وآت مقوله سنی صبغ وصنعتله کمیت قلمق معناسنه در یقال کمتت الخمر والفرس وغیره علی بناء المفعول ای صیرت
بالصنعة کمیتا الکمیتة حبیبه وزننده برشیئك اصل واساسنه دینور یقال اخذ الشیء بکمیتته ای باصله الکماتی
زرابی وزننده ذکر اولنان خرمایی طوری آتلره دینور یقال خیل کماتی ای کمت وبو کماته یه منسوبدر وکمت کافك ضمیله
کویا که اکمت لفظندن جمعدر احمر واشقر کلمه لرینه محمولدر الاکمات همزه نك کسریله والاکمتات احمرار
وزننده والاکمیتات احمیرار وزننده آت قسمی خرمایی طوری اولمق معناسنه در بنیهٔ اخیرلرده شدت معتبردر
یقال اکمت الفرس اکماتا واکمت اکمتاتا واکمات اکمیتاتا اذا صار کمیتا الکنت کافك فتحی ونونك سکونیله قوی الخلقه
ومتین البنیه اولمق معناسنه در یقال کنت الرجل فی خلقه کنتا من الباب الاول اذا قوی الکنتی کرسی وزننده
قوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وکبیر یعنی یاشلو آدمه دینور الکنتنی نون زیاده سیله کنتی معناسنه در
یقال رجل کنتی وکنتنی ای کبیر مؤلف بونلری کون ماده سنده دخی رسم ایلمشکن ظاهری اعتباریله بوراده دخی
ثبت ایلدی وبونلر کون ماده سندن مأخوذلردر نته که نهایهٔ ابن اثیرده بورسمه مسطوردر که وفی الحدیث انه دخل
المسجد وعامة اهله الکنتیون ای الشیوخ الذین یقولون کنا کذا وکان کذا وکنت کذا فکانه منسوب الی کنت یعنی
بو تعبیر کویا که کنت ماده سنه منسوبدر عرب آندن تصرف ایلدیلر یاشلو پیر آدملر ای جانم بروقتده بن شویله اولمشیدم
شمدی بویله اولدم دیملریله قول مزبوره نسبتله پیر آدمه کنتی ومبالغة نون زیاده سیله کنتنی اطلاق ایلدیلر وبونلرك
نسبتلری خطابله کنت ماده سنده اولمق جائزدر که بابالق سن اول شویله ایدك شمدی بویله مثلا خریف ومعتوه کبی
برمعنا اولدك قولنه منسوب اولور الاکتنات افتعال وزننده خضوع ورضا کوستورمك معناسنه در یقال اکتنت
الیه اذا خضع الیه ورضی منه الکنیت امیر وزننده شول مشکه دینور که دیکشلری ضیق ومتین اولمغله صویی
امساك ایدر اوله یقال سقاء کنیت ای مسیك نته که قنیت دخی بو معنایه در الکنت فتحتینله سود طلومی چوق
استعمال اولنوب جابجا غسل وتنظیف اولنمامغله وسخناك ومتعفن اولمق معناسنه در یقال کنت السقاء کنتا
من الباب الرابع اذا خشن شارح اشبو خشن کلمه سنی حاء مهمله ایله تقیید ایلمشدر لکن مقتضای ماده خای معجمه ایله
اولمق اغلبدر الکنعت جعفر وزننده برنوع بالق آدیدر وبو اوسقور پت دیدکلری تیکنلو بالق اوله جقدر کنعد
دخی دیرلر الکوتی رومی وزننده بودورکشی یه دینور وکوتی عدی بن الرعلاء نام شاعرك لقبیدر التکییت تفعیل

مطلب

وزننده چوال و یصدیق مقوله سنك ایچنی طولدرمق معناسنه در یقال کیت الوعاء تکییتا اذا اخشاه و یول اسباب
ومهماتنی قولایلیوب آراسته ایلمك معناسنه در یقال کیت الجاز اذا یسره الاکیات اکیاس وزننده ومرادفیدر که
بغایت رشد وفطانت صاحبی کسنه لره دینور شارح دیر که تاء سیندن مقلوبه در واکیاس کیس لفظنك جمعیدر
کیت وکیت ذیت وذیت وزننده وآخرلرینك کسر اوزره بنالریله لغتدر کذا وکذا معناسنه در که قصهٔ مهمه دن
کنایه در لسانمزده شویلجه وشویلجه ایله تعبیر اولنور بونلرك تایی هادن مقلوبه در مترجم دیر که ذیت وذیت دخی
بو معرضده در و بونلر جمله دن کنایه اولوب جمله ایسه فی ذاتها مستحق اعراب اولمامغله مبنی اولدیلر قالدیکه حریری
مرحومك درّه ده بیانی اوزره کیت وکیت کلمه سی افعالدن وذیت وذیت اقوالدن کنایه در پس قال فلان کیت وکیت
وفعل فلان ذیت وذیت دیمك جائز دکلدر لکن مؤلفك تفسیرینه کوره اعم اولور وشهاب دخی شرحنده بو قولی تأیید
ایلمشدر فصـــــــل اللام اللبت سبت وزننده بورمق معناسنه در یقال لبت بده لبتا من الباب الاول
اذا لواها وخاصة برکسنه نك کوکسنه وقارننه و یانلرینه دکنکله اوروب چالمق معناسنه در یقال لبت فلانا اذا ضرب
صدره و بطنه واقرابه بالعصی اللت لامك فتحی وتانك تشدیدیله برنسنه یی دوکمك معناسنه در چرپجینك بز
واسپنجیارك اجزا دوکلری کبی یقال لت الشیء لتا من الباب الاول اذا دقه و برنسنه یی محکم چکوب بغلمق معناسنه در
یقال لته اذا شده واوثقه و برشیئی ریزه ریزه اوفاتمق معناسنه در یقال لته اذا فته و برشیئی ازمك معناسنه در یقال
لت الشیء اذا سحقه وقاودی صو ایله یاخود یاغله اصلادوب بولامق معناسنه در یقال لت السویق اذا جدحه
و برکسنه برآدمه انتساب ایدوب اکا قرین وملازم اولمق معناسنه در یقال لت فلان بفلان علی بناء المفعول اذا لزبه
وقرن معه و بو معنای اخیردن مأخوذدر اللتات لامك ضمیله اغاج قبوغنك اوفانتیسنه دینور وکندیسیله برنسنه
لت اولنه جق شیئه دینور چرپجی طوقمغی وهاون الی کبی وسائر معانیسنه کوره اللات تانك تشدیدیله برصنم
آدیدر ابن عباس وعکرمه ومجاهد وابن المعتمر کبی برجماعت وجه مذکور اوزره تشدیدیله قرأت ایلدیلر قال الله تعالی
افرایتم اللات والعزی الایه ذکر اولنان لات لت سویقدن اسم فاعلدر جاهلیتده برکشی وار ایدیکه دائما موسم حجده
اول بتك یاننده یاغله سویق کشکك ایدوب حجاجه اطعام ایدر ایدی بعده آنك اسمیله اول بتی تسمیه ایلدیلر مترجم
دیر که اصل اول بت رجل مرقومك صورتیدر که محل مزبورده لت سویق ایدوب اطعام ایدر ایدی لات ثقیف
قبیله سنك وعزی غطفان قبیله سنك بتلری ایدی بعده کثرة استعمالله تایی تخفیف اولندی و بعض مفسرین
عندنده لوی ماده سندن فعله در واوی الفه قلب اولنمشدر اکا طواف ایتدکاری باعث تسمیه در وعند البعض اصلی
لاه ایدی هایله که اله ومعبود معناسنه در هایی حذف اولندقدنصکره اله حقیقی عزشانه حضرتلرندن قصورینه بناء
علامت تأنیث اولان تاء الحاق ایدوب زعملرنجه وسیلهٔ قرب الهی اوله جق صنم مزبوره اطلاق ایلدیلر یاخود
تاء هادن مبدله در کیت کلمه سنك تایی کبی و بعض اعلام قول اخیری ترجیح ایلدیلر پس لفظهٔ جلاله نك اشتقاقنه
ذاهب اولنلره کوره اصلی لاه اولمق ارجحدر زیرا عربلر صنملرینه لاه اطلاق ایلدیلر که معبود دیمکدر احتجاب یاخود
ارتفاع معناسندن اولور ومؤلف بونی لیه ولوی ماده لرنده دخی رسم ایلمشدر اللتتة زلزله وزننده یمین غموس
معناسنه در که صاحبنی بحر کناهه طالدیران یمین کاذبه در مؤلف بونی اسم صورتنده ثبت ایلمشدر لکن مقتضاسی
مصدر اولمقدر اللحت لامك فتحی وحای مهمله نك سکونیله دکنکله اورمق معناسنه در یقال لحته بالعصا لحتا
من الباب الثالث اذا ضربه بها وغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال لحت العصاء اذا قشرها ولحت خالص
وغیر مغشوش معناسنه استعمال اولنور یقال برد بحت لحت ای صادق و بو اتباع دکلدر اللخت لامك فتحی
وخای معجمه نك سکونیله ایری جثه لو تنومند کشی یه دینور یقال رجل لخت ای عظیم الجسم وایکی سبیلی
براولمش خاتونه دینور مرأة مقضاة معناسنه ولخت سخت کلمه سنه اتباع اولور که پك شدید دیمك اولور یقال حر
سخت لخت ای شدید لزت لامك ضمی وزای معجمه نك سکونیله اندلسده برموضع یاخود برقبیله آدیدر
اللصت لامك حرکات ثلاثی وصادك سکونیله خرسزه دینور لص معناسنه جمعی لصوت کلور لصوص کبی
شارح دیر که بوطی لغتیدر نته که طس لفظنده طست دیرلر اللفت لامك فتحی وفانك سکونیله برنسنه یی
بوروب چویرمك معناسنه در یقال لفت الشیء لفتا من الباب الثانی اذا لواه و برکسنه یی تصمیم ایلدیکی
رأی وتدبیرندن صرف وتحویل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال لفت فلانا اذا صرفه عن رأیه واغاجدن قبوق
صویمق معناسنه در یقال لفت اللحاء عن الشجر اذا قشره واوقه او یقون ومتلائم اولمیه رق همان اولدیغنه کوره یلك
کچورمك معناسنه استعمال اولنور یقال لفت الریش علی السهم اذا وضعه غیر متلائم بل کیف ما اتفق وچوبان

مواشی یه قنقسی اولورسه اولسون مبالات ایتمیه رك کور اوروشی کبی اوروب چالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
هو ای الراعی یلفت الماشیة ای یضربها لا یبالی ایها اصاب الالتفات افتعال وزننده والتلفت تفعل وزننده
برنسنه یه طوغری بیون چویروب یوزدوندرمکله توجه ایلمك معناسنه در یقال التفت الیه وتلفت اذا صرف وجهه الیه
لی وصرف معناسنه اولان لفت کلمه سندن مأخوذدر اللفت لامك کسریله شلغم دیدکلری سبزه یه دینور و برنسنه نك
برشقنه و بریاننه دینور ومنه قولهم فلان لفته معك ای شقه وصغوه یعنی فلانك دائما بریانی سندن یکادر که همیشه میل
واقبالی سنك طرفکه در دیمکدر وصغره دینور بقره معناسنه وشاشقین حمقاء عورته دینور ودیشی ارسلانك فرجنه
دینور ولفت حرمین بیننده قدیم نام موضعده واقع طاغده کائن برصرپ یوقشلو بیلاك آدیدر و بونده لامك فتحیله ده
زبانزددر الالفت احمر وزننده بو ینوزلری بری برینه بورلمش اولان تکه یه دینور یقال تیس الفت ای ملتو احد قرنیه
علی الاخر وصولاق آدمه دینور اعسر کبی و بون واحمق کسنیه دینور اللفات سحاب وزننده بو دخی احمق کشی یه
دینور اللفوت صبور وزننده شول خاتونه دینور که برکسنه نك تحت نکاحنده اولوب زوج اولدن یاننده ولدی اوله
همیشه توجهی ولد مزبوره اولمغله لفوت اطلاق اولنمشدر یقال امرأة لفوت ای لها زوج وولد من غیره وچیره شك
خویلو بدزندکانی کسنیه دینور وصاغیلورکن رام اولمیوب چپارزلق ایدن ناقه یه دینور که صاغان کسنه یی ایصرر والیله
ایاغیله تپمه لر وشول هوادار قاری یه دینور که مجلسده نظری بر یرده ثابت اولمیوب اورایه بورایه اماله وصرف ایدر تا که
سنی اغفال ایلمکله آخر کسنیه برتقریب غمز واشارتله ترکیم ویره یقال هی لفوت ای لا تثبت عینها فی موضع واحد
انما همها ان تغفل عنها فتغمز غیرك اللفتاء حولاء وزننده ومرادفیدر که کوزی شاشی خاتونه دینور وکوزه ده وصف
اولور و بو ینوزلری بری برینه بورق وطولاشق اولان دیشی کچی یه دینور اللفیتة لامك فتحیله قواملی قویو بولماج
آشنه دینور علی قول حبس دیدکلری خرما وکشك وسمن ایله ترتیب اولنان اوماج آشنه شبیه چوربایه دینور تقول
اطعمنی اللفیتة ای العصیدة المغلظة اوهی مرقة تشبه الحبس اللفتة لامك ضمیله همزه وزننده شول چوبانه دینور که
دائما مواشی یه مبالات ایلمیه رك اوروب چالار اوله اللوت صوت وزننده برکسنه کندیدن سؤال اولنان شیئك غیرنی
خبر ویرمك یعنی سائلك مطلوبی اولان جوابی ترك ایدوب غیری سیاق اوزره جواب ویرمك معناسنه در کرك اسلوب
حکیم وکرك سائر کونه اولسون یقال لات الرجل یلوت لوتا اذا اخبر بغیر ما یسأل عنه وبرخبری کتم ایلمك معناسنه در
یقال لات الخبر اذا کتمه لواته سحابه وزننده اندلسده برموضع و بربرستانده برقبیله آدیدر لیت لامك فتحی ویانك
سکونی وآخرینك فتح اوزره بناسیله کلمهٔ تمنی در یعنی برنسنه یی اومق معناسنه حرفدر فارسیده کاشکی وترکیده
نولیدی وشویله اولیدی دیمك مفهومنده مستعملدر وحروف مشبهه بالفعل جمله سندندر اسمنی نصب وخبرنی رفع
ایدر اکثری ممتنع ومحال اولان مواد تمنیسنه تعلق ایدر ممکن اولان محلده استعمالی قلیلدر وکاهی وجدت کلمه سی
منزلنه تنزیل اولنور یعنی ایکی مفعوله تعدیه ایلدیکی کبی بو دخی اسم وخبرنی نصب ایدر یقال لیت زیدا شاخصا
وانی ولعلی کبی بالذات یای متکلمه داخل اولوب لیتی دینور ونون وقایه ایله لیتنی دینور انتی کبی اللیت لامك کسریله
بیونك بریوزینه دینور صفحة العنق معناسنه یقال لفت لیته ای صفحة عنقه اللیت بیت وزننده واللوت صوت
وزننده برکسنه یی توجه ایلدیکی جهتدن منع وصرف ایلمك معناسنه در یقال لاته یلیته لیتا ویلوته لوتا اذا حبسه
عن وجهه وصرفه الالاتة اقامه وزننده لیت معناسنه در یقال الاته عن وجهه بمعنی لاته واکسلتمك معناسنه در
یقال ما الاته شیئا ای ما نقصه نته که همزه ایله التدن مأخوذ ایلات دخی بو معنایه در یقال الاته وآلته ای نقصه لات
تانك فتحیله نته که اشبو ولات حین مناص کریمه سنده واقعدر لاء نافیه در تایی زائده در تمت کلمه سنده اولدیغی کبی
یاخود لیس کلمه سنه تشبیه اولنمغله آنده اسم فاعل اضمار اولنمشدر واشبو لات کلمه سی همان حین لفظنه مقرونا استعمال
اولنور وکاهی مراد ومنوی اوله رق حذف اولنور نته که مازن بن مالکك اشبو * حنت ولات هنت وانی لك مقروع
قولنده واقع اولمشدر مترجم دیر که کلام مزبور امثالدندر مقروع عبد شمس نام برآدمك لقبیدر هیجمانه نام محبوبه نك
معشوقی ایدی امثال میدانیده مذکور اولان ایکی وجهك اخصری بودر که مزبوره هیجمانه مقروع مرقومك
عاشقه سی ایدی برکون مقروع قبیلهٔ هیجمانه اوزره هجوم وشبخون ایلمك مراد ایلمکله هیجمانه برتقریبله واقفه اولمغله
پدری اولان عنبره خبر ویردکده رجال قبیله دن مازن بن مالك بطریق الهزل کلام مزبوری تفوه ایلدی یعنی هیجمانه
کرچه مقروعه مشتاقه اولوب دیداری شوقیله کلمسنی تخیل وتجسیم ایدر لکن ای هیجمانه سن مقروعه ظفریاب
وصال اولمق ممکن دکلدر حنت کلمه سی حنین لفظندن ماضی مؤنثدر آرزو واشتیاق معناسنه در ضمیر هیجمانه یه
راجعدر وهنت هنین لفظندن ماضیدر انین وناله معناسنه در بو مثل قبل اوانه مطلوبه آرزومند اولان کسنه حقنده

ایراد اولنور مؤلفك بصائرده مغنی اللبیب خلاصه‌سی اوله‌رق بیانی اوزره بونك حقیقتنده وعملنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر لات کلمه‌سی فعل ماضیدر دیدیلر نقص معناسنه بعده نفی ایچون استعمال اولنمشدر قل کلمه‌سی کبی وعند
البعض اصلی لیس ایدی علم وزننده یاء الفه قلب اولنوب وسین تایه ابدال اولنمشدر نات وناس کبی وعند البعض
لاء نافیه‌در وتاء تأنیث لفظ ایچون زیاده قلنمشدر ثم ورب کلمه‌لرنده زیاده قلندیغی کبی یاخود معنای نفی تأکید ایچون
زیاده قلنمشدر یاخود ساعت یا مدت ماده‌سنه تنبیه ایچون زیاده قلندی که لیست الساعة او المدة حین مناص سبکنده
اولور وبونده تحریکی التقاء ساکنین محذورینه مبنیدر وعلی قول لاء کذلك نافیه‌در وتاء حین کلمه‌سنك اولنه زیاده
قلنمشدر نته که مصحف عثمانیده اویله مشهود اولمشدر وعملی خصوصنده دخی اوچ مذهب واردر اول اصلا
عامل دکلدر اکر کندیسنی مرفوع ولی ایدرسه اول مرفوع محذوف الخبر مبتدا اولور ولا حین مناص کائن لهم تقدیرنده
اولور وبو رفعله قرائت اولندیغنه کوره در ونصبله اولدیغنه کوره فعل محذوفك مفعولی اولمغله ولا اری حین مناص
لهم تقدیرنده اولور مذهب ثانی ان کلمه‌سی کبی عمل ایدر یعنی اسمی نصب وخبری رفع ایدر ثالث لیس کبی عمل
ایدر وآنده اسم فاعل اوله‌رق خبر تقدیر اولنمغله لیس حین مناص حاصلا لهم تأویلنده اولور ومعمولی بعضلر حین
لفظنه تخصیص ایلدیلر وبعضلر مطلقا اسم زمانه تنصیص ایلدیلر وبونك تفصیلی مغنی اللبیب شروحنده
مبسوطدر فصل المیم مؤته میمك ضمی وهمزه‌نك سکونیله مشارق شامده برموضع آدیدر آنده جعفر
ابن ابی طالب رضی الله عنه شربت شهادت نوش ایلدیلر قیصر روم اولان هرقل عسکریله اصحاب کرام بیننده
بر ملحمهٔ کبری واقع اولمشدر عسکر اسلام بش بیك ولشکر کفار ایکیوز بیك ایدی زید بن حارثه وعبد الله بن رواحه
وجعفر شهید اولدقدنصکره سنجاغی خالد بن الولید آلوب نائرهٔ قتالی تهییج وبازار داد وستادی ترویج ایلدیلر
بعونه تعالی اشد فضاحتله کفاری شکست وتار مار وقتی وافرنی طعمهٔ شیر شمشیر تبار ایلدیلر ومؤته‌ده اعلا قلج
یاپیلور سیوف مؤتیه معروفدر المت میمك فتحی وتانك تشدیدیله برنسنه‌یی چکوب یاخود سوندوروب اوزاتمق
معناسنه‌در مد لفظنده لغتدر یقال مت الحبل متا من الباب الاول بمعنی مده مدا وایی قویی چرخنه ومقاره‌یه صارمیوب
قوغه‌یی همان آنکله چکمك معناسنه‌در یقال مت الحبل اذا نزعه علی غیر بکرة وبرکسنه قرابتله توسل ایلمك
معناسنه‌در یقال فلان یمت الیك ای یتوسل الیك بقرابة ومت وافر محدثین اسملریدر المتمتة زلزله وزننده
بودخی برکسنه حرمت وقرابتله توسل ایلمك معناسنه‌در یقال متمت الرجل الیه متمتة اذا توسل الیه بقرابة
بو معناده مت ومتمته مجازلردر کویا که متوسل اولان کسنه نفسنی اکا مد ونزع ایدر الماتة تشدید ایله آتدن اسمدر
برکسنه قرابت ومحرمیت جهتیله اولان حرمت ووسیله‌یه دینور یقال بینهما ماتة ای حرمة ووسیلة متی حتی وزننده
علی قول فك ادغامله متی یونس پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك پدرلری اسمیدر شارح دیرکه جمهور
محدثین عندنده متی حضرت یونسك والده‌لری اسمیدر ومتی محدثیندن محمد بن یحیی المدنی جدینك اسمیدر ومتی
مخفف اولان متی کلمه‌سنده لغتدر که اسم استفهام واسم شرط اولور المتات سحاب وزننده برکسنه مدار تقرب
اوله‌جق شیئه دینور حرمت وقرابت کبی یقال ماله متات الیه ای ما یمت به الیه التمتی تمطی وزننده ومرادفیدر که
کرنمك معناسنه‌در یقال تمتی الرجل اذا تمطی وکسمك ایچون ایی زور وقوتله کریله‌رك چکمك معناسنه‌در یقال
تمتی فی الحبل اذا اعتمد فیه لیقطعه وبونك اصلی تمتت ایدی تاء ثالثه یایه منقلب اولدی وتمتت استعمالی مسموع اولمامشدر
مؤلف بونی معتل بابنده دخی ذکر ایلمشدر المحت میمك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله سخت وشدید اولان نسنه‌یه دینور
یقال شیء محت ای شدید وپك اسی کونه دینور یقال یوم محت ای حار وعاقل وهوشمند علی قول ذکا وفطنت صاحبی
زیرك آدمه دینور جمعی محوت کلور ومحتاء کلور کویا که محیت لفظندن جمعدر ومحت محض وخالص معناسنه‌در یقال
عربی محت ای خالص المحاتة کرامه وزننده کون پك اسی اولمق معناسنه‌در یقال محت الیوم محاتة من الباب
الخامس اذا کان محتا الامحات همزه‌نك کسریله برآدمی پرغضب ایلمك معناسنه‌در که شدت معناسندن مأخوذدر
تقول لأمحتنك ای لأملأنك غضبا بعض نسخه‌ده ثلاثی عنوانده مضبوط اولمغله اکا کوره محت لفظندن وباب ثالثدن
اولور المرت میمك فتحی ورانك سکونیله اوت اثری اولمیان چول وقیر بیابانه دینور علی قول شول چیل ومرج ونمناك
ارضه دینور که آلتنده اولان طپراغی اصلا قورمیوب وقطعا اوتلاق اثری ثابت اولمیه جمعی امرات کلور وجمع کثرتی
مروت کلور ومرت قاشی قیلسز اولان کسنه اطلاق اولنور یقال رجل مرت ای لا شعر بحاجبه ومرت برنسنه‌یی آقچه
تخته‌سی کبی دوز واملس ایلمك معناسنه‌در یقال مرت الشیء مرتا من الباب الثانی اذا املسه ودوه‌لری برطرفه آلارغه
ایلمك معناسنه‌در یقال مرت الابل اذا نحاها المروت صبور وزننده مرت ایله معنای اولده مرادفدر یقال مکان

مطلب

وارض

وارض مرت ومروت الممروتة بودخی اول معنایه‌در یقال ارض ممروتة ای مروت المروتة میمك ضمیله معنای
مزبوردن اسمدر المروت سفود وزننده بنو حمان بن عبد العزی یوردنده بروادی اسمیدر وباهله یاخود کلب
قبیله‌سنه مخصوص بربلده آدیدر مرت جبل وزننده آذربیجان اولکه‌سنده برقریه‌در ماروت هاروت وزننده
اسم اعجمی‌در علی قول ذکر اولنان مروته لفظندن مأخوذ عربیدر مؤلف بونی وهاروتی بیاندن سکوت ایلمشدر
بونلر قرآن کریمدن مسموعلردر کما قال الله تعالی وما انزل علی الملکین ببابل هاروت وماروت الایة بونلر فی الاصل
ایکی فرشته‌لردر که عباده فتنهٔ ربانیه واقع اولدیلر علی قول ایکی صالح کسنه‌لردر که ملکیت خصلتلرینه مبنی ملك ایله
تعبیر اولندیلر وعلی قول ایکی شیطان آدیدر وبونلر کویا که فرشته اولوب صورت بشره تمثل وبرای امتحان کندیلرده
شهوت انسانی طبع وترکیب اولندقده زهره نام برخاتونه تعلق ایدوب اکا تعلیم سحر واولدخی کندیلری معاصی واشرا که
اغرا وایقاع ایلدکدنصکره زهره تعلم ایلدیکی سحر وافسون سببیله آسمانه صعود ایدوب وحالا زهره تعبیر اولنان
کوکب اول خاتون اولمق اوزره منقول اولان کلام یهود طائفه‌سندن محکیدر وبو رموز اوائلدن اولمق ملحوظدر یعنی
عقل وروح ایکی فرشته‌یه ونفس زهره‌یه تشبیه اولنوب وعقل وروحك نفس اماره‌یه مغلوب وداعیه اولدیغی شهواته
مائل ومشعوف اولدقلری حسبیله مقتضای ذاتلرندن خروجلری رجالك نسوانه تعلق وتعشقلری حالتنه واول
سببله ذاتلرینه مترتب ومتوقع اولان کماله عدم بلوغله درجهٔ اصلیه‌لرندن انحطاطلری زندانده حبس وجود حالتنه
تشبیه اولنمشدر کویا که برکشی هرنقدر خیر وطاعتی کثیر اولوب واخلاق ملکیه ایله متصف ایسه‌ده نفس اماره‌یه
اطاعت وانقیاد ایلدکده سماء سعادتدن حضیض بهیمیته نزول ایدوب بو جهتله زلال انسی متکدر ونار شوق ومحبتی
خموده متحول وبینه وبین المحبوب الحقیقی حجب ظلمات هجر وانقطاع حائل اولوب وبحر شهواتده غوطه خوار اولان
مرآة ناقصه حقنده نور توفیق الهی پرتوریز اولمغله حبل عنایت الهیه‌یه تمسك واعتصام ایلدکده حضیض عالم
طبیعتدن اوج سماء صفاء روحانیته ترقی ومنازل سنیه‌یه ومقامات ملکیه‌یه ارتفاع شرفنه مظهر اوله‌جغنه اشارت
ایلمشلر اوله‌نته که شیخ ابن سینا اشاراتده ثبت ایلدیکی اشبو * سلامان منی غدوة وعشیة علی ماجد در المکارم ابسالی
بیتنده سلامان وابسال ایله مضمون مذکورده رمز اولدیغنه اشارت ایلمشدر انتهی المرمریت سلسبیل وزننده
آفت وداهیه معناسنه‌در یقال اصابه مرمریت ای داهیة المصت میمك فتحی وصادك سکونیله جماع ایلمك
معناسنه‌در یقال مصت الجاریة مصتا من الباب الاول اذا نکحها وناقه‌نك یا قصراغك فرجنه ال صوقوب
رحمندن منی‌یی چکوب چقرمق معناسنه‌در صوی ناقه‌یه وقصراغه ناجنس آشدقده صاحبی اویله‌جه ایدر یقال
مصت الناقة اذا قبض علی رحمها فادخل یده فاستخرج ماءه المعت میمك فتحی وعینك سکونیله اوغمق معناسنه‌در
یقال معته معتا من الباب الثالث اذا دلکه المقت میمك فتحی وقافك سکونیله والمقاتة میمك فتحیله برکسنه‌دن
برامر قبیح کورمکله آکا بغض ایلمك معناسنه‌در یقال مقته مقتا ومقاتة من الباب الاول اذا ابغضه ونکاح
المقت که جاهلیه نکاحندندر برکشی پدرینك خاتونی نکاح ایلمکدن عبارتدر واول کشی‌یه علی قول آندن حاصل
اولانه مقتی دینور یای نسبتله قال الله تعالی ولا تنکحوا ما نکح آباؤکم من النساء الا ما قد سلف انه کان فاحشة
ومقتا وساء سبیلا بغض معناسندن مأخوذدر وعربلر تعجب بنیه‌سیله فلان ما امقته عندی دیرلر اول کسنه‌نك
ممقوت ومبغوض اولدیغی اخبار مقامنده که فلان بنم یانمده عجب مبغوضدر دیمك اولور وما امقتنی له دیرلر
فلان کسنه بکا عجب ماقت ومبغض اولدی دیمك مقامنده التمقیت تفعیل وزننده بودخی برکسنه بغض
ایلمك معناسنه‌در یقال مقت فلانا اذا ابغضه المقیت امیر وزننده والممقوت مفعول وزننده مبغوض
کسنه دینور یقال مقته فهو مقیت وممقوت ای مبغوض المکث میمك فتحی وکافك سکونیله مقیم اولمق
معناسنه‌در یقال مکث بالمکان مکثا من الباب الاول اذا اقام الاستمکات بدنده چقان سیولجه وچبان
مغوله‌سی ارینلمك معناسنه‌در یقال استمکثت البثرة اذا امتلأت قیحا الملت میمك فتحی ولامك سکونیله
برشیئی ایرغلیوب بری اوته دپرتمك معناسنه‌در یقال ملت الشیء ملتا من الباب الثانی اذا زعزعه وحرکه
الامالیت اسالیب وزننده جست وچابك دوه‌لره دینور شارحك بیانی اوزره مفردی مسموع دکلدر الملیت سکیت وزننده
مرخ نام شجرك یپراغنه دینور سنف المرخ معناسنه وسنف سینك کسریله خاصة شجر مرقومك یپراغنه دینور
الموت میمك فتحی وواوك سکونیله اولمك معناسنه‌در یقال مات الرجل یموت ویمات ویمیت موتا من الباب الاول والرابع
والثانی ضد حیی مؤلفك بصائرده بیانته کوره لغت ثالثه یونسدن منقولدر ومصباحك بیانته کوره بو باب مخصوص
اولمیوب بلکه تداخل لغتین قبیلندندر تقول مت بکسر المیم اموت ومثله من المعتل دمت تدوم وزاد ابن القطاع

مطلب

كدت تكود وتكاد وجدت تجود وتجاد وموت اسم اولور كه اولومه دينور فارسيده مرك دينور اسم جنسدر واحدى تايله در وموت ساكن واپسم اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال مات الريح اذا سكنت واو يومق معناسنه استعمال اولنور يقال مات الرجل اذا نام واثواب مقوله سى نسنه پير يوب چوريمك معناسنه استعمال اولنور يقال مات الثوب اذا بلى مؤلفك بصائرده بيانند كوره حيات انواع عديده ايله متنوع اولديغى كبى موت دخى متنوع عدر اولاموت انسان وحيوان ونباتدن قوة نامية نك زوالنه اطلاق اولنور ثانى قوة حساسه نك زوالنه اطلاق اولنور ثالث قوة عاقله نك زوالنه اطلاق اولنور كه جهالت اوله جقدر واياه قصد بقوله عز وجل انك لا تسمع الموتى رابع حياتى تكدير ايدن حزن واندوهه اطلاق اولنور خامس او يقويه اطلاق اولنور وسكون معناسنه استعمال اولنور وچوريمك معناسنه استعمال اولنور الميت سيد وزننده والميت يانك سكونيله اولنش كشى يه دينور كه اولو تعبير اولنور فارسيده مرده دينور على قول ميت تخفيفله بالفعل اولنش كشى يه دينور وميت تشديد ايله ومائت هنوز اولميوب لكن اولمك صددنده اولان كشى يه دينور كه اولو محل تعبير اولنور جمعى اموات وموتى كلور جرحى كبى وميتون كلور تشديد وتخفيفله مؤنثلرنده ميته وميته دينور تشديد وتخفيفله كذلك سيت دينورهاسز اشو ميت كلمه سنك اصلى ميوت ايدى فعل وزننده واو ياية قلب وادغام اولندى بعده تخفيفله ميت دخى ديديلر تخفيفى ياخود فرق مذكور ايچوندر ومصباحك بيانته كوره اموات ميتك جمعيدر كه مخففدر بيت وابيات كبى وموتى مرضى وجرحى بنيه سنه محمولدر من يعقل جمعيدر وميتون ذكور عقلايه مخصوصدر وميتات تشديد ايله اناث عقلا ايچوندر وتخفيفله حيوان سائره ايچوندر الميتة ميمك فتحى وياينك سكونيله حيواندن شول مرداره دينور كه اكا ذكاة يعنى ذبح لاحق اولمامش اوله كه ذبح آنك مطهرى اولمغله مردهٔ مردار تعبير اولنور مثلا حتف انفه اولنش قيون كبى وبو اطلاقات شرعيه دندر وبو نك اصلى ميته در تشديد ايله هاء اسميه در الميتة ميمك كسريله بناء نوعدر كه حالت وهيئته دالدر لسانمزده آندن اولوش ايله تعبير اولنور يقال مات ميتة حسنة ماالموته فعل تعجبدر ماموت قلبه تأويلنده در كه نه عجب مرده دلدر ديمك اولور زيرا معناسنده زياده وتفاضله قابليت اوليان فعلدن فعل تعجب تصرف اولنماز يقال ما اموته اى ماالموت قلبه الموات غراب وزننده اسمدر اولومه دينور موت معناسنه شارح ديركه علل صيغه سندن اولمغله عموم موتده استعمال اولنور الموات سحاب وزننده جانسز نسنه يه دينور بى روح معناسنده جادكبى وبو نك اصلى مصدردر وموات شول ارضه دينور كه آنك مالكى اوليه يعنى بركسه نك زراعت وحراثت كبى تحت تملكنده اوليوب خرابه اوله ومنه الحديث من احيا مواتا فهو احق به قال فى النهاية الموات الارض التى لم تزرع ولم تعمر ولا جرى عليها ملك احد الموتان فتحاتله حيوانك مخالفيدر كه جانسز دينكدر ومنه المثل * اشتر الموتان ولا تشتر الحيوان * اى اشتر الارضين والدور ولا تشتر الرقيق والدواب پس مراد عقارات اوله جقدر وعندالبعض موتان شول ارضه دينور كه هنوز حراثت وزراعت مقوله سيله احيا واعمار اولنماميش اوله موات كبى ومنه الحديث موتان الارض لله ولرسوله وهى الارض التى لم تحى بعد يعنى ارض مذكوره بيت المال عائده در وبو موات كبى تسميه بالمصدر در مترجم ديركه اشبو موتان كلمه سنده اعلالك فقدانى نقيضى اولان حيوان كلمه سنه محمول اولديغنه مبنى در وحيوان اضطرابه دال اولمغله اعلال اولنماميشدر الموتان ميمك ضميله بطلان وزننده مواشى قسمنه واقع اولان موت عامه دينور كه قرغين تعبير اولنور ميمك فتحيله ده لغتدر يقال وقع فى المواشى موتان لكن نهايه ده على الاطلاق بيان اولنمشدر مجاز اولمق محتملدر الاماتة اقامه وزننده انسانك باحيوانك ولدى اولمك معناسنه در يقال اماتت المرأة والناقة اذا مات ولدها وبو كسه نك دواب ومواشيلرى هلاك اولمق معناسنه در يقال امات القوم اذا وقع الموت فى ابلهم وكذا فى غنمهم واولدرمك معناسنه در يقال امات الشئ اذا موته وبرنسنه نك فيادوب پشرمسى خصوصنده مبالغه وامعان ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال امات اللحم اذا نالغ فى نضجه واغلائه التماوت متفاوت وزننده تماوتدن اسم فاعلدر كه تفاعل يابندتدركندى نفسنى اولو محل كوستورمك معناسنه در بو مناسبتله مرائى صوفى به اطلاق اولنمشدر ظاهرا كثرت عبادت وريا ضتدن امارهٔ موت اولان كمال ضعف ونحافت اظهار ايلديكى كذلك قولا وفعلا ديناردن كحمش صورتى ارائت ايلديكى ملاحظه سنه مبنى در ومنه حديث ابى سلمة لم يكن اصحاب محمد محرقين ولا متماوتين فالتماوت الناسك المرائى الموتان سكران وزننده ذكرى آتى موته دن وصفدر بابعين كشى يه ومجنون كشى يه دينور بو مناسبتله بغايت غبى وكند ذهن وبليد كشى يه مه تان الفؤاد اطلاق اولنور مؤنثنده موتانه دينور هر ايله يقال رجل موتان الفؤاد اى بليد وامرأة موتانة الفؤاد الموتة ميمك ضميله بابعنلغه دينور غشى معناسنه كه صرع مرضى كبى بعض عارضه دن نشئت ايدن اصل

تركيده

تركيده اوغمق تعبير اولنور يقال اخذه الموتة اى الغشى ودليلكه دينور جنون معناسنه وموته ارض شامده برموضع آديدر نته كه مات فصلنده ذكر اولندى بغضار بلاهمز روايت ايلديكنه مبنى مؤلف بوراده تكرار ايلمشدير ذوالموتة ميمك ضميله بنى اسده مخصوص برفرس اسميدر المستميت مستفيد وزننده شول بهادره اطلاق اولنور كه جنك وقتال هنكامنده موتدن قطعا مبالات ايلميه كويا كه موته طالب ومتعرض اوله يقال هو مستميت اى شجاع طالب للموت وبرخصوص ايچون كمال تهالكندن ناشى طلبنده كركى كبى دوشنوب نصب نفس وافراغ حوصلهٔ سعى واقدام ايلين كشى يه دينور كه كويا اكا ظفر ياب اولمديغى صورتده حياتدن بى نصيب اولور يقال هو مستميت للامر اى مسترسل له ومستميت يمورطه قبوغنك ايچنده اولان انجه زاره اطلاق اولنور وبو استرخاء معناسندن مأخوذدر كه مستميت دير لر استرخى معناسنه المماوتة مقاعله وزننده جنكده دشمنه قرشو صبر وثبات ايله مقاومت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ماوت قرنه اذا صابره وثابته الاستماث شارح ديركه كرچه نسخه لرده بوعنوانده مرسوم در لكن صواب اولان استماتة اولمقدزهاء تعويضله اولوم ايستمك معناسنه در بو مناسبتله برنسنه نك طلبى ضمنده بى پروا هر سمته وهر طرفه سلوك ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال استماث الرجل اذا ذهب فى طلب الشئ كل مذهب ومهزول اولمقدنضكره بنه سمورمك معناسنه استعمال اولنور يقال استماث الرجل اذا سمن بعد هزال بو دخى استرخاء معناسندن مأخوذدر زيرا استرخت حاله ديرلر سهلت وحسنت بعد الضيق والشدة معناسنه مؤلف عادت غالبه سنه مخالف والمصدر الاستماث عبارتيله رسم ايلمكله البته برنكته يه مبنى اولمق منفهمدر كرچه قياس اولان شارحك بيانى اوزره استماته اولمقدر لكن مؤلفك بروجه مذكور ايرادى البته برذقيقه يى متضمن اولمغله ظاهرا بو خلاف قياس اوزره بلا تعويض وارد اولمق كركدر والبته طلب موت خلاف طبع بلكه خلاف شرع اولمغله لفظنك وضعه مخالفتى طبعه موافقت نكته سنه ده اشارت اولمق بعيددكلدر فصل النون النأث نونك فتحى وهمزه نك سكونيله والنئيث نهيب وزننده نهيت معناسنه در كه صمتدى ايله ايكلمك معناسنه در على قول ايندن آواز لو چه ايكلمكه مخصوصدر وبو خصته ايكلديسى دكلدر بلكه ارسلان وقبلان مقوله سنك باغدقلرى حالنده صدر لرندن خرلدى كبى سسلوجه ظهور ايدن ايكلدى اوله جقدر كدى قسمنده دخى اولور كومولتى يه قريدر يك درديناك آدمده دخى ظهور ايدر يقال نأت ينئث نأتا من الباب الثانى على غير القياس وينأت نأتا من الباب الثالث ونئيتا بمعنى نهث اوهو اجهر من الانين ونأت حسد ايلمك معناسنه در يقال نأت فلانا اذا حسده النئاث شداد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور النبت سبت وزننده نبات معناسنه در كه اسم جنس در پرده بتن هر نسنه يه دينور بعده ساقى اوليانده بلكه حيوانات مأكولى اولانده عرف اولمشدر كه اوت تعبير اولنور فارسيده كياه دينور ونبات مصدر اولور لر براوتلو اولمق معناسنه يقال نبتت الارض نبتا ونباتا من الباب الاول واوت تمك معناسنه در يقال نبت البقل الانبات هم ره نك كسريله بودخى براوتلو اولمق معناسنه در واوت تمك معناسنه لازم اولور يقال انبتت الارض انباتا وانبت البقل وبو تومرمك معناسنه در يقال انبته الله فهو منبوت بوراده منبوت خلاف قياس اوزره در اجنه فهو مجنوب كبى مترجم ديركه اشبو والله انبتكم من الارض نباتا الايه كريمه سنده يعضلر مصدر ثلاثى مصدر مزيد موضعنه وضع اولندى ديديلر تدريجى نشو ونما بولدقلرينه مبنى ياخود قدرت الهى يه نسبت همان نبات كبى برمعنا اولدقلرينه اشارت ايچون و بعضلر نباتا لفظى حالدر ديديلر واهل بيان عندنده صنعت احتباكى متضمندر كه انبتكم انباتا فتيم نباتا سبكنده در وتازه اوغلاك قاسبغى قبيلى تمك معناسنه استعمال اولنور يقال انبت الغلام اذا نشئت عانته المنبت مجلس وزننده اسم مكاندر وبو شاذ در زيرا باب اولدن اولمغله قياس مقعد وزننده اولمقدر النبوت قعود وزننده تازه قيرمك ممسى يومر يلنوب آغر شقلمق معناسنه در يقال نبت ثدى الجارية نبوتا اذا نهد المنبوت مزيدا ولان انبات صيغه سندن غير قياس اوزره اسم مفعول در بتمش وبتورلمش نسنه يه دينور بويله قياس اولان منبت اولمقدر مكرم وزننده يقال انبته الله فهو منبوت التنبيت تفعيل وزننده بسلمك وپرورده ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال نبت الصبى اذا رباه وشجر ياخود نبات ديكمك معناسنه در يقال نبت الشجر والحب اذا غرسه ونبت اسم اولور برده بتن مطلقا كوجك وبيوك شجره دينور تاكه كسريله ده جائزدر النابت تمك شاتلندن اولان اوت وسيرم وشجر مقوله سنه دينور ونابت اسمادندر نابت بن زيد واحمد بن نابت الانداسى وعلى بن نابت الواعظ محدثلردر النبيت امير وزننده خبيث كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور كه پك حقير ودنى وكثر ديمك اولور يقال شئ خبيث نبيث اى خسيس ونبيث همزه نك ترجاعت پدريتك لقبيدر اسمى عمرو بن مالك ايدى النابتة برقبيله ودودمانده تازه ظهور ايدن اولادصغاره اطلاق اولنور يقال نبتت لهم نابتة اى نشأ لهم نشأ صغار النوابت نوابت وزننده هنوز امور واخوالدن غافل دهره

بصر وتجربه سی سبق ایلمامش ناپخته تازه جوانلره اطلاق اولنور اغمار احداث معناسنه وبو نابته نك جمعیدر
یقال هم نوابت ای الاغمار من الاحداث شارح دیر که حشویه طائفه سنه نابته ونوابت اطلاقی اسلامده مذهبلرینك
حد وثنه مبنیدر النبوت یعفور وزننده خشخاش اغاجنه دینور وبشقه بر بیوك شجر علی قول شجر خروب
اسمیدر که کچی بوتیوزی اغاجیدر مفرداتده یبانی نوعیله بیان اولنمشدر النبائت نبیته نك جمعیدر اعضاد فلجان
معناسنه در که ترلاو بستان کنارلرنده وایچلرنده جاری اولان کوچك خرقلرك طاشمسون دیو ایکی یانلرینه ایتدکلری
بازویه دینور که فارسیده مرز تعبیر اولنور ترلاو بستان سنورلری کبی اولور کویا که بودخی بالهیئه نبات قسمندندر
بوراده غین معجمه وصاد ونونله اغصان الفلجان نسخه لری غلطدر صحیح اولان اعضادا ولمقدر که عضدك جمعیدر
قال فی الاساس اعضاد الدبرة وهی جدورها التی تمسك الماء وامهات سائره ده دخی اعضاد عنواننده مرسومدر
وفلجان فانك ضمیله سواقیء زرعه دینور که ساقیه نك جمعیدر نته که تکمله ده مصرحا مسطوردر نابت بصره ده
برموضعدر محدثیندن علی بن عبدالعزیز المؤدب البصری النابتی اورادندر ذات النابت عرفاتده برموضعدر
نباتی سکاری وزننده بصره ده برموضعدر نبات سحاب وزننده ونباته سحابه وزننده ونباته نونك ضمیله
ونبیت زبیر وزننده ونبت سبت وزننده ونبیته جهینه وزننده اسامیدندر نبیته بنت الضحاك صحابیه در
علی قول بوثای مثلثه ایله در نته که ثبت ماده سنده ذکر اولندی ومحدثیندن محمد بن سعید بن نبات النباتی جدینه
منسوبدر کذلك محدثیندن احمد بن محمد النباتی نباتات وحشایش خواصنی بیلدیکندن منسوب اولمشدر وشعرادن
حسین بن عبدالرحمن النباتی که نونك ضمیله در ابو نصر عبدالعزیز بن عمر بن نباته دن تلمذ ایلمکله اکا نسبت اولنمشدر
وعبدالرحیم بن محمد بن اسمعیل بن نباته که خطیب ایله معروفدر بونك نوننك فتح وضمی بابنده اختلاف اولنمشدر وضمی
اکثر واثبتدر وعبدان بن نبیت المروزی که زبیر وزننده در محدثیندندر النتیت کتیت وزننده ومراد فیدر که
تنجره کت کت قینامق معناسنه در نفیت دخی بو معنایه در یقال نتت القدر نتیتا ای کتت ونفتت کرچه مؤلف
نفت ماده سنده نفیتدن سکوت ایلمشدر لکن شارح قید ایلمشدر النت نونك فتحی وتانك تشدیدیله والنتیت
کتیت وزننده افراط غضبدن ناشی برون دلیکلری شیشوب قباروب پوفلامق معناسنه در یقال نت منخره
غضبا اذا نفخ النتنتة زلزله وزننده برکسنه عن اصل نظیف وپاکیزه مشرب ایکن صکره دن کیر لولك ومردارلق
پیدا ایلمك معناسنه در یقال نتنت الرجل اذا تقذر بعد نظافة التنتیت تفعیل وزننده برکلام وخبری بیان وتفسیر
ایلمك معناسنه در یقال نتت الخبر اذا فسره النتة نونك ضمی وتانك تشدیدیله بعض قیالرده اولان خدایی
اویمه دلیکه دینور که یغمور صویی ایرکیلور النتت نونك وثای مثلثه نك فتحیله نتت لفظندن مقلوبدر یقال نتت اللحم
نتتا من الباب الرابع وهو قلب ثنت اذا تغیر کما تقدم النحت نونك فتحی وخای مهمله نك سکونیله اغاج یونمق
معناسنه در یقال نحت العود ونحته نحتا من الباب الثانی والاول والرابع اذا برأه مترجم دیر که کلام عربده کلمهٔ
منحوته اولور که اشبو نحت ماده سندندر وبعضا خلال تراجمده بو فقیر دخی تعیین ایلمشدر اصطلاحلرنده
نحت ایکی کلمه دن برکلمه تصویر ایلمکدن عبارتدر دولکرك ایکی اغاجی نحت ایدوب براغاج ترتیب ایلدیکی کبی مثلا
عبدالشمس قبیله سنه نسبتده عیشمی وعبدالداره نسبتده عبدری وامرء القیسه نسبتده مرقسی وتیم اللهه نسبتده تیملی
دیدکلری کبی کذلك صهصلق قولی صهل وصلق کلمه لرندن وشقحطب شق حطب لفظلرندن منحوتدر وحولقه
وبسمله وحمدله وسبحله وحیعله وجعفله که جعلت فداك کلمه لرندن منحوتدر بو بابدندر سیوطی مزهرده تفصیل
ایلمشدر ونحت طاش یونمقده دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی وتنحتون من الجبال بیوتا وقرأ الحسن وتنحاتون
یعنی باشباع الفتحة وهو بمعنی تنحتون قال فی البصائر وقرأ الحسن وتنحتون بفتح الحاء وزاد تنحاتون باشباع الفتحة وسیر
وسفر انسان وحیوانی زبون ومهزول ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نحت السفر البعیر اذا انضاه ویره چالمق
ویقمق معناسنه استعمال اولنور یقال نحت فلانا اذا صرعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال نحت الجاریة اذا نکحها
ونحت محض وخالص معناسنه در یقال برد نحت ای خالص ونحت طبیعت وسرشت معناسنه در که تسمیه بالمصدردر
النحات غراب وزننده والنحیتة نونك فتحیله بوتلرده طبیعت معناسنه در کویا که انسان آنك اوزرینه تراشیده
اولمشدر یقال هو کریم النحت والنحات والنحیتة ای الطبیعة ونحیته نئیت معناسنه در که کومولتی یه شبیه ایکلدی یه
دینور النحیت نونك فتحیله بودخی نئیت معناسنه در تقول سمعت نحیته ونحیتا ای نئیتا ونحیت طراغه اطلاق اولنور
مشط معناسنه وکنارلری آشتمش کتمش دابه طرنغنه اطلاق اولنور یقال حافر نحیت ای ذاهب حروفه وبرجماعته
صکره دن دخیل اولان کمسنه اطلاق اولنور یقال هو نحیت القوم ای الدخیل فیه وسیر وسفردن زبون وناتوان

مطلب

اولمش

اولمش دوه یه اطلاق اولنور یقال بعیر نحیت ای منضی النحاتة نونك ضمیله اغاج یونقه سنه وطلاشنه دینور برایه وتراشه
معناسنه المنحت منبر وزننده اغاج یونجق آلته دینور که رنده تعبیر اولنور وطاش یونجق آلته دخی اطلاق اولنور
النحایت جمع بنیه سیله برموضع آدیدر نحیت زبیر وزننده اسمادندر ولید بن نحیت جبلة بن زحر نام کمسه نك
قاتلیدر النخت نونك فتحی وخای معجمه نك سکونیله نقر معناسنه در که برنسنه یی اویمق وقوش منقاریله دانه
دیو شورمکدن عبارتدر یقال نخت الشیء نختا من الباب الاول اذا نقره ویقال نخت الطائر الحب اذا نقره ونتخ
معناسنه در که یرتجی قوش منقاریله ات دیتمکدن عبارتدر یقال نخت الشیء ونخت الطائر بمعنی نقر ونتخ وسپتدن
برایکی خرما المق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت من الوعاء اذا اخذ منه تمرة او تمرتین وبرکسه نك
سویلدیکی سوزی کرکی کبی اراشدیروب اوته سنه واصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت القول
لاحد اذا استقصاه النصت نونك فتحی وصادك سکونیله خاموش اولمق معناسنه در که مراد متکلم برکلام
آخری استماع ایچون سکوت ایلمکدر یقال نصت المتکلم نصتا من الباب الثانی اذا سکت النصتة جرعه
وزننده اسمدر سکوت حالتنه دینور که صوصمه تعبیر اولنور الانصات همزه نك کسریله بودخی خاموش
اولمق معناسنه در یقال انصت الرجل بمعنی نصت وخاموش اولوب سویلین آدمك سوزینه قولاق طوتمق
معناسنه در که خاص اولور یقال انصته وانصت له ای سکت له واستمع لحدیثه ومتکلمی اسکات ایلمك
معناسنه در یقال انصته اذا اسکته وچالقی مقوله سی لهوه میل ایلمك معناسنه استعمال اولنور که سبب سکوتدر
یقال انصت للهو اذا مال الیه الانتصات افتعال وزننده بودخی ساکت اولمق معناسنه در یقال انتصت
بمعنی نصت الاستنصات متکلمك سکوتنی ایستمك معناسنه در یقال استنصته اذا طلب ان ینصت
النعت نونك فتحی وعینك سکونیله برشیئی وصف ایلمك یعنی متصف اولدیغی صفتنی ایراد ایله نشان
ویرمك معناسنه در یقال نعته نعتا من الباب الثالث اذا وصفه مؤلف مرادف اوله رق کرچه رسم ایلمشدر
لکن ابن اثیر نعتی وصف حسنه تخصیص ایلمشدر کما قال النعت وصف الشیء بما فیه من حسن ولا یقال فی القبیح
الا ان یتکلف متکلف فیقول نعت سوء والوصف فی الحسن والقبح مکر که ابن اثیرك قولی عرف استعماله محمول اوله
ونعت پك صوی اولوب زیاده سیله یوکرك واقرانی سابق آته اطلاق اولنور وبو تسمیه بالمصدردر یقال فرس
نعت ای عتیق سباق الانتعات افتعال وزننده بودخی وصف ایلمك معناسنه در یقال انتعته اذا وصفه
المنتعت اسم فاعل بنیه سیله والنعتة نونك فتحی وعینك سکونیله والنعیت والنعیتة نونلرك فتحیله بوتلرده
صوی وسباق آته اطلاق اولنور که السنه ده منعوت وممدوح اولور النعاتة کرامه وزننده آت بغایت جنس ویوکرك
اولمق معناسنه در یقال نعت الفرس نعاتة من الباب الخامس اذا کان نعتا وبو معناده دردنجی بابدن تصرفی
متکلفك تکلفنه محمولدر زیرا باب خامس افعال غریزیه یه مخصوص اولوب وحالت مزبوره خلقی وطبیعی اولور
الاستنعات برکسه دن برشیئك وصفنی ایستمك معناسنه در یقال استنعته الشیء اذا استوصفه له الانعات
همزه نك کسریله برکسه نعت ومدحی موجب حسن وجمالله متصف اولمق معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر
یقال انعت الغلام اذا حسن وجهه حتی ینعت النعیت امیر وزننده ایکی شاعر لقبیدر وبنی سامة بن لوی جماعتندن
بررجلك لقبیدر النعتة جرعه وزننده حسن وجمال جهتیله بغایت رفیع القدر اولان دلبره اطلاق اولنور که
هر کسك ممدوحی اولور تقول عبدك او امتك نعتة ای غایة فی الرفعة یعنی بالحسن والجمال ناعتون یاخود ناعتین
جمع بنیه لریله برموضع آدیدر النغت نونك فتحی وغین معجمه نك سکونیله بدندن قیل چکمك معناسنه در یقال
نغت الشعر نغتا من الباب الثالث اذا جذبه النفت نونك فتحی وفانك سکونیله والنفتان فتحاتله
طارلمق یاخود طارغنلقدن شیشوب قبارمق معناسنه در که معنای آتیدن مأخوذدر یقال
نفت الرجل نفتا ونفتانا من الباب الثانی اذا غضب او نفخ غضبا امهات سائره ده نفیت کلمه سی
دخی مرسومدر نته که مؤلف قریبا نتیت ماده سنده دخی اشارت ایلمشدر ونفت ونفتان ونفیت
تنجره شدتله قینامق یاخود چوربا تنجره نك اطرافنه یاپشمق معناسنه در که چوق قینامقدن اولور
یقال نفتت القدر اذا غلت اولزق المرق بجوانبها ونفت اون ونشاسته مقوله سنه صوقونمغله قباروب
قالقمق معناسنه در یقال نفت الدقیق ونحوه اذا صب علیه الماء فنفخ النفیتة عصیده وزننده برنوع
طعامدر که سخینه یعنی اوماج تعبیر اولنان طعامدن قویو اولور النقت نونك فتحی وقافك
سکونیله کمکدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال نقت المخ من العظم نقتا من الباب الاول اذا استخرجه منه

النكت نونك فتحى وكافك سكونيله چبوق ايله يره اوروب آنده اثر ايلمك معناسنه‌در كه مراد انديشه وتفكر
هنكامنده الده اولان چوپ وچبوق ياخود پرمقله بلا قصد يره دورتوب آنده اثر ونشان ايلمكدر يقال نكت
الارض بقضيب او باصبع نكتا من الباب الاول اذا ضربها به فاثر فيها وآت يردن يوقرى پرتاوايده رك سكرتمك
معناسنه‌در يقال مر الفرس ينكت اى ينبو عن الارض فى عدوه وبركسنه‌يى قفاسى اوزره يره چالمق معناسنه‌در يقال
نكت فلانا اذا القاه على رأسه الناكت ساكت وزننده بعض دوه نك ديرسكنده اولان انحراف حالتنه دينوركه
يوررکن اول منحرف اولان ديرسك كمكى كوكسى مهره سنك يانلرينه چالنوب طوقنمغله اورايى جابجا ياره ليوب بره لندرر
نته كه كوكسنده اولان مهره نك اكريلكى حالتنه ناخر دينوركه ديرسكنه طوقنور اولمغله ديرسكنه ياره ايدر مؤلف
وجوهرى بونى مسامحه اوزره بيان ايلمشلردر اصل بونلر وجه مذكور اوزره اول انحراف حالتنه دينور قال فى الاساس
وبالبعير ناكت حاز ينكت بمرفقه حد كركرته النكتة نقطه وزننده ومرادفيدر جمعى نكات كلور نونك كسريله
برمه وبرام كبى اشبو نكته ونقطه برنسنه‌ده لوننه مخالف واقع اولان خرده بنكدن ونشاندن عبارتدر خال كبى وضمن
عباره‌ده اولان نكتهٔ علميه بوندن مأخوذدر كه منطوقدن زائد لطفيه ومعنادر ونكته بعض آينه وقلج مقوله سنك
يوزنده اولان كير وپاسه شبيه اثر ونشانه دينوركه جابجا نقطه شكلنده اولور يقال فى المرأة نكتة كثيرة وهى شبه الوسخ فيها
النكات شداد وزننده دائما اعراض ناسه زباندر ازلقله طعن ايدن كمسنه اطلاق اولنور يقال هو نكات اى طعان
فى اعراض الناس الانتكات افتعال وزننده بركسنه قفاسى اوزره يره دوشمك معناسنه‌در يقال نكته فانتكت
اى القاه على رأسه فسقط المنكتة محدثه وزننده شول خرما قورغنه دينوركه جابجا بك دوشوب اولميه
بشليه آلاجه لنمش تعبير اولنور يقال رطبة منكتة اذا بدا فيها الارطاب مؤلف بسر ايله تمثيل ايلسيدى
تكلفدن آزاده اولور ايدى النمت سمت وزننده برنبات آديدركه مأكول يمشى اولور النواتى دواتى وزننده
كمسيجى طايفه‌لرينه دينور ملاحون معناسنه مفردى نوتى درلوطى وزننده وملاح انشاء الله تعالى ماده سنده
الماح اولنور ونوتى معناى آتيدن مأخوذدر النات تخفيفله ناس وزننده ومرادفيدر شارحك بيانته كوره تاء
سيندن مقلوبدر مزهرده مرسومدر كه يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر النوت فوت
وزننده كمال ضعفدن ناشى ايكى طرفه پوجانيه رق تمايل ايله يوريمك معناسنه‌در يقال نات الرجل نوتا اذا تمايل
من ضعف كمى ملاحنه نوتى اطلاقى بوندن مأخوذدر زيرا كمى يى دومنله يايلكن اقدرمغله برطرفدن برطرفه اماله ايدرلر
النهيت نونك فتحيله والنهات نونك ضميله زئير وزحير معناسنه‌دركه ارسلان وقبلان مقوله‌سى كومور دنمكدن
عبارتدر وبو خشم وكينه حالتنده بعض آدمدن دخى ظهور ايدر يقال نهت نهيتا ونهاتا من الباب الثانى اذا زأر
وزحر شارح ديركه نهيت زئيردن دون اولور النهات شداد وزننده شدتله آكيرر اولان اشكه دينور يقال حمار نهات
اى نهاق وپك كومور دنجى انسانه وحيوانه دينور يقال رجل واسد نهات اى زحار بوراده زحار شدتله تنفس ايده‌نه
دخى اطلاقى محتملدر ونهات ارسلانه اطلاق اولنور ولاحق بن النجار نام كمسنه‌نك فرسى اسميدر لمنهت محسن
وزننده والمنهت منبر وزننده بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور الناهت ناحق وزننده بوغازه اطلاق اولنور
خلق معناسنه النيت بيت وزننده نوت معناسنه‌دركه ضعف ونحافتدن تمايل ايلمكدر واوى ويائيدر يقال نات
ينوت وينيت نوتا ونيتا اذا تمايل من ضعف وعلى بن عبد العزيز النابتى البصرى المؤدب محدثيندندر مؤلف بونى نيت
ماده‌سنده نابتى عنوانده رسم ايلمشيدى لكن اوراده بعض نسخه‌ده اسحق بن ابراهيم النابتى واقع اولمغله بو صورتده
نسخهٔ مذكوره صواب اولور وشارحك بيانته كوره نايت ياى تحتيه ايله بصره‌ده برموضعدر فصل الواو الوبت
واوك فتحى وباى موحده‌نك سكونيله بريرده طوروب اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال وبت بالمكان وبتا من الباب الثانى
اذا اقام الوت واوك فتحى وضمى وتاى فوقيه‌نك تشديديله والوتة واوك ضميله ورشان اوتمه‌سنه دينوركه اسملردر
وورشان مؤلفه كوره ساق حر يعنى اركك قمرى‌يه دينور وسائردن تحقيقمزه كوره بيانى كوكرجندن بيوجك ومطوق
بركوزل قوشدركه بعض ميشه مقوله‌سى يرلرده ايوا ايدرلر اكا آلافاخته وبزم ديارلرده قوسقووق وبوسمتلرده قوقوق
تعبير ايدرلركه اوتمسندن حكايه‌در وعربلر صوتندن ساق حر ايله حكايه ايدرلر الوتاوت وساوس وزننده ومرادفيدركه
وسوسه‌نك جمعيدر يقال اخذته الوتاوت اى الوساوس شارحك بيانته كوره تاء سيندن بدل اولان لغته مبنيدر
الوقت واوك فتحى وقافك سكونيله زماندن برمقدار مفروضه دينور فارسيده هنكام وتركيده چاغ دينور وبو اكثرى
زمان ماضيده استعمال اولنور يقال مضى وقته وهو مقدار من الدهر مؤلف بصائرده نهاية الزمان المفروض
للعمل عبارتيله تفسير ايلمشدركه برعمل مخصوص ايچون فرض وتقدير اولنان زمانك غايتندن عبارت اولور انكچون

دائما اول عمله مضاف ومقيد اوله‌رق استعمال اولنور وقت الفجر ووقت العصر كبى ووقت مصدر اولور برنسنه
ايچون زمان مخصوص تعيين وتحديد ايلمك معناسنه تقول وقت كذا كوجدت اذا جعلت له وقتا يفعل فيه ومنه قوله
تعالى ان الصلوة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا اى مفروضا فى الاوقات يعنى محدود الاوقات فرض اولدى كه فى شئ
من الاحوال وقتندن اخراجى جائز دكلدر الميقات ميمك كسريله بودخى وقت معناسنه‌دركه مراد عمل مخصوص
ايچون تعيين اولنان وقتدر قال الراغب الميقات الوقت المضروب للشئ والوعد الذى جعل له وقت وقد يقال
للمكان الذى يجعل وقتا للشئ پس مكان موقوته اطلاقى اتساعه مبنى اولور وميقاتك اصلى موقات ايدى وميقات اسم
زمان اولور وقت موعد معناسنه ومقداريت علاقه‌سيله اسم مكان اوله‌رق استعمال اولنور ميقات الحج
بو معنادندركه حجاجك احرام قوشندقلرى محلدن عبارتدر اهل مدينه ذو الحليفه‌دن واهل عراق ذات عرق واهل
شام جحفه واهل نجد قرن واهل يمن يلملم نام موضعدن وبحريلر رابغدن احرامبند اولورلر التوقيت تفعيل وزننده
بودخى برنسنه ايچون وقت تحديد وتعيين ايلمك معناسنه‌در يقال وقته كذا توقيتا اذا قدر له حينا ومنه قوله تعالى
واذا الرسل وقتت وقرئ اقتت والعرب تعاقب بين الهمزة والواو كقولهم وكدت واكدت وقرأ ابو جعفر بالواو
وتخفيف القاف وفى رواية عنه ووقتت على زنة فوعلت من المواقتة قال البيضاوى فى تفسيره اى عين لها وقتها الذى
يحضرون فيه للشهادة على الامم بحصوله فانه لا يتعين لهم قبله او بلغت ميقاتها الذى كانت تنتظره بوراده توقيت ايكى
كونه تفسير اولنمشدر شق اوله كوره تحديد وتعيين وقت ايله وشق ثانى يه كوره برشيئى وقت محدودينه منتهى قلمق ايله
مفسردر اوله كوره ذوات اوزره بدون الاضمار واقع اولماز وثانى يه كوره واقع اولور وجه اولده جعل الشئ ظرفا لنفسه
شائبه‌سى اولمغله ثانيدن ارجحدر الموقوت والموقت معظم وزننده اسم مفعوللردر محدود ومعين اولمش
وقت ديمكدر يقال وقت موقوت وموقت اى محدود ومحدود الوقت اولان شيئه وصف اولور نته كه آنفا كتاب
موقوتده ذكر اولندى قاضيعسكرلرك توجيه موقتلرى بو بابدندر الموقت مجلس وزننده وقت ماده‌سندن مفعلدر
يعنى مصدر ميمى واسم زمان واسم مكاندر معلوم اوله كه مصباحدن ملخصا مرسومدركه فعل ثلاثى سالم اكر باب
ثانيدن ايسه مصدر ميمى مفعل وزننده كلوركه عينك فتحيله در واسم زمان واسم مكان عينك كسريله كلور ومرجع
ومعذره مقوله‌سى شاذدر واكر مضاعف اولورسه مصدرنده فتح وكسر جائزدر مقر كلمه‌سى كبى اسم زمان واسم مكان
قياس اوزره مكسور اولور واكر معتل الفاء بالواو ايسه مصدر واسم زمان واسم مكان عينك كسريله اولور موعد كبى
مانحن فيه بو بابدندر واكر معتل العين بالياء ايسه سالم كبى مصدر مفتوح واسملر مكسور اولور وبعضا احدهما
آخر موضعنده مستعمل اولور واكر معتل اللام بالياء ايسه مصدر واسملر مفتوح اولور بوكه مخالف اولنلر شاذدر
واكر باب اولدن وثالثدن اولورسه كرك صحيح وكرك غير صحيح اولسون مصدر واسملر عينك فتحيله‌در نحو قعد مقعدا
وهذا مقعده وقلع مقلعا وهذا مقلعه وقام مقاما وهذا مقامه وبوندن ماعداسى شاذدر واكر باب رابع وسادس سالم الفاء
اولورسه مصدر واسملر عينك فتحيله‌در واكر معتل الفاء بالواو اولوب مستقبلنده ساقط اولورسه مطلقا عينك
كسريله‌در واكر مستقبلنده ثابت اولورسه يوجل كبى عند البعض مصدر مفتوح واسملر مكسور وعند البعض
مطلقا مكسور اولور واكر باب خامسدن ايسه مطلقا مفتوح اولور الوكتة سكته وزننده برنسنه اوزرنده اولان
لوننه مخالف بنكه ونقطه‌يه دينور يقال فى عينه وكتة اى نقطة الوكتة جرعه وزننده چقماقده كثرت استعماله پيدا
اولان كدكه ورخنه‌يه دينور كرك طاش وكرك اغاج اولسون كه عربلر چقماغى مرخ اغاجندن اتخاذ ايدرلر شارح من البعير
كلمه‌سيله تقييد ايلمكله اكا كوره زند بيلكجه معناسنه اولمغين دوه‌نك برسببله بيلكجه‌سنده حادث اولان رخنه ديمك اولور
فرضة الزند معناسنه‌در الوكت وعد وزننده پك آزجه نسنه‌يه دينور شئ يسير معناسنه ومصدر اولور برنسنه‌ده
اثر ايلمك تأثير معناسنه يقال وكت الشئ وكتا من الباب الثانى اذا اثر فيه وطولدرمق معناسنه‌در يقال وكت القدح
اذا ملأه وآديمى خرده خرده وصيق صيق آتارق يوريمك معناسنه‌در يقال وكت الرجل اذا قرمط فى المشى التوكيت
تفعيل وزننده بودخى طولدرمق معناسنه‌در يقال وكت القربة توكيتا اذا ملأها وخرما قورغى اولماغه بشلامقله
جابجا بكلشوب آلاجه لنمق معناسنه‌در يقال وكتت البسرة اذا بدت فيها نقط الارطاب الوكيت واوك فتحيله
غمازلغه دينور سعايه ووشايه معناسنه الواكت ناكت وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الموكتة محدثه وزننده
والموكت هاسر توكيت مذكوردن اسم فاعلدر بكلنمش خرما قورغنه وصف اولورلر يقال بسرة موكتة وموكت
اى منكتة تذكيرى وصف خاص ادعاسنه محمولدر الموكوت شدت غم وتاسه‌دن ناشى بشره‌سى متغير اولمش كشى‌يه
دينور يقال رجل موكوت اى كمدهما الولت واوك فتحى ولامك سكونيله برنسنه‌يى اكسلتمك معناسنه‌در يقال

مطلب

ولنه حقه ولنا من الباب الثانی اذا نقصه الایلات ایلاج وزنده ولت معنا سنه در یقال او لت حقه یولت ایلانا
اذا نقصه الموموت موقوت وزنده اندازه لنمش معروف ومقدر معناسنه در یقال شئ موموت ای معروف مقدر
الوهت واولك فتحی وهانك سکونیله برطاریره قصدر مق و صقشدر مق معناسنه در یقال وهنه یهنه و هتا
من الباب الثانی اذا ضغطه الوهنة وهده وزنده انیش اشاغی انکیه زه دیور هبطه معناسنه الایهات ایلات
وزنده ات تعفن ایدوب قوقی معناسنه در یقال اوهت اللحم اذا انتن فصل التاء الهاء الهیت
بیت وزنده شول قورقی کشی یه دیور که برنسنه دن قورقوسندن عقلی کمش اوله المهیوت هیبت معناسنه در
یقال هبت الرجل علی بناء المفعول فهو هیبت ومهیوت ای الجبان الذاهب العقل الهبت سبت وزنده اورمق
معناسنه در یقال هبته هبتا من الباب الثانی اذا ضربه واشاغی اندرمك معناسنه در یقال هبته اذا هبطه وبرکسه یی
قدر ومیز لتندن ساقط ومنحط ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال هبت فلانا اذا طأطأه وحطه یعنی
من قدره ومنه حدیث عمر لما مات عثمن بن مظعون علی فراشه هبته الموت عندی منزلة حیث لم یمت شهیدا
ای حطّ من قدره فی قلبی الهبنة سبته وزنده ضعف معناسنه در یقال فی عقله هبنة ای ضعف الهبنة
هانك فتحی وتانك تشدیدیله سوزی طلاقت وانتظام اوزره متسلسل سوبلك معناسنه در مسطره در لغش
کلمات کی یقال هبت الکلام هنا من الباب الاول اذا سرده واتو ابی یرتوب پارچه لمك معناسنه در یقال هبت
الثوب اذا مزقه وبر آدمك عرض وناموسنه تعرّضله قولا یافعلا خال و یرمك معناسنه استعمال اولنور
یقال هبت عرضه اذا مزقه بوراده الاعراض قولی الثیاب اوزره مطوفدر و دوکمك معناسنه در یقال هبت
الماء اذا صبه وبر آدمك قدر ورتبه سنه کوره احترام ایلیوب اکرام واعزازده دونجه معامله ایلمك معناسنه در
یقال هبت فلانا اذا خطّ مرتبته فی الاکرام وخاتون یلافاصله پدر پی ایپلك اکرینك معناسنه در یقال
هبت المرأة اذا تابع الغزل واغاجك یپراقلرنی صیرمق معناسنه در یقال هبت ورق الشجر بمعنی حتّه وقیروب
اوفاتمق معناسنه در یقال هبت الشئ اذا کسره وفته الهبنة زلزله وزنده بو دخی برنسنه یی قیروب
اوفاتمق معناسنه در یقال هبنت الشئ اذا کسره وفته وسوزی تیز تیز سوبلمك معناسنه در یقال هبنت
فی کلامه اذا اسرع ود ویه صوا یچرکن اقدامی خصوصنده هبت هبت دیو زجر و آزار ایلمك معناسنه در
یقال هبنت البعیر اذا زجره عند الشرب بهبت هبت المهبت ممیك کسری وهانك فتحیله والهبتات
شدّاد وزنده چوق سوزلو خفیف الطبع کشی یه دیور یقال رجل مهبت وهبتات ای خفیف کثیر الکلام
هبت هبت قدفد وزنده دوه قسمنی صوایچمکه سوق ایچون ایرادا ولنان صوتدن حکایه در نته که حماره مأسأ دیرلر
قال الشارح ومنه المثل * اذا وقف البعیر علی الردهة فلا تقل له هبت هبت * ردهه رانك فتحیله حوض مقوله سنه
دیور مثل مزبور برآدمده آثر رشد وفطانت مشهودك اولدقده اکا نصیحت خطوصندة یلك الحاح وابرام
ایله دیمجك یرده ضرب اولنور الهرت هانك فتحی ورانك سکونیله دورمك وسانجمق معناسنه در یقال
هرت فلانا بالرمح هرتا من الباب الثانی والاول اذا طعنه برآدمك عرضنه طوقمق معناسی بوندن یاخود تمزیق
معناسندن مأخوذدر نته که اصول سائره ده مسطوردر وهرت ای مهرتا اولنجه قدر طعج ایلمك معناسنه در
یقال هرت اللحم اذا بالغ فی طبخه حتی تهرّأ واتو ابی یرتوب پارچه لمك معناسنه در یقال هرت الثوب اذا مزقه
الهریت امیروزنده بول وواسع نسنه یه دیور سائرًا مهاتده واسع الشدقین عنوانیله مرسوم اولغله
آوردلری بول و بیوك کسه دیمك اولور ظاهرا نسخه لردن ساقط رحتی نهایه ده وفی حدیث ربیعة بن حیوة
لاتحدّث عنا هریت ای منشدق فکثار من هرت الشدق وهو سعته عبارتیله مثبتدر وهریت ایکی سنیلی
براولش خاتونه دیور یقال امرأة هریت ای مفضاة وارسلانه دیور وقطعا کتم اسرار ایلمین کسیه دیور
یقال رجل هریت اذا کان لایکتم سرا وشول کسیه دیمور که بدزبان اولوب دائما قبیح و ناسزا سویلر اولا
یقال رجل هریت اذا کان یتکلم بالقبیح شارح بو ایکی معنایی متحد اعتبار ایلمشدر لکن اظهر اولان هراری
مستقل در الهرت فتحتیله برنسنه واسع وسائر اصوله کوره برکسه بیوك آورد لو اولق معناسنه در یقال
هرت هرتا من الباب الرابع اذا صار هریتا الهرت کتف وزنده والهروت صبور وزنده والهرات
شدّاد وزنده بوتارده ارسلانه دیور واسع الشدق اولد یغجون الهراسیت هانك فتحیله رکایا معناسنه در که
دیو ارسز واسع ودیی یقین قویلره دیمور رکایا رکیه تك جمعیدر و بوذکر اولنان هرت کله سندن مأخوذ
اولق ملحوظدر مترجم درکه کتاب مزهرده مفردی مسموع اولیان جموع فصلنده بووجه اوزره مرسوم در که

هرامیت

هرامیت دهناء ناحیه سنده برنیچه آبار مجتمعه یه اطلاق اولنور که لقمان بن عاد محفوری اولمق اوزره مشهوردر
واصمعی ضربه تك یسارنده اولدقلرنی تصریح ایلمشدر پس مؤلفك تفسیری مخالف اولور الهفت هانك
فتحی وفانك سکونیله والهفات هانك ضمیله برنسنه خفتدن ناشی طاغیلوب اوحق معناسنه در قوش
تویلری کبی یقال هفت الشئ هفتا وهفاتا من الباب الثانی اذا تطایر لحقته واندیشه وتفکر سز لسانه
نه کلور سنه کثرت اوزره سوزسویلمك معناسنه استعمال اولنور ذکر من جقجقة سی کبی یاخود قوله باغچه سندن
بوشاغمش آیو کبی یقال هفت الرجل اذا تکلم کثیرا بلاروية وریزه ریزه وخرده خرده اولوب اشاغی یه
طوغری دوکیلوب دوشمك معناسنه در طاغدن طاشلر پارچه لنوب دوشدیکی کبی یقال هفت الشئ اذا
انخفض وانضغ ودق وهفت اسم اولور اطرافنه نسبت دوز واوتور اقلی ارضه دیمور وسر عتله اوب
دوکیلن صاغانقلی یغموره اطلاق اولنور وحق وافر معناسنه در یقال فیه هفت ای حق وافر
المهفوت مبهوت وزنده متحیر آدمه دیمور التهافت تفاعل وزنده برنسنه اوزره بالاختیار پدر پی
دوشمك معناسنه در یقال تهافت علی الشئ اذا تساقط وتتابع شارحك یانلش کوره اکثریا شر خصوصنده
مستعملدر پروانه لك چراغه تهافتی کبی الهفات سحاب وزنده احق ویغمز آدمه دیمور الهلت هانك
فتحی ولامك سکونیله برنسنه لك قبوغی کیدرمك معناسنه در یقال هلت الشئ هلتا من الباب الاول
اذا قشره الانهلات انسلات وزنده ومراد فیدرکه ذکر اولندیی یقال انهلت یعدو یعنی انسلت الهلتی
سکری وزنده برنبات آدیدر الهلتة ثمامه وزنده هنوز طوغمش قوزینك ایش وصوك تعبیر ایتدکلری درینك
سیاه ومردار یاپیشیسنه دیمور الهلتاة هانك فتحیله یورددن یورده قوتوب کوچر اولان طائفه انسانی یه دیور که
کوچر اولی تعبیر اولنور ترکلر اولوس تعبیر ایدرلر یقال عرّت علینا هلتاة وهی جماعة یعیون ویظعنون الهلفت قافله
ولامك شدّه سیله جرد جل وزنده یك آجلغه دیمور یقال جوع هلفت ای شدید الهمت سمت وزنده تریاغ یچره
اورنیلوب غائب اولق معناسنه در یقال همت الرید همتا من الباب الاول اذا توارى فی الدسم الاهمات همزه نك
کسریله کولکی یاخود سوزی اخفا ایلمك معناسنه در که یك یاپچه وکیز لوجه کولمکدن یاسو یلمکدن عبارتدر یقال
اهمت الکلام والضحك اذا اخفاه الهنبتة هانك فتحی ونونك سکونیله برایشده سولیکلك وکوشکلك ایلمك معناسنه در
یقال هبتت الرجل فی امره اذا استرخی فیه وتوانی الهوتة هانك ضمی وفتحیله احمق وچقور یه دیوردره اچی کبی
جمع جنسی هوت درهاسر التهویت تفعیل وزنده برکسیه صوت بلندایله چاغرمق معناسنه در که طورمسی یاکلمسی
اراده یه مبنی اولور یقال هوّت به تهویتا اذا صاح به التهیت یای تحتیه ایله تفعیل وزنده برکسیه صوت اعلا ایله یانمه کل
دیو چاغرمق معناسنه در یقال هیت به تهییتا اذا صاح به ودعاه ویومادة آیدیدن مأخوذدر هیتلك هانك
فتحی وآخرینك حرکات ثلاثیله ولغت قلیله ده هلاء مکسور اولور اسم فعل امر در هلم معناسنه در که برکمسه
دیمکدر کرچه هلم کلمسی لازم ومتعدی اولور لکن یوراده لازم اراده اولنور مؤلفك بصائرده یازتیه کوره یوندمعرد ونثیته
وجمع رابردوعدد کدیدنصکره مذکر اولنمغله لام تبیین ایچوندر سقیالك ماده سنده اولدیغی کبی تقول هیت لك وهیت
لکما ولکم ولکن ویونك اسم فعل اولسنده ومتصرف اولسنده وآخرینك حرکاتنده اختلافات عدیده واردر بیضاوی
سورهٔ یوسفده بسط ایلمشدر ومزهرده مرسومدر که هیت لك قبطیه ده یاسر یانیه ویاعبرانیده تعال معناسنه اصلی
هیتلع ایدی هیت هانك کسریله عراقده بر بلده آدیدر هات تانك کسریله اسم فعل امر در اعطنی معناسنه که
بکاو یروبکا کتوردیمکدیر یقال هات یارجل وهاتیا وهاتوا وهاتین مثل عاطین شارح دیر که امام خلیل دیدیکه اشبوهات
کلمسی آنی یوئی اثناء ماده سندن امر در همزهٔ ثانیه الفه قلب اولنوب وهاء همزه یه معاقب اولمشدر اما وهیا واراق
وهراق کبی وعر بلرك ماهاتیك قولاری یونی مؤیددر الهیت هانك کسریله بغایت درین یره دیمور برّغیا کبی ارض
غامضه معناسنه وهیت برمخت یعنی مذکر سماعی اسمیدر که نبی اکرم علیه السلام حضرتلری آنی مدینه دن نفی واجلا
یوردیلر علی قول بونون وبای موحده ایله هنبد درنته که ماده سنده بیان اولندی فصل الیاء یرت یانك فتحی
وانك سکونیله عوف بن عبسی الفرغانی الفقیه الشافعی جدینك اسمیدر الیاقوت اقسام جواهردن جوهر معروف
اسمیدر ویوفارسیدن معتبدر اصناف کثیره سی واردر احمر رمانی قسمی جله دن اجود واعلادر اشربی وسوسه
وخفقان وضعف قلبه نافع وتعلیق جودده مانعدر الایهات همزه نك کسریلهات قوقی معناسنه در یقال ایهت اللحم
اذا انتن هذا آخر حرف التاء والحمد لله تعالی فی الاخرة والاولی وصلی الله علی رسوله محمد وآله وصحبه اجمعین

* باب الثاء * فصل الالف *

الابث همزه نك فتحی وبانك سكونیله بركسه یی سلطان ووالی حضورنده فصل وسعایت كونه قاله كتورمك
معناسنه در یقال ابثه وابث علیه ابثا من الباب الثانی اذا سبغه عند السلطان الابث كتف وزننده اشر معناسنه در كه
شدت فرح وفرط نشاط كندیسنه مستولی اولمغله مست وسر بهوا اولان كشی یه دینور مست می اقبال اولنلر كبی
یقال رجل ابث ای اشر الابث فتحتینله دوه سودی ایچمكله یورك شیشوب وكوكل سرخوش كبی بولانمق
معناسنه در اول سودك معتاد اولمینه كیفیتی بویلجه در یقال ابث الرجل ابثا من الباب الرابع اذا شرب لبن الابل
حتی انتفخ واخذ فیه كالسكر الاباثی سكاری وزننده شول دوه لره دینور كه قارنلری طوق اولمغله چوكوب اوتورمش
اوله لر یقال ابل اباثی ای بروك شباع شارح دیر كه مفردی ابیث وابیثه در المؤنثة مؤتفكه وزننده شول طلومه
دینور كه سودایله طلوب علی حاله شیشكن وطولغون قالمش اوله الاثاثة والاثاث همزه لرك فتحیله والاثوث
قعود وزننده اوت كور وضیق اولمغله بری برینه صارمشق اولمق معناسنه در یقال اث النبات اثاثة واثاثا واثوثا
من الباب الاول والثانی والرابع اذا كثر والتف وعورتك صغریسی كه قیچ تعبیر اولنور بیوك اولمق معناسنه در یقال
اثث المرأة اذا عظمت عجیزتها التأثیث تفعیل وزننده بریری یاخود دوشك مقوله سی نسنه یی چكنیه رك دوزلنمك
معناسنه در یقال اثث الفراش وغیره تأثیثا اذا وطأه ووثره الاث همزه نك فتحی وثانك تشدیدیله والاثیث امیر وزننده
عظیم وفراوان اولان نباته وسائر نسنه یه دینور یقال نبت اث واثیث ای كثیر عظیم جمعی اثاث كلور كرام وزننده
واثایث كلور مؤنثی اثیثه در هایله وجمع مؤنثی جمع مذكر كبیدر یقال امرأة اثیثة ای عظیمة العجیزة واثایث تنومند
علی قول اوزون بویلو طولغون وتامة الاعضا اولان خاتونلره دینور كه مفردی اثیثه در الاثاث سحاب وزننده خانه
متاعنه دینور كه مطلقا خانه نك لوازم ومهماتی اولان اسبابدن عبارتدر فرش واوانی وسائر لوازمی كبی وبونك مفردی
یوقدر علی قول اثاث كوتری ماله اطلاق اولنور غنم وابل وعبید ومتاع بیت كبی مفردی اثاثه در هایله یقال نقل
الاثاث ای متاع البیت ولا واحد له او المال اجمع والواحدة اثاثة الاثاثی اثافی وزننده ومراد فیدر كه ساج اباغنه
دینور سه پا تعبیر اولنور شارحك بیاننه كوره ثاء قادن مبدله در واثاثی بنی حبطات قبیله سنه مخصوص بر فرس آدیدر
اثاثه همزه نك ضمی وفتحیله بر رجل آدیدر واصحابدن مسطح نام ذاتك پدری اسمیدر الارث همزه نك كسریله
میراث معناسنه در كه وارثك شرعا الدیغی تركه ومخلفاتدن عبارتدر همزه واودن بدلدر یقال حاز الارث ای المیراث
ای المنتقل عن المیت شارح دیر كه بونلرك اصللری واویدر وراثه دن مأخوذ در كه غیردن بر آدمه من غیر عقد مال
انتقالندن عبارتدر بعده میتدن انتقال ایلمكده تخصیص اولندی واول منتقل اولان ماله ارث ومیراث وتراث اطلاق
ایلدیلر تراثك دخی اصلی وراث ایدی ومیراثك اصلی موراث ایدی مال منتقلی آلت منزلنه تنزیل ایلدیلر كویا كه میتدن
وارثه آلت نقل اعتبار ایلدیلر وارث اصل ومبنا علیه معناسنه در یقال هو من ارث صدق ای فی اصل صدق
ومتأخرینك متقدمیندن وارث واخذ وضبط وحفظله عامل اولدقلری امر قدیمه یعنی حالات قولیه وفعلیه وشرعیه
وعرفیه یه اطلاق اولنور ومنه الحدیث انكم علی ارث من ارث ابیكم ابراهیم یرید به میراثهم ملته وارث آتش كولنه
اطلاق اولنور رماد معناسنه وبر شیئك بقیه سنه اطلاق اولنور التأریث تفعیل وزننده بر جماعت بیننه فتنه اولچروب
فساد وشورش القا ایلمك معناسنه استعمال اولنور كه معنای آتیدن مأخوذ در یقال ارث بین القوم اذا اغری وافسد
وآتش یاقمق معناسنه در یقال ارث النار اذا اوقدها الارث حرث وزننده بودخی آتش یاقمق معناسنه در
یقال ارث النار ارثا من الباب الاول اذا اوقدها التأرث تفعل وزننده آتش یانمق معناسنه در یقال تأرثت النار
اذا اتقدت الارث همزه نك ضمیله بر نوع تیكنلو اوت اسمیدر وبو دوه تیكنی نوعندندر ودوه یه بغایت پر ایوب
لكن صوكنده اویوز ایدر الارث صرد وزننده ایكی زمین میاننده اولان سنوره وفاصله نشانلرینه دینور ارف معناسنه
وبو ارثه نك جمعیدر نته كه ارف ارفه نك جمعیدر الارثة جرعه وزننده قزل تپه یه دینور اكمه حمراء معناسنه
وشول فشقی یه دینور كه اوجاغك كولی یاننده احضار ایدرلر تا كه وقت حاجتده طوترق ایدوب آنكله آتش یاقرلر
وارث كبی ایكی ارض ارالغنده اولان مرز وسنوره دینور مؤلف ارث كلمه سی بونك جمعی اولدیغی بیاندن مشتغل
اولمشدر نته كه آنفا ذكر اولندی وطپراغی یومشق ودوزمكانه دینور وقیون رنكلرندن رقطه كبی آقلو قره لو آلاجه رنكه
دینور الآرث هاجر وزننده آقلو قره لو آلاجه اركك قیونه دینور ارثاء مؤنثیدر رقطاء وزننده الارایث كتاب
وزننده آتشه دینور وآتش یاقمق ایچون احضار اولنان قاو مقوله سی طوترغه دینور الایناث همزه نك كسریله
دیشی طوغورمق معناسنه در یقال آنثت المرأة ایناثا اذا ولدت انثی المؤنث محدث وزننده دیشی طوغوران
خاتونه وسائر حیوانه دینور المئناث محراب وزننده هر بار دیشی طوغورمق عادتی اولان خاتونه وسائر حیوانه دینور

شارح

شارح دیر كه مذكرینه ده مئناث دینور زیرا مفعال بنیه سنده مذكر ومؤنث مساویدر ومئناث مخنث كمسیه اطلاق
اولنور كه مذكر سماعی تعبیر اولنور ویومشق طپراقلو ارضه اطلاق اولنور كه منبت اوله كما سیذكر ومئناث ومئناثة
هایله كسمز وكند قلجه اطلاق اولنور یقال سیف مئناث ومئناثة ای كهام الانیث امیر وزننده دیشی دموره
دینور كه ملایم اولور اركككنه كه پولاد ودمشقی تعبیر اولنور ذكر اطلاق اولنور المؤنث مخنث وزننده دیشی یه دینور كه
حق تعالی آنی دیشی خلق ایلمشدر ومؤنث مخنث كمسیه اطلاق اولنور كه مذكر سماعی تعبیر اولنور تقول تذكر
فی امر هذا المذكر المؤنث ای المخنث الانثیان انثی كلمه سندن تثنیه در بدن انسانیدن خایه لره وقولقلره اطلاق اولنور
وبجیله وقضاعه قبیله لرینه اطلاق اولنور الانیثة خبیثه وزننده مئناث كبی طپراغی یومشق ومنبت یره اطلاق
اولنور یقال ارض انیثة ومئناث ای سهلة منبات التأنیث تفعیل وزننده والتأنث تفعل وزننده مؤنث كبی
سهولت وملایمتله معامله قلمق معناسنه در تقول انثت له تأنیثا وتأنثت له ای لنت له جمیع حیوانك مؤنثلرنده ضعف
وسهولت اولمق علاقه سیله سهل وضعیف اولان نسنه لر اكا تشبیه اولنمشدر الانثی همزه نك ضمیله فعلی وزننده
دیشی یه دینور اركك مقابلیدر وبو حبلی كبی مخصوصه در وعربلر بر خاتونی كمالله وصف ایلسه لر امرأة انثی دیرلر كه
كامله دیمكدر نته كه رجل ذكر دیرلر كه كامل دیمكدر الاناث همزه نك كسریله انثی لفظنك جمعیدر نته كه
اناثی دخی جمعیدر همزه نك فتحیله كه نوادر دندر واناث جماداته اطلاق اولنور موات معناسنه شجر وحجر كبی
مترجم دیر كه مؤلف بو معنا ایله اشبو ان یدعون من دونه الا اناثا الایة كریمه سنه اشارت ایلمشدر بونده بعض مفسرین
حكم لفظی اعتبار ایلدیلر زیرا معبود اتخاذ ایلدكلری صنملرك اسملری مؤنث ایدی لات وعزی ومنات كبی وبعضلر
حكم معنایی اعتبار ایلدیلر كه ارجح اولان بودر زیرا صنملری جمادات اولوب وجمادات منفعل اولملریله مؤنث
حكمنده اولورلر بونك ملخصا بسطی بودر كه مطلقا موجودات قسمی بری برینه اضافتله اوچ ضرب اوزره در اول
فاعل غیر منفعل در كه همان باری تعالی حضرتلریدر ثانی منفعل غیر فاعل در كه جماداتدن عبارتدر ثالث من وجه
منفعل ومن وجه فاعل در ملائكه وانس وجن كبی زیرا بونلر حق تعالایه نسبتله منفعل وكندیلرینك مصنوعات
ومعمولاتلریته نسبتله فاعللردر پس ذكر اولنان معبودلری جمله جماداتدن منفعل وغیر فاعل اولملریله حق جل وعلی انلره
اناث تسمیه سیله تبكیت وكمال جهل وغفلتلرینه تنبیه ایلدی بو صورتده جماداته اناث اطلاقی حقیقی اولمیوب اطلاقات
شرعیه یه مقارب بر معنا اولور وفلكده اولان خرده كواكبه اطلاق اولنور نته كه كبیرلرینه ذكور اطلاق اولنور
فصل الباء البث بانك فتحی وثانك تشدیدیله بر نسنه یی یایوب طاغتمق معناسنه در یقال بثت الریح
التراب بثا من الباب اول والثانی اذا اثارته وفرقته وبر خبری فاش وشایع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
بث الخبر اذا نشره وفرقه ودرونده اولان رازی بر كمسیه اظهار ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول بثثتك السر ای
اظهرته لك وبث منثور ومتفرق اولان خرمالره اطلاق اولنور مراد چوال یاخود سپت ایچره خوشجه وصفیجه كنز
اولنمامغله بری برینه یاپشق اولمیوب طاغنق اولان خرمالردر وكنز خرمایی بر قابه طولدروب اوزرینه بر مقدار صورش
ایلدكدنصكره كركی كبی باصوب صقیلامغه دینور بو كونه اولان خرما كوه دن مأمون ولذتی اوزره باقی اولور یقال
تمر بث ای متفرق منثور یعنی لم یجد كنزه واصمعی بونی قابده اولمیوب طشره ده پراكنده طوران خرمالر ایله تفسیر
ایلمشدر مصدر بمعنی مفعولدر وبث توز وطپراق مقوله سنی توزیدوب صاورمق معناسنه در یقال بث الغبار اذا هیجه
وبث حال وشان معناسنه استعمال اولنور عادتا اظهار اولندیغنه مبنیدر یقال هو حسن البث ای الحال وشدت
اوزره اولان حزن واندوهه اطلاق اولنور كه صاحبی صبر وتحمل ایده میوب تشكی یه ناچار اوله ومنه قوله تعالی
انما اشكو بثی وحزنی الی الله بو راده مآل اعتباریله بمعنی مفعولدر یاخود شدتندن عقل وصبر وآرامی تفریق ایلمك
ملاحظه سیله بمعنی فاعل اولور الانبثاث انفعال وزننده مطاوعدر یایلوب طاغلمق معناسنه یقال بث الشیء
فانبث الابثاث همزه نك كسریله بودخی بر نسنه یی یایوب طاغتمق وبر خبری فاش وشایع ایلمك معناسنه در یقال بثه
وابثه بمعنی وراز مكتومی بر كمسیه اظهار ایلمك معناسنه در تقول ابثثتك السر ای اظهرته لك التبثیث تفعیل وزننده
بودخی ابثاث معناسنه در لكن مبالغه یی متضمندر یقال بثث الخبر تبثیثا اذا بثه البثبثة زلزله وزننده بر خبری
هر طرفه فاش وشایع قلمق معناسنه در یقال بثبث الخبر اذا نشره وفرقه وغبار مقوله سنی توزیدوب صاورمق
معناسنه در یقال بثبث الغبار اذا هیجه المنبث انبثاثدن اسم مفعولدر طاغلمش نسنه یه دینور بو مناسبتله بایلمش
كشی یه اطلاق اولنور مغشی علیه معناسنه عقلی طاغلمق ملاحظه سیله در تقول ضربته فوقع منبثا ای مغشیا
علیه یاخود یایلوب زمینه یایلدیغی ملاحظه سنه مبنیدر الاستبثاث بر كمسه آخردن بر خبرك یاخود بر سر نهانك

مطلب

كندیسنه اظهار ایلمسنی ایستمك معناسنه در یقال استبث الخبر ایاه اذا طلب الیه ان یبثه ایاه البحث بانك فتحی
وحای مهمله نك شكونیله برنسنه نك غور وحقیقتنه اطلاع ایچون صوروب آراشدرمق معناسنه در یقال بحث عنه
بحثا من الباب الثالث اذا فتش عنه اصل بحث طپراق ایچندن برنسنه یی اراشدرمق معناسنه موضوعدر وبحث
معدنه اطلاق اولنور كه آنده فلزات طلب اولنور بمعنی مفعولدر وایری یلانه اطلاق اولنور طپراغی بحث ایلدیكیچون
الاستبحاث والابتحاث افتعال وزننده والتبحث تفعل وزننده برنسنه یی كركی كبی تفتیش ایلمك معناسنه در یقال
استبحث عنه وابتحث وتبحث بمعنی بحث عنه وابتحاث بحثه دیدكلری لعب آتی یی اویناموق معناسنه در یقال ابتحث الصبی
اذا لعب بالبحثة مباحث البقر بیان صغری اراشدیره جق محللر دیمكدر كه انسان وعمارت قسمندن خالی یاخود
نامعلوم اولان بیابان اوله جقدر ومنه المثل * تركته بمباحث البقر * ای بمكان قفر او مجهول یعنی بحیث لایدری این هو
البحثة نبذه وزننده والبحیثی بانك ضمی وحانك تشدیدیله سمیهی وزننده اطفاله مخصوص بر لعب آدیدر كه
بحاثه ایله یعنی طپراغله اوینارلر طپراغی كومه كومه ایدوب برینك ایچنه برنسنه صقلارلر دیكری مظنه ایله بولمغه سعی
ایدرلر تركیده طپراغه كومه او یونی تعبیر اولنور البحاثة بانك ضمیله طپراغه اطلاق اولنور آنده كیزلو اراشدرلدیغی
حسبیله البحوث صبور وزننده سور قرآنیه دن سورهٔ توبه نك اسم آخریدر مترجم دیر كه سورهٔ مزبوره نك
اون بش اسمی واردر سورهٔ برآءه وتوبه ومقشقشه ومبعثره وبحوث كبی وبحوث اطلاقی منافقین احوالندن بحث واثاره یی
مشتمل اولدیغنه مبنیدر نهایه ده باء مضمومه ایله بحوث عنواننده بحثك جمعی اوله رق مرسومدر وفائقدن باء مفتوحه
ایله نقل ایلمشدر وبحوث شول دوه یه اطلاق اولنور كه یوررکن اللریله طپراغی كیروسنه صاوروب آثار اوله الباحثاء نافقاء
وزننده كوستبك وعرب طوشانی دیدكلری جانورك دلیكی اغزنده اولان طپراق ینغننه شبیه طپراق كومه سنه دینور
اول جانورك یوه سنه نافقاء وقاصعاء دیرلر لكن بو اول یوه اولمیوب اكا شبیه اولانه دینور بحاث كتان وزننده بر رجل
اسمیدر كه بحاث بن ثعلبة بن خزیمة الانصاری اوله جقدر وعلی بن محمد البحاثی راوی ابن حبان اولان زوزنی
مرحومدن ابن حبانك مؤلفی كتاب التقاسیم والانواع روایت ایلمشدر وابن حبان بای مهمله ایله در البرث بانك فتحی
ورانك سكونیله یومشق طپراقلو یره دینور ارض سهله معناسنه علی قول یومشق قومدن اولان طاغه وعند البعض
زیاده سیله یومشق ودوز وكوزل اولان ارضه دینور كه بغایت منبت وصوی اوله جمعی براث كلور بانك كسریله وابراث
كلور وبروث كلور وبرارث كلور علی قول وزن اخیر خطادر وبرث حاذق وماهر دلیل ورهبره دینور خریت معناسنه
البرث فتحتینله بركسه صاحب ثروت وسامان اولمغله كونا كون نعمت فراوانله متنعم ومتمتع اولمق معناسنه در یقال
برث الرجل برثا من الباب الرابع اذا تنعم تنعما واسعا براثا بانك فتحیله بغداد قضاسنده نهر الملك ناحیه سنده بر قریه
علی قول بغدادك جانب غربیسنده براسكی محله آدیدر احمد بن محمد بن خالد وجعفر بن محمد وابو شعیب البراثیون
كه محدثلردر اورایه منسوبلردر وجامع براثی بغدادده بر موضعدر برعث عین مهمله ایله جعفر وزننده بادیه ده
بر موضعدر البرعث قنفذ وزننده كوته دینور كون واست كبی جمعی براعث كلور البرغوث غین معجمه ایله
زنبور وزننده معروفدر كه پیره دیدكلری سیاه وخرده حیوانه دینور فارسیده كیك دینور وبرغوث روم اولكه سنده
بر بلده آدیدر ظاهرا روم ایلیده برغوس محرفی بورغاز دیدكلریدر البرغثه دحرجه وزننده طحله یه شبیه بر رنك اسمیدر كه
بوزایله قرامتق آق بیننده اولور لسانمزده نفتی دیدكلریدر برغوثك لونیدر یقال به برغثة ای لون كالطحلة البغث بحث وزننده
كوندرمك معناسنه در یقال بعثه بعثا من الباب الثالث اذا ارسله مؤلفك بصائرده بیانه كوره اصل بعث برنسنه یی برسمته
اثاره وتوجیه ایلمك معناسنه موضوعدر معانی سائره بوندن متفرعدر تعلق ایلدیكی نسنه نك اختلافی حسبیله مختلف
اولور بو جهتله ایكی نوع اولور بری بشری در دوه یی اثاره كبی كذلك بر آدمی بر خصوصه ارسال كبی وثانی
الهیدر بو دخی ایكی كونه در بری عدمدن اعیان واجناس وانواع ایجاد ایلمك كبی بو جناب خالق بیچون حضرتلرینه
مخصوصدر ودیكری موتی احیا ایلمكدر كه بونده اقدار الهی ایله بعض انبیاء واولیاء دخی مظهردر عیسی علیه السلام
وحضرت محمد علیه الصلوة والسلام كبی وقرآن كریمده سكز معنایه وارد اولمشدر كه الهام واحیاء موتی وایقاظ وتسلیط
ونصب حاكم وتعیین واخراج من القبور وارسال معنالریدر ومصباحك بیانه كوره اول نسنه كه بنفسه منبعث اوله فعل اكا
بنفسه متعدی اولور كه بعثته دینور واكر بنفسه منبعث اولمز ایسه فعل اكا باء واسطه سیله متعدی اولور كه بعثت به دینور
پس رسول ارسالنده بعثته وكتاب وهدیه ارسالنده بعثت به دیرسن انتهی وبعث دوه نك باغنی چوزوب صالیورمك
معناسنه استعمال اولنور یقال بعث الناقة اذا اثارها یعنی حل عقالها فارسلها واو یقودن اویاندرمق معناسنه
استعمال اولنور یقال بعث فلانا من منامه اذا اهبه وبعث عسكره اطلاق اولنور تسمیه بالمصدر در مبعوث اولمق

مطلب

ملاحظه سنه مبنی در عینك فتحیله ده جائزدر حرف حلق اولدیغیچون نهر ونهر كبی جمعی بعوث كلور اهل سیر
بعث ایله سریه بینی فرق ایدرلر آنلرك عندنده حضرت رسول اكرم علیه السلام بولندیغی جهاده غزوه وجهاد
ایچون اوچدن مادون اوله رق ارسال بیوردقلری عسكره بعث واوچدن زیاده یه سریه اطلاق اولنور وبعث قبوردن
موتایی دیرلدوب قالدرمق معناسنه استعمال اولنور ومنه یبعث الله الموتی ای ینشره الابتعاث افتعال وزننده بو دخی
كوندرمك معناسنه در یقال ابتعثه بمعنی بعثه الانبعاث انفعال وزننده كوندرلمك معناسنه در یقال بعثه فانبعث
البعث كتف وزننده كیجه لر اویومیوب تهجد اوزره اولان كشی یه دینور یقال رجل بعث ای متهجد سهران
البعث فتحتینله اویانق اولمق معناسنه در یقال بعث الرجل بعثا من الباب الرابع اذا ارق التبعث تفعل وزننده
انبعاث معناسنه در بو معنادندر كه شعرای عرب تبعث منی الشعر دیرلر بندن آب روان كبی شعر منبعث اولدی
دیجك یرده البعیث امیر وزننده عمرو بن معدی كربك فرسی اسمیدر وبعیث بن حریث وبعیث بن رزام وبعیث بن
بشر شاعرلردر المنبعث اسم فاعل بنیه سیله اصحابدندر اصل اسمی مضطجع اولمغله رسول اكرم علیه السلام
حضرتلری تغییر بیورمشلردر بعاث غراب وزننده وبانك حركات ثلاثیله منقولدر مدینه قربنده بر موضع آدیدر
وآنده بر ملحمه واقع اولمشدر یوم البعاث معروفدر الباعوث باغوت وزننده نصاری طائفه سنه مخصوص
استسقاء یعنی انقطاع مطر سنه لرنده استمطار ایلدكلری حالته دینور وبو اسم سریانیدر البغاث بانك حركات ثلاثی
وغین معجمه ایله بر نوع قوش اسمیدر كه توزرنكنده اولور یعنی بوز اولور جمعی بغثان كلور بانك كسریله غزلان وزننده
بو قوشی مردار خوار ایله بیان ایدرلر كه تركیده لوری قوشی تعبیر اولنور صیاد دكلدر بطیء الطیران در وبغاث مطلقا
قوشلرك شریر اولنلرینه دینور شرار الطیر معناسنه كه قوشلرك لئیم والحق وصوت وصید مقوله سی خیر ومنفعتدن
عاری بلكه شر وضرر صاحبی اولان قسمندندر قرغه وقرتال وچیلق ودلوجه طوغان قوشلری كبی كه خرسزلق
شریله كچنورلر پس بو معناده جمع اولور مفردی بغاثه در نعام ونعامه كبی وفی المثل * البغاث بارضنا یستنسر * ای
من جاورنا عز بنا یعنی شكاره مقتدر اولمیان ادنی قوشلر بزه مجاورت سببیله جلادت پیدا ایدوب نسر وكركس دیدكلری
صیاد قوش كبی صولت وسطوتله متصف عزیز اولورلر زمخشری بغاثی جمع اوله رق اوفق قوشلر ایله تفسیر ایدوب
مثل مزبوری مؤنث اوله رق تستنسر عنواننده ایراد ایلمشدر قالدیكه مؤلفه كوره تذكیر وتأنیث عنوانلریله ده ملایمدر
اوله كوره تذكیر اقتضا ایدر وثانی یه كوره تأنیث اقتضا ایدر ونسردن مراد فارسیده كركس وتركیده قاره قوش دیدكلری
صیاد قوشدر آق بابا دیدكلری ذكر اولنان مردار خوار نوعندندر شارح دیر كه بعضلر مثل مزبوری بز برآلای عجزه
وناتوان كروهی یز كه ضعفاء دخی بزه اظهار قوتله حقارت واهانت ایدرلر دیمك معرضنده بیان ایلدیلر لكن صواب
اولان وجه اولدر وبغاث بر موضع ادیدر البغثاء حمراء وزننده بنك بنك آقلو قره لو دیشی قیونه دینور مذكرنده
ابغث دینور واجناس مختلفه دن مجتمع اخلاط ناسه اطلاق اولنور البغث فتحتینله قیون بنك بنك آلاجه اولمق
معناسنه در یقال بغث البغثان بغثا من الباب الرابع اذا صار ابغث وبغثت النعجة اذا صارت بغثاء البغثة جرعه وزننده
آندن اسمدر امهات سائره ده بغث فتحتینله برنسنه بوز رنكلی اولمق معناسنه وبغثه آندن اسم یعنی بوزلق معناسنه
اولمق اوزره مرسوم اولمغله مؤلفك عباره سنده قصور اولمق غالبدر الابغث احمر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
لونه بناء وابغث بر موضع آدیدر وبر قوش اسمیدر قره بتاق دیدكلری صوقوشی اوله جقدر البغیث امیر وزننده
اریه ایله قارشق بغدایه دینور مؤلفك والطعام قولی زائددر زیرا طعام عرف عربده بغدایه اطلاق اولنور شارح دخی
تصحیح ایلمشدر البغیثاء تصغیر بنیه سیله دوه نك تركی یرینه دینور كه هكبه وخرج آتیلان یریدر البقث مكث
وزننده برنسنه یی قارش مورش ایلمك معناسنه در یقال بقث امره وطعامه وكلامه بقثا من الباب الاول اذا خلطه
البلیث امیر وزننده مرعاده ایكی یللق قرارمش چایره دینور كه آندن دواب ومواشی منتفع اولمازلردرین كبی كه اولدخی
حمض وسائر اوتلغك قوریمشنه دینور كه آندن دخی انتفاع اولنمز شارح دیر كه ثلیب دخی بو معنایه اولمغله مقلوب
اولمق غالبدر وبلیث دمیث لفظنه اتباع اولور كه نرم وملایم دیمكدر یقال شیء دمیث بلیث بلث بحث وزننده
سماك بن مخرمه نام كمسنه نك جدی اسمیدر وسماك عند البعض اصحابدندر البلعثة عینله بلكفه وزننده بدن انسانی
غلیظ وششمان اوله رق صالقی وسولیك اولمق حالتنه دینور یقال به بلعثة ای رخاوة فی غلظ جسم وسمن وبلعثه
ششمان اولوب سولیك وصالقی اولان خاتونه دینور شارح دیر كه مذكرنده بلعث دینور بلكوث زنبور وزننده بر رجل
آدیدر بلاكث جمع بنیه سیله بر موضع آدیدر البلكثة بلعثه وزننده پك ایری سیاه ویكپاره قیایه دینور البینث
فیعیل وزننده بر نوع سمك بحری آدیدر البوث لوث وزننده بحث وتفتیش معناسنه در یقال بات عنه یبوث بوثا

اذا بحث و پراكنده ايلمك معناسنه در يقال باث متاعه اذا بدّده و بوث حوث لفظنه رديف اوله رق استعمال اولنور
پراكنده وتارمار ديمك اولور ومنه المثل *تركهم حاث باث* مكسورتين وحوث بوث مفتوحتين وحوثا بوثا بالتنوين
اى متفرّقين بونك تفصيلى بودر كه بوث كلمه سى حوث لفظنه كه ظرف مكان اولان حيث كلمه سنده دخى لغتدر رديفا
استعمال اولنور غاياته تشبيها آخرلرى ضمّ اوزره مبنى اولور وكاهجه استثقالا للضمة فتح اوزره منوّنا وبلا تنوين
استعمال اولنور وكاهى تخفيف ايچون مكسور اولور وكاهجه واولرى الفه قلب اولنور نته كه حيص بيص كلمه لرى
دخى بو منوال اوزره در ونته كه ياى تحتيه ايله بيث كلمه سى حيث كلمه سنه رديف اولور كه اصلى واودر و بونلر تفريق
وتبديد معناسنه فى الاصل مصدر اولوب بعده غايات كبى اسم وظرف اوله رق استعمال اولنمشدر كه پراكنده
وتارمار ديمكدر كتب نحويه ده بو مقوله تراكيب باب مخصوصدر از جمله وقعوا فى حيص بيص ولقيته كفة كفة وصخرة
بحرة وجارى بيت بيت وآتيك يوم يوم وصباح مساء وتفرّقوا شغر بغر وشذر مذر وتركهم حوث بوث وحيث بيث
تركيبلريدر كه جزؤ اوّل ثانيدن جزؤ منزلنده اولوب وثانى حرف عطفى متضمن اولديغيچون مبنى اولديلر و بونلر
موقعلرينه كوره حال ايله وظرف ايله مأوّللردر الاباثة اقامه وزننده بودخى بحث وتفتيش ايلمك معناسنه در
يقال اباث عنه اذا بحث الابتياث افتعال وزننده اباثه معناسنه در يقال ابتاث بمعنى اباث الاستباثة
برنسنه يى استخراج ايلمك معناسنه در يقال استباث الشئ اذا استخرجه البهثة جرعه وزننده بيان
صغرينه دينور و بهثه بنو سليم قبيله سندن بر رجل آديدر كذلك بنو ضبيعه دن بر رجل آديدر البهث بحث
وزننده بركسه يى بشر و بشاشتله يعنى كولر يوز ايله وشوق ونشاطله قرشولمق معناسنه در يقال بهث اليه
بهثا من الباب الثالث اذا تلقاه بالبشر وحسن اللقاء التباهث تفاعل وزننده بهث معناسنه در يقال تباهث
اليه بمعنى بهث البهكثة دحرجه وزننده ايشى جست وچابك طوتمق معناسنه در يقال بهكث فى العمل
اذا اسرع بيث حيث لفظنه رديف اولور نته كه آنفا ذكر اولندى يقال تركهم حيث بيث اى متفرّقين
مؤلفك اى فرّقهم عبارتيله تفسيرى مسامحه يه محمولدر فصل التاء التفث تانك وفانك فتحيله مؤلف
فى المناسك الشعث وما كان من نحو قصّ الاظفار والشارب وحلق العانة وغير ذلك عبارتيله تفسير ايلمكله مسامحه يه
مقرون اطلاقات شرعيه دن اولديغنى ايما ايلمشدر مرادى حجاجك احرامدن خروجلرنده قبل الاحرام و بعد
الاحرام محظور مباح اولان صاچه و بدنه ياغ سورنمك وطرنق وبيق كسمك واوستره طوتنمق مقوله سى اعماله مباشرت
ايلمكدر پس الشعث قولى ازالة الشعث تقديرنده اولور زيرا شعث فتحتينله صاچ وصقال مدّت مديده ياغلنميوب
وطرانمديغندن برى برينه ياپشوب كچه لنمك و توز وطپراقله آلوده و وسخناك و پژمرده اولمق معناسنه در قالديكه
اشبو ليقضوا تفثهم الايه كريمه سنده بعض مفسرين تفثى وسخ ايله تفسير ايلديلر نته كه اعرابينك برى آخره
ما اتفثك وادرنك ديمشدر بو كه كوره مضاف تقدير اولنور كه ليقضوا ازالة تفثهم سبكنده اولور و بعضلر تفثى ازالة
وسخ ايله تفسير ايلمكله تقديره حاجت اولمز ومصباح صاحبى تفث الرجل اذا ترك الادّهان والاستحداد فعلاه الوسخ
عبارتيله تفسير ايلمشدر كرچه ابو عبيده اشتباه ايلمشدر لكن وجه مذكور اوزره اعرابينك كلامى وقوعنه حجتدر پس
آيت مرقومه ده منصوص اولان قضا وتفث افعال عشرهٔ محللاتى اتياندن عبارتدر وقضاء عنوانى بغايت
ملايمدر وهر حالده مصدر و باب رابعدندر وصاحب نهايه بو عباره ايله بيان ايلمشدر التفث ما يفعله المحرم بالحج
اذا حلّ كقصّ الشارب والاظفار ونتف الابط وقيل هو اذهاب الشعث والدرن مطلقا والرجل تفث و بيضا و يده
ثم ليزيلوا وسخهم بقصّ الشارب والاظفار ونتف الابط والاستحداد عند الاحلال عبارتيله مرسوم اولمغله
سعدى چلبى ديمشدر كه علماء لغت اشبو تفث ماده سنده اختلاف ايلديلر بعضلر نفس وسخ معناسنه در ديدى
و بعضلر ازالهٔ وسخ ايله تفسير ايلدى پس اوّله كوره مضاف تقدير اولنور كه ليقضوا ازالة تفثهم تأويلنده اولور
وقضاء ايله تعبيرى ازاله سنه مضروب ومعين اولان زمان كچمش اولمغله بعد ذلك ازاله قضاء مافات اولمش اولور
وابو السعود ليؤدّوا ازالة وسخهم او ليحكموها بقصّ الشارب وغير ذلك عبارتيله تفسير ايلمكله وجه اولى ترجيح
ايدوب لكن قضايى اداء معناسنه حمل ايلدى وشق ثانيده دخى كذلك تأويل ايلدى پس مؤلفك الشعث وما كان
قولى وجه مذكور اوزره ازالة الشعث تقديرنده اولوب وما كان قولى ازاله اوزره معطوف اولور سيوطى مزهرده ديديكه
بعض الفاظ عربيه واردر كه صدر اسلامده حادث اولوب اهل جاهليت آنى بيلمزلر ايدى از انجمله تفث لفظى كه
ابو عبيده نك روايتى ازوره اصلا بر شعرده واقع اولمديكه آنكله معناى مذكوره استدلال اولنه بلكه اهل لغت آنى تفسير
قرأندن ادراك ايلديلر التفث كتف وزننده باشى توز وطپراقله آلوده اولوب ومشط وادّهانى ترك سبيله

مطلب

مطلب

صاچى كچه لنمش كشى يه دينور يقال رجل تفث اى شعث مغبرّ التليث تانك فتحيله چوراق يرده بتن خرما اغاجنه دينور
التوث تانك ضميله فرصاد اسميدر كه توت تعبير اولنان ميوه در وابن فارس روايتى اوزره تاى فوقيه ايله توت لفظنده
لغتدر و توث مرو قضاسنده بر قريه آديدر ادبادن بحر بن عبد الله بن بحر التوثى اورادندر وتوث اسفراين وفوشنج
قضالرنده بر قريه آدلريدر التوثة هايله توث لفظنك مفرديدر و بغدادده بر محله آديدر محدثيندن محمد بن
احمد بن قيداس ومسعود بن على ومحمد بن احمد بن على الزاهد التوثيون اورايه منسوبلردر كفرتوثا جزيره ده
بر موضعدر فصل الثاء الثلث ثانك ضمى ولامك سكونيله وضمتينله اوچ جزؤدن بر جزؤه دينور كه
اوچده بر تعبير اولنور تثنيه سنده ثلثان وجمعنده اثلاث دينور الثليث اميروزننده بودخى ثلث معناسنه در الثلث
ثانك كسريله اغاجى واكينى اوچ كونده بر كرّه صوارمغه دينور كه بو كه مخصوصدر يقال سقى نخله اوزرعه الثلث
اى بعد الثنيا يعنى مرّة فى ثلثة ايام وثلث ناقه نك اوچنجى ياوريسنه دينور پس جوهرينك ولا يستعمل الا فى الاوّل قولى
منظور فيه در لكن جوهرى معناى اوّله حصر ايلميوب بلكه بو صوارمق اغاج واكين قسمنه مخصوصدر دواب
صوارمقده استعمال اولنمز ديمكله اعتراض مذكورنا بجادر و بو اعتراض بعض نسخه لردن ساقطدر ثلاث ثاى
اوّلك ضميله ومثلث ميمك فتحيله ثلاثة ثلاثة كلمه لرندن معدوللردر مترجم ديركه سيبويهه كوره عدل و وصفيتله
وسائره كوره باعتبار الصيغة عدلك تكررى سببيله غير منصرفلردر اوچر اوچر ديمكدر ايكى ثلاثه لفظندن بدل ثلاث
كذلك مثلث ديديلر مثلا ايكى لباسى بوزوب بر قالينجه نيمتن ياپديلر قالديكه اشبو فانكحوا ما طاب لكم من النساء
مثنى وثلاث ورباع الايه كريمه سنده خطاب جمله يه وارد اولمغله توزيعى اقتضا ايلديكندن هر بريكز نسوان
مطيبه دن ايكى ياخود اوچ ياخود درت نفرنى تزوّج ايلمكده مرخص ومخيرلرسز ديمكدر نته كه اقتسموا هذه الدراهم
ثنتين ثنتين وثلاثة وثلاثة قولندن منفهم اولان هر برى ايكى ياخود اوچ درهم آلمقدر وواو بدلى او كلمه سى ايراد اولنسه
ناكحوندن هر برى اعداد مذكوره نك برينه اقتصار ايلمك منفهم اولور مقصود ايسه مشيتلرينه تعليقله بلا تجاوز درت
نفره قدر تزويجى ترخيصدر وقالديكه عصامك بياننه كوره ثلاث وزننده معدوليت همان اعداده بلكه اعداددن
بعض كلماته منحصردر لكن شهاب تخصيص مذكورى ردّ ايله فراد كلمه سنك دخى فرد وفرد معدولى اولديغنى
تنصيص ايلمشدر لكن فراد كلمه سى دخى اعداد قبيلندن اولديغى پوشيده دكلدر انتهى الثلث مكث وزننده
بركسه نك مالنك اوچده برنى المق معناسنه در تقول ثلثت القوم ثلثا من الباب الاوّل اى اخذت ثلث اموالهم
و بر كروهك اوچنجسى اولمق ياخود كندى نفسيله اوچ نفره ياخود اتوز نفره تكميل ايلمك معناسنه در تقول ثلثتهم
ثلثا من الباب الثانى اى كنت ثالثهم او كملتهم ثلاثة او ثلاثين بنفسى شارح ديركه معناى اخير كانوا تسعة وعشرين
فثلثتهم عنوانيله اعدادلرنى تصريحه محتاجدر الثالث اوچنجى ديمكدر وعربلرك ثالثة الاثافى قوللرنده
ثالثه دن مراد طاغك كنارندن بوينوز كبى توموب چقمش طاش اوله جقدر كه يانينه ايكى ايريجه طاش چاتوب اوجاق
ايتمكله اول اوچنجسى اولوب اوزرلرينه تنجره وضع ايدرلر واول طاشلره اثفيه دينور جمعى اثافى كلور بعده ثالثة
الاثافى داهية عظيمه ده استعمال اولنمشدر يقال رماه الله بثالثة الاثافى اى بالداهية العظيمة و بونك خلاف عاده
عدده مخصوص تأنيثى مذكر اولان حجر اعتباريله در الاثلاث همزه نك كسريله برنسنه اوچ دانه اولمق معناسنه در
يقال اثلث القوم اذا صاروا ثلاثة الثلوث صبور وزننده شول ناقه يه اطلاق اولنور كه بر صاغمده سودى اوچ
قاب طولدرر اوله يقال ناقة ثلوث اى تملأ ثلاثة اوانى اذا حلبت وشول ناقه يه ده دينور كه يمه سنك اوچ امزكى
قوريمش ياخود بريسنك سودى منقطع اولمش ياخود برى ذاتنده كور اولمغله اوچندن صاغيلور اوله يقال ناقة ثلوث
اذا كانت قديبس ثلاثة من اخلافها او صرم خلف من اخلافها او تحلب من ثلاثة اخلاف المثلوثة هايله شول
مزاده يه يعنى صو طاشيدقلرى طلومه وآزق طغارجغنه دينور كه اوچ دريدن ديكلمش اوله المثلوث هاسز ثلثى
اخذ اولنمش نسنه يه دينور يقال مال مثلوث اى اخذ منه ثلثه واوچ قاتدن بوكلمش ايپ مقوله سنه دينور يقال حبل
مثلوث اى فتل على ثلاث قوى فارسيده اكاسه توى ديرلر المثلث تثليثدن اسم مفعولدر طبخله ايكى ثلثى كيدوب بر ثلثى
قالمش شرابه دينور اهل عشرت بيننده مثلث ايله متعارفدر كتب فقهيه ده حكم مخصوصى واردر دماغ ايدنلر مراجعتله
نشئه ياب اوله لر ومثلث اوچ كوشه لو شيئه دينور شكل مثلث معلومدر يثلث يضرب على قول يمنع وزننده ويثليث
يقطين وزننده وثلاث سحاب وزننده وثلاثان ثانك ضميله بر موضع آديدر الثلثان ظربان وزننده ولامك
فتحيله جائزدر عنب الثعلب اسميدر كه ايت اوزمى ديدكلرى نباتدر ذو ثلاث ثانك ضميله وضين البعير اسميدر كه
قايشدن اورلمش يصى قولانه دينور استحكام ايچون اوچ قاتدن ايدرلر آنكله دوه يه محفه بند ايدرلر يوم الثلاثاء

مطلب

ثانك فتحی وضمی والفك مدیله سه شنبه کونیدر که هفته نك اوچنجی کونیدر شارح دیر که بونك مقتضاسی ثلاثه اولمقدر
لکن امتیازه مبنی هاء الفه قلب اولنمشدر از بعاء دخی بو یلجه در جمعی ثلاثاأت واثالث کلور التثلیث
تفعیل وزننده خرما قورغنك ثلثی مقداری اولمق معناسنه در یقال ثلث البسر تثلیثا اذا ارطب ثلثه وقوشی آتی
یارش میداننده اوچنجی مرتبه ده کلمك معناسنه در که مصلی دیدکلری ایکنجی آتدنصکره کلمکدر یقال ثلث الفرس
اذا جاء بعد المصلی المثلث محدث ومحسن وزنلرنده شول کسیه اطلاق اولنور که سلطان ووالی وحاکم عندنده
خلقی غمز وسعایت ایدر اوله کندی نفسنی واول آدمی وسلطان ووالی یی عرضهٔ هلاك ایلدیکیچون اطلاق
اولنمشدر تقول تجنب عن فلان فانه مثلث اومثلث ای الساعی باخیه عند السلطان لانه یهلك ثلاثة نفسه واخاه
والسلطان فصل الجیم الجأث جیمك وهمزه نك فتحیله برکسه یرندن قالقارکن ثقلتله دپرنمك معناسنه در
پیر آدمك وحمالك قیامی کبی علی قول ارقه سنده آغر یوك اولمغله آغرلشمق وآغر دپرنمك معناسنه در یقال
جئث الرجل جئثا من الباب الرابع اذا ثقل عند القیام اوعند حمل شیء ثقیل الاجاثة اقامه وزننده برکسنه یی
یاردابه یی آغر یوك آغرلشدرمق معناسنه در که یوك بصمق تعبیر اولنور یقال اجاثه الحمل اجاثة اذا اثقله الجأث مکث
وزننده دابه نك یوکی آغر اولمغله ثقلتله باصق یوریوب کتمك معناسنه در یقال جأث البعیر جأثا من الباب الثالث
اذا مر مثقلا وبرکسنه اخبار وحوادث نقل وبیان ایلمك معناسنه در یقال جأث الرجل اذا نقل الاخبار الجؤوث
قعود وزننده برنسنه دن خوف ایلمك معناسنه در یقال جئث الرجل علی بناء المفعول جؤوثا اذا فزع الجآث
شداد وزننده بدخوی وبد مزاج کشی یه دینور یقال رجل جآث ای سیء الخلق الانجآث انفعال وزننده اغاج
دوریلوب یقلمق معناسنه در یقال انجأث النخل اذا انصرع جؤثه جرعه وزننده برقبیله آدیدر جؤاثی کسالی
وزننده مدینة الخط اسمیدر که هجر مملکتنده خط ایالتنك قصبه سیدر علی قول بحرین اعمالندن برحصن آدیدر
الجث جیمك فتحی وثانك تشدیدیله کسمك معناسنه در علی قول اغاجی کوکندن چکوب قوپرمق معناسنه در یقال
جث الشجر جثا من الباب الاول اذا قطعه اوانتزعه واقتلعه من اصله وبرنسنه دن بلکلیوب قورقمق معناسنه در
یقال جث الرجل اذا فزع واورمق معناسنه در یقال جث فلانا اذا ضربه وآری پك وزردامق معناسنه در یقال جثت
النحل اذا رفعت دویها الجث جیمك ضمیله یوکسکجه یره دینور که کوچك تپه کبی اوله هوبك تعبیر اولنور وخرشاء
العسل معناسنه در که بال اوزرنده بیلاشوب قلان آری یاوریلری وقنادلری مقوله سی تطهیری لازم اولان چرکدن
عبارتدر وچکر که اولوسنه دینور میت الجراد معناسنه ومیوه غلافنه دینور که قابجق تعبیر اولنور وبال مومنه علی قول
آریلرك یاوریلری وقنادلری مقوله سندن باله قارشمش چرکه دینور که آنفا ذکر اولندی یاخود اوراده خرشادن مراد
مروق بال اوزره سودیوزی کبی چوکن انجه زار دیمك اوله الجثیث امیر وزننده خرما فدانندن اخذ وغرس اولنمش
فدانه دینور چکردکدن یتشنه اطلاق اولنمز المجثة میمك کسری وجیمك فتحیله والمجثاث مفتاح وزننده شول
آلته دینور که آنکله ذکر اولنان جثیث قطع وقلع اولنور اوله اصول سائره ده مطلقا دهره تعبیر اولنان آلتله مبین در
الجثة جیمك ضمیله انسانك شخص وقالبنه دینور کوچك تپه معناسنه اولان جث لفظندن مأخوذدر یقال جثة
الانسان ای شخصه مصباحده جثه یاتان یاخود اوتوران انسانك قالبیله مفسردر قائما اولور ایسه طلل دینور وشخص
بونلردن اعم اوله رق مرسومدر ومفردات راغبده شخصه الناتئ عنوانیله مفسردر که آدمك طومالج قرالتیسی دیمکدر
کوچك تپه معناسندن مأخوذدر لکن قطع معناسندن مأخوذ اولمقده محتملدر که آدمك کسمی اولان قرالتیسی
دیمك اولور الجث جیمك کسریله بلاء ومحنت معناسنه در التجثجث تزلزل وزننده صاچ کور وفراوان اولمق
معناسنه در یقال تجثجث الشعر اذا کثر وقوش سلکنمك معناسنه در یقال تجثجث الطائر اذا انتفض الجثجاث
جیمك فتحیله برنبات آدیدر بعض مفرداتده بیان قسلکنی ایله مبین در وجثجاث کور وفراوان اولان صاچه دینور
الجثاجث علابط وزننده بودخی کور وفراوان صاچه دینور الجثجثة زلزله وزننده پیدرپی شمشك چاقمق
معناسنه در یقال جثجث البرق اذا سلسل بحر المجتث اسم مفعول بنیه سیله بحور شعریه دن اون دردنجی بحردر که
مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن وزننده در بحر خفیفدن مقطوع اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر الجدث حدث وزننده قبر
ومزاره دینور که فارسیده کور وترکیده سین تعبیر اولنور جمعی اجدث کلور افلس وزننده واجداث کلور الجدثة
فتحاتله آت وقاتر واشك ودوه مقوله سنك یوررکن ایاقلری یاطردیسنه دینور وآغزده اتی چیز ایکن ظهور ایدن صوتنه
دینور الاجتداث افتعال وزننده برمحلده قبر اتخاذ ایلمك معناسنه در یقال اجتدث الرجل اذا اتخذ جدثا الجریث
سکیت وزننده برنوع بالق آدیدر بو بالغك حقیقتنده اختلافات کثیره واقعدر بعضلر مارماهی ایله بیان ایتدیلر که

بیلان بالغی اوله جقدر وبعضلر یوالق بر بالقدر دیدیلر وبعضلر یاین بالغی ایله وبعضلر سازان بالغی ایله تفسیر ایلدیلر
الجرثی قرشی وزننده برکونه اوزم آدیدر الجرثئة جیمك وثانك کسریله بوغازك بوغرتلغنه دینور که فارسیده
نای کلودیرلر حنجره معناسنه التجرثی تسلقی وزننده که الحاق ایچوندر برکسه نك بوغازینك بوغرتلغی برعارضه
سببیله قباروب قالقمق معناسنه در یقال تجرثی الرجل تجرثیا اذا نتأت جرثئته ای حنجرته جربث قنفذ وزننده
برموضع آدیدر الجنث جنس وزننده اصل وبنیاد معناسنه در یقال هو کریم الجنث ای الاصل الجنثی خنثی
وزننده قلجه دینور سیف معناسنه وزره وجوشن پیان آدمه دینور زراد معناسنه واعلا واجود دموره دینور بونده جیمك
کسریله ده جائزدر التجنث تفعل وزننده برکسه اصل ونسبنك غیری نسبه نسبتنی ادعا ایلمك معناسنه در یقال
تجنث الرجل اذا ادعی الی غیر اصله وولدینك غیری یی اوزلیوب اکارقتله مهربانلق ایلمك معناسنه در یقال تجنث
علیه اذا رئمه واحبه وکیزلنمك ایچون ثوب مقوله سنه بورینوب صارلمق معناسنه در یقال تجنث الرجل اذا تلفف
علی الشیء یواریه وقوش قنادلرنی سره رك کوکسنی یره ویروب یاتمق معناسنه در یقال تجنث الطائر اذا بسط جناحیه
وجثم الجنبثة جیمك ضمی ونونك سکونی وبای موحده نك فتحیله برکلمه در که آنکله یرامز وناشزه عورت صفتلنور
علی قول سیاه عورته یاخود پك ایری تنومند عورته دینور دب البحر کبی الجوث فتحتینله بطنك کوکسه طوغری
اوست طرفی ایری وعظیم اولمق معناسنه در که کبه عورت بطنی کبی کورینور علی قول بطنك قاسغه طوغری
اشاغیسی صالقی وسولپك اولمق معناسنه در که ششمان حالتیدر الاجوث احمر وزننده صفت مذکوره اوزره
اولان کشی یه دینور الجوثاء حمراء وزننده مؤنثیدر وجوثاء اشکنبه یاشنده شیردان وقرق بایر دیدکلری نسنه یه دینور
قبه معناسنه الجوث روث وزننده بودخی قرق بایره دینور جواثی کسالی وزننده که بحرینده برحصار آدیدر مهموز
اولمغله جأث ماده سنده ذکر اولندی جوهری وهمنه مبنی بوراده ثبت ایلمشدر شارح دیر که جوهری ابن اثیر کبی بعض
اعلامه اقتفا ایلمشدر جویث زبیر وزننده بغداد قضاسنده برقریه آدیدر جویث جیمك فتحی وواوك تشدیدیله بصره
اعمالندن بربلده آدیدر فقهادن نصر بن بشر القاضی الجویثی اورادندر جوثه جیمك ضمیله برموضع یا برقبیله آدیدر
الجهث مکث وزننده برکسه خوف یاغضب یاشوق وطرب مقوله سی عارضه سببیله ترك وقار ایدوب خفت ایلمك
معناسنه در یقال جهث الرجل جهثا من الباب الثالث اذا استخفه الفزع اوالغضب اوالطرب فصل الحاء الحبث
کتف وزننده برنوع ییلان اسمیدر که قویرقسز اولور التحتیث تای فوقیه ایله تحدیث وزننده وجود برعارضه
سببیله شکسته وفاتر وضعیف اولمق معناسنه در یقال حتث بدنه وفیه تحتیث ای تکسر وضعف الحث حانك
فتحی وثانك تشدیدیله برکسه یی برایشه ترغیب وتشویق ایدوب قندرمق معناسنه در یقال حثه علی الامر حثا
من الباب الاول اذا حضه الاستحثاث والاحثاث همزه نك کسریله والتحثیث تفعیل وزننده بونلرده
قندرمق معناسنه در یقال استحثه واحثه وحثثه بمعنی حثه الحثحثة زلزله وزننده بودخی قندرمق معناسنه در که
مراد تکرار بتکرار قندرمقدر یقال حثحثه علیه اذا حضه وبرنسنه یی بری اوته دپرتمك معناسنه در یقال حثحث
المیل فی العین اذا حرکه وبولتده شمشك جابجا اوینایوب یلدرامق معناسنه در یقال حثحث البرق اذا اضطرب
فی السحاب الاحتثاث افتعال وزننده بودخی قندرمق معناسنه در وقندرلمق معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور
یقال احتثه علی الامر فاحتث الحثحوث حانك ضمیله چوق نسنه یه دینور وچابك وسریع معناسنه در ووحشی
یاخود چرکین کچی یه دینور وقندرمق حض معناسنه در وعسکر آلاینه دینور کتیبه کبی الحثیثی خلیفی وزننده
مصدردر یك قندرمق معناسنه در یقال حثه حثا وحثیثی الحثوث صبور وزننده والحثیث جست وچابك
معناسنه در کویا که برشیئه قندرلمغله اکا سعی وسرعت ایدر الحثحاث حانك فتحیله بودخی سریع وچابك معناسنه در
یقال رجل حثوث وحثیث وحثحاث ای سریع التحاث تحاب وزننده که فی الاصل تفاعل در برایشه بری برنی
تشویق وترغیب ایدوب قندرشمق معناسنه در یقال تحاثوا علیه ای تحاضوا الحثاث حانك فتحی وکسریله فی الاصل
سرعت معناسنه در نته که حثوث وحثیث آندن مأخوذدر بومناسبتله پنه کی تعبیر اولنان نوم قلیله که سریع الذهاب
اولور اطلاق ایلدیلر ومنه یقال ما اکتحل فلان حثاثا وحثاثا ای ما نام کما یقال ما اکتحل غماضا وعند البعض
حثاث برفعله وسیلهٔ حث وترغیب اولان شیئه دینور بعده اویقویه سائق وباعث اولان شیء منومده استعمال ایلدیلر
بناء علیه ضرب مثل اوله رق ما اکتحلت عینی حثاثا دیرلر ما نمت معناسنه یعنی اویقویه وسیله وسائق اوله جق منوم
نسنه یه کوزم نائل اولمدی که اویومدم دیمکدن کنایه در الحث حانك ضمیله صمان اوفانتیسنه دینور ویلدر ایچی
قومه وطپراغه دینور علی قول درشت ویابس قوملغه دینور وقاتقسز اتمکه دینور واصلا نمامش قوریجه قاوده دینور

الاحث فتحتينله باديه ده برموضعدر الحدوث قعود وزننده والحداثة حانك فتحيله برنسنه مقدم يوغيكن
صكره دن پيدا اولمق معناسنه در كه قدمك نقيضيدر يقال حدث الشيء حدوثا وحداثة من الباب الاول نقيض
قدم واشبو حدث فعلى اكر قدم فعلنه كه دالك ضميله در مقارنا ذكر اولنورسه اتباعا دالى مضموم اولور كه مشاكله
بابندندر تقول اخذنى ماقدم وحدث ومنفردا ذكر اولندقده اصل حركه سنه يعنى فتحه يه رد اولنمق واجبدر
مترجم ديركه حريرى درّه ده بووجه اوزره بيان ايلدكدنصكره ديمشدر كه بين العرب ازدواجه رعايت ايچون بعض
مبانى الفاظى تغيير ايدوب وعند الانفراد ينه اصوللرينه رد ايلمك استعمالاتندندر وبونلر سماعه موقوفدر كه
عند البعض بشرط حقيقت اولمش اولور ازجمله غداة كلمه سى دخى بو بابدندر كه جمعى غدوات در عشايا لفظنه
مقارن اولورسه غدايا وعشايا ديرلر كرچه شهابك بونده مقاله سى واردر لكن انشاء الله تعالى محلنده بسط اولنور
كذلك هنانى ومرانى قوللرى كبى كه لدى الانفراد امرانى ديرلر نته كه ذكر اولندى كذلك فعلت به ماساءه وناءه قوللرى
كبى الحدثان حانك كسريله برنسنه نك اول وابتداسنه يعنى هنوز تازه لكى حالتنه وهنكامنه دينور يقال كان
ذلك فى حدثان امره اى فى اوله وابتدائه وحدثان الدهر زمانك نو بنو پيدا اولان نوائب ونوازلنه اطلاق اولنور
الحداثة حانك فتحيله مصدر در نته كه ذكر اولندى وحدثان كبى برشيئك اول وابتداسنه اطلاق اولنور تسميه
بالمصدردر الحوادث حادثه نك جمعيدر كه نو بنو پيدا اولان وقايع ونوائب دهر بوقلمونه اطلاق اولنور الاحداث
همزه نك فتحيله حدثك جمعيدر كه فتحتينله در امور حادثه معناسنه در بو مناسبتله دهرك نو بنو تكون ايدن نوب
ووقايعنه اطلاق اولنمشدر يقال نزلت به حوادث الدهر واحداثه اى نوبه واحداث اوائل سنه ده ياغان يغمورلره
اطلاق اولنور حدث السن كتف وزننده وحديث السن امير وزننده تازه نوجوانه اطلاق اولنور يقال
رجل حدث السن وحديث السن اى بين الحداثة والحدوثة فتى شارح ديركه لحيانى وابن درستويه قولى اوزره
كتف وزننده حدث سن ايله وحديث بلا سن استعمال اولنمق قول عاميدر يعنى رجل حدث السن وحديث ديمك
جائز دكلدر وحديث يكى شيئه دينور يقال ثوب حديث اى جديد وخبر وپيام معناسنه در يعنى انسانه يقظه
ومنامنده سمع ياخود وحى جهتندن بالغ اولان هر كلامه اطلاق اولنور بوندن تركيده لاقردى ايله تعبير اولنور غير قياس
اوزره جمعى احاديث كلور كويا كه احدوثه نك جمعى اولوب بعده حديثدن جمع اولنمشدر نته كه قطيع واقاطيع دخى
بويله در وجمعى حدثان دخى كلور حانك كسرى وضميله الحديثى خليفى وزننده بو دخى خبر وداستان معناسنه در
مصدر بمعنى مفعولدر الحدوث صبور وزننده والحدث ندس وزننده والحدث كتف وزننده والحدث
بشر وزننده والحديث سكيت وزننده مبالغه لردر كثير الحديث اولان كشى يه دينور الحدث فتحتينله برنسنه
يكى پيدا اولمق حالتنه دينور ويكى پيدا اولان شيئه دينور فقهانك ناقض طهارت اولان حالته حدث اطلاقى بوندن
مأخوذدر جمعى احداث كلور نته كه ذكر اولندى وحدث روم اولكه سنده بربلده آديدر الاحداث همزه نك
كسريله برنسنه يى يكيدن پيدا ايلمك معناسنه در يقال احدث الشيء اذا ابدأه ودمورك پاسنى سيلوب جلا وصيقل
ويرمك معناسنه در يقال احدث السيف اذا جلاه وزنا ايلمك معناسنه در كه بونلر مجازدر يقال احدث الرجل
اذا زنى المحادثة مفاعله وزننده برى بريله سوز ياداستان سويلشمك معناسنه در كه لاقردى ايلمك تعبير اولنور
يقال حادثوا اى تحادثوا وقلجه جلا ويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حادث سيفه اذا جلاه المحدث محمد
وزننده صادق الحدس اولان كشى يه اطلاق اولنور كه هميشه ظن وتخمين وفراستى مصيب اولور ومنه الحديث
قد كان فى الامم محدثون فان يكن فى امتى احد فعمر بن الخطاب قال فى النهاية اى الملهمون كانهم حدثوا بشيء
فقالوه بو لفظك اصل معناسى كنديسنه خبر ويرلمش ديمكدر نته كه اهل اسلام ميانده اولان مجذوبلرك حقنده
وارد اولان اشبو ذروا العارفين المحدثين من امتى حديثنده بيورلمشدر كه بنم امتمك مجذوبلرى كه اكثرى صورت
ديوانه ده عاقل عارف بالله اولوب بعض ملائكه مأمور اكنديلره واقعات امور واحوالدن خبر ويرملريله انلر دخى
وتيرهٔ مذكوره اوزره بعضا احوال غيبيه دن خبر ويررلر انلرك امورنى مولايه تفويضله حاللرى اوزره ترك ايليه سز
ديمكدر ظاهرا مخالف اولان بعض اطوارلرندن كف لسان اولنمق لازمدر وبعض خارج كسه لردن دخى اتفاقى اموره
راست وموافق اوله رق بى اختيار كلمات صدور ايدر كه انطاق حق تعبير اولنور پس متقلدين ومتشبهينك
وجه محرر اوزره اتفاقى چند كلمات متطابقه سنه فريفته اولمغله كرامته حمل ايدوب شمع بى فروغنه
پروانه اولمق روش عاقلانه دن دوردر المحدث مكرم وزننده باديه ده ايكى صو وواسط وبغداد قضالرنده
ايكى قريه آديدر المحدثة هايله برموضعدر الاحدوثه اضحوكه وزننده بين الناس حوادث اولان خبر عجيبه

مطلب

وكلام وداستان غريبه دينور جمعى احاديث كلور ومنه قوله تعالى فجعلناهم احاديث اى اخبارا يتحدثون بها
الحدث حانك كسريله هميشه قصه وداستان مقوله سى كلام سويلين كمسيه دينور سلاطينك مصاحب وقصه خواننه
حدث الملوك اطلاقى بوندندر يقال هو حدث الملك اى صاحب حديثه الحادث والحديثة حانك فتحيله
واحدث اجبل وزننده برر موضع آديدر الحدثان فتحاتله اصحابدن اوس نام ذاتك پدرى اسميدر الحرث حانك فتحى
ورانك سكونيله كسب وكار ايدوب مال جمع ايلمك معناسنه در يقال حرث الرجل حرثا من الباب الاول والثانى
اذا كسب وجمع المال وبركشى درت خاتون آلمق معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الرجل اذا جمع بين اربع زوجات
وافراط ومبالغه اوزره جماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث امرأته اذا بالغ فى جماعها وحرث اسم اولور شول
شاهراهه اطلاق اولنور كه ممرد واب اولمغله طرنقلريله دوكيلوب كوفته اولمش اوله واشك قسمنك ذكرلرينك دبنه
وكوكنه دينور وحرث كذلك مصدر اولور چوق بنمكله واوستنه چوق وارمقله دابه يى زبونلدوب مهزول ايلمك
معناسنه كه مجازدر يقال حرث البعير اذا سار على ظهرها حتى اهزلها وترلايه تخم اكمك معناسنه در يقال حرث الرجل
اذا زرع شارح ديركه حرث تخم اكمك وترلا سورمك معنالرينه اولمغله زرعدن اغمدر وبو معناى موضوعيدر وحرث
آتش اولچرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث النار اذا حركها وخبر وضايع مقوله سنى تفتيش ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الخبر اذا فتشه وبرنسنه يى آكلايوب بيلمكه چبالمق معناسنه مستعملدر يقال
حرث الشيء اذا تفقه فيه وحراث تهيئه ايلمك معناسنه در كما سيذكر يقال حرث الرجل اذا هيأ الحراث الحرثة جرعه
وزننده والحراث سحاب وزننده يايك ايكى باشلرنده كيريش كچوره جك كرتكه دينور وحرثه ذكرك باشنده اولان
كرتكه ده اطلاق اولنور بنو حارثه برقبيله در حارثيون ايله معروفه جماعت كثيره انلردندر ذو حرث زفر وزننده
ملوك حميردن كه اذواء تعبير اولنور ابن حجر ياخود ابن الحارث الرعينى لقبيدر كه جاهليه دندر مؤلف بونى تكرار
ايلمشدر حريث زبير وزننده اساميدندر حريث امير وزننده اساميدندر محمد بن احمد بن حريث البخارى
محدثدر حرثان عثمان وزننده بررجل آديدر الحارث ارسلانه اطلاق اولنور ابو الحارث دخى ديرلر وحارث
حوران ترابنده برطاغك قله سنك اسميدر الحارثان حارث بن ظالم بن جذيمه ايله حارث بن عوف بن ابى حارثه يه
اطلاق اولنور كذلك باهله قبيله سندن حارث بن قتيبه ايله حارث بن سهم نام كمسه لره اطلاق اولنور حارثه
وحويرثا تصغير نبيه سى والقله وحراث كتان وزننده والمحرث معظم وزننده اساميدندر الحراث كتاب
وزننده تمام يونولمامش اولان اوقه دينور كه برمقدارجه الدن كچوب تصارلنمش لكن تكميل اولمامش اولور
واوق تمره نك دبنه دينور جمعى احرثه كلور الحرايث حريثه نك جمعيدر مكاسب معناسنه كه موقع كسب وكاردر
يقال خرجوا الى حرايثهم اى مكاسبهم وزبون ومهزول اولمش دوه لره اطلاق اولنور حرث صرد وزننده برارضك
اسميدر الحارثة غربى بغدادده برموضع معروفدر قاضى القضاة سعد الدين مسعود الحارثى كه ابن الحارث بن
مالك بن عبدان در اورادندر بلحارث بانك فتحيله بنو الحارث بن كعب جماعتيدر كه شواذ تخفيفدندر كذلك
هر قبيله ده كه لام تعريف اظهار اولنه بورسمه تخفيف ايدرلر بلعنبر وبلهجيم كبى مترجم ديركه بو منحوت قبيلندندر
نته كه تحت ماده سنده بيان اولندى ابو الحويرث كه ابو الحويرثه دخى ديرلر محدثيندن عبد الرحمن بن معاويه نك كنيه سيدر
المحرث منبر وزننده والمحراث محراب وزننده آتش اولچره جك كوسكى يه دينور الحريث باى موحده ايله
قنفذ وزننده برنبات آديدر الحركثة دحرجه وزننده ارغلامق معناسنه در يقال حركث الشيء اذا زعزعه
الحفث كتف وزننده قبه معناسنه در كه قرق باير وشيردان ديدكلرى شيئه دينور اشكنبه نك باشنده اولور جمعى
احفاث كلور وبرنوع ييلانه دينور كه بعينه طغارجق شكلنده اولور باباكوش تعبير اولنور الحفثة فرحه وزننده
والحفث حانك كسريله بونلرده قرق باير ديدكلرى شيئه دينور الحفاث رمان وزننده برنوع ييلاندر كه حفث
ديدكلرى مذكور ييلاندن ايرى اولور الحفاثية كراهيه وزننده ايرى وضخامتلو اولان شيئه دينور الحلتيث
حلتيت وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الحنث حانك كسريله كناهه دينور اثم معناسنه معناى موضوعى بودر
يقال وقع فى الحنث اى الاثم وخلف يمين معناسنه در كه بركسه ايلديكى يمينك عهده سندن خروج ايليوب آنده كرفتار
قالمقدن عبارتدر يقال حنث فى يمينه حنثا من الباب الرابع اذا لم يف بموجبها بونك خلافنه بر اطلاق اولنور واول
كمسنه لره حانث وبار دينور وباطلدن حقه كذلك حقدن باطله ميل ايلمك معناسنه در يقال حنث الرجل اذا مال
من باطل الى حق وعكسه الاحناث همزه نك كسريله بركمسه يى يميننده حانث قلمق معناسنه در تقول احنثته احناثا
فحنث المحانث ميمك فتحيله كناه ومعصيت موقعلرينه دينور محنث مفرديدر على قول مفردى غير مسموعدر

التحنث تفعل وزننده حق تعالی یه قوللغه دورشمك یاخود اصنامدن عزلت ایتمك معناسنه در ومنه انه
صلی الله تعالی علیه وسلم یأتی غار حرا فیتحنث فیه ای یتعبد اللیالی ذوات العدد او معناه یعتزل الاصنام
شارح دیرکه محدثینك اللیالی ذوات العدد قیدی همان بیان واقع ایچون اولمغله قید اتفاقیدر اجزاء تفسیردن
دکلدر پس بو میل عن الباطل الی الحق معناسندن مأخوذ یاخود معنای آتیدن مأخوذدر مترجم دیرکه
تعبد واعتزال اصنام معنالری معنای آتیدن مأخوذدرکه معنای لازمیدر زیرا سلب کناهه عبودیت واعتزال اصنام
لازم کلور قالدیکه مؤلفك اللیالی ذوات العدد قولی حقیقت تعریفدن خارجدر صحیح بخاریده انه علیه السلام کان
یتحنث وهو التعبد اللیالی ذوات العدد عبارتیله مرسوم اولمغله قید مذکوری اجزای تفسیردن وهم ایلمشدر اول ایسه
تحنث کلمه سنك ظرفیدر ولیالیدن مراد ایام ولیالیدرکه تغلیب اولنمشدر لیل خلوته انسب اولدیغیچون نته که طیبی
وسائر شراح بو رسمه بیان ایلدیلر وتحنث تأثم معناسنه درکه بناسی سلب ایچوندر کناهدن پرهیز ایلمك معناسنه در
یقال تحنث من کذا اذا تأثم منه حنبث جعفر وزننده بر رجل اسمیدر الحوث روث وزننده عرق الحوثاء اسمیدر
وحوثاء صحراء وزننده چکره واطرافنده اولان یورك واو بکن واود مقوله سی اعضایه دینمکله حوث آنلرده اولان
طمرلره اطلاق اولنور وحوثاء سموز خاتونه دینور وحوث متفرق وتار مار معناسنه استعمال اولنور وبوث کلمه سی
اکار دیف اولور نته که ماده سنده بیان اولندی ومنه المثل * ترکهم حوث بوث * وحیث بیث بفتح الحاء والثاء وحیث بیث
بکسر الحاء للیاء وحاث باث بقلب الواو الفا وبکسر الثاء وحوثا بوثا بالتنوین ای فرقهم وبددهم مؤلفك تفسیری
مسامحه یه مبنیدر صواب اولان متفرقین اولمقدر وحوث ضم اوزره بنا ایله حیث کلمه سنده لغت طائیه در الاحاثة همزه نك
کسریله والاستحاثة یردن طپراغی طاغیدوب ایچنده اولان شیئی ارامق معناسنه در یقال احاث الارض واستحاثها اذا
اثارها وطلب ما فیها وبرنسنه یی تحریك ایدوب طاغتمق معناسنه در یقال احاث الشیء اذا حرکه وفرقه الحوثة حانك ضمیله
بر رجل آدیدر حیث حانك فتحی وآخرینك ضم اوزره بناسیله بر کلمه درکه مکانه دلالت ایدر یعنی ظرف مکاندر حین
کلمه سی ظرف زمان اولدیغی کبی واخرنده حرکات ثلاثه ایله لغتدر کلمهٔ مزبوره اسم مبنیدر تحریکی التقاء ساکنینه مبنیدر
بعضلر غایاته تشبیهله ضم اوزره بنا قلدیلر وبعضلر استثقالا للضمة مع الیاء فتح اوزره وبعضلر خفت ایچون کسر اوزره
بنا ایلدیلر شارح دیرکه حوث دخی حیث لفظنده لغت اولمغله یدی لغتی مشتملدر فصل الخاء الخبیث امیر وزننده
پلید ومردار وناخوش نسنه یه دینور که طیب مقابلیدر کرك محسوس وکرك معقول اولسون یقال شیء خبیث ضد طیب
والحق ودوباره جی خداع ومکار کمسنه اطلاق اولنور یقال رجل خبیث ای ردی خب وآلوده وناتمیز یارانله الفت ایدن
کمسنه دینور یقال رجل خبیث ای یتخذ اصحابا خبثاء الخبث خانك ضمیله والخباثة حداثه وزننده والخباثیة کراهیه
وزننده برنسنه خبیث اولمق معناسنه در یقال خبث الشیء خبثا وخباثة وخباثیة من الباب الاول اذا کان خبیثا وخبث
خانك ضمیله برکمسنه فرومایه ودوباره جی وشیطان ومکار اولمق معناسنه در یقال خبث الرجل خبثا من الباب المزبور اذا کان
ردیئا خبا الخابث خبیث ومحیل وبدکار کشی یه دینور مترجم دیرکه سعدی چلبی سورهٔ هودده ضایق ماده سنده دیدیکه
کشافك بیانی اوزره بو مقوله ده ثبوت معناسی مراد اولورسه صفت وزننده اولوب واکر حدوث وعروض معناسی مراد
اولورسه فاعل وزننده ایراد اولنور ضیق وضایق وسید وساید کبی وابو حیان دیدیکه بو حکم الفاظ مذکوره یه مختص
دکلدر بلکه عموم اوزره در مطلقا ثلاثیدن ثبوت واستقرار ایچون بناء فاعل صوغ اولنورسه صفت وزننده اولور
حسن وقبیح وثقیل وفرح وسمین کبی واکر حدوث معناسی اراده اولنورسه فاعل وزننده اولور حاسن وقابح وثاقل
وفارح وسامن کبی پس مانحن فیهده خابث وخبیث دخی بو بابدندرکه خابث خباثتی عارض اولان شخصه وخبیث
جبلتنده خباثت اولان پلید مادرزاده دینور الخبثاء کرماء وزننده خبیثك جمعیدر المخبث محسن وزننده دائما
فرومایه وخبیث وناتمیز یارانله الفت ایدن کشی یه دینور المخبثان میمك وبانك فتحیله مخبث معناسنه در علی قول مخبثان اسم
معرفه در بلا حرف تعریف استعمال اولنور وندایه مخصوصدر تقول یا مخبثان وللمرأة مخبثانة الاخباث همزه نك کسریله
برکمسنه مخبث اولمق معناسنه در یقال اخبث الرجل اذا صار مخبثا خبث لکع وزننده که خبیثدن معدولدر قتمر خبیث
دیمکدر وبو ندایه مخصوصدر یقال للذکر یا خبث ای یا خبیث خباث قطام وزننده که بو دخی معدولدر ندا ایله تسادة
استعمال اولنور یقال یا خباث ای یا خبیثة الاخبثان تثنیه بنیه سیله بول ونجسه اطلاق اولنور علی قول بخر ایله سهره
یعنی آغز قوقوسیله اویقوسزلغه یاخود اویقوسزلغه قلب صقندیسنه اطلاق اولنور الخبث خانك ضمیله زنا ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال خبث الرجل بالمرأة خبثا من الباب الخامس اذا زنی مصباحده باب اولدن مصوغدر الخابثة فاعله
وزننده مصدردر خباثت معناسنه در الخبثة خانك کسریله مصدر نوعیدر کرك قول وکرك جاریه سی واسترقاقی حلال

مطلب

اولمیان

اولمیان طائفه دن اسیر اولمغله طیب ومباح اولمیوب حرام وخبیث اولمق معناسنه در بو ماده یه مخصوصدر نته که طیبه
بونك مقابلیدر یقال هذا سبی خبثة وولدت لخبثة وهذا العبد لا خبثة فیه وهی فی الرقیق ان لا یکون طیبة ای سبی
من قوم لا یحل استرقاقهم وبونك حرمتی عهد یاخود امان ویرلمش یاخود احراردن اولمق مقوله سی احوالدن ناشی
اولور الخبیث سکیت وزننده مبالغه در کثیر الخبث اولان کشی یه دینور یقال رجل خبیث ای کثیر الخبث جمعی
خبیثون کلور الخبیثی خطیبی وزننده مصدردر مبالغه ایچوندر خبث وخباثت معناسنه در وادی تخبث تانك وخانك
ضمی وبای مشدده نك کسریله وادی تخبیب معناسنه درکه ضرر وبدندر باطل معناسندن کنایه در وادی تضلل وتهلك
دخی بو یلجه در یقال وقعوا فی وادی تخبث ای فی الباطل وبونلر غیر منصرفلردر شبه وزن فعل وتعریف سببلرینه
مبنی که باطل وبیهوده ده علم اولمشلردر وبعضلر بونلرده خانك وضاد وهانك فتحیله روایت ایلدیلر لکن صحیح
اولان مضموم اولمقدر الخبث ضمتینله والخبائث خانك فتحیله که اشبو اعوذ بك من الخبث والخبائث حدیثنده
وارد اولدیلر مراد شیاطین طائفه سنك ذکور واناثلریدر خبث خبیثك وخبائث خبیثه نك جمعلریدر شارح دیرکه
خبث لفظی تخفیف ایچون بانك سکونیله ده مرویدر وبعضلر معنای مصدری مراد ایله فجور وزنا مقوله سی خباثتدن
استعاذه بیورلدیغنه ذاهب اولمشدر بو که کوره خبائثدن مراد سائر افعال مذمومه وخصال ردیه اولور الشجرة
الخبیثة که اشبو ومثل کلمة خبیثة کمثل شجرة خبیثة الایه کریمه سنده واقعدر مراد حنظل در یعنی ابو جهل
قارپوزی دیدکلری آجی نباتدر یاخود کشوث درکه باغ صارمشغی دیدکلریدرکه کوکی وییراغی وکولکه سی
ویمشی اولماز بی خیر ومنفعت بر نباتدر پس بونلره شجره اطلاقی مشاکله ایچوندر وشجرهٔ طیبه دن مراد خرما اغاجیدر
المخبثة میمك وبانك فتحیله مفسده معناسنه درکه خبث وفساده باعث وداعی اولان نسنه در یقال الکفر مخبثة
الاخبعثاث اقشعرار وزننده ارسلان یورویشی کبی رفتار دلیرانه ایله یوریمك معناسنه در یقال اخبعث فی مشیه
اخبعثاثا اذا مشی مشیة الاسد الخبنفثة خانك وبانك وفانك فتحیله کونك اسمیدر است ودبر معناسنه الخث
خانك ضمی وثانك تشدیدیله شول خار وخاشاکه وسیلندی یه دینور که سیلی صویی کتوروب صویره یاتوب
چکلدکدنصکره یرنده قالمش اوله ویك اسکی قوری یوصونه دینور الخثة غصه وزننده یومشق دوه قیغنه دینور
بعرهٔ لینه معناسنه وشول چاموره دینور که دوه قیغیله یاخود صغر تزکیله یوغرلمش اوله که آنکله ناقه نك ممه لری
امزکلرینی طلا ایدرلر تا که کیسه یه قونوب صارلدقده صارقی آزرده ایلمیه واغاج قرنتیسندن بر آوج ویردسته
قرنتی یه دینور که آتش طوترغی ایدرلر بونده خانك فتحیله ده جائزدر التخثیث تفعیل وزننده برکدرمك معناسنه در
یقال خثث الشیء تخثیثا اذا جمعه وبرنسنه یی مرمت واصلاح ایلمك معناسنه در یقال خثثه اذا رمه الاختثاث
افتعال وزننده محتشم اولمق معناسنه در یقال اختث الرجل اذا احتشم الخرثی خانك ضمی ورانك سکونیله
کردی وزننده اواسبابنه دینور اثاث البیت معناسنه علی قول متاع بیتك وغنایمك ایشه یرامز اولان کمترلرینه دینور
الخرثاء خانك کسریله بر نوع قرنجه درکه رنکنده قزللق اولور صافی قزل قرنجه دکلدر بلکه قزل چلار بر نوع
قرنجه در الخرثاء خانك فتحیله شول خاتونه دینور که ایکی بوکورلری ایری اولوب کوده سنك اتلری صالقی وسولپك اوله
الخنث کتف وزننده شول کمسنه دینور که ذاتنده وجودی ملایم وصالقی وسولپك اولمغله یوررکن قیریلوب
بوکیلور اوله یقال هو خنث وهو من فیه انخناث ای تکسر وتثن امهات سائره ده ما فیه عنوانیله مرسوم اولمغله
مطلقا وصف مذکور اوزره اولان نسنه دیمك اولور الخنث فتحتینله برکمسنه خنث اولمق معناسنه در یقال خنث
الرجل خنثا من الباب الرابع اذا صار خنثا التخنث تفعل وزننده بو دخی صالقی وملایم کوده لو اولمغله قیریلوب بوکیلور
اولمق معناسنه در یقال تخنث بمعنی خنث وبرنسنه اکیلوب ایکی بوکلم اولمق معناسنه در یقال خنثه فتخنث
کما سیذکر الانخناث انفعال وزننده تخنث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخنث الرجل بمعنی تخنث الخنث
خانك کسریله جماعت متفرقه یه دینور تقول رأیت خنثا من الناس ای جماعة متفرقین وآزی دیشلرینه مجاور
اولان آوردك یوقریلی اشاغلی ایچ یوزینه دینور که بوکلم بریدر التخنیث تفعیل وزننده برنسنه یی اکوب ایکی بوکلم
ایلمك معناسنه در یقال خنث الشیء تخنیثا فتخنث اذا عطفه فتعطف المخنث مؤنث وزننده معروفدرکه
زن خصلت اولان نامرد یادکاره دینور که اصطلاح ظرفاده مذکر سماعی تعبیر اولنور ذکر اولنان تخنیثدن مأخوذدر
بونده اسم فاعل عنوانیله لغتدر نفسنی تخنیث ایلدیکیچون واسم مفعول عنوانیله جائزدر پشت قحبه لو طیلره بلنی
بوکدردیکیچون دیار مغرب اصطلاحنده انلره مظهر دیرلر ظای معجمه ایله واصل ترك لسانندهکز تعبیر ایدرلر فتحتینله
الخناثة خانك ضمیله والخنیثة بنیهٔ تصغیر ایله بونلرده مخنث شخصه دینور الخنث خانك فتحی ونونك سکونیله

برکسنه‌یی سخریه ایدوب هزل واستهزا ایلمك معناسنه‌در یقال خنثه خنثا من الباب الثانی اذا هزئ به
وطلومك اغزنی طشره قیوروب آندن آغزیله صوایچمك معناسنه‌در یقال خنث السقاء اذا کسره الی خارج
فشرب منه الاختناث افتعال وزننده خنث ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اختنث السقاء بمعنی خنثه الخنثی
حبلی وزننده شول کسیه دینور که کندیده آلت ذکورت وهم آلت انوثت ایکیسی معا موجود اوله بونده
حکم غالبکدر بولك جریانی وبرینك اشتهاء وقوامی وحلم کبی واکر طرفین برابر ایسه اکا خنثای مشکل دیرلر
کتب فقهیه‌ده احکام مخصوصه‌سی مشروحدر جمعی خناثی کلور حبالی کبی وخناث کلور اناث کبی وخنثی عمرو بن
عدس نام کسه‌نك فرسی اسمیدر مترجم دیر که خنثی اوله‌رق برفرس مشهودمز اولمشدر کذلك مراهق برجوان وبر قوجه
قاری مشهود ومنظور مز اولمشدر الاخناث همزه‌نك فتحیله والخناث خانك کسریله خنثك جمعیدر که
فتحتینله درقیورم معناسنه اسمدر ومنه اخناث الثوب وخناثه ای مطاویه ویقال اطو الثوب علی اخناثه وخناثه ای
علی مطاویه یعنی ثوبی بوکلرینه قیویر واخناث الدلو وخناث الدلو قوغه‌نك اغزلرنده اولان اغاج ارالرندن
صودو کولجك یرلرینه اطلاق اولنور یقال افرغ الماء من اخناث الدلو ومن خناثه ای من فروغه مؤلف
لفظی اعتباریله دلوه تذکیر ضمیری ارجاع ایلمشدر ولغت قلیله‌ده مذکر اولور ذوخناثی خانك فتحی والفك
قصریله برموضعدر خنث خانك ضمی ونونك سکونیله برخاتون آدیدر وبو علمیت وتأنیثله غیر منصرفدر
المخناث مئناث وزننده شیوه وادا ونازایله قیریلوب بوکیلیجی پشت مشرب نکاره دینور یقال امرأة مخناث
ای متکسرة خناث قطام وزننده معدولدر دائما وصف مزبور اوزره اولان نکاره دینور وبوندایه
مخصوصدر خنث زفر وزننده بودخی معدولدر اول اداده اولان مذکره ندا اولنور وبونلر نقائص
تعبیراتدندر یقال للمرأة یاخناث وللذکر یاخنث الخنبث قنفذ وزننده پك خبیث وبدکار اولان کسیه دینور خبث لفظنه نون
زیاده قلنمشدر الخنابث علابط وزننده خائن ومذموم اولان کسیه دینور بوخنث لفظندندر یقال امرأة خنابث
ای مذموم خائن الخنطثة دحرجه وزننده صالنه‌رق رفتار ایله یوریمك معناسنه‌در یقال خنطث الرجل اذا مشی
متبخترا الخنفثة قنفذه وزننده برکوچك بوجك ادیدر الخوث فتحتینله برکسه‌نك قارنی سولپك وصالقی اولمق
معناسنه‌در یقال خوث بطنه خوثا من الباب الرابع اذا استرخی وقارن ومعده طعام وشرابدن طولمق معناسنه‌در
یقال خوث بطنه اذا امتلأ یعنی من الطعام والشراب والفت وانسبت ایلمك معناسنه‌در یقال خوث به ای الفه
وانس به وبرکسه اخوث اولمق معناسنه‌در یقال خوث الرجل اذا صار اخوث الاخوث احمر وزننده قارنی صالقی
وسولپك اولان کشی‌یه دینور الخوثاء حمراء وزننده مؤنثیدر وخوثاء بدنی نرم ونازك اولان تازه قیزه دینور یقال
جاریة خوثاء ای حدثة ناعمة خویث زبیر وزننده دیار بکر اعمالندن بربلده‌در التخییث تفعیل وزننده قارن
بیوك وصالقی اولمق معناسنه‌در لسان العربده بوتفعل وزننده مرسومدر فصل الدال الدأث دالك
فتحی وهمزه‌نك سکونیله نسنه یمك اکل معناسنه‌در یقال دأث الطعام دأثا اذا اکله مؤلفك اطلاقنه کوره باب اولدن
اولمقدر ومقتضای همزه باب ثالثدندر وآغرلشمق معناسنه‌در یقال دأث الشیء اذا ثقل وکیرلنمك معناسنه‌در
یقال دأث الثوب اذا دنس وکیرلتمك معناسنه متعدی اولور یقال دأث ثوبه اذا دنسه الدأث دالك کسریله
قلبده جایکیر اولمش شول حقد وکینه‌یه دینور که دکه حالله زائل ومنحل اولمیه یقال فی قلبه له دأث ای حقد لا ینحل
الدأثاء حمراء وزننده وهمزه‌نك فتحیله جائزدر جاریه‌یه دینور امه معناسنه فارسیده کنیزك وترکی قدیمده
قرنق دیرلر جمعی دءاث کلور مخففة دالك فتحیله مترجم دیر که مزهرده دأثاء اسم اولمق اوزره مرسومدر وهمزه‌نك
تحریکی حرف حلق اولدیغنه مبنیدر وتأداء دخی جاریه‌یه دینمکله مقلوب ظن اولنور لکن دکلدر وعربلر احمق
ونادان کسیه ابن دأثاء اطلاق ایدرلر الدءاث خبائث وزننده اصول معناسنه‌در که اصلك جمعیدر ظاهرا
مفردی مشکلدر الادأث احمد وزننده برقوملق آدیدر الدئثان دالك کسریله جاثوم معناسنه‌در که
یرندن آیرلمیان تنبل آدمه دینور یقال رجل دئثان ای جاثوم الدؤثی کردی وزننده دیوث معناسنه‌در که
قورمسا قدر دیثی تصغیر بنیه‌سی والفك قصریله واسط قضاسنده برقریه‌در الدث دالك فتحی
وثانك تشدیدیله اوفق قطره‌لو ضعیف یغموره دینور که چیسنتی تعبیر اولنور ودث مصدر اولور صیاد صیده
قریب اولدقده اثوابه سپرلنوب اکسه سندن اوق یاخود قورشون آتمق معناسنه یقال دث الصیاد به
دثا من الباب الاول اذا رمی به متقاربا من وراء الثیاب وشدید ومولم ضربه ایله ضرب ایلمك معناسنه‌در
یقال دث فلانا اذا ضربه فآلمه ودث یانه دینور جنب معناسنه واوته قاقق معناسنه‌در یقال دثه اذا دفعه وعن علم اولمیوب

ظن

ظن وتخمینله سویلنن خبره دینور یقال هذا دث من خبر ای رجم منه وجسد انسانی وجع بطن حالتنده اولدیغی کبی
قیوریلوب بورلمق معناسنه‌در یقال دث الرجل علی بناء المفعول دثا وهو التواء فی الجسد شارح دیر که جنب انسانیده
اولان التوایه مخصوصدر واقعا نهایه‌ده دخی اویلجه‌در واندن مأخوذ اوله‌رق دثاثیه کلمه‌سنی لسانده اولان بورقلق
حالتیله تفسیر ایلمشدر الدثاث کتاب وزننده دث کبی بودخی ضعیف یغموره دینور تقول مطرنا دثا ودثاثا ای مطرا
ضعیفا الدثاث رمان وزننده صپان طاشیله قوش اوروب صید ایدن صیادلره دینور دات مفردیدر الدثة دالك ضمیله
آزجه زکام عارضه‌سنه دینور یقال اخذته الدثة ای الزکام القلیل الدحث حای مهمله ایله ندس وزننده برکلام وخبری
رابطه‌لو حسن نسق وانتظام اوزره تکلم ایدن آدمه دینور یقال رجل دحث ای الجید السیاق للحدیث الدرعث
جعفر وزننده پك یاشلو اولمغله حرکتده ثقیل وکران اولان انسان وحیوانه دینور الدعث بعث وزننده وجوده علت
ومرض یکیجه عارض اولمق معناسنه‌در یقال دعث الرجل دعثا علی بناء المفعول اذا ابتدأ به المرض مؤلف اول
المرض عنوانیله تفسیر ایلمکله مسامحه ایلمشدر واول صداع وارتعاش وفتور واقشعرار مقوله‌سی مقدمات مرض
پیدا اولمقدن عبارتدر مؤلف بوراده اسم وقریبا مصدر اولمق اوزره رسم ایلمکله تشویش ایلمشدر ودعث ایاقله
یاخود ال ایله یرك یوزینه طپراق آتمق معناسنه‌در یقال دعث الرجل دعثا من الباب الثالث اذا دفق التراب علی وجه
الارض بالقدم او بالید الدعث دالك کسریله بریرده یابرقابده قلان صو بقیه‌سنه دینور وقلبده مضمر اولان کین
وحقد وعداوت معناسنه‌در جمعی ادعاث کلور ودعاث کلور دالك کسریله الادعاث همزه‌نك کسریله یوریمکده
افراط ومبالغه ایلمك معناسنه‌در که پك اوزون اوزادی کتمکدن عبارتدر یقال ادعث فلان اذا امعن فی السیر شارح دیر که
صواب اولان فی الشیء عنوانده اولمقدر که مطلق اولور وادعاث ابقا ایلمك معناسنه‌در تقول ما ادعثت عنه شیئا ای
ما ابقیت وبرنسنه اوغورلمق معناسنه‌در یقال ادعثه اذا سرقه التدعث تفعل وزننده برکسه‌در وننده آخره کین وعداوت
بغلمق معناسنه‌در یقال تدعثت صدر وهم اذا احنت بنودعثه دالك فتحیله عربده بربطن‌در الدعبوث زنبور
وزننده حیز ومأبون شخصه دینور ظرفای مغرب مظهر تعبیر ایدرلر که مطهرك لکه منزله‌سنده اولان نقطه لوسیدر یقال
هو دعبوث ای مأبون غریبدر که اینه علتنه ابتدا فرعون مبتلا اولمشدر ارغام انف وتذلیل ایچون چهره رعونتی خاکسار
اولمشدر الدلاث کتاب وزننده جست وچالاك انسان وحیوانه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل وبعیر
دلاث ای سریع وامرأة وناقة دلاث ای سریعة جمعی دلث در دالك ضمی ولامك سکونیله الاندلاث انفعال وزننده
برکسه اوزره کمال خشم وغضبله شتم ودشنام ایده‌رك حواله اولوب هجوم واستیلا ایلمك معناسنه‌در که اویوب اولاشمق
تعبیر اولنور تقول اندلث فلان علینا ای انخرق وانصب بوترکیب دفع واندفاع معناسنه موضوع اولمغله معانی سائره
آندن متفرعدر مؤلف بوماده‌یی قاصرا ثبت ایلمشدر وبوراده انخراق دخی مجازدر اصل یرتلمق معناسنه‌در کمال
غضبدن چاکچاك اولمق درجه‌سنه وارمق معناسنه مستعملدر الدلیث دالك فتحیله آدیملری صیق صیق آتارق
یوریمك معناسنه‌در یقال دلث الرجل دلیثا من الباب الثانی اذا قارب خطوه الادلاث همزه‌نك ودال
مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده برنسنه‌یی اورتوب یوریمك تغطئه معناسنه‌در یقال ادلث جسده اذا غطاه
التدلث تفعل وزننده برخطرناك ایشه من غیر رویة صالدرمق معناسنه‌در یقال تدلث الیه اذا تقحم الدلثاء
حمراء وزننده شول ناقه‌یه دینور که ضعفندن ناشی کردنی سوندروب اوزادر اوله یقال ناقة دلثاء اذا کانت تمدها دیها
من ضعفها الدلثه زمره وزننده سوری‌یه دینور ثله معناسنه المدالث میمك فتحیله جنکاهلره دینور مواضع
قتال معناسنه ظاهرا مفردی مدلثدر الدلبوث فتحتینله قربوس وزننده برنبات آدیدر بونبات سوسن بری
نوعندن عربیده سیف الغراب وترکیده قوزغون قلجی دیدکاریدر الدلعث دالك کسریله جردق وزننده والدلعاث
قسبار وزننده والدلعث سبطر وزننده شول ارکك دوه‌یه دینور که ذاتنده قوی البنیه وتوانا وتنومند اولوب وکثرت
استعمالله ذلول ورام اولمش اوله الدلعوث جردحل وزننده والدلعثی سبنتی وزننده پك ایری وضخم الهیکل
دوه‌یه دینور الدلمث علبط وزننده والدلامث علابط وزننده جست وسریع اولان انسان وحیوانه دینور الدلهث
جعفر وزننده والدلاهث علابط وزننده والدلهاث جلباب وزننده ارسلانه دینور الدلهثة دحرجه وزننده
سرعتله سائره سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال دلهث الرجل اذا اسرع وتقدم الدمث فتحتینله برنسنه نرم
وسهل وملایم اولمق معناسنه‌در یقال دمث المکان وغیره دمثا من الباب الرابع اذا سهل ولان الدماثة حداثه وزننده
برکسه ملایم مشرب اولمق معناسنه‌در که مجازدر فرق ایچون تفریق مصدر ایلدیلر یقال دمث الرجل دماثة
اذا سهل خلقه الادموث همزه‌نك ضمیله اوجاقده اتمك کومه‌جك یره دینور که ساده اتسی کول اولمغله یومشق اولور

التدميث تفعيل وزننده بو مشتمق معناسنه در يقال دمّث المضجع اذا لينه وبر خبر وقصه ذكر ايلمك معناسنه در
تقول دمّث لى الحديث اى اذكره لى مؤلف همان ذكر الحديث ايله اكتفا ايلمشدر لكن اساسده مجاز اوله رق وتقول
دمّث لى ذلك الحديث حتى اطعن فى خوضه اى اذكر لى اوله حتى اعرف وجهه فاعلم كيف آخذ فيه عبارتيله مرسوم
اولمغله كويا كه اول خبر وكلامك متكلم اولنى فتح واشعار ايلمكله تليين وفهم مخاطبه تسهيل وتقريب ايلمش اولور
كه تمهيد مفهومنه مقاربدر الدهكث جعفر وزننده قصير القامه بودوركسيه دينور الدوثة روثه وزننده
عسكر بوزلمق هزيمت معناسنه در يقال وقع عليهم الدوثة اى الهزيمة الدهث مكث وزننده اوته قاقمق معناسنه در
يقال دهثه دهثا من الباب الثالث اذا دفعه دهثه دالك فتحيله بر رجل اسميدر الدهلاث دلهاث وزننده
ومرادفيدر الدهموث دالك ضميله كريم اولان كشى يه دينور يقال هو دهموث اى كريم التديث تفعيل وزننده ذلول
ورام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال ديّثه تديثا اذا ذلّله التديّث تفعل وزننده پزونكلك ايلمك قياده معناسنه در
شارحك بياننه كوره عيالنه پزونكلك ايلمكه مخصوصدر كه قتمر پزونك اولور وپزونك پيشاونك فارسى محرّفيدر يقال
يتديّث فلان اذا فعل القيادة الديّوث دالك فتحى ويانك تشديديله معلومدر كه بى غيرت وناموس قلتبان وقور مساغه
دينور يقال رجل ديّوث اى لاغيرة له مادّه مزبوره دن مأخوذدر نهايه ده يحرم الجنة على الديّوث حديثنده عند البعض
سريانى ومعرّب اولمق اوزره مرسومدر الديثانى فتحاتله كابوس معناسنه در كه اويقوده انسانه عارض اولان
آغرلقدر آغر بصمه تعبير اولنور الديث دالك كسريله بر رجل آديدر الاديثان تثنيه نبيه سيله بر وادى اسميدر
الاديثون اخبثون وزننده بر موضعدر فصل الراء الربث مكث وزننده بر كسه يى ايشندن آليقومق
معناسنه در يقال ربثه عن حاجته ربثا من الباب الاوّل اذا حبسه عنها التربيث تفعيل وزننده ربث معناسنه در
الربيث امير وزننده والمربوث ايشندن آليقونمش كشى يه دينور الاربيثاث افعيلال وزننده بر كسه ايشندن
آليقونوب قالمق معناسنه در يقال ارباث الرجل اربيثاثا اذا احتبس وبر قومك مصلحتلرى ضعف سببيله صورتياب
اولمسى بطىء اولديغندن هر كس براقوب محللرينه طاغلمق معناسنه در يقال ارباث امرهم اذا ضعف وابطأ حتى تفرّقوا
اساسده بو مجاز اولمق اوزره مرسومدر الربيثة كبيسه وزننده والربيثى خطيبى وزننده كه فى الاصل مصدردر
بر كسه يى مصلحتندن حبس وتوقيفه سبب اولان شيئه دينور شارح ديركه ربيثه نك جمعى ربائث كلور ومنه الحديث
اذا كان يوم الجمعة بعث ابليس جنوده فى الناس فاخذوا عليهم بالربائث اى ذكروهم الحوائج التى تربثهم التربّث
تفعل وزننده اويالنوب قالمق معناسنه در يقال تربّث فلان اذا تمكث الارتباث افتعال وزننده والاربثاث احمرار
وزننده طاغلمق معناسنه در يقال ارتبث القوم ارتباثا واربثّ اربثاثا اذا تفرّقوا ربث زفر وزننده ابن قاسطدر كه
قضاعه قبيله سى سلسله سندندر الرثّ رانك فتحى وثانك تشديديله اسكيمش وچوريمش نسنه يه دينور واو اسبابندن
ايشه يرامز اسكى پوسكى نسنه يه دينور جمعى رثّ كلور عنب وزننده ورثاث كلور سهام وزننده بو جمعلر مؤلفك
تنسيقى اوزره رسم اولنمشدر لكن شارح ذكرى آتى رثّه دن جمع اولمق قيد ايلمشدر قربه وقرب ورهمه ورهام كبى
الارثّ همزه نك ورانك فتحيله والرثيث خبيث وزننده بونلرده اسكيمش چوريمش نسنه يه دينور يقال حبل رثّ
وارثّ ورثيث اى بال الرثّة رانك كسريله بو دخى ايشه يرامز اسكى پوسكى او اسبابنه دينور وبر ايشه صلاحيتلرى
اولميان احمق وضعيف وچولپه كسه لره اطلاق اولنور كه اصطلاحمزده نفوس زائده تعبير اولنور الرثاثة
حداثه وزننده والرثوثة سفوله وزننده اسكيوب يپريمكله ايشه يرامز اولمق معناسنه در يقال رثّ الشىء
رثاثة ورثوثة من الباب الثانى اذا بذّ ويقال رجل رثّ الهيئة اى باذّها خلقها ويقال فى هيئته رثاثة اى بذاذة
يعنى اوستى باشى كهنه پژمرده قيافت ديمكدر الارثاث همزه نك كسريله بو دخى اسكيوب يپريمكله بدحال اولمق
معناسنه در يقال ارثّ الشىء بمعنى رثّ وبو معناده متعدى اولور يقال ارثّه غيره اذا جعله رثّا الارتثاث افتعال وزننده
ياره لو كسه معركه دن هنوز جانى وار ايكن جاى امانه قالدرمق معناسنه در يقال ارتثّ فلان على بناء المجهول اذا حمل
من المعركة رثيثا اى جريحا وبه رمق اساسده رثّه معناسندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر كه ايشه يرامز ضعفاء ناس
معناسنه در ومرتثّ ايچون حكم حيات اولمغله احكام لازمه سى كتب فقهيه ده مشروحدر ويقال ارتثّ فلانا على بناء
الفاعل او بر كسه طوارنى آرقلغندن ناشى بوغازلمق معناسنه در يقال ارتثّ فلان ناقة له اذا نحرها من الهزال المرث ميمك
ضمى ورانك كسريله چادرينك ياخود سائر مصلحت ايچون قوللنديغى ايپى چورك اولان كسيه دينور وبو معنويده دخى
استعمال اولنور كه لسانمزده عهد وقولى سست اولان كسيه ايپى چورك تعبير اولنور يقال هو مرث وهو من رث حبله الرعثة
رانك فتحى وعينك سكونى وفتحيله جائزدر كوپه يه دينور كه قولغه كچوريلور قرط معناسنه جمعى رعاث كلور رانك كسريله

وخروسك

وخروسك منقارى آلتندن صارقان قرمزى ايپكه اطلاق اولنور عثنون الديك معناسنه وخرمانك چچكى قبجوغندن
دوزدكلرى مشربه يه دينور كه تلتله دخى ديرلر الترعّث تفعل وزننده قولغه كوپه طاقنمق معناسنه در يقال ترعّثت
المرأة اذا تقرّطت الارتعاث افتعال وزننده ترعّث معناسنه در يقال ارتعثت المرأة بمعنى ترعّثت الرعث
فتحتينله وعينك سكونيله جائزدر بعض كچينك زنمه لرى يعنى قولقلرينك آلتلرنده صالنان دريلرك اوجلرى بياض
اولمق معناسنه در كه كوپه طرزنده اولور كه مراد خدايى كوپه لو اولمق اولور مؤلفك تفسيرى مسامحه اوزره در
يقال رعثت العنز ورعثت رعثا من الباب الرابع والثالث وهو ابيضاض اطراف زنمتى العنز ورعث اسم اولور زينت
ايچون محفه اطرافنه آويزه ايلدكلرى رنكين يوك پاره سنه دينور الرعثة جرعه وزننده بو دخى ذكر اولنان محفه
آويزه سنه دينور الراعوثة راعونه وزننده قويلرك اغزنده اولان بيوك طاشه دينور كه صوچكنلر آنك اوزرنده
طوررلر الارعوثة همزه نك ضميله راعوثه معناسنه در الرعثاء حمراء وزننده بر نوع اوزمه دينور كه اوزون چكردكلى
اولور وشول قيونه دينور كه قولقلرينك آلتلرنده دريدن خدايى كوپه لرى اوله يقال شاة رعثاء اذا كانت لها تحت اذنيها
زنمتان الرعث مكث وزننده بر كسه يى ييلان جزؤيجه صوقمق معناسنه در يقال رعثته الحية رعثا من الباب الثالث
اذا قرمته ونالت منه قليلا الرغوث غين معجمه ايله صبور وزننده هرامز كلو اولان حيوانه دينور مرضعه معناسنه
المرغث محسن وزننده رغوث معناسنه در يقال برذونة رغوث ومرغث اى مرضعة شارحك بياننه كوره رغوث
بمعنى مفعولدر كه مرغوثة ديمكدر ياخود بمعنى مفعل در كه مرضع ديمكدر اليم مولم معناسنه اولديغى كبى الارغاث
همزه نك كسريله خاتون ياحيوان مرضعه اولمق معناسنه در يقال ارغثت اى صارت مرضعة وامزرمك معناسنه در
يقال ارغثت ولدها اى ارضعته وبر كسه نك رغثاسنه مزراق سانجمق معناسنه در يقال ارغثه اذا طعن فى رغثائه
وبر كسيه پيدر پى مزراق دورتمك معناسنه استعمال اولنور يقال ارغثه اذا طعنه بالرمح مرّة بعد اخرى الرغث مكث
وزننده ولد اناسنى امّمك معناسنه در يقال رغث الولد امّه رغثا من الباب الثالث اذا رضعها وبر كسه نك رغثاسى
آغريمق معناسنه در يقال رغث فلان على بناء المجهول اذا اشتكى رغثاؤه وسائللره كثرت اعطا سببيله مال توكنمك
معناسنه در يقال رغث فلان على بناء المجهول اذا كثر عليه السؤال حتى نفد ما عنده وبر كسيه پيدر پى مزراق سانجمق
معناسنه در يقال رغثه اذا طعنه مرّة بعد مرّة الارتغاث افتعال وزننده سود امّمك ارتضاع معناسنه در
يقال ارتغث امّه اذا رضعها الرغثاء رانك ضمى وغينك فتحيله عشراء وزننده ممه ده اولان سود طمرينه دينور كه
آندن سود ادرار ايدر على قول ممه نك آلتنده اولان سكيره دينور الرغاث غراب وزننده شول يره دينور كه طپراغى
پك يومشق اولمغله صويى چكوب ايچر اولديغندن پك چوق يغموره محتاجدر كه اوزرندن صو آقوب كيدر اوله يقال
ارض رغاث اذا كانت لا تسيل الا من مطر كثير المرغث معظم وزننده پرمقده خاتم كچوره جك يره دينور الرفث
رانك وفانك فتحيله والرفوث قعود وزننده جماع ايلمك معناسنه در وفحش كلام سويلمك معناسنه در
وخاتونلره جماعه متعلق سوز سويلمك على قول يوزلرينه قرشو فحشيانه متعلق سوز سويلمك معناسنه در يقال رفث
الى امرأته ورفث ورفث رفثا ورفوثا من الباب الاوّل والرابع والخامس اذا جامعها ويقال رفث ورفث ورفث اذا تكلم
بالفحش شارح ديركه بعضلر عندنده رفث فرجله اولورسه جماع ولسانله اولورسه وصاله مواعده وكوزايله اولورسه
غمز للجماع معناسنه مستعملدر مفردات راغبده بو وجهله مشروحدر كه رفث جماع ودواعى جماع مقوله سى
بى ادبانه تعبير اتدن ذكرى مستقبح اولان تعبيرى متضمن كلامدن عبارتدر وجماعدن كنايه اولور وافضاء معناسنى
متضمن اولديغيچون الى حرفيله ده تعديه ايدر يقال رفث الى امرأة ويقال ارفث الرجل كما يقال رفث اى صار ذا رفث
پس ايكى بابدن متعدى وباب خامسدن لازم اولور ورفث وارفاث متلازمين قبيلندن اولمغله احدهما آخر موضعنده
استعمال اولنور الارفاث همزه نك كسريله رفث معناسنه در يقال ارفث الرجل بمعنى رفث الرمث رانك كسريله
شور اوتلاغه دينور كه دوه قسمنه مخصوصدر ورمث شجر غضايه شبيه بر نوع شجر آديدر تركيده آجى ايلغين ديدكلرى
شجردر وكهنه لباسلو پژمرده قيافت كشى يه دينور يقال رجل رمث اى خلق الثياب وبلى كوشك وضعيف اولان
كشى يه دينور كه مراد جماعده بلى كوشك اولاندر يقال رجل رمث اى ضعيف المتن الرمث مكث وزننده بر نسنه يى
ال ايله صغايوب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال رمث الشىء رمثا من الباب الاوّل اذا اصلحه ومسحه بيده الرمث
فتحتينله صال تعبير اولنان شيئه دينور كه اغاجلرى برى برينه محكم چاتوب ايرمقلرده اوزرينه ركوبله عبور ايدرلر
نته كه طلوملردن اولانه كلك تعبير اولنور يقال عبر الماء بالرمث وهو خشب يضمّ بعضه الى بعض ويركب فى البحر
حالا بيوك كيلر ارقه سنده بعض كراسته تحميل ايله چكوب كتوردكلرى صاله دخى اطلاق اولنور ورمث مصدر

اولور دوه ذكر اولنان رمث ديدكلرى نبات اكل ايلمكله اسهالله دردناك اولمق معناسنه در يقال رمثت الابل رمثا
من الباب الرابع اذا اكلت الرمث فاشتكت عنه ورمث حيوانك ممه سنده قلان سود بقيه سنه دينور وفضيلت ومزيت
معناسنه در يقال لفلان على فلان رمث اى مزية وباغ ويوغورد چاله جق يايق طلومنى آصمق ايچون بغلدقلرى
باغه دينور ورمث كذلك مصدر اولور قارشق اولمق معناسنه يقال رمث امرهم رمثا من الباب المزبور اذا اختلط
الرمثة فرجه وزننده والرمثى سكرى وزننده والرماثى سكارى وزننده شول دوه لره دينور كه شوراوت اوتلامغله
خسته اولمش اوله لر الترميث تفعيل وزننده سودى صاغوب ممه ده برمقدار بقيه آليقومق معناسنه در يقال
رمث الحالب فى الضرع ترميثا اذا ابقى فيها شيئا وبرنسنه اوزره زائد اولمق معناسنه در يقال رمث على الخمسين
اى زاد شارح ديركه بو كونه محللرده اكثرى خمسينى استعمال ايتدكلرى وسط عمر اولديغنه مبنى در الارماث همزه نك
فتحيله چورك ايپه دينور يقال حبل ارماث اى ارمام اجزاسى اعتباريله جمع بنيه سيله ايراد اولنمشدر ثوب اخلاق كبى
المرمثة ميملرك فتحيله رمث نام نبات مذكورك منبتى اولان يره دينور يقال ارض مرمثة اى تنبت الرمث الارماث
همزه نك كسريله بودخى سودى صاغوب ممه ده بقيه آليقومق معناسنه در يقال ارمث الحالب فى الضرع اذا ابقى
فيها شيئا ومطلقا ابقا ايلمك معناسنه در يقال ارمث فلان فى ماله اى ابقى وزائد وفاضل اولمق معناسنه در يقال ارمث
عليه فى المنطق اذا اربى عليه ويومشتمق معناسنه در يقال ارمث الشئ اذا لينه الاسترماث بودخى بقيه آليقومق
معناسنه در يقال استرمث فى ماله اذا ابقى المرموثة ميمك فتحيله شول قويى يه دينور كه آنده اغاجدن صال طرزنده
برطوره جق يراوله يقال بئر مرموثة اذا كان لها مقام من خشب الرمائة رانك فتحى وميمك تشديديله يبان اكوزينك
اينكنه دينور المرموثاء ميمك فتحيله قارشقلق معناسنه اسميدر يقال هم فى مرموثاء اى فى اختلاط رمثه رانك
كسريله بررجل آديدر الرميثه مصغر بنيه سيله برموضع وبررجل اسملريدر الروثة رانك فتحى وواوك سكونيله روث
كلمه سنك وارواث كلمه سنك مفرديدر كه فشقى يه وتزكه دينور وروثه بغداى قلبورلندقدنصكره كيروقلان خرده صاپلرينه
دينور كه مراد چورتى وچالقنى اوله جقدر وانسانك برونى اوجنه دينور طرف الارنبه معناسنه الروث لوث وزننده
دابه ترسلك معناسنه در يقال راث الفرس يروث روثا اذا جعس پس اقصى الارب مقدمه سنده روث اول حيوانات
نجسيدر كه اشكنبه ده وبغرسقده اوله طشره چقدقده روث ديمزلر ديو خصايصدن عدى معدود دكلدر زيرا
آندن فعل دخى تصرف اولنمشدر حتى مصباحده والخارج روث تسميه بالمصدر عنوانيله مصرحدر المراث
ميمك فتحيله مبال وزننده دابه قسمنك دبرينه دينور كه ترسلجك موضعيدر خوزان معناسنه مؤلفك فرسه تخصيصى
ناملايمدر واصلى اوزره مروث دخى دينور مقعد وزننده رويثه جهينه وزننده بين الحرمين برموضعدر الريث
ليث وزننده اكلنوب كيجكمك معناسنه در يقال راث الرجل يريث ريثا اذا ابطأ وريث مقدار معناسنه در
يقال ماقعد عندى الا ريثما قال كذا اى قدر ماقال وبعضا ماء ياخود ان مصدريه مقدر اوله رق استعمال اولنور
تقول مايستمع لموعظتى الا ريث اتكلم اى قدر تكلمى وريث ابن غطفان اسميدر كه برجماعت پدريدر الترييث
تفعل وزننده بودخى اوبالنوب كيجكمك واياق سوريمك معناسنه در يقال تريث فلان اذا تبطأ الارائة اقامه وزننده
كيجكدرمك معناسنه در تقول ما اراثك اى ما ابطاء بك الترييث تفعيل وزننده يومشتمق معناسنه در
يقال ريث الشئ اذا لينه ويوريلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال ريث الرجل او الفرس اذا اعيا الريث
تشديد يا ايله كبس وزننده بطئ الحركه اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ريث اى بطئ مريث العينين
معظم وزننده كه تريثدن اسم مفعولدر بطئ النظر اولان كشى يه دينور ضعف بصردن ياخود غيرى عارضه دن
ناشى الاستراثة برامرده واقع اولان حالى كيج عد ايلمك معناسنه در كه كيجكسنمك تعبير اولنور يقال استراث الخبر
اى استبطأه فصل الراى الرغيثى غين معجمه ايله ديبثى وزننده محدثينه دن عمرو بن عثمان بن الحمصى
الرغيثى نسبتيدر عطيه بن بقيه دن روايت حديث ايلمشدر ابو الفرج البغدادى راء مهمله ايله ضبط ايلمكله غلط
ايلمشدر شارحك بيانه كوره زغيث زبير وزننده بربطن اسميدر فصل الشين المعجمه التشبث
تفعل وزننده برنسنه يه پنجه ايله ياپشمق معناسنه در يقال تشبث به اذا تعلق ظاهرا بوماده قرق اياق نام بوجك اسمى
اولان ذكرى آتى شبث لفظندن مأخوذ در ونهايه ده ثلاثى عنوانده دخى مرسومدر الشبث كتف وزننده
ياپشقان طبيعتلو ايلشكن كشى يه دينور الشبثة شينك ضميله همزه وزننده قرن وهمتاسنه دائما ملازم اولوب
اصلا منفك اولميان كسيه دينور ظاهرا بوندن مراد جنكده خصمنه صاريلوب دكه حالله آيرتلشمز اولان كسه اوله جقدر
يقال رجل شبثة اى ملازم لقرنه لايفارقه الشبث شينك كسريله دره اوتى ديدكلرى نباته دينور الشبث فتحتينله

اورمجكه

اورمجكه دينور عنكبوت كبى وقرق اياق وچيان تعبير اولنان اياقلرى چوق بوجكه دينور جمعى شبثان كلور شينك
كسريله وشبث بلا حرف تعريف اسمادندر شبث بن سعد اصحابدندر وشبث بن ربعى تابعيندندر شبث بن منصور
وشبث ايله ملقب اولان محمد بن عبد الرحمن محدثلردر شبيث زبير وزننده حلب ترابنده بركوچك طاغ آديدر
عمر بن هلال بن بطاح الشبيثى محدثدر وشبيث برصو آديدر وشبيث بن الحكم بن مينا كه محدثيندندر فرد در يعنى آندن
غيرى شبيث ايله مسمى يوقدر دارة شبيث زبير وزننده بنو الاضبط جماعتنه مخصوص برموضع آديدر الشبوث
تنور وزننده والشباث رمان وزننده كلوب معناسنه در كه دمور جيلرك قزغين دمور طوتدقلرى ماشه يه وقصاجه
دينور جمعى شبابيث كلور شبيثه جهينه وزننده برقريه آديدر شباث غراب وزننده اسمادندر شباث بن خديج
اصحابدندر ليلة عقبه ده تولد ايلمشدر الشث شينك فتحى وثانك تشديديله خوشبو برنبات آديدر كه آنكله درى
دباغت اولنور وشث بال يپان بال آريسنه دينور مؤلف والنحل العسال عنوانيله رسم ايلمكله وجه مذكور اوزره بال يپان
آرى ديمك اولور حياة الحيوانده ذكر اولنديغى اوزره بال آريسنك كيمسى بال يپار وكيمى موم يپار وكيمى صوطاشيوب
بال اوزره رش ايدر وكيمى بيوت بنا ايدر وكيمى اوغل چقارر بو صورتده شث مخصوص بال يپان قسمنه دينور
ومجازا سائره ده اطلاق اولنور وطاغ تپه لرنده جابجا آيريلوب كنكره بارو شكلنده قلان سيورى يه دينور جمعى
شثاث كلور شينك كسريله وشث يپان جوزينه دينور كه شجرى قصه وورقى سكود ورقنه شبيه اولور ورقيله دباغت
وقضبانيله استياك اولنور شحيثا حاى مهمله ايله نعيما وزننده كلمه سريانيه در آنكله انخترسز كليدلر وقپالو يرلر
فتح اولنور يعنى بركليده شحيثا ديه رك ياپشلدقده آچلور مؤلف بونى ظاهرا تكثير سواد ايچون تحرير ايلمشدر الشحاث
شداد وزننده كرچه شحاذ معناسنه استعمال ايدرلر لكن الحان عوامدندر وشحاذ مبرم سائله دينور الشرث شينك
فتحى ورانك سكونيله والشرثة هايله اسكى اياق قابنه دينور پاپوج ويمنى وقلوره كبى شرثه مفرديدر الشرث
فتحتينله صوغوق تأثيريله الك صرتى قباروب چتلامق معناسنه در يقال شرثت يده شرثا من الباب الرابع اذا غلظ
ظهرها من برد فتشقق واوق ايوجه يونلمامغله اكرى بوكرى قالمق معناسنه در يقال شرث السهم على بناء المجهول
اذا لم يسو الانشراث انفعال وزننده بودخى صوغوقدن الك ارقه سى قباروب چتلامق معناسنه در يقال
انشرثت يده بمعنى شرثت التشريث تفعيل وزننده بودخى اوق ايوجه يونلمامغله اكرى بوكرى قالمق معناسنه در
يقال شرث السهم على بناء المجهول اذا لم يسو فى بريه الشرث كتف وزننده كركى كبى بيلنوب غمزه دلبر كبى
سرتيز اولمش زاغلو قلجه دينور يقال سيف شرث اى محدد الشرنبث باى موحده ايله غضنفر وزننده اللرى
واياقلرى قالين اولان كسيه دينور يقال رجل شرنبث اى الغليظ الكفين والرجلين وارسلانه دينور واسمادندر
الشرابث علابط وزننده شرنبث معناسنه در شربث عصفر وزننده يمامه ايله بصره بيننده بروادى اسميدر
الشرفث فايله جعفر وزننده بركوچك شجر اسميدر كه سودى اولور الشعث فتحتينله برنسنه وبرماده طاغنق
پراكنده وبى نظام اولمق معناسنه در بونى مصدر واسم اوله رق رسم ايلمشلردر يقال شعث امره شعثا من الباب الرابع
اذا انتشر ويقال لم الله شعثكم اى جمع امركم المنتشر وشعث اشعث لفظندن مصدر اولور صاچ مدت مديده
ياغلنوب طرانمامق سببيله توز وطپراقله آلوده اولوب كچه لنمك معناسنه يقال شعث الشعر شعثا من الباب المزبور
اذا اغبر وتغير وتلبد لقلة تعهده بالدهن والاستحداد الاشعث احمر وزننده شول كسيه دينور كه صاچى مدت
مديده ياغلنوب طرانمامغله توز وطپراقله آلوده اولوب كچه لنمش اوله يقال رجل اشعث اى المغبر الرأس واشعث قازيغه
اطلاق اولنور وتد معناسنه باشى طاغنق اولمق حسبيله وكدى اوتى ديدكلرى نباتك قوريسنه اطلاق اولنور
طاغنق اولديغيچون واشعث اساميدندر اشعث بن قيس بن معدى كرب واشعث بن عبد الملك كبى اشاعثه
واشاعث اطلاق اولنان جماعت اشعثه منسوبلردر التشعث تفعل وزننده پراكنده اولمق معناسنه در يقال تشعث
القوم اذا تفرقوا واخذ ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال تشعثه الدهر اذا اخذه يقال تشعث ماله اذا اخذه وطعامى
آزجه يملك معناسنه در يقال تشعث من الطعام اذا اكل منه قليلا وصاچ دهن وتنظيف مقوله سيله تعهد اولنمديغندن
توزلنوب كچه لنمك معناسنه در يقال تشعث شعره اذا تلبد شعث شينك ضميله برموضع آديدر الشعيثة بنيه
تصغير ايله برصو آديدر الشعثان عطشان وزننده اشعث معناسنه در كه باشى توزلو وپژمرده اولان كشى يه دينور
يقال هو شعثان الرأس اى اشعثه التشعيث تفعيل وزننده بركسه دن دفع شر واذالة موذى ايلمك معناسنه در
يقال شعث منه تشعيثا اذا نضح عنه وذب اساسده بومجاز اولمق اوزره مرسومدر تقول شعثت من فلان
شيئا اذا نتشت منه شعيث زبير وزننده اسمادندر شعيث بن محرز وشعيث بن عبد الله بن الزبيث وشعيث

بن مطير وابراهيم بن شعيث محدّثيندندر وشعيث بن ابى الاشعث كه يئه محدّثيندندن بعضلرينك موجدهايله روايت ايلدىلر ومحمد بن عبدالله وعبد الرحمن بن حماد الشعيثيان محدّثلردر بلغنبر قبيله سندن شعيث نام بطنه منسوبلردر ابو الشعثاء برجماعت كنيه سيدر المشعث معظم وزننده عروضيون اصطلاحنده شول عروضه اطلاق اولنسوركه وتدينك ايكى متحرّكنك برى ساقط اولهكويا كه وتدىدن محلنك غير يسنده اولان جزكه اسقاط اولنمغله جزؤ منشعث اولمغين مشعث ايله تسميه اولندى اشبو تشعيث بحر خفيف ايله بحر مجتث عروضنده جارى اولورمثلا فاعلاتن جزؤينك وتدى كه علادر احد متحرّكينى كه مثلا عبندر ساقط اولوب فالاتن ياخود لام ساقط اولوب فاعاتن قالمغله مفعولن جزؤنه نقل اولنور شعثه جرعه وزننده ابن زهير دركه جاهليه دندر شعاثى غين معجمه ايله حبالى وزننده عراقده برقريه در موفق الدين حسين بن نصر الضرير النحوىّ كه تصانيف غريبه صاحبيدر اوراددر الشكوثا شينك فتحى والفك قصرى ومديله كشوثا لفظنده لغتلردر كه باغ صرمشغى تعبير اولنان نباته دينور شلاثا حبالى وزننده بصره قضاسنده برقريه در الشلثان سلطان وزننده ومراد فيدر يقال هوشلثان اى سلطان الشنبث جعفر وزننده ارسلانه دينور الشنابث علابط وزننده غليظ ويوغون اولان شيئه دينور وارسلانه دينور الشنيثة دجرجه وزننده ايلشمك معناسنه در يقال شنبث الهوى قلبه اذا علق به شارحك بيانته كوره شبث ماده سندندر الشنكباث شينك وكافك فتحيله برجل ياخود برموضع آديدر محمد ثيندن احمد بن الربيع بن نافع الشنكبائىّ واحد بن محمد الشنكبائىّ اكا منسوبدر الشنث فتحتينله ايرى وغليظ اولمق شئن معناسنه در شارحك بيانته كوره مقلوبدر الشوثى تصغير بنيه سى وقصرايله برنوع خرما آديدر فصل الصاد الصبث مكث وزننده برتق كوملك مقوله سنى يمايوب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال صبث القميص صبثا من الباب الاوّل اذا رقعه ورفأه فصل الضاء المعجمة الضبث مكث وزننده برتسنه يى پنجه ايله قاوره يوب طوغمق وآوجلمق معناسنه در يقال ضبث بالشئ ضبثا من الباب الثانى اذا قبض عليه بكفه واورمق معناسنه در يقال ضبث فلانا اذا ضربه الاضطباث افتعال وزننده كه تاء طايه قلب اولنمشدر بو دخى برتسنه يى پنجه ايله قاوره يوب طوغمق وآوجلمق معناسنه در يقال اضطبث به بمعنى ضبث الضبوث صبور وزننده سموز لكى بيلمك ايچون اوسننه وضع يداولنوب كوده سى برى اوته يو قلنان ناقه يه دينور يقال ناقة ضبوث اذا كانت يشكّ فى سمنها فيضبث اى يجسّ باليد وضبوث ارسلانه دينور المضابث ميمك فتحيله ارسلانك پنجه لرينه دينور مخالب معناسنه مفردى مضبث در مخلب كبى يقال لطمه الاسد بمضابثه اى بمخالبه الضبثة قبضه وزننده دوميه مخصوص بركونه تمغا اسميدر كه حلقه شكلنده اولوب ايلروسندن وكيروسندن چزكيلر اولغله پنجه طرزنده اولور المضبوث ذكر اولنان تمغا ايله تمغا لنمش اركك دوميه دينور الاضبات همزه نك فتحيله قبضات معناسنه در كه قبضه نك جمعيدر آوج معناسنه مفردى ضبثه در قبضه وزننده يقال اخذوه بالاضبات اى القبضات الضباث غراب وزننده ارسلانك پنجه لرينه دينور براثن الاسد معناسنه وضباث زيد ومنجى وعطيه نام كسه لرك كه برادر لردر پدر لرى اسميدر جاهليه دندر وضباث ارسلانه دينور الضبابية ضادك ضمى وبانك تشديديله شول بازويه دينوركه ايرى وقولاجى واسع وشديد اوله الضبث كتف وزننده والمضبث منبر وزننده والمضطبث مضطرب وزننده ارسلانه دينور الضغث ضادك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برى برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال ضغث الحديث ضغثا من الباب الثالث اذا خلطه ودوه نك سموز لكنى بيلك ايچون ال ايله اوركنى يوقلمق معناسنه در يقال ضغث السنام اذا عركه وورك سسلنمك معناسنه در يقال ضغث الورك اذا صوّت كرجه جميع نسخه لرده الورك عنوانيله در كه كاف ايله مرسومدركه پوچ كيكنه دينور آنك سسلنمسى بردراو ملايم دكلدر غالبا الورل عنوانيله كه لامله دركار تعبير اولنان جانوره شبيه برنجه ديدكلرى جانور اولوب اقلام نساخ تغيير ايلمشلردر زيرا كلر كبى اول جانوردخى اوتوب سسلنور وثوب مقوله سى نسه يى اهتمامسز جه يايمق معناسنه در يقال ضغث الثوب اذا غسله ولم ينقه الضغوث ضبوث وزننده ومراد فيدركه ذكر اولندى يقال ناقة ضغوث اى ضبوث الضغث ضادك كسريله بردمت اوتلغه دينوركه ياشى قوريسى قارشيق اوله جمعى اضغاث كلور اضغاث احلام ديدكلرى رؤيا بوندن مأخوذدر كه قارشيق اولدن يغندن تعبير وتأويله صحت وصلاحيتى اولميان رؤيادن عبارتدر الاضطغاث افتعال وزننده كه تاء طايه منقلبدر طوتام طوتام ودمت دمت اوتلق ديروب ديوشورمك

معناسته

معناسنه در يقال اضطغث الرجل الضغث اذا احطبه التضغيث تفعيل وزننده تمتين كبى اسمدر همان برك يوزنى واوتلقارى تمناك ايده جك مقدار يغموره دينور يقال اصاب الارض تضغيث من المطر وهو مابلّ الارض والنبات من المطر الضاغث جوهرى روايتى اوزره برنسنه يه بورينوب وحوش كبى سسلنمكله صبيانى قورقودر اولان آدمه دينور جوهرى بونده غلط ايلمشدر صواب اولان باى موحده ايله ضابثدر نته كه باء بابنده ذكر اولندى شارح دركه ازهرى وابن فارس ثاى مثلثه ايله رسم ايلمشلر فصل الطاء الطثّ طانك فتحى وثانك تشديديله صبيانه مخصوص برلعب اسميدركه يئلرنده مطئه ديدكلرى بردكر مجه تخته پاره سيله اويناررمرادفرلداق ديدكلرى اوله جفدر ومطئه ميمك ضمى وطانك كسريله در الطحث بحث وزننده برنسنه يى ال ايله اوته قاقمق معناسنه در يقال طحثه طحثا من الباب الثالث اذا دفعه باليد طخمورث طانك فتحى وخاى معجمه نك سكونى وراء مفتوحه ايله سلفده عظمای ملوك فرسدن برپادشاه آديدر يديوزسنه سرير آراى سلطنت اولمشدر كتب تواريخده هايله طهمورث عنوانيله مرسوم وثالث سلاطين پيشداديان وابن نوجهان بن هوشنك بن سيامك بن كيومرث اولق اوزره مرقومدر فردوسى شهنامه ده ديوبند وصفيله توصيف ايلمشدر الطرثوث زنبوروزننده ذكرك باشنه دينوركره معناسنه وبرنبات آديدركه مأكولدر تركيده قولغان تيكنى وبين الاطباء ربّ الارض وربّ الرياح ديدكلرى نباتدر قرمزيسى لذيذ ومأكول وبياضى آجى اولوربونك برنوعى واردركه هندبدر بل هندى وهندبواسى تعبير اولنور التطرثث تدحرج وزننده طرثوث ديوشورمك معناسنه در يقال تطرثث الرجل اذا اجتنى الطرثوث الطرث حرث وزننده مطلقا تروتازه اولان نباته دينور الطرث طانك كسريله فرج نسوانده ديلاق تعبير اولنان لحم زائدك اوجنه دينور طرف البظر معناسنه بوراده البطن نسخه سى غلطدر طريثث تصغير بنيه سيله نيسابورقضاسنده برقريه در الطرخثة خاى معجمه ايله دحرجه وزننده كسرلك خفت وزق معناسنه در يقال به طرخثة اى خفة وزق الطرموث زنبور وزننده سست وضعيف وناتوان كسيه دينور واسى كولده پشمش ايمكه ويوغاجه يه دينور آتش قورى وقرغين طاش اوزره پشمش ايمك وچقل بده سى بونوعدندر الطلوث قعود وزننده آلچق معناسنه در يقال طلث الماء طلوثا من الباب الاوّل اذا سال التطليث تفعيل وزننده زائد وافرون اولمق معناسنه در يقال طلث على كذا تطليثا اذا زاد الطلثة جرعه وزننده عقل وبدنى ضعيف اولان جاهل ونادانه دينوركه صورى ومعنوى معطل اولور يقال هو طلثة اى جاهل ضعيف العقل والبدن الطلحثة خاى مهمله ايله دحرجه وزننده ركسه يى خوشلمديغى امركريهه يلاشدرمق معناسنه در يقال طلحث فلانا اذا طلحثه باحر يكرهه الطلحثة خاى معجمه ايله طلحثه وزننده ومراد فيدر على قول بومطلقا برنسنه يه يلاشدرمق معناسنه در يقال طلحثه به اى لطخه به الطمث مكث وزننده قيرمك بكارتى ازاله ايلمك معناسنه در يقال طمثها طمثا من الباب الثانى والاوّل اذا افتضها شارح دركه بعضلرتدميه ايله اولان جماعه تخصيص ايلديلر وعليه قوله تعالى لم يطمثهنّ انس قبلهم ولا جانّ اى لم يدمهنّ بالجماع وعن ابن عباس لم يطمث الانسية انسىّ ولا الجنية جنىّ وطمث خاتون حيض كورمك معناسنه در يقال طمثت المرأة وطمثت طمثا من الباب الاوّل والرابع اذا حاضت وذكك معناسنه در كه مجاز در يقال ما طمث هذا المرتع قبلنا احد اى ما مسه وبه فسر قوله تعالى لم يطمثهنّ الايه وطمث كيره دينور دنس معناسنه يقال ما بفلان طمث ريبة اى دنسها وبرنسنه فاسد وتباه اولمق فساد معناسنه در يقال ما فيه طمث اى فساد الطامث نماز سز خاتونه دينور يقال امرأة طامث اى حايض مترجم دركه لوحهٔ ضميره قيد ايده جك نفايسدن شافيه شرحى چاريديده مرسومدركه اسم منسوب قبيلدن ايكى قسم اسم واردر برقسمى شول ذواتدركه برشيئه ملابسه سى كثيراوله باخود اول شئ آنك صنعت ومعاشى اولمغله اكا مداوم اوله بومقوله ذوات فعال اوزره بنا قلنور تشديد عينله زيرا تشديد تكثيرى متضمندر مثلا عامل بتوبه وبايع بتوبه بتات دينور وعاج صاحبنه عوّاج ودوه جى يه جمال دينور وبرقسمى برشيئه ملابس اولورلكن صفت تكثير اوزره اولمز بومقوله فاعل اوزره صوغ اولنور مثلا تامر كبى كه ذوتمر معناسنه در كه خرما صاحبى دمكدر زيرا خرما جى يه تمار دينورودارع كبى كه ذودرع يعنى زره صاحبى دمكدر وبونلره اسم فاعل نسبى ديرلر فعل اوزره جارى دكللردر همان ذوالشئ معناسنه مبتلردر تمر يتمر ودرع يدرع صيغه لرى وارد اولمامشدر آنكچون بومقوله اسم فاعللر مؤنث اولمز لر مثلا جل شائل وناقة شائل ديرلرنته كه السماء منفطر الايه كريمه سى منفطرة عنوانيله وارد اولدى زيرا ذات انفطار معناسنه در كذلك بقرة لافارض كريمه سنده ذات فروض معناسنه اولمغله فارضة وارد اولمدى وزجل كاس وطاعم دخى بومقبيلدندر وامام خليل

مطلب

دیدیکه عیشة راضیة دخی بو قبیلدندر که ذات رضا دیمکدر آنکیچون مرضیه ایله ماوّلدر و آخرنده کی هاء
مبالغه یه محمول اولور علامه وراویه کبی و بونده مجازه محمول اولمقده جائزدر مبالغه نکته سنه مبنی وطالق وحایض
وطامث دخی بو قبیلدندر ذات طلاق وحیض وطمث معنالرینه در که بو فعللر بر زمانده حدوث وعروضلرینه تعرّض
ایتمکسزین انلره حاصل وثابتدر دیمکدر واکر افعال مذکوره اوزره اجرا اراده اولنور سه تاء انیانیله طالقة غدا
وحایضة الآن دیرسن کویا که تطلق غدا وتحیض الآن دیرسن وسیبویه دیدیکه بو مقوله لر شیء یاخود انسان لفظنك
صفتلریدر زیرا امرأة شیء یاخود انساندن عبارت اولمغله امرأة طالق قولی شیء او انسان طالق قوّه سنده در ومعانی
اوزره حمل جادّهٔ مسلوکه در وکوفیون عندنده بو مقوله دن تانك سقوطی مؤنثه مختص اولدیغنه مبنی در که نسوانه
مخصوص صفاتدر لکن کوفیونك بو کلاملرینك طردی امرأة حاملة ومرضعة وعکسی رجل عاشق وامرأة عاشق
قولیله ابطال اولنمشدر انتهی الطمثان فتحاتله اسمادندر واثلة بن الطمثان ایاد قبیله سنك نسبی رجالندندر
الطهثة جرعه وزننده عقلی سست وضعیف اولان کمسیه دینور هر نقدر جسیم وتنومند ایسه ده فصل
العین العبث فتحتینله لعب ولهو ایلمك معناسنه در که بی فائده عملدن عبارتدر یقال عبث الرجل عبثا من الباب
الاول اذا لعب شارح دیر که اصل عبث خلط معناسنه موضوعدر بعده امور واعماله لعب ولهو قارشدرمق معناسنده
استعمال اولندی واسم اوله رق استعمال اولنور که ضمننده جلب نفع یاخود دفع ضرر مقوله سی فائده اولمیان
عمله اطلاق اولنور العبث مکث وزننده قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال عبث الشیء بالشیء عبثا من الباب
الثانی اذا خلطه به وعبیثه اتخاذ ایلمك معناسنه در کما سیذکر یقال عبث الرجل اذا اتخذ العبیثة العبیثة هریسه
وزننده تارخانه تعبیر اولنان طعامه دینور که کش دیدکلری یوغورد قوریسیله یاغ و بغدایدن اولور علی قول ارپه
و بغدای وکشی بری برینه قاتوب ایچنه چکر که وضع وطبخله ترتیب ایلدکلری بر نوع طعام اسمیدر وعبیثة الناس
اجناس مختلفه دن مجتمع اوباش واخلاط ناسه اطلاق اولنور ونسبنده قارشقلق اولان کمسیه دینور یقال هو عبیثة
ای موتشب یعنی فی نسبه خلط العبیث سکین وزننده مبالغه در اکثر اوقاتی بیهوده لعب ولهوه صرفله عبثه اشتغال
ایدن کمسیه دینور العبیث لطیف وزننده بر نوع ریحان اسمیدر العوبث جوهر وزننده بادیه ده بر در بند آدیدر
عوبثان عینك فتحیله ابن زاهر بن مراددر که بداء بن عامر نام کمسه نك جدیدر العثة عینك ضمی وثانك تشدیدیله
کوه تعبیر اولنان بوجکه دینور که یوك وکورك مقوله سنه اوشوب تباه وبر باد ایدر جمع جنسی عثّ در وعثه قوجه قاری یه
اطلاق اولنور ودلی زفیر بدزبان عورته ده اطلاق اولنور مرأة بذیئه معناسنه شارح بدینه نسخه سنی استحسان
ایلمشدر یقال امرأة عثة ای بذیئة وبون وحمقاء عورته ده اطلاق اولنور العثّ عینك فتحی وثانك تشدیدیله یوك
مقوله سنه کوه اوشمق معناسنه در یقال عثت العثة الصوف عثا من الباب الاول اذا لحسته والحاح وابرام ایلمك
معناسنه در یقال عثه اذا الح علیه ویلان صوقمق معناسنه در عثته الحیة اذا عضته العثاث عینك کسریله
والمعاثة مضادّه وزننده که مفاعله مصدرلریدر بسته وشرقی وموال مقوله سی سرود وتغنیده ترنم ایلمك معناسنه در که
مراد ایرلامق اوله جقدر یقال عاث فی غنائه معاثة وعثاثا اذا ترنم وعثاث بر نوع انکرك یلانلرینه دینور که قوراق
سنه لرده بری برنی اکل ایدرلر شارحك بیاننه کوره مفردی عثّ در عینك کسریله التعثیث تفعیل وزننده بودخی
تغنیده ترانه وترنم ایلمك معناسنه در یقال عثث فی غنائه تعثیثا اذا ترنم العثعث غبغب وزننده فساد وتباهی
معناسنه در یقال ما فیه عثعث ای فساد وعثعث مدینه ده بر طاغك آدیدر و برخواننده اسمیدر و پوچ واوجه
تعبیر اولنان عضوك یومشق یرینه دینور و یومشق یره دینور وشول قوم یغنینك صرتنه دینور که آنده نبات اثری
اولمیه العثعثة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در یقال عثعث الشیء عثعثة اذا حرّکه ومقیم اولمق معناسنه در
یقال عثعث بالمکان اذا اقام ومیل ورکون ایلمك معناسنه در یقال عثعث الیه اذا رکن العثاعث عینك فتحیله
محن وشدائد معناسنه در یقال هذا زمان العثاعث ای الشدائد العثاء غرّاء وزننده ییلانه دینور حیه معناسنه
التعاثث تعاثل وزننده ومرادفیدر که مواضعة علت اظهار ایلمك معناسنه در تقول تعاثثته ای تعاللته الاعتثاث
افتعال وزننده بر کمسه یی خبر ومنفعته نائل اولمقدن آلیقومق معناسنه در یقال اعتثه عرق سوء ای تعقله ان یبلغ
الخبر العثیثة مصغر نبیه سیله عثّ کلمه سندن که ذکر اولنان کوه تعبیر ایتدکلری بوجکه دینور مصغردر کوه جکز
دیمکدر ومنه المثل * عثیثة تفرم جلدا املسا * یعنی کوچك کوه املس دری یی انجق اکل یسیر ایله اکل ایده بیلور که تمام
تأثیر ایده مز دیمکدر بو مثل بر ایشی ایشلمك بابنده هر چند جهد واقدام وبذل اهتمام ایدوب لکن بر وجهله عهده سندن
کلمکه اقتداری اولمیان کمسه حقنده ضرب اولنور عثلیث عینك کسریله شام سواحلنده بر حصن آدیدر که

حصن احمر دینمکله متعارفدر العدث مکث وزننده بر کمسه نك خویی سهل وملایم اولمق معناسنه در که یواشلق
وکوزل خویلولق تعبیر اولنور یقال به عدث ای سهولة الخلق عدثان عثمان وزننده بر رجل آدیدر العرث
حرث وزننده بر نسنه یی یرندن چکمك معناسنه در یقال عرث الشیء عرثا من الباب الاول اذا انتزعه وال ایله اوغمق
معناسنه در یقال عرثه اذا دلکه العرطنیثا دردیسا وزننده بخور مریم نباتنك کوکنه دینور که ترکیده طکوز
اغرشغی تعبیر اولنور الاعفث اعفث وزننده چوق آچیلان یعنی اوتوروب قالقدقجه عورت یری چوق منکشف
اولان دیو شورکسز کشی یه دینور یقال رجل اعفث ای کثیر التکشف العنکث عینك وکافك فتحیله بر نبات
و بر رجل اسملریدر العکث مکث وزننده فی الاصل اجتماع والتیام معناسنه در لکن اصل بناسی السنهٔ
عربده ترك واماته اولنمغله همین مزید اوله رق مستعملدر التعنکث تدحرج وزننده هر طرفدن کلوب برکمك معناسنه در
یقال تعنکث القوم اذا اجتمعوا العکیث خبیث وزننده فیل دیدکلری حیوانك سدکنه دینور بول الفیل معناسنه
العلث عینك فتحی ولامك سکونیله قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال علث الشیء بالشیء علثا من الباب الثانی
اذا خلطه به و برکدرمك معناسنه در یقال علث الشیء اذا جمعه وارطی دیدکلری میشه اغاجیله دری دباغت ایلمك
معناسنه در یقال علث السقاء اذا دبغه بالارطی وچقماقدن آتش چقمیوب کوروفرسز اولمق معناسنه در یقال
علث الزند اذا لم یور وعلث دجله نك شرقیسنده بر قریه آدیدر که علویونه موقوفه در العلث فتحتینله شدّت وتمادی
اوزره جنك ایلمك معناسنه در یقال علث القوم علثا من الباب الرابع اذا تقاتلوا بالشدّة واللزوم العلیث امیر وزننده
قارشیق ارپه و بغدای اوندن یاپلمش اتمکه دینور تقول اکلنا علیثا ای خبزا من شعیر وحنطة العلاثة عینك ضمیله
کشك ایله صافی یاغی بری برینه خلط ایلمکله ترتیب اولنان طعامه دینور ومطلقا هر ایکی نسنه که بری برینه قارشمش
اوله علاثه دینور وعلاثه بنی الاحوص جماعتندن بر رجل آدیدر وشورادن بورادن نسنه جمع ایدر اولان کمسیه ده
علاثه دیرلر یقال هو علاثة ای یجمع من ههنا وههنا العلثة جرعه وزننده انسانك کفایت معاشی اولان شیئه دینور
علقه معناسنه بوراده علقه ایلشك معناسنه ده اولمق ممکندر زیرا تعلث تعلق معناسنه ده کلور یقال له علثة ای علقة
العلث کتف وزننده شول کمسه در که پدرینك غیری یه منتسب اوله یعنی نسبنده قارشقلق اوله و بر نسنه نك طلبکارینه
ملازم اولوب یانندن آیرلمیان کمسیه دینور مؤلف والملازم لمن یطالب عبارتیله رسم ایلمکله شارح دیر که جمیع امهاتده
ملازم مطالب فی قتال وغیره عنواننده مرسومدر المعتلث اسم فاعل بنیه سیله بودخی پدرینك غیریسنه منتسب
یعنی نسبنده قارشقلق اولان کشی یه دینور یقال هو علث ومعتلث ای منسوب الی غیر ابیه الاعتلاث افتعال
وزننده آتشی چقوب چقمدیغی نامعلوم اولان اغاجدن چقماق ایدنمك معناسنه در زیرا عربلر چقماغی اغاجدن
اتخاذ ایدرلر مرخ وعفار کبی یقال اعتلث زندا اذا اخذه من شجر لا یدری ایوری ام لا ومنکوحه خصوصنده خیرلوسنی
تحرّی وانتخاب ایلمیوب کفؤی یاخود نه کونه اولور ایسه اولسون لا ابالیانه تزوّج ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
اعتلث الرجل اذا لم یتخیر منکحه قال فی الاساس یقال فلان غیر معتلث الزناد اذا کان متخیرا لمنکح التعلث تفعل
وزننده بر کمسیه کید ومکر ایله بر جنحه غرور وتحمیل ایلمك معناسنه در یقال تعلث فلان لفلان الذنوب اذا تمحلها
و بر نسنه یه ایلیشوب تعلق ایلمك معناسنه در یقال تعلث به اذا تعلق و بر نسنه یی متین ومحکم قلمیوب باشدن صاومه
یاپمق معناسنه در یقال تعلث السهم اذا لم یحکم صنعته الاعلاث همزه نك فتحیله علث لفظندن جمعدر عینك
کسریله اول زاد وتوشه یه دینور که شیء مخصوصدن اختیار وترتیب اولنمیوب اشیاء مختلفه دن مترتب اوله واعلاث
الشجر شول اغاج پاره لرینه دینور که آنلر ایله چقماق ایدینوب آتش چقاررلر تازه سی قوریسنی قارشیق اوله العنثوة
عینك فتحی وضمی ونونك سکونیله حلی دیدکلری نباتك که بغدایجق اوتی دیدکلریدر خاصة چوریمش قوریسنه
دینور که رعیه صلاحیتی اولمز جمعی عناثی کلور تراقی وزننده العنثة عینك حرکات ثلاثیله عنثوه معناسنه در
باعیناثی بای موحده وآخرده الفك قصریله بغداد قضاسنده بر قریه آدیدر التعویث تفعیل وزننده بر آدمی بر ایشدن
آلیقومق معناسنه در یقال عوّثه عن الامر تعویثا اذا ثبطه عنه وشروع ایلیه جکی ماده دن صرف وتحویل ایلمکله
نه کونه حرکت ایلیه جکنده متحیر ایلمك معناسنه در یقال عوّثه عن الامر اذا صرفه حتی تحیر العوث غوث وزننده
تعویث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال عاثه عوثا بمعنی عوّثه المعاث میمك فتحیله مذهب ومسلك معناسنه در یقال
اخذ معاثا مستقیما ای مذهبا ومسلکا مستقیما ووسعت ومسامحه معناسنه در تقول ان لی عن هذا الامر لمعاثا ای
مندوحة التعوّث تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تعوّث الرجل اذا تحیر العیث لیث وزننده
بر نسنه یی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه در یقال عاث الشیء یعیث عیثا اذا افسده العیثة عینك فتحیله طپراغی

يومشق يره دينور وعيثه شرّ يفده على قول جزيرده برقريه آديدر وشريف بلاد عربده بغايت يوكسك برطاغدر
العايث والعيوث صبو وزننده والعياث شدّاد وزننده ارسلانه دينور التعييث تفعيل وزننده برايشه شروع
ايلمك معناسنه در يقال عيث فلان يفعل كذا اى طفق وقرا كولقده ياخود كورلمه دن ال يوردا ميله برنسنه اراشدرمق
معناسنه در يقال عيث فلان اذا طلب شيئا باليد من غير ان يبصره وبرنسنه مختلط ومشتبه اولمق معناسنه در يقال
عيثت طيره اذا اختلطت عليه التعيث تفعل وزننده صويى قانمق كرته سندن اشاغى ايچمك معناسنه در يقال تعيثت
الابل اذا شربت دون الرىّ عيثى عينك فتحى والفك قصريله عجبا معناسنه در كه تعجب كلمه سيدر يقال عيثى له
اى عجبا له فصل الغين المعجمة الغبث مكث وزننده كشكى ياغله اصلانمق معناسنه در يقال غبث
الاقط بالسمن غبثا من الباب الاول اذا لته الغبيثة غينك فتحيله آندن اسمدر ياغله اصلانمش كشكه دينور
وغبيثه عبيثه ايله جملهٔ معانيده مرادفدر كه ذكر اولندى الاغبث ابغث وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى
الاغبثاث احمرار وزننده توز كبى بوزر نكلو اولمق معناسنه در يقال اغبثّ الشىء اغبثاثا اذا كان اغبث الغثّ
غينك فتحى وثانك تشديديله صفتدر آريق لاغر ومهزول معناسنه در غثّ وسمين متقابللردر يقال ضأن غثّ
اى مهزول الغثاثة غينك فتحيله والغثوثة غينك ضميله آريق وخيره وزبون اولمق معناسنه در يقال غثّت الشاة
يغثّ ويغثّ غثاثة وغثوثة من الباب الثانى والرابع اذا هزلت وعربلر فلان مايغثّ عليه احد ديرلر مايدع احدا الا سأله
معناسنه يعنى هر كورديكى آدمدن جرّ وسؤال ايلمكه مجبولدر كويا كه اعتقادنده مهزول المال يعنى ثروت ويساردن
عارى فقير وبى نوا كمسنه يوقدر مجموع ناس حيوان سمين كبى ذى قوت وذى غنادر كذلك فلان لايغثّ عليه شىء ديرلر
لايقول فى شىء انه ردىء فيتركه معناسنه يعنى فلان كمسنه نك عندنده اشياء دنيويه دن برشىء اصلا كمتر
وبى قيمت دكلدر جمله سى نفيس وفاخر اولمغله هرنه اولورسه اولسون آنى ترك ايليوب برتقريبله اخذ ودرهميان
ايلمكه سعى ايلر مثل مزبورلر بغايت مرتكب ومتنزل وسفله خوى تلنكى كمسنه لر حقلرنده ايراد اولنور
وغثاثة وغثوثه كلام فاسد وناخوش اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال غثّ الحديث اذا فسد
ويارهنك چركى آقمق معناسنه در يقال غثّ الجرح اذا سال غثيثه الغثيث امير وزننده بودخى آريق
ومهزول معناسنه در غثّ كبى وغثيث يارهده اولان صارى صو وارين وچوروك ات مقوله سى چركه دينور
الاغثاث همزه نك كسريله غثاثه معنالرينه در يقال اغثّ اللحم واغثّ الحديث واغثّ الجرح بمعنى غثّ
الاستغثاث يارهنك ايچنده اولان چركى چقرمق معناسنه در يقال استغثّ الجرح اذا اخرج الغثيث
منه الغثيثة خبيثه وزننده عقل وشعورده اولان فساد وخلله دينور غثيث جرحدن مأخوذدر تقول
لبسته على غثيثة ونفس خبيثة اى على فساد عقل وغثيثه شول خرما اغاجنه اطلاق اولنور كه ميوه دار اولوب
لكن لذت وحلاوتى اولميه يقال نخلة غثيثة اذا كانت ترطب ولا حلاوة لها وبى خير ومنفعت اولان احمق ونادان
كمسنه دينور كه اصلا برايشه يرامية الغثة غصه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغهٔ عيش
معناسنه الغثغثة زلزله وزننده آلات واسلحه سزجنك ايلمك معناسنه در كه ضعيفجه ال دوكوشى اوله جقدر
يقال غثغث القوم اذا تقاتلوا بلا سلاح وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال غثغث بالمكان اذا اقام فيه
الاغثاث افتعال وزننده طوار برمقدارجه چايرنى آلمق معناسنه در يقال اغثثت الخيل اذا اصابت
من الربيع اى نالت منه شيئا قليلا التغثيث تفعيل وزننده دوه ندريجله طاولنمغه بشلمق معناسنه در بونك بابى
ازاله ايچوندر تقشير وتجليد كبى تقول غثّ بعيرى ثم غثّ اى سمن قليلا قليلا يعنى ازال غثاثته ببعض السمن
الغثث كتف وزننده والغثاغث علابط وزننده ارسلانه دينور ذوغثث صرد وزننده غنى قبيله سى
يوردنده برصو ياخود ضريه نام قريه قوروسنده برطاغك آديدر الغرث فتحتينله آچقمق معناسنه در يقال غرث الرجل
غرثا من الباب الرابع اذا جاع الغرثان عطشان وزننده آج اولان كشى يه دينور جمعى غرثى كلور عطشى وزننده
وغراثى كلور صحارى وزننده وغراث كلور عطاش وزننده ومؤنثنده غرثى دينور جمعنده غراث دينور عطاش وزننده
پس جمع مذكر ايله مفرد مؤنث وجمع مذكر ايله جمع مؤنث مساويدر وعربلر امرأة غرثى الوشاح ديرلر اول خاتون كه
بلى انجه اولمغله وشاحنى طولدرميه ووشاح خاتونلره مخصوص حمائل طرزنده مزين قلاده در يقال هى
غرثى الوشاح اى دقيقة الخصر التغريث تفعيل وزننده آچقدرمق وآچ قومق معناسنه در يقال
غرّثه تغريثا اذا جوّعه غورث جوهر وزننده ابن الحارث دركه برغزوه ده نبى بالسيف عليه الصلوة
والسلام حضرتلرينك على الغفله قلجلرنى صيروب جلاد وارطرف نبوى يه قصد وهجوم ايلديكى آنده

حضرت بارى عزّ شانه مزبورك كتفينى بيننده شير پنجه نوعندن زلخه ديدكلرى جراحتى احداث ايلمكله
متزلزل اولوب زمينه سرنكون اولمشدر وقعهٔ مزبوره نك ملخصى بودركه غزوهٔ ذات الرقاعده فخر عالم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى برشجر سايه سنه نزول وسيفنى شاخ شجره تعليق ايدوب تنهاجه راحتكزين
ايكن مزبور غورث برتقريبله سر وقت عاليلرينه رهياب اولوب همان اغاجدن تيغى اخذ ومن يمنعك منى
ديو حواله ايلدكده حضرت رسول اله دخى الله ديجك فى الحال جبريل امين مزبورك كتفينى بيننه ضرب
ايلمكله شير پنجه حدوث ويوزى اوزره زمينه مفروش اولدى حضرت رسالتپناه اول تيغ جكر كاهى آلوب
ومن يمنعك منى ديو حواله بيوردقده تظلم واسترحام ايلمكله تخليهٔ سبيل بيورديلر ترجمه مز اولان سير معتبرده
اسمى دعثور ولقبى غورث اولمق اوزره مرسوم اولوب بعد زمان شرفياب اسلام اولديغى مرقومدر
الغلث علث وزننده ومعنالرنده مرادفيدر كه ذكر اولندى الغلث فتحتينله بودخى غلث كبى شدّت اوزره
متمادى حرب وقتال ايلمك معناسنه در يقال غلث القوم غلثا من الباب الرابع بمعنى علث وچقما قدن
آتش چقميوب كور وفرسز اولمق معناسنه در يقال غلث الزند اذا لم يور الغلثى سكرى وزننده بادیه
اشجارندن برآجى اغاج اسميدر ثمرى سباعى مهلكدر الغليث خبيث وزننده اول شيئه دينور كه زهر ايله
قارشدروب طعمه ايدرلر وآنكله نسر وعقاب صيد ايدرلر قرغه بوكن ايله سائر قوش صيد ايتدكلرى كبى
وغلث اربه ايله قارشق بغدايه دينور المغلوث بودخى اربه ايله قارشق بغدايه دينور شارحك بياننه كوره
اربه اونيله قارشق بغداى اتمكنه دينور نته كه مهمله ايله عليث دخى بومعنايه در وخرما ايله ياخود خرما قورغيله
دباغتلنمش دريه دينور يقال سقاء مغلوث اى مدبوغ بالتمر او البسر الاغلثاء اغرنداء وزننده بركسه يه
ضرب وشتم ايده رك شركير اولوب اوزرينه حواله ومستولى اولمق معناسنه در يقال اغلثى عليهم اذا علاهم
بالضرب والشتم الغلث كتف وزننده شديد القتال اولان بهادره دينور ومجنونه دينور ونشئه دار طعامدن
ياشرابدن مست كبى كيفلنوب نشئه مند اولمش كمسيه دينور يقال جاء وهو غلث اى به نشوة عن الطعام
والشراب واول كشى يه دينور كه اويقو باصمغله اويوقليه رق ايكى طرفه تمايل وتكسر اوزره اوله الاغتلاث
اعتلاث وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال اغتلث زندا بمعنى اعتلثه وچقما قدن آتش چقميوب فرسز
اولمق معناسنه در يقال اغتلث الزند اذا لم يور المغالث اسم فاعل بنيه سيله بودخى شديد القتال اولان
محارب دلاوره دينور الغنث فتحتينله صويى ايچوب صولوق آلمق معناسنه دركه ظاهرا صويى صولوقلنه رق
ايچمك اوله جقدر كه عبّ مقابليدر يقال غنث الرجل غنثا من الباب الرابع اذا شرب ثم تنفس وبرنسنه
سبيله كوكل دونوب معده بولانمق معناسنه در يقال غنثت نفسه اذا خبثت ولقست التغنث تفعل وزننده
برشيئه ملازمت ومداومت ايلمك معناسنه در يقال تغنث اليه اذا لزمه وثقلت ويرمك معناسنه در يقال
تغنثه الشىء اذا ثقل عليه الغناث رمّان وزننده عشرت ومنادمه خصوصنده آداب واطوارى خوب
ومستحسن اولان يارانه دينور كه جمعدر ظاهرا مفردى غانث در يقال هم الغناث اى الحسنوا الآداب
فى المنادمة غنث غينك فتحى ونونك سكونيله ابن اقيان بن القحم دركه بنى مالك قبيله سندندر التغويث
تفعيل وزننده واغوثاه ديو فرياد ايده رك مدد خواه اولمق معناسنه دركه استغاثه دن اعم در يقال غوّث الرجل
تغويثا اذا قال واغوثاه الغوث غينك فتحى وواوك سكونيله والغواث غينك ضميله وفتحى شاذدر آندن
اسملردر فرياد ايده رك مدد ايستمكه دينور ومدد ونصرته دخى اطلاق اولنور يقال اجابوا غوثه وغواثه بالضم
والفتح ويقال هل عندك غوث وغواث شارح ديركه فتحك شذوذينه باعث اصواتك واصواته دلالت ايدن
كلماتك مجموعى ضمله وكسر ايله اولور بكاء ونباح وصراخ ونداء كبى الاستغاثة بركسه دن مدد ونصرت
استمك معناسنه در الاغاثة همزه نك كسريله والمغوثة معونه وزننده فرياده يتشوب مدد ايلمك معناسنه در
تقول استغاثنى فاغثته اغاثة ومغوثة مؤلف مغوثه لفظنى مصدر ثانى صورتنده رسم ايلدى لكن معونه كبى اسم
مصدردر مصدر موضعنده استعمال ايلديلر شارح ديركه استغاثه بالفعل وباء واسطه سيله تعديه ايدر ويقال
ما اغثت به المضطر من طعام او نجدة اى من قوة الغياث غينك كسريله اسمدر فرياده يتشمك مدد ونصرت
معناسنه ماقبلنك كسره سنه مبنى واو يايه منقلب اولمشدر المغاوث ميمك فتحيله صولره اطلاق اولنور
مياه معناسنه بونك مفردى مغوث در منبر وزننده كه وسيلهٔ غياث ديمكدر الغويث غينك فتحيله پك سكرتمكه
دينور يقال انك لذو غويث اى شدة عدو غياث غينك كسريله ومغيث مجيب وزننده اسماء رجالدندر المغيثة

معينه وزننده ايكى موضع اسميدر المغيثة ياى نسبتله بغداد ده برمدرسه اسميدر يغوث يعوق وزننده مدحج
قبيله سنه مخصوص برصنم اسميدر الغيث غينك فتحى ويانك سكونيله يغموره دينور على قول شول يغموره دينور كه
مساحهٔ عرضى بربريد يعنى اون ايكى ميل مسافه يه شامل اوله يقال نزل الغيث اى المطر او الذى يكون عرضه
بريدا وغيث يغمور ايله نابت اولان چايره وچمنه اطلاق اولنور سببيت علاقه سيله يقال وقعت الماشية
على الغيث وهو الكلأ ينبت بماء السماء وغيث مصدر اولور يغمور ياغدرمق معناسنه يقال غاث الله البلاد يغيث غيثا
اى انزل بها المطر ويره يغمور نازل اولمق معناسنه در يقال غاث الغيث الارض اذا اصابها ونزل بها ويقال غيثت الارض
تغاث على بناء المفعول فهى اى الارض مغيثة ومغيوثة واغاجك چچكلرى اچمغه بشلامق معناسنه استعمال اولنور
يقال غاث النور اذا اضاء وغيث اسماء رجالدندر غيث بن مريطه بنى عبس وغيث بن عام تميم قبيله لرندندر المغيثة ميمك
فتحيله والمغيوثة اصلى اوزره يغمور ياغمش يره دينور ومغيثه ميمك فتحى وضميله قادسيه ده برقويى آديدر وايرانده بيهق
ناحيه سنده برقريه آديدر الغيث صيب وزننده صيغهٔ مبالغه در شدتله ياغان مطر كثيره دينور وعربلر فرس ذو غيث ديرلر
كتدكجه سكرتمسنى آرتورر اولان صولقلى يوكرك آت ديمكدر يقال فرس ذو غيث اذا كان يزداد جريا بعد جرى
وبئر ذات غيث ديرلر ذات ماده معناسنه كه منبعى ياخود مجراسى اولمغله اصلا نقصان بولميوب آلندقجه مدايدر
اولان قويو ديمكدر وغيث ابن عمرو بن الغوث در كه طئ قبيله سندندر مغيث ماوان ميمك ضميله بشقه برقويى آديدر
ومغيث حضرت عائشه معتقه سى اولان بريره نك زوجى اسميدر كه اصحابدندر التغيث تفعل وزننده سمورمك معناسنه در
يقال تغيث البعير اذا سمن فصل الفاء الفث فانك فتحى وثانك تشديديله برنبات آديدر كه قيتلق وقتنده
آنك دانه لرندن اتمك يپارلر وفث شحم حنظل اسميدر كه ابوجهل قارپوزينك ايچنده اولان اتيدر شجر حنظل
نسخه لرى غلطدر وفث مصدر اولور طاغتمق معناسنه يقال فث الجلة فثا من الباب الاول اذا نثرها يعنى ما فيها
من التمر وفث طاغنق نسنه يه دينور يقال تمر فث اى متفرق الانفثاث انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال
انفث العود اذا انكسر المفثة ميمك وفانك فتحيله چوقلق كثرت معناسنه در ونما وبركت معناسنه استعمال اولنور
يقال طعام كثير مفثة اى كثير نزل ونزل فتحتينله در الافتثاث افتعال وزننده مقهور اولمق معناسنه در يقال ما افتثوا
على بناء المفعول اى ما قهروا الفحث بحث وزننده برنسنه يى كركى كبى تفتيش ايلمك معناسنه در يقال فحث
عنه فحثا من الباب الثالث اذا فحص الافتحاث افتحاص وزننده ومرادفيدر كه برنسنه يى صوروب اراشدرمق
معناسنه در يقال افتحث ما عنده اى افتحص الفحث كتف وزننده حفث معناسنه در كه اشكنبه اوزرنده
قرق بلير وشيردان ديدكلرى نسنه در الفرث حرث وزننده هنوز اشكنبه ايچره اولان طوارترسنه دينور جمعى
فروث كلور وفرث كوچك ركوه يه دينور كه كوندن وسختياندن اولان مشربه در وفرث مصدر اولور كبه خاتون آش
يرمك حالتنده كوكلى بولانمق معناسنه يقال فرثت الحبلى فرثا من الباب الاول اذا غثت وطاغتمق وصاچمق معناسنه در
يقال فرث الجلة فرثا من الباب الاول والثانى اذا نثر ما فيها من التمر وديرى انسان وحيوانك بغرينه اوروب بغرنى
طاغتمق معناسنه در يقال فرث كبده فرثا من الباب الثانى اذا ضربها وهو حى الانفراث انفعال وزننده بودخى
كبه خاتونك كوكلى بولانمق معناسنه در يقال انفرثت الحبلى اذا غثت نفسها ويقال انها لمنفرث بها وفرث كلمه سنه
مطاوع اولور كه بغرينه اورلمغله بغرى پاره پاره اولوب طاغلمق معناسنه يقال فرث كبده فانفرثت التفرث
تفعل وزننده بودخى كبه خاتونك كوكلى بولانمق معناسنه در يقال تفرثت الحبلى اذا غثت نفسها التفريث
تفعيل وزننده بودخى ذى روحك بغرينه اورمغله بغرنى پاره پاره ايدوب طاغتمق معناسنه در يقال فرث كبده
تفريثا بمعنى فرثها الفراثة فانك ضميله پاره لتن جكرك ريزه لرينه دينور الافراث همزه نك كسريله جكرى
پاره ليوب ريزه لرنى طشره القا ايلمك معناسنه در يقال افرث الكبد اذا شقها والقى الفراثة صحاحده افرث الكرش
عبارتيله مرسومدر كه اشكنبه يى ياروب ايچنده كى فضلاتى دوكمك معناسنه اولور وافراث بركسنه يى دائما ناسى طعن
وتشنيع ايلمك عادتى اولان اشخاصه عرضهٔ ملامت ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه فرث منزلنده قلمق اولور
يقال افرث فلان اصحابه اذا عرضهم للائمة الناس الفرث فتحتينله طويمق معناسنه در يقال فرث الرجل فرثا
من الباب الرابع اذا شبع وطاغلمق معناسنه در يقال فرث القوم اذا تفرقوا الفرث كتف وزننده شول يره دينور كه
نه طاغ ونه دوز اوله يقال مكان فرث اى لا جبل ولا سهل فصل القاف القبث مكث وزننده برشيئى آوچلمق
وپنجه ايله آلمق معناسنه در يقال قبث بالشئ قبثا من الباب الثانى اذا قبض قباث سحاب وزننده ابن رزين
اللخمى در كه محدثيندندر وقباث بن اشيم اصحابدندر مؤلف ترقى وجه اوزره صحابه يى تأخير ايلمشدر القبعثى

شمردى وزننده طباتى ايرى وبيوك اولان آدمه دينور كذلك طبانلرى وبقنه قلرى ايرى اولان اركك دوه يه دينور
مؤنثنده قبعثاة دينور هايله وقبعثاة عفل معناسنه در كه بعض خاتونك فرجنده اولان يومرى شيشدر خلقى اولور
ذكرك نفوذينه مانعدر وبعضنده كميك اولور كه اكا قرن ديرلر تركيده اول خاتونه آصلق تعبير اولنور القث
قافك فتحى وثانك تشديديله چكوب كتورمك معناسنه در يقال قث الشئ قثا من الباب الاول اذا جره وطوار سورمك
معناسنه در يقال قث الابل اذا ساقها وبرنسنه يى چكوب دبندن قوپرمق معناسنه در يقال قث الشجر اذا قلعه
وقث برنبات آديدر الاقتثاث افتعال وزننده بودخى برنسنه يى چكوب قوپرمق معناسنه در يقال اقتثه اى اقتلعه
المقثة ميمك وقافك فتحيله چوقلق كثرت معناسنه در فا ايله مقثه ده لغتدر ومقثة بريصى ودكرمى تخته در كه صبيان
آنكله بينلرنده متعارف براويون اوينارلر طشره تركيسنده چقشاغى تعبير ايدرلر القثاث غراب وزننده
متاع معناسنه در القثاث كتان وزننده قوغجى يه اطلاق اولنور كه جر ونقل كلام ايدر يقال رجل قثاث اى نمام
قثاث كتاب وزننده ذهبن بن قرضم نام صحابينك جدى اسميدر محدثون قافك فتحيله تعبير ايدرلر القثيثى
خصيصى وزننده مصدر در جمع مال ايلمك معناسنه در يقال هو يقث المال قثيثى اى يجمعه القثيثة والقثاثة
قافلرك فتحيله كروه وجماعت معناسنه در يقال انتقل القوم بقثيثتهم وقثاثتهم اى بجماعتهم القثقثة زلزله وزننده
اولچكى تام قوللنوب مكيلى حقى اوزره اولچمك معناسنه در يقال قثقث المكيال اذا وفاه ويردن قازغى چقرمق
ايچون ايرغالمق معناسنه در يقال قثقث الوتد اذا حركه لينزعه القحث بحث وزننده برنسنه يى بالتمام
سپوروب آلمق معناسنه در تقول قحثت الشئ قحثا من الباب الثالث اى اخذته عن آخره القرث حرث وزننده
كوچك ركوه يه دينور كه كوندن وسختياندن ياپدقلرى مطهره كبى صوقابيدر طشره تركيسنده قالاز تعبير
اولنور وقرث مصدر اولور بركسنه يى پك غمكين وغصه ناك ايلمك معناسنه يقال قرثه الامر قرثا من الباب
الاول اذا كرثه القرث فتحتينله ال امكيله كسب وكار ايلمك معناسنه در يقال قرث الرجل قرثا من الباب الرابع
اذا كد وكسب القريث قافك كسريله جريث وزننده ومرادفيدر كه برنوع بالقدر نته كه ذكر اولندى القراثا
قافك فتحى والفك قصريله والقريثا نعيما وزننده برنوع خرما اغاجنك اسميدر كه خرماسى تازه قورق ايكن بغايت
اطيب اولور قرعث جعفر وزننده بررجل آديدر فى الاصل تقرعث ماده سندن مأخوذدر كه بركمك تجمع معناسنه در
يقال تقرعث القوم اذا تجمعوا الاقعاث همزه نك كسريله بيهوده اسراف مال ايلمك معناسنه در يقال اقعث
فى ماله اذا اسرف وچوق بخشش ويرمك معناسنه در يقال اقعث له العطية اذا اجزلها القعثة قافك فتحى وعينك
سكونيله آز ويركى ويرمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قعث له قعثة من الباب الاول اذا اعطاه قليلا
لكن ضديتى واضح دكلدر زيرا برى ثلاثى وبرى مزيددر التقعيث تفعيل وزننده برنسنه يى بتمامه استيصال ايلمك
معناسنه در يقال قعثه تقعيثا اذا استأصله الانقعاث انفعال وزننده آندن مطاوعدر يقال قعثه فانقعث القعيث
امير وزننده آزجه وقولايجه اولان شيئه دينور معناى مزبوردن مأخوذدر يقال شئ قعيث اى هين يسير وپك چوق
سيل صوينه وپك چوق يغموره دينور الاقتعاث افتعال وزننده قازيلان قويدن چوق طپراق چقرمق معناسنه در
يقال اقتعث الحافر اذا استخرج ترابا كثيرا من البئر القعاث غراب وزننده برمرضدر كه قيون وكچى قسمنك برونلرنده
تحدث ايدر التقلعث تدحرج وزننده صولوجه يالچقدن اياغنى چكوب قوپارر طرزنده يوريمك معناسنه در
يقال تقلعث فى مشيه اذا مر كانه يتقلع من وحل القمعوث زنبور وزننده ديوث وقلتبانه دينور القنطثة دحرجه
وزننده خوف وفزع ايله سكردوب كتمك معناسنه در يقال قنطث الرجل اذا عدا بفزع القنعاث قنطار وزننده
يوزنده وسائر اعضاسنده قيلى چوق اولان كمسه يه دينور يقال رجل قنعاث اذا كان كثير الشعر فى وجهه وجسده
التقيث تفعل وزننده جمع ايلمك ومنع ايلمك معنالرينه در فصل الكاف الكباث سحاب وزننده اراك
اغاجنك كه مسواك اغاجيدر يمشنك اولمشنه دينور الكبث فتحتينله ات بوزيلوب قوقمق معناسنه در يقال كبث
اللحم كبثا من الباب الرابع اذا تغير واروح الكبث مكث وزننده انك اوزرنى قپايوب اورتمكله قوقتمق معناسنه در
تقول كبثت اللحم كبثا من الباب الاول اى غممته فتغير وانتن الكبيث امير وزننده والمكبوث قوقمش اته دينور
يقال لحم كبيث ومكبوث اى متغير منتن الكنبث قنفذ وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور وبغايت بخيل
وناكسه دينور الكنبوث زنبور وزننده والكنابث علابط وزننده بونلرده زياده سيله بخيل وجمرى شخصه دينور
يقال رجل كنبث وكنبوث وكنابث اى منقبض بخيل التكبيث تفعيل وزننده كمى يى يره اكوب ايچنده اولان اشيايى
بشقه كمى يه نقل ايلمك معناسنه در وبو كوچك كميلرده اولور يقال كبث السفينة اذا جنحها الى الارض ليحول

مافيها الى اخرى الكبعثاة قبعثاة وزننده ومرادفيدر كه فرج زنانده اولان شيشدر الكثّ كافك فتحى وثانك تشديديله
صيق وكور وقالين اولان شيئه دينور يقال شئ كثّ اى كثيف الكثيث امير وزننده كثّ معناسنه در بوندندر كه
كور وصيق صقاللو كمسيه كه تخته صقال تعبير اولنور كثّ اللحيه وكثيث اللحيه اطلاق اولنور ويقال لحية كثة وكثاء
اى كثيفة الكثّ كافك ضميله جمعيدر يقال قوم كثّ اللحية الكثكث كافلرك فتحيله والكثكث زبرج وزننده
خرده طاشلر ايله قارشيق طپراغه دينور كه مولوس تعبير اولنور الكثكثى كافلرك ضمى وفتحى والفك قصريله
صبيان عربه مخصوص برلعب آديدر كه طپراقله اوينارلر الكاثّ تشديد ثايله حصاد اولان سنبله دانه لرينك
صچرانتيلرندن نابت اولان اكينه دينور الكثاثاء كافك فتحى والفك مديله طپراغى چوق يره دينور الكثّ كافك
فتحى وثانك تشديديله مصدر اولور بردن درطوپ حدثلك معناسنه يقال كثّ الرجل بسلحه كثا من الباب الاوّل
اذا رمى به الكثاثة كثافه وزننده والكثوثة كافك ضميله والكثث كافك فتحيله صقالك ديبلرى كور
وصيقى اوله رق قيللرى قصه وقيورجق اولمق معناسنه در يقال كثت اللحية كثاثة وكثوثة وكثثا من الباب الرابع
اذا كثرت اصولها وكثفت وقصرت وجعدت ويقال رجل كثّ اللحية كما ذكر جمعى كثاث كلور كافك كسريله
الاكثاث همزه نك كسريله والكثكثة زلزله وزننده بركسه وجه مذكور اوزره طوپ صقاللو اولمق معناسنه در
يقال اكثّ الرجل وكثكث اذا صار كثّ اللحية الكحث بحث وزننده برنسنه يى ايكى پنجه لى طولدروب طبطلو
ويرمك معناسنه در يقال كحث له من المال كحثا من الباب الثالث اذا غرف له بيديه منه الكرّاث رمّان وزننده وكتان
وزننده پراصه تعبير اولنان سبزه يه دينور فارسيده كندنا دينور شارح ديركه مائدهٔ عيسويه ده ومائدهٔ خضريه ده جمله
سبزه لر بولنوب لكن پراصه يوق ايدى الكراث سحاب وزننده برنوع اولو اغاج اسميدر طائف جبالنده مشهودم
اولمشدر بو اغاج پرتجيلر اغاجى ديد كلريدر اوزون و يومشق داللرى اولور قيرلسه سودى آقار حجازده كثيردر سودنى
طعامه اضافه ايلسه لر جذامه نافعدر وكراث برطاغك آديدر الكرث حرث وزننده بركسه يى غم وغصه بصمق
معناسنه در يقال كرثه الغمّ كرثا من الباب الاوّل والثانى اذا اشتدّ عليه الاكراث همزه نك كسريله كرث
معناسنه در يقال اكرثه الغمّ بمعنى كرثه الكريث امير وزننده شول كمسه در كه برماده دن حذر واندیشه ايله عزم
ومباشرتندن قچنليوب رجعت ايلمش اوله يقال انّه لكريث الامر اذا كعّ ونكص وكريث كارث معناسنه در كه مضطرب
ايديجى شديد ديمكدر يقال امر كريث اى كارث ظاهرا بو ماده دن باب رابع دخى وارد اولوب لكن مؤلف اكتفا ايلمش اوله
زيرا كريث كه صفتدر باب رابعى مقتضيدر ومقتضاى ماده دخى تأثر زوميدر وبعضا بو مقوله يه متوهم صيغه تقدير
ايدوب آندن بنا ايدرلر الانكراث انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال انكرث الحبل اذا انقطع الاكتراث
ذكر اولنان كرث لفظندن افتعالدر غمكين اولمق معناسنه در بو مناسبتله برامر عظيمدن مبالات ايلمك وباك وپروا
چكمك معناسنده استعمال اولنمشدر تقول ما اكترث له اى ما ابالى به قال فى النهاية وفى حديث قس لم يخلنا سدى من بعد
عيسى واكترث يقال ما اكترث له اى ما ابالى ولا يستعمل الا فى النفى وقد جاء ههنا فى الاثبات وهو شاذ الكريثاء كافك
فتحيله برنوع اطيب واعلا خرما قورغى اسميدر الكشوث كافك فتحى وضميله والكشوثى كافك فتحى والفك قصريله
ومديله جائزدر والاكشوث همزه نك ضميله واشبو لغت اخيره خلف يعنى رديه وساقطه در باغ صرمشغى تعبير اولنان
نباته دينور كه اغاجك داللرينه صارمشور يرده كوكى و يپراغى و يمشى وكولكه سى اولماز بى خير ومنفعت كمسه يى اكا تشبيه
ايدرلر قال الشارح ومنه * هو الكشوث فلا اصل ولا ورق * ولا نسيم ولا ظلّ ولا ثمر * الانكلاث انفعال وزننده ايلرو
كچمك معناسنه در يقال انكلث الرجل اذا تقدّم المكلث منبر وزننده امور ومصالحده ايشلك نافذ وكار كذار آدمه دينور
يقال رجل مكلث اى ماض فى الامور الكلبث باى موحده ايله جعفر وزننده والكلبث قنفذ وزننده والكلبث علبط
وزننده والكلابث علابط وزننده بغايت بخيل وممسك ومنقبض شخصه دينور الكنثة كافك ضميله شول نوردجه
يعنى مرسين وسكود اغاجلرينك تازه چيوقلرندن دائره اولمش نسنه يه دينور كه اوزرينه خوشبو چچكلر ديزدكدنصكره
طومار كبى دوروب قفس طرزنده ايدرلر تازه قيزلر بهار ايامنده اول كونه آرايش ايدوب صفا ايدرلر ونوردجه
كلمه سى نوردهٔ فارسى معربيدر كه نورديدن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش وبوكلمش نسنه يه دينور بعده وجه مذكور
اوزره قفس وسپت طرزنده انواع شكوفه دن مرتب اول نسنه يه اطلاق اولندى الكنبث قنفذ وزننده والكنابث
علابط وزننده والكنبوث زنبور وزننده طاش كبى پك وقاتى شيئه دينور وزياده سيله بخيل وناكسه دينور الكنبثة
دحرجه وزننده والتكنبث تدحرج وزننده بغايت بخيل وناكس اولمق معناسنه در يقال كنبث الرجل
وتكنبث اذا صار كنبوثا اى بخيلا منقبضا الكندث قنفذ وزننده والكنادث علابط وزننده صلب وشديد

نسنه يه

نسنه يه دينور الكنفث فايله قنفذ وزننده والكنافث علابط وزننده قصير القامه بودور كشى يه دينور
الكوث لوث وزننده پاپوشه دينور كه اياغه كيلور قفش معناسنه وقفش كفش معربيدر التكويث تفعيل وزننده
اكين يكيجه درت بش دانه يپراقلنمق معناسنه در يقال كوّث الزرع اذا صار له اربع ورقات او خمس وقضاى حاجت
ايدن كمسه نجاستنى طوشان باشلرى قدر يعنى طوپاق طوپاق چقرمق معناسنه در يقال كوّث الرجل بغائطه اذا اخرجه
كرؤس الارانب بو معنانك مناسبت مأخذى معلوم اولمدى زيرا ماده ده طوشان يوقدر كه حتى باشنى دخى اخراج
ايليه كوثى طوبى وزننده عراقده برقريه آديدر شارحك بيانى اوزره بابل قضاسنده اولوب ومولد حضرت ابراهيم
على نبينا وعليه التسليم اولمق اوزره مرويدر وكوثى مكه ده برمحله در كه بنو عبد الداره مخصوصدر الكوثة روثه
وزننده اوجوزلغه دينور خصب معناسنه الكاث تخفيف ثايله كاثّ معناسنه در كه مشدده در كثّ ماده سنده
بيان اولندى فصل اللام اللبث لامك فتحى وضمى وبانك سكونيله واللبث فتحتينله واللباث كتاب
وزننده واللباث واللباثة لاملرك ضميله واللبيثة لامك فتحيله بريرده اكلنوب طورمق معناسنه در يقال
لبث الرجل من الباب الرابع اذا مكث وبونك مصدرى بانك سكونيله كلمك قياسه مخالفدر زيرا باب رابعك مصدرى لازم
اولديغى صورتده حركه ايله كلمك قياسدر تعب كبى اللابث واللبث كتف وزننده اسم فاعلدر ماكث معناسنه
شارح ديركه لبث يولده ياغيرى محللرده اكثرى توقف ايدر اولان كشى يه دينور الالباث همزه نك كسريله والتلبيث
تفعيل وزننده بركسه يى مكث ايتدرمك معناسنه در يقال البثه ولبثه اذا امكثه اللبثة جرعه وزننده اسمدر اكلنوب
طورمق حالتنه دينور يقال طال لبثته اى توقفه التلبث تفعل وزننده بو دخى اكلنوب طورمق معناسنه در
يقال تلبث بالمكان اذا توقف الاستلباث كيج عد ايلمك معناسنه در كه كيجكسنمك تعبير اولنور يقال استلبثه
اى استبطأه اللبيث امير وزننده نبيث كبى خبيث لفظنه اتباع اولور يقال رجل خبيث لبيث نبيث اللباث سحاب
وزننده قوروب چكمسى آغر وكيج اولان يايه دينور يقال قوس لباث اى بطيئة اللبيثة لامك فتحيله مصدر درنته كه
ذكر اولندى وصفت اولور شول جماعته اطلاق اولنور كه قبائل متفرقه دن مجتمع اوله يقال جائت لبيثة من الناس
اى جماعة من قبائل شتى اللثّ لامك فتحى وثانك تشديديله الحاح وابرام ايلمك معناسنه در يقال لثّ عليه لثا من الباب
الاول اذا الحّ وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال لثّ بالمكان اذا اقام ومتصل يغمور ياغمق معناسنه در يقال لثّ المطر
اذا دام اياما ولثّ چه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور ومصدر اولور نباته چه دوشمك معناسنه يقال لثّ الشجر اذا
اصابه الندى الالثاث همزه نك كسريله بو دخى الحاح ايلمك معناسنه در يقال الثّ عليه اذا الحّ وبريرده اقامت ايلمك
معناسنه در ومنه الحديث لا تلثوا بدار معجزة اى لا تقيموا بدار يعجزكم فيها الرزق والكسب والثاث برمدت متصل يغمور
ياغمق معناسنه در يقال الثّ المطر اذا دام اياما اللثلثة زلزله وزننده الثاث معنالرينه در وضعيف وزبون اولمق
معناسنه در يقال لثلث الرجل اذا ضعف وحبس وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال لثلث فلانا اذا حبسه
وبرخصوصده تردد ايلمك معناسنه در يقال لثلث فى الامر اذا تردد فيه وكلامى ابانه واظهار ايليوب دلنى چينيه رك
مبهم سويلمك معناسنه در كه عوام تركيده ايمر يامر سويلمك تعبير اولنور يقال لثلث كلامه اذا لم يبينه وطپراغه بيله مك
معناسنه در يقال لثلثه فى التراب اذا مرّغه وطوار سورمك معناسنه در تقول لثلثت البعير اى كردته يعنى سقته شارح
لددته نسخه لرنى تخطئه ايلمشدر وبرمقدارجه ديكلندروب آرام وراحت ويرمك معناسنه در تقول لثلثوا بنا
على صيغة الامر اى روّحوا قليلا التلثلث تزلزل وزننده برخصوصده تردد ايلمك معناسنه در يقال تلثلث فى الامر اذا
تردد وطپراغه بيلنوب آغنه مق معناسنه در يقال تلثلث فى التراب اذا تمرّغ اللثلاث واللثلاثة لاملرك فتحيله
شول اوشنكن بطئ الطبع تنبل كمسيه دينور كه برايش تكليف ايلدكده ايشته قالقدم وواردم ديه رك صورت اجابت
كوستوروب ينه كهالتله كيرولنوب تأخر ايدر اوله اصطلاحمزده اكا جان دورپوسى واشك ايكولى تعبير اولنور يقال
رجل لثلاث ولثلاثة اى بطئ كلما ظننت انه اجابك الى حاجتك تقاعس اللطث مكث وزننده الك عرضيله يعنى
ارقوريسيله ياخود بريصى اغاجله اورمق معناسنه در يقال لطثه لطثا من الباب الاول اذا ضربه بعرض الكف
او بعود عريض وبوزه سله اورمق معناسنه در يقال لطثه اذا صكه وبركدرمك معناسنه در يقال لطث الشئ اذا جمعه
وبركمسيه طاش آتمق معناسنه در يقال لطثه بحجر اذا رماه به وبرايش برآدمه ضربلنوب كوچلمك معناسنه در يقال
لطث الامر فلانا اذا صعب عليه وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال لطث الشئ اذا فسد الملاطث مساجد
وزننده شول مواضعه دينور كه آنلرده ناس برى برينه حمله وضرب ايدر اوله لر ملطث مفرديدر الملاطث ميمك ضميله
دائما نسنه بركدرنجى كشى يه دينور جامع معناسنه التلاطث تلاطم وزننده ومرادفيدر كه موج دريا چارپشمق معناسنه در

يقال تلاطث الموج اذا تلاطم وناس اللريله بری برینه اورشمق معناسنه در يقال تلاطث القوم اذا تضاربوا بايديهم ملطث
منبر وزننده بر رجل آديدر الالعث همزه نك وعينك فتحيله دپرنمسی كيج وثقيل اولان كمسيه دينور يقال رجل العث
ای ثقيل بطیء اللعث فتحتينله بركسه العث اولمق معناسنه در يقال لعث الرجل لعثا من الباب الرابع اذا صار
العث اللغيث غليث وزننده وايكی معناسنده دخی مرادفدر الالفث فايله العث وزننده شاشقين واحمق آدمه
دينور الاستلفاث بر مكتوم ومستور نسنه يی استخراج ايلمك معناسنه در يقال استلفث ما عنده
اذا استنبط وبر نسنه يی كركی كبی صوروب اراشدرمق معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا استقصاه
وبر نسنه يی كتم ايلمك معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا كتمه وايش بتورمك معناسنه در يقال استلفث
حاجته اذا قضاها واوتلاغك چايرلرنی بالجمله اوتاروب خالی قومق معناسنه در يقال استلفث الرعی
اذا لم يدع منه شيئا اللقث قافله مكث وزننده قارشدرمق معناسنه در يقال لقث الشیء لقثا من الباب الاول
اذا خلطه وسرعتله بر نسنه نك مجموعنی اخذ ايلمك معناسنه در يقال لقث الشیء لقثا من الباب الرابع اذا اخذه
بسرعة واستيعاب التلقيث تفعيل وزننده بودخی قارشدرمق معناسنه در يقال لقثه تلقيثا اذا خلطه
اللكث مكث وزننده اورمق معناسنه در يقال لكثه لكثا من الباب الاول اذا ضربه وبركسه يه ياخود بر دابه يه
تحمل وطاقتدن زياده مضايقه ويرمكله زحمته كرفتار ايلمك معناسنه در تقول لكثته ای جهدته وحملت
عليه اللكاث غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص بر مرض آديدر كه آغزنده سيولجه كبی چبانلر ويارهلر پيدا اولور
ولكاث كرج مادهسی اولان بر آق طاشه دينور زيرا اوج قسم اولور بری بياض وغير براق وبری قرمزی
وبريسی براق وقات قات اولور كه اسفيداج الجصاصين تعبير ايدرلر لكاث بو اوله جقدر اللكث فتحتينله
دوه لكاث مرضنه اوغرامق معناسنه در يقال لكث البعير لكثا من الباب الرابع اذا اصابه اللكاث وبر شيئه
كيروچرك ياپشمق معناسنه در يقال لكث به الوسخ اذا لصق به اللكاثی لامك ضميله بغايت آق اولان
شيئه دينور لكاث مزبوره منسوبدر اللكاث رمان وزننده كرج پيان كمسيه دينور صناع الجص معناسنه
اللكثة فرحه وزننده سموز وطاولی ناقه يه دينور يقال ناقة لكثة ای سمينة اللوث روث وزننده زور وقوت
معناسنه در يقال ناقة ذات لوث ای قوة ولوث مصدر اولور باشه صارق صارمق معناسنه يقال لاث العمامة
علی رأسه لوثا اذا عصبها ولوث شر وشور معناسنه در يقال وقع اللوث ای الشر وصغنمق لوذ معناسنه در
يقال لاث بی لوثا ای لاذ ويارهلره دينور جراحات معناسنه مفردی لوثه در هايله وحقد وكينه ايله اولان
مطالباته دينور يقال بينهم لوث ای مطالبات بالاحقاد وشبه الدلاله معناسنه در كه مراد بينهٔ ضعيفهٔ غير كامله در
نته كه نهايه ده حديث قسامه ده اذا كان هناك لوث عبارهسنده لوثدن مراد بينهٔ ضعيفهٔ غير تامه اولمق
اوزره مشروحدر مثلا مقتول قبل الفوت بنی فلان ضرب وجرح ايلدی ديو اقرارينه شاهد واحدك شهادت
ايلمسی كبی ياخود بركسه ايله مقتول بيننده واقع خصومت ثابته اولديغنه ايكی شاهدك شهادت ايلملری كبی كه بونلر
بينهٔ غير كامله در وبونلر تلطيخ معناسندندر ولوث لقمه يی چرويش ياغنه بولايوب بانمق معناسنه در يقال لاث
اللقمة لوثا اذا مرغها فی الاهالة وبركسه خانهسنه ملازم اولوب دائما اوتورمق معناسنه در يقال لاث داره
اذا لزمها وبر نسنه يی اغزده بری اوته چويره رك چينمك معناسنه در يقال لاث الشیء اذا لاكه فی فيه وبر خصوصده
آغرجه اويالنه رق دپرنمك معناسنه در يقال لاث فی الامر اذا ابطأ وبيلا شدرمق معناسنه در يقال لاث ثوبه
بالطين اذا لطخه به وقارشدرمق معناسنه در يقال لاثه اذا خلطه وبر نسنه يی طراوتلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لاث الشیء اذا مرسه اللوثة لامك ضميله كوشكلك استرخاء معناسنه در وكيجكمك
بطؤ معناسنه در وحمق وبلاهت معناسنه در وحماقتدن ناشی برايشده اظهار غيرتله سرعت ايلمك هيچ معناسنه در
ومس جنون معناسنه در كه قاره سودا كبی شوريده دماغ اولمق حالتندن عبارتدر يقال به لوثة ای مس جنون وبدنده
لحم وشحم كثير اولمغله سموزلك حالتنه دينور وضعيف وزبون اولمغه دينور وشول پچاوره يه دينور كه صبيان
آنلری بريره بركدروب آنكله اويون اوينارلر الالتياث افتعال وزننده اختلاط والتباس معناسنه در يقال
التاث الامر التياثا اذا اختلط والتبس وبر نسنه يه صاريلوب بورنمك معناسنه در يقال التاث بردائه اذا التف به
والتاث برأس القلم شعرة ديرلر قلمك اوجنه بر قيل صارلدی معناسنه والتياث ايشده اويالنوب آغر آغر دپرنمك
معناسنه در يقال التاث فی العمل اذا ابطأ وسموروب قوتلنمك معناسنه در يقال التاث البعير اذا سمن وتقوی
وآليقومق معناسنه در يقال التاثه عن كذا اذا حبسه عنه التلويث تفعيل وزننده بودخی آليقومق معناسنه در

يقال

يقال لوثه عن كذا اذا حبسه وبيلا شدرمق وآلوده قلمق معناسنه در يقال لوث ثيابه بالطين اذا لطخها به
وقاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال لوث التبن بالقت اذا خلطه به وبر نسنه يی طراوتلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لوث الشیء اذا مرسه الملاث ميمك فتحيله بر قومك سيد وسركرده سنه دينور
التجاء معناسندن مفعل در امور ومصالح عامه ده مرجع وملاذ اولديغيچون جمعی ملاوث كلور وملاوثه كلور
هايله وملاويث كلور شارح ديركه وزن اخير اشباع كسره اولمق غالبدر الملوث منبر وزننده ملاث معناسنه در
يقال هو ملاث وملوث ای شريف يلاث به الامور اللواثة لامك ضميله جماعت انسانی يه دينور وخمير
تختهيه ياپشمامق ايچون آلتنه اكدكلری اونه دينور كه اوروه تعبير اولنور وهر شيئه بيلاشور اولان نسنه يه دينور كه
بيلاشاق تعبير اولنور ومنه يقال فلان لواثة ای يتلوث ويتلطخ بكل ناس اللويثة لامك فتحيله بودخی
بر بلوك ناسه دينور وقبائل مختلفه دن مجتمع جماعته دينور لبيثه كبی اللواث غراب وزننده بودخی خمير التنه
صاچيلن اونه دينور لواثه كبی الالواث همزه نك كسريله بر قورتمش نبات ايچره تازه نبات بتورمك معناسنه در
يقال الوثت الارض الواثا اذا انبتت الرطب فی اليابس الالوث همزه نك فتحيله سست وسلپوك وصالقی
اولان كمسيه دينور يقال رجل الوث ای مسترخ وكوجلو قوتلو زورمند كمسيه دينمكله ضد اولور يقال رجل
الوث ای قوی وبطیء الحركه اولان كمسيه دينور ولسانی تكلمده آغر اولان كمسيه دينور كه كلامی طوتغون
طوتغون تكلم ايدر يقال رجل الوث ای البطیء ويقال رجل الوث ای الثقيل اللسان بعض نسخه ده
بلا عاطف البطیء الثقيل اللسان وارد اولمغله ايكيسی بر معنا اولور لكن نسخهٔ اولی اولادر الليث لامك
كسريله بر نبات آديدر واو يايه قلب اولنمشدر الليثة كيسه وزننده قرغل صقاله دينور يقال لحية ليثة
اذا كانت قد اختلط شمطها ببياضها اللائث لابس وزننده واللاثی مقلوب اوله رق والليث سيد وزننده
بری برينه صارمشمش اوتلغه دينور يقال نبات لائث ولاث وليث اذا كان قد التف بعضه ببعض ولائث ارسلانه
دينور الالاثة اقامه وزننده بركسه نك يانه بر امانت قومق معناسنه در تقول التث به مالی ای استودعته اياه
المليث معظم وزننده ششمانلقدن بطیء الحركه اولان كمسيه دينور يقال هو مليث ای بطیء لسمنه اللوثاء
لامك فتحيله شول دائمی يغموره اطلاق اولنور كه نباتلری بری برينك اوزرينه ياتروب صارمشدر اوله يقال
ديمة لوثاء اذا كانت تلوث النبات ای تلف بعضه علی بعض اللهثان عطشان وزننده ومراد فيدر كه صوسز
ديمكدر اللهثان فتحاتله واللهث فتحتينله واللهاث سماع وزننده صوصه مق معناسنه در يقال لهث الرجل
لهثانا ولهثا ولهاثا من الباب الرابع اذا عطش فهو لهثان ای عطشان اللهاث غراب وزننده صوسزلق
حرارتنه دينور تقول احرقنی اللهاث ای حر العطش وشدت موت معناسنه در وخرما پيراغنك ايچنده اولان
قرمزی قرمزی نقطه لره دينور كه خرده قورتجغز هيئتنده اولور وبو امام فراءدن منقولدر لكن قياس
اولان لامك كسريله اولمقدر نقاط وبرام كبی كه نقطه وبرمه نك جمعلريدر بودخی لهثه نك جمعيدر
نقطه وزننده كما سيذكر اللهث مكث وزننده واللهاث لامك ضميله پك صوسزلقدن ياخود تعب
ومحنتدن ياخود يورغنلقدن دلی طشره چقروب كهل كهل صولومق معناسنه در كه كلاب قسمنده كثير الوقوعدر
يقال لهث الرجل او الكلب لهثا ولهاثا من الباب الثالث اذا اخرج لسانه عطشا او تعبا او اعياء الالتهاث افتعال
وزننده بودخی لهث معناسنه در اللهثة جرعه وزننده تعب ومحنت معناسنه اسمدر وصوسزلغه دينور يقال به
لهثة ای عطش وخرما پيراغنده اولان قزل نقطه يه دينور نته كه ذكر اولندی اللهاثی غرابی وزننده يوزنده چوق
قرمزی خاللری اولان كمسيه يه دينور اللهاث تشديد هايله عمال وزننده خرما پيراغندن قوصره سپتی پيان سپتجی يه
دينور الليث لامك فتحی ويانك سكونيله ارسلانه دينور وبر نوع اورمجكه دينور كه خرده اولور صچرايوب سينك
صيد ايدر وبغايت فصيح ومتكلم وبليغ آدمه اطلاق اولنور كه ضرب لسانه مالك اولوب محاوره ومجادله ده بی همتا اوله
يقال هو ليث ای لسن بليغ وليث بر قبيله پدرينك اسميدر كه ابن بكر بن عبد مناة اوله جقدر وليث عفرين حرف راء
بابنده مذكوردر اللايث لابس وزننده بودخی ارسلانه دينور الليث لامك كسريله سرين ايله مكه ميانده
بر موضعدر آنده بر وقعه اولمغله يوم الليث معروفدر وليث اليث كلمه سندن جمع اولور واليث ابيض وزننده دلير وبهادره
دينور اصل ليث مادهسی زور وقوت معناسنه موضوعدر التليث تفعل وزننده بركسه ارسلان هواسنده يعنی
ارسلان كبی شهامتلو وعصبيتلو اولمق معناسنه در كه ارسلان كوكللو اولمق تعبير اولنور يقال تليث الرجل اذا صار
ليثی الهوی التليث تفعيل وزننده تليث معناسنه در يقال ليث الرجل وليث علی بناء المفعول بمعنی تليث المليث

منبر وزننده یاوز و شدید و زورمند کمسیه دینور الملیث معظم وزننده سموز اولوب رام و مذلل اولان حیوانه
دینور الملیث عصیفیر وزننده تنومند اولوب تویلری یك چوق اولان دوه یه دینور اللیثة لامك فتحیله قوی
و شدید اولان دوه لره دینور یقال ابل لیثة ای شدیدة قویة فصل المیم متوث میمك فتحی و تای فوقیهٔ
مشدده نك ضمیله سفود وزننده واسط ایله اهواز بیننده بر قلعه آدیدر المث میمك فتحی و ثای مثلثه نك تشدیدیله طلومدن
یاغ صزمق معناسنه در یقال مث النحی مثا من الباب الاول اذا رشح ما فیه و مندیل و مقرمه مقوله سنه ال سیلمك
معناسنه در یقال مث یده اذا مسحها بمندیل و نحوه و بیغه یاغلو نسنه بیلاشدرمق معناسنه در که طعام اکل ایدرکن
اولور یقال مث الشارب اذا اطعمه دسما مؤلف تفسیرده اشراب نزاکت ایلمشدر شاربدن مراد بیقدر و یاره نك چرکنی
کیدرمك معناسنه در یقال مث الجرح اذا نفی عنه غثیثته المثمثة زلزله وزننده بودخی طلومدن یاغ صزمق معناسنه در
یقال مثمث النحی اذا رشح و فتیلی کرکی کبی یاغه بولامق معناسنه در یقال مثمث الفتیلة اذا اشبعها بالدهن و قارشدرمق
معناسنه در یقال مثمث امرهم اذا خلطه و برنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقال مثمث الشیء اذا تعتعه و حرکه
و صویه طالدرمق معناسنه در یقال مثمثه اذا غطه فی الماء و بر مقدارجه دیکلندرمك معناسنه در لثلثه کبی تقول
مثمثوا بنا علی صیغة الامر ای لثلثوا المثماث میمك کسریله مثمث فعلندن بودخی مصدردر معنای مذکورلرده مشترکدر
و میمك فتحیله اول معنالردن اسمدر المرث حرث وزننده برنسنه یی یومشیوب یاخود طراوتلنمك ایچون صویه
اصلاتمق معناسنه در یقال مرث التمر مرثا من الباب الاول اذا مرسه و چوجق پرمغنی آغزنده کوه لیوب چینمك
معناسنه در یقال مرث الصبی اصبعه اذا لاکها و اورمق معناسنه در یقال مرث الرجل الرجل اذا ضربه و برنسنه یی
آغزده صوروب ایمك معناسنه در یقال مرث الصبی الودع مرثا من الباب الاول و الثانی اذا مصه و دع کوز بونجغنه
دینور و یومشتمق معناسنه در یقال مرث الشیء اذا لینه و ادویه مقوله سنی صویه اصلاتمق معناسنه در یقال مرث الدواء
فی الماء اذا انقعه و قوزی یی یاغلو ال ایله صغایوب اوخشامق سببیله بدرایحه پیدا ایلدیکندن ناشی اناسی اکامیل و حنین
ایلیوب متنفر اولمق معناسنه در یقال مرث السخلة اذا نالها بسهك فلم ترأمها امها لذلك اصل معنا قوزی یه زفیر
بیلاشدرمقدر اناسنك نفرتی تتمه در التمریث تفعیل وزننده مرث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال مرث السخلة تمریثا
بمعنی مرثها و تمریث برنسنه یی ریزه ریزه ایلمك معناسنه در یقال مرث الثرید اذا فتته شارح غین معجمه ایله التغتیث نسخه سنی
استحسان ایلمامشدر الممرث منبر وزننده خصومت بابنده صبور و متثبت و متین اولان کمسیه دینور و حلیم و متانی
آدمه دینور و الحلیم کلمه سنده واو ساقط اولان نسخه غلطدر المرث کتف وزننده ممرث معناسنه در یقال هو ممرث
و مرث ای الصبور علی الخصام و یقال ممرث و مرث ای الحلیم المرث فتحتینله برکسه ممرث اولمق معناسنه در یقال
مرث الرجل مرثا من الباب الرابع اذا صار ممرثا الممرثة معظمه وزننده چسنتی کبی ضعیف یغمور اصابت ایلمش
یره اطلاق اولنور یقال ارض ممرثة اذا کانت اصابها مطر ضعیف المغث میمك فتحی و غین معجمه نك سکونیله مرث
معناسنه در که برنسنه یی تازه لنمك ایچون صویه قومق معناسنه در یقال مغث التمر مغثا من الباب الاول اذا مرثه و یایجه
اورمق معناسنه در یقال مغثه اذا ضربه خفیفا و برکسه نك عرض و ناموسنی دیللیوب هتك ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال مغث فلانا اذا هتك عرضه و مضغه و مغث شر و قتال معناسنه در یقال بینهم مغث ای شر و قتال بونك
جمعی مغاث کلور میمك کسریله و مغث صویه غرق ایلمك معناسنه در یقال مغثه فی الماء اذا غرقه و عبث معناسنه در که
ذکر اولندی یقال مغثه اذا عبثه ای خلطه المغث کتف وزننده کورش طوتمقده پهلوان اولان کمسیه دینور یقال
فلان مغث ای مصارع شدید الممغوث محموم کمسیه دینور یقال هو ممغوث ای محموم و شدتلو یغمور اصابتیله
یره یاتمش اوتلغه دینور پس مغث حما طوتمق و شدتلو یغمور اوتلغی یره یصلامق معناسنه اولور المغیث میمك فتحیله
ممغوث ایله معنای اخیرده مرادفدر ماغث وارث وزننده عتیبة بن الحارث نام کمسه نك لقبیدر المغاث میمك کسریله
و المماغثه مفاعله وزننده مخاصمه و مجادله ایلمك معناسنه در یقال ماغثه مماغثة و مغاثا اذا حاکه و خاصمه مغاث
غراب وزننده بر شجر آدیدر که کوکندن ایکی قیراطی مقبی و مسهلدر عند البعض مغاث بیان ناری کوکیدر المکث
میمك حرکات ثلاثی و کافك سکونیله و کافك فتحیله و المکثی خصیصی وزننده و المکیثاء الفك
مدیله و المکوث و المکثان میملرك ضمیله بر یرده اکلنوب طورمق معناسنه در یقال مکث الرجل
و مکث من الباب الاول و الخامس اذا لبث مؤلفك بصائرده بیاننه کوره انتظاره مقرون لبث و آرام
معناسنه موضوعدر و وجه مسرود اوزره سکز مصدر اولور و مزهرده ضمتینله مکث لفظنی زیاده ایلمکله
طقوز مصدر اولور التمکث تفعل وزننده بودخی اکلنوب طورمق معناسنه در یقال تمکث الرجل اذا تلبث

و برنسنه یه منتظر اولوب بکلمك معناسنه در یقال تمکث الرجل اذا تلوم المکیث امین وزننده وقار و تمکین صاحبی آدمه
دینور یقال رجل مکیث ای رزین و مکیث اصحابدن رافع ایله جندب نام ذاتلرك پدرلری اسمیدر کذلك جناب نام محدثك
پدری و حارث بن رافع نام محدثك جدی اسمیدر الملث میمك فتحی و لامك سکونیله برکسه یی طبعنه موافق خوش آمدی
لطف خطاب و جرب جوابله خوشدل ایلمك معناسنه در یقال ملثه ملثا من الباب الاول اذا طیب نفسه بکلام
و انجاز و وفاسنه قصد ایلمیه رك دفع کونه یاخود استعمال ایچون برکسیه برنسنه وعد ایلمك معناسنه در کبار زمان
مواعیدی کبی یقال ملثه اذا وعده بلا نیة الوفاء و کیجه هنوز قرا کولنمغه بشلمق معناسنه در که صولر قرارمق تعبیر
اولنور و بونده فتحتینله ده لغتدر و منه تقول اتیته ملث الظلام و ملثه ای حین اختلط الظلام و یایجه اورمق معناسنه در
یقال ملث فلانا اذا ضربه خفیفا و سکرتمکدن ضعیف و فرومانده اولمق معناسنه در یقال ملث الارنب اذا ضعف
عن الجری الملثة جرعه وزننده بودخی کیجه هنوز قرارمغه بشلمق حالتنه دینور الملث میمك کسریله جماعدن
طویمز اولان کمسیه دینور مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل و امرأة ملث ای لا یشبع عن الجماع الممالثة
مفاعله وزننده مداهنه ایلمك معناسنه در یقال مالثه اذا داهنه و برکسه ایله ملاعبه ایلمك معناسنه در یقال مالثه اذا لاعبه
ملث میمك ضمی و لام مشدده نك کسریله عراقده بر قریه در الموث لوث وزننده و الموثان فتحاتله برنسنه یه آخر
نسنه قاتمق معناسنه در یقال مات الشیء بالشیء یموث موثا و موثانا اذا خلطه به و برنسنه یی صویه اصلاتمق معناسنه در
ازمك ایچون یاخود یومشتمق ایچون یقال مات الشیء اذا دافه فی الماء الانمیاث انفعال وزننده معنای مزبوردن
مطاوعدر یقال ماثه فانماث انمیاثا المیث لیث وزننده موث معناسنه در که آنفا ذکر اولندی یقال مات الشیء یمیث میثا
بمعنی مات یموث التمییث تفعیل وزننده میث معناسنه در یقال میثه تمییثا بمعنی ماثه الامتیاث افتعال وزننده میث
معناسنه در و ملایم رفاه و معیشته نائل اولمق معناسنه در یقال امتاث الرجل اذا اصاب لین المعاش و کشکی صو ایله
ازوب ایچمك معناسنه در یقال امتاث الاقط اذا مرسه فی الماء و شربه المیثاء میمك فتحیله دوز و ملایم یره دینور جمعی
میث کلور میمك کسریله هیف و هیفاء کبی و میثاء شام دیارنده بر موضع آدیدر ذو المیث میمك کسریله مدینه ترابنده
عقیق نام محلده بر موضع آدیدر المیث کیس وزننده یومشق نسنه یه دینور یقال شیء میث ای لین التمیث تفعل
وزننده بر یغمور سببیله یومشمق معناسنه در یقال تمیثت الارض اذا مطرت فلانت المستمیث مستمیل وزننده
بمورطه نك قبوغی ایچره اولان ایچه زاره دینور غرقیء معناسنه تای فوقیه ایله مستمیت دخی بو معنایه در فصل
النون النأث نونك فتحی و همزه نك سکونیله ایراق اولمق معناسنه در یقال نأث عنه نأثا من الباب الثالث اذا بعد
و نأث و منأث که مقعد وزننده مصدر میمی در سعی ایلمك معناسنه در یقال نأث الرجل نأثا و منأثا اذا سعی المنأث
مکرم وزننده ابعاد اولنمش نسنه یه دینور مبعد معناسنه پس انأث مصدری اولور اکرام وزننده النبث نبش وزننده
و مرادفیدر که یری ال ایله قازوب نسنه چقرمق معناسنه در یقال نبث الارض نبثا من الباب الاول اذا نبش و طارلمق
معناسنه در یقال نبث الرجل اذا غضب الانتباث افتعال وزننده نبث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انتبث الارض
بمعنی نبثها و ال صونوب برنسنه یی آلمق معناسنه در یقال انتبث الشیء اذا تناوله و اون و قاود و نشاسته مقوله سی نسنه
صویه قونمغله چوغالوب آرتمق معناسنه در یقال انتبث السویق و نحوه اذا ربی فی الماء و یر اوزره اوتورر کن اثوابنی
صغانوب یوقری چالمق و چمرنمك معناسنه در یقال انتبث الرجل اذا قلص حالة قعوده النبث فتحتینله اثر و نشانه
دینور جمعی انباث کلور سبب و اسباب کبی النبیثة خبیثه وزننده قازیلان قوییدن و ایرمقدن چقان طپراغه دینور
النبیث خبیث لفظنه تأکیدا اتباع اولور یقال خبیث نبیث ای شریر الانبوثة اضحوکه وزننده صبیان بیننده
بر لعب آدیدر بر چقوره برنسنه دفن ایدرلر چیقارن سائرینه غالب اولور النث نونك فتحی و ثانك تشدیدیله بر کلام
و خبری فاش و شایع قلمق معناسنه در یقال نث الخبر نثا من الباب الاول و الثانی اذا افشاه و یاره یی یاغلمق معناسنه در
یقال نث الجروح اذا دهنه و نث نم و رطوبت سببیله کوشکلنوب صالقیلنمش دیواره دینور که وصف اولور و غث
کلمه سنه اتباع و مزاوجه اولور یقال کلام غث نث النثاث کتاب وزننده یاره یی یاغلیجق یاغه دینور یقال نث
الجروح بالنثاث ای الدهن النثنثة زلزله وزننده چوق ترلر اولمق معناسنه در یقال نثنث الرجل اذا اعرق کثیرا
و مقرمه یه ال سیلمك معناسنه در یقال نثنث الید اذا مسحها بعض نسخه ده بو نث عنواننده مرسومدر و طلوم
صزمق معناسنه در یقال نثنث الزق اذا رشح النثیث نونك فتحیله بودخی مصدردر طلوم صزمق معناسنه در
یقال نث الزق نثیثا من الباب الثانی اذا رشح النثاث تجار وزننده ناسی دائما فصل و غیبت ایدوب مثالب و مساویلرنی
نشر و افشا ایدن کمسه لره دینور نثاث مفردیدر یقال هم نثاث ای مغتابون المنثة میمك کسری و نونك فتحیله یاره

یاغلدقلری یوك پاره سنه دینور النثیثة سفینه وزننده وطلومدن وقربه دن صزان صزندی یه دینور النجث جیمله
بحث وزننده ومرادفیدر یقال نجث عن الامر نجثا من الباب الاول اذا بحث وبرکسیه غیرت ویره رك فریاد ایله
مدد خواه اولمق معناسنه در یقال نجث فلان القوم اذا استعواهم واستغاث بهم التنجث تفعل وزننده بودخی برنسنه نك
حالندن صوروب اراشدرمق معناسنه در یقال تنجث عنه اذا تبحث النجاث شدّاد وزننده والنجث کتف
وزننده دائما اخبار وحوادث جستجو ایدن کسیه دینور الاستنجاث استخراج معناسنه در یقال استنجث الشیء
اذا استخرجه وبرشیئه تصدّی واقبال ایدوب آنك قیدنده اولمق معناسنه در یقال استنجث الشیء اذا تصدّی له
الانتجاث افتعال وزننده بودخی استخراج معناسنه در یقال انتجث الشیء اذا استخرجه وسموزلك ظهوریله بدن
قباروب شیشمك معناسنه در یقال انتجث المعز اذا انتفخ وظهر سمنه النجیثة نبیثه وزننده ومرادفیدر که قویی
وخرق ونهر مقوله سندن اخراج اولنان طپراغه دینور وفاش وشایع اولان قبیح وناسزا خبره اطلاق اولنور وبرکسنه نك
وسع ومقدرتندن اظهار وافراغ اولنان تاب وطاقته اطلاق اولنور ومنه یقال بلغت نجیثته علی بناء المفعول ای بلغ
مجهوده النجیث امیر وزننده بطیء الحرکه اولان انسان وحیوانه دینور وبرنوع سبزه اسمیدر بونی سلیخه ایله تفسیر
ایلمشلردر وکتم واخفا اولنان رازه دینور وهدف معناسنه در که نشان نصب اولنه جق طپراق کومه سندن عبارتدر
تیراندازلر بیننده سپد تعبیر اولنور یقال رموا فی النجیث ای الهدف وهو تراب یجمع النجث نونك ضمی وجیمك سکونی
وضمیله زرهه دینور درع معناسنه ویورکك پرده سنه دینور که یورکی محیط اولان یوفقه زار اوله جقدر غلاف القلب
معناسنه وبرکسنه نك کندی بیت ومنزلنه دینور جمعی انجاث کلور التناجث تفاعل وزننده بری برینك اسرارنی فاش
وشایع قلمق معناسنه در یقال تناجثوا ای تباثوا النعث بعث وزننده ال ایله المق معناسنه در یقال نعث الشیء نعثا
من الباب الثالث اذا اخذه الانتعاث افتعال وزننده نعث معناسنه در یقال انتعثه بمعنی نعثه الانعاث همزه نك کسریله
اسراف ایلمك معناسنه در یقال انعث فی ماله اذا اسرف وبریره کتمك ایچون یول اسبابنی تجهیز وترتیبه بشلمق
معناسنه در یقال انعث الرجل اذا اخذ فی الجهاز للسیر وبرخصوصده جدّ وجهد ایلمك معناسنه در یقال
هم فی انعاث ای دأبوا فی امرهم یعنی جدّوا واجتهدوا النغث نونك فتحی وغین معجمه نك سکونیله دائمی
وشدید اولان شرّه دینور یقال اصابه النغث ای الشرّ الدائم الشدید النفث نونك فتحی وفانك سکونیك تفل معناسندن
اقلّ اوله رق اوفورمك معناسنه در که بوندن اوفلمك ایله تعبیر اولنور رقیه خوانلرك اوفلمسی کبی که توکرکسز اولور
وتفل آزجه توکرکله توف توف دیو اوفورمکدر که توفلمك تعبیر اولنور یقال نفث الراقی نفثا من الباب الاول والثانی
وهو کالنفخ واقلّ من التفل نفث الشیطان اشعار وغزلیاته اطلاق اولنور شارح دیر که اشعارا کاذیب قسمندن
اولمغله شیطانه مضافدر لکن مناجات ونعوت شریفه ادعیه جمله سندن معدود در تقول اعوذ بالله من نفث الشیطان
وهو الشعر النفاثات فی العقد ساحره لره اطلاق اولنور ایپی دوکوملیوب اکا افسونله اوفلدکلری ایچون مؤلفك
سواحر ایله تفسیری نفوس یاخود نساء اعتبارینه مبنیدر زیرا اکثری جادولق نسوان کاریدر ومنه قوله تعالی
ومن شرّ النفاثات فی العقد النفاثة نونك ضمیله مصدورك یعنی ضیق نفسی اولان کسنه نك اغزندن صولونه رق
اخراج ایلدیکی اوفورکه دینور که انکله استراحت ایدر * لابدّ للمصدور ان ینفث * مثلی بو معنادندر دردناك اولان کسنه
بثّ شکوا ایلمك معرضنده ضرب اولنور ونفاثه عربدن برجماعتك پدرلری اسمیدر ومسواکك آغزده قالوب
اوفوریلان پاره لرینه دینور که اوفورنتی تعبیر اولنور النفیث خبیث وزننده پاره دن فشقروب چقان قانه اطلاق اولنور
یقال دم نفیث اذا کان نفثه الجرح انافث همزه نك فتحیله یمنده برموضع آدیدر النقث نونك فتحی وقافك سکونیله
برایشده سرعت ایلمك معناسنه در یقال نقث الرجل فی الامر او فی السیر نقثا من الباب الاول اذا اسرع وبرکسنه یی
سوز ایله رنجیده ایلمك معناسنه در یقال نقث فلانا بالکلام ای اذاه به وپك خلط کلام ایلمك معناسنه در یقال نقث
حدیثه اذا خلطه کخلط الطعام وکمکدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال نقث العظم اذا استخرج مخه ومدفون
اولان شیء استخراج ایچون طپراغی قازمق معناسنه در وبو حقیقی ومعنوی اولور که برمادّه مستوره یی خارجه
چقروب بیلمك ایچون اشه لیوب ایچ یوزنی اراشدرمقدن عبارتدر یقال نقث الشیء اذا حفر عنه التنقیث تفعیل
وزننده والانتقاث افتعال وزننده بونلرده سرعت ایلمك معناسنه در یقال نقث الرجل تنقیثا وانتقث انتقاثا
اذا اسرع وانتقاث کمکدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال انتقث العظم اذا استخرج مخه ومدفونی استخراج ایچون
طپراغی قازمق معناسنه در کرك حقیقی وکرك معنوی اولسون نته که انفاذ کر اولندی یقال انتقث الشیء اذا حفر عنه نقاث
قطام وزننده دیشی صرتلان اسماسندندر التنقث تفعل وزننده برکسنه دن کندی طرفنه میل ومهر ومحبت ایستمك

معناسنه در

معناسنه در یقال تنقث الرجل المرأة اذا استمالها واستعطفها مترجم دیر که تفعل بابی استفعال کبی طلب ایچون دخی کلور
نته که شافیه اوائلنده مصرّحدر زیرا برنسنه نك طلبی البته صوری ومعنوی تکلفی متضمندر النکث نونك کسریله
تکرار اکیروب ایپ ایلمك ایچون اسکی کلیملرك وپلاسلرك بوزیلوب چوزیلان بوزنتیسنه وچوزنتیسنه دینور نته که
مصباحك وسائر امهاتك بیانلرینه کوره ده نکث اول بوزیلوب چوزیلن کلیمك وپلاسك اسمیدر که بوزونتی تعبیر اولنور
پس مؤلفك تفسیری علی العاده مسامحه یه محمولدر نته که دیباجه شرحنده اشارت اولندی پس مؤلفك ان تنقض
اخلاق الاکسیة قولی الاخلاق المنقوضة سکنده در بونك جمعی انکاث کلور نته که قریبا وحبل انکاث عباره سیله
مؤلف دخی رسم ایلمشدر ونکث بشیر نام شاعرك پدری اسمیدر النکث مکث وزننده برنسنه یی بوزمق واوزمك
معناسنه در ایپك قاتلرنی چوزوب بوزمق وتسبیحی اوزمك کبی یقال نکث العهد والحبل نکثا من الباب الاول
والثانی اذا نقضه ومسواکك باشی طاغلمق معناسنه در یقال نکث السواك اذا تشعث رأسه الانتکاث افتعال وزننده
اوزلمك وبوزلمق معناسنه در یقال نکث الحبل فانتکث ای انتقض وبرایشدن فراغتله برآخر ایشه منصرف اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال انتکث فلان من حاجة الی اخری اذا انصرف النکیثة خبیثة وزننده نفس ناطقه یه
اطلاق اولنور یقال هو شدید النکیثة ای النفس ووعد وکلام وعهد مقوله سنده اولان خلف وخلاف حالتنه
اطلاق اولنور یقال قال قولا لا نکیثة فیه ای لا خلف وطاقت ومقدورك نهایتنه اطلاق اولنور یقال صرف فیه
نکیثته ای اقصی مجهوده اصل نکیثه اوزیلوب بوزیلان نسنه یه دینمکله معانیء مزبوره بوندن مأخوذ در
ونکیثه شول خطهٔ صعبه یه یعنی امر عظیم ومشکله اطلاق اولنور که معاهد اولان جماعت اول بابده عهد
وپیمانلرنی نکث ونقض ایده لر اوله لر یقال وقعوا فی النکیثة ای فی الخطة الصعبة التی تناکثوا فیها العهود ونکیثة
طبیعت وسجیته اطلاق اولنور وزور وقوّت معناسنه استعمال اولنور الانکاث همزه نك فتحیله ذکر اولنان نکث
لفظندن که نونك کسریله در جمعدر اوزلمش وچوزیلوب بوزلمش نسنه یه دینور ومنه یقال حبل انکاث ای منکوث
وبوثوب اخلاق وحبل ارمام قبیلندندر النکاث غراب وزننده برکونه سیولجه لردر که دوه قسمنك آغزلرنده
ظهور ایدر النکاثة ثمامه وزننده مسواکك اغزده قلان پاره لرینه دینور وایپك چوزیلوب بوزلمش قاتنه وتلنه دینور
المنتکث اسم فاعل بنیه سیله سموز ایکن آرقلنمش انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل وبعیر منتکث ای مهزول
بعد سمن التناکث تفاعل وزننده بینلرنده اولان عهد وپیمانی اوزشمك معناسنه در یقال تناکثوا عهودهم
اذا تناقضوها فصل الواو الورث واوك کسریله والوراثة کتابه وزننده والارث همزه نك کسریله که
اصلی ورث ایدی والرّثة عده وزننده وفات ایدن کسنه نك مال متروکنه وارث اولوب آلمق معناسنه در یقال ورث
اباه یرثه کیعده ورثا ووراثة وارثا ورثة من الباب السادس اصل وراثه برکسنه دن آخر کسیه عقد وعقد مجراسنه جاری
اولان معامله سز مال وقنیه انتقالنه موضوع اولوب بعده میتدن انتقال ایلمکده استعمال غالب اولنمشدر واول ترکهٔ
موروثه یه میراث دینور که اصلی موراث ایدی وارثك وراثتنه کویا که آلتدر وارث دینور همزه نك کسریله مصدر
اولدیغی کبی وتراث دینور تانك ضمیله اصلی وراث ایدی الایراث همزه نك کسریله میت برکسیه مالنی ترکله
وارث قلمق معناسنه در یقال اورثه ابوه ای جعله من ورثته مؤلفك تفسیرینه کوره همزه صیرورت ایچون اولور
امهات سائره نك بیانلرینه کوره متعدی اولور یقال اورثه ابوه مالا اذا جعله له میراثا التوریث تفعیل وزننده ایراث
معناسنه در یقال ورّثه ابوه توریثا بمعنی اورثه وتوریث آتشی علولنمك ایچون اولچرمك معناسنه در تأریث کبی یقال
ورّث النار اذا حرّکها لتشتعل الوارث جمیع موجودات فنایه منقلب اولدقدنصکره باقی ودائم اولان مالك الملك عزّ
شانه حضرتلرینك اسماء صفاتیه سندندر والله الوراث الباقی بعد فناء الخلق وما جاء فی الدعاء النبوی اللهم امتعنی بسمعی
وبصری واجعله الوارث منی ای ابقه معی حتی اموت یعنی الهی بنی سمع وبصرمله متمتع ومنتفع ایدوب وآنلردن هر برنی
یاخود امتاعی بن عازم جانب بقا اولنجه قدر صحیح وسالم اوله رق ابقا قیل ونهایه ده واجعلهما عبارتیله ده ورودی مرسومدر
الورثة فتحاتله وارثك جمعیدر ورثان سکران وزننده برموضعدر الورث حرث وزننده تروتازه اولان شیئه دینور
یقال شیء ورث ای طریء بنو الورثة واوك کسریله عربدن بربطن در والده لرینه منسوبلردر الوطث واوك فتحی
وطانك سکونیله ایاقله یره محکم اورمق معناسنه در یقال وطث علی الارض وطثا من الباب الثانی اذا ضربها بالرجل شدیدا
الوغث بعث وزننده شول دوز ویومشق یره دینور که نه صافی قوم ونه طپراق اولوب ایکیسندن مرکب اولمغله ایاق
بانوب کومیلور اولدیغندن یوریمك پك دشوار اوله ومشقتلو صرپ یوله دینور وقیریلوب اوفانمش کمیکه دینور وآرقلق
هزال معناسنه در الوعث کتف وزننده والموغث معظم وزننده بونلرده کوچ وصرپ یوله دینور ووعث

ووعوثه واولك ضميله يول ضرب اولمق معناسنه در يقال وعث الطريق ووعث وعثا ووعوثة من الباب الرابع والخامس اذا تعسر سلوكه الايعاث ايجاب وزنده وعث ديدكلري ذكر اولنان مكانه ياخود ضرب يوله دوشمك معناسنه در يقال اوعث الرجل اذا وقع في الوعث واسراف ايلك معناسنه در يقال اوعث فلان اذا اسرف في المال الوعث فتحتيله بدندن برعضو شكست اولمق معناسنه در يقال وعثت يده وعثا من الباب الرابع اذا انكسرت التوعيث تفعيل وزنده بركسه يي وجهه سندن صرف ومنع ايلك معناسنه در يقال وعثت فلانا اذا صيرفه وحبسه الوعثاء واوك فتحيله زحمت ومشقت معناسنه در في الاصل رملة ووعثاء وطريق وعثاء ديرلر كه شاقه معناسنه در بعده مطلقا مشقته استعمال اولندي ومنه قول النبي عليه السلام اللهم اني اعوذ بك من وعثاء السفر اي من شدته وعثه الموعوث ناقص الحسب اولان كسيه اطلاق اولنور وعث عضو دن مأخوذ در يقال رجل موعوث اذا كان ناقص الحسب الوعثة واوك فتحي وعينك سكونيله سموز خاتونه اطلاق اولنور ذكر اولنان بوسوزه تشبيه اولنمشدر يقال امرأة وعثة اي سيئة الوكاث كتاب وزنده والوكاث غراب وزنده تيرالدن مستعجل وما حضر اولان طعامه دينور يقال اطعمنا الوكاث والوكاث اي ما يستعجل به من الغداء الاسكيكات طعام مذكوردن اكل ايلك معناسنه در تقول ايتوكتنا اي اكلنا من الوكاث الولث واوك فتحي ولامك سكونيله چسلتي كبي آرجه يعموره دينور ومحكم ومؤكد اولميان عهد و يمانه دينور يقال بينهم ولث من عهد اي شئ منه ليس باكيد وتكنه ده فلان خبر بقيه سنه دينور وقربه وخناق مقوله سنده فلان صو بقيه سنه دينور كذلك قابده فلان نبيذ فضله سنه دينور وسست وضعيف وعده دينور وبو معناده مصدر اولور تقول ولثت له ولثا اي وعدته عدة ضعيفة وكوزاغر يسنك كوزده فلان اثر و نشانه سنه دينور وتوجيه معناسنه در كه مالك مملوكنه انت حر بعد موتي ديمك يعني موتنه معلقا آزاد ايلكدن عبارتدر تدبير كبي وبو عتق ضعيف اولغله ولث اطلاق اولنمشدر لكن مؤلف توجيه ماده سنده معناي مزبوردن ساكت اولمشدر الوالث وارث وزنده متصل ودائمي اولان شرّه اطلاق اولنور بقيه معناسندن مأخوذ در يقال شرّ والث اي دائم ودين ثقيله اطلاق اولنور يقال دين والث اي مثقل الوهث وعدوزنده برايشده جد واصرار ايله توغل ايلك معناسنه در يقال وهث في الشئ وهثا وهثة من الباب الثاني اذا انهمك فيه وبرسنه يي اياقله محكم چكمك معناسنه در يقال وهث الشئ اذا وطئه شديدا التوهث تفعل وزنده برايشده دوراد ورخركتله مبالغه وامعان ايلك معناسنه در يقال توهث في الامر اذا امعن فصل الهاء الهنيئة هانك وبای موحده نك فتحيله امر شديد ومادهٔ صعبه معناسنه در اصول سائره ده برايش كوجلوب شدت بولمق ايله مفسر در كه مصدر در وكلام مخلط اولغه دينور هبراثان هانك فتحيله ايرانده دهستان قضاسنده برقريه در الهثهثة زلزله وزنده قارش مورش اولمق معناسنه در يقال هثهث الشي اذا اختلط وظلم وستم ايلك معناسنه در يقال هثهث الوالي اذا ظلم وبرسنه يي سرعتله ارسال ايلك معناسنه در يقال هثهثت السحابة بقطرها اذا ارسلته بسرعة وبرشيئي اياقله پك بصوب چكمك معناسنه در يقال هثهثه اذا وطئه شديدا الهثهاث حشحاث وزنده چاپك وچالاك انسان وحيوانه دينور يقال رجل وقرب هثهاث اي سريع وقارشيق نسنه يه دينور يقال شئ هثهاث اي مختلط وطپراغي چوق اولان فضا ومكانه دينور يقال بلد هثهاث اذا كان كثير التراب ويلانجي دروغي كسيه دينور يقال رجل هثهاث اي كذاب الهثاث شداد وزنده بودخي يلانجي يه دينور الهثة هانك فتحي وثانك تشديديله يلان سويلك معناسنه در يقال هثة الرجل هثا من الباب الاول اذا كذب الهرث هانك كسريله اسكي جامه يه دينور ثوب خلق معناسنه هرث هانك ضميله واسط قضاسنده برقريه آديدر الهلثي سكري وزنده والهلثاء صحراء وزنده والهلثاء هايله وبو ايكي اخيرده هانك كسريله ده جائز در والهلثة زمره وزنده شول مجتمع كروه انسانيه دينور كه برمادهٔ ضمنده غريو وفرياد وآوازلري برده بيرون اوله الهلاث غراب وزنده بعض وقتده انسانه عارض اولان سستلك وكوشكلك وقبر قلق حالتنه دينور الهلثأة هانك فتحي وكسري وثاي مفتوحه ايله هلاث معناسنه در تقول اخذني هلاث وهلثأة اي استرخاء يعتري الانسان هلثي سكري وزنده بصره ده برموضعدر مؤلف صحاحده مرسوم اولان هلبوث كلمه سني كه فردوس وزنده در ترك ايلمشدر رچوليه واحق ومغشوش كسيه دينور الهوثة روثه وزنده صوصوسن لغه دينور عطشنه معناسنه در الهيث ميل وزنده والهيثان فتحتاله بركسيه جزؤ بجه نسنه ورمك معناسنه در يقال هاث له يهيث هيثا وهيثانا اذا اعطاه شيئا يسيرا ودرمك معناسنه در يقال هاث الشئ اذا تحرك وحاجت واقتضا قدر ماله دسترس اولمق معناسنه در يقال هاث من المال اذا اصاب منه حاجته ومالي افساد ايلك معناسنه در يقال هاث في المال اذا افسد فيه وورمك يلمك نسنه يي وزن وكيل وتقدير ايلمبوب طپراق آثار كبي عن جراف ورمك معناسنه در يقال هاث له اذا حثى في الاعطاء الهيث تفعل وزنده مطلقا

ورمك معناسنه در يقال تهيث له شيئا اذا اعطاه الاستهاثة چوقسمق معناسنه در يقال استهاث ما اعطاه اذا استكثره وبرسنه يي فساده ورمك معناسنه در يقال استهاث المال اذا افسده الهيئة هيئه وزنده جماعت انساني يه دينور المهايئة مفاعله وزنده كثرت خصوصنده بركسه ايله مجادله ايلمك معناسنه در كه بري برينه مثلا كثرت مال وكثرت اتباع خصوصنده منازعه ايلمكدن عبارتدر كرك قال وكرك حالي اولسون يقال هايئه اذا كاثره المهايئ اسم فاعل بنيه سيله دائما برسنه دن چوق اخذ ايدر اولان كسيه دينور يقال رجل مهايئ اي كثير الاخذ فصل الياء يافث فايله صاحب وزنده ابن نوح عليه السلام دركه ترك طائفه سنك ويأجوج ومأجوج قوملرينك پدرلريدر آنك نسلندن منشعب اولمشلردر يافث آثارب وزنده عمنده برموضع آديدر

باب الجيم

معلوم اولا كه كاف اولور كه جيم مفرده يای مشدده ومخففه دن بدل اولور مثلا فقيي وحتى كلمه لرنده فقيج وحتيج ديرلر مترجم ديركه لغت مزبوره خنطله قبيله سي لغتيدر كه يای جيمه ابدال ايدرلر مثلا تميمي برنده تميمج ديرلرتته كه ابو عمردن منقولدر كه حنظله دن برآدمه سن نه قبيله دنسن ديو سؤال ايلدم من فقيج ديدي كه فقيي اولا جقسه در ادراكك فتعجبت منه فسألته عن سبب ذلك فقال انا من تميم فقلت له كيف تقول في الفقيي فقال الفقيج فقلت له كيف تقول في الحتى فقال الحتيج فلازال سائلا حتيج يأتيك بج ينتده كذلك * خالي عويف وابو علج * المطعمان اللحم بالعشيج * وبالغداة كسر البربج * مصر اعلرنده واقعدر حتيج حمتي وبربج وابو علج ابو علي وبالعشيج بالعشي والبربج برني مقامنده دروبرني برنوع خرما اسميدر كذلك قضاعه قبيله سي عينله ياء جمع اولسه ياني جيمه ابدال ايدرلر مثلا هذا الراعي خرج معي ديمجك برده هذا الراعج خرج معج ديرلر عجمجة قضاعيه بين العرب متداول لسدرتته كه عنعنة قيس وتميم كه اولده واقع اولان همزه يي عينه ابدال ايدوب انك واسلم يرلرنده عنك وعسلم ديرلر كذلك كشكشة ربيعه ومضردر كه كاف خطاب مؤنثه نصكر شين معجمه ايراد ايدوب مثلا رأيتكش ومررت بكش ديرلر فصل الهمزه الابج ابد وزنده ومرادفيدر كه دهر ودائم معنالرنده در تقول لافعله ابجا اي ابدا الاجيج همزه نك فتحي وجيمك كسريله آتش علولنمك معناسنه در يقال اجت النار اجيجا من الباب الاول اذا تلهبت التأجج تفعل وزنده آتش كندي طوتشوب علولنمك معناسنه در يقال تأججت النار اذا تلهبت وتأجج تأججا كلمه سنده مطاوع اولور كاسيذكر التأجيج تفعيل وزنده آتشي علولندرمك معناسنه در تقول اججت النار تأجيجا فتأججت اي الهبتها فتلهبت الائتجاج افتعال وزنده تأجج كبي بودخي مطاوعدر وتأجج وائتجاج كوندز بغايت اسي اولمق معناسنه استعمال اولنور التأج تحاب وزنده كه تفاعلدر تأجج معناسنه در يقال تأجج النهار وائتج وتأج اذا اشتد حره الاتج همزه نك فتحي وجيمك تشديديله دوه قوشي قادنلري كورليوب خشليه رق سكرتمك معناسنه در كه مجازدر كويا كه آتش علوي كبي كورليه رك سكرليوب كتمسي باعث تشبيهدر يقال اتج الظليم اتجا من الباب الثاني والاول اذا عدا وله حفيف ودشمن اوزنده آتش علوي كبي جمله وهجوم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اتج الرجل بفلان اذا حمل على العدو شارح ديركه تضعيفله ده وارددر وغير قياس اوزره باب ثالثدن ورود ايتمشدر الاتجة همزه نك فتحيله قار شقلق اختلاط معناسنه در كه مراد اختلاط نسلدر كه كورلتوي موجب اولور يقال وقع القوم في اتجة اي في اختلاط وتقول سمعت اتجة القوم اي حفيف اختلاطهم واضطرابهم واتجه زياده سيله اسيلمك حالتنه دينور شدت حر معناسنه الاجاج همزه نك ضميله طعمنده آجيلقله طوز لولق اولان صويه دينور دكز صوبي كبي شوراب وتلخاب معناسنه لسانی ياقد يغيجون اطلاق اولنمشدر يقال ماء اجاج اي ملح مر الاجوج قعود وزنده صو اجاج اولمق معناسنه در يقال اتج الماء اجوجا من الباب الاول اذا صار اجاجا الايجاج ايجاب وزنده صوبي اجاج ايلمك معناسنه در تقول اججت الماء ايجاجا اي جعلته اجاجا يأجج يسمع وزنده وينصر ويضرب وزنده مكة مكرمه يه سكز ميل مسافه ده برموضع آديدر اليأجوج يفعول وزنده آتش علوي كبي ياخود دوه قوشي كبي برى اوته يلوب پوپورر اولان كسيه دينور يقال هو يأجوج اي يئج هكذا وهكذا ذكر اولنان اتج كلمه سندن مأخوذ در ويأجوج ومأجوج كه يافث بن نوح عليه السلام اولادندن ايكي قبيله در يعني ايكي قبيله نك پدرلري اسملريدر ذكر اولنان اتج كلمه سندن مأخوذ در يأجوج يفعول در تته كه ذكر اولندي ومأجوج مفعول در كثرت حركت واضطراب ابلدي باعث تسميه در بونلر وجه مذكور اوزره مهموز در ومهموز اعتبار ايلمبوب الفله تلفظ ايدنلر الفلري زائد اعتبار ايدوب يأجوج مججوج ومأجوج مججوج كلمه لرندن مشتق فاعول اولديغنه ذاهب اولديلر ومنه قوله تعالى انّ يأجوج ومأجوج مفسدون في الارض الاية ورؤبة بن العجاج يای همزه يه وهمزه يي الفه ابدال الله آجوج وماجوج

عنوانیله قرأت ایلدی وابو معاذ الف ثانیه یی مبدا لله عجوج قرأت ایلمشدر که مج الماء لفظندن مأخوذ اولور مؤالف
بو نده دخی اقتصار ایلمشدر فالدیکه مهموز اعتبار ایلینلر مجج ومجج مادّه سندن مأخوذ در قو لنده مأخذ اولان
یجج مادّه سنك معناسی معلوم اولمامشدر ومجج کلمه سی که ظاهرا مساحه دراصل مج اولمقدر که صوبی آغزدن طشره
یوسکورمك معناسنه اولمغله قوم مذکورك تفرق وانتشار لرینه مبنی اطلاق اولنمش اولور وبیضاوی مرحومك بیانینه
کوره یأجوج ومأجوج اسم اعجمیلر در غیر منصرف اولدقلرینه مبنی وعلی قول عربیلر در وجه مذکور اوزره اج
الظلیم مادّه سندن یفعول ومفعول در منع صرف فارسی هر بری قبیله اسمی اولمغله تعریف وتأنیث سببلرینه مبنیدر
وراغبك بیانینه کوره یأجوج اج ظلیم یاخود اجیج نار مادّه سندن ومأجوج موج مادّه سندن مأخوذ در کثرت
اضطرابلری حسببله نار مضطرمه یه ومیاه متموّجه یه تشبیه اولنمشلر در لکن موجدن اولدیغی صورتده وزنی
نامعلومدر والحاصل بونلرده وجه مذکور اوزره اختلاف ایلدیلر لکن اغلب اولان بلا همز اسم اعجمی اولمقدر طالوت
وداود وهاروت کبی بعده عربلر همزه ایله تلفظ ایلدیلر الأجوج صبور ورننده مضیء وتابان شبئه اطلاق اولنور
اجیج ناردن مأخوذ در یقال جوهر اجوج ای مضیء نیر الاذج همزه نك فتحی وذال معجمه نك سکونیله مشروبی پك
چوق ایچمك معناسنه در یقال اذج الرجل اذجا من الباب الاوّل اذا اکثر من شرب الشراب بورزاده شربابدن مراد
مطلق مشروبدر ابذج احمد ورننده خوزستانده بر بلده در مؤلف یای تحتیه ایله یذج مادّه سندنه ایذج اهواز
ناحیه لرندن بر بلده در دیو ذکر ایلمکله ظاهرا بوراده سهوه محمولدر الارج حرج وزننده والارِیح امیر
وزننده والاریجة هایله رایحهٔ طیبه یه دینور تقول فعمنی ارج اللطیبة واریجها واریجتها ای رایحتها الطیبة
وارج واریح مصدر اولور رایحهٔ طیبه یك قوقی معناسنه یقال ارج الطیب ارجا واریجا من الباب الرابع
اذا فاح ویقال ارج المکان اذا فاحت منه رایحة طیبة التأریج تفعیل وزننده کسکین رایحه لو طیبك
رایحه سنی اطرافه نشر ایدوب قوقمق معناسندر بعده اغرا وتحریش ایله ناسی بری برینه دوشورمك معناسنده
استعمال اولندی یقال ارّج بینهم اذا اغراه وحرّشه وتأریج اسم اولور عند الکتاب حساب دیوانه متعلق برنسنه در ذکری
آتی اوارجه دن مأخوذ ومتصرّفدر که اوارجه یی ترتیب ایلمکدن عبارتدر الارج هرج وزننده بودخی اغرا وتحریش
معناسنه مستعملدر یقال ارج بینهم ارجا من الباب الاوّل یعنی ارّج تأریجا الارجان فتحاتله خلقی بری برینه دوشورلوب اغرا
وافساد ایدن کسنه بری اوته یلوب یوپورمق معناسنه در یقال ارج المغربی ارجانا اذا سعی ارّجان هیمان وزننده فارسی
اولمکله سنده بربلده آدیدر الاراج شدّاد وزننده یلانجی کذّاب کسنه یه اطلاق اولنور ودائما ناسی بری برینه دوشورر
اولان مفسد ومغربی شخصنه دینور یقال هوارّاج ای کذّاب ویقال هوارّاج بین الناس ای مغربینهم المؤرّج معظم ورننده
ارسلانه دینور المؤرّخ محدّث وزننده ابو فیدعمرو بن الحارث السدوسی لقبیدر بکر وتغلب قبیله لری بینه القای
فساد ایله تأریج حرب وقتال ایلدیکی باعث تلقیبدر شارح دیر که مرقوم نحاة بصریندندر الاوارجة همزه نك فتحی
ورانك کسریله سلاطین دیوانلرینه متعلق مفردات دفترینه دینور وبو فارسی اواره معرّبیدر که ناقل معناسنه در
زیرا التجیذخ تعبیر اولنان دفتر مضبوطه نقل اولنور بعده جریدهٔ اخراجاته نقل اولنور وبرمقتضای حساب دیوانی
اوارجه متعدّد اولور مترجم دیر که برهانده اوارلفظی دیوانه متعلق دفتر حساب ایله واواره هایله دیوانه متعلق پراکنده
مفردات دفتر یله بیان اولنمشدر اوارج اواره معرّبیدر حالا دولت علیه ده روزنامه دیدکلری اوله جقدر والتجیذخ
همزه نك وذال معجمه نك فتحیله التجیذه معرّبیدر که فی الاصل متفرّق ومنقطع معناسنه در بعده پراکنده مفردات
دفترینه اطلاق اولنمشدر وذکر اولنان تاریخ تاریك معرّبیدر که ابوابی مشتمل مسوّده یه دینور خلاصه حالا دولت
علیه ده دفتردار طرفنده ذمت دفتری وعسکری وعلوفه خوار واسهام ووظائف وموقوفات وسائر دفترلر التجیذخ
اوله جقدر وروزنامه وباش محاسبه مقوله سنك دفترلری اوارجه اوله جقدر وتاریخ هر فرقه نك اسامی ووظائفی
مفید مسوّده دفتری اوله جقدر تفصیلنی اهل قاموسدن یلور الاذج همزه نك وزای معجمه نك فتحیله برکونه بنا وعمارت
اسمیدر جمعی آذج کلور همزه نك مدّیله افعل وزننده وآزاج کلور افعال وزننده وازجه کلور فیله وزننده اصول
سائره دن طولانی یاپلمش بنا ایله مفسّر درخان کبی که فارسیده کاهنك دیرلر ومادّه آتیده بوتی مشهردر باب الاذج
فتحتیله بغداده برمحله در التأریج تفعیل وزننده طولانی بنا وعمارت یاپمق معناسنه در یقال ازّجه
اذا بناه وطوّله الازوج قعود وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال ازج الرجل وازج اذا وجاس الباب الاوّل
والرابع اذا اسرع واستعانت ایدن کسنه اعانت خصوصنده بطانت ایدوب آغرجه درنمك معناسنه در تقول ازّج عنی

ای

ای تثاقل حین استعنته الاذج کتف وزننده مست سرور اولان کسنه دینور که شاد مرك در جه سنده در خاك
اولاندر طخیانه مؤیدر یقال رجل ازج ای اشر بس مصدری ازج اولور فتحتیله که باب رابعدندر الاسج همزه نك
وسینك فتحیله جست وخیز ناقه ره دینور بوك اصلی وسیج در واو همزه یه ابدال اولنمشدر مفردی وسیوج دو
طیور ورننده الاسج شین معجمه سنده نك فتحیله زنج ورننده کندره یعنی آق کوناکه شبیه بر دار و اسمیدر
لاکنده جادار وشاعری دیدکلری صمغ اوله جقدر اوشنه فارسی معرّبیدر الاجج فتحتیله اتی اولیق معناسنه در یقال
اجّ الیوم اجیجا من الباب الرابع اذا حرّ وصوطیه حق معناسنه در یقال اجّ البعیر اذا خطس واجّ اسم اولور یك اسی
وکرمکلوسنه یه دینور یقال صیف اجّ ای شدید الحرّ وبو تسمیه بالمصدر در واجّ برموضع آدیدر الاجج همزه نك
فتحی وجیم مشدّد سکونیله یك یورتمك معناسنه در یقال اجّ الرجل اذا سار سیرا شدیدا الاوج همزه نك فتحی وواو سکونیله
یاجوجه یه دینور که دینور هبوط مقابلیدر مترجم دیر که اوج کلمه سی اولهٔ فارسی معرّبیدر ومجمعین اصطلاحیدر
کواکبك زمینه نهایت بعدی اولان درجه دن عبارتدر که فلك جزوی ینك سطح محدّبی فلك حامل اولان
نقطه اوله جقدر مقابلنه حضیض دینور ومفاتیح علومده اوك لفظ بعیدندر بعدا بعد مناسبتله مجمل تعریف
ایلدیلر نته که بونا تیده افجیون دینور وبعدا قرب معناسنه اولان حظیظه افر نجیون دینور الاجّ همزه نك کسریله
فارسی دیانته بر بلده در فصل البلد الأجّ بانك فتحی وهمزه نك سکونیله رکسنه یی یاخود برنسنه یی
بحیثیتدن صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال أجّه یأجّه باجامن الباب الثالث اذا صرفه وحیفرعق معناسنه در یقال
أجّ الرجل اذا صاح وأجّ درلو ولون وکونه معناسنه در جمعی أجّات کلور تقول اجعل الأجّات بأجا واحدا ای لونا
وضربا واحدا یشارح دیر که بو معناده أجّ یاها لفظندن معرّبدر که فارسیده الوان اطعمه معناسنه در بعده مطلقا
درلو وصنف وکونه معناسنده استعمالی اولدی یا نهی وبعضا اشیو أجّ کلمه سی مهموز اولدرمعنی بعضدر اصلی
بوجه اعتباریله واوی الفه ابدال ایدرلر وأجّ طدیل ورارمعناسنه کلور یقال هم فی امر أجّ ای سواء قال الشارح
ویقال الناس أجّ واحد ای شیء واحد ویقال جعل الکلام أجّا واحدا ای وجها واحدا وفی حدیث عمر رضی الله عنه
لاجعلن الناس أجّا واحدا ای طریقة واحدة وقیاسا واحدا یاجّ یاجّ یای موحده ایله هامان وزننده محمد بن
الحسن نام محدثك جدّی اسمیدر الابتجاج تای مثلثه وجیم ایله اشربیات وزننده وجوده یاخود قلبه کسل وفتور
عارض اولمغله آغر لشوب کوشکلمك معناسنه در تقول ابتجّجنا ای استرخیت وتاعلیت الجّ بانك
فتحی وجیم تشدیدیله یارمق معناسنه در یقال ججّ القرحة تججا من الباب الاول اذا شقها ومرّ راغله دورتمك معناسنه در که
مراد ناقدر اولیه رق دورتمکدر یقال ججّ فلانا اذا طعنه بالرمح وعربلر اولاق طواری بوکورلری متوسع اولوب چتلامق
درجه سنده طاولندرسه ججّ الکلاء الماشیة دیرلر شق معناسندن مأخوذ در که توسعی دخی متضمن در اساسده ومن المجاز
قولهم للماشیة قد ججها الکلاء اذا فتق خواصرها سمنا عبارتیله مرسومدر المنجّة محمّة وزننده ابتجاجدن
اسم مفعول یاخود اسم فاعلدر چوق چاپاولاملق بوکورلری یارلق درجه سنده وسعتلنمش ماشیه یه دینور یقال
ابتجت الماشیة وهی منجّة الاجّ اجّ وزننده کوزینك شق واسع اولان کشی یه دینور یقال رجل اجّ العین
اذا اتسع شقها النجّة بانك فتحیله رکوبه سیوبنه در که کوزده عارض اولور وبجه بربنك آدیدر که مشرکلر پرستش
ایدرلرایدی وبجه دم الفصید اسمیدر که جاهلیتده دوه نك طمرلدن قصد وقانی بغرسه تلر ایچره حفظ ایدوب
قتلق هنگامنده پشوروب تغدّی ومهمانلره اطعام ایدرلر ایدی ذکر اولنان شق معناسندن مأخوذدر ومنه الحدیث
اخرجوا صدقاتکم فانکم قد ارحکم الله من الجبهة والسجة والبجة بوراده جبهه دن مراد مذلتدر وسجه برصلم آدیدر
بجانه رمانه وزننده اندلس اولکه سنده بر بلده در امام مسأی اصحابندن مسعود بن علی البجانی اورادندر النجّ
بانك ضمیله قوش یالارینه دینور فرخ الطائر معناسنه وزهیر بن جناب نام کسنه نك فلجی اسمیدر نجّ بانك فتحیله
بر رجل اسمیدر النجاج والنجاجة بارك فتحیله شول ملحم کسنه دینور که سموز لکندن بورکن اتلری دوزه یوب
مضطرب اوله وبجاج ایری وبیوك یغنه وخرمنه دینور یقال رمل بجاج ای مجتمع ضخم وبجاجه الحق ونکشاق
وبوش بوماز آدم مولوزینه دینور یقال رجل بجاجة ای ردیء مهذار النجمة زرزله وزننده بجی بجی دیو چوجغی
اوخشاتیوب آوتمق معناسنه در مؤلف بوبی شیء یفعل عند مناغاة الصبی عبارتیله بیان ایلمکله مساحه
واقتصار ایلمشدر مخشری مقدمة الادبده نجنج الصبی تواخت کودك راعبارتیله رسم ایلمکله مصدر اولدیغی
مصرّحدر النجج ضمتیله یاریلوب چتلامش باغ طولمارینه دینور زفاق مشققه معناسنه ظاهر امفردی
انج در المناجّة مفاعله وزننده قرن وهمتاسیله میدانه چقوب مزراغله اوغراشوب صواشمق معناسنه در

طعن رمح معناسندن مأخوذدر تقول باججته مباجة فبججته ای بارزته فغلبته پس بو باب مغالبه دندر
التبجيج تزلزل وزننده برکسه ششمان اولمغله کوده سنك اتی صالق وسولیك اولمق معناسنه در یقال تبجیج لحمه اذا کثر
واسترخی البجابج علابط وزننده ششمان کمسنه دینور یقال رجل بجابج ای بادن منتفخ بجبج هدهد وزننده
اسامیدندر بجبج بن خداش که مغربیدر محدثیندندر البجزج خای مهمله وزای معجمه ایله جعفر وزننده بوزاغی یه
دینور شارح دیرکه بیان اکوزینك بوزاغیسی اوله جقدر دیشیسنه بجزجه دینور و بجزج قارنی بیوك بودور کشی یه
دینور و کنج دوه یه دینور المبجزج مدحرج وزننده شول قینامش صویه دینور که نهایت درجه ده آسی اوله البخدجة
خای معجمه ایله دخرجه وزننده آیشی آچه رق یوریمك معناسنه در یقال بخدج فی المشی ای بتفتح و بفرحج البخدج
جعفر وزننده ششمان انسان وحیوانه دینور یقال بکر بخدج ای سمین منتفخ و بخدج بر رجل آدیدر الابدوج
اسلوب وزننده اکر قلتاغنك ایکی طرفلو تکلتوکچه سنه دینور ابدود فارسی معربیدر البذج بانك وذال معجمه نك فتحیله
بریاشنده قوزی یه دینور که طوقلی تعبیر اولنور عنود مغز کبیدر که بر یللق اوغلاقدر جیش تعبیر اولنور جمعی بذجان
کلور بانك کسریله الباذروج ذال معجمه نك فتحیله بقلهٔ معروفه اسمیدر که ترهٔ خراسانی دیدکلری نباتدر فسلکن
انواعندندر تقویت قلب خصوصنده بیعدیل وطبیعتی قابض لکن فضلاته مصادف اولورسه مسهلدر و بو بادروك
معربیدر البرج بانك ضمیله رکن معناسنه در که برنسنه نك قوی و محکم اولان جانبیدر یقال له برج قوی ای رکن
وحصن معناسنه در که طابیه وقله وشانص و بلانقه وحصار مقوله سی تحصن ایده جك محللردن عبارتدر یقال
التاذالی برج ای حصن و بروج فلکیه نك مفردیدر که هر برینه برج تعبیر اولنور مؤلف بصائرده قصر ایله یعنی کوشك ایله
تفسیر ایدوب ومعانیٔ آتیه آندن مأخوذ اولمق اوزره رسم ایلمشدر ازجمله برج که فتحتینله کوزك بیاضی سوادنی احاطه
ایلمکله سواد برج کبی قالمق ومتسع اولمق معناسی که برج فلکی کبی اولمق کبی کماسیذکر قالدیکه بروج فلکیه فلك
ثامنده اعتبار اولنان اون ایکی مواقع مخصوصهٔ کواکبدن عبارتدر آنده مجتمع اولان کواکبك هیئت اجتماعیه لرندن
متشکل اولدقلری صورته مضاف اولمشلردر برج حمل و برج ثور وجوزاء کبی و برج اسامیدندر برج بن مسهر الطائی
شعرادندر و برج اصفهان قضاسنده برقریه آدیدر عثمان بن احمد الشاعر وکبار محدثیندن ابو نعیمك اصحابندن
غانم بن محمد اورادندر وشدید البرد بربلده نك دخی اسمیدر ودمشق شام قضاسنده برموضعدر محدثیندن عبدالله بن
سلمه اورادندر ونواحیٔ حلبده برقلعه یاخود برقضا اسمیدر مترجم دیرکه جوار حلبده مسقط رأسمز اولان عینتاب
قضاسنده واقعدر برج الرصاص دیمکله معروفدر حالا اثر قلعه سی موجوددر ناحیه باشی برقریه اولمشدر و برج شام
اولکه سنده بانیاس ایله مرقیه بیننده برموضع آدیدر ابو البرج قاسم بن حنبل الذبیانی لقبیدر که شاعر اسلامیدر
البرج فتحتینله کوزك بیاضی سوادنی بالتمام دائره وار محدق ومحیط اولمق معناسنه در شویله که برجانبه امالهٔ چشم
ایلسه سوادندن اصلا برنسنه غائب اولمیه کویا که سوادی برج کبی مسور کذلك بیاضی متسع اولور یقال برجت
عینه برجا من الباب الرابع اذا کان بیاضها محدقا بسوادها کله و برج اسم اولور حسن وجمال صاحبی مهلقا محبوبه دینور
وآفتاب کبی ظاهر وروشن ومعلوم نسنه یه دینور جمعی ابراج کلور سبب واسباب کبی و برج کذلك مصدر اولور برکسه نك
وسعت معیشت سببیله ترفه وتعیشی واسع وفراوان اولمق معناسنه در یقال برج الرجل برجا من الباب الرابع اذا اتسع
امره فی الاکل والشرب وغیرهما برجان عثمان وزننده روم طائفه سندن برجنسك اسمیدر مطرزی مغربده ناسدن
برطائفه در که بلادلری قسطنطنیه یه قریب و بلاد صقالبه انلره مقاربدر دیو بیان ایلمشدر وخریده ده ارض برجان
ارض عظیمه در اهالیسی برقوم طاغیه وقاسیه در ودیارلری شمال جانبنه داخله در دیو مرسومدر قالدیکه بونلردن
وسائر کتب جغرافیادن منفهم اولدیغی اوزره برجان بغدان معربیدر که طونه نهرینك وراسنده ارض وطائفهٔ
معروفه در کرچه بوجاق معربی اولمقده قابلدر لکن وجه مذکور اوزره بغدان معربی اولمسی اغلبدر و برمعروف اوغرینك
آدیدر حساب البرجان کذلك بانك ضمیله اهل حساب بیننده برعددك جدا وجذرنی استحصالدن عبارتدر
جداء دال مهمله ایله غراب وزننده نفسنه ضرب اولنان عددك مبلغنه دینور که مجذور دخی دیرلر وجذر نفسنه ضرب
اولنان عددك اصلیدر مثلا اون عدد کندی نفسنه ضرب اولندقده مبلغی یوز اولور ایشته جذر اون وجداء یوز
اوله جقدر پس یوزك جذری سئوال اولندقده اون ایله واونك جداسی استحصال اولندقده یوز ایله جواب ویریلور
حساب البرجان بوندن عبارتدر ابن برجان هیبان وزننده صوفیه دن برمفسردر الابراج همزه نك کسریله
برج یاپمق معناسنه در یقال ابرج الرجل اذا بنی برجا التبریج تفعیل وزننده ابراج معناسنه در یقال برج تبریجا بمعنی
ابرج البارج خارج وزننده استاد کمی قوللنان کمنجی یه دینور یقال هو بارج ای ملاح فاره البارجة هایله بیوك

جنك کمیسنه دینور که اوستی آچق اولور که مراد انبار سز وکوپشته سز اولاندر اوائل کمیلری خصوصا عرب
کمیلری بو دیار کمیلرینه موافق اولمز وبغایت شریر وشر قضا کمسیه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال رجل بارجة
ای شریر التبرج تفعل وزننده خاتون کندیسنی تزیین ایلدکدنصکره طشره چقوب اندام وآرایشنی رجاله اظهار
ایلمك معناسنه در یقال تبرجت المرأة اذا اظهرت زینتها ومحاسنها للرجال مؤلفك وجه مسرود اوزره بصائرده
بیاننه کوره اشبو تبرج بنیه سی برج مذکوردن متصرفدر صور کواکب ایله بروج فلکیه آراسته اولمغله حسن وزینتنه
اعتبارا صور بروجیه یی نقش وتصویر ایله کوناکون قماش نسج وآندن لباس اتخاذ ایلدیلر ومنه قولهم ثوب مبرج
اذا صورت علیه بروج و بو معنایه مبنی تبرج لفظی تصریف اولنوب حسن وزینتده برج فلکی یه متشبه اولمق
معناسنده استعمال اولندی ومنه قولهم تبرجت المرأة ای تشبهت بالبرج فی اظهار المحاسن وقیل ظهرت من برجها
ای قصرها پس معنای ثانی یه کوره بناسی سلب ایچون اولور ومنه قوله تعالی ولا تبرجن تبرج الجاهلیة الاولی الایه
بیضاوی ولا تبخترن فی مشیکن عبارتیله تفسیر ایلمشدر الابریج ابریق وزننده یاغ چقارمق ایچون سود چالقیه جق
قابه دینور که یایق تعبیر اولنور برجه جرعه وزننده سنان بن ابی حارثه نك فرسی اسمیدر ومغربده بربلده آدیدر
علی بن محمد الجذامی المقری البرجی اورادندر البرذج بانك وذال معجمه نك فتحیله بردهٔ فارسی معربیدر که حربیدن
اسر واسترقاق اولنان قول وقراوش جنسنه دینور وشیراز قضاسنده برقریه آدیدر بردیج بلقیس وزننده آذربیجان
اولکه سنده بربلده در البرزج زای معجمه ایله قرطق وزننده ترکیده پروز تعبیر اولنان نسنه یه دینور که قطیفه وقماش
مقوله سنده اولور زئبر معناسنه و بو پرزهٔ فارسی معربیدر البارنج رانك فتحی ونونك سکونیله نارجیل اسمیدر که
هندستان جوزیدر البرنج هرقل وزننده بردوای معروف آدیدر بو دوا برنج کابلی و برنك کابلی ایله معروف دوایی
دانه در که دوز ومدور وسیاه و برمقدار آجی وفلفلدن خرده وداخلی بیاض اولور شارحك بیاننه کوره بارنج و برنج
عجمیدن معربلردر البرنامج بانك فتحیله حساب مجموعه سی اولان دفتره دینور برنامهٔ فارسی معربیدر مترجم دیرکه
مشارق شریفده زمام یرسم فیه متاع التجار وسلعهم عبارتیله مفسر اولمغله کمرکجی طرفندن بازرکان
امتعه سی قید اولنان مفردات دفتری دیمك اولور که فیئاتیله مقید اولور تا که بیعنی وکمرکنی اکا کوره تنظیم ایدرلر
ونرهانده برنامه سرنامه ایله مفسردر که مکتوبك عنوان والقابندن عبارتدر البزج بانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله
اوکونمك مفاخره معناسنه در یقال بزج الرجل بزجا من الباب الاول اذا فاخر و برکسه یی برکسه اوزره قشقرتمق
معناسنه در یقال بزج علی فلانا اذا حرشه المبازجة مفاعله وزننده بودخی مفاخره معناسنه در یقال بازج الرجل اذا
فاخر التبازج تفاعل وزننده بری بریله فخر ومباهات ایدشمك معناسنه در یقال تبازج الرجلان اذا تفاخرا التبزیج
تفعیل وزننده برنسنه یی تزیین وتحسین ایلمك معناسنه در یقال بزجه تبزیجا اذا زینه وحسنه البزیج امیر وزننده دائما
احسان مقابلنده حسن مکافات ایدن آدمه دینور یقال رجل بزیج ای مکافیٔ علی الاحسان بزج فتحتینله اسامیدندر
مبارك بن زید بن بزج محدثیندندر بوازیج بانك فتحیله تکریت نام بلده قربنده بربلده آدیدر اصحاب کرامدن جریر
بن عبدالله البجلی رضی الله عنه یدیله فتح اولنمشدر فقهادن منصور بن الحسن البجلی الحریری ومحمد بن عبدالکریم
البوازیجیان اورادندر بزرج بانك وزای معجمه نك ضمیله و بانك فتحیله جائزدر اعلام اشخاصدندر بزرك فارسی
معربیدر که اولو وعظیم دیمکدر ظاهرا بانك فتحی علامت تعریبدندر نته که بزرجمهر نوشروانك وزیری اولان حکیمك
اسمیدر وعبدالرحمن بن بزرج حفاظ غرائبدندر بسفایج بانك فتحیله بو اسمله معروف دوایی برکوك اسمیدر داخلنده
فستغه شبیه یشل برنسنه اولور طعمنده عفوصت وحلاوت واردر مالیخولیا وجذام مرضلرینه نافعدر بس پایه معربیدر
عقده لری صچقلی اولمق حسبیله بس پایه اطلاق اولنمشدر بسفاردانج بانك ونونك فتحیله مغاث نام نباتك یمشنه
دینور بسفاردانه معربیدر ومغاث محلنده ذکر اولندی بوسنج بانك ضمی وسین مهمله نك فتحیله پوشنك فارسی
معربیدر که ایرانده شهر هرات ایالتنده بربلده آدیدر محمد بن ابراهیم الامام واسفندیار بن الموفق وابو الحسن الداودی
اورادندر و بوسنج شهر ترمد قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن ابو حامد احمد بن محمد بن الحسین اورادندر بطنج
طای مهمله ایله جعفر وزننده احمد بن محمد المحدث المتکلم الاشعری جدینك اسمیدر البظماج بانك کسری وظای
معجمه نك سکونیله شول ثوبه دینور که ایکی اوجی قطیفه کبی صچاقلی یاخود اورته سی قطیفه طرزنده خاولی وایکی
طرفی ایکی درلو ارغاجدن منسوج اوله البعج بانك فتحی وعینك سکونیله یارمق معناسنه در یقال بعج الشیء بعجا
من الباب الثالث اذا شقه وعشق ومحبت عاشقی بغایت آشفته حال ایدوب کمال اوزره محزون واندوهناك ایلمك معناسنه
استعمال اولنور شویله که چاکچاك اولمق درجه سنه ابلاغ ایلیه یقال بعجه الحب اذا اوقعه فی الحزن وابلغ الیه الوجد

وعربلر فلان كسه سكا افراط اوزره پند ونصيحت قلدى ديجك يرده بعج بطنه لك ديرلر بالغ فى نصحك معناسنه
التبعيج تفعيل وزننده بو دخى يارمق معناسنه دركه كثرتى متضمندر يقال بعجه تبعيجا اذا شقه المبعوج والبعيج
امير وزننده يارلمش نسنه يه دينور يقال شئ مبعوج وبعيج اى مشقوق وبعيج شول خاتونه دينور كه در وننده هرنه وار ايسه
زوجنه كشف واظهار ايدر اوله كويا كه كندى قارنى ياروب ايچنده اولانى زوجنه نثر ايدر اولور يقال امرأة بعيج اذا كانت
بعجت بطنها لزوجها ونثرت البعج كتف وزننده شول ضعيف وناتوان كسيه اطلاق اولنور كه ناتوانلغندن قارنى يارق
كسه كبى يورر اوله يقال رجل بعج كانه مبعوج البطن من ضعف مشيه الانبعاج انفعال وزننده يارلمق معناسنه در
يقال انبعج الشئ اذا انشق وسحاب بيدر پى بوره انزاليله اجزالرى آيريلوب منفرج اولسه انبعج السحاب ديرلر انفرج
من الودق معناسنه التبعج تفعل وزننده انبعاج ايله معناى حقيقى ومجازيده مرادفدر الباعجة دره نك آچلوب كشاده
ومتسع اولان يرينه دينور باعجة القردان قافك كسريله باديه ده برموضع معروف آديدر بعجه حمزه وزننده اسمادندر
بعجة بن زيد اصحابدندر وبعجة بن عبد الله تابعيندندر وبعجة بن قيس منصور عباسى طرفندن بنو كلبك جبايت صدقاتى
خصوصنه مأمور اوالى اولمشيدى بنو بعجه بانك ضميله برقبيلهٔ معروفه در التبغنج تونله تدحرج وزننده
تغنج كلمه سنك مفهومندن اشد وابلغدر محبوب ومعشوق افراط اوزره ناز وشيوه واداوعشوه ايلمك معناسنه اولور
يقال تبغنجت المرأة وهو اشد من التغنج البلوج ولوج وزننده صباح يرى اغاروب روشن اولمق معناسنه در
يقال بلج الصبح بلوجا من الباب الاول اذا اضاء واشرق الانبلاج انفعال وزننده والتبلج تفعل وزننده
بونلرده بلوج معناسنه در يقال انبلج الصبح وتبلج بمعنى بلج الابلاج همزه نك كسريله بلوج معناسنه در يقال ابلج
الصبح بمعنى بلج وبرمبهم نسنه يى آچوب ايضاح ايلمك معناسنه در يقال ابلجه اذا اوضحه وفرجه اى كشفه الابلج
اعرج وزننده پك واضح وبديدار اولان شيئه دينور ومنه يقال حق ابلج اى متضح وابلج آچق قاشلو كشى يه دينور
نته كه چاتق قاشلويه اقرن ديرلر يقال رجل ابلج اى بين البلج بين حاجبيه الابليجاج اشميزاز وزننده برنسنه
زياده سيله واضح وروشن اولمق معناسنه در يقال ابلاج الشئ ابليجاجا اذا اتضح البلجة بانك ضمى وفتحيله آيدنلغه
دينور ضوء معناسنه وآچق قاشلولغه دينور كه قرن مقابليدر يقال به بلجة اى نقاوة ما بين الحاجبين البلج فتحتينله
اچق قاشلو اولمق معناسنه در يقال بلج الرجل بلجا من الباب الرابع اذا صار ابلج وشادان اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال بلج الرجل اذا فرح البلج ضرب وزننده اچمق معناسنه در يقال بلج الباب بلجا من الباب الثانى
اذا فتحه وبلج بربتك اسميدر وبررجل اديدر وبلج كولج يوزلو بشاشتلو كشاده روى آدمه اطلاق اولنور تسميه
بالمصدردر يقال رجل بلج اى طلق الوجه ابلوج السكر اسلوب وزننده وبليج السفينه سكين وزننده ايكسى
دخى معربلردر مؤلف عادتى اوزره سكوتندن بشقه شارحلر دخى سكوت ايلمشلردر قالديكه ابلوج طبخ ثالثده مبالغه
اولنان شكره دينور كه قند مكرر تعبير اولنور حالا نبات شكرى ديدكلريدر معربى همزه نك ضميله در وبليج بيلهٔ فارسى
معربيدر كه كميجيلرك كوندرومردى اغاجى ديدكلرى اوزون صيريغه دينور آنكله كمى يى وقايغى صيغ يرلردن وقيلردن
دفع ايدرلر وبعضسنك اوجى كورك كبى يصى اولور لهجه صاحبى بونى دومنجى ايله بيان ايلمشدر فانظر بلجان
سحبان وزننده بصره ده برموضع آديدر ومرو قضاسنده برقريه آديدر بلاج كتان وزننده بررجل اسميدر البلج
ضمتينله شول كسه لره دينور كه وجودلرنده قسمات يرلرنده قيل اثرى اولميه وقسمات قسم لفظندن جمعدر مؤلف ماده سنده
اختلاف اوزره تفسير ايلمشدر لكن يوز معناسنه اولمغى تقديم ايلمشدر ابلج مفرديدر البابونج فالوذج وزننده
بابونهٔ فارسى معربيدر كه پاپاديه تعبير اولنان شكوفه در كثير المنفعه در البنج بانك كسريله هر شيئك اصل وبنيادينه دينور
يقال رجع الى بنجه اى اصله بنج كنبج وزننده سمرقند قضاسنده برقريه آيدر وبرنبات معروف اسميدر كه مسبت
ومخدردر وبو حشيش حرافيشك يعنى عربيده قنب وتركيده كنور ديدكلرى نباتك كه اولدخى مسكر ومخدردر غيريدر نبات
مزبور تركيده باك وتخمنه باك تخمى ديدكلرى نبات اوله جقدر عقل وادراكى افساد ايدوب سرسم وشوريده دماغ ايدر
بنكيلك ديدكلرى حالتك محدثيدر اسرار وغنچه وغبار وحشيش وورق الخيال وطلاى قلندريه ومدامهٔ
حيدريه كبى اسامیلرى واردر اورام حاردن عارض اوجاعى مسكن وثبور واوجاع اذنه نافعدر وبو اوج نوع
اولور اخبثى سياه بعده قرمزى اولانيدر اسلمى بياض نوعيدر قانون الادب صاحبنك بياننه كوره بشيوز اللى
تاريخلرنده عربده شيخ حيدر نام كسه اشاعت ايلدى ديو مقريزى بيان ايدر اصابه ده بيرزطن نام هندى زمان
كسراده اول ديارده ايجاد ايلدى صكره بلاد اسلامه كلوب بو سببدن يمن طرفلرنده شهرت بولدى ديمشدر
التبنيج تفعيل وزننده بركسه يه بنج مذكورى يدرمك معناسنه در يقال بنج فلانا اذا اطعمه البنج وككلك قوشى

كندى يوه سنده اوتمك معناسنه در يقال بنجت القبجة اذا صاحت من جحرها الابناج همزه نك كسريله
بركسه براصل كريمه انتساب ادعا ايلمك معناسنه در يقال ابنج الرجل اذا ادعى الى اصل كريم البنج ضرب
وزننده اصله رجوع ايلمك معناسنه در يقال بنج الرجل بنجا من الباب الاول اذا رجع الى اصله البنفسج
بنفشهٔ فارسى معربيدر تازه منى استشمام محرور المزاج اولنلره نافع وشمنه مداومت خواب خوب ايراثنده مفيد
ومرباسى ذات الجنب وذات الرئة امراضنه وسعال وصداعه بغايت انفعدر مصباحك بيانيه كوره وزنى
فعلل دركه لام مكرردر البهجة لهجه وزننده كوزللكه دينور حسن وبهامعناسنه اسمدر يقال هو ذو بهجة
اى حسن البهاجة كرامه وزننده كوزل وخوب لقا اولمق معناسنه در يقال بهج الغلام بهاجة من الباب الخامس
اذا حسن البهيج امير وزننده پك كوزل ودلبر اولان محبوبه دينور وهميشه مسرور وشادان اولان كشى يه دينور كه
باب آتيدن مأخوذدر البهج كتف وزننده بودخى دائماشن وشادان كشى يه دينور المبهاج ميمك كسريله
مبالغه در زياده سيله خوب وحسندار اولان خاتونه دينور وسموز دوه اوركجنه اطلاق اولنور حسن ولطافتى
مستلزم اولديغيچون تقول رأيت ناقة لها سنام مبهاج اى سمين يوراده سمينه نسخه لرى غلطدر البهج نهج
وزننده بركسه يى شاد ومسرور ايلمك معناسنه دركه سرور القاسيله چهره سنه حسن وكشايش ايراثندن عبارتدر
يقال بهجه بهجا من الباب الثالث اذا افرحه وسره الابهاج همزه نك كسريله بودخى شاد وفرحناك ايلمك
معناسنه در يقال ابهجه بمعنى بهجه ويرك اوتى نضارتلنوب خوشمنظر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال
ابهجت الارض اذا بهج نباتها البهج فتحتينله شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال بهج الرجل بهجا
من الباب الرابع اذا فرح فهو بهيج وبهج الابتهاج افتعال وزننده بودخى شاد وفرحناك اولمق معناسنه در يقال
ابتهج به اذا سر به التباهج تفاعل وزننده باغچه نك چچكلرى فراوان اولمق معناسنه دركه حسن ونضارت
ولطافتى مستلزمدر يقال تباهج الروض اذا كثر نوره التبهيج تفعيل وزننده برنسنه يى كوزل ايلمك وكوزللندرمك
معناسنه در يقال بهج الله وجهه اى حسنه المباهجة مفاعله وزننده بركسيه حسن وجمال خصوصنده مفاخره
ايلمك معناسنه دركه كوزلك صاتمق تعبير اولنور يقال باهجه مباهجة اذا باراه وباهاه الاستبهاج برمفرح نسنه
سببيله شاد ومسرور اولوب يوزى كوزى كولمك معناسنه در يقال استبهج به اذا استبشر البهرج جعفر وزننده
مطلقا ايشه يرامز كوتو وباطل وكمتر شيئه دينور يقال شئ بهرج اى باطل ردئ ويقال درهم بهرج ومبهرج اى ردئ
الفضة زيف شارح ديركه بو نبهرهٔ فارسى معربى اولمق اوزره منقولدر ومغربده مرسومدر كه بهرج نبهرهٔ فارسى
معربيدر كه اداة نفى اولان نونى اسقاط وهايى جيمه ابدالله تعريب ايلديلر فى الاصل بهره سز ديمكدر بعده
كومشى آلچق وكمتر اولان على قول كومشى غشنه غالب اولاندر همده استعمال ايلديلر وابن اعرابيدن سكهٔ
مبطله يه دينديكى منقولدر بعده مطلقا ردئ وكمتر ومبذول وهدر وباطل نسنه لرده دخى مستعار اولدى وبعضا
نونى اسقاط ايلميوب نبهرج دخى تلفظ ايدرلر ونهايه ده بعضلردن منقول اوله رق فى الاصل نبهلهٔ هنديه اولوب كه
ردئ وكمتر معناسنه در بعده فارسى يه نقل ايله نبهره اولوب بعده تعريبله بهرج اولمشدر امهات سائره ده همان
درهم قيدى اوله رق مرسوم اولوب لكن مؤلف الباطل والردئ عبارتيله على الاطلاق تفسير ايلمشدر پس شئ
بهرج ودرهم بهرج عنوانى صحيحدر وصرة الفتاواده بورسمه مرسومدر كه زيف شول اقچه در كه كلكندن آنى
بيت المال رد ايليه ونبهرج تجارك رد ايلديكى اقچه در وستوقه غشى غالب اولان اقچه در انتهى وبهرج عامه يه
مباح وبيدريغ اولان شيئه دينور ومنه قول اعرابى وقد نظر الى دجلة فقال انها لبهرج لكل احد اى المباح
البهرجة دحرجه وزننده بركسه يى جادهٔ قاصده دن كج طريقه صاپمق معناسنه استعمال اولنور كه بطلانه
ايقاع ايلمش الور يقال بهرج بهم الدليل اذا عدل بهم عن الجادة القاصدة الى غيرها ويقال بهرج
الشئ على بناء المفعول اذا اخذ به على غير الطريق وبرنسنه يى هدر ايلمك معناسنه استعمال اولنور ومنه قول
ابى محجن لابن ابى وقاص بهرجتنى اى هدرتنى باسقاط الحد عنى مؤلف ايجاز ايلمشدر نهايه ده وفى حديث
ابى محجن لما شرب الخمر قال لابن ابى وقاص اما اذا بهرجتنى فلا اشربها اى الخمر عبارتيله مسطوردر
المبهرج مدحرج وزننده شول حامى وصاحبسز مهمل صويه وچشمه يه اطلاق اولنور كه آندن بركسه منع اولنميه
يقال ماء مبهرج اى مهمل للواردة لا يمنع عنه وهدر اولان قانه اطلاق اولنور يقال دم مبهرج اى مهدر البهرامج
بانك وميمك فتحيله برنوع نبات اسميدر كه ايكى نوع اولور قرمزى ويشل وايكى نوعيده خوشبودر بو نبات خلاف
بلخى اوله جقدر كه تركيده ليلاق تعبير اولنور بياض وقرمزى ومور نوعى اولور بهرامهٔ فارسى معربيدر

البوج موج وزننده والبوجان موجان وزننده يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در يقال باج البعير يبوج
بوجا وبوجانا اذا اعيى وشمشك آچلوب چاقق معناسنه‌در يقال باج البرق اذا تكشف وحيقرمق معناسنه‌در
يقال باج الرجل اذا صاح التبوّج تفعل وزننده والتبويج تفعيل وزننده والانبياج انفعال وزننده بونلرده
شمشك آچلوب يلدرامق معناسنه‌در يقال تبوّج البرق وبوّج وانباج بمعنى باج البائجة رائجه وزننده
آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور جمعى بوائج كلور ومنه يقال انباجت عليهم بوائج اى انفتقت دواه يعنى صاعقه كبى
اوزرلرينه داهيه‌لر چتلايوب اندى البائج خارج وزننده اويلقده برطمرك اسميدر نسأ ديدكلرى طمردن منشعب اولور
باجه حاجه وزننده افريقيه اولكه‌سنده بر بلده آديدر فقيه ومحدّث عبدالله بن محمد الباجىّ وامام ومصنف
ابو الوليد سليمان بن خلف الباجىّ اورادندر وباجه اندلس اولكه‌سنده بر بلده آديدر ومحدثيندن اسمعيل الشيرازى
پدرينك اسميدر كه ابن باجه ديمكله معروفدر فصل التاء الفوقية الترج تانك فتحى ورانك
سكونيله برنسنه ايله تستر ايدوب كيزلنمك وصقلنمق معناسنه‌در يقال ترج الرجل ترجا من الباب الاوّل اذا استتر
وترج برارسلانى چوق يرك اسميدر ومنه المثل * اجرأ من الماشى بترج * الترج فتحتينله بركسيه برنسنه مشكلى ومشتبه
اولمغله اشكال واشتباهده قالمق معناسنه‌در يقال ترج الرجل ترجا من الباب الرابع اذا اشكل عليه شئ من علم وغيره
الاترج والاترجة همزه‌نك ورانك ضمى وجيمك تشديديله والترنجه والترنج تانك ورانك ضمى ونونك
سكونيله معلومدر كه تركيده اغاج قاونى تعبير اولنان ميوه‌يه دينور طعمى حامض وشهوت نسوانى مسكن
ولونى جالى وبلغمدن حادث اولان كلفى مزيل وقشرنى ثياب ايچره وضع كوه طلامسنى مانعدر تركيده ترنج وپورتقال
ديديكمزه فارسيده نارنك وعربيده نارنج ديرلر شارح ديركه ترنج لفظنك كلام عربده نظيرى عرند كلمه‌سيدر
وليث بونك اصلى اترج اولديغنى روايت ايلمشدر واغاج قاوننك خاصهٔ لازمه‌سندندر كه بولنديغى خانه‌يه
جن طائفه‌سى كيرمزحتى قوريمش قبوغى دخى مانع دخولدر آنكچون طاعون ايامنده خانه‌يه استصحاب ايدرلر
الترنجة تانك فتحيله شديده معناسنه‌در يقال ريح ترنجة اى شديدة التريج امير وزننده سكيرلرى شديد ومتين
اولان كمسنه‌يه دينور يقال رجل تريج اى شديد الاعصاب التلج صرد وزننده طوشنجل قوشنك ياوريسنه دينور
اصلى ولج ايدى الاتلاج همزه‌نك كسريله ادخال معناسنه‌در يقال اتلجه فيه اذا ادخله فيه بونك اصلى ايلاج
ايدى التنجى تانك ضمى ونونك سكونيله برنوع قوش آديدر توّج بقم وزننده برارسلانى چوق يرك آديدر
وفارس اولكه‌سنده بر بلده آديدر التاج اكليل معناسنه‌در كه سلاطين سالفه‌نك باشلرينه كيدكلرى مجوهر
كسوه‌يه دينور جمعى تيجان كلور تانك كسريله شارح ديركه مؤلف اكليلى تاج ايله تفسير ايلدكدنصكره وشبه
عصابة يزين بالجواهر عبارتيله ده تذييل ايدوب بوراده همان اكليل ايله بيان ايلمشدر قالديكه اصول سائره‌دن
منفهم اولديغى اوزره وشبه عصابة قولى عطف تفسيردر وتاج لفظى فى الاصل فارسيدر وعجمه مخصوص باش
كسوتيدر يعنى ملوك عجمك زروز يورايله مزيّن باشلرينه كيدكلرى كسوتدر كه سلفده هر اقليمك پادشاهلرى
بركونه ترتيب ايدرلر ايدى بعده لفظ مزبورى عرب دخى اخذ وعمامه‌لو باش كسوتنده استعمال ايلديلر زيرا معمم
باش كسوتى عربلرك امراء وملوكلرينه مخصوص ايدى وحاليا سلاطين عثمانيه حضراتنك سرسعد افسرلرنده
سرغوجلو مرصع قلنسوه تاج پادشاهيدر وفارسيده مطلقا تاجه افسر دينور ومنه الحديث العمايم تيجان العرب
زيرا اكثرى باديه نشين اولمغله مكشوف الرأس اولورلر وتاج خلفاى عباسيه‌دن معتضد بالله خليفه‌نك سرايى
اسميدر التتويج تفعيل وزننده بركسيه تاج كيدرمك معناسنه‌در التتوّج تفعل وزننده تاج كيمك معناسنه‌در
يقال توّجه فتتوّج اى البسه التاج فلبس التوج موج وزننده پرمق واياق مقوله‌سى نسنه بر يومشق يره
كوميلوب باتمق معناسنه‌در تقول تاجت اصبعى فيه اى ثاخت تاجه هايله برخاتون اسميدر كه بروقعهٔ غريبه‌سى
واردر شفر مادّه‌سنده مذكوردر التاجية بغداد شهرنده برمزارستاندر تاج الملك ابو الغنايم بنا كرده‌سى اولان
مدرسه‌يه منسوبدر وكوفه‌ده برنهرك اسميدر ذو التاج رؤساى عربدن التى نفر كمسه لقبيدر كه ابو احيحه
سعيد بن العاص ومعبد بن عامر وحارثة بن عمرو ولقيط بن مالك وهوذة بن على ومالك بن خالد نام كمسه‌لردر التائج
نسب اوزره اسم فاعلدر صاحب تاج ديمكدر تامر ولابن كبى يقال امام تائج اى ذو تاج المتاوج ميمك فتحيله
متوجك جمعيدر كه اسم مكاندر باشده صارق صاريلجق يره دينور زيرا عربلر عمامه‌يه تاج اطلاق ايدرلر انته كه
جندل نام راعئ شاعرك اشبو * وهنّ يعمين من الملاج * بقرد مخر نظم المتاوج * ارجوزه‌سنده كه دوه اوصافنده
انشاد ايلمشدر واقعدر يعنى اول دوه‌لر اغزلرينك كپوكلرنى باشلرينه آتمغله باشلرنده صارلمش صارق هيئتنده

ايدرلر

ايدرلر فصل الثاء المثلثة الثؤاج نباج وزننده قيون قسمنك آوازينه دينور الثأج ثانك فتحى وهمزه‌نك
سكونيله قيون مله‌مك معناسنه‌در يقال ثأجت الغنم ثأجا من الباب الثالث اذا صاحت الثائجة مله‌يجى
قيونلره دينور مفردى ثائج‌در جمعى ثوائج وثائجات كلور ثأج ثانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله بحرين قضاسنده
برقريه آديدر الثبج ثانك وباى موحده‌نك فتحيله اعضاء بدنيه‌دن يغرنى ايله صرتك ارالغنه دينور كه ارقه‌نك
اورته‌سى اوله‌جقدر يقال ضربه فكسر ثبجه اى مابين الكاهل الى الظهر وهر نسنه‌نك وسط ومعظمنه دينور
دريانك انكين يرى كبى وبغرتلق قوشنك كوكسنه دينور وثبج مصدر اولور كلامى سياق وسباقنه باقيه‌رق
نسق واحد اوزره سويلميوب تلوين وتفنن واضطراب اوزره پريشان سويلمك معناسنه‌در يقال ثبج الكلام
ثبجا من الباب الاوّل اذا لم يأت به على وجهه ويازويى بين وواضح يازميوب شوريده ومشوّش يازمغله فهم
واستخراجدن مهمل ايلمك معناسنه‌در مصنفلرك مسوّده‌لرى كبى يقال ثبج الخطّ اذا عماه وترك بيانه وثبج
برقوش آديدر كه بتون كيجه ناله ايدر كبى فرياد ايلر وملوك يمندن برينك اسميدر كه ملوك معاصرندن برى كندى
اوزرينه سفر ايلمكله نامرد لكندن ناشى فقط كنديسى واهل وعيالنه استيمانله صلحه طالب اولوب سائر
زيردستانى خارج ازصلح قومغله خصمى دخى قول مزبور اوزره كنديسنه واهل وعيالنه قصد ايلميوب قلمرو
حكومتنده واقع بالجمله ناسى نهب وغارت ايلمشدر بين العرب عارض فى قومه ثبجا مثلى سائر اولمشدر كندى
قومندن ضرر اعدايى دفع ايلين بى حميت حقنده ضرب اولنور التثبيج تفعيل وزننده ثبج ايله ايكى معناى
اوّلده مراد قدر يقال ثبج الكلام والخطّ تثبيجا بمعنى ثبج وتثبيج چوبان ودوه‌جى مقوله‌سى كمسه صوپاسنى
ارقورى صرتنسه واللرنى آنك اردينه وضع ايله طيانمق معناسنه‌در كه يورغونلق حالتنده اويلجه ايدرلر يقال
ثبج الراعى بالعصا اذا جعلها على ظهره وجعل يديه من ورائها التثبج تفعل وزننده تثبيج ايله معناى
اخيرده مراد قدر يقال تثبج بالعصا بمعنى ثبج الثبجة فتحاتله كزيده ايله كمتر بيننده اولان ماله دينور
هاء نقليه‌در ومنه كتابه عليه السلام لوائل بن حجر انطو الثبجة اى المتوسطة بين الخيار والرذال الاثبج
احمر وزننده يصى يغرينلى على قول يغرينسى چقق طرزنده يومرى وطومالج اولان كشى‌يه دينور يقال رجل اثبج
اى عريض الثبج اونائته الاثبج احمر وزننده كه حديث شريفده وارد اولمشدر اثبج كلمه‌سنك مصغريدر
قال فى النهاية وفى حديث اللعان حين لاعن هلال بن امية امرأته قال عليه السلام ان جائت به اثبج حمش
الساقين فهو لزوجها به ضميرى حمله راجعدر الثبج ضرب وزننده اياقلرينك اوجلرى اوزره چوملوب
اوتورمق معناسنه‌در يقال ثبج الرجل ثبجا من الباب الثانى اذا اقعى على اطراف قدميه الاثبجاج اطمينان
وزننده طبطلو اولمق معناسنه‌در يقال اثبأجّ السقاء اثبجاجا اذا امتلأ وبركسه‌نك وجودى ايرى اوله‌رق
صالق وسلپوك اولمق معناسنه‌در يقال اثبأجّ الرجل اذا ضخم واسترخى الثبجة معظمه وزننده بايقوشه
ياخود قرتال قوشنه دينور ثباج كتاب وزننده يمنده برطاغك آديدر ثباج كتان وزننده برموضع اسميدر
الثجّ ثانك فتحى وجيمك تشديديله والثجوج ثانك ضميله صوشورلد ايراق آقمق معناسنه‌در يقال ثجّ الماء
ثجا وثجوجا من الباب الاوّل اذا سال وثجّ متعدّى اولور يقال ثجّ الماء اذا اسأله مصباحده لازمى باب ثانيدن
ومتعدّيسى باب اوّلدن اوله‌رق مرسوم وشورلدايه‌رق دوكمك ايله مفسردر وثجّ خاصة عرفاتده قربان قانى آقمق
معناسنه‌در ومنه الحديث افضل الحجّ العجّ والثجّ اى سيلان دم الهدى شارح ديركه مؤلف بوراده سيلان ايله
تفسير ايدوب لكن صواب اولان اساله معناسنه متعدّى اولمقدر زيرا عجّ تلبيه‌ده رفع صوت ايلمك اولمغله
ثجّ قربان قانى آقتمق معناسنه منتظم اولور الانثجاج انفعال وزننده والتثجثج تزلزل وزننده بونلرده
صوشورلدايه‌رق آقمق معناسنه‌در يقال انثجّ الماء وتثجثج بمعنى ثجّ الثجه ثانك فتحيله شول باغچه‌يه ومرغزاره
كبى دينور كه ايچنده صوجوضلرى وصوبندلرى وسائر كونه صويى بند ايده‌جك يرلرى اوله كه انلردن زمينه
صودوكيلور اوله جمعى ثجات كلور المثجّ ميمك كسريله مسلّ وزننده متكلم وسخندان خطيبه اطلاق اولنور كه
صوكبى سلس القول اوله يقال خطيب مثجّ اى مفوّه الثجيج امير وزننده سيل صوينه دينور الثجيجة عجيبه وزننده
هنوز سود ايچره اولان كره ياغنه دينور كه اله وطلومه ياپشور اوله المثجج معظم وزننده طلومده اولان
شول سوده دينور كه حرارتدن يابرودتدن ياغى طلومه ياپشمغله مجتمع اولمامش اوله يقال وطب مثجج اى لم يجتمع
زبده يعنى لزق اللبن فيه من حرارة او برودة ولم يجتمع زبده الثحج ثانك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله
برنسنه‌يى شدّتله چكوب كتورمك معناسنه‌در يقال ثحج الشئ ثحجا من الباب الثالث اذا جرّه جرّا شديدا

المثخبج خای معجمه ایله مدحرج وزننده کوده سنك اتی صالقی وسلیوك اولان انسان وحیوانه دینور شویله که یوررکن
حرکت واضطراب ایدر اوله یقال رجل مثخبج ای رهل اللحم الاثرنباج افرنباج وزننده ومراد فیدر که قوزی
بریان اولور ایکن دریسنك اوجلری قوریمغه یشلمق معناسنه در یقال اثرنبج جلد الحمل اذا شوی فیبس اعالیه
الثعج فتحتینله سفر اوزره اولان کروه انسانی یه دینور پس بو اسم جمع اولور تقول رأیت ثعجا ای جماعة فی السفر
الثفج ثانك فتحی وفانك سکونیله سمه واحمق اولمق معناسنه در یقال ثفج الرجل ثفجا من الباب الاول اذا حمق
الثفاجة سحابه وزننده سمه کسیه دینور که ادراکدن بی بهره اوله یقال رجل ثفاجة مفاجة ای احمق مائق
ومفاجه کلمه سی تأکیددر الثلج ثانك فتحی ولامك سکونیله قاره دینور که فارسیده برف دیرلر وثلج مصدر اولور
قار یاغدرمق معناسنه تقول ثلجتنا السماء ثلجا من الباب الاول ای امطرت الثلج علینا واصلاتمق معناسنه استعمال
اولنور یقال ثلج الشیء اذا نقعه وبله وثلج اسامیدندر ربیع بن ثلج شعرادندر ومحمد بن عبدالله بن ابی الثلج امام بخاری
مشایخندندر ومحمد بن شجاع الثلجی فقیه ومبتدعدر بنو ثلج برقبیله در جبل الثلج دمشق ظاهرنده برطاغدر
الثلاج حلاج وزننده قارصتان کسیه دینور وبر رجل اسمیدر المثلجة مرتبه وزننده اسم مکاندر قار یاصیلان یره
دینور که قارلق تعبیر اولنور کرك یرده اولسون وکرك قارلق تعبیر اولنان نسنه اولسون الاثلاج همزه نك کسریله
قار یاغدرمق معناسنه در یقال اثلجتنا السماء ای القت علینا الثلج وقارلو اولمق معناسنه در تقول اثلج یومنا اذا صار
مثلوجا وقلب اضطرابدن مطمئن اولوب آرام وسکونت بولمق معناسنه استعمال اولنور که یورك صوغومق تعبیر
اولنور تقول اثلجت نفسی ای اطمأنت وقویی حفر ایدرکن رطوبتلو یاچغه ایرمك معناسنه استعمال اولنور
یقال حفر الحافر حتی اثلج ای بلغ الطین وبرکسه یی شاد ومسرور ایدوب یورکنی صوغوتمق معناسنه استعمال
اولنور تقول اثلجت فلانا ای فرحته وقاره طوتلمق معناسنه در یقال اثلج الرجل اذا اصاب الثلج ومحمومدن حمازائل
اولوب حرارتندن خلاص اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال اثلجت عنه الحمی ای اقلعت وچشمه نك یاخود قوینك
صویی کسلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که ثلج اولمغله چریاندن قالمش اولور یقال اثلج ماء البئر ای اقلع یعنی
انقطع وبرکسه یی مطلوبنه ظفریاب ایلمك معناسنه در که قلبنی اول دغدغه دن مطمئن ومتردد ایدر یقال اثلجه ای افلجه
الثلوج قعود وزننده والثلج فتحتینله بونلرده خاطر دغدغه وخلجاندن قورتیلوب آرام واطمینان بولمق
معناسنه در که یورکدن حرارت اضطراب مندفع اولوب یورك صوغومقدن عبارتدر تقول ثلجت نفسی وثلجت ثلوجا
وثلجا من الباب الاول والرابع اذا اطمأنت وثلج فتحتینله شاد ومسرور اولمق معناسنه در که یورکی صوغومغی مستلزمدر
یقال ثلج الرجل ثلجا من الباب الرابع اذا فرح المثلوج الفؤاد ذهن وضمیری کند وبلید اولان نادانه اطلاق اولنور
نته که ذکی وذهین توقد واشتعال فؤاد ایله موصوف اولور یقال رجل مثلوج الفؤاد ای بلید الثلاجی غرابی
وزننده قارکبی بغایت آق اولان شیئه اطلاق اولنور یقال نصل ثلاجی ای شدید البیاض الثلج کتف وزننده
صوغوق شیئه اطلاق اولنور یقال ماء ثلج ای بارد الثمج دمج وزننده برنسنه یی قارشدرمق معناسنه در یقال ثمج الشیء
ثمجا من الباب الثانی اذا خلطه المثمج محسن وزننده رنکارنك نقش ونکار ایله آلاجه ایشلین جلاهه دینور تخلیط
معناسندن مأخوذدر یقال رجل مثمج ای یشی الثیاب الوانا المثمجة هایله مؤنثیدر نقشجی قادینه دینور الثوج موج
وزننده چوال طرزنده برظرف اسمیدر که خرما یپراغندن اوروب آنکله طپراق وکرج مقوله سی نسنه طاشرلر
فصل الجیم الجأج جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله برنسنه دن قورقمغله کیدرکن ایرکیلوب طورمق
معناسنه در یقال جأج الرجل جأجا من الباب الثالث اذا وقف جبنا الجبج جیمك فتحی وبانك سکونیله بعد الضعف
سموروب تنومند اولمق معناسنه در یقال جبج الرجل وغیره جبجا من الباب الاول اذا عظم جسمه بعد ضعف جج
جیمك ضمیله لج وزننده محدثیندن منصور بن نافع البخاری لقبیدر الجرج حرج وزننده یوزك وبلازك مقوله سی
نسنه محلنه بول کلمکله بری اوته دونوب اوینامق معناسنه در یقال جرج الخاتم فی اصبعه جرجا من الباب الرابع اذا جال
وقلق لسعته وجرج غلیظ وسنکین یرلره دینور ویولك جاده لرینه دینور مفردی جرجه در وجرج کذلك مصدر
اولور ذکر اولنان یرده یاخود جاده ده یوریمك معناسنه یقال جرج الرجل جرجا اذا مشی فی الجرج الجرجة جرعه
وزننده خرجه شبیه برظرفك آدیدر جمع جنسی جرج در بلا هاء کرچه شارح مصحف اولدیغی تلمیح ایلمشدر لکن جرجه
کرزه فارسی معربیدر که کوچك طغار جفه وطوبره یه دینور جریج که بنیهٔ تصغیر ایله بر رجل اسمیدر آندن مأخوذدر
بنو جرجه بر جماعت مکیه در ویحیی بن جرجه محدثدر جرج هاسز فارس اولکه سنده بر بلده در وجرج فقهاء
اندلسدن محمد بن سعیدك جدی اسمیدر جرجان عثمان وزننده ایرانده بر بلده آدیدر الجرجانیة خوارزم ایالتنك

دار الملکی اولان شهرك اسمیدر کرکانج معربیدر جرجه فتحاتله یرموك وقعه سنده روم لشکرینك سرعسکری
اسمیدر که شرفیاب اسلام اولمشدر جریج امیر وزننده اسامیدندر شبث بن قیس بن جریج الفزاری شاعر حطیئه نك
ممدوحیدر التجریج تفعیل وزننده ایاق قایدرمق وطایندرمق معناسنه در یقال جرجه تجریجا اذا زلقه جزمازج
جیمك فتحیله ایلغین اغاجنك یمشنه دینور کزمازك معربیدر ثمرة الاثل معناسنه در مطبوخی ایله مضمضه دیش اتلرنی
تقویت ودیش آغریسنی تسکینده بیعدیلدر جسمیزج جیمك فتحی وسین مهمله نك سکونیله دوای معروف آدیدر که
وجع عینه نافعدر بو چشمیزك معربیدر که چشمك وچشمه زن تعبیر اولنان دارودر کوز ادویه سندندر الجلجة
فتحاتله جمجمه معناسنه در که کاسهٔ سر تعبیر اولنور باشی کاسه کبی مشتمل اولان کمیکدن عبارتدر قفا کمیکی تعبیر اولنور
وباشه دخی دینور رأس معناسنه جلج هاسز جمعیدر مجازا رؤسای ناسه ده اطلاق اولنور الجاجة حاجه وزننده
برنوع بونجغه دینور که بغایت الچق وبی قیمت اولور جوزاهنج جیمك وهانك فتحیله بردوای هندی آدیدر
وبو جبلاهنك معربیدر که جبل هندی تعبیر اولنان دوادر جیج جیمك کسریله دوه سنی صویه کتورن کسه نك
دوه سنه اداة دعوت اولان جی جی دیمکدن حکایه در که همزه سنی تلیین ایدنلرك یاخود جئه ومجیء کلمه سندن مأخوذ عد
ایلمینلرك قوللرینه مبنی در فصل الحاء المهملة الحبج حانك فتحی وبانك سکونیله برنسنه نا کهانی ظهور
ایلمك معناسنه در یقال حبج الامر حبجا من الباب الثانی اذا بدا وظهر بغتة وبرنسنه یه پك یقلشوب چاتمق معناسنه در
یقال حبج الیه اذا دنا وقابلایی احاطه ایلمك وچوره سنی قوشاتمق معناسنه در یقال حبجه اذا اکتنفه وپك پك یوریمك
معناسنه در یقال حبج الرجل اذا سار شدیدا وضرطه لمق معناسنه در یقال حبج ای حبق واورمق معناسنه در
یقال حبجه اذا ضربه الحبج کتف وزننده دائما ضرطه لر اولان ضرطه زن کسیه دینور الاحباج همزه نك
کسریله بودخی برنسنه آنسزین ظهور ایلمك معناسنه در یقال احبج الامر اذا بدا وظهر بغتة وکورنمك کرته سنه
کلوب چاتمق معناسنه در یقال احبج الشیء اذا قرب واشرف حتی رؤی وممه نك سود طمرلری قالقوب ادرار
ایلمك معناسنه در یقال احبجت العروق اذا شخصت ودرت الحبج حانك کسریله جماعت انسانی یه دینور
وقبیله نك جمعیتکاهلرینه دینور حانك فتحیله ده جائزدر الحبج فتحتینله دوه عرفج دیدکلری نبات اوتلامغله
قارنی ششمك معناسنه در عرفج سود لکن نوعندن بش پرمق دیدکلری نباتدر یقال حبج البعیر حبجا
من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه عن اکل العرفج وحبج دوه نك بطننده طورطوپ اولان قیغه دینور که
علتدن ناشی اولور حتی بعضا مخرجندن چقمامغله هلاك اولور وحبج دوه قسمنك بو کورلرینه مخصوص برنوع
داغك اسمیدر وبر شجر حجازی آدیدر الحبج ضمتینله مدینه ده برموضعدر حباج سحاب وزننده شجر عنب
اسمیدر که ماده سنده بیان اولندی الحبرج قنفذ وزننده برنوع صوقوشنك اسمیدر جمعی حبارج کلور وحباریج
کلور الحبارج علابط وزننده طوی قوشنك ارککنه دینور الحج حانك فتحی وجیمك تشدیدیله قصد وآهنك
ایلمك معناسنه در یقال حجه حجا من الباب الاول اذا قصده وبرنسنه دن فراغت ایلمك معناسنه در تقول حججت
عن الامر ای کففت عنه وبریردن کلمك معناسنه در یقال حج فلان اذا قدم ومیل ایله یاره یی یوقلمق معناسنه در یقال
حج الجرح اذا سبره بالمحجاج ومعارضه دلیل وبرهانله غالب اولمق معناسنه در یقال حج فلانا اذا غلبه بالحجة وبرکسیه
یا برمحله چوق تردد ایدوب واروب کلمك معناسنه در یقال حج بنو فلان فلانا اذا اکثروا الاختلاف والتردد ومبنای
اسلام اولان ارکان خمسه دن برکنك ماده سی اولان نسك مفروضی ادا ایچون خاصة مکهٔ مکرمه یه قصد وتوجه
ایلمك معناسنه در که قصد معناسندن مأخوذدر یاخود تردد معناسندن مأخوذدر یقال حج البیت اذا قصده اقامة
للنسك الحاج تشدید ایله والحاجج فك ادغامله کعبهٔ معظمه یی موسم مخصوصده مع النیة زیارت وطواف
ونسك حجی ادا ایدن کشی یه دینور والحمد لله علی ذلك جمعی حجاج کلور زائر وزوار کبی وحجیج کلور غازی وغزی کبی
وحج کلور حانك ضمیله بازل وبزل کبی مؤنثنده حاجه دینور هایله جمعی حواج کلور یقال امرأة حاجة ونسوة حواج
شارح دیر که اول خاتونلر که اداء حج ایلمشلر انلره حواج بیت الله دیرلر اضافتله واکر اداء حج صددنده اولوب هنوز
اداء حج ایلمدیلر ایسه حواج بیت الله دیرلر اضافتسز لفظ حواج غیر منصرف اولمغله ظاهرا کرچه منون دکلدر
لکن تنوین ملحوظدر معنای مزبوری افاده ایچون نته که اضافتله زید ضارب عمرو وتنوینله ضارب عمروا ترکیبلرینك
دخی فرقلری بو کونه در مترجم دیر که کسائی امام ابو یوسفدن ما الفرق بین قوله انا سارق ثوب فلان بالاضافة وقوله
انا سارق ثوب فلان دیو سؤال ایلدکده اضافت صورتنده ماضی معناسنه اولمغله مقر سرقت اولدیغندن جزاء
لازمدر بلا اضافه ده مستقبل معناسنه اولمغله سرقت صددنده اولدیغندن نسنه لازم دکلدر دیو جواب ویرمشلردر

وبابله حاجی کلمه سی دخی صحیحدر اصلی حاجج اولوب جیم یایه مبدل اولمشدر حرف مضاعفی یایه ابدال بین العرب
جمله استعمالدندر تظنن وتظنی ودسس ودسا وتلعع وتلعا کبی ودره ده حریرینك قدم سایر الحاج قولنك شرحنده
حاج بوراده حجاج معناسنه اسم جمعدر آنکیچون سایر لفظنك اضافتی صحیح اولدی کذلك حاج مفرد دخی اولور
حاضر وسامر کبی دیو رسم ایلمکله حاج لفظی مفرد کبی اسم جمع دخی اولور ایمش انتهی الحج حانك کسریله حج
معناسندن اسمدر الحجة حانك کسریله بناء مره در برکره حج ایلمك معناسنه در وبو قیاسه مخالفدر زیرا قیاس اولان
فتحله اولمقدر وحجه سنه یه اطلاق اولنور حلول علاقه سنه مبنی یقال مضت ثلاث حجج کوامل ایکیسنکده جمعی
حجج کلور حانك کسریله ذو الحجه که شهر معروفدر کویا مجموع شهورسنه نك تمامی اولمغله مسمادر وحجه قولغك یومشغنه
دینور حانك فتحیله ده جائزدر یقال ضرب حجته ای شحمة اذنه الحجة حانك فتحیله بر نوع بونجق یاخود انجویه
دینور که نسوان کویه ایدوب قولقلرینه آویزه ایدرلر الحجة حانك ضمیله دلیل وبرهانه دینور مقصد مستقیمی مبین
اولدیغیچون کرك عقلی ونقلی وکرك اقناعی اولسون حجت قاضی بو معنادندر یقال غلب علیه بالحجة ای البرهان
المحجاج میمك کسریله دلائل وبراهین سردیله علم جدلده ماهر اولان کمسیه دینور یقال رجل محجاج ای جدل
ومحجاج جراحك یاره یوقلیه جق دمور میلنه دینور الاحجاج همزه نك کسریله برکمسه یی حج ایچون بدل کوندرمك
معناسنه در تقول احججت فلانا ای بعثته لیحج وحجة الله واو قسم وحای مفتوحه وآخرینك جریله عربلرك
یمینلرندندر یقولون وحجة الله لا افعل بوراده حجه مصدردر والذی فرض الحج سبکنده در الحجحجة زلزله وزننده
بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال حجحج بالمکان اذا اقام به وتوجه ایلدیکی مرامدن رجعت ایلمك معناسنه در یقال
حملوا علی القوم ثم حجحجوا ای نکصوا وسویلمك مراد ایلدیکی کلامی لسانه آلمشیکن علی الفور بر ملاحظه ضمننده
دلنی چینیه رك فراغت وامساك ایلمك معناسنه در که مجمجه مفهومنده در یقال حجحج الرجل اذا اراد ان یقول ما فی نفسه
ثم کف وامسك عنه الحجوج حانك وجیمك وواو مشدده نك فتحیله حزور وزننده شول یوله دینور که بر دوزه یه راست
وهموار اولمیوب کاه اکری وکاه طوغری کیده یقال طریق حجوج ای یستقیم مرة ویعوج اخری الحجج ضمتینله
چوق تردد اولنوب چکنانمکدن ناشی چقورلنمش یوللره دینور یقال طرق حجج ای محفرة ومیل ایله یوقلنمش یاره لره
دینور یقال جراح حجج ای مسبورة شارحك بیاننه کوره حجیج مفردلریدر الحجاج حانك فتحی وکسریله جانب
معناسنه در وچهره ده قاش کمکنه دینور که قاش آنك اوزرنده نابت اولور وحجاج الشمس حاجب الشمس کبی کونش
طلوع ایدرکن اك اول ظهور ایدن کنار منزلنده جزو مرئیسنه اطلاق اولنور یقال بدا حجاج الشمس ای حاجبها
الحجحج غبغب وزننده دنی وناکس وبی خیر ومنفعت کمسیه دینور الاحج ازج وزننده پك وسخت معناسنه در
یقال رأس احج ای صلب وصلابت ومتانتندن ناشی اصلا ترلمز اولان آته دینور یقال فرس احج ای احق حجاج
شداد وزننده بر رجل آدیدر وبیهق ناحیه سنده بر قریه اسمیدر یحج مضارع بنیه سیله فقهاء قیرواندن ابو عمران
موسی بن ابی حاج الفاسی لقبیدر التحاج تحاب وزننده خصومت ونزاع ایدشمك معناسنه در که هر بری ابراز
حجت ایده رك مجادله دن عبارتدر یقال تحاجا اذا تخاصما الحدج فتحتینله ابو جهل قرپوزینه دینور حنظل کبی وقاونك
کوچك تازه دولکنه دینور که کلك دخی دیرلر وتازه جه اولان قطب وبعض نسخه یه کوره عطب نام نباتك تیکنلرینه
دینور قطب یموق اغاجنه دینور وعطب چوبان طراغی دیدکلری نباتدر که ایکیسیده تیکنلو اولور وبونده حانك
ضمیله ده جائزدر الحدج حانك کسریله یوکه دینور حمل معناسنه که فارسیده یار دینور یقال شد علی البعیر
الحدج ای الحمل ومحفه طرزنده نسوانه مخصوص بر مرکوب آدیدر جمعی حدوج کلور واحداج کلور الحداجه
حانك کسریله بو دخی ذکر اولنان مرکوبه دینور بو ظاهر اشبریه دیدکلری اوله جقدر که طریق حجازده نسوان وجواری
سوار اولورلر بعضلر عماری ایله بیان ایلمکله محفه اولور وحالا رومده قوجو دیدکلرینه ده اطلاق اولنور وحداجه
مرکوب مرقومك ادوات لازمه سنه دینور قولان وسائری کبی الحدج ضرب وزننده دوه یه حدج مزبوری یوکلتمك
معناسنه در یقال حدج البعیر حدجا من الباب الاول اذا شد علیه الحدج واورمق معناسنه در یقال حدجه اذا ضربه
وبرکمسیه اورمق ایچون اوق آتمق معناسنه در یقال حدجه بالسهم اذا رماه به وبرکمسیه تهمت غیر واقعه اسناد ایلمك
معناسنه در یقال حدجه بالتهمة اذا حملها علیه ورماه بها ومشتری یه غبن وتغریر الزام ایلمك معناسنه در یقال حدجه
ببیع سوء وبمتاع سوء اذا الزمه بیعا غبنه فیه اساسك بیاننه کوره حنظل معناسنده اصلدر معانی سائره آندن متفرعدر
مثلا حدج وحداجه که مرکوب مذکوردر دوه یه نسبت آجی اولمغله اطلاق اولنمشدر وحدج حانك فتحیله برکمسیه
حنظل آتمقدر بعده حقیقی ومعنوی نسنه آتمقده استعمال اولنمشدر کذلك اورمق وغبن ایلمك مرارتلری علاقه سیله

اخذ اولنمشلردر الاحداج همزه نك کسریله بو دخی دوه یه حدج یوکلتمك معناسنه در یقال احدج البعیر اذا شد علیه
الحدج الحدجة فتحاتله بر قوش آدیدر بغرتلق قوشنه شبیه اولور ابو حدیج زبیر وزننده لکلك قوشنك کنیه سیدر
وحدیج اسمادندر ابو شبات حدیج بن سلامه اصحابدندر التحدیج تفعیل وزننده حدتله قیه قیه باقمق معناسنه در
یقال حدجه ببصره ای حدقه محدوج وحداج کتان وزننده اسامی رجالدندر الحدرجة دحرجه وزننده
بر نسنه یی محکم بوکمك معناسنه در یقال حدرج الحبل اذا فتله واحکمه المحدرج مدحرج وزننده یوزی دوپدوز
واملس نسنه یه دینور یقال شیء محدرج ای املس وقمچی یه دینور الحدرجان حانك کسریله قصیر القامه
بو دور کمسیه دینور وبر رجل آدیدر الحدرج جعفر وزننده کس وکمسه معناسنه در یقال ما بالدار من حدرج
ای احد الحرج فتحتینله اغاجلری ضیق وفراوان اولان طاریره دینور که اوق ایشلمز اورمان کبی ضیقلغندن
چوبانلر وارمق ممکن اولمیه یقال دخلوا فی الحرج ای المکان الضیق الکثیر الشجر وحرج کناهه اطلاق اولنور طارلغی
مستلزم اولمق ملاحظه سیله در یقال وقع فی الحرج ای الاثم شارح دیر که کنهکاره حارج دینور نسب اوزره زیرا فعلی
بو قدر پس حرج اثم معناسنده اسم اولور لکن مصباحده حرج الرجل حرجا من الباب الرابع اذا اثم عبارتیله
ورودنی تصریح ایلمشدر وحرج بلی انجه ناقه یه دینور ویردن یاپمه کریملو ناقه یه دینور واولمش جسدی قالدردقلری
تخته یه دینور که بری برینه بغلیوب تابوت کبی میتی اوزرینه یوکلدوب کوتررلر تسکره تعبیر ایلدکلری اوله جقدر
بعض دیار ترکیه ده اکا صلاجه تعبیر ایدرلر یقال نقله بالحرج وهو خشب یحمل فیه الموتی وحرج حرجه لفظندن
جمع اولور که چتلق اغاج قورولغنه دینور وحرجه دوه سور وسنه دینور وحراملق حرمه معناسنه در یقال به حرجة
ای حرمة وحرج مصدر اولور حرام اولمق معناسنه که فعلی ضیق اولور یقال حرجت الصلوة علی الحایض حرجا
من الباب الرابع ای حرمت وحرج شول ناقه یه دینور که طاولی وسموز بولنمق ایچون کندیسنه بنلیوب وارکك دوه
چکلمه یه وحرج کوز قاشوب خیره لنمك معناسنه در که منافذ بصرتنك اولور یقال حرجت العین اذا حارت وهر طرفدن
توز وطلاز صیقشوب کیرشمك معناسنه مستعملدر یقال حرج الغبار اذا انضم الحرج کتف وزننده بو دخی صیق
اغاجلغه دینور که طارلغندن چوبان واصل اولمق ممکن اولمیه وشول دلیر وبهادره دینور که حرب وقتالدن اصلا منفك
ومهزوم اولمیه کویا که جنکدن نکول کندیسنه مضایقه ویرر اوله یقال هو حرج ای لا یکاد یبرح من القتال الحرج
حانك کسریله بو دخی کناهه دینور اثم معناسنه وشول ایپلره دینور که شبکه طرزنده ایدوب آنکله یرتجی جانورلری
صید ایدرلر وقورمق ایچون ایپ اوزره سرلمش ثوبه دینور جمعی حراج کلور حبال وزننده وحرج قاطر بونجغنه دینور
ودعه کبی وصیادك تازی یه شکاردن تعیین ایلدیکی حصه طعمه یه دینور شارح دیر که کلبك صید ایلدیکی شکاردن
کندیسنه ده حصه ویر که قانقسین دییجك یرده احرج کلبك فانه ادعی للصید دیرلر الحرج حانك ضمیله بر موضع آدیدر
الحرجان حانك کسری وتثنیه بنیه سیله ایکی کمسه در بری بنی عمرو بن الحارث قبیله سندندر ودیکری غیر مذکوردر
المحرج معظم وزننده شول کلبه دینور که بیوننده قاطر بونجغی دیزلمش خالطه سی اوله یقال کلب محرج ای مقلد
بالحرج الاحراج همزه نك کسریله حرام ایلمك معناسنه در تقول احرجت الصلاة علی الحایض ای حرمتها
وبرکمسه یی کناهه قومق معناسنه در تقول احرجت فلانا ای آثمته وبرکمسه یی بر نسنه یه مضطر وناچار ایلمك معناسنه در
تقول احرجته الیه ای الجأته جمله سی مضایقه معناسندن مأخوذدر المحراج میمك کسریله پك صوغق کیجه یه
اطلاق اولنور که صیق وطاریرلره صوقلمغه باعث اولور یقال لیلة محراج ای شدیدة القر حارج یمنده بر موضعدر
حراج الظلماء حانك کسریله زیاده سیله کثیف ومتراکم اولان ظلمته اطلاق اولنور حراج ذکر اولنان حرجك
جمعیدر که صیق اغاجلغه دینور یقال طرقوا فی حراج الظلماء ای ما کثف منها الحرجوج حانك ضمیله سموز اولوب
یردن یاپمه کریملو ناقه یه دینور علی قول یاوز وشدید اولانته یاخود انجه یللو یرانمش آتش یورکلو ایشلك ناقه یه دینور
وبارد وشدید روزکاره دینور التحریج تفعیل وزننده صقشدرمق ومضایقه یه کرفتار ایلمك معناسنه در یقال حرجه
تحریجا اذا ضیقه حریج امیر وزننده سمرة بن جندب بن هلالك جدی اسمیدر الحرجه جرعه وزننده کوچك
فوغه یه اطلاق اولنور شارح دیر که مؤلف تجنب معناسنه دال اولان تفعل بابندن تحرج ماده سنی اهمال ایلدی که
مشهوردر کناهدن پرهیز ایدوب صقنمق معناسنه در یقال تحرج زید اذا تجنب الحرج ای الاثم الحریج بای موحده ایله
عصفر وزننده والحرباج درباس وزننده مطلقا ایری ودیزمان شیئه دینور الحرازج حانك فتحی وزای معجمه نك
کسریله جذام قبیله سی یوردنده برنیجه صویه اطلاق اولنور الحشرج شین معجمه ایله جعفر وزننده چاقلو یرده
اولان اشمه لره دینور وشول برداغه دینور که مکه برداغی کبی یوفقه ونازك ولطیف ونظیف اولمغله صوینی سوزر اوله

تقول سقاني بالحشرج بالكوز الرقيق الحاري وبعض طاغلرده اولان خلقي اويمه چقوره دينور كه بلمور طمونى
ايركيلوب طورنه كوزى كبي طوري وصافي اولور وحشرج اعلام نامندر وكذا ان الارض معناسنه در كه كوفه كي تغير
اولنان كوشك طاشاره دينور مفردي حشرجه در هايله وحشرجه دخرجه كبي مصدر اولور محتضر اخيسته
موت حالنده وغرغره نفس ايلمك معناسنه يقال حشرج المريض اذا غر عند الموت ورد النفس ومركب اوازلى
بوغازده ترديد ايلمك معناسنه در يقال حشرج الحمار اذا اراد ترصوته في حلقه مؤلف بونلرى مساحجة اسم صورتنده
رسم اولمشدر لكن مصدر اولدر ١ الحضج حانك كسرى وضاد معجمه نك سكونيله دوه صوار دقلرى حوض ايچره
باقى قلان صويه دينور جانك فتحيله ده لغتدر وناحيه معناسنه در يقال في حضج منه اى ناحية ٢ الحضج ضرب
وزنده آتش باقق معناسنه در يقال حضج النار حضجا من الباب الاول اذا اوقدها واوزمق معناسنه در يقال
حضجه اذا ضربه وغرق ايلمك معناسنه در يقال حضج الشئ في الماء اذا غرقه وايلمك معناسنه در يقال حضج
الرجل اذا عدا وقارنه چتلايوب برتلجق نسنه صوقمق معناسنه در يقال حضجه اذا ادخل بطنه ما كاد ينشق منه
الحضج مبرز وزنده آتش اولجه جك كوسكى يه دينور وداعما بولدن صاپوب عدول ايدر اولان كسبه وحيوانه
دينور كه يوجه كمتر اولور يقال هو محضج اى حائد عن الطريق الانحضاج انفعال وزنده نهايت غضبدن
پر آتش اولمق معناسنه در كه چتلايوب برتلغه مشرف اولور يقال انحضج الرجل اذا التهب غضبا وبريوزينه
يايلوب منبسط اولمق معناسنه در يقال انحضج اى انبسط الحضاج كاب وزنده شول طلومه دينور كه برنسنه يه
طيانمش اوله الحضاج غراب وزنده شول كسنه دينور كه بلى ارقه سنده طوغرى ايكيلوب وقارنى طيشيره چقمق اوله
يقال رجل حضاج اى المتقوس الظهر الخارج البطن التحضيج تفعيل وزنده كلامده تصحيح كبيدر يعنى
برسوزى تمامله ادا ايلمبوب برطرفه ياقلمو ومالوا وله رق ايكسك وقاصر سوزلمك معناسنه در يقال حضج الكلام
تحضيجا وهوشبه التضجيع وبو ذكر اولنان حضج معناسنه در كه ناحيه يه دينور الحفجي علندي وزنده
كوشك وچولنه كسيه دينور كه اصلا رايشه يرامز اوله يقال رجل حفجي اى رخو لاعناء عنده يعنى لانفع فيه الحفضج
زرجح وزنده والحفضاج درياس وزنده والحفاضج علابط وزنده ششمان اولوب قارنى صالقى اولان كسيه دينور
الحفضاج حانك وفانك كسريله حفضج معناسنه در الحفضجه دحرجه وزنده سحورمك معناسنه در يقال هو مغضوب
ماحفضج على البناء للمجهول اى ماسمن الحفلج عجلس وزنده والحفالج علابط وزنده آشى آيرق كسيه دينور كه
اياقلرى برى برينه يقين اولوب پاچه سى آيرق اولور افحج معناسنه در الحفليج قنديل وزنده بودور كسيه دينور
الحفالج حانك فتحى ولامك كسريله خرده دوه لره دينور حفليج مفرديدر عليس وزنده الحفليج جعفر وزنده وجودتى
برى اوزره تحريك ايدوب صاله رق يورر اولان كسيه دينور يقال هو حفليج اذا كان يحرك جسده اذا مشى الحفنج نوله
عليس وزنده بودور كشى يه دينور الحلج حانك فتحى ولامك سكونيله پموغك چكيت تعبير اولنان دانه سنى چقرمق
معناسنه در يقال حلج القطن حلجا من الباب الاول والثاني اذا خلص الحب عنه كرچه معناسى ظاهر اولديغندن مؤلف
تفسيرندن سكوت ايلدى لكن مصباحدن منفهم خصوصا رمختشرى مقدمة الاديده حلج فلخميدن پنبه عبارتيله كه
پموغك چكردكي چقرمق معناسنه در بيان ايلمكله اول كونه ترجمه اولندى وپموق آغجه ندف دينور ثم حلاج ديدكلرى
ندافك اوله جغدر وبعضا احدهما آخر مقامنده استعمال اولنور وبتون كيمه ياخود بتون كوندز طورسوب كيمك
معناسنه استعمال اولنور كويا كه زمان مزبورى حلاجلمش اولور يقال حلج القوم ايلتهم اذا سارو هما وخروس
قنادرقى كروب ليله رق طاوغنه يصمق قصديله اوزرينه يورمك معناسنه استعمال اولنور يقال حلج الديك اذا نشر
جناحيه ومشى الى انثاه للسفاد وامكى پشور ركن اوقلاغويله برطرفه چويرمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه محلاج
ايله پموغى چويرر يقال حلج الخبزة اذا دورها بالمحلاج واورمق معناسنه استعمال اولنور تقييد واطلاق علاقه سيله
يقال حلجه بالعصا اذا ضربه بها وضرطه لق معناسنه استعمال اولنور يقال حلج الرجل اذا جبق وآرچه آرچه يعنى
كسيك كسيك يورمك معناسنه استعمال اولنور يقال حلج الرجل اذا مشى قليلا قليلا الحلاج پموق
حلاجلين يعنى چكردكي چقارمان استاده دينور بودياردده حلاج ديدكمز ندافك اوله جغدر كه پموق اتان كسيه در
عرسان سمارنده حلاج بسقه وندافك بسقه در واحدهما آخر موقعنده دخى زيادر در الحليج والمحلوج
حلاجلمش پموغه دينور الحلجة حانك فتحى ولامك سكونيله مسيره ومسافه معناسنه استعمال اولنور تقول بيننا
وبينهم حلجة بعيدة اى مسيرة المحلاج معراج وزنده ايانى چاپك اشكين اشكه اطلاق اولنور تيز تيز يورمكله
كويا كه پموق حلاجلر وبوقفه آچاجق اوقلاغويه اطلاق اولنور تشبيه طريقيله وحرمله بن معقل نام كسه نك

فرسى اسمدير وپموق حلاجليه حق نسنه يه دينور كه مراد پموقدن دانه چقاره حق آلندر اناطوليده ويزم ديارلرده
خيرخير تعبير اولنور برطرزه خرخدردانه لو پنبه يى آنك اغزينه ويروب چوبردانه لرى برى طرفه دوكيلوب اوته طرفه
خالص پنبه سى دوكيلور ايشته محلاج اول چرخ اوله جقدر الحلج منبر وزنده بودنى اشكين اشكه اطلاق اولنور
واوزرنده پموق حلاجليه حق نسنه يه دينور تخته وطاش وخصيركي وبكره وچرخ ايكنه دينور الحلجه هايله
بودنى اوزرنده پموق حلاجليه حق شبشه دينور ما يحلج عليه معناسنه الحلاجة حالك كسريله حلاجلق حرفتنه دينور
الحليجة خديجه وزنده ايچنده خرما اصلا دلمش سوده دينور كه اكل ايدرلر على قول يابتده چالقمش آيران اوزره
اولان ياغه دينور ياخود ياغ طلومنك صقيدايسنه دينور وقته صقيدايسنه دينور عصارة الحناء معناسنه واوزرينه
سود صاغلمش كره ياغنه دينور الحلوح صبور وزنده لمعان ايدن سحابه دينور كه شمس اصابتيله التماع ايدر الحلج تفعل
وزنده هواده سحاب بارقه لمعان ايده رك اوپشا يوب حركت ايلمك معناسنه در يقال تحلج الحلوح اذا تبرق واضطرب
وتحلج خلجان ودغدغه قلب معناسنه استعمال اولنور ومنه قول عدى بن حاتم لا يتحلجن في صدرك طعام ضارعت
فيه النصرانية اى لا يدخلن قلبك منه شئ قاله نظيف شارح ديركه نهايه ده وفي حديث عدى قال له النبي عليه السلام
عبارتيله مرسوم اولمغله كلام مرقوم حديث اولور ومعناى مزبور ذكر اولنان حركت واضطراب معناسندن مأخوذدر
ومنه يقال دع ما يتحلج في صدرك اى ما شككت فيه واختلجت الحلج مكرم وزنده تيز الدن حاضر ودريش اولان
شبشه دينور كويا كه دانه سى چكلمش پنبه مزلنده اولور يقال نقد محلج اى وحى حاضر الحلج ضمتينله اكول وبرخور
كسدر ه دينور ظاهر امفردى خلوج در سحاب بارقه يه ياخود پنبه دن دانه چكنلره تشبيه اولنمشدر يقال قوم حلج
اى كثير والاكل الاحتلاج افتعال وزنده بركسه نك دفعتده اولان حقنى تخليص واخذ ايلمك معناسنه در كه حلج
قطنندن مأخوذدر يقال احتلج فلان حقه اذا اخذه التحليج تفعيل وزنده برنسنه يه شدت ودقتله ديكه ديكه باقق
معناسنه در يقال حلج الرجل اليه اذا نظر اليه بشدة وكوزلرنوب ايچرو يه باتيق اولمق معناسنه در يقال حلجت
عينه اذا غارت وخشم وغضبدن نشئى چهره متغير اولمق معناسنه در يقال حلج وجهه اذا تغير من الغضب
شارح ديركه بعضلر بو معانئ ثلاثه يى معناى واحد عد ايلمكله تحميم غضبدن نشئى چهره متغير وكوزلرى ايچرو يه غائر
اوله رق شدتله ديكه ديكه باقق معناسنه اولور مؤلفك حرف ترديد ايله اوادامة النظر عنوانى قول ثانى يى تأييد ايدر پس
قول اوله كوره عادتى اوزره تشويش وتخليط اولور انتهى وعند البعض تحميم برنسنه دندن ياخود بركسه دن خوف
وفزع سبيله ياخود برآدمه تنبيه وتهديد سبيله كوزلرينك سياهى آقدار وب چويره رك وكوزلرنى بلردوب آيره رق
خيلى زمان ديكه ديكه وقيه قيه دقتله باقق معناسنه در يقال مازال يحمج فلان اى يديم النظر مع فتح العينين وادارة
الحدقة فرعا ووعيدا وتحميج صكره دن آر يقلوب مهزول اولمق معناسنه در يقال حمج الرجل اذا هزل الحموج
صبور وزنده كيك وصغن مقولسى حيوانك كوچك پاور يسنه دينور شارح كه بيانه كوره جيرانك وآهونك وصغنك
پاور يلرينه مخصوص صدر وجهه مذكور اوزره نظر ايدرا ولدقلرى حسبيله الحمليجة دحرجه وزنده اپى محكم يوكك
معناسنه در يقال حملج الحبل اذا فتله شديدا الحملاج حانك كسريله قبوجى كوركه كندينه دينور منفاح الصابغ
معناسنه اسامك بيانه كوره حلج القطن ماده سندن مزيده در كاقال وكاتما تفهق الحلاج وهو المنفاخ كانه محلج النار
الحنج حانك فتحى ونونك سكونيله برنسنه يى برطرفه اكمك معناسنه در يقال حنج الشئ حنجا من الباب الثاني
اذا اماله واپى محكم بوكمك معناسنه در يقال حنج الحبل اذا فتله شديدا وبركسيه برحاجت ومهمه عارض وحادث اولمق
معناسنه در يقال حنجته حاجة اى عرضت له وبو معناى اولدن مأخوذ اولمق غالبدر الاحناج همزه نك كسريله
بودنى برشبشى برجانبه اكمك معناسنه در يقال احنجه اذا اماله وبرطرفه اكمك معناسنه لازم اولور يقال احنج الشئ
اذا مال وسكون بولمق معناسنه در يقال احنج الشئ اذا سكن وكيرلمك معناسنه در يقال احنج الحبر اذا اخفاه وسرعت
ايلمك معناسنه در يقال احنج الرجل اذا اسرع وحين تكلمده كلامى مختار اداسى كبي بورو ب قيورمق معناسنه در
يقال احنج كلامه اذا لواه كما يلوى المخنث الحنج حانك كسريله اصل واساس وبنياد معناسنه در يقال عاد
الى حنجه اى اصله الحناج كتان وزنده مخنث كسيه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور پشتى پشت قحبه اماله ايدر
اولد يغجون اطلاق اولنمشدر الاحتناج افتعال وزنده بودنى برطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال احتنج
الشئ اذا مال الحنجحة مكنسه وزنده ادواتدن برنسنه نك اسميدر ظاهر ابرشبئى برطرفه اكمك آلت اوله جقدر
باغجوانلرك كقديدكارى آنلرى كبي الحنيج زبرج وزنده بته دينور كه پره نك برادريدر قل كبي الحنيج قنفذ
وزنده والحناج علابط وزنده بومزى ووجودى طولغون قوندانسان وحيوانه دينور سائر اشيايه دده وصف اولور

يقال رجل وحمار وشيء حنبج وحنابج اى ضخم ممتلئ الحنابج حانك فتحيله خرده قرنجه لره دينور صغار النمل
معناسنه مفردى مرسوم اولمامغله ظاهرا حنبج در قنفذ وزننده ياخود مفردى نامسموعدر الحنبيج مصغر
بنيه سيله غنى قبيله سى يوردنده برصو آديدر حندج قنفذ وزننده بر رجل آديدر وحندج شول پاكيزه ومنبت قومساله
دينور كه تراب طيب كبى الوان نبات انبات ايدر اوله الحناديج سرابيل وزننده طولانى اولان قوم يغنلرينه
على قول قصه قصه اولان قوملقلره دينور مفردى حندج وحندوجه در حالرك ضميله الحنادج حانك فتحيله
عظيم الجثه اولان دوه لره دينور الحنضج ضاد معجمه ايله زبرج وزننده شول كوشك وسست طبيعت چوليه ومهمل
كشى يه دينور كه اصلا برايشه يراميوب والندن خير ومنفعت كلمز اوله يقال رجل حنضج اى رخو لا خير عنده الحوج
حانك فتحى وواوك سكونيله سلامت معناسنه در كه آفات ظاهريه وباطنيه دن سالم اولمقدن عبارتدر يقولون
حوجالك اى سلامة شارحك بياننه كوره بو لغت يمانيه در وحوج محتاج اولمق معناسنه در يقال حاج اليه يحوج
حوجا بمعنى احتاج شارح ديركه بعضلر ما احوجه كلمه سنى كه فعل تعجبدر شذوذه حمل ايلديلر كويا كه ثلاثيدن انصياغى
اولمامغله وبعضلر بعد حذف الزوائد احتاج ماده سندن صوغ تكلفنى ارتكاب ايلديلر ثلاثيدن ايسه وجه مذكور
اوزره مصوغ اولديغى واقع اولمغله مرقوملرك كلاملرى استقراء ناقصدن ناشى اولديغى ظاهردر الاحتياج افتعال
وزننده محتاج اولمق معناسنه در يقال احتاج اليه احتياجا اى صار محتاجا له وبرنسنه يه شوق ورغبتله ميل ومحبت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال احتاج اليه اى انعاج الاحواج همزه نك كسريله كه اصلى اوزره در
بودخى محتاج اولمق معناسنه در يقال احوج اليه بمعنى احتاج ومحتاج ايلمك معناسنه متعدى اولور تقول احوجته انا
اى جعلته محتاجا الحوج حانك ضميله فقر وفاقه معناسنه در الحاجة جيمك فتحيله معلومدر كه كشينك محتاج
اولديغى شيئه دينور فارسيده بايسته وتركيده كركلو تعبير اولنور جمع جنسى حاج كلور هاسز وجمع صيغى حاجات
وحوج كلور حانك كسرى وواوك فتحيله وحوايج كلور غير قياس اوزره ياخود بو لغت مولده در ياخود تقدير مفرد
اوزره يعنى كويا كه حائجه دن جمع ايلديلر شارح مولده قولنى تخطئه ايلمشدر زيرا اشبو ان لله عبادا خلقهم لحوايج
الناس حديثنده وارد اولمشدر وامام خليل كتابنده راح فصلنده يقال يوم راح على التخفيف من رائح فطرح الهمزة
كما خففوا الحاجة من الحائجة الا تراهم جمعوها على حوائج عبارتيله صحتنى اثبات ايلمشدر مترجم ديركه حريرى
درّه ده حاجت لفظنك جمعنده حوائج ديدكلرنى توهيم ايليوب لكن شرحنده شهاب حاجتدن ازيد اطاله ايله ديمشدر كه
حاجه لفظنك عند الخليل اصلى حائجه اولمغله جمعنده حوايج دينور وحائجه عنوانى عربدن مسموعدر لكن استعمالى
نادردر وابن جنى مسموعيتنى انكار ايله حائجه يى تقديرا مفرد اعتبار ايلدى وبعضلر حوايج حوجا لفظنك كه حاجه
معناسنه در جمعى اولمسنه ذاهب اولدى بوكه كوره قياس جمعى حواجى اولوب لكن قلب اولنمغله يعنى ياء تقديم
اولنوب حوايج اولور الحاصل اقوال ثلاثه مذكوره اوزره حوايج صحيح وفصحاء كلامنده وارد اولمشدر ومنه الحديث
اطلبوا الحوايج عند حسان الوجوه الحوجاء صحراء وزننده بودخى حاجت ولازمه معناسنه در ومنه تقول مالى فيه حوجاء
ولا لوجاء وتقول مالى فيه حويجاء ولا لويجاء بصيغة التصغير اى حاجة بوراده لوجاء كلمه سيده حاجت معناسنه مستعملدر
نته كه ماده سنده مبيندر وعربلر ما فى صدرى حوجاء ولا لوجاء ديرلر لا مرية ولا شك معناسنى مراد ايدرلر زيرا درونه
عارض اولان ريبه وكمان محتاج الازاله اولمغله مبالغة اكا اطلاق ايلديلر ويقولون كلمته فما ردّ حوجاء ولا لوجاء اى كلمة
قبيحة ولا حسنة كما يقولون كلمته فما ردّ على بيضاء ولا سوداء مؤلفك بوراده تفسيرى لفّ ونشر مشوشدر الحاج
ساج وزننده برنوع تيكنلك آديدر تركيده دوه تيكنى ديدكلريدر كه اوزرينه قدرت حلواسى ياغار مفردى حاجه در هايله
التحوّج تفعل وزننده محتاج اولديغى حاجت ومهمه طلبنده اولمق معناسنه در يقال تحوّج الرجل اذا طلب الحاجة
ويقال خرج فلان يتحوّج اى يتطلب ما يحتاجه التحويج تفعيل وزننده سالكى سلوك ايلديكى طريقدن
صرف وتحويل ايله صاپدرمق معناسنه در يقال حوّج به عن الطريق اذا عوّجه بو ماده اضطراب الى الشيء
معناسنه موضوع اولمغله معانى مذكوره بالجمله اكا مبتنيدر پس اشبو تحويج طريق آخره محتاج قلمق معناسنى متضمندر
ياخود بناسى ازاله ايچون اولمغله محتاج سلوك اولديغى طريقدن حاجتنى سلب ايلمك اولور وتقول حوّجت له
اى لفلان اى تركت طريقى فى هواه الحويجاء مصغر بنيه سيله حوجاء كلمه سندن تصغيردر نته كه ذكر اولندى
وحويجاء جاده يه مخالف بورغاج يوله اطلاق اولنور كه حين اقتضاده اكا سلوك اولنور تقول خذ حويجاء
من الارض اى طريقا مخالفا ملتويا ذو الحاجتين محمد بن ابراهيم بن منقذ نام كسه نك لقبيدر كه اول خلفاء عباسيه
اولان عبد الله السفاح جنابنه ابتدا اول بيعت ايلمشدر هر كون ايكى حاجتنى روا ايلمك بابنده عهد ايلملريله مرقوم

مطلب

آنكله

آنكله ملقب اولمشدر الحيج حانك فتحى ويانك سكونيله حوج لفظنده لغتدر كه واوى ويائى اولور يقال حاج الرجل
يحيج بمعنى حاج يحوج الحاج ساج وزننده دوه تيكننه دينور نته كه آنفا ذكر اولدى وبو يائيه در شارح ديركه پس
واويه ده ذكرى متدافع اولمش اولور الاحياج همزه نك كسريله كه اصل اوزره در والاحاجه اقامه وزننده
بر ذكر اولنان تيكنلك انبات ايلمك معناسنه در يقال احيجت الارض واحاجت اذا انبتت الحاج الحيج زبير
وزننده ذكر اولنان حاج كلمه سندن مصغردر فصل الخاء المعجمة الخبج خانك فتحى وبانك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال خبجه خبجا من الباب الاول اذا ضربه وضرطه لمق معناسنه در يقال خبج الرجل اذا حبق
وجماع ايلمك معناسنه در يقال خبجها اذا جامعها الخباجاء خانك فتحى والفك مديله كثير الضراب اولان
يعنى پك قوتلو ومايه لو اولمغله ديشى يه چوق آشار اولان آيغره واركك دوه يه دينور واحمق وسكمغز كشى يه
دينور الخبج كتف وزننده بودخى احمق آدمه دينور الخنبجة قنفذه وزننده كوپه دينوردن معناسنه
وبو معربدر يعنى خمچه فارسيدن ياخود خنب لفظنك مصغرى اولان خنبكدن معربدر پس كوچك كوپه
اطلاق اولنمق مقتضاى ماده در الخبرنج باى موحده وراء مهمله ونونله سفرجل وزننده نرم ونازك بدنه دينور
جسم ناعم معناسنه يقال جسم خبرنج اى ناعم بوراده بيائين نسخه لرى غلطدر صواب اولان وجه مذكور اوزره در
نته كه عباب ومحكمده اويلجه مقيددر الخبرنجة هايله غدا كوزل اولمق يعنى مأكول ومشروبى دائما خوش ونفيس
اولمق معناسنه در الخبعجة خانك فتحى وبانك سكونيله دحرجه وزننده سلوك ايلديكى طريقده شك واشتباه
ايدن آدمك يورويشى كبى آديملرى صيق صيق آنه رق آهسته جه كيدر كتمز يوريمك معناسنه در يقال ذهب فلان
يخبعج اى يمشى مشية متقاربة كمشية المريب الخجوج صبور وزننده زياده سيله سرد وشديد اسن روزكاره
دينور كه اوغراديغى نسنه يى شق ويا دفع ايدر اوله على قول طوغرى بردوزه يه اسميوب بوريلو بوريلو طولاشق اسر
اوله يقال تهب الخجوج اى الريح الشديدة المرّ او الملتوية فى هبوبها الخجوجاة خانك وجيمك فتحيله بودخى خجوج
معناسنه در الخجّ حجّ وزننده اوته قاقمق دفع معناسنه در يقال خجّ الشيء خجا اذا دفعه ويارمق معناسنه در يقال خجّ
الحطب اذا شقه وبورلمق معناسنه در يقال خجّ ساعده اذا التوى وجماع ايلمك معناسنه در يقال خجها اذا جامعها
واسها لله چقرمق معناسنه در يقال خجّ اذا رمى بسلحه وطپراق صاورمق معناسنه در يقال خجّ برجلها اذا نسف بها
التراب الخجخجة زلزله وزننده غم وخوف مقوله سى عارضه سببيله بوزيلوب ملول ومنقبض اولمق معناسنه در يقال
خجخج الرجل اذا انقبض وكيزلنمك معناسنه در يقال خجخج فلان اذا استخفى وذكر اولنان ريح خجوج اسمك معناسنه در
يقال الريح تخجخج اى تهب خجوجا وده وبى چاپك چوكرتمك معناسنه در يقال خجخجوا الابل اذا اناخوها سريعا ودرونده
مضمر اولان قول واندیشه يى كتم ايلمك معناسنه در يقال خجخج الرجل اذا لم يبد ما فى نفسه وجماع ايلمك معناسنه در
يقال خجخج المرأة اذا جامعها الخجاجة خانك فتحى وجيمك تشديديله والخجخاجة ثرثاره وزننده احمق لا يعقل كشى يه
دينور كه سويلديكنى وآخرك سوزنى ادراك ايلمز اوله يقال رجل خجاجة وخجخاجة احمق لا يعقل الخجوجى
خانك وجيمك فتحيله اياقلرى پك اوزون اولان كمسيه دينور كه يوقريسى قصه اولمغله تصلق ونازيبا اولور يقال
رجل خجوجى اى الطويل الرجلين يعنى المفرط فى الطول الخداج كتاب وزننده ناقه كونى تمام اولمزدن مقدم كوشكنى
دوشورمك معناسنه در يقال خدجت الناقة خداجا من الباب الاول والثانى اذا القت ولدها قبل تمام الايام شارح
ديركه اشبو خداج ماده سى خصايصدن دكلدر بلكه هر ذات ظلف وحافرده عام اولمغله مؤلف القاء الدابة عنوانيله
ذكر ايلمك اولى ايدى نته كه محكمده اويلجه مرسومدر خداج كه ثلاثيدر وجه مذكور اوزره قبل تمام مدة الحمل القاء
ولده مخصوصدر كرك تام الخلقه وكرك ناقص الخلقه اولسون اول ناقه يه خادج واول ولده خديج دينور واخداج كه
مزيد در ناقص الخلقه ولد اتياننه مخصوصدر كرك تمام المدة وكرك ناقص المدة اولسون نته كه مؤلف دخى تصريح
ايلمشدر اول ناقه يه مخدج واول ولده مخدج دينور ومعتاده اولان ناقه يه مخداج دينور هر حالده خداج واخداج نقصانه
دال اولمغله بالاستعاره مطلقا نقصانده استعمال اولنورلر انتهى وخداج نقصان معناسنه استعمال اولنور ومنه صلاته
خداج اى نقصان مؤلف مثال مزبور ايله اشبو كل صلاة ليس فيها قرأة فهى خداج وكل صلاة لم يقرأ فيها فاتحة
الكتاب خداج حديثلرينه اشارت ايلمشدر خداج لفظى وجه مذكور اوزره مصدر اولمغله حذف مضاف ايله ذات
خداج تأويلنده اولوب ياخود مبالغة مصدر ايله وصف اولمشدر الخادج خارج وزننده شول ناقه يه دينور كه
مدت حملى تمام اولمزدن مقدم كوشكنى القا ايلمش اوله وبو اوصاف مختصه دندر ياخود فاعل نسبيدر الخديج امير وزننده
مدت حملى تمام اولمزدن مقدم ظهور ايدن دوه كوشكنه دينور الاخداج همزه نك كسريله ناقه ناقص الخلقه كوشك

القا ایلمك معناسنه درهر نقدر مدت حملی تمام ایسه ده یقال اخدجت الناقة اذا جأت بولد ناقص وان كانت ایامه تامة
كرچه اخداج لفظندن وجه مسرود اوزره بو معنا حقیقی ومعنای آتی مجازی اولوب لكن تشویش اذهان ایچون
مجازی یی تقدیم ایلمشدر نته كه اضطراب عادتلریدر وعربلر اشبو موسم صیفك یغموری قلیل وناقص اولدی دیجك یرده
اخدجت الصیفة دیرلر كه معنای مزبوردن مستعار در بو مثالی ابو عبیده اخدجت الشتوة عنوانیله ذكر ایلمشدر
واساسده اخدجت الضیعة عبارتیله مرسومدر ضیعه چفتلكه دینور المخدج محسن وزننده ناقص الخلقه كوشك
طوغورن ناقه یه دینور كرك مدت حملی تمام وكرك نقصان اولسون المخدج مكرم وزننده ناقص الخلقه طوغان
دوه كوشكنه دینور كرك كونی تام وكرك ناقص اولسون ومخدج ناقص معناسنه استعمال اولنور یقال رجل مخدج
الید ای ناقصها ومخدج اسامیدندر مخدج بن الحارث كنانه قبیله سندن بر بطن پدرینك اسمیدر محدثیندن
رفیع المخدجی آنلردندر الخدلجة خانك ودالك ولام مشدده نك فتحیله قوللری وبالدرلری قبق طولمه سی كبی
طولغون اولان خاتونه دینور یقال امرأة خدلجة ای ممتلئة الذراعین والساقین الخروج دخول وزننده والمخرج
میمك ورانك فتحیله كه مصدر میمی در بر مكاندن طشره چقمق معناسنه در یقال خرج من موضعه خروجا ومخرجا
من الباب الاول اذا برزمنه ومخرج كلمه سی اسم مكان اولور یقال خرج مخرجا لطیفا مؤلفك بصائرده بیاننه كوره
خروج كه بروز معناسنه در كرك خارج اولان مقرندن وكرك حالندن اولسون ومقری دخی كرك دار وبلده وكرك
ثوب اولسون وحالی دخی كرك فی نفسه وكرك فی اسبابه الخارجه حالی اولسون واخراج كه طشره چقرمق معناسنه در
اكثری جواهر واعیانده مستعملدر كقوله تعالی انكم مخرجون وتكوین موقعنده استعمال اولنور كه صفت فعلیه در
كقوله تعالی فاخرجنا به ازواجا من نبات شتی وتخریج كه تفعیلدر اكثری علوم وصناعاتده مستعملدر وخرج وخراج كه
ثلج وسحاب وزننده در غلهٔ ارضدن واستغلال اولنان عبد وغلام غله سندن خارج وحاصل اولان نسنه یه دینور كه
خارج اسمیله تسمیه اولنمشدر بعده ارض خراجیه اوزره ضرب اولنان ضریبه ده یعنی رسم زمینده غالب اولمشدر
بو مناسبتله اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان جزیه یه دخی اطلاق اولنمشدر فیقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة
خراج رأسه انتهی وخروج یوم قیامتك اسمیدر كه مراد یوم الخروج اوله جقدر كما قال البیضاوی فی تفسیر قوله تعالی
ذلك یوم الخروج ای من القبور وهو من اسماء یوم القیمة وقد یقال للعید وخروج شعرده یعنی عروضیون اصطلاحنده
صله دنصكره ملفوظ اولان الف حرفنه اطلاق اولنور مثلا * عفت الدیار محلها فمقامها * مصراعنده
قافیه میم وصله هاء وخروج الفدر زیرا روی حرفلرندن آنكله خروج اولنور وعند الاخفش خروج حروف لینه در كه
واو وياء والفدر المخرج میمك ضمی ورانك فتحیله كاه اولور كه افعال بابندن مصدر میمی اولور چقرمق معناسنه
یقال اخرجه اخراجا ومخرجا وكاهی اسم مفعول اولور وكاهجه اسم مكان اولور زیرا فعل ثلاثیدن متجاوز اولسه
اسم مكاننده میم مضموم اولمق مطرده در كما یقال هذا مدحرجنا الخرج خانك فتحی ورانك سكونیله والخراج
سحاب وزننده وخارك ضمیله جائزدر اتاوه معناسنه در كه اموال ناسدن جبایت اولنان مبلغدر خراج كلمه سنك جمعی
اخراج كلور واخاریج واخرجه كلور ازمان وازمنه كبی ظاهرا اخاریج جمع الجمع در عجیبدر كه مؤلف خراجی اتاوه ایله كه
تفسیر بالاخفی در واتاوه یی خراج ایله كه دوری متضمندر وجزیه یی خراج ارضله ورسم رؤس اهل ذمتله تفسیر ایدوب
وجه اقناع اوزره تبیین ایلمامشدر اساسده ادی اتاوة ارضه وضربت علیهم الاتاوة ای الجبایة عبارتیله مرسوم اولمغله
اتاوه اتی یأتی ماده سندن منشعب اتاء كلمه سندن كه ریع وفضل وفیض معناسنه در مأخوذ اولمغله فی الاصل ریع وفضل
مال معناسنه اولوب بعده حسب المرسوم طرف سلطانه ادا اولنان خراج وجزیه ده استعمال اولنمشدر وخرج
وخراج وجه مذكور اوزره بر معنایه در نول ونوال كبی وعند البعض خرج خراجدن اخص در كه خرج رسم رأسه
مخصوصدر وخراج رسم رأس ورسم ارضدن اعمدر وعند البعض علی العكس در والحاصل خراج فی الاصل غلهٔ
ارضدن وغلهٔ عمل عبددن خارج وحاصل اولان نسنه نك اسمیدر بعده مقاسمه یاخود وظیفه جهتیله طرف سلطاندن
ارض اوزره ضرب اولنوب بهر سنه جانب میری یه مأخوذ اولان رسم مرسومه كذلك اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان
جزیه یه اطلاق اولندی فیقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة خراج رؤسهم وتاتارخانیه ده مشروح اولدیغی
اوزره اراضی اوچ قسمدر ارض مملكت وارض عشریه وارض خراجیه در قسم اول ملك پادشاه در ثانی ملك مسلمین در
ثالث ملك اهل ذمتدر اخیرینده بیع وهبه ووقف ووصیت وارث مقوله سی تصرفات بالجمله جائزدر قسم اولده جائز
دكلدر واراضی عشریه ارض عربدر كذلك اهل وسكانی طوعا مسلم اولان یاخود عنوة فتح اولنوب بین الغزاة تقسیم
اولنان ارضدر واراضی خراجیه بصره دن ماعدا سواد عراقدر كذلك مكه دن ماعدا فتح اولنوب اهل وسكانی آنده

مطلب

مطلب

تقریر

تقریر اولنان یاخود اهالیسیله امامك عقد مصالحه ایلدیكی ارضدر وخراج ایكی نوعدر بری خراج مقاسمه در كه
نصف وخمس وسدس كبی بعض خارجدر كه ارضك طاقت وتحملنه كوره در وبری خراج وظیفه در كه واجب اولان
ارض مذكوره دن انتفاع تمكننه تعلقله در عهدهٔ ذمت اولاندر نته كه حضرت عمر رضی الله عنه صو بالغ اولان
بردونم ترلایه حنطه وشعیردن بر صاع وبر درهم وضع ایلمشدر وجزیه لفظی عند البعض فارسی اولان كزیت معربیدر
وعند الاكثر عربیدر طائفه معناسنه اولان جزء یاخود قضأ وكفایت معنالرینه اولان جزاء ماده سندن مأخوذدر
خراج ارضه واهل ذمت رؤسنه ضرب اولنان كسمه اطلاق اولنمشدر لكن خراج ضریبهٔ ارضده وجزیه ضریبهٔ
رؤسده متعارف اولمشدر انتهی وقوله صلی الله علیه وسلم الخراج بالضمان ای غلة العبد للمشتری بسبب انه
فی ضمانه یعنی عبد مشترانك عملیله حاصل اولان غله ومنفعت مشترینك اولور تصویر مسئله بودر كه بر كسه آخردن
بر عبد اشترا ایدوب بر مدت آنی استغلال یعنی اعمالله بر مقدار غله ومنفعت استحصال ایلدكدنصكره عبد مزبورك
شرعا ردی موجب بر عیب قدیمنه كه آنی بایعی ستر واخفا ایدوب یاخود اكا مطلع دكل ایدی مشتری اول عیبه واقف
اولدقده عبد مزبوری تمام ثمنیله بایعنه رد ورجوع یعنی كیرو ویروب ویردیكی اقچه یی تماما استرداد ایدر وعبد
مزبورك وجه مذكور اوزره عملیله استحصال اولنان غله بالجمله مشترینك اولور بایع آنی طلبه قادر اولمز زیرا عبد مشتری
یدنده اولدیغی مدتده تلف وهلاك اولسه ضماننده اولمغله كندی مالندن اولمش اولوب بایع اوزره بر نسنه ترتب
ایلمز ایدی وحدیث مرقوم الغرم بالغنم حدیثی كبی جوامع الكلم اقسامندندر بالضمان قولنده باء سببیه در
مقدر مستحق كلمه سنه متعلق اولمغله الخراج مستحق بالضمان تقدیرنده در یاخود باء مقابله ایچوندر ومضاف محذوفدر
بقاء الخراج فی مقابلة الضمان تقدیرنده در كه منافع المبیع بعد القبض تبقی للمشتری فی مقابلة الضمان اللازم علیه
بتلف المبیع سبكنده در وبونده عبد تمثیل طریقیله درامه وسائر اعیان املاكده جاریدر وفقهاء عظام حكم مزبور
اوزره فروع كثیره بنا ایلمشلردر خلاصه كرك خراج وكرك اراضیٔ مذكوره وجزیه وسائر مذكوراتك محلی كتب فقهیه
اولوب تفصیل واحكامی آنده مشروح اولمغله بوراده استطرادا بو قدرجه اجمال اولنمشدر من رام فلیراجع ثمه
الخرج سرج وزننده خراج معناسنه در كه ذكر اولندی وخرج هنوز ظهور ونشئت ایلدیكی حینده سحابه
اطلاق اولنور وكیسه دن چقان مصرفه اطلاق اولنور كه دخل وایراد مقابلیدر لسانمزده دخی خرج اطلاق اولنور
یقال له خرج كثیر ای خلاف الدخل وخرج یمامه ده بر موضع آدیدر الخرج خانك ضمیله معروف قابدر كه فارسیده
خرجین وتركیده دخی خرج ایله متعارفدر هكبه دن بیوك اولور جمعی خرجه كلور خانك كسری ورانك فتحیله جحر
وجحره كبی وخرج دیار تمیمده بر وادی اسمیدر الخرج فتحتینله بر نسنه آقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در اكثری
حیوانده مستعملدر كویا كه آره لقدن لون واحد خارج اولور مؤلف بونی اسم صورتنده رسم ایدوب لكن مصدر اولمق
غالبدر الاخرج احمر وزننده آقلو قاره لو آلاجه اولان حیوانه دینور مؤنثنده خرجاء دینور یقال كبش اوظلیم اخرج
ای به بیاض وسواد ویقال نعامة خرجاء لسانمزده دخی اول طونده اولان آته اخرج تعبیری شایعدر واخرج چوبان
آلدانقجی تعبیر اولنان قوشه دینور مكاء كبی الاخرجاج احمرار وزننده والاخریجاج احمیرار وزننده حیوان
آقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در یقال اخرج الظلیم واخراج اذا كان اخرج المخرجة منقشه وزننده شول
ارضه اطلاق اولنور كه جابجا بعض یرلرنده نبات اولوب وبعض یرلری آچق اوله كویا كه آره لقلرندن قطعه قطعه
اخراج اولنمش اوله یقال ارض مخرجة اذا صار نبتها فی مكان دون مكان التخریج تفعیل وزننده بر نسنه یی
طشره چقرمق معناسنه در بعده مجازا بعض افعال واحوالده استعمال اولنمشدر ازجمله آنفا ذكر اولنان
معناده استعمال اولنمشدر كذلك بر سنه ظرفنده هم اجوزلق وبوللق وهم قیتلق اولمقده استعمال اولنور كویا كه
آره لقدن حالتینك بریسی تخریج اولنور یقال عام فیه تخریج ای خصب وجدب ویقال عام مخرج ومواشی مرعانك
بر مقدارنی اكل وبر مقدارنی ترك وابقا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال خرجت الراعیة المرعی
اذا اكلت بعضا منه وتركت بعضا واستاد كندی شاكردنی حرفتنده دستور ویروب بشقه چقرمق كذلك
خواجه افندی طالبنه بعد تكمیل النسخه اذن واجازت ویروب كندی كبی خواجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور
بونلر هر بری علم وصنعتنده استاد كامل اولدقدنصكره اولور یقال خرجه فی الادب اذا دربه وعلمه فجعله خریجا
وغلام مكتب یازبوز تعبیر اولنان مشق ودرس لوحنك بعض یرنی یازوب وبعض یرنی ترك ایلمك معناسنه استعمال اولنور
اطفال مكتب خصوصا عربستانده بر لوحه اتخاذ ایدوب درسلرنی ومشقلرنی اكا یازوب بعد التعلم آنی سیلوب درس
آتیلرنی كتب ایدرلر نو آموزلره خواجه لری ترقیم ایدرلر یقال خرج الغلام اللوح اذا كتب بعضا وترك بعضا اساسده

دیر که بر کتابك فصول وابوابی قید اولنمیوب برلری آچق قالسه اول کتابه مخرّج اطلاق اولنور پس تخریج بو معنایه ده
استعمال اولنور وتخریج عمل وصنعتی یکرنك ویك نسق ویك اسلوب ایلمیوب بری برینه مخالف کونا کون ایشلمك
معناسنه استعمال اولنور یقال خرّج العمل اذا جعله ضروبا والوانا یعنی یخالف بعضه بعضا الخریج قتیل وزننده
اطفال عرب بینلرنده برلعب آدیدر آنده احدهما آخره قطام وزننده خراج خراج دیرلر وجه تسمیه دخی بودر
بریسی النده برنسنه اخذ ایدوب آخره اخراجیله امر ایدر الخراج غراب وزننده مطلقا بدنده چقان قرحه لره
وچبانلره دینور یعنی ورم حارّك مادّه سی متحلل اولمیوب ایرین بغلسه اکا خراج اطلاق اولنور بعض تعلیقاتده مؤلفك
بوراده الخراج القروح عبارتنه مفردی جمع ایله تفسیر ایلمکله صحاحك بو مقامده عباره سی آندن اولادر دیو حرف
اندازلق ایلمشدر مصباحده مصرّح اولدیغی اوزره خراج جمع ومفردی خراجه اولمغله جمعی جمع ایله تفسیر اولمش
اولور الخرجة خانك ضمیله همزه وزننده مقرّنده آرام ایلمیوب قپوجیلر کتخداسی کبی اکثری کیروب چقر اولان کمسیه
دینور یقال رجل خرجة ای کثیر الخروج والولوج دخول خروجك لازمیدر لکن سائر امهاتده ولجه کلمه سی دخی
منضمّ وملحقدر ومقتضای مادّه دخی اویلجه اولمقدر الخارجیّ شول کمسیه دینور که اصل وذاتنده شرف
وسیادت یوغیکن یعنی فرومایه ایکن بنفسه شان وسیادت پیدا ایلمش اوله بذاته احوال اقرانندن خروجی باعث
تسمیه در ووصف مذکور کاه اولور که مدیحه اولور اکر کندیدن اعلی کمسه نك رتبه سنه خروج ایلمش ایسه وذمیمه
اولور منزلهٔ ادنایه خروج ایلمش ایسه بنو الخارجیة عربدن بربطن معروفدر نسبتنده خارجیّ دینور امّ خارجه
جاهلیه ده بجیله قبیله سندن برخاتون ایدی که * اسرع من نکاح امّ خارجه * مثلنك منشأی ایدی قتی وافر قبیله آندن
تولّد ایلمشدر نکاحی بغایت اسرع ایدی همان برکسه کلوب کندیسنه اداة نکاح جاهلی اولان خطب دیسه کندیسی
دخی نکح دیوب اکا تسلیم اولور ایدی اکتنا ایلدیکی خارجه مزبوره نك صدری اوغلیدری لکن کیمك اثر نطفه سی
اولدیغی معلوم دکلدر علی قول پدری بکر بن یشکر بن عدوان بن عمرو بن قیس عیلاندر الخروج صبور وزننده شول
آته اطلاق اولنور که بیونی اوزون اولمغله دائما بیونی قوّتله کروب اوزاده رق دیزکنه سورمکله دیزکنی فرسوده ومضمحلّ
ایدر اوله بو تقریبله دائما دیزکندن خروجی باعث تسمیه در وخروج دائما سائر دوه لردن بشقه جه آلارغه محلده چوکوب
یتار اولان ناقه یه اطلاق اولنور جمعی خرج کلور ضمتینله وبو فعول بمعنی فاعل اولمغله تذکیر وتأنیثی مساویدر
الخوارج خارجه نك جمعیدر که چقیجی وچقمق شانندن اولان نسنه در تأنیثی موصوف اعتباریله در بو معنادندر که
عربلر برتازه جوانك ذاتنده مرکوز اولان مایهٔ نجابتی ووایهٔ رشد ورویّتی ظهور ایدوب عاقلانه رأی وتدبیره ورتق
وفتق اموره شروع وابتدار ایلدکده خرجت خوارجه دیرلر ظهرت نجابته وتوجّه لابرام الامور معناسنه وجمعیتی
خصائل وافعال وآثار اعتباریله در وعربلر قسراق آت وجاریه وقانجق اشك مقوله سی ماله خوارج المال اطلاق ایدرلر
بیع واستعمال ایلماملریله کویا که ملك ومالّلرندن خارج عدّ واعتبار ایدرلر وخوارج اهل اهواء وبدعتدن قوم
معروفدر که ناسدن یعنی جماعت مسلمیندن خروج ایلدیلر مذهب جهتنده کندیلرینه مخصوص مقالهٔ هذیان
آمیزلری واردر معلوم اوله که اوزرینه جماعت اتفاق ایتدکلری امام حقك اوزرینه خروج ایدن کمسیه خارجی دیرلر
کرك اول خروج صحابه وقتنده وکرك تابعین زماننده وکرك هر وقتده اولسون واول طائفه یه خارجه وطوایفنه خوارج
اطلاق اولنور وآنلر یدی فرقه در فرقهٔ اولی محکمه در که وقت تحکیمده امام علی کرم الله وجهه اوزره خروج ایلدیلر
وفرقهٔ ثانیه بیهسیه در که بیهس بن الهیصم وتوابعیدر حجاج آنك دست وپالرنی قطع وقتل ایلمشدر بو خصوصده
عدلی واقع اولمشدر فرقهٔ ثالثه ازارقه در وبونلر نافع بن الازرق نام شخصك اتباعیدر فرقهٔ رابعه نجداندر که نجدة بن
عامر الحنفی توابعیدر وبونلرك بعضنه عاذریه اطلاق ایدرلر که فروعك جهالتنده ناسی معذور عدّ ایدرلر فرقهٔ خامسه
اصفریه در که زیاد بن الاصفر اتباعیدر فرقهٔ سادسه اباضیه در که عبد الله بن اباض اتباعیدر فرقهٔ سابعه عجارده در که
عبد الکریم بن عجرد توابعیدر وبونلردن هر بری نیجه فرقه یه منشعب اولمشلردر تفصیلی ملل ونحل نام کتابده مشروحدر
الاخراج همزه نك کسریله طشره چقرمق معناسنه در یقال اخرجه ای ابرزه معلوم اوله که درّة الغواصده مشروح
اولدیغی اوزره حرف تعدیه اولان باء ایله همزه نك فرقی خصوصنده نحویّون اختلاف ایلدیلر اکثری اتحاده ذاهب
اولدیلر مثلا اخرجت زیدا وخرجت بزید قوللری مطلقا زیدی یرندن طشره چقردم معناسنه در کرك متکلم برابر چقسون
کرك چقمسون دیدیلر لکن امام مبرّد فرقنه ذاهب اولمغله اخرجت زیدا قولنی حملته علی الخروج ایله تفسیر ایلدی که
بن زیدی طشره چقردم دیمکدر دفع به طرد یاخود سائر عمل ایله اولور متکلمك بالمعیه خروجی مدلول ومفهومدن
خارجدر اما خرجت به دیدکده بنم خروجمه مقارن وملابس چقردم معناسنه در که بن برابرجه اوله رق چقروب

مطلب

مطلب

ایلتدم دیمکدر لکن قول اوّل اصح در زیرا ذهب الله بنورهم الایه کریمه سنده معنی صحیح اولمز وشهاب بعضلردن
همزه نك اعمیتنی نقل ایلمشدر ومنه المثل * کلّ من ذهب بشیء فقد اذهبه * ولیس کل من اذهب شیئا فقد ذهب به
وزمخشری وبیضاوی باء ایله تعدیه نك همزه دن ابلغ اولدیغنه ذاهبلردر استصحاب واستمساك معناسنی متضمن
اولدیغیچون نته که آیت مرقومه نك تفسیرنده تصریح ایلمشلردر انتهی واخراج خراج ویرمك معناسنه در یقال
اخرج فلان اذا ادّی خراجه واقلو قاره لو الاجه دوه قوشی صید ایلمك معناسنه در یقال اخرج الرجل اذا اصطاد
الخرج من النعام ولونی سیاهه مشرب بیاض اولان خاتون تزوّج ایلمك معناسنه در ابوینك بری بیاض وبری سیاه
اولدقده اول کونه اولور وبعضا سیاه عربلرده دخی واقع اولور که برصنف مخصوصدر عربیده اکا خلاسیه دینور کویا که
بیاضدن برمایه اختلاس ایلمشدر اصطلاحمزده اکا حبشی تعبیر اولنور خطایی تعبیر اولنان بکر دائمی انلرده بولنور
بغایت مقبولدر یقال اخرج فلان اذا تزوّج بخلاسیة وبرکسه برمقداری اجوزلق وبرمقداری قیتلق اولان سنه یه
اوغرامق معناسنه در یقال اخرج فلان اذا مرّ به عام ذو تخریج ومواشی اوتلاغك برمقدارنی اکل وبرمقدارنی ترك ایلمك
معناسنه در یقال اخرجت الراعیة اذا اکلت بعض المرتع وترکت بعضه الاستخراج والاختراج افتعال
وزننده ایچرودن برنسنه یی کندویه طوغری چقرمق معناسنه در محسوس ومعقولده زبانزددر قوییدن
صووطپراق وکتابدن معانی چقرمق کبی یقال استخرجه واخترجه اذا استنبطه سینی طلب ایچون دخی اولور
التخرّج تفعل وزننده شاکردی استاد بشقه چقرمق معناسنه اولان تخریج مذکوردن مطاوعدر که فنّ
وحرفتنده تحصیل کمال ایلمکله استاذی اذن ودستور ویرمکین بشقه چقمق معناسنه در یقال خرّجه فی الادب
فتخرّج الخریج عنین وزننده وجه مذکور اوزره بشقه چقمش شاکرده دینور وبو بمعنی مفعولدر نته که
عشیق کلمه سی دخی عاشق ومعشوقه اطلاق اولنور یقال هو خریج فلان ای مخرّجه مبالغه ایله تعبیری وصفنده
کماله مبنی در وفنّ اسناد حدیثده متداول اولان خریج دخی بمعنی مفعولدر المخترجة افتعالدن اسم فاعل
بنیه سیله شول ناقه یه اطلاق اولنور که ارکك دوه خلقتنده ظهور ایلمش اوله یقال ناقة مخترجة اذا خرجت
علی خلقة الجمل ومنه الحدیث انّ ناقة صالح علیه السلام کانت مخترجة الاخرجان تثنیه بنیه سیله بنو عامر
دیارنده ایکی جبل معروفدر اخرجه همزه نك ورانك فتحیله برمعروف قویی اسمیدر که برطاغك دبنده
محفوردر خراج قطام وزننده جریبة بن الاشیم نام کمسه نك فرس مؤنثی اسمیدر المخارجة مفاعله وزننده
مساهمه بالاصابع معناسنه در که پرمق حسابیله برنسنه یی بولشمکدر مثلا بینلرنده معهود اولان نسنه دن بریسی
پرمق حسابیله برمقدارنی کندویه اخراج ایدوب دیکری دخی اول حساب اوزره افراز ایلمکدر مناهده دخی
بو معنایه در مترجم دیر که اوائلده عربده خصوصا علی الدوام طائفهٔ اعرابده کتابت اولمامغله حساب وقسمت
مقوله سی نسنه لری بینلرنده معهود اولان پرمق حسابیله محاسبه ایدرلر وحساب مرقوم برقاچ کونه اولور اصابع
یمنایی آحاد ویسرایی عشرات اعتبار ووضع معهود اوزره ضرب محاذاة طریقیله ضرب ایدوب آندن عدد مطلوب
استخراج ایدرلر وبرطریقی کتب نحویه ده ذکر ایتدکلری دوالّ اربعك برقسمی اولان عقود جهتیدر که اساتذهٔ
کثیره یه بو حقیر سؤال ایدوب بیانندن سکوت ایلمشلردر بعد زمان مخصوص رساله سنه ظفریاب اولنمشدر
مجملی بودر که یدیمنا اصابعندن خنصر وبنصر ووسطی عقد آحاده مخصوصدر سبابه وابهامی عقد عشراته
ویدیسرا اصابعندن سبابه وابهام عقد مأته وخنصر وبنصر ووسطی عقد الوقه مخصوصدر پس عدد
واحد اراده سنده یدیمنانك جمیع اصابعنی بسط ایدوب یالکزجه خنصری آوجی ایچره ضمّ ایدر یعنی یومار
واثنین اراده سنده بنصری دخی یوموب وثالث اراده سنده وسطایی دخی یومار که بو اوچك ضمی اوچ عدده
اشارت اولور ورابع اراده سنده بنصر ووسطایی مضموما ترك ایدوب همان خنصری رفع ایدر وخامسده
وسطایی ضمّ وخنصر وبنصری رفع ایدر وسادسده فقط بنصری ضمّ وخنصر ووسطایی رفع ایدر
وسابعده بنصر ووسطی مرفوع اولوب خنصرك عقد اسفلنی یعنی اشاغی مفصلنی ضمّ واوجنی آوجی
ایچره مدّ ایدر واحد ایله فرقی بو جهتله در وثامنده بنصری دخی وجه مذکور اوزره ایدر وتاسعده وسطایی دخی
اویلجه ایدر واوّل عشرات اولان اونده سبابه نك طرنغی اوجنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه
شکلنده کوستورر ویکرمیده ابهامك اوجنی سبابه ایله وسطی آرالغنه قصدروب لحم زائد فرج هیئتنده
کوستورر واتوزده سبابه نك اوجنك ایچ طرفنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ضمّ ایدوب یردن ایکنه آلور کبی
اولور وقرقده ابهامی سبابه اوزره برمقدارجه آشور رشویله که سبابه نك اوجی ابهامك یساری طرفندن کوکنه

مطلب لطیف

طوغری کلور واللیده ابهامی باطن سبابه‌یه طوغری مدّ ایدر والتمشده ابهام وسبابه‌یی مدّ ایدوب عقد اوّللرینك
باطنلرنی بری برینه ضمّ ایدر شویله که تیرانداز اوق آتدیغی وقتده اوقی طوتدیغی شکلده اولور و تمشده ابهامك
طرنغی اوجنی وسط سبابه‌نك باطندن اورته مفصله صقیجه ضمّ ایدوب سبابه‌نك اوجنی اوزرینه آشوری طوتار
وسکسانده ابهامی سبابه اوزره کرکی کبی آشور رشویله که ابهامك اوجنك ایچ طرفی سبابه‌نك طشره طرفندن
چاق دبنه طوغری کلمکله سبابه یومولمش قالور قرقدن فرقی بو جهتله در وطقسانده سبابه‌نك اوجنی دبنه
طوغری کرکی کبی بوکوب ضمّ ایدر و بونلره آحاد دخی ضم اولنور مثلا اتوز اوج عدد اراده‌سنده اتوزده ذکر
اولنان وجه اوزره یردن ایکنه آلور کبی باطن طرف ابهامی باطن طرف سبابه‌یه کوشکجه ضمّ ایلدکدنصکره
اوج اشارتی اولان خنصر و بنصر و وسطایی آوجی ایچره قبض ایدر آحاد سائره دخی بو قیاس اوزره در
وعقد مأت اصابع یسرانك سبابه وابهامنه مخصوصدر یمناده اون عدد شمالده یوز اولور که سبابه‌نك طرنغی
اوجنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه شکلنده ارأت ایدر کذلك یمناده یکرمی یسراده ایکیوز
اولور طقوز یوزه قدر اول قیاس اوزره در وعقد الوف یسرانك خنصر و بنصر و وسطاسنه مخصوصدر که
یمناده آحاد محلیدر پس یمناده برعدد یسراده بیك اولوب و یمناده ایکی یسراده ایکی بیك اولور هکذا طقوز بیکه قدر
وآندن زیاده اولور ایسه عشرات ومأت عقودندن استعاره واستضمام اولنور ایشته نحو بونك عقود اطلاق
ایتدکلری بو اوله جقدر فاحفظها وکن من الشاکرین وادع لمن بینها علی الوجه المبین التخارج تفاعل وزننده
چقشمق معناسنه در که مراد شرکانك بعضی خانه و بعضی ارض اوزره کذلك ورثه‌نك کیمی نقود و کیمی عروض اوزره
صلح وقبض ایله چقشمقدر کتب فقهیه‌ده خصوصا هدایه‌ده فصل مخصوص ایله احکام کثیره‌سی مشروحدر
یقال اقتسموا بالتخارج وهو ان یأخذ بعض الشرکاء الدار و بعضهم الارض الخرّاج شدّاد وزننده خروجدن
مبالغهٔ فاعلدر عربلرا کا ولّاج کلمه‌سنی که ولوجدن مبالغه‌در ضمّ ایدوب متصرّف امور واحوال وکثیر الظرف
والاحتیال اولان کمسنه‌یه اطلاق ایدرلر حیا ومبالات ایلمیوب هر محله دخولك طریقنی بولمغله دخول وخروج ایله امورنی
تنظیم ایلدیکیچون یقال رجل خرّاج ولّاج ای کثیر الظرف والاحتیال الخاروج ساروج وزننده بر معروف خرمالق
آدیدر خرجه فتحاتله بر صو آدیدر خرجه جرعه وزننده اسامیدندر عمر بن احمد بن خرجه محدّثیندندر الخرجاء
صحراء وزننده مکه ایله بصره بیننده بر منزل آدیدر که آق وقاره طاشلقدر باعث تسمیه بودر خرجان خانك فتحی
وضمیله اصفهانده بر محله آدیدر خارزنج رانك سکونیله نیسابور ایالتنده بر بلده‌در امام خلیل تألیفکرده‌سی
اولان کتاب العین تکمله‌سنك صاحبی احمد بن محمد البشتی الخارزنجی اورادندر الخرفج والخرافج خالرك ضمیله
والخرفاج والخرفیج خالرك کسریله رغد العیش معناسنه‌در که وسعت ورفاه اوزره اولان خوش دیرلکه دینور
وخرفیج تروتازه ونرم ونازك اولان شیئه دینور یقال نبت او جسم خرفیج ای غضّ ناعم المخرفج مدحرج وزننده بول
نسنه‌یه دینور یقال وعاء او عیش مخرفج ای واسع الخرفج غلیظ وزننده سموز انسان وحیوانه دینور یقال خروف
خرفج ای سمین الخرفجة دحرجه وزننده بر نسنه‌یی کثرت اوزره آلمق معناسنه‌در یقال خرفج الشیء اذا اخذه
اخذا کثیرا الخزج خانك وزای معجمه‌نك فتحیله زید بن عامر نام کمسنه‌نك لقبیدر مزبور اصحابدن دحیة بن خلیفه‌نك
سلسلهٔ نسبی رجالندندر اصل خزج عظیم الجثه اولمق معناسنه‌در مرقومك جثه‌سی پك عظیم اولمغله انکله تلقیب
ایلدیلر المخزاج محراب وزننده شول ناقه‌یه دینور که سموروب طاولندقده دریسی کویا که ورمناك اولمش کبی اوله
الخزرج جعفر وزننده بر نوع یلك علی قول جنوب یلنك اسمیدر که لدوس اقسامندن بودیارلرده قبله یلی تعبیر
ایتدکلریدر وخزرج ارسلانه دینور وانصار کرامدن بر قبیله‌نك اسمیدر نته که اوس دخی آنلردن بر قبیله‌در ایکیسی
برادرلردر والده‌لری قیله نام خاتوندن حارثه بن ثعلبه‌نك اوغللریدر والده‌لرینه نسبتله ابنا قیله دیو شهرت یافته‌لردر
الخزرجة دحرجه وزننده آغسمق معناسنه‌در یقال خزرجت الشاة اذا جمعت التخزلج لامله تدحرج وزننده
سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال تخزلج فی مشیه اذا اسرع الخسیج سین مهمله ایله امیر وزننده یوك ایپندن
طوقنمش آلاچغه یاخود آبایه وکلیمه دینور که قوّی ومحکم اولور الخیسفوج سین وفا ایله حیزبون وزننده حبّ
القطن یعنی یموق چکردکنه دینور که چکیت تعبیر اولنور وچورك اغاج کراسته‌سنه دینور علی قول شجر عشر
کراسته‌سنه مخصوصدر وعشر زفر وزننده حجاز ویمنده نابت بر شجردر که سکر العشر آندن حاصل اولور
الخیسفوجة هایله کمی دومنه دینور سکّان سفینه معناسنه یقال قعد الملّاح عند الخیسفوجة ای سکّان السفینة
التخضیج ضاد معجمه ایله تفعل وزننده آغسمق معناسنه‌در یقال تخضجت الشاة اذا عرجت وجمعت الانخضاج

انفعال وزننده بر نسنه بر طرفه طوغری چاریق کبی اکیلوب میل ایلمك معناسنه‌در یقال انخضج خفه اذا زاغ
الاخضاج همزه‌نك کسریله بوزمق معناسنه‌در یقال اخضجوا الامر اذا نقضوه الخضریج قندیل وزننده
قاون بستانه دینور مبطخه معناسنه بعض نسخه‌ده مطبخه عنواننده مرسوم اولمغله اولدخی صحیحدر زیرا بطیخ
وطبیخ ایکیسیده بر معنایه‌در الخفج خانك وفانك فتحیله دوه قسمنه مخصوص بر مرضدر شارحك بیاننه کوره
قالقارکن اباقلری لرزه‌ناك اولور که ضعفدن ناشیدر وخفج بو معناده مصدر اولور یقال خفج البعیر خفجا من الباب
الرابع اذا اصابه الخفج وخفج بر نوع آقچل نبات اسمیدر که ربیع موسمنده نابت اولور مفردی خفجه‌در مفرداتده بیان خردلی
ایله مبیندر و خفج جماع ایلمك معناسنه‌در یقال خفج المرأة اذا جامعها و یورغنلقدن انجکلر آغریمق معناسنه‌در
یقال خفج فلان اذا اشتکی ساقه تعبا خفاجه خانك فتحیله بنی عامر قبیله‌سندن بر بطن آدیدر الخفیج امیر وزننده
شول صویه دینور که نه طتلو ونه آجی اوله قویی صولری کبی ماء شریب معناسنه وضعیف وزبون آدمه دینور التخفج
تفعل وزننده بر طرفه طوغری اکیلمك معناسنه‌در یقال تخفج الشیء اذا مال الخنفج قنفذ وزننده والخنافج علابط
وزننده وجودی زیاده سیله اتلو تنومند آدمه دینور یقال رجل خنفج وخنافج ای کثیر اللحم الخفنجی حبنطی
وزننده شول کمسنه‌یه دینور که سست وسولپوك وچولپه اولمغله اصلا خیر وشرّه یرامز اوله الخفرجة دحرجه وزننده
غدا خوب و نفیس اولمق معناسنه‌در الخفرنج سفرجل وزننده نرم ونازك شیئه دینور یقال غصن خفرنج ای ناعم
الخلج خانك فتحی ولامك سکونیله بر نسنه‌یی کندویه طوغری چکمك معناسنه‌در یقال خلج الشیء خلجا من الباب
الثانی اذا جذبه وکوزنی یاقاشنی اویناده‌رق اشارت ایلمك معناسنه‌در یقال خلجه بعینه او حاجبه اذا غمزه و بر نسنه‌یی
یرندن چکوب قوپارمق معناسنه‌در یقال خلج الشیء اذا انتزعه اساسك بیاننه کوره جذب ونزع معناسنده حقیقت
اولوب غمز وسائر معانی بر ملایمتله آندن متفرّعدر و خلج تحریك ایلمك معناسنه‌در یقال خلج الشیء اذا حرّکه
و بر نسنه ایله مشغول قلمق معناسنه‌در که مشغله‌یه جذب ایلمکدن عبارتدر یقال خلج فلانا اذا شغله ویقال خلجته
امور الدنیا ای شغلته و دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال خلجه بالرمح اذا طعنه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال
خلجها اذا جامعها بو ایکی معنا لازم جذب اولمق مناسبتیله‌در و ولدنی یاخود ناقه‌سنك کوشکنی سوددن کسمك
معناسنه‌در یقال خلج فلان اذا فطم ولده او ولد ناقته اساسده خلجت المرأة ولدها فطمته کمال یقال جذبته
عبارتیله مرسوم اولمغله کذلك مجازیتنی مشعردر الخلوج قعود وزننده کوز وسائر اعضا سکریمك معناسنه‌در
یقال خلجت عینه خلوجا من الباب الثانی والاوّل اذا طارت الاختلاج افتعال وزننده بو دخی اعضا سکریمك
معناسنه‌در یقال اختلجت عینه بمعنی خلجت الخلج فتحتینله بر کمسنه‌نك وجودی کمکلری چوق ایشلمکدن یاخود
اوزون اوزادی یوریمکله یورلمقدن ناشی آغریوب صزلمق معناسنه‌در یقال خلج الرجل خلجا من الباب الرابع
اذا اشتکی عظامه من عمل او من طول مشی وتعب و بر نسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال خلج الشیء اذا فسد
الخلوج صبور وزننده شول ناقه‌یه دینور که کوشکی کندیسندن فطم یاخود ذبح وهلاك سببیله نزع اولنمغله
سودی چکلمش اوله یقال ناقة خلوج ای اختلج عنها ولدها فقلّ لبنها وشول ناقه‌یه دینور که بغایت جست ورونده
اولمغله یورورکن کویا که یوریمکی جذب ونزع ایدر اوله یقال ناقة خلوج اذا کانت تخلج السیر من سرعتها معنای
اوّلده بمعنی مفعول و ثانیده بمعنی فاعلدر وخلوج پراکنده علی قول صویی چوق بلوده دینور یقال سحاب خلوج
ای متفرّق او کثیر الماء الخلیج امیر وزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه اوزون اوزادی چکیلوب کتدیکی ایچون
اطلاق اولنمشدر ونهر شکلنده دریادن چکیلوب آیرلمش قطعه‌یه دینور که کورفز تعبیر اولنور خلیج ازمیر وخلیج
استنبول کبی یقال عبر الخلیج وهو النهر وکذا شرم من البحر و خلیج اغاجدن اولان چناغه دینور مراد بیوك چناقدر که
ماء کثیر جذب ایدر و ایپه دینور حبل معناسنه جذب شانندن اولمق حسبیله و خلیج عدولی تعبیر اولنان
کمیدن کوچکجه بر نوع کمی‌یه دینور وعدولی فتحتینله بحرینده عدول نام قریه‌یه منسوب بر کونه کوچك کمی‌یه اطلاق ایدرلر
وخلیجك جمعی خلج کلور خانك ضمیله وخلیج مکه‌ده بر طاغك آدیدر الاخلج اعرج وزننده بو دخی ایپه اطلاق اولنور
التخلج تفعل وزننده کاه صاغه وکاه صوله اکیله‌رك و پوجالیه‌رق زحمتله یوریمك معناسنه‌در کویا که بر ثقیل نسنه‌یی
جذب ونزع ایدر کبی یقال تخلج المفلوج فی مشیته ای تفکك وتمایل یعنی کانما یجتذب شیئا مرّة یمنة ومرّة یسرة وبری اوته
حرکت واضطراب ایلمك معناسنه‌در یقال تخلج الشیء اذا اضطرب وتحرك الاخلیج همزه‌نك کسریله جست وچابك صوی
آته اطلاق اولنور واخلیج بر نبات آدیدر مرادر اوندك نباتیدر که مخدّردر مخلج دخی دیرلر الخلج ضمتینله عربدن بر قومدر که
عدوان بن قیس عیلان کروهندن ایدیلر امیر المؤمنین فاروق اعظم رضی الله عنه آنلری حارث بن مالك بن

النضر بن كنانه يه الحاق ايلدى عدواندن منتزع اولدقلريچون خلج ايله تسميه اولنديلر وخلج بدنلرى رعشه دار اولان
كمسه لره دينور خليج مفرديدر واصل ونسبلرى مشكوك ومشتبه اولان كروه وجماعته دينور نسبلرى خصوصنده
منازعه اولديغيچون التخالج تفاعل وزننده چكشدرمك معناسنه در بو مناسبتله برماده ضمننده شك وشبهه يه
دوشمك معناسنده استعمال اولنور كه عجبا بو يلميدر يوخسه شو يلميدر ديو قلبى برى اوته چكشدرمكدن عبارتدر
تقول تخالج فى صدرى شئ اى شككت فيه شارح ديركه بركمسه يى غموم وهموم هر طرفدن استيعاب ايتدى ديجك
يرده تخالجته الهموم ديرلر كويا كه غمك برى برطرفه وبرى برطرفه چكر المختلج اسم مفعول بنيه سيله قليل اللحم
اولان وجهه وصف اولور كويا كه اتى منتزعدر يقال وجه مختلج اى قليل اللحم الخلج فلز وزننده بعيد محله
اطلاق اولنور خلج دتل وزننده بر رجل اسميدر وعبد الملك بن خلج اتباع تابعيندندر خلج كتف وزننده
ايكى لغتنه كوره ده زبانزددر كه ديكرى خاى مكسوره ايله اولور برشاعر لقبيدر الخلج خانك ضميله قيس بن حارث
نام كمسه نك لقبيدر الخلاج كتاب وزننده بركونه قلملو قماش آديدر المخالجة مفاعله وزننده خاطرى برنسنه نك
فكر واندیشه سى برى اوته چكشدرمك معناسنه در تقول خالج قلبى امراى نازعنى منه فكر ابو الخليج امير وزننده
تابعيندن عائذ بن شريح الحضرمى كنيه سيدر وخليج العقيلى هارون رشيد فصحالرندندر الخلنج سمند وزننده
برشجر آديدر وبو معربدر جمعى خلانج كلور بو شجر برنوع چام اغاجيدر كه آندن چناق وقواطه مقوله سى
دوزيلور ايلغين اغاجنه شبيه اولور دمور جيلرك اكثرى كوموری آندن اولور وبو خلنك فارسى معربيدر
المخلوجه ميمك فتحيله صاغه وصوله مزراقله دورتمك معناسنه در وبو اسمدر وراست ومصيب اولان رأى
وفكر وتدبيره دخى مخلوجه دينور يقال جاء بمخلوجة اى رأى مصيب بونده هاء اسميه ياخود مبالغه ايچوندر
وبو مجازدر كويا كه آراء وافكار جمله سندن صحت واحكام واصابتى سببيله خلج ونزع اولنمش رأى وفكر صائبدر
ديمكدر ياخود مصلحتك صاغنه وصولنه ضرب انديشه ايله صورتپذير ايلدكلرى مناسبتنه مبنى در الخمج فتحتينله
مرضدن ياخود تعبدن ناشى سست وفاتر اولمق معناسنه دركه فرسز اولمق تعبير اولنور يقال خمج الرجل خمجا
من الباب الرابع اذا فتر يعنى من مرض او تعب وات قوقمق معناسنه در يقال خمج اللحم اذا انتن وخرما بوزلمق
معناسنه در يقال خمج التمر اذا فسد كذلك بركمسه نك دين وعقيده ومذهبى ياخود خوى ومشربى فاسد وتباه
اولمقده استعمال اولنور يقال خمج دينه او خلقه اذا فسد وبركمسه يى سوء بالذكر ايله ذم وقدح ايلمك معناسنه در
يقال خمج فلانا اذا اساء ذكره وخمج بر رجلك اسميدر خمايجان خانك ضميله فارسده كارزين قضاسنده برقريه
وشيراز قربنده برموضع آديدر الخمجة فرحه وزننده شول ناقه يه دينور كه برعلتدن ناشى قطعا صوايچمز اوله
يقال ناقة خمجة اى ما تذوق الماء لعلة المخمج معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور يقال رجل مخمج الاخلاق
اى فاسدها خناج نونله غراب وزننده برقبيله آديدر خنج قفل وزننده فارس اولكه سنده بربلده در الخنزجة
زاى معجمه ايله دحرجه وزننده كبرودماغ ايلمك تكبر معناسنه در يقال خنزج علينا اذا تكبر خنزج جعفر وزننده برموضعدر
اكا خيزج دخى ديرلر ياى تحتيه ايله خوجان خانك ضميله نيسابور نواحيسندن استوا نام ناحيه نك قصبه سى
اسميدر نيسابورده شيخ الحنفيه اولان ابو عمرو العرانى وصاعد بن محمد الاستوائى الخوجانيان اورادندر
فصل الدال المهملة الدبج دالك فتحى وبانك سكونيله نقش وتزيين ايلمك معناسنه در يقال دبجه
دبجا من الباب الاول اذا نقشه الديباج دينار وزننده قماش معروف اسميدر وبو ديباى فارسى معربيدر كه
تركيده دخى ديبا تعبير اولنور ارش وارغجى ايپك اولور ومعربانده اصل فارسيسى ديو باف اولوب بعده اختصار ايله
ديبا بعده تعريبله ديباج اولمق اوزره مرسومدر وعربلر بعد الاخذ اصلنى باى مشدده ايله دباج تخيل ايدوب بعده
كذاب وزننده اولان مصدره عدم التباس ايچون كويا كه باى اولايى يايه قلب ايلديلر نته كه دينار كلمه سنده دخى
بو رسمه بيان ايدرلر ومصباحك بياننه كوره ديباج وجه مذكور اوزره معرب اولوب بعده كثرت استعمالله عرب
تصرف ايدوب آندن صيغه اتخاذ ونقش وتزيين معناسنه استعمال ايلديلر مثلا باب ثانيدن اوله رق دبج الغيث
الارض دبجا ديديلر يغمور يرى سقى ايدوب ازهار مختلفه انبات يعنى كوناكون شكوفه لر ايله يرى پرنقش ونكار
ايلدى معناسنه ووزننده اختلاف اولنمشدر عند البعض وزنى فيعال دركه ياء زائده در وعلى قول اصلى دباج در
تضعيفله باى موحده نك برى يايه ابدال اولنمشدر اوله كوره جمعى ديابيج در ياى تحتيه ايله ثانيه كوره دبابيج در
باى موحده ايله كذلك اساسك بياننه كوره ديباج ماده سندن متصرف اولان مواد مجازدر مثلا يقولون دبج المطر
الارض يدبج بالضم ودبجها تدبيجا اذا زينها بالرياض انتهى وديباج لفظنك جمعى ديابيج كلور ياى تحتيه ايله

ودبابيج كلور باى موحده ايله ذكر اولنان اختلافه مبنى در وديباج كنج وتازه ناقه يه اطلاق اولنور نويلرى يومشق
واندامى لطيف اولمغله قماش مذكوره تشبيه اولنمشدر المدبج معظم وزننده ديباجلنمش يعنى ديباجله تزيين
اولنمش نسنه يه دينور يقال طيلسان مدبج اى مزين بالديباج وباشى وخلقت وبنيه سى چركين وقبيح اولان انسان
وحيوانه دينور يقال رجل وبعير مدبج اى قبيح الرأس والخلقة ظاهر ابونك بناسى ازاله ايچوندر ياخود ضديله
مسمادر ومدبج بايقوش انواعندن برنوعه اطلاق اولنور كه باشى بيوك اولور تركيده ييلاق ديدكلريدر وبرنوع
صوقوشنه دينور كه يلكلرى منتفخ وباشى چركين اولور الدبيج سكين وزننده احد وفرد معناسنه در وبو ديباج
لفظندن مأخوذدر زيرا افراد انسانى بلاد وديارك مدار زينتلريدر وبو مقام نفيه مخصوصدر يقال ما فى الدار
دبيج اى احد شارح ديركه مؤلف ديباجه لفظندن سكوت ايلمشدر اساسك وشراح مقاماتك بيانلرينه كوره
ديباجه ديباج كبى خوب ودلكش اولان رخساره اطلاق اولنور ايكيسنه ديباجتان دينور بعده كتاب وقصيده نك
رخسار موقعنده اولان محللرينه ديباجه اطلاق اولنمشدر صنايع بدايع ايله مجبر ومزين اولدقلريچون واطلاق
وتقييد علاقه سيله مطلقا رخسارده دخى استعمال ايدرلر يقال فلان يصون ديباجتيه وهما خداه ويقال
لهذا الكتاب ديباجة حسنة اذا كانت محبرة الدجيج دالك فتحيله يايجه يايجه يوريمك معناسنه در يقال دج
دجيجا من الباب الثانى اذا دب فى السير شارح ديركه ابن سكيت روايتى اوزره دجيج جماعته مخصوصدر واحدده
استعمال اولنمز فيقال مر القوم يدجون دجيجا انتهى ودجيج بركمسه بازركانلق ايلمك معناسنه دركه سير وسفرى
مستلزمدر يقال دج فلان اذا تجر وبرده يى صاليورمك معناسنه در يقال دج الرجل اذا ارخى الستر الدج
حج وزننده خانه نك سطحى يغموردن آقمق معناسنه در يقال دج البيت دجا اذا وكف الدجج ضمتينله زياده سيله
قراكولق شدت ظلمت معناسنه دركه اسمدر ودجج طاشى وطپراغى سياه اولان طاغلره دينور بوكه كوره
دجوج لفظندن جمع اولور الدجة دالك ضمى وجيمك تشديديله بودخى بغايت قراكولق شدت ظلمت معناسنه در
الدجدج هدهد وزننده والدجاجى دالك ضميله بغايت سياه اولان شيئه دينور تأكيد سواد ايچون ايراد اولنور
يقال اسود دجدج ودجاجى اى حالك الديجوج دالك فتحيله والدجداجة والدجوجى دالك فتحى وياى
نسبتله قراكو ومظلم معناسنه در يقال ليلة ديجوج ودجداجة اى مظلمة ويقال ليل دجوجى اى مظلم ويقال بحر
دجداج على التشبيه اى مظلم الدجوجاة دالك وجيمك فتحيله يردن يايمه كريملو ناقه يه اطلاق اولنور ارخاء ستر
معناسنه اولان دجيجدن مأخوذدر يقال ناقة دجوجاة اى منبسطة على الارض المدجج محدث وزننده والمدجج
معظم وزننده سلاحله آراسته اولان كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل مدجج ومدجج اى شاك فى السلاح قال فى النهاية
وفى حديث وهب خرج جالوت مدججا فى السلاح اى عليه سلاح تام سمى به لانه يدج اى يمشى رويدا لثقله وقيل لانه
يتغطى به من دججت السماء اذا تغيمت ومدجج ومدجج كرپى تعبير اولنان جانوره اطلاق اولنور التدجج تفعل
وزننده سلاحلنمك معناسنه در يقال تدجج فى شكته اذا دخل فى سلاحه التدجدج تزلزل وزننده قراكولنمق
معناسنه در يقال تدجدج الليل اذا اظلم الدجدجة زلزله وزننده بودخى قراكولنمق معناسنه در يقال دجدج
الليل اذا اظلم ودج دج ديو دجاجه چاغرمق معناسنه در يقال دجدج الرجل اذا صاح بالدجاجة بدج دج الدجاجة
دالك فتحيله ومثلث اولور يعنى دالك حركات ثلاثيله ده لغتدر معروف خانكى قوشه دينور اركككنه وديشيسنه
اطلاق اولنور تركيده اركككنه خروس وديشيسنه طاوق تعبير اولنور پس تايى وحدت ايچوندر حمامه وبطه كبى كه
مفرد ايله جمع جنسى يى فرق ايچوندر شارحك بياننه كوره جمعى دجج كلور عناق وعنق وكتاب وكتب كبى وبعضا
دجايج دخى كلور وبو ماده آهسته يوريمك معناسندن مأخوذدر ودجاجه بريومق ايپلكه اطلاق اولنور وكشينك
عيالنه اطلاق اولنور كه رزق ونفقه لرى وظيفه لازمه سى اولان اشخاصدن عبارتدر يقال لفلان دجاجة اى عيال
ودجاجه بركمسه نك اسميدر ذو الدجاج بنى الحارث جماعتندن برشاعرك لقبيدر وابو الغنايم ابن الدجاجى
وسعد الله بن نصر واوغللرى محمد وحسن وحفيدى عبد الحق بن الحسن وعبد الدائم بن عبد المحسن الدجاجيون
محدثيندندر الدججان رمضان وزننده مواشيدن شول سود امر ياورى يه دينور كه آناسنك اكسه سنده يايجه يايجه
يوريوب كيدر اوله مؤنثى دججانه در هايله الداج حاج وزننده اصلى داجج ايدى دجيج لفظندن اسم فاعلدر كه آهسته
يوريمك معناسنه در بعده مطلقا يوريمكده استعمال اولنمغله داج سير وسعى ايدن كمسيه اطلاق اولنور بعده عربلر
بونى حاج كلمه سى كبى جمع معناسنده استعمالله مكارون يعنى كراجيلره وحجاج وتجارك خدم واعوانه وسير وسفر
اوزره اولان تجاره اطلاق ايلديلر ومنه الحديث يعنى حديث ابن عمر انه رأى قوما فى الحج لهم هيئة انكرها فقال هؤلاء

الداج ولبسوا بالحاج قال المؤلف الداج المكارون والاعوان والتجار وقال فى النهاية الداج اتباع الحاج كالخدم
والاجراء والجمالين لانهم يدجون على الارض اى يدبون ويسعون فى السفر واما ما قال له رجل يا رسول الله ما تركت
من حاجة ولا داجة الا اتيت فمعناه ما تركت شيئا دعتنى اليه نفسى من المعاصى الا وقد ركبته وداجة اتباع لحاجة وجاء
فى رواية بالتشديد قال الخطابى الحاجة القاصدون البيت والداجة الراجعون والمشهور بالتخفيف دجوجى
هيولى وزننده عربستانده بر موضع آديدر التدجيج تفعيل وزننده كوك يوزى قابلايى بلوتلنمق معناسنه دركه
ظلمتى مستلزمدر يقال دججت السماء تدجيجا اذا غيمت دجوج صبور وزننده قيس قبيله سى يوردنده بر طاغ آديدر
الديدجان دالرك فتحيله يوك دوه سنه دينور حموله معناسنه الدحج دالك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
بر نسنه يى يراوزره چكوب سوريمك معناسنه در يقال دحج الشئ دحجا من الباب الثالث اذا سحبه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال دحج الجارية اذا جامعها الدحرجة دالك فتحيله والدحراج دالك كسريله يوارلمق
معناسنه در التدحرج تانك فتحيله يوارلنمق معناسنه در يقال دحرج الشئ دحرجة ودحراجا فتدحرج
اى تتابع فى حدور المدحرج اسم مفعول بنيه سيله يوالق نسنه يه دينور كه يوارلنمق شانندندر طوپ يوالغى
كبى يقال شئ مدحرج اى مدور الدحروجة دالك ضميله اوصرغان بوجكنك فندق طرزنده يوارليوب
كوتردكى يوالغه دينور الدروج دالك ضميله والدرجان فتحاتله يوريمك معناسنه در يقال درج الرجل
دروجا ودرجانا من الباب الاول اذا مشى شارح ديركه اساسك وراغبك بياننه كوره بو ماده درجه يه يعنى نردبان
پايه سنه صعود ايدر كبى آهسته آهسته يوريمكه موضوعدر انكچون صبيان وشيوخك يوريمسنه تخصيص ايلديلركه
ايمكليه رك يوريمكدن عبارتدر واقعا مصباحده دخى بو رسمه مرسومدر انتهى ودروج ودرجان بر قوم وجماعت
منقرض اولمق يعنى كچوب توكنمك معناسنه در يقال درج القوم اذا انقرضوا وبركسه كيروده اصلا نسل وذريتى
قالميه رق وفات ايلمك معناسنه در وعند البعض بركسه مسلوكى اولان يولنه قطعا توقف وعدول ايلميه رك طوغرى
صاوشوب كتمك معناسنه در يقال درج فلان اذا لم يخلف نسلا او مضى لسبيله شارح ديركه امهات سائره ده بونلرك
هر برى معناى مخصوص اوله رق مرسومدر پس بوراده اوكلمه سنده همزه طغيان قلمه محمول اولور وكبه ناقه سنه سى
كذران ايدوب هنوز وضع حمل ايليوب امساك ايلمك معناسنه در يقال درجت الناقة اذا جازت السنة ولم تنتج وطومار
وثوب مقوله سى نسنه يى دورمك معناسنه در يقال درج الكتاب اذا طواه لكن اصول سائره ده بو معنا درج
عنوانيله مرسومدر كه دالك فتحى ورانك سكونيله در حتى اول دوريلان شيئه دخى درج اطلاق ايلديلركه تسميه
بالمصدر در الاندراج انفعال وزننده بو دخى انقراض معناسنه در كه بر قوم وقبيله بالجمله كچوب اصلا اعقاب
واخلافلرى قالمامقدن عبارتدر خلفاء عباسيه كبى يقال اندرج القوم اى انقرضوا الدرج دالك فتحى ورانك
سكونيله بو دخى بركسه طوغرى يولنه كچوب كتمك معناسنه در يقال درج الرجل درجا من الباب الرابع اذا مضى
لسبيله ويوكسك درجه ومرتبه لره صعود ايلمك معناسنه در كرك حسى اولسون نردبان پايه لرى كبى وكرك معنوى اولسون
مراتب عليه كبى يقال درج فلان اذا صعد فى المراتب ودين ومذهبدن ياخود كلامدن طريق واضحه ملازمت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال درج فلان اذا لزم المحجة من الدين او الكلام ودائما دراج اتى يمك معناسنه در
يقال درج الرجل اذا دام على اكل الدراج ويل بر نسنه اوزره شدتله اسيوب اوغرامق معناسنه در شويله كه اول
نسنه يى هوايه قالدرميوب اوكنده وجه ارض اوزره كچوب كيدر قيله يقال درجت الريح بالحصى درجا من الباب الاول
اذا جرت عليه جريا شديدا ودرج خطاطلرك وسائر كاتبلرك يازو يازدقلرى طوماره دينور دورلديكيچون وبونده فتحتينله
جائزدر راغبك بياننه كوره درج كتاب وثوب مقوله سنى دورمك معناسنه در دورلمش نسنه يه ده اطلاق اولنور نته كه
طى دخى بويلجه در اسمله مصدر بيننى فرق ايچون بعضا تحريك ايدرلر پس حاليا خطاطلرك درج تعبير ايلدكلرى
محافظه ايچون آخر كاغد ايچره وضع وطى اولنديغنه مبنى در الادراج همزه نك كسريله بو دخى كبه ناقه سنه سنى
كچروب هنوز طوغورميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال ادرجت الناقة اذا جازت السنة ولم تنتج وكاغد وثوب
مقوله سى نسنه يى دورمك معناسنه در يقال ادرج الطومار اذا طواه شارحك بياننه كوره درج وادراج دورمك
معناسنده مجازدر زيرا بر نسنه يى دورمك درجه درجه اولور انتهى وادراج قوييدن قوغه ايله صويى آهسته آهسته
تأنيله چكمك معناسنه استعمال اولنور يقال ادرج الدلو اذا مج بها فى رفق وناقه نك ممه سى اوجلرنى صاروب بغلمق
معناسنه استعمال اولنور يقال ادرج بالناقة اذا صر اخلافها التدريج تفعيل وزننده بو دخى دورمك معناسنه در
يقال درج الكتاب تدريجا اذا طواه وبركسه يى بغايت صقشدرمغله يى تاب وتوان ايلمك معناسنه در كويا كه درجه درجه

نهايت

نهايت طاقت وغايت محنته ابلاغ ايلمكدر تقول درجنى الطعام او الامر اى ضقت به ذرعا وبر شيئى يا بر آدمى بر نسنه يه
درجه درجه تأنيله واردرمق معناسنه در يقال درجه الى كذا اى ادناه منه الدراج كتان وزننده قوغجى يه
اطلاق اولنور تمام معناسنه مجلس بمجلس كزوب نقل مقال ايلديكيچون وكرپى تعبير اولنان جانوره اطلاق اولنور
ودراج بر موضع آديدر الدراج رمان وزننده تركيده تحريفله تراج تعبير اولنان قوش اسميدر جثه ده ككلكه قريب
وخوشمنظر واتى نازك بر قوشدر وبو سوكلون ديدكلرى دكلدر سوكلونه مشابهدر فارسيده دراجه تراج وسوكلونه تذرو
وعربلر معرب اوله رق تدرج ديرلر ودراجده دراجه دخى لغتدر هايله حمام وحمامه كبى اركككنه وديشيسنه اطلاق
اولنور الدروج صبور وزننده بغايت سرعتله اسوب كذران ايدن يله دينور يقال ريح دروج اى سريعة المر
المدرج مخرج وزننده اسم مكاندر مسلك وطريقه معناسنه در الدرج برج وزننده نسوانك خردوات وضع
ايلدكلرى قوتويه دينور حفش النساء معناسنه مفردى درجه در هايله جمعى درجه در عنبه وزننده وادراج كلور
انراس وزننده الدرج فتحتينله يوله دينور طريق معناسنه جمعى ادراج كلور سبب واسباب كبى بو معنادندر كه عربلر
فلان كلديكى يولدن ينه دونوب كتدى ديجك يرده رجع ادراجه ديرلر بونده بعضلر همزه نك كسريله روايت ايتديلر
فتحه يه كوره وجه مذكور اوزره درجك جمعيدر مبالغة ياخود هر جزؤى بر طريق اعتبارينه مبنى جمع اولمشدر وكسره يه
كوره حذف مضاف اعتبار اولنوب رجع مثل ادراجه اى مجيئه عنوانيله مأول اولور لكن فتحه افصحدر يقال رجع
ادراجه ويكسر اى فى الطريق الذى جاء منه كذلك عربلر ذهب دمه ادراج الرياح ديرلر دمى هدر وتلف اولوب
كتدى ديجك يرده الدوارج خوارج وزننده طوارك قوائمنه يعنى اياقلرينه اطلاق اولنور مفردى دارجه در
الدرجة دالك ضميله شول پچاوره دن در طوپ دورلمش قونداغه دينور كه آنى ناقه نك فرجنه ودبرينه ادخال ايدرلر
بر مدت كوزى وبرونى بغلو اوله رق اول حال اوزره ترك ايدرلر تا كه ناقه يى ولادت بوريسى كبى بورى طوتمغله اول حينده
كوزينك وبرونك بندلرنى چوزوب واول پچاوره يى اخراج ايتدكدنصكره بر آخر ناقه نك ياوريسنك كوده سنه
كركى كبى سوروب اول ناقه يه اشمام ايدرلر آندن كندى ولدينك رايحه سنى حس ايله كندى ولدى قياس ايدوب
اكا ياقيلور بو عملى ناقه نك ياوريسى ضايع اولوب بر آخر ياورى يه كنديسنى ياقمق مراد ايلدكده ايدرلر تا كه بو جهتله
سودنى چكميوب كما فى الاول ادرار اوزره اولور آغزينه بغلدقلرى باغه غمامه وبروننه بغلدقلرينه صقاع ديرلر
وعند البعض درجه شول پچاوره در كه ناقه نك داخل فرجنده درد ووجع ظهور ايلدكده ايچنه ادويه مناسبه وضع
ايدوب ناقه نك فرجنه ادخال ايدرلر جمعى درج كلور صرد وزننده وما جاء فى الحديث كن يبعثن بالدرجة شبهوا الخرق
تحتشى بها الحايض محشوة بالكرسف بدرجة الناقة يعنى حايضك پنبه ايله محشوه اوله رق طوتندقلرى خرقه يى
ذكر اولنان درجه ناقه يه تشبيه ايلديلر ولفظ مزبور عنبه وزننده درجه عنوانيله ده مرويدر كه معناسى آنفا ذكر اولندى
يعنى نسوانك خردوات قوتولرى اوله جقدر وقاضى ابو الوليد الباجى فتحاتله ضبط ايلمشدر لكن وهم ظن اولنور
الدراجة جبانه وزننده چوجق عربه سنه دينور كه يكيجه يوريمكه بشلدقده آنكله تعليم ايدرلر شارح ديركه كرچه
نسخه لرده الحال عنوانيله مرسومدر لكن محكمده العجلة عبارتيله مرقومدر مترجم ديركه شارح غالبا چوجق عربه سنه
حال اطلاق اولنديغندن ذهول ايلمشدر ودراجه دبابه يه دينور كه سلفده حصار جنكنده آنك آلتنه كيرلنوب بابجه
بابجه سوره رك حصار دبنه وارزلر ايدى نته كه ماده سنده بيان اولندى الدرجة دالك ضميله والدرجة فتحاتله
والدرجة دالك ضميله همزه وزننده وبونده جيمك تشديديله جائزدر والادرجة اسكفه وزننده نردبانه دينور
مرقات معناسنه شارح ديركه تسمية الكل باسم البعض قبيلندندر الدرج سكر وزننده زحمتلو مشقتلو امور
عظيمه يه اطلاق اولنور درجه درجه نهايت جهد وطاقته بلوغ ملاحظه سنه مبنى در يقال ركب الدرج اى الامور
العظيمة الشاقة مؤلف بونى سكر وزنيله تقييد ايلدى لكن ركع ايله تقييد ايلسه انسب ايدى زيرا بو دارجك جمعيدر
الدريج سكين وزننده طنبوره شبيه بر نوع سازك اسميدر عربلره مخصوصدر الاستدراج استفعال وزننده بركسه يى
رنك وخدعه ايله فريفته ايلمك معناسنه در كه اول كسه يى ترتيب ايلديكى مكر ودامه درج ياخود تقريب ايلمكدن
عبارتدر يقال استدرج فلانا اذا خدعه اصل استدراج بركسه يى آهسته آهسته بر درجه دن درجه اخرايه اصعاد
كذلك بر شيئه شيئا فشيئا تقريب ايلمك معناسنه در پس بوراده رنك ومكر ايله تخييل وتسويل ايلديكى رتبه خسار
وهلاكه اصعاد ياخود قلبنى آهسته آهسته اختلاسله ورطه مرتبه يه تقريبدن عبارت اولور اساسده بعضلردن
هلاكنى مراد ايلمك معناسنه منقولدر كه موت وهلاك معناسنه اولان درجدن مأخوذ اولور واستدراج بركسه يى
بر نسنه يه نردبان پايه لرى كبى درجه درجه تقريب ايلمك معناسنه در يقال استدرجه الى كذا اذا ادناه منه وبركسه يى

مطلب

مضطرب و بیقرار ایلمکله سر اسمه اوله رق جابجا کشت و کذاره مضطر قلمق معناسنه در که مشی معناسندن مأخوذدر
یقال استدرجه اذا اقلقه حتی ترکه یدرج علی الارض و یکی طوغورمش حیوان یاوریسنی اکسه سنه دوشوروب آهسته
آهسته یورتمك معناسنه در یقال استدرجت الناقة اذا استنبعت ولدها بعدما القته من بطنها واستدراج الله تعالی العبد
انه کلما جدد خطیئة جدد له نعمة وانساه الاستغفار او ان یأخذه قلیلا قلیلا ولا یباغته یعنی اشبو سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون کریمه سنده واقع استدراج الهی بر بنده جرم و خطیئه سنی تجدید ایلدکجه حضرت حق جل وعلا
اکا ادامهٔ صحت واقبال ودولت مقوله سی نعمت واحسانی تجدید ایدوب شکر و توبه واستغفارنی اونتدرمقله
معاذ الله تعالی غضب وعذابنه درجه درجه تقریب ایلمکدن عبارتدر آخرتدن قطع نظر دنیاده دخی اثری
مشاهده اولنور وعند البعض اول بنده یی قلیلا قلیلا تدریجله اخذ واهلاك ایدوب بغتة اخذ ایلمامکله امهال
ایلمکدن عبارتدر درجه درجه نردبانه اصعاد ایلمك کبی مؤلف بصائرده واستدراج الله المرء جره قلیلا قلیلا الی العذاب
عبارتیله ده بیان ایلمشدر مآل بردر وراغب بعضلردن سنطویهم طی الکتاب عبارتیله مفسر اولدیغنی نقل ایلمشدر که
اغفاللرندن عبارت اولور واستدراج یل برکسه یه یا برنسنه یه شدتله ارقه سندن طوقنمغله اوکنه قاتوب یده رك بنفسه
یورر کبی سوریدوب یورتمك معناسنه در یقال استدرجته الریح اذا جعلته کانه یدرج بنفسه یعنی علی وجه الارض
من غیر ان ترفعه الی الهواء درجه دالك ضمیله همزه وزننده برقوش آدیدر حومانة الدراج حانك فتحی ودراج
رمان وزننده در بعضا کتان وزننده زبانزددر طریق بصره ده برموضع آدیدر مدرج معظم وزننده ذات عرق ایله عرقات
بیننده برموضعدر ابو دراج رمان وزننده علی بن محمد نام محدث مشهورك کنیه سیدر الدرج دالك ضمیله
شول امور عظیمهٔ مشکله یه دینور که تشبث ایدنلری عاجز و فرومانده ایلیه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الدرج جبل
وزننده شول ایلچی یه اطلاق اولنور که صلح وصلاح ایچون ایکی آدم یاخود ایکی فرقه بیننه متوسط اوله یقال جاء
فلان درجا ای سفیرا بین اثنین للصلح الدرجات فتحاتله پایه ومرتبه لردن طبقاته اطلاق اولنور که نردبان قدمدلری کبی
بعضی بعضندن بلند اولور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره درجات درجه نك جمعیدر فتحاتله نردبان پایه سنه دینور
بعده منزلهٔ رفیعه ومرتبهٔ عالیه ده استعمال اولنمشدر نته که فلکده درجات نجوم دخی اکا تشبیه اولنمشدر اهل هیئت
مدار نجومی اوچیوز التمش قسمه تقسیم وهر برینه درجه اطلاق ایلدیلر وانلری دخی اون ایکی برجه توزیع ایلدیلر که
هر برج اتوز درجه وهر درجه التمشر دقیقه وهر دقیقه التمشر ثانیه وهر ثانیه التمشر ثالثه دن عبارتدر هکذا
الی العاشره مترجم دیر که درجات مذکوره فلك اعظمده که لسان شرعده عرش اطلاق اولنور معتبردر نته که اهل
تحقیق اشبو رفیع الدرجات ذو العرش کریمه سنده اکا اشارت اولدیغنی تصریح ایلدیلر زیرا رفیع حسابده اوچیوز
التمشدر الدارج خارج وزننده شول توزه طپراغه اطلاق اولنور که شدید روزکار آثار ورسوم خانه اوزره صاوروب
تمام یوریوب احاطه ایلدکدنصکره برابرجه اوکنه قاتوب یوریده یقال تراب دارج اذا صار تغشیه الریاح رسوم الدیار
وتثیره وتدرج به الدربجة دحرجه وزننده سرکشلکدن وچتینلکدنصکره یواشیوب رفق وملایم اولمق معناسنه در
یقال دربج الرجل او الفرس اذا لان بعد صعوبة وناقه ولدنی اوزلیوب یاقلمق معناسنه در یقال دربجت الناقة اذا رئمت
ولدها وبطؤ وسرعتسز سکونت اوزره یوریوب کتمك معناسنه در یقال دربجت الناقة اذا دبت دبیبا الدرابج غلابط
وزننده کبر وادا ایله صالنی صالنی یوریین کشی یه دینور یقال هو درابج ای مختال متبختر فی مشیه الدردجة دحرجه
وزننده ناقه کندی یاوریسنه یاقلمق معناسنه در یقال دردجت الناقة اذا رئمت ولدها وایکی کسه محبت جهتنده بری
برینه موافقت ایلمك معناسنه در که یکدیکری صدق وصفوتله سومکدن عبارتدر فاذا توافقا فی مودتهما یقال
قد دردجا الدرمجة میمله دربجه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال درمجت الناقة بمعنی دربجت الدرامج
درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الادرماج همزه نك کسری ومیمك شدهٔ سیله بریره اجازتسز کستاخانه
کیرمك معناسنه در که خلاف ادبدر یقال ادرمج علیهم اذا دمر بغیر اذن ادرمج کلمه سنك اصلی ادرنمج ایدی که دروج
مادهٔ سندندر و برنسنه ایچره اطرافدن کیزلنوب پنهان اوله رق صوقلمق معناسنه در یقال ادرمج فیه اذا دخل مستترا فیه
الدرواسج دالك وسینك فتحیله دروازه کاه فارسی معربیدر که آت ایرینك اوك قاشندن بیوننه وارنجه یره دینور که
ایکی طرفلو ایرك تفه سنك فضله آتکیدر الدرانج نونله درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الدیزج دالك
وزای معجمه نك فتحیله آت انواعندندر و بو دیزهٔ فارسی معربیدر که دالك کسریله در تعریب اولندقده دالی مفتوح
قلدیلر مؤلف خیل مذکور نه رنکله متصف اولدیغنی بیان ایلمدی لکن باب میمده ادغم شول آتدر که یوزی ودوداقلری
سیاهه مائل اولوب واول سیاهلق سائر جسدنده اولان سیاهلقدن اشد اوله سائر جسدنده اولان سیاهلق قورشونی

مطلب

دقیقه

سیاه اولور واکا فارسیده دیزه دیزلر دیو بیان ایلمشدر کذلك لغات فارسیده دیز مطلقا رنك ولون وخاصة یاغز تعبیر
اولنان لونله وقرامتق بوز ایله مفسردر که اولدخی یاغز اوله جقدر مؤلفك وجه مذکور اوزره بیاننه کوره یاغز اوله جقدر
وبو آته مخصوص دکلدر بعض ذئب وحمارده دخی اولور وفارسیده شبدیز دیدکلری پك سیاه اولانیدر که اکا قاره
یاغز تعبیر اولنور نهایت مؤلفك بیاننه کوره سائر اعضاسی قرامتق کوکجل بوز اولوب چهره سی قویو اولان یاغز اولور
وصاحب مجمع مطلقا سیاه رنك اولان حیوانله تفسیر ایتمشدر که ینه یاغز اوله جقدر المدسج محسن وزننده
والمدسج محدث وزننده برنوع کوچك بوجك اسمیدر که اورمجك کبی نسج ایدر الاندساج انفعال وزننده یوز
اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال اندسج الرجل اذا انکب علی وجهه المدسج میمك ضمی ودالك تشدیدیله
منتسج کلمه سی کبیدر یعنی اول معنایه در بعض نسخه ده کالمدسج عنوانیله مرسومدر لفظ مذکور ادساجدن اسم
فاعلدر اصلی اتدسج ایدی تاء افتعال داله قلب وادغام اولنمشدر و بو منتسج معناسنه در که انتساجدن اسم فاعلدر
نسج اولمش بز وقماش مقوله سنه دینور ذکر اولنان بوجکه بو معنادن اطلاق اولنمشدر الدستجة دالك فتحیله
دستهٔ فارسی معربیدر حزمه معناسنه در که برباغ و برقبضه و بردمت نسنه دن عبارتدر جمعی دساتج کلور مترجم دیر که
فارسیده دسته برنسنه نك صاپنه ده دینمکله آندن دخی معرب اولور الدستیج دالك فتحیله دستی معربیدر که الده دوران
ایدن وال ایله استعمال اولنان قابه دینور صوو پکمز مقوله سی وضع ایتدکلری کوچك کوپچکه دستی اطلاقی بو که مبنیدر
فارسیده خاصة اکا سبوی دیرلر الدستینج دالك ونونك فتحیله دستینه معربیدر که یارق معناسنه در که باره معربیدر
یصی بلازکه وقول باغنه دینور که نسوان عرب بلکجه لرینه کچوررلر الدعج دالك وعینك فتحیله والدعجة دالك
ضمی وعینك سکونیله کوز واسع اوله رق سیاهی شدید ووافر اولمق معناسنه در که محاسن عیوندندر آهو کوزی کبی
امهات سائره ده دعج مصدر ودعجه اسم اولمق اوزره مرسومدر یقال دعجت العین دعجا من الباب الرابع اذا صار
شدید السواد مع سعتها شارح دیر که بعضی اصولده دعج ودعجه کوزك بیاضی وسوادی کمال اوزره اولمقله مبین درحتی
اساسده بو وجهله مرسومدر لکن مقدمة الادبده دعج سیاه چشم شدن عبارتیله مفسر وهو ادعج وعین دعجاء ایله
مذیل اولمغله عینه وصاحبنه وصف اولور الادعج احمر وزننده بشره سی پك سیاه اولان کشی یه دینور اسود
معناسنه زمخشرینك ومصباحك بیاننه کوره ادعج دعج مذکوردن وصف اولمغله پك سیاه چشم اولان کشی یه
دینور مؤنثنده دعجاء دینور وعینه دخی وصف اولور یقال امرأة دعجاء وعین دعجاء و پك سیاه اولان شیئه مجازا ادعج
اطلاق ایدرلر یقال لیل ادعج پس مؤلفك اسود ایله تفسیری مجاز اولور ونهایه ده فی صفته علیه السلام فی عینیه دعج
حدیثنده السواد فی العین وغیرها یرید ان سواد عینیه کان شدیدا وقیل الدعج شدة سواد العین فی شدة بیاضها
عبارتیله مبین اولمغله قول اوله کوره مطلقا شدت سواد معناسنه اولمغین مؤلفك اسود ایله تفسیری حقیقت
اولور لکن ینه نهایه ده ومنه حدیث الخوارج آیتهم رجل ادعج وقد حمل الخطابی هذا الحدیث علی سواد
الجلد جمیعه وقال انما تاولنا علی سواد الجلد لانه قد روی فی خبر آخر آیتهم رجل اسود عبارتیله وارد اولمغله اسود
ایله تفسیر تأویل اولمغین مجاز اولور الدعجاء دالك فتحی وعینك سکونیله جنون معناسنه در شارحك بیاننه
کوره فعلاء وزننده مصدردر نته که بعضلر نعماء کلمه سنك مصدریتنه ذاهب اولدیلر عنقریب مدعوج مجنون
معناسنه اولمق بونی مؤیددر ودعجاء وصف اولور لیلهٔ محاقك اول کیجه سنه اطلاق اولنور که آیك یکرمی سکزنجی
کیجه سیدر شدت سواده بشلدیغی کیجه در دهماء دخی دیرلر یکرمی طقوزنجی یه سرار آخر لیاله فلته دیرلر
دعیج زبیر وزننده بر رجلك علمیدر المدعوج مفلوج وزننده مجنونه دینور که نور عقلی زائل اولمشدر یقال رجل
مدعوج ای مجنون الدعسجة دحرجه وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال دعسج الرجل اذا اسرع الدعلجة
دحرجه وزننده بری اوته کیدوب کلمك تردد وآمد شد معناسنه یقال دعلج الیه اذا تردد الیه بالذهاب والمجیء قال فی النهایة
وفی حدیث فتنة ازد ان فلانا وفلانا یدعلجان باللیل الی دارك ای یختلفان یعنی یترددان بالذهاب والمجیء پس اولطه
اورمغه ده اطلاق اولنور ودعلجه قراکو اولمق معناسنه در یقال دعلج اللیل اذا اظلم و برنسنه یی چوق آلمق معناسنه در
یقال دعلج الشیء اذا اخذه کثیرا و یوارلمق معناسنه در یقال دعلجه ای دحرجه واطرافدن صو جمع ایلمك معناسنه در
یقال دعلج فی حوضه اذا جبی فیه الدعلج جعفر وزننده ایچی طلو چواله دینور والوان ثیابه دینور که رنکارنك ثوب
وقماشدن عبارتدر و بیهوده و بیکار سرسری کشت وکذار ایدن کمسیه دینور وکثیر الاکل انسان وحیوانه دینور
و بری برینه سویکنوب تقویت ویرمکله کور وفراوان اولمش قوتلو اوتلغه وچایره دینور وخوب چهره وخوشلقانرم
ونازکبدن تازه جوانه دینور وقرا کولغه دینور وقورده دینور ذئب کبی وحماره دینور واکسه سندن سورلدکده مطیع

اولیان اونکووسرکش ناقه‌یه دینورود علج عامر بن الطفیل وعمرو بن شریحك فرسلری اسمیدر ودعلج بریولدن
یاخود بردن کلوب کیدن انسان وحیوانك ایزینه دینور ودعلج برجماعتك اسمیدر الدعجة غین معجمه وبای
موحده ایله دحرجه وزننده دوملری هرکون صویه کتورمك معناسنه در یقال دغجج المال اذا اوردها کل یوم تأنیث
ضمیرابل اعتباریله درز یراعندالاعراب مال دوه قسمندن عبارتدر ودائما نفسنی ناز ونعیم واکل وشرب نفسله پرورده
ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال هم یدغجون انفسهم ای هم فی النعیم والاکل یعنی کل یوم المدغجج مزعفروزننده
بدنی شیشمان انسان وحیوانه دینور دغجج جعفروزننده مرآن قربنده برموضعدر الدغجة نونله دحرجه وزننده
خاصة عورت قسمی افراط اوزره سموزلکدن وجودی ایری وعظیم اولوب حرکت وقیام خصوصنده آغر لشمق
معناسنه در یقال دغنجت المرأة اذا عظمت واثقلت وآدیملری صیق صبق وخرده خرده آنارق پوریمك معناسنه در
یقال دغنج الرجل اذا مشی متقاربة الخطو وهو راکب او راو غورون صویه هجوم ایلمك معناسنه در یقال دغنجت الابل اذا کرّت
علی الماء وری اوته کلوب کتمك معناسنه در یقال دغنج الرجل اذا اقبل وادبر الدلج فتحتیله والدلجة دالك
ضمی وفتحیله کیجه‌نك اوّلنده فالقوب یولله کتمك حالتنه دینورکه اسملردر الادلاج همزه‌نك کسریله کیجه نك اوّلنده
فالقوب یولله کتمك معناسنه در یقال ادلج القوم ادلاجا اذا ساروا من اوّل اللیل الادّلاج همزه‌نك ودال مشدده‌نك
کسریله کیجه‌نك آخروقتنده فالقوب یولله کتمك معناسنه در وبو افتعال بابندن درادّ کارکی یقال ادّلج القوم اذا ساروا
من آخر اللیل اساسده فتحتینله دلج ودالك فتحیله دلجه اخشامدن فالقوب بتون کیجه کتمك ودلجه دالك ضمیله کیجه‌نك
آخرنده کتمك معنالرینه اسم اولمق اوزره واوّلدن فعل افعال بابندن یقال ادلج القوم اذا ساروا اللیلة کلها وثانیدن فعل
افتعال بابندن یقال ادّلجوا بالتشدید اذا ساروا فی آخر اللیل عبارتیله مرسومدرحتی قنفذه ابومدلج اطلاقی بتون کیجه
کزوب یوریدیکنه مبنی درومصباحده دخی بووجهه اوزره مبین درونهایه‌ده علیکم بالدلجه فانّ الارض تطوی باللیل
حدیثنده هی سیر اللیل یقال ادلج بالتخفیف اذا سار من اوّل اللیل وادّلج بالتشدید اذا سار من آخره والاسم منهما الدلجة
والدلجة بالضم وآلفتح ومنهم من یجعل الادّلاج بالتشدید لیل کله وکانه المراد فی هذا الحدیث لانه عقبه بقوله فانّ الارض
تطوی وانشد والعلی رضی الله عنه * اصبر علی السیر والادلاج فی السحر * وفی الرواح علی الحاجات والبکر * فجعل
الادلاج فی السحر عبارتیله مسطوراولغله مختلف فیه اولدیغنی اشعار ایلمشدر واقعا شهاب دخی بونده اهل لغتك
اختلافنی تصریح ایلمشدرحتی ابن درستویه دلجه ودلجه که فتحله وضمله درمطلقا کیجه کتمك معناسنه درکرك اول ووسط
وکرك آخراولسون دیوتنصیص وبو بابده امام ثعالبی تغلیط ایلدیکنی بیان ایلمشدر پس مؤلفك بیانی قاصراولورانتهی
الدالج خارج وزننده شول کسه درکه قوبی باشندن قوغه بی آلوب دوکمك ایچون حوضه کتورراوله ودوملرك
صاغیلن سودلرنی اوته‌ده بیوك قابلره نقل ایدن کسبه دینور الدلوج ولوج وزننده اشو ایکی معنادن مصدردر
قوبی باشندن قوغه بی آلوب دوکمك ایچون حوضه کوتورمك وصاغیلن سودلری آلارغه‌ده بیوجك قابلره نقل ایلمك
معنالرینه دریقال دلج الرجل دلوجا من الباب الاوّل اذا اخذ الدلو ومشی بها من رأس البئر الی الحوض لیفرّغها فیه ویقال
دلج اذا نقل اللبن اذا حلبت الابل الی الجفان المدلج والمدلجة میملرك ودالك فتحیله اسم مکانلردر قوبی ایله صو
دوکمك حوض مابینه دینور المدلج وابومدلج که محسن وزننده درلرکی یه اطلاق اولنور بتون کیجه کزوب یوریدیکی
ایچون بنومدلج کنانه دن برقبیله در المدلجة مکنسه وزننده شول بیوك علبه‌یه یعنی کولك تعبیراولنان قابه دینورکه
صاغیلن سودا کانقل اولنورلکن بونك بناسی آلت اولمغله معنای مذکور قیاسه مخالف اولور المدلجة مرتبه وزننده
دلوجدن اسم مکاندرنته که ذکر اولندی ومدلجه وحشی جانورلرینه اطلاق اولنورکناس الوحشی معناسنه آهو بتاغی کبی
الدولج جوهر وزننده بودنی وحوش اینه دینور وزیرزمین تعبیر اولنان ایزبه‌یه ولغم کبی یره دینور الدجان
رمضان وزننده چوق حکرکه‌لره اطلاق اولنور مدلج میملرك ضمی ودال مشدده‌نك فتحیله مطلب وزننده
ابن المقدام اسمیدرکه محدثیندندر دلیج زبیر وزننده ودلاّج کتان وزننده اسماء رجالدندر الدموج دخول
وزننده برنسنه شئ آخره کیروب آنده محکم برلشمك معناسنه دریقال دمج الشئ دموجا من الباب الاوّل اذا دخل
فی الشئ واستحکم فیه ویقال دمج الوحش فی الکناس وآدملری صیق صبق آنارق سرعتله سکردوب کتمك
معناسنه دریقال دمجت الارنب فاسرع تقارب قوائمها فی الارض شارحك بیانیله کوره ارنب مثللردر بعیر وسائر
حیواناتده دخی مستعملدر وفعلك تأنیثی ارنبك مؤنثه تخصیصی قولنه مبنیدر الادماج انفعال وزننده والادّماج
همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده والادرماج همزه‌نك ورائك کسریله ادّراج وزننده وسائر معاندنه اخره دن نکون ایدر
فی الاصل ادرغماج ایدی احرنجام وزننده نون میمه قلب وادغام اولنمشدر بونلرده برنسنه ایچره کیروب آنده کرکی کبی

برلشمك معناسنه دریقال اندمج الشئ وادمج وادرمج اذا دخل فی الشئ واستحکم فیه الدمج دالك فتحی وضمیله سکونیله
اورلمش صاچه دینور صغیره معناسنه شارح دیرکه مادّه‌سندن بوره انطواوستر معناسنه موضوع اولغله معانی سائره
آندن متفرّعدر الدمج دالك کسریله ضیق دوسته دیثور یقال هودمج فلان ای خدنه ومثل ونظیر معناسنه در
یقال هودمجه ای نظیره المندمج اسم فاعل بنیه سیاه هدوّر نسنه یه دینور یقال نصل مندمج ای مدوّر التدامج
تفاعل وزننده برخصوصنده یارد ملشمق معناسنه در یقال تدامجوا علیه اذا تعاونوا الداماج خارج وزننده
قرآکوفظام معناسنه در یقال لیل داماج ای مظلم المداماة میملك کسریله باشه صاریلان صاوغه اطلاق اولنور
مجامعه معناسنه اساسده بوتلرك مجموعی مجاز اولمق اوزره مرسومدرانطوا معناسنه در الدمیجة دالك ضمی
وفتح مشدده‌نك فتحیله اوپشوجی وخانه سنه ملازم تنبل کشی یه دینور تغلیط ایچون تضعیف اولنمشدر یقال هودمیجة
لاخیرفیه ای نوّام لازم لمنزله الدماج غراب وزننده والدماج کاب وزننده سرّاواقع اولان علی قول قوی ومحکم
اولان صلح ومصالحه‌یه وصف اولور یقال صلح دماج ودماج ای خفی اومحکم بودنی مجازدر الادماج همزه‌نك
کسریله زنسنه‌یی برثوبت ایچره دوروب صارمق معناسنه دریقال ادمجه اذا لفه فی ثوب بعض شراحك دمج وادماج
اطلاق ایتدکلری طریقه که مندن حرکتی رفع ایلسه لر یکسخن کلام مرتصف اولور بومعاندن مأخوذدر نخعة ابن
حرکی المدمج مکرم وزننده قاری اوقنه اطلاق اولنور ومدملج معناسنه درکه عنقریب مشروحدر دماج
غراب وزننده برموضع آدیدر الدملج جندب وزننده ایکی لغتله کوره ده یعنی دالك ولاتك ضمی ودالك ضمی ولامك
فتحیله والدملوج زنبور وزننده بازوبنده وقولخاغه دینورمعضد معناسنه الدملجة دحرجه وزننده والدملاج
دحراج وزننده صانع بذنده ایتدیکی ایشی دوزلدوب هرطرفنی وجه لایق اوزره راست وهموار ایلمك معناسنه در
قیومجینك یاپدیغنی بلازکی تسویه سی کبی یقال دملج الشئ دملجة ودملاجا اذا سوّی صنعته الدمالیج دالك فتحیله
ضلاتلو بلك یرلره دینور دملوج مفرددر المدملج مدحرج وزننده بغایت دوز واملس اولهرقی بری برایچره
درطوب دوزلمش کره شکلنده یوارلق نسنه یه دینورمدرج املس معناسنه دوز یوارلق طاشه وکلمه یه وطوپه مدملج
اطلاقی بوکه مبتدیرصحاح مترجمنك ضبریحق دوز یول ایله تفسیری المدرج کلمه‌سنك میمی مفتوح وهم ایلدیکنه
مبنی درمیم ایسه مضموم اولغله مطوی معناسنه در الدملج عصفروزننده معاذبن عمرو بن الجموح انصاریلرك فرسی
اسمیدر الدناج دالك کسریله وتونك تخفیفیله براشی یاخود برخصوصی قوند ومحکم واستوار ایلمك معناسنه در
یقال دنج الامر دناجا من الباب الاوّل اذا احکمه الدنج ضمتینله عقلاء معناسنه درکه عاقل وهوشیار جماعتنه دینور
کلمه‌سی مذکوره داناج آتیدن متصرّف اولمق محتملدر یقال هم دنج ای عقلاء الداناج دانای فارسی معرّیدرکه بیلیجی
عالم معناسنه در ومحدثیندن عبدالله بن فیروز البصری لقبیدر الدائج دارج وزننده ومرادفیدرکه ذکراولندی
یقال تراب دائج ای دارج ادهج احمد وزننده نعجه‌نك یعنی دیشی قیون قصمنك اسمیدرکه آنکله تسمیه ایدرلر
وصاغمق ایچون چاغرد قلرنده ادهج ادهج دیو چاغرلر الدهرج دالك وبای موحّده‌نك ورای مشدده‌نك فتحیله
ده‌پره فارسی معرّیدرکه عشر ریشات یعنی اون یلك دیمکدر فارسیده اون عدد وپروپره پای فارسیه مفتوحدیله بلکه
دینور نولفظ ابونواسك صقر وصفنده سو یلدیکی اشبو * بین خوافیه الی الدهرج * ینهس سیر المقود المحمج * یتنده
واقعدر الدهرجة دحرجه وزننده سرعتله یوریوب کتمك سیر سریع معناسنه دریقال دهرج الرجل اذا سار
سریعا الدهمجة دحرجه وزننده بردوزه یه یوریمیوب فارشق یوریمك علی قول آدیملری صیق صیق آنارق تیز تیز
یوریمك معناسنه دریقال دهمج البعیر اذا مشی مختلطا اوقارب خطوه واسرع ویاشلوساخورده مکسنه بوقاغیله یورورکی
یایجه یایجه وآغر آغر یوریمك معناسنه دریقال دهمج الشیخ اذا مشی کاته فی قید ورکسنه برخبراوزره کندی عندندن
برازسوزضم وزیاده ایلمك معناسنه دریقال دهمج الخبر اذا زاد فیه یعنی من عنده الدهمج جعفروزننده وسعتلو
وسهولتلو اولان شیئه دینور واسع سهل معناسنه ومطلقا قوروموی ویاپوسی عظیم اولان نسنه یه دینور الدهامج
علابط وزننده بودنی عظیم الخلقه اولان شیئه دینور وایکی اوردکلوده یه دینور وآدیملرنی خرده خرده آنارق سرعتله
یوریین انسان وحیواته دینور الدهانج نونله دهامج وزننده ومرادفیدرکه ذکراولندی الدهمجة دهمجه وزننده
وجمله معناسنده مرادفدر الدهمج جعفروزننده وفتحاتله لغتدر زمرّدکی برنوع جوهرك اسمیدراشبوهمج دهنه
فارسی معرّیدر ترکیده دهنهٔ فرنکی دیمکله متعارفدر باقر وکوهس معدنلرنده وسائر معادنده اخره دن نکون ایدر
برجردرالتون معدنلرنده زبرجدك نکوئی کبی وانواعی واردر الدوح موج وزننده برکسیه خدمت ایلمك معناسنه در
یقال داج الرجل دوجا اذا خدم الداجة حاجه وزننده عسکرك تابعلرینه دینور خدام ومکار وجمال کبی تأنیثی

جماعت اعتباریله در مؤلف بونی دج مادّه سنده دخی ایراد ایلمشدر که دجیج معناسندندر بوراده دوج مادّه سندن
فی الاصل دائجه اولوب بعد القلب اعلال اولنمشدر ودیج آتیدن مأخوذ یائی اولمق احتمال غالبدر وداجه حاجت
صغیره معناسنه در یعنی مقتضی اولان شیئك یسیر وصغیرینه دینور که پك لزومی اولمیوب ناچیز مقوله سی اوله جقدر
علی قول داجه حاجه لفظنه اتباع ومزاوجه اوله رق ایراد اولنور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال
فی النهایة وفی حدیث انه قال له رجل ما ترکت من حاجة ولا داجة الا اتیت نته که دج مادّه سنده بیان اولندی
الدوّاج رمّان وزننده والدواج غراب وزننده اوستلك تعبیر اولنان لباسه دینور که جمله اثواب اوزره کیلور
سامینك بیانته کوره فراجه کبی جمله لباس اوزره کیلوب جمیع اجزاء بدنی ستر ایدن لباسدر یقال ثوب دواج ای سابغ
غطی جسده کله وزمخشری مقدّمة الادبده جامهٔ زبرین ایله تفسیر ایلمشدر که اوستلك اوله جقدر حالا بنش تعبیر
ایلدیکمز لباس دخی آندندر شارحك بیانته کوره فارسیدن معرّبدر والحاصل دواجه فراجه یه وسائر اوست لباسنه
شاملدر الدیج دالك فتحی ویای تحتیه نك سکونیله والدیجان فتحاتله آزجه آزجه یوریمك معناسنه در یقال
داج الرجل یدیج دیجا ودیجانا اذا مشی قلیلا ودیجان صغیر وخرده دوه لره دینور که بیوکلرك اکسه لرنده کیدرلر
وچکرکه کروهنه اطلاق اولنور وبونلر رمضان کبی اسم اولمشلردر فصل الذال المعجمه الذأج ذالك فتحی
وهمزه نك سکونیله صویی شدّتله برصولقده چکوب ایچمك معناسنه در علی قول آزجه آزجه ایچمك معناسنه
اولمغله ضدّ اولور یقال ذأج الماء وذئج ذأجا من الباب الثالث والرابع اذا جرعه شدیدا اوشربه قلیلا قلیلا ضدّ
مؤلفك بونی اضداددن عدّی غیر ملایمدر زیرا اختلاف مزبور قولینه کوره در اصل ضدّ قرء کلمه سی کبیدر که حیض
وطهر معناسنه در وذأج بوغزلمق معناسنه در یقال ذأج العصفور اذا ذبحه ویرتمق معناسنه در یقال ذأج
السقاء اذا خرقه وقزارمق معناسنه در یقال ذأج الورد اذا احمرّ الذؤج صبور وزننده پك قرمزی نسنه یه
دینور قانئ کبی احمر کلمه سنه اکثری تأکید اولور یقال احمر ذؤوج ای قانئ الانذأج انفعال وزننده یرتلمق
معناسنه در یقال انذأجت القربة اذا تخرّقت الذجّ حجّ وزننده ایچمك معناسنه در یقال ذجّ الماء اذا شربه
وسفردن ودیار غربتدن وطنه کلمك معناسنه در یقال ذجّ فلان اذا قدم من سفر الذاجّ حاجّ وزننده آندن اسم
فاعلدر سفردن کلان کشی در الذحج ذالك فتحی وحای مهمله نك سکونیله قبوقلی شیئك قبوغنی چقرمق
معناسنه در سحج کبی یقال ذحجه ذحجا من الباب الثالث اذا سحجه ای قشره وشدید یل برآدمی طوردیغی یردن آخر
یره سورکدروب کوترمك معناسنه در یقال ذحجت الریح فلانا اذا جرّته من موضع الی آخر مذحج مجلس وزننده
فی الاصل یمنده برتپه اسمی اولوب مالك وطئ نام برادرلری والده لری آنك یاننده طوغورمغله شعبه لری اولان قبیله
مذحج ایله تسمیه اولندی جوهری بونی اشبو جیم بابنك میم فصلنده ثبت ایلمشدر هر نقدر میمك اصالتنی امام سیبویه
جنابنه احاله ایلدیسه ده غلط ایلمشدر الاذحاج همزه نك کسریله مکث واقامت ایلمك معناسنه در تقول اذحجت
بالمکان ای اقمت قال الشارح ویقال اذحجت المرأة علی ولدها اذا اقامت علیه بعد موت بعلها فقیل منه مذحج
اسم قبیلة الذعج ذالك فتحی وعینك سکونیله شدّتله اوته قاقمق معناسنه در یقال ذعجه ذعجا من الباب الثالث
اذا دفعه شدیدا وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذعج جاریته اذا جامعها الذلج ذالك فتحی ولامك سکونیله صویی
یودم یودم ایچمك معناسنه در یقال ذلج الماء ذلجا من الباب الاوّل اذا جرعه الذوج موج وزننده ایچمك
معناسنه در یقال ذاج الماء یذوج ذوجا اذا شربه الذیج ذالك فتحی ویانك سکونیله بودخی ایچمك معناسنه در پس
واوی ویائی اولور یقال ذاج الماء یذیج ذیجا اذا شربه الذیاج علاج وزننده باده مجلسنده همدم اولمق منادمه
معناسنه در وبو مفاعله بابندن مصدردر یقال ذایجه ذیاجا اذا نادمه فصل الراء المهملة الربج رانك فتحی
وبای موحّده نك سکونیله والروبج جوهر وزننده کوچك وخفیف اولان درهمه یعنی اقچه یه دینور شارح دیرکه
اهل بصره بیننده متداولدر ولفظ مزبور فارسیدن دخیلدر بو جهتدن مؤلف درهم صغیر خفیف عنواننده یعنی
منکرا ایراد ایلسه انسب ایدی تا که تنوین تنویعه حمل ایله برنوع اقچه اسمی اولدیغی ظاهر اولور ایدی الرباجة
رانك فتحیله کند ذهن وبلید ونادان اولمق معناسنه در وبو مصدردر لکن مؤلف فعلنه تصدّی ایلمامشدر ظاهرا
بلادت مادّه سنه اعتبار ایله باب خامسدن یاخود باب رابعدن مصوغدر الرّابج خارج وزننده کرکی کبی تاب
وطراوتی بولوب اوزلنمش نباته دینور یقال صلیان رابج ای ممتلئ ریّان الارباج همزه نك کسریله قصیر القامه
بودور اولاد پیدا ایلمك معناسنه در یقال اربج الرجل اذا جاء ببنین قصار مؤلفك بنین ایله تمثیلی تغلیبه محمولدر
الترّبج تفعل وزننده خاتون زوجندنصکره اره وارمیوب اولادی اوزره قیام وآنلرك در دو مؤنتلرینه صبر واهتمام

ایلمك معناسنه در یقال ترتجت المرأة علی ولدها اذا اشبلت الرباجیة تخفیفله کراهیه وزننده حمق وبلاهتی اولان
خاتونه دینور وبو رباعیه وشناحیه کبی اسمدر الرباجی رانك فتحی وبانك تخفیفیله شول وجودی ایری ویا قشقیسز
وغلیظ کمسیه دینور که منزلی قریه ایله بادیه بیننده اوله بعض نسخه ده الضخم الجافی وبعضنده الضخم والجافی
عنواننده مرسوم اولمغله نسخهٔ ثانیه یه کوره مطلقا ایری وغلیظ ودیزمان کشی یه کذلك قبا وغلیظ وناتراش اولوب
بین القریة والبادیه اقامتکزین اولان کشی یه دینور والحاصل مؤلف الرباجی الضخم الجافی وفی بعض النسخ والجافی
الذی بین القریة والبادیة عبارتیله رسم ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی لکن بو عباره ده چندان ذائقه اولمامغله
بالضروره استقراء اولنوب لکن شفاء صدر حاصل اولمدی ظاهرا بوراده تحریف وسقاطه کبی برغبار واردر اکثر
مأخذلرده خصوصا صحاحده رجل رباجی یفخر باکثر من فعله عبارتیله مرسوم اولمغله قولی فعلنه غالب اولان
لافجی کمسنه اولمش اولور خلاصه بو مقام مشوّش وبی نظامدر ولفظ مزبور ظاهرا رباجهٔ مذکوره یه منسوبدر پس
مؤلفه کوره نه شهری ونه بدوی اولمغله ایکی طرفك توره سندن اولمامغین برمعجون ثقیل وبی رابطه ووخیم شخص اولور
الاربجان همزه نك کسریله برنوع نبات آدیدر الرتج رانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله قاپویی بغلمق معناسنه در که
سورکو ومندال وکلید مقوله سیله قپایوب بند ایلمکدن عبارتدر یقال رتج الباب رتجا من الباب الاوّل اذا اغلقه
الارتاج همزه نك کسریله بودخی رتج معناسنه در یقال ارتج الباب بمعنی رتجه وتکلم ایدن کمسیه سوز بغلنمق معناسنه در که
حصر اولمق تعبیر اولنور وبو مجازدر یقال ارتج علی المتکلم بضم الهمزة یعنی علی بناء المجهول اذا استغلق علیه
الکلام فلم یقدر علی اتمامه کرچه مؤلف همزه نك ضمنی تقیید ایلمیوب همان ضبطیله اکتفا ایلمشدر لکن مصباحده
وسائر امهاتده وهو مبنی للمفعول مخفف عنوانیله مشروح اولمغله وجه مذکور اوزره تصریح اولنمشدر وارککه
چکلمش ناقه رحمنی ارککك منیسی اوزره عقد وبند ایلسه ارتجت الناقة دیرلر اغلقت رحمها علی الماء معناسنه
زیرا منی طوتدقده رحمك آغزی منسدّ اولمغله کویا که ناقه کندیسی قپامش اولور کذلك ارتجت الدجاجة
دیرلر امتلأ بطنها بیضا یعنی طاوغك قارنی یمورطه ایله طولدی معناسنه که یمورطه لر ایله طولمغله کویا که یمورطه
محلنی سدّ ایتمش اولور ودریا جوش وخروش ایلمکله صویی طاشوب هر یری بوریوب ستر واحاطه ایلمك معناسنه استعمال
اولنور کویا که واره جق وچقه جق یرلری بتون سدّ واغلاق ایدر یقال ارتج البحر اذا هاج وکثر ماؤه فغمر کل شیء
وبلیة قحط وغلا هر محله عامّ وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که مخرج ومخلص یرلری بالجمله سدّ ایلمشدر
یقال ارتجت السنة اذا اطبقت بالجدب وقار ویغمور مقوله سی متصل یاغوب هر یره محیط وشامل اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال ارتج الثلج اذا دام واطبق وخصب ورخا هر یره عامّ وشامل اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال ارتج الخصب اذا عمّ الارض ودیشی حیوان کبه اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال
ارتجت الاتان اذا حملت وبو اغلاق رحم مثالیله همان متحددر الرتجان فتحاتله چوجق یوریمکه بشلمق معناسنه در
یقال رتج الصبیّ رتجانا من الباب الاوّل اذا درج الرتج فتحتینله بودخی متکلم سوزسویلرکن حصر اولمق
معناسنه در یقال رتج المتکلم رتجا من الباب الرابع اذا استغلق علیه الکلام ورتج بیوك قاپویه دینور باب عظیم
معناسنه رتاج دخی دینور الارتتاج افتعال وزننده والاسترتاج استفعال وزننده بونلرده سوزسویلرکن حصر
اولمق معناسنه در یقال ارتتج علی المتکلم واسترتج علیه کلاهما علی بناء المفعول اذا استغلق علیه الکلام الرتاج
کتاب وزننده بیوك قاپویه دینور باب عظیم معناسنه وشول قپالو بیوك قاپویه دینور که اویمه کوچك قاپوسی اوله که
آندن ایشلنه یاوریلی قاپو وقوزیلی قاپو تعبیر اولنور ورتاج مکهٔ مکرّمه نك اسمیدر لکن نهایه ده ومنه الحدیث جعل
ماله فی رتاج الکعبة ای لیها فکنی عنها بالباب لان منه یدخل الیها عبارتیله مرسوم اولمغله اضافت بیانیه اوزره
رتاجله کعبه کنایه اولنمشدر وبو عنوان کمال تعظیمی مشعردر نته که درکاه پادشاه وعتبهٔ علیه وسدّهٔ سنیه عنوانلری
تعظیم ایچون ایراد اولنور کذلك اساسده جعل ماله فی رتاج الکعبة اذا جعله هدیا الی الکعبة قال الشاعر * اذا اخلفونی
فی علیة اجنحت * یمینی الی شطر الرتاج المضبب * ای حلفت بالکعبة عبارتیله ومصباحده جعل فلان ماله فی رتاج
الکعبة ای نذره هدیا ولیس المراد نفس الباب عنوانیله مرسوم اولمغله مکه یه ده رتاج اطلاقی مدخل کعبه اولمق
علاقه سیله مجاز اولمق اغلبدر ورتاج قوند وصمصق محکم وطقناز اولان شیئه اطلاق اولنور ومنه یقال ناقة رتاج
الصلا ای وثیقة وثیجة یعنی یانجق اتلری صمصق طقناز ومحکمدر المراتج میمك فتحیله طاره جق یوللره اطلاق اولنور
مرتج مفردیدر منهج وزننده الرتایج رانك فتحیله قیالره دینور صخور معناسنه مفردی رتاجه در رانك کسریله
شارح دیرکه بونده هاسز رتاج نسخه سی غلطدر زیرا فعال فعائل اوزره جمعلنمز المرتجة مکرمه وزننده که ارتاجدن

اسم مفعولدر كثير النبات اولان ارضه وصف اولور يقال ارض مرتجة اى كثيرة النبات الرويتج مصغر بنيه سيله
برموضع آديدر الرتج رانك كسريله حرام وممنوع اولان شيئه اطلاق اولنور كه غيرك تصرفنه وجه وسبيل
مسدود اوله نته كه غلق دخى بو معنايه مستعملدر وحلاله طلق اطلاق اولنور يقال مال رتج وغلق وهو خلاف
طلق يعنى حرام ممنوع لاسبيل اليه واوته سى چقمز ديسز صوقاغه وصف اولور يقال سكة رتج اى لامنفذ لها
الرج رانك فتحى وجيمك تشديديله برنسنه يى برى اوته تحريك ايدوب صرصمق معناسنه در كه متعديدر ولازم اولور
صرصلمق تحرك واهتزاز معناسنه يقال رج الشئ رجا من الباب الاول فرج اى حركه وهزه فتحرك واهتز
ومنه قوله تعالى اذا رجت الارض رجا اى حركت حركة شديدة وآليقومق معناسنه در يقال رجه عن الامر
اذا حبسه عنه وخانه يه قاپو يايمق معناسنه در يقال رج الباب اذا بناه الرجرجة زلزله وزننده شدتله برى اوته
اوينا يوب حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال رجرج الشئ اذا اضطرب لكن اساسده بو متعدى
اولمق اوزره مرسومدر ورجرجه يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال رجرج الرجل اذا اعيى الارتجاج
افتعال وزننده والترجرج تزلزل وزننده بونلرده برى اوته شدتله حركت واضطراب ايلمك وچالقنمق معناسنه در
يقال ارتج البحر ارتجاجا وترجرج اذا اضطرب وهاجت امواجه قال الشارح وفى النهاية وفى الحديث من ركب
البحر اذا ارتج فقد برئت منه الذمة اى اضطربت امواجه وفى بعض الرواية فلا دية له يعنى دريا تلاطم اوزره
ايكن كمى يه وقايغه بنوب عزيمت ايدن كمسه كندى دمنى هدر ايلمش اولور پس نفسنى هلاكه القا ايلمكله دعواسنى
كندى ملاحظه ايلسون الرجرجة رالرك كسريله حوض دبنده قلان صو بقيه سنه دينور امهات سائره ده
چالقنه رق متكدر اولان صو بقيه سيله مفسردر ومقتضاى ماده دخى بو يلجه اولمقدر ورجرجه جنكاهده اولان
جماعت كثيره يه يعنى چوق عسكره اطلاق اولنور دريا كبى چالقندقلرى حسبيله سائر امهاتده بو رجراجه عنواننده
مثبتدر ورجرجه توكركه اطلاق اولنور بزاق معناسنه وعقل وادراكدن بى بهره اولان كمسنه اطلاق اولنور بيهوده
حركت واضطرابنه مبنى يقال هو رجرجة اى لاعقل له رجرج فلفل وزننده برنبات آديدر الرجاج سحاب
وزننده آريق ومهزول وزبون قيونلره وكچيلره اطلاق اولنور ضعفلرندن برى اوته صالنوب يقلدقلرى ايچون مفردى
رجاجه در هايله ورجاج كذلك ضعيف وناتوان اولان انسانلره ودوه لره دينور يقال ناس رجاج وابل رجاج اى ضعفاء
ويقال نعجة رجاجة اى مهزولة شارح ديركه مؤلف والابل يرينه والمواشى ديسه انسب ايدى الرجاء رانك
فتحى وجيمك تشديديله سموزلكدن اوركجى بيوك اولوب تيرل تيرل دتره ين ناقه يه دينور يقال ناقة رجاء اى عظيمة السنام
ومرتجته كرچه بعض نسخه ده تأنيث عنوانيله ومرتجتها واقعدر اولدخى صحيحدر كه مضاف اليهدن اكتساب
تأنيث ايلمش اولور الرجراج رانك فتحيله بردواء اسميدر رجراجه هايله بحرين قضاسنده برقريه آديدر
ارجان همزنك وراى مشدده نك فتحيله على قول رجان كه رانك فتحى وجيمك شدتسيله در بربلده آديدر كه فارس
اولكه سنده در ورجان كتان وزننده نجد ترابنده بروادى آديدر الارجاج همزه نك كسريله قصراغك
طوغرمسى زمانى پك يقلشوب يانجقلرى دتره يوب اضطرابه بشلمق معناسنه در يقال ارجت الفرس ارجاجا اذا اقربت
وارتج صلاها فهى مرج اصله مرجج وصف خاص جمله سندن اولمغله بلاهاء واردا اولمشدر الردجان
فتحاتله درجان معناسنه در كه مؤلفه كوره مطلقا يوريمك وسائره كوره پيرو اختيار ياخود صبى يورويشى كبى
اهسته جه ايمكليه رك يوريمك معناسنه در يقال ردج ردجانا من الباب الاول بمعنى درج درجانا الردج
فتحتينله شول مردار نسنه يه دينور كه عقب ولادتده هنوز برنسنه اكل ايلمزدن مقدم قوزينك ياخود آت قولوننك
قارنندن يعنى دبرندن چقر مراد فضله سى اوله جقدر نته كه چوجقدن ابتدا چقان فضله يه عقى ديرلر الارندج
همزه نك وراء ودالك فتحيله وهمزه نك كسريله زبالزددر سياهه وموره بو يانمش كونه دينور جلد اسود معناسنه كه
آندن بعض نسنه اتخاذ اولنور وبورنده فارسى معربيدر تركيده دخى رنده وبعض ديارده قارقين تعبير ايتدكلريدر
لكن اول صاغرينك كنارى وكوتوسيدر الارداج همزه نك فتحيله كه روبه نام شاعرك اشبو * كانما سرولن
فى الارداج * مصراعنده واقعدر ذكر اولنان ارندج ديمكدر مترجم ديركه بوراده ارداج ارندج معناسنه
كلور ديمك دكلدر بلكه شاعر وزن وقافيه ايچون ارندج لفظندن ارداج لفظنه عدول ايلدى پس مرادى ارندج
ديمكدر زيرا عربك جملهٔ استعمالاتندن برى دخى بودركه بعضا اقامت وزن شعر وتسويهٔ قافيه ايچون اسماء
وافعالك عدد حروفلرنى بسط يعنى زياده وقبض يعنى نقص ايدرلر وبعضا بناى آخره عدول ايدرلر مثلا اشبو
وليلة خامدة خمودا * طخياء تغشى الجدى والقرقودا * بيتنده فرقد كلمه سندن عصفور وزننده فرقود كلمه سنه

مطلب

واو زياده سيله وفايى ضم ايله عدول ايتدكلرى كبى ومانحن فيه دخى بو قبيلدندر ونقص ايتدكلرى اشبو * غرثى
الوشاحين صموت الخلخل * مصراعنده واقع خلخل كبى كه خلخالدن مختصردر لسان عربده بو مقوله استعمالات
پك چوقدر اول امردن عرف شايعه استناد اولنمامق واجبه دندر اليرندج ياى تحتيه نك فتحيله شول قاره بويايه
دينور كه آنكله خف مقوله سى نسنه بويا نور ياخود زاج تعبير اولنان قاره بويانك اسميدر بو دخى معربدر
الريدجان رانك ودالك فتحيله يازركان يوكلرنى كوترن يوك دوه لرينه دينور الرعج رانك فتحى وعينك سكونيله
بركسه نك مال ومنالى فراوان اولمق معناسنه در يقال رعج ماله رعجا من الباب الرابع اذا كثر وبرآدمى مضطرب وبيقرار
ايلمك معناسنه در يقال رعج فلانا رعجا من الباب الثالث اذا اقلقه وشمشك پيدر پى چاقمق معناسنه در يقال رعج
البرق اذا تتابع لمعانه وحق تعالى برآدمى صاحب ثروت ويسار قلمق معناسنه در يقال رعج الله سبحانه فلانا اى جعله
موسرا الارعاج همزه نك كسريله بو دخى بركسه يى مضطرب وبيقرار ايلمك معناسنه در يقال ارعجه اذا اقلقه
ورفاه ويسار صاحبى اولمق معناسنه در يقال رعجه الله تعالى فارعج اى صار موسرا الارتعاج افتعال وزننده دتره مك
معناسنه در يقال ارتعج الرجل اذا ارتعد ومال چوغالمق معناسنه در يقال ارتعج المال اذا كثر ودره صو ايله طولمق معناسنه در
يقال ارتعج الوادى اذا امتلأ الرفوج فايله صبور وزننده خرما اغاجنك بوداقلرى كسلدكدنصكره آدم اموزى شكلنده
يرنده قلان اومجه بداق دبنه دينور وبو ازد قبيله سى لغتيدر الرمج رانك فتحى وميمك سكونيله قوش نجسنى آتمق
معناسنه در كه صاغنه مق وچقرمق تعبير اولنور شكارى قوشلرك حاليدر يقال رمج الطائر رمجا من الباب
الاول اذا القى ذرقه الرامج خارج وزننده شول قوشه دينور كه صيادلر آنى دام ايچره وضع ايدوب آنكله شكارى
قوش صيد ايدرلر ملواح دخى ديرلر تركيده موصطره وپرلاق تعبير اولنور الترميج تفعيل وزننده يازويى
يازدقدنصكره برنسنه ايله افساد ايلمك معناسنه در هنوز مركبى ياش ايكن طپراق وپرمق سورمك كبى يقال رمج
ما كتب ترميجا اذا افسده الرماج سحاب وزننده مزراغك بوغوملرينه دينور الرانج نونك كسريله وقليلا
مفتوح اولور برنوع املس خرما اسميدر تعضوض ديدكلرى خرما كبى مفردى رانجه در هايله وهندستان جوزينه
دينور رنجان سحبان وزننده مغربده بربلده آديدر اعلامدن محمد بن اسمعيل بن عبد الملك الرنجانى اورادندر
الرواج رانك فتحيله اقچه ومتاع مقوله سى ميان خلقده رايج اولوب يوريمك معناسنه در كه كچمك تعبير اولنور كه
كساد مقابليدر يقال راج الشئ يروج رواجا اذا نفق وروزكار برجهتده برقرار اولميوب قارشق اسمكله نه سمتدن
اسوب كلديكى نامعلوم اولمق معناسنه در يقال راجت الريح اذا اختلطت فلا تدرى من اين تجئ الترويج تفعيل
وزننده برنسنه يه رواج ويرمك معناسنه در تقول روجته ترويجا اى نفقته الرواج كتان وزننده شول انسان
وحيوانه دينور كه صوسزلقدن ناشى حوضك اطرافنى كزينوب طولاشور اوله الرهج رانك فتحى وهانك سكونيله
وهانك فتحيله جائزدر زيرا حرف حلقدر توزه دينور غبار معناسنه وصوسز بلوده دينور سحاب بلا ماء
معناسنه مفردى رهجه در هايله وشور وشغب وشر وفتنه يه اطلاق اولنور الرهجيج رانك كسريله ضعيف
البنيه انسان وحيوانه اطلاق اولنور ونرم وناز كبدن آدمه اطلاق اولنور الرهجوج رانك ضميله رهجيج معناسنه در
يقال رجل رهجيج ورهجوج اى ضعيف وكذا ناعم الارهاج همزه نك كسريله توز قوپرمق معناسنه در
يقال ارهج الرجل اذا اثار الغبار وبركسه خانه سنى چوق بخورلمق معناسنه استعمال اولنور يقال ارهج الرجل
اذا اكثر بخور بيته بعض نسخه ده ثلاثى اوله رق اذا كثر عنواننده مرسومدر وبلوت چوق يغمور دوكمك معناسنه در
يقال ارهجت السماء اذا همت بالمطر اشبو همت كلمه سنى شارح تخفيفله تقييد ايلمكله همى يهمى ماده سندن اولور
وتشديد ايله ده جائزدر كه هم حلب لبن معناسنه اولمغله آندن مستعار اولور ويقال نوء مرهج كمحسن من الارهاج
اى كثير المطر ونوء ماده سنده شرح اولنمشدر الرهوجة رهوكه وزننده برنوع يوريمك معناسنه در كه مراد دابه نك
يورغه يوريمسيدر مترجم ديركه زمخشرى مقدمة الادبده رهوج الفرس رهوار رفت اسب يعنى آت يورغه يوريدى
عنوانيله سبت ايدوب وابن دريد جمهره ده رهوج كلمه سنى هملاج ايله تفسير ورهوار فارسى معربيدر ديو تحرير ايلمكله
رهوار فارسيده يورغه يوريشلى دابه يه دينور كه تركيده تحريفله رهوان دخى ديرلر پس رهوجه آندن متصرف اولور
الرهمج جعفر وزننده مطلقا واسع نسنه يه دينور الراهنامج راهنامهٔ فارسى معربيدر كه كتاب الطريق ديمكدر
مراد بحريلرك پوصله وقارتى تعبير ايتدكلريدر كه آنكله طريق دريا وليمانلر بيلنور تقول عليك بالراهنامج وهو الكتاب
يسلك به الربابنة البحر ويهتدون به فى معرفة المراسى وغيرها فصل الزاى المعجمة الزأج زانك فتحى
وهمزه نك سكونيله ميانهٔ ناسى افساد ايله برى برينه قشقرتمق معناسنه در يقال زأج بينهم زأجا من الباب الثالث

اذا حرش الزأبج جعفر وزننده جمله ومجموع معناسنه درنته كه زأبج دخى بو معنايه در يقال اخذ الشئ بزأبجه وزأبجه اى اخذه كله الزبرج زانك وبانك كسر يله زينت وآرايشه دينور كرك نقش ووشى ايله وكرك جواهر مقوله سيله اولسون وزبرج التونه دينور ذهب معناسنه وشول يوفقه سحابه دينور كه آنده حرت اوله المزبرج مدحرج وزننده يك زيتلو ديمكدر زبرجده دن اسم مفعول در يقال زبرج مزبرج اى مزين الزبرج زانك وبانك فتحيله زبرجد ديدكلرى جوهره دينور شارحك بيانينه كوره مقلوبدر زبجز زانك وبانك ونون مشدده يك فتحيله سفنج وزننده شعرادن ابن اهيم بن هرمه نك راويسى اسميدر مؤلفك راويه قولنده هاء مبالغه ايچوندر الزج زانك ضمى وجيمك تشديديله ديرسك اوجنه دينور كه قول بوكلدكده ديرسكك اوجندن طومولان كيكك باشيدر اساسك بيانينه كوره معناى ثانيدن مأخوذدر وزج مزراغك اشاغى طرفنده اولان دمور حربه يه دينور كه يره ركز اولنور جمعى زجاج كلورزانك كسر يله جل وجلال كبى وزجمه كلور فيله وزننده وزج برموضع آديدر وازج كلمه سندن جمع اولور كاسيذكر وزج اوق تمرتنه دينور بونك جمعى كذلك زجمه وزجاج كلور الزج زانك فتحيله بركسيه مزراغك اشاغى دمورى ايله دورتمك معناسنه دريقال زج فلانا اذا طعنه بالزج وآتمق معناسنه دريقال زج بالشئ اذا رماه ودوه قوشى يلوب سكرتمك معناسنه دريقال زج الظليم اذا عدا الازجاج همزه نك كسر يله مزراغك اشاغى اوجنه دمور حربه كچورمك معناسنه در تقول ازججت الرمح اى جعلت له زجا الزجاج غراب وزننده وحركات ثلاثله لغتدر صرچه يه دينور فارسيده آبكينه دينور الزجاج شداد وزننده صرچه ايشلين كسيه دينور كه شيشه جى تعبير اولنور الزجاجى تخفيفله وياى نسبتله صرچه صتان كسيه دينور صاحب الاربعين ابو القاسم بن ابى حرث وبوسف بن عبدالله اللغوى المصنف المحدث وعبدالرحمن بن احمد الطبرى وابو على حسن بن محمد بن العباس وفضل بن احمد بن محمد الزجاجيون محدثلردر وابو القاسم عبدالرحمن بن اسحق النحوى الزجاجى كه جل نام كتابك مؤلفيدر زانك فتحى وجيمك تشديديله در شيخى واستاذى اولان ابو اسحق ابراهيم الزجاجه منسوبدر كه نحويوندن امام مشهوردر المزج ميمك كسرى وزانك فتحيله قصه كوندره دينور كه مزراق هيئتنده اولور الزجج فتحتينله انسانك قاشى انجه واوزون اولق معناسنه دريقال زج حاجبه زججا من الباب الرابع اذا دق فى طول الازج فتحتينله آدن وصفدر انجه اوله رق اوزون قاشلو كشى يه دينور كه قلم قاشلو تعبير اولنور اجراى حسنددر مؤنثنده زجاء دينور يقال رجل ازج وامرأة زجاء اى دقيق الحاجبين فى طول وازج سيرك آديملو على قول كوزلرى اوزره بياض يلكى اولان دوه قوشنه

يرندن قوپرمق معناسنه دريقال زعجه اذا قلعه من مكانه وطرد ايلمك معناسنه در يقال زعجه اذا طرده وحيقرمق معناسنه در يقال زعج الرجل اذا صاح الازعاج همزه يك كسر يله بودخى برنسنه يى يرندن قوپرمق معناسنه در الازعاج انفعال وزننده آيدن مطاوعدر يقال ازعجه فازعج اى قلعه عن مكانه فاقتلع مصباحده ازاله عن موضعه عبارتيله مفسر اولوب بعضلر مطاوعى كليوب بلكه مطاوعنده ازعجه فشخص ديملديكنه ذاهب اولدقدا نى وخليل وفارابى لفظندن مطاوعى كلديكنه قائل اولدقدا نى نقل ايلمشدر پس اكا كوره ازعاج برنسنه يى يرندن عنفله آيرمق معناسنه اولور الزعج فتحتينله قلق واضطراب معناسنه در كه يقرار اولمقدن عبارتدر يقال زعج الرجل زعجا من الباب الرابع اذا قلق المزعاج ميمك كسر يله شول خاتوندر كه بريده آرام وقرار ايلمز اوله الزعج باى موحده ايله جعفر وزننده والزعج زبرج وزننده آق بلوده على قول بوفقه وخفيف بلوده دينور ومطلقا خوب ودلكش اولان شبئه دينور وزعج زيتون اسميدر الزعلجة دحرجه وزننده بدخو يلق سوء الخلق معناسنه در الزعج غين معجمه وباى موحده ايله جعفر وزننده عتم يعنى زيتون جبلى يمشه دينور كه بق يعنى عر بستان كراسى ديدكلرى ميوه نك خرده لرى شكلنده اولور ابتدا ايشل بعده بياض بعده سياه اولور وطعمى دارچين آجيسى كبى آجيرق طتلو اولور وآيدن مرتبى اتخاذ اولنور الزعلجة زعلجه وزننده ومرادفيدر كه آنفاذكر اولندى لكن مهمله سى اصوبدر الزلج زانك ولامك فتحيله ولامك سكونيله جائزدر اياق قابوب طاياق معناسنه در زلق كبى يقال زلج قدمه زلجا من الباب الرابع بمعنى زلق الزلج زانك فتحى ولامك سكونيله والزلج زانك فتحيله ره ياغنى يك بصميوب كلك قايارطر زنده خفت وسرعتله يوريوب كمك معناسنه دريقال مر فلان يزلج زلجا وزليجا من الباب الثانى اذا خف على الارض وزلج مزلاج اله قابوبى قپايوب بعلق معناسنه دريقال زلج الباب زلجا اذا اغلقه بالمزلاج الزالج خارج وزننده شدت ومختاردن قورتلمش آدمه اطلاق اولنور كويا كه قابوب خلاص اولور وصوبى شدتله ايچر اولان كسيه اطلاق اولنور وبغايت املس وهموار اولمغله همان بايدن قابوب چيقر اولان اوقه دينور يقال سهم زالج اذا كان يزلج عن القوس الزلوج صبور وزننده بودخى ذكر اولنان اوقه اطلاق اولنور لكن اساسده وسهم زالج اى يزلج على وجه الارض ثم يمضى عبارتيله مثبت اولمغله بريوزنده فا يارق كيدوب نشانه وارميوب صاوشوب كچر اولان اوق اوله جقدر شارح دخى يزلج على وجه الارض ولم يقصد الرمية عبارتيله بيان ايلمشدر الزلج تفعل وزننده برطاياغى قپايوب اولمغله اياق قايمق معناسنه دريقال تزلج قدمه بمعنى زلج وشمر وبى شدت ومبالغه اوزره ايچمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه مجموعى خنجره دن تزلج ايدر يقال تزلج النبيذ اذا الح فى شربه المزلج معظم وزننده آز نسنه يه اطلاق اولنور كويا كه الدن قابوب كيدر يقال شئ وعطاء مزلج اى قليل وشول كسيه اطلاق اولنور كه برقوم وجماعته صكره دن ملحق وملصق اولوب فى الاصل اول زمره دن اوليه وخلق وخلق جهتنده كامل اولميوب ناقص اولان كشى يه اطلاق اولنور وهر شئك الحاق ودون اولانته اطلاق اولنور وبخيل وناكسه اطلاق اولنور كويا كه زمره انساندن تزلج اولنمشدر وصاف وخالص اولميان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور يقال حب مزلج اى غير خالص المزلاج مفتاح وزننده والزلاج كاب وزننده مغلاق معناسنه در كه كليده دينور لكن مزلاج ال اياله آچيلوب انجق محتاج اولميان ومغلاق انجق انجر اياله آچيلور اولان كليده مخصوصدر اساسده الغاز طريقيله يقال المزلاج يغلق به الباب ولا يغلق عبارتيله قول مزبوره تلميح ايلمشدر فافهم ومزلاج صغير يسى اتسز وآريق اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مزلاج اى رسحاء الزلوج صبور وزننده يايدن چابك قابوب كيدر اولان اوقه دينورنته كه ذكر اولندى وچابك وچالاك انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل وفرس زلوج اى سريع وزلوج عبدالله بن جحش الكنانى نام كسه نك فرسى ياخود ناقه سى اسميدر وبغايت املس املغله الدن چابك قابوب كيدن اوقه اطلاق اولنور يقال قدح زلوج اى سريع الانزلاق من اليد ومؤلف بونى تكرار ايلمشدر وزلوج دور ودراز يوقشه اطلاق اولنور يقال عقبة زلوج اى بعيدة طويلة الانزلاج همزه نك كسر يله بودخى قابوبى مزلاج اياله بند ايلمك معناسنه در يقال ازلج الباب اذا اغلقه بالمزلاج الزليج تفعيل وزننده بركسه آغزندن برسور چيقروب بين الناس فاش وشايع ايلمك معناسنه در كويا كه آغزندن ميانه ناسه قابدر مشدر يقال زلج كلامه تزليجا اذا اخرجه وسيره اى افشاه بين الناس وهمان كفايت مقدارى شئ ايله يكنمك خصوصنى صاوشدرمق معناسنه در استعمال اولنور يقال فلان يزلج عبشه اى يدافعه بالبلغة الزلجى جزرى وزننده والزلجة وليجه وزننده جست وچابك ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة زلجى وزليجة اى سريعة الزلجان فتحاتله سبق وتقدم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال زلجه زلجانا اذا تقدمه الزلج ضمتينله صيرنجق اولان ياليجين قيماره اطلاق اولنور صخور ملس معناسنه ظاهر از ليج مفرديدر

مزلج مقبل وزننده عبدالله بن مطر نام شاعرك مخلصيدر منظومه‌سی اولان اشبو * تلاقی بها يوم الصباح عدوّنا
اذا اكرهت فيها الاسنة تزلج * بيتی تلقينه باعث اولمشدر واقعا بعض شعراء منظومه‌سی سببيله ملقب اولمق عادات
عربدندر نته كه كتاب مزهرده آنكچون فصل مخصوص مرسومدر الزمج زانك فتحی وميمك سكونيله طولدرمق
معناسنه‌در يقال زمج القربة زمجا من الباب الاوّل اذا ملأها وناس بيننی افساد ايدوب يری برينه دوشورمك
معناسنه‌در يقال زمج بين القوم اذا حرش وبريره دستورسز كستاخانه كيرمك معناسنه‌در يقال زمج عليهم اذا دخل
بلا اذن الزمج فتحتينله طارلمق معناسنه‌در يقال زمج الرجل زمجا من الباب الرابع اذا غضب الزمج كتف وزننده
والمزمئج ازميجاجدن اسم فاعل اوله‌رق طارغين وخشمناك آدمه دينور يقال رجل زمج ومزمئج ای غضوب
الزمجی زانك وميمك كسريله زمكی وزننده قوشك قويرغی دبنه دينور اصل ذنب الطائر معناسنه نته كه زمكی دخی
بو معنايه‌در الزمج دمل وزننده برنوع يرتجی قوش اسميدر فارسيده اكا دوبرادران ديرلر زيرا بريسی شكاردن
عاجز اولنجه اوبرچفتی يتشوب اكا اعانت ايدر جوهری وهمنه مبنی فارسيده‌ده برادران دينور ديو رسم ايلمشدر
دو برادران ايكی برادر وده برادران اون برادرلر ديمكدر بو قوشه تركيده اوتلكو وسكسك قوشی تعبير اولنور
لونی صاروبه مائل وصوتی كوپك اينكی صوتنه شبيهدر كوچك قوزيلری وچوچقلری قاپوب كوترر آنكچون
بزم ديارلرده اكا اوشق قپان تعبير اولنور اكثری كيجه كلوب يتاقدن چوچقلری اختطاف ايدر شارح ديركه
برجنس قوش دخی واردر كه زمج الماء ديرلر مصرده اكا نورس ديرلر كوكرجين جثه‌سنده وبياض اولور قاره بطاق كبی
صويه طالوب بالق صيد ايدر الزأمج زانك فتحی وهمزه‌نك سكونيله زأبج وزننده ومراد فيدر كه جمله ومجموع
معناسنه‌در يقال اخذه بزأمجه ای بزأبجه ای كله الزمجة زانك وميمك كسريله اركك دوه قوشنك منقارينه دينور
المزمهج هايله مقشعر وزننده خوشمنظر وتاب وطراوتلو چوق چايره دينور يقال كلأ مزمهج ای انيق ناضر
كثير الزنج زانك فتحی ونونك سكونيله وزانك كسريله زبانزددر والمزنجة ميمك ونونك فتحيله والزنوج زانك
ضميله قاره‌لردن برطائفه‌در زنجی مفرديدر فارسيده زنكی واولكه‌لرينه زنكبار دينور بو جهتله معرّب اولمسی
اغلبدر واولكه‌لری ماورای صعيدده خط استوا تحتنده‌در الزنج فتحتينله پك صوصه‌مق علی قول زياده‌سيله
صوسزلق چكمكله بغرسقلری منقبض اولوب مرام اوزره طعام وشرابدن قالمق معناسنه‌در يقال زنج الرجل
زنجا من الباب الرابع اذا عطش شديدا اوهو ان تقبض امعاؤه ومصارينه من العطش ولا يستطيع اكثار الطعم
والشرب المزنج معظم وزننده آزنسنه‌يه دينور يقال عطاء مزنج ای قليل زنج زايك ضميله نيسابورده برقريه
آديدر زنجان سحبان وزننده اذربيجان اولكه‌سنده بر بلده آديدر محدثيندن محمد بن احمد بن شاكر وشيخ الحرم
امام سعيد بن علی وابو القاسم يوسف بن الحسن وابو القاسم يوسف بن علی الزنجانيون اورادندر الزناج كتاب
وزننده عوض ومكافات ايلمك معناسنه‌در يقال زانجه زناجا اذا كافاه زنيج زبير وزننده محدثيندن ابو غسان
محمد بن عمروك لقبيدر الزنفيلجة زانك كسری ولامك فتحيله والزنفالجة يايی الفه قلبله والزنفليجه
قسطبيله وزننده كنف ديدكلری ظرفه شبيه برظرف آديدر وكنف كافك كسريله ايچنه خردوات وضع اولنان
طوبره ودغارجق مقوله‌سی ظرفدر ولفظ مزبور زين بيلهٔ فارسی معرّبيدر مفردات فارسيده زين پيله كه تخفيفله
زنپيله دخی ديرلر محفه طرزنده اغاجدن دوزلمش برچفت ظرف ايله مفسردر كه ايچنه ميوه وسبزوات مقوله‌سی
قيوب طواره يوكلدرلر وبر نوعی واردر كه حصيردن وقيلدن نسج ايدرلر آنی باغچوانلر قوللتورلر بو جهتله
حالا اوزمجيلرك وباغچوانلرك دابه اوزره نسنه طاشيدقلری چفته سپدلره‌ده اطلاق اولنور وزين بيله بای عربی
وفارسيله وصف تركيبيدر اصلی بيلهٔ زين ايدی كه اكر طوبره‌سی ديمكدر اوائلده آت قسمنه تحميل ايلدكلرندن
اكره تخصيص اولنوب بعده دواب سائره‌يه‌ده تحميل ايلديلر وزنفيلجه آندن معرّبدر بعده تصرّفله زنفالجه
وزنفليجه دخی ديديلر مزهرك بياننه كوره وزنلری فنعيلله وفنعالله وفنعليله‌در الزنفجة زانك فتحی ونونك
سكونيله آفت وداهيه معناسنه‌در الزوج زانك فتحی وواوك سكونيله اش معناسنه‌در كه چفت اولان شيئك هر برندن
عبارتدر بو جهتله بعل وحليله‌يه يعنی خاتونك ارينه وارك خاتوننه اطلاق اولنور وتصريح تأنيث ايچون ارك خاتوننه
زوجه دخی اطلاق اولنور هايله نته كه بعل كلمه‌سی دخی بويلجه‌در يقال هو زوجها وهی زوجه وزوجته وهما
زوجان يعنی ايكی اشدر مؤلفك بصائرده بياننه كوره زوج لفظی اش اولان حيواناتده ذكر وانثادن هر برينه اطلاق
اولنور هو زوجه ديرلر كه بو آنك اشيدر ديمكدر كذلك حيواناتده وسائر اشياده هر ايكی قرينه يعنی اشك ايكيسنه بردن
زوج اطلاق اولنور مثلا خفّ ونعل كبی كه تركيده بوندن چفت ايله تعبير اولنور فرد مقابليدر كه تك ديمكدر كذلك

لون وشكل مقوله‌سی اوصافده آخره مماثل ياخود مضادّ اولانك هر برينه زوج اطلاق اولنور بو جهتله بعل
وبعله‌دن هر برينه زوج ديرلر وهايله زوجه لغتی رديه‌در زوجك جمعی ازواج وزوجه‌نك جمعی زوجات‌در واشبو
احشروا الذين ظلموا وازواجهم كريمه‌سنده ازواج ظلمه‌يه افعاللرنده مقتدی اولان اقران ايله مفسردر كذلك
ولا تمدّن عينيك الی ما متعنا به ازواجا منهم كريمه‌سنده اشباه واقران ايله مفسردر ومن كل شیء خلقنا زوجين
كريمه‌سنده زوجين عنوانی بالجمله اشياء جوهر وعرضدن ومادّه وصورتدن مركب اولوب مصنوعيتی مقتضی
تركيبدن عاری برنسنه اولميوب والبته برصانعه محتاج وصانع دخی فرد اولديغنه تنبيهی متضمندر وقرآن كريمده
بعض محلده ازواجدن مراد انواع متشابهه وبعض محلده اصناف وفرقه‌لردر وزوّجناهم بحور عين كريمه‌سی
وقرناهم بهن معناسنه‌در هر نقدر تزويج مفعولينه متعدّی ايسه‌ده بلا باء ورودی بيننده متعارف اولان مناكحه
طورندن خارج اولديغنه تلميح نكته‌سنه مبنی‌در ومصباحك ومغربك خلاصه‌سی بودر كه زوج شكل يعنی
برآخر شيئه طبع ياخود اوصافدن بر وصفده شبه ونظير اولان شيئه دينور كه آنكچون نظير اوله اصناف
والوان كبی ياخود نقيض اوله رطب ويابس وذكر وانثی وليل ونهار وحلو ومرّ كبی وهر ايكيسنه‌ده كه چفت
تعبير اولنور زوج اطلاق اولنور زوجان دينديكی كبی پس زوجان ايله برچفت كه ايكيدر وايكی چفت كه
درتدر اراده اولنور وازهريدن نحويونك اثنينه زوج اطلاقنك انكارلری منقولدر حتی ابن انباری اطلاق
مزبوری تخطئه ايلمشدر زيرا عربلر مثلا زوج حمام وزوج خفاف ديميوب انجق زوجان من حمام وزوجان
من خفاف عنوانيله تكلم ايلدكلرنی كذلك برچفت قوشك برينه زوج ديميوب بلكه اركك‌نه فرد وديشيسنه
فرده ديدكلرنی معرض احتجاجده نقل ايلمشدر وسجستانی ديمشدر كه واحده زوج اطلاقی جنسندن برآخرك
وجوديله مشروطدر مثلا هو زوجه ديرلر كه بو آنك اشيدر وهما زوجان ديرلر كه بو ايكی بری برينه اشدر وچفتدر
ديمكدر نته كه مؤلفكده مرادی بودر وزوج ار وعورتدن هر برينه اطلاق اولنور وبو لغت عاليه‌در نته كه قرآن
كريمده زوجه عنوانی وارد اولمامشدر وابو حاتم روايتی اوزره زوجه اهل نجد وزوج اهل حجاز لغتيدر ابن سكيت
نقلی اوزره علی العكس‌در وفقهانك هايله استعمالی ايضاح ايچون وخوف التباس ايچوندر وتزويج كه تفعيل‌در
بنفسه مفعولينه متعدّی اولور كذلك تزوّج كه تفعلدر ايكی مفعوله تعديه ايدر تقول زوّجت فلانا امرأة وبامرأة
فتزوّجها وتزوّج بها وبأ ايله تعديه‌سی ازدشنوءه لغتيدر وفقهانك زوّجتها منه قوللری كه من كلمه‌سيله متعدّيدر
موجه دكلدر بو تفصيلدن مؤلفك اجمالی شرح وبسط اولنمشدر انتهی وايكی اشك هر برينه اطلاق اولنديغی
كبی ايكيسنه بردن زوج اطلاق اولنور نته كه زوجان دخی دينور يقال هما زوجان ويقال هما زوج شارح ديركه
بو عربلرك هماسيان وهماسواء ديدكلری كبيدر انتهی وزوج فرد مقابلنه دينور كه چفت تعبير اولنور شفع كبی يقال
زوج اوفرد ای شفع او وتر يعنی چفتميدر تكميدر وزوج محفه اورتوسنه دينور كه يوك ايپندن نسج ايدرلر چفت
اولمسی ياخود ايكی رنك ايپدن ايشلنديكی حسبيله‌در وديبا مثللو نسنه‌لرك لوننه اطلاق اولنور قال فی الاساس
خلق الله النبات ازواجا ای اصنافا والوانا وخلق فيها من كل زوج ای من كل لون التزويج تفعيل وزننده
چفتلندرمك وبری برينه اش قلمق معناسنه اولمغله برخاتونی بركسنه نكاحله چفت ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول زوّجته امرأة ويقال زوّجته بامرأة ای انكحته امرأة وقوله تعالی وزوّجناهم بحور عين ای قرناهم بهن
يعنی وجه آتی اوزره تزويج وتزوّج لغت عاليه‌ده مفعولينه بنفسه متعدّی ايكن آيت مرقومه‌ده باء واسطه‌سيله
تعديه ايلمسی تزويج قرن والصاق معناسنی متضمن اولديغنه مبنی اولمغله زوّجناهم قرناهم والصقناهم سبكنده‌در
بيضاوی بابی سببيته دخی حمل احتمالنی اشعار ايلمشدر وراغبك بياننه كوره زوّجناهم حورا عنوانده وارد اولمديغی
جنده واقع تزويج حور حالا بينمزده متعارف اولان مناكحه وتيره‌سنده اولمديغی نكته‌سنه مبنی‌در التزوّج تفعل
وزننده چفتلنمك واش اولمق معناسنه اولمغله برخاتونی نكاحله آلمق معناسنده مستعملدر تقول تزوّجت امرأة
وبامرأة كرك تزويج وكرك تزوّج صيغه‌لری وجه مذكور اوزره بنفسه ومفعول ثانی‌يه باء ايله متعدّی اولورلر
علی قول باء ايله تعديه‌لری لغت قليله‌در كه وجه مرسوم اوزره ازدشنوءه لغتيدر مؤلفك وبها قولی زوّجت
وتزوّجت مثاللرينك ايكيسنه‌ده ناظردر وضمير مؤنث امرأه‌يه راجع اولمغله وبامرأة ای بالباء ديمكدر وتزوّج برنسنه‌يه
كيريشوب قارشمق معناسنه استعمال اولنور يقال تزوّجه النوم ای خالطه المزواج ميمك كسريله كثيرة التزوّج
اولان خاتونه دينور يقال امرأة مزواج ای كثيرة التزوّج وزوجلری چوق خاتونه اطلاق اولنور كه ام خارجه
ديدكلری عورت كبی اوچ كونده بر بوشانوب غيريسنه واران ملعونه اوله جقدر ومحتملدر كه بری برندن خبرسز

چوق اره ده وارمش اوله هندستانده برعورت اوندن زیاده اره واروب نوبتلشدکلری محکیدر یقال امرأة مزواج
ای کثیرة الزوجة ای الازواج پس زوجه عنبه وزننده ازواج کبی زوجك جمعی اولور لکن نوادردندر الازواج
همزه نك فتحیله زوجك جمعیدر نته که ذکر اولندی وقرناء معناسنه استعمال اولنور که قرینك جمعیدر ومنه قوله
تعالی احشروا الذین ظلموا وازواجهم ای قرنائهم الزاج معروف طوزدر که قاره بویه تعبیر اولنور انواعی واردر
وبوزاك فارسی معربیدر وزاج محدثیندن احمد بن منصور الحنظلی لقبیدر الزیج زانك کسر ومدیله بناء اپنه
دینور که چرپی اپی تعبیر اولنور معمارلرك کونیه تعبیر ایتدکلری آلته معلق ایپدر که اوجنده شاقولی اولور فن هندسه
حکمنجه راست وکج میاننی آنکله وزن وادراك ایدرلر وبوزیك فارسی معربیدر مترجم دیر که زیك لفظی فارسیده
ایکی معنایه در بری بنا ومعمار تخته سنه وصحیفه سنه دینور که آنده رسم صورت بنا طرح اولنور وبری بنا اپنه دینور که
چرپی اپی تعبیر اولنور وزیج کلمه سی جیم فارسیله آلتی معنایه کلور بری شول ایپلکلره دینور که استاد نقشکارلر نقشلری
آنکله طرح ایدرلر پس اهل نجومك استخراج ایتدکلری کتاب علم سیر کواکب که زیج تعبیر اولنور معانی ثلاثهٔ
مذکوره نك هر برندن اخذ اولنمق ممکندر وبعضلر دیدیلر که زیج زه معربیدر که وتر معناسنه در علم مزبور توتیر وتقویسی
مشتمل اولمغله بوندن دخی اخذ اولنمق محتملدر الزوج موج وزننده معناسی مفصلا بیان اولندی وزوج مصدر
اولور میانهٔ ناسی افساد ایدوب بری برینه قشقرتمق معناسنه یقال زاج بینهم یزوج زوجا اذا حرش المزاوجة
مفاعله وزننده ازدواج معناسنه در که بری برینه ایش اولمق وجفت اولمق معناسنه در یقال زاوجا مزاوجة
ای ازدوجا وازدوج کلمه سی افتعالدر اصلی ازتوج ایدی الزهزج زای معجمه ایله جعفر وزننده جن طائفه سنك
سسلرندن وجویلدیلرندن حکایه در جمعی زهازج کلور تقول سمعت زهازج الجن ای غریفهم وجلبتهم مؤلفك
وجلبتها عنوانیله ایرادی طائفه اعتبارینه مبنی در التزهلج تدحرج وزننده مزراغك بوغوملری وسائر یرلری
طوغری واویغون اولمق معناسنه در یقال تزهلج الرمح اذا اطرد الزهلجة دحرجه وزننده مدارا ایلمك معناسنه در
تقول لم ازل ازهلجه حتی لان ای اداریه فصل السین السبجة جرعه وزننده والسبیجة ولیجه وزننده
سیاه آبایه وسیاه کلیمه دینور ویکسز ویقاسز اولان عرب کوملکنه دینور بقیره معناسنه شارح دیر که بعض امهاتده
سبیجه وسبیج شی معربی اولمق اوزره مرسومدر که فارسیده کیجه لك ثوبه دینور وسبیجة القمیص کوملکك
تیرزلرینه وقولتقلری آلتنه اوریلان پارچه لره دینور که خشتك تعبیر اولنور التسبیج تفعل وزننده سیاه آبا کیمك
معناسنه در یقال تسبج الرجل اذا لبس السبجة السبیج امیر وزننده بودخی یقاسز یکسز عرب کوملکنه دینور
المسبج معظم وزننده انلو کلیمه دینور یقال کساء مسبج ای عریض السبرجة دحرجه وزننده برایشی پوشیده
ومستور ایلمك یعنی خلقدن صقلامق معناسنه در یقال سبرج علی الامر اذا عماه سابروج بانك فتحی ورانك
تشدیدیله بغدادده برموضع آدیدر السبجونة سینك فتحی وبانك سکونیله تلکی دریسندن معمول برکونه فروه
یعنی کورك اسمیدر وبو آسمان کون معربیدر که کوك رنکلی دیمکدر پس کوك یاخود مائی اولور اول رنکده تلکی
کورکی نامعروف اولمغله لفظ مزبور شبکونه معربی اولسه پك ملایم اولور که کیجه رنکلی دیمك اولور که مراد
سیاهدر زیرا سمور کبی سیاه تلکی موجوددر خصوصا مکه اوغلاغی دریسندن یاپدقلری کورك معلومدر اکر تلکی
دریسیله مقید اولمسه سنجاب وتیون محتمل ایدی بوندن بشقه آسمان کون لفظندن تعریب مذکور محض تکلفدر
الاستاج والاستیج همزه لرك کسریله ماسوره تعبیر اولنان دلیك قامشه دینور که جولهه لر اکا طوقونجق ایپلکی
صاروب مکوکه ادخال ایدرلر مترجم دیر که استیج ستیرهٔ فارسی معربیدر واستاج آندن مشبعدر استجه همزه نك
فتحیله مغربده بربلده آدیدر السج حج وزننده فضلهٔ طبیعی صویق اولمق معناسنه در که مراد لینت اوزره حد ثلمکدر
یقال سج الرجل وغیره من الباب الاول اذا رق غائطه ودیوار صوامق معناسنه در یقال سج الحائط اذا طینه
المسجة میمك کسریله اسم آلتدر دیوار صوایجق تخته ماله یه دینور السجة سینك فتحیله برصنم آدیدر نته که بجه دخی
برغیری صنم آدیدر وسجه وسجاج که سحاب وزننده شول سوده دینور صوجوق قونمغله پك یوفقه وطوری اوله
السجج ضمتینله اوستی بالچقله صوانمش سطوحه دینور که کارکیرخانه لرده اولور طایات ممدره معناسنه در ونفوس
طیبه معناسنه در ظاهرا مفردی اسجج در السجسج غبغب وزننده نه اسی ونه صوغوق اولان کونه دینور که معتدل
اولور یقال یوم سجسج ای لاحر ولاقر ونه پك ونه ملایم اولان یره دینور یقال ارض سجسج ای لیست بصلبة ولاسهلة
وطلوع فجر ایله طلوع شمس مابیننه دینور ومنه حدیث ابن عباس فی صفة الجنة وهوائها السجسج وغلط الجوهری
فی قوله الجنة سجسج شارح دیر که حدیث آخرده نهار الجنة سجسج عبارتیله وارد اولوب محدثین ای معتدل لاحر ولاقر

او لاظلمة فیه ولاشمس اونوره کالنور الذی بین طلوع الفجر والشمس عبارتلریله تفسیر ایلمکله جوهرینك استشهادی
حذف مضافه محمول اولمق محتملدر السحج سینك فتحی وحای مهمله نك سکونیله برنسنه نك دریسنی یاخود قبوغنی
صیروب صویمق معناسنه در یقال سحجه سحجا من الباب الثالث اذا قشره ویقال اصابه شیء فسحج وجهه یعنی
اکا برنسنه طوقنمغله یوزینك دریسنی صیروب صویدی وسحج باشك صاچنی آهسته جه طرامق معناسنه در یقال سحج
فروة رأسه اذا سرحه لینا وتیر تیز یوریمك معناسنه در یقال مر یسحج ای یسرع ودابه یه مخصوص برنوع سکرتمك
معناسنه در که پك سکرتمکدن دون اولور که لنك سکرتمسی اوله جقدر یقال سحج الفرس اذا جری دون الشدید
الانسحاج انفعال وزننده سحج کلمه سندن که دری وقبوق صیروب صویمق معناسنه در مطاوع اولور یقال سحج
جلده فانسحج التسحیج تفعیل وزننده تکثیر ایچوندر چوق صویمق یاپك صویمق معناسنه در التسحج تفعل
وزننده آندن مطاوعدر یقال سحج قشره فتسحج المسحج معظم وزننده ایصریلوب یاطرملانمغله کوده سنك دریسی
یوزلمش انسان وحیوانه دینور اکثری حمار قسمی بری برنی قاپوب اصرمغله آنلره وصف ایدرلر یقال حمار مسحج
ای معضض مکدح السحاج شداد وزننده شول دوه یه دینور که دائما طبانلرنی یره سوروب طرملامقله طپراغنی
صیرر اوله یقال بعیر سحاج اذا کان یسحج الارض بخفه المسحج والمسحاج میملرك کسریله ذکر اولنان
سحج دیدکلری سکرتمکله سکردر اولان حیوانه دینور یقال حمار مسحج ومسحاج ای یجری دون الشدید ومسحج
دولکرلرك اغاج یوندقلری کسر وتبر مقوله سی آلته دینور ومسحاج هر کلامده آند ایچوب یمین ایدر اولان یمینجی
عورته دینور که بری بری آردنجه یمینی اسراع ایدر یمینك کثرتی کلامك کذبنه شاهد مصدقدر یقال امرأة مسحاج
ای حلوف تسحج الایمان ای تسرعها سحوج سحون وزننده برموضعدر السحوج صبور وزننده مسحاج
کبی بودخی یمینجی قاری یه دینور السخاوج سینك فتحی وخای معجمه نك تخفیفیله شول خالی ارضه دینور که نه یول
بوله جق اعلام ونشانلری ونه ایچه چك صویی اوله که چول تعبیر اولنان بیابان اوله جقدر وبو جمع صورتنده مفرددر
السدج سینك فتحی ودالك سکونیله برکسیه برنسنه ضمننده بدکمان ایلمك معناسنه در یقال سدجه بالشیء سدجا
من الباب الاول اذا ظنه به السداج شداد وزننده یلانجی یه دینور کذاب معناسنه التسدج تفعل وزننده
قصد ایلان پیدا ایلمك معناسنه در یقال تسدج فلان ای تکذب وتخلق الانسداج انفعال وزننده یوز اوزره قپانوب
دوشمك معناسنه در یقال انسدج الرجل اذا انکب علی وجهه الساذج ذال معجمه ایله ساده معربیدر که بی نقش اولان
شیئه دینور شارح دیر که بوندن الفاظ عربیه اخذ ایلمشلردر ازجمله سداجه لفظنی سهولت وحسن خلق معناسنه
استعمال ایدرلر حسن الخلق اولان آدم نقوش ردیه دن ساده دل اولمق ملابسه سیله وکثرت استعمالدن ذالنی اهمال
ایلدیلر سرنج عرند وزننده اکراددن برقبیله آدیدر محدثیندن ابو منصور محمد بن احمد بن مهدی السرنجی
وپدرلری اول قبیله دندر السراج کتاب وزننده معروفدر که فتیلی یانار چراغه دینور قندیل واکا ملحق موم وچرا
کبی شارحك بیاننه کوره جمعی سرج در ضمتینله یقال اطفأ السراج ای المصباح وکونشه اطلاق اولنور که سراج
نهاردر یقال طلع السراج ای الشمس شارحك بیاننه کوره بومادهٔ ضیاء معناسنه موضوعدر وسراج اعلام ناسیدندر
السرج سینك فتحی ورانك سکونیله صاچ اورمك معناسنه در یقال سرجت المرأة شعرها سرجا من الباب الاول
اذا ضفرت ویلان سویلمك معناسنه در اساسدن بو معنا مجاز اولمق متفهم اولور یقال سرج الرجل اذا کذب وسرج
آت اکرینه دینور زین اسب معناسنه مؤلف سرج لفظنی ذکر ایدوب تفسیرندن سکوتی معروف اولدیغنه مبنی یاخود
نسخه لردن ساقط اولمشدر یقال شد علی الفرس سرجه ای رحله التسریج تفعیل وزننده بودخی صاچ
اورمك معناسنه در یقال سرجت المرأة شعرها اذا ضفرت وبرنسنه یی خوب وکوکچك ایلمك معناسنه استعمال اولنور که
سراج کبی تابدار ایلمکدن عبارتدر یقال سرجه تسریجا اذا بهجه وحسنه السرج فتحتینله برآدمك چهره سی
کوزل وتابدار اولمق معناسنه در یقال سرج الرجل سرجا من الباب الرابع اذا حسن وجهه وکذب سویلمك معناسنه در
یقال سرج الرجل اذا کذب الاسراج همزه نك کسریله دابه یی اکرلمك معناسنه در تقول اسرجتها ای الدابة
اسراجا اذا شددت علیها السرج السراج شداد وزننده اکر یپان کسیه دینور که لسانمزده دخی سراج تعبیر اولنور
ویلانجی یه اطلاق اولنور کذاب معناسنه السراجة سینك کسریله سراجلق حرفتنه دینور سریج زبیر وزننده
برمعروف حداد اسمیدر که قلج یپار ایدی سیوف سریجیه اکا منسوبدر شارح دیر که نته که * وفاجا ومرسنا مسرجا
مصراعنی بوکونه تصرف ایدرلر وابو سعید محمد بن القاسم بن سریج وابو العباس احمد بن عمر بن سریج که عالم وفقیه
عراق ایدی وهیثم بن خالد السریجیون علمادندر سرج سینك فتحی ورانك سکونیله معنالری ذکر اولندی وسرج

اسماء رجالدندر سرج ابن ابراهيم الخليل على نبينا وعليه صلوة الجليل دروالده سى قطور ابنت يقطن در ساره
جنابلرى وفاتندنصكره تزوج ايلديلر ويوسف بن سرج وصالح بن سرج ومحمد بن سنان بن سرج محدثلردر وسرج
برموضع آديدر السرجج سينك ضمى وجيمك فتحيله ترتب وزننده ذائم وجاودان معناسنه در السرجوج
سينك ضميله احمق وبيمغز كشى يه دينور السرجيجة سينك كسريله والسرجوجة سينك ضميله سرشت
وطبيعت معناسنه در يقال الكرم من سرجيجته وسرجوجته اى من خلقه وطبيعته سرجه جرعه وزننده
سميساط نام قلعه قربنده برموضعدر وحلب قضاسنده برقريه در ونصيبين ايله دنيسر نام بلده بيننده برحصن آديدر
سروج صبور وزننده حران قربنده بربلده در السردجة دحرجه وزننده برنسنه يى ترك واهمال ايلمك معناسنه در يقال
سردجه سردجة اذا اهمله السرنج سمند وزننده صنعت انواعندن برنوع مصنوعه اسميدر فسيفساء كبى وفسيفساء
منقش تپه جاملرينه دينور شارحك بياننه كوره سه رنك معربيدر كه اوچ دورلو ديمكدر لكن نه اولديغى معلوممز اولمدى
وسرنج بردواى معروف آديدر كه بعضا سيلقون دخى اطلاق ايدرلر تركيده سلوكن ديدكلرى قرمزى بويه در كه يانمش
قلايدن وقورشوندن معمول اولور جراحاته نافعدر مترجم ديركه فارسيده اكا سرنج ديرلر برنج وزننده وزيل تعبير اولنان
چالقى يه ده ديرلر السرهجة دحرجه وزننده اباء وامتناع ايلمك معناسنه در يقال سرهج عنه اذا ابى وامتنع وايپ مقوله سى
نسنه يى محكم بوكمك معناسنه در يقال سرهج الحبل اذا فتله شديدا المسرهج مدحرج وزننده بغايت محكم
بوكلمش ايپه دينور يقال حبل مسرهج اى مفتول فتلا شديدا السفتجة سينك ضميله قرطقه وزننده برآدمك
كندى بلده سنده مالى اولمغله بلدهٔ مزبوره ده كنديسنه اداواعطا ايلمك قوليله بركسه اول آدمه ديار آخرده مال
ويرمكه دينور بوندن غرضى امن طريقدر بوعمل بزم اصطلاحمزده پوليچه تعبير ايلديكمز اوله جقدر كه سفتجه اول
پوليچه در وبوسفتهٔ فارسى معربيدر قالديكه مؤلف مسامحه ايله قاصر تعريف ايلمشدر امهات سائره ده برتاجر ياخود
بلدهٔ اخرايه كيدن كمسه خطر طريقدن ياخود عسرت محافظه دن ناشى بلدهٔ مزبوره ده مالى ياخود شريك وصديقى
اولان بركمسيه بلدهٔ مذكوره ده كنديسى ياشريكى ياصديقى ادا ايلمك قوليله اقچه ياغيرى مال ويرمكله مفسردر
اصل فارسيده سفته ديار اخرايه كونديريلن نسنه يه دينور هديه اولسون بضاعه اولسون بعده عمل مزبورده وبووجه
اوزره ويريلن مالده استعمال ايلديلر كتب فقهيه ده نيچه احكامى مشروحدر حالا آينده ورونده بيننده مشروحدر
السفتجة دحرجه وزننده مادهٔ مزبوره دن متصرفدر اقچه يى پوليچه ايلمك معناسنه در يقال سفتج فلانا اذا عامله
بالسفتجة وهى ان يعطى مالا لاحد وللاخذ مال فى بلد المعطى فيوفيه اياه ثمه فيستفيد امن الطريق السفج سينك
فتحى وفانك سكونيله يل پك اسمكه دينور يقال ما اشد سفج هذه الريح اى شدة هبوبها الاسفيداج همزه نك كسريله
اسپيداب فارسى معربيدر تركيده تحريفله استوبج وبعض ديارده آغلق ديدكلرى نسنه در كه يانمش قلاى وقورشونك
رمادندن حاصل اولور قورشوندن معمول اولانك احراقنده مبالغه اولنسه سلوكن حاصل اولور وداروى مزبور
ملطف يعنى حرارت معتدله سيله مادهٔ يى مرقق وجلاء در يعنى مادهٔ ايله سطح عضوك مابيننه كيروب ياپشمش
وقوريمش رطوبتلرى مزيل در السفلج عملس وزننده اوزون شيئه دينور السفنج نونله عملس وزننده جست
وچابك اولان اركك دوه قوشنه دينور وبرقوش اسميدر كه ككلك كبى پك قايوب كيدر بوراده عباره طائر كثير الاستنان
عنواتيله مرسوم اولمغله بورسمه ترجمه اولندى وحياة الحيوانده كثير الاسنان عبارتيله مرقوم اولمغله ديشلرى چوق
برقوش ديمك اولور السفنجة دحرجه وزننده برشيئك بهاسنى درساعت ويرمك كه طرنغى دبنده ويرمك تعبير اولنور
يقال سفنج له سفنجة اذا عجل نقده الاسفنج همزه نك كسرى وفانك فتحيله برنوع شجرك عروقيدر كه متعفن
قروح وجراحاته نافعدر اشبو اسفنج جميع مفرداتده سونكر ايله مفسردر كه معروفدر حقيقتنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر دكزده برحيواندر هلاك اولدقده امواج دريا ساحله آتار وبعضلر دريا كپوكيدر وكيمى برنباتدر دريا ده نابتدر
ديديلر ومفردات طبيه ده توصيفى مؤلفك توصيفنه مطابقدر واكثر اصولده همزه نك وفانك كسريله مقيددر السكباج
سينك كسريله سكباى فارسى معربيدر كه سركه لو آش ديمكدر اتى سركه ايله طبخ ايلمك وجهيله ترتيب ايدرلر تركيده
اكشى آش ديدكلريدر السكبينج سينك كسريله بردواى معروف آديدر بوسكبينهٔ فارسى معربيدر آت قاصنيسى
تعبير اولنان صمغدر كه ادويه دندر السلج سينك فتحى ولامك سكونيله والسلجان فتحاتله يوتمق معناسنه در
يقال سلج اللقمة سلجا وسلجانا من الباب الرابع اذا بلعها شارح ديركه بركمسه دين ايدينوب طلب اولندقجه مطل وامتناع
ايلدكده عربلر الاكل سلجان والقضاء ليان ديرلر وسلج وسلجان دوه قسمى سلج ديدكلرى نبات اكل ايلمكله اسهاله
اوغرامق معناسنه در يقال سلجت الابل سلجا وسلجانا من الباب الرابع والاول اذا استطلقت عن اكل السلج وممه اتمك

معناسنه در

معناسنه در يقال سلج الفصيل الناقة سلجا من الباب الرابع اذا رضعها وسلج ويركى يه دينور عطاء معناسنه سجل كبى
السلجان سينك ولام مشدده نك كسريله صليان وزننده بوغازه دينور السلجان سينك ولام مشدده نك ضميله
قمحان وزننده والسلج سينك ضميله قير وزننده براوتدر كه اوتليان دوه يى اسهاله اوغرادر التسلج تفعل
وزننده والاستلاج افتعال وزننده مشروبى افراط ومبالغه اوزره ايچمك معناسنه در كويا كه بوغازنى لبريز ايلر
يقال تسلج الشراب واستلجه اذا الح فى شربه كانه ملأ به سلجانه وتسلج برنسنه يى اشتها ايله يوتمق معناسنه در يقال
الطعام طيب فيتسلجه اى يتبلعه السلاليج سينك فتحيله پك اوزون چنار اغاجلرينه دينور ظاهرا مفردى سلج در
سلم وسلاليم كبى السليجة وليجه وزننده ساجه معناسنه در كه تركيده بنى تعبير ايتدكلريدر قپولرده ودولاب
قنادلرنده اولور السلجن سينك كسرى ولام مشدده نك وجيمك سكونيله سنخف وزننده كعك اسميدر كه تركيده
كاك ديدكلريدر معروفدر السلج صرد وزننده برنوع اصداف بحريه در كه ايچلرنده مأكول برشئ اولور تركيده
استرديه ديدكلريدر مفردى سلجه در السليج اميروزننده والسلجلج سفرجل وزننده والسلجلج قذعمل وزننده
پك خوش وسهل المساغ اولمغله همان چينمكسزين يوديلور اولان طعامه دينور يقال طعام سليج وسلجلج وسلجلج
اى طيب يتسلج اى يتبلع يعنى بلا عسر سلعوج قربوس وزننده بربلده آديدر السلمج جعفر وزننده اوزون وانجه
اولان اوق تمرننه دينور جمعى سلامج كلور السلهج بودخى جعفر وزننده اوزون شيئه دينور السماجة سينك
فتحيله چركين وقبيح اولمق معناسنه در يقال سمج الشئ سماجة من الباب الخامس اذا قبح السمج ضخم
وزننده والسمج خشن وزننده والسميج امير وزننده چركين وبدمنظر اولان شيئه دينور جمعلرى سماج كلور
ضخام وكرام كبى وسمج ضخم وزننده وسميج پك دسومتلو بيمزه وخبيث الطعم اولان سوده دينور التسميج تفعيل
وزننده برنسنه يى چركين قلمق معناسنه در يقال سمجه تسميجا اذا جعله سمجا سميجان كسرتينله طخارستان
اولكه سنده بربلده آديدر السمحج حاى مهمله ايله جعفر وزننده بلى اوزون اولان قصراغه وديشى اشكه دينور
وكثير الشحم وغليظ اللحم اولان قصراغه دينور وبومادهٔ بونلرك ديشيلرينه خاصدر وسمحج اوزون يايه دينور السمحاج
سينك كسريله بودخى بللرى اوزون اولان قصراغه وديشى اشكه دينور السمحوج سينك ضميله كيندار اولان
اوزون آدمه دينور طويل بغيض معناسنه السمحجة دحرجه وزننده مطلقا اوزونلغه دينور نه اولورسه اولسون
يقال به سمحجة اى طول السمرج سفنج وزننده والسمرجة هايله اوچ كره ده جزيه وخراجى استخراج ايلمك يعنى
اوچ قسط ايله يا اوچ دفعه مباشرتله مجموع رسم وخراجى استيفا ايلمكه دينور على قول جبايت جزيه وخراج اولنان
كونك اسميدر مترجم ديركه سمرج كلمه سى فارسيدن معربدر ظاهرا سه مرمعربيدر كه سه اوچ ومر حساب وشمار
معناسنه در عربلر اخذ وتعريب ايدوب معناى مزبورده استعمال ايلديلر وبعض اصولده ثلاث مرات اوچ نوعله
مبين در كه اعلا واوسط وادنادر لكن بوجزيه يه مخصوصدر خراج ارض مقوله سنده متمشى اولمز مكر كه آينده اوچ
قسم ايده لر وبعض امهاتده سمرج سراى كزيت ايله يعنى جزيه دار قوناغيله مفسردر كويا كه عادتا اوچ طبقه اولوب
بالاسى جزيه دار محلى واوسطى خدام واسفلى محبس اولمق اعتباريله السمرجة دحرجه وزننده ويرمك معناسنه در
تقول سمرج له اى اعطه شارحك بياننه كوره مادهٔ مرقومه دن متصرف اولمغله خراج ويرمكه مخصوصدر السمعج
جعفر وزننده دسومتلو خوشمزه اولان سوده دينور السملج عملس وزننده خفيف وچابك انسان وحيوانه دينور
وخوشمزه سوده دينور وبرنوع اوته دينور كه طوار مرعاسندندر ولطيف ونازك اوته دينور واوزون اولوب مدور اولان
شيئه دينور مسملج كبى كما سيذكر السمالج علابط وزننده بودخى خوش طعم اولان سوده دينور تقول سقانا السملج
والسمالج اى اللبن الحلو السملاج سنمار وزننده نصارا پصقليه لرندن بر پصقليه نك اسميدر السملجة دحرجه
وزننده مشروبى آزجه آزجه سهولتله ايچمك معناسنه در تقول سملجته فى حلقى اى جرعته جرعا سهلا السملج
مدحرج وزننده بودخى اوزون اولوب مدور اولان شيئه دينور سملج كبى يقال رجل سملج الذكر ومسملجه
اى مدوره طويله السمهجة دحرجه وزننده سوزه يلان قاتمق معناسنه در يقال سمهج كلامه اذا كذب فيه
وبرنسنه يى رايج قلمق معناسنه در يقال سمهج الدراهم اذا روجها وكوندرمك معناسنه در يقال سمهج الشئ اذا ارسله
وسرعت ايلمك معناسنه در يقال سمهج الرجل اذا اسرع وايى محكم بوكمك معناسنه در يقال سمهج الحبل
اذا فتله شديدا ومبالغه وشدتله يمين ايلمك معناسنه در يقال سمهج الرجل اذا شدد فى الحلف بونده متعدى اولمقده
محتملدر السمهج جعفر وزننده والسمهجيج زنجبيل وزننده صوقاتلمش على قول دسومتلو خوشمزه سوده دينور
يقال لبن سمهج وسمهجيج اى خلط بالماء اودسم حلو السمهج مدحرج وزننده معتدل الاعضاء اولان آته دينور

سمـاهج سبنك فتحيله عمان ايله بحرين بيننده برموضعدر اشاعله سماهيج دخى ديرلر ياخود سماهيج اكا قريب برشقه
برموضعدر. السماهج علابط وزننده شول سوده دينوركه نه يك طتلو ونه طعمى متغير اولمش اوله كه ميانه اولمغله
ايچمه كلور اوله يقـال لبن سماهج عماهج اى لبس بحلو ولا آخذ طعم لكن مؤلف عماهجى لبن خاثر ايله تفسير ايلمشدر
پس بورادة لبندن مراد يوغرد اولور السمهاج سبنك كسريله يلانه دينور كذب معناسنه السنج سبنك ونونك
ضميله عناب اسميدركه معروف ميوه‌در السناج كتاب وزننده مومدن وچراغدن ديواره وسائر نسنه‌يه صوانمش
توتون اثرينه دينوركه ايس تعبير اولنور قارسيده دوده دينور يقال لابد للسراج من السناج وهو اثر دخان السراج
فى الحائط وچراغه دينور سراج كبى بومعنا ابن سيده دن منقولدر السنج سبنك فتحى ونونك سكونيله برنسنه‌يى
لوننه مغاير اولان آخر رنكه صوامق يا بيلاشدرمقله اكا آلوده ايلمك معناسنه در يقال سنجه سنجا من الباب الاول
اذا لطخه بلون غير لونه السنيج امير وزننده بودخى چراغه دينور سنج سبنك كسريله مروايالتنده برقصبه‌در
محدثيندن سليمان بن سعيد وحافظ ابو على الحسين بن محمد وحافظ محمد بن ابى بكر ومحمد بن عمر السنجيون اورادندر
سنج سبنك ضميله ايرانده باميان قضاسنده برقريه‌در سنجان عمران وزننده خراسان اولكه سنده برقصبه‌در
سنجة الميزان سبنك فتحيله چكى طاشنه دينوركه ترازو كفه سنه مقدار موزونانى بيلمك ايچون وضع اولنور كرچه اكا
صنجه دخى دينور لكن سين لغتى آندن افصحدر معلوم اوله كه اكا فارسيده دخى سنجه ديرلر طارتمق معناسنه اولان
سنجيدن كلمه سندن مأخوذدر ياخود سنكه معربيدر پس وجه مذكور اوزره ترازونك كفه سنه وضع اولنان درهم واوقه
و بطمان مقوله سنك مجموعنه اطلاق اولنور وسنجة الزورق قايقده اولان دنك طاشنه اطلاق اولنور وسنجه قبيلهٔ
مضردياننده برنهرك اسميدر سنجه سبنك كسريله محدثيندن حفص بن عمر ارقى لقبيدر السنجة سبنك ضميله
آق وقاره دن مركب الاجه لغه دينور رقطه معناسنه جمعى سنج كلور حجره وحجركبى المسنج معظم وزننده چبوقلى
وقلملى قاشه دينور يقـال برد مسنج اى مخطط السنباذج سبنك ضمى وذال معجمه نك فتحيله برحجردركه آنكله قلچلك
ياسى آچيلور واوستره جرخلنور وديشلره جلا ويريلور اشبو سنباذج سنبادهٔ فارسى معربيدر تركيده تحريفله زونپاره
ديدكلريدركه معدنى چين جزيره لرنده در الساج عاج وزننده برشجر آديدر مصباحك بيانته كوره ساج برشجر
عظيمدركه منبتى هندستاندر بلاد آخره آندن مجلوب اولور مفردى ساجه وجمعى ساجات در وزمخشرى نقلنه كوره
ساج برسياه شجر سنكيندركه هندستاندن مجلوب اولور جمعى سيجان در نار ونيران كبى و بعضلر آبنوسه شبيه برسياه
اغاجدر لكن سياهلغى آبنوس درجه سنده دكلدر ديديلر وبنه مصباح آبنوسى شجر معروفدر هندن جلب اولنور
و بومعربدر عربيده ساسم دينور جعفر وزننده ديو نقل ايلمشدر ومفردات طبيه دن تحفه صاحبى تمام فرق ايدوب
ديمشدر كه آبنوس آبانس يونانيدن معربدر عناب اغاجنه شبيه برشجردر ثمرى اوزمه شبيه وصارى وحلاوتلى و يپراغى
صنوبر يپراغنه مشابه وهردم تازه اولور هندى نوعنده بياض جزئيلر اولور وحبشى نوعى سياه وقتى ودوز اولور
و بومعتبردر وساج هندستانده اولور چنار اغاجنه شبيه قرمزى وسياهه مائل وقتى وكثير الورق رايحه سى خوش
براغاجدر اهل هند ساكوته ديرلر بود يارده زاج اغاجى ديو مشهور اولان اغاج ظن اولنور ثمرى فوفل قدر ومستطيل
اولور و بعض مفرداتده هند چنارى و بعضلر هند آردجى ديرلر ديو مبين در خلاصه سى آبنوسدن بشقه برشجردر
وساج يشتمل على قول سياه طيلسانه دينور وطيلسان باشه واموزه آتيلان ردايه دينوركه حالا برازده شال بورونلمكله
طيلسان اكا دخى اطلاق اولنور عربلر اموزلرندن بللرينه قدر بورند كلرى ثوبه ردأ وباشلرله اموزلرينه بوريندكلرينه
طيلسان ديرلر السوج موج وزننده والسواج سبنك ضميله والسوجان فتحاتله تأنيله آهسته آهسته
يورمك معناسنه در يقـال ساج الرجل يسوج سوجا وسواجا وسوجانا اذا سار رويدا وسوجان يرى اوته اياق اولطه سى
چالمق معناسنه در يقال ساج سوجانا اذا ذهب وجاء سوج خور وزننده وسواج غراب وزننده ايكى موضعلردر
ابوسواج غراب وزننده ضبه قبيله سندن بنو عبد مناة بن بكرك برادريدركه بذوه نام فرس مشهورك فارسى ايدى
المسوج معظم وزننده دكرمى نسج اولنان كليمه دينور يقال كساء مسوج اى اتخذ مدورا السهج نهج وزننده
طيب ازمك معناسنه در يقال سهج الطيب سهجا من الباب الثالث اذا سحقه ويل شدتله اسمك معناسنه در يقـال
سهجت الريح اذا اشتدت ويل شديد اسمكله يرك يوزنى صپروب صويمق معناسنه در يقال سهجت الريح الارض
اذا قشرتها وبتون كيجه يوله كتمك معناسنه مستعملدر يقال سهج القوم ليلتهم اذا سار وها السيهج صيقل
وزننده والسيهوج طيهوج وزننده والسهوج صبور وزننده والسهوج جهور وزننده شديد اسن يله دينور
المسهج مخرج وزننده يل اوغراغى اولان يره دينور يقال مكان مسهج اى ممر الريح المسهج منبر وزننده شول فضولى

كسيه دينوركه هرحق و باطل خصوصنده قطعا لسانى طورميوب سويلراوله و بليغ وفصيح وسخندان كسيه دينور
يقـال رجل مسهج اذا كان ينطق فى كل حق وباطل و يقال هو مسهج اى مصقع الاساهيج اساليب وزننده
انواع مختلفه يورويشه دينور يقال يمشى اساهيج اى ضروبا مختلفة سيج كتف وزننده جزيرة العربده شجر
ايالتنده بربلده آديدر السياج كتاب وزننده باغچه ديوارى كبى دائرا مادار اولان ديواره دينور ومطلقا
هرنسنه نك چوره سنى كندو سيله احاطه قلنان شيئه دينور خرمالق و باغ و باغچه اطرافنه طاشدن ياخود
تيكنلى چاليدن چكيلان ديوار كبى بزم ديارلرده سياج باغ وبستانلره چاليدن چكيلان ديوارده متعارفدر كذلك ديوارك
تپه سنه چكيلان چالى ديواره ده اطلاق ايدرلر كوپك مقوله سى كروب يورتمسون ديو چكرلر التسييج تفعيل وزننده
بستان وباغه دائرا مادار سياج چكمك معناسنه در يقال سيج الحائط تسييجا اذا سوره بالسياج بورادة حائط بستاندر
لكن اساسده سوج على النخل والكرم عنوانيله مرسوم اولمغله واوى و يائى اولديغنه اشارت اولنمشدر سيجان
سبنك كسريله ابن قدوكس يدركه بنو جشمدن بركسه‌در ووهب بن منبه بن كامل بن سيج سبنك فتحى ياخود كسريله در
ياخود فتحتيله در همامك برادريدر ايكيسيده يمن اولكه سنده شيخ الشيوخ ايديلر فصـــــل الشين المعجمة
الشأج شبنك فتحى وهمزه نك سكونيله محزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شأجه الامر شأجا من الباب الثالث
اذا احزنه الشج فتحتينله ناسى يوكسك قايويه دينور سراى قايوسى كبى على قول مطلقا قپوز ه دينور ابواب
معناسنه مفردى شجه در هايله الاشباج همزه نك كسريله كير ورد ايلمك معناسنه در آچق قايويى كير وچويرمك
كبى يقال اشبجه الشيء اذا رده يعنى الى مكانه الشج حج وزننده باش يارمق معناسنه در يقال شج رأسه شجا من الباب
الاول والثانى اذا كسره وكمى كيدركن دكزى يارمق معنـاسنه استعمال اولنور يقال شجت السفينة البحر اذا شقته
بورادة تذكير ايله شقه نسخه لرى غلطدر وقطع مسافه ايله يول آلمق معناسنه استعمـال اولنور كويا كه يارو ب اوته
كچمشدر يقال شج المفازة اذا قطعهـا وشرابه صو قاتمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه مزجله شرابى شق ايلمشدر
يقال شج الشراب اذا مزجه بالماء الشجة شبنك فتحيله باش يارغنه دينور الاشج همزه نك وشبنك فتحيله جبهه سى
يارلمش كشى يه دينور يقـال رجل اشج اى بين الشجج فى جبينه اثر الشجة و بو جبهه سى يارلمسه مخصوصدر مقدمه
الادبده بو ماده باب رابعدن دخى مصوغ اولديغى مصرحدر مؤلف كرچه آندن سكوت ايدوب لكن اشجك
تفسيرنده بين الشجج عنوانيله تلميح ايلمشدر لكن بو عنوان اكثرى مصوغ اولميانه اشارتدرتته كه شرح ديباجه ده
اشعار اولندى واشج كلمه سنك دخى مقتضاسى باب رابعدن متصرف اولمقدر پس شجج برآدمك باشى يارلمق معناسنه
اولور الشجاج شبنك كسريله مفاعله دن مصدردر بربرينك باشلرنى يارمق معنـاسنه در يقال وقع بينهم
شجاج اى شج بعضهم بعضا شجى جرى وزننده صقصغن ديدكلرى قوشه دينور عقعق كبى التشجيج
تفعيل وزننده برايشه عزيمت صادقه ايله عزم ايلمك تصميم معناسنه در يقال شجج على الامر اذا صمم عليه الاشج
فتحتينله اسماندندر الأشج العصرى اصحابدندر واشج برجاعتك اسميدر الشجوجى شبنك وجيمك فتحى والفك
قصريله بغايت اوزون اولان كشى يه دينور كويا كه هوايى شق ايدر الشحيج حاى مهمله ايله نعيق وزننده والشحاج
شبنك ضميله والشحجان فتحاتله قاطر آكرمق و قرغه اوتمك معناسنه در يقال شحج البغل والغراب شحيجا
وشحاجا و شحجانا من الباب الثالث والثانى اذا صوت و محيج قرغه قسمى باشلو لمغله آوازى بوغوق وغليظ
اولمق معناسنه در يقال شحج الغراب اذا اسن وغلظ صوته بنات شحاج شدادوزننده قاطرلره كنيه لردر
بنات عنوانى ديشيلرينه مصروف دكلدر على الاطلاق درتته كه آتلره بنات صهال تعبير ايدرلر و بونلرده مفرد ايله
تعبير غير مسموعدر المشحج منبر وزننده والشحاج كتان وزننده يبان اشكنه دينور وشحاج اساميدندر
طلحة بن الشحاج محدثدر بنو شحاج ازد قبيله سنده ايكى بطن در الاستشحاج قرغه دن اوتمك طلب
اولنمق معنا سنه‌در عربلر قرغه نك صنوتيله فال ايلدكلرينه مبنى برخصوصه مباشرتدن اول قرغه نك اوتمسنه
منتظر اولور ومنه يقال الغربان مستشحجات بالبناء للمفعول اى يستشحجن فشحجن الشرج فتحتينله قوغه
وچوال وخرج مقوله سنك قولبلرينه دينور عربى معناسنه كه عروه نك جمعيدر شارحك بيانته كوره بو مفرد در جمعى
اشراج كلور پس مؤلفك الشرج العرى عبارتيله رسمى جنس اعتبارينه مبنى اولور وكذا فى الاساس عقد شرج العيبة
اى عراها وشرج دره نك آچلوب وسعتلنديكى يره دينور متفسح الوادى معنا سنه وصمان اوغريسنه دينور مجرة
السماء معناسنـه فلكده يول شكلنده نمايان اولان بياضلقدركه خرده كواكب سحابيه نك اجتماعندن پيدا اولور
وشرج عورتك فرجنه دينور ويارلمش يايده اولان يارغه دينور وطوارك خايه لرينك بريسى آخرندن بيوك اولمق معناسنه در

الشرج شينك فتحى ورانك سكونيله بلوك وفرقه معناسنه در يقال اصبحوا فى هذا الامر شرجين اى فرقتين
وقاره طاشلقدن دوزيره جارى اولان صو آقنديسنه دينور جمعى شراج كلور شينك كسريله وشروج كلور و شرج
ايكى كمسه اورتق اولمق شركت معناسنه در يقال شرجه فى الامر شرجا من الباب الاول اذا شركه وبرنسنه يه شئ
آخر قاتمق معناسنه در يقال شرج الشراب بالماء اذا مزجه وبركدرمك معناسنه در يقال شرج الشئ اذا جمعه
ويلان سويلمك معناسنه در يقال شرج الرجل اذا كذب وجامدان وطوبره وكيسه مقوله سنك قولپلرنى برى برينه كچوروب
بند ايلمك معناسنه در يقال شرج الخريطة اذا داخل بين اشراجها وشدها وشرج مثل ومانند معناسنه در
يقال هذا شرج هذا اى مثله وكونه ونوع معناسنه در يقال هما شرج واحد اى نوع وكرنجى برى برينك يانينه ديزمك
معناسنه در يقال شرج اللبن اذا نضد بعضه الى بعض وشرج يمنده بر وادى آديدر وبنو عبس قبيله سنه مخصوص
بر صو آديدر الاشراج همزه نك كسريله بو دخى كيسه وطوبره مقوله سنك قولپلرنى برى برينه كچوروب بغلمق
معناسنه در تقول اشرجت الخريطة اى داخلت بين اشراجها وشددتها التشريج تفعيل وزننده اشراج
معناسنه در يقال شرج الخريطة اى اشرجها ولباسى سيرك ديكمك معناسنه در يقال شرج الثوب
اذا خاطه خياطة متباعدة الشريج امير وزننده مثل ونظير معناسنه در كويا كه ايكى يارلمش نسنه نك
بر پاره سيدر يقال هو شريجه اى مثله شراج كتاب وزننده اسمادندر سعد بن شراج محدث مقرئ در وفرددر
يعنى بو اسمده بوندن غيرى وارد اولمامشدر شراجه سحابه وزننده بو دخى اسمادندر زيد بن شراجه عوف
الاعرابى نام محدثك شيخيدر شرج العجوز برد العجوز وزننده قرب مدينه ده بر موضع آديدر وزر زر بن صهيب الشرجى
محدثدر موضع مذكوره منسوبدر الشريجة وليجه وزننده خرماد اللرندن نسج اولنور بر ظرفدر كه قاون وسائر
سبزوات طاشرلر وشريجه شريجدن اتخاذ اولنان يايه دينور وشريج اوزونلغنه يارلمش اغاجك بر پارمه سنه دينور
ايكى پاره سنه شريجان دينور وشريجه كوكرجين قفسنه دينور كه قامشدن دوزرلر بورالرده طاوق وسائر قوش قفسلرينه ده
اطلاق اولنور واوقه صارلمش شول سكير صارقيسنه دينور كه اوقك يلكى اكا ياپشديريلور الشريجى شريجه منسوب
ديمكدر على بن محمد الشريجى محدثدر الشرجة حمزه وزننده ساحل يمنده بر بلده در وشول چقوره دينور كه اشيمه طرزنده
قازوب ايچنه دريلر يايدقدنصكره صو قويوب آندن دوه لرى صواررلر بو عملى قومسال ياخود طپراغى يومشق
يرلرده ايدرلر الانشراج انفعال وزننده ايكى يارلمق معناسنه در يقال انشرج الشئ اذا انشق يعنى نصفين
الشريجان شينك فتحى وتثنيه بنيه سيله برى برينه مخالف اولان ايكى رنكه دينور يقال له شريجان اى لونان مختلفان
وقماش ارغاجلرينك برى برينه مخالف اولان ايكى چبوقلرينه دينور يقال لهذه البردة شريجان اى نيرها خطان
المشارجة ايكى نسنه برى برينه بكزه مك معناسنه در يقال شارجه اى شابهه ويقال شارجا اى شابها ومنه يقال
فتيات مشارجات اى متساويات فى السن التشرج تفعل وزننده برنسنه شئ آخره كيريشوب قاتلمق معناسنه در
يقال تشرج اللحم بالشحم اذا تداخل الاشرج احمر وزننده خايه سنك برى ديكرندن بيوك اولان حيوانه دينور
يقال دابة اشرج اى بينة الشرج اى احدى خصيتيه اعظم من الاخرى الشطرنج شينك كسريله معروف
اويوندر شينك فتحى جائز دكلدر وسين مهمله ايله ده لغتدر وبو شطارتدن ياخود تشطيردن مأخوذدر على قول
معربدر برهان قاطعده مرسوم اولديغى اوزره شترنك معربيدر كه فى الاصل يبروح الصنم اسمى اولوب نبات مزبور
ايكى شكلى مشتمل اولمغله بو مناسبتله لعب مزبوره اطلاق ايلديلر وآنى حكيم داهر هندى على قول اوغلى صيصه
اختراع ايلمشدر بو جهتله اعجميه در واصحى بودر معربنده شينك كسرى جردحل بابنه الحاق ايچوندر الشيطرج
شينك كسريله بر داروى معروف اسميدر وبو چترك هندى معربيدر داروى مزبور تركيده سركله ديرلر بر نباتك
كوكيدر وجع مفاصله وبرص وبهق عارضه لرينه نافعدر الشفارج علابط وزننده شول كوچك تپسى يه وطبقه
دينور كه اوزرينه نقل ونواله قونمش صحنلر وخرده طبقلر ديزيلوب مجلسه كله كه مراد نقل ونواله مقوله سى
قويجق كوچك تپسى وطبق اوله جقدر وبو پيشارج معربيدر مترجم ديركه مفردات سائره ده شفارج غازيلر
حلواسى ديدكلرى حلوا ايله ده مفسردر الشافانج نونك فتحيله شابانك معربيدر كه بر نوف ايله متعارف اولان نبات
آديدر بو نبات بنفسج الكلاب وبين الاطباء شابانك ايله متعارفدر شلج ثلج وزننده تركستانده بر قريه آديدر محدثيندن
يوسف بن يحيى الثلجى اورادندر الشمج دمج وزننده قارشدرمق معناسنه در يقال شمج الشئ شمجا من الباب الاول
اذا خلطه وايودرمك معناسنه در يقال شمجه اذا استعجله وديكشى سيرك سيرك ديكمك معناسنه در يقال شمج الثوب
اذا خاطه خياطة متباعدة الشماج سحاب وزننده نسنه معناسنه در تقول ماذقت شماجا اى شيئا شارح ديركه

شماج فى الاصل اوزومك بعد الاكل آتدقلرى كمترينه دينور ايدى بعده مطلقا ناچيز نسنه ده استعمال ايلديلر پس
مؤلفك مطلق شئ معناسنه ثبتى قاصردر ومزهرك بيانته كوره مقام نفيه مخصوصدر الشمجى فتحتينله والفك قصريله
بشكى وزننده جست وچالاك ناقه يه دينور يقال ناقة شمجى اى سريعة بنو شمجى بن جرم قضاعه دن بر جماعتدر
جوهرى وهمنه مبنى بنو شمج عنوانيله رسم ايلمشدر وبنو شمخ بن فزاره خاى معجمه وميم ساكنه ايله در كذلك جوهرى غلط
ايلمكله ذبياندن بر جماعتدر ديو رسم ايلمشدر الشمرجة دحرجه وزننده ديكشى اهتمامله ديكميوب سيرك وكوشك
خرجى ديكمك معناسنه در يقال شمرج الثوب اذا باعد بين الغرز واساء خياطته وطفل صغيره دايه سى كوزل پرورش
وكما ينبغى رعايت ايلمك معناسنه در يقال شمرجت الحاضنة الصبى اذا احسن حضانته وخلط كلام ايلمك
معناسنه در يقال شمرج كلامه اذا خلطه المشمرج حسن حضانه معناسنه اولان شمرجه دن اسم مفعولدر
بونكله اصحابدن مشمرج بن خالد السعدى ملقب اولمشدر الشمرج قنفذ وزننده والشمروج زنبور وزننده
انجه ويوفقه طوقنمش ثوبه وجل وپلاسه دينور الشمراج شينك كسريله شمراح وزننده صدق ايله مخلط
اولان يلانه دينور يقال كذب شمراج اى مخلط بالصدق الشماريج شينك فتحيله باطل وبيهوده وساقط اولان
نسنه لره دينور اباطيل معناسنه شمراج مفرديدر الشنج فتحتينله اركك دوه يه دينور جمل معناسنه وشنج مصدر
اولور درى بورشمق معناسنه يقال شنج جلده شنجا من الباب الرابع اذا تقبض الانشناج انفعال وزننده والتشنج
تفعل وزننده بونلرده درى بورش يارش اولمق معناسنه در يقال انشنج جلده وتشنج اذا تقبض التشنيج تفعيل
وزننده بورشدرمق معناسنه در تقول شنجته تشنيجا اى قبضته الشنج كتف وزننده دريسى بورشق انسان
وحيوانه دينور درى يه ده وصف اولور يقال فرس شنج النسأ اى منقبضه يعنى بوطلرينك دريسى بورشق اولان
آت كه مديحه دندر زيرا بوطلرى بورشق اولنجه بوطلرى اتلرنده يومرى يومرى يرلر اولمغله شلوار هيئتنده اولور
آنك اياقلرى سست اولميوب متين اولور المشنج معظم وزننده بر رجلك علميدر شنج شينك كسريله محدثيندن
خلاد بن عطانك جديدر وابو بكر بن عبد الله بن محمد الشنجى بغدادده رباط الشونيزيه شيخيدر ومحدثدر
الشهدانج شينك فتحيله كه شاهدانج دخى ديرلر قنب تخميدر كه تركيده كندر وكنور تخمى تعبير اولنور شهدانه
وشاهدانه فارسى معربيدر نباتنه بنك واسرار وحشيش وورقنه غنچه تعبير ايدرلر درت كونده بر طوتان سمه يه وبهق
وبرص علتلرينه نافع ومعده ده متكون حب القرع ديدكلرى خرده قورتجغزلرك اهلاك وازاله سنه اكلا وخارجدن
بطن اوزره وضعا مفيددر شاهترج شاهتره فارسى معربيدر كه تركيده شاهتره ديدكلرى نباتدر آندن حب دوزرلر
يپراغى وتخمى اكلا جرب وحكه يه نافع ومطبوخنى شرب حميات عتيقه ومزمنه يى دافعدر شاذنج ذال معجمه نك
فتحيله معروفدر اشبو شاذنج شادنه معربيدر كه تركيده قان طاشى ديدكلرى حجردر اكتحالى قروح عينه نافعدر شيج
شينك كسريله ميل وزننده بر محدث اسميدر كه طاووس جنابلرندن روايت حديث ايلمشدر فصل الصاد
المهملة الصوبج صادك فتحى وضميله اوقلاغويه دينور وبو معربدر يعنى چوچه فارسى معربيدر الصبج صادك
فتحى وجيمك تشديديله دمورى آخر دموره اورمقله چات ديو سسلندرمك معناسنه در يقال صبج الرجل صبجا من الباب
الاول اذا ضرب حديدا على حديد فصوتا الصبج ضمتينله برى برينه اوريلان دمورلردن ظهور ايدن صوته دينور كه
چاتردى تعبير اولنور الصاروج اخلاطيله ممتزج اوله رق نوره يه دينور كه خرزمه تعبير اولنور ازاله شعر ايدر كرج
وزرنيخله خلط ايدرلر اصل صاروج آلچى يه دينور كه جامجيلر وسائرلرى استعمال ايدرلر كلس دخى دينور بوراده
نوره يه ده اطلاق اولنمشدر سار ومعربيدر ومؤلف كلس لفظنى صاروجله تفسير ايلمكله صاروج آلچى يه وخراسانى يه
اطلاق اولنديغنى اشعار ايلمشدر نته كه تصريح ماده سى دخى بونى مشعردر واكا جبسين دخى ديرلر وصو يولجيلرك
لوك تعبير ايتدكلرينه ده اطلاق اولنور التصريج تفعيل وزننده بر يره آلچى سورمك معناسنه در كه آلچيلمق تعبير اولنور
يقال صرج الحوض تصريجا اذا طلاه به الصاروج صرمنجان صادك فتحيله جرمنكان معربيدر كه ترمد
نواحيسندن بر ناحيه آديدر المصعنج اسم مفعول بنيه سيله ديكيلوب طوران نسنه يه دينور كه مدور وصيرنجق
وهر يرى دوز ومصيقل اوله جامع اسطوانه سى وميل كبى يقال ماهذا المصعنج بهذا المكان وهو المنصوب
المدملك الصولجان صادك ولامك فتحيله چوكانه دينور محجن معناسنه جريد بازلر وچاوشلر قوللنورلر وباغچوان
ككه سنه ده اطلاق اولنور كه اوجى اكرى اغاجدر آنكله داللرى چكرلر وبو چوكان فارسى معربيدر تركيده اكا قاراغى
تعبير اولنور جمعى صوالجه كلور الصلج ثلج وزننده كومش ارتمك معناسنه در يقال صلج الفضة صلجا
من الباب الاول اذا اذابها واوغمق معناسنه در يقال صلج الذكر اذا دلكه واورمق معناسنه در يقال صلجه بالعصا

اذا ضربه بها الصلج فتحتينله صاغرلق صمم معناسنه در الاصلج احمر وزننده قتى وصيرنجق اولان شيئه
دينور مخلا طاش كبى وصاغره دينور اصم معناسنه وبوخاى معجمه ايله اصلج مصحفى دكلدر پس صلج مصدر اولور
التصالج تفاعل وزننده مواضعة صاغرلق يايمق معناسنه در يقال تصالج فلان اذا تصامم الصولج جوهر
وزننده والصولجة هايله كومشه دينور ومطلقا خالص وصافى وبيغش اولان شيئه دينور الصلج ضمتينله
تام العيار صحيح وخالص اقچه لره دينور الصلجة صادك ضمى ولام مشدده نك فتحيله زلجه وزننده ايپك قوردينه
دينور كه بوجك دخى ديرلر فيلجه معناسنه وفيلجه بيله معربيدر الصليجة وليجه وزننده پوطه ده تصفيه
اولنمش خالص كومش سبيكه سنه دينور صليجا زليخا وزننده بر رجلك علميدر الصلهج جعفر وزننده
ايرى قبايه دينور وياوز وشديد ناقه يه دينور الصمجة فتحاتله قنديله دينور جمعى صمج در هاسز وبو معربدر
شارجك بياننه كوره روميه دن معربدر صومج جوهر وزننده ياخود صومجان برموضع آديدر ياخود بوحاى
مهمله ايله در الصملج عملس وزننده سخت وشديد اولان شيئه دينور الصنج صادك فتحى ونونك سكونيله
تركيده زيل تعبير ايتدكلريدر كه پرنجدن دوزرلر كوچك طبق طرزنده ايكى آلتدر وزرا مهترلرى نوبت اثناسنده
برى برينه چالوب سسلندررلر كذلك صنج فارسيده وتركيده چنك ديدكلرى سازه دينور كه تلاو اولور حالا عجم
ديارنده متعارفدر اوله كوره سنج وثانى يه كوره چنك معربيدر چلان استاد سازنده يه صناجه ديرلر وعربلر صنج ايله
ناسدن كنايه ايدرلر آوازى مناسبتيله ومنه تقول ما ادرى اى صنج هواى اى الناس الصنج ضمتينله شيزى
ديدكلرى اغاجدن مصنوع چناقلره وقواطه لره دينور وشيزى على قول آبنوس اغاجلريدر الاصنوجة اضحوكه
وزننده يوغور يلور ايكن چكيلن خميرتلنه دينور كه كتان جلواسنك تلى كبى سونوب اوزانور الصناجة صادك
فتحى ونونك تشديديله اولندن آخرينه قدر مهتاب اولان كيجه يه اطلاق اولنور بوراده صناجه صاحب زيل ديمك
معناسندن مستعاردر بدر اولمش قمرى زيله تشبيه ايلديلر يقال ليلة قمراء صناجة اى مضيئة وصناجه وجه
مذكور اوزره زيل چلان مهتره ياخود چنك چلان استاد سازنده يه دينور اعشى بن قيس نام شاعرك جودت
شعرى ورقت طبيعتى سببيله صناجة العرب اطلاق ايلمشلردر مزهرك بياننه كوره دائما كندى اشعاريله تغنى ايدر
اولديغى باعث تلقيبدر ابن الصناج محدثيندن يوسف بن عبد العظيم در الصنوج قعود وزننده برنسنه يى
اصل ومنشأينه رد وارجاع ايلمك معناسنه در يقال صنج فلان الناس صنوجا من الباب الاول اذا رد كلا منهم
الى اصله ودكنكله اورمق معناسنه در يقال صنج بالعصا اذا ضربه بها التصنيج تفعيل وزننده يره چالمق معناسنه در
يقال صنج به تصنيجا اذا صرعه صنجه كنجه وزننده ديار مضر ايله ديار بكر بيننده برنهرك آديدر وصنجة الميزان كه
چكى طاشنه دينور معربدر نته كه سنجه دخى دينور ماده سنده بيان اولندى الصنهاج والصنهاجة صادلرك
كسريله شول قوله دينور كه قوللقده عريق اوله يعنى آباء وامهاتى قول جنسى اوله يقال عبد صنهاج وصنهاجة
اى عريق فى العبودية وصنهاجه مغربده برطائفه در كه صنهاجة الحميرى اولادندن منشعبلردر الصوجان صادك
فتحى وواوك سكونيله ارقه ده اوكورغه كمكلرى مرطب اولميوب تخته كبى ياپس اولان انسان وحيوانه دينور ومنه
يقال نخلة صوجانة اى يابسة كزة السعف يعنى داللرى قورى وسرد اولان خرما اغاجى وصوجان ناس معناسنه
استعمال اولنور يقال اى صوجان هواى اى الناس الصيهج صلهج وزننده ومراد فيدر كه ذكر اولندى
الصيهوج طيفور وزننده دوز وصيرنجق اولان شيئه دينور كرك يصى وكرك مدور اولسون ومنه يقال بيت صيهوج
اى مملس الصهابج صادك ضميله قيللرى وتويلرى قومرال اولان انسان وحيوانه دينور يقال وبر صهابج اى صهابى
الصهريج قنديل وزننده والصهارج علابط وزننده تركيده صادك فتحيله صهريج ونونله صهرنج ديدكلرى
زيرزمينده اولان صوخزينه سنه دينور المصهرج اسم مفعول بنيه سيله خراسانى كرجله صوانمش صهريجه
دينور صهرجه صادك فتحيله قاهرهٔ مصرك شمال طرفنده ايكى قريه اسملريدر الصياجة صناجه وزننده
ومراد فيدر كه مهتاب كيجه يه دينور يقال ليلة صياجة اى مضيئة فصل الضاد المعجمة الضبج ضادك
فتحى وبانك سكونيله برآدم كندى كنديسنى يورغونلقدن ياخود ضربه سببيله همان يره چالمق معناسنه در
يقال ضبج فلان ضبجا من الباب الاول اذا القى نفسه على الارض من كلال اوضرب الاضجاج همزه نك كسريله
غريو وفرياد ايلمك معناسنه در كرك واحد وكرك كثير اولسون يقال اضج القوم اذا صاحوا وجلبوا فاذا جزعوا
وغلبوا فضجوا ضجيجا كما سيذكر الضجيج ضادك فتحيله مغلوب اولمغله صبر وتحمل ايده ميوب فرياد ايلمك
معناسنه در يقال ضج القوم ضجيجا من الباب الثانى اذا جزعوا وغلبوا فضجوا ويقال اضج فلان وضج فلان

الضجاج

الضجاج سحاب وزننده برآدمى برايشه جبر وزور ايلمك قسر معناسنه در وضجاج فيل كمكنه دينور عاج كبى وبرنوع
بونجق آديدر الضجاج صادك كسريله مفاعله دن مصدردر برى بريله غوغا وشر وشور ايدشمك معناسنه در
نته كه مضاجه دخى كه مفاعله وزننده در بو معنايه در يقال ضاجه مضاجة وضجاجا اذا شاغبه وشاره وضجاج
برصمغ مأكول آديدر ومطلقا شول شجره دينور كه زهرناك اولمغله آنكله قوش ويرتجى جانور تسميم اولنور
الضجوج صبور وزننده صاغيلور كن بوكوروب فرياد ايدن ناقه يه دينور التضجيج تفعيل وزننده كتمك على قول
برطرفه ميل ايدوب اكيلمك معناسنه در يقال ضجج الرجل تضجيجا اذا ذهب اومال وذكر اولنان شجر ايله كه
مراد ورقى ياثمرى اوله جقدر طيورى ياخود يرتجى جانورى زهرلمك معناسنه در يقال ضجج الرجل اذا سم الطائر او السبع
الضرج ضادك فتحى ورانك سكونيله يارمق معناسنه در يقال ضرجه ضرجا من الباب الاول اذا شقه وبلاشدرمق
معناسنه در يقال ضرج الثوب بالدم اذا لطخه به وبرنسنه يى يره براقمق معناسنه در يقال ضرج الشئ اذا القاه
الانضراج انفعال وزننده يارلمق معناسنه در يقال ضرجه فانضرج اذا انشق وبولالمق معناسنه در يقال
انضرجت لنا الطريق اذا اتسعت وايكى ياخود زياده نسنه لرك آرالرى آچق وايراق اولمق معناسنه در يقال
انضرج ما بينهم اذا تباعد ويرتجى قوش صيد اوزره سوزيلوب انمك معناسنه در على قول پك رنج ومشقتله اخذ ايلمك
معناسنه در كه چتلامق درجه سنده اولور يقال انضرجت العقاب اذا انقضت على الصيد او اخذت فى شق التضرج
تفعل وزننده بيلاشمق معناسنه در يقال ضرج الثوب فتضرج اى لطخه فتلطخ وچتلايوب يارلمق معناسنه در
يقال تضرج البرق اى تشقق واغاجك چچكى ياريلوب اچمق معناسنه استعمال اولنور يقال تضرج النور اذا تفتح
وآدمك يكاغى پك قزارمق معناسنه در كه اضريج معناسندن مأخوذ در يقال تضرج الخد اذا احمار وخاتون
طشره ده كزوب زينتنى ناسه اظهار ايلمك معناسنه در يقال تضرجت المرأة اذا تبرجت المضروجة ميمك فتحيله
شقى واسع اولان كوزه وصف اولور يقال عين مضروجة اى واسعة الشق التضريج تفعيل وزننده برنسنه يى
اشاغى يه صاليورمك معناسنه در يقال ضرج الجيب تضريجا اذا ارخاه ومركوبى غارت ويغما قصديله سكرتدرمك
معناسنه در يقال ضرج الابل اذا ركضها فى الغارة وكلامى تزيين وتحسين ايدوب منقح ومذهب سويلمك معناسنه در
يقال ضرج الكلام اذا حسنه وزوقه وبرمقوله سى نسنه يى قرمزى يه بويامق معناسنه در يقال ضرج الثوب
اذا صبغه بالحمرة وبرونه اوروب قان ايله آلوده قيلمق معناسنه در يقال ضرج الانف بالدم اذا ادماه الاضريج
همزه نك كسريله بركونه كليمه دينور كه صارى ايپ ايله طوقنمش اولور وارش وارغاجى قرمزى ايپكدن طوقنمش
حرير ثوبه دينور وصوى ويوكرك آته دينور وقرمزى بويايه دينور المضرج محدث وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
المضارج ميمك فتحيله مشاق ومتاعب معناسنه در يقال ركب المضارج اى المشاق وكهنه لباسلره دينور مضرج
مفرديدر الضريج امير وزننده پك سكرتمكه دينور يقال عدو ضريج اى شديد ضارج عارج وزننده
برموضعدر الضريجى جعفرى وزننده زيوف اقچه يه دينور يقال درهم ضريجى اى زائف مؤلف بونى ياء تحتيه ده
جيى ذيلنده دخى ذكر وجوهرى يه تعريض ايلمشدر لكن نسبتنه وتعريبنه تعرض ايلمامشدر الضولج جوهر وزننده
كومشه دينور لكن صواب اولان صاد مهمله ايله اولمقدر الضمج ضادك فتحى وميمك سكونيله تقاطر ايده جك
درجه ده بدنه طيب سورمك معناسنه در يقال ضمج جسده ضمجا من الباب الاول اذا لطخه بالطيب حتى كانه يقطر
وضمج برنوع كوچك بوجك اسميدر كه بغايت بدرايحه اولوب وزهرناك اولمغله آرى كبى آدمى صوقار مفردى
ضمجه در الضمج فتحتينله مأبون وحيز كسه ترسنه شهوتلنوب روسبى كبى آلته قيزمق معناسنه در يقال ضمج المأبون
ضمجا من الباب الرابع اذا هاج وضمج برآفتدر كه انسانه اصابت ايدر ويره ياصيلوب ياپشمق معناسنه در يقال ضمج
بالارض ضمجا اذا لصق بها الاضماج همزه نك كسريله بودخى يره ياپشمق معناسنه در يقال اضمج بالارض
بمعنى ضمج الضمعج جعفر وزننده يومرى بدنلو بنيه واعضاسى تمام خاتونه دينور كذلك اول شكل اوزره اولان
دوه يه دينور شارح ديركه بونى جوهرى مؤنثه تخصيص ايلمشدر واقعا مزهرده صفات نسواندن اولمق اوزره مثبتدر
الضوج موج وزننده دره نك بورغاج يرينه دينور جمعى اضواج كلور وضوج مصدر اولور برطرفه ميل ايدوب
صاپمق معناسنه يقال ضاج الشئ ضوجا اذا مال وبولالمق معناسنه در يقال ضاج الوادى اذا اتسع التضوج
تفعل وزننده دره نك بورغاجلرى كثير اولمق معناسنه در يقال تضوج الوادى اذا كثر اضواجه الانضياج انفعال
وزننده بودخى بولالمق معناسنه در يقال انضاج الوادى اذا اتسع الضوجان والضوجانة صادلرك فتحيله
صوجان وصوجانه معناسنه در كه صاد مهمله ده ذكر اولندى الاضهاج همزه نك كسريله كبه حيوان ياوروسنى

دوشورمك معناسنه در يقال اضهجت الناقة اذا القت ولدها الضيوج قعود وزننده والضيجان هيجان وزننده
برطرفه ميل وعدول ايلمك معناسنه در پس بو ماده واوى و يائى اولور يقال ضاج يضيج ضيوجا وضيجانا اذا مال
فصـــــل الطاء الطبج طانك وبانك فتحيله احمق اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب
الرابع اذا احمق وطبج طانك وبانك فتحيله حماقت مستحكم اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب المزبور
اذا استحكم حماقته بو راده مؤلف ماده مذكوره يى مثال ايله ذكر ايلدكدنصكره والطبج استحكام الحماقة عبارتيله
رسم ايلمكله خيليجه تشويش وتتبع اولنوب بعده نهايه ده الطبج استحكام الحماقة وقد طبج يطبج فهو اطبج عنوانيله
بولنمغله ينه باب رابعدن اولديغى امضا اولندى و باش وبوش قباق كبى ايچى قووق شيئه اورمق معناسنه در يقال طبج
رأسه اذا ضربه التطبج تفعل وزننده كوناكون انواع واساليب كلام ايراد ايده رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال
تطبج فى الكلام اذا تفنن وتنوع الطبيجة سكينه وزننده دبر ومقعده دينور الطباهجة طانك فتحيله لحم مشرحه
يعنى شرحه شرحه ديلنمش اته دينور مؤلف كبابى دخى لحم مشرح ايله تفسير ايلمكله طباهجه دخى كباب ديمك اولور نته كه
بعض مفرداتده مصرحا كباب ايله مفسردر و بو تباهه فارسى معربيدر لكن برهانده نازك ومهر ايشمش ات ايله وتحفه ده
ياغ ايچون قزاردلمش ات ايله مفسردر ومقدمة الاديده خايكينه يعنى قايغنه ايله مبيندر الطثرج طانك فتحى وثاى
مثلثه نك سكونيله قرنجه يه دينور نمل معناسنه الطازج تازه فارسى معربيدر كه قارت مقابليدر يقال شئ طازج
اى طرئ وراست ودرست وپاكيزه سوزه دينور الطسوج سفود وزننده ناحيه معناسنه در واوزاندن بردانقك كه
دنك تعبير اولنور ربعى مقداره دينور تسوى فارسى معربيدر زمخشرى بياننه كوره يكرمى درت حبه بر دينار در
ودينارك سدسى كه درت حبه در بردانق در و بردانقك ربعى كه بر حبه در طسوج در لكن مؤلفه كوره ايكى حبه اولور
نته كه مكك ماده سنده بيان ايلمشدر وحبه ايكى ارپه در كه برچكردكدر وخردل بر ارپه نك سدسيدر واوچ
خردل بر برنجدر طفسونج طانك ونونك فتحيله نهر دجله كنارنده بر بلده در الطنوج طانك ضميله صنوف
معناسنه در يقال الناس طنوج اى صنوف وكراريس معناسنه در كه كراسه نك جمعيدر جزء تعبير ايلديكمز
اوراق مجتمعه در كه عادتا اونر كاغد اولور و بو معنالرده لفظ مزبورك مفردى يوقدر طنجه كنجه وزننده بحر مغرب
ساحلنده بر بلده آديدر الطيهوج طيفور وزننده عربيده سلكان ديدكلرى قوشك اركنه دينور و بو تيهو معربيدر كه
تركيده چيل قوشى ديدكلريدر مؤلف سلكانى ماده سنده بشقه تفسير ايلمشدر لكن جميع مفرداتده طيهوج چيل
قوشيله مبين در فصـــــل الظاء المعجمة الظج حج وزننده استغاثه واستمداد ايدن كمسه نك
فريادى كبى جنكده فرياد ايلمك معناسنه در يقال ظج الرجل ظجا من الباب الاول اذا صاح فى الحرب صياح المستغيث
واكر جنكك غيريده فرياد ايدرسه ضج الرجل ديرلر ضاد معجمه ايله نته ذكر اولندى فصـــــل العين العبجة
عينك وبانك فتحيله اراذل واوغاد ناسدن شول شخصه دينور كه بغض وكين ايله مجبول اولمغله ناسه دائما زباندرازلق
ايدوب ونه ديديكنى بيلمز واصلا برايشه يرامز فضول ومذموم اوله يقال هو عبجة اى بغيض طغام لا يعى ما يقول
ولا خير فيه العثج عينك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله وفتحتينله جائزدر ثعج معناسنه در كه سفر براولان كروه انسانى يه
دينور مؤلفك والجماعة من الناس قولى الثعج قولنى عطف تفسيردر وكيجه دن برمقداره دينور يقال مر عثج
من الليل اى قطعة وتدريج وتأنى ايده رك شرب مشروبه دوام ايلمك معناسنه در كه آزجه آزجه ايچرك چوق ايچمكدن
عبارتدر يقال عثج الرجل عثجا من الباب الثانى اذا ادام الشرب شيئا بعد شئ العثجة جرعه وزننده بو دخى
سفرده اولان جماعته دينور العثجج عينك فتحى وثانك سكونيله جمع كثير معناسنه در العثوثج سفرجل وزننده
عظيم الجثه اولوب جست وچالاك اولان دوه يه دينور العثنجج نونله والعثوجج جيمله بونلرده عثوثج معناسنه در
الاعثيجاج اعشيشاب وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال اعثوجج الرجل اذا اسرع العج حج وزننده
والعجيج عينك فتحيله بلند آوازايله حيقرمق معناسنه در يقال عج الرجل عجا وعجيجا من الباب الثانى والرابع اذا صاح
ورفع صوته قال الشارح ومنه الحديث افضل الحج العج والثج فالمراد رفع الصوت فى التلبية وعج وعجيج ناقه يى
عاج عاج ديه رك زجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال عج الناقة اذا زجرها فقال عاج عاج وقوم فنون واطوارلرنده ركوبى
چوغالتمق يعنى اكثر فنون واوضاعلرى بنوب اتمك اولمق معناسنه در و بو توز صاورمق معناسندندر يقال عج القوم
اذا اكثروا فى فنونهم الركوب و يل شديد اسمكله توزى هوايه صاورمق معناسنه در يقال عجت الريح اذا اشتدت فاثارت
الغبار العجعجة زلزله وزننده بلند آوازايله تكرار بتكرار حيقرمق معناسنه در يقال عجعج الرجل بمعنى عج تكرر معنا ماده نك
مقتضاسيدر ودوه ضربدن ياخود حمل ثقيلدن ناشى باغرمق معناسنه در يقال عجعج البعير اذا ضرب فرغا او حمل

عليه ثقيل فرغا مترجم ديركه عجعجه مناسبتيله اشبو فائده تحريرى مناسب كورلدى سيوطى مزهرده ديديكه افصح لغات
لغت قريش اولديغنك وجهى بودركه قبائل عرب زمان جاهليتده حج ايچون هر موسمده جمع اولورلر ايدى قريش
آنلرك كلاملرنى استماع ايدوب فصيح اولانى اخذ وقبيح اولانى ترك ايدرلر ايدى لهذا قريشده لغت فصيحه مجتمعه
اولوب قبائل سائره لغت قبيحه دن خالى اولمديلر كشكشه شين معجمه ايله وكسكسه مهمله ايله وعنعنه وفحفحه ووكم ووهم
وعجعجه واستنطاء ووتم وشنشنه ولخلخانيه وطمطمانيه كبى كشكشه ربيعه ومضر قبيله سنده در كه كاف خطاب
مؤنثدنصكره شين معجمه ذكر ايدرلر مثلا اليكش وبكش ديرلر وكسكسه قبيلتين مذكورتين كاف خطاب
مذكردنصكره سين مهمله ايله اليكس وبكس ديرلر وعنعنه قيس وتميم قبيله لرنده در كه اولده واقع اولان همزه يى عينه
تبديل ايدرلر انك لفظنده عنك واسلم كلمه سنده عسلم ديرلر وفحفحه هذيل قبيله سنده در كه حاى مهمله يى عين ايدرلر حتى
كلمه سنده عتى ديرلر ووكم وهم ايكيسيده بنو كلب لغتنده در كافدن اول ياء تحتيه ياخود كسره اولسه كافى مكسور ايدرلر
وهاءدن اول ياء ياخود كسره اولسه هايى مكسور ايدرلر وعجعجه قضاعه قبيله سنده در كه ياى مشدده يى جيمه تبديل ايدرلر
تميمى لفظنده تميمج ديرلر بعضلر عين حرفنه مقارنته تخصيص ايدرلر مثلا راع معى يرنده راعج معج ديرلر واستنطاء
سعد بن بكر وهذيل وازد وقيس وانصار عين ساكنه طا حرفنه مقارن اولورسه نونه تبديل ايدرلر اعطى كلمه سنده
انطى ديرلر ووتم يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر وشنشنه كذلك يمنده كاف مطلق شينه تبديل
ايدرلر لبيك لفظنده لبيش ديرلر ولخلخانيه الفلرى تخفيف ايدرلر مثلا ماشاء الله يرنده مشا الله ديرلر وطمطمانيه حمير
قبيله سنده در كه حرف تعريف يرنده ميم تلفظ ايدرلر طاب الهواء يرنده طابم هوا ديرلر و بونلرى موقعلرنده مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر الاعجاج همزه نك كسريله بو دخى قومك اكثرى فن واسلوبلرى بنوب اتمك و يل مشتد اولمغله
توزى صاورمق معنالرينه در المعج ميمك ضمى وعينك كسريله والعجاج شداد وزننده طلازلو كونه وصف
اولور كه آنده يل مشتد اولوب توزى طپراغى هوايه صاوره يقال يوم معج وعجاج اى فيه اعجاج وعجاج هر صاحب
صوت اولانك بلند آوازايله سسلنور اولانه دينور يقال رجل ونهر وقوس وفحل عجاج اى صياح وعجاج القابدندر
عجاج بن روبه شاعر مشهوردر كندوسيله پدرينه تغليبا عجاجان اطلاق اولنور المعاجيج ميمك فتحيله شديد
اسن يللره دينور يقال رياح معاجيج اى شديدة شارحك بياننه كوره مفردى معجدر ميمك كسرى وعينك فتحيله
العجة عينك ضميله قايغنه تعبير اولنان طعامه دينور كه بمورطه ايله ترتيب اولنور فارسيده خايكينه دينور و بو مولددر
عربى صحيح دكلدر العجاج سحاب وزننده بون واحمق كمسيه دينور وتوزه دينور غبار معناسنه مفردى عجاجه در
عربلر فلان قبيله اوزره شبخون ايلدى ديجك يرده لف عجاجته عليهم ديرلر كذلك بولنديغى عمل ومصلحتندن
فراغت ايتدى ديجك يرده لبد عجاجته ديرلر وعجاج تتونه دينور دخان معناسنه واوند وخذله وفرومايه اشخاصه دينور
يقال هو من العجاج اى رعاع الناس وعجاجه هايله چوق وعظيم دوه سوريسنه دينور تأنيثى جماعت اعتباريله در
يقال ابل عجاجة اى كثيرة عظيمة العجعاج عينك فتحيله بو دخى بلند آوازلو نسنه يه دينور عجاج كبى وصوى
ونجيب اولان ياشلوجه آته دينور العاج حاج وزننده يولجيلر ايله طلو بوله اطلاق اولنور رفع صوتى ياخود كثرت
غبارى موجب اولمق ملاحظه سيله يقال طريق عاج اى ممتلئ التعجيج تفعيل وزننده بر يرى دخانله طولدرمق
معناسنه در التعجج تفعل وزننده آندن مطاوعدر يقال عجج البيت من الدخان اذا ملأه فتعجج اى ملأ منه العدرج
عملس وزننده جست وسريع انسان وحيوانه دينور وعدرج بر رجل اسميدر وكس وكمسه معناسنه در يقال ما بالدار
من عدرج اى احد العذج عينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله ايچمك معناسنه در يقال عذج الماء عذجا
من الباب الاول اذا شربه و يقال عذج عاذج مبالغة كقولهم جهد جاهد المعذج منبر وزننده شول كمسه در كه
ذاتنده غيرت وحميتى اولوب لكن بدخوى وبد مزاج اوله ودائما ناسه لوم وتوبيخ ايدر اولان كمسيه دينور يقال رجل
معذج اى غيور سيئ الخلق وكذا كثير اللوم العذلجة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال عذلج السقاء
اذا ملأه وچوجغى كوزل غدا ايله بسلمك معناسنه در يقال عذلج ولده اذا احسن غذائه العذلوج عينك ضميله
كوزل غدا ايله پرورده ولده دينور يقال ولد عذلوج اى حسن الغذاء المعذلج مدحرج وزننده اتنه طلو تر وتازه اولوب
شكل واندامى خوب ودلكش اولان جوانه دينور مؤنثنده معذلجه دينور يقال شاب معذلج اى ممتلئ ناعم حسن الخلق
ويقال جارية معذلجة العذلاج عينك كسريله خوش ونرم ونازك ديرلكه دينور يقال عيش عذلاج اى ناعم
العروج قعود وزننده والمعرج ميمك ورانك فتحيله كه مصدر ميمى در يوقرى چقمق معناسنه در يقال عرج الرجل
عروجا ومعرجا من الباب الاول اذا ارتقى و بر كمسه نك يا بر حيوانك اياغنه بر نسنه اصابت ايلمكله آغسيه رق يوريمك

مطلب

معناسنه‌در يقال عرج الرجل اذا اصابه شئ فى رجله فخمع واكر آغسقلغى خلقى اولور ايسه عرج فلان ديرلر فرح
بابندن مصدرى عرج اولور فتحتينله على قول بونده مثلث اولور يعنى اول ورابع وخامس بابندن ايراد اولنور الاعرج
احمر وزننده ذاتى طوپال وآغسق اولان كشى يه دينور مؤنثى عرجاء درجمعى عرج كلور عينك ضميله وعرجان
كلور عينك ضميله يقال رجل اعرج اى بين العرج من عرج وعرجان واعرج قرغه‌يه اطلاق اولنور الاعراج
همزه‌نك كسريله آغسق ايتمك معناسنه‌در يقال اعرجه الله تعالى اى جعله اعرج وبركسه ايچون عرج دوه‌لر حاصل
اولمق معناسنه‌در كه صاحب عرج اولمقدر يقال اعرج فلان اذا حصل له ابل عرج شارح ديركه كرچه عرج كلمه‌سى
جميع نسخه‌ده عينك ضميله وابل كلمه‌سندن مؤخر اوله‌رق مضبوطدر كه اعرجك جمعيدر لكن صواب اولان حصل له
عرج من الابل عنوانينده اولمقدر عينك فتحيله كه سورى وقطيعه معناسنه‌در كاسيد كرو اعراج كونش باتديغى وقته
داخل اولمق معناسنه‌در يقال اعرج الرجل اذا دخل فى وقت غيبوبة الشمس وبرآدمه برسورى دوه ويرمك معناسنه‌در
يقال اعرج فلانا اذا اعطاه عرجا من الابل العرجان فتحاتله آغسق آدمك يوريمسنه دينور ظاهرا مصدردر
العريج امير وزننده محكم واستوار اولميان شيئه اطلاق اولنور يقال امر عريج اذا لم يبرم التعريج تفعيل وزننده
برنسنه‌يى برجانبه طوغرى مائل قلمق معناسنه‌در آغسقلق معناسندن مأخوذدر يقال عرج البناء تعريجا
اذا ميله ومقيم اولمق معناسنه‌در يقال عرج على الشئ اذا اقام عليه وعرج على المنزل ديرلر مطيه‌سنى آنده حبس
وتوقيف ايدوب كندى اقامت ايلسه وكون باتديغى وقته كيرمك معناسنه‌در يقال عرج الرجل اذا دخل فى وقت
غيبوبة الشمس التعرج تفعل وزننده بودخى مقيم اولمق معناسنه‌در يقال تعرج على الشئ اذا اقام عليه
وحبس المطية على المنزل الانعراج انفعال وزننده برطرفه ميل ايدوب اكيلمك معناسنه‌در يقال انعرج الشئ
اذا انعطف المنعرج اسم مفعول بنيه‌سيله بوكرى وبورغاج يره اطلاق اولنور يقال هذا منعرج الوادى اى
منعطفه يمنة ويسرة المعراج محراب وزننده والمعرج منبر وزننده والمعرج مقعد وزننده نردبانه دينور
سلم معناسنه وچيقه‌جق يره دينور مصعد معناسنه شارحك بيانينه كوره بونلرك جمعلرى معاريج ومعارج كلور
ومعراج ومعرجك كه ميمك كسريله‌در اسم مكان اولملرى مجازدر العرج فتحتينله خلقى آغسق وطوپال اولمق
معناسنه‌در نته كه ذكر اولندى وكونش باتمق على قول مغرب سمتنه طوغرى ميل ايلمك معناسنه‌در كه طولنمق تعبير
اولنور يقال عرجت الشمس عرجا من الباب الرابع اذا غابت او انعرجت نحو المغرب العرج كتف وزننده
شول دوه‌يه دينور كه طوغرى بول ايلمز اوله يقال بعير عرج اى لا يبول مستقيما دوه‌نك استقامتى بولى اكسه‌سنه طوغرى
اولمقدر لطائفدندر كه دوه‌يه نيچون اصل طوغريسنه بول ايلمزسز ديو سؤال ايتدكلرنده قنقى اندامز طوغريدر
ديو جواب ويرمشدر العرج عينك فتحى ورانك سكونيله يمنده بربلده آديدر وهذيل قبيله‌سى ديارنده برموضع آديدر
وطريق مكه‌ده برمنزل آديدر عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان العرجى الشاعر اورادندر مؤلف بو ماده‌يى وبالفتح
عنوانيله رسم ايلمكله عادتى اوزره اولك فتحى وثانينك سكونيله تقييد اولندى زيرا ديباجه‌ده بيان اولنديغى اوزره
بالفتح ديدكده مراد رسم مزبوردر وبالكسر ديدكده اولك كسرى وثانينك سكونيله‌در وبالضم ديدكده اولك ضمى
وثانينك سكونيله‌در وبالتحريك ديدكده فتحتينله ياخود فتحاتله‌در بعض هامشده بيوجه اعتراض نابجادر
وعرج دوه سوريسنه دينور كه سكسان قدر على قول سكساندن طقسانه قدر ياخود يوز اللى وآندن يوقاريجه
ياخود بشيوزدن بيكه قدر اوله وبو معناده عينك كسريله لغتدر جمعى اعراج كلور وعروج كلور العريجاء
مصغر بنيه‌سيله ومد ايله پك اتسى اولان نصف نهار وقتنه دينور هاجره معناسنه ودوه قسمى صويه بركون نصف
نهارده وبركون صباح وقتنده كلمكه دينور وآدم كونده براويون طعام ايلمكه دينور يقال هو يأكل العريجاء اى كل يوم مرة
وعريجاء برموضع آديدر المعرج معظم وزننده شول ثوبه وقماشه دينور كه چبوقلى اولوب لكن چبوقلرى
يلان ايكوسى كبى بربرينه بورلمش وطولانمش اوله يقال ثوب معرج اى مخطط فى التواء عرج وعراج عينلرك
ضميله معرفه وغير منصرف اوله‌رق ضباع يعنى صرتلان ويللى قورد تعبير اولنان جانورك كروهنه دينور قبيله منزلنه
تنزيل ايلمشلردر يعنى قبيله منزلنه تنزيل ايلملريله معرفه وتأنيث علتلرندن غير منصرف اولديلر آغسق صورتنده
رفتارلرى باعث اطلاقدر العرجاء حمراء وزننده بودخى ضبع اسميدر شراحك بيانى اوزره ذكر اولنان عرج وعراج
اسم جنس كبى اولمغله واحد وجمعنه اطلاق اولنور وكاهى تاى وحدتله واحدينه اطلاق اولنور وعرجاء كلمه‌سى كه
فى الاصل مؤنثدر مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور مذكرنده اعرج ديمز وبوراده مؤنث مذكر اوزره تغليب اولنمشدر
حريرى درّه‌ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه اصول مطرده‌دندر كه دائما مذكر اصالتنه بناء مؤنث اوزره تغليب

لطيفه

اولنور

اولنور الا ايكى ماده‌ده برعكس دربرى تاريخ ماده‌سنده كه ليالى ايام اوزره مغلبه‌در اسبق اولديغنه مبنى وبرى ضبع
عرجاء ماده‌سيدر زيرا ضبع مؤنثنه مخصوص اولان اسمدر مذكرينه ضبعان دينور ضادك كسريله نته كه مؤلف
دخى بو قولى ترجيح ايلمشدر كرچه شهاب شرحنده بونى بعض لغته تخصيص ايلمشدر لكن اكثر اصولده قول مزبور
ارجحدر پس عرجاء مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور وسبب تسميه سموز اولوب مفاصللرى كوشك اولديغندن ناشى
رفتارلرنده اغسق هيئتنده تمايل اولديغنه مبنى در وفى الاصل وصف اولوب كاهى اسم اوله‌رق يالكز عرجاء
دخى اطلاق اولنور غلبهٔ استعمال سببيله ذوالعرجاء مزينه قبيله‌سى ارضنده برتپه‌نك آديدر عراجه ثمامه
وزننده بررجلك اسميدر عريجه حنيفه وزننده نهاوند حدودنده نسير قلعه‌سنك صاحبى اولان نسير بن ديسم
نام كسه‌نك جدى اسميدر بنوالاعرج برمعروف جماعتدر العرج عينك ضميله محدثيندن جماعت كثيره
اسميدر الاعيرج مصغر بنيه‌سيله برنوع ييلانه دينور كه قولقلرى صاغر اولوب واكا اصلا افسون تأثير ايلمز
وافعى كبى انسان اوزره صچرايوب آتيلور بغايت خبيث بريلاندر ولفظ مزبور امام ليث قولى اوزره مؤنث قلنمز جمعى
اعيرجات كلور العارج خارج وزننده غائب ونابديد معناسنه‌در العرنجج عينك ورانك فتحيله يمن پادشاهى
حمير بن سباء اسميدر پس حمير لقبى اولور الاعرنجاج افعنلال وزننده برايشده چالشوب جد واقدام ايلمك
معناسنه‌در يقال اعرنجج فى الامر اذا جد فيه العربج باى موحده ايله قنفذ وزننده ايرى كوپكه دينور چوبان كوپكى كبى
كلب ضخم معناسنه شارح ديركه تهذيبده شكارى كلبله مفسردر كه تازى تعبير ايتدكلريدر عرطوج زنبور
وزننده برپادشاه آديدر العرفج جعفر وزننده برشجر آديدر كه دوزيرلرده بتر مفردى عرفجه‌در هايله مفرداتده
عرفج سادج برى ايله مفسردر كه بش پرمق ديدكلرى نباتدر سود لكن اقسامندندر وشيخ داود قتاد ايله يعنى كوركن
اغاجيله بيان ايلمشدر لهيب آتشى زياده‌سيله قرمزى اولور بوسببله آنكله بررجل تسميه اولنمشدر العرافج عينك
فتحيله شول قومساللره دينور كه برطريقله مرور ايده‌جك يوللرى اولميه مفردى عرفجه‌در لى العرفجة لامك فتحى
ويانك تشديديله عرب ميانده بركونه جماعه اطلاق اولنور كه بينلرنده معروفدر اصل معنا يولسز قوملق يورغاجى
ديمكدر فتدبر وتدبر عرفجاء عينك فتحيله بنو عميل جماعتى يوردنده برموضع ياخود برصو آديدر العزج مزج وزننده اوته
قاقمق معناسنه‌در يقال عزج فلانا عزجا من الباب الاول اذا دفعه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال عزج الجارية اذا جامعها
وبيل ايله ترلايى سوكوب آقدارمق معناسنه‌در يقال عزج الارض بالمسحاة اذا قلبها العسج نسج وزننده بيوتى ايلرى
طوغرى سوندروب اوزاده‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال عسج الرجل عسجا من الباب الاول اذا مد عنقه فى مشيه
المعساج محراب وزننده بيوتى سوندروب اوزاده‌رق يورر اولان انسان وحيوانه دينور يقال بعير معساج اى يمد
عنقه فى السير العوسجة عينك فتحيله يمنده برموضعدر وبلاد باهله‌ده بركومش معدننك اسميدر وبرتيكنلك
آديدر جمعى عوسج كلور كه جمع جنسدر تركيده سنجان تيكنى وبعض يرده موسى اغاجى ديدكلرى تيكنلو شجر
اوله‌جقدر العسج فتحتينله دوه قسمى ذكر اولنان عوسجه ديدكلرى تيكنلك اوتلامغله خسته اولمق معناسنه‌در
يقال عسجت المال اى الابل عسجا من الباب الرابع اذا مرضت من رعية العوسجة عوسج جوهر وزننده طفيل بن
شعيثك فرسى اسميدر العواسج جمع بنيه‌سيله برقبيلهٔ معروفه‌در الاعسجاج احمرار وزننده بركسه پك پير
وسالخورده اولمغله بلى بوكلمك معناسنه‌در يقال اعسج الشيخ اعسجاجا اذا مضى وتعوج كبرا العسلج قنفذ
وزننده والعسلوج عينك ضميله اغاج وآصمه داللرندن هنوز يشرمش تازه ويومشق ويشل چبوغه دينور
ومنه يقال جارية عسلوجة النبات اى ناعمة ويقال قوام عسلج اى قد ناعم العسلجة دحرجه وزننده اغاج
تازه ويشل داللرو فليزلر سورمك معناسنه‌در يقال عسلجت الشجرة اذا اخرجت العسلوج العسلج عملس
وزننده خوش ونفيس طعامه دينور على قول رقيق اولانه دينور كه قويو وغليظ اولميان‌در وعسلج بحرين
قضاسنده برقريه آديدر العسنج نونله عملس وزننده اركك دوه قوشنه دينور ظليم كبى العشنج شين معجمه ايله
عملس وزننده دورك يوزلو چهره‌سى منقبض بد منظر كسبه دينور يقال رجل عشنج اى المنقبض الوجه السيئ
المنظر الاعصج صاد ايله اصلع وزننده ومراد فيدر كه باشنك اوكى طازكل اولان كشى يه دينور العصلج
عملس وزننده انجكلرى اكرى اولان كسبه دينور يقال رجل عصلج اى المعوج الساق العضانج ضاد معجمه
وثاى مثلثه ايله علابط وزننده والعضافج فايله صلب وشديد اولان انسان وحيوانه دينور وايرى وسموز انسان
وحيوانه دينور العضمجة عينك وميمك فتحيله ديشى تلكى يه دينور ثعلبه كبى العفج عينك فتحى وكسريله
والعفج فتحتينله والعفج كتف وزننده انسان وحيوانك جوفلرنده شول نسنه‌يه دينور كه كيموس حالتندنصكره

فضلهٔ طعام معده‌دن اكا انتقال ايدر كودن بغرسغى ديدكلرى ككبش بغرسق اوله جقدر جمعى اعفاج كلور
الاعفج عفجى بيوك اولانه دينور العفج عينك فتحى وفانك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال عفجه عفجا
من الباب الثانى اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال عفج الجارية اذا جامعها المعفج منبر وزننده كلام
وعملنى ضبط وحفظ ايلمز اولان احمق آدمه دينور المعفاج مصباح وزننده والمعفجة مكنسه وزننده
دكنكه دينور عصا معناسنه العفجه فرحه وزننده شول مصلق طرزنده كوچك حوضه دينور كه بيوك
حوضلرك يانلرنده اتخاذ اولنور حوضلرك صولرى چكلدكده آندن شرب واخذ اولنور العفنجج عينك وفانك
فتحيله كوده‌سى ايرى وكندوسى احمق ونادان اولان كمسيه دينور وجست وچابك ناقه‌يه دينور التعفج تفعل
وزننده ينكج كبى اكرى اكرى يوريمك معناسنه‌در يقال تعفج فى مشيه اذا تعوج الاعفنجاج افعنلال وزننده
سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال اعفنجج البعير اذا اسرع العفشج شين معجمه ايله جعفر وزننده كوده‌سى
ايرى اوزون بويلو كمسيه دينور العفضج ضاد معجمه ايله جعفر وزننده والعفضاج عينك كسريله هلقام
وزننده والعفاضج علابط وزننده كوده‌سى سموز وكمى ارسلانى كبى ايرى اولوب لكن سلپوك وكوشك اولان
كمسيه دينور وعفضج صلب وشديد اولان شيئه دينور العفضجة دحرجه وزننده جثه‌لو وسموز اولمق معناسنه‌در
يقال هو معصوب ما عفضج على المجهول اى ما سمن العلج عينك كسريله اشكه دينور عير معناسنه مؤلف
عيرى حمار ايله تفسير وحمار وحشده مغلب اولمق اوزره بيان ايلمشدر وعلج قوى وسمين اولان بيان اشكنه دينور
سائر اصولك مقتضاسى ووضع ماده‌نك موجبى السمين القوى لفظى العير وحمار الوحش كلمه‌لرينك هر برينه
وصف اولمقدر بو صورتده علج قوى وسمين اولان اشكه واويلجه اولان بيان اشكنه دينمش اولور وعلج كنارى قالين
وغليظ اولان كرده اتمكنه دينور وكفار عجمدن كه ماعدا العربدر كافر كشى‌يه دينور پس عربدن اولور ايسه اطلاق
اولنمز يقال هو من الاعلاج اى من كفار العجم بعض اصولك بيانى اوزره اصلا بردين ايله متدين اولميانه اطلاق اولنور
وبعض عرب مطلقا كافره علج اطلاق ايدرلر ومغربده ومصباحده الضخم من كفار العجم عنوانيله مرسومدر جمعى
علوج كلور واعلاج ومعلوجاء وعلجه كلور عنبه وزننده وعلج قيم مال يعنى دواب ومواشى‌يه حسن تقيد وتيمار
وپرورشلرنده دائما اهتمام اوزره اولان كمسيه دينور يقال هو علج مال اى ازاؤه العلاج عينك كسريله والمعالجة
مفاعله وزننده برخصوصه چالشوب دورشمك معناسنه‌در يقال عالجه علاجا ومعالجة اذا زاوله وخسته‌يه تيمار ايلمك
معناسنه‌در يقال عالج المريض اذا داواه ومعناى اولده باب مغالبه‌ده ايراد اولنور يقال عالجه فعلجه علجا
اى غلبه فى المعالجة اى المزاولة الاستعلاج اعضأ ياخود بدنك دريسى غليظ اولمق معناسنه‌در يقال
استعلج جلده اذا غلظ العلج كتف وزننده والعلج صرد وزننده والعلج خلد وركع وزننده شول كاركذار
شديد وجسور كمسيه دينور كه امور ومصالحه غالب ومعترض اولنلرى برروجهله دافع اولور اوله يقال رجل علج
وعلج وعلج اى شديد صريع معالج للامور العلج فتحتينله خرما اغاجلرينك ديبلرنده چقان فدانلرينه دينور
العلجان عينك ضميله ميشه اغاجنك جماعتنه دينور العلجان فتحاتله خاصة ناقه‌نك مضطرب اولمسنه دينور
وعلجان برموضع آديدر وبرنبات معروف اسميدر كه باديه اوتلرندندر العالج خارج وزننده علجان اوتى رعى ايدن
دوه‌يه دينور وبرموضع آديدر كه آنده برعظيم قوملق واردر رمل عالج مشهوردر العلجن ضيفن وزننده كه نونى
زائده‌در اتى صمصق طقناز اولان ناقه‌يه دينور ولا ابالیانه اولان عورته دينور مرأة ماجنه معناسنه يقال هى علجن
اى ماجنة مترجم ديركه بالمناسبة بعض محللرده دخى ذكر اولنمشدر كه استعمالات عربدن بسط وقبض تعبير اولنان
برطريقه دخى واردر بسط زياده وقبض نقصان ايلمكدن عبارتدر مثلا برمعناده مبالغه قصدينه مبنى كلمه‌نك
آخرينه ميم ياخود نون حرفلرنى زياده ايدرلر شدقم وزرقم ورعشن وعلجن كبى پس بوراده علجن بغايت پاك
ومبالاتسز پرده بيرون عورت ديمك اولور فليحفظ بنو العليج زبير وزننده وبنو العلاج عينك كسريله ايكى بطن
اسميدر الاعتلاج افتعال وزننده ناس برى بريله طوتشوب يكديكرى نقش زمين ايده‌رك جنك وقتال
ايلمك معناسنه‌در يقال اعتلج القوم اذا اتخذوا صراعا وقتالا ويرك نباتى بويلنوب اوزامق معناسنه‌در يقال
اعتلجت الارض اذا طال نباتها ودريانك موجلرى برى برينه چارپشمق معناسنه‌در يقال اعتلجت الامواج اذا التطمت
العلجانة فتحاتله شول طپراغه دينور كه روزكار براغاجك دبنه سوروب يغمش اوله وبرموضع آديدر العلوج
صبور وزننده دورشه‌جك وچالشجق نسنه‌يه دينور بو مناسبتله طعامدن آغزده برى اوته چينيوب دوندره‌جك مقداره
اطلاق اولنور ومنه يقال هو علوج صدق اى الوك صدق ويقال ما تعلجت بعلوج اى ما تألكت بالوك بوراده فعول

بمعنى

بمعنى مفعولدر العلهجة دحرجه وزننده درى‌يى چينيوب يوتمق ايچون آتشه طوتوب بو مشتق معناسنه‌در اعرابلر
شدت قحط هنكامنده اكا مضطر اولورلر يقال علهج الجلد اذا لينه بالنار ليمضغ ويبلع العلهج جعفر وزننده
برشجر آديدر المعلهج مزعفر وزننده لئيم اولان احمق كمسيه دينور وهجين معناسنه‌در كه ايكى مختلف جنسدن
متولد اولاندر انسانده هجنت پدرى شريف ووالده‌سى وضيعه يعنى جاريه اوله وآتده باباسى عربى واناسى بوزآت
اوله جوهرى غلط ايدوب ماده مزبوره‌ده هانك زياده‌سيله حكم ايلمشدر شارح ديركه عند ائمة الصرف هاء
زائده‌در العمج دمج وزننده تيز تيز يوريمك معناسنه‌در يقال عمج الرجل عمجا من الباب الاول اذا اسرع فى السير وصوده
يوزمك معناسنه‌در يقال عمج فلان اذا سبح فى الماء ويولده صاغه وصوله بوريله‌رق يوريمك معناسنه‌در يلان يورويشى
كبى يقال عمج الرجل اذا التوى فى الطريق يمنة ويسرة التعمج تفعل وزننده بودخى يولده صاغه وصوله بوريله‌رق
اكرى بوكرى چالق يوريوب كتمك معناسنه‌در يقال تعمج بمعنى عمج فى السير العمج جبل وزننده والعمج سكر
وزننده ييلانه دينور حيه معناسنه يورويشى باعث تسميه‌در العومج جوهر وزننده بودخى ييلانه دينور العموج
صبور وزننده شول شيئه دينور كه طوغرى كتميوب اكرى بوكرى بوريله‌رق طولاشق كيدر اوله يقال سهم عموج
اى يتلوى فى ذهابه العمضج ضاد معجمه ايله جعفر وزننده والعماضج علابط وزننده سخت وشديد آته ودوه‌يه
دينور العمهج جعفر وزننده والعماهج علابط وزننده پك قويو سوده دينور ومدمغ ومتكبر وخودبين كمسيه
دينور ومطلقا اوزون شيئه دينور وچابك وسريع معناسنه‌در وكوده‌سى لحم وشحمله طولغون انسان وحيوانه
دينور وبرى برينه صارمشمش تازه ويشل اوتلغه دينور جمعى عماهيج كلور العمهوج جمهور وزننده بودخى
وجودى لحم وشحمله طولمش سموز انسان وحيوانه دينور العنج عينك فتحى ونونك سكونيله دوه‌نك راكبى
يولارنى قوتله چكوب قيج اياقلرى اوزره رد ايدوب آليقومق ياخود چكوب كيرو دوندرمك معناسنه‌در تا كه
يولاره آلشوب كتمكده وطور مفده معلم اولوب باش اوكرنه يقال عنج البعير عنجا من الباب الاول اذا جذب خطامه
فيرده على رجليه وذلك عند التعليم قال الشارح ومنه المثل * عود يعلم العنج * وعود عينك فتحيله قوجه دوه‌يه دينور
بوندن اسم عنج‌در فتحتينله كما سيذكر الاعناج همزه‌نك كسريله عنج معناسنه‌در يقال اعنج البعير بمعنى
عنج وبرامر ومصلحتك اطراف لازمه‌سنى ضبط وتوثيقله محكم ومتين قلمق معناسنه‌در بو فى الاصل قوغه‌يه عناج
ديدكلرى ايپ كچورمك معناسنه اولمغله معناى مزبور بوندن مستعاردر يقال اعنج الرجل اذا استوثق من اموره
واحكمها وبركسه اوكورغه كمكنده وجع پيدا اولمغله آندن دردناك اولمق معناسنه‌در عناج اول وجعه دينور
كما سيذكر يقال اعنج الرجل اذا اشتكى من صلبه العنج فتحتينله دوه‌يه وجه مذكور اوزره باش اوكرتمك معناسندن
اسميدر اول حالته اطلاق اولنور وعنج شيخ معناسنه‌در غين معجمه‌ده لغتدر العناج كتاب وزننده شول ايپه
دينور كه بيوك قوغه‌نك اشاغيسنه بند ايتدكدنصكره براوجنى كتوروب قوغه‌نك آغزنده اولان اغاجه بند ايدرلر
تا كه قولبلره پك زور كلميوب وقولبلر ياخود آخر ايپ قويدقده بو قوغه‌يى ضبط ايدر وخفيف اولان قوغه‌نك
عناجى شول سجمدر كه قوغه‌نك برقولغى آنكله قوغه‌نك اغاجنه بند اولنور بو معنادندر كه بى فكر ورويت تفوه
اولنان نامضبوط سوزه عربلر قول لا عناج له ديرلر وعناج اوكورغه كمكلرينه ويله عارض اولان آغرى‌يه دينور
وامر ومصلحته اطلاق اولنور تصرف مناسبتيله يقال عناج فلان الى فلان اى امره اليه يعنى يتصرف به وملاك الامر
معناسنه‌در كه برايشك قوام ودوامنه مدار ومبتنا اولان نسنه‌دن واول ايشك مدير ومدبرى اولان كمسه‌دن
عبارتدر يقال هذا عناج امرك وفلان عناج امرك اى ملاكه العناجيج عناقيد وزننده صوى وبوكرك آتلره ودوه‌لره
دينور عنجوج مفرديدر عنقود وزننده وعناجيج الشباب جوانلق حالتنك اول هنكامنه اطلاق اولنور اوقات
اعتباريله جمع ايراد اولنمشدر يقال مضت عناجيج الشباب اى اوله العنجج عينك وجيمك فتحيله مطلقا عظيم اولان
شيئه دينور شارح ديركه بونده صواب اولان عنجنج اولمقدر غضنفر وزننده العنجج عينك وجيمك ضميله
فسلكن تعبير اولنان ريحانه دينور ضيمران كبى المعنج منبر وزننده دائما امور ومصالحه متعرض اولوب كيريشن
آدمه دينور لكن مقتضاى ماده آرقوريدن خلقك امور ومصالحنه صوقيلور اولان فضولجه كمسه اولمقدر يقال هو
معنج اى متعرض للامور عنج عينك فتحى ونونك سكونى وفتحيله كبار اتباع تابعيندن محمد بن عبد الرحمن نام ذاتك
جدى اسميدر العنجة فتحاتله محفه قپوسنك يانده اولان سوكه دمورينه دينور كه ايكى دانه اولور العنج قنفذ
وزننده ثقيل وسلبوك وحولبه اولان احمق كشى‌يه دينور العنبوج عينك ضميله عنبج معناسنه‌در مؤلف كالعنبوج
فيهما عبارتيله رسم ايليوب لكن معنيين كذران ايلمامشدر جميع نسخه‌لرده الاحمق الرخو الثقيل عنوانده مرسومدر

مكر كه اصل نسخه الاحمق الرخو والثقيل ياخود والرخو الثقيل اولوب واو ساقط اولمش اوله بو صورتده عنبج وعنبوج
احمقه ياخود سولپوك اولان احمقه وثقيل آدمه دينمش اولور العنابج علابط وزننده اندامى تصلق وغليظ وناتراش
كمسيه دينور يقال رجل عنابج اى جاف العنثج ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده والعناثج علابط وزننده سموز وتنومند
اولان ينشمش جوانه دينور كه كنج ايريسى تعبير اولنور العنفجيج زنجبيل وزننده آپشى آچق اولان ناقه يه على قول
ياوز وحدتلو سركش ومنكر اولانه ياخود ياشلو اولوب كوده سى ايرى ويومرى اولانه دينور العناهج
علابط وزننده اوزون اولان شيئه دينور العوج فتحتينله اكرى اولمق واكرلمك معناسنه در يقال عوج الشئ
عوجا من الباب الرابع ضد استقام العوج عنب وزننده آندن اسمدر اكريلكه دينور على قول هر نسنه كه ديوار
واغاج كبى منتصب واكرى اوله آنده عوج دينور فتحتينله ومنتصب اولميان نسنه ده كه مثلا ارض كبيدر ودين ومذهب
مقوله سنده عوج دينور عنب وزننده مؤلفك بصائرده بيانه كوره عوج فتحتينله بصر ايله ادراك اولنانده مستعملدر
خشب منتصب كبى وعوج عنب وزننده فكر وبصيرتله ادراك اولنانه مخصوصدر دين ومعاش ورأى وتدبير كبى
ومصباحك نقلنه كوره عوج فتحتينله اجسادده اولان خلاف اعتدالده مستعملدر وعوج معانى يه مخصوصدر وبيضاوى
تفسيرينه كوره عوج عنب وزننده منتصب اولميان معانى واعيانده وعوج منتصب اولان اعيانده مستعملدر حائط ورمح
كبى وبو مؤلفك بوراده اولان قول ثانيسنه موافقدر الاعوجاج احمرار وزننده برنسنه فى ذاته پك اكرى اولمق
معناسنه در يقال اعوج الشئ اعوجاجا اذا انحنى يعنى من ذاته بو تفسير مصباحدن مأخوذدر آنده بو عبارتله مرسومدر كه
يقال اعوج الشئ اعوجاجا اذا انحنى من ذاته فهو معوج بتشديد الجيم وعوجته تعويجا فهو معوج بتشديد الواو
وتعوج هو واما الذى انحنى بذاته فيقال اعوج اعوجاجا پس تعوج كنديلكندن اكرلمك معناسنه اولوب تعويجدن
دخى مطاوع اولور التعويج تفعيل وزننده طوغرى نسنه يى اكمك واكرلتمك معناسنه در تقول عوجته تعويجا
فهو معوج فتعوج هو وتعويج چكمجه وسائر ظرف مقوله سنه عاج اوتورتمق معناسنه در كه عاج آتيدن مأخوذدر
يقال عوج فلان الشئ اذا اركب العاج فيه التعوج تفعل وزننده مؤلفك تمثيلى اوزره تعويجه مطاوعدر تقول
عوجته فتعوج الاعوج احمر وزننده اكرى اولان شيئه دينور مؤنثنده عوجاء دينور واعوج بدخوى وكج مشرب
اولان كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل اعوج اى سيئ الخلق واعوج بنى هلال جماعتنده برآيغر آنك اسميدر
مقدم كنده قبيله سنده اولوب آنلردن بنو سليم اخذ بعده بنو هلاله انتقال ايلمشيدى اعوجيات ديدكلرى آنلر
آنك نسلندندر واعوج غنى بن اعصر نام كمسه نك آتى اسميدر العوجاء اعوجك مؤنثيدر زبون وآريق ناقه يه
اطلاق اولنور كه سفر وتعب سببيله خميده اولمشدر مؤلف الضامرة من الابل عنوانده رسم ايلمكله اكا كوره ضامر
ونحيف اولان دوه جماعتنه وصف اولور لكن اساسده العوجاء الناقة العجفاء عبارتيله مرسوم اولمغله اكا اقتدا
اولندى ايكيسنده صوابدر وعوجاء برياصم طاغك آديدر كه طئ قبيله سنه مخصوص اولان ايكى طاغك حذاسنده در
وعامر بن جوين الطائى فرسنك اسميدر وبرنيجه موضعلرك اسميدر وعوجاء يايه اطلاق اولنور قوس معناسنه
العوج موج وزننده والمعاج معاد وزننده اقامت ايلمك واقامت ايتدرمك معناسنه لازم ومتعدى اولور يقال عاج
بالمكان عوجا اذا اقام به وعاج غيره بالمكان اذا اقامه به وطورمق معناسنه در يقال عاج السائر اذا وقف وكير ودونمك
معناسنه در يقال عاج عما عزم اذا رجع ودوه نك باشنى يولار ايله برسمته چويرمك معناسنه در يقال عاج الراكب البعير
اذا عطف رأس البعير بالزمام لكن امهات سائره ده مطلقا عطف واماله ايله مفسردر عاج كسر اوزره
مبنى اوله رق ناقه يه مخصوص زجر وآزار الفاظندندر العاج زبل اسميدر كه تركيده باغه تعبير اولنور طراق
وقوطو مقوله سى اتخاذ ايدرلر هند قبلو بغه سنك ارقه سيدر وعاج شول ناقه يه دينور كه يانلرى ملايم اولمغله
يوريمسى سهل ودونمسى وقوللانمسى لطيف اوله وعاج فيل كميكنه دينور كه بو ديارلرده فيل ديشى تعبير ايتدكلريدر
تبخيرى زرع وشجره قورد تقرب واستيلاسنى دافع وهر كون برهفته يه قدر ايكى درهمنى صو وبال ايله ايچوب
هفته تمامنده جماع اولنسه عاقر خاتونك حملى بابنده نافعدر العواج شداد وزننده عاج صاحبنه وعاج بايعنه دينور
ذو عاج بر وادى آديدر عوج بن عوق عينلرك ضميله سلفده بر رجل آديدر كه آدم عليه السلام حضرتلرينك
منزلنده يعنى نزول ايلديكى محلده تولد ايدوب موسى عليه السلام زمانته قدر معمر اولمشدى طول قامتى وعظم خلقتى
بابنده بعض قصاص مقوله سى مورخلر شناعت مفرطه سرد ايلمشلردر مترجم ديركه رد وقبولنه خواهشكر اولنلر
ابن خلدون مقدمه سنه مراجعت ايلسونلر العويج امير وزننده عروة بن الوردك فرسى اسميدر العوجان فتحاتله
برنهر اسميدر جبلا عوج عينك ضميله يمنده ايكى طاغدر دارة عويج زبير وزننده بين العرب برخانمان معروفدر

العوهج جعفر وزننده بيونى اوزون اولان حيوانه دينور كرك دوه قوشى وكرك دوه وآهو اولسون وكنج ناقه يه دينور
واياقلرى پك اوزون اولان دوه قوشنه دينور وشول كيكه دينور كه ايكى بوكورلرنده سياه خطلرى اوله وييلانه دينور
ومهره قبيله سنه مخصوص برار كك دوه يعنى پوغور اسميدر العواهج خوارج وزننده عربدن برقوم آديدر العيج
عينك فتحى ويانك سكونيله قايرمق معناسنه در تقول ما اعيج به عيجا اى ما اعباء وراضى وخشنود اولمق معناسنه در
تقول ما عجت به اى لم ارض به وقانمق معناسنه در تقول ما عجت بالماء اى لم ارو ومنتفع اولمق معناسنه در تقول
ما عجت بالدواء اى لم انتفع شارح ديركه بعضلر بو ماده يى مقام نفيه تخصيص ايلديلر لكن اثباتده دخى ورودى
مشهود اولمشدر فصل الغين المعجمة الغبج غينك فتحى وبانك سكونيله صويى بردن ايچميوب نفس بنفس
ايچمك معناسنه در يقال غبج الماء غبجا من الباب الرابع اذا جرعه الغبجة غينك ضميله جرعه وزننده ومرادفيدر كه
بر يودم صويه دينور الغسلج سينله جعفر وزننده بنج اسود اسميدر كه باك تخمى ديدكلرى دانه نك سياه نوعيدر وايكى امر
وخصوص بيننه متوسط اولان امر وخصوصه دينور وداد سز بيمزه طعام وشرابه دينور الغسلج عملس وزننده
بودخى بيمزه وداد سز طعام وشرابه دينور تقول اطعمنا غسلجا وغسلجا اى ما لا طعم له من الطعام والشراب الغصلجة
دحرجه وزننده اتى طوزلميوب وطبخنى كركى كبى خوشجه ايلميه رك تاتارى پشورمكه دينور يقال غصلج اللحم اذا لم يملحه
ولم ينضجه ولم يطيبه الغلج غينك فتحى ولامك سكونيله آت اختلاط واختلافسز بر دوزه يه صو كبى سكرتمك
معناسنه در يقال غلج الفرس غلجا من الباب الاول اذا جرى بلا اختلاط المغلج منبر وزننده صو كبى هموار سكردر اولان آته
دينور ونيره ده ديشى اشك كورسه همان اوزرينه هجوم ايدر اولان حشارى اشكه دينور يقال غير مغلج اى سلال لعانته
التغلج تفعل وزننده بغى وظلم ايلمك معناسنه در يقال تغلج فلان على فلان اذا بغى عليه وظلم ودابه صويى ايچدكدنصكره
يلانمق معناسنه در يقال تغلج الحمار اذا شرب وتلمظ بلسانه الاغلوج اسلوب وزننده تر وتازه اولان نهاله دينور
الغلج ضمتينله دلبر وخوب منظر جوانلره دينور شباب حسن معناسنه در ظاهرا لفظ مزبور جمعدر مفردى اغلج در
مؤلفك الشباب قولى شابك جمعى اولور ياخود غلج وشباب مفرد در يكيتلك وجوانلق ديمكدر الغمج دمج وزننده
والغمج فرح وزننده صويى يودم يودم ايچمك معناسنه در يقال غمج الماء غمجا وغمج غمجا من الباب الثانى والرابع
اذا جرعه الغمجة غينك فتحى وضمى وميمك سكونيله بر يودم صويه دينور جرعه معناسنه الغمج كتف وزننده
شول دوه كوشكنه دينور كه اناسنك پاچه لرى ارالغنه كيروب ممه امر اوله وطتلو اولميان صويه دينور المغمج معظم
وزننده بودخى طتلو اولميان صودر يقال ماء غمج ومغمج اى ليس بعذب الغملج جعفر وزننده والغملج عملس
وزننده والغمليج قنديل وزننده والغملوج زنبور وزننده والغملاج سرداب وزننده والغمالج علابط وزننده
يلكن طبيعتلو كمسيه دينور كه حالت واحده اوزره برقرار اولمز كاه علم قرائته دورشوب قارئ وكاه شاطر كاه سخى وكاه بخيل
وكاهجه شجيع وكاهجه جبان اولور اوله مؤنثنده غملج دينور كذلك جعفر وزننده وغملج دينور عملس وزننده وغمليجه
دينور غينك كسريله وغملوجه دينور غينك ضميله الغماهج علابط وزننده وجودى ضخامتلو سموز كمسيه دينور
الغنج غينك ضمى ونونك سكونيله والغنج ضمتينله والغناج غراب وزننده ناز وشيوه يه دينور شكل ودلال كبى
يقال بها غنج وغنج وغناج اى شكل الغنج غينك فتحى ونونك سكونيله ناز وشيوه ايلمك معناسنه در يقال غنجت
الجارية غنجا من الباب الرابع اذا دلت التغنج تفعل وزننده نازلنمق وشيوه كارلق ايلمك معناسنه در يقال تغنجت
الجارية اذا تدللت المغناج محراب وزننده والغنجة فرحه وزننده نازنده وشيوه كار محبوبه يه دينور الغنج فتحتينله
هذيل قبيله سى لغتنده پير وسالخورده كشى يه دينور شيخ معناسنه مهمله ده لغتدر الغنج غينك ضميله والغناج
كتاب وزننده دخان النؤر معناسنه در كه چويدوايچ ياغى ايسنه دينور قوللرينه نعل ودوكون ايدنلر آنكله توتسو ايدرلر
سياه اولمق ايچون غندجان غينك ودالك فتحيله فارس ايالتنده برصوسز چولده واقع بر بلده در الغوج
موج وزننده برنسنه اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه در يقال غاج الغصن غوجا اذا ثنى وتعطف ومنه يقال فرس
غوج اللبان اى واسع جلد الصدر كوكسنك دريسى واسع اولدقده درى هر طرفه اكيلوب بوكيلور وبو صفتده
اولان آت سهل العطف اولمغله هر جانبه دوندرمسى آسان اولور التغوج تفعل وزننده غوج معناسنه در يقال تغوج
الغصن بمعنى غاج فصل الفاء الفوتنج فانك ضميله پوتنك فارسى معربيدر كه تركيده يار پوز
ديدكلرى نباتدر مؤلف اعلامه حرف تعريف ادخالى ضمننده جوهرى يه تعريض ايدر ايكن محال عديده ده كنديلرى
دخى بولنمشدر الفاثج ثاى مثلثه ايله خارج وزننده كبه ناقه يه دينور وكبه قالميان سموز ناقه يه دينمكله اضداددن
اولور لكن سمن وصفيله تقابل تام اولمديغى ناستيردر وفاثج اوركجى بيوك سموز ناقه يه دينور الفثج فانك فتحى

وثانك سكونيله آكسلتمك معناسنه در يقال فثج الشئ فثجا من الباب الاول اذا نقصه واسى صويه صوغوق
صو آلشدر مغله قزغنلغنى كسر ايلمك معناسنه در يقال فثج الماء الحار بالماء البارد اذا كسر حره وآغرلنمق معناسنه در
حمل ثقيل ياخود سائر عارضه سببيله يقال فثج الرجل اذا اثقل التفثيج تفعيل وزننده بودخى آغرلنمق معناسنه در يقال
فثج الرجل تفثيجا اذا اثقل كرچه اثقال حمل ثقيل تحميل ايلمك معناسنه ده اولوب لكن شارحك وضع ماده مناسبتى
اشعارينه مبنى اول كونه ترجمه اولنمشدر الافثاج همزه نك كسريله ترك ايلمك معناسنه در يقال افثجه اذا تركه وپك يورلمغله
هار هار صولومق معناسنه در يقال افثج الرجل اذا اعيا وانبهر ويقال افثج على بناء المجهول الفج فانك فتحى وجيمك
شده سيله ايكى طاغك ارالغنده اولان واسع يوله دينور مؤلف بصائرده ديديكه فج ايكى طاغ ارالغنده اولان آچق يره
دينور بعده طريق واسعده استعمال اولندى جمعى فجاج كلور فانك كسريله وفج مصدر اولور يايك كريشنى بغرندن ايراق
وميدانلو قلمق معناسنه تقول فججت القوس فجا من الباب الاول اى رفعت وترها عن كبدها وآپشى آيرمق معناسنه در
تقول فججت ما بين رجلى اى فتحت الفجاج غراب وزننده بودخى ايكى طاغ ميانده اولان واسع يوله دينور
تقول اخذنا فجا وفجاجا اى طريقا واسعا بين الجبلين الافجاج همزه نك كسريله فجاج ديدكلرى طريق مذكوره كتمك
معناسنه در يقال افج الرجل اذا سلك الفجاج وآپشى آيرمق معناسنه در تقول افججت ما بين رجلى اى فتحت
وسرعت ايلمك يعنى چابك يورمك معناسنه استعمال اولنور يقال افج الرجل اذا اسرع يعنى فى مشيه وقوش چقرمق
معناسنه در يقال افجت النعامة اذا رمت بصومها وچفتجى ترلايى صبان ايله پك سوكوب يارمق معناسنه در يقال
افج الارض بالغدان اذا شقها شقا منكرا الفج فانك كسريله والفجاجة فانك فتحيله خام ميوه يه دينور وفج قاربوزه
دينور بطيخ شامى معناسنه الفجاء فانك فتحى وجيمك تشديديله كه افج كلمه سندن مؤنثدر والمنفجة منبثه وزننده
كريشى بغرندن آچق وميدانلو اولان يايه وصف اولور يقال قوس فجاء ومنفجة اذا بان وترها عن كبدها المفاج
ميمك ضميله اصلى مفاجج در آپشنى آيره رق يوريين كمسيه دينور يقال هو يمشى مفاجا اى مباعدا ما بين رجليه
التفاج تشديد جيمله تفاعل وزننده آپشنى آيره رق يوريمك معناسنه در يقال تفاج الرجل اذا مشى مفرجا بين رجليه
بناسى واحد ايچوندر ابن اثيرك بيانه كوره مبالغه يى متضمندر الفجج فتحتينله آپشى آيرق اولمق معناسنه در مقتضاى
تمثيل باب رابعدندر وبو فجج صفتى ذكرى آتى حاى مهمله ايله فجج صفتندن اقبحدر كه بو پك آپشاق اولمقدر الافج
الد وزننده آپشى آيرق كشى يه دينور كه آپشاق تعبير اولنور مؤنثى فجاء در يقال رجل افج اى بين الفجج الفجفج
فدفد وزننده والفجفج هدهد وزننده والفجفاج خلخال وزننده چوق سوزلو لافرن بوش بوغاز كمسيه دينور كه
عهده سنده اولميان شئ ايله بيهوده لاف وتفاخر ايدر الفجج ضمتينله ثقيل وكرانجان كمسه لره دينور الافجيج همزه نك
كسريله دره يه على قول واسع اولانه دينور وطاره جق درين دره يه ديمكله اضداددن اولور شارح ديركه عامه
عرب هر دره يه افجيج ديرلر وبعض لغتده واسع اولانه ويمن لغتنده ضيق وعميق اولانه ديمكله ضديتى غير مسلمدر
الفجه فانك ضميله ايكى نسنه نك ارالغنده اولان آچقلغه دينور فرجه معناسنه المفج ميمك ضميله وفانك كسريله
افجاجدن اسم فاعلدر شول دابه طرنغنه اطلاق اولنور كه مدور وايچريسى بوش اوله كه مديحه در يقال حافر مفج
اى مقبب الفجج فانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال فجج الرجل فججا من الباب
الثالث اذا تكبر واياقلرك اوجلرى برى برينه يقين اولوب اوكجه لرى ايراق اوله رق يوريمك معناسنه در يقال فجج
فى مشيته اذا تدانى صدور قدميه وتباعد عقباه التفجيج تفعيل وزننده بودخى وجه مذكور اوزره يوريمك
معناسنه در الفجج فتحتينله بركسه اياقلرينك اوجلرى قريب واوكجه لرى بعيد اولمق وجهيله آپشاق اولمق
معناسنه در كه باب رابعدندر الافجج اعرج وزننده وصف مذكور اوزره آپشاق اولان كشى يه دينور مؤنثى فججاء در يقال
رجل افجج اى بين الفجج وهو تدانى صدور قدميه وتباعد عقباه التفجج تفعل وزننده آپشى آيرمق معناسنه در يقال تفجج
الرجل اذا فرج بين رجليه شارح ديركه تفجيج دخى بو معنايه در الافحاج همزه نك كسريله قصد ايلديكى نسنه دن كيرو
طورمق وكيرولنمك معناسنه در يقال افحج عنه اذا احجم وبر نسنه دن رجوع واعراض ايلمك معناسنه در يقال افحج عنه
اذا انثنى وصاغمال حيوانى صاغاركن اللريله پاچه لرنى كروب آپشنى آيرمق معناسنه در يقال افحج الحالب حلوبته اذا فرج
ما بين رجليها الفخج فانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال فخج الرجل فخجا من الباب الثالث
اذا تكبر الفخج فتحتينله ذكر اولنان فجج كبى بودخى بركسه آپشاق اولمق معناسنه در لكن بو آندن اسوء واقبحدر كه پك
آپشاق اولمقدن عبارتدر يقال فخج الرجل فخجا من الباب الرابع بمعنى فجج لكنه اسوء من الفجج الفودج هودج وزننده
ومرادفيدر كه محفه يه دينور وعروسه يعنى كلينلره مخصوص برنوع مركب آديدر وبو هودج شكلنده اولوب مخصوص

كلنلرى

كلينلرى بندروب محل زفافه ايلتورلر كه قوچو اوله جقدر وفودج الناقه ارفاغيدر يعنى ناقه نك قصق يرلريدر كه پاچه لرى
ديبلريدر صتان تعبير اولنور يقال ناقة واسعة الفودج اى الارفاغ مفردى فودجه در الفودجات جمع نبيه سيله
بر موضع آديدر الفوذنج فانك ضمى وذال معجمه نك فتحيله بر نبات آديدر وبو معربدر اشبو فوذنج بودنه فارسى
معربيدر كه يارپوز ديدكلريدر فوتنج دخى ديرلر مؤلف كرچه مغايرت صورتنده ايراد ايلدى لكن مفرداتلرك بيانه
كوره ايكيسى بردر واقسامى واردر الفرج فانك فتحى ورانك سكونيله بركسه نك غم وغصه سنى كشف وازاله ايلمك
معناسنه در يقال فرج الله الغم فرجا من الباب الثانى اى كشفه بو ماده فتح وتفريق معناسنه موضوع اولمغله معناى
مزبور مجاز اولور وفرج انسانك عورت برينه اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره فرج پاچه نك ارالغنه دينوب
بعده قبل ودبره اطلاق اولنمشدر ما بين الرجلين اولدقلريچون حتى كثرت استعماله معناى موضوع مثابه سنده
اولمشدر ومصباحك بيانه كوره انفراج وانفتاحلرى باعث تسميه در وكيده رك خاتونك قبلنده اغلب اولمشدر ياريق
مناسبتى اكا پك ملايمدر وفرج دربند تعبير اولنان كدكه وهر خوف وخطر محلنه اطلاق اولنور وبو معنا مستعاردر
يقال فلان يسد به الفرج اى يحمى به الثغر وآنك پاچه لرى ارالغنه دينور شارحك بيانه كوره آته تخصيصك وجهى
معلوم دكلدر قال فى الاساس ملأ فروج دابته اذا احضرها وهى ما بين قوائمه وفرج موصل ايالتنده برقضا آديدر
واضاح نام محل يانده برطريقك اسميدر الفرجان تثنيه نبيه سيله خراسان اولكه سيله سجستان اولكه سى ياخود
خراسانله سند اولكه سيدر سلقده ايكيسيده سرحد اسلامى اولدقلريچون اطلاق اولنمشدر التفريج تفعيل
وزننده بودخى غم وغصه يى كشف وازاله ايلمك معناسنه در يقال فرج الله غمى اى كشفه وبركسه پك پيرفانى
اولمق معناسنه استعمال اولنور بو معنا كدك معناسنه اولان فرجدن مأخوذدر زيرا وجودى وحياتى خلل يلب
اولور يقال فرج الرجل اذا هرم الفرج فانك ضمى ورانك سكونيله والفرج ضمتينله اصلا سر صاقلمز اولان
كمسيه دينور فانك كسريله ده لغتدر يقال لا تفش سرك اليه فانه فرج اى لا يكتم سرا وكريشله بغرينك ارالغى كشاده
وميدانلو اولان يايه دينور وهمان برقات ثوب ايچره اولان خاتونه اطلاق اولنور وفرج خرج وزننده فارس اولكه سنده
بر بلده آديدر محدثيندن حسن بن على الفرجى اورادندر الفارج خارج وزننده والفريج امير وزننده
يونلرده قبضه دن كريشى ميدانلو اولان يايه دينور وفارج شول ناقه يه دينور كه ولادتدن يكى منفرج ومتخلص اولمغله
اركك دوه يه بغض ونفرت ايليه وفريج پك ظاهر وآشكار اولان شيئه اطلاق اولنور يارز معناسنه شارحك بيانه كوره
البارد نسخه لرى كه داله در غلطدر واقعا ماده نك ملايمتى بوقدر وفريج شول ناقه يه اطلاق اولنور كه ابتداء حملى
اولان ولدى يكيجه وضع ايلمش اوله الفرجه فانك حركات ثلاثيله غم وغصه دن تفصى يعنى خلاصلغه دينور
مصباحك بيانه كوره فرجه فانك ضميله ارالقده اولان آچق موضعه دينور كرك ايكى وكرك زياده نسنه لرك ارالقلرى
كبى وفرجة الحائط كه ديوارك بناسنه عارض اولان خلل وكدكدر كذلك كافك ضميله در وفرجه فانك فتحيله
مصدردر معانى يه مخصوصدر كه شدتدن قورتلمق معناسنه در وبونده ضم ايله ده لغتدر وازهريدن فانك كسريله
فرجه دخى منقولدر پس مؤلفك حركات ثلاثيله قولى متفق اولور خلاصه فانك ضميله هم اسم وهم مصدر اولور
كدره كبى وفتحى وكسريله مصدرلردر رحمه ونشده كبى بو مناسبتله ابن خلكان تاريخنده منقول اولان قضيه رسم
اولندى ابو عمرو بن العلادن محكيدر كه بر زمانده حجاج ظالمدن يمن ديارينه فرار وآنده اون سنه مقدارى قرار ايلدم
بركون بر صحرايه چقوب كشت وكذار ايدركن كوردم بر عرب بر آخر عربه ملاقى اولوب ترحيب وتأهيلدن صكره
مژده كيم حجاج فوت اولوب عالم شر وشورندن خلاص اولدى ديوب اشبو بيتى انشاد ايلدى * ربما تجزع النفوس
من الامر * له فرجة كحل العقال * فرجه يى فتح فا ايله قرأت ايلدى ابو عمرو ايدركه بو كلامى استماع ايلديكمده
قنقيسندن مسرور اوله جغمى بيلدم حجاجك فوتى خبرندنمى يوخسه فرجه نك فتح فا ايله اولديغنى كوش ايلديكمدنمى
زيرا بن فرجه يى ضم فا ايله تلفظ ايدر ايدم وغلط اولمق خاطرمه كلور ايدى پس فتح فا ايله كوش ايلديكمده مشكلم حل
اولوب شفاى صدر حاصل اولدى لكن قول مؤلف وازهرى موجبنجه غلط اولمديغى متعين در انتهى وفرجة
الحائط كه ديوارده وديوار مقوله سنده اولان رخنه وخللدن عبارتدر فانك ضميله دركه اسمدر جمعى فرج كلور ظلم
وظلمه كبى الافرج اعرج وزننده شول كمسيه دينور كه قيناقلرى پك بيوك اولمغله برى برينه قاوشمز اوله بو صفت
اكثرى حبشه ده اولور وافرج اكثرى عورت يرى منكشف اولور اولان ديو شورمسز پريشانجه آدمه دينور بو معنادن
اسم فرج در فتحتينله يقال رجل افرج اى به فرج اى الذى لا يزال ينكشف فرجه وافرج الثنايا اوك ديشلرى سيرك
ديمكدر يقال رجل افرج الثنايا اى افلحها المفرج محسن وزننده پليچلى طاوغه دينور يقال دجاجة مفرج

ای ذات فراریج وشول کسیه دینور که پك استاد تیرانداز ایکن صکره هنرینه وهن وتغیر عارض اولوب تیراندازلغنه
خلل کلمش اوله بنو مفرج برقبیله در المفرج مکرم وزننده شول مقتوله دینور که قریه لردن یعنی شنلکدن
بعید اولان خالی صحراده بولنمغله قاتلی نامعلوم اوله کذلك شول کسیه دینور که اسلامه کلوب وبرکسه ایله موالاة ایلمیوب
یعنی مولی الموالاة اتخاذ ایلمامش اوله ومنه حدیث العقل علی المسلمین عامة ولایترك فی الاسلام مفرج ای اذا جنی
کان علی بیت المال لانه لاعاقلة له نهایه نك بیاننه کوره حدیث مرقومده واقع مفرج جیمله وحای مهمله ایله ده
مرویدر اصمعی حای مهمله ایله اولمسنه ذاهبدر نته که حاء بابنده مؤلف دخی ذکر ایدر وابو عبیده ایکی روایتی
دخی تصحیح ایلمشدر الحاصل شنلکدن بعید صحراده بولنان مقتولك که قاتلی معلوم دکلدر دمی هدر
وباطل اولمیوب بیت المالدن لازم کلور کذلك اسلامه کلوب وموالاة اتخاذ ایلمین آدمك عاقله سی اولمامغله
جنایت ایلدکده جنایتی بیت المال اوزره لازم کلور المفرج معظم وزننده طراغه اطلاق اولنور
مشط معناسنه ودیرسکیله قولتغی ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کسیه دینور الفروج صبور وزننده
شول یایه دینور که ایکی کوشه سنده اولان اکری یرلری یایه قصیلی طاره جق اولمیوب آرالغی آچق ومیدانلو
اوله الفروج تنور وزننده کوچك چوجق کوملکنه دینور واکسه سندن یرتماجی اولان قفتانه دینور که
اوسته کیلور بو حالا فراجه دیدیکمزدر که فارسیده فرجی دیرلر اوائلده یرتماجی اکسه سنده اولور ایدی صکره
شمدیکی هیئت معهوده یه کیرمشدر قال الشهاب الفروج هو الفرجی بالترکیة وقد لبسه النبی علیه السلام
کما فی المشارق وقال فی النهایة انه علیه الصلوة والسلام صلی وعلیه فروج من حریر هو القباء الذی فیه شق
من خلفه وفروج طاوق پلچنه دینور بو معناده سبوح وزننده دخی لغتدر یمورطه دن انفراجی باعث تسمیه در
التفاریج تفاریق وزننده تفرجه نك جمعیدر تانك ورانك کسریله قفتانك یرتماجنه وطرابزون پرمقلرینك
ارالقلرینه دینور وتفاریج الاصابع پرمقلرك آرالقلرینه دینور التفرجة تانك ورانك کسریله تفاریجك
مفردیدر نته که ذکر اولندی وتفرجه وتفراجه تالرك کسریله والنفرجاء نون مکسوره ایله قورقق وضعیف
القلب کسیه اطلاق اولنور که همان جنکدن آلارغه یه منفرج اولور یقال رجل تفرجة وتفراجة ونفرجاء ای جبان
ضعیف الافراج همزه نك کسریله برنسنه دن آلارغه اولوب یانندن برسمته آچلوب آیرلمق معناسنه در یقال
افرج الناس عن الطریق والقتیل اذا انکشفوا حدیث مرقومده واقع مفرج بو معنادن مأخوذدر وافراج
برمکانی ترك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال افرجوا عن المکان اذا ترکوه فراوجان فانك فتحیله مرو قضاسنده
برقریه آدیدر الفرج فتحتینله محمد بن یعقوب الفرجی نام زاهد مشهورك جدی اسمیدر جدنه منسوبدر
الافرنباج احرنجام وزننده بریان اولان قوزینك دریسنك کنارلری قوریمغه بشلمق معناسنه در یقال افرنبج
جلد الحمل اذا شوی فیبس اعالیه الفرتاج تای فوقیه ایله قرطاس وزننده دوه قسمنه مخصوص برتمغا آدیدر
وطی قبیله سنه مخصوص برموضع آدیدر الفرجحة حای مهمله ایله دحرجه وزننده آپشنی آیره رق یوریمك
معناسنه در یقال فرجح فی مشیه اذا تفجح الفرجحی فانك فتحی وقصر ایله فرشحه حالتنه شبیه یوریمکه دینور
وفرشحه ناقه صاغیلورکن آپشنی آیرمغه دینور یقال یمشی الفرجحی وهی شبه الفرشحة الافرنجة همزه نك کسریله
افرنك معربیدر که حالا فرنك تعبیر اولنان طائفه در مراد فرانسز قومی اوله جقدر خذلهم الله تعالی وبونده قیاس
اولان راء مکسور اولمقدر اسقنط وزننك مخرجنه اخراج ایچون کرچه آنکده فاسنك فتحی لغتدر لکن کسری
اعلادر الفاسج فانج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی وشول ناقه یه دینور که پوغور تعجیل ایلمکله چکلمه وقتندن
مقدم اکا آشمش اوله وچست وچابك کنج ناقه یه دینور التفسیج تفشیج وزننده که شین معجمه ایله در
ومرادفیدر که ذکر اولنور الافساج همزه نك کسریله برنسنه یی بوشلیوب ترك وفراغت ایلمك معناسنه در تقول افسج
عنی ای ترکنی وخلی عنی الفشج فانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله طوار تبول ایلمك ایچون پاچه لرنی کروب آیرمق
معناسنه در یقال فشج الحمار فشجا من الباب الثانی اذا فرج بین رجلیه لیبول التفشیج تفعیل وزننده والتفشج
تفعل وزننده اول معنایه در وتفشیج آپشنی آیره رق یوریمك معناسنه در یقال فشج فی مشیه اذا تفجج الفشفارج
فانك فتحی وکسریله برنوع طعام آدیدر وبو فعفالك وزننده در مترجم دیر که ظاهرا بو بیشپاره معربیدر که پشمانی
حلوا تعبیر اولنان حلوادر التفضج ضاد معجمه ایله تفعل وزننده سیلان ایلمامك وجهیله قیللرك دیبلری
ترلیوب نمناك اولمق معناسنه در یقال تفضج الرجل عرقا اذا عرقت اصول شعره ولم یسل مثال مزبور تصبب
الفرس عرقا کبیدر که عرقا کلمه سی تمیزدر وپك سمورمکدن یاغی یاریلوب چتلامق معناسنه در یقال تفضج

جسده بالشحم اذا اخذ مأخذه فانشقت عروق اللحم فی مداخل الشحم یعنی شول درجه ده سموروب طاولندی که
کوده سنده کرکی کبی باصه جق یرلرنی باصوب صقشدرمغله مضغه لر ارالرنده یاغلرك مداخلنده اولان اتلرك طمرلری
یاریلوب چتلادی لسانمزده سموزلکدن یاغی یارلمق تعبیر اولنور وحیوانك کوده سنك اتی اکسیلوب مهزول اولمق
معناسنه در یقال تفضج بدن الناقة اذا تخدد لحمها تخدد لحم کوده نك اتی اکسیلوب مهزول اولمق معناسنه در که
اول صورتده چقور چقور اولور نته که مؤلف خد ماده سنده بیان ایلمشدر یوخسه پك سموزلکدن اولو قلنمق
معناسنه دکلدر کرچه ماده نك اکا دخی مساعده سی واردر وتفضج بولالمق معناسنه در یقال تفضج الشیء
اذا توسع الانفضاج انفعال وزننده بودخی قیللرك دیبلری ترلیوب نمناك اولمق معناسنه در یقال انفضج عرقا
بمعنی تفضج ویاره نك وچبانك آغزی یاخود ایچریسی آچلوب آیرلمق معناسنه در یقال انفضجت القرحة
اذا انفرجت وظلمت یاخود سبس وبولود برطرف اولمغله افق آسمان عیان اولمق معناسنه در یقال انفضج الافق
اذا تبین وکوبك چتلایوب آچلمق معناسنه در یقال انفضجت السرة اذا انفتحت وقوعه وقربه مقوله سنك
ایچنده اولان صویك مجموعی آقمق معناسنه در یقال انفضجت الدلو اذا سال مافیها وبرایش کوشیوب وهن
وضعف بولمق معناسنه در یقال انفضج الامر اذا استرخی وضعف وافراط اوزره سمورمك معناسنه در یقال
انفضج البدن اذا سمن جدا الفضیج امیر وزننده تره اطلاق اولنور عرق معناسنه المفضاج محراب وزننده
عفضاج معناسنه در که وجودی ایری وسموز اولوب سست وسولپك اولان کسه در الفلج فانك فتحی ولامك
سکونیله فوز وظفر معناسنه در یقال فلج الرجل علی خصمه فلجا من الباب الاول والثانی اذا ظفر علیه وفاز
قال الشارح وفی المثل * من یأت الحکم وحده یفلج * یعنی حاکم حضورینه خصمسز تنها جه واران آدم فوز بولور
زیرا آنی تکذیب ایدر یوقدر فی زماننا عرض رشوت ایلدیکنه مبنی در وفلج بولمك معناسنه در یقال فلج الشیء
بینهم اذا قسمه وبرنسنه یی نصفندن یاروب ایکی پاره قلمق معناسنه در یقال فلج الشیء اذا شقه نصفین وچفتجی
زراعت ایچون ترلایی سوکوب سورمك معناسنه در یقال فلج الاکار الارض اذا شقها للزراعة وجزیه وخراج
فرض وتقدیر ایلمك معناسنه در یقال فلج الجزیه اذا فرضها مؤلفك وفی الجزیة قولی والفلج فی الجزیة تقدیرنده در
ونهایه نك بیاننه کوره فلج دیدکلری ذکری آتی مکیالدن مأخوذدر وبو معنا اشبو ان عمر رضی الله عنه بعث
حذیفة وعثمن بن حنیف الی السواد ففلجا الجزیة علی اهلها حدیثنده وارد اولمشدر اهل سواد خراجلرنی
غلالدن ادا ایدر اولملریله مکیال مزبوردن فرض وتقدیر معناسی اخذ اولنمشدر وفلج بصره ایله ضریه بیننده
برموضع آدیدر الافلاج همزه نك کسریله بودخی فوز وظفر بولمق معناسنه در یقال افلج الرجل علی خصمه
اذا ظفر وفاز وظفریاب ایلمك معناسنه در یقال افلجه الله علیه ای اظفره وخصم اوزره ایراد ایلدیکی دلیل وبرهانی متین
وراست وروشن قلمق معناسنه استعمال اولنور یقال افلج برهانه اذا قومه واظهره الفلج والفلجة فالرك ضمیله فلج
وافلاجك معنای اوللرندن اسمدر فوز وظفر معناسنه در یقال لمن الفلج والفلجة ای الظفر والفوز التفلیج تفعیل وزننده
بودخی بولمك معناسنه در یقال فلج الشیء تفلیجا اذا قسمه الفلج فانك کسریله برمعروف اولچك آدیدر نهایه ومغربده
بو جهله مرسومدر که فالج لامك فتحیله برنوع اولچك آدیدر سریانی اولان فالفا معربیدر فلج دیدکلری اولچکدن کبیردر
کر معدلك ایکی خمسیدر وتهذیبده فالج کر کبیرك نصفی وفلج سریانیده فالفا دیدکلری اولچکدر دیو مبین در وفلج
نصف معناسنه در که ایکی بولنان شیئك یاروسیدر فانك فتحیله ده جائزدر ویقال هما فلجان ای نصفان الفلج فتحتینله
ایکی ایاقلرك ارالقلری آچق وکرکی اولمق معناسنه در که آپشاق اولمقدن عبارتدر ودیشلر سیرك اولمق معناسنه در
امهات سائره دن بونلر باب رابعدن مصوغ وعضوین مرقومینه وصاحبلرینه وصف اوله رق مرسومدر مثلا یقال
فلج الرجل وفلج ثغره وفلج نهر صغیره اطلاق اولنور جوهری لامك سکونیله تقیید ایلمکله غلط ایلمشدر افلج
الاسنان سیرك دیشلی کشی یه دینور فلج مرسومدن صفتدر بونده البته اسنان لفظنك ذکری لازمدر دفع التباس
ایچون یقال رجل افلج الاسنان ای متباعد ما بینها وافلج قوللرینك ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کشی یه دینور یقال رجل
افلج ای البعید ما بین یدیه جوهری ما بین الثدیین عنواننده یعنی ممه لرینك ارالغی آچق اولانله تفسیر ایلمکله غلط ایلمشدر
الفالج خارج وزننده شول ایکی اورکچلو عظیم الجثه ارکك دوه یه دینور سند اولکه سندن مخصوص ضراب ایچون
اطراف ممالکه جلب اولنور ترکیده پوغور تعبیر اولنور وفالج نصیبلو غالب وفائز اولان اوقه اطلاق اولنور نهایه ده
وفی حدیث سعد فاخذت سهمی الفالج ای القامر الغالب ویجوز ان یکون السهم الذی سبق به فی النضال عبارتیله
مرسوم اولمغله قمار اوقندن ونشان اوقندن اعم اولور وفالج معاذ الله تعالی برمرض آدیدر که اعضا کوشیوب بدنك بریانی

طوتمز اولور خلط بلغمینك انصبابی سببیله مسالك روحك قپانمسندن اولور نصف اعضایی شق ایلدیکیچون اطلاق
اولنمشدر یقال اصابه الفالج وهو استرخاء لاحد شقی البدن لانصباب خلط بلغمی تنسد منه مسالك الروح وفالج اسماء
رجالدندر فالج بن خلاوه عربدن برکسه درکه * انا منه فالج بن خلاوة * مثلنك منشأیدر اصلی بودرکه بین العرب
یوم الرقم ایله متعارف اولان یوم ملحمه ده انیس نام سرکرده اسیرلرنی قتل ایدرکن مزبور فالجه سندخی انیسه معاونت
ایلمزمیس دیدکلرنده انا بریء منه دیمکله من بعد برماده دن تبری ایدن کسه انا منه فالج بن خلاوة دیمك مثل قالمشدر
المفلوج ذکر اولنان فالج مرضنه مبتلا کشی یه دینور یقال فلج الرجل علی بناء المجهول فهو مفلوج الفلوجة
سفوده وزننده سواد عراقده واقع قریه یه دینور جمعی فلالیج در فلالیج السواد ای قراها وفلوجه زراعت ایچون
نطس اولمش ترلایه اطلاق اولنور وعراقده برموضع آدیدر الفلیجة سفینه وزننده چادرك شقه لرندن برشقه یه دینور
الفلوج تنور وزننده یازیجی یه اطلاق اولنور کاتب معناسنه یقال هو فلوج ای کاتب مترجم دیرکه بو ماده البته
فلج ماده سندن مأخوذ در ظاهرا تقسیم معناسندن اولمق کرکدر هله فوز وظفر معناسی کاتبه کوره بعیددر زیرا کاتب
ایله احتیاج همعدد در و برموضع آدیدر المفلج معظم وزننده راست ومستقیم اولمیان نسنه یه اطلاق اولنور کویا که
صاپدیغی یردن ایکی بولنمشدر یقال امر مفلج ای غیر مستقیم ومفلج الثنایا اوك دیشلری سیرك اولان کمسیه دینور یقال رجل
مفلج الثنایا ای منفرجها افلیج ازمیل وزننده برموضعدر فلجه حمزه وزننده مکه ایله بصره بیننده برموضعدر
التفلج تفعل وزننده یاریلوب چتلامق معناسنه در یقال تفلجت قدمه اذا تشققت الفنج فانك ونونك ضمیله
فجج معناسنه درکه ثقیل ویمزه کمسه لره دینور فنج بقم وزننده تابعیندن برذاتدرکه آندن شیخ الیمن وهب بن منبه
روایت ایلمشدر وبشقه برمحدث اسمیدر فنج جبل وزننده فنك معربیدرکه فارسیدر ترکیده قارصق تعبیر اولنان
جانوره دینورکه دریسندن اعلا کورك اولور الفنزج فانك وزای معجمه نك فتحیله عجمه مخصوص برکونه رقص
اسمیدرکه ال اله آلوب رقص ایدرلر پنجه معربیدر ترکیده صره رقصی تعبیر ایتدکلریدر مترجم دیرکه فنزج کذلك پنجه
معربیدرکه اهل فرسنك مسترقه دیدکلری ایام خمسه در وآنلر اهنود اشنود اسفند هشت هشتویش در
اهل تقویم بیننده مستعملدر الفوج فوج وزننده کروه وجماعت معناسنه در جمعی فؤوج کلور فانك ضمیله
وافواج کلور وجمع الجمعی افاوج وافاویج کلور یقال قد اقبل فوج من الناس ای جماعة وفوج مصدر اولور
رایحهٔ طیبه یایلوب قوقمق معناسنه فوج معناسنده لغتدر یقال فاج المسك یفوج فوجا اذا فاح ای انتشرت رایحته
وکوندز صوغوق یاخود سرین اولمق معناسنه در یقال فاج النهار اذا برد الافاجة افاده وزننده سرعتله یوریمك
معناسنه در یقال افاج الرجل اذا اسرع وسکرتمك معناسنه در یقال افاج الفرس اذا عدا ودوه لری بلوك بلوك
وکروه کروه صویه صالیورمك معناسنه در یقال افاج الرجل اذا ارسل الابل علی الحوض قطعة قطعة الفائجة
ایکی یوکسك یرك یاخود ایکی تپه نك ارالغنده اولان ککش یره دینور وجماعت معناسنه در الفیج فانك فتحی ویانك
سکونیله پیك فارسی معربیدرکه برمحلدن محل آخره تحریرات کوترن پیاده در اصطلاحمزده ساعی تعبیر اولنور
وجماعت انسانی یه دینور واسماء والقاب رجالدندر احمد بن حسن الفیج وهبة الله الفیج وابو رشید الفیج واحمد بن محمد
الاصبهانی ابن الفیج محدثلردر وجماعت معناسنده فیج کلمه سنك اصلی فیج ایدی کیس وزننده بعده تخفیف اولندی
هین وهین کلمه لری کبی جمعی فیوج کلور علی قول فیوج زندان بکجیلرینه دینورکه دائما زندانه کیروب چیقوب
حراست ایدرلر پس جمع صیغه سی انلره مخصص اولمشدر بونلردخی پیك مقوله سی سرهنکلردر حالا رکاب سلطانیده
اولان پیکلر سرعتله امر وکلام سلطانی یی اجرا ایچون مرتب در مؤلفك اصلنی بیانی واوی اولدیغنه تلمیحه مبنی درکه
اصلی فویج ایدی کریم وزننده واو اوزره کسره نك ثقلتندن ناشی کسره حذف اولنوب کلمه ده واو ویاء مجتمع اولمق
قاعدهٔ مشهوره سنه مبنی واو یایه قلب وادغام اولنمشدر نته که جید وسید کلمه لری دخی بویله در ومعلوم اوله که
سیوطی علیه الرحمه نك اتقانده ومزهرده بیان ایلدیکی اوزره بعض معربات واردرکه عرب آنی تملك وآنده اشتقاق
وتصریفله تصرف ایدرلر مثلا لجام کلمه سی که لکام معربیدر جمعنده لجم دیدیلر کتاب وکتب کبی وآندن فعل وصیغه
تصرف ایدوب الجمه الجاما وتلجم تلجما دیدیلر کذلك دیوان لفظنی دواوین اوزره جمعلندروب وآندن فعل
اخذ ایدوب دون تدوینا دیدیلر حتی دینار کبی دیوان لفظنی استعمالده تمکنله کویا که معرب دکلدر بلکه عربیدر
دیو ادعایه مبنی اصلی دوان اولوب واوینك بری یایه ابدال اولندی دیو ادعائی حکم ایلدیلر پس ذکر اولنان پیك
معربی فیج دخی بو قبیلدن اولور کویا که سرعت معناسندن مأخوذ در بناء علیه جمعنده فیوج دیدیلر التفویج
تفعیل وزننده تبرید معناسنه در برد نهار معناسنه اولان فوجدن مأخوذ در تقول لست برایح حتی افوج

مطلب

ای ابرد عن نفسی یعنی کوندز سرینلنوب نفسم برمقدار مستریح اولمدقجه بن کیدیجی دکلم الاستفاجه
استخفاف واستسراع معناسنه در یقال استفیج فلان علی بناء المجهول ای استخف الفیهج صیقل وزننده
باده یه دینور خمر معناسنه وباده اولچدکلری پیمانه یه دینور وسوزکویه دینور مصفاة معناسنه فهرج جعفر
وزننده فهره معربیدرکه اصطخر ایالتنده چول طرفنده واقع برقضا اسمیدر الفیج فانك فتحی ویانك سکونیله چقور
اولوب یاطملی واوتوراقلی دوزیره دینور فصل القاف القبج قافك فتحی وبانك سکونیله ککلك قوشنه
دینور حجل کبی مفردی قبجه درکه ارککنه ودیشیسنه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره کبك فارسی معربیدر القجقجة
زلزله وزننده عربه مخصوص برلعب آدیدرکه اکا عظم وضاح دخی دیرلر القریج قرطق وزننده دکانه دینور حانوت
معناسنه نته که کریج دخی بو معنایه در شارحك بیاننه کوره بونلر کلبهٔ فارسی معربیدر المقرعج مسرهد وزننده
اوزون شیئه دینور القطاج سحاب وزننده والقطاج کتاب وزننده کمی هلاطنه وپلامودینه دینور قلس السفینه
معناسنه القطج مزج وزننده کمی هلاطنی محکم بوکمك معناسنه در یاخود هلاط ایله قوییدن صوچکمك معناسنه در
یقال قطج الرجل قطجا من الباب الاول اذا احکم فتل القطاج او استقی من البئر بالقطاج القولنج قافك فتحی وضمی
ولامك فتحیله وبعضا مکسور اولور یاخود دائما مکسوردر امعایه متعلق برمرضدرکه مولم وموجع وخروج ریحه
ودفع طبیعی یه مانعدر لسانمزده دخی قولنج تعبیر اولنور مزهرك بیاننه کوره بو معربدر یعنی کولنج معربیدر زیرا الفاظ
عربیه ده قاف وجیم مجتمع اولمز وبعض مفردات طبیه ده ذکر اولندیغی اوزره مرض مزبور قولون دیدکلری ایکنجی
بغرسغه عارض اولور طبیعتی محتبس ایلمکله ریاح وفضلاتك خروجی متعسر اولور قنوج سنور وزننده هندستانده
بربلده در سلطان محمود غزنوی فتح ایلمشدر القنفج قافك وفانك کسریله سموز ودوشکلی دیشی اشکه دینور
قاج اسمادندر احمد بن قاج محدثدر فصل الکاف الکأج کافك فتحی وهمزه نك سکونیله برکسه نك
حماقتی مزداد اولمق معناسنه در یقال کأج الرجل کأجا من الباب الثالث اذا ازداد حمقه الکئاج کتاب وزننده
بغایت بونلك واحمق ونادانلق معناسنه در یقال به کئاج ای حماقة وقدامة الکثج کافك فتحی وثای مثلثه نك
سکونیله طعامدن کفایت مقداری یمك علی قول اطرافدن جلب ذخائر ایدوب چوغالتمق معناسنه در یقال کثج
من الطعام کثجا من الباب الثانی اذا اکل منه ما یکفیه او امتار منه فاکثره مؤلفك تفسیر مذکوری استخدامه محمولدر زیرا
قول اولده واقع طعامدن مراد طعام مأکولدر وثانیدن که ضمیر ایله مکنی در مراد بغدای مقوله سی ذخیره در زیرا عربلر
اولمقوله غله یه طعام اطلاق ایدرلر دوه یه مال اطلاق ایتدکلری کبی الکجة لجه وزننده اطفاله مخصوص برلعبدرکه
پچاوره یی طوب ایدوب اوینارلر حالا بو دیارلرده قایشدن یپارلر الکج لج وزننده طوپ اوینامق معناسنه در
یقال کج الصبی کجا اذا لعب بالکجة الکجکجة زلزله وزننده بودخی برکونه لعبدرکه است الکلبه دخی دیرلر بعض
مفرداتده کجه بوکونه مبین درکه برمندیل مقوله سنی بوکوب اوتورانلرك ارقه لرندن طولاندررلر اکا سیوشدر وکوتته قویدم
اویونی تعبیر ایدرلر کج کافك ضمیله اسمادندر قتیبة بن کج بخارا لو برمحدثدر ویوسف بن احمد بن کج القاضی که
کافك فتحیله در ائمهٔ شافعیه دندر الکدج کافك فتحی ودالك سکونیله مشروبی افراطه کتمیوب کفایت مقداری ایچمك
معناسنه در یقال کدج الرجل کدجا من الباب الاول اذا شرب من الشراب کفایته الکذج کافك وذال معجمه نك
فتحیله کدهٔ فارسی معربیدرکه خانه ومأوی معناسنه در فارسیده میکده میخانه دیمکدر الکرج فتحتینله جود
وشجاعتله مشهور ابو دلف العجلی نام امیرك بنا کرده سی بربلده درکه همدان ایله اصفهان بیننده در ودینور قضاسنده
برقریه آدیدر وکرج مصدر اولور ایتمك مقوله سی نسنه کوفلنمك وچکلنمك معناسنه یقال کرج الخبز کرجا من الباب
الرابع اذا فسد وعلته خضرة الکرج کافك ضمیله قبر وزننده کرهٔ فارسی معربیدرکه آتك طاینه دینور مهر معناسنه
الکرجی یای نسبتله مخنث ومأبون شخصه اطلاق اولنور انسان طایلاقلریله اوغراشدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر
یقال هی کرجی ای مخنث الکرارجة کافك فتحیله والکریرج قزعمل وزننده برنوع یشل وقصه جه بالق
آدیدر بعضلرك بیاننه کوره اوصقمری بالغیدر الاکتراج افتعال وزننده والتکریج تفعیل وزننده والتکرج
تفعل وزننده بونلرده برنسنه کوفلنوب چکلنمك معناسنه در یقال اکترج الخبز وکرج وتکرج اذا فسد وعلته
خضرة مترجم دیرکه فارسیده ذکر اولنان کوفه کره دینمکله کرج آندن معرب اولوب بعده متصرف اولمق بعید دکلدر
الکریج قرطق وزننده قریج کبی بودخی چارشو دکاننه دینور حانوت معناسنه علی قول یقال دکاننده اولان
صاتلق متاع واشیاسنه دینور مترجم دیرکه فارسیده دکانه کربه دینمکله کریج وقریج آندن معربدر الکوسج کافك
فتحی وضمیله معلومدرکه فارسیده وترکیده کوسه تعبیر اولنور صقالی آز کمسه در وبو معربدر وکوسج بردرلو بالغك

اسميدر كه بچقى طرزنده خرطومى اولور بو بالق اوقيانوسده اولور عظيم الخلقه وزيانكار وصائل بر بالقدر وبو اسمله
معروفدر وكوسج ديشلرى اكسك اولان كسبه دينور يعنى مادرزاد يكرمى سكز ديشى اولان كسبه دينور شارح ديركه
كوسجلرك ديشلرى ناقص اولور وآغريور ويشلو اياغى كند وبطئ اولان باركيره دينور الكوسجة دحرجه
وزننده بركسه كوسه اولمق معناسنه در يقال كوسج الرجل اذا صار كوسجا الكسيج برقع وزننده كسب فارسى
معربيدر كه صوصم پوصه سنه دينور تركيده كسبه تعبير اولنور الكستيج كافك ضميله كستى معربيدر شول قالين
ايپه دينور كه ذمى طائفه سى اوست اثوابنك اوزرندن قوشانورلر وبوزنار ديدكلرى ايپك غيريدر لكن مؤلفك
ذمى يه تخصيصنك وجهى معلوم اولمدى زيرا مطلقا نصارا طائفه سى قوشانورلر صاحب دررك بياننه كوره كستيج
پرمق غلظتنده ايپدن اولور وزنار ابريشمدن اولور وبعضلر بونى مجوس طائفه سنه تخصيص ايلديلر الكستج برقع
وزننده كستهٔ فارسى معربيدر كه بردمت مقدارى ليفه دينور الكشعثج شين معجمه وثاى مثلثه ايله والكشعطج
سفرجل وزنلرنده ايكيسيده مولده در عربى صحيح دكللردر غريبدر كه مؤلف معنالرندن ساكت اولمشدر
بونى بعض مفرداتده عرب طائفه سى بيننده متولد اولان رومى كسه ايله بيان ايلمشلردر وبعض نسخه لرده فايله
وتاى فوقيه ايله مرسوم اولمغله آنلره كوره كشفت معربى اولمق محتملدر كه يهود هاوره سنه دينور الكلج فتحتينله ذاتنده
كريم اولوب وبهادر وشجيع اولان آدمه دينور كه وصفينى جامعدر لسانمزده كلش تعبيرى بوندن محرف ظن اولنور يقال
هو كلج اى كريم شجاع وكلج ضبه قبيله سندن برجوانمرد وكريم آدم آديدر الكلج ضمتينله ياوز وشديد اولان آدملره دينور
الكيلجة كافك ولامك فتحيله برنوع اولچك آديدر كه حبوبات اولچيلور جمعى كيالجه وكيالج كلور مغربك
بياننه كوره التيوز درهم وزننى مستوعب اولان اولچكدر بونى بعض اصولده كيله تعبير اولنان كوچك اولچك ايله
تفسير ايلمشلردر وكيلجه محمد بن صالح نام محدثك لقبيدر الكمج فتحتينله اويلغك صغرى يه طوغرى واران اوجنه دينور
الكندوج كافك فتحيله كندو معربيدر كه مخزن شكلنده ياپدقلرى نهانخانه در كه ايچنده متاع واشياء حفظ ايدرلر
اصل كندو فارسيده نسنه صاقلمق ايچون ياپدقلرى ديوارلو بيوك صندوق شكلنده تخته دن وچاموردن اولان ظرفه
دينور كه تركيده صربون وپتك وقوان تعبير اولنور مانجانه يه وفيجويه ده اطلاق اولنور وظرف مذكوره طشره لرده
ذخائر مقوله سى وضع ايدرلر وآرى قوغاننه كندو اطلاقى تشبيه طريقيله در وكمر وديوار بنا ايدن بنالرك السنه لرنده
زيانزد اولان كندجه تعبيرلرى مولده در لفظ مزبورى چاتى معناسنه استعمال ايدرلر واكا قندسه دخى ديرلر
الكاكنج كافك فتحيله خراسان شهرى اولان هراة نام بلده جبالنده نابت برشجرك صمغيدر جميع صمغلرك الطفيدر
طعمنده حلاوت وطبعنده كافورى برودت واردر ملين وقروح مثانه يه واورام حاره يه نافعدر مؤلف عيب ماده سنده
اشبو كاكنجك شجر ياخود نبات اولديغنى ايما ايلمشيدى بوندن بشقه جميع مفرداتده ايت اوزمى نوعندن قنبل اوتى
ديدكلرى نباتله مفسر ومستعمل اولان دانه لرينك قرمزى قشريدر ديو محرردر بستانى وجبلى نوعى اولور طائف
وسائر محللرده دخى نابتدر الكنافج علابط وزننده چوق شيئه دينور نه اولورسه اولسون واتنه طلوسموز انسان
وحيوانه دينور ودانه لرى كور وصيق خوشه يه وسنبله يه دينور فصل اللام اللبج لامك فتحى وبانك
سكونيله يره چالمق معناسنه در يقال لبج به الارض لبجا من الباب الاول اذا صرعه ويقال لبج به على بناء المجهول
اى صرع يعنى كندى كنديسنه بى اختيار يره يقيلوب دوشدى واورمق معناسنه در يقال لبجه بالعصا اذا ضربه بها
اللبيج امير وزننده يره اورلمش ملبوج معناسنه در بو معنادندر كه عربلر برك لبيج ديرلر اوبه نك بالجمله دوه لرى اوبه نك
چوره سنده يره اورلمش كبى چوكوب اوتورسه لر برك باركك جمعيدر يقال برك لبيج اى باركة حول البيوت اللبجة
جرعه وزننده واللبجة ضمتينله واللبجة فتحاتله دموردن دوزلمش برقاچ چنكللى بركونه بيوك اولطه در كه بعينه
پنجه شكلنده اولور ارالقلرنى آيروب اورته سنه ات قويوب صنعتله انى كريش ايله بند ايدرلر قورد صيادلرى آنى قوردك
ممرينه وضع ايدرلر قورد كلوب اته صالديغى كبى اول چنكللر چكه سنه وبيوننه سانجلوب قصاح كبى صقوب وكريش
دخى بيوننه صاريلوب درساعت قوردى زبون ايدوب يره چلار جمعى لبج كلور فتحتينله ولبج كلور صرد وزننده
اللباج كتاب وزننده ضعيف العقل احمق ونادانه دينور اللجاج واللجاجة لامك فتحيله خصومت معناسنه در
مراد خصومتده عناد ايلمكدر زيرا مؤلفك بصائرده بياننه كوره مزجور وممنوع اولديغى خصوصده تمادى وعناد
معناسنه موضوعدر تركيده بوندن اونكولك ايله تعبير اولنور يقال لججت يا فلان تلج لجاجا ولجاجة من الباب الرابع
ويقال لججت تلج من الباب الثانى اى تماديت وعندت فى الخصومة ولجاجه آجلغك شدتندن يورك اوينامغه دينور
يقال فى فؤاده لجاجة اى خفقان من الجوع اللجوج صبور وزننده واللجوجة هايله كه مبالغه ايچوندر واللججة

لامك ضميله همزه وزننده پك عنود ومخاصم كسيه دينور كه اونكو تعبير اولنور اللعلجة زلزله وزننده والتلجلج تزلزل
وزننده كلامى سلاست وطلاقتله ادا ايلميوب آغزنده لقمه چيز كبى ترديد ايدرك صارمشق سويلمك معناسنه در متهم
آدمك دلنى چينيرك تهمتنى سويلديكى كبى يقال لجلج فى الكلام وتلجلج اذا تردد فيه شارح ديركه تلجلج كلامده صفت
اولور سوزاغزده ياخود ايچروده تردد ايلمك معناسنه ومنه حديث على رضى الله عنه الكلمة من الحكمة يكون فى صدر
المنافق فتلجلج حتى تخرج الى صاحبها اى تتحرك فى صدره وتقلق حتى يسمعها المؤمن فيأخذها ويعيها وتلجلج برآدمك
ياخود كنديسنك مغصوب اولان خانه سنى الندن آلمق معناسنه در يقال تلجلج داره منه اذا اخذها اللج لامك ضميله
جماعت كثيره يه اطلاق اولنور شارح ديركه بو ماده تردد الشئ بعضه على بعض وترديد الشئ معناسنه موضوع
اولمغله معانئ سائره آندن متفرعدر مثلا خصومت وعناد معناسى فراغت ايلميوب آنده ثبات اوزره تردد ايلمكى متضمندر
وجماعت كثيره البته برى اوته تردد ايدرلر پس بونده لج اسم جمع اولور ومعظم ماء تردد امواجنه مبنى در انتهى ولج بحر
ونهرك معظمنه يعنى انكين يرينه دينور ومنه قوله تعالى بحر لجى ويكسر اتباعا للجيم تخفيفا ولج قلجه اطلاق اولنور
آب وتابنك تموجنه مبنى وذره نك برطرفنه دينور وطاغك خشونتلو صرپ يرينه دينور وعمرو بن عاصك قلجى اسميدر
ولج پك سياه اولان دوه نك وصفنده مبالغة ايراد اولنور كويا كه معظم بحر كبى تموج اوزره در يقال جمل ادهم لج مبالغة
اللجه هايله بودخى جماعت كثيره يه وبحر ونهرك انكين يرينه اطلاق اولنور وآيينه يه وكومشه اطلاق اولنور اللجة
لامك فتحيله ناسك غريو وفرياد وچغلتيلرنه دينور يقال ماهذه اللجة اى الاصوات والجلبة التلجيج تفعيل وزننده
صويك انكين يرينه طالمق معناسنه در يقال لجج الرجل اذا خاض اللجة اليلنجوج واليلنجج يانك ولامك فتحيله
والالنجج والالنجوج همزه نك ولامك فتحيله واليلنجوج يانك فتحى ولامك سكونيله واليلنجوجى ياى نسبتله
والالنجيج واليلنجيج والينجيج لامسز والينجوج مجموعى عود اغاجنه دينور كه تبخير اولنور بخورى سست
وضعيف اولان معده يى مقويدر الالتجاج افتعال وزننده اصوات وسائر نسنه قارشق وشوريده اولمق اختلاط
معناسنه در يقال التجت الاصوات اى اختلطت الملتجة محتجه وزننده سياهى شديد وقويو اولان كوزه اطلاق
اولنور يقال عين ملتجة اى الشديدة السواد وچايرى وچمنى پك قويو اولمغله شديد الخضره اولان يره اطلاق اولنور
الالجاج همزه نك كسريله غريو وفرياد ايلمك معناسنه در يقال الجت الابل اذا صوتت ورغت الاستلجاج
بركسه نك ذواليد اولديغى نسنه يى خصومتله ادعا ايلمك معناسنه در يقال استلج متاع فلان اذا ادعاه ويمينده
صدق وصوابنى زعم ايله كفارت ايلميوب عناد واصرار ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال استلج بيمينه اذا لج فيها
ولم يكفرها زاعما انه صادق قال فى النهاية وفى الحديث اذا استلج احدكم بيمينه فانه آثم له عند الله من الكفارة هو
استفعل من اللجاج ومعناه ان يحلف على شئ ويرى ان غيره خير منه فيقيم على يمينه ولا يحنث ولا يكفر فذاك آثم له وقيل
هو ان يرى انه صادق فيها مصيب فيلج فيها ولا يكفرها مؤلف معناى ثانى يه ذاهب اولمشدر معلوم اوله كه يمين اولنان
نسنه دن خيرلو وافضل اولانه كفارتله انتقال اولنمق لازمدر زيرا اشبو من حلف على يمين فرأى غيرها
خيرا منه فليأت الذى هو خير وليكفر يمينه حديثيله اولبابده امر صادر اولمشدر التلجج تفعل وزننده
استلجاج ايله معناى اولده مرادفدر يقال تلجج متاع فلان اذا ادعاه اللحج لامك وحاى مهمله نك فتحيله
قلج قنه ايلشوب ياپشمق معناسنه در يقال لحج السيف لحجا من الباب الرابع اذا نشب فى الغمد ولحج كوزدن
اقان چرك وچياغه دينور غمص معناسنه اللحج كتف وزننده طاره جق شيئه اطلاق اولنور
يقال مكان لحج اى ضيق الملاحج ميمك فتحيله ملحجك جمعيدر مضايق معناسنه كه طاريرلر ديمكدر
الملحج مقصد وزننده والملتحج ملتجأ وزننده صغنه جق وپناه كتوره جك يره دينور ملجأ معناسنه اللحج لامك
فتحى وحانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لحجه لحجا من الباب الثالث اذا ضربه وكوزد كورمك معناسنه در يقال
لحجه بعينه اذا اصابه بها وصغنمق معناسنه در يقال لحج اليه اذا لجأ ولحج ساحل يمنده عدن ابين قربنده بربلده در
بانيسى اولان لحج بن وائل بن قطن اسميله مسمادر الالحاج همزه نك كسريله التجاء ايتدرمك معناسنه در يقال
الحجه اليه اى الجأه الالتحاج افتعال وزننده الحاح معناسنه در يقال التحجه اليه اى الجأه اللحج لامك ضميله
خانه نك بركوشه سنه دينور يقال قعد فى اللحج اى زاوية البيت وكوزك دائره اولان چقورينه دينور كه خانهٔ چشم
تعبير اولنور كفة العين معناسنه اكا وقبه دخى دينور تركيده كوزك اويومى تعبير ايدرلر بو معناده لامك فتحيله ده
جائزدر وطاغ ديبلرنده وبعض دره لرده اولان شول دليك طرزنده چقوره دينور كه اغزى طار اولوب كيروسى
واسع اولور جمعى الحاج كلور اللحوجة دحرجه وزننده بركسه مافى الضميرى اولان كلام وخبرى تخليط

وتشويش ايده رك صورت اخراده اظهار ايلمك معناسنه در يقال لحوج عليه الخبر اذا خلطه فاظهر غير ما فى نفسه
التلحيج تفعيل وزننده لحوجه معناسنه در يقال لحج عليه الخبر بمعنى لحوج اللحيجاء تصغير بنيه سيله استثناء
معناسنه مستعملدر يقال بيع او يمين ما فيها لحيجاء اى مثنوية يعنى قطعى المفاد در يمينده استثناء انشاء الله ديمكدن
عبارتدر وبو تلحيج مذكورك معناسندن مأخوذ ومقام نفيه مخصوصدر اللخج لامك وخاى معجمه نك فتحيله كوزيك
چوق چرك وچپاق بغلمق معناسنه در شويله كه استقذار اولنه يقال لخجت عينه لخجا من الباب الرابع وهو اسوء
الغمص ومنه يقال عين لخجة على قول بونده صواب اولان خائين معجمتين ايله اولمقدر اللذج لامك فتحى وذال
معجمه نك سكونيله صويى آزجه آزجه يودم يودم ايچمك معناسنه در يقال لذج الماء لذجا من الباب الاول اذا جرعه
وبركسه دن ابرام والحاحله نسنه ايستمك معناسنه در يقال لذج فلانا اذا الح عليه فى المسئلة اللزج فتحتينله
واللزوج قعود وزننده برنسنه خام حلوا كبى يلمشك اولمغله سونوب اوزانمق معناسنه در يقال لزج الشئ لزجا
ولزوجا من الباب الرابع اذا تمطط وتمدد ويلمشك نسنه طوتقال كبى برشيئه صوانوب يابشمق معناسنه در يقال
لزج به اذا غرى به وتقول اكلت عسلا فلزج باصابعى اى علق التلزج تفعل وزننده برنسنه صواشق ويابشاق
اولوب يلمشكلنمك معناسنه در يقال تلزج النبات اذا تلجن نته كه خاتم چچكى مقوله سنده مشاهده اولور وباشك
صاچنى خوشجه كركى كبى غسل ايلمامك سببيله بالكليه كيردن پاك اولميوب جابجا كيرلو قالمق معناسنه در يقال
تلزج الرأس اذا غدا غير لقى عن الوسخ وذلك اذا غسله ولم ينق وسخه وبو معنا مجازيدر اللزجة لامك فتحى
وزانك سكونيله واللزجة فرحه وزننده واللزيجة سفينه وزننده طوتقال كبى يابشاق كسيه دينور كه يابشديغندن
دكه حالله منفك اولمز يقال رجل لزجة ولزجة ولزيجة اى ملازج لا يبرح اللعج لامك فتحى وعينك سكونيله
برنسنه خاطرده خلجان ايدوب اوينامق معناسنه در يقال لعج الشئ فى الصدر لعجا من الباب الثالث اذا خلج
ودرى يى آتشه طوتاركن ياقمق معناسنه در كه بو ياقمقدن تركيده كويندرمك ايله تعبير اولنور نته كه آتشه طوتيلان
هاولى وكاغد مقوله سنده دخى واقع اولور يقال لعج الجلد اذا احرقه وضرب ايله مضروبك بدننى آچتمق معناسنه در
يقال لعج البدن بالضرب اذا آلمه ومنه يقال ضرب لاعج اى مولم الملاعجة مفاعله وزننده بركسه حقنده برماده
پك مشتد اولمق معناسنه در شويله كه درونى آزرده والمناك ايليه يقال لاعجه الامر اذا اشتد عليه الالتعاج افتعال
وزننده برحادثه ياخود برغم وغصه سببيله يانوب ياقلوب دردناك اولمق معناسنه در يقال التعج الرجل اذا ارتمض
من هم الالعاج همزه نك كسريله آتش ايله اوطونى طوتشدرمق معناسنه در يقال العج النار فى الحطب
اذا اوقدها المتلعجة متوهجه وزننده شول شهوانى عورته دينور كه آلات درديله فرجى فرون كبى قزغين اولوب
علوى دماغنه چيقر اوله آنجق آتشنك تسكينى كيرطولمبه سيله ممكن اوله يقال امرأة متلعجة اى شهوانية متوهجة
حارة الفرج الالفاج همزه نك كسريله مفلس وبى مايه اولمق معناسنه در يقال الفج الرجل الفاجا اذا افلس
الملفج ميمك ضمى وفانك فتحيله آندن اسم فاعلدر مفلس اولان كشى يه دينور وبو قياسه مخالفدر يقال الفج الرجل
فهو ملفج شارح ديركه مسهب ومحصن ومهتر ومسهم كلمه لرى دخى بو كونه قياسه مخالفدر والفاج برآدمى بيكانه
ونا اهله مضطر وملتجى قلمق معناسنه در يقال الفجه اليه وهو غير اهله اى الجأه واحوجه اللفج لامك فتحى
وفانك سكونيله ذل وحقارت معناسنه در يقال به لفج اى ذل المستلفج اسم مفعول بنيه سيله ملفج معناسنه در كه
مفلس وبادبدست در سين طلب ايچون دكلدر بو دخى اسم فاعلدر ملفج كبى وبونلردن اسم مفعول دخى فانك فتحيله
وارددر وشدت خوفدن ناشى يوركى يرندن اوينامش كسيه دينور وكمال ضعف وهزالدن يره يابشى قالمش كسيه
دينور كه مراد يرندن قلدامغه مجالى اولميان آدمدر يقال رجل مستلفج اى لاصق بالارض هزالا اللمج لامك فتحى
وميمك سكونيله آغزك اطرافيله اكل ايلمك معناسنه در كه مراد ينه جك نسنه آزجه اولمغله آغزى طولدرميوب
اوك ديشلريله ياخود آغزك برطرفيله يمكدر حتى ابو زيد بونى حمار قسمنه تخصيص ايلمشدر كه چاير قصه اولمغله
اوك ديشلرينك اوجلريله قوپاروب اكل ايلمسيدر يقال لمج الشئ لمجا من الباب الاول اذا اكله باطراف فمه بوراده
اطراف لفظنك جمعيتى اجزاسى اعتبارينه مبنى در نته كه شابت مفارق رأسه تركيبى دخى بو يلجه در ولمج جماع
ايلمك معناسنه در يقال لمج المرأة اذا جامعها الملامج ميمك فتحيله ملاغم معناسنه در كه آغز ايچره دل يتشديكى اطرافنه
دينور مؤلفك وما حول الفم قولى عطف تفسيردر اللماج سحاب وزننده پك آزجه وناچيز ييه جكه دينور چيمتى
تعبير اولنور ذواق كبى تقول ما ذقت شماجا ولا لماجا اى شيئا حقيرا اللمجة جرعه وزننده صفرالق وقهوه آلتى
تعبير اولنان آزجه ييه جكدر كه اركن آنكله تعلل اولنور تقول اطعمنا لمجة وهى ما يتعلل به قبل الغداء التلمج

تفعل وزننده جزئيجه قهوه آلتى اكل ايلمك معناسنه در يقال تلمج الرجل اذا اكل اللمجة اللميج امير وزننده
كثير الاكل اولان كسيه وكثير الجماع اولان كسيه دينور اللامج لميج معناسنه در اللمج دمج وزننده واللمج كتف
وزننده واللميج امير وزننده سمج ماده سنه اتباعا ذكر اولنور يقال شئ سمج لمج وسمج لمج وسميج لميج اى قبيح جدا
الملمج معظم وزننده متين ودوز وهموار اولان مزراغه دينور يقال رمح ملمج اى ممرن مملس اللمهج سمهج وزننده
پك ياغلو واوزلو خوشمزه سوده دينور يقال لبن سمهج لمهج اى دسم حلو وبو اتباع دكلدر اللهج فتحتينله برنسنه يه
پك حريص وآرزومند اولمغله دائمى اكا دوشكون اولمق معناسنه در يقال لهج بالشئ لهجا من الباب الرابع
اذا اغرى به فثابر عليه بو ماده ده حث وترغيبله يعنى قندرلمغله حريص اولمق لازم دكلدر زيرا اغرى به تركيبى كه
بناء مجهول اوزره در بنفسه دوشكون حريص اولمق معناسنه در نته كه ماده سنده مبين در الالهاج همزه نك كسريله
بركسه نك دوه لرينك كوشكلرى انالرنى اممكه پك دوشكون اولمق معناسنه در يقال الهج زيد اذا لهجت فصاله
برضاع امهاتها اول اثناده ناقه نك ممه لرنى بند ايدرلر اللهجة حمزه وزننده وهانك فتحيله لغتدر دله دينور لسان
معناسنه يقال فلان فصيح اللهجة وصادق اللهجة اى اللسان شارح ديركه بعضلر لهجه يى جايكاه سخن ايله
يعنى سوزسويلركن لسانك استعمال اولنان يرى ايله تفسير ايلديلر كه مراد لساندن مخارج حروف اولان يرلردر
وبعضلر سوزسويلديكى حالده لسانه تخصيص ايلديلر الالهيجاج احميرار وزننده برنسنه پك قارش مورش
اولمق معناسنه در يقال الهاج الشئ الهيجاجا اذا اختلط يعنى بعضه ببعض وبو عيوبدندر وعربلر الهاجت
عينه ديرلر اختلط بها النعاس معناسنه يعنى كوزينه اويقو اثرى كيريشوب كوزى اويقو ايله مختلط اولسه كذلك
الهاج اللبن ديرلر يوغورد چالنان سود قويلنوب اجزاسى برى برينه قاريشوب اويولمق درجه سنه واردقده
لكن هنوز ايوجه قويلنوب يوغورد كرته سنه وارمش اوله اللهوجة دحرجه وزننده برايشى محكم ايلميوب
سست وكوشك ياپمق وبرمصلحتى كوشك طوتمق معناسنه در يقال لهوج الامر اذا لم يبرمه بوراده وانقولى مرحوم
ابرام ايلمك معناسيله بيان ايلمكله وهن ولهوجه سى ظاهردر وبريان اتى كركى كبى نضج بولدرميوب چيكجه
پشورمك على قول طبخنده مسامحه ياغفلت ايلمكله نرم ونازك ايتميوب قاتى وبيمزه پشورمك معناسنه در يقال لهوج
الشواء اذا لم ينضجه اولم ينعم طبخه اللهجة جرعه وزننده لمجه معناسنه در كه صفرالق وقهوه آلتى يه دينور تقول
اكلنا لهجة اى لمجة التلهيج تفعيل وزننده بركسيه قهوه آلتى يدرمك معناسنه در يقال لهج الضيوف اذا اطعمهم
اللهجة بعض نسخه ده اطعمهم اياه واقع اولمغله تذكيرى طعام ياخود مأكول اعتباريله اولور الملهج معظم
وزننده شول كسه يه دينور كه پك اويقوجى اولمغله كار وعملدن عاجز ومعطل اولور اوله يقال رجل ملهج اى ينام
ويعجز عن العمل التلويج تفعيل وزننده يولدن صاپدرمق معناسنه در تقول لوج بنا عن الطريق تلويجا
اى عوج اللوجاء صحراء وزننده واللويجاء تصغير بنيه سيله حوج ماده سنده ذكر اولنديلر وبونلر لوج كلمه سندن
مأخوذلردر كه آغزده برشيئى برى اوته چويروب دوندرمك معناسنه در بعده ذكر اولنان معانيده استعمال
اولنديلر تقول لجت الشئ الوجه لوجا اذا ادرته فى فيك فصل الميم المأج ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله
احمق ومضطرب اولان كشى يه دينور كه حماقتندن برراده ده مستقر اولميوب دائما اضطراب اوزره اوله يقال
هو مأج اى احمق ومضطرب وقتال واضطراب معناسنه در يقال رأيت القوم فى مأج اى فى قتال واضطراب
وآجى وشورابه صويه دينور المؤوجة كدورة وزننده صو آجى وشور اولمق معناسنه در يقال مؤج الماء مؤوجة
من الباب الخامس اذا كان مأجا اى اجاجا فهو مأج اى اجاج وبو شكس صيغه سندندر مأجج فعلل وزننده
برموضع آديدر المتوج تاى فوقيه ايله صبور وزننده اوزون اوزادى ايراق عقبه يه دينور تقول سرنا عقبة متوجا
اى بعيدة بونده حاى مهمله ايله ده لغتدر متيجه ميمك كسريله سكينه وزننده افريقيه اولكه سنده بربلده در
المثج ميمك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله قارشدرمق معناسنه در يقال مثج الشئ مثجا من الباب الاول اذا خلطه
ويدرمك معناسنه در يقال مثج فلانا اذا اطعمه وقويينك مجموع صوينى چكمك معناسنه در يقال مثج البئر
اذا نزحها اى ماءها وبركسيه جوانمردلك ايدوب عطيه بخش ايلمك معناسنه در يقال مثج بالعطية اذا سمح بها
المج ميمك فتحى وجيمك سكونيله آغزدن صو وشربت مقوله سنى طشره پوسكوروب آتمق معناسنه در كه پوسكورمك
تعبير اولنور يقال مج الشراب من فيه مجا من الباب الاول اذا رماه شارحك بياننه كوره اشو مج ماده سى آغزدن
صويق نسنه آتمغه مخصوصدر نته كه صويق اولميانى آتمغه لفظ ديرلر بعض ادبانك هذا كلام تمجة الاسماع
قوللرى استعاره يه مبنى در قال فى النهاية ومنه الحديث انه اخذ حسوة من ماء فمجها فى بئر ففاضت بالماء الرواء

ای صبها ومج غلال جنسندن ماش تعبیر اولنان غله اسمیدر شارحك بیاننه کوره مج ماش معربیدر وماش لفظنی
عرب دخی اخذ وتلفظ ایدرلر الانمجاج انفعال وزننده صیویق نسنه سر پلوب صچرامق معناسنه در یقال
انمجت نقطة من القلم اذا ترششت الماج حاج وزننده شول پیروسالخورده یه دینور که پیرلکدن ناشی دائما آغزندن
سالیاری سیلان ایدر اوله یقال شیخ ماج ای یسیل لعابه کبرا وهرما وقوجه ناقه یه دینور دائما حلقندن صوسیلان
ایلدیکیچون المجاج غراب وزننده آغزدن دفع والقا اولنان توکرکه وسالیاره دینور وباله اطلاق اولنور
وبعضا اکا مضاف الیهی تصریحله مجاج النحل اطلاق ایدرلر ومجاج المزن یغموره اطلاق اولنور المجاج
سحاب وزننده خرماسا لقمنك چوینه دینور عرجون معناسنه المجمجة زلزله وزننده سویلیه جکی سوزی خوشجه
بیان ایده میوب آغزندن متصل توکرك آثار کبی مش یاش ادا ایلمك معناسنه در یقال مجمج الرجل فی خبره اذا لم یبینه
وکاتب کتابتنك حروفلرنی خوشجه عیان ایلمیوب چپره شك ومشوش یازمق معناسنه در یقال مجمج الکتاب
اذا ثبجه ولم یبین حروفه وبرکسنه ایله مکالمه ده راست وصواب اولان مسلکه کتمیوب یکلش وخطا وغیر واقع
سوزلر ایله آنی حالدن حاله رد وتحویل ایلمك معناسنه در یقال مجمج فلان بفلان اذا ذهب فی الکلام معه مذهبا
غیر مستقیم فرده من حال الی حال وقال فی الاساس مجمج فی خبره اذا لم یشف الامجاج همزه نك کسریله آت هنوز
هیجان تام پیدا ایدوب قیز مقسزین قوشی آتی کبی بردن اوزون اوزادی سکرتمه بشلمق معناسنه در یقال امج الفرس
اذا بدأ بالجری قبل ان یضطرم وبلاد سائره یه سیر وسیاحت ایلمك معناسنه در یقال امج زید اذا ذهب فی البلاد
واغاجلره صویوریمك معناسنه در که فصل بهارده اولور یقال امج العود اذا جری فیه الماء المجج ضمتینله
سرخوشلر دیمکدر سکاری معناسنه وبال ارولرینه دینور المجج فتحتینله آوردلر کوشمك استرخاء الشدقین
معناسنه وبو پیر فانیلره عارض اولور واصمه ده وباغده اوزم قسمی نضج بولوب کماله ایرمکه دینور که اوزوم اولمق
تعبیر اولنور قال فی النهایه وفی الحدیث لاتبع العنب حتی یظهر مججه ای بلوغه ویقال مجج العنب تمجیجا اذا طاب
وصار حلوا مؤلف تمجیجك بو معنایه ورودندن سکوت ایلمشدر المجماج میمك فتحیله سست ومسترخی شیئه دینور
المجمج مسلسل وزننده اتنه طلو طقناز عضوه دینور که طولقونلقدن دترر اوله یقال کفل ممجمج ای مرتج
التمجمج تزلزل وزننده عضواتنه طلو اولمغله قرمان قوبرغی دترهمك معناسنه در یقال تمجمج الکفل اذا ارتج
التمجیج تفعیل وزننده برکسنه نك معیوب ومتهم اولمسنی قصد ایلمك معناسنه در یقال مجج فلان بفلان اذا اراده
بالعیب المج میمك ضمیله صاغیلور کن طاشلر اوزره صچرایان یال نقطه لرینه دینور آجوج همزه نك مدیله ویمجوج
میمله یأجوج ومأجوج کلمه لرنده لغتدر نته که اجج ماده سنده ذکر اولندی المحج میمك فتحی وحای مهمله نك سکونیله
ات ودری واغاج مقوله سنی صویمق معناسنه در یقال محج اللحم محجا من الباب الثالث اذا قشره وکذا العود
وبرنسنه یی بو مشمق ایچون ال ایله اوغمق معناسنه در یقال محج الحبل اذا دلکه لیلین وکذا الادیم وجماع ایلمك معناسنه در
یقال محج المرأة اذا جامعها ویلان سویلمك معناسنه در یقال محج الرجل اذا کذب ویاغ چقرمق ایچون یایق تعبیر اولنان
طلومده سودی چالقمق معناسنه در یقال محج اللبن اذا مخضه وبرنسنه دن برشیئی سیلوب کیدرمك معناسنه در
یقال محج شیئا عن شیء اذا مسحه ویل یریوزندن طپراغی صیروب کوترمك معناسنه در که معنای اولدن مأخوذدر
یقال ان الریح تمحج الارض ای تذهب بالتراب حتی تتناول من ادمتها ترابها المماحجة مفاعله وزننده والمحاج
میمك کسریله برکسنه نك حقنی یاخود اکا ایلدیکی وعدی اوزادوب تسویف وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال ماحجه
مماحجة ومحاجا اذا ماطله المحوج مخوف وزننده اوته سی ایراق اولان عقبه یه دینور یقال عقبة محوج ای بعیدة
محاج کتاب وزننده مالك بن عوف النصری نام کسنه نك فرسی اسمیدر وابو جهل ملعونك دخی فرسی اسمیدر
المخج میمك فتحی وخای معجمه نك سکونیله قویی ایچره قوغه یی طولمق ایچون بری اوته چالوب دپرتمك معناسنه در
یقال مخج الدلو مخجا من الباب الثالث اذا جذب بها ونهزها حتی تمتلئ وجماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
مخج المرأة اذا جامعها التمخج تفعل وزننده صویی بری اوته چالقیوب دپرتمك معناسنه در یقال تمخج الماء اذا حرکه
مدج میمك ضمیله قبر وزننده برنوع دکز بالغنك اسمیدر اکا مشق دخی دیرلر المدلوج دملوج وزننده ومرادفیدر که
ماده سنده ذکر اولندی التمذج ذال معجمه ایله تفعل وزننده قاون وقرپوز مقوله سی نضج بولوب اولمق معناسنه در
یقال تمذج البطیخ اذا نضج وطولمق معناسنه در یقال تمذج الاناء اذا امتلأ وبرنسنه شیشوب قبارمق معناسنه در
یقال تمذج الشیء اذا انتفخ وبولالمق معناسنه در یقال تمذج الشیء اذا اتسع التمذیج تفعیل وزننده طار نسنه یی
بولالتمق معناسنه در یقال مذجه تمذیجا ای وسعه مذحج مجلس وزننده ذحج ماده سنده ذکر اولندی جوهری

وهمنه

وهمنه مبنی بوراده ثبت ایلمشدر هرنقدر سیبویه اسناد ایلمش ایسه ده المرج میمك فتحی ورانك سکونیله شول
اوتلو صولو چایرلغه وچمنزاره دینور که آنده طوارلر رعی اولنور اوله مثلا اسکدار وراسنده ابراهیم اغا چایرلغی وکاغد
خانه چایرلغی کبی ذکری آتی مرج دیدکلری محللر بوندن مأخوذدر ومرج مصدر اولور طواری اوتلامق ایچون مسیب
ایدوب مرعایه صالیورمك معناسنه یقال مرج الدابة مرجا من الباب الاول اذا ارسلها للرعی ومنه قوله تعالی
مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لایبغیان ای خلاهما لایلتبس احدهما بالآخر قال البیضاوی ای ارسلهما من مرجت
الدابة اذا ارسلتها والمعنی ارسل البحر الملح والبحر العذب یلتقیان ای یتجاوران ولایتماس سطوحهما واقعا نهر نیلك
بحر سفیده قاوشدیغی مترجم حقیرك مشهودی اولمشدر که وافر محله قدر امتزاج واتحاد ایلمیوب یول کبی نمایان
اوله رق کیدر حتی طعمی دخی متغیر اولمدیغی منقولدر بحر فارسه منصب اولان دجله دخی اول رسمه اولدیغی محکیدر
نته که حالا اسلامبولده کاغد خانه صوینده وبعض سیل صولرنده دخی صورت مزبوره مشهوددر وبعضلر بحرینی
بحر فارس ایله که هرمز دکزیدر وبحر روم ایله که قلزم دکزیدر تفسیر ایلدیلر اکا کوره التقالری بحر محیطده اولور
اسلافده شام ومصر وحبش اولکه لری قیاصرهٔ روم ممالکی اولمغله بحر قلزمه بحر روم اطلاق ایلدیلر ومرج برنسنه یی
شیء آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال مرج الشیء بالشیء اذا خلطه به مؤلفك بصائرده وراغبك مفرداتده
بیاننه کوره مرج بو معنایه موضوعدر مثلا مرغزاره اطلاقی اختلاط نباته مبنی در وارسال الدابة وسائر معانی آندن
متفرعدر مرج الخطباء خراسانده برمرغزاردر مرج راهط شامده برمرغزاردر مرج القلعه بادیه ده در مرج الخلیج
مصیصه نواحیسنده در مرج الاطراخون کذلك مصیصه ده در مرج الدیباج مصیصه یه قریب یرده در مرج الصفر
صادك ضمیله قبر وزننده دمشق ترابنده در مرج عذراء ینه دمشق ترابنده در مرج فریش فانك کسری ورانك
شده سیله اندلس دیارنده در مرج بنی هیمم زبیر وزننده صعید مصرده در مرج ابی عبیده موصل شرقیسنده در
مرج الضیازن رقه یه قریبدر مرج عبد الواحد جزیره ده در غریبدر که اشهر مروج اولان مرج دابقدن که حلب
قرینده در مؤلف سکوت ایلمشدر الامراج همزه نك کسریله بودخی مرج کبی طواری مسیب ایدوب چایره
صالیورمك معناسنه در یقال امرج الدابة اذا ارسلها للرعی ومنه امرج البحرین قال الشارح قال الاخفش ویقول قوم
امرج البحرین مثل مرج البحرین فعل وافعل بمعنی وامراج کبه ناقه ولدنی هنوز صوك تعبیر اولنان دغارجق ایچره
هنوز اویوشمش قان اوله رق دوشورمك معناسنه در که هنوز خلقتی مصور اولمامشدر بونده دخی اختلاط ملاحظه سی
واقعدر یقال امرجت الناقة اذا القت الولد غرسا ودما وطواری اوتلاتمق معناسنه در یقال امرج الدابة اذا رعاها
وعهد وپیمانه وفا ایلمیوب غدر ایلمك معناسنه در یقال امرج العهد اذا لم یف به المرج فتحتینله چوبانسز کندی
باشلرینه اوتلیان صالمه دوه یه دینور مفرد وجمعه اطلاق اولنور زیرا فی الاصل مصدردر یقال ابل مرج وبعیر مرج
اذا کانت ترعی ولاراعی لها وفاسد وتباه اولمق معناسنه مصدر اولور یقال مرج الامر مرجا من الباب الرابع
اذا فسد وبرنسنه متمکن اولمیوب بری اوته بیقرار اولمق معناسنه در بول یوزکك پرمقده اوینامسی کبی تقول مرج
الخاتم فی اصبعی اذا قلق واختلاط واضطراب معناسنه در یقال مرج الامر اذا اختلط واضطرب ومنه
الحدیث کیف انتم اذا مرج الدین وعربلر بینهم هرج ومرج دیرلر که بینهم اختلاط وفتنة وتهویش واضطراب
معناسنه در بونده رانك سکونی هرج کلمه سنه مشاکله یه مبنی در المریج امیر وزننده قارش مورش نسنه یه دینور
یقال امر مریج ای مختلط وشول تازه نهاله دینور که اغاج بداقلرینك ارالقلرینه کیرشمش اوله یقال خوط مریج
ای متداخل فی الاغصان یعنی قد التبست شناغیبه الطویلة وشول آق ویومشق کمکجکزه دینور که حیوان
بوینوزینك وسطنده توموب چقر واول بوینوزك ماده سندن دکلدر جمعی امرجه کلور المارج خارج وزننده
تنونسز آتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی وخلق الجان من مارج من نار ای خلق الجن اوابا الجن
من صاف من الدخان وقوله تعالی من نار بیان لمارج قال البیضاوی فان المارج فی الاصل المضطرب من مرج اذا
اضطرب پس آتشدن مراد دخاندن خالص لهب ساطع اولور که فارسیده زبانه تعبیر اولنور حرکت واضطرابی باعث
اطلاقدر بعضلر اختلاط معناسندن مأخوذ اولمغله قزل وصاری ویشل علولری بری برینه مختلط اولان لهبدر
دیدیلر مؤلف دخی بصائرده لهیب مختلط ایله تفسیر ایلمشدر وفتوحاتده مرسومدر که مارج هوا ایله ممتزج آتشدر که
اکا هوای مشتعل اطلاق اولنور ابو الجن اولان جان آندن مخلوقدر که ایکی عنصردن مرکبدر بری هوا وبری آتشدر
نته که ابو البشر دخی ایکی عنصردن آفریده در که بری خاك وبری آبدر چون آب ایله خاك ممتزج اولدقده اکا طین
اطلاق اولنور وهوا وآتش مختلط اولدقده اکا مارج اطلاق اولنور وبشر جنسنده تناسل القاء آب ایله اولدیغی کبی

مطلب

جن طائفه سنده دخی القاء هوا ایله حاصل اولور وجان ایله حضرت آدمك خلقتی مابینی التمش یك سنه مقدار بیدر
وشرح مفتاحده تعریف المسند الیه بحثنده وجعلنا من الماء کل شیء حی الایه کریمه سنی جعلنا مبدأ کل شیء حی جنس
الماء عبارتیله تفسیر وانور سمه تحریر ایلمشدر که زوایاته واردا ولدیغی که حضرت حق جل وعلا ملائکه یی صودن
خلق ایلدیکی ریحدن وحتی صودن خلق ایلدیکی آتشدن وحضرت آدمی صودن خلق ایلدیکی ترابدن خلق ایلکله
هر ذی حیاتك مبدأی صو اولدیغی مقرر اولور انتهی المرجان میمك فتحیله خرده انجواره دینور صغار اللؤلؤ
معناسنه مفردی مرجانه در ومنه قوله تعالی یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان قال البیضاوی ای کبار الدر وصغاره
وقیل المرجان الخرز الاحمر مصباحده قول اول ازهریدن وثانی طرطوشیدن منقولدر که جالبنا نمزده مرجان تعبیر
اولنان قرمزی نسنه در دریادن چقار خرز وشجر مانندہ بر نسنه در وتوئلتك باب ذالده یسلمر جاندر دیدیکی مزبور
خرز احمر اولمق جهتله در که عرفه مبنی در ومصباحده وزنی فعلان اولمق اوزره مرسومدر مرجم دیر که مرجان ذکر اولنان
قرمزی بونجغه اطلاق اولمق مقتضای مادتیه نظرا ارجحدر زیرا اول بحر وشجر دن مخلط نسنه در ومرجان بر نوع
نبات ربعی اسمیدر که یقول انواعنه در بونکده مغربی مرجانه در ومرجانه اسامی نسواندندر سعید بن مرجانه
تابعیندندر پدری اسمی عبد اللهدر المزاج میمك کسریله شول ناقصیه دینور که عادتی امزاج اولمله یعنی قارشنده
باوریسی هنوز دم ایکن القا ایلمك عادتی اولمله یقال ناقة مزاج ای عادتها الامزاج وامور ومصالحی منتظم طوغمیوب
مخلط وشوریده ومختل ایدر اولان سرستم کسیده دینور یقال رجل مزاج ای یمزج اموره المزج تای فوقیه ایله
جعفر وزنده مرداسنج اسمیدر که در عقب ذکر اولنور وبو مزج لفظندن محقف دکلدر خای معجمه ایله سکین
وزنده در اولدینی بو معنایه دز وبونده اوجه اولان میمی مضموم اولمقدر زیرا مرده فارسی معربیدر المرداسنج میمك
ضمیله مردار سنك فارسی معربیدر کاهیجه وابی اسفاطله مرداسنج دینی دیرلر ترکیده مرده سنك دیدکلریدر زیرا
قلایدن وقورشوندن معمول اولور معروفدر المرزج میمك فتحی وزای معجمه نك سکونیله برنسنه یی شیء آخره قاتمق
معناسنه در یقال مرزج الماء بالشراب مرزجا من الباب الاول اذا خلطه به وقشقرتمق معناسنه در یقال مرزج فلانا
علی فلان اذا حرشه علیه المرزج میمك کسریله آجی بادامه دینور لوزمر معناسنه وباله دینور عسل معناسنه
جوهری بو معناده میمك فتحیله تقیید ایلکله غلط ایلمشدر یاخود اول لغت ضعیفه در المریج امیر وزنده بودینی
آجی بادامه دینور المزاج کتاب وزنده برشیئه قاتیلوب قارشدرلمغه باعث ترکیب اولان شیئه دینور قاتنی تعبیر اولنور
صوری ومعنوی بدن امعدر معنویده کیفیت تعبیر اولنور مثلا مزاج الشراب مایمزج به یعنی شرابه مزج اولنسان نسنه در
صوکی ومزاج البدن مارکب علیه من الطبایع یعنی طبایع اربعه دن بدنك مدار ترکیبی اولان طبیعتدر مادة بدنه ممزوج
اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر معلوم اولمله که عند المحققین مزاج بدن عناصر اربعه نك اجزالری برینه مماس ومتراکب
ومجانس اولوب بیلرنده فعل وانفعال وقوعندن کیفیات اربع بینتده حاصل ترکیبیدر متوسطه دراکی کونه در برینه
مزاج اول وبرینه مزاج ثانی دیرلر مزاج اول اولدر که عناصر مرکبه دن بلاواسطه حاصل اوله ومزاج ثانی برقاچ نسنه نك
اجتماع وامتزاجلرندن حادث اولور که اول نسنه لردن عناصر دن مرکب اولوب هر برنده اولان قوت آخرده
اولان قوته مخالف اولور مثلا حرارت ورودت ورطوبت وبوستك مزاجلرندکذلك دموی وصفراوی وبلغمی مزاجلرندن وسوء
مزاج دیدکلری اشبو مزاجلك سئیر اولمسیدر صوغوقدن یاصیحقدن ویاسائر عارضه دن اولور آنکیچون علاجده
تعدیل مزاجه محتاجدر وسوء مزاج یاحار یابارد در یارطب یابابس یامفرد یامرکبدر بونلرندن هر برینی مادی یاغیر
مادی در ومطلقا مرض اوچ جنس در برینه سوء مزاج وبرینه مرض ترکیب وبرینه تفرق اتصال دیرلر ومادی دیدکلری
اخلاط اربعه نك برلرندن اولور وغیر مادی اختلاط بدن اولمش دکلدر بونك تفصیلی قانونده مسطور وخدر وهزاج
برناقه نك اسمیدر وقادسیه وقرعا میانده واقع مغیثه شرقیسنده علی قول کوفه یولنده قعقاع نام محلك یمینده برموضع
آدیدر الموزج هودج وزنده خف اسمیدر که معروف اياقدر موزه معربیدر معلوم اولمله که فارسیده موزه
جلاق اياغه کیلن خفه دینور قالدیکه مؤلف موزج لفظی خف ایله وموق لفظی خف اوزره کیلان خف غلیظ ایله
وجرموق لفظی خف اوزره مطلقا کیلان خف ایله تفسیر ایلمکله مؤلفه کوره بزم مست وسمر قندطرفنك صوقان
ونسوانك چدك ودرویشانك طوماق دیدکلریته خف وموزج دینور که بونلر جلاق اياغه کیلور وخف خفتدن
مأخوذدر وموق مست اوزره کیلان جرمیه وادیکه ویوسناله دینور که بونلر غلیظ اولور وموزج وموق موزه فارسی
معربیدر وجرموق کذلك مست اوزره کیلان جرمیه ویوسناله وسائر مقوله اوست اياق قابنه دینور وایکی فات اوزره
کیلانه ده اطلاق اولنور مثلا لزم کید یکمز ترکه که شرط مسح بولنورسه مؤلفه کوره خف وموزج دینور اوزرینه

مطلب

مطلب

مست

مست کیلور سه موق دینور وآنك اوزرندن کیلان جزمه یه جرموق دینور که سرموزه معربیدر اوائلك کید کلریتك
اشکالی شمدی معلوم دکلدر لکن نوعی باقیدر اوائلده مست وصوقان اوزرندن خارچین وخارکش نام برایاق قانی
کیرلر ایدی که شمدیکی جزمه یرنده ایدی حالا بزم قاچلین دیدیکمز خارچین محرفیدر ومست دیدیکمز مس فارسیدن
محرفدر که ایاق یاغنه دینور ونهایه ده موزج کذلك خف ایله مفسردر وقاضیخانك ان لبس الجرموق فوق الخفین
تعبیرینه بزم دفعة ثانیه تمثیلمز مطابقدر خلاصه چلاق ایاغه کیلانه خف وموق وموزج دینور آنك اوزرندن کیلانه
کرك ادیم وکرك ساژ نسنه دن اولسون جرموق دینور وبعضا جرموق جلاق ایاغه کیلورسه حکما کادنی خف
اطلاق اولنور آنك اوزرندن نسنه کیلورسه اکا جرموق اطلاق اولنور مسح مسئله سنه متعلق اولمغله بووجه اوزره
اشباع اولندی پس جرموق خف ایله بیان ایدن بعض فقهاء جهت مذکوره یی اعتبار ایلمشدر وموزج کلمه سنك
جمعی موازجه کلورهای عجمه ایله وموازج کلور التمزیج تفعیل وزننده برکسیه نسنه ویرمك معناسنه استعمال
اولنور یقال مزجدای اعطاه شیئا ویقال سئلته صرار مغه یشلمق معناسنه استعمال اولنور یقال مرزج السئل
اذا اصفر بعد الخضرة الممازجة مفاعله وزننده اوکونمك مفاخره معناسنه درکه مجاز در یقال مازج فلان
فلانا اذا فاخره الموازج میمك فتحیله برموضع آدیدر المشج میمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برنسنه یی شیء آخره
قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال مشجه به مشجا من الباب الاول اذا خلطه المشیج قتیل وزننده والمشج
سبب وزننده والمشیج کتف وزننده والمشج میمك کسریله شیء آخر ایله مخلط نسنه یه دینور بو نلرك
مجموعنك جمعی امشاج کلور ومنه قوله تعالی انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج ای مخلطة بماء المرأة ودمها
ودمدن مراد دم حیضدر وجمع بنیه سیله ورودی مجموع اعتباریله در وآنلرك هربری خواص ورقت وقوام جهتیله
مختلفة الاجزاء در واماشاج انسانك کوبکنده مجتمع اولان اوساخ مقوله سنه دینور المعج میمك فتحی وعینك سکونیله
سرعتله کتمك معناسنه در یقال معج الرجل معجا من الباب الثالث اذا اسرع یعنی فی السیر ویلی بترمدانلق ایچره
اویناذوب دیرتمك معناسنه در یقال معج الملول فی الکحلة اذا حرکه وجاع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
معج الجاریة اذا جامعها ودوه کوشکی اتمك ایچون اناسنك عمه سنی باشیله اورارق آغزنی آچوب اطرافندن اراشدرمق
معناسنه در یقال معج الفصیل ضرع امه اذا لهزه وفتح فاه فی نواحیه لیستمکن ومعج قتال واضطراب معناسنه در
تقول ترکت القوم فی معج ای فی قتال واضطراب المعجة نجعه وزننده بحوانلق هنکامنك اوائلنه دینور که دلو قانلو لق
تعبیر اولنور یقال فعل فی ذلك فی معجته ای فی عنفوان شبابه التمعج تفعل وزننده قیورلق واکیلوب بوکلمك
معناسنه در شارحك بیانته کوره تمعج مقلوبیدر یقال یتمعج السیل والحیة فی مرورهما ویتمجعا ای یتلوی ویثنی
المعج میمك فتحی وغین معجمه نك سکونیله یله رك سرعتله یورلوب کتمك معناسنه در یقال معج الرجل معجا من الباب
الثالث اذا عدا وسار المفج میمك فتحی وفانك سکونیله احمق اولمق معناسنه در یقال مفج الرجل مفجا
من الباب الاول اذا حمق المفاجة ثفاجه وزننده ومرادفیدر که دنك وسمه اولان کسیه دینور یقال رجل مفاجة
ثفاجة الملج میمك فتحی ولامك سکونیله چوجق آغزینك اوجیله اناسنك ممه سنی طوتوب اتمك معناسنه در یقال
ملج الصبی امه وملجها ملجا من الباب الاول والرابع اذا تناول ثدیها بادنی فمه واملوج دیدکلری چکرده کی آغزده
چیمك ایچون بری اوته دوندرمك معناسنه در یقال ملج الرجل ملجا من الباب الرابع اذا لاك الاملوج فی فیه وناقه نك
سودی چکلمکله کیروسنده برطوز لوجه نسنه قابلق معناسنه درکه آی طادان طوزطعمی بولور یقال ملجت الناقة
اذا ذهب لبنها وبقی شیء یجد من ذاقه طعم الملح الامتلاج افتعال وزننده ولد آغزیله ممه یی چکوب صورمق معناسنه در
یقال امتلج الفصیل اللبن اذا امتصه الاملاج همزه نك کسریله امرزمك معناسنه در یقال املجه اذا ارضعه
الملیح امیر وزننده رضیع معناسنه درکه سودامن ولددر وجلیل القدر آدمه دینور وریف مصر ترابنده برقریه آدیدر
الاملج اعرج وزننده قره یاغز آدمه دینور السمر معناسنه واو تسر صوسز خالی قیریره دینور قفر معناسنه
وبردوا سمیدر که امله معربیدر که فارسیدر هندستانده نابت برشجرك ثمریدر بین الاطباء املج هندی دیمکله متعارفدر
داخلنده اولان چکردکی ازاله اولنوب قشری استعمال اولنور لبن ایچره اصلاغمش اولور بسه اول سوده شیر املج دیرلر
جاعی مقوی وبلغمی مسهل ویورکه کوزه ومعده یه ویواسیره بغایت انفعدر الملجان سکران وزننده شول کسیه
اطلاق اولنورکه کمال لؤم ودنائتدن ناشی ناقه یی صاغدیغی صورتده جوارده اولنلرسودطلب ایدرلر دیو صاغمیوب
آغزیله ممه سندن امر اوله یقال رجل ملجان ای یرضع امه للؤما الملج میمك ضمیله مقل چکردکنه دینور مراد مقل مکی
دیدکلری میوه نك که دوم اغاجنك ثمریدر چکردکی اوله جقدر اکا املوج دخی دیرلر وملج عربستانده احساء نواحیسندن

مطلب

برناحیه آدیدر الملج ضمتینله سودامر کریه اوغلاقلره دینور جداء رضیع معناسنه المالج آدم وزننده دیوار صوایجق آلته
دینور که ماله تعبیر اولنور وماله فارسی اولمغله مالج معربیدر ومالج محدثیندن محمد بن معاویه نك جدی لقبیدر الاملوج
همزه نك ضمیله سرو یپراغنه شبیه برنوع یپراق آدیدر که بادیه اشجارندن برشجرك یپراغیدر جمعی امالیج کلور واملوج ملج
کبی مقل مکی چکردکنه دینور ملنجه میمك کسری ونونك سکونیله اصفهانده برمحله آدیدر الاملیجاج احمرار وزننده
والاملأجاج ازبئرار وزننده چوجق نشوونما بولمغله سر یلوب میدانه چقمق معناسنه در یقال املأج الصبی واملأج
اذا طلع المنج میمك فتحی ونونك سکونیله شول خرمادانه لرینه دینور که ایکیسی اوچی براراده بتمکله بری برینه یاپشق
اوله ومنج منك فارسی معربیدر که بنك وباك تخمی تعبیر اولنان مسکر ومخدر دانه اسمیدر المنج میمك ضمیله ماش
تعبیر اولنان غله نك یشل وتازه اولانه دینور منوجان میمك فتحیله کرمان ایالتنده بربلده در منجان مرجان
وزننده اصفهان قضاسنده برقریه در الموج میمك فتحی وواك سکونیله اسمدر دکزك طالغه سنه دینور جمعی امواج
کلور شارحك بیاننه کوره موجه موجدن اخص در وموجه نك جمعی موجات کلور وبو ماده اضطراب معناسنه
موضوع اولمغله معانی سائره آندن متفرعدر وموج مصدر اولور دکز جوش وخروشه کلوب طالغه لنمق معناسنه
یقال ماج البحر یموج موجا اذا اضطرب وموج برشاعر تغلبی اسمیدر وموج حقدن باطله میل وعدول ایلمك
معناسنه استعمال اولنور یقال ماج فلان عن الحق اذا عدل عنه الموجة هایله موج واحد معناسنه در نته که ذکر
اولندی بو معنادندر که موجة الشباب دیرلر عنفوان شباب معناسنه یقال فعل ذلك فی موجة شبابه ای فی عنفوان شبابه
الموجی سکری وزننده شول آتشین ناقه یه دینور که سرعت سیر ایچون جد وجهدندن ناشی حرکت قوائمی
مختلف اولمغله کوکسلکی وقولان ایپلری بری اوته مضطرب اولوب چالقنور اوله یقال ناقة موجی ای ناجیة قد جالت
انساعها لاختلاف یدیها ورجلیها المؤوج قعود وزننده دیزکمکی که دیز قپاغی تعبیر اولنور دری ایله اتك بیننده
مضطرب اولوب اوینامق معناسنه در موج معناسندن مأخوذدر یقال ماجت الداغصة مؤوجا اذا مارت
بین الجلد واللحم ماجه حاجه وزننده ائمه حدیثدن ابن ماجه دینمکله معروف صاحب السنن والتفسیر والتاریخ
قزوینی حافظ محمد بن یزیدك پدرلری لقبیدر جدی دکلدر ایکیوز طقسان اوچ تاریخنده عازم دار السلام اولمشدر
معلوم اوله که بین المحدثین حافظ یوز بیك حدیث شریفه متنا واسنادا علمی محیط اولان ذاته دینور وعند البعض
کتب سته ازبرنده اولان کمسه در وحجت اوچیوز بیك حدیثی محیط وحاکم جمیع احادیث مرویه یه متنا واسنادا محیط
اولانه اطلاق اولنور المهجة میمك ضمی وهانك سکونیله قانه علی قول خاصة یورك قانته دینور دم القلب معناسنه ومنه
یقال دفق الله مهجته ای اهلکه وجانه دینور یقال خرجت مهجته ای روحه الامهج والامهجان همزه لرك وهالرك
ضمیله والماهج خارج وزننده یوفقه سوده ویوفقه ایچ یاغنه اطلاق اولنور المهج میمك فتحی وهانك سکونیله ممه امك
معناسنه در یقال مهج الولد امه مهجا من الباب الثالث اذا رضع وجماع ایلمك معناسنه در یقال مهج جاریته اذا نکحها
وبرکسه علیل اولدقدنصکره تندرست اولمغله چهره سی کوزللنمك معناسنه در یقال مهج الرجل اذا حسن وجهه بعد
علة الامتهاج افتعال وزننده برکسه نك بدنندن جان چقمق معناسنه در یقال امتهج الرجل علی بناء المجهول
اذا انتزعت مهجته ای روحه الممهوج البطن قارنی صالقی وسلپوك اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال
رجل ممهوج البطن ای مسترخیه المیج میمك فتحی وبانك سکونیله قارشق اولمق اختلاط معناسنه در یقال ماج امره
یمیج میجا اذا اختلط میجی میمك کسریله مینی وزننده اصحابدن نعمان بن مقرنك جدی اسمیدر فصل النون النؤوج
قعود وزننده سیر وذهاب معناسنه در یقال نأج فی الارض نؤوجا من الباب الثالث اذا ذهب النئیج نونك فتحیله
یل اوینامق معناسنه در یقال نأجت الریح نئیجا من الباب المزبور اذا تحرکت ویل سسلنه رك سرعتله مرور ایلمکه
دینور یقال للریح نئیج ای مر سریع بصوت وبرکسیه اول کونه یل طوقنمق معناسنه در یقال نئج القوم علی بناء المجهول
اذا اصابتهم ریح ذات نئیج وتضرع ونیاز ایلمك معناسنه در یقال نأج الی الله اذا تضرع وبایقوش اوتمك معناسنه در
یقال نأج البوم اذا نأم ای صاح واوکوز بوکورمك معناسنه در یقال نأج الثور اذا خار النؤوج صبور وزننده
حرکت اوزره اولان یله دینور یقال ریح نؤوج ای متحرکة النأج نونك فتحی وهمزه نك سکونیله یمکی آهسته وکوشك
یمك معناسنه در یقال نئج الرجل نأجا من الباب الرابع اذا اکل اکلا ضعیفا المنؤوج معطوف وزننده ومرادفیدر
وبو حدیث وکلامه وصف اولور یقال حدیث منؤوج ای معطوف یعنی بعضه علی بعض النائجات نائجه نك
جمعیدر که کیجه اوتن قوشه دینور ومنه نائجات الهام ای صوائحها النأج شداد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
النباج بای موحده ایله شداد وزننده شدید الصوت اولان انسان وحیوانه دینور ومنه یقال کلب نباج ونباجی

مطلب

کغرابی ای نباح وسویق قارشدیره جق آلته دینور مجدح معناسنه صوتی اعتباریله در النباجة هایله دیر ومقعده
اطلاق اولنور است معناسنه ضرطه سی آواز ینه مبنی در یقال کذبت نباجته ای استه نباج کتاب وزننده بادیه ده
برقریه در زهاددن یزید بن سعید وسعید بن برید النباجی اورادندر وبرید زبیر وزننده در ونباج ینه بادیه ده برقریه
اخرادر النباج غراب وزننده ضرطه یه دینور ردام کبی ونباج ونبیج نونك فتحیله کوپك اورویشنه دینور نباح معناسنه
منبج مجلس وزننده برموضع آدیدر بلکه فرات ایله حلب میاننده بربلده در اکاسره بناسیدر تیمورلنك خراب کرده سیدر
وحالا ناحیه لرنده بعض معمورجه قریه لر واردر وبو من به لفظندن معربدر که فارسی دوبن نه ایویم ونه خویم دیمکدر
واکا نسبتده منبجانی وانبجانی دیرلر بارك فتحیله غیر قیاس اوزره ومنه یقال کساء منبجانی وانبجانی وثرید انبجانی
دیرلر آنده سخونت یعنی صیجقلق اولسه یقال ثرید انبجانی ای به سخونة الانبجان همزه نك وبانك فتحیله شول
خمیره دینور که تمام مایه سنی آلوب قباروب کوله لنمش اوله یقال عجین انبجان ای مدرك منتفخ واشبو انبجان کلمه سنك
ارونان لفظندن غیری نظیری یوقدر مؤلف بونلری خای معجمه فصلنده دخی ثبت ایدوب لکن افصحنی اشارت
ایلمامشدر وخای معجمه ده مأخذی ملایمدر لکن جمله اولانك مأخذی معلوم دکلدر ونهایه ده دخی عجین انبخان
وخبزة انبخانیة عنوانیله که خای معجمه ایله در مرسومدر وابن حجر بخاری شرحنده بو وجه اوزره رسم ایلمشدر که
انبجانی برنوع قالین کلیمه دینور که اوجنده علمی اولمز وثعلبدن روایت ایدر که انبجانی لفظنده همزه نك فتح وکسری
جائزدر یقال کبش انبجانی ای کثیر الصوف ملتفته وابو موسی المدینی بونی منبج شهرنه منسوب ایلدکلرنی انکار
ایلمشدر آنك نسبتنده همان منبجانی دیرلر انبجانی قول عامه در دیدی لکن مطرزی مؤلفه موافقت ایلمشدر که غیر
قیاس اوزره انبجانی دخی دینور وینه نهایه ده همزه بابنده ایتونی بانبجانیة ابی جهم حدیثی تفسیرنده مرسومدر که انبجانی
بانك کسریله وفتحیله ده مرویدر منبج نام بلده یه منسوبدر میمی همزه یه مبدل اولمشدر وعند البعض انبجان اسمنده
برموضعه منسوبدر وبو قول اشبه در زیرا قول اول تعسفی متضمن در وذکر اولنان انبجانیه دن مراد یوکدن منسوج
برنوع غلیظ عبادر که هاولی اولوب وطرازسز اولور المنبج منبر وزننده شول فضول ولافزن کمسیه دینور که
ایشلمیه جکی شیئی لسانیله اعطا ایدر یعنی بیهوده وعدلر ایدوب وعهده سندن کله مز اوله یقال رجل منبج ای المعطی
بلسانه مالا یفعله النبجة فتحاتله تپه یه دینور اکه معناسنه جمعی نباج کلور نونك کسریله النابجة خارجه وزننده
آفت وداهیه معناسنه در وجاهلیت اهلنه مخصوص برطعام آدیدر که دوه توینی سودایچره وضع ایدوب تمام اصلنوب
یومشدقدنصکره اکل ایدرلر ایدی واکا نبیج دخی دینور امیر وزننده الانبج احمد وزننده وبانك کسریله ده جائزدر
انب فارسی معربیدر که هندستانه مخصوص برشجرك ثمریدر وبو اسمله معروفدر الانباج همزه نك کسریله خلط
کلام ایلمك معناسنه در یقال انبج الرجل اذا خلط فی کلامه ودائما تپه لر اوزره اوتورر اولمق معناسنه در یقال انبج
فلان اذا قعد علی النباج ای الاکام النبج ضمتینله قاره قیلدن اولان غرائره یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفلره دینور
النبج نونك فتحی وبانك سکونیله یاره دن ارین چقمق معناسنه در یقال نبجت القیحة نبجا من الباب الاول اذا خرجت
ونبج شول قوغه لق وحصیر اوتی دیدکلری اوته دینور که کمی تختهلرینك ارالقلرینه طقایوب قلفات ایدرلر عربستان
کمیلرنده ایدرلر بو دیارلرده کتان ایله ایتدکلری کبی التنبج تفعل وزننده والانتباج افتعال وزننده عضو ورملنوب
شیشمك معناسنه در یقال تنبج العظم وانتبج اذا تورم النبجان فتحاتله وعید معناسنه در که تکدیر وتخسیر وعدیله
تخویف ایلمکدن عبارتدر ومنه لا لنبجانه خلجان ای لا لوعیده اضطراب ناباج محدثیندن عبد الله بن خالدك لقبیدر
کذلك علی بن خلف نام محدثك پدری لقبیدر النبریج قندیل وزننده شول قوچه دینور که خصیه لری اخراج اولنمغله
انمش اولوب واصلا یوکی قرقلمیه وبو نبریده فارسی معربیدر شارح دیر که مقتضای تعریب نبریدج اولوب لکن تخفیف
ایچون دالی حذف اولنمشدر النبهرج نونك وبانك فتحیله نبهره فارسی معربیدر که کچمز قلب اقچه یه دینور وهر شیئك
زیوفنه ده اطلاق اولنور بو ماده بهرج ذیلنده فی الجمله اشباع اولندی النتاج نونك فتحیله حیوان کندیسی یاوری
طوغورمق معناسنه در کمسه معاونت ایلمکسزین یقال نتجت الناقة علی بناء المجهول نتاجا من الباب الثانی
اذا وضعت ولدها وبو فعل مجهوله مخصوصدر ومصباحك بیاننه کوره ناقه یه مخصوص دکلدر بلکه جمیع بهایم
وضعنی مشتملدر ونهایه ده دخی بو کونه مرسومدر وآندن اسم نتاج در کتاب وزننده ووضع حمل ایدن بهیمه یه منتوجه
وولدنه نتیجه ومامیلق ایدن کمسه یه ناتج دینور یقال نتجها نتجا من باب ضرب اذا ولدها وبو فعلده اصل اولان ایکی
مفعوله تعدیه ایلمکدر یقال نتجها ولدا زیرا ولدها ولدا معناسنه در وکاه اولور که بناء مفعول اولوب فاعلی حذف
ومفعول اولی فاعل مقامنه اقامه اولنمغله بهیمه ایچون تصریف اولنور یقال نتجت الناقة ولدا اذا وضعته وبعضا

بوغازنده طقانوب قصله رق آغلمق معناسنه در يقال نشج الباكى نشيجا من الباب الثانى اذا غص بالبكاء فى حلقه
من غير انتحاب واشك آوازنى اظهار ايلميوب صدرنده كركردوندره رك اوقرامق معناسنه استعمال اولنور يقال نشج
الحمار اذا ردد صوته فى صدره وطلوم وتنجره مقوله سنك ايچنده اولان نسنه واقر واقرقينامق معناسنه استعمال
اولنور يقال نشج القدر والزق اذا غلا ما فيه حتى سمع له صوت وخواننده ايكى آوازه سنك مياننى برمقدار فصل
ايدوب اولكى آوازه يى نغمه ايله اوزاتمق معناسنه در يقال نشج المطرب اذا فصل بين الصوتين ومد يعنى مد صوته
بالنغمة وقوربغه قسمى آغزنى آچميوب سسنى بوغازنده ترديد ايليه رك ورق ورق اوتمك معناسنه استعمال
اولنور يقال نشج الضفدع اذا ردد نقيقه النوشجان نونك ضميله برقبيله ياخود بر بلده آديدر النضج نونك
ضمى وضاد معجمه نك سكونيله والنضج نونك فتحيله ميوه وات مقوله سى كركى كبى پخته اولوب نصابنى بولمق
معناسنه در يقال نضج التمر واللحم نضجا ونضجا من الباب الرابع اذا ادرك مصباحده بونلر اسم اولمق ومصدرى تعب
وزننده اولمق اوزره مرسومدر وكبه ناقه نك سنه سى كچوب هنوز حامل اوله رق قالمق معناسنه استعمال اولنور يقال
نضجت الناقة بولدها اذا جاوزت السنة ولم تنتج النضيج والناضج اسم فاعلدر كركى كبى پخته اولوب نصابنى
بولمش ات وميوه مقوله سنه دينور ورأى وتدبيرى متين وكامل اولان آدمه عربلر نضيج الرأى اطلاق ايدرلر
يقال هو نضيج الرأى اى محكمه الانضاج همزه نك كسريله برنسنه يى كركى كبى پشوروب نصابنى بولدرمق
معناسنه در تقول انضجته اذا جعلته نضيجا التنضيج تفعيل وزننده بودخى ناقه نك سنه ولادتى كچوب هنوز
حامل قالمق معناسنه در يقال نضجت الناقة بولدها تنضيجا بمعنى نضجت المنضج محدث وزننده ذكر اولنان
ناقه يه دينور المنضاج مفتاح وزننده كباب شيشنه دينور سفود معناسنه النعج نونك وعينك فتحيله والنعوج
ضمتينله آق نسنه نك آقلغى قاركبى خالص وصافى اولمق معناسنه در يقال نعج اللون نعجا ونعوجا من الباب الاول
اذا خلص بياضه ونعج فتحتينله سمورمك معناسنه در يقال نعج البعير نعجا من الباب الرابع اذا سمن وقيون اتنى
يمكدن يوركه تخمه كبى ثقلت عارض اولمق معناسنه در اعراب طائفه سى دوه اتنه مألوف اولملريله قيون اتنى
استثقال ايدر يقال نعج الرجل اذا اكل لحم الضأن فثقل على قلبه الناعجة دوز وطپراغى يومشق يره دينور وآق
تويلو ناقه يه دينور وجست وچابك رونده ناقه يه دينور وشول ناقه يه دينور كه اوزرنده نعاج وحش يعنى كاو كوهى
صيد اولنور اوله زياده سيله چابك اولديغندن نشئت ايدر النعجة حمزه وزننده ديشى قيونه دينور جمعى نعاج
كلور نونك كسريله ونعجات كلور فتحاتله شارحك بياننه كوره بونك لفظندن مذكرى يوقدر مذكرى ضأن درنته كه
عكرشه ديشى طوشانه ولقوه ديشى عقاب قوشنه مخصوصدر وعربلر بقر وحشى يه نعاج الرمل اطلاق ايدرلر
مفردى نعجه دركه نعجة الرمل ديرلر وبقر وحشيدن غيرى يه اطلاق ايلمزلر ونعجه اسامیدندر ابو نعجه مشاهير
شعرادن صالح بن شرحبيل كنيه سيدر واخنس بن نعجة الكلبى كذلك شعرادندر الانعاج همزه نك كسريله
بركسه نك دوه سى سمورمك معناسنه در يقال انعج القوم اذا سمنت ابلهم منعج مجلس وزننده برموضع آديدر
جوهرى وهمنه مبنى فتح عينله ضبط ايلمشدر النفج نونك فتحى وفانك سكونيله والنفجان فتحاتله طوشان
يرندن صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال نفج الارنب نفجا ونفجانا من الباب الاول اذا ثار كرچه اصول موجوده ده
وجه مذكور اوزره ارنب ايله تمثيل اولنوب لكن مصباحده نفج الارنب وغيره نفوجا عنوانيله مرسومدر ونفج
ياورى يمورطه دن چقمق معناسنه در يقال نفجت الفروجة اذا خرجت من بيضتها وبرنسنه يى يوقرى قالدرمق
معناسنه در يقال نفج الثدى القميص اذا رفعه بعضلر بونى برنسنه بيومكله وشيشمكله اوزرنده اولان شيئى
يوقرى قالدرمغه تخصيص ايلديلر مثال مزبور كبى ونفج يل شدت وقوتله ظهور ايلمك معناسنه در يقال
نفجت الريح اذا جاءت بقوة النفاج شداد وزننده والمنتفج انتفاجدن اسم فاعل بنيه سيله شيشكن متكبر
كسيه اطلاق اولنور رفع معناسندن مأخوذدر النفيج سكيت وزننده اصلاح ايچون ميانه قومه دخول
وتوسط ايدن اجنبى آدمه دينور على قول ميانه قومه داخل اولوب نه اصلاح ونه افساد ايدن آدمه دينور
جمعى نفج كلور ضمتينله النافجة خارجه وزننده كثير المطر اولان سحابه يه دينور عادتا باعث مطر اولان ريح
اسميله مسمادر ونافجه ايكوككلرينك ارقه طرفنه كلن اوجنه دينور نوافج جمعيدر وقيز اولادينه اطلاق اولنور
بنت معناسنه وبوذكر اولنان رفع معناسندن مأخوذدر كه تكبير وتوسيعى متضمن در مهرا قچه سيله پدرينك مالنى
مرتفع ومعظم ايلمكله اطلاق اولنمشدر زيرا اعراب طائفه سى مهرى آلوب قزى عريان تسليم ايدرلر ونافجه مسك
قابنه دينور كه مسك كوبكى اوله جقدر وبو نافه فارسى معربيدر لكن مصباح عربيتنه ذاهب اولمشدر ونافجه تند وشديد

ظهور ايدن يله دينور النفيجه سفينه وزننده يايه دينور النفاجة كتابه وزننده جامه نك يكلرى آلتنده اولان مربع
رقعه يه دينور كه يك قپاغى تعبير اولنور يقال رقع الثوب بنفاجة وهى رقعة مربعة تحت الكم النفاجة رمانه وزننده
والنفجة نونك ضميله جامه تيريزينه دينور توسيع ثوب ايلديكيچون النفج ضمتينله ثقلاء ناسه دينور التنافيج
تعاشيب وزننده جامه تيريزلرينه دينور دخاريص معناسنه ظاهرا شعارير وتعاشيب كبى مفردى نامسموعدر
الانفاج همزه نك كسريله سود صاغاركن قابى ممه دن ايراقجه طوتمق معناسنه در كوپوكى قباروب قالقمق
ايچون وبو البادمقابليدر كه ممه يه اقرب طوتمقدر يقال انفج الحالب اذا ابان الاناء عن الضرع عند الحلب الانفجانى
انبجانى وزننده حد واندازه سندن ومقتضاى صفت وجبلتندن خارج مفرط بالقول اولوب دائما فخر ومباهات
ومواعيد بى غايات ايدر اولان چكه حمالى فضول وبوش بوغاز كسيه دينور رفع معناسندن مأخوذدر يقال هو
انفجانى اى مفرط فيما يقول المنافج ميمك فتحيله عظامات معناسنه در كه عرب نسوانى بيوك كورنمك ايچون
قيچلرينه بغلدقلرى قونداقلره دينور منفج مفرديدر نفج الحقيبة ضمتينله هكبه سى بيوك ديمكدر بومناسبتله قيچى
بيوك اولان عورته اطلاق اولنور يقال امرأة نفج الحقيبة اى ضخمة الارداف والمآكم جمع بنيه سى اجزاء واطراف
اعتباريله در النافج اسم فاعل نسبيدر ايرى وبدسسه اطلاق اولنور صوت حمير كبى يقال صوت نافج اى غليظ
جاف التنفج تفعل وزننده عهده وسعنده اولميان مفاخر ايله بيهوده وفضولانه لاف وكزافله تمدح وافتخار ايلمك
معناسنه در يقال تنفج الرجل اذا افتخر بما ليس عنده الاستنفاج برنسنه يى اخراج واظهار ايلمك معناسنه در كه
رفع معناسندن مأخوذدر تقول ما الذى استنفج غضبك اى اظهره واخرجه النفرج زبرج وزننده والنفراج
والنفرجة والنفراجة نونلرك كسريله ونفرجاء بومعرفه اوله رق قورقق بى زهره وجبان كسيه دينور
النفريج قنديل وزننده چوق سوزلو مكثار كسيه دينور يقال رجل نفريج اى مكثار النفرجة دحرجه وزننده
چوق سويليوب اوزانلق ايلمك معناسنه در يقال نفرج الرجل اذا اكثر الكلام النيلج نونك كسريله شول ايچ ياغى
تتوننه دينور كه بدننه نعل كسنلر كوكرمك ايچون آنكله توتسوايدرلر ظاهرا بونيله فارسى معربيدر النموذج نونك
وذال معجمه نك فتحيله نموده ياخود نمونه معربيدر برنسنه نك مثالنه دينور كه اورنك تعبير اولنور آندن اول نسنه نك حالى
معلوم اولور كذلك برنسنه دن برمقداره دخى دينور كه آنكله ده اول نسنه نك حال وصفتى متعين اولور مثلا چوقه نك
اورنكى كبى كه چشيت وموصطره دخى تعبير اولنور وبونده همزه ايله انموذج ديمك لحن در النوج موج وزننده
بركسه عملنده ريا ايلمك معناسنه در يقال ناج الرجل نوجا اذا رأى بعمله النوجة موجه وزننده زوبعه معناسنه در كه
قاصرغه تعبير اولنان يله دينور ناج اسامیدندر ناج بن يشكر بن عدوان برقبيله در كه اكا نيچه علماء ورواة احاديث
منسوبدر الوبندجان نونك وبانك ودالك فتحيله ايرانده شابور ولايتنك قصبه سى آديدر النهج نونك فتحى
وهانك سكونيله آچق وواضح يوله دينور يقال اخذ النهج اى الطريق الواضح ومصدر اولور هار هار صولومق
معناسنه يقال نهج الرجل نهجا من الباب الثانى اذا بهر وتتابع نفسه واثوابى اسكيمك معناسنه در يقال نهج الثوب نهجا
من الباب الثالث اذا اخلقه واثواب كندى اسكيمك معناسنه در يقال نهج الثوب مثلثة الهاء اذا بلى يعنى هانك
حركات ثلاثيله كه باب ثانى وثالث ورابعدن متصرفدر ونهج برنسنه عيان وآشكار اولمق معناسنه در يقال نهج الطريق
والامر نهجا من الباب الثالث اذا وضح وعيان وآشكار ايلمك معناسنه در يقال نهج الامر اذا اوضحه ويوله سلوك
ايلمك معناسنه در يقال نهج الطريق اذا سلكه المنهج مقعد وزننده والمنهاج محراب وزننده بونلرده آچق
وبللو يوله دينور طريق واضح معناسنه النهج فتحتينله بودخى هار هار صولومق معناسنه در يقال نهج الرجل
نهجا من الباب الرابع اذا بهر الانهاج همزه نك كسريله برنسنه واضح وعيان اولمق معناسنه در يقال انهج الطريق
والامر اذا وضح وواضح وعيان قلمق معناسنه در يقال انهج الامر اذا اوضحه ومركوبى اولان دابه نك اوزرينه چوق
وارمغله يوروب صولوتمق معناسنه در يقال انهج الراكب الدابة اذا سار عليها فانبهرت ولباسى اسكيمك معناسنه در
يقال انهج الثوب اذا اخلقه ولباس كندى اسكيمك معناسنه در يقال انهج الثوب اذا بلى كرك نهج وكرك انهاج
بومعنالرده مجازدر الاستنهاج يول مسلوك اوله رق شاهراه اولمق معناسنه در يقال استنهج الطريق اذا صار
نهجا وبركسه نك مسلكنه سلوك ايلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال استنهج فلان سبيل
فلان اذا سلك مسلكه النهرج جعفر وزننده واسع يوله دينور يقال طريق نهرج اى واسع النهرجة دحرجه
وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال نهرج المرأة اذا جامعها فصل الواو الوأج واوك فتحى وهمزه نك
سكونيله پك آچقمق جوع شديد معناسنه در الموتج تاى مثناة ايله معظم وزننده لوى قربنده برموضعدر

الوثيج ثاى مثلثه ايله نسيج وزننده صمصق قالين وطقناز اولان شيئه دينور كرك وجود وكرك سائر نسنه اولسون
يقال شئ وثيج اى كثيف ومكتنز الوثاجة كرامه وزننده وثيج اولمق معناسنه در يقال وثج الشئ وثاجة من الباب
الرابع اذا كان وثيجا الاستيثاج نبات كالنى بولوب وچوغالوب كورلنمكله برى برينه صارمشمق معناسنه در يقال
استوثج النبت اذا علق بعضه ببعض وتم ومال يعنى دواب ومواشى چوغالمق معناسنه در يقال استوثج المال اذا كثر
ومالى چوغالتمق معناسنه در يقال استوثج الرجل اذا استكثر من المال الموتثجة ايتاجدن اسم فاعل بنيه سيله
چايرى چوق وكور اولان ارضه دينور يقال ارض موتثجة اذا كانت كثيرة الكلأ الموثوجة ايلكى وطوقنمسى
كوشك اولان ثيابه دينور يقال ثياب موثوجة اذا كانت رخية الغزل والنسج غريبدر كه مقتضاى تركيب ثياب موثوجه
صقى ومحكم اولانه دينمكدر مؤلف الرخوة الغزل والنسج عبارتيله تفسير ايلمكله وضع ماده يه مخالفدر حتى اساسده
ثوب وثيج اى محكم النسج عنوانيله مبين در مكر تكلفله كثافت صفتى تحميل اولنه الوج واوك فتحى وجيمك
تشديديله سرعت ايلمك معناسنه در يقال وج الرجل وجا من الباب الاول اذا اسرع ووج بردوا آديدر تركيده اكير
ديد كلرى كوك اوله جقدر وبغرتلق قوشنه دينور ودوه قوشنه دينور وطائف ترابنده بروادى اسميدر كه
محترق واحيحدين نام ايكى طاغ ارالغنده واقعدر ومنه الحديث آخر وطأة وطئها الله تعالى بوج يعنى آخر غزوة
واخذة اوقعها الله تعالى بالكفار كانت بوج يريد غزوة حنين لا الطائف جوهرى ابتدا وج طائفده بريلده
آديدر ديمكله غلط ايلدى ثانيا مراد طائف غزوه سيدر ديمكله غلط ايلدى وحنين وج حذاسنده بروادیدر وغزوهٔ
طائفده قتال واقع اولمامشدر مترجم ديركه كتب سيرده غزوهٔ طائف آخر غزوهٔ نبوى اولوب كرچه غزوهٔ تبوك
ختام مغازيدر لكن آنده حرب وقتال اولمامق اوزره مرسومدر ووج شهر طائفك زمينى اسمى اولوب عمالقه دن
وج بن عبد الحى نام امير اورايه نازل اولمغله اسميله مسمى اولديغى مصرحدر شارح ديركه برنيجه مصحح وعتيق
صحاح نسخه لرنده وادبالطائف عنوانده مثبت اولديغى مشهودمز اولمشدر بوندن بشقه اكثر اهل غريب غزوهٔ
طائفله بيان ايلديلر الوجج ضمتينله جست وچالاك دوه قوشلرينه دينور الوجح واوك وحاى مهمله نك فتحيله
صغنجق يره دينور ملجأ معناسنه ومصدر اولور صغنمق معناسنه يقال وجح الرجل اليه وجحا من الباب الرابع اذا التجأ
الايجاج همزه نك كسريله صغندرمق معناسنه در تقول اوجحته اى الجأته الوجحة فتحاتله پك درين يره دينور
جمعى اوجاج كلور الودج واوك ودالك فتحيله بيونده برطمر آديدر يقال قطع ودجه وهو عرق فى العنق
اكثر اصولك بياننه كوره بو طمر شاه طمرينك ايكى طرفنده واقع ايكى طمردر كه ايكيسنه ودجان ديرلر ابن اثير
وابو الهيثم بوغازچقورينك ايكى طرفنده ايكى غليظ طمردر كه وريدان دخى ديرلر وآنلر جان طمرلريدر ديو بيان
ايلديلر كه شاه طمرلرى اوله جقدر ومصباحده ديركه ودج اخدع ديدكلرى طمردر كه ذابح آنى قطع ايلمكله وجودده
حيات اثرى قالمز وديرلر كه جسدده برطمر واردر كه انقطاعى باعث مماتدر وآنك هر عضوده براسمى واردر بيونده
ودج ووريد ديرلر وآرقه ده نياط ديرلر وبلك ايچ يوزنده ابهر ديرلر كه يورك اكا متصلدر وبطنده وتين ديرلر واويلقده
نسأ وآياقده ابجل وقولده اكحل وبالدرده صافن ديرلر ومقدمة الادبده اخدع ايله وريد رك كردن يعنى بيون طمرى ايله
وودجان دورك بوددر دوسوى وريد يعنى وريدك ايكى طرفنده واقع ايكى طمر ايله مفسردر خلاصه عند الاكثر
وريددن بشقه ايكى طمردر كه عند الغضب منتفخ اولورلر وودج سبب ووسيله معناسنه استعمال اولنور يقال
فلان ودجى الى فلان اى سببى ووسيلتى اليه الودجان ودج مرقومك تثنيه سيدر كه ذكر اولندى وودجان
ايكى برادره اطلاق اولنور يقال هما ودجان اى اخوان الوداج واوك كسريله بودخى ذكر اولنان بيون طمرينه
دينور ودج كبى الودج واوك فتحى ودالك سكونيله حيوانك ودج ديدكلرى ذكر اولنان طمرنى كسمك معناسنه در
يقال ودج الدابة ودجا من الباب الثانى اذا قطع ودجها واصلاح ايلمك معناسنه در يقال ودج بين القوم اذا اصلح
التوديج تفعيل وزننده بودخى ودج ديدكلرى طمرى كسمك معناسنه در وتوديج ترمد قربنده بربلده آديدر الاوارجة
همزه نك فتحيله ديوان اصحابنك دفترلرينه دينور كه خراج وميرى وسائر واردات ديوانيه ثبت اولنور حالا دولت
عليه ده دفتردار وبيوك روزنامه ومحاسبه جيان مقوله سنك روزنامه سى اوله جقدر شارح ديركه مؤلف بونى ارج
ماده سنده دخى ذكر ايلدى اكر وزنى افاعله ايسه محل ذكرى بورادر واكر فواعله ايسه اورادر پس مؤلف ايكى
احتماله رعايت ايلدى لكن اواره معربى اولمغله همزه سى اصليه دركه افاعله اولور الوسيج نسيج وزننده
دوه كنديلره مخصوص بركونه يورويشله يوريمك معناسنه در يقال وسج البعير وسيجا من الباب الثانى وهو سير
للابل ووسيج تركستانده برموضع آديدر الوسوج عسوج وزننده ومرادفيدر كه رونده اشكين دوه لره دينور

يقال

يقال ابل وسوج اى سريعة الوساج عساج وزننده ومرادفيدر كه سريع معناسنه در يقال جمل وساج عساج
اى سريع ووساج اساميدندر عقبة بن وساج محدثيندندر وبكير بن وساج شعرادندر الايساج همزه نك كسريله
دوه يى اقدام ايدوب سرعتله يورتدرمك معناسنه در تقول اوسجت البعير اذا حملته على الوسيج الوشيجة وسيجه
وزننده اغاج كوكنك زيرزمينه سورن طمرنه دينور وشول تسكره شكلنده ظرفه دينور كه ليفدن مشبك آغ كبى
اوروب ايكى اغاج ارالغنه بند ايلدكدنصكره آنكله خرمن يرينه بچلمش اكين دمدلرنى طاشرلر ووشيجه عقيق
مدينه ده برموضع آديدر وعربلر برقوم وقبيله ايچره صكره دن دخيل اولان جماعته وشيجة القوم اطلاق ايدرلر
معناى اولدن مأخوذدر يقال هم وشيجة القوم اى حشوهم الوشيج وثيج وزننده مزراق اغاجنه دينور كه
مرادقارغى كسدكلرى سازلقدر واوركى يه دينور بومناسبتله رحم وقرابتك يرى برينه اوركى كبى مشتبك اولمسنه
اطلاق اولنور الواشجة برى برينه اوركى كبى كيريشوب مشتبك اولمش رحم وقرابته دينور يقال بينهم واشجة
اى رحم مشتبكة الوشج واوك فتحى وشينك سكونيله قرابت آخره اوركيلنمك معناسنه در يقال وشجت بك
قرابته وشجا من الباب الثانى اذا اشتبكت واورمك معناسنه در يقال وشج محمله اذا شبكه بقد ونحوه لئلا يسقط
منه شئ التوشيج تفعيل وزننده بودخى اورمك معناسنه اولمغله قرابتى برى برينه اوركى طرزنده مشتبك ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال وشج الله قرابته بكم توشيجا اى شبكه الولوج قعود وزننده واللجة عده وزننده
دخول معناسنه در يقال ولج البيت يلج ولوجا ولجة اذا دخل شارح ديركه سيبويه ديديكه اشبو ولج ماده سى متعدى
ايكن مصدرى ولوج اولمق ولجت فيه معناسنى اراده يه مبنيدر پس سيبويه اسقاط وسطه ذاهب اولمشدر
اما محمد بن يزيد بغير وسط تعديه سنه ذاهب اولمشدر انتهى الاتلاج افتعال وزننده بودخى دخول ايلمك معناسنه در
يقال اتلج البيت اتلاجا اذا دخل الايلاج همزه نك كسريله والاتلاج واوى تايه قلب ايله ادخال ايلمك معناسنه در
تقول اولجته ايلاجا واتلجته اتلاجا اى ادخلته الوليجة واوك فتحيله بركسنه نك دخيله سى وبطانه وخاصه سى
اولان يعنى امور ومصالحنه دخيل وخاصه وهمرازى اولان كشى يه دينور على قول بيكانه دن اوله رق امور ومصالحنده
معتمد عليه اتخاذ ايلديكى كشى يه اطلاق اولنور كه مراد كتخدا اوله جقدر قال الشارح ومنه قوله تعالى
ولم يتخذ من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنين وليجة الاية فالوليجة البطانة والدخيلة وخاصتك من الرجال مؤلف
بصائرده وليجه بركشينك اهلندن اولميه رق معتمد عليه اتخاذ ايلديكى كشى يه دينور ديو ثبت ايلمكله عندنده
معناى ثانى مرجح اولور ويقال هو وليجتهم اى لصيق بهم الولجة فتحاتله شول كسمه لك تعبير اولنان مغاره يه دينور كه
ابناء سبيل يغمور مقوله سى عارضه دن اوراده تستر ايدرلر ودره نك بورغاج يرنه دينور معطف الوادى معناسنه جمعى
اولاج كلور وولج كلور فتحتينله كه جمع جنسيدر الوالجة دبيله معناسنه در كه مؤلفه كوره آفت وداهيه يه وجوف
انسانى يه عارض اولور برنوع علته دينور ظاهرا بوراده مراد علت مزبوره اولمغله ووجع فى الانسان قولى والرجل المولوج
قولندن مقدم اوله رق عطف تفسير اولمق اقتضا ايدر پس تأخيرى تغيير نساخدر وعند الاطباء دبيله برشيشدر كه
ايچنده ماده منصب اوله جق يرى اولور وبو اوج كونه اولور تفصيلى كتب طبيه ده مشروحدر المولوج ذكر اولنان
والجه علتنه مبتلا كشى يه دينور يقال ولج الرجل على بناء المفعول وهو مولوج اى مصاب بالوالجه التولج
جوهر وزننده وحشى جانور ايننه دينور كه اكا ولوج ايدرلر شارح سيبويهدن نقل ايدر كه بونك اصلى وولج اولمغله
وزنى فوعل در تاء واودن مبدله در زيرا كلام عربده اسم اوله رق تفعل يوقدر الولج ضمتينله نواحى معناسنه در كه
ناحيه نك جمعيدر وصوقاقلره دينور ازقه معناسنه وبال قوتاره جق كيجه لره دينور مغارف العسل معناسنه ولوج
مفرديدر اولكيلرده بمعنى مفعول وثالثده بمعنى فاعلدر الولج فتحتينله قوملقده اولان يوله دينور التلج صرد
وزننده طوشنجل قوشنك ياوريسنه دينور بونك اصلى ولج ايدى واو تايه ابدال اولندى التوليج تفعيل وزننده
حيل عقوديه دن برحيله در صورتى بورد كه بركشى مالنى حال حياتنده بعض اولادينه تخصيص واعطا ايدر تا كه
ناس ايشيدوب من بعد كنديدن قرض ياخود هبه وجهيله برنسنه طلب وسؤال ايلميه لر شارح ديركه بومواضعه
اولمغله برامرى اظهار وامر آخرى ابطان اولمغله توليج اطلاق اولنمشدر ومنه ابطل مالك التوليج فى العقود
وهو جعل المال فى حياته لبعض ولده فيتسامع الناس فيتقدعون عن سؤاله ولوالج واوك فتحى ولام ثانيه نك كسريله
بدخشان اولكه سنده بربلده در الوماج كتان وزننده فرجه دينور كه عورت يريدر لكن بونده اصح اولان
حاى مهمله اولمقدر الونج واوك ونونك فتحيله ذوالاوتار اولان ساز قسمندن برنوع سازك اسميدر على قول لاغوته
تعبير اولنان سازه دينور ياخود معزف معناسنه مطلقا سازه دينور شارحك بياننه كوره ونه معربيدر كه زيل تعبير

اولنان سازدر وونج نسف قضاسنده برقریه آدیدر ونه معرّبیدر الوهج واوك فتحی وهانك سكونیله والوهجان
فتحاتله آتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال وهج النار تهج وهجا ووهجانا من الباب الثانی اذا اتقدت مؤلفك مثالده
فعلی مذكر وتفسیرده مؤنث ایرادی نار لفظنك تذكیر وتأنیثی اعتبارینه مبنی در الوهج فتحتینله معنای مذكوردن
اسمدر یالك معناسنه در یقال للنار وهج شدید التوهج تفعل وزننده آتش بنفسه علولنوب مشتعل اولمق معناسنه در
یقال توهجت النار اذا توقدت ومسك مقوله سی طیب وعطرك رایحه سی كرمیتلنمك معناسنه استعمال اولنور یقال
توهجت رایحة الطیب اذ توقدت وپارلاق نسنه پارلدامق ویلدزامق معناسنه استعمال اولنور یقال توهج الجوهر
اذا تلألأ الوهیج واوك فتحیله آتشك یانوب علولنمسی حالتنه دینور یقال للنار وهیج ای توقد الوبج واوك فتحی
وبانك سكونیله چفتجیلرك صبان اوقی دیدكلری اغاجه دینور مؤلف خشبة الفدّان عبارتیله تفسیر ایلمكله صبان اوقی
دیدكلری اولور لكن قانون الادبده فارسیده سمه تركیده زیوله دیدكلری اغاج ایله مفسردر لكن درست دكلدر
فصـــــل الهاء الهبج هانك وبانك فتحیله ورم طرزنده برحالته دینور كه بعض ناقه نك ممه سنده واقع اولور
التهبیج تفعیل وزننده برعضوی بعض عارضه ایله شیشورمك معناسنه در یقال هبجه تهبیجا اذا ورّمه مادّهٔ
مرقومه دن مأخوذدر التهبج تفعل وزننده آندن مطاوعدر المهبج معظم وزننده ثقیل النفس اولان
كمسیه اطلاق اولنور الهبیج امیر وزننده شول كیكه دینور كه ایكی یانلرنده كی قارننك تویلری ایله ارقه سی میانیدر
لوننه مخالف ایكی اوزون خطلری اوله الهوبجة جوهره وزننده بطن ارضه یاخود یوكسك یرلرك وسطنده واقع
دوزواوتوراقلی یره دینور ودره نك نهایت بولدیغی یره دینور كه دفع واساله ایلدیكی سیلندی طشره یه اورادن
مندفع اولور وصو ایركیلجك یرلرده حفر اولنان كوچك حوض كبی یرلره دینور كه یغمورلر یاغوب صو چوغالدقده
صویی اورالره آقیدوب بر زمان آنلردن ایچرلر مؤلف وان یحفر عنوانده ایراد ایلمكله كرچه ظاهرا مصدر
صورتنده در لكن عادتی اوزره مسامحه ایلمشدر كه وجه مذكور اوزره اون چقورلرك اسمیدر الهوابج هانك فتحیله
یمامه ده برنیچه باغچه لره اطلاق اولنور الهبج هانك فتحی وبانك سكونیله اورمق معناسنه در یقال هبجه هبجا من الباب
الثالث اذا ضربه بونك باب ثالثدن ورودی شاذ در الهبیج هانك وبانك ویای مشدده نك فتحیله هبیخ لفظنده
لغتدر كه خای معجمه ایله در بی خیر ومنفعت اولان كمسه یه دینور الهبرج هانك فتحی وبانك سكونیله سریع وخفیف
اولان یورویشه دینور ومتكبر ومختال اولان كمسیه دینور وقارشق وناهموار یورر اولان كمسیه دینور ومنقش الاجه
ثوبه دینور ویومری جثه لو سموز تنومند آدمه دینور بو معناده هانك ورانك كسریله ده لغتدر وقوجه اكوزه
وقوجه كیكه دینور الهبرجة دحرجه وزننده ثیاب مقوله سنه نقش ایلمك معناسنه در یقال هبرج الثوب
اذا وشی وقارشق ناهموار چالق چالق یوریمك معناسنه در یقال هبرج الرجل اذا مشی مختلطا المهبرج مسرهد وزننده
شول پای كریشنه دینور كه كثرت استعمالدن صرتی فرسوده اولوب جابجا پروز لنمكله فاسد وتباه اولمش اوله
الهجیج اجیج وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی هاء همزه دن مبدله در ودرین دره یه دینور وشول دور ودراز
ارضه دینور كه آنده سلوك ایدنلر برآن اقدم شورایی قطع ایده یم دیو استعجال ایدر اوله وكاهنلرك وفالجیلرك براوزره
جزدكلری جزكی یه دینور كه احكاملرینه متعلق اولور جمعی هجان كلور رمّان وزننده وهجّ وهجیج مصدر اولورلر
بنایی یقمق معناسنه یقال هجّ البیت هجا وهجیجا من الباب الاوّل اذا هدمه الاهجیج اكلیل وزننده بودخی
درین دره یه دینور هجاج قطام وزننده وآخرنك فتحیله جائز در ارض طویله معناسنه اولان هجیج مذكوردن
مأخوذ در كندی باشنه كتمك معناسنده استعمال اولنمشدر بوندندر كه عربلر بركمسه مشورتسز خود بخود كندی
رأییله برخصوصه مباشرت یاخود رهبر ورفیقسز برطریقه عزیمت ایلدكده فلان ركب هجاج دیرلر ركب رأسه
معناسنه صحاح مترجمنك بوراده ترجمه سی اغربدر هجاجیك تثنیه بنیه سیله برلفظدر كه بركمسه یی برنسنه دن
كفّ ومنع صددنده اولدقده ایراد اولنور وبودوالیك وحنانیك وهذاذیك كلمه لری كبی بلا واحد تثنیه اوله رق مستعمل
اولان الفاظدندر كویا كه مكرّر اومؤكد امنع ایدر وبو وادیٔ عمیق معناسنه اولان هجیج لفظندن مأخوذ در كویا كه
صقن صقن پیشكاهكده مهلكه واردیمك وادیسنده در الاستهجاج استعجال معناسنه در یقال استهجه ای استعجله
وبركمسه مشورتسز رأی خودیله مستبدّا عامل اولمق معناسنه در یقال استهجّ فلان اذا ركب رأیه الهجاجه سحابه وزننده
شول غباره دینور كه اوكنه كلن نسنه لری طپراقله اورتوب باصدرر اوله واحمق ونادان كمسیه دینور الهجهاج
والهجهاجة هالرك فتحیله بونلرده احمق وبیمغز آدمه دینور هجهج هالرك فتحی وجیملرك سكونیله قیون وكچی قسمنه
مخصوص زجر وآزار اصواتندندر جوهری بونی فتح اوزره مبنیدر دیمكله غلط ایلمشدر استشهاد ایلدیكی اشبو

بفرق یخشیه بهجهج ناعقه مصراعنده * شاعر ضرورت وزن ایچون تحریك ایلمشدر هجا وهجّ هالرك فتحیله كوپك
قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتنده در تركیده اوش یرنده در وآخرلرینك تنوینیله ده جائزدر الهجهجة زلزله
وزننده یرتجی جانوری زجر وكفّ وتخویف ایچون حیقرمق معناسنه در یقال هجهج بالسبع اذا صاح به ودوه یی هیج
هیج دیو زجر وآزار ایلمك معناسنه در یقال هجهج بالجمل اذا زجره فقال له هیج وهجهجه خاصة اكراد طائفه سنك
جنك وقتال اثناسنده غریو وفریاد وغلغله لرندن حكایه در الهجهاج هانك فتحیله اوركك حیوانه دینور
وكوكره یوب بوكورمسی تند وشدید اولان اركك دوه یه دینور واوزون دوه یه واوزون آدمه دینور وناتراش كنده
واحمق كمسیه دینور وداهیه وآفته دینور الهجهج فدفد وزننده اصلا نبات اثری اولمیان طپراغی پك اولان پور
یره دینور یقال ارض هجهج ای صلبة جدبة الهجهج علبط وزننده قوج قیونه دینور ونه طتلو ونه شور اولان صویه
دینور كه ایچملو اولور ماء شروب معناسنه الهجاهج علابط وزننده ایری وضخا متلو نسنه یه دینور التهجهج
تزلزل وزننده ناقه نك طوغورمق وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال تهجهجت الناقة اذا دنا نتاجها الهج
هانك ضمیله بیوندرغه دینور كه چفت اوكوزینك بیوننه كچریلور الاهتجاج افتعال وزننده برخصوصده اوزون
اوزادی اوزرینه اولوب توغل وتمادی ایلمك معناسنه در یقال اهتجّ فی الامر اذا تمادی فیه الهدجان فتحاتله
والهداج غراب وزننده پیر وسالخورده كمسنه صارصله رق آهسته جه یوریمك معناسنه در یقال هدج الشیخ
هدجانا وهداجا من الباب الثانی اذا مشی رویدا فی ارتعاش الهدّاج شدّاد وزننده والهدجدج سفرجل
وزننده صارصله رق آهسته جه یوریین پیر آدمه دینور الهدجة فتحاتله ناقه یاوریسنه حنین وشفقت ایلمك
معناسنه در شارحك بیاننه كوره مصدردر المهداج محراب وزننده ولدنه پك حنین ورقت ایدن ناقه یه دینور
الهودج جوهر وزننده سفرده نسوان طائفه سنه مخصوص بركونه مركوب اسمیدر وبو محفه دن بشقه در
بو مدوّر واوستی قبه لو اولور كه حج یولنده كی محمل وبورالرده حالا قوچی تعبیر ایتدیكمز اوله جقدر كه كیده رك
نزاكت پیدا ایلمشدر هدجان مرقوم معناسندن مأخوذدر التهدّج تفعل وزننده پیر وضعیف كمسه لرك دتره یه رك
ظهور ایدن آوازه لری ضعفدن ناشی كسیك كسیك ظهور ایلمك معناسنه در یقال تهدّج صوته اذا تقطع
فی ارتعاش وناقه ولدینه حنین ورقت ایلمك معناسنه در یقال تهدّجت الناقة اذا تعطفت علی الولد الهدوج
صبور وزننده شول تنجره یه دینور كه دبی یوفقه اولمغله ایچنده كی تیز قینار اوله یقال قدر هدوج ای سریع الغلیان
هدّاج كتان وزننده ربیب بن شریف نام كمسه نك فرسی اسمیدر وبرقبیله پدرینك اسمیدر المستهدج اسم فاعل
بنیه سیله پك عجول اولان كمسیه دینور یقال رجل مستهدج ای عجلان المستهدج دالك فتحیله مصدر میمی در
استعجال معناسنه در الهرج هانك فتحی ورانك سكونیله ناس فتنه واختلال وحرب وقتال هنكامه سنه دوشمك
معناسنه در یقال هرج الناس هرجا من الباب الثانی اذا وقعوا فی فتنة واختلاط وقتل لسانمزده دخی ناس
بری برینه دوشوب هرج ومرج اولدی تعبیری واردر هرج لفظنه مزاوجة مرج رانك سكونیله تلفظ اولنور
نهایه نك بیاننه كوره اصل هرج برنسنه نك كثیر ومتسع اولمسنه موضوعدر وسائرلرك بیاننه كوره خلط معناسنه
موضوعدر وهرج قاپویی آچق براقمق معناسنه در یقال هرج الباب اذا تركه مفتوحا وسوزه طالوب چوغالتمق
علی قول خلط كلام ایلمك معناسنه در یقال هرج فلان فی الحدیث اذا اخاض فاكثر او خلط فیه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال هرج جاریته هرجا من الباب الاوّل والثانی اذا جامعها مترجم دیركه بو معنادندر كه عربلر كثرت
جماع ضمننده بات فلان یهرجها لیلته جمعاء دیرلر یعنی كیجه نك جمیع اوقاتنده جماع ایلدی كه چوق جماع ایلدی
دیمكدر جمعاء كلمه سی لیله نك تأكید معنویسیدر وانقولی مرحومك بو محلنه نظر اولنه وآت صوكبی بردوزه یه اشوب
یاخود سكردوب كتمك معناسنه در یقال هرج الفرس اذا جری الهرج فتحتینله دوه حرارت هوانك شدتندن
یاخود چوق قطران سورلمكله آنك ثقلتندن باشی چكزنوب وكوزلری قراروب سركشته وبایغین اولمق معناسنه در
یقال هرج البعیر هرجا من الباب الرابع اذا سدر من شدة الحر او كثرة الطلاء بالقطران الهرج هانك كسریله
احمق وبون آدمه دینور ومطلقا ضعیف وزبون اولان شیئه دینور الهرجة هانك كسریله ملایم یایه دینور كه
كباده تعبیر اولنور التهریج تفعیل وزننده دوه یی اسّی هواده پك سوروب یورمقله سركشته قلمق معناسنه در
یقال هرّج البعیر اذا حمله علی السیر یعنی فی الهاجرة حتی سدر ویرتجی جانور اوزره حیقروب اوغراشدیغی
نسنه دن كفّ وزجر ایلمك معناسنه در یقال هرّج بالسبع اذا صاح به وزجره وخمر یاخود نبیذ شاربنی باشدن قاره
ایلمك معناسنه در یقال هرّج النبیذ فلانا اذا بلغ منه الاهراج همزه نك كسریله بودخی دوه یی اسّی وقتده پك

يورمقله سركشته قلمق معناسنه در يقال اهرج البعير بمعنى هرّجه المهرج منبر وزننده والهرّاج شدّاد
وزننده صوكبى رونده ودونده اولان آته دينور الهرّاجة هانك فتحى ورانك تشديديله لاقردى يه طالمش جماعته
دينور الهريجة دحرجه وزننده برايش محكم ومتين ايشلنميوب كوشك وكوتى ايشلنمكه دينور الهردجة دحرجه
وزننده چابك يوريمك معناسنه در يقال هردج الرجل اذا مشى سريعا الهزج هانك وزاى معجمه نك فتحيله
اسمدر خوش آوازه ايله ترنّم وترانه لى شرقى وبسته مقوله سى سرود وغنايه دينور كه سامعى طربناك ايدوب خاطرنى
كل كبى كشاده وخندان ايليه وبوغوقليجه اولان آوازه دينور ومطلقا الفاظى متدارك ومتقارب اوله رق منتظم
اولان كلامه دينور علم عروض ابحرندن بحر هزج بو معنايه مبنى اطلاق اولنمشدر زيرا اجزاسى متقاربدر
وهزج مصدر اولور خواننده وجه مذكور اوزره بسته وكفته سويلمك معناسنه در يقال هزج المغنى هزجا
من الباب الرابع اذا ترنّم اى انشد الهزج الاهزاج همزه نك كسريله شاعر بحر هزج وزننده شعر سويلمك
معناسنه در يقال اهزج الشاعر اذا اتى بالهزج كما يقال ارمل وارجز التهزّج تفعل وزننده والتهزيج تفعيل
وزننده بونلرده ترانه لى نغمات ايلمك معناسنه در يقال تهزّج المطرب وهزّج اذا انشد الهزج وتهزّج اوق
اتان كمسه يايى قوروب كشاد ويردكده كريشى طنقرده مق معناسنه استعمال اولنور يقال تهزّجت القوس
اذا صوّتت عند الانباض الهزيج امير وزننده كيجه دن برمقداره دينور يقال مضى هزيج من الليل اى هزيع
الهزامج علابط وزننده صق صق برى برى اردنجه ظهور ايدن آوازه دينور تقول سمعت صوتا هزامجا اى متداركا
وبونك ميمى زائده در بو صورتده مؤلف جوهرى كبى هزج ماده سنده ثبت ايلمك انسب ايدى الهزمجة
دحرجه وزننده متتابعا سوز سويلمك معناسنه در واختلاط صوت معناسنه در الهزلاج هانك كسريله
جست وچابك قورده دينور الهزلج عملس وزننده جست وچالاك معناسنه در يقال ظليم هزلج اى سريع
الهزلجة دحرجه وزننده اختلاط صوت معناسنه در هسنجان هانك وسينك كسريله عجم اولكه سنده برقريه
اديدر التهضيج تفعيل وزننده دواب ومواشينك رعى وپرورشنى خوشجه ايتميوب برى بكزرجه ايلمك معناسنه در
يقال هضج ماله تهضيجا اذا لم يجد رعيها تأنيث ضمير دواب ومواشى اعتباريله در الهضيج امير وزننده كوچك
چوجقلره دينور يقال صبيان هضيج اى صغار ظاهرا بو حسيل كبى بلا مفرد وارد اولان كلماتدندر الاهليلج همزه نك
كسرى ولام ثانيه نك فتحى وقليلا كسريله ثمر معروف اسميدر مفردى اهليلجه در هايله اشبو ثمر هليله ديمكله معروف
دارودر صارى نوعنه صارى هليله وسياهنه قاره هليله ديرلر كه تمام نضج بولانيدر وبر نوعنه كابلى ديرلر مرباسى اولور
خناق انواعنى مزيل وحواسنى حافظ وصداعى دافع ومعده ده وجودى برخانه ده مدبره اولان كدبانو وجودنه معادلدر
الهالج خارج وزننده بيهوده رؤيالر كورر اولان شخصه دينور يقال رجل هالج اى الكثير الاحلام بلا تحصيل
الهلج فلج وزننده اينانلميان ماده لرى خبر ويرمك معناسنه در يقال هلج فلان هلجا من الباب الثانى اذا اخبر
بما لا يؤمن به وهلج اسمادندر كه محمد بن العباس البلخى نام محدثك جدى اسميدر الهلج هانك ضميله تأويل وتعبيره
صلاحيتى اولميان رؤياره دينور كه اضغاث احلام تعبير اولنور الاهلاج همزه نك كسريله اخفا ايلمك معناسنه در
يقال اهلج الشئ اذا اخفاه الهلباجة هانك كسريله كمى ارسلانى كبى جثه سى ايرى واحمق وناتراش ونادان وصغر كبى
اكول خلاصه ظاهرى وباطنى مجموعه مساوى وعيوب وجامع هر شر وقبح اولان كمسيه دينور يقال رجل هلباجة
اى احمق ضخم فدم اكول جامع كل شر شارح ديركه خلف احمردن منقولدر كه براعرابيدن هلباجه يى سؤال ايلدم
هلباجه شول احمق كمسه در كه جثه سى پك ايرى وايا قلرى بيوك وبغايت اكول اوله ديدى بعده اول اعرابى يه برقاچ
دفعه دخى تصادف ايلدم هر دفعه سنده تفسيرنه بر وصف دخى ضم وزياده ايلر ايدى دفعه اخراده هلباجه شول
كمسه در كه حسى ومعنوى جميع اوصاف قبيحه يى جامع مجموعه مكروهات اوله ديو ختام ويردى انتهى وهلباجه پك
قويو سوده ويوغورده دينور الهلبج علبط وزننده والهلابج علابط وزننده بونلرده پك قويو سوده ويوغرده
دينور الهمج فتحتينله برنوع اوفق سينكه دينور كه سيورى سينك طرزنده اولور اشك وقيون وكجى قسمنك يوزلرينه
كوزلرينه اوشرلر تركيده ياوسى تعبير اولنور وزبون ومهزول قيون وكجى قسمنه دينور مفردى همجه در هايله وشاشقين
وچولپه واحمق كمسه لره دينور يقال رجل همجة اى احمق ورجال همج اى حمق وقوجه ديشى قيونلره دينور وآجلغه
دينور جوع معناسنه ومعاش خصوصنده اولان سوء تدبيره دينور الهامج مبالغة همج كلمه سنى تأكيد ايچون
ايراد اولنور يقال همج هامج كما يقال شعر شاعر وهامج برى برينه قاريشوب چالقنوب طوران شيئه دينور سركرده سز
اجناس مختلفه انسان كروهى وچوبانسز حيوان سوريسى كبى الهمج هانك فتحى وميمك سكونيله دوه صوتى

دفعة واحده ده ايچوب قانمق معناسنه در يقال همجت الابل همجا من الباب الاول اذا شربت منه حتى رويت
الاهماج همزه نك كسريله اخفا معناسنه در يقال اهمجه اذا اخفاه وآت جدّ واقدامله سكرتمك معناسنه در يقال
اهمج الفرس اذا جدّ فى جريه الهميج امير وزننده كنج كيكه دينور وچويك قارنلو على قول اموزينك ايكى طرفلرنده
لوننه مخالف خطلرى اولانه ياخود بروجع سببيله چهره سى پژمرده اولمش كيكه دينور الاهتماج افتعال وزننده
حرارتدن ياخود غيرى عارضه دن ناشى ضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال اهتمج الرجل اذا ضعف من حرّ
اوغيره وبركمسه نك چهره سى پژمرده اولمق معناسنه در يقال اهتمج وجهه اذا ذبل الهمرجة دحرجه وزننده
برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در وخفت وسرعت معناسنه در وناسك غريو وغوغا وشماطه سنه دينور وباطل
وبيهوده معناسنه در وبرخبرى قارشق شوريده سويلمك معناسنه در الهمرجان عنفوان وزننده بودخى اخلاط
ناسك غوغا وغريونه دينور الهمرّج عملس وزننده كاركذار وامور ومصالحده ماضى اولان ايش ارى آدمه دينور
الهملاج هانك كسريله يورغه باركيره دينور كه رهوار تعبير اولنور وشول آريق قيونه دينور كه زبونلغندن كمكلرنده
ايلك قسمى اولميه يقال شاة هملاج اى لا مخ فيها لهزالها الهملجة دحرجه وزننده يورغه يوريمك معناسنه در
وبو فارسيدن معرّبدر لكن مصباحده عربى اولمق اوزره مرسومدر اسم فاعلنده مهملج وغير قياس اوزره هملاج
دينور المهملج مدحرج وزننده صعوبتسز رام ومنقاد شيئه دينور يقال امر مهملج اى مذلل منقاد التهنج
تفعل وزننده ولد اناسنك رحمنده يكيجه جانلنوب حركته بشلمق معناسنه در يقال تهنج الفصيل اذا تحرك واخذت
الحياة فيه الهوج فتحتينله بويى اوزون اوله رق احمق وخفيف الطبع ودكسز وسريع الحركه يل قوان اولمق
معناسنه در يقال هوج الرجل هوجا من الباب الرابع اذا كان طويلا فى حمق وطيش وتسرّع الاهوج احمر وزننده
آندن صفتدر الهوجاء حمراء وزننده مؤنثيدر وهوجاء شول ناقه يه اطلاق اولنور كه بنفسها دائما سرعتله يورر
اوله كويا كه هوج وحماقتى اولمغله كندوسنى اتعاب ايدر وچادرلرى يرندن قوپاروب برهوا ايدر اولان ريح شديده يه
دينور جمعى هوج كلور هانك ضميله الهيج هانك فتحى ويانك سكونيله والهيجان فتحاتله والهياج هانك
كسريله برنسنه توز كبى يرندن قوپوب توزيمق معناسنه در يقال هاج الشئ هيجا وهيجانا وهياجا من الباب
الثانى اذا ثار وتوزتمق معناسنه متعدى اولور يقال هاجه اذا اثاره ودوه قسمى صوصه مق معناسنه در كه هيجاننه
سببدر يقال هاجت الابل اذا عطشت ونبات قوريمق معناسنه استعمال اولنور يقال هاج النبت اذا يبس الاهتياج
افتعال وزننده والتهيج تفعل وزننده بونلرده برنسنه يرندن قوپوب توزيمق معناسنه در يقال اهتاج الشئ
وتهيج بمعنى هاج الهايج خارج وزننده شهوتى حركت ايتمش آيغره دينور وكيركين اركك دوه يه دينور وزياده سيله
ثوران اوزره اولان خشم وغضبه اطلاق اولنور الهيجاء صحراء وزننده وقصر ايله جائز در جنك وجداله دينور
يقال وقعت بينهم الهيجاء والهيجى اى الحرب الهياج علاج وزننده مفاعله دن مصدردر قتال ومقاتله
معناسنه در يقال هايجه هياجا اى قاتله الهياج شدّاد وزننده اساميدندر هياج بن بسطام وهياج بن عمران
محدثلردر التهايج تفاعل وزننده اوغراش ايچون برى برى اوزره صچرايوب آتيلمق معناسنه در يقال تهايجوا
اذا تواثبوا للقتال المهياج محراب وزننده وطننه بغايت چكنوب آرزومند اولان ناقه يه دينور ودائما سائر دوه لردن
مقدم صو صار اولان اركك دوه يه دينور الهاجة ديشى قوربغه يه دينور جمعى هاجات كلور وظاهرا مؤنثا
وارد اولان الفاظدندر اصلى هائجه در يوم هيج اضافتله يوم ثوران ديمكدر كه فورتنه وطوفان كونى اوله جقدر
تقول يومنا يوم هيج اى يوم ريح اوغيم ومطر الهايجة شول ارضه اطلاق اولنور كه چايرى وسبزواتى قوريمش
ياخود صرارمش اوله يقال ارض هايجة اذا يبس بقلها او اصفرّ الاهاجة افاده وزننده اوتلرى قورتمق
معناسنه در يقال اهاجت الريح النبت اذا ايبسته الاهياج اصلى اوزره بربرى اوتلرى قوريمش بولمق معناسنه در
يقال اهيج الارض اذا وجدها هايجة النبات هيج هانك كسرى وجيمك كسر اوزره بناسيله وهج هانك
كسرى وجيمك سكونيله ناقه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر فصل الياء
التحتية يأجج يمنع ويضرب وزنلرنده برموضع آديدر وبو اجج ماده سنده دخى ذكر اولندى سيبويه جعفر
وزننه ملحق يعنى ياء زائده اولمامغله رباعيدر ديدى ايذج احمد وزننده اهواز ايالتنده بر بلده در وسمرقند
قضاسنده برقريه در اليارج رانك فتحيله نسوانك بلازك تعبير ايتدكلرى زينته دينور قلب وسوار دخى
ديرلر شارحك بياننه كوره يارهٔ فارسى معرّبيدر ويارج اسمادندر هذيل بن نصر بن يارج محدثيندندر الايارجة
همزه نك كسرى ورانك فتحيله بين الاطباء بركونه معجون مسهل ومعروف اسميدر جمعى ايارج كلور وبو ايارهٔ يونانى

معرّبیدر دوای الهی دیمکدر مترجم دیرکه کویا که قوّت مسهله نك سائر افعالدن ازید قدرت سبحانی یه
اختصاصی اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وابتدا ایارجلری تألیف ایدن فیلقریوس حکیمدر سائرلری دخی مؤلفنه
اضافتله مشهوردر ایارج جالینوس وایارج بقراط کبی یاج جیمك سکونی و بعضا کسریله صقلیه ده برقلعه آدیدر
وصقلیه صادك وقافك کسریله حالا بحر سفیدده سجلیا وچچلیا دیدکلری جزیرهٔ کبیره درکه اتالیا حذاسنده واقعدر

باب الحاء المهملة فصل الهمزه

الاجاح همزه نك حرکات ثلاثیله پرده یه واورتویه دینور ستر معناسنه الاحّ همزه نك فتحی وحانك تشدیدیله
اوکسورمك معناسنه در یقال احّ الرجل احّا من الباب الاوّل اذا سعل الاحاح همزه نك ضمیله صوسزلغه دینور
ودرونده مضمر اولان غیظ وعداوت وکینه یه دینور وغمّ وغصه دن یورکده عارض اولان درد والم وسوزشه دینور
الاحیحة والاحیح همزه لرك فتحیله بونلرده غمّ وحزندن یورکده پیدا اولان وجع والم وسوزشه دینور الاحئاح
همزه نك کسریله درد دروندن شکایته دالّ اولان یا احاح لفظنی چوق سویلمك معناسنه در یاویلی دیدکلری کبی یقال
احأح زید اذا اکثر من قوله یا احاح بونك اصلی یا اجاحی ایدی یاء ترخیم اولندی التأحیح تفعیل وزننده بوغاز آیرتلمق
معناسنه در یقال احّی الرجل اذا تنحنح وبونك اصلی احّح ایدی استثقالا حاء ثانیه یایه مبدل اولدی نته که تظنّن
کلمه سنده نون ثانیه یایه قلبله تظنّی اولمشدر احیحه تصغیر بنیه سیله ابن الجلاح درکه انصاردندر الازوح زای
معجمه ایله قعود وزننده برنسنه بوزیلوب دیوشورلمك معناسنه در یقال ازح الشیء ازوحا من الباب الثانی اذا تقبض ودنا
بعضه من بعض وکیرولنوب اویالنمق وکیجکمك معناسنه در یقال ازح الرجل اذا تباطأ وتخلف وایاق سورچوب
قایمق معناسنه در یقال ازحت القدم اذا زلّت وبدنده طمر آتوب اوینامق معناسنه در یقال ازح العرق
اذا اضطرب ونبض التأزّح تفعل وزننده بودخی کیرولنمك وکیروچکلمك معناسنه در یقال تأزّح الرجل اذا تخلف
وتقاعس الازوح صبور وزننده مکارم خصال ومحاسن فعالدن متخلف اولان بی مایه شخصه دینور یقال رجل
ازوح ای متخلف عن المکارم وحرون آته دینور که سوردکجه کیروسنه کیدر اولور یقال فرس ازوح ای حرون الاشح
همزه نك وشین معجمه نك فتحیله طارلمق معناسنه در یقال اشح الرجل اشحا من الباب الرابع اذا غضب الاشحان
غضبان وزننده ومرادفیدرکه طارغین وخشمناك آدمه دینور مؤنثنده اشحی دینور غضبی کبی الاشاح همزه نك
کسری وضمیله وشاح معناسنه درکه نسوان عربه مخصوص حمایل طرزنده آویزهٔ کرداندر که نسوان عربك کردانلغی
اوله جقدر افیح فایله امیر وزبیر وزنلرنده مذحج قبیله سی بلادنه قریب برموضعدر الامحان فتحاتله یاره شدّت
وجعندن سانجوب زوقولمق وصزلمق معناسنه در یقال امح الجرح امحانا من الباب الثانی اذا ضرب بوجع الانح
همزه نك فتحی ونونك سکونیله والانیح مدیح وزننده والانوح قعود وزننده شدّت مرضدن یاخود ضیق
نفس اولمقدن ناشی افراط ثقلتندن صقندی ایله ایکلر کبی ایقیلمق معناسنه در یقال انح الرجل انحا وانیحا وانوحا
من الباب الثانی اذا زحر من ثقل یجده من مرض اوبهر الآنح راکع وزننده اندن اسم فاعلدر جمعی انح کلور رکع
وزننده الانح کتف وزننده والانوح صبور وزننده والانح همزه نك ضمیله قبر وزننده شول ناکسه دینورکه
کندیدن برنسنه طلب اولندقده بردن ردّ ایده میوب بخلی سببیله تنحنح ایدر اوله یقال رجل انح وانوح وانح اذا سئل
عنه تنحنح بخلا وانوح شول آته دینورکه سکردرکن ایکلر کبی بوغازندن صوتی کیرکیر ایدر اوله یقال فرس انوح
اذا جری قرقر الآنحة جارحه وزننده قصه بویلو بودور خاتونه دینور شارح دیرکه عبابده مذکری دخی مرسومدر
انحه همزه نك ضمیله قبره وزننده یمامه ده برقریه آدیدر الآح باب وزننده یمورطه نك بیاضنه دینورکه مأکولدر
وآح اوکسورن شخصك اوکسورمسی صوتندن حکایه در ایحی وایحی همزه نك فتحی وکسری ویانك قصریله
خاصة تعجب کلمه لریدرکه اوق اتان تیرانداز نشانه اوردقده پسند واستحسان موقعنده ایراد اولنور آح
همزه نك مدّی وحانك کسر وتنوینیله علی قول آح که همزه نك مدّی وحانك فتحیله برنسنه دن اکراه ایدوب
ایکره نن کمسیه سویلنور برکلمه درکویا که استکراه ایده جك نسنه دکلدر یمورطه نك بیاضی کبی لطیفدر دیو
تنفردن تبعید ایدر فصل الباء البجح بانك وجیمك فتحیله فرحناك اولمق معناسنه در یقال
بجح بالشیء بجحا من الباب الرابع اذا فرح به ویقال بجح به بجحا من الباب الثالث لکنها ضعیفة التبجیح تفعیل
وزننده شادان ایلمك معناسنه در التبجح تفعل وزننده آندن مطاوعدر تقول بجحته تبجیحا فتبجح
البحة بانك ضمی وحانك تشدیدیله سس بوغنقلغی عارضه سنه دینورکه سس چتاللنوب یاخود بوغوقلنور
بعضا پك شدید اولوب بالکلیه چقمقدن قالور حدّتلو ویا طوزلو خلطك بوغازه انصبابندن وصوغوقدن

وسائر عارضه دن تحدّث ایدر البحح فتحتینله برکسه نك سسی وجه مذکور اوزره بوغلمق معناسنه در تقول بححت
ابحّ بححا من الباب الرابع اذا اخذته بحة وخشونة وغلظ فی صوته البحّ بانك فتحی وحانك تشدیدیله والبحح کذلك
فتحتینله والبحاح کتاب وزننده والبحوح والبحوحة بالرك ضمیله والبحاحة بانك فتحیله بونلرده اول
معنایه در تقول بححت بحا وبححا وبحاحا وبحوحا وبحوحة وبحاحة من الباب الثالث پس فتحتینله بحح ایکی بابدن
دخی مصدردر الابحّ همزه نك وبانك فتحیله باب رابعدن صفتدر بوغوق سسلو کشی یه دینور شارح دیرکه
کرك خلقی وکرك عارضی اولسون مؤنثنده بحه دینورکه اصلی بححه در وبحاء دینور وابحّ مسکوك التونه اطلاق
اولنور دینار معناسنه وسموز کمسیه اطلاق اولنور وعود غلیظه اطلاق اولنور مؤلف ومن العیدان الغلیظ
عبارتیله ثبت ایلمکله عیدان عودك جمعیدرکه کسلمش اغاج کراسته سنه دینور کذلك طنبور ولاغوته دیدکلری
سازلره دینور شارحك بیاننه کوره مراد سازمذکوردر لکن سبب اطلاق غلظ صوت اولمغله کراسته یه وقالین
آوازه لو سازمذکوره ده اطلاقی ملایمدر وابحّ قاراوقنه اطلاق اولنور قدح معناسنه جمعی بحّ کلور بانك ضمیله وابحّ
هذیل قبیله سندن برشاعر لقبیدر الابحاح همزه نك کسریله آوازی بوغمق معناسنه در یقال ابحه الصیاح
اذا جعله ابحّ البحبوحة بانك ضمیله برمکانك وسطنه دینور یقال قعد بحبوحة المکان ای وسطه التبحبح تزلزل
وزننده برمحله کیروب آنده تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال تبحبح الرجل اذا تمکن فی المقام والحلول فیه وخانه
ومنزلك اورته سنه وارمق معناسنه در یقال تبحبح الدار اذا توسطها یعنی صار الی وسطها البحبحة زلزله وزننده
بودخی برمحله کیروب تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال بحبح الرجل بمعنی تبحبح وبحبحه جماعت انسانی معناسنه در
الابتحاح افتعال وزننده اجوزلق وبوللق معناسنه در یقال هم فی ابتحاح ای فی سعة وخصب البحبحی یای نسبتله
نفقه ومعاشی کذلك قوناغی ومنزلی واسع آدملره دینور بونلر بحبوحه دن مأخوذلردر بحبح فدفد وزننده
تابعیندن بحبح القصاب دیمکله معروفدر البحباح بانك فتحیله طول وعرضی بس برابر اولان شیئه دینور ثیاب
اولسون غیریسی اولسون یقال شیء بحباح ای مستوطوله وعرضه بحباح بانك فتحی وآخرینك کسر اوزره بناسیله
برکلمه درکه برنسنه تمام اولوب توکندیکنی اخبار ایچون تلفظ اولنور یعنی توکندی قالمدی دیجك یرده بحباح دیرلر
قیل لبعض بنی عامر ابقی عندکم شیء فقال بحباح ای لم یبق شیء البحباحة بانك فتحیله چرکین وبدمنظر اولان عورته
دینور یقال امرأة بحباحة ای سمجة البحاء سحاء وزننده ابحّ کلمه سنك مؤنثیدرکه ذکر اولندی وبحاء بادیه ده
بریوکسك تپه نك اسمیدر البحیح بانك فتحیله شحیح لفظنه اتباع ومزاوجه ایچون ایراد اولنور یقال رجل شحیح
بحیح ای بخیل البدح مدح وزننده کسمك معناسنه در یقال بدح الشجر بدحا من الباب الثالث اذا قطعه ویارمق
معناسنه در یقال بدح العود اذا شقه واورمق معناسنه در یقال بدح فلانا اذا ضربه وبرایشی بالبداهه یعنی آنسزین
ایشلمك معناسنه در یقال بدح فلان بالامر اذا بدهه ورازی عیان ایلمك معناسنه در یقال بدح بالسرّ اذا باح به وخاتون
ناز وادا ایله نازکانه نونهال کبی اکیلوب بوکیله رك رفتار ایله یوریمك معناسنه در یقال بدحت المرأة اذا مشت مشیة
حسنة فیها تفکك ویوك پك آغر اولمغله حیوان تحملندن عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بدح البعیر اذا عجز
عن الحمل وبرخصوص پك ثقیل اولمغله صاحبنی بصمق معناسنه در یقال بدح الامر ای فدح وتقول بدحنی الامر
ای فدحنی یعنی اثقلنی وبدح برنوع بالق آدیدر التبدّح تفعل وزننده بودخی نکارنازنین روش نازکانه ایله یوریمك
معناسنه در یقال تبدّحت المرأة بمعنی بدحت البداح سحاب وزننده ارض متسعه یه علی قول یومشق طپراقلو
اولانه دینور البدحة جرعه وزننده حولویه دینور ساحه معناسنه البدح بانك کسریله ککبش اوه یه دینور
المبدوح والابدح احمد وزننده بونلرده اول معنایه در وابدح اوزون آدمه دینور ویانلری عریض اولان دابّه یه
دینور البیدح صیقل وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بیدح ای بادن ابو البدّاح کتان وزننده تابعیندن
ابن عاصم الانصاری کنیه سیدر بدیح زبیر وزننده عبدالله بن جعفر بن ابی طالبك عتقاسندندر وبرخواننده
اسمیدرکه بغایت خوب آواز اولمغله نغماته دمساز اولدقده سائر خواننده لر قطع اصواته مجبور اولورلر ایدی البدحاء
بطحاء وزننده اویلق دیبلری وچاتیلری واسع اولان دابّه یه دینور یقال دابّة بدحاء ای الواسعة الرفغ التبادح
تفاعل وزننده بری برینه سرد وقاتی اولمیوب کوشك نسنه لر آتشمق معناسنه در ومنه حدیث بکر بن عبدالله کان
الصحابة یتمازحون حتی یتبادحون بالبطیخ فاذا حزبهم امر کانوا هم الرجال اصحاب الامر شارح بالبطیخ لفظنی
مقشره کلمه سیله تفسیر ایلمشدر یعنی اصحاب کرام بری بریله مزاح ولطیفه ایدرلر ایدی حتی قاون قارپوز قبوغی
آتشرلر ایدی واکر اول اثناده برامر مهمّ حادث اولسه همان ترك مزاح ایدوب وقاره رجعت وارباب امور ومصالح

صورتنه دخول ايله امر مذكورك تنظيم وتمشيته مبادرت ايدرلر ايدى ابدح احمد وزننده ودبدح دال اولانك ضمى وثانيه نك فتحيله باطل و بيهوده نك اسميدر فى الاصل وسعت معناسندن مأخوذدر يقال اكل ماله بابدح ودبدح اى بالباطل ومنه قال الحجاج لجلة قل لفلان اكلت مال الله بابدح ودبدح فقال له جلة حواسنه ايزد بخوردى بلاش ماش يعنى سن خداى متعالك مالنى اصلسز بيهوده اكل ايلدك ظاهر اجبلهٔ مرقوم اهل فرس اولمق كركدر خواسته واومعدوله ايله فارسيده ماله دينور بلاش ماش بلاشئ وما شئ مقصور ايدر ر البدح بانك فتحى ودال مهمله نك سكونيله يارمق معناسنه در يقال بدح لسان الفصيل بدحا من الباب الثالث اذا شقه لئلا يرتضع شارحك بيانه كوره لئلا يرتضع كلمه سى حقيقت تفسيردن خارج تكميل اولمغله بدح مطلقا يارمق معناسنه در ودرى وقبوق مقوله سنى صو يمق معناسنه در يقال بدح الجلد عن العرق اذا قشره وبدح اسم اولور يارمغه دينور جمعى بدوح كلور شقوق معناسنه البدح بانك كسريله خاصة مقطوع اليد اولان كسنه نك بدنده اولان كسكلكه دينور البدح فتحتيله يورركن او يلقار برى برينه سورتمكله پشوب درىسى يوزلمك معناسنه در يقال بدح فلانا بدحا من الباب الرابع اذا سبح وكفايت واغنا ايلك معناسنه در يقال لوسألتهم ما بدحوا بشئ اى لم يغنوا شيئا التبدح تفعل وزننده بلوندن يغمور ياغمق معناسنه در كه تشقق معناسنك لازميدر يقال تبدح السحاب اذا مطر يعنى سحاب يار يلوب يغمور ياغدى البرح بانك فتحى ورانك سكونيله اصل اللغاح البرى اسميدر يعنى لغاج برى ديدكلرى نباتك كوكنه دينور كه انسان صورتنه شبيه اولور بوكوك بين الاطباء يبروح الصنم وتحريفله عبد السلام ديدكلرى كوك اولور جقدر برى برينه متعانق ايكى انسان صورتنده در طبيعتى مسبت ومخدر در ديو قيل ديشى آنكله آلتى ساعت مقدارى آتش اوزره قينا نسه لى تليين ايدر و يبراغيله برش زحمتى اوغوشدرسنه لر يازه اعكسرن ازاله ايدر اكثر نسخه لرده يبروح عنوانيله مرسومدر كه باى موحده نك تقديميله در آنى اخراج ايدن كسنه هلاك اولدغيچون بو اسمله مسمادر ايكى نسخه به كوره برنجماده سندندر كه شدت معناسنه در لكن تحفة المؤمنين ترجمه سنده يبروح باى تحتيه نك تقديميله لفظ سريانى اولوب ذوالصورتين معناسنه اولمق اوزره مسطوردر يبرح ضيغم وزننده ابن اسيد درك تابعيندندر يبرحى فيعلى وزننده مدينه ترابنده بر ارضك اسميدر محدثين بونى تصحيف ايدوب بئر حاء ديرلر مؤلف آخر كتابنده الف لينه باينده دنى ذكر ايلشيدر قال فى النهاية وفى حديث ابى طلحة احب اموالى الى بيرحى اختلفت فيها الفاظ المحدثين وقال الزمخشرى انها فيعلى من البراح وهى الارض الظاهرة البرح عنب وزننده بركسنه يى ريح ومحنته دوچار ايدن شيئه دينور يقال امر برح اى مبرح مشدد البرح بانك ضمنيله بر بطن آديدر محدثيندن سوادة بن زياد البرجى آندندر البرح فرح وزننده بر دنى كنده قبيله سندن بر بطن در محدثيندن قاسم بن عبيد الله البرحى آندندر ابن بريح اميروزننده طيوردن قرغه نك كنيه سيدر وآقت وداهيه نك كنيه سيدر تنه كه بتبارح دنى ديرلر برح زبروزننده بر بطن آديدر برح هند وزننده ابن عسكر در كه اصحابندن وعسكر برقم وزننده در برحى جرحى وزننده بر لفظدر كه اوق اتان كسنه نشانه دن خطا ايلدكده سويلنور تنه كه اصابت ايلدكده مرحى ديرلر برحى ريح ومحنت معناسندن ومرحى فرح معناسندن مأخوذ در يقولون للرامى ارحى ام مرحى يعنى هل اخطأت فاصابك البرح ام اصبت فاصابك الفرح برحه حزه وزننده صرحه ماده سنده مذكوردر بربط وزننده رموضع آديدر كه امراى عربدن نعمان بن منذرك عمى عمرو بن مامه نك قبرى آنده در البطح بانك فتحى وطانك سكونيله بركسنه يى يوزنى اوزره سركى كبى يقوب برآفق معناسنه در يقال بطحه بطحا من الباب الثالث اذا القاه على وجهه الانبطاح انفعال وزننده آندن مطاوعدر يقال بطحه فانبطح ودره آچلوب بولالمق معناسنه در يقال انبطح الوادى اذا استوسع البطح كتف وزننده والبطيحة والبطحاء والابطح شول واسع صواقدينه دينور كه آنده چرده چاى وحقل طاشلرى اوله ابطحى جمعى اباطح كذلك آنك وبطحانك جعلرى غير قياس اوزره كتاب وزننده بطاح وبطيحه نك بطايح كلور مؤلف تشويش ايلشدر ابطح فى الاصل كرچه صفت اولوب لكن اسم منزله تنزيل اولنمشدر قريش البطاح كه اضافتله در قريش قبيله سندن شول فرقه ايدى كه مكه مكرمه ده اخشيان ديدكلرى طاغلرك ارالغنه قونارلر ايدى وقريش الظواهر خارجه قونارلر ايدى واكرملرى قريش البطاح ايدى التبطح تفعل وزننده سيل صويى بطحاء مذكوردده يايلوب منبسط اولق معناسنه در يقال بطح السيل اذا اتسع فى البطحاء البطاح غراب وزننده برعلت آديدر كه حادث محدث ايدر برسامه شبيه برعلت در اول علته اوغرايانه بطاحى ديرلر وبطاح بى يربوع جماعتنه مخصوص برمنزل آديدر بطحان عثمان وزننده مدينه ده رموضعدر على قول بانك فتحى وطانك كسريله در بطحان فتحاتله بنوقيم

وزننده

وزننده اصلا زرع وشجرى وسمره ايده جك نسنه سى اولميان ارض متسعه يه ديرور وراى منكره يعنى بك عظيم اولان رأيه اطلاق اولنور كه اصلا روزنى اولميه وظاهر واشكار اولان امر ومادته يه ديرور و براح عنوارة بن عامر بن لبنك والده سى اسميدر واكافاره الجبل اطلاق ايدرلر ايدى و براح مصدر اولوب مقابلندن زائل اولوب بر كيمسنك محرايه وارمق معناسنه يقال برح الرجل مكانه براحا من الباب الرابع اذا زال عنه وصار فى البراح افعال ناقصه دن اولان مارح بوندندر وعن بمعنى الباء لان الباء للالصاق فكأنه قيل كلمه سى كيدن كه لازوال ديمكدر لاريب كلمه سى كيدن كه نفى جنس ايچون اولان لا ايله متصوبدر ولا لبس معناسنه اولمغله رفعى دنى جائزدر وارسلانه و بها بركسنيه حيل براح اطلاقى كويا كه شجاعت وجلادتلرندن ناشئى هر برى كندولرايله يرلرنده مشهود اولمغله برنسنه دن خوف ايلديوب مقاملرنده ثابتقدم اولدقلرى ملاحظه سنه مبتدا در و براح كبر لوايش آشكار اولمق معناسنه در يقال برح الخفأ براحا من الباب الثالث اذا وضح الامر شارحك بيانه كوره بو كلام مثلدر كه رايش آشكاره يه چقدقده عرب لر برح الخفأ در لر زال الخفية ووضح الامر معناسنه البرح بانك فتحى ورانك سكونيله طارلق معناسنه در يقال برح الرجل برحا من الباب الاول اذا غضب البروح قعود وزننده صيد صياده صولمق دوندورب كچمك معناسنه در كه مراد صاغدن كلوب صول طرفه كتمكدر يقال برح الظبى بروحا اذا ولاك مياسره ومر الابراح همزه نك كسريله بى بركره ونادرنسنه متعجب قلمق معناسنه در يقال ابرحه كذا اى اعجبه وتعظيم واكرام ايلك معناسنه در يقال برحه اذا اكرمه وعظمه البروح ياء تحتيه نك فتحى وباء موحده نك سكونيله اصل اللفاح البرى اسميدر يعنى لفاح برى ديدكلرى نباتك كوكنه دينور كه انسان صورتنه شبيه اولور بوكوك بين الاطباء يبروح الصنم وتحريفله عبد السلام ديدكلرى كوك اولمغله جقدر برى برينه متعانق ايكى انسان صورتنده در طبيعتى مسبت ومخدر در ديو قيل ديشى آنكله آلتى ساعت مقدارى آتش اوزره قينا نسه لى تليين ايدر و يبراغيله برش زحمتى اوغوشدرسنه لر يازه اعكسرن ازاله ايدر اكثر نسخه لرده يبروح عنوانيله مرسومدر كه باى موحده نك تقديميله در آنى اخراج ايدن كسنه هلاك اولدغيچون بو اسمله مسمادر ايكى نسخه به كوره برنجماده سندندر كه شدت معناسنه در لكن تحفة المؤمنين ترجمه سنده يبروح باى تحتيه نك تقديميله لفظ سريانى اولوب ذوالصورتين معناسنه اولمق اوزره مسطوردر يبرح ضيغم وزننده ابن اسيد درك تابعيندندر يبرحى فيعلى وزننده مدينه ترابنده بر ارضك اسميدر محدثين بونى تصحيف ايدوب بئر حاء ديرلر مؤلف آخر كتابنده الف لينه باينده دنى ذكر ايلشيدر قال فى النهاية وفى حديث ابى طلحة احب اموالى الى بيرحى اختلفت فيها الفاظ المحدثين وقال الزمخشرى انها فيعلى من البراح وهى الارض الظاهرة البرح عنب وزننده بركسنه يى ريح ومحنته دوچار ايدن شيئه دينور يقال امر برح اى مبرح مشدد البرح بانك ضمنيله بر بطن آديدر محدثيندن سوادة بن زياد البرجى آندندر البرح فرح وزننده بر دنى كنده قبيله سندن بر بطن در محدثيندن قاسم بن عبيد الله البرحى آندندر ابن بريح اميروزننده طيوردن قرغه نك كنيه سيدر وآقت وداهيه نك كنيه سيدر تنه كه بتبارح دنى ديرلر برح زبروزننده بر بطن آديدر برح هند وزننده ابن عسكر در كه اصحابندن وعسكر برقم وزننده در برحى جرحى وزننده بر لفظدر كه اوق اتان كسنه نشانه دن خطا ايلدكده سويلنور تنه كه اصابت ايلدكده مرحى ديرلر برحى ريح ومحنت معناسندن ومرحى فرح معناسندن مأخوذ در يقولون للرامى ارحى ام مرحى يعنى هل اخطأت فاصابك البرح ام اصبت فاصابك الفرح برحه حزه وزننده صرحه ماده سنده مذكوردر بربط وزننده رموضع آديدر كه امراى عربدن نعمان بن منذرك عمى عمرو بن مامه نك قبرى آنده در البطح بانك فتحى وطانك سكونيله بركسنه يى يوزنى اوزره سركى كبى يقوب برآفق معناسنه در يقال بطحه بطحا من الباب الثالث اذا القاه على وجهه الانبطاح انفعال وزننده آندن مطاوعدر يقال بطحه فانبطح ودره آچلوب بولالمق معناسنه در يقال انبطح الوادى اذا استوسع البطح كتف وزننده والبطيحة والبطحاء والابطح شول واسع صواقدينه دينور كه آنده چرده چاى وحقل طاشلرى اوله ابطحى جمعى اباطح كذلك آنك وبطحانك جعلرى غير قياس اوزره كتاب وزننده بطاح وبطيحه نك بطايح كلور مؤلف تشويش ايلشدر ابطح فى الاصل كرچه صفت اولوب لكن اسم منزله تنزيل اولنمشدر قريش البطاح كه اضافتله در قريش قبيله سندن شول فرقه ايدى كه مكه مكرمه ده اخشيان ديدكلرى طاغلرك ارالغنه قونارلر ايدى وقريش الظواهر خارجه قونارلر ايدى واكرملرى قريش البطاح ايدى التبطح تفعل وزننده سيل صويى بطحاء مذكوردده يايلوب منبسط اولق معناسنه در يقال بطح السيل اذا اتسع فى البطحاء البطاح غراب وزننده برعلت آديدر كه حادث محدث ايدر برسامه شبيه برعلت در اول علته اوغرايانه بطاحى ديرلر وبطاح بى يربوع جماعتنه مخصوص برمنزل آديدر بطحان عثمان وزننده مدينه ده رموضعدر على قول بانك فتحى وطانك كسريله در بطحان فتحاتله بنوقيم

وزننده

دیارنده برموضعدر البطحة بانك فتحی وطانك سكونیله انسانك مقدار قامتنه اطلاق اولنور بطح مذكوردن
مأخوذ اولمغله یر یوزنده سر یلوب یتان آدمك بویی قدر دیمك اولور نته كه قامت قیامدن مأخوذدر یقال هو بطحة
رجل ای قامته التبطیح تفعیل وزننده بریره چقل وچای طاشی دوشه مك معناسنه در كویا كه چقل دوشه مكله
اول یری بطحاء طرزنده قلمش اولور ومنه الحدیث كان عمر رضی الله عنه اول من بطح المسجد ای القی الحصی فیه
ووثره ای فرشه البطحة جرعه وزننده خصلت حسنه وسجیت صادقه معناسنه استعمال اولنور وسعت معناسندن
مأخوذدر یقال هذه بطحة صدق ای خصلة صدق البطح بانك ضمیله ابطح لفظندن جمع آخردر كه مؤلف اكا تعرض
ایلمامشدر اوسع اولان نسنه لره اطلاق اولنور ومنه الحدیث كانت كمام الصحابة بطحا ای لازقة بالرأس غیر ذاهبة
فی الهواء كمام كافك كسریله كمه نك جمعیدر بوراده قلنسوه معناسنه اولمغله اصحاب كرامك باش كسوتلری
واسع اولدیغندن باشلرینه تمام كیلوب یاپشق اولور ایدی باشلرندن یوقری طورمز ایدی البلح فتحتینله خرمانك
بسر ایله خلال حالتلری بیننده اولان آلاجه خرما قورغنه دینور كه یشل وهنوز صرار وب طتلولنمش اولور لطافت
رایحه سیچون طیبلره ادخال ایدرلر خرماده التی مرتبه واردر ابتدا طلع بعده خلال وبلح وبسر ورطب وتمردر
زهاددن احمد بن طاهر بن بكران بن البلحی كه تحدیث ایلمشدر اكا منسوبدر الابلاح همزه نك كسریله خرما اغاجی
بلح دیدیكی قورغه كلمك معناسنه در یقال ابلح النخل اذا صار ما علیه بلحا البلح صرد وزننده پك قوجه كركس
قوشنه دینور علی قول آندن بیوك برقوشدر كه یلكلری خلقی محترق اولمغله یلكنك بریسی برقوش یلكلری ایچره
دوشسه احراق ایدر جمعی بلحان كلور صردان وزننده اساسده واسمه بالفارسیة همای ای میمون ویقال مر البلح
فسحنی تمثاله ای وقع علی ظله عنوانیله مرسوم اولمغله اكا كوره هما قوشی اولور لكن مترجم فقیر حلبده تجار
هندك برنده میته سنی كوردم باشی وبالجمله سائر اعضاسی وقنادلری ویلكلری تام ایدی رنكی مائی به قریب
وجثه سی طغان مقدارنده لكن طولانی ایدی حتی قویرغنده منقش جیغه سی وار ایدی اول جیغه ایچون كباردن
بری وافر التونه آنی اشترا وسلطان سلیم مرحوم حضرتلرینه اهدا ایلدی یلكلرنده اصلا احتراق اثری یوغیدی
وآنك یاننده برقرنجه كله سی دخی سیر اولندی بیوجك كدی باشی قدر ورنكی مجلا سیاه وكوزلری واغزی بعینه
كدی كوزی واغزی مقدارنده وایكی بوینوزی وار ایدی اورته پرمق مقدارنده ایدی انتهی البلح بانك فتحی
ولامك سكونیله یاش طپراق قوریمق معناسنه در یقال بلح الثری بلحا من الباب الثالث اذا یبس البلوح قعود
وزننده یوریلوب عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بلح الرجل بلوحا اذا عجز وصو چكیلوب زائل اولمق
معناسنه در یقال بلح الماء اذا ذهب وعهده غدر ایلمك معناسنه در یقال بلحت خفارته اذا لم تف لسان العرب
صاحبی بلح لفظنی كذب وجحد وانكار معنالریله ده تفسیر ایلمكله معنای مذكور بونلردن مأخوذ اولمق محتملدر
التبلیح تفعیل وزننده بودخی یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بلح الرجل تبلیحا اذا اعیی البلوح
صبور وزننده صویی چكیلوب صوغلمش قویی یه دینور وقطع رحم ایدن كمسیه دینور البالح صالح وزننده
شول یره دینور كه طپراغی صوی اولمامغله نسنه انبات ایلمیه البلحلح بانك ولاملرك فتحیله چقورلغی اولمیوب
یصتم ویایوان اولان چناغه وقواطه یه دینور التبالح تفاعل وزننده برمادیی انكار ایدشمك معناسنه در یقال
تبالحا اذا تجاحدا بلیحاء زلیخاء وزننده اسلیح نباتنك اسمیدر وبعض نسخه ده نبات كالاسلیح عنوانده مرسومدر
البلدحة دحرجه وزننده بركسه كندوسنی مصروع كبی یره چالمق معناسنه در یقال بلدح الرجل اذا ضرب
بنفسه الارض ووعده وفا ایلمیوب خلف ایلمك معناسنه در یقال بلدح فلان اذا وعد ولم ینجز العدة التبلدح
تدحرج وزننده بودخی وعده خلف ایلمك معناسنه در یقال تبلدح الرجل اذا وعد ولم ینجز البلدح شردح
وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بلدح ای بادنة وبلدح جده یولنده مكه مكرمه طرفنده واقع بروادی یاخود
برجبل آدیدر ومنه المثل *لكن علی بلدح قوم عجفی* اصلی بودر كه نعامه ایله ملقب بیهس نام كمسه برقومی
خصب وراحتده كوروب كندی قومی كه بلدح نام محل مزبورده متمكنلر ایدی شدت وجدب ومحنتده اولمغله آنلره
تأسف وتحزن جهتیله كلام مزبوری تكلم ایلیوب بعده مثل سائر اولمشدر امثال میدانیده منشأی وجه دیكر ایله
مشروحدر الابلنداح احرنجام وزننده برمكان بولالوب یایوان اولمق معناسنه در یقال ابلندح المكان اذا اتسع
وحوض یقلمق معناسنه در یقال ابلندح الحوض اذا انهدم البلندح بانك ولامك فتحیله سموز بودوره دینور البلطحة
بلدحه وزننده ومراد فیدر یقال بلطح الرجل بمعنی بلدح البلاطح علابط وزننده سلاطح لفظنه اتباعا ذكر
اولنور یقال سلاطح بلاطح البنح بانك فتحی ونونك سكونیله اتی پاره لیوب بولك بولك بولمك معناسنه در یقال بنح اللحم

بنحا

بنحا من الباب الثالث اذا قطعه وقسمه البنح ضمتینله عطایا معناسنه در اصلی منح ایدی میم بایه مبدل اولمشدر البوح
بانك ضمیله اصل وبنیاد معناسنه در یقال هو كریم البوح ای الاصل وآلت تناسله وفرجه دینور ونفس وذات معناسنه در
یقال هو كریم البوح ای النفس وجماع معناسنه در وشورش واختلاط معناسنه در یقال هم فی بوح ای اختلاط
وبوح كونشك اسمیدر ظهور معناسندندر یقال انور من بوح ای الشمس مؤلف مجردا عن اللام وبوح اسم
الشمس عبارتیله غیر منصرف اوله رق رسم ایلمشدر كه علم ومؤنثدر شارح دیر كه بعضلر بونی یای تحتیه ایله اولان
یوحدن مصحفدر دیدیلر لكن دكلدر بودخی مخصوص اسم شمس در كما قال فی النهایة وفی الحدیث هل طلعت بوح یعنی
الشمس بالیاء التحتیة وهو من اسمائها كبراح وهما مبنیان علی الكسر وقد یقال بالباء الموحدة لظهورها الباحة
ساحه وزننده صویك بیوك وكوم وانكین یرینه دینور وساحه معناسنه در كه خانه نك حولو تعبیر اولنان یوره سی
عرصه سیدر اساسك بیاننه كوره جمعی بوح كلور بانك ضمیله ساحه وسوح كبی ومنه المثل *ابنك ابن بوحك یشرب
من صبوحك* ای الذی ولد فی عراصك یعنی اصل ولد زاده صلبك اولان ولددر یوخسه ربیب وحفید ویا مقر اولان
ولد ولید صلبی كبی دكلدر وباحه پك چوق وجمعیتلو اولان خرما اغاجلرینه دینور الاباحة افاده وزننده برنسنه یی
بركسیه حلال قلمق یعنی تناول واستعمالنده مرخص ومخیر ایلمك معناسنه در پس بونك مرجعی برآدم كندی ملكی
اولان نسنه یی اخذه اذن ودستور ویرمك اولور كه حظر ومنع مقابلیدر زیرا احلال وتحریم شارع طرفنه متعلقدر
وبو اظهار معناسندن مأخوذدر نته كه حلال حل عقده دن مأخوذدر تقول ابحتك الشیء ای احللته لك واباحه
اظهار ایلمك معناسنه در یقال اباح سره اذا اظهره البوح بانك فتحی وواوك سكونیله والبؤوح قعود
وزننده والبؤوحة هایله كیزلو نسنه عیان اولمق معناسنه در یقال باح الشیء بوحا وبؤوحا وبؤوحة من الباب الاول
اذا ظهر وبو باء حرفیله متعدی اولور یقال باح بسره اذا اظهره البؤوح صبور وزننده ما فی الضمیر نی كتم ایتمیوب
دائما خلقه اظهار وبیان ایدن كمسیه دینور یقال رجل بؤوح ای مظهر بما فی صدره البیحان سكران وزننده
والبیحان بانك تشدیدیله بونلرده بؤوح معناسنه در اصللری بوحان وبیوحان ایدی حرف حلق مجاورتیله واو یایه
قلب اولندی الاستباحة برنسنه یی مباح وحلال عد ایلمك معناسنه در بو مناسبتله برقومك مجموعنی استیصال
وجهیله قتل واهلاك ایلمك معناسنده استعمال اولندی یقال استباحهم ای استأصلهم باح راح وزننده بركاتب
معروف لقبیدر كه رساله باحیه نك مؤلفیدر شارحك بیاننه كوره اصفهانی الاصل دردیلم امراسندن برینك كاتبی ایدی
ادب واشعارده یكانه زمان ایدی باح بما فی الفؤاد باحا قولی سبب تلقیب اولمشدر البواح سحاب وزننده ظاهر
وعیان معناسنه در یقال امره بمعصیة بواحا ای ظاهرا مكشوفا المبیح اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور
بوحك بانك فتحیله ویسك لفظی كبی كلمه رحم ورقتدر بركسه نك حالنه آجیوب مرحمت اتدكده تلفظ اولنور سكا
یازیق حیف ودریغ دیمكدر وبو نفس وذات معناسندن مأخوذدر یقولون بوحك وهی كلمة ترحم كویسك البیاح
كتاب وزننده والبیاح كتان وزننده برنوع بالق آدیدر البوحی صرعی وزننده ومرادفیدر كه یره چالنمش كمسه لر
دیمكدر بویح لفظندن جمعدر صریع وصرعی كبی مقتولده استعمال اولنور استباحه كبی مجازدر یقال تركهم بوحی
ای صرعی بیحان ریحان وزننده برقبیله پدرینك اسمیدر ابل بیحانیه اكا منسوبدر وبیحان دائما سرتی اظهار ایدن
كمسیه دینور نته كه ذكر اولندی التبییح تفعیل وزننده اتی پاره لیوب بلوك بلوك ایلمك معناسنه در یقال بیح
اللحم تبییحا اذا قطعه وقسمه وبركسیه بركز لوجه رازی اشعار ایلمك معناسنه در یقال بیح به اذا اشعره سرا پس
بو معناده واوی ویائی اولور یاخود اصلی واوی اولوب وجه مذكور اوزره یایه منقلب اولدی البیاحة بانك تشدیدیله
بالق طوتجق آغه وطوره دینور شبكة الحوت معناسنه فصل التاء الفوقیة التحتحة زلزله وزننده بری اوته
قلدانوب حركت ایلمك معناسنه در وحركت سیر ومشی صوتندن كه ایاق طاوشی تعبیر اولنور حكایه اولور لكن
یابجه یابجه اولان صوتندن حكایه در كه طپردی تعبیر اولنور تقول سمعت تحتحة سیره ای صوت حركته التحتح
تزلزل وزننده یرندن حركت ایلمك وقلدامق معناسنه در یقال ما یتحتح من مكانه ای ما یتحرك الترح فرح وزننده
وضدیدر كه غم وهم معناسنه در اسم ومصدر اولور یقال ما الدنیا الا فرح وترح ای هم ویقال ترح به ترحا من الباب الرابع
اذا غم به وحزن وبو كسك یردن اشاغی یه اتمك معناسنه در تقول ما زلنا اللیلة فی ترح ای هبوط وفقر واحتیاج معناسنه در
یقال به ترح ای فقر التترح تفعل وزننده غملنمك معناسنه در یقال تترح به اذا غم التتریح تفعیل وزننده مغموم
ومكدر قلمق معناسنه در یقال ترحه تتریحا اذا احزنه واغمه الترح كتف وزننده قلیل الخیر اولان كمسیه اطلاق اولنور
سائلی محزون ایلدیكیچون بوراده قلت عدمدن كنایه در یقال هو ترح ای قلیل الخیر المترح معظم وزننده كركی كبی

بو يايه طويمش بو يالوثوبه دينور يقال ثوب مترّح اى مصبوغ صبغا مشبعا وشدّت وصعوبتلو اولان وجه معاشه دينور
يقال عيش مترّح اى ضيق شديد وآرالق آرالق كسيلور اولان آزجه سيل صوينه دينور المترح محسن وزننده
شول كمسيه دينور كه دائما معجب ومفرّح اولميوب مكدّر اولان نسنه لرى كوروب ايشيدر اوله تارح آدم وزننده
ابراهيم الخليل على نبينا وعليه صلوة الجليل حضرتلرينك پدرلرى اسميدر وآزر عموجه لريدر التشحة تانك ضمى
وشين معجمه نك سكونيله جدّ معناسنه در كه حظ ونصيبدر بعض نسخه ده جدّ لفظى مكسورا مضبوط اولمغله سعى
واهتمام ديمك اولور وغيرت وحميت معناسنه در قال الطرماح الشاعر * ملا بائصا ثم اعترته حمية * على تشحة من ذائد
غير واهن * اى على حمية غضب وبونك اصلى وشحه ايدى واو تايه مبدل اولمشدر وتشحه جبن وخوف وفرق على قول
حرد معناسنه در كه خشم وغضب ديمكدر وخبث نفس معناسنه در وحرص وطمع معناسنه در بونلرده اسمدر
التشح فرح وزننده ذكر اولنان معنالرك مجموعندن مصدردر مؤلف مسامحه اوزره سرد ايلمشدر الاتشح احمر وزننده
آنلردن صفتدر يقال رجل اتشح اى متصف بالتشح التفاح رمّان وزننده فواكهدن المايه دينور فارسيده
سيب دينور كه تركيبى المايله همشماردر وبو تفحه دن مأخوذدر كه رايحهٔ طيبه يه دينور المتفحة مزرعه وزننده
المالق اولان يره دينور التفاحتان تثنيه بنيه سيله بدنده ايكى اوجه ده اولان اوتلق باشلرينه اطلاق اولنور كه الماجق
تعبير اولنور هر برينه تفاحه دينور التوح لوح وزننده متهيء وآماده اولمق معناسنه در يقال تاح له الشيء يتوح توحا
اذا تهيأ التيح تانك فتحى ويانك سكونيله بودخى متهيء وآماده اولمق معناسنه در كه واوى ويائى اولور يقال تاح له الشيء
يتيح تيحا اذا تهيأ مصباحده سهل وتيسر عبارتيله مفسر اولمغله مأللرى بردر وتيح ايكى طرفه ميلان ايده رك يوريمك
معناسنه در يقال تاح فى مشيته اذا تمايل الاتاحة افاده وزننده تهيئه قلمق معناسنه در يقال اتاحه الله فاتيح
اى هيأه فتهيأ وتهيئة الهيدن مراد تقدير اولمغله امّهات سائره ده تقدير ايله مفسردر مؤلف دخى متاح معناسنده
تصريح ايدر المتيح منبر وزننده شول فضول كمسيه دينور كه اوزرينه لازم اولميان بيهوده ومالايعنى يه دائما تعرض
ايدر اوله على قول دائما يليه لره واقع اولان كمسيه دينور وشول آته دينور كه شوق ونشاطندن برى اوته جولان وميلان
ايده رك يورر اوله التياح شدّاد وزننده والتيحان تانك كسرى ومدّيله والتيحان تانك كسرى وياى مشدده نك
فتحيله بونلرده متيح معنالرينه در المتياح محراب وزننده كثير الحركه اولوب دائما ناسزا ايشلره تعرض ايدن
فضول وكستاخه دينور وامر مقدّر معناسنه در المتاح مباح وزننده بودخى امر مقدّر معناسنه در يقال امر متياح
ومتاح اى مقدّر ابو التياح شدّاد وزننده تابعيندن يزيد الضبعى كنيه سيدر انس بن مالكدن روايت ايلمشدر
فصل الثاء المثلثة الثحثحة زلزله وزننده شول بوغوق سسه وخرلدى يه دينور كه بوغازك اوجنده كوچك
دلك يانندن ظهور ايدر مؤلفك بيانه كوره اسمدر لكن شارحك تمثيلنه كوره مصدردر اول كونه صوتله سسلنمك
معناسنه در يقال فى صوته ثحثحة اى فيه بحة عند اللهاة الثحثاح ثانك فتحيله حثحاث معناسنه در كه ذكر اولندى
يقال قرب ثحثاح اى حثحاث الاثعنجاج افعنلال وزننده يغمور متمادى برى برى اوزره ياغمقله سيل اولوب
اقمق معناسنه در يقال اثعنجج المطر اذا سال وكثر وركب بعضه بعضا فصل الجيم الجبج جيمك فتحى
ويانك سكونيله قرعه وقار نوعندن آشيق آتمق معناسنه در كه بزم ديارلرده شش اوينامق تعبير اولنور يقال جبج
القوم بكعابهم جبجا من الباب الاول اذا رموا بها لينظروا ايها يخرج فائزا وجبج جيمك حركات ثلاثيله آرى قسمنك
بال يايدقلرى قوغانه دينور جمعى اجبج كلور افليس وزننده واجباج كلور الجحّ جيمك فتحى وحانك تشديديله
برنسنه يى يايوب دوشه مك معناسنه در يقال جحّ الشيء جحا من الباب الاول اذا بسطه وجحّ اكل ايلمك معناسنه در
كما سيذكر يقال جحّ الرجل اذا اكل الجحّ الجحّ جيمك ضميله بورشق كوچك قاونه على قول اول كونه ابو جهل قربوزينه
دينور الاجحاج همزه نك كسريله حامل قسمنك وضع حملى قريب اولمغله قارنى بيومك معناسنه در يقال اجحت المرأة
اذا حملت فاقربت وعظم بطنها وبو ماده فى الاصل برتجى جانورك وجه مذكور اولمسنه مخصوص اولوب بعده
تعميم اولنمشدر المجحّ آندن اسم فاعلدر صفت خاصه در ومنه الحديث ان كلبة كانت فى بنى اسرائيل مجحا
فعوى جراؤها فى بطنها الجحجح غبغب وزننده والجحجاح حثحاث وزننده برقومك سيد وذيشاننه دينور جمعى
جحاجح وجحاجحه وجحاجيح كلور وجحجح ناكس وبى مروّت شخصه دينور فسل معناسنه الجحجح هدهد وزننده
ايرى جنه لوقوچ قيونه دينور الجحجحة زلزله زننده برخصوصك نهايتنه بالغ اولمغله سعى وابتدار ايلمك
معناسنه در يقال جحجح الرجل الشيء اذا استقصاه وبادر اليه وبرنسنه دن فارغ اولوب كير وطورمق معناسنه در
يقال جحجح عن الامر اذا كفّ عنه وبرنسنه دن قورقغله قچنلوب كيرودونمك معناسنه در يقال جحجح عن القرن

اذا

اذا نكص جحجح جيملرك فتحى وضمى وحالرك سكونيله قيون قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر المجدح
منبر وزننده سويق يعنى قاوددیدكلرى قاورلمش بغدايى يا اونى ازوب بولايوب قارشديره جق كوچك طوقمغه
دينور ومجدح منازل قمردن دبران ديدكلرى منزله دينور على قول بر كوچك يلدز اسميدر كه دبران ايله ثريا ميانده
اولور وبو معناده ميمك ضميله ده لغتدر شارحك بيانه كوره قول اوّل ارجحدر وذكر اولنان دبران ديدكلرى يلدزلر
جمله نجومدن صكره طلوع ايدرلر ولهذا مجدح وحادى النجوم دخى ديرلر حادى سوريجى ديمكدر وآنلر ثور برجنده
بش يلدزدر كه سنام الثور دخى ديرلر ايارك يكرمى التيسنده طالع اولوب سقوطى تشرينده اولور انتهى ومجدح
دوه يه مخصوص برنوع تمغا اسميدر كه اويلقلرينه باصيلور الاجداح همزه نك كسريله دوه نك اويلغنه مجدح
ديدكلرى تمغاى مذكور بصمق معناسنه در يقال اجدح الابل اذا وسمها بالمجدح وقاودى صوايله ازوب بولامق
معناسنه در يقال اجدح السويق اذا لته المجاديح ميمك فتحيله انوآء معناسنه در كه رقباسى اولان كواكب
طلوعنده ساقط اولان كواكبه دينور نته كه نوء ماده سنده بيان اولندى شارح ديركه مفردى مجدح در منبر وزننده
ياء اشباع النمشدر يقال ارسلت السماء مجاديح الغيث اى الانوآء المجدوح ميمك فتحيله فصد اولنمش دوه نك
قانته دينور كه زمان جاهليتده صقليوب قحط ايامنده آنى بعض مخلوطاتله تناول ايدرلر ايدى الجدح مدح وزننده
سويق صوايله قارشدروب بولامق معناسنه در يقال جدح السويق جدحا من الباب الثالث اذا لته الاجتداح
افتعال وزننده جدح معناسنه در يقال اجتدح السويق بمعنى جدحه التجديح تفعيل وزننده برنسنه يه برشيء
بيلاشدرمق معناسنه در يقال جدّحه تجديحا اذا لطخه المجدّح معظم وزننده صوقاتلمش نسنه يه دينور يقال
شراب مجدّح اى مخوّض جدح كسرتينله كچى قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر المجداح محراب
وزننده ساحل بحر معناسنه در كه دكز يالسيدر وبو مجازدر جدح سويق معناسندندر الجرح جيمك فتحى ورانك
سكونيله يارهلمق معناسنه در يقال جرحه جرحا من الباب الثالث اذا كلمه وكسب وكار ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال جرح الرجل اذا اكتسب اساسك بيانه كوره بو معنا مجازدر تأثير جارحدن مستعار اولمغله اعمال
يد ورجل ايله اولان اكتسابه مخصوصدر عوامل اولان ايدىء وارجل انسانه جوارح اطلاقى دخى مكسوبده تأثير
ايتديكى علاقه سنه مبنى در وبركسيه قدح وطعن ياشتم ايله زباندر ازلق ايدوب دلازار ايلمك معناسنه استعمال
اولنور كه جراحات سناندن اشدّ اولور يقال جرح فلانا اذا سبعه وشتمه وحاكم شاهدك كذب ياخود فسق مقوله سى
تهمتدن ناشى عدالتنى اسقاطله شهادتنى ردّ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جرح القاضى شاهدا اذا اسقط عدالته
وجرح يارهلنمق معناسنه در يقال جرح الرجل جرحا من الباب الرابع اذا اصابته جراحة وشاهد مردود الشهاده
اولمق معناسنه در يقال جرح الشاهد اذا جرحت شهادته التجريح تفعيل وزننده بودخى يارهلمق معناسنه در
كثرتى ياخود شدّتى متضمندر يقال جرّحه تجريحا بمعنى جرحه الجرح جيمك ضميله اسمدر يارهيه دينور جمعى
جروح كلور وندرت اوزره اجراح كلور الجراح كتاب وزننده جراحه نك جمعيدر كه بودخى يارهيه دينور الجريح
امير وزننده يارهلو مجروح معناسنه در مذكره ومؤنثه وصف اولور زيرا فعيل بمعنى مفعولدر يقال رجل وامرأة جريح
اى مجروح جمعى جرحى كلور قتيل وقتلى كبى الاجتراح افتعال وزننده بودخى اعمال جوارحله اكتساب ايلمك
معناسنه در يقال اجترح الرجل اذا اكتسب الجوارح جارحه نك جمعيدر كواسب معناسنه در مكسوبده تأثيرى
علاقه سيله بو مناسبتله قصراق آتلره اطلاق اولنور نتاجله اصحابنه كسب مال ايلدكلريچون وكسب وكار ايلمكده
آلت اولان اعضاء انسانى يه اطلاق اولنور كه مراد ايدى وارجلدر مترجم ديركه آغزده داخلدر زيرا بعض قوّاللر سوز
صاتوب اقچه قزانورلر ندماى كبار كبى وتعيينجى پشتلرك كونلرى دخى داخلدر مدخول اولديغى كبى وشكارى
اولان يرتجى قوشلره وجانورلره دخى جوارح اطلاق اولنور وعربلر هذه الناقة والاتان من جوارح المال ديرلر
شابّة مقبلة الرحم معناسنه يعنى كنج اولمغله طوغوروب اصحابنه كسب مال ايدن دوابدندر وبو معناى اسبقدن
شعبه در الاستجراح عيب وفساد يعنى معيوب وفاسد اولمغله جرح ورده مستحق اولمق معناسنه در يقال استجرح
الشيء اذا صار معيوبا وفاسدا الجرّاح شدّاد وزننده بر رجل علميدر الجردحة دحرجه وزننده مؤلف ديركه
ظنّ ايدرمكه بيون اوزاتمق معناسنه در يقال جردح عنقه كانّه اطاله شارح ديركه بو لغتى فرّاء ذكر ايدوب
معناسنى تفسير ايلمامشدر اكا بناء مؤلف ظنّ ايله تفسير ايلمشدر الجرداح والجرداحة جيملرك كسريله باشى
سيوريجه تپه لره دينور باشى يومرى اولميوب سوبو وسيورى اولان كمسيه مجردح الرأس اطلاقى اكا تشبيهله در
الجزح جيمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بركسنه برنسنه يه ايلشميوب طوغرى كندى ايشته كتمك معناسنه در يقال

لطيفه

جزح الرجل جزحا من الباب الثالث اذا مضى لحاجته وعطيهٔ كثيره ويرمك على قول بركسيه طانشميه رق خود
بخود ويرمك معناسنه در يقال جزح الرجل لفلان اذا اعطاه عطاء جزيلا او اعطى ولم يشاور احدا وآهو وجيران
قسمى يتاغنه كيرمك معناسنه در يقال جزحت الظباء اذا دخلت كناسها و يپراق سلكمك ايچون اغاجه اورمق
معناسنه در يقال جزح الشجر اذا ضربه ليحت ورقه وكندى مالندن برآخر آدمه برمقدار بولوب ويرمك معناسنه در
يقال جزح له من ماله جزحة اى قطع له قطعة وجزح ويركويه اطلاق اولنور عطيه معناسنه كه وصف بالمصدر در
يقال اعطاه جزحا جزيلا اى عطية كثيرة الجزحة حمزه وزننده مالدن برقطعه يه دينور الجزح جبل وزننده
والجزح كتف وزننده رأى ورشد وكياست درجه سنه بالغ اولان اوغلانه دينور يقال غلام جزح وجزح اذا نظر
وتكايس جطح كسرتين وحانك سكون اوزره بناسيله قرى معناسنه مستعملدر كه قراردن امر حاضر مؤنثدر
طوردیمكدر بوكلمه يى قچن كچى صاغان كسه كچى سركشلك ايلدكده تكلم ايدرلر على قول كوچك ديشى قوزيلره
ديرلر كچى يه دينمز الجلح جيمك فتحى ولامك سكونيله طوار اغاجك يوقرى داللرنى كيروب قبوقلرنى صويمق
معناسنه در يقال جلح المال الشجر جلحا من الباب الثالث اذا رعى اعاليه وقشره الجوالح جوارح وزننده قارغى
قامشلرك وحصير اوتلرينك باشلرندن پنبه كبى اوچوب كيدن نسنه لره دينور جالحه مفرديدر تركيده توزاق تعبير اولنور
المجالحة مكالحه وزننده ومرادفيدر كه ازغشوب بدچهره اظهار ايلمكدر كه مكاشفه معناسندن مأخوذ در يقال جالحه
اى كالحه وبرايشى آچقلمق معناسنه در يقال جالح بالامر اذا جاهره وعداوتى عيان ايلمك معناسنه در كه آچقدن
دشمنلك ايلمكدر تقول جالحنى فلان اى كاشفنى بالعداوة ومكابره معناسنه در يقال جالحه اذا كابره المجالح اسم فاعل
بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور وقيش ايامنده سود ويرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور قوت وغزارتى كشف ايلديكيچون
جمعى مجاليح كلور ومجاليح شول قحط وغلاسنه لرينه اطلاق اولنور كه طوارلرى هلاك ايدر اوله المجلاح مفتاح وزننده
شول جلادتلو طيانقان ناقه يه دينور كه قوراق سنه لره تحمل ايدوب سودنى چكمز اوله الجلح فتحتينله باشك ايكى
جانبنده قيل اثرى اولمامق وجه اوزره كل اولمق معناسنه در كرك خلقى وكرك عرضى اولسون يقال جلح الرجل جلحا
من الباب الرابع اذا صار منحسر الشعر من جانبى رأسه اول رجله اجلح دينور زمخشرى باشنك اوكنده قيل اولميان ايله
ومنيرى باشنك اوكنك ايكى طرفنده قيل اولميانله تفسير ايلمشدر المجلح محدث وزننده اكول كسيه اطلاق اولنور
قابى كل باشه دوندر ديكيچون يقال رجل مجلح اى اكول المجلح معظم وزننده اكل اولنمش نسنه يه اطلاق اولنور
الاجلح احمر وزننده باشى وجه مذكور اوزره كل اولان كشى يه دينور وتپه سى قبه لو اولميوب مسطح اولان قوچى يه
ومحفه يه اطلاق اولنور واطرافنده قورقولق تعبير اولنان ديوارى اولميوب كشاده اولان طامه اطلاق اولنور كه كاركير
بيوتده اولور يازموسمنده كيجه طاملرده يتارلر قال الشارح وفى الحديث من بات على سطح اجلح فلا ذمة له اى على سطح
لم يحجر بجدار الجلح جيمك ضميله سكر وزننده بوينوز سز صغره اطلاق اولنور يقال بقر جلح اى بلا قرون كرچه مؤلف
وزن مذكور ايله تقييد ايلمشدر لكن امهات سائره ده جيمك ضمى ولامك سكونيله مضبوطدر كه اجلح وجلحاء كلمه لرندن
جمعدر يقال ضأن اجلح وبقرة جلحاء وبقر جلح الجلاح غراب وزننده اوكنه نه كلورسه سپوروب كوترر اولان
سيل صوينه اطلاق اولنور يقال سيل جلاح اى جراف التجليح تفعيل وزننده برشيئه تصميم همت ايله اقدام ايلمك
معناسنه در يقال جلح على الشئ اذا اقدم عليه وصمم ويرتجى جانور برنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال جلح الاسد على القوم اذا حمل عليهم الجلواح جيمك كسريله ارض واسعه يه دينور جلحاء صحراء وزننده
بغداد قضاسنده برقريه وبصره ترابنده برموضع آديدر الجلحاءة جيمك كسريله قطعا نسنه انبات ايلمين كل يره
دينور الجليحه جيمك فتحيله اعراب قسمنه مخصوص برنوع طعامدر كه صافى ياغه سود صاغوب قارشدررلر
كوره مز كبى اولمغله اكل ايدرلر الجليحاء غبيراء وزننده غنى قبيله سنه مخصوص بركونه شعار وعلامتدر كه
شخونده برى برنى آنكله ادراك ايدرلر الجلمحة دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در ميمى زائده در يقال جلمح
رأسه اذا حلقه الجليح زبرج وزننده آفت وداهيه يه دينور وزشت وبدلقا قوجه قارى يه دينور الجلادح علابط
وزننده پك اوزون شيئه دينور جمعى جلادح كلور جيمك فتحيله جوالق وجوالق كبى الجلندح سمندل وزننده بغايت ثقيل
وناتراش وناساز كسيه دينور الجلندحة جيمك ضميله قوى وشديد وطيانقان اولان ناقه يه دينور اركككنه اطلاق اولنمز
يقال ناقة جلندحة اى صلبة شديدة الجمح جيمك فتحى وميمك سكونيله والجموح قعود وزننده والجماح جمال
وزننده راكبى ضبطه قادر اولمامق وجهيله آت سركش وباشى سرد اولوب راكبنى اشلمز اولمق معناسنه در يقال
جمح الفرس جمحا وجموحا وجماحا من الباب الثالث اذا اعتز فارسه وغلبه وخاتون مطلقه دكل ايكن زوجندن اذنسز

اقرباسى خانه سنه كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال جمحت المرأة زوجها اذا خرجت من بيته الى اهلها
قبل ان يطلقها وشتاب وسرعتله كتمك معناسنه در يقال جمح الرجل اذا اسرع وآشق اوبنيان چوجق برآشقله
آخر آشغى اوروب يرندن آيرمق معناسنه در يقال جمح الصبى الكعب بالكعب اذا رماه حتى ازاله عن مكانه الجموح
صبور وزننده باشى پك سرد ياوز آته دينور يقال فرس جموح اذا كان يعتز فارسه ويغلبه وجموح اسمادندر ومسلم
ابن عمرو الباهلى فرسنك اسميدر وجموح كندى هوس وهواسنه تابع اولوب اصلا نصح وتربيه ايله رد ومنعى قابل اولميان
كسيه اطلاق اولنور يقال رجل جموح اذا كان يركب هواه فلا يمكن رده الجماح رمان وزننده جنكدن منهزم
اولمش عسكره اطلاق اولنور كه رد وارجاعلرى ممكن اولمز جامح مفرديدر وجماح اسم اولور تعليم اوقنه دينور كه
تمرنسز اولوب واوجى فندق كبى طوپاق اولور نشاندن كيرو مردود اولور وملاعب اطفالدن شول ملعبه يه دينور كه
براغاج تپه سنه ميوه قصدروب آنكله بينلرنده لعب ايدرلر وشول نباته دينور كه حلى وصليان ديدكلرى اوت كبى
اطرافنده يومشق قلچقلرى وخوشه طرزنده پوسكللرى اوله خلاصه سى تازه انكنار شكلنده اوله جمعى جماميح كلور
وبعض اشعارده ضرورت ايچون جمامح كلمشدر جماح كتان وزننده جميح زبير وزننده وجمح زفر وزننده
اسماء رجالدندر وجميح زبير وزننده آلت تناسله دينور وجمح زفر وزننده بتونمير بوردنده برطاغنك آديدر جمح
جيمك كسريله اسامیدندر عبدالله بن جمح برشاعر عبقسى در يعنى عبدالقيس قبيله سندندر الجنوح قعود وزننده
ميل ايلمك معناسنه در يقال جنح اليه جنوحا من الباب الثالث والاول والثانى اذا مال اليه وبرآدمك قولنه طوقنمق
معناسنه در يقال جنح فلانا اذا اصاب جناحه وكيجه ظهور ايلمك معناسنه در يقال جنح الليل اذا اقبل ودوه يى آغر
يوك بصمقله ككركى شكست اولمق معناسنه در يقال جنح البعير على بناء المجهول اذا انكسرت جوانحه لثقل حمله
الاجتناح افتعال وزننده بودخى برشيئه ياخود برطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال اجتنح اليه بمعنى جنح
واجتناح فى السجود مصلى سجده ده ايكى اللرينك آيه لرينه چوكوب قوللرنى يره فرش ايلميه رك يردن يوقريجه
ديرسكلرنى رفع ايدوب وبطننك ايكى طرفنه قصدرميه رق قولتقلرنى قوغوشجه طوته رق بعينه قناد شكلنده
طوتمق معناسنه در كه بو وضع اوزره امر شرعى صادر اولمشدر يقال اجتنح الساجد اذا اعتمد على راحتيه مجافيا
للذراعين غير مفترشهما وناقه سرعتله يوريمك على قول شدت سرعت واندفاعندن آياقلرى كوكسنه طوقنه رق
طورطوب ديوشورلمش كبى اكسه سى اوكنه طيانمق وجه اوزره يلمك معناسنه در يقال اجتنحت الناقة اذا اسرعت
اوكان مؤخرها مسندا الى مقدمها لشدة اندفاعها وآتده اجتناح دائما بريانه طوغرى ميل واعتماد ايده رك
سكرتمسندن عبارتدر كه تك ديزكين ديدكلرى آت كبى كه كيمى صاغنه وكيمى صولنه اعتماد ايده رك سكردر يقال
يجتنح الفرس اذا كان حضره واحدا لاحد شقيه يجتنح اى يعتمد عليه فى حضره الاجناح همزه نك كسريله
بودخى ميل ايلمك معناسنه در يقال اجنح اليه اذا مال وبرنسنه يى اماله قلمق معناسنه در يقال اجنحه اذا اماله
الجوانح جانحه نك جمعيدر كوكس تخته سنك آلتنده اولان ايكى طرفلو كوچك قبورغه كمكلرينه دينور كه ككرك
تعبير اولنور اوجلرى اكريجه اولديغى باعث تسميه در ومنه يقال هذا امر تنقض منه الجوانح وهى الضلوع تحت
الترائب مما يلى الصدر الجناح جيمك فتحيله قوشك قنادنه دينور وانسانك اللرينه اطلاق اولنور جمعى اجنحه
كلور واجنح كلور افلس وزننده كذلك انسانك بازولرينه وقولتقلرينه اطلاق اولنور وبرنسنه نك برجانبنه اطلاق
اولنور مثلا دره نك ايكى جانبنه جناحى الوادى اطلاق اولنور وبرشيئك نفس وحقيقتنه اطلاق اولنور يقال
جناح الشئ اى نفسه وقناد شكلنده انلو ويصى ديزلمش انجو ديزيسنه دينور كه آويزه ايدرلر على قول مطلقا
نظام واحد اوزره ديزلمش ديزى يه دينور وكنف وحمايه وپناه معناسنه استعمال اولنور يقال فلان فى جناح فلان
اى فى ذراه وكنفه وحمايته وبرشيئك سمت وناحيه سنه اطلاق اولنور وبرنسنه نك برطائفه سنه وبربلوكنه اطلاق
اولنور وبونده جيمك ضميله ده جائزدر وپنجره يه اطلاق اولنور يقال اشرع فلان جناحا الى الطريق اى روشنا
ومنظرا وجناح حوفران بن شريك نام كسه نك فرسى اسميدر كذلك بنوسليم جماعتنده برفرس ومحمد بن مسلمة
الانصارى وعقبة بن ابى معيطك فرسلرى آديدر وبررجل اسميدر وجناح سياه چهره عورته اطلاق اولنور وعربلر
جناح كلمه سنى بعض كنايه واستعاره وجهيله استعمال ايدرلر مثلا وطنلرندن مفارقت ايدوب كنديلر ديجك يرده ركبوا
جناحى الطائر ديرلر فارقوا اوطانهم معناسنه وبركسيه برخصوصده بغايت جد وسعى واقدام ايلسه ركب جناحى
النعامه ديرلر وسفر اراده سنده بزديجك يرده نحن على جناح السفر ديرلر جناح جناح مكررا كچى قسمنى صاغمق
ايچون چاغرمقده تكلم اولنور سياه خاتون معناسندن مأخوذدر ذوالجناحين ايكى قناد صاحبى ديمكدر جعفر بن

جزح الرجل جزحا من الباب الثالث اذا مضى لحاجته وعطية كثيره ويرمك على قول بركسيه طانشميه رق خود
بخود ويرمك معناسنه در يقال جزح الرجل لفلان اذا اعطاه عطاء جزيلا او اعطى ولم يشاور احدا وآهو وجيران
قسمى يتاغنه كيرمك معناسنه در يقال جزحت الظباء اذا دخلت كناسها ويپراق سلكمك ايچون اغاجه اورمق
معناسنه در يقال جزح الشجر اذا ضربه ليحت ورقه وكندى مالندن برآخر آدمه برمقدار بولوب ويرمك معناسنه در
يقال جزح له من ماله جزحة اى قطع له قطعة وجزح ويركويه اطلاق اولنور عطيه معناسنه كه وصف بالمصدر در
يقال اعطاه جزحا جزيلا اى عطية كثيرة الجزحة حمزه وزننده مالدن برقطعه يه دينور الجزح جبل وزننده
والجزح كتف وزننده رأى ورشد وكياست درجه سنه بالغ اولان اوغلانه دينور يقال غلام جزح وجزح اذا نظر
وتكايس جطح كسرتين وحانك سكون اوزره بناسيله قرى معناسنه مستعملدر كه قراردن امر حاضر مؤنثدر
طوردیمكدر بوكلمه يى قچن كچى صاغان كسه كچى سركشلك ايلدكده تكلم ايدرلر على قول كوچك ديشى قوزيلره
ديرلر كچى يه دينمز الجلح جيمك فتحى ولامك سكونيله طوار اغاجك يوقرى داللرنى كيروب قبوقلرنى صويمق
معناسنه در يقال جلح المال الشجر جلحا من الباب الثالث اذا رعى اعاليه وقشره الجوالح جوارح وزننده قارغى
قامشلرك وحصير اوتلرينك باشلرندن پنبه كبى اوچوب كيدن نسنه لره دينور جالحه مفرديدر تركيده توزاق تعبير اولنور
المجالحة مكالحه وزننده ومرادفيدر كه ازغشوب بدچهره اظهار ايلمكدر كه مكاشفه معناسندن مأخوذ در يقال جالحه
اى كالحه وبرايشى آچقلمق معناسنه در يقال جالح بالامر اذا جاهره وعداوتى عيان ايلمك معناسنه در كه آچقدن
دشمنلك ايلمكدر تقول جالحنى فلان اى كاشفنى بالعداوة ومكابره معناسنه در يقال جالحه اذا كابره المجالح اسم فاعل
بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور وقيش ايامنده سود ويرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور قوت وغزارتى كشف ايلديكيچون
جمعى مجاليح كلور ومجاليح شول قحط وغلاسنه لرينه اطلاق اولنور كه طوارلرى هلاك ايدر اوله المجلاح مفتاح وزننده
شول جلادتلو طيانقان ناقه يه دينور كه قوراق سنه لره تحمل ايدوب سودنى چكمز اوله الجلح فتحتينله باشك ايكى
جانبنده قيل اثرى اولمامق وجه اوزره كل اولمق معناسنه در كرك خلقى وكرك عرضى اولسون يقال جلح الرجل جلحا
من الباب الرابع اذا صار منحسر الشعر من جانبى رأسه اول رجله اجلح دينور زمخشرى باشنك اوكنده قيل اولميان ايله
ومنيرى باشنك اوكنك ايكى طرفنده قيل اولميانله تفسير ايلمشدر المجلح محدث وزننده اكول كسيه اطلاق اولنور
قابى كل باشه دوندر ديكيچون يقال رجل مجلح اى اكول المجلح معظم وزننده اكل اولنمش نسنه يه اطلاق اولنور
الاجلح احمر وزننده باشى وجه مذكور اوزره كل اولان كشى يه دينور وتپه سى قبه لو اولميوب مسطح اولان قوچى يه
ومحفه يه اطلاق اولنور واطرافنده قورقولق تعبير اولنان ديوارى اولميوب كشاده اولان طامه اطلاق اولنور كه كاركير
بيوتده اولور يازموسمنده كيجه طاملرده يتارلر قال الشارح وفى الحديث من بات على سطح اجلح فلا ذمة له اى على سطح
لم يحجر بجدار الجلح جيمك ضميله سكر وزننده بوينوز سز صغره اطلاق اولنور يقال بقر جلح اى بلا قرون كرچه مؤلف
وزن مذكور ايله تقييد ايلمشدر لكن امهات سائره ده جيمك ضمى ولامك سكونيله مضبوطدر كه اجلح وجلحاء كلمه لرندن
جمعدر يقال ضأن اجلح وبقرة جلحاء وبقر جلح الجلاح غراب وزننده اوكنه نه كلورسه سپوروب كوترر اولان
سيل صوينه اطلاق اولنور يقال سيل جلاح اى جراف التجليح تفعيل وزننده برشيئه تصميم همت ايله اقدام ايلمك
معناسنه در يقال جلح على الشئ اذا اقدم عليه وصمم ويرتجى جانور برنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال جلح الاسد على القوم اذا حمل عليهم الجلواح جيمك كسريله ارض واسعه يه دينور جلحاء صحراء وزننده
بغداد قضاسنده برقريه وبصره ترابنده برموضع آديدر الجلحاءة جيمك كسريله قطعا نسنه انبات ايلمين كل يره
دينور الجليحه جيمك فتحيله اعراب قسمنه مخصوص برنوع طعامدر كه صافى ياغه سود صاغوب قارشدررلر
كوره مز كبى اولمغله اكل ايدرلر الجليحاء غبيراء وزننده غنى قبيله سنه مخصوص بركونه شعار وعلامتدر كه
شخونده برى برنى آنكله ادراك ايدرلر الجلمحة دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در ميمى زائده در يقال جلمح
رأسه اذا حلقه الجلبح زبرج وزننده آفت وداهيه يه دينور وزشت وبدلقا قوجه قارى يه دينور الجلادح علابط
وزننده پك اوزون شيئه دينور جمعى جلادح كلور جيمك فتحيله جوالق وجوالق كبى الجلندح سمندل وزننده بغايت ثقيل
وناتراش وناساز كسيه دينور الجلندحة جيمك ضميله قوى وشديد وطيانقان اولان ناقه يه دينور اركك نه اطلاق اولنمز
يقال ناقة جلندحة اى صلبة شديدة الجمح جيمك فتحى وميمك سكونيله والجموح قعود وزننده والجماح جمال
وزننده راكبى ضبطه قادر اولمامق وجهيله آت سركش وباشى سرد اولوب راكبنى اشلمز اولمق معناسنه در يقال
جمح الفرس جمحا وجموحا وجماحا من الباب الثالث اذا اعتز فارسه وغلبه وخاتون مطلقه دكل ايكن زوجندن اذنسز

اقرباسى خانه سنه كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال جمحت المرأة زوجها اذا خرجت من بيته الى اهلها
قبل ان يطلقها وشتاب وسرعتله كتمك معناسنه در يقال جمح الرجل اذا اسرع وآشق اوبنيان چوجق برآشفله
آخر آشغى اوروب يرندن آيرمق معناسنه در يقال جمح الصبى الكعب بالكعب اذا رماه حتى ازاله عن مكانه الجموح
صبور وزننده باشى پك سرد ياوز آته دينور يقال فرس جموح اذا كان يعتز فارسه ويغلبه وجموح اسمادندر ومسلم
ابن عمرو الباهلى فرسنك اسميدر وجموح كندى هوس وهواسنه تابع اولوب اصلا نصح وتربيه ايله رد ومنعى قابل اولميان
كسيه اطلاق اولنور يقال رجل جموح اذا كان يركب هواه فلا يمكن رده الجماح رمان وزننده جنكدن منهزم
اولمش عسكره اطلاق اولنور كه رد وارجاعلرى ممكن اولمز جامح مفرديدر وجماح اسم اولور تعليم اوقنه دينور كه
تمرنسز اولوب واوجى فندق كبى طوباق اولور نشاندن كيرو مردود اولور وملاعب اطفالدن شول ملعبه يه دينور كه
براغاج تپه سنه ميوه قصدروب آنكله بينلرنده لعب ايدرلر وشول نباته دينور كه حلى وصليان ديدكلرى اوت كبى
اطرافنده يومشق قلچقلرى وخوشه طرزنده پوسكللرى اوله خلاصه سى تازه انكنار شكلنده اوله جمعى جماميح كلور
وبعض اشعارده ضرورت ايچون جمامح كلمشدر جماح كتان وزننده جميح زبير وزننده وجمح زفر وزننده
اسماء رجالدندر وجميح زبير وزننده آلت تناسله دينور وجمح زفر وزننده بنو نمير يوردنده برطاغك آديدر جمح
جيمك كسريله اساميدندر عبد الله بن جمح برشاعر عبقسى در يعنى عبد القيس قبيله سندندر الجنوح قعود وزننده
ميل ايلمك معناسنه در يقال جنح اليه جنوحا من الباب الثالث والاول والثانى اذا مال اليه وبرآدمك قولنه طوقنمق
معناسنه در يقال جنح فلانا اذا اصاب جناحه وكيجه ظهور ايلمك معناسنه در يقال جنح الليل اذا اقبل ودوه يى آغر
يوك بصمقله ككركى شكست اولمق معناسنه در يقال جنح البعير على بناء المجهول اذا انكسرت جوانحه لثقل حمله
الاجتناح افتعال وزننده بودخى برشيئه ياخود برطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال اجتنح اليه بمعنى جنح
واجتناح فى السجود مصلى سجده ده ايكى اللرينك آيه لرينه چوكوب قوللرنى يره فرش ايلميه رك يردن يوقريجه
ديرسكلرنى رفع ايدوب وبطننك ايكى طرفنه قصدرميه رق قولتقلرنى قوغوشجه طوته رق بعينه قناد شكلنده
طوتمق معناسنه در كه بو وضع اوزره امر شرعى صادر اولمشدر يقال اجتنح الساجد اذا اعتمد على راحتيه مجافيا
للذراعين غير مفترشهما وناقه سرعتله يوريمك على قول شدت سرعت واندفاعندن آياقلرى كوكسنه طوقنه رق
طورطوب ديوشورلمش كبى اكسه سى اوكنه طياتمق وجه اوزره يلمك معناسنه در يقال اجتنحت الناقة اذا اسرعت
اوكان مؤخرها مسندا الى مقدمها لشدة اندفاعها وآتده اجتناح دائما بريانه طوغرى ميل واعتماد ايده رك
سكرتمسندن عبارتدر كه تك ديزكين ديدكلرى آت كبى كه كيمى صاغنه وكيمى صولنه اعتماد ايده رك سكردر يقال
يجتنح الفرس اذا كان حضره واحدا لاحد شقيه يجتنح اى يعتمد عليه فى حضره الاجناح همزه نك كسريله
بودخى ميل ايلمك معناسنه در يقال اجنح اليه اذا مال وبرنسنه يى اماله قلمق معناسنه در يقال اجنحه اذا اماله
الجوانح جانحه نك جمعيدر كوكس تخته سنك آلتنده اولان ايكى طرفلو كوچك قبورغه كمكلرينه دينور كه ككرك
تعبير اولنور اوجلرى اكريجه اولديغى باعث تسميه در ومنه يقال هذا امر تنقض منه الجوانح وهى الضلوع تحت
الترائب مما يلى الصدر الجناح جيمك فتحيله قوشك قنادنه دينور وانسانك اللرينه اطلاق اولنور جمعى اجنحه
كلور واجنح كلور افلس وزننده كذلك انسانك بازولرينه وقولتقلرينه اطلاق اولنور وبرنسنه نك برجانبنه اطلاق
اولنور مثلا دره نك ايكى جانبنه جناحى الوادى اطلاق اولنور وبرشيئك نفس وحقيقتنه اطلاق اولنور يقال
جناح الشئ اى نفسه وقناد شكلنده انلو ويصى ديزلمش انجو ديزيسنه دينور كه آويزه ايدرلر على قول مطلقا
نظام واحد اوزره ديزلمش ديزى يه دينور وكنف وحمايه وپناه معناسنه استعمال اولنور يقال فلان فى جناح فلان
اى فى ذراه وكنفه وحمايته وبرشيئك سمت وناحيه سنه اطلاق اولنور وبرنسنه نك برطائفه سنه وبربلوكنه اطلاق
اولنور وبونده جيمك ضميله ده جائزدر وپنجره يه اطلاق اولنور يقال اشرع فلان جناحا الى الطريق اى روشنا
ومنظرا وجناح حوفران بن شريك نام كسه نك فرسى اسميدر كذلك بنو سليم جماعتنده برفرس ومحمد بن مسلمة
الانصارى وعقبة بن ابى معيطك فرسلرى آديدر وبررجل اسميدر وجناح سياه چهره عورته اطلاق اولنور وعربلر
جناح كلمه سنى بعض كنايه واستعاره وجهيله استعمال ايدرلر مثلا وطنلرندن مفارقت ايدوب كتديلر ديجك يرده ركبوا
جناحى الطائر ديرلر فارقوا اوطانهم معناسنه وبركسه برخصوصده بغايت جد وسعى واقدام ايلسه ركب جناحى
النعامه ديرلر وسفر اراده سنده بزديجك يرده نحن على جناح السفر ديرلر جناح جناح مكررا كچى قسمنى صاغمق
ايچون چاغرمقده تكلم اولنور سياه خاتون معناسندن مأخوذدر ذو الجناحين ايكى قناد صاحبى ديمكدر جعفر بن

ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدن طیار کبی مؤیّده ملحمه سنده کفار روم ایله مقاتله ایدوب ایکی قولاری بریده اولدقدنصکره شهید اطائر روح پرفتوحلری جانب عرش بریته پریده اولغله حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حقلرنده ان الله قد ابدله یدیه جناحین یطیر بهما فی الجنة حیث یشاء دیورملریله ذوالجناحین ایله ملقب اولدیلر ذوالجناح اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن شمر بن لهیعة الحمیری لقبیدن الجناح جیمك ضمیله کامواتم معناسنه در طریق حقدن باعث میل اولدیغیچون یقال لاجناح علیه ای لاائم شارح دیرکه بعضلر جناح کاه لفظندن معرّب دیدی لکن مرجوحدر الجنح جیمك کسریله بودخی جانب وچوره وکنف وحمایه وناحیه معنالرینه در وجنح اللیل کیجه دن برطائفه ومقداره اطلاق اولنور میلی وذهابی ایچون و بوندن جیمك ضمیله ده جائز در یقال مضی جنح من اللیل ای طائفة منه وجنح بر رجل اسمیدن الجناح کتاب وزننده بر سرای عظیم آدیدر که ابومهدیه نام کسنه ظاهر یصره ده بنا ایلمشیدی الجنح تفعل وزننده الجتناح کبی بودخی مصلی سجده ده قولارنی یاتور میوب وصفقه در میوب قنادطر زنده طوتمق معناسنه در نکه تصویر اولندی یقال جنح الساجد یعنی اجنح جنادح علابط وزننده ابن میمون درکه اصحابیدندر مصر فتحنده بولنمشدر الجوح جیمك فتحی وواوك سکونیله قریوزه دینور بطیخ شامی کبی و جوج مصدر اولور اسنیصال وجهیله هلاك ایلمك معناسنه یقال جاحتهم السنة یجوح جوحا اذا اهلکتهم واستأصلتهم و بولدن صاپمق معناسنه در یقال جاح الرجل اذا عدل عن الحجة الاجاحة همزه‌نك کسریله والاجتیاح افتعال وزننده بونلرده اسنیصال وجهیله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اجاحوهم واجتاحوهم ای اهلکوهم واستأصلوهم الجائحة رایحه وزننده دواب ومواشی قسمنی اهلاك واسنیصال ایدن آفت وشدّته دینور یقال جاحتهم الجائحة الجوح منبر وزننده هرشیئ اسنیصال وجهیله هلاك ایدن نسنه یه دینور الجاح برده یه دینور ستر معناسنه اصلی جایح ایدی مستوری بالتمام ستر ایلدیکیچون اطلاق اولندی الاجوح اجوف وزننده مطلقا واسع نسنه یه دینور جمعی جوح کلور جیمك ضمیله التجویح تفعیل وزننده اباغی طاشر قدوب فرسوده قلمق معناسنه در تقول جوحت رجلی ای احفیتها قصسل الحاء المهملة الحدحة عتله وزننده بودور خاتونه دینور یقال امرأة حدحة ای قصیرة الحر حانك کسری ورانك تخفیف وتشدیدیله والحرة هایله خاتونك فرجنه دینور بونلرك اصلی حرح ایدی آخرده هایله روسی فرجی کبی کثرت استعمالدن تخفیف اولندی جمعنده اصلی اوزره احراح دینور وحرون دینور لدون ومتون کبی ونصفنده حری دینور وحرحی دینور خانك کسری ورانك فتحیله یدوی وعدوی کبی وحرح دخی دیر لرسنه دیدکلری کبی وسنه بیوك فیجلی دیمك اولغله حری وحرحی که منسوبلرندر فرجی بیوك خاتون دیمکدر وحرح که کتف وزننده درفرج دوشکونی اولان نابکار کسنه دینور یقال رجل حرح ای حریص علی الحر الحرح جرح وزننده خاتونك فرجنه طوقنمق معناسنه در یقال خرج المرأة حرحا من الباب الثالث اذا اصاب حرّها المحروحة فرجنه طوقنمش خاتونه دینور حنح حانك کسری ونونك سکونیله قیون وکبی قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر الحیحاء حانك کسریله برکله درکه کتب صرفده حاجیث حیحاء عبارتیله تمثیل اولنوب لکن تفسیر معناسنه تعرّض ایلدیلر واخفش دیدیکه بونك عاعیت عیعاء وهاهیت هیهاء کلمه لرندن غیری نظیری بوقدر شارح دیرکه حیحاء مفاعله دن مصدر ثانیدر عیعاء وهیهاء کبی اصواتدن متصرّف قدر عیعاء قیون قسمنی عی عی دیه رك سورمك وهیهاء که همزه ایله هأهأة دخی دینور دوه یی علف یکمه‌ی هی دیو چاغرمق یاخود هأهأ دیو سوندرمکدن کنایه اولمغله حیحاء دخی تکه یی یاخود حماری صویه چاغرمقدن کنایه در نته که مؤلف مادّه‌لرنده بیان ایلمشدر فصسل الدال التدبیح تفعیل وزننده رکوع هیئتنده اوقه یی بسط ایدوب باشی اشاغی یه طوغری پك اکمك معناسنه در یقال دبح الرجل تدبیحا اذا بسط ظهره وطأطأ رأسه وبوحمار طور وشیدر ومنه الحدیث نهی ان یدبح الرجل فی الرکوع کایدبح الحمار ودلیل اولمق معناسنه در یقال دبح الرجل اذا ذل وهتار وبر الماسی طیراق آلتنده قبارمغله طیراق طوماسنه الدبح تفعیل وزننده برقورقو سیبنله سکرمك معناسنه در یقال دبح الرجل اذا عدا من فزع وباشی اشاغی یه پك اکککله یلی قشور لدوب بوکرلتمك معناسنه در یقال دبح الرجل اذا خنی ظهره وطأطأ رأسه وتذلل ایلمك معناسنه در یقال دبح فلان اذا تذلل الدردح زبرج وزننده بر شبیه دوشکون جریص اولان کسیه دیور ویك پیرغانی اولان عجوزه کذلك رجله دینور تذکیر ونأنیثی مساویدر یقال شیخ وعجوز دردح ای هم الدردحة هایله طول وعرضی برابر اولان عورته دینور که قبلو بغه هیئتنده اولور جمعی دراداح کلور وشول ناقه یه دینور که پك قوجه لقدن بالجمله دیشلری کیدوب چنه‌سی چنه سنه یا بشمش اوله الدلح دالك فتحی ولامك سکونیله انسان وحیوان آغر یوك آلتنده آدیملری آچه میوب خرده خرده امکلیه رك یورمك معناسنه در یقال دلح الرجل وغیره دلحا من الباب الثالث اذا مشی بحمله منقبض الخطو لثقله الدلوح صبور وزننده یغموری چوق بلوده دینور یقال سحابة دلوح ای کثیرة الماء جمعی دلح کلور ضمتینله قدوم وقدم کبی الدالح بودخی اول معنایه در یقال سحاب دالح ای کثیر الماء جمعی دلح کلور رکع وزننده ودوالح کلور کواهل کبی التدالح تفاعل وزننده ایکی کسنه برآغر شبئه یراغاج کوروب برابرجه کوترمك معناسنه در صریق حمالرینك فیجی وباغ یدکی کوتر دکلری کبی یقال تدالحاه فیما بینهما اذا حملاه علی عود دولح جوهر وزننده برخاتون آدیدر الدلح صرد وزننده چوق تراپن آته دینور یقال فرس دلح ای الکثیر العرق الدلیحة درجه وزننده ومرادفیدرکه باشی اکوب بلنی قنبور لتمق معناسنه در یقال دلیح الرجل اذا حنی ظهره وطأطأ رأسه یعنی رأسه التدمیح تفعیل وزننده باشی اشاغی یه پك اکمك معناسنه در یقال دمح الرجل تدمیحا اذا طأطأ رأسه الدمحم سفرجل وزننده بوالق دونسنه یه دینور طوب کله سی کبی الدملجة دجرجه وزننده ومرادفیدرکه بوارلمق معناسنه در یقال دملج الحجر اذا دحرجه الدملجة دالك وميمك ضمیله ایری جثه لوانسه طولوطقار طوباغ خاتونه دینور الدنوح قعود وزننده دلیل اولمق معناسنه در یقال دنح الرجل دنوحا من الباب الثالث اذا ذل التدنیح تفعیل وزننده دنوح معناسنه در الدنیح دالك کسریله نصاری طائفه سنه مخصوص بر یصقلیه آدیدر شارح دیرکه کرجه بونی عرب تکلم ایدرلر لکن غیر یینی مظنوندر مترجم دیرکه لفظ مزبور شرپانیدر کانون ثانینك آلتنجی کونیه دینورکه آندہ نصاری طائفه سی خاچلرینی صویه براقورلر واول کون یصقلیه لری اولغله اکا اطلاق اولنور سرپانیده طلوع معناسنه در که مراد اردن نهرندن طلوع حضرت عیسادر الدنیح سفیل وزننده بدخوی وبدمزاج کسیه دینور الداح راح وزننده منقش چوجق اویجاغنه دینورکه آنکله چوجقلری آویدوب اکلندررلر ومنه الدنیا داحة وهو نقش یلوح للصبیان یعالجون به وبرقاج فات قیتان مقوله سندن اورلمش بلاز کدینورکه نسوان بلکجه لرینه کچورر لر وخلوق دیدکلری طبیه دینور که جاذبه متغاردر واکوز مقوله سنك صمغ تارنده اولان آلاجه لغه وخطوط منقشه یه

الدح دالك فتحی وحانك تشدیدیله برنسنه یی طیراغه کوموب صاقلمق معناسنه در یقال دحّ الشیء فی الارض دحا من الباب الاول اذا دستها وجاع ایلمك معناسنه در یقال دحّ المرأة اذا نکحها ای جامعها وبرکسه یی قاقوب قفاسی اوزره یره یقمق معناسنه در یقال دحّ فلانا اذا دسّه فی قفاه وبو معنادندر که عربلر دعها معها دیمکله یره دحا محادیر لر یعنی اول خاتونی موجودی ودرعهده سی اولان اموال واشیاسیله ترك وفراغت قیل شارح دیرکه اصلی دعها معها اولمق دخی محتملدر لغت سعدیه ده عین حایه قلب اولنور ومحانست ایچون هاء دخی حایه قلب اولنمش اولور الانداح انفعال وزننده برنسنه یایو انلنوب بولانمق معناسنه در یقال اندحّ الشیء اذا اتسع الدحداح والدحداحة دالك فتحیله والدحدح فدفد وزننده والدحادح دالك ضمیله والدحیدحة تصغیر بنیه سیله والدودح جوهر وزننده والدحدحة تحشحه وزننده پك قصه بویلو بودور کشی یه دینور الدحوح صبور وزننده ایری جثه لو تومند عورته وناقه یه دینور دحندح دالك کسریله برکوچك بوجك آدیدر وصبیانه مخصوص برلعب اسمیدر برکوب وضع معهود اوزره دحندح دحندح دیرلر بری خطا ایدرسه برایاغی اوزره یدی کرّه سکرمك دولانور دح دح دالك کسری وحارك سکونیله دح دح حارك تنوینلریله بر رکله درکه برنسنه یی برتقریبله اقرار ایدن کسیه سویلنور اقرارا یلدنك من بعد ایسم اول چبالمه فائده سی یوقدر موقعنده سویلرلر یقال للمقرّ دح دح ودح دح ای اقررت فاسکت الدودحة حوقله وزننده سمورمك معناسنه در یقال دودح الرجل اذا سمن الدرح جرح وزننده دفع ایلمك معناسنه در یقال درحه درحا من الباب الثالث اذا دفعه الدرح فرح وزننده پك قوجه مق معناسنه در یقال درح الرجل درحا من الباب الرابع اذا هرم الدرح کتف وزننده آندن صفتدر مذکر ومؤنثه وصیف اولور یقال رجل وناقة درح ای هرمة الدرحایة دالك کسریله قارنی بیوك ششمان بودوزه دینور یقال رجل درحایة ای قصیر سمین بطین الدربحة دحرجه وزننده برقورقو سیبنله سکردوب قاچمق معناسنه در یقال دربح الرجل اذا عدا من فزع وباشی اشاغی یه پك اکککله یلی قشور لدوب بوکرلتمك معناسنه در یقال دربح الرجل اذا خنی ظهره وطأطأ رأسه وتذلل ایلمك معناسنه در یقال دربح فلان اذا تذلل الدردح زبرج وزننده بر شبیه دوشکون جریص اولان کسیه دیور ویك پیرغانی اولان عجوزه کذلك رجله دینور تذکیر ونأنیثی مساویدر یقال شیخ وعجوز دردح ای هم الدردحة هایله طول وعرضی برابر اولان عورته دینورکه قبلو بغه هیئتنده اولور جمعی دراداح کلور وشول ناقه یه دینورکه پك قوجه لقدن بالجمله دیشلری کیدوب چنه‌سی چنه سنه یا بشمش اوله الدلح دالك فتحی ولامك سکونیله انسان وحیوان آغر یوك آلتنده آدیملری آچه میوب خرده خرده امکلیه رك یورمك معناسنه در یقال دلح الرجل وغیره دلحا من الباب الثالث اذا مشی بحمله منقبض الخطو لثقله الدلوح صبور وزننده یغموری چوق بلوده دینور یقال سحابة دلوح ای کثیرة الماء جمعی دلح کلور ضمتینله قدوم وقدم کبی الدالح بودخی اول معنایه در یقال سحاب دالح ای کثیر الماء جمعی دلح کلور رکع وزننده ودوالح کلور کواهل کبی التدالح تفاعل وزننده ایکی کسنه برآغر شبئه یراغاج کوروب برابرجه کوترمك معناسنه در صریق حمالرینك فیجی وباغ یدکی کوتر دکلری کبی یقال تدالحاه فیما بینهما اذا حملاه علی عود دولح جوهر وزننده برخاتون آدیدر الدلح صرد وزننده چوق تراپن آته دینور یقال فرس دلح ای الکثیر العرق الدلیحة درجه وزننده ومرادفیدرکه باشی اکوب بلنی قنبور لتمق معناسنه در یقال دلیح الرجل اذا خنی ظهره وطأطأ رأسه یعنی رأسه التدمیح تفعیل وزننده باشی اشاغی یه پك اکمك معناسنه در یقال دمح الرجل تدمیحا اذا طأطأ رأسه الدمحم سفرجل وزننده بوالق دونسنه یه دینور طوب کله سی کبی الدملجة دجرجه وزننده ومرادفیدرکه بوارلمق معناسنه در یقال دملج الحجر اذا دحرجه الدملجة دالك وميمك ضمیله ایری جثه لوانسه طولوطقار طوباغ خاتونه دینور الدنوح قعود وزننده دلیل اولمق معناسنه در یقال دنح الرجل دنوحا من الباب الثالث اذا ذل التدنیح تفعیل وزننده دنوح معناسنه در الدنیح دالك کسریله نصاری طائفه سنه مخصوص بر یصقلیه آدیدر شارح دیرکه کرجه بونی عرب تکلم ایدرلر لکن غیر یینی مظنوندر مترجم دیرکه لفظ مزبور شرپانیدر کانون ثانینك آلتنجی کونیه دینورکه آندہ نصاری طائفه سی خاچلرینی صویه براقورلر واول کون یصقلیه لری اولغله اکا اطلاق اولنور سرپانیده طلوع معناسنه در که مراد اردن نهرندن طلوع حضرت عیسادر الدنیح سفیل وزننده بدخوی وبدمزاج کسیه دینور الداح راح وزننده منقش چوجق اویجاغنه دینورکه آنکله چوجقلری آویدوب اکلندررلر ومنه الدنیا داحة وهو نقش یلوح للصبیان یعالجون به وبرقاج فات قیتان مقوله سندن اورلمش بلاز کدینورکه نسوان بلکجه لرینه کچورر لر وخلوق دیدکلری طبیه دینور که جاذبه متغاردر واکوز مقوله سنك صمغ تارنده اولان آلاجه لغه وخطوط منقشه یه

دينور الدوحة حمزه وزننده اولو اغاجه دينور شجرهٔ عظيمه معناسنه جمع جنسى دوح كلور الدوح ذالك
فتحى وواوك سكونيله انسانك قارنى بيويوب اشاغى صارقمق معناسنه در يقال داح بطنه يدوح دوحا اذا عظم
بطنه واسترسل واغاج بيويوب اولولنمق معناسنه در يقال داحت الشجرة اذا عظمت الدايحة رايحه وزننده
بيويوب اولولنمق اوزره اولان شجره يه دينور الانداح انفعال وزننده بودخى قارن بيويوب اشاغى صارقمق معناسنه در
يقال انداح بطنه بمعنى داح التدويح تفعيل وزننده طاغتمق معناسنه در يقال دوح فلان ماله اذا فرقه الديحان
ريحان وزننده چكركه يه دينور جراد كبى فصل الذال المعجمة الذبح ذالك فتحى وبانك سكونيله والذباح ذالك
فتحيله يارمق معناسنه در يقال ذبح الشئ ذبحا وذباحا من الباب الثالث اذا شقه اصل معناى موضوعى بودر وبرنسنه يى
ياروب آيرمق معناسنه استعمال اولنور يقال ذبحه اذا فتقه وبوغزلمق معناسنه در يقال ذبح الشاة اذا نحرها
وبركسه نك صقالى چنه لرنده وآلت دوداغنك آلتنده بتميوب همان اككى آلتنده بوغازنه طوغرى بتوب صارقق اولورسه
ذبحت اللحية فلانا ديرلر كويا كه لحيه بچاق كبى ياخود اثر ذبح كبى بوغازنده نابت ونمايان اولمشدر اول كمسيه
قورصاغندن صقاللو تعبير اولنور مؤلفك بوراده فهو مذبوح بها قولى بو معنايه متعلقدر بها ضميرى لحيه يه راجعدر
وذبح بوغمق معناسنه استعمال اولنور يقال ذبحه اذا خنقه وكوپ مقوله سنى ياروب دلمك معناسنه مستعملدر يقال ذبح
الدن اذا بزله الذبح ذالك كسريله بوغازلنه جق حيوانه دينور قربانلق قيون كبى قال الشارح ومنه قوله تعالى وفديناه
بذبح عظيم وهو ما يذبح الذبح صرد وزننده والذبح عنب وزننده برنوع منتار آديدر مراد بياض نوعيدر وذبح
صرد وزننده يبان هاوجنه دينور جزر برى معناسنه وبر بشقه نبات آديدر الذبيح امير وزننده بوغزلنمش حيوان
مذبوح معناسنه در فعيل بمعنى مفعولدر وغلبهٔ اسميتى مؤنثنده هاء ادخالنى موجب اولمشدر وحج شريفده
وقربان بيرامنده قربان ايلمكه صلاحيتى اولان حيوانه دينور كه بچاغه كلور حيوان تعبير اولنور وذبيح اسمعيل على نبينا
وعليه السلام حضرتلرينك لقبلريدر قصه لرى معلومدر انا ابن الذبيحين حديثنده برى مشار اليه وبرينى
حضرت رسول اكرمك پدرلرى عبد الله بن عبد المطلب جنابلريدر عبد المطلبك اولاد ذكورى اولمامغله اون نفره
بالغ اولدقده برنى قربان ايلمك اوزره نذر وعهد ايلمشيدى بعده اولاد مطلوبه يه نائل اولوب اونجسى عبد الله اولمغله
نذرينه وفا ايلمك جهتيله ذبح مراد ايلدكده بعض عقلاء دلالتيله اونر دوه ايله قرعه ايدوب اونجى دفعه ده دوه اولمق
اوزره ظهور ايلمكله فدا طريقيله يوز دوه قربان ايلدى بو ملابسه ايله اكا دخى ذبيح اطلاق اولندى الاذباح همزه نك
وذال مشدده نك كسريله قربانلق قيون ايدنمك معناسنه در وبو افتعال بابندندر تاء افتعال ذاله قلب وادغام اولنمشدر
يقال اذبح الرجل اذا اتخذ ذبيحا التذابح تفاعل وزننده ناس برى برنى ذبح ايلمك معناسنه در يقال تذابح القوم
اذا ذبح بعضهم بعضا المذبح مقتل وزننده اسم مكاندر بسملكاه معناسنه قناره تعبير اولنور ويرده اولان شول
ياريغه اطلاق اولنور كه برقارش مقدارى اوله جمعى مذابح كلور المذبح منبر وزننده بوغزليه جق بچاغه دينور
الذباح رمان وزننده اياق پرمقلرينك ايچ يوزلرنده عارض اولان يارقلره دينور كه پك الم ويرر وبونده غراب وزننده
لغتدر الذباح غراب وزننده سميتلو برنبات آديدر وبر وجع اسميدر كه بوغازده حادث اولور كما سيذكر المذابح
ميمك فتحيله مذبحك جمعيدر كه اسم مكاندر ومذابح محرابلره ومقصورهلره كه نصارى معابدلرنده اولور ونصارى
كتابخانه لرينه اطلاق اولنور محال قربيت اولدقلريچون وبو اطلاق قبل الاسلامدر الذابح دوه نك بيوننك يصيلغندن
بوغازى اوزره ياصيلور برداغ ياخود برداغلغى اسميدر وشول قيللره وتويلره اطلاق اولنور كه طماقله چلقومدن
ذبح اولنه جق محلك ارالغنده نابت اولور سعد الذابح فلكده ايكى براق كوكبدر كه منازل قمردندر ميانه لرى بر ذراع
مقدارى وبرينك كويا كه بوغازنده بر كوچك كوكب واردر كه كويا آنى ذبح ايدر شكلنده مرئى در ذبحان عثمان وزننده
يمنده بر بلده در وبر جماعت آديدر واصحابدن عبيد بن عمروك جدى اسميدر التذبيح تذبيح وزننده ومراد فيدر كه
ركوع هيئتنده باشى پك اشاغى يه اكمك معناسنه در قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام نهى عن التذبيح
فى الصلوة والمشهور بالدال المهملة كما ذكر الذبحة ذالك ضميله همزه وزننده والذبحة عنبه وزننده والذبحة
ذالك كسريله كسره وزننده والذباح كتاب وزننده والذباح غراب وزننده كه بو تكراردر بوغازده حادث
اولور بر وجع آديدر على قول بعض اسباب عارضه سيله ماده سى قاندر كه بوغازده مجتمع اولمغله بوغاز شيشوب عليلى
خنق واهلاك ايدر وبو خناق انواعندن خناق كلبى ديدكلريدر الذح ذالك فتحى وحانك تشديديله ال اياسيله اورمق
معناسنه در يقال ذح فلانا ذحا من الباب الاول اذا ضربه بالكف وجماع ايلمك معناسنه در يقال ذحها
اذا جامعها ويارمق معناسنه در يقال ذح الحطب اذا شقه وبرنسنه يى دوكوب خرد ايتمك معناسنه در يقال ذح

الفلفل اذا دقه الذحذحة زلزله وزننده آديملرى صيق صيق اتارق سرعتله يوريمك معناسنه در يقال ذحذح
الرجل اذا قارب خطوه مع سرعة ويل طپراغى توزيدوب صاورمق معناسنه در يقال ذحذحت الريح التراب اذا سفته
الذوذح كوكب وزننده بلى كوشك آدمه دينور كه قبل الايلاج انزال ايدر اوله على قول عنين وبى رجوليت اولانه
دينور الذحذح هدهد وزننده والذحذاح حثحاث وزننده قارنى بيوك بودوره دينور الذراح زنار وزننده
والذروح قدوس وزننده والذريح سكين وزننده والذروح سفود وزننده والذروح صبور وزننده
والذراح غراب وزننده والذرح قبر وزننده والذريحة كنيسه وزننده والذرنوح ذالك ونونك ضميله
والذرحوح ذرنوح وزننده والذرحرح ذالك ورالرك ضميله ورالرك فتحيله فعلعل وزننده وراى ثانيه نك تشديديله
لغتدر برقرمزى بوجك اسميدر كه سياه سياه نقطه لرى واردر ذباب كبى طيران ايدر وسمومدندر تركيده قدوز بوجكى
ديدكلريدر جمعى ذراريح كلور الذرح جرع وزننده طعامه ذكر اولنان بوجكى قاتمق معناسنه در كه تسميم ايچون
ايدرلر يقال ذرح الطعام ذرحا من الباب الثالث اذا جعل الذراح فيه وبرنسنه يى يله طوتوب صاورمق معناسنه در
يقال ذرح الشئ فى الريح اذا ذراه التذريح تفعيل وزننده بودخى طعامه قدوز بوجكى قاتمق معناسنه در يقال ذرح
الطعام بمعنى ذرح وبكى طلومى رايحه سى كيدوب طيب اولمق ايچون چامور ايله صوامق معناسنه در يقال ذرح الاداوة اذا
طلاها بالطين لتطيب رايحتها الذريحى وزيرى وزننده پك قرمزى ديمكدر احمر لفظنى مؤكددر ماده مذكوره دن مأخوذدر
يقال احمر ذريحى اى ارجوان الذريح امير وزننده الچق طاغلره دينور هضاب معناسنه مفردى ذريحه در هايله وذريح
بر اركك دوه آديدر ابل ذريحيات اكا منسوبلردر وبر جماعتك پدرى اسميدر وبر جماعت آديدر ذريح زبير وزننده حمير
قبيله سندن بر محدث آديدر الذرح فرح وزننده بر شجر آديدر آندن دوه يه سمر اتخاذ ايدرلر ذرح زفر وزننده يزيد السكونى
نام شاعرك پدرى اسميدر ذو ذراريح اذواء تعبير اولنان ملوك يمندن برينك لقبيدر وبنو تميم قبيله سندن بر متعين سركرده نك
لقبيدر المذرح معظم وزننده صوبى غالب اولان سوده وباله اطلاق اولنور يقال لبن وعسل مذرح اى غلب عليه الماء
الذراح سحاب وزننده صو قاتلمش سوده دينور يقال لبن ذراح اى ضياح اذرح افلس وزننده كه رانك ضميله در شام
اولكه سنده اجرباء نام قصبه يانده بر بلده در مابينلرى اوچ مرحله در دينلر غلط ايلمشدر نته كه جرب ماده سنده بيان
اولندى التذقح قافله تفعل وزننده بر كمسيه يى اصل بر جرم وجنحه عزو واسناد ايلمك معناسنه در يقال تذقح له اذا تجرم
وتجنى عليه ما لا يذنبه ويقال فلان متذقح للشر اى متلقح اى مفتر بما لم يذنبه الذقاحة ذالك ضمى وقافك تشديديله
دائما ناسه افترا ايدوب ايشلمديكى جرم وجنايت اسناد ايدر اولان كمسيه دينور الذلاح رمان وزننده صو قاتلمش
سوده دينور الذوح ذالك فتحى وواوك سكونيله عنف وشدتله يوريمك معناسنه در يقال ذاح الرجل يذوح
ذوحا اذا سار عنيفا وقيون وكچى مقوله سى دواب ومواشى يى بركدرمك معناسنه در يقال ذاح الغنم ونحوها
اذا جمعها التذويح تفعيل وزننده دوه سوريسنى طاغتمق معناسنه در يقال ذوح ابله تذويحا اذا بددها وبرنسنه يى
تفريق ايلمك معناسنه در يقال ذوح ماله اذا فرقه المذوح منبر وزننده عنف وشدتله طوار سورن كمسيه دينور
فصل الراء الربح رانك كسرى وبانك سكونيله تجارتده فائده ايتمك معناسنه در يقال ربح التاجر فى تجارته
ربحا من الباب الرابع اذا استشف وربح وربح فتحتينله ورباح سحاب وزننده اسملردر نفس فائده يه دينور مثلا
تجارتدن بش درهم انتفاع ايلسه اكا دينور وربح فتحتينله بيع وتجارت ايچون جلب اولنان آت ودوه سوريسنه
دينور كه جلب تعبير اولنور وايچ ياغنه دينور شحم معناسنه ودوه ياوريسنك كوچكلرينه دينور فصلان صغار معناسنه
مفردى رابح در على قول مفرددر مطلق دوه كوشكنه دينور فصيل معناسنه جمعى رباح در رانك كسريله جمل
وجمال كبى الرابحة فائده لو تجارته وصف اولور يقال تجارة رابحة اى يربح فيها وبو ليل نائم قبيلندن اسناد
مجازيدر المرابحة مفاعله وزننده بر متاعه آلنديغى بهادن يعنى سرمايه دن فضله فائده ويرمك معناسنه در
تقول رابحته على سلعته اى اعطيته ربحا شارح ديركه دور شرعى ديو فقهانك تعليم ايلدكلرى اوزره استدانه
واستقراض ايدن كمسه الديغى نقدى رضاسيله برمقدار ضميمه ايله ادا ايلمكدر كه اول زياده يى ريادن تخليص ايچون
اولقدر قيمتلو بر متاعى صاحب نقددن اشترا وبهاسى اولمق اوزره نقده ضم وجمله سى دين مشروع اولوب صكره
اول متاعى مديون دخى بر كمسيه هبه ايدوب اولدخى صاحب اولنه اعطا ايدر وبو صورت تقرر ايدوب تعامل ناس
بيك سنه يه قريبدر كه بويله اوله كلمشدر تعامل ناس اجماع منزله سنده در تعاملده قدم بولنان امرى انكارده خطر
مقرردر انتهى الرباح تشديد بايله رمان وزننده اوغلاغه دينور واركك ميمونه دينور وصغير وخرده دوه كوشكنه
دينور رب رباح رانك ضمى واضافتله برنوع خرما اسميدر الربح صرد وزننده دوه كوشكنه دينور واوغلاغه

مطلب

دینور وبر نوع قوش آدیدر الارباح همزه نك كسریله مهمانه دوه كوشكلری ذبح ایلمك معناسنه در یقال
اربح فلان اذا ذبح لضیفانه الفصلان وناقه یی ازكن وبردخی نصف نهار وقتنده صاغمق معناسنه در یقال اربح
الرجل الناقة اذا حلبها غدوة ونصف النهار رباح سحاب وزننده برجماعت آدیدر واندلس اولكه سنده برقلعه
آدیدر محمد بن سعد اللغوی وقاسم بن الشارب الفقیه ومحمد بن یحیی النحوی اورادندر الرباحی صباحی وزننده
برجنس كافور آدیدر جوهری صحاحده رباح بركوچك جانوردر كه كافور آندن صاغیلور دیو بیانی محض خلف
یعنی غلط فاسددر وبعض صحاح نسخه لری اصلاح اولنوب دویبه یرینه بلده تحریر اولنمغله اولدخی غلطدر زیرا
كافور برشجرك صمغیدر كه شجرك جوفنده تكون ایدر شجر ایرغلاندقده یرندن قوپوب بری برینه چارپلوب
خشردایه رق طشره صاچلوب استخراج اولنور مترجم دیركه مفرداتده بو رسمه مرسومدر كه كافور برقاج قسم
اولور رباحی وقیصوری وموتی دیرلر اعلاسی رباحی قسمیدر كه آق وحمرته مائل ومصطكی یه شبیه اولور بلاد هنددن
سرندیبده نابت برشجرك صمغیدر ابتدا رباح نام پادشاه زماننده بولنمغله اكا نسبتله رباحی اطلاق ایلدیلر التربیح
تفعیل وزننده بركسه خانه سنده میمون بسلمك معناسنه در یقال ربح الرجل اذا اتخذ الرباح ای القرد فی منزله التربح
تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تربح الرجل اذا تحیر ربیح زبیر وزننده اسامیدندر ربیح بن عبد الرحمن
بن ابی سعید الصحابی الخدری فرددر یعنی همنامی یوقدر ورواة احادیثدندر الرجوح قعود وزننده والرجحان
برهان وزننده ترازونك بركوزنده اولان موزون طرف دیكرندن زیاده اولمغله آغر كلوب اشاغی یه میل ایلمك معناسنه در كه
آغمق تعبیر اولنور یقال رجح المیزان رجوحا ورجحانا من الباب الثالث والاول والثانی اذا مال الارجاح همزه نك
كسریله والترجیح تفعیل وزننده مشتری یه میزاندن آغر وآرتق كذلك برنسنه یی برینه دیكرندن زیاده ویرمك
معناسنه در یقال ارجح لفلان ورجح له اذا عطاه راجحا الراجح والرجاح سحاب وزننده صغریسی بیوك خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة راجح ورجاح ای عجزاء ورجاحك جمعی رجح كلور ضمتینله المرجوحة میمك فتحیله
والارجوحة اضحوكه وزننده والرجاحة رمانه وزننده والرجاحة ثمامه وزننده صالنجغه دینور ایپدن
قوروب صالنورلر الترجح تفعل وزننده برنسنه آغر كلمكله برطرفه میل ایدوب آغمق معناسنه در وباء حرفیله
متعدی اولور یقال ترجحت الارجوحة بالغلام اذا مالت وصالنجق كبی بری اوته كیدوب كلمك وصالنمق معناسنه در
یقال ترجح الشیء اذا تذبذب ودوه یورغالركن بری اوته صالنوب ارغالنمق معناسنه استعمال اولنور یقال ترجح
البعیر اذا اهتز فی رتكانه الارتجاح افتعال وزننده بودخی برطرفه آغمق معناسنه در یقال ترجحت بالغلام الارجوحة
فارتجح ای مال ودوه یورغالركن بری اوته ارغلنمق معناسنه در یقال ارتجح البعیر اذا اهتز فی رتكانه وصغریسی
بیوك خاتونك یوررکن صغریسی بری اوته كیدوب كلسه ارتجحت روادفها دیرلر تذبذبت معناسنه المراجحة مفاعله
وزننده قنقیمز آغر كلور دیو طارتشمق معناسنه در كرك حقیقی وكرك معنوی اولسون وبو باب مغالبه ده استعمال
اولنور تقول راجحته فرجحته ای كنت ارزن منه الاراجیح اراجیف وزننده ارجوحه نك جمیدر واراجیح چول
بیابانه اطلاق اولنور آنده كیدن كسه لری وحیوانلری یوروب ارجوحه كبی صاللدیغیچون ودوه لرك یورغالركن
بری اوته صاللنوب ارغلنملری حالتنه دینور مفردی ارجوحه در المراجیح مرجاحك جمعیدر ذات اراجیح
اولان دوه لره دینور یقال ابل مراجیح ای ذات اراجیح وحلم ورزانت صاحبی آدملره اطلاق اولنور یقال رجال
مراجیح ای حلماء ومیوه سی پك چوق اولان خرما اغاجلرینه اطلاق اولنور یقال نخل مراجیح ای مواقیر
الرجح رانك ضمی وجیمك سكونیله وبعض نسخه ده ركع وزننده مضبوطدر هر حالده راجحك جمعیدر
ثرید ایله یاخود ات ایله طپطلو اولان كاسه لره اطلاق اولنور یقال جفان رجح ای مملوءة ثریدا ولحما وكثرت
وازدحاملرندن حركت وسیرلری ثقیل وآهسته اولان عسكرلره اطلاق اولنور یقال كتائب رجح ای جرارة ثقیلة
مرجح مقعد وزننده وراجح اسماء رجالدندر الرحح رانك وحای مهمله نك فتحیله آت وقاطر مقوله سنك
طرنقلرنده برمقدارجه وسعت اولمغه دینور كه محامددندر پك زیاده سی كه یایوان اولمقدر وطارلغی كه كوچك
ومنقبض اولمسیدر معایبدندر الرحح ضمتینله بول ویایوان كاسه لره دینور الارح اصح وزننده طبانلری دوز
اولان كشی یه دینور كه كمرلی اولمز یقال رجل ارح ای لا اخمص لقدمیه وبقنه قلری یصی ویایوانجه اولان طاغ كچیسنه
وجیرانه دینور الترحرح تزلزل وزننده طوار قسمی تبول ایلمك ایچون آپشمق معناسنه در یقال ترحرح الفرس اذا فحج
قوائمه لیبول الرحرح والرحراح والرحرحان رالرك فتحیله بول ویایوان اولان نسنه یه دینور یقال شیء رحرح
ورحراح ورحرحان ای واسع منبسط عیش رحراح بوندن مأخوذدر ورحرحان عكاظ نام محله قریب برطاغك آدیدر

بنوتمیمك آنده بر وقعه لری اولمغله یوم رحرحان معروفدر الرحة رانك وحای مشدده نك فتحیله یپلانه دینور حیه
معناسنه بونك اصلی رحیه ایدی یاء حایه قلب وادغام اولندی الرحرحة زلزله وزننده بركسه قصد ایلدیكی خصوصك
قعر ونهایتنی پك اراشدرمیوب كركی كبی اوزرینه دوشمیه رك مسامحه لو طوتمق معناسنه در یقال رحرح الرجل اذا لم یبالغ
قعر ما یریده وبر كلامی تصریح وایضاح ایلمیوب كنایه وتعریضله سویلمك معناسنه در یقال رحرح بالكلام اذا عرض
ولم یبین وبرشیئی بركسه قتنده آچیوب وطنمیوب ستر ایلمك معناسنه در كه آچمزده قومق تعبیر اولنور یقال رحرح فلان
عن فلان اذا استردونه الردح مدح وزننده حشم نشین طائفه سی چادرلرینك اكسه سنه برشقه دخی صوقشدرمق
علی قول اوزرینه بالچق صیوامقله متكاثف قلمق معناسنه در یقال ردح البیت ردحا من الباب الثالث اذا ادخل شقة
فی مؤخره او كاثف علیه الطین وردح وجع خفیفه دینور یقال اخذه ردح ای وجع خفیف وثابت ومستقر اولمق
معناسنه در ومنه یقال ما صنعت فلانة فیقال فی جوابه سدحت وردحت قوله سدحت ای اكثرت من الولد وردحت
ای ثبتت وتمكنت یعنی عند زوجها كذلك سدح الرجل وردح دیرلر حاجت ومرامنه نائل اولدی معناسنه كذلك
سدحت المرأة وردحت دیرلر زوجی عندنده وقع وقدر وحرمت بولدی دیجك یرده بونلرك جمله سی ثبات واطمینان
معناسندندر الارداح همزه نك كسریله ردح ایله معنای اولده مرادفدر یقال اردح البیت بمعنی ردحه الردحه
جرعه وزننده كوچر طائفه سنك چادرلری اكسه سنه چكدكلری ستره یه دینور حرم ایچون یاخود كیلار وخزینه ایلمك
ایچون چكرلر علی قول صكره دن صوقشدریلن پارچه یه دینور وبوللق حالتنه دینور یقال لك عنه ردحة ای سعة
الرداح سحاب وزننده صغریسی وقیناقلری ملحم وثقیل اولان خاتونه دینور وبیوك چناغه دینور ولشكر جراره دینور كه
كثرت وازدحامندن سیر وحركتلری آهسته وآغر اوله ودالری بداقلری واسع ومنبسط اولو اغاجه دینور استانكوی
چناری كبی ویوكی آغر اركك دوه یه دینور كه یوك بصمغله آغرلنمش اوله وایری قویرقلی قوچه دینور واجوزلق وبوللق
یره دینور وعظیم وثقیل اولان فتنه یه دینور جمعی ردح كلور ضمتینله ومنه قول علی رضی الله عنه ان من ورائكم امورا
متماحلة ردحا ویروی ردحا بالضم والتشدید ای امورا متطاولة وفتنة ثقیلة عظیمة الردحی كردی وزننده كوی بقالنه
دینور یقال هو ردحی ای بقال القری المرتدح مرتجل وزننده مصدر میمی در بوللق معناسنه در یقال لك عنه
ردحة ومرتدح ای سعة الرداحة سحابه وزننده صرتلان صیدی ایچون صحرالرده یاپدقلری كوملتی یه دینور الردح
فتحتینله زمان مدید معناسنه در یقال اقام ردحا من الدهر ای زمنا طویلا ردیح زبیر وزننده ردحان فرحان
وزننده اسامیدندر الرزوح زای معجمه ایله قعود وزننده والرزاح سحاب وزننده دوه یورغنلقدن یاخود پك
زبونلقدن طورغون وفرومانده اولمق معناسنه در یقال رزحت الناقة رزوحا ورزاحا من الباب الثالث اذا سقطت
اعیاء او هزالا الرزح مدح وزننده مزراغك دیب دموریله سانجمق معناسنه در یقال رزح فلانا بالرمح اذا زجه به
الترزیح تفعیل وزننده دوه یی زبونلدوب دوشكون ایلمك معناسنه در تقول رزحت الناقة اذا هزلتها الرزحی
مرضی وزننده والرزاحی نصاری وزننده والمرازیح مصابیح وزننده والرزح سكر وزننده زبونلقدن دوشكون
اولان دوه لره دینور یقال ابل رزحی ورزاحی ومرازیح ورزح ای ساقطة من الهزال المرزیح میمك كسریله مطلقا صوت
معناسنه در جوهری شدید الصوت ایله بیان ایلمكله غلط ایلمشدر المرزح مقعد وزننده مقطع بعید یعنی اوزون اوزادی
مقصد ومنزله دینور كه دوه اكا واصل اولنجه قدر زبون وفرومانده اولور وارض مطمئنه یه دینور المرزح منبر وزننده
اصمه لق وهرك تعبیر اولنان اغاجه دینور كه آنكله اصمه چبوقلرنی یردن قالدررلر رزاح سحاب وزننده ابن عدی
ابن كعب اسمیدر كه عربدن برقبیله نك پدری ایدی رزاح كتاب وزننده ابن ربیعة بن حرام بن ضبه در رازح خولان
قبیله سندن منشعب برقبیله پدریدر وعاصم بن رازح محدثیندندر واحمد بن علی بن رازح جاهلیدر الرسح فتحتینله
قیناقلرك واویلقلرك اتلری پك آز وصیریق اولمق معناسنه در یقال رسح الرجل رسحا من الباب الرابع اذا قل لحم
عجزه وفخذه الارسح احمر وزننده اوتوراق یرینك واویلقلرینك اتی پك آز اولان كشی یه دینور وقورد قسمنك
صغریلری اتی قلیل وخفیف اولدیغندن ارسح اطلاق اولنور الرسحاء حمراء وزننده ارسحك مؤنثیدر ورسحاء چركین
عورته اطلاق اولنور عند العرب قچی بیوك عورت معتبره اولمق حسبیله جمعی رسح كلور حمراء وحمر كبی یقال امرأة
رسحاء ای قبیحة الرشح رانك فتحی وشین معجمه نك سكونیله ترلمك معناسنه در یقال رشح الجسد رشحا من الباب الثالث
اذا عرق وآهو شوق وشطارتندن بری اوته صچرایوب اوینامق معناسنه در یقال رشح الظبی اذا قفز واشر وآزجه نسنه
ویرمك معناسنه استعمال اولنور كه معنای اولدن مأخوذ وباء حرفیله متعدیدر یقال لم یرشح له بشیء ای لم یعطه المرشح
منبر وزننده والمرشحه هایله تكلتویه ترچقمسون دیو تكلتی آلتنه قودقلری ترلك تعبیر اولنان كچه یه دینور كه تكلتی كچه سی

اوله جقدر فارسیده نمد زین دیرلر و بعضیسنده اولمامغله تکلتی مرشحه اولور بو مناسبتله اياغه كيلان تركه ده اطلاق
اولنور الرشيح امير وزننده تره دينور عرق معناسنه و برنبات آديدر امهات سائرده مطلقا نبات ايله مفسردر الترشيح
تفعيل وزننده بسلمك و تربيه ايلمك معناسنه در كه بركسه ده امر مخصوصه استعدادك حصولنه سعى ايلمكدن عبارتدر يقال
رشح الصبي اذا ربّاه ومنه يقال هو يرشح للملك على بناء المجهول اى يربّى و يؤهّل له و ترشيح دواب و مواشى يه تقيد و حسن
رعايت و تيمار ايلمك معناسنه در يقال رشح المال اذا احسن القيام عليه و كيك ياوريسنى طوغرديغى ساعتده اوزرنى يلامق
معناسنه در يقال رشحت الظبية ولدها اذا لحسه من الندوة ساعة ولده الترشح تفعل وزننده ياورى قوتلنوب اناسيله
يوريمكه بشلمق معناسنه در يقال ترشح الفصيل اذا قوى على المشى مع امه فهو راشح و امه مرشح زيرا اناسى يورتمكه
تربيه ايله آلشدرر الراشح وجه مذكور اوزره قوتلنوب اناسيله يوريمكه بشلين ياورى يه دينور و مطلقا يريوزنده كزن
حشرات و اهوامه دينور و شول طاغه اطلاق اولنور كه دبندن صورشح ايدوب دائما تمناك اوله جمعى رواشح كلور
و بعض احجار ارالقلرندن تركبى صيزوب سيلان ايدن صوصزنديسنه دينور و رواشح ثعل الشاة معناسنه در كه
قيون قسمنك ممه لرى اوجلرنده اولان سكيل طرزنده خرده خرده زائده يه دينور الارشح ارجح وزننده بغايت
حدت ذهن و ذكا و فطنت صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال هو ارشح فؤادا اى اذكى الاسترشاح چايرك
بويلنوب اوزامسنه منتظر اولمق معناسنه در يقال يسترشحون البقل اى ينتظرون ان يطول فيرعوه و قوزى
و اوغلاق مقوله سنى بيوتمك ايچون تقيد ايدوب بسلمك معناسنه در يقال يسترشحون البهم اى يربونه ليكبر و اوت
بويلنوب نشو و نما بولمق معناسنه در يقال استرشح البهمى اذا علا و ارتفع المسترشح شينك فتحيله اسم مكاندر
قوزى و اوغلاق بسليه جك يره دينور الرصح رانك و صادك فتحيله انسان و حيوانك اكسه لرنده ايكى اوجه نك
و قيناقلرك مابينى صيق اولمق معناسنه در كه آنده صتانى طار تعبير اولنور غير محموددر الارصح وصف مذكور
اوزره اولان اركك دينور مؤنثنده رصحاء دينور الرضح رانك فتحى و ضاد معجمه نك سكونيله چقل و چكردك
مقوله سى قانى نسنه يى قيروب اوقاتمق معناسنه در يقال رضح الحصى والنوى رضحا من الباب الثالث اذا كسره
الترضح تفعل وزننده آندن مطاوعدر يقال رضحه فترضح الرضح رانك ضميله آندن اسمدر اوقانمش چكردكه
دينور مرضوح معناسنه الرضيح امير وزننده بودخى مرضوح معناسنه در مؤلفك بوراده والنوى المرضوح
قولى عطف تفسيردر المرضاح مفتاح وزننده طاش و چكردك مقوله سنى قيره جق طاشه دينور نوى الرضح
هوى المدح وزننده قيرمق ايچون اوردقلرنده صچرايان چكردكلره دينور الارتضاح افتعال وزننده عذر ديلمك
معناسنه در يقال ارتضح من كذا اذا اعتذر الارفح فايله اصلح وزننده شول بوينوزلو قوچ و تكه مقوله سنه دينور كه
بوينوزلرينك ارالغى آچق اولوب و قولقلرينه طوغرى قيوريلوب كتمش اوله الترفيح تفعيل وزننده ترقى
معناسنه در كه تاهل ايدن كمسيه بالرفاء والبنين يعنى برى بريكز ايله حسن امتزاج ايدوب دوللو دوشلو اوله سز ديو
دعا ايلمكدن عبارتدر يقال رفحه ترفيحا اذا قال له بالرفاء والبنين و رفح كلمه سنك اصلى رفأ ايدى قرب مخرج سببيله همزه حايه
مبدل اولدى الرفاحة رانك فتحيله كسب و تجارت معناسنه در قال الشارح ومنه تلبية الجاهلية جئناك للنصاحة
لم نأت للرفاحة الترفح تفعل وزننده امك چكوب كسب و كار ايلمك معناسنه در يقال ترفح لعياله اذا تكسب
الترفيح تفعيل وزننده مالك اوزرينه اولوب رعايت و اصلاحنه قيام و اهتمام ايلمك معناسنه در يقال رفح ماله
اذا اصلحه و قام عليه الرقاحى صباحى وزننده مالى تقيد و رعايتله كما ينبغى كوروب كوزه دن آدمه دينور يقال هو
رقاحى مال اى ازاؤه الركح مدح وزننده برنسنه يه سويكنوب طيانمق معناسنه در يقال ركح عليه ركحا من الباب الثالث
اذا اعتمد و استند عليه الاركاح همزه نك كسريله ركح معناسنه در يقال اركح عليه بمعنى ركح و طياندرمق على قول
صغندرمق معناسنه در يقال اركحه اليه اى اسنده او الجأه الارتكاح افتعال وزننده بودخى سويكنوب طيانمق
معناسنه در يقال ارتكح عليه اذا اعتمد عليه و استند الركوح قعود وزننده برنسنه يه ميل و ركون ايلمك معناسنه در
يقال ركح اليه ركوحا اذا ركن و رجوع و انابه ايلمك معناسنه در يقال ركح اليه اذا اناب الركح رانك ضميله طاغك ركن
و ناحيه سنه دينور جمعى ركوح كلور و اركاح كلور و خانه نك ساحه و حولوسنه دينور و تمله دينور اساس كبى بونك جمعى
اركاح كلور الركحة جرعه وزننده بودخى ساحه خانه يه دينور و چناقده باقى قلان ثريد قطعه سنه دينور المركحة
مركبه وزننده ثريد ايله ضمصقى طولمش كاسه يه دينور يقال جفنة مركحة اى مكتنزة بالثريد المركاح مصباح
وزننده شول ايره و سمره دينور كه آتك و دوه نك ارقه لرنده كيرو قايوب قاچار اوله يقال سرج و رحل مركاح اى تياخر
عن ظهر الفرس والبعير الركحاء حمراء وزننده غليظ و مرتفع اولان ارضه دينور الاركاح ركح لفظندن

جمعدر كه ذكر اولندى و اركاح بيوت رهبانه دينور كه مناسترده و كليساده پاپاسلرك حجره لرندن عبارتدر ركاح
رانك كسريله بركلبك آديدر و بنو ثعلبة بن سعددن بركسه نك فرسى اسميدر ركاح سحاب وزننده برموضعدر
التركح تفعل وزننده برمحلده مضايقه سز اوتورمق معناسنه در يقال تركح فى الدار اذا توسع و تصرف ايلمك
معناسنه در يقال تركح فى المعيشة اذا تصرف و لبث و اقامت ايلمك معناسنه در يقال تركح فى المكان اذا تلبث الرمح
رانك ضميله معروفدر كه مزراغه دينور فارسيده نيزه و اصل تركيده سكو ديرلر جمعى رماح كلور رانك كسريله
و ارماح كلور و رمح فقر و فاقه يه اطلاق اولنور مزراق كبى جكره تأثيرى مناسبتيله مؤلف بو معنايى فصل و تشويش
ايلمشدر يقال به رمح اى فقر و فاقة الرمح مدح وزننده مزراقله سانجمق معناسنه در يقال رمحه رمحا من الباب
الثالث اذا طعنه بالرمح و طوار قيچ اياغيله تيمه اورمق معناسنه استعمال اولنور يقال رمحه الفرس اذا رفسه و چكركه
خرده چقل طشلرنى اياغيله كيرو چلمك معناسنه استعمال اولنور يقال رمح الجندب اذا ضرب الحصى برجليه و شمشك
چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال رمح البرق اذا لمع الرماح شداد وزننده مزراق بيان استاده دينور يقال هو رماح
اى متخذ الرمح يعنى صانعه و رماح بن ميساده برشاعر مشهوردر الرماحة كتابه وزننده مزراقجيلق صنعتنه دينور
الرامح مزراق صاحبنه دينور كه مزراقلو تعبير اولنور يقال رجل رامح اى ذو رمح و بو اسم فاعل نسبيدر و ايكى
اوزون بوينوزى اولان اكوزه ثور رامح اطلاق اولنور السماك الرامح سينك كسريله فكه و قصعة المساكين ديدكلرى
صورت شماليه نك اوك طرفنده بركوكب اسميدر بونك اوكنده بركوكب دخى واردر كه آنك رمحيدر ديرلر اكا بناء سماك رامح
اطلاق ايلديلر و بو منازلدن دكلدر و حذاسنده بركوكب دخى واردر كه سماك اعزل ديرلر اوكى بوش اولديغيچون و سماك
رامح بغايت حمرتلودر الرماح رانك كسريله رمحك جمعيدر كه ذكر اولندى و عربلر دوه قسمى پك طاولنوب سمورسه
ياخود ناقه پك سودلو اولوب صاغمال اولسه اخذت الابل رماحها ديرلر كويا كه اول حالت سببيله صاحبنى ذبحدن منع
ايتمش اولور الرميح زبير وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور و عصايه اطلاق اولنور و منه يقال اخذ فلان رميح ابى سعد
اى اتكأ على العصا هرما و ابو سعد لقمان حكيمك كنيه سيدر كه ابتدا عصا استعمال ايدن اودر على قول پك قوجه لغك
كنيه سيدر ياخود مرثد بن سعدك كنيه سيدر كه طرف رسالتپناهه وفود ايدن وفد عادك بريسيدر پيرلكندن عصا
استعمال ايدر ايدى ذو الرميح كذلك زبير وزننده عرب طوشانى انواعندن برنوعه اطلاق اولنور كه اياقلرى
اوزون اولور ذو الرمحين عمرو بن مغيره نك لقبيدر اياقلرى اوزون اولديغيچون كذلك مالك بن ربيعة بن عمروك لقبيدر
جنكلرده هر النه مزراق آلوب ايكيسنى دخى قوللنور ايدى و يزيد بن مرداس السلمى و عبد بن قطن نام كمسنه لرك دخى
لقبلريدر الارماح همزه نك فتحيله رمحك جمعيدر كه ذكر اولندى و ارماح دهناء نام محلده صرتلرى قنبور اوزون
اوزادى برنيچه قوم يغنلرينه اطلاق اولنور رماح الجن رانك كسريله طاعونه اطلاق اولنور رماح العقرب
عقربك قويرغنده اولان ايكنه لرينه اطلاق اولنور دارة رمح رانك ضميله بنو كلاب يوردنده برموضعدر ذات رمح
اول موضعك لقبيدر رماح غراب وزننده برموضعدر عبيد الرماح و بلال الرماح ايكى رجلك لقبلريدر
ملاعب الرماح شجعان عربدن عامر بن مالك بن جعفرك لقبيدر كه ملاعب الاسنه ديمكله متعارفدر لبيد شاعر
مرثيه سنده يعنى اشبو * لو ان حيا مدرك الفلاح * ادركه ملاعب الرماح * بيتنده قافيه ايچون ملاعب الرماح
عنوانيله نظم ايلمشدر الرماحة جمازه وزننده اوقى شدتله آتيلان صلب و متين يايه اطلاق اولنور يقال قوس رماحة
اى شديدة الدفع ابن رمح هذيل قبيله سندن برآدمدر ذات الرماح ضبه قبيله سنده برقصراق آديدر كه برنسنه دن
اوركوب بلكلديكى وقتده اهل قبيله برى برينه غنايم ظهوريله مژده ايدرلر ايدى الرنح رانك فتحى و نونك سكونيله
باش دونمك معناسنه در تقول اخذنى الرنح اى الدوار و كوچك سرچه قوشى طرزنده شول نسنه يه دينور كه باشك
دماغنده اولور و اول دماغدن آيروجه كبى اولور المرنحة مذبحه وزننده كمينك كوكسنه دينور صدر السفينة
معناسنه الترنح تفعل وزننده مستلكدن ياخود غيرى عارضه دن يمين و شماله تمايل ايده رك و پوجه اوره رق
يوريمك معناسنه در يقال ترنح الرجل اذا تمايل سكرا او غيره و مشروبى آزجه آزجه صوره رق ايچمك معناسنه در
يقال ترنح الشراب اذا تمزز الارتناح افتعال وزننده ترنح ايله معناى اولده مرادفدر الترنيح تفعيل وزننده برنسنه
اوزره بايغين كبى قپانوب دوشمك ياخود بايلوب بيخود اولمق ياخود كمكلرينه وهن و خلل كلمكله سرخوش كبى وجودنى
طوتاميوب ايكى طرفه تمايل ايده رك يوريمك معناسنه در يقال رنح عليه ترنيحا على بناء المجهول اذا غشى عليه
او اعتراه وهن فى عظامه فتمايل المرنح معظم وزننده ذكر اولنان عارضه ترنيحه مبتلا كمسنه دينور و عود اغاجنك
پك اطيب و اعلاسنه دينور الترنجح تدحرج وزننده آغزده برسوزى دوندرمك معناسنه در كه اظهار ايلميوب آغز

ایچره اداره ایلمکدن عبارتدر که مرلدامق اوله جقدر یقال ترنح الرجل اذا ادار الکلام فی فیه الروح رانك ضمیله
مابه حیاة الانفس یعنی مادهٔ حیات اولان ودیعهٔ الهیه یه دینور که جان تعبیر اولنور وحکماء اکا نفس اطلاق ایدرلر
وروح لفظی مذکردر نفس اعتباریله مؤنث دخی اولور مترجم دیرکه روح معنای آتیدن مأخوذ در عند المتکلمین
برجسم لطیف وشفافدر که بالذات زنده در بدنه سرایتی کلابك کله سرایتی کبیدر دیوب هبوط وعروج وبرزخده
تردد ایلمسیله احتجاج ایدرلر ونیجه لری روح عرضدر واول حیاتدن عبارتدر که بدن آنك وجودیله حی اولور دیرلر
وفلاسفه واکثر صوفیه دیرلر که روح جسم وعرض دکلدر بنفسه قائم برجوهر مجرددر متحیز دکلدر تدبیر وتحریك کبی
تصرفله بدنه تعلق ایدر داخل وخارج دخی دکلدر وعند الاطباء روح دمدن عبارتدر مطالب عالیهٔ امام رازیده
خصوصا سیوطی مرحومك روح رساله سنده مبسوطدر انتهی وروح قرآن عظیم الشانه اطلاق ووحی الهی یه
اطلاق اولنور وجبریل امینه اطلاق اولنور الروح ایله جبریل همشماردر وحضرت عیسایه اطلاق اولنور ونفخ
معناسنه در که نفس ایله اوفورمك واوفلمکدر وامر نبوته دخی روح اطلاق اولنور باعث حیات روحانی اولدیغیچون
وحضرت رب العالمینك حکم وامرینه اطلاق اولنور وروح برملك اسمیدر که یوزی انسان یوزی وجسدی ملائکه
صورتنده در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره روحك حقیقتی برلطیفهٔ ربانیه وعناصر عالم علویدن برعنصر شریفدر که
مدد الهی ایله عالم سفلی یه متصل ودرجات حیوانات وتفاوت حالات حسیله حیوان قسمنه متعلق اولور وانسان
نوعی صورتده ومعنا وصفتده اکمل جنس حیوان اولمغله اکا متصل اولان روح افضل ارواح اولور واول لطیفه نك
حقیقتنه وقوف طور عقول بشریه نك ماوراسیدر نهایت عوارض ممیزه سیله ادراك حد امکانده در واوچ نوع ایله
متنوعدر حیوانی وطبیعی ونفسانی در روح حیوانینك مرکزی قلبدر وطبیعینك مرکزی دم ونفسانینك مرکزی
دماغ در وروح حیوانی جمیع اعضایه شرایین دیدکلری عروق ضوارب واسطه سیله واصل اولور وروح طبیعی
اطراف بدنه اورده واسطه سیله واصل اولور ونفسانی تپه دن قدمه قدر اعصاب واسطه سیله منشور اولور وروح
حیوانینك ثمره سی حیات وراحتدر وطبیعینك قوت وقدرتدر ونفسانینك حس وحرکتدر انتهی الروح رانك
فتحی وواوك سکونیله راحت وآسایش معناسنه در ورحمت معناسنه در ومنه قوله تعالی لاتیأسوا من روح الله ای
من رحمته وسرین وملایم اسن روزکارك وجوده طوقندقده ویردیکی سرینلکه وصفا وانبساطه دینور تقول وجدت
روح الشمال ای برد نسیمها الروح فتحتینله بول اولمق معناسنه در یقال روح الشیء روحا من الباب الرابع اذا وسع
وخاصة ایاقلرك ارالغی بول اولمق که آپشاق اولمق تعبیر اولنور واوکجه لر بری برینه قریب اوله لکن بو فجج دیدکلری
آپشاقلقدن دوندر که اول معایبدندر وبو جزئیجه در اول آدمه اروح دینور که وصفدر وکان عمر رضی الله عنه اروح
وروح رایح کلمه سندن جمع اولور خادم وخدم کبی ویرا کنده اوچان قوشلره علی قول اخشام هنکامنده یوه لرینه
رجعت ایدن قوشلره اطلاق اولنور الروحانی رانك فتحی وواوك سکونیله باد نسیم اوغراغی اولان یاخود راحت
وآسایشلو اولان خوش ودلکش مقامه دینور که روحه منسوبدر الف ونون تغییر نسبدر مبالغه یی متضمندر
یقال مکان روحانی ای طیب الروحانی رانك ضمیله کندیده روح وحیات اولان شیء در که جانلو دیمکدر
روحه منسوبدر وملائکه یه وجن طائفه سنه نسبتده کذلك روحانی دینور بلا جسد روح اولدقلریچون که
جسمانی مقابلیدر جمعی روحانیون کلور الریح رانك کسریله یله دینور که هوای متحرکه دن عبارتدر
فارسیده باد وترکیده یل دیرلر جمعی ارواح کلور واوایله وارياح کلور یایله ورياح کلور وریح کلور عنب وزننده
وجمع الجمعی اراویح وارایح کلور شارح دیرکه اصلی روح ایدی واوك ماقبلی مکسور اولمغله یایه قلب اولندی
وقرآن کریمك قواعدندر که ریح مفرد اشدائد وعقوباتده ورياح جمعا لطائف وانعاماتده وارد اولمشدر عادتا ریح
واحده مضر ومهلك اولوب رياح متعدده نك هبوبی موجب اعتدال اولدیغیچون کذلك هلاك اولان امم سالفه ریح
واحده ایله تباه اولدیلر ومنه الحدیث کان علیه السلام یقول اذا هاجت الریح اللهم اجعلها ریاحا ولا تجعلها
ریحا واما قوله تعالی الله الذی یرسل الریح فتثیر سحابا فالاظهر فیه الرحمة وقرئ بلفظ الجمع وهو الاصح وریح
استعاره وجهیله غلبه وقوت ورحمت ونصرت ودولت معنالرینه استعمال اولنور وخوش وطیب شیئه اطلاق
اولنور وققویه دینور رایحه معناسنه وریح مصدر اولور کون یا کیجه یك روزکارلو اولمق معناسنه یقال راح الیوم
یراح ریحا من الباب الرابع اذا اشتدت ریحه لکن مصباحده وسائر امهاتده راح یراح روحا عنوانده مثبتدر الراح
روزکاری شدید طوفانلو کونه دینور یقال یوم راح ای شدید الریح بونك اصلی رایح ایدی قلب وابدالله راح دینمشدر
نته که هائر کلمه سنده هار دینور الریح کیس وزننده خوش وملایم روزکارلو کونه دینور یقال یوم ریح ای طیب الریح

مطلب

مطلب

الروح رانك فتحی وواوك سکونیله راحت ورحمت معنالرینه در که ذکر اولندی وروح مصدر اولور برنسنه یه
یل طوقنمق معناسنه یقال راحت الریح الشیء تراحه روحا من الباب الرابع اذا اصابته ویقال ریح الغدیر علی بناء
المفعول اذا اصابته الریح وریح بولمق معناسنه در یقال راح الشجر اذا وجد الریح وروزکاره کیرمك یعنی روزکارلو یره
وارمق علی قول روزکار طوقنمغله هلاك اولمق معناسنه در یقال ریح القوم علی بناء المفعول اذا دخلوا فی الریح
او اصابتهم فجاحتهم الاراحة همزه نك کسریله بودخی روزکاره کیرمك معناسنه در یقال اراح القوم اذا دخلوا
فی الریح وبرکسه یی راحت وآسوده قلمق معناسنه در یقال اراح الله العبد اذا ادخله فی الراحة وحق صاحبنه حق
ومطلوبنی رد وادا ایلمك معناسنه در یقال اراح فلان علی فلان حقه اذا رده علیه ویقال اروح علی الاصل ودوه لری
اخشامه قرشو یتاقلرینه چویرمك معناسنه در یقال اراح الابل اذا ردها الی المراح بضم المیم وبرنسنه تعفن ایدوب
قوقمق معناسنه در یقال اراح الماء واللحم اذا انتنا واولمك معناسنه استعمال اولنور یقال اراح فلان اذا مات وصولق آلمق
معناسنه در یقال اراح الرجل اذا تنفس ویوریلوب فرومانده اولدقدنصکره دکلنوب راحت وآسوده اولمق معناسنه در
یقال اراح الرجل اذا رجعت الیه نفسه بعد الاعیاء وصار ذا راحة وبرشیئك رایحه سنی بولمق معناسنه در یقال اراح الشیء
اذا وجد ریحه ویقال اراح الصید اذا وجد ریح الانسی ویقال اروح علی الاصل الرایحة ققویه دینور وقانه
اطلاق اولنور یقال ما فی وجهه رایحة ای دم واخشامه قریب یوالرینه ویتاقلرینه رجعت ایدن قوشلره ودوه لره اطلاق
اولنور وبعد الزوال یاغان یغموره اطلاق اولنور ورایحه مصدر اولور فاعله وزننده دوه قسمی اخشام وقتی یتاغنه دونمك
معناسنه در یقال راحت الابل تراح رائحة الریحان رانك فتحیله فسلکن تعبیر اولنان خوشبو نباته دینور
علی قول مطلقا خوشبوی اولان نباته یاخود اوجلرینه یاخود یپراقلرینه دینور که محل رایحه در وولده اطلاق اولنور
ورزق ومعیشته اطلاق اولنور ومنه قولهم سبحان الله وریحانه بالنصب فی کلیهما بوراده ریحان رزق معناسنه در
اسبح الله واسئل رزقه سبکنده در مؤلفك ای استرزاقه قولی سؤال فعلنك تقدیرینه اشارتدر وبوراده مصدر اول
غیر متصرف ومنصوبدر ومصدر ثانی معطوفدر کرچه بعضلر سبحان لفظنك اسم مصدریتنه ذاهب اولدیلر
وریحانیون برنیجه محدثین کرامدر که بونلردر محمد بن عبد الوهاب وعبد المحسن بن احمد الغزالی وعلی بن عبیدة
المتکلم المصنف واسحق بن ابراهیم وزکریا بن علی وعلی بن عبد السلام الریحانیون علیهم الرحمة وریحان استرزاق
معناسنه استعمال اولنور یقولون سبحان الله وریحانه نصبوهما علی المصدر یریدون تنزیها له تعالی
واسترزاقا وهو عند سیبویه من الاسماء الموضوعة مواضع المصادر الریحانة هایله حنوه اسمیدر که فارسیده
آذریون دیدکلری شکوفه نك بیانی نوعیدر وبرطوتام فسلکنه دینور الراح باده یه دینور خمر معناسنه وسرور
وشادی معناسنه در تقول فقدت راحی فی الشباب ای ارتیاحی وراحه دن جمع جنسی اولور که الآیه سنه دینور
کف معناسنه نته که جمعنده راحات دینور عربلر فلانی برنسنه یه مالك اولمدیغی حالده براقوب کلدم دیجك یرده ترکته
علی انقی من الراحة دیرلر وراح بارز وهموار اولان یرلره اطلاق اولنور که نباتی چوق انبات ایدر اوله بونکده مفردی
راحه در الراحة هایله راحك مفریدر که ذکر اولندی وراحه کلینه دینور عرس معناسنه وحولویه دینور ساحه کبی
واثواب بوکمنه دینور تقول اطوه علی راحته ای طیه الاول وراحه یمنده برموضع آدیدر وحرض قربنده برموضع وخزاعه
بلادنده برموضع آدیدر آنده بروقعه اولمغله یوم راحه معروفدر وراحه مصدر اولور کریم وسخی آدم آخره احسان
ایلدیکیچون صفالنوب شوق ایله جنبش ونشاطلنمق معناسنه یقال راح فلان للمعروف ای الاحسان یراح راحة
من الباب الرابع اذا اخذته له خفة واریحیة ای هشة وبرایشی خفت ید ایله یعنی جست وچابك طوتمق معناسنه در یقال
راحت یده لکذا اذا خفت ومنه قوله علیه السلام من راح الی الجمعة فی الساعة الاولی فکانما قرب بدنة ومن راح
فی الساعة الثانیة الحدیث لم یرد رواح النهار بل المراد خف الیها واسرع شارح دیرکه رواح مطلق کتمك معناسنه در
استعمال اولنمغله بوراده اول معنا دخی بجادر وراحه آت آیغرلنمق معناسنه کلور یقال راح الفرس یراح راحة اذا صار
حصانا ای فحلا واغاج یپراق یارمق معناسنه در که یپراقلری کورنمکه بشلمقدن عبارتدر یقال راح الشجر اذا تفطر بورق
وبرشیئك رایحه سنی آلمق معناسنه در یقال راح الشیء یریحه ویراحه اذا وجد ریحه وبرکسه دن عطیه واحسانه
نائل اولمق معناسنه در یقال راح منك معروفا اذا ناله وراحه رویحه معناسنه کلور کما سیذکر المراح میمك ضمیله
اراحه دن اسم مکاندر وزنی مفعل در دوه وقیون مقوله سنك کیجه یه مخصوص یتاغنه دینور الریاح سحاب وزننده
باده یه دینور راح کبی یقال شرب الراح والریاح ای الخمر التروح تفعل وزننده نبات نشو ونما بولمق معناسنه در
یقال تروح النبت اذا طال وصو قریبنده اولان نسنه دن رایحه بغلمق معناسنه در یقال تروح الماء اذا اخذ ریح غیره

لقربه ورواح وقتنده یوله کتمك یاخود برایش ایشلمك معناسنه در تقول تروّحنا ای سرنا فی الرواح او عملنا فیه و تقول
تروّحتهم ای ذهبت الیهم رواحا الترویحة تسلیمه وزننده لیالیٔ رمضانه مخصوص تراویح نمازینك هر درت رکعتنه
اطلاق اولنور و بو راحت کلمه سندن تفعیله در که مرّهٔ واحده در نته که تسلیمه سلامدن تفعیله در تسلیمتین بیننده
برمقدار آرام واستراحت اولنمغله تسمیه اولنمشدر اطلاقات شرعیه دندر الاسترواح اصلی اوزره والاستراحة
راحتلنمك معناسنه در یقال استروح الرجل واستراح اذا وجد الراحة واسترواح رایحه سنی آلمق ایچون برنسنه یی
شدّتله قوقلمق معناسنه در یقال استروح الشیٔ اذا تشممه و برکسیه یا برنسنه یه یاقلوب کمالیله مأنوس اولوب آنکله الفت
وآرام ایلمك معناسنه در یقال استروح الیه اذا استنام یعنی سکن الیه الارتیاح افتعال وزننده سرور و نشاط
وانبساط معناسنه در یقال ارتاح به اذا سرّ ونشط ورحمت معناسنه در و یقال ارتاح الله له برحمته ای انقذه من البلیة
المرتاح میمك ضمیله یارش آتلرینك بشنجیسنه دینور که اون رأس اولور مجلی مصلی مسلی تالی مرتاح عاطف مؤمّل
حظی لطیم سکیت در ومرتاح قیس الجیوش الجدلی نام کسه نك فرسی اسمیدر المراوحة مفاعله وزننده
ایکی ایشی مناوبه ایله یعنی برکرّه برنی برکرّه دیکرنی ایشلمك معناسنه در که کویا برینه انتقال ایلدکده اول برنی راحت
ایلمش اولور یقال راوح بین العملین اذا عمل هذا مرّة وهذا مرّة وقیامده کاه برایاق وکاه او برایاق اوزره طیانوب طورمق
معناسنه در که هر برنده دیکرنی ترویح ایلمش اولور یقال راوح بین الرجلین اذا قام علی کلّ واحدة منهما مرّة ومراوحه
بین الجنبین یتاقده کاه بریانی وکاه او بریانی اوزره دونوب یاتمقدن عبارتدر یقال راوح بین الجنبین اذا انقلب من جنب
الی جنب المروحة مرحمه وزننده چول بیابانه اطلاق اولنور مفازه کبی تفأله مبنی در وشول یره دینور که آنده هر طرفلو
روزکار اسر اوله فارسیده بادخیز و بادغیس دینور المروحة مکنسه وزننده اسم آلتدر یلپازه یه دینور مروح دخی
دینور هاسز الرواح والرواحة رالرك فتحیله والراحة والمرایحة میمك ضمیله والرویحة سفینه وزننده
شیٔ مجهوله یقین واطلاع تحصیلندن ناشی سرور ونشاط بولمغه دینور مؤلفك سردی وشارحك بیانی اوزره بونلر
اسم مصدرلردر لکن مرایحه مفاعله اولمغله ظاهرا اسم اوله رق مستعملدر ورواح ورؤح قعود وزننده وراح ورياحه
کتابه وزننده آندن مصدرلردر یقال راح لذلك الامر یراح رواحا ورؤحا وراحا ورياحة من الباب الرابع اذا اشرف له
وفرح ورواح اخشام وقتنه علی قول زوالدن کیجه یه قدر وقته دینور وتقول زحنا رواحا وتروّحنا ای سرنا فیه او عملنا
کما ذکر و یقال خرجوا برياح من العشیّ ورواح وارواح ای باوّل ورواح روح کبی وقت مزبورده بریره کتمك معناسنه در
تقول رحت القوم والیهم وعندهم روحا ورواحا ای ذهبت الیهم رواحا وعربلر اول ایشی بن قولایلقله ایشلرم دیجك
برده افعله فی سراح ورواح دیرلر فی سهولة معناسنه الترویح تفعیل وزننده بودخی بعد الزوال بریره کتمك معناسنه در
یقال روّحتهم ترویحا ای ذهبت الیهم رواحا الروایح رایحه نك جمعیدر که ققویه دینور کرك خوش وکرك ناخوش
اولسون ورواح وقتنده یغان یغموره اطلاق اولنور الریحة کیسه وزننده والریحة حیله وزننده میشه اغاجلرینك
دیبلرنده سنهٔ ماضیه دن قالمش نباته یاخود یغمورسز همان برودت هوا ایله نابت اولان نباته دینور الروحاء صحراء
وزننده بین الحرمین برموضع آدیدر که مدینه یه اتوز یاخود قرق میل مسافه در ورحبهٔ شام قضاسنده برقریه آدیدر
و بغدادغربیسنده نهر عیسی اعمالندن برقریه در وروحاء قعری آزجه یایوان چناغه وقواطه یه دینور یقال قصعة
روحاء ای قریبة القعر رواحه سحابه وزننده اسامیدندر عبدالله بن رواحه اصحابدندر بنو رواحه عربدن
بربطن در ابو رویحه جهینه وزننده بلال حبشی رضی الله عنه حضرتلرینك بالمواخاة قرنداشیدر روح مدح
وزننده بررجل آدیدر الروحان سحبان وزننده بنو سعد بلادنده برموضعدر روحان فتحاتله برموضعدر
الروحة دوحه وزننده سرین وخوش هوا کیجه یه دینور یقال لیلة روحة ای طیبة الاروح والاریح اوسع وزننده
بول شیئه اطلاق اولنور یقال محمل اروح واریح ای واسع الارتواح افتعال وزننده مناوبه ایله ایشلمك معناسنه در
یقال هما یرتوحان عملا ای یتعاقبانه روحین رانك ضمیله شامده جبل لبنان قربنده برقریه در دبنده قسّ بن
ساعده نك قبری واردر الریاحیه رانك کسریله واسط قضاسنده برقریه در ریاح کتاب وزننده اسامیدندر
ریاح بن الحارث تابعیندندر وریاح بن عبید الباهلی وریاح بن عبیدة الکوفی محدّثلردر مشاهیر محدّثیندن ثابت البنانی
معاصرلریدر وریاح بن یربوع برقبیله پدریدر وفاروق اعظم رضی الله عنه حضرتلرینك جدّی اسمیدر و بریدة بن
الحصیب وجرهد اسلمی نام کسه لرك جدلری اسمیدر مسلم بن ریاح اصحابدندر وتابعیندن برذات آدیدر واسمعیل بن
ریاح وعبیدة بن ریاح وعبید بن ریاح وعمر بن عمر ریاح البصریّ والخیار وموسی ابنا ریاح وابو ریاح منصور بن
عبد الحمید محدّثلردر وریاح بن الربیع الاسدیّ وریاح بن عمر والعبسیّ والصواب القیسیّ وزیاد بن ریاح التابعیّ

اسملرنده بعض محدّثین بای موحّده ایله ضبط ایلدیلر وامام بخاری ومسلم صحیحلرنده زیاد بن ریاحدن غیری مذکور
دکلدر وهمان اشراط الساعه حقنده ابو هریره دن برحدیث روایت ایلمشدر وامام بخاری تاریخنده بای موحّده ایله
حکایت ایلمشدر وعمران بن ریاح الکوفیّ وزیاد بن ریاح البصریّ وقاضیٔ بصره احمد بن ریاح وامام مالك شیخی
ریاح بن عثمان وصاحب عکرمة بن عمار اولان عبدالله بن ریاح بونلرده دخی اختلاف اولنوب بعضلر بای موحّده ایله
ضبط ایلدیلر وسیار بن سلامه وابن ابی العوّام وابو العالیة الریاحیون محدّثلردر ظن ایدرمکه تمیمدن بربطن اولان
ریاحه منسوبلردر رویحان مصغر بنیه سیله فارس اولکه سنده برموضعدر المراح میمك فتحیله رواحدن اسم
مکاندر شول موضعه دینور که قوم آندن یاخود اکا رایح اولورلر مقتضای مادّه ذهاب وایاب وقت رواحده اولمقدر
نته که نهایه ده مغدی کلمه سنی تنظیر ایلمشدر الاریحیّ همزه نك فتحیله واسع الخلق ودریادل اولان آدمه دینور
یقال رجل اریحیّ ای واسع الخلق الاریحیة هایله سخی وجوانمرد اولان آدم برکسیه عطیه واحسان ایلدکده
کندوسی خرّم و پرنشاط اولمق خصلتنه دینور یقال اخذته الاریحیة اذا ارتاح للندی اریح احمد وزننده شام
دیارنده برقریه در اریحاء زلیخاء وکربلاء وزنلرنده شام اولکه سنده بربلده در فصل الزای المعجمة زبح
زانك وبای موحّده نك فتحیله جرجان ایالتنده برقریه در محدّثیندن ابو الحسن علیّ بن ابی بکر بن محمد اورادندر
الزجح سجح وزننده ومرادفیدر کما سیذکر یقال زجحه زجحا من الباب الثالث اذا سجحه الزحّ زانك فتحی وحانك
تشدیدیله برشیئی یرندن برطرف ایلمك معناسنه در یقال زحّ الشیٔ زحّا اذا نحاه عن موضعه و برنسنه یی عجله اوته قاقوب
بروچکمك معناسنه در بچقی کبی یقال زحّه اذا دفعه وجذبه فی عجلة الزحزحة زلزله وزننده برنسنه یی ایراقلشدرمق
معناسنه در یقال زحزحه عنه اذا باعده عنه التزحزح تزلزل وزننده آندن مطاوعدر یقال زحزحه فتزحزح
الزحزح غبغب وزننده ایراقلق معناسنه در یقال هو بزحزح منه ای ببعد الزحزاح زانك فتحیله بعید معناسنه در
و برموضع آدیدر الزرح جرح وزننده برکسه نك باشنی یاغیری عضونی اوروب یارمق معناسنه در یقال زرحه زرحا
من الباب الثالث اذا شجه الزرح فتحتینله بریردن آخر یره آیرلمق معناسنه در یقال زرح الرجل زرحا من الباب الرابع
اذا زال من مکان الی آخر الزروح واوایله جعفر وزننده والزروحة هایله کوچك تپه یه یاخود دوشکلو یصتم تپه یه
یاخود اکری اولان قوم یغنته دینور جمعی زراوح کلور المزرح مقعد وزننده جابجا الچقلو وچقورلو اولان ارضه دینور
الزرّاح رمّان وزننده حرکتلری جست ونشاطلو اولان کسه لره دینور الزفح زانك فتحی وقافك سکونیله میمون
سنه دینور الزلح زانك فتحی ولامك سکونیله باطل وبی اصل شیئه دینور یقال شیٔ زلح ای باطل وزلح
مصدر اولور برشیئك چاشنیسنی بیلمك ایچون طاتمق معناسنه یقال زلح الشیٔ زلحا من الباب الثالث
اذا تطعمه التزلح تفعل وزننده زلح معناسنه در یقال تزلّح الشیٔ بمعنی زلحه الزلح ضمتینله بیوك کاسه لره دینور
الزلحلح سفرجل وزننده خفیف الجسم اولان آدمه دینور ودرین اولمیان دره یه دینور الزلحلحة هایله یوفقه آچلمش
اتمکه دینور که بازلماج تعبیر اولنور و یایوان چناقه وقواطه یه دینور الزلنقح قافله سفرجل وزننده بدخوی کشی یه
دینور الزمّح زانك ضمیله قبرّ وزننده لئیم وناکس شخصه دینور وضعیف وزبون کسیه دینور و بویی قصه اندام
وقیافتی یاقشقسز کسیه دینور وسیاه وزشت وبدچهره کسیه دینور الزومح جوهر وزننده زمّح معناسنه در
الزمحن سبحل وزننده والزمحنة سبحله وزننده بخیل وبدخوی شخصه دینور الزمّاح رمّان وزننده بربیوك
قوش آدیدر که بشکدن چوجقلری قاپوب کوترر شارح دیر که بوقوش جاهلیت زماننده مدینه ده بعض یوکسك
یرلره کلوب حرب حرب دیو چاغرر ایدی وخرمالره پك تعرّض ایدر ایدی برکون برکسه اوق ایله اوروب هلاك
ایلدکدنصکره اتنی اطراف قومشولره دخی تقسیم ایلدی هرکیم اکل ایلدیسه هلاك اولدی الترمیح تفعیل
وزننده ذکر اولنان قوشی اولدرمك معناسنه در یقال زمّح فلان اذا قتل الزمّاح الزامح راجح وزننده قومه
دینور رمل معناسنه اسمدر شارح دمّل نسخه سنی تحریفه حمل ایلمشدر و بوکاهل وغارب کبی اسمدر الزنح
زانك فتحی ونونك سکونیله مدح ایلمك معناسنه در یقال زنحه زنحا من الباب الثالث اذا مدحه ودفع ایلمك معناسنه در
یقال زنحه اذا دفعه و برکسه یی برمعامله ضمننده صقشدرمق معناسنه در یقال زنحه اذا ضایقه فی المعاملة
الزنح ضمتینله ایولکه وکلکه جزا ومکافات ایدن آدملره دینور یقال هم زنح ای مکافئون علی الخیر والشرّ التزنح
تفعل وزننده تفتح فی الکلام معناسنه در که چکه سی آچلوب بردوزه یه هارل هارل سوز سویلیوب پرکویلك
ایلمکدن عبارتدر یقال تزنّح الرجل اذا تفتح فی الکلام وصویی مرّة بعد اخری ایچمك معناسنه در یقال تزنّح الماء
اذا شربه مرّة بعد اخری ولاف وکذا فله نفسنی قدر ودرجه سندن عالی کوستورمك معناسنه در یقال هو یتزنّح

ای برفع نفسه فوق قدره الترنیح تفعیل وزننده بودنی صوبی مرة بعد اخری ایچمك معناسنه دریقال ترنح الماء بمعنی ترنح الزنوح صبور وزننده جست وجالاك ناقه یه دینور المزانحه بمادحه وزننده ومرادفیدر یقال زانحه اذامادحه الزوح زانك فتحی وواوك سکونیله دوه لری پراکنده ایلمك معناسنه دریقال زاح الابل یزوح زوحا اذافرقها ودوه لری برکدرمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال زاح الابل اذا جمعها وبرمحلدن آریلوب اراقلشمق معناسنه دریقال زاح عن مکانه اذازال وتباعد الازاحة ازاله وزننده برایشی بتورمك معناسنه در یقال ازاح الامر اذاقضاه وبرشیئی برندن آیروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال ازاح الشیء اذاازاغه من موضعه ونحاه الزواح رواح وزننده کتمك معناسنه دریقال زاح زواحا اذاذهب وزواح برموضع آدیدر زانك ضمیله ده زبانزددر الزیح زانك فتحی ویانك سکونیله والزیوح قعود وزننده والزیوح قبول وزننده والزیحان نزوان وزننده برمحلدن کیدوب ایراق اولمق معناسنه دریقال زاح الرجل یزیح زیحا وزیوحا وزیوحا وزیحانا اذابعد وذهب الازیاح انفعال وزننده اول معنایه دریقال ازاح بمعنی زاح الازاحة همزه نك کسریله وبتدن کیدروب ایراغ ایلمك معناسنه درپس واوی ویائی اولور تقول ازحته ای اذهبته وابعدته فصل السین السیح مدح وزننده والسباحة کتابه وزننده صوده یوزمك معناسنه در یقال سبح بالنهر وفیه سبحا وسباحة من الباب الثالث اذاعام وسبح برایشدن فارغ اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال سبح عن الامر سبحا اذافرغ وتحصیل معاش خصوصنده برای اوته دونشدروب تقلب ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال سبح الرجل سبحا اذا تصرف فی معاشه قال الشارح ومنه قوله تعالی ان لك فی النهار سبحا طویلا ای فراغا طویلا وقیل منقلبا وتصرفا فی المعاش ویرای قازمق معناسنه استعمال اولنور یقال سبح فی الارض اذاحفرفیها واویومق معناسنه استعمال اولنور یقال سبح الرجل اذانام وسکون وآرام بولمق معناسنه دریقال سبح اذاسکن ونامن هرطرفه طاغیلوب برای اوته دونشدرمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال سبح القوم اذاتقلبوا وانتشروا فی الارض ودوردر از کتمك معناسنه دریقال سبح الرجل اذا ابعد فی السیر وسوزنی چوق سویلمك معناسنه در یقال سبح الرجل فی الکلام اذا کثرفیه بونلرك مجموعی مجازدر السابح والسبوح صبور وزننده اسم فاعلدر یوزکیچی کشی یه دینور جمعی سبحاء کلور کرماء وزننده وبوایکیسنکده جمعیدر شاعر وشعراء ودود وودداء کبی السباح شداد وزننده مبالغه درپك یوزکیچی آدمه دینور جمعی سباحون کلور السابحات سابحه نك جمعیدر سفینه یه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی والسابحات سبحا وهی السفن اوارواح المؤمنین تخرج بسهولة اوالنجوم تسبح ای تمر سریعا فی مجاری الفلك الاسباح همزه نك کسریله یوزدرمك معناسنه دریقال اسبحه اذاعومه السوابح آتلره اطلاق اولنور اللریله یوزکیچی سیرایتدکلرندن ناشی وبونك مفردی سابحدرفارس وفوارس کبی سبحان الله تسبیح معناسنه در که عام مصدردرحق تعالایه صاحبه دن یعنی زوجه دن وولد دن وسائرنقایصدن تنزیه وتقدیس معناسنه دالدر وسبحان کلمه سی معرفه اولمغله غیرمنونه درزیراعلم تسبیحدر ومصدریت اوزره منصوبدرکویا که برشیء الله من السوء برأه سبکنده در که حق تعالایی بالتأکید والمبالغة صفات نقایصدن وشان الوهیته مناقی اضافاتدن کلیله تنزیه وتقدیس ایدرم یعنی بویلجه اعتقاد واقرار ایدرم دیمکدروعضد البعض امتثال امرشرعنه سرعت وطاعت وعبادته سعی ومبادرت ایدرم دیمکدرمؤلفك بصارته بیانه کوره تسبیح که تقدیس الهی معناسنه درسباحه دن مأخوذدرعبادت الهی یه سرعت ایلمك معناسنه استعمال اولنوب بعضه قولی وفعلی عبادانه تعمیم اولنمشدر وسبحان لفظی فی الاصل عفران کبی مصدردر بعده تسبیحده علم اولمشدر ومصدراولهرق دخی استعمال اولنور انتهی وعمر بلرنسنه دن تعجب مقامنده سبحان من کذا دیرلر تعجباله مقامنده کرمقام استحسان ایسه بونك خالقی بوخلق بدیع ایچون مخصوص تسبیح ایدرم دیمك اولور واکرمقام استحسان ایسه بوندن حضرت باری یی تنزیه ایدرم دیمك اولور یاخود تعجبکما تسبیح اکا مسند اولور وسبحان نفس ذاته اطلاق اولنور ومنه یقال انت اعلم بماقی سبحانك ای فی نفسك وسبحان ابن احمددرکه هارون رشید اولادندندر وسبحان مصدر اولهرق استعمال اولنورکه علی الاصل دن یقال سبح الرجل سبحانا من الباب الثالث اذا قال سبحان الله التسبیح تفعیل وزننده بودخی سبحان الله دیمك یعنی حق تعالایی تنزیه وتقدیس ایلمك معناسنه دریقال سبح الرجل اذاقال سبحان الله ونماز نفلی معناسنه استعمال اولنورکه جزؤیله تسمیه قیلندن اولور ومنه قوله تعالی فلولا انه کان من المسبحین ای المصلین السبوح والقدوس سبحنك وقافك ضمه لری وبانك ودالك شدة لریله ابنیة مبالغه دندر اسماء صفات الهیه دندر هربارو هرلسانده تسبیح وتقدیس اولندیغچون ونولرده سین وقافك فتحه لری دخی جائزدر مصباحده

مرسومدرکه

مرسومدرکه کلام عربیده فاء مضمومه وعین مشدده مضمومه ایله سبوح وقدوس وزوح وستوق وفلوق کله لرندن غیری یوقدر واوح اوکلیلرده فانك فتحیله ده جائزدر السبحات ضمتینله مواضع سجوده اطلاق اولنور مفردی سبحه در غرفه وغرفات کبی محل تسبیح اولندیغچون اطلاق اولنمشدر وسبحات وجه الله ایله انوار جمال الهی مراد در مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة ومنه الحدیث قال جبریل علیه السلام ان لله دون العرش سبعین حجابا لودنونا من احدها لاحرقتنا سبحات وجهه ربنا وفی حدیث آخر حجابه النور والنار لوکشفه لاحرقت سبحات وجهه کل شیء ادرکه بصره فسبحات وجهه تعالی جلاله وعظمته وقیل انواره وقیل وجهه تعالی وهی فی الاصل جمع سبحة وقیل سبحات الوجه محاسنه لانك اذارأیت الوجه الحسن قلت سبحان الله وقیل معناه تنزیه له ای سبحان وجهه وقیل ان سبحات وجهه کلام معترض بین الفعل والمفعول ای لوکشفها لاحرقت کل شیء ادرکه بصره فکأنه قال لاحرقت سبحات الله کل شیء کما تقول لودخل الملك البلد لقتل والعیاذ بالله کل من فیه واقرب من هذا کله ان المعنی لوانکشف من انوار الله التی تحجب العباد عنه شیء لاهلك کل من وقع علیه ذلك النور کما خر موسی صعقا وتقطع الجبل دکا لما تجلی الله سبحانه وتعالی السبحة جرعه وزننده حالا تسبیح تعبیرایلدیکمز دیزی بونجقلره دینورکه مجموعنده عام اولمشدر مدار تسبیح اولدیغی باعث تسمیه درو سبحه دعا معناسنه استعمال اولنور کذلك تطوع یعنی نافله نمازه اطلاق اولنورفرض نمازنده تسبیحات نافله اولوب ونافله نماز تسبیحات کبی نافله اولمغله اطلاق اولنمشدر السبحة سبنك فتحی ویانك سکونیله پوستدن اتخاذ اولنان اتوابه دینور وسبحه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك فرساری اسمیدر کذلك جعفر بن ابی طالبك ودیکر برآدمك فرساری اسمیدر وسبحة الله ایله جلال وعظمت الهی اراده اولنور شارح دیرکه بوضمله درکه جمعی سبحات درتبه کهذکر اولندی بوراده فتحله ذکری اختلالدر السبح معظم وزننده قوی وشدید ومتین اولان شیئه اطلاق اولنور عادتا حقندهسبحان الله دیو تعجب اولندیغچون ومنه یقال کساء مسبح ای قوی شدید السابح یوزکیچ آدمه دینورکه ذکر اولندی وسابح القابدندر احمد بن خلف السابح محدث بغدادیدر وبرکة بن علی السابح الشروطی واحمد بن خلف بن محمد ومحمد بن سعید وعبد الرحمن بن مسلم ومحمد بن عثمان البخاری السبحیون کهسبنك ضمیله درمحدث لردر السباح کثان وزننده بردوه اسمیدر سباح سحاب وزننده بنوسلیم معدنی یاننده برارضك آدیدر السبوح صبور وزننده یوزکیچه دینور وربیعة بن جشم نام کسه نك فرسی اسمیدر السبوحة هایله مکة مکرمه نك اسمیدر علی قول عرفاندره بردره نك آدیدر المسبح محدث وزننده برزجل آدیدر وامراء مصریه دن امیر مختار محمد بن عبید الله المسبحی صاحب تصانیف کثیره دردر تیوزتاریخی رجالدندر السابح سبنك فتحی ودالك کسریله برکلمه درکه قلت طعامده استعمال اولنور یقال اصبحنا سابح ولصبیانا عجاعج من الغرث یعنی بوصباح طعامز پك قلیل اولمغله چوجقلرمز آجلقدن فریاد ایلدیلر السبح سبنك وجیمك فتحیله والسجاحة رجاحه وزننده محبوبك رخساری ترو ملایم وحسن اعتدال اوزره اوزونجه واتاری آزجه اولمق معناسنه درکه کمال تناسب جسالدر یقال سبح الخد سبحا وسجاحة من الباب الرابع اذاسهل ولان وطال فی اعتدال وقل لحمه السبح ضمتینله سهل وملایم شیئه دینور یقال مشی مشیا سبحا ای لینا وسهل وایشلك یوله اطلاق اولنور سهولتنه مبنی وقدر واندازه معناسنه دریقال بوتهم علی سبح واحد ای علی قدر واحد السبیج امیر وزننده بودخی سهل وملایم شیئه دینور السبح سبنك ضمی وجیمك سکونیله ایشلك یوله دینور السبیجة سفینه وزننده بودخی قدر واندازه معناسنه در وحوی وطبیعت معناسنه دریقال الکرم من سبیجته ای طبیعته السجاح غراب وزننده عنصر هوایه اطلاق اولنور السجاح کتاب وزننده یماج وقرشوتجاه معناسنه درتقول قعدت سجاح وجهه ای تجاهه الاسبح ارجح وزننده خوب ومعتدل القیافة اولان کشی یه ونسنه یه دینور یقال غلام وشیء اسبح ای حسن معتدل السبحة صفحه وزننده خوی وخلق معناسنه در المسبوحة والمسبوح یونلرده خوی وخصلت معناسنه در ومسبوح جهت معناسنه در السبحاء حمراء وزننده قورومی نام واندامی کامل ارقه سی اوزونجه ناقه یه دینور السبح سبج وزننده ومرادفیدر که کوکرچین اوتمك معناسنه دریقال سبجت الحمامة سبجا من الباب الاول اذاسبجعت وبرکسیه تعریض وکنایه ایله سوزسویلمك معناسنه دریقال سبح له بکلام اذاعرض له التسبیح تفعیل وزننده بودخی تعریض کلام ایلمك معناسنه در الاسباح انفعال وزننده مسامحه ومساهله ایلمك معناسنه درتقول انسبح لی فلان بکذا ای انسمح الاسباح همزه نك کسریله وجه لطیفله عفو وصفح ایلمك معناسنه در ومنه اذاملکت فاسبح ای احسن العفو المسبح منبر وزننده برزجل آدیدر سجاح قطام وزننده بنو ربوعدن برخاتون اسمیدرکه ادعای نبوت ایلمشیدی اول خاتون اواخر عصر سعادتده ادعای نبوت ایدن مسلمه

الكذاب زماننده ظهور وعاقبت شرفند اسلام اولدی السح سینك فتحی وحانك تشدیدیله صو مقوله سنی
دوكمك معناسنه در یقال سح الماء سحا من الباب الاول اذا صبه وسح وسحوح صو یوقریدن اشاغی یه آقمق
معناسنه در یقال سح الماء سحا وسحوحا اذا سال من فوق وسح قسب اسمیدر كه كتر خرمایه دینور علی قول
آغزده طاغیلور اولان قوری خرمایه دینور وسح اورمق معناسنه در یقال سح فلانا اذا ضربه ودكنكله دوكمك
معناسنه استعمال اولنور یقال سحه اذا جلده وبغایت سموروب طاولنمق معناسنه در یقال سح الرجل اذا سمن
غایة السمن التسحیح تفعیل وزننده والتسحسح تزلزل وزننده والتسحح تفعل وزننده بونلرده صو یوقریدن
اشاغی یه آقمق معناسنه در یقال سحح الماء وتسحسح وتسحح اذا سال من فوق السح سینك ضمیله بودخی آغزده
طاغیلان قوری خرمایه دینور الساحة تشدید حایله والساح هاسز والسحاح كتاب وزننده والسحاح
غراب وزننده كه بوشاذدر مطلقا سموز انسان وحیوانه دینور یقال شاة ساحة وساح وغنم سحاح وسحاح ای سمان
المسح میمك كسری وسینك فتحیله پك یوكرك واشكنلو آته اطلاق اولنور كویا كه سیر وجرینی صب ایدر یقال فرس
مسح ای جواد السحسح غبغب وزننده والسحسحة هایله قوناغك عرصه سنه دینور كه خالی میدانیدر
ساحه كبی وسحسح صاغانقلی یغموره دینور السحساح سینك فتحیله بودخی صاغانقلی یغموردر السحساحة
هایله پك یاش دوكن كوزه اطلاق اولنور یقال عین سحساحة ای صبابة للدمع السحاح سحاب وزننده عنصر
هوایه دینور السدح مدح وزننده برنسنه یی یر اوزره یاتروب ویایوب اوزاتمق معناسنه در حیوانی بوغزلمغه
یاتورمق كبی یقال سدح الشیء سدحا من الباب الثالث اذا ذبحه وبسطه علی الارض وبرنسنه یی یانی اوزره یاتورمق
معناسنه در طلو قربه یی یاتورمق كبی یقال سدح الشیء اذا اضجعه وبركسه یی یوزی اوزره یره چالمق معناسنه در
یقال سدحه اذا صرعه علی الوجه وصرتی اوزره یره براقمق معناسنه در یقال سدحه اذا القاه علی الظهر ودوه یی
چوكرمك معناسنه در یقال سدح البعیر اذا اناخه وبر محلده اقامت ایلمك معناسنه در یقال سدح بالمكان اذا اقام
ومشكی طولدرمق معناسنه در یقال سدح القربة اذا ملأها وقتل ایلمك معناسنه در یقال سدح فلانا اذا قتله وخاتون
زوجندن رغبت واعتبار بولمق معناسنه در یقال سدحت المرأة اذا حظیت من زوجها وخاتونك اولادی كثیر اولمق
معناسنه در یقال سدحت المرأة اذا كثرت ولدها الانسداح انفعال وزننده یوز اوزره یقمق وارقه اوزره یره چالمق
معنالرندن مطاوعدر یقال سدحه فانسدح وهو مسدوح وسدیح التسدیح تفعیل وزننده بودخی قتل ایلمك
معناسنه در یقال سدحه اذا قتله السادحة سحابه شدیده یه دینور كه مراد شدتله یاغان یغموری اوله جقدر اوزرینه
دوشدیكی نبات مقوله سنی یره چالوب یاتوردیغی ایچون السادح اهل خصب ورخا اولان كشی یه دینور یقال
فلان سادح ای مخصب وسادح برقبیله اسمیدر السرح سینك فتحی ورانك سكونیله یبانده صالمه اوتلایوب كزن
مواشی یه دینور مال سائم معناسنه وبو تسمیه بالمصدردر یقال له سرح ای مال سائم وسرح وسروح مواشی مرعایه
كیدوب بنفسها اوتلامق معناسنه در یقال سرح المال سرحا وسروحا من الباب الثالث اذا سام ای رعی بنفسه وسوم
مواشی یی اوتلامق ایچون مرعایه صالیورمك معناسنه در تقول سرحت المواشی ای اسمتها یعنی ارسلتها للرعی
وسرح برنوع شجر عظیم اسمیدر نجد دیارنده نابت وصاری یمشلری اولور مفردی سرحه در كما سیذكر ومطلقا
تیكنسز شجره علی قول پك اوزون شجره دینور وفناء خانه یه ده سرح اطلاق اولنور كه حولو واواوكی تعبیر اولنان
میداندر وسرح تغوط ایلمك معناسنه در یقال سرح الرجل اذا سلح ومثانه دن بول فشقرمق معناسنه در یقال
سرح بوله اذا انفجر ودرونده مضمر اولان شیئی اظهار ایلمك معناسنه در یقال سرح ما فی صدره ای اخرجه وكوندرمك
معناسنه در یقال سرح فلانا اذا ارسله وسرح اسامیدندر عمر بن سواد واحمد بن عمرو بن السرح واوغلی عمرو وحفیدی
عبدالله كه سرحیون ایله متعارفلردر محدثلردر وسرح بشقه بر رجلك علمیدر التسریح تفعیل وزننده بودخی
طواری اوتلامق ایچون مرعایه صالیورمك معناسنه در یقال سرح المواشی تسریحا اذا اسامها وزوجه یه طلاق
ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال سرح زوجته اذا طلقها وتسهیل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال سرحه
اذا سهله وصاچی طرامزدن مقدم چوزوب صالیورمك معناسنه مستعملدر یقال سرح الشعر اذا حله وارسله
قبل المشط السراح سحاب وزننده تطلیق معناسندن اسمدر طلاق معناسنه تبلیغ وبلاغ وتطلیق وطلاق كبی
وسراح حافظ مشهور ابی حفص عمر بن شاهینك جدی اسمیدر المنسرح اسم فاعل نبیه سیله صرتی اوزره
یاتوب پاچه سنی آیرمش اولان كشی یه دینور انسراحدن اسم فاعلدر یقال انسرح الرجل اذا استلقی علی قفاه
وفرج رجلیه ومنسرح لباسندن صو یونوب عریان اولان كشی یه دینور یقال انسرح الرجل اذا خرج من ثیابه وصار

عریانا ومنسرح عروضدن برجنس یعنی بربحر اسمیدر كه تفعیلی آلتی كره مستفعلن مفعولات مستفعلن در لسانده
سهولتله جری وانسراحی سببیله اطلاق اولنمشدر وجست وچابك انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل وفرس
منسرح ای سریع السریاح جریال وزننده پك اوزون شیئه دینور وچكركه یه دینور وبر كلبك آدیدر ام سریاح
امراء مكه دن دراج بن زرعة الصبابی نام امیرك خاتونی كنیه سیدر المسروح سرابه اطلاق اولنور كه اتسی وقتلرده
ایراقدن صو هیئتنده كورینور كویا كه بیابانه صالیورلمش حیواندر ذوالمسروح برموضع آدیدر السریحة سفینه
وزننده شول صریمه وترشه یه دینور كه آنكله طلوم وقربه واياق قابی مقوله سی دیكیلور وسیلان ایدن قاندن اوزون
اوزادی طریقه شكلنده خطه اطلاق اولنور وفارسیده خیابان دیدكلری اوزون اوزادی ایكی طرفی صیق اغاجلو
طریقه یه دینور وپاره لنمش لباسدن براوزون دلیمنه دینور جمعی سرایح كلور المسرح منبر وزننده طراغه اطلاق
اولنور مشط معناسنه ومسرح اسامیدندر سوده بنت مسرح صحابیه در علی قول بوشین معجمه ایله در المسرح مقعد
وزننده مرعایه دینور السریح امیر وزننده ایرسز جبلاق آته دینور یقال فرس سریح ای عری السرح ضمتینله
جست وچابك آته دینور یقال فرس سرح ای سریع وكیجكدرمیوب چابك ویریلان بخششه دینور یقال عطاء سرح
ای بلا مطل ورفق وسهولتلو یورویشه دینور یقال مشیة سرح ای سهلة السرحة طلحه وزننده شول قانجق
اشكه دینور كه حمل كرته سنه بالغ اولوب لكن هنوز حامل اولمیه وسرحه بر كلبك آدیدر ومحدثیندن عمر بن سعیدك
جدی اسمیدر جوهری برموضعك اسمیدر دیمكله غلط ایلمشدر زیرا اول شین معجمه ایله در واستشهاد ایلدیكی لبیدك
اشبو * فسرحة فالمرانة فالخبال * مصراعنده دخی غلط ایلمشدر زیرا خای معجمه وبای تحتیه ایله ضبط ایلمشدر اصح
اولان حای مهمله وبای موحده ایله اولمقدر كه حبال رمل مراددر كذلك سرحه برشجر آدیدر كه اكا آء دخی دینور
عاع وزننده دیمكله غلط ایلمشدر زیرا سرحه شجرك واآء آنك ثمری اسمیدر كه اوزم طرزنده اولور نته كه باب همزه اولنده
بیان اولندی اشبو سرحه مؤلفك اوائل ماده ده والسرح شجر عظام دیدیكی سرحك مفردی اوله جقدر شارح
دیركه سرحه برموضع اسمی اولدیغی مراصد ولسان العرب صاحبلری دخی ثبت ایلمشدر وخیال خای معجمه وبای
تحتیه ایله بنو تمیم دیارنده برموضعدر وشاعرك مرادی بودر دیوان لبید شراحی بو معنا ایله بیان ایلدیلر السرحان
سینك كسریله قورده دینور ذئب كبی سرحال دخی دینور وارسلانه دینور وبر كلبك آدیدر وعمارة بن حرب البحتری
ومحرز بن نضله نام كمسه لرك فرسلری اسمیدر وسرحان الحوض وسط حوضه اطلاق اولنور جمعی سراح كلور ثمان
كبی وسراح كلور ضباع كبی وسراحین كلور خزاعیل كبی ذنب السرحان قوردقویرغی دیمكدر تشبیه طریقیله
فجر كاذبه اطلاق اولنور كه فجر صادقدن مقدم ظهور ایدن شفق مستطیلدر ذوالسرح شرح وزننده حرمین
بیننده بروادی آدیدر السرح فرح وزننده برخصوصك تمشیتنه رفق وسهولتله عزیمت ایلمك معناسنه در یقال
سرح الرجل سرحا من الباب الرابع اذا خرج فی اموره سهلا المسرح معظم وزننده بررجلك علمیدر بنو مسرح
محدث وزننده عربدن بربطندر سراح قطام وزننده برقصراق آدیدر سراح كتان وزننده محلق بن حنتمك
فرسی اسمیدر سرح كتب وزننده بنو العجلان یوردنده برصو آدیدر السرتاح تای فوقیه ایله قرطاس وزننده
صوی وكریم واصیل اولان ناقه یه وطپراغی یومشق خالص ومنبت اولان ارضه صفت اولور یقال ناقة سرتاح
ای كریمة ویقال ارض سرتاح ای منبات سهلة السرجوحة سینك وجیمك ضمیله اسلوب ونسق ووتیره معناسنه در
یقال هم علی سرجوحة واحدة ای استوت اخلاقهم السردح سینك ودالك فتحیله دوز وهموار یره دینور وطپراغی
ملایم یره دینور كه نصی دیدكلری نبات انبات ایدر اوله السرداح والسرداحة سینلرك كسریله طویله یاخود
كریمه یاخود عظیمه یاخود سمینه یاخود قورومی تام واندامی كامل قویه وشدیده اولان ناقه یه دینور جمعی سرادح
كلور وسرداح مغیلان اغاجندن بلوكه وجماعته دینور مفردی سرداحه در هایله كه بربلوك دیمكدر السردحة
دحرجه وزننده اهمال ایلمك معناسنه در یقال سردح الرجل الشیء اذا اهمله السرفح سینك وفانك فتحیله
برشیطان آدیدر السطح سینك فتحی وطانك سكونیله خانه نك طامنه دینور كه فارسیده بام دینور وهر شیئك اوستنه
دینور كه فارسیده فراز دینور اصل سطح یایوب دوشه مك معناسنه مصدردر طام مقوله سی مبسوط اولدیغندن
سطح ایله تسمیه اولندی كه تسمیه بالمصدردر جمعی سطوح كلور وسطح شامده كسوه وغباغب نام قریه لر بیننده برموضع
آدیدر كه آنده صاحب الناقة ایله ملقب قرامطه دن ابو القاسم نام كمسه نك بر وقعه سی اولمشدر خلفادن مكتفی بالله
زماننده واقع اولمشدر وسطح مصدر اولور دوبدوز دوشه یوب یایمق معناسنه یقال سطح الشیء سطحا من الباب الثالث
اذا بسطه وسركی كبی یره چالمق معناسنه استعمال اولنور یقال سطحه اذا صرعه ویانی اوزره اوزادوب یاتورمق

معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا اضجعه وطامى وسائر شيئى دوزلدوب هموار قلمق معناسنه در يقال
سطح سطوحه اذا سوّاها وكوچك قوزى يى اناسيله برابرجه صاليورمك معناسنه در يقال سطح السخل اذا ارسله
مع امه التسطيح تفعيل وزننده بودخى طام مقوله سنى سيورى ويومرى قلميوب دوز ويصى قلمق معناسنه در
يقال سطح سطوحه اذا سوّاها السطيح امير وزننده يره دوشنمش مقتوله اطلاق اولنور وشول كمسيه اطلاق
اولنور كه ارقه سى اوزره اوزانمش ياخود دوشوب سرلمش اولوب لكن ضعفندن يامقعد اولديغندن بطئ القيام
اوله وصو طلومنه اطلاق اولنور مزاده معناسنه واكا سطيحه دخى دينور هايله وسطيح بنو ذئب قبيله سندن
جاهليتده بر كاهن آديدر كه باشندن غيرى جسدنده اصلا كمك قسمى يوق ايدى مزبورك اسمى ربيع ايدى بعثت نبويدن
مقدّم طلوع آفتاب رسالتى اخبار ايلمشيدى او جيوز سنه معمر اولدى ليلهٔ مولد نبويده نوشروانك سقوط شرفات
ايوانى خصوصنى آندن استكشاف ايلديلر وجودنده اصلا كميك اولمامغله بريره كوتردكده بوغچه كبى دوروب بوكرلر
ايدى وغضبناك اولدقده شيشوب قالقار ايدى المسطوح بودخى يره سرلمش مقتوله اطلاق اولنور السطاح
رمّان وزننده برنبات آديدر ومطلقا يريوزينه يايلوب منبسط اولان نباته دينور قاون وقربوز وقباق كبى المسطح منبر
وزننده خرما سروب قوريده جق يره دينور جرين معناسنه كويا كه خرمانك بسطنه آلتدر وچادرك والاچغك
ديركنه اطلاق اولنور كه آنلره آلت سطح اوله جقدر وشول دوز يالچين قيايه دينور كه اطرافنه طاشدن ديوار چويروب
آنى حوض طرزنده ايدرلر يغمور صويى مجتمع اولمق ايچون وتنكه دن يايلمش برنوع صوير داغنه دينور كه بريوزى
يومريجه وبريوزى يصى اولور اهل سفر استصحاب ايدرلر بويرداق بعينه قبلو بغه هيئتنده وباشى يصى وآغزى واسع
اولور فارسيده اكا كشف ديرلر حالا بعض حجاج آنكله ماء زمزم كتوررلر ومسطح دوم اغاجنك قبوغندن اورلمش
حصيره دينور وبغداى قاويره جق بيوك تاوه يه دينور وشول اغاجه دينور كه اصمه نك ايكى طياقلرى اوزره ارقورى
ياتروب اصمه نك قوللرنى آنك اوزرندن آتارلر وخمير آچه جق تخته يه دينور كه يصديغاج تعبير اولنور ومسطح ابن
اثاثه در كه اصحابدندر المسطح معظم وزننده پك يصى يايوان برونه اطلاق اولنور يقال انف مسطح اى منبسط جدا
السفح سينك فتحى وفانك سكونيله برموضع آديدر وسفح طاغك يوره سنه دينور يقال سفح الجبل اى عرضه
المضطجع على قول طاغك كوكنه دينور اصل الجبل معناسنه ياخود اسفلنه دينور كه اتكى اوله جقدر دامن كوه
معناسنه ياخود طاغك دبنه دينور حضيض الجبل معناسنه جمعى سفوح كلور اشبو سفح كلمه سى فى الاصل انصباب
معناسنه مصدر اولمغله تسميه بالمصدر در كويا كه موضع مزبور فوق جبلدن مسفوح اولمشدر وسفح مصدر اولور
صو وقان مقوله سنى دوكوب آقتمق معناسنه يقال سفح الماء والدم سفحا من الباب الثالث اذا اراقه ويقال سفح
الدمع سفحا وسفوحا اذا ارسله وسفح وسفوح وسفحان فتحاتله صو مقوله سى كندى بوشانوب دوكلمك معناسنه
لازم اولور يقال سفح الدمع سفحا وسفوحا وسفحانا اذا انصبّ السافح آندن اسم فاعلدر جمعى سوافح كلور
يقال دمع سافح ودموع سوافح وبو فوارس قبيلندندر التسافح تفاعل وزننده زنا ايدشمك معناسنه در السفاح
قتال وزننده والمسافحة مقاتله وزننده بونلرده زنا ايلمك معناسنه در يقال تسافحا وسافحا وسافحها اذا زنيا
وفجرا زنايه سفاح اطلاقى نطفه تلف وهدره منصب اولمق ملاحظه سنه مبنيدر وبوندن مأخوذ اوله رق عربلر
اجروا سفاحا ديرلر يارش اهلى آتلرنى اوكدولسز مجانا يارشه قوشديلر ديجك يرده السفاح كتان وزننده كثير
العطاء آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سفاح اى معطاء وفصيح وسخنور آدمه اطلاق اولنور وسفاح خلفاء
عباسيه نك اولى اولان عبدالله بن محمدك لقبيدر بغايت خونريز اولمغله ملقب اولمشدر وعرب رؤسالرندن برينك
لقبيدر وحميد بن بحدل نام كمسه نك قلجى اسميدر السفوح سينك ضميله سفحك جمعيدر يومشق قيالره
اطلاق اولنور السفيح امير وزننده قالين وصيق آيايه وكليمه اطلاق اولنور كه صويى نشف ايلميوب اوزرندن
سيلان ايدر وقار اوقلرندن براوقك آديدر كه نصيبى يوقدر هدر يره مسفوحدر وحواله اطلاق اولنور حوالق
معناسنه المسفوح شول دوه يه اطلاق اولنور كه يره اوزاديلوب ياتورلمش اوله وواسع وغليظ اولان نسنه لره اطلاق
اولنور وصخر بن عمرو بن الحارثك فرسى اسميدر المسفح محدث وزننده شول كمسيه اطلاق اولنور كه دائما كندى نفسنه
فائده سى اولميان بيهوده عمله مشغول اوله التسفيح تفعيل وزننده آندن مصدردر يقال هو يسفح تسفيحا اى يعمل عملا
لايجدى عليه المسفوحة قولتقلرى ككيش اولان ناقه يه وصف اولور يقال ناقة مسفوحة الابط اى واسعته الاسفح
اصلع وزننده ومرادفيدر كه باشنك اوك طرفى كل اولان كشى يه دينور السفحة سينك وفانك فتحيله صلعه معناسنه در كه
باشك اوكنده قيل اولمامق وجهيله اولان كللك حالتنه دينور الاسفح اصلع وزننده وجه مذكور اولان كل كشى يه دينور

السلاح كتاب وزننده والسلح عنب وزننده والسلحان سلطان وزننده آلت حربه دينور اسم جامعلردر
على قول دموردن اولان آلت حربه مخصوصدر قلج ومزراق كبى وسلاح لفظى مذكردر آلت تأويليله مؤنث دخى
اولور جمعى اسلحه در كه صيغهٔ جمع مذكردر حمار واحمره كبى ومؤنثك جمعى سلاحات در وخاصة قلجه اطلاق اولنور
وكريش كچورلمدك پايه دينور ودكنكه اطلاق اولنور عصا معناسنه التسلح تفعل وزننده سلاحپوش اولمق
معناسنه در يقال تسلح الرجل اذا لبس السلاح المسلحة مملحه وزننده دربنده وسرحدّه اطلاق اولنور ثغر معناسنه
اصل مسلحه جبخانه يه دينور بوعلاقه ايله دربند وسرحدّه اطلاق اولنور وسلاحلو عسكره اطلاق اولنور
محل سلاح اولدقلريچون السالح صالح وزننده سلاح صاحبى يعنى سلاحلو آدمه دينور نسب اوزره اسم فاعلدر
يقال رجل سالح اى ذو سلاح وتازه چايرا وتلامقله اسهاله اوغرامش ناقه يه دينور كه سلحدن مأخوذ در يقال ناقة
سالح اذا كانت قد اسلحت من البقل السلاح غراب وزننده انسان ترسنه دينور نجو معناسنه شارح رقيق اولانه
تخصيص ايلمشدر السلح سينك فتحى ولامك سكونيله حدثلمك معناسنه در يقال سلح سلحا من الباب الرابع اذا تغوط
شارح ديركه مؤلفك مقتضاى كلامى سلح تغوّط كبى انسانده دخى مستعملدر لكن مصباحك بياننه كوره طير وبهايمه
مخصوصدر بلكه صيويق حدثلمرينه مخصوصدر كه تركيده چقرمق وصاغنه مق تعبير اولنور وانسانده اسهال اوزره
اولورسه بالتشبيه استعمال اولنور الاسلاح همزه نك كسريله بودخى يستهلمك معناسنه در يقال اسلح بمعنى سلح الاسليح
ازميل وزننده براوت آديدر كه اوتليان حيوانك سودى فراوان اولور بونبات اسليخ ايله متعارفدر كه خاى معجمه ايله در
السليح جريح وزننده يمنده برقبيله در سلحون حيزبون وزننده يمنده برقريه در عامه تحريفله سالحون ديمكله
مؤلف منع ايلمشدر السلح صرد وزننده ككلك قوشنك ياوريسنه دينور جمعى سلحان كلور سينك كسريله صرد
وصردان كبى السلح فتحتينله كوللرده يغلان يغمور صوينه دينور التسليح تفعيل وزننده بركسه يى سلاحلندرمك
وخاصة قلج قوشاتمق معناسنه در تقول سلحته السيف اى جعلته سلاحه وياغ طلومنى سلح ديدكلرى آنى الذكر
طلا ايله سوروب اوغشدرمق معناسنه در يقال سلح نحيه اذا دلكه بالسلح سلاح سحاب وزننده ياخود قطام
وزننده خيبر قلعه سنك طرف اسفلنده برموضعدر وبنو كلاب يوردنده برصو آديدر كه آندن ايچنلر اسهاله مبتلا اولورلر
هديه اشملرى كبى سلحين سرمين وزننده يمنده برحصن آديدر كه سكسان تاريخنده بنا اولمشدر السلح سينك
ضميله دهناء نام محلده بنو سعد يوردنده برصو آديدر وبرطلا آديدر كه آنكله ياغ طلوملرنى دلك ايدرلر ديكش يرلرى
منسد اولمق ايچون مسلحه معظمه وزننده برموضع آديدر السلطح قنفذ وزننده طاشسز وقياسز وچقورسز
دوز واملس طاغه دينور السلاطح علابط وزننده پك يصى وعريض اولان شيئه دينور يقال شئ سلاطح اى عريض
ومراد قبيله سى ديارنده بروادى آديدر السلنطح سمندل وزننده والمسلنطح ميمك ضمى وطانك كسريله فضاى
واسعه دينور شارح ديركه بونلر سطحدن مزيد اولمغله مقامى سطح مادّه سيدر السلوطح سين ولامك فتحيله
برموضعدر السلطحة سينك فتحيله كوده سى عريض اولان خاتونه دينور يقال جارية سلطحة اى عريضة
الاسلنطاح احرنجام وزننده يوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در يقال اسلنطح الرجل اذا وقع على وجهه وبرنسنه
بولالوب يايوانلنمق معناسنه در يقال اسلنطح الوادى اذا اتسع السماح سينك فتحيله والسماحة هايله
والسموح والسموحة سينلرك ضميله والسمح مدح وزننده والسماح كتاب وزننده سخى وجوانمرد اولمق
معناسنه در يقال سمح الرجل سماحا وسماحة وسموحا وسموحة وسمحا وسماحا من الباب الخامس اذا جاد وكرم مقدمة
الاديبه حسن وفتح بابلرندن اوله رق مرسومدر ومصباحده همان فتح بابندن مثبت وسمح بكذا اذا جاد واعطى
عنوانيله مفسردر وهرحالده باء حرفيله متعدّيدر السمح شكس وزننده آندن صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور
مصغرنده سميح دينور زبير وزننده وسميح دينور يانك تشديديله وجمعنده سمحاء دينور كرماء وزننده كويا كه سميحك
جمعيدر ومسامح دينور كويا كه مسماحك جمعيدر ومؤنثنده سمحه دينور هايله وجمعنده همين سماح دينور عطاش
وزننده يقال رجل سمح وامرأة سمحة ونسوة سماح لاغير پس انشا پردازلق صورتنده بعض كتابك كريمانه تعبيرينه
معادل سميحانه تعبيرلرى غلطدر الاسماح همزه نك كسريله بودخى جوانمرد اولمق معناسنه در يقال اسمح
الرجل بمعنى سمح وسركش انسان وحيوان يواشيوب رام ومنقاد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال اسمحت قرونته
اذا ذلت نفسه ويقال اسمحت الدابة اذا لانت بعد استصعاب السمحة سينك فتحى وميمك سكونيله جومرد خاتونه
دينور كه ذكر اولندى وسرد اولميان يايه اطلاق اولنور يقال قوس سمحة اى مواتية وشول ملته اطلاق اولنور كه
آنده ضيق وشدت اولميوب احكامى سهل ويسرى مشتمل اوله كه مراد ملت اسلاميه در ومنه الحديث بعثت بالحنيفية

السمحة السهلة وسمحه جعفر طيارك فرسى اسميدر وسمح دوكومى اولميان دوز وهموار اغاج دالنه اطلاق اولنور يقال
عود سمح اى لاعقدة فيه التسميح تفعيل وزننده رفق وسهولتله يوريمك معناسنه در يقال سمح تسميحا اذا سار سهلا
ومزراغى طوغرلتمق معناسنه در يقال سمح الرمح اذا ثقفه وسرعت ايلمك معناسنه در يقال سمح اذا اسرع
وبرنسنه دن قاچمق معناسنه در يقال سمح اذا هرب وبرخصوصده صعوبت كوستورميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك
معناسنه در يقال سمح فى الامر اذا ساهل المسامحة مفاعله وزننده بودخى برخصوصده عنف وشدت وصعوبت ايلميوب
رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال سامحه فى الامر اذا ساهله السماح كتاب وزننده سختياندن ومبشيندن
اولان چادرلره دينور المسمح مقعد وزننده سماحتدن كه سهولت معناسنه در اسم مكاندر بومناسبتله مضايقه سى
اولميان محل واسعده استعمال اولنمشدر ومنه يقال ان فى الحق لمسمحا اى متسعا ومندوحة عن الباطل سمحه جرعه
وزننده اسمادندر سمحه بن سعد وسمحة بن هلال ايكى كسه در سميحه جهينه وزننده مدينه ده صويى چوق
برقويى آديدر التسامح تفاعل وزننده برى برينه صعوبت ومضايقه كوستورميوب سهولت ومساعده وجهيله
معامله ايدشمك معناسنه در يقال تسامح القوم اذا تساهلوا ابو السمح مدح وزننده خدام دركاه حضرت
مصطفويدن برذاتك كنيه سيدر وبرتابعى كنيه سيدر كه اسمى عبدالرحمن ولقبى درّاج ايدى السنح سينك
ضمى ونونك سكونيله اوغورلولق يمن وبركت معناسنه در يقال به سنح اى يمن وبركة ومدينه قربنده
برموضع آديدر كه حضرت صديقك آنده برباب مسكنى وارايدى موضع مزبورده متمكن بنى حارثدن تزوّجلرى حسبيله
ومحدثيندن خبيب بن عبدالرحمن السنحى اورادندر وسنح الطريق يولك اورته سنه دينور يقال ذهب عن سنح
الطريق اى عن وسطه السنوح قعود وزننده والسنح صلح وزننده والسنح ضمتيله بركسه نك خاطرينه
بركونه رأى واندیشه ياخود اوكنه برايش عارض وبديدار اولمق معناسنه در تقول سنح لى رأى سنوحا وسنحا
وسنحا من الباب الثالث اى عرض وبرسوزى تصريح وبيان ايلميوب كنايه وتعريضله سويلمك معناسنه در يقال
سنح بكذا اذا عرّض ولم يصرّح وبركسه يى رأى وتدبيرندن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال سنح فلانا
عن رأيه اذا صرفه وردّه وبرنسنه بركسيه سهل وآسان اولمق معناسنه در تقول سنح الشعر لى اى تيسر وبرآدمى
بركوجلكه دوشوروب برشرّ ومحنته اوغراتمق معناسنه در يقال سنح به وعليه اذا احرجه واصابه بشرّ وسنوح
صيد صيادك صول طرفندن ظهور ايدوب صاغ طرفنه مرور ايلمك معناسنه در صياده صاغ طرفى كلور بروحك
ضدّيدرنته كه ذكر اولندى وعربلر بونكله تفأل ايدرلر يقال سنح الظبى سنوحا ضدّ برح السانح صيادك صولندن
ظهور وصاغنه مرور ايدن صيده دينور كه آنكله تيمن ايدرلر بارح مقابليدر ومنه المثل * من لى بالسانح بعد البارح
اى بالمبارك بعد الشئوم برصياد اوزره ظبى بارح مرور ايدوب تطيرايله متألم اولدقده رفيقلرى تسليه وتطييب ايچون
الم چكمه شايد برسانح دخى ظهور ايدر ديدكلرنده مثل مزبورى ايراد ايلدى بركسه دن برنسنه ضمننده آزرده دل
اولانه غم چكمه آندن خوشدل دخى اولورسون موقعنده ضرب اولنور السنيح امير وزننده سانح معناسنه در
وانجويه على قول انجو ديزلمزدن مقدّم ديزه جك رشته يه دينور ديزلدكدنصكره عقد دينور ومطلقا حلىّ وزينته
دينور كه نسوان اتخاذ ايدرلر سنيح زبير وزننده بررجل آديدر الاستنساح برمادّه يى كركى كبى جست
وجو ايدوب آراشدرمق معناسنه در تقول استنسحته عن كذا اى استفحصته التسنح تفعل وزننده اول معنايه در
وبرنسنه يه اكسه چويروب آرقه ويرمك معناسنه در يقال تسنح من الريح على صيغة الامر اى استدبر منها يعنى
ولّها ظهرك سنحان سينك كسريله يمن مخلافلرندن يعنى ايالت عدّ اولنان ناحيه لرندن برناحيه آديدر وبررجلك
اسميدر السنخنخ سينك ونونك فتحيله كيجه لر اصلا اويقو اويومز اولان كسيه دينور يقال رجل سنخنخ اى لاينام
الليل السنطاح قرطاس وزننده فرجى واسع اولان ناقه يه دينور الساحة باحه وزننده ناحيه معناسنه در كه
برشيئك برسمتنده اولان آلارغه جه محلدن عبارتدر وحشم نشين اوبه لرينك ارالقلرنده اولان آچق ميدانه دينور
شهرخانه لرينك حولو تعبير اولنان عرصه لرينه اطلاقى بوندن مأخوذ در جمعى ساح كلور كه جنسيدر وسوح كلور
سينك ضميله وساحات كلور السيح سينك فتحى ويانك سكونيله والسيحان فتحاتله صويريوزنده آقوب كتمك
معناسنه در يقال ساح الماء يسيح سيحا وسيحانا اذا جرى على وجه الماء وكولكه برطرفه دونوب يوريمك معناسنه در كه
بعد الزوال حالتيدر يقال ساح الظل اذا فاء وسيح خاصة ظاهرده يعنى يريوزنده جريان ايدن صويه دينور كه تسميه
بالمصدردر ويول يول قلملو نسيج اولنمش كليمه وعبايه دينور وسيح بنو حسان بن عوف يوردنده برصو آديدر
ويمامه ده اوچ وادى آديدر السياحة كتابه وزننده والسيوح قعود وزننده والسيحان فتحاتله والسيح

سير وزننده ترهب وعبادت ايچون يريوزنده كزوب يوريمك معناسنه در سياحت رهابنهٔ قديمه وحالا سياحت
درويشان بوندندر يقال ساح الرجل سياحة وسيوحا وسيحانا وسيحا اذا ذهب فى الارض ومنه المسيح بن مريم على نبينا
وعليه السلام وذكرت فى اشتقاقه خمسين قولا فى شرحى لصحيح البخارى وغيره واقعا مؤلف بصائرده دخى
اللى كونه اقوال سرد ايلمشدر لكن اوّل واثبتى لفظ سريانيدر اصلى مشيحا در شين معجمه ايله عربلر تعريب
ايدوب مسيح ديديلر وحالا يهود طائفه سى دجاله مشيح اطلاق ايدرلر مشيح ظهور ايدوب بزلره سركرده اوله جقدر
ديو منتظرلردر سريانيده مشيح مبارك معناسنه اولمغله دجال دخى اول طائفه عندنده ميمون اولديغندن اطلاق
ايلديلر السايح اهل سياحت اولان كسيه دينور ودائما صائم ومساجد ومعابده ملازم اولان كسيه اطلاق
اولنور يقال رجل سايح اى صائم ملازم للمساجد المسيح معظم وزننده صرتى جزكيلو مخطط اولان چكركه يه
دينور وچبوقلو الاجه قماشه دينور ومخطط برده كبى متننده انجه انجه يوللرى اولان طريقه اطلاق اولنور وبيان
اشكنه اطلاق اولنور قارنيله يانلرى بيننده اوزون اوزون خطلرى اولمق حسبيله سيحان ريحان وزننده شام ديارنده
برنهر آديدر مصيصه قربندن جريان ايدن نهردر كه تحريفله جهان صويى تعبير ايدرلر وبصره ترابنده دخى
برنهردر كه ساحين دخى ديرلر وبلقاء قضاسنده برقريه در كه مرقد موسى عليه السلام آنده در سيحون جيحون
وزننده ماوراء النهرده وهندستانده بررنهرك آديدر المسياح مفتاح وزننده دائما غمازلق وشرّ وشورش وفتنه
بازلقلره سير ودور ايدن مفسده اطلاق اولنور يقال هو مسياح فاجتنبوه اى يسيح بالنميمة والشرّ فى الارض الانسياح
انفعال وزننده بولالمق معناسنه در يقال انساح باله اى اتسع قلبه واثواب پاره پاره يرتلوب يارلمق معناسنه در يقال
انساح الثوب اذا تشقق وسموزلكدن قارن بيويوب يره يقين صالقيلنوب صارقمق معناسنه در يقال انساح
بطنه اذا كبر ودنا من السمن الى الارض الاساحة اباحه وزننده صويى آقتمق معناسنه در يقال اساح نهرا
اذا اجراه وآت قويرغنى اشاغى صاليورمك معناسنه در يقال اساح الفرس بذنبه اذا ارخاه جوهرى بومعناده لفظ
مزبورى شين معجمه ايله رسم ايلمكله غلط ايلمشدر شارح ديركه سائر بعض اهل لغت دخى اعجامله جزم ايلديلر
جبل سياح اضافتله كتان وزننده شام وروم بيننى فاصل برطاغدر السيوح سينك ضميله يمامه ده برقريه در ومسلم بن
على السيحى كه سينك كسريله در محدثيندندر فصل الشين المعجمة الشبح شينك وبانك فتحيله وبانك سكونيله
شخص معناسنه در كه انسانك وسائرك مرئى اولان قالب وجسدندن عبارتدر سواد دخى دينور فارسيده كالبد وتركيده
قرالتى تعبير اولنور جمعى اشباح وشبوح كلور الشبحان شبعان وزننده اوزون شيئه دينور الشباحة كرامه وزننده
بركسه عريض بازولى اولمق معناسنه در يقال شبح الرجل شباحة من الباب الخامس اذا كان شبح الذراعين ومشبوحهما
اى عريضهما قال فى النهاية فى صفته عليه السلام انه كان مشبوح الذراعين اى طويلهما وقيل عريضهما
وفى رواية شبح الذراعين الشبح مدح وزننده يارمق معناسنه در يقال شبح الشئ شبحا من الباب الثالث اذا شقه
ودرى وايپ مقوله سنى قازقلر ارالقلرينه اوزادوب چكمك معناسنه در يقال شبح الجلد اذا مدّه بين اوتاد شارح ديركه
شبح مطلقا برنسنه يى اوزاتمق معناسنه در مؤلف تشويش ايلمشدر وشبح الداعى ديرلر دعا ايدن كسه اللرنى كوكه
طوغرى قالدروب اوزاتدقده وبركسه اوكنده اياق اوزره ديكيلى ويرمك معناسنه در تقول شبح لنا فلان اذا مثل
وشبح مرتفع البناء قاپويه دينور وبونده فتحتينله ده جائزدر اشباح المال دوه وقيون وسائر مواشيدن معروف ومتعين
اولنلرينه اطلاق اولنور كه كوزه كورينور اولنلرى اوله جقدر المشبح معظم وزننده قبوغى كيدرلمش نسنه يه دينور
يقال شئ مشبح اى مقشور وقوى ومحكم كليمه وعبايه دينور التشبيح تفعيل وزننده برآدم پك پيرا ولمغله باصره سى
خيره ناك اولديغندن برقرالتى يى چتال كورمك معناسنه در يقال شبح الرجل اذا كبر فرأى الشبح شبحين وبرنسنه يى
انلولتمك معناسنه در يقال شبح الشئ اذا جعله عريضا الشبحان فتحاتله منقله نك يعنى كربج وچامور طاشيه جق
تسكره نك ايكى طرفنه كچوريلان ايكى اغاجه دينور الشبايح دوه سمرينه ارالرى آچق ارقورى استوار ايتدكلرى
اغاجلره دينور شباح كتان وزننده اجأ نام جبل يانده بروادیدر الشحّ شينك حركات ثلاثى وحانك تشديديله
مصدردر حرصه مقارن بخل معناسنه در كه طبيعى اوله تقول شححت يا رجل به وعليه تشحّ من الباب الرابع كبررت
تبرّ وشححت تشحّ من الباب الاول كمددت تمدّ وشححت تشحّ من الباب الثانى كعففت تعفّ اى بخلت وحرصت
الشحاح جبان وزننده والشحيح امير وزننده والشحشح فدفد وزننده والشحشاح حثحاث وزننده
والشحشحان معمعان وزننده حرصه مقارن بخل وامساكله متصف ناكسه دينور وشحاح وشحيحك جمعلرى شحاح
كلور كبار كبى واشحه كلور اصحه كبى واشحاء كلور اطباء كبى الشحشح غبغب وزننده واسع بيابانه دينور وبرنسنه اوزره

مداوم ومواظب اولان كمسيه دينور وبدخوى وبدمزاج كشى يه دينور وضرب لسانه مالك طلاقتلو فصيح وبليغ اولان
خطيبه دينور وشجيع وبهادر آدمه دينور وغيرت وحميتلو آدمه دينور وكثير الصوت اولان قرغه يه دينور
وشول يره دينور كه طپراغى نشاف اولمغله اجراسى مطر كثيره محتاج اوله وازجه يغموردن صويى آقوب كيدر اولان
يره ده دينمكله اضداددن اولور وجست وچالاك حماره دينور بو معناده هدهد وزننده دخى لغتدر وچابك اوچان
بغرتلق قوشنه دينور وپك اوزون آدمه دينور الشحشاح رحراح وزننده باشلديغى ايشه مجد ومواظب اولان مقدام
آدمه دينور وغيرت وحميت صاحبى آدمه دينور وشول خاتونه دينور كه بغايت كوجلو قوتلو اولمغله مرد مثابه سنده اوله
يقال امرأة شحشاح كانها رجل فى قوتها الشحشحان معمعان وزننده بودخى غيرتلو آدمه دينور واوزون كمسيه دينور
الشحشحة زلزله وزننده صاقنمق معناسنه در يقال شحشح منه اذا حذر وكوچكن ديدكلرى قوش اوتمك معناسنه در
يقال شحشح الصرد اذا صوت ودوه صوتنى كوكسنده ترديد ايدرك كوكره مك معناسنه در يقال شحشح البعير
اذا ردد هديره وقوش سرعتله اوچمق معناسنه در يقال شحشح الطائر اذا طار سريعا المشاحة مفاعله وزننده
برنسنه بركسه عندنده پك معتبر اولديغندن آخره ويرميوب ضنت ايلمك معناسنه در يقال شاح فلان به على فلان
اذا ضن به ومنه قول المؤلفين لا مشاحة فى الاصطلاح التشاح تفاعل وزننده ايكى كمسه برنسنه ضمننده برى برينه
بخل وضنت ايدشمك يعنى اول نسنه يى هر برى آخرى آلميوب كندوسنى آلمق مرادنده اولمق معناسنه در يقال تشاحا
على الامر اى لا يريدان ان يفوتهما يعنى يريد كل منهما الاستيثار به ويقال تشاح القوم فى الامر اذا شح بعضهم على بعض
حذر فوته المشحشح مسلسل وزننده بى خير ومنفعت اولان مهمل كمسيه دينور الشحة صحه وزننده فى الاصل
مصدردر اسم مفعول معناسنه مستعملدر ومنه قولهم اوصى فلان فى صحته وشحته اى فى حاله التى يشح عليها الشحايح
صفايح وزننده سودى پك آز اولان ناقه لره اطلاق اولنور مفردى شحيحه در يقال ابل شحايح اى قليلة الدر الشحاح
كتاب وزننده آتشى چقميان چقماغه دينور يقال زند شحاح اذا كان لا يورى وپك آز صويه اطلاق اولنور يقال
ماء شحاح اى نكد غير غمر الشدح مدح وزننده سمورمك معناسنه در يقال شدح الرجل شدحا من الباب الثالث
اذا سمن الشدحة جرعه وزننده والمشتدح مرتجل وزننده وسعت معناسنه در تقول لك عنه شدحة ومشتدح
اى سعة ومندوحة الاشدح افسح وزننده بول نسنه يه دينور الانشداح انفعال وزننده ارقه اوزره ياتوب
پاچه لرى آيرمق معناسنه در يقال انشدح الرجل اذا استلقى وفرج رجليه الشودح جوهر وزننده كريملو يردن
يا يمه ناقه يه دينور يقال ناقة شودح اى طويلة على الارض الشادح واسع معناسنه در يقال كلأ شادح اى واسع
المشدح مقعد وزننده فرجه دينور حر معناسنه وسعتى ايچون الشوذح ذال معجمه ايله جوهر وزننده ذكر اولنان
شودح ايله مرادفدر الشرح جرح وزننده مشكل ومبهم ومخفى مقوله سنى كشف واظهار ايلمك معناسنه در يقال
شرح الغامض شرحا من الباب الثالث اذا كشفه وكسمك معناسنه در يقال شرح اللحم اذا قطعه وآچمق
معناسنه در يقال شرح الباب اذا فتحه وفهم ايلمك معناسنه در يقال شرح الكلام اذا فهمه وبكر قيزك
بكارتنى ازاله ايلمك ياخود خاتونى ارقه سى اوزره ياتروب جماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال شرح البكر اذا اقتضها
او جامع المرأة مستلقية وبرشيئى بولالتمق معناسنه استعمال اولنور يقال شرح الشيء اذا وسعه التشريح تفعيل وزننده
برنسنه يى دليم دليم كسمك معناسنه در يقال شرح الشيء اذا قطعه الشرحة حمزه وزننده والشريحة والشريح
طولانى كسيلوب ديلنمش ات دلنمه دينور وشرحه آهو مقوله سى شكارك اتنه دينور كه كرچه برمقدار قوريوب لكن
پصدرمه كرته سنه وارميه رق كتوريله المشروح چوللرده كورينن سرابه اطلاق اولنور المشرح مقعد وزننده
فرجه اطلاق اولنور الشريح زبير وزننده بودخى فرجه اطلاق اولنور وشريح اسمادندر وابو محمد عبد الرحمن بن
احمد بن محمد بن ابى شريح الانصارى الشريحى كه امام بغوى اصحابندندر اندن روايت احاديث ايلمشدر جدى
اولان شريحه منسوبدر وعبد الله بن محمد وهبة الله بن على الشريحيان محدثلردر المشرح منبر وزننده ابن
عاهان در كه تابعيندندر وسوده بنت مشرح صحابيه در على قول بو سبنله در الشارح اكنى قوشلردن حفظ وحراست
ايدن بكجى يه دينور شراحيل شينك فتحيله بر رجل اسميدر شارح ديركه جبرائيل كبى كويا كه اسم جلاله اولان ايل
كلمه سنه مضافدر بونده شراحين دخى دينور شرحه طلحه وزننده ابن عوه در كه بنو اسامة بن لؤى قبيله سندن
بر بطن پدريدر بنو شرح جرح وزننده بر بطن اديدر شراحه سراقه وزننده همدان قبيله سندن برخاتوندر كه
امام على كرم الله وجهه حضورنده زنا ايلديكنى اقرار ايلمكله رجم اولندى وديكر برخاتون اسميدر كه ام سهله ديمكله
معروفه در محدثه در شراح كتان وزننده بر رجل آديدر الشرداح قرطاس وزننده طبانلرى غليظ وعريض اولان

كشى يه دينور يقال رجل شرداح القدم اى غليظها عريضها وششمان اولمغله وجودى صالقى وسلپوك اولان آدمه
دينور واوزون وجثه سى عظيم اولان دوه يه وعورته دينور المشرطح اسم فاعل بنيه سيله دائما ارضدن ارضه
سير وسفر ايدن كمسيه دينور الشرمح جعفر وزننده والشرمحى نفسنه نسبتله كوجلو قوتلو آدمه دينور وپك
اوزون آدمه دينور جمعى شرامح وشرامحه كلور الشرمح عملس وزننده بودخى پك اوزون آدمه دينور شرماح
قرطاس وزننده نهاونده قريب برقلعه آديدر الشرمساح كسرتينله مصرده برقريه در الشرنفح فايله
سمندر وزننده اياغى چابك رونده آدمه دينور شرمت تعبير اولنور كه شير مرد محرفيدر شطح شينك وطاى مشدده نك
كسريله اركك اوغلاغى زجر وآزاره مخصوص اصواتندندر المشفح معظم وزننده شول بدبخت ومحروم كمسيه
دينور كه كسب وكوششنده جزئى وكلى اصلا برخير ومنفعته دسترس اولمز اوله الشفلح عملس وزننده كنارلرى غليظ
وصالقى وكوشك اولان فرج نسوانه دينور وبروننك دلكلرى واسع ودوداقلرى قالين وصالقى اولان كمسيه دينور بعض
زنكى عربلر كبى وفرجنك دوداقلرى ايرى وفرجى بول اولان خاتونه دينور وكبره يمشنه دينور وبرشجر آديدر كه اوزدكنده
درت دانه كسكين بچاق كبى چقمش بداقلرى اولور كه هر بريله قيون ذبح اولنور ويمشى زنكى عرب كله سى قدر
اولور وشفلح خرمانك هنوز قورق اولمزدن مقدم ياروب آچان يمشنه دينور الشقحة شينك فتحى وقافك سكونيله
خاصة كلبك فرجنه دينور الشقحة جرعه وزننده ديشى كلبك ممه لرى امزكنه دينور طيبة الكلبه معناسنه
وقزللغى متغير يعنى پك قزل اولميوب صاروبه مائل اولان خرما قورغنه دينور شينك فتحيله ده جائزدر وشقره معناسنه در كه
چهره قومرال اولمقدر آنده آل اولمقدر الاشقح آندن صفتدر اشقر معناسنه در الشقح مدح وزننده قيرمق
معناسنه در يقال شقح الشيء شقحا من الباب الثالث اذا كسره وكلب تبول ايچون اياغنى قالدرمق معناسنه در
يقال شقح الكلب اذا رفع رجله ليبول الاشقاح همزه نك كسريله ايراق ايلمك معناسنه در يقال اشقحه اذا ابعده
وخرما قورغى رنكلنمكه بشلمق معناسنه در يقال اشقح البسر اذا لون واغاجك ميوه لرى رنكلنوب اولمغه يوز طوتمق
معناسنه در يقال اشقح النخل اذا ازهى التشقيح تفعيل وزننده بودخى خرما قورغى قزارمغه بشلمق معناسنه در
يقال شقح البسر اذا لون الشقحاء صفراء وزننده بياضى خالص اولميان كپوكه وصف اولور يقال رغوة
شقحاء اى غير خالصة البياض الشقح شينك ضميله قبح لفظنه اتباعا ذكر اولنور على قول قبح معناسنه اولمغله
تاكيد اولور يقولون قبحا له وشقحا اتباع او بمعنى ويفتحان ويقال شيء قبيح شقيح ويقال جاء بالقباحة والشقاحة
ويقال قعد مقبوحا مشقوحا مترجم ديركه سيوطى مزهرده اتباع ومزاوجه حرف عطفله وارد اولمق عند الاكثر ممنوع
وعند البعض جائزدر ديدى وشقح ككرم اى قبح پس بو ذكر اولنانلرده اختلاف مذكور اوزره در الشقاح رمان
وزننده برنبات آديدر وكوپكك كوتنه دينور است الكلب معناسنه بوراده هايله الكلبة نسخه سى غلطدر الشقيح
امير وزننده خسته لكدن يكيجه افاقت بولمش كمسيه دينور الاشقاح همزه نك فتحيله كوپكلرك كوتلرينه ياخود
اوردلرينه دينور مفردى شقح در شينك كسريله يقال طعن كاشقاح الكلاب اى ادبارها واشداقها المشاقحة مشاتمه
وزننده ومرادفيدر كه بركمسيه سوكمك وسوكشمك معنالرينه در يقال شاقحه اى شاتمه وشاقحا اى شاتما الشقحية عرنيه
وزننده قرمزى كسوه يه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال حلة شقحية اى حمراء نسبة الى الشقحة الشوكحة
جوهره وزننده اويمه قپوطرزنده اولان شيئه دينور جمع جنسى شوكح در شلح شينك كسريله عكبرا نام قريه قربنده برقريه
آديدر محدثيندن آدم بن محمد الشلحى اورادندر الشلحاء حمراء وزننده وقصر ايله جائزدر كسكين قلجه دينور جمعى
شلح كلور حمراء وحمر كبى تأنيثى آلت اعتباريله در التشليح تفعيل وزننده لباسدن صويوب چبلاتمق معناسنه در
وبو سواد عراق لغتيدر يقال شلح فلانا اذا عراه المشلح معظم وزننده حمام جامكاننه دينور مسلخ الحمام معناسنه الشنح
شينك ونونك ضميله سر خوشلر سكارى معناسنه در مفردى شناح در رباع وربع كبى الشناحى والشناح والشناحية
شينلرك فتحى واخير كراهيه وزننده جسيم وطويل اولان دوه يه دينور وشناح كنج دوه يه دينور يقال بكر شناح كثمان اى فتى
بونده اجتماع ساكنين ايچون ياء حذف اولنمشدر اصلى شناحى ايدى ويقال بكرة شناحية التشنيح تفعيل وزننده لوم
وتشنيع وتقبيح ايلمك معناسنه در يقال شنح عليه اذا شنع التشويح تفعيل وزننده انكار ايلمك معناسنه در يقال
شوح الشيء اذا انكره الشيح شينك كسر ومديله برنبات آديدر فارسيده درمنه وتركيده ياوشان ديدكلرى اوتدر ويمنه
مخصوص بركونه قماش آديدر وامور ومصالحده اوزرينه دوشوب جد وجهد ايدر اولان آدمه دينور وبغايت
صقنجى چورك تخته يه بصمز اولان آدمه دينور يقال رجل شيح اى حذر الاشاحة همزه نك كسريله ير ياوشانلو اولمق
معناسنه در يقال اشاحت الارض اذا انبتت الشيح وبرخصوصده جد وسعى واقدام ايلمك معناسنه در يقال اشاح

على حاجته اذا جدّ وجهد جوهرى واشاح الفرس بذنبه اى ارخاه عبارتيله ده ثبت ايلمكله تصحيف ايلمشدر وآنى
ليثك كتاب العين تكمله سندن اخذ ايلمشدر آنده صواب اولان سين مهمله ايله اولمقدر غريبدر كه مؤلف منقول عنه
اولان كتابى بعد الذكر تصحيفى جوهرى يه اسناد ايلمشدر الشايح بودخى امور ومصالحده جدّ واقدام ايدن آدمه دينور
وعار وناموس صاحبى غيور آدمه دينور المشيح مبيح وزننده شايح ايله معناى اولده مرادفدر واكسه سنده اولان
آدملرى كندو ايله بيله جه كتمكدن منع وتبعيد ايليه رك برآدمه طوغرى توجّه واقبال ايدن كمسيه دينور اشاحه دن اسم
فاعلدر قال ابن الاثير ومنه الحديث انه عليه السلام قال اتقوا النار ولو بشق تمرة ثم اعرض واشاح المشيح الحذر والجادّ
فى الامر وقيل المقبل اليك المانع لما وراء ظهره الشيح شينك فتحى ويانك سكونيله برخصوصده چبالمق معناسنه در
يقال شاح على حاجته يشيح شيحا اذا جدّ المشايحة مفاعله وزننده والشياح شينك كسريله بودخى شيح
معناسنه در يقال شايح على حاجته مشايحة وشياحا اذا جدّ ومقاتله معناسنه در يقال شايح الرجل اذا قاتل الشيحان
سكران وزننده غيرتلو حميتلو آدمه دينور وپك اوزون آدمه دينور بونده كسر ايله ده جائزدر وجدّ واقدام وسرعتله
سكردن آدمه دينور وياوز وشديد النفس اولان آتشلو آته دينور وقدس شريف حواليسنده برجبل عالى اسميدر
الشياح كتاب وزننده قيتلغه دينور قحط معناسنه وصاقنمق حذر وپرهيز معناسنه در وهر خصوصده جدّ وجهد ايلمك
معناسنه در الشيحة شينك كسريله بريّه ده فيدنام قلعه شرقيسنده برصو آديدر وحلب قضاسنده برقريه آديدر
محدثيندن يوسف بن اسباط وعبد المحسن بن محمد التاجر وآزاد كرده سى بدر وآنك اوغلو محمد بن بدر واحمد بن
سعيد بن حسن واحمد بن محمد بن سهل المحدّثون الشيحيّون اورادندر المشيوحاء الفك مدّى وقصريله ياوشان
ديدكلرى نبات مذكورك منبتى اولان ارضه دينور ومشيوحاء مدّ ايله ومشيحى قصر ايله برجماعت برخصوصده ابتدار
واستعجال ياخود اختلاط واختلال اوزره اولمغه دينور يقال هم فى مشيوحاء ومشيحى من امرهم اى فى امر يبتدرونه
اوفى اختلاط وبونلر معيوراء كبى اسم ياخود مشيوخاء ومشيخا كبى جمع اولمق غالبدر كويا كه جدّ وجهد معناسنه
اسم اولان شيح لفظندن جمعلردر التشييح تفعيل وزننده صاقندرمق معناسنه در يقال شيحه اذا حذره ومضايقه
ويرمك جهتيله خصمه نظر ايلمك معناسنه در يقال شيح خصمه اذا نظر اليه مضايقة ذو الشيح شينك كسريله
يمامه ده وجزيره ده برر موضعلردر ذات الشيح بنو يربوع ديارنده برموضعدر اشيح احمد وزننده يمنده برحصن
آديدر فصل الصاد الصبح صادك ضمى وبانك سكونيله فجر وقتنه دينور كه طك يرى اغاروب شفق
سوكديكى وقتدن عبارتدر كه مراد فجر صادقدر فى الاصل طك يرينك اغارمسيله حاصل اولان آيدندن عبارت
اولوب اتساعا اول وقته اطلاق اولنمشدر وعلى قول صبح اوّل نهاره دينور جمعى اصباح كلور وتقول اتيته لصبح
خامسة بالضم ويكسر وهو بالاضافة اى لصباح خمسة ايام يعنى بشنجى كونك صباحنده اكا كلدم الصبيحة
سفينه وزننده والصباح فلاح وزننده والاصباح همزه نك كسريله كه فى الاصل مصدردر والمصبح مكرم
وزننده بونلرده اوّل نهاره دينور كه فارسيده بامداد ديرلر مؤلفك وهو الصبيحة قولنده ضمير اوّل نهاره راجعدر
مصباحده صباح اوّل نهاره كذلك مساء مقابلنه اطلاق اولنوب وثعلبدن صباح عند العرب نصف ليل اخيردن
زواله قدر ومساء زوالدن نصف ليل اوّلك آخرنه قدر وقتدن عبارت اولديغى منقولدر الاصباح همزه نك
كسريله صباح وقتنه كيرمك معناسنه در يقال اصبح الرّجل اذا دخل فى الصباح واصبح صار معناسنه استعمال
اولنور يعنى فعل تام اولديغى كبى فعل ناقص اولور كه وقت صباحه دلالت ايليوب امسى واضحى كبى همان صار
معناسنه اولور ومدخولى جملهٔ اسميه اولوب اوّلى اسميت اوزره مرفوع وثانى خبريت اوزره منصوب اولور يقال
اصبح فلان عالما اى صار وعربلر برآدمه غفلتدن بيدار اول كوزكى آچ تيقظ وتبصر قل ديجك يرده اصبح يا فلان ديرلر
التصبيح تفعيل وزننده بركسيه عم صباحا يعنى صباحك خير اولسون ديمك معناسنه در يقال صبحهم اى قال
لهم عم صباحا اشبو عم كلمه سى عينك كسريله امر حاضر اولان انعم كلمه سندن مختصردر كن ذا نعومة صباحا
سبكنده در شارح ديركه بو تعبير تحيت جاهليه در وتصبيح برمحله صباح وقتنده كلمك معناسنه در يقال صبحهم
اذا اتاهم صباحا وبركسيه صبوح ايچورمك معناسنه در يقال صبحهم اذا سقاهم صبوحا وتصبيح اركن تناول
ايده جك قوت وغدانك اسميدر كه تفعيل وزننده بنا قلنمشدر تنوير وترغيب وتمتين كبى تقول قرّب تصبيحنا
اى غداءنا وبركسه يى كيجه يوريدوب صباح وقتى منزل مقصوده ايصال قلمق معناسنه در تقول صبحت القوم الماء
اى سريت بهم حتى اوردتهم اياه صباحا الصبح صادك ضميله اسمدر كه ذكر اولندى ومصدر اولور بريره صباح
وقتنده كلمك معناسنه يقال صبحهم صبحا من الباب الثالث اذا اتاهم صباحا الصبوح صبور وزننده اركندن

صاغيلان

صاغيلان سوده دينور ادبانك صباح وقتى ايچلن باده يه صبوح اطلاقى بوندندر غبوق مقابليدر وصبوح كيجه دن
صباحه قلان شرابه دينور وصباح وقتنده صاغيلن ناقه يه دينور يوم الصباح يوم الغارة معناسنه استعمال اولنور
يعنى دشمنه باصقين اولنان كوندر زيرا اكثرى اركن باصقين ايتملريله خصوصا شبخون اولنلر واصباحاه ديو استغاثه
وفرياد ايلدكلرى ملابسه سيله الصبحة جرعه وزننده وصادك فتحيله جائزدر صباح اويقوسنه دينور
نوم الغداة معناسنه وصباح وقتنده تناول اولنان جزئيجه قهوه آلتى يه اطلاق اولنور يقال احضرنا الصبحة
وهى ما يتعلل بها غدوة وحمرته ياخود شهبه يه ياخود صهبه يه مائل سياهلغه اطلاق اولنور كه وقت مزبورك
لونيدر وبو كومشى بياض اوله جقدر الاصبح احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده صبحاء دينور حمراء وزننده
واصبح ارسلانه اطلاق اولنور ومادر زاد اولان قومرال قللره وتويلره اطلاق اولنور الاصبيحاح احميرار وزننده
قيللر وتويلر خلقى قومرال اولمق معناسنه در يقال اصباح الشعر اذا كان اصبح الصبح فتحتينله والصبحة
صادك ضميله بودخى اول معنايه در يقال صبح الشعر صبحا وصبحة من الباب الرابع اذا كان اصبح وصبح مجلا
دمور پارلدايوب لمعان ايلمك معناسنه در يقال صبح الحديد اذا برق التصبح تفعل وزننده صباح وقتنده
اويومق معناسنه در يقال تصبح الرجل اذا نام غداة واركندن جزئيجه قهوه آلتى تناول ايلمك معناسنه در يقال
تصبح زيد اذا تعلل بشئ غدوة ذا صباح وذا صبوح اركن ديمكدر تقول اتيته ذا صباح وذا صبوح اى بكرة
وبونلر همين ظرف اوله رق استعمال اولنورلر كه ظرف غير متمكن اولور وقت صاحب هذا الاسم سبكنده اولور
پوشيده اولميه كه عربلر بعض بويله مقاملرده ذات كلمه سنى اضافه وبعضا تايى حذف ايدرلر كرمانى تاريخ عتبى
شرحنده ديديكه ذات لفظى كاهى وجود ايله مرادف اولور جمعى ذوات كلور ولفظ ذات مؤنثدر زيرا فى الاصل
مؤنثه صفت استعمال اولنور يقال امرأة ذات جمال پس اضافتدن قطع اولندقده دخى تأنيثده ابقا ايلديلر وميدانى
هادى للشادى نام تأليفنده ديديكه عربلر لقيته ذات يوم ديرلر آنى كونلردن بركونده كوردم وذات مرّة بركرّه ده
كوردم وذات سنة بريلده وذات شهر برآيده وذات ليلة بركيجه ده وذات غداة برصباحده وتايى اسقاطله ذا صباح
وذا مساء وذا صبوح وذا غبوق ديرلر وذات الزمين وذات العويم ديرلر مصغر بنيه سيله زمانلردن برزمانجق ايچره
وميان سنه ده ديمكدر وكاهى لفظ ذات طرف وناحيه معناسنه استعمال اولنور ذات اليمين وذات الشمال كبى وحال
وحقيقت معنالرينه اولور كما قال الله تعالى واصلحوا ذات بينكم يعنى الحال التى بينكم انتهى المصبح مذهب
وزننده كه صبحدن والمصبح مكرم وزننده كه اصباحدن اسم مكان وزمانلردر موضع اصباحه يعنى افقده شفق
طلوع ايدن موضعه دينور كذلك فجر وقتنه دينور المصباح مفتاح وزننده چراغه دينور كه آلت تنوير وضيادر
يقال اصبح مصباحا اى سراجا وشول ناقه يه دينور كه پك توانا اولمغله قوتندن ناشى يتاغنده صباحليوب نهار
مرتفع اولمدقجه مرعايه كتمز اوله زيرا ضعيف اولنلر همان اركندن مرعايه هجوم ايدرلر وانلو ويصى مزراق يلماننه
دينور وبرنوع بيوك كاسه يه دينور كه آنكله صبوح ايچرلر واكا مصبح دخى ديرلر منبر وزننده المصبوحة صبوره
وزننده صبوح كبى دائما صباحله صاغيلور اولان ناقه يه دينور الصباحة ملاحه وزننده حسن وجمال صاحبى
اولمق معناسنه در يقال صبح الغلام صباحة من الباب الخامس اذا كان ذا جمال الصبيح شريف وزننده
والصباح غراب وزننده والصباح رمّان وزننده والصبحان سكران وزننده صاحب جمال وخوبلقا
محبوبه دينور الصبحان فتحاتله صبوح شربنه تعجيل ايدن آدمه دينور يقال رجل صبحان اذا كان يعجل الصبوح
الاصبحى ياى نسبتله برنوع قامچيدر كه ملوك يمندن ذو اصبح نام ملكه منسوبدر ومشار اليه امام مالك بن انسك
اجدادندندر الاصطباح افتعال وزننده چراغ ياقنمق معناسنه در يقال اصطبح الرجل اذا اسرج وصبوح
ايچمك معناسنه در يقال اصطبح الرجل اذا اشرب الصبوح المصطبح والصبحان سكران وزننده صبوح ايچمكه
مداوم اولان آدمه دينور الاستصباح چراغ ايدنمك وچراغ اوياندرمق معناسنه در يقال استصبح الرجل اذا استسرج
الصباحية غرابيه وزننده يصى مزراق يلمانلرينه دينور الصبحاء حمراء وزننده والمصبح محدّث وزننده
ايكى قسراق آديدر الصباحى غرابى وزننده پك قرمزى شيئه دينور يقال دم صباحى اى شديد الحمرة الصباح
غراب وزننده قنديلك شعله سنه دينور بنو صباح غراب وزننده بربطن آديدر ذو صباح برموضع آديدر
واقيال حميردن برملكك لقبيدر صباح وصبح صادلرك ضميله مدينه قربنده نملى نام محل قرشوسنده
ايكى صو آديدر وصباح بن طريف جاهليه دندر صباح سحاب وزننده ابن هذيل در كه امام زفرك برادريدر
وصباح بن خاقان بركريم معروفدر ام صبح صادك ضميله مكه نك كنيه سيدر الصابح روشن وآشكار معناسنه

مطلب

مستعملدر يقال حق صابح اى بين صبحه طلحه وزننده ديار بكر ايالتنده برقلعه آديدر الصبح صادك ضمى وحانك
تشديديله والصحة صادك كسريله والصحاح صلاح وزننده ذهاب المرض يعنى بدندن مرض وعلت
زائل اولوب صاغ ودرست اولمق معناسنه در كذلك هر نسنه كسر ورخنه مقوله سى عيب ونقيصه دن برئ وسالم اولمق
معناسنه در يقال صح الرجل صحا وصحة وصحاحا من الباب الثانى اذا ذهب مرضه ويقال صح الشئ اذا برئ من كل
عيب شارح ديركه صحة اسم مصدر دخى اولور صاغلق معناسنه كرچه مؤلف ذهاب المرض ايله تفسير ايلدى
لكن صحت بدنده برحالت طبيعيه در كه موضعلرندن افعال مجراى طبيعيلرى اوزره سليم اوله رق صدور ايدر وبوندن
معانئ سائره مستعار اولمشدر صحت صلوة وصحت معاملات كبى بو جهتله عن زوال المرض اولديغى كبى عن ابتداء
الامر دخى اولور الصحيح والصحاح جبان وزننده آندن صفتلردر صحيحك وصحاحك جمعلرى صحاح كلور
صادك كسريله وصحيحك جمعى اصحاء كلور اطباء كبى وصحايح كلور صفايح كبى الاصحاح همزه نك كسريله
برآدمك اهل وعيالى كذلك دواب ومواشيلرى صاغ اولمق معناسنه در يقال اصح الرجل اذا صح اهله وماشيته وصاغالتمق
وصاغ قلمق معناسنه در يقال اصح الله فلانا اى ازال مرضه المصحة ميمك فتحى وصادك فتحى وكسريله جائزدر
صحته سبب ووسيله اولان شيئه دينور ومنه الحديث الصوم مصحة اى يصح به الصحصح غبغب وزننده دوز
وهموار يره دينور ارض مستويه معناسنه وبحرين قضاسنده برموضع آديدر وتيم الله بن ثعلبه اولادندن محرزك پدرى
اسميدر وتيم قبيله سندن برجماعتك پدرى اسميدر وطئ قبيله سندن برجماعتك پدرى آديدر الصحصاح
والصحصحان معمعان وزننده بونلرده دوز وهموار ارضه دينور وصحصحان حلب ايله تدمر بيننده برموضع آديدر
صحاح الطريق فلاح الرفيق وزننده شول يوله اطلاق اولنور كه صرب ودرشت اولوب سهولت بولمامش اوله آنده
قطعا سير وسلوك اولنمديغندن ناشى صرپلغنده باقى اوله تسميه بالتفأل قبيلندن ياخود اياق صدماتيله علتياب
اولمديغندن ناشى اوله الصحصحة زلزله وزننده ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال صحصح الامر اذا تبين
المصحصح اسم فاعل بنيه سيله حقوق ومودتى درست وصحيح اولان آدمه دينور ودائما ترهات واباطيل پيدا ايدر
اولان كمسيه دينور كه بو صحاصحدندر الصحيح اميروزننده اسد بن الرهيص الطائى فرسنك اسميدر الصحصح
والصحصوح صادلرك ضميله شول كمسيه دينور كه دائما امور واحوالك دقايق وحقايقنى تتبع ايدوب غور وكتهنه
اطلاعله ضبط وادراك ايدر اوله يقال رجل صحصح وصحصوح اذا كان يتتبع دقايق الامور فيحصيها ويعلمها
الترهات الصحاصح وصفيتله وترهات الصحاصح اضافتله باطل وبيهوده ديمكدر يقال مذهب اهل السنة
هو المذهب الصحيح وهو الحق الصريح وسائر المذاهب ترهات صحاصح لاسدائد ولا صحايح اى الاباطيل التى لا اصل له
زمخشرى تجاوز الله عنه بو مثالى مذهب اهل العدل عنوانيله ثبت ايلمكله مترجم عنوان مزبوره تبديل ايلمشدر كنديلرى
معتزله اولمغله مذهبلرينه مذهب عدل تسميه ايلمشدر لكن غريبدر كه اشبو دقيقه يى مطالعه ايلمامشدر زيرا بو جهتله
مذهبلرى فرع واهل سنت مذهبى اصل اولور زيرا عدل وعلميت علتلريله معلولا غير منصرف اولور الصدح مدح
وزننده والصداح صادك ضميله بلند آواز ايله نغمه ايلمك معناسنه در كرك انسان كرك طيور اولسون يقال صدح الرجل
والطائر صدحا وصداحا من الباب الثالث اذا رفع صوته بغناء الصيدح صيقل وزننده والصدوح صبور وزننده
والصيداح صادك فتحيله والمصدح منبر وزننده پك سسلى بلند آواز انسان وحيوانه دينور وصيدح ذو الرمه نام
شاعرك ناقه سى اسميدر وشديد الصوت اولان آته دينور بونك ذكرى تكرار قبيلندندر الصدحة صادك فتحى وضميله
والصدحة فتحاتله تسخير ايچون افسون ايلدكلرى بونجغه دينور الصدح فتحتينله بيابانده يول بيلمك ايچون وضع ونصب
اولنان نشانه دينور ميل كبى واسسز خالى مكانه دينور وشول كوچك تپه يه دينور كه بغايت سخت وستكين قيالق اوله
وبرنوع ميوه اسميدر كه عنابدن قرمزى اولور وبرنوع حجر عريضه دينور شارحك بياننه كوره مطلقا حجر عريضه ديمكدر
وسياه نسنه يه دينور جمعى صدحان كلور صادك كسريله الاصدح ارسلانه اطلاق اولنور الصرح صادك فتحى
ورانك سكونيله كوشكه دينور قصر معناسنه وهر بناى عالى يه صرح اطلاق اولنور سائر ابنيه دن صريح وخالص
اولديغيچون يقال بنى صرحا اى قصرا وكذا كل بناء عال وصرح بخت نصر نام ملكك شهر بابل قربنده مخصوص
بركوشكى اسميدر وصرح مصدر اولور برايشى آچقلمق واظهار وعيان ايلمك معناسنه يقال صرح الامر صرحا
اذا بينه واظهره الصرح فتحتينله هر شيئك خالصنه دينور كه مغشوش اولميه الصريح اميروزننده بو دخى
صاف وخالص اولان شيئه دينور وخالص النسب كمسيه اطلاق اولنور جمعى صرحاء كلور كرماء وزننده وصرايح
كلور نجايب وزننده وصريح عبد يغوث بن حربك فرسى اسميدر وبنو نهشل ولخم قبيله لرينه مخصوص بر فرس

مطلب

آديدر الصراح صادك فتحى وضميله صريح معناسنه در يقال لبن صرح وصريح وصراح اى خالص وصراح
صادك ضميله اسم اولور بركمسنه روبروسوكمك وسوزسويلمك حالتنه دينور مصدرى قريبا ذكر اولنور وصريح
معناسنه اوله رق مجازا ظرفده دخى استعمال اولنور يقال كأس صراح اى لم تشب بمزاج ويقال كلام صراح
اى خالص الصراحة صادك فتحيله والصروحة ضمله برنسنه خالص وصاف اولمق معناسنه اسملردر
وصراحه بو معنادن مصدر اولور يقال صرح نسبه صراحة من الباب الخامس اذا خلص المصارحة مفاعله
وزننده والصراح صادك ضمى وكسريله بركمسيه آشكاره برايش ايلمك وآشكاره سوزسويلمك وسوكمك معناسنه در
يقال شتمه مصارحة وصراحا اى مواجهة ومصارحه بركمسه قلبنده اولان مضمرى اظهار ايلمك معناسنه در
يقال صارح بما فى نفسه اذا ابداه التصريح تفعيل وزننده بركلامى ظاهر وعيان سويلمك معناسنه در كه
كنايه وتعريض مقابليدر يقال صرح الكلام خلاف عرض وبرايشى ظاهر وعيان قلمق معناسنه در
يقال صرح الامر اذا بينه وبرماده ياخود خاصة حق ظاهر وعيان اولمق معناسنه در بو جهتله متعدى ولازم اولور
يقال صرح الحق اذا انكشف وشرابك كپوكى كسيلوب خالص اولمق معناسنه در يقال صرحت الخمر اذا ذهب
زبدها وعربلر صرحت كحل اى سماء ديرلر يغمورسز اولوب قحط وشدتى خالص اولدقده وتصريح اوق اتان كمسه
نشاندن مخطى اولمق معناسنه استعمال اولنور كه خطاسى منكشف اولور يقال صرح الرامى اذا رمى ولم يصب
وما فى الضميرى اظهار ايلمك معناسنه در يقال صرح بما فى نفسه اذا ابداه الاصراح همزه نك كسريله بو دخى
برماده يى ظاهر ونمايان ايلمك معناسنه در يقال اصرح الامر اذا بينه المصراح مفتاح وزننده شول ناقه يه دينور كه
سودى كپوكسز اوله كه خالص اولور يقال ناقة مصراح اى لا ترغى الصراحية صادك ضمى ويانك تشديديله
باده قوللنه جق قابه دينور ياء نسبت مبالغه ايچوندر فارسيده اكا پياله دينور ويانك تخفيفيله صراحيه خالص باده يه دينور
وصراحية الكلمات كلمه خالصه ديمكدر نته كه صراح دخى دينور المصرح محدث وزننده بولودسز اياز كونه
اطلاق اولنور يقال يوم مصرح اى بلا سحاب الانصراح انفعال وزننده برماده آچغه چقمق معناسنه در
يقال انصرح الحق اذا بان الصراح رمان وزننده اوجاق چكركه سنه شبيه برقوش آديدر كه لحمى مأكولدر
صرواح واوايله قرطاس وزننده يمنده برحصن آديدر كه بلقيس ايچون حضرت سليمان على نبينا وعليه السلام
امريله جن طائفه سى بنا ايلديلر الصمارح علابط وزننده خالص وصافى معناسنه در ميمى زائده در الصرحة
صادك فتحيله بارز وآشكاره ديمكدر يقال خرج لهم صرحة برحة اى بارزا لهم ويقال ان خروج صرحة برحة
لكثير بالفتح فى اخرهما وبالتنوين معا وبالجر الصردح جعفر وزننده والصرداح قرطاس وزننده مكان مستوى يه
دينور الصرادحى سرادقى وزننده صرح لفظندن مزيد اولمغله پك ظاهر وعيان اولان شيئه دينور ومنه يقال
ضرب صرادحى اى شديد بين الصرنفح فايله سمندل وزننده حيقريجى بلند آوازه دينور صياح معناسنه در كرك
انسان وكرك سائرى اولسون الصرنفح قافله صرنفح وزننده شول شهامتلو شديد الشكيمه آدمه دينور كه قطعا
رنك وخدعه يه مغبون اولميوب وشدت وشهامتندن ناشى يد وعهده سنده اولان نسنه يه بركمسه طرفندن طمع واميد
تعلق ايلمز اوله يعنى نه حيله ايله ونه جبر وزور ايله برنسنه سى آلنمز اوله يقال هو صرنفح اى الشديد الشكيمة الذى لا يخدع
ولا يطمع ما عنده وظريف آدمه دخى دينور المصطح منبر وزننده اوتلاق وچايرقسمندن عارى صحرايه دينور
وخرمن دوكمك ايچون تسويه ايتدكلرى مكانه دينور الصفح صادك فتحى وفانك سكونيله برنسنه نك برجانبنه
دينور يقال قعد فى صفح المجلس اى جانبه وصفح الجبل طاغك ياصتم اولان صرتنه ويوره سنه دينور كه آرفاج تعبير
اولنور وصفح الانسان آدمك بريانه دينور جنب وپهلو معناسنه يقال ضرب على صفحه اى جنبه وصفح الوجه
يوزك ياصتمنه اولان يريدر كه اوزونلغنك مقابليدر يقال نظر اليه بصفح وجهه اى عرضه كذلك صفح السيف قلجك
ياصتم يريدر كه آغزينك واوزونلغنك مقابليدر بونده ضمله ده جائزدر جمعى صفاح كلور صادك كسريله وصفح بنو كلب
جماعتندن بررجل آديدر وصفح مصدر اولور ترك واعراض ايلمك معناسنه يقال صفح عنه صفحا من الباب الثالث
اذا اعرض عنه وتركه وكناهى عفو ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه كناهندن صفحه وجهيله اعراض ايدر
يقال صفح عنه اذا عفى عنه ودوه لرى برر برحوض اوزره عرض وامرار ايلمك معناسنه در يقال صفح الابل على الحوض
اذا امرها عليه واحدا واحدا وسائلى رد وتخييب ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه اعراض وجه ايلمش اولور
يقال صفح السائل اذا رده وقلجك آغزيله اورميوب يصتميله يعنى يوزيله اورمق معناسنه در يقال صفح بالسيف
اذا ضربه مصفحا اى بعرضه وبركمسيه مشروباتدن برنسنه ايچورمك معناسنه در يقال صفح فلانا اذا سقاه اى

شراب كان و برنسنه يى يصيلدوب انلولتمك معناسنه در يقال صفح الشئ اذا جعله عريضا ومتعدد نسنه لرى
برر برر عرض ايلمك معناسنه در يقال صفح القوم اذا عرضهم واحدا واحدا و يقال صفح ورق المصحف اذا عرضها
واحدا واحدا و برشيئه امعانله نظر ايدوب انى تامل ايلمك معناسنه در كويا كه هر صفحه لرينه نظر ودقت ايتمش اولور
يقال صفح فى الامر اذا نظر فيه الاصفاح همزه نك كسريله بودخى سائلى رد ايلمك معناسنه در يقال اصفح
السائل اذا رده و برشيئك آخر يوزنى چويرمك معناسنه در يقال اصفح الشئ اذا قلبه التصفيح تفعيل وزننده
برنسنه يى عريض قلمق معناسنه در كرك ابتداء امرده وكرك صكره دن ايلسون يقال صفح الشئ اذا جعله عريضا
واللرى برى برينه چالمق معناسنه در كه صفحهٔ كفى صفحهٔ كف آخره اورمقدر يقال صفح بيديه اى صفق قال
فى الاساس التسبيح للرجال والتصفيح للنساء التصفح تفعل وزننده بودخى برشيئه امعان نظر ايله باقوب آنده
تامل ايلمك معناسنه در صفح كبى كويا كه صفحه صفحه باقوب دقت ايدر يقال تصفح فيه اذا نظر فيه الصفوح قعود
وزننده ناقه نك سودى چكيلوب سودسز قالمق معناسنه در يقال صفحت الناقة صفوحا اذا ذهب لبنها شارحك
بيانه كوره ناقه مثالدر غنم وبقر مقوله سنده دخى جاريدر الصافح سودى چكلمش ناقه يه دينور وصف خاصدر
المصافحة مصالحه وزننده اسنلشمك ايچون ايكى آدم برى برينك اللرنى طوتشمق معناسنه در كه يكديكرك صفحهٔ
كفنى طوتوب وصفحهٔ وجهله مقابله ايدرلر التصافح تصالح وزننده مصافحه معناسنه در يقال صافحا وتصافحا
اى اخذ كل واحد يد صاحبه الصفيح امير وزننده كوكه اطلاق اولنور سماء معناسنه ومنه ملائكة الصفيح
الاعلى وهر يصى نسنه نك يوزينه دينور كاغد يوزى كبى المصفح مكرم ومعظم وزنلرنده يصى وانلو شيئه دينور
يقال وجه هذا السيف مصفح ومصفح اى عريض وشول آدمه اطلاق اولنور كه باشنك ايكى يانلرى يصيجه وجبينى
يومريجه اوله و برطرفه طوغرى اماله اولنمش نسنه يه دينور وآخر يوزى چويرلمش نسنه يه دينور وقصبه سى يعنى كميكى
معتدل اولان برونه اطلاق اولنور كه دوزجه اولوب سمرلى اولميه وشول باشه اطلاق اولنور كه صدغينى يعنى طولون
تعبير اولنان كه قولقلر ايله قاشلرك ارالغيدر صقشديريلوب يصتم اولمغله جبهه سيله قفاسى ارالغى اوزون اوله
مراد سيوريجه وايكى طرفى باصق ياصتم اولان باشدر ومصفح شول قلبه دينور كه آنده ايمان ونفاق مجتمع اوله كويا كه
مؤمن طرفنه بر يوزيله وكفار جانبنه بر يوزيله اقبال وتلقى ايدر ومنه الحديث القلوب اربعة فقلب اغلف فذاك قلب
الكافر وقلب منكوس فذاك قلب رجع الى الكفر بعد الايمان وقلب اجرد كالسراج يزهر فذاك قلب المؤمن وقلب
مصفح اجتمع فيه الايمان والنفاق ومصفح قمار اوقلرندن التنجى اوقه دينور وسهل وحسن اولان يوزه اطلاق اولنور
الصفوح صبور وزننده كريم وعفو اولانه دينور يقال هو صفوح اى كريم وعفو وشول خاتونه اطلاق اولنور كه دائما
زوجى ديدارندن بلا سبب اعراض وامتناع ايدوب يان ويرر اوله كويا كه يانيله سماحت ايلمش اولور پس صفوح رجالده
مديحه ونسوانده ذميمه در الصفائح صفيحه نك جمعيدر يصى نسنه لره دينور وقبائل رأسه اطلاق اولنور كه كاسهٔ
سرك مشتمل اولديغى كميك قطعه لريدر كه برى برينه كويا كه صكره دن ياپشدرلمشدر وصفائح برموضع آديدر وصفائح
الباب الواحى يعنى قنادلرينك ماده لرى اولان تخته لردر بعده قنادلرينه ده اطلاق اولندى پس هر قنادينه صفيحه دينور
وصفائح يوزلرى انلو قلجلره دينور و بسيطه ومحراب طاشى كبى يوفقه جه يصى طاشلره دينور الصفاح رمان وزننده
بودخى يوفقه جه يصى طاشه دينور قويى آغزينه قونيلان طاش قپاق كبى واوركجى پك بيوك اولان دوه يه دينور
جمعى صفاحات كلور وصفافيح كلور وصفاح باديه ده ذروه نام محل قربنده برموضع آديدر المصفحة معظمه
وزننده شول سودلو طواره دينور كه سودى آز اولمغله ممه ده يغلمق ايچون برقاچ كون صاغلميه يقال ناقة مصفحة اى مصراة
وفلجه دينور بونده محدثه وزننده دخى جائزدر جمعى مصفحات كلور الصفح فرح وزننده حد اعتدالدن خارج
جبهه ده اولان يصيلغه دينور يقال فى جبهة فلان صفح اى عرض فاحش الاصفح آندن صفتدر مؤذن مدينه
ابراهيم الاصفح آنكله ملقب اولمشدر الصفاح كتاب وزننده يكاقلرك عرضى جهتنده سيلنمش وصيرنمش كبى
اولان يصيلغه دينور كه اول سببله يكاقلرك اتساعى حدى متجاوز اولور و بو آت قسمنده كريهه در وصفاح طائفه
مكه بيننده واقع جبل نعمان حذاسنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور المصافح اسم فاعل بنيه سيله شول اسير شهوته
دينور كه النه كچن نسوانله زنا ايدر اوله كرك حره وكرك جاريه اولسون يقال رجل مصافح اذا كان يزنى بكل امرأة
حرة او امة الصفح صادك وقافك فتحيله باشك اوكى طاز كل اولمق معناسنه در صلع معناسنه الاصفح آندن صفتدر
مؤنثى صفحاء در الصفحة فتحاتله آندن اسمدر وجه مذكور اوزره اولان طازلغه دينور الصلاح فلاح وزننده
والصلوح قعود وزننده والصلاحة كرامه وزننده برنسنه فاسد وتباه اولميوب ايو اولمق معناسنه در كه اصل تركيده

اوكات اولمق تعبير اولنور يقال صلح الشئ وصلح صلاحا وصلوحا وصلاحة من الباب الثالث والخامس ضد فسد
مصباحده باب اولدن دخى مرسومدر مؤلف دخى ذكر ايدر وصلاح برنسنه برشيئه يراشق واويغون اولمق معناسنه در
تقول هذا الشئ يصلح لك صلاحا من الباب الاول اى من بابتك الصلح صادك كسرى ولامك سكونيله كه صفر
وزننده اولور والصالح والصليح آندن صفتلردر فاسد وتباه اولميوب ايو اولان شيئه دينور الاصلاح همزه نك
كسريله برنسنه يى ايو وصالح قلمق معناسنه در كرك ابتداى امردن وكرك فسادنى ازاله ايله صكره دن
قلسون كه اوكارمق تعبير اولنور يقال اصلحه ضد افسده و برآدمه ايولك ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال
اصلح اليه اذا احسن اليه الصلح صادك ضميله بارشقلق معناسنه اسمدر كه طرفين فساد ونزاعى قالدورب
ماينلرى ايو اولمقدن عبارتدر سلم كبى و بومذكردر نقيضى اولان حرب اوزره حملا مؤنث دخى اولور يقال وقع
بينهما الصلح ووقعت اى السلم وصلح برجماعتك اسميدر صلح صادك كسريله منسان قربنده برنهر آديدر المصالحة
مفاعله وزننده والصلاح صادك كسريله طرفين جدال وفسادى ترك ايدوب بارشمق معناسنه در الاصطلاح
افتعال وزننده كه تاء طايه قلب اولنمشدر والاصتلاح اصلى اوزره كه قاعده نك خلافيدر بونلرده مصالحه
معناسنه در افتعال بابى مشاركت ايچون دخى كلور يقال صالحه وصالحا مصالحة وصلاحا واصطلحا واصتلحا اى توافقا
التصالح تفاعل وزننده بودخى صلحلشمك معناسنه در يقال تصالحا تصالحا و يقال اصالحا بونك اصلى تصالح ايدى
تدارك وادراك كبى صلاح قطام وزننده و بعضا منصرف اولور مكهٔ مكرمه نك اسميدر المصلحة ميمك ولامك فتحيله
برامرك خيريت وصلاحنه باعث وداعى اولان شيئه دينور مفسده مقابليدر جمعى مصالح كلور يقال رأى الامام
المصلحة فى ذلك اى ما يحمل على الصلاح الاستصلاح برنسنه نك ايو اولمسنى ايستمك كذلك برنسنه يى ايو وصالح
كورمك معناسنه در يقال استصلح الشئ نقيض استفسد صلاح اسمادندر روح بن صلاح برمحدثدر صالحان
اصفهانده برمحله در الصالحية شهر رها قربنده برقريه در و بغداد ده برمحله و برقريه اسملريدر ودمشق ظاهرنده
ومصر ديارنده بر قريه آديدر صلح صادك ضميله وصلاح ومصلح محسن وزننده وصليح زبير وزننده
اسامئ رجالدندر مؤلف صالح اسمندن سكوت ايلمشدر بصائرده بيانه كوره ابتدا آنكله مسما اولان صالح عليه السلام
در كه ابن عبيد بن اسف در ثمود قومنه مبعوث اولمشدر الصلنباح صادك ولامك كسريله سقنطار وزننده برنوع
انجه واوزون بالق آديدر الصلدح جعفر وزننده يصى طاشه دينور بسيطه كبى ومنه يقال جارية صلدحة
اى عريضة الصلندحة صادك ولامك فتحيله طيانقان ومتين اولان ناقه يه دينور و بوار ككنه اطلاق اولنمز يقال
ناقة صلندحة اى صلبة الصلودح صادك ولامك فتحيله متين وشديد نسنه يه دينور الصلطح جعفر وزننده
ايرى وضخا متلو نسنه يه دينور الصلطحة هايله كوده سى انلو وعريض اولان خاتونه دينور الاصلنطاح
احرنجام وزننده بولالمق معناسنه در يقال اصلنطحت البطحاء اذا اتسعت المصلطح مسرهد وزننده
والصلاطح علابط وزننده پك عريض اولان شيئه دينور يقال نصل مصلطح وصلاطح اى عريض و يقال صلاطح
بلاطح اتباعا الصلوطح صادك ولامك فتحيله برموضع آديدر الصلفحة دحرجه وزننده اقچه يى بصيرت اوزره
زيوف وصلاحنى بيلمك ايچون برى اوته دوندرمك معناسنه در يقال صلفح الدراهم اذا قلبها الصلافح صادك
فتحيله اقچه لره دينور دراهم معناسنه و بونك مفردى يوقدر المصلفح مدحرج وزننده ياصتم باشه دينور يقال رأس
مصلفح اى عريض الصلنفح سمندل وزننده چاغرغان كسيه دينور الصلنقح قافله سمندل وزننده صرنقح
معناسنه در كه ذكر اولندى الصلمحة دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در يقال صلمح رأسه اذا حلقه
المصلمحة مدحرجه وزننده باشنده اصلا قيل اثرى اولميان خاتونه وصف اولور يقال جارية مصلمحة الرأس اى زعراء
كويا كه باشى تراش اولمش كبيدر الصمح لمح وزننده حرارت هوايك شديد اولمغله باشدن نفوذ ايله دماغى ارتمك
درجه سنده تأثير ايلمك معناسنه در يقال صمحه الصيف صمحا من الباب الثالث والثانى اذا اذاب دماغه بحره واورمق
معناسنه در يقال صمحه بالسوط اذا ضربه و برآدمه برماده ضمننده غلظت وخشونتله معامله ايلمك معناسنه در
كرك قولى وكرك فعلى اولسون يقال صمحه اذا اغلظ له فى المسئلة وغيرها الصماح غراب وزننده متعفن و بدرايحه
اولان تره دينور عرق منتن معناسنه وقولتق رايحه سنه دينور كه اولدخى منتن اولور و ياقى يه دينور كى معناسنه واكا صماحى
دخى دينور نفسنه نسبتله فارسيده داغ ديرلر وصماح برجانور آديدر كه آق طوشاندن وعلى قول تيون ديدكلرى
حيواندن كوچرك اولور واياغك چتلاغنه دوا ايچون اريديلوب مرهم كبى وضع اولنان ايچ ياغى پاره سنه دينور
الصمحاء جرباء وزننده طپراغى درشت اولان ارضه دينور الاصمح احمر وزننده شول بهادره دينور كه ميدان

محاربه ده دلاورلرك باشلرينه كرّ وحمله ايله ضرب ايده رك حواله اوله صومحان صولجان وزننده برموضع آديدر
الصمحمح صادك وميمك فتحيله والصمحمحى ياى نسبتله شول متين وشديد آدمه دينور كه كورك كمكلرى وسائر
اعضالرى صيق وديو شوركلى ومجتمع اوله وقصير القامه كسيه دينور وباشى كل آدمه دينور وباشى تراش اولمش كسيه دينور
الصموح صبور وزننده سخت وشديد نسنه يه دينور يقال حافر صموح اى شديد الصمدحة دحرجه وزننده حرارت
هوا مشتد اولمق معناسنه در تقول صمدح يومنا اذا اشتد حرّه الصميدح سميدع وزننده پك اسى كونه دينور وصلب
وشديد نسنه يه دينور الصمادحى والصمادح صادلرك ضميله بونلرده صلب وشديد نسنه يه دينور وهر شيئك
خالصنه دينور وصمادح ارسلانه دينور وآچق وواضح يوله دينور الصندح صندل وزننده بسيطه كبى يصى طاشه دينور
صنابح علابط وزننده بربطن پدرينك اسميدر اصحاب كرامدن صفوان بن عسال آنلردندر وصنابح بن الاعسر كذلك
اصحابدندر الصوح صادك فتحى وضمى وواوك سكونيله درهنك ايكى طرفنده ديوار مثابه سنده اولان ديك قيسينه
دينور حائط الوادى معناسنه وطاغك انكنه على قول ديوار هيئتنده طوران ديك يوزينه دينور وصوح مصدر اولور
يارمق معناسنه تقول صحت الشىء صوحا اى شققته الانصياح انفعال وزننده آندن مطاوعدر تقول صحته
فانصاح وآى طوغوب تابدار اولمق معناسنه در يقال انصاح القمر اذا استنار التصوّح تفعل وزننده يارلمق
وچتلامق معناسنه در يقال تصوّح الشىء اذا تشقق وبدنده قيللر دوكلمك معناسنه در يقال تصوّح الشعر اذا تناثر
نته كه باايله تصيح دخى بو معنايه در وسبزه وبقول مقوله سنك باشلرى قورتمق معناسنه در يقال تصوّح البقل اذا يبس
من علاه التصويح تفعيل وزننده قورتمق معناسنه در يقال صوحته الشمس اذا جففته اصل سبزه مقوله سنى
قورتمق معناسنه اولوب بعده تعميم اولنمشدر الصواح غراب وزننده كرجه دينور جص معناسنه وخاصة
آت قسمنك ترينه دينور عرق الخيل معناسنه وصويى غالب سوده دينور ومرتفع ارضه دينور نجوه معناسنه بعض
نسخه ده رخوه عنوانده مرسوم اولمغله طبراغى كوشك يرديمك اولور وصواح خرمانك چچكنه دينور الصاحة
ساحه وزننده اصلا نبات انبات ايتمز اولان بى خير ومنفعت ارضه دينور ومنه يقال هذه الساحة كانها الصاحة
وصاحه برجبل ياخود برنيچه يصم كوچك طاغلره اطلاق اولنور كه عقيق مدينه قربنده كائنلردر الصوّاحة رمانه
وزننده بدندن ياريلوب دوكيلن قيللره دينور المنصاح ميمك ضميله منبعندن ياخود مجراسندن طاشقن اولوب
يريوزنده جارى اولان صويه دينور صاحات سرات طپراغنده برنيچه طاغلردر صاحتان برموضعدر الصوحان
صادك ضميله قورى نسنه يه دينور ومنه نخلة صوحانة اى كزة السعف بنو صوحان عبد القيس قبيله سندن
برجماعتدر الصيح صادك فتحى ويانك سكونيله والصيحة هايله والصياح صادك كسرى وضميله
والصيحان فتحاتله نهايت قدرت مرتبه ده آواز بلند ايله حيقرمق معناسنه در يقال صاح الرجل يصيح صيحا
وصيحة وصياحا وصياحا وصيحانا اذا صوّت باقصى الغاية ومنه المثل *غضب فلان من غير صيح ولا نفر* اى قليل
ولا كثير يعنى آزدن چوقدن موجب غضب اوله جق برحالت يوغيكن بيهوده غضبناك اولدى ديمكدر صيح وجه
مذكور اوزره چاغرمق ونفر طاغلمق معناسنه در اصل مثل لقيته قبل صيح ونفر عنوانده ايدى كه هنوز ناسك سسى
وشماطه سى وخانه لرندن طشره طاغلمسى يوغيكن اكا بولشدم ديمكدر مراد قبل الفجر ملاقات اوله جقدر بعده
بوندن انشعابله سائر محللرده دخى بلاشىء ديمكدن كنايه ايله استعمال ايلديلر وعربلر صاحت النخلة ديرلر طالت
معناسنه وصاح العنقود ديرلر استتم خروجه من كمته وطال وهو غض يعنى صالقم قمچو قلرندن تماميله چقوب
وهنوز تروتازه اولديغى حالده اوزامغه بشلمق معناسنه كويا كه بونلر انا النخلة وانا العنقود ديوندا ايدرلر وبرقوم
بلكليوب خوفه دوشديلر ديبجك يرده صيح بهم ديرلر مجهول بنيه سيله وهلاك اولديلر ديبجك يرده صيح فيهم ديرلر
ايچلرنده جابجاندبه وفرياد وفغان ظهورى ملاحظه سنه مبنيدر اكا بناء فى حرفيله استعمال اولنمشدر وصيحه عذابه
اطلاق اولنور امم سالفه دن بعضلرى صيحة جبريل ايله هلاك اولدقلريچون المصايحة مفاعله وزننده والتصايح
تفاعل وزننده برى برينه حيقرمق معناسنه در يقال صايح القوم وتصايحوا اذا صاح بعضهم ببعض وتصايح جابجا
يارلمق معناسنه در يقال تصايح غمد السيف اذا تشقق الصايحة رايحه وزننده ميت اوزره نوحه ايدن قاريلرك
صيحه سنه دينور التصبيح تصوّح وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى التصبيح تفعيل وزننده تصويح
معناسنه در يقال صيحته الشمس بمعنى صوّحته الصياح صيحه دن مبالغه اسم فاعلدر وصياح برنوع عطر ياخود
طيب انواعندن باشك صاچنى غسل ايده جك بركونه نسنه در وصياح بررجلك علميدر الصياحة هايله يمامه ده
برخرمالق آديدر الصيحانى ريحانى وزننده مدينه يه مخصوص برنوع خرما آديدر صيحان نام قوچ قيونه

منسوبدر كه دائما آنك اغاجنه ربط اولنور ايدى على قول اول قوچك اسمى صياح ايدى كنان وزننده پس نسبت
مزبور تغييرات نسب قبيلندندر نته كه صنعاء شهرينه نسبتده صنعانى ديرلر نونله فصل الضاد المعجمة الضبح
ضادك فتحى وبانك سكونيله والضباح ضادك ضميله آت قسمى سكردركن كشنمكدن واوقره مقدن بشقه آغزندن
هارلتى ايله ياخود اح اح ديه رك سسلنمك معناسنه در كه اول سسه هارلتى تعبير اولنور آنك صيقى صيقى نفسندن
پيدا اولور على قول ضبح تقريب ديدكلرى سكرتمكدن دون وسهل اوله رق سكرتمك معناسنه در كه دورتلمك تعبير
اولنور يقال ضبحت الخيل ضبحا وضباحا من الباب الثالث اذا اسمعت من افواهها صوتا ليس بصهيل ولا حمحمة
او عدت دون التقريب ومنه قوله تعالى والعاديات ضبحا وضبح آتش برنسنه نك ظاهرينه تأثير ايله لوتى سهلجه
تغيير ايلمك معناسنه در كه كويندرمك تعبير اولنور يقال ضبحت النار الشىء اذا غيرته ولم تبالغ الانضباح انفعال
وزننده آندن مطاوعدر يقال ضبحته النار فانضبح الضبح ضادك كسريله كوله دينور رماد معناسنه الضباح
غراب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وضباح خاصة تلكو سسنه دينور وبرموضع آديدر وبرمحدث اسميدر
المضبوحة منكوحه وزننده چاقق چاقه جق طاشه دينور الضبيح امير وزننده ريب بن شريق وشويعر ايله
ملقب محمد بن حمران وحازوق الحنفى الخارجى واسعر الجعفى وداود بن متمم نام كسه لرك فرسلرى اسميدر ضبيح
زبير وزننده حصين بن جمام وخوات بن جبيرك فرسلرى اسميدر ضبح مدح وزننده عرفاتده برموضعدر كه اهل
وقوفك اوائلى اورادن بوشانوب كيدرلر ضباح شداد وزننده ابن اسمعيل الكوفى وابن محمد بن على در كه
محدثلردر الضبحاء حمراء وزننده شول يايه دينور كه طوغرلتمق ايچون آتشه كوستورلمكله فى الجمله آتش تأثير وتغيير
ايلمش اوله المضابحة مفاعله وزننده روبروبرى برينه قبيح قبيح سوزلر سويلمك مقابحه ومكافحه معناسنه در واحد
وزياده ايچون اولور يقال ضابحه اى قابحه وكافحه الضحضحة زلزله وزننده ايراقدن سراب يلدرامق
معناسنه در يقال ضحضح السراب اذا ترقرق وضحضحه جرى سراب معناسنه در كه سرابك اقار صو هيئتنده
كورنمسندن عبارتدر مؤلفك ترتيبنه كوره بو معناده اسمدر وظاهر ونمايان اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال
ضحضح الامر اذا تبين التضحضح تزلزل وزننده بو دخى سراب يلدارمق معناسنه در يقال تضحضح السراب
اذا ترقرق الضح ضادك كسرى وحانك تشديديله كونشك نور وضياسنه دينور كه زمين اوزره واقع اوله مؤلفك
الشمس وضوءها تعبيرى اعجبنى زيد وكرمه قبيلندندر قال الشارح ومنه الحديث لا يقعدن احدكم بين الضح والظل
فانه مقعد الشيطان وضح اصلا ستره سى اولميوب صحرا كبى آچق وبارز وظاهر يره دينور ودائما كونش طوقنور اولان
يره دينور كه كونى تعبير اولنور ومنه المثل جاء بالضح والريح اى بما طلعت عليه الشمس وما جرت عليه الريح ولا تقل
بالضح يعنى فلان اوزرلرينه كونش طوغوب واوزرلرينه يل اسن نسنه لرى آلوب كلدى كه مراد اموال كثيره كتوردكنى
اشعاردر وعامه يا ايله بالضح عنوانده تفوه ايتملريله مؤلف نهى ايلمشدر الضحضاح ضادك فتحيله آزجه صويه
دينور ماء يسير معناسنه على قول همان طوبغه قدر چقان يا بالدرك نصفنه قدر چقاننه ياخود آدمى بويلميان
صويه دينور وضحضاح هذيل لغتنده كثير معناسنه در يقال غنم ضحضاح اى كثير الضحضح غبغب
وزننده بو دخى آزجه صويه دينور وضحضح وضحضح كه هدهد وزننده سرابك اقار صو هيئتنده كورنمسنه
دينور كه اسملردر الضرح جرح وزننده برنسنه يى يرندن اوته قاقوب برطرف ايلمك معناسنه در يقال ضرح
الشىء ضرحا من الباب الثالث اذا دفعه ونحاه وشاهدك شهادتنى جرح والغا ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول ضرح
شهادة فلان عنى اى جرحها يعنى دفعها عنى وطوار اياقلريله تپمه اورمق معناسنه در يقال ضرحت الدابة
اذا رمحت وقبر قازمق معناسنه در يقال ضرح للميت ضرحا اذا حفر له ضريحا وضرح درى يه دينور جلد
معناسنه الضراح كتاب وزننده بو دخى طوار اياقلريله تپمه اورمق معناسنه در يقال ضرحت الدابة ضراحا
من الباب الاول اذا رمحت الضروح صبور وزننده تپه كن طواره دينور يقال دابة ضروح اى رموح واوقى
پك سوره كن اولان يايه اطلاق اولنور يقال قوس ضروح اى شديدة الدفع للسهم الضروح قعود وزننده بازار
كاسد اولمق معناسنه در يقال ضرحت السوق ضروحا اذا كسدت الاضراح همزه نك كسريله بازارى كساده
ويرمك معناسنه در تقول اضرحت السوق اى اكسدتها بونى مؤلف تكرار ايلمشدر وبرنسنه يى افساد ايلمك
معناسنه در يقال اضرحه اذا افسده وابعاد ايلمك معناسنه در يقال اضرحه اذا ابعده الضرح فرح وزننده
فاسد وتبهكار كشى يه دينور يقال رجل ضرح اى فاسد وبعيد معناسنه در يقال نية ضرح اى بعيدة ضراح
قطام وزننده اسم فعل امردر اضرح معناسنه كه ايراق اول ديمكدر نته كه نزال انزل معناسنه در الضريح امير

وزننده بعید معناسنه در وقبره علی قول قبرك وسطنده اولان یاریغه وعلی رأی لحدی اولمیوب شق اولان قبره
دینور الضراح غراب وزننده بیت معمور اسمیدر که سماء رابعه ده در قال الشارح فی النهایة الضراح بیت فی السماء
حیال الکعبة المضارحة مفاعله وزننده بری برینه سب ودشنام ایلمك معناسنه در یقال ضارحه اذا سابه
ونسنه آتشمق معناسنه در یقال ضارحه اذا راماه وبری برینه قریب اولمق معناسنه در یقال ضارحه اذا قاربه المضرحی
میمك ورانك فتحیله قنادلری اوزون اولان چاقره دینور یقال صقر مضرحی ای طویل الجناح وکریم الاصل وقدیمی
خاندان اولان مرد ذیشانه دینور ومطلقا آق اولان شیئه دینور واوزون نسنه یه دینور وبر رجل اسمی یعنی لقبیدر که
برشاعر مشهوردر المضرح یاسز اوله رق بودخی قنادلری اوزون چاقره دینور ضریح زبیر وزننده اسمادندر
عرفجة بن ضریح اصحابدندر علی قول شین معجمه ایله شریح در المضطرح اسم مفعول بنیه سیله برطرفه آتلمش
نسنه یه دینور یقال شیء مضطرح ای مرمی فی ناحیة ضارح وضراح شداد وزننده ومضرح محدث وزننده
اسامی رجالدندر ضریحه سفینه وزننده برموضع آدیدر الضیح ضادك فتحی ویانك سکونیله باله دینور عسل
کبی ونضیج بولمش مقل اسمیدر که حجاز ویمنه مخصوص میوهٔ معروفدر وصویی چوق یوفقه سوده دینور وضیح
مصدر اولور سوده صوقاتمق معناسنه تقول ضحت اللبن اضیح ضیحا اذا مزجته بالماء وبرمحل خالی قالمق معناسنه در
یقال ضاحت البلاد اذا خلت الضیاح سحاب وزننده بودخی صویی چوق یوفقه سوده دینور التضییح والتضویح
تفعیل وزننده برآدمه صویی چوق یوفقه سود ایچورمك معناسنه در تقول ضیحت فلانا وضوحته ای سقیته
الضیاح وسوده صوقاتمق معناسنه در تقول ضیحت اللبن اذا مزجته بالماء الضیح ضادك کسریله ضح معناسنه در که
کونی یره دینور وضیح کلمه سی ریح لفظنه اتباع ومزاوجه ایله ذکر اولنور نته که ضح ماده سنده بیان اولنور مؤلف
ضیح لفظنی اوراده عامه یه عزو ایلمکله بوراده ضح معناسنه ده ذکر ایلدکدنصکره ریح لفظنه ده مزاوج ایلمشدر
مکرکه واتباع للریح قولی الضح قولنه عطف تفسیر ترتیب اولنه که محض تکلفدر وارتکاب اولنمدیغی صورتده
تناقض درکاردر قالدیکه ابن اثیر اشبو لو مات یومئذ کعب عن الضح والریح لورثه الزبیر حدیثنده ویروی
عن الضیح عنوانیله ده مروی اولدیغی تصریح وبو روایت صحیح اولدیغی صورتده ضحی الشمس قولندن مقلوب
اولور دیو بیان ایلمشدر التضیح تفعل وزننده سوده صوقاتلمغله ضیاح اولمق معناسنه در یقال تضیح اللبن
اذا صار ضیاحا وبرکسه ضیاح ایچمك معناسنه در یقال تضیح الرجل اذا شرب الضیاح الضاحة ساحه وزننده
رؤیت وبصر معناسنه در یاخود کوزه دینور تقول ما اجود ضاحتك ای بصرك او عینك المضیوح نسنه
قاتلمش شیئه دینور ومنه یقال عیش مضیوح ای ممذوق یعنی مغشوش غیر خالص ضیاح شداد وزننده
اسمادندر محمد بن ضیاح محدثیندندر وابو الضیاح الانصاری که اسمی نعمان بن ثابتدر اصحاب بدردندر المتضیح
اسم فاعل بنیه سیله شول کمسیه دینور که حوضك صوینك اکثری ایچیلوب بعض نسنه ایله مختلط برمقدارجه صویی
قالدقدنصکره حوضه ورود ایلیه مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر من لم یقبل العذر ممن تنصل الیه صادقا
کان او کاذبا لم یرد علی الحوض الا متضیحا ای متاخرا عن الواردین یجیء بعد ما شربوا ماء الحوض الا اقله فیبقی
کدرا مختلطا بغیره کاللبن المخلوط بالماء فصل الطاء المهملة المطبح بای موحده ایله معظم وزننده سموز آدمه
دینور الطح طانك فتحی وحانك تشدیدیله یایمق معناسنه در یقال طح الشیء طحا من الباب الاول اذا بسطه وبرشیئی
اوکجه ایله سوریوب کوترمك معناسنه در یقال طح الشیء اذا سحجه بعقبه الطحطحة زلزله وزننده والطحطاح
زلزال وزننده قیرمق معناسنه در یقال طحطح الشیء اذا کسره وبرنسنه یی تلف واهلاك قصدیله پریشان وپراکنده
قلمق معناسنه در یقال طحطح الشیء اذا فرقه وبدده اهلاکا اساسده طحطحهم الزمان اهلکهم وبددهم وطحطح ماله
اذا فرقه عبارتیله مرسومدر وطحطحه آهسته آهسته کولمك معناسنه در که قص قص کولمك تعبیر اولنور یقال طحطح
الرجل اذا ضحك ضحکا دونا الطحطحة طالرك کسریله شیء معناسنه در علی قول قبله دینور یقال ما علیه طحطحة
ای شیء او شعر الاطحاح همزه نك کسریله دوشورمك معناسنه در یقال اطحه اذا اسقطه وآتمق معناسنه در یقال اطحه
اذا رماه الطحطاح سلسال وزننده ارسلانه دینور الطح ضمتینله مساحج معناسنه در که مسحجك جمعیدر دولکرلرك
رنده لرینه دینور الانطحاح انفعال وزننده یایلمق معناسنه در یقال انطح الشیء اذا انبسط المطحة مذبه وزننده
قیونك طرنغنك کیروسنه علی قول قیونك ایاغنده آغرشق طرزنده برنسنه در که آنکله یری سوروب کیدر
مراد بقنه غنك آردنده اولان بومریجه نسنه در الطرح جرح وزننده برنسنه یی یره براقمق والندن آتمق معناسنه در
یقال طرحه وطرح به طرحا من الباب الثالث اذا رماه وابعاد ایلمك معناسنه در یقال طرحه اذا ابعده الاطراح

تشدید طایله افتعال وزننده بودخی طرح وابعاد ایلمك معنالرینه در یقال اطرحه بمعنی طرحه التطریح تفعیل
وزننده طرح معناسنه در تشدیدی تکثیر ایچوندر یقال طرحه بمعنی طرحه وبنایی سمایه طوغری بلند ومرتفع
یاپمق معناسنه استعمال اولنور کویا که زمیندن ابعاد ایلمشدر یقال طرح البناء اذا طوله ای رفعه الی السماء نته که
طرمحه دخی بو معنایه در الطرح طانك کسریله والطرح طانك ضمیله قبر وزننده والطریح امیر وزننده
ایشه یرامدیغندن ناشی بیانه آتلمش کمتر شیئه دینور یقال شیء طرح وطرح وطریح ای مطروح یعنی لقلة الاعتداد به
الطرح فتحتینله مکان بعیده دینور ومنه یقال نیة طرح ای بعیدة وطرح مصدر اولور بدخوی اولمق معناسنه یقال
طرح الرجل طرحا من الباب الرابع اذا ساء خلقه ورفاه ووسعت اوزره تنعم وتعیش ایلمك معناسنه در یقال طرح
الرجل اذا تنعم تنعما واسعا الطروح صبور وزننده بودخی مکان بعیده دینور واوقی ایراق سورن یایه اطلاق اولنور
یقال قوس طروح ای ضروح وصالقملرینك صاپلری اوزون اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة طروح اذا کانت
عراجینها طویلة وشول کشی یه دینور که هرنه وقت جماع ایلسه خاتونی کبه ایدر اوله که ولد طرح ایدر اولور یقال رجل
طروح ای مخبل یعنی اذا جامع احبل الطراح سحاب وزننده بودخی مکان بعیده دینور الاطریح ازمیل وزننده
یوکسك اورکجه دینور یقال سنام اطریح ای طویل یعنی الی السماء المطرح منبر وزننده حدت بصری اولان کوزه
اطلاق اولنور که منظوری ایراقدن تشخیص ایدر یقال طرف مطرح ای بعید النظر واوزون مزراغه اطلاق اولنور
یقال رمح مطرح ای طویل وشول آیغره وپوغوره اطلاق اولنور که بلی پك اوزون اولمغله ضراب حالنده موقع منبسی
دیشینك رحمندن بعید اوله یقال فحل مطرح اذا کان بعید موقع الماء من الرحم الطرحة طانك فتحیله ردأ وطیلسانه
اطلاق اولنور که باشه واموزه طرح اولنان شال مقوله سندن عبارتدر المتطرح اسم فاعل بنیه سیله ضعف وفتور
سببیله زمینه دوشوب یقلیجی دیمکدر ومنه یقال مشی فلان متطرحا ای کمشی ذی الکلال طراح سحاب وزننده
وشداد وزننده ومطروح ومطرح معظم وزننده وطریح زبیر وزننده اسامی رجالدندر الطراحی صراحی
وزننده بعید معناسنه در یقال سیر طراحی ای بعید المطارحة مفاعله وزننده اهل مجلس بری برینه مسائل مشکله
القاسیله محاوره ایلمك معناسنه در شعر ونغماتده دخی استعمال اولنور یقال طارح القوم اذا القی بعضهم المسائل علی بعض
وکذا فی الشعر والغناء طرحان سحبان وزننده بصره نواحیسنده صیمره نام محلده برموضع آدیدر الطرشحة شین
معجمه ایله دحرجه وزننده استرخاء معناسنه در که سستلنوب سلپوك وکوشك اولمقدن عبارتدر ویقال ضربه حتی طرشحه
شارح دیر که اکر طرشحه استرخاء معناسنه ایسه صواب اولان مثالده حتی طرشح عنوانده اولمقدر واکر ارخاء معناسنه ده
کلور ایسه مؤلف اشارت ایلمك لازم ایدی الطرموح زنبور وزننده اوزون شیئه دینور الطرماح سنمار وزننده اصل
ونسبی عالی وبین الناس علو نسبله مشهور ومتعارف اولان آدمه دینور یقال هو طرماح ای العالی النسب المشهور وامور
ومصالحه ده طامح یعنی صاحب امعان ونظر اولان دوراندیش آدمه دینور وطرماح بن الجهم برشاعر مشهوردر
وبشقه برشاعرك دخی لقبیدر بو محلده صحاح ترجمه سنده سقطه واردر الطرمح طانك ومیمك فتحیله آدیملرنی سیرك
سیرك اتان انسان وحیوانه دینور الطرمحانیة یانك تخفیفیله بویکلنمك تکبر معناسنه در ومنه یقال مشیة طرمحانیة
اذا کان فیها زهو وکبر الطرمحة دحرجه وزننده بنایی هوایه طوغری مرتفع یاپمق معناسنه در یقال طرمح البناء
اذا طوله یعنی الی السماء الطفح طانك فتحی وفانك سکونیله والطفوح قعود وزننده قاب مقوله سی نسنه طاشوب
دوکلمك درجه سنده یاشلو طولمق معناسنه در که فارسیده سرشار ولبریز مرادفیدر یقال طفح الاناء طفحا وطفوحا من الباب
الثالث اذا امتلأ وارتفع یعنی حتی یفیض وطفح بو معناده متعدی اولور یقال طفح الرجل الاناء طفحا اذا ملأه وکذا خاتون
وسائر حیوان مدتی تمام اوله رق ولد طوغورمق معناسنه استعمال اولنور که اعضا واندامی کامل اولمغله کویا که
جثه سی طوبطلو اوله رق طوغورمش اولور یقال طفحت المرأة بالولد طفحا اذا ولدته لتمام ویل برنسنه یی هوایه
آغدروب قالدرمق معناسنه در که باشلو طولدرمق معناسندن مأخوذدر رفعتی متضمن اولدیغیچون یقال طفحت
الریح القطنة اذا سطعت بها وکتمك معناسنه استعمال اولنور تقول اطفح عنی ای اذهب عنی آنفا ذکر اولنان سطع ریح
معناسندن یاخود بندن زائل اولوب آخر مکانی طولدر دقیقه سندن استعمال اولنه الطافح طوبطلو طاشقین
قابه دینور ومنه قولهم سکران طافح ای ممتلیء من الشراب التطفیح تفعیل وزننده والاطفاح افعال وزننده بونلرده
برقابی باشلو طولدرمق معناسنه در یقال طفح الاناء واطفحه بمعنی طفحه الطفاحة طانك ضمیله قینایان تنجره نك
یوزینه کلان کپوکسنه دینور المطفحة میمك کسریله کندوسیله قینایان تنجره دن کپوك آلنه جق کیجه یه دینور
الاطفاح طانك تشدیدیله افتعال وزننده تنجره نك کپوکنی آلمق معناسنه در یقال اطفح القدر اذا اخذ طفاحتها

الطفحان سكران وزننده شول طبطلوقايه دينور كه ايچنده كى نسنه كنارلرندن طاشوب دوكيلور اوله يقال اناء
طفحان اى يفيض من جوانبه و يقال قصعة طفحى الطفاح شداد وزننده مبالغه اسم فاعلدر يك طولدروب
طاشر يجى ديمكدر بو مناسبتله يوكرك ودونده حيوانده استعمال اولنور كويا كه سكرتمكى طاشرر اولور يقال ناقة
طفاحة القوايم وفرس طفاح القوايم اى سريعتها يعنى غذاء الطفاح كتاب وزننده اسمدر طلوقانك طلوسى ديمكدر
يقال طفاح الارض اى ملؤها الطافحة يابسه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريله در كويا كه رطوبتى طاشوب
دوكلمكله اصلا رطوبت اثرى قالمامشدر ومنه قولهم ركبة طافحة للتى لا يقدر صاحبها ان يقبضها يعنى بركونه
قوبقورى فرجدر كه بردر لواله كلور اولمامغله اوخشيان آدم آوجلمغه قادر اوله مز الطلح طانك فتحى ولامك سكونيله
برنوع شجر عظيم اسميدر اكا طلاح دخى دينور كتاب وزننده مفردى طلحه در هايله بو شجر تيكنلو ميشه اغاجى انواعندندر
اساسده وسائر مفرداتده مغيلان آغاجيله مفسردر بيضاوى دخى مغيلانله تفسير ايلمشدر صحاح مترجمنك تيكنلو بيوك
آغاجلره دينور ديمسى نابجادر وطلح طلع لفظنده لغتدر كه خرمانك چچكنه دينور كه ابتدا ظهور ايدر وموز اغاجنده طلح
دينور قال الشارح فسر قوله تعالى وطلح منضود بشجر الموز وهو شجر عند العرب حسن اللون لخضرته وصفوته وريح نوره
وموز آنك ميوه سيدر كه كوچك خيار طرزنده وانجير لذتنده اولور وطلح معده سى طعامدن خالى آج آدمه اطلاق اولنور
وحوض دبنده قلان بولاتق صويه دينور وطلح وطلاحه صراحه وزننده مصدر اولور يك يوريلوب درمانده
اولمق معناسنه يقال طلح البعير طلحا وطلاحة من الباب الثالث اذا اعيا و بو معناده متعدى اولور يقال طلح زيد بعيره
اذا اتعبه وطلح بوندن صفت اولور يورغون فرومانده انسان وحيوانه دينور وطلح مدينه ايله بدر بيننده برموضع آديدر
الطلاح كتاب وزننده بودخى طلح ديدكلرى شجر مزبوره دينور كه مغيلان اغاجيدر الطلاحية طانك كسرى
وتغيير نسبت اوزره ضميله طلاح نام شجر مرقوم اوتليان دوه لره دينور يقال ابل طلاحية اذا كانت ترعى شجرة الطلاح
الطلحة فرحه وزننده والطلاحى سكارى وزننده طلاح اوتلامغله قارنلرنده وجع پيدا اولان دوه لره دينور
يقال ابل طلحة وطلاحى اذا كانت تشتكى بطونها من رعى شجرة الطلاح وطلحه شجر طلاح منبتى اولان ارضه
دينور كه مغيلانزار تعبير اولنور يقال ارض طلحة اى كثيرة الطلاح الطلح فرح وزننده برآدمك معده سى طعامدن
خالى اولمق معناسنه در يقال طلح الرجل طلحا من الباب الرابع اذا صار طلحا اى خالى الجوف من الطعام و يقال طلح
الرجل كعنى يعنى على بناء المفعول فهو طليح وطلح نعمت معناسنه در يقال هو فى طلح اى فى نعمة وطلح برموضع آديدر
الطلحية طانك فتحى ولامك سكونيله كاغددن بر يپراغه دينور و بو لغت مولده در عربيه دكلدر خالا لسانمزده طلعه
تعبيرى محرفدر الاطلاح اصلاح وزننده طوار بغايت يوريلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال اطلح البعير
اذا اعيا و بو معناده متعدى اولور يقال اطلح بعيره اذا اتعبه التطليح تفعيل وزننده اطلاح معنالرينه لازم ومتعدى
اولور و بركسنه ابرام والحاح ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه اتعابى مستلزمدر يقال طلح عليه اذا الح الطلح
طانك كسريله بودخى صفتدر يورغون وفرومانده طواره دينور مذكر ومؤنثى برابردر يقال جمل طلح وناقة طلح اى
معيى ومتعب وطلح كنه تعبير اولنان بوجكه دينور كه طوارلره اوشوب ياپشور قراد دخى ديرلر و بو معنادندر كه دواب
ومواشيسنه كركى كبى تقيد وتيمار ورعايت ايدن آدمه طلح مال اطلاق ايدرلر كويا كه كنه نك طواره ملازمتى كبى بودخى
دواب ومواشى يه ملازمتله اهتمام ايدر يقال هو طلح مال اى ازاؤه كذلك بالطبع زندوست اولوب دائما زنانه تبعيت
و آنلر ايله انس والفت ايدن يادكاره طلح نساء اطلاق اولنور يقال هو طلح نساء اى يتبعهن وطلح آرقلنمش مهزول
وزبون طواره دينور ومواشى يى يوروب اتعاب ايدر اولان چوبانه دينور الطليح امير وزننده بودخى صفتدر يورغون
درمانده طواره دينور يقال جمل طليح وناقة طليحة اى كلة و يقال راكب الناقة طليحان على بناء التثنية اى هو والناقة
يعنى ناقه واوزرنده راكب اولان آدم ايكيسيده يورغونلردر ماقبلى دلالت ايلديكيچون معطوف حذف اولنمشدر
وطليح كنه تعبير اولنان بوجكه دينور طلح كبى الطالح يورغون ناقه يه دينور الطلح ركع وزننده والطلايح
صفايح وزننده جمعلردر فرومانده دوه لره دينور يقال ابل طلح وطلايح اى كلة الطلاح طانك فتحيله صلاحك
ضديدر كه آزغون وفاسد وتبهكار اولمق معناسنه در يقال طلح الرجل طلاحا من الباب الاول ضد صلح فهو طالح
ومنه قولهم لولا الصالحون لهلك الطالحون الطليحتان تثنيه وتصغير بنيه سيله طليحة بن خويلد ايله برادرينه
اطلاق اولنور طلحه حمزه وزننده اسامیدندر طلحة بن عبيد الله اصحابندندر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
احد وقعه سنده طلحة الخير ايله وذات العشيره غزوه سنده طلحة الفياض ايله وحنين ملحمه سنده طلحة الجود ايله
تسميه بيورديلر وطلحة بن عبيد الله بن عثمان التيمى كذلك اصحابندندر وطلحة بن عبيد الله بن خلف كه والده سى صفية بنت

الحارث بن طلحة بن ابى طلحة بن عبد مناف اولمغله طلحة الطلحات اطلاق اولنمشدر طلح الغبارى غين معجمه نك
فتحيله بنو سنبس جماعتنه مخصوص برموضع آديدر ذو طلح فتحتينله ومطلح مطلع وزننده برموضعدر
طليح زبير وزننده حجازده برموضعدر مطلوح بجيله قبيله سنه مخصوص برقريه در ذو طلوح قعود وزننده بنو
وديعة بن تيم اللهدندر و برموضع آديدر الطلافح طانك فتحيله انلو ويصى نسنه لره دينور عراض معناسنه مفردى
طلفح در الطلافح علابط وزننده يوفقه ايلكه دينور مخ رقيق معناسنه الطلفحة دحرجه وزننده برنسنه يى
تنكه كبى يوفقلتمق معناسنه در يقال طلفح الشئ اذا ارقه الطلنفح غضنفر وزننده آج كسه يه دينور جايع معناسنه
وبغايت يورغون وفرومانده كسيه دينور الطمح لمح وزننده والطماح كتاب وزننده والطموح قعود وزننده
برنسنه يه كوز ديكه بقمق معناسنه در يقال طمح بصره اليه طمحا وطماحا وطموحا من الباب الثالث اذا ارتفع و بو باء
حرفيله متعدى اولور كه بركسه برنسنه يه كوزنى قالدروب ديكه بقمق معناسنه يقال طمح ببصره اليه اذا استشرف له
وخاتون زوجنه سركشلك ايلمك معناسنه در يقال طمحت المرأة اذا جمحت على زوجها فهى طامح و برشيئى آلوب
كوترمك وايلنمك معناسنه در يقال طمح به اذا ذهب به و برشيئك طلبى خصوصنده امعان ومبالغه ايلمك معناسنه در
يقال طمح فى الطلب اذا ابعد فيه الطامح زوجنه سركشلك ايدوب قاچنور اولان خاتونه دينور ومطلقا عالى
ومرتفع نسنه يه دينور يقال جبل طامح اى مرتفع الاطماح همزه نك كسريله برنسنه يه كوزى يوقرى قالدروب
ديكه بقمق معناسنه در يقال اطمح الرجل بصره اليه اذا رفعه الطماح كتاب وزننده سركشلك ايلمك معناسنه در
كرك خاتون زوجنه وكرك دابه صاحبنه ايلسون يقال طمحت المرأة والدابة طماحا اذا نشزت وجمحت التطميح
تفعيل وزننده آت اللرنى هوايه قالدرمق معناسنه در كه شاخلنمق تعبير اولنور يقال طمح الفرس اذا رفع يديه وهوايه
طوغرى چوكدروب ايشه مك معناسنه استعمال اولنور يقال طمح ببوله اذا رماه فى الهواء الطمح طانك كسريله كه
صاحب بن عباد محيط نام كتابنده برشجر ايله تفسير ايلمشدر بونده صواب اولان طاء وخاء معجمتينله اولمقدر بنو الطمح
فتحتينله برقبيله در الطمحات فتحاتله ومیمك سكونيله ده جائزدر محن وشدائده اطلاق اولنور يقال اصابته
طمحات الدهر اى شدائده ابو الطمحان القينى فتحاتله برشاعر معروفدر الطماح كتان وزننده پك حرص
وشره صاحبى كسيه اطلاق اولنور كه هرشيئه كوز ديكر اولور يقال رجل طماح اى شره واسد قبيله سندن بررجل
آديدر كه امرء القيس پدرينك قاتللرندن اخذ انتقام ايچون امداد طلبيله قيصر رومه التجا ايلدكده قبيله مزبوره
مرسومى قيصره ارسال وحقنده بعض مكر ودسيسه اعماليله بالآخره امرء القيسى تسميم ايلديلر الطماحية شداديه
وزننده سميرآء نام محل شرقيسنده برصو اسميدر الطنح طانك ونونك فتحيله دوه علفدن بيقمق معناسنه در يقال طنحت
الابل طنحا من الباب الرابع اذا بشمت وسمورمك معناسنه در يقال طنحت الابل اذا سمنت طناح سحاب وزننده مصرده
برقريه در الطوح لوح وزننده هلاك اولمق على قول هلاكه مشرف اولمق معناسنه در يقال طاحت المال يطوح طوحا
اذا هلكت او اشرفت على الهلاك و بو يائيه دن دخى كلور يقال طاح يطيح طيحا بمعنى طاح يطوح طوحا
وطوح دوشمك معناسنه در يقال طاح الشئ من يده اذا سقط و بيابانده يول آزوب سركشته وحيران اولمق معناسنه در
يقال طاح فلان اذا تاه فى الارض التطويح تفعيل وزننده بركسه يى يول آزيدوب حيران وسركشته كزدرمك
معناسنه در يقال طوحه اذا توهه و يقال طوحته الطوايح اى قذفته القواذف كما سيذكر و بركسه يه دكنكله اورمق
معناسنه در يقال طوحه اذا ضربه بالعصا و بردخى كلمزيره كوندرمك معناسنه استعمال اولنور يقال طوح فلانا
اذا بعثه الى ارض لا يجئ منها و برشيئى هوايه القا ايلمك معناسنه در كه هوايه صالمق تعبير اولنور اهلاكى موجبدر
حسى ومعنويدن اعم در يقال طوح به اذا القاه فى الهواء و بركسه يى مهلكه اولان چول بيابانه حمل وسوق ايلمك
معناسنه در يقال طوح بزيد اذا حمله على ركوب مفازة مهلكة التطوح تفعل وزننده تطويحدن مطاوعدر برآدم
يولدن آزدرلمغله اويكا بويكا حيران وسركشته كزوب يوريمك معناسنه در يقال طوح فلانا فتطوح اى توهه فرمى
هو بنفسه ههنا وههنا الطوايح طانك فتحيله مهلكه يه القا ايديجى حوادثه اطلاق اولنور يقال طوحته الطوايح
اى قذفته القواذف ولا يقال المطوحات وهو نادر زيرا مفردى مطوحه در طايحه دكلدر شارح ديركه بورياح
لواقح قبيلندندر زمخشرى مطيحات ايله تفسير ايلمشدر المطواح مصباح وزننده دكنكه دينور عصا معناسنه الطوح
فتحتينله بعيد معناسنه در يقال نية طوح اى بعيدة المطاوح ميمك فتحيله مطاحه نك جمعيدر آته جق يرلره دينور مقاذف
كبى التطاوح تفاعل وزننده اويكا بويكا آتشدرلمق معناسنه در يقال تطاوحت بهم النوى اى ترامت الاطاحة
همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال اطاح شعره اذا اسقطه و برنسنه يى ازاله وافنا ايلمك معناسنه در يقال

اطاحه اذا افناه واذهبه المطاوحة مفاعله وزننده برنسنه یی آتشمق معناسنه در یقال طاوحه به اذا راماه به
الطیح طانك فتحی ویانك سکونیله طوح معناسنه در که ذکر اولندی یقال طاح یطیح بمعنی طاح یطوح وطیح
صبان اوقنك دبنده اولان اغاجه دینور که صبان اککی تعبیر اولنور الطیحة صیحه وزننده ناسك پراکنده
وپریشان اولملرینه باعث اولان امور عظیمه وحوادث جسیمه یه دینور یقال اصابتهم طیحة ای امور فرقت بینهم
التطییح تطویح وزننده برنسنه یی تلف وضایع اوله جق یره آتمق معناسنه در یقال طیح بثوبه اذا رمی به فی مضیعة
وبرکسه یی یول آزیدوب بیابانده سرکشته وحیران کزدرمك معناسنه در یقال طیح فلانا اذا توهه وبرشیئی ضایع
ایلمك معناسنه در یقال طیحه اذا ضیعه الاطاحة همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اطاح ماله
اذا اهلکه ومادهٔ مزبوره واویه ویائیه در که ذکر اولندی المطیح معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه یه دینور
فصل الفاء الفتح فانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله قپالو نسنه یی آچمق معناسنه در یقال فتح الباب فتحا من الباب
الثالث ضد اغلقه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره فتح ازالهٔ اغلاق معناسنه موضوعدر وبو ایکی کونه در بری بصر ایله
ادراك اولنور فتح باب وفتح قفل کبی وبری بصیرتله ادراك اولنور فتح غم وکدر کبی وبو دخی ایکی کونه در بری امور دنیویه ده
اولور القاء مسرتله تفریج غم واعطاء مال ایله ازالهٔ فقر کبی ثانی علوم مستغلقه نك کشف واظهارنده استعمال اولنور
وبو دخی ایکی کونه در بری علوم ظاهره یی استکثار ومعانیلرنی تحقیق ایله اولور ثانی علم لدنی سمتنه فتح باب قلب ایله اولور
وفتح حکومت وقضا معناسنه استعمال اولنور که دعاوی مغلقه یی فصل وکشف ایدر وظفر ونصرت معناسنه استعمال
اولنور که فتح باب غنیمت اولور انتهی وفتح ماء جاری یه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر صو کونکنی یاخود بندی آچوب
اجرا ایلمك معناسندندر که بمعنی مفعول اولور ونصر وامداد معناسنه در یقال فتح الله علی نبیه ای نصره ومنه قوله
تعالی فقد جاءکم الفتح ای النصر وکفاردن قهر ایله اولکه وممالك آلمق معناسنه مستعملدر یقال فتح المسلمون
دار الحرب اذا غلب علیها وتملکها قهرا کویا که باب مغلق اولمغله فتح ایلدیلر یاخود اوسبله باب غنیمتی آچدیلر وفتح نبع
دیدکلری اغاجك یمشنه دینور که چتلنبکه شبیه اولور ونبع قین اغاجیدر که آندن اوق دوزیلور وفتح اوائل بهارده یاغان
یغموره اطلاق اولنور بو دخی تسمیه بالمصدردر فاتح معناسنه در وفتح اوقك تمرن کچوره جك یرینه اطلاق اولنور وحکومت
وقضا معناسنه استعمال اولنور مادهٔ مغلقه یی یاخود موقع حقی کشف ایلدیکیچون یقال فتح الحاکم بینهما اذا قضی
وفصل وناقه نك ممه سی دلیکی بول اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال فتحت الناقة اذا صارت فتوحا شارح دیر که کرچه
نسخه لرده کمنع عنوانیله ممثل اولوب لکن اصل کتاب اولان عبابده بناء مجهوله مقیددر التفتیح تفعیل وزننده
بو دخی آچمق فتح معناسنه در بناسی تکثیر ایچوندر یقال فتح الابواب بمعنی فتح الافتتاح افتعال وزننده فتح
معناسنه در یقال افتتح الباب بمعنی فتح وبرنسنه یه آغاز وابتدا ایلمك معناسی بوندن مأخوذدر افتتاح صلوة کبی
وناقه نك ممه لری دلیکی واسع اولمق معناسنه در یقال افتتحت الناقة اذا صارت فتوحا الفتاحة فانك فتحیله بو دخی
نصر وامداد معناسنه مصدردر یقال فتح الله علیه فتحا وفتاحة ای نصره الفتاحه فانك کسری وضمیله بو دخی
حکومت وقضاء معناسنه در شارحك بیاننه کوره بونلر اسمدر حکومت معناسنه یقال فلان ولی الفتاحة ای الحکومة
بو جهتله قاضی یه فتاح اطلاق اولنور الافتاح همزه نك کسریله ناقه نك ممه سی دلیکی بول اولمق معناسنه در
یقال افتحت الناقة اذا صارت فتوحا الفتح ضمتینله دائما آچق اولان بیوك قاپو یه دینور خاندان قاپوسی کبی
یقال باب فتح ای واسع مفتوح وبو غلق مقابلیدر که دائما مسدود اولان قاپو یه دینور باب بخیل کبی قال فی الاساس
فناء الله فسیح وباب الله فتح وفتح آغزی بول شیشه یه اطلاق اولنور واغزینك طقاجی وباغی وغلافی اولمیان
شیشه یه دینور الاستفتاح نصرت طلب ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی ان تستفتحوا فقد جاءکم الفتح
ای ان طلبتم النصر وبرنسنه یی آچمق معناسنه در یقال استفتح الباب بمعنی افتتح المفتاح مصباح وزننده والمفتح
منبر وزننده اسم آلتلردر کلید آچه جق انختره دینور شارحك بیاننه کوره مفتاحك جمعی مفاتیح ومفتحك جمعی مفاتح کلور
ومفتاح دوه قسمنك اویلغنه وبیوننه باصیلان انختر شکلنده تمغایه اطلاق اولنور المفتح مقعد وزننده خزینه یه دینور
کنجینه معناسنه وکنز ودفینه یه دینور ومخزنه دینور بو تکرار قبیلندندر جمعی مفاتح کلور ومنه قوله تعالی ما ان مفاتحه لتنوء
بالعصبة ای خزائنه المفاتحة مفاعله وزننده جماع ایلمك معناسنه مستعملدر کشف عورت سببیله یقال فاتح الرجل المرأة
اذا جامعها ومرافعه ومحاکمه ایلمك معناسنه در یقال فاتح فلان فلانا اذا قاضاه ای حاکمه التفاتح تفاعل وزننده حاضر
بالمجلس اولنلردن کیزلوجه ایکی آدم بری بریله فسلدی کونه آهسته جه مصاحبت ایلمك معناسنه در یقال تفاتحا کلاما
بینهما اذا تخافتا دون الناس الحروف المنفتحة صطضظ حرفلرندن یعنی صاد وضاد وطاء وظاء حرفلرندن ماعدا

حروفه اطلاق اولنور بو درت حروفه مطبقه دینور ماعداسنده لسانله طماق بینی منفتح اولمغله منفتحه اطلاق
ایلدیلر حروف مطبقه ده لسان منطبق علی الحنك اولمغله صوت منحصر اولور اما منفتحه ده صوت منحصر
اولمز وبونلرده بین الانحصار والجری اولان حروف دخی واردر الفتاح شداد وزننده قاضی وحاکمه اطلاق
اولنور قضاء معناسنه اولان فتح وفتاحه دن مأخوذدر یقال هو فتاح بینهما ای حاکم الفاتحة برشیئك اولنه
اطلاق اولنور یقال قرأ فاتحة السورة وخاتمتها الفتحی سکری وزننده معامله دن حاصل اولان ربح وفائده یه
اطلاق اولنور الفتوح صبور وزننده مطر وسمینك یعنی بهار یغمورینك اولنه اطلاق اولنور وممه سنك دلیکی
واسع اولان ناقه یه دینور الفتحة جرعه وزننده برآدم مالك اولدیغی مال وملك ایله یاخود متصف اولدیغی
علم وادب وهنر ایله خلقه تفاخر ومباهات ایلیه رك دور ودراز کلماتله آچلمق حالتنه دینور تقول ما هذه الفتحة التی
اظهرتها وهی تفتح الانسان بما عنده من ملك وادب یتطاول به فتاح کتان وزننده برقوش آدیدر شارحك بیاننه
کوره قویرق صلان دیدکلریدر جمعی فتاتیح کلور بغیر الف ولام الفتاحیة غرابیه وزننده بر بشقه قوشك
اسمیدر المفاتیح جمع بنیه سیله سموز ناقه یه دینور جمعنده مفاتیحات دینور یقال ناقة مفاتیح وانیق مفاتیحات
ای سمان ظاهر اسموز ناقه عند العرب وجوهله وسیلهٔ منافع ومفتاح فوائد اولمغله جمع بنیه سیله اطلاق ایدوب
بعده مفاتیحات اوزره جمعلتدردیلر الفواتح فاتحه نك جمعیدر که برشیئك اولنه اطلاق اولنور ومنه فواتح القرآن
ای اوائل السور الفتح فانك فتحی وتای مثلثه نك کسریله فحث وزننده ومرادفیدر که اشکنبه باشلرنده قرق بایر
وشیردان دیدکلری نسنه در جمعی افتاح کلور الفجح فانك ضمی وجیمك سکونیله برقبیله اسمیدر پدرلرینك اسمی
فجوح ایدی صبور وزننده الفحیح صحیح وزننده والتفحاح تذکار وزننده والفح فانك فتحی وحانك تشدیدیله
انکرك یلانی آغزیله فشلدامق معناسنه در یقال فحت الافعی فحیحا وتفحاحا وفحا من الباب الاول والثانی اذا صاتت
من فیها بوندن اسم ینه فحیح در که انکرك فشلدیسنه دینور وفح وفحیح اویورکن پوفلمق معناسنه در یقال فح
النائم اذا نفخ فی نومه الفح ضمتینله قباروب فشلدایان انکرك یلانلرینه دینور که قرغنلقلری وقتده اولور
الفحفحة زلزله وزننده برآدمه دوستلغی درست وخالص قلمق معناسنه در یقال فحفح فلان الیه اذا صحح المودة
واخلصها وبرآدمك سسی برمقدار بوغلمق معناسنه در یقال فحفح الرجل اذا اخذته بحة فی صوته واویورکن
پوف پوف دیو پوفلمق معناسنه در یقال فحفح النائم اذا نفخ فی نومه الفحفاح سلسال وزننده برمقدار جه سسی
بوغلمش کشی یه دینور وفحفاح جنتده برنهرك اسمیدر الفحة فانك ضمیله بهارات قسمندن بو برودارچین
مقوله سنك سطح لسانده احداث ایلدیکی حرارته دینور یقال فحة هذا الفلفل یسیرة ای حرارته الفدح مدح
وزننده برنسنه برآدمه ثقلت ویروب بصمق معناسنه در یقال فدحه الدین فدحا من الباب الثالث اذا اثقله الفوادح
فادحه نك جمعیدر که آدمی بصوب ثقلت ویریجی امور عظیمه وشدیده یه دینور ومنه یقال نزل بهم فوادح الدهر
ای خطوبه وفادحه نازله ومصیبت وحادثه یه اطلاق اولنور الافداح همزه نك کسریله برنسنه یی ثقلت ویریجی
کوج ومشکل بولمق معناسنه در یقال افدح الامر اذا وجده فادحا ای مثقلا صعبا الاستفداح افداح
معناسنه در یقال استفدحه بمعنی افدحه التفدح ذال معجمه ایله تفعل وزننده والانفداح انفعال وزننده دابه
تبول ایچون پاچه لرنی آیروب کرمك معناسنه در یقال تفدحت الناقة وانفدحت اذا تفاجت لتبول الفرح
فتحتینله سونمك سرور وبطر معناسنه در یقال فرح به فرحا من الباب الرابع اذا سر وبطر مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره والبطر کلمه سی عطف تفسیر کبی اولوب لکن مصباحده معنای مخصوص اولمق اوزره مرسومدر
اولا مسرور وشادان اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی فرحین بما آتاهم الله ثانیا اشر وبطر معناسنه در که فرط
اقبال ومسرتدن مست کبی لاابالیانه حوصله یی طاشرمقدن عبارتدر هنوز آخوردن چقمش پروریده آتك وطایك
ومست می اقبال ودولت اولان شخصك اوضاعی کبی ترکیده اکا کوره لك وبو طورلق وطاشقنلق تعبیر اولنور
وعلیه قوله تعالی ان الله لا یحب الفرحین ثالثا راضی وخوشنود اولمق معناسنه در وعلیه قوله تعالی کل حزب بما لدیهم
فرحون انتهی الفرح کتف وزننده والفرح ندس وزننده والمفروح والفارح والفرحان عطشان
وزننده آندن صفتلردر مسرور وشادان کشی یه دینور فرحان کلمه سنك جمعی فراحی کلور فانك فتحیله سکاری کبی
وفرح کلمه سنك جمعی فرحی کلور کویا که مریض اوزره محمولدر که جمعنده مرضی دینور مؤنثلرنده فرحه دینور
وفرحی دینور عطشی کبی وفرحانه دینور هایله الافراح همزه نك کسریله برآدمی مسرور وشادان ایلمك معناسنه در
یقال افرحه اذا سره وهم ودین کبی ثقیل برنسنه آدمه ثقلت وضجرت ویرمك معناسنه در که نشاطنی ازاله یی موجبدر

پس بوندہ همزہ سلب ایچون اولور یقال افرحه الدین ای ازاله التفریح تفعیل وزننده بودخی فرح و برمك
معناسنه در یقال فرحه اذا سرّه المفراح مبحث کسر یله دائما شادمان اولان کشی یه دینور الفرحة
فلك ضمی وفتحیله اسمه در مسرّت معناسنه که سوینج تعبیر اولنور و برنسنه ایله تفریح وتبشیر اولنان آدمك و بردیکی
مژده کابه جائزه یه دینور تقول عندی لك فرحة ان بشرتنی وفرّحتنی المفرح مکرم و وزننده فقیر ومغلوب اولان
کسیه دینور که همزه سی سلب ایچوندر مسلوب الفرح دیمکدر وقطعا نسب وولاسی معلوم اولمیان بی وجود آدمه
دینور مؤلف بو معنایی اشبو حدیثدن اخذ ایلمشدر عن عبدالله بن جعفر قال ذکرت امنا یتما وجعلت تفرح له ابن اثیر
دیمشدر که ابو موسی لفظ مزبوری حاء مهمله ایله بولدیغنی نقل ایلمشدر لکن طبرانی بوندن اضراب ایدوب حلال
احادیثه قید ایلمدی قالدیکه اکر فی الحقیقه حاء مهمله ایله ایسه ذکر اولنان افراحدن اولور که ازاله ایچوندر اول
مقوله یکسن آدم واقعا همیشه محزون ومغموم اولور واکر جمله ایسه مفرح لفظندن مستقبل اولور که قوم وعشیرتی
اولمیان یکسن وتحقیقا آدمه دینور پس والده سنك مرادی بونلرك پدرلری جعفر شهید اولوب بو یله یکسن قالدیلر
دیمکدر حتی جوابنده فخر عالم علیه السلام اتخافین العیلة وانا ولیهم بوردیلر انتهی ومفرح ایکی قریه ایراغنده بولنان
مقوله دینور که قائلی معلوم اولمیه مؤلف بونکله ده اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر العقل علی المسلمین عامة ولا یترك
فی الاسلام مفرح نهایه نك تحقیقنه کوره عند الاکثر بو جمله در حالیله ده مرو یدر مسلوب القصاص اولمغله کویا که
دائما مغموم ومزاك الفرحدر الفرحانة فانك فتحیله آق منتاره دینور المفرّح محدّث وزننده وای معروفدر مراد اطبانك
معجون مفرح تعبیر ایتدکلری بدر که انجو وسائر مفرّحاتله ترکیب ایدرلر الفرشاح شین معجمه ایله فرطاس وزننده
الرض عربیه در واسعه یه دینور الفرشاح شین معجمه ایله فرساح وزننده ومراد فیدر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر
وزشت و بدلقا قوجه قاریه دینور واول صفتده اولان ناقه یه دینوز وآت وقاطر مقوله سی دوابك یصی و یابوان
اولان طرنغه دینور ویغمور سز بلوده دینوز یقال سحاب فرشاح ای لامطر له التفرّشح تدحرج وزننده
دیشی حیوان سودی صاغیلورکن پاچه لرنی آروب کرمك معناسنه در یقال تفرشحت الناقة اذا تفجعت للحلب
الفرشحة دخرجه وزننده والفرشحی قصر ایله مصدر اولمق که نوادردندر صحراوی علی قول او یلقارنی
برهبسط والصاق ایدرك صالق و یابوان اوتورمق یاخود پاچه لرنی آچوب کرمك معناسنه در یقال فرشح الرجل
فرشحة وفرشحی اذا وثب اوقعد مسترخیا فالصق فخذیه بالارض اوفتح بین رجلیه ابن اثیر قول اخری اختیار
ایلمشدر الفرشح قتبل وزننده آلت تناسله دینور الفرطحة فرشحه وزننده برنسنه یی یصیلتمق معناسنه در
یقال فرطح الشیء اذا عرضه الفرطاح فرطاس وزننده والمفرطح مسرهد وزننده یصی باشه دینور کرچه
جوهری بورسمه ثبت ایلیوب لکن سهو ایلمشدر صواب اولان مفلطح اولمقدر لامله شارح دیرکه لامله وراییله
ورودی دیوانارده مثبتدر الفرفح فارك فتحیله اچه تخته سی کبی همواروایلس یره دینور الفرکحة فرشحه
وزننده انسانك ایکی قیناقلری ارالغی آچوق ومیدانلو اولمق معناسنه در الفرکاح فرطاس وزننده والمفرکح
مسرهد وزننده شول آدمه دینور که مقعدینك ایکی طرفلری قالقق اولمغله دبری طشره طوماج اوله یقال رجل
فرکاح ومفرکح اذا ارتفع فدر واسته وخرج دبره الفسحة وسعه وزننده ومرادفیدر که بولغه دینور وبو اسمه در
یقال فیه فسحة ای وسعة الفساحة کرامه وزننده واسع اولمق معناسنه در یقال فسح المکان فساحة من الباب
الخامس اذا وسع الفسیح طویل وزننده والفساح فانك ضمیله طوال کبی والفسح ضمتیله جنب کبی
والفسحم قنفذ وزننده که میم زائده در مبالغه ایچوندر آدمن صفتلردر واسع نسنه یه دینور وفسح وفسحم
واسع الصدر ودربادل آدمه اطلاق اولنور یقال رجل فسح وفسحم ای واسع الصدر الافساح همزه نك کسریله
بودخی واسع اولمق معناسنه در یقال افسح المکان بمعنی فسح التفسح تفعل وزننده والانفساح انفعال
وزننده بولامق معناسنه در یقال تفسح المکان والتفسح اذا اتسع مؤلف مساحه اوزره ثبت ایلمشدر وتفسح
مجلسه بری اوته چکیلوب برآدمه اوتوره جق برآچوق معناسنه در یقال فسح له فی المجلس اذا وسع له الفسح
فتح وزننده بودخی مجلسده برآدم ایچون بری بولامق معناسنه در یقال فسح له فی المجلس فسحا من الباب الثالث
اذا وسع له وفسح سلطان ووالی مقوله سنك ابناء سبیله ویردکلری خط جواز یعنی مرور تذکره سی کبی کاغده
دینور که منزل فرمانی وکرك خلاصی مقوله سی کاغدلردر تضبیقدن خلاصه سبدر وفسح بو معناده مصدر
اولور فسح ناقوب و یرمك معناسنه یقال فسح له الامیر فی السفر اذا کتب له الفسح وآدیلری سیرك سیرك آتمق
معناسنه استعمال اولنور یقال فسح الرجل اذا باعد خطوه الفسحی فانك وسینك فتحی والف قصر یله اسمدر

آدیلری

آدیلری سیرك سیرك آتمغه دینور یقال هو یمشی الفیسحی ای یباعد خطوه التفاسح تفاعل وزننده اهل مجلس
بر اوته چکیلوب طکرمدن کلان آدمه برنسنه لامق معناسنه در یقال تفاسح القوم له فی المجلس اذا توسعوا
المفسح اسم فاعل بیه سیله مواشیسی چوق اولان آغیله ومانده یه اطلاق اولنور یقال مراح مفسح اذا کثرت
نعمه ای ماشیته الفسح فانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله آپشنی آرمق معناسنه در یقال فشح الرجل
فشحا من الباب الثالث اذا فرج مابین رجلیه و برنسنه دن عدول واعراض ایلمك معناسنه در یقال فشح عنه
اذا عدل التفشیح تفعیل وزننده فشح معنالرینه در التفشح تفعل وزننده حیوان صاغیلورکن آپشنی ارمق
معناسنه در یقال تفشحت الناقة اذا انفاجت وجماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تفشح جاریته اذا جامعها
الانفشاح انفعال وزننده تفشح ایله معنای اولدہ مرادفدر فشاح قطام وزننده دیشی ضرتلان اسمایسندر
الفصح فانك فتحی وصادك سکونیله والفصاحة کرامه وزننده طهور وبیان معناسنه در که برنسنه بالاوو آشکار
اولمقدن عبارتدر اصل مادہ سودك کیدوب خالص قالمق معناسنه موضوع اولوب بعده مطلقا برنسنه نك
شائبه دن خالص اولمسنه استعمال اولنمشدر بو مناسبتله متکلم یجری وطلیق اللسان اولوب کلامی بین ولحن
وخطا ولکنت دن سالم وخالص اولمقده استعمال اولندی کلمه مفرده یه وکلامه ومتکلمه وصف اولور تنه که کتب
معانیده مشروحدر یقال فصح الرجل فصاحة من الباب الخامس اذا کان فصیحا وفصاحت اعجمی اولان
کسنه عربیه تعلم ایلمکله لحن وخطادن سالم عباره عربیه ایله مخاطبك فهم وادراك ایده جکی کلام تکلم ایدر اولمق
علی قول ذاتنده عربی ایکن قواعد واقیسه یه زیاده سیله آشنالق تحصیل ایلمکله فصاحتی مزداد اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال فصح الاعجمی فصاحه اذا تکلم بالعربیة وفهم عنه او یقال فصح الرجل اذا کان عربیا
فازداد فصاحة الفصیح امیر وزننده والفصح شکس وزننده اکدن صغلردر فصیحك جمعی فصحاء کلور
کرماکبی وایکیسنکده جمعاری فصاح کلور کرام وصعاب کبی وفصح کلور ضمتیله رغیف ورغف وسحل
وسحل کبی مؤنثده فصیحه دینور جمعی فصاح کلور فانك کسریله وفصایح کلور التفصح تفعل وزننده بودخی
عربی اولان کسنه یك فصاحت پیدا ایلمك معناسنه در یقال تفصح الرجل اذا کان عربیا فازداد فصاحة
شارح دیرکه تفصح قدری یوغیکن فصیحلك اظهار ایدوب تکلفله فصاحت صاغمق معناسنه ده وارد اولور
الافصاح همزه نك کسریله فصاحت و بلاغتله تکلم ایلمك معناسنه در یقال افصح الرجل اذا تکلم بالفصاحة
وسودك کیدوب خالص وصافی قالمق معناسنه در که اصل ترکیك موضوعی بو معنادر علی قول یکی
طوغورمش حیوانك سودندن آغوزی کشیلوب من بعد سودی خالص اولمق معناسنه در یقال افصح
اللبن اذا ذهبت رغوته او انقطع اللبأ عنه وجاء اللبن الخالص بعد وطوارك سودی آغوزی کمکله خالص کلمك
معناسنه در یقال افصحت الشاة اذا خلص لبنها کذلك مثاله دن بوال طوری ظهور ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال افصح البول اذا صفا ونصاری طائفه سنی یوك یصقلیه ایتمك معناسنه دن یقال افصح النصاری
اذا جاء فصحهم وبقر بری اغاروب لعبان اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال افصح الصبح اذا استبان وکلامی
چیارزلو سویلیوب آچوق وظاهرا دا ایلمك معناسنه در یقال افصح الرجل اذا بین یعنی کلامه اومراده اظهر
ولم یحمجم و برنسنه واضح وآشکار اولمق معناسنه در یقال افصح الشیء اذا وضح الفصح فانك کسریله آیاز
وآچق کونه دینور که هواده قطعا برد وسحاب و بخار اثری اولمیه یقال یوم فصح ای بلاغیم ولاقر وفصح نصاری
یزاغارندن بربرام اسمیه رومصاحك بیانله کوره پنوك پرهیزدن چقوب ماه نیسانده ایتدکاری یصقلیه در که
قزل بورطه تعبیر اولنور الفصح محسن وزننده فصح ایله معنای اولده مرادفدر التفصیح تفعیل وزننده
بودخی سودك کیوکی کمك معناسنه در یقال فصح اللبن اذا ذهبت رغوته الفصح فتح وزننده برنسنه بالاوو غیان
اولمق معناسنه در نه که اول مادہ ده ذکر اولندی بو معنادندر که فصحك الصبح فصحادر صباح بری کرکی کبی
آچلوب صباینی منتشر اولدقده الفصح فانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله برکسنه نك مستور اولان عیوبنی افشا ایله
رسوای ایلمك معناسنه در یقال فصحه فضحا من الباب الثالث اذا کشف مساویه وصباح بری کرکی کبی اغاروب
آچلمق معناسنه استعمال اولنور که کورنمین نسنه لری آچمغه چقار یقال فضح الصبح اذا بدا ویقال فضحك الصبح
یعنی فصحك الافتضاح افتعال وزننده رسوای اولمق معناسنه در یقال فضحه فافتضح ای انکشفت مساویه
الفضیحة سفینه وزننده والفضوح فضول وزننده والفضوحة هاله والفضاحة سحابه وزننده
والفصاحة کابه وزننده آندن اسملر در رسوایلمق معناسنه الفضح فرح وزننده برنسنه افصح اولمق یعنی بك

آق اولميوب شكررنك اولمق معناسنه در معناى مزبوردن تصرف اولنمشدر يقال فضح الشئ فضحا من الباب الرابع
اذا صار افضح الافضح احمر وزننده پك بياض اولميان آق نسنه يه دينور كه شكررنك تعبير اولنور كه بوزمتق اولور
وافضح ارسلانه ودوه يه اطلاق اولنور اكثرى لون مزبورده اولديغيچون الفضحة جرعه وزننده آندن اسمدر
شكررنكلك ديمكدر الافضاح همزه نك كسريله صباح يرى اغاروب آچلمق معناسنه در يقال افضح الصبح
اذا بدا وخرمانك قورقلرى صراروب قزرمغه بشلمق معناسنه در يقال افضح النخل اذا احمر واصفر يعنى ثمرته
الصبح الفضح فتحتينله قزل شفق غالب اولان صباح يرينه دينور الفضيح امير وزننده دواب ومواشينك
تيمار ورعايتنده تقيد واهتمام ايلميوب تقصير وتهاون ايدن كمسيه دينور يقال هو فضيح فى المال اى سئ القيام عليه
الفضوح صبور وزننده پك رسواى كمسيه دينور يقولون للمفتضح يا فضوح بونده حرف نداء خصيصه دكلدر
اساسده بمعنى فاعل اولمق اوزره ده مرسومدر يقال الخمر فضوح لشاربها فاضحه برموضع اسميدر فاضح مكه
قربنده برموضع ونجد اولكه سنده شريف نام محلده بروادى اسميدر الفطح فانك فتحى وطانك سكونيله برنسنه يى
تنكه كبى يصى قلمق ويصيلتمق معناسنه در يقال فطح الشئ فطحا من الباب الثالث اذا جعله عريضا ودكنكله
اورمق معناسنه در يقال فطحه بالعصا اذا ضربه بها وكبه خاتون ولدنى همان بردن طوغورى ويرمك معناسنه در
يقال فطحت المرأة بالولد اذا رمت به واغاج وكراسته مقوله سنى يونوب يصيلتمق معناسنه در يقال فطح العود وغيره
اذا براه وعرضه التفطح تفعيل وزننده برنسنه يى پك يصلتمق معناسنه در الفطح فتحتينله باش وبرون اوجى
يصى اولمق معناسنه در يقال فطح رأسه وارنبته فطحا من الباب الرابع اذا صار عريضا وخرما اغاجى ميوه طوتمق
معناسنه در يقال فطح النخل اذا لقح الافطح احمر وزننده باشى يصى اولان كذلك بروننك اوجى يايوان اولان
كشى يه دينور يقال رجل افطح اى بين الفطح بو سببله اوكوزه افطح اطلاق اولنور وافطح بلكلرى اكرى اولان كمسيه
دينور افدع معناسنه وقيا كلرينه دينور حرباء كبى الفطوح صبور وزننده ايرى قارنلو ناقه يه دينور يقال ناقة فطوح
اى ضخمة البطن التفقح قافله تفتح وزننده ومراد فيدر كه برنسنه كنديلكندن آچلمق معناسنه در يقال تفقحت
الوردة اى تفتحت الفقح فتح وزننده كوپك انيكى هنوز كوزنى آچمق معناسنه در يقال فقح الجرو فقحا من الباب
الثالث اذا فتح عينيه اول ما يفتح وهو صغير وبركسه نك فقحه سنه طوقنمق معناسنه در يقال فقح فلانا اذا اصاب
فقحته وبرنسنه يى ادويه سنوف ايدركبى سفوف وغبار ايلمك معناسنه در يقال فقح الشئ اذا سفه كما يسف الدواء
ونبات وشجر مقوله سى چچك آچمق معناسنه در يقال فقح النبات اذا ازهى وازهر التفقيح تفعيل وزننده بودخى
كوچك انيك ابتدا كوزلرنى آچمق معناسنه در يقال فقح الجرو بمعنى فقح الفقاح قافك شده سيله رمان وزننده
برنوع دوايى نبات آديدر على قول مكه آيريغنك چچكنه دينور ياخود هر نباتك يكى آچمش چچكنه دينور وخلقت
واندامى كوزل خوشلقا محبوبه يه دينور الفقحة حمزه وزننده بودخى هر نباتك يكى آچمش چچكنه دينور
ودبر حلقه سنه دينور على قول واسع اولانه دينور جمعى فقاح كلور فانك كسريله وفقحه ال اياسنه دينور راحه معناسنه
وبدنه بورنجك احرام منديلنه وفوطه يه دينور كه حاجيلر بورنورلر يقال جاء وعليه الفقحة اى منديل الاحرام
الفقاحة سحابه وزننده بودخى ال اياسنه دينور التفاقح تفاعل وزننده ارقه يى ارقه يه ويرمك معناسنه در كه
فقحه لرى برى برينه مقابل اولور يقال تفاقحوا اى جعلوا ظهورهم الى ظهورهم المتفقح متهئ وزننده شر وفساده
يانوب آماده اولان كمسيه دينور يقال هو متفقح للشر اى متهئ الفلح فتحتينله والفلاح سحاب وزننده فوز
وظفر معناسنه در ونجات وخلاص معناسنه در وخير ونعيمده ورفاه وراحتده دائم وباقى اولمغه دينور وسحوره
اطلاق اولنور كه رمضانده تمجيد طعاميدر صومك بقاسنه سبب اولديغيچون بو معنالرده فلاح افلاحدن اسمدر
نجاح انجاحدن اسم اولديغى كبى وفلح فلاحدن مخففدر مؤلفك بصائرده بياننه كوره فلاح ماده سى يارمق معناسنه
موضوعدر سائر معانى بررمناسبتله آندن متفرعدر مثلا فوز وظفر فعلى كويا كه مطلبه تأثير ايله شق ايلمشدر ودوام بقاء
مثلا زمانى شق ايدوب ايچنده قرار ايدر وطعام تمجيد بقاء معناسندن منشعبدر وقالديكه فلاح كه فوز وظفر وادراك
آمال معناسنه در دنيوى واخروى اولور دنيوى حيات دنيويه نك مدار تطييبى اولان سعاداته ظفرياب اولمقدن
عبارتدر عمر وبقاء وغنا وعزت ودولت كبى واخروى درت نسنه در كه بقاء بلا فناء وغنا بلا فقر وعزت بلا ذلت وعلم
بلا جهل در انتهى الفلح مدح وزننده يارمق معناسنه در يقال فلح الفلاح الارض فلحا من الباب الثالث اذا شقها
ومنه المثل * الحديد بالحديد يفلح * اى يشق ويقطع ومكر وحيله ايلمك معناسنه در كه ممكورينه مكر ايله فائز ياخود مكر ايله
خلاص اولور يقال فلح فلانا اذا مكره وبخش معناسنه در كه بركسه نك متاعنى مرادك دكل ايكن مواضعه مشترى

اولوب

اولوب آخر مشتريلر زياده رغبت وميل ايله آرتق بهايه آلسونلر ديوارتورمقدن عبارتدر كه حقنده نهى شرعى وارد
اولمشدر يقال فلح الرجل اذا بخش وفلح ياريغه وچتلاغه دينور جمعى فلوح كلور يقال فى رجله فلوح اى شقوق
الفلاحة كتابه وزننده فلح مذكور ايله بخش معناسنده مرادفدر كه بيان اولندى وفلاحه اكنجيلك صنعتنه دينور
الفلح فتحتينله آلت دوداق يريق اولمق معناسنه در كه اكا مخصوصدر يقال فلحت الشفة السفلى فلحا من الباب
الخامس اذا صارت مشقوقة صفتنده افلح دينور الفلاح شداد وزننده كمجى طائفه سنه دينور ملاح معناسنه
كمى ايله شق بحر ايتدكلريچون واكنجى يه دينور اكار معناسنه شق ارض ايتدكلريچون ومكارى يه دينور شق مسافه
اتدكلريچون الافلاح همزه نك كسريله فلاح بولمق يعنى مطلوبه ظفر بولمق وقورقديغى نسنه دن ياخود عقابدن
وغم ومحنتدن قورتلمق ونعمت وراحتده دائم اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالى قد افلح المؤمنون وبرنسنه ايله تعيش
ايلمك معناسنه در يقال افلح بالشئ اذا عاش به التفليح تفعيل وزننده استهزا ايلمك معناسنه در يقال فلح به
اذا استهزأ به ومكر ايلمك معناسنه در يقال فلح به اذا مكر به الفلحة فتحاتله اكين اكمك ايچون نطس اولمش حاضر
ترلايه دينور الفليحة سفينه وزننده مرخ ديدكلرى اغاجك ياريق يپراغنه دينور الاستفلاح فوز وفلاح بولمق
معناسنه در يقال استفلح به اذا فاز به بو معنايه مبنى عند العرب استفلحى بامرك تعبيرى كه فوزى بامرك معناسنه در
الفاظ طلاقدندر قيد ازدواجدن خلاصله بالاستقلال كندى امر ومصلحتكه ظفرياب اول ديمكدر شارح
ديركه بو كنايتدندر وجاهليه يه مخصوص ايدى الفلاحة فانك فتحيله اكنجيلكه دينور حراثت معناسنه شارح
ديركه بونى فتحله تقييد سهودر جميع امهاتده فانك كسريله مقيددر كه اسمدر اكنجيلك صنعتنه دينور نته كه ذكر
اولندى مفلح محسن وزننده وفلاح سحاب وزننده وفليح زبير وزننده وافلح احمد وزننده اسامئ
رجالدندر الفلندح غضنفر وزننده يوغون شبئه دينور وحضرمى المشجعى نام شاعرك پدرى اسميدر
الفلطحة فرطحه وزننده برنسنه يى يايوب يصيلتمق معناسنه در يقال فلطح القرص اذا بسطه وعرضه
الفلطاح قرطاس وزننده والمفلطح مسرهد وزننده يصى باشه دينور يقال رأس فلطاح ومفلطح
اى عريض وفلطاح برموضع آديدر الفلقحة قافله دحرجه وزننده قابده اولان مشروبك مجموعنى بردن ايچمك
ياخود مأكولك جمله سنى سپورى يمك معناسنه در يقال فلقح ما فى الاناء اذا شربه او اكله اجمع الفلقحى جوهرى
وزننده ناسك يوزينه كولن كمسيه دينور يقال رجل فلقحى اى يضحك فى وجوه الناس التفلقح تدحرج وزننده
يوزه كولوب اظهار بشر وبشاشت ايلمك معناسنه در يقال فلان يتفلقح الى الناس اى يستبشر اليهم الفنح فانك
فتحى ونونك سكونيله صويى قانميه جق مرتبه ده ايچمك معناسنه در كه قانمامقدن عبارتدر يقال فنح الفرس فنحا
من الباب الثالث اذا شرب دون الرى فنطح جعفر وزننده بر رجل آديدر الفوح فانك فتحى وواوك سكونيله
والفؤوح قعود وزننده والفوحان فتحاتله والفيح فانك فتحى ويانك سكونيله والفيحان فتحاتله خوش
رايحه قوقوب يايلمق معناسنه در يقال فاح المسك يفوح ويفيح فوحا وفوؤحا وفوحانا وفيحا وفيحانا من الباب
الاول والثانى اذا انتشرت رايحته وبو رايحهٔ طيبه يه مخصوصدر عند البعض اعمدر وقينامق معناسنه در يقال
فاحت القدر اذا غلت ويارهدن قان فشقرمق معناسنه در يقال فاحت الشجة اذا نفحت بالدم وفيح بوللق سعه
معناسنه در الافاحة همزه نك كسريله قينا تمق معناسنه در تقول افحت القدر اى اغليتها وبدندن قانى فشقردوب
آقتمق معناسنه در يقال افاح الدم اذا هراقه الافيح افسح وزننده والفياح سحاب وزننده واسع معناسنه در
يقال بحر افيح وفياح اى بين الفيح واسع فياح قطام وزننده غارت وشبخونك اسميدر ومنه يقولون فيحى فياح
على بناء الامر اى اتسعى يا غارة يعنى يا خيل الغارة على الاعداء وانتشرى الفيحاء حمراء وزننده دار واسعه يه
دينور وحوايج وبهاراتى مكمل چوربايه دينور الفيح فانك فتحى ويانك سكونيله واويه ده لغتدر كه ذكر اولندى وفيح
وفيوح قعود وزننده بهار موسمى هر بلاد واراضى يغمورلو واكين وچايرو سائر نباتات چوق اولوب خصب ورخا اولمق
معناسنه در ومنه يقال فاح الربيع فيحا وفيوحا اذا خصب فى سعة البلاد بوراده ربيعدن مراد بهار يغمورى دخى اولور
وبو معنا وسعت معناسندندر الفياحة فانك فتحى ويانك تشديديله ممه لرى بيوك وسودى فراوان اولان حيوانه دينور
يقال ناقة فياحة اذا كانت ضخمة الضرع غزيرة اللبن فيحان ريحان وزننده بنى سعد ديارنده برموضعدر فيحه
صيحه وزننده مزينه قبيله سى يوردنده برموضعدر فيحونه ميمونه وزننده برخاتون آديدر الافاحة اراحه وزننده
سرينلتمك معناسنه در تقول افح عنك من الظهيرة اى ابرد بوغليان معناسنه اولان فوح لفظندن افعالدر همزه سى
سلب ايچوندر برمقدار توقف ايدوب اويله اسيلكنى صاوشدروب هوا سرينلدكده كيده سن ديمكدر فصل القاف

القبح قافك ضمی وبانك سكونیله چركنلك معناسنه اسمدر كه حسن مقابلیدر قافك فتحیله ده لغتدر یقال به قبح
ضد الحسن وقبح وقبح مصدر اولورلر چركین اولمق معناسنه القباح قافك ضمیله والقبوح قعود وزننده
والقباحة فضاحه وزننده والقبوحة قافك ضمیله بونلرده مصدرلردر چركین اولمق معناسنه یقال قبح الشیء
قبحا وقبحا وقباحا وقبوحا وقباحة وقبوحة من الباب الخامس ضد حسن القبیح امیر وزننده وصفدر زشت
وچركین شیئه دینور جمعی قباح كلور وقباحی كلور سكاری وزننده وقبحی كلور قتلی وزننده مؤنثنده قبیحه دینور
جمعی قبایح كلور وقباح كلور قافك كسریله وقبیح بازو كمكنك دیرسك باشنده اولان اوجنه دینور علی قول یالدر
ایله اویلغك قاوشه جق یرینه دینور ایكی طرفنه قبیحان دیرلر وبازوده بركمك دخی واردر كه حسن دیرلر یقال ضرب
حسنه وقبیحه واول قبیح دیدكلرینه قباح دخی دیرلر سحاب وزننده القبح مدح وزننده خیردن وحسن حالدن
بعید ومحروم ایلمك معناسنه در كه لعنت مرادفیدر یقال قبحه الله قبحا من الباب الثالث ای نحاه عن الخیر فهو مقبوح
ومنه قوله تعالی من المقبوحین ای المبعدین عن الخیر والموسومین بحالة منكرة وقبح چبان وسیولجه مقوله سنی
دشوب ایرینی وچركنی چقرمق معناسنه در یقال قبح البثرة اذا فضخها حتی یخرج قیحها وقیرمق معناسنه در
یقال قبح البیضة اذا كسرها قبحاله فعلی محذوف مصدریت اوزره مفعولدر نته كه شقحا لفظنی اتباعله قبحاله
وشقحا دیرلر خدا آنی خیردن بعید ایلسون دیمكدر شقح ماده سنده بیان اولندی الاقباح همزه نك كسریله بر قبیح
ایش ایشلمك معناسنه در كه قباحت ایتمك تعبیر اولنور یقال اقبح الرجل اذا اتی بقبیح الاستقباح بر نسنه یی قبیح
كورمك معناسنه در كه چركنسیمك وچركین صایمق تعبیر اولنور یقال استقبحه ضد استحسنه التقبیح تفعیل
وزننده بر نسنه یی یاخود بر كمسه نك عملنی بكنمیوب قبیحه نسبتله وجه قباحتنی بیان ایلمك معناسنه در یقال قبح علیه
فعله اذا بین قبحه القباح رمان وزننده آیو یه اطلاق اولنور دب كبی المقابحة مفاعله وزننده سوكشمك
معناسنه استعمال اولنور یقال قابحه اذا شاتمه القبیحة قبیحك مؤنثیدر كه ذكر اولندی وعربلر مه لرینك دلكلری
واسع اولان ناقه یه قبیحة الشخب اطلاق ایدرلر وبو قبح البثره معناسندن مأخوذدر كه ذكر اولندی قبحان
سلمان وزننده بصره ده بر محله در القح قافك ضمی وجانك تشدیدیله لؤم وكرمدن خالص اولانه دینور یعنی خالص
لئیمه دینور كه آنده اصلا كرم اثری اولمیه كذلك خالص كریمه دینور كه آنده لأمتدن اثر اولمیه یقال لئیم قح وكریم قح
ای خالص ومطلقا خالص اولان شیئه دینور مؤلفك وكل شیء قولی والخالص من كل شیء تقدیرنده در وبو كونه تطویلی
طریقه ایجازینه منافیدر یقال عربی قح ای محض وجافی نسنه یه دینور كه یاقشقسز كنده وناتراش وغلیظ نسنه در كرك
انسان وكرك سائری اولسون صحاح مترجمی بویله محللرده جافی یی جفاكار وستمكار ایله ترجمه سی خصوصا بو محلده
تعبیراتی نابمحلدر یقال رجل وشیء قح ای جاف بونده قطعا ظرافت ونزاكت اثری اولمامغله خالص غلیظ وناتراش
اولمش اولور وقح خام قاونه وقرپوزه دینور القحاحة فضاحه وزننده والقحوحة قافك ضمیله اسملردر
خالصلق معناسنه وقحوحه مصدر اولور خالص اولمق معناسنه یقال قح الشیء قحوحة من الباب الاول
اذا خلص القحاح غراب وزننده بو دخی محض وخالص معناسنه در یقال اعرابی قح وقحاح ای بین القحاحة
والقحوحة خالص ویقال قحاح الامر ای فصه وخالصه واصله شروح وامهاتدن منفهم اولدیغی اوزره اصل قح
كلمه سی امصاره دخول واهل بلد ایله مختلط اولمیان اعرابی یه موضوع اولوب بعده خلوص ومحضیتی جهتندن اخذ ایله
هر خالص نسنه یه وفظاظت وغلظتی جهتندن هر غلیظ وجافی یه اطلاق ایلدیلر القحقحة زلزله وزننده سس
بوغازده بری لوته تردد ایدوب دونشدرمك معناسنه در خرلدی كبی یقال صوته یقحقح ای یتردد فی حلقه ومیمون
قسمی كولمك معناسنه در كه كولر شكلنده صرتمسندن عبارتدر یقال قحقح القرد اذا ضحك القحقح هدهد
وزننده بری احاطه ایدن كمكه دینور یقال اشتكی قحقحه وهو العظم المطیف بالدبر وبر موضع آدیدر القحقاح
سلسال وزننده والمقحقح اسم فاعل بینه سیله شدید معناسنه در یقال قرب قحقاح ومقحقح ای شدید
القحیح قافك فتحیله صویی عب وجرع جهتلریله ایچمكدن زیاده وجهله ایچمكه دینور شارح دیر كه مؤلف
بونی محیط ابن عبادن اخذ ایدوب لكن غافل بولنمشدر ابن عباد كبی زیرا بو القحقح فوق القب تعبیرندن مصحفدر كه
ذكر اولندیغی اوزره سكردن كمكیدر قب دیدكلری كمكدن یوقریجه اولور حتی صغانی دخی بونده ابن عبادی
رد ایلمشدر القدح قافك كسریله هنوز یلك وتمرن كچورلمامش اوقه دینور ابن اثیر بو رسمه ترتیب ایلمشدر كه
اوق قسمی ابتدا كسلدكده قطع دینور بعده یونلدقدنصكره بری دینور طوغرلدقدنصكره قدح وتمرن ویلك
كچورلدكدنصكره سهم دینور انتهی قمار اوقنه قدح دیدكلری بو جهتله در جمعی قداح كلور قافك كسریله وجمع

قلتی

قلتی اقدح كلور واقادیح كلور كه جمع الجمعی اوله جقدر وقدح غنی قبیله سنده بر فرس اسمیدر القدح فتحتینله
شول صو قابنه دینور كه استیعاب ایلدیكی صو ایكی آدمی قاندیره علی قول صغیر وكبیرنی جامع اسمدر كه اسم جنس
اولور كرك اغاجدن وكرك طپراقدن وبللوردن اولسون تركیده كاسه ویرداق وچناق تعبیر ایتدكلریدر اسكره دخی دیرلر
جمعی اقداح كلور القداح شداد وزننده قدح دوزن آدمه دینور مؤلفك ومتخذه قولی وصانعه معناسنه در
القداحة كتابه وزننده قدحجیلك صنعتنه دینور القدح مدح وزننده بر كمسه نك عرضنه یا نسبنه دخل وطعن
ایلمك معناسنه در یقال قدح فی نسبه قدحا من الباب الثالث اذا طعن فیه وتمرن كچورر ایكن اوقی تمرنك دبیله یارمق
معناسنه در یقال قدح فی القدح اذا خرقه بسنح النصل وچقماق چاقمق معناسنه در یقال قدح بالزند اذا رام الایراء به
وقدح اغاجده ودیشده اولان قوردینكنیه دینور كه رخنه سی اوله جقدر وبو تسمیه بالمصدردر قادح دخی دینور كما سیذكر
وقدح كوز ایچنه باتوب چقورلنمق معناسنه در كه دائره سی قدح كبی اولور یقال قدحت عینه اذا غارت الاقتداح
افتعال وزننده بو دخی چقماق چاقمق معناسنه در یقال اقتدح بالزند بمعنی قدح وكیجه ایله چولمكدن طعام قوترمق
معناسنه در یقال اقتدح المرق اذا غرفه بالمقدحة وبر ماده ده اعمال فكرور ویتله رأی وتدبیر ایلمك معناسنه
استعمال اولنور كه معنای اولدن مأخوذدر یقال اقتدح الامر اذا دبره المقدح منبر وزننده والقداح شداد
وزننده والمقداح مصباح وزننده چقماق دمورینه دینور وقداح شداد وزننده وقداحه هایله چقماغك
طاشنه دینور ومقدح منبر وزننده كفجه یه دینور كه آشجیلر قوللنور القادح قدح كبی بعض اغاجده ودیشده اولان
قوردینكنیه دینور كه رخنه سی اوله جقدر یقال وقع فی الشجر والسن قدح كما ذكر وقادح ای اكال وقادح بعض اغاجده
اولان چتلاغه اطلاق اولنور القادحة هایله دیشه واغاجه دوشن قورتجغزه دینور القدحة غرفه
وزننده كیجه ایله بر طالدرملق طعامه دینور تقول اعطنی قدحة من المرق ای غرفة القدوح صبور وزننده سینكه
دینور ذباب معناسنه وصویی ال ایله آلنمق قابل اولان قویی یه اطلاق اولنور الاقدح احمر وزننده بو دخی سینكه دینور
ذباب معناسنه القدیح امیر وزننده چوربایه دینور علی قول چولمك دبنده قالوب كیجه ایله آلنمسی زحمتلوجه اولان
بقیه یه دینور التقدیح تفعیل وزننده آتی ارقلتمق تضمیر معناسنه در كه بو آرقلتمغه یراندرمق وآتی یراق ایتمك تعبیر
اولنور مسافه بعیده یه یاخود جنكه كیده جك اولدقده چندروز مقدم یمنی تقلیل وهر كون كزدیروب وسكرتدر مكله
یراندررلر كویا كه آتی قدح كبی یعنی اوق كبی ضامر وجدید ایلمك اولور یقال قدح الفرس تقدیحا اذا ضمره وكوز
چقورلنوب ایچنه باتمق معناسنه در كه كاسه كبی اولور یقال قدحت عینه اذا غارت القدحة قافك كسریله
اقتداح ناردن اسمدر یعنی چقماق چاقنه دینور ومنه ما ورد فی الحدیث لو شاء الله لجعل للناس قدحة ظلمة
كما جعل لهم قدحة نور یعنی خدای متعالك ارادهٔ علیه سی تعلق ایلسیدی ناس اوزره بر چاقم ظلمت ارسال ایدوب
ظلمت ایچره ابقا ایدر ایدی نته كه بر چاقم نور عنایت ایلمكله بو كونه نور وضیا ایچره ابقا ایلدی وقدحه رأی وتدبیر
معناسنه اسمدر القدحة قافك فتحی ودالك سكونیله قدح زند معناسندن بناء مره در چقماغی بر كره چقماق
معناسنه در القداح كتان وزننده تر وتازه نباتك اوجنه دینور ویونجه دیدكلری نباتك تازه وملایم فلیزلرینه دینور
وتمیم دیارنده بر موضع آدیدر ذو مقیدحان تصغیر بنیه سیله ابن الهان در كه ملوك یمندن بریدر المقاذحة
ذال معجمه ایله مفاعله وزننده سوكشمك معناسنه در یقال قاذحه اذا شاتمه التقذح تفعل وزننده بر آدمه شر كیر
اولوب شر اظهار ایلمك كه شر صاتمق تعبیر اولنور یقال تقذح له بشر اذا تشرر القرح قافك فتحی وضمیله سلاح
مقوله سنك طوقنمسیله بدنه عارض اولان یاره یه دینور مفردی قرحه در علی قول قافك فتحیله آثارینه یعنی یاره یه وضمیله
آندن حاصل اولان دردوالمه دینور وقرح وقرح بدنده چقان یارهلره دینور وقرح قافك فتحیله مصدر اولور یاره لمق
معناسنه یقال قرحه قرحا من الباب الثالث اذا جرحه وبدنده یاره لر چقرمق معناسنه در یقال قرح الرجل قرحا
من الباب الرابع اذا خرجت به القروح وقرح بدنده چقان شول قبارجغه وسیولجه یه دینور كه فساده واروب
آزتمش اوله وشول اویوزلق علتنه دینور كه پك شدید اولمغله عارض اولدیغی دوه كوشكلرنی هلاك ایدر اوله وقرح
لغو وباطلی حقله مقابله وابطال ایلمك معناسنه استعمال اولنور نته كه جرح دخی بو معناده مستعملدر قاضینك
ابطال شهادت كاذبه ایلدیكی كبی كویا كه سیف حقله آنی زخمدار ایدر یقال قرحه بالحق اذا استقبله به وصو اولمیان
محلده قویی قازمق معناسنه استعمال اولنور كه ارضی بیهوده مجروح ایدر یقال قرح بئرا اذا حفرها فی موضع
لا یوجد فیه الماء القریح جریح وزننده ومرادفیدر كه مجروح معناسنه در وخالص معناسنه در یقال شیء
قریح ای خالص مؤلف بونی تكرار ایلمشدر وهنوز پیدا اولوب قالقمغه بشلین بولوده دینور وقریح ابن المنخل اسمیدر كه

سامة بن لوى القرشى لسينك رجالندندر وقريح السحابه بلودك صوينه دينور المقروح ميمك فتحيله
بدننده يارەلرى اولان كمسيه دينور وشول يوله اطلاق اولنور كه پك چوق ايشلمكله چكنوب آشنمش اوله يقال
طريق مقروح اى اثر فيه فصار ملحوبا الاقراح همزەنك كسريله بركسەنك دوەلرى قرح علتنه اوغرامق يعنى پك اويوز
اولمق معناسنەدر يقال اقرح القوم اذا اصاب ابلهم القرح اى الجرب الشديد وقرحەيه مبتلا ايلمك معناسنەدر يقال
اقرحه الله اى جعله قريحا وبتون طرنقلى طوار قارح اولمق معناسنەدر يقال اقرح الفرس اذا صار قارحا كما سيذكر
القرحة جرعه وزننده بدنده حادث اولان يارەيه دينور كه ذكر اولندى وقرحه آت قسمنك آلننده اولان غرەدن
يعنى صباح الخير تعبير اولنان بياضدن آزجه اولان آقلغه اطلاق اولنور وقرحه برشيئك اول وابتداسنه اطلاق
اولنور كه هنوز ظهور ايلديكيدر غرەكبى تقول وصلنا قرحة الربيع او الشتاء اى اوله القرحاء حمراء وزننده
شول باغچەيه اطلاق اولنور كه جابجا اشجارى بياض چچكلر آچمش اوله يقال روضة قرحاء اى فيها نوارة بيضاء
القرحان عثمان وزننده برنوع منتار اسميدر كه كوچك وبياض اولانيدر آق منتار ويللى منتار تعبير اولنور مفردى
اقرح ياخود قرحانه در وقرحان شول دوەيه دينور كه اصلا اويوز اولمامش اوله وشول چوجغه دينور كه اصلا
چچك وقزامق چقرمش اوله يقال بعير قرحان اذا كان لم يجرب قط ويقال صبى قرحان اذا لم يجدر الواحد
والجمع سواء واما فى حديث عمر رضى الله عنه قرحانون فهى لغية مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر
لما اراد عمر ان يدخل الشام وهى تستعر طاعونا فقيل له ان من معك من اصحاب محمد قرحان وفى رواية قرحانون
وهى لغية يعنى وجه مذكور اوزره مفرد وجمعى برابر اولمغله جمع صورتى لغت ضعيفه متروكەدر وبوراده قرحاندن
مراد اصلا وباء چقرميان آدملر ديمكدر جرب علتى كورمين دوەيه تشبيه اولنمشدر وبوراده قرحان كلمەسى خالص
معناسنه اولان قراح وقريحدن مأخوذدر وقرحان برنسنەدن خارج وبرئ الذمه اولانه اطلاق اولنور كه بودخى
خلوص معناسندندر تقول انت قرحان من هذا الامر اى خارج وهركز جنك وجداله حاضر اولمامش آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل قرحان اذا كان لم يشهد الحرب قط وياره اصابت ايلمش كمسيه اطلاق اولنمغله معناى
اول ايله ضد اولور يقال رجل قرحان اذا مسته القروح بو معناده قرحەدن مأخوذدر وبو معناده مذكر ومؤنث
اولور القراحى غرابى وزننده قرحان كبى برمادەدن خارج وبرى اولان آدمه دينور واصلا حرب وقتال
كورمين كمسيه دينور وبدوى اولميوب قريه وقصبەده ملازم اولان قروى آدمه دينور المقارحة مفاعله وزننده
روبرو اولمق معناسنەدر غرة الفرس معناسندن مأخوذدر يقال قارحه اذا واجهه القارح آزى ديشنى يارمش
بتون طرنقلى دابەيه دينور كه ديشلرى تمام بتدكدنصكره اولور نته كه اول كرتەيه واران دوەيه بازل دينور جمعى
قوارح كلور وقرح كلور ركع وزننده وشاذ اوله رق مقاريح كلور ومؤنثنده قارح دينور مذكرى كبى وقارحه
دينور هايله وقارح آزى ديشينەده دينور كه بتون طرنقلى حيوان آنكله قارح اولور شارح ديركه بتون طرنقلى حيوان
آزيسنى ياردقده يقرح ديرلر ودوه آزيسنى ياردقده يبزل دينور وچتال طرنقلى ياردقده يصلع دينور وقارح ارسلانه
اطلاق اولنور وكريشدن مابينى ميدانلو اولان يايه دينور وكبەلكى بللو اولان ناقەيه دينور القروح قعود وزننده
والقرح فرح وزننده بتون طرنقلى دابه آزيسنى ياروب قارح اولمق معناسنەدر يقال قرح الفرس قروحا وقرح
قرحا من الباب الثالث والرابع اذا صار قارحا على قول قروح وقرح دابۀ مذكورەنك ديشلرى بالجمله بتون تمام
اولمق ياخود رباعيه ديدكلرى ديشلرك اوته يانندە اولان ديشى دوشورمك معناسنەدر ورباعيه اوك ديشلرك
اكسەسنده اولان دورت ديشدر كه آنك اكسەسنده اولان ديش دوشدكدنصكر يرنده آزى ديشى نابت اولور
بونلرك مجموعنك مرجعى بردر معلوم اوله كه چتال طرنقلى حيوانه ظلف دينور ودوه وفيل كبى طرنغى اولميانه خف
دينور وبتون طرنقلى يه حافر دينور وحافرك برياشنده اولانه حولى دينور ايكى ياشنده اولانه جذع واوچ ياشنده اولانه
ثنى درت ياشنده اولانه رباعى وبش ياشنه كيرنه قارح دينور كه آزيسنى ياروب ديشلرى تمام اولانيدر وقروح ناقەنك
حملى بلورمك معناسنەدر يقال قرحت الناقة قروحا اذا استبان حملها القراح سحاب وزننده صافى صويه دينور
آب ناب معناسنه كه اكا برنسنه قارشمامش اوله وهر خالص وبيغش نسنەيه دينور وشول ارضه دينور كه آنده قطعا صو
واغاج اثرى اولميوب خالص يراوله جمعى اقرحه كلور اجوبه وزننده وزرع ياخود غرس ايچون نطس اولنوب تميز
واصلاح اولنمش حاضر ترلايه دينور وقراح بغداد اولكەسنده درت محلك اسميدر القرواح قرطاس وزننده
والقرياح يايله والقرحياء قافك كسريله جربياء وزننده بونلرده زرع وغرس ايچون نطسلنوب اصلاح اولنمش
ترلايه دينور وقرواح اياقلرى اوزون اولان ناقەيه دينور واوزون اولوب بدنى بغايت دوز واملس اولان خرما

اغاجنه دينور جمعى قراويح كلور وشول دوەيه دينور كه صويى بيوك دوەلر ايله ايچمكدن امتناع ايدوب كوچكلرى
كلدكده آنلر ايله بيله جه ايچر اوله وآچق وبارز فضاء وميدانه دينور كه اوزرنده سمايه حائل اولان سقف وشجر
مقولەسى نسنه اولميه كه تحت السماء تعبير اولنور القرحان سلمان وزننده ارسلانه دينور القريحة سفينه وزننده
قويدن الك اول استخراج اولنان صويه دينور تقول شربت قريحة البئر اى اول ما استنبط منها وقريحه انسانك
مجبول اولديغى طبيعته اطلاق اولنور يقال لفلان قريحة جيدة اى طبيعة مفتاح شرحنده علامۀ شيرازى
ديمشدر كه طبيعته قريحه اطلاقى مجاز بمراتب در زيرا اصل قريحه قرح وحفر اولنان قويى يه دينور بعده الك اول
استنباط اولنان شيئه اطلاق اولنور بعده ابتداع اولنان شعر وخطبه مقولەسنه آندن محلى اولان طبيعته اطلاق
اولنمشدر لكن ابتداء امردن بئره تشبيه اولنمق اخصر طريقدر وقريحه هر نسنەنك اولنه اطلاق اولنور تقول
اخذت قريحة الشئ اى اوله وباكورته القرح قافك ضميله يارلره دينور كه ذكر اولندى وقريحه كبى قويدن
ابتدا استنباط اولنان صويه دينور وهر شيئك اولنه وتازەسنه اطلاق اولنور وآيك اولندن اوچ كونه دينور الاقتراح
افتعال وزننده بالبداهه يعنى بى توقف وبى تفكر سوز سويلمك معناسنەدر تقول اقترحت خطبة اى ارتجلتها
ومن غير سماع برنسنه استنباط ايلمك معناسنەدر كه مراد كنديلكندن استخراج ايلمكدر تقول اقترحت الشئ
اذا استنبطته من غير سماع وبرنسنەيى اورندوليوب اختيار ايلمك معناسنەدر تقول اقترحت الشئ اذا اجتبيته
واخترته وقريحەدن برنو ظهور نسنه پيدا ايلمك معناسنەدر تقول اقترحت الامر اى ابتدعته وبركسەدن برنسنەيى
تحكم طريقيله ايستمك معناسنەدر ممكن الحصولمى دكلمى فكر ايلمكسزين پك حاجتك ايسه ويررسن ديمك كبى
يقال اقترح عليه بكذا اذا تحكم واصلا ركوب اولنمامش دوەيه ركوب ايلمك معناسنەدر كه الك اول كنديسى بنمش
اولور يقال اقترح البعير اذا ركبه قبل ان يركب وصو اولميان يرده قويى قازمق معناسنەدر كه بو قرحەدن مأخوذدر
يقال اقترح بئرا اذا حفرها فى موضع لا يوجد فيه الماء ذو القروح شعراى جاهليەدن مشهور امرء القيس بن
حجرك لقبيدر مرسومك پدرى قتل اولندقده استمداد ايچون قيصر رومه التجا ايدوب اولدخى حسن رعايتله
برمدت يانندە ابقا ونيازينه مساعده ايله ديارينه ارجاع ايلدى عقبندن بعض حسادك افسادينه مبنى قيصر متغير
اولمغله اكسەسندن برمسموم خلعت ارسال والباس ايلمكله سمك تأثيرندن وجودنده قرحەلر حادث اولوب متاثرا
فوت اولمغله علتى خلالنده ذو القروح ايله ملقب اولدى شارح ديركه سيوطى روايتنه كوره امرء القيس ذو الفروج ايله
ملقبدر كه فاء وجيمله در اصلا اركك اولادى اولميوب مجموعى قيز اولادى اولديغنه مبنى ملقب اولمشدر ذو القروح
ذو الفروج مصحفيدر ذو القرح فتحتينله شعرادن كعب بن خفاجه لقبيدر القرحاء حمراء وزننده ايكى فرس
اسميدر قراح غراب وزننده بحرين ولايتنده قطيف نام بلدەنك دريا جهتنده اولان ساحلى اسميدر واوراده
برقريه آديدر القريحاء مصغر بنيه سيله بتيراء وزننده اياغك اوجى كبى برنسنەدر كه آت قسمنك قارننده اولور
وقريحاء البعير دوەنك قورساغنه دينور كه انسانك معدەسى يرندەدر المقرحة محدثه وزننده هنوز ادراك ايدن
تازه خرمالره دينور وشول دوەلره دينور كه آغزلرنده قرحەلر پيدا اولمغله دوداقلرى سولپوك وصارقق اوله يقال
ابل مقرحة اذا حدثت فى افواهها قروح فتهدلت لذلك مشافرها اقرح همزەنك فتحى ورانك ضميله برموضعدر
قرحياء جربياء وزننده برموضعدر ذو القرحى سكرى وزننده وادى القرى نام محلده برموضعدر القراحيتان
قافك ضمى وتثنيه بنيه سيله ايكى بوكوره دينور خاصرتان معناسنه التقرح تفعل وزننده حاضر لنمق معناسنەدر
يقال تقرح له اذا تهيأ القردح قافك ودالك ضميله بركونه قماش آديدر وقافك فتحيله زبانزد در وايرى ميمونه دينور
القردوح زنبور وزننده بودخى ايرى ميمونه دينور القردحة دحرجه وزننده بركسه كنديدن مطلوب اولان شيئى
اقرار ايلمك معناسنەدر يقال قردح الرجل اذا اقر بما يطلب منه وتذلل ايلمك معناسنەدر يقال قردح الرجل اذا تذلل
القردوحة والقردحة قافلرك ودالرك ضميله شول جوز طرزنده يومريجه كمكه دينور كه بلوغه مقارب اولان
اوغلانك بوغازى چقورنده ظهور ايدر يقال راهق الغلام فبدت قردوحته وقردحته اى العظم كالجوزة تظهر
فى حلق المراهق المقردح اسم فاعل بنيه سيله قوشى آتلرينك اوننجيسندن صكره كلان آته دينور كه خارجدر
الاقرنداح ذال معجمه ايله احرنجام وزننده برآدمه فضولى برجرم وجنايت اسناد ايلمك معناسنەدر تقول اقرنذح لى
فلان اى تجنى على المقرنذح اسم فاعل بنيه سيله شر وفساده آماده اولان كمسيه دينور يقال هو مقرنذح
اى مستعد للشر القرزح قافك وزاى معجمەنك ضميله برنوع شجر آديدر وبرفرس اسميدر وعرب نسوانه مخصوص
بركونه لباس آديدر القرزحة قنفذه وزننده بودور وزشت وبى اندام خاتونه دينور وبرنوع سبزه وبركونه كوچك

شجر آدیدر القرشحة شین معجمه ایله دخرجه وزننده یقین یقین صچرامق معناسنه در یقال قرشح الرجل اذا وثب وثبا متقاربا القرح قافك کسریله صوغان تخمنه دینور وتجره حوایجنه دینور تابل معناسنه طوز و بور ونخود وکون کبی بونده قافك فتحیله ده جائزدر القرّاح عطار وزننده ذکر اولنان حوایجك صاتیجسنه دینور وقرح قافك کسریله یلانك ترسنه دینور خرءالحیه معناسنه القرح مدح وزننده تجره یه طعام حوایجی قوموق معناسنه در یقال قرح القدر قرحا من الباب الثالث اذا جعل القرح فیها وقرح وقزوح وقزنسده کوپك قسمی بولنی بردن دفع ایدوب ایشه ملك معناسنه در که سیمك تعبیر اولنور یقال قرح الکلب بوله وقرح قرحا وقزوحا من الباب الثالث والرابع اذا ارسله دفعا وقرح وقزحان فتحاتله چولك کندیدن چقان طعام مقوله سنی طملامق معناسنه در که قپاغی آچلدیغی کبی طاشر مقدن عبارتدر یاخود اسناد مجازیدر هنوز چقارر ایکن طملامق حسبیله یقال قرحت القدر قرحا وقرحانا اذا قطرت ماخرج منها کرچه نسخه لرده القدر کله سی مرفوعا واقطرت ساکا مضبوطدر لکن قرحت متکلم واقطرت مخاطب صیغه سی اولسه تکلفدن سالم اولور بلکه بو صواب اولق غالبدر وقرح کوپك قسمنك بولنه دینور تسمیه بالمصدر در ومرتفع اولق معناسنه در یقال قرح الشیء قرحا اذا ارتفع ومنه سعر قازح التقزیح تفعیل وزننده بودخی تجره یه طعام حوایجی قوموق معناسنه در یقال قرّح القدر اذا جعل القرح فیها وکلامه کذب قاتمقسزین حسن وزینت و برمك معناسنه استعمال اولنور یقال قرّح الحدیث اذا زینه واغاجك یمشی چوق اولق ایچون دبنه بول قوموق معناسنه در اکینه وسبزه یه اوکق ایچون کوبره دوکدکاری کبی اغاجك دبنه ده بول وضع ایدر لر یقال قرّح اصل الشجرة اذا بوّله یعنی جعل فیه بولا لیکثر ثمرها وتقزیح اسم اولور بعض ثبانك یاخود اغاجك دالرینك اوجلرنده کوپك پنجه سی کبی خرده ومنشعب پیدا اولان شعبه یه دینور القزیح امیر وزننده ملیح لفظنه اتباعاً ذکر اولنور یقال ملیح قزیح المقزحة مکنسه وزننده مملحه دن یعنی طوزلق تعبیر اولنان ظرفدن برکونه یه دینور که مراد ایچنه بور ودارچین امثالی حوایج وضع اولنان ظرفدر طوزلق یاننده بور برلك دیدکاری اوله جقدر فارسیده افزاردان دیرلر التقازیح تانك فتحیله طعام حوایجنه دینور بازیرمعناسنه و بوتعاشیب کبی مفردی نامسموعدر القزحة جرعه وزننده صاری وقرمزی ویشل رنکلردن اولان اوزون اوزون خط وطریقه یه دینور جمعی قزح کلور غرفه وغرف کبی وقرحه یوکسکلك ارتفاع معناسنه در قوس قزح زفر وزننده علایم سماویه غلطی الکم صاغمه تعبیر اولنان دائره هوائیه یه دینور که اوقات رطبه ده حادث اولور ذکر اولنان قرحه دن مأخوذ در وجه مذکور اوزره طرایق متلونه یی مشتمل اولدیغیچون یاخود ارتفاعی سبیله تسمیه اولنمشدر وعند البعض قزح سحاب اوزره مؤکل اولان فرشته نك اسمیدر علی قول ملوك عجمدن برینك اسمیدر قوس بونلرك برینه مضاف اولمشدر شارح دیر که قزح برشیطانك اسمی اولمغله قوس قزح تعبیرلرندن نهی نبوی واقع اولمشدر روی عن ابن عباس لاتقولوا قوس قزح فان قزح اسم شیطان ولکن قولوا قوس الله انتهی وقزح زفر وزننده مرد لفه ده برطاغك اسمیدر مصباحك بیاننه کوره تقدیراً قازحدن که عالی معناسنه در معدول اولمغله عدل وعلیتله غیرمنصرفدر وقوس قزح منصرفدر زیرا قزحه نك جمعیدر وعند البعض اسم فرشته یاخود اسم شیطان اولمغله غیرمنصرفدر القازح عالی ومرتفع معناسنه در ومنه یقال سعر قازح ای عال و بوقازدر وقازح فازق کبی صلب ومتین اولان ذکره دینور التقزّح تفعل وزننده نبات چتال چتال چوق دالو بداقلو اولق معناسنه در یقال تقزّح النبات اذا تشعب شعبا کثیرة المقزّح معظم وزننده انجیر اغاجنه شبیه برنوع شجیرك اسمیدر که بادیه اشجارندندر القزاح غراب وزننده قیون وکبی قسمنه مخصوص برمرضك اسمیدر القوازح قازحه نك جمعیدر مرتفعه معناسنه بومناسبتله صو یوزنده حادث اولان قبار جقلره اطلاق اولنمشدر یقال تکثرت قوازح الماء ای نفاخاته القساحة فساحه وزننده والقسوحة قسوحه وزننده برنسنه یك اولق معناسنه در یقال قسح الشیء قساحة وقسوحة من الباب الثالث اذا صلب و برکسه نك ذکری قوی اولمغله چوق چوق قوامه کلمك معناسنه در یقال قسح الرجل اذا کثر انعاظه و بوکمك معناسنه در یقال قسح الحبل اذا فتله الاقساح همزه نك کسریله بودخی برکسه قوام ذکری کثیر اولمق معناسنه در یقال اقسح الرجل بمعنی قسح القسح فتحتینله قور یمق یاس معناسنه در علی قول بعد الاتزال ذکرك انمیوب قائم طورمسنه دینور القساح غراب وزننده مقسوح معناسنه در که صلابتلو شبئه دینور المقاسحة مفاعله وزننده برینه یاس وشدتله معامله ایلمك معناسنه در که سر تلمك وسر تلشمك تعبیر اولنور یقال قاسحه اذا بایسه ای عامله بالیاس والشدة القاسح یوغون شبئه دینور یقال ثوب قاسح ای غلیظ قشاح شین معجمه ایله قطام وزننده دیشی صرتلاغه دینور القاشح قاسح وزننده ومرادفیدر که غلیظ دیمکدر یقال ثوب قاشح ای قاسح

القشاح

القشاح غراب وزننده قوری شبئه دینور یاپس معناسنه القفح قافك فتحی وفانك سکونیله برنسنه یی کریه کوروب آندن یکرنمك معناسنه در یقال قفحه قفحا من الباب الثالث اذا کرهه وطعامی جانی ایستیوب امتناع ایلمك معناسنه در یقال قفح عن الطعام اذا امتنع عنه و برنسنه یی دواسفوف ایدر کبی یومشق دوکوب سفوف ایلمك معناسنه در یقال قفح الشیء اذا استفه کما یستف الدواء القفیحه سفینه وزننده اوزرینه قیون سودی صاغلمش تازه کره یاغنه دینور القمحاء حمراء وزننده چتال چتال هوایه آغان غباره دینور یقال عجاجة قفحاء وهی ان ترى شعوبا یتشعب منها القلح فتجتبله والقلاح غراب وزننده دیشلره عارض اولان صاریلغه دینور قلاح اسمدر قلح مصدر در دیشلر صرارمق معناسنه یقال قلحت الاسنان قلحا من الباب الرابع اذا اصفرّت التقلیح تفعیل وزننده علاجله دیشلرك صفر تی کیدرمك معناسنه در که سلب ایچوندر قرّدت البعیر کبی ومنه المثل * عود یقلح علی بناء المجهول ای تنقی اسنانه وتعالج من القلح عود قوجه دوه یه دینور که دیشلری صرار رمثل مزبور سعی بیفائده ده ضرب اولنور مترجم دیر که کتب طبیه ده مشروح اولدیغی اوزره دیشلرك لونی متغیر اولمسی فاسد بخاردن یاخود متعفن اولمش خلطدن نشئت ایدر یاتمش کیك بوینوزی ومرجان هر برندن یارمشر درهم وانجو ومصطکی وایرساهر برندن بر ردرهم ومسك درت بغدای بونلری انجه سحق ایدوب برقاچ دفعه دیشلره سوره رق تغیرنی ازاله ایدوب بغایت جلاویرر القلح قافك کسریله کیرلو لباسه دینور ثوب وسخ معناسنه القلح قافك فتحیله قوجه حماره دینور الاقلح احمر وزننده دیشی صرارمش کشی یه دینور مؤنثی قلحاء در وبوق بوجکنه دینور واقلح بن بسطام البخاری محدثیندندر وعاصم بن ثابت بن ابی الاقلح اصحابدندر التقلح تفعل وزننده قطاتامنده دیار بدیار کزوب ربح وزجتله کسب وکار ایلمك معناسنه در که محتدن دیشلرنی صرار در یقال تقلح فلان البلاد اذا تکسب فیها فی الجدب القلحم اردب وزننده که قوجه یه دینور موضع ذکری میم بایدر مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر القلفحة فایله دخرجه وزننده برنسنه نك مجموعی سپوری یمك معناسنه در یقال قلفح الطعام اذا اکله اجمع القمح قافك فتحی ومیمك سکونیله حبوباتدن بغدایه دینور برّ معناسنه شارح دیر که زمخشری فائقده دیدیکه قمح اصلنده رفعت معناسنه در حنطه یه اطلاق حبوباتك ارفع واعلاسی اولدیغیچوندر وقمح مصدر اولور برنسنه یی سفوف کبی خرد ایدوب آوجیله آغزینه آتمق معناسنه یقال قمح السویق قمحا من الباب الرابع اذا استفه الاقتماح افتعال وزننده قمح معناسنه در یقال اقتمحه بمعنی قمحه القمیحة قریحه وزننده جوارشه اطلاق اولنور که سفوف وجهیله تناول اولنان ادویه دن عبارتدر وجوراش کوارش فارسی معربیدر که هضم ایچون تناول اولنان دارودن عبارتدر تقول اقتمحت القمیحة ای الجوارش القمحة جرعه وزننده قمحه دن آغزطلوسی اولانه دینور وقمحه ورس اسمیدر که یمن زعفرانی دیدکلری دارودر وعتیق شرابك یوزینه چوکن غبار کبی کوفه دینور وزعفرانه دینور القمحان قافك ومیم مشدده نك ضمیله عنفوان وزننده ومیمك فتحیله لغتدر بودخی یمن زعفرانه علی قول عتیق شراب اوزره چوکن توز کبی کوفه وزعفرانه دینور القموح قعود وزننده دوه حوض اوزرنده صو بی ایچمیوب باشنی یوقری قالدروب طوتمق معناسنه در کرك ابتدای امردن وکرك ایچوب قاندقدنصکره اولسون یقال قمح البعیر قموحا اذا رفع رأسه عند الحوض وامتنع من الشرب التقمح تفعل وزننده والانقماح انفعال وزننده قموح معناسنه در القامح قموحدن اسم فاعلدر جمعی قمح کلور رکع وزننده وقامح مطلقا صودن کاره اولوب امتناع ایدنه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون ونه علتدن ناشی اولورسه اولسون وپك صوسزلقدن بغایت سست وفاتر اولمش دوه یه دینور المقامحة مفاعله وزننده دوه صویه کلوب برعارضه سبیله صو ایچمیوب اعراض وامتناع ایلمك معناسنه در تقول قامحت ابلك اذا وردت ولم تشرب لداء اورد وهی ناقة مقامح وابل مقامحة وبورائم ومربع کبی بلاهاء وارد اولان صفاتندندر الاقماح همزه نك کسریله باشی یوقری قالدروب کوزی اشاغی یه طوغری دیکمك معناسنه در یقال اقمح الرجل اذا رفع رأسه وغضّ بصره و برونی کوکه طوتمق معناسنه استعمال اولنور که خود بینلکدن کنایه در یقال اقمح بانفه اذا شمخ به وغلال سنبله سی اوزلمك معناسنه در یقال اقمح السنبل اذا جری فیه الدقیق و بغدای سنبله سی کمالنی بولمق معناسنه در یقال اقمح البرّ اذا صار قمحا نضیجا وکردنی بندایچره اولان اسیر باغك مضایقه سندن باشنی اشاغی یه اندره میوب دائما یوقری طوتدرمق معناسنه در یقال اقمح الغلّ الاسیر اذا ترك رأسه مرفوعا لضیقه قال المؤلف فی البصائر ومنه قوله تعالی فهم مقمحون ومنه حدیث علی کرّم الله وجهه قال له النبیّ علیه السلام ستقدم علی الله انت وشیعتك راضین مرضیین ویقدم علیه عدوك غضابا مقمحین ثم جمع یده الی عنقه یریهم کیف الاقماح وکذا فی النهایة والقماح نبید ایچمك معناسنه در که رفع رأسی

مطلب

مستلزم در یقال اقمح النبیذ اذا شربه بوایکی معناده بعض نسخده اقتمح عنوانیله که افتعال دندر واقع اولوب لکن شارح استصواب ایلمامشدر القماح کتاب وزننده والقماح غراب وزننده ذکر اولنان مقامحه دن اسملر در که دوه صودن امتناعله باشنی یوقری قالدرمغه دینور بوجهتله شهور رومیه دن کانون اوّل وثانی یه شهر قماح وقماح اطلاق ایلدیلر زیرا شهرین مرقومینده صوغوق بغایت شدید اولمغله دوه قسمی صوایچمکدن امتناع ایدرلر قال فی الاساس ومن ذلك قالوا الشبان وملحان وهما من اشدّ اشهر الشتاء برد اشهر اقاح لمقامحة الابل فیها عن برد الماء وشبان وملحان کانون اوّل وثانی اسملر در صحاح مترجمی شهر اقاحك الفنی تثنیه یه حمل ایلیوب اقاح فهم ایلدیکندن بشقه شدّت برد ایله تفسیری پك باردر در القمحی ضبزی وزننده والقمحاة هایله ذکر ایلك باشنه دینور فبشه معناسنه القمحانة قافك کسریله انسانك باشندن اکسه سیله قفا چقور ینك ارالغنه دینور التقمیح تفعیل وزننده برکسه کندی ذمتنه اداسی لازم کلان چوق نسنه دن طالبی آزجه نسنه ایله صاوشق معناسنه درمثلا برآدمه بیك غروش ویره جکی وار ایکن برتقریبله بشیوز غروشله قپادوب صاوشق کبی یقال قمح فلانا اذا دفعه بالقلیل عن کثیر یجب له القمح قافك فتحی ونونك سکونیله برنسنه یی چوکان کبی یوکوب اکمك معناسنه در یقال قمح الشیء فتحا من الباب الثالث اذا عطفه کالمحجن وصودن قائمغله چکیلوب باشنی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال قمح الشارب اذا روی فرفع رأسه ریّا وصودن قاندقدنصکره کوکلسز زورا کی ایچمك معناسنه در یقال قمح الشارب اذا تکاره علی الشرب یعنی بعد الری وبرآغاج یونوب آلتدن صوقشدرمغله قپویی یوقری قاکیروب قالدرمق معناسنه در که مفتاحسز قپونك اولوجهله اوکجه سنی جقروب آجمقدن عبارتدر یقال قمح الباب اذا نحت خشبة فرفعه بها الاقماح همزه نك کسریله قمح ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال اقمح الباب بمعنی قمح التقمح تفعل وزننده بودخی قاندقدنصکره مع الکراهه ایچمك معناسنه در یقال تقمح الشارب اذا تکاره علی الماء القناحة رمّانه وزننده برکونه انخره دینور که اوزون واکری اولور اکثری باشجه قپولری کلندرینه ایدرلر التقنح تفعیل وزننده قناحه دیدکلری انخره ی قپویه اویدرمق معناسنه در تقول قمحت الباب اذا اصلحت القناحة علیه القوح قافك فتحی وواولك سکونیله یاره ایرینلشمك معناسنه در یقال قاح الجرح یقوح قوحا اذا صارت فیه المدّة وسپورمك معناسنه در یقال قاح البیت اذا کنسه التقوّح تفعل وزننده بودخی یاره ایرینلشمك معناسنه در یقال تقوّح الجرح اذا صارت فیه المدّة التقویح تفعیل وزننده سپورمك معناسنه در یقال قوّح البیت اذا کنسه الاقاحة همزه نك کسریله برکسه آخر آدمك طلب وسئوالی ایلیه جکی نسنه یی بعد السؤال ویرمك اوزره جزم وتصمیم ایلك معناسنه در یقال اقاح الرجل اذا صمم علی المنع بعد السؤال القاحة ساحه وزننده ومرادفیدر جمعی قوح کلور سوح کبی وقاحه مدینه قریننده برموضع آدیدر القیح قافك فتحی ویانك سکونیله قان قارشمامش صافی ایرینه دینور مدّه معناسنه وقیح مصدراولور یاره ایرین طوتمق معناسنه یقال قاح الجرح یقیح فیحا بمعنی قاح یقوح قوحا پس واوی ویائی اولور التقییح تقویح وزننده ومرادفیدر التقیح تقوّح وزننده ومرادفیدر الاقاحة اقاحه مذکور ایله مرادفدر پس بومادّه لر واویه ویائیه در فصل الکاف الکبح کافك فتحی ویانك سکونیله مرکوب اولان دابّه یی طوردرمق ایچون لجامنی کیروچکوب قاصمق معناسنه در یقال کبح الدابّة کبحا من الباب الثالث اذا جذب لجامها لتقف قال فی الاساس لبس کبح الصعب الشرس الا بالجام الشکس نسخه لردن باب اشارتی ساقط اولمغله اتهمات سائره دن اخذ اولنمشدر وکبح فلجله چالمق معناسنه در یقال کبحه بالسیف اذا ضربه به وبرکسه یی عزم ایلدیکی حاجتندن ردّ ایلمك معناسنه استعمال اولنور که معنای اوّلدن مأخوذدر یقال کبح فلانا اذا ردّه عن الحاجة الاکباح همزه نك کسریله کبح ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال اکبح الدابّة بمعنی کبحها وشاخ وعالی اولمق معناسنه در یقال اکبح البناء علی بناء المفعول اذا کان مکبحا ای شامخا الکبح کافك ضمیله مصل دیدکلری یوغردصویی انواعندن سیاه نوعیدر که ترکلر قره قروت وچوکلك تعبیر ایدرلر علی قول رخین اسمیدر که مائیت لبنی طبخله تغلیظ ایلیکله حاصل اولور ترکیده لور تعبیر اولنور الکبح معظم وزننده شاخ وعالی نسنه یه دینور یقال انه لکبح ای شاخ الاکبح احمر وزننده تند وشدید حیوانه دینور یقال بعیر اکبح ای شدید المکابحة مفاعله وزننده برآدمه سوکمك وسوکشمك معناسنه در یقال کابحه اذا شاتمه الکابح کالح وزننده شول تطیر وتشأم اولنان نسنه در که برآدمك قرشوسنه ظهور ایلیه وجهه سندن ردّ ایدیکیچون اطلاق اولنمشدر جمعی کوابح کلور یقال تطیر من الکابح وهوما استقبلك مما یتطیر منه الکتح کافك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله طعامی طویجه قدر یمك معناسنه در یقال کتح الطعام کتحا من الباب الثالث اذا اکله حتی شبع

ویل برکسه نك اوزرینه طبراق توزیدوب صاورمق معناسنه در یقال کتحت الریح فلانا اذا سفت علیه التراب عند البعض کتح یل برکسه نك اوزرندن لباسنی چکوب کوترمك معناسنه در یقال کتحت الریح فلانا اذا نازعته ثیابه وچکر که برده اولان نباتی سپوری یوب پتورمك معناسنه در یقال کتح الدبا الارض اذا اکل ما علیها وکتح کدحدن دون یعنی طرملامقدن آزجه چقل وجودی بره لمك معناسنه در یقال کتحه الحمی وهو دون الکدح ووجودك در یسنه اصابتله تأثیر ایلمك معناسنه در یقال کتح الجلد اذا اصابه فأثر فیه واول مؤثر اولان شبئده کتح اطلاق اولنور مؤلف بیانده استقصار ایلمشدر الکتحة کافك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله نوع انساندن آزجه جماعته دینور یقال جائت کتحة من الناس وهی من الناس جماعة غیر کثیرة التکاتح تکافح وزننده قلیج ایله رویروجنك ایلمك معناسنه در یقال تکاتح الجیش بالسیف اذا تکافحوا به الکتح مدح وزننده کون آچمق معناسنه در یقال کتح عن استه اذا کشف یعنی عنه الثوب ویل برکسه اوزره طبراق صاورمق معناسنه در یقال کتحت الریح علیه التراب اذا سفته وبرکسه نك مالنی نهب ایدوب مجموعنی سپوری کوترمك معناسنه در یقال کتح من المال ما شاء اذا کسح ای اخذ کله وبرکدرمك معناسنه در یقال کتح الشیء اذا جمعه وطاغمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال کتحه اذا فرّقه . التکتیح تفعیل وزننده بودخی کون آچمق معناسنه در یقال کتح عن استه بمعنی کتح التکتح تفعل وزننده برکسیه چقل طاشلر یله اورمق معناسنه در یقال تکتح بالحصی اذا تضرّب به الکتح کافك ضمیله قتح وزننده ومرادفیدر که خالص دیمکدر یقال عربیّ کتح ای قتح وخالص وعربیة کتحة ای قحة ام کتحة شول خاتوندر که آیت فرائض آنك حقنده نازل اولمشدر مزبوره ایله اوج قیرتی ترك ایلدی عمرزاده لری جاهلیت عادتی اوزره جمیع مخلفاتی اخذ وزوجه ایله صغاری محروم ایلدکلرنده اشبو وللنساء نصیب الایه کریمه سی نازل اولمشدر فخر عالم علیه السلام حضرتلری مال مزبوره وضع ید ایلماملری یا بنده امر بیورملریله توقف ایدوب بعده یوصیکم الله الایه کریمه سی نازل اولمغله ام کتحه یه ثمن وقیرلره ثلثان وباقی مزبورلره اعطا اولندی الکتکح هدهد وزننده والکحکح سمسم وزننده پك قوجه قاری یه دینور وقوجه ناقه یه دینور الکح ضمتینله قوجه قاریلره دینور شارحك بیانی اوزره مفردی کحاء در الکدح مدح وزننده برکسنه امك چکوب کندی نفسی ایچون سعی وکوششله برایش ایشلمك معناسنه در یقال کدح فی العمل کدحا من الباب الثالث اذا سعی وعمل لنفسه خیرا او شرّا وکدّ وطرملامق معناسنه در یقال کدح وجهه اذا خدش عند البعض برکسه نك جانله شین وعیب ویره جك برنسنه ایلمك علی قول ضربه ایله یاخود سائر نسنه ایله افساد ایلمك معناسنه در یقال کدح وجهه اذا عمل به ما یشینه او افسده وکسب وکار ایلمك معناسنه در یقال کدح لعیاله اذا کسب وطراق ایله صاچی یرندن آیرمق معناسنه در یقال کدح رأسه بالمشط اذا فرّج شعره وکدح طرملامقدن پیدا اولان طرنق یاره سنه دینور که طرمق تعبیر اولنور ویونسمیه بالمصدر در یقال به کدح ای خدش جمعی کدوح کلور التکدیح تفعیل وزننده بودخی یوزی طرملامق یاخود جمالنه عیب ونقیصه ویره جك برایش ایمك معناسنه در یقال کدّح وجهه اذا خدشه او عمل به ما یشینه الاکتداح افتعال وزننده امك چکوب کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال اکتدح لعیاله اذا اکتسب التکدّح تفعل وزننده طرملامقدن ناشی اعضا یه لمك معناسنه در یقال تکدّح الجلد اذا تخدّش المکدّح معظم وزننده طرملامش دیمکدر ومنه یقاله حمار مکدّح ای معضض کودح جوهر وزننده برجل اسمیدر کدراح قرطاس وزننده برموضع آدیدر الکدح کافك فتحی وذال معجمه نك سکونیله یل طاش وطبراق صاوروب آتمق معناسنه در یقال کذحته الریح کذحا من الباب الثالث اذا رمته بالحصی والتراب الکرح کافك کسریله پاپاس صوسمعه سنه دینور که خلوتخانه سیدر جمعی اکراح کلوار الکارح والکارحة انسانك بوغارینه دینور الاکراح همزه نك ضمی وکافك فتحیله نصاری طائفه سنك یصقلیه کونلرنده چقوب واره جقلری مواضعه دینور که آیازمه مقوله سی برلر اوله جقدر یقال النصاری خرجوا الی الاکراح وهی مواضع یخرج الیها النصاری فی اعیادهم مترجم دیر که لفظ مزبور عبرانی یاخود سریانی اولمق اغلبدر الکربحة دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه در یقال کربحه اذا صرعه وآغر آغر سکرتمکه دینور که کردحه دیدکلری سکرتمکدن دون اولور الکرتحة تای فوقیه ایله کربحه وزننده یقمق ویره چالمق معناسنه در یقال کرتحه اذا صرعه التکرتح تدحرج وزننده سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در یقال تکرتح فی مشیته اذا مرّ مرّا سریعا الکردح زبرج وزننده قوجه قاری یه دینور وصلب ومتین کشی یه دینور الکرداح قرطاس وزننده یوکرك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کرداح ای سریع العدو الکردحة کرتحه وزننده آلتدن اسمدر چاپك

سكر تمكه وچاپك سكردشه دينور وكردحه يره چالمق معناسنه دريقال كردحه اذاصرعه الكرداح كافك ضميله
بودور آدمه دينور التكردح تدحرج وزننده ومرادفيدر كه يوارلنمق معناسنه دريقال تكردح الشئ اذاتدحرج
وتكرتج معناسنه در كه ذكراولندى الكردحاء كافك كسرى والفك مدتيله كرچه قياس اولان فنجلى وخيزلى كبى
مقصور اولمقدر برنوع بوروبشه دينور كه آدملرى اوفق اوفق آنه رق تيز تيز يورتمك اوله جقدر المكردح مدحرج
وزننده بغايت متذلل ومتصاغر ومتواضع آدمه دينور المكرفح فاعله مدحرج وزننده جلقتى زشت وبى اندام ونازيبا
كشى يه دينور مشوه معناسنه الكرمحة كرتحه وزننده ومرادفيدر كه آهسته آهسته سكرتمك معناسنه در تقول
كرمحانى آثارهم اى عدونا مثاقلا الكسح مسح وزننده سپورمك معناسنه دريقال كسح البيت كسحا من الباب
الثالث اذا كنسه ويل يريوزدن طبراغى صيرمق معناسنه دريقال كسحت الريح الارض اذاقشرت عنها التراب
وعاجزاولمق معناسنه در كه پك آغسقلق معناسندن مأخوذدر يقال به كسح اى عجز وپك آغسق اولمق معناسنه در
يقال فى رجله كسح اى ظلع شديد ويقال جمل مكسوح اى به ظلع شديد ما اكسحه فعل تعجب در ما اثقله معناسنه كه
تعجب آغريورويشلى ديمكدر معناى مزبوردن مأخوذ در الاكتساح افتعال وزننده برآدمك جميع مالنى سپورى
اخذايلمك معناسنه مستعملدر يقال اكتسحوهم اى اخذوا مالهم كله المكنسحة مكنسه وزننده ومرادفيدر كه
سپوركيه دينور الكساحة كافك ضميله سپورندى يه دينور كاسه معناسنه واللرده اولان چولاقلق واياقلرده اولان
كوترملك حالتنه دينور يقال به كساحة وهى الزمانة فى اليدين والرجلين الكسح فتحتينله بركسه نك الى چولاق
ياخودا ياغى كوترم اولمق معناسنه دريقال كسح الرجل كسحا من الباب الرابع اذاصار اكسح الاكسح احمر وزننده
والكسحان سكران وزننده والكسيح امير وزننده والكسيح زبير وزننده الى چولاق ياخودا ياغى كوترم اولان
كشى يه دينوروا كسيح طوپا له وآغسقه دينور جمعى كسحان كلور كافك ضميله وكسيح امير وزننده عاجز كسيه دينور
الكساح غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برعلت آديدر كه اياقلرنى آغسق ايدر المكسح معظم وزننده قبوغى
صويلش نسنه يه دينور يقال عود مكسح اى مقشر المكاسحة مفاعله وزننده مشاربة شديده معناسنه دريعنى هرپرى
مشروبى سپورى ايچمك يقال كاسحها مكاسحة اذاشاربها شديدة الكسح كتف وزننده نامرد كسيه دينور كه
لدى الاستعانه اعانه ايلمز اوله يقال رجل كسح اذا استعنته لايعينك المكسحة معظمه وزننده يمامه ده برموضع
آديدر ويوسين وشين ايله وفتحه لروكسره لرايله ده زباز ددر الكشح شين مجمه ايله كسح وزننده بدنده خاصره ايله ضلع
خلفك يعنى بوكورايله اكسه ايكونك كه قصه ايكودر ارالغنه دينور كه بوش بوكور تعبيراولنور فارسيده تهيگاه دينور
بومعنادندر كه فلان كسه شوايشى ستر واضمار ايلدى ديمجك يرده طوى كشحه على الامر دير لر وبندن اعراض
ايدوب الفت ومحبتى قطع وترك ايتدى ديمجك يرده طوى كشحه عنى دير لر وكشح فاطر بوبجغنه دينور ودع كبى جمعى
كشوح كلور وكشح بوكوره عارض اولان كشح علتدن ناشى بوكوره ياقى ايلمك معناسنه دريقال كشح فلان
على بناء المجهول اذا كوى من داء الكشح وهو مكشوح وكشح بركسيه دشمنلك ايلمك معناسنه در كه ادبار كشح ايله
اعراضى مستلزمدر يقال كشح له بالعداوة اذاعاداه وناسى طاغمق معناسنه در كه كشحلرنى دوندر مكى مستدعيدر
يقال كشح القوم اذافرقهم وطوار قويرغنى پاچه سى ارالغنه صوقمق معناسنه دريقال كشحت الدابة اذادخلت
ذنبها بين رجليها وسپورمك معناسنه دريقال كشح البيت اذا كنسه وناس طاغلمق معناسنه دريقال كشح القوم
عن الماء اذاتفرقوا الكشح فتحتينله برعلتدر كه بوش بوكوره عارض اولور كه اكا ياقى ايله تدبير ايدر لر على قول ذات
الجنب ديه كارى علتدر المكشوح علتمزبوره يه مبتلا كشى يه دينور مكشوح المرادى نام كسنه بوسببله ملقب
اولمشدر الكشاح كاف وزننده بركونه تمغا اسميدر كه دوه نك بوش بوكورينه اوريلور الكاشح قلبنده كينه وعداوتى
اضمار ايدن كسيه دينور كه مبطن وخيرچين تعبيراولنور يقال رجل كاشح اى مضمر العداوة المكاشحة مفاعله
وزننده معادات معناسنه دريقال كاشحه اذاعاداه التكشح تفعل وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال تكشح
المرأة اذاجامعها المكشاح مفتاح وزننده بالتهيه دينور وقلجك آغزينه دينور المكشح منبر وزننده مكشاح
معناسنه در التكشح تفعيل وزننده برشبنك قبوغنى كيدرمك معناسنه دريقال كشح الشئ اذا قشره وبوش
بوكوره ياقى اورمق معناسنه دريقال كشح الابل اذا كوى كشحه الكشوح صبور وزننده ملكه سبا اولان بلقيس
سليمان على نبينا وعليه السلام طرفنه اهدا ايلديكى يدى قبضه قلجدن برينك اسميدر مجموعى بونلردر ذوالفقار
صمصامه رسوب مجزوم ضرس الحمار ذوالنون كشوح درپرقاچى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
انتقال ايلمشدر الانكشاح انفعال وزننده ناس طاغلمق معناسنه در يقال انكشحوا عن الماء اذاتفرقوا المكشحة

معظمه وزننده مكسحه ده لغتدر كه برموضع آديدر الكفيح امير وزننده بركسه نك كفؤ ومماثلنه دينور وخاتونك زوجنه
وهمقراشنه دينور ونا كهان ظهور ايدن مهمانه دينور الاكفح اسود وزننده ومرادفيدر كه سياه نسنه يه دينور الكفح
مدح وزننده برشبنك اورتوسنى كيدروب آچمق معناسنه دريقال كفحه كفحا من الباب الثالث اذا كشف عنه غطاءه
واورمق معناسنه دريقال كفحه بالعصا اذاضربه بهاوطواريه طوردرمق ايچون لجامنى چكمك معناسنه دريقال
كفح لجام الدابة اذاجذبه يعنى لتقف ورو برواولمق معناسنه دريقال كفح فلانا اذاواجهه وبركسه يى آنسز ين اوپمك
معناسنه دريقال كفح المرأة اذاقبلها فجاءة وعجل وشرمسار اولمق معناسنه دريقال كفح الرجل عنه كفحا من الباب
الرابع اذاعجل وقورقق اولمق معناسنه دريقال كفح الرجل اذاجبن الاكفاح همزه نك كسريله بودخى طوارى
طوردرمق ايچون لجامنى كبروچكمك معناسنه دريقال اكفح لجام الدابة اذاجذبه وردّ وصرف ايلمك معناسنه در تقول
اكفحته عنى اى رددته المكافحة مفاعله وزننده والكفاح قتال وزننده بودخى روبرواولمق معناسنه دريقال
كافحه مكافحة وكفاحا اذاواجهه روبروجنك ايلمك معناسى اطلاق وتقييد علاقه سنه مبنى در وفى الحديث القدسى
اعطيت محمدا كفاحا اى اشياء كثيرة من الدنيا والاخرة پس بومعناى لازميله تفسيردر كه حق تعالى نك معطئ
حقيقى اولوب عزّت وجلالتنه وحضرت محمدك قدر ومنزلتنه مبنى كفاحا بالذات عطا ايلمك اشياء كثيره اعطاسنى
مستلزم در وقال فى النهاية وفى حديث جابر ان الله كلم اباك كفاحا اى مواجهة ليس بينهما حجاب ولا رسول
وكفاح آنسز ين اوپمك معناسنه دريقال كافح المرأة اذاقبلها فجاءة الكلوح والكلاح كافلرك ضميله ترش رولق
اراسنده صرتمق معناسنه در كه دود اقلرى چكيلوب اوك ديشلرى نمايان اولمقدن عبارتدر كه ترشر ولغك
بدلكى وپك بيزه لكيدر يقال كلح الرجل كلوحا وكلاحا من الباب الثالث اذا تكشر فى عبوس التكلح تفعل
وزننده كلوح معناسنه دريقال تكلح الرجل بمعنى كلح وتبسم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال تكلح الرجل
اذاتبسم وشمشك پدرپى چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال تكلح البرق اذاتتابع الاكلاح همزه نك كسريله
بودخى كلوح معناسنه دريقال اكلح الرجل بمعنى كلح وبومعناده متعدى اولور تقول اكلحته انا اى جعلته متكلحا
الكلحة فتحاتله اطرافيله دائرامادار آغزه اطلاق اولنور يقال ما اقبح كلحته اى فمه وحواليه الكلاح غراب
وزننده وكلاح قطام وزننده سنه مجدبه يه يعنى قوراق وقيتلق يله دينور الكولح جوهر وزننده چركين وبدچهره
كسيه دينور يقال رجل كولح اى قبيح الكالح يوزنى بورتروب تعبس ايدن ترش روكشى يه دينور وسخت
وشديد زمانه اطلاق اولنور يقال دهر كالح اى شديد المكالحة مفاعله وزننده شدّت ايلمك معناسنه در ومنه
يقال كالح القمر اذاله يعدل عن المنزل يعنى آى نازل اولديغى منزلدن عدول وانصراف ايلدى كويا كه شدّت
وتعصب ايلدى الكلحة دحرجه وزننده بركونه يورتمكه دينور كلتح جعفر وزننده بررجل آديدر الكلدحة
كلتحه وزننده ومرادفيدر الكلدح جعفر وزننده پك متين آدمه دينور وقوجه قارى يه دينور الكلنح كافك
وميمك كسريله طپراغه دينور الكمح كافك فتحى وميمك سكونيله مركوب اولان دابة يى توقيف ايچون لجامنى
كبروچكمك معناسنه دريقال كمح الدابة كمحا من الباب الثالث اذا كبحها الاكماح همزه نك كسريله كمح معناسنه در
يقال اكمح الدابة بمعنى كبحها وآصمه چبوغنى يبراقلمغه بشلمق معناسنه دريقال اكمح الكرم اذاتحرّك للاياق وعالى
وشائخ اولمق معناسنه دريقال اكمح الرجل على بناء المجهول اذا كان مكمحا اى شائخا الكموح جوهر وزننده
قيناقلرى بيوك اولان آدمه دينور وشول كسيه يه دينور كه ديشلرى ايرى وبرى برى اوزره اولمغله آغزى طولدر ديمكدن
كلامى غليظ غليظ تكلم ايدر اوله الكميوح كميوس وزننده پارلق نسنه يه دينور يقال وجه كميوح اى مشرق
وطپراغه دينور المكمح مكرم وزننده شائخ وعالى شبّه دينور وقداكمح كاذكر المكامح مصابيح وزننده
ولادتى قريب اولان ناقه لره دينور مكماح مفرديدر الكوكحان كافك فتحيله ايكى قومسال معروف طاغلرك
اسميدر الكتح نون وتاى فوقيه ايله جعفر وزننده احمق وبيغمز آدمه دينور الكتح تاى مثلثه ايله كتح
وزننده ومرادفيدر الكنسح كافك وسبنك كسريله والكنسيح قنديل وزننده برنسنه نك اصل ومادّه سنه
دينور الكوح كافك فتحى وواوك سكونيله خصمنه جنكده غالب اولمق معناسنه دريقال كاحه يكوحه كوحا اذاقاتله
فغلبه وصرعه ياخود طپراغه طالدرمق معناسنه دريقال كاحه اذاغطه فى ماء اوتراب المكاوحة مفاعله
وزننده بودخى خصمنه جنكده غالب اولمق معناسنه دريقال كاوحه بمعنى كاحه وآشكاره سوكشمك معناسنه در
يقال كاوحه اذاشاتمه وجاهره التكويح تفعيل وزننده بودخى قتالده غالب اولمق معناسنه دريقال كوّحه
بمعنى كاحه وصعب انسان وحيوانى يواشتمق معناسنه دريقال كوّحه اذاذلّله وردّ ايلمك معناسنه دريقال

كوّحه اذاردّه الاكاحة همزه‌نك كسريله بودخى خصمه غالب اولمق معناسنه‌در يقال اكاحه بمعنى كاحه
وويرمك معناسنه‌در يقال ما اكاحه اى ما اعطاه التكاوح تفاعل وزننده ايكى كمسه برى برينه شرّ وشور
وفساد ايراثنه دورشمك وبرى برينه اويوب اولاشمق معناسنه‌در يقال تكاوحا اذا تمارسا فى الشرّ بينهما الكاح
والكيح كافك كسريله طاغك آرغاج يرينه دينور كه يوره تعبير اولنور جمعى اكياح وكيوح كلور الكواح كتاب
وزننده ماله كمال اوزره تقيد واهتمام ايدن آدمه دينور مالدن مراد دواب ومواشيدر يقال هو كواح مال اى ازاؤه
الكيح فتحتينله غلظت وخشونت صاحبى اولمق معناسنه‌در الكيح كافك كسريله خشن وغليظ اولان شيئه
دينور تذكير وتأنيثى مساويدر ومبالغة بوندن وصفله اكيح دخى دينور يقال اسنان كيح ويقال كيح اكيح اى خشن
غليظ كما يقال يوم ايوم الكيح كافك فتحى ويانك سكونيله قلج ضربيه‌يه تأثير ايدوب ايشلمك معناسنه‌در يقال
ما كاح فيه السيف اى ما حاك الاكاحه همزه‌نك كسريله كيح معناسنه‌در يقال ما اكاح اى ما كاح وهلاك
ايلمك معناسنه‌در يقال اكاحه اذا اهلكه فصل اللام اللبح لامك ويانك فتحيله بهادرلق
شجاعت معناسنه‌در وبر رجل اسميدر كه حديث كتابلرنده مذكوردر ومنه تباعدت شعوب من لبح فعاش اياما
لكن نهايه‌ده جيمله مرسومدر ولبح پير وسالخورده كشى‌يه دينور اللبح مدح وزننده والالباح اكرام وزننده
والتلبيح تفعيل وزننده بركمسه لبح يعنى پير واختيار اولمق معناسنه‌در يقال لبح الرجل لبحا من الباب الثالث
والبح ولبح اذا شاخ لباح غراب وزننده برموضع آديدر اللتح لامك فتحى وتاى فوقه‌يه‌نك سكونيله بركمسه‌نك
بدننه ياخود چهره سنه چقل طاشلريله اوروب بره‌لندرمك ياخود كوزنى چقرمق معناسنه‌در يقال لتحه لتحا
من الباب الثالث اذا ضرب جسده او وجهه بالحصى اوفقأ عينه وبر آدمه بدنكاه ايله باقمق معناسنه استعمال اولنور
يقال لتحه ببصره اذا رماه به كما يقال رماه بعينه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال لتح جاريته اذا جامعها وبركمسه‌نك
مجموع مالنى سپورى غصب ايلمك معناسنه‌در يقال لتح فلانا اى ما ترك عنده شيئا الا اخذ وال ايله اورمق معناسنه‌در
يقال لتحه بيده اذا ضربه بها اللتح فتحتينله آجقمق معناسنه‌در يقال لتح الرجل لتحا من الباب الرابع اذا جاع
اللتحان سكران وزننده آندن صفتدر مؤنثى لتحى در سكرى كبى يقال رجل لتحان وامرأة لتحى اى جايع اللاتح
صالح وزننده واللتاح غراب وزننده واللتحة لامك ضميله همزه وزننده واللتح كتف وزننده بغايت زيرك وهوشمند
وآتش ذهن اولان آدمه دينور يقال رجل لاتح ولتاح ولتحة ولتح اى عاقل داهية الالتح اصلح وزننده معناى مزبوردن
مأخوذدر شول شاعره اطلاق اولنور كه بغايت صاحب دقت اولمغله مضامين ومعانى‌يه شعراى سالفه‌دن ازيد متصرف
اوله يقال هو التح شعرا منه اى اوقع على المعانى منه قال الشارح ومنه قول الاصمعى كان جرير التح اصحابه هجاء
اللجح لامك ضمى وجيمك سكونيله برنسنه‌در كه دحل طرزنده قوينك ودره‌نك دبنده اولور دحل دره‌لرده اولان
آغزى طار وكيروسى بول چقوره دينكله بوندن مراد قوينك ودره‌نك دبيلرنده حوض طرزنده اولان چقوردر
اللجح فتحتينله كوزك اوست قپاغى پك اتلو وقالين اولمغه ياخود چپاقلو وشيرلغانلو اولمغه دينور لخص ياخود غمص
معناسنه يقال فى جفنه او فى عينه لجح اى لخص او غمص وكوزك اوست قپاغنك بوقريسنه دينور كه قاش آنك كنارى
اوزره نابت اولور عير العين معناسنه الالحاح همزه‌نك كسريله پك ابرام ايلمك معناسنه‌در يقال الحّ السائل
فى السؤال اذا الحف وبلود وفرت اوزره يغمور ياغدرمق معناسنه استعمال اولنور يقال الحّ السحاب اذا دام
مطره واركك دوه حرون اولمق معناسنه‌نته كه خلأ ناقه‌ده خاصدر يقال الحّ الجمل اذا حرن كما يقال خلأت الناقة
وبنك طوارى يورلمغله آغرلنوب كيرولنمك معناسنه‌در يقال الحت المطى اذا كلت فابطأت وپالان دابه‌نك صرتنى
سوروب ياغر ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال الحّ القتب على ظهر الدابة اذا عقر ظهرها الملحاح مفتاح
وزننده شول پالانه دينور كه دابه‌نك صرتنى ياغر ايدر اوله‌پك بصديغندن ناشى يقال قتب ملحاح اى عقور لظهور
الدواب اللحلحة زلزله وزننده بربردن اصلا قلد امنوب دائمى پايدار اولمق معناسنه‌در مادّهٔ مذكوره‌دن مأخوذ
ومكرردر يقال لحلح القوم لحلحة اذا لم يبرحوا مكانهم ولحلحه قورى شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله‌در يقال
خبزة لحلحة اى يابسة التلحلح تزلزل وزننده لحلحه ايله معناى اولده مرادفدر يقال تلحلح القوم بمعنى لحلحوا اللحح
فتحتينله كوز قپاقلرى چپاقدن برى برينه ياپشمق معناسنه‌در يقال لححت عينه لححا من الباب الرابع اذا لصقت
بالرمص شارح ديركه بو ادغامله‌ده لغتدر اللاحّ واللحح كتف وزننده واللحلح غبغب وزننده طار وصقشق
يره دينور يقال مكان لاحّ ولحح ولحلح اى ضيق اللحّ لامك فتحيله معناى آتيه‌دن صفتدر بر كبى ياپشق وصقشق
اولان شيئه دينور ومنه تقول هو ابن عمى لحا وابن عم لحّ اى لاصق النسب اولده لحا كلمه‌سى حاليت اوزره منصوبدر كه

ماقبلى معرفه‌در وثانيده صفتدر وبونك مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر واكر
اول كمسه‌نك قرابتى متصل اولميوب همان اقرباء وعشيرتندن اولورسه هو ابن عم الكلالة وابن عم كلالة ديرشن ولج
اصلى اوزره مصدر اولور قرابت متصل اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال لحت القرابة بيننا لحا اذا لصقت
الملحلح ململم وزننده برقومك سيد وذيشاننه دينور يقال هو ملحلح اى سيد اللحوح اتمك قطايفنه شبيه برطعامدر كه
سود ايله اكل اولنور يمن اطعمه سندندر اللدح مدح وزننده ال ايله اورمق معناسنه‌در يقال لدحه لدحا من الباب
الثالث اذا ضربه بيده ولطح معناسنه‌در كما سيذكر التلزّح تفعل وزننده بركمسه اكشى نار وارك مقوله‌سى
اكل ايدركن يانده اولان آدمك آغزى صولنمق معناسنه‌در كه تشهيدن نشئت ايدر يقال تلزّح فوه اذا تحلب
من اكل رمّانة او اجاصة يعنى حامضة اللطح سطح وزننده ال آياسيله اورمق ياخود ملايمتله اوخشار كبى
ارقه‌يه اورمق معناسنه‌در يقال لطحه لطحا من الباب الثالث اذا ضربه ببطن كفه او ضربا لينا على الظهر
ويره چالمق معناسنه‌در يقال لطح به اذا ضرب به الارض ولطح لطخ كبيدر يعنى آنك كبى اسمدر كه بيلاشغه دينور
لكن بو قوريوب قازنمغله اثرى قالميوب همان يرى بللو اولان بيلاشغه دينور يقال به لطح منه وهو كاللطخ اذا جفّ
وحكّ فلم يبق له اثر اللفح سفح وزننده قلجله اورمق معناسنه‌در يقال لفحه بالسيف لفحا من الباب الثالث
اذا ضربه به شارحك بياننه كوره قلجله يابجه اورمغه مخصوصدر ولفح ولفحان فتحاتله آتشك اسيلكى چالوب ياقمق
معناسنه‌در يقال لفحته النار بحرّها لفحا ولفحانا اذا احرقت مؤلفك بصائرده بياننه كوره معناى اول بوندن مستعاردر
اللفاح رمّان وزننده برنبات معروف آديدر كه بادنجانه شبيه اولور ويبروح الصنم ديدكلرى نباتك ثمرينه دينور
مفردات طبيه‌ده ايكيسى براولمق اوزره مرسومدر كه فارسيده شابيزك دينور عطر يتلو وحلاوتلو اولور ومؤلف
برح ماده سنده يبروح لفاح برى كوكنه دينور ديو رسم ايلمكله بوراده مناسبتسز جه‌در انجق بعض مفرداتده لفاح
فارسيده دستنبوى ايله مفسر اولديغى رسيدهٔ نظردر كه تركيده شمامه ديدكلرى اوله‌جقدر اللقح لامك فتحى
وقافك سكونيله واللقح فتحتينله واللقاح سحاب وزننده ناقه كندوسنه چكيلن يغورك نطفه‌سنى قبول ايدوب
كبه قالمق معناسنه‌در يقال لقحت الناقة لقحا ولقحا ولقاحا من الباب الرابع اذا قبلت اللقاح بوراده لقاح كتاب
وزننده اسمدر اللاقح صالح وزننده كبه قلان ناقه‌يه دينور جمعى لواقح در كه فاسخ وشامذ كبى صفات مختصه سندندر
وجنك عظيمه حرب لاقح اطلاق ايدرلر يقال بينهم حرب لاقح اى شديدة عظيمة اللقوح صبور وزننده بودخى
كبه قالمش ناقه‌يه دينور جمعى لقح كلور ضمتينله ولقوح لقاح لفظندن مفرد اولور كه مطلقا دوه‌يه دينور ابل
معناسنه وصاغمال ناقه‌يه على قول طوغوردقدنصكره ايكى ياخود اوچ آيه قدر لقوح بعده لبون دينور اللقاح
سحاب وزننده خاصة ديشى خرمايه اوردقلرى آشى‌يه دينور زمخشرينك بياننه كوره اركك خرمانك چچكنى
سفوف كبى خرد ايدوب ديشى خرمانك چچكى قبجوغنه اكوب ادخال ايدرلر خرما آشيسى بو اوله‌جقدر ولقاح
اركك خرمانك چچكنه اطلاق اولنور كه آنكله آشى اوريلور وملوك وامرأ وضابطلرينه مطيع ومنقاد اولميان
جماعت وعسكره على قول جاهليتده سبى واسر اصابت ايلمامش قبيله وجماعته دينور اللقاح كتاب وزننده
دوه‌لره دينور ابل معناسنه لقوح مفرديدر كه ذكر اولندى ولقاح نفوس ناطقه‌يه دينور بونده مفردى لقحه‌در لامك
كسريله اساسك بياننه كوره بو مجازدر ولقاح ديشى‌يه چكيلان اركك دوه‌نك نطفه‌سنه دينور اللقحة لامك
كسرى وقافك سكونيله نفس وذات معناسنه‌در كه ذكر اولندى ولقوح معناسنه‌در كه صاغمال دوه‌يه دينور بونده
لامك فتحيله‌ده جائزدر جمعى لقح كلور عنب وزننده ولقاح كلور لامك كسريله ولقحه طوشنجل قوشنه دينور
وقرغه‌يه دينور وامزكلى حانونه اطلاق اولنور اللقح فتحتينله مطلقا كبه قالمق معناسنه استعمال اولنور
تقييد واطلاق علاقه‌سيله يقال لقحت المرأة والنخلة لقحا من الباب الرابع اذا حملت ولقح لقاح كبى اركك خرمادن
آلنان آشينك اسميدر الملاقح ميمك فتحيله اركك دوه‌لره دينور مفردى ملقح در محسن وزننده وقارننده ياوريسى
اولان ناقه‌لره دينور بونك مفردى ملقحه در قافك فتحيله مكرمه وزننده الملاقيح مصابيح وزننده ياورى انالرى
اولان ناقه‌لره دينور بونكده مفردى ملقحه در وملاقيح ناقه‌نك قارننده اولان ياوريلره على قول اركك يغور دوه‌نك
صلبنده اولان مايه‌لره دينور بونك مفردى ملقوحه در مصباحك بياننه كوره بناء مفعول اولان لقحت بالولد
صيغه‌سندن متصرف اولمغله اصل اولان ملقوح به اولمقدر لكن حرف جرّى حذف ايدوب اسميت ايچون
هاء ادخال ايلديلر التلقح تفعل وزننده كبه اولميان ناقه كندوسنى كبه صورتنده كوستورمك معناسنه‌در
يقال تلقحت الناقة اذا ارت انها لاقح ولم تكن وبر آدمه بى اصل برجرم وجنايت اسناد ايلمك معناسنه‌در تقول

تلقح زيد علىّ اى تجنى علىّ مالم اذنبه واللريله اشارت ايده رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال تلقح يداه اذا اشار بهما
فى التكلم الالقاح همزه نك كسريله ديشى خرمايه آشى اورمق معناسنه در يقال القح القوم نخلهم اى لقحها يعنى وضعوا
طلع الذكور فى طلع الاناث مؤلفك لقحها عنوانيله تفسيرندن بو معناده ثلاثى اوله رق دخى مستعمل اولديغى منفهم اولور
والقاح كبه قلمق معناسنه در ومنه يقال القحت الرياح الشجر اذا احملتها فهى اى الرياح لواقح وملاقح مؤلف بصائرده
وارسلنا الرياح لواقح كريمه سنى ذوات لقاح ايله تفسير ايلمشدر كه وجه مذكور اوزره لاقحك جمعيدر نسب اوزره
لابن وتامر كبى رياح رطوبتى حامل اولوب آندن سحابه مج وايصال ايله سحاب دخى امطار ايلمكله حملى جهتيله لواقح ومج
وايصالى سببيله ملاقح اطلاق اولنمشدر كه ملقحه نك جمعيدر كه اسم فاعلدر شارح ديركه عند الزمخشرى ملقوحك
وعند الازهرى ملقوحه نك جمعيدر كه رطوبتله كبه لنمش ديمك اولور وطوايح مطيحات معناسنه اولديغى كبى لواقح
ملقحات معناسنه ده اولمق محتملدر التلقيح تفعيل وزننده القاح نخله معناسنه در يقال لقح النخلة بمعنى القحها
الاستلقاح ديشى خرمانك آشى اورلمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال استلقحت النخلة اذا آن لها ان تلقح
الملقح معظم وزننده مجرب ومهذب آدمه اطلاق اولنور كويا كه احوال عالمى كماهى ادراكله عقل ونفسى ملقح
اولمشدر يقال رجل ملقح اى مجرب قال فى الاساس جرب الامور فلقحت عقله ويقال النظر فى العواقب يلقح
العقول وفلان ملقح منقح اى مجرب ومهذب اللقيح شقيح وزننده واكا اتباعا ذكر اولنور يقال شقيح لقيح اتباعا كما مر
اللكح لامك فتحى وكافك سكونيله يومرقله ياخود اكا شبيه حالتله اورمق معناسنه در يقال لكحه لكحا من الباب الثالث
اذا وكزه اوضربه شبيها به اللمح لامك فتحى وميمك سكونيله برنسنه يه لمعهٔ برق كبى چالوب آلمه باقمق معناسنه در كه
نظر منظورك كنه وتمامنه متعلق اولمز يقال لمح اليه لمحا من الباب الثالث اذا اختلس النظر يعنى ابصره بنظر
خفيف ولمح ولمحان فتحاتله وتلماح تانك فتحيله يلدرامق معناسنه در يقال لمح البرق والنجم لمحا ولمحانا وتلماحا
اذا لمعا اللامح واللموح صبور وزننده واللماح شداد وزننده آندن صفتلردر يلدرايجى رخشان شيئه دينور
صيغهٔ اخيره لر مبالغه در الالماح همزه نك كسريله بودخى چالوب آلمه باقمق معناسنه در يقال المح اليه بمعنى لمح
وبرنسنه يى يلدراتمق ويلدرايجى قلمق معناسنه در يقال المحه اذا جعله يلمح اى يلمع وكوزل خاتون كندى چهره سنى
سمتنده اولان اركك لمعهٔ برق كبى آچوب كوستورمك معناسنه استعمال اولنور كه بعض خوبلقا نكارلرك فعليدر
برتقريبله يوزنى لمعهٔ برق كبى آچوب جزئيجه عرض جمال ايلدكدنصكره ينه دفعى ستر ايدر يقال المحت المرأة
من وجهها اذا امكنت من ان يلمح تفعل ذلك الحسناء ترى محاسنها ثم تخفيها اللمح الباصر امر واضح معناسنه
مستعملدر تقول لارينك لمحا باصرا اى امرا واضحا وبو اكثرى وعيد وتهديد محلنده سويلنور سكا رأى العين
كوستوررم كبى الملامح ميمك فتحيله غير قياس اوزره لمحه نك جمعيدر محاسن ومشابه كبى ولمحه اسمدر لمعه معناسنه
بعده برنسنه نك آخر نسنه يه مشابهتنده استعمال اولندى كويا كه مشبهده مشبه بهدن لمعه واثر موجوددر بعده هر برنده
مشابهت اولديغى اشعار ايچون جمع صيغه سيله تعبير ايلديلر يقال فى فلان لمحة من ابيه اى شبه ويقال فيه من ابيه
ملامح اى مشابه يعنى خلقى وخلقى پدرينه مشابهدر وملامح انسانك چهره سنده نمايان اولان خوبلق وچركنلك
آثارينه اطلاق اولنور تقول اعجبنى ملامح وجهه اى ما بدا من محاسنه اومساويه اللماح رمان وزننده حدت
بصرى اولوب شكار قولايى پك ادراك ايدن جست وچالاك طغان واسبر وشاهين مقوله سنه دينور الالمحى المعى
وزننده كه نفسنه نسبتدر هر كورديكى نسنه دن اغماض ايلميوب نظر ايلمكه متصدى اولان كمسنه دينور يقال رجل
المحى اذا كان يلمح كثيرا الالتماح افتعال وزننده لمح كبى اختلاس نظر ايله باقمق معناسنه در ومجهول بنيه سيله اختلاس
بصرده استعمال اولنور كه نظر قاپلمق تعبير اولنور پك دلبر محبوبه نظر ايتدكده نظرك آنده قالور كويا كه نظرى اول
اختلاس ايدر يقال التمح بصره على بناء المفعول اى ذهب به اللوح لامك فتحى وواوك سكونيله مطلقا يصى صحيفه يه
دينور كرك تخته وكرك كمك اولسون جمعى الواح كلور وجمع الجمعى الاويح كلور واوزرينه يازو يازيلان يصى كورك كمكنه
دينور شارح ديركه مطلقا اوزرينه يازو يازيلان يصى نسنه يه دينور ولوح عناصر اربعه دن عنصر هوايه دينور
بونده لامك ضمى اعلادر ولوح مصدر اولور لمحه معناسنه كه چالوب آلمه باقمقدن عبارتدر تقول لحت اليه الوح لوحا
اى لمحت اليه ولوح ولوح لامك ضميله ولواح غراب وزننده ولووح قعود وزننده ولوحان فتحاتله صوصه مق
معناسنه در يقال لاح الرجل لوحا ولوحا ولواحا ولووحا ولوحانا اذا عطش ولوح ظاهر اولمق معناسنه در يقال لاح الشئ
يلوح لوحا اذا بدا وشمشك چاقمق معناسنه در يقال لاح البرق اذا اومض وسفر ياخود صوسزلق برآدمك چهره سنى
يوزمق معناسنه در يقال لاحه العطش او السفر اذا غيره وكورمك معناسنه در تقول لحته اى ابصرته الالتياح

افتعال

افتعال وزننده صوصه مق معناسنه در يقال التاح الرجل اذا عطش الالاحة اقامه وزننده بودخى ظاهر وعيان
اولمق معناسنه در يقال الاح الشئ اذا بدا وشمشك يلدرامق معناسنه در يقال الاح البرق اذا اومض وپارلاق نسنه
پارلدامق معناسنه در يقال الاح سهيل اذا تلألأ وبرنسنه دن قورقوب صاقنمق معناسنه در يقال الاح منه اذا خاف
وحاذر وبرشيئى پارلداتمق معناسنه در يقال الاح بسيفه اذا لمع به وهلاك ايلمك معناسنه در يقال الاح فلانا اذا اهلكه
التلويح تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى پارلداتمق معناسنه در يقال لوح بسيفه اذا لمع به وسفر ياخود صوسزلق
برآدمك چهره سنى يوزمق معناسنه در يقال لوحه السفر او العطش اذا غيره وامساك بدن ايده جك مقدارى
غدا ايدرمك معناسنه در تقول لوح الصبى على بناء الامر اى قته بما يمسكه وبرشيئى آتشده قزدروب قزغين ايلمك
معناسنه در يقال لوحه بالنار اذا احماه وقوجه لق صاچ وصقالى اغارتمق معناسنه استعمال اولنور يقال لوح الشيب
فلانا اذا بيضه الملواح ميمك كسريله اوزون شيئه دينور وآريق حيوانه دينور ضامر معناسنه وتيز آرقليان خاتونه
دينور يقال امرأة ملواح اى سريعة الهزال وكوكس تخته سى وكوركلرى وقبورغه لرى بيوك اولان انسان وحيوانه
دينور يقال رجل وبعير ملواح اى عظيم الالواح وملواح عمرو بن ابى سلمه نك قلجى اسميدر وشول بايقوشه دينور كه طوغان
مقوله سى قوش صيد ايدنلر آنك اياغنه ايپ بغليوب كوملته دن طشره صاليورلر وكاهجه برى اوته چكوب تحريك ايدرلر
شكارى قوشلر صيد ظبيله اكا هجوم ايدوب پاكرفتهٔ دام حرص اولورلر وسائر قوش ايله ده صيد ايدرلر قوشى قوش ايله صيد
ايدرلر مثلى معلومدر حالا بغچه لرده اسكتى مقوله سى قوشلرى قفصده كى قوش ايله صيد ايدرلر فارسيده اكا پايدام وتركيده
موصطره وپرلاق تعبير اولنور وملواح تيز تيز صوصر اولان انسان وحيوانه دينور الملوح منبر وزننده والملياح
ياء تعاقبيله مفتاح وزننده بونلرده تيز تيز صوصيانه دينور مذكر ومؤنثى مساويدر يقال رجل وبعير ملواح وملوح وملياح
اى سريع العطش اللوحى عطشى وزننده صوسز دابه لره دينور يقال ابل لوحى اى عطشى الواح السلاح پارلدامق
شانندن اولان اسلحه يه دينور قلج وخنجر كبى الملوح معظم وزننده ثابت بن قيس الانصارى قلجنك اسميدر وبر رجل
اسميدر الاستلاحة استقامه وزننده متبصر اولمق معناسنه در يقال استلاح فى الامر اذا تبصر الملتاح ميمك ضميله
التياحدن اسم فاعلدر لون بشره سى كونشدن ياخود سموم كبى عارضه دن متغير اولان آدمه دينور اللياح سحاب وزننده
واللياح كتاب وزننده صبح معناسنه استعمال اولنور ظهورينه مبنى وبيان اوكوزينه دينور ثور وحشى معناسنه
وحمزه رضى الله عنه حضرتلرينك قلجى اسميدر وپك آق نسنه يه دينور ويقال ابيض لياح اى ناصع بوراده تأكيددر
فصل الميم المتح تاى فوقيه ايله مدح وزننده قويدن قوغه ايله صوچكمك معناسنه در يقال متح الماء متحا
من الباب الثالث اذا نزعه وبو قويينك آغزنده طوروب چكمكه مخصوصدر نته كه ميح ايچنه انوب دبندن آلمغه
مخصوصدر قال الشارح سئل الاصمعى عن المتح والميح فقال الفوق للفوق والتحت للتحت ومتح بركسه يى يقمق
معناسنه در يقال متحه اذا صرعه وبرشيئى كوكندن قويرمق معناسنه در يقال متحه اذا قلعه وكسمك معناسنه در
يقال متحه اذا قطعه واورمق معناسنه در يقال متحه اذا ضربه ويللنمك معناسنه در يقال متح بالمرأة اذا حبق
وچقرمق معناسنه در يقال متح بسلحه اذا رمى به وچكركه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كوتمك معناسنه در يقال
متح الجراد اذا رز فى الارض ليبيض وكون اوزامق معناسنه در يقال متح النهار اذا ارتفع اى طال وامتد التمتيح
تفعيل وزننده بودخى چكركه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كوتمك معناسنه در يقال متح الجراد بمعنى متح الامتاح
همزه نك كسريله تمتيح معناسنه در يقال امتح الجراد بمعنى متح المتوح صبور وزننده بكره وچرخله صويى چكيلور
اولان قويى يه دينور كه درين اولور يقين اولوب صويى ال ايله آلنور اولان قويى مقابليدر يقال بئر متوح اذا كانت
يمد منها باليد على البكرة ومسافة بعيده يه اطلاق اولنور يقال عقبة اى مسافة متوح اى بعيدة المتاح كتان وزننده
اوزون شيئه دينور يقال ليل متاح اى طويل واوزون اوزادى كيدوب كتدكجه يوريمسنى آرتورر اولان آته اطلاق
اولنور يقال فرس متاح اى مداد الامتتاح افتعال وزننده برنسنه يى دبندن چكوب چقرمق معناسنه در متح الماء
معناسندندر تقول امتتحته اى انتزعته يعنى من اصله التمتح تفعل وزننده دابه اللريله نقلليه رق يوريمك معناسنه در
ايپ ايله قويدن صوچكن آدمك اللرى كبى يقال الابل تتمتح فى سيرها اى تتروح بايديها المجح ميمك فتحى وجيمك
سكونيله خودبينلك ايلمك معناسنه در يقال مجح الرجل مجحا من الباب الثالث اذا تكبر وشادان اولمق معناسنه در
تقول مججت بذكره مجحا من الباب الرابع اى بججت المجاح كتان وزننده خودبين ومتكبر كمسنه يه دينور التمجح
تفعل وزننده بودخى تكبر معناسنه در يقال تمجح اذا تكبر المجاح كتاب وزننده مالك بن عوف النضرى وابو جهل
بن هشامك فرسلرى اسميدر المح ميمك فتحى وحانك سكونيله پيريمش لباسه دينور ثوب بالى معناسنه ومح مصدر

اولور ثوب يبريوب چوريمك معناسنه المح فتحتينله والمحوح قعود وزننده بونلرده مصدرلردر مح معناسنه
يقال مح الثوب محا ومححا ومحوحا من الباب الرابع والثانى اذا بلى المح ميمك ضميله خالص معناسنه در فح كبى
ويمورطه نك صاروسنه دينور كه محه دخى دينور هايله على قول يمورطه نك مطلق ايچنه دينور المحاح غراب
وزننده آجلق جوع معناسنه در المحاح كتان وزننده كذاب كمسيه دينور وشول كمسيه دينور كه قوليله سنى
ارضا ايدوب فعله كوترمز اوله يعنى مواعيد ايله سنى خوشدل ايدوب انجاز ايلمز اوله يقال رجل محاح اذا كان يرضيك
بقوله ولا فعل المحاح سحاب وزننده دوه رعى ايليه جك شوراوتلرى قليل اولان ارضه دينور المحمح غبغب
وزننده والمحماح سلسال وزننده خفيف وسبك مشرب وشلقه اولان كمسيه دينور كه وقور مقابليدر وپك بخيل
وناكسه دينور الامح ابح وزننده سموزه دينور سمين معناسنه المحمحة زلزله وزننده دوستلغى خالص قلمق
معناسنه در يقال محمح فلانا اذا اخلص مودته التمحمح تزلزل وزننده شادان اولمق معناسنه در يقال تمحمح
الرجل اذا تبحبح وحامل خاتونك طوغورمسى يقلشمق معناسنه در يقال تمحمحت المرأة اذا دنا وضعها محماح ميمك
فتحى وحانك كسر اوزره بناسيله بحباح معناسنه در كه برشيئك بتوب قالمديغنى اخبار ايچون سويلنور يقال محماح
وبحباح اذا لم يبق شئ المدح ميمك فتحى ودالك سكونيله والمدحة ميمك كسريله اوكمك ستايش معناسنه در
يقال مدحه مدحا ومدحة من الباب الثالث اذا احسن الثناء عليه مصباحده مرسومدر كه مدح برآدمى خلقيه
ياخود اختياريه اولان صفات جميله سى سببيله حسن ثنا ايلمك معناسنه اولمغله حمددن اعم در وخطيب تبريزيدن
منقولدر كه مدح عربلرك امتدحت الارض قوللرندن مأخوذدر اتسعت معناسنه پس مدحته كلمه سى وسعت شكره
معناسنه اولور انتهى التمديح تفعيل وزننده والامتداح افتعال وزننده بونلرده مدح معناسنه در يقال مدحه
وامتدحه بمعنى مدحه وامتداح برارض ياخود انسان وحيوانك بوكورلرى قباروب بولالمق معناسنه در يقال
امتدحت الارض والخاصرة اذا اتسعتا ويقال فيها امدحت كاذكرت وبو فى الاصل امتدح ايدى تاء ميمه قلب
وادغام اولنمشدر التمدح تفعل وزننده بودخى مدح معناسنه در يقال تمدحه بمعنى مدحه وممدوح اولمقدن
محظوظ اولمغله تكلفله مدحه شايان بعض اوضاع واطوار اظهار ايدوب ممدوح اولمغى ايستمك معناسنه در يقال
تمدح الرجل اذا تكلف ان يمدح ومالك ومتصف اولمديغى نسنه لر ايله اوكونمك معناسنه در يقال تمدح الرجل
اذا افتخر وتشبع بما ليس عنده وبرياخود انسان وحيوانك بوكورلرى بولالمق معناسنه در يقال تمدحت الارض
والخاصرة اذا اتسعتا وجوهرى امدحت كلمه سى اندحت لفظنده لغتدر ديمكله وهم ايلمشدر شارح ديركه صغانى
وابن برى جوهرى كبى وضع مزبورى تقرير ايلديلر المديح امير وزننده والمدحة ميمك كسريله والامدوحة
اضحوكه وزننده وسيلهٔ مدح اولان شيئه دينور جمعى مدايح كلور وامدوحه نك جمعى اماديح در الممدح محمد
وزننده پك ممدوح اولان آدمه دينور يقال رجل ممدح اى ممدوح جدا المذح ميمك وذال معجمه نك فتحيله
بيان نارى چچكندن حاصل اولان عسله يعنى شيره ولعابه دينور ومذح مصدر اولور يورركن اويلقلر برى برينه
سورنمك على قول اويلق ديبلرينك ياخود قيناقلرك ارالقلرى برى برينه سورنمكله پشوب آجشمق معناسنه در كه
سموزلكدن نشئت ايدر يقال مذح الرجل مذحا من الباب الرابع اذا اصطكت فخذاه او احترق ما بين رفغيه او ما بين
اليتيه وخايه برنسنه يه سورنمكله جابجا چتلامق معناسنه در يقال مذح الرجل اذا تشققت خصيته لاحتكاكها بشئ
الامذح احمر وزننده بونلردن صفتدر ومنتن وبدرايحه اولان شيئه دينور يقال شئ امذح اى منتن ويقال ما امذح
ريحه اى ما انتنه وبو فعل تعجبدر التمذح تفعل وزننده برنسنه يى آغزده صوروب اتمك معناسنه در يقال تمذحه
اذا امتصه وصويى پك چوق ايچمكله بوكورلر قباروب قالقمق معناسنه در يقال تمذحت خاصرتاه اذا انتفختا ريا المرح
فرح وزننده كوره وبو طور اولمق معناسنه در كه سرورى طاشرمقدن عبارتدر آخوردن چقمش پرورده آت ومست مى
اقبال اولمش استدراجلو دولتمندان صفتيدر يقال مرح الرجل مرحا من الباب الرابع اذا اشر وبطر وكبر وادا ايلمك
معناسنه در يقال مرح الرجل اذا اختال وشوقلى وسرورلى شن وشوخ ونشاطمند اولمق معناسنه در يقال مرح اذا نشط
وصالنى صالنى يوريمك معناسنه در يقال مرح الرجل اذا تبختر وكوز بولانوب شدت اوزره ياشى سيلان ايدر اولمق
معناسنه در يقال مرحت عينه اذا فسدت وسالت شديدا المراح كتاب وزننده معناى اولدن اسمدر شدت ايله
سونج حالتنه دينور المرح كتف وزننده والمريح سكين وزننده آندن صفت ومبالغه در بغايت شادان آدمه دينور
جمعلرى مرحى كلور سكرى وزننده ومراحى كلور سكارى وزننده ومريحون كلور الممرح منبر وزننده والممراح
مفتاح وزننده والمروح صبور وزننده شن وشوق آور ونشاطمند آته دينور يقال فرس ممرح وممراح ومروح

اى نشيط وممراح طيب التراب اولان ارضه دينور كه نباتى تيز انبات ايدر اوله وشول كوزه دينور كه سقط اولمغله ياشى
چوق سيلان ايدر اوله ومروح صبور وزننده شول يايه دينور كه پك لطيف ونازك اولمغله تماشا ايدنلرى فرحناك ايدر
اوله ياخود اوقى حسن وسهولتله ارسال ايلمكله كويا كه كنديسى نشاطلنور اوله اوله كوره بمعنى فاعل ثانى يه كوره
بمعنى مفعولدر يقال قوس مروح اى تمرح رآؤوها لحسنها او كان بها مرحا لحسن ارسالها السهم الامراح همزه نك
كسريله جنبش ونشاطه كتورمك معناسنه در يقال امرح الكلأ الفرس اذا انشطه المرحان فتحتانله فرح
وسرور معناسنه در يقال مرح الرجل مرحانا من الباب الرابع اذا فرح وضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال
مرح الرجل اذا ضعف وكوز سقط اولمغله دائما صولنوب ياشى آقار اولمق معناسنه در يقال مرحت العين اذا فسدت
وسالت شديدا مرحى ميمك فتحى وقصر ايله برح ماده سنده ذكر اولندى كه اوق آنان كمسنه نشانه اوردقده تحسين
ايچون سويلنور ومرحى شعرادن عبد الله بن الزبيرك ناقه سى اسميدر التمريح تفعيل وزننده بغداى خرمنى سپور كه
ايله طپراق مقوله سندن پاك ايلمك معناسنه در يقال مرح الطعام اى البر اذا نقاه من العفا بالمكانس ودرى يى ياغلمق
معناسنه در كرك كندى بدنى وكرك آخر درى اولسون يقال مرح الجلد اذا دهنه وجديد طلوم وقربه ايچره ديكش
يرلرى رطوبتله ياپشوب طوتلمق ايچون صو طولدرمق معناسنه در يقال مرح المزادة الجديدة اذا ملأها ماء ليذهب
مرحها اى لتنسد عيونها ولا يسيل منها شئ وجنكاهك معظم ومعركه كاه اولان يرينه وارمق معناسنه در يقال مرح
الرجل اذا صار الى مرحى الحرب بو معناده همان مرحى لفظندن اخذ اولنمشدر لكن اشتقاق جهتيله دكلدر مترجم
ديركه مرحى رحى كلمه سندن اسم مكاندر مدار رحى معناسنه بعده معظم جنكاهه اطلاق اولنمشدر نته كه رحى ماده سنده
مرسومدر پس تمريح آندن مشتق اولمق ممكن دكلدر بلكه همان مرحى لفظنك جوهرندن اخذ واستعمال اولنمشدر
زيرا دائرهٔ اخذ دائرهٔ اشتقاقدن اوسعدر صرفيون اكا اشتقاق اكبر اطلاق ايدرلر مرحيا ميمك وراء وحانك فتحيله
مرحى كبى تيراندازلره اداى تحسيندر نته كه برح ماده سنده ذكر اولندى وبر موضع آدبدر الممرح معظم وزننده
اوزملى ياخود كرويتلى وچارداقلى آصمه يه اطلاق اولنور يقال كرم ممرح اى مثمر او معرش مريح زبير وزننده
مدينه ده بنو قينقاع جماعتنه مخصوص براطم يعنى برقوله اسميدر مراح كتاب وزننده دره طرزنده اوچ عدد طاغ
يوللريدر كه برى برينه ناظرلردر آنلردن سيل صولرى سيلان ايدر المرحة ميمك كسريله انباره دينور كه زبيب
مقوله سى قورلر المزح ميمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله لاغ ولطيفه وشقا ايلمك معناسنه در يقال مزح الرجل مزحا
من الباب الثالث اذا دعب ومزح اكين خوشه سنه دينور سنبل معناسنه المزاح والمزاحة ميملرك ضميله اسملردر
لاغ ولطيفه يه دينور الممازحة مفاعله وزننده والمزاح ميمك كسريله برى بريله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه در يقال
مازحه ممازحة ومزاحا اذا داعبه التمازح تفاعل وزننده ممازحه معناسنه در يقال تمازحا اذا تداعبا الامزاح
همزه نك كسريله اصمه يه كرويت ايلمك معناسنه در يقال امزح الكرم اذا عرشه التمزيح تفعيل وزننده اوزم
رنكلنمك معناسنه در كه بك دوشمك تعبير اولنور يقال مزح العنب اذا لون واصمه اوزم ويرمك معناسنه در يقال مزح
الكرم اذا اثمر لكن بونده صواب اولان جميله اولمقدر المسح ميمك فتحى وسينك سكونيله برصيويق ياخود
بيلاشق نسنه يى كيدرمك ايچون اوزرينه ال سوروب صغه مق معناسنه در مؤلف بوراده امرار اليد على الشئ السائل
والمتلطخ لاذهابه عبارتيله تفسير ايلمكله بوكونه ترجمه اولندى لكن بصائرده امرار اليد على الشئ وازالة الاثر عنه
وقد يستعمل فى كل واحد منهما عبارتيله بيان ايلمكله مطلقا برنسنه يه ال سوروب صغه مق وياش ياخود بيلاشغك اثرنى
ال ايله سيلمك معنالرينه ده اولور كه هر برى معناى مخصوص اولور ومنه تقول مسحت يدى بالمنديل واساسده مسحه
بالماء والدهن ومسح رأسه امر يده عليه ومسح يده على رأس اليتيم عنوانيله مرسوم اولمغله ايكى معنايه ده اشارت
اولنمشدر ومسح بركمسنه يى فريفته ومغبون ايلمك ضمننده خوش آمدى ودلنشين ومطبوع سوز سويلمك معناسنه
استعمال اولنور كه كوكلنى صغه مق اولور يقال مسحه اى قال له قولا حسنا ليخدعه به وفى الاساس فلان يمسح رأس
فلان اى يخدعه وطرامق معناسنه استعمال اولنور يقال مسح ذوائبها اذا مشطها وكسمك معناسنه مستعملدر
يقال مسحه بالسيف اذا قطعه به وحضرت خالق بيچون برنسنه يى مبارك وميمون ياخود مشئوم وملعون يراتمق
معناسنه اولمغله ضد اولور بونلرده مجاز در يد عنايتيله ياخود يد غضبيله مسح ايلمشدر يقال مسحه الله تعالى
اى خلقه مباركا حسنا ويقال مسحه اى خلقه ملعونا قبيحا حضرت عيسى ايله دجال ملعونه مسح اطلاقنك
برمأخذى دخى بونلردر ومسح يلان سويلمك معناسنه استعمال اولنور يقال مسح فلان اذا كذب واورمق
معناسنه استعمال اولنور يقال مسحه اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر مس كلمه سى كبى يقال مسحها

اذا جامعها واولچمك ذرع معناسنه در شارحك بياننه كوره براولچمكده خاصدر يقال مسح المساح الارض اذا ذرعها
ودوه بتون كون طورميوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال مسحت الابل اذا سارت يومها وفي الاساس مسحت الابل
يومها اذا سارت سيرا شديدا ودوه يي بغايت يوروب زبون وفرومانده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مسح الابل اذا اتعبها
وادبرها اي هزلها التمسيح تفعيل وزننده بودخي مسح معناسنه در كه برنسنه يه ال سورمك معناسنه در وبركسه يي
الداتمق جهتيله مزاجنه موافق خوش آمدي سوز سويلمك معناسنه در ودوه يي پك يورمغله زبون وبيمجال ايلمك
معناسنه در التمسح تفعل وزننده بودخي مسح يد معناسنه در وبرنسنه يه سورنمك معناسنه در
وبرنسنه ايله تبرك ايلمك معناسنه در كه معناي مزبوردن مأخوذدر يقال فلان يتمسح به اي يتبرك به
لفضله وعربلر فلان كمسنه نك اصلا برنسنه سي يوقدر مفلس ومجرد در ديجك يرده فلان يتمسح ديرلر بمعني لاشيء معه
كانه يمسح ذراعيه التمساح تانك فتحيله مصدردر كذب معناسنه يقال مسح مسحا وتمساحا اذا كذب
المساحة ميمك كسريله بودخي يري اولچمك معناسنه در يقال مسح الارض مسحا ومساحة اذا ذرعها مصباحك
بياننه كوره مساحه اسمدر اولچويه دينور المسح ميمك كسريله چوله وپلاسه دينور تقول رأيته يقعد على المسح اي البلاس
واولو يوله اطلاق اولنور جادّه معناسنه جمعي مسوح كلور المسيح فتحتينله لباس خشونتلي اولمغله ديزلرك
ايچ طرفلري سورينه رك پشوب آجشمق على قول يوررکن بوطلر بري برينه سورنوب پشمك معناسنه در يقال مسح
الرجل مسحا من الباب الرابع اذا احترق باطن ركبته لخشونة الثوب او اصطكت ربلتاه الامسح احمر وزننده
آندن صفتدر مؤنثنده مسحاء دينور المسيح امير وزننده عيسى على نبينا وعليه السلام در يمن وبركتي سببيله تسميه
اولنمشدر وبونك اشتقاقي بابنده مشارق الانوار اوزره اولان شرحمده وسائر مؤلفاتمده اللي كونه وجه ذكر وبيان ايلدم
نته كه سوح ماده سنده دخي بيان اولندي مترجم ديركه اوجهي عبرانيدر مشيح لفظندن معربدر نته كه موسى موشي
لفظندن وشام سام لفظندن معربدر انتهى ومسيح دجالك دخي لقبيدر اوغورسزلغندن ناشي على قول دجاله مسيح
ديرلر سكين وزننده ومسيح كومش قطعه سنه اطلاق اولنور وتره اطلاق اولنور عرق معناسنه وپك طوغري
سوزلو آدمه دينور صديق معناسنه وسكه ونقشي سيلنمش اقچه يه دينور ودهن مقوله سيله ممسوح اولان شيئه دينور
ومسيح ممسوح بالبركة وممسوح بالشؤم معناسنه در وكثير السياحه آدمه اطلاق اولنور وكثير الجماع اولانه ده اطلاق اولنور
وممسوح الوجه معناسنه در كه چهره سنك برطرفنده كوزي وقاشي سيلك اولان كمسه در وپك خشونتلي منديله
وشمله يه دينور كه بغلمقده وصارمقده خشونتندن ناشي مس ومسح ايدرلر تا كه ياتوب هموار اوله ومسيح كذاب كمسيه
دينور المسيح سكين وزننده بودخي كثير السياحه آدمه دينور الماسح كثير الجماع اولان كشي يه دينور وكذابه
دينور الممسح منبر وزننده والتمسح ممسح وزننده بودخي كذاب شخصه دينور المسحاء حمراء وزننده دوز اولوب
خرده چقل طاشلق اولان ارضه دينور يقال ارض مسحاء اي مستوية ذات حصى صغار وقچي آريق اولان خاتونه
دينور مرأة رسحاء معناسنه شارح ارض رسحاء نسخه سني تخطئه ايلمشدر ودوز طبان اولان خاتونه دينور يقال امرأة
مسحاء اي لا اخمص لها بونك مذكرنده امسح دينور ومسحاء ممه لري بي حجم اولان خاتونه دينور كه سيلك ممه لي تعبير
اولنور وبر كوزي كور اولان خاتونه دينور عوراء معناسنه وكوزلري بادامي اولميوب سيلك اولان خاتونه دينور وكزه كن
خاتونه دينور كه صوقاغه چقدقده كزوب طولانمديغي يرقالميه يقال امرأة مسحاء اي سيارة في سياحتها ويلانجي
قاري يه دينور كذابه معناسنه التماسح تفاعل وزننده بري برني تصديق ايلمك على قول بيع وشرا عقدنده بايع ومشتري
ال طوتشمق معناسنه در يقال تماسحا اذا تصادقا او تبايعا فتصافقا المماسحة مفاعله وزننده صوري ومنافقانه
بري برينه رفق وملايمتله مكالمه ايلمك معناسنه در يقال ماسحا اذا لاينا في القول غشا التمسح تانك كسريله مارد
وخبيث اولان كمسيه دينور ومداهنه جي يلتاق كمسيه دينور التمساح تانك كسريله برابري جانوردر كه قبلو بغه يه
شبيه اولور نيل مصرده وسند اولكه سنده واقع نهر مهرانده اولور بو جانور كلر هيئتنده اولوب لكن پك بيوك اولور
ودريسي بغايت خشن واللري واياقلري واردر فارسيده اكا نهنك دينور فك اعلانك حركتي ايكي حيوانه
مخصوصدر بري تمساح وبري ققنس در المسيحة سفينه وزننده اكسه طرفنده اولان صارقق صاچه اطلاق اولنور
ويايه اطلاق اولنور جمعي مسايح كلور ومسيحه مر الظهران قربنده بروادي آديدر المسحة حمزه وزننده
برشيئك اثر ونشاننه اطلاق اولنور عادتا ال ايله سيلنن يرده اثر ونشان قالديغنه مبنيدر تركيده آندن سيلك ايله تعبير اولنور
بعده چهره ده اولان جمال وهزالك اثر ونشاننه اطلاق اولنمشدر يقال عليه مسحة من جمال او هزال اي شيء
منه يعني اثر ظاهر منه ذو المسحة اصحابدن جرير بن عبد الله البجلي لقبيدر نوراني جمال اولديغندن ملقب

اولمشدر

اولمشدر كويا كه جمالنده مسحة ملك واقع اولمشدر قال في النهاية وفيه يطلع عليكم من هذا الفج من خير ذي يمن به
مسحة ملك فطلع جرير البجلي يقال على وجهه مسحة ملك او جمال اي اثر ظاهر منه ولا يقال ذلك الا في المدح
لكن مؤلف تعميم ايلمشدر المسوح قعود وزننده بريره كتمك معناسنه در يقال مسح في الارض اذا ذهب فيها
تل ماسح قنسرين قضاسنده برموضعدر الامتساح افتعال وزننده قيندن قلجي صيرمق معناسنه در يقال امتسح
السيف اذا استله الامسوح اسلوب وزننده اخشاب سفينه دن هر اوزون تخته يه دينور المشح ميمك وشين
معجمه نك فتحيله اويلقلرك ايچ طرفلري بري برينه سورنوب پشمك ياخود ديزك ايچ يوزينه خشونتلي لباس سورنمكله
پشوب آجشمق معناسنه در نته كه مسح دخي بو معنايه در باب وصفتي آنك كبيدر الامشاح همزه نك كسريله يل پك
قوراق اولمق معناسنه در يقال امشحت السنة اذا اجدبت وصعبت وهوادن بولود آچلوب ايازلنمق معناسنه در
يقال امشحت السماء اذا تقشع السحاب منها المصوح قعود وزننده كيدوب منقطع ونابود اولمق معناسنه در يقال
مصح الرجل مصوحا من الباب الثالث اذا ذهب وانقطع قال الشارح ويقال مصحت الدار اذا اندرست وانمحى
اثرها ومصوح يردن صوصزمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال مصح الندى اذا رشح لكن ضديتي منظور
فيه در وآنك بوقاغيلقلري قيللرينك كوكلري متين اولمغله يولونمقدن وتوكلمكدن امين وسالم اولمق معناسنه در يقال
مصحت اشاعر الفرس اذا رسخت اصولها فامنت ان تنتف ولباس اسكيمك معناسنه در يقال مصح الثوب اذا اخلق
ونباتك چچكلرينك رنكي بوزلمغه بشلمق معناسنه در يقال مصح النبات اذا ولى لون زهره وكولكه چكيلوب قصالمق
معناسنه در يقال مصح الظل اذا قصر ومعناي اولده باء حرفيله متعدي اولور كيدرمك معناسنه يقال مصح
بالشيء اذا ذهب به وحرف جرسز دخي متعدي اولور يقال مصح الله مرضك اي اذهبه وطوارك سودي چكلمك
معناسنه در يقال مصح لبن الناقة اذا ذهب التمصيح تفعيل وزننده بودخي كيدرمك معناسنه در يقال مصح الله
مرضك اي اذهبه المصح فتحتينله كولكه يوفقه لوب قصالمق معناسنه در يقال مصح الظل مصحا من الباب الرابع
اذا نقص ورق الامصح احمر وزننده آندن صفتدر يقال ظل امصح اي ناقص رقيق المصاحات ميمك
ضميله غرابات وزننده كه مصاحك جمعيدر شول دوه كوشكلرينك دريلرينه دينور كه ايچني قتيق ايله طولدروب
ياوري هيئتنده ناقه نك ياننه وضع ايدرلر تا كه هلاك اولمش ياوريسي طتيله سود ويرمكدن امتناع ايلميه المضح
ضاد معجمه ايله مدح وزننده بركسه نك عرض وناموسنه شين ونقيصه ويرمك معناسنه در يقال مضح عرض فلان
مضحا من الباب الثالث اذا شانه وبركسه اوزرندن برنسنه يي دفع ايلمك معناسنه در يقال مضح عنه اذا ذب عنه ودوه
سوريسي يبانه پراكنده اولمق معناسنه در يقال مضحت الابل اذا انتشرت وقربه وطلوم مقوله سي صيرمق معناسنه در
يقال مضحت المزادة اذا رشحت وكونشك پرتوي هر يره شامل اولمق معناسنه در يقال مضحت الشمس اذا انتشر شعاعها
الامضاح همزه نك كسريله مضح ايله معناي اولده مرادفدر يقال امضح عرضه اذا شانه المضرح والمضرحي
ميمك وضادك فتحيله چاقر طغانه دينور مؤلف بوني ضرح ماده سنده دخي ذكر ايلمشدر المطح سطح وزننده ال ايله
اورمق معناسنه در يقال مطحه مطحا من الباب الثالث اذا ضربه بيده وجماع ايلمك معناسنه در يقال مطح المرأة
اذا جامعها الامتطاح افتعال وزننده دره نك صويي قباروب طاشقين اولمق معناسنه در يقال امتطح الوادي
اذا ارتفع وكثر ماؤه الملح ميمك كسريله معروفدر كه طوزه دينور فارسيده نمك ديرلر وملح لفظي مؤنثدر قليلا مذكر اولور
وملح مصدر اولور امزرمك رضاع معناسنه در يقال ملحت فلانة فلانا اذا رضعته وعلم معناسنه استعمال اولنور كه
اسمدر ما به اللذة اولديغيچون وعلمايه اطلاق اولنور كه دينك طوزلريدر وكوزللك معناسنه در وايچ ياغنه دينور
شحم معناسنه اساسك بياننه كوره مجازدر طوزيين طوارك بدننده شحم پيدا اولمق حسبيله وملح سموزلكه اطلاق اولنور
سمن معناسنه وحرمت وذمام معناسنه استعمال اولنور يقال بينهما ملح اي حرمة وذمام وعهد وملح شوراق
طوزلو صويه دينور دكز صويي كبي عذب مقابليدر قال المؤلف في البصائر يقال ماء ملح ولا يقال ماء مالح مصباحك
بياننه كوره بو معناده ملح ملوحتدن اسم فاعلدر اصلي ملح ايدي كتف وزننده نته كه خشونتدن خشن كلمشدر حتى
اصلي اوزره وهذا ملح اجاج عنواننده دخي قرأت اولنمشدر بعده كثرت استعمالدن تخفيفله اكا اقتصار اولندي
واهل حجاز املح الماء املاحا تركينك اسم فاعلنده غير قياس اوزره مالح ديرلر ابقل الموضع فهو باقل كلديكي كبي
وتهذيبك خلاصه سي بودر كه ملوحه فعلي باب اولدن وثالثدن دخي وارد اولمغله قياس اوزره البته مالح وارددر واهل حجاز
بو صيغه اوزره تكلم ايدرلر انتهى وملح لفظنك جمعي ملحه كلور هايله كه تأنيث جمعدر وملاح كلور ميمك كسريله واملاح
كلور وملح كلور ميمك كسري ولامك فتحيله التملح تفعل وزننده سمورمك معناسنه در يقال تملح البعير اذا سمن التمليح

دينور كه الاجه لقدر وپك كوكجلك معناسنه اسمدر شدت زرق معناسنه الاملح احمر وزننده آقلى قاره لى الاجه قوچه دينور ملح وملحه دن صفتدر مؤنثنده ملحاء دينور يقال كبش املح اى مختلط البياض والسواد ويقال نعجة ملحاء الاملحاح احمرار وزننده قيون آقلو قاره لو قير الاجه اولمق معناسنه در يقال املح الكبش املحاحا اذا كان املح ملحان ميمك كسريله سلفده جمادى الاخره آينك اسمدر وشهور رومیه دن كانون ثانى اسمدر نته كه كانون اوّله شبان ديرلر ايكيسيده بياض ثلجله ابيض اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وملحان يمنده بر مخالف يعنى برايالت وناحيه آديدر وسليم قبيله سى ديارنده برطاغك آديدر الملحاء حمراء وزننده املحك مؤنثيدر كه ذكر اولندى وبتون بير اقلرى دوكلش اغاجه اطلاق اولنور وارقدده يغرنيدن اشاغى صغرى يه كانجه ارقه نك اتنه دينور وعظيم عسكره والايه اطلاق اولنور كتيبة عظيمه معناسنه لمعان سلاح ملاحظه سيله وملحاء ملوك شامدن آل منذره مخصوص برمرتب عسكرك اسمدر وعمامه ده برواديسى اسميدر الملوح والمملح معظم وزننده مليح كبى طوزلنمش نسنه يه دينور يقال سمك مليح ومملوح ومملح اى جعل فيه ملح الاستملاح برنسنه يى خوب ومليح عدّ ايلمك معناسنه در كه كوز لسمك تعبير اولنور يقال استملحه اذا عدّه مليحا ذات الملح برموضع آديدر قصر الملح خوارارى قريه سنده برموضع آديدر كه عجملر اكاده نمك ديرلر مليح زبر وزننده هرات قضاسنده برقريه در وخزاعه دن برجماعت آديدر املح مصغر بنيه سيله بنو ربيعة الجوع جماعتى يوردنده برصودر وبرموضع آديدر الملوحة سقوده وزننده حلب قضاسنده برقرية كبيره در مليحه جهينه وزننده برموضعدر الامتلاح افتعال وزننده طوغرى سوزه يلان قاتمق معناسنه در كه قيون كبى آلاجه ايلش اولور يقال امتلح الرجل اذا خلط كذبا بحق الاملاح جمع بنيه سيله برموضع آديدر ما امليحه فعل تعجبك مصغر يدر ما احيسنه معناسنه بونه كوزلجه در ديمكدر بو ايكى كلمه دن غيرى فعل تعجب مصغرا وارد اولمامشدر شارح ديركه بو بصريتون مذهبنه مبنيدر كه فعل تعجبده افعل كلمه سنك فعليشه ذاهبلردر اما كوفيون اسميشه ذاهب اولمغله مطلقا تصغيرنى تجويز ايلمشلردر المالحة مفاعله وزننده برى بريله طعام اكل ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه طوز اتمك يمك تعبير اولنور يقال مالح فلان فلانا اذا آكله ويقال هو يحفظ حرمة المالحة واملز رمك معناسنه در يقال ماحته اذا راضعته وبومشاركت ايچون اولدقده برى برينك چوجغنى امزيرمك معناسنه اولور يقال ماحتا اذا راضعتا ولدهما ملحتان ميمك كسريله اوديه قبليه دن برواديسى اسميدر المنح منع وزننده وزمك معناسنه در يقال منحه الشئ منحا من الباب الثالث والثانى اذا اعطاه اياه ومرآدم ماشيه سنك يوك وياخى وسائر حيوانلرى ومنيحة مقوله سى منافعنى برآخر آدمه منتفع اولمق ايچون عاريه جهتيله تعيين وتفويض ايلمك معناسنه در يقال منحه الناقة اذا جعل له وبرها اولبنها وولدها المنحة ميمك كسريله معنيين مزبوريندن اسمدر وبركى يه دينور عطيه معناسنه ووجه مذكورا وزره وبرلين ناقه يه دينور المنيحة سقيه وزننده بودخى اسمدر ذكر اولنان ناقه يه دينور الاستماح استعطاء معناسنه در كه عطيه ايستمكدن عبارتدر يقال استمحه اذا طلب عطيته المنيح اميرر وزننده قمار اوقلرندن براوقدر كه آنك نصيبى بو قدر وينه قمار اوقلرندن شول اوقه دينور كه فائز اولمغله تبركا وتفألا استعاره ايدرلر على قول نصيبلو اولان اوقه دينور ومنيح بنى تميم برادرى قويمك فرسى اسميدر وقيس بن مسعود الشيبانى فرسنك اسميدر وبر رجل آديدر المنيحة هايله ففعس نام كسه نك فرسى اسميدر الامناح همزه نك كسريله داته ومواشينك طوغورمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال امنحت الناقة اذا دنى نتاجها المنيح محسن وزننده طوغورمسى يقلشمش حيوانه دينور كه وصف خاصدر المانح اسم فاعل بنيه سيله شول ناقه يه اطلاق اولنور كه سائر لرك سدى چكلدكدن صكره يه اول سدوررلر اوله ومنقطع اولميان ممتد يعمره اطلاق اولنور الامتياح افتعال وزننده عطيه آلمق معناسنه در يقال امتنح الرجل اذا اخذ العطاء ويقال امتنح مالا اذا رزقه التمنح تفعل وزننده برآدمه مال اطعام ايلمك يعنى تصدق ايلمك معناسنه در تقول تمنحت المال اى اطعمته غيرى ومنه حديث ام زرع فاكل واتمنح المانحة مفاعله وزننده كوز متصل ياش دوكمك معناسنه مستعمل در يقال مانحت العين اذا اتصلت دموعها المانح والمناح اسامئ رجالدندر المنح ميمك فتحى ويانك سكونيله والمنوحة شيوعه وزننده بركونه خوب ونازك يورينمك معناسنه در كه مراد صالنى صالنى كولكه سنه باقه رق يورينمكدر يقال ماح الغلام يميح ومنوحة اذا مشى يتبختر وينظر فى ظله اساسك يانه كوره قويدن قوغه يى ال ايله طولدرمق معناسنه موضوع اولوب معانئ سائره آندن مأخوذدر ومنه قاذيورويشى كبى نازكانه رفق وسهولتله يورينمك معناسنه در يقال ماح الرجل اذا مشى مشية البطة وقوينك صوبى يك آز اولمغله ايچنه انوب قوغه يى ال ايله طولدرمق معناسنه در يقال ماح الرجل اذا دخل البئر فملأ الدلو لقلة مائها وفائده لندر مك معناسنه در يقال

تفعيل وزننده تملح معناسنه در يقال ملح الرجل بمعنى تملح وطعامه طوزى مقدارندن زياده قوتورمق معناسنه در يقال ملح القدر اذا اكثر ملحها وشاعر شعرنده خوش آينده مضمون ياخود برتعبير دلنشين ايراد ايلمك معناسنه در يقال ملح الشاعر اذا اتى بشئ مليح وتملح ذوه برمقدار چه سمورمك معناسنه در يقال ملح الجزور اذا سمن قليلا الملحة ميمك كسريله ملح كبى حرمت وذمام وپيمان معناسنه استعمال اولنور يقال بينهما ملح وملحة اى حرمة وحلف وفى الامثال * فلان ملحه على ركبته * اى لاوفاء له اوسمين اوحديد فى غضبه شارح ديركه قول اوّل ديزاوزرنده اولان طوزادنى سببله بريشان ونابود اولمسندن مأخوذدر وقول ثانى يه كوره ملح شحم معناسنه اولوب زنجى طاقمه سنك اكثرى سموز لكلرى ركبه وفخذلرنده اولمغله آنلره تشبيه اولنمشدر وقول ثالث قول اوّل شعبه سندندر كه ادنى نفع ايله طوز قسمى طوزوب قالقديغى كبى اولدنى جزئى سببله هيجانه كلوب خشم وحدّت ايدر ديمكدر وزمخشرى اساسده كثير الخصومات اولانلر كايه ايلمشدر يعنى مخاصم ومقاتل اولوب قطعا جرأت احتدن باك وپرواسى يوقدر ياره لندقده ياره سنه اكمك ايچون ابتدا طوزنى حاضر ايدوب منظرة ناسده اولان ركبه سى اوزره وضع ايدرو بعضار بوراده ملح جرمت معناسنه دريديدى پس اكا كوره بى حرمتلكدن كنايه اولورا كا مجالس اولدقده احترام ورعايت ايدرمجلسدن قالقوب كيتدكدنصكره رفض حرمت ايدر ديمكدر كه مرجعى قول اوّل اولور كه وفاسز ديمكدر وملحه برزجل اسميدر وبرشاعر آديدر كه ملحة الجرمى آيله متعارفدر المليح اميروزننده شوراق صويه دينور ملح كبى وملاحتدن صفت اولورخوب ودلبرمعناسنه وملوحتدن وصف اولورطوزلووطوزلنمش نسنه يه دينور يقال سمك مليح اى مملح يعنى طوزلنمش بالق كه صلاموره ايدرلر ويقال قلب مليح اى ماؤه مليح الاملاح همزه نك كسريله شورصويه كملك معناسنه در يقال املح الرجل اذا ورد ماء ملحا وطلب صوشوزاولمق معناسنه در يقال املح الماء اذا صار ملحا وكان عذبا ودابته يه شورصو ايچورمك معناسنه در يقال املح الابل اذا سقاها ماء ملحا وطعامه طوزى قدرندن زياده قوترمق معناسنه در يقال املح القدر اذا اكثر ملحها الملوحة ميمك ضميله والملاحة كرامه وزننده والملوح قعود وزننده صوشور اولمق معناسنه در يقال ملح الماء وملح ملوحة وملاحة وملوحا من الباب الخامس والثالث والاوّل اذا صار ملحا وملاحه كوزل وخوب چهره اولمق معناسنه در يقال ملح الغلام ملاحة من الباب الخامس اذا حسن المليح اميروزننده بونارد ن صفتدر الملاح ميمك ضميله كبار وزننده والملاح كبار وزننده كه آندن ابلغدر يك كوزل آدمه دينور ملحك جمعى ملاح كلور كرام كبى واملاح كلور اشراف كبى وملاحون وملاحون كلور الملح ميمك فتحى ولامك سكونيله غيبت ايلمك معناسنه در كه مجازدر يقال ملحه ملحامن الباب الثالث اذا اغتابه وقوش پروازايدركن قنادلرنى تيز تير اوله رق چوق چوق اويناتمق معناسنه در يقال ملح الطائر اذا كثر سرعة خفقانه بجناحيه وقيون مقوله سنى بريان ايلمك ايچون اتسى صوده خشليوب دريسندن تويلرنى ازاله ايلمك معناسنه در يقال ملح الشاة اذا سمطها وامزرمك معناسنه در يقال ملح الولد اذا ارضعه وبرنسنه يى طوزلق معناسنه در يقال ملح السمك والقدر اذا طرح فيه الملح مذكر ضميرى تغليب ايچوندر ويقال فيه ملح ملحامن الباب الثانى وطواره شوراق طبراق يدرمك معناسنه در كه اكثرى كچى قسمنه يلادرر يقال ملح الماشية اذا اطعمها سبخة الملح وهى ملح وتراب الملح فتحتينله آنك فتيچ ياغنده اولان سكيرده كه اكريجه تعبير اولنور حادث اولور برمرض آديدر وملح برموضع آديدر وسياهله مخلوط آق اوزلق معناسنه در كه نعتنده املح دينور الملاحة ميمك فتحى ولامك تشديديله والملحة ميمك ولامك فتحيله طوزتكون ايدن يره دينور كه طوزله تعبيراولنور الملاح شدّاد وزننده طوزصتان كسيه ياخود طوزصاحتنه دينور وكچى طائفه سنه دينور طوزلو دكز صويه ملازمتله مبنى وليمان وبوغازلرنى يسنه دينور كه نهر وبحرك بوغازلرنى اصلاح ايلمك درعهده لريدر يقال هو ملاح نوتى ويقال هومن الملاحين اى متعهد النهر ليصلح فوهته الملاحة كابه وزننده كمجيلك ورئيسلك صنعتنه دينور الملاحية ميمك ضمى ولامك تشديديله والملاح رمان وزننده برنبات آديدر تركيده بيان نخودى ديدكلريدر الملاح كاب وزننده سفينه يى اجرا ايدن روزكاره دينور وطوربه يه دينور ومزراق يلانته دينور وارالقده اولان پرده يه دينور ستره معناسنه وپوراز يلى عقبنده لدوس اسمكه دينور ويغمور ياغارکن ره عارض اولان ستر تلكه دينور ومفاعله يانمدن مصدر ثانى اولور برخاتونك ممه سنى امك مراضعه معناسنه وناقه نك فرجى آغريدقده علاج وتدبيرا يلمكه دينور وطوزلوصوره دينور كه ملحك جمعى اولور الملاحى غرابى وزننده وبعضا مشدّد اولور برنوع بياض اوزمه دينور كه اوزون اولور يرمق اوزمى تعبيراولنور وبرنوع انجيره دينور واراكدن يعنى مسواك اغاجنك يمشندن بركونه يه دينور كه آنده بياض وجره وشهبه اولور الملحة طلحه وزننده دريانك انكين يره دينور لجة البحر معناسنه الملحة جرعه وزننده مهابت وبركت معنالريله در وملح لفظندن مفرد اولوركه خوش ودلكش ولطيف كلامه دينور وسياهله ممزج آقلغه

ماحه اذا نفعه ومسوا كلنمك معناسنه در يقال ماح فاه بالسواك اذا استاك ومسوا كله اغزدن توكرك وساليار چقرمق
معناسنه در يقال ماح من فيه الريق بالمسواك اذا استخرجه به وشفاعت قلمق معناسنه در تقول محني عند السلطان
اى اشفع لى وويرمك معناسنه در يقال ماحه اذا اعطاه المياحة كتابه وزننده بو دخى ويرمك معناسنه در يقال
ماحه يميحه ميحا ومياحة اذا اعطاه الامتياح افتعال وزننده ويرمك معناسنه در يقال امتاحه اذا اعطاه وحرارت
ياخود شدت عمل حيوانى غرق عرق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال امتاحت الشمس زفرى البعير اذا استدرت عرقه
قال فى الاساس امتاحه الحر والعمل اى عرقه الممايحه مفاعله وزننده برى بريله الفت ومخالطت ايلمك معناسنه در يقال
مايحه اذا خالطه الماحة ساحه وزننده ومرادفيدر كه حولويه دينور الماح بمورطه نك صاريسنه على قول بياضنه دينور
الميح ميمك كسريله چكردكى يومشق اولان كمتر خرمايه دينور شيص النخل معناسنه التميح تفعل وزننده اينشه اتركبى يوزى
يره مائل آهسته وناز كانه يوريمك معناسنه در يقال مر فلان يتميح اى يتكفؤ المياح كتان وزننده عقبة بن سالمك فرسى
اسميدر التمايح تفاعل وزننده هر طرفه تمايل ايده رك يوريمك معناسنه در يقال تمايح السكران اذا تمايل الاستماحة
عطيه ايستمك ياخود شفاعت رجا ايلمك معناسنه در تقول استمحته اى سألته العطاء اوسألته ان يشفع لى
المايح مرداس بن حوى نام كسه نك فرسى آديدر فصل النون النبح نونك فتحى وبانك سكونيله
والنبيح نونك فتحيله والنباح نونك ضميله والنباح نونك كسريله والتنباح تانك فتحيله كوپك اورومك وكيك وتكه
وييلان سسلنوب مله مك معناسنه در يقال نبح الكلب والظبى والتيس والحية نبحا ونبيحا ونباحا ونباحا وتنباحا
من الباب الثالث والثانى اذا صات مصباحده نباح غراب وزننده اسم اولمق اوزره مرسومدر كوپك وكيك سسنه دينور
الانباح همزه نك كسريله والاستنباح كوپكى اوردرمك معناسنه در تقول انبحته واستنبحته اى حملته على النباح
النبوح نونك ضميله اويه خلقنك غريو وهنكامه سى وكوپكلرينك اصواتنه دينور كه مجموعى بردن مسموع اولور
تقول سمعت نبوح الحى اى ضجتهم بما معهم من كلاب بوراده نبوح نبحك جمعيدر كه اسم اوله رق مستعملدر
اساسك بياننه كوره اصل نبح ونباح كلب صوتنه كه اورومك تعبير اولنور موضوعدر بعده كيك مقوله سى حيوان
اصواتنده دخى استعمال اولندى ونبوح جماعت كثيره يه اطلاق اولنور النباح كتان وزننده على المرتضى
رضى الله عنه حضرتلرينك مؤذنلرى اولان عامرك پدرى اسميدر ونباح شديد الصوت اولان كشى يه اطلاق
اولنور وكوز بونجغى ديدكلرى بونجقلره دينور كه مكه دن جلب اولنوب نسوان قلاده لرى ارالقلرينه ديزرلر مفردى
نباحه در ابو النباح محدثيندن محمد بن صالح كنيه سيدر النباح رمان وزننده قرقره وترديد ايله اوتمسى چوق
اولان چاوش قوشنه اطلاق اولنور النباح غراب وزننده مصدر واسمدر نته كه ذكر اولندى ونباح اسودك يعنى
بابا كوش تعبير اولنان برنوع ايرى سياه ييلانك آوازينه اطلاق اولنور النبحاء حمراء وزننده باغرغان كيكه اطلاق
اولنور ظبية صياحه معناسنه ذو نباح غراب وزننده تيمن نام تپه قربنده شربه ديدكلرى محلده برياصتم طاغك
آديدر النتح نونك فتحى وتاى فوقه يه نك سكونيله تره دينور عرق معناسنه ونتح ونتوح قعود وزننده مصدرلردر
بدندن ترچقمق معناسنه يقال نتح العرق نتحا ونتوحا من الباب الثانى اذا خرج من الجلد وطلومدن ياغ صزمق
معناسنه استعمال اولنور يقال نتح الدسم من النحى اذا رشح وكذا الندى من الثرى يعنى نمناك طپراقدن رطوبت
صزدى وبو معناده متعدى اولور صزدرمق معناسنه يقال نتحه الحر اذا رشحه ونتوح نتح لفظندن كه اسم اوله رق
مستعملدر جمع اولور صموغ الاشجار معناسنه كه اغاج يوصلرينه دينور اغاجدن نرشح اتديكيچون المنتحة مكنسه
وزننده كونه اطلاق اولنور است معناسنه الانتياح همزه نك وتانك كسريله جوهرى كرچه بونى نتح معناسنه
تفسير ايلمشدر لكن آنك بو ماده يه مناسب معناسى يوقدر بونده اوچ كونه غلط ايلمشدر اول تركيب يعنى نتح ماده سى
صحيحدر يعنى معتل دكلدر آنكچون انتياحك انده مدخلى ومطاوعتى يوقدر زيرا انتياح نوح ياخود نوحدن افتعال
اولور نتحدن انتتاح اولملودر ثانيا انتياحك عربيده معناسى يوقدر ثالثا استشهاد ايلديكى اشبو * رقشاء تنتاح اللغام
المزبدا * ارجوزه سنده روايت ميمله تمتاح عنواننده در نونله دكلدر شارحك بياننه كوره نسخهٔ موثوقهٔ صحاحده
الانتتاح عنواننده مشهود مزدر كه افتعالدر وارجوزه ده اصل تنتح اولوب اشباع اولنديغى غالبدر نته كه سايغدر
مترجم صحاح بو هنكامه لردن غفلتله افعال بابندن اوله رق رسم ايلمشدر النتوح يعسوب وزننده برقوش آديدر
النجاح نونك فتحيله والنجح نونك ضميله اسملردر ظفر بالشئ معناسنه كه حاجت ومطلوب اولان ايش بتمك
وبر آدم كندى حاجتنه ظفرياب اولمق معنالرينه در النجح نونك فتحى وجيمك سكونيله ذكر اولنان معنالردن مصدردر
ايش كندى بتمك وطالبك ايشى بتمك معناسنه تقول نجحت الحاجة نجحا من الباب الثالث اذا ظفرت بها ويقال

انجح الله طلبتك فنجحت هو اى قضيت مؤلف بو ماده يى دخى اقتصار ومضايقه اوزره رسم ايلمكله اساسدن
ومصباحدن وشارحدن تحقيق اولنه رق ترجمه اولنمشدر وبركوچ مصلحت سهولت بولمق معناسنه در يقال
نجح امره اذا تيسر وسهل الانجاح همزه نك كسريله بو دخى بر آدمك ايشى بتمك معناسنه در يقال انجحت الحاجة
اذا قضيت وحاجتنى روا قلمق معناسنه در يقال انجح الله حاجته اذا قضيها وبركسه حاجتنه ظفرياب اولمق
معناسنه در يقال انجح زيد اذا صار ذا نجح وانجاح غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال انجح بك الباطل اى غلبك
فاذا غلبته فانجحت به المنجح محسن وزننده ايشى بتن وايش بتورن آدملره دينور جمعى مناجيح ومناجح كلور
التنجح تفعل وزننده والاستنجاح بركسه دن كندى حاجتنى روا ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال تنجح الحاجة
واستنجحها اذا تنجزها قال فى الاساس استنجحنى حاجته وبالله استفتح واياه استنجح وتنجز قضاء حاجتى طلب ايلمك
معناسنه اولمغله صحاح مترجمنك بوراده ومنجز ماده سنده حاجت بتورمك معناسنه ترجمه لرى نابجادر حتى ينه
زمخشرى اساسنده استنجحه حاجت روا كردن خواست ازوى يعنى آندن حاجتنى روا اتمكى ايستدى عنوانيله
ومصباحده تنجز الحاجة اذا طلب قضاها ممن وعده اياها عنوانيله تفسير ايلمشدر النجيح امير وزننده فكر درست
ورأى صواب معناسنه مستعملدر يقال رأى نجيح اى صواب وايش بتوريجى آدمه دينور يقال رجل نجيح اى منجح
وسير شديد وسريع معناسنه استعمال اولنور كه موصل منزل مقصوددر يقال سير نجيح اى شديد الناجح بو دخى
سير سريعه وصف اولور ومتيسر اولان مطلوبه دينور التناجح تفاعل وزننده پدرى صادق رؤيالر كورمك
معناسنه مستعملدر يقال تناجحت احلامه اذا تتابعت بصدق نجيح امير وزننده ونجيح زبير وزننده ونجاح
سحاب وزننده ومنجح محسن وزننده اساميدندر عبد الله بن نجيح كه امير وزننده در محدثيندندر النجاحة نونك
فتحيله صبر معناسنه مستعملدر كه ظفر مقصودى مستلزمدر ومنه نفس نجيحة اى صابرة النحيح نونك فتحيله
بوغاز خرلدامق كبى بوغازك ايچ طرفندن ايچروده سسى ترديد ايلمك معناسنه در بوغازه بلغم طيقاندقده اولور
يقال نح الرجل نحيحا من الباب الثانى اذا تردد صوته فى جوفه ونحيح شحيح لفظنه اتباع اولور يقال فلان شحيح
نحيح اى بخيل جدا النحنحة زلزله وزننده والتنحنح ترلزل وزننده بونلرده نحيح معناسنه در لكن بونلر مكرر
اولمغله ايح ايح ديو بوغازى مكررا خرلدادوب سسلندرمك اولور يقال نحنح الرجل وتنحنح بمعنى نح زمخشرى
اوكسورمكله تفسير ايلمشدر كويا كه معناى لازميدر وفقهاء بلا عذر تنحنحى مفسدات صلواتدن عد ايلمشلردر
بونلرى وانقولى قارن كورلده مكله ترجمه ايلمسى اغربدر ونحنحه بر آدمى وجه قبيحله رد ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال نحنح السائل اذا رده ردا قبيحا النح نونك فتحى وحانك تشديديله دابه يى سرعتله يورتمك معناسنه در
زجر ايله ياسوطله يا اغرا ايله يقال نح الجمل نحا من الباب الاول اذا حثه اى اسرعه النحاحة نونك فتحيله صبر وثبات
معناسنه در وجود وسخاء معناسنه در وبخل ودنائت معناسنه كلمكله ضد اولور النحانحة جحاجحة وزننده
بخيل ولئيم اولان جماعته اطلاق اولنور كنديلردن برنسنه طلب اولندقده نحنحهٔ خلق اتدكلريچون مفردى
نحنح در يقال قوم نحانحة اى بخلاء لئام قال فى الاساس هؤلاء من اقوام غير اقزام وجحاجحة غير نحانحة وعربلر ما انا
بنحنح النفس عن كذا ديرلر ما انا بطيب النفس عنه معناسنه كويا كه نحنحه ايله بلغمدن پاك اولمش بوغازه تشبيه
اولنمشدر نحيح زبير وزننده ابن عبد اللهدر كه بنى دارم جماعتندن برشخص جاهلى در الندح مدح وزننده
والندح نونك ضميله چوقلق كثرت معناسنه در وبوللق سعه معناسنه وككيش ومتسع اولان يره دينور وطاغك
مقابله يه كلن ديوار كبى ركننه دينور سند الجبل معناسنه جمعى انداح كلور وندح نونك فتحيله مصدر اولور بولالتمق معناسنه
يقال ندحه ندحا من الباب الثالث اذا وسعه ومنه قول ام سلمة لعايشة رضى الله عنهما قد جمع القرآن ذيلك فلا تندحيه
اى لا توسعى الذيل بخروجك الى البصرة وارادت قوله تعالى وقرن فى بيوتكن ولا تبرجن الاية الندحة حمزه
وزننده والندحة جرعه وزننده والمندوحة ميمك فتحيله والمنتدح ميمك ضمى ودالك فتحيله بونلرده بوللق سعه
معناسنه در وبول يره دينور مندوحه ومنتدح اسم مفعوللردر ياخود اسم مفعول معناسنه مصدرلردر تقول من ذلك
لك ندحة وندحة ومندوحة ومنتدح اى سعة قال الشارح ومنه حديث عمران بن الحصين ان فى المعاريض لمندوحة
عن الكذب يعنى بر سوزى توريه وكنايه طريقيله سويلمكده كذبدن خلاص وبرأت واردر كه كذبدن عد اولنمز مراد
يلان سويليه جككه كنايه وتوريه والغاز جهتيله سويله ديمكدر الندح نونك كسريله آغرلق ثقل معناسنه در
وايراقدن كورينن شيئه دينور بنو منادح جهينه قبيله سندن بربطن در التندح تفعل وزننده توسع معناسنه در كه
بولالمق وناس مجلسده سيرك سيرك ككيش اوتورمق معناسنه در بو مناسبتله قيون وكچى قسمى بغايت طوقلقلرندن

ناشی صقشمیوب سیرك سیرك ککیش یاتمق معناسنده استعمال اولنمشدر یقال تندحت الغنم من مرابضها
اذا تبددت واتسعت من البطنة شارح دیرکه مأخذ قاموس اولان عبابده فی مرابضها ومسارحها عنوانیله مثبت
اولمغله بوراده من فی معناسنه در پس تندح مرابضه مخصوص اولمیوب مرعاده دخی طوق اولدقلرنده هر بری
برطرفه چکیلورلر وآج اولدقلرنده بردانه اوتلق اوزره مجموعی هجوم ایلدکدن بشقه مجتمعا اوتلامق عادتلریدر
واساسده تندحت الغنم فی مرابضها اذا امتدت واتسعت من البطنة عنوانیله مرسومدرکه طوقلقدن بری برندن
چکیلوب متسع اولدیلر دیمکدر پس والقولی وقانون الادب مترجمنك ترجمه لری عجیبدر نادح اسامیدندر
الاندحاح همزه نك کسری ونونك سکونیله بونك موضع ذکری دحح فصلی اولوب لکن جوهری غلط ایلمکله
بوراده رسم ایلدی فی الحقیقه دحح ماده سندن انفعالدر الاندیاح بودخی انداح کلمه سندن مصدردر بونکده
موضعی دوح ماده سیدر جوهری بونده دخی غلط ایدوب بوراده ذکر ایلدی مترجم دیرکه زبیدی مرحومك لحن
العوام کتابنده مشروح اولدیغی اوزره ابتدا وهم مزبور ابو عبیدده واقع اولمشدر جوهری دخی من غیر ملاحظة
آندن صحاحه نقل وثبت ایلمشدر النزح نونك فتحی وزای معجمه نك سکونیله والنزوح قعود وزننده بعید اولمق
معناسنه در یقال نزحت الدار نزحا ونزوحا من الباب الثالث والثانی اذا بعد ونزح قویینك مجموع صوینی چکمك
یاخود دبنده برمقدارجه صو قالنجه چکمك معناسنه در یقال نزح البئر اذا استقی مائها حتی ینفذ او یقل وبو معناده
لازم اولور یقال نزحت البئر فهی نازح وبر آدم دیارندن غیبت بعیده ایله غائب اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نزح به
علی بناء المجهول اذا بعد عن دیاره غیبة بعیدة وبر آدمك یابر جماعتك هپ قویلرینك صولری چکیلوب بتمك معناسنه در
یقال نزح القوم اذا نزحت آبارهم الانزاح همزه نك کسریله بودخی قویینك صویی توکنجه قدر یاخود آزجه
قالنجه قدر چکمك معناسنه در یقال انزح البئر بمعنی نزحها النازح والنزح ضمتینله والنزوح صبور وزننده
ایراق اولان شیئه دینور وصویی چکلمش قویی یه دینور النزح فتحتینله بولانق صویه دینور وصوینك اکثری
چکلمش قویی یه دینور النزیح امیر وزننده بعید معناسنه در یقال بلد نزیح ای بعید المنزحة مکنسه وزننده قوغه یه
وصو چکمکده قوغه منزلنده اولان شیئه دینور طولمبه بقراجی کبی المنتزح میمك ضمی وزانك فتحیله مصدر
یاخود اسم مکاندر یقال هو بمنتزح ای ببعد جوهری ابن هرمه نام شاعر کندی اوغلنك مرثیه سنده * فانت من الغوائل
حین ترمی * ومن ذم الرجال بمنتزاح * بیتنك الفنی اشباعه حمل ایلمشدر مرثیه تعبیرنده سهو ایلمشدر زیرا شاعر اول
قصیده ایله قاضی جعفر بن سلیمانی مدح ایلمکله قصیده مدحیه اولور المنازیح مصابیح وزننده دیارندن بعید اولان
اشخاصه دینور منزاح مفردیدر یقال قوم منازیح ای بعیدون من اوطانهم النازح اسمادندر محمد ابن نازح
محدثیندندر لیث بن سعیددن روایت ایلمشدر النسح نونك فتحی وسینك سکونیله والنساح غراب وزننده
خرما تلاشندن وباشلرنده اولان قبوقلردن زنبیل وسپت دیبلرنده قلان خرت مرت مقوله سنه دینور ونسح مصدر
اولور صاورمق معناسنه یقال نسح التراب نسحا من الباب الثالث اذا اذراه النسح فتحتینله طمع ایلمك معناسنه در
یقال نسح به نسحا من الباب الرابع اذا طمع به المنساح مصباح وزننده طبراق آتاجق وطپراق صاوره جق
کورکه دینور نساح سحاب وکتاب وزنلرنده یمامه ده بروادی آدیدر آنده بروقعه اولمغله یوم نساح بین العرب
معروفدر نسیح نونك ضمی ویای مشدده نك کسریله کویا که نسیح لفظندن مصغردر ینه یمامه ده بروادی آدیدر
النشح نونك فتحی وشین معجمه نك سکونیله والنشوح قعود وزننده قانمق مرتبه سندن آز ایچمك علی قول طلوم
کبی طولمق درجه سنده ایچمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال نشح الماء نشحا من الباب الثالث اذا شربه دون
الری اوشربه حتی امتلأ لکن بو اختلافه مبنی اولمغله مؤلفك اضداددن تعدادی منظور فیهدر ودابه یه برمقدارجه
صوسزلغنی تسکین ایده جك قدر صو ایچورمك معناسنه در یقال نشح الخیل اذا سقاها ما یفثأ غلتها النشوح
صبور وزننده آزجه صویه دینور النشح ضمتینله سرخوشلره اطلاق اولنور نشوح مفردیدر النشاح کتان
وزننده شول طلومه وقربه یه اطلاق اولنور که صو ایله طلو اولمغله طشره رشح ایلیه یقال سقاء نشاح ای ممتلئ
نضاح النصح نونك ضمیله والنصاحة فصاحه وزننده والنصاحیة کراهیه وزننده اوکوت ویرمك معناسنه در
یقال نصحه ونصح له نصحا ونصاحة ونصاحیة من الباب الثالث اذا وعظه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو ماده
ایکی معنایه موضوعدر بری خلوص ونقاء وبری التیام ورفاء معناسیدر ناصح منصوح له اولانه قولنی اخلاص ایلمك
مناسبتیله پند ووعظده استعمال اولندی یاخود خیاط ثوب ممزوقی رفو واصلاح ایلدیکی کبی ناصح منصوح لهك
حالنی اصلاح ایلمکله پند ونصیحتده استعمال اولندی ونصیحت که اوکوده دینور اسمدر منصوح لهك دنیوی

واخروی بالجمله خیرنی اراده دن عبارتدر وجیز اسمادندر جمعیت معانی یی متضمن برکلمه در فلاح لفظی کبی دنیا واخری
خیرنی اجمع اولمغله کلام عربده عدیلی یوقدر نته که مداردین اولان اشبو الدین النصیحة لله ولرسوله ولکتابه ولائمة
المسلمین وعامتهم حدیثی ناطقدر قالدیکه نصیحت لله حضرت حقك وحدانیتنه صحت اعتقاد وعبادات وطاعاتنده
اخلاص نیتدن عبارتدر ونصیحت للرسول فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك رسالت ونبوتنی تصدیق
وشرعنی تقبل وامر ونهینه انقیاد ایلمکدن عبارتدر ونصیحت للکتاب قرآن مبینی تصدیق ومنطوی اولدیغی احکامله
عمل قلمقدن عبارتدر ونصیحت للائمة امام المسلمین اولنلره شرعه موافق اوامر ونواهیلرنده اطاعت وبغی وخروجدن
مجانبت ایلمکدن عبارتدر ونصیحت للعامة هر کسی مصالحلرینه ارشاد وخیره دلالتدن عبارتدر انتهی ونصح برنسنه
خالص وبیغش اولمق معناسنه در یقال نصح الشیء اذا خلص ولباس دیکمك معناسنه در یقال نصح الخیاط الثوب
اذا خاطه وعربلر نصح الرجل الری دیرلر صویی ایچوب کرکی کبی سیراب اولدی معناسنه که خلوص معناسندن مأخوذدر
نته که اساسده نصحت الابل الری ای صدقته عبارتیله مجاز اولمق اوزره مرسومدر ونصح الغیث البلد دیرلر یغمور شمول
اوزره یاغمغله قطعا آچق وارالق قالمامق وجه اوزره هر یرده متصل چایرلر ونباتلر نابت اولدی معناسنه که
خیاطت معناسندن مأخوذدر ترزی اصلا ثوبده فتق وخلل ترك ایتمیه رك لباسی دیکوب ملتئم ایلدیکی مناسبتنه
مبنیدر الناصح والنصیح امیر وزننده پند ونصح ایدن آدمه دینور ناصحك جمعی نصح کلور رکع وزننده ونصاح
کلور قطاع کبی وناصح الجیب درونی غل وغشدن پاکیزه صافدل آدمه اطلاق اولنور جیبدن مراد قلبدر وناصح
خالص باله اطلاق اولنور وترزی یه دینور خیاط معناسنه وناصح حارث بن مراغه یاخود فضالة بن هندك فرسی
اسمیدر وسوید بن شدادك فرسی آدیدر وناصح ونصیح اسامیء رجالدندر التنصح تفعل وزننده بودخی جامه
دیکمك معناسنه در یقال تنصح الثوب اذا خاطه وناصحلنمك معناسنه در یقال تنصح فلان اذا تشبه بالنصحاء النصیحة
سفینه وزننده نصح ونصاحتدن اسمدر اوکوده دینور فارسیده پند دیرلر النصاح شداد وزننده والناصحی مبالغة
نفسنه نسبتله ترزی یه دینور خیاط کبی النصاح کتاب وزننده لباس دیکجك رشته یه دینور جمعی نصح کلور ضمتینله
ونصاحه کلور نونك کسریله شارح دیرکه جمعنده اولان کسره والف مفردنده اولنلرك غیریدر دلاص کلمه سی کبی
وهاء تأنیث جمع ایچوندر ونصاح شیبة القاری پدرینك اسمیدر المنصحة والمنصح میملرك کسریله اسم آلتلردر
ایکنه یه دینور مخیطه کبی المتنصح اسم مفعول بنیه سیله یمالو لباسه دینور یقال ثوب متنصح ای مترقع وهر یری
محکم دیکلمش جامه یه ده دینور یقال ثوب متنصح ای مخیط جیدا المنصوحة شول ارضه اطلاق اولنور که
هر طرفنه کرکی کبی یغمور یاغمقله چایر وچمنلری بری برینه متصل اولوب اصلا خالی یری قالمامش اوله یقال ارض
منصوحة ای مجودة متصلة النبات الانصاح همزه نك کسریله صویه قاندرمق معناسنه در که ذکر اولنان
نصح ری معناسندن مأخوذدر یقال انصح الابل اذا ارواها النصاحات نونك کسریله جمالات وزننده دریلره
دینور جلود معناسنه مفردی نصاحه در بری برینه دیکلدیکیچون اطلاق اولنمشدر ومیمون آغنه اطلاق اولنور که
میمون صیادلری برقاچ ایپلری شبکه طرزنده حلقه حلقه اتدکدنصکره برمحله نصب وآنکله صید ایدرلر ونصاحات
سراة قضاسنده برنیچه طاغلرك آدیدر النصحاء صحراء وزننده برموضعدر منصح منبر وزننده بربلده در
المنصحیة میمك وصادك فتحیله تهامه ده برصو آدیدر منصح مسکن وزننده برموضعدر الانتصاح افتعال وزننده
نصیحتی قبول ایلمك معناسنه در یقال انتصح الرجل اذا قبل النصح التوبة النصوح صبور وزننده توبهٔ صادقه
دیمکدر یاخود رجوع وتوبه ایتدیکی کناهه بردخی رجوع ایلمامك یاخود توبه ایلدیکی کناهی بردخی ارتکاب ایلمامکه
قصد نیتله مقرر اولان توبه دن عبارتدر مؤلف بونکله اشبو توبوا الی الله توبة نصوحا کریمه سنه اشارت ایلمشدر
بیضاوی دیرکه نصوح ابنیهٔ مبالغه دندر توبه ایله نفسنه نصح ایدن تائبك صفتیدر بعده مبالغة اسناد مجازی
جهتیله توبه یه وصف اولمشدر امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن سؤال ایتدکلرنده آلتی نسنه دن عبارتدر
دیدیلرکه ذنوب ماضیه یه ندامت وفرائض فائته یی قضا ورد مظالم واستحلال خصوم وذنوبه عائد اولمامغه عزیمت
وسابقده نفسی معصیتده ایلدیکی کبی من بعد طاعات الهیه ده تربیه ایلمکدر النضح تونك فتحی وضاد
معجمه نك سکونیله صوسرپمك وصوله مق معناسنه در یقال نضح البیت نضحا من الباب الثانی اذا رشه وبرمقدارجه
صو ایله صوسزلغنی نوعا تسکین ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نضح عطشه اذا سکنه وایچوب قانمق
علی قول قانمقدن دون ایچمك معناسنه در که بونلرده مجازدر جکرینه صوسرپمش اولور یقال نضح الرجل اذا روی
اوشرب دون الری ضد لکن اختلافه مبنی اولمغله ضدیتی مسلم دکلدر واکین واشجار مقوله سنی سقادوه سیله

مطلب

صوارمق معناسنه مستعملدر يقال نضح النخل اذا سقاها بالسانية وبرآدمه اوق سرپمك معناسنه مستعملدر يقال
نضح فلانا بالنبل اذا رماه واغاج يبراقلرى ظهورنده يارلمق معناسنه‌در كه يبراق يارمق تعبير اولنور بودخى مجازدر
كويا كه اغاج يبراقلرى سرپمش اولور يقال نضح الشجر اذا تفطر ليخرج ورقه وتازه اكين سنبله‌سى اوزلنمكه
بشلمق معناسنه مستعملدر يقال نضح الزرع اذا ابتدأ الدقيق فى حبه وهو رطب وتبوّل ايدركن اويلقلره بول
طوقندرمق معناسنه مستعملدر يقال نضح بالبول على فخذيه اذا اصابهما به وسپتده اولان خرمالرى بوشالدوب
صاچمق معناسنه مستعملدر يقال نضح الجلة اذا نثر ما فيها وبرمسلط نسنه‌يى صاووب دفع ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال نضحه عنه اى ذبّه ودفعه ونضح وتنضاح تانك فتحيله قريه‌دن صوصزمق معناسنه‌در يقال نضحت
القربة نضحا وتنضاحا من الباب الثالث اذا رشحت وكوز پيكار كبى ياش فشقرتمق معناسنه‌در كه بونلرده مجازدر
يقال نضحت العين اذا فارت بالدمع الانضاح همزه‌نك كسريله بودخى تازه اكين دانه‌لرى اوزلنمكه بشلمق
معناسنه‌در يقال انضح الزرع بمعنى نضح وبرشيئه برنسنه بيلاشدرمق معناسنه مستعملدر كرك حقيقى وكرك معنوى
اولسون يقال انضح عرضه اذا لطخه المناضحة مفاعله وزننده بودخى برحواله نسنه‌يى صاومق معناسنه‌در
يقال ناضحه عنه اذا ذبّه ودفعه الانتضاح افتعال وزننده بودخى كوز پيكار كبى ياش فشقرتمق معناسنه‌در يقال
انتضحت العين بمعنى نضحت ومتوضى بعد الوضوء وسوسهٔ شيطانى‌يى دفع ايچون عورت يرينه برمقدار صو سرپمك
معناسنه مستعملدر يقال انتضح المتوضئ اذا نضح ماء على فرجه بعد الوضوء التنضح تفعل وزننده انتضاح ايله
معناى اوّلده مرادفدر يقال تنضحت العين بمعنى انتضحت وبرمضايقه‌لى نسنه‌دن صيرلوب چقمق معناسنه‌در كه
سرپلمك معناسندن مأخوذدر يقال تنضح منه اذا انتقى وتنصل الاستنضاح بودخى بعد الوضوء عورت يرينه
برمقدار صو سرپمك معناسنه مستعملدر يقال استنضح المتوضئ بمعنى انتضح النضوح صبور وزننده
والنضحية جهنيه وزننده اوقى پك ايراق سورن متين يايه اطلاق اولنور يقال قوس نضوح ونضحية اى طروح
نضاحة بالنبل ونضوح آغزاوتنه دينور وجور معناسنه آغزك نيره‌سنه وضع اولنورسه اولسون وبرنوع طيب
اسميدر النضاح شدّاد وزننده سقادوه‌سنى شدتله سوروب تيرتيز زرع واشجار صوارر اولان سقايه دينور ونضاح بن
اشيم الكلبى بررجلدر المنضحة مكنسه وزننده زرافه معناسنه‌در كه اكين واغاج وباغچه صواره‌جق آلته دينور كه
باقردن وتوجدن اولور باغچوانلرك تنكه‌دن كوز كوز سطللرى كبى النطح سطح وزننده بوينوزلى حيوان
بوينوزيله اورمق معناسنه‌در كه سوسمك تعبير اولنور يقال نطحه الكبش نطحا من الباب الثالث والثانى اذا ضربه
بقرنه ونطح منازل قمردن شرطان اسميدر كه حمل برجنده مصوّر اولان حمل صورتنك ايكى بوينوزى مثابه‌سنده‌در
وبو تسميه بالمصدردر اكا ناطح دخى ديرلر الانتطاح افتعال وزننده مشاركت ايچوندر تناطح كبى بوينوزلو
حيوانلر سوسشمك معناسنه‌در يقال انتطحت الكباش اى تناطحت النطيحة نصيحه وزننده سوسلمكدن
هلاك اولمش ديشى حيوانه دينور منطوحه معناسنه‌در مذكرنده نطيح دينور لكن مؤلف بصائرده نطيحه
منطوحه معناسنه اولوب آخرنده‌كى هاء فريسه واكيله كبى اسميت ايچون اولمق اوزره ثبت ايلمشدر ونطيح صيادك
قرشوسندن ظهور ايدوب كلن شكاره اطلاق اولنور كرك قوش وكرك سائر جانور اولسون كويا كه صيادى بوينوزيله
استقبال ايدر وبو عند الصياد مشؤمدر ونطيح اوغورسز مشؤم كشى‌يه اطلاق اولنور كه مجاز بمرتبتين در وجبهه‌سنده
ايكى دائره‌سى يعنى چفته‌سى اولان آته اطلاق اولنور كه كريه ونامبارك عدّ ايدرلر جنديلر چفته‌لو تعبير ايدرلر بردانه
اولورسه مسعود اعتبار ايدرلر الناطح نطح ديدكلرى مذكور منزل قمره اطلاق اولنور وصيادك اوكندن ظهور ايدن
صيده اطلاق اولنور نطيح كبى وناطح بوينوزلو حيوانه دينور ومنه يقال ماله ناطح ولا خابط اى شاة ولا بعير برنسنه‌يه
مالك دكلدر ديمجك يرده ضرب اولنور النواطح ناطحك جمعيدر محن وشدائده اطلاق اولنور بوينوزلو سوسن
حيوانه تشبيهله يقال كلأك الله من نواطح الدهر اى حفظك من شدائده النطحة فتحه وزننده بناء مرّه‌در كه
بركرّه سوسمك معناسنه‌در وجنك وقتل معناسنده استعمال اولنور ومنه الحديث فارس نطحة او نطحتان ثم
لا فارس بعدها ابدا اى فارس تنطح مرّة او مرّتين ثم يزول ملكها يعنى اهل فرس كه مجوسيلردر اهل اسلامله بركرّه
ياخود ايكى كرّه حرب وقتال ايدرلر بعده سامان ملك ودولتلرى زائل وجمعيت وسلطنتلرى مضمحل اولور
شارحك بيانته كوره فارس اهل فارس تقديرنده‌در ونطحة ونطحتان كلمه‌لرى بعض امهاتده رفعله وبعضده نصبله
مضبوطدر رفع روايتنه كوره لهم نطحة تقديرنده‌در ونصبه كوره ينتطح نطحة تقديرنده‌در بو صورتده نصبلرى
فعل محذوفدن مصدريت اوزره اولور نطحه مادّه‌سى فعله دال اولديغيچون حذف اولنمشدر وبونده نطحتان

كلمه‌سنك الفى احوال ثلاثه‌ده تثنيه‌نك الفله ورودى لغتنه مبنيدر ساحران لفظى كبى انتهى الانظاح ظاى معجمه ايله
انضاح وزننده وآنده لغتدر كه اكين خوشه‌سى اوزلنمكه بشلمق معناسنه‌در يقال انظح السنبل اذا جرى فيه الدقيق
النفح نونك فتحى وفانك سكونيله والنفاح نونك ضميله والنفحان فتحاتله طيب وعطرك رايحه‌سى يايلمق
معناسنه‌در يقال نفح الطيب نفحا ونفاحا ونفحانا من الباب الثالث اذا فاح ويل اسمك معناسنه مستعملدر يقال
نفحت الريح اذا هبت واساسنده نفحت الريح اذا نسمت وتحركت اوائلها عنوانيله مرسومدر وطمرك قانى آتيلوب
فشقرمق معناسنه مستعملدر يقال نفح العرق اذا نزى منه الدم وبرنسنه‌يى ايراقدن قلج صالوب چالمق معناسنه
مستعملدر كويا كه همان رايحه‌سى وارر يردن چالار يقال نفح الشئ بسيفه اذا تناوله يعنى من بعيد وبركسيه نسنه
ويرمك معناسنه مستعملدر يقال نفح فلانا بشئ اذا اعطاه وكيسويى برى اوته صالوب تحريك ايتمك معناسنه
مستعملدر مطيب اولمغله كويا كه رايحه‌سنى نشر ايدر يقال نفح اللمة اذا حركها النفحة لمحه وزننده تاء وحدتله
برقوقام رايحهٔ طيبه‌يه دينور وبراسيم يله دينور كه نفس آنكله تروّح ايدر واستعاره جهتيله شرّ وكريهه‌ده دخى
استعمال اولنور نفحة العذاب آندن برقطعه ديمكدر مؤلف بونكله اشبو آيت كريمه‌يه اشارت ايلمشدر قال الله تعالى
ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك اى قطعة منه ونفحه خالص سوده اطلاق اولنور النفوح صبور وزننده
سودى فراوان ناقه‌يه اطلاق اولنور كه صاغمقسزين همان سودى ادرار ايدر اوله عطاء معناسندن مأخوذدر
واوقى پك ايراق سورن يايه اطلاق اولنور النفيحة نونك فتحيله نفوح ايله معناى ثانيده مرادفدر ونبعك يعنى
ايلغين اغاجنك بربداغنه دينور كه آندن ياى اتخاذ ايدرلر المنافحة مكافحه وزننده ومرادفيدر كه روبرو مخاصمه ايلمك
معناسنه‌در كرك لسانله وكرك يد وآلاتله اولسون يقال نافحه اذا كافحه وخاصمه نفح بالسيف معناسندن مأخوذدر
الانفحة همزه‌نك كسرى وفانك فتحى وحانك تخفيفيله وقليلا حاء مشدّد اولور كذلك قليلا فاء مكسور اولور والمنفحة
ميمك كسريله والتنفحة باى موحده‌نك كسريله برنسنه‌در كه كوچك سودامن اوغلاغك قارنندن چقار سود ايله
اصلانمش يوك پارچه‌سنه صقلدقده پنير كبى منجمد اولوب قاتيلنور اوغلاق اوتلامغه بشلدقده اول قورصق
اولور تركيده اكا پنيرمايه‌سى وقورصق مايه‌سى تعبير اولنور جوهرى اشبو انفحه‌يى كرش ايله تفسير ايلمكله سهو ايلمشدر
شارح ديركه جوهرى مطلق كرش ايله بيان ايلمامشدر كه سهوه عزو اولنه بلكه اوغلاق نسنه يدكدنصكره اكا
كرش دينور ديمكله مؤلفك كلاميله متحددر انتهى واشبو پنيرمايه‌سنى هر حيوانده اولور خصوصا طاوشنك
پنيرمايه‌سنى محمومك ابهامنه تعليق مدار شفادر وانفحه لفظنك جمعى انافح كلور النفح فتحتينله بعيد معناسنه‌در
يقال نية نفح اى بعيدة النفيح سكين وزننده والمنفح منبر وزننده برقومك اقربا ومتعلقاتندن دكل ايكن آنلره
صكره‌دن دخيل ومختلط اولانه دينور يقال رجل نفيح ومنفح اى معنّ الانتفاح افتعال وزننده برآدمه مخاصمه
وجهيله معترض اولمق معناسنه‌در يقال انتفح به اذا اعترض له وموضع آخره منقلب اولمق معناسنه‌در يقال انتفح
الى موضع كذا اى انقلب اليه النفّاح شدّاد وزننده هركسه منعم وكثير النفع اولان خيرلو آدمه دينور يقال رجل
نفاح اى نفاع منعم على الخلق وخاتونك زوجنه دينور الانفحة همزه‌نك وفانك فتحيله بادنجانه شبيه برشجر آديدر
النقح نونك فتحى وقافك سكونيله كمكدن ايلك چقرمق معناسنه‌در يقال نقح العظم نقحا من الباب الثالث اذا
استخرج مخه وبرنسنه‌نك قبوغنى كيدرمك معناسنه‌در يقال نقح الشئ اذا قشره واغاج دالنك دوكلرنى يونوب
دوزلتمكله اصلاح وهموار قلمق معناسنه‌در يقال نقح الجذع اذا شذّبه عن ابنه ونقح يازموسمنده هواده ظهور ايدن
آق بلوده دينور التنقيح تفعيل وزننده بودخى كمكدن ايلك چقرمق معناسنه‌در يقال نقح العظم بمعنى نقحه
واغاجك دالنى يونوب دوكلرى دوزلتمك وهموار ايلمك معناسنه‌در يقال نقح الجذع بمعنى نقحه وتنقيح الشعر بوندن
مأخوذدر كه بيكانه الفاظ وحشو ياتدن وتعبيرات بارده ومعانى شارده‌دن پاكيزه ومهذّب قلمقدن عبارتدر يقال
نقح الشاعر شعره اذا هذّبه قال الشارح خير الشعر الحولى المنقح غريبدر كه وانقولى وقانون الادب مترجمى حولى كلمه‌سنى
سنه معناسنه حمل ايله شعرك خيرلوسى يلنده چقوب الفاظ ثقيله‌دن پاك اوله ديو تفسير ايلمشدر بوراده حول ايسه
حذاقت ودقت نظر معناسنه‌در الانتقاح افتعال وزننده بودخى كمكدن ايلك چقرمق معناسنه‌در يقال
انتقح العظم بمعنى نقحه الانقاح همزه‌نك كسريله تنقيح شعر معناسنه‌در يقال انقح الشعر بمعنى نقحه وقحط
وضرورت ايامنده بيع ايچون قلجك زينتنى صويوب چقرمق معناسنه استعمال اولنور يقال انقح الرجل اذا قلع
حلية سيفه فى الجدب والفقر المنافحة منافحه وزننده ومرادفيدر كه مخاصمه معناسنه‌در يقال نافحه اذا نافحه
كويا كه برى برينك قوللرنى بودايوب دريلرنى صويارلر النقح فتحتينله طاشى طپراغى اولميان خالص قومه دينور

التنقح تفعل وزننده برحيوانك ضعف وزبونلغندن وجودنده شحم وقوتى آزالمق معناسنه در يقال تنقح شحمه
اذاقل النكاح نونك كسريله وطئ معناسنه در كه جماع ايلمكدر وجماعك اباحتى ايچون برخاتونى انشايه
موضوع شرعى اولان زوجت وتزوجت قوللريله كندويه زوج يعنى اش ايلمك معناسنه در وبوطرفينده جارى
اولور كه برخاتون برارى كندوسنه وجه مذكور اوزره چفت ايلمك معناسنه ده اولور يقال نكح الرجل المرأة نكاحا
من الباب الثالث والثانى اذا وطئها ويقال نكحها اذا عقدها وزوجها للوطئ ويقال نكحت المرأة اذا تزوجت وهى
ناكح وناكحة اى ذات زوج ويقال للمرأة حللت فانكحى اى فتزوجى معلوم اوله كه كتب فقهيه ده نكاح لفظى فى الاصل
ضم وجمع معناسنه اولمق اوزره مرسومدر كما قال الشاعر * ان القبور تنكح الايامى * النسوة الارامل اليتامى * ومغربك
بياننه كوره وطئ معناسنده حقيقت اولوب سببيت علاقه سيله عقد وتزوجده دخى استعمال اولندى لكن مصباحك
بياننه كوره غلبه ومخامره معناسنه اولان نكح دواء ونكح نعاسدن ياخود انضمام معناسنه اولان تناكح اشجار
ماده سندن ياخود نكح المطر معناسندن مأخوذ اوله بوصورتلرده عقد وجماعك هر برنده حقيقت اولمز فى الواقع
معنيين مزبوريندن هر برى بلا قرينة منفهم اولمز مثلا نكح فى بنى فلان قولى عقدى مشعردر ونكح زوجته قولى جماعى
مفيددر وبو كيفيت مجاز علامتلريدر واكر معانئ مذكوره دن مأخوذ دكلدر دينور ايسه البته اشتراك مترجح
اولور زيرا قسميندن هر برى انجق مع القرينه منفهم اولور لكن المجاز خير من الاشتراك مؤداسنجه برينك مجازيتنه
قائل اولمق اسلمدر وراغبك مفرداتده تقريرينه كوره اصل عقد معناسنه موضوعدر جماع آندن مستعاردر بونك
صورت عكسى محالدر زيرا تعاطئ جماعى استقباح ايتدكلرى كبى ذكر وتصريحنى دخى استقباح ايتملريله اسماء
جماعك مجموعنى كنايه ايلمشلردر پس غير مستفظعى مستفظعدن استعاره ايلمك محالدر ومؤلف بصائرده الوطئ
وقد يكون للعقد قوليله عكسنى تلميح ايلمشدر انتهى ونكاح كوزه اويقو غلبه ايدوب پينكى قارشمق معناسنه در مؤلفك
عادتى اوزره بو مجازدر يقال نكح النعاس عينه اذا غلبها ويره يغمور پك تأثير ايدوب ثرى اطلاق اولنان تمناك
طپراغه قدر وارمق معناسنه مستعملدر يقال نكح المطر الارض اذا اعتمد عليها وبوراده اعتماد لفظى عمد الثرى
ماده سندن مأخوددر كه يغمور ثرايه تأثير ايدوب اصلاتمق معناسنه در الناكح والناكحة وجه مذكور اوزره
ذات زوج اولان خاتونه دينور يقال امرأة ناكح وناكحة اى ذات زوج پس طالق وحايض كبى نسب اوزره مبنيدر
ونهايه نك بياننه كوره همان فعلدن اسم بنا ايتدكلرى صورتده ناكحه ديرلر هايله والا بلا هاء ناكح خاصدر فيقولون
نكحت وهى ناكحة انتهى الاستنكاح بودخى كندوسنه خاتونى عقد ونكاح ايلمك معناسنه در يقال استنكح المرأة
بمعنى نكحها الانكاح همزه نك كسريله برخاتونى براره تزويج ايلمك معناسنه در يقال انكح المرأة اذا زوجها يعنى
غيره النكح نونك ضمى وكسريله اسمدر نكاح معناسنه در زمان جاهليتده كلمه مزبوره الفاظ نكاحدن ايدى بركشى
برخاتونه خطب ديدكده خاتون نكح ديوب بينلرنده عقد ونكاح متحقق اولور ايدى وزمان مزبورده ام خارجه نام برخاتون
وار ايدى كه بركشى كنديسنه خطب ديدكده بى توقف نكح ديوب اول آدمه وارر ايدى بو جهتله ضرب مثل اولوب
پك سريع نسنه حقنده اسرع من نكاح ام خارجه ديو ضرب ايلديلر النكحة نونك ضميله همزه وزننده والنكح
هاسز كثير النكاح اولان كشى يه دينور يقال رجل نكحة ونكح اى كثير النكاح النكح مدح وزننده خاصة جماع ايلمك
معناسنه در يقال نكحها نكحا اذا بضعها المناكح مقابح وزننده نسوانه اطلاق اولنور بالقوة ياخود
منكوح اولدقلرى حسبيله قال الشارح ومنه المثل * ان المناكح خيرها الابكار * التناوح تفاعل وزننده برى برينه
مقابل اولمق معناسنه در يقال تناوح الجبلان اذا تقابلا النوح نونك فتحى وواوك سكونيله والنواح نونك
ضميله والنياح كتاب وزننده والنياحة كتابه وزننده والمناح مراح وزننده ميت اوزره فرياد وفغان ايده رك
آغلمق معناسنه در كه تركيده صاغى صاغمق تعبير اولنور يقال ناحت المرأة زوجها وعلى زوجها تنوح نوحا
ونواحا ونياحا ونياحة ومناحا اذا بكت عليه بصياح وعويل وبوندن اسم نياحه در مصدرى كبى كه صاغى
تعبير اولنور ونوح نغماتله كوكرجين اوتمك معناسنه استعمال اولنور يقال ناحت الحمامة اذا سجعت النوح
كذلك نونك فتحى وواوك سكونيله كه صحب وزننده در والانواح اصحاب وزننده والنوح ركع وزننده والنوايح
نوايب وزننده والنايحات ميت اوزره صيحه وفرياد ايله آغليان قاريلره دينور وبونلر نايح ونايحه نك جمعيدر كه
اولكى تخصيص وصفه مبنيدر نته كه مغيب ومغيبه دخى ديرلر زوجنى غائب ايدن خاتونه قالديكه عربستانده نوايح
ديرلر برطاقم قاريلر اولور كه اجرتله ميتك خانه سنده وجنازه ارقه سندن ميتك محاسننى ذكر ايده رك فرياد ايله بكا
ايدوب كيدرلر تركيده صاغوجيلر تعبير ايدرلر المناحة ميمك فتحيله اسم مكاندر محل نياحته دينور تقول كنا فى مناحة

مطلب

فلان اى موضع نياحته الاستناحة سين تأكيد ايچون اولمغله نوحه ايلمك معناسنه در يقال استناح اذا ناح
وقورد اولومق معناسنه در يقال استناح الذئب اذا عوى واغلمق معناسنه در يقال استناح الرجل اذا بكى وبركسه دن
آغلمق ايستمك معناسنه در يقال استناحه اذا استبكاه التنوح تفعل وزننده محفه پوسكلى كبى صارقق نسنه
برى اوته اوينايوب دپرنمك معناسنه در كه تقابل معناسندن مأخوذدر يقال تنوح الشئ اذا تحرك وهو متدل نوح
نونك ضميله كلمه اعجميه در بر پيغمبر ذيشان اسميدر خفتى ايچون منصرفدر يعنى عجمه وتعريف ايله كرچه غير
منصرف اولمق لازمدر لكن وسطنك خفتى يعنى سكونى ايكى سببك برينك ثقلتنه مانع اولمغله منصرف اولمشدر
لوط وهود كلمه لرى دخى بويلجه در وخطيب اسحق بن محمد النوحى وخطيب اسمعيل بن محمد النوحى كه محدثلردر
جدلرى اولان نوح نام كسيه منسوبلردر النوايح جمع بنيه سيله برموضع آديدر النيح نونك فتحى ويانك سكونيله
بدنك كمكلرى تازه ورطب ايكن پكشمك معناسنه در كرك صغيرك وكرك كبيرك اولسون يقال ناح العظم ينيح نيحا
اذا اشتد بعد الرطوبة من الكبير والصغير ونيح ونيحان فتحاتله اغاجك تازه داللرى برى اوته تمايل ايلمك
معناسنه در يقال ناح الغصن نيحا ونيحانا اذا تمايل النيح كيس وزننده پك وشديد كمكه دينور يقال عظم
نيح اى شديد التنييح تفعيل وزننده كمكى پكشدرمك معناسنه در يقال نيح الله عظمه اى شده وكمكى اوفاتمق
معناسنه كلمكله ضد اولور يقال نيح الله عظمه اى رضضه وبرنسنه ويرمك معناسنه در تقول ما نيحته بخير اى ما اعطيته
شيئا ظاهرا بو تشديد عظم معناسندن مأخوذدر كه مظهر اعطا اولان كمسيه عطيه مايه قوت اولور حتى نيحه
نونك كسريله زور وقوت معناسنه مستعملدر فصل الواو الوتح مدح وزننده والوتح فرح وزننده
والوتح كتف وزننده پك آزجه وناچيز اولان شيئه دينور يقال شئ وتح ووتح ووتح اى قليل تافه الوتيح امير وزننده
وتح معناسنه در الوتح مدح وزننده مصدر اولور ويركى يى ناچيز ايلمك يعنى پك ناچيز نسنه ويرمك معناسنه در يقال
وتح عطاءه يتح وتحا اذا جعله وتحا وبونده وعد كبى واودن آخرنده هاء عوضيله تحه دخى دينور الايتاح همزه نك
كسريله بودخى وتح معناسنه در يقال اوتح عطاءه بمعنى وتحه وبرآدمك مالى آفت اصابتيله آزالمق معناسنه در يقال
اوتح فلان اذا قل ماله يعنى من اصابة الآفة وبرآدمى فوق الغايه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال اوتح
فلانا اذا جهده وبلغ منه الوتاحة واوك فتحيله والوتوحة واوك ضميله ويركى پك ناچيز اولمق معناسنه در يقال
اوتحه فوتح وتاحة ووتوحة من الباب الخامس اى كان قليلا تافها الوتحة فتحاتله ذكر اولنان وتحك واحديدر
شئ حقير وناچيزه دينور يقال ما اغنى عنه وتحة اى شيئا الوجاح واوك حركات ثلاثى وجيمله پرده يه دينور يقال
لبس دونه وجاح اى ستر الموجح معظم وزننده شول درى يه دينور كه اصلا قيورمى وبورشغى اولميوب اقچه
تختهسى كبى املس وهموار اوله وبغايت تفه لى صيق ومحكم اولان بزه دينور وملجأ معناسنه در مناوينك تقييدينه
كوره ميمك ضميله در كه اسم مفعولدر الجاء واضطرار اولنمش آدمه دينور نسخه لرك ضبطنه كوره فتحله در كه
اسم مكاندر صغنجق يره دينور وكرچه الجاء ماده سندن ملجأ اسم مكان دخى اولور لكن ابن اثيرك تقريرندن اسم
مفعول اولمق مستباندر الوجيح امير وزننده بودخى تفه لى محكم بزه دينور الموجوح ارقه سندن رد ايله
قپانمش قپويه دينور يقال باب موجوح اى مردود پس مأخذى اولان وجح قپويى ارقه سندن اورتمك معناسنه اولمش
اولور كه وجاح مذكوردن مأخوذدر الوجح فتحتينله مغاره يه شبيه يره يعنى كسمه لكه دينور كه يغموردن اورايه
التجا اولنور الوجاح سحاب وزننده يالچين قيايه دينور صفاء املس معناسنه ومرئى اولان شيئك ابتداء امرده نظره
تعلق ايدن يرينه دينور كه ظهور معناسندن مأخوذدر ومنه تقول لقيته اذنا وجاح وهو اول شئ يرى الايجاح
همزه نك كسويله برنسنه ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال اوجح الشئ اذا ظهر وبدا وقويى قزان كسه يالچين
قيايه وارنجه قازمق معناسنه در يقال اوجح الحفار اذا بلغ فى الحفر الوجاح وبول ياخود دفع طبيعى آدمى تقاضا
ايدوب صقشدرمق معناسنه در يقال اوجح البول زيدا اذا ضيق عليه وبرآدمى برنسنه يه مضطر ايلمك معناسنه در
يقال اوجحه اليه اذا الجأه وبريره پرده كچورمك معناسنه در يقال اوجح البيت اذا ستره اى ارخى عليه الستر التوجيح
تفعيل وزننده بودخى ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال وجح الشئ اذا ظهر وبدا الوحوحة وعوعه وزننده
آوازى بوغوق وطوتقون اوله رق سسلنمك معناسنه در يقال وحوح الرجل وحوحة اذا صات بصوت فيه بحح وشدت
برددن ال اوشومكله آغز ايله الى هاولمق معناسنه در يقال وحوح الرجل اذا نفخ فى يده من شدة البرد وانقولى
مرحومك وحوحه يى ابتدا اسم اوله رق بعده صوغوقدن ششمك ايله ترجمه سى غريبه على الغريبه در الوحوح
واولرك فتحيله جلد وچالاك وحديد النفس وماضى الهمه عزوم وكاركذار آدمه دينور يقال هو وحوح اى منكمش

حديد النفس وقوى وزورمند آدمه دينور يقال رجل وحوح اى قوى وبلند آواز اولان كوپكه دينور وخفيف
وسبكمشرب آدمه دينور وقور مقابليدر يقال هو وحوح اى خفيف وبر قوشك اسميدر الوحواح سلسال
وزننده وحوح ايله اوج اولكى معنالرده مرادفدر التوحوح تزلزل وزننده قوش قسمى يمورطه سى اوزره
كمال رقت ومحافظه سندن ناشى چلقنوب آورلمق معناسنه در يقال توحوح الظليم فوق البيض اذا رئمها واظهر
ولوعه بها وظليم دوه قوشنك اركككنه دينور خروسدن ماعدا قوشلرده نوبتله اركككلرى دخى يمورطه اوزره
يتارلر وح واوك فتحى وحانك سكونيله صغر قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر تركيده هو وتعبيرى
يرنده در ووح تشديد حايله قازغه دينور وتد معناسنه وبر فقير آدم اسميدر ومنه المثل * هو افقر من وح * اى منه
او من الوتد قازغكده برك وبار وشاخى اولمامغله فقره مناسبدر ووح برموضع آديدر الايداح همزه نك كسريله
مطلقا اقرار ايلمك على قول بر امر باطلى اقرار ايتمك وعلى رأى كندوسنى قائد اولان كسيه ذل وانقيادنى اقرار
ايلمك معناسنه در مثلا ضابط آدمنه انقيادنى اقرار ايلمك كبى يقال اودح الرجل اذا اقر او بالباطل او بالذل والانقياد
لمن يقوده وبر آدمه سر فرو قيلوب رام ومنقاد اولمق معناسنه در يقال اودح له اذا اذعن وخضع وانقاد وحوضى
ترميم واصلاح ايلمك معناسنه در يقال اودح الحوض اذا اصلحه ودوه طاولنوب خوشحال اولمق معناسنه در
يقال اودحت الابل اذا سمنت وحسنت حالها وقوج قسمى قيونلره يوكورميوب طورمق معناسنه در يقال اودح
الكبش اذا توقف ولم ينز الودحة فتحاتله وتحه وزننده ومراد فيدر كه شئ حقيره دينور تقول ما اغنى عنى
ودحة اى وتحة الوذح واوك وذال معجمه نك فتحيله قيون قسمنك نجسندن وبولندن قويرغى تويلرينه ياپشوب
قورويى قلان شيئه دينور كه چقلداق تعبير اولنور مفردى وذحه در هايله جمعى وذح در واوك ضميله بدنه وبدن كبى
وبوندن فعل تصرفيله وذح مصدر اولور قيون چقلداق طوتمق معناسنه يقال وذحت الشاة توذح وتيذح كوجل
يوجل ويجل وذحا من الباب الرابع اذا صارت ذات وذحة ووذح اويلقلرك ايچ طرفى برى برينه سورنمكله يشمك
معناسنه در يقال وذح الرجل اذا احترق باطن فخذيه الوذح مدح وزننده ذوح معناسنه در كه عنف وشدتله
يوريوب كتمكدر يقال وذح الرجل يذح وذحا بمعنى ذاح الوذاح سحاب وزننده خاصة شول روسبى وفاجره يه
دينور كه قول جنسلرينه اويار اوله قيون چقلداغى كبى يقال هى وذاح اى فاجرة تتبع العبيد الوذحة فتحاتله
ودحه وزننده ومرادفيدر تقول ما اغنى عنى وذحة اى ودحة الاوذح احمر وزننده لئيم وفرومايه يه دينور يقال عبد
اوذح اى لئيم وذيح زبير وزننده بشر تميمى نام شاعرك پدرى اسميدر الوشاح واوك ضمى وكسرى وشين معجمه ايله
نسوان عرب حلياتندن شول كردانلغه دينور كه انجودن وسائر جواهردن هر ايكى دانه نك ارالغنه نوع آخردن
بر دانه توسيط ايده رك ايكى قورديزرلر واول ايكى قورك بريسنى آخرى اوزره منضم ومعطوف ايدرلر كذلك
وشاح شول حلى يه دينور كه برعريض مبشين پاره سنى انواع جواهر ايله ترصيع وتزيين ايدوب خاتونلر آنى حمائلى
طاقنورلر وواوى همزه يه ابدالله اشاح دخى ديرلر جمعى وشح كلور ضمتينله واوشحه كلور ووشايح كلور وكنايه
طريقيله انجه بللو خاتونه غرثى الوشاح اطلاق ايدرلر يقال هى غرثى الوشاح اى هيفاء وغرثى آج
خاتونه دينور التوشح تفعل وزننده والاتشاح افتعال وزننده كه واوتايه قلب اولنمشدر خاتون
وشاح طاقنمق معناسنه در يقال توشحت المرأة واتشحت اذا تلبست الوشاح وقلج قوشانمق معناسنه مستعملدر
يقال توشح بسيفه اذا تقلد ويقال توشح بثوبه مؤلف توشح ثوبى تبيين ايلمامشدر مطرزى بياننه كوره آندن
عبارتدر كه ثوبى وشاح كبى صاغ قولتوغندن آلوب صول اموزينك اوزرينه القا ايدرلر محرم احرامى اويلجه ايتديكى كبى
وقصارلر بزى اويلجه صارديغى كبى التوشيح تفعيل وزننده خاتونه وشاحه طاقمق معناسنه در تقول وشحتها اى قلدتها
الوشاح كتاب وزننده شيبان النهدى نام كسه نك قلجى اسميدر ذو الوشاح عمر بن الخطاب رضى الله عنه
حضرتلرينك قلجى اسميدر وبنو سوم بن عدى جماعتندن برينك لقبيدر الوشاحه كتابه وزننده قلجه اطلاق اولنور
واشح ازد قبيله سندن بر بطندر وشحى سكرى وزننده بنى عمرو بن كلاب يوردنده برصودر الوشحاء
حمراء وزننده شول سياه ديشى كچى يه دينور كه پهلوسنده حمائل طرزى بياضلق اوله الوضح واوك وضاد
معجمه نك فتحيله صباح يرينك وآيك آيدنلغنه دينور يقال جاء فى وضح الصبح اى فى بياضه ويقال ركبت فى وضح
القمر اى فى ضوئه شارح ديركه كاهجه مطلقا ضوء وبياض مراد اولور ومصباحك بياننه كوره بو معنالرده باب
رابعدن مصدر دخى اولور انتهى ووضح برص ديدكلرى عارضه يه ده اطلاق اولنور كه ابرشلق تعبير اولنور بشره ده
پول پول حادث اولان بياضلقدر وبعض آنك جبهه سنده اولان غره يه اطلاق اولنور كه صباح الخير تعبير اولنان

بياضلقدر تركيده صقر تعبير اولنور كذلك بعض آتك اياقلرنده سكيل تعبير اولنان آقلغه اطلاق اولنور تحجيل معناسنه
ووضح بنى عمرو بن كلاب يوردنده برصو آديدر وپيرلكدن صاچ وصقاله عارض اولان آقلغه اطلاق اولنور شيب
معناسنه ومغشوش اولميان درهم صحيحه اطلاق اولنور وآچق ايشلك يوله اطلاق اولنور وسوده اطلاق اولنور وبر نوع
نسوان زينتنك اسميدر كه صافى كومشدن دوزيلور جمعنده اوضاح دينور ووضح خلخاله ده اطلاق اولنور وبر مقدار جه
خرده چايره اطلاق اولنور نته كه لمعه لفظى دخى بونده استعمال اولنور الوضوح قعود وزننده والضحة عده
وزننده والضحة ضادك فتحيله برنسنه روشن وعيان اولمق معناسنه در يقال وضح الامر يضح وضوحا
وضحة وضحة اذا بدا وظهر وانكشف فهو واضح ووضاح الواضح آندن اسم فاعلدر روشن وعيان اولان
شيئه دينور وآجل دوه يه اطلاق اولنور كه پك بياض اولميه الوضاح مبالغه اسم فاعلدر پك روشن وعيان
اولان شيئه دينور وبشره سى بياض خوب سيما آدمه اطلاق اولنور وكوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه
ووضاح جذيمة الابرش نام كسه نك لقبيدر وجودنده برص اولديغيچون وبربرى الاصل بركسه نك لقبيدر كه بنو اميه
موالبسندن ايدى وضاحيه نام قريه اكا منسوبدر عظم وضاح عينك فتحيله اطفال عربه مخصوص براويوندر
چوجغك برى النه بر بياض كمك آلوب كيجه قراكولغنده على العمياء برطرفه آتار سائرلرى هر طرفه پراكنده اولوب
جست وجو ايدرلر بولان چوجق سائرلره غالب اولور واول كمكى آرار كن عظم وضاح ضحن الليلة ولا تضحن
بعدها ديو فرياد ايدرلر بكر الوضاح صباح نمازينه اطلاق اولنور نته كه ثنى دهمان يتسو نمازينه اطلاق اولنور
الاستيضاح ايراقده كى نسنه يى كوره بيلورميم ديوالى كوز اوزره قويوب بقمق معناسنه در يقال استوضح الشى
اذا وضع يده على عينيه لينظر هل يراه مؤلف مسامحه ايله تفسير ايلمشدر وبركسه دن برميهم نسنه يى ايضاح وعيان
ايلمكى ايستمك معناسنه در يقال استوضح فلانا امرا اذا سأله ان يوضحه له المتوضح اسم فاعل بنيه سيله اصلا
اختفا ايلميوب دائما آشكاره كزن آدمه دينور ويولك آچغنده يعنى اورتاسنده كيدوب بريره قويتولنمز اولان آدمه
دينور وپك بياض اولميان آجل دويه دينور واكا متوضح الاقراب دخى ديرلر الواضحة شول ديشلره اطلاق
اولنور كه ضحك حالنده عيان ومرئى اوله ومنه يقال ما ترك الله له واضحة اى سنا او اسنانا تبدو عند الضحك توضيح
ايضاحدن مضارع معلوم بنيه سيله امره نام موضعله اسود العين نام قوم تپه بيننده برموضع آديدر الوضحة فتحاتله
ديشى اشكه دينور اتان كبى الموضحة اسم فاعل بنيه سيله شول باش يارغنه اطلاق اولنور كه باش كمكنك وضحنى يعنى
بياضنى اظهار ايليه كه كمكه قدر تأثير ايلمش اولور شارحك بياننه كوره بونده قصاص ترتب ايدر وشارحك
بياننه كوره باش يارلغى اون برمرتبه در ١ حارصه در كه يرتيلوب قان چقميه ٢ دامعه در كه قان چيقه اما سيلان
ايلميه ٣ داميه در كه قان سيلان ايليه ٤ متلاحمه در كه دريدن صكره ات دخى ياريله ٥ باضعه در كه انجق دريسى يرتلمش
اوله ٦ موضحه در كه كوكه دك ياريله ٧ ملطاء در كه قصرى دخى جائزدر درى وآنى تمام يرتيله لكن جلد رقيق
يرتلميه كه اكا سمحاق دينور ٨ هاشمه در كه كميك دخى قيريله ٩ منقله در كه كميك يرندن اوينامش اوله ١٠ آمه در كه
كميكدن ايچرو اولان جلد كه ام الدماغدر اكا قدر ياريله ١١ دامغه در كه دماغه دك اول درى دخى ياريله بونلرك كتب
فقهيه ده احكام مخصوصه لرى واردر الاواضح همزه نك فتحيله ايام بيضه اطلاق اولنور كه هر آيك اون اوچ
واون درت واون بشنجى كيجه لريدر وبونك اصلى وواضح ايدى واو همزه يه منقلب اولمشدر مفردى واضحه در قال
فى النهاية امر النبى عليه السلام بصيام الاواضح اى ايام الليالى الاوضح وهى البيض الوضيحة سفينه وزننده دوه
وقيون قسمنه دينور كه نعم دخى دينور مؤلفه كوره نعم دوه وقيون قسمنه ياخود خاصة دوه يه دينور لكن زمخشرى يه كوره
دوه وصغر وقيون وكچى يه اطلاق اولنور ووضيحه نك جمعى وضايح كلور الوضح مدح وزننده كبه حيوانك حملى ظاهر
اولمغله ممه لرينك باشلرى قراروب سودلنمكه بشلمق معناسنه در يقال وضحت الابل باللبن وضحا اذا المعت الوطح
سطح وزننده شول چرك وچامور وچقلداق مقوله سنه دينور كه قيون وكچى مقوله سنك بقنه قلرينه ويرتجى قوشلرك
پنجه سينه قصيلمش اوله امهات سائره ده بو فتحتينله مضبوطدر ووطح مصدر اولور بركسه يى ايكى ال ايله زور وعنف
ايده رك اوته قاقوب يتى ويرمك معناسنه يقال وطحه يطحه وطحا من الباب الثالث اذا دفعه بيديه عنيفا التواطح
تفاعل وزننده برى برينه شركير اولمق واويوب اولاشمق ياخود مقاتله ايلمك معناسنه در يقال تواطح القوم اذا تداولوا
الشر بينهم او تقاتلوا ودوه لر حوض اوزره صقشمق معناسنه در يقال تواطحت الابل الحوض اذا ازدحمت عليه
الوطح شريف وزننده قلاع خيبردن برقلعه آديدر الوقاحة قافله فضاحه وزننده والوقوحه واوك ضميله
والقحة قافك كسريله والقحة قافك فتحيله والوقح وعد وزننده برنسنه پك ومحكم ومتين اولمق معناسنه در يقال

مطلب

وقح الحافر ووقح ووقح وقاحة ووقوحة وقحة وقحة ووقحا من الباب الخامس والرابع والثانى اذا صلب
و بركسنه ادبسز كستاخ وبى حيا اولمق معناسنه استعمال اولنور كه قاتى يوزلولكدر يقال وقح الرجل اذا قل
حياؤه الواقح اسم فاعلدر پك ومحكم شيئه دينور و بو ماده اكثرى حافرده استعمال اولنور يقال حافر واقح اى صلب
الاستيقاح والاقاحة افاده وزننده بونلرده برنسنه صلب ومتين اولمق معناسنه در يقال استوقح الحافر واوقح
بمعنى وقح الموقح معظم وزننده شول آدمه اطلاق اولنور كه قتى چوق حوادث شديده كورمكله پخته وكار آزموده
اولوب امور واحوالده استحكام پيدا ايلمش اوله يقال رجل موقح اى مجرب وفى الاساس كدته البلايا حتى استحكم
الوقاح سحاب وزننده صلابتلو پك شيئه دينور يقال حافر وقاح اى صلب جمعى وقح كلور واوك ضميله بو معنادندر كه
عربلر اصلا ركوبدن فاتر اولميوب طيانقان اولان فارسه وقاح الذنب اطلاق ايدرلر كه قويرغى محكم ديمكدر
يقال رجل وقاح الذنب اى صبور على الركوب التوقيح تفعيل وزننده حوضى كرپچلر ايله وطاشلر ايله اقتضا ايدن
يرلرنى ترميم واصلاح ايلمك معناسنه در كه صلابت معناسندندر يقال وقح الحوض اذا اصلحه بالمدر والصفايح وطوارك
طرنغنى ارنمش ايچ ياغيله كركى كبى ياغليوب پكشدرمك معناسنه در يقال وقح الحافر اذا صلبه بالشحم
المذاب الوكح واوك فتحى وكافك سكونيله برنسنه يى طبانله كركى كبى چكنمك معناسنه در يقال وكح
الشئ برجله وكحا من الباب الثانى اذا وطئه وطأ شديدا الوكح ضمتينله ايرى پليچلره دينور فراخ غليظه
معناسنه الاستيكاح قوش ياوريلرى ايريلشمك معناسنه در يقال استوكحت الفراخ اذا استغلظت
شارحك بياننه كوره وكح كلمه سى نسبت اوزره واكحك ياخود وكوحك جمعيدر واستيكاح مسئول اولان شيئه بخل
وامساك ايلمك معناسنه در كه غلظتدن نشئت ايدر يقال سأله فاستوكح اى امسك ولم يعط الاوكح احمر وزننده
طاشه وطپراغه اطلاق اولنور الايكاح همزه نك كسريله يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال اوكح الرجل
اذا اعيا وطپراغى طاشه وارنجه قدر قازمق معناسنه در يقال اوكح فى حفره اى بلغ الحجر وعطيه يى كسمك معناسنه در
يقال اوكح العطية اذا قطعها و برايشدن فراغت ايدوب كيرو چكلمك معناسنه در يقال اوكح عن الامر اذا كف عنه
الولح واوك فتحى ولامك سكونيله دابه يه طاقتندن ازيد يوك يوكلمك معناسنه در يقال ولح البعير يلح ولحا ولحة
من الباب الثانى اذا حمله مالا يطيق الوليحة سفينه وزننده غراره دينور كه قيلدن اوريلور ظرف معروفدر وچوله
دينور كه آت صرتنه آتيلور جل معناسنه جمع جنسى وليح وجمع بنيه سى ولايح در الوماح كتان وزننده خاتون فرجنك
يارغنه دينور الومحة لمحه وزننده بدنده كونش تأثيرندن حادث اولان اثره دينور كونش يانغى اوله جقدر الموانحة
مفاعله وزننده برى برينه اويمق معناسنه در يقال وانحه موانحة اذا وافقه ويح واوك فتحى ويانك سكونيله كلمه رحم
وشفقتدر واى ويازيق وحيف ديمكدر كه برآدمك حالنه آجيوب رحم ورقت ايتدكده سويلنور يقال ويح لزيد
بالرفع وويحا لزيد بالنصب رفع صورتنده ويح مبتدا مابعدنده اولان ظرف خبريدر ومسوغ ابتداء تنويندن
يا تنكيردن منفهم اولان تعظيم اراده سيدر ياخود بو مقوله كلمات امثال قبيلندن اولمغله جهت تركيبى مقطوع النظردر
ياخود دعا مقامنه قائمدر ياخود تعجب معناسنى متضمندر ونصبى صورتى اضمار فعله مبنى در تقدير كلام كويا كه حكايه
طريقيله الزمه الله ويحا ديمك اولور ويقال ويح زيد وويحه بونلر نصب واضافتله درينه اضمار فعل ايله منصوبدر
ويقال ويحما زيد بالحاق كلمه ما عند البعض اصلى وى كلمه سيدر كه اداة تعجبدر كاهى جايه موصول اولوب ويح دينور كه
رحم وشفقت محلنده ايراد اولنور وكاهى لامه موصول اولوب ويل دينور كه كلمه عذاب اولور وكاهى باء موحده يه
متصل اولوب ويب دينور كه ويل معناسنه در وتعجب ايچون اولور وكاهى سينه متصل اولوب ويس دينور كه كلمه
رأفتدر شارح ديركه هايه وخاى معجمه يه ده موصول اولورنته كه مؤلف ويخ ماده سنده ذكر ايلمشدر فصل الياء يوح
ويوحى يالرك ضمى وثانيده الفك قصريله كونشك اسمالرندندر يقال جعلك الله اعمر من نوح وانور من يوح اى شمس

❊ باب الخاء المعجمة ❊ فصل الهمزة ❊

التأبيخ توبيخ وزننده ومرادفيدر كه لوم وسرزنش ايلمك معناسنه در يقال اتخه تأبيخا اى وبخه وعذله شارحك بيانى اوزره
همزه واودن مبدله در الاخيخة سفينه وزننده اون وصافى ياغله ياخود زيتون ياغيله ترتيب اولنان طوريجه بولماجك
اسميدر كه يوزه كبى ايچيلور اخ همزه نك فتحى وخانك تشديديله كلمه تكره وتأوه در كه آه ديمكدر غيظدن ياحزندن
ناشى سويلنور يقال ضربه واوجعه فقال اخ پس بو اصواتدن اولور وآه معربى اولمق اغلبدر زمخشرى مقدمة
الادبده چنين مكن عبارتيله تفسير ايلمشدر كه شويله ايلمه ديمكدر مثلا بركسه دن برنامعقول حركت صدور ايتدكده
آنى استكراهله نيچون بويله ايتدك نيچون ايده يورسن مقامنده كذلك برماده دن اظهار حزن ايلدكده سويلنور

لسانمزده آخ تعبير اولنور همزه نك مديله مثلا آخ آدم نيچون سوزدكلمزسن دينور واخ همزه نك فتحى وكسريله
نجسه دينور قذر معناسنه واخ كلمه سندن مخفف اولور كه برادره دينور اخ همزه نك كسرى وخانك سكونيله دوه يى
چوكرمك ايچون تفوه اولنان صوتدن حكايه در وكخ معناسنه در كه الكدن براق ديمكدر اطرح معناسنه و بو ايكيده بعضا
همزه لرى مفتوح اولور و بونلر اصواتدندر اخا همزه نك ضمى وخانك تشديديله بصره ده برموضعدر كه نيجه نهر
وقرايى مشتملدر الارخ همزه نك فتحى ورانك سكونيله والتأريخ تفعيل وزننده والمؤارخة مفاعله وزننده
كتابت مقوله سى عمله تعيين وقت ايلمك معناسنه در يقال ارخ الكاتب الكتاب ارخا من الباب الاول وارخه تأريخا
وآرخه مؤارخة اذا وقته الارخة جرعه وزننده آندن اسمدر تعيين اولنان وقته دينور حالا لسانمزده تاريخ تعبير
ايتديكمزدر تاريخ ايسه مصدر اولان تأريخدن محرفدر اشبو ماده مؤلفك اطلاقنه كوره عربى صرف اولور بعضلر
اختلاف ايلمشلردر بعضلر مسوده دفتر ديوان اسمى اولان تاريك فارسيدن معربدر ديديلر هله ماه روزه دن مورخ
كلمه سى معربدر دينلر غرابت ايلمشدر قالديكه ابتدا وضع تاريخ فاروق اعظم رضى الله عنه امريله اولمشدر كه امام
على دلالت ايلمشدر درة الغواصده ومصباحده مثبت اولان درر كرانمايه دندر كه بيان تاريخى عربلر ليالى دن اعتبار
ايدرلر زيرا امى اولدقلرى حسبيله تعيين ايامده حساب بيلمدكلرندن ناشى هلالك ظهورنه تمسك ايدرلر هلال ايسه
كيجه ظهور ايدر بو جهتدن ليل عندلرنده نهاره سابقدر وتاريخ كتابى تعيينده مثلا لعشرين خلت من الشهر الفلانى
ولخمس وعشرين خلون عنوانلرنده تحرير ايلمك اوهامدندر صواب اولان ابتداى ماهدن نصفنه قدر خلت وخلون
عنوانيله ونصف ثانيده بقيت وبقين عبارتيله رسم اولنمقدر ونفايسدندر كه مثلا كتابت ايچون تاريخ وضع ايلسه لر
ازجمله ماه رجبك اول كوننده وضع ايتسه لر كتبت فى غرة رجب وايكنجى كوننده كتبت لليلتين خلت من رجب
واوچنجى كوننده لثلاث ليال خلون ديمك لازمدر تا اونجيده لعشر ليال خلون ديوب بعده لاحدى عشر ليلة خلت
من رجب ديمك كركدر تا اون بشنجيده لخمسة عشر ليال بقين ويكرمنجيده لعشر ليال بقين كذلك لخمس ليال بقين
ولليلتين بقيتا وليلة بقيت ديمك كركدر واكر شهردن مثلا ايكى ساعت باقى قالدقده كتابت تمام اولسه فى عقب شهر فلان
دينور عينك فتحى وقافك سكونيله اكر تمام شهرده ختام بولورسه فى عقب شهر دينور كتف وزننده ياخود فى عقبان شهر
دينور غضبان وزننده خذها وكن من الشاكرين الارخ همزه نك فتحى وكسرى ورانك سكونيله اركك صغره
دينور كاونر معناسنه ارخ فتحتينله اجأ نام جبل قربنده برموضع آديدر الارخى همزه نك ضمى ويانك تشديديله كنج
صغره دينور كه طانه تعبير اولنور الاراخ كتاب وزننده عند البعض يبان اوكوزينه دينور ارخ مفرديدر همزه نك
فتحيله الارخية كرديه وزننده صغن ياوريسنه دينور الازخ همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله ارخ لفظنده
لغتدر كه اركك اوكوزه دينور اضاخ ضاد معجمه ايله غراب وزننده برموضع آديدر بقعه اعتباريله مؤنث دخى اولور
الافخ همزه نك فتحى وفانك سكونيله برآدمك يافوخنه اورمق معناسنه در يقال افخه افخا من الباب الاول اذا ضرب
يافوخه اليافوخ ياقوت وزننده باشك مقدميله مؤخرينك كمكلرى قاوشديغى يره دينور كه كوچك چوجقلرك
يومشق اولمغله حركت ايدر تركيده بنقلده يق وايمك تعبير اولنور جمعى يوافيخ كلور يقال ضرب يافوخه وهو حيث
التقى عظم مقدم رأسه ومؤخره بو صورتده اصلى يفخ يعنى فاء الفعلى ياء اولمغله وزنى يفعول اولور پس موضع ذكرى
ياء فصلى اولور جوهرى وهمنه مبنى بوراده رسم ايلمشدر شارح ديركه وزننك يفعول وفاعول اولمسى مختلف اولمغله
جوهرى وهمدن سالمدر انتهى ويافوخ الليل كيجه نك معظمنه يعنى تمام حكم ظلمتى افراغ ايلديكى وقته اطلاق اولنور
وسطى كرته سنه طوغريدر تقول سرينا يافوخ الليل اى فى معظمه مؤلف باشك اوكيله اكسه كمكلرينك قاوشديغى ير
اعتباريله معظم ايلده استعمال ايلمشدر واساسده ضرب يافوخ الليل اذا سرى فى اوله عبارتيله مرسوم اولمغله
اول مطلقا باشى علاقه ايلمشدر پس وانقولينك كيجه اوزوننه دخى دينور قولى قاصردر الايتلاخ افتعال وزننده
برنسنه شوريده وقارش مورش اولمق معناسنه در يقال ايتلخ الامر عليهم اذا اختلط وچايرلر پك چوغالوب اوزامق
معناسنه در يقال ايتلخ العشب اذا عظم وطال مؤلف واو فصلنده ولخ كلمه سنى التفاف عشب ايله تفسير ايلمكله ايتلاخ
آندن مأخوذ اولمق اغلبدر واختلاط معناسنه التفاف ملايمدر وايتلاخ قارنده ريح برى اوته دپرنمك معناسنه در كه
اختلاطى مستلزمدر يقال ايتلخ ما فى البطن اذا تحرك قال الشارح وسمع له قراقر وسودا كشيمك معناسنه در يقال
ايتلخ اللبن اذا حمض التأوخ تفعل وزننده قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال تأوخه اذا قصده ايخ همزه نك
كسر ومدى وخانك كسر اوزره بناسيله اخ لفظى كبى دوه قسمنى چوكرتمكه مخصوص صوتدر فصل الباء
بخ بانك فتحى وخانك جريله اصواتدندر برنسنه يى استعظام محلنده سويلنور مثلا بو ايش پك عظيم اولدى وعظيمدر

دیمجك یرده بخ دیرلر عظم وفخم محلنده درکه استعجابی متضمندر وکاه اولورکه مبالغه ایچون تکرار ایدوب بخ بخ دیرلر
اول کسر وتنوینله وثانی سکونله در ومفردنده قلیلا سکونله تلفظ اولنور وبخ دینور کسر ایله وبخ دینور جر ایله وبخ
دینور ضم وتنوینله وبخ بخ دینور ایکیسنده ساکن اوله رق بخ بخ تشدید وجر ایله مکرر ا رضا واعجاب محلنده
یعنی پك قبول واستحسان مقامنده استعمال اولنور یاخود مدح وفخر محلنده سویلنور فارسیده خوشا خوشا
ونیکا نیکا وزهی زهی ایله ادا ایدرلر ولسانمزده په په دینور که آندن محرفدر شارح دیرکه کاه اولورکه مبالغه وصف
ایدرلر کما قال العجاج * فی حسب بخ وعز اقعسا * کما یقال رجل افة لمن یتأفف به وبوندن بخبخه تصرفیله برنسنه یی
استحسان موقعنده بخ بخ دیمك معناسنه استعمال ایدرلر تقول بخبخت فلانا اذا قلت له بخ بخ انتهی التبخبخ
تزلزل وزننده هوانك اسیلکی سکون وآرام بولمق معناسنه در یقال تبخبخ الحر اذا سکن وقیون وکچی قسمی
اولدقلری یرده قرار ایلمك معناسنه در یقال تبخبخت الغنم اذا سکنت حیث کانت البخبخة زلزله وزننده دوه
اسریوب کوکره مك معناسنه درکه آوازنی حکایه ایلمکدر یقال بخبخ البعیر اذا هدر واویله اسیلکنی صاوشدروب
سرینلتمك معناسنه درکه اول وقتده یوله کتمیوب سرینلکه قدر تحمل ایلمکدن عبارتدر یقال بخبخ الرجل اذا ابرد
من الظهیرة وبدنه هزال کلمکله پك آرقلقدن اتلری چتردامق معناسنه در یقال بخبخ لحمه اذا صار یسمع له صوت
من هزال بعد سمن واویورکن بخ بخ دیو موشلدامق معناسنه در یقال بخبخ فی النوم اذا غط البخ بانك فتحی
وخانك تشدیدیله آدمك دارغنلغی کچمك معناسنه در یقال بخ الرجل اذا سکن من غضبه واویقوده موشلدامق
معناسنه در یقال بخ فی النوم اذا غط وبخ وصف اولور سری وذیشان اولان آدمه دینور یقال رجل بخ ای سری
المبخبخة اسم مفعول بنیه سیله ایچریلری ککیش اولان قارنلو دوه لره دینور یقال ابل مبخبخة ای عظیمة الاجواف
البخی بانك فتحی وخانك تخفیفی وقلیلا تشدیدیله شول اقچه یه دینورکه آنده بخ لفظی مرسوم اوله نته که مع کلمه سی
منقوش اولانه معمعی دینور یقال درهم بخی ای کتب علیه بخ شارح دیرکه کرچه معمعی یه قیاسله بخبخی دینمك
لازم ایدی لکن خاء حرفی لسانده ثقیل اولمغله افراده قصر ایلدیلر مترجم دیرکه خلاصة الفتاواده ومغربده
مشروح اولدیغی اوزره درهم بخی ضاربی اولان بخ نام امیره یاخود کلمهٔ استجاده واستحسان اولان بخ لفظنه
منسوب اوله یاخود پك صافی وجید اولدیغندن هرکورن بخ بخ دیر اوله البدیخ دالله امیر وزننده عظیم الشان آدمه
دینور جمعی بدخاء کلور یقال هو بدیخ ای العظیم الشان البدخ بانك فتحی ودالك سکونیله والبداخة کرامه
وزننده عظیم الشان اولمق معناسنه در یقال بدخ الرجل وبدخ وبدخ بدخا وبداخة من الباب الثالث والرابع
والخامس اذا کان بدیخا التبدخ تفعل وزننده بیوکلنمك واولولنمق معناسنه در یقال تبدخ الرجل اذا تعظم وتکبر
البیدخة بانك فتحیله اتنه طلوطقناز خاتونه دینور یقال امرأة بیدخة ای تارة بیدخ بیدق وزننده برخاتون آدیدر
البذخ بانك وذال معجمه نك فتحیله تکبرلك ایلمك معناسنه در اصل بذخ علو ورفعت معناسنه موضوع اولمغله
معنای مزبور آندن مأخوذدر یقال بذخ الرجل بذخا من الباب الرابع اذا تکبر ویوکسلمك معناسنه در یقال بذخ الشیء
اذا علا التبذخ تفعل وزننده بذخ معناسنه در الباذخ عالی معناسنه در یقال جبل وشرف باذخ ای عال
جمعی بواذخ کلور فوارس کبی یقال جبال بواذخ ای شوامخ البیذخ بیدق وزننده تنومند خاتونه دینور یقال
امرأة بیذخ ای بادنة وبیذخ برمعروف خرمالق آدیدر بذخ فتحتینله وبذخ کسرتینله بخ معناسنه درکه ذکر
اولندی البذخ بانك کسریله والبذخ کتف وزننده والبذاخ کتان وزننده آغزندن دغارجغنی چقاره رق
اسریوب کوکره ین دوه یه دینور یقال بعیر بذخ وبذخ وبذاخ ای هدار مخرج لشقشقته البذاخی غرابی وزننده
عظیم اولان شیئه دینور یقال شیء ورجل بذاخی ای عظیم البذلخة دحرجه وزننده والبذلاخ دحراج وزننده
فعله چقرمیه جغنی سویلمك معناسنه درکه لاف وکذافله وعدبی انجاز ایلمکدن عبارتدر یقال بذلخ الرجل بذلخة
وبذلاخا اذا قال ولم یفعل المبذلخ اسم فاعل بنیه سیله والبذلاخ بانك کسریله لافزن کمسیه دینور یقال رجل
مبذلخ وبذلاخ اذا کان یقول ولا یفعل البربخ بای موحده ایله فرفخ وزننده صویك منفذ ومجراسنه دینورکه صو یولی
اوله جقدر وصو یولنه دوشدکلری کنکه وکنکلر ایله دوشمش کاریزه دینور مفردی بربخه در وبربخ برموضع آدیدر
البرخ بانك فتحی ورانك سکونیله نماء وبرکت وفضل وزیادت معناسنه در ورخیص اولان نرخ وسعره دینور یقال
کیف اسعارهم فیقال برخ ای رخیص شارح دیرکه ابن دریددن بونك اصلی عبرانی یاخود سریانی اولدیغی
منقولدر انتهی وبرخ قهر وغلبه معناسنه در یقال برخه برخا من الباب الثانی اذا قهره وبرکسه نك بیوتنی کذلك بلنی
شکست ایتمك معناسنه در یقال برخ عنقه او ظهره اذا دقه وقلجله برآدمه اوروب اتنك برمقدارنی کسدرمك معناسنه در

یقال برخه اذا قطع بعض لحمه بالسیف البریخ امیر وزننده بلی قیرلمش مکسور الظهر معناسنه در التبریخ تفعیل
وزننده خضوع ومسکنت ایلمك معناسنه در یقال برخ الرجل الی فلان اذا خضع البرزخ بانك وزای معجمه نك فتحیله
ایکی نسنه اراسنده حاجز وحائل اولان فاصله وحجابه دینور بومناسبتله وقت موتدن قیامته قدر یعنی دنیا وآخرت بیننده
اولان عالمه اطلاق اولنور وبرزخ لفظنك جمعی برازخ کلور شارحك بیاننه کوره برزن فارسی معربیدرکه کوچه
وطریق واسع معنالرینه در وبرازخ الایمان اول ایمانله آخری مابینی یاخود شك ایله یقین بیندن عبارتدر مؤلف
بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة ومنه حدیث عبدالله وقد سئل عن الرجل یجد الوسوسة فقال
تلك برازخ الایمان یرید بین اوله وآخره فاوله الایمان بالله ورسوله وادناه یعنی آخره اماطة الاذی عن الطریق او اراد
مابین الشك والیقین البزخ بانك وزای معجمه نك فتحیله کوکس چقوب ارقه داخل اولمق وجهیله قنبور اولمق
معناسنه در یقال بزخ الرجل بزخا من الباب الرابع اذا خرج صدره ودخل ظهره الابزخ آندن صفتدر مؤنثنده
بزخاء دینور احدب وحدباء کبی وبزخاء عوف بن کاهل الاسلمی فرسنك اسمیدر التبزیخ تفعیل وزننده برکسیه خضوع
وسرفروقلمق معناسنه درکه معنای مزبوردن متصرفدر یقال بزخ له اذا استخذی التبازخ تفاعل وزننده
برنسنه دن قچنلیوب کیرولنمك معناسنه در یقال تبازخ عن الامر اذا تقاعس وبرکسه نك صغریسی طشره یه
طوغری چقق وطومالج اولمق معناسنه در یقال تبازخت المرأة اذا خرجت عجیزتها بزاخه بانك ضمیله
برموضع آدیدرکه آنده صدیق اکبر حضرتلرینك بروقعه لری اولمشدر یعنی زمان خلافتلرنده تنبی ایدن طلیحة
بن خویلد ایله اهل اسلام میاننده برجنك عظیم واقع اولمشدر خالد بن الولید سرعسکر ایدی اهل اسلام غالب
اولوب بعده طلیحه زمان فاروقیده شرفیاب اسلام اولمشدر البزخ بانك فتحی وزانك سکونیله جرف معناسنه درکه
برنسنه یی کورومك وسپوری آلوب کوترمکدن عبارتدر شارح مناوی دیرکه بزخ محیط ابن عباده جرف ایله مقیددرکه
برنسنه یی بلا وزن وکیل وحساب کیفما اتفق اخذ ایلمکدن عبارتدر هرحالده مصدردر یقال بزخ الشیء بزخا
من الباب الثانی اذا جرفه او جزفه البزمخة دحرجه وزننده کبر ایلمك معناسنه در یقال بزمخ الرجل اذا تکبر
البطیخ بانك کسری وطانك تشدیدیله قاون تعبیر اولنان فاکهه یه دینورکه هوایه اوزامیوب یریوزینه منبسط
اولان سبزوات جمله سندندر مفردی بطیخه در وبوقرپوزه دخی شامل اولوب فرق ایچون قرپوزه بطیخ شامی
وبطیخ هندی اطلاق ایدرلر اصل عربیده قرپوزه فج دینورنته که بیان اولندی مصباحك بیاننه کوره بانك فتحی
عامیه در زیرا اوزان عربیده فعیل یوقدر واهل حجاز طایی تقدیمله طبیخ دیرلر وبطیخ اسمادندر محمد بن ابی بکر
بن بطیخ شامی الاصل ومحدثیندندر آنك اصحابندن حدیث اخذ وروایت ایتمشدرز المبطخة ممك وطانك
فتحیله وطانك ضمیله جائزدر قاون بستانته دینورکه قاونلق تعبیر اولنور پس طانك ضمیله مقبره کبی اولور الابطاخ
همزه نك کسریله برآدمك قاونی کثیر اولمق معناسنه در یقال ابطخ القوم اذا کثر عندهم البطیخ البطخ بانك
فتحی وطانك سکونیله یلامق معناسنه در یقال بطخ الشیء بطخا من الباب الاول اذا لعقه الباطخ آندن اسم
فاعلدر بوندندرکه عربلر احمق وبیمغز آدمه باطخ الماء اطلاق ایدرلر صوقسمی یلانمق شانندن اولان نسنه لردن
اولمدیغیچون البطاخی غرابی وزننده ایری جثه لو یومری آدمه اطلاق اولنور بطیخدن متصرفدر یقال رجل
بطاخی ای ضخم البطخة فرحه وزننده یومری جثه لو ایری جماعته اطلاق اولنور انسان اولسون حیوان
اولسون یقال ابل ورجال بطخة ای ضخام البلخ فتحتینله بیوکلنمك معناسنه در یقال بلخ الرجل بلخا من الباب
الرابع اذا تکبر التبلخ تفعل وزننده بلخ معناسنه در یقال تبلخ بمعنی بلخ البلخ بانك کسری وفتحیله که جلف وصعب
کبی صفتلردر خودبین ومتکبر یادکاره دینور البلخ بانك فتحیله شجر سندیان اسمیدرکه بلوط اغاجی نوعندندر
عربستان میشه سی وبعض دیارده تحریفله زندکان اغاجی تعبیر ایدرلر وبلخ اوزونلق طول معناسنه در یقال فی قامته
بلخ ای طول وبلخ دیار شرقیده بربلدهٔ معروفه آدیدر البلاخ غراب وزننده بودخی شجر سندیانه دینور البلخ
بانك ضمیله بلیخ لفظنك جمعیدرکه جزیرهٔ ابن عمرده جاری برنهرك آدیدر واکا بلخ دخی دیرلر ضمتینله وابالخ وبلیخات
وبلایخ دخی دیرلرکه جمله سی جمع بنیه سیله در انهار کثیره انصابیله عظیم اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر البلخاء
حمراء وزننده بون خاتونه دینور بلهاء کبی یقال امرأة بلخاء ای حمقاء البلاخ بانك کسریله قیچلری بیوك
اولان خواتینه اطلاق اولنور یقال نسوة بلاخ ای ذوات اعجاز ظاهرا مفردی بلیخه در البلاخیة غرابیه
وزننده وجودی بیوك یاخود قومی ایچره شرف ومنزلتی اولان خاتونه دینور یقال امرأة بلاخیة ای عظیمة
او شریفة بلخان فتحاتله ابیورد قربنده بربلده در البلخیة فتحاتله برشجر آدیدرکه ایریلنوب نار اغاجنه

شبيه اولور وخوشمنظر چچكلرى اولور تركيده ليلاق ديدكلرى شجر اوله جقدر البوخ بانك فتحى وواوك سكونيله
مشتعل اولان آتش سكون بولمق معناسنه در وسكون غضبده دخى استعمال اولنور يقال باخ النار والغضب
يبوخ بوخا اذا سكن ويوريلوب فرومانده اولمق معناسنه مستعملدر يقال باخ الرجل اذا اعيا البؤوخ قعود
وزننده ات بوزلمق معناسنه در يقال باخ اللحم بؤوخا اذا تغير البوخ بانك ضميله شورش واختلاط معناسنه در
يقال هم فى بوخ اى فى اختلاط الاباخة اباحه وزننده آتشى سويندرمك معناسنه در تقول ابخت النار اى اطفأتها
فصل التاء التخ تانك فتحى وخانك تشديديله صوصم پوصه سنه دينور كه كسبه تعبير اولنور واكشى
خميره دينور كه مايه تعبير اولنور التخوخة تانك ضميله خمير اكشيمك ومايه لنمق معناسنه در يقال تخ العجين تخوخة
من الباب الاول اذا حمض الاتخاخ همزه نك كسريله مايه ايچون خميرى اكشتمك معناسنه در يقال اتخ
العجين التختخة زلزله وزننده پيه يلك لكنت معناسنه در التختاخ دخداخ وزننده والتختخانى لخلخانى
وزننده پيه يى آدمه دينور يقال رجل تختاخ وتختخانى اى الكن التاخ تشديد خايله طعامه اشتهاسى
اولميان كسه يه اطلاق اولنور كه تخوخت خميردن مأخوذدر معده سنه حموضت عروضى سببيله طعامه بى اشتها
اولور يقال اصبح تاخا اى لايشتهى الطعام تخ تخ تالرك كسرى وخالرك سكونيله طاوق وخروس قسمنه
مخصوص صوت آزاردر كه لسانمزده كش كش ايله ادا اولنور الترخ تانك فتحى ورانك سكونيله حجام يواشجه ملايمت
اوزره نشتر ايله درى يى آزدن يرتوب قان آلمق معناسنه در يقال ترخ الحجام ترخا من الباب الثالث اذا شرطه
ولم يبالغ فى التشريط التنوخ نونله قعود وزننده برمكانده اقامت ايلمك معناسنه در يقال تنخ بالمكان تنوخا من الباب
الاول اذا اقام التتنيخ تفعيل وزننده تنوخ معناسنه در يقال تنخ بالمكان بمعنى تنخ تنوخ صبور وزننده
برقبيله در مادهٔ مذكوره دن فعولدر موضعلرنده بالجمله اجتماع واقامتلرندن ناشى تسميه اولنمشدر جوهرى وهمندن
ناشى نوخ ماده سنده ذكر ايلمشدر شارح ديركه جوهرى ينه اقامت معناسنه اولان اناخه دن اخذ ايلمكله وهمى
مدفوعدر التنخ فتحتينله ياغلى طعامى چوق يمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه در يقال تنخ الرجل تنخا من الباب
الرابع اذا اتخم الاتناخ همزه نك كسريله طعامدن امتلا ايلمك معناسنه در يقال اتنخه الدسم اذا اتخمه المتانخة مفاعله
وزننده جنكده خصمنه مقاومت ايلمك معناسنه در يقال تانخه فى الحرب اذا ثابته التوخ تانك فتحى وواوك سكونيله
پرمق ياخود اياق خميركبى برشيشكن يا بركوشك شيئه باتوب كوملمك معناسنه در يقال تاخت الاصبع فى الشئ الوارم
اوالرخو توخا اذا خاضت التيخ شيخ وزننده متيخه ايله يعنى عصا ايله اورمق معناسنه در يقال تاخه يتيخه تيخا بالمتيخة
اذا ضربه بالعصا ويقال وتخه وتخا المتيخة مكنسه وزننده والمتيخة يانك تقديميله والمتيخة سكينه وزننده عصايه
دينور على قول خرما اغاجندن اولان جريده ياخود عرجون اسميدر كه خرما سالقمنك چوپى اوله جقدر كه دبنده اولور
فصل الثاء المثلثة الثلخ ثانك فتحى ولامك سكونيله اوكوز قسمى بهارده چاير اوتلامغله اسهال اولوب يوركى
سورمك معناسنه در يقال ثلخ البقر ثلخا من الباب الثالث اذا رمى خثاه ايام الربيع الثلخ فتحتينله برنسنه يه بيلاشوب
آلوده اولمق معناسنه در يقال ثلخ الثوب ثلخا من الباب الرابع اذا تلطخ التثليخ تفعيل وزننده بيلاشدرمق
معناسنه در تقول ثلخته تثليخا اذا لطخته الثوخ ثانك فتحى وواوك سكونيله والثيخ شيخ وزننده پرمق ياخود
اياق برشيشكين ياخود خمير وچامور كبى نسنه يه باتوب كوملمك معناسنه در نته كه تاى فوقيه ايله ده لغتدر يقال ثاخت
الاصبع تثوخ ثوخا وتثيخ ثيخا اذا خاضت فى وارم اورخو فصل الجيم الجبخ جيمك فتحى وبانك سكونيله قمار
اويناد قلرى آشقلرى مقتضاسى اوزره جولان ايتدرمك معناسنه در يقال جبخ القامر الكعاب جبخا من الباب
الثانى اذا اجالها الاجباخ همزه نك فتحيله برقاچ امكنه يه اطلاق اولنور كه آنده خرما القلر وار در نته كه طرفة الحجارة
اشبو * ان الجرامق ترجوان ندس لكم * بابن الثديخ ضباع بين اجباخ * بيتنده ذكر ايلمشدر الجخ جيمك فتحى
وخانك تشديديله بريردن آخر يره نقل ايلمك معناسنه در يقال جخ الرجل جخا اذا تحول من مكان الى آخر ومصلى
سجده ده قارنى يره ياتورميوب يوقرى طوتر اولديغى حالده بازولرنى يانه قصدر ميوب قوغوش طوتمق معناسنه در
يقال جخ المصلى فى صلاته اذا رفع بطنه وفتح عضديه عن جنبيه وچوكد يره رك ايشه مك معناسنه در يقال جخ ببوله
اذا رمى به ويوررکن اياقله طپراق صاچوب صاورمق معناسنه در يقال جخ برجله اذا نسف بها التراب ويان اوزره
يرلشه رك واعضايى صاليوره رك اوزانوب ياتمق معناسنه در يقال جخ الرجل اذا اضطجع متمكنا مسترخيا
وجماع ايلمك معناسنه در يقال جخ جاريته اذا مسحها اى جامعها وجخ صفت اولور هلباجه معناسنه كه ماده سنده
بيان اولندى وثقيل وناتراش كسيه دينور يقال رجل جخ اى وخم ثقيل الجخجخة زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك

معناسنه

معناسنه در يقال جخجخ جاريته اذا جامعها وضميرده منوى اولان ماده يى سويليوب كتم ايلمك معناسنه در يقال
جخجخ الرجل اذا كتم ما فى نفسه وبركسيه حيفروب ندا ايلمك معناسنه در يقال جخجخ اليه اذا صاح ونادى وبرنسنه يى
استحسان مقامنده جخ جخ ديمك معناسنه در كما سيذكر يقال جخجخ الرجل اذا قال جخ جخ وبرشيئك معظمنه يعنى
عظيم ومجتمع اولان يرينه كيرمك معناسنه در دكزك انكنى وناسك مجتمع يرى كبى يقال جخجخ الرجل اذا دخل فى معظم
الشئ وبرآدمى يقوب يره چالمق معناسنه در يقال جخجخ فلانا اذا صرعه التجخجخ تزلزل وزننده بودخى جماع
ايلمك معناسنه در يقال تجخجخ جاريته اذا جامعها وكوشيوب سست ومسترخى اولمق معناسنه در يقال تجخجخ
الرجل اذا استرخى وكيجه قرا كوسى بصمق معناسنه در يقال تجخجخ الليل اذا تراكم ظلامه جخ بخ وزننده
ومراد فيدر كه كلمهٔ رضا واستحساندر نته كه ذكر اولندى الجفخ جيمك فتحى وفانك سكونيله فخر وكبر ايلمك معناسنه در
يقال جفخ الرجل جفخا من الباب الثالث اذا فخر وتكبر الجفاخ شداد وزننده خودبين ومتكبر شخصه
دينور المجافخة مفاخره وزننده ومراد فيدر يقال جافخه اى فاخره الجلخ سلخ وزننده سيل صويى دره يى
طولدرمق معناسنه در يقال جلخ السيل الوادى جلخا من الباب الثالث اذا ملأه ويره چالمق معناسنه در يقال جلخ به
اذا صرعه وبركسه يى اصروب وطرملايوب بره لمك معناسنه در يقال جلخ بطنه اذا سحجه وجماع ايلمك معناسنه در
يقال جلخ جاريته اذا نكحها اى جامعها وبرشيئى سوندروب اوزاتمق معناسنه در يقال جلخ الشئ اذا مده وبركسه يى
قلجله اوروب برمقدار اتنى كسدرمك معناسنه در يقال جلخ فلانا بالسيف اذا قطع من لحمه بضعة الجلاخ غراب
وزننده دره يى طولدرن سيل صوينه دينور يقال سيل جلاخ اى جزاف وجلاخ بررجل آديدر الجلواخ جيمك
كسريله واسع صو ايله ممتلى اولان دره يه دينور مجالخ مساكن وزننده تهامه ده بروادى آديدر الاجلخاخ احمرار
وزننده بدن ضعيف وزبون اولوب كمكلر سست اولمغله حركتدن قالمق معناسنه در يقال اجلخ الشيخ اجلخاخا
اذا ضعف وفترت عظامه فلا ينبعث ومصلى سجده ده بازولرنى يانلرندن آير وطوتمق معناسنه در يقال اجلخ المصلى
فى السجود اذا فتح عضديه يعنى عن جنبيه الاجلنخاء اسلنقاء وزننده بناء بندبند سوكيلوب چوكمك معناسنه در
يقال اجلنخى الجدار اذا تقوض وبرك الجمخ جيمك فتحى وميمك سكونيله كبر وفخر ايلمك معناسنه در يقال جمخ
الرجل جمخا من الباب الاول اذا فخر وتكبر الجامخ خودبين ومتكبر كمسيه دينور جمعى جمخ كلور ركع وزننده
المجامخة مفاخره وزننده ومراد فيدر يقال جامخه اذا فاخره الجنبخ قنفذ وزننده ايرى ويومرى جثه لو آدمه دينور
وپك اوزون آدمه وسائر نسنه يه دينور وبوكسك شيئه دينور وايرى كهله لره دينور مفردى جنبخه در هايله الجندخ
قنفذ وزننده ايرى چكركه يه دينور الجوخ جيمك فتحى وواوك سكونيله سيل صويى اوكنه كلن نسنه يى سوكوب
قوپرمق معناسنه در يقال جاخ السيل الوادى اذا اقتلع اجرافه يعنى دره نك يارلرنى سوكوب قوپردى التجويخ تفعيل
وزننده جوخ معناسنه در يقال جوخ السيل الوادى بمعنى جاخ وبركسه يى يقمق معناسنه استعمال اولنور يقال
جوخه اذا صرعه التجوخ تفعل وزننده بناء ويار مقوله سى چوكمك معناسنه در يقال تجوخت البئر اذا انهارت
وياره دن قان قينامق معناسنه در يقال تجوخت القرحة اذا انفجرت الجوخان سلمان وزننده خرمايى سروب
قوريده جق يره دينور جرين معناسنه الجوخة جيمك ضميله چقوره دينور حفره معناسنه جوخى سكرى وزننده
جوارى واماء اسماسندندر كه محبوبه لرينه تسميه ايدرلر وجوخى واسط اعمالندن برقريه آديدر فحولدن محمد بن عبدالله
الجوخانى اورادندر وبوصنعانى كبى نونله در وزباله قربنده برموضع آديدر بونده مد ايله ده زبانزددر الجيخ شيخ
وزننده جوخ معناسنه در كه ذكر اولندى فصل الخاء خنوخ نونله صبور وزننده على
قول اخنوخ همزهٔ مفتوحه ايله ادريس نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اسميدر مؤلفك بصائرده
بيانته كوره كلمهٔ مزبوره سريانيدر كثير العبادة معناسنه در وادريس دخى عند الاكثر اعجميه در يونانيده اسمى اطرشمين در
حياتده اولان درت پيغمبرك بريدر كه ادريس وعيسى وخضر والياس در ودرت نبى سريانينك بريدر كه اوچى آدم وشيث
ونوح در نبوت وحكمت وسلطنت جهتلرنى جامع اولمغله مثلث بالنعمه اطلاق اولنمشدر علوم رياضيه كنديلرينك
اثر معتبرلريدر الخوخة خانك فتحى وواوك سكونيله اوطه نك ديوارنده اولان باجه يه دينور كه آندن ايچرويه اشيق كيرر وايكى
خانه ارالغنده برى برينه كچه جك كوچك قپو طرزنده دليكه دينور كه اوزرنده تخته قپوسى اولميوب آچق اوله قومشو دليكى
تعبير اولنور وخوخه دبره اطلاق اولنور كه بدنك باجه سيدر وبركونه يشل قماشه دينور وشفتالويه دينور جمع جنسى
خوخ در الخوخاء صحراء وزننده والخوخاءة هايله احمق وبيمغز آدمه دينور جمعنده خوخاؤن دينور الخويخية بلهنيه وزننده
آفت وداهيه يه دينور روضة خاخ مكه ايله مدينه بيننده برموضع آديدر وخاخ كلمه سى منصرف وممنوع اولور يعنى

بالعلمیه مکان وبقعه اعتبارلریله منصرف وغیر منصرف اولور واحمد بن عمر الخاخی القطب بلی محدثیندندر فی الاصل
موضع مزبوره منسوبدر الاخاخة همزه نك کسریله چاپر قسمی یك آزجه اولدیغندن خوی درجه سنده اولمق
معناسنه در یقال اخاخ العشب اذا خوی وقیل یعنی کانه دخل فی الخوخة فصـــــل الدال التدبیخ تفعیل وزننده
رکوع هیئتنده اوله رق باشنی اشاغی یه یك اکوب ارقه سنی طوغالتمق معناسنه در نته که تدبیح دخی بو معنایه در یقال دبّخ
الرجل تدبیخا اذاقبب ظهره وطأطأ رأسه الدبّاخ رمّان وزننده بین اطفال العرب براویون آدیدر ترکیده
خربنده اویونی دیدکلریدر الدّخ دالك فتحی وضمی وخانك تشدیدیله تتونه دیتور دخان معناسنه الدخدخة زلزله
وزننده سرکش انسان وحیوانی بواشتمق ورام ومنقاد ایلمك معناسنه در یقال دخدخه اذاذلّله وکفة ومنع ایلمك
معناسنه در تقول دخدخ عنی کذا ای کفه وآدیملرنی ضیق ضیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال دخدخ الرجل
اذاقارب الخطو ویوریلوب فروماندە اولمق معناسنه در یقال دخدخ الرجل اذا اعیا قال الشارح ویقال دخدخ
البعیر اذابرك من اعیاء بو صورتده وانقولینك اعیا کلمه سنی متعدی به حمل ایله یورغون ایتمك معناسیله ترجمه سی وهمدر
ودخدخه سرعتله یوریمك معناسنه در یقال دخدخ الرجل اذا اسرع یعنی فی المشی ودخدخ تتونی دفع ایلمك
معناسنه در تقول دخدخ عنی الدخان ای کفه الدخداخ سلسال وزننده برکوچك بوجك آدیدر ودخداخ
بشار بن بردنام شاعرك برادری اسمیدر وامام مالك تلامیذندن خداش نام محدثك پدری اسمیدر الدّخ الوائدن
کدورتلی سیاه رنکه دینور که قرامتق اولورتتون رنکی کبی که قهوه رنکی تعبیر اولنور وبوندن فعل تصریفیله نعتنده
ادخ دینور یقال لونه دخ وهوادخ ای سواد وکدرة الدخدخ هدهد وزننده والدخادخ علابط وزننده
بودور کشی یه دینور یقال رجل دخدخ ودخادخ ای قصیر ودخدخ ودخدوخ واوز یادة سیله اصواتندر بر آدمی
اپسم واسکات ایلمك محلنده آزارایله ایراد اولنور که صوص دیمك یرنده در سوزنی اطرنده قومق موقعنده سویلنور
اذا ارادوا ان یقدعوا الرجل ویردّوا کلامه فی فیه قالواله دخدخ ودخدوخ التدخدخ تزلزل وزننده بوزیلوب
بورترمق معناسنه در یقال تدخدخ الرجل اذا انقبض الدربخة دخرجه وزننده دیشی کوکرجین چفتلشمك
ضمننده ارککنه رام اولمق معناسنه در یقال دربخت الحمامة لذکرها اذا طاوعته للسفاد ورکوع هیئتنده اوله رق باشنی
اکوب ارقه سنی بسط ایلمك معناسنه در یقال دربخ الرجل اذا طأطأ رأسه وبسط ظهره الدلخ فتحتینله سمورمك
معناسنه در یقال دلخ الرجل دلخا من الباب الرابع اذاسمن الدلخ کتف وزننده والدلوخ صبور وزننده آتدن
وصغیردر الدلخ رکع وزننده والدوالخ دوالب وزننده دالخك جمعیدر طاولنوب سمن وقوت صاحبی دوه لره
دینور یقال ابل دلخ ودوالخ ای مخصب الدالخ خصب ور خاصاحبی آدمه دینور جمعنده دالخون دینور الدلخة
دالك ضمیله همزه وزننده والدلاخ غراب وزننده فتحی بیوك اولان خاتونه دینور یقال امرأة دلخة ودلاخ
ای عجزاء جمعی دلاخ کلور دالك کسریله الدلوخ صبو وزننده بك چوق میوه طوتمش خرما اغاجنه دینور دمخ
دالك فتحی ومیمك سکونیله برطاغك آدیدر ودمخ مصدر اولور مرتفع اولمق معناسنه یقال دمخ الشیء دمخا
من الباب الثالث اذا ارتفع وبر آدمك باشنی یارمق معناسنه در یقال دمخ رأسه اذا شدخه الدامخ نه اسی ونه صوغوق
اولان معتدل کیجه یه دینور یقال لیل دامخ ای لاحار ولابارد دماخ غراب وزننده اعرابه مخصوص براویون آدیدر
دماخ کتاب وزننده نجد اولکه سنده بر یچه طاغلره دینور التدنیخ تفعیل وزننده خضوع ومسکنتله سر فرو قلمق
معناسنه در یقال دنخ له تدنیخا اذا خضع وذل وطأطأ رأسه وبر آدم کندی خانه سنده دوام اوزره اقامتکزین اولمق
معناسنه در یقال دنخ فلان اذا اقام فی بیته وقاون وقرپوز مقوله سی سبزوات بالجمله اوکوب تمبوب کبی باتوب وکمی
چقمق معناسنه در یقال دنخت البطیخة اذا انهزم بعضها وخرج بعضها وقفا کمکی بیوك اولوب قولق
توزلرینك اوزرلرینه چوکك اولمغله قولق توزلری ایکی یانلرینده اولان ککلرك آکسه لرینه طوغری صوقیلوب
کیرکین وباتیق اولمق معناسنه در یقال دنخت ذفراه اذا اشرفت قمحدوته علیها ودخلت هی خلف الخششاوین
المدنخ محدث وزننده ماء اغخشیات سویلین بدزبان کسنه یه دینور یقال رجل مدنخ ای فحاش وباشی دوز اولیوب
نضار یسلی یعنی چاقر چقور اولان آدمه دینور یقال رجل مدنخ اذا کان فی رأسه انخفاض وارتفاع الدنخان
فتحاتله آغر یورك سبیله ایکلیه رك زحمت وثقلتله یوریمك معناسنه در یقال دنخ الرجل دنخانا اذا تثاقل فی المشی
بالحمل الدنفخ دالك وفانك فتحیله ایری ویومری نسنه یه دینور وبر رجل اسمیدر الدوخ دالك فتحی وواوك
سکونیله خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال داخ الرجل یدوخ دوخا اذاذل وشهرلری کزوب قهر وغلبه ایله سکاننه
استیلا ایلمك معناسنه در یقال داخ البلاد اذا قهرها واستولی علی اهلها التدویخ تفعیل وزننده وواوی نایه

قلبله تدییخ دخی لغتدر دوخ ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال دوّخ البلاد ودیّخها بمعنی داخها وتدوّخ ذلیل ایلمك
معناسنه در یقال دوّخه اذا اذلّه الدایخ اصلی داوخ ایدی پك قرا کوکیجه یه دینور یقال لیل دایخ ای مظلم الدیخ
دالك کسریله خرما صالقمنه دینور جمعی دیخه کلور دیك ودیکه کبی فصــــــل الذال المعجمة الذوذخ
ذال معجمه ایله کوکب وزننده حین جماعده حدثلین کشی یه دینور که قوه مماسکه نك ضعفندن نشئت ایدر عذیوط
معناسنه وعنین آدمه دینور الذخذاخ سلسال وزننده بالطبع مفتش اولان کسنه یه دینور که هر شیئی
صورشدروب آراشدرر اوله یقال رجل ذخذاخ ای منقب عن کل شیء ای باحث مفتش الذخذخان معمعان
وزننده چوق سوز سویلور طلاقتلو فصاحت وبیان صاحبی متکلم آدمه دینور یقال رجل ذخذخان
ای ذو المنطق المعرب ذاذیخ تاریخ وزننده حلب اعمالندن برقریه آدیدر الذمخ فتحتینله والدمخ عنب
وزننده برنوع آغاجك یمشی اسمیدر الذیخ دیك وزننده قورده دینور ذئب کبی وجریء ودلیر آدمه دینور
وآیغرآته دینور وکبر ونخوت معناسنه در وبرقزل کوکب آدیدر وخرما صالقمنه دینور ویك تویلو اولان ارککك
صرتلانه دینور دیشیسنه ذیخه دینور هایله جمعی ذیوخ کلور واذیاخ کلور وذیخه کلور عنبه وزننده التذییخ تفعیل
وزننده تذلیل معناسنه در یقال ذیّخه تذییخا اذا ذلّله وذیشی خرما آشی بی طوتمقله میوه دن بوش قالمق معناسنه در
یقال ذیّخت النخلة اذا لم تقبل الابار المذیخة مسبعة وزننده قوردلره دینور ذئاب معناسنه وبوذیخ لفظندن جمعدر
شیخ ومشیخه کبی الاذاخة همزه نك کسریله برمحلك چوره سنی دور وطواف ایلمك معناسنه در یقال اذاخ بالمکان
اذا اطاف به ودار فصــــــل الرآء الربخ امیر وزننده ایری دوه سمرینه دینور قتب ضخم معناسنه جوهری الضخم
من الرجال قولنی جمیله وهم ایلدیکدن رجل ضخم ومسترخی ایله تفسیر ایلمکله غلط ایلمشدر اکر المسترخی قولی اولمسیدی
تحریف ناسخه حمل اولنور ایدی الربوخ صبور وزننده شول خاتونه دینور که جماع حالنده بایلوب بخود اولور
اوله وبوشدت شهوته ممازج رخاوتدن نشئت ایدر یقال امرأة ربوخ اذا کانت یغشی علیها عند الجماع الربخ
فتحتینله خاتون ربوخ اولمق معناسنه در یقال ربخت المرأة ربخا من الباب الرابع اذا صارت ربوخا یغشی علیها
عند الجماع ودوه قسمی قومسالده شدت ومحنتله یوریوب زحمت چکمك معناسنه در یقال ربخت الابل فی الرمل
اذا اشتد علیها السیرفیه الرباخ رانك فتحیله ربخ ایله معنای اولده مرادفدر یقال ربخت المرأة رباخا من الباب
الثانی اذا صارت ربوخا الارباخ همزه نك کسریله ربوخ اولان جاریه اشترا ایلمك معناسنه در یقال اربخ الرجل
اذا اشتری جاریة ربوخا وقوملق قالین وکثیف اولمق معناسنه در یقال اربخ الرمل اذا تکاثف ومحن وشدائده
اوغرامق معناسنه در یقال اربخ الرجل اذا وقع فی الشدائد التربخ تفعل وزننده کوشیوب صالقیلنمق معناسنه در
یقال تربخ الرجل اذا استرخی رابخ نجد اولکه سنده برموضع آدیدر مربخ محسن وزننده بادیه ده برقوملق آدیدر
الرتوخ تای فوقیه ایله قعود وزننده چاموره وخمیر مقوله سی نسنه صیویق اولمق معناسنه در یقال رتخ الطین
والعجین رتوخا من الباب الاول اذا رق وبرمحلده مقیم اولمق معناسنه در یقال رتخ بالمکان اذا اقام به وقصد ایلدیکی
خصوصدن تخلف ایلمك معناسنه در یقال رتخ عن الامر اذا تخلف الارتخ احمر وزننده قوری نسنه یه دینور
یقال جلد ارتخ ای یابس الرتخ کتف وزننده شول کنه یه دینور که طوارك دریسنك اوستلرینی یاروب یاپشور اوله
یقال قراد رتخ اذا کان یشق اعلی الجلد فیلزق به الرثخ رانك فتحی وثانك سکونیله ترخ لفظیله ایکی معناسنده دخی
مرادفدر که ذکر اولندی الرثخة فتحاتله ردغه معناسنه در که صولو وصیویق بالچغه دینور الرخاخ خای معجمه ایله
وسعتلودیرلکه دینور یقال عیش رخاخ ای واسع وطپراغی کوشك یره دینور یقال ارض رخاخ ای رخوة نته که
رخاء دخی بو معناده در که اول معتلدر ورخاخ ککیش یره دینور ارض متسعه معناسنه علی قول طپراغی کسکلی
شتشکین یره دینور که ایاقله چکنندکجه ایاق التنده قبریلوب اوفانور اوله وآنده یوریمك عسیر اولور ورخاخ کلمه سنك
جمعنده رخاخی دینور ظاهرا رخاخ مقلوبیدر الرخ رانك ضمیله بومشق تر وتازه نباته دینور ورخ سطرنج
مهره لرندن برمهره آدیدر جمعنده رخخه دینور قرط وقرطه کبی ورخ بربیوك قوش آدیدر که کرکدن دیدکلری بیوك
جانوری قاپوب کوترر بونی خطا وهند اقلیملرنده اولور دیو حکایه ایدرلر وضخامتنه دائر مبالغه عظیمه ذکر ایدرلر
ورخ نیسابور شهرینك ارباع نواحیسندن بر ربعك آدیدر اعلامدن هارون بن عبد الصمد الرّخی النیسابوری
اورادندر الارخاخ همزه نك کسریله برخصوصده مبالغه ایلمك معناسنه در یقال ارخ فی الامر ارخاخا اذا بالغ فیه
الارتخاخ افتعال وزننده کوشیوب سلنوکلمك معناسنه در یقال ارتخ الرجل اذا استرخی ورأی وفکر وتدبیرده
مضطرب اولمق معناسنه در یقال ارتخ رأیه ای اضطرب الرخرخ عبعب وزننده والرخراخ سلسال وزننده

صبويق چاموره دينور يقال طين رخرخ ورخراخ اى رقيق المرتخ مضطر وزننده كجكين سرخوشه اطلاق
اولنور يقال سكران مرتخ اى طافح رخان رمان وزننده مر وقضاسنده برقريه آديدر رخه رانك ضميله برموضعدر
الرخ رانك فتحيله برنسنه يى اياقله چكنمك معناسنه در يقال رخ الشئ رخا من الباب الاول اذا وطئه ومشروبه
صوقاتمق معناسنه در يقال رخ الشراب اذا مزجه بالماء الردخ رانك فتحى ودالك سكونيله باش يارمق معناسنه در
يقال ردخ رأسه بمعنى شدخه الردخ فتحتينله اوزلو ياپشقان بالچغه دينور ردغ معناسنه الرزخ رانك فتحى
وزاى معجمه نك سكونيله مزراغك ديب دموريله دورتمك معناسنه در يقال رزخه رزخا من الباب الاول اذا زجه
بالرمح الرسوخ قعود وزننده يرنده ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال رسخ الشئ رسوخا اذا ثبت مؤلفك
قاعده سنه كوره باب اول اولمق لازمدر لكن امهات سائره ده باب ثالثله مقيددر وكولك صويى چكيلوب يره باتمق
معناسنه استعمال اولنور يقال رسخ الغدير اذا نش ماؤه ونضب فذهب ويغمورك رطوبتى قعر زمينه تأثير ايدوب
تا كه تمناك اولان طبراغه ايرشمك معناسنه مستعملدر يقال رسخ المطر اذا نضب نداه فى الارض فالتقى الثريان وثريان
فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه در الارساخ همزه نك كسريله برنسنه يى يرنده ثابت واستوار قلمق معناسنه در يقال
ارسخه اذا اثبته الرصوخ رسوخ وزننده ومرادفيدر يقال رصخ فى الامر بمعنى رسخ الرضخ رانك فتحى وضاد
معجمه نك سكونيله پك نسنه يى قيروب اوفاتمق معناسنه در يقال رضخ الحصى رضخا من الباب الثالث والثانى
اذا كسرها وآزجه عطيه ويرمك معناسنه در يقال رضخ له اذا اعطاه اعطاء غير كثير وبرنسنه يى زورايله يره چالمق
معناسنه در يقال رضخ به الارض اذا جلده بها وبينوزلو حيواتلر سوسشمك معناسنه در يقال رضخت التيوس
اذا اخذت فى النطاح ورضخ شول خبره دينور كه برنبذه كوشزد اولوب لكن استيقان اولنمامغله مجمل ومبهم قاله
عطيه قليله معناسندن مأخوذدر ومنه يقال هم يرتضخون الخبر المرضاخ مفتاح وزننده شول طاشه دينور كه
آنكله خرما چكردكنى قيررلر دوه يه يدرمك ايچون المراضخة مفاعله وزننده برنسنه يى مع الكراهه ويرمك
معناسنه در يقال راضخ زيد شيئا اذا اعطاه كارها وبرى برينه طاش آتمق معناسنه در يقال راضخ فلان فلانا
اذا راماه بالحجارة الارتضاخ افتعال وزننده عجمى الاصل اولوب بعده عرب ايچره نشئت ايدن آدمك لسانى
هر نقدر عربى يه ياتقين ايسه ده ينه تكلمده عجم لسانى چالمق معناسنه در اصل ارتضاخ عطيه قليله يه نائل اولمق
معناسنه اولمغله معناى مزبور آندن مأخوذدر يقال هو يرتضخ لكنة عجمية اذا نشأ معهم ثم صار الى العرب فهو ينزع
الى العجم فى الفاظ ولو اجتهد التراضخ تفاعل وزننده آشمق معناسنه در تقول تراضخنا اى ترامينا الرفوخ رانك وفانك
ضميله آفات ودواهى يه دينور ظاهرا مفردى رافخدر الرافخ وسعتلو خوش ديرلكه دينور يقال عيش رافخ اى رافغ
الرمخ رانك كسريله طوب چتلق اغاجلغه دينور الرمخاء حمراء وزننده رمخ مذكورى اوتلامغه دوشكون اولان
قيون قسمنه دينور الرمخة عنبه وزننده والرمخة بسره وزننده خرمانك بكلنمش قورغنه دينور بلح معناسنه جمعى
رمخ كلور عنب كبى ورمخ كلور صرد كبى الارماخ همزه نك كسريله خرما اغاجى رمخ ويرمك معناسنه در يقال ارمخت
النخلة اذا اثمرت الرمخ وسركش آدم يواشيوب رام اولمق معناسنه در يقال ارمخ الرجل اذا لان وذل وطوار قوجالمغه
يوز طوتمق على قول پك طاولنوب ايلكلرى طولقون اولمق معناسنه در يقال ارمخت الدابة اذا اخذت فى السن
اوانقت الرنخ رانك فتحى ونونك سكونيله پك سست وفاتر اولمق معناسنه در يقال رنخ الرجل رنخا من الباب الاول
اذا فتر فتورا الترنيخ تفعيل وزننده سركش انسان وحيوانى رام ايلمك معناسنه در يقال رنخه اذا ذلله الترنخ
تفعل وزننده ال ايله ياپشوب طوتمق معناسنه در يقال ترنخ به اذا تشبث به التروخ تفعل وزننده چامور بتاغنه
دوشمك معناسنه در يقال تروخ فى الطين اذا وقع فيه الريخ شيخ وزننده والريوخ قعود وزننده بركسه كوشيوب
صالقيلنمق على قول آيشى آيريلوب قاوشدرمقدن عاجز اولمق معناسنه در يقال راخ الرجل يريخ ريخا وريوخا
اذا استرخى او تباعد ما بين فخذيه حتى عجز عن ضمهما الترييخ تفعيل وزننده سست وزبون قلمق معناسنه در
يقال ضربوا فلانا حتى ريخوه اى وهنوه المريخ معظم وزننده مرداسنج اسميدر كه مرده سنك تعبير اولنان
داروى معروفدر وقطر داق كبى شول ملايم كميكه دينور كه بوينوزك ديب طرفنده كى ايچنده اولور بر بياض
كميجكدر واكا مريخ دخى دينور امير وزننده جمعى امرخه در ريخ ديك وزننده خراسانده برموضع ياخود
نيسابورده برناحيه در محدثيندن محمد بن القاسم بن حبيب الصفار وذريتلرى كه هب محدثلر وريخيون ايله
مشتهرلردر اورادندر فصل الزاى المعجمة الزتوخ تاى فوقيه ايله قعود وزننده كنه ديدكلرى بوجك
آيرتلمق ايچون كندوسنه ياپشان آدمه ياپشمق معناسنه در يقال زتخ القراد زتوخا من الباب الاول اذا شبث

بمن

بمن علق به الزخ زانك فتحى وخانك تشديديله بركسه يى براو برق يره قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال زخه زخا
من الباب الاول اذا اوقعه فى وهدة وبركسيه غيظ وغضب ايتمك معناسنه در يقال زخ زيدا اذا اغتاظ وصچرامق
معناسنه در يقال زخ الرجل اذا وثب وچوكديره رك ايشه مك معناسنه در يقال زخ ببوله اذا رماه ودوه يى عنف
وشدتله سوروب كتمك معناسنه در يقال زخ الحادى اذا سار بالابل سيرا عنيفا وجماع ايلمك معناسنه در يقال زخ
المرأة اذا جامعها وزخ وزخيخ آتش كوزى يلدرامق معناسنه در يقال زخ الجمر زخا وزخيخا من الباب الثانى
اذا برق المزخة ميمك كسرى وفتحيله برآدمك خاتوننه دينور آلت جماع ومحل جماع اولديغيچون الزخة زانك
فتحيله مزخه معناسنه در فعله بمعنى مفعولدر المزخة ميمك وزانك فتحيله اسم مكاندر خاتونك فرجنه دينور
الزخزخة زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك معناسنه در يقال زخزخ المرأة اذا جامعها الزخاخة سحاقه وزننده
جماع هنكامنده فرجندن صوفشقردان قارى يه دينور يقال امرأة زخاخة اذا كانت تزخ بالماء عند الجماع الزرنيخ
زانك كسريله حجر معروفدر كه تركيده زرنيق تعبير اولنور بياض وقرمزى وصارى نوعى اولور وزرنيخ صعيد
اولكه سنده برقريه آديدر الزلخ زانك فتحى ولامك سكونيله صيرنجق يره دينور كه ياشلغندن ياخود ياچينلغندن
اياق طوتمامغله قايوب كيدر اوله مزله ومزلقه كبى وبراوق آتمى مسافه يه دينور غلوة السهم معناسنه وزلخ مصدر
اولور مزراغك ديب دموريله دورتمك معناسنه يقال زلخه بالرمح زلخا من الباب الثانى اذا زجه الزلخ كتف وزننده
بودخى صيرنجق وطاينجق يره دينور الزلخ فتحتينله سمورمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخا من الباب الرابع
اذا سمن الزلخة زانك ضميله قبره وزننده قيزاق تعبير اولنان نسنه در زحلوفه معناسنه باديه ده قيزاقلرى
ديك اشاغى صيرنجق يراوله جقدر وزلخه بركونه وجع اسميدر كه انسانك آرقه سنه عارض اولوب كتدكجه يومريلنور
غليظ اولور مبتلا اولان آدم العياذ بالله تعالى حركتدن قالور الزلخان زانك فتحى ولامك سكونيله والزلخان
فتحاتله بوريمكده يولداشلره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخانا وزلخانا من الباب الاول اذا تقدم
فى المشى زليخا زانك فتحيله صاحبه حضرت يوسف عليه السلام اسميدر التزليخ تفعيل وزننده بربرى
ياچين صيرنجق ايلمك معناسنه در يقال زلخه تزليخا اذا ملسه الزمخ زانك فتحى وميمك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در
يقال زمخ الرجل زمخا من الباب الثالث اذا تكبر الزامخ پك يوكسك شامخ معناسنه در يقال جبل زامخ اى شامخ
وياشلو اولچولمش اولچكه اطلاق اولنور يقال كيل زامخ اى وافر الزموخ صبور وزننده والزمخ فتحتينله
ايراق وپك صرب يوقشه دينور يقال عقبة زموخ وزمخ اى بعيدة شديدة زميخ زانك ضميله قبيط وزننده بيهق
ايالتنده برقضانك آديدر الزنخ زانك ونونك فتحيله ياغ بوزلمق معناسنه در كه رايحه سى متعفن اولور يقال زنخ
الدهن زنخا من الباب الرابع اذا تغير وتازه قوزى واوغلاق سودامركن بوغازنه سود طورمقدن ياخود بوغازى
قورمقدن ناشى باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال زنخ السخل اذا رفع رأسه عند الارتضاع من غصص
اويبس حلق الزنخ كتف وزننده رايحه سى بوزلمش ياغه دينور يقال دهن زنخ اى متغير الزنوخ قعود وزننده
زنوخ معناسنه در كه ذكر اولندى يقال زنخ القراد زنوخا من الباب الاول والثانى بمعنى زنخ التزنخ تفعل وزننده
تكلمده آچلمق واولوق كبى بوشالمق معناسنه در يقال تزنخ فى الكلام اذا تفتح كويا كه فارسيده اولان زنخ كلمه سندن
متصرفدر وتزنخ تكبر معناسنه در يقال تزنخ الرجل اذا تكبر الزنخة فرحه وزننده افراط اوزره صوسزلقدن
بغرسقلرى چكيلوب وقارنلرى طارالوب بوكورلرى برى برينه ياپشمش اولان دوه لره دينور يقال ابل زنخة
اذا ضاقت بطونها عطشا زواخ غراب وزننده برموضع آديدر مكان وبقعه اعتباريله منصرف وغير منصرف
اولور الزيخ شيخ وزننده والزيخان فتحاتله جور وظلم ايلمك معناسنه در يقال زاخ الرجل زيخا وزيخانا
من الباب الثانى اذا جار وظلم واولديغى محلدن آلارغه اولمق معناسنه در يقال زاخ عن المكان اذا تنحى الازاخة
همزه نك كسريله اولديغى يردن آلارغه ايتمك معناسنه در يقال ازاخه اذا نحاه التزيخ تفعل وزننده يرندن
آيرلمق معناسنه در يقال تزيخ عن مكانه اذا تزيل فصل السين التسبيخ تفعيل وزننده تخفيف معناسنه در
ذكرى آتى سبيخ قطندن مأخوذدر يقال سبخ الله عنك الحمى تسبيخا اى خففها وتسكين معناسنه در يقال
سبخ الله الحر اى سكنه وجلاجلنمش پنبه ويوك مقوله سنى اكيرمك ايچون اوزون اوزون دورمك معناسنه در
يقال سبخ القطن ونحوه اذا لفه يعنى لتغزله المرأة وطمر وجعدن ناشى شدتله آتمقدن وآغريدن ساكن اولمق
معناسنه در كه راحته منقلب اولور يقال سبخ العرق اذا سكن من ضربان والم قال الشارح سمعت اعرابيا
يقول الحمد لله على تسبيخ العرق واساغة الريق ومشغله دن فارغ وخالى اولمق معناسنه در يقال سبخ الرجل

اذا كان فارغا ونوم شديد معناسنه در يقال سبخ الرجل اذا نام شديدا واسى ساكن اولمق معناسنه در يقال
سبخ الحرّ اذا سكن وفتر السبخ سبنك فتحى وبانك سكونيله بودخى مشاغلدن فارغ اولمق معناسنه در
ومنه قرئ قوله تعالى انّ لك فى النهار سبخا طويلا اى فراغا وسبخ نوم شديد معناسنه در يقال سبخ الرجل سبخا
من الباب الاوّل اذا نام شديدا وايراقلنمق معناسنه در يقال سبخ الرجل اذا تباعد السبيخ امير وزننده اوزرينه مرهم
مقوله سى دواقونمق ايچون يصلنمش پموق پاره سنه دينور مفردى سبيخه در هايله وحلاجلندقدنصكره اكيرلمك ايچون
اوزون اوزون دورلمش پموق سبيكه لرينه دينور كه طشره تركيسنده بدرك تعبير اولنور وقوشلرك توكيلوب هواده
اوچان يلكنه دينور جمعى سبايخ كلور السبخة فتحاتله بانك سكونيله ده لغتدر طپراغى چوراق يره دينور جمعى
سباخ كلور سبنك كسريله وسبخه بصره ده برموضع آديدر عبّاد عباددن فرقدبن يعقوب السبخىّ اورادندر وسبخه
چوق طوران صويك يوزينه چوكن يوصون مقوله سى نسنه يه دينور الاسباخ همزه نك كسريله يرچوراق اولمق
معناسنه در يقال اسبخت الارض اذا كانت سبخة وبرى سباخه يعنى چوراق طپراغه وارنجه قدر قازمق معناسنه در
يقال اسبخ فى حفره اذا بلغ السباخ التسبيخ تفعل وزننده اسى ساكن اولمق معناسنه در يقال تسبخ الحرّ اذا سكن
وفتر السخاخ سحاب وزننده طپراغى يومشق وصوى وپاكيزه اولان ارضه دينور كه هرنه كه زرع وغرس اولنسه
سريعا نشو ونما بولور غريبدر كه وانقولى صحاحك الارض اللينة الحرّة قولنده واقع حرّه كلمه سنى حانك فتحيله وهم
ايتمكله حرارتى ملايم اولان يرايله ترجمه ايلمشدر اول ايسه حاى مضمومه ايله در كه ارض طيبه ديمكدر وسخاخ ماوراء
النهرده برموضع آديدر السخاسخ سبنك فتحيله سخاخ معناسنه در كه صوى ومنبت وطپراغى يومشق يره دينور
السخاء خانك تشديديله رخاء وزننده ومرادفيدر كه طپراغى يومشق يره دينور جمعى سخاخى كلور رخاخى كبى السخّ
سبنك فتحى وخانك تشديديله سير وحفر مقوله سى عمللرده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه در يقال سخّ فى الحفر والسير
سخا من الباب الاوّل اذا امعن وچكر كه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كوممك معناسنه در يقال سخت الجرادة
اذا غرّزت ذنبها فى الارض جميع امهاتده وشروحده بومعناسخّ ايله مقيد اولمغله وانقولينك سخاخ ايله ترجمه سى وهمدر
السخّ سبنك ضميله كلمهٔ اعجميه ده وعربيده مستعملدر اوزاندن يكرمى درت بطمان مقداره دينور الانسداخ انفعال
وزننده يايلمق معناسنه در يقال انسدخ على الارض اذا انبسط السربخ باى موحده ايله جعفر وزننده ارض
واسعه يه دينور وشول ارضه دينور كه آنده برطرفه يول بولنميوب هرطرف اوه اولمغله اكا دوشنلر كمراه اولور اوله يقال
ارض سربخ اى مضلة السربخة دحرجه وزننده بى تمكين وخفيف مشرب اولمق معناسنه در يقال سربخ
الرجل اذا خفّ ونزق وتانّى ايله آهسته آهسته يوريمك معناسنه در يقال سربخ الرجل اذا مشى رويدا واويله اسيلكنده
برمحله يوريوب كتمك معناسنه در يقال سربخ الرجل اذا مشى فى الظهيرة السرباخ قرطاس وزننده واسع بيابانه
دينور يقال مهمه سرباخ اى واسع المسربخ مسرهد وزننده بعيد يره دينور يقال مكان مسربخ اى بعيد
السردوخ سبنك ضميله اوزرينه صودوكيلن يعنى تروتازه اولمق ايچون صوده اصلديلن خرمايه دينور الاسفاناخ
همزه نك كسريله سبزهٔ معروفدر تركيده تحريفله اسپناق ديدكلريدر طبيعتى ملين وبرمقدار جالى يعنى مادّه ايله سطح
عضوك بينه كيروب يا پشمش وقورومش رطوبتلرى مزيل وغساله يعنى رطوبت وسيلانى سببيله سطح عضودن
فضلاتى منقى در وبل وكوكس آغريلرينه نافعدر السلخ سبنك فتحى ولامك سكونيله مذبوحك دريسنى يوزوب
چقرمق معناسنه در يقال سلخ الشاة سلخا من الباب الاوّل والثالث اذا كشط جلدها وانسان آرقه سندن لباسنى
صويمقده دخى استعمال اولنور يقال سلخت المرأة درعها اذا نزعت ومنه سلخ الله النهار من الليل اى استله يعنى حق تعالى
نهارى ليلدن صيروب چقردى وسلخ آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال سلخ الشهر اذا مضى وآيى
آخره يتشدرمك يعنى آيك آخرينه واصل اولمق معناسنه مستعملدر يقال سلخ فلان شهره اى امضاه وصار فى آخره
ونبات صرا روب قوريمغه بشلدقدنصكره ينه يشروب تازه لنمك معناسنه مستعملدر يقال سلخ النبات اذا اخضرّ
بعد الهيج ويلان قاوله مق معناسنه در يقال سلخت الحية اذا انسرى عن سلختها بوراده مؤلف فعلينك برنى مؤنث
وبرنى مذكر ايرادى حيه لفظنك تأنيث وتذكيرنه مبنيدر وسلخ آيك آخر كوننه اطلاق اولنور كه تسميه بالمصدردر
ياخود بمعنى مفعولدر ومذبوحدن يوزيلوب طلوم چقارديلن درى يه دينور المسلوخ دريسى يوزيلوب
چقرلمش قيونه دينور الانسلاخ انفعال وزننده ذبيحه نك دريسى يوزيلوب چقرلمق معناسنه در بومناسبتله سلخ
كبى آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال انسلخ الشهر اذا مضى وكوندز كيجه دن صيريلوب چقمق معناسنه
مستعملدر يقال سلخ الله النهار من الليل فانسلخ السلخة ذكر اولنان سلخك مفرديدر كه طلوم چقاريلن درى يه

ويلانك

ويلانك قاو تعبير اولنان صويلمش دريسنه دينور المنسلخ ميمك ضمى ولامك فتحيله بودخى سلخ كبى آيك آخر كوننه
اطلاق اولنور السالخ شول اويوز علتنه اطلاق اولنور كه اصابت ايلديكى دوه نك دريسى صويلوب چقار اوله
وسالخ سياه يلانه دينور كه پك ايرى اولور بهرسنه قاولديغيچون اطلاق اولنمشدر مؤنثنده اسوده دينور سالخه ايله
صفتلنمز يقال اسود سالخ واسودان سالخ يعنى لا تثنى فى الصفة ويقال اساود سالخة وسوالخ وسلخ كركع وسلخة بالهاء
الاسلخ احمر وزننده باشنك اوكى كل اولان آدمه اطلاق اولنور اصلع معناسنه وپك قرمزى چهره لو آدمه اطلاق
اولنور السليخة سفينه وزننده بركونه عطر اسميدر كه كويا كه صويلمش قبو قدر بونك حقيقتى هند وعمانده نابت
برشجر داللرينك قشريدر بعضا دارچين ايچلرنده دخى بولنور وبويدى قسم اولور عنبر قبوغى ديدكلرى قرمزى نوعيدر
واكا قرفة الدار صينى دخى ديرلر وسليخه هنوز طوغمش ولده اطلاق اولنور وبان ديدكلرى اغاجك مسك وسائر طيب ايله
تربيه اولنمقسزين ساده دهننه دينور وبان تركيده سورقون اغاجى وپك اغاجى ديدكلرى سهى وموزون برشجردر وسليخة
الرمث مرعاى دوابدن رمث ديدكلرى شجرك مرعى اولميان يرينه دينور كه قبوغندن صويلمشى اولور المسلاخ ميمك كسريله
خاصة بيلانك صويلمش دريسنه دينور كه قاو تعبير اولنور بهرسنه بركره قاوليوب چقرديغى كوملكدن عبارتدر وهنوز يمشى
يشل وخام ايكن دوكيلور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور ويوزلمش درى يه دينور اهاب معناسنه السليخ امير وزننده
شول كشى يه دينور كه شديد الجماع اولوب لكن كبه ايلمز اوله يقال رجل سليخ مليخ اى شديد الجماع ولا يلقح ودادى اولميان
بيمزه نسنه يه دينور طپراق وطاش كبى يقال شئ سليخ مليخ اى لا طعم له بوراده من لا طعم نسخه لرى غلطدر نته كه مليخ
ماده سنده ما ايله مثبتدر السلاخة سبنك فتحيله داد سزلغه دينور يقال فيه سلاخة ملاخة اى ليس له طعم السلخ
فتحتينله ايپلك اكيردكلرى ايكده قلان ايپلك بقيه سنه دينور الاسلخاخ احمرار وزننده يان اوزره اوزانوب
ياتمق معناسنه در صويلمش درى كبى يقال اسلخ الرجل اسلخاخا اذا اضطجع الاسليخ ازميل وزننده برنبات آديدر
السماخ سبنك كسريله صماخ وزننده ومرادفيدر كه بوراده مراد قولقدر وسماخ شيشه آغزينك باغنه دينور عقاص
معناسنه السمخ سبنك فتحى وميمك سكونيله برآدمك قولغنه اوروب ايشتمكدن آليقومق معناسنه در يقال سمخه
سمخا من الباب الثالث اذا اصاب سماخه فعقره واكين طپراقدن هنوز ياروب كورنمك معناسنه در يقال سمخ الزرع
اذا طلع اوّلا السمخة سبنك كسريله اكينك طپراقدن اوچ كوستورمسى هيئتنه دينور كه بناء نوعدر يقال انّ هذا
الزرع لحسن السمخة بوكويا كه ذكر اولنان سماخدن مأخوذدر شيشه نك آغزى باغى شيشه نك اوجنده جزؤيجه
مرئى اولمق مناسبتنه مبنى در السملوخ سبنك ضميله صملوخ معناسنه در كه قولق دليكنك ايچ طرفيدر وبغدايجق
اوتى ديدكلرى اوتك داللرندن قوپريلان تازه فليزه دينور السملاخ سبنك كسريله سملوخ ايله معناى اوّلده مرادفدر
السمالخىّ سبنك فتحى وياى مشدّده ايله دادسز وبيمزه اولان سوده وسائر طعامه دينور وشول سوده دينور كه
طلوميله يوغرد اولمق ايچون چقور ايچره موضوع اوله السنخ سبنك كسريله برنسنه نك اصل ومبناسنه دينور
يقال فلان لا سنخ له اى لا اصل له وسنخ السنّ ديشلرك كوكنه ومنبتنه دينور وسنخ الحمى استمه عارضه سنك سورت
وحدتنه اطلاق اولنور وسنخ خراسانده برقريه آديدر اعلامدن ذاكر بن ابى بكر السنخىّ اورادندر السنوخ رسوخ
وزننده ومرادفيدر كه ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال سنخ الشئ سنوخا بمعنى رسخ السنخ فتحتينله برنسنه
بوزلمق تغير معناسنه در يقال سنخ الدهن سنخا من الباب الرابع بمعنى زنخ اى تغير وطعامى چوغه كتمك معناسنه در
يقال سنخ من الطعام اذا اكثر السناخة سبنك فتحيله والسنخة فتحاتله بدو متعفن رايحه يه دينور يقال له سناخة
وسنخة اى ريح منتنة وسناخه كير وپاسه دينور وسخ معناسنه ودباغت اثرلرينه دينور كه متعفن اولور السنخ كتف
وزننده سنمه سى چوق وخيم يره دينور يقال بلد سنخ اى محمة سانخ نصر بن احمد نام محدثك جدّى اسميدر على قول
بوحاى مهمله ايله در التسنيخ تفعيل وزننده نسنه ايستمك معناسنه در يقال سنخ منه الشئ اذا طلبه السنختان
سبنك ضمى ونونك سكونيله ايكى آدم بويى مقدارى اولان قويى يه دينور شارحك عبابدن نقلى اوزره ترجمه اولندى
المسنبخ مسرهد وزننده مسربخ معناسنه در كه ذكر اولندى واويله اسيلكنده يوله كيدن آدمه دينور السوخ
سبنك فتحى وواوك سكونيله اياق يوررکن چامورلق كبى يومشق يره باتوب كوملمك معناسنه در يقال ساخت قوائم
الحمار تسوخ سوخا بمعنى ناخت وبرنسنه صويك دبنه چوكمك معناسنه مستعملدر يقال ساخ الشئ فى الماء اذا رسب
السيوخ والسووخ قعود وزنلرنده والسوخان فتحاتله قعر زمينه باتمق معناسنه در كه خسف اولمق تعبير اولنور
يقال ساخت الارض بهم سيوخا وسووخا وسوخانا اذا انخسفت بونده باايله متعدى اولمغله مؤلف لازميله تفسير ايلمشدر
السواخية علابطه وزننده چوق چامورلغه دينور السواخ غراب وزننده والسواخى سبنك ضمى وواوك

تشديدى والفك قصريله شقارى وزننده چامور بتاغنه دينور يقال صارت الارض سواخا وسواخى اذا صارت ذات
سواخية وسواخى كلمه سنك مصغرنده سو يوخه دينور وجوهرى سواخى على وزن فعالى اى كثر بها زراغ المطر
قولى يعنى سواخى حيارى كبى فانك فتحيله فعالى وزننده در ديمسى غلطدر التسوخ تفعل وزننده بتاقلغه دوشمك
معناسنه در يقال تسوخ الرجل اذا وقع فى السواخ سوخ سينك ضميله برقريه آديدر السيخ شيخ وزننده
والسيخان فتحاتله رسوخ وثبات معناسنه در يقال ساخ الشئ يسيخ سيخا وسيخانا اذا رسخ وبرمق ياخود آياق چامور كبى
يومشق يره كوملمك معناسنه در يقال ساخت قدماه اى ثاخت السياخ كتاب وزننده چاموردن ياپو يپان بناره دينور
بناة الطين معناسنه شارح مناوى ديركه سياخ سائر امهاتك بيانى اوزره مفرددر بناء الطين معناسنه جمعى سيوخ در
فصل الشين المعجمة الشخ شينك فتحى وبانك سكونيله سود صاغيلوركن ظهور ايدن فشر ديسندن
حكايه در تقول سمعت شخ اللبن اى صوته عند الحلب الشخ شينك فتحى وخاى معجمه نك تشديديله ايشه مك معناسنه در
يقال شخ الصبى شخا اذا بال وسود صاغيلوركن فشر دامق معناسنه در يقال شخ اللبن اذا صات عند الشخب
واويوركن موشلدامق معناسنه در يقال شخ فى نومه اذا غط الشخيخ شينك فتحيله حين تبولده بولى چبوق كبى
اوزادى چوكدرمك معناسنه در يقال شخ ببوله شخيخا اذا امتد كالقضيب الشخشخة زلزله وزننده شخيخ معناسنه در
يقال شخشخ ببوله بمعنى شخ به وشخشخه سلاح وكاغد خاشر ديلرينه وقغشديلرينه دينور كه حكايه در وبونده مصدر
دخى اولور خشخشه كبى وشخشخه چوكش ناقه كوكسنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال شخشخت الناقة اذا رفع
صدرها وهى باركة الشخشاخ سلسال وزننده بولنى چبوق كبى اوزادى چوكدرر اولان كمسيه دينور الشدخ
شينك فتحى ودالك سكونيله قباق وقاون كبى رطب نسنه يى قيرمق على قول باش وكمك مقوله سى يابس نسنه يى قيرمق
معناسنه در يقال فى الاول شدخ البطيخ او الحنظل شدخا من الباب الثانى ويقال فى الثانى شدخ رأسه او العظم
شدخا اذا كسره وصحاح ونهايه وسائر بعض امهاتده قاون وباش كبى ايچى بوش نسنه يى كسر ايله مقيددر كرك رطب
وكرك يابس اولسون واساسده تتويعله شئ اجوفى كسر ويا رخص وملايم نسنه يى صقوب اوفاتمغله مقيددر كه اولدخى
اجوف اوله نته كه حنظل ايله تمثيلى آنى مشعردر وشدخ ميل ايلمك معناسنه در شارحك بياننه كوره طريق مستقيمدن
ميل وانحراف ايلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال شدخ الرجل اذا مال عن القصد وآتك آلتنده
اولان بياض بروننه قدر ممتد اولوب يايلمق معناسنه در يقال شدخت غرة الفرس اذا انتشرت وسالت سفلا وبركسه نك
مشدخنه يعنى بورغاج يرينه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال شدخ فلانا اذا اصاب مشدخه التشدخ تفعل
وزننده والانشداخ انفعال وزننده شدخك معناى اولندن مطاوعلردر يقال شدخ الحنظل فتشدخ وانشدخ اى
انكسر الشادخة آتك آلتندن بروننه قدر ممتد اولان غره يه دينور الاشدخ احمر وزننده شادخه سى اولان اركك
آته دينور مؤنثنده شدخاء دينور واشدخ ارسلانه دينور المشدخ معظم وزننده هنوز رطب اولمامش خرما قورغنه
دينور كه ال ايله صقلنجه قيريلوب اوفانور اوله وبيونك بورغاج يرينه دينور مقطع العنق معناسنه الشدخة نبذه وزننده
تروتازه نباته دينور الشداخ شينك ضميله طوال وطياب وزننده كه مبالغه در وشينك فتحيله ده بعضا زبانزددر يعمر بن عمرو
الكنانى لقبيدر جاهليتده حكام عربدن ايدى كعبه مكرمه نك توليتى خصوصنده قصى ايله خزاعه بيننده نزاع واقع اولمغله
كيدرك ضرب لسان حرب سنانى مؤدى اولوب بالاخره مرقومه مراجعت اولدخى دماء خزاعه يى تحت قدمنه شدخ
يعنى هدر وابطال ايله قصى طرفنه حكم ايتمكله شداخ ايله تلقيب اتديلر اساسك بياننه كوره عربلر شدخ دماء هم
تحت قدمه ديرلر دملرنى هدر وابطال ايتدى معناسنه كه ذكر اولنان غره شادخه دن مأخوذدر اشداخ همزه نك
فتحيله عقيق مدينه ده بر وادى اسميدر الشادخ تروتازه كنج اوغلانه دينور وشادخ اعتدالدن منحرف اولان
شيئه دينور يقال امر شادخ اى مائل عن القصد الشدخ فتحتينله خلقتى ناتمام اولان دوشوكه اطلاق اولنور
الشاذياخ ذال معجمه نك كسريله شهر نيسابورك اسم قديميدر ومر وقضاسنده برقريه آديدر الشرخ شرح
وزننده هر شيئك اصلنه وعرقنه دينور وبر شيئك سوريجه توموب چقان اوجنه دينور حرف ناتئ معناسنه مثلا
شرخا الفوق ديرلر تثنيه بنيه سيله اوق كزينك كرتكنك ايكى جانبنه كه تومسكجه اولسور وشرخا الرحل ديرلر سمرك
اوك واكسه قاشلرينه وشرخ جوانلق حالتنك اول هنكامنه اطلاق اولنور تقول فعلته شرخ شبابى اى فى ريعانه
واوله وبهرسنه تولد ايدن دوه ياوريلرينه دينور وانسانك ولدينه دينور يقال هو شرخ فلان اى نجله وهنوز
صوارلمامش واوق كچورلمامش ساده تمرنه دينور وشرخ شارخ لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبى نوجوانلر
ديمكدر وشرخ ياشداشه دينور همزاد معناسنه يقال هو شرخه اى تربه ولدته ومثل ومانند معناسنه در يقال هما

شرخان اى مثلان جمعى شروخ كلور وشرخ وشروخ قعود وزننده دوه قسمى آزى ديشنى يارمق معناسنه در
يقال شرخ ناب البعير شرخا وشروخا من الباب الاول اذا شق البضعة الشارخ تازه دلوقنلويه دينور شاب
معناسنه الشروخ شينك ضميله شرخك جمعيدر كه ذكر اولندى وشروخ ايرى ميشه اغاجلرينه دينور كه تيكنلو
اولور مغيلان كبى وقولهم شروخ شرخ كركع للمبالغة پس بونكده مفردى شرخ در بنو شرخ بر بطن اسميدر
الشرباخ باى موحده ايله قرطاس وزننده سولپوكلنوب فاسد وتباه اولمش منتاره دينور الشرداخ شرباخ وزننده
طبانى بيوك وانلو اولان آدمه دينور يقال رجل شرداخ القدم اى عظيمها وعريضها الشلخ شينك فتحى ولامك
سكونيله اصل وعرق معناسنه در يقال انه لكريم الشلخ اى الاصل والعرق وانسانك ولدينه على قول نطفه سنه
دينور قال الشارح ومنه قول لبيد * ذهب الذين يعاش فى اكنافهم * وبقيت فى شلخ كجلد الاجرب * وشلخ عورتك
فرجنه دينور وشلخ مصدر اولور قلجله بركسه يى اوروب اتنى قوپرمق معناسنه در يقال شلخه بالسيف شلخا من الباب
الاول اذا هبره به شالخ هاجر وزننده جد ابراهيم على نبينا وعليه التسليم اسميدر الشمخ شينك فتحى وميمك
سكونيله والشموخ قعود وزننده پك يوكسك وبلند اولمق معناسنه در يقال شمخ الجبل شمخا وشموخا من الباب
الثالث اذا علا وطال يعنى الى السماء مؤلفك عادتنه كوره كرچه باب اولدن اولمق لازمدر لكن اصول سائره ده باب
ثالثله مقيددر وشمخ وشموخ تكبر ايلمك معناسنه استعمال اولنور رفع انف مناسبتيله يقال شمخ الرجل بانفه اذا تكبر
وشمخ بن قراره عربدن بر بطن آديدر جوهرى تصحيفله جيم بابنده ذكر ايلمشدر الشمخ فتحتينله بعيد اولان قصد
ونيته اطلاق اولنور يقال نية شمخ اى بعيدة الشماخ شداد وزننده اسمادندر شماخ بن حليف وشماخ بن المختار
وشماخ بن العلا وشماخ بن عمرو وشماخ بن ضرار وشماخ بن ابى شداد شاعرلردر شميخ زبير وزننده بر رجل
اسميدر كه ابو عامر ايله مكنى در الشامخ يوكسك وعالى نسنه يه دينور يقال جبل شامخ اى شاهق وعز وتعظيمله
برونى يوقرى طوتان يادكاره اطلاق اولنور يقال رجل شامخ اى رافع انفه عزا جمعى شمخ كلور ركع وزننده وشامخ
بر رجل اسميدر الشموخ صبور وزننده ايراق مسافه يه اطلاق اولنور يقال مفازة شموخ اى بعيدة الشمراخ
شينك كسريله والشمروخ شينك ضميله چوپلو صالقمه دينور كه اوزرنده خرما ياخود اوزوم اوله وشمراخ طاغك
تپه سنه دينور وپك يوكسك بلوتلره دينور وآت قسمنك آلتنده اولان غره يه يعنى بياضه دينور كه انجه واوزون
اولوب برون دلكلرينك ارالغنه قدر اينوب لكن دوداغنه وارمش اوله تركيده اكا صفر تعبير اولنور وبو وجه اوزره
اولان آته شمراخ اطلاق اولنمز جوهرى اطلاق اولنور ديمكله غلط ايلمشدر ذو الشمراخ مالك بن عوف النضرى
نام كمسه نك فرسى اسميدر الشمراخية خوارجدن بر طائفه در كه عبد الله بن شمراخ اصحابيدر الشمرخة دحرجه
وزننده دالدن صالقم كسمك وصالقم صيرمق معناسنه در تقول شمرخ العذق على بنية الامر اى اخرط شماريخه
بالمخلب قطعا الشناخ كتاب وزننده طاغك بر طرفه طوغرى سيوريلوب چقان بروننه دينور المشنخ معظم
وزننده تيكنلرى آيرتلانمش خرما اغاجنه دينور التشنيخ تفعيل وزننده خرمانك تيكنلرنى آيرتليوب پاك ايلمك
معناسنه در يقال شنخ عليه نخله تشنيخا اذا نقح عنه سلاءه الشندخ قنفذ وزننده طقناز كوده لى اوزون وشديد
اولان انسان وحيوانه دينور وارسلانه دينور وآتشلو ياوز آته دينور وشول طعام وضيافته دينور كه بر جديد
قوناق بنا ايدن ياخود سفردن كلن ياخود ضايعنى بولان كمسه ترتيب ايدر تركيده بقياز تعبير اولنور الشنداخ شينك
ضميله والشنداخ شينك كسريله والشندخة والشنداخى شينلرك ضميله بونلرده طعام مذكوره دينور
الشندخة دحرجه وزننده وجه مذكور اوزره شندخ ديدكلرى طعام ضيافتى ترتيب ايلمك معناسنه در يقال
شندخ الرجل اذا عمل الشندخ الشيخ شينك فتحى ويانك سكونيله والشيخون سيحون وزننده سيماسنده پيرلك
ظاهر اولان يعنى پير وسالخورده اولان كشى يه دينور على قول اللى ياخود اللى بر باشندن آخر عمره قدر ياخود
سكسانه قدر شيخ اطلاق اولنور شيخك جمعى شيوخ كلور وشيوخ كلور شينك كسريله كه مجاورت يايه مبنى در
واشياخ كلور وشيخه كلور عنبه وزننده وشيخه كلور صبيه وزننده وشيخان كلور ضيفان وزننده ومشيخه كلور
ميمك ويانك فتحيله ومشيخه كلور ميمك فتحى وشينك كسريله ومشيوخاء كلور مد ايله ومشيخاء كلور ميمك فتحى وشينك
كسريله ومشايخ كلور مصباحك بياننه كوره مشيخه ميمك ويانك فتحيله اسم جمعدر مشايخ آنك جمعيدر وشيخك
مصغرنده شييخ دينور وشييخ دينور ياء ايچون شينك كسريله وقليلا شويخ دينور واو ايله جوهرى قليلا ورودنى
درك ايلمامكله شويخ كلديكنى انكار ايلمشدر لكن جوهرى صحاح لغت قيدنده اولمغله نوادره ميالات ايلديكى
بياندن مستغنيدر وشيخ لفظنك مؤنثنده شيخه دينور هايله وشيخ بر شجر آديدر وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور وشيخه

هايله اسد وحنظله قبيله لرينك بلادنده بر بياض قوملق آديدر ذوالحرق الطهوى نام شاعرك قول صحيح اوزره
اشبو * ومن جحره بالشيخة اليتقصع * مصراعنده مذكور شيخه دن مراد ذكر اولنان قوملقدر مترجم ديركه مصراع
مزبورك صدرى * ويستخرج اليربوع من نافقائه * مصراعيدر واستاد ومرشده شيخ اطلاقى علم وفضيلتده اكبر
اولديغندندر الشيخيان ياى نسبتله وتثنيه بنيه سيله عبد اللطيف بن نصر وعبد الله بن محمد بن عبد الجليل نام
كمسه لردركه شيخ ميهنى حضرتلرينه منسوبلردر الشيخ فتحتينله والشيوخة شينك ضميله والشيوخية ياى
مشدده ايله والشيخوخة شينك فتحيله والشيخوخية ياى مشدده ايله مصدرلردر انسان قوجه مق معناسنه در يقال
شاخ الرجل شيخا وشيوخة وشيوخية وشيخوخة وشيخوخية اذا صار شيخا التشييخ تفعيل وزننده بودخى قوجامق
معناسنه در يقال شيخ الرجل بمعنى شاخ وبر آدمى تعظيم قصديله ياشيخ ديو چاغرمق ومحاوره ده ياشيخ ديه رك خطاب
ايلمك معناسنه در يقال شيخه اذا دعاه شيخا او قال له ياشيخ تبجيلا وبر كمسه يى تعييب ايلمك معناسنه در يقال شيخ عليه
اذا عابه وبر آدمى رسواى وبدنام ايلمك معناسنه در يقال شيخ به اذا فضحه التشيخ تفعل وزننده قوجالمق معناسنه در
يقال تشيخ الرجل اذا صار شيخا الاشياخ شيخك جمعيدركه ذكر اولندى ومنه قولهم اشياخ النجوم اى اصولها
مراد سبعهٔ سياره در قال الشارح وهى الدرارى اى السيارات رستاق الشيخ اصفهانده بر موضعدر شيخان
تثنيه بنيه سيله مصعب بن عبد الله نام محدثك لقبيدر ومدينه ده بر موضع آديدركه احد ملحمه سنده لشكرگاه حضرت
رسول الله ايدى عليه السلام الشيخة شينك كسريله بر ضرب عقبه آديدر طبراغنك بياض اولمسى باعث تسميه در
الشاخة قد واندامى معتدل اولان آدمه دينور فصل الصاد الصبخة صادك وبانك فتحيله سبخه معناسنه دركه
شوراق يره دينور وصبيخة القطن سبيخه دركه محلنده ذكر اولندى الصخ صادك فتحى وخانك تشديديله برقانى وپك
نسنه يى بر مجوف اولميوب مصمت اولان شيئه اورمق معناسنه در مثلا طاش ودمور ودكنك مقوله سنى
برقيايه اورمق كبى يقال صخ الحديد على الصخرة صخا من الباب الاول اذا ضربه بها وصخ وصخيخ وجه مذكور
اوزره اوريلان قياسلنمك معناسنه در يقال صخت الصخرة صخا وصخيخا اذا صاتت حين قرعت بالشئ الصلب
صخه هايله آندن اسمدركه قيانك آوازندن حكايه در لسانمزده طاقردى تعبير اولنور تقول سمعت للصخرة المقروعة
صخة اى صوتا وصخ وصخيخ قرغه دوه نك ياغرنى برونيله دور تشدرمك معناسنه دركه ككمك تعبير اولنور يقال صخ
الغراب اذا طعن دبرة البعير الصاخة خانك تشديديله شول شديد صيحه وآوازه دينوركه شدتندن قولقلرى صاغر
ايدر اوله وصاخه قيامته وداهيه يه اطلاق اولنور قيامته اطلاقى نفخهٔ صور حسبيله در مبالغة قيامته وصف
اولور وصاخه اسناد مجازى اوزره مصمه معناسنه ده اولور زيرا مصم حقيقتده مسمع اولاندر وبو صخ كلمه سندن
مأخوذدركه قولغى صاغر ايلمك معناسنه در مجازا آواز شديده ده استعمال اولنمشدر يقال صخه صخا اذا ضرب اذنه
فاصمها ويقال صاح بهم صيحة تصخ الاذان وداهيهٔ شديده يه اطلاقى دخى سماعنه قولقلر طيانمديغنه مبنى در مؤلف
اقتصار وجهى اوزره ثبت ايلمشدر الصرخة صادك فتحى ورانك سكونيله صيحهٔ شديده يه دينور قال فى الاساس
له عولة كعولة الثكلى وصرخة كصرخة الحبلى وصرخه مؤذنك اذاننه اطلاق اولنوركه حقيقت شرعيه در
تقول سمعت الصرخة الاولى اى الاذان الاول الصراخ غراب وزننده حيقرمق ياخود شدتله حيقرمق
معناسنه اسمدر ومصدر اولور يقال صرخ الرجل صراخا من الباب الاول اذا صاح او شديدة التصرخ
تفعل وزننده تكلفله حيقرمق معناسنه در يقال تصرخ الرجل اذا تكلف الصراخ الصارخ مدد وفرياده
يتشن آدمه دينور مغيث معناسنه در فريادرس تعبير اولنور ومدد استين دادخواهه دينور مستغيث معناسنه
بو صورتده ضد اولور اساسده صراخ صوت مغيث وصوت مستغيث ايله مفسر اولمغله صارخ وصريخ آنلردن
مأخوذدر وصارخ خروسه اطلاق اولنور الصريخ امير وزننده بودخى صارخ معناسنه دركه مغيث ومستغيثه
دينور المصرخ محسن وزننده مدد واغاثه ايدن واعانت ايدن آدملره دينور الاصطراخ افتعال وزننده
مشاركت ايچوندر برى برينه فرياد ايدشمك معناسنه در يقال اصطرخ القوم اذا تصارخوا اى صرخ بعضهم
ببعض الصارخة فاعله وزننده مصدردر فرياده يتشمك معناسنه در يقال صرخه صارخة اذا اغاثه وصارخه
استغاثه صوتنه دينور تقول سمعت صارخة القوم اى صوت استغاثتهم الصراخ كتان وزننده طاوس قوشنه
اطلاق اولنور چاغرغان اولديغيچون صرخ قفل وزننده بر طاغك اسميدر الصربخة دربخه وزننده خفت
وتزق معناسنه دركه بى تمكين وسبكمشرب اولمقدر الاصلخ اصلخ وزننده اصلا ايشتمز اولان صاغره دينور يقال
رجل اصلخ اى اصم جدا لا يسمع البته بونك مأخذى صلخ در فتحتينله يقال صلخ الرجل صلخا من الباب الرابع

واصلخ

واصلخ او يوزاركك دوه يه دينور مؤنثنده صلخاء دينور يقال جمل اصلخ وناقة صلخاء وابل صلخى ويقال جرب صالخ
اى سالخ يسلخ جلد البعير التصالخ تفاعل وزننده مواضعة صاغرلق كوستورمك معناسنه در يقال تصالخ الرجل
اذا تصام الصلوخ صبور وزننده مهلك وقتال اولان داهيه يه اطلاق اولنور يقال داهية صلوخ اى مهلكة
الاصلخاخ احمرار وزننده يان اوزره اوزانوب ياتمق معناسنه در يقال اصلخ الرجل اصلخاخا اذا اضطجع الصماخ
كتاب وزننده والاصموخ اسلوب وزننده قولغك دليكنه دينور وقولغك كنديسنه ده دينور ومنه تقول هذا
كلام يولم صماخى واصموخى وهو خرق الاذن والصماخ ايضا الاذن نفسها شارح ديركه كل اذن ولود وكل صماخ
بيوض ديرلر يعنى ولدى بطننده حاصل اولان ذى روحده اذن تعبير اولنور ويمورطه سنده پيدا اولانده صماخ دينور
حتى صحاحده كل سكاء تبيض وكل شرفاء تلد ديمشدر وصماخ آزجه صويه دينور تقول عندى صماخ اى قليل من الماء
صماخ غراب وزننده بر صو آديدر الصمخ صادك فتحى وميمك سكونيله بر آدمك صماخنه اورمق معناسنه در يقال
صمخه صمخا من الباب الاول اذا اصاب صماخه ويومرقله برينك كوزينه اورمق معناسنه در يقال صمخ عينه
اذا ضربها بجمع كفه وچهره يه كونش طوقنمق ياخود كونش چالمق معناسنه در يقال صمخت الشمس وجهه اذا
اصابته او اشتد وقعها عليه الصمخة فرحه وزننده كوده سى تر وتازه ومطرا اولان محبوبه يه دينور يقال امرأة
صمخة اى غضة الصماخة جبانه وزننده اشكنبه نك باشنده شيردان وقرق باير تعبير اولنان شيئه دينور قطنه معناسنه
الصمخ صادك كسريله قوريجه برنسنه دركه قيون قسمى طوغوردقدنصكره جه ممه لرينك امزكلرنده اولور يواشجه
شق ايدرلر آندنصكره خالص سود كلمكه بشلر اكا ممه پوصى تعبير ايدرلر مفردى صمخه در هايله الصملاخ صادك
كسريله والصملوخ صادك ضميله قولق دليكنك ايچنه دينور وقولق چركنه دينور الصمالخ علابط وزننده
پك قويى سوده دينوركه يوغرد كبى قاتيلنمش اوله الصمالخى سمالخى وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
صماليخ النصى بغدايجق اوتنك كوكلرندن انجه اولان فليرلرينه دينور الصنخ صادك كسريله سنخ وزننده
ومرادفيدركه ذكر اولندى الصنخ كتف وزننده اصناخى يعنى ديشلرينك كوكلرى چقمش اغزه دينور يقال فم صنخ
اذا خرجت اصناخه الصناخية غرابيه وزننده ايرى ويومرى جثه لو كمسه يه دينور يقال رجل صناخية اى ضخم
الصنخة فتحاتله كير وپاسه دينور يقال فى ثوبه صنخة اى درن الصاخة تخفيفله اعضاده اولان كمكى جانور
اصرمقدن ياخود برنسنه طوقنمقدن عارض اولان شيشه دينور كه اثرى قالمش اوله وداهيه يه دينور جمعى صاخات
وجمع جنسى صاخ در الاصاخة همزه نك كسريله بر سوزه قولق طوتوب دكلمك معناسنه در يقال اصاخ له
اصاخة اذا استمع له الصواخ رمان وزننده بتاقلق يره دينور يقال بلد صواخ اذا كان تصوخ فيه الارجل الصوخ
سوخ وزننده ومرادفيدركه اياق چامور مقوله سى يره باتمق معناسنه در يقال صاخت الرجل بمعنى ساخت فصل
الضاد المعجمة الضخ ضادك فتحى وخانك تشديديله كوزياش دوكمك معناسنه در يقال ضخت العين ضخا من الباب
الاول اذا دمعت وبولى چبوق كبى اوزادى چوكدرمك معناسنه در يقال ضخ ببوله اذا مده وصوسرپمك معناسنه در
يقال ضخ الماء اذا نضحه المضخة ميمك كسريله شول قامشه دينوركه ايچنه بر طيقاج اغاج صوقمغله ايچندن
صوفشقردرلر چوجق ملاعبندندر الضردخ ضادك كسرى ودالك فتحيله عظيم اولان شيئه دينور الضرداخ
قرطاس وزننده بغايت صوى وعالى جنس اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة ضرداخ اى صفية كريمة الضمخ
صمخ وزننده بدنه تقاطر ايدر درجه سنده طيب سورمك معناسنه در يقال ضمخ جسده بالطيب ضمخا من الباب
الاول اذا لطخه به حتى كانه يقطر التضميخ ضمخ معناسنه در يقال ضمخ بدنه بمعنى ضمخ الانضماخ انفعال
وزننده والاضطماخ افتعال وزننده والتضمخ تفعل وزننده طيب سورنمك معناسنه در يقال انضمخ
بالطيب واضطمخ وتضمخ اذا تلطخ به الضمخة ضادك كسريله سموز خاتونه ياخود سموز ناقه يه دينور وشيره سى
تقاطر ايدن تازه خرمايه دينور ضاخ باديه ده بر موضع آديدر الضاخة خانك تخفيفيله آفت وداهيه يه دينور
فصل الطاء الطبخ طانك فتحى وبانك سكونيله پشورمك معناسنه در كرك بريان وكباب وقاورمه جهتيله
وكرك تنجره ده پشورمك جهتيله اولسون يقال طبخ اللحم طبخا من الباب الاول والثالث اذا انضجه الانطباخ
انفعال وزننده والاطباخ همزه نك وطاى مشدده نك كسريله افتعال وزننده مطاوعلريدر پشمك معناسنه
يقال طبخه فانطبخ واطبخ واطباخ افتعال زننده طبيخ اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اطبخ الرجل اذا اتخذ طبيخا
المطبخ مقعد وزننده اسم مكاندر آشخانه يه دينور المطبخ منبر وزننده اسم آلتدر تنجره يه دينور الطباخ كتان
وزننده آشجى يه دينور الطباخة كتابه وزننده آشجيلق حرفتنه دينور الطباخة كناسه وزننده طبخ اولنوركن

تنجره‌نك فوران ايدوب دوكيلن كيوكنه دينور الطبيخ امير وزننده منصفدن يعنى ياريسى قالنجه قيناديلن شرابدن
بر نوعه دينور يقال هو يشرب الطبيخ وهو ضرب من المنصف وكرجه وطوغله‌يه اطلاق اولنور يقال اتلف ماله
فى الطبيخ اى الجص والآجر الطبخ طانك ضميله قبر وزننده عذاب فرشته‌لرينه اطلاق اولنور كه طبخ
اجساد عصاة وكفاره مأمورلردر طابخ مفرديدر الطباخ سحاب وغراب وزنلرنده برنسنه‌نك محكم واستوار لغنه
دينور وزور وقوت معناسنه در وسموزلك معناسنه در يقال ما فى فعله طباخ اى احكام وليس له طباخ اى قوة
وفى بدنه طباخ اى سمن الطبيخ سكين وزننده قاونه دينور بطيخ كبى شارحك بياننه كوره حجازيون لغتيدر الطابخ
شديد الحراره اولان حمايه اطلاق اولنور يقال به الحمى الطابخ اى الصالب الطابخة اويله اسبسنه اطلاق اولنور
هاجره معناسنه وطابخه عامر بن الياس بن مضرك لقبيدر طبايخ الحر اسبنك سمومنه اطلاق اولنور يقال ظهرت
طبايخ الحر اى سمائمه الطباخية كراهيه وزننده والطباخية غرابيه وزننده اتنه طلوكنج خاتونه على قول
كوزل و عقل ورشد صاحبه‌سى قادينه دينور يقال امرأة طباخية وطباخية اى شابة مكتنزة او عاقلة مليحة المطبخ
محدث وزننده كلر قسمنك اك اولكى ياوريسنه دينور شارح ديركه اول لفظى سهودر صواب اولان ثالث اولمقدر كه
اوچنجى ياشنه كيرن ولدى ديمك اولور انتهى ومطبخ اتنه طلوكنج دلوقنلويه دينور التطبيخ تفعيل وزننده صبى
نشو ونما بولوب يال وبال صاحبى اولمق معناسنه در يقال طبخ الصبى اذا ترعرع وكبر الاطبخ احمر وزننده
والطبخة نبذه وزننده حماقتده متانت واستحكامى يعنى پك شاشقين احمق اولان آدمه دينور يقال رجل اطبخ وطبخة
اى مستحكم الحمق المطابخ جمع بنيه سيله مكه‌ده برموضع آديدر الطبراخ قرطاس وزننده على بن ابى هاشم نام
محدثك پدرى لقبيدر على قول ميمله طمراخ در الطخ طانك فتحى وخانك تشديديله برنسنه‌يى آنوب ايراقلشدرمق
معناسنه در يقال طخ الشئ طخا من الباب الاول اذا رماه وابعده وجماع ايلمك معناسنه در يقال طخ جاريته اذا جامعها
المطخة ميمك كسريله برتخته پاره سيدر كه چوجقلر برطرفنى يوفقلدوب آنكله چليك كبى اوينارلر بوبرال آياسى قدر
دكرمى ومنقش تخته‌در كه دايرا مادار كرتوب كرتكنه ايپ صاروب برى اوته السندن اتارق اوينارلر بزم ديارلرده
اكا چقشاغى تعبير ايدرلر الطخوخ قعود وزننده بدخويلق وبدمزاجلق شرس وسوء معاشرت معناسنه در
مقتضاى بنيه بو مصدر اولمقدر الطخطاخ سلسال وزننده بدخوى وبدمزاج كسيه دينور وطخطاخ الحلى
نسوانلرك حلياتلرى آوازنه دينور كه جغشدى تعبير اولنور وبرى برينه صقشوب قات قات متكاثف اولان ظلمانى
سحابه دينور وبر رجل اسميدر الطخاطخ علابط وزننده قراكولق ظلمت معناسنه در المتطخطخ اسم فاعل
بنيه سيله پك سياه نسنه‌يه دينور وضعيف البصر اولان آدمه دينور الطخطخة زلزله وزننده طاغنق نسنه‌نك
اجزاسنى برى برينه ضم والصاقله دوزلتمك معناسنه در يقال طخطخ الشئ اذا سواه وضم بعضه الى بعض وطخطخه
خنده ايدن كسه‌نك طخ طخ ديه‌رك كولمسندن حكايه‌در قهقهه كبى الطرخة شرجه وزننده شول بيوك
حوض طرزنده مصلقه دينور كه حوضك ياغيرى صويك مجراسى ياننده اتخاذ اولنور كه حوضدن ياغيرى مجرادن
اكا كلوب اقتضاسى اوزره اورادن مزرعه‌يه ياخود باغچه‌يه اجرا اولنور ولفظ مزبور دخيلدر يعنى عربى خالص
دكلدر طرخان سلمان وزننده وبونده طانك ضمى وكسرى جائز دكلدر هر نقدر اهل حديث ضمله وكسر ايله استعمال
ايدرلر ايسه‌ده وبو اهل خراسان لغتيدر شريف وذيشان اولان رئيسك اسميدر يعنى آنلره اطلاق اولنور
جمعى طراخنه كلور مترجم ديركه لفظ مزبور ترخان فارسى معربى اولمق ظن اولنور كه سلاطينه خدمات
پسنديده‌سى سبق ايلمكله مطلوبات ديوانيه‌دن معاف ومسلم وهر وجهله مرخص تام اولوب رجا
وشفاعتلرى مقبول اولان آدمه دينور كه عندلرنده وزارتدن پايه‌لودر ومؤلف بطريق ماده سنده ديكر كونه
بيان ايلمشدر انتهى الطرخون طانك فتحيله ترخون معربيدر كه كوكى عاقرقرحا ديدكلرى دارودر تناولى شهوت
جماعيه‌يى قاطعدر بو نبات لسانمزده دخى طرخون تعبير اولنان سبزه‌در وعاقرقرحا آنك بيانى نوعنك
كوكيدر الطريخ سكين وزننده طوزلنوب صلاموره باصيلان كوچك بالقلره دينور كه طرهوز ديدكلرى اوله‌جقدر
طرخاباذ طانك فتحيله جرجان قضاسنده برقريه‌در طرخ آباد معربيدر الطرخة ثاى مثلثه ايله درنجه وزننده خفت
ونزق معناسنه‌در كه وقار وتمكين ونزاكت مقابليدر الطلخ بلخ وزننده شول سيل صويى كتورديكى چامورلو
بولانق صويه دينور كه آنده جابجا دعموص يعنى صوجولهاسى وايت بالغى ديدكلرى سياه وخرده بوجكلر قالمغله ايچمسى
ممكن اولميه وطلخ مصدر اولور برشيئه ياخود برآدمه ذكر اولنان چامورى بيلاشدرمق معناسنه در يقال طلخ
الشئ اذا لطخ الطلخ به وبرنسنه‌يى قرارتمق معناسنه در يقال طلخ الشئ اذا سوده وكتابتى بوزوب افساد ايلمك

معناسنه در يقال طلخ الكتابة اذا افسدها ونجس بيلاشدرمق معناسنه‌در يقال طلخه بالقذر اذا لطخه به
الطلخاء حمقاء وزننده ومرادفيدر كه بون خاتونه دينور وطلخاء مصرده برموضع آديدر دمياطه موصل اولان
شاخ نيل اوزره واقعدر الاطلخاخ احمرار وزننده كوز ياشله طولمق معناسنه‌در يقال اطلخ دمع عينه اذا تغرق
وكوز ياشى آقمق معناسنه در يقال اطلخ دمعه اذا سال الطمخ طانك فتحى وميمك سكونيله كبر ونخوت ايلمك
معناسنه‌در يقال طمخ الرجل طمخا من الباب الاول اذا تكبر الطمراخ طانك فتحيله على بن هاشم نام محدثك
پدرى اسميدر على قول باى موحده ايله درنته كه ذكر اولندى الطنخ طانك ونونك فتحيله ياغلى طعامى چوق
يمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در يقال طنخ الرجل طنخا من الباب الرابع اذا بشم واتخم وغلب على قلبه الدسم
وسمورمك معناسنه در يقال طنخ الرجل اذا سمن التطنيخ تفعيل وزننده والاطناخ همزه‌نك كسريله تخمه
وامتلا ايلمك معناسنه‌در يقال طنخه تطنيخا واطنخه اطناخا اذا اتخمه الطنخة حركاتله احمق وبيمغز كسيه دينور
الطنخ طانك كسريله كيجه‌دن بربلوكه دينور يقال مر طنخ من الليل اى طائفة الطماليخ طانك فتحيله طاغنق
ويوفقه بولودلره دينور بو ماده برمقتضاى ترتيب طنخ ماده سندن مقدم ايراد اولنمق لازم ايكن جميع نسخه‌لرده
بو محلده اولمغله آنلره اقتفا اولندى طوخ طانك ضميله مصر اولكه سنده اون درت موضع آديدر الطوخ
طانك فتحى وواوك سكونيله بركسيه برقبيح وناسزا سوز سويلمك يا بركريه ايش ايتمك معناسنه در يقال طاخ فلانا
يطوخ طوخا اذا رماه بقبيح من قول او فعل الطيخ شيخ وزننده قبيح نسنه‌يه بيلاشوب آلوده اولمق معناسنه‌در
كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال طاخ الرجل يطيخ طيخا اذا تلطخ بالقبيح وبو معناده متعدى اولور يقال طاخ
فلانا اذا لطخه بالقبيح وبيوكلنمك معناسنه‌در يقال طاخ فلان اذا تكبر وبيهوده وباطل ايشه دورشمك معناسنه‌در
يقال طاخ الرجل اذا انهمك فى الباطل التطيخ تفعل وزننده بودخى بركريهه‌يه بيلاشمق معناسنه‌در يقال تطيخ
فلان اذا تلطخ بالقبيح التطييخ تفعيل وزننده برفنا وچركين شيئه بيلاشدرمق معناسنه در يقال طيخ فلانا
اذا لطخه بالقبيح وسموزلك كوده‌يى لحم وشحم ايله طلوم كبى طولدرمق معناسنه‌در يقال طيخه السمن اذا ملأه
شحما ولحما وبركسه‌يى عذاب ومحنت بصوب هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال طيخ العذاب عليه اذا الح عليه
فاهلكه الطيخه طانك فتحى ويانك سكونيله بردرلو ايشه يرامز اولان احمق آدمه دينور يقال رجل طيخة اى احمق
لا خير فيه وفتنه واختلاله دينور تقول اتانا فلان زمن الطيخة اى الفتنة المطيخ معظم وزننده فاسد وتباه اولمش
نسنه‌يه دينور يقال شئ مطيخ اى فاسد واوزرينه قطران سورلمش دوه‌يه دينور يقال بعير مطيخ اى مطلى
بالقطران الطيخ طانك كسريله ضحك صوتنى حكايه‌در تقول قالوا طيخ طيخ مبنيا على الكسر اى قهقهوا
فصل الظاء المعجمة الظمخ عنب وزننده چنار آغاجى صورتنده براغاجك اسميدر مفردات طبيه‌ده ثمر
شجرهٔ حور ايله مبين دركه حور رومى ديدكلريدر كهربا آنك صمغى اولديغى منقولدر وظمخ طئ قبيله‌سى
لغتنده انجير اغاجنه دينور مفردى ظمخه‌در هايله ياخود سكون ميمله‌در كسره وكسر كبى وكاهى جمعنده دخى ميم
ساكن اولور تينه وتين كبى فصل العين المهملة العهعخ عينلرك ضميله برنوع شجردر كه كندوسيله وپيراغيله
تداوى اولنور بعض لغويون عينله اولديغنى انكار ايدوب خاى معجمه ايله خعخع در ديديلر واهل بيان كتابلرنده
خانك تقديميله عهخع عنواننده مرسومدر لكن غلطدر لفظ مزبورى اهل معانى فصاحت بحثنده تنافر حروفه
تمثيل ايلمشلردر لكن ها ايله هعخع عنواننده رسم ايلملريله مؤلفك عينى تقديميله ايرادى مخالف اولور مكر تحريف
نساخه محمول اوله وشراح هانك كسرى وخانك كسر وفتحيله تقييد ايلمشلردر وبونى براعرابينك تركت ناقتى ترعى
الهعخع قولندن اخذ ايلديلر فصل الفاء الفتخة فانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونى وفتحيله برنوع خاتم
كبير اسميدر كه ال واياق پرمقلرينه كچورورلر على قول خاتم كبى كومشدن برحلقه‌در نسوان عرب پرمقلرينه
طاقنورلر حجازده معادن سبعه‌دن ياپيلوب كلن حلقه‌لر كبى اكر قاشى اولورسه خاتم دينور مايختم به اولديغيچون
بزم ديارلرده دخى متعارفدر اكا زهكير محرفى زيكير تعبير ايدرلر نسوان باش پرمقلرينه طاقنورلر جمعى فتخ كلور كه
جمع جنسيدر وفتوخ كلور وفتخات كلور فتخاتله الفتخ فتحتينله مفاصل اعضا ملايم وكوشك اولمق معناسنه‌در
على قول ال اياسى وطبان طويل وعريض اولمق معناسنه‌در يقال فتخ الرجل فتخا من الباب الرابع اذا استرخت
مفاصلها ولانت او كان عريض الكف والقدم فى طولهما وفتخ بعض دوه قسمنك خلقى ديزلرنده وانجكلرنده
اولان اكريلكه شبيه حالته دينور كه نوعا اكريجه كورينور خلقى اولان اكريلكه طرق دينور وفتخ صداسى
اولميان چكراغى‌يه ودف پولنه دينور الافتخ احمر وزننده پنجه‌لرى يصى وبيوك اولان ارسلانه دينور معناى

مزبوردن مأخوذدر يقال اسد افتخ اى عريض الكف الفتخ فتح وزننده الك ياخود اياغك پرمقلرنى آويج وطبان
جانبنه ملايمجه وكوشكجه بوكمك معناسنه در مصلى تشهدده رفع مسبحه حالتنده ايتديكى كبى يقال فتخ الرجل
اصابعه فتخا من الباب الثالث اذا عرضها وارخاها مؤلف كرچه بابندن سكوت ايلمشدر لكن مقدمة الادبده
باب ثالث فصلنده فتخ سر انكشتان باسوى كف واشكستن يعنى پرمقلرك اوجلرنى آيه طرفنه كوشكجه بوكمك ايله
مرسوم اولمغله اكا اتباع اولندى وبوذكر اولنان رخاوت مفاصل معناسندن مأخوذدر التفتيخ تفعيل وزننده
فتخ معناسنه در يقال فتخ اصابعه تفتيخا بمعنى فتخها الفتخاء صحراء وزننده سود صاعجق كولك طرزنده
اغاجدن دوزلمش برنسنه در كه بال صاغان كمسه اسكمله كبى آنك اوزرينه اوتوروب بال صاغار وفتخاء لينة الجناح
اولان طوشنجل قوشنه دينور شارح ديركه فى الاصل صفت لازمه سندن اولوب بعده اسم قلنمشدر زيرا
مرغ مزبور زمينه نزول حالتنده جناحلرنى كوشدوب آهسته جه نازل اولنور انتهى وممه لرينك امزكلرى
قارنى طرفنه طوغرى مائل ومرتفع اولان ناقه يه فتخاء الاخلاف اطلاق ايدرلر كه ذمايمدندر وبو معناى
اولدن منشعبدر وبو حالت نسوان وچتال طرنقلو حيوان حقلرنده مدايحدندر فتاخ كتاب وزننده
برموضعدر فتوخ الاسد ارسلان پنجه لرينك اك واويناق يرلرينه اطلاق اولنور وبو فتخك جمعيدر كه ذكر
اولنان معنادن مأخوذ اسم قلنمشدر الافتاخ همزه نك كسريله سكرتمك يا برايراق يردن كلمك سببيله بى تاب
اولوب هارهار صولومق وخشلمق معناسنه در يقال افتخ الرجل اذا اعيا وانبهر الافاتيخ اساليب وزننده
منتاره شبيه نسنه لردر كه منتاردن اولجه ظهور ايدر منتار طنيله حفر واستخراج اولندقده معلوم اولور الافتخ
ذكر اولنان لين ورخاوت معناسندن افعل در بو مناسبتله كوزلرى فاتر اولان محبوبه افتخ الطرف اطلاق اولنور كه
چشم مخمور وچشم خسته وچشم خواب آلود تعبير اولنور يقال غلام افتخ الطرف اى فاتر فتيخ زبير وزننده
برموضع آديدر الفخ فانك فتحى وخانك تشديديله فق وقپان تعبير ايتدكلريدر كه انكله قوش مقوله سى صيد ايدرلر
جمعى فخاخ كلور فانك كسريله وفخوخ كلور وفخ مكه ده برموضع آديدر كه عبد الله بن عمر الفاروق رضى الله عنهما
آنده مدفوندر وفخ مصدر اولور اياقلرك مفاصلى كوشيوب سلكيلمك معناسنه نته كه فخه هايله وفخ فتحتينله
بو معنايه در يقال فخت رجلاه فخا وفخة وفخخا اذا استرخت وفخ وفخيخ اويقوده پك پك موشلدامق معناسنه در يقال
فخ النائم فخا وفخيخا اذا غط ورايحه هر طرفه يايلمق معناسنه در يقال فخت الرايحة اذا فاحت الفخة فانك فتحيله
مصدر دركه ذكر اولندى وفخه جماعدن نصكره اولان اويقويه دينور ومردار وناپاك عورته دينور وجثه سى ايرى
عورته دينور وارقه اوزره اولان اويقويه دينور وصباح اويقوسنه دينور وكباده يايه دينور الفخيخ موشلدامق
معناسنه دركه ذكر اولندى وانكرك يلانى اغزندن فشيلدامق معناسنه دركه مصدر واسم اولور يقال فخت
الافعى فخيخا اذا فحت وتقول سمعت فخيخ الافعى اى فحيحها يعنى فشلديسنى ايشتدم الفخفخة زلزله وزننده
باطل وبى اصل نسنه ايله لاف وتفاخر ايلمك معناسنه در يقال فخفخ الرجل اذا فاخر بالباطل الفدخ شدخ وزننده
ومراد فيدر كه ذكر اولندى يقال فدخ رأسه بالحجر فدخا من الباب الثالث اذا شدخه وبو رطب نسنه يى قيروب
اوفاتمغه مخصوصدر الفرخ فانك فتحى ورانك سكونيله قوش پليجنه دينور وهر حيوانك ياوريلرينه اطلاق اولنور
كذلك نباتك صغارينه يعنى ديبلرنده چقان فليزلرينه اطلاق اولنور جمعى افرخ كلور افلس كبى وافراخ كلور وفراخ
كلور فانك كسريله وفروخ كلور وافرخه كلور وفرخان كلور فانك كسريله وفرخ ذليل ومطرود اولان كشى يه
اطلاق اولنور ويار يلوب اوچ ويرمك اوزره اولان اكينه اطلاق اولنور وفرخ بر رجلك علميدر ودماغك اوك طرفنه
دينور الافراخ همزه نك كسريله قوش ياورى صاحبى اولمق يعنى ياورى چقرمق معناسنه در يمور طه يه ده مسند
اولور يقال افرخت الطائرة والبيضة اذا صار لها فرخ وهى مفرخ ودروندن خوف واندیشه زائل اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال افرخ الروع اذا ذهب وبو افرخ قلبه الروع سبكنده دركه ياورى كبى دروندن خوفى اخراج
ايلدى ديمكدر وتقول افرخ روعك بالامر اى سكن جاشك واضطرابك ومبهم ومشتبه اولان نسنه بين وعيان اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال افرخ الامر اذا استبان بعد اشتباه اساسك بيانه كوره بيضه دن خارج اولان فرخه
تشبيهه مبنى در وعربلر مستور اولان سرى اظهار ايلدى ديجك يرده افرخ القوم بيضتهم ديرلر ايدوا سرهم معناسنه
مؤلف بيضتهم لفظنى مفعول اوله رق رسم ايدوب لكن اساسده تميز اولمق اوزره مرسومدر كه الا من سفه نفسه
قبيلندندر التفريخ تفعيل وزننده بودخى افراخ كبى ياورى چقرمق معناسنه در يقال فرخت البيضة والطائرة
تفريخا بمعنى افرخت ودروندن خوف وخدشه زائل اولمق معناسنه استعمال اولنور نته كه ذكر اولندى يقال فرخ

الروع اذا ذهب وبرنسنه دن بلكليوب قورقمق معناسنه در يقال فرخ الرجل اذا فزع ورعب وقوش ياوريسى كبى
ضعيف اولمق معناسنه در يقال فرخ القوم اذا ضعفوا وصاروا كالفراخ واكين فليزلنمك معناسنه در يقال
فرخ الزرع اذا نبتت افراخه المفرخ محسن وزننده ياورى چقران قوشه كذلك يمورطه يه دينور يقال طائرة مفرخ
وبيضة مفرخ وبو وصف خاصدر المفارخ ميمك فتحيله مفرخك جمعيدر كه اسم مكاندر قوشلرك ياورى چقره جغى
يره دينور كومس وفوللق كبى الاستفراخ ياورى چقرمق ايچون قوش بسلمك معناسنه در يقال استفرخ الحمام
اذا اتخذها للفراخ الفرخ فرح وزننده در وندن خوف وخدشه كيدوب امين ومطمئن اولمق معناسنه در يقال فرخ
الرجل فرخا من الباب الرابع اذا زال فزعه واطمئن وقوش ياوريسى كبى يره ياپشمق معناسنه دركه خوفدن نشئت
ايدر يقال فرخ الى الارض اذا لزق بها فروخ تنور وزننده حضرت ابراهيمك فرزندى اسميدر كه اسمعيل واسحق
على نبينا وعليهم السلام حضرتلرينك برادرلريدر وسط بلادده ساكن اولان عجم طائفه سى آنك ذريتندندر
الفرخة حمزه وزننده يصى مزراق تمرننه دينور فريخ زبير وزننده محدثيندن ازهر بن مروانك لقبيدر وفريخ
فرخ لفظندن مصغردر تعظيم ايچون استعمال اولنور جذيل وعذيق كلمه لرى كبى ومنه يقال هو فريخ قريش
قال الشارح يقولون فلان فريخ قومه اذا كانوا يعظمونه ويكرمونه وصغر على وجه المبالغة فى كرامته لسانمزده دخى
ياوريجق وقوزيجق تعبيرى مقام مزبورده ايراد اولنور المفردخ مسرهد وزننده بدنى كل كبى تر وتازه اولان كنج
ايريسى نوجوانه دينور الفرسخ فانك وسينك فتحيله جوهرى بونى صحاحده ثبت ايدوب لكن برمعنا ذكر ايلمامشدر
فرسخ اولا برنسنه ديكمك سكون معناسنه در قال الشارح يقولون اذا احتبس المطر اشتد البرد واذا امطر كان للبرد
فرسخ اى سكون وفرسخ ساعت معناسنه در يقال فرسخ الليل والنهار اى ساعتهما وراحت وآسايش معناسنه در
يقال ماله فرسخ اى راحة وبو معنادن مأخوذدر كه اوچ ميل هاشمى على قول اون ايكى بيك ذراع ياخود اون
بيك ذراع مسافه يه فرسخ اطلاق اولنور زيرا مسافه مزبوره يى قطع ايدن كمسنه سكون واستراحت ايلمكه محتاجدر
مترجم ديركه ميل تعبير اولنان مسافه مختلف فيهدر وعند الاكثر درت بيك آديمى مستوعب مسافه دن عبارتدر كه هر ميل
بيك باع وهر باع درت ذراع وهر ذراع يكرمى درت اصبع وهر اصبع التى شعيردر كه قارن قارنه اوله وبر شعير شعردن يعنى
قيلدن التى دانه مقداريدر وشعر قاطر قويرغندن برقيلدر وطريق مكه ده مبنى اولان اميال اول مقداردر
بنو هاشم تجديد وتعمير ايلملريله آنلره مضاف اولمشدر ومصباحده فرسخه دحرجه وزننده بوللق سعه معناسنه در
اوچ ميل مسافه دن عبارت اولان فرسخ بوندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر ونهايه نك بياننه كوره دائم وكثير
اولوب اصلا منقطع اولميان شيئه فرسخ دينور وساعت ووقت معناسنه در مسافه معلومه اسمى اولان فرسخ
بوندن مأخوذدر وجميع مفردات فارسيه ده فرسخ فرسنك معربى اولمق اوزره مثبتدر كه اوچ ميلدن عبارتدر كه
اون ايكى بيك آديم مسافه دن عبارتدر انتهى وفرسخ فرجه معناسنه دركه ايكى نسنه ميانده اولان ارالغه
وآچقلغه دينور وفرجه سى اولميان شيئه ده ديمكله كويا كه ضد اولور وفرسخ سكون وحركت ارالغنده اولان وقت
وساعته دينور وزمان طويله دينور تقول انتظرتك فرسخا من النهار اى زمانا طويلا منه واصلا منقطع اولميوب
كثير ودائم اولان شيئه دينور قال فى النهاية وفى حديث حذيفة ما بينكم وبين ان يصب عليكم الشر فراسخ
الا موت رجل يعنى عمر بن الخطاب التفرسخ تدحرج وزننده والافرنساخ احرنجام وزننده صووغك
سورت وشدتى مندفع اولمق معناسنه دركه سكون معناسندن مأخوذدر يقال تفرسخ البرد وافرنسخ
اذا انكسرت سورته وغصه وكدر زائل اولوب خاطر كشايش بولمق معناسنه در يقال تفرسخ عنه الهم وافرنسخ
اذا انفرج وبو راحت وفرجه معنالرندن مأخوذدر كذلك حمانك شدت وبحرانه فتور كلمك معناسنه در يقال
تفرسخت الحمى وافرنسخت اذا انكسرت الفرسخة دحرجه وزننده بودخى بردك شدتى مندفع اولمق معناسنه در
يقال فرسخ البرد اذا انكسر المفرسخة مدحرجه وزننده واسعه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال
سراويل مفرسخة اى واسعة وبو وسعت معناسنه اولان فرسخدن مأخوذدر كه معناى مزبورى مؤلف بوراده
بالاشاره بيان ايلدى الفرشخة شين معجمه ايله بوللق سعه معناسنه در الفرشخ فرسخ وزننده برنسنه ديكمكه
دينور سكون وآرام معناسنه در ومنه قال ابو زيد اذا احتبس المطر اشتد البرد واذا امطر الناس كان للبرد فرشخ
اى سكون لكن بو مثالى شارح سكون معناسنه اولان فرسخده ايراد ايلمشدر مصحف ولغت اولمق محتملدر الفرضخ
ضاد معجمه ايله زبرج وزننده عقربه دينور الفرضاخ قرطاس وزننده يصى كوده لو ايرى تنومند على قول پك اوزون
كشى يه دينور يقال رجل فرضاخ اى ضخم عريض اوطويل مؤنثنده فرضاخه دينور وفرضاخه وفرضاخيه

یای مشدده ایله ممه‌لری بیوك اولان خاتونه دینور یقال امرأة فرضاخة وفرضاخیة ای عظیمة الثدیین المفرضخ
مسرهد وزننده ضعیف وناتوان کمسیه دینور یقال رجل مفرضخ ای ضعیف الفرفخ فالرك فتحیله پرپهن
فارسی معربیدر که سموزاوتنه دینور وپرپهن عریض الجناح معناسنه اولمغله نبات مزبورك یپراقلری نوعا عریض
اولدیغندن اطلاق ایلدیلر وفرفخ بغدای کسمکلرینه دینور که خرمنده دوکن ایله دوکولدکدنصکره کیرو قلان خرده
صاپلریدر مفردی فرفخه‌در الفرتخة دحرجه وزننده سرکش ایکن یواشیمق معناسنه‌در یقال فرتخ الرجل
والفرس اذا لان بعد صعوبة وحیوان اوزکوب قاجدقدنصکره سکون وآرام بولمق معناسنه‌در یقال فرتخ
الفرس اذا سکن بعد النفار الفسخ نسخ وزننده ضعیف اولمق معناسنه‌در یقال فسخ الرجل فسخا من الباب
الرابع اذا ضعف وبیلمامك جهل معناسنه‌در یقال فسخ الشیء اذا جهله وبرنسنه‌یی الدن طرح ایلمك معناسنه‌در یقال
فسخه اذا طرحه ورأی وتدبیری افساد ایلمك معناسنه‌در یقال فسخ رأیه اذا افسده وعقد ورأی وعهد مقوله‌سنی
بوزمق معناسنه‌در یقال فسخ البیع والرأی اذا نقضه وبری برندن آیروب طاغتمق معناسنه‌در یقال فسخ
الشیء اذا فرّقه وفسخ ضعیف العقل کذلك ضعیف البدن اولان آدملره دینور تسمیه بالمصدردر مؤلفك والبدن
قولنده‌کی واو اومعناسنه‌در وکندی خصوص ومصلحتنه صالح اولمیوب یعنی مقصودی اولان حاجتنه قائم
وطریق تحصیلنه یولیله سالك وعازم اولمیوب تکاسل ایله یاخود نادانلقله طوتدیغندن مرادینه ظفر بولمز اولان
کمسیه‌ده دینور یقال رجل فسخ اذا کان لا یظفر بحاجته ولا یصلح لامره وفسخ اعضانك مفاصلنی یعنی اکلرنی
یرندن آیروب چقرمق معناسنه‌در یقال فسخ یده فسخا من الباب المزبور اذا ازال المفصل عن موضعه شارحك
بیاننه کوره یدمثالدر مطلقا اعضاده مستعملدر وانقولینك یدی ازاله ایلمك معناسنه‌در قولی نابجادر الفسخة حمزه
وزننده فسخ کبی بودخی عقلی ضعیف اولانه کذلك بدنی ضعیف اولانه اطلاق اولنور الفسیخ امیر وزننده فسخه
معناسنه‌در الانفساخ انفعال وزننده منعقد اولان ماده بوزلمق معناسنه‌در یقال انفسخ العزم والبیع والنکاح
اذا انتقض الفسخ فتحتینله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال فسخ الشیء فسخا من الباب الرابع
اذا فسد التفسخ تفعل وزننده تویلردریدن کذلك دری اتدن وات کمکلردن آیریلوب طاغلمق معناسنه‌در
وبومیته مخصوصدر ذی حیاتده استعمال اولنمز یقال تفسخ الشعر عن الجلد اذا زال وتطایر مؤلف مثالده اقتصار
ایلمشدر ومنه قول الفقهاء وتفسخت الفأرة فی البئر وتفسخ انسان وحیوان آغریوك کوترمکدن بی تاب وتوان اولمق
معناسنه‌در یقال تفسخ الربع تحت الحمل اذا ضعف وعجز ربع صرد وزننده بهار وقتنده طوغمش دوه کوشکنه
دینور که اول نتاجدر وانقولینك آلتی یاشنده اولان دوه‌لر ایله تفسیری غریبدر الفشخ شین معجمه ایله فسخ وزننده
ال ایله برکمسه‌نك باشنه اورمق علی قول چهره‌یه شمار اورمق معناسنه‌در یقال فشخه فشخا من الباب الثالث
اذا ضربت رأسه بالید او صفعه وظلم ایلمك معناسنه‌در یقال فشخه اذا ظلمه واو یونده یلان سویلمك معناسنه‌در یقال
فشخ الصبی فی اللعب اذا کذب فیه التفشیخ اعضا ومفاصلی کوشدوب صالقیلتمق معناسنه‌در یقال فشخ الرجل
اذا ارخی مفاصله الفصخ صاد مهمله ایله فسخ وزننده صورتا غباوت یعنی بیلمزلك اظهار ایتمك معناسنه‌در
یقال فصخ عنه فصخا من الباب الثالث اذا تغابی عنه وبرعضوك اکنی یرندن آیرمق معناسنه‌در یقال فصخ یده
بمعنی فسخها ومعامله‌ده الدانمق معناسنه‌در یقال فصخ فلان علی بناء المجهول اذا غبن فی البیع الفصیخ امیر وزننده
والفصیخة هایله والفاصخة رأینده مصیب اولمیان کج ذهن وغلط اندیش کمسیه دینور معنای مزبوردن
مأخوذدر یقال رجل فصیخ وفصیخة وفاصخة ای غیر مصیب الرأی وفاصخه‌نك جمعی فواصخ‌در وبونلرده‌کی
هاء راویه وطاغیه وهیوبه کبی مبالغه ایچوندر الفضخ فانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله
ایچی بوش نسنه‌یی قیرمق معناسنه‌در که خصائصدندر قبق وباش وقاون کبی یقال فضخ البطیخ
اوالرأس فضخا من الباب الثالث اذا کسره وشدخ معناسنه‌در که مؤلفه کوره رطب یاخود یابس
نسنه‌یی قیروب اوفاتمق معناسنه‌در یقال فضخه بمعنی شدخه وکوز چقارمق معناسنه استعمال
اولنور یقال فضخ عینه اذا فقأها وفضخ الماء حین انزالده منینك دیك دیك آتمسندن عبارتدر مؤلف
بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث علی قال له اذا رأیت فضخ الماء
فاغتسل ای دفقه یریدیه المنی الافتضاخ افتعال وزننده فضخ ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر
یقال افتضخه بمعنی فضخه الافضاخ همزه‌نك کسریله صالقمك صقیلوب شراب ایچون شیره‌سی آلنه‌جق وقتی
کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال افضخ العنقود اذا حان ان یعتصر الفضیخ امیر وزننده اوزم شیره‌سنه دینور

وبرکونه شرابه دینور که خرد اولمش خرما قورغندن ایدرلر آتشه کوستورمکسزین وصویی غالب اولان سوده
دینور المفضخة مکنسه وزننده شول طاشه دینور که آنکله خرما قورغنی ازوب آندن شیره اتخاذ ایدرلر
وواسع قوغه‌یه دینور یقال دلو مفضخة ای واسعة المفاضخ میمك فتحیله فضیخ دیدکلری ذکر اولنان شرابی
باصه‌جق قابلره دینور مفردی مفضخ‌در مقعد کبی الانفضاخ انفعال وزننده برنسنه بولالوب آچلمق ومیدانلنمق
معناسنه‌در یقال انفضخت القرحة وغیرها اذا انفتحت واتسعت وشدتله آغلمق معناسنه‌در یقال انفضخ
زید اذا بکی شدیدا وقوغه صویی عنف وشدتله آتارکبی دوکمك معناسنه مستعملدر وقوغه‌یه اسناد مجازیدر یقال
انفضخت الدلو اذا دفقت ما فیها من الماء ودوه‌نك اوربکی یارلمق معناسنه‌در یقال انفضخ سنام البعیر اذا انشدخ
الفضوخ صبور وزننده شاربنی سرخوش وعقلنی ووجودنی شکسته ومغشوش ایدن شرابه اطلاق اولنور
یقال شراب فضوخ اذا کان یفضخ شاربه ای یکسره ویسکره الفقخ فانك فتحی وقافك سکونیله والفقاخ
کتاب وزننده خاصة باشه یاخود مطلقا ایچی بوش نسنه‌یه اورمق معناسنه‌در یقال فقخه فقخا وفقاخا من الباب
الثالث اذا ضربه الفلخ سلخ وزننده سلع معناسنه‌در که برشیئی ایکی یارمق معناسنه‌در یقال فلخه فلخا من الباب
الثانی اذا شلعه کرچه مؤلف سلع لفظنی مصدر اوله‌رق ذکر ایلمامشدر لکن مصباحده شق معناسنه تصریح
ایلمشدر وبعض نسخه‌ده کسعه عنوانده مرسوم اولمغله برکمسه‌نك دبرینه ال ایله یاخود ایاقله اورمق معناسنه اولور
لکن نسخهٔ اولی اکثرنده مرقومدر وفلخ برمبهم ومستور نسنه‌یی واضح وعیان قلمق معناسنه‌در یقال فلخ الامر
اذا اوضحه الفیلخ صیقل وزننده دکرمنه دینور که ایکی طاشدن عبارتدر علی قول صود کرمننك برطاشنه
دینور که ایکیسنه فیلخان دینور وخاصة دکرمنك آلت طاشنه دینور التفلیخ اورمق معناسنه‌در یقال فلخه
تفلیخا اذا ضربه الفنیخ فانك فتحی ونونك سکونیله قهر وغلبه ایلمك معناسنه‌در یقال فنخه فنخا من الباب
الثالث اذا قهره وتذلیل وتحقیر ایلمك معناسنه‌در یقال فنخ فلانا اذا ذلله وبرکمسه‌نك وجودی کمکنی قناتمقسزین
ویارمقسزین خرد ایلمك معناسنه‌در یقال فنخ عظمه اذا فتته من غیر شق ولا ادماء التفنیخ تفعیل وزننده
فنخ ایله ایکی معنای اوللرده مرادفدر یقال فنخه تفنیخا بمعنی فنخه المفنخ منبر وزننده شول غالب وزبردست
آدمه دینور که دائما اعداسنی قهر وغلبه ایله تذلیل ایدوب اکثر اوقاتده باشلرنی کوزلرنی شکست ایدر اوله الفنیخ امیر
وزننده کوشك وضعیف وزبون اولان آدمه دینور الفنشخة شین معجمه ایله دحرجه وزننده یوریلوب فرومانده
اولمق معناسنه‌در یقال فنشخ الرجل اذا اعیا وبرخصوصدن کیرولنمك معناسنه‌در یقال فنشخ عن الامر
اذا تأخر عنه وتبول ایدرکن پاچه‌لرنی کرمك معناسنه‌در یقال فنشخ الرجل اذا فحج بین رجلیه عند البول
وپیر واختیار اولمق معناسنه‌در یقال فنشخ الرجل اذا کبر وشاخ المفنشخ اسم فاعل بنیه‌سیله شول سلپوك
آدمه دینور که دائما اویوقلایوب یقیلور اوله التفنشخ تدحرج وزننده پاچه‌لری کروب آیرمق معناسنه‌در یقال
تفنشخت المرأة اذا باعدت بین رجلیها فنشخ فانك وشینك فتحیله بررجلك علمیدر الفوخان فتحاتله یل اسمك
علی قول سسلنه‌رك اسمك معناسنه‌در یقال فاخت الریح تفوخ فوخانا اذا سطعت او اذا کان لها صوت ویللنمك
معناسنه‌در یقال فاخ الرجل اذا خرجت منه ریح الافاخة همزه‌نك کسریله فوخان ایله معنای ثانیده مرادفدر
یقال افاخ الرجل بمعنی فاخ وهوایی سرینلندرمك معناسنه مستعملدر تقول افخ عنا من الظهیرة ای ابرد الفیخة
فانك فتحی ویانك سکونیله سکرجه‌یه دینور که اسکره تعبیر اولنان کوچك چناغه دینور ومثانه بولالمغه دینور
وفیخة الحر آسیلکك شدت وسورتنه دینور وفیخة النبات اوتلرك چوغالوب بری برینه صارمشیق اولمسنه دینور
تقول آذتنی فیخة الحر ای شدته وتقول اعجبتنی فیخة النبات ای کثرته والتفافه الفیخ شیخ وزننده والفیخان
فتحاتله فوخان معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال فاخت الریح تفیخ فیخا وفیخانا بمعنی فاخت تفوخ وفیخ صاچلوب
طاغلمق معناسنه‌در یقال فاخ الشیء اذا انتشر الافاخة همزه‌نك کسریله متأسف وپشیمان اولمق معناسنه‌در
یقال افاخ الرجل اذا سقط فی یده واعراض ایدوب یوزچویرمك معناسنه‌در یقال افاخ من فلان اذا صد عنه
ای اعرض وواویه مذکوره کبی بودخی یللنمك علی قول ضرطه ایله برابرجه حدثلمك معناسنه‌در یقال افاخ
الرجل اذا ضرط او احدث مع خروج الریح قال فی النهایة وفی الحدیث انه خرج یرید حاجة فاتبعه بعض اصحابه
فقال تنح عنی فان کل بائلة تفیخ ای نفس بائلة پس تبول ایدن آدم قربنده طورمق آدابه مخالف اولمغله
جائز دکل ایمش فصل القاف القفخ فافك فتحی وفانك سکونیله والقفاخ کتاب وزننده فقخ معناسنه‌در که
ذکر اولندی القفخة حمزه وزننده کوسنیمکله ارککه طالب اولان اینکه دینور که دوکه سیمش تعبیر اولنور یقال

بقرة فقحة اى مستحرمة الفقيحة سفينه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعام اسميدر كه خرما ايله وچرويش ياغيله ترتيب اولنور الاقفاخ همزه يك كسريله اينك كوسنيوب دوكيه كلمك معناسنه در يقال اقفخت البقرة اذا استحرمت كذلك ديشى فورد اركك كه قزمق معناسنه در يقال اقفخت الذبية اذا ارادت السفاد القفاخ غراب وزننده اتنه ظلوقور ومى كوزل خوش اندام خاتونه دينور القلخ سلخ وزننده والقليخ قافك فتحيله اركك دوه كوكرمك معناسنه در يقال قلخ البعير قلخا وقليخا من الباب الثالث اذا هدر وقلخ برقورى نسنه يى برآخر قورى شيئه اورمق معناسنه در يقال قلخ الرجل اذا ضرب يابسا على يابس وشجر ونبات مقوله سنى كوكندن قوپاروب چقرمق معناسنه در يقال قلخ الشجرة اذا قلعها وقلخ قوجه اشكه دينور واسرمش دوه يه دينور وانچى بوش قاميشه دينور التقليخ تفعيل وزننده قاميچى ايله اورمق معناسنه در يقال قلخ فلانا بالسوط اذا ضربه به ونبات يكسمك معناسنه در يقال قلخ النبت اذا اشتد قلاخ غراب وزننده يمنده برموضع آديدر وقلاخ اسمادندر قلاخ العنبرى برشاعردر بنوالعنبر قبيله سندندر وقلاخ بن زيد كذلك برشاعردر وقلاخ بن حزن سعد قبيله سندن برشاعردر جوهرى استشهاد ايلديكى بيتى قلاخ سعدى يه اسنادى صحيح دكلدر زيرا اول قلاخ عنبر يكدر جوهر يك ايراد ايلديكى بيت بو اوله جقدر * انا القلاخ فى بقائى مقسما * اقسمت لا اسأم حتى تسأما * وسعد بنك بيتى بودر * انا القلاخ بن جناب بن جلا * ابو خنافير اقود الجلا * وجناب قلاخك جديدر قلح قلح فتحتيله اصوانتدندر اركك دوه يى ديشى يه چكدكلرى هنكامده ايراد ايدرلر الاقماخ همزه يك كسريله كبر ونخوته رونى هوايه طوتمق معناسنه در يقال اقمخ الرجل بالفه اذا تكبر وشمخ وتعظم ومتكبر كسه لرك اوتوروشى كبى اوتورمق معناسندر يقال اقمخ الرجل اذا جلس كالمتعظم القنفخ حنظل وزننده برنبات آديدر وشدة تلو آفت وداهيه يه دينور بومعناده قافك كسريله ده جائزدر القوخ فوخ وزننده بركسه نك ايچريسى برمرض سبيله فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال قاخ جوفه قوخا اذا فسد من داء القاخ پك مظلم وسياه كيجه يه دينور يقال ليلة قاخ اى سوداء

فصل الكاف الكخ كافك فتحى وخاءك تشديديله والكخخ كافك فتحيله اوبقوده كخ كخ ديو خبر لدامق معناسنه در يقال كخ النائم فى نومه كخا وكخيخا من الباب الثانى اذا غط كخ كخ كافلرك فتحى وكسريله وخاءلرك سكونيله وتنشديدلريله وتنويلريله لغتدر ويو اصواتدندر چوجق قسمنى برنسنه يمكدن وبرنسنه آلمقدن وبرمردار شيئه بيلاشمقدن زجر ومنع ايچون تلفظ اولنور قال فى النهاية ومنه الحديث اكل الحسن والحسين تمرة من تمر الصدقة فقال له النبى عليه السلام كخ كخ يعنى حضرت حسن ياخود حسين ذكاته محصوب آستانهٔ سعادته مجلوب اولان خرمالردن بردانه سنى آلوب اكل مرادايتمكدكده اهل بيت اموال صدقاتدن منزه اولدقلرينه بناء رسول اكرم عليه السلام حضرتلرى صغير اكل ايلهيرينه براق ديوزجر ومنع ايلدى و بويك تكرارى تاكيد ايچوندر ولفظ مزبور على قول اعجمى معرب در كه اسم فعل امر اولور كرخ كافك فتحى ورائك سكونيله بغداددده برمحله آديدر كرخ باحدا حاى مهمله نك ضمى ودالك تشديديله سمرمن رأى قصبه سنده كه حالا سامره تغيراولنور برقريه در كرخ جدان جيمك ضمى ودالك تشديديله خانقين قريه سنده برقريه در كه خانقين ايله شهرزور ميانده در امام كرخى اورادندر كرخ الرقه جزيرهٔ ابن عمرده برقريه در كرخ ميسان ميمك فتحيله سوادعراقده برقريه در كرخ خوزستان ايرانده برشهر معروفدر كه كرخه دخى ديرلر كرخ عبرتا عينك و بانك فتحيله نهروان قضاسنده برقريه در كرخيتى الف مقصوره ايله اربلى قربنده بريو كسك تپه اوزره قلعه آديدر الكراخة سحابه وزننده حصير پاره سنه دينور و بو سواد صراق لغتيدر الكارخ رائك كسريله صوسوق ايدن كسيه دينور كه صو يولجى تعبير اولنور يقال هو كارخ اى يسوق الماء كروخ صبور وزننده هرات قضاسنده برقريه در اكيراج مصغر بنيه سيله برموضعدر ياخود بوحاى مهمله ايله در كرخايا كافك فتحيله برصوحصه سنك اسميدر كه عراقده نهر عيسانك برشاخدندر آلوب تحتنده اولان اراضى يى سق وافاضه ايدر الكشخان قرنان وزننده وكافك كسريله دتوث وقرمساق كسيه دينور التكشيخ تفعيل وزننده والكشخ كافك فتحى وشينك سكونيله بركسه يه كشخان ديمك معناسنه در تقول كشخته تكشيخا وكشخته كشخانا اذا قلته ياكشخان الكشمخة كافك وميمك فتحيله ملاح اسميدر كه يسان نخودى ديدكارى نباتدر غايت طيب وترو ملايم اولوب اكل ايدرلر الكشملخ كافك ضمى وميم ولامك فتحيله بودخى نبات مذكوره دينور الكفخ كافك فتحى وفانك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال كفخه بالعصا كفخا من الباب الثالث اذا ضربه بها وقفخ معناسنه در كه ذكر اولندى يقال كفخه بمعنى قفخه الكفخة نفخه وزننده طوپلنمش بغايت آق وخالص كره ياغنه دينور المكفخ منبروزننده قوى وشديد اولان شيئه دينور يقال رجل وعود مكفخ اى قوى الكفخ

كافك

كافك فتحى وميمك سكونيله كبر ونخوت ايلمك معناسنه در يقال كخ بانفه كخخا من الباب الثالث اذا تكبر واستعمال اوزره يستعملك معناسنه در يقال كخ به اذا سلحه وفارس دركى چكوب آتى اليقومق معناسنه در يقال كخ اللجام اذا كبحه الكاخ هاجر وزننده برنوع ادام يعنى قاتيق اسميدر اشبو كاخ كلمهٔ فارسى معربيدر مرى دخى ديرلر كه سلغده كونا كون نباتلردن ويغداى واون وسوددن تارخانه كبى ترتيب ايدوب طعامى تشهيه وهضم ايچون برابرجه تناول ايدرلر ايدى حالا بوطرفلرده ترشى وطراطور وصلاطه مقوله سى وهو يارمثلورآنك مقامنده اولمغله بونلره اطلاق اولنور مفردات طبيه دن تحفة المؤمنين ترجمه سنده مفصلا مشروحدر حالا بدو يلر صفره لرينه ترشى مقامنده اولمقوله دادسز برشئ كتوروب يمك ايدرلر حتى منقولدر كه بر بدوى يه خبز ايله كاخ كتوروب ديلرمقدما كاخى كورمش ايدى ماهذا ديو سؤال ايلدكده انه كاخ ديملريله بدوى قد عرفت انه كاخ فاتكم كخ به يعنى كاخ اولديعنى بيلدم انجق بونى كيم كخ يعنى تغوط ايلدى ديدى زيرا كخ تغوط معناسنه كلورنته كه ذكر ايلدى پس بدوى كاخ لفظى كمخدن مأخوذ تجسس ديمك فهم ايلدى وبنه براعرابى يه كاخ ويردكلرنده بونى ندن پيدا ردير سؤال ايلدى آلمزده بغداى ايله سوددن پايلوزديدكلرنده ابوان كرعان فاانجب يعنى پدر ومادرى كريم ونجيب اتما كنده وسى ناخلفدر ديدى الكماخ غراب وزننده كبر وتعظم معناسنه اسميدر كماخ سحاب وزننده روم اولكه سنده برشهر آديدر على قول كمخ در القسر بلدهٔ من بوره ارض روم ايالتنده درارزنجان ايله ماپينارى برمرحله در الاكاخ اقاخ وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الكوخ كافك ضميله والكاخ كوچرا اولبلرك سازلقدن اوستى اورتكلرى طرزنده چاتمه اولرينه دينور كه پايجه سى پنجره سى اولمز كردوركان طائفه سى هوغ تعبير ايدرلر جمعى اكواخ وكوخان كلور وكيخان كلور كافك كسريله وكوخه كلور عنبه وزننده

فصل اللام اللبخ لامك فتحى وبانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لبخه لبخا من الباب الثالث اذا ضربه وبركسه دن برنسنه يى اخذ ايلمك معناسنه در يقال لبخ الشئ منه اذا اخذه وقتل ايلمك معناسنه در يقال لبخه اذا قتله وبرآدمدن برنسنه يى اخذ ايلمك ضمنده حيله دوزمك معناسنه در يقال لبخ الرجل اذا احتال للاخذ وسوكمك معناسنه در يقال لبخه اذا شتمه اللبخة فخاته برشجر عظيم آديدر كه ميوه سى خرمايه شبيه ولذيذ اولور لكن طعمى برمقدار كراهتلودر بركسه آنك بحلمش كراسته لرى طاغنسه درحال زعاف عارض اولور وايكى تخمه سنى برارايه كتوروب لوب برى برينه ضم ووصل اولنسه يكپاره برتخته اولورابو باقل حضرميدن منقولدر كه انبياء بنى اسرائيلدن برپيغمبر ذيشانك ديشلرينك ديبلرينه چوركلك عارض اولمغله درگاه الهى يه اشتكا ايلملريله ذكر اولنان لبخه تناولبله وحى اولندى وآندن تناول ايليوب شفايابب اولديلر ومنقولدر كه مقدما فارس اولكه سنده نشئت ايدوب طعمى سميتلو ايدى بعده مصر ديارينه نقل اولنوب باذنه تعالى سميتى زائل اولدى شجر مزبور حالا صعيد مصرده پك چوقدر چنار اغاجى شكلنده اولورولبخ اسميله مشهردر اللبوخ قعود وزننده جسديك اتلو سموز اولمق معناسنه در يقال لبخ جسده لبوخا اذا كثر لحمه اللبيخ امير وزننده وجودى ملحم اولان كشى يه دينور يقال رجل لبيخ اى لحيم اللباخية غرابيه وزننده لحمه خاتونه دينور اللبيخة سفينه وزننده كوبك مسكنه دينور التلبخ تفعل وزننده كوبك مسكيله طيلمك معناسنه در يقال تلبخ الرجل اذا تطيب باللبيخة اللباخ كاب وزننده شمارايله برى برينه اورمق معناسنه در يقال لبخه لباخا اذا لاطمه وضاربه اللبخ لامك فتحى وبانك فوقيه نك سكونيله بيلاشدرمق معناسنه در يقال لبخه بالشئ لبخا من الباب الثالث اذا لطخه وبارمق معناسنه در يقال لبخه اذا شقه وبرآدمى قاميچى ايله دوكوب دريلرنى پاره پاره صيرمق معناسنه در يقال لبخه بالسوط اذا سحله وشق جلده وقشره التلبخ تلطخ وزننده ومرادفيدر كه بيلاشمق معناسنه در يقال تلبخ بالشئ اذا تلطخ اللبخة فرحه وزننده آفت وداهيه يه دينور اللبخان عطشان وزننده آج كسيه دينور جائع معناسنه اللبخ لامك فتحى وخاءلك تشديديله برسوزى راست ودرست سويلبوب التباس وابهامله سويلمك معناسنه در يقال لبخ فى كلامه لبخا من الباب الاول اذا جاء به ملتبسا مستبهما وكوزلك ياشى چوق اولمق معناسنه در يقال لبخت عينه اذا كثر دمعها وبرآدمه شمارا ورمق معناسنه در يقال لبخ فلانا اذا لطمه واتباع ايلمك معناسنه در يقال لبخ فى الجبل اذا اتبعه وبرخبرى كركى كبى صورشدروب اوته سنى اراشدرمق معناسنه در يقال لبخ الخبر اذا تخبر واستقصاه وبرخبرى قازانا يكى اكرى كتمك معناسنه در يقال لبخ فى الحفر اذا مال فيه وطيب سورمك معناسنه در يقال لبخ فلانا بالطيب اذا طلاه به الالتباخ افتعال وزننده برنسنه فارش مورش اولمق معناسنه در يقال التبخ الامر اذا اختلط واوتلقلر برى برينه صار مشمق معناسنه در يقال التبخ العشب اذا التف الملتبخ مضطرب وزننده يكين سرخوشه اطلاق

اولنورشوربده دماغ اولديغيچون يقال سكران ملتخ اى طافح ولاتقل ملطخ مؤلف بونكله جوهرى يه تعريض ايلمشدر لكن جوهرى عامه يه عزو ايلمشدر الخلخانية نطق وتكلمده اولان عجمه ولكنت حالتنه دينور كه فصاحت وطلاقتله اداسى اولمامقدن عبارتدر يقال به لخلخانية اى عجمة فى منطقه الخلخانى يا نسبتله لسانينده عجمه اولان آدمه دينور يقال رجل لخلخانى اى غير فصيح مزهرده مسطور اولديغى اوزره عنعنه قيس وتميم لغتنده اولديغى كبى لخلخانيه شحر وعمان عربلرينك لغتنده در كه مثلا ماشاءالله ديمجك يرده مشيا الله وعجمجه قضاعه قبيله سى لغتنده در كه ياى مشدده يى ميمه ابدال ايدرلر مثلا تميمى يرنده تميم ديرلر انتهى اللخة لامك وخاى مشدده نك فتحيله مردار وآلوده خانونه دينور يقال امرأة لخة اى قذرة مثلثة اللاخ تشديد خاليله وحاى مهمله ايله ده لغتدر اشجارى صفشمش وبرى برينه صار لمش قوريلق چتلق درمه يه دينور يقال واد لاخ اى ملتف المضايق يعنى كثير الشجر مؤنثدر وخاى معجمه نك تخفيفيله الخى كلمه سندن كه افعل در اشتقاق كبيرايله آندن مأخوذ اولور كه اكرى ومعوج معناسنه در اسمعيل عليه السلام قصه سى ضمنده ابن عباس حضرتلرينك روايت ايلدكلرى حديثنده ذكر اولنان اوج لغاتله ده مرويدر. مؤلفك مرادى اشبو حديثدر قال فى النهاية وفى حديث اسمعيل واتمه هاجر والوادى يومئذ لاخ اى ضيق ملتف بالشجر والحجر متضايق وقيل هو لاخ بالتخفيف اى معوج الفم وروى بالحاء المهملة اللخوخ صبور وزننده معيوب اولان شيئه دينور يقال اصل لخوخ اى معيوب لخلخان لاملرك فتحيله برقبيله آديدر اللطخ لامك فتحى وطاءنك سكونيله مردار نسنه يه لاشدرمق معناسنه در يقال لطخه بكذا لطخا من الباب الثالث اذا لوثه وبرآدمه برشر وكريهه عن وواسناد ايلمك معناسنه در كه معنوى آلوده قيلمقدر يقال لطخ بشر على المجهول اذا رمى به شارحك بيانينه كوره بناء معلوم اوزره مستعملدر ولطخ برمقدارجه نسنه يه اطلاق اولنور كو يا اله يلاشجق مقدار كه بر يلاشم تعبير اولنور فى الاصل مصدر اولوب اسم قلنمشدر يقال فى السماء لطخ من السحاب اى قليل منه وتقول سمعت لطخا من خبر اى يسيرا اللطخة لامك ضميله همزه وزننده واللطيخ سكين وزننده بون واحمق آدمه دينور لطخه نك جمعى لطخات كلور اللطخ كتف وزننده طمامى اوسنه باشنه وصاچنه صقالنه توكوب يلاشديره رق اكل ايدن كسيه دينور يقال رجل لطخ اى قذر الاكل اللطوخ صبور وزننده يلاشديره رق نسنه يه دينور اللفخ لامك فتحى وفاءنك سكونيله بركسه نك باشنه دكنكله اورمق على قول چهره سنه سله ايله اورمق معناسنه در يقال لفخه على رأسه لفخا من الباب الثالث اذا ضربه بالعصا اولطمه التلمخ تفعل وزننده قريحه دن بربد سوز پيدا ايدوب سويلمك معناسنه در يقال تلمخ الرجل بكلام قبيح اذا اتى به الملاخة مفاعله وزننده والملاخ لامك كسريله شمار لشمق معناسنه در يقال لاخه ملاخة ولاخا اذا لطمه اللوخ لامك فتحى وواولك سكونيله قارشدرمق معناسنه در يقال لاخه يلوخه لوخا اذا خلطه الالتياخ افتعال وزننده قارشمق معناسنه در يقال لاخه فالتاخ اى اختلط وبوغورلمش خمير مايه لمق معناسنه در يقال التاخ العجين اذا اختمر اللواخة والياخة لاملرك كسريله سودايله بيله جه ارغش كره ياغنه دينور كسره يه مجاورتله واويله ابدال اولندى فصل الميم المخ اخ وزننده برنسنه يى يرندن چكوب چقرمق معناسنه در يقال مخ الشيء مخا من الباب الثالث والاول اذا انتزعه من موضعه وجماع ايلمك معناسنه در يقال مخ المرأة اذا جامعها وكسمك معناسنه در يقال مخ الشيء اذا قطعه واورمق معناسنه در يقال مخه اذا ضربه وابعاد ايلمك معناسنه در يقال مخه اذا ابعده ويوكسلمك معناسنه در يقال مخ الشيء اذا ارتفع وچكرك كه بمور طملق ايچون قويرغنى يره كوتمك معناسنه در يقال مخت الجرادة فى الارض اذا غرزت ذنبها لتبيض واسهالله حدثمك معناسنه در يقال مخ بسلحه اذا رمى به وبرمحلده ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال مخ فى الشيء اذا رسخ وبعض نسخه ده معناى اول عقيبنده كامتاخه كلمه سى مرسوم اولوب لكن امتاخ لفظى موخذن ياخود ميخذن افتعال اولمغله بوماده يه ملايم اولديغى ظاهردر المتيخة سكينه وزننده دكنكه دينور وانجه درك اولان قوللق صوباسنه وطوپقه يه دينور المتيخ سكين وزننده اوزون ويومشق اغاج كراسته سنه دينور يقال عود متيخ اى طويل لين المخ ميمك ضمى وخاى معجمه نك تشديديله مكدده اولان ايليكه دينور يقال بالعظم مخ اى نقى وبيني يه اطلاق اولنور دماغ معناسنه وكوزك بياض وسياهنى جامع شحمه يه اطلاق اولنور وبرفرسك اسميدر ومخ هرشيئك محض وخالصنه دينور جمعى مخاخ كلور ميمك كسريله ومخمخه كلور عنه وزننده يقال هو مخمخه اى خالصه ومخ ايليك كبى يومشق نسنه يه اطلاق اولنور لكن بومعناده مناوى ميمك فتحيله تقييد ايلمشدر المتخ تفعيل وزننده والمتخ تفعل وزننده والامتخاخ افتعال وزننده والمخمخة زلزاله وزننده مكدده

ايليك چقرمق معناسنه در يقال مخ العظم ومتخه وامتخه ومخمخه اذا اخرج مخه المخخ امير وزننده ايليكلى كلكه دينور يقال عظم مخخ اى ذو مخ ويقال شاة مخخة اى ذات مخ الامخاخ همزه نك كسريله كميك ايليكلمك معناسنه در يقال امخ العظم اذا صار فيه مخ وسمورمك معناسنه مستعملدر يقال امخت الشاة اذا سمنت واغاجه صوبور يوب ناب وطراوتلمك معناسنه مستعملدر يقال امخ العود اذا ابتل وجرى فيه الماء واكين اوزتمك معناسنه مستعملدر يقال امخ الزرع اذا جرى فيه الدقيق المخاخة ميمك ضميله مكدده صورلقله آغزه كلن ايليكه دينور المخاخ ميمك فتحيله كزيده وتوانا دوه لره دينور مفردى مخيخ در يقال ابل مخاخ اى خيار المخ محب وزننده امر طويل ديمكدر يقال امر ممخ اى طويل شارح مناوى در كه طويل كلمه سى تحريف ناسخدر عبابده وسائر اتمهانده طائل عنوانينده در كه مفيد معناسنه در واقعا مقتضاى مادة دخى اويلجه اولمقدر المدخ مدخ وزننده اواولق عزت وعظمت معناسنه در ومعونت تامه معناسنه در كه كاينبغى مدد واعانت ايلمكدر يقال مدخه مدخا من الباب الثالث اذا اعانه تاما المادخ والمديخ امير وزننده والمتمادخ عزيز وعظيم اولان آدمه دينور المدوخ صبور وزننده والمتمادخ برايشى تأنيله طوتمبوب عجله ايله ايشلر اولان كسيه دينور يقال رجل مدوخ ومتمادخ اذا كان يعمل الشيء بعجلة التمادخ تفاعل وزننده والامتداخ افتعال وزننده بغى وطغيان ايلمك معناسنه در يقال تمادخ عليه اذا بغى وتمادخ برخصوصدن آغر لشوب كيرولنمك معناسنه در يقال تمادخ عنه اذا تثاقل وتقاعس التمدخ تفعل وزننده طوغرى يورمبوب يلان كبى هرطرفه صاپه رق يورومك معناسنه در يقال تمدخت الناقة اذا تعكست فى سيرها وبيوكلنمك معناسنه در يقال تمدخ الرجل اذا تكبر وبوك سمورمب طاولنمق معناسنه در يقال تمدخت الابل اذا امتلأت سمنا المذخ ميمك وذال معجمه نك فتحيله بيان نارينك چيقكنده اولان لزوجتلى شيره يه دينور كه آغزه آلوب صورمقله تلذذ ايدرلر التمذخ تفعل وزننده ذكر اولنان شيره يى اموب صورمق معناسنه در يقال تمذخ الرجل اذا تمصص المذخ وطوغرى يورمبوب يلان كبى هرطرفه صاپه رق يورومك معناسنه در يقال تمذخت الناقة والرجل اذا تعاكسا فى السير يورادمه ميله تماكس نسخه لرى غلطدر المرخ ميمك فتحى ورانك سكونيله برشجردر كه سريع الورى در يعنى چقماق كبى چاقلدقده همان آتش چقار معلوم اوله كه بادية عربده شجر العفار درلر براغاج واردر ومرخ درلر براغاج دخى واردر كه عربلر آنلردن چقماق اتخاذ ايدرلر مرخ چقماق دموري وعفار طاشى مزلنده در ومنه قوله تعالى الذى جعل لكم من الشجر الاخضر نارا الاية قال البيضاوى كالمرخ والعفار يان يسحق المرخ على العفار وهما خضراوان يقطر منهما الماء فتقدح النار فسبحان الملك القادر وآنلردن دوزيلن چقماغه زند وزنده ديرلر ته كه بابنده مشروحدر ومنه المثل *فى كل شجرة نار واستمجد المرخ والعفار* ومرخ مصدر اولورلطيفه ومزاح ايلمك معناسنه در يقال مرخه مرخا من الباب الثالث اذا مزحه وبدنى مروخ سوره رك اوغشدرمق معناسنه در يقال مرخ جسده اذا دهنه بالمروخ ومرخ برموضع آديدر المروخ صبور وزننده بدنه سوريلوب اوغشديريلجق شيئه دينور كرك دهن وكرك ادويه معقوله سى اولسون الترخ تفعيل وزننده بودخى جسده مروخ سوره رك اوغشدرمق معناسنه در يقال مرخ جسده اذا دهنه بالمروخ الامراخ همزه نك كسريله خمير معقوله سى نسنه يى صولوجه ايلكله يوقه قيلمق معناسنه در يقال امرخ العجين اذا رققه ذو المروخ برموضع آديدر المريخ سكين وزننده مرداسنج اسميدر كه مرده سنك تعبير اولنان دار ودرومريخ احمق وبيمغز كسيه دينور وبرنوع اوزون اوقه دينور كه درت يلكلى اولور تركيده منزل اوتى ديدكلريدر كه فارسيده تير پرتابى ديرلر ومريخ سبعة سياره دن بركوكب اسميدر كه فلك خامسده اولور فارسيده بهرام دينور سهم مذكور ايله تسميه اولنمشدر فوقنده اولان ايكى كوكبه نسبتله سريع السير اولديغيچون وعند البعض لونينده حمرت وصفرت اولغله مريخه يعنى مرداسنجه تشبيه اولنمشدر ومريخ سرت اولبوب ملايم اولان اغاجه دينور المريخ قتيل وزننده بوبيتوزك ايچنده اولان كوچك بوبيتوزه دينور كه قطرداق كبى يومشق وبياض اولور المرخ كتف وزننده يومشق آغاجه دينور ودهن وطبى جوق سوريلنور اولان آدمه دينور يقال رجل مرخ اى كثير الادهان مارخه ماريه وزننده سلفده برخاتون ايدى كه ناسدن پك حياوتسز ايدر ايدى بركون آنى برقبر نبش ايدركن كورد كلرنده هذا حياء مارخة ديمارله ضرب مثل اولمشدر المرخة جرعه وزننده خرما قورغندن بلح ياخود بسر ديدكلرى قورغه دينور جمعى مرخ كلور غرفه وغرف كبى الامرخ احمر وزننده شول حيوانه دينور كه بدننده بنك بنك آق وقرمزى نقطه لرى اولوب يقال تور امرخ اذا كانت به نقط بيض وحمر المرخ سكر وزننده حيوان قوريغنه دينور مريخ زبر وزننده حارث بن دلف نام كسه نك فرسى اسميدر المارخ جارى معناسنه در يقال ماء مارخ اى جار ومجرى معناسنه در يقال رجل مارخ اى مجرى الماء المرخاء حمراء وزننده نشاط وشطارت وجنبشدن

مطلب

سرعتله اشوب كيدر اولان ناقه يه دينور مرختان ميمك فتحيله ومرخ فتحتينله بر موضع آدلريدر مرخات عرفات
وزننده يمن دكزنده بر ليمان آديدر ذومرخ فتحتينله حجازده بر دره آديدر ذومراخ سحاب وزننده بر وادى آديدر
المسخ فسخ وزننده بر شيئك صورتنى برزشت وچركين صورته تحويل ايلمك معناسنه در يقال مسخه مسخا من الباب
الثالث اذا حوّل صورته الى اخرى اقبح ومنه يقال مسخه الله قردا و بو دعائيه اولمق و يهود قصه سنه اشارت اولمق
محتملدر كما قال الله تعالى وجعل منهم القردة والخنازير الاية يعنى يهود طائفه سندن اهل سبتى حق تعالى ميمون
صورتنه وكفار مائدهٔ عيسايى خنزير صورتنه مسخ ايلدى على قول اصحاب سبتك جوانلرنى ميمون و پيرلرنى خنزير
صورتنه مسخ ايلدى ومسخ طوارى پك اوستنه واروب يورمقله مهزول و بى تاب ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
مسخ الناقة اذا هزلها وادبرها اتعابا المسخ ميمك كسريله كه صفر وزننده صفتدر والمسيخ امير وزننده صورتى
صورت قبيحه يه محوّل اولان كمسيه دينور ومنه حديث ابن عباس الجان مسيخ الجن والجان الحيات الرقاق ومسيخ
چركين چهره لو انسانه وسائر اشيايه كذلك ملاحت وصباحتى اولميان كمسيه دينور و بيمزه و بى طعم اولان ات وفاكهه
مقوله سنه اطلاق اولنور يقال رجل وشئ مسيخ اى مشوّه الخلق ورجل مسيخ اى لا ملاحة له ولحم او فاكهة
مسيخ اى لا طعم له وضعيف وزبون كمسيه واحمق و بيمغز آدمه اطلاق اولنور الماسخى ياى مشدده ايله يايجى يه دينور
قوّاس معناسنه الماسخية يايلره دينور فى الاصل ماسخه نام يايجينك يايديغى يايلره اطلاق اولنوب بعده اعلا
يايلرده دخى استعمال اولندى حتى مطلق يايجى يه ده ماسخى ديديلر واول ازد قبيله سندن بر استاد يايجى ايدى
الممسوخ صغريسنك اتى آزجه وچلميسز اولان آته اطلاق اولنور يقال فرس ممسوخ اى قليل لحم الكفل و يقال
امرأة ممسوخة العجز اى رسحاء المسخية ميمك كسريله بر نوع بساط آديدر الامساخ همزه نك كسريله اعضاده
اولان شيش طاغلمق معناسنه در يقال امسخ الورم اذا انحلّ الامتساخ افتعال وزننده قلج صيرمق معناسنه در
يقال امتسخ السيف اذا استله الانمساخ انفعال وزننده آريق اولمق معناسنه در ومنه قول الخيال يكره انمساخ
حماة الفرس اى ضموره وحمات آتك بوطاتنه دينور الامسوخ همزه نك ضميله بر نبات معروف آديدر كه تركيده آت
قويرغى و بوغوملجه اوت ديدكلريدر تسمين بدن وتحسين لون وتنقيهٔ رحم ايچون نافعدر وطبيعتى يابس وقابض در
المصخ مسخ وزننده وآنده لغتدر يقال مصخه مصخا بمعنى مسخه و بر نسنه يى طشره چكوب چقرمق معناسنه در يقال
مصخ الشئ اذا انتزعه و بر شيئى المق معناسنه در يقال مصخه اذا اخذه الامتصاخ افتعال وزننده والتمصخ تفعل
وزننده بونلرده اخذ ايلمك معناسنه در يقال امتصخه وتمصخه اذا اخذه الامصوخة اضحوكه وزننده ثمام ديدكلرى
نباتك يبراغنه دينور جمع جنسى امصوخ در وجمع بنيه سى اماصيخ كلور الامصاخ همزه نك كسريله ذكر اولنان نبات يبراقلنمق
معناسنه در يقال امصخ الثمام اذا خرجت اماصيخه المصوخة ميمك فتحيله ممه لرينك كوكلرى صالقى وسولپك اولان
قيونه دينور مصاخ رمّان وزننده بر نبات آديدر كه صوغان قشرى كبى قشرلرى اولور الامصاخ همزه نك وميم
مشدده نك كسريله كه فى الاصل افتعال بابندندر ولد اناسى رحمندن صيريلوب منفصل اولمق معناسنه در
يقال امصخ الولد امصاخا اذا انفصل عن امه اى عن رحم امه المضخ ميمك فتحى وضاد معجمه نك
سكونيله بدنى سرتاپا طيب ايله آلوده ايلمك معناسنه در يقال مضخ الرجل جسده مضخا من الباب الثالث
اذا لطخه بالطيب وانقولى صاد مهمله ايله اولان مصخ ماده سنى ضاد معجمه ايله وهم ايلديكندن ناشى ضاد معجمه ايله
تقييدى خطادر المطخ لطخ وزننده طعامى چوق اكل ايلمك معناسنه در يقال مطخ الرجل مطخا من الباب
الثالث اذا اكل كثيرا و يلامق معناسنه در يقال مطخ العسل اذا لعقه وقويدن قوغه ايله صو چكمك معناسنه در
يقال مطخ الماء اذا امتحه من البئر بالدلو وال ايله اورمق معناسنه در يقال مطخ بيده اذا ضربه بها و بر آدمك عرض
وناموسنى تلويث ايلمك معناسنه در يقال مطخ عرضه اذا دنّسه ومطخ حوض دبنده قلان صولو بالچغه دينور كه
آندن صو ايچمك قابل اولميه الماطخ كوشك وصالقى سكردر اولان آته دينور المطاخ كتان وزننده احمق و بيمغز
آدمه دينور يقال رجل مطاخ اى احمق ومتكبر شخصه دينور مطخ مطخ ميملرك وطالرك كسرى وخالرك سكونيله
اصواتدندر يلان سويلينه سوزك كذب و باطلدر مقامنده سويلنور الملخ سلخ وزننده شدتله يوريوب كتمك
معناسنه در يقال ملخ الرجل ملخا من الباب الثالث اذا سار شديدا واكثرى باطل و بيهوده ايشلره سعى وتردد ايلمك
معناسنه در يقال يملخ فلان فى الباطل اى يتردد فيه ويكثر و بر نسنه يى پنجه ايله ياخود ديش ايله طوتوب چكمك
معناسنه در يقال ملخ الشئ اذا جذبه قبضا او عضا و يورركن شيوه ايله اكيلوب قيرلمق معناسنه در يقال
ملخت المرأة اذا ثنت وتكسرت وجماع ايلمك معناسنه در يقال ملخ المرأة اذا جامعها وطعامك دادى بورلمق

معنا

معناسنه در يقال ملخ الطعام اذا زنخ وآت قسمى شوق وشطارته كلوب اوينامق معناسنه در يقال ملخ الفرس اذا لعب
وكچى تكه سى كندى بولنى ايچمك معناسنه در يقال ملخ التيس ببوله اذا شربه واوكك حيوان چوق آشمقدن
ناشى سست وفاتر اولمق معناسنه در يقال ملخ الفحل اذا جفر عن الضراب الملوخ قعود وزننده والملاخة ملاخه
وزننده بونلرده ملخ ايله معناى اخيرده مرادفلردر يقال ملخ الفحل ملخا وملوخا وملاخة اذا جفر عن الضراب
المليخ امير وزننده شول اركك حيوانه دينور كه آشديغى ديشيلرى كيج كبه ايدر اوله يقال فحل مليخ اى بطئ الالقاح
وفاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور وضعيف وزبون آدمه دينور وطعمى اولميان بيمزه وناخوش نسنه يه دينور الامتلاخ
افتعال وزننده بر نسنه يى يرندن چكوب چقرمق معناسنه در يقال امتلخ الشئ اذا انتزعه وقيندن قلجى صيرمق
معناسنه در يقال امتلخ سيفه اذا استله ودابه نك باشندن لجامنى صيروب چقرمق معناسنه در يقال امتلخ اللجام
اذا اخرجه من رأس الدابة التملخ تفعل وزننده بر نسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال تملخ الشئ اذا فسد
بو معنادندر كه بلى كوشك اولان آدمه متملخ الصلب اطلاق اولنور يقال رجل متملخ الصلب اى موهونه وتملخ
بر نسنه يى يرندن چكوب قوپرمق معناسنه در يقال تملخت العقاب عينه اذا انتزعتها المماخة مفاعله وزننده
ارشمك واوينا شوب ملاطفه ايلمك معناسنه در يقال ماخه اذا لاعبه ومالقه الملاّخ شدّاد وزننده قاچمق عادتى
اولان كوله يه دينور يقال غلام ملاّخ اى اباق مستملخ اسم فاعل بنيه سيله ابن عكرمة بن ابى ذؤيب الهذلى در
الموخ ميمك فتحى وواوك سكونيله دارغنلق ساكن اولمق معناسنه در يقال ماخ الغضب يموخ موخا اذا سكن ماخ
بخاراده بر محله آديدر ومحدثيندن احمد بن خنب البخارى جدينك اسميدر كه ماخك دخى ديرلر ماخان بر رجلك
علميدر ومر وقضاسنده بر قريه در ماخوان واو معدوله ايله بشقه بر قريه در الميخ شيخ وزننده صالنه رق
يوريمك معناسنه در يقال ماخ يميخ ميخا اذا تبختر فى المشى التميخ تفعل وزننده ميخ معناسنه در يقال تميخ بمعنى ماخ
فصل النون النبخ نونك فتحى وباى موحده نك سكونيله قيون وكچى وسائر حيوانده وانسانده چقان چچك
عارضه سنه دينور وكثرت عملدن الده و پرمقلرده چقان قبارجغه دينور و بونده فتحتينله لغتدر وقوغه لق وحصير
اوتى تعبير اتدكلرى نباتك كوكنه دينور كه قحط ايامنده اكل ايدرلر النابخة نابغه وزننده سوز بيلور سخنور ومتكلم
آدمه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال رجل نابخة اى متكلم وخودبين ومتكبر كمسيه دينور وارض بعيده يه دينور يقال
ارض نابخة اى بعيدة النبخاء حمراء وزننده يوكسك يره دينور ارض مرتفعه معناسنه وشول طپراغى كوشك
ارضه دينور كه قومدن اولميوب بلكه پك وطاشلق يردن اوله يعنى اطرافى پك وطاشلق اولوب كنديسى كوشك اوله
جمعى نباخى كلور حبالى وزننده الانباخ همزه نك كسريله ارض مذكوره ده اكين اكمك معناسنه در يقال انبخ الرجل
اذا زرع فى النبخاء ونبخ اكل ايلمك معناسنه در كه حصير اوتنك كوكيدر نته كه ذكر اولندى يقال انبخ الرجل اذا اكل
النبخ ومايه سى اكشيوب فاسد اولمش خمير يوغورمق معناسنه در يقال انبخ الخباز اذا عجن عجينا انبخانا النبوخ
قعود وزننده خميرك مايه سى پك اكشيوب فاسد اولمق معناسنه در يقال نبخ العجين نبوخا من الباب الثانى اذا حمض
وفسد النباخ كتان وزننده والانبخان همزه نك وبانك فتحيله مايه سى پك اكشيوب فاسد اولمش خميره دينور
مزهر سيوطيده انبخان صفت اوله رق وزنى افعلان اولمق اوزره مرسومدر كه همزه سى زائده در مؤلف جيمله
انبجان كلمه سنك ارونان لفظندن غيرى نظيرى يوقدر ديمكله اشبو انبخان لفظى آنى هادمدر الانبخانى ياى
مشدده ايله شول تريده دينور كه هنوز صيجق و بوغلرى چقر اوله على قول كاك ايله وزيتون ياغيله مرتب اوله رق
اوجاقده قباروب قالقمغله اوزرينه صوغوق صودوكيلوب ينه كوشيوب سنمش اوله يقال ثريد انبخانى اذا كان له
بخار وسخونة او هو يسوّى من الكعك والزيت فينتفخ فيصب عليه الماء فيسترخى مؤلفك مستقبل بنيه لريله ايرادى
مسامحه كونه محضا تعريفه مبنيدر الانبخانية زيادهٔ هايله كه موصوف اعتباريله در ابرى اتمكه دينور ياخود كوبج
قرصى كبى قالين ودكرمى اولان اتمكه دينور كه صومون ديدكلريدر يقال خبزة انبخانية اى ضخمة او كانها كور الزنابير
النبخة نبذه وزننده نكته معناسنه در كه پرمقله ياچبوقله يره ايتدكلرى نشانه دينور نونك ضميله ده لغتدر وآتش
وچراغ ياقه جق كبريته دينور وكمى تخته لرينك ارالرينه وضع واستوار ايلدكلرى حصير اوتى قينغنه دينور كه آنك
اوزرينه قلفات ايدرلر و بونده فتحاتله لغتدر الانبخ احمر وزننده غليظ وناتراش و بدهيكل قبا آدمه دينور
واونى بغايت كدورتلو قرامتق چوق طپراغه دينور النتخ نونك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بر نسنه يى
يرندن چكوب قوپرمق معناسنه در يقال نتخ ضرسه نتخا من الباب الثانى اذا نزعه وقلعه و يرتمى قوش
منقاريله اتى ديدوب چكمك معناسنه در يقال نتخ البازى اللحم اذا خطفه بمنسره وطوقومق معناسنه در

يقال نخ الثوب اذا نسجه وبرنسنه يه كوز آقدار وب التفاتله باقق معناسنه در. يقال نخ اليه ببصره
اذا نظر اليه. المنتاخ منقاش وزننده ومرادفيدر كه جنبستره يه دينور. المتنخ متنفس وزننده
متغلى معناسنه در كه دائما غاليه ديدكلرى طيب سورينور اولان كشى يه دينور. النجخ نونك فتحى وجيمك سكونيله
فخر ومباهات ايلمك معناسنه در. يقال نجخ الرجل نجخا من الباب الثالث اذا فخر وبرقازمق معناسنه در يقال
نجخ البئر اذا حفرها ونوء هيجان ايلمك معناسنه در مراد زعم اعراب اوزره نوءك سقوطيله يغمور ياغمقدر نته كه
نوء ماده سنده تفصيل اولندى يقال نجخ النوء اذا هاج وسيل صويى شدتله كلمكله دره نك ديوارى منزلنده اولان
كنارلرنى اوروب صويك اورته سنه آتمق معناسنه در. يقال نجخ السيل اذا دفع فى سند الوادى فحذفه فى وسط الماء
النجاخ غراب وزننده اوكسرن كسنه نك اوكسركى آوازينه دينور. الناجخ والمنجخ محدث وزننده سسلو
اوكسرن كسيه دينور وناجخ كورلده يجى دكزه دينور ودكز مد ايلدكده صوينك ساحله طوقنديغندن حاصل
اولان كورلتويه دينور. النجوخ صبور وزننده بودخى كورلتولى دكزه دينور. النجاخة نونك فتحى وجيمك
تشديديله شول خاتونه دينور كه جماع هنكامنده فرجى سسلنوب اوتراوله على قول فرجى پك صولو اولمغله جماع
اولنوركن منديل ايله برطرفدن چقان رشحاتى سيلر اوله ياخود حين جماعده بغرسقلرينك اوجلرى اوينايوب
ورق ورق ايدره ك سسلنور اوله. يقال امرأة نجاخة اذا كان لفرجها صوت عند الجماع او هى الرشاخة التى
تمسح الابتلال او التى ينتجخ سرمها كانتجاخ سرم الدابة اذا صوت بوراده نجاخه وانتجاخ ذكر اولنان
نجاخدن مأخوذ در. النجيخة سفينه وزننده شول كره ياغنه دينور كه يايغك اطرافنه پاپشوب طوپلنميه. التناجخ
تفاعل وزننده تفاخر معناسنه در يقال تناجخا اذا تفاخرا ودكزك وايرمغك طالغه لرى برى اوته چالقنه رق كنارلرده كى
يارلرى هدم واسقاط ايلمك معناسنه در. يقال تناجخ الموج اذا اضطرب حتى اثر فى الاجراف. منجخ محسن وزننده
اوزون اوزادى برقوملق آديدر. النخ نونك فتحى وخانك تشديديله شدتله يوريمك معناسنه در. يقال نخ الرجل نخا
من الباب الاول اذا سار سيرا عنيفا ونخ شول دوه لره دينور كه زكات آلان كسته نك يانته چوكريلورتا كه زكاتلرنى اخذ ايليه
ونخ برنوع اوزون دوشمه آديدر مفرداتده احرام وولنسه ديدكلرى تويلو دوشمه اوله جقدر كه فارسيدن معربدر ونخ دوه يى
چوكرتمك ايچون اخ اخ ديمك معناسنه در يقال نخ بالابل ونخها اذا قال لها اخ اخ لتبرك. النخ نونك ضميله والنخاخة
ثمامه وزننده ايليكه دينور مخ معناسنه. النخة نونك فتحيله بركسه نك رقيقنه يعنى عبد مملوكنه دينور كرك كوله
وكرك جاريه اولسون وايشلين صغرلره دينور كه جفت صغرلرى اوله جقدر بقر عوامل معناسنه وبونده نونك ضميله
لغتدر ونخه اشكلره دينور حمر معناسنه وبونده نونك حركات ثلاثيله لغتدر واوده بسلتن مطلقا حيواناته دينور
وچوبانلره دينور رعاء معناسنه نونك ضميله ده جائزدر ودوه جيلره دينور جمالون معناسنه وشول خبره دينور كه
حق ياخود باطل اولديغى معلوم اولميه وخفيف يغموره دينور وزكات ديوشورن كسيه زكاتى ديوشوردكدنصكره
كندى نفسيچون اجرت بها بر التون آلمق معناسنه در واول التونه ده نخه دينور. النخيخة نونك فتحيله نخيخه
معناسنه در كه ذكر اولندى. النخنخة زلزله وزننده برنسنه يى آلارغه ايلمك معناسنه در يقال نخنخ الشئ اذا نحاه
وشدتله يوريوب كتمك معناسنه در يقال نخنخ زيد اذا سار شديدا ودوه يى اخ اخ ديه رك چوكرمك معناسنه در
يقال نخنخ الابل اذا ابركها. التنخنخ تزلزل وزننده دوه چوكمك معناسنه در كه نخنخه دن مطاوعدر يقال نخنخ الابل
فتنخنخت اى بركت. نخيخ امير وزننده اسمادندر سعد الدين نخيخ بزم اصحابمز يعنى شافعى المذهب اولان
خراسان فقهالرينك جديدر حديث شريفده روايتى ونظم اشعارده مهارتى وار ايدى. الاندخ احمر وزننده قليل
الكلام اولان احمق وسمه آدمه دينور كه سوز بيلمديكندن وادراك ايلمديكندن ايسم اولوب طورر. المندخ منبر
وزننده شول بيعار كسيه دينور كه فحش وهرزه سويلمكدن وسويلمكدن اصلا مبالاتى اولميه يقال رجل مندخ
اى لا يبالى بما قيل له من الفحش او قال. التندخ تفعل وزننده عهده تملك واقتدارنده اولمديغى نسنه ايله
فضولانه فخر وكذاف ايلمك معناسنه در يقال تندخ الرجل اذا تشبع بما ليس عنده. الندخ مدخ وزننده برنسنه يه
عنفله چاتوب چارپمق معناسنه در دكزده برقايغك آخره چاتوب چارپمسى كبى يقال ندخه ندخا من الباب الثانى
اذا صدمه ومنه يقول راكب البحر ندخنا ساحل كذا. الانداخ همزه نك كسريله برنسنه يى عنفله آخر نسنه يه
چاتديروب چارپدرمق معناسنه در يقال اندخه به اذا صدمه به وكذا يقول راكب البحر اندخنا المركب الساحل
اى صدمناه به. الندخ نونك فتحى وذال معجمه نك سكونيله شدتله سعى ايدوب كتمك معناسنه در يقال ندخ العير
ندخا من الباب الثالث اذا سعى شديدا. الانداخ همزه نك كسريله ندخ معناسنه در يقال اندخ بمعنى ندخ. النوذخ

جوهر وزننده قورقق آدمه دينور جبان معناسنه. النسخ فسخ وزننده برنسنه يى يرندن زائل قلمق معناسنه در يقال
نسخه نسخا من الباب الثالث اذا ازاله مؤلفك بصائرده بياننه كوره نسخ برنسنه آخر نسنه يى متعقب اوله رق زائل قلمق
معناسنه موضوعدر ظلك شمسى وشمسك ظلى وشيبك شبابى ازاله سى كبى بعضا بوندن ازاله منفهم اولور كه بالكليه
اولكنى زائل ايدر وبعضا اثبات منفهم اولور نسخ كتاب كبى كه برمكتوبك صحيفه اخرايه صورتنك نقلى كبى وبعضا
ازاله واثباتدن ايكيسيده منفهم اولور انتهى ونسخ برنسنه يى تغيير ايلمك وبوزمق معناسنه در يقال نسخت
الريح آثار الدار اذا غيرتها وبرنسنه يى ابطال ايدوب آخر نسنه يى آنك مقامنه قائم قلمق معناسنه در يقال نسخ
الشئ اذا ابطله واقام شيئا مقامه ومسخ معناسنه در كه برنسنه نك صورتنى براقبح صورته تحويل ايلمكدن عبارتدر
يقال نسخه بمعنى مسخه وبركتابى قرشوسنده نسخه ايدوب صورتنى يازمق معناسنه در يقال نسخ الكتاب اذا كتبه
عن معارضة وبرنسنه يى آخر محله نقل وتحويل ايلمك معناسنه در يقال نسخ ما فى الخلية اذا حوله الى غيرها. الانتساخ
افتعال وزننده والاستنساخ بونلردخى بركتابك نسخه سنى آلمق معناسنه در يقال انتسخ الكتاب واستنسخه
اذا كتبه عن معارضة. النسخة نونك ضميله منقول منه اولان اصل مكتوبك اسميدر. التناسخ تفاعل وزننده
والمناسخة مفاعله وزننده برى برنى ازاله ايله متعاقب اولمق معناسنه در ومنه التناسخ والمناسخة فى الميراث
يعنى فرضيونك مناسخه اطلاق ايتدكلرى مسئله بو معنادندر كه برميتك وارثلرى دخى قبل تقسيم التركه فوت
اولمغله مال متروك آخر ورثه لره انتقال ايلمكدن عبارتدر وتناسخ الازمنه زمانلرك آنا فانا حالدن حاله تحول وتداولندن
عبارتدر على قول قرنلرك پيدر پى انقراض وانقضاسندن عبارتدر كه برى برنى نسخ وازاله ايله متعاقب اولورلر وتناسخيه
اطلاق اولنان طائفه دخى بو معنادندر طائفه مرسومه تناسخ ارواحه قائل وحشر ونشرى منكر اولملريله تكفير
اولنورلر. النسيخة سفينه وزننده والنسخية جهنيه وزننده بعيده معناسنه در تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال
بلدة نسيخة ونسخية اى بعيدة. النسوخ نونك ضميله قادسيه ده برقريه آديدر. النضخ نونك فتحى وضادك سكونيله
صوسرپمك معناسنه در يقال نضخه نضخا من الباب الثالث اذا رشه بعضلر عندنده بو نضخ ايله مرادفدر كه
اولدخى صوسرپمك معناسنه در على قول مهمله نك مفهومندن دوندر كه مهمله كركى كبى صوله مق وبو صو
سرپمكدر ونضخ صو پيكاردن شدتله قينايوب چقمق على قول اشاغيدن يوقريه فشقرمق معناسنه در يقال
نضخ الماء اذا اشتد فورانه من ينبوعه او ما كان من سفل الى علو ودشمن اوزره اوق سرپمك معناسنده مستعملدر
يقال نضخ النبل فى العدو اذا فرقها ونضخ شول عطر وطيب اثرينه دينور كه ثوبده وسائر نسنه ده قالمش اولور
يقال بقى فيه نضخ منه وهو اثر يبقى فى الثوب وغيره من الطيب. النضاخ كتان وزننده فراوان يغموره اطلاق اولنور
يقال غيث نضاخ اى غزير. النضخة نيذه وزننده تاى وحدتله مطره معناسنه در پس نضخ مطر معناسنه در
النضاخ نونك كسريله مفاعله دن مصدردر برى برينه صوسرپمك معناسنه در يقال ناضخه مناضخة ونضاخا
اذا نضخ كل واحد منهما. الانتضاخ افتعال وزننده صوصاچلمق معناسنه در يقال انتضخ الماء اذا ترشش
المنضخة مكنسه وزننده اسم آلتدر زراقه يه دينور كه عامه نضاخه ديرلر وزراقه زاى مضمومه وراى مشدده ايله
بغچوانلرك باغچه صولدقلرى آلته دينور كه تنكه دن سوزكى كچورلمش قوغه اوله جقدر طشره تركيسنده چقرق
تعبير اولنور ونفتجيلردخى آنكله نفت ياغى قوللنورلر بو مناسبتله حريق طولمبه سنه ده منضخه اطلاقى ملايمدر. النطخ
نونك كسرى وطانك سكونيله شر كلمه سنه اضافتله استعمال اولنور صاحب شر ديمكدر يقال هو نطخ شر اى
صاحبه. النفخ نونك فتحى وفانك سكونيله اوفورمك معناسنه در يقال نفخ بفمه نفخا من الباب الاول اذا اخرج
منه الريح ويللنمك معناسنه استعمال اولنور كه فم اسفل ايله اوفورمكدر يقال نفخ بالمرأة اذا ضرط ونفخ ارتفاعا
الضحى يعنى نهار مرتفع اولوب قباقوشلق وقتنه وارمق معناسنه مستعملدر شارح ديركه مؤلفك مأخذى اولان
محكمده انتفخ النهار اذا علا عبارتيله مرسوم اولوب مؤلف آندن تصرفله ثلاثى اوله رق ثبت ايلمشدر لكن اخلال
ايلمشدر انتهى ونفخ فخر وكبر معناسنه استعمال اولنور يقال رجل ذو نفخ اى فخر وكبر شارح ديركه متعظم كسه تعظم
ايدرك نفس ونفسنى جمعله پوفلديغى حسبيله نفخ كبر وفخر معناسنه استعمال اولندى ياخود شيطان درونته نفخ يعنى
خود بينلك القا ايلمكله لازمى اولان كبر معناسنده استعمال اولندى واساسده نفخ شدقيه تكبر عنوانيله مرسومدر
التنفيخ تفعيل وزننده پك اوفورمك معناسنه در يقال نفخ الرجل بفمه بمعنى نفخ لكن هى للكثرة. النفيخ امير وزننده
آتش اوفلمكه مؤكل ومعين اولان كسيه دينور. المنفاخ ميمك كسريله اسم آلتدر كوروكه دينور. الانفخ احمر
وزننده بادخايه كشى يه دينور كه دبه تعبير اولنور طوربه شيشوب قبارر ماده سى ريح غليظه در تركيده قاولج دينور

يقال رجل انفخ اى فى خصيتيه نفخة النفخة نونك حركات ثلاثى وفانك سكونيله اسمدر اوفوركه دينور
وقارن شيشكلكنه اطلاق اولنور يقال به نفخة اى انتفاخ بطن النفخاء نبخاء وزننده ومرادفيدركه
ذكر اولندى ونفخاء اياقده انجكك يوقريسنه اطلاق اولنوركه قبابالدراوله جقدر الانفخان والانفخانى
همزه لرك ضمى وكسريله كه فاء همزه لره تابعدر ششمان كشى يه اطلاق اولنور مؤنثلرى هايله در يقال رجل انفخان
وانفخانى اى ممتلئ سمنا ويقال امرأة انفخانة وانفخانية النفخ صمتينله تنومند كنج ايريسى دلوقنلويه دينور
النفاخ رمان وزننده برعلت حادثه دن ناشى بدنه عارض اولان شيشه دينور يقال به نفاخ اى ورم من داء يحدث
النفاخة رمانه وزننده نهر وجدول وچشمه مقوله سنده صويك يوزينه چقان خرده چقللره اطلاق اولنور كرچه
مؤلف حجاره ايله تعبير ايلدى لكن مقتضاى ماده صويك يوزنده پيدا اولان قبرجق اولمق ملايمدر ونفاخه
برشيشكن شيئه دينوركه بالق قسمنك قارننده اولور بالغك اول نصاب وكماليدركه آنك سببيله صويى دفع ايده رك
مكث وجريان ايدر بونى بالق قورسغى ديدكلريله بيان ايلمشلردر المنفوخ بيوك قارنلو كسيه اطلاق اولنور
وششمان آدمه اطلاق اولنور نفاخ كتان وزننده مغرب زمينده بر بلده آديدر النقاخ قافله عراب وزننده بغايت
صافى وبارد وخوشكوار اولان صويه دينور يقال شرب النقاخ اى الماء البارد والعذب الصافى ومطلقا خالص
وبيغش اولان شيئه دينور يقال هذا نقاخ العربية اى خالصها وامن وعافيت وآسايشله اولان اويقويه دينوركه
خواب راحت تعبير اولنور النقخ نونك فتحى وقافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال نقخه نقخا من الباب
الثالث اذا ضربه وباشى دماغه قدر يارمق معناسنه در يقال نقخ دماغه اذا كسره اول ياريغه دامغه دينور
الانتقاخ افتعال وزننده كمكدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال انتقخ الرجل المخ اذا استخرجه الانقخ احمر
وزننده بينسى آز اولان انسان وحيوانه دينور مكتب خواجه سى كبى يقال ظليم انقخ اى قليل الدماغ النقخة
فتحاتله پك سموز لكندن آغر آغر يوريين ناقه يه دينور يقال ناقة نقخة اذا كانت تثاقل فى مشيها سمنا النقاخ
رمان وزننده باشك قولقله قولق طوزلرى بيننده اولان كمك طرفلرندن اوك جانبنه طوغرى اولان يرينه دينور يقال
اشتكى نقاخه وهو مقدم القفا من الاذن والحشيشاء النكخ نكح وزننده يومرقله برآدمك يوغازينه اورمق معناسنه در
يقال نكخ فى حلقه نكخا من الباب الثالث اذا لهزه التنوخ تفعل وزننده اركك دوه ناقه يى آشمق ايچون چوكرمك
معناسنه در يقال تنوخ الجمل الناقة اذا ابركها للسفاد وبو معناده لازم اولور يقال تنوخت الناقة اذا بركت
الاناخة همزه نك كسريله بودخى دوه يى چوكرمك معناسنه در يقال اناخ الناقة اذا ابركها لكن اناخه مطلقا دوه يى
چوكرمك معناسنه در وجه مذكور اوزره ناقه يه مخصوص دكلدر الاستناخة دوه چوكمك معناسنه در يقال
اناخ الناقة فاستناخت وتنوخت اى بركت ولا يقال ناخت ولا اناخت شارح ديركه چوكمك معناسنه اناخه استعمال
كثيردر النوخة نوحه وزننده اقامت معناسنه اسمدر معناى مذكوردن مأخوذدر المناخ ميمك ضميله
اسم مكاندر دوه يى چوكرده جك يره دينور مبرك الابل معناسنه المنيخ ميمك فتحيله ارسلانه دينور النائخة ارض
بعيده معناسنه در ذومناخ منار وزننده اذواء تعبير اولنان اقيال يمندن لهيعة بن عبد شمس نام ملكك لقبيدر
تنوخ تانك فتحيله برقبيله آديدركه تنخ ماده سنده ذكر اولندى جوهرى وهمندن ناشى بوراده رسم ايلمشدر
فصل الواو التوبيخ تفعيل وزننده لوم وسرزنش ايلمك معناسنه در وبخه نبذه وزننده لوم وسرزنش
معناسنه اسمدر يقال وبخه توبيخا اذا لامه وعذله وبرآدمى مرتكب اولديغى كارك وخامتنى عنف وشدتله افاده ايده رك تهديد
ايلمك معناسنه در يقال وبخ فلانا اذا انبه وهدده الوتخ واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در
يقال وتخه بالعصا وتخا من الباب الثانى اذا ضربه بها الوتخة فتحاتله صولو صيويق بالچغه دينور وحل معناسنه
وشئ معناسنه در يقال ما اغنى عنه وتخة اى شيئا الميتخة ميمك كسريله دكنكه دينور عصا معناسنه الايتاخ همزه نك
كسريله پك زحمت ومشقته اوغرايوب رنجيده اولمق معناسنه در تقول اوتخت منى يا فلان اى بلغت منى يعنى اجهدت
اصل ايتاخ ذكر اولنان بالچغه دوشمك معناسنه اولمغله بو معنا آندن مأخوذدر الوثخة واوك وثاى مثلثه نك فتحيله
صودن اولان ياشلغه واصلا قلغه دينور يقال فى الحوض وثخة اى بلة الوثيخة وثيقه وزننده هر جنسدن برى برينه
مخلوط اولمش تازه چايرلغه دينور وات ياغنه مختلط اولان يوفقه كمكه دينور مؤلف مارق من العظام واختلط
بالودك عبارتيله ثبت ايدوب لكن شارح عبابده من الطعام عنوانيله مرسوم اولمغله من العظام نسخه سى غلط
اولديغنى تنصيص ايلمشدر اكا كوره ات ياغيله مختلط اولمش صيويق طعام ديمك اولور چوربا كبى وواقعا مقتضاى
ماده شارحك قولى اولمق ملايمدر ووثيخه صيويق چامورلى ارضه دينور يقال ارض وثيخة اى ذات وحل

ويوغورد كبى پك قويو سوده دينور الموثوخ والموثخ معظم وزننده ضعيف الخلقه كسيه اطلاق اولنور ذكر اولنان
صيويق معناسندن مأخوذدر يقال رجل موثوخ الخلق وموثخه اى ضعيفه الوخ واوك فتحى وخانك تشديديله
ناخوشلق الم معناسنه در وقصد واراده معناسنه در الوخوخة زلزله وزننده برجنس قوشك اوتمسندن حكايه در
الوخواخ سلسال وزننده قارنى صالقى وذريسى ككبش اولان آدمه دينور يقال رجل وخواخ اى مسترخى البطن
متسع الجلد وعنين وبى رجوليت كسيه دينور وضعيف وناتوان كشى يه دينور واوشكن آدمه دينور كسلان معناسنه
وكوشك خرمايه دينور الورخ واوك فتحى ورانك سكونيله برنوع شجردركه مرخ ديدكلرى شجر مذكوره شبيه
اولور الوريخة سفينه وزننده اصلاق يره دينور يقال ارض وريخة اى مبتلة وصيويق خميره دينور الاستيراخ
والتورخ تفعل وزننده يراصلاق اولمق معناسنه در يقال استورخت الارض وتورخت اذا ابتلت وتورخ خمير
صولو وصيويق اولمق معناسنه در يقال تورخ العجين اذا استرخى الورخ فتحتينله بودخى خمير صيويق وكوشك
اولمق معناسنه در يقال ورخ العجين ورخا من الباب الرابع اذا استرخى الايراخ ايراد وزننده خميرى صيويق وكوشك
قلمق معناسنه در تقول اورخت العجين اذا ارخيته الورخة فرحه وزننده چايرلرى كور وبرى برينه صارمشق
اولان يره دينور يقال ارض ورخة اى ملتفة العشب التوريخ تفعيل وزننده تأريخ لفظنده لغتدركه برنسنه يه تعيين
وقت ايلمك معناسنه در يقال ورخ الكتاب بمعنى ارخه الوسخ واوك وسينك فتحيله كيرلنمك معناسنه در
يقال وسخ الثوب يوسخ وياسخ وييسخ وسخا من الباب الرابع اذا علاه الدرن مصباحك بياننه كوره وسخ اسم
دخى اولور كيره وپاسه دينور الاستيساخ والتوسخ تفعل وزننده والاتساخ افتعال وزننده كه فى الاصل
اوتساخ ايدى يونلرده كيرلنوب پاسلنمق معناسنه در يقال استوسخ الثوب وتوسخ واتسخ بمعنى وسخ الايساخ
همزه نك كسريله والتوسيخ تفعيل وزننده متعديلردر كيرلنمك معناسنه يقال اوسخ الثوب ووسخه اذا جعله
وسخا وسخاء صحراء وزننده برموضعدر الوشخ واوك فتحى وشين معجمه نك سكونيله كوتو وضعيف وكمتر
اولان شيئه دينور نه اولورسه اولسون وخرماسپتنه دينور الوشخة فتحاتله خرمايپراغندن اورلمش زنبيل وسپت
مقوله سى ظرفه دينور الوصخ واوك وصاد مهمله نك فتحيله وسخ وزننده ومرادفيدركه كير وپاسه دينور الوضوخ
ضاد معجمه ايله صبور وزننده شول صويه دينوركه همان قوغه نك ياريسى مقدارى كبى اوله الوضخ مدح وزننده
قوغه يه ياريسى مقدارينه طوغرى صوقومق معناسنه در يقال وضخ الدلو وضخا من الباب الثانى اذا جعل الماء
فيها شبيها بالنصف الايضاخ همزه نك كسريله وضخ معناسنه در يقال اوضخ الدلو بمعنى وضخها وقويدن
آزجه صو چكمك معناسنه در يقال اوضخ له اذا استقى قليلا وقويينك صويى آزالمق معناسنه در يقال اوضخت البئر
اذا قل ماؤها المواضخة مفاعله وزننده والوضاخ واوك كسريله والتواضخ تفاعل وزننده قويدن صو
چكمك وسكرتمك ويوريمك مقوله سى حالتلرده يارشمق معناسنه در يقال واضخ صاحبه مواضخة ووضاخا اذا باراه
فى الاستقاء والعدو والسير ويقال تواضخا اذا تبارى فى السقى والسير شارح ديركه فى الاصل استقاء ماده سنه موضوع
اولوب بعده مطلقا معارضه ده استعمال اولندى التواطخ طاى مهمله ايله تفاعل وزننده نيجه كمسه لر برنسنه يى
الدن اله دورايتدرمك معناسنه در يقال تواطخ القوم الشئ اذا تداولوه بينهم الوليخ امير وزننده برنوع كتان بزنه
دينور الولخة فرحه وزننده والوليخة وليمه وزننده والمؤتلخة مؤتفكه وزننده اصلاق وياش يره دينور يقال
ارض ولخة ووليخة ومؤتلخة اى ورخة ووليخة يوغورد كبى پك قويى سوده دينور وصيويق چاموره دينور
الاستيلاخ يرياشاروب اصلاق اولمق معناسنه در يقال استولخت الارض اذا ابتلت الومخة نبذه وزننده
آتش كبى جكره تأثير ايدن دلسوز لوم وتوبيخه دينور مؤلفك والوبخة قولى عذله يى مفسردر يقال ما هذه الومخة
اى العذلة المحرقة والوبخة ويخ ويح وزننده ومرادفيدركه اداة رحم ورقتدر نته كه محلنده ذكر اولندى ويخ
وويح وويس وويه وويل وويب اخواتدركه التى كلمه دن عبارتدر يدنجيلرى يوقدر شارح ديركه عول وبس كلمه لرى
دخى بونلردندر نته كه مؤلف جمله سنى ماده لرنده بيان ايلمشدر وكوفيون عندنده ويك ووين كلمه لرى دخى بونلردندر
فصل الهاء الهبيخة باى موحده وياى تحتيه ايله عملسه وزننده جاريه يه دينور ودايه يه وسود آناسنه دينور
واتنه طلو تروتازه محبوبه يه دينور الهبيخ عملس وزننده چولپه وصالقى احمق كشى يه دينور واصلا برايشه يرامز
اولان كسيه دينور وبيوك دره يه وبيوك چايه وايرمغه دينور وبردره اسميدر وتروتازه نوجوانه دينور الهبيخى هانك
كسرى والفك قصريله اسمدر صالنه رق يورويشه دينور يقال يمشى الهبيخى وهى مشية فى تبختر الاهباخ
اجلواز وزننده صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال اهبيخ الرجل اهبياخا اذا مشى فى تبختر هخ هانك كسرى

وخانك سكونيله تنحنح ايله بوغازنى آيرتليان آدمك صوتنده حكايه در هيخ هانك كسر ومدّى وخانك كسر
اوزره بناسيله ايخ كبى دوه قسمنى چوكرده جك صوتدن حكايه دركه هيخ هيخ وايخ ايخ ديه رك چوكردرلر التهيخ
تفعيل وزننده طعامك ات ياغنى چوق قومقله پك ياغلو ياپمق معناسنه در يقال هيخ الهريسة تهيخا اذا اكثر
ودكها وتكه يى كچى يه آشمغه قندرمق معناسنه در يقال هيخ التيس اذا حثه على السفاد الهيخ قنب وزننده
شول اركك دوه يه دينوركه چوكرمك ايچون كنديسنه هيخ هيخ ديدكجه ياغرراوله فصل الياء يتاخ تاى
فوقيه ايله سحاب وزننده برموضع ياخود برقبيله آديدر محدثيندن احمد بن محمد بن يزيد اليتاخى اورادندر
اليفخ نفخ وزننده بركسه نك يافوخنه يعنى باشده بنقلده يق تعبير اولنان يرينه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال
يفخه يفخا اذا اصاب يافوخه فهو ميفوخ مؤلف بونى افخ مادّه سنده تفصيل ايلمشدر الايناخ همزه نك كسريله
ناقه يى اركك دوه ايله مجامعت ايچون اينخ اينخ ديه رك چاغرمق معناسنه در يقال اينخ الناقة اذا دعاها الى الضراب
فقال لها اينخ اينخ واينخ همزه نك كسرى ونونك فتحى وخانك كسر اوزره بناسيله در يوخ يانك فتحى وواوك سكونيله
ليث لغوى بونى ذكر ايدوب لكن نه معنايه اولديغنى تفسير ايلمامشدر وبونك بناسى اوزره يوم كلمه سندن غيرى وارد
اولمدى ديمشدر شارحك بياننه كوره يوح لفظندن مصحفدركه شمس اسماسندندر نجزت الخاء بعون مفيض الآلاء

❊ باب الدال المهملة ❊ فصل الالف ❊

الابد همزه نك وباى موحده نك فتحيله دهر معناسنه دركه زمان طويل وامد ممدوددن عبارتدر جمعى آباد كلور
همزه نك مدّيله وابود كلور همزه نك ضميله مؤلفك بصائرده بياننه كوره ابد متجزى اولميان زمان ممتدك مدّتندن
عبارتدر زمان متجزى اولور ابد متجزى اولمز مثلا وقع فى زمان كذا دينور فى ابد كذا دينمز پس ابد آخرك انضمامى قابل
اولمامغله تثنيه وجمعلنمسى كرچه ممكن اولميوب لكن اسم جنسى بعض افرادينه تخصيص ايتدكلرى كبى بونى دخى
بعض مشمولاتنه تخصيصله جمع وتثنيه سنه مساغ بولديلر حتى بعضلر بونك جمعنى مولّد عدّ ايلديلر وشارح ديركه
ابد ظرف زماندر وقت بيغايه مستقبلده مستعملدر ضدّى ازل ماضيده مستعملدر ودهر معناسنه ده استعمال اولنوركه
زمان مديددن عبارتدر وبونلر جمعلرينه مضاف اولوب ابد الآباد وازل الآزال دينور ايكى معناى سرمدى جامع كلمه لردر
وابد لفظندن بعض مشتقات تصريف ايدوب آنلره تأكيد ايچون مضاف ايدرلر نته كه مؤلف دخى سرد ايلمشدر انتهى
وابد همبشه ودائم معناسنه استعمال اولنور ابدىّ دائمىّ ديمكدر ومنه يقال لا آتيه ابد الابديّه وابد الآبدين كعابدين
وابد الابدين كارضين وابد الابد بفتحتين وابد الابيد كالعبيد وابد الآباد وابد الدهر وابيد الابيد كلها بمعنى يعنى
تأكيد لدوام الامر كما يقال دهر الداهرين وعوض العائضين وابد قديم ازلىّ معناسنه دركه صفات الهيه دندر
الاوابد همزه نك فتحيله وحوشه يعنى وحشى جانورلره اطلاق اولنور عادتا حتف انفه هلاك اولمدقلرى جهتندن
كويا كه دائميلردر زيرا اكثرى ضربهٔ صياد كبى وبرى برينك تسلطى كبى آفات عارضه دن هلاك اولورلر نته كه ييلانك
موت طبيعيسى اولمامغله حالى اوزره ترك اولنسه طول حياتله زنده اولور بناء عليه اكاحيه اطلاق اولنمشدر شارحك
بياننه كوره مفردى آبددر مؤنثنده آبده دينور عابد وعابده كبى پس توحّش معناسى اشتقاق كبير جهتيله بوندن
مأخوذدر انتهى واوابد آفات ودواهى يه اطلاق اولنور ذكرى مدّت مديده السنه ده باقى اولديغى حسبيله وقوافى
شرّده يعنى فصاحت وبلاغتى جهتيله تنظير وپيرولكى قابل اولميان اشعاره اطلاق اولنور بلاد بعيده يه منقول ومتحف
اولديغنه مبنى بوراده قافيه دن مراد شعردر جزؤ اصيل ايله كل اراده اولنمشدر قال فى الاساس فلان مولع باوابد الكلام
وهى غرائبه وباوابد الشعر وهى التى لا تشاكل جودة الابّد ركع وزننده اوابد كبى وحشى جانورلره اطلاق اولنور
الابد فتحتينله اسمدركه ذكر اولندى وبرياشنده كى ولده دينور وابد مصدر اولور طارلمق معناسنه يقال ابد الرجل
ابدا من الباب الرابع اذا غضب وتوحّش ايلمك معناسنه در يقال ابد البهيم اذا توحّش الابد ابل وزننده والابد
كتف وزننده والابد قنو وزننده طوغورغان حيوان وانسانه دينور يقال اتان وامة ابد وابد وابد اى ولود ويقال
ناقة ابدة اى ولود وابد ابل وزننده كه كسرتينله درجاريه يه دينور كنيزك معناسنه واوركك متوحشه ديشى اشكه دينور
الابدان همزه نك كسرى وتثنيه بنيه سيله جاريه ايله قصراق آته اطلاق اولنور الابيد امير وزننده برنوع نبات
اسميدركه مرعادندر ابّده همزه نك ضمى وبانك تشديديله قبره وزننده اندلس اولكه سنده بربلده در مأبد مجلس
وزننده برموضعدر جوهرى باى تحتيه وهميله غلط ايدوب ميد فصلنده ذكر ولاجل الاستشهاد انشاد ايلديكى
بيتده آنى تصحيف ايلمشدر التأبّد تفعل وزننده وحشتلنمك معناسنه در يقال تأبّد الرجل وغيره اذا توحّش وبرمكان
اسسز خالى وتنها قالمق معناسنه در يقال تأبّد المنزل اذا اقفر اى خلى من اهله وجهره سيسلنمك معناسنه در يقال

ابد الوجه اذا كلف وبرآدمك قوت شهوانيه سى قليل وضعيف اولمغله مدّت مديده تأهل ايلميوب اركن طورمق
معناسنه در يقال تأبّد الرجل اذا طالت عزبته وقلّ اربه فى النساء اى فى التمتع بهنّ الابود قعود وزننده توحّش
ايلمك معناسنه در يقال ابدت البهيمة ابودا من الباب الثانى والاول اذا توحّشت وبرمحلده مقيم اولمق معناسنه در
يقال ابد بالمكان ابودا من الباب الثانى اذا اقام به وشاعر شعرنده مأنوس الاستعمال اولميان ومعناسى متعارف اولميان
غريب ووحشى تعبيرات ايراد ايلمك معناسنه در يقال ابد الشاعر اذا اتى بالعويص فى شعره وما لا يعرف معناه
المؤبدة محسنه وزننده وحشى وسركش اولان دوه لره دينور يقال ابل مؤبدة اى وحشية معتاصة التأبيد تفعيل
وزننده باقى ومخلد قلمق معناسنه در يقال ابّده تأبيدا اذا خلده ومنه يقال فلان وقف ارضه وقفا مؤبدا اذا جعلها
بحيث لا تباع ولا تورث الآبدة عابده وزننده داهيه وبليه يه دينوركه مدّت مديده دللرده داستان اولوب قالور اوله
مؤلف بونى اوابد ضمننده ايراد ايلمشيدى الاتاد تاى فوقيه ايله كتاب وزننده شول ايپه دينوركه سركش اينكى صاغمق
مراد ايلدكده ضبطى ايچون آنكله اياقلرنى بند ايدرلر اتيده جهينه وزننده برموضع آديدر الاتيداء تاى مثلثه ايله
رتيلاء وزننده عكاظ نام محلده برمكان آديدر الاجاد جيمله كتاب وزننده كوچك قصه كمر طرزنده اولان مقوّس
نسنه يه دينور امهات سائره ده كوچك كمر ايله مفسردر قاپولرك عتبهٔ عليالرى كبى الاجد ضمتينله عنق وزننده
شول ناقه يه دينوركه وجودى قوىّ وقورومى وبنيه سى محكم وصيقى اولوب قبورغه لرى برى برينه بتشك اولمغله
يكپاره كبى اوله كه بغايت قوىّ وتوانا اولور وبو ناقه يه مخصوصدر اركك دوه يه وصف اولمز يقال ناقة اجد اذا كانت
قوية موثقة الخلق متصلة فقار ظهرها الايجاد همزه نك كسريله ناقه يى وصف مذكور اوزره قوند وقوى قلمق
معناسنه در يقال آجد الله الناقة اذا قوّاها بعده برنسنه يى مطلقا قوىّ ومحكم قلمق معناسنده استعمال اولندى
يقال آجده الله بعد ضعفه اى قوّاه واشبو ايجاد كلمه سنك همزه سى يايه قلبله ايجاد تلفظ اولنور الموجد مكرم
وزننده قوىّ ومحكم اولان شيئه دينور يقال بناء موجد اى محكم اجد كسرتينله دوه قسمنه مخصوص زجر
وآزار كلماتندندر الاحد همزه نك وحاى مهمله نك فتحيله واحد معناسنه دركه اول عدد حسابدر فارسيده يك
وتركيده برتعبير اولنور يقال احد واثنان واحد عشر واحدى عشر ويوم الاحد كه هفته كونلرندندر برنجى كوندر خلق
سماوات وارضينه بدء الهى واقع اولديغى كوندركه برنجى كون ديمكدر بعده آنده علم اولمشدر ويومك اضافتى
اضافة العام الى الخاص قبيلندندر واحد لفظنك جمعى آحاد كلور واحدان كلور همزه نك ضميله على قول بونك جمعى
يوقدر پس آحاد واحدان واحدك جمعى اولور شاهد واشهاد وحاجر وحجران كبى وعند البعض احد ايله آنجق ذات
اجلّ واعلى وصفلنور زيرا بو اسم شريف حق تعالايه خاص وخالصدر مؤلف بونيده ايجاز ايلمشدر لكن بصائرده
بياننه كوره احد لفظى ايكى كونه استعمال اولنور برى نفى وبرى اثبات مقامنده در نفيه مختص اولان استغراق جنس
ناطقين ايچون اولمغله قليل وكثيره شامل اولور على طريق الاجتماع والافتراق پس ما فى الدار احد قولى ما فيها واحد
ولا اثنان فصاعدا لا مجتمعين ولا مفترقين ديمكدر بو سببله اثباتده استعمالى صحيح دكلدر زيرا متضادينك نفيى صحيح
اولوب اثباتى صحيح اولمز مثلا فى الدار احد قولنده واحد منفردك اثباتيله مجتمع ومفترق اوله رق ما فوقنك دخى اثباتى
لازم كلور بو ايسه ظاهر الاحاله در وما فوق واحده شمولى ايچون ما من احد فاضلين قولى صحيح اولور خلاصه سى
احد ايله نفى مقامنده مخاطب اولمغه صالح شخص اراده اولنور وواحد وجمع ومذكر ومؤنثى مساوى اولور
تركيده آندن كس وكمسه ايله تعبير اولنور واثبات مقامنده اوچ كونه استعمال اولنور اولا عشراته مضموم واحدده
استعمال اولنور احد عشر واحد وعشرين كبى ثانى اول معناسنه مضاف ومضاف اليه اوله رق استعمال اولنور
كقوله تعالى اما احدكما فيسقى ربه خمرا وكقولهم يوم الاحد اى يوم الاول ويوم الاثنين ثالث وصف مطلق
اوله رق استعمال اولنور وبو همين ذات اقدس ربانى وصفنه مخصوصدر كما قال الله تعالى قل هو الله احد وبونك
اصلى وحد ايدى واو ايله لكن وحد غيرده دخى استعمال اولنور واشبو وصف خاص الهى اولان احديتك
مآلى صفت سلبيه دركه شريك ونظيردن منزه ومبرّادر ديمكدر نته كه بيضاوى عليه الرحمه سورهٔ اخلاص تفسيرنده
ديمشدركه احد مجموع صفات جلاله يعنى هر نقدر صفات سلبيه وار ايسه جمله سنه دلالت ايدر نته كه لفظهٔ
جلاله جميع صفات كماله يعنى بالجمله صفات ثبوتيه وسلبيه يه دلالت ايدر محشى سعدى چلبى ديمشدركه قاضينك
تعبيرندن منفهم اولان بودركه بو راده احد كلمه سنك همزه سى واودن مقلوبه در زيرا اصلية الهمزه اولان احد اثباتده
همان كل كلمه سنه مقرونا استعمال اولنور وعلى القارى امام زجاجدن بو رسمه نقل ايدركه احد كلمه سنك اصلى
وحد ايدى يعنى باب خامسدن وحد يوحد صيغه سندن اسم فاعلدر حسن كلمه سى حسن يحسن بنيه سندن اسم

مطلب

فاعل اولدیغی کبی عربلر واو مفتوحه یی استثقال ایلملریله واوی همزه یه ابدال ایلدیلر وشاح واشاح ووسمأ اسماء کبی
پس زجاجك قولی علی الاطلاق اولوب وجوه مذکوره استعمالیاتدن اولور ومقالهٔ مرقومه تماتندندر که احد ایله
واحدك فرقی واردر احد نفی موضعنده نفی عامی مقتضی اولور مثلا مارأیت احدا دیدکده متکلم افراد انسانیدن
برفردی کورمش اولور وواحد نفی خاصی اقتضا ایلمکله مارأیت واحدا دیدکده برشخصی کورمیوب مافوقنی
کورمش اولور واسم احد عند الاطلاق ذات اقدس الهی یه خاصدر حتی رجل احد دینمك جائزدکلدر ونشوان بن
ابی سعید الحمیری شمس العلوم نام کتابنده بوزمین اوزره پرتو افشان بیان اولمشدر که احد کلمه سی واحد معناسنه در
وبونده اوچ قول واردر ابتدا اول معناسنه در یوم الاحد کبی ثانی اصلی واحد ایدی واو همزه یه مبدل اولدقدنصکره
همزهٔ ثانیه حذف اولندی ثالث احد وحد معناسنه ووحد واحد معناسنه در وبونك تفصیلی اوائل متعلقات
الفعل بحثنده شرح مفتاح وتقدیم مسند الیه بحثنده مطولده مشروحدر ومصباحده دخی مبسوطدر انتهی
واحد کلمه سنك مؤنثنده احدی دینور لکن منفردا استعمال اولنمز مثلا احدی عشرة واحدی وعشرون دینور
احدی الاحد ثانیده همزه نك کسری وحانك فتحیله که احدانك جمعی اوله جقدر فوق الغایه مشکل وشدید
وهائل نسنه یه اطلاق اولنور یقال نزلت به احدی الاحدای امر متفاقم وبونده تأنیث داهیه اعتباریله در
احد الاحدین همزه لرك وحالرك فتحیله وواحد الاحدین وواحد الاحاد واحدی الاحد بونلرك مجموعیده
لامثل له معناسنه در یعنی فضیلتله متفرد اولنلر بیننده مثل ونظیری یوقدر دیمکدر که لسانمزده یکدانه لر
یکدانه سی تعبیر اولنور یقال فلان احد الاحدین وواحد الاحدین وواحد الاحاد واحدی الاحدای لامثل له
وهو ابلغ المدح واحدی الاحد عقل قبول ایتمیه جك امر منکر عظیمده استعمال اولنور یقال اتی باحدی الاحدای
بالامر المنکر العظیم الاحد همزه نك فتحی وحانك سکونیله عهد وپیمان ایلمك معناسنه در یقال احد الرجل احدا
من الباب الرابع اذا عهد احد ضمتینله مدینهٔ منوره قربنده برجبل معروف اسمیدر اطراف جبالدن توحدی
باعث تسمیه در مصباحك بیاننه کوره بقعه توهمیله مؤنث وغیر منصرف اولور لکن ضعیفدر احد فتحتینله
علی قول دال مشدده ایله نجد اولکه سنده برموضعدر وبو حدد ماده سنده دخی مذکوردر الاستیحاد یالکز اولمق
انفراد معناسنه در یقال استاحد الرجل اذا انفرد وعربلر ما استأحد به دیرلر لم یشعر به معناسنه که اکا شعور وادراکله
متفرد اولمدی دیمکدر الاتحاد اتفاق وزننده که تاء واودن مبدله در بودخی منفرد اولمق معناسنه در یقال اتحد
الرجل اذا انفرد شارح دیر که اتحاد اشیاء متعدده اجتماعله براولمق معناسنه ده کلور انتهی احاد احاد همزه لرك
ضمی ودالرك فتحیله واحد اواحدا یعنی بربرر دیمکدر وبونلر لفظا ومعنا معدول اولملریله غیر منصرفلردر یقال
جاء القوم احاد احاد ای واحدا واحدا نته که ثلاث ورباع دخی بویلجه در التأحید تفعیل وزننده برعدده
واحد زیاده قلمق معناسنه در یقال احد العشرة اذا صیرها احد عشر وایکی یی دخی زیاده یی جمعله برایلمك
معناسنه در یقال احد الاثنین اذا صیرهما واحدة مؤلفك بوراده واحدة لفظنی تأنیثله ایرادی ظاهرا معدوده
نظر ایله ممیزه قیاس ایلدیکندن بشقه امهات سائره ده اشبو حدیث آتی الذکرده مؤنثا مثبت اولمغله اکا سبق
ذهنی یاخود خاصة تلمیحنه مبنی در وهو مر علیه السلام یسعد وهو یشیر فی التشهد باصبعین فقال احد احد یا سعد
ای اشر باصبع واحدة مؤلف دیر که ائمه دن مرویدر که واحد لفظنك کندی جنسندن یعنی لفظندن تثنیه سی
یوقدر کذلك اثنین لفظنك کندی جنسندن واحدی یوقدر المستأخد خای معجمه واسم فاعل بنیه سیله برمرضدن
ناشی ملول ومتألم اوله رق درد واند وهله باشنی اشاغه اکوب منقبض اولان کمسیه دینور یاخود بونده صواب اولان
ذال معجمه ایله اولمقدر که مطلقا مستکین وخاضع ورمد ووجعدن سر بزمین اولان آدمه دینور کما سیذکر ان شاء الله
تعالی الاد همزه نك کسری ودالك تشدیدیله والادة هایله عجب معناسنه در که مراد عجیب اولان نسنه در
ترکیده طکاق تعبیر اولنور وحدی متجاوز فظیع وقبیح نسنه یه دینور یقال جاء باد وادة ای عجب وکذا امر فظیع
وآفت وداهیه یه دینور وعقل قبول ایلمیه جك منکر نسنه یه دینور جمعی اداد کلور همزه نك کسریله واددکلور عنب
وزننده واد قهر وغلبه وزور وقوت معنالرینه در الاد همزه نك فتحی ودالك تشدیدیله بودخی شیء منکره دینور
وغلبه وقوت معنالرینه در که اسمدر ومصدر اولور دوه بوکورمك معناسنه یقال اد البعیر ادا من الباب الاول
اذا هدر وناقه یاوریسنه اوزلیوب چکنمك معناسنه یقال ادت الناقة اذا حنت یعنی الی ولدها وبرنسنه یی سوندروب
اوزاتمق معناسنه در یقال اد الشیء اذا مده وسیر وذهاب معناسنه در یقال اد فی الارض اذا ذهب فیها وبرکمسیه
برمشکل بلا صتاشمق معناسنه در یقال ادته الداهیة ادا من الباب الاول والثانی والرابع اذا دهته التأدد تشدد

وزننده ومرادفیدر که برنسنه قاتیلنمق وسردلنمك معناسنه در یقال تأدد الامر اذا تشدد ادد عمر وزننده یمنده برقبیله
پدرینك اسمیدر وبو منصرفدر وضمتینله لغتدر اد همزه نك ضمیله ابن طابخه در که بربشقه قبیله نك پدریدر ارد
فرد وزننده خراسان بلادندن بوسنج قضاسنده برقریه آدیدر ارد همزه نك ضمیله فارس ایالتنده بربلده در اردستان
همزه نك فتحیله اصفهان قربنده برقریه در اردشیر همزه نك فتحیله ملوك مجوسدن برشاه اسمیدر ازد همزه نك
فتحی وزای معجمه نك سکونیله ابن الغوث اسمیدر که یمندن برقبیله نك پدری ایدی وبونده افصح اولان سینله اولمقدر
انصار کرام بالجمله آنك نسلندندر وقبیلهٔ مزبوره اوچ صنفدر ازد شنوءه وازد عمان وازد سراة در وازدین الفتح الکشی
محدثیندندر وکش کافك فتحیله در الاسد همزه نك وسینك فتحیله معروفدر که ارسلانه دینور جمعی آساد کلور همزه نك
مدیله واسود کلور همزه نك ضمیله واسد کلور همزه نك ضمی وسینك سکونیله ضمتیندن مخففدر وا آسد کلور همزه نك
مدیله که افلس وزننده در واسدان کلور همزه نك ضمی وسینك سکونیله ومأسده کلور مشیخه کبی مؤنثنده اسده دینور
هایله واسد مصدر اولور ارسلانی کوردکده دهشتلنمك معناسنه یقال اسد الرجل اسدا من الباب الرابع اذا دهش من رؤیة
الاسد وارسلان کبی جریء ودلیر اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال اسد الرجل اذا صار کالاسد یعنی
فی الجرأة والشجاعة وخشم وغضب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسد الرجل اذا غضب وسفاهت اوزره اولمق
معناسنه مستعملدر یقال اسد الرجل اذا سفه واسد ایله نیجه کمسه لر مسمادر اسد بن خزیمه مضردن برقبیله پدریدر
واسد بن ربیعة بن نزار برقبیلهٔ اخری پدریدر المأسدة میمك وسینك فتحیله جمعدر که ذکر اولندی ومأسده
اسم مکان اولور ارسلان یتاغی یره دینور الاسد همزه نك فتحی وسینك سکونیله فتنه وشقاق القاسیله میانهٔ ناسی
افساد ایلمك معناسنه در یقال اسد فلان اسدا من الباب الثانی اذا افسد بین القوم وشتم وآزار ایله برآدمی رنجیده
وآزرده ایلمك معناسنه در یقال اسد فلانا اذا سبعه واسد ازد لفظنده لغت فصیحه در نته که ذکر اولندی ذو الاسد
فتحتینله بررجل لقبیدر که لقمان بن عادك برادری اوله جقدر الاسده فرحه وزننده خطیره معناسنه در که
آغیله دینور وصیده اوکرنوب باولیمش کلب معلمه دینور ضاریه معناسنه ترکیده قانقمش وباولیمش تعبیر اولنور الاستیساد
ارسلانلنمق یعنی ارسلان کبی اظهار دلیری وشجاعت ایلمك معناسنه در یقال استأسد الرجل اذا صار کالاسد
وبرمهول نسنه اوزره ارسلان کبی جرأت وصولت ایلمك معناسنه در یقال استأسد علیه اذا اجترأ علیه ونبات
واشجار کورلنوب نشو ونما ایله هرطرفه شاخلر وقلیزلر صالمق معناسنه مستعملدر یقال استأسد النبت اذا طال وبلغ
ای قوی والتف وذهب کل مذهب وبرکمسنه اوزره برنی قشقرتمق معناسنه استعمال اولنور یقال استؤسد الرجل علیه
علی بناء المجهول اذا هیج علیه ای اغری الایساد همزه نك کسریله برنسنه اوزره انسان وحیوانی قشقرتمق معناسنه در
یقال آسد الکلب علیه واوسده ایسادا اذا اغراه شارحك بیاننه کوره اوسده کلمه سنك واوی همزه دن منقلبه در
التأسید تفعیل وزننده ایساد معناسنه در یقال اسده علیه تأسیدا بمعنی آسده الاساده همزه نك کسر
وضمیله وساده معناسنه در که یصدیغه دینور الاسدی کرسی وزننده برنوع نبات اسمیدر شارح دیر که صواب اولان
ثیاب اولمقدر اسید امیر وزننده اصحاب کرامدن یدی نفر وتابعیندن بش نفر ذوات اسملریدر اسید زبیر وزننده
بودخی اسامیدندر اسید بن حضیر واسید بن ثعلبه واسید بن یربوع واسید بن ساعده واسید بن ظهیر واسید بن ابی
الجدعاء که عبد الله ایله معروفدر واسید بن اخی رافع بن خدیج واسید بن سعیه بالجمله اصحاب کرامدندر علی قول
اسید بن سعیه امیر وزننده در وعقبة بن اسید تابعیندندر اسید مصغر ایای مشدده ایله سید ماده سنده مرسومدر
اسد آباد همدان قربنده بربلده ونیسابور قضاسنده برقریه اسمیدر الاصدة همزه نك ضمی وصادك سکونیله
کوچك عرب قیزلرینه مخصوص برکونه کوچك کوملك اسمیدر علی قول بیوك قفتان آلتندن کیلن کوچك زیبونه
وایچلکه دینور واکا اصیده دخی دینور سفینه وزننده ومؤصده دینور معظمه وزننده التأصید تفعیل وزننده
ذکر اولنان قمیصی یاخود ثوبی کیدرمك معناسنه در تقول اصدته تأصیدا ای البسته الاصدة الاصدة همزه نك
کسریله قومك جمعیتکاهنه دینور یقال هذه اصدة القوم ای مجتمعهم وبونك جمعی اصد کلور کسره وکسر کبی
الاصید امیر وزننده اواوکنه دینور فناء معناسنه الاصیدة سفینه وزننده حیوانات آغیلنه دینور خطیره معناسنه
الایصاد همزه نك کسریله قپویی قپایوب باصرمق معناسنه در نته که واو ایله ده لغتدر یقال آصد الباب
واوصده ایصادا اذا اغلقه الاصاد کتاب وزننده طاغ ارالقلرنده اولان چقوره دینور که آنده صوایر کیلوب قالور
وجوملك وسائر نسنه لرك قپاقلرینه دینور طباق معناسنه ظاهرا مفردی اصده در همزه نك کسریله الآصدة
همزه نك مدیله بودخی اصاد معناسنه در ذات الاصاد همزه نك کسریله برموضع آدیدر الاطد همزه نك وطانك

فتحیله شجر عوشجك یعنی موسی اغاجنك قیرلمش کراسته‌لرینه دینور التأطید تفعیل وزننده ثابت و پایدار ایلمك
معناسنه‌در توطید کبی یقال اطّد الله ملکه ای ثبته الافد همزه‌نك وفانك فتحیله برایشده عجله وسرعت
ایلمك یعنی تیز تیز طوتمق معناسنه‌در یقال افد الرجل افدا من الباب الرابع اذا عجل واسرع و برایشده اویالنوب
آغردیرنمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال افد الرجل اذا ابطأ و برنسنه‌یك یقین کلوب چاتمق معناسنه‌در
یقال افد الشیء اذا دنا وازف وانقولینك تخصیصی بلا مخصصدر زیرا الترحّل قولی مثالدر وافد اجل وامد
معناسنه‌در که برنسنه‌نك غایت مدّتندن عبارتدر یقال ضرب له افدا ای اجلا وامدا الافد کتف وزننده
معانیٔ مزبوره‌دن صفتدر مستعجل ومبطیٔ کسنه‌لره دینور الاستیفاد بودخی برنسنه‌یك یقین کلوب چاتمق
معناسنه‌در یقال استأفد الشیء اذا دنا وازف الافدة فتحاتله تأخیر معناسنه‌در المؤفّد محدّث وزننده تأفیددن
اسم فاعلدر که تأخیر ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال خرج مؤفّدا ای فی آخر الشهر او الوقت و بوذکر اولنان اجل وامد
معناسندن مأخوذ اولمق دخی محتملدر الاکد همزه‌نك فتحی وکافك سکونیله خرمن دوکمك معناسنه‌در یقال اکد
الحنطة اکدا من الباب الاوّل اذا داسها التأکید تفعیل وزننده توکید لفظنده لغتدر که تقویت واحکام معناسنه‌در
یقال اکد الشیء تأکیدا ای وکده وقوّاه تأکید نحویون بوندن مأخوذدر الاکید امیر وزننده محکم ومتین شیئه دینور
یقال امر اکید ای وثیق الأکاید همزه‌نك فتحیله والتأاکید تفاعیل وزننده شول تصمه‌لره وصریملره دینور که
آنلر ایله آت ایرینك قاشی ایرك ایکی طرفلرینه صاریلوب بند اولنور اکاید لفظنك مفردی اکاددر کتاب وزننده
وتأاکیدك مفردی تأکیددر که تمتین کبی اسم قلنمشدر و بونده وکاید وتواکید دخی لغتدر الالدة همزه‌نك کسریله
ولده لفظنده لغتدر که یاشداشه دینور وولد لفظندن جمع اولور التألّد تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه‌در
یقال تألّد الرجل اذا تحیر الالادة ولاده وزننده وآنده لغتدر یقال الد الصبیّ الادة بمعنی ولد ولادة الامد
همزه‌نك ومیمك فتحیله غایت ومنتهی وانجام معناسنه‌در که صوك تعبیر اولنور یقال بلغ الشیء امده ای غایته ومنتهاه
و یقال امد مأمود ای منتهی الیه شارحك بیاننه کوره مأمود ضرب وزننده امد لفظندن مفعولدر که غایته رسید
اولمق معناسنه‌در وامد طارلمق معناسنه‌در یقال امد علیه امدا من الباب الرابع اذا غضب علیه الآمد جامد
وزننده خیر ومنفعتله یاخود شرّ ومضرّتله مملو اولان کسنه دینور کویا که هر برنی نهایته ابلاغ ایلمشدر یقال
رجل آمد ای مملوء من خیر او شرّ وطلوکی یه اطلاق اولنور سفینهٔ مشحونه معناسنه وآمد ثغورده یعنی سرحدّ عراق
وعربده بر بلده آدیدر که حالا دیار بکر ایالتنك قاعده‌سیدر نهایت حدودده وقوعی باعث تسمیه‌در التأمید
تفعیل وزننده برنسنه‌یه نهایت مدّت بیان وتعیین ایلمك معناسنه‌در یقال امّد له تأمیدا اذا بین له الامد مثل اجّل
تأجیلا المؤمّد معظم وزننده شول قربه‌یه اطلاق اولنور که ایچنده بر یودم بیله صو اولمیه نهایت خلوّه بالغ
اولمش اولور یقال سقاء مؤمّد ای ما فیه جرعة ماء الامدة عمده وزننده هر شیئك بقیه‌سنه اطلاق اولنور
الامّدان همزه‌نك ضمی وکسری ومیمك تشدیدیله که اسحمان واضحیان وزننده‌در برموضع آدیدر و بر یوزنده جاری
اولان صویه دینور و بو اوچ لفظك رابعی یوقدر شارح دیر که مراد اوّلی همزه اوله‌رق وزن مزبورده بو اوجدن غیری
وارد اولمامشدر پس عنفوان وصلیان مقوله‌سیله اعتراض وارد اولمز مترجم دیر که اقحوان کلمه‌سیله منقوض اولور
نته که مزهرده وافعلان اسما اقحوان وصفة اسحمان عنوانیله مرسومدر وغریبدر که مؤلف سحم مادّه‌سنده
اسحمان کلمه‌سنی زبرقان ایله وزن ایدوب ضمی تخطئه ایلمشیکن بوراده مضموما ثبت ایلمشدر انده نونله عمده
وزننده اندلس اولکه‌سنده بر بلده‌در فقهاء وحفاظدن یوسف بن عبد العزیز الاندیّ که ابن دبّاغ ایله مشتهردر اورادندر
الاندرورد والاندروردیّة همزه‌نك وواوك فتحه‌لریله برکونه آیاق طونیدر که ایچ طونك اوزرندن کیلور شلوار
و چقشیر کبی که چمرکجه اولور علی قول تبانه دینور که اصل ایچ طونیدر طومان دخی دینور که تبان محرّفیدر وکلمهٔ
مزبوره اعجمیه‌در عرب استعمال ایلمشلردر الاود همزه‌نك وواوك فتحیله اکری اولمق معناسنه‌در یقال
اود الشیء اودا من الباب الرابع اذا اعوجّ الآود آدم وزننده که افعل‌در آندن صفتدر اکری شیئه دینور مؤنثنده
اوداء دینور حمراء کبی الاود همزه‌نك فتحی وواوك سکونیله برنسنه‌یی اکوب ایکی قات ایلمك معناسنه‌در تقول
ادت العود اودا من الباب الاوّل اذا عطفته واود واوود قعود وزننده برآدمی برامر مشکل فوق الغایه ثقلته دوشوروب
زحمت ومشقته اوغراتمق معناسنه مستعملدر کویا که بلنی ایکی قات ایدر یقال آده الامر یؤده اودا واوودا اذا بلغ
منه المجهود وفی البیضاویّ قوله تعالی ولا یؤده حفظهما الآیة ای ولا یثقله مأخوذ من الاود وهو الاعوجاج
بوراده وانقولینك ثقیل اولمق قولی ثقیلدر واود برجانبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آد الشیء اذا مال ورجوع

ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آد الفیء اذا رجع کویا که ایکی قات اکلمکله ارقه‌سنه رجوع ایلمشدر واود بر رجل
اسمیدر الانئیاد انفعال وزننده اود کلمه‌سندن مطاوعدر اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه‌در تقول ادت العود
فانأد ای عطفته فانعطف التأوید تفعیل وزننده بودخی برنسنه‌یی اکوب ایکی قات ایلمك معناسنه‌در التأوّد
تفعل وزننده تأویددن مطاوعدر تقول اودته فتأوّد و برنسنه برآدمه ثقلت ویرمك معناسنه‌در یقال تأوّده الامر
اذا ثقل علیه التأدی تفادی وزننده بودخی ثقلت ویرمك معناسنه‌در یقال تأداه الامر اذا ثقل علیه المأود
مقاعد وزننده آفات ودواهی‌یه اطلاق اولنور ثقلت ومحنتی سببیله یقال رماه باحدی المأود ای الدواهی شارحك
محکمدن نقلنه کوره مفردی یوقدر اود همزه‌نك ضمیله بادیه‌ده برموضع آدیدر الاوید همزه‌نك فتحیله ناسك
شماته‌سنه وجغلتی وکورلتوسنه دینور تقول سمعت اوید القوم ای ازیزهم وحسهم ذواود همزه‌نك فتحی وواوك
سکونیله اذواء اطلاق اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر اسمی مرثد ایدی التیوز سنه یمنده پادشاهلق ایلمشدر الاید
کید وزننده قویّ ومشتدّ اولمق معناسنه‌در یقال آد الشیء یئید ایدا اذا اشتدّ وقوی واید اسم اولور قوّت وصلابت
معناسنه یقال ذو اید ای قوّة واید مدینه‌ده برموضعدر الآد همزه‌نك مدّیله که اصلی ایدایدی بودخی صلابت
وقوّت معناسنه‌در المؤایدة مفاعله وزننده قوی قلمق وتقویت ویرمك معناسنه‌در تقول آیدته مؤایدة
اذا قوّیته وبه قریٔ قوله تعالی اذا ایدتك بروح القدس ای قوّیتك التأیید تفعیل وزننده بودخی تقویت
معناسنه‌در تقول ایّدته تأییدا ای قوّیته فهو مؤیّد ومأیّد ای قوی مؤید مکرم وزننده‌در که مؤایده‌دن اسم
مفعولدر قیاس اولان مؤاید اولمقدر لکن بو یلجه غیر قیاس اوزره مسموعدر الایاد کتاب وزننده آلت تأیید
ومدار تقویت اولان شیئه دینور وحصن ومعقل وپرده وکنف وهواء وملجأ معنالرینه استعمال اولنور ومنیع وحصین
طاغه اطلاق اولنور وشول طپراغه اطلاق اولنور که حوضك وچادرك دائرا مادار چوره‌سنه دوکرلر تا که قوّتیله
حوضك صوینی طشره‌یه جریاندن ویغمورك صوینی چادره دخولدن منع ایلیه واطرافندن مرتفع اولان قوملغه دینور
وعسکرك صاغ قولنه وصول قولنه اطلاق اولنور ایکیسنه ایادان دینور یقال کرّ علی ایادی العسکر وهما
جناحاه وایاد معد قبیله‌سندن متشعب برجماعت آدیدر وبك چوق دوه‌لره اطلاق اولنور مؤلفك وکثرة الابل قولی
والابل الکثیرة سبکنده‌در المؤید مؤمن وزننده امر عظیمه دینور یقال امر مؤید ای عظیم وآفت وداهیه‌یه
دینور جمعی موائد کلور التأیّد تفعل وزننده قوّتلنمك معناسنه‌در صوری ومعنوی‌یه شاملدر یقال
تأیّد الرجل به اذا تقوّی به الایّد کیس وزننده ذکر اولنان اید صیغه‌سندن صفتدر قوی وشدید معناسنه‌در
فصل الباء البجود جیمله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال بجد بالمکان بجودا من الباب
الاول اذا اقام به ودوابّ ومواشی اصلا او تلاقدن آیرلمیوب همیشه ملازمت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بجدت
الابل اذا لزمت المرتع التبجید تفعیل وزننده بودخی اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال بجد بالمکان بمعنی بجد البجدة
نبذه وزننده اصل واساس معناسنه‌در یقال هو بجدته ای اصله وصحرا و بیابانه دینور و برایشك ایچ یوزینه دینور
یعنی برفعلك مستور وخفی اولان سمتنه دینور که هرکس اکا محرم اولمیه یقال هو عالم ببجدة امرك ای دخلته وباطنه
وبو معناده بانك ضمیله وضمتینله لغتدر و بجده علم وشعور معناسنه استعمال اولنور که برمحلده اقامتك لازمیدر ومنه یقال
عنده بجدة ذلك ای علمه بو مناسبتله برنسنه‌نك حقیقت ثابته‌سنه اتقان وجهیله مطلع وعالم اولان آدمه امثال طریقیله
ابن بجده اطلاق اولنور یقال هو ابن بجدتها ای عالم بذلك الامر بوراده ضمیر امر مرقومك حقیقتنه عائد یاخود
فی الاصل ارضه راجع اولمغله وتیرهٔ مثل اوزره جاری اولمشدر وحاذق وهادی رهبر حقنده دخی ایراد اولنور که
ضمیر ارضه یاخود طریقه ارجاع یاخود من غیر ملاحظة مثل طریقه‌سیله ایراد اولنور مثلا فلان بو یولده یاخود
مطلقا رهبرلك ایده بیلورمی دیدکلرنده هو ابن بجدتها دیرسن یعنی حاذق واستاذ رهبردر دیمکدر کذلك تفوّه ایلدیکی
سوزنده ثابت وبرقرار اولان کسنه حقنده دخی ایراد اولنور فلان کسنه قطعا سوزندن نکول ایلمز سویلدیکی سوزده
ثبت اوزره‌در دیبجك یرده هو ابن بجدتها دیرلر البجد نجد وزننده جماعت انسانی‌یه دینور یقال مرّ علیه
بجد ای جماعة و یوز رأس دخی ازید آت قسمنه دینور البجاد کتاب وزننده شول کلیمه وآیایه دینور که یول یول
مخطط نسج اولنمش اوله بعض غزواتده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قلاغوزلغی خذمتیله شرفیاب
اولان عبد الله ذو البجادین جنابلرنی آنکله تلقیبی ایکی شقه بجادی ازار ورداء اتدکلرینه مبنیدر وشعرادن طفیل
البجادیّ جدّی اولان بجاد نام کسنه منسوبدر بجودات بانك فتحیله بنو سعد دیارنده برنیچه مواضع معروفه اسمیدر
بجدد قعدد وزننده اسامیدندر ثوبان بن بجدد فخر انام علیه السلام حضرتلرینك موالیسندندر بجید

زبیر وزننده بر رجل اسمیدر ام بجید حوأ بنت یزید کنیه سیدر که صحابیه در ابن بجدان عثمان وزننده
تابعیندندر وعمر بن بجدان اصحابدندر بجد بانك وجیم مشدده نك کسریله که جلق و حمص وحلز وزننده
در بر موضع آدیدر کلمات مذکوره نك خامسی یوقدر ابجد همزه نك فتحیله که حروف هجایی جامع کلماتك اولیدر
فی الاصل ابجد وهوز وحطی وکلمن وسعفص وقرشت که آلتی نفردر مدین اولکه سنده شاهلر ایدی کلمن
جمله سنك رئیسی یعنی شهنشاهی ایدی و بونلر شعیب علیه السلام قومندن ایدیلر یوم ظله ده جمله سی هلاك اولدیلر
حتی مرسوم کلمن نام شاهك قزی پدرینه مرثیه اوله رق اشبو کفته یی نظم وانشاد ایلمشدر * کلمن هدم زکنی * هلکه
وسط المحله * سید القوم اتاه * الجنف نارا وسط ظله * جعلت نار علیهم * دارهم کالمضمحله * اسلاف ابتدا کتابت
عربیه حروفنی بونلرك اسملرینك حروفی عددنجه وضع ایدوب بعد زمان ثخذ وضظغ حروفلرینه ده ظفریاب اولملریله آنلره
ردیف ایلمکله بو التی حروفه روداف اطلاق ایلدیلر شارح دیر که اصل ابجدك اسمی ابوجاد ایدی تکرر حروف سببیله قصر
ایلدیلر حتی حروف ابجاده تعبیری بوندندر البخنداة خای معجمه ایله علنداة وزننده والبخندی قصر ایله کمکلری وسکیرلری
تام اولوب جثه واندامی یرلو یرنده اولان خاتونه دینور جمعی بخاند کلور الابخنداء اعلنداء وزننده دوه قسمی عظیم الهیکل
اولمق معناسنه در یقال ابخندی البعیر اذا عظم ویقال ابخندت الجاریة اذا تم قصبها التبدید تفعیل وزننده
طاغتمق معناسنه در یقال بدد الشیء تبدیدا اذا فرقه و یوریلوب بی تاب اولمق علی قول اوتوردیغی یرده اویوقلمق
معناسنه در یقال بدد زید اذا اعیا اونعس وهو قاعد لایرقد التبدد تفعل وزننده طاغلمق معناسنه در یقال
بدد الشیء فتبدد ای تفرق و برنسنه یی حصه حصه بولشمك معناسنه در یقال تبددوا الشیء اذا اقتسموه بددا
ای حصصا وتبدد نسوانك زینتی کوکسنك هر یرنی احاطه واستیعاب ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
تبدد الحلی صدر الجاریة اذا اخذه کله بداد بداد بالرك فتحی ودالرك کسر اوزره بناسیله وبداد بداد فتح
اوزره مبنی اوله رق وبددبدد کذلك مفتوح اوله رق وبددا بددا منون اوله رق طاغنق طاغنق معناسنه در
یقال جاء الخیل بدادبداد وبدادبداد وبددبدد وبددابددا ای متفرقة شارح دیر که بونلر حال موقعنده در متبددة
سبکنده در قالدیکه شرح تسهیلده مشروح اولدیغی اوزره کسر ایله بدادبداد کلمه سی علم جنسدر بو دخی نکره ایله
متاولدر یعنی متبددة تأویلیله حالدر انتهی البد بانك فتحی ودالك تشدیدیله آیرمق معناسنه در یقال بد رجلیه
بدا من الباب الاول اذا فرقهما وبد یورلمق تعب وکلال معناسنه در تقول عرض لی منه بد ای تعب و برکسه یی
برنسنه دن کف ومنعله بعید و برطرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال بد فلان صاحبه عنه اذا ابعده وکفه
وتجافی به التبادید والابادید تانك وهمزه نك فتحیله بونلرده طاغنق طاغنق دیمکدر یقال ذهبوا تبادید وابادید
ای متبددین ویقال طیر ابادید وتبادید ای متفرقة ولفظ مزبور جوهری اوزره متصحف اولوب یعنی جوهری
تصحیف ایلمکله یای تحتیه ایله یبادید عنوانده رسم واشبو * یروتنی خارجا طیر یبادید * صورتیله استشهاد ایلمشدر
بو ایسه طیر الینادیددر که نونله واضافتله در وقافیه مکسوره در و بیت مذکور عطارد بن قران نام شاعر کدر شارح دیر که
مؤلف بو تعقیبی تکملهٔ صغانیدن اخذ ایدوب لکن صغانی ینادید وتبادید وایتلرنی اعتراف ایلمشدر و بونلر جمع
اقصالردر عبادید وشعار یرکبی مفردلری مسموع دکلدر انتهی الابد همزه نك وبانك فتحیله ذکری آتی بدد کلمه سندن
صفتدر ایکی قوللری یانلرندن ککیش ومیدانلو اولان یاخود عظیم الخلقه اولمغله اعضاسی بری برندن متباعد
یاخود اویلقلرینك ارالقلری ککیش وکشاده اولان کشی یه دینور یقال رجل ابد ای متباعد الیدین او عظیم
الخلق المتباعد بعضه من بعض او المتباعد ما بین الفخذین جوهری لفظ مزبور ضمننده استشهاد ایلدیکی اشبو
الدیمشی مشیة الابد * مصراعنده غلط ایلمشدر زیرا صواب اولان * بداء نمشی مشیة الابد * عنوانده اولمقدر
زیرا بر خاتون وصفنده نظم اولنمشدر وابد جولهایه اطلاق اولنور حایك معناسنه بر نسج ایدرکن میانهٔ فخذینی
آچق طوتدیغیچون واللرینك ارالقلری آچق ومیدانلو اولان آته دینور الابد الزنیم ارسلانه اطلاق اولنور
اللرینك ارالغی میدانلو اولدیغیچون ابد دلئیم کبی ویالکز کزدیکیچون زنیم ایله توصیف اولندی البدد فتحتیله
برکسه ابد اولمق معناسنه در که ذکر اولندی یقال بدد الرجل بددا من الباب الرابع اذا صار ابد وبدد معارضه
وجهیله مبایعه ایلمکه دینور که بری برینه بالمقابله بر نسنه بیعندن عبارتدر یقال بایعه بددا اذا باعه معارضة یعنی
عارضه بالبیع وبددتاب وطاقت معناسنه در کما سیذکر وحاجت معناسنه در یقال ماله بدد ای حاجة البد بانك
کسریله مثل ونظیر معناسنه در یقال ماله بد ای مثل البدید والبدیدة بالرك فتحیله بونلرده مثل وهمتا
معناسنه در و بدید شول ایچی طولمش نسنه یه دینور که آتی وطواری باصمسون دیو قلطاغك و پالانك آلتنه قورلر

اکرده تکلتو و پالانده تپنکی تعبیر اولنور ایکی طرفنه بدیدان وهر برینه بدید دینور بداد دخی دیرلر کما سیذکر و بدید
خرج تعبیر اولنان ظرفه دینور وککیش بیابانه دینور مفازهٔ واسعه معناسنه و بدیده بلا وداهیه یه دینور البد
بانك ضمیله سیوری سینکه دینور بعوض معناسنه وصنمه دینور که فارسی اولان بت لفظندن معربدر جمعی بدده
کلور قرده وزننده وابداد کلور اقراد وزننده وبتخانه یه دینور بیت الصنم معناسنه وحصه ونصیب معناسنه در
البداد بانك کسریله بو دخی حصه ونصیب معناسنه در و بدید معناسنه در که ایرو پالان آلتلرینه قونیلان حشوه
دینور که ذکر اولندی ایکیسنه بدادان دینور وشول کچه پارچه سنه دینور که طوارك یاغری اوستنه قورلر و بداد
مصدر اولور سفرده رفیق اولان آدملر عارفانه طریق اوزره هر بری بر مقدار نسنه اخراج ایدوب حوایج ومهماتلرینه
صرف ایلمك معناسنه در که قومانده تعبیر اولنور کما سیذکر البداد بانك ضمیله والبدة بانك ضمیله بونلرده
حصه ونصیب معناسنه در جوهری بانك کسریله تقیید ایلمکله تخطئه اولنمشدر و بده غایت وانجام معناسنه در
لابد لافراق ولامحاله معناسنه در و بد فراق معناسنه اولوب لاء نفی داخل اولمغله فراق منفی ولزوم لازم اولدیغندن
لازمدر والبته دیمك اولور شارحك بیاننه کوره بونك استعمالی نفیه مخصوصدر اثباتده مولددر مصنفین عبارتلرنده
کثیر الوقوعدر ومتنوعا ایراد ایدرلر مثلا لابد لها من قوانین ولابد منه ولابد وان یکون کبی لابد ثابت او کائن
تقدیرنده در وترکیب اخیرده واقع واومن معناسنه در علی قول زائددر تزیین کلام ایچون یاخود لانك اسمیله خبری
بیننده کی لصوقی تأکید ایچون یاخود تثنیهٔ بد اولان بدان کلمه سنه التباس وهمی ایچون زیاده قلنمشدر وعند
البعض واو عاطفه در مقامه مناسب معطوف علیه تقدیر اولنور مثلا لابد ان یورد وان یکون کبی وتعبیر مذکوردن
فارسیده چاره نیست ایله اداء اولنور انتهی البدادة بانك فتحیله اسمدر والبداد بانك کسریله که مفاعله دن
مصدردر نته که ذکر اولندی والمبادة مفاعله وزننده بونك اوجیده رفقاء سفردن هر بری عارفانه وجهیله
قانده ایلمك معناسنه در یقال باد القوم بدادا ومبادة اذا اخرج کل واحد منهم شیئا ثم جمع فانفقوه بینهم بوندن
اسم بداده در ووجه مذکور اوزره علی طریق المعارضه مبایعه ایلمك معناسنه در یقال باده مبادة وبدادا اذا بایعه
معارضة البادّ تشدید دالله اویلغك ایچ یوزنه دینور که بوط اوله جقدر البدّاء زباء وزننده فرجنك کنارلری
ایری ویومری اولان خاتونه دینور یقال امرأة بدّاء ای ضخمة الاسکتین الابتداد افتعال وزننده ایکی کمسه
برنسنه یی یاخود برکسه یی ایکی طرفندن طوتمق علی قول ایکی طرفندن کلوب حواله اولمق معناسنه در یقال
ابتداه ابتدادا اذا اخذاه من جانبیه او اتیاه منهما و بونده مفرد بنیه سیله ابتده دینمك صحیح اولمز زیرا حصه معناسندن
مأخوذدر وقال فی الاساس السبعان یبتدان الرجل اذا اتیاه من جانبیه والضاربان یبتدان المضروب والتؤمان
یبتدان امهما ای یرتضعان ثدییها البدة بانك فتحیله والبدة بانك کسریله بدد کبی تاب وطاقت معناسنه در
یقال ماله به بدد وبدة وبدة ای طاقة بدبد بالرك فتحیله بخ بخ وزننده ومرادفیدر که په په دیمکدر نته که ذکر اولندی
التباد فی الاصل تفاعل وزننده هر کس جنکاهده قرن وهمتاسنه صتاشمق معناسنه در یقال تباد الجیش
اذا اخذوا اقرانهم لکل رجل رجل مؤلف لکل رجل قولیله مقابلهٔ جمع ضمننده اولان توزیعه اشارت ایلمشدر
البداد سحاب وزننده فی الاصل فرقه معناسندن منشعب حصه معناسنه اولوب بعده جنکاهده اولان قرن وهمتاده
استعمال اولندی ومنه یقال لقی الجیش بدادهم ای اخذوا اقرانهم لکل رجل رجل ومنه یقال لو کان البداد لما اطاقونا
ای لو بارزناهم رجل ورجل یعنی بر بر میدانده اوغراش ایلسك ایدی آنلر بزه مقاومت ایده مزلر ایدی سلفده ایکی عسکر
بر بر میدانده هر کس همتاسیله جنك ایتمك عادتلری ایدی ومناسبت مذکوره حسبیله بداد مبارزه معناسنده استعمال
اولندی که هر کس همتاسیله محاربه دن عبارتدر بداد قطام وزننده اسم فعل امردر جنکده هر کس بر بر قرنه
وهمتاسیله اوغراش ایلسون دیمکدر یقولون یاقوم بداد بداد ای لیأخذ کل رجل قرنه الاستبداد مستقل
وباشلو باشنه اولمق معناسنه در یقال استبد فلان برأیه اذا تفرد ومنه المثل * من استبد برأیه فقد هلك * الابداد
همزه نك کسریله یره طوغری ال اوزاتمق معناسنه در یقال ابد یده ابدادا اذا مدها الی الارض وعطیه دن هر کسه
حصه سنی و برمك معناسنه در یقال ابد العطاء بینهم اذا اعطی کلا منهم بدته ای نصیبه بدید فدفد وزننده
بر موضع آدیدر بدید زبیر وزننده جلزة بن مکروه نام شاعرك جدی اسمیدر البرد بانك فتحی ورانك سکونیله
صوغوقلغه دینور که اسمدر حر مقابلیدر که اسیلکدر ومنه قول الشاعر * فاغتنم برد الربیع سیما وقت السحر * فاجتنب
برد الخریف سیما وقت المطر * و برد مصدر اولور صوغومق معناسنه یقال برد الماء بالثلج من الباب الاول بردا
اذا صار باردا وصوغتمق معناسنه متعدی اولور یقال برده اذا جعله باردا و برد مبالغة وصف اولور صوغق دیمك

مطلب

اولور يقال ماء برد اى بارد وبرد او يقويه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى لا يذوقون فيها بردا اى نوما مؤلفك بصائرده
بياننه كوره حرّه حركت واضطراب مختص اولديغى كبى برده دخى ثبوت وسكون مخصوص اولمغله كاه ثبوت
وسكونده وكاهى آنلرك ملايملرنده ومعرضلرنده استعمال اولنور نته كه ثبوت ونوم وموت ولزوم وضعف معنالرنده
استعمالى بوراده دخى مثبتدر پس نومه برد اطلاقى نائمك ظاهر جلدينه برودت عروضى ياخود نائمه سكون طريانى
علاقه سنه مبنى درو برد آغز يارينه اطلاق اولنور اعراب هر لطيف نسنه يه برد وبارد اطلاق ايدرلر زيرا باديهٔ حارّه ده ماء
بارد اعزّ وكمياب اولور بو مناسبتله محبوبك آغزى يارينه برد اطلاق ايليوب بعده تعميمله مطلقا توكركده دخى استعمال
ايلديلر ومنه قوله * برود الثنايا واضح الثغر اشنب * وبرد بركسيه يا برنسنه يه صوغوق طوقنوب اوشتمك معناسنه در
تقول بردنا الليل وعلينا اى اصابنا برده وموت معناسنه مستعملدر ميته فقدان روح سببيله برودت ياخود سكون عارض
اولديغيچون يقال برد الرجل اذا مات ووجوب ولزوم معناسنه استعمال اولنور كه ذكر اولنان ثبوت معناسى اوله جقدر
يقال برد حقى على فلان اى وجب ولزم وآرقلنوب مهزول اولمق معناسنه مستعملدر سكون معناسندن مأخوذدر
يقال برد مخه اذا هزل واكه ايله دمورى اكه لمك معناسنه در يقال برد الحديد اذا سحله مؤلفك بصائرده بياننه كوره
برد قتل معناسنه مستعمل اولمغله سحل معناسى بوندن مأخوذدر كه مجاز بمرتبتين اولور كما تقول بردته اى قتلته وكوزه
سرمه چكمك معناسنه در يقال برد العين اذا كحلها وبو معنا برود لفظندن متصرّفدر كه صبور وزننده در برنوع
سرمه يه وتوتيايه اطلاق اولنور كه حرارت عين دفعى ايچون ايچنه بعض مبرّد دارو مزج ايدوب كوزه چكرلر آندن
تصرّفله اول كحل وتوتيايى كوزه چكمكه برد اطلاق ايدوب بعده تعميم ايلديلر وبرد اتمك وسائر طعام اوزره صو
دوكمك معناسنه در كه مراداتسى اولان اتمك وطعامدر صوغتمق ايچون دوكمك اوله جقدر يقال برد الخبز اذا صبّ
عليه الماء وبرد قلج ضريبه يه ايشلميوب كيرودونمك معناسنه مستعملدر كه سكون معناسندن مأخوذدر يقال برد
السيف اذا نبا وضعيف وزبون اولمق معناسنه مستعملدر يقال برد زيد اذا ضعف ويقال برد على بناء المجهول
وبركسيه بريد كوندرمك معناسنه در كما سيذكر يقال برده اذا ارسله البريد وبرد برطاغ وبرصو وبرموضع اسملريدر
البرودة سهولة وزننده بودخى صوغومق معناسنه در يقال برد الماء برودة من الباب الخامس اذا كان باردا
البارد والبرود صبور وزننده والبراد بانك ضميله والمبرود برد كبى بونلرده صوغوق ديمكدر يقال ماء برد وبارد
وبرود وبراد ومبرود بوراده برد مبالغة وصفدر نته كه ذكر اولندى وبارد ومبرود باب اولدن وصفدر لكن مبرود صكره دن
صوغومش اولاندر وبرود وبراد باب خامسدن در برادبرود دن ابلغدر وبارد بى تعب حاصل اولان خوش وكوارا ديرلكه
اطلاق اولنور باديهٔ حارّه ده ماء بارد كمياب اولمغله دسترس اولدقده نه كونه صفابخش اولمق حسبيله اعراب هر خوش
ولطيف وعزيز نسنه يه بارد اطلاق ايدرلر ومنه عيش بارد اى هنيئ وبرود ومبرود صوغومق ايچون اوزرينه صو
دوكلمش اتمك وطعام مقوله سنه دينور وبرود خاوى اولميان ثوبه اطلاق اولنور يقال ثوب برود اذا لم يكن له زئبر التبريد
تفعيل وزننده صويى صوغتمق على قول خاصة قار ايله صوغتمق معناسنه در يقال برّد الماء اذا جعله باردا او خلطه
بالثلج وضعيف وزبون قلمق معناسنه استعمال اولنور نته كه مأخذى ذكر اولندى يقال برّده المرض اذا اضعفه
الابراد همزه نك كسريله صوغوق نسنه كتورمك معناسنه در يقال ابرده اذا جاء به باردا وبرآدمه صوغوق صو
ايچورمك معناسنه در يقال ابرده اذا سقاه باردا وسرينلك وقتى اولان آخر نهار هنكامنه كيرمك معناسنه در يقال
ابرد الرجل اذا دخل فى آخر النهار وتقول جئناك مبردين اى فى آخر النهار وضعف ويرمك وضعيف وبيمجال ايلمك
معناسنه در يقال ابرده المرض اذا اضعفه وبرمحله بريد كوندرمك معناسنه در يقال ابرد فلانا اذا ارسله بريدا البرد
فتحتينله طلويه دينور كه كوكدن يغار حبّ الغمام دخى ديرلر ويقال برد القوم على بناء المفعول اذا وقع بهم البرد وبرد
برموضع آديدر البرد كتف وزننده والابرد احمر وزننده طلو ياغديران بلوده دينور يقال سحاب برد وابرد اى ممطر
البرد المبردة مكرمه وزننده والمبرودة طلو ياغمش وطلو اورمش يره دينور يقال ارض مبردة ومبرودة اذا وقع بها البرد
البرد بانك ضميله برنوع مخطط يعنى چبوقلى قماش آديدر برد يمانى زبانزددر جمعى ابراد كلور وابرد كلور وبرود كلور
وبرنوع آبايه دينور كه احرام كبى بدنه بورينورلر وبو جمعدر مفردى برده در وحالا بو ديارلرده خرقه تعبير ايتديكمز
لباسه ده برده اطلاق اولنور ومنه المثل * هما فى بردة اخماس * اى يفعلان فعلا واحدا مؤلفك خمس ماده سنده بيانى اوزره
خمس خانك كسريله ملوك يمندن بريدر كه برد خمس ديدكلرى معروف قماشى الك اوّل اول نسج ايتدردى وعند البعض
بركونه قماشدر كه طولى بش ذراع اولور ايكى آدم برى بريله كمال محبت وصداقتله يكدل ويكجهت اولدقلرنده مثل
مزبورى ضرب ايدرلر كويا كه ايكيسى ثوب واحد ايچره يكوجوددر ديمكدر وبنه امثالدندر كه ايكى كسه مخاصمه

وشقاق ومعاداتده شدّت ويكديكره ايراث شرّ ومضرّت ايلسه لر وقع بينهما قدّ برود يمنة ديرلر يمنه بانك ضمى وميمك
فتحيله يمن لفظنك واحديدر كه يمن ديارنده منسوج قماشلره دينور بغايت قوىّ ومستحكم اولمغله يرتلمسى پك دشوار
وانجق برحادثهٔ عظيمه اصابتنه موقوف اولور وبرده بررجل اسميدر البرّادة جبانه وزننده صوصوغوده جق
قابه دينور كه بو ديارلرده قارلق تعبير اولنور وصوصوغومق ايچون بردق آصدقلرى چنكاله وآصقى يه دينور
مؤلف وكوّازة يبرّد عليها عبارتيله رسم ايلمكله اصول سائره دن كوّازه كوزه آويز معرّبى اولوب وتعريف مذكور ايله
معرّف اولمغله وجه مذكور اوزره ترجمه قلندى حتى اهل طائف اكا طهيان ديرلر ديو مصرّحدر ومعرّب اولمديغى
صورتده كوّازه صوصوغتمق ايچون بردق وضع ايتدكلرى سه پا مقوله سى يرديمك اولور جبانه قبيلندن اولور الابردة
همزه نك ورانك كسريله برعارضه اسميدر كه انسانك ايچريسى برودت اوزره اولور البردة بانك فتحى ورانك
سكونيله وفتحاتله لغتدر تخمه وامتلأ علتنه دينور طبيعتى ومعده يى تبريد ايلديكيچون وبرده ديشى قيونك علميدر
ونسف قضاسنده برقريه آديدر محدّثيندن عزيز بن سليم البردىّ اورادندر وشيراز اولكه سنده برقريه آديدر
الابتراد افتعال وزننده بركسه سرينلنمك ايچون صوغوق صودوكنمك ياخود يوركنى صوغتمق ايچون صوغوق
صو ايچمك معناسنه در يقال ابترد فلان الماء اذا صبه عليه باردا اوشربه ليبرّد كبده التبرّد تفعل وزننده صوغوق
صويه كيروب طورمقله سرينلنمك معناسنه در يقال تبرّد فى الماء اذا استنقع فيه الابردان تثنيه بنيه سيله صباح
واخشامه اطلاق اولنور سرين اولدقلريچون نته كه بردين دخى ديرلر وابرد ان ظل وفيئه اطلاق اولنور البراد
بانك ضميله والبرود قعود وزننده برنسنه دن فتور كلمك معناسنه در كه ايشدن صوغومق تعبير اولنور يقال برد الرجل
عنه برادا وبرودا اذا فتر المبرد منبر وزننده اكه يه دينور سوهان معناسنه قتل معناسنه اولان برددن اسم آلتدر البرادة
بانك ضميله اكه آغزندن توكيلن اكنتى يه دينور البردىّ فردىّ وزننده قوغه لق وحصير اوتى ديدكلرى سازلغه
دينور كه آندن حصير نسج اولنور مصباحك بياننه كوره بو برد لفظنه منسوبدر البردىّ كردىّ وزننده برجنس
اعلا خرما آديدر فارسيده سنك اشكنك ديدكلريدر ومحمد بن احمد بن سعيد الجيانىّ البردىّ محدّثيندندر لكن بو برده يه
منسوبدر البريد فريد وزننده اولاق ايچون منزلخانه لرده مرتّب اولان آتلره وقاطرلره دينور كه منزل طوارى تعبير
اولنور ورسول معناسنه در كه برمحله كوندريلن ايلچى واولاق وساعى مقوله سيدر ودرت فرسخ مسافه يه دينور كه
اون ايكى ميل مسافه دن عبارتدر هر فرسخ اوچ ميل مسافه در بعض نسخه ده فرسخان عنواننده مرسوم اولمغله
شارح ديركه كتب لغتده بريد فرسخان ايله مفسر اولوب مؤلفك فراسخ اربعه ايله تفسيرى حقيقت شرعيه در
قالديكه لساندن ونهايه دن وفائقدن وشرحدن مستفاد اولديغى اوزره بريد كلمه سى فارسى اولان بريده دم كلمه سندن
مخفف ومعرّبدر كه قويرغى كسلمش ديمكدر سلفده منزل طوارلرينك علامت ايچون قويرقلرنى قطع ايدرلر ايدى
بعده اول بريده راكب اولان ايلچى يه واولاغه ده اطلاق اولندى كيده رك سكتين بيننه يعنى ميانه سى ايكى ياخود
درت فرسخ مسافه يى مشتمل اولان ايكى منزلخانه نك ميانه ده اطلاق اولندى سلفده هر ايكى ياخود درت فرسخ
محلده بر رمنزلخانه مرتّب اولور ايدى وبو تعبير لسانمزده منزل ايله معبردر كه اصل منزل اسم مكاندر منزل آتنده
واولاقده دخى مستعملدر پس مؤلفك المرتّب قولى البغل المرتّب تقديرنده در شارح ديركه سلفده منزل حيوانى
قاطره مخصوص ايدى حتى شارح المرتّب قولنى فى ثغر اورباط ونحو ذلك وكان يرتّب فى كلّ سكة بغال عبارتيله تقييد
ايلمشدر وبعض امّهاتدن منفهم اولان بودر كه بريد ذكر اولنان ثبوت ولزوم معناسنه اولان برددن مأخوذدر طريق
معلومه سنه ملازم اولان اولاغه وايلچى يه اطلاق اولنوب بعده بو مناسبتله هر سريع وروندهيه واول جمله دن
اولاغك مركوبنه اطلاق اولندى حتى قوشك ايكى جناحنه ده بريدان اطلاق ايلديلر بعده اولاقلرك مكان
مخصوصلرينه ده اطلاق ايلديلر ومؤلفك واثنى عشر ميلا قولى عطف تفسيريدر انتهى وبريد فرانق يعنى دائما
ارسلانك اوكنده كيدن قره قولاق تعبير ايتدكلرى جانوره ده اطلاق اولنور ارسلانك اوكنجه پيك كبى انذار ايچون
حيقره رق كتديكيچون زيرا آنك سسنى ايشيدن حيوانلر ارسلان كله جكنى حسّ ايله برطرف اولورلر كذلك بريد
منزل آتلرى اوزره تعيين اولنان سوريجيلره اطلاق اولنور كه اولاقلرك اوكلرنجه چپارلر سكة البريد خوارزم
شهرنده برمحله در محدّثيندن ابراهيم بن محمد بن ابراهيم ومنصور بن محمد الكاتب البريديّان اورادندر بردى جمزى
وزننده دمشق شامده جارى نهرلرك اعظمى اولان نهرك اسميدر مخرجى زبدانى ناحيه سنده در وحجازده برجبل
وحلب قضاسنده برقريه وطرسوس ترابنده برنهر آديدر بردّيا فتحتينله وياى مشدّده ايله شامده برموضع
ياخود برنهرك اسميدر تبرد زبرج وزننده برموضع آديدر بردّون فتحتينله ودال مشدّده ايله يمنده ذمار قضاسنده

مطلب

برقریه آدیدر البردة فتحاتله پیکارك اورته سنه دینور تقول شربت من بردة العین ای من وسطها و بردة بنت موسی
بن نجیح درکه محدثه در بردة الضأن بانك ضمیله برنوع سوده اطلاق اولنور البرداء کرماء وزننده دتره دیجی استمه
علتنه اطلاق اولنور اوشتمه ایله کلدیکیچون مترجم دیرکه مزهرده بیان اولندیغی اوزره رحضاء دخی بو وزنده درکه
ترایله کلن استمه علتنه دینور و بونلر صعداء ونفساء وعشراء کبی فعلاء وزننده وارد اولان مؤنثدر زیرا
حمی مؤنثدر یقال اخذته البرداء ای الحمی بالقرة ذوالبردین بانك ضمیله عامر بن احمرك لقبیدر ومشاهیر اسخیادن
ربیعة بن ریاحك لقبیدر الابرد مصغر بنیه سیله حمیر قبیله سندن برآدم ایدی که بنی سلیم قبیله سنه کیدوب
واوراده قتل اولندی وابیرد الیربوعی شعرادندر وابیرد بن هرثمة العذری شاعر آخردر الباردة اعلام نسواندندر
برداد صلصال وزننده اسمادندر ابراهیم بن برداد محدثیندندر بردان سلمان وزننده سمرقند قضاسنده برقریه در
بردان فتحاتله برموضعدر و بردان ابراهیم بن سالم القرشی التیمی المدنی لقبیدر پدرندن حدیث روایت ایلمشدر
صحیح بخاریده مذکوردر و بردان نخلهٔ شامیه ده بر پیکار آدیدر وسماوه ده برصو آدیدر ونجد بلادنده عقیل قبیله سی
یوردنده برصو آدیدر وحجازده بنونصر قبیله سی یوردنده برصو آدیدر و بغداد قضاسنده برقریه در حافظ ابوطاهر
السلفی شیخی ابوعلی محمد البردانی اورادندر وکوفه قضاسنده برقریه در وطرسوس ترابنده برنهر ومرعش جوارنده
برنهر وتباله ده دارة جلجل حذاسنده برقویی ویمنده نهد بلادنده برموضع ویمامه ده برموضع وحمی قضاسنده
برچوراق صو آدلریدر الابرد احمر وزننده قبلانه اطلاق اولنور قتال اولدیغیچون جمعی ابارد کلور مؤنثی ابرده در
برد الخیار فرد الدیار وزننده محدثیندن برینك لقبیدر بردانیه فتحاتله بلد اسکاف نواحیسنده برقریه در القدوة
احمد بن مهلهل البردانی الحنبلی اورادندر البردی جهنی وزننده که ایوب بن عبدالرحیم بن البردی البعلی ایله
مشتهردر محدثیندندر اصحابندن بزلر حدیث روایت ایده رز که متأخریندندر واوس بن عبدالله البریدی که
زبیری وزننده در جدی اولان بریدة بن الحصیب الصحابی حضرتلرینه منسوبدر وسرخاب البریدی رواة
حدیثدندر و بریده و براد شداد وزننده اسامیدندر ابوالابرد تابعیندندر اسمی زیاد ایدی بردشیر اردشیر وزننده
کرمان ایالتنده بربلده در بانیسی اسمی اولان اردشیر ایله مسمی اولوب بعده تعریب اولندی بردرایا بانك ودالك
فتحیله نهروان بغداد اعمالندن برموضع اسمیدر البرجد جیمله قنفذ وزننده قالین کلیمه وآبایه دینور برجد
ابجد وزننده عربدن برآدمك لقبیدر بردجرد بانك فتحی ورانك ضمی وجیمك کسریله همدان قربنده بربلدهٔ
معروفه در البرخداة بانك ضمی ورانك فتحی وخانك سکونیله اتنه طلوبدنی تر وتازه ونازك اولان خاتونه دینور
برقعید زنجبیل وزننده موصل قربنده بربلده در البرند فطحل وزننده شول قلجه دینور که آنده اثر قدیم یعنی
دموری چکلورکن بر برنده اثر قالمش اوله علی قول برند فرند وزننده ومرادفیدرکه قلجك جوهرینه دینور
طبان وخراسانی قلجلرده اولور ورانك فتحیله ده لغتدرکه فطحل وزننده اولور وعرعرة بن البرند وهاشم بن
البرند محدثلردر المبرندة اسم فاعل بنیه سیله وجودی اتلو ششمانجه خاتونه دینور یقال امرأة مبرندة
ای الکثیرة اللحم بزده بانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله نسف اعمالندن برقریه آدیدر نسبتنده بزدی
وبزدوی دینور واوزیاده سیله معمریندن قریهٔ مرقومه دهقانی یعنی سرکردهٔ اهالیسی اولان منصور بن محمد بن
قرینه یاخود مزینه که بو صحیحدر اورادندر امام بخاریدن جامع صحیحی تحدیث ایدن محدثلرك اك آخریدر البعد
بانك ضمی وعینك سکونیله ایراقلق معناسنه اسمدر قرب مقابلیدر یقال بینهما بعد ای ضد قرب و بعد
مصدر اولور ایراق اولمق معناسنه یقال بعد الشیء بعدا من الباب الخامس ضد قرب وموت معناسنه استعمال
اولنور یقال بعد الرجل اذا مات وعربلر بددعا موقعنده بعداله دیرلر ابعده الله معناسنی اراده ایدرلر که حق تعالی
اول کمسه یی بزدن بعید ایلسون بر دخی آنی کورمیه لم دیمکدر نته که سحقاله دیرلر بو معناده وبونلرده مختار اولان
مصدریت اوزره منصوب اولمقدر بنوتمیم فعله بعداله وسحق له دیرلر وبعد وبعاد کتاب وزننده که بو دخی مصدردر
لعن ونفرین معرضنده استعمال اولنور که خیردن یاخود حیاتدن بعید اولسون دیمك اولور یقال بعداله و بعادا
ای لعنا و بعد و بعده هایله رأی وحزم وفکر درست معناسنه استعمال اولنور که دورادور اندیشه نك لازمیدر
یقال انه لذو بعد و بعدة ای ذو رأی وحزم وبعده بعد کبی ایراقلق معناسنه اسمدر تقول بیننا بعدة من الارض
ومن القرابة البعد فتحتینله بو دخی ایراق اولمق معناسنه در یقال بعدت الدار بعدا من الباب الرابع ضد
قربت وهلاك اولمق معناسنه در یقال بعد الرجل بعدا اذا هلك و بعد ایراق معناسنه اولور که مبالغة وصف
بالمصدردر یقال منزل بعد ای بعید البعید والباعد والبعاد بانك ضمیله صفتلردر ایراق اولان شیئه دینور

بعید کلمه سنك جمعی بعداء کلور کرماء کبی و بعد کلور ضمتینله رغیف و رغف کبی و بعدان کلور رغفان کبی وکاهجه
باعد کلمه سی تأکید ایچون ایراد اولنور یقال بعد باعد مبالغة و یقال تنح غیر بعید وغیر باعد وغیر بعد بفتحتین
ای کن قریبا یعنی برمقدار آلارغه جه اول اما پك ایراغه کتمه دیمکدر المبعد میمك کسریله منجل وزننده دائما
دور ودراز سفر ایدن آدمه دینور یقال رجل مبعد ای بعید الاسفار الابعاد همزه نك کسریله بعید ایلمك معناسنه در
یقال ابعده ضد قربه و بددعاء موقعنده استعمال اولنور یقال ابعده الله ای نحاه عن الخیر یعنی حق تعالی آنی
خیر و فلاحدن بعید ایلسون و یقال ابعده الله ای لعنه یعنی حق تعالی آنی رحمتدن بعید ایلسون المباعدة مفاعله
وزننده والبعاد قتال وزننده والتبعید تفعیل وزننده بعید ایلمك معناسنه در یقال باعده مباعدة و بعادا
و بعده تبعیدا بمعنی ابعده الابعد اقرب وزننده والبعد صرد وزننده ذم و قدح معرضنده خیر ومنفعت معناسنه
استعمال اولنور یقال انه لغیر ابعد و بعد ای لاخیر فیه اصل ابعد و بعد غور و کنه وقعر معناسنده مستعار اولمغله
معنای مزبور اکا لازم کلمشدر پس فلان غیر ابعد و بعد قولی فلان ایچون برخصوصده غور یعنی برایشك کنه وحقیقتنه
اطلاع ایده جك ذهن و نظری یوقدر اندیشه سی یوفقه ساده دل آدم اولمغله ایشه کوجه صالح دکلدر دیمکدر
و یقال ماعنده ابعد او بعد ای طائل و فائدة شارح دیرکه بوراده ما کلمه سی الذی معناسنه اولمغله آنك قتنده اولان
نفع ومطلوب سائرلرده اولاندن ابعددر دیمك اولور یاخود نافیه یه حمل ایله آنك یاننده غور وحقیقتلو بر منفعت
یوقدر دیمك اولور بعد صکره دیمکدرکه قبل مقابلیدر مفردا ذکر اولنورسه مبنی ومضافا ذکر اولنورسه معرب
اولور وحکی من بعد بالجر و افعل بعدا بالنصب و یقال جئت بعدیکما ای بعدکما الاستبعاد ایراقلشمق معناسنه در
یقال استبعد عنه بمعنی تباعد وایراق عد ایلمك معناسنه درکه ایراقسنمق تعبیر اولنور یقال استبعد الشیء اذا عده
بعیدا البعید زبیر وزننده بعد لفظندن مصغردر بعیدات جمعیدر دویرات کبی ترکیده آندن صکره جه ایله
تعبیر اولنور ومنه یقال رأیته بعیدات بین ای بعید فراق ومکبر اوله رق بعیدات بین دخی دیرلر شارحك بیاننه کوره
برآدم برکسه یی بردفعه کوروب بعده مفارقت ایلیوب ینه کوروب مفارقت ایلدکدنصکره بردخی کوزدکده رأیته
بعیدات بین دیرکه فراق صکره جه لرنده کوردم دیمکدرکه حاصلی آرالق آرالق کوردم دیمك اولور بوراده تصغیر
تقریبی مفیددرکه مابین پك فاصله لی اولمز زیرا ظروفك تصغیری تقریبی متضمندر و بونك جمعی غیر قیاس اوزره در
زیرا مذکردر اما بعد برکلمه درکه خطبای عرب امراء محضرنده انشاد ایلدکلری خطبه ده بعد الدعاء ایراد
ایدرلر بعد دعائی لك تقدیرنده در ابتدا داود علیه السلام علی قول کعب بن لوی تکلم ایلمشدر پس مؤلفینك
دیباجه لرده اما بعد قوللری بعد البسملة والحمدلة والتصلیة تقدیرنده اولور الاباعد اقارب مقابلیدرکه نسب
جهتندن ایراق یعنی ایراقدن خصم اولان کمسه لره دینور بعدان سحبان وزننده یمنده برناحیه آدیدر
بغداد داللین مهملتین ایله وبغذاذ ذالین معجمتین ایله وهر برنی آخر اوزره تقدیمله که درت لغت اولور وبغدان نونله
و بغدین تثنیه بنیه سیله ومغدان میمله که مجموعی یدی صورتدر مدینة السلام اسمیدرکه عراقك دار الملکی
اولان شهر بهشت آباد اوله جقدر شارح دیرکه مشهوری بغداددرکه کلمهٔ فارسیه در بغ صنم اسمی اولمغله عطیهٔ
صنم دیمکدر وبرهان قاطعده باغ داد مخففی اولمق اوزره مرسومدر و بعضلر ذال معجمه ایله بغذان و بغذین ومغذان
و بغدام و بهداد صورتلرنی دخی زیاده ایله اون ایکی یه ابلاغ ایلمشدر سلفده نهر شطك حذاسنده قوشلر قلعه سی
دیدکلری محلده ایدی بعده منصور دوانقی حالا موجود اولان سوادی بنا واسم دجله وادی السلام اولمغله شهر
مزبوری دخی مدینة السلام ایله مسما ایلدی التبغدد تدحرج وزننده بغداده منتسب اولمق یعنی بن بغداد اولویم
دیمك یاخود بغداد اهلنه تشبه ایلمك یعنی بغداد لولنمق معناسنه در یقال تبغدد الرجل اذا انتسب الی بغداد
او تشبه باهلها شارح دیرکه بو ماده دن بغاد ده لفظی بغداده منسوب جماعته اطلاق اولنور هیاطله واحامره
قبیلندندر باغنده برقریهٔ معروفه در واسط قرالرندندر بافد سکون فایله که اجتماع ساکنینله در کرمان ایالتنده
بربلده در بافت معربیدر البلد فتحتینله والبلدة لامك سکونیله مکهٔ مکرمه شرفها الله تعالی اسمیدر شارح
دیرکه تفخیما ثریایه النجم اطلاقی قبیلندندر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بلد و بلده محیط ومحدود ومعین اولان شول مکانه
دینورکه قطان وسکانك اجتماع واقامتلریله متأثر اوله جمعی بلاد و بلدان کلور شهره بلده اطلاقی بو جهتله در وآبادان
اولمیان مفازه یه بلده اطلاقی موطن وحوش وترابه موطن حشرات ومقبره یه موطن اموات اولدیغنه مبنی در
وحاجبین بیننده اولان آچقلغه بلده اطلاقی محدود اولان مکان مذکوره تشبیهله در کذلك دوه نك کوکسی مهره سنه
بو جهتله در وکاه اولورکه صدر انسانده مستعار اولور وذکر اولنان تأثر اعتباریله اثر ونشان معناسنه استعمال

اولنور واقامت اعتباريله لزوم والزام معناسنه استعمال اولنور وموطنه ملازم اولان كسنه غير موطننده متحير اولمق مناسبتيله تحير ودهشت وانجماد ذهن معناسنه استعمال اولنور الحاصل هر جزؤ تعريفندن بر وجه اعتباريله بر معناده استعمال اولنور انتهى واطرافندن مستحير ومتير ومتعين اولان هر قطعهٔ ارضه بلد وبلده اطلاق اولنور كرك عامر يعنى آبادان وكرك غامر يعنى شنك كدن وبنادن وزراعت واشجار مقوله سى عمارت اثرندن خالى اولسون وطپراغه اطلاق اولنور وبلد قبر ومزاره ومزارستانه اطلاق اولنور وخانه وسرايه اطلاق اولنور ودوه قوشنك يواسنه دينور كه آنده يمورطه چقار ودو بلد جزيرهٔ ابن عمرده برشهرك اسميدر كذلك فارس اولكه سنده برشهر وبغداد قضاسنده برقريه آديدر وجمى ضريه ده برطاغك اسميدر وبلد جسده وسائر نسنه ده اولان اثر ونشانه دينور يقال فى جلده بلداى اثر بو معناده جمعى ابلاد كلور اثر وآثار كبى وبلد كوكسه اطلاق اولنور صدر معناسنه وال آيه سنه اطلاق اولنور ومنازل قردن برمنزل اسميدر كه نعايم ايله سعد ذابح نام منزللرى مايننده كواكبدن ساده برقطعه در وكاهجه آندن منصرف اولوب قلاده يه نزول ايدر كه آلتى عدد كواكب مستديره دن عبارت وقوس شكلنده در وبو نلر قوس برجنده در وبلد كمجيلرك اسقنديل تعبير ايتدكلرى نسنه يه دينور كه قورشوندن مصنوع يوالق شاقول كبى برشئ در آنكله دكزك صوينى قياس ايدرلر يقال فاس الملاح الماء بالبلد وهو هنة من رصاص يقبس بها الملاح الماء وبلد مطلقا ارضه اطلاق اولنور جزؤ اسمى كله اطلاق ايلديلر وبلد مصدر اولور قاشلرك ارالغى قيلدن ساده آچق اولمق معناسنه نته كه بلده دخى بومعنايه در بانك ضميله يقال بلد الرجل بلدا وبلدة من الباب الرابع اذا كان ابلج بعض اتمهاده ضمله بلده اسم اوله رق مقيد در وبلد برنسنه نك اصل وعنصرينه اطلاق اولنور وشول يره اطلاق اولنور كه آنده اصلار چقور واوجاق مقوله سى حفر اولنيوب وقطعا آتش يانوب بريرنى تغيير ايلامش اوله يعنى خلقت اصليه سى اوزره اوله ويوغازلك چقوريله چوره سنه ياخود وسطنه دينور وجنس مكانه دينور عراق وشام كبى كه ولايت واولكه اوله جقدر آندن جزؤ مخصصه يعنى مغرز اولان برقطعه يه كه معمور ومأهولدر بلده دينور هايله بصره ودمشق كبى پس بلده دمشق من بلد الشام وبلده القاهرة من بلد مصر عنوانده تعبير اولنور وبلده اندلس ديارنده برشهر آديدر شيوخ معتزله دن سعيد بن محمد البلدى اوراددندر وبلد فعيتله كذلك مصدر اولور ناس برارض ايچون برى برايله قتال ايده رك اكا ملازمت ايلك معناسنه در كه آنده اقامت ضمنده برى برايله مقاتله ايلمكدن عبارتدر يقال بلد القوم وبلدوا بلدا من الباب الرابع والاول اذا لزموا الارض يقاتلون عليها البلود قعود وزننده بريرده دوام اوزره مقيم اولمق على قول اول برى بلده ايدمك معناسنه در يقال بلد بالمكان بلودا من الباب الاول اذا اقام به ولزمه اواتخذه بلدا الابلاد همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه على الدوام ملازم قلمق معناسنه در يقال ابلده اياه اذا الزمه وبركسه نك داتبه سى بليدا اولمق معناسنه در يقال ابلد القوم اذا صارت دوابهم بليدة وبره يا پشمق معناسنه در كرك حقيقى اولسون وكرك معنوى اولسون كه كمال فقر وفاقه دن كايه اولور يقال ابلد القوم اذا صفو ابالارض المبالدة مفاعله وزننده برى برينه قلجله ياخود دكنكله اورشمق معناسنه در يقال باله بالطه بالسيوف اوالعصى التبلد تفعل وزننده كه كند وكاهل المق معناسنه در كه بلادت آيه دن مأخوذ در تجلد مقابليدر يقال تبلد الرجل والدابة ضد تجلد وتبلد ندامتدن ناشى هاى مدد ديو اللرى برى برينه چالمق معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا صفق يديه وسركشته ومتحير اولمق معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا تحير وبرنسنه يه تحسر وتاسف وتلهف ايلمك معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا تلهف وبره دوشمك معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا سقط الى الارض وآخر كسه نك بلده سنه يا ارض محدوده سنه مسلط اولمق معناسنه در يقال تبلد الامير اذا تسلط على بلد الغير وقطعا شنلكى اولميان بلده نزول ايلمك معناسنه در يقال تبلد القوم اذا نزلوا ببلد مابه احد وتأسفدن ناشى ايكى اللرنى آرقه سنه دوندرمك معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا قلب كفيه البلادة جلاده وزننده بركسه فهمسز واذعانسز كندو ناقص العقل وكوردل اولمق معناسنه در يقال بلد الرجل وبلد بلادة من الباب الخامس والرابع اذا كان بليدا البليد اميروزننده والابلد كندذهن وكاهل وكوردل اولان كشى يه دينور كه فطن وذكى مقابليدر مؤلف تبلدى تجلده مقابل تفسير ايدوب بونلرى آنك مضمونته احاله ايلكله بلادت جلادت مقابلى اولمش اولور لكن جميع امهاتده هم جلادت وهم فطانت مقابلى اوله رق مبين در وبليد اشكنسز قابران داتبه يه دينور كه هر تقدير ركض وتحريك اولنسه نشاطلنوب اشمز اوله يقال جمل وبزدون بليداى لاينشطه تحريك وابلد عظيم الجثه دينمان كسيه دينور كه بلادت آنك لازمه سندندر يقال رجل ابلداى العظيم الخلق المبلود معتوه وفرتوت آدمه دينور التبليد تفعيل وزننده

بطالبندن اولمق معناسنه در كه امور دنيويه واخرويه دن اصلا برشيئه توجه ايلبوب بيكار اولمقدن عبارتدر يقال بلد الرجل تبليدا اذا لم يتجه لشئ وجود وسخادن بى بهره اولوب دائما بخل وامساك اوزره اولمق معناسنه در يقال بلد فلان اذا بخل ولم يجد وبرآدم كنديسنى يره چالمق معناسنه در يقال بلد الرجل اذا ضرب بنفسه الارض وبلوت امساك مطر ابلمك مقابله مستعملدر يقال بلدت السحابة اذا لم تمطر وبارش آتى كبر وقالمق معناسنه در يقال بلد الفرس اذا لم يسبق البلندى بانك ولامك فتحى وقصر ايله بك عريض اولان شيئه دينور البلندى اسم فاعل بنيه سيله صلب وقوى اولان اركك دوه يه دينور وكوده سى اتلو كثير اللحم انسان وحيوانه دينور البلد محسن وزننده اسكيدن قالمش حوضه دينور البلدة بانك ضميله آچق قاشلو اولمق معناسنه در كه ذكر اولندى وبو بلد معناسنى اولان ارض محدوده دن مأخوذ در واول مناسبتله يوزك داثره جه مرئى اولان چهره سنه وقلعه نه اطلاق اولنور يقال ما املح بلدة وجهه اى هيئته بلدود قربوس وزننده مدينه نواحيسنده برموضع آديدر البلد بانك ضميله حضاة القسم اسميدر كرك التوندن وكومشدن وكرك قورشوندن اواسون وحصاة القسم شول خرده طاشلره دينور كه سفرده ياخود صوعزيزاولديغى برلرده برقاب ايچره وضع واوزرينه آنلرى اورتمه جك قدر صو دوكرلر وبوطريقله بنلرنده تقسيم ايدرلر واكا معلقه دخى درلر شارح ديركه التوندن ونحاسدن خرده چقل كبى بندقه لر دخى دوزرلر البلند سمدوز نسنه قنه اغاجنك كوكنه دينور البند بانك فتحى ونونك سكونيله بوك سنجاغه دينور علم كبير معناسنه شارحك بيانى اوزره فارسيدن معربدر جمعنده بنود دينور سنجاغك عربيده لواء ورايه كبى اسملرى واردن لكن لواء بيراقدن مستعملدر وكوچك سنجاقده دخى مستعملدر ورايه بندكبى بوك سنجاقده مستعملدر وعلم جمله سنه عامدر سر عسكر اولان رايه يه ولواء سر عسكره تابعدر ورسنجاق بكنه منصب اولمغه چسپان حكومتكاهده لواء اصطلاح اولمشدر لكن هراولكه ده تعبيرلر مختلفدر روم ديارنده بندولواء وسنجاق وشامنده جندوحمازه عرض وعراقده كوره واهوازده طسوج وجباله كه اصفهان اولكه سيدر رستاق ومصنده مخالف تعبير اولنور انتهى وبند مستعمل اولان حيله ومنصوبه يه دينور كه فندوق وزن تعبير اولنور وصوسد ينه دينور كه صوبندى تعبير اولنور بونلرفان سيدن مأخوذ در وبند برموضع آديدر وشطرنج اوينه نده فرزايله منعقد اولان بيدقه دينور البند بانك كسريله اسم سالفه دن سند نام كسه نك قرنداشلرى اسميدر كه برجماعت ايدى مترجم ديركه كتب تواريخده يرفين بن يقطن بن حام بن نوحك هند وسند وبند نام اوج اوغلو وارايدى كه هند هندستانى وسند سندستانى اختيار واباد ايلديلر ديو مشرو حدر البنود سفوده وزننده كونه دينوردر معناسنه بندويه نقطويه وزننده اعلام رجالدن در عوف بن بندويه ومحمد بن بندويه محدثلردر البود بانك فتحى وواوك سكونيله قوينى يه دينور برمعناسنه بهدى سكرى وزننده مشاهير عربدن ابن سعد بن الحارث بن ثعلبه در وبهدى ياخود نوبهدى برموضع آديدر ام بهد بنت ربيعه در كه برمعروفه خاتوندر البواهد نواهد وزننده آفات ودواهى يه دينور البواد بانك فتحيله والبيد كيدوزننده والبياد بانك فتحيله والبيود قعودوزننده والبيدودة حيدوده وزننده بركسه منقطع اولمق وجه اوزره كتمك معناسنه در كه نام ونشانى نابود ونابيدا اولمقدن عبارتدر يقال باد الرجل يبيد بوادا وبيدا وبيادا وبيودا وبيدودة اذا ذهب وانقطع اصول سائره ده هلاك ايله مفسر اولوب مؤلفك مأل تفسيرى دخى اودر وبيود كونش باتمق معناسنه استعمال اولنور يقال بادت الشمس بيودا اذا غربت البيداء صحراء وزننده چول بيابانه دينور فلاة كبى جمعى بيد كلور عيد وزننده وبونده قياس اولان بيداوات اولمقدر زيرا بيدوزنى تكسير صفاتدر وبيداوات وزنى تكسير اسمادر وبيداء بين الحرمين بردوز ارضك آديدر البيدانة سكرانه وزننده ديشى بيان اشكنه دينور كه اسم اولور على قول بيداءده يعنى تنها بيابانده ساكن اولانته دينور پس جوهرى وهمدن ناشى اسم اوله رق رسم ايلمشدر جمعى بيدانات كلور بيد بانك فتحى وبانك سكونى ودالك فتح اوزره بناسيله وبليده بانك اشباعيله غيرمعناسنه در يقال فلان كثير المال بيداته وبابداته بخيل اى غيراته وعلى معناسنه اولور يعنى استعلا ايچون اولور لكن اصول سائره ده معمعناسيله مثبتدر ومن اجل معناسنه اولور كه آندن اوتورى ايله تعبيراولنور ومنه قوله عليه السلام انا افصح العرب بيدانى من قريش وبيدكترطعامه دينور يقال طعام بيداى ردئ بيدان ميدان وزننده برمحل آديدر وبرموضع ياخود بنوجعفر بن كلاب جماعتنه مخصوص برصو آديدر فصل التاء تبرد زبرج وزننده برموضع آديدر التبريدى فريدى وزننده تربه منسوب ديمكدر كه مراد عمر بن محمد نام شاعر در شارحلرك بيانته كوره بو مصحفدر صواب اولان زاى معجمه ايله اولمقدر كه يمنده بر بلده در مأتريد ماتك ضميله بخارى قضاسنده برقريه درامام الهدى ابو منصور محمد بن محمد بن محمود المفسر

المتكلم الماتريدى اورادندر التقدة تانك كسرى وفتحيله كزبره اسميدر كه كشنش ديدكلرى نباتدر وكروياء يعنى
قرمان كيونى وطتلوجه اوت ديدكلرى نباته دخى دينور التقرد زبرج وزننده بودخى كروياء اسميدر كه قرمان
كيونيدر على قول مجموع ابزاره دينور اسم جنسدر التالد صاحب وزننده والتلد تانك فتحى وضمى ولامك
سكونيله وفتحتينله لغتدر والتلاد كتاب وزننده والتليد امير وزننده والاتلاد همزه نك فتحيله والمتلد مكرم
وزننده بركسه نك خانه زادى اولان قول وجاريه ودواب ومواشى مقوله سنه دينور كه مال قديم تعبير اولنور وبوطارف
وطريف مقابليدر كه مال حادث تعبير اولنور التلود قعود وزننده مال قديم اولمق معناسنه در يقال تلد المال تلودا
من الباب الاول والثانى اذا كان تالدا وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال تلد بالمكان تلودا من الباب الاول اذا اقام به
شارحك بيانى اوزره بونلرده تاء واودن مبدله در الاتلاد همزه نك كسريله مالى تليد ايلمك يعنى يانده توليد ايله
مال قديم صاحبى اولمق معناسنه در يقال اتلد المال اتلادا اذا انتج عنده وكان ذا مال تالد المتلد معظم وزننده
اسكيدن قالمش نسنه يه اطلاق اولنور كه چوقدنكى تعبير اولنور يقال خلق متلد اى قديم التليد امير وزننده
والتلد فتحتينله شول كمسيه دينور كه بلاد عجمده يعنى ديار اسلاميه نك غيريده تولد ايدوب كوچك ايكن دار اسلامه
كتورلمكله دار اسلامده نشو ونما بولمش اوله چركس وكورجى غلاملرى وجاريه لرى كبى فى الاصل عجمده تولد
ايدوب كوچك ايكن عرب اولكه سنه كتوريلوب اوراده نشو ونما بولمش اولاننه دينور بعده عربدن دار اسلامله
كنايه اولندى كرك عبد وجاريه وكرك سائرى اولسون فى الاصل قول جنسنه مخصوصدر اكر عبد ايسه مذكر بنيه سيله
وجاريه ايسه تليده وتلده عنوانيله اولورنته كه مولد ومولده بلاد اسلاميه ده متولد اولان عبد وجاريه يه اطلاق
اولنور قال فى النهاية وفى حديث شريح ان رجلا اشترى جارية وشرط انها مولدة فوجدها تليدة فردها
والمولدة التى ولدت فى بلاد الاسلام فى الواقع اكر مادهٔ مذكوره ده عرض وقيمته مؤثر اولور ايسه رد اولنور والا
ابقا اولنور واشبو ماده لر واوى اولوب معناى مذكوره دلالت وفرق ايچون تايه قلب اولنمشدر وتلد فتحتينله
مصدر اولور بريرده مقيم اولمق معناسنه يقال تلد بالمكان تلدا من الباب الرابع اذا اقام به الاتلاد اكراد وزننده
عبد القيس قبيله سندن منشعب برنيچه بطنلره اطلاق اولنور التلد تانك ضميله طوشنجل قوشنك ياوريسنه
دينور التتليد تفعيل وزننده مال جمع ايدوب وبركسيه برنسنه ويرميوب بخل وامساك ايلمك معناسنه در يقال
تلد فلان تتليدا اذا جمع ومنع يعنى جمع مالا ومنع عن غيره تليد امير وزننده وتليد زبير وزننده اساميدندر
التود تانك ضميله باديه اشجارندن برشجر آديدر ذو التود برموضع آديدر كه ذكر اولنان شجرك منبتى اولمغله آنكله
تسميه اولنمشدر التيد زيد وزننده رفق وسهولت وتأنى معناسنه در يقال تيدك ياهذا اى اتئد يعنى ترفق
ولا تعجل اتئد وأد ماده سندن اولمغله بونك دخى اصلى واودر ويقال تيدك زيدا اى امهله واشبو تيدك كلمه سى
مصدر در وكاف مجرور در ياخود اسم فعل امردر وكاف خطابيه در رويدك كبى وابن مالك اسم فعل اولمغه حصر
ايلمشدر ويقال تيد زيد بجر زيد وبو مصدر اولمغد مبنيدر كه فضرب الرقاب قبيلندن اولور تيدد تانك ودالك
فتحيله برموضعدر فصل الثاء المثلثة الثأد فتحتينله زير زمينده اولان ياش طپراغه دينور ثرى معناسنه
وياشلغه دينور ندى معناسنه وصوغوقلغه دينور وثأد مصدر اولور نمناك اولمق معناسنه يقال ثئد الشئ ثأدا
من الباب الرابع اذا ندى واوشومك معناسنه يقال ثئد الرجل اذا برد وثأد فتحتينله وهمزه نك سكونيله جائزدر
امر قبيح معناسنه در ويومشق اولان خرما قورغنه دينور وتر وتازه وملايم اولان نباته اطلاق اولنور ومزاجه موافق
اولميان ناخوش مكانه اطلاق اولنور ياش يركبى الثئد كتف وزننده نمناك يره دينور يقال مكان ثئد اى ند واوشومش
وصوغوق كچمش كمسيه دينور يقال رجل ثئد اى مقرور الثئدة فرحه وزننده ترويومشق وطولغون
اويلغه وصف اولور يقال فخذ ثئدة اى رياء ممتلئة الثأداء حمراء وزننده جاريه يه اطلاق اولنور اساسك بيانيه
كوره عربلر تحقير محلنده يا ابن الثأداء ديرلر يا ابن الرطبه ديدكلرى كبى كه اداة دشنامدر كويا كه فاجره اولمغله فرجى
اصلا قورى قالمديغى كنايه ايدرلر وبن عاجز دكلم ديجك يرده ما انا ابن ثأداء ديرلر زيرا اولاد جاريه اكثرى عجز ايله
وضعف رأيله متصف اولورلر وبوراده مراد عرب جاريه سى اولاديدر وثأداء بون خاتونه اطلاق اولنور يقال
امرأة ثأداء اى حمقاء الثأدة نبذه وزننده كوده سى اتلو خاتونه اطلاق اولنور رطبه كبى الثأده جهاله وزننده
سموزلك سمن معناسنه در رطوبت كبى يقال فيها ثأدة اى جهالة الثرد برد وزننده اتمكى خرده خرده
طوغره مق معناسنه در يقال ثرد الخبز ثردا من الباب الاول اذا فته شارح ديركه تهذيبده ومصباحده اتمكى
طوغره يوب ات صوينده اصلامق ايله مفسردر وثريد اكا ديرلر يوخسه مؤلفك قولنه كوره يالكز طوغرنمش اتمك

اولمق اولور وبو جمله يه مخالفدر واقعا اساسده دخى ثردت الخبز وهو ان تفته ثم تبله بمرق عبارتيله مؤسسدر انتهى
وثرد ثوبى بويه ايچره طالدرمق معناسنه در يقال ثرد الثوب اذا غمسه فى الصبغ وطشاقلى حيوانى انه مكه سهولت
كلمك ايچون طشاقلرنى اوغوشدرمق معناسنه در يقال ثرد الخصية اذا دلكها مكان الخصاء وذبيحه يى بيونى
طمرلرنى قطع ايتمكسزين يعنى كوربچاغله چياليه رق قتل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثرد الذبيحه اذا قتلها
من غير ان يفرى اوداجها وثرد ضعيف يغموره دينور وبرنبات آديدر الاثراد همزه نك وتاى فوقيه
مشدده نك كسريله والاثراد ثاى مثلثه ايله كه ايكيسده فى الاصل افتعال وزننده در اتمكى ترید ايلمك معناسنه در
يقال اثرد الخبز واثرده اذا جعله ثريدا شارحك بيانى اوزره اشبو اثرد اصلده اثترد ايدى افتعل وزننده
مخرجلرى متقارب اولان ثاء وتاء حرفلرينك اجتماعى مستوجب ادغام اولوب وثاى مثلثه مهموسه وتاى فوقيه
مجهوره دن اولمغله ادغامك صحتنه مانع اولديغندن ثاى مثلثه تايه وتاء ثاى مثلثه يه قلب وادغام اولنديلر التثريد
تفعيل وزننده بودخى حيوانى بيون طمرلرنى كسمكسزين قتل ايلمك معناسنه در يقال ثرد الذبيحة بمعنى
ثردها وتثريد آزجه بيلاشغه دينور تمتين كبى اسميدر يقال اصاب الارض تثريد من مطر اى لطخ خفيف
وتثريد مجروحى جنكاهدن زخمدار اوله رق اوردوسنه كوتروب كتمك معناسنه در يقال ثرد فلان على بناء المجهول
من المعركة اذا حمل مرتثا الاثردان عنفوان وزننده والمثرودة والثرودة صبوره وزننده ثريده يه دينور كه ثريد
تعبير اولنان طعامدرات صوينه اتمك طوغره مقله ترتيب اولنور ثريده معروف اولديغندن مؤلف ابتدا اكا تعرض
ايلمدى ومثروده ومثرده معظمه وزننده برمقدار يغمور ياشارديسى اصابت ايلمش يره دينور يقال ارض مثرودة ومثردة
اذا كانت قد اصابها لطخ من مطر الثرد فتحتينله ايكى دوداق ياريق اولمغه دينور يقال فى شفتيه ثرد اى تشقق
مثرود محدث مشهور عيسى بن ابراهيم الغافقى جدينك اسميدر المثرد محدث وزننده شول كمسيه دينور كه
حيوانى طاشله ياخود كميك ايله ذبح ايليه كه منهياتدندر على قول بچاغى كسكين اولميان قصابه دينور كه بودخى
منهياتدندر المثراد مفتاح وزننده ذكر اولنان آلته دينور الثريد امير وزننده غبار كبى شرابك بوزنده تكون
ايدن شيئه دينور كه كوبده اسكيدكجه پيدا اولور الاثرنداء اغرنداء وزننده بركسه نك كوكسى اتلو اولمق معناسنه در
يقال اثرندى الرجل اذا كثر لحم صدره ابو ثراد سحاب وزننده صلحادن عوذ بن غالب المصرى كنيه سيدر
الثرمدة دحرجه وزننده اتى چيكجه پشورمك ياخود كوله بوله مق معناسنه در يقال ثرمد اللحم اذا اساء عمله
ولم ينضجه او لطخه بالرماد وثرمده دوه مرعاسى اولان شوراوت نوعندن براوتك اسميدر ثرمداء مد ايله برموضع ياخود
بنى سعد ديارنده برصو آديدر ثرمد سرمد وزننده اجأ نام طاغده برشعب اسميدر الثعد رعد وزننده تازه
خرمايه دينور رطب كبى على قول ارطاب غالب اولان يعنى اولمق درجه سنه بالغ اولان قورغنه دينور وتازه سبزه وتره
مقوله سنه دينور ويومشق نسنه يه دينور يقال ثرى ثعد اى لين وعربلر فلان كمسه نك آزدن چوقدن برنسنه سى يوقدر
ديجك يرده ماله ثعد معد ديرلر اى قليل ولا كثير معد دخى ثعد معناسنه در المثعئد مطمئن وزننده وجودى پالوده كبى
ترونرم اولان تازه اوغلانه دينور يقال غلام مثعئد اى ناعم الثفافيد فايله سراويل وزننده قات قات اولمش بياض
بلودلره دينور ولباسك ايچ يوزنده اولان آستارلرينه دينور على قول اعرابه مخصوص برنوع لباسلره دينور وعند البعض
برشيئك آلتنه صاقلدقلرى اشياء خفيه يه دينور ياخود اشبو ثفافيد كلمه سى فثافيددر يعنى آندن مقلوبدر پس مقلوب
اولمديغى صورتده ياعباديد وشماطيط كبى مفردى مسموع دكلدر ياخود ثفيد مقوله سى مفرد ايله مقدر ومقلوب
اولديغى صورتده مفردى اصلنك مفردى اولور المثافيد مصابيح وزننده بودخى جامه لرك آستارلرينه دينور
شارحك قولنه كوره مفردى مثفددر ميمك كسريله التثفيد تفعيل وزننده لباسى آستارلمق معناسنه در يقال
ثفد درعها تثفيدا اذا بطنه نسخه لرده ضمير تأنيثله بطنها عنوانده مرسوم اولمغله غلطدر زيرا درع الحديد
مؤنث ودرع المرأة مذكردر كذلك درعه نسخه لرى غلطدر ثكد ثانك فتحى وكافك سكونيله بنوتميم يوردنده
برصو آديدر ثكد ضمتينله بشقه برصو آديدر الثلد ثانك فتحى ولامك سكونيله فيل قسمى صيويق ترسلمك
معناسنه در يقال ثلد الفيل ثلدا من الباب الثانى اذا سلح رقيقا شارح ديركه بوفيله مخصوصدر سائر حيوانده
استعمال اولنمز الثمد ثانك فتحى وميمك سكونيله وفتحتينله لغتدر والثماد كتاب وزننده اصل وماده سى اولميان
آزجه صويه دينور كه كيروسى كلمز اولور على قول بعض طاشلق مقوله سى درشت يرلرده ايركيلوب قلان برمقدارجه
صويه دينور ياخود قبش موسمنده ظهور ويازهنكامنده زائل اولان صويه دينور وثمد عمد وزننده مصدر اولور صويى
ثمد اوله رق اتخاذ ايلمك معناسنه در كه برچقور مقوله سى يره برمقدار صو ايركيلدوب حفظ ايلمكدر يقال ثمد الرجل

الماء ثمدا من الباب الاوّل اذا اتخذه ثمدا بان جعل ماء المطر فی الرکایا والاحفار وصویی آز التمق معناسنه در
بو مناسبتله ثمدته النساء دیرلر نزفن ماءه معناسنه که خاتونلر فلانك ماء صلبنی افنا ایلدیلر دیمکدر اول آدمه مثمود دینور
کما سیذکر وثمد سمورمك معناسنه در یقال ثمد الرجل اذا سمن الاثماد همزه نك کسریله والاستثماد بونلرده
ثمد معناسنه در یقال اثمد الرجل الماء واستثمده بمعنی ثمده واستثماد بر آدمدن عطیه واحسان طلب ایلمك معناسنه
استعمال اولنور که مال کثیرندن شیء قلیل ایستمکدر یقال استثمده اذا طلب معروفه قال فی الاساس استثمدنی فلان
فثمدت ای استعطانی فاعطیت الاثماد اعتماد وزننده والاثماد ثای مشدّده ایله آزجه صویه کلمك معناسنه در
یقال اثمد الرجل واثمد اذا ورد الثماد واثمدّ کلمه سنك اعلالی اثرد ماده سنده بیان اولندی المثمود محمود وزننده
شول صویه دینور که کثرت وازدحامدن تو کنمکه قریب اولوب همان برمقدارجه قالمش اوله یقال ماء مثمود اذا نفد
من الزحام علیه الا اقله وشول کمسیه اطلاق اولنور که کندیدن پك چوق استعطا اولنمغله ویرمکدن موجودی
تو کنمش اوله یقال رجل مثمود اذا کان قد سئل فافنی ما عنده عطاء ای سأله الناس فاعطاهم کثیرا حتی فنی ماله وشول
کشی یه اطلاق اولنور که کثرت جماعدن خاتونلر صلبنده اولان نطفه سنی قطع وافنا ایلمش اوله یقال رجل مثمود
اذا کان قد ثمدته النساء ای نزفن ماءه یعنی منیه الاثمد همزه نك ومیمك کسریله سرمه طاشنه دینور حجر الکحل معناسنه
بو دیارلرده سرمهٔ اصفهانی دیو مشهوردر قلای ایله ممزوج برسیاه طاشدر ایوسی اصفهانده طاغ اتکلرنده اولور
مغرب دیارنده دخی اولور سحقله سرمه ایدوب کوزه چکرلر اثمد احمد وزننده ومیمك ضمیله زبانزددر برموضع آدیدر
شارح دیر که امرء القیسك اشبو * تطاول لیلك بالاثمد * ونام الخلی ولم ترقد * بیتنده اثمد موضع مذکوردر الاثمیداد
اصمعداد وزننده سمورمك معناسنه در یقال اثمأدّ الرجل اذا سمن ثمود صبور وزننده قدمادن برقبیله آدیدر
غیر منصرفدر قبیله اعتباریله ومنصرف اولور ابو قبیله اسمی اولمق اعتباریله وثانك ضمیله ده زبانزددر وقرأن کریمده
ضمله ده قرأت اولنمشدر وبونلر قوم صالح علیه السلامدر المثمعدّ مضمحلّ وزننده بشره سی ظاهر وکشاده
وهیئتی لطیف ونرم ورنکین ونازك اولان چهره یه دینور که شعرانك جانبخش اولدقلری روی دلارادر یقال وجه
مثمعدّ ای ظاهر البشرة الحسن السحنة الثمعد سرمد وزننده چهره سی وصف مذکور اوزره اولان تازه
اوغلانه دینور یقال غلام ثمعد اذا کان وجهه مثمعدّا المثمغدّ غین معجمه ایله مثمعدّ وزننده کوده سی پك یاغلو
سموز اوغلاغه دینور یقال جدی مثمغدّ ای ممتلیء شحما الثندوة ثانك ضمی وفتحی ودالك ضمیله ممه نك اتنه
علی قول کوکنه دینور مؤلف بونی همزه بابنده دخی ذکر ایلمشیدی وحریری درّه ده بونی رجال ممه سنه وثدیی
نسوان ممه سنه تخصیص ایدوب لکن شهاب شرحنده شواهد ایله منع ایلمشدر الثوهد جوهر وزننده شول
اوغلانه دینور که سموز وقورومی واندامی تام وبلوغه مقارب اوله مؤنثی ثوهده در هایله الثهمد سرمد وزننده
وجودی ایری وسموز خاتونه دینور وثهمد برموضع آدیدر الثهود ثوهد وزننده ومرادفیدر ظاهرا مقلوبدر
فصل الجیم الجحد جیمك فتحی وحای مهمله نك سکونیله والجحود قعود وزننده برنسنه یی بیلورکن
انکار ایلمك معناسنه در یقال جحده حقه وبحقه جحدا وجحودا من الباب الثالث اذا انکره مع علمه یهود طائفه سنه
جحود اطلاقی نبوّت رسالتپناهی بیله رك انکار ایتدکلرینه مبنیدر وجحد عن علم وانکار عن جهل اولور وجحد
وجحود برکسنه یی بخیل بولمق معناسنه در یقال جحد فلانا اذا صادفه بخیلا وجحد قلت خیر معناسنه در که
مراد فقر وضیق معاشدر الجحد فتحتینله برنسنه پك آز اولمق معناسنه در یقال جحد الشیء جحدا من الباب الرابع
اذا قلّ ونکد ونبات اوزامیوب بودور قالمق معناسنه در یقال جحد النبت اذا لم یطل وبرکسنه فقر وضیق معاش
اوزره اولمق معناسنه در یقال جحد الرجل اذا قلّ خیره الجحد جیمك ضمیله بودخی فقر وقلت خیر معناسنه در
الجحد کتف وزننده والجحد سعد وزننده والاجحد اسعد وزننده قلیل الخیر اولان یعنی فقر وفاقه سی اولان
کمسیه دینور یقال رجل جحد وجحد واجحد ای قلیل الخیر اساسده قلت خیر فقر ایله بخلدن عبارتدر دیو مشروحدر
وجحد کتف وزننده کوده سی قالین وقصه اولان آته دینور یقال فرس جحد ای غلیظ قصیر مؤنثنده جحده دینور
هایله جمعی جحاد کلور کتاب وزننده الجحاد شدّاد وزننده شول کشی یه دینور که بلی پك اولمغله کیج انزال ایدر اوله
یقال رجل جحاد ای بطیء الانزال الجحادیّ غرابیّ وزننده ایری وعظیم الهیکل اولان شیئه دینور الجحادیّة
هایله سود ایله طو بطلو اولان قربه یه دینور وخرما ایله یاخود بغد ایله طلو اولان غراره یه یعنی خراره دینور الجخادیّ
خای معجمه ایله غرابی وزننده شول صحن تعبیر اولنان یایوان قابه دینور که اکا سود صاغلور وایری ویومری
کوده لو دوه یه دینور علی قول مطلقا ایری ودیزمان شیئه دینور ابو جخاد غراب وزننده چکرکه نك کنیه سیدر

الجدّ جیمك فتحی ودالك تشدیدیله بابانك باباسنه وآنانك باباسنه دینور ترکیده دده وبیوك بابا تعبیر اولنور جمعی
اجداد کلور وجدود وجدوده کلور عمّ وعمومه کبی مؤلفك بصائرده بیانیه کوره جدّ ماده سی اصل قطع ارض مستویه
معناسنه موضوعدر سعی وجهد وقطع خاص وقطع ثوب لازمی اولان یکیلنمك وبو مناسبتله لیل ونهار وطریقه
وقطع مسافه ضمننده اولان اعانه ملابسه سی فیض الهی که غنا وبخت ونصیب وشان معین اولان عظمت
وبو مناسبتله اب کبیرلره اطلاقی آندن متفرعدر انتهی وجدّ بخت وطالع نیك معناسنه در یقال فلان ذو جدّ ای بخت
وحظّ ونصیب معناسنه در تقول جددت به اجدّ جدّا من الباب الرابع اذا حظظت به وقدر ووقع وحظوه
معناسنه در قال الشارح ومنه الحدیث قمت علی باب الجنة فاذا عامة من یدخلها الفقراء واذا اصحاب الجدّ
محبوسون ای ذو والحظّ والحظوة ورزق وقسمت معناسنه در یقال هو مجدود ای مرزوق واولولق عظمت
معناسنه در یقال جدّ فی عیون الناس جدّا من الباب الثانی اذا عظم وجدّ ایرمق کنارینه دینور که قپی تعبیر
اولنور نهرك عرضی اوراده منقطع اولور ویرك یوزینه دینور که سیر ایله قطع اولنور وپك نصیبلو قسمتی بول آدمه
دینور تسمیه بالمصدردر یقال رجل جدّ ای عظیم الحظّ ویغموردن طام آقمق معناسنه در یقال جدّ البیت جدّا
من الباب الثانی اذا وکف عن المطر وبونده جیمك کسریله لغتدر کویا که سقف پیدرپی طاملتمغه جهد ایدر
وجدّ کسمك معناسنه در یقال جدّ الشیء جدّا من الباب الاول اذا قطعه وخرما کسمنه دینور که تسمیه بالمصدردر
جداد دخی دینور کما سیذکر شارح دیر که کرچه صرام نخل ایله مفسردر لکن آنده متعارف اولان جداد در جدّ
اول معناده مصدر اوله رق وارددر یقولون جدّ النخلة جدّا اذا صرمه انتهی الجدّ جیمك کسریله بودخی
ایرمق قپیسنه دینور شاطیء نهر معناسنه ومصدر اولور چالشوب چبالمق معناسنه یقال جدّ فی الامر جدّا
من الباب الثانی اذا اجتهد وبرنسنه یی کرچکدن ایشلمك معناسنه در که هزل ولاغ ولطیفه مقابلیدر یقال جدّ
فی الامر جدّا من الباب الاوّل والثانی ضدّ هزل وعجله ایلمك معناسنه در یقال جدّ فی الامر اذا عجل وتحقیق ایلمك
معناسنه در یقال جدّ فلان اذا حقق ومبالغه وامعان اولنان امر محققه اطلاق اولنور یقال عذاب جدّ ای محقق
مبالغ فیه ویقال فلان عالم جدّ عالم ای متناه بالغ الغایة وعربلرك اجدّك لا تفعل قولی همین مضاف اوله رق
استعمال اولنور وبو قسمی متضمن در جیم مکسور اولورسه مخاطبك حقیقتنه یمین ویرمك اولور که سنك ذات
وحقیقتك ایچون دیمك اولور وفتحی صورتنده بخت واقبالنه استحلاف اولور وواو ایله وجدّك لا تفعل دیدکده
جیم مفتوح اولور شارح دیر که واو صورتنده قسم ظاهردر وانده جدّ کلمه سی مجرور اولور لکن اوّلکی صورتلرده
اختلاف اولنمشدر هر حالده همزه استفهامیه در اصمعی یه کوره ایجدّ منك ایدی باء حذف اولنوب جدّ نزع
خافضیت اوزره منصوب اولدی سنك حقیقتکه یاخود بختکه یمین ویررم که بونی ایشلمزمیسن دیمك اولور وابو عمرو
ومالك اجدّا منك ایله تفسیر ایلمکله نصبی مصدریت اوزره اولور بو که کوره جیم دائما مکسور اولور حاصل
معنا بونی کرچکدن اوله رقی ایشلمزسن دیمك اولور پس مؤلف اصمعی قولنی اختیار ایلمشدر وتسهیل وارتشافده
بونك تفصیلات متنوعه سی مبسوطه در الجدّة جیمك کسریله بودخی ساحل نهره دینور ویرك یوزینه دینور
وکوپك بیوننه کچردکلری قلاده یه دینور که خالطه تعبیر اولنور وجدّه مصدر اولور یکی اولمق معناسنه یقال
جدّ الثوب جدّة من الباب الثانی اذا صار جدیدا وخرقه یه ده جدّه اطلاق اولنور کما سیذکر الجدّة جیمك
ضمیله بودخی نهرك قپیسنه دینور ومکه یه مجاور بحرك خاصة ساحلی اسمیدر واوراده بعینه برموضع آدیدر که
حالا کسر ایله جدّه تعبیر اولنان بندردر وجدّه اوزون اوزادی طریقه یه دینور شارح دیر که جمعی جدد کلور
صرد وزننده ومنه قوله تعالی ومن الجبال جدد بیض وحمر ای طرائق تخالف لون الجبل وعلامت ونشانه
دینور تقول عرفت من جدّته ای من علامته وبعض حمارك صرتنده اولان شول خلقی جزکی یه دینور که لوننه
مخالف اولور وذکر اولنان طریقه یاخود جزکی معناسندن مأخوذ اوله رق برکسه خود بخود بررأی ایدوب اکا
عامل اولسه رکب فلان جدّة من الامر دیرلر وبرموضع آدیدر وجدّه خرقه یه اطلاق اولنور کسر ایله جدّه کبی
یقال ما علیه جدّة وجدّة ای خرقة الجدید امیر وزننده بودخی یرك یوزینه اطلاق اولنور وپك نصیبلو آدمه
دینور یقال رجل جدید ای عظیم الحظّ وتزکاهدن هنوز کسلمش بزه دینور که قطع معناسندن مفعولدر یقال
ثوب جدید ای کما جدّه الحائك بوراده کما لفظنك کافی مبادرت ایچوندر بو مناسبتله هر یکی نسنه یه جدید اطلاق
اولنمشدر جمعی جدد کلور سریر وسرر کبی وجدید اولومه اطلاق اولنور مقطوع ومجزوم اولدیغیچون یاخود قاطع
اولدیغیچون وجدید یمامه ده برنهرك اسمیدر الجدد فتحتینله بودخی یرك یوزینه دینور ویوفقه قوملغه دینور وبرنوع

یومری کبی عارضه یه دینور که دوه قسمنك بیونلرنده حادث اولور وطپراغی قالین دوز وهموار ارضه دینور الجدة
جیمك ضمیله بودخی پك نصیبلو آدمه دینور وکاه اولور که مبالغة نفسنه نسبتله جدّی دخی دیرلر وجدّ جدّه کبی
مکه نك ساحلنه دینور وهر شیئك جانبنه دینور وسموزلکه دینور وتنومندلکه دینور وبرنوع میوه اسمیدر که طلح میوه سنه
شبیه اولور مفردنده جدّه دینور وچایرلقده واقع اولان قویی یه دینور وصویی چوق اولان قویی یه وصویی آز اولان
قویی یه دینمکله ضدّ اولور وآزجه صویه دینور وبیابانك براوجنده اولان صویه دینور وقدیم صویه دینور وبرموضع
آدیدر الجدود بودخی پك نصیبلو آدمه دینور الجداد جیمك کسریله خرما کسمنه دینور صرام النخل معناسنه
وجداد جدود لفظندن جمع اولور که ضمه در قلاص وقلوص کبی سموز قانجق اشکه دینور الجداد جیمك فتحیله
بودخی خرما کسمنه دینور یقال حان جدّ النخل وجداده وجداده ای صرامه الاجداد همزه نك کسریله
خرما کسمی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال اجدّ النخل اذا حان جداده وسعی وکوشش ایلمك معناسنه در
یقال اجدّ فی الامر اذا اجتهد وبرنسنه یی کرچکدن عن جزم ایشلمك معناسنه در جد کبی یقال اجدّ فی الامر
ضدّ هزل وبرنسنه یی یکیلمك ویکیدن یاپمق معناسنه در یقال اجدّ الثوب اذا صیره جدیدا وطپراغی قالین دوز یرده
کتمك معناسنه در یقال اجدّ الرجل اذا سلك الجدد ویول غلیظ ومستوی اولمق معناسنه در یقال اجدّ الطریق
اذا صار جددا وعربلر فلان نسنه دن اعراض ایدوب آنی ترك ایلدم دیجك یرده اجدّت قرونی منه دیرلر ترکته
معناسنه قرون نفس ناطقه یه دینور بوراده اجداد تحقیق واحکام معناسنه اولمغله اجدّت نفسی الرفض
والاعراض منه تقدیرنده در یاخود قطع معناسندن مأخوذدر اصمعی اجدّ فلان امره بذلك عبارتی احکمه ایله
تفسیر ایلمشدر التجدید تفعیل وزننده والاستجداد بونلرده برنسنه یی یکیلمك ویکیدن یاپمق معناسنه در
یقال جدّد الثوب واستجدّه بمعنی اجدّه التجدّد تفعل زننده یکیلنمك معناسنه در یقال جدّده فتجدّد وطوارك
ممه سندن سودی چکیلوب توکنمك معناسنه در که انقطاع معناسندن مأخوذدر یقال تجدّد الضرع اذا ذهب
لبنه الجدّة جیمك فتحیله ذکر اولنان جدّك مؤنثیدر آنانك آناسنه وبابانك اناسنه دینور وبوجدّ وجدّه کلمه لری وجه
مسرود اوزره صفتلردر برکلمه سی کبی الجداد رمّان وزننده کهنه لباسلره دینور شارحك بیانی اوزره کداد فارسی
معربیدر وبری برینه بند اولمش نسنه یه دینور ایپ واغاج داللری مقوله سی کبی وکوچك طاغلره دینور جبال صغار
معناسنه شارح دیرکه صواب اولان جبال اولمقدر حای مهمله ایله الجداد کتان وزننده میخانه جی یه اطلاق اولنور
بایع الخمر معناسنه عقولی قطع ایلدیکیچون الجدیدان والاجدّان تثنیه بنیه لریله لیل ونهاره اطلاق اولنور
الجدجد جیملرك فتحیله طپراغی پك اوله رق دوز وهموار اولان ارضه دینور جدجد هدهد وزننده چکرکه یه
شبیه برکوچك پرنده آدیدر ترکیده آغنتوس بوجکی واوراق بوجکی دیدکلریدر وبرنوع سیولجه اسمیدر که کوزك
سیاهنك کوکسنده ظهور ایدر وبو بین الاطباء نفاطات دیدکلری اوله جقدر که طبقهٔ قرنیه ده حادث اولور داری کبی
اوفه جق صولوجه سیولجه در وجدجد جندبه شبیه بربوجك آدیدر ترکیده اوجاق چکرکه سی دیدکلریدر که عربیده
صرّار اللیل دخی دیرلر کیجه لر دور ودراز فریاد ایدر وجدجد پك اشی یه دینور حرّ عظیم معناسنه الجدّاء جیمك
فتحی ودالك تشدیدیله ممه سی کوچك اولان خاتونه دینور یقال امرأة جدّاء اذا کانت صغیرة الثدی وقولغی کسبك
دابه وماشیه یه دینور وبرعارضه سببیله سودی چکلمش حیوانه دینور یقال شاة جدّاء اذا کانت ذاهبة اللبن واصلا
صو قسمی اولمیان بیابانه دینور یقال فلاة جدّاء ای لاماء فیها وجدّاء حجازده برقریه آدیدر جدّاء جیمك
کسریله طائف ترابنده ال آیه سی کبی دوز واصلا تستر ایده جك وقویتولنه جق شجر وحجر مقوله سی نسنه سی
یوق آچق برموضع اسمیدر واکا جدّ وجدان دخی دیرلر بومناسبتله عربلر ملتبس ومشتبه ومشکوك
اولدقدنصکره واضح ومستبان اولان ماده حقنده مثل طریقیله صرحت جدّاء وبجدّاء وبجد انصرافله وبجد عدم
انصرافله وبجدّان دیرلر وضح بعد الالتباس معناسنه ترکیب اوله کوره تاء تأنیث جدّاء ضمیریدر تراکیب اخیره یه کوره
قصه دن یاخود خطه دن عبارتدر وجدّ لفظنده انصراف موضع وعدم انصراف بقعه اعتباریله در الجدود
صبور وزننده سودی آز المش قیونه دینور یقال نعجة جدود اذا قلّ لبنها وبرموضع آدیدر المجادّة تشدید
دالله مفاعله وزننده برکسنه ایله حقیت ادعاسیله خصومت ایلمك معناسنه در که هر بری حق بنم طرفمده در دیو
ادعا ایلمکدن عبارتدر یقال جادّه فی الامر اذا خاققه الجادّة یولك اولو یرینه دینور که وسطندن عبارتدر
معظم الطریق معناسنه جمعی جواد کلور بعض امهاتده مطلقا اولو یول ایله مفسردر که شاهراه تعبیر
اولنور یقال اخذ الجادّة ای معظم الطریق جدّ الاثافی وجدّ الموالی جیملرك ضمیله عقیق مدینه ده ایکی

موضعدر جدّان جیمك ضمیله برموضعدر وجدّان بن جدیلة بن اسد ربیعة الفرس قبیله سندن بربطن کبیرك
پدریدر الجدیدة جیمك فتحیله مصرده ایکی قریه در الجدیدة مصغرا حصن کیفی قربنده برقلعهٔ حصینه اسمیدر
ونجد بلادنده باغلو باغچه لو برموضع آدیدر ظاهرا نجد غلطدر که موضع مزبور حجازده در که حالا برقریهٔ عظیمه در
وجدیده سماوه ده برصو آدیدر اجداد همزه نك فتحیله بادیه ده برموضعدر ذوالجدّین عبدالله بن عمرو بن الحارث
ایله فارس الضحیاء دیدکلری عمرو بن ربیعه یه اطلاق اولنور بوراده جدّ نصیب معناسنه در جدید زبیر وزننده
ابن خطاب الکلبی در که تابعیندندر مصر فتحنده حاضر اولمشدر الجرد فتحتینله اصلا نبات اثری اولمیان
قیر صحرا وفضایه دینور اساسك بیاننه کوره بومادّه صویونمق معناسنه موضوعدر معانیٔ سائره آندن متفرّعدر
وفضای مزبوره جرد اطلاقی تسمیه بالمصدردر تقول نزلنا فی جرد ای فی فضاء بلا نبات وجرد مصدر اولور عرصه
ومکان نباتدن خالی اولمق معناسنه یقال جرد المکان جردا من الباب الرابع اذا کان اجرد وآت اوفق تویلو
اولمق معناسنه در یقال جرد الفرس اذا کان اجرد وجرد بنو تمیم بلادنده برموضع آدیدر وجرد دوابه مخصوص
برعیب اسمیدر علی قول بوذال معجمه ایله در که آردسکیری شیشکن اولمقدر وجرد چکرکه یی چوق یمکدن قورداشنی
دیدکلری کچیکه مبتلا اولمق معناسنه در یقال جرد الرجل اذا شری جلده من اکل الجراد الجرد فرد وزننده
بودخی نبات اثری اولمیان مکانه دینور وصف بالمصدردر یاخود صعب کبی صفتدر یقال مکان جرد ای لا نبات به برنسنه نك
قبوغنی صویوب کیدرمك معناسنه در یقال جرد العود جردا من الباب الاول اذا قشره ودرینك تویلرنی یولوب قوپرمق
معناسنه در یقال جرد الجلد اذا نزع شعره وبرکسه دن برنسنه ایستیوب ممنوع ومحروم اولمق علی قول مسئولی مع الکراهه
ویرلمك معناسنه در یقال جرد القوم اذا سألهم فمنعوه او اعطوه کارهین وصویوب جبلاتمق معناسنه در که معنای اصلیدر
یقال جرد زید امن ثوبه اذا عرّاه وبموغی حلاجلمق معناسنه در یقال جرد القطن اذا حلجه وجرد اسکی لباسه دینور تسمیه
بالمصدردر ثوب اسکیدکده هاولری دوکیلوب املس اولور یقال ثوب جرد وبردة جرد ای خلق وجرد فرج وذکردن
هر برینه اطلاق اولنور وقلقانه اطلاق اولنور ومالدن بقیه قلاننه اطلاق اولنور وآرقه یه دینور الاجرد احمر وزننده بودخی
اوتسز قیریره دینور یقال مکان اجرد ای لا نبات فیه وتویسز آدمه دینور یقال رجل اجرد ای لا شعر علیه واوفق
وبوفقه تویلو آته دینور که حمیده در یقال فرس اجرد ای قصیر الشعر ورقیقه وبارشده سائرلری سبق ایدر اولان آته اطلاق
اولنور کویا که سوریدن مجرّد اولور یقال فرس اجرد ای سباق واجرد تامّ وکامل معناسنه استعمال اولنور نقصاندن
منجرد اولدیغیچون یقال یوم اجرد ای تامّ وکذا الشهر والعام ویقال ما رایته مذ اجرد ان ای یومان او شهران
تامّان واجرد بتون طرنقلی حیوانك ذکرینه اطلاق اولنور قابندن صویلوب چقدیغی ایچون وآرقه یه دینور
جرد کبی یقال رمی فلان علی اجرده ای علی ظهره اکثری اعراب طائفه سنك صرتی آچق اولور الجرداء حمراء
وزننده والجردة فرحه وزننده نبات اثری اولمیان ارضه دینور یقال ارض جرداء وجردة ای لا نبات فیها وجرداء صافی
شرابه اطلاق اولنور که صودن منجرد اولور یقال خمر جرداء ای صافیة التجرید تفعیل وزننده قوراقلق
یری نباتدن خالی قلمق معناسنه در یقال جرّد القحط الارض اذا جعلها جرداء وبرنسنه نك قشرنی صویمق
معناسنه در یقال جرّد العود اذا قشره ودرینك تویلرنی قوپروب قاولتمق معناسنه در یقال جرّد الجلد
اذا نزع شعره وایستدیکی نسنه دن محروم اولمق یاخود مع الکراهه نائل اولمق معناسنه در جرد کبی یقال جرّد القوم
اذا سألهم فمنعوه او اعطوه کارهین وصویوب جبلاتمق معناسنه در یقال جرّد زید امن ثوبه اذا عرّاه وبموغی
حلاجلمق معناسنه در یقال جرّد القطن اذا حلجه وقلجی قنندن صیرمق معناسنه در یقال جرّد السیف اذا سله
ویازوبی نقطه واعراب مقوله سی ضابطه دن خالی یازمق معناسنه در یقال جرّد الکتابة اذا لم یضبطه وحجّ قران
ایلمیوب حجّ افراد ایلمك معناسنه در یقال جرّد الحجّ اذا افرده ولم یقرن وکهنه اثواب کیمك معناسنه در یقال
جرّد الرجل اذا لبس الجرود ای الخلقان الجارود فاعول وزننده که ابنیهٔ مبالغه دندر بغایت قوراق سنه یه
اطلاق اولنور که هر بری نبات اثرندن مجرّد ایده یقال سنة جارود ای مقحطة یعنی تجرد النبات واوغورسز شوم
قدم کسیه اطلاق اولنور که اوغرادیغی یری خیردن خالی ایدر اوله یقال رجل جارود ای مشئوم یعنی یجرّد الخیر بشؤمه
وجارود اصحابدن بشر بن عمرو العبدی لقبیدر جرد مرضنه اوغرامش دوه لرنی آلوب دایلرینه فرار ایلمکله
مرض مزبور دایلرینك دوه لرینه سرایتله جمله سی هلاك اولمغین جارود ایله تلقیب ایلدیلر وجرد جیمك ضمیله
برمرضدر که دوه لرك تویلری ودریلری قاولیوب قبقزل اتی ظاهر اولور واکثری هلاك اولور الجارودیة
زیدیه دن برطائفه در که ابو جارود زیاد بن ابی زیاد نام کسیه منسوبلردر شارح دیرکه امام باقر حضرتلری

مرسومه سرحوب تسمیه ایلمشیدی که دریاده ساکن برشیطان آدیدر وطائفهٔ مسفوره مذاهب زایغه یه ذاهبلردر
ازانجمله امامتی امام علی حضرتلرینه نصّ ایله حصر ایلملریله مخالفت ایدنلری تکفیر ایدرلر وحسنین
حضرتلرندنصکره امامتی شورادر درلر التجرّد تفعل وزننده صوینوب جبلانمق معناسنه در یقال
جرّد زید امن ثوبه فتجرّد وقینایان نسنه نك قینامسی ساکن اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال تجرّد
العصیر اذا سکن غلیانه وسنبله قیجوقلرندن چقمق معناسنه مستعملدر یقال تجرّدت السنبلة اذا خرجت من لفائفها
وبرایشه سعی واقدام ایلمك معناسنه استعمال اولنور که خفت ایچون صوینوب وتشمیر ساق ایلمك لازمیدر
یقال تجرّد زید لامره اذا جدّ فیه وحجاجه تشبه ایلمك معناسنه مستعملدر احرام ایچون صوینمق مناسبتیله یقال
تجرّد بالحج اذا تشبه بالحاج مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال عمر رضی الله عنه تجرّدوا بالحج وان لم
تحرموا ای تشبهوا بالحاج الانجراد انفعال وزننده بودخی صوینمق معناسنه در یقال جرّد زید فتجرّد وانجرد
شارح دیرکه کرچه مؤلفك تمثیلندن مطاوع اولمق ظاهردر لکن اصمعی دیدیکه انجراد مطاوع دکلدر بلکه
ابتداء صوینمق تعرّی معناسنه در پس مطاوع اولدقده صویلمق وبرأسه اولدقده صوینمق ایله تعبیر اولنور
وانجراد آت اوفق ویوفقه تویلی اولمق معناسنه در یقال انجرد الفرس بمعنی جرد ویول یاخود یوریمك پك
اوزایوب ممتد اولمق معناسنه مستعملدر بریره صاپوب یاخود ایلشمکدن متجرّد اولدیغیچون یقال انجرد به السیر اذا
امتدّ شارح دیرکه بوراده السیل نسخه سی محرّفدر واقعا اساسده انجرد بنا السیر اذا امتدّ وطال من غیر لیّ علی شیء
عبارتیله مؤسسدر الجردة جیمك ضمیله والمجرّد معظم وزننده والمتجرّد رانك فتحیله اوچی دخی حاصل
بالمصدر اولان صویقونلق معناسنه در یقال امرأة بضة الجردة والمجرّد والمتجرّد ای بضة عند التجرّد یعنی
صویقونلغی پك تازکدر واشبو متجرّد کلمه سی رانك فتحیله مصدردر لکن حاصلی مراددر واکر رآء مکسور اولورسه
آتدن جسم اراده اولنور الجریدة سعیده وزننده اوزون اولان خرما دالنه دینور کرك یاش وکرك قوری اولسون
علی قول یبراقلری ازاله اولنمشنه دینور لکن آغاجندن کسلمش اولانیدر وبو مفرددر جرید جمع جنسی در ترکیده
جرید تعبیر اولنان دکنك بوندن مأخوذدر وجریده ایچلرندن اصلا پیاده اولمیان سواری آلاینه اطلاق
اولنور پیاده دن مجرّد اولدیغیچون ومال بقیه سنه اطلاق اولنور وجرید اجرد کبی زمان تامّ وکامل معناسنه
استعمال اولنور نقصاندن مجرّد اولدیغیچون یقال یوم جرید ای تامّ ومارأیته مذ جریدان ای مذ یومین اوشهرین
بوراده مذ اسم وجریدان خبریدر الجرد جیمك ضمیله بودخی ایچلرنده پیاده اولمیان سواری بلوکنه اطلاق اولنور
یقال خیل جریدة وجرد ای لا رجالة فیها الجرادة سحابه وزننده برخاتون آدیدر وعبدالله بن شرحبیل
وابو قتاده حارث بن ربعی وسلامة بن نهار بن ابی الاسود نام کمسه لرك فرسلری آدیدر وعامر بن طفیلك فرسی
اسمیدر که کندیدنصکره سرح بن مالك آلمشدر جرادة العیار برمشهور فرس اسمیدر علی قول عیار اوك
دیشلری کدك برآدم ایدی بردیری چکرکه طوتوب اکل ایلمکه مبادرت ایلدکده دیشنك کدکندن هزار زحمتله قورتلوب
قاچمغله جرادة العیار برتقریبله برمضیقدن خلاص اولانك حقنده مثل اولدی الجرادتان ایکی چنکی خاتونلر ایدی که
مکه ده اولورلر ایدی علی قول نعمان بن منذر نام امیرك چنکیلری ایدی المجرّد معظم وزننده والجردان جیمك
ضمیله اجرد کبی بتون طرنقلی حیوانك ذکرینه اطلاق اولنور علی قول جمیع حیواناته شاملدر وجردان لفظنك
جمعی جرادین کلور الجرّاد جلّاد وزننده یوج قابلره جلا وصیقل ویرن وپاسنی آچوب تصفیه ایدن آدمه اطلاق
اولنور قانون الادب مترجمنك روینه مال تعبیرنی ضرطه ایله تفسیری اغربدر الاجرد کسرتین ودال مشدّده ایله
اکبر وزننده وبعضا تخفیفله اثمد وزننده زبانزددر برنبات اسمیدر که انکله منتاره استدلال اولنور الجراد سحاب
وزننده چکرکه یه دینور که معروفدر مذکر ومؤنثنه اطلاق اولنور یرك یوزنی نباتدن تجریدی باعث تسمیه در
شارح دیرکه بو اسم جنس در مفردی جراده در بقر وبقره کبی تأنیث وتذکیری یکساندر پس مذکرنده حقی لفظ
آخردن اولمقدر که واحد مذکر جمعه ملتبس اولمیه زیرا اسماء کثیره سی واردر انتهی وجراد برموضع وبرطاغ
آدیدر وجراد ناس معناسنه استعمال اولنور یقال ما ادری ای جراد عاره ای ای الناس ذهب به اوغری یی
جراده تشبیه ایلدیلر المجرودة چکرکه سی چوق یره دینور یقال ارض مجرودة ای کثیرة الجراد المجرود چکرکه
یمکدن قارنی وجعناك اولان آدمه دینور یقال جرد الرجل علی بناء المجهول اذا شکی بطنه عن اکل الجراد
فهو مجرود وچکرکه اصابت ایلمش اکینه دینور یقال جرد الزرع اذا اصابه الجراد فهو مجرود الجرادی
غرابی وزننده صنعاء یمن قضاسنده برقریه در الجرادة جیمك ضمیله بصره ایله یمامه بیننده برقومسال آدیدر

جراد غراب وزننده بنو تمیم دیارنده برصو آدیدر دارابجرد جیمك کسریله ایکی موضع آدیدر بو دارابکرد
معرّبیدر ابن جرده جیمك فتحیله بغداد مالدارلرندن برمعروف آدم ایدی جرادی فرادی وزننده برموضع
آدیدر جردان عثمان وزننده عمقین بیننده بروادی اسمیدر المتجرّده اسم فاعل بنیه سیله نعمان بن منذرك
زوجه سی اسمیدر جرود صبور وزننده دمشق ترابنده برموضعدر اجارد همزه نك ضمیله وجارد طارد وزننده
برموضع اسملریدر الاجرهداد اصمعداد وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال اجرهدّ الرجل
فی السیر وغیره اجرهدادا اذا اسرع وبرنسنه سونوب اوزامق معناسنه در یقال اجرهدّ الشیء اذا امتدّ
وطال ومستمرّ ودائم اولمق معناسنه در یقال اجرهدّ الشیء اذا استمرّ وبرنبات اثرندن خالی اولمق معناسنه در
یقال اجرهدّت الارض اذا لم یوجد فیها نبت وبل بغایت قحط وصعوبت اوزره اولمق معناسنه در یقال اجرهدّت
السنة اذا اشتدّت وصعبت ای غلب علیها القحط الجرهدة دحرجه وزننده یوریمکده پك سرعت ایلمك
معناسنه در شارحك بیانی اوزره مصدردر مجرهد سرعتله یورر اولان رونده یه دینور وجرهده بیوك صودستیسنه
دینور جرّه معناسنه وجرهدّه دخی لغتدر مرزبّه وزننده الجرهد جعفر وزننده والجرهد سنبل وزننده
نشاطلو جست وچابك رونده یه دینور وجرهد بن خویلد اصحابدندر الجسد جیمك وسینك فتحیله انسانك
وجنّ وملائکه نك جسم وبدننه دینور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جسد جسمدن اخص در ذوی العقوله
مخصوصدر لکن جسم ابعاد ثلثه یی مشتمل اولمغله سائر حیوان وجماداته اطلاق اولنور پس سائره اطلاقی
تشبیه وجهیله اولور وجسد لون صاحبی اولانه وجسم صووهوا کبی لونی اولمیانه اطلاق اولنور بو جهتله دم
وزعفرانه اطلاق ایلدیلر انتهی وجسد زعفرانه دینور وبنی اسرائیلك بوزاغیسنه اطلاق اولنور که سامری حلیاتدن
دوزوب جبریل امین حضرتلرینك آتی ایاغی آلتندن الدیغی طپراق برکتیله مظهر حیات اولوب واکا عبادت
ایلدیلر کما قال تعالی فاخرج لهم عجلا جسدا له خوار پس جسد کلمه سی بدل اولور بعضلر ذا جسد ایله
تأویل ایلدیلر وجسد قوریمش قانه اطلاق اولنور ومصدر اولور برنسنه یه قان یاپشمق معناسنه در یقال
جسد الدم به جسدا من الباب الرابع اذا لصق به الجساد کتاب وزننده بودخی زعفرانه دینور الجسد کتف
وزننده والجاسد والجسید امیر وزننده بونلرده قوریمش قانه دینور المجسد مکرم وزننده والمجسد معظم
وزننده زعفرانله بویانمش نسنه یه دینور یقال ثوب مجسد ومجسد ای مصبوغ بالزعفران ومجسد معظم وزننده
شول آوازه یه اطلاق اولنور که نغمات لطیفه وترنمات محسنه اوزره نقش وترکیب اولنمش اوله کویا که نغمات
رنکینله تجسید اولنمشدر یقال صوت مجسد ای مرقوم علی نغمات ومحسنة المجسد منبر وزننده جبلاق بدنه
مماس وملتصق اولان لباسه دینور کوملك وازار کبی الجساد غراب وزننده بروجع اسمیدر که انسانك بطننه
عارض اولور شارحك بیاننه کوره یورك صیرندیسی اوله جقدر جسدآء صحرآء وزننده بطن جلذانده برموضع
آدیدر ذو المجاسد میمك فتحیله عامر بن جشمك لقبیدر ابتدا ثیابنی زعفرانله صبغ ایدن اولدر الجلسد جوهری
بو کلمه یی کرچه بوراده ذکر ایلدی لکن سدید وموجّه دکلدر لامی اصلیه در الجضد جیمك فتحی وضاد
معجمه نك سکونیله جلد معناسنه در که جست وبهادر آدمه دینور اصلی جلد ایدی عربلر لامی ضاده ابدال
ایدرلر یقال رجل جضد ای جلد الجعد رعد وزننده قیورجق صاچه وصقاله دینور سبط مقابلیدر علی قول
قصه اولاننه دینور یقال شعر جعد وهو خلاف السبط او القصیر منه وجعد قیورجق صاچلی کشی یه وصف
اولور مؤنثنده جعده دینور یقال رجل جعد وامرأة جعدة اذا کان فی شعره جعودة وجعد نمناك طبراغه اطلاق
اولنور لینتی سببیله متراکم اولمق ملاحظه سیله در یقال ثری جعد ای ند وپك قویی وغلیظ اولان چوربا وبولامج
مقوله سی طعامه اطلاق اولنور یقال حیس جعد ای غلیظ وحیس خرمایی ویاغی وکشکی خلطله مرتب اولور
برطعام آدیدر وجعد کریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جعد ای کریم اساسك بیاننه کوره عربلر
جعودت شعر ایله موصوف اولمغله عربیتندن کنایه ایدرلر وجعد وجعد الیدین بخیل شخصه ده اطلاق اولنور
یقال رجل جعد کریم ورجل جعد وجعد الیدین ای بخیل وفرومایه ولئیم الحسب اولان کمسیه جعد القفا
اطلاق اولنور میدان مکارمده سرفراز اولمدیغیچون یقال فلان جعد القفا ای لئیم الحسب وپرمقلری قصیر اولانه
جعد الاصابع اطلاق اولنور وجعد سو بو اولمیوب دورك اولان یوزه ویکاغه وصف اولور یقال خدّ جعد ای غیر اسیل
وجعد تویی پك چوق اولان دوه یه اطلاق اولنور یقال بعیر جعد ای کثیر الوبر واغرنده قات قات کیوك یغلمش
دوه یه جعد اللغام اطلاق اولنور یقال بعیر جعد اللغام ای متراکم الزبد ومغول وچینی یوزلری کبی دکرمی

وبی ملاحت اولان یوزه وصف اولور یقال وجه جعد ای مستدیر قلیل الملح وجعد اسامیٔ رجالدندر الجعودة
ضمتینله والجعادة سعاده وزننده صاچ قیورجق اولمق معناسنه در یقال جعد الشعر جعودة وجعادة
من الباب الخامس ضد سبط التجعد تفعل وزننده صاچ قیورجقلنمق معناسنه در یقال تجعد الشعر اذا صار
جعدا و بورشوب بورتلمق معناسنه مستعملدر یقال تجعد الشیٔ والرجل اذا تقبض التجعید تفعیل وزننده
صاچی قیورجق ایلمك معناسنه در یقال جعد شعره اذا جعله جعدا المجعد معظم وزننده پك قویی
اولان چوربا مقوله سنه اطلاق اولنور جعد کبی یقال حبس مجعد ای غلیظ ابو جعده وابو جعاده ثمامه وزننده
سباعدن قوردك کنیه سیدر بنو جعده برجماعتدر شاعر مشهور نابغة الجعدی آنلردندر الجعدة وعده وزننده
دیشی قوزی یه دینور رخل معناسنه الجعادید صنادید وزننده برصاری وغلیظ وقوری نسنه در که بعینه
بنیر کبی رطوبتلو ورخاوتلو اولور هنوز طوغورمش طوارك ممه سندن آغوز چقمزدن اقدمجه اول ظهور ایدر جعید
زبیر وزننده اسماء رجالدندر الجلد جیمك کسریله والجلد فتحتینله هر حیوانك دریسنه دینور مسك معناسنه
جمعی اجلاد وجلود کلور وجلد انسانك آلت تناسلنه اطلاق اولنور کنایه وجهیله وبه فسر قوله تعالی وقالوا
لجلودهم لم شهدتم علینا الایة ای لفروجهم الاجلاد جلدك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلر اجلاد الانسان
وتجالید الانسان دیرلر آدمك وجودینك جماعت شخصنی وجسمنی یعنی مجموع اعضاسنی اراده ایدرلر یقال
ما اشبه اجلاد فلان او تجالیده باجلاد ابیه او تجالیده واجلاد جلیدك دخی جمعیدر کما سیذکر المجلد معظم
وزننده شول کیمکه دینور که بالکلیه اتی زائل اولوب همان اوزرنده بردری قالمش اوله یقال عظم مجلد اذا لم یبق
علیه الا الجلد ومجلد کیلی یاخود وزنی معلوم برمقدار معین حمل یعنی یوکه دینور که ارقه ده یاخود دابه یه تحمیل
اولنور یعنی بین العرب مکیل وموزوندن برمقداره دینور که بینلرنده معلومدر شارحك بیانی اوزره التیوز رطل مقداریدر
ومجلد ضربدن قطعا باك و پرواسی اولمیان آته اطلاق اولنور یقال فرس مجلد اذا کان لا یفزع من الضرب
التجلید تفعیل وزننده بوغازلنمش دوه نك دریسنی یوزوب چقرمق معناسنه در و بوخصا ئصدندر و بناسی
سلب ایچوندر یقال جلد الجزور اذا نزع جلده الجلد جیمك فتحی ولامك سکونیله قامچی ایله اورمق معناسنه در
یقال جلده جلدا من الباب الثانی اذا ضربه بالسوط و برکسه نك دریسنه طوقنمق یا اورمق معناسنه در
یقال جلده اذا اصاب جلده اصل معنا یودر بعده بوندن مجلد تصریف ایلدیلر که اسم آلتدر قامچی یه اطلاق
ایلدیلر بعده قامچی ایله اورمق معناسنی بوندن تفریع ایلدیلر وجلد برآدمی برخصوصه جبر واکراه ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال جلده علی الامر اذا اکرهه وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جلد جاریته
اذا جامعها ویلان صوقق معناسنه مستعملدر یقال جلدته الحیة اذا لدغت وجلد وصف اولور یاوز وقوی
وبهادر آدمه دینور جلید کبی شارح دیر که اصل جلد مصدردر آدمك دریسی قوت اکتساب ایلمك معناسنه بعده
مبالغة وصف ایدوب وآندن جلادت تصرف ایلدیلر وجلد یره دوشمك معناسنه در که ضربك لازمه سیدر یقال جلد به
علی بناء المجهول اذا سقط الی الارض الجلد فتحتینله جلد لفظنده لغتدر که ذکر اولندی وجلد هلاك اولمش دوه
یاوریسنك یوزلمش دریسنه دینور که ایچنی تمام دیدکلری اوتلق قتغیله طولدروب بعینه یاوری شکلنه کیرمکله
اناسنه عرض ایدرلر آنی کندی یاوریسی اولمق تخییلیله سائر دوه نك یاوریسنه حنین ایدوب وسودنی چکمز اولور
علی قول جلد مرد اولمش یاورینك ینه شول دریسنه دینور که سائر یاوری یه کیدروب اول یاوریسی هلاك اولان
ناقه یه عرض ایدرلر آنی استشمامله کندی یاوریسی قیاس ایدوب اکا یاقیلور وجلد طپراغی پك وصرتی دوز وهموار
اولان ارضه دینور وشول قیونه دینور که هر طوغوردقجه قوزیسی هلاك اولور اوله وایچلرنده کوچکلری اولمیان
بیوك دوه سوریسنه دینور واولاد والبانی اولمیان قیون وکچی یه ودوه یه دینور وجلد شدت وزور وقوت معناسنه
اسم اولور و بو معناده مصدر اولور کما سیذکر کذلك مصدر اولور برقراغیلی اولمق معناسنه یقال جلدت الارض جلدا
من الباب الرابع اذا اصابها الجلید الجلادة کرامه وزننده والجلودة جیمك ضمیله والجلد فتحتینله والمجلود
مجلوف ومعقول کبی مصدر اوله رق جست ودلیر وبهادر اولمق معناسنه در یقال جلد الرجل جلادة وجلودة
وجلدا ومجلودا من الباب الخامس اذا کان ذا شدة وقوة الجلد سعد وزننده والجلید امیر وزننده آندن
وصفلردر اول تسمیه بالمصدردر ثانینك جمعی اجلاد کلور وجلداء کلور کرماء کبی وجلاد کلور کبار کبی التجلد
تفعل وزننده فی ذاته جلادتی یوغیکن تکلفله جلادت کوستورمك معناسنه در یقال تجلد فلان اذا تکلف الجلد
الجلاد کتاب وزننده صلب وکبیر خرما اغاجلرینه دینور و پك سودلو ناقه لره دینور علی قول سودلری ودوللری

اولمیان

اولمیانلرینه دینور شارحك بیاننه کوره مفردی جلده در بلده وزننده الجلدة فتحاتله بودخی طپراغی پك وصرتی
دوز یره ودائما یاوریسی هلاك اولان قیونه دینور المجالید محاریب وزننده بودخی سودی فراوان اولان دوه لره
دینور مجلاد مفردیدر المجلد منبر وزننده شول دری پارچه سنه دینور که نوحه کار قاریلر آنکله چهره لرینه اوره رق
افغان ایدرلر جمعی مجالید کلور ظاهرا غیر قیاس اوزره المجالدة مفاعلة وزننده آلت حربله اورشمق معناسنه در
یقال جالدوا بالسیوف اذا تضاربوا الجلید امیر وزننده جست وبهادره دینور که ذکر اولندی وجلید قراغی
تعبیر اولنان رطوبته دینور که رطب هوالرده یره ساقط اولور فارسیده شبنم دینور الاجلاد همزه نك کسریله یر
قراغیلی اولمق معناسنه در یقال اجلدت الارض اذا اصابها الجلید وقراغی یه طوتلمق معناسنه در یقال اجلدوا
علی بناء المجهول اذا اصابهم الجلید و برکسه یی برشیئه مضطر وناچار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجلده الیه
اذا الجأه واحوجه المجالد اسم فاعل بنیه سیله محدثیندن ابو سعید مجالد بن سعید بن عمیر الهمدانی الکوفی در که
اتباع تابعیندندر امام شافعی آنك حقنده کان مجالد یجلد بیوردیلر بوراده یجلد مجهول اوزره یکذب معناسنه در که
یرمی بالکذب دیمکدر اورمق معناسندن مستعاردر یاخود ضرب وتعزیرك ملزومی اولان ظن یاخود تهمت معناسنه
مستعملدر حتی اساسده فلان لیجلد بخیر ای یظن به عنوانیله مرسومدر الاجتلاد افتعال وزننده قابده اولان صویك
مجموعنی ایچمك معناسنه در کویا که دریسنی بیله ترك ایلمامکدر یقال اجتلد ما فی الاناء اذا شربه کله جلدان
وجلداء جیملرك کسریله جداء وجدان معناسنه در یعنی حجازده بربارز موضع اسملریدر جداء وجدان کبی اکا
جلدان وجلداء دخی دیرلر ومنه المثل * صرحت بجلدان وجلداء * کما ذکر فی جدان بنو جلد سعد وزننده
برجماعتدر جلود قبول وزننده اندلسده برقریه در حفص بن عاصم الجلودی اورادندر اما صحیح مسلم رواتندن
احمد بن محمد بن عیسی الجلودی النیسابوری جیمك ضمیله در جوهری وهمنه مبنی ولا تقل بالضم قولیله نهی
ایلمشدر شارح دیر که نیسابورده سکة الجلود نام محله یه منسوبدر المجلد محدث وزننده کتاب جلدلین استاده دینور
الجلندی حبنطی وزننده والجلندد دالله فاجر وزنا کار کسیه دینور بونی عاجز ایله تفسیر ایدنلر تصحیف
ایلمشلردر المجلندی مغرندی وزننده بغایت صلب ومتین انسان وحیوانه دینور جلنداء جیمك ضمی ولامك
فتحی ومد ایله سلفده عمان اولکه سنك شاهی اسمیدر الف مقصور اوله رق لام مضمومه ایله ده زبانزددر جوهری وهمنه
مبنی الفك قصری ولامك فتحیله تقیید ایلمشدر نته که اعشی دیمشدر * وجلنداء فی عمان مقیما * ثم قیسا فی حضرموت
المنیف * جلد سعد وزننده وجلید زبیر وزننده وجلده جیمك کسریله ومجالد اسماء رجالدندر
وعبد الله بن محمد بن ابی الجلید که امیر وزننده در محدثیندندر الجلبدة عربده وزننده آت کروهنك کورلتولرینه
وهنکامه لرینه دینور تقول سمعت جلبدة الخیل ای اصواتها الجلخمد سفرجل وزننده غلیظ نسنه یه دینور یقال
شیٔ ورجل جلخمد ای غلیظ المجلخد خای معجمه ایله مسبطر وزننده آرقه سی اوزره اوزانوب یتان کسنه یه دینور
یقال رجل مجلخد ای مستلق پس اجلخداد آرقه اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه در الجلخدی حبنطی وزننده اصلا
برایشه یرامین بی خیر ومنفعت شخصه دینور یقال رجل جلخدی ای لا غناء عنده یعنی لا خیر ولا نفع فیه جلسد
جعفر وزننده والجلسد معرف اوله رق برصنم آدیدر الجلعد جعفر وزننده صلب وشدید اولان انسان
وحیوانه دینور ویردن یاپمه اشکه دینور وقوجه قاری یه دینور وقبس بلادنده برموضع آدیدر الجلعدة دحرجه
وزننده سرعتله قاچوب کتمك معناسنه در یقال جلعد الرجل اذا اسرع فی الهرب و برکسه یی یقوب یره اوزاتمق
معناسنه در تقول جلعدت فلانا ای صرعته ومددته صریعا الاجلعداد اسبطرار وزننده یره چالنمغله اوزانوب
یاتمق معناسنه در یقال اجلعد الرجل اذا امتد صریعا الجلاعد علابط وزننده یاوز وتوانا اولان ارکك دوه یه
دینور جمعی جلاعد کلور جیمك فتحیله الجلفدة فایله جلبده وزننده منفعتی اولمیان بیهوده شماطه وغریو وجلبه یه
دینور یقال لیس فیه الا جلفدة ای الجلبة التی لا غناء فیها الجلمد جعفر وزننده قیایه دینور صخر معناسنه و یاوز
وشدید آدمه دینور هایله جلمده دخی دینور یقال رجل جلمد وجلمدة ای شدید وصغره دینور بقره معناسنه
وضخامتلو دوه سوریسنه یاخود قوجه اولنلرینه دینور و یوز رأسدن متجاوز اولان برسوری قیونه دینور الجلمود
عنقود وزننده بودخی قیایه وایری یاخود یاشلو اولان برسوری دوه یه دینور الجلمد زبرج وزننده اتان الضحل
معناسنه در که آزجه صو ایچره تومولوب چقمش قیایه دینور الجلمدة هایله طاشلق یره دینور یقال ارض جلمدة
ای حجرة الجلامید جلمودك جمعیدر که قیالره دینور وعربلر فلان اوزره فلان ثقلتنی طرح ایلدی دیجك یرده
القی علیه جلامیده دیرلر ذات الجلامید برموضع آدیدر الجمد حمد وزننده والجمود قعود وزننده طوتمق

فیه ما فیه فلیراجع الی الاصل
سعد

معناسنه‌در يقال جمد الماء وكلّ سائل وجمد جمدا وجمودا من الباب الاول والخامس ضدّ ذاب وجمد وصف
اولور كه طوكن شيئه دينور مبالغة تسميه بالمصدردر وجمد وجمود بخيل اولمق معناسنه مستعملدر كه خير واحسانى
جارى اولمز يقال جمد الرجل وجمد جمدا وجمودا اذا بخل وجمد كسمك معناسنه مستعملدر فى الاصل طوكدرمق معناسنه
اولمغله جريانى قطع معناسندن متصوردر يقال جمد الشئ اذا قطعه وواجب ولازم ومستقر اولمق معناسنه مستعملدر
طوكمق معناسندن مأخوذدر تقول جمد حقى على فلان اى وجب الجامد جموددن اسم فاعلدر يقال ماء جامد وجمد
وعربلر آلتون وكومش مقوله سى ماله كه صامت دخى ديرلر جامد اطلاق ايدرلر نته كه ناطقه كه حيوان مقوله سى
مالدر ذائب اطلاق ايدرلر يقال لك جامد هذا المال وذائبه اى صامته وناطقه وسعيد بن ابى سعد الجامدىّ زاهد
مشهوردر وحديثده روايتى دخى واردر التجميد تفعيل وزننده برنسنه طوكمق ايسته مك يعنى طوكمق اوزره
اولمق معناسنه‌در يقال جمد الماء اذا حاول ان يجمد الجمد فتحتينله قاره اطلاق اولنور ثلج كبى وجامد لفظندن جمع
اولور خدم وخادم كبى وجمد طوكمش صويه دينور كه بوز تعبير اولنور ويو كسكجه يره اطلاق اولنور جمعى اجماد
وجماد كلور جيمك كسريله وجمد ابن معدى كرب دركه كنده قبيله سى ملوكندندر وجمد بغداد قضاسنده برقريه
آديدر الجماد سحاب وزننده قوراق يره اطلاق اولنور كه اصلا يغمور طوقنمامش اوله وقوراق سنه‌يه دينور كه آنده
اصلا يغمور ياغمامش اوله مؤلفك الارض والسنة لم يصبها مطر قولنده لم يصبها قولى ايكيسنك قيديدر اساسده
وسنة جماد وارض جماد لا حيا فيها اى لا مطر عنوانيله مرسومدر وجماد كندو كاهل ناقه‌يه اطلاق اولنور وبو حصان كبى
مؤنث وصفى فعالدر وجماد سودسز ناقه‌يه اطلاق اولنور يقال ناقة جماد اى لا لبن فيها وبرنوع ثوب اسميدر بونده
جيمك كسريله ده زبانزددر وعربلر بخيل كسيه جماد الكف اطلاق ايدرلر يقال فلان جماد الكف اى بخيل جماد
قطام وزننده بخيل شخصى ذمّ وقدح معرضنده ايراد اولنور وبو مصدردن معدول فعل امردر جامد الحال
اولمقدن خالى اولمسون ديمكدن قال فى الاساس جمادله دعاء على البخيل بجمود الحال ونقيضه حمادله جمادى
حبارى وزننده شهور عربيه اسملرندندر كه ايكى آيدر برى جمادى الاولى برى جمادى الآخره‌در وبو معرفه
ومؤنثدر كه غير منصرفدر جمعى جماديات كلور قبل الاسلام جمادى الاولى‌يه جمادى خمسه ديرلر ايدى محرّمدن
بشنجى آى اولمق حسبيله وجمادى الآخره‌يه جمادى سته ديرلر ايدى وقت اسلامده اولى وآخره‌يه تبديل اولندى
مترجم ديركه تأنيثى عين اعتباريله در سلفده شهور اثنا عشرك بر راسملرى وار ايدى نته كه جمادى الاولى حنين
وآخره ربّى ايله مسما ايدى وسائرلرى دخى محللرنده مرسومدر مؤتمر وناحل وولصان كبى دفعهٔ ثانيه‌ده اسامئ
شهور وضعنى مراد ايلملريله اول هنكامده امساك سماء سببيله انجماد عيون وقوعنما اولمغله شهرين مذكورينه
جمادى اطلاق ايلديلر آندنصكره جريان انهار وسائر اسباب تعظيمله عندلرنده معظم وعالى مقدار اولمق حسبيله
رجب ديديلر وتشعب قبائل ياخود اشعاب عود وقوعنه مبنى شعبان وشدّت حرارت زماننده رمضان ديديلر
وشول اذناب ناقه ياخود كوج وقتنه تصادف ايلمكله شوّال وترك رحلت وفراغ محاربه ايامنه ذوالقعده وزيارة كعبهٔ
معظمه هنكامنه ذوالحجه وترك وتحريم غارت ايامنه محرّم وضعف اركان وصفرت وجوه والوان ياخود برى برنى
غارتله ديارلرنى صفر وخالى قويدقلرى وقته صفر وبهار وقتنه ربيع وتثنيه‌سنده ربيعان ديديلر وجمادى
علميت وتانيثله غير منصرفدر اوّلده اولى وثانيده آخره ايله متصف اولور متقدمه ومتأخره معناسه‌در ثانيده اخرى
ديمديكى واحده معناسنه اولمغله متقدمه ومتاخره‌يه شامل اولمغين التباسى مشتمل اولور ومعلوم اوله كه رمضان
اسماء حسناى الهيه‌دن اولديغنى بعض محققين ثبت ايلديلر كما فى جواهر التفسير وفى الحديث لا تقولوا رمضان
ولكن انسبوه كما نسبه الله وفى الفتوحات لا تقولوا رمضان فان رمضان من اسماء الله تعالى پس اضافت شهر ايله
شهر رمضان تعبيرى بو نكته‌يه مبنى‌در وربيع آيلرينه دخى شهر مضاف اولور كه موسم بهار معناسنه اولان ربيعدن
امتيازه مبنى‌در پس محرم صفر شهر ربيع الاوّل وشهر ربيع الاخر ورجب وشعبان وشهر رمضان ديه‌رك تعداد
اولنور انتهى وجمادى ياشسز كوزه وصف اولور كه صاحبنك قسوة قلبندن ياشدّت حزنندن نشئت ايدر يقال
عين جمادى وظلمت العين جمادى اى جامدة لا تدمع الجمود صبور وزننده بو دخى معناى مزبورده وصف اولور
يقال عين جمود ورجل جامد العين اى قليل الدمع كناية عن قسوة القلب الجمد جيمك ضمى وضمتينله يو كسكجه
ارضه اطلاق اولنور اجمد احمد وزننده ابن عجيان دركه اصحابندندر الجوامد اراضى بينلرنده اولان حدلره
وسنور وفاصله‌لره اطلاق اولنور مفردى جامده‌در جمد حمد وزننده اسمادندر جمد الكندىّ اصحابندندر
جماد كتاب وزننده برمحدثدر جمد عنق وزننده نجد ترابنده برجبل آديدر جمدان عثمان وزننده مكه يولنده

مطلب

ينبع ايله عيص بيننده برطاغ آديدر وباديه‌ده امج نام موضعله ثنيهٔ غزال بيننده بر وادى آديدر الجماد كتان وزننده
كسيجى قلجه دينور قطع معناسندندر يقال سيف جماد اى صارم الاجماد همزه‌نك كسريله طوكدرمق
معناسنه‌در بو مناسبتله الزام وايجاب معناسنده مستعملدر نته كه ثلاثيسى لزوم ووجوب معناسنه مستعملدر
تقول اجمدت حقى عليه اى اوجبته والزمته المجمد محسن وزننده پك بخيل وممسك شخصه دينور يقال رجل
مجمد اى بخيل متشدّد يعنى المبالغ فى البخل وقمار او بوننده امين على قول قوم بينلرنده امين ومعتمد اولان كمسنه‌يه دينور
وجمادى آينه داخل اولمش كمسنه‌يه دينور وبى خير ومنفعت اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل مجمد اى قليل النفع
بوراده قلت عدمدن كنايه‌در المجامد مجاور وزننده خانه سى بتشك قومشويه اطلاق اولنور ايكيسيده دائما
برى برى جوارنده كويا كه منجمد اولوب برقرار اولورلر تقول هو مجامدى اى جارى بيت بيت الجمعدة جيمك
وعينك فتحيله بر يرده بركمش طاش كومه سنه دينور ياخود بو ابن عباددن تصحيفدر يعنى ابن عباد محيط نام كتابنده
بونى آنكله تفسير ايلدى لكن جمعره‌دن تصحيف ايتمشدر الجند جيمك ضميله عسكره وبر آدمك اعوان وانصارينه
دينور كه حزب وجيش كبى اسم جمعدر جمعى جنود كلور مؤلفك بصائرده بيانه كوره جند فتحتينله ارض غليظه‌يه
موضوع اولمغله آندن اخذ ايله غلظت اعتبارينه مبنى عسكره واتباع واعوانه جند اطلاق ايلديلر جيمك ضميله
انتهى وجند شهر ومدينه‌يه اطلاق اولنور وخلقدن على حدة يعنى بشقه بشقه صنفه اطلاق اولنور
يقال هذا جند قد اقبل وهؤلاء جند قد اقبلوا نته كه امت لفظى دخى بو كونه‌در كه مجموعه وبر صنفدن اولان
رجل واحده اطلاق اولنور وفى المثل * انّ لله جنودا منها العسل * شارح ديركه اشتر نخعى رضى الله عنه كه شجعان
اصحابدن وامير المؤمنين علىّ المرتضى كرّم الله وجهه طرفندن اولوب صفين وقعه سنده شاميلرى بغايت
تضييق وشيرازهٔ جمعيتلرنى تمزيق درجه سنه كلمشيدى ناكهان عسل زهرناك تناول ايلمكله وفات ايتمكين
معاويه جنابلرى حقنده بو مثلى ايراد ايلدى الجند فتحتينله طپراغى غليظ يره دينور وبرنوع طاشلره دينور كه
رخاوتده چاموره شبيه اولور وجند يمنده بر بلده آديدر وجند بن شهران معافر قبيله سندن بر بطن‌در وعلىّ بن
جند محدثيندندر جند نجم وزننده نهر سيحون اوزرنده بر بلده‌در جنده عمده وزننده وجناد كتان
وزننده اسمادندر خلاد بن جنده وهيثم بن جناد محدثلردر جناده ثمامه وزننده برنيچه اصحاب كرام اسملريدر
جنيد زبير وزننده اسماء والقابندندر جنيد بن عبد الرحمن وبرادرى حميد اصحابندندر وجنيد سلطان
طائفهٔ صوفيه اولان ابو القاسم سعيد بن عبيد حضرتلرينك لقبيدر اجنادين تثنيه بنيه شيله دمشق
ناحيه‌سنده برموضعدر جنديسابور موضع آخردر كه اهواز ولايتندندر الجيد كيس وزننده ايو وبهتر شيئه دينور كه
كوتو وكمتر مقابليدر يقال شئ جيد ضدّ ردىّ جمعى جياد وجيادات كلور كه بو جمع الجمع‌در وجيائد كلور
فارسيده نيكو دينور مصباحك بيانه كوره عند البصريين بونك اصلى جويد ايدى شريف وزننده وعند
الكوفيين جيود ايدى الجودة جيمك ضميله والجودة جيمك فتحيله برنسنه ايو اولمق معناسنه‌در يقال جاد الشئ
يجود جودة وجودة اذا صار جيدا وبر آدم ايو ايش ايشلمك معناسنه‌در قول وفعله شاملدر يقال جاد فلان اذا اتى
بالجيد وآت اشكنى كوزل ودپرنشى خوش وسكرتمسى اعلا اولمق معناسنه‌در يقال جاد الفرس جودة وجودة
اذا صار جوادا كما سيذكر وجوده جيمك فتحيله صوصه‌مق على قول صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمق
معناسنه‌در يقال جيد الرجل يجاد على بناء المجهول جودة اذا عطش او اشرف على الهلاك اساسك بيانه
كوره عطشه‌يه جوده اطلاقى تفأله مبنى‌در مهلكه‌يه مفازه اطلاقى كبى وجوده امزغنمق معناسنه‌در يقال جاد
الرجل اذا نعس وبركسه‌يه شوق وآرزو ايله منجذب ومنساق اولمق معناسنه مستعملدر عطش معناسندن مأخوذدر
تقول انى لاجاد اليك اى اشتاق واساق اساسده انى لاجاد الى لقائك وانه ليجاد الى فلانة اى يشتاق اليها كما تقول
يظمأ پس مؤلف تشويش اوزره ثبت ايلمشدر وجوده ضمله يمنده بر وادى اسميدر الاجاده ارادة وزننده
والاجواد اصلى اوزره برنسنه‌يى يابر ايشى ايو قلمق وايو كورمك معناسنه‌در يقال اجاد فلان الشئ واجوده
اذا جعله جيدا وبر ايو ايش ايشلمك يابر ايو نسنه پيدا قلمق معناسنه‌در يقال اجاد فلان اذا اتى بالجيد وجود وكرم
جهتيله بركسه‌يه نسنه ويرمك معناسنه‌در يقال اجاده درهما اى اعطاه اياه وآت جواد اولمق معناسنه‌در يقال
اجود الفرس اجوادا على الاصل اذا صار جوادا وفرس جواد صاحبى اولمق معناسنه‌در يقال اجاد فلان واجود
اذا صار ذا جواد وبر كوزل ويرار يغموره مظهر اولمق معناسنه‌در يقال اجيدت الارض على المجهول اذا اصابها
مطر جود وجواد وسخى ولد حاصل ايلمك معناسنه‌در يقال اجاد فلان بالولد اذا ولده جوادا وايو وراتج اقچه ويرمك

معناسنه در يقال اجاده النقد اذا اعطاه جيادا المجواد مفتاح وزننده دائما برايشى ايو ايدر اولان كسيه دينور
يقال صايغ مجواد اى مجيد وخوش آينده ومتين ورنكين شعر نظم ايدن شاعره ده وصف اولور يقال شاعر مجواد
اى مجيد الاستجاده برنسنه يى ايو بولمق ياخود ايو نسنه طلب ايتمك معناسنه در يقال استجاد الشئ اذا وجده
اوطلبه جيد او برآدمدن جود وكرم ايستمك معناسنه در يقال استجاده اى طلب جوده فاجاده وفرس جواد طلب
ايلمك معناسنه در يقال استجاد الفرس اذا طلبه جوادا الجواد سحاب وزننده صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور
مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل جواد اى سخى وامرأة جواد اى سخية جمعى اجواد واجاود كلور وجود كلور
جيمك ضميله قذل وقذال كبى وجوده كلور هايله وجواد اشكنى ودپرنشى كوزل صوى ويوكرك آته اطلاق اولنور
جمعى جياد كلور يقال فرس جواد اى بين الجودة رابع الجود جيمك ضميله جوانمردلك ايلمك معناسنه در يقال
جاد الرجل جودا اذا تكرم وجود آجلغه اطلاق اولنور ذكر اولنان عطشه كبى تفأل قبيلندندر وجود برقلعه
آديدر التجويد تفعيل وزننده آت جواد اولمق معناسنه در يقال جود الفرس اذا صار جوادا شارح ديركه تجويد
برنسنه يى كوزل ايلمك وخوشجه ياپمق معناسنه ده كلور مثلا تجويد حروف حرفلرك هر برنى مخرجلرندن صفتلريله
ادا ايلمكدن عبارتدر انتهى الجود جيمك فتحيله چوق يغموره على قول فوقنده يغمور اولميان يعنى عادتا آندن زياده
ياغماز اولان يغمورلره دينور بوراده جود جائدك جمعيدر صحب وصاحب كبى وكاه اولور كه جود سحابه وصف اولور
تقول هاجت سماء جود وتثنيه سيله ده ايراد اولنور يقال مطرتان جودان وتقول مطرنا مطرتين جودين پس بونلرده
جمعيت قطرات اعتباريله در وجود وجؤود قعود وزننده كوزپك چوق ياش دوكمك معناسنه در يقال جادت العين
جودا وجؤودا اذا اكثر دمعها وجان ويرمك اوزره اولمق معناسنه در يقال جاد بنفسه اذا قارب ان يقضى وبرآدمه عشق
ومحبت غالب اولمق معناسنه در يقال جاده الهوى اذا شاقه وغلبه وبرآدم برآخر آدمه جود وكرم بابنده غالب
اولمق معناسنه در يقال جاد فلان فلانا اذا غلبه بالجود المجودة مقوله وزننده ايو ونافع يغمور ياغمش يره دينور
يقال جيدت الارض واجيدت فهى مجودة التجاويد ايو ونافع يغمورلره دينور كه شدتى وضررى وفورتنه سى
اولميه واشبو تجاويدك مفردى يوقدر تعاشيب كبى المجيد مبين وزننده ذكر اولنان جود وجؤود كلمه سندن اسم
فاعل مزيددر موت حاضر معناسنه در يقال حتف مجيد اى حاضر كذلك ايو ايتمك معناسنه اولان اجاده دن دخى
اسم فاعلدر يقال شاعر مجيد الجواد غراب وزننده اسمدر صوسزلغه ياخود پك شديد اولان صوسزلغه دينور
مصدرى ذكر اولندى يقال اخذه الجواد اى العطش اوشدته وامزغنمغه دينور نعاس معناسنه المجود مقول
وزننده پك صوصه مش ياخود صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمش انسان وحيوانه دينور يقال جيد الرجل يجاد
فهو مجود اى عطش اواشرف على الهلاك كما ذكر الجودى جيمك ضميله جزيرهٔ ابن عمرده موصل قربنده
برطاغدر كه طوفانده سفينهٔ نوح عليه السلام اكا يناشوب اوراده مستقر اولدى واجأ نام جبل يانده برطاغك دخى
اسميدر ابو الجودى تابعيندن برذاتدر اسمى غير معروفدر وشعبة بن حجاجك شيخى اولان حارث بن عميرك كنيه سيدر
الجادى زعفران اسميدر التجاود تفاعل وزننده بحث وجدال ايدنلر قلقيسنك دليل وبرهانى اجود
واصلحدر ديو هر برى نظر ودقت ايلمك معناسنه در يقال تجاود القوم اذا نظروا ايهم اجود حجة الجودياء
جيمك ضمى ومد ايله كليمه دينور الجيد جيمك كسريله يائى اولمغله عنقريب ذكر اولنور بجوده باى موحده نك
فتحيله تميم ديارنده برموضعدر جو جواده جيملرك فتحيله طى قبيله سى ديارنده برموضعدر ابجاد بمعنى عبث
وباطله اطلاق اولنور كويا كه حروف مقطعاتدن معنا ومفهوم مستفاد اولمديغنه مبنى در يقال وقع القوم فى ابجاد اى
فى باطل الجهد جيمك فتحى وضمى وهانك سكونيله تاب وطاقت معناسنه در يقال افرغ جهده وجهده اى طاقته
ورنج ومشقت معناسنه در يقال اصابه منه جهد اى مشقة وجهد غايت ونهايت معناسنه مستعملدر طاقت
معناسندن مأخوذدر ومنه يقال اجهد جهدك اى ابلغ غايتك يعنى غايت مقدوركى صرف ايدوب چالشه بيلديكك
قدر چالش مصباحك بيانه كوره غايت معناسنه اولان جهد انجق فتحله در وجهد مصدر اولور چالشمق معناسنه
يقال جهد فى الامر جهدا من الباب الثالث اذا جد وبرآدمى ياداته يى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در
يقال جهد دابته اذا بلغ جهدها وبركسه يى امتحان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جهد يزيد اذا امتحنه
ومرض مريضى زبون ومهزول قلمق معناسنه مستعملدر يقال جهد المرض فلانا اذا هزله وسودك
بالجمله ياغنى اخراج ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جهد اللبن اذا اخرج زبده كله وطعامه اشتها ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام اذا اشتهاه وطعامى چوغه كتمك معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام

اذا اكثر من اكله وقوله تعالى واقسموا بالله جهد ايمانهم اى بالغوا فى اليمين واجتهدوا جهد البلاء جيمك فتحيله كه
كان النبى عليه السلام يتعوذ بالله من جهد البلاء ودرك الشقاء وشماتة الاعداء حديثنده وارد در مراد اول حالت
شديده در كه اكا مبتلا اولان كسه موتى اكا ترجيح واختيار ايدر ياخود فقر وفاقه ايچره كثرت عيالدن عبارتدر
الاجتهاد افتعال وزننده چالشوب صرف مقدور ايلمك معناسنه در يقال اجتهد فى الامر اذا جد وبذل الوسع
الاجهاد همزه نك كسريله بو دخى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال اجهد دابته اذا بلغ جهدها
وطعامه اشتها ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجهد الطعام اذا اشتهاه وصاح وصقاله قيرچايك يوريوب چوغالمق
معناسنه مستعملدر يقال اجهد الشيب اذا كثر واسرع وبربارز وظاهر اولمق معناسنه در يقال اجهدت الارض
اذا برزت وبرنسنه عيان وآشكار اولمق معناسنه مستعملدر كه جد وجهدك لازميدر يقال اجهد الحق اذا ظهر
ووضح وبرخصوصده حزم واحتياط ايلمك معناسنه در كه مبالغهٔ فكرك لازميدر يقال اجهد فى الامر اذا احتاط
وبرنسنه آخر نسنه يه قارشمق معناسنه در كه تفريق متعبدر يقال اجهد الشئ اذا اختلط يعنى بغيره وبركسه مالنى
طاغيدوب افنا ايلمك معناسنه در كه محنتى موروثدر يقال اجهد ماله اذا افناه وفرقه وخصومت وعداوت بابنده
بذل وسع ايلمك معناسنه در يقال اجهد العدو اذا جد فى العداوة وپك يقين اولمق معناسنه در يقال اجهد لى القوم
اذا اشرفوا زيرا قومك قربنى ثقلتى موجبدر وبرنسنه يا برايش تولكنه كلوب حصولى ممكن وآسان اولمق معناسنه در
يقال اجهد لك الامر اى امكنك الجهد فتحتينله بركسه نك وجه معاشى پك ضيق وشدت اوزره اولمق معناسنه در
يقال جهد عيشه جهدا من الباب الرابع اذا نكد واشتد الجاهد جهد لفظنى تاكيد ايچون ايراد اولنور يقال
جهد جاهد مبالغة الجهاد سحاب وزننده شول پك يره دينور كه آنده اصلا نبات اثرى اولميه يقال ارض جهاد اى صلبة
لا نبات بها اول يره تركيده پور تعبير اولنور وجهاد مسواك اغاجنك يمشنه دينور الجهاد قتال وزننده والمجاهدة
مقاتله وزننده دشمن دينله حرب وقتال ايلمك معناسنه در كه مراد مقاتله ده افراغ وسع ايلمكدر يقال جاهد الاسلام
مجاهدة وجهادا اذا قاتلوا مع العدو الجهادى قصارى وزننده ومرادفيدر كه جهد وسعى وصرف مقدورك
نهايتنه دينور تقول جهادك ان تفعل اى قصاراك الجهيدى مصغر بنيه سيله مقصورا جهد معناسنه در
عجيلى عجله وعهيدى عهد معناسنه اولديغى كبى تقول لابلغن جهيد اى فى الامر اى جهدى يعنى غاية جهدى
بوراده تصغير تعظيم ايچوندر مزهرده بيان اولنديغى اوزره عهيدى وعجيلى وجهيدى ولغيزى ومريطى مقوله سى
مصغر او مقصور اوارد اولان الفاظك آخرلرنده واقع ياء ادات تصغير دكلدر بلكه بونلر خضارى وشقارى مقوله سى
اسمايه محمول اولنمشدر الجهيد سعيد وزننده شول مرعايه اطلاق اولنور كه مجموعنى دواب ومواشى اوتليوب
بتورمش اوله يقال مرعى جهيد اذا صار قد جهده المال التجاهد تفاعل وزننده برماده ضمننده بذل مقدور
ايلمك معناسنه در يقال تجاهد فى الامر اذا بذل وسعه بوراده تفاعل ثلاثى معناسنه در توانى كبى الجيد جيمك
كسريله بيونه دينور عنق معناسنه على قول بيونده قلاده كچره جك يره ياخود بيونك اوكنه دينور مقدم العنق
معناسنه جمعى اجياد وجيود كلور وجيد خاتونلرك يوكدن اولان كوچك ايش لباسنه دينور الجيد فتحتينله
بركسه نك كردنى اوزون ياخود انجه رك اوزون اولمق معناسنه در يقال جاد الغلام يجاد جيدا من الباب الرابع اذا طال
جيده اودق مع طول الاجيد احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده جيداء وجيدانه دينور جمعى جود كلور جيمك
ضميله واجيد بن عبد الله محدثيندندر اجياد همزه نك فتحيله برقيون آديدر ومكه ترابنده برارض ياخود برطاغك آديدر
تبع يمنك خيلى يعنى آتلرى اوراده آرام ايتملريله اجياد ايله تسميه اولندى شارح ديركه كويا جواد جمعى اولان اجياد ايله
مسما اولمشدر لكن جوادك جمعى جياد وجيدك اجياد اولمغله مؤلفك بو توجيهى سديد دكلدر بلكه امراى عربدن
مضاض اوراده عمالقه دن يوز نفر كسه نك بيونلرنى اورمغله اجياد ايله تسميه اولندى ونهايه ده جياد عنوانندە
مرسومدر مؤلفك توجيهى اكا ملايم اولور فصل الحاء المهملة الحتود تاى فوقيه ايله قعود وزننده اقامت
ايلمك معناسنه در يقال حتد بالمكان حتودا من الباب الثانى اذا اقام وحتود جمع اولور مشارع معناسنه در كه
نهردن صو آله جق وصويه كيره جك يرلردر حتد مفرديدر فتحتينله الحتد ضمتينله شول كوزه دينور كه اصلا صويى
منقطع اولميه كه مراد شير لغانلو كوز اوله جقدر يقال عين حتد اذا كانت لا ينقطع ماؤها جوهرى بوراده
عينى پيكاره حمل ايلمكله وهم ايلمشدر شارح ديركه زبيدى مختصر العينده جوهرى يه موافق ثبت ايلمشدر وحتد
ضمتينله عيون منسلقه يه دينور كه سلاق علتنه اوغرامش كوزلردر وسلاق برعلتدر كه اكثرى كوزك پيكارنده ظهور
ايدر حدتلو رطوبتدر كيده رك يايلوب كوزك فسادينه مؤدى اولور علامتلرى كوز قپاقلرى قزاروب غليظ اولمقدر

وكاهجه كبرك بتن يرلرك تقرحنه مؤدّى اولور اول كوزه شبيل تعبير اولنور وبو معناده حدّ بجمد رحدّ حفزديدر
فتحتيله كذلك حدود مفرديدر صبور وزننده وحدّ ضمتيله برشيئك اصل وجوهر ومادّه سنه دينور المحدّ منزل
وزننده اصل وبنياد معناسنه دركه اقامت معناسندن اسم مكاندر يقال فلان من محد صدق اى اصل صحيح
ومحتد سرشت وطبيعته اطلاق اولنور يقال كريم المحتد اى الطبع الحدّ كتف وزننده هر شيئك خالص
الاصل وپاك جوهر اولانته دينور يقال هو حدّ اى خالص الاصل الحدّ فتحتيله برنسنه نك اصل وجوهرى
خالص وپاكيزه اولمق معناسنه در يقال جدّ الشيء حدّا من الباب الرابع اذا كان حدّا الحديد تفعيل وزننده
برنسنه يى خالص الاصل وافضل اولديغيجون اختيار ايلمك معناسنه در تقول حددت الشيء اذا اخترته لخلوصه
وفضله الحدّ حانك فتى ودالك تشديدايله بكى نسنه بيننده حاجز وحائل اولان شيئه دينور كه احديهما آخره
مختلط ومتعدّى اولمغه مانع اولور تركيده سنور تعبير اولنور مؤلف بصائرده يازمشدر كه اصل مادّه منع معناسنه
موضوع عدر وحدّ برشيئك غايت ومنتهاسنه دينور نمايدين مانع اولديغيجون يقال هذا حدّ الارض اى غايتها
ومنتهاها وهر شيئك كسكين اولان برينه دينور قلجك آغزى كبى كه برطرفنك منتهاسيدر يقال ضربه بحدّ السيف
وحدّته وبونلرى نسبيه بالمصدر در وحدّ الانسان آدمك بأس ونجدت وقوتندن عبارتدر كه عمرك تسلطنه مانعدر
وحدّة الشراب بادهنك سورتندن وتيزلكندن عبارتدر كه شربه مانعدر شاعرك قولنده كسكين شراب غمومى چاپك
دفع ايدر وحدّ دفع ومنع ايلمك معناسنه در كه معناى اصليدر يقال حدّه عنه حدّا من الباب الاول اذا دفعه
ومنعه وجرم وجنايت ايدن كسيه بردخى اول قباحتله كندينى دفع وزجر ايتمكدن مانع اولور شى ايله
تأديب وتعزير ايلمك معناسنه در كه مراد حدّ شرعى اولور مقدر يقال حدّ المذنب اذا ادّبه بما يمنعه وغيره عن الذنب
وبو تأديب دخى حدّ ايله مسمادر كه تسميه بالمصدر در جمعى حدود كلور ومنه حدود الله تعالى وبو اسم فاعل
معناسنه در كه حلال ايله حرام بينى فاصل وتقرب وتعدّى يه مانع اولورلر وانسانه عارض اولان غضب وبطش
وتيزلك حالتنه دينور وبو معناده حدّ وحدّت كه شدّت وزننده در مصدر اولور تقول حددت عليه حدّا وحدّة
من الباب الثانى اذا غضبت عليه وبرنسنه يى آخر نسنه دن فصل وتميز ايلمك معناسنه در كه اختلاطى منع ايلمكدر
يقال حدّ الشيء عن الشيء اذا ميزه عنه مؤلف عن الشيء قولى عن الشيء الآخر تقديرنده اولمغله اعادهء معرفه
خدشه سى وارد اولمز وبچاق مقوله سى آلتى بيلكى يه سور مكله ياخود آغزى اكمكله كسكين ايلمك معناسنه در يقال
حدّ السكين حدّا اذا مسحها بحجر او مبرد فحدّت حدّة اى شحذها فتشحذت مؤنث ضمير راى سكين كلمه سنه
راجعدر كه مذكر ومؤنث اولور مؤلف بصائرده حددت السكين اى رققت حدّه عنوانيله بيان ايلمكله كسكين ايلمك
معناى لازمى اولور وبو اعتبار ايله من حيث الخلقه ياخود من حيث المعنى كسكنلكده استعمال اولنور ديو ثبت
ايلمشدر حددت بصره وحددت ذهن كبى وحدّ وحداد كتاب وزننده خاتون زوجى وفاتندن نصكره عدّتى هنكامنده
ياس طوتوب زيب وزينتى ترك ايلمك معناسنه در كه نفسنى آرايشدن منع ايدر يقال حدّت المرأة حدّا وحدادا من الباب
الثانى والاول اذا تركت الزينة للعدّة اى لاجل كونها فى عدّة زوجها المتوفى الحدد فتحتيله دفع ومنع ايلمك معناسنه در
حدّ كبى يقال دون ما سألت عنه حددا اى منع قال فى الاساس مالى عنده حدد اى بدّ وحدد طارلمق معناسنه
مستعملدر يقال حدّ عليه حددا من الباب الثانى اذا غضب عليه پس حداد غاملة وفك ايله استعمال اولنور وباطل
وبيهوده معناسنه استعمال اولنور كه اهل رشدى ازكابدن منع ايدر ومنه يقال دعوة حددا اى باطلة وخبر حدد
اى باطل كاذب وحددا رض تيماده برطاغنك وكلب قبيله سى ديارنده برارضك اسميدر الحدّة شدّه وزننده انسانه
عارض اولان ثيرلك وكسيلمك حالتنه اطلاق اولنور وطارلمق معناسنه استعمال اولنور تقول حددت عليه
حدّا وحدّة كما ذكر وبچاق مقوله سى آلت بيلنوب كسكين اولمق معناسنه در تقول حددت السكين حدّ الحديد حدّة
الحديد امير وزننده همحدّ وهمسنور معناسنه در كه برى برينه متصل ومجاور اولان ارض ومكانك ريدر كه فاصله لرى
مشترك اوله صاحبلرى كه ايكيسنك برسنورى اولمغله مشترك الحدا اولورلر تقول دارى حديدة داره اى حدّها
كدها وحديد دموره دينور جمعى حدائد وحديدات كلور صلابتى جهتيله نفسنى زخنه دن منع ايلديكيچون
ياخود غيرى منع ودفع ايلديكيچون ياخود حدّت شاننده اولديغيچون اطلاق اولندى وحديد كسكين شيئه دينور
يقال سكين حديد وحديدة وناب حديد وحديدة ورجل حديد الطبع واللسان وكويشى كسكين رايحه لو اولان
حيوانه حديد الجرة اطلاق اولنور يقال ناقة حديدة الجرة اذا كانت توجد فيها رايحة حادة اى ذكية المحادّة
مشادّه وزننده مفاعله بابندن اسم فاعل مؤنثدر حديد معناسنه در كه همسنور اولان ارض ياخود داره دينور

تابعى موصوف بما يسند اليه اعتبار ايله دزتقول دارى حديدة داره ومحادّتها اى حدّها كحدّها ومحادّه مصدر اولور
معاضيه معناسنه يقال تحادّه محادّة اذا عاضه ومخاصمت ومخالفت معناسنه در يقال حادّه اذا عاداه وخالفه الحداد
شدّاد وزننده دامور جيه دينور آهنكر معناسنه وزنجيه دينور سجان معناسنه محبوسى خروجدن منع
ايلدكيچون ياخود زنجيرو بوقاغى كبى دامورلرايله اوغراشديغيچون وقپوجيه دينور بوّاب معناسنه كه بونده دخى
منع وارادر ودريايه اطلاق اولنور وبرابرنى آديدر الاستحداد استعداد وزننده اوستوره طوتمق معناسنه در كه
كايه در يقال استحدّ الرجل اذا احتلق بالحديد وغضبه كلمك معناسنه در يقال استحدّ عليه اذا غضب الاحداد
همزه نك كسريله برنسنه يى كسكين ايلمك معناسنه در يقال احدّ السكين بمعنى حدّها وحداد كبى خاتون عدّت
ايچره آرايشى ترك ايلمك معناسنه در كه ذكر اولندى يقال احدّت المرأة بمعنى حدّت التحديد تفعيل وزننده
بودخى كسكين ايلمك معناسنه در يقال حدّد السكين بمعنى احدّها ويغمور كيى ياغمغله اكين وقندن كيرو
قالمق معناسنه در كه حرّوجنى منع ايدر يقال حدّد الزرع اذا تأخر وجه لتأخر المطر وبرنسنه يه قصد ايلمك
معناسنه در كه عزم وتوجهنى كسكين ايدر يقال حدّد اليه وله اذا قصد الاحتداد افتعال وزننده كسكينلمك
معناسنه در تقول حددت السكين فاحتدّت وعضبه كلمك معناسنه مستعملدر يقال احتدّ الرجل اذا غضب
الحداد غراب وزننده والحدّاد رمّان وزننده صيغهء مبالغه لردر پك كسكين شيئه دينور يقال سيف وسكين
حداد وحدّاد ويقال رجل حديد وحداد من قوم احدّاء واحدة وحدادا بالكسر بس احداء واحدّه وحداد حديدك
جمعيدر وبو راده حدّت لسانيده وفهم وذكاده وغضبده وطبيعتده اولور حداد حديه حداد قطام وزننده در
وحديه بنيهء تصغير ايله در ايكيسى مركب اولهرق بركسه نك طلعت وديدارنى استكراه موقعنده ايراد اولنور يقولون
حداد حديه ثم يكرهون طلعته بوراده حداد اسم فعل امر در ممنوع اول ديمكدر وحديه حدأه دن مصغر در كه
چيلق قوشنه دينور الجدود خيردن ممنوع ومحروم اولان كسيه اطلاق اولنور كذلك شردن دخى محروم اولانه
دينور الحدّ حانك ضميله بودخى خيردن محروم اولانه دينور اتهات سائره ده محدود مباحات ومحرماتدن محروم يعنى
حلال وحرامدن بى بهره اولانله مفسر كه مراد افقر فقير ديمكدر جميله مجدود دك ضديدر وحد حانك ضميله
محدود دن اخص در كه مباحاتدن بى بهره ديمكدر يقال رجل محدود وحدا اى محروم وممنوع عن الخير ورجل محدود
اى عن الشر الحادّ كسكين شيئه دينور يقال رايحة حادّة اى ذكية وحاد زوجند نصكره ماتمله زيب وزينتى ترك
ايدن خاتونه دينور كه ثلاثيدندر المحدّ احداد دن اسم فاعلدر بودخى حادّ معناسنه در وبونلر صفات
مختصه دندر يقال امرأة حادّ ومحدّ اذا تركت الزينة للعدّة لام توقيتيه در ابو الحديد حروريه طائفه سندن
بركسيدر ام الحديد كهدل نام شاعرك زوجه سيدر حدّ حانك ضميله برموضعدر الحدّة حانك ضميله كتيبه
وصبهء معناسنه در كه برطوپاق نسنه يه وبرصاغم يارايچم سودمقوله سنه دينور سائل آنكله دفع اولور الحدادة سحابه
وزننده كشبنك زوجه سنه اطلاق اولنور خلاف رضادن منع ايدر اولديغيچون الحداد سحاب وزننده كه عربلرك
حدادك ان تفعل كذا قولنده واقعدر غايت وجهد معناسنه مستعملدر يقال حدادك ان تفعل كذا اى قصارك يعنى
غايهء جهدك معلوم اوله كه جهد وجهاد وحمادى وحداد وقصار وقصارى مقوله سى الفاظ كه عربلر بركسيه
برايشى البته ايتلمسى بابنده كركى كبى اقدام ايلدكلرنده مثلا قصارك ياخود قصارك ياخود غمامك ان تفعل كذا ديرلر
نهايهء النهايه اول ايشى ايتمك كركسن ديمكدر مجموعندن غايت مراد ايدرلر لكن هر برنده معناى مادهء معتبر در مثلا جهدك
ان تفعل كذا غاية جهدك وحمادك ان تفعل كذا غايتك وفعلك المحمود وقصارك غايتك المقصود ديمكدر وبونلر
مثل مجراسنده در وحدادك غايتك الممنوعه عن ان لا تفعل غيره سكندر بونلر غاية الغايه معناسنده
وضع عرفى ايله مستعملدر در المحدّ ممك وحانك فتحيله والمحدّ مشدّد وزننده مصدر ميمىلر در منع معناسنه در
تقول مالى عنه محدّ ومحدّة اى بدّ ومحيد يعنى فراق وانصراف لازميله مفسر در بنو حدّان فدّان وزننده ابن قريع در كه
تميم قبيله سندن بر بطن در شعرادن اوس الحدّانى اورادندر حدّان حانك ضميله اساميدندر حسن بن حدّان
محدّثيندندر ذو حدّان بن شراحيل وذو حدّان بن شمس وسعيد بن ذى حدّان تابعيندندر وحدّان بن شمس وذو حدّان
قبيلهء همدان انسابنك رجالندندر حدّه حانك فتحيله مكه ايله جده بينده برموضعدر سلفده اكاحداء ديرلر ايدى
وصنعاء قريه سنده رقريه آديدر الحدادة سحابه وزننده بسطام ايله دامغان بينده رقريه در الحدّادية شدّاديه وزننده واسط
قضاسنده برقريه در حدوداء جلولاء وزننده بلاد عذره ده برموضعدر الحدحد فدفد وزننده بودور كسيه دينور
الحديد علط وزننده پك قويوسوده دينوركه بوغرد كبى اوله يقال لبن حديد اى خاثر الحدنبدى حانك ودالك

فحی والفك قصر یله عجب معناسنه در که تعجب اولنه جق نسنه یه دینور یقال حدثنی ای العجب ابو حذرد
حانك ورانك فتحیله اصحابندن سلامة بن عمر بن ابی سلمة الاسلمی کتبه شیدر بولنان غیری عینك تکرر یله فعلع ورتنده
وارد اولمامشدر الحرد حانك فتحی ورانك بعکو یله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال حرد خرده خردا
من الباب الثانی اذا قصده ومنع ایلمك معناسنه در یقال حرده اذا منعه ودلمك معناسنه در یقال حرد الخشب اذا نقبه
وحرد وصف اولور حارد وحریدکبی کاسیذکر وخرد طارلق معناسنه در یقال خرد علیه وحرد حردا من الباب
الثانی والرابع اذا غضب التحرید تفعیل وزننده بودخی منع ایلمك معناسنه در یقال حرده اذا منعه وایلمك
واورغانك بوکومارلری برای برای ایچره صوقوشدرمغله دکرمیلتمك معناسنه در یقال حرّد الحبل اذا ادرج فتله نجاء
مسئدیراو برنسنه یی اکمك یعنی کرکی مقوس قلمق معناسنه در یقال حرّد الشیء اذا عوّجه یعنی جعله کهیئة الطاق
وخشم نشین طائفه سنك هوغ تعبیر ایتدکلری اوه نزول واقامت ایلمك معناسنه در یقال خردذید اذا آوی الی کوخ مسنم
مؤلفك مسنم قولی صفت کاشفه در حاء بابنده بیان اولندی الحرد فردوزننده والحارد والحرد کتف وزننده
والحرید امیروزننده والمتحرّد متجردوزننده ناسدن کار کیراولان آدمه دیورز یقال رجل حرد وحرد وحرید
ومتجرّد ای معتزل عن الناس ومتح و یقال حیّ حریدای منفردا مالعزته اولقلته یعنی شول جماعتدر که عزلت
ومناعتلرندن یاخود قللرندن ناشی قبیلهٔ دیکره قارشمیوب بشقه جه قوتوب کوچراوله وحریدك جمعی حرادکلور
وحرداء کلور کرام وکرماء کبی وحرد کتف وزننده وحارد خشمناك آدمه دینور وحرد اسمادندر زیادبن الحرد
عمرو بن العاص موالیسندندر وحرد شول کریشه دینورکه بعض قاتلری بعضندن اوزون اوله یقال وبرحرد
اذا کان بعض قواه اطول من بعض الحرود قعود وزننده قوهندن عزلت ایدوب بشقه جه قوتوب کوچمك
معناسنه در یقال حرد الرجل والحیّ حرودا اذا اعتزل عن قومه وانفرد یعنی نزل منفردا ومتحیا ولم یخالطهم
وحرودا یلرك اوجلرینه دینور بونك مفردی حرددر حانك کسریله الحردان غضبان وزننده ومرادفیدر
الحرد حانك کسریله دوه نك قسملش اورکندن برپارچه یه دینور ودوه قسمنك دیرینه دینور مصر بغیر معناسنه
واکاحرده دخی دینورهابله وحرد قوریدلوب صلامورهاولان بالغه دینور المحاردة مفاعله وزننده والحراد
حانك کسریله دوه قسمنك سودی کسلك علی قول آز المق معناسنه در یقال حاردت الابل محاردة وحرادا
اذا انقطعت البانها اوقلت ویل یغمور آزجه اولمغله قور اجقه اولمق معناسنه در یقال حاردت السنة اذا قل ماؤها
یعنی مطرها الحرود صبوروزننده والمحارد محارب وزننده والمحاردة هابله سودی کسلش
یاخود آز المش ناقه یه دینور یقال ناقة خرود ومحارد ومحاردة ای بینة الحرادیعنی منقطع الدرّ اوقلیله الحرد
فتحتینله برعلتدر که دوه نك اياقلرینه یاخود اللرینه عارض اولور یوررکن اياقلرنی یااللرنی سلکوب یره اوره رق کیدر
علی قول اللرینك باغ یرنده اولان سکیرینه یبوست کلکله ضعیف اولدیغندن ایستدیکی یره بصه میوب خبط ایدر
وحردزر هلو آدمه اکنده اولان زره ثقلت ویروب بصمقله انبساط اوزره یورمکه قادر اولمیوب یاصقن یورمك
معناسنه در یقال حرد الرجل حردا من الباب الرابع اذا ثقل الدرع علیه فلم یقدر علی الانبساط فی المشی وکریشك بعض
قاتلری بعضندن اوزون اولمق معناسنه در یقال حرد الوتر اذا کان بعض قواه اطول من بعض الحردیّ کردیّ وزننده
والحردیّة هابله سازلقدن اورلمش چیت تعبیر ایتدکلریدر که بنه سازلقدن چوبرلمش آغیلك دیواری اوزره بند
اولنور که سقف کبی اوزری آنکله اورتیلور غریبدر که بوراده مؤلف حیاصة الخطیرة التی تشدّ علی حائط القصب
عبارتیله ثبت ایلمکله قامشدن چوبرلمش آغیل دیواری اوزرینه بند اولنان سازلق دیمك اولورشارحك تفصیلنه
کوره ترجمه ایلدیکمز وجه سالف اوزره درلکن مؤلف بصائرده الحردیّ خطیرة من قصب عبارتیله رسم ایلمکله
قامشدن وسازلقدن چوبرلمش آغیل دیمك اولور قامشی بری برینه عرضاوصل واحکام ایله دیوار ایدرلرکه اکا چیت
تعبیر ایدرلر ومصباحده الحردیّ حزمة من قصب تلقی علی خشب السقف کلمهٔ نبطیهٔ عنوانیله مرسوم اولمغله
آغیلك وهوغ تعبیر ایتدکلری سازلق اوك سقفلرنی اورتدکلری سازلق طوتامی دیمك اولور که اوکی ترجمه یه
اقربدر بعده بنه مصباحده وعن اللیث انه یقال هرویّة قال وهی قصبات تضم ملویة بطاقات من الکرم یرسل
علیها قضبان الکرم عنوانیله مرقوم اولمغله بنه سازلقدن اورلمش چیت دیدکلریدرکه آصمدلر. کرویت ایدرلر
الحاصل فهم عاجزانمز اوزره سازلقدن یاپیلان چاتی وچارطاق وکرویتدرکه آغیل وهوغ سفغلرینه وآصمه لره
وضع واستوار ایدرلر وحردیّ لفظنك جمعی حرادیّ در المتحرّد معظم وزننده کوچراولیلرك هوغ تعبیر ایتدکلری

اوه دینورکه اوستی چاتی اولمغله اورکلو اولور مؤلفك المنسم قولی صفت کاشفه در واکری یعنی کرطرزنده
مقوس نسنه یه دینور وشول آلاچق وهوغ مقوله سی اوه دینورکه سقفی ذکر اولنان حرادی دیدکلری
کرویت ایله اورتلش اوله التحرّد تفعل وزننده کونك اوزرنده اولان تویلری کیدرمك معناسنه در یقال
تحرّد الادیم اذا القی ما علیه من الشعر الحرد حانك ضمیله پك چاپك اوچان بغرتلق قوشلریته دینور
شارحك بیانندکوره خصا ئصندندر یقال قطا حرد ای سراع الاحراد همزه نك کسریله برنسنه یی بالکز
قلمق معناسنه در که زمره سندن آیروب بشقه جه قلمقدن عبارتدر یقال احرده اذا افرده وچاپك چاپك یورمك معناسنه در
یقال احرد فی السیر اذا اغذ الاحرد همزه نك فتحیله بخیل ولئیم شخصه دینور الحریداء سویداء وزننده
بنوابی بکربن کلاب بلادنده برقوملق آدیدروجریداء برسکیرآدیدرکه طوارك اياغنك باغ یرنده وبوقاغیلغنده حادث
اولمغله اياغنی کوشدوب صالقی ایدر الحرداء حمراء وزننده علت مزبوره یه اوغرامش دابه یه دینورکه یکه رك
یورر شارحك بیانه کوره بوعنقریب ذکر اولنان حرد علتیدروحرداء آیدن صفتدر الحرادید حانك
فتحیله ایلرك اوجلرینه دینور حرود کبی حردود مفردیدر المحارد میمك فتحیله دوه نك دودقلرینه دینورمشافر
معناسنه محرد مفردیدر منبروزننده الانحراد انفعال وزننده یلدز آقمق معناسنه در یقال انحرد النجم اذا انقضّ
کویاکه زمره سندن انفرادایدروبلدز آقق تعبیری تعبیر عامیدر حقیقتی بشقه کونه در حردان عثمان وزننده
دمشق قضاسنده برقریه در المحرد مجلس وزننده دوه نك مفصل عنقنه علی قول صرتنده پالان اوریله جق
بریته دینور حرداء صحراء وزننده بنی نهشل بن الحارث لقبیدر الحردة حانك کسریله ساحل یمنده
بربلده در الحرافد حانك فتحی وفانك کسریله کزیده دوه لره دینور حرفد مفردیدر جعفر کبی الحرقدة
حانك وقافك فتحیله بوغازایچره اولان دوکومه دینورکه خارجده کورینن یومرجه در الحرقد زبرج وزننده
آغزده دلك کوکنه دینور اصل اللسان معناسنه الحراقد حرافد وزننده ومراد فیدر اخرمد
جعفر وزننده والحرمد زبرج وزننده لون ورایحه سی متغیر اولمش سیاه چاموره دینور المحرمدة
اسم فاعل بنیه سیله ایچنده سیاه چاموری چوق اولان پیکاره دینور یقال عین محرمدة ای کثیرة الحمأة
الحرد حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله حصد معناسنه در رکاسیذکر الحسد فتحتینله والحسود قعود
وزننده والحسادة سحابه وزننده برفاضل ومتنعم آدمك نعمتی وفضیلتی کندوسنه متحوّل اولمسنی یاخود
آلدن زائل ومسلوب اولمسنی تمنی ایلمك معناسنه در یقال حسده الشیء وحسد علیه حسدا وحسودا وحسادة
من الباب الثانی والاوّل اذا تمنی ان تتحوّل الیه نعمته وفضیلته اویسلبها شارح دیرکه غبطه ایله فرقی بوجهتدنه در
زیراغبطه برآدمك نائل اولدیغی نعمتك مثلی کندیده دخی اولمغی تمنی ایلمکدرینه اول آدمده اول نعمت برقرار اولمق
اوزره اهل عزیمت بویله محظوراتدن عدّ ایدرلر وغبطه یه حسد اطلاقی عرف اوّلده شایع ایدی حتی مؤلف
اغبطه یی حسد ایله ده تفسیر ایلمشدر انتهی وتقول حسدنی الله ان کنت احسدك ای عاقبنی علی الحسد پس جزاء
حسد حسد ایله تسمیه اولنمشدر تته که جزاء سیئه سیئه ایله مسمادر التحسید تفعیل وزننده بودخی حسد معناسنه در
یقال حسده بمعنی حسده الحاسد آلدن اسم فاعلدر جمعی حسد کلور رکع کبی وحساد کلور فساق کبی وحسده
کلور فسده کبی الحسود صبور وزننده وصفدر حسد جبلبسی اولان شخصه دینور جمعی حسد کلور ضمتینله
التحاسد تفاعل وزننده بری برینه حسد ایلمك معناسنه در یقال تحاسدوا اذا حسد بعضهم بعضا الحشد
حانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال حشد الشیء حشدا من الباب الثانی والاوّل اذا جمعه
واکینك جمله سی بتمك معناسنه در یقال حشد الزرع اذا نبت کله وناس بری برینه تعاون خصوصنده عجله
وسرعت ایلمك علی قول چاغرلدریله سرعتله اجابت ایلمك یاخود برخصوص ایچون هرطرفدن کلوب برکمك
معناسنه در یقال حشد القوم اذا خفوا فی التعاون اودعوا فاجابوا مشرعین اواجتمعوا لامر واحد وناقه
محمسنده سودی یاورری یه ویرمیوب وادرار ایلیوب یغمق معناسنه در یقال حشدت الناقه اذا حفلت اللبن فی ضرعها
وحشد جماعتله اطلاق اولنور وشبنك فتحیله ده جائزدر الاحشاد همزه نك کسریله والاحشاد افتعال وزننده
والتحاشد تفاعل وزننده بونلردخی ناس برکمك معناسنه در یقال احشد القوم واحتشدوا وتحاشدوا اذا اجتمعوا
الحشود صبور وزننده شول ناقه یه دینورکه محمسنده سودی تیز برکدرراوله یقال ناقة حشود اذا کانت تسرع
جمع اللبن فی ضرعها وشول ناقه یه دینورکه هرحکلدکده کبه قاله اصلابرنده بوش قالمیه یقال ناقة حشود
اذا کانت لاتخلف قرعا واحدا ان تحمل الحشد کتف وزننده شول مرّ وتلو آدمه دینورکه درعهده سی اولان

سعی ومدد وعون وبذل مال مقوله سی عنایتی قطعا ترك ودریغ ایتمز اوله یقال رجل حشد اذا کان لبیدع عند نفسه من الجهد والنصرة والمال وشول دره یه دینور که از یغمور دین آنده صوآقوب کیدر اوله طیراغنك یکلکندن اقتضا ایدر یقال واد حشد اذا کان یسیل من ادنی مطر وهر کرصوی منقطع اولیان چشمه یه دینور یقال عین حشد اذا کانت لاینقطع ماؤها المحتشد اسم فاعل بندیسیله ذکر اولنان حشد ایله معنای اولده مرادفدر الحشاد سحاب وزننده شول یره دینور که طیراغی پك اولغله ادنی یغمور یاغسه آقوب کیدر اوله علی قول طیراغی کوشك اولغله پك چوق یغمور یاغمه جهه آقمز اوله یقال ارض حشاد اذا کانت تسیل من ادنی مطر اولا تسیل الاعن دیمة الحاشد شول کسیه دینور که ناقه نك هر بار ضاغسی وقیام وتیماری خصوصنده اهمال وقصور ایلمز اوله وچوق یمش طوتمش خرماد النه اطلاق اولنور یقال عذق حاشد ای الکثیر الحمل وبرکوچك قبیله آدیدر الحشاد کتان وزننده بر وادی اسمیدر الحشود شول آدمه اطلاق اولنور که خلق امرینه مطیع اولیلر ایله هر بار خدمته سرعت وشتاب ایدوب مجتمع اوله لر یقال رجل محشود ای مطاع یحفون لخدمته ای یسرعون ویجتمعون الیه الحصد سعد وزننده والحصاد سحاب وزننده کتاب وزننده اکین وچایر مقوله سنی بچمك معناسنه در یقال حصد الزرع والنبات حصدا وحصادا وحصادا من الباب الثانی والاول اذا قطعه بالمنجل واولمك معناسنه در یقال حصد الرجل اذا مات الاحتصاد افتعال وزننده حصد معناسنه در یقال احتصد الزرع بمعنی حصده الحاصد اسم فاعلدر اکین بچن آدمه دینور که اوراقی تعبیر اولنور جمعی حصد کلور فشد کبی وحصاد کلور حشاد کبی الحصاد سحاب وزننده مصدردر که ذکر اولندی واکینك بچم وقتنه دینور حانك کسریله ده جائزدر وبرنبات آدیدر که قیون وکنی قسمی ایچون پراقاری سلکلوب دیوشور یلور وحصاد بچلش اکینه ده دینور الحصد فتحتینله بوذنی بچلش اکینه دینور وبرنبات آدیدر وقورینمش اوتلغه دینور واپ محکم بوکلك معناسنه مصدراولور یقال حصد الحبل حصدا من الباب الرابع اذا اشتد فتله وکریش وایپ وزره مقوله سی متانت اوزره اور یلوب قوی ومحکم اولمق معناسنه در یقال حصد الوتر والحبل والدرع اذا استحکم صناعته الحصید امر وزننده هایله بونلرده بچلش اکینه دینور وحصیده اکینك بچم برندن اشاغیسنه طوغری یزلرینه دینور که اورالرینه اوراق ایشلر اولور کوکنه قریب آکیرلری اوله جقدر واکینلو تراله ده دینور مزرعه معناسنه الاحصاد همزه نك کسریله اکینك بچم وقتی کلوب چاغمق معناسنه در همزه حینونت ایچوندر یقال احصد الزرع اذا حان ان یحصد واپی بوکلك معناسنه در یقال احصد الحبل اذا فتله الاستحصاد احصاد ایله معنای اولده مرادفدر یقال استحصد الزرع بمعنی احصد وطارلمق معناسنه در یقال استحصد الرجل اذا غضب وناس هرطرفدن کلوب بری برینه انضمامله برکمك معناسنه در که معنای آتیدن مأخوذدر یقال استحصد القوم اذا اجتمعوا وتضافروا وایپ محکم بوکلك معناسنه در یقال استحصد الحبل اذا استحکم ای فتل محکما المحصد بچمل وزننده شول قورینمش اکینه دینور که هنوز کرکی اوزره یرنده قائم اوله ومحکم بوکلمش ایپه دینور یقال حبل محصد ای شدید الفتل بوعلاقه ایله رأی وفکر وتدبیری متین اولان آدمه محصد الرأی اطلاق اولنور یقال رجل محصد الرأی ای شدیده الاحصد احمر وزننده والحضد کتف وزننده والمستحصد اسم فاعل بنیه سیله بونلرده محکم بوکلمش ایپه دینور الحصداء حمرآء وزننده حلقه لری ضیق وکوزلری طار ویغایت محکم واستوار اولان زرهه دینور یقال درع حصداء ای ضیقة الحلق محکمة ویراقلری فراوان اولان اغاجه دینور یقال شجرة حصداء ای کثیرة الورق المحصد منبر وزننده اوراغه دینور منجل کبی الحضد جانك وضاد معجمه نك ضمیله والحضید صرد وزننده حضض اسمیدر که حولان هندی دیدکلری دارودر الحفد حانك فتحی وفانك سکونیله والحفدان فتحتانله ایشده کوجده پك چست وچابك دیرنوب سرعت ایلمك معناسنه در یقال حفد الرجل حفدا وحفدانا من الباب الثانی اذا خف فی العمل واسرع وبرآدمه خدمت ایلمك معناسنه مصدراولور یقال حفد فلانا اذا خدمه وحفدان خبب دیدکلری یورویشدن دونجه یوریمکه دینور حفد کبی که فتحتینله در کاسیذکر الاحتفاد افتعال وزننده بودخی حفد وحفدان معناسنه در یقال احتفد الرجل اذا خف فی العمل واسرع الحفد فتحتینله حافدك جمعیدر که برکسه نك خدم واعوان وانصاریته دینور یقال هم حفده ای خدمه واعوانه وحفد حفدان کبی خبیدن دون اولان یورمکه دینور که مراد سرعتله آدیمی ضیق ضیق وتیرجه تیرجه آتمه رق یورمکدر یقال حفد الرجل حفدا وحفدانا اذا مشی دون الخبب الاحفاد همزه نك کسریله بودخی ذکر اولنان یورویشله یورمك معناسنه در یقال احفد الظلیم بمعنی حفد وبرکسه یی سرعت ایتدرمك معناسنه در

یقال

یقال احفده اذا حمله علی الاسراع الحفدة فتحاتله کذلك حافدك جمعیدر برآدمك بناته یعنی قیز اولادینه علی قول اولاد اولادینه دینور وعلی رأی اصهارینه یعنی دامادلرینه دینور خدمتنده مسرع اولدقلرینچون ومنه قوله تعالی وجعل لکم من ازواجکم بنین وحفدة الآیة وحفده آلاجه ونقشکاری ایشلنلره اطلاق اولنور سرعتلرینچون الحفید امیر وزننده بودخی برآدمك ولد ولدینه دینور مؤلف بورادہ مسامحه ایلمشدر ترکیده اکا طورون تعبیر اولنور المحفد مجلس علی قول منبر وزننده برکونه ظرفدر که داته قسمنه آنکله یم ویریلور طوریه کبی ومحفد مجلس وزننده مطلقا اصل وبنیاد معناسنه در خاصة دوه اورکجنك اصلنه یعنی کوکنه ودینه دینور وآلاجه ومنقش ثوب وقاشك آلاجه سنه ونقشنه دینور مؤلف ووشی الثوب عبارتیله رسم ایلمکله شارح دیرکه فی الحقیقه آلاجه مرادیدر یاخود ثوب موشی تأویلنده در که آلاجه ثوب دیمك اولور ومحفد یمن اولمکله سنده برقریه آدیدر المحتفد معتقد وزننده سریع القطع اولان فلجه اطلاق اولنور یقال سیف محتفدای سریع القطع المحفد منبر وزننده ثوبك اوجنه دینور وبرنوع پیمانه اسمیدر که آنکله نسنه اولچیلور شارحك بیانه کوره قنقل دیدکلری اولچکدر محفد مقعد وزننده یمنده سحول قضاسنده برقریه در المحفود مخدوم معناسنه در که کندیسنه خدمت اولنان آدمدر یقال رجل محفود ای مخدوم الحفرد زبرج وزننده جوهردانه سنه دینور حبة الجوهر معناسنه وبرنوع نبات آدیدر الحفندد سفرجل وزننده شول مال یعنی دواب ومواشی صاحبنه دینور که اوزرلرینه حسن قیام یعنی تقید وتیماری خصوصنده کوزل اهتمام ایدر اوله الحقد حانك کسریله والحقد حانك فتحی وقافك سکونیله والحقد فتحتینله والحقیدة عقیده وزننده عداوتی قلبنده امساك ایلمك یعنی درونده کین طوتمق معناسنه در یقال حقد علیه وحقد علیه حقدا وحقدا وحقدا وحقیدة من الباب الثانی والرابع اذا امسك عداوته فی قلبه وتربص لفرصتها ای لاجرآء عداوتها وحقد حانك کسریله اسم اولور کین معناسنه جمعی احقاد وحقود کلور وحقاید کلور وحقد فتحتینله یغمور قطعا یاغیوب محتبس اولمق معناسنه در یقال حقد المطر حقدا من الباب الرابع اذا احتبس وبلوه یغمور یاغدرمیوب امساك ایلمك معناسنه در یقال حقدت السماء اذا لم تمطر ومعدنده مادة قالمیوب برنسنه چقمق اولمق معناسنه در یقال حقد المعدن اذا انقطع فلم یخرج شیئا ودابه پك سمور وب لحم وشحمله بدنی طولمق معناسنه در یقال حقدت الناقة اذا امتلأت شحما الحقد تفعل وزننده برکسیه درونده کین طوتوب اچرا سنه فرصت کوزتمك معناسنه در یقال تحقد علیه بمعنی حقد علیه الحقود حسود وزننده پك کیندار اولان کسیه دینور یقال رجل حقود ای کثیر الحقد الاحقاد همزه نك کسریله آدمی آخر حقده کیندار ایلمك معناسنه در یقال احقده اذا صیره حاقدا ومعدندن فلزاته متعلق نسنه آرایوب بولمامقله صفر الید اولمق معناسنه در یقال احقد القوم اذا طلبوا من المعدن شیئا فلم یجدوه الاحتقاد اعتیاذ وزننده بودخی یغمور قطعا یاغیوب محتبس اولمق معناسنه در یقال احتقد المطر اذا احتبس الحقد محتد وزننده ومرادفیدر که اصل وبنیاد معناسنه در یقال احتقد الرجل اذا امشی دون الخبب الحقل بصارده ضیق بچلمش کلمه سی بحل معناسنه ده مستعمل اولمغله مثلا ضیق بحیل ایله ترجمه سی مضایقه لودر وحقلد ضعیف وبیحال کسیه دینور وزهیرنام شاعرك شعرنده واقع اولان حقلد آتم وکاهکار یاخود حقد وعداوت معناسنه درکرچه مجموع نسخه لرده الاتم لفظی مدایله مضبوطدر لکن مقتضای تردید آتم وکاهکار اولمق اغلب ملحوظدر ومؤلفك قول زهیردن مرادی اشبو بیتدر

نفی تقی لم یکثر غنیة * بنهکة ذی قربی ولا بحقلد *ته که معنی اللبیب صاحبی باب خامسده یو وجهله اوزره رسم ایلمشدر که بر وقتده ابو حیان ایله بر محلده اجتماعمز اولمغله بیت مزبوره واقع ولا بحقلد لفظنك معطوف علیهندن بکا سؤال ایلدی بندخی ابتدا حقلدك معناسنی بیله لم دیو لغته مراجعت اولندقده حقلد ستیء الخلق معناسنه اولدیغی معلوم اولمغله پس ولا بحقلد قولی شیء متوهمه معطوفدر زیرا لم یکثر غنیمة سیکنده در دیدکده پسند واستعظام ایلدی بوصورتده مؤلفك قولنه ایکی وجهله مخالفدر وبونك وزنی فعلل در الحقلد زبرج وزننده بدخوی وثقیل وکرانجان اولان کسیه دینور یقال رجل حقلد ای ستیء الخلق ثقیل الروح الحکد حانك فتحی وکافك سکونیله اصلنه رجوع ایلمك معناسنه در یقال حکد الشیء الی اصله حکدا من الباب الثانی اذا رجع الیه الاحکاد همزه نك کسریله کیرولنوب برشیئه طباعق معناسنه در یقال احکد الرجل الیه اذا تقاعس واعتمد الیه المحاکدة محاکمه وزننده احکاد معناسنه در یقال حاکدالیه بمعنی احکد الحلد محتد وزننده ومرادفیدر که اصل وبنیاد معناسنه در وصغنه جق یره دینور ملحأ معناسنه الحلبد زبرج وزننده یاغمه قصبه

دوه‌یه دینور مؤنثی حلبده‌در الحلبدة علبطه وزننده ایری کوده لوقیونلره دینور یقال ضأن حلبدة ای ضخمة
حلبد مفردیدر الحلقد قافله زبرج وزننده بدخوی وکرانجان کمسیه دینور حقلد کبی المحالید مقالید وزننده
سودلری چکلمکه بشلامش دوه‌لره دینور یقال ابل محالید ای ولت البانها مفردی نامذکوردر الحمد حانك فتحی
ومیمك سکونیله شکر وسپاس معناسنه‌در مراد ثناء جمیلدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حمد ثناء بالفضیله‌دن
عبارتدر مدحدن اخص وشکردن اعمدر زیرا مدح بالاختیار ومسخرا یعنی خلقة جمیله مقابلنده واقع اولور
مثلا جود وسخا مقابلنده اولدیغی کبی طول قامتی وحسن وصباحتی مقابلنده دخی مدح اولنور وحمد بوراده
همان جود وسخا مقابلنده اولور حسن مقابلنده اولمز وشکر همان نعمت واحسان مقابلنه مخصوصدر
پس هر شکر حمد اولوب هر حمد شکر دکلدر وهر حمد مدحدر وهر مدح حمد دکلدر ولغوی وعرفینك متعلق
ومدلول ومورد جهتلریله فرقلر دیابیج کتب مصنفینده مبسوط ومشحوندر انتهی وحمد جزاء وعوض ومکافات
معناسنه استعمال اولنور ورضا وخوشنودلق معناسنه استعمال اولنور واوزرینه لازم کلن حقی ومنت نعمتی
ادا ایلمك معناسنه استعمال اولنور المحمد مجلس وزننده والمحمد مقعد وزننده والمحمدة میم ثانیه‌نك
کسریله والمحمدة میم ثانیه‌نك فتحیله بونلرده حمد معناسنه مصدرلردر یقال حمدة حمدا ومحمدا ومحمدا ومحمدة
ومحمدة من الباب الرابع شارح دیرکه محمده اسم دخی اولور ما یحمد به معناسنه که سبب حمد اولان خصلتدن عبارتدر
محامد بونك جمعیدر وحمد برنسنه‌یی پسندیده بولمق معناسنه اولور یقال حمد الارض اذا صادفها حمیدة وتقول
احمد الیك الله ای اشکره عندك معلوم اوله که کلام مزبورده واقع حمد لفظی الی ایله صله لنمغله بعضلر مؤلف کبی تاویل
ایلدیلر وبعضلر الی مع معناسنه اولمغله احمد معك الله دیمکدر دیدیلر وبعضلر اشکر الیك نعم الله ایله تاویل
ایلدی وبعضلر انها فعلی تضمینله انهی الیك حمد الله دیمکدر دیدیلر انتهی وحمد محمود معناسنه وصف بالمصدر
اولور یقال رجل حمد ومنزل حمد ای محمود وامرأة حمدة ای محمودة بونده مصدریت مقطوع النظردر المحمود
والحمید فعیل بمعنی مفعولدر مؤنثی حمیده‌در وبونده هاء الحاقی فاعل معناسنه اولانه تشبیهله‌در وحمید اسماء
رجالدندر الاحماد همزه‌نك کسریله برآدمك امری حمده مؤدی اولمق وعاقبت امری محمود اولمق معناسنه‌در که
همزه صیرورت ایچوندر علی قول مدح وثنا اولنه‌جق ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال احمد الرجل اذا صار امره
الی الحمد او فعل ما یحمد علیه وبرنسنه‌یی دلخواه اوزره پسندیده بولمق معناسنه‌در یقال احمد الارض
اذا صادفها حمیدة وبرآدمك فعل ومذهبندن راضی اولوب لکن نشر واشاعه‌دن ایسم اولمق معناسنه‌در
یقال احمد فلانا اذا رضی فعله ومذهبه ولم ینشره للناس بوراده واو او معناسنه‌در وبرآدمك ایشلدیکی ایش
کندی عندنده پسندیده اولمق معناسنه‌در یقال احمد الرجل امره اذا صار عنده محمودا یعنی ایشنی کوزل ایلمکله
بکندی التحمید تفعیل وزننده که تکثیر ایچوندر مکررا حمد وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال حمد الرجل
اذا حمد الله مرة بعد مرة ومنه محمد علیه الصلوة والسلام کانه حمد مرة بعد مرة الحماد مبالغه‌در یقال انه لحماد لله
عز وجل ای کثیر الحمد حماد قطام وزننده مصدردن معدولدر حمد وشکر ایلمك معناسنه‌در تقول حماد له
ای حمدا وشکرا له کلمهٔ معدوله مبالغه‌یی متضمن اولمغله مؤلف شکری دخی ارداف ایلمشدر حمادی قصاری
وزننده وحماد الف مقصوره‌سز قصار وزننده غایت ومنتها معناسنه‌در یقال حماداك ان تفعل وحمادی ان افعل کذا
ای غایتك وغایتی معلوم اوله که حداد ماده‌سنده نوعا بسط اولندیغی اوزره بو وزنلرده اولان بعض الفاظ موزونی
اولان قصاری وقصار کلمه‌لرینه حمل ایله غایت ومنتها معناسی اراده وهر ماده‌نك مدلولی دخی اعتبار اولنور
وقصاری دخی بو کونه‌در که عاقبت مقصوره دیمکدر وبونلر لازم الاضافه‌در پس حماداك لفظی عاقبتك المحموده
قوه‌سنده‌در وبونلر استعمالات عربده شایعدر احمد اسعد وزننده حمید زبیر وزننده حامد حماد کتان
وزننده حمید امیر وزننده حمد سعد وزننده حمدون حمدین حمدان سلمان وزننده حمدی سکری وزننده حمود
تنور وزننده حمدویه دالك وواوك فتحی ویانك سکونیله بونلرك مجموعی اسماء رجالدندر شارح دیرکه حمدویه
اهل لغت عندنده وجه مذکور اوزره‌در لکن محدثین دالك ضم ومدی ویانك فتحیله تلفظ ایدرلر یحمد یمنع
وزننده ویحمد اعلم لفظنك آتیسی یعنی مستقبلی وزننده برقبیله پدرینك اسمیدر که ثلاثی ومزیددن زبانزددر
جمعنده یحامد دینور یعنی کیدرك قبیله اسمی اولمغله جماعتنه یحامد دیرلر بونده هاء تأنیث جمع الحاقیله یحامده
دینمك موجه ایدی مهالبه کبی لکن شاذدر یاخود هر فردی یحمد اعتبارینه مبنیدر الحمدة فتحاتله آتش علوینك
کورلتوسنه دینور تقول سمعت حمدة النار ای صوت التهابها المحتمد اسم فاعل بنیه‌سیله پك آتشی دیمکدر معنای

مزبور بوندن مأخوذدر شارح دیرکه احتمد احتدم مقلوبی اولوب بعده تصریف وذکر اولنان حمده دخی بوندن
اخذ وغضب معناسی دخی تقریع اولندی یقال یوم محتمد ای شدید الحر حماده حمامه وزننده یمامه‌ده برناحیه‌در
المحمدیة نواحی بغدادده برقریه‌در واسکندریه نواحیسندن ارض برقه‌ده بربلده‌در وافریقیه‌ده زاب ناحیه‌سنده
بربلده‌در وکرمان ایالتنده بربلده‌در وتونس قربنده برقریه‌در وری شهرنده برمحله‌در ومغربده ایالت مسیله‌نك
مدینه‌سی اسمیدر ویمامه‌ده برقریه‌در التحمد تفعل وزننده امتنان ایلمك معناسنه‌در تقول هو یتحمد علی
ای یمتن الحمدة حانك ضمیله همزه وزننده چوق حمد ایدن آدمه دینور یقال رجل حمدة ای مکثر الحمد للاشیاء
الحمد فتحتینله طارلمق معناسنه‌در یقال حمد الرجل حمدا من الباب الرابع اذا غضب الاحمد اسعد وزننده
افعل تفضیلدر ومنه المثل * العود احمد * ای اکثر حمدا زیرا اکثری برنسنه‌یه کرکی کبی تجربه وخبرت ویقین تحصیل
ایلمدکجه اکا عودت اولنمز بو وجهله اکا رجوع بغایت محمود وموافق اولمغله مؤدی حمد کثیر اولور پس احمد قولی
اکسب للحمد له تأویلنده اولور یاخود معناسی برآدم لطف واحسان ایلسه الیته مظهر حمد وثنا اولور واکرینه
احسان ایلمکه عودت ایدرسه اولکیدن ازید حمد وثنایه مؤدی اولور بو توجیهلره کوره بمعنی فاعلدر وعهد
البعض احب کلمه‌سی کبی بوراده بمعنی مفعولدر احسان ابتداء محمود واکر اکا عودت ایدرسه بغایت محمود اولمغه
احق والیق‌در دیمك اولور مثل مزبوری ابتدا خداش بن حابس ایراد ایلمشدر بنی ذهل قبیله‌سندن رباب نام
محبوبه‌نك تزوجنه طالب اولدقده فقرینه مبنی قیزك پدر ومادری رد وابا ایلملریله مزبور دخی برمدت ترك ایدوب
لکن عشق ومحبتی اولمغله تحمل ایده‌میوب یته کوی دلار ادیه‌رك آرامکاهلری جانبنه توجه ایلمکله اوبه‌لرینه
تقرب ایلدکده نظم ایلدیکی ابیاتی که اشبو * الا لیت شعری یا رباب متی اری * لنا منك نجحا او شفاء فاشتفی * بیتی
اول جمله‌دندر انشادینه ابتدار ایدوب درون خیمه‌ده رباب شعر مذکوری کوش وحفظ وخداشه مقصودك معلوم
اولدی علی الصباح پدرمه کلوب ینه بنی خطبه وطلب قیل خبریله برآدم ارسال ایلدکدنصکره والده‌سنه هل انکح
الا من اهوی والتحف الا من ارضی یعنی بن محبت ایلدیکم وراضی وخشنود اولدیغم آدمدن غیری‌یه می تزویج
اولنه‌جغم دیدکده مادری لادیدی پس قضیه بویله ایسه بنی خداشه تزویج ایدك دیدکده مادری خداش
قلیل المال اولمغله سنی اکا نیجه ویره‌لم دیدی رباب اذا جمع المال السیء الفعال فقبحا للمال دیمکله مادرنی
الزام ایلدی بو جانبدن خداش دخی علی الصباح اوبه‌لرینه کلوب اختطاب ایلدکده ربابی تزویج
ایلملریله خداش * العود احمد * والمرأة ترشد * والورد یحمد * دیمکله من بعد کلام مزبور ضرب مثل اولدی
محمود قرآن کریمده سورهٔ فیلده مذکور اولان فیلك اسمیدر که ابرهه دیدکلری تبهکار آنکله هدم
بیت الله الحرام قصدیله مکه‌یه اعتزام ایلمشیدی مکه‌یه تقرب ایلدکده فیل مزبور بروك ایدوب هر نقدر اقدام
ایتدیلر ایسه توجهدن روکردان اولوب عاقبت جنود ابابیل ایله مخذول وکعصف مأکول اولدیلر احمد وجه مذکور
اوزره اسمادندر احمد بن محمد بن یعقوب بن حمدویه محدثیندندر بوراده حمدویه حانك ضمی ومیم مشدده‌نك ودالك
مدیله‌در یاخود حمدوه‌در یاسز حمدونه زیتونه وزننده هارون الرشید مرحومك دخترلری اسمیدر وحمدون بن
ابی لیلی محدثدر حمدیه عربیه وزننده ابو الحصین‌دن راوی مسند امام احمد اولان ابراهیم بن محمدك جدی
اسمیدر الحمردة سلسله وزننده حوض دبنده قلان بولانق چامورلی صویه دینور الحند عنق وزننده اشمه
تعبیر اولنان خرده قوییلره دینور مفردی حنوددر قبول وزننده الحنجد قنفذ وزننده اوزون اوزادی قوم یغننه
دینور الحنجود زنبور وزننده بوغازك دلیکنه دینور که هوا کیروب نفس آله‌جق مجرادر حنجره کبی وبرنوع
اوزون شیشه‌یه دینور که ایچنه کوزاوتی کبی سفوفلر قورلر وکوچك سپت شکلنده برکونه ظرف اسمیدر الحود
حانك فتحی وواوك سکونیله حید لفظنده لغتدر که عنقریب مذکوردر پس واوی ویائی اولور حاود واوك
کسریله حدان قبیله‌سندن منشعب برقبیله آدیدر المحاودة مفاعله وزننده برآدمه استمه علتی اصلا صالیورمیوب
مستولی اولمق معناسنه‌در یقال فلان تحاوده الحمی ای تتعهده حود هود وزننده برموضعدر الحید کید وزننده
والحیدان جولان وزننده والمحید مصیر وزننده والحیود قعود وزننده والحیدة قعده وزننده والحیدودة شیخوخه
وزننده برنسنه‌دن میل وعدول ایلمك وصاپمق معناسنه‌در یقال حاد الرجل عنه یحید حیدا وحیدانا ومحیدا وحیودا وحیدة
وحیدودة اذا مال وحید کید وزننده اسم اولور برشیئك جوانبندن تومسك اولان یرینه دینور که بادی نظرده دیوار کبی
اوراسی مشخص اولور مراد هر شیئك یومری اولان یری اوله‌جقدر مثلا باشده قفا چقورندن یوقریجه ایکی طرفلی
قناد طرزنده اولان کککلرك هر بری کبی تقول ضربت علی حیدة رأسه وحیدی رأسه وهما العجزتان فی جانبیه کذلك

قولغك اطرافنده وجوددن زياده اولان كمك كبى كه سردوتومسك محللريدر وحيد الجبل طاغك كوكسنده ياخود
كنارنده قناد كبى برطرفه مرتفع اولان يرينه دينور ومطلقا پك اكرى اولان ايكو وقبورغه كمكنه دينور و بونلر تسميه
بالمصدردر محللرندن برطرفه مائل اولديغيچون اطلاق اولندى وحيد بيان كچيسنك بوينوزنده اولان دوكومه و بوغومه
اطلاق اولنور ومطلقا بوينوز وطاغ وتپه مقوله سنده اولان طومالج تومسكه دينور جمعى حيود واحياد كلور وحيد
كلور عنب وزننده وحيد مثل ونظير معناسنه در خانك كسريله ده لغتدر الحيدان سحبان وزننده طوار قسمى
يورركن اياقلرندن برطرف اولان چقل طاشلرنه دينور وحيدان بررجل آديدر الحيد فتحتينله طعامه دينور
وقيون قسمنك ياوريسى ولادت دمنده قارننده ايلشوب خروجى دشوار اولمق حالتنه دينور الحيدى جمزى
وزننده خودبين ومحتال كمسه نك يورويشنه دينور يقال يمشى حيدى اى مشية المحتال وحيدى وحيد كيس وزننده
شول اركك اشكه دينوركه شطارت وجنبشندن كندى كولكه سندن اوركوب برطرفه صاپوب صچرار اوله
يقال حمار حيدى وحيد اذا كان يحيد عن ظله نشاطا مذكر اوصافنده اشبو حيدى لفظندن غيرى فعلى وزننده
وارد اولمامشدر شارح ديركه ولظى ووقرى وقفطى وجمزى كلمه لرى دخى وزن مذكور اوزره در ولظى شديد
الدفع كشى يه ووقرى قيون چوبانه وقفطى كثير النكاح اولان كشى يه وجمزى سريع حماره دينور حيده كيده
وزننده حيد خانك كسريله احيد احمد وزننده حياده سعاده وزننده اسمادندر حيد عور عينك ضمى
وواوك تشديديله ياخود حيد قور ياخود حيد خور يمنده برطاغدركه آنده برمغاره واردر ايچنده سحر تعلم اولنور
المحايدة مفاعله وزننده والحياد خانك كسريله برنسنه دن برطرف اولمق معناسنه در يقال حايده محايدة
وحيادا اذا جانبه الحياد سحاب وزننده شئ معناسنه در ياخود برصاغم سوده دينور يقال ماترك حيادا
اى شيئا اوشخبا من اللبن الحيدة كيده وزننده برنسنه يه كج نظر ايلمكه دينور تقول مانظر الى الا نظر الحيدة
اى نظر السوء يعنى فيه حيدودة حيدى حياد فيحى فياح وزننده بورادن برطرف اولى برجانبه عدول ايله ديمكدر كه
حيدوده ايله امردر وحياد قطام وزننده فى الاصل داهيه يه خطابدر بعده دفع اول ثقلت واستيلايى ترك ايت ديجك
يرده مثل اولمشدر كرك مذكر وكرك مؤنث اولسون التحييد تفعيل وزننده برنسنه يى اكرى بوكرى قلمق
معناسنه در يقال قد السير فحيده اذا جعل فيه حيودا فصل الخاء المعجمة الاخبنداء اسرنداء وزننده
انسان وسائر حيوان فيل كبى بيوك جثه لو وصلب ومتين اولمق معناسنه در يقال اخبندى البعير اذا عظم وصلب
وكوده نك سكيرلرى تام وكامل اولمق معناسنه در يقال اخبندى الرجل اذا تم قصبه الخبنداة حبنطاة وزننده
كوده سنك سكيرلرى تام ووافر اولان ياخود اتنه طلوصق كوده لو على قول قيناقلرى قرمان قيونى قويريغى كبى طولغون
اولوب آغرلغندن چكه مز اولان خاتونه دينور يقال جارية خبنداة اى تامة القصب اوتارة ممتلئة اوثقيلة الوركين
وقباق طولمه سى كبى طولغون ودكرمى بالدره دخى وصف اولور يقال ساق خبنداة اى مستديرة ممتلئة بونك مذكرى
خبندى در حبنطى وزننده جمعى خباند وخبنديات كلور الخدان خانك فتحى ودالك تشديديله وتثنيه بنيه سيله
والخدتان خانك ضميله يوزده كوزلرك قويرقلرندن آوردك نهايتنه قدر يرلره دينور ياخود برونى صاغ وصولدن
محيط ومكتنف اولان يرلره ياخود كوزك خانه سندن چكه كمكنه قدر يره دينور تركيده يكاق وفارسيده رخسار دينور
اختلاف مذكورك مرجعلرى متحددر مفردى اولان خد مذكردر اذن وعينه مقيس دكلدر زيرا تعدد حقيقيسى
يوقدر ايكى يكاق بر يوزدر وخد يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه خد مذكوردن مستعاردر وجماعت انسانى يه
اطلاق اولنور جبهه كبى يقال مضى خد من الناس اى جماعة ويرده اولان اوزون اوزادى حفره يه يعنى ياريغه
وخندكه اطلاق اولنور وكوچك نهر وجدوله اطلاق اولنور وهودج ومحفه نك صفيحه سنه يعنى صاغلو صوللو
اخشابنك يوزلرينه اطلاق اولنور جمعى اخده كلور وخداد وخدان كلور خالرك كسريله وخد مصدر اولور
برشئ برنسنه يه تاثير ايدوب يرايلمك معناسنه يقال خد الدمع فى خده خدا من الباب الاول اذا اثر فيه
الخده خانك ضميله ذكر اولنان خدتانك مفرديدركه يكاغه دينور لغت قليله ده وخد كبى يرده اولان اوزون
اوزادى خندكه وياريغه دينور الاخدود اسلوب وزننده بودخى يرده اولان اوزون ياريغه وخندكه دينور جمعى
اخاديد كلور واخاديد قامچى ايله ضرب اولنان شخصك كوده سنده حادث اولان اثرلره دينوركه اوزون اوزادى
ياريق وجتلاقلر اولور التخديد تفعيل وزننده والتخدد تفعل وزننده كوده نك اتى مهزول اولوب ازالمق معناسنه در
كويا كه هر يرى اخدود كبى اولور يقال خدد لحمه وتخدد اذا هزل ونقص وتخديد بومعناده متعدى اولور يقال
خدد السير لحمه اذا هزله ونقصه وتخددات بورشمق معناسنه در يقال تخدد اللحم اذا تشنج خداء دالك تشديديله

برموضعدر الخدود حدود وزننده طائف نواحيسندن برناحيه در خد العذراء شهر كوفه نك لقبيدر خدد
زفر وزننده بنو سليم يوردنده برموضعدر وهجر ترابنده برصو آديدر الخداد كتاب وزننده دوه قسمنك خدينه مخصوص
برتمغا آديدر وبرموضع اسميدر خد خد هد هد وزننده وخد خد علبط وزننده بربوجك آديدر المخادة
مفاعله وزننده برآدمه غيظ وكين حسبيله عملنده معارضه ايلمك معناسنه در يقال خاده مخادة اذا حنق عليه فعارضه
فى عمله الخريد فريد وزننده والخريدة هايله والخرود صبور وزننده اصلا مس اولنمامش يعنى دامننه دست
رجال طوقنمامش بكر قيزه دينور على قول بغايت اهل حيا وپردكى اولمغله مجلسده اكثرى ساكت واپسم وآوازى
نرم وآهسته اولان قيزه دينور بنات زمانه كبى تقول رأيت خريدا وخريدة وخرودا اى بكرا لم تمس او الخفرة الطويلة
السكوت الخافضة الصوت المتسترة جمعى خرائد كلور وخرد كلور ضمتينله وخرد كلور ركع وزننده كويا كه اسم
فاعلدن جمعدر وخريد شرم وحيا اثرينه مقرون نرم وملايم وآهسته سسه دينوركه قيز سسى تعبير اولنور يقال
صوت خريد اى لين عليه اثر الحياء وخريده دلنمدك انجويه اطلاق اولنور يقال لؤلؤة خريدة اذا كانت لم تثقب
الخرد فتحتينله قيز خريد اولمق معناسنه در يقال خردت الجارية خردا من الباب الرابع اذا صارت خريدا
وخرد اوزون اوزادى خاموش اولمق معناسنه دركه خريده معناسندن متفرعدر يقال خرد الرجل اذا طال سكوته
التخرد تفعل وزننده بودخى قيز خريده اولمق معناسنه در يقال تخردت الجارية بمعنى خردت خرد فرد
وزننده سعد بن زيد مناة نام كمسه نك لقبيدر الاخراد همزه نك كسريله اوزون اوزادى سكوت ايلمك معناسنه در
يقال اخرد الرجل اذا سكت طويلا واوتانمق معناسنه در يقال اخرد الغلام اذا استحيى ولهو ولعبه مائل اولمق
معناسنه در يقال اخرد الى اللهو اذا مال اليه وذل وحقارتدن ناشى خموش اولمق معناسنه در يقال اخرد الرجل
اذا سكت من ذل لا حياء الخريد علبط وزننده اكشى وبغايت قويو يوغرده دينور المخرمد اسم فاعل
بنيه سيله مقيم يعنى دائما خانه سنده اقامته ملازم آدمه دينور ودائما باشنى يره اكوب خاموش واپسم طوران
كمسه يه دينور خويزمنداد خانك ضمى وزاى معجمه نك كسرى وميمك فتحى ونونك سكونيله امام ابو بكر
المالكى الاصولى پدرينك اسميدر الخضد خانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله اغاجك دالنى يارمقسزين
وآيرمقسزين قيرمق معناسنه در كرك ياش وكرك قورى اولسون يقال خضد العود رطبا او يابسا خضدا
من الباب الثانى اذا كسره ولم يبن مؤلفك بصائرده بياننه كوره اكثر استعمالى رطب وملايم نسنه ده در وخضد
كسمك معناسنه در يقال خضد الشئ اذا قطعه ودوه قسمى برآخر دوه ايله اوغراشوب بيوننى ياصوب اكمك
معناسنه مستعملدر يقال خضد البعير عنق آخر اذا ثناه واغاجك تيكنلرنى كسوب كيدرمك معناسنه در
يقال خضد الشجر اذا قطع شوكه وبرنسنه يى شدتله سسلنديره رك اكل ايلمك على قول خيار وهاويج مقوله سى
كورك وياش نسنه اكل ايلمك معناسنه در يقال خضد زيد اذا اكل اكلا شديدا او شيئا رطبا كالقثاء والجزر الانخضاد
انفعال وزننده والتخضد تفعل وزننده خضدك معناى اولندن مطاوعلردر يقال خضد العود فانخضد وتخضد
اى انكسر بلا ابانة وانخضاد ميوه مقوله سى پاره لنوب طاغلمق معناسنه در يقال انخضدت الثمار اذا تشدخت الخضد
فتحتينله ميوه قسمى صولوب پژمرده اولمغه دينور وخضد شول دردو وجعه دينوركه اعضايه عارض اولوب
لكن كسر اولمغه بالغ اولمز يعنى وجوده شكستلك ايراث ايده جك درجه ده اولمز وشجردن كسلمش ياش وتازه
بداغه على قول قرلمش بداغه دينور وخضد برنبات آديدر وخضد نبات قسمنده اولان كوشكلكه وضعف
وتوانى يه دينور بوجهتله خيار مقوله سى نسنه ده اولان كوركلكه ده دينوركه تكسرى موجبلردر الخضاد سحاب
وزننده خضد كبى وجع مزبوره دينور وبرشجر آديدر اليخضود يعفور وزننده بودخى آغاجدن قيرلمش بداغه
دينور الخضد كتف وزننده والمخضود قيام وحركتدن عاجز وفرومانده آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خضد
ومخضود اى عاجز عن النهوض المخضد منبر وزننده شديد الاكل اولان كمسه يه دينوركه پك پك وبدبد سسلنديره رك
اكل ايدر يقال رجل مخضد اى شديد الاكل الاخضد احمر وزننده والمتخضد اسم فاعل بنيه سيله اكيلوب
بوكيلن شيئه دينور تازه چبوق كبى الاخضاد همزه نك كسريله طاى قسمى جنبشندن وبوطورلغندن اغزنده
اولان لجامك طماغنى چكه يه چالوب ايكى طرفه چكشدرمك معناسنه در يقال اخضد المهر اذا جاذب المرود
نشاطا ومرحا الاختضاد افتعال وزننده دوه يه يواشيمق ايچون يورنسه لق كچوروب بنمك معناسنه در يقال اختضد
البعير اذا خطمه وركبه الخفد خانك فتحى وفانك سكونيله والخفد فتحتينله والخفدان فتحاتله يوريمكده
سرعت ايلمك يعنى تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال خفد الرجل وخفد خفدا وخفدا وخفدانا من الباب الاول

والرابع اذا اسرع فی مشیه الخفیدد فعیلل وزننده جست وسریع انسان وحیوانه دینور وارکك دوه قوشنه
دینور ظلیم کبی جمعی خفادد وخفادید وخفیددات کلور وخفیدد ابو الاسود بن حمران نام کسه نك فرسی اسمیدر
الخفدود بهلول وزننده والخفدد قنفذ وزننده یراسه قوشنه دینور خفاش کبی وخفدود بر بشقه قوشك
دخی اسمیدر الاخفاد همزه نك کسریله ناقه یاوریسنی ناقص دوشورمك معناسنه در یقال اخفدت الناقة
اذا اخدجت وکبه اولمیان ناقه کندیسنی کبه صورتنده کوستورمك معناسنه در یقال اخفدت الناقة اذا اظهرت
انها حامل ولم تکن الخفود صبور وزننده ناقص یاوری دوشورر اولان ناقه یه دینور خفدان سرطان وزننده
بر موضعدر الخلد والخلود قعود وزننده بقاء ودوام یعنی ابدی ودائمی قالمق معناسنه در یقال خلد خلدا
وخلودا من الباب الاول اذا دام وبقی مؤلفك بصائرده بیانته کوره خلد وخلود بر شیء تغییر وفساد اعتراضدن
متبری وسالم اوله رق حالت اصلیه سی اوزره باقی اولمق معناسنه موضوعدر بو جهتله تغیر وفسادی پك کیج اولان
نسنه یی عربلر خلود ایله وصف ایدرلر ازجمله ایامه خوالد اطلاق ایدرلر طول مکثی حسبیله یوخسه دوام وبقاء
اعتباریته مبنی دکلدر زیرا فانیدر وبو مناسبتله دوام وبقاء معناسنه ده استعمال ایدرلر عصاتك خلود فی النار اولملری
طول مکث اعتباریله در وخلد جنته اطلاق اولنور وصف بالمصدردر یاخود دار الخلد تأویلنده در تقول ادخلنا الله
الخلد ای الجنة وخلد بر نوع طویغار قوشنه دینور وکوزسز صچانه علی قول کوزسز بر کوچك جانوره دینور که
قیرلرده یر آلتنده ساکن اولور صوغانی ویراصه یی پك سومکله دلیکی آغزینه وضع ایدرلر رایحه سنی آلدقده
چقوب صید ایدرلر وبونده خانك فتحیله ده لغتدر مؤلف بو جانوری کرچه تردید ایله ذکر ایلدی لکن ایکیسی
بردر که ترکیده کوستبك وکوز صچان وکوزسز سپل تعبیر ایدرلر ترلالری دلك دلك ایدرلر معروفدر اوست دوداغنی
تعلیق حمای ربعه نافع ودماغنی کل یاغیله دوکوب طلا ایلسه لر برص وبهق وتمرکی واویوز وصراجه وکلف
وسائر بشره امراضنه مفیددر واشبو خلد لفظنك جمعنده مناجد دینور که لفظنك غیریدر نته که خلقه لفظنك
جمعنده مخاض دینور وخلد بیلاز که دینور سوار معناسنه وکوپه یه دینور قرط معناسنه جمعی خلده کلور قرده
وزننده وخلد تابعیندن عبد الرحمن الحمصی لقبیدر وبغدادده منصور خلیفه نك بر کوشکی اسمیدر که خراب
اولوب یری بر محله اولدی خلد تسمیه سی بر فائده یی مفید اولمدی اورایه نیجه کسه لر منسوبلردر لکن مشایخ صوفیه دن
جعفر الخلدی اورایه منسوب دکلدر بلکه آنك لقبیدر الخلدة فتحاتله بودخی کوپه یه دینور قرط کبی الخلد
فتحتینله خاطره دینور بال معناسنه وکوکله دینور قلب معناسنه ونفس ناطقه یه دینور بقاء انسانیله باقی اولدقلریچون
الخلود قعود وزننده خلد کبی دائمی اولمق معناسنه در نته که ذکر اولندی وخلد ضرب وزننده وخلود کیج
قوجه مق معناسنه استعمال اولنور یقال خلد الرجل خلدا وخلودا من الباب المزبور اذا ابطأ عنه الشیب
وقد اسن وبر یرده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال خلد بالمکان وخلد الیه اذا اقام رکون للبقاء معناسنی
متضمن اولمغله الی حرفیله صله لندی کما سیذکر الاخلاد همزه نك کسریله بودخی کیج قوجه مق معناسنه در
یقال اخلد الرجل اذا ابطأ عنه الشیب وبر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اخلد بالمکان والیه اذا اقام مؤلف
بصائرده ولکنه اخلد الی الارض الآیه کریمه سنی رکن الیها ظانا انه یخلد فیها عبارتیله تفسیر ایلمکله میل ورکون
فعلنی تضمین ایلمشدر بو جهتدن الی ایله دخی صله لنور واخلاد بر نسنه یه علی الدوام ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال اخلد بصاحبه اذا لزمه وبر نسنه یه میل ایلمك معناسنه در یقال اخلد الیه اذا مال لکن بو معنا تضمینه
مبنی اولدیغی آنفا ذکر اولندی التخلید تفعیل وزننده اخلاد ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال خلد الرجل
وخلد بالمکان بمعنی اخلد الخوالد جمع اوله رق صاچ ایاقلری تعبیر اولنان طاشلره اطلاق اولنور اثافی معناسنه
اویه کوچد کدنصکره یرلرنده قالدقلریچون وطاغلره وطاشلره اطلاق اولنور المخلد معظم وزننده تخلیددن
اسم مفعولدر ومنه قوله تعالی یطوفون علیهم ولدان مخلدون الآیه ای مقرطون او مسورون اولا یهرمون ابدا
ولا یجاوزون حد الوصافة خلد وجه مذکور اوزره کوپه یه وبیلاز که دینمکله تخلید آندن مأخوذ اولمش اولمغین
کوپه لیلر یاخود بیلاز کلیلر یاخود هرکز پیرلك یوزنی کورمیوب وتازه جوانلقله خدمته سز اورلق هنکامنده
برقرارلردر دیمکدر خالد وخویلد وخالده ومخلد مقعد وزننده وخلید زبیر وزننده ویخلد ینصر
وزننده وخلاد کتان وزننده وخلد حمزه وزننده وخلیده جهینه وزننده اسامی ناسدندر ومسلمة بن
مخلد که معظم وزننده در اصحابدندر الخالدان خالد بن نضلة بن الاشتر ایله خالد بن قیس بن المضلل مراد اولور
غریبدر که مؤلف جزائر خالدانی دیباجه ده یاد ایتمشیکن موقعنده سکوت ایلدی مترجم فقیر اوراده بیان ایلمشدر

الخمد خمد وزننده والخمود قعود وزننده آتشك قوری سونمیه رك علوی ساکن اولمق معناسنه در یقال خمدت
النار وخمدت خمدا وخمودا من الباب الاول والرابع اذا سکن لهبها ولم یطفأ جمرها وخمد وخمود بایلوب بیخود
اولمق معناسنه مستعملدر یقال خمد المریض اذا اغمی علیه قال الشارح ومنه قوله تعالی خامدون کنایة عن موتهم
وحمانك شدت وبحرانی دیکمك معناسنه مستعملدر یقال خمدت الحمی اذا سکن فورانها الاخماد همزه نك
کسریله آتشك علونی بصدرمق معناسنه در تقول اخمدت النار ای سکنت لهبها وساکن وساکت
اولمق معناسنه مستعملدر همزه صیرورت ایچوندر یقال اخمد الرجل اذا سکن وسکت الخمود تنور
وزننده آتشك علوی ساکن اولوب قوری منطفی اولمامق ایچون دفن ایتدکلری یره دینور اوجاق ایچی کبی
الخود خانك فتحی وواوك سکونیله خلقت واندامی خوب خوشلقا وپالوذه کبی تر وتازه ونرم ونازکیدن محبوبه رعنایه
دینور یقال عنده خود ای حسنة الخلق الشابة الناعمة جمعی خودات کلور وخود کلور خانك ضمیله وحسین بن
علی بن خود محدثیندندر التخوید تفعیل وزننده سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در یقال خود الرجل اذا سار
سریعا ودیشی دوه سوروسنه یغور صالیورمك معناسنه در یقال خود الرجل اذا ارسل الفحل فی الابل وبر مقدار
طعامه یعنی غلال وذخائره نائل اولمق معناسنه در یقال خود الرجل من هذا الطعام اذا نال شیئا منه التخود
تفعل وزننده اغاجك تازه دالی بر طرفه میلان ایلمك معناسنه در یقال تخود الغصن اذا تثنی ای تمیل خود شمر
وزننده بر موضع آدیدر وزن فعل وعلمیتله غیر منصرفدر الخید عید وزننده رطبه اسمیدر که یونجه یه دینور لکن بوراده
مراد هنوز باش ویرمدك تازه اکیندر که قصیل تعبیر اولنور وبونك اصلی خوید فارسی ایدی تعریب وتغییر ایدوب خید
دیدیلر فصل الدال المهمله الدأددة زلزله وزننده لهو ولعب ایلمك معناسنه در یقال دأدد الغلام یدأدد
دأددة اذا لهی ولعب الدد دالك فتحی وثانیه نك تخفیفیله لهو ولعب معناسنه در بونده اوچ لغت واردر بری مذکوردر
وبری ددادر قفا وزننده وبری ددن در فتحتینله ونونله یقال هذا ددودددا وددن قال فی النهایة وفی الحدیث ما انا من دد
ولا الدد منی ای ما انا فی شیء من اللهو واللعب ولا ذلك منی یعنی من اشغالی ودد بر موضع آدیدر وبر خاتون اسمیدر
وزماندن بر مقداره دینور یقال مضی ددمن الدهر ای حین وبو ددی ماده سنده دخی اعاده اولنور انشاالله تعالی
الددد کتف وزننده که طرماح نام شاعرك اشبو * واستطرقت ظعنهم لما احز ألّ بهم * آل الضحی ناشطا من داعب
ددد * بیتنده واقعدر لاهی ولاعب معناسنه در صفت اوچ حرفله تمام اولمدقجه متمکن اولمدیغیچون کندی جنسندن
دال ثالثه ایله اتباع ایلمشدر وناشط ایله مرادی شوق نازعدر شارح دیر که بونده بر لغت دخی واردر که دال ثانیه نك ضمی
وآخرده نونله در بعضلر منقوص وبعضلر مکمل دیملریله معتل بابنده دخی مثبتدر دمامینی شرح تسهیلده تفصیل
ایلمشدر الدرد فتحتینله آغزده دیشلر دوکیلوب کتمك معناسنه در یقال درد الرجل دردا من الباب الرابع
اذا ذهبت اسنانه ومصباحده وبقیت اصولها عبارتیله مذیل در صفتنده ادرد ومؤنثنده درداء دینور کذلك درداء
سنه دخی وصف اولور الدرداء حمراء وزننده وصف مؤنثدر که ذکر اولندی ودرداء ودردم داللرك کسری
ومیم زیاده سیله قوجه ناقه یه دینور علی قول پك قوجه لقدن دیشلری دوکیلوب همان دیبلرنده اثرلری قالمش اوله که
یمی کوه لیه رك یر اولور یقال ناقة درداء ودردم ای مسنة او لحقت اسنانها بدردرها شارح دیر که دردم لفظنك اصلی
درداء ایدی میمه ابدال وتخفیفا کسر ایله دردم دیدیلر وبو تأکیدی متضمندر انتهی مؤلف تای فوقیه ایله کتیبة کانت لهم
عبارتیله قید ایلمکله کتیبه عسکر آلاینه دینمکین اول کونه ترجمه اولندی وانقولی غالبا ثای مثلثه ایله رؤیت یاخود ظن
ایلمش اولمغله قوم یعنی ایله تفسیر ایلمشدر فلینظر ودرداء بین العرب بر کتیبه مخصوصه یعنی بر آلای اسمیدر الدردی
کردی وزننده بر نسنه نك دبنه چوکن تفلنه وپوصه سنه دینور که طورطو تعبیر اولنور وطورطو دردی محرفیدر
تقول لا تشرب دردی الزیت وهو ما یبقی فی اسفله الدرید زبیر وزننده ادرد کلمه سنك مرخما مصغریدر وبونکله
بعض کسه لر مسمادر ابو الدرداء عویمر بن مالك الانصاری وزوجه سی ام الدرداء خیرة بنت ابی حدرد الاسلمی
صحابی وصحابیه در شارح دیر که ابو الدرداء زهاد اصحابدندر شامك فتحنده ابتدا بونلر قاضی اولدی اصح اقوال اوزره
اتوز ایکی تاریخنده رحلت ایدوب باب الصغیرده دفن اولندی وبعضلر مدینه منوره یه عودت ایلدی دیدیلر مترجم
دیر که حالا اسکدار قبرستاننده ابو الدرداء مرقدی اولمق حکایتی بابی اصلدر یاخود بشقه اول کنیه ده بر ذاتك اولمق
کرکدر نته که خاك اسلامبولده نیجه اصحاب مراقدی سویلنور آنلرك حضرت ابو ایوبدن غیریسی ثابت دکلدر لکن
هر برینك روحانیتلرینه توجهله فاتحه اهداسی مانع دکلدر روحلری قنده ایسه بهر حال واصل اولور تعصبك عالمی
یوقدر دعد دالك فتحی وعینك سکونیله ام حبین یعنی قیاکلری دیدکلری کلرك لقبیدر وبر خاتون اسمیدر

منصرف وغير منصرف اولور جمعى دعود كلور ودعدات كلور دالك فتحيله وادعد كلور افلس كبى شارح ديركه
هند كلمه سى دخى لغت فصيحه ده منصرف وغير فصيحه ده غير منصرفدر ورجالده زيد وعمرو علم جنس مثابه سنده
مستعمل اولديغى كبى نسوانده دخى هند ودعد اول مثابه ده مستعملدر نته كه تراجم نقول فتاواده متداولدر دنباوند
دالك ضميله كرمان ترابنده برطاغك آديدر عامه دماوند ديرلر ورى نواحيسنده دخى برصرپ ويوكسك طاغك آديدر
ابو الحنكه نام كمسه سحر ونيرنجاتله مشتغل اولديغيچون حضرت عثمان آنى اورايه نفى وتغريب ايلدى الدودة
دالك ضميله معلومدركه كوچك قورتجغزه دينور كه دانه لرده وميوه لرده حاصل اولور خرده بوجكدر فارسيده
كرم ديرلر كاف فارسينك كسريله جمع جنسى دود كلور وجمع بناسى ديدان كلور دالك كسريله الدود دالك فتحى
وواوك سكونيله كه فى الاصل فتحتينله در برنسنه قورتلنمق وقورد دوشمك معناسنه در يقال داد الطعام يداد دودا
من الباب الرابع اذا صار فيه الدود الادادة والتدويد والتديد ياء معاقبه سيله تفعيل وزننده بونلرده دود
معناسنه در يقال اداد الطعام ودوّد ودوّد بمعنى داد وتدويد چوجق قيزاق ايله اوينامق معناسنه در يقال دوّد الصبى
اذا لعب بالدوداة كما سيذكر دودان دالك ضميله بردره آديدر ودودان بن اسد برقبيله پدريدر ابو دواد غراب
وزننده اياد قبيله سندن برشاعردر وقاضى احمد بن ابى دواد رجل معروفدر وابو دواد يزيد الراسبى وابو دواد جويرية بن
الحجاج وابو دواد عدى بن الرقاع شاعرلردر ومحمد بن على بن ابى دواد محدثدر الدوّاد رمّان وزننده كوچك
قورتجغزلره دينور صغار الدود معناسنه وضرطه يه دينور وجست وچالاك آدمه دينور داود قالون وزننده اسم
عجميدركه بر پيغمبر ذيشان اسميدر الدوداة دالك فتحى وواوك سكونيله غريو وفرياد ناسه دينور تقول سمعت دوداة
الناس اى جلبتهم وقيزاغه دينور ارجوحه معناسنه دويد زبير وزننده اسمادندر دويد بن زيد جاهليه دن بركمسه دركه
در تيوز اللى سنه معمر اولدى زمان اسلامى معتوه وبى شعور اولديغى وقتده ادراك ايلدى احتضارى حالنده اشبو
ارجوزه يى انشاد ايلدى * اليوم يبنى لدويد بيته * لو كان للدهر بلا ابليته * او كان قرنى واحدا كفيته * يارب
نهب صالح حويته * ورب غيل حسن لويته * ومعصم مخضب ثنيته * ودويد بن طارق محدثدر فصل الذال
المعجمة ذرود درهم وزننده برطاغ آديدر الذود ذالك فتحى وواوك سكونيله والذياد كتاب وزننده طوار سورمك
معناسنه در يقال ذاد الابل يذود ذودا وذيادا اذا ساقها ودفع وطرد ايلمك معناسنه در يقال ذاده اذا طرده ودفعه وذود
اوچ دوه دن اونه قدر على قول اون بشه وعلى رأى يكرمى يه ياخود اتوزه وارنجه ياخود ايكى ايله طقوز نفر بيننده
اولان دوه لره دينور ذود كلمه سى بو معناده مؤنثدر وهمان مؤنثلره اطلاق اولنور يعنى كروه مذكور مجموعى ناقه اولمغه
محتاجدر ومفرد وجمعى برابردر على قول جمعدر مفردى يوقدر ياخود مفرددر جمعى اذواد در وعربلرك الذود
الى الذود ابل قوللرى كه امثالدندر انده ذود كلمه سنك اثنتين موضعنده اولديغنه دلالت ايدر زيرا اثنتين ثنتينه ضم اولندقده
جمع اولور شارح ديركه ليس فيما دون خمس ذود من الابل صدقة حديثنده ذكور واناثه عام اولمغله اناثه تخصيصلرى
موجه دكلدر مؤلف بونده ابو عبيده اتباع ايلمشدر سائر اهل لغت تعميم ايلديلر ومثل مزبورك دلالتى دخى منظور
فيهدر زيرا آنده الى مع معناسنه در ياخود مقدر مضموم لفظنه متعلقدر ومثل مزبور آز نسنه ايله آز نسنه مجتمع اولدقده
چوق اولور ديجك يرده ضرب اولنور الذائد اسم فاعلدر سائق ودافع وطارد معنالرينه در جمعى ذوّد كلور
ركع كبى وذوّاد كلور حساد كبى وذاده كلور قاده كبى وذائد حرون ديدكلرى فرس مشهور نسلندن برآتك اسميدر
وحبيب بن اسافك قلجى اسميدر وذائد حرمت وحقيقتى حامى اولان حميتلو آدمه اطلاق اولنور يقال فلان ذائد
اى حامى الحقيقة مثالب شين وعارى دافع اولديغيچون وذائد امرء القيس بن بكر نام شاعرك لقبيدر اشبو
اذود القوافى عنى زيادا * ذياد غلام غوى جرادا * بيتنى نظم وانشاد ايلديكيچون تلقيب ايلديلر الذوّاد كتان
وزننده بو دخى حامى الحقيقه اولان آدمه دينوركه مبالغه در وذوّاد اقيال حميردن ذى مرحب نام اميرك
قلجى آديدر وذوّاد بن ابى الرقراق برشاعردر وذوّاد بن عليه محدثدر وذوّاد بن المبارك صاحب ذكر ومنقبتدر
وابو الذوّاد برامير در رواة حديثدندر المذود منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور يقال هو حديد المذود
اى اللسان وطواره يم ويره جك يملك وآخور ديدكلرى يره دينور ومذود الثور صغرك بوينوزينه اطلاق اولنور
ومذود برطاغك آديدر ذياد كتاب وزننده اسمادندر محذر بن ذياد اصحابدندر وذياد بن عزيز شعرادندر ذويد
زبير وزننده اسمادندر عبد الله بن معقل بن ذويد اصحابدندر وعبد الله بن ذويد وليد بن مسلمك شيخيدر وفروة
بن مسيك بن ذويد اصحابدندر المذاد ميمك فتحيله اسم مكاندر اوتلاغه دينور مرتع معناسنه طوار سوق
اولنديغيچون الاذادة همزه نك كسريله برآدمه حرم ومتعلقاتنك حمايتى ضمننده اعانت ايلمك معناسنه در تقول

اذدت فلانا اذا اعنته على ذياد اهله قال الشارح وهذا كما تقول اطلبته اذا اعنته على طلبته فصل الراء المهملة
الرأد رانك كسرى وهمزه نك سكونيله ياشداشه دينور ترب معناسنه تقول هذا رئدى اى تربى وقرنى فى السن وطارلق
معناسنه در يقال وقع فى الرئد اى الضيق واغاج دبندن چقان فلبرلره دينور الرأد والرأدة رالرك فتحى وضمى
وهمزه لرك سكونيله والرؤدة صبوره وزننده والرأدة تسهيل همزه ايله تازه ودلبر محبوبه يه دينور يقال
جارية رأد ورؤد ورأدة ورؤدة ورأدة اى شابة حسنة ورأد سعد وزننده چكه كمكنك دبنه دينور ورؤد رانك
ضميله تؤده معناسنه دركه برايشده تأنى ورفق وسهولتله عمل وحركت ايلمكدن عبارتدر وأد ماده سنده مرسومدر
يقال عليك بالرؤد اى التؤدة نته كه واو ايله رود دخى بو معنايه در الترأد تفعل وزننده والارتأد افتعال وزننده
محبوبك بدنى نازكلكندن پالوذه كبى دردر دتره مك معناسنه در يقال ترأد الغلام وارتأد اذا اهتز بدنه نعمة وترأد
يل صاغه صوله اوينيارق چپارز اسمك معناسنه در يقال ترأدت الريح اذا اضطربت اى تمايلت يمينا وشمالا
وپيرلكدن ياخود ضعفدن ناشى يرندن دتره يه رك قالقمق معناسنه در يقال ترأد زيد اذا قام فاخذته رعدة وتازه آغاج
دالى هر طرفه ميلان ايدوب اكيلمك معناسنه در يقال ترأد الغصن اذا تفيأ وتذبل وبيون بورلمق معناسنه در يقال ترأد
العنق اذا التوى رائد الضحى عائد وزننده ورأد الضحى سعد وزننده وهمزه نك تسهيليله دخى زبانزددر قوشلق وقتنك
ارتفاعنه يعنى ارتفاعى وقتنه دينوركه قبا قوشلق تعبير اولنور تقول لقيته رائد الضحى ورأده ورأده اى وقت ارتفاعه
اساسده ديديكه رأد الضحى نهارك خمس اولنده شمسك ارتفاعى وضوئنك انبساطى وقتندن عبارتدر واكا شاب النهار
دخى ديرلر وبو جارية رأده معناسندن مأخوذدر پس بوكه كوره كنج قوشلق وقتى اولمق غالبدر ورأد الارض يرك نبات
مقوله سندن خالى اولمسيدركه كويا بى موى اولان تازه يه تشبيه اولنمشدر تقول اعجبنى رأد هذه الارض اى خلاءها الربود
قعود وزننده بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ربد بالمكان ربودا من الباب الاول اذا اقام به وآليقومق وحبس ايلمك
معناسنه در يقال ربده اذا حبسه ظاهرا بونده مصدرى ربد اولمق كركدر عبد وزننده المربد منبر وزننده
محبس معناسنه دركه حبس اولنه جق محلدر كويا كه كنديسى حابس وآلت حبس اعتبار اولنمغله اسم آلت وزننده
كلمشدر ومربد خرمايى سروب قوريده جق يره اطلاق اولنور جرين معناسنه وبصره ده برموضع آديدر الربدة
رانك ضمى وبانك سكونيله بوزه مائل بولانق رنكه دينور مراد قرامتق كول رنكيدركه كدورتلو سحاب لونيدر قرامتق
بوز تعبير اولنور يقال به ربدة اى لون الى الغبرة الاربداد احمرار وزننده والاربيداد احميرار وزننده قرامتق
بوز رنكلى اولمق معناسنه در يقال اربد الشئ وارباد اذا كان لونه ربدة وآقلو فاره لو آلاجه اولمق معناسنه در
يقال اربد الثور وارباد اذا كان مربدا كما سيذكر الربداء حمراء وزننده والاربد احمر وزننده ربده دن وصفلردر
قرامتق بوز رنكلو نسنه يه دينور مؤلف اشارتله كچمشدر يقال شاة ربداء ومعز اربد اذا كان فى لونه ربدة وربداء
داهية منكره يه اطلاق اولنور يقال داهية ربداء اى منكرة وشول ديشى كچى يه دينوركه لونى سياه اولوب قرمزى قرمزى
بنكلرى اوله يقال عنز ربداء اى سوداء منقطة بحمرة پس مذكرنده اربد دينور بورنكده كچى مقبول دكلدر داهيه
معناسى بوندن مأخوذدر واربد برنوع يلانه دينوركه بغايت موذى وخبيث اولور بو ريلان ديدكلرى اوله جقدر
وابدر ارسلانه اطلاق اولنور واربد بن ضابئ واربد بن شريح واربد بن ربيعه شاعرلردر واربدة ياخود اربد التميمى
تابعيندندر الترّبد تفعل وزننده برنسنه نك لونى بوزلمق معناسنه در يقال تربد لونه اذا تغير وكوك يوزى بلوتلنمق
معناسنه در يقال تربدت السماء اذا تغيمت وبركمسه چهره سنى اكوب يوزى اكشيمك معناسنه در يقال تربد الرجل
اذا تعبس الربد صرد وزننده قلج دمورنده اولان جوهره دينور فرند معناسنه المتربد اسم فاعل بنيه سيله
اربد كبى ارسلانه اطلاق اولنور الربيد امير وزننده كوپ ودستى مقوله سنه استف اوزره باصيلوب اوزرينه
صوسرپدكلرى خرما باصقننه دينور الربيدة سفينه وزننده ايچنده سجلات حفظ ايلدكلرى ظرفه اطلاق اولنور
دفتر صندغى كبى الرابد خزينه داره اطلاق اولنور خازن معناسنه حابس مال اولديغيچون المربد معظم وزننده
آقلو فاره لو آلاجه نسنه يه دينور يقال ضأن مربد اى مولع بسواد وبياض مربد النعم منبر الحرم وزننده مدينه قربنده
برموضع آديدر الرثد رانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله متاعى استف ايلمك معناسنه در يقال رثد المتاع رثدا من الباب
الاول اذا نضده يعنى وضع بعضه على بعض الرثيد امير وزننده والمرثود والرثد فتحتينله برى برى
اوزره ديزيلوب استف اولمش متاعه دينور الارتثاد افتعال وزننده رثد معناسنه در يقال ارتثد المتاع بمعنى
رثده ومنه يقال تركتهم مرتثدين ما تحملوا بعد اى ناضدين متاعهم يعنى بن آنلرى هنوز متحمل اولدقلرى متاعلرنى
استف ايدر اولدقلرى حالده براقوب كلدم ديمكدر الرثد رانك كسريله بر يرده مقيم اولان جماعته دينور الرثه

فتحتینله ضعفهٔ ناسه دینور تقول ترکنا علی الماء رثدا ما یطیقون تحملا ای ضعفة ورثد مصدر اولور بولانمق وبولانق
اولمق معناسنه یقال رثد الماء رثدا من الباب الرابع اذا کدر الارثاد همزه نك کسریله بودخی بولانق اولمق معناسنه در
یقال ارثد الماء بمعنی رثد و بر جماعت بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال ارثد القوم اذا صار وارثدا وقویی قازان کسه
نمناك طپراغه ایرسمك معناسنه در یقال احتفر فلان حتی ارثد ای بلغ الثری المرثد مقعد وزننده کریم آدمه دینور
وارسلانه دینور و بر رجل آدیدر وملوك یمندن برینك اسمیدر که آلتیوز سنه سلطنت سورمشدر یرثد یمنع وزننده
بر وادی اسمیدر الرجد رانك فتحی وجیمك سکونیله دتره مك معناسنه در کرك صوغوقدن وکرك خوفدن اولسون
یقال رجد الرجل رجدا علی بناء المجهول اذا ارتعش الترجید تفعیل وزننده رجد معناسنه در یقال رجد ترجیدا
علی بناء المجهول کذلك بمعنی رجد الارجاد همزه نك کسریله بر آدمی دترتمه طوتمق معناسنه در یقال ارجد الرجل
علی المجهول ای ارعد الرجاد کتان وزننده خرمن یرینه اکین دمدی طاشیان آدمه دینور یقال هو رجاد ای نقال
السنبل الی البیدر الرجاد کتاب وزننده بچیلن اکین دمدلرنی خرمن یرینه طاشیمق معناسنه در یقال رجد الرجل
رجادا من الباب الاول اذا نقل السنبل الی البیدر الرخودة رانك وواوك فتحیله واکثر نسخه لرده خای معجمه نك ضمیله
مضبوطدر یومشقلق وتازه وترلك لین ونعومت معناسنه در واجوزلق وبوللق خصب ورفاه ووسعت عیش
معناسنه در الرخودة اردب وزننده انلو جانلو کمکلری نرم و بدنی نازك محبوبه دینور یقال غلام رخود ای لین العظام
سمین مؤنثی رخودة در هابله الرد رانك فتحی ودالك تشدیدیله والمرد میمك ورانك فتحیله والمردود معقول ومحلوف
کبی مصدر اوله رق والردیدی خطیبی وخلیفی وزننده کیرو دوندرمك معناسنه در یقال رده ردا ومردا ومردودا وردیدی
من الباب الاول اذا صرفه یعنی عن وجهه الرداد سحاب وزننده والرداد کتاب وزننده آندن اسملردر کیرو دوندرمکه
دینور وعربلر رد علیه الشیء دیرلر اول نسنه یی آندن قبول ایلمسه ورد فلانا دیرلر قولنده یاخود فعلنده تخطئه ایلیه
ورد کوتو وکتر شیئه اطلاق اولنور که وصف بالمصدردر یقال شیء رد ای ردیء ولسانده اولان طوتقنلغه دینور که
کلامی سلاست وطلاقتله ادا ایده میوب کویا که حروفی کیر وچویره رك تکلم ایدر یقال فی لسانه رد ای حبسة
المردودة استره یه اطلاق اولنور که باش تراش ایدرلر موسی معناسنه بو کیلوب صاپنه رد اولندیغیچون موسی
مؤنث اولمغله مردوده عنوانده وارد اولمشدر پس چاقی یه ده اطلاق اولنور وچاقی چاکی محرفیدر ومردوده طلاق
ویرلمش خاتونه اطلاق اولنور پدری خانه سنه ارجاع اولندیغیچون یقال امرأة مردودة ای مطلقة الردی
حمی وزننده بودخی مطلقه خاتونه دینور الرد رانك کسریله بر شیئك عمادینه اطلاق اولنور که اکا اعتماد ایدر
اکا ظهرنی رد ایتدیکیچون یاخود کندیسنك عوارضنی وحوادثی اول عماد رد ودفع ایلدیکیچون یقال هو ردة
ای عماده الردة رانك فتحیله چرکنلك قبح معناسنه در که مردودیتی مستلزمدر یقال فی وجهه ردة ای قبح
الردة رانك کسریله ارتداد لفظندن اسمدر که مرتدلکه دینور کماسیذکر یقال قتلوا اهل الردة ای الارتداد
عن الدین ورده طوارك طوغورمزدن اقدمجه ممه سی سودایله طولمسنه دینور که مقدما چکیلن سودینك رجعتندن
عبارتدر ورده ذقنده یعنی اککده اولان کیرولك یعنی ایچری طوغری قاچقلق وباصقلغه دینور کویا که
اوزایه جق ایکن رجعت ایدوب قالمشدر یقال فی ذقنه ردة ای تقاعس وطاغدن کیر وعکس ایدن صدایه
اطلاق اولنور تقول سمعت ردة الجبل ای صداه ودوه نك ایکنجی مرتبه ده صو ایچمسنه اطلاق اولنور یقال شربت
الابل ردة ای عللا الترداد تانك فتحیله تردید معناسنه در که کثرت رد یعنی تکرار ایلمکدن عبارتدر و بو ثلاثیدر
یقال رده ترداد ای رده اشبو ترداد وتجوال وحثیثی ورمیا وزنلری که ثلاثیدن مصدرلردر تکثیر ایچوندر المردد
معظم وزننده بر خصوصده حیران وسرکردان اولمش آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مردد ای حائر بائر الارتداد
افتعال وزننده کیرو دونمك معناسنه در یقال ارتد علی اثره اذا رجع رانك کسریله رده بوندن اسمدر نته که ذکر
اولندی مؤلف بصائرده دیدیکه رده وارتداد کلدیکی یولدن کیرو دونمك معناسنه در لکن رده کفره رجوع
وارتداد اعم اوله رق مستعملدر یقال هو من اهل الردة فاقتلوه ویقال ارتد عن طریقه اذا رجع ویقال ارتد
عن دینه المرادة مفاعله وزننده بر نسنه یی بر کسه اوزره کیرو رد وارجاع ایلمك معناسنه در یقال راد الشیء
علیه مرادة اذا رده علیه الارد فتحتینله که افعل تفضیلدر انفع معناسنه مستعملدر کویا که پك نافع اولمغله
مرة بعد اخری کندوسی کیرو رد ایدوب اخذ ایدر و بو احب کبی محبوبدن متصرفدر یقال شیء ارد له ای انفع له
الرادة والمردة میمك ورانك فتحیله فائده ومنفعت معناسنه مستعملدر یقال لا رادة فیه ولا مردة ای لا فائدة
قال فی الاساس ما یرد علیك هذا ای لا ینفعك ویقال ضیعة کثیرة الرد والمرد ای الریع ورادة عربه وطریقه

مقوله

مقوله سنك اوکنده اولان ایکی منحرف آغاجلر بیننه ارقوری اوزاتدقلری آغاجه دینور که عربه اوقی تعبیر اولنور
المرد اسم فاعل بنیه سیله شهوت پرست آدمه دینور یقال رجل مرد ای شبق وطالغه سی چوق دکزه دینور یقال
بحر مرد ای مواج وطارغین کمسیه دینور یقال رجل مرد ای غضبان وعزوبت یعنی ارکنلکی علی قول غربت
وسفری مدت مدیده متمادی اولمش آدمه دینور یقال رجل مرد ای الطویل العزوبة او الغربة ویاش یرده اوتورمقدن
متاثر اولمغله فرجی وممه سی شیشوب قبارمش اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مرد اذا کانت قد انتفخ ضرعها
وحیاؤها لبروکها علی ندی وبیوك ممه لی قیونه دینور یقال شاة مرد ای اضرع وصویی پك چوق ایچمکله
شیشوب آغرلنمش اولان ارکك دوه یه دینور یقال جمل مرد اذا اکثر من شرب الماء فثقل جمعی مراد کلور
المردود بودخی عزوبتی یاخود غربتی اوزامش آدمه دینور الردد عنق وزننده چرکین آدملره دینور یقال رجال
ردد ای قباح مفردی ردید در صدد وصدید کبی الردید امیر وزننده یغموری آقمش بوش بلوده دینور یقال سحاب
ردید ای هریق ماؤه الاسترداد بر کسه دن بر نسنه نك کیرو رد اولنمسنی ایستمك معناسنه در یقال استرده الشیء اذا طلبه
وسأله رده رداد کتان وزننده بر مجبر یعنی قیریق چقق صاریجی استادك اسمیدر بعده هر مجبره اکا نسبتله
ردادی اطلاق اولنمشدر الرشد رانك ضمیله والرشد فتحتینله والرشاد فساد وزننده طوغری یول
بولوب سلوك ایلمك معناسنه در کرك حسی وکرك معنوی اولسون یقال رشد الرجل ورشد رشدا ورشدا ورشادا من الباب
الاول والرابع اذا اهتدی ورشد طریق حقده تصلب وتثبت جهتیله مستقیم اولمق معناسنه در که معنوی جهتیدر
اطلاقات شرعیه دندر یقال فلان علی الرشد ای الاستقامة علی طریق الحق مع تصلب فیه الاسترشاد
رشد ورشاد معناسنه در یقال استرشد الرجل بمعنی رشد بوراده استفعال ثلاثی معناسنه در واسترشاد رشد وهدایت
طلب ایلمك معناسنه در یقال استرشد الرجل اذا طلب الرشد الرشدی جمزی وزننده اسمدر رشد ورشاد بولمغه
دینور الارشاد همزه نك کسریله طوغری یول کوستورمك معناسنه در یقال ارشده الله تعالی ای هداه الرشید
امیر وزننده اسماء صفات الهیه دندر مرشد معناسنه در که طوغری یوله هادی وامور مقدره سنده حسن التقدیر
دیمکدر والله الرشید الهادی الی سواء الصراط والذی حسن تقدیره فیما قدر بوراده مرشد معناسنه اولمغله فعیل
بمعنی مفعل در ورشید اسکندریه قربنده بر قصبه آدیدر و بر رجل اسمیدر الرشیدیة یای نسبتله بر طعام معروفدر
هارون رشیده منسوبدر فارسیده اکا رشته دینور که رشته حلواسی اوله جقدر که حالا کتان حلواسی دیدکلریدر
نته که مأمونیه حلواسی اوغلی مأمونه منسوبدر المراشد میمك فتحیله مقاصد طرق معناسنه در که منزل
مطلوبه موصل اولان طوغری یوللردر مفردی مرشددر مقصد وزننده یقال هو یهدی الی المراشد ای مقاصد
الطرق الرشدة رانك فتحی وکسریله حلالزاده لك معناسنه مستعملدر زنیه مقابلیدر که حرامزاده لك دیمکدر
یقال ولد لفلان ولد لرشدة ضد زنیة پس ابن رشده حلالزاده دیمکدر ام راشد فاره نك کنیه سیدر وراشد
ورشد قفل وزننده ورشید امیر وزننده ورشید زبیر وزننده ورشد جبل وزننده ورشدان سحبان
وزننده ورشاد سحاب وزننده ومرشد مقعد وزننده ومرشد مظهر وزننده اسامیء رجالدندر الرشادة
سحابه وزننده قیایه دینور صخره معناسنه وآوجی طولدیرن طاشه دینور که آیه لمه تعبیر اولنور جمع جنسی
رشاد در حب الرشاد رانك فتحیله حرف اسمیدر که تره تخمیدر وحرف قفل وزننده حرمان معناسنه اولمغله
تفألا حب الرشاد اطلاق ایلدیلر سلیم ومفازه کبی الراشدیة بغداد قضاسنده بر قریه در بنو رشدان رانك
فتحی وکسریله بر بطن اسمیدر مقدما بتوغیان ایله مسمی اولمغله فخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری
تفألا تغییر وغیان لفظنه محاکی ومشاکل اولمق ایچون بنو رشدان اطلاق بیوردیلر الرصد قصد وزننده
والرصد فتحتینله بر نسنه یی مطمح نظر ایدوب کوزتمك معناسنه در یقال رصده رصدا ورصدا من الباب
الاول اذا رقبه الترصد تفعل وزننده رصد معناسنه در یقال ترصده بمعنی رصده الراصد اسم فاعلدر
وراصد ارسلانه اطلاق اولنور شکار اوزره صچرایوب قاپمغی کوزتدیکیچون الرصید امیر وزننده مطلقا
یرتجی جانوره اطلاق اولنور علاقهٔ مزبوره یه مبنی الرصود صبور وزننده شول ناقه یه دینور که
سائر دوه لر ضو ایچنجه قدر مکث ایله آنلرك تکمیل اولمسنی کوزه دوب بعده ایچر اوله یقال ناقة رصود اذا کانت
ترصد شرب غیرها لتشرب هی الارصاد همزه نك کسریله بر کسه ایچون بر نسنه یی آماده قلمق معناسنه
استعمال اولنور کویا که اول نسنه یی اکا مترقب قیله جق بر طریقه وضع ایدر تقول ارصدته له اذا اعددته له وایولکله
یاخود کلکله عوض ومکافات ایلمك معناسنه استعمال اولنور بودخی علاقهٔ مذکوره قبیلندندر تقول ارصدت له خیرا

اوشرّا اذا كافأته المرصاد مفتاح وزننده شول يوله وشول مكانه دينور كه آنده ديدبان مقوله سى اوتوروب
دشمنى كوزه درلر مؤلف بصائرده ديديكه مرصاد رصده مخصوص مكاندر مبالغة كويا كه آلت رصد اعتبار
اولنمشدر مضمار وميقات دخى بو قبيلدندر ومرصاد مبالغه اولور كما قال تعالى ان ربك لبالمرصاد اى المكان الذى
يترقب فيه الرصد ويجوز ان يكون صيغة مبالغة كالمطعان والمعوان الرصدة جرعه وزننده ارسلان صيد
ايلمك ايچون قازيلن چقوره اطلاق اولنور زبيه معناسنه وقلج باغنده اولان حلقه يه دينور كه توجدن وكومشدن
اولور الرصدة حمزه وزننده بردن ياغن صاغانقلى يغموره دينور الرصد فتحتينله مصدردر نته كه ذكر اولندى
ورصد جمع اولور راصدون معناسنه وبو حرس وحارس وخدم وخادم كبيدر يقال قوم رصد اى راصدون ورصد
آزجه يغموره وآزجه چايره دينور جمعى ارصاد كلور المرصدة محسنه وزننده شول يره دينور كه آنده برمقدارجه
چاير اوله يقال ارض مرصدة اذا كان بها شئ من رصد اى كلأ وعند البعض مرصده شول يره دينور كه اكا يغمور
ياغمقله آنده چاير بتمك مأمول اوله يقال ارض مرصدة اذا كانت مطرت وترجى لان تنبت رصد رانك ضمى وصاد
مشدده نك كسريله يمنده برقريه آديدر الرضد رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله متاعى برى برى اوزره استف
ايلمك معناسنه در يقال رضد المتاع رضدا من الباب الاول اذا رتده الارتضاد افتعال وزننده آندن مطلوعدر
يقال رضده فارتضد الرعد رانك فتحى وعينك سكونيله سحابدن مسموع اولان صوته دينور كه كوك
كورلتوسى تعبير اولنور صوت السحاب معناسنه على قول رعد برفرشته اسميدر كه سحابى سوق ايلمكه مأموردر
كورلده برك سحابى موضع مأموره سوق ايدر نته كه حادى يعنى نغماتله دوه سورن كمسنه حداء ونغماتله دوه يى
سوروب كوترر شارح ديركه تعريف اول شرعيه وحكميه وثانى شرعيه محضه در ورعد مصدر اولور كوك
كورلده مك معناسنه يقال رعد السحاب رعدا من الباب الثالث والاول اذا صات وعربلر زيد فلانى وعيد
شديد ايله تهديد وتخويف ايلدى ديجك يرده رعدله زيد وبرق ديرلر تهدده معناسنه نته كه لسانمزده كورلده يوب
شاقيدى تعبيرى واردر وبو برق كلمه سنه مقارنا استعمال اولنور وفلان خاتون زيب وزينتله پرآرايش اولدى
ديجك يرده رعدت فلانة وبرقت ديرلر تحسنت وتزينت معناسنه عادتا شمشك چاقوب كوك كورلده دكده هر كس
نظر ايدر اولمق ملاحظه سنه مبنى در الراعدة كورلده يجى سحابه يه دينور ومنه المثل * ومنه صلف تحت الراعدة
مؤلف بونى صلف ماده سنده رب صلف عنوانيله ذكر ايلمشدر وبو امثالدندر صلف فتحتينله قلت فيض وخير
معناسنه اولمغله مكثار يعنى پك لافزن اولوب لكن اصلا خير ومنفعتى اولميان بخيل حقنده ضرب اولنور مؤلف
موضع مزبورده ايكى مضرب دخى بيان ايلمشدر الارعاد همزه نك كسريله بركمسه يى وعيد ايله كندى طرفندن
قورقتمق على قول عنف وزجر وتنبيهاتله قورقتمق معناسنه دركه اولده قورقويه دوشورمكدر يقال ارعد زيدا
اذا اوعده او تهدده وكوك كورلتوسنه اوغرامق معناسنه در يقال ارعد الرجل اذا اصابه رعد وبرآدمى دترتمه طوتمق
معناسنه در صوغوقدن ياخود قورقودن يقال ارعد فلان على المجهول اذا اخذته الرعدة وقوم يغنى اشاغى
صيريلوب دوكلمك معناسنه در دتره مك معناسندن منشعبدر يقال ارعد الكثيب على المجهول اذا انهال الارتعاد
افتعال وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال ارتعد الرجل اذا اضطرب الرعدة رانك كسرى وفتحيله
آندن اسمدر مضطربلغه دينور ودتره مكه دينورلرزه معناسنه المرعد مكرم وزننده اشاغى يه صيريلوب دوكيلور
اولان قوم يغننه دينور يقال كثيب مرعد اى منهال الرعديد رانك كسريله والرعديدة هايله قورقق كمسنه
اطلاق اولنور يقال رجل رعديد ورعديدة اى جبان وبدنى تروتازه ونازك محبوبه يه اطلاق اولنور يقال جارية
رعديد ورعديدة اى رخصة وپالوذه يه اطلاق اولنور تقول اطعمنا الرعديد اى الفالوذ الرعاد كتان وزننده
برنوع بالق اسميدر كه قچن برآدم اكا مس ايلسه الى درساعت اويشوب دتره مكه بشلر اول بالق ديرى اولدقجه
وچوق سوزلو بركوكسيه دينور الرعيداء مصغر بنيه سيله بغدايدن آيرتلنوب آتيلان بيكانه دانه لره دينور زوان
وقرموق كبى الرعودد سفرجل وزننده برناقه آديدر المرعدد اسم فاعل بنيه سيله مبرم سائله دينور يقال
سائر مرعدد اى ملحف فى السئوال ذات الرعد والصليل حرب وقتالدن كنايه در صليل قلج آوازيدر يقال جاء
بذات الرعد والصليل اى الحرب ذات الرواعد آفت وداهيه يه اطلاق اولنور الترعد تفعل وزننده دتره مك
معناسنه در يقال ترعدت الالية اذا ترجرجت الرغد رانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله والرغد فتحتينله
سهولت ورفاه ووسعت اوزره اولان ديرلكه دينور يقال عيشة رغد ورغد اى واسعة طيبة ورغد فتحتينله ورغاده
سعاده وزننده مصدرلردر ديرلك رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسنه يقال رغد عيشه ورغد رغد اورغادة

من الباب الرابع والخامس اذا طاب واتسع ورغد فتحتينله راغد لفظندن جمع اولور خدم وخادم كبى يقال قوم
رغد ونساء رغد اى ذوو عيش رغد الارغاد همزه نك كسريله مواشى يى اوتلاقده مسيب براقمق معناسنه دركه
بكنديكى كبى خودسر اوتليوب كزه يقال ارغد وامواشيهم اذا تركوها وسومها وبرآدم خصب ورفاه اوزره اولمق
معناسنه در يقال ارغد القوم اذا اخصبوا الرغيدة عقيده وزننده سود بولماجنه دينور كه سودى قينادوب اون
چالمغله مرتب اولور المرغاد ميمك ضمى ودالك تشديديله ارغيداد لفظندن اسم فاعلدر شول طارغين آدمه دينور كه
غضبندن جواب ويرمز اوله يقال هو مرغاد اى غضبان لا يجيبك وشول خسته يه دينور كه علتى هنوز پك مشتد
اولميوب لكن وجودنده صارصلمه پيدا اوله يقال مريض مرغاد اذا كان لم يجهد وفيه ضعضعة قال الشارح قال
النضر يقال ارغاد الرجل فهو مرغاد وهو الذى بدأ به الوجع فانت ترى فيه يبسا وفترة وضعضعة ومرغاد كركى كبى
اويقوسنى استيفا ايلمكسزين بيدار اولمش كمسيه دينور كه هنوز خميازه سى واويوشقلغى باقى اولور يقال نائم مرغاد
اذا لم يقض كراه وشول كمسيه دينور كه برخصوص ايچون رأى وتدبيرنده شك وتردد اوزره اولوب نه كونه رأى
ونه درلو حركت ايده جكنى بيلمز اوله يقال رجل مرغاد اى شاك فى رأيه لا يدرى كيف يصدره كذلك هر شوريده
ومختلط وپريشان اولان شيئه مرغاد دينور مصدرى ارغيداددر كه ذكر اولندى الرغيداء رعيداء وزننده
ومرادفيدر كه ذكر اولندى الارغلداد اقشعرار وزننده رغد مذكوردن افعلال در زياده سيله رفاه ووسعت معاش
اوزره اولمق معناسنه در يقال ارغلد الرجل اذا رغد عيشه مبالغة الرفد رانك كسرى وفانك سكونيله اسمدر
عطأ وبخششه وصله وجائزه يه دينور يقال هو عظيم الرفد اى العطاء والصلة الرفد رانك فتحى وفانك سكونيله
بيوك ووسعتلو كاسه يه دينور رانك كسريله ده لغتدر وعربلر فلان وفات ايلدى ديجك يرده هر يق رفده ديرلر نته كه
بو معناده صفرت وطابه وكفئت جفنته دخى ديرلر بدنى جاندن خالى اولدى ديمكدن كنايه در ورفد رانك فتحيله
مصدر اولور عطيه ويرمك معناسنه يقال رفده رفدا من الباب الثانى اذا اعطاه ورفد طوارك پالانى ايچنه رفاده
قومق معناسنه در يقال رفد للدابة اذا جعل فى اكافها رفادة الارفاد همزه نك كسريله ياردم ايتمك معناسنه در
يقال ارفده اذا اعانه ونسنه ويرمك معناسنه در يقال ارفده اذا اعطاه وطوار پالانه رفاده قومق معناسنه در يقال
ارفد للدابة اذا جعل لها رفادة الرفادة رانك كسريله آت ايرنده اولان اكرم ديدكلرى كچه كبى شيئه دينور كه
سمرك التنه وضع ايدرلر طوارك سمر صرتنى سورمسون ايچون وياره صاردقلرى پچاوره يه دينور وزمان جاهليتده قريش
بيننده واقع اولان عارفانه يه دينور كه بهر سنه بينلرندن بقدر الوسع برر مقدار مال اخراج ايدوب آنكله غلال وزبيب
اشترا وحجاج ايچون مهيا وحجاج ورودنده اطعام ايدرلر ايدى الرافدان تثنيه بنيه سيله دجله ايله فراته اطلاق اولنور
كثير الفيض اولدقلريچون الارتفاد افتعال وزننده كسب وكار ايلمك معناسنه در جلب رفدى مستلزمدر يقال
ارتفد المال اذا اكتسبه الاسترفاد ياردم ايستمك معناسنه در يقال استرفده اذا استعانه الترافد تفاعل وزننده
برى بريله ياردملشمق معناسنه در يقال ترافدوا اذا تعاونوا الترفيد تفعيل وزننده برآدمى اولولمق معناسنه در
يقال رفده اذا سوده وعظمه وترفيد هروله يه يعنى يلمكه شبيه برنوع يورويشه دينور تمتين كبى اسمدر المرافيد
ميمك فتحيله سودلرى هركز منقطع اولميان قيونلره اطلاق اولنور يقال شاة مرافيد اذا كانت لا ينقطع لبنها الرفود
صبور وزننده بمعنى فاعلدر برصاغمده سودى بيوك چناغى طولدرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة رفود
اى تملأ الرفد بحلبة واحدة بنوارفده ارفله وزننده حبش طائفه سندن برجنس در الرفدة حمزه وزننده
سوارقيه ده برصودر رفيده جهينه وزننده بركوچك قبيله دركه الرفيدات ديرلر نته كه آل هبيره يه الهبيرات ديرلر
رافد ورفيد زبير وزننده ومرفد مظهر وزننده اسامئ رجالدندر الروافد سقف بيته وضع اولنان اخشابه
دينور الرقد رانك فتحى وقافك سكونيله والرقاد رانك ضميله والرقود قعود وزننده اويومق معناسنه در
يقال رقد الرجل رقدا ورقادا ورقودا من الباب الاول اذا نام لكن رقاد كيجه اويقوسنه مخصوصدر ورقد ورقود
اعم در ورقد سعد وزننده باديه ده برطاغ آديدر كه آندن دكرمن طاشلرى قطع اولنور الرقود رانك ضميله والرقد
ركع وزننده راقدك جمعيدر كه نائم معناسنه در يقال رجل ناقد وقوم رقود ورقد اى نيام اليرقود يعفور وزننده
اويقوجى كمسيه دينور يقال رجل يرقود اذا كان يرقد كثيرا المرقد محسن وزننده منوم دارويه دينور كه شرب وتناول
ايدنى اويودر اولور يقال ناوله الطبيب مرقدا اى دواء يرقد شاربه وآچق يوله دينور شاهراه معناسنه كه دوز
ولطيف اولمغله دابه راحت كيدوب راكبى استراحتندن اويور اولور المرقد مقعد وزننده اسم مكاندر ياتوب
اويويجق يره دينور مضجع معناسنه مزاره اطلاقى بو مناسبتله در قال الشارح ومنه قوله تعالى يا ويلنا من بعثنا

من مرقدنا الارقاد همزه نك كسريله اويوتمق معناسنه در يقال ارقده اذا انامه و بر يرده مقيم اولمق معناسنه
استعمال اولنور فى الاصل همزه سى صيرورت ايچوندر يقال ارقد بالمكان اذا اقام به الرقدان فتحاتله جنبش
ونشاطدن ناشى شطارتله برى اوته قالقيوب صچرامغه دينور الارقداد ارمداد وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال ارقد الرجل اذا اسرع المرقدى مرغزى وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك اولان آدمه دينور
يقال رجل مرقدى اذا كان يسرع فى اموره و بو ارقداد مذكوردن مفعلى وزننده در بوراده وانقولى مرحوم
اويقويه وارمشدر الراقود ماعون وزننده بيوك كوپه دينور كه خم خسروانى تعبير اولنور على قول ايچى زفتلى
اشاغيسى سيورى وسو بو اولان نوعنه دينور كه يوقريسى قارنلو اولور تقول عندى راقود خلا وهو دن كبير
اوطويل الاسفل يسيع داخله بالقار شارح ديركه جوهرى بونى معربدر ديدى لكن اصلنى بيان ايلمدى امهات
سائره ده عربى اوله رق مثبتدر ومبالغه در پك اويوديجى ديمكدر عن اصل ايچى طلا اولمش بيوك نبيذ كوپنه دينور
ايدى كه شاربنى البته رقده سكر وسكونه مبتلا ايدر بعده مطلقا بيوك كوپده استعمال ايلديلر وراقود بر كوچك
بالق آديدر الرقيدات تصغير بنيه سيله بنو كلب يوردنده بر صو آديدر الرقدة رانك فتحى وقافك سكونيله فى الاصل
مصدر بناء مرّه در بو مناسبتله اون كون مقدارى هوانك پك اتسى اولمسنده استعمال اولندى كويا كه اول ايامده هوا
تحرك ايليوب نائم اولور تقول اصابتنا رقدة من حر اى قدر عشرة ايام الترقيد تفعيل وزننده طوار قسمنه
مخصوص بر كونه يورويشه دينور ظاهرا راحت اشمسى اوله جقدر كه راكبنى اويودر رقاد غراب وزننده وراقد
صاحب وزننده اساميدندر الركود قعود وزننده طورمق سكون وآرام معناسنه در يقال ركد الماء والريح ركودا
من الباب الاول اذا سكن وثبت وتراز وكفه لرى بس برابر اولمق معناسنه مستعملدر كه حركت ايلمز اولور يقال ركد الميزان
اذا استوى الركود قبول وزننده سودى اصلا كسلميوب دائمى اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة ركود اذا دام
لبنها ولا ينقطع وطو بطلو چناغه اطلاق اولنور يقال جفنة ركود اى ملأى الرماد سحاب وزننده والرمدداء
رانك ودالك كسريله والارمداء اربعاء وزننده آتش كولنه دينور خاكستر معناسنه الارمد احمر وزننده كول رنكنده
اولان شيئه دينور يقال رمد الشئ رمدا من الباب الرابع اذا كان فى لون الرماد فهو ارمد وارمد رماد لفظنه تاكيد اولور
كما سيذكر وكوزى آغريين آدمه دينور رمد آتيدن وصفدر الرمداء حمراء وزننده ارمدك مؤنثيدر ونعامه يه يعنى دوه
قوشنه اطلاق اولنور رمادى اللون اولديغيچون الرمد رانك ضميله سيورى سينكه اطلاق اولنور الرمدد زبرج
وزننده والرمدد درهم وزننده والرمديد حنديد وزننده ارمد كبى رماد لفظنه تاكيد اولور ياخود رماددن معناى
وصفيت اخذ اولنمغله هالك ديمك اولور يقال رماد ارمد ورمدد ورمديد اى كثير دقيق جدا اوهالك الارماد
همزه نك كسريله فقير وكدا اولمق معناسنه در و بو اتراب كبيدر يقال ارمد الرجل اذا افتقر وقيتلغه دوچار اولمقله
طوارلرى هلاك اولمق معناسنه در يقال ارمد القوم اذا امحلوا وهلكت مواشيهم وديشى طوارك قبل النتاج ممه سى
سودلو اولمق معناسنه در يقال ارمدت الناقة اذا اضرعت وبر كسه نك كوزنى آغرتمق معناسنه در كه رمد آتيدن
مأخوذ در يقال ارمد الله عينه اى جعلها رمداء الترميد تفعيل وزننده بودخى طوارك ممه سى قبل النتاج
سودلى اولمق معناسنه در يقال رمدت الناقة اذا اضرعت الرمد كتف وزننده چوق طورمقله متغير اولمش
صويه دينور يقال ماء رمد اى آجن الرمد فتحتينله كوز آغريمق معناسنه در يقال رمدت عينه رمدا من الباب الرابع
اذا هاجت ويقال رمد الرجل اذا هاجت عينه الارمداد احمرار وزننده رمد معناسنه در لكن بو ابلغدر يقال
ارمد الرجل وارمدت عينه ارمدادا الرمد سعد وزننده والارمد والمرمد محمر وزننده كوز آغريسنه مبتلا
كشى يه دينور مؤنثى رمداء در عينه ومرأه يه وصف اولور بنو الرمد سعد وزننده وبنو الرمداء ايكى بطنلردر
وابو الرمداء البلوى اصحابدندر بلى قبيله سندندر الرمد سعد وزننده والرمادة سعاده وزننده انسان
ودواب ومواشى قسمى هلاك اولمق معناسنه در يقال رمدت الغنم رمدا من الباب الثانى اذا هلكت من برد
اوصقيع كويا كه كول كبى اولديلر ومنه عام الرمادة فى ايام عمر رضى الله عنه هلكت فيه الناس والاموال من القحط
المرمئد مشمئز وزننده امور واعمالده ايشلك ونافذ وجارى آدمه دينور يقال رجل مرمئد اى ماض جار الرمادة
سحابه وزننده يمنده وفلسطين ومغرب زمينده بر موضع آديدر ومكه ايله بصره بيننده بر بلده در وحلبده
بر محله وبلخ قضاسنده بر قريه ونيسابورده بر قريه ياخود بر محله وبرقه ايله اسكندريه بيننده بر بلده آديدر رمادان
رانك فتحيله بر موضعدر رمدة حتان كسرة فتان وزننده براوفورملك ناچيز شيئه اطلاق اولنور يقال
ما تركوا الا رمدة حتان اى لم يبق منهم الا ما تدلك به يديك ثم تنفخه فى الريح بعد حته الرند رانك فتحى ونونك

سكونيله بر نوع خوش رايحه لو شجر اسميدر وعود اغاجنه دينور ومرسين اغاجنه ده دينور آس كبى مفردات سائره ده دفنه
اغاجى وبيان مرسين اغاجيله مفسردر ورند عربستانه مخصوص بر نوع ظرفدر كه كوچك چوال طرزنده خرما يپراغيدن
لوررلر اشاغيسى واسع ويوقريسى مخروطى اولور آنكله خرما طاشورلر ذو رندد حجاج بصره
جاده سنده بر موضع آديدر محدثيندن عمر بن ابراهيم بن شبيب الرندى اورادندر رنده زبده وزننده
اندلسده تاكرنى ولايتنده بر حصن آديدر خطيب اندلس اولان عبيد الله بن عاصم وبزم شيخ مشايخمز
اولان احمد بن ابى العافية الرندى اورادندر الرهد رانك فتحى وهانك سكونيله بر نسنه يى پك ازمك
معناسنه در يقال رهد الشئ رهدا من الباب الثالث اذا سحقه شديدا الرهادة سعاده وزننده
تر ونازكلكه دينور الرهيدة عقيده وزننده وجودى كل كبى تر وتازه ونرم ونازك اولان كنج محبوبه يه دينور
يقال امرأة رهيدة اى شابة رخصة ناعمة ورهيده خرده بلغوردن اولان سودلو آشه دينور تقول اطعمنا رهيدة
وهو البريدق ويصب عليه اللبن الرهودية رفق وملايمتله معامله ايلمكه دينور الترهيد تفعيل وزننده
بر حماقت عظيمه اظهار ايلمك معناسنه در يقال رهد الرجل اذا اتى بالحماقة العظيمة المرهود سست وكوشك
نسنه يه دينور يقال امر مرهود اى لم يحكم وتقول تركتهم مرهودين اى غير عازمين ولا حازمين على امر الرود رانك
فتحى وواوك سكونيله والرياد كتاب وزننده طلب ايلمك معناسنه در يقال راده يروده رودا وريادا اذا طلبه
ورود برى اوته كلوب كتمك تردد معناسنه در كه آمد شد ايتمك واولطه ايلمك تعبير اولنور يقال راد الرجل اذا ذهب
وجاء ورياد الابل دوه قسمنك مرعاده برى اوته كتمسندن عبارتدر يقال رادت الابل ريادا اذا اختلفت مقبلة
ومدبرة الارتياد افتعال وزننده بودخى طلب ايلمك معناسنه در يقال ارتاد الشئ اذا طلبه المراودة والرواد
مفاعله بابندن ديلمك مشيئت معناسنه در يقال راوده مراودة وروادا اذا شاء مؤلفك بصائرده بياننه كوره رود ورياد
بر نسنه نك طلبنده رفق وسهولتله تردد ايلمك معناسنه موضوعدر سائر معانى آندن متفرعدر الريد رانك كسريله
ديلمكه دينور كه اسمدر مشيئت معناسنه الارادة اعاده وزننده ديلمك معناسنه در يقال اراد الشئ اذا شاء
الرائد ذكر من النه اطلاق اولنور كه ال دكرمننك صاپى اوله جقدر يد الرحى معناسنه اوته يه بر ويه كيدوب
كلديكيچون واوتلاق آرامق ايچون ايلرويه كوندردكلرى آدمه اطلاق اولنور المراد ميمك فتحيله والمستراد
مستراح وزننده اسم مكانلردر اوتلاقده دوه لرك تردد ايلدكلرى موضعه دينور الرادة عاده وزننده كه اصلى
رائده در والروادة ثمامه وزننده والرائدة زائده وزننده شول خاتونه دينور كه دائما قومشولرك اولرنى طولاشور اوله
يقال امرأة رادة وروادة ورائدة اى طوافة فى بيوت جاراتها الرودان فتحاتله مصدردر خاتون قومشو اولرنى چوق
طولشمق معناسنه در يقال رادت المرأة رودانا اذا كثرت الاختلاف الى بيوت جاراتها الرأد تسهيل همزه ايله
رائد معناسنه در كه ذكر اولندى و بو راد كلمه سى اصلنده رود ايدى فتحتينله كه فعل بمعنى فاعلدر بعده واو الفه
منقلب اولدى يقال رجل راد اى رائد المرود منبر وزننده سرمه ميلنه دينور سرمه دانندن سرمه آرايجق آلتدر
وآت كلرنده دوران ايدن دموره دينور كه صولوق اوله جقدر و بكره نك دمور ايكنه دينور كه آنك اوزرنده دوران
ايدر الرود رانك ضميله مهل وتانى معناسنه در يقال امش على رود اى على مهل رويد كلمه سى بوندن مصغردر
الارواد همزه نك كسريله والمرود مكرم وزننده والمرود مخرج وزننده كه مصدرلردر بر ايشى رفق وتأنيله
آهسته جه طوتمق معناسنه در يقال ارود فى السير اروادا ومرودا ومرودا اذا رفق الرويد والرويداء والرويديه
بونلرده رفق وسهولت معناسنه در مؤلف بوراده اقتصار ايلمشدر وبو بعضلرك ارواددن مرخمدر ديملرى ملايم
دكلدر زيرا وجه مذكور اوزره رود كلمه سى كه راء مضمومه ايله مهل وتانى معناسنه در پس رويد كلمه سى آندن
مصغردر يايجه و بو اشجه ديمكدر يقال مشى رويدا ورويداء ورويدية اى على رفق ويقال رويدا اى مهلا ويقال
رويدك عمرا اى امهله واشبو رويد كلمه سى افعل يعنى امر معناسنه اولورسه كاف خطاب داخل اولور يعنى
اسم فعل امر اولورسه كاف خطاب داخل اولور و بو درت وجه اوزره مستعملدر برى اسم فعل امر اولور
تقول رويدك عمرا اى امهله ثانى صفت واقع اولور يقال سار واسيرا رويدا ثالث حال واقع اولور يقال
سار القوم رويدا بوراده معرفه يه متصل اولمغله صفت اولمغه صلاحيتى اولمديغندن حال قلنمشدر رابع مصدر
اولور يقال رويد عمرو بالاضافة ويقال رويدكنى والمخاطبة رويدكنى ورويد كمانى ورويد كمونى ورويدكننى
الرود رانك فتحى وواوك سكونيله والرائدة ملايم اسن يله دينور يقال ريح رود ورائدة اى لينة الهبوب رفق
معناسندندر رود بوراده وصف بالمصدردر ماتريد تانك ضميله سمرقندده بر محله آديدر الروند الصينى سجل

وزننده داروی معروفدر اطبا الف زیاده سیله راوند اطلاق ایدرلر وحالا راوند ایله متعارفدر چین دیارندن کلکله
راوند چینی دیرلر راوند اصفهان تواحبسنده برموضعدر واعلامدن احمدبن یحیی الراوندی مزوالرودشهرینك
اهالیسندندر ابن رواد شداد وزننده تابعیندندر اسمی عبدالعزیزدر الزید زیدوزننده طباغك برطرفندن
اوزانوب چقان سیوری وتومسك یرینه دینور جمعی ریودکلور الزیده هایله والزادة عاده وزننده والزیدانة
رانك فتحیله ملایم اسن یله دینور واویده لغتدر یقال ریح زبدة ورادة وریدانه ای رود وریده یمنده بربلده در
وحضرموت اولکه سنده ایکی قریه وقنسرین قضاسنده برقریه درریدان میدان وزننده قنسرین قضاسنده
برحصن آدیدر فصل الزای المعجمة الزأد زانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله برآدمی برقورقیچ نسنه ایله بلکلتمك
معناسنه در یقال زأده زأدا من الباب الثالث اذا افرعه المزؤد مسعود وزننده برقورقیچ نسنه دن بلکلیوب قورقش
آدمه دینور یقال زئد الرجل علی بناء المجهول فهومزؤد ای مذعور الزأد زانك ضمی وضمتیله اسمدر قورقیچ
نسنه دن عارض اولان قورقویه دینور که ترکیده آندن بلك ایله تعبیر اولنور فارسیده بالدیرلر الزبد زانك وبانك
فتحیله کپوکه دینور صویك وسائر شیئك اولسون وزبدیمنده برطاغ آدیدر وقنسرین قضاسنده برقریه در وحمص
شهرینك اسم قدیمیدر یاخود حمص قضاسنده برقریه در وبغداد غربیسنده برموضع آدیلدر وزبد سعد بن
ابی وقاص رضی الله عنه حصن تلرینك ام ولدی اسمیدر الازباد همزه‌نك کسریله برنسنه کپوکلنمك معناسنه در
یقال ازبد البحر اذا صار ذا زبد وآغاج بیاض چچکلرایله چچکلنمك معناسنه مستعملدر یقال ازبد السدر
اذا نور یعنی کازبد علی الماء الزبد زانك ضمیله والزباد رمان وزننده کره یاغنه دینورکه قیمون وکچی
قیمینك سودندن یاپیلمه اخراج اولنورکپوکه مشابه اولدیغیچون آندن مأخوذ اولدی کذلك قیمیده اطلاق
اولنور مصاحك یاپنه کوره لبن بقردن استخراج اولنانه ده اطلاق اولنوردوه لبندن استخراج اولنانه حباب
دینور وزبده هایله زبددن اخص در الزبد عبد وزننده کره یاغی یدرمك معناسنه در یقال زبده زبدا من الباب
الاول اذا اطعمه الزبد وسود طلومنی یاغی چقمق ایچون چالقمق معناسنه درکه یاغی تعبیر اولنور یقال زبد
السقاء اذا محضه لیخرج زبده وبرکسه یه چوق نسنه بخش ایلمك معناسنه مستعملدر کثرت جهتیله تشبیه اولندی
یقال زبدله زبدا من الباب الثانی اذا رضخ له من ماله المزبد افتعالدن اسم فاعلدر کره یاغنك صاحبنه دینور
التزبید تفعیل وزننده آوردکپوکلنمك معناسنه درکه مکنارك حالیدر یقال تزبد شدقه اذا تزبد التزبد تفعل
وزننده تزبید معناسنه درویوتمق معناسنه استعمال اولنورکه قایمق کبی یوتمق درعلی قول برشیئك زبده
وخلاصه سنی آلمق معناسنه در یقال تزبد الشیء اذا ابتلعه واخذ صفوته وآندایچمکه شتاب وسرعت ایلمك
معناسنه مستعملدرکه همان قایمق یودرکبی یوتمغه ایومکدر یقال تزبد الیمین اذا اسرع الیها زباد رمان وزننده
وزنادی حواری وزننده برنبات آدیدر اثمهات ساژه‌ده سکبرلی یبراق ایله مبین در وزباد خبری اولبسان یعنی
یوفقه اولوب یاغسز اولمغله ایشه یرامیان سوده دینور مزبد محدث وزننده برجل اسمیدر زید زبیر
وزننده ابن الحارث درکه محدثندندر صحیحین رجالندن بولندیغی زید یوقدر وزبید مدحج قبیله سندن
بر بطن درکه عمرون معدی کربك قومیدر امام ذهری اصحابندن محمدبن الولید ومحمیة بن جزء وصاحب
القمال محمدبن الحسین اللغوی وایکی فرزندی که آنلرده لغویلردر بطن مزبور رجالندندر زبید امیر وزننده
ممده بر بلده در محدثیندن موسی بن طارق ومحمدبن یوسف ومحمدبن شعیب اوراندندر زبیدان بانك ضمیله
فیعلان وزننده برموضع آدیدر الزباد سحاب وزننده عطرمعروف اسمیدرکه قلیه مسك تعبیر ایدکلریدر
فقهاء ولغویون زباد برداته درکه آندن طیب حلب اولنوردیمکله تعریفنده غلط ایلدیلرز براداته مذکوره دیدکلری
کمیدرکه مراد بیان کد یسیدر زباد آندن حاصل اولان طیبك اسمیدر واول طیب مذکور کدینك قوبرغی التنده
واویلقارنده دینه طوغری رشحه یعنی تردراتدا آتی طوتوب زیاده سیله تحریك ایله مضطرب ایلدکده نصکره وجودندن
عرق ترشح ایلکله اول موضعلرندن تراوش قامش قبوغیله یاخود برپچاوره ایله ضبروب اخذ ایدرلر مترجم درکه
اول کدی هند وحبشه بنا ایتدکه اولور واکاسك کدیسی تعبیر اولنور مکه یه تجارلرقو برقلرنی کثوروب بیع ایدرلر
بعینه مسك کبی قوقارخلق آلوب امتعه ایچره وضع ایدرلر مشهوردمر اولمشدر ومنقولدرکه آنی تحبیر وتحریکله
عرقنلرنی ایدوب آنك دریسندن جمع ایدرلرسنه تمامنه قدرسمروب قوتلنور واکر برسنه ترك ایلسه لرسب هلاکی اولور
اول تعریفك اکادوای موقت معنوی اولورایمش وزباد مغربده بر بلده آدیدر وزباد اسمیدندر زیاد بن کعب جاهلیدر
وزیادبن بسطام بن قیس ولدبن عبدالملك زوجه سیدر ومحمدبن احمدبن زباد علی قول ابن زبدا محدثدر وقول ثانی

اشهر در

اشهردر ابوالزبد زانك ضمیله محمدبن المبارك العامری کنیه سیدر زبد کتف وزننده حوفزان نام کسنه‌نك فرسی
اسمیدر زبده عده وزننده بنت الحارث درکه بشر حافینك همشیره سیدر وحسن بن محمدبن زبده محدثدر زبدة عنه
وزننده ابن سنان درکه محدثدر زبیده جهینه وزننده هارون رشیدك زوجه سیدرکه جعفر بن منصورك دختریدر
الزبیدیة طریق مکه ده مغیثه یه قریب برترکه آدیدر وبلاد جبالده برقریه وواسط قضاسنده برقریه وبغداده
برمحله وآندن آشاغیجه ده برنشقه محله آدیدر الزبرجد سفرجل وزننده جوهرمعروف اسمیدر یعنی جواهردن
بریشل طاشدرلمزدکی لکن آچق رنك اولوب فستق تعبیر اولنان اولهملوندرقیس بن حسان بن ثابت پك حسن
وجمال صاحبی اولمغله زبرجدایله ملقب اولمشیدی الزرد فرد وزننده یوتمق معناسنه دیقال زرد اللقمة زردا
من الباب الرابع اذا بلعها وبوغازی صیقوب یوتمق معناسنه دیقال زرده زردا من الباب الاول اذا خنقه وزرده
اورمك معناسنه دیقال زرد الدرع اذا سردها وزرد اسفرابن قضاسنده برقریه آدیدر الازدراد افتعال وزننده
بودحی یوتمق معناسنه درلکن تکلفی متضمندر یقال ازدرد اللقمة بمعنی زردها مؤلف ابتلعها ایله تفسیر ایلمسیدی
انسب ایدی المزرد معقد وزننده بوغازه اطلاق اولنور محل زرد اولدیغیچون المزرد منبر وزننده والزراد
کاب وزننده شول اپیه دینورکه آنکله دوه‌نك بوغازنی قصارلرتا که کوشنی دفع ایدوب راکبی آلوده ایلیه وزراده مطلقا
بوغازی بوغه جق اپ وکریش مقوله‌سنه دینور مخنقه معناسنه المزرد محدث وزننده شماخ نام شاعرك برادری
اسمیدر زرده جزره وزننده درتنك قضاسنده برقلعه وشیرازده برطاغ آدیدر الزرد کتف وزننده لقمه‌یی چاپك
یوتار اولان کشی یه دینور یقال رجل زرد ای سریع الابتلاع الزردان فتحتانله نسوان فرجنه دینور کبرلری
یوتدیغیچون یاخود طارلغندن کبرلری بوغدیغیچون وجه ثانی عموم اوزره وصف اوله مزمکر اطلاقی توسع بالمجازه
محمول اوله وظاهرا بوقطوان کبی وصفدر الزرد فتحتیله اوزلمش زرهه دینور فعل بمعنی مفعولدر الزراد شداد
وزننده زره اورپچی کسیه دینور سراد معناسنه زرند سمند وزننده کرمان ایالتنده بربلده معروفدر واصفهانده
برقریه در محمد بن العباس النحوی اورادندر ومدینه قریبنده برحصن الزراوند زانك فتحیله دوانی معروف آدیدر
ایکی نوع اولور ارکك نوعنه زراوند طویل ودیشی نوعنه زراوندمدحرج دیرلر الزعد زانك فتحی وعین معجمه‌نك
سکونیله دوه زیاده سیله کوکره یوتوب بوکورمك معناسنه دیقال زغد البعیر زغدا من الباب الثالث اذا هدر شدیدا وطلومی
آغزندن یاغ چقمق ایچون صقمق معناسنه دیقال زغد سقاءه اذا عصره حتی یخرج الزبد من فیه وبرآدمك بوغازنی
صقمق معناسنه‌ده استعمال اولنور یقال زغد فلانا اذا عصر خلقه وبرکسه‌یی برآدم اوزره استعوا ایده‌رك قسفرتمق
معناسنه مستعملدر یقال زغده بالکلام علیه اذا حرشه علیه الزغید امیر وزننده طلوم صقلدقده آغزندن چقان
یاغه دینور الزغاد شداد وزننده طاشقین ایرمغه دینور یقال نهر زغاد ای زخار کثیر الماء الازغاد همزه‌نك کسریله
امرزمك معناسنه دیقال ازغده اذا ارضعته المزغدة مشمرة وزننده دارغین آدمه دینور یقال رجل مزغدة
ای غضبان الزغد فتحتیله دیرلکه دینور یقال زغدرغدای عبش وغد الزغید زانك وبانك فتحیله کره یاغنه دینور
زبد معناسنه الزغردة دخریجه وزننده دوه‌نك قسمی کورلتوسی ایچر یسنده تردید ایلیه‌رك کوکرمك معناسنه در
یقال زغرد البعیر اذا هدر مرددا فی جوفه الزغد زانك فتحی وفاك سکونیله طولدرمق معناسنه در یقال زغد الاناء
زغدا من الباب الاول اذا ملأه وآنه ارپه یی چوق ویرمك معناسنه در یقال زغد فلان فرسه شعیرا اذا اکثر علیه الزمزد
ضمات ثلاث وتشدید رایله زمرد اسمیدرکه ذال معجمه ایله در مؤلف زمرذی دیرلر ایله تفسیر ایلمسیدرکه بوارسطوقولیدن
وسائرلری عندنده زبرجد آلتون معدنده تکون ایدر یدیسل وصاف اولورکه زرك اولانه مصری ویشله مائل صاری یعنی
فستق رنکنه قبرسی وقبرمزی یه مائل صاری یه که جمله‌سن دکتردرهندی دیرلر وزمرد آلتون وغیری معدنده تکون ایدر
برفاج قسم اولورزی دنیاقی درکه لوزی یشل سبزکه شبیه اولور غایتده صاف وصنوبی کسکیندرکویا قوچ ورقص ایدن
وبریسنه ریحانی دینور وبریسنه فستوقی دینور وبریسنه صابونی دینور یاضه مائل یشل اولورو بعضلر بو قسمی زبرجد
نوعندن عد ایدرلر الزمرد زانك ومیم فتحیله فعلل وزننده رجل مؤنث ومرأة مذکره دیمکدر ویومعربدر
یعنی زن مرد فارسی معربیدرکه عورت صفتیدر اولان ارککه واركك شیوه سنده اولان عورته اطلاق اولنور الزعاورد
زانك ضمیله وردماده سنده مرسومدر الزند قنه وزننده قولك اوجنك ال ایله قاوشدیغی یره دینورکه یدك ککی
اوله جقدر ایکیسنه زندان دینور شارح دیرکه سرچه پرمق جاندندن اولانه کوع وباش برمق طرفندن اولانه کرسوع
ومجموعنه زند دیرلر واوراپه بلکجه تعبیر اولنور وبلکه ساعددینور انتهی وزندمرخ وعقارنام شجرلردن اهل بادیه‌نك
دوزدکاری چماغه دینورکه ایکی دانه اولورباسیلدکی کویا ارککلك وآلتنده کی دیشی اولورلری برنسنه سوره‌رك آتش

چقرلر اوستنده اولانه زند والتنده اولانه زنده دیرلر وایکیسنه زندتان دینمز یعنی زندان دینور که مذکر تغلیب اولنور جمعی
زناد کلور زانك کسریله وازند کلور افلس وزننده وازناد کلور وعربلر بر خصوصده کندیسنه یاری ومعاونتله ایشنك
حصولپذیر اولمسنه باعث اولان آدمه ورت بك زنادی دیرلر وزند بر تیکنلو آغاج اسمیدر مفرداتده شجر غار ایله مبین در که
دفنه اغاجی اوله جقدر وزند بخارا قضاسنده بر قریه در محدثیندن احمد بن محمد بن حمدان بن عازم الزندی اورادندر
وثوب زندینجی دیدکلری بز اورادن چقر وزند نجد بلادنده بر طاغك آدیدر واسامی رجالدندر زند بن الجون مشهور
ادیب وشاعر ابو دلامه نك اسمیدر مترجم دیر که مزبورا بو دلامه صاحب نوادر حکایات وناظم ابیات پرنکات
مورد لطائف ومضحکات ظریف وادیب بر ذات ایدی عباسیه دن سفاح ومنصور ومهدینك ندماسندن ایدی جملهٔ
لطائفندندر که منصور خلیفه نك عمسی قیزی وفات ایلدکده حزن وملال ایله دفنه حاضر اولوب قبری کنارنده
قعود وجنازه ورودینه منتظر ایدی بو اثناده ابو دلامه کلوب خلیفه یه یقین اوتوردقده منصور خطاب ایدوب
ای ابو دلامه بورایه نه حاضرلدك دیوب قبره اشارت ایلدی ابو دلامه خلیفه نك عمسی قیزنی حاضرلدم دیدکده
خلیفه بی اختیار خنده ناك اولدی انتهی وزند بن اعراق الثری نسب عدنان رجالندندر وزند مصدر اولور طولدرمق
معناسنه یقال زند السقاء زندا من الباب الاول اذا ملأه زندنه منکنه وزننده بخاری قضاسنده بر بشقه
قریه در زندرود اصفهانده برایرمق آدیدر زند ورد واوك فتحیله واسط قربنده بر قریه در حالا خرابه در
زنده حمزه وزننده روم اولکه سنده بر بلده در زند فتحتینله بر موضع آدیدر وزند درجه یه دینور که ناقه نك جوفنه
صوقدقلری قونداقدر نته که مادهٔ سنده بیان اولندی وزند مصدر اولور صوصه مق معناسنه یقال زند الرجل زندا
من الباب الرابع اذا عطش المزند معظم وزننده بغایت بخیل وناکس شخصه دینور که مجازدر یقال رجل
مزند ای بخیل ضیق ونسبی متهوم اولان شخصه اطلاق اولنور یقال هو مزند ای دعی وانسز جه اولان ثوبه دینور
یقال ثوب مزند ای قلیل العرض التزنید تفعیل وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال زند الرجل اذا کذب وبر آدمه
استحقاقندن زیاده اشکنجه ایلمك معناسنه در یقال زند فلانا اذا عاقبه فوق حقه وطولدرمق معناسنه در یقال
زند السقاء اذا ملأه وچقماق چاقمق معناسنه در یقال زند الرجل اذا اوری زنده وتزنید ناقه نك فرجنی ایکی جانبدن
کوچك خلاللر ایله خلاللیوب بعده قیللر ایله بغلیوب قاوشدرمغه دینور بونی ناقه طوغورر کن رحمی طشره یه
چقدقده ایدرلر وتزنید زیاده ایلمك معناسنه مستعملدر تقول ما یزندك احد علیه ای ما یزیدك الازناد همزه نك کسریله
زیاده اولمق معناسنه در یقال ازند الشیء اذا زاد وزیاده قلمق معناسنه در تزنید کبی تقول ما یزندك احد علیه
وما یزندك ای ما یزیدك ودردندن افاقت بولمش آدم ینه اول دردینه رجوع ایلمك یعنی آغریسی نکس ایتمك معناسنه در
یقال ازند الرجل فی وجعه اذا رجع الیه التزند تفعل وزننده بر کسیه جواب ویرمکده اضطرابله تنکدل ودمبسته
اولمق معناسنه مستعملدر یقال تزند الرجل اذا ضاق بالجواب ودارلمق معناسنه مستعملدر یقال تزند الرجل اذا غضب
زندینا زانك فتحیله نسف قضاسنده بر قریه در زندان سحبان وزننده هرات اعمالندن مالین قضاسنده
بر قریه در ومرو قضاسنده بر قریه در ومصیصه قضاسنده بر ناحیه در الزهد زانك ضمی وهانك سکونیله
والزهادة سعاده وزننده بر نسنه یه رغبتسز اولمق معناسنه در یقال زهد فیه وزهد وزهد زهدا وزهادة من الباب الثالث
والرابع والخامس ضد رغب وعند البعض زهاده دنیا وزهد امر دینده اولان پرهیزه مخصوصدر الزهد زانك فتحی
وهانك سکونیله بر نسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال زهد الشیء زهدا من الباب الثالث اذا حزره وخرصه
الازهاد همزه نك کسریله بو دخی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال ازهده بمعنی زهده الزهد فتحتینله زکات
ماله اطلاق اولنور الزهید امیر وزننده آز نسنه یه دینور یقال شیء زهید ای قلیل وتنك مشرب کسیه دینور یقال
رجل زهید ای ضیق الخلق وقلیل الاکل آدمه دینور یقال رجل زهید ای قلیل الاکل وطاره جق دره یه دینور
یقال واد زهید ای ضیق الزاهد عابد وزننده زهد لفظندن اسم فاعلدر که پرهیزکار دیمکدر وزهید کبی خلق
طار آدمه دینور واسماء رجالدندر زاهد بن عبد الله وابو الزاهد الموصلی محدثلردر الازدهاد افتعال وزننده
بر نسنه یی آز نسیمق معناسنه در یقال ازدهد الشیء اذا عده قلیلا التزهید تفعیل وزننده بر کسنه یی بر نسنه یه
رغبتسز قلمق یعنی رغبتنی صرف ایله آندن پرهیز ایتدرمك معناسنه در یقال زهد فلانا فیه وعنه ضد رغبه وبر کسنه یی
بخله سوق یاخود بخله نسبت ایلمك معناسنه در یقال زهد فلانا اذا بخله التزاهد تفاعل وزننده بر آدمی هر طرفدن
احتقار ایلمك معناسنه در یقال تزاهدوا فلانا اذا احتقروه الزاد عاد وزننده آزیغه دینور توشه معناسنه الزود
زانك فتحی وواوك سکونیله آزق طوتمق معناسنه در یقال زاد الرجل یزود زودا اذا اسس الزاد المزود منبر وزننده آزق

لطیفه

قوبجق طغارجغه دینور توشه دان معناسنه جمعی مزاود کلور الازادة همزه نك کسریله والتزوید تفعیل
وزننده بر کسنه یی آزقلندرمق معناسنه در التزود تفعل وزننده آزقلنمق وآزق طوتمق معناسنه در تقول ازدت
المسافر وزودته فتزود رقاب المزاود عرب بیننده عجم طائفه سنك لقبیدر اکثری مزود قرمزی سختیاندن اولمغله
طائفهٔ عجم دخی قزل بکزلو اولدقلرندن اطلاق ایلدیلر یاخود مزود کبی بیونلری اوزون یاخود طلو مزود کبی جثه لری
غلیظ اولدقلرندن اطلاق اولنه زویده جهینه وزننده مهالبه دن بر خاتون آدیدر زواد کتان وزننده اسمادندر
زواد بن علوان وزواد بن محفوظ القریعی محدثلردر ازواد الرکب اوچ آدمك لقبی ایدی بری مسافر بن ابی عمرو
وبری زمعة بن الاسود وبری ابو امیة بن المغیره در بونلر یولده اولدقلرنده اهل قافله قطعا زاد طریق اتخاذ ایلیوب
مجموعنی کندیلر اداره واطعام ایدرلر ایدی زاد الرکب بر فرس اسمیدر که سلیمان نبی علیه السلام درکاهنه ازد
قبیله سی وفود ایتدکلرنده اول آتی آنلره احسان ایلمشلر ایدی ذورود ضم زایله حمیر امراسندن سعید نام امیرك
لقبیدر حضرت صدیق رضی الله عنه مدت خلافتلرنده یمن اهالیسنك دفعهٔ ثانیه ردتلری مسموعلری اولدقده
مومی الیهه امرنامه تحریر وتسییر ایلمشلر ایدی الزید زانك فتحی وکسری ویانك سکونیله والزید فتحتینله والزیادة
زانك کسریله والمزید مصدر میمی اوله رق والزیدان میدان وزننده که بو شاذدر شأن لفظی کبی مجموعی
آرتمق معناسنه در یقال زاد الشیء زیدا وزیدا وزیدا وزیادة ومزیدا وزیدانا اذا نمی وفضل جوهری زانك فتحیله
زواده لفظنی دخی ذکر ایلمکله تصحیف ایلمشدر زیرا اول راء مهمله ایله زواره وزیاره کلمه لریدر نمو ذکرندن عاری اوله رق
شارح دیر که جوهری کسائی راویسی اولان یعقوبدن روایت ایلمکله ناقل مأمون الغوائل در انتهی ومادهٔ مزبوره
متعدی دخی اولور آرترمق معناسنه یقال زاده الله خیرا فزاد التزیید تفعیل وزننده بو دخی ارترمق معناسنه در
یقال زیده فزاد الازدیاد افتعال وزننده آرتمق معناسنه در یقال زیده فازداد لکن بونلر زیاده یی متضمن در اساسده
بو متعدی اوله رق دخی مثبتدر قال تقول ازددت مالا ای زدته الاستزادة بر آدمی عطاسنده مقصر عد ایلمك
استقصار معناسنه در که معنای آتینك ملزومیدر یقال استزاده اذا استقصره اساسده فلان یستزید فلانا ای یستقصره
ویشکوه عبارتیله واقع اولمغله ترجمه ده ضمیر آدمه ارجاع اولندی واستقصرت فلانا دینورسه تقصیردن مأخوذ
واستقصرت الثوب دینورسه قصردن مأخوذ اولور واستزاده بر کسه دن بر نسنه یی آرترمسنی ایستمك معناسنه در یقال
استزاد فلانا اذا طلب منه الزیادة التزید تفعل وزننده اسعار غالی بهایه چقمق معناسنه در یقال تزید السعر اذا غلا ویلان
سویلمك یعنی سوزینه یلان قاتمق معناسنه در یقال تزید فی حدیثه اذا کذب ودابه قسمی عنق دیدکلری یورویشدن
زیاده جه یوریمك معناسنه در وعنق فتحتینله دابه بیونلرنی اوزادوب یره دوشنه رك صو کبی روان اولمغه دینور که اکثری
کیجه لرده دوه قسمی اویلجه یوریوب منزل آلورلر یقال تزیدت الناقة اذا سارت فوق العنق وکلام وسائر نسنه لرده
تکلفله زیاده ایلمك معناسنه در یقال تزید فی کلامه وغیره اذا تکلف الزیادة فیه التزاید تفاعل وزننده تزید ایله معنای
اخیرده مرادفدر المزادة میمك فتحیله صو مشکنه وطلومنه دینور راویه معناسنه علی قول ایکی دریدن دیکیلوب ککیش
اولمق ایچون آرالغنه بر دری دخی ضم وزیاده ایتدکلری مشکه وطلومه دینور جمع جنسی مزاد وبنیه سی مزاید کلور شارح
دیر که قول اخیر بر مقتضای مادهٔ اصوبدر زیرا اوله کوره واوی اولمق اقتضا ایدر صو دخی زاد جمله سندن اولدیغنه بناء
وثانی یه کوره زیادهٔ مرقومه یه مبنی یاخود صوفی ذاته اعز اولوب خصوصا بادیه ده مادهٔ حیات اولمغله زیاده اولمسنه تفألا
اطلاق اولنمش اولور الزوائد پالانك کیروسنده اولان زمعات یعنی براز پالانك مادهٔ سندن اولمیان زائد نسنه لره اطلاق اولنور
ذو الزوائد ارسلانه اطلاق اولنور سباع سائره دن زاوئدی اولدیغیچون واصحابدن جهنی الاصل بر ذاتك لقبیدر
زید وزبید زبیر وزننده وزیاد زانك کسریله وزیاد شداد وزننده وزیاده وزیاده هایله وزیدکا ومزید
میمك فتحیله وزیدلا زیادهٔ لایله وزیدویه عمرویه کبی اسماء رجالدندر زیادان زانك کسریله بر نهر وبصره اعمالندن
بر ناحیه آدیدر زیدان سحبان وزننده اهواز ایالتنده بر بلده در ویمنده بر کوشك وکوفه ده بر موضع آدیدر ابو زیدان
بر دوای معروف اسمیدر شارح فاوانیا ایله یعنی عود الصلیب ایله بیان ایدر که شقایق کوکیدر لکن مفرداتده
همزه سز بو زیدان مستعجله ایله مبین در که تلکی طشاغی دیدکلری کوکدر زیداون زانك وواوك فتحیله سوس
قضاسنده بر قریه در یزید مضارع بنیه سیله دمشقده بر نهر آدیدر الزیدان میدان وزننده بصره ده بر نهردر
الیزیدیه شروان شهرینك اسم قدیمیدر الزیدی یمامه ده بر قریه در الزیدیه بغداد قضاسنده بر قریه در
وبنی نمیر قبیله سی یوردنده بر صودر الزیادیه زانك کسریله قیروان شهرنده بر محله در زید بر موضع آدیدر
ووجه مذکور اوزره اسمادندر زید بن علی بن حسین ابن علی بن ابی طالب در محدثیندن زیدیون دیدکلری

جماعت مذهب یاخود نسب جهتیله اکا منسوبلردر وزید بن عبدالله الزیدی زید بن ثابت نسلندندر حروف
الزیاده عند الصرفیین الیوم تنساه حرفلریدر شارح دیرکه حروف مزبوره‌یی یوزاتوزدن زیاده ترا کیبله ترکیب ایلدیلر
ازانجمله مازنیدن حروف زیاده‌ندر دیو سؤال ایتدکلرنده اشبو* هویت السمان فشیبتنی *وقد کنت قدما هویت
السمان* بیتنی قرأت ایدوب سؤال ایدنلر فهم ایلمامکله تکرار استجواب ایلدکلرنده سألتمونیها فاعطیتکم ثلثة
اجوبة دیدیلر تزید تانك فتحیله ابن خلوان درکه برقبیله پدریدر تزیدیه دیدکلری برود آنلره منسوبدر واول قماش
قرمزی ایپکله چبوقلی اولور الزیائد زانك فتحیله زیادات معناسنه‌در یقال ابل کثیرة الزیائد ای الزیادات
وبو اسم مصدر اولان زیاده‌نك جمعیدر فصل السین المهملة الاسأد ابعاد وزننده پك سرعتله کتمك
علی قول قطعا صباحه قدر نزول ایلمامك اوزره بتون کیجه بردوزه‌یه سوروب کتمك معناسنه‌در وعلی رأی دوه قسمی
بتون کیجه وکوندز یوریوب کتمکه مخصوصدر یقال اسأد اسأدا اذا اغذ فی السیر اوسار لیلته بلا تعریس
اوهو سیر الابل اللیل مع النهار قال فی الاساس بات یسئد السیر لیلته کلها یدیمه السأد فتحتینله ایچمك معناسنه‌در
یقال سئد الماء سأدا من الباب الرابع اذا شرب ویاره هو النوب آزتمغله وجعی نکس ایلمك معناسنه‌در یقال
سئد جرحه اذا انتقض ای نکس السئد کتف وزننده آزیدوب نکس ایدن یاره‌یه دینور یقال جرح سئد
ای منتقض السأد سینك فتحی وهمزه‌نك سکونیله والسأد فتحتینله بوغمق معناسنه‌در یقال سأده سأدا
وسأدا من الباب الثالث اذا خنقه السؤدة عمده وزننده یکتلك وکنجلك چاشنیسندن وقوتندن قلان بقیه‌یه
دینور یقال للمرأة بها سؤدة ای بقیة من الشباب المسئد منبر وزننده یاغ طلومنه دینور السؤاد غراب وزننده
برعلت آدیدرکه شورصویی چوق ایچمك سببیله انسانه ودوه وقیون مقوله‌سنه عارض اولور المسئود مسجود
وزننده ذکر اولنان سؤاد علتنه مبتلا اولانه دینور یقال سئد الرجل او البعیر والغنم علی بناء المجهول فهو مسئود
اذا اصابه السؤاد السبد سینك فتحی وبانك سکونیله تراش ایلمك معناسنه‌در یقال سبد الشعر سبدا من الباب
الاول اذا حلقه الاسباد همزه‌نك کسریله سبد معناسنه‌در یقال اسبد الشعر بمعنی سبده ونصی دیدکلری
بغدایجق اوتنك اسکیلری کوکلرنده تازه‌سی بتمك معناسنه‌در یقال اسبد النصی اذا نبت حدیثه فی قدیمه
التسبید تفعیل وزننده اسباد ایله ایکی معناده دخی مرادفدر وتسبید باشه یاغ سورنمکی ترك ایلمك معناسنه‌در یقال
سبد الرجل اذا ترك الادهان فی رأسه وقوش یاوریسی تویلنمکه بشلمق معناسنه‌در یقال سبد الفرخ اذا بدا ریشه
وتراش اولمش باشك قیللری قباروب بتمکه یوزطوتمق معناسنه‌در یقال سبد الرجل اذا بدا شعر رأسه وباشك
صاچنی چوزوب اصلاتدقدنصکره طرامیوب واورمیوب اویلجه حالی اوزره ترك ایلمك معناسنه‌در یقال سبد رأسه
اذا سرح شعره وبله ثم ترکه السبد سینك کسریله سباعدن قورده دینور وآفت وداهیه‌یه دینور فلان کسه اوغریلر ایچره
داهیه‌در دیبجك یرده هو سبد اسباد دیرلر السبد فتحتینله برمقدارجه قیله دینور بو معنادندرکه فلانك آزچوق
نسنه‌سی یوقدر دیبجك یرده ماله سبد ولا لبد دیرلرکه مراد کچی وقیون ودوه مقوله‌سی مالدن برشیئه مالك دکلدر
دیمکدر السبد صرد وزننده قاسیغه دینور تراش مناسبتیله ودوه‌لر صوایچمکه کلدکده صو بولانمامق ایچون
حوضی سد ایتدکلری ثوبه دینور وبرنوع قوش آدیدرکه تویلری بغایت یومشق اولمغله صرتنه ایکی قطره
صو طملسه همان آقوب کیدر اولور شارح دیرکه ابو منجوب اصمعیدن سبد خطاف بری اولدیغنی حکایه ایلمشدر
وسبدمکه قربنده برموضع آدیدر وسبد اوغورسزلغه دینور شؤم معناسنه وسبد بن رزام بن مازن عربدن برکسه‌در
السبد کتف وزننده اوتلانمش چایر بقیه‌سنه دینور الاسباد همزه‌نك فتحیله برنوع سیاه ثیاب اسمیدر سبد
مفردیدر سینك کسریله ونصی دیدکلری اوتلرك ابتدا ظهور ایدن اوجلرینه دینور السبندی حبنطی وزننده
پك اوزون شیئه دینور وجرئی ودلیر اولان انسانه وحیوانه دینور وسباعدن قبلانه دینور جمعی سباند وسبانده
کلور وعند البعض سبندی بیکار صاحب لهو وبطالت تبهکار شخصه دینور السبردة دحرجه وزننده تراش
ایلمك معناسنه‌در یقال سبرد شعره اذا حلقه وناقه هنوز تویلنمدك یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال سبردت
الناقة اذا القت ولدها لاشعر علیه المسبرد اسم فاعل بنیه‌سیله تویلنمدك یاوری دوشورن ناقه‌یه دینور ساتیدا
تای فوقیه‌نك کسریله که یزید بن مفرغ نام شاعرك اشبو* فدیر سوی فساتیدا فبصری *فحلوان المخافة فالجبال
بیتنده واقعدر میافارقین ترابنده برطاغك اسمیدر اصلی ساتید ما ایدی شاعر ضرورت ایچون مایی حذف ایلمشدر
پس بوراده آنی ذکر واصلنه تنبیه لازم اولمغله ثبت وبیان اولندی السجود قعود وزننده خضوع وتواضع
وتذلل ایله سرفرو قلمق معناسنه‌در یقال سجد له سجودا من الباب الاول اذا خضع شارح دیرکه سجود فی الاصل

معنای

معنای مزبوره موضوعدر رکن نماز اولان سجود اطلاقات شرعیه‌دندر زیرا زمینه وضع جبهه‌دن اعظم
خضوع ومسکنت اولمز انتهی وسجود ایاق اوزره ستون کبی دیك طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
سجد الرجل اذا انتصب الاسجاد همزه‌نك کسریله باشی اشاغه ایدوب اکیلمك معناسنه‌در طاپو قلمق کبی
یقال اسجد الرجل اذا طأطأ رأسه وانحنی وقپاقلرنی قیپراق برنسنه‌یه متصل نظر ایلمك معناسنه‌در یقال
اسجد له اذا ادام النظر الیه فی امراض اجفان بوراده امراض اجفان غض اجفان معناسنه‌درکه مجازدر
المسجد مقعد وزننده جبهه‌یه اطلاق اولنور وارأب سبعه‌نك مجموعنه مساجد اطلاق اولنورکه سجده حالنده
یره‌دکن اعضای سبعه‌در وآنلر جبهه وایکی ال وایکی دیز وایکی ایاقدن عبارتدر المسجد مجلس وزننده
وجیمك فتحیله جائزدر معروفدرکه نماز قیله‌جق محلدر فارسیده مزکت دینور وقاعدهٔ مطرده‌دندرکه
هر فعل که باب اولدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مکان ومصدر میمی عینك فتحیله مفعل
وزنی اوزره‌در مدخل کبی الا برنیچه کلمه‌ده عینك کسرنی التزام ایلدیلر فتحی دخی جائزدر هرنقدر عربدن
مسموع دکل ایسه‌ده وآنلر اشبو مسجد ومطلع ومشرق ومسقط ومفرق ومجزر ومسکن ومرفق ومنبت ومنسك
کلمه‌لریدر وشول فعل که باب ثانیدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مکان عینك کسریله ومصدر میمی فتحیله کلور
مثلا نزل منزلا دیرسن زانك فتحیله نزول معناسنه وهذا منزله دیرسن زانك کسریله محل نزول معناسنه السجد
فتحتینله ایاق برعارضه سببیله شیشمك معناسنه‌در یقال سجدت رجله سجدا من الباب الرابع اذا انتفخت الاسجد
احمر وزننده آندن صفتدر الاسجاد همزه‌نك فتحیله اسود بن یعفر نام شاعرك قولنده یعنی اشبو* من خمر
ذی نطف اغن منطق *وافی بها کدراهم الاسجاد* بیتنده واقعدر مراد یهود یاخود نصاری طائفه‌سیدر یاخود
جزیه معناسنه‌در یاخود دراهم الاسجاد برکونه مخصوص اقچه‌درکه اکا صورتلر ضرب ونقش ایدوب بت پرستلر
سجده ایدرلر شارح دیرکه اکا سرهٔ عجم سکه‌لری ایدی که کندی صورتلرنی ضرب ایدوب کورنلر اکا اظهار
خضوع ایدرلر ایدی حالا اوروپا قراللرینك سکه‌لری کبی الساجد اسم فاعلدر سجده ایدن آدمه دینور بو معنادندرکه
عربلر فاتر وخسته نما کوزه ساجده اطلاق ایدرلر یقولون عین ساجدة ای فاترة ونخلة ساجدة دیرلر خرما اغاجنك
میوه‌سی پك فراوان اولمغله یره طوغری مائل اولدقده السجد رکع وزننده ساجدك جمعیدر وقوله تعالی وادخلوا
الباب سجدا ای رکعا قال البیضاوی ای متطأمنین مخبتین او ساجدین لله تعالی شکرا علی اخراجکم من التیه
مؤلف نماز قیله‌جق سجاده ماده‌سنی ظاهرا مولد اولدیغیچون ذکر ایلمامشدر عربیده خمره اطلاق اولنورکه
اطلاقات شرعیه‌دندر قالدیکه سجاده فی الاصل سجده کار اولان جبهه‌ده واقع اثر ونشانه اطلاق اولنوب بعده
موضع سجده اوله‌جق معهود دوشمه‌ده استعمال اولندی آخرنده‌کی تاء نقلیه‌در یاخود تبانه وخماره کبی شذوذا اسم
مکان اولان فعاله بابندندر ساجرد جیمك کسریله شهر قاشان قربنده برقریه آدیدر وبو شنج قضاسنده بشقه
برقریه‌در السجدد قنفذ وزننده شدید ومارد کسبه دینور السخد سینك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله اسی
نسنه‌یه دینور یقال ماء سخد ای حار السخد سینك ضمیله ولد ایله آنا قارنندن چقان صاری وغلیظ صویه دینور
السخدود زنبور وزننده یاوز وحدتلو آدمه دینور یقال رجل سخدود ای حدید المسخد معظم وزننده برعارضه
سببیله مخمور کبی دماغ وقوالرینه غلظت ووجودینه فتور وثقلت عارض اوله‌رق بکزی صارارمش یوزی کوزی
ششمش آدمه دینور یقال اصبح فلان مسخدا ای خاثر النفس مصفرا ثقیلا مورما وانقولینك ثقیل وصاری بکزلو
اولان کسه دیدیکنه نظر اولنه التسخید تفعیل وزننده اغاجك یپراقلری رطوبتلنمکله بری برینك اوزرینه
بتکشیوب قاتلنمق معناسنه‌در یقال سخد ورق الشجر تسخیدا علی بناء المجهول اذا ندی ورکب بعضه بعضا
السخود جعفر وزننده نرم ونازکبدن تازه جوانه دینور یقال شباب سخود ای ناعم التسدید تفعیل وزننده
برنسنه‌یی اوزونلغنه طوغرلتمق معناسنه‌در برآدمه طوغری مزراغی طوغرلتمق کبی یقال سدد الرمح نحوه تسدیدا
اذا قومه وبرآدمی قولا یا فعلا راست وصوابه توفیق ایلمك معناسنه‌در یقال سدد فلانا اذا وفقه للسداد ای الصواب
من القول والعمل السداد سحاب وزننده راست وصواب اولان شیئه دینور تقول قلت له سدادا ای صوابا
وسداد مصدر اولور راست وصواب اولمق معناسنه یقال سد الشیء سدادا من الباب الثانی اذا صار سدیدا
ای مستقیما وسداد اسمادندر سداد بن سعید السبعی حدیث روایت ایلمشدر السد سینك فتحی ودالك تشدیدیله
برشیئك کدیکنی یاپوب محکم واستوار ایلمك معناسنه‌در یقال سد الثلمة سدا من الباب الاول اذا اصلحها واوثقها
وسد طاغه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذدرکه تسمیه بالمصدردر وایکی نسنه ارالغنده حاجز وحائل اولان

شبئه اطلاق اولنور بو معناده سینك ضمیله ده جائزدر علی قول ضمله خلقی اولانه وفتحله انسان عملیله اولانه اطلاق
اولنور شارح دیر که قرأن کریمده بین السدین والسدین ومن بین ایدیهم سدا وسدا قرأتلری بو جهتدندر وسد عیب
ونقیصه یه اطلاق اولنور معیوبی تکلمدن منع ایلدیکیچون جمعی اسده کلور قیاس اولان سدود اولمق ایکن غیر قیاس
اوزره کلمشدر یقال هو بریء من الاسدة ای العیوب ومابه سد ای عیب یسد فاه فلا یتکلم لکن اساسده بو سداد عنوانیله
مرسومدر بو معنادندر که لا تجعلن بجنبك الاسدة دیرلر لا تضیقن صدرك فتسکت عن الجواب کمن به عیب من صم
او بکم معناسنه یعنی صاغرلق ودلسزلك نقیصه سی اولنلر کبی جوابدن تنکدل اولوب سکوت ایلمه دیمکدر وسد
قورقور چبوقدن اورلمش سله تعبیر اولنان ظرفه دینور الاستداد افتعال وزننده طوغرلمق معناسنه در یقال
استد الشیء اذا استقام قال الشارح ومنه * اعلمه الرمایة کل یوم * فلما استد ساعده رمانی * اصمعی بونی شین معجمه
ایله روایت ایلمشدر واستداد کدك ودلیك مقوله سی نسنه قپانمق معناسنه در یقال استدت عیون الخرزة اذا انسدت
الاسداد همزه نك کسریله راست وصوابه دوش اولمق یاخود راست وصوابی طلب ایلمك معناسنه در یقال اسد الرجل
اذا اصاب السداد اوطلبه السدد فتحتینله طوغری اولمق معناسنه در یقال سد الشیء سددا من الباب الرابع
اذا استقام السداد سینك کسریله شیشه نك آغزی طیقاجنه وطپاسنه دینور وسائر بو مقوله نك آغزلری
باغنه کذلك کچید ودربند مقوله سنك آغزنی بندایدن عسکره ومحافظه اطلاق اولنور ما یسد به الشیء معناسنه در
وعربلرك سداد من عوز واصبت سدادا من عیش قوللرنده کذلك کسر ایله در که احتیاج رخنه سنی سد ایده جك
نسنه دیمکدر سد رمق کبی وعوز احتیاج معناسنه در وبونلرده قلیلا مفتوح اولور علی قول فتحی لحن وخطادر
حریری درة الغواصده بو کونه بیان ایلدیکه نضر بن شمیل المازنی بر کیجه مأمون خلیفه نك حضورنده محاورات
ادبیه یه مشتغل ایکن مناسبتله احوال نسوان بابنده مأمون حدثنا هشیم عن مجاهد عن الشعبی عن ابن عباس قال قال
النبی علیه السلام اذا تزوج الرجل المرأة لدینها وجمالها کان فیها سداد من عوز حدیثنی سینك فتحیله قرأت ایلدیلر
نضر همان حدثنا عوف بن جمیلة عن الحسن عن علی بن ابی طالب قال قال النبی علیه السلام اذا تزوج الرجل
المرأة لدینها وجمالها کان فیها سداد من عوز عنوانیله که سینك کسریله در قرأت ایلدکده همان مأمون استوا
وکسر ایله قرأتنك وجهندن استنبا ایلمکله نضر مفتوحه نك لحن اولدیغنی بیان ایلدی پس مأمون بنی تلحین ایلمك
مناسبمیدر دیدکده حاشا حدم دکلدر لکن لحن جناب شریفکزده واقع اولمدی بلکه هشیم فی ذاته لحانه اولمغله
بو خطا آندن صادر اولدی دیوب فتحله استقامت وکسر ایله سد ثلمه احتیاج ایده جك بلغه معناسنی افاده ایلدکده
مأمون واقف حال اولمغله قبح الله من لا ادب له دیوب وزیری اولان فضل بن سهله خطابا نضره اللی بیك درهم
اعطا ایلمسی بابنده تذکره تحریر ونضره ترفیقا بر سرهنك ایله ارسال ایلدی فضل قصه یه واقف اولدقده
اوتوز بیك درهم دخی کندی علاوه ایلمکله نضر بر محتله سکسان بیك درهمه نائل اولدی انتهی وسداد
ناقه نك ممه سی دلکلرنده قوریوب قلان سوده اطلاق اولنور وسداد بن رشید الجعفی محدثدر السد سینك
ضمیله هوا یوزنی طوتان سیاه بولوده اطلاق اولنور جمعی سدود کلور وشول دره یه اطلاق اولنور که آنده ایری طاشلر
وقیالر اولمغله یغمور صولری آنده برمدت ایرکیلوب قالور اوله جمعی سدده کلور سینك کسریله وسد کولکه یه اطلاق
اولنور شعاعی سد ایلدیکیچون وسد قبیلهٔ غطفان یوردنده واقع بر کوچك طاغده بر صو آدیدر ویمن اولکه سنده
بر حصن اسمیدر وسد دره یه دینور وسد اسد لفظندن جمع اولور سد وبند ایدیجی نسنه لره دینور ومنه یقال جراد سد
ای کثیر سد الافق سد ابی جراب سینك کسریله عقبهٔ منادن اشاغیجه ده بر موضعدر که منایه کیده نك صاغ طرفنده کی
مقبره سمتنه دوشر سد قناة بر دره آدیدر که شعیبه نام محله منصب اولور السد سینك کسریله راست ودرست سوزه دینور
یقال کلام سد ای صحیح السدة سینك ضمیله قوناغك قپوسنه دینور باب الدار معناسنه سد اولنور اولدیغیچون جمعی سدد
کلور صرد وزننده امام مشهور اسمعیل الکوفی السدی مسجد کوفه نك قپوسی ایشکنده نسوان نقابلری بیع ایلمکله سده یه
منسوب اولمشدر شارح دیر که زمخشری سده یی سرای قپوسنك اوستنده کی اورتو ایله تفسیر ایلدی که صوندرمه
وصچاق تعبیر ایتدکلری اوله جقدر وابو عمرو قپو اوکنده اولان صفه وسد ایله بیان ایلمشدر اهل بادیه عندنده
چادر قپوسنك فناسیدر که درکاه تعبیر اولنور پس مؤلفك تفسیری اهل حضره کوره اولور وسده مسدود
اولان کمرلو بنا بقیه سنه دینور که مراد سد اولنمش کمرلو بنا برینه دینور محراب ومسدود پنجره وصفه ایچلری کبی
وسده برونه مخصوص بر طوتقنلق عارضه سنه دینور که استشمامدن منع ایدر اطباء سدهٔ مسامانی بوندن
اخذ ایلدیلر السداد غراب وزننده بو دخی ذکر اولنان سده علتنه دینور السدد ضمتینله شول بیوك

مطلب

وکشاده

وکشاده کوزلره اطلاق اولنور که حدت نوری اولمامغله منظوری ایوجه کورمز اوله واقعا بعض لقمه کوزلرده اولور
مفردی ساده در یقال عین سادة وعیون سدد ای مفتحة لا تبصر بصرا قویا علی قول ساده شول کوزه اطلاق اولنور که
معاذ الله تعالی آقلق عارض اولمغله بصری زائل اولوب رؤیتدن معطل ومن بعد قاره سی عودتندن محروم قاله
وساده پك قوجه ناقه یه اطلاق اولنور جماد کبی قالدیغیچون وانسانك صارقق صاچنه اطلاق اولنور
المسد میمك فتحیله بستان ابن عامر اسمیدر جوهری وهمندن ناشی بستان ابن معمر عنوانده رسم ایلدی لکن
جوهری اصمعیدن نقل ایلمکله مؤلفك توهمی نابجادر سدین سجین وزننده ساحلده بر بلده در الاسداد
همزه نك فتحیله سدك جمعیدر که حاجز وحائل معناسنه در بو معنادندر که فلانه یوللر قپانوب نه سمته کیدجکنی
بیلمز اولدی دیجك یرده ضربت علیه الارض بالاسداد دیرلر السرد فرد وزننده والسراد کتاب وزننده
میشین وسختیان مقوله سی نسنه دیکمك معناسنه در یقال سرد الادیم سردا وسرادا من الباب الثانی والاول اذا خرزه
ودلمك معناسنه در یقال سرد الشیء اذا ثقبه وجنك لباسی اولان زره اورمك معناسنه در یقال سرد الدرع
اذا نسجه وسرد لفظی مطلقا اورلمش زرهلره وسائر حلقه حلقه اورلمش نسنه لره اسم جامعدر که وصف بالمصدردر
یقال جاؤا وعلیهم سرد ای دروع وسرد کلامی جواهر منظومه کبی حسن ادا ایله متصلا ومنتظما سوق ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال سرد الحدیث اذا اجاد سیاقه وسرد ازد بلادنده بر موضع آدیدر وسرد متصلا اورج
طوتمق معناسنه مستعملدر یقال سرد الصوم اذا تابعه التسرید تفعیل وزننده سرد ایله ایکی معنای اولده
مرادفدر السرد فتحتینله بر آدم پیدرپی اورج طوتر اولمق معناسنه در یقال سرد الرجل سردا من الباب
الرابع اذا صار یسرد صومه السرندی سبنتی وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك وشدید ودلیر اولان
آدمه دینور مؤنثنده سرنداة دینور هایله وسرندی تیم قبیله سندن بر شاعر آدیدر الاسرنداء اغرنداء وزننده
ومرادفیدر که بر آدمه شرکیر وغالب ومستولی اولمق معناسنه در یقال اسرنداه اذا اعتلاه واغرنداه السراد
سحاب وزننده پك اولان خرما قورقلرینه دینور خلال صلب معناسنه مفردی سراده در وشول خرمایه دینور که
اغاجی صوسز قالمغله جودتنه مضر اولمش اوله الاسراد همزه نك کسریله خرما آغاجی پك قورق طوتمق
معناسنه در یقال اسرد النخل اذا صار ذا سراد سردد قنفذ وزننده وسردد جندب وزننده وسردد
جعفر وزننده تهامه ده بر وادی آدیدر سارده وارده وزننده ابن یزید بن جشم در انصار کرامك نسبی رجالندندر
ابن مسرد منبر وزننده ابن جاریه دیمکدر یاخود ابن قینه دیمکدر که چنکی ومطربه زاده در کلمات شتومدندر اوله کوره
جاریه قسمی دیکش دیکر اولدقلرندن ثانی یه کوره سرد نغمات ایدر اولدقلرندن ناشیدر قال فی الاساس هو ابن
مسرد ای ابن امة لانها من الخوارز السرید امیر وزننده پاپوشجیلرك بیز تعبیر ایتدکلری آلته دینور اشفی کبی شارح
دیر که بیزه مسرد ومسراد دخی دینور سردانیه بحر مغربده بر جزیرهٔ کبیره اسمیدر حالا سردنیا دیدکلریدر که
سبته داخلنده قورسقه اطه سنه قریبدر سردرود سینك فتحیله همدان قضاسنده بر قریه در السرمد جعفر
وزننده دائم وجاوید معناسنه در یقال عیش سرمد ای دائم واوزون کیجه یه اطلاق اولنور یقال لیل سرمد ای طویل
مترجم دیر که امام رازی قولی اوزره سرمد سرد لفظندن مأخوذدر که توالی وتعاقب معناسنه در زمان تعاقب
اجزاء حسبیله مستمر اولدیغیچون سرد ایله تسمیه اولنوب بعده مبالغهٔ میم زیاده اولندی انتهی وسرمد حلب
اعمالندن بر موضع آدیدر السرندی آنفا سرد ماده سنده نونك زیاده سنه مبنی ذکر اولندی وموضع ذکری
بو محلدر ترتیب هجایه مبنی السرهدة دحرجه وزننده طفلك غداسنی کوزل ایدوب خوشجه پرورده ایلمك
معناسنه در یقال سرهد الصبی اذا احسن غداءه ودوه نك اورکجنی کسمك معناسنه در یقال سرهد السنام
اذا قطعه المسرهد مدحرج وزننده سموز اورکجه دینور یقال سنام مسرهد ای سمین ومسرهد بر رجل آدیدر
معظم وزننده مسدد نام محدثك پدری اسمیدر که سلسله سی بو رسمه در مسدد بن مسرهد بن مجرهد بن مسربل
بن مغربل بن مرعبل بن مطربل بن ارندل بن سرندل بن غرندل ماسك بن المستورد الاسدی در مترجم دیر که احمد بن علیه
ابو نعیمه نسب مذکوری سرد ایلدکده هذا رقیة العقرب دیو جواب ایلمشدر السعد سینك فتحی وعینك سکونیله
والسعود قعود وزننده قوتلو وفرخنده ومبارك اولمق معناسنه در تقول سعد یومنا سعدا وسعودا من الباب الثالث
اذا یمن مثلثه یعنی یمن کلمه سنك عیننده حرکات ثلاث جاریدر وسعد مدینه قربنده بر موضع آدیدر وحجازده بر طاغك
اسمیدر وبر بلده آدیدر که آنده زره ایشلنور عند البعض بر قبیله در که دروع سعدیه اکا منسوبدر وسعد ثلث اللبنه
یعنی لباسك قولتقلری التنه وضع ایتدکلری خشتك تعبیر اولنان مربع الشکل پارچه نك ثلثنه دینور نته که

سعيد زبير وزننده ربعنه دينور كما سيذكر وسعد مبارك وفرخنده نسنه يه دينور كه وصف اولور جمعى سعود كلور
وسعود النجوم يعنى سعد لفظنك مضاف اولديغى كواكب اوندر سعد بلع سعد الاخبيه سعد الذابح
وسعد السعود كه بودرت منازل قمردندر مترجم ديركه لطائفدندر كه ملك اشرفك حضورنده ادبادن شهاب
قوصى حاضر ايكن ناكاه سعد الدين نام طبيب داخل اولدقده ملك شهابه خطاب ايدوب اشبو سعد حقنده
نه ديرسن ديدى شهاب دخى يا مولانا اكر اشبو سعد مجلسكزده بولنورسه سعد السعود اولور واكر برسماط
باشنده بولنورسه سعد بلع اولور واكر مهمان خيمه سنده اولورسه سعد اخبيه واكر اهل اسلامدن برخسته يه واررسه
سعد ذابح اولور ديديكى لطيفه يك دلپسند اولمشدر انتهى وسعد ناشره وسعد الملك وسعد البهام وسعد الهمام
وسعد البارع وسعد مطردر وبو التى منازلدن دكلدر واشبو ذكر اولنان سعوددن هر سعد ايكيشر كوكبدر كه
ميانه لرى ناظره نسبت برذراع مقدارى مشاهده اولنور مترجم ديركه دورت كوكب اول كه منازلدندر جدى
ودلو برجلرنده در سعد بلع اسفندارمذ ماه جلالينك اون برنجى وشباطك اون ايكنجى كونى طلوع ايدر وسعد اخبيه
فروردينماهك ايكنجى ومارتك اوننجى كونى وسعد ذابح بهمنماهك يكرمى سكزنجى وكانون ثانينك اتوزنجى كونى
وسعد السعود ينه اسفندارمذ ماهك يكرمى دردى وشباطك يكرمى بشنجى كونى طلوع ايدر انتهى وقبائل
عربدن سعود چوقدر سعد تميم وسعد قيس وسعد هذيل وسعد بكر كبى وامثالدندر كه * بكل وادبنو
سعد * ديرلر منشأى بودر كه اضبط بن قريع السعدى كندى قومندن روكردان اولوب آخر قبائله انتقال ايلدى
لكن آنلرى بكنميوب ينه قومنه رجوع وكلام مزبورى ايراد ايلدى وآندن مرادى سعد بن زيد بن مناة
بن تميم ايدى كه كندى قبيله سى آندن منشعبدر يعنى قنقى قبيله يه واردم ايسه بزم قبيله رجالى كبى آنلرده ناموافقدر
وينه امثالدندر كه اسعدام سعيد ديرلر زبير وزننده محبوبميدر مكروهميدر خيرميدر شرميدر ديجك
موقعده ضرب اولنور منشأى بودر كه ضبة بن ادك سعد وسعيد نام ايكى اوغلو وار ايدى بركون دوه لرنى ارامق ايچون
بيابانه كتديلر بروقتدنصكره سعد كلوب سعيد نابديد اولمغله دائما ضبه قرشودن برقرالنى كورسه اسعدام
سعيد ديرايدى عربلر اخذ ايدوب آنكله تشأم ايدر اولديلر وسعد بنو ملكان جماعتنه مخصوص برصنم اسميدر وامام على
كرم الله وجهه حضرتلرينك * اوردها سعد وسعد مشتمل * ماهكذا يا سعد تورد الابل * قولى شرع ماده سنده
مرسومدر السعيد زبير وزننده لباس قولتقلرينه اوردقلرى خشتك تعبير اولنان مربع پارچه نك ربعنه دينور نته كه ثلثنه
سعد دينور كه ذكر اولندى الاستسعاد برنسنه يى اوغورلو عد ايلمك وميمنتلو طوتمق معناسنه در يقال استسعد به
اذا عده سعدا السعادة كرامه وزننده نيكبخت وخوب طالع اولمق معناسنه در شقاوت مقابليدر كه بدبخت
اولمقدن عبارتدر نته كه سعوده نحوسه مقابليدر يقال سعد الرجل سعادة من الباب الرابع وسعد على بناء المجهول
فهو سعيد على الاول ومسعود على الثانى ضد شقى وسعيد اسمادندر وسعيد ايرمغه دينور نهر معناسنه كذلك مسعود
اسماء رجالدندر الاسعاد همزه نك كسريله برآدمى سعادتلو قلمق معناسنه در يقال اسعده الله تعالى فهو مسعود
ولا يقال مسعد نته كه احب واحم واجن صيغه لرنده محبوب ومحموم ومجنون ديرلر واسعاد مدد واعانت ايلمك
معناسنه در يقال اسعده اذا اعانه لبيك وسعديك اى اسعادا بعد اسعاد نته كه لبيك كلمه سى البابالك بعد الباب
معناسنه در لبيك كلمه سى كه تثنيه اوله رق كافه مضاف اولمشدر وبو ثلاثيدر على قول الباب كلمه سنك زوائدى
حذف اولنمشدر كذلك سعديك كلمه سنده دخى اسعادك زوائدى حذف اولنمشدر وبونلر مصدر مثنى اولمغله فعللرينك
حذفى ملتزمدر وسعديك كلمه سى انجق لبيك كلمه سنه مقرونا ذكر اولنور نته كه اشبو حديثده وارد اولمشدر كان
عليه السلام يقول فى افتتاح الصلوة لبيك وسعديك والخير بين يديك والشر ليس اليك پس معنالرى طاعتكده مكررا
يعنى على الدوام مقيم وخدمتكده ملازم ومداوم اولورم ديمكدر زيرا اسعاد اعانه معناسنه اولمغله بوراده اعانتده قيام واهتمام
ايدن كمسنه كبى خدمت عبوديتكده على الدوام قيام واقدام ايدرم ياخود خدمت عبوديتكده سائر خدمه يه اسعاد
واعانت ايدرم ديمكدر الاسعد احمد وزننده سعادتدن افعل تفضيلدر مؤنثى سعدى در بشرى وزننده
بنو اسعد بربطن در السعدانة سينك فتحيله كركرة البعير معناسنه در كه دوه نك كوكسنده اولان ذكرمى مهره در
وكوكرچين قوشنه على قول برمخصوص كوكرچين اسميدر وعربلره مخصوص پاپوش تصمه سنك آلت عقده سنه
دينور كه مراد اوكچه سى باغنك دوكوميدر وسعدانة الاست ديرك سياه دائره سنه وصفره سنه دينور وسعدانة الميزان
ترازو كوزلرينك آلتنده اولان دوكوملرينه دينور اعرابك ترازولرى ايپدن دوزيلور وسعدانات كه سعدانه نك جمعيدر
آت قسمنك قوللرى سكيرلرينك آلتلرنده بعض طرنق طرزنده اولان مهره لره اطلاق اولنور وسعدانه خاتونلرك ممه لرى

باشلرينه دينور مؤلف كرچه بونى تصريح ايلمدى لكن سعدان لفظنك وصف آتيسندن متفهم اولمشدر
الساعدان انسانك بيلكلرينه دينور كه ديرسكدن كفه قدر اولان مقداردن عبارتدر عملده كفه مساعده لرينه
مبنى در مغ بيلكجه يه دينور كه بيلازك موضعيدر وعضد ديرسكدن اموزه وارنجه مقداره دينور كه قول تعبير اولنور
وبعضلر ساعده دخى قول تعبير ايدرلر وساعدى الطائر قوشك ايكى قنادندن عبارتدر السواعد صويك نهره
ياخود بحره منصب اولديغى مجرالرينه دينور مفردى ساعده در وبدنده ككلره ايلك جريان ايده جك مجرالره دينور
السعد سينك ضميله والسعادى حبارى وزننده طيب معروف اسميدر كه تركيده طوپلق ديدكلرى كوكدر
اوكولمسى مشكل اولان يارهلرده استعمالى كثير المنفعه در وسعد يمامه قربنده برموضع آديدر وبرطاغك اسميدر
ساعده ارسلان اسماسندندر وبر رجل آديدر بنو ساعده خزرج قبيله سندن برجماعت آديدر مدينه ده برصفه بنا
وآنده ايوا ايدرلر ايدى السعيده سينك فتحيله جاهليتده بربيت ايدى كه اكا حج وطواف ايدرلر ايدى السعيدية
مصرده برقريه در ويمن قماشلرندن برجنس قماش آديدر السعد ضمتينله برنوع خرما اسميدر السعد فتحتينله
جبل ابى قبيس آلتنده جارى برصو آديدر ومكه ايله منا بيننده برسازلق آديدر السعدان سلمان وزننده برنوع
اوت اسميدر كه دوه مرعالرينك افضليدر دمور تيكننه شبيه تيكنلى وآقلغى آندن اكثر وورقى آندن الين اولور
اوجلرنده خرده تيكنلرى اولمغله ممه امجكنى اكا تشبيهله سعدانة الثدى ديرلر ومنه المثل * مرعى ولا كالسعدان * يعنى
خوش اوتلاقدر لكن سعدانه عديل اولمز برمزيتلو نسنه دن ازيد نسنه يى افاده موقعنده ضرب اولنور التسعد
تفعل وزننده سعدان مذكورى آره مق معناسنه در يقال تسعد الرجل اذا طلب السعدان سعدان سبحان وزننده
اسعاددن اسم مصدر در نته كه سبحان كلمه سى تسبيحدن اسم مصدر در ومنه يقال سبحانه وسعدانه اى اسبحه
واطيعه الساعدة چرخده بكره يى طوتان اغاجه دينور سعيد مسعود مسعده مساعد سعدون سعدان
اسعد سعود ضمتينله اسماء رجالدندر سعاد غراب وزننده وسعده وسعيده وسعيده جهينه وزننده
اسماء نسواندندر الاسعد اوبوزه شبيه برعلت آديدر كه دوه قسمنه عارض اولوب دريلرى جابجا پاريلوب چتلار
وتأثيرندن دوه يه ضعف وهرم عارض اولور وبو تسميه تفأل قبيلندندر السعاد كتان وزننده ابن سليماندر كه
محدثدر المسعودة بغدادده ايكى محله آديدر بنو سعدم جعفر وزننده مالك بن حنظله قبيله سندن بربطن در
ميمى زائد اولمغله محلى بومقامدر دير سعد برموضعدر حمام سعد حجاج كوفه طريقنده برموضعدر
مسجد سعد قادسيه يانده مغيثه ايله قرعاء بيننده برمنزل آديدر السعدية بنو سعد بن الحارث جماعتنه
مخصوص برنزولكاه آديدر وبنو عمرو بن ساعده يوردنده برموضع ويمامه ده بنو رفاعه يوردنده برموضع وبنو اسد
يوردنده برقويى وبنو كلاب ديارنده برصو وبنو قريظ ديارنده برصو آديدر وحلب قضاسنده ايكى قريه آديدر كه
سعديه علياء وسعديه سفلى اطلاق اولنور السعدى سكرى وزننده حلب قضاسنده برقريه وحله
بنى مزيد ده برموضع آديدر السعدتين مغربده شهر مهديه قربنده برقريه در خلف نام شاعر اورادندر اسعرد
همزه نك وعينك كسريله بربلده آديدر المسندة زينب بنت المحدث سليمان بن هبة الله خطيب بيت لهيأ اورادندر
بيت لهياء صحراء وزننده شامده برقريه در السغد سينك ضمى وغين معجمه نك سكونيله سمرقند ترابنده مفرح باغ
وبساتين دلكشا ومثمر اشجار پرصفايى مشتمل اماكن نزهتفزا اسميدر محدثيندن كامل بن مكرم وعلى بن حسين
واحمد بن حاجب اورادندر معلوم اوله كه اشبو وادى سغد سمرقنددن بخارا جانبنه سكز مرحله قدر ممتد اولوب
جمله اشجار مشتبكه وانهار جاريه وچمنزاريرلر در بو وادينك وسطى قريه لر وباغ وباغچه لر ودلكشا بستانلر
ايكى جانبى مزارع ووراسى مراعى ومراتع در آقار صولر كنارنده چمنستان وباغچه لر ايچره قصور دلستان وحوضلر
ونشيمنكاهلر ايلمشلر اولقدر مسافه بالجمله مسيره نزهتكاهدر بالجمله خيابان اولمغله اراقلرده اولان قريه لر
اوزرينه وارمينجه نمايان اولمز مشهور اولان مسائر اربعك بريدر ايكنجيسى ايله اوچنجيسى شعب بوان دردنجى غوطه
دمشقدر السغد سينك فتحى وغينك سكونيله وجود شيشمك معناسنه در يقال سغد الرجل على بناء المجهول
اذا ورم وسغد ملايم يغموره دينور يقال رماه الله بسغد مغد اى بمطر لين مغد لفظى اتباعدر الساغدة
ساعده وزننده والمسغدة اسم مفعول بنيه سيله سوددن كركى كبى استيفا ايله ايكى آنا قوزيسى كبى
بغايت سمورمش دوه كوشكلرينه دينور يقال فصال ساغدة ومسغدة اى رواء من اللبن سمان
سغدان عثمان وزننده بخارى قضاسنده برقريه در سغادى سكارى وزننده برنبات آديدر
السفاد كتاب وزننده اركك ديشى يه آشمق وچفتلشمك معناسنه در يقال سفد الذكر على الانثى وسفد سفادا من الباب

الثانی والرابع اذا نزا شارحك بیانی اوزره سباع ودواب وطیوره مخصوصدر انسانده مجازا استعمال اولنور
الاسفاد همزه‌نك كسریله اركك حیوانی دیشی‌یه چكوب آشدرمق وچفتلشدرمك معناسنه‌در یقال اسفد تیسه
علی العنز اذا انزاه علیها التسافد تفاعل وزننده حیوانلر بری برینه اركك ایدوب آششمق معناسنه‌در یقال
تسافدت السباع اذا سفد بعضهم علی بعض السفود تنور وزننده دموردن اولان كباب شیشنه دینور معنای
مزبوردن مأخوذدر كبابه سافد كبی ایلشدیكنه مبنی‌در التسفید تفعیل وزننده ای كباب ایتمك ایچون شیشه
صاپلیوب دیزمك معناسنه‌در یقال سفد اللحم اذا نظمه فی السفود للاشتواء مؤلفك اذا نظمه فیها قولنده
ضمیر مؤنث حدیده‌یه راجعدر الاستسفاد طواره اكسه‌سی طرفندن كلوب بنمك معناسنه مستعملدر یقال
استسفد بعیره اذا اتاه من خلفه فركبه التسفد تفعل وزننده دوه‌یه اكسه سكیرینه باصوب بنمك معناسنه‌در
یقال تسفد البعیر اذا تعرقبه الاسفند همزه‌نك كسری وفانك فتحی وكسریله یاده‌یه دینور خمر معناسنه
شارح دیركه اشبو اسفند كذلك اسفنط كلمه‌سنك اكثر لغویون رومیدن معرب اولمق اوزره ثبت ایلدیلر السقدد
قافله قعدد وزننده یارانمش ویراغنی بولمش آته دینور فرس مضمر معناسنه الاسقاد همزه‌نك كسریله والتسقید
تفعیل وزننده آتی یراندرمق معناسنه‌در یقال اسقد الفرس وسقده اذا ضمره السقدة عقده وزننده والسقیدة
جهینه وزننده قیاقوشی تعبیر اولنان باشی قزل قوشه دینور حمره كبی سقده‌نك جمعی سقد كلور صرد وزننده
وسقیده‌نك سقیدات كلور سكده حمره وزننده افریقیه دكزینك ساحلنده بر بلده آدیدر سكندان سیندان
وزننده مرو قضاسنده بر قریه‌در سكلكند سمرقند وزننده طخارستان اولكه‌سنده بر ایالت آدیدر فقهادن علی بن الحسین
السكلنكدی اورادندر السلخد خای معجمه ایله جردحل وزننده والسلخداة خنداة وزننده قوی وتوانا ناقه‌یه
دینور جمعی سلاخد كلور السلفد فایله جردحل وزننده والسلفد قرشب وزننده احمق ونادان كمسیه دینور
وصالقی وچولپه آدمه دینور ودراغین آدمه دینور وسباعدن قورده دینور وطوتی آل آته دینور واكول وشروب اولان
عبد البطن كشی‌یه دینور مؤنثی هایله‌در السلقد قافله زبرج وزننده یرانمش ویراغنی بولمش آته دینور فرس
مضمر معناسنه بو ماده‌یی سائر اهل لغت اهمال ایدوب كتابلرینه ثبت ایلمدیلر السلقدة دخرجه وزننده آتی
یراندرمق معناسنه‌در یقال سلقد الفرس اذا ضمره السمود قعود وزننده تكبردن ناشی باشنی قالدوروب یوقری
طوتمق معناسنه‌در كه صورتمق تعبیر اولنور اول كمسیه صورتقان وصورو داق تعبیر اولنور یقال سمد الرجل
سمودا من الباب الاول اذا رفع رأسه تكبرا ویوكسلمك معناسنه‌در یقال سمد الشیء اذا علا وجد واقدامله یوریوب
كتمك معناسنه‌در یقال سمدت الابل اذا جدت فی السیر وبر ایشه مداومت اوزره سعی وجهد ایدوب دورشمك
معناسنه‌در یقال سمد فی العمل اذا دأب فیه وحیران وسرگردان دیكیلوب طورمق معناسنه‌در یقال سمد
الرجل اذا قام متحیرا وعبثه اشتغاله لهو ولعب ایلمك معناسنه‌در كه حزن وسرور جهتیله اولور پك حزنندن
الی بر ایشه وارمیوب بیهوده لهو ایله مشتغل اولور وسرور جهتی سازچالمق وبسته اوقومق مقوله‌سیدر بو جهتله
سازنده وخواننده‌یه سامد اطلاق ایدرلر یقال سمد الرجل اذا لهی السماد سحاب وزننده كولله قارشق
كوبره‌یه وفشقی‌یه دینور كه ترلالره وبستانلره چكرلر وفشقی خشكی محرفیدر التسمید تفعیل وزننده ترلایه ذكر اولنان
كوبره‌یی چكمك معناسنه‌در یقال سمد الارض اذا جعل فیها السماد وباشك مجموع قلنی تراش ایلمك معناسنه‌در یقال سمد
الشعر اذا استأصله ای حلقه كله السوامد سواعد وزننده كه روبه‌نك اشبو * سوامد اللیل خفاف الازواد * مصراعنده
واقعدر دوایم السیر معناسنه‌در جوهری غلط ایدوب قارنلرنده علف اولمیان دوه‌لر ایله تفسیر ایلدی زیرا اول خفاف
الازواد قولنك تفسیریدر وانقولی مرحوم بو لفظی اهمال ایلمشدر السمد عمد وزننده دائم وسرمد معناسنه‌در
تقول هولك سمدا ای سرمدا السمید سعید وزننده حواری اسمیدر كه خاص اتمكه دینور وبو ذال معجمه ایله
افصحدر الاسمداد احمرار وزننده والاسمیداد احمیرار وزننده غضبدن ناشی طلوم كبی شیشوب قیارمق
معناسنه‌در یقال اسمد الرجل واسماد اذا ورم غضبا سمدان همدان وزننده بر حصن آدیدر السمرود زنبور
وزننده پك اوزون شیشه دینور الاسمعداد اقشعرار وزننده پر غضب اولمق معناسنه‌در یقال اسمعد الرجل
اذا امتلأ غضبا وبر عضو شیشمك معناسنه‌در یقال اسمعدت انامله اذا تورمت الاسمغداد غین معجمه ایله
اسمعداد معنالرینه‌در السمغد حضجر وزننده اركان واعصابی قوی وشدید اولان اوزون آدمه دینور
واحمق وبیمغز كمسیه دینور ومتكبر شخصه دینور یقال رجل سمغد ای طویل شدید الاركان ویقال رجل سمغد
ای احمق وكذا متكبر السمند سینك ومیمك فتحیله آته دینور فرس معناسنه وبو لفظ فارسیدر عرب دخی استعمال

ایدر لكن فارسیده رنكی قوله اولان آت ایله مبین‌در سمندو دالك ضم واشباعیله روم اولكه‌سنده بر قلعه آدیدر
شارح دیركه حالا بلغراد دیدكلریدر لكن بلغراد قربنده سمندره دیدكلری اولمق غالبدر سمندور آخرده رایله
هندستانده ملتان قربنده بر بلده آدیدر السمهد جعفر وزننده قوری وپك اولان شیئه دینور السمهدد سفرجل
وزننده ابری كوده‌لو جسیم دوه‌یه دینور الاسمهداد اسمعداد وزننده دوه‌نك اوركجی بیوك اولمق معناسنه‌در
یقال اسمهد سنام البعیر اذا عظم السند سینك ونونك فتحیله طاغك اتكندن یوقری اولوب دیوار كبی
متوجهك مقابله‌سنه كلن یرینه دینور یقال نزلوا قرب سند الجبل وهو ما قابلك منه وعلی عن السفح وبر كمسه‌نك
معتمدینه كذلك ملجأ وپناهنه دینور دلیل وبرهانه سند اطلاقی بو معنادندر كه مدعی اكا طیانور پس معتمد
حسی ومعنویدن اعمدر یقال هو سنده ای معتمده وهو قوی السند وسند بر نوع قماش یمنی اسمیدر جمعی اسناد
كلور علی قول مفرد وجمعی برابردر التسنید تفعیل وزننده ذكر اولنان قماشدن دیكلمش جامه كیمك معناسنه‌در
یقال سند الرجل تسنیدا اذا لبس السند السنود قعود وزننده بر نسنه‌یه آرقه ویروب طیانمق معناسنه‌در
یقال سند الیه سنودا من الباب الاول اذا اعتمد وطاغك یوقریسنه چقمق معناسنه‌در یقال سند فی الجبل
اذا صعد وبر نسنه‌یه یاقلشمق معناسنه‌در یقال سند الرجل للخمسین اذا قارب لها وناقه قویرغنی قالدروب
صغریسنك صاغنه صولنه اورمق معناسنه‌در یقال سند ذنب الناقة اذا خطر فضرب قطانها یمنة ویسرة
یعنی كندی عملیله قویرغی یوقری قالقوب بری اوته اوردی التساند تفاعل وزننده والاستناد افتعال
وزننده بونلرده بر نسنه‌یه سویكنوب طیانمق معناسنه‌در یقال تساند الیه واستند اذا اعتمد وبو معنادندر كه عربلر
بر عسكر جنك وغزایه توجه ایتدكلرنده فرقه فرقه اولوب هر فرقه‌لر بشقه بشقه بیراقلر آلتنده عزیمت ایلسه‌لر
خرج الجیش متساندین دیرلر كه هر فرقه بر بیراغه تساند ایتمش اولور الاسناد همزه‌نك كسریله بودخی طاغه
چقمق معناسنه‌در یقال اسند فی الجبل اذا صعد وبر نسنه‌یه بر شیئی یا بر آدمی سویكندروب طیامق معناسنه‌در
تقول اسندته الیه اذا جعلته متكأ الیه كذلك بر آدمی طاغه چقرمق معناسنه‌در تقول اسندته فی الجبل اذا اسعدته
وبر كلام وخبری بر آدمه عزو ونسبت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسند الحدیث الی قائله اذا عزاه وبو اصعاد
معناسندن مأخوذدر نته كه رفع دخی بو معنایه مستعملدر بالایه مرفوع اولدیغیچون المسند مكرم وزننده قائلنه
اسناد اولنان كلام وخبره دینور یقال حدیث مسند ای مرفوع الی قائله جمعی مساند كلور وامام شافعیدن مسانید
كلدیكی مرویدر ومسند دهر وزمانه اطلاق اولنور هر شیء اكا اسناد اولندیغیچون ودعی معناسنه‌در كه بوراده نسبی متهم
یعنی حرامزاده دیمكدر ومسند حمیر قبیله‌سنه مخصوص بر نوع یازویه دینور تقول رأیت مكتوبا بالمسند كذا وهو خط
حمیر ومسند بر طاغك اسمیدر المسندی یایله محدثیندن عبد الله بن محمدك لقب منسوبیدر احادیث مسنده‌یی تتبع
واستقرا ایدوب احادیث مرسله ومقطوعه‌یه نظر ایلمدیكندن تلقیب وتنسیب اولندی معلوم اوله كه بعض اسناد
حدیث سلسله‌سنده بعض راوی اسقاط اولنور اكر اول سقط سندك مبدأنده واقع اولوب حدیث آندن ایلرویه اسناد
اولنورسه اكا حدیث معلق دیرلر مثلا بخاری حضرتلرینك قال یحیی عن كثیر عن عمر بن الحكم عن ثوبان عن ابی هریره
اسنادنده اولدیغی كبی واكر سقط سندك آخرنده یعنی تابعیندن اوته اصحابدن اولورسه اكا حدیث مرسل دیرلر
مثلا سعید بن المسیب حضرتلرینك قال النبی علیه السلام عنواننده ایراد ایلدیكی كبی واكر مبدأ وآخردن واقع
اولورسه منقطع دیرلر واكر اسناد صحابه كرامدن برینه منتهی اولورسه موقوف واكر تابعین وتبع تابعینه منتهی
اولورسه اول سنده مقطوع دیرلر وعلی القاری منقطعی مرسل ومعضل ومعلقه شامل تعریف ایلمشدر انتهی
السنید سعید وزننده بودخی مسند كبی دعی معناسنه‌در كه متهوم النسب كمسه‌در سنید زبیر وزننده بر محدث لقبیدر
حسین بن داود المصیصی اوله جقدر السناد كتاب وزننده قوی وطیانقان ناقه‌یه اطلاق اولنور وسناد
عروضیون اصطلاحنده شعرك ردفینی بری برینه مخالف اولمقدن عبارتدر جوهری مثالده غلط ایلدی وروایت
یعنی استشهاد ایلدیكی بو قطعه‌در * فقد الج الخدور علی العذاری * كان عیونهن عیون عین * فان یك فاتنی اسفا
شبابی * واصبح رأسه مثل اللجین * زیرا جوهری لجین لفظنی مصغر بنیه سیله تقیید ایلمكله بیت اولده واقع عین
لفظنه كه عینك كسریله‌در مخالف عد ایلمشدر لجین ایسه بوراده امین وزننده اولمغله سناددن سالمدر ولجین
شیره‌سی قویلنمق ایچون دوكولن خاتم چچكنه دینور كه بوراده مراد معنای مزبوردر وعیب مزبورده قافیه‌نك هر بری
بر حركه‌یه مستند اولمغله سناد اطلاق ایلدیلر المساندة مفاعله وزننده شاعر شعرنده سناد ارتكاب ایلمك
معناسنه‌در یقال ساند الشاعر اذا نظم شعره بالسناد وبر كمسیه معاونت ومظاهرت ایلمك معناسنه مستعملدر

مطلب

يقال ساند فلانا اذا عاضده وكانفه ومكافات ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ساند على العمل اذا كافاه سنداد
سينك كسرى وفتحيله برنهر معروف آديدر على قول عذيب نام محلده برقصرك اسميدر السندان سلمان وزننده
دمورجى اوزسنه دينور شارحك بيانى اوزره سندان سينك كسريله فارسيدر معربنده سينى مفتوح اتديلر وسندان
عباس نام محدثك اوغلى اسميدر السندان سينك كسريله عظيم وشديد اولان آدمه دينور كذلك عظيم وشديد
اولان قورده دينور السندانة هايله ديشى اشكه دينور السند هندوزننده بلاد معروفه اسميدر على قول انساندن
برطائفه آديدر كه اولكهٔ مزبورده ساكن اولملريله اولكهٔ مزبور آنلرايله تسميه اولندى مفردنده سندى دينور
هندى كبى شارح ديركه سند اقليم معروفدر سند بن حام اسمندن مأخوذدر اقليم هندده مجاوردر وسند
هندستانده برنهر كبير اسميدر واندلسده برناحيه آديدر ومغربده بر بلده آديدر سند قندوزننده باجه ايالتنده
بر بلده در السندى سينك كسريله اموية دن هشامك فرسى اسميدر وهارون خلافتنده شحنهٔ بغداد اولان
ابن شاهك نام كمسه نك لقبيدر السندية مغيثه غربيسنده برصو آديدر و بغداد قضاسنده برقريه آديدر
محدثيندن محمد بن عبد العزيز السندوانى اورادندر سند ايله سنديه نسبتلرنى فرق ايچون تغيير ايدوب سندوانى ديديلر
المساندة اسم فاعل بنيه سيله كوكسى واوكى ارسلان اوكى كبى بلند اولان ناقه يه دينور على قول اعضاسى برى برينه
مساند اولانه يعنى سولپك واعضاسى دوشوك اولميوب ديرنكلو وطقناز اولاننه دينور سنديون سينك كسرى
ودالك فتحيله مصرده ايكى قريه در برى فوه اقليمنده وديكرى شرقيه ده واقعدر السود سينك ضميله والسودد
سينك ضمى ودالك فتحيله والسؤدد همزه ايله قنفذ وزننده سيادت معناسنه در شارحك بياننه كوره مؤلف
تشويش ايلمشدر زيرا سود وسودد وسيادت مصدرلردر برآدم قومى بيننده اولو وعظيم القدر اولمق معناسنه در
و بو سواددن مأخوذدر كه جماعت كثيره امورنى متولى اولمقدن عبارتدر وسؤدد قنفذ وزننده اسمدر اولولق
وسركرده لك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سودا وسؤددا وسيادة اذا مجد السيد جيد وزننده آندن صفتدر
اولو ومهتر وسركرده آدمه دينور جمعى ساده كلور كه اصلى سيده ايدى وسيائد كلور تبيع وتبايع كبى وسيد وسيد
كسرتينله امع وزننده ياشلو كچى يه دينور السائد قائد وزننده سيد معناسنه در كه قومك اولوسنه دينور على قول
رتبه سى سيددن دون اولانه دينور مثلا سيد بر بلده ده عين الاعيان وشيخ البلد وسائد ايكنجى اعيان كبى كذلك
والى وكتخدا كبى وسرعسكر ايله بيك باشى كبى مترجم ديركه اشبو وضائق به صدرك الايه كريمه سنده صاحب
كشاف ايتديكه بوراده ضائق لفظنى ضيق اوزره اختيارك وجهى بودركه ضيق عارض غير لازم اولورسه
آندن ضائق ايله تعبير اولنور رسول اكرم عليه السلام افسح الصدر اولمغله مقام ضائق مقاميدر سيد وجواد
كلمه لرى دخى بو رسمه در اكر سيادة وجود صفت ثابته سى ايسه سيد وجواد واكر حادث ايسه سائد وجائد ايله
تعبير اولنور كذلك هر ثلاثيدن ثبوت واستقرار ايچون مبنى اولان بنيهٔ وصف اوزره مبنى اولور وحدوث معناسى اراده
اولندقده فاعل اوزره بناقلنور مثلا حسن مادّه سنده حسن وحاسن وثقلت ماده سنده ثقيل وثاقل وفرح مادّه سنده
فرح وفارح وسمن مادّه سنده سمين وسامن دينور كذا فى الحاشية السعدية الاسادة همزه نك كسريله
والاسواد اصلى اوزره بركسه سيد اوغلان حاصل قلمق على قول اسود اللون اوغلان حاصل قلمق معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال اساد الرجل واسود اذا ولد غلاما سيدا او غلاما اسود لكن ضديتى منظور فيهدر زيرا اختلاف
قولينه مبنى در الاسود احمر وزننده سواد ايله متصف يعنى سياه اولان شيئه دينور وايرى و بيوك ييلانه دينور بو نوعى
سياه اولديغنه مبنى در وسرچه قوشنه دينور كه مراد اركككيدر واسود القوم جماعتك پك اولو وجليل الشان
اولاننه دينور كه سيادتدندر يقال هو اسود القوم اى اجلهم واسود القلب سواد قلب معناسنه در كما سيذكر
السهم الاسود كندوسيله تيمن وتفأل اولنه جق سهم مباركه اطلاق اولنور كويا كه قديمدنبرو اللرك كثرت اصابتندن
قرارمش اولور ياخود عربلر اخضره اسود اطلاق ايدوب واخضر كثير الخير معناسنه مستعمل اولديغنه مبنى در
يقال رمى فلان بسهمه الاسود وهو المبارك يتيمن به اسود العين واسود النساء واسود العشاريات واسود الدم
واسود الحمى بر رجبل آديدر الاسوداد احمرار وزننده والاسويداد احميرار وزننده قرارمق معناسنه در
يقال اسود الشئ واسواد اذا صار اسود السوادية سينك فتحيله بودخى سرچه قوشنه دينور الاسودان
تثنيه بنيه سيله خرما ايله صويه اطلاق اولنور و ييلان ايله عقربه اطلاق اولنور الاستياد افتعال وزننده برقومك
سيد وذيشانى قتل على قول اسير ايلمك معناسنه در يقال استادوا بنى فلان اذا قتلوا سيدهم او اسروه وعند البعض
سيد قومدن تزوج ايچون قيز ديلمك معناسنه در يقال استادوا بنى فلان اذا خطبوا اليه السواد سحاب وزننده

مطلب

اسمدر

اسمدر سياه لونه دينور بو مناسبتله هر شيئك شخصنه دينور كه حيوان ايسه روحدن قطع نظر شبح وقالبيدر قرالتى
تعبير اولنور تقول رأيت سوادا اى شخصا وسواد مال كثيره اطلاق اولنور وسواد البلده شهرك ناحيه لرنده اولان
كوى كندو چفتلكلرندن عبارتدر يقال خرجوا الى سواد المدينة وهو قراها يعنى ما حولها من القرى والريف
وانساندن جمعيتلو عدد كثيره وجمهور عظيمه اطلاق اولنور ومنه الحديث عليكم بالسواد الاعظم وهو الكثير
من الناس عامتهم وسواد القلب كه حبة القلب دخى ديرلر يوركده اولان سياه نقطه يه دينور كه فارسيده دانهٔ دل ديرلر
اكا سوداء القلب واسود القلب وسويداء القلب دخى دينور يقال اجعل هذا فى سواد قلبك وسودائه واسوده
وسويدائه اى فى حبته وسواد بر رجل آديدر وسواد العراق اول اولكه نك قصبات وقرالرندن عبارتدر كه بصره ايله
كوفه بيننده اولاندن عبارتدر وسواد بلقاء قربنده برموضع آديدر السواد سينك كسريله فسلدشمك معناسنه در
سينك ضميله ده لغتدر لكن اوله كوره مفاعله دن مصدردر فسلدى ايدن آدملر برى برينه سواد وشخصنى
قريب ايتدكلريچون تقول ساودته سوادا اى ساررته وثانى يه كوره اسمدر السواد غراب وزننده قيون وكچى
قسمنه عارض اولور برمرضدر يقال سئد الغنم على بناء المجهول فهو مسئود كذلك انسانه عارض اولور برعلتدر كه
خرمايى پك چوق يمك سببيله جكر آغريسندن عبارتدر وسواد بكز صرارمغه و بكزه عارض اولان صاريلغه دينور
وطرنغه عارض اولان يشللكه دينور كه چوراق صو ايچمكدن حادث اولور وسواد مصدر اولور علت مزبوره يى مورث
اولان صويى ايچمك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سوادا اذا شرب ماء مسودة كما سيذكر السيد سينك
كسريله ارسلانه دينور وسباعدن قورده دينور السيدانة سينك كسريله بودخى قورده دينور السويداء
مصغر بنيه سيله حبة القلب درنته كه ذكر اولندى وسويداء حوران قضاسنده برقريه آديدر امام غزالى
اصحابندن عامر بن دغش اورادندر ومدينه قربنده برموضع وآمد ايله حران بيننده بر بلده وحمص ايله حما بيننده
برقريه آديدر السوداء اسود لفظندن مؤنثدر وسوداء القلب سويداء دركه ذكر اولندى الحبة السوداء شونيز
اسميدر كه چورك اوتى ديدكلرى داروى انفعدر وسوداء حمص قضاسنده برايالت آديدر التسوّد تفعل وزننده
اولنمك معناسنه مستعملدر يقال تسوّد الرجل اذا تزوج امّ سويد مصغر بنيه سيله دبرك كنيه سيدر السود
سينك فتحى وواوك سكونيله شول طاغ طور وغنه دينور كه دوز وقره طاشلق اوله آندن برقطعه يه سوده دينور
هايله و بو مناسبتله بعض نسوانه تسميه اولندى وسود قيس قبيله سى يوردنده نيجه جباله اطلاق اولنور التسويد
تفعيل وزننده دلير وجسور اولمق معناسنه در يقال سوّد الرجل اذا جرء وسادات قتل ايلمك معناسنه در يقال
سوّد فلان اذا قتل السادة واسكى پلاسى دوه نك باغرينه قومق ايچون دوكوب يومشتمق معناسنه در يقال
سوّد المسح البالى اذا دقه ليداوى به اوبار الابل اسوده همزه نك وواوك فتحيله برصو آديدر اسوده افئده وزننده
برنيجه جبال ومواضعه اطلاق اولنور سود سينك ضميله بر رجل اسميدر بنو سود برقاج بطن در سيدان سينك
كسريله برتپه آديدر وسيدان بن مضارب محدثدر المسوّد معظم وزننده اهل باديه نك بركونه طعاميدر كه
بغرسقلر آلوب ناقه نك طمرنى فصد ايلمكله ايچنى قانيله طولدروب آغزنى بندو بريان ايدرلر قيتلق طعاملرندندر
المساودة مفاعله وزننده برى برينه كيدومكر ايلمك معناسنه در يقال ساوده اذا كايده وارسلانى قوغوب
سورمك معناسنه در يقال ساود الاسد اذا طرده واوتلق آزوقصه اولمغله طوارخق اوزره قوپاره ميوب آغزيله برى
اوته چيمتى كبى چكشدرمك معناسنه در يقال ساودت الابل النبات اذا عالجته بافواهها ولم تمكن منه لقصره وقلته
و بركسه ايله اولولق ياخود سياهلق خصوصنده بحث ايدوب اكا غالب اولمق معناسنه در يقال ساود فلانا
اذا غالبه فى السودد او السواد السوادية سينك فتحيله كوفه قضاسنده برقريه در السودتان سينك فتحيله
برموضعدر اسيد ياى مشددهٔ مكسوره ايله علم شخصدر اسيده زبيده وزننده عمرو بن ربابه نك قزيدر المسودة
ميمك وواوك فتحيله مفعله وزننده شول صويه دينور كه ايچن آدم ذكر اولنان سواد علتنه مبتلا اوله يقال
ماء مسودة اى يصاب عليه السواد يعنى من شربه ابو سوده كنيه در عثمان بن ابى سوده محدثيندندر مترجم ديركه
مؤلف عليه الرحمه سهم اسودى ذكر ايدوب حجر اسودى اهمالى غرائبدندر تبركا بالاجمال ذكر اولنور كه حجر اسود
بيت شريفك يمن طرفنه منسوب كوشه سنده موضوع برسياه طاشدر ابتداء جنتدن حضرت آدمه انس ايچون
اخراج اولنان اشيانك بريدر الست بربكم خطابنده قالوا بلى اقرارلرى آنك درونه وديعه قلنمغله آنى تجديد ايچون
استلامله حجاج طوافه ابتدا ايدرلر فى الاصل نور محض برجوهر عالمتاب ايدى اهل جاهليت ملامسه سيله اول رنكه
كيرمشدر السهد سينك ضمى وهانك سكونيله اويانقلق معناسنه اسمدر كه مراد اويقوسزلقدر ارق كبى

السهد فتحتينله مصدردر اويانق اولمق معناسنه يقال سهد الرجل سهدا من الباب الرابع اذا ارق اى لم ينم
السهد ضمتينله اويقوسى آزاولان آدمه دينور يقال رجل سهد اى قليل النوم التسهيد تفعيل وزننده برآدمى
اويانق ايلمك يعنى اويومامق معناسنه در تقول سهدته تسهيدا اذا جعلته اسهد ويقال سهده الهم والوجع
المسهد معظم وزننده آندن اسم مفعولدر السهدة سبنك فتحيله اويانقلق يقظه معناسنه در كرك ظاهرى
وكرك باطنى اولسون كه غفلت مقابليدر يقال هوذوسهدة اى يقظة بومعنادندر كه فلان كسه دن كلام ياخود
خبر جهتيله براعتماد اولنه جق حالت مشاهده ايلمدم ديمكدر يرده مارأيت منه سهدة ديرلر زيراغافل آدمك قول وفعلى
مغشوش واوهن اولور اساسده مارايت منه سهدة اى تنبهة للخير ورغبة فيه عنوانيله مرسومدر الاسهد احمد
وزننده افعل تفضيلدر بومناسبتله بغايت بصيرت وتيقظ وحزم وتدبير صاحبى آدمه اطلاق اولنور تقول هواسهد
رأيامنك اى احزم وايقظ المسهد مهدوزننده كوزل وخوش نسنه يه دينور يقال شئ سهد مهداى حسن
مهدمزاوجه ايچوندر اويانقلق حالتى غفلتدن كوزلى اولمغله معناى مزبور تصويرا اولمشدر السهود جهور
وزننده تازه وناز كدن جوانه دينور على قول بلند قامت قوى وشديد دلوقانلويه دينور معناى مزبوردن
مصوّردر يقال غلام سهود اى غض حدث اوطويل شديد الاسهاد همزه نك كسريله خاتون برصقدى ايله
ولدى طوغورمق معناسنه در يقال اسهدت المرأة بالولد اذا ولدته بزحرة واحدة سهدد سبنك ودالك فتحيله
برطاغك اسميدر وبوغيرمنصرفدر شارحك بيانيه كوره صخره ياخود بقعه اعتبارنه مبنى در لكن بعيددر
سهيد امير وزننده ابوحاتم بن حبانك جدّى اسميدر سيد فتحتينله ايبوردقضاسنده برقريه آديدر فصل
الشين المعجمة الشحدود حاى مهمله ايله سرسور وزننده بدخوى آدمه دينور يقال رجل شحدود اى سيّئ
الخلق شخدد خاى معجمه ايله جعفر وزننده بررجل آديدر الشدّة شبنك كسرى ودالك تشديديله اشتداد
معناسندن اسمدر قاتيلق وسردلك حالتنه دينور فارسيده سختى مرادفيدر الشدّة شبنك فتحيله جنكده
خصم اوزره حمله ايلمك معناسنه در يقال شدّ على العدو شدّة من الباب الاول اذا حمل عليه شارح ديركه
صحاحده بومعنا شدّة ايله مرسومدر وشدّة بتاء مرّه ايله مصرّحدر الشدّ شبنك فتحيله سكرتمك معناسنه در كه
سيرده شدّت ايتمكدن عبارتدر يقال شدّ الرجل شدّا من الباب الاول والثانى اذا عدا وشدّ النهار
كوندزك ارتفاعندن عبارتدر كه قباقو شلق اولمقدر يقال شدّ النهار اذا ارتفع شارح النار
نسخه سنى تخطئه ايلشدر واقعا جميع امهاتده النهار عنوانيله مبتدر وقال فى الاساس اتانا شدّ النهار
وشدّ الضحى وهوارتفاعه وشدّ برنسنه بى قوى ومحكم قلمق معناسنه در يقال شدّ عضده
اى قوّاه وبرنسنه بى محكم يغلمق معناسنه دراصل معناى موضوع له بودر سائرمعانى بوندن مأخوذدر يقال شدّه
اذا اوثقه يعنى عقد قويا الاشتداد افتعال وزننده برنسنه قاتى ومحكم اولمق وقاتيلمق معناسنه در يقال شدّه
فاشتدّ وسكرتمك معناسنه مستعملدر كه سيروسرعتده شدّت ايلمكدر يقال اشتدّ الفرس اذاعدا الشدّد
تفعل وزننده قاتيلمق وسردلمك معناسنه در يقال تشدّد الشئ اذا اشتدّ وبرايشى قاتيلق وسردلكله طوتمق
وقاتيلق ايلمك معناسنه در يقال تشدّد فلان الامر اذا اشتدّ فيه المشادّة مفاعله وزننده بودخى برخصوصى
سردلكله وقاتيلقله طوتمق معناسنه در ومنه الحديث لن يشادّ الدين احد الأغلبه اراد غلبة الدين عليه
اى من يقاومه و يكلف نفسه من العبادة فوق طاقته وهومثل الحديث الآخر انّ هذا الدين متين فاوغل فيه برفق
مترجم ديركه مكهٔ مكرّمه ده مجاورتمزاسناسنده مكتب خواجه لرندن بررفيق وقريغزوارايدى زعمنجه مجاهده
قصديله كيجه لرحرم شريفده جبلاق طاش اوزره پشكاه بيت شريفده قعود وتوجه ومراقبه كونه اعمال
نفسيه سنه اكتساب ايدرايدى اشبوحديث شريفى تلقين ايله مشادّه دن زجر ايتدكجه بوفقيرك رخاوتنه حمل ايله منتهى
اولمقوب كتدكجه تشدّدنى تشديد ايلدى چندر وزكذ رانده جبلاق طاشدن وجودى متأثر اولوب ديرلر بنه صبرى
علتى عارض وقعود وقيامدن بيجاره محروم اولدى انتهى المتشدّد اسم فاعل بنيه سيله پك بخيل وناكسه اطلاق
اولنور كه مالنى حقانيت اوزره بذل وانفاقدن تشدّد ايدن مردمذمومدر يقال رجل متشدّد اى بخيل الأشدّ همزه نك
فتحى وشبنك ضميله وهمزه نك ضميله زبانزددر ولفظ مزبورا شبو حتى يبلغ اشدّه الآيه كريمه سنده واقعدر
مرادقوّت يعنى كمال قوّت وطاقتدر كه انسانده اون سكز ايله اتوز ياشك بينده اولور ولفظ مزبور جمع بناشى
اوزره مفرددر آنك كلمسى كبى كه ايكيسيده افلس وزننده مفرددر ويونارك نظيرى يعنى ثانئ يوقدر على قول
اشدّ كلمسى جمعدر لفظندن مفردى يوقدر ابابيل وعباديد كبى وعلى رأى مفردى شدّه در شبنك كسريله مع هذا

فعله

فعله بنيه‌سى افعل وزننى اوزره جمعيمز وعند البعض مفردى شددر شبنك فتحيله كلب واكلب كبى وبعضاره كوره
مفردى شددر شبنك كسريله ذئب واذؤب كبى حال بوكه اشبو شدوشد كله‌لرى غربدن مسموع دكلدر پس بوكونه
تقديرقياسه مبنى در مؤلفك وهمزه‌نك ضميله جائزدر قولى ظاهر اشبنك ضمه‌سنه تبعيته مبنى در مترجم ديركه بيضاوى
عليه الرحمه سورهٔ انعامده وهوجمع شدّة كنعمة وانعم اوشدّ كصرّ واصرّ وقيل مفرد كانك عبارتيله وسورهٔ
احقافده حتى اذا بلغ اشدّه كريمه‌سنده اذا استكمل واستحكم قوته وعقله عنوانيله رسم ايلمشدر انتهى
وعبدالباسط صاحب كشافك تمّ لتلغوا اشدّكم كريمه‌سنده وحده لان الغرض الدلالة على الجنس والاشد
كمال القوّة والعقل وهومن الفاظ الجموع التى لم تستعمل لها واحد قولنده وفيه مناقضة لقوله وحده ومقتضاه
ان الاشدّ مفرد لاجمع قوليله نقض ايراد ايلمشدر لكن اورادهٔ وحده ضميرى نخرجكم طفلا كريمه‌سنده واقع طفل
نفظنه راجعدر انتهى الشديد امير وزننده شدّتدن وصف‌در قاتى وسرد نسنه‌يه دينور وقوى ومحكم شبنه
دينور وبهادر ودلاوره اطلاق اولنور وبخيل وناكسه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وشديد صديق اكبر
حضرتلرينك موالبسندندر وشديدبن قيس محدثيندندر شديد زبير وزننده بشاعر آديدر شدّاد كان
وزننده برجل آديدر الحروف الشديدة سكزحرفدن عبارتدر كه اجدت طبقك كلامى جامعدر وبوحروف
رخوه مقابليدر اسكانى حالنده جرى صوت تماما محتبس اولمغله شدّته متصف اولمشدر الاشداد همزه نك
كسريله بركسه ايله دابّة شديده اولق يعنى تندوشديد دابه صاحبى اولق معناسنه در يقال اشدّ الرجل اذا كانت معه
دابّة شديدة وعربلر اشدّ لقدكان كذا ديرلر دالك شدّه سيله واشد لقدكان كذا ديرلر تخفيفله اشهد ديمكدر يرده
اولده هاينى داله قلب وتانيده تخفيف ايدرلر اشدّ افعل تفضيل بنيه سيله يوسف صدّيق على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك برادرلرى اسميدر شارح ديركه اخوهٔ يوسف عليه السلام جملهٔ تفاسيروسيرده اون برنفر اولمق
اوزره مثبتدر اشدّ ايله مسمّا اولانى بوقدر مؤلفك مأخذى عجبانه در ابو الاشدّ برپهلوان كنيه سيدر و برمحدّث
كنيه سيدر على قول بوسين مهمله ايله در الشرود فعودوزننده والشراد شبنك ضميله والشراد شبنك كسريله
طوار اوركوب قاچمق معناسنه در يقال شرد البعير شرودا وشرادا وشرادا من الباب الاول اذانفر مترجم ديركه
اساسده ومن الكنايه قال النبى عليه السلام لخوّاة رضى الله عنه اما يشرد بعيرك فقال اما مانذ قيده الاسلام فلا كلامى
خوّات حضرتلرينك برقصه‌سنه اشارتدركه *اشغل من ذات النحيين * مثلك منشأ‌يدر اصلى بودركه جاهليده ده
بنوتيم قبيله سندن برخاتون اسواق عربدن برينه برقاج طلوم ياغ كتوروب صاتمق اراده‌سنده ايكن خوّات
بن جبير جنابلرى كه هنوزمظهرشرف اسلام اولمامشيدى محل مزبوره كلوب اول خاتونى كوردكده حسن وجمالنه
تعلقله توقانه‌كلدى پس ياغ اشترا ايلمك شيوه سيله خاتونك يانه كلوب طلومك برنى چوزدروب چاشنيسنه باقدى
آنى بكميوب ديكرنى چوزدردى آنى دخى بكميوب غيريسنه انتقال صورتنده اولدى شمدى چوزلمش
طلومارك اغزارى خاتونك ايكى البنده قالمغله همان اكسه‌سنه كچوب طونسز خاتونه مباشرت وقضاى وطر ايلدى
خاتون نه ياپسون اطرافده كسنه يوقدركه فرياد ايده طلومى صاتيور سه ياغ كيدر حاصلى خواه وناخواه باغى بوندى
بعدزمان خوّات شرف‌ياب اسلام اولوب وقصهٔ مذكوره مسموع حضرت نبوى اولمغله اكا كنايه بوردىلر
انتهى الشارد والشرود صبور وزننده شردودن صفتدر شاردك جمعى شرد كلور فتحتينله خدم وخادم كبى
وشرودك جمعى شرد كلور ضمتينله زبور وزبركى وشرود بين الشعراء پك مطبوع ونكره ونادره اولديغندن
ضرب مثل كبى ديار بديار منتشر اولان اشعاره اطلاق اولنور يقال قافية شرود اى سايرة فى البلاد بوراده قافيه دن
مراد شعردر كليت وجزئيت علاقه‌سنه مبنى در التشريد تفعيل وزننده داته بى اوركدوب قاچرمق معناسنه در
بومناسبتله قوغوب سورمك معناسنده استعمال اولندى يقال شرّده اذا طرده وطاغمق معناسنه استعمال
اولنور يقال شرّد شملهم اذا فرّق جمعهم وبرآدمك عيب ونقيصه‌سنى ناسه نشر وتشهير ايلمك معناسنه
استعمال اولنور يقال شرّد فلان اذا سمع الناس بعيوبه الأشراد همزه نك كسريله مطرود قلمق معناسنه در
يقال اشرده اذا جعله شريدا اى طريدا يتوالشريد امير وزننده سليم قبيله سندن بربطن در الشقدة
شبنك كسرى وقافك سكونيله برنبات آديدر كه ياغلو وسودلو اولور الشكد شبنك فتحى وكافك سكونيله
وبرمك معناسنه در يقال شكده اياه شكدا من الباب الاول اذا اعطاه الشكد شبنك ضميله اسمدر وبركى به
ديمكدر بخشش وعطا معناسنه وشكر معناسنه در كه على وجه التعظيم ثنا ايلمكدن عبارتدر الاشكاد همزه نك
كسريله والتشكيد تفعيل وزننده بونلرده وبرمك معناسنه در يقال اشكده وشكده اذا اعطاه واشكاد مالك كثرتى

قزانمق معناسنه‌در يقال اشكد فلان اذا اقتنى رذال المال الشمردى حبركى وزننده براوت ياخود برشجر آديدر
الشمرداة هايله جست ور ونده ناقه‌يه دينور الشمرذاة ذال معجمه ايله شمرداة معناسنه‌در الشهادة سعاده
وزننده برنسنه‌نك حقيقتنه مطلع اولوب قطعى بيلمك معناسنه‌در يقال شهد الرجل وشهد شهادة
من الباب الرابع والخامس اذا خبر قطعا بوراده خبر علم معناسنه‌در وكاه اولوركه تخفيف ايچون هايى اسكانله شهد
الرجل ديرلر مؤلفك بصائرده بياننه كوره شهود وشهاده حضور مع المشاهدة معناسنه موضوعدر واول بصر
ايله وبصيرت ايله اولوركه علم اوله جقدر وبعضا حضور مجرّدده استعمال اولنور لكن حضور مجرّدده شهود
وحضور مع المشاهده‌ده شهاده لفظنى استعمال اولى‌در وشهاده كه شاهدلك اوله جقدر بصر ايله يا بصيرت ايله
مشاهده سببيله حاصل اولان علم واطلاعدن ناشى صادر اولان قولدن عبارتدر وكاه اولوركه قسم مجراسنه اجرا
اولنور تقول اشهد بالله انه كذا اى احلف وبالله لفظندن مجرّدا دخى مستعملدر انتهى وشهادت برامرى كوروب
ياخود بيلديكى وجه اوزره خبر ويرمك معناسنه‌دركه طانقلق ويرمك تعبير اولنور يقال شهد لزيد بكذا شهادة
من الباب الرابع اذا ادّى ماعنده من الشهادة وقوله تعالى شهد الله انه لا اله الا هو الآية اى علم الله او كتب الله
او قال الله معنيين اخيرين معناى لازميدر وقول المؤذن اشهد ان لا اله الا الله اى اعلم وابين ان لا اله الا الله وشهاده
اسم اولور فى سبيل الله قتل اولنمغه دينور كما سيذكر وعربلر بن يمين ايدرم ديجك يرده اشهد بكذا ديرلر احلف
معناسنه نته كه ذكر اولندى الشهود قعود وزننده برمحله حاضر اولمق معناسنه‌دركه غيبت مقابليدر
يقال شهد المجلس شهودا من الباب الرابع اذا حضره الشاهد آندن اسم فاعلدر حاضر معناسنه جمعى شهود
كلور وشهد كلور ركع كبى وشاهد شهادتدن دخى اسم فاعلدركه فارسيده كواه وتركيده طانق ديرلر بونك جمعى
شهد كلور صحب وصاحب كبى وجمع الجمعى شهود واشهاد كلور بو معنادندركه عربلر ناقه‌نك طوغورديغى يرده
قلان دم وصوك واش ديدكلرى درى وسائر آثار وعلاماتنه شهود الناقه اطلاق ايدرلر وشاهد اسماء نبويه دندر
عليه الصلوة والسلام وشاهد لسانه اطلاق اولنور وفرشته‌يه يعنى حفظه‌يه اطلاق اولنور وجمعه كوننه اطلاق
اولنور ويلدزه اطلاق اولنور وآنك جنس اولوب يوكركلكنه دلالت ايدن سكرتمسى حالتنه اطلاق اولنور
وولد طوغديغى حينده برابرجه ظهور ايدن سموك طرزنده غليظ صويه اطلاق اولنور وچابك بجريلن امر ومصلحته
اطلاق اولنوركه فوريجه حاضر اولور وصلوة الشاهد مغرب نمازيدركه يلدز كورنمكه بشلر مترجم ديركه وشاهد
ومشهود كريمه‌سنده معانئ مزبوره‌نك اكثريله مفسردر انتهى الاستشهاد برآدمدن برماده‌يه شاهدلك
ايلمسنى ايستمك معناسنه‌در يقال استشهده اذا سأله الشهادة وشهيد اولمق معناسنه‌در يقال استشهد فلان
على بناء المجهول اذا قتل فى سبيل الله الشهيد امير وزننده شاهد وكواه معناسنه‌در وبونده شينك كسريله ده
زبانزددر قال الشارح ومنه قوله تعالى معها سائق وشهيد اى من شهد له وعليه وشينك كسرى هر فعيل
وزنى كه عينى حرف حلق اوله كرك وصف وكرك جامد اولسون فاء الفعلنك كسريله ده سايغ اولمق مطرّده‌سنه
مبنى‌در وشهيد شهادت خصوصنده امين وموثوق به اولان كمسنه‌يه دينور وشهيد اسماء حسنادندر علمندن اصلا
برنسنه غائب اولميوب مجموع اشياء علمنده حاضر اولان ذات اجلّ واعلانك اسم شريفيدر والله الشهيد لا يغيب
عن علمه شئ وشهيد عرف شرعده فى سبيل الله مقتول اولانه اطلاق اولنور فعيل بمعنى مفعول وبمعنى فاعلدر واكا
شهيد اطلاقى غسلنه ياخود نقلنه ملائكهٔ رحمت حاضر اولدقلرينه مبنى‌در ياخود حق جلّ وعلى وملائكه‌لرى
آنك جنت ايله منعم اولمسى خصوصنده شاهد اولدقلرينه مبنى‌در ياخود يوم قيامتده امم خاليهٔ سالفه حقنده استشهاد
اولنان ذواتدن اولديغيچوندر ياخود شاهده اوزره يعنى متأثرا ارض اوزره ساقط اولديغيچون ياخود كويا كه وفات
ايتميوب حضور الهيده حاضر وزنده اولديغيچون ياخود عالم ملك وملكوتى مشاهده ايلديكنه مبنى‌در وشهيدك
جمعى شهداء كلور كرماء وزننده الشاهدة هايله ارضه اطلاق اولنور المشاهدة مفاعله وزننده برنسنه‌يى
روبرو كورمك معناسنه‌در يقال شاهده اذا عاينه المشهد محسن وزننده ارى بياندن كلمش خاتونه دينور
مغيبه مقابليدر يقال امرأة مشهد اذا كانت قد حضر زوجها التشهد تفعل وزننده نمازده يعنى قعده‌ده كلمهٔ
شهادتى مشتمل اولان تحياتى اوقومق معناسنه‌دركه وضع شرعيدر يقال تشهد المصلى اذا قرأ التحيات
فى الصلوة المشهود جمعه كونى على قول قيامت كونى ياخود عرفه كونيدر مراد وشاهد ومشهود آيت
كريمه‌سنده واقع مشهود اوله جقدر الشهد مهد وزننده باله دينور عسل معناسنه شينك ضميله‌ده جائزدر
شهده هايله آندن اخص‌در جمعى شهاد كلور شينك كسريله شارحك بياننه كوره شهد كومج بالنه دينور وشهد

خزاعه قبيله‌سندن بنو المصطلق جماعتى يوردنده برصويك آديدر الاشهاد همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى حضوره
كتورمك معناسنه‌در يقال اشهده اذا احضره وقيز بالغه اولمغله حيض كورمك معناسنه‌در يقال اشهدت
الجارية اذا حاضت وادركت وبركسه‌دن مذى كلمك معناسنه‌دركه ملاعبه يا مطلوب نفسى تخيل ويا مذاكره
ومشاهده ايله تلذذدن ناشى ذكردن ماء مقيد كلمكدن عبارتدر يقال اشهد الغلام اذا امذى وشهيد اولمق
معناسنه‌در يقال اشهد الرجل على بناء المجهول اذا قتل فى سبيل الله التشهيد تفعيل وزننده بودخى ذكردن
مذى كلمك معناسنه‌در يقال شهد الرجل اذا امذى المشهد مكرم وزننده اشهاد مذكوردن اسم مفعولدر
معركه‌ده شهيد اولان آدمه دينور المشهد مقعد وزننده والمشهدة هايله والمشهدة هانك ضميله ناسك حاضر
اولاجق يرلرينه دينور يقال هذا مشهد القوم ومشهدتهم ومشهدتهم اى محضرهم شهيد زبير وزننده اساميدندر
الشيخ الزاهد عمر بن سعد بن شهيد امير حمص ايدى واحمد بن عبد الملك بن شهيد اديب مشهوردر قرطبى الاصل‌در
حانوت العطار نام كتابك مؤلفيدر التشويد تفعيل وزننده كونش طوغوب يوكسلمك معناسنه‌در التشوّد
تفعل وزننده تشويد معناسنه‌در ياخود بونلر ذال معجمه ايله‌در الشيد شينك كسريله ديوار صيوايجق كرج وبالچق
مقوله‌سى صوايه دينور جوهرى تعميم معرضنده من طين او بلاط عنوانيله رسم ايتمكله غلط ايلمشدر صواب
اولان ملاط اولمقدر ميمله زيرا بلاط قالدرم طاشنه دينمكله آنكله ديوار صوانمز وملاط چامورە
دينوركه آنكله ديوار صوانور الشيد كيد وزننده ديوارى صوا ايله صوامق معناسنه‌در يقال شاد
الحائط يشيد شيدا اذا طلاه بالشيد وهلاك اولمق معناسنه‌در يقال شاد الرجل اذا هلك
المشيد متين وزننده ذكر اولنان صوا ايله صوانمش بنايه دينور يقال حائط وقصر مشيد اى معمول
يعنى مبنى بالشيد وبو مكيل كبى اسم مفعولدر المشيد مؤيّد وزننده مطوّل يعنى هوايه طوغرى رفع واعلا
اولنمش بنايه دينور جوهرينك مشيد امير وزننده واحد ايچون ومشيد مؤيّد وزننده جمع ايچوندر
ديمسى غلطدر زيرا جمع ايچون اولان مشيده‌دركه مشيدك جمعيدر شارح ديركه اولا جوهرى قول مزبورى
كسائيدن نقل ايلمشدر ثانيا واحد ايچون وجمع ايچون ديمسى استعماله مبنى‌در ومثال اوله‌رق ايراد اولنان
فى بروج مشيدة كريمه‌سنده بروج جمع اولمغله صفتى مؤنثا ايراد اولندى پس مشيده لفظى مشيدك جمعيدر
ديمك اغربدر قال البيضاوى اى فى قصور وحصون مرتفعة وقرئ مشيدة باسم الفاعل وصفا لها
بوصف فاعلها كقولهم قصيدة شاعرة ومشيدة من شاد القصر اذا رفعه الاشادة همزه‌نك
كسريله برشئ رفع صوتله چاغرمق معناسنه‌در اساسك بياننه كوره اشاده بنايى يوكسك ياپمق معناسنه‌در
بعده برآدمك ذكرنى عالى ايلمك يعنى عيانا مدح وثنا ايله مشهور ونامدار ايلمك معناسنه استعمال اولندى
يقال اشاد بذكره اذا رفعه بالثناء عليه واشاد عليه قبيحا وبقبيح ديرلر بركسه‌يى امر مكروهله ذكر وتشهير
ايلسه واشاد صوته وبصوته ديرلر بلند آواز ايله چاغرسه انتهى واشاده غائب اولان نسنه‌يى تعريف وندا
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اشاد بالضالة اذا عرّفها وهلاك ايلمك معناسنه‌در يقال اشاده اذا اهلكه
الشياد كتاب وزننده خاصة دوه قسمنى چاغرمق معناسنه‌در يقال شاد بالابل يشيد شيادا اذا دعاها وبدنه
طيب قسمنى اوغوب يدرمك معناسنه‌دركه ذكر اولنان صوامق معناسندن مأخوذدر يقال شاد الطيب بجلده
اذا دلكه التشييد تفعيل وزننده بودخى بدنه كركى كبى طيبى اوغوب يدرمك معناسنه‌در يقال شيد الطيب ببدنه
اذا دلكه به فصل الصاد المهملة الصخد صادك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله چهره‌يى كونش
چالوب ياقمق معناسنه‌در يقال صخدته الشمس صخدا من الباب الثالث اذا احرقته وكوچكن ديدكلرى قوش اوتمك
معناسنه‌دركه عربلر آنكله تشأم ايدرلر يقال صخد الصرد اذا صاح اساسده بونى مجاز اوله‌رق صخدت الهامة
عنوانيله ذكر ايلمشدركه بابقوشك اوتمسنى خرابيتله عربلر تشأم ايلدكلرينه مبنى‌در الصخود قعود وزننده بركسه‌نك
كلامنه قولق طوتوب ديكلمك معناسنه‌در يقال صخد اليه صخودا اذا استمع الصخد فتحتينله هوايك اسى
اولمق معناسنه‌در يقال صخد النهار صخدا من الباب الرابع اذا اشتدّ حرّه الصيخود حيدود وزننده والصخدان
سكران وزننده خانك فتحيله‌ده زبانزددر پك اسى كونه دينور يقال يوم صيخود وصخدان اى شديد الحرّ وصيخود
وصيخاد بغايت پك وقاتى قيايه دينوركه كولنك مقوله‌سى آلات كار ايلمز اوله يقال صخرة صيخود وصيخاد
اى شديدة الصيخد صيقل وزننده عين الشمس معناسنه‌دركه چشمهٔ آفتابدر شعاعك قينايوب مستفيض
اولديغى يرى اوله جقدر الاصخاد همزه‌نك كسريله اسى هوايه داخل اولمق معناسنه‌در يقال اصخد الرجل

اذا دخل فی الحرّ وقیاکلری کونشك حرارتیله اصنمق معناسنه‌در یقال اصخد الحرباء اذا تصلی بحرّ الشمس
جانورمذ کورك کوزی بغایت بارد اولمغله دائما اصنمق ایچون کوزنی کونشدن دور ایلمز آنکیچون آفتاب پرست
اطلاق ایدرلر المصخدة میمك وخانك فتحیله نصف النهار وقتنه دینور که پك اسی اولور جمعی مصاخد کلور
صخد صادك فتحی وخانك سکونیله بر بلده آدیدر بلده تأویلیله غیر منصرف دخی اولور الصیخدون حیزبون
وزننده پکلك صلابت معناسنه‌در لکن وزن مزبور اسم وصفته مخصوص اولمغله مؤلفك صلابتله که معنای مصدریدر
وجهی معلوم اولمدی مقتضاسی صلب عنوانیله صفت اولمقدر الصاخد فرد ضعیف وبی اهل وبی یار
اولان آدمه دینور یقال واحد قاحد صاخد ای صنیور قاحد لفظی واحده مزاوج اولمغله ظاهرا صاخد لفظی دخی
اکا مزاوج اولمق غالبدر الصدود قعود وزننده برنسنه‌دن یوز چویروب اعراض ایلمك معناسنه‌در یقال صدّ عنه
صدودا من الباب الاول اذا اعرض عنه الصدّ صادك فتحیله برآدمی برنسنه‌دن منع وصرف ایلمك معناسنه‌در
یقال صدّ فلانا عن کذا صدّا اذا منعه وصرفه عنه الاصداد همزه‌نك کسریله بودخی منع وصرف ایلمك
معناسنه‌در یقال اصدّ فلانا عن کذا اذا منعه وصرفه ویاره وچبان مقوله‌سی ایرنلنمك معناسنه‌در یقال
اصدّ الجرح اذا قیح الصدید صادك فتحیله فریاد ایلمك معناسنه‌در یقال صدّ الرجل صدیدا من الباب الاول
والثانی اذا ضج وصدید یاره‌دن اقان صاری صویه دینور وقینایه‌رق قویلنوب قاتیلنمش اسی صویه دینور
الصدد فتحتینله برنسنه‌نك قرشوسنه دینور کذلك قربنه دینور یقال داره صدد داره ای قبالته وقربه وبو ظرفیت اوزره
منصوبدر قال فی الاساس داری صدد داره وبصددها ای قبالتها واخذت من صدد ای قرب وانا بصدد من هذا
الامر التصدید تفعیل وزننده ال چالمق معناسنه‌در یقال صدّد الرجل اذا صفق وبو صدد لفظندن مأخوذدر که
اللربری برینه مقابل اولور التصدّد تفعل وزننده برکسه‌نك ارقوری اوکنه کلمك معناسنه‌در که تعرّض ایلمك تعبیر
اولنور یقال تصدّد له اذا تعرّض وبونلرك دال ثانیه‌لری یایه ابدالله تصدیه وتصدّی دخی دینور صدد مذکوردندر
لکن وجه مزبور بعضك قولیدر حتی معتل بابنده مؤلف دخی صدایه مقابله ایلمك ملاحظه‌سنه مبنی تعرّض ایله
تفسیر ایلمشدر الصدّاد رمّان وزننده ییلانه اطلاق اولنور یولده تعرضنه یاخود سلوکدن منعنه مبنی وصدّاد
حشراتدن برجانورك علی قول سام ابرصك اسمیدر که ییلانه آغو ویرن دیدکلری کلر اوله جقدر جمعی صدائد کلور
وصدّاد صویه واره‌جق یوله دینور الصداد کتاب وزننده خاتونلرك تستر ایچون طوتندقلری جار مقوله‌سی ستره‌یه
دینور الاصطداد افتعال وزننده خاتون صداد مذکور ایله پرده‌لنمك معناسنه‌در یقال اصطدّت المرأة اذا احتجبت
بالصداد صدّاء تشدید ایله عدّاء وزننده صدءآء لفظنده لغتدر که برمخصوص قویی یاخود صویی طتلو براشمه
آدیدر ماء ولا کصدّاء مثلی آندندر نته که باب همزه‌ده بیان اولندی الصدّ صادك فتحی وضمیله طاغه دینور
ودره‌نك برقیبسنه دینور ایکی قیبسنه صدّان دینور الصدّان صادك ضمی وتثنیه بنیه‌سیله اوق کزینك ایکی
طرفلو کرتکنه دینور شرخا الفوق معناسنه یقال وضع السهم بین الصدّین ای بین الشرخین الصدود صبور
وزننده تازه قیزلرك پرده‌لنمزدن مقدم کیدکلری قصه لباسه دینور مجول معناسنه واول سرمه وتوتیا مقوله‌سنه
دینور که آیینه اوزره اوغوب کوزه چکرلر صدصد فدفد وزننده برخاتون آدیدر صداصد علابط وزننده هذیل
قبیله‌سنه مخصوص برطاغك آدیدر الصرد فرد وزننده خالص وبیغش اولان نسنه‌یه دینور حتی حب صرد
لا لغرض اولان محبتدر ومنه تقول احبك حبا صردا ای خالصا وطاغلرك مرتفع اولان یرینه دینور ومزراق
یلمانلرنی مزراغه قاقدقلری برچینه دینور وعسکر عظیمه دینور وبونده فتحتینله‌ده لغتدر وصرد صوغوقه
دینور سرد فارسی معربیدر وصرد مصدر اولور اوقی آندیغی نسنه‌یه کچورمك معناسنه یقال صرد السهم
الرامی صردا من الباب الاول اذا انفذه المصراد مفتاح وزننده صوغوقه پك متحمل اولان آدمه دینور
وصوغوقه متحمل اولمیان آدمه دینکله ضد اولور یقال رجل مصراد ای قویّ علی البرد ویقال رجل مصراد
ای ضعیف علی البرد ومصراد یلمانی تیز اولمغله آتیلن شیئه کچوب ایشلر اولان اوقه دینور کما سیذکر وقیزیره دینور که
اثر نبات وشجردن خالی اوله یقال ارض مصراد ای لا شجر بها ولا شیء یعنی من النبات الصرد کتف
وزننده صوغوقه متحمل اولمیان آدمه دینور ودائما صرتنك ایره کلن یری یاغر وجدا اولور اولان آته دینور
یقال فرس صرد اذا کان دبر موضع السرج منه کما سیذکر وشول سوده دینور که صوغوق چالمغله یایلوب اصلا اویمیه
یعنی یوغرد اولمیه یقال لبن صرد ای منتفش لا یلتئم الصرد فتحتینله تیز اوشومك معناسنه‌در یقال صرد الرجل
صردا من الباب الرابع اذا وجد البرد سریعا وآتك ایره کلن یری یاغر اولمق معناسنه‌در یقال صرد الفرس

اذا دبر موضع السرج منه فهو دبر وطلومدن سودی یایدقده کره یاغی طوپلنمیوب پاره پاره چقمق معناسنه‌در
یقال صرد السقاء اذا خرج زبده متقطعا وکوکل برنسنه‌دن صوغویوب فارغ اولمق معناسنه مستعملدر تقول صرد
قلبی عنه اذا انتهی واوق نشاندن خطا ایلمك معناسنه‌در یقال صرد السهم اذا اخطأ واوقك یلمانی اتیلان شیئه
ایشلیوب کچمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صرد السهم اذا نفذ حدّه لکن ضدّیتی منظور فیهدر الاصراد
همزه‌نك کسریله بودخی اوقی نشانه کچورمك معناسنه‌در یقال اصرد الرامی السهم اذا انفذه الصارد نشانه
نافذ اولان اوقه دینور یقال سهم صارد ای نافذ وصارد اصحابدن عاصم بن ثابت بن ابی الاقلح جنابنك قلجی اسمیدر
المصرد مکرم وزننده نشاندن خطا ایدن اوقه دینور یقال سهم مصرد ای مخطئ الصرد صادك ضمی ورانك
فتحیله ایری باشلو برقوش آدیدر که سرچه قوشلرنی شکار ایدر بعضلر دیدیکه ابتدا قوشلردن رضای باری ایچون
صائم اولان بوقوشدر جمعی صردان کلور صادك کسریله بوقوش ترکیده کوچکن دیدکلریدر که آلاجه اولور
تویلرندن یلپازه ایدرلر وصردآت قسمنك صرتنده اولان یاغر وجدا وصاغالدقدنصکره یرنده قلان بیاض نشانه
دینور الصردان تثنیه بنیه‌سیله دل آلتنده اولان ایکی طمره اطلاق اولنور که دلك قواملریدر سیاه اولور بعضلر
دل آلتی اولدم دیو آندن فصد ایدرلر الصریدة فریده وزننده شول دیشی قیونه دینور که صوغوق تأثیر ایلمکله
ضعف وضرر ایراث ایلمش اوله جمعی صرائد کلور الصرّاد رمّان وزننده والصریّد قبیط وزننده یغموری
اولمیان یوفقه جه بلوده دینور التصرید تفعیل وزننده آز التمق معناسنه‌در یقال صرّده اذا قلله وقانمق
مرتبه‌سندن دونجه صوارمق معناسنه‌در یقال صرّده اذا سقاه دون الریّ المصطرد مضطرب وزننده بغایت
کیندار ومبطن وشدید الغیظ آدمه دینور که دوه کینلو تعبیر اولنور یقال رجل مصطرد ای حنق شدید الغیظ
الصرداء صحراء وزننده برطاغ آدیدر الصمرد زبرج وزننده میمی اصلیه اولمغله موضع ذکری بو محل دکلدر
مؤلف بونکله جوهری‌یه تعریض ایلمشدر الصرخد خای معجمه ایله جعفر وزننده باده‌یه دینور خمر کبی وشام
دیارنده بربلده آدیدر که اکا خمر نسبت اولنور صرفند صادك وفانك فتحیله ساحل بحر شامده بربلده‌در الصعود
قعود وزننده نردبان وطام مقوله‌سی بوکسکه چقمق معناسنه‌در یقال صعد فی السلم صعودا من الباب الرابع اذا رقی
التصعید تفعیل وزننده طاغه چقمق معناسنه‌در یقال صعد فی الجبل وعلی الجبل تصعیدا اذا رقی واشبو
طاغه چقمق معناسنده ثلاثینك استعمالی عربدن مسموع اولمدی لکن مصباحك بیاننه کوره لغت قلیله‌در وتصعید
انکبه‌یره طوغری انمك معناسنه‌در کویا که بناسی سلب ایچوندر یقال صعد فی الوادی اذا انحدر وبرنسنه‌یی اریتمك
معناسنه‌در یقال صعد السمن اذا اذابه الاصعاد همزه‌نك کسریله آفاقدن مکهٔ مکرّمه‌یه کلمك معناسنه‌در یقال
اصعد الحاجّ اذا اتی بمکة مؤلفك بصائرده وشارحك بیانلرینه کوره فی الاصل امکنهٔ مرتفعه‌یه کتمك معناسنه‌در
مثلا بصره وشام طرفلرندن نجد وحجاز دیارینه کتمك کبی بعده مکه‌یه عزیمته تخصیص ایلدیلر نته که علی العکس
عزیمته انحدار ایله تعبیر ایلدیلر مثلا عارضنا الحاجّ فی مصعدهم دیرلر حجاجه مکه‌یه کتدکلرنده راست کلدك معناسنه
وعارضنا الحاجّ فی منحدرهم دیرلر بصره وشام طرفلرینه رجعتلرنده تصادف ایلدك معناسنه انتهی واصعاد ایراق
کتمك معناسنه مستعملدر یقال اصعد فی الارض اذا مضی وبو وجه مذکور اوزره امکنهٔ مرتفعه‌یه کتمك معناسنه اولوب
بعده ارض بعیده‌یه کتمکده استعمال اولندی واصعاد تصعید کبی انکه‌به‌یه طوغری انمك معناسنه‌در که همزه‌سی
ازاله ایچوندر یقال اصعد فی الوادی اذا انحدر وناقه صعود اولمق معناسنه‌در یقال اصعدت الناقة اذا صارت
صعودا وناقه‌یی صعود قلمق معناسنه‌در تقول اصعدت الناقة اذا جعلتها صعودا کما سیذکر التصعد تفعل
وزننده والتصاعد تفاعل وزننده برآدمه برمشقتلو نسنه رنج وزحمت ویرمك معناسنه‌در عقبه معناسنه اولان
صعود آتیدن مأخوذدر تقول تصعدنی الشیء وتصاعدنی ای شقّ علیّ الاصعد همزه‌نك کسری وصاد
مشدده‌نك فتحی وعین مشدده‌نك ضمیله والاصاعد همزه‌نك کسری وصادك تشدیدی وعینك ضمیله والاصطعاد
همزه‌نك وطانك کسریله بوکسه که چقمق صعود معناسنه‌در مؤلف ینه ایجاز ایلمشدر اصعد کلمه‌سی اصعد یصعد
کلمه‌سندن مصدردر که اصلی تصعد یتصعد ایدی تاء تفعل صاده قلب وادغامله حسب القاعده اولنه همزهٔ وصل
مکسوره ادخال اولندی واصاعد کلمه‌سی اصاعد یصاعد صیغه‌سندن مصدردر بونکده اصلی تصاعد یتصاعد
ایدی نته که اطهر واثاقل کلمه‌لرینك اصللری تطهر وتثاقل ایدی وبونکله مؤلف اشبو کانما یصعد فی السماء
الایة کریمه‌سنه تلمیح ایلمشدر که ابن کثیر ثلاثی عنواننده وحفص یصعد عنواننده که اصلی یتصعد ایدی وابو بکر
یصاعد عنواننده قرأت ایلدی واصطعاد اصطعد کلمه‌سندن مصدردر که افتعالدر تاء طایه قلب اولنمشدر وبونلر

تكلفى متضمندر الصعود صبور وزننده چقلمق شانندن اولان طاغ و نردبان و بايروتپه مقوله سى يره دينور
هبوط مقابليدر جمعى صعد كلور زبور و زبر كبى وصعاند كلور عجوز وعجائز كبى وشول ناقه يه دينور كه بو سنه
ناقص الخلقه ياورى دوشورمكله كچن سنه كى ياوريسنه ياقلمش اوله وجهنمده بر طاغك آديدر وصرپ و كوچ يوقشه
دينور يقال عقبة صعود اى شاقة الصعوداء جلولاء وزننده بودخى كوچ وصرب يوقشه دينور بنات صعده
حمزه وزننده يبان اشكلرينه اطلاق اولنور يوكسك طاغلرده ايوا ايتدكلريچون نسبتنده غير قياس اوزره صاعدى
ديرلر وصعده شول قارغى يه دينور كه دوز وهموار يتمكله طوغرلتمغه محتاج اولميه وقانجق اشكه اطلاق اولنور وبر نوع
قصه و يلمانى عريض خشت طرزنده حربه يه دينور اله كبى وصعده بر ديشى كچى اسميدر وذويب بن هلالك فرسى
اسميدر و يمنده بر موضع آديدر محدثيندن محمد بن ابراهيم بن مسلم الصعدى اورادندر و بنو سلول يوردنده واقع ايكى
طاغك جوفنده بر صو آديدر و بنو عوف يوردنده بر صو آديدر الصاعد صعوددن اسم فاعلدر وعربلرك بلغ كذا
فصاعدا قوللرى فما فوق ذلك معناسنه در مترجم ديركه تلويحك ان صيغة الجمع موضوعة للاثنين فصاعدا قولنده
حسن چلبى مرحومك بياننه كوره فاء عاطفه در وصاعدا حالدر عاملى مضمر در فذهب الموضوع صاعدا تقديرنده در
نته كه اخذته بدرهم فصاعدا فذهب الثمن صاعدا تقديرنده در انتهى و صاعد بلقاء بن قيس الكنانى و صخر بن
عمروك فرسلرى آديدر الصعداء صحراء وزننده والصعدد قنفذ وزننده رنج ومشقته اطلاق اولنور الصعداء
صادك ضميله برحاء وزننده اوزون اوزادى صولوق آلمغه دينور كه مراد بر ضجرتدن متاثرا ايچنى چكدكدنصكره
اوزون اوزادى صولوق آلمق اوله جقدر يقال تنفس الصعداء اى تنفس طويلا الصعيد سعيد وزننده طپراغه
دينور على قول يرك يوزنه دينور وجه ارض معناسنه جمعى صعد كلور ضمتينله وصعدات كلور كه جمع الجمع
اوله جقدر يقال قعد على الصعيد اى التراب او وجه الارض وصعيد يوله دينور طريق معناسنه ومنه اياكم
والقعود بالصعدات و بو امام على المرتضى كلاميدر مراد ممر الناس اولان طريقلرده قعوددن تحذيردر
وصعيد قبر و مزاره دينور ومصر اولكه سنده نيجه بلاد يعنى بر ايالت اسميدر كه طولا اون بش مرحله مسافه يى
مشتملدر و وادى القرى قريبنده بر موضع آديدر آنده مسجد نبوى واردر عليه السلام صعائد صادك ضميله
بر موضعدر الصعد فتحتينله سخت وشديد معناسنه در المصعد معظم وزننده آتش ايله معمول اولان شرابه دينور
اذابه معناسنه اولان تصعيددن مأخوذدر يقال شراب مصعد اى عولج بالنار اطبانك واهل كافك تصعيد تعبيرلرى
بوندن مأخوذدر كه بر نسنه نك لطيفنى آلمق ايچون اجزاسنى آتش ايله تسخين وتدخيندن عبارتدر المصعاد
ميمك كسريله خرما اغاجنه چقه جق كمسنده دينور كه ايپدن نردبان طرزنده دوزرلر حابول دخى ديرلر
صعد صادك ضميله وصعدد هدهد وزننده وصعادى حبارى وزننده وصعيداء مريطاء وزننده بر موضع آدلريدر
الصعادية غرابيه وزننده كوده سى اوزون ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة صعادية اى طويلة صغد
صادك ضمى وغين معجمه نك سكونيله سمرقند قريبنده بر موضع آديدر بو سغد اوله جقدر كه ذكر اولندى و بخارا ترابنده
بر موضعدر صغدبيل باى موحده نك كسريله ارمنيه اولكه سنده بر بلده در نوشروان عادل بناسيدر مترجم
ديركه جغرافياده بو شهر يالكز دبيل عنوانيله مرسومدر بر معمور شهردر ارمنيه نك پاى تخت قديمى ايدى آنده
اعلا قرمز چقر الصفد صادك فتحى وفانك سكونيله بوقاغو ايله محكم بند ايلمك معناسنه در يقال صفده
صفدا من الباب الثانى اذا شده واوثقه الاصفاد همزه نك كسريله والتصفيد تفعيل وزننده صفد
معناسنه در يقال اصفده وصفده بمعنى صفده الصفد فتحتينله و يركى يه دينور عطيه معناسنه بند معنوى
اولديغيچون و بوقاغويه دينور جمعى اصفاد كلور قيود معناسنه ومنهما يقال الصفد صفد اى العطاء قيد مؤلفك
بوراده والاصفاد القيود عبارتيله صفد لفظنك جمعنه واشبوا مقرنين فى الاصفاد آيت كريمه سنه اشارتدر الصفاد
كتاب وزننده اسير بند ايده جك باغه دينور الصفرد زبرج وزننده ابو المليح اسميدر كه طويغار قوشى ديدكلرى جبان
قوشدر الاصفعيد همزه نك كسرى وفانك فتحيله خمر اسماسندندر الصلد صادك فتحى وكسرى ولامك
سكونيله بغايت پك وطاينجق نسنه يه دينور مرمر وصماقى طاش كبى يقال حجر وارض صلد اى صلب املس
واصلا ترلمز اولان آته اطلاق اولنور يقال فرس صلد اذا كان لا يعرق وصلد مصدر اولور طوار سكردركن
ايكى اللرنى شدتله يره اورمق معناسنه در يقال صلدت الدابة صلدا من الباب الثانى اذا ضربت بيديها الارض
فى عدوها وطاغه چقمق معناسنه در يقال صلد فى الجبل اذا صعد وآزى ديشلرى برى برينه سورلمكله قجردامق
معناسنه در يقال صلدت انيابه اذا صوت صريفها و يرپك اولمق معناسنه در يقال صلدت الارض اذا صلبت

وطاس

وطاس كوتى كل باش پارنده مق معناسنه در يقال صلدت صلعته اذا برقت الصلودد سفرجل وزننده بودخى
صلد كبى پك وطاينجق شيئه دينور الصلود صبور وزننده صلد كبى بودخى ترلمز اولان آته دينور كه ذميمه در
وصلود يالكز منفرد نسنه يه دينور يقال شئ صلود اى منفرد ودبى قالين اولمغله كيج قينار اولان چوملكه وتنجره يه
دينور يقال قدر صلود اى البطيئة الغلى وسودى آز اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة صلود اى بكيئة
وخوف وفزعندن طاغه فرار وصعود ايدن آدمه دينور الصالدة قجردايان آزى ديشه دينور جمعى صوالد
كلور الاصلاد همزه نك كسريله يرپك اولمق معناسنه در يقال اصلدت الارض بمعنى صلدت الصلود قعود
وزننده چقماقدن سس چقوب آتش چقمز اولمق معناسنه در يقال صلد الزند صلودا من الباب الثانى اذا صوت
ولم يور الصلادة جلاده وزننده بخيل اولمق معناسنه در يقال صلد الرجل صلادة من الباب الرابع اذا بخل
التصليد صلاده معناسنه در يقال صلد الرجل اذا بخل الصليد امير وزننده يالكز نسنه يه دينور منفرد معناسنه
ويلدرايجى شيئه دينور يقال شئ صليد اى بريق المصلاد محراب وزننده سودى پك آز ناقه يه دينور وشول
ناقه يه دينور كه كرچه طوغورر اولوب لكن سود سز اوله الصلداء صادك كسريله والصلداءة هايله طبراغى
پك وقالين اولان پوريره دينور يقال ارض صلداء وصلداءة اى غليظة صلبة الصلاد كتان وزننده آتشسز
چقماغه دينور يقال عود صلاد اذا كان لا ينقدح يعنى منه النار بدويلر چقماغى مرخ وعفار اغاجندن اتخاذ
ايتدكلرى محللرنده بيان اولندى المصلد محسن وزننده شول سوده دينور كه ياغ بيلا شقلى قابه صاغلمغله
يوزنده كپوكى اولميه الصلدة صادك فتحى ولامك سكونيله جلادتلو ناقه يه دينور يقال ناقة صلدة اى جلدة
صلدد جعفر وزننده يمنده ياخود رحرحان قربنده بر موضعدر الاصليد ازميل وزننده بخيل وناكسه دينور
يقال هو اصليد اى بخيل الصلخد خاى معجمه ايله جعفر وزننده والصلخد حضجر وزننده والصلخد جردحل
وزننده والصلخاد قرطاس وزننده والصلخدى سبنتى وزننده والصلاخد علابط وزننده قوى وتوانا
ياخود شهامتلو جست وچالاك اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل صلخد وصلخد وصلخد وصلخاد وصلخدى
وصلاخد اى صلب قوى اوشهم ماض الاصلخداد اقشعرار وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه در
يقال اصلخد الرجل اصلخدادا اذا انتصب قائما الصيلخود قيلسوف وزننده ياوز ناقه يه دينور يقال
ناقة صيلخود اى شديدة الصلغد غين معجمه ايله جردحل وزننده قزل برونلى آدمه دينور متقشر الانف معناسنه كه
قشرتدن مأخوذدر شدت حمرت معناسنه الصمد حمد وزننده قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال صمده
واليه صمدا من الباب الاول اذا قصده واورمق معناسنه در يقال صمده اذا ضربه و يره بر نسنه يى ديكمك معناسنه در
يقال صمده اذا نصبه وصمد ضباب قبيله سى يوردنده بر صو آديدر وطپراغى قالين يوكسك يره دينور پوربا يركبى
و يوزى كونش چالوب ياقمق معناسنه در يقال صمدت الشمس وجهه اذا اثر لفحها فيه وشيشه نك اغزنى
طاپه ايله ياخود درى ايله بند ايلمك معناسنه در يقال صمد القارورة صمدا من الباب الثالث اذا جعل لها سدادا
اوعفاصا شارح ديركه شرطسز باب ثالثدن ورودى اغربدر الصمد فتحتينله قومك اولوسنه وعاليشاننه دينور
دركاهى ارباب حاجاته مقصد اولديغيچون يقال هو صمد القوم اى سيدهم ودائم وجاويد معناسنه در ورفيع وعالى
معناسنه در وايچى طلو شيئه دينور مصمت معناسنه كه مجوف مقابليدر قال الشارح وفى النهاية من اسماء الله تعالى
الصمد وهو السيد الذى انتهى اليه السودد وقيل هو الدائم الباقى وقيل الذى لا جوف له وقيل الذى يصمد اليه
فى الحوائج اى يقصد راغب اصفهانى بوراده بر دقيقه ايراد ايلمشدر يعنى حق تعالايه لا جوف له معناسنه اولان
صمد اطلاقنك وجهى بودر كه چون لا جوف له اولان شئ ايكى قسم اولور برى انساندن دون اولور جمادات كبى
وبرى انساندن عالى اولور نصارى طائفه سى ايسه حضرت عيسايه الوهيت اسناد ايلديلر پس الله الصمد
قول شريفى اسناد مذكورك ردينه تنبيهدر نته كه بو معنايه وامه صديقة كانا يأكلان الطعام قول شريفيله
اشارت بيورلدى وشول آدمه دينور كه جنك وقتال هنكامنده اصلا صوصه يوب آچقمز اوله وشول قوم وجماعته
دينور كه اصلا كار وحرفتلرى ومدار معاش اوله جق نسنه لرى اولميه اصحاب صفه كبى الصماد كتاب وزننده
شيشه نك طاپه سنه وطقاجنه على قول دريدن اولان آغزى ياغنه دينور وصماد مفاعله بابندن مصدر اولور
اورشمق معناسنه يقال صامده صمادا اذا جالده وضاربه وصارقدن غيرى باشه صاردقلرى نسنه يه صماد
دينور شمله ومنديل كبى الصمدة حمزه وزننده شول قيايه دينور كه دبى يره كومولمش وباشى يرايله بس برابر اوله
على قول باشى يردن يوكسك اوله وشول ناقه يه دينور كه نيجه يللر چكيلوب لكن كبه قالميه يقال ناقة صمدة اى متعبطة

لم تلقح المصومد اسم فاعل بنيه سيله غليظ اولان شيئه دينور المصمد معظم وزننده مقصود معناسنه در كه
قصد اولنمش نسنه در پس تصميد دخى قصد معناسنه در لكن مبالغه يى مشتملدر ومصمد شول صلب وقوند
نسنه يه دينور كه آنده اصلا وهن وضعف اثرى اولميه يقال شئ مصمد اى مافيه خور المصماد محراب وزننده
شول ناقه يه دينور كه صوغوق وقوراق وقتلرده دخى سودى منقطع اولميه يقال ناقة مصماد اى باقية على القر
والجدب دائمة الرسل جمعى مصامد كلور ومصاميد كلور الصمخدد خاى معجمه ايله سفرجل وزننده والصمخدد
قزعمل وزننده خالص وبيغش نسنه يه دينور ومنه يقال انت فى صمخدد قومك اى فى صميمهم الاصمخداد
اصلخداد وزننده غضبدن شيشوب قبارمق معناسنه در يقال اصمخد الرجل اذا انتفخ غضبا الصمرد
زبرج وزننده سودى پك چوق ناقه يه دينور وسودى آز ناقه يه دينمكله ضد اولور الصماريد صماديد وزننده
طبراغى پك اولان پوريرلره دينور وسموز قيونلره وكچيلره دينور وآريق وزبون اولنلرينه دينمكله ضد اولور
مفردى صمرد مذكوردر الاصمعداد اصمخداد وزننده پك سرعتله كتمك معناسنه در يقال اصمعد الرجل
اذا انطلق سريعا المصمعد مشمعل وزننده ارسلانه دينور الصمغد غين معجمه ايله سجل وزننده صلب
وشديد اولان انسان وحيوانه دينور المصمغد مشمعل وزننده بدنى شيشكن آدمه دينور كرك سموز لكدن
وكرك مرضدن اولسون يقال رجل مصمغد اى منتفخ من شحم اومرض الصندد نونله زبرج وزننده بهادر
اولان سيد وذيشان آدمه دينور على قول حليم وعلى رأى جوانمرد وكريم ياخود حسب ونسب صاحبى
شريف آدمه دينور يقال رجل صندد اى سيد شجاع اوحليم اوجواد اوشريف وطاغك برطرفندن
برون كبى يالكزجه چقان سيورى اوجنه دينور وصندد تهامه ده برجبل آديدر الصنديد قنديل وزننده بودخى
فى نفسه بهادر اولان عاليشان آدمه دينور يقال رجل صنديد اى سيد شجاع وشدتلو يله وصوغوقه اطلاق اولنور
يقال اصابتهم ريح صنديد وبرد صنديد اى شديد وايرى قطره لو يغموره اطلاق اولنور يقال غيث صنديد اى عظيم
القطر وغالب وزبردست آدمه اطلاق اولنور جمعى صناديد كلور وحمايت عسكر ايدن شجعانه صناديد اطلاق
اولنور شارح وجماعة العسكر نسخه سنى تخطئه وحماة العسكر نسخه سنى تصويب ايلمشدر وصنديد شدت
حره دخى اطلاق اولنمغله مبالغه يوم حامى الصناديد ديرلر شديد الحر معناسنه صندوداء صادك فتحيله شامده
برموضعدر التصويد تفعيل وزننده صاد حرفنى يازمق معناسنه در يقال صود الكاتب تصويدا اذا كتب
الصاد مؤلفك بصائرده بيانه كوره صادسين مخرجنه مجاور حرف مخصوصدر مذكر ومؤنث اولور جمعى اصواد
وصادات كلور وطقسان عدده دال اولور وكاهجه بركلمه دن مختصر اولور كه اكا صاد كافيه اطلاق اولنور المص
وكهيعص كبى وبرى دخى صاد ضروره در كه بعض بيه يى كسه تاء موقعنده تلفظ ايدر وبرى دخى صاد لغوى در كه
خروسه دينور كذلك باقر تنجره يه دينور ودوه يه مخصوص برعلت آديدر وقيل فى قوله تعالى ص والقرآن
ذى الذكر الآية هو الحرف وقيل معناه تلقه بالقبول من صاديت كذا الصهد مهد وزننده صخد لفظنده لغتدر كه
برنسنه يى كونش چالوب ياقمق معناسنه در يقال صهدته الشمس صهدا من الباب الثالث اذا صخدته الصيهد
صيقل وزننده حر هوادن ناشى ايراقدن بيابانده آقار صوشكلنده كوريتن شيئه دينور سراب جارى معناسنه
تركيده ايلغم سالغم تعبير اولنور وصيهد زياده اسيلكه دينور واوزون شيئه دينور وشول بيابانه دينور كه صوينه
ظفرياب اولنميه ايراق يامخوف ياخود صوسز اولديغيچون وايرى وباشى اكرى اولان آلت تناسله دينور وصيهد يمن
ايله حضرموت بيننده برموضع آديدر الصهدان فتحاتله هوانك اسيلكى شديد اولمق معناسنه در الصيهود
طيهوج وزننده اوزون شيئه دينور وصوينه ظفرياب اولنميان بيابانه دينور ورفعتندن ناشى ال ايرشمين نسنه يه اطلاق
اولنور ومنه يقال عز صيهود اى منيع الصهود جهور وزننده جسيم وتنومند آدمه دينور يقال رجل صهود
اى جسيم الصيد قيد وزننده آو اولمق معناسنه در يقال صاد الظبى يصيده ويصاده صيدا من الباب الثانى
والرابع اذا اصطاده اى تناوله بالظفر وتقول صدت فلانا صيدا اذا صدته له وصيد مصيد معناسنه در كه صيد
وشكار اولنمش نسنه در على قول ممتنع وبى مالك اولانه اطلاق اولنور كه مراد وحشى وحلال اولان شكاردر وبو فعل
بمعنى مفعولدر ياخود تسميه بالمصدردر قال الشارح ومنه قوله تعالى لاتقتلوا الصيد وانتم حرم وصيد يمنده
بريوكسك طاغك آديدر اول طاغه موصل يوقشه نقيل صيد اطلاق ايدرلر وصيد كذلك مصدر اولور برآدمى
يابرحيوانى اصيد قلمق معناسنه تقول صدته صيدا اذا جعلته اصيد كما سيذكر الصيدان ميدان وزننده فلزاتدن
ياقره دينور نحاس كبى والتونه دينور ذهب معناسنه وطاشدن يايلمش چوملكه دينور الصيدانة هايله غول بيابانى يه

دينور وبدخوى قارى يه دينور وچوق سوزلو يكشاق قارى يه دينور يقال امرأة صيدانة اى السيئة الخلق وكذا الكثيرة
الكلام الصيداء صحراء وزننده ارض غليظه يه دينور وصيداء ساحل شامده بربلده آديدر وحوران قضاسنده
بشقه بربلده آديدر وصداء لفظنده لغتدر كه برقويى يا براشمه آديدر همزه بابنده ذكر اولندى وصيداء برمحبوبه
اسميدر كه شاعر ذو الرمة اشعارنده انكله تشبب وتغزل ايدر ايدى وصيداء كوفكى طاشنه دينور كه اندن چوملك
دوزرلر بنو الصيداء اسد قبيله سندن بربطن آديدر المصيد منبر وزننده والمصيدة هايله والمصيدة
معيشه وزننده آغه ودوزاغه دينور كه انكله شكار طوتيلور الصيد فتحتينله برآدمك بيونى برطرفه اكريجه اولمق
معناسنه در يقال صيد الرجل صيدا من الباب الرابع اذا صار اصيد اى مائل العنق الاصيد احمر وزننده آندن
وصفدر ابن صائد على قول ابن الصياد بركسه در كه دجال اولمسى ظن اولنور مترجم ديركه مصابيح شريفده اشراط
ساعت بحثنده ابن الصياد عنوانيله مرسوم وقصه سى مبسوطدر يهود طائفه سندندر زمان سعادتده تولد ايلدى
عبد الله بن عمر وجابر حضرتلرى مزبورك دجال اولمسى بابنده يمين ايلديلر الصيود قبول وزننده بغايت
آوجى يه دينور يقال كلب صيود وصقر صيود اى صياد وصيود برفرس مشهور آديدر الصيود تنور وزننده
نشانه طوغرى واروب اصابت ايدر اولان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم صيود اى صائب الصاد والصيد
صادك كسريله وفتحتينله لغتدر برعلت آديدر كه دوه قسمنك باشنه عارض اولمغله منقادى اولمش آت كبى دائما برونلرى
آقوب وباشنى متصل يوقرى طوتر ويقال بعير صاد اى ذو صادنته كه رجل مال ديرلر ذو مال معناسنه مترجم
ديركه مزهرده بو باب مخصوصدر يقال رجل مال وامرأة مالة اى ذو مال وبعير صاد وناقة صادة وهاع وهاعة
ولاع ولاعة وصاد معدنياتدن توجه دينور وباقره دينور على قول باقرك برنوعنه دينور ودوه نك ايكى كوزى
ارالغنده برطمر اسميدر كه علت مذكوره اكا عارض اولور جمعى اصياد وجمع الجمعى اصايد كلور الاصادة افاده
وزننده دوه يه رنج واذا ايلمك معناسنه در يقال اصاد البعير اذا آذاه وذكر اولنان صيد علتنه دوا ايلمك معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال اصاده اذا داواه من الصيد الاصيد احمر وزننده بيونى برطرفه مائل اولان كسيه دينور كه
ذكر اولندى يقال رجل اصيد اى مائل العنق وصاد ديدكلرى مرض مزبوره مبتلا دوه يه دينور يقال بعير
اصيد اى به الصاد واصيد پادشاهه اطلاق اولنور سربلند اولديغيچون وكبر ودماغندن ناشى باشنى يوقرى طوتوب
صورودر اولان كسيه اطلاق اولنور مرض مزبوره مبتلا دوه يه تشبيهله در واصيد ارسلانه اطلاق اولنور
المصطاد والصياد بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور فصل الضاد المعجمة الضأد ضادك فتحى
وهمزه نك سكونيله خصومت ايلمك معناسنه در يقال ضأده ضأدا من الباب الثالث اذا خصمه وضأد خاتونك
فرجنه دينور الضؤد والضؤدة ضادلرك ضمى وهمزه لرك سكونيله والضؤدة ضمتينله اسملردر
زكام علتنه دينور الضؤاد زكام وزننده مصدردر زكام علتنه اوغرامق معناسنه در المضؤد مسعود
وزننده زكام علتنه اوغرامش كسيه دينور يقال ضئد الرجل ضؤادا على بناء المفعول فهو مضؤد اى مزكوم
الاضأد اسعاد وزننده زكام علتنه اوغراتمق معناسنه در يقال اضأده اى ازكمه ضئيده سعيده وزننده برصو آديدر
الضبد ضادك وباى موحده نك فتحيله غيظ وغضب معناسنه در الضبد عبد وزننده خرمانك تازه سيله قورغنى
برى برينه قاتمق معناسنه در يقال ضبد الرجل ضبدا من الباب الاول اذا خلط بين الرطب واليسر التضبيد
تفعيل وزننده برآدمه اغضاب ايده جك برنسنه ذكر ايلمك وخاطرينه كتورمك معناسنه در يقال ضبد فلانا
اذا ذكره مايغضبه الضد ضادك كسرى ودالك تشديديله والضديد امير وزننده مثل ونظير معناسنه در
يقال هو ضده وضديده اى مثله ومخالف معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال هو ضده وضديده اى
مخالفه وكاه اولور كه ضد ايله جماعت اراده اولنور ومنه قوله تعالى ويكونون عليهم ضدا مؤلفك بصائرده
بيانه كوره ضد لفظى اسمدر جمعى اضداد كلور عند الاخفش مفرد وجمع اولور كما فى قوله تعالى ويكونون
عليهم ضدا اى منافين بغوى عون ايله تفسير ايلمشدر زيرا برآدمك معينى عدوسنه مضاد اولور وعكرمه
اعداء ايله تفسير ايلدى واهل لغت متقابله اربعى ضد قسمنه ادخال ايلديلر كه برى تقابل تضاددر سواد وبياض
كبى وبرى تضايفدر ضعف ونصف واب وابن كبى وبرى وجود وعدمدر عمى وبصر كبى وبرى ايجاب وسلبدر
كل انسان ههنا وليس كل انسان ههنا كبى الضد ضادك فتحيله خصمه غالب اولمق معناسنه در يقال ضده
فى الخصومة ضدا من الباب الاول اذا غلبه وبركسه دن برنسنه يى رفق وسهولتله صرف ومنع ايلمك معناسنه در
يقال ضده عنه اذا صرفه ومنعه برفق وطولدرمق معناسنه در يقال ضد القربة اذا ملأها الاضداد همزه نك

کسریله طارلمق معناسته دریقال اضدّ الرجل اذاغضب بنوضدّ ضادك کسریله عادقومندن برقبیله در
المضادّة مفاعله وزننده مخالفت ایلمك معناسنه دریقال ضادّه مضادّة اذاخالفه المتضادّان یکدیگره مخالف
اولانایکی نسنه‌لره دینور ضرغد غین معجمه ایله فرقد وزننده برطاغ یاخود برمقبره اسمیدر علی قول غطفان
قبیله سنه مخصوص برحرّه یعنی قره طاشلق اسمیدر منصرف وغیرمنصرف اولور الضغد ضادك فتحی وغین
معجمه نك سکونیله برکسه یی بوغمق یاخود بوغازنی صقمق معناسنه دریقال ضغده ضغد امن الباب الثالث
اذاخنقه اوعصر حلقه الضفد فایله وفد وزننده ال آیاسیله برآدمه اورمق معناسنه دریقال ضفده ضفدا
من الباب الثانی اذاضربه باطن کفه الضفادی ضادك فتحی ودالك کسر ومدّیله ضفادع معناسنه درکه ضفدعك
جمعیدر قوربغه‌یه دینور یاء عیندن مبدله درنته که ثعالب لفظنده ثعالی دخی دینور مترجم دیرکه مزهرده ابدال باب
مخصوصدر ازجمله سادسده سادی وخامسده خامی وارانبده ارانی دیرلرانتهی الاضفیداد اصمیداد وزننده
طارغنلقدن شیشوب قبارمق معناسنه دریقال اضفأدّ الرجل اذاانتفخ غضبا الضفند نونك شدّه سیله سفنج
وزننده قارنی بیوك وجودی سولیك وصالق آدمه دینور یقال رجل ضفندای رخو بطین الضفندد سفرجل
وزننده ایری جثه لواحمق کسیه دینور یقال رجل ضفنددای ضخم احمق الضماد والضمادة ضادلك کسریله
مرهمله یاره‌یه صاردقلری صارقی یه دینور یقال ضمد جرحه بالضماد والضمادة ای العصابة الضمد جدوزننده یاره‌یی
مرهملو باغ ایله بغلمق معناسنه دریقال ضمد الجرح ضمدا من الباب الاول والثانی اذاشدّه بالضمادة وباشه دکنکله
اورمق معناسنه دریقال ضمده بالعصا اذاضرب بها علی رأسه اساسده ضمدرأسه بالسیف عنوانده مجازاوله رق
مرسومدر عمه‌دخی بوقبیلدندر وضمدتازه اوته وقوری اوته دیمکله ضدّ اولور یقال شبعت الابل من ضمد الارض
ای من رطب ویابسه وقیون وکچی قسمنك کزیده وخیارینه وکثیرورذالنه دیمکله کذلك ضداولور ومداجاة ومداراة
معناسنه درخاتون ایکی دوست اتخاذ ایدمك یعنی ایکی اویناش ایدمك معناسنه درکه معنای اوّلدن مأخوذ در
اساسده ضمدت فلانة اذاجمعت بین زوجها و بین خدنها اواتخذت خدنین عنوانیله مرسومدر التضمید تفعیل
وزننده بودخی یاره‌یی مرهملو باغ ایله بغلمق معناسنه دریقال ضمد الجرح بمعنی ضمده التضمد تفعل وزننده یاره‌لو
آدم مرهملو باغله یاغلمق معناسنه دریقال ضمده فتضمد الضمد فتحتینله قورمق معناسنه دریقال ضمد الشیء
ضمدامن الباب الرابع اذایبس ودرونده کین طوتمق معناسنه دریقال ضمدعلیه اذاحقد وضمد برکسه ذمتنده
باقی قلان حقه دینور تقول لناعند فلان ضمدای غابر یعنی باق من الحق فن معقلة اودین الاضماد همزه نك کسریله
برکدرمك معناسنه دریقال اضمد القوم اذاجعهم وعرفج دیدکلری اغاجك یبراقلری طومورجقلنوب لکن
هنوز اوخ و یرمیوب جوفنده طورمق معناسنه دریقال اضمد العرفج اذاتجوّفته الخوصة ضماد کتاب وزننده
برزجل اسمیدر الضمد ضادلك کسریله دوسته دینورخدن معناسنه الضاد حروف هجادن عرب قومنه
مخصوص برحرفدر الضوادی هوادی وزننده خوش آمدسوزله دینورکه مخاطب آنکله چوجق کبی آویدیلور
اوله ظاهرامفردی ضادیه در الضهد مهد وزننده قهرایلمك معناسنه دریقال اضطهده بمعنی ضهده الاضهاد همزه نك کسریله
اذاقهره الاضطهاد افتعال وزننده ضهد معناسنه دریقال اضطهده بمعنی ضهده الاضهاد همزه نك کسریله
برکسیه جور وستم ایلمك معناسنه دریقال اضهد به اذاجارعلیه المضطهد مضطرب وزننده ارسلانه اطلاق
اولنور الضهید ضادلك وبانك فتحیله صلب وشدید اولان آدمه دینورکه جبار وقهار اوله یقال رجل ضهید ای صلب
شدید وضهید برموضع آدیدر علی قول بوصاد مهمله ایله درو بوندن غیری فعیل وزننده مسموع دکلدر شارح دیرکه
عتیدکلمه‌سی دخی واردر الضهدة عدة وزننده شول زبون آدمه دینورکه هرکسه مقهور اولور اوله یقال هو
ضهدة لکل احد ای یقهره کلّ من شاء فصل الطاء المهملة الطرد فرد وزننده سوروب ایراق ایلمك
معناسنه دریقال طرده طردا من الباب الاوّل اذا ابعده و بوندره فتحتینله لغتدر ودوه لری اطرافندن سوروب
چویره رك طوپلق معناسنه دریقال طرد الابل اذاضمّ من نواحیها وقوغمق معناسنه درتقول طردته ای نفیته عنی
و برقوم اوزره اوغرایوب کچمك معناسنه مستعملدر تقول طردتهم ای اتیتهم وجزتهم الطرد کتف وزننده شول
ایرکلمش یغمور صویینه دینورکه ایچنه طوار کیروب تلویث ایتمش اوله الطرد فتحتینله حیله وخدعه ایله یاآلات
وشکاری ایله آوآولمغه دورشمك معناسنه دریقال طرد الصیاد طردامن الباب الرابع اذازاول الصید الطرید
بعید وزننده خرماسالقمنك چوپنه دینور واوزون کونه اطلاق اولنور یقال یوم طرید ای طویل و برآدمك شول ولدینه
اطلاق اولنورکه دیکر ولدندن صکره جه تولد ایلمش اوله ثانی اولی طرد ایتمش اولور واوکنه‌ده طرید اطلاق اولنور

مطرود

مطرود معناسنه ولیل ونهاره طریدان اطلاق اولنور یکدیکری طرد ایلدیکیچون الطرّاد شدّاد وزننده
والمطرّد معظم وزننده بونلردن اوزون کونه اطلاق اولنور یقال یوم طرّاد ومطرّدای طویل وطرّاد برکونه کوچك
کمی یه دینورکه بغایت سرعتله کیدرفرلغیچ کبی وواسع مکانه اطلاق اولنور یقال مکان طرّادای واسع ودوزوکچش
طامه اطلاق اولنور یقال سطح طرّاد ای مستو واسع وشول امامه اطلاق اولنورکه نمازلرده قرآتی تطویل
ایلمکله جماعتی اوصندروب طردایدراوله یقال امام طرّاد اذاکان یطوّل علی الناس القرأة حتی یطردهم وطرّاد
محدّثیندن برجماعتك اسمیدر الطریدة فریده وزننده آردندن قوغولوب سوریله‌رك اخذوشکاراولنمسنه سعی
واقدام اولنان صید وفراری مقوله سنه دینورو حرامیلرك سرقت ایدوب سوروب ایلتدکلری دوه سوریسنه
اطلاق اولنور وایکیلرك واوقیلرك قوغوش آغاجی تعبیر ایتدکلری آلته دینورکه مادّه سی برقامشدر برکسکین
نسنه‌سی اولمغله آنکله ایکلری واوقلری یونوب پرداخت ایدرلر وانسنرجه اوزون اوزادی چاپرلغه دینور وحریردن
اوزونلغنه بولنمش شقه‌یه اطلاق اولنور واطفال عربه مخصوص براویون آدیدرعامّه کامسه وضبطه دیرلر اوینیان
اوشاغك الی آخرلك باشنه یاموزینه دکرسه مسه اولور واکرآیاغنه طوقنورسه اسن اولور وطریده اصلدوب اوچاق
وفرون سیلدکلری پچاوره یه دینور المطردة مکنسه‌وزننده بودخی ذکراولنان پچاوره یه دینور الطراد کتاب
وزننده والمطرد منبروزننده قصه مزراغه دینورکه حربه تعبیراولنور آنکله یوك شکاره مبادرت ایدرلر وطراد
ومطارده مفاعله دن مصدرلردرحرب وصواشده دلاورلری برینه حمله ایلمك معناسنه درهرتقدرطردیوق ایسه ده
لزوم عادیسی ملاحظه‌سنه مبنی دریقال طاز دالاقران مطاردة وطرادا اذاحمل بعضهم علی بعض ویقال هم
فرسان الطراد طرّاد رمّان وزننده برموضع آدیدر الطردة طانك کسریله ایکی سواری برینه برکره حمله ایلمك
معناسنه درکه بناء مرّه اولور لکن قیاس فتحله اولمقدر بنوطرید امیروزننده وبنومطرود عربدن ایکی بطن
آدیدر الطردین طانك ضمیله اکراد طائفه سنه مخصوص برطعام آدیدر المطردة میمك فتحی وکسریله بولك
آچق وایشلك یرینه وایشلك یوله دینور یقال اخذ المطردة ای محجة الطریق التطرید تفعیل وزننده
قاچیجی یی اوزادوب سوندرمك معناسنه دریقال طرّد السوط اذامدّه الاطراد ابعادوزننده برکسه‌نك طردوابعادی
یاخود شهردن نفی واخراجی بابنده امرایلمك معناسنه دریقال اطرده الامیراذا امر بطرده اوباخراجه عن البلد
ومسابقه خصوصنده ایکی طرفلو بحث ایلمك معناسنه دریقال اطرد المسابق صاحبه اذاقال له ان سبقتنی فلك علیّ کذا
وان سبقنك فلی علیك کذا الاستطراد مکیده‌دن برنوع عدّ مراد خصمه قاچه‌مق کوستوریکدرکه حیله حربیه‌دندر
الکرّ بعد الفرّ مفهومیدر زیرا انهزام صورتی کوستورلدکده دشمن مغرور اولوب لاابالیانه سوروب کلورکن
بردن دونوب اوزرینه هجوم اولندقده اکثری برزده و پریشان اولورلر یقال استطردوا لهم اذا اظهروا الانهزام
لیحملوا علیهم المطارد میمك فتحیله تهامه‌ده برنیچه طاغلره اطلاق اولنور الاطراد همزه نك وطای مشدّده نك
کسریله افتعال وزننده برقاچ نسنه بری برینه تابع اولوب نسق واحد اوزره چکیلوب کتمك معناسنه دریقال اطرد
الامراذاتبع بعضه بعضا وجری وبرایش طوغریلوب یولنه کیرمك واویوب درست اولمق معناسنه دریقال اطرد
الامراذا استقام الطود طانك فتحی وواوك سکونیله طاغه علی قول اولوطاغه دینورجمعی اطواد کلور وطوده کلور
قرده وزننده مؤلفك بصائرده بیانی اوزره قول ثانی یه کوره کالطود العظیم کریمه‌سنده عظم ایله وصف سائرجبال
عظیمه‌یه نسبتله اولور وطودیوکسك قوملغله اطلاق اولنورکه تپه طرزنده اولور وطود برآدمك علمیدر وعرفات اوزره
مشرف برطاغك اسمیدرکه یمنده صنعاء شهرینه قدرممتد اولمشدر وصعید مصرقضاسنده بربلده آدیدر وطود مصدر
اولور ثابت وپایدار اولمق معناسنه یقال طاد الشیء یطود طودا اذاثبت ابن الطود یوکسك طاغلردن یوارلنوب
دوشن ایری قیایه ویوك طاشیه دینور الطاد آغر وثقیل نسنه یه دینور واسریمش دوه یه دینور المطادة
میمك فتحیله ایراق یابانه دینور المطاود میمك فتحیله متالف معناسنه درکه مهلکه وخطرناك اولان یرلردن عبارتدر
یقال ذهبوا فی المطاود ای المتالف التطوید تفعیل وزننده والتطود تفعل وزننده بلاد وقصباتی طولاسوب
کزمك معناسنه دریقال طوّد الرجل وتطوّد اذاطوّف یعنی فی البلاد المطوّد معظم وزننده بعید معناسنه در
یقال مکان مطود ای بعید الانطیاد انفعال وزننده برنسنه هوایه طوغری اوزانوب یوکسلمك معناسنه درومنه یقال
بناء منطاد ای مرتفع ذاهب فی الهوی صعدا فصل العین المهملة العبد عینك فتحی وبانك سکونیله
مطلقا انسانه اطلاق اولنورکه رك حرّوکرك بنده اولسون شارحك بیانه کوره مربوب اولدیغنه مبنی دروراغلك
بیانه کوره عابد معناسنه وصف بالمصدردروعبد برقاچ کونه‌دری بحکم الشرع عبددرکه بیع واتباعی صحیم اولان

انساندر ثانی عبد بالایجاددر که حق تعالایه مخصوصدر ثالث عبد بالعبادة والخدمة در و بو ایکی کونه در بری عبدالله
علی الاخلاص در ثانی عبد الدنیا واعراضها در وایاه قصد النبی علیه السلام بقوله * تعس عبد الدرهم تعس
عبد الدینار * وعبد لفظی عابد دن ابلغدر ومسترق اولان عبدك جمعی عبید کلوب وعابد معناسی ملحوظ اولان عبدك
جمعی عباد وسائر کونه جموع مذکوره در پس عبید حق تعالایه مضاف اولدقده عباددن اعم اولور ولهذا قال الله تعالی
وما انا بظلام للعبید پس بونده عبد الشمس وعبد اللات ایله تسمیه اولنانلر دخی داخلدر مبالغه بو جهته ناظر در
وعبد قول جنسنه دینور مملوك معناسنه که حر مقابلیدر ولام زیاده سیله عبدل دخی دینور جمعی عبدون کلور
وعبید کلور عینك فتحیله واعبد کلور افلس کبی وعباد کلور عینك کسریله وعبدان کلور عینك ضمیله
وعبدان کلور کسرتینله ودالك شدة سیله ومعبده کلور مشیخه کبی ومعابد کلور محاسن کبی وعبداء وعبدی
کلور کسرتینله ودالك تشدیدی والفك مدی وقصریله وعبد کلور ضمتینله وعبد کلور ندس وزننده ومعبوداء
کلور مشیوخاء کبی جمع الجمعی اعابد کلور مترجم دیر که مؤلف عبد لفظنك جمعی اون درت و بر دخی جمع الجمع اولمق اوزره
ثبت ایلمشدر وابن مالك ایکی بیتده اون اولمق اوزره نظم ایدوب وسیوطی طقوز دخی استدراکله اشبو منظومه سنده
بیان ایلمشدر * جموع لعبد لابن مالك نظمها * وزدت علیها مثلها فاستفد وجد * عباد عبید جمع عبد واعبد * اعابد
معبوداء معبدة عبد * کذلك عبدان وعبدان اثبتا * کذاك العبدی وامدد ان شئت ان تمد * وقد زید اعباد عبود
عبدة وخفف بفتح والعبدان ان تشد * واعبدة عبدون ثمت بعدها * عبیدون معبودی بقصر فخذ تسد * وشارحك
بیاننه کوره عبد وصف اولوب لکن اسمیت غالب اولمشدر انتهی وعبد بر نوع خوشبو نبات اسمیدر دوه قسمی آندن بغایت
خوشلنور وقصه ویصی تمرنه عبد اطلاق ایدرلر وعبد بنو اسد یوردنده بر طاغك اسمیدر و بشقه یرده بر طاغك دخی
اسمیدر وطی بلادنده بر موضعدر العبدیة یای مشدده ایله والعبودة والعبودیة والعبادة کتابه وزننده طاپمق
وقوللق ایلمك طاعت معناسنه در که فی الاصل انقیاد وخضوع معناسنه در واوزان ثلاثهٔ اخیره مصدرلردر
یقال عبد الله تعالی عبودة وعبودیة وعبادة من الباب الاول اذا طاع له طاعة وعربلر عبدت به اوذیه دیرلر
بنیهٔ مجهوله اغریت معناسنه که بن آنی رنجیده ایلمکه اغرا اولندم دیمکدر شارحك بیاننه کوره بو ترکیب حرص یاخود
غضب معناسندن مأخوذ در پس موقعی باب رابع ماده سی اولور الدراهم العبدیة سلفده بر جنس اقچه ایدی که
حالا متداول اولان اقچه دن افضل ووزنده ارجح ایدی العبد فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال عبد علیه عبدا
من الباب الرابع اذا غضب شارح دیر که وانا اول العابدین کریمه سنده غضب ایدنلر ایله ده تفسیر اولنمشدر
وعبد زیاده سیله اویوز اولمق معناسنه در یقال عبدت الابل اذا جربت شدیدا وپشیمان اولمق معناسنه در
یقال عبد الرجل اذا ندم وبر کسه کندی نفسنه بر تقصیر سببیله لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال عبد علی نفسه اذا لام
وحریص اولمق معناسنه در یقال عبد له اذا حرص وانکار ایلمك معناسنه در یقال عبد ما قاله اذا انکره العبدة
فتحاتله زور وقوت معناسنه در یقال به عبدة ای قوة وسموزلك سمن معناسنه در یقال ناقة ذات عبدة ای قوة وسمن
ودوام وبقاء معناسنه در یقال ماله عبدة ای بقاء وطیب ازدکلری سماقی طاشه دینور وعبده عار و حمیت معناسنه در
یقال اخذته عبدة ای انفة ذو عبدان حیوان وزننده اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر عبدان
کذلك فتحاتله یمنده بر قاچ نواحی آدیدر عبدان سحبان وزننده مر وقضاسنده بر قریه در خواهر زاده
دینمکله معروف امام فاضل عبد المجید بن عبد الرحمن ابو القاسم اورادندر قاضی ابو الحسین علی بن الحسن الدهقانی
مرحومك همشیره زاده سیدر وعبدان بر کسه اسمیدر که بصره ترابنده بر نهر حفر ایتدرمشدر نهر عبدان اکا مضافدر
عبید زبیر وزننده بر فرس اسمیدر واسماء رجالدندر عبیدان سلیمان وزننده بر وادی آدیدر بنو العبید
زبیر وزننده بر بطن آدیدر نسبتنده عبدی دینور هذیل وهذلی کبی ام عبید زبیر وزننده خالی وتنها بیابانه علی قول
اصلا یغمور اصابت ایلمین چول بیابانه اطلاق اولنور یقال وقعوا فی ام عبید ای الفلاة او الخالیة او ما اخطأها المطر
العبیدة بنیهٔ تصغیر ایله قرق بایر وشیردان دیدکلری نسنه یه دینور فحث معناسنه ام عبیده سفینه وزننده واسط قربنده
بر قریه آدیدر که سید احمد الرفاعی قدس سره حضرتلرینك مرقدلری اوراده در عبود تنور وزننده بر اویقوجی
کمسه اسمیدر که اوطون دیوشور دیکی یرده بر هفته متصل اویومشدر و بر موضع و بر جبل آدیدر وحدیث معضلده
یعنی اشبو ان اول الناس دخولا الجنة عبد اسود یقال له عبود حدیثنده وارد اولان عبودك قصه سی بودر که سلفده
حضرت حق جل وعلا بر شهر اهالیسنه بر پیغمبر ارسال ایلدی واکا عبود نام بر عبد اسوددن غیری کمسه ایمان کتورمدی
وقوم مزبور بر چاه عمیق حفر ایدوب نبی مشا الیهی اکا القا وچاهك اغزینه بر صخرهٔ صماء وضع ایتدیلر عبود مزبور هر کون

طاغدن اوطون کتوروب فروخت وآنکله مأکولات ومشروبات اشترا ایلدکدنصکره اول چاهك آغزینه کلوب
صخره یی رفع وکتوردکی نسنه یی ادلا ایدر ایدی بر کون عادتی اوزره اوطون دیوشوروب یورلمغله استراحت ایچون
جانب ایسری اوزره یاتمش ایدی یدی سنه متصل اویودی چون خوابدن بیدار اولدی یاتدیغی نهاردن همان بر ساعت
مقداری اویودی قیاسیله اوطونی یوکلنوب شهره کلدی واوطونی فروخت ایدوب چاه مرقومه کلدی اول پیغمبری
آنده بولمدی مکر کندوسی اویقوده ایکن قوم مزبوره توفیق وهدایت ظهور ایتمکله اول پیغمبری چاهدن اخراج
ایلمشلر ایدی آنلردن دائما عبودی سئوال ایلدکده لاندری این هو دیو جواب ویررلر ایدی من بعد نومهٔ عبودیه
ضرب مثل اولدی ابن عبود محدثیندندر المعبد منبر وزننده دموربیله وچپایه دینور مسحاة کبی العبابید
عینك فتحیله هر فرقه سی بر سمته پراکنده اولان کروه کروه پیاده وسواری یه دینور عبادید دخی بو معنایه در و بونلرك
لفظلرندن مفردلری یوقدر وعبابید وعبادید تپه لره دینور اکام معناسنه وایراق یوللره دینور وعبادید بر موضع
آدیدر وایکی قیناغك اطرافنه دینور یقال مدرا کبا عبادیده ای مذرویه عابود قدس قربنده بر بلده در عابد
بر طاغك آدیدر وعابد بن عمر بن مخزوم قریشدن بر کسه در عبد الله بن السائب الصحابی وعبد الله بن المسیب
المحدث العابدیان آنك نسلندندر العباد عینك کسریله عربدن بر نیچه قبائل متفرقه در که حیره نام محلده
نصرانیت اوزره اتفاق واجتماع ایلدیلر بونده عینك فتحی غلطدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلمشدر
الاعباد همزه نك کسریله بر آدمی بر کسیه قول ایلمك معناسنه در کرك حقیقی وکرك مجازی اولسون تقول اعبدنی
فلان فلانا ای ملکنی ایاه وقول ایدنمك معناسنه در تقول اعبدنی ای اتخذنی عبدا وناس بر آدمك باشنه اوشوب
دوکمك معناسنه در یقال اعبد القوم بالرجل اذا ضربوه یعنی اجتمعوا علیه فضربوه وناس بر کمك معناسنه در
یقال اعبد القوم اذا اجتمعوا و بر آدمك مرکوبی یوریلوب قالمق معناسنه در یقال اعبد به علی المجهول ای ابدع
وکلت راحلته العبادیة شدادیه وزننده مرج نام محلده بر قریه آدیدر عبادان عینك فتحی ویانك شدة سیله
عراقده بر جزیره آدیدر که آنی دجله نك ایکی شعبه سی احاطه ایلمشدر اورادن بحر فارسه منصب اولور قال الشارح
ومنه المثل * ولیس وراء عبادان قریة * عباده عینك فتحی ویانك تشدیدیله بر جاریه و بر مخنث اسمیدر المعبد معظم
وزننده مطلقا مذلل اولان شیئه دینور یول اولسون غیری اولسون یقال بعیر معبد وطریق معبد ای مذلل
ومکرم ومحترم معناسنه اولمغله ضد اولور بونده بناء تفعیل ازاله ایچوندر ومعبد قازغه اطلاق اولنور وحشاری
اولان ارکك حیوانه دینور وشول بلده یه دینور که بالکلیه عمرانیتی زائل اولمغله آنده قطعا اثر ونشان وآب واشجاره
دائر نسنه قالمامش اوله وقطرانله یاغلنمش دوه یه دینور التعبید تفعیل وزننده ذکر اولنان معبد لفظندن تفعیلدر
وتعبید دابه اورکوب قاچمق معناسنه در یقال عبد البعیر اذا ذهب شاردا واکلنمك معناسنه در یقال ما عبد
ان فعل کذا ای ما لبث وقول ایدنمك معناسنه در یقال عبد فلان اذا اتخذ عبدا الاعتباد افتعال وزننده
والاستعباد قول ایدنمك معناسنه در یقال اعتبد الرجل واستعبد اذا اتخذ عبدا ویقال فلان اعتبده الطمع
واستعبده ای اتخذه عبدا التعبد تفعل وزننده حضرت باری یه قوللق ایلمك معناسنه در که لازمهٔ دین اسلامی
ادایه تکلفله سعی واهتمام ایتمکدن عبارتدر یقال تعبد الرجل اذا تنسك وسرکشلك ایلمك معناسنه در یقال
تعبد البعیر اذا امتنع وصعب وطواری بیمجال ایدنجه قدر آرقه سندن قوغوب کتمك معناسنه در یقال تعبد البعیر
اذا طرده حتی اعیا وقول ایدنمك معناسنه در یقال تعبد فلانا اذا اتخذه عبدا المعبدة معظمه وزننده زفت ایله
قلفاتلنمش سفینه یه دینور یقال سفینة معبدة ای مقیرة عبدة بن الطیب حمزه وزننده بر رجل آدیدر علقمة بن
عبده فتحاتله بر رجل در العبدی عبد القیس قبیله سنك نسبتیدر عبقسی دخی دیرلر نته که عبد الشمس
قبیله سنه نسبتده عبشمی دیرلر العبدان ایکی عبد اللهه اطلاق اولنور بری عبد الله بن قشیردر که اعور
دیدکلریدر وابن لبینی ایله معروفدر که بنیهٔ تصغیر ایله در ودیکری عبد الله بن سلمة بن قشیردر که سلمة الخیر دینمکله
معروفدر العبیدتان عینك فتحیله عبیدة بن معاویة بن قشیر ایله عبیدة بن عمرو بن معاویه در العبادلة عینك
فتحیله عبد الله بن عباس وعبد الله بن عمر الفاروق وعبد الله بن عمرو بن العاص بن وائل حضراتیدر عبد الله
بن مسعود عبادله دن دکلدر جوهری غلط ایلمکله عبادله دن عد ایلمشدر شارح دیر که اللی قدر صحاح
نسخه لرینه مراجعت ایلدم برنده دخی ابن مسعودك ذکرینه تصادف ایلمدم غالبا مؤلفك نسخه سنده زیادهٔ محرفه
واقع اولمشدر وعبادله لفظی تحت طریقیله عبد اللهك جمعیدر عبدل کلمه سنك جمعی دکلدر ومؤلف لام
ماده سنده عبادله یی درت عد ایلمشدر عبد الله بن الزبیر حضرتلرینی دخی درج ایلمشدر انتهی العبدل زیادهٔ

لامله عبد معناسنه درکه ذکراولندی وعبدل حضرموت شهرینك اسم قدیمیدر ذوعبدان سحبان وزننده اعبودبن السکسك جماعتدن برامیرك لقبیدرکه اذواء یمندندر عباد کتاب وزننده وعباد غراب وزننده ومعبد مسکن وزننده وعبدید حلتیت وزننده واعبد افلس وزننده وعباد کان وزننده وعبید زبیر وزننده وعبیده‌هایله وعبید سعید وزننده وعبیده‌هایله وعبده حجره وزننده وعبده عمده وزننده وعباده ثمامه‌وزننده وعبدل زیادهٔ لامله وعبدك زیادهٔ کافله وعبدوس واووسینله اسامیٔ رجالدندر العبرد قنفذ وزننده والعبرد علبط وزننده والعبردة علبطه وزننده والعبارد علابط وزننده سمین‌ونرم ونازکبدن محبوبه‌یه‌دینور کهنازاکتدن بدنی پالوذه‌کبی دردردتراوله یقال جاریة عبرد وعبرد وعبردة وعبارد ای بیضاء ناعمة ترتج من نعمتها وعبرد قنفذ وزننده یوفقه وکتراوتلغه دینور یقال عشب عبرد ای رقیق ردیٔ العبرود زنبور وزننده والعبارد علابط وزننده تازه ویومشق داله دینور یقال غصن عبرود وعبارد ای ناعم لین ویقال شحم عبرود اذا کان ترتج ای یضطرب سمنا العتید تای فوقیه ایله عبید وزننده تدارك اولنوب حاضر ومهیا اولان شیئه دینور یقال شیٔ عتیدای حاضرمهیاء وعتید اسماء رجالدندرعتیدبن ضرارشعرادندر المعتد مکرم وزننده‌بودخی حاضرلنمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معتدای معدّ العتادة سعاده وزننده والعتاد ثبات وزننده حاضر وآماده اولمق معناسنه دریقال عتدالشیٔ عتادة وعتادا من الباب الخامس اذاتهیأ وعتاد عدّه معناسنه‌در که تدارکی مهم اولان ساز وساماندن عبارتدریات ویراق تعبیراولنور یقال قداعتدّ عتاده ای عدّته وبوك وکپش کاسه‌یه دینور التعتید تفعیل وزننده والاعتاد اکرام وزننده حاضر ومهیا قلمق معناسنه‌در تقول عتدت الشیٔ واعتددته اذاهیأته العتد فتحتینله والعتد کتف وزننده سکرتدرمك ایچون تهیئه اولنمش آته دینور علی قول شدید وتام الخلقه اولانه‌دینور یقال فرس عتدوعتدای معدّ الجری اوشدید تام الخلق عتید زبیر وزننده‌برموضعدر العتیدة شول طبله‌یه یاخود قتویه دینورکه ایچنه طیب وضع اولنه بویدان وعنبردان معناسنه کرك عروسك وکرك سائرکسه‌نك اولسون العتدة تحفه وزننده عتادکبی یات ویراغه دینور عدّه معناسنه جمعی اعتدکلور عتائد علابط وزننده حاضرده برموضعدر العتود صبور وزننده سدراغاجنه یاخودطلح اغاجنه دینور وبریاشنده اوغلاغه دینورکه جنس تعبیراولنور جمعی اعتده کلور وعدّان کلور عینك کسریله اصلی عتدان ایدی التعتد تفعل وزننده صانع صنعتنده دقت واهتمامله اظهار حذاقت ایلمك معناسنه‌دریقال تعتد فی صنعته اذاتأنق عنود درهم وزننده عینك فتحیله ده زیاتزدر بروادی اسمیدر وزن مزبوره خروع ودرود وعنورکله لری دخی واردااولمشدر جوهری وهمنه مبنی خروع کله سندن ماعدایی سلب ایلمشدر شارح درکه وزنین اخیرین متفق دکلدر عتید جعفر وزننده برموضع آیدر وبررجل اسمیدر عینك کسریله ده زیاتزد در العجد عینك ضمیله قوری اوزمه دینور ویاش اوزمك دانه سنه دینور عینك فتحیله ده جائزدر علی قول قوری اوزمه شبیه برمیوه آیدر العجد عینك فتحیله قوری اوزمك دانه سنه علی قول ایشه‌یرامیان کترینه دینور العجد فتحتینله قرغه‌لره دینور غربان معناسنه مفردی عجده درهایله المتعجد متهجد وزننده طارغین وتیرمشرب وآتشین آدمه دینور یقال رجل متعجد ای غضوب حدید العجرد جعفر وزننده جسث وجالاك وسبکپا آدمه دینور وغلیظ وشدید انسان وحیوانه دینور یقال هوعجردای خفیف سریع وکذاغلیظ شدید ویمنده ذمار قضاسنده برقریه آیدر وبررجل اسمیدر وعبدالکریم بن العجرد خوارج طائفه‌سنك سرکرده سیدر اصحابنه عجارده اطلاق اولنور وعجرد ذکره دینور العجارد علابط وزننده بودخی ذکره دینور المجرد اسم فاعل والمجرد اسم مفعول بنیه لریله جلاق عریان معناسنه‌در العجرد عملس وزننده جریٔ ودلیرآدمه‌دینور وصوبوغمش مجرّدکسیه دینور العنجرد عینك وجیم فتحی ورانك کسریله بدزبان وسلیطه علی قول خبیث یاخود بدخوی فاریه دینور یقال هی عنجردای سلیطة اوخبیثة اوالسیئة الخلق العجلد علبط وزننده والعجالد علابط وزننده قویی سوده دینور التعجلد تدحرج وزننده برخصوص عظیم ومشتد اولمق معناسنه در یقال تعجلد الامراذاعظم واشتد جوهری عنجد مادّه سنی وهمنه مبنی بومقامده ذکرایلمشدر العدّ عینك فتحی ودالك تشدیدیله صایمق معناسنه‌درکه اعدادی بری برینه ضم ایلمکدن عبارتدر یقال عدّالدراهم عدّا من الباب الاول اذااحصاها العدد فتحتینله والعدید ندید وزننده آدن اسمار در صایی دیمکدن فارسیده شمار دینور وعدد صایلمش نسنه‌یه دینور معدود معناسنه که فعل بمعنی مفعولدر وعدد انسانك سنین عمرینه اطلاق اولنور که عدّ اولنور شارح دیرکه برخاتون جوانلقده القت ایلدیکی برآدمی بعدزمان کوردکده قنی اول اولکی شباب وجلادتك

نیجه اولدی دیوسئوال ایلمکله شخص مزبورمن طال امده وکثرولده ورق عدده ذهب جلده کلامیله جواب ویرمشدر وعدید قرن معناسنه مستعملدرکه برآدمك کفؤوهمتاسنه دینور وعدیدالقوم اول قومك عشیرتدن اولیوب لکن آنلردن معدود اولان اجنبی الاصل کسیه دینور یقال فلان عدیدالقوم ای یعدّفیهم ولیس منهم ویای کرشینك طنقردیسنه دینور وعیره قبیله سنه مخصوص برصوآدیدر العدّ عینك کسریله شول ماء جاری یه دینورکه آنك اصل ومادّه سی قطعامنقطع اولیه بیکارصویی کبی وعدّ کثرت معناسنه استعمال اولنورکه عادتا کثرتدن تعداد اولنمغی آدم خواهشکراولور یقال انهم لذوعدد ای کثرة وقدیم اولان قویی یه دینور وکفؤوهمتا معناسنه مستعملدر العداد کتاب وزننده بودخی قرن وهمتامعناسنه‌دروورکی یه اطلاق اولنور بخشش معناسنه وجنون اماره سنه وآشفته‌لك علامتنه دینورکه ناس اکاخیال تعبیرایدرلر یقال به عدادای مس من الجنون وعداد مفاعله دن مصدراولورمناهده معناسنه که برمقله حساب ایلمکدر وعداد موت وقتنه اطلاق اولنورکه انفاس معدوده‌نك انقضاسی زمانیدر وعداد القوس یای کریشنك طنقردیسنه دینور ویلان صوقدیغی یرك سنه سی تمامنده تکرارروجعی عودت ایلمك حالتنه دینورکه مبتلاسی اول کونی صایوب کلور مترجم دیرکه مطلقا زهرتناول ایدنلرده بوحالت ظهورایدرنته که فخرالانام علیه السلام حضرتلری خیبرده تناول بیوردقلری شاة مسمومه لقمه سنك هرسنه وقتی کلدکده وجعی حرکت ایدرایدی کاسیذکر ویوم عداد جمعه یاخود فطر یاخود اضحی کونیدر وعداد دفتردیوانده برکروه زمره سنده معدود اولمقده استعمال اولنور یقال عداد فلان فی بنی فلان ای یعدّمنهم فی الدیوان وفلان کسیه آیده برکرّه ملاقی اولدم دیمکدر یرده لفیته عدادالثریا دیرلر مرّة فی الشهر معناسنه قرك آیده برکره ثریا منزلنه تزولیله آیده بردفعه کورشدیکندن کنایه ایدرلر العدیدة سعیده وزننده حصه وبهره معناسنه مستعملدر یقال له منه عدیدة ای حصة الایام المعدودات کاشبو ایاممعدودات الآیة کریمه‌سنده واقعدر مرادایام تشریقدرکه عیداضحانك اول کوننده صکره کلن اوچ کوندر اول کوننه یوم النحردینور العدّة عینك کسریله فی الاصل مصدردر بعده معدود معناسنه استعمال اولندی بومناسبتله صایلق شانندن اولان جماعت معناسنه مستعمل اولدی کرك عددی معلوم اولسون کرك اولمسون وآندن ترکیده نیجه ایله تعبیر اولنور ومنه عندی عدّة کتب ای جماعة کتب وتقول رایت عدّة رجال وعدّة نساء ای جماعة وعدّة المرأة یعنی مطلقه یاخود زوجی وفات ایلمش خاتونك عدّتی ایام اقراسی وایام احدآدیدرکه ایام معدوده‌در مراد طلاقله یوزکون وزوجك موتیله یوزاتوزکوندر مدّت مزبوره‌نك انقضاسندن مقدم زوج آخره عقد اولنمز یقال هی فی العدّة وهی ایام اقرائها وایام احدادها علی الزوج العدّان عینك فتحی وکسریله برنسنه‌نك دور وهنکامنه اطلاق اولنور علی قول اول وقتنه یاخودافضل اوقاتنه اطلاق اولنور یقال کان ذلك فی عدّان شبابه وعدّان ملکه ای فی زمانه وعهده اواوله اوافضله الاعداد همزه‌نك کسریله لوازم ومهماتی تدارك ایدوب حاضر ومهیا قلمق معناسنه‌در یقال اعدّالشیٔ اذاهیأه العدة عینك ضمیله بات ویراغه دینورکه برنسنه‌نك لوازم ومهماتندن عبارتدر یقال اخذعدّته ای هیئته وعدّه وعدّه‌اسمز بعض نوجوانلرك یوزلرنده مرجمك کبی خرده خرده ظهورایدن سیولجه‌لره دینورکه بلوغ هنکامنده اولورنمش دخی دینورناس اکا یکتلك چیاتی تعبیرایدرلر التعدید تفعیل وزننده برنسنه‌یی اقتضای زمان ایچون یات ویراق ایدوب آماده قلمق معناسنه دریقال عدّدالمال تعدیدا اذاجعله عدّة للدهر الاستعداد برامرك وقوعنه براقلنوب آماده اولمق معناسنه‌دریقال استعدّله اذاتهیأ التعادّ فی الاصل تفاعل وزننده والتعدّد تفعل وزننده شیٔ معدود اوزره زیاده اولمق معناسنه دریقال هم یتعادّون ویتعدّدون علی الف ای یزیدون علیه المعدّان میمك وعینك فتحیله که تثنیه‌درآنك صرتنك ایکی طرفنده تکلتوکلن یرلرینه دینور ومعدّ ابن عدنان درکه ابوالعرب در علی قول میمی اصلیه در زیرا فعلنده تمعدد دیرلر التمعدد تمسکن وزننده معدّ قبیله سنه تشبه ایدوب آبلرکی مسکنت اوزره اولمق یاخود آنلره نسبت ادّعا ایلمك یاخود انلرکی معاش قلیله صبر وقناعت ایلمك معناسنه‌دریقال تمعددالرجل اذاتزیّا بزیّ معدّ اوتنسب الیهم اوتصبرعلی عیشهم جوهری اشبو تمعددوا واخشوشنوا حدیثی حضرت عمردن موقوفا ذکرایلمکله وهم ایلمشدر صواب اولان قال النبیّ علیه السلام عنوانیله مرفوعا ذکرایلمکدر ابن ابی حدرد عنوان مذکورایله روایت ایلمشدر وتمعدد اوغلان یال وبال صاحبی اولوب وجودی تمام قوّت واعضا واندامی غلظت بولمق معناسنه مستعملدر یقال تمعدد الغلام اذاشب وغلظ المعیدیّ معدی کله سنك مصغریدر اصلده دالك تشدیدیله اولوب یاء تصغیرایله

ایکی تشدیدك اجتماعنی استثقال ایلدکلرندن دالی تخفیف ایلدیلر ومنه المثل * تسمع بالمعیدی خیر من
ان تراه * وبعضلر لا ان تراه عبارتیله حکایت ایتدیلر یعنی معیدی دیدکلری کسه یی سنك ظهر غیبدن
سماعك رأی العین رؤیتکدن خیرلو وانسبدر قول ثانی یه کوره تسمع کلمه سی ان ناصبه دن
تجرید اولنوب قیاس اوزره مرفوع ومعنای امر ایله مأوّلدر اسمع به ولاتره سبکنده در قالدیکه معیدی دیدکلری
بلغادن برکسنه ایدی نعمان بن منذر حضورنده وصف اولنمغله برکون مجلسنه احضار ایدوب لکن معیدی قصیر القامه
وعظیم الجثه عبوس ونازیبا اولمغله چشم نعمانده محتقرا ولمغین معیدی بوشیوه یی فهم ایلمکله همان * انما المرء باصغریه
ای بلسانه وقلبه * اذا نطق نطق ببیان * واذا قاتل قاتل بجنان * دیدی نعمان بو کلامی کوش ایلدکده تسمع بالمعیدی
کلامنی ایراد ایلمکله من بعد ضرب مثل اولدی ذومعدّی بن بریم اذواء یمندن برینك لقبیدر العدد عنب وزننده
عداد لفظندن مخففدر که ییلان صوقدیغی یرك سنه سی تمامنده وجعی دپرنمکه دینور المعادّة فی الاصل مفاعله
وزننده والعداد قتال وزننده ییلان صوقدیغی یرك سنه سی تمامنده وجعی دپرنمك معناسنه در که مبتلاسی عندنده
ایام معدوده در یقال عادّته اللسعة معادّة وعدادا اذا اتته لعداد ومنه الحدیث مازالت اکلة خیبر تعادّنی
وعاقبت اکلة مرقومه سبب شهادتلری اولدی العدعدة زلزله وزننده شتاب وسرعتله یوریمك معناسنه در
یقال عدعد الرجل اذا اسرع واعجل فی المشی و بغرتلق قوشی اوتمك معناسنه در یقال عدعد القطاء اذا صوّت
عدعد فدفد وزننده قاتر قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر العرد فرد وزننده مرمر میل کبی دیکیلوب
طوران صلب وشدید نسنه یه دینور واشکه دینور حمار معناسنه وقوام بولمش ذکره اطلاق اولنور و بیونك کوکنه دینور
مغرز العنق معناسنه وعرد مصدر اولور نبات مقوله سی نسنه یرندن ظهور ایدوب قالقمغه بشلمق معناسنه یقال عرد النبت
والناب وغیره عردا من الباب الاول اذا طلع وارتفع و برنسنه یی ایراغه آتمق معناسنه در یقال عرد الحجر اذا رماه بعیدا
وقور قوب قاچمق معناسنه در یقال عرد الرجل عردا من الباب الرابع اذا هرب العردة عینك ضمیله همزه وزننده
بنو صخر یوردنده برقدیم صو یاخود برتپه اسمیدر که دبنده صو واردر العردات فتحاتله بجیله قبیله سی یوردنده
بروادی آدیدر عراد سحاب وزننده برنبات آدیدر وصلب وغلیظ اولان نباته دینور العرادة سحابه وزننده
چکرکه یه دینور وحالت معناسنه در یقال هو فی عرادة خیر ای فی حالة خیر وعراده ابو دواد الایادی وربیع بن زیاد الکلبی
وکلحبة العرنی نام کسه لرك فرسلری اسمیدر وبرکسه اسمیدر که آنی جریر هجو ایلمشدر العرّادة سجاده وزننده
سلفده حصار آلاتندن برآلت اسمیدر که منجنیقدن کوچك اولور آنکله ده یوالق آتیلور ایدی وعرّاده نصیبین قربنده
برقریه آدیدر العرّاد کتان وزننده ماغر بن مجالد نام کسه نك فرسی اسمیدر ومحدثیندن احمد بن محمد بن موسانك
جدّی اسمیدر العرید فرید وزننده بعید معناسنه در یقال مکان عرید ای بعید ودأب وعادت معناسنه در
یقال له عرید حسن ای عادة العرّوند عینك ورای مشدده نك ضمی واو وك فتحیله صنعا ایالتنده برحصن آدیدر
العرداد مقداد وزننده فیله دینور که حیوان معروفدر وصلا بتلود لاوره دینور وشول ایری دکنکه دینور که
یره دیکوب اکا آت ودوه بغلرلر العرندد سفرجل وزننده والعرند ضمتینله قس قتی پك نسنه یه دینور قیا کبی العرد
کتف وزننده والعرّد عتلّ وزننده بونلرده عرندد معناسنه در التعرید تفعیل وزننده بودخی قورقوب قاچمق
معناسنه در یقال عرّد الرجل اذا هرب واوق آتیلان شیئه ایشلیوب کچمك معناسنه در یقال عرّد السهم فی الرمیة
اذا نفذ منها و برآدم سلوك ایتدیکی یولی ترك ایتمك معناسنه در که مراد آنی بوشلیوب بشقه یه صاپمقدر یقال عرّد الرجل
اذا ترك الطریق یعنی وانحرف عنها وفلکده کوکب ارتفاع بولمق معناسنه در یقال عرّد النجم اذا ارتفع و یلدز وسط
سمادن زوال وغروبه میل ایلمك معناسنه در یقال عرّد النجم اذا مال للغروب بعد تکبد السماء عرده حمزه وزننده برموضعدر
العارد منتبذ معناسنه در که فرقهٔ دیکردن آلارغه اولمش متنحی ومتحیز دیمکدر مولی بنی فزاره اولان حجل نام شاعرك اشبو
تری شئون رأسه العوارد * مصراعنده واقع عوارد کلمه سی یکدیکردن منتبذ ومتحیز دیمکدر یاخود غلیظه
دیمکدر جوهری ضمیر تأنیثله رأسها عنوانده انشاد ایلمکله غلط ایلمشدر زیرا شاعر آنی برجمل وصفنده ایراد ایلمشدر
العربدّ قرشبّ وزننده وبانك کسریله جائزدر مطلقا تند وشدید اولان شیئه دینور ودأب وعادت معناسنه در وانکرك
یلاننك ارککنه دینور وخاصة برنوع یلانه دینور که قژغرر اولوب لکن کسه یی صوقوب آزرده ایلمز علی قول برنوع قزل
وخبیث وموذی یلان اسمیدر وعربلر رکبت عربدّی دیرلر مضیت فلم الو علی شیء معناسنه یعنی برنسنه یه طولشوب
ایلشمیه رك یل کبی کچوب کتدم دیمکدر و بوذکر اولنان شدید معناسندندر العربد زبرج وزننده یلانه دینور
حیه معناسنه ودرشت وخشن اولان ارضه دینور العربدة دحرجه وزننده بدخویلق ایلمك معناسنه در که

مراد

مراد بزم عشرتده همدمیله الفتسزلك ایدوب بدمستلك ایلمکدر یقال عربد فلان اذا اظهر سوء الخلق ولم یعاشر بندیمه
العربید قندیل وزننده والمعربد اسم فاعل بنیه سیله مجلس عشرتده ندیم وحریفنه بدمستلك ایدوب رنجیده ایدر
اولان کسیه دینور یقال هو عربید ومعربد ای موذ ندیمه فی سکره العرجد جمله برقع وزننده والعرجدّ طرطبّ
وزننده والعرجود زنبور وزننده خرماسالقمنك چوپنه دینور وعرجود اوزمدن ابتدا خرد وخرده سکیل
طرزنده ظهور ایدنه دینور عرجده حنظله وزننده بر رجل اسمیدر العرقدة قافله دحرجه وزننده ایپ مقوله سنی
محکم بوکمك معناسنه در یقال عرقد الحبل اذا فتله شدیدا العرد عینك فتحی وزای معجمه نك سکونیله جماع ایلمك
معناسنه در یقال عرد جاریته عردا من الباب الثانی اذا جامعها العسد عینك فتحی وسینك سکونیله یوله کتمك
وکزمك معناسنه در یقال عسد الرجل عسدا من الباب الثانی اذا سار وایپ مقوله سنی پك محکم بوکمك معناسنه در
یقال عسد الحبل اذا فتله فتلا شدیدا وجماع ایلمك معناسنه در یقال عسد جاریته اذا جامعها العسود عینك کسریله
قتول وزننده یلانه آغو ویرن دیدکلری کلرك ارککنه دینور ویلانه دینور وقوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور
العسودة هایله برکونه آق بوجکدر که تازه کلینلرك وقزلرك پرمقلری اوجلرنی اکا تشبیه ایدرلر قوملقلرده اولور جمعی
عساود وعسودات کلور واول بوجکك کنیه سی بنت النقادر تونك فتحیله العسجد جعفر وزننده فلزاتدن
آلتونه دینور ذهب کبی وبالجمله جوهر قسمنه اطلاق اولنور اسم جنس درانجو و یاقوت وسائرلری کبی یقال له عسجد
کثیر وهو الذهب والجوهر کله کالدرّ والیاقوت وایری ویومری دوه یه دینور العسجدیة یای مشدده ایله مشاهیر
عربدن دیناری دیدکلری کسه نك آتی دوللرندن برآتك اسمیدر و برموضع آدیدر ودوه کوشکلرینك بیوکلرینه دینور
وآلتون یوکلو دوه لره اطلاق اولنور یقال ابل عسجدیة اذا کانت تحمل الذهب و یکلك اولوب همان امراء وملوکه
مخصوص وموکبلرنده مرکوبلری ویدکلری اولان دوه لره اطلاق اولنور رکاب الملوك معناسنه فی الاصل نعمان بن منذر
نام امیرك موکبنده زیب وزینتله کندی بنوب وچکدکلری دوه لره دینور ایدی بعده مطلقا رکاب الملوك اولنلرینه
اطلاق اولندی العسقد قافله قنفذ وزننده اوزون واحمق کسیه دینور یقال رجل عسقد ای طویل احمق وفیل کبی
صقی کوده لو وایری واندامی یاقشقسز تصلق آدمه دینور یقال هو عسقد ای تارجا فی الخلق العشد
عینك فتحی وشین معجمه نك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال عشد الشیء عشدا من الباب الثانی اذا جمعه
العصد قصد وزننده بورمق معناسنه در یقال عصده عصدا من الباب الثانی اذا لواه وجماع ایلمك معناسنه در
یقال عصد المرأة اذا جامعها و برآدمی برخصوصه جبر واکراه ایلمك معناسنه در یقال عصد فلانا اذا اکرهه علی الامر
وعصد منی یه دینور الاعصاد همزه نك کسریله بودخی بورمق معناسنه در یقال اعصد الحبل اذا لواه و برکسه نك
قانجق مرکبنه چکمك ایچون کندی ارکك مرکبنی اعاره ایلمك معناسنه در تقول اعصدنی حمارك علی بناء الامر
ای اطرقنی یعنی اعرنی ایاه لانزیه علی اتانی العصود قعود وزننده اولمك معناسنه در یقال عصد الرجل وعصد
عصودا من الباب الرابع والاوّل اذا مات العاصد قاصد وزننده اولورکن باشنی اموزی طرفنه یوروب دوندیرن
ارکك دوه یه دینور که دوه قسمنك حالیدر یقال صار جمله عاصدا ای لوی عنقه عند الموت العصیدة قصیده
وزننده معروفدر یعنی بولماج آشنه دینور ومحدثیندن برجماعتك لقبیدر العصید عینك کسریله حذیم وزننده
حیز ومأبون یادکاره دینور که مذکر سماعی تعبیر اولنور یقال فلان عصید ای مأبون وعصید حذیفة بن بدر یاخود
حصن بن حذیفه نك لقبیدر العصوّد واوك شدّه سیله شمردل وزننده اوزون نسنه یه دینور یقال یوم عصوّد
ای طویل العصودّ قرشبّ وزننده وجودی انجه رك باریکبدن خاتونه دینور وبو معنادندر که فلان کسه استشاره سز
خود بخود کندی رأییله عمل ایلدی دیجك یرده رکب عصودّه دیرلر رکب رأیه معناسنه شارح رأسه نسخه لرنی
تخطئه ایلمشدر کویا که رأینی نحافت بدنی اولان خاتونه تشبیه ایلدیلر العصواد عینك کسری وضمیله چتین
خویلو شدید وتند مشرب وشریر کسیه دینور کرك رجل وکرك مرأة اولسون یقال رجل وامرأة عصواد ای عسر
شدید صاحب شرّ وتعب ومحنت ایراثیله فرومانده ایدن شیئه دینور یقال ورد عصواد ای متعب وامر عظیمه
دینور یقال هم فی عصواد ای امر عظیم العصاوید عصوادك جمعیدر وعصاوید جنکده همان کندی اقران
وهمتالریله اوغراشوب سائره التفات ایتمز اولان پهلوانلره دینور یقال قوم عصاوید فی الحرب اذا کانوا یلازمون
اقرانهم ولا یفارقونهم وعصاوید الکلام هموار اولمیوب طولشق و بورغاج وچبره شك سوزلره دینور وعصاوید
الظلام قات قات کثیف ومتراکم اولان ظلمتلره دینور کذلك بری برینه صقشمش مزدحم ومتراکب اولان دوه لره دینور
وصوسز دوه لره دینور العصودة دحرجه وزننده والتعصود تدحرج وزننده حیقره رق جنك وقتال ایلمك

معناسنه دریقال عضود القوم وتعضدوا اذا اضاحوا واقتلوا العضد جعفر وزننده والعضلود زنبور وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور العضد عینك فتحی وضمی وکسری وضاد معجمه نك سکونیله والعضد کتف وزننده والعضد تدس وزننده والعضد عنق وزننده دیرسکدن امور باشنده کوره که وارنجه اولان عضوه دینور که قول تعبیر اولنور رفارسیده بازو دینور جمعاری اعضد واعضاد کلور یقال ضرب عضده وعضده وعضده الی غیرها وهو مابین المرفقین الی الکتف وعضد ندس وزننده برناحیه سنه اطلاق اولنور ومعین وناصر معناسنه استعمال اولنور مفرداً وجمعاً استعمال اولنور تقول هم عضدی واعضادی ای معینی وناصری نته که ساعد دخی بو معناده استعمال اولنور وعر بلرفت فلان فی عضده دیرلر کسر من نیات اعوانه وفرقهم عنه معناسنه یعنی بازوسنده اولان شیئی ریزه ریزه ایتدی که اعوان وانصاری حقلرنده نیتلرنی نقضله باشدن آنلری پراکنده ایلدی دیمکدن کنایه در الاعضاد عضدك بجمعیدن که ذکر اولندی واعضاد الحوض واعضاد الطریق حوضك وبولك ایکی طرفلرینه ایکی بازوکبی نصب وبنا اولنان دیوارلرینه اطلاق اولنور کذلك مطلقاً هر شیئك اعضادی اول مقوله سدّ وبنادن عبارتدر وعضد ندس وزننده وعضد امیر وزننده خرما اغاجنك طریقه سنه یعنی صره سنه اطلاق اولنور بونك جمعی عضدان کلور غربان وزننده العضد عینك فتحی وضادك سکونیله کسمك معناسنه در که مراد اغاجك دالرنی کسوب بوداقدر اصابت بالعضد معناسندن مأخوذدر یقال عضد الشجر عضداً من الباب الثانی اذا قطعه مؤلفك اطلاقنه کوره عموم معناسنه ده مستعمل اولور وعضد برکسیه یاردم ایتمك معناسنه مستعملدر که قول قتاد اولنور یقال عضده عضداً من الباب الاوّل اذا اعانه ونصره وبرآدمك قولنه اورمق وقولنه طوقمق معناسنه در یقال عضد فلاناً اذا اصاب عضده وبرآدم قول آغریسنه مبتلا اولمق معناسنه در یقال عضد فلان علی بناء المجهول اذا شکی عضده ودوه نك صرتی سمر بصوب یاغر وجداو ایلمك معناسنه در یقال عضد القتب البعیر اذا عضه فعقره ودوه لرك اطرافندن کلوب طوپلق معناسنه در یقال عضد الرکائب اذا اتاها من قبل اعضادها وضمّ بعضها الی بعض العضد کتف وزننده حوضك دیوارینه قریب اولان آدمه دینور وقولی آغریین کسیه دینور وشول ارکك اشکه دوه یه دینور که ناقه نك قولندن آغریله طوتوب چوکرر اوله که آشمق ایچون ایدر العضد فتحتینله کسلمش یابودانمش اغاجه دینور شجر معضود معناسنه فعل بمعنی مفعولدر وبرعلت آدینه در که دوه قسمنك قولرینه عارض اولور ویقال عضد البعیر عضداً من الباب الرابع اذا اصابه العضد المعضد منبر وزننده آغاج کسمجك آلته دینور وقولخغه وبازوبنده دینور یقال فی عضده المعضد ای الدملج وشول قلجه دینور که اغاج مقوله سی نسنه لر کسمکله مبتذل قلمش اوله المعضدة مکنسه وزننده اوچه کسه سنه دینور یقال جاء وعنده معضدة ای همیان الدراهم الاعضد قولی انجه اولان آدمه دینور دقیق العضد معناسنه وبرقولی قصه اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل اعضد اذا کانت احدی عضدیه قصیرة بومثالدن مؤلف عضد لفظنك تأنیثنه اشارت ایلمشدر لکن مصباحك بیانته کوره عضد اهل تهامه عندنده مؤنث وبنو تمیم عندنده مذکردر العضدة فرحه وزننده قولی قصه اولان اله وصف اولور یقال ید عضدة اذا قصرت عضدها العضاد عینك فتحیله رباع وزننده که منقوصدر حالت نصبده یایی اعاده اولنور بو یی قصه کوده سی صمصق وطفناز طوپاچ اوغلانه دینور یقال غلام عضاد ای قصیر مکتل مقتدر الخلق وتقول رایت عضادیاً کرباعیا وعضاد رباع وسحاب وزنلرنده قولری قالین وتصلق اولان خاتونه دینور یقال امرأة عضاد وعضاد ای غلیظة العضد سمجتها وعضاد سحاب وزننده بودرکسنیه دینور اراولسون عورت اولسون یقال رجل وامرأة عضاد ای قصیر العضاد کتاب وزننده والمعضاد مفتاح وزننده قولخغه وبازوبنده دینور ومعضاد دهره تعبیر اولنان دمور آلته دینور که اوراق شکلنده اولور جوناتلرآنکله دوه لرایچون اغاج بداقلرنی کسر لر مؤلف بو یی عضاد ترینده ثبت ایلمکله تشویش ایتدیکنی شارح تنصیص ایلمشدر ومعضاد قصابك ساطوریته دینور که آنکله کمك قیرارلر ومطلقاً قول ناغه اطلاق اولنور قولخق کبی وطوتساغك قولنه بندایدکلری کندکبی وشول قلجه اطلاق اولنور که دائماً آنکله اغاج مقوله سی کسمکله مبتذل قلنه عضدان عمان وزننده برقلعه آدیدر عضیدة الظهریة جهینه وزننده برمحدث اسمیدر وظهری ظانك کسرینه در العضید بقطین وزننده برنقله آدیدر

بونبات خنده ریلی دیدکلریدر که هندباء برّیه شبیه اولور الاعضاد همزه نك کسریله والتعضید تفعیل وزننده آدیدیغی اوقی نشانه اوره میوب صاغنه یاصولنه صاپمق معناسنه دریقال رمی السهم فاعضد اذا ذهب یمیناً وشمالاً المعضد معظم وزننده شول ثوبه دینور که قول یونده علم وطرازی اوله المعضد محدّث وزننده برباندن اولغه بشلامش خرما قورغنه دینور الاعتضاد افتعال وزننده برنسنه یی قوله آلمق معناسنه در تقول اعتضدت الشیء ای جعلته فی عضدی وبرکسنه دن معاونت طلب ایلمك معناسنه در تقول اعتضدت به ای استعنت به الاستعضاد ثلاثی معناسنه در که اغاج کسمك معناسنه در یقال استعضد الشجرة اذا عضدها واغاجدن میوه دوشورمك معناسنه مستعملدر یقال استعضد الثمرة اذا اجتناها العضادیّ عینك حرکات ثلاثیله قولی بیولك اولان کشیه دینور یقال رجل عضادیّ ای عظیم العضد العضدیّة فتحاتله فیدشر قبسنده برصو آدیدر التعاضد تفاعل وزننده یاردملشمق معناسنه دریقال تعاضدوا اذا تعاونوا المعاضدة معاونه وزننده ومراد فیدر یقال عاضدوا ای عاونوا العطود عملس وزننده شدتلو ورنج ومشقتلو کوچ نسنه یه دینور یقال سفر عطود ای شدید شاقّ بومادّه صحاحده وسائرده عطرّد مادّه سنده نصکره مرسومدر وخاسی یه ملحق اولدیغی مصرّحدر ومزهرده مزید ثلاثی وصفت اوله رق مرقومدر پس مؤلف مقام مناسبنده ثبت ایلمشدر وعطود سیر سریع معناسنه در یقال سیر عطود ای سریع وشول اولو وایشلك یوله دینور که آنده سالك دیلدیکی یردن عزم وسلوك ایدراوله یقال طریق عطود ای بین لاحب یذهب فیه حیث مایشاء ونجیب واصیل دآمه دینور واوزون طاغه واوزون کونه دینور وزاغلمش کسکین تمرنه ویلانه دینور وسنهٔ تامه یه ویوم تامه دینور یقال مضت علیه سنة عطود ای کربت وذهب یوماعطود ااذا اجمع العطرّد عملس وزننده عطود معنالرینه در که ذکر اولندی عطارد عینك ضمیله خنس اقسامندن یعنی سیاره جمله سندن برکوکب آدیدر سماء سادسه ده اولور وعطارد لفظی منصرف وغیر منصرف اولور مؤلفك سماء سادسه ده اولور دیمسی یوقریدن آشاغی یه عدّ اعتباریله در که خلاف متعارفدر سریع السیر اولدیغی باعث تسمیه در مادّة مرقومه دن مأخوذدر وعطارد بنو تمیم قبیله سندن برجل اسمیدر که متعلقاتیله ابو رجاء عمران بن ملحان نام کسنه نك قومی ایدی وعطارد بن حاجب بن زراره شول کسنه در که برحلهٔ فاخره سی وار ایدی برکون فاروق اعظم حضرتلری اول حله یی پازارده مزاد اولورکن کور مکله رسول علیه السلام حضرتلرینه حلهٔ مزبوره یی اشترا بیور سکز جمعه کونلرنده تلبس بیورردیکن دیدیلر وقوس مادّه سنده مزبورك منقبه سی مسطور در العطرود زنبور وزننده عده یعنی موعود یاخود عدّه وعتاد طرزنده اولان شیئه دینور ومنه تقول عطرده لنا علی بناء الامر واجعله لنا عطرودا ای صیره لنا عندك کالعدة او کالعدّة والعتاد العقد عینك فتحی وفانك سکونیله والعقدان فتحاتله ایکی ایاغی برابر جه بره کتوروب سکر تمکسرین پرتاو ایلمك معناسنه در یقال عقد الرجل عقداً وعقداناً من الباب الثانی اذا صف رجلیه فوثب من غیر عدو وعقد کوکرجین قوشنه دینور علی قول کوکرجینه شبیه بر قوشدر الاعتقاد افتعال وزننده برآدم کندی اوزرینه مسکنك قیوسنی بندایدوب برکسه دن سئوال ایلیه رك ایچروده آچندن هلاك اولمق معناسنه در وبونی قحط سنه لرده اعراب طائفه سی ایدر لرایدی حیث وعصبیتلرندن کسه دن سئوال ایلیوب آچلقلرندن هلاك اولمغی اختیار ایدرلرایدی یقال اعتقد الرجل اذا اغلق بابه علی نفسه فلایسأل احداً حتی یموت جوعاً ولق رجل جاریه تبکی فقال مالك قالت نرید ان نعتقد واعتقاد اعتقاد لفظنده لغتدر یقال اعتقد کذا ای اعتقده العقد عینك فتحی وقافك سکونیله دوکم بغلمق معناسنه در که دوکك ودوکلمك تعبیر اولنور حسی ومعنوی دن اعمدر یقال عقد الحبل والبیع والعهد عقداً من الباب الثانی اذا شدّه وفلان کسه فلانه صغنوب پناه کتوردی دیمجك یرده عقد فلان عنقه الی فلان دیرلر وعقد برنسنه یی حساب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عقد الحاسب اذا حسب وکفیل وضامن اولمق معناسنه مستعملدر تقول عقدت له ای کفلت وعهد معناسنه مستعملدر تقول عقدته علیه ای عاهدته وعقد وصف اولور آرقه سی دیر نکلو محکم ومتین ارکك دوه یه دینور یقال جمل عقدای موثق الظهر العقد فتحتینله بجیله دن علی قول یمندن برقبیله آدیدر که بشر بن معاذ وابو عامر عبد الملك بن عمرو اول قبیله دندر وعقد مصدر اولور برآدمك لسانندن طوتقونلق اولمق معناسنه که طلاقله تکلمه مقتدر اولمزیقال عقد الرجل عقداً من الباب الرابع اذا کان فی لسانه عقدة وچفتلشمش دیشی کوپکك فرجی ارککك آلتنه پاپشوب صمغمق معناسنه در یقال عقدت اللعوة اذا تشبثت ظبیتهابسرة قضیب الثمم وعقد در طوپ ایرکلمش قوم کومه سنه دینور الاعقد احمر وزننده لسانندن طوتقونلق اولان کشی یه دینور که پلتك تعبیر اولنور واعقد کوپکه اطلاق اولنور وقویرغی

بو رغاج قورده اطلاق اولنور العقد كتف وزننده بودخی در طوپ ایرکلمش قوم یغنلرینه دینور مفردی عقده در
ولساننده طوتقنلق اولان آدمه دینور وشول ارکك دوه یه اطلاق اولنور که کوده سی قصه وعمله صبور یعنی
طیانقان ومتحمل اوله العقدة فتحاتله آغزده دلك کوکنه اطلاق اولنور اصل اللسان معناسنه العقد عینك
کسریله قلاده یه دینور که کردانلقدر جمعی عقود کلور یقال جائت وفی عنقها عقد من الدر ای قلادة شارح
دیرکه عقد فی الاصل مصدردر عقد مذکور کبی بعده عقده مناسبتیله قلاده یه اطلاق اولندی المعقد منزل وزننده
دوکم یرینه دینور ومنه قولهم هو منی معقد الازار ای قریب المنزلة العاقد قویینك حریمنه دینور که دائرا مادار
قرق ذراع چوره سندن عبارتدر یقال بنی فی عاقد البئر ای حریمها وما حولها وعاقد شول آهویه اطلاق اولنور که
اویومق ایچون بیوتی اکمش یاخود باشنی پاچه سی آرالغنه صوقشدرمش اوله وشول ناقه یه اطلاق اولنور که دول
طوتدیغنی بعض علامتله اقرار واظهار ایلمش اوله العقداء حمراء وزننده جاریه یه اطلاق اولنور و قویرغی
دوکملنمش طرزنده یعنی طوپاق اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة عقداء اذا صار ذنبها کانه مقعود العقدة
عمده وزننده اسمدر دوکمه دینور که فارسیده کره دیرلر وعقده ولایت معناسنه مستعملدر که بر بلده یه
والی اولمقدن عبارتدر عقد لواء یاخود بیعت معقوده ملاحظه سیله در جمعی عقد کلور صرد وزننده قال
فی النهایة وفی حدیث عمر رضی الله عنه قال هلك اهل العقد ورب الکعبة یعنی اصحاب الولایات
علی الامصار من عقد الالویة للامراء وفی حدیث ابی هلك اهل العقدة ورب الکعبة یرید البیعة
المعقودة للولاة وعقده شول عقار وضیعه مقوله سنه اطلاق اولنور که صاحبی آنی کندی ملکی اولمق اوزره اعتقاد
ایلمش اوله ودوکم یرینه دینور که آنك اوزرینه دوکیلور وولایت وسلطنت وخلافت مقوله سی حالات ایچون عقد
اولنان بیعته اطلاق اولنور نته که ذکر اولندی وچوق وضیق اغاجلق یره کذلك چتلق خرما لغه اطلاق
اولنور ومنه المثل *هو آلف من غراب عقدة* یعنی اشجاری کثیر وفراوان اولان یرك قرغه سندن زیاده الفتلو
ومونسدر زیرا اول یرك قرغه سی کثرت اشجاردن غیری یره نقل وایوا ایلمز وعقده دوه لره اوتلغی کافی اوتلاغه
اطلاق اولنور که اوراده بغلنوب سائر محله کتمزلر وعقده کلمه سی هر ارض مخصبه یه اسم اولمغله منصرف
اولور اسم جنس اولدیغیچون وبعینها بر ارضك علمی اولمغله غیر منصرف اولور وعقده مدار معاش
یعنی بر آدمك وجه معاشی اکا منوط ومعقود اولان شیئه اطلاق اولنور علمانك ارپه لقلری کبی یقال هو عقدة
معاشه وهی ما فیه بلاغ الرجل وکفایته وکوپکك ذکرینه اطلاق اولنور وارض مخصبه یه دینور که ذکر اولندی
وعقده وجوب ولزوم معناسنه مستعملدر ومنه عقدة النکاح والبیع وغیره ای وجوبه واوتلاقده شول چایره
اطلاق اولنور که سنهٔ ماضیه دن قالوب بهار موسمنده تازه لنه جنبة المرعی معناسنه وشول دواب ومواشی یه
دینور که اوتلوق مقوله سی علفلری قالمامغله اغاج اوتلامغه مضطر اوله لر والده اولان صنق یره اطلاق اولنور که
برعارضه ایله شکسته اوله وعقده یزد قربنده بر بلده آدیدر وعقدة بنت معتز بن بولان طیء نسلندندر عربدن
عقدیون دیدکلری جماعت اکا منسوبلردر وطرماح نام شاعر آنلردندر وعقده بر رجل آدیدر وعقدة الجوف
وعقدة الانصاب ایکی موضعدر العقد صرد وزننده عقده نك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلر خشم وکینه یه
عقده اطلاق ایدرلر ومنه یقال تحللت عقده اذا سکن غضبه عقد صرد وزننده یاخود کتف وزننده بصره
ایله ضریه بیننده بر موضعدر بنو عقیده جهینه وزننده بر قبیله در العقدان فتحاتله بر نوع خرما آدیدر
البناء المعقود شول بنایه اطلاق اولنور که دیوارنده جابجا قپو طرزنده کمرلر عقد اولنمش اوله وآنلری عظیم
بنالرده تقویت واستحکام ایچون طرح ایدرلر نته که بعض حصار وسرای عظیم دیوارلرنده مشهوددر قال
فی الاساس بناء معقود ومعقد اذا جعل له عقود ای طاقات معطوفة کالابواب الیعقید یقطین وزننده
آتشده قواملنمش باله دینور وبال ایله قوام بولمش طعامه دینور عقیده کبی یقال اتی بالیعقید وهو عسل یعقد بالنار
وکذا طعام یعقد بالعسل العقید امیر وزننده معاقد معناسنه در که بری برندن مفارقت ایلمامك اوزره
عهد وپیمان ایدن کمسه لرك هر بریدر احدهما آخرك عقیدیدر حلیف دخی دیرلر یقال هو عقیده ای معاقده
وعقید ومعاقد معاهد معناسنه در که برنسنه نك یا برامرك حفظ ونکاهنی عقد قلبله ملتزم اولان کمسه در یقال
هو عقیده ومعاقده ای معاهده وعربلر بالطبع کریم اولانه عقید الکرم وبالطبع لئیم اولانه عقید اللؤم اطلاق
ایدرلر ذکر اولنان معاهد معناسندن مأخوذدر یاخود بمعنی مفعولدر العنقاد عینك کسریله والعنقود
زنبور وزننده صالقمه دینور که دانه عقد ایلمسی باعث تسمیه در اوزم واراك وبطم اغاجلرینك صالقمی کبی التعقید

تفعیل وزننده پك دوکملك یاخود چوق دوکملك معناسنه در وبرنسنه یی قویلنجه قدر قینادوب قوامه کتورمك
معناسنه در تقول عقدت العسل اذا اغلیته حتی غلظ وبنا وعمارتی معقود ایلمك معناسنه در تقول عقدت
البناء اذا جعلت له عقودا ای طاقات کما ذکر الاعقاد همزه نك کسریله بودخی نسنه یی قینادوب قوامه
کتورمك معناسنه در تقول اعقدته ای اغلیته حتی غلظ الاستعقاد دیشی خنزیر کوسنومك معناسنه در
یقال استعقدت الخنزیرة اذا استحرمت المعقد محدث وزننده ساحر وجادویه اطلاق اولنور نفث عقده
ایلدیکیچون تقول اعوذ بالله من شر المعقد ای الساحر المعقد معظم وزننده غامض ومشکل کلامه اطلاق اولنور
تعقید لفظی وتعقید معنوی بوندن مأخوذدر یقال کلام معقد ای غامض التعقد تفعل وزننده برنسنه قویلوب
قوام بولمق معناسنه در یقال تعقد الدبس اذا غلظ وبرنسنه یاپلمش قپوکری طرزنده اولمق معناسنه در یقال
تعقد قوس قزح اذا صارت کعقد مبنی وتعقد فی البئر ایچریسی طاشله اورلمش قویینك اشاغیسنده اولان طاشلری
چقوب یوقریسی دبنده صوایرکلجك یره کیرمکدن عبارتدر الاعتقاد اعتقاد وزننده ومرادفیدر که دوکملنمك
معناسنه در بو مناسبتله برنسنه یه کوکل بغلمق معناسنه مستعملدر که قلب اکا قرارداده اولوب تمکن قلمقدن
عبارتدر یقال اعتقد کذا ای عقد علیه القلب واول ربط قلب ایلدیکی شیئه عقیده اطلاق اولنور هاء اسمیتله
واعتقاد عقار وچفتلك وسائر مال وعلاقه کسب وپیدا ایلمك معناسنه در که عقدهٔ مذکوره دندر یقال اعتقد الرجل
ضیعة ومالا اذا اقتناهما التعاقد تعاهد وزننده ومرادفیدر که عهد لشمکدر یقال تعاقدوا اذا تعاهدوا
وکوپك چفتلشدکدنصکره بری یرینه بغلنمق معناسنه در دیشینك منیسی پك لزوجتلی اولدیغندن یاپشوب
ارککنك آلتنی ششورمکله کلیدلنور دیرلر یقال تعاقدت الکلاب اذا تعاظلت المعقود رأی ثابت معناسنه
مستعملدر یقال ماله معقود ای عقد رأی المعقاد بونجق دیزیسنه دینور که اطفالك بیونلرینه تعلیق ایدرلر
عقدان عثمان وزننده فرزدق نام شاعرك لقبیدر بودور اولدیغیچون ملقب اولمشدر العکدة عمده وزننده
قویروق صوقنده اولان پوچ کمکنه دینور که مرجمك مقداری برکمکدر عصعص دخی دیرلر فاتحهٔ خلقت آدم
وخاتمهٔ فناء وعدم اولدیغی مرویدر وعکده زور وقوت معناسنه در یقال به عکدة ای قوة وکلراینه دینور
حجر الضب معناسنه العکدة فتحاتله آغزده لسانك کوکنه دینور وجوفده یورکك کوکنه دینور وشول قوش یلکنه
دینور که اتمك طبخ ایدنلر آنکله اتمکه جابجا نقطه طرح ایدرلر العکد عقد وزننده برنسنه نك وسطنه دینور
یقال عکد الشیء ای وسطه وعکد مصدر اولور برخصوص امکانه کلوب تولکنی بولمق معناسنه تقول عکدنی
الامر عکدا من الباب الثانی ای امکننی وصغنمق معناسنه در یقال عکد الیه اذا لجأ الاعکاد همزه نك کسریله
بودخی صغنمق معناسنه در یقال اعکد الیه اذا لجأ المعکد مسجد وزننده صغنه جق یر ملجأ معناسنه المعکود
بر یرده علی الدوام مقیم وملازم اولان آدمه دینور وممکن وقابل اولان شیئه دینور ومحبوس کمسیه دینور ودائمی
حاضر وثابت اولان طعامه دینور العکد فتحتینله کلر ودوه قسمی سمورمك معناسنه در یقال عکد الضب
والبعیر عکدا من الباب الرابع اذا سمن وبرنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال عکد به اذا لزق العکد کتف
وزننده سموزکلره ودوه یه دینور که معنای مزبوردن وصفدر مؤنثی عکده در هایله وعکد بری بری اوزره
یغلمش قوری اغاج یغندیسنه دینور الاستعکاد بودخی کلر ودوه قسمی سمورمك معناسنه در یقال استعکد الضب
والبعیر بمعنی عکد وقوش قسمی یرتجی قوشك خوفندن برنسنه یه التجا ایله منضم اولمق معناسنه در یقال
استعکد الطائر اذا انضم الی الشیء مخافة الجوارح عکاد سحاب وزننده یمنده شهر زبید قربنده برطاغ آدیدر
اهل وسکانی هنوز لغت فصیحه اوزره برقرارلردر اختلاط الحاندن احترازایله غربایی یانلرنده اوچ کسوندن
زیاده ایوا ایلمزلر الاعتکاد افتعال وزننده بر یره یاخود برایشه علی الدوام مهم ایدوب ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال اعتکده اذا لزمه العکردة دحرجه وزننده سموروب قوتلنمك معناسنه در یقال عکرد الغلام اذا سمن
وقوی ومرکوب اولان دابه راکبنی کرها کندی مألوف اولدقلری شیوه لرینه مضطر ایلمك معناسنه در تقول
عکردت ناقتی ای رجعت بی قبل الا فیها وانا کاره العکرد جعفر وزننده والعکرد برقع وزننده والعکرد
علبط وزننده والعکرود عصفور وزننده بلوغی متقارب علی قول اتلو جانلو اوغلانه دینور یقال غلام
عکرد وعکرد وعکرود ای متقارب الحلم اوسمین العکلد علبط وزننده والعکالد علابط وزننده پك قویی
سوده دینور عند البعض لامی زائده در العلد عینك فتحی ولامك سکونیله بیون سکیرینه دینور وپك قاصقتی
شیئه دینور یقال شیء علد ای صلب شدید وعلد مصدر اولور صلب وشدید اولمق معناسنه یقال علد الشیء

علدا من الباب الرابع اذا صلب واشتد العلداة عينك كسريله برموضعدر العلندى حنطى وزننده مطلقا يوغون وغليظ اولان شيئه دينور عينك ضميله ده لغتدر وبيشه اغاجى نوعندن مغيلان كبى براغاجك اسميدر مفردى علنداة وجمعى علاندكلور وضمتينله علندى دخى ديرلر العلادى عينك ضميله فرادى وزننده ياوز وشديد دوه يه دينور العلود عينك كسريله قفول وزننده بيوك نسنه يه دينور كبير معناسنه ورزانت ووقار صاحبى سيد وسركرده يه دينور يقال هوعلود اى سيدرزين وقور العلودة هايله سركش آتاره دينور واول آتاره دينور كه اكسه سندن سورلدكجه يدليه ويك قوجه دوه يه دينور الاعلنداء اسرنداء وزننده دوه غليظ وشديد اولمق معناسنه در يقال اعلندى الجمل اذا غلظ واشتد المعلندد عندمادّه سنده مرسومدر العلودة دحرجه وزننده بركسه يرنده دائمى ثابت اولمق معناسنه درشويله كه بركسه تحريكنه قادر اوليه يقال علود الرجل اذا لزم مكانه فلم يقدر احد على تحريكه الاعلوّاد اجلوّاز وزننده برآدمك وجودى غليظ وشديد اولمغله آغر اولمق معناسنه در يقال اعلوّد الرجل اذا غلظ واشتدّ ورزن العلكد زبرج وزننده عجوز ذاهيه يه دينور ظاهر اداهيه صفت كاشفه در وبودور وششمان كوزه خوار ايشه يرامز قارى يه دينور العلكدّ قرشبّ وزننده اچى ياغنه دينور العلكد عليط وزننده پك قوبى سوده دينور العلكد جعفر وزننده والعلكد زبرج وزننده والعلكد عليط وزننده والعلاكد علابط وزننده غليظ شيئه دينور العلنكد سفرجل وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور العلمادة والعلماد عينلرك كسريله اوزرنده اكرلمش ابيلكى يومق ايده جك شيئه دينور جمعى علامده وعلاميدكلور العلهدة دحرجه وزننده چيچغك غداسنى كوزل ايدوب خوشجه تربيه وتغذيه ايلمك معناسنه در تقول علهدت الصبى اذا احسنت غذاءه العمود ثمودوزننده معروفدر كه ديرلر ستون معناسنه جمعى اعمده كلور وعمدكلور ضمتينله وعمد كلور فتحتينله وبو قصد معناسندن مأخوذدر وعمود القوم برقومك قوام اموريله اولان سيد ومهترينه اطلاق اولنور يقال هوعمود قومه اى سيدهم وعمود السيف قلجك صرتنده اولان اوزون اوزون طرفيه اطلاق اولنور كه بعض قلجده اوچ دانه اولور اوجنه قدر چكيلور وعمود الجيش سرعسكره وسپهسالاره اطلاق اولنور رئيس العسكر معناسنه بعض نسخده رسيل العسكر عنوانده مرسوم اولمغله عسكرك طليعه سى وچرقه جيسى ديمك اولور وعمود البطن انسانك كوكسنده رهابه ديدكلرى دل كبى ككدن كوبكك اشاغيجه سنه قدر ممتدّ اولان طمره اطلاق اولنور على قول آرقه يه اطلاق اولنور كه بطنك قوامى ومدار اماسا كيدر اساسده قول ثانى ملتزمدر وعمود الكبد برطمردر كه جكرى سق ايدر پس ماسار بقاطمرى اولمق جقدر زيرا اطباء ديرلر كه اخلاط اربعه كه صفرا وسوداوم وبلغمدن عبارتدر صورت تكوّنى بو وجه اوزره در كه اكل وشرب اولنان نسنه معده ده بعد الهضم صافيسى اطراف معده ده منشعب ماسار يقا تعبير اولنان خرده طمرلر اعانه سيله آق جكره واصل وآنده تكرار طبخله هضم اولدقدن صكره صافيسى فان اولوب جميع اعضايه غذا وقوت اولمق ايچون تقسيم اولنور وجكرده حين طبخده اسفله رسوب ايدن تفلى سودا اولوب اوزرنده حاصل وپخته كوپوك صفرا وآنك فوقنده خام كوپوك بلغم اولور انتهى وعمود اللسان يلمانك ايكى اغزينك اورته سنده توسكجه چكيلن اوزون طمره اطلاق اولنور وعمود الاذن قولغك معظم وقوامنه اطلاق اولنور كه كرتلكى اوله جقدر وعمود يك حزين واندوهناك اطلاق اولنور كويا كه شدّت حزنندن ستون كبى بى عقل وجان اولوب ياخود قيام وقعوده مجالى اولمامغله برنسنه يه طيانه رق قيام وقعود ايدر اولديغنه مبنى درتقول رأيته عمودا اى حزينا شديد الحزن وعمود الظليم دوه قوشنك اياقلرندن عبارتدر عمود البرّ اوزرينه چرخ وضع ايتدكلرى ايكى طرفلو ميللردن عبارتدر وعمود السحر بحر وزننده يورك طمرينه اطلاق اولنور كه وتين ديدكلريدر وعرب لراعتماد ايتدكلرى وجه اوزره رأى وتدبيرلرنى تقرير وتقويم ايلدريله مصلحتك سمت راستنه سلوك ايتدلرندن يوكك پرده سنه استنادا موا على عمود رأيهم ديرلر على وجه يعتمدون عليه معناسنه العميد اميروزننده بودخى برقومك سيد وذيشانه دينور كه امور ومصلحتلرنده جمهد ومقصدلريدر العماد كتاب وزننده طيانه حق نسنه يه ودير كه دينور وعمود كبى رئيس عسكره ياخود رسيل عسكره دينور وابنيهٔ رفيعه يه دينور مفردى عماده درهايله بومعناده عمادمذكر ومؤنث اولور وعرب لرفلان طويل العماد ديرلر زائرين ومسافرينه منزلى علامتلو ونشانلو اولمغله سائرلرندن متعين ومتمازديمكدن كنايه ايدرلر كويا كه چادرينك ديركنك اوزونلغيله خاندانلغنى اراده ايدرلر واهل اخبيه يه كه حشم نشينلردر اهل العماد اطلاق ايدرلر على قول اهل العماد ابنيهٔ رفيعه اصحابيدر العمدة زبده وزننده والعمدان سلطان وزننده رئيس العسكر ياخود رسيل العسكر معناسنه درعمود وعماد كبى نته كه ذكر اولندى وعمده اعتماد اولنه جق شيئه دينور العمد بحمد

وزننده

وزننده سقف وخيمه ودوار متوله سنه ديرلر قومق معناسنه در يقال عمد السيقف عمدا من الباب الثانى اذا اقامه بعماد وقصد ايلمك معناسنه در كه سهو وخطا مقابليدر كه شروع ايلديكى كارى جدّ ايله ملحوظ ومقصود ايلمكدن عبارتدر يقال عمد للشئ اذا قصده ومرض مرضى زبون ودردناك ايلمك معناسنه در يقال عمد المرض فلانا اذا اضناه واوجعه وثقلت ورمك معناسنه در يقال عمده اذا فدحه ودوشورمك معناسنه در يقال عمد الشئ اذا اسقطه وبركسيه عموديله اورمق معناسنه در يقال عمده اذا ضربه بالعمود وبرآدمك عمود بطنه اورمق معناسنه در يقال عمد فلانا اذا ضرب عمود بطنه ومحزون ايلمك معناسنه در يقال عمده اذا احزنه وتعجب معناسنه استعمال اولنور تقول انا اعمد منه اى اتعجب مترجم ديركه ابن فارس فقه اللغه ده عرب لرك اعمد من سيدقتله قومه كلاملرنده اعمد كلمه سنك معناسى هنوز معلوم اولمدى ديمشدر مؤلفك تفسير ينه كوره تعجب معناسنه اولور ونهايه ده عجب معناسنه ده اولديغى مصرّحدر انتهى وعرب لراول ايشى بن جدّ ويقين جهتيله ايشلدم ديمجك پرده فعلته عمدا على عين وفعلته عمدعين ديرلر قال الشارح قال الصغانى وهذا احتراز ممن يرى شجا فيظنه صيدا فيرميه فانه لايسمى عمدعين لانه اتما تعمد صيدا على ظنه الاعماد همزه نك كسريله بودخى سقف وخيمه مقوله سنك آلتنه ديرك وضعيله طوردرمق معناسنه در يقال اعمد السقف اذا اقامه بعماد الاعماد انفعال وزننده آندن مطاوعدر ديركه آلتمق معناسنه در يقال اعمد الجدار فانعمد التعمد تفعل وزننده بودخى برايشى قصد ايلمك يعنى جدّ وعزيمتله شروع ايلمك معناسنه در يقال تعمد الشئ اذا قصده العمد فتحتينله طارلق معناسنه در يقال عمد الرجل عمدا من الباب الرابع اذا غضب آنفا ابن فارسك نقل ايتديكى كلامه نهايهٔ ابن اثيرده مصادفه اولندى مكر كلام مزبور ابوجهل ملعونك ايمش ابن مسعود حضرتلرى مسفورى قتل ايدركن تفوّه ايلمش ابن اثير تعجب معناسيله وبعضلردن غضب ياخود توجع معناسيله بيان ايلمشدر انتهى وعمد برنسنه يه دوام وجهيله ملازمت ايلمك معناسنه در يقال عمديه اذا لزمه ودوه نك اوركجى چوق يتملكدن ناشى طشره سى صاغ اوله رق ايچريسى دردناك اولمق معناسنه در يقال عمد البعير اذا انفضح داخل سنامه من الركوب وظاهره صحيح وطبراق يغمورد ن پك اصلا نمق معناسنه در يقال عمد الثرى اذا بلله المطر حتى اذا قبضت عليه تعقد لنداوته يعنى طبراق يغمورد ن شول درجه ده اصلاندى كه آلوب صقسه لر طورطوب اولور وعمد دابه يه چوق يتملكدن ايكى قيناقلر قبارووب در يلرى صيرلمق معناسنه در يقال عمدت الشاه من الركوب اذا ورمتا واختلجتا عمد الثرى كثيف وزننده ياش طبراق ولوكان دمكدر بونكله كثير الاحسان اولان آدمه كنايه ايدرلر يقال فلان عمد الثرى اى كثير المعروف المعمود والعميد اميروزننده والمعمد معظم وزننده دردعشق ومحبتدن زار وزبون اولان آشفته حاله اطلاق اولنور يقال رجل معمود وعميد ومعمد اذا كان قد هدّه العشق ومعمد آلتنه ديرلر وضع اولنمش سقف وخيمه مقوله سنه وصف اولور يقال خباء معمد اى منصوب بالعماد وبرنوع قماش آلاجه سنه دينور كه نقش وزمانى اوزون اوزون عمود هيئتنده اوله يقال وشى معمد وهوضرب منه اى على هيئة العماد العمدّ عتلّ وزننده والعمدانىّ عتلانىّ وزننده اتلوجانلو كوجلو قوتلو كنج ايرسنه دينور مؤنثى هايله در يقال غلام عمدّ وعمدانىّ وجارية عمدّة وعمدانية اى شاب ممتلئ شبابا المعمودية تخفيف يا ايله نصارى طائفه سنه مخصوص برصواسميدر كه يكى طوغمش چوجقلرنى اكا طالدررلر بوعمل سائر طائفه نك ختانلرى مزلنده در كه ختان آنلره موجب تطهير اولديغى كبى عمل مزبور دخى نصارى آينلرنده مدار طهارتدر مترجم ديركه معموديه كلمه سى معمو ذيت معرّبيدر كه ذال معجمه ايله در عبرانيده طهارت معناسنه در نصارى طائفه سنك هركلبسا ومناسترلرنده مرمردن مبنى برحوض اولمغله كشيش برتنها وقتده آنى صوايله طولدروب ايچنه طوز ياخود بلسان ياغى القا ايدرتا كه تعفننه مانع اوله پس بركسه تنصر ايلدكده بعض اعيان نصارى محضرنده كشيش بدكشش اول كسه يى قرشوسنده اقامت واول صويه بعض انجيل آيتلرنى قرأت ايلدكدن صكره لسانلرنجه اوليوس ايله يعنى تثليثه دائر بعض اعتقادات باطله ايله اكا امر وتنبيه اولدخى تلقئ بالقبول ايدوب بعده اول صودن اخذ ومرسومك اوزرينه ايشته بن سنى اب وابن وروح القدس اسميله تعطيس وتطهير ايده يورم يولرشاهد اولسونلر ديه رك اول صويى آنك اوزرينه صبّ ايلدكدن صكره برمنديل ايله مسح ايدر وچوجقلرى ولادتلرينك سكزنجى كونى تعطيس ايدرلر پدر ومادرلرى چوجغى آلوب كشيش حضورينه كتورر لر كشيش دخى ذكر اولنان هذيانى تقرير ايلدكجه بالوكاله پدر ومادرى تصديق وقبول ايدرلر واول صويى طوز ياخود بلسان تعفندن حفظ ايلكله عدم تعفنى كشيشك بركتنه عزو ايدرلر بودخى اعتقاد قنديل كبى شعبده رهابنه دندر انتهى

وادیٔ عمد هادیٔ حمد وزننده حضرموت ترابنده بروادی آدیدر التعمید تفعیل وزننده سیل صویی ایرکلمك
ایچون اوکنی طوتمق معناسنه در تقول عمدت السیل اذا سددت جریته بتراب ونحوه حتی یجتمع فی موضع الاعتماد
افتعال وزننده طیانمق معناسنه در یقال اعتمد علی الشیٔ اذا اتکأ وفلان کسه بتون کیجه اصلا طورمیوب صباحه قدر
سوروب کندی دیبجك یرده اعتمد لیلته دیرلر کویا که تمام لیلی عماد اتخاذ ایلمشدر المعمد مکرم وزننده والعمدان
جلبان وزننده اوزون شیئه اطلاق اولنور غور العماد غین معجمه نك فتحیله مکه یه قریب بنوسلیم یوردنده
برموضعدر عماد الشبی شین معجمه نك فتحی وقصر ایله مصرده برموضعدر العمادیه موصل شمالیسنده برقلعه
آدیدر عمود غریفه غین معجمه نك کسری ورانك سکونیله غنی قبیله سی ارضنده برطاغك آدیدر عمود المحدث
معظم وزننده محارب قبیله سی یوردنده برصودر عمود سوادمه مغربده واقع برطاغدر که جمله طاغلردن اطولدر
عمود الحفیرة حانك فتحیله برموضعدر عمود البان وعمود السفح ایکی اوزون ویوکسك طاغلردر که تپه لرینه
انجق قوش قسمی چیقه بیلور عمود الکود کافك فتحی وواوك سکونیله بنوجعفر یوردنده برصودر العمرد
عملس وزننده اوزون شیئه دینور وقوی اولوب چتین خویلو اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عمرد ای شرس
الخلق قوی وخبیث موذی قورده دینور وخبیث وداهیه اولان کمسیه دینور وشول صوی واصیل اولان دوه یه
دینور که راحله اتخاذ ایدرلر وعمرد وعلة بن شراحیل نام کمسه نك فرسی اسمیدر ومشرح ومخوس وجمد وابضعه
نام کمسه لرك قزقرنداشلری اسمیدر مزبورلره سیدانام علیه السلام حصرتلری لعن ونفرین ایلدیلر العنجد
جعفر وزننده والعنجد قنفذ وزننده والعنجد جندب وزننده قوری اوزمه دینور علی قول برنوعنه یاخود
سیاه اولانه دینور یاخود کمتر وکوتو اولانه دینور العنجدة دحرجه وزننده یاش اوزم عنجد اولمق معناسنه در
یقال عنجد العنب اذا صار عنجدا المعنجد اسم فاعل بنیه سیله طارغین وتیز مشرب آدمه دینور یقال رجل
معنجد ای غضوب حدید عنجد وعنجده اسامیدندر جوهری بوماده یی وهمندن ناشی نه ثلاثی ونه رباعی
اوله رق ذکر ایلمامشدر لکن جوهری عند ماده سی عقبنده مزید ثلاثی اوله رق ذکر ایلمکله مؤلفك توهمی نابجادر
العنود قعود وزننده طوغری یولدن صاپمق معناسنه در یقال عند عن الطریق وعند وعند عنودا من الباب
الاول والرابع والخامس اذا مال وطمردن قان کسلمیوب متصل آقمق معناسنه مستعملدر یقال عند العرق اذا سال
فلم یرقأ وطوار سوریدن آیریلوب یالکزجه اوتلامق معناسنه مستعملدر یقال عندت الناقة اذا رعت وحدها
وبرآدم حقی بیله رك رد ومخالفت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عند الرجل اذا خالف الحق ورده عارفا به اساسك
بیاننه کوره بومعنایه موضوعدر ماعداسی بوندن متفرعدر الاعناد همزه نك کسریله بودخی طمردن قان دیکمیوب
متصل آقمق معناسنه در یقال اعند العرق بمعنی عند وپیدرپی قوصمق معناسنه در یقال اعند فی قیئه اذا اتبع بعضه
بعضا وبرآدمه موافقت جهتیله معارضه ایلمك معناسنه در که آنك ایشلدیکی کبی ایشلمکدن عبارتدر مبارات
دخی بومعنایه در یقال اعند فلانا اذا عارضه بالوفاق ومخالفت جهتیله ده معارضه ایتمك معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال اعند فلانا اذا عارضه بالخلاف مصباحده بومعانده عنوانیله مرسومدر العنید امیر وزننده والعاند
شول کمسه در که حقی بیله رك خلافنی ایشلر اوله ترکیده اونکو تعبیر اولنور کفر عنادی بوندندر وعاند دائما یولدن
صپان دوه یه اطلاق اولنور جمعی عند کلور رکع وزننده المعاندة مفاعله وزننده مفارقت ومجانبت معناسنه در
یقال عانده اذا فارقه وجانبه ومعانده وعناد برآدمه مخالفتله معارضه ایلمك معناسنه در یقال عانده معاندة
وعنادا اذا عارضه بالخلاف وبرشیئه ملازمت ایلمك معناسنه در یقال عانده اذا لازمه عند عینك حرکات
ثلاثی ونونك سکونی ودالك فتحیله براسمدر که مکان قرب وحضوره دلالت ایدر حسی وکرك معنوی اولسون ترکیده
آندن قتنده ایله وفارسیده نزد ایله تعبیر اولنور وبوظرف غیر متمکندر مقتضای اضافت اوزره زمانی اولور واکا حروف
جاره دن انجق من حرفی داخل اولور تقول جئت عند طلوع الشمس وجئت من عنده وکاه اولور که ظرف اولمیه رق
استعمال اولنور یقال عندی کذا فیقال ولك عند بالرفع وکاه اولور که آنکله قلب ومعقول اراده اولنور یعنی کاهجه
حضور قلبی یه دلالت ایدر که اعتقاد معناسنه استعمال اولنور تقول عندی کذا ای فی قلبی واعتقادی کذا وکاهجه
معقولده یعنی حضور حسی یه ظرف اولدیغی کبی حضور معنوی یه ده ظرف اولور یقال عنده خیر او شر وکاه اولور که
آنکله اغرا اولنور یعنی اسم فعل امر اولور اغرا وتحضیض معناسنه تقول عندك زیدا ای خذه ولا تقل الی عنده
والی لدنه یعنی بوایکی کلمه یه وجه مسرود اوزره من حرفی مخصوص اولمغله الی حرفیله لحن وخطادر حریری
درة الغواصده بووجه اوزره تحقیق ایلمشدر که عند کلمه سنه حروف جاره دن همان من حرفی داخل اولور زیرا من ام

حروف جاره در وهر بابك ام واصلی اولان کلمه ایچون مخصوص مزیت وامتیاز اولدیغی درکاردر نته که مکسور
اولان ان کلمه سنك خبرینه لام دخولیله ممتاز اولوب وافعال ناقصه دن کان کلمه سنك خبری فعل ماضی اولمغله
متعین اولدی وعند کلمه سی ملك وحکم وفضل واحسان معنالرینه ده استعمال اولنور انتهی وعند کلمه سی
کذلك عینك حرکات ثلاثیله ناحیه معناسنه در العند فتحتینله جانب معناسنه در یقال جاء من عنده ای من جانبه
العنود صبور وزننده یغموری چوق بلوده اطلاق اولنور یقال سحابة عنود ای کثیرة المطر وشول قمار اوقنه
اطلاق اولنور که سائر اوقلرك جهتلرینه مغایر نصیبلو ظهور ایلیه العندأوة همزه بابنده ذکر اولندی
العندد جندب وزننده والعندد قنفذ وزننده چاره معناسنه در که آندن خلو وافتراق ممکن دکلدر
تقول مالی عنه عندد وعندد ای بد وافتراق وعندد جندب وزننده حیله ومحیص معناسنه در تقول لیس لی فیه عندد
ای حیلة ومحیص وقدیم معناسنه در که چوقدر انکی شیئه دینور یقال شیٔ عندد ای قدیم المعلندد
اسم مفعول بنیه سیله بودخی چاره معناسنه در تقول مالی عنه معلندد ای بد وخلو وطریق وسبیل معناسنه در تقول
مالی الیه معلندد ای سبیل المعلندد اسم فاعل بنیه سیله صو واوتلاق اثری اولمیان قیر اراضی یه دینور الاستعناد
قیٔ وغثیان غلبه ایلمك معناسنه در یقال استعنده القیٔ اذا غلب علیه وسرکش دوه وآت مقوله سی یولاری وباغی
اسلمیوب زورلمق معناسنه در یقال استعند البعیر والفرس اذا غلبا علی الزمام والرسن وخلق اراسنه کیروب دکنکله
هرکسه چالوب اورشدرمق معناسنه در یقال استعند عصاه اذا ضرب بها فی الناس وبرکسه حیا ایتمکسزین ناس
اراسنده زنا ایلمك معناسنه در یقال استعند الذکر اذا زنی به فیهم ذوی العقول اولان بونی ارتکاب ایلمامکله آلته
اسناد اولندی واستعناد طلومی برطرفه اکوب ایچنده اولان شیئی آغزندن ایچمك معناسنه در یقال استعند السقاء
اذا اختنثه فشرب من فیه وقصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال استعند فلانا اذا قصده عناد وعناده عینلرك
فتحیله اسماء رجالدندر عنده حمزه وزننده بنو سهره دن برخاتوندر علقمة بن سلمه نك والده سیدر العوبند
دریهم وزننده بنو خدیج جماعتنه مخصوص برقریه در وبنو عمرو بن کلاب وبنو نمیر جماعتلرینه مخصوص برصودر
عنقود زنبور وزننده براکوزك علمیدر وصالقم معناسنه اولان عنقود عقد ماده سنده ذکر اولندی مؤلف
بونکله اولك خماسی وثانینك مزید ثلاثی اولدیغنه اشارت ایلمشدر العنکد جعفر وزننده پك نسنه یه دینور
واحمق کمسیه دینور یقال رجل عنکد ای احمق العود والعودة عینلرك فتحیله والمعاد میمك فتحیله کیرو
دونمك رجوع معناسنه در یقال عاد الیه یعود عودا وعودة ومعادا اذا رجع مؤلفك بصائرده بیاننه کوره منصرف
اولدیغی نسنه یه ینه رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر واول بالذات یا بالقول یاخود بالعزیمة اولور واشبو اولتعودن
فی ملتنا الآیه کریمه سنی لتصیرن الی ملتنا عبارتیله تفسیر ایلمشدر زیرا عربلر عاد علی من فلان مکروه دیرلر صارمنه
الی معناسنه وبومجاز کونی اولور لکن بیضاوی تغلیبه حمل ایلمشدر که جماعت واحد اوزره مغلبدر حضرت
شعیب ایله قومی مخاطب اولمشدر انتهی وعود صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال عاده اذا صرفه ورد ایلمك
معناسنه در یقال عاد السائل اذا رده وعود وعیاد وعیاده عینلرك کسریله خسته خاطرنی صورمغه وارمق معناسنه در
مرة بعد اخری وارلدیغیچون یقال عاد المریض عودا وعیادا وعیادة اذا زاره وعود عائد لفظندن جمع اولور صحب
وصاحب کبی وعود برنسنه یی نوبت بنوبت ایشلمك معناسنه در که عادت ایدنمك تعبیر اولنور یقال عاد الشیٔ
اذا انتابه ای صیره عادة وبرایشه ایکنجی دفعه ده بشلمق معناسنه در که تکرار ایلمك تعبیر اولنور یقال عاده اذا بدأه
ثانیا قال الشارح ومنه * بدأتم فاحسنتم فاثنیت جاهدا * فان عدتم اثنیت والعود اجمد * وعود قوجه دوه یه وقوجه
قیونه اطلاق اولنور کندیلرك عمل وسیره معاودتلری یاخود کندیلره سنینك معاودتی اعتبارینه مبنی در بونك جمعی
عیده وعوده کلور فیله وزنلرنده یاء کسره مجاورتنه مبنی در وعود قدیم اولان یوله اطلاق اولنور معاودهٔ سلاك
اعتباریله وبونلر وصف بالمصدردر یقال اخذ عود الطریق ای قدیمها وعود ابی بن خلف وابو ربیعة بن ذهل
نام کمسنه لرك فرسلری اسمیدر وعود سیادت قدیمه یه اطلاق اولنور که اباعن جد خاندان قدیم اولمقدن عبارتدر
ناسك خانمانلرینه معاودتلری یاخود سیادتك نسللرینه معاودتی اعتباریله در یقال له عود السودد ای قدیمه وعربلر
برکسه کندیکی یردن قطعا فصل وتراخی ایتمکسزین همان ایزی اوزره عودت ایلسه رجع عودا علی بدء ورجع
عوده علی بدئه دیرلر وبونلر عائدا تأویلنده در نته که وحده متوحدا سبکنده در وکندیکك یرده مکث ایتمیوب ینه
عودت ایدرسن دیبجك یرده لك العود والعواد بالضم والعودة دیرلر وفی المثل * زاحم بعود اودع * ای استعن علی
حربك بالمشایخ الکمل عود وجه مذکور اوزره یاشلو دوه یه دینمکله بوراده مراد سالخورده آدملردر انلر تجربه کار وامور

دیده اولمریله محاربه خصوصنده کامل پیرلرك رأی وتدبیرلرندن استعانتده مزاجه واهتمام ایله یاخود محاربه
قیدندن فراغت ایله دیمکدر * کارهارا بست کندمردم دانا بسخن * که بصد لشکر جرار نبسر نشود * العیاد کاب
وزننده عیادهٔ مریض معناسنه درکه ذکر اولندی وعود کبی برایشه دفعهٔ ثانیه ده یعنی تکرارا بشلمق معناسنه در یقال
عاد الشیء عودا وعیادا اذا بدأ ثانیا العوادة عینك ضمیله بودخی عیادهٔ مریض معناسنه مصدر در وعود ورجوع
معناسنه در وجماعت طعامدن فارغ اولدقدنصکره برآدمه مخصصا اعاده اولنان طعامه اطلاق اولنور مثلا طعام
عقیبنده وارد اولان مهمانه خاصة اعاده اولنان طعام کبی یقال جاء له بالعوادة وهی ما اعید علی الرجل من طعام
یخص به بعد ما یفرغ القوم العوّاد قطاع وزننده والعوّد رکع وزننده عود کبی بونلرده عائدلك جعیدر که
خسته یه عیادت ایدنلردر المعود مقول وزننده والمعوود اصلی اوزره عیاده سنه کلدکلری خسته یه دینور
الاعتیاد افتعال وزننده برنسنه یی عادت ایدنمك معناسنه در یقال اعتاد الشیء اذا اتاه ای صیره عادة لنفسه العود
عینك ضمیله خشب معناسنه درکه شجردن کسلش اغاجدر یرنده ینه عودت ایده جکی اعتبار یله درجمعی عیدان
کلور واعواد کلور و بو مناسبتله خاصة لاغوته دیدکلری سازه اطلاق اولنمشدر کذلك تخییر ایلدکلری عود اغاجنه
اطلاق اولنمشدر ودل دیدیکمز اولان ککه اطلاق اولنور العوّاد شدّاد وزننده لاغوته چلان سازنده یه دینور
العودان تثنیه بنیه سیله سیدانام علیه السلام حضرتلرینك منیر منوّر وعصای مکرّملرینه اطلاق اولنور ام العود
عینك ضمیله اشکنبه اوجنده شیردان دیدکلری نسنه نك کنیه سیدر عاد صار معناسنه درکه افعال ناقصه دندر
یقال عاد کذا ای صار مترجم دیرکه بوجاز کونی اولوب بعده افعال ناقصه جمله سنه الحاق ایلدیلر رجع وزار معناسنه
اولور سه فعل تامّ اولور عاد داود زننده سلفده برقبیله اسمیدرکه هود علیه السلام قومید ریدرلری اسمیله مسمّادر
قوم وقبیله تأویلیله منصرف وغیر منصرف اولور وعاد خلق معناسنه استعمال اولنور تقول ما ادری ای عاد هوای
ای خلق عاد بورادهغیر منصرفدر العادیّ یای نسبتله قدیم شبّه اطلاق اولنور کویا که عاد قومنه منسوبدر
بئر عادیّه بوندندرکه صکره دن حفر اولنمیوب قدیمدن قلان قویی اوله جقدر العید عینك کسریله برآدمه
معتاد ومألوف اولان شبّه دینورکه کیدر کیدرینه کلورهمّ و مرض وحزن و سائر حالات کبی وجمعیت ناس اولان
یوم معروفه دینور که بیرام تعبیر اولنور سنده ایکی کرّه ایدرز بری بعد الصوم که عرفه سی عرفه در وبری اضحیه درکه
عرفه سی شرعیدر عودتدن یاخود عادتدن مأخوذدر شارحك بیانینه کوره جمعی اعیاددر خشب معناسنه اولان عودك
جمعنه ملبّس اولمامق ایچون یایه ابدال اولندی وعید طاغ اشجارندن برشجر آدیدر وبرمعروف ارکك دوه نك اسمیدر
نجائب عیدیه آنك نسلندندر یاخود عیدیّ بن ندغ بن مهرة بن حیدان یاخود عاد بن عاد یاخود عادی بن عادی
نام کسیه یاخود بنوعید بن الامری جماعتنه منسوب لردر التعید تفعیل وزننده بیرام ایلمك معناسنه در
یقال عیّد القوم اذا شهدوا العید العیدان عینك فتحیله اوزون خرما اغاجلرینه دینور مفردی عیدانه در
رسول انام علیه السلام حضرتلرینك کیجه لر اوردك مثابه سنده قوللندقلری چناق اول نوع اغاجدن ایدی
وعیدان برموضع آدیدر و برجل اسمیدر المعاد میمك فتحیله مصدردرکه ذکر اولندی ومعاد اسم مکان اولور
عالم آخرته اطلاق اولنورکه مرجع ومصیردر وحجّ شریفه ومکهٔ مکرّمه یه وجنت اعلایه اطلاق اولنور وبکلیهما
فسّر قوله تعالی انّ الذی فرض علیك القرآن لرادّك الی معاد اصل معاددعودت اولنه جق مکانه دینور
مرجع معناسنه وواریله جق یره دینورکه صیرورتدندر مصیر معناسنه العائدة فائده وزننده معروف واحسانه
وصله وعطیه یه اطلاق اولنور وعطف وشفقته اطلاق اولنور ومنه یقال فلان کثیر العائدة ای المعروف والصلة
والعطف وفائده ومنفعت معناسنه مستعملدر ومنه یقال هذا اعود علیك ای انفع التعوید عواده دیدکلری طعام
مذکوری اکل ایلمك معناسنه در یقال عوّد الرجل اذا اکل العوادة و برآدمه برنسنه یی معتاد ایتدرمك معناسنه در یقال
عوّده ایّاه اذا جعله یعتاده ودوه قوجه مق معناسنه در یقال عوّد البعیر اذا صار عودا العادة دأب ودیدن
معناسنه درکه توره تعبیر اولنور عادوعید کسریله جعیدر یقال له عادة حسنة ای دیدن التعوّد تفعل وزننده
والمعاودة والعواد عینك کسریله برنسنه یی عادت ایدنمك معناسنه در یقال تعوّد الشیء وعاوده معاودة وعوادا
اذا جعله من عادته الاعادة افاده وزننده بودخی برشیئی عادت ایدنمك معناسنه در یقال اعاد الشیء بمعنی تعوّد وکیرو
دوندرمك معناسنه در یقال اعاده الی مکانه اذا ارجعه وتکرارا ایلمك معناسنه در یقال اعاد الکلام اذا کرّره الاستعادة
عادت ایدنمك معناسنه در یقال استعاد الشیء بمعنی تعوّد و برکسنه دن برفعلی ینه ایشلمکی طلب ایلمك معناسنه در
یقال استعاده اذا سأله ان یفعله ثانیا و برکسنه دن عودت ایلمسنی ایستمك معناسنه در یقال استعاده اذا سأله ان یعود

المعاود

المعاود اسم فاعل بنیه سیله برنسنه یه مواظب ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور دائما کاعودتی اعتبار یله ذم
و بطل و بیهادر آدمه اطلاق اولنور کرّ وجلاده معاوده سنه مبنی در المعید میمك ضمیله مطیق وتوانا آدمه اطلاق
اولنور و بالدفعات ناقه لره آشان ارکك دوه یه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وامور آشنا وکار آکاه مجرّب
وحاذق آدمه اطلاق اولنور یقال هو معید ای عالم بالامور حاذق مترجم دیرکه مدرّسین اصطلاحنده معید تعبیری
اعاده دن مأخوذدرکه درسنی طالب علمه بردخی تقریر وتذکیر ایدن کسه در اول طالبه مضاف دیرلر ومصراتی کبی
کرکی کبی تعلیم وتأدیب اولنمش رام وذلول آته مبدئ ومعید اطلاق ایدرلر یقولون فرس مبدئ ومعید وهو الذی
قدر یض وذلل وادّب نه طرفه احاله اولنسه همان دلخواه اوزره جولان ایلدیکی ملاحظه سنه مبنی در و بالدفعات
غزا وجهاد ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مبدئ معید اذا کان قد غزی مرّة بعد مرّة وشول آدمه اطلاق
اولنورکه طورا بعد طور امورا وحواله تجربه سی سبق ایلمش اوله یقال فلان مبدئ معید اذا کان قد جرّب الامور
مرارا المتعید مفسد وزننده ظلوم وستمکار کسیه اطلاق اولنور یقال هو متعید ای ظلوم وطارغین آدمه دینور
یقال رجل متعید ای غضبان ودائما ناسه جنایت وافترا ایدن شخصه اطلاق اولنور وهر کسی وعید ایله ایعاد ایدر
اولان کسیه اطلاق اولنور ذوالاعواد همزه نك فتحیله غویّ بن سلامة الاسدیّ یاخود ربیعة بن مخاشن یاخود
سلامة بن غویّ نام کسه نك لقبیدر مزبورك مضر قبیله سی اوزره موظف ومعین خرجی اولغله بهرسنه کندیسته
ادا ایدرلر ایدی وقتا که پیرناتوان اولدقده تسکره اوزره وضع وتابوت کبی اموزلرینه آلوب میاه عربی دورایده رك وظیفهٔ
مزبوره یی جبایت ایدرلر ایدی علی قول ذوالاعواد کثم بن صیفی نام کسه نك جدّی لقبیدرکه اهل زمانك اعزّ
وامنعی ایدی سریرینه برخائف کلوب التجا ایلسه مادّهٔ خوفندن امین و برذلیل کلسه عزیز و برجایع کلسه شبعان
اولور ایدی عادیاء مدّ ایله سموءل بن حیا نام کسه نك جدّی اسمیدر جران العود جمیك کسری وعینك فتحیله
برشاعر لقبیدر قوجه دوه نك بیونی دیمکدر عواد قطام وزننده اسم فعل امردر عد معناسنه درکه عودت ایله
دیمکدر نزال انزل معناسنه اولدیغی کبی التعاود تفاعل وزننده جنکاهدن هرعسکر کندی اوردوسنه عودت ایلمك
معناسنه دریقال تعاود وافی الحرب اذا عاد کلّ فریق الی صاحبه العواد عینك حرکات ثلاثیله کندیسنه
عودت اولنه جق شبّه دینور ومنه یقولون عد الینا قلك عندنا عواد حسن ای لك ما تحبّ معوّد الحکماء
مروّج العلماء وزننده معاویة بن مالك نام کسه نك لقبیدر اشبو * اعوّد مثلها الحکماء بعدی * اذا ما الحقّ فی الاشیاع نابا
بیتی نظم وانشاد ایلدیکیچون تلقیب ایلدیلر معوّد الفتیان ناجیة الجرمی نام شاعرك لقبیدر نجدة الخارجی
طرفندن عاشر تعیین اولنان کسه یی دوکدکده اولدخی اکابد معامله ایلکله فلج ایله چالوب قتل واشبو * اعوّدها
الفتیان بعدی لیفعلوا * کفعلی اذا ما جار فی الحکم تابع * بیتی انشاد ایلکله لقب مرقومله ملقب اولدی التعید تفعل
وزننده جشم زخم اولان کسه نظر ایتدیکی شبّه نظری طوقمق ایچون شدّتله بدنظر ایلمك معناسنه دریقال
تعید العائن علی المعیون اذا تشهق علیه وتشدّد لیبالغ فی اصابته بعینه وخاتون اللرنی او یناده رق کدی کبی
اورتقلرینك یوزلریته آتیلوب دشنام ودلازار ایلمك معناسنه دریقال تعیدت المرأة اذا اندرأت بلسانها علی ضرّاتها
وحرّکت یدیها عیدان السقاء عینك کسریله شاعر مشهور احمد بن حسین المتنبّی پدرینك لقبیدر سبب تلقیبی
باب همزه ده ذکر اولندی العهد مهد وزننده وصیت ایلمك واصمرلق معناسنه دریقال عهد الیه عهدا
من الباب الرابع اذا اوصاه و برکسیه برخصوصده تقدّم ایلمك معناسنه دریقال عهد الیه فیه اذا تقدّم وعهد
موثق معناسنه درکه برکسه یی ایماندروب اعتماد و یره جك سوزدن عبارتدر فارسیده کا پیمان دیرلر یقال بینهما عهد
ای موثق وآندو یمین معناسنه در وولیّ الامر طرفندن ولاه وحکامه تحریر اولنان مکتوبه اطلاق اولنورکه عهدنامه
تعبیر اولنور وصیت معناسندن مأخوذدر زیرا احکام شرعیه یه رعایت واحوال عباده نهج عدالت اوزره نظر ودقت
وصیتلرینی متضمن اولور وحق وحرمتی حفظ ورعایت ایلمك معناسنه دریقال عهد الحرمة اذا رعاه وحفظه
وامان وذمّت معناسنه درکه کیچون دار اسلامه امان ایله داخل اولان حربی یه ذوعهد اطلاق اولنور و برکسه ایله
بولشمق التقاء معناسنه درتقول عهدته بمکان کذا ای لقیته وتقول عهدی به بموضع کذا ای لقائی و بیلمك معناسنه در
تقول عهدته ای عرفته وتقول الامر کما عهدت ای کما عرفت وعهد معهد معناسنه درکه برنسنه ضمنده عهد و پیمان
واقع اولمش منزله دینور تسمیه بالمصدردر و بهار موسمنده اول یاغان یغموره دینور وشول یغموره دینورکه بر یغموردن
صکره یاغوب اول کی یغمورك آخرینك رطوبتنه نوبك اولی ادراك ایتمش اوله وزمان وهنکام معناسنه درتقول
کان ذلك فی عهد شبابی وفی عهد فلان ای فی زمانه ووفاء وانجاز معناسنه دریقال عهد وعده اذا وفاه وخدای

متعالی برلمك توحید معناسنه در ومنه قوله تعالی الا من اتخذ عند الرحمن عهدا وهو توحید الله تعالی وعهد
ضمان وکفالت معناسنه در تقول عهد الیّ فلان فی کذا اذا ضمن المعاهدة مفاعله وزننده برکسه ایله عهد
وپیمان ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم الآیه المعهد مقعد وزننده
مکان عهد در شارح دیرکه مطلقا محضر ومشهد ناس اولان محله ده اطلاق اولنور العهدة عینك فتحیله
والعهدة عینك کسریله والعهاد کتاب وزننده بونلرده اوّل بهار یغمورینه دینور المعهود اوّل بهار
یغموری یاغمش مکانه دینور یقال عهد المکان علی بناء المجهول فهو معهود ای مطر باوّل مطر الوسمیّ
العهیدی عینك ضمی وهاء مشدّده نك فتحیله سمیهی وزننده والعهدان عمران وزننده بونلرده
ضمان وکفالت معناسنه اسملردر التعهد تفعل وزننده والتعاهد تفاعل وزننده والاعتهاد افتعال
وزننده برنسنه نك محافظه سنی درعهدهٔ التزام ایلمکله اصلا آندن غفلت اوزره اولمیوب دائما احوالنی تفقد
ومحافظه سنی تجدید وتأکید ایده رك کوروب کوزتمك معناسنه در یقال تعهده وتعاهده واعتهده اذا تفقده
واحدث العهد به شارح دیرکه بومطر بعد مطر معناسنه اولان عهد ماده سندن مأخوذدر ویقال تعهد
ضیعته وتعاهدها واعتهدها اذا تحفظ بهما وجدّد العهد بها العهدة عمده وزننده عهد وامان تحریر
اولنمش صحیفه یه دینورکه عهدنامه تعبیر اولنور کذلك بیع وشرا ماده سی محرّر اولان ورقه دینور حجت وتمسك کبی
وخط وکتابتده اولان ضعف وردائت حالتنه دینور یقال فی خطه عهدة ای ضعف کذلك عقل وادراکده
اولان ضعف ونقصانه دینور یقال فی عقله عهدة ای ضعف وعهده مقام نفیده رجعت معناسنه مستعملدر
تقول لا عهدة لی ای لا رجعة وعهده برکونه کفالته اطلاق اولنورکه اوزرینه آلمق وبوینه آتمق تعبیر اولنور کفالت
عادیه در مثلا تقول عهدته علی فلان ای ما ادرك فیه من درك فاصلاحه علیه الاستعهاد برکسه دن در عهده
ایلدیکی برشیئك یا برامرك رویت ومحافظه مقوله سی حالاتی اتمام ورعایت ضمننده دلخواهی اوزره شرط آلوب
موجبنجه وثیقه تحریر ایلمك معناسنه در یقال استعهد من صاحبه اذا اشترط علیه وکتب علیه عهدة وبرکسیه
کندی طرفندن هروجهله مأمون اولمق ایچون برآخر آدمی ضامن وکفیل ایلمك معناسنه در یقال استعهد
فلانا من نفسه اذا ضمنه حوادث نفسه العهد کتف وزننده امور وولایاتی متعاهد اولان آدمه دینورکه
پادشاه ووالی اوله جقدر یقال هو عهد وهو من یتعاهد الامور والولایات العهید امیر وزننده برکسه ایله
عهد وپیمان ایدن کشی یه دینور معاهد معناسنه احدهما آخرك عهیدیدر یقال هو عهیده ای معاهده
وروزکار کچورمش قدیم وعتیق نسنه یه دینور یقال شیء عهید ای قدیم عتیق بنو عهاده ثمامه وزننده
بربطن در الاعهاد همزه نك کسریله برآدمی وسوسه واندیشه ایلدیکی ماده دن تأمین وتبرئه ایلمك معناسنه در
تقول انا اعهدك من اباق هذا العبد ای ابرئك واؤمنك وبرکسیه برنسنه ضمننده کفیل اولمق معناسنه در تقول
انا اعهدك من هذا الامر ای اکفلك المعهدة معظمه وزننده نفضه اصابت ایتمش اولان یره دینور ونفضه
عمده وزننده شول یغموره دینورکه بریرك بعضنه اصابت ایدوب وبعضنه اصابت ایلمامش اوله یقال ارض معهدة
اذا صارت قد اصابتها النفضة من المطر العیدانة عینك فتحیله پك اوزون اولان خرما اغاجنه دینور وبو وای
ویائیدرنته که ذکر اولندی جمع جنسی عیدان در فصل الغین المعجمة الغدّة غینك ضمی ودالك تشدیدیله
والغدد صرد وزننده کوده ده یعنی دری ایله ات بیننده حادث اولان هربومریجه عقده یه دینورکه اطرافی شحم اولور
بزتعبیر اولنور کتب طبیه ده مشروح اولدیغی اوزره بعضا قولق آردنده وقولتقلرده وقاسقلرده تحدّث ایدر وبونلره
اورام مغابن اطلاق اولنور اما خلق ایچنده قولق آردنده اولانه شدید ایسه باشدن اینمه وبازمه وقولتقلرده اولانه
کوپك ممه سی وقاسقلرده اولانه خیارجق تعبیر ایدرلر بونلر اتسی ورملردر ماده نك اول موضعه بحران طریقیله
انصبابندن ویا بعض اعضاء رئیسه نك اول موضعه دفعندن نشئت ایدر بونلرده وجع اولور مؤلفك تعریفی
وجعی اولمیان عقده درکه بزتعبیر اولنور اکثری بدنك بریرنده برچبان ظهور ایلسه بحرانندن اورالرده اویلجه عقده
پیدا اولور پس اورام مرقومه یه غدّه تعبیری عرفیدر انتهی وغدّه هرسکیر ارالغنده سخت وصلب قطعه یه دینور
جمعی غدد کلور صرد وزننده وغدّه وغدد فتحتینله دوه قسمنك طاعوننه دینور علی قول غدّه همان
دوه نك قارننده حادث اولور کردننه وپاچه لرینه سرایت ایلدکده هلاك اولور جمعی غداد کلور غینك کسریله
وغدّه اورو بومری دیدکلری بیوك عقده یه دینورکه بیوك وبوغازك خارجنده تحدّث ایدر سلعه دخی دیرلر
ودوه نك اورکجیله آلتنده اولان شحمنه دینور وبربلوك ماله یعنی دوابّ ومواشی یه اطلاق اولنور جمعی غدائد

کلور الغدّ مدّ وزننده والاغداد والتغدید دوه غدّه چقرمق معناسنه در یقال غدّ البعیر علی بناء المجهول
واغدّ واغدّ علی المعلوم والمجهول وغدّد علی المجهول فهو مغدود وغادّ ومغدّ اولا یقال مغدود اذا صار
ذا غدّة واغداد طارلمق معناسنه در یقال اغدّ علیه اذا غضب اساسده بومجاز اوله رق اذا انتفخ من الغضب کانه
بعیر به غدّة عبارتیله مرسومدر واغداد برآدمك دوه سی غدّه چقرمق معناسنه در یقال اغدّ القوم اذا غدّت
ابلهم وتغدید برآدم کندی حصه ونصیبنی آلمق معناسنه در یقال غدّد فلان تغدیدا اذا اخذ نصیبه وبومعنای
آتیدن مأخوذدر الغدائد والغداد غینك کسریله انصباء معناسنه درکه نصیبك جمعیدر بونلرکده مفردلری
غدّه در المغداد میمك کسریله مبالغه در چوق چوق طاریلور اولان یاخود دائمیّ الغضب اولان آدمه دینور
مذکر ومؤنثه وصف اولور یقال رجل وامرأة مغداد ای کثیر الغضب اودائمه غداود غینك ضمی وواوك
فتحیله سمرقندده برمحله در الغرد فتحتینله بلند آواز ودلکش الحانله نغمات ایلمك معناسنه در وبو اکثری
قوش قسمنده مستعملدر یقال غرد الطائر غردا من الباب الرابع اذا رفع صوته وطرّب به وغرد برنوع منتاره دینور
غرده کبی کما سیذکر التغرید والاغراد والتغرّد بونلرده غرد معناسنه در یقال غرّد الطائر واغرد وتغرّد
بمعنی غرد الغرد غینك کسریله جلف وزننده والغرد کتف وزننده والمغرّد محدّث وزننده والغرّید
سکیت وزننده آواز بلند والحان دلپسند ایله نغمات ایدن قوشه وخواننده یه دینور الاستغراد نغمه وترانه
ایلمسنی ایستمك معناسنه در ومنه یقال استغرد الروض الذباب اذا دعاه بنغمته ای بنضارته الی ان یغرّد الغرد فرد
وزننده سازلقدن اولان اوه دینور ترکمان اوی کبی خصّ دخی دینور وغرد عباسیه دن متوکل خلیفه نك سرّ من رأی
قصبه سنده برسرای دلاراسی اسمیدر وغرد وغرد فتحتینله وغرده وغرد غینلرك کسریله وغراد وغراده
غینلرك فتحیله والمغرود میمك ضمیله برنوع منتار اسمیدرکه کوچك نوعی اوله جقدر اوّللرك جمعی غرده کلور
عنبه وزننده وغراد کلور غینك کسریله ومغرودك جمعی مغارید کلور المغروداء میمك فتحیله ذکر اولنان
منتاری چوق یره دینور یقال ارض مغروداء ای کثیرة المغارید الاغرنداء اسلنقاء وزننده برکسیه شتم
وضرب وقهر ایله غلبه واستیلا ایدوب اکا حواله وشرکیر اولمق معناسنه در یقال اغرنداه وعلیه اذا علاه بالشتم
والضرب والقهر وغلبه الغرقد فرقد وزننده برنوع بیوك شجر علی قول عوسج یعنی سنجان تیکنی دیدکلری
شجرك بیوکنه دینور مفردی غرقده در هایله وآنکله تسمیه ایدرلر وبقیع الغرقد که مدینهٔ منوره مقبره سیدر فی الاصل
شجر مزبورك سنبتی اولمغله اکا مضاف اولمشدر وغرقد یمورطه نك ایچیله قبوغی بیننده اولان انجه وآق زاره دینور
الغزید غینك کسری وزای معجمه نك سکونیله جذیم وزننده ایری سسلو شدید الصوت معناسنه در علی قول
بوغرّید مصحفیدرکه سکیت وزننده در غرد ماده سنده آنفا بیان اولندی وغزید تروتازه اولان نباته دینور یاخود
بومعناده رای مهمله ایله در المتغلد متقلد وزننده یللمش عتیق آغویه دینورکه تناول ایدنی علی الفور هلاك
ایدر اوله یقال سمّ متغلد ای متعتق غیر ملبث لصاحبه الغمد غینك کسریله قلجك قننه دینور جفن السیف
معناسنه جمعی اغماد کلور وغمود کلور الغمدان ضمتینله ودالك تشدیدیله غمد معناسنه در الغمد حمد
وزننده قلجی قنه قومق معناسنه در یقال غمد السیف غمدا من الباب الثانی والاول اذا جعله فی الغمد الاغماد
همزه نك کسریله غمد معناسنه در یقال اغمد السیف بمعنی غمده واشیاء متعدّده یی بری برینك ایچنه صوقشدرمق
معناسنه مستعملدر کویا که بری برینه غمد ایدر یقال اغمد الاشیاء اذا ادخل بعضها فی بعض الغمود قعود
وزننده عرفط دیدکلری اغاجك یبراقلری وافر وفراوان اولمق معناسنه در شویله که وفرتندن تیکنلری کورنمز اوله
یقال غمد العرفط غمودا من الباب الاول اذا استوفرت خصلته ورقاحتی لا یری شوکها وقوینك صویی چکیلوب
کورنمز اولمق معناسنه در یقال غمدت الرکیة اذا ذهب ماؤها الغمد فتحتینله قوینك صویی چوغالمق علی قول
آزالمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال غمدت البئر غمدا من الباب الرابع اذا کثر ماؤها اوقلّ لکن بوقولینه مبنی اولمغله
ضدّیتی غیر معقولدر التغمد تفعل وزننده قلجی قینه صوقمق معناسنه در بوعلاقه ایله برشیئی برنسنه ایله
بوریوب ستر ایلمك معناسنه مستعملدر ومنه یقال تغمد الله برحمته ای غمره بها ویقال تغمد فلانا اذا ستر ما کان منه
یعنی فلاندن صادر اولان زلاتی ستر وتغطئه ایلدی وتغمد قابی طولدرمق معناسنه مستعملدر یقال تغمد الاناء
اذا ملأه التغمید تفعیل وزننده بودخی ستر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال غمد فلانا اذا ستر ما کان منه الاغتماد
افتعال وزننده قلج قینه کیرمك معناسنه در بومناسبتله برآدم کیجه یه داخل اولمق معناسنه مستعملدر یقال اغتمد
اللیل اذا دخل فیه برك الغماد بانك فتحی وکسری وغینك حرکات ثلاثیله برموضع آدیدر غینك فتحی امام فرّاء

حكايتيدر على قول بو معمورهٔ ارضك منتهاسنده واقعدر قول اخيرى ابن عليم باهرنام كاتبنده ثبت ايلدى غمدان عثمان وزننده عينده صنعاء شهرنده برقصرعالى اسميدر ملوك يمندن يشرح بنا كرده سيدر عجايب دهردن معدوددر درت وجهى مشتملدر كه قرمزى وبياض وصارى و يشل ايدى درونده يدى تاوانلو برقصردخى وارايدى كه هرايكى تاوانك ارالغى قرقر ذراع ايدى حضرت عثمان زمان خلافتلرنده هدم ايتدردى الغامدة اوزرى طبراقله قپانوب اورتلمش قوريه اطلاق اولنور و بوعبشة راضيه قبيلندندر يقال بئرغامدة اى متدفنة واشيا ايله طو بطلوكى يه وصف اولور غامد وآمد دخى دينور يقال سفينة غامدة وغامد وآمدای مشحونة وغامد برقبيله پدرينك اسميدر غامديتون ديدكلرى جماعت اكامنسوبلردر على قول غامدمز بورك لقبيدر اسمى عمر بن عبدالله ايدى قومى بيننده برامر عظيمى اصلاحله ستر ايلمسى باعث تلقيبدر الغمايد غينك فتحيله مغايد معناسنه در كه غردماده سنده ذكر اولندى غرود مفرديدر زنبوركى عجبده قنفذه وزننده اصحابدن رافع بن حارثك والده سى اسميدر و بونده غجبره وجيم بدلى عنتره دخى دينور كه بوسهله در الغيد فتحتيله بيون برطرفه نهال تازه كى ميلا نلو اولوب يانلرتورنم ونازك اولمق معناسنه در كه آهو ومحبوب دلجو صفتلريدر يقال غيد الغلام غيدا من الباب الرابع اذامال عنقه ولانت اعطافه الغيداء حمراء وزننده نرم ونزاكتيدن نهال تازه كى هرطرفه تمايل ايده رك يورر اولان محبوبه يه دينور يقال جارية غيداء اى متثنية لينا التغايد تفاعل وزننده هرطرفه تمايل ايده رك يورمك معناسنه در يقال تغايدت المرأة فى مشيتها اذا تمايلت وتثنت لينا الاغيد احمر وزننده ملايمتدن برطرفه ميلان ايدن تروتازه نباته اطلاق اولنور ونباتى چوق يره دينور وشول كسيه دينور كه اوتورديغى يرده او يقويه وارمغله بيونى برجانبه ميلان ايلمش اوله غيدان ميدان وزننده يمنده برموضعدر وغيدان الشباب جوانلغك اوّل هنكامنه دينور تقول فعلته فى غيدان شبابى اى اوّله الغادة ساده وزننده شول محبوبه يه دينور كه تروتازه ونازك اولمغله نهال تورسته كبى هرطرفه تمايل ايده رك يورراوله يقال امرأة غادة اى ناعمة لينة بينة الغيد وتروتازه فدانه دينور و برموضع آديدر غيدغيد غينلرك كسريله مكرّر اربركسه يى پك عجله ايلك بابنده تكلم ايدر لر يقولون غيدغيدای العجل وجهمذكور اوزره ميلان معناسندن مأخوذدر فصل الفاء الفؤاد غراب وزننده يورك دينور قلب معناسنه و يومذكر در جمعى افئده كلور على قول فوأد مرى يه يعنى قرل اويكنه متعلق اولان نسنه لره دينور جكرو يه و يورك كبى و بوندن فانك فتحى وواوايله ده لغتدر لكن غريبدر وفوأد تحرّق وتوقد معناسنه اولان تفؤّد آتيدن مأخوذدر مؤلفك بصائرده بيانته كوره قلبه فوأد اطلاقى تفؤّد اعتباريله مبنى در وعندالبعض قلب اخص درتبه كه ذكر اولندى ومنه قوله عليه السلام اتاكم اهل اليمن هم ارقّ قلوبا واعنى افئدة اشبو حديث بيانتده ابن اثير قلب ايله تفسير ايلمشدر وعند البعض فوأد وسط قلب ياخود عشاء قلب ايله اولديغنى رسم ايلمشدر وعند المحققين قلب كه اصل جانب ايسرده مودع صنوبرى الشكل جسمانيدن عبارتدر تركيده يورك دينور اكامتعلق اولان لطيفهٔ ربانى يه كه محل اسرار در فوأد دينور تركيده اكا كوكل تعبير اولنور انتهى الفأد فانك فتحى وهمزه نك سكونيله اتمكى يشمك ايچون كوله كو تمك معناسنه در يقال فأد الخبز فأدا من الباب الثالث اذا جعله فى المِلّة واتى آتش ايچره كباب و بريان ايلمك معناسنه در يقال فأد اللحم فى النار اذا شواه و بركسه نك يوركنه اورمق وكوكلنه طوقمق معناسنه در يقال فأد زيدا اذا اصاب فؤاده وخوف برآدمى چبان ايلمك معناسنه در كه برنسنه دن خوف ايلكله من بعد اولقوله نسندلردن قورقر اولور يقال فأد الخوف فلانا اذا جبنه الافتأد افتعال وزننده بودخى اتى آتش ايچره كباب ايلمك معناسنه در يقال افتأد اللحم فى النار اذا شواه وآتش ياقق معناسنه در يقال افتأد القوم اذا اوقدوا نارا الافؤود همزه نك ضميله الخوص وزننده اتسى كولده پشمش اتمكه دينور وكولده اتمك پشورمك ايچون يابدقلرى اوجاغه دينور المفتأد اسم مفعول بنيه سنده بودخى كولده پشمش اتمكه دينور المفأد منبر وزننده والمفأد مصباح وزننده والمفأدة مكنسه وزننده كباب شيشنه دينور واوجاق فارشديره جق كوسكو يه دينور جمعى مفائد كلور الفئيد قريه وزننده آتشه اطلاق اولنور كباب پشورديكى مناسبتيله وكباب اولمش اته وكولده پشمش اتمكه دينور كه بونلره بمعنى مفعولدر و بوركسز جبان آدمه دينور المفؤد مفقود وزننده فئيد ايله ايكى معناى اخيره مرادفدر و بوركندن دردى اولان آدمه ياخود دردلو بوركه دينور يقال فئد الرجل او الفؤاد على المجهول اذاشكاه اووجع فهو مفؤد التفؤّد تفعل وزننده آتش يانوب علو لنمك معناسنه در يقال تفأدت النار اذا تحرّق وتوقد ذكر اولنان فوأد بوندن مأخوذدر الفأد فتحتيله بودخى بركسه بوركندن دردلو اولق ياخود بورك آغر عمق معناسنه در

يقال

يقال فئد الرجل اوالفؤاد فأدا من الباب الرابع اذاشكافؤاده اووجع الفشائيد ثانين مثلثين ايله برى برى اوزرينه قات قات يغلمش آق بلود پارهلرينه دينور واثواب آسترلرينه دينور بطائن ثياب معناسنه مؤلف مقدم رينه تعرّض ايلمامشدر ظاهر افتادر ياخود تعاشيب قبيلندندر التفئيد تفعيل وزننده جامه يى آسترلق معناسنه در يقال فئد فلان درعه اذا بطنه الفشافيد ايكنجيده فايله فشائيد معناسنه در نته كه ثقافيد دخى بومعنايه در الفديد فانك فتحيله بلند آواز ايله ياخود قتى آواز ايله حيقرمق على قول قيون سوريسى سكردركن آياقلرى سسلمك ياخود قيونلر چوبانلر ايله بيله جه سكردركن آياقلرى سسلمك ياخود حفيف كبى سسلمك معناسنه در وحفيف حاى مهمله ايله قوش اوچاركن قنادلرندن ظهور ايدن سسه دينور يقال فدّ الرجل فديدا من الباب الثانى اذارفع صوته اوضات شديدا اوهوصوت عدوالشاء اوصوت عدوها مع رعاتها وحداتها اوصوت كالحفيف وفديد سكرتمك معناسنه در يقال فدّ الرجل اذاعدا و برآدمى وعيدايله تهديد ايلمك معناسنه در تقول هو يفدّلى و يعدّ اى يوعدنى الفدفدة زلزله وزننده قديد ايله معناى اولده مرادفدر يقال فد فدالرجل بمعنى فدّ و برقور قنمج نسنه دن قورقغله قاچوب كتمك معناسنه در يقال فدفد الرجل اذاعداهاربامن سبع اوعدوّ الفدّاد شدّاد وزننده ايرى سسلوقالين وتصلق تكلم ايدن كشى يه دينور يقال رجل فدّاد اى صيت جافى الكلام و يره پك پك باصوب پاط پاط يوزرا ولان كسيه دينور و بيك سهاره قدر كه يوزايكيوز يابشيوز ياطقوز يوز يابيك نفر دوه يه مالك اولان آدمه دينور غريو وشماطه معناسندن مأخوذدر يقال هو فدّاد اى مالك المئين من الابل الى الالف ومتكبر وخودبين شخصه دينور جمعى فدّادون كلور وفدّادون دوه جيلره وصغير تماجلره وچوبانلره واشكجيلره واكجيلره واصحاب و بره يعنى بدوى طائفه سنه اطلاق اولنور واكينلرنده ودواب ومواشيلرنده بلند آوازايله حيقرر اولان آدملره اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث ان الجفاء والقسوة فى الفدّادين وانقولينك جفاء لغظنى جيمك فتحيله وهم وظلمله بيانى عجيدر زيرا بوجيمك ضميله ناتراشلق وغلظت وقبالق معناسنه در وفدّادون دوه لرى چوق اولان آدملره دينور الفدّادة هايله قور بغه يه اطلاق اولنور وقورقق جبان كسيه اطلاق اولنور هرنسنه دن باغرر اولديغيچون بونده دالك تخفيفيله ده جائزدر الفدفد هدهد وزننده والفدفد علبط وزننده بونلرده ايرى سسلو تصلق وقالين تكلم ايدن كسيه دينور وفدفد علبط وزننده هدبد معناسنه در كه پك قويو سوده دينور فداده سلاله وزننده برقوش آديدر الفدفد غبغب وزننده بيابانه دينور وطپراغى پك وغليظ ومرتفع اولان مكانه دينور ودوزو هموار يره دينور و بررجل آديدر الفدين فانك فتحى ودالك تشديديله حوران قضاسنده برموضعدر حضرت عثمان نسلندن اولوب هارون رشيدايامنده ادّعاى خلافت ايدن سعيد بن خالد العثمانى اورادندر التفديد كرواد ايله يورمك معناسنه در يقال فدّ الرجل اذامشى كرا وبطرا وصانجى طائفه سى صاديغى شبئ چاغرمق معناسنه در يقال فدّ البايع اذاصاح فى شراه الفرد فانك فتحى ورانك سكونيله نصف الزوج معناسنه در كه چفتك يارسى ديمكدر تركيده تك تعبير اولنور يقال هذا فردای نصف الزوج و بالكز يكانه و يكدانه اولان شئيه دينور متحد معناسنه جمعى فراد كلور فانك كسريله يقال هذا شئ فردای متحد ودنياده مثل ونظيرى اولميان كسيه دينور بيهمتا معناسنه جمعى افراد كلور وفرادى كلور سكارى وزننده كه بوغير قياس اوزره در كويا كه فردان لفظندن جمعدر يقال سيف فردای لانظيرله مترجم ديركه آستانهٔ امن آشيانه يه ورود مردن چند روز مرورنده اجلاً كرامدن بردانك زيارتنه وار بلوب مجلسلرى علماء ايله غاصّ اولمغله مكرر بينلرنده بيضاوى مرحومك سورهٔ بقره ده رؤيت بحثنده وذلك للمؤمنين فى الاخرة والافراد من الانبياء فى بعض الاحوال فى الدنيا عبارتنده واقع الافراد مادّه سنك استكشافى متداول ايمش بالدفعات معاطات كؤس مباحثات وقوعندنصكره كما كان مشكل اوله رق على حاله فالدقده بوفقير صاحب مجلسدن رعايت ادبله بعد الاستيذان بومقوله بسط لسان بيان ايلديكه اولا بيضاوى حضرتلرينك متصوّفه اولديغى عندكزده مقرر ميدر دكلميدر ديو سؤال مزى بعد التصديق اشبو افراد عنوانى بوراده تصوّف اصطلاحنه مبنى در ديديكمزده بين الاحناف والاقبال استكشاف صورتى ابرازايلمكريله بورسمه تفصيله ابتدار اولنديكه بوراده افراددن مراد فخر الانام عليه الصلوة والسلام حضرتلريدر اكمل افراد نوع انسانى اولمغله احد وشفع ووترفرد يتلرنى جامعدر كذلك اوّل ماخلق الله نورى حديثى موجبنجه اوّل مخلوق وكنت نبيا وآدم بين الماء والطين حديثى مقتضاسنجه اول انبياء ولكن رسول الله وخاتم النبيين الآيه كريمه سى مقتضاسنجه خاتميت فردلرينى جامعدر واوتيت جوامع الكلم حديثى اشبو كليت وجمعيته اشارتدر اكامعنى لسان حقيقتده ذات شريفلرينه افراد تعبير اولنور بيضاوى دخى اهل حقايقدن اولمغله جوهر اوضيغهٔ افراد عنوانيله ثبت ايلمشدر

دیو تقریر ایلدیکمزده تعبیرات مذکوره سامعه لرنی قرع ایلدیکندن ناشی محل بیان التماس لرنده شیخ اکبر قدس سره
الانور حضرتلرنی فصوصده فص محمدیه یی کلمهٔ فردیه ایله ترتیبلری اکا اشارت اولوب شراح دخی وجه مذکور
اوزره مع الزیاده بسط وتفصیل ایلشلردر دیدیکمزده درحال فصوصی وشروحنی احضار ومراجعت وواقف کیفیت
اولدقلرنده سکوت ایله کویا که شاباش محمدت اولدیلر * صائب دوچیز نمی شکندشان شعر را * تسلیم بی وقوف وسکوت
وقوفند * انتهی وفرد چهره ده چکه کککلرینك برینه اطلاق اولنور ایکیسنه فردان دینور وعربه مخصوص شول
پاپوشه اطلاق اولنور که تصمه سی قات قات دیکلمیوب همان یالك قات و بغایت یوفقه ونازك اوله قال فی النهایة
وفی الحدیث جاء رجل یشکو رجلا من الانصار شجه فقال یا خیر من یمشی بنعل فرد اوهبه لنهده ونهد لا تسبین
سلبی وجلدی اراد النعل التی هی طاق واحد ولم تخصف طاقا علی طاق ولم تطارق وهم یمدحون برقة النعال
وانما یلبسها ملوکهم وساداتهم فاراد یا خیر الاکابر من العرب وفرد یالکز شپله دینور منفرد معناسنه کاسیذکر
وعربلرین فلانه یالکز اولدقلرمن حالده بولنشدم دیمجك یرده لقینه فردین دیرلر وفرد برموضع آدیدر واسماء رجالدندر
زیاد بن الفرد یاخود ابن ابی الفرد اصحابدندر وحفص الفرد المصری جبریه طائفه سندن برکسه در وفرد عبدالله بن
رواحه حضرتلرینك قلجی اسمیدر الفارد والفرد سردوزننده که ذکر اولندی والفرد جبل وزننده والفرد
کتف وزننده والفرد ندس وزننده والفرد عنق وزننده والفردان سحبان وزننده والفرید حلیم
وزننده والفرود قبول وزننده جمله سی یالکز منفرد معناسنه در وفارد اشجار سائره دن بشقه جه آلارغده ده
نایت شجره اطلاق اولنور یقال شجرة فاردای متحیة یعنی انفردت عن سائر الاشجار وسوریدن بشقه جه اولان
آهویه اطلاق اولنور یقال ظبیة فارد ای منفردة عن القطیع وفارد برموضع ادیدر و بغایت ابیض واعلا اولان
شکره دینور یقال سکر فاردای اجود وابیض وفاردنجد بلادنده برطاغك آدیدر والمفرد مصباح وزننده
والفرود صبور وزننده اوتلاقده یالکز جه اوتلر اولان ناقه یه وصف اولور یقال ناقة فاردة ومفرد وفرود اذا کانت
تنفرد فی المرعی افراد النجوم وفرود النجوم آفاقده طلوع ایدن کواکبه اطلاق اولنور که مراد آفاقده جانجا تابان
اولان درارئ کواکبدر لمعانلری سبیله کواکب سائره دن منفرد ومتمتاز اولورلر التفرید تفعیل وزننده برآدم عالم دینده
فقیه وعالم اولوب اختلاط ناسدن انزوا وعزلت وامر ونهی الهی یی رعایت ایچون اختیار وحدت ایلك معناسنه در یقال
فرد الرجل تفریدا اذا تفقه واعتزل الناس وخلا لمراعاة الامر والنهی ومنه الحدیث طوبی للمفردین وسبق المفردون
وهم المهترّون بذکر الله تعالی وهم ایضا الذین هلکت لذاتهم وبقواهم حدیث اولده مفرّددن مراد وجه مذکور
اوزره ناسدن عزلت ایدن فقهاء در وحدیث ثانیدن مراد عشق الهی ایله وجده کلوب دائما ذکر الله ایله طربناك
اولان ذواتدر وهمزاد واقرانلری بالجمله آخرته کیدوب کندولری یالکز جه اسلام وعبادت اوزره قائم اولان ذوات دخی
اراده اولنور نهایه ده اشبو عبارتله مرسوم در سبق المفردون وفی روایة طوبی للمفردین قیل وما المفردون قال الذین
اهتروا فی ذکر الله وقیل فرّد اذا تفقه واعتزل الناس وخلا لمراعاة الامر والنهی وقیل هم الهرمی الذین هلك اقرانهم
من الناس ویقوا یذکرون الله عزوجل اوچنجی معنا طوبی لمن طال عمره وحسن عمله بحدیثه اقریدر پس بو معالرده
تفرید اطلاقات شرعیه دن اولور ومفرّد شول سواره اطلاق اولنور که یالنده همان کندی دوه سی اوله یقال راکب
مفرّد ای ما معه غیره یعیره الفرود قعود وزننده برخصوصده یالکز لق آیلك معناسنه در که مراد یالکز
باشنه ایشلکدر یقال فرد فلان بالامر وفرد وفرّد فرد امن الباب الاول والرابع والخامس اذا تفرد به الافراد
همزه نك کسریله فرود معناسنه در یقال افرد بالامر اذا تفرد به وبرنسنه یی کرو هبدن آیروب یشقه جه چقرمق
معناسنه در یقال افرده اذا عزله وبرکسیه ایلچی کوندرمك معناسنه در که یالکز جه اولور یقال افرد الیه
رسولا اذا جهزه وخاتون ایکیز طوغورمیوب بردانه طوغورق معناسنه در یقال افردت المرأة اذا وضعت واحدا
وهی مفرد اشبو مفرد دسائر خیوانلره ده وصف اولور لکن ناقه یه اطلاق اولمز زیرا ناقه قسمی قطعا ایکیز
طوغورمز الانفراد انفعال وزننده بودخی برمادّه ده تفرّد ایلك معناسنه در یقال انفرد بالامر اذا تفرد به الاستفراد
انفراد معناسنه در یقال استفرد بالامر اذا تفرد به وبرکسه ایله یالکز جه اولمق معناسنه در یقال استفرد فلانا
اذا تفرد به وبرشئی زمره سی ایچندن آیروب بشقه جه قلمق معناسنه در یقال استفرد الشیء اذا اخرجه من بین اصحابه
الفراد غراب وزننده والفراد کتاب وزننده والفرادی سکاری وزننده وفراد رباع وزننده وفراد فالك
فتحیله ایکیسیده غیر منصرف اوله رق وفردی سکری وزننده بر برز دیمکدر یقال جاء القوم فرادا وفرادا
وفرادی وفراد وفراد وفردی ای واحدا بعد واحد بونلرك مفردلری فرد لفظیدر فتحتینله وفرد کله سیدر کتف وزننده

وفرید

وفرید در وفردان در سکران وزننده مفردلری فرد اولمق جائز دکلدر که فانك فتحی و رانك سکونیله در کرچه
نسخه لرده فراد کله سی دخی موجوددر که فانك فتحیله غیر منصرف اوله رق لکن بصائرده مثبت دکلدر
ولقد جئتمونا فردی الآیه کریمه سنك تفسیرنده صیغ مزبوره یی ثبت ایدوب وفراد عنوانیله ده قرأة اولندیغنی نقل
ایلشدر که فانك ضمیله در ثلاث ورباع صیغه سنه تشبیها اعراب اجرا اولنمامشدر وفردی مرضی کبی فریدك
جمعیدر کذلك فرادی اساری کبی فریدك جمعیدر وبعضلر بونك معدولیتنه ذاهب اولدیلر فرد سردوزننده
وفرد کرد وزننده وفرد قرد وزننده وفرده جمزه وزننده وفردی جمزی وزننده وفارد والفردات ضمتینله بر موضع
آدیدر وفرده تمره وزننده بادیه ده برطاغك آدیدر وطیئ قبیله سی دیارنده برطاغك آدیدر وجرم قبیله سی یوردنده
برصو اسمیدر علی قول بو قافله در الفرید امیر وزننده یکا و یکانه یعنی اقران وامثالی یوق وصف وطور نده بردانه
دیمکدر و یالکز جه تنها معناسنه در وشول بیوجك التون تکمه یه دینور که انجو ایله قارشیق التون دیزیسنده التون
ایله انجو ارالغنه دیزلمش اوله که فاصله اولور فارسیده اکا جاور سه دینور جمعی فرائد کلور وفرید وفریده بردانه نفیس
جوهره اطلاق اولنور نه درلو جوهر اولورسه اولسون وشول انجو دیزیسنه دینور که آره لقلری غیری نسنه ایله
فصل اولنمش اوله وفرید شول اوکورغه کککلرینه دینور که یالکز جه اولوب یون دوکمجکنك که دوه نك سمری
آغاجنك اوجی آنك اوزرینه کلور آشاغیسنده اولان آلتی عددا وکورغه ککنك نهایتیله قویرق دبندن بروجه اولان آلتی
عددا وکورغه کککلرینك ارالغنده اولور هر برینه فریده دینور مجموعنه فرائد دخی دینور الفرّاد شدّاد وزننده
فریدیدکلری ذکر اولنان انجو دیزیسی صتان کذلك ایشلین آدمه دینور الفردود سرسور وزننده برنیچه
کواکبه دینور که ثریانك اکسه سنده صره واردی مرکوزلردر المفرّد معظم وزننده آرالقلری فرید مذکور
ایله فصل اولنمش التون دیزیسنه دینور یقال ذهب مفرّد ای مفصل بالفرید الفرند اد کسرتینله برشجر آدیدر
وبرموضع آدیدر که ذوالرمّه نام شاعرك قبری آنده در الفوارد شول ناقه لره اطلاق اولنور که ارکك دوه لرآنلره میل
واشتهالیله لر مقردی فاردده در الفردین تثنیه بنیه سیله برنوع قارغیه دینور الفردة همزه نك ضمیله همزه
وزننده شول آدمه دینور که یوله وبر محله دائما یالکز جه کیدر اوله یقال رجل فردة اذا کان یذهب وحده الفردات
فانك ضمیله برمحله در اولان سیرك سیرك تپه لره اطلاق اولنور الفرد سرد وزننده والفرد کتف وزننده والفرید
والفرد فتحتینله والفردد جعفر وزننده جوهر دار قلچه وصف اولور که بی نظیر اولور یقال سیف فرد وفرد
وفرید وفرد وفردد ای ذوفرند وفردد جعفر وزننده سمرقند قضاسنده برقریه آدیدر الفریدة ثای مثلثه ایله
دحرجه وزننده برآدمك یوزی طولغون اتلو اولمق معناسنه در یقال فرئد وجهه اذا کثر لحمه واستلأ الفرشدة
شین معجمه ایله آپشاق اولمق معناسنه در یقال فرشد الرجل اذا باعد بین رجلیه الفرصد والفرصید فالرك
کسریله قوری اوزمك ویاش اوزمك چکردکنه دینور الفرصاد فانك کسریله بودخی فرصد معناسنه در
وفرصادتوت اغاجنه علی قول میوه سنه یاخود قرمزی اولانته دینور وبرنوع قزل یوبه آدیدر الفرقد غرقدوزننده
صغر یاور یسنه علی قول بنیان صغر بنك یاور یسنه دینور وشول معهود پرلاق یلدزه دینور که یوله کیدنلر آنکله اهتدا
ایدرلر یعنی سمت مسلوکی آنکله بولوب زاه راستلرندن عدول وانحراف ایلمزلر وبوقطب شمالی یه قریب ایکی کوکبدر که
هر برینه فرقدو ایکیسنه فرقدان اطلاق ایدرلر فارسیده دوبرادران وترکیده ایکی قرداش تعبیر اولنور وبعض
اشعاردده شدّت اتصالنه بناء مفردا اوله رق وارد اولمشدر شارحك بیانته کوره جمع اوله رق فراقد عنوانیله دخی
وارد اولمشدر کویا که هر جزؤ اری برکوکب عدّ اولنمشدر مترجم دیرکه اشبو وبالنجم هم یهتدون آیت کریمه سنده
نجمی خنس ایله و یعصلر ثریا وفرقدان وبنات نعش وجدی مثلو در ارئ کواکب ایله تفسیر ایلدیلر زیرا بین العرب
کواکب مذکوره وسهیل وشعری وعین الثور وقلب الاسد وعیوق مقوله سی کواکبر هداة اولوب یعنی یمن وحجاز
طرفلرندن شام وعراق ومصر طرفلرینه ورودایدنلر قطب شمالی طرفنده اولان کواکب براقه یی رهبر وعلی
العکس کیدنلر جنوبی جانبنده اولنلری منظر ایدرلر بوجهتله هر بری عندلرنده معهود در اکامبنی مؤلف والنجم الذی
عبارتیله ایراد ایلدیکه حرف تعریف عهد خارجی ایچوندر وهمافرقدان قولی خصائص تراکیبندن کدیاجه ده
ثبت اولندی انتهی وفرقد اسماء رجالدندر فرقد که برقبیله یه وبرمحله منسوب دکلدر وعتبه بن فرقد ایکیسیده
اصحابدندر وفرقد بخارا یالتنده برموضع آدیدر الفرقود زنبور وزننده بودخی فرقد کبی علی الاختلاف بوزاغویه
دینور وذکر اولنان یلدزه دینور فراقد علابط وزننده بردره یولیدر که وادی صفرایه منتهی اولور الفرند
کسرتینله فلجك جوهرینه وآلاسنه دینور که دمورای اعلا اولوب صوبنی کرکی کبی بولدقده ظهور ایدر مؤلفك

بوراده الفرند السيف وجوهره ووشيه عبارتيله تفسيرى اعجبنى زيد وكرمه تركيبى قبيلندندر وبعض محللرده بورسمه
تقييد ايلديكى عباره بومقامه احاله اولنور ايدى ملخصى بودر كه اشبو اعجبنى زيد وكرمه تركيبندن مراد زيدك كرمنى
وصفدر زيدك ذكرنى تقديم ايلملرى كرمنه تعظيم ومبالغه نكته سنه مبنيدر زيرا زيدك نفسى كرمنك ذكرينه وسيله
اولمشدر وظاهر وضمير ايله تقوى ياخود تخصيص اراده اولنمغله مبالغه يى متضمن اولور وبو تركيب بين العرب
عطف مخصوصدر والحاصل اعجبنى زيد وكرمه قولى اعجبنى كرم زيد قولندن ابلغدر نته كه بيضاوى سورهٔ جاثيه ده
فباى حديث بعد الله وآياته يؤمنون كريمه سى تفسيرنده اى بعد آيات الله وتقديم اسم الله للمبالغة والتعظيم كما فى قولك
اعجبنى زيد وكرمه عبارتيله نكتهٔ مرقومه تلميح وشيخ زاده وجه مشروح اوزره شرح وتصريح ايلمشدر كذلك
زمخشرى سورهٔ هودده افترای شفاعت وآلهه مادّه سنده من الآلهة وشفاعتها عبارتيله بيان ايلمكله
شارح كشاف طيبى مرحوم عطف وشفاعتها على الآلهة على منوال اعجبنى زيد وكرمه لان المفترى الشفاعة
لا الآلهة قوليله تصريح مراد ايلمشدر پس بو مقامده فرند خاصة قلج قسمنك آب وتابنه يعنى صوينه وآلا
تعبير اولنان جوهرينه دينور كه سراپا قلجك يوزنده مرئى اولور فنقول اعجبنى فرند هذا السيف اى جوهره ووشيه وفرند
قرمزى كله دينور حوجم معناسنه وبر نوع ثوب معروف اسميدر بو معناده پرند فارسى معربيدر لكن فارسيده پرند فتحتينله
منقش قماشه دينور وفرند ناردانه سنه دينور حب الرمان معناسنه الافرند همزه نك كسريله بودخى قلجك
جوهرينه وآلاسنه دينور الفرند فسكل وزننده طعامه قاتيلان حوايجه دينور نخود وببروكون كبى ابزار معناسنه
جمعى فراند كلور الفرنداة كسرتينله بغرتلق قوشنه دينور فرنداد جحنبار وزننده ارض دهناده برطاغك
آديدر حذاسنده برطاغ دخى اولمغله ايكيسنه فرندادان اطلاق ايدرلر الفرهد قنفذ وزننده والفرهود زنبور
وزننده طقناز وغليظ الجثه آدمه دينور واتنه طلو بدنى نرم ونازك جوانه دينور وارسلان ياوريسنه دينور
وهر اندامى خوب ودلبر تازه جوانه دينور وبونده فانك وهانك فتحيله لغتدر وفرهود طاغ كچيسنك اوغلاغنه دينور
وفرهود بر بطن پدرينك اسميدر كه يحمد قبيله سندن منشعبدر واضع فن عروض اولان امام خليل بن احمد
اول بطندندر نسبتنده فرهودى وفراهيدى ديرلر جمع بنيه سيله وفراهيد بنيه سى كوچك وخرده اولان قيونلره
دينور فرهاد فانك كسريله لكن فتحله مشهوردر اسم اعجميدر فرهاد وشيرين قصه سى مشهوردر فرهاد جرد
جيمك كسريله مرو قضاسنده برقريه در وجرد لفظى كرد فارسى معربيدر كه عمل معناسنه در مؤلفك بياننه كوره
بوراده كرد كاف عربينك فتحيله اولمقدر لكن لغات فارسيه ده كاف عجمينك كسريله مرسومدر كه جمع معناسنه در
مضاف اليه تقديم اولنمشدر الفزد فانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله فصد معناسنه در يقال لم يحرم من فزدله
اى من فصدله ومعناسى عنقريب مذكوردر الفساد صلاح وزننده والفسود قعود وزننده برنسنه آزوب
تباه اولمق معناسنه در كه حد اعتدالدن خارج اولمقدن عبارتدر صلاح مقابليدر يقال فسد الشئ وفسد فسادا
وفسودا من الباب الاول والثانى والخامس ضد صلح وفساد برآدمك مالنى ظلما اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اخذ الامير مال فلان فسادا اى ظلما فساد بو معناده اسمدر وقوراقلغه وقحط وغلايه اطلاق اولنور يقال
فى السنة فساد اى جدب الفاسد اسم فاعلدر تباه اولمش نسنه يه دينور ذو فساد معناسنه الفسيد امير وزننده
باب خامسدن صفتدر فاسد معناسنه ايكيسنكده جمعى فسدى كلور ساقط وسقطى ومريض ومرضى كبى ولم يسمع
انفسد يعنى انفعالدن دخى ورودنى قياس آبى دكل ايكن مسموع اولمامشدر المفسدة مصلحه وزننده وآنك
ضديدر كه برشيئك يا برخصوصك تباه وفاسد اولمسنه باعث اولان شيئه دينور جمعى مفاسد كلور يقال هذا الامر
مفسدة له اى باعث لفساده بو وزننده اولان كلمات بالجمله مادّه لرينه داعى وباعث معناسنه اولور مبخله ومجبنه
ومصلحه كبى وانقولى مرحوم برنسنه نك فسادنى ديلمك معناسيله ترجمه سى صلاحدن بعيددر التفسيد تفعيل
وزننده برنسنه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال فسده تفسيدا اذا افسده التفاسد تفاعل وزننده صلهٔ ارحامى
قطع ايدشمك معناسنه مستعملدر يقال تفاسدوا اذا قطعوا الارحام الاستفساد برنسنه نك فاسد وتباه اولمسنى
ايستمك معناسنه در يقال استفسد ضد استصلح الفصد قصد وزننده والفصاد كتاب وزننده قان چقمق
ايچون طمرى يارمق معناسنه در كه قان آلمق تعبير اولنور يقال فصد الحجام فصدا وفصادا من الباب الثانى اذا شق
العرق وبرآدمه عطيه يى جزم وامضا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فصد له عطاء اذا قطع له وامضاه المفصود
والفصيد فصد اولنان آدمه وطمره دينور يقال رجل وعرق مفصود وفصيد وفصيد اول طمردن چقان قانه
دينور كه اعراب طائفه سى دوه يى فصد وقانى بغرسق ايچره حفظ ايدوب قتلق زماننده پشروب مهمانى آنكله

مطلب

اطعام ايدرلر ومنه المثل * لم يحرم من فصدله * وتخفيف ايچون صادى اسكان ايدرلر اصل مثل بودر كه ايكى آدم
براعرابى يه نزيل اولوب بشقه جه بيتوتت ايلديلر اعرابى برنى وضع مذكور اوزره ضيافت ايليوب على الصباح
مهمان ديكر بوندن سؤال ايلديكه اخشام صاحب خانه سنى نه كونه طعام ايله ضيافت ايلدى اولدخى ما قرئت
وانما فصدلى يعنى بن اطعمهٔ نفيسه ايله ضيافت اولنمدم همان بنم ايچون فصد ايلديلر ديدكده مهمان ديكر كلام
مزبورى ايراد ايلمكله مثل اولدى شئ يسير ايله قناعت موقعنده ضرب اولنور وكلام مذكور من فزدله عبارتيله ده
منقولدر نته كه آنفا ذكر اولندى وبعضلر من قصدله عنوانيله نقل ايلدى كه قاف ايله در اعطى قصدا ديمكدر كه
قليلا معناسنه در اول كمسه كه كندى ايچون راحله فصد اولنوب برمقدار قانيله متغذى ومكرم اوله البته ضيافتدن
محروم اولمز ديمك اولور بعض مقصودينه نائل اولان كمسه حقنده ضرب اولنور الافتصاد افتعال وزننده
فصد معناسنه در يقال افتصد العرق بمعنى فصده الفصيدة عصيدة وزننده والفصدة عمده وزننده
قان ايله قارشدريلوب بوغرلمش خرمايه دينور كه اعراب طائفه سى بعض علت ايچون آنى صبيانه يدررلر الافصاد
همزه نك كسريله والانفصاد انفعال وزننده آغاجك يبراقلرينك كوزلرى ياريلوب طومور جقلنمق معناسنه
مستعملدر يقال افصدت الشجرة وانفصدت اذا انشقت عيون ورقها المنفصد منفصل وزننده والمتفصد
متوحد وزننده آقيجى صيويق نسنه لره اطلاق اولنور صو وقان وتركبى التفصيد تفعيل وزننده فى الاصل
مصدر اولوب بعده اسم اوله رق يارق وچتلاق معناسنه استعمال اولنمشدر ومنه يقال فى الارض تفصيد اى تشقق
وتخدد وبريره برمقدارجه صو ايركلمك معناسنه مستعملدر المفصد منبر وزننده نيشتره دينور كه فصد آلتيدر
الفقد فانك فتحى وقافك سكونيله والفقدان قافك كسريله والفقود قعود وزننده موجود نسنه يى غائب
ايلمك معناسنه در كه كم ايتمك وياوى قلمق ويتورمك تعبير اولنور يقال فقد الشئ فقدا وفقدانا وفقودا من الباب الثانى
اذا عدمه وانقولى مرحومك غائب ايدوب ارامقله ترجمه سى غائب اوله جق مادّه دندر الفقيد والمفقود غائب
اولان شيئه دينور وعربلر برآدم موت وفقد انندن بى باك اوله رق وفات ايلدكده مات فلان غير فقيد ولا حميد
وغير مفقود ولا محمود ديرلر غير مكترث لفقدانه معناسنه الافقاد همزه نك كسريله بركسنه يه برنسنه سنى غائب
ايتدرمك معناسنه در يقال افقده الله اياه اى جعله مفقودا الفاقد شول خاتونه اطلاق اولنور كه زوجى ياخود
ولدى وفات ايلمش اوله على قول زوجى وفات ايلدكدنصكره بشقه اره وارمش اوله يقال امرأة فاقد اذا صارت
قد مات زوجها او ولدها او تزوجت بعد موت زوجها وفاقد شول اينكه اطلاق اولنور كه ياوريسنى يرتجى جانور
پاره لمش اوله يقال بقرة فاقد اذا صارت قد سبع ولدها الافتقاد افتعال وزننده والتفقد تفعل وزننده برآدم غائب
ايلديكى نسنه يى آراشدرمق معناسنه در يقال افتقد الشئ وتفقده اذا طلبه بعد غيبته الفقد فانك فتحى وقافك
سكونيله برنبات آديدر بونده فتحتين جائز دكلدر ازهرى وهمنه مبنى فتحتينله تقييد ايلمشدر نبات مذكور تركيده
بش برمق وآيد اغاجى ديدكلريدر كه تخمنه حب الفقد ديرلر آيد تخمى معروفدر وفقد برنوع شربت آديدر كه قورى
اوزمدن ياخود بالدن ياخود باغ صرمشغى ديدكلرى نباتدن ترتيب ايدرلر الفقدد قنفذ وزننده بودخى شربت مذكوره
دينور التفاقد تفاعل وزننده برى برنى غائب ايلمك معناسنه در يقال تفاقد القوم اذا فقدوا بعضهم بعضا الافلود
فايله زنبور وزننده بالغ وتام الخلقه ومتناسب الاعضا وناز كبدن اولان اتلو جانلو يتشمش كوزل اوغلانه دينور يقال
غلام افلود اى تام محتلم سبط ناعم سمين الفلهد جعفر وزننده والفلهد قنفذ وزننده والفلهود
زنبور وزننده والمفلهد مدحرج وزننده بلوغه يقلشمق صقى كوده لواتنه طلو تازه اوغلانه دينور يقال
غلام فلهد وفلهد وفلهود اى حادر سمين راهق الحلم الفند فانك كسريله اولو طاغه على قول اولو طاغدن
طولانى برقطعه سنه دينور فانك فتحيله ده جائزدر وفند عرب خياللرندن شهل الزمانى لقبيدر وفند هركز يغمور
طوقنمامش ارضه دينور وآغاجك تازه دالنه وچبوغنه دينور ودرلو ونوع وكونه معناسنه در وبريره مجتمع اولمش
قوم وجماعته دينور وفند حرمين شريفين بيننده برطاغك اسميدر وعائشه بنت سعد بن ابى وقاصك آزاد كرده سى
اولان ابو زيدك اسميدر * ابطأ من فند * مثلنك منشأيدر اصلى بودر كه سيده سى اولان عائشه كه مدينه ده ساكنه ايدى
مزبورى اتمكجى فروندن آتش كتورمك ايچون النه بركورك ويروب چارسويه كوندردى اولدخى چارسويه قريب
برمحلده كورديكه مصر قاهره يه برقافله عزيمت ايده يور آنلره اتباع ايدوب مصره عزيمت وبرسنه مصرده اقامت
ايلدكدنصكره مدينه يه عودت ايلدى بعد الوصول فروندن برمقدار آتش آلوب اولرينه شتاب وسرعتله كيدركن
اياغى سوزچوب يقلمغله النده اولان آتش دوكيلوب پراكنده اولدقده تعست العجلة ديمكله اولدخى مثل اولمشدر

بعده بريره كيدوب كيجيكن كسه حقنده ابطأ من فند ضرب مثل اولدى الفند فتحتينله پك پيرلكدن ياخود
برمرضدن ناشى دماغه اختلال كلمكله عقل وشعوره وهن وخلل طارى اولمق معناسنه دركه پيرلكدن اولانه بونامق
تعبير اولنور يقال فند الرجل فندا من الباب الرابع اذا خرف وانكر عقله لهرم او مرض وسوزنده ياخود رأى وتدبيرنده خطا
ايلمك معناسنه در يقال فند فلان فى قوله او رأيه اذا اخطأ ويلان سويلمك معناسنه در يقال فند الرجل
اذا كذب الافناد همزه نك كسريله بو دخى ذكر اولنان فند معنالرينه در يقال افند الرجل بمعنى فند
وبرآدمك رأى وتدبيرنى تخطئه ايلمك معناسنه در يقال افند فلانا اذا خطأ رأيه المفند محسن وزننده افناددن
اسم فاعلدر بونامش كشى يه دينور يقال فلان مفند اى منكر عقله من هرم وبونسوانه وصف اولوب عجوز مفندة
دينمز زيرا نسوانك كنجلك هنكامنده دخى رأى ورشد وتدبيرلرى اولمز كه حتى پيرلكده ضعف طارى اوله هر حالده ناقصات
العقل اولدقلرى مسلمه در التفنيد تفعيل وزننده برآدمى تكذيب ايلمك معناسنه در يقال فنده اذا كذبه وعجز واعيا به
نسبت ايلمك معناسنه دركه عاجز در الندن نسنه كلمز ديمكدن عبارتدر يقال فنده اذا عجزه وبركسه نك رأى
وتدبيرنى تخطئه ايلمك معناسنه در يقال فند فلانا اذا خطأ رأيه وآنى يراندرمق معناسنه در يقال فند الفرس
اذا ضمره وبرآدمك عهده سنه برخصوص احاله ايدوب حصولنى آندن ديلمك معناسنه در يقال فند فلانا على الامر
اذا اراده منه وعلى الدوام شرب شرابه ملازم اولمق معناسنه در يقال فند فى الشراب اذا عكف عليه وطاغك
سيوريجه برون كبى چقان يرينه اوتورمق معناسنه در يقال فند فلان اذا جلس على شمراخ الجبل المفاندة
مفاعله وزننده والتفند تفعل وزننده بونلرده بركسه يى برمصلحته مؤكل ايدوب آندن حصولنى ديلمك معناسنه در
يقال فاند فلانا على الامر وتفنده اذا اراده منه وتفند پشيمانلق كوستورمك معناسنه در يقال تفند منه اذا تندم
الافناد همزه نك فتحيله اركان الليل معناسنه در يعنى افناد فند لفظنك جمعيدر كه فانك كسريله در جبل ياخود
جبلدن برقطعه يه وطائفهٔ مجتمعه يه دينور كه ذكر اولندى بعده بومناسبتله كيجه نك بر ركن وطائفه سنه اطلاق
اولندى يقال مضى فند من الليل اى ركن وطائفة منه ومضت افناد الليل اى اركانه وطوائفه ومنه الحديث
صلى الناس على النبى عليه الصلوة والسلام افنادا افنادا اى فرادى بلا امام وقيل جماعات جماعات وحزروا اى قدروا
وخمنوا ثلثين الفا ومن الملائكة ستين الفا لان مع كل ملكين وقوله صلى الله عليه وسلم تتبعونى افنادا افنادا يهلك بعضكم
بعضا اى تتبعونى ذوى فند اى ذو عجز وكفر للنعمة نهايه ده بوعبارتله مرسومدر وفى الحديث الا انى من اولكم وفاة
تتبعونى افنادا يهلك بعضكم بعضا اى جماعات متفرقين قوما بعد قوم واحده فند والفند الطائفة من الليل ويقال هم فند
على حدة اى فئة ومنه الحديث اسرع الناس بى لحوقا قومى ويعيش الناس بعدهم افنادا يقتل بعضهم بعضا
اى يصيرون فرقا مختلفين ومنه الحديث لما توفى رسول الله عليه السلام صلى عليه الناس افنادا اى فريقا
بعد فريق فرادى بلا امام الفندأوة فانك كسرى ودالك فتحيله دولنكر آلاتندن بغايت كسكين كسره دينور يقال
قدوم فندأوة اى حادة قدوم كلمه سى مؤنث سماعيدر الفندأية باب همزه ده ذكر اولندى الفود فانك فتحى
وواوك سكونيله باشك قولقلره قريب ومشرف اولان سمندن قيللرى فراوان اولان يره دينور وباشك برطرفنه دينور
ايكيسنه فودان دينور وبو علاقه ايله مطلقا ناحيه معناسنه مستعملدر تقول قعدت فى فود الوادى اى ناحيته وبوكك
بردنكنه اطلاق اولنور عدل معناسنه وحواله دينور كه ظرف معروفدر وفوج وكروه معناسنه در يقال جاء فود
من الناس اى فوج وفود مصدر اولور قاتمق وقرشدرمق معناسنه يقال فاد الزعفران به يفود فودا اذا خلطه به
واولمك معناسنه در يقال فاد فلان اذا مات نته كه بونده فيد دخى لغتدر كما سيذكر وفود برآدمك مالى زائل اولمق
على قول مالى ثابت اولمق معناسنه در يقال فاد المال لفلان اذا ذهب او ثبت والاسم الفائدة نته كه يائيه دن دخى لغتدر
پس فائده ثابت اولان ماله دينور كه قول ثانى يه ناظردر الاستفادة والتفيد تفعل وزننده مال قزانمق معناسنه در
يقال استفاد المال وتفيده اذا اقتناه لكن مؤلف يائيه يى تخليط ايلمشدر الافادة اراده وزننده برآدمه مال ويرمك
معناسنه دركه فائده لندرمكدن عبارتدر تقول افدته المال اى اعطيته اياه وهلاك ايلمك معناسنه در تقول
افدت فلانا اى اهلكته وامته الفواد سحاب وزننده كوكله دينور فوأد لفظنده لغتدر التفود تفعل وزننده طاغ
كچسى طاغك تپه سنه چقمق معناسنه دركه فود رأسدن مأخوذدر يقال تفود الوعل فوق الجبل اذا اشرف
المفواد والمفياد مصباح وزننده افاده دن مبالغه در يقال رجل متلاف مفواد ويقال مفياد اى متلف مفيد
بوراده افاده اهلاك معناسنه اولمغله متلاف اتباع وجهيله مؤكددر انفاع معناسنه ده ممكندر التفاود
تفاعل وزننده برى برينه افاده ايله فائده لشمك معناسنه در لكن صواب اولان تفايد اولمقدر يا ايله يقال

هما يتفاودان العلم والصواب يتفايدان اى يفيد كل صاحبه الفهد مهد وزننده سباعدن پارس
ديدكلرى جانورك اسميدر فارسيده بوز دينور جمعى فهود وافهد كلور وفهد دوه سمرينك وسطنده اولان
ميخه دينور كه كلب دخى ديرلر وفهد مصدر اولور برآدمك ايشنى غائبانه دلخواهى اوزره كوزلجه كورمك معناسنه
يقال فهد لفلان فهدا من الباب الثالث اذا عمل فى امره بالغيب جميلا الفهدة هايله كوته دينور است معناسنه
وفهده عبيد بن مالك النهشلى فرسنك اسميدر الفهدتان تثنيه بنيه سيله دوه نك ايكى قولقلرينك اكسه لرنده
اولان ايكى طومالج كمكلره دينور وفهدتا الفرس آت قسمنك كوكسنده اولان ايكى طرفلو يومريجه اتلره دينور كه
بالق طرزنده اولور الفهد فتحتينله برآدم اويويوب محافظه سى اوزرينه لازم اولان نسنه نك حفظندن
تغافل ايلمك معناسنه در پارس قسمى نوام اولمغله آندن اخذ اولنمشدر يقال فهد الرجل فهدا من الباب
الرابع اذا نام وتغافل عما يجب تعهده وچوق اويومق وكرنمك مقوله سى حالاتده پارسه بكزه مك معناسنه در
يقال فهد الرجل اذا اشبه الفهد فى نومه وتمدده مترجم ديركه پارس قسمى چوق اويومقده مثل در يقال * اثقل
رأسا من فهد * وانوم من فهد * ملا خسرو عليه الرحمه در رده امام سرخسيدن نقل ايلمشدر كه پارسده برنيچه
خصال خاصه واردر برى بودر كه صيدك ممر ومأواسى سمتنده پوصولنوب طوررتا كه قولاينه كلدكده اوزرينه
هجوم وپرتاو ايدر وسائر حيوان شكارى كبى تعليم ضمننده ضرب اولنمز بلكه برمعلم كلب شكار ايلديكى جانورى
اكل ايلدكده آنى پارسك حضورنده ضرب ايدرلر اولدخى اندن اعتبار واتعاظ ايدر واصلا خبيث نسنه يى
اكل ايلمز صاحبندن لحم طيب طلب ايدر وصيدك اكسه سندن برنيچه دفعه وثوب وهجوم ايدر يتشورسه فبها
واكر يتشميه جكنى تيقن ايدرسه بيهوده اتعاب نفس ايلميوب عودت ايدر بنى آدم بونلر ايله متصف اولمق لايقدر
وحالا پارس ايله عراق طرفنده صيد ايدرلر انتهى الفهد كتف وزننده والفهد ابل وزننده صفتدر پارسه
تشبه ايدن كشى يه دينور ثانيده فانك كسره سى هاء مجاورتنه مبنى در الفوهد ثوهد وزننده ومرادفيدر كه ذكر
اولندى مؤنثنده فوهده دينور الافهود اسلوب وزننده فوهد معناسنه در الافاهيد جمع بنيه سيله ربده
يولنده برموضع آديدر الفيد صيد وزننده صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال فاد الرجل يفيد فيدا اذا تبختر
واولمك معناسنه در يقال فاد فلان اذا مات وبركسه نك مالى ثابت وبرقرار اولمق على قول زائل اولمق معناسنه در
يقال فاد المال لفلان اذا ثبت او ذهب وادويه واجزأ مقوله سى نسنه يى صويه اصلتمق معناسنه در يقال فاد الزعفران
اذا دافه وبرنسنه دن صاقنمغله برجانبه عدول ايدوب يان ويرمك معناسنه در يقال فاد الرجل اذا حذر شيئا
فعدل عنه جانبا وفائده ومنفعت حاصل اولمق معناسنه در يقال فادت الفائدة اذا حصلت وفيد اصلانمش
زعفرانه دينور مفيد معناسنه وآت قسمنك دوداقلرى اوستنده بتن تويلره دينور وفيد طريق مكه ده برقلعه
آديدر بانيسى اولان فيد بن فلان ايله مسمادر وفيد كولده پشمش اتمك اوزرندن كولى صيروب كيدرمك معناسنه در
يقال فاد الملة عن الخبزة اذا افادها اى ازالها فيد القريات قافك ضميله برموضعدر حزم فيده حانك فتحيله
برموضعدر التفيد تفعل وزننده بودخى صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال تفيد الرجل اذا تبختر الفياد
صياد وزننده اركك بايقوشه دينور ودائما صالنه رق يوريين آدمه دينور يقال رجل فياد اى متبختر وشول
كسيه دينور كه النه كيرن طعامى اتمكه دوروب اكل ايدر اوله يقال اعرابى فياد اذا كان يلف ما قدر عليه فيأكله
الفيادة هاء مبالغه ايله فياد ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر الفائده زائده وزننده برآدمك علمدن ياخود
مالدن استفاده يعنى كسب وتحصيل ايلديكى نسنه يه دينور جمعى فوائد كلور وبو فى الاصل اسم فاعلدر
وبو نفع معناسنه اولان فيددن مأخوذدر يقال حصلت منه فائدة وهى ما استفدت من علم او مال التفييد تفعيل
وزننده فيادك يعنى بايقوشك اوتمسندن تشأم ايلمك معناسنه در يقال فيد الرجل اذا تطير من صوت الفياد الافادة
اراده وزننده مال ايله فائده لنمك معناسنه در تقول افدت المال اذا استفدته وبركسه يه مال ويرمك معناسنه
اولمغله ضد اولور تقول افدت المال اذا اعطيته التفايد تفاعل وزننده مال ايله فائده لشمك معناسنه در يقال
هما يتفايدان بالمال اى يفيد كل صاحبه ولا تقل يتفاودان كما مر فايد زايد وزننده برطاغك آديدر فصل القاف
القتاد تاى فوقيه ايله سحاب وزننده برنوع شجر اسميدر كه بغايت پك ومتين اولوب ايكنه كبى تيكنلرى اولور
تركيده كون ديدكلريدر كه كبير وصغير نوعى اولور كثيرا ديدكلرى صمغ صغير نوعندن حاصل اولور * اصعب من خرط
القتاد * مثلندن مراد شجر مزبوردر القتادية ياى مشدده ايله قتاد مزبورك تيكنلرنى اوتليان دوه لره دينور
مفردى قتادى در يقال بعير قتادى وابل قتادية اذا كانت تأكل شوك القتاد التقتيد تفعيل وزننده قتاد اغاجنى

كسوب نيكنلرنى ياقدقدنصكره دوه لره علف ايلمك معناسنه در يقال قتد القتاد اذا قطعه فاحرقه فعلف الابل
القتد فتحتينله دوه لر وجه مذكور اوزره قتاددن اولان علف اكل ايلمك معناسنه در يقال قتدت الابل قتدا
من الباب الرابع اذا اكلت العلف من القتاد القتدة فرحه وزننده وجه مذكور اوزره علف قتاد اكل ايدن
دوه لره دينور القتادى سكارى وزننده قتاديمكدن قارنلرى درد ناك اولمش دوه لره دينور يقال ابل قتادى
اذا صارت قد اشتكت من اكل القتاد جمعى اقتاد واقتد وقتود كلور شارح ديركه جميع نسخه لرده سهو وسقط
واردر زيرا جميع امهاتده ومأخذ مؤلفده بو محلده قتد كلمه سى مرسوم وجموع مذكوره آنك اولمق اوزره مرقومدر
وقتد فتحتينله دوه سمرينك آغاجنه وتخته سنه دينور پس بو مقامده والقتد خشب الرحل عبارتى ساقطدر
قتاده سحابه وزننده اساميدندر ابو قتاده اصحابدن حارث بن ربعى السلمى كنيه سيدر وقتادة بن دعامه
تابعيندندر وقتادة بن النعمان وقتادة بن ملحان اصحابدندر وبكر بن وائل نام كمسه نك قصراغى اسميدركه
زيم نام آتك اناسيدر قتائده علابطه وزننده برصرب بلاك ياخود بر يوقش آديدر على قول هر يوقش عقبه يه
قتائده دينور تقتد تنصر وزننده حجازده برقريه ياخود براشمه آديدر قتنده ضمتينله اندلسده بر بلده در قتاد
سحاب وغراب وزنلرنده بنو سليم يوردنده برجبل عظيم آديدر ذات القتاد فلج نام موضعك وراسنده
برموضعدر القتود قافك ضميله برطاغك آديدر القتادى صحابى وزننده خزرج قبيله سنده برفرس آديدر
ذكر اولنان قتاده ديدكلرى فرسه منسوب دكلدر القتردة دحرجه وزننده برآدمك بياض مانجه سى يعنى
سودى وپنير وكش وقيمق مقوله سى نسنه لرى چوق اولمق معناسنه دركه كثرت مواشى متفرعيدر يقال
قتردالرجل اذا كثرلبنه واقطه القتردة قافك ورانك كسريله چوق ماله دينوركه مراد مواشيدر يقال عليه
قتردة مال اى مال كثير القترد زبرج وزننده والقتارد علابط وزننده والمقترد اسم فاعل بنيه سيله قيونى
كچيسى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل قترد وقتارد ومقترد اى ذو غنم كرچه جوهرى وسائرلرى بونلرى
بورسمه ثبت وبيان ايلديلر لكن مجموعى مصحفدر صواب اولان ثاى مثلثه ايله اولمقدر نته كه عنقريب مرسومدر
وثاى مثلثه ايله اولديغنى ائمه لغتدن ابو عمرو وابن اعرابى وسائرلرى تصريح ايلمشدر لكن جوهرى ابو عبيده دن
روايت ايلمكله تاى فوقيه ايله ده لغت اولمق محتملدر مؤلف اندن ساكت اولمشدر القثد قافك وثاى مثلثه نك
فتحيله قثايه يعنى عجوره شبيه برسبزه آديدر على قول عجوردن بر نوع ياخود خياره دينور مفردى قثده در
هايله القثد قصد وزننده ذكر اولنان قثدى يمك معناسنه در يقال قثد الرجل قثدا من الباب الثانى اذا اكل
القثد الاقتثاد افتعال وزننده بستاندن قثد كسمك معناسنه در يقال اقتثد الرجل اذا قطع القثد مؤلف
الاقتثاد القطع عنوانيله رسم ايلمكله مسامحه ايلمشدر القثرد برقع وزننده والقثرد زبرج وزننده والقثرد
جعفر وزننده والقثارد علابط وزننده اومتاعنه دينوركه خرت مرت تعبير اولنور قماش البيت معناسنه
وقثرت جعفر وزننده وقثرد علبط وزننده وقثارد علابط وزننده ومقثرد اسم فاعل بنيه سيله قيونى
قوزيسى فراوان اولان آدمه دينور ياخود اسباب وتجملات خانه سى چوق اولانه دينور وقثرد زبرج
وزننده اصمه نك دبنده قوريوب قالمش خار وخاشاكه دينور وناس كثيره دينور القثارد شفارج
وزننده كوملك وقفتان مقوله سى لباسك اتكلرى اوجلرينه دينور ذلاذل معناسنه القثرد جعفر
وزننده يوك پارچه لرينه دينور قطع الصوف معناسنه وشول كهنه وناچيز اومتاعنه دينوركه برمحله
كوجدكده اعتبار اولنميوب يرلرنده ترك اولنه يقال هو كالقثرد لا يلتفت وهو ما لا يحمل من المتاع عند الرحيل
القحدة قافك وحاى مهمله نك فتحيله دوه اوركجك دبنه على قول اوركجه ياخود اوركجك ايكى بوكورلرينك مابيننه
دينور جمعى قحاد كلور قافك كسريله واقحد كلور المقحدة ميمك وحانك فتحيله بودخى اوركجك دبنه دينور
القحد قصد وزننده دوه نك قحده سى اولمق معناسنه دركه مراد عن اصل بيوك اوركجلى اولمقدر على قول اوركجى پك
بيومك معناسنه در يقال قحد البعير قحدا من الباب الثالث اذا صار له قحدة اى سنام كالقبة او عظمت قحدته يعنى
بعد الصغر القحدة قافك فتحيله والمقحاد ميمك كسريله بيوك اوركجلى ناقه يه دينور يقال ناقة قحدة
ومقحاد اى كبيرة القحدة مقحادك جمعى مقاحيد كلور شارح ديركه جمله قحد كذلك مقحاد وصف اولور وقحده
فى الاصل قحده ايدى فرحه وزننده القاحد واحد لفظنه اتباع اولور يقال واحد قاحد نته كه صخد ماده سنده
ذكر اولندى بنو قحاده ثمامه وزننده برقبيله در بنو يربوع فارسلرندن يزيد القحادية نك والده سى آنلردندر القحاد
كتان وزننده شول يالكزجه كشى يه دينوركه نه برادرى ونه اولادى اوله يقال رجل قحاد اى لا اخ له ولا ولد القحدوة

قافك وميمك فتحيله رباعى اولمغله محلنده مذكوردر مؤلف بونكله جوهرى يه تعريض ايلمشدر القد قافك فتحى
ودالك تشديديله برنسنه يى بتمامه كسمك على قول اوزونلغنه كسمك وعلى قول اوزونلغنه يارمق معناسنه در يقال
قد الشئ قدا من الباب الاول اذا قطعه مستأصلا او مستطيلا او شقه طولا وقد صويلمش كوچك قوزى واوغلاق
دريسنه دينور ومنه المثل * ما يجعل قدك الى اديمك * اى اى شئ يضيف صغيرك الى كبيرك يعنى كوچك ايشكى
بيوكه قياس ونسبت ايلمكه باعث ندر اديمدن مراد جلد عظيمدر والى كلمه سى معنا اعتباريله در مؤلفك قولنه
كوره مقدر مضافا قولنه متعلقدر مثل مزبور طور وحدنى تجاوز ايدن فضول حقنده كذلك برامر حقيرى
امر خطيره قياس ايدن كمسه حقنده ضرب اولنور وقد قامچى يه اطلاق اولنور سوط معناسنه ومنه الحديث
لقاب قوس احدكم وموضع قده فى الجنة خير من الدنيا وما فيها كرچه عنقريب كسر ايله قد لفظنى دخى مؤلف
سوط ايله تفسير ايلمشدر لكن نهايه ده لفظ حديث كسر ايله منصوصدر ومؤلف دخى بصائرده كسر ايله تقييد
ايلمشدر لكن بصائرده قد قافك فتحيله مقدود معناسنه ده كلديكنى اشعار ايلمكله بو تقديرجه سوطه اطلاقى
صورت بولور وقد قدر يعنى مقدار واندازه معناسنه مستعملدر يقال هو على قد ذاك اى قدره وبرآدمك قامتنه
اطلاق اولنوركه شخصنك اعتدال خلقى اوزره تقطيعى يعنى كسيمندن عبارتدر جمعى اقد كلور همزه نك فتحى
وقافك ضميله وقداد كلور قافك كسريله واقده كلور اجله كبى وقدود كلور حدود كبى يقال غلام حسن القد
اى القامة وتقطيعه واعتداله وقد كذلك مصدر اولور مسافر بيابانده قطع مسافه ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال قد المسافر الفلاة اذا خرقها اى قطعها ومتكلمك ياخود كندينك كلامنى قطع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال قد الكلام اذا قطعه الاقتداد افتعال وزننده قد ايله معناى اولده مرادفدر يقال اقتد الشئ
اذا قطعه مستأصلا او مستطيلا او شقه طولا وامور ومصالحده تدبير وتمييز ايلمك معناسنه مستعملدر آندن
اصطلاحمزده كسوب بچمك ايله تعبير اولنور يقال اقتد الامور اذا دبرها وميزها التقديد تفعيل وزننده قد ايله
بودخى معناى اولده مرادفدر يقال قدد الشئ تقديدا بمعنى قده الانقداد انفعال وزننده والتقدد تفعل وزننده
قد وتقديده مطاوعلردر يقال قد الشئ وقدده فانقد وتقدد اى انقطع مستأصلا او مستطيلا او انشق طولا
وتقدد آراء واهوالرى مختلف اوله رق ناس فرقه فرقه اولمق معناسنه مستعملدر يقال تقدد القوم اذا صاروا فرقا مختلفة
الاهواء وبرنسنه قوريمق معناسنه مستعملدر كه قديد آتيدن مأخوذدر يقال تقدد الشئ اذا يبس وناس پراكنده
اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال تقدد القوم اذا تفرقوا ولباس يبريوب پاره لنمك معناسنه مستعملدر يقال تقدد
الثوب اذا تقطع ودابه برمقدارجه آرقلمق على قول آرقلدقدنصكره سمورمكه بشلمق معناسنه مستعملدر يقال
تقددت الناقة اذا هزلت بعض الهزال او كانت مهزولة فابتدأت فى السمن اشبو ايكى قول طريقه معناسنه
اولان قده دن مأخوذدر قول اوله كوره كوده سنده هزالدن وقول ثانى يه كوره شحمدن طريقه لر پيدا اولور
القد قافك ضميله برنوع دكز بالغنك اسميدر القد قافك كسريله دريدن ياپيلان قابه دينور نته كه قحف آغاجدن
اولانه دينور وقد قامچى يه اطلاق اولنور فتحله قد كبى كه ذكر اولندى ودباغت اولنمامش خام دريدن اوزنلغنه
كسلمش قايشلره وصريملره دينور قامچى يه اطلاقى بوندندر مفردى قده در هايله وقده اوزون اوزادى طريقه يه
اطلاق اولنور وكلاب قبيله سى يوردنده برصو آديدر بونده تخفيفله ده زبانزددر وقده آراء واهوالرى مختلف اولان
فرقه لردن برفرقه يه اطلاق اولنور جمعى قدد كلور عنب وزننده ومنه قوله تعالى كنا طرائق قددا اى فرقا
مختلفة اهواءها المقد ميمك كسريله مدق وزننده درى ديلجك دمور آلته دينور بچقى كبى المقد ميمك فتحيله مرد
وزننده يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه وبو اسم مكاندر ومكان مستوى يه اطلاق اولنور كويا كه اطرافدن
قد وتمييز اولنمشدر ومقداردن قضاسنده برقريه آديدر خمر مقدى اورايه نسبت اولنور جوهرى غلط ايلمكله
دالنى تخفيف وميم فصلنده مقد عنوانيله ثبت ايلمشدر شارح ديركه ازهرى ابو عمرودن تخفيف دالله روايت ايلمشدر
انتهى وشراب المقدى تخفيفله در ذكر اولنان مقدينك كه تشديد ايله در غيريدر مترجم ديركه نهايه ده بو وجهله
مرسومدركه شراب مقدى تشديد ايله نصفى قالنجه طبخ اولنور برنوع شرابه دينور نصفندن قطع اولنان
شيئه تشبيه اولنمشدر وقليلا دالى تخفيف اولنور پس جوهرى يه ومؤلفه منافى اولور انتهى القداد غراب وزننده
برنوع قارن آغريسنك اسميدر بورو وكسنتى تعبير اولنان وجع اوله جقدر كه بغرسقلر كسيلور قياس اولنور
مقدمه باسوردر يقال اخذه القداد وهو وجع فى البطن وقداد بن ثعلبة بن معاويه بجيله قبيله سندندر المقدود
ذكر اولنان قداد علتنه مبتلا كشى يه دينور يقال قد الرجل على بناء المفعول فهو مقدود اى اصابه القداد

القداد سحاب وزننده كرپى ديدكلرى جانوره دينور قنفذ معناسنه وعرب طوشانه دينور كه ترلا صچانى
دخى ديرلر يربوع معناسنه اكينلرى كسوب طوغرادقلريچون اطلاق ايلديلر قد قد فلفل وزننده برطاغ
اسميدر كه انده حجر البرام يعنى كوفه كى تعبير اولنان طاش معدنى واردر القديد زبير وزننده بركونه كوچك قطعه
پلاس اسميدر وبررجل آديدر وبروادى اسميدر وحرمين بيننده برموضع آديدر وقيس الغاضرى نام كمسه نك
فرسى اسميدر قد قداء قافلرك ضمى وفتحيله برموضع آديدر القديد حديد وزننده مشرّر مقدّد اولان يعنى ديلم ديلم
ديلنوب كونشده قوريديلن على قول اوزون اوزون ديلنن اته دينور لسانمزده پصدرمه تعبير اولنان در عربيده
اشراره دخى دينور تقول اطعمنا القديد اى اللحم المشرّر المقدّد اوماقطع منه طولا وقديد پك اسكيمش ثوبه اطلاق
اولنور القديديون قافك فتحيله تباع عسكره يعنى برمحله اوردو ولشكر كتدكده انلرك تابعلرينه اطلاق
اولنور كه مراد سپاه زمره سندن اولميوب لكن اهل صنعتدن اولملريله بعض مصالح عسكرى يى رؤيت ايچون
كيدرلر شعاب وبيطار وحدّاد وحلاق كبى حالا اردوى اسلاميه يه تعيين اولنان اصناف واهل حرفت قديديون در
وبونده قافك ضمى جائز دكلدر مترجم ديركه نهايه ده ضم قافى تجويز ايلمشدر زيرا اشبو عبارتله مرسومدر القديديون
هم تباع العسكر والصناع كالحدّاد والبيطار بلغة اهل الشام هكذا يروى بفتح القاف وكسر الدال وقيل هو بضم القاف
وفتح الدال كانهم لخستهم يلبسون القديد وهو مسح صغير وقيل هو من التقدّد والتفرق لانهم يتفرّقون فى البلاد للحاجة
وتمزق ثيابهم وتصغيرهم تحقير لشانهم ويشتم الرجل فيقال له ياقديدى ياقديدى واساسده يقال
فى الشتيمة ياقديدى ياقديدى وهم القديديون تباع العسكر من الصناع عبارتيله مصغرا مرسوم اولمغله كذلك مؤلفه
مخالفدر انتهى مقداد مصباح وزننده ابن عمرو بن الاسود دركه اصحابدندر اسود مقدادى تربيه ياخود تبنى
ايلمكله كنديسنه نسبت اولنمشدر اسودى جدّى ظنيله قرّاء حديث لحن وخطا ايدرلر شارح ديركه مقداد بن
الاسود ايله مشتهر اولمغله باعث نسبتى وجه مذكوره مبنى در واسود ابن عبد يغوث بن وهب بن عبد مناف الزهرى در
قرّاء حديثك خطالرى عمر وايله اسود بيننه ابن لفظنى توسيط ايتدكلرندن ناشيدر القيدود طيفور وزننده
ارقه سى اوزون اولان ناقه يه دينور كه مادّهٔ مرقومه دن مأخوذدر جمعى قياديد كلور الاستقداد بردوزه يه
مستمرّ اولوب كتمك معناسنه در قدّه دن مأخوذدر يقال استقدّ الامر اذا استمرّ واستوى ودوه لر يولده وجه واحد
اوزره قطارلنوب اوق كبى طوغريلغنه چكيلوب كتمك معناسنه در يقال استقدّت الابل اذا استقامت على وجه
واحد قد قافك فتحى ودالك سكونيله بركلمه دركه حرفيه واسميه اولور واسميه ايكى وجه اوزره مستعملدر وجه
اوّل يكفى كلمه سنه مرادف اسم فعل مضارع اولور يتشور وكفايت ايدر معناسنه بو صورتده مدخولى منصوب
اولور مثلا قدنى درهم وقد زيدا درهم دينور يكفى معناسنه وجه ثانى حسب كلمه سنه مرادف اسم اولور كه كافى
معناسنه در فارسيده بس دينور بو صورتده غالبا يعنى عند البصريين مبنى اوله رق استعمال اولنور قد حرفيه به
لفظده مشابه اولديغيچون مثلا قد زيد درهم دينور دالك سكونى وزيد لفظنك جرّيله وكاهى يعنى عند الكوفيين
معرب اوله رق استعمال اولنور قد زيد درهم دينور دالك رفعيله نته كه حسبه درهم دينور رفعله وحرفيه اولان
قد سين وسوف كبى حرف تنفيسدن وجازم وناصبدن مجرّد اولان فعل متصرف اخبارىٔ مثبته مخصوصدر بونلرك
مقابلنه داخل اولمز شارح ديركه اشبو * لولا الحياء وانّ رأسى قد عسى * فيه المشيب لزرت امّ القاسم * بيتنده
عسى كلمه سى اشتدّ وظهر معناسنه متصرف اولمغله مادّهٔ نقض اولمز انتهى اشبو حرفيه اولان قد كلمه سى التى معنايه
دلالت ايدر اوّل توقع يعنى مدخولى اولان فعل متوقع ومنتظر اولور مثلا قد يقدم الغائب كبى بو معناده ماضى يه
دخولى مختلف فيه در ثانى ماضى يى حاله تقريب ايچون اولور قد قام زيد كبى ثالث تحقيق ايچون اولور كقوله تعالى
قد افلح من زكيها رابع نفى ايچون اولور ما لفظى كبى مثلا قد كنت فى خير فتعرفه قولى كبى كه تعرف لفظنك
نصبيله در ما كنت فى خير معناسنه در خامس تقليل ايچون اولور قد يصدق الكذوب كبى سادس تكثير
ايچون اولور اشبو * قد اترك القرن مصفرّا انامله * مصراعنده اولديغى كبى جوهرى قد كلمه سنى اسم قيلرسك
مشدّد ايدرسن ديمكله غلط ايلمشدر زيرا انجق ايكى حرفدن مركب اولوب آخرى حرف علت اولان كلمه مشدّد
اولور مثلا هو لفظنده هوّ دينور وتشديدينك وجهى حرف علت مع التنوين ساكن اولمغله اسم حرف واحد
اوزره قالمامغه مبنى در واما قد كلمه سيله بركمسيه تسميه اولنسه مثلا هذا قد ورأيت قدا ومررت بقد دينور تخفيفله
كذلك من وعن كلمه لرى دخى بورسمه در بونلرك نظيرى يد ودم وامثاليدر شارح ديركه جوهرينك قولى اخفش
وبصريوندن برجماعت مذهبيدر مترجم ديركه مؤلفك بوراده كلامى بصائره مخالفدر زيرا بصائرده ديمشدر كه

اكر قد كلمه سنى اسم قيلرسك مشدّد ايدرسن مثلا كتبت قدّا حسنة ديرسن كذلك لووكى وهو كلمه لرنده دخى
حال بويله در زيرا حروف مزبوره نك نقصنه يعنى آخرلرى يد ودم كبى ناقص اولدقلرينه دليل اولمامغله اسم
اولدقلرى حالده آخرلرينه كندى جنسلرندن برحرف زياده قيلوب ادغام ايلمك واجب اولور القرد فتحتينله
يوكك وپياغينك يولنتسنه على قول فنا وكترلكندن قبول اولنميوب آتيلاننه دينور كه ايشه يرامز اولور مفردى
قرده در هايله كه آندن برپاره ديمكدر ومنه المثل * عثرت على الغزل باخرة فلم تترك بنجد قردة * يعنى اول نادان خاتون
انجام كار اكيرمك خصوصنك لزومنه مطلع اولوب بهر حال مقتضى اولديغى خاطرينه كلمكله كوبره يغنلرنده يوك
وپياغى براغنيلرنى قوميوب بالجمله ديوشوروب اكيرمكه بشلدى مقدمندن ايسه اعلا يوك بولمغه وسعتى وار ايدى
مثل مزبور برحاجتى وقت امكانده ترك واهمال ايدوب بعد الفوت طلبى قيدنده اولان كمسه حقنده ضرب اولنور
ضيعت اللبن فى الصيف مثلنه مدانيدر وقرد پيراقلرى صيرلمش خرما دالنه دينور بونكده مفردى قرده در وقرد
شول خرده صارى توى كبى نسنه يه دينور كه طرثوث ديدكلرى نباته ياپشق اولور وقرد مصدر اولور قيللر
قيورجقلنوب طور طوپ اولمق معناسنه يقال قرد الشعر قردا من الباب الرابع اذا تجعد وميشين وسختيان دباغت
اولنور كن فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال قرد الاديم اذا حلم وبركمسه عجزندن ناشى سكوت ايلمك معناسنه در
يقال قرد الرجل اذا سكت عيا وديشلر صيرارمق معناسنه در يقال قردت اسنانه اذا اصفرّت وساقزك
دادى آرمق معناسنه در يقال قرد العلك اذا فسد طعمه وقرد شول خرده خرده سحاب قطعه لرينه دينور كه
بيوك سحابك آلتنده اولوب برى برينه ملتئم اولميه رق پاره پاره كورينور اوله ولسانده اولان تردّد حالتنه دينور كه
طلاقتله بى پروا تكلم ايده ميوب دلنى چينيه رك تكلم ايدر اولور يقال فى لسانه قرد اى لجلجة التقرّد تفعل وزننده
بودخى قيللر قيورجقلنوب طوپلنمق معناسنه در يقال تقرّد الشعر بمعنى قرد الاقراد همزه نك كسريله بودخى
برآدم عجزندن ياخود يورغنلقدن ناشى ساكت اولمق معناسنه در يقال اقرد الرجل اذا سكت عيا وساكن اولمق
معناسنه در يقال اقرد المتحرّك اذا سكن وذلّ وخضوع ايلمك معناسنه در يقال اقرد اليه اذا ذلّ وخضع وكندوسنى
اولو صورتنده كوستورمك معناسنه در يقال اقرد الرجل اذا تماوت التقريد تفعيل وزننده اقراد ايله معناى
اوّلده مرادفدر يقال قرّد الرجل اذا سكت عيا وطواردن كنه تعبير اولنان بوجكى آيرتليوب قوپرمق معناسنه دركه
سلب ايچوندر يقال قرّد البعير اذا انتزع قردانه وتذليل ايلمك معناسنه در يقال قرّده اذا ذلّله وخضوع وتواضع
ايلمك معناسنه در يقال قرّد اليه اذا خضع وبرآدمى آلداتمق ورنك ايلمك معناسنه در يقال قرّد فلانا اذا خدعه
القرد قرد وزننده كسب ايله مال بركدرمك معناسنه در يقال قرد المال قردا من الباب الثانى اذا جمعه وكسبه
وطلومه ياغ ياخود سود جمع ايلمك معناسنه در يقال قرد فى السقاء اذا جمع فيه سمنا اولبنا وقرد بيونه دينور
عنق معناسنه وبوكرد فارسى معرّبيدر وقصه نسنه يه دينور القرد كتف وزننده كچه كبى برى برى اوزره
درطوپ قاتلنوب منعقد ومتراكم اولان بلوده دينور يقال سحاب قرد اى منعقد متلبد وكوده سنك اتلرى صمصقى
طقنازاولمغله سلپوكلكى اولميان آته عربلر قرد الخصيل اطلاق ايدرلر خصيل اصيل وزننده اتلرى يرلو يرنده
اولان آته دينور وقرد كنه ديدكلرى بوجك اوشمش حيوانه دينور يقال بعير قرد اى كثير القرود المتقرّد
متفرّد وزننده بودخى شول خرده خرده بولود پاره لرينه دينور كه بيوك بولودك جابجا آلتنده اولوب برى برينه
متصل اولميه القراد غراب وزننده انسان ممه سنك دوكمجكنه دينور كذلك آت ممه سنك امزكنه دينور وكنه
تعبير اولنان بوجكه دينور كه طواره استيلا ايدر جمعى قردان كلور قافك كسريله وقراد اسمادندر قراد بن صالح
بن غزوان واوغللرى محمد وعبد الله محدثلردر القرد قافك ضميله بودخى كنه ديدكلرى بوجكه دينور القرود صبور
وزننده شول دوه يه دينور كه صاحبى كنه سنى آيرتلديغى حينده اوركوب وسركشلك ايلميوب اويلجه طورر اوله يقال بعير
قرود اذا كان لا ينفر عن التقريد القرد قافك كسريله معروفدر يعنى ميمون تعبير اولنان جانوره دينور فارسيده پوزينه ديرلر
جمعى اقراد وقرود كلور وقرد كلور عنب وزننده وقرده كلور فيله وزننده وقرده كلور قافك فتحى ورانك كسريله
مصباحده عنب وزننده قرد مؤنث اولان قرده نك جمعى اولمق اوزره مرسومدر وقرد بن معاويه هذيل قبيله سندن
بركمسه دركه * ازنى من قرد * مثلنك منشأيدر بغايت زناكار كمسه ايدى على قول مراد جانور مذكوردر زيرا ميمون
حيوانلر ايچره زناكارلقله ممتازدر وعربلر شول زعم ايتديلر كه زمان جاهليتده برميمون آخرك چفتيله زنا ايلمكله
سائرلرى آكاه اولوب آنى رجم ايلديلر القرّاد شدّاد وزننده ميمون بسلين كمسيه دينور كه ميمونجى تعبير اولنور
القردد منهدد وزننده برطاغك آديدر وقردد مرتفع يره دينور جمعى قرادد كلور وقراديد كلور اشباعله وقردد

وجه واسلوب وطريقه معناسنه در يقال جاء بالحديث على قردده اى على وجهه القردوده قافك ضميله
بودخى مرتفع ارضه دينور و برموضع اسميدر وقردودة الظهر دابه نك ارقه سنك مرتفع اولان يرينه دينور وقردودة
الشتاء قيش موسمنك شدت وحدتندن عبارتدر تقول ماهذه الرحلة فى قردودة الشتاء اى فى شدته وحدته
القرديدة قافك كسريله پك سوزلو صلب الكلام آدمه دينور يقال رجل قرديدة اى صلب الكلام ودابه نك
صرتنده اولان طولانى خطه دينور كه اصل رنكنه مخالف اولور وكرديده معناسنه در كما سيذكر وانسانك باشنه
اطلاق اولنور وطاغك تپه سنه دينور قرد زفر وزننده برموضعدر قردى سكرى وزننده جزيرهٔ ابن عمرده
برموضع آديدر القردية عربيه وزننده حاجز ايله معدن نقره بيننده برصو آديدر ذوقرد فتحتينله مدينه
قربنده برموضعدر آنده نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك صاغمال ناقه لرى رعى اولنمغله كفار اعرابدن
برطائفه اغاره ايلدكلرنده خبردار اولملريله اوزرلرينه غزا ايلديلر غزوهٔ ذى قرد معروفدر القرصد جعفر
وزننده كسمكه دينور كه صمانك ايريسيدر قصرى معناسنه فارسيده كفه دينور القرمد جعفر وزننده كندوسيله
طلا اولنور اولان شيئه دينور زعفران وكرج كبى و برنوع طاشه دينور كه جابجا يارقلرى اولور آتشده تمام پشدكدنصكره
آنكله ابنيه بنا ايدرلر امهات سائره ده بو كرج ياپدقلرى طاش ايله مفسردر وقرمد آجر اسميدر كه خزف مطبوخدر
تركيده طوغله تعبير اولنور مؤلفك ولآجر قولى عطف تفسيردر وقرمد برموضع آديدر القرميد قافك كسريله
بودخى طوغله يه دينور تركيده كرميد دخى دينور وقرميد اردبه معناسنه در كه طوغله دن ياپلمش بيوك كاريزه دينور
وارويه معناسنه در كه طاغ كچيسنك ديشيسنه دينور ياخود ارويه اردبه مصحفيدر القرمود زنبور وزننده غضاناء
شجرك يمشنه دينور وطاغ كچيسنك اركنه دينور القرمدة دحرجه وزننده قرمطه معناسنه در كه يازويى
صيق صيق يازمق وآديملرى صيق صيق آته رق يوريمكدن عبارتدر يقال قرمد الكتاب وقرمد فى المشى اذا قرمط
المقرمد مدحرج وزننده زعفران مقوله سى طلا سورلمش بزه دينور يقال ثوب مقرمد اى مطلى بشبه الزعفران
وطوغله ايله ياخود قرمد ديدكلرى حجر مذكور ايله ياپلمش بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مبنى بالآجر او الحجارة
يعنى بالقرمد و بلند وعالى بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مشرف عال القرهد قنفذ وزننده اتلو جانلو بدنى نرم
ونازك تازه جوانه دينور يقال غلام قرهد اى تار ناعم رخص القراهيد فراهيد وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى
قارونداء رانك وواوك فتحيله اتباع تابعيندن كثيرك پدرى اسميدر القزد زاى معجمه ايله قصد وزننده ومرادفيدر
يقال قزده قزدا بمعنى قصده القسود قافك كسرى ودالك تشديديله قثول وزننده بيونى قالين وقوى ومحكم
اولان كمسيه دينور يقال رجل قسود اى الغليظ الرقبة القوى قسبند قافك ضمى و بانك فتحيله كه فعلل وزننده در
اهل لغت كرچه بونى ابنيه ده ذكر ايدوب لكن تفسيرينه تصدى ايلمديلر بنم عندمده بو كسبند فارسى معربيدر كه
خاتونلرك حيض بزيدر ياخود كوسبند معربيدر كه قيونه دينور القشبند شين معجمه ايله قسبند وزننده اوزون
بويلو كردنى عظيم آدمه دينور مؤنثنده قشبنده دينور هايله يقال رجل قشبند اى طويل عظيم العنق ويقال امرأة
قشبندة ظاهرا بودخى لغت آخردن معربدر القشدة قافك كسريله قيماق ياخود كره ياغى سويق ايله وخرما ايله
طبخ اولنوب حلوا اولدقده دبنه چوكن پوصه كبى چوكندى يه دينور وقشده برنوع سودلو نبات آديدر و يوفقه
قيماغه ياخود كره ياغنه دينور القشادة قافك ضميله قشده ايله معناى اولده مرادفدر القشد كشط وزننده
ومرادفيدر كه برنسنه يى شئ آخرك اوزرندن ازاله ايدوب اول شيئى آچمق معناسنه در يقال قشده اذا كشطه القصد
قافك فتحى وصادك سكونيله يول طوغرى اولمق استقامت طريق معناسنه در شارح ديركه فى الاصل بو معناده
مصدردر بعده وصف اوله رق استعمال اولنمشدر يقال سبيل قصد اى مستقيم كويا كه سالكك وجههٔ مقصدينه
قصد ايدر ومنه قوله تعالى وعلى الله قصد السبيل واعتماد ايلمك معناسنه در يقال قصد اليه اذا اعتمد و برنسنه يه
توجه وعزم وآهنك ايلمك معناسنه در يقال قصده وله واليه قصدا من الباب الثانى اذا امه ومعتدلانه حركت
ايلمك يعنى برايشده وسط حاله رعايت ايدوب افراطدن مجانبت ايلمك معناسنه در يقال قصد فى الامر ضد افرط
اى لم يتجاوز فيه الحد ورضى بالتوسط وشاعر قصائد منظومه نظمنده ابياتى برى برينه مواصلتله اطاله ايلمك
معناسنه در يقال قصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد وقصد وصف اولور نه تنومند ونه انجه رك اولان معتدل
وجودلى كشى يه دينور يقال رجل قصد اى لبس بجسيم ولا بضئيل و برشيئى قيرمق معناسنه در نه كونه اولورسه
اولسون على قول پاريسندن قيرمغه مخصوصدر يقال قصد الشئ اذا كسره باى وجه كان او بالنصف وعدل
وداد ايلمك معناسنه در يقال قصد الرجل اذا عدل و بركسيه برماده ضمننده زور وجبر ايلمك معناسنه در يقال

قصد فلانا على الامر اذا قسره شارح سائر نسخه لرى تخطئه ايلمشدر الاقتصاد افتعال وزننده قصد كبى اعتدال
اوزره حركت ايلمك معناسنه در معتدل اولان كمسه البته ره راستى قصد ايدر يقال اقتصد فى الامر ضد افرط
عدم تفريط بو كه لازم كلور واقتصاد شاعر قصائد منظومه سنده ابياتى برى برينه وصل ايله اطاله ايلمك معناسنه در يقال
اقتصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد المقتصد مقتدر وزننده والمقصد معظم وزننده وجودى نه ايرى
ونه انجه اولان آدمه دينور التقصيد تفعيل وزننده قصد كبى برنسنه يى قيرمق ياخود نصفندن قيرمق معناسنه در
يقال قصد الشئ اذا كسره او بالنصف الانقصاد والتقصد برنسنه قيرلمق معناسنه در يقال انقصد الرمح
وتقصد اذا انكسر القصد فتحتينله عوسج اسميدر كه موسى اغاجى وسنجان تيكنى ديدكلرى شجردر وقصد
العوسج والارطى والطلح بو مقوله اغاجلرك تروتازه يومشق داللرينه اطلاق اولنور وقصد آجلغه دينور جوع
معناسنه ومغيلان كبى تيكنلو ايرى ميشه اغاجلرينك كوز موسمنده چچكلرينك طومور جقلنمسنه على قول
هر تيكنلو اغاجك ابتدا نابت اولديغى حينده نباتنك ظهور ايلمسنه دينور القصادة سعاده وزننده
سمورمك معناسنه در يقال قصد البعير قصادة من الباب الخامس اذا سمن القصدة قافك كسريله
قيريلن نسنه دن برپارچه يه دينور جمعى قصد كلور عنب وزننده القصد كتف وزننده والقصيد
امير وزننده والاقصاد همزه نك فتحيله قيريق شيئه دينور يقال رمح اقصد وقصيد واقصاد
اى متكسر شارح ديركه بوراده اقصاد عند الاخفش جمع وزنى اوزره كلن اوزاندندر وسائرلر عندنده
اجزاسنه نسبتله مصوغ اولان جمعدر ثوب اخلاق و قدر اعشار دخى بو يلجه در انتهى وقصيد
شول شعره اطلاق اولنور كه شطر ابياتى تام وكامل اولوب واوج بيت وآندن زياده اوله
على قول اون التى بيت ودخى زياده اوله حالا بين الشعراء هاء اسميتله قصيده تعبير ايتدكلريدر لكن جوهرى قولى
اوزره قصيد قصيده نك جمع جنسيدر سفين وسفينه كبى مترجم ديركه شاعر شعر مزبور ايله برمقصود قصد ايدر اولمغله
قصيده اطلاق اولنمشدر ذكر اولنان مواصلهٔ ابيات معناسى دخى اول مقصده مبنى درنته كه صاحب معيار بورسمه
بيان ايلمشدر قالديكه طبع مستقيم وعلم عروض قويم اجتماعندن حاصل اولان اثر موزونه شعر ديرلر كه علم معناسنه در
شعوردن اولمغله طبعك كمال مدخلى اولمسنه دليلدر وشعرك انواعى واردر بيت رباعى قطعه مفرد مثنوى نظيره
تخميس تاريخ كبى فن بديعده اولان محسنات معروفدر بونلرك برى قصيده در كه قصد عازم ايله نظم اولناندر اكثر
ادباء عندنده يدى بيتدن زياده يه اطلاق اولنور و بعضا مطلعنده ياخود اواخره قريب خلالنده تغزل اولنور وكريز كه
مرامه انتقال ايلمكه مناسبت پيدا ايدن معنايى مفيد بر بيتدر آندنصكره تاج كه شاعر مخلصى آنده ايراد ايدر صكره دعا
ايلر اكر تاريخى وار ايسه اثناسنده ياخود آخرنده ايراد ايدر الك آخر بيتنه مقطع دينور و بيت القصيد مبنا عليه اولان
بيتدر كه ابيات سائره دن رنكين وجودت طبعه تصادفله دلنشين اولور نته كه ديمشلردر * قصيده ده براولور بيت
نادر المضمون * انتهى وقصيد سموز ايلكه دينور يقال مخ قصيد اى سمين على قول سموزدن دون اولانه دينور كه نه سموز
ونه آرق اولانيدر وايلكلى كمكه دينور يقال عظم قصيد اى ممخ وقوريمش اته دينور يقال لحم قصيد اى يابس وايلكلى
سموز ناقه يه دينور يقال ناقة قصيد اى سمين بهانقى ودكنكه دينور عصا معناسنه وسموز اوركجه دينور واعمال
فكر وروبتله تنقيح وتهذيب اولنمش متين و پاكيزه شعره دينور يقال شعر قصيد اى منقح مجود القصود صبور
وزننده بودخى سموز ايليكه على قول معتدل اولانه دينور يقال مخ قصود اى سمين اودونه يعنى وفوق المهزول
القصيدة سفينه وزننده بودخى ايلكلى سموز ناقه يه ودكنكه دينور الاقصاد همزه نك كسريله آتيلان اوق
طوقنديغى شخصى همان قلداتميوب يرنده هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقصد السهم اذا اصاب فقتل مكانه
وفى الاساس اقصده السهم واقصاد بركسه يى مزراقله بلا خطأ اورمق معناسنه در يقال اقصد فلانا اذا طعنه
فلم يخطئه ويلان بركسه يى صوقديغى كبى دفعى هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقصدته الحية اذا لدغته فقتلته
المقصدة معظمه وزننده دوه قسمنه مخصوص بركونه داغ وتمغا اسميدر كه قولقلرينه باصيلور المقصد مكرم
وزننده شول آدمه دينور كه خسته اولوب على الفور وفات ايلمش اوله المقصدة محمده وزننده شول خاتونه دينور كه
وجودى عظيم واندامى تام ووافر اولمغله هر كورن آدمى عجبناك ايدر اوله يقال امرأة مقصدة اى عظيمة تامة
تعجب كل احد و بويى برمقدار جه قصير اولان خاتونه دينور يقال امرأة مقصدة اى التى الى القصر القاصد
قريب معناسنه مستعملدر يقال سفر قاصد اى قريب اعتدال معناسندن مأخوذ در وعربلر بيننا و بين الماء ليلة
قاصدة ديرلر هينة السير معناسنه كه بطؤ وتعبسز بركيجه لك مسافه وار ديمكدر القعود قافك ضميله والمقعد

مطلب

اقعادی بر کامله تخصیص وعروضنك تنویع واختلافیله تنصیص ایلمشلردر ومقعد سلفده برکسه اسمیدر که صنعتی اوقلره یلك کچورمك ایدی ومقعد نسر یعنی کرکس دیدکلری قوشك یاور یسنه دینور وشول کرکس قوشنه دینور که برزهرناك طعمه ایله صید اولنوب یاکلری یولنمش اوله وشول تازه خاتون ممه سنه دینور که یاتقین اولنوب قالفق اوله اقعاد اقامه معناسنه ده کلمکله ظاهرا یوآندن مأخوذدر یقال ثدی مقعدای ناهد لم ینثن ومقعد الانف بورنلرینك داکلری کبیش اولان کشی یه دینور یقال رجل مقعد الانف اذا کانت فی منخریه سعة المقعدات مکرمات وزننده قور بغه لره دینور ضفادع معناسنه تقول اسهرتی المقعدات ای الضفادع و بغرتلق قوشنك هنوز اوچمغه بشلمامش یاور یلرینه دینور القاعد اوزدك یغلش خرمافدانته اطلاق اولنور علی قول ال یتشور اولان خرما اغاجنه دینور یقال فسیلة قاعدا اذا صار لها جذع اوهی النخلة التی تنالها الید وقاعد حبوباله طوبطلو حواله اطلاق اولنور وولددن وحیضدن ومعاملهٔ زوجیه دن قالمش خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة قاعد اذا قعدت عن الولد والحیض والزوج ممترجم دیرکه اشبو والقواعد من النساء اللاتی لایرجون نکاحا فلیس علیهن جناح الآیه کریمه سنی یضاوی النجائز اللاتی قعدن عن الحیض والحمل عبارتیله تفسیر ایلدکدنصکره والفاء فیه یعنی فی لبس لان اللام فی القواعد بمعنی اللاتی یا اولوصفها به عبارتیله فاء دخولنی تعلیل ایلمشدر پس قول اوّل حدوث معناسی اراده اولندیغنه مبنی اولورا کا کوره قواعد قاعده نك جمعی اولمق لازمدر نته که حدوث معناسی مراد اولندقده مرضعه دیرلرهایله وقول ثانی حدوث معناسی مراد اولمدیغنه کوره درکه اسم موصول اولمز المؤمن الکافر کلمه لری کبی انتهی القواعد قاعده نك جمعیدر قوایم وقائمه کبی وقواعد الهودج شول درت آرقوری اغاجه اطلاق اولنور که هودج انلرك اوزرلرینه ترکیب واستوار قلنور القعدی قافك ضمی وکسری وعینك سکونیله عاجز آدمه اطلاق اولنور یقال رجل قعدی وقعدی ای عاجز قعید النسب سعید الحسب وزننده جدّ اکبرینه قریب الآباء اولان آدمه اطلاق اولنور که پدرلری معمر یندن اولمغله جدّ اعلاسنه واسطه سی آز اولور القعدد قنفذ وزننده والقعدد جندب وزننده والاقعد احمد وزننده والقعدود زنبور وزننده بونلرده قعید النسب معناسنه دیرلر رجل قعید النسب و قعدد وقعدد واقعدد وقعدوای قریب الآباء من الجدّ الاکبر مترجم دیرکه بو مناسبتله سند اعلی صاحبی اولان عالمه قعید الاسناد اطلاق اولنور وجه مذکور اوزره نسبده جدّ اکبرایله مثلا زیدك میانه لرنده کلن اجدادلری معمر یندن اولوب وآخر عمر لرنده واد احاصل ایلمله یله سائر لرك جدّ اعلالرینه موصل اولان واسطه لرندن آنك واسطه سی آز اولمغله آنلردن اقرب اولور کذلك سند اعلی صاحبی دخی بورسمه اولور وسند اعلی عند العلماء بغایت معتبر و مفتخردر بناء علیه اسلاف علماء سند اعلی تحصیلی ایچون بلاد بعیده یه سیر وسفر مشقتنی مرتکب اولورلر ایدی بو فقیر دخی اساتذهٔ عدیده دن اجازتنامه یه نائل ایکن سند اعلا تحصیلی ایچون حجاز وعربستانه سفر وبتوفیقه تعالی مدّت مدیده دنبرود لخواهمز اولان مطلبمزه ظفر مبسر اولمشدر الحمدلله علی ذلك سائر اجازتنامه مرده نبیّ اکرم سرلوحهٔ عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اتوزاوچ واسطه ایله منتهی اولور وحالا بین العلماء متداول اولان بو مرتبه در وسند اعلایی مشتمل اولان اجازتنامهٔ مرقومزده اون التی واسطه ایله متصل اولور و بو امام فربری طریقیدر که معمر یندن نیچه مشایخ عظامی محتوی دراز جمله سکرنجی درجه ده شیخ عبد الکریم الفرغانی یوز قرق سنه معمر اولمشدر کذلك اونجی مرتبه ده بولنان یحیی بن عمار الختلانی یوز قرق اوچ سنه معمر اولمشدر رحمة الله علی شیخی ومشایخه انتهی وقعدد قنفذ وزننده جدّ اعلاسنه بعید الاباء اولان کسیه اطلاق او لمغله ضدّ اولور یقال رجل قعدد ای البعید الاباء وقورقق اولوب مکارمدن قاعد اولان لئیم وفرومایه شخصه اطلاق اولنور یقال هو قعدد ای جبان لئیم قاعد عن المکارم و بی نام و بی شهرت اولان خامل کسیه اطلاق اولنور القعدی والقعدیة قافلرك ضمی وکسری وعینلرك سکونیله والضجعیّ ضادك ضمی وکسری وجیمك سکونیله و بونده هاایله ضجعیه دینر والقعدة والضجعة قافك وضادك ضمیله همزه وزننده اکثر اوقاتی اوتوروب یاتمقله کذران ایدن تنبل وکاهل کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل قعدی وقعدیة وضجعی وقعدة ضجعة ای کثیر القعود والاضطجاع القعود صبور وزننده چوبانك ایش دوه سنه دینور که هرحاجتی ایچون اکا بنوب اورایه بورایه قوللندیغی دوه دن عبارتدر فارسیده اکارخت دیرلر جمعی اقعده کلور وقعد کلور ضمتینله وقعدان کلور قافك کسریله وقعاید کلور وقعود دوه قسمندن قلوص وبکره دینورثنی مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر که ابتدار کوبه صلاحیتنه مبنی در وبکر کنج ارکك دوه یه وقلوص ابتداء رکوبه صالح اولان کنج دیشی دوه یه دینورثنی مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر اتمهات سائره ده قلوص قعوده مقابل اولمق اوزره بو وجهله مرسومدر که قلوص شول دیشی دوه در که ابتداء رکوبه صالح

میمك وعینك فتحیله که مصدر میمی در مطلقا اوتورمق جلوس معناسنه در علی قول قعود ایاق اوزرندن اوتورمق وجلوس یاتورکن یاخود سجده ده ایکن قالقوب اوتورمقدن عبارتدر قول اوّله کوره یوقریدن آشاغی یه وثانی یه کوره آشاغیدن یوقری یه انتقاله اولور یقال قعد الرجل قعودا ومقعدا من الباب الاوّل اذا جلس اوهو من القیام والجلوس من الضجعة ومن السجود وباء حرفیله متعدی اولور یقال قعد به اذا اقعده وقعود قیام معناسنه کلمکله ضدّ اولور یقال قعد الرجل اذا قام وقوش کوکسنی یردوروب یاتمق معناسنه استعمال اولنور یقال قعدت الرخمة اذا جثمت وخرما اغاجی برسنه میوه طوتوب اوبرسنه بوش قالمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت النخلة اذا اجلت سنة ولم تحمل اخری و برآدم جنك وخصومتده کندی همتاسنه کوبجی یتمك معناسنه استعمال اولنور یقال قعد فلان بقرنه اذا اطاقه بوراده باء تعدیه ایچوندر و برکسه جنك ایچون اقرانی تهیئه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال قعد للحرب اذا هیأ لها اقرانها وفدان اوزدك یغلق معناسنه مستعملدر یقال قعدت الفسیلة اذا صار لها جذع ای ساق وخاتون ولدوحیضدن ومعاملهٔ زوجیه دن قالمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت المرأة اذا صارت قاعدا کاسیذکر وقعود خاتون طول اولمق ایمه معناسنه در یقال قعدت المرأة اذا آمت وقعد کلمه سی افعال ناقصه دن صار معناسنه استعمال اولنور ومنه یقال حدّ دشفرته حتی قعدت کانها حربة ای صارت یعنی بچاغنی اول رتبه ده بیلدی که کویا که مزراق یلمانی اولدی ومنه یقولون ثوبك لاتقعد تطیر به الریح ای لاتصیر الریح طائرة به ثوبك لفظی مضمر اخقط کلمه سیله منصوبدر الاقعاد همزه نك کسریله اوتورتمق معناسنه در یقال اقعده اذا جعله قاعدا واوتورن آدمك بویی قدر قویی قازمق علی قول صویه وارمیوب یر یوزینه قریب قازوب او یلجه ترك ایلمك معناسنه در یقال اقعد البئر اذا حفرها قدر قعدة اوترکها علی وجه الارض ولم ینته بها الماء و برآدمه خدمت ایلمك معناسنه استعمال اولنور که معنا مخدومی اقعاد ایدر یقال اقعد فلانا اذا خدمه و برآدمك نفقه ومؤنتنی کندی کسب واداره ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اقعد اباه اذا کفاه الکسب شارح دیرکه اقعاد اقامه معناسنه ده کلور یقال اقعده ای اقامه پس بوذکر اولنان قیام معناسندن اولور المقعد میمك وعینك فتحیله مصدردر که ذکر اولندی ومقعد ومقعده اسم مکان اولور اوتوره جق یره دینور القعدة قافك کسریله بناء نوعدر لسانمزده آندن اوتورش ایله تعبیر اولنور یقال هوحسن القعدة و یقال یقعد قعدة الدب یعنی آیو اوتوررکبی اوتوررو وقعده قاعد اولان کسه نك اوتوردیغی مکاندن اخذ ایلدیکی مقداره دینورکه اوتورملق و برآدم اوتوره جغی برتعبیر اولنور لکن اساسده طول انسان قاعد عبارتیله مفسر اولمغله بثرمذکوره اکا مبنی ترجمه اولندی و بو معناده قافك فتحیله ده جائزدر وقعده برآدمك اکه صکره تولد ایدن ولدنه اطلاق اولنورکه خاتمهٔ اولادیدر مذکر ومؤنثی ومفرد وجمعی مساویدر یقال هو وهی وهم قعدته ای آخر ولده ذوالقعدة قافك فتحی وکسریله شهور عربیه دن برشهرك اسمیدرکه شوّال عقبنده کلور اشهر حرمدندر شهر مذکور حلولنده عربلرسفر وجدالدن قعود ایلدکلرینه مبنی آنکله تسمیه ایلدیلر جمعنده ذوات القعده دینور القعد فتحتینله خوارجه دینور امام علی کرّم الله وجهه حضرتلرینه نصرتدن قعود ایتدکلرینه مبنی اطلاق اولندی واول طائفه نك رأی ومذهبلرینه اتباع ایدنه قعدی دینور اساسده قعد خوارجدن برطائفه اولمق اوزره مرسومدرکه امام علی یه نه نصرت ایتدیلر ونه محاربه ایتدیلر وقعد دفتر ودیوان سلاطین وامرادنه اسم ورسملری اولیان یعنی علوفه خوار وموظف اولیان جماعته اطلاق اولنورکه سپاه وعسکری زمره سندن خارج اولنلردر یقال قوم قعدای لادیوان لهم وحرب وقتاله وغزاوجهاده کتمین اوتوراق زمره سنه اطلاق اولنور یقال قوم قعدای لایمضون الی القتال بونلرده قعد قاعدك جمعیدر خدم وخادم کبی وقعد مفرد اولور انسانك نجس وقاذوره سنه اطلاق اولنور ودوه نك یلك ککلرنده سستلك وکوشکلك اولغه دینور یقال فی وظیف البعیر قعد ای استرخاء القعدة فتحاتله نسوانه مخصوص برکونه مرکب اسمیدر هودج ومحفه کبی وقالیچه یه دینور طنفسنه معناسنه ابنة اقعدی وقومی جاریه یه اطلاق اولنور اوتورقالق قزی دیمکدر یقال داره مملوّة بابنة اقعدی وقومی ای بالامة القعاد غراب وزننده والاقعاد همزه نك کسریله اسم اوله رق کوترملك علتنه دینورکه معاذالله تعالی حرکتدن آیقورا قعاد فی الاصل مصدردر یقال به قعاد واقعادای داء یقعده وقعاد واقعاد همزه نك فتحیله برمرض آدیدرکه دوه نك او یلقلری اکسه سنده اولان قبا التلرینه عارض اولوب دوه یی بصمغله یره مائل ایدر المقعد مکرم وزننده کوترم آدمه دینور فارسیده زمینکیر دیرلر ومقعد اصطلاح عروضیینده اقعاد عارض اولان شعره دینورکه هر بیتنده زحاف واقع اوله علی قول بیتك عروضندن برعلت سببیله قوّتی نقص اولمش اوله یقال شعر مقعد وهو کلّ بیت فیه زحاف اوما نقصت من عروضه قوّة شارح دیرکه قول اوّل امام خلیل قولیدر لکن اکثری کتب عروضده

اوله ثنی مرتبه سنه وارنجه قدر بعده ناقه اطلاق اولنور وقعود شول ارکك دوه در که ابتداء رکوبه صالح اوله ثنی مرتبه سنه
وارنجه قدر بعده جمل اطلاق اولنور وقلوصه قعود اطلاق اولنمز پس مؤلفك قولی آنلره مخالف اولور وثنی بش یاشنی
کچوب آلتنجی یه کیرمش دوه در وقعود مطلق دوه کوشکنه دینور فصیل معناسنه القعودة هایله والقعدة غمده
وزننده قعود ایله معنای اولده مرادفدر وقعده اشکه اطلاق اولنور حمار معناسنه جمعی قعدات کلور ضمتینله وقعده آتك
ایرنه اطلاق اولنور سرج معناسنه ودابه نك پالاننه اطلاق اولنور رحل معناسنه الاقتعاد افتعال وزننده چوبان دوه نك
برنی قعده یعنی ایش دوه سی ایدنمك معناسنه در یقال اقتعده الراعی اذا اتخذه قعدة القعید امیر وزننده قنادلری هنوز
دوزلوب اوچمق درجه سنه وارمش چکرکه یه دینور وپدره اطلاق اولنور اب معناسنه ومنه قولهم قعیدك لتفعلن کذا
ای بابیك وبو بین العرب یمین در وقعیدك لفظی مقدرا قسم کلمه سیله منصوبدر وعربلرك قعیدك الله وقعدك الله
قوللری که قافك فتحی وکسریله در بونلر قسم دکلدر بلکه استعطاف واسترحامی متضمن در زیرا جواب قسم ایله مجاب
دکللردر بلکه بونلر فعل موقعنده واقع مصدر منصوبلردر عربلرك عمرك الله قوللری کبی که عمرتك الله تعمیرا منزلنده در که
بن سنکیچون اللهدن عمر طویل نیاز ایدرم حق تعالی سکا اوزون عمر احسان ایلسون دیمکدر بونك کبی قعیدك الله
وقعدك الله قوللری قعدك الله تقدیریله سألت الله ان یحفظك سبکنده در وبو معنا حق تعالانك عن الیمین وعن الشمال
قعید قول شریفندن مأخوذدر که اوراده قعید حافظ ونکهبان معناسنه در بو مقامده بو رسمه ترجمه ایلدیکمز بعض
نسخه نك هامشنده وبعضنك درونده مرسومدر وچند سطر مرورنده وقعدك الله ویکسر وقعیدك الله نشدتك الله
وقیل کانه قاعد معك یحفظه علیك اومعناه بصاحبك الذی هو صاحب کل نجوی عبارتی واقع اولمغله قول اوله
مخالفدر زیرا قول ثانیده دخی جواب اولمیوب ومفهومی قسم در قالدیکه اساس ومزهر وسائر امهاتدن استنباط
اولندیغی اوزره جوابه مقارن اولان یمین درنته که مؤلف دخی قول اولك استعطاف اولدیغنی عدم جواب ایله
تعلیل ایلمشدر وجوابدن مجرد اولان یمین دکلدر پس قول ثانیده البته جواب ذکری لازمدر ظاهرا سهو یاخود
سقطات نسخ در ازجمله اساسده قعدك الله وقعیدك لا افعل ومزهرده لا اتیك عبارتیله مرسومدر پس معنا حفظ
وصونی دائماسنك همدمك یاخود جمیع اسرار که مطلع حاضر وناظرك اولان ذات اجل واعلایه سکا یمین ویررم که
مثلا شونی ایتمدکمی یاخود صفت مذکوره ایله متصف اولان باری تعالی حقیچون بو ایشی ایشلمم یاخود سکا کلمم
دیمك اولور وجه مذکور اوزره بونلرده فعل مضمر ایله منصوبلردر وابو سعید السیرافی دیمشدر که قول مزبورك
مرجع وملخصی سألتك بقعد الله ای بوصفك ایاه بالثبوت والدوام فتأخذ قعدا وقعیدا سبکیدر که قاعدهٔ بنادن
مأخوذدر وقعید مقاعد معناسنه در که برآدمك جلیس وهمدمی اولان کمسه در احدهما آخرك قعیدیدر وقعید
حافظ ونکهبان معناسنه مستعملدر وبونك مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی برابردر وشول صیده دینور که صیادك
اکسه طرفندن ظهور ایلیه نطیح مقابلیدر القعیدة سعیده وزننده کشینك زوجه سنه اطلاق اولنور یقال
هما قعیدته ای امرأته وهکبه طرزنده پلاسدن برنسنه در که اعراب طائفه سی آنك اوزرینه اوتوررلر مراد اسکمله
طرزنده یوکدن نسج اولنمش برنسنه در که ایچنی طولدروب اوزرنده قعود ایدرلر بو مناسبتله اسکمله یه واوتوراق
تخته سنه اطلاق اولنور وشول غراره یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه یاخود اکا شبیه ظرفه اطلاق اولنور که ایچنه پصدرمه
وکاك مقوله سی نسنه قورلر یرده اوتورمسی ملاحظه سنه مبنی در ایچی طلو اولورسه بالفعل والا بالاول اولور واوزون
اولمیان قوملغه علی قول یره یاپشق اولان قوملغه اطلاق اولنور التقعد تفعل وزننده اوتورشمق معناسنه در
بو مناسبتله برآدمك مصلحتنه نصب نفس ایله قیام واهتمام ایلمك معناسنه استعمال اولنور که سائر اموره قیامی
ترك ایدر یقال تقعد فلانا اذا قام بامره وقعود قیام معناسنه ده کلمکله آندن دخی مأخوذ اولمق محتملدر وتقعد برآدمی
ایشندن آلیقومق معناسنه استعمال اولنور یقال تقعده اذا ریثه عن حاجته وبرخصوصی طلبدن فارغ اولمق
معناسنه مستعملدر یقال تقعد عن الامر اذا لم یطلبه یعنی ترك طلبه المقعدد مدحرج وزننده بو دخی مقعد کبی
کرکس یاوریسنه دینور وزهرناك طعمه ایله صید اولنوب یلکلری یونولمش کرکس قوشنه دینور المقعدة مکرمه
وزننده خرما یبراغندن اورلمش قوصره یه دینور وشول قویی یه دینور که صویی ظهور ایلمامکله ترك اولنمش اوله
یقال بئر مقعدة اذا کانت قد حفرت فلم ینبط ماؤها المقعدان مکرمان وزننده بادیه اشجارندن برشجردر که
رعی اولنمز التقعید تفعیل وزننده بو دخی اقعاد کبی برآدمه خدمت ایلمك معناسنه در یقال قعده اذا خدمه
وبرآدمك مؤنت ومهمه سنی رؤیت واداره ایلمك معناسنه در یقال قعد اباه اذا کفاه الکسب الاقعنداد افعنلال
وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اقعندد بالمکان اذا اقام به القفد قافك فتحی وفانك سکونیله برآدمك

مطلب

اکسه سنه سله اورمق معناسنه در یقال قفده قفدا من الباب الثانی اذا صفع قفاه بباطن کفه وبرایش ایشلمك
معناسنه در یقال قفد الرجل اذا عمل العمل الاقفد احمر وزننده بیونی کوشك وسلیوك علی قول بیونی غلیظ
اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل اقفد ای المسترخی العنق او الغلیظه وشول آدمه دینور که اوکجه لری
یره یتشوب دکیه رك پرمقلرینك اوجلرنی بصه رق یورر اوله یقال رجل اقفد اذا کان یمشی علی صدور قدمیه من قبل
الاصابع ولا تبلغ عقباه الارض واللری واياقلری قوری وپرمقلری قصه اولان آدمه دینور اکثری زنجیلرك
صفتیدر یقال هو اقفد ای الکز الیدین والرجلین القصیر الاصابع القفد فتحتینله انسان وحیوان اقفد اولمق
معناسنه در یقال قفد الرجل والبعیر قفدا من الباب الرابع اذا کان اقفد وقفد دوه قسمنك طبانی ایچ یوزه طوغری
مائل اولمق معناسنه در یقال قفد البعیر قفدا اذا کان مائل الخف الی الجانب الانسی فهو اقفد وقفد انسان
قسمنده آیاقلرینك اوکجه طرفی قوری وانجه وایلروسی قبا اولمق حسبیله اکسه طرفندن نظر ایدنه بادیٔ نظرده
ایلروسی کورینور اولمقدن عبارتدر وطوار قسمنده قفد بلکجه لری دیك اولوب وطرنقلری اوزره میللو اولمقدن
عبارتدر که بلکجه لری اکیلمامکله طرنقلرینك اوجلرنی بصه رق یورر بو حالت آرد آیقلرنده دخی اولور معایبندندر
اقفد بونلردن صفتیدر وقفد صارغك اوجنی صالیورمیه رك باشه صارق صارنمغه دینور یقال اعتم بالقفد
اذا لف عمامته ولا یسدل عذبته القفداء صحراء وزننده بو دخی اوجنی صارقتمیه رق صارق صارنمغه دینور
القفدانة فتحاتله سرمدانلق غلافنه دینور ومیشیندن وسختیاندن اولان کیسه یه ودغارجغه دینور که ایچنه
عطر مقوله سی نسنه قورلر یقال جعله فی القفدانة ای الخریطة من ادم للعطر وغیره القفعدد سفرجل وزننده
بودور آدمه دینور یقال رجل قفعدد ای قصیر القفند عملس وزننده قتی باشلو علی قول بیوك باشلو آدمه دینور
القفندد سفرجل وزننده عظیم الالواح اولان یعنی کوکس تخته سی وکورك مقوله سی ککلری بیوك اولان آدمه
دینور جمع مکسری قفاند وسالمی قفند دون کلور یقال رجل قفندد ای العظیمة الالواح القلد قافك فتحی
ولامك سکونیله برنسنه یی بریره برکدرمك معناسنه در یقال قلد الماء فی الحوض واللبن فی السقاء والشراب
فی البطن قلدا من الباب الثانی اذا جمعه فیه وبرنسنه یی برنسنه اوزرینه بوروب صارمق معناسنه در یقال قلد
الشیء علی الشیء اذا لواه وایپ بوکلمك معناسنه در قلاده بوندن مأخوذ در یقال قلد الحبل اذا فتله وبرآدمی
هرکون استمه طوتمق معناسنه در یقال قلدت الحمی فلانا اذا اخذته کل یوم واکینی صوارمق معناسنه در یقال
قلد الزرع اذا سقاه ودموری یوفقلدوب تنکه ایلدکدنصکره برنسنه اوزرینه صارمق معناسنه در یقال قلد الحدیدة
اذا رققها ولواها علی شیء وقلد سوار مقلود معناسنه در کما سیذکر القلید امیر وزننده والمقلود بوکلمش ایپه
دینور یقال حبل قلید ومقلود ای مفتول وقلید نسنه بغلیه جق شریده دینور ومقلود تللری یاخود صحیفه لری
بری بری اوزره صاریلوب بورلمش اولان بلاز که دینور قلد کبی یقال سوار مقلود وقلد ای ملوی الاقلید همزه نك
کسریله سرکش ناقه نك برونه کچوردکلری برونسه لغه دینور وانختره دینور مفتاح معناسنه مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره کلید فارسی معربیدر جمعی غیر قیاس اوزره مقالید کلور ملایح ومحاسن ومشابه ومذاکیر کبی ومنه
قوله تعالی له مقالید السموات الآیة لکن بوراده مقلاد ومقلد دخی انختره دینمك اوزره لغت مخصوصه اوله رق
ثبت ایلمکله مقالید مقلادك جمعی اولمق اوزره رسم ایلمشدر نته که اکثر مفسرین اکا ذاهبلردر ومترجم دیرکه
نفایسدندر که آیت مذکوره ده مقالید سموات وارضدن مراد خزائنلریدر خیر وفیاضه دن عبارتدر بیضاویده مرسوم
اولدیغی اوزره حضرت عثمان رضی الله عنه مفخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه مقالید مذکوره دن
سئوال ایلدکلرنده لا اله الا الله والله اکبر وسبحان الله وبحمده واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا بالله هو الاول والاخر
والظاهر والباطن بیده الخیر یحیی ویمیت وهو علی کل شیء قدیر کلمه لریدر دیو جواب ایلدیلر یعنی اکا مداومت
ایدن سموات وارضینك خیر وفیضنه مظهر اولور بیوردیلر انتهی واقلید خرماسیدنك آغزنی صاروب
بغلدقلری شریده دینور وتوجدن دوزلمش تله دینور که دوه نك برونه کچوردکلری برونسه لغه کچوروب اوجنی
یولارینه بند ایدرلر وکاهجه کوپه حلقه سنه دخی بند ایدرلر واقلید کردنه دینور عنق معناسنه جمعی اقلاد
کلور المقلاد مفتاح وزننده والمقلد منبر وزننده بونلرده اقلید کبی انختره دینور نته که ذکر اولندی
جمعلری مقالد ومقالید کلور ومقلاد خزینه یه اطلاق اولنور نته که آیت مذکوره ده بیان اولندی
ومعنای اولدندر که فلان آدمك اموری بغایت تنك وشدید اولدی دیجك یرده ضاقت مقالده ومقالیده دیرلر
ضاقت علیه اموره معناسنه ومقلد منبر وزننده مطلقا قابه دینور وعاء معناسنه وطوربه یه دینور مخلاة معناسنه

واوپلجكه دينور مكيال معناسنه واوجى اكرى دكنكه دينور كه چوكان طرزنده اولور ياغچوانلرك كسكه لرى كبى
واوراق كبى اكرى اولان انحتره دينور كه فارسيده كوز كليد ديرلر القلاد كتاب وزننده اقليد كبى دوه بر نسخه لغته
وبعضا كو يه يه چيور دكلرى توج تله دينور القلداء حمراء وزننده كردنى اوزون ناقه يه دينور يقال ناقة قلداء
اى طويلة الاقليد يعنى العنق القليد سكيت وزننده مقلاد كبى بودخى خزينه وكنجينه يه دينور القلد قافك
كسريله جده يه كيدوب كلن مكهٔ مكرمه قافله سنه دينور ومحموم اولان كمسنه حماتك نوبتى كلجك كونه دينور على قول
حماى ربعك كه درت كونده بر طوتار نوبتى كوننه دينور قافلهٔ مزبوره يه بو مناسبتله قلد اطلاق ايلديلر زيرا كيدوب
كلملرى درت كون مدتدر وسقى اولنه جق صو حصه سنه دينور يقال اخذ قلده اى حظه من الماء وانسان جماعتنه
دينور ودايه قسمنك آلت تناسلنه دينور وهفته ده بردفعه يغمور ياغمغه دينور تقول سقتنا السماء قلدا اى مطرتنا فى كل
اسبوع وقلد قواطه تعبير اولنان قابه شبيه بر كونه قاب اسميدر وذكر اولنان صو حصه سندن مأخوذ اولمق اوزره
فلان آدمه ايشمى احاله وتفويض ايلدم ديجك يرده اعطيت فلانا قلدامرى ديرلر فوضت امرى اليه معناسنه
القلدة قافك كسريله قشده معناسنه دركه ذكر اولندى القلادة قافك كسريله كردنبنده دينور كه حلى جنسندن
بيونه آو يخته ايدوب بالاى سينه ده يالهنك كبى اولور كردانلق وكردنجلق تعبير اولنور فتل معناسنه اولان قلد لفظندن
مأخوذدر يقال قلده قلادة وهى ماجعل فى العنق التقلد تفعل وزننده قلاده طاقمق معناسنه در يقال
تقلدت المرأة اذا لبست القلادة تقلدامر وحكومت بونلدركه كردانيه كبى بيوننه آلمقدن عبارتدر ذوالقلادة حارث
بن ضبيعه نك لقبيدر المقلد معظم وزننده بيوننده قلاده كچوره جك يره دينور تقليددن اسم مكاندر وبو كرلك آته
اطلاق اولنور قوشيده سائرلرى سبق ايلديكيچون بيوننه پيرايه كچوردكلرينه مبنى وقلج تقلد ايدنلرك اموزلرنده
قلج باغنك يرينه دينور مقلد الذهب معظم النسب وزننده سادات عربدن برينك لقبيدر بنو مقلد بر بطندر
مقلدات الشعر معظم وزننده وقلائد الشعر شول اشعاره اطلاق اولنور كه ناظمندن صكره روزكاره يادكار قاله
قلائد قلاده نك جمعيدر يقال بقيت منه مقلدات الشعر وقلائده اى البواقى على الدهر التقالد تفاعل وزننده
حصه لرى اولان صويى نوبتلشمك معناسنه در يقال هم يتقالدون الماء اى يتنا وبونه الاقلاد همزه نك كسريله
غرق ايلمك معناسنه دركه انحتر معناسنه اولان اقليد مذكوردن مأخوذدر يقال اقلد البحر عليهم اى اغرقهم
يعنى كأنه اغلق عليهم الاقلواد اجلواز وزننده اويقو بصمق معناسنه در يقال اقلودة النعاس اقلوادا
اذا غشيه الاقتلاد افتعال وزننده صويى آل ايله چالوب طولدروب آلمق معناسنه در يقال اقتلد الماء اذا غرفه
التقليد تفعيل وزننده بر آدمك بيوننه قلاده طاقمق معناسنه در تقول قلدت المرأة قلادة اذا جعلتها فى عنقها
تقليد الولاة بو معناندر يقال قلده الوالى العمل اذا فوضه اليه كأنه جعل قلادة فى عنقه اصطلاحمزده آندن بيوننه
طولامق ايله تعبير اولنور وعلامت اولمق ايچون حج قربانك بيوننه بر نسنه كچورمك معناسنه مستعملدر يقال
قلد البدنة اذا علق بعنقها شيئا ليعلم انها هدى الاقلعداد اصمعداد وزننده بردوزه يه سير وسياحت ايلمك
معناسنه در يقال اقلعد الرجل اذا مضى على وجهه فى البلاد وصاچ پك قيور جقلنمق معناسنه در يقال اقلعدت
الشعر اذا اشتدت جعودته قلقشنده قافلرك وشين معجمه نك فتحيله مصرده بر قريه در القمحدود قافك وميمك
فتحى ودالك ضميله انسانك قولقلرى اكسه لرنده قفادن يوقرى وقذالك اوستنده واقع تومسكجه يومرى يه دينور كه
آدم آرقه سى اوزره ياتجه اوراسى يره كلور وقذالك مؤخرينه يعنى اكسه سنه ده دينور جمعى قاحدكلور وقذال
اكسه چقور ندن قولغه وارنجه يره دينور پس بوندن مراد قولاق طوزلرنده اولان يومريجه ككلردر جوهرى بونى قحد
ماده سنده ذكر ايلمسى منظور فيه در شارح ديركه ابن حيان دخى ميمك زياده سنه ذاهب اولمشدر القمد حمد وزننده
اباء وتمنع ايلمك معناسنه دركه سوز طوتميوب سركشلك ايلمكدن عبارتدر يقال قمد الرجل قمدا من الباب الثانى
اذا ابى وتمنع وبر خير ايشده على قول شر ايشده مقيم ومداوم اولمق معناسنه در يقال قمد الرجل اذا اقام فى خير او شر
القمد فتحتينله بر آدمك كردنى اوزون اولمق على قول كردنى اوزون اوله رق ايرى وقالين اولمق معناسنه در يقال قمد
الرجل قمدا اذا كان طويل العنق او ضخم العنق فى طول الاقمد احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده قمداء دينور
حمراء وزننده وقمد دينور عتل وزننده وقمده دينور هاءيله وقمدانيه دينور ضمتينله وتشديد داله وقمد عتل وزننده
شديد القوام اولانه ذكره دينور يقال ذكر قمد اى شديد الانعاظ القمد ضمتينله وتخفيف داله والقمد تشديد
داله والقماد غراب وزننده والقمدود زنبور وزننده والقمادى غرابى وزننده والقمدان والقمدانى
ضمتينله وتشديد داله شديد على قول غليظ اولان كشى يه دينور يقال رجل قمد وقمد وقماد وقمدود وقمادى وقمدان

وقدانى

وقمدانى اى شديد او غليظ الاقماد همزه نك كسريله بر نسنه يه بيونى سوند يروب بقمق معناسنه در يقال
اقمد اليه اذا طمح اليه بعنقه وبر آدمه شبق وشهوت غلبه ايلمك معناسنه در يقال اقمد الرجل اذا انعظ وبر نسنه يى
آقتمق معناسنه در يقال اقمد الماء وغيره اذا اساله جوهرى اقمهد ماده سنى بوراده ذكر ايلمكله وهم ايلمشدر المقمعد
مشمعل وزننده شول اونكو متمرد كمسنه يه دينور كه بر ماده ضمننده اكابر آدم هر نقدر وسعى مرتبه سويلسه بر وجهله
نرم ورام اولمز اوله يقال رجل مقمعد وهو من تكلمه بجهدك ولا يلين لك ولا ينقاد وقارننك يوقريسى بيولك وآشاغيسى
سلپوك اولان كمسنه يه دينور يقال رجل مقمعد اذا كان قد عظم اعلا بطنه واسترخى اسفله القمهد جعفر وزننده
شول كمسنه يه دينوركه ذاتنده لئيم الاصل وفرومايه اولديغى حالده بد چهره وزشت لقا اوله يقال رجل قمهد اى لئيم
الاصل القبيح الوجه القمهد قنفذ وزننده اولديغى يردن اصلا آيرلميوب دائمى مقيم اولان كمسنه يه دينور يقال
هو قمهد اى مقيم لا يبرح الاقمهداد اقشعرار وزننده باشى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال اقمهد الرجل
وغيره اذا رفع رأسه وبر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال اقمهد بالمكان اذا اقام وقوش قسمى ياوريسنى يملر كن
ياورى دترشكلنده حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال اقمهد الفرخ اقمهدادا وهو شبه الارتعاد فيه اذا زق
القند قافك فتحى ونونك سكونيله والقندة هاءيله والقنديد صنديد وزننده شكرقامشنك
عصاره سندن منجمد اولان عسله يعنى شيره يه دينور مراد كاليله اصلاح اولنمامش شكر اوله جقدر
وقند لفظى معربدر يعنى كند فارسى معربيدر اصل شكرك انواعى بوندن معمول اولور شكره نسبت
قند صافى ياغه نسبت كرمايغى منزله سنده در وهاءيله قنده اخص در وقنديد صكره دن متصرفدر وقنديد من زعفرانى
ديدكلرى داروية دينور ورس كبى وباده يه دينور خمر كبى على قول شول اوزم شيره سنه دينور كه ايچنه طيبه متعلق
بعض نسنه لر قويوب قارشدرلمش اوله تقول سقانا قنديدا اى خمرا وهو عصير يجعل فيه افواه ثم يفتق وقنديد
عنبره وكافوره ومسكه دينور وبر نوع طيبه دينوركه زعفرانله معمول اولور يعنى ركنى زعفراندر وقنديد بر آدمك كندى
حال وشاننه دينور كرك نيك وكرك بد اولسون جمعى قناديد كلور ومنه يقال جاء بالامر على قناديده اى على وجهه
القندد زبرج وزننده بودخى بر آدمك حال وشاننه دينور يقال ماقنديده وقندده اى حاله المقند معظم
وزننده والمقنود والمقندى ميمك ضميله كه اصلى مقنددايدى قند مذكور ايله معمول اولان شيئه
دينور يقال سويق مقند ومقنود ومقندى اذا كان معمولا بالقند القندأو قافك كسريله باب همزه ده ذكر اولندى
سمرقند راء بابنده مرسومدر قناد سحاب وزننده واسط شرقيسنده بر موضعدر قند قافك كسريله
محدثيندن محمد بن سعيدك جدى اسميدر قندة الرقاع قافك فتحيله بر نوع خرما اسميدر القند قافك ضميله خصيه يه
دينور ظاهرا كند معربيدر قندين تثنيه سيدر اصمعينك خصيه لرى عظيم اولمغله ابو القندين ايله ملقب اولمشدر
القنفد قنفذ وزننده وآنده لغتدر كه كرپى يه دينور القود قافك فتحى وواوك سكونيله والقيادة عباده وزننده
والمقادة ميمك فتحيله والقيدودة خيدوده وزننده والتقواد تذكار وزننده دابه يى اوكندن چكمك معناسنه دركه
يدمك تعبير اولنور سوق مقابليدر يقال قاد الدابة يقود قودا وقيادة ومقادة وقيدودة وتقوادا نقيض
ساقها وقود مصدردن منقول اسم جنس اولور بر بلوك آتلره اطلاق اولنور يدلمك شانلرندن اولمق حسبيله على قول
مركوب اولميوب يولارلريله يديلن آتلره اطلاق اولنور كه بالفعل اولور يقال مربنا قود من الخيل اى جماعة
اوهى التى تقاد بمقاودها ولا تركب وقود كذلك مصدر اولور اون صوايله ياخود سائر شئ ايله طبخ اولنوب
طوپ طوپ بو مقلمق معناسنه يقال قيد الدقيق على بناء المجهول قودا اذ طبخ وتكتل وتكبب الاقتياد افتعال وزننده
بودخى دابه يى يدمك معناسنه در ودابه منقاد اولوب يد كه كلمك معناسنه در يقال اقتادت الدابة فاقتادت وانقادت التقويد
تفعيل وزننده بودخى يدمك معناسنه در لكن تكثيرى متضمن در يقال قود الدابة بمعنى قادها المقود مقول وزننده
والمقوود اصلى اوزره يدكه كلن دابه يه دينور يقال دابة مقود ومقوود الانقياد انفعال وزننده دابه يدكى قبول ايلمك
معناسنه دركه يدلمك ويدكه كلمك تعبير اولنور يقال قاد الدابة فانقادت وبر آدم سركشلك ايلميوب رام ومطيع اولمغله خضوع
وتواضع وسرفرو ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انقاد له الرجل اذا خضع وذل ويول واضح وكشاده اولمق معناسنه
مستعملدر تقول انقاد لى الطريق اذا وضح القائد عائد وزننده دابه يى يدبجى آدمه دينوركه يدكجى تعبير اولنور
جمعى قود كلور ركع وزننده وقواد كلور زوار وزننده وقادة كلور سادة وزننده سر عسكره وچاوشه وپزونكه قائد
اطلاقى بو معنادندر وقائد الجبل طاغك برونه اطلاق اولنور كه بر طرفه طوغرى چقان سيورى اوجندن عبارتدر
ومطلقا اوزون اوزادى ارضه ويربوزينه طوغرى اوزون اوزادى چكلمش طاغه اطلاق اولنور واكين تارلاسنده

اولان خرقلرك اك بيوكنه اطلاق اولنور سائرلرى كويا كه قائددر وقائد قطب شمالى سمتنده بنات نعش صغرى
تعبير اولنان يدى كوكبك اولنه دينور كه كواكب مزبوره نك آخرى اوله جقدر زيرا تعداد اولندقده آخرندن بدء اولنور
كويا كه كواكب سائره نك قائديدر وايكنجسنه عناق ديرلر وآنك برجانبنده اولانه قائد صغير وايكنجسنه عناق
ديرلر وآنك سمتنده اولانه صيدق دينور كه بناتك وسطنده برخفى كوكبدر سهى ديدكلرى بو كوكب اوله جقدر كه ضرب
مثلدر آنكله حدت بصر امتحان اولنور واوچنجسنه حوردير لر معلوم اوله كه اشبو بنات نعش صغرى كه بنات
نعش كبرى ديدكلرى صورت شكلنده در وكبرى قطب شمالى جوارنده دب اكبر صورتنده مركوز يدى كوكبدر كه
يديكر تعبير اولنور دوردنه نعش ديرلر مربع الشكل اولديغيچون واوزرنده اولان اوچ كوكبه بنات ديرلر كذلك
صغرى دخى قطب جوارنده دب اصغر صورتنده مركوزلر در بونكده دوردنه نعش ديرلر فرقدان اول جمله دندر
ايلروسنده اولور بينلرى ناظره نسبت برذراع مقداريدر بونلرك وراسنده ايكى خفى كوكب دخى واردر وبناتدن
بريسى جدى ديدكلرى كوكبدر كه بناتك نهايتنده در ايكى ديكر كوكب خفيلردر مؤلفه كوره بو كه ملايمتى يوقدر
انتهى الاقادة افاده وزننده يدمك ايچون برآدمك يدكنه آت ويرمك معناسنه در يقال اقاده خيلا اذا اعطاه
ليقودها بوراده مناسب اولان فرسا ديمك ايدى وقصاص ايلمك معناسنه در كه قاتلى مقتول مقابلنده قتل ايلمكدن
عبارتدر قود آتيدن مأخوذدر يقال اقاد القاتل بالقتيل اذا قتله به ويغمور فراوان اولوب هر طرفه شامل
اولمق معناسنه مستعملدر قيادتدن مأخوذدر يقال اقاد الغيث اذا اتسع وسبق وتقدم ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اقاد فلان اذا تقدم المقود منبر وزننده كندوسيله طوار يديلجك يولار مقوله سنه دينور القياد قافك
كسريله والمقادة ميمك كسريله كه اصلى مقوده در بونلرده مقود معناسنه در وعربلر فلان آدمه زمام
اختيارنى تسليمله اكا كلى رام ومنقاد اولدى ديجك يرده اعطاه مقادته ديرلر القؤود صبور وزننده والقيد
ميت وزننده والاقود احمر وزننده يد كه كلوب صاحبنه بغايت رام ومنقاد اولان حيوانه دينور يقال فرس
وبعير قؤود وقيد واقود اى ذلول منقاد واقود بيونى سخت وشديد اولان آدمه اطلاق اولنور يديلن دابه ايكى طرفه
التفات ايده مديكى كبى بيونى شديد اولان كمسه ده ايكى طرفه سهولتله التفات ايده مز اساسده بو بيونى اوزون
كمسه ايله مفسردر كه ينه مجازدر وقود زاد وطعامه بخيل اولان كمسيه اطلاق اولنور زيرا لئيم اولان كمسه طعام
اكل ايدركن ايكى طرفنه التفات ايلمز شايد برآشنا كوروب دعوت ايلمك اقتضا ايدر ديو يقال رجل اقود
اى بخيل على الزاد واقود پك اوزون طاغه اطلاق اولنور وشول كمسيه اطلاق اولنور كه برنسنه يه توجه واقبال
ايلسه دكه حالله آندن منصرف اولميه معناى سابقدن مأخوذدر يقال هو اقود اى اذا اقبل على شئ لم يكد ينصرف
عنه المقاد ميمك فتحيله اسم مكاندر اصلى مقود ايدى يده جك مكانه دينور بو معنادندر كه عربلر فلان نسنه يى
يا فلان كمسه يى صاغ طرفنه آلدم ديجك يرده جعلته مقاد المهر ديرلر زيرا طاى قسمى اكثرى صاغ طرفدن
يديلوب چكيلور ومقاد صمان ترابنده برطاغك آديدر القياديد قافك فتحيله كوده سى اوزون اولان
ديشى مركبلره وسائر حيوانلره اطلاق اولنور قيدود مفريددر يقال اتان قيدود وفرس قيدود اى طويل القيد
قافك كسريله والقاد قاب وزننده قدر ومقدار معناسنه در تقول بيننا وبينه قيد رمح وقادرمح اى قدره
المقود معظم وزننده بودخى پك اوزون طاغه اطلاق اولنور القود فتحتينله قصاص معناسنه اسمدر كه قاتلى
مقتول مقابلنده قتل ايلمكدن عبارتدر فى الاصل مصدردر يقال طلب القود من القاتل اى القصاص وبو قياده
معناسندن متصرفدر مقصوص مربوطا قياده اولنديغى ملاحظه سيله در وقود مصدر اولور انسان وحيوانك
آرقه سى اوزون اولمق معناسنه يقال قود الرجل والفرس قودا من الباب الرابع اذا صار ظهره طويلا كذلك
بيونى اوزون اولمق معناسنه در يقال قود الرجل اذا صار عنقه طويلا اقود بونلردن صفتدر القوداء حمراء
وزننده پك يوكسك ثنيه يه يعنى بيلانه وكريوه يه وصف اولور يقال ثنية قوداء اى عالية القواد كتان وزننده حمير
لغتنده برونه دينور انف معناسنه قويد زبير وزننده اسا ميدندر احمر بن قويد بر رجل معروفدر القائدة
قاعده وزننده بريوزينه اوزانوب دوشنمش تپه يه اطلاق اولنور يقال اكمة قائدة اى ممتدة على الارض القهد
مهد وزننده نقى اللون اولان يعنى رنكى خالص وصافى اولوب شائبه غش وكدورتدن پاكيزه اولان شيئه دينور
يقال شئ قهد اى النقى اللون ولونى كدورتلو بياض اولان شيئه دينور كه شكر رنك ديدكلرى بوز اوله جقدر يقال
شئ قهد اى ابيض اكدر وبرجنس قيونه دينور كه لوننه قومر اللق غالب وقولقلرى خرده اولور على قول تويى قومر الجه
وچهره سى بنفسجى اولور كه حجاز طرفنه مخصوصدر جمعى قهاد كلور قافك كسريله وعلى رأى بو بنوزسز

اولان قيونه دينور كه چومار تعبير اولنور الاكيلب الوجه نسخه لرى شارحك بيانى اوزره خطادر صواب
اولان الاكيلف اولمقدر قايله وقهد صغن كيكنك ياوريسنه دينور جؤذر كبى وحذف معناسنه در كه حاى مهمله
وذال معجمه نك فتحيله در برنوع سياه وخرده قيونلره دينور بوراده سائر نسخه لره التفات اولنميه وقصه قويرقلى
قيونه دينور روم ايلى قيونلرى كبى وكوچك جثه لو لطيف ومطبوع اولان صغره دينور وطومور جق نركسه
وزرينه دينور وقهد مصدر اولور پكجه دوشنميوب آديمى صقجه صقجه آتارق يوريمك معناسنه يقال قهد فى مشيته
قهدا من الباب الثالث اذا قارب فى خطوه ولم ينبسط قهد فتحتينله برموضع آديدر قهاد كتاب وزننده برموضع
آديدر قهيد زبير وزننده ابن مطرف در كه غفار قبيله سندندر اصحابدن اولمسى مختلف فيه در القهمد
جعفر وزننده فرومايه ودنى وخسيس اولان شخصه دينور وزشت وبدچهره كمسيه دينور تقول لا تصحبه فانه قهمد
اى لئيم الاصل دنئ وكذا ذميم الوجه القيد صيد وزننده معلومدر كه بوقاغى يه دينور جمعى اقياد وقيود كلور
وطوتساغك قوللرنى آرقه سندن چكوب باغلدقلرى باغه دينور وسمراغاجلرنى برى برينه ضم ايلمك ايچون چكوب
صاردقلرى صارقى يه ده اطلاق اولنور وقيد بنو تغلب قبيله سنده برفرسك اسميدر وقيد السيف قلج باغلرينك
ديبلرنده اولان اوزون باغدن عبارتدر كه آنى كوچك بكره شكلنده نسنه لر طوتر قيد الاسنان ديش اتلرينه
اطلاق اولنور قيد الفرس دوه نك بيوننه مخصوص بركونه تمغادر كه آنك بوقاغوسى شكلنده باصيلور قيد الاوابد
يوكرك آته اطلاق اولنور يوكركلكى سببيله وحوشه يتشوب حركتدن آليقوديغى ايچون وقيد مقدار معناسنه در
قاد دخى بو معنايه در لكن واويه ده قافك كسريله تقييد ايلمشيدى يقال ما بينه قيد قوس وقادها اى مقدارها
وقيد مصدر اولور باغلمق ومجهولا باغلنمق معناسنه در يقال قيد الرجل على بناء المجهول قيدا بمعنى قيد المقيد
معظم وزننده تقييددن اسم مكاندر آتك اياقلرنده بوقاغى اوريلجق يره دينور كه بوقاغيلق تعبير اولنور ونسوانك
اياقلرنده خلخال كچره جك يره اطلاق اولنور ومقيد اسم مفعول اولور بغلنمش دوه يه وسائر نسنه يه دينور جمعى
مقاييد كلور وشول موضعه دينور كه آنده اركك دوه يى بند ايدوب حالى اوزره تخليه وترك ايدرلر القيد كيس
وزننده شول انسان وحيوانه دينور كنديسنى باغلمق مراد ايلدكده سركشلك ايليوب مساهله ايليه يعنى رام اوله
يقال هو قيد وهو من ساهلك اذا قدته وانقولى اذا قدته كلمه سنى قيادتدن وهم ايلمشدر فلينظر القياد كتاب
وزننده شول ايپه دينور كه آنكله دوه وسائر دواب بند اولنور التقييد تفعيل وزننده بوقاغى يه اورمق وبنده
چكمك معناسنه در بو مناسبتله منع معناسنده استعمال اولندى ومنه الحديث قيد الايمان الفتك اى ان الايمان
يمنع من الفتك بالمؤمن كما يمنع ذا العيث من الفساد يعنى مؤمنك ايمانى برمؤمنى غيله قتل ايلمسنه مانع اولور نته كه ايمان
عن اصل مؤمن اولانى فساده شروعدن مانع اولور وتقييد تأخيذ معناسنه استعمال اولنور كه افسونله برآدمى
بند وتسخير ايلمكدن عبارتدر وتقييد الكتاب يازويه نقطه وحركه وضعيله ضبط ايلمكدن عبارتدر كه التباسه
مانع اولور يقال قيد الكتاب اذا اشكله مترجم ديركه تقييد مذكور حادثدر سلفده بعض اشكال والتباسدن
ناشى اختراع اولنمشدر ازانجمله حضرت عثمان رضى الله عنه فتنه سنه سبب اولمشدر زيرا مصره ارسال ايلدكلرى
محمد بن ابى بكر الصديقك يدنده اولان منشورنده فاقبلوه كلمه سنى فاقتلوه عنوانيله قرأت ايلملرى اساس فتنه اولدى
وبو رسمه كاتبى اعجام واعراب وتقييد وتشديد مقوله سى علاماتله معلم ايلمكى حجاج ظالمه نسبت غير واقعدر زيرا
محمد ابهرى تصريحى اوزره قلم عربى يى اوچ كمسه وضع ايلدى اولا مرامر بن مره وضع صور حروف ايلدى ثانيا
اسلم وصل وفصل ايله تركيب كلمات ايلدى ثالثا عامر بن خدره اعجام ونقط وشده ومد وجزم امثالى اشكال ترتيب
ايلدى وابو الاسود الدئلى آندن تعلم ايلدى انتهى تقيد تفعيلدن قيدت كلمه سنك كه مؤنثدر مضارعى وزننده در
دوه رعيندن شور اوتلغى چوق برارضك اسميدر دوه لرى قيد ايدر اولديغيچون تسميه اولنمشدر مقيدة الحمار
خاى معجمه ايله معظمة الخيار وزننده حره يه اطلاق اولنور كه جاريه مقابليدر باش اورتوسيله قيد اولنمش ديمكدر
بعض امهاتده بو تركيبده الحمار كلمه سى حاى مهمله ايله والحرة لفظى حانك كسريله مقيددر حره قاره طاشلغه
ديمكله حمار قسمنك اشوب يوريميه جكى يرديمك اولور وبعض نسخه بو كه موافق وقول آتى بونى مؤيددر
بنو مقيده معظمه وزننده عقربلره اطلاق اولنور لسان العربده واصول سائره ده بنو مقيدة الحمار عنوانيله مرسوم
اولمغله قاموس نسخه لرنده سقط واقعدر واقعا قره طاشلق عقرب معدنى اولديغى بى ريبدر القيد قافك
كسريله مقدار معناسنه در فتحله ده وواو ايله لغت اولديغى ذكر اولندى فصل الكاف الكأد كافك
فتحى وهمزه نك سكونيله غمناك ومحزون اولمق معناسنه در يقال كأد الرجل كأدا من الباب الثالث اذا كئب

مطلب

الكأداء لأداء وزننده شدّت ومحنته دينور يقال وقع فى كأداء اى فى شدة وظلم وستم وحزن والم معنالرينه در وبرنسنه دن صقمق حذار واحتراز معناسنه در يقال هواهل الكأداء اى الحذار وپك قراكوكيجه يه دينور وصرب يوقسنه دينور كاسيذكر الكؤداء كافك ضمى وهمزه نك فتحيله صعداء معناسنه در كه دردناك اولان آدمك ايچنى چكرك صولق آلمسندن عبارتدر التكأد تفعل وزننده برنسنه ضمنيده پك رنج وزحمته اوغرايوب سوزناك اولمق معناسنه در يقال تكأد الشئ اذا تكلفه وكابده وصلى به وبرآدمه برنسنه مشكل ورنج ومشقتلو اولمق معناسنه در تقول تكأدنى الامر اى شق علىّ التكاؤد تفاعل وزننده بودخى برنسنه مشقتلو وزحمتلو اولمق معناسنه در تقول تكاءدنى الامر اى شق علىّ الكؤود صبور وزننده صرب يوقسنه دينور يقال عقبة كؤود وكأداء اى صعبة الاكويداد ياشميراز وزننده پيراكمدن ناشى وجود دتره مك معناسنه در يقال اكوأدّ الشيخ اذا ارعد كبرا المكوئد اسم فاعلدر وجودى دتره بن پيرآدمه دينور الكبد كافك فتحى وبانك سكونيله والكبد كافك كسريله والكبد كتف وزننده معروفدر كه جكره دينور وبومؤنثدر قليلا مذكر اولور جمعى اكباد كلور وكبود كلور الكبد حمدوزننده برآدمك جكرينه اورمق معناسنه در كه حقيقتده جكر اوزرينه اورمقدر يقال كبده كبد امن الباب الثانى والاوّل اذا ضرب كبده وبرنسنه يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال كبده اذا قصده وبرودت هوانلسى تضييق ايله زحمت ومشقته اوغرامق معناسنه در يقال كبد البرد القوم اذا شق عليهم وضيق الكباد غراب وزننده جكر آغريسنه دينور قال الشارح ومنه الحديث الكباد من العبّ وهو شرب الماء من غير مصّ الكبد فتحتينله برآدم جكر آغريسندن دردناك اولمق معناسنه در يقال كبد الرجل كبدا من الباب الرابع اذا الم يعنى من وجع الكبد وكبد قارن بيوك اولمق معناسنه در يقال كبد بطنه اذا عظم وكبد عنصر هوايه دينور وشدّت ومشقت معناسنه در يقال لقى منه كبدا اى شدة ومشقة وكبد الرمل قوملغك وسطنه اطلاق اولنور وكبد السماء فلكك وسطنه اطلاق اولنور يقال بلغت الشمس كبد السماء اى وسطها المكبود جكر آغريسنه مبتلا كسيد دينور يقال كبد الرجل على بناء المجهول اذا اشتكى كبده فهو مكبود الكبد كتف وزننده انسان وحيوانك بكماله جوفنه دينور كه احزاء جوفيه سى اوله جقدر يورك وجكر وطلاق وسارى كبى وبرشنك وسطنه وعظم وفراوان اولان يرينه دينور مثلا كبد البحر دريانك انكين يرندن عبارتدر وكبد القوس ياى علاقه سنك ايكى طرفك مابينه على قول مقبضندن يعنى الى طوتان يرندن ايكى طرفلو براندازه مقدارى يرينه دينور شارح ديركه امهات سائره ده ياى اورته يريله مفسردر كه چاق اوق چقان موضعيدر ياى بغرى تعبير اولنور مؤلفك قول اولى اصمعى قوليدر يعنى علاقه نك ايكى طرفنك مابينيدر كه آندن برويه كليه بعده ابهر بعده طائف بعده سيه ديور كه كوشهٔ كمانده اولان اكريدر انتهى وكبد بنى كلاب يوردنده برقبيله طاغ آديدر وكبد يمانه دينور جنب معناسنه ومحدثيندن عبد الحميد بن وليدك لقبيدر ثقلت وكرانغى باعث تلقيبدر دارة كبد بنى كلاب يوردنده برموضعدر كبد الوهاد واوك كسريله سماوه ده برموضعدر كبد فه قافك ضميله غنى قبيله سى يوردنده برموضعدر كبد الحصاة برشاعر لقبيدر الكبيداء تصغير بنيه سيله والكبيداة هايله والكبداء صحراء وزننده والكبد عبد وزننده بولرده وسط سمايه اطلاق اولنور كه خط نصف نهار فرض اولنان يريدر وكبداء صحراء وزننده الى ذكر منه دينور وقبضه سى آوجى طولديرن يايه دينور يقال قوس كبداء اذا كانت ملأ الكف مقبضها واورته سى ايرى ويومرى وسير وحركتى بطئ اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة كبداء اى الضخمة الوسط البطيئة السير يونك مذكرنده اكبد دينور وكبداء عظيم الوسط اولان قوملغه اطلاق اولنور يقال رملة كبداء اى عظيمة الوسط التكبد تفعل وزننده كونش فلكك اورته سنه واردقى معناسنه در يقال تكبد الشمس السماء اذا صارت فى كبد ائها وبرنسنه يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال تكبد فلان الامر اذا قصده وسوديوغرد كبى قتيلنق معناسنه در يقال تكبد اللبن اذا خثر التكبيد تفعيل وزننده بودخى كونش فلكك وسطنه كلمك معناسنه در يقال كبدت الشمس السماء اذا صارت فى كبد ائها سودالاكباد قزه جكر لولردمكدر كويا آتش كين وعداوت جكر لرنى ياقوب كوركبى سياه ايلديكى ملاحظه سيله اعداء ودشمنانه اطلاق اولنور يقال هم سود الاكباد اى الاعداء الاكبد احمر وزننده وسطى ايرى وسير وحركتى بطئ اولان كشى يه دينور واكبد برقوش آديدر وجكر كاهى يومرى وقالقق اولان انسان وحيوانه دينور المكابدة مفاعله وزننده والكباد كافك كسريله براشدن رنج وزحمت كورمك وآنك ضمنده پك مشقت چكمك معناسنه در يقال كابد الامر مكابدة وكبادا اذا قاساه الكبد آندن اسمدر رنج ومحنته دينور ويوكاهل وغارب كبيدر يقال وقع فى كابد اى مقاساة الكبدة حمزه وزننده شول

بونجغه دينور كه اقسونكران آنى تسخير خصوصنده استعمال ايدرلر الاكياد كبد لفظنك جمعيدر كه جكرلر دمكدر نته كه ذكر اولندى بومعنادندر كه برآدمه علم اياخود غيرى نسنه طلبى ايچون بلاد بعيده دن واطراف واكنافدن ناس ورود ايدر اولسه لر فلان تضرب اليه اكباد الابل ديرلر الكند كافك وتاى فوقيه نك فتحيله بركوكب آديدر بوكوكب اسد صورتنك اموزنده واقعدر وكند مكه ده برطاغك آديدركه مغمس جانبنده واقعدر وكند انسانك وآتك ارقه سنده ايكى كوركنك قاوشديغى يره دينور على قول ياغرنى يه وعلى رأى ياغرنى ايله ارقه نك آرالغنه دينور جمعى اكاد وكمنود كلور الكند كتف وزننده بودخى ارقه ده على الاختلاف ذكر اولنان يره دينور بومادة مطبوع اولان وانقولى نسخه لرنده ثاى مثلثه ايله مضبوط اولغله طبعى غلطدر الاكند احمر وزننده بوكسك ياغرنيلى آدمه دينور يقال رجل اكند اى المشرف الكند تكتد تنصر وزننده بره وضع آديدر الاكاد همزه نك فتحيله جماعات معناسنه در على قول اشباه وامثال معناسنه در ياخود شول كروهه دينور كه برى برينك اكسه لرنده متتابعا سرعتله كيدر اوله لر يقال هم اكتاد اى جماعات اواشباه اوسراع بعضها فى اثر بعض وبونك مفردى بوقدر بوراده تأنيث ضميرى جماعت اعتباريله در الكدّ كافك فتحى ودالك تشديديله برايشده رنج وشدّت چكمك معناسنه در كه لازمدر يقال كدّ الرجل فى العمل كدّا من الباب الاوّل اذا تعب ووقع فى الشدّة ومنه يقال حصل بجدّك لابكدّك يعنى بوخصوص سنك مساعدهٔ بختكله حاصل اولدى بوخسه امك چكوب سعى وزحمتكله دكلدر وكدّ بركسه دن برنسنه طلبنده لحاح وارام ايلمك معناسنه در كه وجه آتى اوزره معناى متعددين مأخوذدر يقال كدّ فى الطلب اذا لحّ وبرمقله اشارت ايلمك معناسنه در يقال كدّ الرجل اذا اشار بالاصبع وصاح طرامق معناسنه در يقال كدّ رأسه اذا مشطه وكدّ اسم اولور ايچنده نسنه دوكيلن شبئه دينور هاون ودبيك كبى وكدّ كذلك مصدر اولور بركسه دن كدّ طلب ايلمك يعنى آنى رنج وتعبه اوغراتمق وبرخصوصده زحمت چكدرمك معناسنه يقال كدّ فلانا اذا طلب منه الكدّ پس بومعناده متعدّى اولور نته كه امهات سائره ده وكدّه اتعبه لازم ومتعدّ عبارتيله مصرّحدر وكدّ برنسنه نى ال ايله چكوب قوومق معناسنه در جامد اولنسون سائل اولسون يقال كدّ الشئ اذا نزعه بيده يكون فى الجامد والسائل الاكتداد افتعال وزننده والاستكداد بونلرده برآدمك برخصوصده رنج وزحمت چكمسنى ايستمك معناسنه در كه مراد رنج وزحمته اوغراتمقدر يقال اكتدّ فلانا واستكدّه اذا طلب منه الكدّ واكتداد يخلى وامساك اوزره اولمق معناسنه در يقال اكتدّ الرجل اذا امسك يعنى لاينال خيره الا بعسرة الكددة فتحتاله والكددة همزه وزننده والكدادة سلاله وزننده تجربه دينده ياپشوب قلان طعامه دينور كه چوملك يانغى تعبير اولنور وكداده قشده معناسنه در كه ذكر اولندى وباديه ده مروّت نام محلده بنو يربوع يوردنده برموضع آديدر الكديد امير وزننده ايريجه دوكلمش طوزه دينور ملح جريش معناسنه وطوز قسمى برى برينك اوزره بوشالديلوب دوكلدكده صادر اولان صوته دينور كه خاشردى تعبير اولنور تقول سمعت كديد الكديد مثل الحديد وهو الملح الجريش وكذا صوته اذا صئت وكديد حرمين بينده برصوآديدر وارضدن بطن واسعه دينور وطپراغى غليظ اولان يره دينور كه مرورى عسير اولنور يوم الكديد بين العرب بريوم معروفدر الكدة كافك كسريله بودخى طپراغى غليظ اولان ارضه دينور الكداد غمام وزننده اشك كنكرى وبغدايجق اوتى ديدكلرى اوتك رعى ايلكه صلاحيتى اولمياننه دينور وكداد برآغراشك آديدركه بعض اشكلر اكا تسبت اولنور بنات كداد ديدكلرى اول اشكلر اوله جقدر الاكدة اعزّه وزننده اوتلاق بقيه لرينه دينور مفردى كداده در نمامه كبى الاكداد همزه نك فتحيله والاكايد فرقه لر وسورولر وبلوكلر دمكدر تقول رأيتهم اكدادا واكايد اى فرقا وارسالا شارح ديركه اصلى اكتاد ايدى كه ذكر اولندى مفردى بوقدر واكايد اكدادك جمعيدر الكدكدة زلزله وزننده والكدكاد زلزال وزننده افراط اوزره كولمك معناسنه در يقال كدكد الرجل كدكدة وكدكادا اذا افرط فى الضحك وقلجه جلاورين كسنه قلجك يوزينه مصقله سورمك معناسنه در يقال كدكد الصيقل اذا ضرب المدوس على السيف اذا جلاه واغر آغر يورمك معناسنه در يقال كدكد الرجل اذا تثاقل فى المشى وطرد شديدا يله طرد ايلمك معناسنه در يقال كدكده اذا طرده طردا شديدا الاكداد همزه نك كسريله بودخى بخيل وممسك اولمق معناسنه در يقال اكدّ الرجل اذا امسك الكدود صبور وزننده صوبى زحمت ومشقتله آلنان قويى يه اطلاق اولنور يقال بئر كدود اذا كانت لم ينل ماؤها الا بجهد الكديدة هيهه وزننده بنوابى بكر بن كلاب يوردنده برصوآديدر كدد صرد وزننده بنصره قريه سى برموضعدر كدد جبل وزننده بنى سليم ديارنده برموضعدر وكدد كتفه لفظنده

لغتدر نته كه ذكر اولندى المكد ميمك كسرى وكافك فتحيله ذكر اولنان كد لفظندن اسم آلتدر طراغه
دينور مشط معناسنه التكديد تفعيل وزننده والتكدكد تزلزل وزننده كدكد مكبى طرد شديد ايله طرد
ايلمك معناسنه در يقال كدده وتكدكده اذا طرده طردا شديدا الكرد فرد وزننده بيونه دينور عنق كبى
على قول بيونك كوكنه دينور شارحك بيانى اوزره بو قصر ايله كردن فارسى معربيدر يقال ضرب كرده
اى عنقه او اصلها وكرد مصدر اولور طوار سورمك معناسنه يقال كرد الدابة كردا من الباب الاول اذا ساقها
ودشمنى آرقه سندن قوغوب كتمك معناسنه در يقال كرد العدو اذا طرده وكسمك معناسنه در يقال كرده اذا قطعه
ومنه شارب مكرود اى مقطوع الكرد كافك ضميله ناسدن بر طائفهٔ معروفه در جمعى اكراد كلور جدلرى
اولان كرد بن عمرو مزيقياء بن عامر بن السماء ايله بناملردر مترجم ديركه برهان ترجمه سنده بو فقير سبب تسميه لرنى
مفصلا بيان ايلمكله اكا مراجعت اولنه وكرد دبره معناسنه در كه تولادن بر قطعهٔ محدوده در تركيده اولك تعبير اولنور
بردونمدن آز اولور بستانلرده اولانه عربستان سمتنده مشاره وبو ديارلرده تخته تعبير ايدرلر جريب بردونم يره دينور
مؤلف كرد لفظنى دبره ايله ودبره يى مشاره ايله ومشاره يى كرد ايله تفسير ايلمسى اعجبدر الكردة هايله مفرديدر
وكرده بيضاء نام بلده قضاسنده بر قريه آديدر وكرد اسامیدندر كرد بن القاسم ومحمد بن كرد الاسفرائنى ومحمد بن
الكريدى مصغر بنيه سيله وعبد الله بن القاسم كه كردين ايله ملقبدر محدثلردر الكرديدة كافك كسريله خرما يغندن
قطعهٔ عظيمه يه دينور وخرما دنكنه دينور على قول خرما دنكنك ايكى كوشه لرنده قالمش خرمالره دينور جمعى
كراديد كلور وكراد كلور كافك كسريله وكرديد اسمادندر عبد الحميد بن كرديد موثوق به محدثدر الكرديه
كافك كسريله خرما دنكنك كوشه لرنده قلان خرمالره دينور المكاردة مفاعله وزننده جنكده برى بريله
مطارده ومدافعه ايلمك معناسنه در يقال كارده مكاردة اذا طارده ودافعه الكربدة عربده وزننده سكرتمكده
چالمق معناسنه در يقال كربد فى عدوه اذا جد فيه الكرمدة كربده وزننده سكرتمك معناسنه در يقال كرمد
فى آثارهم اذا عدا الكركيدة كافك كسريله كرديده وزننده ومراقيدر كه ذكر اولندى كزد كافك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله بر موضع آديدر الكساد فساد وزننده والكسود قعود وزننده بر نسنه رايج اولمامق معناسنه در كه
بازارده وبيع وشراده اولان حد معين قلت رغبات سببيله اعتباردن ساقط اولوب كچمز ويورتمز اولمقدن عبارتدر
يقال كسد المتاع وكسد كسادا وكسودا من الباب الاول والخامس اذا لم ينفق الكاسد والكسيد آندن اسم فاعللردر
كسيد باب خامسدندر ورواجى اولميان شيئه دينور يقال متاع كاسد وكسيد اى ذو كساد ويقال سوق كاسد
وكسيد واكسد سوق كلمه سنك تأنيثى غالبدر وكسيد آلچق ودون اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ كسيد
اى دون الاكساد همزه نك كسريله بازارده بيع وشرا اولميوب كاسد اولمق معناسنه در يقال اكسدت سوقهم
اذا صارت اكسد الكسد كافك ضميله قسط وزننده ومراد فيدر كه بو اسمله معروف دوايى كوك اسميدر
الانكساد انفعال وزننده قيون وكچى سوريسى برى برينه رجوع وملتحق اولمق معناسنه در يقال انكسدت الغنم
الى الغنم اذا رجعت اليها غنم ثانيدن مراد ينه كندى سوروسيدر اذا اعيدت المعرفة معرفة يراد بها عين الاول قاعده سنجه
آخر سورى مراد اولنمق غير محتملدر فى الاصل بيعه عرض اولنان غنملر كاسد اولديغندن چويروب ينه سوريلرينه
قاتلمق معناسنه اولوب بعده مطلقا سوريدن آيرلمش اغنام ينه كندى سوريلرينه قاتلمقده استعمال اولندى كشتغدى
كافك ضمى وشين معجمه نك سكونى وتاى فوقيه نك فتحى وغين منقوطه نك فتحيله وقصر ايله رواة حديثدن بر ذاتدر كه
كشتغدى الخطابى ديمكله معروفدر واوغلو محمد دخى روايت ايلمشدر وبزلر آنلرك اصحابندن روايت ايدرز يعنى
سلسلهٔ مشايخمزدندر شارح ديركه مؤلف شيخى سراج الدين عمر البلقينى مومى اليه محمددن روايت ايلمشدر
وكشتغدى فى الاصل لفظ تركى اولان كونش طوغدى لفظندن متصرفدر الكشد كافك فتحى وشينك سكونيله
بر نسنه يى ديش ايله كسمك معناسنه در هاوج كسمسى كبى يقال كشد الشئ كشدا من الباب الثانى اذا قطعه
باسنانه كقطع الجزر وناقه يى اوج پرمقله صاغمق معناسنه در يقال كشد الناقة اذا حلبها بثلاث اصابع وكشد بر نوع
مأكول دانه آديدر الكشود صبور وزننده شول ناقه يه دينور كه ممه سى اوج پرمقله صاغيلوب وسودى دلخواه اوزره
ادرار ايدر اوله وممه لرى قصه ودلكلرى طار اولان ناقه يه دينور يقال ناقة كشود اى ضيقة الاحليل القصيرة
الحلف الكشد ضمتينله كثير الكسب اولان آدملره دينور واهل وعياللر يچون چالشوب وصلهٔ رحم ايدن كمسه لره
دينور مفردى كاشد وكشود وكشددر فتحتينله الاكشاد همزه نك كسريله كره ياغنى اريدوب خالص صافى ياغ ايلمك
معناسنه در يقال اكشد الرجل اذا اخلص الزبدة الكعد سعد وزننده حواله دينور الكعدة هايله شيشه

قپاغنه دينور الكاغد غين معجمه نك فتحى وكسريله معروفدر كه اوزرينه يازو يازيلور قرطاس دخى دينور
وبو فارسيدن معربدر تركيده دخى كاغد دينور الكلد كافك فتحى ولامك سكونيله متاع مقوله سى نسنه يى
برى برينك اوزرينه يغمق معناسنه در يقال كلد الشئ كلدا من الباب الثانى اذا جمع بعضه على بعض التكليد
كلد معناسنه در يقال كلد الشئ بمعنى كلده الكلد فتحتينله چقلسز ومولوزسز اولوب طپراغى پك وسخت اولان
يره دينور وقبلاته دينور نمر كبى وطپراغى غليظ اولان تپه لره على قول اول كونه اراضى يه دينور مفردى كلده در
كلده حمزه وزننده اسمادندر كلدة بن حنبل وحارث بن كلده اصحابدندر وكلده بين العرب بر طبيب معروف آديدر
وضرار بن فضالة بن كلده وپدرى وجدى شاعرلردر ابو كلده اركك صرتلانك كنيه سيدر الكلندى حبنطى
وزننده باشى يصى تپه يه دينور وبر موضع آديدر المكلندد والمكلندى اسم فاعل بنيه لريله شديد وغليظ اولان
انسانه دينور الاكلنداء اسرنداء وزننده والتكلد تجلد وزننده غليظ وشديد اولمق معناسنه در يقال
اكلندى الرجل وتكلد اذا غلظ واشتد الاكلنداد اسحنكاك وزننده بر آدم كندوسنى بر نسنه نك ياخود بر كمسه نك
اوزرينه بردن آتوب براقمق معناسنه در يقال اكلندد الرجل عليه اذا القى عليه بنفسه وبر نسنه صلابتلو اولمق
معناسنه در يقال اكلندد الشئ اذا صلب وبر آدم بر نسنه دن امتناعله تقبض ايلمك معناسنه در يقال اكلندد الرجل
اذا تقبض وامتنع الكالد كاسد وزننده چوقدانكى نسنه يه دينور يقال ذيخ كالد اى قديم ابو كلهده كافك
فتحيله عرب كنيه لرندندر الكمدة عمده وزننده والكمد حمد وزننده والكمد فتحتينله لون بوزيلوب
صفوتى زائل اولمق معناسنه اسمدر يقال فى لونه كمدة وكمد وكمد اى تغير وذهاب صفاء وحزن شديده اطلاق اولنور
تغير لونه سبب اولديغيچون وكمد فتحتينله مصدر اولور حزن شديد سببيله يورك خسته ودردناك اولمق معناسنه يقال كمد
الرجل كمدا من الباب الرابع اذا مرض قلبه من الكمدة ولباس اسكيوب رنك ورونقى زائل اولمق معناسنه در يقال كمد
الثوب اذا اخلق واملاس الكامد والكمد كتف وزننده والكميد امير وزننده محزون وغمكين وخسته دل
كشى يه دينور الاكماد همزه نك كسريله بر آدمى حزن وغم خسته خاطر ايلمك معناسنه در يقال اكمده الهم
اذا غمه وامرض قلبه المكمود شاذ اوله رق آندن اسم مفعولدر وبو احبه فهو محبوب واجنه فهو مجنون
قبيلندندر يقال اكمده الحزن فهو مكمود الكمد حمد وزننده چريجى بزى چرپمك معناسنه در يقال كمد القصار
الثوب من الباب الاول اذا دقه امهات سائره ده بزى ايوجه آغارتميه رق چرپمك ايله مفسردر ومقتضاى ماده دخى
اويلجه اولمقدر الكماد كتاب وزننده آندن اسمدر بز چرپمكه دينور وكماد شول كيرلو پچاوره يه دينور كه
آتشده قيزديرلوب وجعى اولان عضو اوزره ياقى كبى وضع اولنور عضوده اولان ريحدن وقارن سانجوسندن
آنكله استشفا اولنور الكمادة هايله كماد معناسنه در التكميد تفعيل وزننده ذكر اولنان كماد ايله وجمعى اولان
عضوى قزدرمق معناسنه در يقال كمد عضوه اذا سخنه بالكمادة الكمدة ضمتينله وتشديد دالله عليه وزننده
آلت تناسله دينور كمرد جعفر وزننده سمرقند قضاسنه بر قريه آديدر الكمهدة قنفذه وزننده ذكرك باشنه
دينور كه اوجيدر على قول كرتكندن بو قرى يه دينور فيشله معناسنه الكمهد قنفذ وزننده كمهده سى بيوك اولان
كشى يه دينور الاكمهداد اقمهداد وزننده ومراد فيدر كه ذكر اولندى يقال اكمهد الفرخ بمعنى اقمهد كنابد
علابط وزننده چركين چهره يه دينور يقال وجه كنابد اى قبيح الكنود قعود وزننده كفران نعمت ايلمك
معناسنه در كه شكر مقابليدر يقال كند النعمة كنودا من الباب الثانى اذا كفرها الكنود عنود وزننده كفران
نعمت ايدر اولان شخصه دينور فارسيده ناسپاس دينور يقال هو كنود اى كافر النعمة وكنود كافره اطلاق اولنور
وحاشا طرف ربانى يه لوم واعتراض ايدن تبهكاره دينور كه مصائب وبلياتنى تعداد ايدوب مظهر اولديغى نعم
وفيوضاتنى مسامحه ونسيان ايدر وبخيل وناكسه اطلاق اولنور وعاصى وكنهكاره اطلاق اولنور يقال
هو كنود اى كافر ولوام لربه تعالى وكذا بخيل وعاص واصلا بر نسنه انبات ايلمز اولان ارضه اطلاق اولنور يقال
ارض كنود اى لا تنبت شيئا وطعامى مسافرسز يالكز جه اكل ايدر اولان جمرى يه اطلاق اولنور وسائل
ومستحقينه رفد وعطاسنى منع ايدن لئيمه اطلاق اولنور ودائما عبدنى ضرب ايدر اولان كمسيه اطلاق اولنور
يقال هو كنود اذا كان يأكل وحده وكذلك يمنع رفده وكذلك يضرب عبده قال المؤلف فى البصائر قال الله تعالى
ان الانسان لربه لكنود قال الكلبى اى لكفور بالنعمة وقال الزجاج اى لكافر وقال الحسن الكنود اللوام لربه يعد
المصائب وينسى النعم وقال الخليل تفسير هذه الاية انه يأكل وحده ويمنع رفده ويضرب عبده پس بو صورتده صفات
ثلاثى مشتمل اولان كمسه اولور وكنود زوجنك حق ومودتنه كفران ايدن قارى يه اطلاق اولنور يقال امرأة كنود

ای کفور للمودة والمواصلة یعنی فی زوجها وکنود برجلك علیدر کنده عمده وزننده سمر قندقضاسنده برقریه در
کنده حمزه وزننده نجندتواجبسندن برناحیه اسمیدرنسوانی حسن وجمالله موصوفه در الکنده کافك کسریله
طاغك برقطعه سنه دینورو کنده یمندن برقبیله نك پدری اولان ثوربن عفیرك لقبیدر کندی دخی دیرلر یدرینك
حق ونعمتنه کفرانله ترك ایدوب دایلرینه ملتحق اولدیعیچون ملقب اولدی کاد کان وزننده ابن اودع الغافقی درکه
فخرا نام علیه السلام حضرتلرینك درکاهنه سفارتله وفودا ایلمشدر الکند قیدوزننده کسمك معناسنه در
یقال کند الشیء کندا من الباب الاول اذاقطعه الکنعد جعفر وزننده برنوع درکز بالغی اسمیدر لهجه صاحبی
اوسقور پوت ایله بیان ایلمشدر الکود کافك فتحی وواوك سکونیله منع ایلمك معناسنه در یقال کاده یکوده کودا
اذامنعه وکود ومکاد ومکاده میملرك فتحیله قرب معناسنه درکه برایشی هنوزایشلمکوب ایشلمکه قریب اولمقدن
عبارتدر آندن اصطلاحزده ایشلمك ایستدی وایشلیه یازدی ایله تعبیراولنور بونلرك فعلی اولان کادیکاد افعال
مقاربه اربعه جمله سندندر یقال کادزیدیفعل وکیدزیدیفعل کودامکادا ومکادة من الباب الرابع اذاقارب
ولم یفعل بورادہ کیدکلمسی مجهول دکلدر برلغته مبنی درکه ماضیء غائبده فتحهٔ حرف اولایی کسره یه نقل ایدرلر
واشبوکادماده سی کهفعل مقاربه درنفی اداتندن مجرداولورسه فعلك نفنی یعنی عدم وقوعنی انباء واشعار ایدر
واکرمقرون بالنفی اولورسه فعلك وقوعنه دلالت ایدر پس کادزیدیفعل لم یفعل وماکادیفعل فعل سبکنده اولور
وکاهجه اشبوکادماده سی صلهٔ کلام اولورکه زائداولور ومنه قوله تعالی لم یکدیراها ای لم یرها وبعضا
ارادمعناسنه استعمال اولنور ومنه قوله تعالی اکادا خفیها ای ارید ویقال عرف مایکادمنه ای مایرادمنه وعربلر
بن آنی مهم عدایدوب اکا یقلشیم دیجك برده لاسمهٔ ولامکادة دیرلر لااهم ولااکاد معناسنه وکودبذل جان ایلمك
معناسنه در یقال هو یکود بنفسه کودامن الباب الاول ای یجود یکود یجود وزننده برموضع آدیدر الاکویداد
اشمیراز وزننده برآدم پك پیراولوب وجودی دیرر اولمق معناسنه در یقال اکوأ الرجل اذاشاخ وارتعش الکودة
حمزه وزننده طیراق وسائر نسنه کومه سنه دینور جمعی اکوادکلور التکوید تفعیل وزننده طیراغی یاسائرنسنه یی
برکدروب کومه ایلمك معناسنه در یقال کودّ التراب تکویدا اذاجمعه وجعله کتبة واحدة کواد غراب وزننده
وکوید زبیر وزننده اسماء رجالدندر الکهبد مهدوزننده والکهدان فتحاتله یورتمکده یاخود ایش اشلکده
سرعت ایلمك معناسنه در یقال کهد الرجل کهدا وکهدانا من الباب الثالث اذااسرع وسرعت ایتدرمك معناسنه در
تقول کهدته ای اسرعته وبرنسنه نك طلبنده الحاح واقدام ایلمك معناسنه در یقال کهدفی الطلب اذاالح وبغایت
یورلوب بیمجال اولمق معناسنه در یقال کهد الرجل اذاتعب واعیا وکهدرج ومشقت معناسنه در یقال
اصابه جهد وکهد بمعنی واحد الکهود صبورو زننده سریع وچالاك معناسنه در کهود الیدین سریعة الیدین
دیمکدرکه چیره دست تعبیر اولنور ومنه یقال اتان کهود الیدین ای سریعة الکوهد جوهر وزننده پیرلکدن
وجودی درراولان آدمه دینور یقال هو کوهد ای مرتعش کبرا الکهداء حمراء وزننده جاریه یه اطلاق اولنور
امه معناسنه خدمتده سرعتی باعث اطلاقدر الاکهاد همزه نك کسریله ورلمق معناسنه در یقال اکهد
الرجل اذاتعب ویورمق معناسنه متعدی اولور یقال اکهده اذاتعبه الاکوهداد اقهداد وزننده ومرادفیدرکه
ذکر اولندی یقال اکوهدّ الفرخ بمعنی اقهدّ الکید کافك فتحی ویانك سکونیله والمکیدة معیشه
وزننده برآدمه مکروخباثت ایلمك معناسنه در یقال کاده یکیده کیدا اذامکره وحیله ایلمك معناسنه در یقال
کادله اذااحتال له وحرب وقتال معناسنه در احتیالی مشتمل اولدیغیچون یقال کاده اذاحاربه وچقماق آتش
چقرنیق معناسنه در یقال کادالزنده اذا اخرج النار وقوصمق معناسنه در یقال کاد الرجل اذاقاء وقرغه
چیالیه رق اوتمك معناسنه در یقال کادالغراب اذا اجتهد فی الصیاح وجان ویرمك معناسنه درکه واوی دخی
بومعنایه در یقال کادبنفسه اذاجادبها وخاتون حیض کورمك معناسنه در یقال کادت المرأة اذاحاضت
وواوی اولان کود معناسنه درکه فعل مقارب اولور یقال کادیفعل کذا اذاقارب وهمّ ویقال کیدیفعل
کاذکر فی الواویة وتقول لاکیدا ولاهما ای لاکادولااهمّ کاذکر التکاید تفاعل وزننده سردلك وقاتیلق
معناسنه در یقال فیه تکایدای تشدّد وتکاید بری برینه مکروخدعه ایدشمك معناسنه در یقال هما یتکایدان
ای یماکران ولاتقل یتکاودان الاکتیاد افتعال وزننده مکروخدعه ایلمك معناسنه در یقال اکاده اذاحتاله
فصل اللام اللبود قعود وزننده واللبد فتحتینله بریزده مقیم اولمق معناسنه در یقال لبد الرجل
بالمکان ولبد لبودا ولبدا من الباب الاول والرابع اذاقام به وبرنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال لبدبه ولبده اذالزق به

الالباد همزه نك کسریله بودخی یاپشمق معناسنه در یقال البد بالارض اذالزق وآتك ایرینه تکلتو یاپمق
معناسنه در یقال البدالسرج اذاعمل له لبدا وآتك صرتنه تکلتوقومق معناسنه در یقال البدالفرس اذاشد علیه اللبد
ای وضعه علی ظهره وقربه یی چواله قومق معناسنه در چواله لبید دینورکاسیذکر یقال البد القربة اذاجعلها
فی جوالق وقپو مقوله سی یره کیررکن باشی ایکك معناسنه در یقال البدرأسه اذاطأطأه عند الدخول وبرنسنه یی
برنسنه یه یاپشدرمق معناسنه در یقال البدالشیء بالشیء اذا الصقه به ودوه قسمنك موسم بهارده تویلری یکدن
ظهور ایدوب سمورمکه یوز طوتمق معناسنه در یقال البدت الابل اذاخرجت اوبارها وتهیأت للسمن
واصلا منفك اولمیه رق بصر مصلی موضع سجوده فلازم اولمق معناسنه مستعملدر یقال البد بصر المصلی
اذالزم موضع السجود وبرتغه یامه اورمق معناسنه در یقال البدالخرق اذا رقعه اللبد صردوزننده والبد
کتف وزننده فنزلندن هرکز آیرلمیوب کسب وکار ایچون سیر وحرکت ایتمز اولان تنبل آدمه دینورکه کچه کپی
کویا که یرینه یاپشق اولور یقال رجل لبد ولبداذاکان لایبرح من منزله ولایطلب معاشا ولبد صردوزننده
نسور لقمانك آخری یعنی الك صکره یه قلان نسرینك اسمیدر هلاك اولمز ظنیله تسمیه ایلمشدر ونسر کرکس
دیدکلری قوشدر لقمان مزبور لقمان حکیمك غیریدرو بوعاد قومندندر عربلرشویله زعم ایدرلرکه قومی مزبور
لقمانی استسقا ایچون حرم شریفه ارسال ایدوب کندی حرمده ایکن قومی بالجمله مظهر قهر الهی اولمغله
مزبور کویا که طرف رتایدن ایکی ماده ضمنده تخییر اولندی کویا که مزبور حرمده حق جل وعلی درکاهندن
طول عمر نیاز ایلمکله قومرال تویلوطاغ اوکوزی ولدلری اولهرق کهیدی دانه هر بری اسمر ومطراصابت ایلمین
او نسر صوسز طاغده ایوا ایدراوله رآنلری استصحاب یعنی هر بری هلاك اولدقده یرینه برنی استصحاب ایدوب
آنلرك مجموعنك عمری قدر معمر اوله یاخود یدی دانه نسر اتخاذایده که هر بری هلاك اولدقده یرینه یاور یلرندن
برنی اخذ ایدوب عمر طبیعی اوزره معمر اولوب اول هلاك اولدقده بریاوری دخی اتخاذ ایلیه خلاصه بو منوال اوزره
نسور سبعه نك عمری مقداری معمر اوله پس لقمان شق ثانی یی اختیار ایلدی وهر نسر سکسنا رسنه معمر
اولوب الك صکره قلانه بوهلاك اولمز عیاله لبد اطلاق ایلدی بعده لبد دخی هلاك اولمغله لقمان دخی اکا پیرو
اولدی وهر برینك اسم مخصوصی وار در وعربلر آنکله تشأم ایدوب باشوم موقعنده یالبد زلر ولبد صرد وزننده
ولابد ولبد سکروزننده چوق یاله اطلاق اولنور یقال مال لبد ولابد ولبدای کثیر لبدی ولبادی لامرك ضمنی
وبارك تشدیدیله وتخفیفیله برقوش آیدیرا تهات سائره بیانله کوره بلدرجین قوشنه اطلاق اولنور اطفال عرب آنی
کوردکده لبادی لبدی لبادی البدی دیه رك اطرافنی دورایدرلر اولدخی اولدیغی یره یاپشوب سینه رك طورمغله واروب
اخذ ایدرلر اللبد محسن وزننده دائما قویرغیله او یلقارینه ضرب ایدن دومیه دینور یقال بغیر ملبدای ضارب
فخذیه بذنبه التلبید تفعل وزننده یوك و یپاغی مقوله سی نسنه نك اجزاسی بری برینه کیریشوب کچه کپی یاپشمق
معناسنه درکه کچه لمك تعبیر اولنور یقال تلبد الصوف ونحوه اذاتداخل ولزق بعضه ببعض وقوش کوکسنی یره
ویروب یاتمق معناسنه مستعملدر یقال تلبد الطائر بالارض اذاجثم علیها اللبد واللبدة لامرك کسریله واللبدة
عمده وزننده کچه یه دینورکرك یوکدن وکرك قیلدن اولسون جمعی البادولبودکلور اللباد کان وزننده کچه جی یه دینور
ولبده لامك کسریله ارسلانك زبره سنده یعنی اموزلری ارالغنده کچه کپی مجتمع ومتراکب اولان توییله اطلاق اولنور
بو جهتدن ارسلانه ذولبده دیرلر مؤلفك وکتبته ذولبدة قولنده کنیه دن مرادلقدر ولبده ضلیان دیدکلری اوتلغك
کوکنده کچه پارچه سی کبی نسنه یه اطلاق اولنور واو بلغك ایچ یوزینه اطلاق اولنور وچکرکه سوریسنه اطلاق
اولنور وکوملکك کوکسنه اوردقلری یوك یامه یه دینور علی قول کوملکك یاقه سنی یمادقلری بوکولمش ایپلکه
دینور ولبده برقه ایله افریقیه یه بیننده بربلده آدیدر اللبد لامك کسریله امر وشان وخصوص معناسنه در ومنه
یقال فلان لایحق امره اذاکان یتردّد فیه ولبد بساط معروف اسمیدرکه حالا کچه تعبیر ایتدکلری دوشمه اوله جقدر
وتکلتو یه دینورکه آت ایرینك ایچنه وضع اولنور ذولبد هذیل بلادنده برموضع آدیدر اللبد فتحتینله یوکه
دینور صوف معناسنه فارسیده پشم دیرلر ولبد مصدر اولور دوه قسمی اشك کنکری دیدکلری اوتی چوق اکل
ایتمکله امتلا اولمق معناسنه درکه کویش کثیر مز اولور یقال لبد البعیر لبدامن الباب الرابع اذا دغص من الصلیان
اللبادة رمانه وزننده چوبان مقوله سنك کچه دن یغمور لقارینه دینورکه کپنك تعبیر اولنور حالا لباده دیدکلری
لباس کهقپامه وخرقه دخی دیرلر آندن مأخوذدر اللبید امیر وزننده حواله دینور وطوربه یه دینور ولبید اسماء
رجالدندر لبیدبن ربیعهٔ بن مالك ولبیدبن عطاردبن حاجب ولبیدبن ارم الغطفانی شاعرلردن مترجم دیرکه * الاکل

شیء ما خلا الله باطل * وکل نعیم لا محالة زائل * بیتی لبید اولکدر لبید زبیر وزننده ولبید کریم وزننده برقوش
آدیدر و ابو لبید بن عبده شاعر و فارس در اللبد حمد وزننده برمقدار یوکی دیدوب صوایله اصلتدقدنصکره
کیجه کبی دیکوب آرقه ده اولان لباسی یرتمامق ایچون قلج قننك اوجنه صارمق معناسنه در یقال لبد الصوف لبدا
من الباب الثانی اذا نفشه وبله بماء ثم خاطه وجعله فی رأس الغمد وقایة للبجاد ان یخرقه التلبید تفعیل وزننده بودخی
لبد معناسنه در یقال لبد الصوف تلبیدا بمعنی لبده و یرتق نسنه یه یامه اورمق معناسنه در یقال لبد الکساء اذا رقعه
واحرامده اولان حاجی باشنك صاچی پریشان اولمیوب طوپلنمق ایچون صاچنه صمغ مقوله سی نسنه سوروب
یاپشدرمق معناسنه در یقال لبد المحرم رأسه اذا جعل فیه شیئا من صمغ لیتلبد شعره اللبدی لامك ضمی و بای
مشدده نك فتحی والفك قصریله بریره مجتمع اولمش کروه انسانی یه اطلاق اولنور اللبود صبور وزننده کنه تعبیر
اولنان بوجکه اطلاق اولنور الالتباد افتعال وزننده آغاجك یپراقلری بری بری اوزره در طوپ یاپشمق معناسنه در
یقال التبدت الورق اذا تلبدت ای تلبد بعضه علی بعض و آغاجك یپراقلری صیق و کور اولمق معناسنه در یقال التبدت
الشجرة اذا کثرت اوراقها اللابد واللبد محسن وزننده وابو لبد صرد وزننده وابو لبد عنب وزننده ارسلانه دینور
اللتد لامك فتحی و تای فوقیه نك سکونیله برآدمك کوکسنه یومرقله اورمق معناسنه در یقال لتده بیده لتدا من الباب
الثانی اذا لکزه اللثد ثای مثلثه ایله لثد وزننده تریدی قاب ایچره بری برینك اوزرینه دوبدوز یغمق
معناسنه در یقال لثد القصعة بالثرید لثدا من الباب الثانی اذا جمع بعضه علی بعض وسواه ومتاعی استف
ایلمك معناسنه در یقال لثد المتاع اذا رثده اللثدة لامك کسریله بدوی طائفه سندن کوچر اولمیان
مقیم قوم و جماعته دینور اللحد جحد وزننده قبرك بریاننده اویلن یاریغه دینور جمعی الحاد و لحود
کلور لحدی اولمیان قبره ضریح دینور حالا بعض بلاد عربده لحد مغاره طرزنده برمخزندر که میتلری آنك
درونه وضع واوزرنده هر برینك برابرینه علامت نصب ایدرلر و لحد مصدر اولور قبرك بریاننی اویوب یارمق
معناسنه یقال لحد القبر لحدا من الباب الثالث اذا عمل له لحدا یعنی اذا شق من عرض القبر
و میتی دفن ایلمك معناسنه در یقال لحد المیت اذا دفنه و برنسنه یه میل ایلمك معناسنه در یقال لحد الیه اذا مال
الملحود معقول وزننده بودخی لحد معناسنه در که شقی اولان قبردر و بو صفات غالبه دندر و یقال قبر لاحد و ملحود
ای ذو لحد الالحاد همزه نك کسریله قبره لحد ایلمك معناسنه در یقال الحد القبر اذا عمل له لحدا و برنسنه دن میل
وعدول ایلمك معناسنه در یقال الحد عنه اذا مال وعدل حقدن عدول ایدن مذهب باطل سالکنه ملحد اطلاقی
بو معنادندر والحاد نزاع وجدال ایلمك معناسنه در یقال الحد الرجل اذا ماری وجادل والحاد فی الحرم یعنی اشبو
ومن یرد فیه بالحاد الآیه کریمه سنده واقع الحاددن مراد مأمور اولدیغی اعمال وحرکاتده قصد وعدلی ترك ایلمك
یاخود حاشا اشراك بالله یاخود ظلم وستم یاخود احتکار غلال ایلمکدر یقال الحد الرجل فی الحرم ای ترك القصد فیما امر به
او اشرك بالله او ظلم او احتکر الطعام والحاد برآدمه باطل سوزلر سویلیه رك تحقیر و آزار ایلمك معناسنه در یقال
الحد بزید اذا ازری به وقال علیه باطلا الالتحاد افتعال وزننده بودخی برنسنه یه میل ایلمك معناسنه در یقال
التحد الیه اذا مال اللحود صبور وزننده اکری بوکری قازلمش قویی یه اطلاق اولنور یقال رکیة لحود ای زوراء
مخالفة عن القصد اللحادة لامك ضمیله لحاته وزننده و مرادفیدر که آغاج قبوغنك صوینتوسنه دینور وات پاره سنه
دینور الملاحدة مفاعله وزننده بری برینه کج نظر و کج درون اولمق معناسنه در یقال لاحد فلان فلانا اذا اعوج
کل منهما الملتحد التحاددن اسم مکاندر میل اولنه جق مکانه دینور بو علاقه ایله صغنه جق یره و آدمه اطلاق
اولنور ومنه قوله تعالی ولن اجد من دونه ملتحدا ای ملتجأ اللدیدان لامك فتحیله تثنیه اوله رق قولقلردن
اوته جه بیونك ایکی یانلرینه دینور هر برینه لدید دینور یقال ضربه علی لدیدی عنقه ای صفحتیه دون الاذنین ولدیدان
هر شیئك ایکی جانبنه اطلاق اولنور مثلا لدیدی الوادی چایك ایکی قیپسیدر جمعی الده در اعزه کبی ولدید خونی ایله
آغزك بریاننه وضع اولنان دوایه اطلاق اولنور لدود کبی ولدید بنواسد یوردنده برصو آدیدر التلدد تفعل وزننده
تردد وحیرتدن ناشی صاغه صوله بیون چویروب باقمق معناسنه در یقال تلدد الرجل اذا تلفت یمینا وشمالا وتحیر
متبلدا و بریرده اکلنوب قالمق معناسنه در یقال تلدد الرجل اذا تلبث المتلدد اسم مفعول بنیه سیله بیونه اطلاق
اولنور الملتد مرتد وزننده خلو وفراق معناسنه مستعملدر که تلفت عنق معناسندن مأخوذدر یقال ماله
عنه ملتد ای بد اللدود صبور وزننده لدید کبی آغزی آغریین آدمك خونی ایله آغزینك بریاننه وضع وسقی اولنان
دوایه دینور جمعی الده کلور اجله کبی ولدود برکونه وجع اسمیدر که آغزده و بوغازده حادث اولور وشدید الخصومه

اولان آدمه دینور اللد مد وزننده واللدود قعود وزننده لدود دیدکلری ذکر اولنان آغز دواسی ترتیب ایلمك
معناسنه در یقال لد اللدود لدا ولدودا من الباب الاول اذا عمله ولد برآدمك آغزی آغریسنه خونی ایله بریانندن
دوا وضع ایلمك معناسنه در یقال لد فلانا اللدید اذا صب فی احد شقی فمه اللدود و برکسه ایله خصومت ایلمك
معناسنه در یقال لده اذا خصمه وحبس ایلمك معناسنه در یقال لده اذا حبسه وشدید الخصومه اولمق معناسنه در
تقول لددت یا فلان لدا ای صرت الد ولد چواله دینور الالداد همزه نك کسریله بودخی آغز آغریسنه وجه
مذکور اوزره دوا وضع ایلمك معناسنه در یقال الده الدادا بمعنی لده الملدود آغزی ایچره ذکر اولنان دوا وضع
اولنمش کسه دینور یقال لد الرجل علی بناء المجهول فهو ملدود اللاد واللدود خصومت معناسنه اولان لد
کلمه سندن اسم فاعلدر الالد همزه نك ولامك فتحیله بیوننك طمرلری اوزون اولان دوه یه دینور یقال بعیر الد
ای طویل الاخدع ومتعند ومتمرد شدید الخصومه آدمه دینور که اصلا حق وانصاف طرفنه میل ایلمیه جمعی لد
کلور لامك ضمیله ولداد کلور لامك کسریله فی الاصل الد لدیدانی یعنی صفحه کردنلری شدید اولان آدمدر که بیوننی
برطرفه کوجلکله چویرر اوله صکره خصم متمردده استعمال اولندی الالندد والیلندد فتحتینله بونلرده شدید
الخصومه مصر ومتعند آدمه دینور اللدیدة عدیده وزننده چچکلر ایله مزین باغچه یه دینور روضه زهراء معناسنه
الملد میمك کسری ولامك فتحیله عمرو بن عبدود نام کسه نك قلجی اسمیدر لد لامك ضمیله فلسطین قضاسنده
برقریه آدیدر حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام دجال ملعونی آنك قپوسی اوکنده قتل ایده جکدر التلدید
تندید وزننده و مرادفیدر که بین الناس برآدمی تشهیر ایلمك معناسنه در یقال لدده بمعنی ندد الالتداد افتعال
وزننده لدودی یعنی آغزه وضع اولنان دواء مذکوری یوتمق معناسنه در یقال التد الرجل اذا ابتلع اللدود
و برنسنه دن میل وعدول ایلمك معناسنه در یقال التد عنه اذا زاغ ومال اللسد لامك وسینك فتحیله واللسد
قصد وزننده حیوان یاوریسی آناسنك ممه سنده اولان سودی بالجمله اممك معناسنه در یقال لسد الطلی امه ولسد لسدا
ولسدا من الباب الرابع والثانی اذا رضع ما فی ضرعها کله وقابی یلامق معناسنه در یقال لسد الاناء ولسده اذا لحسه
الملسد منبر وزننده کثیر اللسد اولان دوه کوشکنه وسائر یاوری یه دینور یقال فصیل ملسد ای کثیر اللسد اللغد
لامك ضمی وغین معجمه نك سکونیله واللغدود زنبور وزننده واللغدید لامك کسریله بوغازده اولان اتجکزه دینور که
مراد بوغازك داخلنده کوچك دلك اطرافنده اولان اتدر زنخدانله بوغازك ارالغنده اولور علی قول قولق ایچره
زوائد اته دینور که قولغك ماده سندن زائددر قولق ممه سی تعبیر اولنور یاخود آغزك چاق نهایتنده بوغازه قدر دائر
اولان اته دینور جمعی الغاد ولغادید کلور که ترتیب اوزره در عند البعض لغد قولغك آلت طرفندن یومشغنك
منتهاسنده اولان اته دینور که چکه کمکنك اوستیله قولق یومشغنك ارالغنده اولان ات اوله جقدر اللغد وعد وزننده
یولدن صپان دوه یی یوله دوندروب کتورمك معناسنه در یقال لغد الابل لغدا من الباب الثالث اذا ردها الی القصد
والطریق وقولغی طوغرلتمق ایچون چکوب سوندرمك معناسنه در یقال لغد اذنه اذا مدها لیستقیم و برآدمی ایشندن
آلیقومق معناسنه در یقال لغد فلانا عن حاجته اذا حبسه المتلغد متعند وزننده کیندار ومبطن آدمه دینور
یقال رجل متلغد ای متغیظ الملاغدة مفاعله وزننده والالتغاد افتعال وزننده برکسه مراد ومقصودی اولان
شیئك غیریسنی النه آلمق معناسنه در مثلا مرادی اولان شیئه ال صوندقده النه غیریسی کچمك کبی یقال لاغده
والتغده اذا اخذ علی یده دون ما یریده لغده عمده وزننده اصفهانی الاصل برادیب ونحوی اسمیدر اللکد فتحتینله
برنسنه یه کیرو لکه یاپشوب قالمق معناسنه در یقال لکد علیه الوسخ لکدا من الباب الرابع اذا لزمه ولصق به ظاهرا
لکه لکد محرفی کبیدر اللکد لامك فتحی وکافك سکونیله برکسیه ال ایله اورمق علی قول اوته قاقمق معناسنه در
یقال لکده لکدا من الباب الثانی اذا ضربه بیده او دفعه الملکد منبر وزننده هاون النه شبیه نسنه در که آنکله بعض
اشیا دوکیلور لهجه ده هاون الیله و بعض تراجمده طوقاج ایله مبین در الالکد احمر وزننده شول لئیم وخسیسه
اطلاق اولنور که کیر کبی قومنه ملصق اوله یعنی لئامتندن ناشی جهت تعیشنی ثقلتله قومنه تحمیل ایدوب بخصوصه
مصارف ومسافر قیدندن آزاده اولان دون وناکسه دینور یقال رجل الکد ای ملصق بقومه لکاد کتان وزننده
بررجل آدیدر اللکد کتف وزننده بخیل و بدخوی کسیه دینور یقال رجل لکد ای لخر الملاکد اسم فاعل
بنیه سیله شول اباغی بوقاغیلی آدمه دینور که یورر کن ایاقلرنی بوقاغی کیرو چکشدروب زحمت و برمکله بوقاغی ایله
اوغراشور اوله وملاکد بررجل آدیدر التلکد تفعل وزننده برآدمك بیوننه صارلمق معناسنه در یقال تلکده اذا اعتنقه
و برکسه نك کوده سنك اتی قاتلنوب غلیظ وطقناز اولمق معناسنه در یقال تلکد فلان اذا غلظ لحمه واکتنز و برشیئك

بعض اجزاسی بعضه منضم اولوب یاپشمق معناسنه در یقال تلکه الشیء اذا لزم بعضه بعضا اللمد حمد وزننده
ذل ومسکنله برآدمه تواضع ایلمك معناسنه در یقال لمده لمدا من الباب الثانی اذا تواضع له بالذل و یوزه شمار اورمق
معناسنه در یقال لمده بمعنی لدمه شارحك بیانته کوره مقلوبدر اللمدان سکران وزننده خوار وذلیل آدمه
دینور الالود اسود وزننده شول سرکش وطاغی یه دینور که قطعا عدل وحقانیت طرفنه میل ایلمیوب و برکسه نك
امر وفرماننه انقیاد ایلمز اوله یقال رجل الود ای لایمیل الی عدل ولاینقاد لامر جمعی الواد کلور وشول شدید آدمه دینور که
برکسیه اطاعت وسرفرو ایلمز اوله یقال رجل الود اذا کان لاینقاد لامر والود قالین وسردیبونه دینور اللود فتحتینله
برکسه الود اولمق معناسنه در که اصلا عدل وانصافه میل وفرمانه انقیاد ایتمز اولمقدن عبارتدر یقال لود الرجل لودا
من الباب الرابع اذا کان الود اللهد مهد وزننده یوك پك آغر اولمغله خاملنی بصمق معناسنه در یقال لهده الحمل
لهدا من الباب الثالث اذا اثقله ودابه یی پك اوزرینه واروب اتعاب ایلمکله زار وزبون ایلمك معناسنه در یقال لهد دابته
اذا جهدها واحرثها و برنسنه یی یمك علی قول یلامق معناسنه در یقال لهد الشیء اذا اکله اولحسه و برکسه یی
ذل وحقارتندن ناشی اوته قاقشدرمق علی قول ممه لرینك وآرقه کورکلرینك دیبلرنه اورمق یاخود کوده سنی ال ایله
صقشدرمق معناسنه در یقال لهد فلانا اذا دفعه دفعة تذله اوضربه فی اصول ثدییه واصول کتفیه اوغمزه ولهد دوه
قسمنك کوکسنه صدمه و یوك بصمه مغوله سی حادثه سببیله عارض اولان چتلاغه دینور و برورم اسمیدر که طوارك
یانیله اموزی آرالغنده اولان اتده حادث اولور و برعلت آدیدر که انسانك یاقلرنده و بوطلرنده عارض اولور انفراج
وانشقاق کبی وثقیل ونادان واصلا برایشه یرامز عاجز وحقیر کسیه دینور التلهید تفعیل وزننده لهد کبی برآدمی
ذلندن ناشی اوته قاقمق یاخود ممه لرینك وکورکلرینك دیبلرنه اورمق یاخود ال ایله صقمق معناسنه در یقال لهده بمعنی
لهده الالهاد همزه نك کسریله ظلم وجور ایلمك معناسنه در یقال الهده اذا ظلمه وجاره وتحقیر ایلمك معناسنه در
یقال الهد به اذا ازری به و برنسنه یه چوکوب آغرلغیله بصمق معناسنه در یقال الهد الی الارض اذا تثاقل الیها
وقتال وجدال اوزره اولان ایکی آدمك برنی طوتوب آخرنی خصمنه شرکیر اوله رق بوشلمق معناسنه در که برینه اهانت
ودیکرنی محافظه دن عبارتدر یقال الهد بفلان اذا امسك احد الرجلین وخلی الاخر علیه یقاتله اللهیدة عصیده
وزننده کوشکجه چالنمش بولماج آشنه دینور تقول اطعمنا اللهیدة ای العصیدة الرخوة اللهاد غراب وزننده
انجقرغه دینور فواق معناسنه اللیاد سحاب وزننده شیء معناسنه در تقول ما ترکت له لیادا ای شیئا بوکونه
محللرده تنوین تحقیر ایچوندر فصل المیم المأد میمك فتحی وهمزه نك سکونیله تروتازه نبات آب وتاب
وطراوتی بولوب نرم تن جوان کبی تمایله بشلمق معناسنه در که بوحالت نیسان آینده صورت بولور یقال مأد النبات مأدا
من الباب الثالث اذا اهتز وتروی وجری فیه الماء وتنعم ولان ومأد تروتازه نازکبدن آدمه ووصف مذکور اوزره
نهاله دینور یمؤد دخی دینور کما سیذکر پس وصف بالمصدر اولور ومطلقا نرم ونازك شیئه اطلاق اولنور وشول
صوصز ندیسنه دینور که منبعدن قینامزدن اول یرك یوزنده ترشح ایلیه الامأد همزه نك کسریله نباتی پرآب وتاب
ایلمك معناسنه در یقال امأد الری النبات اذا جعله مأدا الیمؤد یعفور وزننده بودخی تروتازه ونازکبدن آدمه
واول کونه نهاله دینور یقال رجل وغصن مأد و یمؤد ای ناعم غض مؤنثنده مأده کذلك یمؤد و یمؤده دینور و یمؤد برقویی
یاخود برموضع آدیدر الامتأد افتعال وزننده کسب ایلمك معناسنه در یقال امتأد خیرا اذا کسبه المئید مجید
وزننده بودخی تروتازه ونرم ونازك نسنه یه دینور یقال شیء مئید ای ناعم مأبد منزل وزننده سراة قضاسنده
بربلده آدیدر المتود تای فوقیه ایله قعود وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال متد بالمکان متودا من الباب الاول
اذا اقام المثد میمك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله طاشلر وقیالر آرالغنده کیزلنوب آرالقلرندن سینه رك دشمن طرفنه
نظر ایله قومنه دیدبانلق ایلمك معناسنه در یقال مثد الرجل بین الحجارة مثدا من الباب الاول اذا استتر ونظر بعینه
من خلالها الی العدو یربأ للقوم و برآدمی وصف مذکور اوزره دیدبان قلمق معناسنه در تقول مثدت فلانا اذا جعلته
مأثدا المأثد منزل وزننده دیدبانه دینور المجد میمك فتحی وجیمك سکونیله نیل الشرف والکرم یعنی برآدم شان
وشرف وکرم وجلالته نائل اولمغه دینور که اسمدر بوندن اولولقله تعبیر اولنور علی قول مجد انجق آباء واجداد ایله
قائم اولور یعنی نسبنده شرف وکرم اولمیان آدمه وصف اولمز هر نقدر کندیسی زمانا شرفمند ایسه ده لسانمزده آندن
کشی زاده لکله تعبیر اولنور وعند البعض خاصة اصول وآباسیله قائمدر مثلا برآدم زماننده شرفمند اولمیوب لکن
اصول وآباسی متشرف اولسه مجد اول آدمه وصف اولور اکرفی زمانه کندی دخی شرفمند ایسه نور علی نور اولور
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بومعناده مجد ذکری آتی مجد ابلدن مأخوذدر که مرعای واسعده بولنمسندن عبارتدر

پس بومناسبتله سعهٔ کرم وجلالت معناسنه استعمال اولندی ومجد ومجاده مصدر اولور برآدم اهل مجد اولمق معناسنه
یقال مجد الرجل ومجد مجدا ومجادة من الباب الاول والخامس اذا کان ماجدا فهو ماجد ومجید ومجد مجود معناسنه
کلور کما سیذکر ومجد تمیم بن غالب بن فهرك قزی اسمیدر بنو مجد دیدکلری جماعت آنك ذریتندندر و بوغیر منصرفدر
قلیلا منصرف اولور الماجد والمجید صاحب مجد اولان آدمه دینور ماجد باب اولدن ومجید باب خامسدندر
وماجد چوق نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء ماجد ای کثیر وخوشخو ونازك مشرب وصاحب کرم آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل ماجد ای حسن الخلق سمح وماجد بررجلك اسمیدر ومجید رفیع وعالی معناسنه در
وکریم وشریف الفعال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجید ای رفیع عال وکذلك الکریم والشریف الفعال
ومجید بن حیدة بن معد اشعریوندن بربطن پدرینك اسمیدر الامجاد همزه نك کسریله والتمجید تفعیل وزننده
برکسه حقنده تعظیم وثنا ایلمك معناسنه در که اولولمق تعبیر اولنور یقال امجده ومجده امجادا وتمجیدا
اذا عظمه واثنی علیه وعطیهٔ کثیره ویرمك معناسنه در یقال امجد فلان العطاء ومجده اذا کثره وامجاد دوه قسمی
چایری چوق مرعایه اوغرامق علی قول تازه چایردن طویمغه قریب اوتلامق معناسنه در یقال امجدت الابل
اذا وقعت فی مرعی کثیر اونالت من الخلی قریبا من الشبع وامجاد وتمجید دوه یی طویورمق علی قول قارنی طلوسی
یاخود قارننك نصفی طلوسی علف ویرمك معناسنه در که یاری طویورمق تعبیر اولنور یقال امجد الابل ومجدها
اذا اشبعها اوعلفها ملء بطنها اونصف بطنها التماجد تفاعل وزننده برآدم کندی مجد وشرفنی یاد ایدوب
ناسه طفره لنمق معناسنه در یقال تماجد الرجل اذا ذکر مجده ونیجه کسه لر بری برینه مجد وشرف جهتیله
تفاخر ایلمك معناسنه در یقال تماجد القوم اذا تفاخروا واظهروا مجدهم المجاد میمك کسریله مفاعله دن
مصدر در باب مغالبه ده استعمال اولنور که مجادت جهتیله یارشمقدن عبارتدر یقال ماجده مجادا اذا عارضه بالمجد
فمجده ای غلبه المجد میمك فتحی وجیمك سکونیله والمجود قعود وزننده بونلرده امجاد وتمجید کبی دوه قسمی
اوتلاغی فراوان یره دوشمك یاخود تازه چایردن طویمغه قریب اولمق معناسنه در یقال مجدت الابل مجدا ومجودا
من الباب الاول اذا وقعت فی مرعی کثیر اونالت من الخلی قریبا من الشبع ودوه یی کرکی کبی طویورمق علی قول
قارنی طلوسی یاخود نصفی طلوسی طویورمق معناسنه در که یاری طویورمقدر یقال مجدا لابل اذا اشبعها اوعلفها
ملء بطنها اونصف بطنها مجید زبیر وزننده بررجل آدیدر مجدوان نهروان وزننده نسف قضاسنده
برقریه در مجدون میمك فتحی وکسریله بخارا قضاسنده برقریه در ذو ماجد یمنده برقصبه در الاستمجاد
فراوان اولمق معناسنه در ومنه المثل * فی کل شجر نار واستمجد المرخ والعفار * ای استکثر من النار بعض نسنه یی
بعض دیکر اوزره تفضیل معرضنده ضرب اولنور ابو ماجدة الحنفی تابعیندندر المخدة میمك فتحی وخای
معجمه نك سکونیله مدد ومعونت معناسنه در یقال هو محتاج الی مخدته ای معونته المد میمك فتحی ودالك
تشدیدیله سیل معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مد ماده سی برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه
موضوعدر بعده اکا مناسب اسملرده ومعنای مصدریلرده استعمال اولندی ومصباحك بیاننه کوره بوراده سیل
کلمه سی اسمدر که سیل صویی دیمکدر جمعی مدود کلور کرچه مصدر دخی اولور یقال مد النهر مدا من الباب
الاول اذا سال ومد ارتفاع نهار معناسنه در که کون قباقوشلق اولمقدن عبارتدر و بو اسمدر نته که اساسده اتیته
مد النهار وهو ارتفاعه عنوانیله مرسومدر معنای مصدری قریبا مذکوردر ومد کاتب دیویتدن مداد یعنی
مرکب المق معناسنه در استمداد کبی یقال مد الکاتب من الدواة اذا اخذ منها مدادا بالقلم للکتابة و بحرك یاخود
نهرك صویی چوغالوب طاشقین اولمق معناسنه در که جزر مقابلیدر یقال مد البحر والنهر اذا کثر ماؤه کویا که
صویی اوزادوب سوندرمش اولور پس تفسیر مذکور معنای لازمیدر و برنسنه یی یایمق ودوشه مك معناسنه در یقال
مد الشیء اذا بسطه ویقال مد الله الارض ای بسطها و برشیئه کوزی قالدروب دقت ورغبتله صقجه نظر ایلمك
معناسنه در یقال مد نظره الیه اذا طمح ببصره الیه و برکسیه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه در که وقتنی
اوزاتمقدن عبارتدر یقال مد المدیون اذا امهله و برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه در که معنای موضوع له در
یقال مد الشیء ومد به اذا جذبه ومطله وکون قباقوشلق اولمق معناسنه در یقال مد النهار اذا ارتفع و برآدمه
یاردم ایلمك ویار ویاور اولمق معناسنه در کویا که آنك حیات وبقاسنی اوزاتمش اولور یقال مد زید القوم اذا صار لهم
مددا ومد مدی معناسنه مستعملدر که مراد مدی البصر در لسانمزده آندن کوز ایریمی ایله تعبیر اولنور تقول
بینی وبینه قدر مد البصر ای مداه ودوه یه مدید ایچورمك معناسنه در یقال مد الابل اذا سقاها مدیدا کما سیذکر

وترلایه مداد یعنی کوره وفشق دوکك معناسنه درکه ترلایه قوت ایراث ایدر یقال مدّ الارض اذا جعل فیها مدادا ای سرقینا الامداد همزه نك کسریله بودخی برآدمه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه در یقال امدّ فلانا اذا امهله وبرنسنه نك وعده سنی تأخیر ایدوب اوزاتمق معناسنه در یقال امدّ اجله اذا اخره وبرکسیه برآدم غیری کسه تعیینی ایله یاردم ایلمك معناسنه در یقال امدّ فلان الجند اذا نصرهم بجماعة غیره وویرمك معناسنه در یقال امده بمال اذا اعطاه واعانه واغاثه معناسنه در یقال امده اذا اغاثه بعضلر عندنده ثلاثیدن اولان مدّ ماده سی شر ومکروهده وامداد مادّه سی خیر ومحبوبده استعمال اولنور ومنه قوله تعالی ونمدّله من العذاب مدّا وامددناهم بفاکهة ولحم مما یشتهون وامداد کاتبه قلمله بریاز ملق مرکب ویرمك معناسنه در یقال امدّ الکاتب اذا اعطاه مدة قلم ویاره ده مده یعنی ایرین پیدا اولمق معناسنه در یقال امدّ الجرح اذا جصلت فیه المدّة وعرفج دیدکلری مبشه آغاجنه صویو ریوب طراوته بشلمق معناسنه درکه خصایصندن در یقال امد العرفج اذا جری فیه الماء الامتداد افتعال وزننده مطاوعدر برنسنه چکیلوب اوزاتمق معناسنه در یقال مدا الحبل وبا الحبل فامتدّ الاستمداد مدکبی بودخی دیو یتدن مرکب آلمق معناسنه در یقال استمدّ الکاتب من الدواة اذا اخذ منها المداد وبرآدمدن مدد وعنایت ایستمك معناسنه در یقال استمدوا الامیر اذا طلبوا منه المدد التمدید تفعیل وزننده برنسنه بی پك چکوب سوندرمك معناسنه در التمدّد تفعل وزننده تمدید معناسنه در یقال مدداالحبل وتمدده بمعنی مده وتمدد مطاوع اولور یقال مدّه فتمدد المادة فی الاصل مفاعله وزننده والمداد قتال وزننده بونلرده برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه در یقال مادّ الشیء مماده ومدادا فتمدد ومماده مماطله معناسنه درکه دین ووعده مقوله سنی اوزاتمقدن عبارتدر یقال ماده مماده اذا ماطله المدید امیر وزننده چکیلوب سونمش نسنه یه دینور یقال شیء مدید ای ممدود واوزون شبهنه اطلاق اولنور یقال شیء مدید ای طویل جمعی مدد کلور ضمتینله ومدید عروضیون اصطلاحنده بحر عروضیه دن ایکنجی بحرك اسمیدر بحر اوّل طویلدر اسباب واوتادینك طولی باعث تسمیه در ومدید دوه یه مخصوص برعلف آدیدرکه صویه اون یاخود صوصم یاارپه قارشدروب دوه یه ایچورلر ومدید مکه قربنده برموضع آدیدر وطوار یمنه دینور علف معناسنه المدیدان تثنیه بنیه سیله عارض یمامه نك اکسه سنده واقع ایکی طاغه اطلاق اولنور المداد میمك کسریله یازو یازه جق مرکبه دینور نقش کبی وفشقیه وکوره یه دینور سرقین معناسنه وچراغك یاغمسنه مدد ومدار اولان زیتون یاغی وشیرلغان مقوله سی یاغه دینور واورنکه دینور مثال معناسنه یقال هذا علی مداد واحد ای علی مثال واحد وطریقه واسلوب ووتیره معناسنه در یقال بنوا بیوتهم علی مداد واحد ای علی طریقة واحدة ومداد مایه المدّ معناسنه درکه کندوسیله برنسنه چوغالوب فراوان اولان شیء اوله جقدر ومنه الحدیث فی الحوض میزابان مدادهما الجنة ای تمدها انهار الجنة مداد قبس کتاب لبس وزننده اطفال عرب یینده برلعب معروف آدیدر المدمد غیغب وزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه واوزون قوملغه دینور حبل معناسنه شارح جبل نسخه سنی تخطئه ایلمشدر المدّ میمك ضمیله ایکی رطل شیء صغان اوچنك طلوسی مقدارندن عبارتدرکه ایکیسنی بردن اوزادوب وعلی رأی معتدل الجسم اولان برآدمك ایکی آوجنك طلوسی مقدارندن عبارتدر طولدردقده اسئیعاب ایدرون بوکونه تجربه ایتدم وصحیح وموافق بولدم ومدید اولندیغی باعث تسمیه در جمعی امداد کلور ومده کلورعنبه وزننده ومداد کلور میمك کسریله شارح دیرکه قول اوّل اهل عراق وثانی اهل حجاز قولیدر انتهی وبعضلر سبحان الله مداد کلماته قولنده مداد کلمه سی بوندندر دیدیلر یعنی ذکر اولنان مدّك جعیدر قدر مایواز نهافی الکثرة عیارکیل اووزن تقدیرنده در وسبحان الله مداد السموات دخی بوکونه درکه تمثیل جهتیله کثرتدن کنایه در المدّة میمك ضمیله غایت وانجام معناسنه درکرك زماندن وکرك مکاندن اولسون مدّ وامتداددن مأخوذدر یقال لهذه الامّة والارض مدة ای غایة وزماندن برمقداره دینور برهه معناسنه تقول اقت عنده مدة ای برهة من الدهر ومدّه دیو یتدن قلم اوزره آلنان برنازم مرکبه دینور المدّة میمك کسریله اره ده حادث اولان اریه دینور فیح معناسنه غلیظ اولغله سوندیکیچون نته که رقیقنه صدید دینور الامدود اسلوب وزننده دأب وعادت معناسنه درکه اوزون اوزادی اعتیاد اولنور یقال له امدود حسن ای عادة الامدّة اسنه وزننده رطوقو بحق ایپلکك ارشلرینه دینور سدی معناسنه ظاهر امدادك جعیدر اسنه قرینه سیله وجولهه لرك چنبر تعبیر ایتدکلری نسنه یه دینورکه ایپکی طوقومغه بشلدقده دستکاهك ایکی طرفنده برك ایکی جانبنی طوتان آلتدن عبارتدر الامدّان کسریتیله افتان وزننده چوراق ضوبه دینور ماء ملح معناسنه وردن صیرتوب چقان صوضرتدیسنه

دینور

دینور بومعناده قلیلا میمك تشدیدی ودالك تخفیفیله لغتدر المدّان میمك کسری ودالك تشدیدیله بودخی چوراق صویه دینور شوراب معناسنه المادّة شول زیاده یه دینورکه مزید اولدیغی نسنه یه متصل اوله فارسیده وترکیده مایه تعبیر اولنور یقال مادّة الشیء وهی الزیادة المتصلة به المدمدة زلزله وزننده قورقوب قاچق معناسنه در یقال مدمد الرجل اذا هرب المرود والمرودة میمارك ضمیله والمرادة میمك فتحیله عتو وطغیانده مقدم ومتثبت اولمق علی قول عتو وطغیانله متصف اولان صنف واشباهی جمله سندن خروج وامتیازایله عتو وطغیان وعناد وعصیانك غایت وکالنه بالغ اولمق معناسنه درکه بین الطغاة متفرد وممتازاولور یقال مرد الرجل ومرد مرودا ومرودة ومرادة من الباب الاول والخامس اذا اقدم وعتا او بلغ الغایة التی بهایخرج من جملة ماعلیه ذلك الصنف مؤلفك بصائرده بیانه کوره بوماده تجرّد وتجرید معناسنه موضوع اولمغله مرود ومراده جنس خیراتدن متعرّی اولمق معناسنه درکه شرّوره تمحضی مستلزم در ومبالغه ایچون بوندن تمرّد صیغه سی دخی منصرفدر المارد والمرید امیروزننده والمتمرّد متعندوزننده آنلردن اسم فاعلدر دماردك جمعی مرده کلور کاتب وکتبه کبی ومریدك جمعی مرداء کلور حنفاء کبی مترجم دیرکه مشایخ طرق مریدلرینه کهصاحب اراده اولان طالب وسالکلردن عبارتدر بعض عوامك مرده تعبیرلری خطادر زیرامرده وجه مذکوراوزره ماردك جعیدر مریدك جمعی مریدون در مثلا فلان شیخ مرده لریله کلدیلر دیرلر بوذمیمه در مدیحه دکلدر المرد فردوزننده کسمك معناسنه در یقال مرد الشیء مردا من الباب الاول اذا قطعه وبرآدمك عرض وناموسنی هتك وخرق ایلمك معناسنه در یقال مرد فلانا اذا مزق عرضه ومرد ومرود برنسنه یه علی الدوام ادمان ایلمك وخوی وطبیعت ایدوب اکا ممارست قلمق معناسنه در یقال مرد علی الشیء مردا ومرودا اذا مرن واستمرّ وچوجق اناسنك ممه سنی اموب سودنی آز التمغله یومشتمق معناسنه در یقال مرد الصبی ثدی امه اذا مرسه وامکی یومشمق ایچون صویه اصلتمق معناسنه در یقال مرد الخبز اذا ماثه حتی یلین ومرد مسواك اغاجنك تازه یمشنه دینور علی قول پخته سنه دینور ومرد طواری پك سورمك معناسنه در یقال مرد الدابة مردا اذا ساقها شدیدا وقایقجی وکیمجی مردی ایله یعنی کندر دیدکلری صریق ایله کی یی وقایغی صیغدن یاکاردن اوته قاقق معناسنه در یقال مرد الملاح السفینة اذا دفعها بالمردی الامرد اسمر وزننده هنوز بیغی ترلیه بشلیوب لکن چهره سی آینه کبی خطدن صاف اولان ساده رو جوانه دینور مرد ماده سی تجرده موضوع اولدیغی ذکر اولندی یقال شاب امرد اذا کان قد طرّ شاربه ولم تنبت لحیته المرد فتحتینله والمرودة میمك ضمیله اوغلان امرد اولمق معناسنه در یقال مرد الغلام مردا ومرودة من الباب الرابع اذا صار امرد ومرد بدا کلنه مداومت ایلمك معناسنه در یقال مرد الرجل اذا داوم علی اکل المرید کما سیذکر التمرّد تفعل وزننده برجوان خیلی زمان امرد قالدقدن صکره صقالی کلمك معناسنه در یقال تمرّد الغلام اذا بقی زمانا ثم التحی وعتوّ وطغیان وعناد واستکبار اوزره اولمق معناسنه در ومنه المثل * تمرّد مارد وعزّ الابلق کما سیذکر * المرداء حمراء وزننده شول قومسالله اطلاق اولنورکه اصلا اوت بتورمز اوله ومرداء بلده هجر ترابنده برمخصوص قوملق آدیدر واصلاقاسغنده قیل بتمز اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة مرداء ای لااسب لها بورادهتاء فوقیه ایله استنسخه لری غلطدر صحیح اولان یاء موحده ایله اولمقدرکه شعرالرکب معناسنه در ومرداء بیراقدن عاری اولان آغاجه اطلاق اولنور یقال شجرة مرداء ای لاورق علیها ومرداء نابلس قضاسنده برقریه در الفك قصر یله ده زیاتزدر مریداء مصغر بنیه سیله بحرین قضاسنده برقریه در التمرید تفعیل وزننده بنایی یاطین قیاکبی دوزواملس ایلمك معناسنه در یقال مرد البناء تمریدا اذاملسه وسوّاه ومنه قوله تعالی صرح ممرّد من قوارير الآیه ای مملس وبنایی یوکسك یاپمق معناسنه در ومنه یقال بناء ممرّد ای مطوّل یعنی الی السماء وتمرّد تذکار وزننده کوکرجینه کومس یاپمق معناسنه در یقال مرّد الحمام تمریدا وتمرادا اذا جعل لها التمراد المارد عاتی وطاغیه دینور نته که ذکر اولندی ویوکسك نسنه یه دینور یقال بناء مارد ای مرتفع ویوکجازدر ومارد عمامه ده عارض نام جبل معروف کبی چقان سیوری اوجلرنده برنیچه یوکسك سیاه قیالرك آدیدر ودومة الجندل قضاسنده برحصار اسمیدر نته که تیماء قضاسنده ابلق نام برحصاردخی واردر که ایکیسنده منیع ومتین حصن حصیندر ملکهٔ حیره اولان زبّاء نیچه زمان فتح وتسخیرلری بابنده اقدام بی پایان ایدوب انجام کارعاجز ونومید اولغله وجه مذکور اوزره تمرّد مارد وعزّ الابلق دیه رك یأس وحرمانله عودت ایلمشدر وکلام مزبور من بعد ضرب مثل اولغله عهده اقتدار دن بیرون اولان عزیز ومتنع حقنده ایراد اولنور التمراد قرطاس وزننده کوکرجین اونده اولان کومنسه دینورکه آنده بمور طلر معروف قوشخانه کبی بری برینك اوزرنده منتسق اولورسنه که برج تعبیر اولنور

تمار يد اطلاق ايدرلر المردى كردى وزننده كميجيلرك وقايقجيلرك كوندر آغاجى ديدكلرى اوزون صريغه دينور
مراد غراب وزننده برقبيله پدرينك لقبيدر اسمى يحابر ايدى عتو وتمردى سبيله مراد ايله ملقب اولدى المراد
سحاب وزننده والمراد كتان وزننده بيونه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعى مراريد كلور ماردون
جزيرهٔ ابن عمرده برقلعهٔ معروفه آديدر اعراب بالحروف ايله معربدر حالت نصب وجرنده ماردين دينور
تقول اعجبنى ماردون ورايت ماردين ومررت بماردين قلعهٔ مزبوره حالا مردين ايله زبانزددر المريد امير
وزننده سود ايچره اصلا دلمش خرمايه دينور وصوقاتلمش سوده دينور المريد سكيت وزننده
پك مارد ومتعند اولان آدمه دينور يقال رجل مريد اى شديد المرادة مريد زبير وزننده مدينه ده برموضع آديدر
ومريد الدلال وعبد الاول بن مريد وربيعة بن مريد واحمد بن مراد كه غراب وزننده محدثلردر مارده مغربده
قرطبه اعمالندن برولايت آديدر ثنية مردان تبوك ايله مدينه بيننده برصرب بيلاك آديدر مرند سمند وزننده آذربيجان
ايالتنده بربلده در الامرخداد خاى معجمه ايله اصمعداد وزننده برنسنه صالقى وكوشك اولمق معناسنه در
يقال امرخد الشئ امرخدادا اذا سترخى المزد ميمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله صوغوقه دينور تقول مارأينا
فى هذا العام مزدا اى بردا وبركونه جماع اسميدر المسد ميمك فتحى وسينك سكونيله ايپ بوكمك معناسنه در
يقال مسد الحبل مسدا من الباب الاول اذا فتله ويولده بردوزه يه جد وتعبله سوروب كتمك معناسنه در يقال
مسد فى السير اذا ادأب المسد فتحتينله دموردن اولان چرخ اوقنه وايكنه دينور وخرماليفندن على قول مقل نام
شجرك ليفندن بوكلمش ايپه دينور وعند البعض مطلقا بوكلمش ايپه دينور ياخود محكم ومتين بوكيلوب اورلمش
اولان ايپه دينور جمعى مساد كلور ميمك كسريله وامساد كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره مسد مصدر ومسد فتحتينله
اسمدر قبض وقبض كبى ممسود معناسنه در كه پك محكم اورلمش ايپه دينور كما فى قوله تعالى فى جيدها حبل من مسد
يعنى جعل فى جيدها حبل حديد قدلوى لياشديدا الممسود ممدود وزننده وجودى قوند وقوى واعصاب واندامى
ديرنكلو كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل ممسود اى مجدول الخلق مؤنثنده ممسوده دينور المساد كتاب وزننده
مسئب معناسنه در كه ياغ طلومنه دينور ومساد مسد حبل معناسندن تصرفله قوام معناسنه استعمال اولنور
ومنه يقال فلان احسن مساد شعر اى احسن قوام شعره المصد قصد وزننده ممه اممك معناسنه در يقال مصد
الصبى ثدى امه مصدا من الباب الاول اذا رضع وجماع ايلمك معناسنه در يقال مصد المرأة اذا جامعها وبرنسنه يى
آغزه آلوب صورمق معناسنه در يقال مصد الشئ اذا مصه وكوك كورلمك معناسنه در يقال مصد السحاب اذا رعد
وصوغوق شديد اولمق معناسنه در يقال مصد البرد اذا اشتد وبو معناده فتحتينله لغتدر ومصد هوانك اسيلكى شديد
اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال مصد الحر اذا اشتد وبرآدمى تذليل وتحقير ايلمك معناسنه در يقال مصد
فلانا اذا ذلله ومصد يوكسك بايره دينور جمعى امصده كلور ومصدان كلور ميمك ضميله المصد فتحتينله والمصاد
سحاب وزننده بونلرده يوكسك بايره دينور ومصاد طاغك بلند اولان يرينه دينور ومخصوص برطاغك آديدر
ونبيسة بن حبيب نام كمسه نك فرسى اسميدر وبررجل آديدر بونده ميمك ضميله ده زبانزددر المصدة حمزه وزننده يغموره
دينور تاء وحدت جنسى ايچوندر تقول ما اصابتنا مصدة اى مطرة المضد ميمك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله دكنكله
باشه اورمق معناسنه در يقال مضد رأسه اذا ضمده المضد فتحتينله حقد وكينه معناسنه در يقال فى قلبه له مضد اى
حقد المعد سعد وزننده برنسنه يى اوغورلين سرعتله قاپمق معناسنه در يقال معد الشئ معدا من الباب الثالث
اذا اختلسه وبرنسنه يى سرعتله برويه چكوب كتورمك معناسنه در يقال معد الشئ اذا جذبه بسرعة وبرآدمك
معده سنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال معد فلانا اذا اصاب معدته وبرسمته كتمك وسير وسياحت ايتمك معناسنه در
يقال معد فى الارض اذا ذهب واوك ديش ايله برآدمك اتى اصرمق معناسنه در يقال معد لحمه اذا انتهسه وبرنسنه
فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال معد الشئ اذا فسد ومعد ومعود قعود وزننده برنسنه يى آلوب ايلتمك معناسنه در
يقال معد بالشئ معدا ومعودا اذا ذهب به ومعد ايرى وغليظ اولان شيئه دينور يقال شئ معد اى ضخم غليظ وقاليتلغه
دينور يقال فيه معد اى غلظ وتروتازه سبزه يه دينور وتازه خرمايه دينور وروندە وچابك دوه يه دينور ومعد اسماء
رجالدندر معد بن مالك طى قبيله سندن ومعد بن الحارث جشم قبيله سندندر ومعد تعد كلمه سنه اتباع اولور
يقال رطب تعد معد اى رخص المعدة هايله والمتمعدة متمكنه وزننده بونلرده تر وتازه خرمايه دينور يقال رطبة
معدة ومتمعدة اى طرية الامتعاد افتعال وزننده معد ايله ايكى اولكى معناده مرادفدر يقال امتعده اذا اختلسه
ويقال امتعده اذا جذبه بسرعة المعدة كلمه وزننده والمعدة ميمك كسريله رعده وزننده جوف بدنده اكل اولنان

طعام

طعام بغرسقلره انمزدن مقدم وارديغى يره دينور كه قورسق تعبير اولنان ظرفدر اظلاف واخفاف صاحبى حيوانلرك
اشكنبه سى منزلنده در قوش قسمنده اولانه طاشلق تعبير اولنور جمعلرى معد كلور كتف وزننده كه جمع جنسى در
ومعد كلور عنب وزننده ظاهرا بوجدب معناسندن ياخود فساد معناسندن مأخوذدر يقال اشتكى معدته ومعدته
وهى موضع الطعام قبل انحداره الى الامعاء وهولنا بمنزلة الكرش للاظلاف والاخفاف الممعود معده سى فاسد
اولمغله طعامى هضم ايتمز اولان آدمه دينور يقال معد الرجل على بناء المجهول اذا ذربت معدته فلم تستمرئ الطعام
فهو ممعود المعد تشديد دالله مرد وزننده يانه دينور جنب معناسنه وقارنه دينور بطن معناسنه وارقه ده كورك
تعبير اولنان يرك آلتى يانده اولان اته دينور وآتك ايكى يانلرنده راكبك اوكجه لرى كلن يرلرك هر برينه دينور
وآتك كوركى التنده واقع برطمرك اسميدر المعدان تثنيه بنيه سيله آت قسمنك كوركلرينك باشلريله ايكى طرفلو صرتنك
نهايتلرى آرالقلرينه اطلاق اولنور ومعد بركوچك قبيله اسميدر مذكردر ومؤنث اولور قبيله تأويليله نسبتنده
معدى دينور ومنه المثل * تسمع بالمعيدى خير من ان تراه * نته كه عدد ماده سنده بيان اولندى التمعدد تدحرج وزننده
معد قبيله سنه تشبهله آنلرك قيافتنه كيرمك معناسنه در كه تنعم عجمانه يه رغبت ايلميوب خشن وغليظ ملبوسات
ومأكولاتنه قناعت ايلمكدن عبارتدر يقال تمعدد الرجل اذا تزيا بزى المعد مؤلف بونى عدد ماده سنده دخى ذكر ايلدى
وتمعدد خسته صاغالمق معناسنه در يقال تمعدد المريض اذا برأ ومهزول سمورمكه يوز طوتمق معناسنه در يقال تمعدد
المهزول اذا اخذ فى السمن الممعد منبر وزننده اوزون اوزادى يلوب سكردن قورده وصف اولور يقال ذئب ممعد
اى يجذب العدو جذبا وبوجذب بالسرعه معناسندن مأخوذدر المغد ميمك فتحى وغين معجمه نك سكونيله ياورى آناسنى اممك
معناسنه در يقال مغد الفصيل امه مغدا من الباب الثالث اذا رضعها وبرنسنه يى آغزده صورمق معناسنه در يقال مغد
الشئ اذا مصه ومغد ومغد فتحتينله بدن سموروب لحم وشحم ايله طولمق معناسنه در يقال مغد البدن مغدا ومغدا اذا سمن
وامتلأ ومزاجه موافق غدا ومعيشت وجودى آب وتاب وطراوتله تر وتازه قلمق معناسنه در يقال مغد بدنه العيش اذا غذاه
ونعمه ونبات وسائر نسنه بويلنوب بال وبال صاحبى اولمق معناسنه در يقال مغد النبات وغيره اذا طال وخوش ديرلكده
نشو ونما ايله ذوق وصفاده اولمق معناسنه در يقال مغد الرجل فى ناعم عيش اذا عاش وتنعم وجماع ايلمك معناسنه در يقال
مغد جاريته اذا جامعها ومغد تر وتازه ونازك شيئه اطلاق اولنور يقال عيش وشباب وغصن مغد اى ناعم واتنه طلو صمصقى
طقنازدوه يه دينور يقال بعير مغد اى تار لحيم ومطلقا ايرى واوزن شيئه دينور وآت قسمنك آلتنده واقع غره موضعنك
قيللرنى يرينه بياض قيل بتمك ايچون يولمق معناسنه در يقال مغد موضع الغرة من الفرس اذا انتتفه حتى يسمط
ومغد تنضب نام شجرك يمشى اسميدر وبيوك قوغه يه دينور ولفاح ديدكلرى نباتك اسميدر كه ماده سنده بيان
اولندى وبادنجانه دينور بونده فتحتينله ده جائزدر وخياره شبيه برميوه آديدر الامغاد همزه نك كسريله
مشروبى پك چوق ايچمك معناسنه در يقال امغد الرجل اذا اكثر من الشرب وامزرمك معناسنه در يقال
امغدت الصبى اذا ارضعته مغدان ميدان وزننده بغداد لفظنده لغتدر كه شهر معروف اسميدر نته كه ماده سنده
بيان اولندى المقدى ميمك وقافك فتحى ودالك تخفيفيله بركونه شراب آديدر كه بالدن معمول اولور شام ديارنده
واقع مقد نام قريه يه منسوب دكلدر زيرا قريهٔ مزبوره نك اسمى تشديد دالله در نته كه قدد ماده سنده ذكر اولندى
جوهرى وهمندن ناشى اورايه نسبت ايلمشدر المقدية كذلك تخفيفيله برنوع بز آديدر ثياب مقديه بين العرب
معروفه در المكد عقد وزننده والمكود قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال مكد بالمكان مكدا
ومكودا من الباب الاول اذا اقام به وناقه نك مدت البانى اوزامغله سودى اكسلمك معناسنه در يقال مكدت
الناقة اذا نقص لبنها من طول العهد المكود صبور وزننده سودى دائم وبرقرار اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة مكود اذا كانت دائمة الغزر وسودى آز اولان ناقه يه ديتمكله اضداددن اولور يقال ناقة مكود اى قليلة اللبن
ياخود قول ثانى ليث لغوينك اغلوطه لرندندر المكداء حمراء وزننده والماكدة سودى چوق اولان ناقه يه
دينور يقال ناقة مكداء وماكدة اى كثيرة اللبن الماكد اصلا منقطع اولميان دائمى شيئه اطلاق اولنور يقال
ماء ماكد اى دائم لا ينقطع مكاده جبانه وزننده اندلسده بربلده در المكد ميمك كسريله طراغه دينور مشط كبى
المكد ميمك ضميله مكودك جمعيدر كه ذكر اولندى الاماكيد اساليب وزننده ذمتده قلان ديت اقچه سنك
بقيه لرينه اطلاق اولنور امكود مفرديدر الملد ميمك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يى چكوب اوزاتمق معناسنه در
يقال ملد الشئ ملدا من الباب الاول اذا مده وملد املود واملد معناسنه در كما سيذكر وغول بيابانى يه دينور
التمليد تفعيل وزننده ميشين وسختيان مقوله سنى سور شديره رك يومشتمق معناسنه در يقال ملد الاديم تمليدا

لذامرته الملد فتحتيله والملدان فتحاتله يكيتلك وتازه لك معناسنه در وتازه نهالك برى اوته صالتمسنه دينور
الملد ميمك فتحى ولامك سكونيله والاملود اسلوب وزننده والامليد ازميل وزننده والاملدان عنفوان وزننده
والاملدانى ياى مشدده ايله والاملد امرد وزننده والاملد قنفذ وزننده تر وتازه وناز كبدن جوانه دينور
كذلك تر وتازه ومطر انهاله دينور يقال شاب ملد واملود واملید واملدان واملدانى واملد واملد اى ناعم لين
وكذا غصن ويقال امرأة املود واملودانية وملدانية بالفتح واملودة وملداء اى ناعمة ملود صبور وزننده
اوزجند قضاسنده برقريه در ياخود بوذال معجمه ايله در الاميد ازميل وزننده ال آيه سى كبى دوز واملس
صحرايه دينور يقال قاع امليد اى املس امدان همزه نك وميم مشدده نك كسريله افعلان وزننده برموضع
آديدر مند ميمك ضميله صنعاء يمن قضاسنده برقريه آديدر مندد جعفر وزننده برموضعدر خويزمداد
خاى معجمه فصلنده ذكر اولندى ميمند ميمك فتحيله فيروزآباد قربنده برقصبه در وغزنه ايالتنده بشقه برقصبه در
سلطان محمود بن سبكتكين وزيرى على بن احمد الميمندى اورادندر المهد عهد وزننده كوچك چوجق ايچون
تهيئه وتوطئه اولنان موضعه دينور كه بشك تعبير اولنور فارسيده كهواره دينور يقال اضجع الصبى فى المهد
وهو ما يهيأ له ويوطأ ومهد ارضه اطلاق اولنور جمعى مهود كلور ومهد مصدر اولور يايوب دوشه مك معناسنه
يقال مهد الفراش مهدا من الباب الثالث اذا بسطه وكار وكسب ايلمك معناسنه در يقال مهد الرجل اذا كسب وعمل
المهاد كتاب وزننده بودخى ارضه اطلاق اولنور ودوشكه ودوشمه يه دينور فراش معناسنه جمعى امهده
كلور ومهد كلور ضمتينله ومنه قوله تعالى الم نجعل الارض مهادا اى بساطا ممكنا للسلوك وقوله تعالى ولبئس المهاد
اى بئس ما مهد لنفسه فى معاده المهد والمهدة ميملرك ضميله بشك كبى طومالج تومسك يره دينور على قول
الحق اوله رق دوز ويومشق يره دينور جمعى مهده كلور عنبه وزننده وامهاد كلور التمهيد تفعيل وزننده
يايوب دوشه مك معناسنه در يقال مهد الفراش تمهيدا اذا بسطه وبرايشى تسويه وتنظيم واصلاح ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال مهد الامر اذا سواه واصلحه وبرماده ده عذر وبهانه بسط وبيان ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال مهد له العذر اذا بسطه ومعتذرك عذرنى تصديق ايله قبول ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مهد عذره
اذا قبله الامتهاد افتعال وزننده بودخى امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در يقال امتهد الرجل
اذا كسب وعمل ودوه نك اوركجى يوكسك اوله رق دوشكلو اولمق معناسنه در كويا كه بشك طرزنده اولور
يقال امتهد السنام اذا انبسط فى ارتفاع المهيد امير وزننده خالص وصافى كره باغنه اطلاق اولنور مهدد
جعفر وزننده اسماء نسادندر الامهود اسلوب وزننده قرموص معناسنه در كه شكار كوزتمك ايچون ياخود
اتمك بشورمك ايچون ايچريسى بول وآغزى طارچقوره دينور الممهد معظم وزننده شول صويه اطلاق
اولنور كه نه اسى ونه صوغوق اوله تركيده ايلى تعبير اولنور يقال ماء ممهد اى لا حار ولا بارد التمهد تفعل
وزننده متمكن وبرقرار اولمق معناسنه در يقال تمهد الرجل اذا تمكن الميد صيد وزننده والميدان فتحاتله
دپرنمك معناسنه در يقال ماد الشئ يميد ميدا وميدانا اذا تحرك وبرطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال ماد الشئ
اذا زاغ ونشوونما بولمق معناسنه در يقال ماد الشئ اذا زكا ومضطرب اولوب چالقنمق معناسنه در يقال
ماد السراب اذا اضطرب وصالنمق معناسنه در يقال ماد الرجل اذا تبختر وبركسه يى زيارت ايلمك معناسنه در
يقال ماد فلانا اذا زاره وبرآدمه ذخيره كتوروب ذخيره لندرمك معناسنه در يقال ماد قومه اذا مارهم
وبرآدمه سرخوشلقدن ياخود كمى يه بنمكدن ناشى باش دونوب معده بولانمسى عارض اولمق معناسنه در
يقال ماد الرجل اذا اصابه غثيان ودوار من سكر اوركوب بحر وسبزه ونباته قيراغى مقوله سى رطوبت طوقنمغله
متغير اولمق معناسنه در يقال مادت الحنظلة اذا اصابها ندى فتغيرت المائدة فائده وزننده بغداى وار يه مقوله سى
ذخيره يه دينور طعام معناسنه بوراده طعامدن مراد ذخيره در واوزرنده بالفعل طعام حاضر اولان سفره يه
وتبسى يه دينور طعام وضع اولنميان ساده سفره يه وتبسى يه مائده اطلاق اولنمز بلكه اكا خوان دينور مؤلفك بصائرده
بيانه كوره مائده فاعله بمعنى مفعوله در ياخود نسب اوزره در تحرك ياخود ذخيره معناسندن مأخوذدر مترجم ديركه
ربنا انزل علينا مائدة من السماء الآيه كريمه سنك ناطق اولديغى اوزره آسماندن مائدهٔ عيسويه نازل اولمشدر
پولى وتيكنى يوق پشمش بالق اولوب باشى طرفنده طوز وقويرغى سمتنده سركه واطرافنده پراصه دن ماعدا انواع
سبزه وبش دانه نان عزيز برينك اوزرنده زيتون وديكرنده بال وبرنده ياغ وبرنده پنير وبرنده پصدرمه وار ايدى
ومائدهٔ خضريه دخى پنير وخرما وانار وموز وعنب ورطب وپراصه دن ماعدا جملهٔ بقول موجود ايدى قرق

مطلب

كونده بركره نازل اولور ايدى بردفعه غزوهٔ تبوكده سرور كائنات عليه افضل الصلوات حضرتلريله ملاقى
اولدقلرى كون رأس اربعين اولمغله على العاده مائده نزول ايلدكده اصحاب كرامدن حذيفه وانس دخى مائدهٔ
مرقومه يه حاضر اولملريله درت نفر ذات خجسته سيرتناول ايلدكلرى تصريحكردهٔ عسقلانيدر انتهى
ومائده تشبيه طريقيله سفره وسينى شكلنده اولان دائرهٔ ارضيه يه اطلاق اولنور الميدة ميمك فتحيله مائده ايله ايكى
اولكى معنالرده مرادفدر ميدى ميمك فتحى والفك قصريله من اجل معناسنه دركه آنكيچون وآندن اوتورى
ديمكدر يقال فعله ميدى ذلك اى من اجله شارح ديركه لسان العربده الفسر ميد ذلك عنواننده مرسومدر
وعربدن ميدى ذلك مسموع اولديغنى تصريح ايلمشدر حتى امهات سائره ده انا افصح العرب بيد انى من قريش
حديثنده ميدانى عبارتيله ده مرويدر انتهى الميداء ميمك كسريله والمد ميمك فتحى ودالك تشديديله قياس
ومبلغ ومقدار معناسنه در تقول لم ادر ما ميداء ذلك الشئ ومده اى ما مبلغه وقياسه وميداء الطريق يولك
ايكى جانبنه وبعدنه اطلاق اولنور تقول لم ادر ما قدر ميداء ذلك الطريق اى ما قدر جانبيه وما قدر بعده وميداء
برنسنه نك حذاء ومقابلنه دينور يقال هذا ميداؤه وبميدائه وبميداه بحذف الهمزة اى بحذائه ميادة صياده
وزننده برسياه جاريه آديدر ورماح بن ابرد بن ثوبان نام شاعرك والده سى اسميدر والده سنه اضافتله ابن ميادة ايله
مشهوردر الميدان ميمك فتحى وكسريله كه يايه مجاورتدن ناشى در معروفدر كه عرصهٔ واسعه يه دينور جمعى
ميادين در مسابقه ده حركتكاه اولديغى باعث تسميه در وميدان نيسابور شهرنده برمحله آديدر امثال وسائر تصانيف
ادبيه صاحبى ابو الفضل محمد بن احمد الميدانى اورادندر كذلك اصفهانده برمحله آديدر ابو الفضل المطهر
بن احمد المفيد المحدث اورادندر كذلك بغدادده برمحله آديدر اعلامدن عبد الرحمن بن جامع وصدقة بن ابى الحسين
ومحدثيندن برجماعت اورايه منسوبلردر وخوارزم شهرنده برمحله آديدر وشارع الميدان بغدادده برمحله دركه
حالا خرابه در وميدان برشاعر فقعسى آديدر الممتاد ممتاز وزننده مستعطى معناسنه دركه اسم فاعلدر
ومستعطى معناسنه دركه اسم مفعولدر يعنى امتياد كلمه سندن كه ميددن افتعالدر هم اسم فاعل وهم اسم مفعول
اولور امتياد استعطاء معناسنه در وجوهرينك مائد برطاغك آديدر ديمسى غلط صريحدر صواب اولان
باء موحده ايله مأبد اولمقدر منزل وزننده كرك انتقاد ايلديكى كتب لغتده وكرك استشهاد ايلديكى بيتده مأبددر
شارح ديركه معجم ومراصدده ياى تحتيه ايله اولمغله جوهرى غلطدن برى در فصل النون النأد سحاب
وزننده والنأدى حبالى وزننده والنؤود صبور وزننده آفت وداهيه يه دينور النأد سعد وزننده يردن چقان
صوصز نديسنه دينور نز معناسنه اسمدر ونأد مصدر اولور حسد ايلمك معناسنه يقال نأده نأدا من الباب الثالث
اذا حسده ويردن صوصزمقله نمناك اولمق معناسنه در يقال نأدت الارض اذا نزت وبركسيه آفت وداهيه
اوغرامق معناسنه در يقال نأدت الداهية فلانا اذا دهته النثد نونك وثاى مثلثه نك فتحيله جارى ومتحرك نسنه
ديكمك معناسنه در يقال نثد الشئ نثدا من الباب الرابع اذا سكن وركد ويردن منتار بتمك معناسنه در يقال
نثدت الكمأة اذا نبتت النجد نونك فتحى وجيمك سكونيله اطراف وحواليسندن مرتفع اولان ارضه دينور
جمعى انجد كلور وانجاد كلور ونجود ونجد كلور ضمتينله ونجودك جمعى كه جمع الجمع اولور انجده كلور بومناسبتله
جزيرة العربده غورك يعنى ارض تهامه نك خلافى يعنى مقابلى اولان ارضه اطلاق اولنمشدر طرف اعلاسى
تهامهٔ يمن وطرف اسفلى ارض عراق وشام ايله محدود وحجاز طرفندن اولى يعنى رأس سنورى ذات عرق نام
موضعدر اراضى سائرهٔ مذكوره دن ارتفاعى باعث تسميه در وبونده نجد لفظنك ضم جيميله ده زبانزد ومذكردر
مترجم ديركه كتب جغرافياده مثبت اولديغى اوزره يمن اولكه سنك حدودى شرقده بلاد عمان وجنوبده
بحر عرب وغربده بحر سويس وشمالده حجاز وبلاد هجردر اولكهٔ مزبور درت قسمدر برى نفس يمن وبرى
تهامه وبرى نجد وبرى احقاف در بحر طرفنده اولان غوردر واكا تهامه دخى ديرلر وتهامه يه ناظر اولان اماكنه
سرواة ديرلر حدودى غربده بعض بحر سويس وجنوبده بحر عرب وشرقده نفس يمن وشمالده ارض حجازدر
ومملكت حجاز نجد ايله تهامه بيننى حاجزدر حدودى شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن يمن وشمالدن
ارض شام وبلاد مكه ومدينه دن حجر وطائف وتبوك وسائريدر ونجد مملكتى ايكى قسمدر برى نجد حجاز وبرى
نجد عارضدر نجد حجاز شرقيسنده واقع ولايتدر كه اون آلتى نواحيدن عبارتدر شيخ نجدى نسبت اولنان بلد
ابليس بونده در ونجد عارض بغايت واسع يرلردر جبل العارض ديدكلرى طاغ بوندن كچر حالا عماريه طاغى
تعبير ايدرلر انجق ايكى مدخلى واردر برى عينيه ده در وبريسى درعيه ده در برمدت تدبير وخروج وعقايد زايغه

ایله جزیرة العربه استیلا ایدن وهابی طائفهٔ درعیه دندر صحیح البخاری حدیثلرندن قال النبی علیه السلام اللهم
بارك لنا فی شامنا وفی یمننا قالوا وفی نجدنا قال اللهم بارك لنا فی شامنا وفی یمننا قالوا وفی نجدنا قال هناك الزلازل والفتن
وبها یطلع قرن الشیطان حدیثنده دیار نجد منبت فتن ونفاق ومعرکهٔ شقاء وشقاق اولدیغی مصرحدر
جناب رسالتپناه علیه صلوة الاله حضرتلری خاك مزبوردن نشئت ایلیجك اصحاب شر وشقوتی معجزه اولمق
اوزره اشعار بیورمشلردر واقعا بلاد مزبوره دین ابتدا شیخ نجدی صورتنده ابلیس لعین ظهور ایدوب بعده
آفتاب سپهر نبوتك سمت عقبایه میلانلری زماننده ادعای نبوت ایدن مسیلمة الکذاب وسائر مرتدین دوزخ مآب
بعد زمان قرامطه طائفه سی واوتوز قرق سنه دنبرو وهابیون دیدکلری خوارج خروج وذروهٔ بغی وطغیانه
عروج ایلدیلر خذلهم الله تعالی انتهی ونجد یوکسك اوله رق آچق وایشلك یوله دینور یقال اخذ النجد
ای الطریق الواضح المرتفع ومعنای اولدندر که عربلر هو طلاع انجد وطلاع انجدة وطلاع نجاد وطلاع النجاد
دیرلر ضابط للامور غالب معناسنه نته که مراتب عالیه وامور سامیه یه عروج ایدن آدمه طلاع الثنایا اطلاق
ایدرلر ونجد خانه نك مدار زینتی وباعث رفعتی اوله جق دوشمه ومندر ومقعد ویصدق مقوله سی امتعه یه
اطلاق اولنور جمعی نجود کلور ونجاد کلور نونك کسریله ونجد حاذق وماهر قولاغوزه دینور وآغاج قسمندن
عاری اولان مکانه دینور ونجد مصدر اولور خصمه غلبه ایلمك معناسنه یقال نجده الرجل نجدا من الباب الثانی
اذا غلبه ونجد شبرم یعنی آغاج سودلکنی دیدکلری شجره شبیه بر شجر آدیدر ویمن اولکه سنك نهایتنده بلاد
مهره دن بر ارض مخصوصه اسمیدر ونجد شول دلیر وبهادره دینور که سائرلرك عاجز اولدقلری امر صعب
وعظیمه جریء ونافذ ومقتدر اوله یقال هو نجد ای شجاع ماض فیما یعجز غیره وغم وغصه واندوه معناسنه در
ومصدر اولور پك ترلمك معناسنه یقال نجد البدن عرقا من الباب المزبور اذا سال ونجد ممه یه دینور ثدی معناسنه
التنجید تفعیل وزننده خانه یی تزیین ایلمك معناسنه در که شانی ترفیعدن عبارتدر یقال نجد البیت اذا زینه قال فی الاساس
بیت منجد ای مزین وبر کسنه یی تقلبات زمان اهل تجربه ومحکم الرأی ایلمك معناسنه در یقال نجده الدهر اذا حنکه
النجد کتف وزننده والنجد عضد وزننده والنجید امیر وزننده بونلرده شجیع وپردل آدمه دینور که سائرلرك
عاجز اولدقلری امور عظیمه یه نفوذ وتمشیته مقتدر اوله ونجید مغموم وغصه ناك آدمه دینور منجود کبی معنای
سابقدن مأخوذدر وارسلانه اطلاق اولنور النجادة سعاده وزننده والنجدة سجده وزننده وجه مذکور اوزره
دلیر وبهادر اولمق معناسنه در یقال نجد الرجل نجادة ونجدة من الباب الخامس اذا کان نجیدا المنجود مغموم
وغصه ناك آدمه دینور نجد مذکوردن مفعولدر یقال نجد الرجل علی بناء المجهول فهو منجود ای مکروب وهالك
ومقهور معناسنه در یقال صار منجودا ای هالکا النجد فتحتینله ترلمك معناسنه در یقال نجد الرجل نجدا
من الباب الرابع اذا عرق وبلید وکاهل وکند ذهن اولمق معناسنه در یقال نجد الرجل اذا بلد وفرومانده اولمق
معناسنه در یقال نجد الرجل اذا اعیی الانجاد همزه نك کسریله نجد اولکه سنه وارمق یاخود نجد اولکه سنه
چقمق معناسنه در یقال انجد الرجل اذا اتی نجدا او خرج الیه وترلمك معناسنه در یقال انجد الرجل اذا عرق
وبر کسیه معاونت ایلمك معناسنه در یقال انجد فلانا اذا اعانه وبلند ومرتفع اولمق معناسنه در یقال انجد البناء
اذا ارتفع وهوا آیاز اولمق معناسنه در یقال انجدت السماء اذا اصحت وبر آدم اهل وقومنه قریب اولمق معناسنه در
یقال انجد الرجل اذا قرب من اهله ودعوته اجابت ایلمك معناسنه در یقال انجد الدعوة اذا اجابها النجود
صبور وزننده بیوتی اوزون اولان ناقه یه ودیشی اشکه دینور علی قول کبه اولمز اولنلرینه دینور یقال ناقة نجود واتان
نجود ای طویلة العنق اولا تحمل وایشلك ورونده ناقه یه دینور که یولده سائرلری سبق وتقدم ایدر اوله یقال ناقة نجود
ای ماضیة متقدمة وسودی پك چوق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة نجود ای مغزار ودائما یوکسك یرلره چوکوب
اوتورر اولان ناقه یه دینور یقال ناقة نجود اذا کانت تبرك علی المکان المرتفع وشول ناقه یه دینور که کویا سائر ناقه لر ایله
معارضه ایدر کبی آنلر سودی چوق ویرنجه بودخی چوق ویرر اوله یقال ناقة نجود کانها تناجد الابل فتغزر
اذا غزرن وتبالت ومزیت اهلی اولان عاقله ولبیبه خاتونه دینور جمعی نجد کلور کتب وزننده ونجود اسامیدندر
عاصم بن ابی النجود بن بهدله قرادندر وبهدله مومی الیهك والده سی اسمیدر النجدة سجده وزننده نجاده
معناسنه در که ذکر اولندی ونجده حرب وقتال معناسنه در که اسمدر یقال وقعت بینهم نجدة ای قتال وبهادرلق
شجاعت معناسنه در وبأس وشدت معناسنه در وقورقو وهول وفزع معناسنه در ونجده اسامیدندر نجدة بن عامر
الحنفی یمامه اهلندن بر خارجی اسمیدر اصحاب واتباعنه نجدات اطلاق اولنور فتحاتله النجاد کتاب وزننده

قلج یاغنه دینور حمائل السیف معناسنه حسن کنایاتدندر که طویل القامه اولان آدمه طویل النجاد اطلاق ایدرلر
النجاد کتان وزننده یورغانجی یه دینور که دوشك ومندر ویصدق مقوله سنی دیکوب طولدررلر اولان کمسه در الناجود
کافور وزننده پاده یه دینور خمر معناسنه در یقال شرب الناجود ای الخمر سبب شجاعت اولدیغیچون
اطلاق اولنمشدر وباده قونیلن قابه دینور جام وصراحی وباطیه وسائری کبی یقال روق الخمر فی الناجود ای فی انائها
وزعفرانه دینور وقانه دینور دم کبی المنجدة مکنسه وزننده اوکندره کبی خفیف دکنکه دینور که آنکله طوار اشوب
یوریمکه حث واغرا اولنور وشول تپنکی آغاجلرینه دینور که قتیق کبی آنلر ایله دوه سمرینك اکسه سنده اولان هکبه
طرزنده ترکیسنك ایچنی طولدررلر المنجد منبر وزننده کوچك طاغجغزه دینور وبر نوع نسوان پیرایه سنه دینور که
فصوصله مزین اولور حقیقتی برقلاده در که انجو وآلتون ویوزك قاشی کبی ذی قیمت احجار ایله یاخود قرنفل ایله
تزیین ایدرلر وبر قارش قدر انلو اولور خاتونلر حمائلی بیوبلرینه کچوروب قلج باغی کلجك یردن ممه لری آلتنه دك نازل
اولور جمعی مناجد کلور المنجد معظم وزننده مجرب معناسنه در که اسم مفعول عنوانیله در تقلبات دهریه ایله
احوال عالمه تجربه لری سبق ایلمش عارف وآکاه آدمه دینور یقال هو منجد ای مجرب الاستنجاد یاردم ایستمك
معناسنه در یقال استنجده اذا استعانه وبعد الضعف قوی وتوانا اولمق معناسنه در یقال استنجد الرجل اذا قوی
بعد ضعف وبر نسنه دن هیبتلندکدنصکره اکا دلیر اولمق معناسنه در یقال استنجد علیه اذا اجترأ علیه
بعد هیبة نجد مریع مجد سریع وزننده نجد خال خای معجمه ایله ونجد عفر ونجد کبکب بر موضع اسملریدر
نجد العقاب عینك کسریله دمشق قضاسنده بر موضعدر نجد الود واوك ضمیله هذیل بلادنده بر موضعدر
نجد برق یمامه ده بر موضعدر نجد اجأ طی قبیله سی یوردنده بر سیاه طاغك آدیدر نجد الشری
شین معجمهٔ مفتوحه ایله بر موضع آدیدر النجود قعود وزننده بر نسنه بللو وعیان اولمق معناسنه در یقال
نجد الامر نجودا من الباب الاول اذا وضح واستبان ابو نجد عروة بن الورد نام شاعرك کنیه سیدر ابو نجید
زبیر وزننده عمران بن حصینك کنیه سیدر المناجد مناجده دن اسم فاعلدر مقاتل وجنکاور بهادره
دینور ومناجد معین ومددکاره دینور پس مناجده مقاتله ومعاونه معنالرینه در النواجد ناجده نك جمعیدر
کوده ده اولان یاغك اوزون اوزون طریقه لرینه دینور که سموزلکدن اولور التنجد تفعل وزننده یوکسلمك ارتفاع
معناسنه در یقال تنجد الشیء اذا ارتفع المناجدة حای مهمله ایله معاهده وزننده ومرادفیدر که بر کسه ایله عهد
ایلمك معناسنه در یقال ناجده اذا عاهده وتقول هم یناجدوننا ای یتعهدوننا الند نونك فتحی ودالك
تشدیدیله والندید نونك فتحیله والندود قعود وزننده والندد فتحتینله والنداد کتاب وزننده حیوان
اورکوب قاچوب کتمك معناسنه در یقال ند البعیر ندا وندیدا وندودا ونددا وندادا من الباب الثانی
اذا شرد ونفر وند بر نوع طیب اسمیدر علی قول عنبره دینور نونك کسریله ده لغتدر مفردات طبیه ده ند بخور انواعندن
بر طیب مرکب اسمی اولوب نجاشی مخترعاتندن اولمق اوزره مرسومدر فارسیده اکا کشنه وشش پنجه دیرلر
وند یوکسك اویو که دینور تل مرتفع معناسنه وچاموردن باشی یصی بیوك تپه یه دینور ویمنده بر حصارك اسمیدر
الند نونك کسریله مثل ومانند معناسنه در یقال ماله ند ای مثل جمعی انداد کلور ویقال هی ند فلانة ولا یقال ند فلان
لکن مصباحده ند وندید مثل مخالفه اطلاق اولنمق اوزره منصوصدر الندید امیر وزننده بودخی مثل وهمتا
معناسنه در جمعی ندداء کلور حنفاء وزننده الندیدة هایله ندید معناسنه در جمعی ندائد کلور قصیده وقصائد کبی
التندید تفعیل وزننده بر آدمك مثالب ومعایبنی آشکاره لسانه آلمغله رسوای وتشهیر ایلمك معناسنه در که مادهٔ
مرقومه دن مأخوذدر یقال ندد به اذا صرح بعیوبه وبر آدمه بدوفنا کلمات ایشتدرمك معناسنه در یقال
ندد به اذا اسمعه القبیح وپراکنده ایلمك معناسنه در یقال ندد الابل اذا فرقها الناد تشدید دالله رزق
وروزی معناسنه در یقال لیس له ناد ای رزق فی الاصل مال ناطقه اطلاق اولنوب بعده رزقده استعمال اولندی
الندد فتحتینله طاغنق پراکنده معناسنه در یقال ابل ندد ای متفرقة الانداد همزه نك کسریله پراکنده قلمق معناسنه در
یقال اند الابل اذا فرقها الاناديد والتناديد پراکنده لر وپریشانلر دیمکدر یقال ذهبوا اناديد وتناديد اذا تفرقوا
فی کل وجه وبونلرك تعاشیب وشعار یرکبی مفردلری مسموع دکلدر التناد تشدید دالله فی الاصل تفاعل وزننده
طاغلمق تفرق معناسنه در وبری برندن اورکمك تنافر معناسنه در ومنه قوله تعالی فی سورة المؤمن یوم التناد
بالتشدید وقرأ به ابن عباس وجماعة ای یند بعضهم من بعض نحو یوم یفر المرء من اخیه وقرأ الباقون بالتخفیف
من النداء یندد جعفر وزننده بر موضعدر ومدینهٔ منوره نك اسمیدر المنادة ممادة وزننده مخالفت معناسنه در

تقول ناددته منادة ای خالفته النرد فرد وزننده لعب معروف آدیدر و بو فارسیدن معرّبدر ملوك فرسدن اردشیر بن
بابك وضع واختراع ایلمشدر آنکچون اکا اضافتله نردشیر دیرلر مؤلف غریب اضافه ایلمشدر کتب تواریخده مبین
اولدیغی اوزره اصل لعب مزبور ایکی زاره مخصوص ایدی که کعبتین دیدکلریدر و بو اردشیر اختراعیدر بعده
سائر پوللری ولعبنده اولان شیوه‌لری بزرجمهر اختراع ایلدی ولعب مزبوریدی کونه‌در فارد که فرید دخی دیرلر
زیاد وستاره وخانه کیر وطویل که حالا طواه تعبیر اتدکلریدر بو دیارلرده اول متعارفدر وده هزار ومنصوبه‌در
قالدیکه بو دیارلرده کل بهار وکوست دیدکلری انواع مذکوره‌دن ایکی کونه‌سیدر که اسملری مبدّلدر ونرد بر کونه
چوال آدیدر که دبی واسع ویوقریسی مخروطی اولور خرما یپراغندن اوریلوب دیکلدکدنصکره اطرافنه
سراسر لیفدن اورلمش شربت صرتمغله طاش کبی محکم ومتین اولوب دیرك کبی دیکنه طورر واصلا دوریلوب
یقلمز خرما دیو شورمی وقتنده آنکله خرما نقل ایدرلر ونرد بر کونه ترکیب آدیدر که طلا وجهیله آنکله مداواة اولنور
بو ترکیب ضمادات انواعندندر اطبانك قرص نردی دیدکلریدر که صندل احمر وفوفل وشیاف مامیثا واسفیداج
قلعی وکل ارمنی وبزر بنج ومرداسنج وخولان مکی و بوش دربندی وراوند وبر جزء لفاح کوکی وافیون یارمشر
جزء صوایله قارشدروب طوله زاری کبی ترتیب ایلدکدنصکره کشنش صویی وکلاب وسرکه ایله ضماد ایدرلر جمیع
اورام حارّه‌یه نافعدر النردیّ یای نسبتله لعب نرده منسوب دیمکدر رواتدن عباس نردی که هارون رشیددن
حدیث روایت ایلمشدر لعب مزبورده پك ماهر ایدی النشد نونك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله والنشدة
والنشدان نونلرك کسریله ضایع وغائب اولان شیئی آرامق معناسنه‌در که آرایوب صورشدرمقدن عبارتدر
مالك ایله دلالك فعلیدر که مسترشد اولورلر یقال نشد الضالة نشدا ونشدة ونشدانا من الباب الاول اذا طلبها
وغائب اولان شیئی بولان آدم ندا ایله تعریف ایلمك معناسنه‌در یقال نشد الضالة اذا عرّفها وتعریف واجدك
فعلیدر که بن برنسنه بولدم صاحبنی بیلم صاحبی هر کیم ایسه کلوب بعد الوصف بندن اخذ ایلسون دیو بالنفس یاخود
دلال واسطه‌سیله ندا ایلمکدن عبارتدر نته که مزیددن انشاد دخی بو معنالره‌در شارح دیر که ائمه‌دن کراع بو ایکی
معنانك ضدیتنه ذاهب اولمشدر انتهی و برشیئی کرکی کبی بیلمك معناسنه‌در یقال نشد فلانا اذا عرفه معرفة و برماده‌نك
حقیقتنی طلب ضمننده برآدمدن یمین ایلمك ایستمك معناسنه‌در یقال نشد فلانا بالله اذا استحلفه یعنی سأله واقسم علیه
بالله ونشد برآدمه انشدتك الله دیمك یعنی برماده‌نك کنه وحقیقتنی سئوال ضمننده الله ایچون والله عشقنه واللهی
سورسك طوغری سویله معناسنه‌در یقال نشد فلانا اذا قال له انشدتك الله ای سألتك بالله ویقال نشدك الله
بفتح الدال ای نشدك بالله بوراده نشده کلمه‌سی که نونك کسریله‌در مصدر اولان نشده‌دن مخففدر عمرك الله
قعدك الله کبی فعلی حذف ومصدر موضع فعله وضع ومفعول اوّل اولان کافه مضاف اولمشدر واستعمالاتدندر که
عربلر نشدتك بالله الا فعلت دیرلر که فعلی اسم مستثنی موقعنه ایقاع ایدرلر کذلك حرف جرسز نشدتك الله
الا فعلت دیرلر که مفعولینه متعدیدر دعوت منزلنده اولدیغندن یاخود ذکرت معناسنی تضمین ایلدکلرندن ناشی
و بوراده الا فعلت قولی مصدر ایله مأوّلدر که الا فعلك دیمکدر ونشد فعلنده البته نفی تقدیری لازمدر زیرا استثناء
مفرّغدر پس ما اطلب منك شیئا من الاشیاء الا فعلك سبکنده اولور المناشدة والنشاد نونك کسریله برآدمه
یمین ویرمك معناسنه‌در یقال ناشده مناشدة ونشادا اذا حلفه الانشاد همزه‌نك کسریله ضایع اولان
شیئی بولان آدم تعریف ایلمك معناسنه‌در که مثلا بر جوهر غائب ایدن وارمی دیو ندا ایلمکدن عبارتدر نته که ثلاثیسی
دخی بو معنایه کلدیکی ذکر اولندی یقال انشد الضالة اذا عرّفها وضایعی کوستورمکه بیلن آدمدن دلالت
طلب ایلمك یعنی آرایوب صورشدرمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انشد الضالة اذا استرشد عنها
وشعر اوقومق معناسنه‌در یقال انشد الشعر اذا قرأه وبرآدمی روبرو هجو ایلمك معناسنه‌در یقال انشدهم
اذا هجاهم التناشد تفاعل وزننده بری برینه شعر اوقومق معناسنه‌در یقال تناشد القوم اذا انشد بعضهم
بعضا النشدة نونك کسریله مصدردر نته که ذکر اولندی واسم اولور سسه دینور یقال سمع نشدته ای صوته
النشید نونك فتحیله رفع صوت معناسنه‌در و بین القوم انشاد اولنان شعره دینور که بمعنی مفعولدر الانشودة
همزه‌نك ضمیله بو دخی انشاد اولنان شعره دینور جمعی اناشید کلور ونشیدك جمعی نشاید کلور الاستنشاد
برآدمدن شعر اوقومق ایستمك معناسنه‌در یقال استنشده الشعر اذا طلب منه انشاده التنشد تفعل وزننده
برخبر وماده‌یی بیلمك ایچون ناسك مطلع اولمیه‌جغی جهتلردن نزاکتله صورشدرمق معناسنه‌در یقال تنشد
الاخبار اذا اراغها لیعلمها قال فی الاساس تقول تنشدت الاخبار اذا کنت تریغ ان تعلمها من حیث لا یعلمها الناس

منشد محسن وزننده جبل رضوی ایله ساحل بیننده برموضع وطیّ قبیله‌سی جبالنده بشقه برموضع آدیدر
النضد نونك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی بری بری اوزره نظام اوزره یغوب استف ایلمك معناسنه‌در
یقال نضد المتاع نضدا من الباب الثانی اذا جعله بعضه فوق بعض فهو منضود ونضید التنضید تفعیل
وزننده نضد معناسنه‌در یقال نضد متاعه تنضیدا بمعنی نضده فهو منضد النضد فتحتینله بری بری اوزره
استف اولمش متاعه علی قول کزیده وخیارینه دینور واوزرینه امتعه واثواب استف ایلدکلری سریره دینور
واولولق شرف وشان معناسنه‌در وشریف وذیشان آدمه دینور وسموز ناقه‌یه دینور جمعی انضاد کلور وانضاد
القوم کروه وجماعتنه اطلاق اولنور کذلك قومك عدد وشمارینه دینور وانضاد الجبال طاغلرده بری بری اوزره
اولان ایری وبیوك طاشلره وقیالره اطلاق اولنور وانضاد السحاب بری بری اوزره قات اندرقات بلودلره اطلاق
اولنور النضود صبور وزننده بو دخی سموز ناقه‌یه دینور النضیدة قصیده وزننده یصدغه اطلاق اولنور
وساده معناسنه وایچی طولمه اولان خانه متاعنه اطلاق اولنور شلته ومندر کبی نضاد قطام وزننده عالیه‌ده
برطاغك آدیدر و بو مذکردر مؤنث دخی اولور بنو تمیم غیر منصرف مجراسنه اجرا ایدرلر الانتضاد افتعال وزننده
بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال انتضد بالمکان اذا اقام النفاد فایله کساد وزننده والنفد فتحتینله برنسنه
دوکنمك معناسنه‌در یقال نفد الشیء نفادا ونفدا من الباب الرابع اذا فنی الانفاد همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی دوکتمك
معناسنه‌در یقال انفد الشیء اذا افناه وبرآدمك مال وذخیره‌سی دوکنمك معناسنه‌در یقال انفد القوم اذا فنی مالهم
وزادهم وقوینك صویی قالمیوب بتمك معناسنه مستعملدر یقال انفدت الرکیة اذا ذهب ماؤها الاستنفاد
بو دخی برشیئی دوکتمك معناسنه‌در یقال استنفد الشیء اذا افناه الانتفاد افتعال وزننده دیوندن دائن
حقنی بالتمام اخذ واستیفا ایلمك معناسنه مستعملدر یقال انتفد حقه اذا استوفاه وسود صاغمق معناسنه
مستعملدر که ممه‌دن سودی استیفا ایلمکدن عبارتدر یقال انتفد اللبن اذا حلبه المنتفد اسم فاعل
بنیه‌سیله جماعتدن الارغه اولان آدمه اطلاق اولنور کویا که آنلردن نفسنی استیفا ایلمش اولور
یقال قعد فلان منتفدا ای متنحیا المنتفد اسم مفعول بنیه‌سیله که اصل انتفاددن مصدر میمی در
سعت وفسحت معناسنه‌در که معنای مزبوردن مأخوذدر ومنه یقال فیه منتفد عن غیره ای مندوحة وسعة
المتنفد تفعلدن اسم مفعول بنیه‌سیله که اسم مکاندر نزاع وتشویش واضطراب اولنه‌جق محله دینور نزاع
وخصومت معناسندندر ومنه یقال تجد فی البلاد متنفدا ای مراغما ومضطربا النقد نونك فتحی وقافك
سکونیله برنسنه اشتراسنده پیشین ودر ساعت ویریلن اقچه‌یه دینور معنای مصدریدن مأخوذدر نسئه مقابلیدر
شارحك بیاننه کوره جمعی نقود کلور یقال نقد جید ونقود جیاد ونقد مصدر اولور اقچه وسائر نسنه‌نك
زیوف وکمترنی سچوب اوکورتلمك معناسنه یقال نقد الدراهم وغیرها نقدا من الباب الاوّل اذا میزها
یعنی میز جیدها من ردیها وبرنسنه‌نك قیمتنی پیشین ومعجلا ویرمك معناسنه‌در که طرنغی دبنده ویرمك تعبیر اولنور
یقال نقده الثمن اذا اعطاه نقدا قال الشارح ومنه حدیث جابر وجمله قال * فنقدنی ثمنه * ای اعطانیه نقدا معجلا
ویرمقله جوز اویمق معناسنه‌در که مراد پرمقله جوزك ایچنی چقرمقدر و بو مجازدر یقال نقد الجوز اذا نقره
بالاصبع ودوزاغه دوشمش قوش برونیله دوزاغه پیدرپی اورمق معناسنه‌در که ککمك تعبیر اولنور بو دخی مجازدر
یقال نقد الطائر الفخ اذا ضرب فیه بمنقاده ای بمنقاره ونقد وزن وعیاری تام اولان اقچه‌یه دینور تسمیه
بالمصدردر یقال درهم نقد ای وازن وبرشیئه طوغری اوغورلین باقمق معناسنه‌در ناقدك منقوده نظر ایلدیکی کبی
یقال نقد الرجل الشیء والیه بنظره اذا اختلس النظر نحوه قال فی الاساس وهو ینقد بعینه الی الشیء ای یدیم النظر
الیه باختلاس حتی لا یفطن له و یقال مازال بصره ینقد الی ذلك نقودا کانما شبه بنظر الناقد الی ما ینقده ونقد یلان
صوقمق معناسنه‌در یقال نقدته الحیة اذا لدغته التنقاد تذکار وزننده بو دخی مصدر ثلاثیدر اقچه وسائر نسنه‌نك
زیوف وکمترنی سچوب اوکورتلمك معناسنه یقال نقد الدراهم وغیرها نقدا وتنقادا اذا میزها الانتقاد افتعال
وزننده بو دخی تنقاد معناسنه‌در یقال انتقد الدراهم وغیرها اذا میزها واقچه‌یی قبض ایلمك معناسنه‌در که مراد
نقد اوله‌رق آلمقدر یقال انتقد الدراهم اذا قبضها یعنی نقد اوچوجق بو ییوب یکت اولمق معناسنه‌در یقال
انتقد الولد اذا شبّ التنقد تفعل وزننده بو دخی برنسنه‌یی اوکورتلمك معناسنه‌در یقال تنقد الدراهم وغیرها بمعنی
نقدها النقد نونك کسریله خیره وجوره اولمغله بیومسی کیج اولان اوغلانه دینور نونك ضمیله‌ده جائزدر یقال
غلام نقد ونقد ای بطیء الشباب قلیل اللحم النقد ضمتینله وفتحتینله برنوع شجر آدیدر مفردی نقده‌در هایله

مفرداتده نبات عصفر ایله مبین در النقد فتحتینله برجنس قیون اسمیدر که قبیح الشکل اولورلر جمعی نقاد ونقاده
کلور شارح دیرکه بوقیون بحرین ولایتنه مخصوصدر آیاقلری پك قصه وبدشکل اولورلر * اذل من النقد * مثلندن
مراد مذکور قیونلردر انتهی ونقد مصدر اولور آغزده دیشلر چوریوب اوفانمق وآشنمق معناسنه یقال نقد
ضرسه نقدا من الباب الرابع اذا تکسر وائتکل مقدمة الادیده دیشه مخصص دکلدر وطوارك طرنغی صویلوب
یوزلمك معناسنه درکه طاشر قمقدن اولور یقال نقد الحافر اذا تقشر ونقد اسم اولور نقد مذکور کبی خیره وجوره
اولان اوغلانه دینور که کیج بیویوب میدانه کله المنقاد منقار وزننده ومراد فیدرکه قوشك بروننه دینور
النقاد کتان وزننده نقد وتمییز دراهم ایدن آدمه دینور ونقد دیدکلری مذکور قیونلرك چوبانه دینور انقد
احمد وزننده کرپی یه دینور قنفذ کبی وکاه اولورکه اکا حرف تعریف ادخال اولنور ومنه المثل * بات بلیلة انقد * زیرا
کرپی قسمی بتون کیجه اویومیوب جولان ایدر مترجم دیرکه انقد کلمه سنه حرف تعریف داخل اولمدیغی افکل کبی معرفه
اولدیغنه مبنی در وحرف تعریفك دخولی ذکر اولنان نقد مادّه سندن که فتحتینله دیش چوریوب اوفانمق معناسنه
وصف اولدیغنه مبنی در حتی مستقصاده وقیل الانقد الذی تشتکی سنه من النقد وهو فساد فی الاضراس یخرقها
وهو لاینام عبارتیله مرسومدر انتهی وانقد قبلوبغه یه دینور النقدة نونك کسریله کرویا اسمیدرکه قرمان کونی
دیدکلری نباتدر الانقدان همزه نك کسریله قبلوبغه یه دینور الانقاد همزه نك کسریله آغاج یپراقلنمق
معناسنه در یقال انقد الشجر اذا اورق نوقد قریش نونك فتحیله نسف قضاسنده برقصبه در امام عبد القادر
بن عبد الخالق النوقدی اورادندر نوقد خرداخن خای معجمه لرك ضمیله قضای مزبورده بشقه برقصبه در
اعلامدن محمد بن سلیمان المعدّل النوقدی اورادندر نوقد ساره برقصبه در فقهادن ابراهیم بن محمد بن نوح
النوقدی اورادندر المناقدة مفاعله وزننده برکسه ایله محاسبه ده تدقیق واستقصا ایلمك معناسنه در یقال ناقده
اذا ناقشه المنقدة مکنسه وزننده شول خرده سقسی یه دینور که اوزرنده جوز ایچلرنی اویارلر آلت منزلنه منزلدر
النقردة دحرجه وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال نقرد بالمکان نقردة اذا ارب به وتقول مالك منقردا
ای مقیما النکد فتحتینله برآدمك دیرلکی تنك ودشوار اولمق معناسنه درکه رغد مقابلیدر یقال نکد عیشهم نکدا
من الباب الرابع اذا اشتدّ وعسر وقوینك صویی آزالمق معناسنه در یقال نکدت البئر اذا قلّ ماؤها النکد نجد
وزننده قرغه آوازی چقه بیلدیکی قدر اوتمك معناسنه در مادّهٔ مذکوره دن مأخوذدر کویا که عهدهٔ اقتدارنده
اولان آوازی افراغ ایدر یقال نکد الغراب نکدا من الباب الاوّل اذا استقصی فی شحیحه وبرآدمك حاجتنی منع ایلمك
معناسنه درکه مراد مطلبنه مساعده وقضا ایلمامکدر یقال نکد زید حاجة عمرو اذا منعه ایاها وسائله مسئولنی دریغ
ایلمك یاخود مسئولندن آزنسنه ویرمك معناسنه در یقال نکد فلانا اذا منعه ما سأله اولم یعطه الا اقله وبرآدمك سئوالی کثیر
ومنالی قلیل ویسیر اولمق معناسنه سنه در یقال نکد الرجل علی بناء المجهول اذا کثر سئواله وقل نائله النکد کتف وزننده
والنکد فتحتینله که تسمیه بالمصدردر والنکد شکس وزننده والانکد احمر وزننده اوغورسز بی خیر ومنفعت کمسیه
دینور یقال رجل نکد ونکد ونکد وانکد ای شؤم عسر یعنی لاخیر فیه ویقال قوم انکاد ومناکید
ای مناحس قلیلوا الخیر النکد نونك ضمی وفتحیله آز ویرکی یه دینور یقال عطاء نکد ای قلیل ونکد
نونك ضمیله سودی پك چوق اولان ناقه لره دینور بونده نکد نکداء کلمه سندن جمعدر وسودی اولمیان
ناقه لره دینمکله اضداددن اولور معنای ثانی ابن فارسدن منقولدر معنای اوّل پك سودلو اولمغله
کویا که سائر ناقه لرك معاونتنی مانع اولدیغی ملاحظه سنه مبنی در قال فی الاساس ناقة نکداء ای لا لبن لها
وابل نکد ویقال للغزار نکد لئلا تعان ونکد شول ناقه لره دینورکه یاوریلری طورممقله امزرمدکلری چون
سودلری چوق اولور اوله یقال ابل نکدا اذا کانت لایبقی لها ولدها فیکثر لبنها لانها لاترضع بونکده
مفردی نکداء در المنکود پك آز ویرکی یه دینور یقال عطاء منکود ای نزر قلیل
نکیدی چلیپا وزننده روم دیارنده برشهر آدیدرکه بقراط حکیمك مقرّیدر شهر مزبور حالا اناطولیده که
سلفده روم عدّ اولنور ایدی قونیه قربنده نیکده دیدکلری شهردر فی الاصل فارسی اوله رق نیکده ایله مسمادر
دخی دیرلرکه ایو وکوزل قریه دیمکدر التناکد تفاعل وزننده بری برنی صرپه چکوب چتنلك ایله معامله ایلمك
معناسنه در یقال تناکدا اذا تعاسرا المناکدة مفاعله وزننده برآدمه کوجلك وچتنلکله معامله ایلمك وصرپه
چکمك معناسنه در یقال ناکده اذا عاسره نمرود نونك ضمیله جبابره دن برشخص معروف اسمیدر شارح
دیرکه لفظ مزبور اعجمی در دالك اهمال واعجامیله منقولدر وجبار مرسوم ابراهیم خلیل علی نبینا وعلیه سلام

الجلیل حضرتنی آتشه القا ایدن شخص مستحق التنکیل درکیانیاندن کاووس اولدیغی دخی محکی در النود
نونك فتحی وواوك سکونیله والنواد نونك ضمیله والنودان فتحاتله اویوقلمقدن ناشی بری اوته آکیلمك معناسنه در
یقال ناد الرجل ینود نودا ونوادا ونودانا اذا تمایل من النعاس نواده قتاده وزننده یمنده برقریه در سام بن
نوحك مرقدی آنده در التنوّد تفعل وزننده بری اوته حرکت ایلمك معناسنه در یقال تنوّد الغصن اذا تحرّك
ومنه نودان الیهود فی مدارسهم مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث لاتکونوا
مثل الیهود اذا نشروا التوراة نادوا ای حرّکوا رؤسهم واکتافهم پس قرآن کریم تلاوت ایدرکن اطفال مکتب
کبی تحریك اعضادن اجتنابله سکونت واطمینان اوزره اولمق واجبه دندر نوند نون اولانك ضمی وثانیه نك
سکونیله که التقاء ساکنینی متضمن در نیسابورده برمحله آدیدر رواتدن عبد الله بن حمشاد النوندیّ اورایه
منسوبدر باب نوند سمرقندده برمحله در محدثیندن احمد النوندی اورایه منسوبدر النهود قعود وزننده تازه
قیز ممه سی تورنج کبی توموب آغرشقلنمق معناسنه در یقال نهد الثدی نهودا من الباب الثالث والاوّل اذا کعب
وقیز تورنج ممه لی اولمق معناسنه در یقال نهدت المرأة اذا کعب ثدیها وبرآدم اوتوردیغی یردن قالقمق معناسنه در
یقال نهد الرجل اذا نهض التنهید تفعیل وزننده بودخی قیز تورنج ممه لی اولمق معناسنه در یقال نهدت المرأة
بمعنی نهدت المنهد محدث وزننده والناهد والناهدة تورنج ممه لی قیزه دینور وناهد ارسلانه اطلاق اولنور
نهد آتیدن مأخوذدر النهد مهد وزننده والنهد طلب وزننده دشمنه طوغری قصد وهجوم ایلمك معناسنه در
یقال نهد لعدوّه نهدا ونهدا اذا صمد لهم ومهدی ارمغانی تعظیم یعنی هدیهٔ عظیمه ترتیب ایلمك معناسنه در
رفعتدن مأخوذدر یقال نهد الهدیة اذا عظمها ونهد بلند ومرتفع نسنه یه دینور وارسلانه دینور وکریم
آدمه دینور وشول آته اطلاق اولنورکه اندامی خوب ویاقشقلی وطاولی واوسته لکلی اوله ونهد یمنده برقبیله
آدیدر الانهاد همزه نك کسریله بودخی ارمغانی عظیم وفراوان ایلمك معناسنه در یقال انهد الهدیة
اذا عظمها وبرقابی طولدرمق یاخود طولمغه یقین ایلمك معناسنه در یقال انهد الاناء اذا ملأه اوقارب ملأه
النهودة سهوله وزننده آت قسمی نهد اولمق معناسنه درکه ذکر اولندی یقال نهد الفرس نهودة من الباب الخامس
اذا کان نهدا النهد نونك کسری وفتحیله سفر براولان یولداشلرك کندی بینلرنده بروجه عارفانه علی السویّه
ترتیب واخراج ایلدکلری قمانیه یه دینور یقال عاملوا بالنهد وهو ما تخرجه الرفقة من النفقة بالسویّة فی السفر
التناهد تفاعل وزننده یولداشلر قمانیه ایدشمك معناسنه در یقال تناهد الرفقة اذا اخرجوا النهد النهدان
سکران وزننده شول قابه دینورکه برنسنه ایله طبطلو اولوب لکن اغزندن طاشمز اوله ترکیده سیله تعبیر اولنور
علی قول استیعاب ایلدیکی نسنه آنك ایکی ثلث مقدارینه بالغ اوله یقال اناء نهدان ای ملآن لم یفض بعد او بلغ
ثلثیه المناهدة مفاعله وزننده جنکده دشمنه مقابله ومقاومت ایچون حرکت وقیام ایلمك معناسنه در یقال
ناهد عدوّه اذا ناهضه ویرمق حسابیله حصه بولشمك معناسنه در یقال ناهدوا اذا ساهموا بالاصابع بوکه
مخارجه دخی دیرلر مادّه سنده تفصیل اوزره بسط وبیان اولندی نفایسدندر النهداء حمراء وزننده
اطرافندن یوکسك اولان قوملغه دینور یقال رملة نهداء ای مشرفة النهیدة عصیده وزننده شول طعامه
دینورکه حنظل چکردکنك اوزنی تمام قینادوب نضج بولدقدنصکره اون ایله قارشدروب اکل ایدرلر النهید
سعید وزننده یوفقه قایمغه دینور النهاد غراب وزننده مقدار معناسنه در یقال هذا نهاد مائة ای زهاؤها
النهود قعود وزننده کعب ثدی معناسنه درکه ذکر اولندی ونهود کچوب کتمك معناسنه درنه حال وکیفیتله
اولورسه اولسون یعنی بردوزه یه یاخود آرالقده قعود وآرام ایده رك اولسون یقال نهد الرجل نهودا اذا مضی
علی کل حال نهاوند نونك حرکات ثلاثیله در فتحه وکسره صغانیدن وضمه لبابدن یعنی لباب مصنفی ابن اثیردن
منقولدر ایرانده همدان جنوبیسنده بلاد جبلدن بربلده آدیدر اصلی نوح آوند ایدی تخت ومسند نوح معناسنه
زیرا اول شهر نوح بنا کرده سیدر یاخود اصلی اینهاوند ایدی این بو معناسنه وهاء اداة جمع ووند قابه قاچاغه
دینور شهر مزبورده قاب قاچاق مقوله سی فراوان اولمغله کویا که آنکله مسمادر لکن فارسیده نهاوند شهرستان
معناسنه اولوب شهر مزبور سائرلره نسبت عظیم اولدیغی باعث تسمیه اولمق اقربدر فصل الواو الوأد
واوك فتحی وهمزه نك سکونیله قیزی دیری ایکن قبره قویوب دفن ایلمك معناسنه در یقال وأد بنته وأدا
من الباب الثانی اذا دفنها حیة شارح دیرکه جاهلیه ده عربلر قیز اولادنی فقر ومجاعتدن یاخود لحوق عاردن
ناشی دیری اوله رق قبره دفن ایدرلر ایدی وبعضلر مجاعت خوفیله اوغلانی دخی دفن ایدرلر ایدی واذا المؤدة

سئلت كريمه سى اولبابده نازل اولدى ووأد و وئيد مطلقا سسه على قول بلند وشديد اولانه دينور تقول
سمعت للهدة وأدا و وئيدا اى صوتا او عاليا شديدا وكوكره مش دوه بوكور مسنه دينور الوئيد والوئيدة
والمؤودة ديرى ايكن دفن اولنان قيزه دينور التؤدة تانك ضمى وهمزه نك فتحيله والوئيد واوك فتحيله
والتوءاد تذكار وزننده اسملردر رزانت وتمكين وتأنى معناسنه دركه خفت وعجله مقابليدر الاتأد همزه نك
وتاء مشدده نك كسريله كه افتعال وزننده در اصلى اوتأد ايدى والتوءد تفعل وزننده برخصوصده عجله
وخفت ايليوب تمكين وتأنى ايله آهسته آهسته دپرنمك معناسنه در يقال اتأد فى الامر وفى مشيه وتوأد اذا تزن
فيه وتأنى وفعل ذلك فى تؤدة وبركسه دور ودراز سفر ايدوب نام ونشانى نابود وناپيدا اولسه توءدت عليه الارض
ديرلر غيبته وذهبت به معناسنه الموائد ميمك فتحيله آفات ودواهى معناسنه در شارح ديركه اصلى مأآود
ايدى كه مقلوبدر وتؤده كلمه سنك دخى اصلى وءده ايدى تكأه ووكأه كبى الوبد فتحتينله برآدمك ديرلكى ضيق
وشدت اوزره اولمغله بدحال اولمق معناسنه در وبو وجه مذكور اوزره باب رابعدن مصدردر آنكله تنك عيش
وبدحال اولان كمسنه صفتلنور يعنى فى الاصل مصدر اولوب مبالغة وصف بالمصدر اولمشدر بوجهتله مفرد
وجمعى مساويدر يقال رجل وبد اى سئ الحال ويقال رجال وبد وكاه اولوركه اوباد اوزره جمعلنور نعت صحيح
توهمنه مبنى قال فى الاساس فلان فى وبد وهو سوء الحال وهو وبد وقوم اوباد اى محاويج و وبد برآدمك عيالى كثير
ومالى قليل اولمق معناسنه دركه معناى اول ايله متقاربدر يقال وبد الرجل وبدا من الباب الرابع اذا كثر عياله وقل ماله
ودارلمق معناسنه در يقال وبد عليه اذا غضب واسى اولمق معناسنه در يقال وبد اليوم اذا حر وعيب ونقيصه
معناسنه در يقال ما فيه وبد اى عيب واثواب اسكيوب يپريمك معناسنه در يقال وبد الثوب اذا بلى و وبد طاغلرده
اولان خلقى اويمه چقوره دينوركه آنده يغمور صويى ايركيلور الوبد عبد وزننده بودخى ذكر اولنان چقوره
دينور الوبد كتف وزننده آج كمسيه دينور جايع معناسنه وبد نظر كمسيه دينوركه هرنيه نظر ايلسه
معاذ الله تعالى اصابت ايدر اوله اول كوزه عين الكمال تعبير اولنور يقال فلان وبد اى شديد الاصابة بالعين
المتوبد منسيد وزننده بودخى نظرى شديد الاصابه اولان آدمه دينور الايباد همزه نك كسريله يالكز قلمق
ويالكز براقمق معناسنه در يقال اوبدوه اى افردوه الاوبد احمد وزننده برموضع آديدر المستوبد اسم فاعل
بنيه سيله برمكانى بيلمين آدمه دينور يقال هو مستوبد اى جاهل بالمكان وبدحال وتنك معاش كمسيه دينور يقال
رجل مستوبد اى السئ الحال الوتد واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله والوتد فتحتينله والوتد كتف
وزننده آغاجدن دوزيلوب يره ياخود ديواره قاقيلان شيئه دينوركه قازق تعبير اولنور ووتد عروضيون اصطلاحنده
اوج حرفى مشتمل اولان جزؤه دينور على كلمه سى كبى مؤلفك بيانى وتد مجموع ديدكلرينه كوره دركه ايكى متحرك
بعدهما ساكندر تفاعيلده فعو جزؤيدر وبرده وتد مفروق واردركه ايكى متحرك بينهما ساكندر مفعولات
جزؤندن لات كبى ما به القوام اولديغى سبب تسميه در و وتد انسانك هرقولغنده عذار طرفندن مقدمنده واقع
خرده تومسكجه وسيوريجه كمرتلكه اطلاق اولنور كويا كه قولغك وتدى منزلنده در ايكيسنه وتدان دينور ووتد
لفظنك جمعى اوتاد كلور الواتد واحد وزننده وتد لفظنى تاكيد ايچون ايراد اولنور يقال وتد واتد اى ثابت
الاوتاد وتد لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى واوتاد الارض طاغلره اطلاق اولنور كما قال الله تعالى وتبارك
والجبال اوتادا واوتاد البلاد رؤساء وسركارلرينه اطلاق اولنور واوتاد الفم آغزده اولان ديشلره اطلاق اولنور
الوتد وعد وزننده والتدة عده وزننده قازغى قاقمق معناسنه در يقال وتد الوتد يتد وتدا وتدة اذا ثبته
وقازق كندى برلشمك معناسنه لازم اولور يقال وتد الوتد اذا ثبت والامر منه تد على زنة عد تقول تد وتدك بالميتدة
الايتاد همزه نك كسريله بودخى قازق قاقمق معناسنه در يقال اوتد الوتد اذا ثبته التوتيد تفعيل وزننده
بودخى متعدى ولازم اولور يقال وتد وتده اذا ثبته و وتد الوتد اذا ثبت هو وتوتيد الذكر آلت تناسلى قازق كبى
قوامه كتورمكدن عبارتدر يقال وتد ذكره اى انعظه الميتد منبر وزننده والميتدة هايله قازق قاقجق طوقمغه
دينور الوتدات فتحاتله بنو عبد الله بن غطفان يوردنده برنيچه طاغلره اطلاق اولنور يوم الوتدات بين العرب
بريوم معروفدركه آنده بروقعه اولمشدر واتده فائده وزننده باديه ده برصو آديدر الوتدة فرحه وزننده نجد
ياخود دهنا ترابنده برموضع آديدر ليلة الوتدة فرحه وزننده بين العرب برليلهٔ معروفه در آنده بنو تميم بنو عامر بن
صعصعه اوزره شبخون ايلمكله بينلرنده قتال عظيم واقع اولمشدر الوجد واوك فتحى وجيمك سكونيله والجدة
عده وزننده والوجد واوك ضميله والوجود قعود وزننده والوجدان واوك كسريله والاجدان واوى همزه يه

ابدالله بولمق معناسنه دركه فارسيده يافتن دينور يقال وجد المطلوب كوعد و وجد كورم يجده بكسر الجيم
ويجده بضم الجيم ولا نظير لها يعنى فى المثال وجدا وجدة ووجدا ووجودا ووجدانا واجدانا اذا ادركه مؤلفك
بصائرده بياننه كوره وجود برقاچ نوع اولور ازجمله حواس خمسك بريله اولور نحو وجدت زيدا ووجدت طعمه
ووجدت صوته ووجدت خشونته ووجود بقوة الشهوه اولور نحو وجدت الشبع ووجود بقوة الغضب اولور
وجود حزن ووجود سخط كبى ووجود بالعقل او بواسطة العقل اولور معرفة الله ومعرفة النبوة كبى وحق جل
وعلا طرفنه منسوب اولان وجود علم مجرد معناسنه اعتبار اولنور زيرا حق تعالى جوارح وآلاتله موصوفيتدن
منزهدر كقوله تعالى وان وجدنا اكثرهم لفاسقين ومعدوم دخى وجه مذكور اوزره در وكاه اولوركه برشيئه تمكن
واقتداردن وجود ايله تعبير اولنور كقوله تعالى اقتلوا المشركين حيث وجدتموهم اى حيث رأيتموهم وقوله تعالى
فلم تجدوا ماء فتيمموا معناه فان لم تقدروا على الماء كذلك غنا ويساردن جده ووجدان ايله تعبير اولنور و بعض
محققين موجوداتى اوچ نوعه تقسيم ايلدى اول شول موجود دركه مبدأ ومنتهاسى يوقدر و بوذات اجل
واعلادر ثانى مبدأ ومنتهاسى اولان موجوددر جواهر دنيويه كبى ثالث مبدأى اولوب منتهاسى اولمين
موجوددر نشأهٔ آخره ده انسان كبى شارح ديركه صيغهٔ مذكوره ده يجد كلمه سى كه جيمك ضميله دركه بنو عامر لغتيدر
واوك سقوطنه باعث فى الاصل بين الياء والكسره واقع اولمسيدر بعده جيمك كسره سى ضمه يه مبدل اولوب
ضمهٔ عارضه يه اعتبار اولنمديغندن واو اعاده اولنمدى انتهى ومطلوب عنوانندن غيرى مال وسائر منافع
مقوله سنه مسند اولدقده مصدرى واوك حركات ثلاثيله وجد وعده وزننده جده اولور زنكين اولمق معناسنه
يقال وجد المال وغيره وجدا ووجدا ووجدا وجدة اذا استغنى ووجد وعد وزننده وجده عده وزننده وموجده
موكبه وزننده طارلمق معناسنه در يقال وجد عليه يجد بكسر الجيم ويجد بضمها وجدا وجدة وموجدة
اذا غضب مؤلف بصائرده وجدان لفظنى دخى بغضلردن حكايه ايلمشدر ووجد وعد وزننده عشق ومحبت
معناسنه مخصوصدر يقال وجد به وجدا اذا احبه ويقال له بها وجد اى محبة اهل طريقك اصطلاحلرندن
اولان وجد بو معنادندر كذلك وجد محزون وغمناك اولمق معناسنه در لكن بونده ماضى مكسور العين
اولور يقال وجد به وجدا اذا حزن به باء سببيه در و وجد واوك حركات ثلاثيله زنكينلك غنى معناسنه اسمدر
يقال متعه من وجده اى من غناه ووجد حركات ثلاثله صواير كلجك يره دينور جمعى وجاد كلور واوك كسريله
الايجاد همزه نك كسريله زنكين ايلمك معناسنه در يقال اوجده الله تعالى اى اغناه وبرآدمى مطلوبنه نائل
ايلمك معناسنه دركه مطلوبنى بولدرمقدن عبارتدر يقال اوجد فلانا مطلوبه اذا اظفره به وبركمسه يى
برخصوصه اكراه ايلمك يعنى زوراكى ايشلتمك معناسنه در يقال اوجده على الامر اذا اكرهه عليه وبعد
الضعف قوى قلمق معناسنه در يقال اوجده بعد ضعف اذا قواه ويقال آجده بقلب الواو الفا ووار
ايلمك معناسنه در يقال اوجده الله تعالى اى جعله موجودا الموجود يوغيكن وار اولان شيئه دينور
يقال وجد الشئ من العدم على بناء المجهول فهو موجود ولا يقال وجده الله وانما يقال اوجده الله
فوجد فهو موجود يعنى ان اسم المفعول على زنة مفعول على خلاف القياس من المزيد مثل اجنه الله فهو مجنون
التوجد تفعل وزننده رنجش پيدا ايلمك معناسنه در حزن معناسنه اولان وجددندر يقال توجد السهر وغيره
اذا شكاه الوجيد وحيد وزننده دوز وهموار يره دينور يقال ارض وجيد اى مستو جمعى وجدان كلور واوك
ضميله الواحد حاى مهمله ايله اول عدد حسابدركه بر تعبير اولنور و بعضا تثنيه قلنوب واحدين دينور جمعى
واحدون كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره وحدت انفراد معناسنه در وواحد فى الحقيقه قطعا جزؤى اولميان
نسنه در بعده هر موجوده اطلاق اولندى حتى اعداد ومراتبك جمله سنى واحد ايله وصف ايلمك صحيحدر مثلا
عشرة واحدة ومائة واحدة والف واحد دينور پس واحد لفظ مشتركدر آلتى وجه اوزره استعمال اولنور اول
واحد فى الجنس او فى النوع در كقولنا الانسان والفرس واحد فى الجنس وزيد وعمرو واحد فى النوع ثانى واحد
بالاتصال اولاندر بودخى يا من حيث الخلقه اولور كقولك شخص واحد يا من حيث الصناعه اولور كقولك حرفة
واحدة ثالث عديم النظير اولمق جهتيله واحد اولاندر بودخى يا من حيث الخلقه اولور كقولك الشمس واحدة
ياخود من حيث دعوى الفضيله اولور كقولك فلان واحد دهره نته كه نسيج وحده دخى بو قبيلدندر رابع امتناع
التجزى جهتيله واحد اولاندر بودخى يا صغرندن ناشى اولور هباء كبى كه ذره تعبير اولنان غباردر ياخود صلابتندن
ناشى اولور الماس كبى خامس مبدأ اولمق جهتيله واحد اولاندر اولدخى يا مبدأ عدد اولور واحد اثنان كبى يا مبدأ

خط اولور النقطة واحدة كبي بونلرك مجموعنده وحدت عارضه در حق جل وعلى حضرتلرى واحد ايله وصف
اولندقده معناسى تجزّى وتكثّردن منزّه در ديمك اولور ولصعوبة هذه الوحدة قال الله تعالى واذا ذكر الله وحده
اشمأزت قلوب الذين لايؤمنون وواحد ايله سائر نسنه دخى وصفلنور لكن احد ذات اجل واعلايه مخصوصدر
وبو مناسبتله محقق صمداني محمد امين بن صدر الدين الشرواني صدّره الله تعالى في سرادق قربه السبحاني
حضرتلرينك اخلاص شريف نفيسرنده صحيفه زيب اولدقلرى نفيسنك بو مقامده ثبتى مناسب كور لمشدر
خلاصه سى بودر كه قل هو الله احد كلام درّى النظامنده سائر اسماء حسنى بيتدن احد اسم شريفنك وجه ايشارى
ولفظهٔ جلال اوزره ترتيب واجراسنك نكته سى بودر كه مقام من بور مسئول عنه يعنى طائفهٔ قريش صف يا محمد ربك
الذى تدعونا اليه كلاميله اسئيصاف ايلدكلرندن ناشى وصف الهى يى مقتضى اولمغله جميع صفات عليهٔ ربّانيه ايله
وصف ايلمك مناسب اولوب لكن جهت تفصيلى كثرتندن ناشى متعذّر ياخود متعسر وبالجمله صفت جماليه
وجلاليه يه راجع اولمق حسبيله ابتدا جميع صفات كمالى مستجمع اولمق اعتباريله ذات جليلك علمى اولان لفظهٔ
جلالى ذكر ايله صفات جماليه يه اشارت بعده اسم احد ايله نعوت جلاليه يه الماخ ايلدى زيرا احديت كثرت نسبيدنك
قهر واضمحلالنه منبئ در كما قال الله تعالى لله الواحد القهار كويا كه جوابلرنده حق جلّ شانه جميع صفات جمال
ونعوت جلاليله متصف ذات اجلّ واعلادر ديمش اولدى وبو تعبير وعد ووعيدى متضمن در وصفت جماله دالّ
اولانى تقديم سبق وسعت رحمته اشارتدر قالديكه احدى واحد اوزره ايشارينك دقيقه سى بودر كه احديت ذاته قياسله
أخوذدر زيرا احديت كرك عددى وكرك تركيبى وتحليلى وكرك بونلرك لازمى اولان جسميت ولوازم جسميت جهتلريله
اوله رق جميع انحاء تعدد دن عاريه بساطت صرفه دراما واحديت انتفاء تعدد عدديدن عبارتدر مثلا زيد واحددر
احد دكلدر و حق سبحانه وتعالى هم واحدوهم احد درلكن احديتنك اعتبارى واحديتى اعتبارينك غيريدر
تفصيلى بودر كه موجود حقيقى واحددر كه اول جملهٔ اعيانده علما وعيناسارى اولان وجود حق مطلق وهويت
غيبيه در بو اعتبار ايله ادراكك تعلق ممكن دكلدر زيرا حجاب عزتده محتجبدر پس بو اعتبار ايله معرفتنه
خوض ومباشرت وطلبنه اظهار شوق ومحبت تضييع وقت وطلب محالدر بناء عليه حضرت بارى عزّ اسمه
لسان رحمت وبيان ارشاد ايله ويحذركم الله نفسه والله رؤف بالعباد بيوردىلر قالديكه اول وجود حق ايچون
درجات تعينات ومراتب تنزّلات وار در واول مراتب عليهٔ اجماليه وتفصيليه ده وغيبت روحيه ومثاليه وشهوديه ده
ظهور وتجلى واعيان ثابته نك احكام وآثار ايله انصباغى اوله جقدر كما قال تعالى رفيع الدرجات ذو العرش الايه
پس اوّل درجات تعينى وحدت صرفه وجميع قابليات نه مشتمل قابليت محضه در كرك جميع صفات واعتبارات دن
تجرّد قابليتى وكرك محمو عيله اتصاف قابليتى اولسون وجميع صفات واعتبارات دن تجرد حتى اعتبار تجرد دن
دخى تجرد اعتبارى مرتبهٔ احديت والوهيتدر بو اعتبار ايله ذات جليل احد وآله تسميه اولنور وبو اعتبارك متعلق
بطون ذات واوليت وازليتدر وجميع صفات واعبارانله اتصاف اعتبارى مرتبهٔ واحديت وربوبيتدر
بو اعتبار ايله ذات عزيز واحد ورب تسميه اولنور وبو اعتبارك متعلق ظهور ذات وآخريت وابديتدر پس احديت
كثرت نسبيهٔ وجوديه نك احديت ذاته انقطاع واستهلاكى مقاميدر اما واحديت كثرت عينيه در هر نقدر
اوراده كثرت عينيت منتفى ايسه ده لكن كثرت نسبيه اوراده متعقلدر منشأ جميع اعداد اولان واحد عدديده
نصفيت وربعيت وثنيه متعقل اولديغى كبى وجميع تعينات وجوديهٔ غير متناهيه مرتبهٔ واحديته متعقل اولان نسبت
معهوده نك مظاهريدرته كه جميع مراتب عدديهٔ غير متناهيه نك واحده نسبتى اولمجه در بو تقرير دن اسم احدى
واحد اوزره ايشارك دقيقه سى ظاهر اولدى وقالديكه توحيد ايچون او چ مرتبه وار در اداناسى توحيد الافعال در كه
علم يقين ياخود عين يقين ياخود حق يقين ايله لاموثر فى الوجود الا الله حكمى تحقيق ايلمكدن عبارتدر بو دخى
ماوراء حجاب قوت فكريه دن ياخود مشكوة نبوتدن اقتباسيله صورتبذير اولوز اشبو مرتبهٔ توحيد اوّل فتوحات
سلاك راه خدادر وبونك علامتى توكل محض در مرتبهٔ ثانيه مرتبهٔ توحيد صفاتدر كه جميع قدرتى قدرت شاملهٔ الهيه ده
مستغرق وجملهٔ علمى علم كامل ربّانيده مضمحل بيلمكدن عبارتدر بلكيه هر بركمال عكوس انوار كمال هويتدن برلمعه
اولديغى تحقيقدن عبارتدر تبه كه شمس تجلى وجميع اعيان اوزره نشر پرتو ايلدكده متبصر اولان كسه اول پرتو اثر
شمس اولوب اعيانك قابليتى وشمسك برتوينه مناسبتى حسيله شعشعه ربزا اولديغى تحقق ايدر بو مرتبه مرتبهٔ اولادن
اعلا وآبى مستلزم در مرتبهٔ ثالثه مرتبهٔ توحيد ذاتدر كه استهلاك وفنا فى الله ورجوع الى العدميهٔ الاصليه مقاميدر
زيرا ارباب مكاشفه لاموجود الا الله وكل شئ هالك الا وجهه امرينى بالمشاهدة العيانيه رؤيت ايدرلر لانه يصير

مطلب

هالكا فى وقت من الاوقات بل هو كذلك ازلا وابدا وفى هذا المقام ينمحى الاشارة وينطمس العبارة * الله بس باقى هوس
وواحد متقدم معناسنه استعمال اولنور كرك علم وفضيلتده جمله يه سابق ومتقدم اولسون وكرك سائر ناسه
متقدم اولسون يقال فلان واحد قومه بونك جمعى وحدان كلور واوك ضميله واحدان كلور همزه مضمومه ايله
واوهمزه يه مبدلدر وواحد احد معناسنه كلور كه بالكز وتك ديمكدر فريد كبى نظيروهمتاسى يوق حتى اسماء
حسنادن واحد بومعنايه در الوحادة سعاده وزننده والوحودة والوحود واولرك ضميله والوحد والوحدة
وعد ووعده وزنلرنده والحدة عده وزننده يالكز قالمق معناسنه در كه مراد بريجك اولمقدر يقال وحد الرجل وكعلم
ووحد ككرم يحد فيهما وحادة ووحودة ووحودا ووجدا ووجدة وحدة اذا بقى مفردا مؤلف كعلم وككرم عنوانيله تقييد
ايلكله باب رابعه وخامسه اشارت ايلمشدر لكن شرّاح مراحك بيانه كوره اصوب اولان وجود صيغه سنى كبى كورم
ياخود كورث عنوانيله تنظير ايلك ايدى وباب خامسده عين مضارعك مكسورا ولمسى نظائرى اولان يعد ويصف
صيغه لرينه اتباعه مبنى درزيرا معتل الفاء صيغه سنده وجد يجد صيغه سندن غيرى مضموم العين يوقدر اولدخى لغت
بنى عامريه وضعيفه دروورث وورم وومق بابلرى كه مضارعده دخى مكسور العين دراصل باب رابعدن ايكن خلاف
قياس اوزره كلديلر وبو عقيل لغتيدر شارحك بيانه كوره تداخل اللغتين قبيلندن اولوريمصباحده باب ثانيدن
وباب خامسدن اوله رق مرسومدر قالديكه باب خامسدن مضارعنده عينك كسرى حرف حلق اوزره ضمنك
استثقالنه مبنى اولمق وجدان مترجم حقيرده ارجحدر انتهى وعربلرك رأيته وجده كلامنده وجده لفظى كه ضميره
مضافدر مصدر در شنيه وجمعى يوقدر بصريون عندنده حاليت اوزره منصوبدر مصدريت اوزره دكلدر
جوهرى بصريتون عندنده مصدريت اوزره منصوبدر ديمكله خطا ايلمشدر وبصريتدن يونس على لفظنى
اسقاطله وجده لفظنى ظرفيت اوزره منصوب ايلدى يعنى اكا ذاهب اولدى وعند البعض اسم متمكن در مثلا
جلس وجده وعلى وجده وجلسا على وجدهما ووجديهما وجلسوا على وجدهم وهذا على حدته وعلى وجده
دينور على توحده معناسنه وعربلرمدح مقامنده هو نسيج وجده ديرلر اضافتله يعنى مقدّما يك اعلا ونازك توبه
وصف ايدى كه آنك منواليده آخر ثوب وضع ونسيج اولنمامغله يالكز طوقمش ديمكدر بعده مطلقا بى نظير
وبيهمتا اولان نسنه ده مثل اولمشدر كرك انسان وكرك سائر نسنه اولسون وذم وقدح معرضنده جميش وحده وعير
وجده ديرلر جميش جحشك وعير عيرك مصغريدر وتصغير تعظيم ايچوندر غرائبدندر كه مؤلف جوهرى بى
تخطئه ايلمش ايكن بصائرده بعينها جوهرينك عبارتى خودبخود ايراد وثبت ايدوب ديمشدر كه رأيته وجده قولنده
وجده لفظى عند اهل الكوفه ظرفيت اوزره وعند اهل البصره فى كل حال مصدريت اوزره منصوبدر كويا كه اوحدته
رؤيتى ايجاد اتقديرنده در آنى يالكز اولديغى حالده كوردم ديمك اولور بعده وحده بو جمله نك مقامنه وضع اولندى و بعض
بصريتون حاليت اوزره منصوبيتنه ذاهب اولدى وابن اعرابى تمكنه قائل اولدى انتهى التوحد تفعل وزننده بودخى
بريجك يكانه اولمق معناسنه در بو باب تكلفى متضمن دكلدر مبالغه جلالت جهتنه محمولدر يقال توحد الرجل بمعنى وحد
قال الشارح ومنه توحد الله بالربوبية وهو المتوحد بجلاله وعربلر توحده الله بعصمته ديرلر حق تعالى آنى مظهر
عصمت ايدوب امورنى غيره توكيل ايلمسون معناسنه التوحيد تفعيل وزننده نسنه يى برقمق معناسنه در يقال
وحده توحيدا اذا جعله واحدا ويطرد الى العشرة يعنى يقال ثناه وثلثه ورتبعه وخمسه الى عشرة وتوحيد
الهى حق جلّ وعلانك واحد حقيقى اولوب شريك ونظيردن منزه اولديغنى ايمان ايلمكدن عبارتدر يقال وحد الله
تعالى اى آمن به تعالى وحده بوندن لسانمزده برلمك ايله تعبير اولنور والله الاوحد والمتوحد اى ذو الوحدانية
الوحد والاحد فتحتينله والوحد كتف وزننده والوحيد امير وزننده والمتوحد يالكز يكانه ويكا
معناسنه در يقال رجل وحد واحد ووحد ووحيد ومتوحد اى منفرد كتف وزننده وحدك مؤنثى وحده در الايحاد
همزه نك كسريله برنسنه يى يالكز ايلمك معناسنه در بو مناسبتله اوحده للاعداء ديرلر تركه معناسنه يعنى
دشمنه مقابل آنى يالكز براقدى ديمكدر وفلان آدم يالكز جه قالدى اهل واقرباسى قالمدى ديمك يرده اوحد الله
جانبه ديرلر بقى وحده معناسنه وايجاد بارى تعالى برآدمى علم وفضيلت وسائر مزيّت جهتيله فريد عصر قلمق
معناسنه در يقال اوحد الله فلانا اذا جعله واحد زمانه ويردانه طوغورمق معناسنه در كه ايكيز طوغورمق مقابليدر
يقال اوحدت الشاة اذا وضعت واحدة الموحد ايجاد مذكوردن اسم فاعلدر بردانه طوغورر اولان خاتونه
وسائر حيوانه دينور صفت خاصه در مفرد كبى موحد ميك وحاك فتحيله احاد ووحاد همزه نك وواوك ضمه لريله
هر برى ايكى واحد لفظندن معدد والردن غير منصرف اولردر ايكى كرّه ثلاثه يرينه ثلاث ياخود مثلث ديوب عدد الله

غیر منصرف اولدقلری کبی و بونك سببی اختصاردر وآندن ترکیده بر بر ایله تعبیر اولنور یقال دخلوا موحد
واحاد ووحاد ای واحدا واحدا الوحد شکس وزننده وصفدر یالکز باشنه اولان وحشی حیوانه دینور واصل
ونسبی معروف اولمیان بیوجود آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وحد اذا کان لایعرف نسبه واصله المیحاد محراب
وزننده بری برندن آیرو بشقه جه اولان تپه لرك هر برینه اطلاق اولنور جمعنده مواحید دینور که بشقه جه بشقه جه
برنیجه تپه لر دیمك اولور وجوهری المیحاد من الواحد کالمعشار من العشرة قولنده قدمی منهج صوابدن زایغ
اولمشدر زیرا بوندن مرادی اشتقاقی بیان ایسه عدیم الجدوادر واکر معشار عشرة عشرة دیمکدر نته که میحاد فرد
فرد دیمکدر دیمك ایسه محض غلطدر زیرا معشار وعشر عینك ضمیله عشره دن واحددر یعنی برجزؤدر لکن
میحادده واحددن واحد یعنی برجزؤدر دیمك صحیح دکلدر الوحید امیر وزننده صفتدر نته که ذکر اولندی
ووحید برموضع آدیدر الوحیدان تثنیه بنیه سیله قبیلهٔ قیس بلادنده ایکی صو آدیدر الوحیدة هایله مدینه
نواحیسندن برناحیه در حرمین بیننده در الحدة عده وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وعربلر فعله من ذات
حدته وعلی ذات حدته ومن ذی حدته دیرلر من ذات نفسه ورأیه معناسنه یعنی آنی یالکزجه بشقه باشنه ایتدی
فرد واحدك مدخل ومشارکتی یوقدر الاوحد واحددن وصفدر بردانه دیمکدر ومنه والله الاوحد کما ذکر
ای ذو الوحدانیة وعربلر اوایش بکا مخصوص دکلدر بن آنده یالکزجه دکلم دیجك یرده لست فیه باوحد دیرلر و بونك
مؤنثنده وحداء دینمز احدی همزه نك کسریله احد کلمه سنك مؤنثیدر ودائما غیره مقارنتله استعمال اولنور معناسی
یالکز ایکن لفظی یالکز اولمز فیقال احدی عشرة واحدی وعشرون وعربلر کریم الآباء والامهات یعنی ایکی طرفدن
صوی واصیل اولان انسان ودوه وآت مقوله سنه هو ابن احداها دیرلر بوراده احدادن مراد والده در زیرا عربلر
واحد امه دیرلر که یکانه وبیهمتا دیمکدر لسانمزده دخی اناسنك بردانه سی تعبیر اولنور که مراد در یتیم کبی یکتا دیمکدر
وضمیر تأنیث امهاته راجعدر واحد الآحاد احد ماده سنده بیان اولندی احدی بنات طبق آفت وداهیه یه
اطلاق اولنور وبیلانه اطلاق اولنور وجهی طبق ماده سنده مرسومدر بنو الوحید بنو کلابدن برجماعتدر
الوخدان واوك ضمیله برارضك اسمیدر الوخد واوك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والوخدان فتحاتله
والوخید وجیف وزننده دوه قسمی سرعتله یوریمك علی قول دوه قوشی کبی ایاقلرنی قالدروب آتارق یوریمك
یاخود آدملرنی سیرك سیرك آتارق یوریمك معناسنه در یقال وخد البعیر وخدا ووخدانا ووخیدا من الباب الثانی
اذا اسرع فی السیر اورمی بقوائمه کمشی النعام اوهو سعة الخطو فهو واخد ووخاد ووخود الود والوداد واولرك
حرکات ثلاثیله والودادة سعاده وزننده والمودة محبه وزننده والمودة میمك کسریله والموددة فك ادغام ودالك
کسریله والمودودة معقوله وزننده سومك حب ومحبت معناسنه در تقول وددته بکسر العین ووددته بفتحها اوده
بالفتح فیهما ودا و ودادا بالتثلیث فیهما وودادة ومودة ومودة وموددة ومودودة من الباب الرابع والثالث
ای حببته و بوعض بعض صیغه سی کبی وجه مسرود اوزره باب رابعدن وشذوذ اوزره باب ثالثدندر
شارح دیرکه ترکیب مذکورلو کلمه سنه مقرونا استعمال اولنورسه تمنی معناسنه اولور ومنه قوله سبحانه وتعالی
یود احدهم لو یعمر الآیة ای یتمنی مصباحده موده اسم اولمق اوزره مصرحدر و باب ثالثدن ورودنی کسائیدن
نقل ایلمشدر الود کذلك واوك حرکات ثلاثیله صفت مشبهه اولور بر وغر وحر کبی دوست ومحب معناسنه
یقال هو ود له مثلثا ای محب وکثیر الحب اولان آدمه دینور که هر کسه وهر شیئه محبتی مبذول اولور یقال رجل
ود ای کثیر الحب وود واوك ضمیله محبون معناسنه کلور یعنی جمع اولور غر کلمه سی اغرك جمعی اولدیغی کبی
بودخی اود کلمه سندن بالاعتبار جمع اولور یاخود حب کلمه سی کبی اسم جمع اولور یاخود وصف بالمصدر اولمغله
مفرد و جمعی اراده اولنور یقال قوم ود ای محبون الودید فرید وزننده بودخی دوست ومحب معناسنه در که
بمعنی فاعلدر الودود صبور وزننده والمود میمك کسری و واوك فتحیله کثیر الحب اولان آدمه دینور و بونلر
مبالغه یی متضمندر ومود کلمه سی مخذم وملعب کلمه لری کبی مبالغه ایچون اولان اسم فاعلدر یقال رجل
ود ود ومود ای کثیر الحب شارح دیرکه ودود ودیددن ابلغ اولدیغنه مبنی اسماء حسناده مختار اولمشدر
یعنی عباد صالحینه رضا ورحمتی کثیر اولان حق جل وعلانك اسم شریفیدر و بمعنی مفعول اولمق دخی
جائزدر که محبوب فی قلوب الاولیاء دیمکدر الاوداء احباء وزننده ودیدك جمعیدر والاوداد ودك جمعیدر واوك
کسریله حب واحباب کبی والودید شارحك تنصیصنه کوره سبق قلم ناسخدر والاود واوك کسری وضمیله ودك
وودك جمعیدر قفل واقفل وذئب واذؤب کبی دوستان و یاران دیمکدر ود واوك فتحی وضمیله بر بتك اسمیدر

کما جاء فی التنزیل ولا تذرن ودا ولا سواعا ولا یغوث و یعوق ونسرا الآیه بونلرك هر بری برصنم اسمیدر که قوم نوح
علیه السلام پرستش ایدرلر ایدی بعده هر برینك اسملری کفار عربه منتقل اولمغله اسماء مذکوره ایله مسمی
بر برصنم اتخاذ ایتدیلر کلب قبیله سی ود اسمیله برصنم اتخاذ ودومة الجندل حصننه وضع ایلدیلر راغب وجه
تسمیه سنده کرچه لمودتهم له اولاعتقادهم ان بینه و بین الباری مودة عبارتیله عربیتنه ذاهب اولمشدر لکن وجه
مذکور اوزره قوم نوحك اصنامی اولمغله هر بری اعجمی اولور الود واوك فتحیله قازغه دینور وتد معناسنه شارحك
بیاننه کوره اصلی وتد ایدی تاء داله قلب وادغام اولنمشدر وود برطاغك آدیدر ودان فدان وزننده ابواء قربنده
برقریه آدیدر صعب بن جثامة الودانی آنده ساکن اولمغله اورایه منسوب اولمشدر شارحك بیاننه کوره مزبور
طرف رسالتمداره هجرت واغتنام صحبت ایدوب ابن عباس وشریح بن عبید الحضرمی کندیدن روایت ایلدیلر
عهد خلافت شیخ اکبرده انتقال ایلدی وودان افریقیه ده بر بلده آدیدر ادباء وشعرادن علی بن اسحق الودانی
اورادندر وفید قربنده براوزون طاغك دخی آدیدر وسمرقند نواحیسنده بر رستاق وقضانك آدیدر الوداء
واوك فتحی ودالك شده سیله و برقة وداء بانك ضمیله و بطن الودداء کرماء وزننده بر موضع آدیدر التودد تفعل
وزننده برکسه نك محبتنی کندوسنه جلب ایلمك معناسنه در که کندوسنی عمل وتدریجله اکا سودرمکدن عبارتدر
بونك بناسی عمل متکرر فی المهله ایچوندر تفهم کبی یقال تودده اذا اجتلب وده و برآدمه دوستلق ومحبت کوستورمك
معناسنه در یقال تودد الیه اذا تحبب التواد فی الاصل تفاعل وزننده سوشمك معناسنه در یقال تواد وا
اذا تحابوا المودة محبه وزننده مصدردر که ذکر اولندی ومودة کتاب ونامه یه اطلاق اولنور و به فسر قوله تعالی
تلقون الیهم بالمودة ای بالکتب قال البیضاوی تفضون الیهم المودة بالمکاتبة پس مؤلفك تفسیری تفسیر باللازم
او بالملزوم اولور وآیت مذکوره سورهٔ ممتحنه نك اولیدر حاطب بن ابی بلتعه رضی الله عنه مکه اوزره عزم وغزو
حضرت نبوی یی مکتوبله قریشه آدم ارسال ایلمکله اعلام ایلدکده اولبابده آیت مرقومه نازل اولمشدر ومودة برخاتونك
اسمیدر الورد فرد وزننده هر شجرك نورینه یعنی چچکنه دینور بعده فارسی وترکیده کل تعبیر اولنان چچکده علم
غالب اولمشدر که عربیده حوجم دخی دینور مفردی ورده درهایله شارحك بیاننه کوره ورود آتی معناسندن مأخوذدر
زیرا ثمار سالدن ابتداء وارد چچکدر وورد کمیت ایله اشقر بیننده اولان آته یعنی سیاه طوری ایله آل بیننده اولان آته اطلاق
اولنور که آچق طوری تعبیر اولنور فارسیده کلکون دینور وورد لفظنك جمعی وردکلور واوك ضمیله وورادکلور واوك
کسریله واورادکلور وورد جریء ودلیر آدمه اطلاق اولنور بونده وارد معناسنه در که اصلا خوف واندیشه ایلمیوب
هر شیئه ورود ایدر اولدیغنه مبنی در وورد زعفرانه دینور وارسلانه اطلاق اولنور وردلوننده اولدیغیچون
وورد حجازده برحصن آدیدر و برشاعرك لقبیدر وعدی بن عمر والطائی وهذیل بن هبیره وحارث بن مشمت
العنبری وعامر بن الطفیل بن مالك نام کسنه لرك فرسلری اسمیدر واسامیء رجالدندر الورودة بروده وزننده
آت ورد یعنی کلکون اولمق معناسنه در یقال ورد الفرس ورودة من الباب الخامس اذا کان وردا الوارد
ورد کبی جریء ودلیر آدمه اطلاق اولنور وصویه کلن آدمه دینور جمعی وراد وواردون کلور کما سیذکر ووارد سابق
ومتقدم معناسنه مستعملدر وشجیع و بهادره اطلاق اولنور واوزون صارقق صاچه وصف اولور یقال شعر
وارد ای طویل مسترسل قال فی الاساس شعر وارد ای یرد الکفل بطوله المتورد اسم فاعل بنیه سیله بودخی
ارسلانه اطلاق اولنور ابو الورد آلت تناسلك کنیه سیدر کثرت ورودینه مبنی و برشاعر مشهور کنیه سیدر
ومغیرة بن شعبه نك کاتبنك کنیه سیدر الورد واوك کسریله حمانك یعنی استمه نك اسماسندندر علی قول یومنك
یعنی نوبتی کوننك اسمیدر وروددن مأخوذدر وصویه وسائر نسنه یه مشرف اولمق یعنی یقین کلمك معناسنه در کرك
اکا داخل اولسون وکرك داخل اولمسون مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ورد لفظی بو معناده اسمدر مصدری
ورود در یقال ورد الماء ورودا اذا بلغه ووافاه من غیر دخول و یکون دخولا والاسم الورد بالکسر و بونك مقابلی
صدردر که صودن عودت ایلمکدر وورد قرآن کریمدن برجزؤه اطلاق اولنور یعنی بهر کون قرأت ایچون وظیفه
اتخاذ اولنان برمقداره دینور حصهٔ ماء معناسندن مأخوذدر صاحب نهایه نك بیاننه کوره قرآن کریمی
علی غیر التألیف سور مختلفه یه شامل مساویة الاوراق اجزاء ایدوب هر جزؤی بر کون تلاوت ایدرلر اول اجزانك
هر جزؤنه ورد دینور جمعی اورادکلور نته که حزب واحزاب دخی بو رسمه در وورد برسوری قوشه اطلاق اولنور
وعسکره اطلاق اولنور وصو حصه سنه دینور هر نوبتده اکا ورود اولدیغیچون وصو اراده سنده اولان
یعنی صویه متوجه اولان جماعته دینور مصباحك بیاننه کوره تسمیه بالمصدردر التورد تفعل وزننده

بودخی صویه ورود ایلمك معناسنه در یقال تورّد الماء بمعنی ورده وصودن حصه ایستمك معناسنه در یقال
تورّد الرجل اذا طلب الورد بوراده تفعل استفعال معناسنه در که مطرده در و بر جماعت بر محله آزجه
آزجه و بلوك بلوك كلوب كیرمك معناسنه در حصه معناسنه اولان ورددن مأخوذدر یقال
توردت الخیل البلدة اذا دخلتها قلیلا قلیلا الاستیراد بودخی صویه ورود ایلمك معناسنه در یقال
استورد الماء بمعنی تورّده و بر آدمی مورده یعنی جادّهٔ طریقه یاخود صویه كلجك یره احضار ایلمك معناسنه در
یقال استورده اذا احضره المورد الورّاد شدّاد وزننده وارد كبی بودخی صویه كلن آدمه دینور یقال ورد الماء
فهو وارد و ورّاد الواردة صواراده سنده اولان جماعته دینور یقال قوم ورد و واردة اذا كانوا یریدون الماء
و وارده جادّهٔ طریقه اطلاق اولنور مفعول معناسنه در راضیه كبی یقال سلك الواردة ای الجادّة و بر بلده آدیدر
المواردة مفاعله وزننده بر آدمله برابر صویه كلمك معناسنه در یقال وارده اذا ورد معه الموردة منزله وزننده صویه
كلجك یره دینور وجادّه یه اطلاق اولنور الوریدان سعیدان وزننده وریدك تثنیه سیدر بیونده ایكی طمره اطلاق
اولنور هر برینه ورید دینور جمعی اورده و ورود كلور مترجم دیر كه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره وریدان بیونك
ایكی طرفنده باشدن وارد ایكی طمردر كه انسان غضبناك اولدقده مسواك كبی منتفخ اولور آیت كریمه ده واقع
حبل الوریددن مراد بونلرك هر بریدر اضافتی بیانیه در زمخشری بمعنی اللام اولمغی تجویز ایلمشدر واول ایكی
طمر وتین دیدكلری یورك طمرنه انوب متصل اولورلر و بونده ورید بمعنی فاعلدر باشدن وارد اولدیغیچون
یاخود بمعنی مفعولدر مورد روح اولدیغیچون وانقولی مرحوم غریب ترجمه ایلمشدر فلینظر الوردة واول
فتحیله ورد لفظنك مفردیدر نته كه ذكر اولندی ومنه یقولون عشیة وردة اذا احمرّ افقها وبو تشبیه جهتیله در
قال المؤلف فی البصائر عشیة وردة اذا احمرّ افقها عند غروب الشمس وكذلك عند طلوعها وذلك علامة الجدب
پس بو تعبیره كوره حمرت شدّت معناسندن كنایه اولور اولمغله خشكیٔ ساله دخی تلمیحی متضمن اولور ومنه قوله
تعالی فاذا انشقت السماء فكانت وردة كالدهان ای كلون الورد یتلوّن الوانا یوم الفزع الاكبر كما یتلوّن الدهان
المختلفة وقیل اذا احمرّت السماء كالورد قامت القیمة ویقال وقع فلان فی وردة ای هلكة بوراده شدّتدن كنایه
اولان حمرتی ملاحظه یه مبنیدر عین الورده رأس عین دیدكلری موضع اسمیدر كه ماوراء نهر فراتده در الاوراد
حنین قربنده بر موضعدر ورد فرد وزننده وورّاد شدّاد وزننده ووردان سحبان وزننده اسامیٔ رجالدندر
ووردان بر وادی آدیدر ونبی اكرم علیه السلام حضرتلرینك موالیلرندندر كذلك عمرو بن العاصك موالیسندندر
مصر اولكه سنده سوق وردان دیدكلری قریه اكا مضافدر بنات وردان دواب معروفه در یعنی حمام بوجكی
دیدكلری بوجكلردر بنت وردان مفردیدر الایراد همزه نك كسریله انسانی یا حیوانی مورده یعنی صویه كلجك یره
احضار ایلمك معناسنه در یقال اورده اذا احضره المورد مطلقا كتورمك معناسی بوندن مأخوذدر انتوریدت تفعیل
وزننده آغاج چچك آچمق معناسنه در یقال وردت الشجرة اذا نوّرت وخاتون یكاقلرنی كلكونه ایله كلكون ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال وردت المرأة اذا حمرت خدّها وردانه شهدانه وزننده بخاری قضاسنده بر قریه در
الوردانیه كردانیه وزننده بر قریه آدیدر الوردیة فردیة وزننده بغدادده بر مقبره آدیدر ورده زرده وزننده
طرفه نام شاعرك والده سی اسمیدر واردات بر موضع آدیدر الوارد ورودن اسم فاعلدر كه ذكر اولندی
بو معنادندر كه عربلر برونك اوجی اوزون اولان كمسیه وارد الارنبه اطلاق ایدرلر یقولون فلان وارد الارنبة
ای طویلها الایریداد احمیرار وزننده آت قسمی كلكون اولمق معناسنه در یقال ایرادّ الفرس اذا صار وردا
و بونك اصلی اورادّ ایدی واو ساكنه نك ماقبلنك كسره سی یایه تبدیلنه سبب اولدی المستورد اسم فاعل بنیه سیله
ابن شدّاددر كه صحابه دندر الزماورد زای معجمه نك ضمیله یمورطه ایله اتدن مرتب بر نوع طعام آدیدر و بو معربدر
عامه بزماورد دیرلر بو طعام تركیده قادین بوطی وقاضی لقمه سی دیدكلریدر كه قاورلمش ات وتره و یمورطه ایله
مرتب اولور خراسانده اكا نواله ونرجس المائده اطلاق ایدرلر و بو فارسیدن معربدر فارسیده بای مفتوحه ایله
بزماورددر بزم مجلسه دینور معربنده باء محذوفدر الوساد كتاب وزننده مطلقا سویكنه جك و یصدنه جق
نسنه یه دینور متكاء معناسنه ووساد ووساده هایله وواوك حركات ثلاثیله خاصة باش یصدیغنه دینور مخدّه
معناسنه اصل مخدّه یوز یصدیغنه دینور كه خدّ وضع اولنور بعده مطلقا باش وضع اولنوب یاتدقلری یصدیغه
اطلاق اولندی وساد ووساده نك جمعی وسد كلور ضمتینله ووساید كلور وعربلر وساده ایله نومدن وعریض الوساده
ایله كثرت نومدن كنایه ایدرلر كه بطالت وكهالت لازمه سیدر ومنه الحدیث انّ وسادك لعریض كنایة عن

كثرة

كثرة النوم لانّ من عرض وساده طال نومه او كنایة عن عرض قفاه وعظم رأسه وذلك دلیل الغباوة زیرا عربلر
غبی وبلید آدمه عریض القفا كذلك عظیم الرأس اطلاق ایدرلر وقیافتنامه ده دخی بو رسمه موصوفدر التوسّد
تفعل وزننده یصدغه یصدانمق معناسنه در یقال توسّد الوسادة اذا استند وقوله علیه السلام فی شریح
الحضرمی ذاك رجل لا یتوسّد القرآن یحتمل كونه مدحا ای لا یمتهنه ولا یطرحه بل یجله و یعظمه وذمّا ای لا یكبّ
علی تلاوته اكباب النائم علی وساده ومن الاوّل قوله علیه السلام لا توسّدوا القرآن ومن الثانی انّ رجلا قال
لابی الدرداء انّی ارید ان اطلب العلم فاخشی ان اضیعه فقال لان تتوسّد العلم خیر لك من ان تتوسّد الجهل
صاحب نهایه نك بیاننه كوره قرآنی توسّد ایتمز یعنی وساده اتخاذ ایلمز كه مراد كیجه لر قرآنك اوزرینه یاتمز بلكه همه شب
او یومیوب قرآن تلاوتنه مواظبت ایلر دیمكدر لسانمزده دخی فلان شیئك اوزرینه یاتدی هیچ بر كونه اسلدیكی واكا
دائر مقاله سی یوقدر تعبیری واردر بو كه كوره مدح اولوب وقرآن آنی متوسّد اولمش اولور وذمّ اولدیغنه كوره
كیجه لر قرآنی وساده یه بدل اتخاذ ایتمز دیمك اولور كه نومندن كنایه اولور التوسید تفعیل وزننده بر آدمی یصدغه
سویكندرمك معناسنه در یقال وسّده الوساد فتوسّد الایساد همزه نك كسریله یوریمكده سرعت ایلمك
معناسنه در یقال اوسد فی السیر اذا اغذّ وكلبی شكاره قندروب قشقرتمق معناسنه در یقال اوسد الكلب
اذا اغراه بالصید ویقال آسده مهموزا وساده كتابه وزننده مدینه یولنده بر موضعدر كه شام طرفنده در
ذات الوسائد نجد ارضنده بر موضعدر الوصید سعید وزننده اواوكنه و یوره سنه وحولویه دینور فناء معناسنه
وقپونك آلت ایشكنه دینور عتبه معناسنه وآغیل ظرزنده قیون وكچی یاتورمق ایچون طاشدن یاپلان
محوطه یه دینور كه طاغلرده و بیانلرده یاپدقلری ماندره اوله جقدر ووصید اصحاب كهف حضراتنك اختفا
ایتدكلری مغاره نك اسمیدر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بو قول بعضدر ووصید ایپه دینور حبل معناسنه
وكوكلری بری برینه یقین اولان صیق نباته دینور وطاریره وطارنسنه یه دینور ضیق معناسنه وآغزی قپاقله
قپانمش نسنه یه دینور مطبق معناسنه وایكی دفعه سنت اولمش آدمه دینور شارح دیر كه حق عباره
والذی ختن مرّتین عنواننده اولمقدر یقال غلام ورجل وصید اذا اصار قد ختن مرّتین وآغاج داللرندن
چویرلمش آغیله دینور الوصد فتحتینله اورمق وطوقومق معناسنه در نسج كبی یقال وصد الثوب وصدا
من الباب الثانی اذا نسجه الوصّاد شدّاد وزننده اوروجی وطوقویجی كمسیه دینور نساج معناسنه
الموصّد معظم وزننده پرده یه دینور خدر معناسنه الایصاد همزه نك كسریله طوار ایچون آغیل ایدنمك
معناسنه در یقال اوصد الرجل اذا اتخذ حظیرة وتازی یی وسائر شكاری جانوری آوه قشقرتمق معناسنه در
یقال اوصد الكلب وغیره اذا اغراه یعنی بالصید وقپویی اورتوب قپامق معناسنه در یقال اوصه الباب اذا اطبقه
واغلقه ویقال آصده مهموزا كما ذكر فی محله الاستیصاد بودخی طوار ایچون آغیل ایدنمك معناسنه در یقال
استوصد الرجل اذا اتخذ حظیرة الوصد وعد وزننده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال وصد الشیء
وصدا من الباب الثانی اذا ثبت ومقیم اولمق معناسنه در یقال وصد بالمكان اذا اقام به التوصید تفعیل وزننده
تحذیر ایلمك معناسنه در یقال وصّده توصید اذا حذره الوطد وعد وزننده والطدة عده وزننده بر نسنه یی
مركزنده كركی بی یرلشدروب متین واستوار ایلمك معناسنه در اساس واسطوانه كبی یقال وطد الشیء یطد وطدا وطدة
من الباب الثانی اذا اثبته وثقله و بر شیئی شیء آخره ضم والحاق ایلمك معناسنه در یقال وطد الشیء الیه اذا ضمه و بر مكانی
تسویه وتمهید ایلمك معناسنه در یقال وطد له منزلة اذا مهدها و یری پكشمك ایچون طبانلمق معناسنه در یقال وطد
الارض اذا ردمها لتصلب قال فی الاساس وطد المكان اذا ضربه بالمیطدة لیتصلب لاساس بناء او غیره ودائم اولمق
معناسنه در یقال وطد الشیء اذا دام و یرنده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال وطد الشیء اذا ثبت ورسا وكزوب
یوریمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال وطد الرجل اذا سار ووطد وطیء لفظنده لغتدر كه ایاقله چكنمك معناسنه در
بو مناسبتله قهر و پایمال واستیصال ایلمكده استعمال اولنور ومنه فی روایة اللهم اشدد وطدتك علی مضر وفی روایة
وطأتك بمعنی واحد ای خذهم اخذا شدیدا الوطید والمرطود مركزنده ثابت واستوار قلنان شیئه دینور یقال
وطده وطدا وفهو وطید وموطود التوطید تفعیل وزننده بودخی بر نسنه یی مركزنده كركی كبی یرلشدروب چوكرمك
معناسنه در التوطد تفعل وزننده اندن مطاوعدر یقال وطد الشیء فتوطد ای اثبته فتثبت المیطدة میمك كسریله
شول بیوك طوقمغه دینور كه آنكله بناتملی وطپراغی كوشك اولان یر پكشمك ایچون ضرب اولنور الوطائد وطیده نك
جمعیدر ساج آیاقلرینه اطلاق اولنور اثافی معناسنه وجامع كبی بنیانلرده اولان قواعد واساطینه دینور المتواطد

متواتر وزننده شول دائم وثابت شيئه دينور كه بعضي بعضنك اثر وعقبنده اوله زمان كبي وسخت وشديد نسنه يه دينور
العدة عينك كسريله والوعد وجد وزننده والموعدة مصدر ميمي اوله رق . والموعود مفعول وزننده
والموعودة مصدوقه وزننده قولله برنسنه يي ايده جك وايشليه جك اولمق معناسنه در كه بركسيه سوز ويرمك تعبير اولنور
يقال وعده الامر و بالامر عدة ووعدا وموعدا وموعدة وموعودا وموعودة و يقال وعده خيرا وشرا يعني وعد ماده سي
خيرده وشرده استعمال اولنور واكر خير وشر لفظلري كلامدن اسقاط اولنورسه خيرده وعده ديرلر كه مصدري
وعد وعده در وشرده اوعده ديرلر كه مصدري ايعاد در كذلك وعد لفظنك مصدري اوله رق وعيد ديرلر
خلاصه بلا قرينه اولدقده وعد خيرده وايعاد ووعيد شرده استعمال اولنور وخيرده اوعده الخير وشرده اوعده
بالشر عنوانيله ده محكي در ومنه يقال اوعده فضلا واوعده بالضرب وقالديكه وعيد كلمه سي وجه مذكور اوزره
مصدر در شره نيت ايلديكني وايصال مضرت ايليه جكني اخبار ايله قورقو ويرمكدن عبارتدر يقال وعده وعيدا
اذا هدده ودوه كوكره مك معناسنه استعمال اولنور كويا كه صولته قصد ايدر يقال وعد الفحل وعيدا اذا هدر
مصباحك بياننه كوره عند العرب خلف وعد كذبدر وخلف وعيد كرمدر زيرا وعد كرمدن حاصل اولمغله آنك
تغييري لأمت اولديغندن روا ولايق دكلدر لكن وعيد غضبدن حاصل اولوب وغضب ساكن وزائل اولور
مقوله سندن اولمغله وعيدك دخي سكون وزوالي دركاردر كذلك وعد حق العباد على المولى ووفاء حق خصوصنده
حضرت باري اولي در ووعيد حق الله اولمغله عفو وصفح جهتنده اكرم در واكر مؤاخذه ايدرسه كناه عباد جزاسي
اولمغله عدلدر الميعاد ميقات وزننده اسم زماندر وقت وعد معناسنه در واسم مكان اولور ومصدر اولور مواعده
معناسنه واصول سائره ده وعد معناسيله مفسر در الايعاد همزه نك كسريله شره وايصال ضره نيت
ايلديكني اخبار ايله قورقتمق معناسنه در يقال اوعده اذا هدده التواعد تفاعل وزننده والاتعاد اتفاق وزننده
وعد لشمك معناسنه در عند البعض تواعد خيرده واتعاد شرده استعمال اولنور يقال تواعدوا واتعدوا اذا وعد بعضهم
بعضا اتعد اصلنده اوتعد ايدي واوتايه قلب وادغام اولندي وناس يقولون ائتعد يأتعد فهو مؤتعد بالهمز قال الشارح
كما في اتسر ائتسر يأتسر ويقال اوتعد يأتعد فهو موتعد وايتسر يأتسر فهو موتسر واتعاد وعدي قبول ايلمك معناسنه
كلور تقول وعدته فاتعد المواعدة مفاعله وزننده واحد واشتراك ايچون اولور وباب مغالبه ده استعمال اولنور
يقال واعده الوقت والموضع فوعده اي كان اكثر وعدا منه باب مغالبه وعد و بيع ورمي بابلرندن غيريده البته باب اوله
خاصدر الواعد اسم فاعلدر ومنه يقال فرس واعد كانه يعدك جريا بعد جري و يقال سحاب واعد كانه وعد بالمطر
و يقال يوم واعد كانه يعد بالحر او بالبرد اوله و يقال ارض واعدة اذا كانت رجي خيرها من النبت التوعد
تفعل وزننده وعيد ايله قورقتمق معناسنه در يقال توعده اذا تهدده الوغد واوك فتحي وغين معجمه نك سكونيله
احمق وضعيف العقل ودني وفرومايه اولان كمسيه دينور على قول ضعيف الجسم كمسيه دينور يقال رجل
وغد اي احمق ضعيف رذل دنيء او الضعيف جسما وچوجغه دينور صبي كبي وقوم وجماعتك خدمتكارينه دينور
خادم القوم معناسنه جمعي اوغاد كلور و وغدان كلور واوك ضميله ووغدان كلور واوك كسريله ووغد سبز واتدان
بادنجانه دينور مغد كبي وقمار اوقلرندن براوقك اسميدر كه آنك نصيبي يوقدر وكوله يه دينور عبد كبي الوغادة
سعاده وزننده بركسه وغد اولمق معناسنه در يقال وغد الرجل وغادة من الباب الخامس اذا كان وغدا المواغدة
مفاعله وزننده برلعب آديدر ومواغده برآدمي تقليد ايله بعينه آنك كبي ايشلمك معناسنه در يقال واغده اذا فعل
كفعله ورفيق وقرينله برابرجه معارضه اوزره يوريمك معناسنه در كه يوريمكده يارشمقدن عبارتدر يقال واغده
اذا جاراه وكاه اولور كه مواغده برناقه نك سيرنده دخي تحقق ايدر زيرا برالي و براياغي ديكرلرينه موافقت ومجارات ايدر
الوفد واوك فتحي وفانك سكونيله والوفود قعود وزننده والوفادة كتابه وزننده والافادة واودن بدل همزه ايله
الچيلك ياخود سائر مصلحت ايچون بردولتدن بردولته ياخود امير وسلطان حضورينه كلمك معناسنه در يقال وفد اليه اي
الى الامير وعليه وفدا وفودا ووفادة وافادة من البا الثاني اذا قدم وورد مؤلف كرچه بوراده اطلاق ايلمشدر
لكن بصائره ده بياني اوزره ترجمه اولندي وسائر امهات دخي بصائره موافقدر وهو وافد وقوم وفود كشهود
و وفد كصحب جمع اصحاب واوفاد ووفد كركع واوزون اوزادي يوكسك قوم تپه سنك ذروه سنده اولان
قوملغه دينور كه اطرافندن يوكسك وهر جانبه حواله اولور و بو مجازدر زيرا برقومك ايلچيسي بينلرنده اهل رفعت
وشرف اولمق مطرده در و بوراده وفد مفرددر جميله ذروة الجبل نسخه لري غلطدر حاي مهمله ايله الحبل در وانقولي
دخي جبل وهم ايلمشدر الوافد واحد وزننده وجه مذكور اوزره ايلچي يه و برمصلحت ضمننده قومي طرفندن

امير وسلطانه كلن آدمه دينور ودوه لرك اوكنجه وبغرتلق وسائر قوشلرك اوكنجه كيدن دوه يه وقوشه اطلاق اولنور
ووافد آغزك هر طرفنده يناقدن شول موضعه اطلاق اولنور كه طعام مضغ ايدركن يومريلنوب پيرلك حالنده ديشلر
دوكلدكدنصكره چقورلنور ايكي طرفنه وافدان دينور * ومن شاب غار وافداه * ضروب امثالدندر وفلان پير اولوب
ديشلري دوكلدي ديبجك يرده غار وافداه ديرلر تركيده آوردلري چوكدي تعبير اولنور ووافد عربدن بركوچك قبيله
آديدر الايفاد همزه نك كسريله برآدمي ايلچيلكله اميره ياسلطانه كوندرمك معناسنه در يقال اوفده اليه وعليه
اذا ارسله وفدا و برنسنه بلند ومرتفع اولمق معناسنه در يقال اوفد الشيء اذا اشرف وارتفع ومنه سنام موفد اي مرتفع
وآهو قسمي قولقلرني ديكوب باشني يوقري طوتمق معناسنه در يقال اوفد الريم اذا رفع رأسه ونصب اذنيه و برنسنه
اوزره حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال اوفد عليه اذا اشرف عليه وسرعتله كتمك معناسنه در يقال
اوفد الرجل اذا اسرع بونلرك مجموعي وفادتدن مأخوذدر التوفد تفعل وزننده ارتفاعدن ناشي اطرافنه حواله
اولمق معناسنه در يقال توفد عليه اذا اشرف التوفيد تفعيل وزننده برآدمي ايلچيلكله يوللامق معناسنه در
يقال وفده اليه وعليه بمعنى اوفد المستوفد مستوفز وزننده ومرادفيدر كه چوملوب اوتوران آدمه دينور كه
يرلشميوب قالقمق اوزره آياقلرني ديكوب اوتورر يقال قعد مستوفدا اي مستوفزا بونك مصدري استيفاددر وانقولينك
آياق اوزره اوتورمق تعبيري غريبدر بنو وفدان سحبان وزننده برجماعتدر الاوفاد وفدك جمعيدر كه ذكر
اولندي وعربلرك وهم على اوفاد قوللرنده واقع اوفاد وفدك جمعيدر كه وفاده معناسندن مأخوذ سرعت وعجله
معناسنه اسمدر نته كه اوفاز دخي بو معنايه در قال المؤلف في البصائر امسينا على اوفاد واوفاز اي على سفر قد اشخصنا
الوقد واوك وقافك فتحيله آتشه دينور نار معناسنه بصائرك بياننه كوره بو ابن فارسدن منقولدر ووقد مصدر اولور
آتش يانمق معناسنه الوقد وعد وزننده والوقود قعود وزننده والقدة عده وزننده والوقدان فتحاتله
بونلرده آتش يانمق معناسنه در يقال وقدت النار وقدا ووقدا ووقودا وقدة ووقدانا من الباب الثاني
اذا اشتعلت الاتقاد اتفاق وزننده والتوقد تفعل وزننده والاستيقاد بونلرده آتش طوتشوب يانمق
معناسنه در يقال اتقدت النار وتوقدت واستوقدت بمعنى وقدت وتوقد واستيقاد متعدي اولورلر آتشي ياقوب
علولندرمك معناسنه در تقول توقدت النار واستوقدتها اي اشعلتها الايقاد همزه نك كسريله بودخي آتشي
ياقمق معناسنه در تقول اوقدت النار اذا اشعلتها وعربلر اوقدت للصبي نارا ديرلر تركته معناسنه زيرا چوجق آتشه نظر
ايده رك آوينوب كندي كنديسنه قالور و برسمته سفر ايدن كمسه حقنده حق تعالى آني بردخي كيرو دوندرمسون ديو
بددعا موقعنده ابعد الله داره واوقد نارا اثره ديرلر لا رجعه الله ولا رده معناسنه شارحك بياننه كوره عربلر شر
ومضرتندن هراسان اولدقلري كمسه برجانبه سفر ايلدكده شر ومضرتي وجوديله اولمغي تفألا اكسه سندن آتش
ايقاد ايدرلر مبناي مثل بو عادتلريدر الوقود صبور وزننده والوقاد كتاب وزننده والوقيد امير وزننده
آتش ياقجق اوطونه وسائر چورچوپه دينور كه طوترق تعبير اولنور فارسيده آتش افروز ديرلر وقرئ قوله تعالى
النار ذات الوقود بهن اي بالوقود والوقاد والوقيد الوقاد شداد وزننده مبالغه در پك علوناك ديمكدر بو مناسبتله
ظريف وماضي وكار كذار آدمه اطلاق اولنور كه اصطلاحمزده آتشين وآتشپاره تعبير اولنور يقال رجل وقاد
اي ظريف ماض ومضيء وتابدار اولان شيئه اطلاق اولنور الماس كبي وقلب وقاد آتش كبي حدتلو زيرك ونشاط
وفهم وفراستده سريع التوقد اولان ذهن وقلبه اطلاق اولنور يقال له قلب وقاد اي سريع التوقد في النشاط
والمضاء الحاد المتوقد ظريف وماضي وكار كذار آدمه اطلاق اولنور الوقدة واوك فتحيله نهايت مرتبه ده شديد
اولان اسيلكه اطلاق اولنور انكچون ايام باحوره ايام وقده اطلاق اولنور يقال طبختهم وقدة الصيف وهي اشد الحر
الوقيدية سعيديه وزننده برجنس كچي اسميدر ايري وقزل تويلو اولور تويلري آتش كبي پارلدار واقد ووقاد
شداد وزننده ووقدان سلمان وزننده اسماء رجالدندر وابو واقد الليثي كه اسمي حارث بن عوف در اصحابدندر
وآنك اوغلي واقد و بشقه ابو واقد الليثي كه اسمي صالح بن محمددر تابعيندندر وواقد بن ابي مسلم الواقدي محدث
مشهوردر جدينه منسوبدر الميقاد ميقات وزننده آتشي چاپك چقان چقماغه دينور يقال زند ميقاد اي سريع الوري
وبو اسم آلتدر الوكود قعود وزننده مقيم اولمق معناسنه در يقال وكد بالمكان وكودا من الباب الثاني
اذا اقام به الوكد واوك فتحي وكافك سكونيله قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال وكده اذا قصده و برنسنه يه
اصابت ايلمك معناسنه در يقال وكده اذا اصابه و برنسنه يي پكشدروب محكم قلمق معناسنه در يقال وكد العقد
اذا اوثقه و يقال اكده بالهمز وطوارك پالاني قولان ايله چكوب بغلمق معناسنه در يقال وكد الرجل اذا شده ووكد

مهم اولان مراد ومقصوده اطلاق اولنور مبالغة وصف بالمصدردر يقال هو وكده اى مراده وهمه وقصده ووكد
حرمين بيننده برموضع على قول جبال مكه دن خلاطى نام جبل اوزره مشرف بر كوچك طاغك اسميدر الوكائد
دابه نك پالانى صاروب بند ايتدكلرى تصمه لره وصريملره دينور مفردى وكاددر كتاب كبى وواوى همزه يه ابدالله اكاد
دخى ديرلر الوكد واوك ضميله سعى وجهد ومشقت معناسنه اسمدر يقال صرف وكده اى سعيه وجهده وبر
كمسه نك قصد ايلديكى فعل وعمله اطلاق اولنور ومنه تقول مازال ذلك وكدى اى فعلى وفى النهاية اى دأبى وقصدى
التوكيد تأكيد وزننده ومرادفيدر كه محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال وكده بمعنى اكده وتوكيد تأكيدن افصحدر
التوكد تأكد وزننده ومرادفيدر كه متانت واستحكام بولمق معناسنه در يقال توكد الامر بمعنى تأكد المواكدة اسم
فاعل بنيه سيله يوريمكده چاليوب جد وجهد ايدر اولان ناقه يه دينور سعى وجهد معناسندن مأخوذدر يقال ناقة
مؤاكدة اى دائبة فى السير المتوكد متوكل وزننده برخصوصك تمشيتنه قائم وآماده اولان آدمه اطلاق اولنور هم وقصد
معناسندندر يقال ظل متوكدا بامر كذا اى قائما مستعدا المياكيد والتواكيد والتأكيد جمع بنيه لريله آت اكرينك
قاشلرنى صاروب بغلدقلرى صريملره وتصمه لره دينور ظاهرا تعاشيب كبى بلا مفردلردر الولد واوك ولامك فتحيله
والولد واوك ضميله والولد واوك كسريله والولد واوك فتحيله جمله سى برمعنايه در يعنى انسانك
وسائر حيوانك بنفسه وبحقيقته زاده سنه دينور كه دول وياوزى تعبير اولنور تبنى واتخاذ جهتيله اولانه اطلاق
اولنمز مفرد وجمعى برابردر وكاه اولور كه جمعنده اولاد وولده دينور واوك كسريله والده دينور واوى همزه يه ابدالله
وولد دينور واوك ضميله وبونلر فتحتينله ولدك جمعيدر ومن الامثال * ولدك من دمى عقبيك * وبو مؤنثه خطابدر
يعنى سنك ولدك انجق اول كمسه در كه سنك ايكى اوكجه لركى قانله آلوده ايلمشدر مراد سنك لوخسه اولديغك شخص در
تبنى ايلديكك ولدسكا ولد حقيقى اولمز طفيل بن مالكك اوغلو عقيلى كبشه بنت عروه تبنى ايدوب بركون عقيل اصل
والده سنه كلمكله بربهانه ايله والده سى عقيلى ضرب ايتدكده كبشه كلوب بنم اوغلمى نيچون ضرب ايدرسن
ديو استصحاب ايلمكله عقيلك والده سى كبشه يه خطابا كلام مزبورى ايراد ايلدى وعربلر بيلم اولنه مقوله
كمسه در ديجك يرده ما ادرى اى ولد الرجل هو ديرلر اى الناس معناسنه شارح ديركه زمخشرى سورهٔ لقمان
اواخرنده ولد ولد ولده دخى متناول اولور لكن مولود ولد حقيقى يه خاصدر ديو ثبت ايدوب لكن قول مزبور
فقهاء قولنه مخالفدر وصاحب مصباح ولد لفظى مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنثه اطلاق اولنور ديو تسويه
ايلمشدر نته كه مؤلف دخى تنبيه ايلمشدر پس واقفك وقفت لولدى قولنده ولد تذكير وتأنيثه متناول اولور الوليد سعيد
وزننده مولود معناسنه در كه مراديكى طوغمش چوجقدر ومطلقا چوجغه اطلاق اولنور صبى معناسنه
وكوله يه اطلاق اولنور عبد معناسنه وبو ايكيسنك مؤنثلرنده ولائد دينور وولدان دينور واوك كسريله اساسك
بياننه كوره ولائد وليده نك وولدان وليدك جمعيدر وكوله وجاريه يه وليد ووليده اطلاقى قيل الحلم در كه صبى يه ملحقلردر
ويقال يعنى من المثل * هذا امر لا ينادى وليده * مثل مزبور خير وشره دائر اولان نسنه لرده ضرب اولنور يعنى
شئ معهوده اول مرتبه مشتغل ومستغرق اولمشلردر كه برچوجق اعز وانفس اشيالرينه النى اوزاتسه زجر ومنع
ايچون اكا صيحه ايلمزلر پس برامر عجيبه كمال اشتغال واستغراق موقعنده ضرب اولنور مستقصاده ايكى قول دخى
مرسومدر برى مبادرت ايتدكلرى ماده بغايت زور اولمغله اكا كبار ناس ندا ودعوت اولنوب صغارى ندا اولنمز پس برامر
قوى وشديد بابنده ضرب اولنور ثانى بغايت خصب ووفرت نعمت وغنيمته مظهر اولملريله ولدان اعز وانفسنى تناول
ايلسه لر زجر ومنع اولنمزلر بو كه كوره سعت ووفرتده ايراد اولنور ام الوليد دجاجه نك يعنى طاوغك كنيه سيدر الولاد
واوك كسريله والولادة هايله والالادة واوى همزه يه ابدالله واللدة عده وزننده والمولد موعد وزننده
طوغورمق معناسنه در يقال ولدت المرأة تلد ولادا وولادة والادة ولدة ومولدا اذا وضعت حملها وهى
والد ووالدة ويقال شاة والد ووالدة وولود وولودك جمعى ولددر واوك ضميله كرچه مؤلف بوراده امه والد
ووالده اطلاق ايلدى كه صفات مختصه سلسله سنه ادخال ايتدى لكن بصائرده والاب يقال له والد والام والدة
ويقال لهما الوالدان يعنى بالتغليب عنوانيله رسم ايلمشدر شارح ديركه والدذى كذا معناسنه يعنى نسب اوزره
اولورسه والده يه دخى اطلاق اولنور الايلاد همزه نك كسريله طوغورمق معناسنه در تقول ولدت الشاة توليدا
كما سيذكر فاولدت هى اى وضعت وهى مولد كمحسن من مواليد وموالد شارح ديركه مؤلف كرچه مواليد وموالدى
مولده جمع ترتيب ايلدى لكن قياسه مخالفدر زيرا بونلر مولودك جمعلريدر مترجم ديركه مولودك جمعى
مواليد وموالد كلديكى كبى مولدك دخى كلور نته كه مفطرك مفاطير ومطفلك مطافل كلور ومواليد ميامين

ومياسير كبى قياسدر ومصباحده ايلادك همزه سى صيرورته حمل اولنمشدر قال واولدت المرأة ايلادا اذا حان
ولادها كما يقال احصد الزرع اذا حان حصاده التوليد تفعيل وزننده طوغورتمق معناسنه در كه قابله فعليدر يقال
ولدتها القابلة وتقول ولدت الشاة توليدا فاولدت هى وتوليد بسلمك تربيه معناسنه مستعملدر ومنه قول الله
عز وجل لعيسى على نبينا وعليه السلام انت نبى وانا ولدتك اى ربيتك فقالت النصارى انت نبى وانا ولدتك
تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا بوراده ابتدا نبوتدن مأخوذ اولان نبى كلمه سنى تصحيفله ابنك مصغرى اولان بنى اولمق
اوزره قرأت ايلديلر بعده توليدى طوغورتمق معناسنه حمل ايلديلر اللدة لامك كسريله مصدردر نته كه
ذكر اولندى ولده ياشداشه دينور ترب وهمزاد معناسنه يقال هو لدته اى تربه جمعى لدات ولدون كلور جمع
مصغرنده وليدات ووليدون دينور لديات ولديون صحيح دكلدر نته كه بعض عرب غلط ايدوب اويلجه تفوه ايلديلر لده
كلمه سنك اصلى ولد ايدى وعده وعده كبى كه مصدردر بعده اسم قلندى تصغير وتكسير كلماتى اصولنه ارجاع
ايلمكله مصغرنده وليد دينور بعضلر ظاهر لفظه نظر ايله لدى ديملريله مؤلف غلطلرينه تنبيه ايلمشدر قالديكه مؤلف
اشبولده كلمه سنى معتل بابنده رسم وبونك موضع ذكرى بورادر جوهرى ولد بابنده ذكر ايلمكله وهم ايلدى
ديو جوهرى يى توهيم ايدوب وبوراده اكا تنبيه ايلمامشدر پس معتل اولديغى صورتده البته مصغرى لدى اولمغله
مؤلف حفرهٔ تغليطنه كندى واقع اولمش اولور فتنبه ولدة ولادت وقتنه دينور يقال حانت لدتها اى وقت
ولادتها المولد موعد وزننده والميلاد ميقات وزننده بونلرده اسم زمانلردر ولادت وقتنه دينور مترجم ديركه
مولد لفظى زمان ولادت مصطفى عليه الصلوة والسلام ايچون عرف اسلامده مخصص وميلاد كلمه سى حضرت
عيسى عليه السلام ايچون مصطلح اولمشدر ومولد لفظى اسم مكان اولور المولدة معظمه وزننده والوليدة
شول جاريه يه اطلاق اولنور كه عرب ايچره تولد ايتمش اوله يعنى اصلى عجمدن اولوب كنديسى بين العرب تولد
واولاد عرب ايله نشو ونما بولوب آنلرك آدابلريله متأدب اولمش اوله كلام مولد بوندن مأخوذدر وجه شبه
عدم عراقت يعنى بى بهرهٔ اصالت اولمقدر يقال كلام مولد اى ليس من اصل لغتهم ومولده صكره دن
محدثه اولان هر شيئه اطلاق اولنور هاء تأنيث موصوف اعتباريله در ومولدون تعبير اولنان شعرايه
حدوثلرينه سبنى مولد اطلاق اولنمشدر شارح قرافى بو وجه اوزره ترتيب طبقات ايلمشدر كه شعراى عرب درت
طبقه اوزره در اول جاهليون در كه اسلام زمانينه ادراك ايلديلر امرئ القيس وعنتر كبى ثانى مخضرمون در كه
جاهليه اولوب وزمان اسلامى ادراك ايدنلردر حسان وكعب كبى بونده اسلام شرطدر زيرا خضرمه قطع معناسنه
اولمغله كفردن منقطع اولملرى لازمدر پس مسلم اولميان جاهليه يه ملحقدر ثالث مولدون در فرزدق وجرير كبى
رابع محدثون در معرى وابن رومى كبى انتهى وعربلر ثابت ومحقق اولميان شيئه كذلك واهى ومزور ومصنع اولان
شيئه مولد اطلاق ايدرلر ومنه يقال هذه بينة مولدة اى غير محققة ويقال كتاب مولد اى مفتعله المولد
محدث وزننده ابه قادينه دينور قابله معناسنه الولودية واوك ضم وفتحيله كه ثانى وصف اولور ياء مصدريتدر
چوجقلق حالتنه اطلاق اولنور يقال فعل ذلك فى ولوديته اى فى صغره وستم وجفاء وقلت رفق وملايمت
معنالرينه مستعملدر كه صبيان افعاليدر وليد امير وزننده ولاد كتاب وزننده اسماء رجالدندر بنو ولاده
كتابه وزننده برجماعتدر الومد واوك وميمك فتحيله هوا راكد اوله رق اسى پك شديد اولمق معناسنه در على قول
ومد شول رطوبته دينور كه حرارت هوانك شدت وصممى هنكامنده كيجه لردر ياطرفندن ظهور ايدر وبو معناده
مصدر اولور وعند البعض ومد كيجه پك اسى اولمق معناسنه در يقال ومد الليل ومدا من الباب الرابع اذا اشتدت
حرها مع سكون الريح اوندیت فى صميم الحر من قبل البحر او اشتدت حرها وومد طارلمق معناسنه مستعملدر يقال
ومد عليه اذا غضب الومدة فتحاتله كيجه نك پك اسيلكنه دينور كه اسمدر الومد كتف وزننده والومدة
هايله ذكر اولنان ومد ايله متصف كيجه يه دينور يقال ليلة ومد وومدة اى ذات ومد تذكيرى اختصاصه مبنى در
الوهدة واوك فتحى وهانك سكونيله والوهد هاسز الحق واو برق يره دينور ارض منخفضه معناسنه جمعى
اوهد كلور ووهاد كلور واوك كسريله ووهدان كلور واوك ضميله وبو نجد مقابليدر يقال سار فى النجاد والوهاد
ووهده يرده اولان دره كبى درين چقوره اطلاق اولنور يقال وقع فى وهدة اى هوة فى الارض اوهد احمد وزننده
اثنين كونينك اسم قديميدر كه پازار ايرته سى كونيدر جمعى اواهد كلور التوهيد تمهيد وزننده ومرادفيدر كه
بسط ايلمك معناسنه در يقال وهد الفراش بمعنى مهده التوهد تفعل وزننده او برق يره انمك معناسنه در بو مناسبتله
جماع ايلمكده استعمال اولندى يقال توهد المرأة اذا جامعها فصل الهاء الهبد عبد وزننده

مطلب

مطلب

والهبيد امير وزننده ابوجهل قرپوزينه دينور حنظل كبي على قول چكردكنه دينور وهبد مصدر اولور ابوجهل
قرپوزنى قيروب پشورمك معناسنه در يقال هبد الحنظل هبدا من الباب الثانى اذا كسره وطبخه اشبو ابوجهل
قرپوزى باديه ده اولور بغايت آجى نسنه در بدويلر ديوشوروب قيررلر وچكردكنى چقروب بريره وضع وبرنيچه كون
اوزرينه صودوكمكله مرارتنى ازاله ايلدكدنصكره ضرورت هنكامنده طبخ واكل ايدرلر واساسده هبيد چكردكى
اولمق اوزره مرسومدر وهبد حنظل ديوشورمك معناسنه در يقال هبد الهبيد اذا جناه وبرآدمه حنظل يدرمك
معناسنه در يقال هبد فلانا اذا اطعمه الهبيد التهبد تفعل وزننده والاهتباد افتعال وزننده بونلرده
حنظل ديوشورمك معناسنه در يقال تهبد الرجل الهبيد واهتبده اذا جناه الهوابد دائما حنظل دوشورر
اولان آدملره دينور هبود تنور وزننده برآدم آديدر وعمرو بن الجعيدك فرسى اسميدر وبرصو اسميدر كه اكا
صيغهٔ جمعله هبابيد دخى ديرلر واول موضع اسمى دكلدر جوهرى بونده وهم ايلمشدر الهبردانة هانك
كسرى وبانك سكونيله سرين واورته سى يومرى وصبقى واطرافى دوز هندسه ايله قونمش تريده وصف اولور
يقال ثريدة هبردانة مبردانة اى باردة مصعنبة مسوّاة ململمة بوراده مبردانه ازدواج ايچوندر الهجود قعود وزننده
اويومق معناسنه در يقال هجد الرجل هجودا من الباب الاول اذا نام مؤلف بصائرده سهر ايله ده تفسير واضداددن
اولديغنى تقرير ايلمكله معناى آتى آندن مأخوذ اولور الهجود صبور وزننده كيجه وقتنده اويانوب نماز قيلر
اولان آدمه دينور وبو اطلاقات شرعيه دندر يقال رجل هجود اى مصل بالليل جمعى هجود كلور راقدور قود كبي
وهجد كلور ركع وزننده التهجد تفعل وزننده بودخى اويومق معناسنه در يقال تهجد الرجل اذا نام واويانمق
معناسنه اولمغله ضد اولور يقال تهجد الرجل اذا استيقظ وجه مذكور اوزره سهر معناسنه ده موضوع اولمغله
تهجدى تأثم وتحرج قبيلنه ادراجه حاجت يوقدر التهجيد تفعيل وزننده بودخى اويانمق معناسنه در يقال
هجد النائم اذا استيقظ واوياندرمق معناسنه در يقال هجده اذا ايقظه واويوتمق معناسنه در يقال هجده اذا نوّمه
وچوكمش دوه قسمى بيوننك ايچ يوزنى يره اوزادوب ياتورمق معناسنه در كه اويقويى مستلزمدر يقال هجد البعير
اذا القى جرانه بالارض الاهجاد ايجاد وزننده اويومق معناسنه در يقال اهجد الرجل اذا نام واويوتمق
معناسنه در يقال اهجده اذا انامه وبرآدمى اويور بولمق معناسنه در يقال اهجد الرجل اذا وجده نائما ودوه
بيوننك ايچ يوزنى يره اوزادوب ياتورمق معناسنه مستعملدر يقال اهجد البعير اذا القى جرانه بالارض هجد
هانك كسرى وجيمك سكونيله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر لسانمزده كى داه كبي الهدّ هانك
فتحى ودالك شدّه سيله والهدود قعود وزننده بنايى كورلتى ايله يقوب كوچورمك معناسنه در يقال هدّ البناء
هدّا وهدودا من الباب الاول اذا هدمه شديدا وكسره يعنى بشدّة صوت وپك پيرفانى اولمق معناسنه لازم اولور يقال
هدّ الرجل يهدّ كمل يمل من الباب الرابع ويهدّ كيقل من الباب الثانى اذا هرم شارح ديركه هدّ پيرفانى يه ده اطلاق
اولنور مهدود معناسنه قال فى الاساس هدّنى هذا الامر وهدّركنى اذا بلغ منك وكسرك وهدّ كريم وجوانمرد
آدمه اطلاق اولنور بونده بمعنى فاعل وبمعنى مفعول اولمق محتملدر اوله كوره تيشهٔ جود ايله كندى مالنى هدم
ايدر وثانى يه كوره سائللر هدم ايدر وهدّ دوه كوكرمك معناسنه در يقال هدّ البعير من الباب الثانى اذا هدر
وهدّ وهدد فتحتينله صوت غليظ معناسنه در تقول سمعت هدّا وهددا اى صوتا غليظا شارح ديركه بو معناده
مصدر دخى اولورلر وهدّ ضعيف وزبون آدمه اطلاق اولنور مهدود معناسنه وبونده هانك كسريله ده لغتدر
ينه مهدود معناسنه ذبح ومذبوح كبي جمعى هدّون در هانك فتحى وكسريله وعربلر مررت برجل هدّك من رجل
وهدّك من رجل ديرلر حسبك من رجل معناسنه وبونده مفرد وجمع ومذكر ومؤنث مساويدر ويقال مررت
بامرأة هدّتك من امرأة وبرجلين هدّاك وبرجال هدّوك وبامرأتين هدّتاك وبنساء هددنك ويقال انه لهدّ الرجل
بفتح الدال اى لنعم الرجل ويقال فلان يهدّ على بناء المجهول اذا اثنى عليه بالجلد مؤلفك بصائرده وزمخشرينك
اساسده وسائر اصوللرك بيانلرينه كوره هدّ وجه مذكور اوزره هدم شديد معناسنه در بو مناسبتله زور وجلادت
معناسنده استعمال اولندى مثلا لهدّ الرجل ديرلر لام تأكيد ايله پك جلادتلو ديجك يرده فى الاصل هدّ غيره
سبكنده اولوب بعده مثل مجراسنه اجرا ايلديلر ومعناى مزبوردن نزع ايله مطلقا تعجب معناسنده استعمال
ايلديلر ومنه انّ ابا لهب قال لهدّ ما سحركم صاحبكم اى عجب وكاه اولور كه حسب معناسنه استعمال
اولنور كويا كه كمال قوت وجلادتندن اول يالكزجه سكا اعانته كفايت ايدر سائردن استمداده حاجت
يوقدر ديمك معرضنده در وبونده ايكى قول واردر برى مصدر مجراسنه اجرا ايدرلر بونده تذكير

وتأنيث ومفرد وجمع مساوى اولور مثلا مررت برجل هدّك من رجل ديرسن دالك كسريله ثانى فعل
اوله رق تصرف ايدوب جمع وتثنيه وتذكير وتأنيث احوالنه رعايت اولنور مثلا مررت برجل هدّك
من رجل ديرسن ماضى اوله رق وبرجلين هدّاك وبرجال هدّوك وبامرأة هدّتك وبامرأتين هدّتاك
وبنساء هددنك ديرسن وكاه اولور كه فعل مدح معناسنه استعمال اولنور ينه معناى مزبوردن منتزعدر يقال انه
لهدّ الرجل اى لنعم الرجل كذلك فلان يهدّ ديرلر مجهول بنيه سيله وبو موصوفك زور وجلادت وشدّتنك وصفنده
كمال مبالغه يى متضمن در شول درجه ده جلد وزورمنددر كه كويا كندى زور وجلادتى نفسنى هدّ وهدم ايتمك
اوزره در واصمعى بونى ماضئ معلوم بنيه سيله نقل ايلمشدر قال يقال انه لهدّ الرجل اذا اثنى عليه بجلد وشدّة كويا كه
اوصافى بغايت عظيم اولمق حسبيله ناقلنى هدم ايدر ديو توجيه ايلمشدر فخذها وكن من الشاكرين الهادّ
اسم فاعل بنيه سيله دكزدن كلن كورلتولى صوت شديده اطلاق اولنور يقال سمع اهل الساحل هادّا من قبل
البحر اى صوتا فيه دوىّ وبو فى الاصل اسم فاعلدر بعده صوت مرقومده اسم اولمشدر الهادّة هايله كوك
كورلتوسنه اطلاق اولنور الاهدّ فتحتينله والهدادة هانك فتحيله قورقق جبان آدمه اطلاق اولنور بوراده
افعل تفضيل احب لفظى كبي بمعنى مفعولدر وهداده اسمدر جمع جنسى هاسزدر يقال رجل اهدّ
وهدادة اى جبان هدد زفر وزننده ابن بدددر كه باى موحده ايله زفر وزننده در حضرت موسى وخضر
عليهما السلام قصه لرنده غصبا سفينه لرى اخذ ايدن پادشاهك اسميدر وبو امام بخارى حضرتلرندن مرويدر
بيضاوى ملك مزبورك اسمى جلندى بن كركر ياخود منولة بن جلندى الازدى اولمق اوزره رسم ايلمشدر الهدود
صبور وزننده طپراغى يومشق دوزيره دينور يقال ارض هدود اى سهلة بوراده مهدود معناسنه در كويا كه
خشونتى هدّ اولنمشدر وهدود پك صرب يوقشه دينور يقال عقبة هدود اى شاقة بوراده بمعنى فاعلدر كويا كه
صعود ايدن دواب وانسانى كمال اتعابله هدّ ايدر وانكبه وانش يره دينور حدور معناسنه فارسيده نشيب دينور
الهديد امير وزننده پك اوزون آدمه دينور الهدهد هالرك ضميله مطلقا قرقره ايدن يعنى الحان ونغمانله اوتن
قوشه دينور وخاصة معروف قوشك اسميدر كه چاوش قوشى وايبك تعبير ايتدكلريدر هدهده دن مأخوذدر كما سيذكر
واكا هدهد دخى دينور علبط وزننده وهداهد دينور علابط وزننده وهدهد كثير الهدهده اولان كوكرجين قوشنه
دينور بونلرك جمعى هداهد وهداهيد كلور هالرك فتحيله الهدهد غبغب وزننده جن طائفه سنك اصواتنه
دينور كه جويلدى تعبير اولنور مفردى مسموع دكلدر يقال زعم انه سمع هدهد الجنّ اى اصواته بونك حقيقتنى
جنجى خواجه لردن استماع ايلمك لازمدر التهديد تفعيل وزننده قورقتمق وقورقو ويرمك معناسنه در هدّ
مذكوردن مأخوذدر يقال هدّده اذا خوّفه الهدهدة زلزله وزننده دوه كوكره يه رك بوكورمك معناسنه در
يقال هدهد البعير اذا هدر وآغازه والحانله قوش اوتمك معناسنه در يقال هدهد الطائر اذا قرقر وچوجغى
اويوتمق ايچون اناسى برى اوته تحريك ايدوب صالمق معناسنه در يقال هدهدت الصبىّ امه اذا حركته
لينام وبرنسنه يى يوقريدن انكبه يه طوغرى صاليورمك ويوارلمق معناسنه در يقال هدهد الشىء اذا حدره من علو
الى سفل وتخيل معناسنه استعمال اولنور تقول يهدهد الىّ كذا على بناء المجهول اى يخيل كويا كه نفسنه اول كونه
آواز كلور ياخود عالم بالادن اويلجه سانح اولور هداهد علابط وزننده يمنده بركوچك قبيله آديدر ولطف
ومنفعت معناسنه استعمال اولنور يقال ما فى ودّه هداهد اى لطف يعنى آنك دوستلغى هدهده لو قوش دكلدر
الهداهد هانك فتحيله رفق وتأنّى معناسنه در تقول عليك بالهداهد اى الرفق الهداد سحاب وزننده
بودخى رفق وتأنّى معناسنه در كه شدّت وعنفى هدّ وهدمك لازميدر ومنه تقول هداديك بالتثنية اى مهلا
وبو هذاذيك وحنانيك قبيلندندر كه مهلا بعد مهل ديمكدر هدّ هانك فتحى ودال مشدّده نك كسريله اشك قسمى
صو ايچركن ترغيب واغرا ايچون ابراد اولنان اصواتندندر سأ كبي الهدّة هانك فتحيله مكه ايله عسفان بيننده
على قول طائف قضاسنده برموضع آديدر وكاهجه تخفيف ايله هده ديرلر ياخود صواب اولان ادّه اولمقدر نته كه
فصلنده ذكر اولندى هديد زبير وزننده اسم جمعدر كه رجال عربدندر التهادّ توادّ وزننده كه تفاعلدر
ناس برى برنى معاقب برمحله كلمك ياكتمك معناسنه در كويا كه كيروده كى ايلروده اولانى هدّ وهدم ايدر ومنه يقال
هم يتهادّون اى يتساتلون الهدهاد هانك فتحيله صاحب مسائل قاضى در يعنى قاضى يه مسائل سؤال ايدن
كمسه نك اسميدر بركيجه بربلده قاضيسى قاطرينه بنوب يالكزجه باغچه يه كيدركن براوغرى قاضى افنديه
شركير اولوب بينهماده مسائل عديده كذران وبالاخره جهت علميه ايله افندى يى افحام ايلمكله ثلاثى مجرد كبي عريان

ایلمشدر مخصوص منقبه نامه سی وشیرین حکایه سی وار در الهدبد علبط وزننده والهدابد علابط وزننده
پك قو یوسوده دینور که یوغرد کبی اوله بو جهتله یوغرده دخی اطلاق اولنور وهدبد خفش معناسنه در که
بعض کوزده اولان خلقی کوچکلك وضعف بصردن عبارتدر یقال بعینه هدبد ای خفش وضعف عین بوراده
وضعف عین عطف تفسیردر وهدبد برنوع سیاه صمغك اسمیدر وضعیف البصر اولان آدمه دینور وعشا
معناسنه در که شبکور علتیدر طاوق قرا کوسی تعبیر اولنور عمش معناسنه دکلدر جوهری بونده غلط ایلمشدر
شارح دیر که جوهرینك تفسیری بعض اهل لغت قولیدر الهرد فرد وزننده برنسنه یی پرتوب پاره لمق معناسنه در
یقال هرد الشیء هردا من الباب الثانی اذا مزقه وخرقه واتی زیاده سیله پشورمك علی قول پیریوب مهرا اولنجه
پشورمك معناسنه استعمال اولنور یقال هرد اللحم اذا انعم فی انضاجه او طبخه حتی تهری وبرنسنه یه کوچ یتمك
واکا قادر اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال هرد الشیء اذا قدر علیه وهرد قارشقناق هرج معناسنه در یقال
وقعوا فی هرد ای هرج وبرآدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه در که مقراض لسانله جامهٔ عرضنی چاکچاك ایلمکدن
عبارتدر یقال هرد فی عرضه اذا طعن فیه وبرنسنه یی افساد وتباه ایلمك ایچون شق ایلمك معناسنه در یقال هرده
اذا شقه للافساد التهرید تفعیل وزننده بو دخی اتی مهرا اولنجه پشورمك معناسنه در یقال هرد اللحم اذا طبخه
حتی تهری وهرد ایله بویانمش جامه کیمك معناسنه در یقال هرد الرجل اذا لبس المهرود الهرد فتحتینله ات
مهرا اولنجه قدر پشمك معناسنه در یقال هرد اللحم فهرد هردا من الباب الرابع اذا تهری الهرد هانك کسریله
دوه قوشنه دینور وساقط وعملمانده آدمه دینور الهرد هانك ضمیله کرکم اسمیدر که اکثر عندنده زرد چوب
دیدکلری دارودر وبرنوع قرمزی چامور اسمیدر که آشی بویه سی کبی آنکله ده نسنه بویارلر وبرنوع کوك اسمیدر که
آنکله ده نسنه بویانور وبو عروق صفر دیدکلری صاری بویه اوله جقدر بعضلر ورس ایله بیان ایلدیلر الهردی
کردی وزننده ذکر اولنان هرد ایله بویانمش ثوبه دینور الهردیة کردیه وزننده حردیه معناسنه در که محلنده
ذکر اولندی الهردة حمزه وزننده ابی بکر بن کلاب بلادنده برموضعدر الهردا هانك کسری والفك قصری
ومدیله برنبات آدیدر بو کشمیر جبالنه مخصوص بردوایی کوك اوله جقدر الهیردان هانك فتحی ورانك
ضمیله اوغری یه دینور لص معناسنه وبرنبات آدیدر وبررجل اسمیدر هردان عثمان وزننده برموضع وبررجل آدیدر
الهرادة اراده وزننده ومراد فیدر که دیلمك معناسنه در هاء همزه دن مبدلدر تقول هردت الشیء اهریده
هرادة ای اردته نته که اراق ماده سنده هراق یهریق دیرلر هالر همزه دن بدلدر الاهرد احمد وزننده یرتمق
معناسنه اولان هرد مذکوردن افعل تفضیلدر وبمعنی مفعولدر پك یرتق نسنه یه دینور بو مناسبتله آوردی اوسع
اولان آدمه اهرد الشدق اطلاق ایدرلر یقال هو اهرد الشدق ای اهرته الهسد فتحتینله ارسلانه دینور اسد کبی
هاء همزه دن مبدلدر ودلیر وبهادر آدمه اطلاق اولنور جمعنده هساد دینور هانك کسریله التهکید تأکید
وزننده تشدید معناسنه در یقال هکد علی غریمه تهکیدا اذا شدد علیه شارحك بیاننه کوره بونکده هاسی همزه دن
مبدلدر الهلد هانك فتحی ولامك سکونیله اسمه عارضه سی ناسی عموم اوزره طوتمق معناسنه در یقال هلد
الوعك الناس هلدا من الباب الاول اذا اخذهم وعمهم الهمود قعود وزننده اولمك معناسنه در معنای
آتیدن مأخوذدر یقال همد فلان همودا من الباب الاول اذا مات وآتش بالکلیه سوینمك علی قول حرارتی ساکن
اولمق معناسنه در وبو معنای موضوعدر یقال همدت النار اذا طفئت او ذهبت حرارتها قال الشارح قال
الاصمعی خمدت النار اذا سکن لهبها وهمدت اذا طفئت البتة وهمود وهمد حمد وزننده ثوب چوق زمان
بوکیلی طورمقدن ناشی اسکیوب پاره لنمق معناسنه استعمال اولنور شویله که ظاهرا صحیح ظن اولنوب اله آلدقده
پیریوب دوکیله یقال همد الثوب همودا وهمدا اذا تقطع من طول الطی یعنی اذا مسسته تناثر ویر عمران وشجر
ونبات مقوله سندن ویغمور فیضندن عاری ارض موات اولمق معناسنه مستعملدر یقال همدت الارض اذا لم یکن
بها حیوة ولا عود ولا نبت ولا مطر وهی هامدة الاهماد همزه نك کسریله بریرده اقامت ایلمك معناسنه در
معنای مزبوردن مأخوذدر کویا که ذا همود اولور یقال اهمد بالمکان اذا اقام به وسرعتله یوریمك معناسنه اولمغله
ضد اولور یقال اهمد فی السیر اذا اسرع وبونده همزه سلب ایچوندر ضدیتی ثابت دکلدر وجماعت طعام
یمسکه بردن کیرشمك معناسنه در که سکوتی واقامتی مستلزمدر یقال اهمد القوم فی الطعام اذا اندفعوا
وبرنسنه سکون وآرام بولمق معناسنه مستعملدر یقال اهمدت الریح اذا سکنت وبرنسنه یی تسکین ایلمك معناسنه در
یقال اهمدت الهدیة غضبه اذا سکنته وبرامر مکروه ونامعقول حقنده طنمیوب ایسم طورمق معناسنه مستعملدر

یقال

یقال اهمد فلان اذا سکت علی ما یکره الهامد اسم فاعلدر شول نسنه یه دینور که طول مدت سببیله رنکنه
تغیر وسواد کلوب چوریمش ویپریمش اوله یقال شیء هامد ای بال مسود متغیر وقوریمش اوتلغه اطلاق اولنور یقال نبات
هامد ای یابس واصلا نبات اتری اولمیان مکانه اطلاق اولنور یقال مکان هامد ای لا نبات به همدان سلمان وزننده
یمنده برقبیله آدیدر الهمید حمید وزننده برکسه اوزره دیوان امرا وسلاطیندن مکتوب ومرسوم اولان ماله یعنی علوفه یه
ووظیفه یه دینور یقال استوفی الهمید وهو المال المکتوب علیك فی الدیوان همد فتحتینله ضبه قبیله سی
یوردنده برصو آدیدر هند هانك کسریله والهنیدة مصغر بنیه سیله خاصة یوز مهار دوه نك اسمیدر علی قول
یوزدن زیاده وعلی رأی یوزدن آشاغی وعند البعض ایکیوز دوه نك اسمیدر وهند برخاتونك آدیدر جمعی اهند واهناد
وهنود کلور مترجم دیر که زمخشری مستقصاده ❊ اعمر من نصر ❊ مثلنك منشأی اولمق اوزره برغریبه نقل ایدر که
نصر بن دهمان نام برآدم وار ایدی یوز طقسان سنه معمر اولوب بنیه سی کمال اوزره فرسوده اولدقدنصکره اطرافیله
شبابیتی عودت ونیجه زمان خرامان کلشنسرای عافیت اولدی نته که سلمة بن خرشب الانماری اشبو ابیاتله اشعار ایلمشدر

ونصر بن دهمان الهنیدة عاشها ... وتسعین حولا ثم قوم فانصاتا
وعاد سواد الرأس بعد بیاضه ... وراجعه شرخ الشباب الذی فاتا
فعاش بخیر فی نعیم وغبطة ... ولکنه من بعد ذا کله ماتا

وزمخشرینك بیاننه کوره هند وهنیده مطلقا یوز عدده دینور نته که ابیات مذکوره ده واقعدر لکن جائزدر که
ابتدا مؤلفك قولی اوزره یوز دوه یه موضوع اولوب بعده علی الاطلاق استعمال اولنه وهند وجه مذکور اوزره
برخاتونك اسمی اولوب بعده نسوانده علم جنس کبی استعمال اولنور نته که رجالده زید وعمرو اویلجه مستعملدر وهند
تأنیث وعلمیتله ممنوع اولوب وخفت ایچون منصرف اولور وجمع مکسرنده هنود وجمع سالمنده هندات دینور
انتهی وهند بررجل آدیدر بنو هند عربدن بربطندر وهند ناسدن برجیل وطائفه آدیدر که اولکه لرینه
هندستان تعبیر اولنور نسبتنده هندی دینور رومی وترکی کبی وهم مفردیدر وبونده هندك جمعی هنود کلور الاهاند
والهنادك هانك فتحیله رجال هنده دینور اهاند هندی وهنادك هندك لفظلرندن جمعدر که ایکیسیده فارسیلردر
اولده زوائد حذف اولنمشدر وهندك لفظنده کاف تصغیر یعنی تحقیر ایچوندر اکثر اهل هند مجوس اولدقلری ایچون
بعده عرب تعریب وبو کونه تصرف ایلدیلر الهندوانی هانك کسری وضمیله اهل هند یاپدقلری یعنی
هندستانده معمول قلجه وسائر نسنه یه دینور یاء نسبت ایچوندر الف ونون تأکید نسبت وهانك ضمی
تغییر نسب ایچوندر قباطی کبی یقال سیف هندوانی ای منسوب الی رجال الهند یعنی معمول بها التهنید تفعیل
وزننده برخصوصده تقصیر وتوانی ایلمك معناسنه در یقال هند فی الامر اذا قصر فیه وبایقوش کبی چاغرمق
معناسنه در یقال هند الرجل اذا صاح صیاح البومة وبرآدمه بغایت بد ادا ایله سوکمك معناسنه در یقال هند
فلانا اذا شتمه شتما قبیحا وشاتمه مقابله ایلمیوب شتمنی هضمله سکوت ایلمك معناسنه در یقال هند الرجل اذا شتم علی
بناء المجهول فاحتمله وامسك عن الشتم وقلجی بلیوب کسکین قلمق معناسنه در یقال هند السیف اذا شحذه
ومباشرت ایلدیکی ایشدن فراغت ایلمك علی قول تاخر ایلمك معناسنه در یقال ما هند فلان عن امر ای ما کذب
اوتأخر بوراده تکذیب احجام عن الامر معناسنه در ونکار نازنین لطف ادا واظهار جمال عالم آرا وسائر شیوهٔ
خاطر ربا ایله بربیچاره نك کوکلنی آلوب کندوسنه عاشق شیدا قلمق معناسنه در یقال هندته المرأة اذا اورثته
عشقا بالملاطفة هندوان هانك ودالك ضمیله ایرانده خوزستان ترابنده برنهر اسمیدر وبرموضع آدیدر درهندوان دالك
فتحیله بلخ شهرنده برمحله آدیدر فقیه حنفی امام ابو جعفر محمد بن عبد الله الهندوانی اورایه منسوبدر فارسیده هندولر
قپوسی دیمکدر هندمند هانك کسری ودال ومیمك فتحیله سیستان اولکه سنده برنهر اسمیدر واول برغریب
نهردر که اکا بیك عدد نهر منصب اولور ایکن اصلا ماده سنده تزاید ظاهر اولمز کذلك آندن بیك عدد نهر منشق اولور
ایکن قطعا نقصان شائبه سی مشاهده اولنمز شارح دیر که نهر مرقوم اهل عرفان بیننده بحر علمه مثالدر هناد حماد
وزننده برمحدث آدیدر هناده هایله اعلام نسواندندر دیر هند دمشق قضاسنده برقریه آدیدر وحیره ترابنده
ایکی موضع اسمیدر الهود هانك فتحی وواوك سکونیله برآدم ارتکاب ایتدیکی کاره پشیمان اولوب آندن حقه
توبه ورجوع ایلمك معناسنه در یقال هاد الرجل یهود هودا اذا تاب ورجع الی الحق مؤلفك بصائرده بیاننه
کوره اصل هود برنسنه دن رفق وسهولتله رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر مشی بالتأنی وسکون وسائر معانی آندن
متفرعدر الهود فتحتینله هوده نك جمعیدر که دوه اورکجنه دینور اصلا کمکی اولمیوب صافی لحم وشحم اولمغله ملایم

اولدیغیچون یهود هانك ضمیله یهود طائفه سنه دینور وهود بر پیغمبر ذیشان اسمیدر ویهود لفظی یهدان اوزره جمعلنور یانك
ضمیله مؤلف بوراده پك ایجاز ایلمشدر بصائرده بیاننه کوره هود هائدك جمعیدر تائبون معناسنه عائدك جمعی عود اولدیغی
کبی بعده یهود طائفه سنده اسم جنس اولمشدر وتعظیم ومبالغه یه مبنی آنکله بر نبی ذیشان مسما اولمشدر که اول هود بن
عامر بن شالخ بن فالغ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در اکثر عندنده وجه مذکور اوزره عربیدر وعند البعض
نوح ولوط کبی اسم اعجمیدر وعند البعض اصل اسمی عابردر رفق وسکون ووقار ایله متصف اولدیغیچون هود
اطلاق اولندی ویهود مادهٔ مرقومه دن مضارعدر طائفهٔ جحودده علم اولمشدر عبادت عجلدن تائب اولدقلری
ملاحظه سنه مبنی وبو علمیت ووزن فعل علتلریله یاخود امت وقبیله اعتباریله غیر منصرفدر واکا حرف تعریف
دخولی جائزدر جمعیت اعتباریله وتنوین دخی داخل اولور زیرا وزن فعلدن باب اسمایه نقل اولنمشدر ونسبتنده
یهودی دینور زنج وزنجی کبی وواحدیدر وعند البعض یهود یهوذا معربیدر کویا که اکبر اولاد یعقوب علیه السلام
ایله تسمیه واکا نسبت اولنمشلردر وطائفهٔ مسفوره یه جحود اطلاقی رسالت حضرت محمدی یی علیه الصلوة
والسلام عیانا بیلورلر ایکن حسده مبنی انکار ایلدکلری ایچوندر انتهی التهوید تفعیل وزننده برکسه یی یهود
دیننه دوندرمك معناسنه درکه یهودی قلمقدر یقال هوّده تهویدا اذا حوّله الی ملة یهود نته که اثرده ثم ابواه
یهودانه وارد اولمشدر وجن طائفه سیله سویلشمك معناسنه در یقال هوّد الرجل اذا تجاوب الجن ونرم ونازك ترانه
وترجیعله تغنی ایلمك معناسنه در یهودك توراة قرائتلری کبی یقال یهوّد الرجل ای یرجع الصوت فی لین
وبر آدمی وجد وشوقه کتوروب طربناك وهوادار ایلمك معناسنه در یهود توراتی حزین ومؤثر صوت ومقامله
قرائت ایتملریله سامعی طربناك ایتدکلری کبی یقال هوّد فلانا اذا طربه والهاه وآهسته آهسته یوریمك معناسنه در
یهودك عند القرأة حرکت خفیفه لری کبی یقال هوّد الرجل اذا مشی رویدا وشراب شاربی مست ایلمك معناسنه در
یابجه یابجه بخاری دماغه استیلا ایلدیکنه مبنی یاخود شرب الیهود مشربنه مبنی در یقال هوّده الشراب
اذا اسکره وتهوید نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه در یقال هوّد الرجل اذا صوّت بصوت ضعیف لین
وایاق سورویه رك آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال هوّد فی السیر اذا ابطأ وسوزی پك آهسته سکون
وملایمت اوزره سویلمك معناسنه در یقال هو یهوّد فی المنطق ای یسکن یعنی یؤدی بسکون ورفق ومهل
ودوه نك اورکجی اتنی یمك معناسنه درکه هودهٔ مذکوردن مأخوذدر یقال هوّد الرجل اذا اکل السنان الهوادة
هانك فتحیله لین ورفق وملایمت معناسنه در یقال هو علی هوادة ای لین ورفق وبین القوم وسیلهٔ صلاح وموافقت
اولنمسی مأمول اولان شیئه دینور یقال هو بصیر هوادة ای یرجی به الصلاح بین القوم ورخصت ومحاباة معناسنه در
التهواد تذکار وزننده مصدر ثلاثیدر تهوید کبی نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه در یقال هاد الرجل
تهوادا اذا صوّت بصوت ضعیف لین وسوزی سکون وملایمت اوزره سویلمك معناسنه در یقال هاد فی المنطق
تهوادا اذا اداه بسکون ورفق التهوّد تفعل وزننده بودخی کلامی نرم وسکون اوزره سویلمك معناسنه در یقال تهوّد
فی المنطق اذا اداه بسکون ویهودی اولمق معناسنه در یقال تهوّد الرجل اذا صار یهودیا ومیانه ده رحمی یاخود
حرمتی قطع ایلیوب وصل ورعایت ایلمك معناسنه در یقال تهوّد الرجل اذا توصل برحم اوحرمة المهاودة
مفاعله وزننده بینهاده اولان عداوتی ترکله بارشمق معناسنه درکه رفق وملایمتك لازمیدر یقال هاوده اذا وادعه
وصالحه بوراده مواعده نسخه سی غلطدر وبری برینه میل وتوجه قلمق معناسنه در یقال هاوده اذا مایله
ویقال هاودا اذا مایلا ومعاودت معناسنه درکه هود مذکوردن مأخوذدر یقال هاوده اذا عاوده اهود
احمد وزننده اثنین کوننك اسم قدیمیدر اوهد کبی وبر قبیله آدیدر یهودا یای تحتیه نك فتحیله یوسف صدیق
علیه السلام حضرتلرینك برادرلری اسمیدر که اکبر اولاد یعقوب علیه السلام در والده لری بشقه در لکن
عبرانیده ذال معجمه ایله یهوذا عنواننده مرسومدر الهید کید وزننده والهاد غیر قیاس اوزره یایی الفه قلبله
بر آدمی مهول وموحش نسنه ایله بلکلندرمك معناسنه در یقال هاده یهیده هیدا وهادا اذا افزعه وبرکسه یی
غصه ناك ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا کربه وبر نسنه یی تحریك ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا حرکه وبر نسنه یی
اصلاح ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا اصلحه مؤلف وحرکه واصلحه عنواننده رسم ایلمکله هر بری معنای
مخصوص اولمق اوزره ترجمه اولندی لکن زمخشری بر نسنه یی اصلاح ایچون تحریك معناسنه رسم ایتمکله
اکا کورمایکیسی بر معنا اولور حتی افساد ایچون تحریکده استعمال اولنمز بو تصریح ایلمشدر ونهایه ده لاتهیدنکم
الطالع المصعد حدیثنده اصل الهید التحریك دیدکدنصکره قیل له علیه السلام فی مسجده یارسول الله هده

فقال

فقال بل عرش کعرش موسی حدیثنده ای اصلحه وقیل هو الاصلاح بعد الهدم عبارتیله مختلف اولدیغنی
اشعار ایلمشدر زیرا هدم تحریك لازمیدر وسائر بعض امهاتدن دخی زمخشری قولی منفهم اولمغله ایکیسی معنای
واحد اولمق متأیددر وهید بر نسنه یی یرندن ازاله ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا ازاله وبر طرفه صرف وتحویل
ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا صرفه ومضطرب وبیقرار ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا ازعجه وزجر ومنع
ایلمك معناسنه در وبعضلر یعنی یعقوب یهید کلمه سی انجق حرف نفی ایله استعمال اولنور مثبتا استعمال اولنمز دیدی
تقول مایهیدنی ذلك ای مایزعجنی وبوندن مرادی همان صیغهٔ مستقبلدر مادّه دکلدر نته که احادیثده مثبتا
وارد اولمشدر وهید وهید هانك کسریله وهاد دوه قسمنی طورمقدن زجر وآزاره مخصوص صوتدر ومعنای
مزبوردندر عربلر برکسه نك وضع وشانندن استفهام موقعنده هید مالك دیرلر دالك نصبیله ماشانك مقامنده
اصلی اهیدك یاخود تهیدنی هید ایدی ومنه تقول ضربته فما قال لی هید مالك ای لم یتغیر وما قال ماشانك ویقال
اتی فلان القوم فما قالوا له هید مالك ای ما حالك وبو هیئ مالك کبی مثل مجراسنده جاری اولمشدر وعربلر فلان
آدم بیلدیکنه وبیلمدیکنه احسان ایدردیجك یرده فلان یعطی الهیدان والریدان دیرلر ای یعطی من عرف ومن لم یعرف
هیدان هیددن صفتدر مضطرب ایدن آدمه دینور که بوراده مراد استعطا ایله مضطرب ایدندر وریدان
راء مهمله ایله روددن مأخوذدر مشاکلة یایله استعمال اولندی وهید وهاد حرکت معناسنه کلور یقال ماله هید
وهاد ای حرکة وهید مضطرب اولان شیئه دینور تسمیه بالمصدردر التهیید تفعیل وزننده هید ایله اوج
اولکی معناده مرادفدر یقال هیده تهییدا اذا افزعه وکربه وحرکه واصلحه وسرعتله یوریمك معناسنه در
یقال هید الرجل اذا اسرع فی السیر هیود صبور وزننده بر طاغك آدیدر ایام هید کید وزننده زمان
جاهلیه ده بر موت عامه ایامیدر که اون ایکی بیك آدم فوت اولمشدر هیده هانك فتحیله بنی ابی بکر بن کلاب
یوردنده مضجع نام بلده نك یوقری سمتنده بردرین انکبه نك آدیدر فصل الیاء التحتیة الایبد
بای موحده ایله احمد وزننده بر نبات آدیدر که شعیر نباتنه شبیه اولور طوار قسمنه بغایت یرار
الید دالك تشدیدیله ید مخففه ده لغتدر که اله دینور دست معناسنه نته که معتل بابنده مرسومدر
یرد فرد وزننده ادریس علیه السلامك پدرلری اسمیدر یزد یانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله شیراز ایله خراسان
بیننده بر بلده آدیدر یزدیون محدثیندن بر جماعتدر که اکا منسوبلردر یزدود مردود وزننده بشقه بر بلده در یزدآباد
ری قضاسنده بر قریه در یندد نددمادّه سنده ذکر اولندی یاقد صاحب وزننده حلب قضاسنده بر قریه آدیدر

❊ باب الذال المعجمة ❊ فصل الهمزة ❊

الاخذ همزه نك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والتأخاذ تذکار وزننده بر نسنه یی آلمق معناسنه در یقال اخذه اخذا
وتأخاذا من الباب الاول اذا تناوله مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اخذ حوز الشیء وتحصیله معناسنه موضوعدر
واول کاه اولور که تناول جهتیله اولور وآندن فارسیده ستادن وترکیده آلمق ایله تعبیر اولنور یقال اخذه ای تناوله
وکاه اولور که قهر وغلبه جهتیله اولور وآندن فارسیده کرفتن وترکیده طوتمق ایله تعبیر اولنور یقال اخذته الحمی
ومعانیء سائره که بونلردن متشعبه در هر بری بو ایکی اصلی بر مناسبتله متضمن در انتهی واخذ سیرت وطریقت
معناسنه مستعملدر بونده مأخوذ معناسنه درکه آدمك طوتدیغی سجیه وطریقه دیمکدر یقال ذهبوا ومن اخذ
اخذهم بفتح الهمزة وکسرها ورفع الذال ونصبها ویقال من اخذه اخذهم ویکسر ای من سار بسیرتهم
وتخلقوا بخلایقهم واخذ بر آدمی بغتة طوتمق معناسنه استعمال اولنور مجرمی طوتمق کبی یقال اخذه اذا اوقع به
واشکنجه ایلمك معناسنه مستعملدر که معنای مزبورك لازمیدر یقال اخذه بذنبه ای عاقبه علیه الاخذ همزه نك کسریله
دوه قسمنه مخصوص بر داغك اسمیدر که دوه یه بر مرض وعلت عروضندن خوف واندیشه ایلدکلرنده بریاننه
باصرلر کویا که آنکله کلجك مرض اخذ اولنمش اولور الاخذ ضمتینله کوز آغریسنه اطلاق اولنور طوتمق
معناسندن مأخوذدر لسانمزده دخی کوز آغریسی طوتدی کوزی طوتدی تعبیری زبانزددر راغب بونی کنایه قلمشدر
یقال به اخذ وبعینه اخذ ای رمد واخذا خاذ واخاذه دن جمع اولور که همزه نك کسریله صوکولنه
اطلاق اولنور صویی آقتمیوب طوتدیغنه مبنی در قال فی النهایة ومنه حدیث مسروق جالست اصحاب
رسول الله علیه السلام فوجدتهم کالاخاذ وهو مجتمع الماء وجمعه اخذ مثل کتاب وکتب وقیل هو جمع الاخاذة وهو
مصنع للماء یجتمع فیه الاخذ فتحتینله دوه کوشکی سوددن تخمه وامتلا اولمق معناسنه درکه طوتمق معناسندن
مأخوذدر یقال اخذ الفصیل اخذا من الباب الرابع اذا اتخم من اللبن ودوه قسمی دلورمك معناسنه مستعملدر

يقال اخذ البعير اذا اعتراه جنون وكوزاغريمق معناسنه در يقال اخذت عينه اذا رمدت وبو معنا ابن السيد
روايتيدر الاخذة همزه نك ضميله سحر طرزنده بر كونه رقيه وافسونه دينور على قول بر نوع بونجغه دينور كه
افسونكارلر آنى اخذ وتسخير ناس ايچون اعمال ايدرلر افسون مزبور دخى تسخيره متعلقدر جادوقاريلرك اعمال
ايلدكلرى افسون ياخود بو بخق اوله جقدر يقال لفلانة اخذة تؤخذ بها الناس اى رقية او خرزة وعربلر اخشام
نمازندنصكره جه اولان ساعته يعنى صولر قرارديغى وقته اخذة النار اطلاق ايدرلر زيرا ساعت مزبور اشر الساعه
اولمغله كويا كه پر آتش اولديغندن آندن چقماق چاقيلوب آتش آلمق ممكندر زعم ايدرلر ومنه يقال بادر بزندك
اخذة النار واقعا وقت مذكور خطرناكدر نته كه حديث شريفده اكفتوا صبيانكم بالليل وارد اولمشدر كه مراد زمان
انتشار ظلمتدر الاخيد امير وزننده اسيره اطلاق اولنور طوتساق تعبير اولنور وشيخ غريبه اطلاق اولنور الاخاذة
همزه نك كسريله قلقانك ال ايله طوتجق يرينه اطلاق اولنور مقبض الجحفه معناسنه وشول ارضه اطلاق اولنور كه كشى
كندى نفسيچون جائز يعنى اتخاذ وتملك ايلمش اوله واكا اخاذ دخى دينور هاسز كذلك شول ارضه اطلاق اولنور كه
آخرك ملكى اولميه رق پادشاه جانب ميريدن بر آدمه اعطا وتمليك ايلمش اوله يقال هى لك اخاذة وهى ارض اعطاكها
الامام ليست ملكا لاخر واخاذ واخاذه اخذك مفرديدر كه ذكر اولندى الاخذ كتف وزننده شول دوه يه
اطلاق اولنور كه سمورمكه على قول قوجالمغه يوز طوتمش اوله يقال بعير اخذ اذا كان قد اخذ فيه السمن او السن
وشول سوده اطلاق النور كه اكشيمكه يوز طوتمقله حريفيت پيدا ايدوب دلى بورر اوله يقال لبن اخذ اى قارص الاخوذة
همزه نك ضميله سودا كشيوب طعمنده حريفيت پيدا اولمق معناسنه در يقال اخذ اللبن اخوذة من الباب الرابع
اذا حمض التأخيذ تفعيل وزننده سودى اكشتمك معناسنه در تقول اخذت اللبن تأخيذا اذا احمضته المآخذ
مصايد وزننده ومرادفيدر كه مصيده نك جمعيدر دوزاغه دينور يقال صاد الطير بالمآخذ اى بالمصايد المستأخذ
اسم فاعل بنيه سيله بر درد ووجع سپيله باشنى يره اكوب ساكت وصامت طوران درد ناكه اطلاق اولنور وخضوع
واستكانت صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مستأخذ اى مستكين خاضع وپك اوزون صاچه اطلاق اولنور
كويا كه بتون قدنى اخذ ايلمش اولور يقال شعر مستأخذ اى طويل المؤتخذ بو دخى اسم فاعل بنيه سيله خضوع
واستكانتلو آدمه اطلاق اولنور المؤاخذة مفاعله وزننده بر آدمى صوجى مقابله سنده عقاب ايلمك معناسنه در
يقال آخذه بذنبه مؤخذة اذا عاقبه ولا تقل واخذه شارح ديركه يمن لغتنده واو ايله واخذه واردر حتى قرأن كريمده
واو ايله ده قرأت اولنمشدر الائتخاذ افتعال وزننده برى برنى طوتمق معناسنه در كه مشاركت ايچوندر يقال
ائتخذ القوم اذا اخذ بعضهم بعضا وكاه اولور كه همزه تايه قلب وادغام اولنوب اتخذ ديرلر كه مصدرى اتخاذ اولور
وبونده مشاركت معناسى يوقدر تركيده ايدنمك ايله تعبير اولنور مؤلف بصائرده ديركه بونده اختلاف ايلديلر
بعضلر تخذ يتخذ تخذا ماده سندن افتعالدر ديلر تاى اصليه ايله تاى افتعال جمع اولمغله ادغام اولندى نته كه قاموسده
دخى فصل آتيده ثبت ايلمشدر وعند الاكثرين مهموز اولان اخذ يأخذ ماده سندن مأخوذدر وبو قول عند المؤلف
مرجوحدر آكا بناء بوراده ويقال ائتخذوا عنوانيله رسم ايلمشدر وكاه اولور كه اتخذ ماده سى جعل مجراسنه اجرا
اولنمغله مفعولينه تعديه ايدر ومنه قوله تعالى لا تتخذوا اليهود والنصارى اولياء الآية نجوم اخذ منازل
قمره اطلاق اولنور كه هر منزل نيجه كوكبه مشتملدر قمرى هر كيجه بر منزل اخذ ايدر على قول استراق سمع ايدن شياطينه
فرشته لرك رمى ايتدكلرى رجوم نجومدن عبارتدر الاستخاذ سينله اتخاذ معناسنه در كه ايدنمك تعبير اولنور
يقال استخذ ارضا اى اتخذها شارح ديركه استخذ اصلده اتخذ ايدى تاى اولايى سينه ابدال ايلديلر وعند
البعض استفعالدر تخفيفا تانك بريسى حذف اولندى الاذ همزه نك فتحى وذالك تشديديله كسمك معناسنه در
يقال اذ الشئ اذا من الباب الاول اذا اقطعه الاذوذ صبور وزننده پك كسيجى كسكين شيئه دينور يقال
سيف اذوذ وشفرة اذوذ بلا هاء اى قطاع وبو فعول بمعنى فاعل اولمغله تذكير وتأنيثى برابردر آذ همزه نك كسريله
بر كلمه در كه زمان ماضى يه دلالت ايدر وسكون اوزره مبنى در وبونك حقى جمله يه مضاف اولمقدر فارسيده آنكاه مرادفيدر
تقول لقيتك اذ انت شاب يعنى سنك جوانلغك وقتده سكا راست كلمشيدم ذيمك اولور واذ كلمه سى زمان ماضى ايچون اسم
اولور بو صورتده اكثرى ظرف واقع اولور كقوله تعالى فقد نصره الله اذ اخرجه الآية وبعضا مفعول به واقع اولور
كقوله تعالى واذكروا اذ كنتم قليلا وبعضا مفعولدن بدل اولور كقوله تعالى واذكر فى الكتاب مريم اذ انتبذت الآية
بوراده اذ كلمه سى اذكر كلمه سنك مفعولى اولان مريم لفظندن بدل اشتمالدر وكاهى كندودن استغنا اولنمغه صالح
اولان بر اسم زمانه مضاف اليه اولور يومئذ كلمه سى كبى كه يوم لفظنه مضاف اليه اولمشدر اول كون ديمك اولور وحينئذ

وعامئذ دخى بونك كبيدر بو صورتده اذ كلمه سى منون اولور ياخود استغنا اولنمغه صالح اولميان اسم زمانه مضاف اليه
اولور كقوله تعالى بعد اذ هديتنا وكاهى زمان مستقبل ايچون اسم اولور كقوله تعالى يومئذ تحدث اخبارها
وتعليل ايچون اولور كقوله تعالى ولن ينفعكم اليوم اذ ظلمتم ومفاجأه ايچون اولور اكر بينا وبينما كلمه لرندنصكره واقع
اولورسه نته كه اشبو * استقدر الله خيرا وارضين * به فبينما العسر اذ دارت مياسير * بيننده اولديغى كبى يعنى عسر
وشدت ارالغنده ايكن ناكاه يسر ومسرت ظهور ايدر واشبو اذ كلمه سنك ظرف زمان ياخود ظرف مكان ياخود مفاجأه
معناسنه حرف ياخود حرف زائد مؤكد اولمسى بابنده بين النحاة اقوال كثيره واردر كتب نحويه ده مبسوطدر الازاذ
زاى معجمه ايله سحاب وزننده بر نوع خرما اسميدر ازذ فتحتينله اساميدندر جابر بن ازذ وام بكر بنت ازذ رواة حديثدندر
فصل الباء الموحدة البذ بانك فتحى وذالك تشديديله والبذيذة بانك فتحيله قهر وغلبه ايلمك معناسنه در
يقال بذه بذا وبذيذة من الباب الاول اذا غلبه وبذ كوه كه خرمايه دينور كه طاغيلور اولور جنس عد اولنمز يقال
تمر بذ اى منتثر وبذ ايرانده اران ايله اذربيجان ايالتلرى بيننده بر ولايت آديدر كه آنده دائره سى اوچ دونم مقدارى بر محل
واردر ايچنده بر آدم طوره جق مقدار بر يرواردر كه آنده دعا مستجابدر وآشاغى طرفندن بر بيوك نهر جارى اولور كه حماى
عتيقه يه مبتلا اولنلراندن اغتسال ايلدكده حماسى زائل اولور وبذ يالكز فرد معناسنه در فذ لفظنه مؤكد اوله رق
ذكر اولنور يقال فذ بذ اى فرد وبذ بذاذه دن وصف اولور پژمرده قيافت وپريشان شكل اولان آدمه دينور يقال
رجل بذ الهيئة وباذ الهيئة اى رثها ومثل ونظير معناسنه كلور يقال ماله بذ اى مثل البذيذة بانك فتحيله مصدردر
نته كه ذكر اولندى ونصيب وقسمت معناسنه در يقال اخذ بذيذته اى نصيبه وبذيذه پريشان حاللق وتنك معاشلق
معناسنه در يقال هو على بذيذة اى تقشف الابذ فتحتينله احذ لفظنه مؤكد اولور بو دخى پك يالكزجه ديمك اولور
يقال احذ ابذ اى فرد البذاذة والبذاذ بالرك فتحيله والبذاذ كتاب وزننده والبذوذة عمومه وزننده بدحال
وپژمرده قيافت اولمق معناسنه در تقول بذذت يا رجل بذاذة وبذاذا وبذاذا وبذوذة من الباب الرابع اى سأت حالك
وهو باذ الهيئة وبذها اى رثها كما ذكر البذة بانك كسريله بذيذه كبى حصه ونصيب معناسنه در يقال اخذ بذه
وبذيذته اى نصيبه البذيذ بانك فتحيله بذ كبى مثل ومانند معناسنه در بذاذيك بانك وذالك فتحيله تثنيه بنيه سيله
وارد اولان كلماتدندر نته كه هذاذيك دخى بونك كبيدر هذاذيك هذ لفظندن مأخوذدر كه قطع معناسنه در وبذاذيك
بذ لفظندندر كه فرد معناسنه در بو مناسبتلر ايله عربلر الناس هذاذيك وبذاذيك ديرلر ههنا وههنا معناسنه كه ناس
اوراده بوراده فرقه فرقه ويالكزجه يالكزجه طوررلر ديمكدر اصل هذاذيك قطعا بعد قطع وبذاذيك فردا بعد فرد
ديمكدر بعده موقع مزبورده استعمال اولندى وبو كونه مثنى وارد اولان كلمات ايچون مزهرده سيوطى باب مخصوص
عقد ايلمشدر المباذة مفاعله وزننده مبادرت ومسابقت معناسنه در تقول باذذته مباذة اذا بادرته الابتذاذ افتعال
وزننده مديوندن مطلوبنى آلمق معناسنه در تقول ابتذذت منه حقى اذا اخذته الاستبذاذ استبداد وزننده
ومرادفيدر كه مستقل وخودسر اولمق معناسنه در يقال استبذ بامره بمعنى استبد وبو فرد معناسنه اولان بذ مذكوردندر
البسذ سكر وزننده مرجانه دينور وبو معربدر خفى اولميه كه مرجان ديدكلرى نسنه يه حجر شجرى اطلاق اولنور
زيرا حجر وشجر بيننده برزخ قعر دريا ده نابت بر شئ در غواصلر كوكنه بر ايلمكلى كمند كچروب بعده طشره دن زور ايله
چكوب چقاررلر شمس وهوا طوقندقده جمودت وحمرت پيدا ايدر هنديده اكا پتوالى ديرلر فارسى وتركيسى مرجان در
واصل عربيده مرجان انجونك خرده سنه دينور مؤلفك بوراده مرادى عربى صحيح اولان دكلدر وبعضلر كوكنه
مرجان وشاخنه بسد دينور ديو بيان ايلمشدر ومصباحده طرطوشى عربى اولديغنى اشعار ايلمشدر وبو بسد فارسى
معربيدر كه اهمالله در بغذاذ بونده يدى لغت واردر نته كه مهمله ده بيان اولندى البوذ بانك فتحى وواوك سكونيله
ناسه شر كير اولوب تعدى ايلمك معناسنه در يقال باذ الرجل يبوذ بوذا اذا تعدى على الناس ومحتاج اولمق معناسنه در
يقال باذ الرجل اذا افتقر وتواضع ايلمك معناسنه در يقال باذ اليه اذا تواضع ابن بوذويه بانك وذالك وواوك
فتحيله بر كسه در كه روايت حديث ايلمشدر التخذ تانك وخانك فتحيله آلمق اخذ معناسنه در يقال تخذ الشئ تخذا
من الباب الرابع بمعنى اخذه وقرئ قوله تعالى لو شئت لتخذت عليه اجرا وقرئ لاتخذت الآية واتخذ كلمه سى
اتخاذدن ماضيدر كه تخذ لفظندن افتعالدر تاى اصليه ايله تاى افتعال ادغام اولنمشدر نته كه ابن اثير ديمشدر كه
اتخاذ اخذدن افتعال دكلدر زيرا اخذدن اولسه فاء الفعلى همزه اولمق ملابسه سيله ماضيسنده ائتخذ دينور همزه ايله
وهمزه ايسه تايه ادغام اولنمز وبو جوهرى قولنه مخالفدر زيرا جوهرى ديديكه اتخاذ اخذدن افتعالدر ماضيده همزه
تليين وتايه قلب وادغام اولندى وبو وجه اوزره شايع اولمغله تاء مبدله يى اصل كلمه دن اولمق توهميله آندن ثلاثى بنا

ایدوب تخذ یتخذ دیدیلر واهل عربیه جوهرینك خلافنه ذاهبلردر شارح دیرکه اکثر ائمهٔ لغت جوهری یه موافقدر
حتی زجاجی مادهٔ مزبوره یی بالکلیه انکار ایلمشدر وابن مالك شواذدن عد ایلمشدر نته که اتزر ازاردن واتمن امن دن
واتهل اهل دن شذوذا وزره افتعالدر یالکز ابو علی الفارسی مادهٔ مرقومه یی ثبت ایلدی و بونك تفصیلی تسهیل
شروحنده مبسوطدر وخلاصه شرحنده ابن ام قاسم تصریح ایلمشدر وابو حیان اتخذ کلمه سنك اصلی اوتخذ ایدی
وخذدن افتعالدر ولغت صحیحه در دیو اثبات ایلمشدر واقعا مؤلف دخی همزه یی اشعار ایلمشدر نته که اخذ مادهٔ سنده
ذکر اولندی وسعدی چلبی تاء واودن مقلوبه در قولی ظاهرا ابو حیان قولیدر لکن بیضاوی واتخذ افتعل من تخذ
کاتبع من تبع ولیس من الاخذ عند البصریین وقرأ ابن کثیر والبصریان لتخذت ای لاخذت واظهر ابن کثیر و یعقوب
وحفص الذال وادغمه الباقون عنوانیله ذکر ایلمکله قول مزبور مذهب بصریین اولدیغنی تصریح ایلمشدر ترمذ
اثمد وزننده بخاری قضاسنده برقصبه آدیدر ابن سمعانی انساب نام کتابنده ذکر ایلمشدر که اهل معرفت ترمذك تاء
ومیمنی مضموما تکلم ایدرلر وترمذ اهالیسنك لساننده تانك فتحی ومیمك کسریله متداولدر و بعضلر تایی مفتوح وبعضلر
مضموم وبعضلر مکسورا تلفظ ایدرلر فصل الجیم الجائذ عائذ وزننده جأذ آتیدن اسم فاعلدر صویی
قطع وتأنی ایلیه رك ایچمیوب برصولقده ایچن آدمه دینور عباب معناسنه الجأذ جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله
صویی وجه مذکور اوزره ایچمك معناسنه در یقال جأذ الماء جأذا من الباب الثالث اذا عبه الجبذ نبذ وزننده برشیئی
بروچکمك جذب معناسنه در یقال جبذه جبذا من الباب الثانی بمعنی جذبه و بو جذب لفظندن مقلوب دکلدر بلکه
لغت مستقلهٔ صحیحه در جوهری وسائرلری مقلوبیت دعوالرنده واهملردر الاجتباذ آندن افتعالدر جذب معناسنه در
یقال اجتبذه بمعنی جذبه الجبذه فتحاتله هنوز یومشیوب خشونتلی اولان خرمابینیسنه دینور جباذ قطام
وزننده منیه یه یعنی موته یاخود نیت جابذه یه دینور نفوسی جذب ایلدیکیچون ونیت صاحبنی مطلوبه جذب
ایتدیکیچون نته که جذاب دخی بو معنایه در و بو فعال وزننده در سیوطی مزهرده بونلر ایچون باب مخصوص
عقد وجباذ اسم منیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر الجنبذة جیمك وبانك ضمی وفتحیله یاخود بانك فتحی لحن در قبه
طرزنده یعنی مرتفع ومستدیر اولان شیئه دینور مؤلف کالقبة عنوانتده ذکر ایلمکله وجه مذکور اوزره اولان شیئ
دیمکدر یاخود جنبذه معناده قبه کبیدر یعنی مرادفدر دیمکدر شارحك بیاننه کوره بوراجحدر زیرا جنبذه کنبد
معربیدر که قبه یه دینور هاء وحدت ایچوندر وجنبذ نیسابور قضاسنده برقریه وفارس ایالتنده بربلده اسمیدر
وجنبذ بن سبع اصحابدندر وقصر الجنبذ مدینه ده برقصرك آدیدر الانجباذ انجذاب وزننده ومرادفیدر
یقال انجبذ الیه اذا انجذب الجخوذة خای معجمه ایله دحرجه وزننده یلمك معناسنه در یقال جخوذ الرجل اذا عدا
الجذ جیمك فتحی وذالك شدهسیله سرعتله یوریمك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذ در یقال جذ فی سیره جذا
من الباب الاول اذا اسرع و برنسنه یی بالتمام کسمك معناسنه در یقال جذه اذا قطعه مستأصلا وقیرمق معناسنه در
یقال جذه اذا کسره الجذاذ جیمك حرکات ثلاثیله آنلردن اسمدر کسیك وقریق نسنه یه دینور بمعنی مفعولدر
الجذجذة زلزله وزننده بودخی برنسنه یی بتمامه کسمك معناسنه در یقال جذجذه اذا قطعه مستأصلا الجذاذ
والجذاذة جیملرك فتحیله برشیئك شیء آخر اوزره اولان فضل وزیاده سنه دینور کویا که مفضولی جذ وقطع ایدر
یقال جذاذه وجذاذته علیه کذا ای فضله وزیادته الجذاذ غراب وزننده معدندن چقان التون حجرلرینه دینور که
آنلری ذوبله آلتون حاصل اولور وآلتونك برنوعی واردر که اوت کبی بتراکا عقیان دیرلر حجردن حاصل اولمز الجذاذات
قراضات وزننده ومرادفیدر که کسنتیلره وقرپنتیلره دینور تقول عندی جذاذات الفضة ای قراضاتها الجذان
رمان وزننده جذانه نك جمع جنسیدر برنوع کوشك طاشه دینور که کوفکی تعبیر ایتدکلریدر کذان کبی جذاء
جیمك فتحی وذالك شدهسیله برموضع آدیدر وجذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور یقال رحم جذاء ای لم توصل
رحم کلمه سنك تأنیثی قرابت اعتباریله در وجذاء اوفانمش دیشه وصف اولور یقال سن جذاء ای متهتمة الجذة
جیمك ضمیله شیء معناسنه مستعملدر فی الاصل کسلمش نسنه نك برپاره سنه دینور یقال ماعلیه جذة ای شیء بوراده ثوب
کسنتسی معناسندندر که اوزرنده برپاره لباس مقوله سی یوقدر دیمکدر الجذیذ لذیذ وزننده والجذیذة هایله سویق
اسمیدر که قاود تعبیر اولنان نسنه در وجذیذ مکه قربنده برموضع آدیدر التجذیذ تفعیل وزننده برآدم ناسی کندوسنه
تابع ایلمك استیوب فرد واحدا کا تابع اولمیوب اباقلمق معناسنه در یقال جذذ الرجل تجذیذا اذا استتبع القوم فلم یتبعه
احد الانجذاذ انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال انجذ الشیء اذا انقطع الجرذ فتحتینله طوارك آردسکیرنده
عارض اولان مطلقا ورمه دینور الجرذ صرد وزننده برنوع صچان آدیدر بو بیوك نوعی اوله جقدر که فندق صچانی

مقابلیدر

مقابلیدر جمعی جرذان کلور جیمك ضمیله مترجم دیرکه لطائفندندر که عبد الملك اموی یه بر پیرزن * ان بیتی لخال
عن الجرذان * عبارتنه مشتمل برعرضحال تقدیم ایلدکده مشار ایله دقیقه یه انتقال ایلمکله اکا قتی وافر اجناس ذخایر
احسان ایلدیلر الجرذة فرحه وزننده ذکر اولنان فاره سی چوق یره دینور یقال ارض جرذة ای کثیرة الجرذان
ام جرذان جیمك کسریله برنوع خرمایه اطلاق اولنور الجراذین جیمك فتحیله جرذانه نك جمعیدر که جیمك
کسریله در بر بشقه خرمانك اسمیدر ذو اجراذ همزه نك فتحیله نجد بلادنده برموضعدر الاجرذ افیح وزننده
ومرادفیدر که آبشاق کشی یه دینور الاجراذ همزه نك کسریله اخراج معناسنه در یقال اجرذه اذا اخرجه ویالکز
قلمق معناسنه در یقال اجرذه اذا افرده وبرنسنه یه مضطر وناچار ایلمك معناسنه در یقال اجرذه الیه اذا اضطره
المجرذ معظم وزننده اشمش یورتمش کار آزموده وامور دیده آدمه دینور یقال رجل مجرذ ای مجرب محنك اساسك
بیاننه کوره تجرید ذکری آتی جرذ قرحه معناسندندر که تجرید اول قرحه یی ازاله ایلمك معناسنه در که بابی سلب ایچوندر
ومنه یقال جرذ الشجرة اذا شذبها کانه ازال جرذها ای عیبها او ابنها التی هی کالجرذان ومنه رجل مجرذ ای قد هذبته
الامور وشذبته الجرذ جیمك فتحی ورانك سکونیله یاره یاخود چبان جرذ دیدکلری ورم مزبور هیئتنده طومالوب
عقده پیدا ایلمك معناسنه در که آغرشقلنمق تعبیر اولنور یقال جرذت القرحة جرذا من الباب الاول اذا تعقدت
کالجرذ بعض نسخه ده کالجرذ قولی صرد وزننده مضبوط اولمغله اکا کوره بیوك فاره کبی متعقد اولمق معناسنه
اولور الجربذة دحرجه وزننده والجرباذ جیمك کسریله دوه وآت قسمنه مخصوص برکونه یوریمك علی قول
ششمان آدمك یلمسی کبی آغر آغر یلمك یاخود قریب القدر یعنی آدیملری خرده خرده آتوب باشنی اشاغی طوته رق
وایاقلرنی آغر آغر چپارز لونا منتظم حرکت ایتدیره رك طولاشقلو سکرتمك یاخود طرنقلرینك اوجلری طوپاق
اولمغله قالقق اوله رق یره یقین اولمقدن عبارتدر که طرنقلری اوجلرنی بصه رق سکرتمك اولور المجربذ اسم فاعل
بنیه سیله علی الاختلاف المذکور جربذه سی اولان آته ودوه یه دینور یقال فرس مجربذ القوائم اذا کان له جربذة
الجرنبذ غضنفر وزننده یوغون وغلیظ نسنه یه دینور الجرنبذة هایله والده سنك زوجی اولان یعنی بابالغی
اولان آدمه دینور یقال هو جرنبذة ای لامه زوج الجلوذ عجول وزننده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور انسان
وحیوان وسائر نسنه اولسون الجلذاء جیمك کسریله طپراغی غلیظ یره دینور یقال ارض جلذاء ای غلیظة الجلذاءة
هایله ارض مذکوره دن برقطعه در هاء مخصصه در جلذان جیمك کسریله طائف قربنده برحمی یعنی برچایر
قور ولغنك اسمیدر که طپراغی بغایت یومشق وزمینی ال آیه سی کبی هموار در الجلذی والجلاذی یالرك تشدیدیله
شدید وغلیظ اولان دوه یه دینور واهل کار وصنعت اولان آدمه دینور ونصاری طائفه سنك کلیسا ومناسترلری
خدمتکارینه دینور خادم البیعه معناسنه و پاپاسه دینور راهب معناسنه بوراده والرهبان نسخه لرنی شارح
تخطئه ایلمشدر وسرعتله اولان یورویشه دینور یقال سار سیرا جلذیا وجلاذیا ای سریعا وجلاذی لفظنك جمعی
جلاذی کلور جیمك فتحیله الجلذ جیمك ضمیله کوزسز صچانه دینور که کوستبك دیدکلریدر جمعی مفردینك
غیری اوله رق مناجذ کلور بو خلد لفظندن مصحف دکلدر الاجلواذ افعوال وزننده آتش کبی بغایت سرعتله
کتمك معناسنه در یقال اجلوذ الفرس اذا مضی واسرع فی السیر ویغمور کتمك یعنی اوزون اوزادی کسیلوب قطعا یاغمز
اولمق معناسنه در یقال اجلوذ المطر اذا ذهب یعنی امتد وقت تأخره وانقطاعه الجنبذ قنفذ وزننده نار اغاجنك
چچکنه دینور شارح دیرکه مؤلفك کالجلنار من الرمان قولی تشبیه فی المعنادر که جلنار دیندیکی کبی جنبذ دخی دینور
قالدیکه جنبذ قبه یه دینمکله ارتفاعی متضمن اولدیغنه مبنی هر طومور جقلنمش چچکه وخاصة نارك طومور جقلنمش
چچکنه اطلاق اولنمق اوزره امهات سائره ده مرسومدر انتهی وجنبذ کلمه سنك معانی سائره سی جبذ مادهٔ سنده
مشروحدر اصالت نوننه مبنی موضع ذکری بو مقامدر وجنبذ بن سبع یاخود سباع برکسنه در که نبی اکرم علیه السلام
حضرتلریله برکونك وقت صباحنده کافر اوله رق حرب وقتال واخشامنده مسلم اوله رق اعداسیله جنك وجدال ایلدی
وقعهٔ مزبوره غزوهٔ حدیبیه ده واقع اولمشدر الجوذی جیمك ضمیله کلیمه دینور کساء معناسنه الجوذیاء
جیمك ضمیله کمجی طائفه لرینك کیدکلری کبه یه وآبایه دینور الجهبذ جیمك وبانك کسریله نقاد وخبیر اولان
آدمه دینور یقال هو جهبذ من الجهابذة ای نقاد خبیر شارح دیرکه جهبذ کلمه سی کهبد فارسی معربیدر که
نقد دراهم خصوصنده ماهر وفایق اولان صراف ونقاده دینور بعده غوامض اموره واقف ودقایق شناس
مرد عارفده استعمال اولندی وتصریف ایدوب جمعنده جهابذه دیدیلر واقعا برهان قاطعده بو معنایه وسمسار
معناسنه مرسومدر وسمسار بایع ومشتری بیننده اولان میانجی یه دینور جیذه جیمك کسریله اسامیدندر محمد بن

احمد بن جیذه ابن اعرابی راویسیدر فصـــــل الحاء المهملة التحبیذ تفعیل وزننده برآدمه افعال مدحدن
اولان حبذا کلمه سنی دیمك معناسنه در تقول لاتحبذنی تحبیذا ای لاتقل لی حبذا شارح دیرکه لفظ مزبور الفاظ
مولدهٔ منحوته دندر ویقال حبذه تحبیذا اذا قال له حبذا کما یقال حمدل زید اذا قال الحمدلله وسبحل زید اذا قال
سبحان الله الحذ حانك فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه یی بتمامه کسمك جذ معناسنه در یقال حذ الشیء حذا
من الباب الاول بمعنی جذه الحذذ فتحتینله حیوانك قویرغی خفیف اولمق یعنی قیللری وتویلری آز اولمق
معناسنه در نعتنده احذ دینور قال فی الاساس فرس احذ ای خفیف هلب الذنب او مقطوعه وحذذ اهل
عروض اصطلاحنده زحافاتدندر بحر کاملك متفاعلن جزؤینك آخرندن وتدی ساقط اولمغله متفاقلوب یرینه
فعلن نقل اولنمقدن عبارتدر معنای مزبوردن مأخوذدر الحذاء احذ کلمه سنك مؤنثیدر شول قصیده یه
وصف اولور که بحر کاملدن اولمغله کندیسنده حذذ زحافی جاری اولمش اوله یقال قصیدة حذاء اذا کان فیها
الحذذ وشول یمینه اطلاق اولنور که آند ایچن کسه آنده اصلا توقف ایلمیوب سرعتله درساعت ادا ایتمش اوله
یقال یمین حذاء اذا کانت یحلف صاحبها بسرعة همان دعوایی قطع ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر ویمین
لفظی مؤنثدر وحذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور یقال رحم حذاء اذا صارت لم توصل وشول چابك
ناقه یه وسائر دیشی حیوانه وصف اولور که روزکار کبی سرعتله مرور ایدوب اکا اصلا برنسنه ایلشور اولمیه یقال
ناقة وفرس حذاء ای سریعة ماضیة لایتعلق بها شیء بعض ادبانك دنیایه حذاء اطلاقی بو معنادندر وحذاء
شول قصیده یه اطلاق اولنور که حده دن چکلمش کبی عیب ونقیصه دن آزاده اولوب اصلا وضع انکشت اعتراض
ایده جك یری اولمامغله مثل سائر کبی السنه وبلدانده سائر اوله بو جهتله اضداددن اولور یقال قصیدة حذاء ای
سائرة لاعیب فیها کویا که تیغ بلاغتله شائبهٔ عیبی قطع ایلمشدر یاخود ذکر اولنان حیوان سریعه تشبیه
اولنمشدر الاحذ ذکر اولنان حذذ لفظندن وصفدر قویرغنك قیللری وتویلری آز اولان ارکك حیوانه
وحذذ جاری اولان جزؤ بحر کامله اطلاق اولنور واحذ تیر دست اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل احذ
ای خفیف الید مباشرت ایتدیکی ایشی چابك قطع واتمام ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر وآریق وزبون حیوانه
اطلاق اولنور قلت شعر ذنب معناسندن مأخوذدر یقال فرس احذ ای ضامر وشدید ومنکر وعظیم اولان
امر وخصوصه اطلاق اولنور جمعی حذ کلور حانك ضمیله یقال امر احذ ای شدید منکر کمال شدت وفظاعتندن
ناشی کویا که اشباه ونظائری منقطعدر که آنك کبی شدید ومنکر نسنه نك وجودی ممتنعدر یاخود آنك تدبیر وتدارك
وکفایتی خصوصندن مقدور بشر منقطع اولدیغی ملاحظه سنه مبنیدر واحذ خاصة خمس سریعه اطلاق
اولنور وخمس بشنجی کون صوایچر اولان دوه در یقال خمس احذ ای سریع وبو خصائصدندر الحذة حانك
ضمیله ات پارچه سنه دینور قطع معناسندن مأخوذدر تقول اعطانی حذة من اللحم ای قطعة الحذحاذ حثحاث
وزننده سرعتله اولان یورویشه دینور یقال قرب حذحاذ ای سریع وقرب فتحتینله تمام برکیجه یوریوب صویه
ابرشمکه دینور الحرفذة حانك وفانك فتحیله صوی وکریم اولوب لکن آریق ومهزول اولان ناقه یه دینور جمعی
حرافذ کلور الحضذ حانك وضاد معجمه نك ضمیله حضض لفظنده لغتدر که خولان دیدکلری دوایی دار واسمیدر
الحماذی غرابی وزننده شدت حر معناسنه در که مراد حر شدیددر مؤلف مسامحه ایلمشدر یقال حر حماذی
ای شدید الحنذ حانك فتحی ونونك سکونیله والتحناذ تذکار وزننده قیون وقوزی وبوزاغی مقوله سنی
بریان ایدوب کمال اوزره نضج بولمق ایچون اوزرینه قزغین طاشلر وضع ایلمك معناسنه در یقال حنذ الشاة حنذا
وتحناذا من الباب الثانی اذا شواها وجعل فوقها حجارة محماة لتنضجها مؤلف بوراده عبارهٔ مرسومه ایله تفسیر
ایلمکله اویلجه ترجمه اولندی لکن بصائرده بیاننه کوره ایکی بیوك قزغین طاشلر ارالغنده طاشلری دکیشه رك
وبریانی چویره رك بریان ایلمکدن عبارتدر وطاشلرك وضعی بریانك لزوجتی منصب اولمق ایچوندر وبو معنای آتیدن
مأخوذدر قال الله تعالی فجاء بعجل حنیذ ای مشوی بین حجرین وانما یفعل ذلك لیتصبب عنه الزوجة التی فیه
وهو من قولهم حنذت الفرس وقال البیضاوی الحنیذ المشوی بالرضف وقیل الذی یقطر ودکه مؤلف بصائرده
وجه مذکور اوزره قولینی معنای واحد اولمق اوزره جمع ایلمشدر وصاحب اساس معنای مذکوری موضوع له
ومعنای آتی یی مجاز عد ایلمشدر بو بریانك خلاصهٔ طریقی بودر که برفرون یاتنور یاپوب ایچنده آتش ایقاد
واوزرینه طاشلر وضع وبریانی آنك اوزرینه وبریانك اوزرینه کذلك قزغین قزغین طاشلر وضع ایدرلر انتهی
وحنذ آتی بریا ایکی باش سکرتدکدنصکره ترلمك ایچون کونشه قرشو اوزرینه چول اورتمك معناسنه در یقال

حنذ الفرس اذا رکضه واعداه شوطا او شوطین ثم ظاهر علیه الجلال فی الشمس لیعرق ویوله کیدن آدمی کونش
یاقوب قاورمق معناسنه مستعملدر یقال حنذت الشمس المسافر اذا احرقته وصهرته الحنیذ امیر وزننده
ذکر اولنان فرون بریاننه دینور علی قول بریان اولدقدنصکره هنوز یاغلو صویی تقاطر ایدن اسی بریانه دینور
ووجه مذکور اوزره سکر دیلوب ترلمك ایچون چوللنمش اولان آته دینور واکا محنوذ دخی دینور وحنیذ اصنمش
اسی صویه اطلاق اولنور یقال ماء حنیذ ای مسخن وحنیذ ادهاندن برنوع دهنك اسمیدر وغسل مطیب
معناسنه در که نسوان عرب خاتم چچکی مقوله سی طیب قانوب باشلرنی غسل ایتدکلری اسی صودن عبارتدر
وحنیذ بنو سعید دیارنده برصویك آدیدر حنذ فتحتینله مدینه قربنده برموضع یاخود بنی سلیم یوردنده برصو
آدیدر حناذ قطام وزننده کونشك اسماسندندر الحنذة حانك ضمیله شدید اسی یه دینور یقال اخذتنا
الحنذة ای الحر الشدید الحنذوة قنفذه وزننده طاغك برشعبه سنه دینور الحنذیان حانك وذالك کسریله
کثیر الشر اولان خیرسز کسیه دینور یقال هو حنذیان ای الکثیر الشر الحنذیذ حانك کسریله چوق ترلین
آدمه دینور یقال رجل حنذیذ ای کثیر العرق المحنذی اسم فاعل بنیه سیله دلی زفیر بدزبان وشتام کسیه
اطلاق اولنور که دلیله جکرلری احراق ایدر الاحناذ همزه نك کسریله شرابه صویی پك چوق قاتمق علی قول
آزجه قاتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال احنذ الرجل اذا اکثر من المزاج فی الشراب او اقل لکن بونلر
قولینه مبنی اولمغله ضدیتی غیر مسلمدر قال فی الاساس اذا سقیته فاحنذ له ای اسقه صرفا قلیل المزاج یحنذ جوفه
الاستحناذ ترلمك ایچون کونشه قرشو یاتمق معناسنه در یقال استحنذ الرجل اذا اضطجع فی الشمس لیعرق حناذ
کتان وزننده بررجلك اسمیدر الحوذ حانك فتحی وواوك سکونیله برنسنه یی حفظ وصیانت ایلمك حوط معناسنه در
یقال حاذه یحوذه حوذا اذا حاطه وطواری سرعتله سورمك معناسنه در یقال حاذ الدابة اذا ساقها سریعا وبرشیئی
کوزه دوب محافظه ایلمك معناسنه در یقال حاذه اذا حافظ علیه الاحواذ همزه نك کسریله بودخی عنف وسرعتله
طواری سورمك معناسنه در یقال احوذ الدابة اذا ساقها سریعا وبرکسه اوزرنده اولان لباسی قاوشدیروب
برکدرمك معناسنه در یقال احوذ ثوبه اذا جمعه وکاسه جی یاپدیغی کاسه یی خفیف یاپمق معناسنه در یقال حاذ
الصانع القدح اذا اخفه حاذ المتن ذالك تخفیفیله آتك صرتنده تکلتی کلن یره دینور که ایکی طرفلو اولور ایکیسنه
حاذین دینور یقال استولی الحصان علی حاذی الفرس ای علی موضعی اللبد من متنها وحاذان آتك اویلقلری
آردلرنده قویرغنی صالدقده ایکی طرفلو دکن یرلره دینور وحاذ آرقه یه اطلاق اولنور خفیف الحاذ بو معنادندر که
قلیل المال والعیال اولان آدمه اطلاق اولنور یوکی آز اولمغله آرقه سی خفیف اولور وحاذ برشجر آدیدر الاحوذی
احمدی وزننده کار وعملده حاذق وجست وچیره دست اولان آدمه دینور سوق سریع معناسندن مأخوذدر یقال
رجل احوذی ای خفیف حاذق وشول کسیه اطلاق اولنور که امور ومصالحده چالاك اولوب هرنه کونه امر ومصلحت
اولور ایسه اکا غالب وقاهر اولمغله علی الکمال حقندن کلوب بهمه حال آنی پوروز سز رؤیت وتمشیت ایدوب واکا
اصلا برنسنه حائل اولمیه وبرمصلحت کندوسنه تعب وشدت ویرمیه مرحوم کمرکجی سلانیکی حسن اغا کبی یقال
رجل احوذی ای مشمر للامور قاهر لها لایشد علیه شیء الحوبذ امیر وزننده بودخی احوذی معناسنه در
الحوذان سحبان وزننده برنبات آدیدر بعض مفرداتده نیلوفر ایله مبین در الحوذی حانك ضمیله اوکنده اولان
حیوانی سیر وسرعته حث والجا ایده رك قوغوب کیدن آدمه دینور الحواذ کتاب وزننده ایراقلق بعد معناسنه در
یقال بینهما حواذ ای بعد الاستحواذ غالب ومستولی اولمق معناسنه در یقال استحوذ علیه اذا غلب علیه
واستولی بو استحوذ الغیر علی الاتان ای استولی علی حاذیها معناسندن مأخوذدر که حاذ جانب ظهر معناسنه در نته که
ذکر اولندی وبونده واو الفه قلب اولنمیوب استصوب کبی اصلی اوزره وارد اولمشدر الحاذة حاله وزننده
ومرادفیدر یقال هما بحاذة واحدة ای بحالة حاذ کبی حال دخی آتك آرقه سنده تکلتی کلن یره دینور بعده مناسبت
لفظیه ایله شان وحالت معناسنده استعمال اولندی الحیذوان حانك فتحی وذالك ضمیله ورشان اسمیدر که بیانی
قومری نوعندن قوسقووق تعبیر اولنان قوشدر عربیده ساق حر دینور که ایکیسیده صوتیله مسمادر مؤلفه کوره
ساق حر قمرینك ارککنه دینور فصـــــل الخاء المعجمة الخذیذ شدید وزننده یاره نك صاری صویی آقمق
معناسنه در یقال خذ الجرح خذیذا من الباب الاول اذا سال صدیده خربوذ خانك ورای مشدده نك فتحی وبانك ضمیله
مکی الاصل محدث ولغوی اولان معروفك پدری اسمیدر الخرداذی خانك فتحیله خمر اسماسندندر شارحك
بیاننه کوره خوردادی فارسی معربیدر الخنذیذ خانك کسریله اوزون شیئه دینور طویل معناسنه ویوکسك

طاغك تپه سنه دينور وآيغره دينور فحل معناسنه وانمش اكديج حيوان وانسانه دينور خصى معناسنه طوارده اكديج
وانسانده طواشى وخروسده امليق تعبير اولنور بو صورتده اضداددن اولور وخنذيذ مجيد ومفلق يعنى فصاحت
و بلاغتده يكانه وطرح مضامين وسوق معانى وتعبير دلنشينده مفرد زمانه اولان شاعر ماهره دينور يقال شاعر
خنذيذ اى مجيد مفلق وشول بهادره دينور كه جنكده اقرانى اوزره حمله وهجوم ايليه جكى سمتى اشكال وابهام ايدر
اوله كه حيل حربيه دندر شجاع بهمه معناسنه بوزمخشرى يه كوره در ومؤلفه كوره نيره دن كتورلديكى مبهم اولان
بهادره دينور يقال هو خنذيذ اى شجاع بهمة وخنذيذ سخى وجوانمرد آدمه دينور وبلاغت وطلاقت صاحبى
خطيبه دينور وحليم ومتأنى اولان سيد قومه دينور وعربك ايام وتواريخنه وانساب واشعارينه بغايت عارف وواقف
اولان آدمه دينور اصمعى كبى وبدزبان وبذى اللسان كمسيه دينور وشول يله دينور كه شدتندن طوز وطپراغى هوايه
صاورر اوله اعصار ريح معناسنه وخنذيذ عقفان ضبابى نام كمسه نك فرسى اسميدر الخنذوة خانك وذالك ضميله
بودخى يوكسك طاغك باشنه دينور الخنذيان خانك وذالك كسريله بودخى دلى زفير بدزبان آدمه دينور يقال رجل
خنذيان اى بذىء اللسان الخنذية دحرجه وزننده برآدمه فحش وفناسوز سويلمك معناسنه در يقال خنذى الرجل
خنذية اذا خرج الى البذآء نته كه خنظيه دخى بو معنايه در جوهرى خنذيه يى معتل وخنظه يه يى ظاء بابنده ذكر ايلمشدر
حالا كه ايكيسده وادىء واحددندر يعنى معتل دكللردر برى ذالى وبرى ظائى در التخنذذ تدحرج وزننده بى حيا وفتاك
وبى باك اولمق معناسنه در كه بركمسه دن شرم ومبالات ايلميوب ديلديكنى ارتكاب ايدر اولمقدن عبارتدر يقال تخنذذ
الرجل اذا صار خليعا فاتكا الخوذة خانك ضميله جنك اسبابندن توغلغه يه دينور كه باشه كيلور مغفر معناسنه
جمعى خوذ كلور غرف كبى المخاوذة مفاعله وزننده مخالفت معناسنه در يقال خاوذه اذا خالفه وموافقت معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال خاوذه اذا وافقه التخاوذ تعاهد وزننده ومرادفيدر كه عهد لشمك معناسنه در يقال
تخاوذوا اذا تعاهدوا الخوذان خانك فتحيله حذمتكارانه دينور يقال هو من خوذان القوم اى من خدمهم
بو معنادندر كه عربلر برآدم اصحاب فضل ومزيتدن تأخير اولندقده ذهب فلان فى خوذان الخامل ديرلر خواذ الحمى
خانك كسريله استمه نك وقت نامعلومده كلمسنه دينور كه موقت اولمديغندن اولور الخائذ والمخاوذ اسم فاعل
بنيه لريله تحت قدرتدن خارج اولان شىء عزيزه دينور كه ذاتنده مطلوب ومحتاج اليه اوله يقال امر خائذ لائذ ومخاوذ
ملاوذ اى معوز لائذ وملاوذ اتباعدندر فصل الدال الديبوذ دالك فتحيله ايكى آرغاج اوزره طوقنمش
ثوبه دينور دو پود فارسى معربيدر ثوب ذو نيرين معناسنه جمعى ديابوذ وديابيذ كلور وكاهجه دال مهمله ايله ده تعريب
اولنور الداذى تشديد يايله شراب فساق اسميدر كه باده اوله جقدر شارح ديركه بودخى خردادى كبى معربدر
فصل الذال المعجمة الذاذى ياى مشدده ايله برنوع نبات اسميدر كه اوزون صالقمى اولور كرچه ياى
نسبيه ايله وارددر لكن منسوب دكلدر فصل الراء الربذة فتحاتله شول يوك وپياغى پارچه سنه دينور كه
آنكله دوه يه قطران سوريلور وشول پچاوره يه دينور كه آنكله قيومجيلر ايشلدكلرى ايشه سوروب جلا ويررلر
رانك كسريله ده لغتدر وربذه مدينه قربنده برقريه آديدر كه ابوذر غفارى رضى الله عنه اوراده مدفوندر محدثيندن
موسى بن عبيده وبرادرلرى عبيدالله ومحمد الربذى اورادندر وربذه قامچينك اوجنه دينور وقاتيلق شدت
معناسنه در الربذة رانك كسريله اصلا برايشه يرامز خير ومنفعتسز شخصه دينور يقال هو ربذة اى لاخير
فيه وشيشه نك اغزنى صاردقلرى صارقى يه دينور وزينت ايچون دوه وقيون مقوله سنك قولقلرينه تعليق
ايتدكلرى رنكين يوك پاره سنه دينور ونسوانك حيض بزلرينه دينور ومطلقا مردارشيئه دينور جمعى ربذ
كلور عنب وزننده ورباذ كلور رانك كسريله الربذى فتحتينله وتشديد يايله ياى كريشنه دينور
وقامچى يه دينور فى الاصل قريه مزبوره ده كريش وقامچى معمول اولمغله كيدرك مطلق اولمشدر الربذ فتحتينله
كار وعملده تيز دست اولمق معناسنه در يقال ربذت يده بالقداح ربذا من الباب الرابع اذا خفت الربذ كتف
وزننده رونده وسبكپا آته ودوه يه اطلاق اولنور يقال فرس ربذ اى خفيف القوائم ربذ العنان جنكدن منهزم
اولمغله يالكز باشنه فرار ايدن آدمه اطلاق اولنور تقول رأيته ربذ العنان يهرب اى منفردا منهزما الربذة فرحه
وزننده اتسزجه دبش اتنه وصف اولور خفت معناسندن مأخوذدر يقال لثة ربذة اى قليلة اللحم ذو ربذات
فرحات وزننده كلامنده عثرات وسقطاتى كثير اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ذو ربذات اى كثير السقط
فى كلامه الرباذية تخفيف يايله علانيه وزننده شر وشور وفتنه يه دينور يقال بين القوم رباذية اى شر وفتنة
المرباذ محراب وزننده والربذانى فتحاتله چوق سوزلو هرزه كو وهرزه چانه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل

مرباذ وربذانى اى مكثار مهذار الارباذ همزه نك كسريله كسمك معناسنه در يقال اربذه اذا قطعه وربذ نام
قريه مزبوره ده معمول قامچيلر اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اربذ الرجل اذا اتخذ السياط الربذية الربذاء
صحراء وزننده بنت جرير بن الخطفى الشاعردر وبرجماعتك اسميدر ابو الربذاء عرب كنيه لرندندر الرذاذ
سحاب وزننده ضعيف ياغشلو يغموره على قول سكون وملايمتله دائمى وقطره لرى غبار كبى بغايت خرده اولان
يغموره دينور عند البعض چه تعبير اولنان رطوبتدنصكره جه ياغان چسنتى يه دينور قال الاصمعى الطل ثم الرذاذ
فهو اقوى من الرذاذ ورذاذ مصدر اولور بولود وجه مذكور اوزره يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال رذت السماء
رذاذا اذا امطرت الرذاذ الارذاذ همزه نك كسريله بودخى مطر مذكور امطار ايلمك معناسنه در يقال ارذت
السماء بمعنى رذت وطلوم ويارمقوله سنك ايچنده اولنلرى طشره رشح وسيلان ايتدكده ارذ السقاء والشجة ديرلر
المرذ والمرذوذة اسم مفعول بنيه لريله ذكر اولنان چسنتى ياغمش يره دينور يقال ارض مرذ ومرذوذة اذا صارت
قد مطر عليها الرذاذ المرذ اسم فاعل بنيه سيله رذاذلو كونه دينور يقال يوم مرذ اى ذو رذاذ الروذة رانك فتحى
وواوك سكونيله برى اوته كيدوب كلمك معناسنه در كه اولطه ايلمك تعبير اولنور يقال راذ الرجل روذة اذا ذهب
وجاء راذان مدينه ترابنده برموضع آديدر محدثيندن وليد بن كثير اورادندر وعراقده ايكى قضا آديدر برينه
راذان اعلى وبرينه راذان اسفل ديرلر محمد بن حسن الزاهد راذان اعلادندر فصل الزاى المعجمة الزباذية
علانيه وزننده شر وفتنه يه دينور لكن بونده صواب اولان راء مهمله ايله اولمقدر نته كه ذكر اولندى الزمرذ زانك
وميمك وراء مشدده نك ضميله اجناس جواهردن زبرجد ديدكلرى جوهره دينور زمرد فارسى معربيدر شارح ديركه
مؤلف ارسطو قولى اوزره زمرد ايله زبرجدى برعد ايلمشدر سائرلرى تفريق ايدرلر وبعضلر زمردك بياضه مائل
يشل نوعنى كه صابونى تعبير ايدرلر بونى زبرجد نوعندن عد ايدرلر زيرا زمرد بش نوع اولور اعلاسى ذبابى نوعيدر كه
بغايت يشل وصاف وصويى كويا كه رقص وتموج ايدر وبرنوعنه ريحانى وبريسنه فستقى اطلاق ايدرلر
وزبرجدك يشل وصاف اولاننه مصرى ويشله مائل صارى اولاننه قبرسى وقرمزى يه مائل صارى نوعنه هندى
ديرلر الحق نوعى بودر الزاذ ازاذ معناسنه در كه برنوع خرما اسميدر زاذان اساميدندر منصور بن زاذان
برمحدث ذيشاندر ومحمد بن ابراهيم بن زاذان الزاذانى الحافظ اصفهان محدثلرينك سندلريدر بنات زاذان
حميرك يعنى اشكلرك كنيه سيدر فصل السين السبذة فتحاتله زنبيله شبيه برظرفك اسميدر وبو معربدر
يعنى سبد فارسى معربيدر كه تركيده سپت تعبير ايتدكلريدر هاء وحدت ايچوندر اسبذ احمد وزننده هجر ايالتنده
بربلده آديدر الاسابذة جهابذه وزننده فرس قديمدن برجماعت آديدر اسبذ ديدكلرى بلدهٔ مرقومه ده ساكن
اولورلر ايدى مطرده دندر كه بركلمهٔ عربيه ده سين وذال معجمه مجتمع اولمز بناء عليه بو كلمه لر معربلردر السنباذج
سينك ضميله بيلكى طاشنه دينور حجر مسن معناسنه وبو معربدر يعنى سنپارهٔ فارسى معربيدر وسنپاده تركيده
محرفى اولان صونپاره ديدكلريدر كه حكاكلر قوللنورلر لكن مؤلف باب جيمده قول مزبوره منافى ثبت ايلمشدر
اسفيذبان همزه نك فتحيله اصفهانده برقريه اديدر ونيسابورده بشقه برقريه آديدر محدثيندن عبدالله بن الوليد
اورادندر السميذ سميد معناسنه در كه ذكر اولندى وعبدالله بن محمد الدورقى ومحمد بن على ابن اخت طبرزد
وبونك عمى مبارك بن على وابو القاسم احمد بن احمد بن على البغدادى السمذيون كه سينك وميمك كسريله در
محدثلردر فصل الشين المعجمة شبذ فتحتينله ابيورد قضاسنده برقريه در حافظ رشيد الدين ابو بكر
احمد بن ابى المجد ابراهيم الخالدى الشبذى وحفيدى علامه شمس الدين ابراهيم بن محمد واوغلو علامه
يحيى بن ابراهيم اول قريه دندر الشبرذى حبنطى وزننده جست وچابك دوه يه دينور مؤنثنده شبرذاة دينور
وشبرذى تغلب قبيله سندن بررجل آديدر الشبرذة دحرجه وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال شبرذ
الرجل اذا اسرع الشجذة شينك فتحى وجيمك سكونيله ضعيف ياغشلى برمقدار جه چسنتى يه دينور يقال امطرت
السماء الشجذة اى المطرة الضعيفة المشجاذ مقلاع وزننده ومرادفيدر كه صپانه دينور شجاذ قطام
وزننده مشجاذ لفظندن معدولدر لكن مزهرده شجاذ لفظى مطرهٔ ضعيفه معناسنه مثبت اولمغله مؤلفك معدول
عنه قولنده ضمير شجذه لفظنه راجع اولمق اقتضا ايدر الاشجاذ همزه نك كسريله برنسنه بركمسه يه شدتلو
وصعوبتلو اولمغله آنى محنته اوغراتمق معناسنه در يقال اشجذه الشىء اذا اشتد عليه وآذاه ويغمور متصل
ياغدقدنصكره كسيلوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اشجذ المطر اذا انجم بعد الانجام وبلودك يغمورى ضعيف
ياغمق معناسنه در يقال اشجذت السماء اذا ضعف مطرها الشحذ شينك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله

قلح وبجاق مقوله‌سنی بیلیوب کیکین ایلك معناسنه در یقال شحذ السکین شحذا من الباب الثالث اذا احدّها واجلق حرارتی معده‌یی اشعال ایلك معناسنه مستعملدر یقال شحذ الجوع المعدة اذا ضرمها وطردوتبعید ایلك معناسنه در یقال شحذ الرجل اذا طرده وبرکسیه تیز نظرایله قیدقیه باقق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذدر یقال شحذه بعینه اذا رماه بها وعنف وشدّتله طوار سورمك معناسنه در یقال شحذ الدابة اذا ساقها شدیدا وطارلق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذ در یقال شحذ علیه اذا غضب و برشبئك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شحذه اذا قشره وسئوالده ابرام والحاح ایلك معناسنه مستعملدر یقال شحذ فی المسئوال اذا الحّ وهو شحاذ ملحّ ولاتقل شحاث الاشحاذ همزه‌نك کسریله بودخی کسکین ایلك معناسنه در یقال اشحذ السکین بمعنی شحذها التشحذ تفعل وزننده بودخی طرد ایلك معناسنه در یقال تشحذه اذا طرده شارح اشبو تفعل نسخه‌سنی استدراکله تفعیل اولمق اوزره تصویب ایلمشدر الشحذان فتحاتله طواری پك سورر اولان آدمه دینورسوّاق معناسنه وآج آدمه دینورجایع معناسنه وسعی وسیرنده جبت وسبکپا کسمه یه دینور المشحاذ محراب وزننده دکرمی تپه‌یه دینور وارض مستویه یه دینور وطباغك باشنه دینور الشحاذ شدّاد وزننده مبرم دلنجی یه دینورنته که ذکر اولندی بعضلرثای مثلثه ایله شحاث اطلاق ایتمکله مؤلف نهی ایلمشدر لکن شهاب درّة الغوّاص شرحنده بعض اهل لغتك تصحیحی تصریح ایلشدر وشحاذ القابدندر ابن ابی الفتح الشحاذ محدثیندندر المشحذ منبروزننده بیلکویه دینورمسن معناسنه وطواری عنف وشدّتله سورر اولان سوریجی یه دینور شحاذ کتاب وزننده اسماعدندر محمدبن ابی شحاذ ضبه قبیله سندن برشاعردر المشاحذة مفاعله وزننده ناقه ولادت هنکامنده بوری زحمتندن قویرغنی قالدیروب شدّتله ایکی طرفه بورو وب صارمق معناسنه در یقال شاحذت الناقة عند المخاض اذا رفعت ذنبها فالوته الواء شدیدا الاشحاذ خای معجمه ایله اکرام وزننده کوپکی قشقیرتمق معناسنه در یقال اشحذ الکلب اذا اغراه الشدّ شبنك فتحی وذالك تشدیدیله والشذوذ قعودوزننده برطائفه‌نك ایچندن چقوب بشقه جه اولمق معناسنه در یقال شذّ الشئ شذّا وشذوذا من الباب الاول والثانی اذا ندر عن الجمهور معلوم اولهکه مزهرك بیانته کوره شذوذ اطراد مقابلیدر وکلام عربده شذوذ واطراد درت کونه در اوّل قیاس واستعمالده معا مطرد اولور وغایة مطلوبه بودر مثلا ضربت زیدا وقام عمر وکی ثانی قیاسده مطرد واستعمالده شاذ اولور مثلا یذرو یدع کلمه‌لرینك ماضیلری کی ثالث استعمالده مطرد وقیاسده شاذ اولورمثلا اخوص الرمث واستصوبت الامر کبی که واو والفه قلب اولنمامشدر رابع قیاس واستعمالده معا شاذ اولورمثلا مقوود ومعوود کلمه‌لری کبی واوینله در بونکله اصلا احتجاج اولنمز زیرا بونده اصلین مفقوددر وقیاسده شاذ واستعمالده مطرد اولانله استدلال صحیحدر واستعمالده شاذ وقیاسده مطرد اولانله تمهید احتجاج صحیح دکلدر زیرا رأسا مرفوض مزلنده در وبعضا شاعرلرك اکار جوعی جائزدر اجلل کلمه‌سی کبی انتهی وشذ کلمه‌سی متعدی اولور جمهوردن آیروب بشقه جه قلمق معناسنه یقال شذه شذا کذه لاغیر یعنی من الباب الاول لامن الثانی اذا ندره عن جمهوره التشذیذ تفعیل وزننده والاشذاذ همزه‌نك کسریله بونلرده شذ معناسنه در یقال شذذه واشذه بمعنی شذّ واشاذ برنادر ونامطرد سوزسویلمك معناسنه مستعملدر یقال اشذ الرجل اذا جاء بقول شاذّ وبرنسنه یی آلارغه وبرطرف ایلك معناسنه مستعملدر یقال اشذّ الشئ اذا نحاه واقصاه الشذاذ رمّان وزننده قلیل اولان جماعته اطلاق اولنور وقبیله ومنازلی ایچره اولیان کسمه‌لره اطلاق اولنور مراد کندی قبیله لرنده وکندی یوردلرنده اولیوب آخر قومك بینده اولان آدملردر که بیانجی تعبیراولنورو بعض اتمهاتده شذاذ رجال وزننده مرسومدر که ینه جعدر الشذّان شبنك کسری وذالك تشدیدیله نبق آغاجنه دینورسدر کی الشذان شبنك فتحی وضمی وذالك تشدیدیله متفرق ویراکنده اولان چقل طاشلرینه وسائرنسنه‌لره دینور یقال اصابه شذّان الحصی ای ماتفرق منه شبنك فتحیله اسم جعدر کذّان لفظی کبی که کوفه‌لی طاشلرینه دینور وشبنك ضمیله شاذّ لفظندن جعدر شابّ وشبان کبی الشاذّ اسم فاعلدر جهوردن سچیلوب چقان آدمه دینور کذلك حکم عامدن یاخود قاعدهٔ کلیه‌دن خارج ومتفرّدا ولانله اطلاق اولنور که اصطلاح علومدندر تنه که ذکر اولندی وشاذ هلال بن فیاض نام محدثك لقبیدر الشرید تشرید وزننده ومرادفیدر وقوله تعالی فشرّد بهم من خلفهم الایة بالذال المعجمة قرأ الاعمش وقال ابن جنی لم یمرّ بنا فی اللغة ترکیب شرذ وکأنّ الذال بدل من الدال المهملة وقال البیضاوی وقری بالذال المعجمة وکأنه مقلوب شذر الشمرنبذ غضنفر وزننده یوغون وغلیظ اولان شبنه دینور الشعوذة دحرجه وزننده تیردستلك الله برتسنه یی

مطلب

منظره

منظره ناشده خفیقتنه مخالف صورت آخرده کوستورمك معناسنه در که سحره شبیه برمعنادر حقه بازلق تعبیر اولنور مادّه سی همان چاپکلکدر کونا کون شیوه‌لری واردر نته که بعض مشهوردن مراولمشدر شارح دیرکه شعوذه وشعبذه اهل بادیه لغتی دکلدر مترجم دیرکه لغت فارسیده شبنك ضمیله شعبده مرسوم اولمغله ظاهر اشعوذه وشعبذه آندن معرّبدر المشعوذ اسم فاعل بنیه سیله والمشعوذ اسم مفعول بنیه سیله حقه بازه دینوراسم مفعول بنیه سی نبالغه یه محمولدر یقال هومشعوذ ومشعوذ وعمله الشعوذة وهی خفة فی الید واخذ کالسحر یری الشئ بغیرماعلیه اصله فی رأی العین الشعوذی یای مشدّده ایله امرانك برطرفه ارسال ایلدکلری پیك وبریدك اثناء راهده ومحل مأموریته احوالنی تجسس ایچون خفیةً ناظر کونه ارسال ایتدکلری آدمه دینورمؤلف والشعوذی رسول الامراء علی البرید عبارتیله تفسیرایلمکله بیان شارح اوزره اول کونه ترجمه اولندی لکن اساسده وقیل للبرید الشعوذی لخفته عنوانیله مرسوم اولمغله مطلقا پیك وبریده اطلاق اولنور سرعتنه مبنی شعوذ جعفر وزننده اسامیدندر غالب بن شعوذ وشعوذبن عبدالرحمن وشعوذبن خلیده محدثلردر وشعوذبن مالك نعمان بن منذرك رهط وجماعتلرندر الشعبذة شعوذه وزننده وآنده لغتدر یقال شعبذ شعبذة بمعنی شعوذ وهومشعبذ ای مشعوذ شارح دیرکه شعبذه‌نك کنیه‌سی ابو العجب درسیمیادخی بونوعدندر آنك اهلنه کوز باغجی تعبیر اولنور اعمانده بالکز نفس انسانینك مدخلی واردر سحر وطلسم کبی افاعیل علویه یه تعلق بوقدر الشقذان فتحاتله والشقیذ امیروزننده والشقذ کتف وزننده اویویه مزاولان آدمه دینور یقال رجل شقذان وشقیذ وشقذ اذا کان لایکاد ینام وشقذان وشقذبد نظرآدمه دینورکه هرنیه نظرایلسه کوزی اصابت ایدراوله علی قول شدید البصر وسریع الاصابه اولان کسیه دینور یقال رجل شقذان وشقذای یصیب الناس بالعین اوشدید البصر سریع الاصابة معلوم اوله که اویومزاولان آدم شدید البصر اولمغله باقدیغی نسنه‌یه کوزی دکر اولورسمیت چشمی موجب سهر اولمغله معاذالله تعالی صاحبنه دخی جالب ضرردرو نظرك وقوعی اثرایله ثابتدر العین حق کبی نته که کوزانساتی قبره ودوه‌یی قدره ادخال ایدرزیرا وّل کوزه عین الکمال تعبیرایدرلر سلفده کمال نام برآدم کوزی پك دکرایمش یاخود نظرهرشبئك کاملنه تعلق ایلدیکنه مبنی در وآنك اصابتی صاحبنك دناءت وخباثتنه کوره دکلدر صلحاده دخی وقوعی جائزدر حتی نفی مسئله‌سیله عمل اولنمامشدر اصحاب کرامدن بعضلرده وقوعی وانسان عین الانسان علیه صلوة الرحمن حضرتلرینك عتابی ووقت نظرده خالی الذهن ومعجب بولنیوب ذاکر بولنوب بارك الله وماشاء الله کبی نیچون ذکر الله لسانکردن جاری اولدیو تعلیم یوردقلری واقعدرمع الغفله ذهن حالتنه نجب لاحق اولدیغی آنده نظرایله عین عایندن برتیر مسموم کبی رشتهٔ باصره‌ممتد ومعیونه واصل اولوب درحال متاثر واول حالت ظاهر اولور وبوقوّت نفسیهٔ انسان اثریدر وحسود بالطبع اولان کسه جبلی بدنظر اولور حصنت نفسی وحصنتکم بالحی القیوم الذی لایموت ابدا ودفعت عنی وعنکم السوء بالف لاحول ولاقوّة الابالله العلی العظیم اثرایله ثابت برحصن معنوی وعقب ارنب استخوانی دائما اوزرکده بولنمق سحر ونظر اصابتنه سپر صوری اولدیغی مجرب ویشانهٔ صیی یه برالف یازلق خواصدندر انتهی وشقذان حربا اسمیدر که قیاکلری دیدکلری جانوردر جمعی شقذان کلور شبنك کسریله وقورده دینور ذئب کبی بونده شبنك کسریله‌ده لغتدر الشقذ فتحتیله برآدم کوزی پك دکر اولمق معناسنه در یقال شقذ الرجل اذا جاء بقول شاذّ وبرنسنه یی آلارغه وبرطرف ایلك معناسنه مستعملدر یقال اشذّ الشئ اذا نحاه واقصاه الشذاذ رمّان وزننده قلیل اولان جماعته اطلاق اولنور وقبیله ومنازلی ایچره اولیان کسمه‌لره اطلاق اولنور مراد کندی قبیله لرنده وکندی یوردلرنده اولیوب آخر قومك بینده اولان آدملردر که بیانجی تعبیراولنورو بعض اتمهاتده شذاذ رجال وزننده مرسومدر که ینه جعدر الشذّان شبنك کسری وذالك تشدیدیله نبق آغاجنه دینورسدر کی الشذان شبنك فتحی وضمی وذالك تشدیدیله متفرق ویراکنده اولان چقل طاشلرینه وسائرنسنه‌لره دینور یقال اصابه شذّان الحصی ای ماتفرق منه شبنك فتحیله اسم جعدر کذّان لفظی کبی که کوفه‌لی طاشلرینه دینور وشبنك ضمیله شاذّ لفظندن جعدر شابّ وشبان کبی الشاذّ اسم فاعلدر جهوردن سچیلوب چقان آدمه دینور کذلك حکم عامدن یاخود قاعدهٔ کلیه‌دن خارج ومتفرّدا ولانله اطلاق اولنور که اصطلاح علومدندر تنه که ذکر اولندی وشاذ هلال بن فیاض نام محدثك لقبیدر الشرید تشرید وزننده ومرادفیدر وقوله تعالی فشرّد بهم من خلفهم الایة بالذال المعجمة قرأ الاعمش وقال ابن جنی لم یمرّ بنا فی اللغة ترکیب شرذ وکأنّ الذال بدل من الدال المهملة وقال البیضاوی وقری بالذال المعجمة وکأنه مقلوب شذر الشمرنبذ غضنفر وزننده یوغون وغلیظ اولان شبنه دینور الشعوذة دحرجه وزننده تیردستلك الله برتسنه یی

مطلب

ثوبی یوقری صغیوب چرمك معناسنه مستعملدر یقال شمذ ازاره اذا رفعه یعنی الی رکبتیه وخرما اغاجی آشی
طوتمق معناسنه در یقال شمذت النخل اذا ابرت وخاتون رحمنك خروجی خوفندن ناشی فرجنه پچاوره صوقمق
معناسنه در یقال شمذت المرأة فرجها اذا حشته بخرقة خشیة خروج رحمها الشامذ شمذ مذکوردن اسم
فاعلدر کبه فالمغله کبه لکنی ارأت ایچون قویرغنی قالدیرن ناقه یه دینور وصف خاصدر جمعی شوامذ وشمذ کلور
رکع وزننده وشامذ مطلقا کبه ناقه یه دینور خلفه معناسنه وعقربه دینور الشوامذ شامذك جمعیدر که ذکر
اولندی وشوامذ آشی طوتمش خرما اغاجلرینه دینور المشمذ منبر وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه الاشمذة
والیشمذة همزه نك ویانك ومیملرك فتحیله چاپك اوچر اولان قوشلره دینور الیشمذان یانك ومیمك فتحیله والشیمذان
شینك تقدیمیله قورده دینور ذئب کبی الاشتماذ افتعال وزننده قوج دیشی قیونك قویرغنی قالدروب آشمق
ایچون اورشدرمق معناسنه در یقال یشتمذ الکبش ای یضرب الیة الانثی حتی ترتفع فیسفد الشمذة فتحاتله
آصمه نك قولنی آشیردقلری شیئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر ومنه یقال الحبلة فی شمذتها وذلك انهم یدنون
الی الحبلة شجرة ترتفع علیها کلام مزبور مثل مجراسنده در برنسنه محل لایقنی بولدقده ایراد اولنور الشمرذی
شبرذی وزننده وجمله معانیسنده مرادفیدر که ذکر اولندی وتغلب قبیله سندن بر رجلك اسمی اولان مذکور
شبرذی لفظنده دخی لغتدر که شبرذی دیدکلری کبی شمرذی دخی دیرلر الشمهذ جعفر وزننده کسکین نسنه یه
دینور حدید معناسنه وجست وچالاك اولوب آزی دیشلرینك اوجلری کسکین اولان کوپکه دینور الشمهذة
دحرجه وزننده برنسنه یی کسکین ایلمك معناسنه در یقال شمهذ السکین اذا حدده ودموری تنکه کبی یوفقلتمق
معناسنه در یقال شمهذ الحدید اذا رققه شنبوذ شینك ونونك فتحیله اسماء اعجمیه دندر محمد بن احمد بن شنبوذ
قرادن مستجاب الدعوة بر ذات ایدی وعلی بن شنبوذ بودخی قرادندر واحمد بن محمد بن شنبذ که جعفر وزننده در
قاضی شهر دینوردر ومحدثیندندر المشوذ منبر وزننده والمشواذ محراب وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه
جمعلری مشاوذ ومشاویذ کلور ومشوذ پادشاهه وبرقومك سید وسرکرده سنه اطلاق اولنور یقال هو مشوذ
ای ملك اوسید الشیذة شینك کسریله بناء نوعدر که باشه صارق صارینش حالتنه دینور عمه کبی یقال فلان
حسن الشیذة ای العمة الاشاوذ اجانب وزننده خلق وناس معناسنه مستعملدر اشوذك جمعیدر صارق صارنمق
مناسبتیله تعمیم اولنمشدر ومنه یقال فلان خیر الاشاوذ ای الخلق اشوذ احمد وزننده ابن سام بن نوح
علیه السلامدر التشویذ تفعیل وزننده برآدمك باشنه صارق صارمق معناسنه در تقول شوذته ای عممته وکونش
غروبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شوذت الشمس اذا مالت للمغیب وکونشك اطرافنی صارویه مائل
یغمورسز انجه ویوفقه بولتلر احاطه ایلمك معناسنه مستعملدر وبو قوراق سنه لرده اولور یقال شوذ السحاب
الشمس اذا عمها وصار حولها جلب سحاب رقیق لاماء فیه قال الشارح وفیه صفرة التشوذ تفعل وزننده
والاشتیاذ افتعال وزننده صارق صارنمق معناسنه در تقول شوذته فتشوذ واشتاذ ای عممته فتعمم واعتم
فصل الصاد اصبهبذان همزه نك وبالرك فتحیله دیلم اولکه سنده بر بلده آدیدر الاصبهبذیة عراق
دیارنده برنوع رایج اقچه نك اسمیدر اصبهبذه منسوبدر که سپهبد فارسی معربیدر سرعسکر دیمکدر واصبهبذیة
بغدادده بین الدربین برمدرسه اسمیدر فصل الطاء الطبرزذ طانك وبانك فتحیله برنوع شکره دینور
کویا که اطرافندن تبر ایله اوریلوب قیرلمغه محتاج اولدیغندن انکله تسمیه ایلدیلر وبو نبات شکری دیدکلری متین
ومستحکم شکر اوله جقدر وبو تبرزذ فارسی معربیدر اصمعیدن نونله ولامله طبرزن وطبرزل دخی منقولدر الطرمذة
طانك ومیمك کسریله والمطرمذ اسم فاعل بنیه سیله قولنی فعله اخراج ایلمز اولان لافزن کمسیه دینور علی قول
تحقیق امور ایلمز اولان شخصه دینور که کوتاه نظر تعبیر اولنور یقال رجل طرمذة ومطرمذ اذا کان یقول ولا یفعل
اولا یحقق فی الامور الطرمذة دحرجه وزننده اندازه سندن خارج لاف وکذاف ایلمك معناسنه در یقال طرمذ
علیه فهو طرماذ وطرمذان بکسرهما ای صلف مفاخر نفاخ بو مقوله آدمه فضول وآورد تعبیر اولنور الطفذ
طانك فتحی وفانك سکونیله قبر ومزاره دینور فتحتینله ده لغتدر جمعلری اطفاذ کلور وطفذ مصدر اولور میتی
قبره کوتمك معناسنه در یقال طفذ المیت طفذا من الباب الثانی اذا رمسه وقبره طنبذ قنفذ وزننده مصرده
برقریه آدیدر عبد الملك بن مروانك سود قرنداشی مسلم بن یسار الطنبذی که تابعین ومحدثیندندر اورادندر یاقوت حموی
مشترك نام کتابنده ثبت ایلدیکی اوزره طنبذ ایکی موضعدر بری صعید مصرده بر بلده در دیکری تونس اولکه سنده
اقلیم محمودیه ده برموضعدر فصل العین المهملة العشجذة شین معجمه ایله دحرجه وزننده بولودك

یغموری ضعیف اولمق معناسنه در یقال عشجذت السماء عشجذة اذا ضعف مطرها العنذیة سلقیه وزننده
قندرمق وقشقرتمق معناسنه در یقال عنذی به عنذیة اذا اغری العنذیان عینك وذالك کسریله بدخوی
قاری یه دینور یقال امرأة عنذیان ای سیئة الخلق العانذة چهره ده قولق ایله اکك کمکنك دبنه دینور که یوقری
طرفندن اولمغله ایکیسنك دیبلری بردر العوذ عینك فتحی وواوك سکونیله والعیاذ عینك کسریله والمعاذ
والمعاذة میملرك فتحیله صغنمق التجا معناسنه در یقال عاذ به یعوذ عوذا وعیاذا ومعاذا ومعاذة اذا التجأ ویقال
عوذ بالله منك ای اعوذ بالله منك وبرآدم برآدمی ضربله تخویف ایدوب لکن هنوز ضرب ایلمکسزین برتقریب
یدندن صیریلوب خلاص اولسه افلت منه عوذا دیرلر بعض نسخه ده بو فتحتینله مضبوط اولمغله اکا کوره کراهت
معناسندن منشعب اولور وعوذ اسماء رجالدندر العیاذ کتاب وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وعیاذ صغنجق
یره اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر تقول هو عیاذی ای ملجأی وشول قوشه اطلاق اولنور که اخذینه مانع اولور
طاغ وسائر محله پناه ایتمش اوله بونده مصدر بمعنی فاعلدر وعیاذ آهو وسائر حیوان یقینده طوغورمش اولمق
معناسنه در که معاذ ولد اولمقدن عبارتدر یقال عاذت الظبیة وغیرها عیاذا اذا کانت حدیثة النتاج المعاذ والمعاذة
میملرك فتحیله مصدرلردر نته که ذکر اولندی وعربلرك معاذ الله ومعاذة الله قوللری اعوذ بالله معاذا ومعاذة سبکنده در
یعنی مصدری فعلدن بدلدر هر نقدر فی ذاته فعله مقارن استعمال اولنمدیسه ده سبحان الله کبی ویقال معاذة الله
ومعاذ الله ومعاذ وجه الله ومعاذة وجه الله وهو مثل المعنی والمعناة والمأتی والمأتاة ومعاذ ومعاذه اسم مکان اولورلر تقول
هو معاذی ومعاذتی ای ملاذی ومعاذ اسامی رجالدندر ومعاذه هایله رقیه وحرز وافسونه دینور واسماء رجالدندر
وبنو الاقیشر جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر التعوذ تفعل وزننده والاستعاذة بونلرده صغنمق معناسنه در
یقال تعوذت بالله واستعذت بالله ای اعتصمت ولجأت به العائذ قریبا طوغورمش اولان حیوانه دینور که انسانده
نفسا منزلنده در عیاذ مذکوردن اسم فاعل مختص در جمعی عوذ وعوذان کلور حوران وحائر کبی
الاعاذة والاعواذ اصلی اوزره عیاذ کبی بودخی آهو وسائر حیوانات یقینده طوغورمش اولمق معناسنه در یقال
اعاذت الظبیة وغیرها واعوذت بمعنی عاذت عیاذا وهی معیذ ومعوذ العوذة عینك ضمیله بودخی رقیه وحرز
وافسونه اطلاق اولنور التعویذ عوذه معناسنه در تمتین کبی اسمدر جمعی تعاویذ کلور یقال عاذه بالمعاذة والعوذة
والتعویذ ای الرقیة العوذ فتحتینله صغنجق یره دینور ملجأ معناسنه وکراهت وناخوشی معناسنه در عواذ دخی
بو معنایه در سحاب کبی تقول ما ترکت فلانا الا عوذا وعواذا منه ای کراهة وعوذ آغاجدن اوفانوب دوکیلن یپراغه
دینور وناسدن سفله ورذال وفرومایه یه دینور العوذ سکر وزننده تیکنلك دیبلرنده یاخود طوار ایرشمیه جك صرب
یرلرده بتمش اولان اوتلقلره اطلاق اولنور وکمیکه یاپشق اولان اته اطلاق اولنور یقال اطیب اللحم عوذة ای ما عاذ
بالعظم وشول قوشلره اطلاق اولنور که اخذلرینه مانع اوله جق طاغ مقوله سی صرب یرلره التجا ایلمش اوله لر المعوذ
معظم ومحدث وزنلرنده بودخی تیکنلك دیبلرنده یاخود طوار ایرشمیه جك صرب یرلرده نابت اولان اوتلغه دینور
بنو عائذه وبنو عوذه وبنو عوذی عربدن بر بطندر عائذ الله برقبیله نك اسمیدر یاخود صواب اولان
عیذ الله اولمقدر سید وزننده عویذة مصغر بنیه سیله برخاتون آدیدر العاذ تنعیم قربنده سرف نام محلده برموضع
آدیدر العاذة هایله هذیل یاخود کنانه بلادنده برموضعدر التعاوذ تفاعل وزننده بری برینه صغنمق معناسنه در
یقال تعاوذ القوم اذا عاذ بعضهم بعضا المعوذ معظم وزننده بیونده قلاده کچره جك یره دینور که اسم مکاندر
محل تعویذدن عبارتدر ویرندن قطعا برطرفه وبرمحله آیرلمز اولان ناقه یه دینور یقال ناقة معوذ اذا صارت لا تبرح
فی مکان واحد واوبه نك حوالیسنده اولان دوه مرعاسنه دینور المعوذتان اسم فاعل بنیه سیله سورهٔ فلق وسورهٔ ناسه
اطلاق اولنور هر بری تعویذی متضمندر العائذ والعائذة والمعوذ محدث وزننده اسماء رجالدندر عائذ الله
کبار تابعیندن ابو ادریس الخولانی اسمیدر سکة معاذ نیسابورده برمحله در عیذون سیحون وزننده صاحب
الامالی ابو علی اسمعیل بن علی القالی نام امام نحوینك جدی اسمیدر العوائذ فلکده درت عدد کوکب معهوده
اطلاق اولنور که مختلف تربیعله مرکوز ووسطلرنده برکوکب دخی واردر که اکا ربع دیرلر زفر وزننده العیذان
شیطان وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل عیذان ای السیء الخلق فصل الغین المعجمة الغذ
غینك فتحی وذالك تشدیدیله یاره ده اولان چرك وهجران آقمق علی قول یاره آزوب شیشمك معناسنه در یقال غذ
الجرح غذا من الباب الاول والثانی اذا سال بما فیه اوورم واکسلتمك معناسنه در یقال غذه اذا نقصه الاغذاذ
همزه نك کسریله بودخی یاره ده اولان چرك آقمق معناسنه در یقال اغذ الجرح بمعنی غذ وتیز تیز یوریمك معناسنه در

يقال اغذّ السير وفى السير اذا اسرع الغذيذة غينك فتحيله يارەده اولان غليظ ايرينه دينور يقال سالت غذيذة الجرح
اى مدّته الغاذّ شول جراحته دينور كه لاينقطع ايشليوب سيلان ايدر اوله جسدك نيره سنده اولورسه اولسون
وكوزده برطمر آديدر كه دائما رطوبتى سيلان اوزره اولوب قطعا منقطع اولمز نته كه اكا حادث و باعث اولانه غرب
ديرلر بين الاطباء ايكى جهتله اولور برى اكثرى كوزك برون طرفنده اولان پكارنده برچبان حادث اولوب آنده مادّه
مجتمع اولدقده سيلان ايدر فرغ وملأن ديدكلرى چبان كبى دائما عودت ايدر و بريسى كوزك قوّت ماسكه سنك
ضعفندن ياخود رطوبتنى انضاج ايدر هاضمه سنك ضعفندن اولور وغاذّ بو معنالرده كاهل وغارب كبى اسمدر وغاذ
حسّ وادراك معناسنه در الغاذّة هايله رمّاعة الصبىّ معناسنه در كه كوچك چوجغك تپه سنده بنقلده يق
ديدكلرى يومشق يره دينور نته كه اكا غاذيه دخى دينور ساريه وزننده لكن مؤلف معتل بابنده بوندن ساكت اولمشدر
الغذغذة زلزله وزننده اكسلتمك معناسنه در يقال غذغذ منه اذا نقصه التغذغذ تزلزل وزننده برى اوته صچرامق
معناسنه در يقال تغذغذ الظبى اذا وثب المغاذّ ميمك ضميله شول صوسز دوه يه دينور كه صويى قوقليوب ايچمكدن
امتناع ايدر اوله يقال بعير مغاذّ اى عيوف يعاف الماء الغليذ غليظ وزننده ومرادفيدر الغنذية غندية
وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال غنذى به بمعنى غندى به الغانذ بوغازده صوت مخرجنه دينور كه
بوغازك ايچى اوله جقدر مؤلفك الحلق ومخرج الصوت عنوانيله بيانى عادتى اوزره مسامحه يه محمولدر
الغيذان شيطان وزننده ظنّ وحدسنده مصيب اولان صاحب فراسته دينور يقال فلان
غيذان اى يظنّ فيصيب المغتاذ مغتاظ وزننده ومرادفيدر كه صاحب غيظ وكين
اولان مبطن آدمه دينور يقال رجل مغتاذ اى مغتاظ فصل الفاء الفخذ كتف وزننده انسان
وحيوانده اوجه ايله بالدرك مابينى اولان عضوه دينور كه اويلق تعبير اولنور و بوند فخذ دخى لغتدر فانك فتحى وخانك
سكونيله وفخذ دخى لغتدر فانك كسريله وفخذ كلمه سى مؤنثدر وفخذ برآدمك اقرب عشيرتندن اولان جماعته
اطلاق اولنور كه پك يقين خصمى اوله جقدر شارح ديركه بالجمله عشيرتك اوّلى شعبدر بعده قبيله بعده فصيله بعده
عماره بعده بطن بعده فخذ دراك اوّل رأسدر وفخذ بو معناده مذكردر زيرا نفر معناسنى متضمن در انتهى وفخذك جمعى
افخاذ كلور وفخذ مصدر اولور برآدمك اويلغته اورمق ياطوقنمق معناسنه يقال فخذه فخذا من الباب الثالث
اذا اصاب فخذه ففخذ بالمجهول وهو مفخوذ التفخيذ تفعيل وزننده برقوم وعسكرى مخذول و پريشان ايلمك
معناسنه مستعملدر فى الاصل برقبيله يى فخذ فخذ تفريق ايلمك معناسنه در يقال فخذ القوم تفخيذا
اذا خذلهم وفرّقهم و برآدم عشيرتنى فخذ فخذ چاغرمق معناسنه در يقال فخذ العشيرة اذا دعاهم فخذا فخذا
الفخذاء حمراء وزننده شول خاتونه دينور كه بغايت قوتلو اولمغله پاچه سى اراسنه كيرن آدمى اويلقلريله صقوب
ضبط ايدر اوله بيچاره منكنه يه دوشمشه دونر يقال امرأة فخذاء اذا كانت تضبط الرجل بين فخذيها التفخذ
تفعل وزننده تأخر معناسنه مستعملدر يقال تفخذ الرجل اذا تاخر الاستفخاذ برآدمك بدنى طقناز
واتى سلپوك اولمق معناسنه در يقال استفخذ اذا استخذى الفذّ فانك فتحى وذالك تشديديله يالكز فرد و يكانه
معناسنه در جمعى افذاذ وفذ وذ كلور يقال هو فذّ اى فرد وقمار اوقلرندن اوّلكى اوقه اطلاق اولنور
برنصيبى اولمق حسبيله شارحك بياننه كوره مجموعى اون اوقدر فذّ توأم رقيب حلس نافس مسبل معلا بونلر
نصيبلودر سفيح منيح وغذ بونلر بى نصيبدر وفذّ طاغنق خرمادانه لرندن هر برينه اطلاق اولنور كه برى
برينه ياپشق اولميه وفذّ مصدر اولور طرد شديد معناسنه يقال فذّه فذّا اذا طرده شديدا المفذّ اسم فاعل
بنيه سيله يالكز برقوزى طوغورن قيونه دينور افذاذ برطوغورمق معناسنه در يقال شاة مفذّ اذا صارت قد ولدت
واحدة المفذاذ ميمك كسريله بر ردانه طوغورمق عادتى اولان قيونه دينور يقال شاة مفذاذ اذا كانت
عادتها ان تلد واحدا الافذّ اوزرنده يلكى اولميان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم افذّ اى ليس عليه
ريش الفذفذة زلزله وزننده بركسه اوزرينه على الغفله آتيلوب صچره مق ايچون كرپى كبى بوزيلوب كوچلمك
معناسنه در يقال فذفذ الرجل اذا تقاصر ليثب خاتلا الاستفذاذ والتفذذ تفعل وزننده برآدم برماده ده
برأسه مستقل اولمق معناسنه مستعملدر يقال استفذّ به وتفذّذ اذا استبدّ الفذاذى فرادى وزننده والفذاذ
غراب وزننده والفذاذ رمّان وزننده پراكنده اولان اشخاصه اطلاق اولنور تقول اكلنا فذاذى وفذاذا
وفذّاذا اى متفرقين وبونلر فاذّ وفذيذك جمعلريدر فرادى وفراد كبى الفرهذ فانك وهانك ضميله فرهد معناسنه در كه
ذكر اولندى الفرهوذ فانك ضميله والفراهيذ بونلرده فرهد معناسنه در على قول بونلرده صواب اولان دال

مهمله ايله اولمقدر الفطذ فانك فتحى وطانك سكونيله بركسه يى برنسنه دن زجر ومنع ايلمك معناسنه در يقال
فطذه عنه فطذا من الباب الثانى اذا زجره الفلذ فانك فتحى ولامك سكونيله برآدمه بلا تأخير ولا وعد برنسنه
ويرمك على قول چوق ويرمك ياخود براوغوردن ويرمك معناسنه در يقال فلذله من المال فلذا من الباب الثانى
اذا اعطاه بلا تاخير ولا عدة او اكثر منه او اعطاه دفعة الفلذ فانك كسريله دوه نك جكرينه دينور كبد البعير
معناسنه المفالذة مفاعله وزننده زنانه حرف اندازلق ايلمك معناسنه در كه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال
فلان ذو مطارحة ومفالذة اذا كان يفالذ النساء اى يطارحهنّ الفلذة فانك كسريله جكردن برپاره يه
دينور كذلك آلتون وكومش وات پاره سنه اطلاق اولنور جمعى افلاذدر كه طرح زائد اوزره در وفلذ كلور عنب
وزننده وافلاذ الارض كنوز مدفونه يه اطلاق اولنور مؤلف بونكله حديث آتى يه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية
وفى حديث اشراط الساعة وتقئ الارض افلاذ كبدها اى تخرج كنوزها المدفونة فيها الفالوذ
والفولاذ فانك ضميله دمورك اركككنه دينور كه چليك وفارسى اوله رق پولاد تعبير اولنور شارحك بياننه
كوره فولاذ پولاد معرّبيدر وفالوذ آندن متصرّفدر انتهى وفالوذ معروف حلوانك اسميدر كه پالوذه وتحريفله
شهريلرك پلته تعبير ايتدكلريدر مترجم ديركه زجاج اماليده ديمشدر كه فالوذ كه حلواى معروفدر سرطراط ومزغرع
ولواص دخى ديرلر اما فالوذج اعجمى وفالوذق مولددر ومزهرده فالوذج پالوذهٔ فارسى معرّبى اولمق اوزره مرسومدر
المفلوذ پولاددن چكلمش آلته دينور يقال سيف مفلوذ اذا صار قد طبع من الفولاذ التفليذ تفعيل وزننده
برنسنه يى پاره پاره بولمك معناسنه در يقال فلذه تفليذا اذا قطعه الافتلاذ افتعال وزننده برآدمك مالندن بربولك
وبرمقدار اخذ ايلمك معناسنه در تقول افتلذته المال اى اخذت من ماله فلذة الفانيذ پانيذ فارسى معرّبيدر كه
قامش حلواسنه وپنير شكرينه دينور فصل القاف قباذ غراب وزننده ابو كسرى يعنى نوشروانك
پدرى اسميدر كه فارسيده دال مهمله ايله در قباذيان بلخ ترابنده برموضع آديدر القباذية فنا بولمش
چوقدانكى نسنه يه اطلاق اولنور نته كه نوحى وعادى دخى زبانزددر وتأنيثى موصوف اعتباريله در يقال حنطة
قباذية اى عتيقة ردية القذّة قافك ضمى وذالك تشديديله اوقك يلكنه دينور ريش السهم معناسنه جمعى
قذذ كلور غرف وزننده و پيره يه دينور برغوث كبى جمعى قذّان كلور قافك كسريله وقذّه ناقه نك فرجنك برجانبنه دينور
ايكى جانبنه قذتان دينور وانسانك وآتك قولغنه دينور وقذّه بركلمه در كه اطفال عرب بينلرنده معهود اولان
شعار يرنام لعبى بلوك بلوك اوينادقلرنده لعبنا شعار يرقذة وقذة وقذان وقذان ديرلر قذة وقذان غير
منصرفلردر شارحك بياننه كوره متفرقين معناسنه در القذذ صرد وزننده بودخى پيره يه دينور برغوث
كبى القذّ قافك فتحيله اوقه يلك كچورمك معناسنه در يقال قذّ السهم اذا الصق المقذة به ويلكك اطرافنى
قرقوب دكرمى وهر طرفى دوبدوز وبرابر اولمق اوزره پرداخت ايلمك معناسنه در يقال قذّ الريش اذا قطع اطرافه
وحرّفه على نحو التدوير والتسوية وطاش واكا شبيه قاتى وغليظ نسنه آتمق معناسنه در يقال قذّ الحجر اذا رمى به ويقال
فى كل غليظ واكسه طرفندن ايكى قولغك ارالغنه اورمق معناسنه در يقال قذّه اذا ضرب مقذّه الاقذاذ همزه نك
كسريله بودخى اوقه يلك كچورمك معناسنه در يقال اقذّ السهم اذا الصق القذة به الاقذّ يلكلى اوقه دينور ويلكسز
اوقه دخى دينو يقال سهم اقذ اذا كان عليه ريش ويقال سهم اقذ اى لا ريش عليه ومنه يقولون ماله اقذّ ولا مريش اى شئ
او مال ولا قوم ويلان كبى بغايت هموار يونولمش اوقه دينور كه اصلا بريرنده وربى وقاچغى اولميه يقال سهم اقذّ
اى المستوى البرى يلازيغ المقذّ ميمك كسريله اوق يلكنى پرداخت ايده جك آلته دينور وبچاغه اطلاق اولنور
المقذّ مردّ وزننده اكسه طرفدن ايكى قولغك مابيننه دينور وباشك مؤخرندن قيل بتديكى يرك نهايتنه دينور
ومقذ برموضع آديدر القذاذة ثمامه وزننده التون وسائر نسنه نك اطرافندن كسيلن كسنتى يه وقرپنتى يه دينور
المقذذ معظم وزننده مزين شيئه اطلاق اولنور وصاچنك و پرچمنك اوزون يرلرى قرقلوب تنظيم وتسويه اولنمش
كسيه دينور وجست وخفيف الهيئه اولان آدمه اطلاق اولنور ومطلقا تسويه و پرداختله حسن ولطافت
بولمش نسنه يه اطلاق اولنور كه فارسيده پيراسته دينور المقذوذ بودخى مزيّن نسنه يه اطلاق اولنور المقذذة
معظمه وزننده والمقذوذة آغرشق كبى دكرمى اولان قولغه وصف اولور يقال اذن مقذّذة ومقذوذة اى مدوّرة
التقذقذ تزلزل وزننده طاغه وبايره چقمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الجبل اذا صعد وقويى يه يا برچقوره دوشوب
هلاك اولمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الركية اذا وقع فيها فهلك و برآدم مرشد ورهبرسز بلا رويّة كندى باشنه
سلوك ايلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال تقذقذ الرجل اذا ركب رأسه القاذّة يلكلو

اوقلره دینور بو مناسبتله اهل جنك بهادرلره اطلاق اولنور نته كه شاذه میانهٔ عسكرده طوره‌مز اولان جبان
اشخاصه اطلاق اولنور بو علاقه ایله عربلر فلان كسه بغایت شجیع و بهادر در كوزی كوردیكی كسه‌لری
همان طعمهٔ شمشیر ایدر دیجك یرده مایدع شاذة ولاقاذة دیرلر شجاع یقتل من رأه معناسنه و بو نفیه مخصوص
تعبیراتدندر القذان رمان وزننده باشك ایكی طرفنك قیللرنده پیرلكدن ناشی ظهور ایدن بیاضه اطلاق اولنور كذلك
قوش قسمنك قنادلرنده اولان بیاضه دینور القذاذات قافك ضمیله قرقلان اوق یلكندن وسائر نسنه‌لردن
دوكیلن قرپنتیلره دینور شارح دیركه بو آنفا ذكر اولنان قذاذه‌نك جمعی اولمغله تكراردر القشذة قشده وزننده
وجملهٔ معانیسنده مرادفیدر كه مهمله‌ده بیان اولندی و بو ازهریدن منقولدر القشمذین كس مبین وزننده
یمن لغتنده كوكه دینور سماء معناسنه القلذ فتحتینله كهله‌یه شبیه بر بوجك اسمیدر كه بهایم قسمنك كوده‌لرینه
یاپشوب هلاك ایلمدكجه آیرلمز تركیده صقرغه تعبیر ایتدكلریدر كه كنه‌دن بشقه اولور القلذة فرحه وزننده
صقرغه اوشمش بهیمه‌یه دینور یقال بهمة قلذة اذا كانت قد علق بها القلذ القنفذ قافك ضمی وفانك ضمی
وفتحیله شیهم اسمیدر كه كرپی تعبیر اولنان جانورك اركككنه دینور مؤنثی قنفذه‌در هایله وقنفذ فاره‌یه دینور ودوه‌نك
قولقلری توزلرینه دینور و بركش یوكسك قوم یغننه دینور وقوملغك وسطنده نابت آغاجه دینور وشول مكانه
دینور كه صیق و بری برینه صارمشق اوتلر بتوره قنفذ الدراج دیدكلری موضع معنای اخیردندر القنفذة هایله
مؤنثدر كه ذكر اولندی وقنفذه بنو نمیر جماعتی یوردنده برصو آدیدر التقنفذ تدحرج وزننده برآدمه دكنكله
كرپی‌یه اورركبی اورمق معناسنه‌در یقال تقنفذه بالعصا اذا ضربه كما یضرب القنفذ القنافذ قنفذك
جمعیدر واوزون اولمیان طوپاق طاغلره علی قول اوزنجه قوم یغنلرینه یاخود بعض یوللرده اولان باشی سیوری
تپه‌لره اطلاق اولنور قنفذ اللیل كیجه كرپیسی دیمكدر كرپی قسمی كیجه‌لر اویومیوب هر طرفی جولان
ایدر اولد یغیچون عربلر قوغجی ونقال مقال آدمه اطلاق ایدرلر یقولون هو قنفذ لیل ای نمام اقیاذ جمع
بنیه‌سیله كه مرار فقعسی نام شاعرك اشیو ❊ كانها والعهد من اقیاذ ❊ اس جرامیز علی وجاذ ❊ بیتنده واقعدر
برموضع آدیدر فصل الكاف الكذان كتان وزننده برنوع طاشك اسمیدر كه كسك كبی یومشق اولور
تركیده كوفكی تعبیر اولنور الاكذاذ همزه‌نك كسریله ذكر اولنان طاشلغه اوغرامق معناسنه‌در یقال
اكذ القوم اذا صاروا فی الكذان الكدكذة زلزله وزننده پك قرمزیلق حمرت شدیده معناسنه‌در الكذ كافك
فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه خشونتلی سرت اولمق معناسنه‌در یقال كذ الشیء كذا اذا خشن الكاغذ
كاغذ لفظنده لغتدر الكلواذ كافك كسریله موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه نازل اولان توراة
شریفك تابوتی اسمیدر كه صندوقهٔ سكینه‌در چمشیر آغاجندن ومذهب طولی اوچ ذراع وعرضی ایكی ذراع
مقدار ایدی بو جهتله لفظ مزبور عبری اولور ام كلواذ آفت وداهیه‌نك كنیه‌سیدر كلواذی كافك فتحی
والفك قصریله ومدیله بغداد اسفلنده برقریه آدیدر كلواذ كافك فتحیله براضك اسمیدر الكنابذ علابط
وزننده شول آدمه دینور كه یوزی چینی ومغول یوزلری كبی دورك وایری وچركین اوله یقال رجل كنابذ ای جهم
ضخم الوجه قبیح الكاذة انسان وحیوانك اویلقلرینك طشره طرفلرندن فرجلرینك چوره‌سنه علی قول
یانجق اتلرینه دینور كه قباات اوله‌جقدر جمع جنسی كاذدر وكاذه بغداد قضاسنده برقریه آدیدر ابو الحسین بن زرقویه
شیخی اولان موسوق الروایة اسحق بن محمد الكاذی اورادندر الكاذان والكوذان سكران وزننده بدنی یومری
پك سموز آدمه دینور التكویذ تفعیل وزننده بدنه طوتیلن فوطه كاذه دیدكلری عضو مذكوره ایرشمك معناسنه‌در
یقال كوذ الازار اذا بلغ الكاذة وهو ای الازار مكوذ وتكویذ جماع ایدن انسان وحیوان فرجك كاذه‌لرینه یعنی
یانلرینه دور تشدرمك معناسنه‌در یقال كوذ الناكح اذا كان طعن فی جوانب الركب ودكنكله دبره اورمق
معناسنه مستعملدر یقال كوذه اذا ضرب بالعصا فی دبره الكاذی یای مشدده ایله برشجر آدیدر كه چچكلریله
ادهان تطییب اولنور بو شجر بلاد هند وعمانده نابت وخرما آغاجنه شبیه وچچكی بغایت خوشبو اولور یاغلر ایله
تربیه ایدرلر یاغنه دهن كاذی دیرلر حجاج مكه‌دن صوینی كتوررلر دال مهمله ایله كادی صوبی تعبیر ایدرلر
فصل اللام اللجذ لامك فتحی وجیمك سكونیله نسنه یمك معناسنه‌در یقال لجذ الطعام لجذا من الباب
الاول اذا اكله وطوار چایری هنوز اوتلامق معناسنه‌در یقال لجذ الحما اذا رعی ابتداء وطوار چایری دللرینك
اوجلریله اوتلامق معناسنه‌در كه چایر پك قصه اولمقدن اولور یقال الماشیة تلجذ الكلأ ای تأكله باطراف
اللسان وبرنسنه‌دن آزجه آلمق معناسنه‌در یقال لجذ منه اذا اخذ منه شیئا یسیرا وسائل كندوسنه بردفعه

ویرلدكدنصكره یوز سزلك ایدوب تكرار تكرار دلنجیلك ایلمك معناسنه‌در یقال لجذ فلان اذا اكثر من
سؤال بعد ان یعطی مرة وقندرمق معناسنه‌در یقال لجذه اذا حضه ودل ایله یلامق معناسنه‌در یقال لجذه
اذا لحسه الملجاذ محراب وزننده چایرلر قصه اولمغله دیشلری اوجلریله قوپاروب اكل ایدن طواره دینور
یقال دابة ملجاذ اذا كانت تأخذ البقل بمقدم فیها اللجاذ كتاب وزننده قندرمه‌یه دینور غراء
معناسنه اللذة لامك وذال مشدده‌نك فتحیله نقیض الالم یعنی داد وخوشلق معناسنه‌در كه فارسیده مزه دینور
جمعی لذات كلور مؤلف نقیض الالم عبارتیله تفسیر وامهات سائره‌ده لذ الشیء صار شهیا وزمخشری مزه ایله تفسیر
ایلملریله وجه متعارف اوزره لذه داد وخوشلق وچاشنی ومزه دیمك اولور شارح دیركه لذه ماده‌سی شهوه یاخود اكا
قریب معنایه موضوعدر كه تركیده وجه مذكور اوزره داد وخوشلق تعبیر ایتدكلریدر و بو كیفیت اوجاعدن سالمه
اولوب وانجق صحیح المزاج اولانده حاصل اولمغله مؤلف ضد الالم عنوانیله تفسیر ایلدی ومؤلف المی وجع ایله
بیان ایلمكله لذه آنك نقیضی اولمز بلكه بشاعتك نقیضی اولور ولذه باده‌یه اطلاق اولنور خمر معناسنه اللذاذ
واللذاذة لاملرك فتحیله برنسنه‌یی دادلو وخوشمزه بولمق معناسنه‌در یقال لذ فلان الشیء ولذ به لذاذا ولذاذة
من الباب الرابع اذا وجده لذیذا وبرنسنه دادلو وخوشمزه اولمق معناسنه لازم اولور یقال لذ الشیء اذا صار لذیذا
الالتذاذ افتعال وزننده والاستلذاذ بونلرده برنسنه‌یی خوشمزه بولمق معناسنه‌در یقال التذه والتذ به واستلذه
اذا وجده لذیذا اللذ لامك فتحیله اویقویه اطلاق اولنور اللذیذ امیر وزننده دادلو وخوشمزه شیئه دینور
بو دادلولق حلاوت مفهومی دكلدر لذت عام وحلاوت خاصدر فارسیده لذت وجه مذكور اوزره مزه وحلاوت
شیرینی مرادفیدر وطعم لذتدن اعمدر كه فارسیده چاشنی مرادفیدر ولذیذ باده‌یه اطلاق اولنور خمر معناسنه لذ كبی جمعی
لذ كلور لامك ضمیله ولذاذ كلور لامك كسریله یقال شرب اللذ واللذیذ ای الخمر و بو كه لذت اسنادی ملدوغه سلیم
اطلاقی قبیلندندر اللذلاذ لجلاج وزننده كار وعملده جست وچیره دست وچالاك آدمه دینور یقال رجل لذلاذ
ای سریع خفیف فی عمله ولذلاذ سباعدن قورده اطلاق اولنور اللذلذة زلزله وزننده برآدم لذلاذ اولمق معناسنه‌در
یقال لذلذ الرجل اذا صار لذلاذا روضة ملتذ اضافتله مدینه قربنده برموضع آدیدر الالذة اعزه وزننده ناسك
لذتی اخذ ایدن كسه‌لره دینور كه مراد ناسك دائما ذوق ولذتلریله صفایاب اولان كسه‌لردر مؤلف الذین یأخذون
لذتهم عبارتیله تفسیر ایلمكله عادتی اوزره ضمیر جمع ناسه راجعدر وجوهرینك اسم موصول اولان لذ كلمه‌سنی بوراده
ذكری وهمدن ناشیدر زیرا آنك موضعی معتل بابیدر شارح دیركه لذ كلمه‌سی الذی لفظنده لغت اولنجه موضع ذكری
بو محل اولمق مناسبدر بو مقوله‌لر جمع الاشباه والنظائر قبیلندندر اللمذ لامك فتحی ومیمك سكونیله لمج لفظنده
لغتدر كه اطراف فم ایله اكل ایلمك معناسنه‌در یقال لمذ الرجل بمعنی لمج مترجم دیركه مؤلف باب میمده تلام سحاب
وزننده تلامیذ دیمكدر جوهری بو ماده‌دن غیریسنی ذكر ایلمدی و بو تلام بو ماده‌دن یعنی تلم بابندن دكلدر
انجق اول باب ذالدندر دیو عادتی اوزره من غیر رویة جوهری‌یه حرف انداز اولور ایكن هفوة الكامل حفره‌سنه
دوشمشدر زیرا باب ذالدن اولدیغی صورتده اكر تایی اصلیه ایسه بوراده تاء فصلنده ذكر اولنملو ایدی واكر زائده ایسه
اشبو لمذ ماده‌سنده ثبتی لازم ایدی اشبو محال ثلاثه‌نك برنده اصل وفرعنه تعرض ایلمیه‌رك جوهری‌یه سنك انداز
اعتراض اولمسی من العجایب در قالدیكه لسان العربده تلمذ ماده‌سنده ثبتله التلامیذ الخدم والاتباع واحده تلمیذ
عبارتیله بیان ایلمكله تانك اصلیه اولمسنی تحقیق ایلمشدر وزمخشری مقدمة الادبده دخرجه بابنده تلمذله تلمذة شاكردی
كرد اورا عنوانیله ثبت ایلمكله تاء اصلیه اولوب وتلمذه شاكردلك معناسنه اولدیغنی تصریح ایلمشدر وتلمیذ لفظنی
شاكرد ایله تفسیر وجمعی تلامیذ وتلامذه كلدیكنی بیاندنصكره زای معجمه ایله وتلماز مثله عنوانده ذكر ایلمشدر پس
تلمیذ تلمذه‌دن مأخوذ فعلیل اولور وقالدیكه جمعنك هایله تلامذه دخی كلمسی شاذ یاخود اسم اعجمی اولمق توهمنه
مبنی‌در وفعلیل فانك كسریله‌در وزمخشرینك تلماز دخی تلمیذ معناسنه‌در قولی كه تانك كسری وزای معجمه ایله‌در
اول لغت آخردر لمزدن مأخوذ وتایی زائده‌در اصل لمز كوز ایله اشارت معناسنه اولوب بعده آندن تلمز تصرف و برشیئی
مرة بعد اخری طلب ایلمك معناسنده استعمال اولنمغله آندن تلماز اخذ وشاكرده اطلاق اولندی كرة بعد اخری
طلب وتحصیل علاقه‌سنه مبنی‌در بعد ذا امیة بن الصلت نام شاعرك قصیدهٔ دالیهٔ مهمله‌سنده ❊ باولی قوی فمبتل
ومتلمد ❊ مصراعنك شرحنده شارحی متلمد متلمذ معناسنه‌در كه تلمذه‌دن اسم فاعلدر خادم معناسنه بو ماده‌ده
دالك اهمالیله ده لغتدر دیو بیان ایلمشدر پس بو كه كوره تاء اصلیه اولوب ولغت مستقله اولور و بو اهمال صورتنده
تایی زیاده‌یه حمل ایدنه كوره لمد ماده‌سندن مأخوذ اولور كه تواضع بالذل معناسنه‌در مناسبت معلومدر وذال معجمه

مطلب

صورتنده تایی زیاده یه حمل ایدنه کوره اکل باطراف الفم معناسنه اولان لمذماده سندن مأخوذ اولوب شیئا فشیئا
علوم وصنایعی اطرافیله تعلم ایلمکده مستعار وبعده آندن تلمیذ متصرف اولمش اولور کرچه بو کونه استعاره
واقعدر لکن تانك اصلیه اولمسی وجه مسرود اوزره محققدر وقالدیکه کرك جوهرینك وکرك مؤلفك التلام التلامیذ
حذف ذاله قوللرنده محذوفی همان ذاله حصرا کتفاء قبیلندندر زیرا یاء دخی محذوفدر مرادلری بعض اشعارده
تلام عنوانده وارد اولمغله تلامیذدن مرتخم اولدیغی اشعاردر ازانجمله غیلان بن سلمه نك اشبو ❊ وسربال مضاعفة
دلاص ❊ قد احرز شکها صنع التلام ❊ بیتنده ❊ ومثل الحمالیج بایدی التلام ❊ مصراعنده اولدیغی کبی بونلرده تانك
کسری وفتحیله ده مرویدر کسره کوره تلام غلام وصایغ معناسنه در وفتحه کوره تلامیذدن مرتخم اولورنته که اشبو
درس المنابمنابع فابان ❊ مصراعنده المنالفظی المنازل مرتخمیدر کذلك اشبو ❊ فکانما تذکی سنابکها حبا ❊ مصراعنده
حبا کلمه سی حباحب مرتخمیدر که نار الحباحب دیمکدر وبو کونه ترخیملر ضرورت شعردن ناشیدر وغیر مقبولدر
خلاصه تلمیذ لفظی ذالیدر میمه تعلق یوقدر صورتنه رعایة جوهری میمده ثبت ایدوب مؤلف دخی جوهری یه اعتراضی
ملتزم اولمغله کمال تهالکندن ناشی باب ذالده سهو وباب میمده ثبت ایلمشدر تجاوز الله عنه پس سیاق مرسومدن مستنبط
اولدیغی اوزره تفعل وزننده تلمذ عنوانی خطا اولوب دحرجه وزننده تلمذه عنوانی صوابدر تقول تلمذ لفلان اذا صار تلمیذا
له وتلامیذ لفظی اشعار قدماده وارد اولمشدر ازجمله امیة بن الصلت نام شاعرك ❊ وبها تلامیذ علی قذفاتها ❊ حبسوا
قیاما فالفرائص ترعد ❊ بیتنده واقع وشارح دیوانی التلامیذ الخدم یعنی الملائکة عبارتیله بیان ایلمشدر وابو حنیفة
الدینوری کتاب النباتده لبیدك ❊ فالماء یجلو متوئهن کما ❊ یجلو التلامیذ لؤلؤا قشبا ❊ بیتنده التلامیذ غلمان الصناع عبارتیله
تفسیر ایلمشدر کذلك مقامات حریریده ❊ فوجدته محاذیا لتلمیذ ❊ قولنده شارح شریشی التلمیذ متعلم الصنعة والتلمیذ
الخادم والجمع التلامیذ وطلبة العلم تلامیذ شیخهم عبارتیله شرح ایلمشدر واخی چلبی مرحوم صدر الشریعه شرحنده
التلمیذ هو الشخص الذی یسلم نفسه الی معلم لیعلمه صنعته سواء کانت علما او غیره فیخدمه مدة حتی یتعلمها منه فیأکل
معه ویکون فی عیاله ولیس له اجرة معلومة عبارتیله جامعا تعریف ایلمشدر که مراد شاکرد اوله جقدر لکن اکل عنوانی
بالاده ذکر اولنان مأخذه اشارت کبی برمعنا ظن اولنور که صحیح اولمدیغی تنصیص اولنمشیدی وهذا القدر یکفی لاهل
الیقین فخذها وکن من الشاکرین اللوذ لامك فتحی وواوك سکونیله واللواذ لامك حرکات ثلاثیله واللیاذ کسرهٔ
لام مجاورتندن واوی یایه ابدالله برنسنه یه پناه کتوروب طولده لنمق وآردنده صقلنمق معناسنه در که صغنمق اوله جقدر
یقال لاذ بالشیء یلوذ لوذا ولواذا مثلثة ولیاذا اذا استتر به واحتصن وبرشیئك هر طرفنی قابلامق احاطه معناسنه در
یقال لاذ الطریق بالدار اذا احاط بها ولوذ طاغك برجانبنه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدر در یقال اعتصم بلوذ الجبل
ای بجانبه وطاغك دائرا مادار چوره سنه اطلاق اولنور ودره نك بورغاج یرینه دینور تقول نزلنا فی لوذ الوادی
ای منعطفه جمعی الواذ کلور ولوذ یمنده برطاغك آدیدر الملاوذة مفاعله وزننده بودخی بریره صغنمق معناسنه در
یقال لاوذ به ملاوذة بمعنی لاذ به وملاوذه ولواذ برکسه دن اوغورلنوب سیکمك معناسنه استعمال اولنور یقال
لاوذ عنه ملاوذة ولواذا اذا راغ قال فی الاساس ولا یقال راغ عن کذا الا اذا کان عدوله عنه فی خفیة ومخالفت
معناسنه در یقال لاوذه اذا خالفه وبری برینه صغنمق معناسنه در یقال لاوذ القوم اذا لاذ بعضهم ببعض الالاذة
همزه نك کسریله بودخی احاطه معناسنه در یقال الاذ به اذا احاط الملاذ مکان وزننده والملوذة میمك کسریله که
آلت منزلنه تنزیل اولنمشدر حصن ومعقله اطلاق اولنور که التجا اولنه جق محل متینندن عبارتدر قلعه وحصار
وصرپ جبال کبی اللوذانیة لامك فتحیله بودخی برکسه دن اوغورلنوب کیزلنمك معناسنه در ملاوذه کبی التلواذ
تذکار وزننده بودخی نیجه کسه لر بری برینه صغنمق معناسنه در وبو نوادردندر ومعنای مزبورده اسمدر یقال
لهم تلواذ ای ملاوذة یلوذ بعضهم ببعض لوذان سحبان وزننده برموضعدر ولوذان الشیء اول نسنه نك ناحیه سنه
دینور یقال نزل فی لوذان البلدة ای ناحیتها اللاذة برجنس قرمزی حریر قماش اسمیدر که چین دیارنده نسج
اولنور جمع جنسی لاذ کلور یقال جاء وعلیه لاذة وهو ثوب حریر احمر صینی برهان قاطعده لاد دال مهمله ایله
غایتده نازك وخوشقماش دیبا ایله مفسر وعربیده دخی بو معنایه در دیو مصرح اولمغله ظاهرا اول بو اولوب ولاذ
آندن معربدر الملاوذ میمك فتحیله مأزر معناسنه مستعملدر که مئزرك جمعیدر فوطه یه وپشتماله دینور پس ملاوذ
ملوذك جمعیدر مشوذ ومشاوذ کبی لوذ الحصی لامك فتحیله برموضع آدیدر لاوذ واوك فتحیله ابن سام بن نوح
علیه السلامدر لوذان سلمان وزننده اسمادندر خزز بن لوذان برشاعردر فصل المیم المذمذة زلزله وزننده
یلان سویلمك معناسنه در یقال مذ مذ الرجل مذمذة اذا کذب المذمیذ میمك کسریله والمذیذ امیر وزننده

یلانجی یه دینور یقال رجل مذمیذ ومذیذ ای کذاب المذماذ حثحاث وزننده چاغرغان آدمه دینور صیاح
معناسنه المذمذی میمك فتحیله ظریف آدمه دینور یقال رجل مذمذی ای ظریف المرذ میمك فتحی ورانك
سکونیله اتمکی یومشتمق ایچون صویه قومق معناسنه در یقال مرذ الخبز مرذا من الباب الاول اذا مرثه الملاذ
شداد وزننده اکثر یاران زمانه کبی لافزن ومتصنع الفتی صوری وعدی موهوم حقوق ومحبتی فوق الحلقوم اولان
شخصه دینور یقال رجل ملاذ ای مطرمذ متصنع لا تصح مودته اویلسی شخصه روم مشرب تعبیر اولنور
وملاذ جست وچالاك حیوانه دینور یقال ذئب ملاذ ای خفیف سریع الملوذ منبر وزننده والملذان فتحاتله
والملذانی یای مشدده ایله بونلرده ملاذ ایله معنای اولده مرادفلردر الملذ میمك فتحی ولامك سکونیله یلان
سویلمك معناسنه در یقال ملذ الرجل ملذا من الباب الثانی اذا کذب ومزراق سانجمق معناسنه در یقال ملذ فلانا
اذا طعنه بالرمح والك اوزرنی برنسنه ایله سیلمك معناسنه در یقال ملذه علی یده اذا مسحه وآت قسمی سکردرکن
اللرینك موضعنه آیاقلری یتشمکه وسع مزید بولمامق وجهیله قوللرنی غایة الغایه کریملیوب سوندیره رك سرعتله
سکرتمك معناسنه در که پك یوکرك آتك حالیدر یقال یملذ الفرس ای یمد ضبعیه حتی لا یجد مزید اللحاق ویسرع
فی عدوه الملذ فتحتینله قراکولق قارشمق معناسنه در یقال ملذ الظلام ملذا من الباب الرابع اذا اختلط
الامتلاذ افتعال وزننده برآدمدن بخشش آلمق معناسنه در تقول امتلذت منه کذا اذا اخذت منه عطیة
منذ میمك ضمی ونونك سکونیله کلمهٔ بسیطه در یعنی مرکب دکلدر ضم اوزره مبنی در ومذ کلمه سی میمك ضمیله
منذ کلمه سندن محذوفدر سکون اوزره مبنی در وبونلرك بعضا میملری مکسور اولور وبونلری اسم مجرور ولی
وتعقیب ایدر وبو صورتده حرف جر اولوب مابعدلرنی جر ایدرلر اکر مقام ماضی ایسه حرف جر اولان من
معناسنه اولور که مارأیته مذ ومنذ اشهر کبی واکر مقام حاضر ایسه فی معناسنه اولورلر مارأیته منذ اللیلة کبی
واکر معدود ایسه من والی معنالرینه اولورلر جمیعا مارأیته منذ یوم الخمیس کبی که پنجشنبه کوننده بو کونه
کلنجه کورمدم دیمك اولور وکاه اولور که بونلری اسم مرفوع ولی ایدر که بو حالت ثانیه در منذ یومان کبی
بو صورتده کندیلر مبتدا ومابعدلری خبر اولوب حاضرده ومعدودده امد وغایت وماضیده اول مدت معنالرینه
اولورلر وعند البعض بونلر ظرفلردر مابعدلرندن کندیلر ایله اخبار اولنور بو صورتده بین بین معناسنه در
مثلا لقیته منذ یومان قولی بینی وبین لقائه یومان سبکنده در وکاه اولور که بونلری جملهٔ فعلیه ولی ایدر که
بو حالت ثالثه در نته که اشبو ❊ مازال مذ عقدت یداه ازاره ❊ مصراعنده وارد اولمشدر یاخود جملهٔ اسمیه ولی ایدر
نته که ❊ ولا زلت ابغی المال مذ انا یافع ❊ مصراعنده واقع اولمشدر بو صورتلرده جمله یه یاخود جمله یه مضاف
اولان زمانه مضاف اوله رق ظرف اولورلر علی قول بو صورتلرده کندیلر مبتدالردر جمله یه مضاف زمان تقدیر
اولنوب واول کندیلره خبر اولورلر ومذ کلمه سنك اصلی وجه مذکور اوزره منذ ایدی التقاء ساکنین صورتنده
مذ لفظنك ذالنی ضمه یه ارجاعلری اکا دلالت ایدر مذ الیوم کبی اکر فی الاصل حرکه سی ضمه اولمسیدی قاعدهٔ
مطرده موجبنجه کسره یه رجوعی لازم ایدی وبوندن بشقه مصغرنده منیذ دیرلر وعند البعض مذ کلمه سی اکر
اسم ایسه اصلی منذدر واکر حرف ایسه کندیسی اصلدر یعنی برأسها مستقله در وکاهجه ذاللرك فتحیله
منذ الیوم ومذ الیوم دیرلر که تخفیفه مبنی در وعلی قول منذ کلمه سی مرکبدر اصلی حرف جر اولان من ایله طیء
قبیله سی لغتنده الذی معناسنه اولان ذو کلمه سیدر واو حذف اولنوب ضمهٔ ذاله مزاوجه ایچون میمی مضموم
قلنمشدر وعلی رأی من ایله اذ کلمه سندن مرکبدر کثرت تداولدن ناشی تخفیفا همزه حذف اولنوب اجتماع ساکنین
ایچون ذالی مضموم قلندی وعند البعض اصلی من ایله اسم اشارت اولان ذا کلمه سیدر پس مارأیته مذ
یومان قولی من ذا الوقت یومان تقدیرنده در واقوال مسروده نك مجموعی تعسف وجاده دن خروج وتنکبی
متضمندر المأذی یای مشدده ایله پك بیاض باله علی قول تازه سنه یاخود خالصنه یاخود جید واعلاسنه
دینور آتنه بالی کبی ونرم ونازك اولان زرهه دینور که جنك لباسیدر وبالجمله سلاحه وآلت حربه دینور الماذیة
هایله بودخی خشونتسز نرم ولطیف اولان زرهه دینور یقال درع ماذی وماذیة ای لینة سهلة درع لفظی
مذکر ومؤنث اولمغله وجه مذکور اوزره وصف اولمشدر وماذیه باده یه دینور خمر معناسنه الماذ تشدید ذالله
نیکخو وناز کمشرب شوخ وشنکل وپاکیزه نفس وشیرین صحبت آدمه دینور یقال رجل ماذ ای حسن الخلق
وفکه النفس المیذ میمك کسریله هندستانده برطائفه اسمیدر وبو ابن عباددن منقول ومنظور فیه در
میبذ میسر وزننده ایرانده یزد نام بلده قربنده بربلده آدیدر فصل النون النبذ نونك فتحی وبانك

مبحث مذ ومنذ

سكونيله برنسنه يى الدن اوك طرفه على قول اكسه طرفه آتمق على رأى مطلقا آتمق معناسنه در و بو اول نسنه يه
عدم اعتداد و اعتباردن ناشى اولور يقال نبذ الشى نبذا من الباب الثانى اذا طرحه من يده امامه او وراءه او هو عام
ونبذ و نبذان فتحاتله بدنده طمر اوينامق معناسنه در كه طمر آتمق تعبير اولنور يقال ينبذ عرقه نبذا و نبذانا اى يضرب
ضربانا و نبذ شئ قليل و يسيره اطلاق اولنور كه عدم اعتباردن ناشى الدن آتيلور شئ ناچيز در و بو فى الاصل مصدردر
اسم اولمشدر جمعى انباذ كلور يقال اخذ منه نبذا اى شيئا قليلا يسيرا و نبذ شراب قورمق معناسنه در كه كوپ مقوله سى
نسنه يه خرما و اوزم مقوله سنى براقوب اوزرينه صو وضع و برزمان ترك ايلمكدن عبارتدر يقال نبذ النبيذ اذا القى
التمر او الزبيب فى الجر وغيره وترك عليه الماء ليصير نبيذا و يقال نبذ التمر او الزبيب النبذة نونك فتحى و ضمى و بانك
سكونيله ناحية الشئ معناسنه در كويا كه اول ناحيه شئ مذكوردن برطرفه آتلمش كبيدر يقال جلس نبذة و نبذة
اى ناحية النبيذ اميروزننده فعيل بمعنى مفعولدر الدن براقلمش و آتلمش غير معتبر نسنه يه دينور يقال شئ نبيذ
اى ملقى لعدم الاعتداد و كوپه باصلمقله حاصل اولان خرما و اوزم شيره سنه و باده سنه دينور شارح ديركه وجه مذكور
اوزره مبنوذ فى الظرف اولديغى وجه تسميه در كرك مسكر و كرك غير مسكر اولسون و كرك اوزمدن و خرمادن و كرك
بالدن وارپه و بغدايدن اولسون نهايت عرفده خمر اوزمك و نبيذ خرمانك شرابنده غالب اولمشدر انتهى الانباذ
همزه نك كسريله والتنبيذ تفعيل وزننده بونلرده نبذ كبى شراب قورمق معناسنه در يقال انبذ التمر و نبذه بمعنى
نبذه الانتباذ افتعال وزننده بودخى انباذ معناسنه در يقال انتبذ التمر بمعنى نبذه و آلارغه يه چكلوب كناره كير
اولمق معناسنه در كه نبذه مذكوره دن مأخوذدر يقال انتبذ فلان اذا تنحى و اعتزل ناحية و جنكده ايكى طرفك عسكرى
بعد الكر بر جانبه چكلمك معناسنه در بونده افتعال اشتراك ايچوندر يقال انتبذ الجيش اذا تحير كل من الفريقين
فى الحرب المنبوذ ولد زنايه اطلاق اولنور كه حرامزاده در پيچ تعبير اولنور معناى آتيدن منشعبدر و بو معنا
امر اكثرى يه محمولدر و شول صبى يه اطلاق اولنور كه والده سى يوله براقوب كتمش اوله اكثرى فقرندن ممر الناس
اولان يول اوزره ياخود حمام قپوسنه و مسجده براقوب اولادى اولمينلر ياخود اهل خيرات اولنلر آلوب تربيه ايدرلر
و كاهجه والده سى طفل حرامزاده يى دخى القا ايدر نته كه شاعر ديمشدر * اشك ريا كه زاهدان ريخت بخانه خدا * قحبه
بمسجد افكند طفل حرامزاده را * وفى الحديث صلى رسول الله عليه الصلوة والسلام على قبر منبوذ اى لقيط و يروى
على قبر منبوذ اى قبر بعيد من القبور قال الشارح و يعضد الثانية ما روى من طريق آخر انه مر بقبر منبذ عن القبور
فصلى عليه و منبوذ آرقلغندن ناشى اتى اكله صالح اولميان قيون و كچى مقوله سنه اطلاق اولنور كه آتلمغه لايق اولور
النبيذة قصيده وزننده منبوذ ايله معناى ثالثده مرادفدر هاء اسميه در المنابذة مفاعله وزننده انتباذ كبى جنكده
هر طرفك عسكرى بر جانبه چكلمك معناسنه در يقال نابذ الجيش فى الحرب اذا تحير كل من الفريقين و منابذه
فى البيع مثلا احدهما آخره انبذ الى الثوب او انبذه اليك وقد وجب البيع بكذا و كذا ديمكله عقد معامله قلمقدن عبارتدر كه
اكا بيع الالقاء دخى اطلاق ايدرلر ياخود كندى يدنده اولان مثلا ثوبى اكا رمى اولدخى بو كه مثلنى رمى ايله عقد شرا
ايلمكدن عبارتدر ياخود اذا نبذت الحصاة اليك وجب البيع ديوب بعده القاى حصاة ايتمكله اولان انعقاددن
عبارتدر معامله مزبوره معاطاة غير معقوده اولمغله آندن نهى شرعى صادر اولمشدر ومنه الحديث انه نهى
عن المنابذة فى البيع وهو ان تقول انبذ الى الثوب او انبذه اليك وقد وجب البيع بكذا و كذا قال فى النهاية ليجب البيع
او ان ترمى اليه بالثوب و يرمى اليك بمثله او ان تقول اذا نبذت الحصاة وجب البيع المنبذة مكنسه وزننده يصدغه
و مندره اطلاق اولنور اوتورمق ايچون طرح اولنديغيچون كويا كه آلت طرح ملاحظه اولنمشدر يقال جلس
على المنبذة اى الوسادة الانباذ ارذال وزننده اوباش ناسه اطلاق اولنور كه طرح و تبعيد ايده جك ارذالدر نبذك
جمعيدر يقال هم الانباذ اى الاوباش النواجذ نونك فتحيله آغزده ديشلرك نهايتنده اولان درت ديشه دينور كه
يكرمى سكزدن زياده بر رديشدر بعد البلوغ حاصل اولور فوقانى و تحتانى دورت ديش در على قول نواجذ انيابدر
يعنى آزى ديشلريدر كه درت دانه سيورى ديشدر ايكيسى فوقانى و ايكيسى تحتانى در و على رأى آزى ديشلرينك
اوته يانلرنده يناشى اولان ديشلردر كه آنلرده درت دانه در ياخود اضراسك مجموعنه دينور مفردى ناجذ در شارح
ديركه قول اول ارجحدر انتهى و عربلر عض على ناجذه ديرلر بلغ اشده معناسنه كه كمال قوتى هنكامنه بالغ اولدى
ديمكدر زيرا ناجذ بلوغ و كمال وجود هنكامنده ظهور ايدر انكيچون اكا ضرس الحلم دخى ديرلر اكثرى يكرمى ياشنده
ظهور ايدر پس قول اول معتبر و ارجح اولور و برديش دخى واردر كه انسان يسر لنا الله تعالى يوز ياشنه وارنجه
ديشلرك الك نهايتنده طلوع ايدر اكا قوزى ديشى تعبير ايدرلر النجذ نونك فتحى و جيمك سكونيله نواجذ ايله

برنسنه يى پك اصرمق معناسنه در يقال نجذه نجذا من الباب الثانى اذا عضه شديدا بالنواجذ و برآدمه برنسنه
ضمننده الحاح و ابرام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال نجذه اذا الح عليه المنجذ معظم وزننده كوناكون
حوادث چرخ بوقلمونه واقف اولمغله احوال عالمه تجربه سى كچمش نيك و بد دهره تحصيل وقوف ايلمش حقايقدان
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل منجذ اى مجرب و يقال نجذته التجارب اى احكمته و منجذ بليات كثيره يه دوچار
اولمش آدمه اطلاق اولنور يقال فلان منجذ اذا صار قد اصابته البلايا المناجذ ميمك فتحيله جلذ ماده سنده
ذكر اولندى كه كوستكه دينور زيرا لفظنك غيرندن جلذ كلمه سنك جمعيدر الانجذان همزه نك فتحى و جيمك ضميله
برنوع نبات آديدر كه سمومه مقاوم و وجع مفاصله بغايت نافع و بول و لبن و حيضى جذب و ادرارده عجيب التأثيردر
آنك ابيض نوعنك كوكى اشترغازدر كه دوه تيكنى ديدكلرى دوايى اوتدر مقطع در يعنى لطافتى سببيله خلط لزج ايله
سطح عضوك بيننه و نفس ماده نك آره لقلرينه نفوذ و اجزاى صغاره تقسيمله دافعدر و ملطف در يعنى حرارت
معتدله سى سببيله ماده يى ترقيق ايديجيدر اشبو انجذان انكدان فارسى معربيدر تركيده بالدرغان و حلتيت اغاجى
ديرلر سياه و بياض نوعى اولور بياضى افضلدر النواخذة نونك فتحى و خاى معجمه نك كسريله ناخذاة لفظندن
جمعدر كه ناخداى فارسى معربيدر كه ملاك سفينه يعنى كميلرك صاحبلرينه دينور ياخود وكلاسنه دينور كه كمى
اصحابنك وكيللريدر قپودان تعبير ايتدكلريدر رئيسه ده اطلاق اولنور و آندن فعل اشتقاقيله تنخذ فلان
ديرلر ترأس وزننده كه قپودان اولدى معناسنه معلوم اوله كه ناخداى كلمه سى وصف تركيبى اولان ناوخدايدن
مخففدر كمى صاحبى ديمكدر فى الاصل خداى ناوايدى بعده كمى متصرفنده غالب اولمشدر ومنه * موج
خطردن اولمدى آسايشه مدار * تا يانه اوتورمشيدم ناخدالرك النذيذ نونك فتحيله ايشه مك
معناسنه در يقال نذ نذيذا من الباب الاول اذا بال و نذيذ بروندن چقان سمو كه ياخود آغزدن كلان بلغمه اطلاق اولنور
النفاذ نونك فتحيله والنفوذ قعود وزننده برنسنه بر آخر نسنه يه طوقنوب ايشلدكدنصكره اوته طرفنه كچوب
صاوشمق معناسنه در يقال نفذ السهم الرمية نفاذا و نفوذا من الباب الاول اذا جاز عنها و خلص منها و نفاذ و نفذ اوق
طوقنديغى نشانك ياخود سائر نسنه نك ايچروسنه ايشليوب كيروسى هنوز ايچروده اولديغى حالده اوجى اوته طرفندن
چقمق معناسنه در يقال نفذ السهم من الرمية نفاذا و نفذا اذا خالط جوفها و خرج طرفه من الشق الآخر و سائره فيه
و نفاذ نحويون اصطلاحنده اضمار ايچون اولان هاء وصلك حركه سندن عبارتدر اشبو * تجرد المجنون فى كسائهى
مصراعنده كسائه ضميرينك كسره سى كبى شارح ديركه * رحلت سمية غدوة احمالها * مصراعنده هانك فتحه سى
و بلد عامية اعماؤه * مصراعنده هانك ضمه سى دخى نفاذدر و بو امام اخفشدن مأثوردر و نفوذ و نفاذ برآدم برجماعتك
ارالغندن اوق كبى كچوب ايلر و صاوشمق معناسنه استعمال اولنور يقال نفذ فلان القوم اذا جاوزهم و تخلفهم
قال الشارح و فى النهاية فى حديث ابن مسعود انكم مجموعون فى صعيد واحد ينفذكم البصر معناه انه ينفذ بصر الرحمن
حتى يأتى عليهم كلهم قال الكسائى نفذنى بصره ينفذنى اى بلغنى و جاوزنى و قيل اراد ينفذهم بصر الناظر لاستواء
الصعيد الانفاذ همزه نك كسريله اوقى نشاندن اوته كچورمك معناسنه در بو مناسبتله حكم و فرمانى روا و اجرا ايلمكده
مستعملدر يقال انفذ الوالى الامر اذا قضاه و برآدم برقومه واروب آنلردن اولمق على قول يولده كيدركن ارالقلرنى
ياروب اورته لرنده يوريوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا صار منهم او خرقهم و مشى فى وسطهم
و برقومك ارالغندن اوق كبى صاوشوب ايلرويه كچمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا جاوزهم و تخلفهم
النافذ نفوذدن اسم فاعلدر ايشليوب اوته كچر اولان شيئه دينور بو مناسبتله مسلك عام اولان طريقه وصف اولور
يقال طريق نافذ اى سالك يعنى عام يسلكه كل احد و جميع امورنده بورغو كبى ماضى و مؤثر اولان آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل نافذ اى ماض فى جميع اموره و مطاع اولان حكم و فرمانه وصف اولور يقال امر نافذ اى مطاع النفوذ
صبور وزننده والنفاذ شداد وزننده بونلرده جميع امورنده بغايت ماضى و جارى و نافذ اولان آدمه اطلاق
اولنور النفيذ امير وزننده بودخى مطاع اولان حكم و فرمانه اطلاق اولنور يقال امر نفيذ اى مطاع النفذ
فتحتيله انفاذ معناسنه اسمدر يقال امر بنفذه اى بانفاذه و يقال قام المسلمون بنفذ الكتاب اى بانفاذ ما فيه و منفذ مخرج
و مخلص معناسنه در كه فعل بمعنى مفعلدر يقال اتى فلان بنفذ ما قال اى بالمخرج منه المنتفذ منتخب وزننده بوللق
سعه معناسنه مستعملدر و بو مصدردر يقال فيه منتفذ اى سعة النوافذ بدنده نفس و ذاته فرح ياخود ترح ايصال
ايدن جمله مساماته اطلاق اولنور هر برسمه يعنى دليكه نافذه دينور كه اصران و خنابتان و فم و طبيجه دن عبارتدر
اصران قولق دلكلريدر و خنابتان برون دلكلريدر و فم آغزدر و طبيجه جيمله دبردر التنافذ تفاعل وزننده مدعى

ومدعى عليه حاكمه مرافعه ومحاكمه ايدشمك معناسنه در يقال تنافذوا الى القاضى اذا خلصوا اليه يعنى ارتفعوا نته كه هر برى بحث وبيندرنى اظهار ايله محاكمه ده صرف مقدور ايلسه لر دال مهمله ايله تنافدوا ديرلر النفذ تونك فتحى وفاكك سكونيله قور ترمق معناسنه در يقال نفذه منه نفذا من الباب الاول اذا خلصه ونجاه وسلامت ونجات معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم نفذ الك للعاثر وبو اصلده نفذك الله نفذا ايدى قال فى الاساس تقول العرب نفذ الك اذا دعوا له بالسلامة الانفاذ همزه نك كسريله والتنفيذ تفعيل وزننده والاستنفاذ والتنفذ تفعل وزننده بونلرده قور ترمق معناسنه در يقال انفذه منه ونفذه واستنفذه وتنفذه اذا خلصه ونجاه النفذ فتحتيله قور ترديغك شيئه دينور وبو فعل بمعنى مفعولدر قبض ونقض كبى يقال هو نفذه اى ما انفذه ونفذ صدر اولور قور تلق معناسنه يقال نفذ الرجل منه نفذا من الباب الرابع اذا نجا وعن بلرك ماله نفذ قولى شدقماده سنده ذكر اولندى الانفذ احمد وزننده كر پى يه دينور فنفذ معناسنه النفيذة قصيده وزننده دشمن اخذ وتملك ايلدكدن صكره تخليص واسترجاع اولنان آته دينور ولباس جنك اولان زرهه اطلاق اولنور بونده بمعنى فاعلدر وذات الروج اولان خاتونه اطلاق اولنور منفوذه معناسنه در يقال امرأة نفيذة اى ذات الروج منفذ محسن وزننده برر جل اسمدر نفذه فنحاته برموضع آيدر اناهيذ همزه نك فتحيله ابن عباد نقلى اوزره زهره يلدزينك اسمدر على قول بو دال مهمله ايله وفارسى غير معربدر بو صورتده كلام عربيده مدخلى يوقدر شارح ديركه فارسيده ناهيد در دال مهمله ايله بعده تعريب ايدوب ناهيد واناهيد ديديلر فصل الواو الموبذان والموبذ ميمك ضمى وبانك فتحيله فقيه الفرس وحاكم المجوس اولان كسيه دينور جمعى موابنده در آخرنده اولان هاء عجمه ايچون يعنى اسم عجمى معرب اولديغنى اشعار ايچون الحاق اولنمشدر مترجم ديركه مجوسك قاضى القضاة مقامنده اولانته موبذ موبذان ديرلر تعريله موبذ موبذان ديديلر ومؤلفك خاكم المجوس قولى عطف تفسيردر زيرا فرسدن مراد فرس قديمدر كه آتش پرست مجوسلر ايدى عالملرى حاكم اولورلر نته كه حالا يهودك عالم وحاكمنه عربيده حبر واسانارنده خاخام ونصارانك بطريق وپاپاس ديدكلرى كبى وقالديكه آخر موابنده الحاق اولنان هاء مذكوره مناسبتيله خوفى اولميدكه جمعك آخرنه الحاق اولنور اشعثى واشاعثه وقرمطى وقرامطه ومهلبى ومهالبه كبى ثالث الف خامسه دن معوض اولور حنطى وحناطه وعفرنى وعفارنه كبى ومضاعفدن جبار وجباره كبى قسم اولدندر ومواضع مذكوره نك غيريده الحاق هاء قليلدر فوله وبحاره كبى ومؤلف كرچه اشبو موبذ مادة سنى فصل واوده ثبت ايدوب لكن وجه مذكور اوزره معرب اولمغله محلى فصل ميم اولديغى ناپوشيده در الوجذ واوك فتحى وجيمك سكونيله طاغلرده اولان خدابى اويمه چقوره دينور كه آنده صوايركيلور وحوضه اطلاق اولنور جمعى وجذان كلور واوك كسريله ووجاذ كلور كذلك واوك كسريله الوجذ كتف وزننده وجاذى چوق يره دينور يقال مكان وجذاى كثير الوجاذ الايجاذ همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه ناچار ايلمك معناسنه در يقال اوجذه اليه اذا اضطره وجبره اكراه ايلمك يعنى برفعلى برآدمه زورا كى ايشلتمك معناسنه در يقال اوجذه عليه اذا اكرهه الوذوذة زلزله وزننده سرعت وشتاب معناسنه در يقال وذوذ الرجل وذوذة اذا اسرع ويقال مر الذئب يوذوذاى يسرع الوذواذ خشخاش وزننده سرعتله تيز تيز يورر اولان آدمه دينور يقال رجل وذواذاى سريع المشى الورذ وعد وزننده كيجكمك واو يانمق معناسنه در يقال ورذ فى حاجته يرذ ورذا اذا بطأ الوقذ واوك فتحى وقافك سكونيله شدتله پك اورمق معناسنه در يقال وقذه يقذه وقذا اذا ضربه شديدا شارح ديركه مضروبك اعضاسى فرسوده اولوب موته مشرف اولمق درجه سنده اورمق اوله جقدر انتهى وبركسنه يى برهالمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا صرعه وبو اشتمق وساكن ايلمك معناسنه مستعملدر يقال وقذه الحلم والورع اذا سكنه وبرآدمه غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا غلبه وبركسه يى خسته وعليل اوله رق براقوب ترك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا تركه عليلا الوقيذ امير وزننده والموقوذة آغاجله ضرب اولنه رق قتل اولنان قيونه اطلاق اولنور كه جاهليه افعالندن ايدى يقال شاة وقيذ وموقوذة اى قتلت بالخشب فعيل بمعنى مفعول اولمغله تأنيث وتذكيرى مساويدر ووقيذه چالنمش صريع معناسنه در وبطئ وثقيل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل وقيذاى بطئ ثقيل وشول خسته يه اطلاق اولنور كه شدت مرضندن اولوبحل درجه سنده وارمش اوله يقال مريض وقيذاى الشديد المرض المشرف على الموت الموقوذ بودخى اولوبحل مرتبه سنده وارمش خسته يه اطلاق اولنور يقال مريض موقوذ اى شديد المرض مشرف على الموت الايقاذ همزه نك كسريله بودخى برآدمى عليل اوله رق براقوب كمك معناسنه در

مطلب

يقال

يقال اوقذه اذا تركه عليلا الموقذة معظمه وزننده بشول ناقه يه اطلاق اولنور كه صرار يعنى ولدى اتمك ايچون ممه سى صار دقلرى ايچون ممه سنه تأثير ايلمكله بره لندرمش اوله على قول ولدى اموب لكن ممه سى پك يوك اولمغله سودى آز چقمغله اولديغندن پك چكمكدن وباشيله اورمقدن ممه سنده علت حادث اولمش ناقه يه دينور يقال ناقة موقذة اذا كانت قد اثر الصرار فى اخلافها والتى يرضعها ولدها ولا يخرج لبنها الا ترارا لعظم الضرع فيوقذها ذلك ويأخذها داء الموقذ منزل وزننده بدنده اولان اوج يره اطلاق اولنور كه مرادضربه اولندقده بغايت متأثر اوله جق يراوله جقدر طوپوق ودريسك واموز باشى كبى قال فى الاساس ضرب على موقذ من مواقذه وهى المواضع التى يشتد عليها الضرب كالكعب والركبة والمرفق والمنكب جمعى مواقذ كلور الوقائذ واوك فتحيله دوشمش قالدرم طاشارينه اطلاق اولنور مفردى وقيذه در الولذ واوك فتحى ولامك سكونيله چاپك يورمك معناسنه در يقال ولذ الرجل يلذ ولذا اذا اسرع فى المشى وچاپك دپرنمك معناسنه در يقال ولذ الرجل اذا تحرك سريعا الولاذ شداد وزننده ملاذ معناسنه در كه ذكر اولندى الومذة واوك فتحى ومميك سكونيله پك خالص وصاف اولان آقلغه دينور فارسيده پاك بياض نقى معناسنه فصل الهاء الهبذ هانك فتحى وبانك سكونيله يلمك معناسنه در يقال هبذ الرجل هذا من الباب الثانى اذا عدا وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال هبذ الرجل اذا اسرع فى المشى وقوش سرعتله اوچمق معناسنه در يقال هبذ الطير اذا اسرع فى الطيران الاهتباذ افتعال وزننده والاهباذ اكرام وزننده والمهابذة مفاعله وزننده بونلرده مشى وطيرانده سرعت ايلمك معناسنه در الهابذة پك چست وچالاك اولان ناقه يه دينور الهذ هانك فتحى وذالك تشديديله والهذذ فتحتيله والهذاذ هانك ضميله برنسنه يى چاپك كسمك على قول هر نسنه يى كسمك معناسنه در يقال هذه هذ اوهذذا وهذاذا من الباب الثانى اذا قطعه سريعا اوهو قطع كل شئ وچاپك چاپك اوقومق معناسنه مستعملدر يقال هذ القرأن اذا اسرع فى قرأته الاهتذاذ افتعال وزننده بودخى سرعتله كسمك معناسنه در يقال اهتذ بمعنى هذ الهذوذ صبور وزننده والهذاذ شداد وزننده بودخى بغايت كسيجى كسكين نسنه يه دينور يقال سيف هذوذ وهذاذاى قطاع وهذاذ شول حيوانه اطلاق اولنور كه بغايت روندە اولمغله سائرله سبق وتقدم ايدر اوله يقال جمل هذاذاى سابق متقدم الهذهاذ حشحاش وزننده بودخى بغايت كسيجى قطاع معناسنه در وصرب وبعيد اولان مسافه يه على قول سريع اولاندوه يه دينور يقال قرب هذهاذاى بعيد صعب اوسريع اوراده قرب صويه بركيجه لك مسافه يه دينور وكاهجه صويه كتورىلن دوه يه اطلاق اولنور الهذاهذ علابط وزننده والهذ هانك ضميله بونلرده بغايت كسيجى قطاع معناسنه در هذاذيك تثنيه بنيه سيله قطعا بعد قطع معناسنه در اشبو هذاذيك قطع معناسنه اسم اولان هذاذك تثنيه سيدر هجاجيك ولبيك مثللو تكرار وتأكيدى متضمن درهذا بعد هذ يعنى قطعا بعد قطع ديمكدر ومزهره بونلرايچون باب مخصوص موضوعدر دواليك وحنانيك وهذاذيك وهجاجيك ولبيك وسعديك كبى بونلرعربدن تثنيه بنيه لريله صادر اولمشدر الهذاهذ هانك فتحيله شول كسه اره دينور كه هركس دكلرى شخصه هذا منهم اومن خدمهم يعنى بوده آلردندر ياخود آنلرك اتباع ومتعلقاتندندر ديرلر كه سعاة ووشاة مقوله سى اوله جقلردر وبو اسم اشارت اولان هذا لفظندن متصر فدر كلمه مزبوره يى جوق تفوه ايلدكلرينه مبنى در الهرابذة موابنده وزننده هندقوسنك كه سلفده مجوسى وحالا بعضسى آتش پرستلردر آتشكده لرينك قومه سنه يعنى خدامندن اولوب امور ومهماتى رؤيت ايدن كسيه اره على قول عظمالرسنه ياخود آتشكده لرده يالكز آتشك خدامنه يعنى كلخنبسنه دينور مفردى هربذدر زبرج وزننده وبوهربذ معربيدر الهربذة دحرجه وزننده دوابه مخصوص بركونه يورىمكه دينور كه خبيث دكلرى يورويشدن بوا شجه اولور وخبث على قول قورد لنكى ديدكلرى يورويشدر الهربذى هانك وبانك كسرى والفك قصريله صالنى بولانى ادا ايله يورىمكه دينور وينكج كبى يان يان يورىمكه دينور ومنه يقال عدى الجمل الهربذى اى فى شق شارح ديركه بونلر فى الاصل هربذه يورويشى كبى يورىمك اولوب بعده وضع مذكورده استعمال اولندى المهروذة ميمك فتحيله بركلمه در كه همان بلبل باغ مادا وحى عليه من التحيات اوفاها حضرتلرينك عيسى بن مريم عليه السلام آخر زمانده نازل اوله جقلرنى مبين صادر اولان اشبو ينزل عند المنارة البيضاء شرقى دمشق فى مهرودتين حديثده مسموع اولمشدر محدثين بين ممصرتين عنوانيله تفسير ايلديلر وممصر اسم مفعول بنيه سيله بويه سنى آچق صارى اولان ثوبه دينور وبعضلر دال مهمله ايله روايت ايلمكله هردايله يعنى زرده چاو ايله بويانمش جامه ديمك اولور قال فى النهاية بين مهرودتين اى فى شقتين اوحلتين قال ابن الانبارى القول عندنا بين مهرودتين اى بين ممصرتين الهمذى هانك فتحيله سرعت معناسنه در

وبونسبت اوزره وارد اولان الفاظدندر وناقة سريعه يه دينور وشدت مطر وشدت حر معناسنه در يقال يوم
ذوهماذي اي ذوشدة مطر وكذا ذوشدة حر الهمذاني فتحاتله چوق سوزلو كثير الكلام كشي يه دينور يقال رجل
همذاني اي الكثير الكلام ويردوزمه يوريوب اختلاط اوزره كوبا كوين يوريمكه دينور يقال يمشي همذانيا وهو اختلاط
نوع في نوع الهمذان فتحاتله كوزل ولطيف يوريمكه دينور رسمان في السير معناسنه وهمذان عجمده بر بلده در بانيسي اولان
همذان بن فلوج بن سام بن نوح عليه السلام ايله مسماه در حالا دال مهمله ايله متعارفدر الهنبذة هانك وبانك فتحيله امر شديد
معناسنه در جمعي هنابذدر الهوذة حوزه وزننده بغرتلق قوشنه دينور جمع جنسي هوذدر على قول هوذ معرفه اوله رق
بشقه بر قوشدر وبر رجل آديدر صاحب اليمامه ابن علي الحنفي در الهباذة بر نوع شجردر جمعي هباذدر اليهوذي يهوديه لغتدر

باب الراء ❁ فصل الهمزة

الابر جبر وزننده والابار كتاب وزننده والابارة كتابه وزننده خرما اغاجني واكني اصلاح ايلمك
معناسنه در يقال ابر النخل والزرع ابرا وابارا وابارة من الباب الاول والثاني اذا اصلحه شارح ديركه مؤلف تشويش
ايلمشدر زيرا بو ماده ابره دن مأخوذدر كه ايكنه يه دينور مرتبه اولاده ديشي خرما اغاجني اركك خرما طلعيله
آشيلامق معناسنه استعمال اولندي كويا كه اركك دن بر ابره آلوب ديشي يه ادخال ايدر بو جهتله ديشي خرمايي اصلاح
ايلمكله ميوه يه قالور بعده زرع وسائر اشجار اصلاحنده استعمال اولندي انتهى وابر وابار اهلاك ايچون كويكه
اتمكله ايكنه يوتدرمق معناسنه در كه معناي موضوعدر يقال ابر الكلب اذا اطعمه الابرة في الخبز وعقرب قويرغي
اوجنده اولان سيكلو ايكنه سيله بر آدمي صوقمق معناسنه مستعملدر يقال ابرته العقرب اذا لدغت بابرتها اي طرف
ذنبها وبر آدمي فصل وغيبت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ابر فلانا اذا اغتابه وهلاك ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال ابر القوم اذا اهلكهم التأبير تفعيل وزننده بودخي خرما اغاجني واكني وجه مذكور اوزره اصلاح ايلمك
معناسنه در يقال ابر النخل والزرع تأبيرا يعني ابره الابرة همزه نك كسريله ايكنه يه دينور مسلة الحديد معناسنه
فارسيده سوزن ديرلر جمعي ابر كلور همزه نك كسري وبانك فتحيله وابار كلور همزه نك كسريله وابرة العقرب صوقديغي
ايكنه سيدر كه فارسيده نيش دينور وابرة العرقوب انسانك اوكچه سي اوزره اولان قالين سكيردن عبارتدر كه
براوجي بالدره وبراوجي اوكچه يه ملاصق اولور وابرة الذراع انسانك قولنك اوجنه اطلاق اولنور على قول قولدن
پرمقلر طرفنه طوغري ممتد اولوب بيلكچه نك اوجيله مساوي اولان انجه رك كه اطلاق اولنور وابره آت قسمنك
قيچ اياقلرنده اكر بچه تعبير اولنان سكيردن طوغنه قدر ممتد اولان سكيره اطلاق اولنور ومقل اغاجنك فدانه
اطلاق اولنور جمعي ابرات كلور همزه نك كسري وبانك سكونيله وابر كلور همزه نك كسري وبانك فتحيله وابره نميمه
معناسنه مستعملدر كه قوغ تعبير اولنور اسمدر يقال انه لذو ابرة اي نميمة وابره انجير اغاجنه شبيه بر شجرك اسميدر
الاباار عطار وزننده ايكنه يپانه وايكنه صتانه دينور على قول همان ايكنه يپانه دينور ايكنه صتانه ابري دينور
قبطي وزننده بونده بانك فتحي لحن وخطادر وابار پيره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه اشياف الابار اصناف
الكبار وزننده كوزادويه سندن بردوانك اسميدر مفردات طبيه ده مرسوم اولديغي اوزره صفتي يانمش قورشون
ويانمش باقر واثمد وتوتياي هندي غيرحاد وصمغ وكثيرا سكزر درهم وافيون ومر صاف يارمشر درهم كندر بش
درهم صو ايله قارشديروب استعمال ايدرلر كوزده اولان قرحه يي اوكولديجيدر المئبر منبر وزننده ايكنه موضعنه
دينوركه ايكنه قودقلري ظرفدر ايكنه دان تعبير اولنور وبومنبر كبي آلته مشبه اولان اسم مكاندندر ومئبر نميمه وافساد
بين الناس معناسنه مستعملدر مئبره دخي بو معنايه در هايله جمعي مآبر كلور يقال انه لذو مئبر في الناس اي ذو نميمة
وافساد وخرما آشبسنه دينور وانجه اوزون قوملغه اطلاق اولنور الابر فتحتينله صلاحيت بولمق معناسنه در كه
معناي مذكوردن مأخوذدر يقال ابر الشيء ابرا من الباب الرابع اذا اصلح آبر كامل وزننده سجستانده
بر قريه آديدر محدثيندن محمد بن الحسين الحافظ الابري اورادندر الائتبار افتعال وزننده بر آدم بر كسه دن كندي خرما
اغاجنك آشيلامسني ياخود اكيننك اصلاح ايلمسني طلب ايلمك معناسنه در يقال ائتبر فلانا اذا سئله ابر نخله او زرعه
وبو سؤالي متضمن اولمغله اتخاذ باسندن منشعبدر وائتبار قويي قازمق معناسنه در يقال ائتبر البئر اذا حفرها
ابير زبير وزننده بر صو آديدر وابيرا سامي‌دندر ابير بن العلاء محدثيندندر وعصمة بن ابير وعويف بن الاضبط بن
ابير اصحابدندر بنو ابير بر قبيله در ابرين همزه نك فتحيله يبرين لفظنده لغتدر كه بر قومسلق آديدر الآبار همزه نك مديله
شهر واسط قضالرندن بر قضا آديدر آبار الاعراب اجفر ايله فيد بيننده بر موضع آديدر المئبرة مكنسه وزننده
دوم اغاجندن ابتدا اسوروب چقان شاخه اطلاق اولنور ونميمه يه اطلاق اولنورنته كه ذكر اولندي المأبور ايكنه

يوتدرلشه وعقرب صوقشه دينور بو مناسبتله بر تهمتله متهم اولمش آدمه اطلاق اولنور ومنه قول علي كرم الله وجهه
لست بمأبور في ديني اي بمتهم في ديني فيتألفني النبي عليه الصلوة والسلام بتزويج فاطمة ويروى بالثاء المثلثة اي
لست ممن يؤثر عنه الشر قال في النهاية قيل لعلي كرم الله وجهه الا تتزوج ابنة رسول الله عليه الصلوة والسلام
فقال مالي صفراء ولا بيضاء ولست بمأبور في ديني الاترور همزه نك ضمي وتاي فوقيه نك سكونيله تؤرور لفظنده
لغتدر كما سيذكر التأتير تفعيل وزننده توتير معناسنه دركه يايه چله چكورمكدر يايي قورمق تعبير اولنور يقال
اترالقوس تأتيرا يعني وترها وتيرا همزه واودن مبدله در اترار همزه نك ضميله تركستانده بر بلده در الاثر همزه نك
وثاي مثلثه نك فتحيله برنسنه نك برنده قلان بقيه سنه دينور مثلا تقول رأيت اثر الدار اي بقيتها جمعي آثار واثور
كلور وبو جنس در واحدي هايله در شارحك بياني اوزره اصل اثر برنسنه نك وجودينه دلالت ايدن نسنه يه
موضوعدر اول مناسبتله بقيه سنه اطلاق اولنوب وبر مناسبتله سائر معاني آندن متفرع اولمشدر انتهى واثر خبر
وحديث معناسنه مستعملدر كه منقول عنه دن بقيه در تقول سمعت منه الاثر اي الخبر حديث وسنته اثر اطلاقي
بو معنادندر تقول وجدت ذلك في الاثر اي الحديث والسنة محدثيندن حسين بن عبد الملك وعبد الكريم بن منصور
الاثريان اكا منسوبلردر واثر واثر همزه نك كسريله اياغك يرده قلان نشانه دينور كه ايز تعبير اولنور بو مناسبتله
صكره جه وبعد معناسنده استعمال اولندي يقال خرج في اثر فلان واثره اي بعده يعني عقبه لسانمزده آندن ايزي
بصه رق ايله تعبير اولنور واثر فتحتينله مصدر اولور اصحاب وهمدملري اوزره استيثار يعني اشياء حسنة معهوده يي
يالكز كندي نفسي ايچون اختيار ايلمك معناسنه دركه كندي ايچون اول نسنه لري استبقا ايلمكدن عبارتدر يقال
اثر الرجل على اصحابه اثرا من الباب الرابع اذا فعل الاستيثار اي اختار لنفسه اشياء حسنة معهودة بينه وبين اصحابه
وبر نسنه يه بشلمق شروع معناسنه دركه آني ايشلمكله ابقا ايلمش اوله جقدر يقال اثر يفعل كذا اي طفق وامور
سائره يي ترك ايدوب خاصة برخصوصه جزم طريقيله عزم ايلمك معناسنه دركه آني امور سائره دن بقيه عد ايلمش
اولور يقال اثر على الامر اذا عزم وله تفرغ واثر علامت ونشانه اطلاق اولنور مناسبتي ذكر اولندي الايتثار
افتعال وزننده والتأثر تفعل وزننده بريره كيدن آدمك ايزينه اويمق معناسنه در يقال ايتثر فلانا وتأثره اذا تبع اثره
التأثير تفعيل وزننده برنسنه ده اثر ونشان قومق معناسنه در يقال اثر فيه تأثيرا اذا ترك فيه اثرا مثلا قلج ضربنه ده
يرا ايتمك وايشلمك معناسنده اولان تأثير كذلك بر سوز آدمه تأثير ايلمك بو معنادن منشعبدر الآثار اثرك جمعيدر علامتلره
دينور يوللرده مسافه علاماتي اولان اعلام واميال اطلاقي بو مناسبتله در الاثر امر وزننده همزه نك كسريله ده
لغتدر قلجك جوهرينه دينوركه علامت جودتي اوله جقدر يقال ما احسن اثر السيف اي فرنده جمعي اثور كلور
واثر واثاره كتابه وزننده واثره همزه نك ضميله مصدر اولورلر بر آدمدن بر كلام وحديث نقل وروايت ايلمك معناسنه
يقال اثر الحديث منه اثرا واثارة واثرة من الباب الثاني والاول اذا نقله ورواه في الاصل اثر واثاره تتبع اثر معناسنه اولمغله
كويا كه حديثك ياخود محدثك اثرينه متتبع اولور واثر امر وزننده يوغوردوه ناقه يه چوق آشمق معناسنه مستعملدر
بودخي تتبع اثر معناسندندر يقال اثر الفحل اثرا اذا اكثر من ضراب الناقة وبر آدمه اكرام ايلمك معناسنه در مكرمه
معناسنه اولان مأثره آتيه دن مأخوذدر يقال اثره اذا اكرمه الاثير همزه نك فتحيله اثر كبي بودخي قلجك يوزنده
اولان جوهرينه دينور وخالص دوستة اطلاق اولنور يقال هو اثيري اي من خلصائي وبو خلاصة السمن معناسنه
اولان اثر آتيدن مأخوذدر وكاه اولوركه اثير كثير لفظنه اتباعا ذكر اولنور يقال شيء كثير اثير كما يقال كثير بثير الاثرة
همزه نك ضميله مصدر درنته كه ذكر اولندي واثره استيثاردن اسم اولور فتحاتله اثره كبي كما سيذكر واسلافدن
متوارث اولان مكرمته اطلاق اولنور بقيه مناسبتيله يقال فلان له اثرة اي مكرمة متوارثة وسلفدن مأثور ومنقول
اولان علم بقيه سنه اطلاق اولنوركه روايت وكتابتله اثري باقي قالور يقال هم على اثرة من العلم اي بقية منه يأثرونها
عن الاولين وقيتلغه اطلاق اولنور جدب معناسنه شدتي چوق زمان السنه ده باقي قالديغنه مبني وحالت غير مرضيه يه
اطلاق اولنور بودخي اختصاص للنفس معناسنه اولان استيثار آتيدن اسمدر يقال له اثرة اي حال غير مرضية الاثر
همزه نك ضميله بدنده يارا اوكولدقدنصكره يرنده قلان اثر ونشانه دينور وچهره انسانيده اولان آب وتاب ورونقه
اطلاق اولنور قلجك جوهرينه اطلاق ايتدكلري لفظدن متفرعدر وبوايكي معناده ثانك ضميله ده زبانزددر يقال
ما احسن اثر وجهه اي ماؤه ورونقه واثر بر كونه تمغا آديدر كه دوه نك طبانك ايچ يوزينه باصيلور دوه غائب
اولدقده ايزي سوروب اول نشانله بولمق ايچون الاثر همزه نك كسريله ايزه دينور نته كه ذكر اولندي واثر صافي
ياغك خلاصه سنه دينوركه كره ياغي اريديلوب سوزلدكده خلاصه قلان ياغدن عبارتدر بقيه مناسبتنه مبنيدر

وبونده همزه نك ضميله ده لغتدر الاثر همزه نك فتحى وثانك ضميله عجز وزننده والاثر كتف وزننده كه ايكيسيده
صفتدر اصحاب ورفقاسى اوزره اشياء حسنه يى استيثار يعنى آنلردن دريغ ايدوب همان كندى نفسيچون اختيار ايدر
اولان كمسيه دينور وبونلر استيثاردن اسم اولان اثره دن صفتلردر يقال رجل اثر واثر اى يستأثر على اصحابه يعنى يختار لنفسه
اشياء حسنة الاثرة فتحاتله والاثرة همزه نك ضميله كما سيذكر والاثرة همزه نك كسريله والاثرى حسنى وزننده
صفت مذكوره دنكه استيثار دندر اسملردر برنسنه خصوصنده مستقل ومستبد اولمق حالتنه دينور قال الشارح
ومنه الحديث سيكون بعدى اثرة اى يستأثر بعضكم على بعض والاستيثار التفرد بالشئ من دون غيره وقال فى النهاية
قال للانصار انكم ستلقون بعدى اثرة فاصبروا لها الاثرة بفتح الهمزة والثاء اسم من آثر يوثر ايثارا اذا اعطا اراد انه يستأثر
عليكم فيفضل غيركم فى نصيبه من الفئ والاستيثار الانفراد بالشئ وقال فى الاساس وفى الحديث سترون بعدى اثرة
اى تستأثر امراء الجور بالفئ واثره فتحاتله مأثور ومنقول اولان علم بقيه سنه اطلاق اولنور اثره كبى نته كه ذكر اولندى
المأثرة ميمك وثانك فتحيله والمأثرة ثانك ضميله اثره كبى اسلافدن متوارث اولان مكرمت ومفخرت يادكارينه
اطلاق اولنور جمعى مأثر كلور مفاخر وزننده يقولون مأثر العرب اى مكارمها ومفاخرها التى تؤثر وتذكر عنها الاثارة
سحابه وزننده اثره كبى علم بقيه سنه اطلاق اولنور كه روايت وكتابتله اثرى باقى قالور قال الشارح ومنه قوله تعالى
او اثارة من علم الآيه قال البيضاوى او بقية من علم بقيت عليكم من علوم الاولين الاثيرة وفيره وزننده يرده يورركن
آياغنك ايزى عظيم اولان دابه يه اطلاق اولنور يقال دابة اثيرة اى عظيمة الاثر فى الارض بحافرها الآثر فاعل وزننده
اثر وحديث نقل وروايت ايدن آدمه دينور وشئ حسنى اصحابى اوزره استيثار يعنى اول امردن كندى نفسنه تخصيص
ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل آثر اذا كان يستأثر على اصحابه كما فى مفردات الراغب اثره مزبوره دن فاعلدر
واثره بو علاقه ايله فضل وتقدم معنالرينه مستعملدر پس آثر فاضل واسم فاعل اوله رق مقدم معناسنه استعمال اولنور
ومنه قولهم فعل ذلك آثرا ما واثر ذى اثير كلاهما على بنية الفاعل والاثير على زنة الامير واول ذى اثير واثيرة ذى اثير واثرة
ذى اثير بضم الهمزة فى الاثرة واثر ذى اثيرين بكسر الهمزه والاثيرين بصيغة التثنية واثر ذى اثيرين بالفتحات فى الاثر
وآثر ذات يدين وآثر ذى يدين كلاهما على صيغة الفاعل كلها بمعنى اول كل شئ يعنى آنك فعلنى امور سائره اوزره
ترجيح واختيار ايله جمله افعاله تقديم ايلدم وجه مذكور اوزره اثير فضل وتقدم معناسندن مأخوذ اولمغله بوراده قبل
ومقدم معناسنه در كذلك اثره واثر واثر مقدم معنالرينه در ومثال اولده آثرا ما قولنده آثر اسم فاعلدر نسب اوزره در
ياخود فعلت وافعلت اوزره كلن افعالدن مؤثر معناسنه در وحاليت اوزره منصوبدر ياخود اثر عازم معناسنه در
وماء كلمه سى زائده در محذوفدن عوضدر نته كه افعل هذا اما لا ديرلر كه افعل هذا ان لا يفعل هذا سبكنده در
وسائرلرى ظرفيت اوزره منصوبلردر المأثور شول قلجه اطلاق اولنور كه يوزنده جوهر وسائر كونه مقبول
ومعتبر لكنه دائر اثر ونشان اوله على قول صرتى ديشى دموردن وآغزى پولاددن چكلمش اوله ياخود جن طائفه سنك
معمولى اوله يقال سيف مأثور اذا كان فى متنه اثر او متنه حديد انيث وشفرته حديد ذكر او هو الذى يعمله الجن وقول
على رضى الله عنه ولست بمأثور فى دينى قد ذكر فى ابر الايثار همزه نك كسريله برنسنه يى اختيار ايلمك معناسنه در
يقال آثره ايثارا اذا اختاره وجه مذكور اوزره فضل معناسنه مستعار اولمغله آندن ايثار تفضل واختيار معنالرينه
منشعب اولمشدر وايثار برنسنه يى برنسنه يه تابع ودرپى قلمق معناسنه در كه ايز معناسنه اولان اثردن مأخوذ در
يقال اثر كذا بكذا اذا اتبعه اياه الثؤثور عصفور وزننده شول دمور داغلغى يه دينور كه آنكله دوه نك طبانته
تمغا اورورلر تا كه غائب اولدقده آنكله ايزى معلوم اوله وثؤثور جلواز معناسنه در كه ضابط ومحتسب خدمتكارينه دينور
قول اوشاغى تعبير اولنور قوللق بكجيسى وتفكجى باشى سرهنكلرى وترسانه چاوشلرى وكمركجى يساقجلرى مقوله سيدر
ايز معناسنه اولان اثردن متصرفدر المئثرة مكنسه وزننده ثؤثور ايله معناى اولده مرادفدر الاستيثار برشئ
سائره ويرميوب كندى نفسنه تخصيص واختيار ايله آنده مستبد ومتفرد اولمق معناسنه در يقال استأثر بالشئ
اذا استبد به وخص به نفسه وعربلر استأثر الله بفلان ديرلر اول آدم وفات ايدوب حقنده مغفرت ربانى مرجو ومأمول اولسه
وبو كنايه در اول آدمى كويا كه حق تعالى بين الورى اختيار واصطفا ايله متفرد ايلديكنه تفألدر ذو الآثار اسود نهشلى نام
كمسه نك لقبيدر كه مشاهير شعرادندر هجوده پك ماهر اولمغله برقومى هجو ايلدكده هر كس هجوينى حفظ ايدر
اولمغله اول قومده كويا كه آثار ترك وابقا ايدر ايدى ياخود سائر شعرانك اشعارينه نسبت مزبورك اشعارى سائر سباعك
آثارينه نسبت ارسلانك آثارينه شبيه اولديغيچون تلقيب اولندى الاثير زبير وزننده اسامى رجالدندر اثير بن عمرو السكونى
طبيب كوفى در ومغيرة بن جميل بن اثير ابو سعيد الاشج شيخيدر الاجر زجر وزننده عاملك عملى مقابلى اولان عوض

وجزايه

وجزايه دينور جمعى اجور وآجار كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره اجر واجره عامله عملى مقابلنده عائد اولان ثوابه دينور
كرك دنيوى وكرك اخروى اولسون لكن اجرت ثواب دنيويده واجر اخرويده خاص اولدى واجر واجرت ماده لرى
من عقد اولان كذلك عقد مجراسنه جارى اولان عمله اطلاق اولنور وجزاء من عقد وغير عقد اولانه اطلاق اولنور
كذلك نافع وضاره ده اطلاق اولنور لكن اجر واجرت نافعه مخصوصدر وكاه اولور كه اجر ايله مهر نكاحدن كنايه
اولنور انتهى واجر مصدر اولور عامله عملى مقابلنده حسن مكافات ايلمك معناسنه يقال اجره اجرا من الباب الاول
والثانى اذا جزاه واجر ذكر حسن ونيكنام معناسنه استعمال اولنور اجر وحسن جزايى عادتا مستلزم اولديغنه مبنى
قال الشارح ومنه قوله تعالى وآتيناه اجره فى الدنيا الآيه قيل هو الذكر الحسن واجر مهره يعنى نكاح مقابله سنده
منكوحه يه ويريلان اقچه يه اطلاق اولنور كه كابين تعبير اولنور قال فى الاساس ومنه قوله تعالى على ان تأجرنى ثمانى حجج
اى تجعلها اجرى على التزويج يريد المهر وقوله تعالى وآتوهن اجورهن كناية عن المهور واجر واجار كتاب وزننده
واجور قعود وزننده بدنده صنق كميك اكرى وعقده لى قالديغى حالده اوكولمق معناسنه در يقال اجر العظم اجرا
واجارا واجورا من الباب الاول اذا برأ على عثم وصنق كميكى وجه مزبور اوزره صاروب اوكولتمق معناسنه در تقول
اجرت العظم اى جبرته على عثم واجر برنسنه يى اجرتله كيرايه ويرمك معناسنه در يقال اجر المملوك اجرا اذا اكرأه
وثواب وجزا حاصل اولمق معناسنه در يقال اجر فلان فى اولاده على بناء المفعول اذا ماتوا فصاروا اجره وثوابه
وقال فى الاساس اجر فلان ولده اذا ماتوا فكانوا له اجرا وصنق عضو صارلمق معناسنه در يقال اجرت يده على بناء
المجهول اذا جبرت الاجارة همزه نك حركات ثلاثيله اجر كبى عمل مقابلى ويريلان جزايه دينور كه اسمدر الايجار
همزه نك كسريله بودخى عامله عوض وجزا ويرمك معناسنه در يقال آجره يوجره ايجارا اذا جزاه وبرنسنه يى
كيرايه ويرمك معناسنه در يقال اجر المملوك اذا اكرأه وايجار واوى اولان وجر افعالنده لغتدر كه مزراغله آغزه
دورتمك معناسنه در يقال آجره الرمح ايجارا بمعنى اوجره اى طعنه فى فيه المؤاجرة مفاعله وزننده بودخى برشئ
كيرايه ويرمك معناسنه در يقال آجر المملوك مؤاجرة اذا اكرأه شارح ديركه زمخشرى اساسده آجرنى فلان
داره فاستأجرتها وهو موجر ولا تقل مؤجر فانه خطأ قبيح وليس اجر هذا على فاعل ولكن افعل وانما الذى هو فاعل
قولك آجر الاجير مؤجرة كقولك شاهره وعاومه عبارتيله معناى مزبورده مؤاجره يى تخطئه ايلمشدر لكن ابن قطاع
وسائر بعض ائمه دن ورودى مأثور اولمغله مؤلف دخى آنلره اتباع ايلدى واقعا مصباحده دخى ورودى مرسومدر
ومؤاجره فاجره عورت وشخص مأبون كندوسنه اجرتله فعل شنيع ايتدرمك معناسنه در كه فرج ودبرنى كيرايه ويرمكدن
عبارتدر يقال آجرت المرأة مؤاجرة اذا اباحت نفسها باجر واجرتله ارغاد طوتمق وارغادلغه طوتلمق معنالرينه در
تقول آجرته فاجرنى مؤاجرة اى صار اجيرى الاجرة همزه نك ضميله كرايه دينور كه اسمدر فارسيده مزد دينور اجرت قدم
اياق كراسيدر كه اياق ترى تعبير اولنور الايتجار افتعال وزننده اجر وثواب طلبيله تصدق ايلمك معناسنه در
يقال ايتجر فلان ايتجارا اذا تصدق وطلب الاجر قال الشارح ومنه الحديث فى الاضاحى كلوا وادخروا واتجروا اى
تصدقوا طالبين للاجر وبونده ادغامله اتجروا جائز دكلدر زيرا بو اجردن مأخوذدر تجاره دن مأخوذ دكلدر الاستيجار
بركمسه يى اجرتله ارغادلغه طوتمق معناسنه در تقول استأجرته اى اتخذته اجيرا الاجير امير وزننده اجرتله طوتيلان
ارغاده دينور الآجار همزه نك كسرى وجيمك شده سيله طامه دينور سطح معناسنه جمعى اجاجير واجاجره كلور
نته كه نونله انجار دخى لغتدر جمعى اناجير كلور الآجيرى خصيصى وزننده دأب وعادت معناسنه در يقال آجيراه
كذا اى عادته الأجور فاعول وزننده والياجور ياى تحتيه ايله والاجور صبور وزننده والآجر همزه نك
مدى وجيمك ضميله والآجر هاجر وزننده والآجر صاحب وزننده والآجرون همزه نك مدى وجيم
ورانك ضمه لرى مجموعى آجر معناسنه در كه همزه نك مدى وجيمك ضمى ورانك تشديديله كرميده دينور ومجموعى
معربلردر يعنى آكور فارسى معربلريدر آجر همزه نك مدى وجيمك فتحيله ام اسمعيل على نبينا وعليه السلام
اسميدر نته كه هاجر ايله معروفه در شارح ديركه همزه هادن مبدلدر درب آجر همزه نك مدى وجيمك ضميله
بغداد ده ايكى موضع اسميدر الآخر همزه نك وخاى معجمه نك ضميله قدم لفظنك ضديدر كه ضمتينله ايلر ومعناسنه
اولمغله اخر كير ومعناسنه در يقال مضى قدما وتأخر اخرا وهر شيئك صوكنه دينور كما سيذكر واكسه وخلف
معناسنه مستعملدر يقال شق الثوب اخرا ومن اخر اى من خلف التأخر تفعل وزننده والتأخير تفعيل وزننده
والاستيخار كيرولنمك وكيرويه قالمق معناسنه در يقال تأخر الرجل واخر واستأخر ضد تقدم وتأخير متعدى اولور
كيرولمك وكيرويه قومق معناسنه تقول اخرته تأخيرا فتأخر الآخرة والمؤخرة محسنه وزننده برشيئك كيروسنه

اطلاق اولنور بو معنادندر كه كوزك قويرغنه آخرة العين ومؤخرة العين اطلاق اولنور تقول نظر الىّ باخرة عينه
ومؤخرتها اى بما ولى اللحاظ ويقال بمؤخرها بالتثقيل قال الشارح وهذا قليل وآخرة الرحل وآخر الرحل ومؤخر
الرحل معظم وزننده ومؤخرة الرحل معظمه وزننده و بونلرده تشديد وتخفيف وخالرك فتحى وكسرى جائزدر سمرك
آردقاشنه دينور كه راكب اكا استناد ايدر قادمه مقابليدر الاخران تثنيه بنيه سيله درت ممه لو حيوانك اويلقلرى جانبنده
اولان ايكى ممه لرينه اطلاق اولنور الاخر فاخر وزننده صوك معناسنه در كه اوّل مقابليدر يقال اوّله كذا وآخره كذا
ويقال جاء عن آخرهم مؤلفك بصائرده بياننه كوره آخر لفظى اوّل مقابلى اسمدر نهايته موضوعدر نته كه اوّل كلمه سى بدايته
موضوعدر و بو آخر يأخر اخورا صيغه سندن نسب اوزره اسم فاعلدر مؤنثنده آخره دينور هايله وآخر غائب معناسنه
استعمال اولنور يقال ابعد الله الاخر اى الغائب بوندن غرض حاضرينه دعادر الاخرة هايله آخرك مؤنثيدر وآخره
دار البقايه اطلاق اولنور كه صفت غالبه در مراد نشأهٔ ثانيه درنته كه دار دنيا ايله نشأهٔ ثانيه دن تعبير اولنور وكاه اولور كه
دار لفظى ترك اولنور كما فى قوله تعالى ليس لهم فى الاخرة الا النار وكاه موصوف اوله رق ذكر اولنور ومنه قوله تعالى
والدار الاخرة خير الاية وعربلر سكا ايكنجى دفعه ده كلدم ديجك يرده اتيتك آخرة مرتين ديرلر الاخير امير وزننده بودخى
آخر معناسنه در كه اوّل مقابليدر وغائب معناسنه ده استعمال اولنور آخر كبى حضور فضيلتندن متأخر اولديغيچون
وهر شيئك اك صكره سنه اطلاق اولنور كما سيذكر الاخر همزه نك مدّى وخانك فتحيله غير معناسنه در كه فارسيده
ديكر مرادفيدر ايكى نسنه نك برينه نسبتله اول بريدر جمعى آخرون كلور واو ونونله واخر كلور همزه نك ضمى وخانك
فتحيله مؤنثنده اخرى دينور همزه نك ضميله واخراة دينور هايله جمعنده اخريات دينور كذلك اخر دينور همزه نك
ضمى وخانك فتحيله شارح ديركه آخر لفظى افعل وزننده افعل تفضيلدر فى الاصل اشدّ تأخرا معناسنه اولوب
بعده غير معناسنه استعمال اولندى واخر لفظى كه جمع آخر واخرى در شروح كافيه ده معدولتى وجمعيتى بابنده
كلمات كثيره مبسوطه در مؤلف وجه مذكور اوزره مذكرك دخى جمعى اخر كلور ديو رسم ايلمشدر بو جهتله بعضلرك
فعدّة من ايام اخر آيت كريمه سنده نكته تطلبى لاطائل اولور وعربلر اتيتك آخر مرتين ديرلر ايكنجى دفعه ده سكا
كلدم معناسنه نته كه آخرة مرتين دخى بو معنايه در كه ذكر اولندى واخرى آخره كبى دار بقايه كه نشأهٔ ثانيه در اطلاق
اولنور وعربلر لا افعله اخرى الليالى ولا افعل اخرى المنون ديرلر ابدا معناسنى مراد ايدرلر الى آخر الدهر سبكنده در
ويقولون جاء اخرى القوم يعنى من كان فى آخرهم ويقولون جاء فى اخرياتهم اى فى اواخرهم الاخرة فتحاتله وهمزه نك
ضميله جائزدر والاخير امير وزننده نته كه ذكر اولندى والاخر ضمتينله كذلك ذكر اولندى والاخريّا همزه نك
ورانك كسرى ويانك تشديديله والاخريّا همزه نك ضميله والاخريّا همزه نك ورانك كسريله والاخريّا
همزه نك مدّيله مجموعى هر شيئك آخرينه اطلاق اولنور يقال جاء اخرة وباخرة واخيرا واخرا واخريّا واخريّا واخريّا
وآخريّا اى آخر كل شئ شارح ديركه مؤلفك باخرة قولندن معرّف باللام اوله رق مستعمل اولمامسى فهم اولنوب لكن
جار ومجرورك مجموعى حال اولمغله معرفا دخى استعمال اولندى الاخرة فرحه وزننده ويره سى معناسنه استعمال
اولنور تقول بعته باخرة اى بنظرة المئخار مصباح وزننده شول خرما آغاجنه اطلاق اولنور كه ميوه سى قيشك
وكسيمك صوكلرينه قدر قالور اوله يقال نخلة مئخار اذا صارت يبقى حملها الى آخر الشتاء والصرام آخر آنك
وزننده ايرانده دهستان ايالتنده بر بلده آديدر اعلام رواتدن اسمعيل بن احمد وعباس بن احمد بن الفضل
اورادندر الآدر آدم وزننده والمأدور مغدور وزننده ادره علتنه مبتلا اولان آدمه دينور كه عورت يرنده قيل بتن
درينك جوفنده اولان انجه زار كبى درى يرتلوب بغرسقلر خابه نك قابنه اينكله خصيه سى قوغه كبى شيشوب قبارمش
اولور تركيده دبه طشاق تعبير اولنور وفتق مزبور همان صول طرفدن حادث اولور على قول شول كمسيه دينور كه
خصيه لرينك برنده فتق اصابت ايلمش اوله يقال رجل آدر ومأدور وهو من ينفتق صفاقه فيقع قصبه فى صفنه
ولا ينفتق الا من جانبه الايسر او من يصيبه فتق فى احدى خصييه الادر فتحتينله مصدردر بر آدم دبه طشاق اولمق
معناسنه يقال ادر الرجل ادرا من الباب الرابع اذا صار آدر الادرة همزه نك ضميله اسمدر دبه طشاقلغه دينور
و بونده فتحاتله ده جائزدر الادراء حمراء وزننده شول خصيه يه اطلاق اولنور كه فتق اثرى اولميه رق بيوك اوله
يقال خصية ادراء اى عظيمة بلا فتق المأدير مأدورك جمعيدر الادر همزه نك ضميله آدرك جمعيدر يقال
قوم مأدير اى ادر آذار همزه نك وذال معجمه نك مدّيله اسم اعجميدر وشهور روميه دن شهر سادس اسميدر كه حالا
مارت تعبير اولنور تشرين اوّلدن عدّ ايتملريله شهر سادس اولور الارّ همزه نك فتحى ورانك تشديديله طوار سورمك
معناسنه در يقال ارّ الدابّة ارّا من الباب الاوّل اذ ساقها وطرد وتبعيد ايلمك معناسنه يقال ارّ فلانا اذا طرده

وجماع ايلمك معناسنه در اركبى ارّ ايلمك لطائفدندر يقال ارّها اذا جامعها و سهال سببيله يورك سوروب
چمقرمق معناسنه در يقال ارّ السلح اذا رماه واسقطه شارح ديركه بو راده وسقوطه نسخه لرى محرّفدر صواب
اولان اسقاطه اولمقدر وارّ آتش ياقمق معناسنه در يقال ارّ النار اذا اوقدها وارّ شول چبوغه دينور كه تيكنلو
ميشه آغاجندن قوپاريلوب وتيكنلرى ازاله واطرافى ملايم اولنجه قدر يره اوردقدنصكره صوايله اصلادوب
اوزرينه طوزا كرلر وآنى رحمى لقاح قبولندن قلان ناقه نك رحمنه ادخال ايله دوا ايدرلر واكا ارار دخى دينور
همزه نك كسريله وارّ كلمه سى معناى مزبوردن مصدر اولور يقال ارّ الناقة ارّا اذا فعل بها الارّ والارار الارّة
هرّه وزننده آتشه دينور الارير صرير وزننده قمار اوينار كن غلبه حيننده ماجن وكمحيا ولا ابالى اولان قمارجى
شوق وجنبشله چاغروب باغروب هنكامه ايلمك على قول مطلقا سسلنمك معناسنه در يقال ارّ الماجن عند القمار
والغلبة اريرا اذا صات او هو مطلق الصوت وارير اسم اولور اول صوته دينور ارار همزه لرك فتحيله قيون وكچى
قسمنى چاغره جق اصواتدندر الايترار افتعال وزننده استعجال معناسنه در يقال ائترّ الرجل اذا استعجل المئتر
ميمك كسرى وهمزه نك فتحيله كثير الجماع اولان آدمه دينور الازر همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله قبلامق
احاطه معناسنه در يقال ازر الشئ ازرا من الباب الثانى اذا احاطه وزور وقوّت معناسنه در وضعف
وزبونى معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال رجل ذو ازر اى قوّة وذو ازر اى ضعف شارحك بياننه كوره مادّهٔ
مذكوره ازر ماده سندن مأخوذدر كه بله بغلدقلرى فوطه و پشتمال مقوله سنه دينور پس احاطه معناسى وشدّ
ازاردن ملحوظ قوّت معناسى كذلك ازار ذاتنده ثوب ضعيف اولمق حسبيله ضعف معناسى وعون وظهر معنالرى
آتدن منشعبدر انتهى وازر قوتلندرمك تقويه معناسنه در يقال ازره ازرا اذا قوّاه وازر ارقه يه اطلاق اولنور
يقال شدّ به ازره اى ظهره الازر همزه نك ضميله بلده ازار بغليه جق يره دينور معقد الازار معناسنه الازر همزه نك
كسريله اصل ومبنا معناسنه در يقال هو من ازر كريم اى اصل وازاره دينور كما سيذكر الازرة همزه نك كسريله
بناء نوعدر يردورلو و برهيئتله ازار طوتنمق معناسنه در كه حالته دالدر آندن لسانمزده طوتنش ايله تعبير اولنور
يقال انه لحسن الازرة اى هيئة ايتزاره الازار همزه نك كسريله بدنه بورونجك جار وملحفه يه دينور و بو
مذكردر مؤنث دخى اولور وبعضا هاء تأنيثله ازاره دخى دينور شارح ديركه كرچه مؤلف مطلقا ملحفه ايله
تفسير ايلدى لكن اصل ازار بلدن اشاغى طوتيلان فوطه و پشتمال مقوله سنه دينور نته كه رداء بلدن يوقرى
طوتيلان ثوبه دينور مثلا حجاجك بلدن يوقرى طوتندقلرى احرام رداء وبلدن اشاغى طوتندقلرى
ازاردر انتهى وازار لفظنك جمعى آزره كلور حمار واحمره كبى وازر كلور حمار وحمر كبى وازر كلور زانك
سكونيله وازار مطلقا آدمى سترايدن نسنه يه اطلاق اولنور انكچون بر آدمك بيننه ازار اطلاق ايدرلر
وازار عفاف وعصمت معناسنه مستعملدر يقال انها من اهل الازار اى العفاف ويقال هو عفيف الازار
وكشينك زوجه سنه اطلاق اولنور لباس كبى وديشى قيونه اطلاق اولنور وديشى قيونى صاغمق ايچون
چاغردقلرى صوتدن حكايه اولور كه ازار ازار ديو چاغررلر سكون رايله المئزر منبر وزننده بودخى ازاره دينور
لحاف وملحف كبى الايتزار افتعال وزننده ازار طوتنمق معناسنه در يقال ايتزر بالازار اذا لبسه ولا تقل ائتزر
بادغام الهمزة فى التاء وقد جاء فى بعض الاحاديث ولعله من تحريف الرواة مؤلفك مرادى اشبو حديثدر قال
فى النهاية وفى الحديث كان يباشر بعض نسائه وهى مؤتزرة فى حالة الحيض اى مشدودة الازار وقد جاء
فى بعض الروايات وهى متزرة وهو خطأ لانّ الهمزة لا تدغم فى التاء التأزّر تفعل وزننده بودخى ازار طوتنمق
معناسنه در يقال تأزّر الرجل بمعنى ايتزر المؤازرة مفاعله وزننده بر آدمك احسانله حزننى دفع ايلمك معناسنه در
يقال آزره مؤازرة اذا واساه و برنسنه مقابل اولمق معناسنه در يقال آزره اذا حاذاه و بر آدمه ياردم ايلمك معناسنه در
يقال آزره اذا عاونه و بو معنالرده واو ايله موازره شاذدر ومؤازره اكين قوّتلنوب برى برينه صرمشمق معناسنه
مستعملدر يقال الزرع يؤازر بعضه بعضا اذا تلاحق والتفّ التأزير تفعيل وزننده برنسنه يى بوريمك معناسنه در
يقال ازّره اذا اعطاه وقوّت ويرمك وقوتلندرمك معناسنه در يقال ازّره اذا قوّاه ومنه يقال نصر مؤزّر اى بالغ شديد
آزر هاجر وزننده اهواز ايله رامهرمز بيننده بر ناحيه آديدر وسلفده بر صنمك اسميدر و بعض لغات عربيه ده
آزر كلمه سى ذمّ ودشنام كلماتندندر وآزر ابراهيم الخليل على نبينا وعليه سلام الجليل حضرتلرينك عموجه لرى اسميدر
پدرلرى اسمى تارخدر شارح ديركه قرآن كريمده آزره اب اطلاقى عادت عرب اوزره جارى اولمشدر بيضاويده بو وجه
اوزره مرسومدر كه كتب تواريخده ذكر اولنديغى اوزره پدرلرينك اسمى تارخدر على قول ايكيسيده علميدر اسرئيل

ویعقوب کبی وعلی رأی تارخ علم وآزر وصفدر شیخ یاخود معوج معناسنه ومنع صرفی اعجمی اولوب موازننه محمول اولدیغنه مبنی دریاخود نعت عربیدر ازردن یاخود وزردن مشتق در واقرب اولان علم اعجمی در وعندالبعض آزر برصنم آدیدر که مرسوم اکا عبادت ایدرایدی ملازمت عبادتنه مبنی اسمیله مسمی اولمشدر یاخود خذف مضافله اکا اطلاق اولنمشدر که عابد آزر تقدیرنده اولور یاخود مرادصنم مزبور در آزر کلمه سی مابعدینك مفسر اولدیغی فعل مضمر ایله منصوبدر انتهی وآزرازاردن وصف اولوراحمر وزننده شلوارلغی بیاض اولوب آیاقلری سیاه اولان آنه اطلاق اولنور علی قول شلوارلغی وآیاقلری بیاض اولانه یاخود شلوارلغی بیاض اولوب آیاقلری نه در لو اولورسه اولسون اطلاق اولنور یقال فرس آزراذا کان ابیض الفخذین ولون مقادیمه اسود اوهما واحدا ای لون کان لکن اساسده ونمرس آزرابیض النجمزفان نزل البیاض الی الفخذین فهومسرول وخیل ازرلجمر یعنی جمع عنوانندہ مرسومدر المؤزرة معظمه وزننده شول دیشی قیونه وصف اولور که آیاقلری شلوارلغه قدر سیاه اولمغله کویا که سیاه شلوار کیمش اوله یقال نعجة مؤزرة کانها ازرت بسواد الاسر همزه نك فتحی وسینك سکونیله برنسنه یی محکم بغلق معناسنه در یقال اسرالشیء اسرامن الباب الثانی اذاشده شارح دیرکه اسرفی الاصل اسارایله یعنی صرم ایله سمراغاجنی چکوب بغلق معناسنه موضوعدر بعده مطلقا بغلق وبومناسبتله تقویه ویرمك وقوی قلمق واسیرایلمك معناری متفرع اولمشدر انتهی واسر برشیئی صرم وسائرصارمق معناسنه در یقال اسره اذاعصبه وانسانك خلق وخلقنی محکم وقوی قلمق معناسنه مستعملدر یقال اسره الله ای خلقه ذاقوة وشدة فی الخلق والخلق وبومعناده اسراسم اولور ومنه قوله تعالی وشددنا اسرهم ای خلقهم قال البیضاوی فاحکمنا ربط مفاصلهم بالاعصاب وقال المؤلف وشددنا اسرهم ای مفاصلهم والمراد مصرتی البول والغائط اذاخرج الاذی تقبضتا اومعناه انهما لایسترخیان قبل الاراده تفسیراوله کوره حضرت حق جل وعلا بیورر که بن عظیم الشان خلاق بیحون آنلرك مفاصلنی بری برینه وصل وشد ایله متین واستوار ایلدم وتفسیرثانی یه کوره بول وغائط مجرالرندن هربرنی حدثلرچقدقدنصکره بوزیلوب دیوشوریلورقلدم یاخوداخراج حدثی مرادلرندن مقدم سبیلرتی کوشیوب مسترخی اولمزایلدم دیمکدر که حاصل معنا اولور الاسر همزه نك ضمیله بول طوتملق معناسنه درنته که حدث دیکرك انقباضنه حصر دینور یقال اخذه الاسرای احتباس البول شارح دیرکه اسراسمدر مصدری اسردر فتحتینله یقال اسرالرجل اسرا من الباب الرابع اذا احتبس بوله عوداسر وعودیسر یای تحتیه ایله یاخود ثانی لحن وخطادرشول آغاج پاره سنه اطلاق اولنور که بولی طوتیلان آدمك قارنی اوزره وضع ایلمکله تدبیر وتیمار ایدرلراعراب ادویه سندندر واول اغاج اعراب بیننده معروفدرظاهرا حالا تسبیح دوزدکاری یسرآغاجی اولمق کرکدرکه معروفدرنته که کتب طبیه ده عود یسر عنوانندہ مرسومدر قال فی الاساس عولج فلان بعود الاسر وهوالذی یوضع علی بطن المأسور فیبرأ وتقول العامة عود یسر وهوخطأ الا ان یقصدبه التفأل الاسر ضمتینله تخت آیاقلرینه اطلاق اولنور قوایم انسر برمعناسنه الاسر فتحتینله صرچه یه دینور زجاج معناسنه الاسار کتاب وزننده مطلقاباغه وصارقی یه دینور مایشدبه معناسنه جمعی اسرکلور ضمتینله شارح بونی اسیربندایده جك قایشه تخصیص ایلمشدر واسار یسارلفظنده لغتدرکه یمین مقابلیدر الاسیر امیر وزننده طوتساغه دینور اخیذ معناسنه کرك بغلو اولسون وکرك اولسون فی الاصل اسارایله بغلواولان طوتساغه دینوب بعده توسع اولندی وخاصة بغلواولانه دینور مقید معناسنه ومحبوس ومسجونه اطلاق اولنور جمعی اسراء کلور امراء وزننده واساری کلور سکاری وزننده واساری کلور همزه نك فتحیله خباطی وزننده واسری کلور مرضی وقتلی وزننده واسیر بری بریته صارمشمش نباته اطلاق اولنور یقال نبات اسیرای ملتف الاسرة عمده وزننده متین ومحکم زرهه اطلاق اولنور درع حصینه معناسنه قوت معناسندن مأخوذدر وبرآدمك اقرب اولان رهط وعشیرتنه اطلاق اولنور مدار تقویت اولدیغیچون یقال هومن اسرة فلان ای رهطه الادنون التأسر تفعل وزننده برآدمی بربهانه ایله او یالندرمغله مقصدندن آلیقویوب کیمکدرمك معناسنه مستعملدر یقال تأسر علیه اذااعتل وابطأ اسارون همزه نك فتحیله عقاقیردندر بین الاطباء بو اسمله معروف نباتدر که ادویه دندر ترکیده کدی اوتی تعبیراولنور اسیر امیر وزننده واسیر زبیروزننده واسیره جهینه وزننده اسامیء رجالدندر اسرال همزه نك کسریله لام باشنده مرسومدر تأسیر السرج نباشیر الفرج وزننده آتك ابرتی صارقلری صرمله دینور شارحك بیانی اوزره تعاشیب کبی مفردی نامسموعدر یاخود مفردی تأسیردر که تمتین کبی اسمدر الاشتر شین معجمه وتای فوقیه ایله طرطب وزننده کوفه ده بعض علویه نك لقبیدر مراد زیدبن جعفردر ولفظ مزبور شترماده سنده مرسومدر الاشر فتحتینله شدت

ووفرت اوزره فرحناك اولمق معناسنه درکه طاشقنلق وبوطورلق تعبیر اولنور یقال اشرالرجل اشرامن الباب الرابع اذامرح الاشر کتف وزننده والاشر ندس وزننده والاشر شکس وزننده وفتحتینله لغتدرکه وصف بالمصدر اولور والاشران سکران وزننده وفرت اوزره شادان اولان کشی یه دینور جمعی اشرون کلور شینك کسریله واشرون کلور شینك ضمیله واشر کلور ضمتینله واشری کلور سکری وزننده واشاری کلور خباطی وزننده واشاری کلور سکاری وزننده المئشیر مکثیروزننده که ابنیهٔ مبالغه دن بغایت جنبشلو وشاطرونشاط مند انسان وحیوانه دینور که بوطورتعبیراولنور یقال رجل مئشیر وناقة مئشیر وجواد مئشیرای نشیط الاشر ضمتینله والاشر فتحتینله دیشلرده اولان کسکنلکه ودقت ولطافتنه دینور که خلق واستعمالی اولورجمعی اشورکلور یقال فی ثغرها اشر واشر وهوحسنه وتحزیز اطرافه یکون خلقة ومستعملا اشرالمجل زفروزننده اوراق تعبیراولنان آلتك دیشلرینه دینور الاشر حشر وزننده دیشلری کسکین ایلمك معناسنه در یقال اشرت اسنانها اشرامن الباب الثانی اذاحززتها اکثرشوجه قاریلراجدادنه تشبه ایچون بعض نسنه لرایله دیشلرنی تحدید وتجلیه ایدرلر واشر بحق ایله کراسته بحچمك معناسنه در یقال اشرالخشب بالمنشار اذاشقه التأشیر تفعیل وزننده بودخی دیشلری کسکینلتمك معناسنه در یقال اشرت اسنانها تأشیرا اذاحززتها المؤشرة والمستأشرة اسم فاعل بنیه لرایله دیشلری تأشیرایدر اولان خانونه دینور المؤشر معظم وزننده مطلقاباوقلنوب کسکینلمش نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء مؤشرای مرقق المئشار منشار وزننده وآنده لغتدرکه بحق یه دینور الآشرة عاشره وزننده بحق ایله کسلمش نسنه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در وبوعیشة راضیة قبیلندندر یقال خشبة آشرة ای مأشورة التأشیر تفعیل وزننده اسمدر چکرکه نك دیش مقامنده اولان نسنه سنه دینورکه آنکله اصر رجمعی تأشیر کلور تباشیر وزننده الآشر عاشر وزننده چکرکه نك بالدرلرنده اولان انجه تیکنلره دینور کذلك چکرکه نك قویرغی اوجندہ اولان عقده یه دینورکه قوش چیناقلری شکلنده اولور واکا اشره دخی دینور عمده وزننده ومئشار دینور منشار وزننده اشیره سفینه وزننده مغربده بربلده در عبدالله بن محمد الحافظ النحوی اورادندر الاصر عصر وزننده قیرمق معناسنه در یقال اصرالشیء اصرا من الباب الثانی اذا کسره وبرنسنه یی برجانبه طوغری اکمك معناسنه در یقال اصرالشیء اذاعطفه وبرکسه یی آلیقومق حبس معناسنه در یقال اصرفلانا اذاحبسه وچادره ذکری آتی اصار دیدکاری ایپ کچورمك معناسنه در یقال اصرالبیت اذاجعل له اصارا الاصر همزه نك کسریله عهد وپیمان معناسنه در وبوحبس معناسندن مأخوذدرکه بومادهٔ نك اصل موضوعیدر کسر وعطف معناری دخی آندن مأخوذدر زیرا هربرنده حبس معناسی متصوردر مثلا کسرده طول ودرستلك حالتلرندن آلیقومق وعطفده استقاستدن آلیقومق ملحوظدر وعهد وپیمانده ناقضی ثواب وخیراتدن آلیقومق متصوردر واصرك جمعی آصارکلور تقول لااصربینی وبینه ویقال بینهم آصاریرعونها ای عهود واصرکاهه اطلاق اولنور مرتکبی جنتدن آلیقومق علاقه سیله یقال به اصرای ذنب وآغرلق ثقل معناسنه در یقال حمل عنهم الاصر ای الثقل بومعناراده همزه نك ضمی وفتحیله ده جائزدر واصر برآدمی برنسنه یه میل ایتدیرن شیئه دینور یقال هواصره علیه ای مایعطفه وطلاق یاخود عتق یاخود نذرایله اولان یمینه اطلاق اولنور زیرا بونلراثقل ایمان اولغله کفارتله خلاص متصوردکلدر قال فی النهایة وفی الحدیث من حلف علی یمین فیها اصر فلا کفارة لها وهوان یحلف بطلاق اوعتاق اونذر واصرقولغك دلیکنه دینورکه کوپه کچور یلور جمعی آصارکلور همزه نك مدیله واصران کلور همزه نك کسریله الآصرة ناصره وزننده رحم وقرابته اطلاق اولنور سبب میلان اولدیغیچون تقول لیس بینی وبینه آصرة ای رحم وقرابة ومنت واحسانه اطلاق اولنور تقول علی منه آصرة ای منة جمعی اواصرکلور وآصره چادرك انکلرنی قازغه بندایتدکلری کوچك ایپه دینور الاصار کتاب وزننده والاصارة هایله بونلرده چادرك انکلرنی بندایتدکلری کوچك ایپه دینور جمعی اصرکلور ضمتینله واصارچادرك اینیی کچره جك قازغه دینور وزنبیله دینور واوتلغه دینور حشبش معناسنه وشول چوله وکلمپه دینورکه ایچنه بچلمش اوتلق وضع ایدرلر جمعی اصرکلور ضمتینله وآصره کلور افعله وزننده الایصر همزه نك فتحی وضادك کسریله بودخی چادرك انکلرنی بغلدقلری کوچك ایپه دینور واوتلغه وایچنه اوتلق وضع ایلدکلری پلاسه دینور جمعی ایاصرکلور المأصر مسجد ومرقد وزنلرنده حبسخانه یه وزندانه دینورکه اسم مکاندر محبس معناسنه جمعی مآصرکلور مساجد وزننده وعامه معاصردیرلرعینله وزن ثانی شاذدر الاصیر امیر وزننده بری بریته متقارب اولان نسنه لرك هربرینه دینورکویا که اضارلری متقارب اولان چادرلرك هربری کبی

و بری برینه صارمشوب طوپلنمش اولان صاچه دینور یقال شعر اصیر ای ملتف وکثیف وطویل اولان
صچاغه دینور یقال هدب اصیر ای کثیف طویل المؤاصر مجاور وزننده قومشویه دینور فی الاصل اصار
اصاره یعنی طناب طنابه همجوار اولانه دینوب بعده علی الاطلاق استعمال اولندی تقول هو جاری مطانبی
ومؤاصری ومکاسری ای جاری المتآصر متناصر وزننده بری برینه همجوار اولان آدملره دینور یقال
ثم حی متأصرون ای متجاورون الایتصار افتعال وزننده نبات چوغالوب اوزامق معناسنه در یقال ایتصر
النبت اذا طال وکثر ویرك نباتلری بری برینه متصل بتمك معناسنه در یقال ایتصرت الارض اذا اتصل نبتها
وبرنسنه کثیر العدد اولمق معناسنه در یقال ایتصر القوم اذا کثر عددهم الاطر همزه نك فتحی وطانك سکونیله
برنسنه یی اکوب ایکی بوکمك معناسنه در مثلا یایی قورمق ایچون اکمك کبی یقال اطر القوس وغیرها اطرا من الباب
الثانی والاول اذا عطفها واوقه اطره قلمق یعنی اوقك کزینه سکیر صارمق معناسنه در یقال اطر السهم
اذا جعل له اطرة واطر یایك وسحابك مقوس ومنحنی اولان یرینه دینور منحنی القوس والسحاب معناسنه وبو تسمیه
بالمصدردر واطر چادرك دائره سنه قصناق طرزنده قوشاق ایلمك معناسنه در که اکثری شریتدن ایدرلر یقال
اطر البیت اذا اتخذ له اطارا کالمنطقة حوله التأطیر تفعیل وزننده اطر ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر یقال
اطر القوس تأطیرا واطر السهم تأطیرا بمعنی اطر وتأطیر قرقسمی اره وارمیوب چوق زمان اتاسی اونده اسکیوب
قالمق معناسنه در یقال اطرت البنت اذا بقیت فی بیت ابویها زمانا الاطیر امیر وزننده کناهه اطلاق اولنور
تقول آخذنی باطیر غیری ای بذنب غیری وطارلغه دینور یقال فیه اطیر ای ضیق وسوزه دینور کلام معناسنه
تقول سمعت منه اطیرا ای کلاما وایراقدن ظهور ایدن شره دینور یقال اصابه اطیر ای شر قد اتی من بعید
الاطرة عمده وزننده یارلمامق ایچون اوق کزینك اوزرینه صاردقلری سکیره دینور وآلت تناسلك باشنك
کرداکرد چوره سنه اطلاق اولنور وطرنغك اطرافنی احاطه ایدن اته اطلاق اولنور وآت قسمنك یانجقلری
باشندن بوکورلری نهایتنه قدر ابهر دیدکلری طمرك اوجنه دینور وچناق وچوملك قرقلرنی کناد ایتدکلری
شیئه دینور که قانله یوغورلمش کولدن عبارتدر الاطار کتاب وزننده چادرك قوشغنه دینور وقلبور والك
وفوچی مقوله سنك قصناغنه وبرنسنه نك اطرافنه چوریلان پروازه وحاشیه سنه دینور واطار ذکر اولنان
اطره ایله ایکی معنای اولده مرادفدر وحلقه ودائره اولمش کروه انسانی یه اطلاق اولنور وکرویدیاپمق ایچون
بوریلوب بوکیلن آصمه چبوقلرینه دینور که قصناق شکلنده ایدرلر وانسانك دوداغیله بیغنك قیللری بیننی
فصل ایدن قوسه اطلاق اولنور که سنت وجهی اوزره بیق کسلنجه ظاهر اولور قال الشارح سئل عمر بن
عبد العزیز عن السنة فی قص الشارب فقال تقصه حتی یبدو الاطار واطار بالجمله هر نسنه یی احاطه ایدن شیئه
اطلاق اولنور التأطر تفعل وزننده بریرده عوق اولوب قالمق معناسنه در یقال تأطر الرجل بالمکان اذا تحبس ومزراق
مقوله سی نسنه اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه در یقال تأطر الرمح اذا ثنی وخاتون اصلا بریره چقمیوب دائما خانه سنده
اقامت ایلمك معناسنه در یقال تأطرت المرأة اذا اقامت فی بیتها وبرنسنه اکریلمك معناسنه در یقال تأطر الشیء
اذا اعوج الانتطار انفعال وزننده بودخی اکریلمك معناسنه در یقال انأطر الشیء اذا اعوج المأطور مفطور
وزننده شول قویی یه دینور که یاننده برقویی دخی اوله وبادیه ده شول صویه دینور که طپراغی یومشق یرده اولمغله چوکوب
یقلمامق ایچون اطرافی احشابله اوریلوب پکشدرلمش اوله المأطورة هایله دائرا مادار قولبلو واغزی
قصناقلو کولکه دینور که اکا سود صاغیلور اطریره همزه نك ورالرك فتحیله مغربده بربلده آدیدر الافر
همزه نك فتحی وفانك سکونیله والافور قعود وزننده سکرتمك معناسنه در یقال افر الرجل افرا من الباب الثانی
اذا عدا وآهو کبی جنبش ونشاطندن صچرایوب قالقیمق معناسنه در یقال افر الشاطر اذا وثب وبرنسنه شدتله
قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر اذا اشتد غلیانهما ودوه قسمی زبون وبی تاب اولدقدنصکره
سموروب نشاطمند اولمق معناسنه در یقال افر البعیر اذا نشط وسمن بعد الجهد وخدمتده جست وچابك اولمق
معناسنه در یقال افر الغلام اذا خف فی الخدمة وطرد ایلمك معناسنه در یقال افر اذا طرد شارح دیر که کرچه
جمله نسخه لرده طرد عنوانیله مفسردر لکن تحریفدر صواب اولان اطر عبارتیله اولمقدر نته که امهات سائره ده
بورسمه مرسومدر الافر فتحتینله بودخی برنسنه شدتله قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر افرا
من الباب الرابع اذا اشتد غلیانهما ودوه بی تاب اولوب زبونلدقدنصکره وجود بولوب نشاطمند اولمق معناسنه در
یقال افر البعیر اذا سمن ونشط بعد الجهد الاستیفار افر ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استأفر البعیر بمعنی

افر المئفر منبر وزننده جست وچابك خدمتکاره دینور الافرة ضمتینله ورانك تشدیدیله جماعت معناسنه در
تقول رأیت افرة من الناس ای جماعة وبلیه معناسنه در یقال وقع فی افرة ای بلیة وقارشقنلق اختلاط معناسنه در
تقول ترکتهم فی افرة ای فی اختلاط وقاتیلق شدت معناسنه در وافرة الصیف یازموسمنك اولنه دینور وبو فعله
وزننده در وبونلرده فتحتینله ده لغتدر افران سلمان وزننده نسف قضاسنده برقریه آدیدر افر همزه نك
فتحی وفانك ضمی ورانك تشدیدیله عراقده بربلده در اقر همزه نك فتحی وقافك ضمیله بادیه ده بروادی اسمیدر که دوه
مرعاسی اولان شور اوتلقلر ایله وصولر ایله مملو وآباداندر الاکرة همزه نك ضمی وکافك سکونیله کره لفظنده لغت
غیر فصیحه در که طوپه دینور الده اوینارلر وشول چقوره دینور که آنده صوایر کیلوب طورلمغله آندن صافی
وطوری صو اخذ ایدرلر الاکر مکر وزننده والتاکر تفعل وزننده ذکر اولنان چقور قازمق معناسنه در
یقال اکر الرجل اکرا من الباب الاول وتأکر اذا حفر الاکرة الاکار شداد وزننده چفتجی یه دینور حراث
معناسنه اکر مذکوردن مأخوذدر صبان ایله یری سوکوب قازدیغیچون تسمیه اولندی واکارك جمعی اکره کلور
فتحاتله کویا که تقدیرا آکرك جمعیدر ناصر وزننده المؤاکرة مفاعله وزننده مخابره معناسنه در که ترلادن
حاصل اولان غلالك بعضی اوزره عقد مزارعتله بالاشتراك زراعت ایلمك معناسنه در یقال آکر الرجل مؤاکرة اذا خابر
الامر همزه نك فتحی ومیمك سکونیله والامار کتاب وزننده والآمرة عافیه وزننده بیورمق معناسنه در که نهی مقابلیدر
یقال امره وامر به امرا وامارا وآمرة من الباب الاول ضد نهاه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره امر وجه مذکور اوزره
مصدر اولور واسم مصدر اولور که فارسیده فرمان وترکیده بیورق وبیورلدی تعبیر اولنور جمعی اوامر کلور وجمع
مذکور خلاف مطرده اولمغله بعضلر بوکونه تصحیح ایلدیلر که امر فی الحقیقه مأمور به اولمغله مفعول فاعله تحویل
اولندی نته که امر عارف وامر معروف وعیشة راضیة دیرلر بعده قیاس اوزره فاعل فواعل اوزره جمعلندی وعند البعض
حال وشان معناسنه اولان امردن فرق ایچون اوامر اوزره جمعلندی زیرا امر مذکورك جمعی اموردر وحال وشان
وحادثه معناسنه اولان امر افعال واقواله عام وشاملدر وعلی ذلك قوله تعالی الیه یرجع الامر کله ومصباحك
بیاننه کوره بیورمق معناسنه اولان امرك امر حاضرندن همزه حذف اولنوب مره بکذا دینور نته که کل وخذ کلمه لری
دخی بویلجه در واکر حرف عطفله مذکور اولورسه همزه رد اولنوب وأمر بکذا دینور لکن کل وخذ کلمه لرنده
همان تخفیفله در که همزه رد اولنمز انتهی وامر حادثه معناسنه استعمال اولنور که امر وفرمانك لازمه سیدر یقال
وقعوا فی امر عظیم ای حادثة بونك جمعی امور کلور شارح دیر که حال وشان معناسی دخی بوندندر یقال امره
مستقیم ای حاله وشانه انتهی وامر بك ووالی اولمق معناسنه کلور یقال امر فلان علینا وامر وامر امرا من الباب الاول
والرابع والخامس اذا ولی شارح دیر که مؤلف بونده اقتصار ایلمشدر زیرا باب اول ورابعك مصدرلری امردر
وباب خامسك مصدری اماره در همزه نك فتحیله وامره واماره همزه لرك کسریله آندن اسملردر انتهی الامرة همزه نك
کسریله معنای مزبوردن اسمدر بکلکه دینور یقال له امرة علینا ای ولایة جوهرینك امره کلمه سنی مصدر دیمسی
وهم در مترجم دیر که زمخشری دخی نشده کلمه سی کبی مصدریتنه ذاهب اولمشدر الایمار ایجاب وزننده بودخی
بیورمق امر معناسنه در یقال آمره ایمارا بمعنی امره امرا وایمار حق تعالی برآدمك نسل ومواشیسنی چوق ایلمك
معناسنه در یقال آمره الله ایمارا ای کثر نسله وماشیته وقولهم امره کنصره لغیة غیر فصیحة وقوله علیه السلام
خیر المال مهرة مأمورة وسکة مأبورة ای مهرة کثیرة النتاج والنسل والاصل مؤمرة کمکرمة وانما هو للازدواج
اولغیة کما سیذکر الایتمار افتعال وزننده مطاوعدر امری قبول ایلمك معناسنه در که بویرق طوتمق تعبیر اولنور
یقال امره فأتمر ومشاوره ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا بری برینك امرینه امتثال ایدرلر وبونده افتعال اشتراك
ایچوندر یقال ائتمره فی امره اذا شاوره وهم وقصد ایلمك معناسنه مستعملدر وبه فسر القتیبی قوله تعالی ان الملأ
یأتمرون بك ای یهمون بك الامرة همزه نك فتحی ومیمك سکونیله بناء مرة در تقول له علی امرة مطاعة ای له علی امرة
اطیعه فیها الامیر کبیر وزننده برقوم اوزره فرمانروا اولان آدمه دینور که اصطلاحمزده بك تعبیر اولنور یقال هو
امیر ای ملك بین الامارة بکسر الهمزة ویفتح مؤنثی امیره در هایله جمعی امراء کلور کرماء وزننده مؤلفك اماره ده کسر
همزه وفتح دیدیکی سابقا ذکر اولندیغی اوزره اسم ومصدر اولدیغنه مبنی در مترجم دیر که مستقیم زاده مرحومك
بیاننه کوره بای لفظی که ترکیده زنکین آدمه دینور اولاد عرب بونی بك وامیر معناسنده استعمال ایدرلر طومانبای
یلبای خیربای قایتبای کبی وامیر سید معناسنه اولمق ترکیده عرف اولمشدر اکرچه سیادت قوم امارتی مستلزمدر
لکن عربیده سیده شریف وساداته اشراف دیدکلری شرفده آل عبادر انتهی وامیر اعمایی یدوب کوتران آدمه

مطلب

اطلاق اولنور و قومشویه اطلاق اولنور و امیر مؤامر معناسنه در که اسم مفعولدر مشاور دیمکدر که کندوسیله امور مشاوره
اولنان کسه دن عبارتدر ومنه الحدیث امیری من الملائکة جبریل ای صاحب مشورتی المؤمّر معظم وزننده تأمیردن
اسم مفعولدر امیر نصب اولنمش ادمه دینور یقال هو مؤمر علینا ای مملك وسینور کسلمش مکانه دینور که اماره دن مأخوذدر
یقال مکان مؤمّر ای محدّد وارض مؤمّرة وعلامتلنمش نسنه یه دینور یقال شیء مؤمّر ای موسوم وتمرن کچورلمش
قارغی یه اطلاق اولنور یقال قناة مؤمّر اذا صارت قد جعل فیها السنان ومسلط معناسنه مستعملدر
یقال فلان مؤمّر علیهم ای مسلط اولو الامر یعنی امر وفرمان صاحبلری که مراد رؤسای قوم وعلمای عظامدر
مؤلف بونکله یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم الایه کریمه سنه اشارت ایلمشدر
راغبك مفرداتده بیاننه کوره بونده اقوال عدیده واردر عند البعض مراد زمن حضرت رسول اللهده کائن امراء
کرامدر وعلی قول ائمهٔ اهل بیتدر یاخود مطلقا آمرون بالمعروف در وابن عباس رضی الله عنهما فقهاء ومطیعون لله
اولان اهل دین ایله تفسیر ایلمشدر اشبو اقوال مذکوره نك مجموعی صحیحدر زیرا مطلقا ناسك مرتدع اولدقلری اولی
الامر درت صنفدر اوّل انبیاء عظامدر آنلرك حکمی عامه وخاصه نك ظاهر وباطنلرینه متعلقدر ثانی ولاة کرامدر
آنلرك حکمی عامه وخاصه نك همان ظاهرلرینه متعلقدر باطنلرینه مدخلی یوقدر ثالث حکماء بنامدر آنلرك حکمی
خاصه نك همان باطنلرینه در رابع وعاظ ونصاح ذوی الاحترام در آنلرك حکمی عامه نك باطنلرینه در ظاهرلرینه
تعلقی یوقدر پس اولو الامر اشبو اصناف اربعه نك جمله سی اولمغله اطاعتلری واجبه دندر انتهی الامر
فتحتینله والامرة هایله برنسنه کثرت وکمال بولمق معناسنه در یقال امر الشیء امرا وامرة من الباب الرابع اذا کثر وتمّ
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو معنا امر وامارهٔ مذکوره دن مأخوذدر فی الاصل کثرت قوم وجماعت معناسنه مستعملدر
زیرا بر قوم وجماعت متکثر اولدقده تسویه وتعدیل امورلری ضمننده البته بر امیر وسایسه محتاج اولورلر بعده مطلقا
کثرت وکمالده استعمال اولندی وبرخصوص شدت بولمق معناسنه در یقال امر الامر اذا اشتدّ وخاصة بر آدمك
مواشیسی چوغالمق معناسنه در یقال امر الرجل اذا کثرت ماشیته وامر احد وفرد معناسنه در کما سیذکر الامر کتف
وزننده کثیر وفراوان اولان شیئه دینور یقال شیء امر ای کثیر ومبارك وفرخنده طالع آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
امر ای مبارك الامّر همزه نك کسری ومیم مشدده نك فتحیله امّع وزننده والامّرة هایله امّعه وزننده وهمزه لرك
فتحیله جائزدر شول ضعیف الرأی وکلیل التدبیر وبی رشد ورویت کسیه دینور که امور ومصالحنده بنفسه اهل حلّ
وعقد اولمامغله بالجمله امر ومرادنده کیم نه دیرسه آنك رأینه تابع وتدبیرینه موافق اولور اوله یقال رجل امّر وامّرة
ای ضعیف الرأی یوافق کلّ احد علی ما یرید من امره کله قال فی الاساس رجل امّر ای لا رأی له یقول لکل احد مرنی
مترجم دیر که بعض اصولده اشبو امّر کلمه سی منحوت اولمق اوزره مذکوردر کویا که اصلی انی امرؤ ایدی که بن یالکز
برکسه یم یعنی رأی وتدبیره قدرتم یوقدر معاونته محتاجم دیمکدر نته که امّع کلمه سی دخی انی معك لفظلرندن منحوتدر که
استقلاله قدرتی اولمامغله هر کیم نه رأی ایدرسه بنده سنکله بیله یم سکا قائلم دیمکدر انتهی وامّر وامّره کوچك قوزیلره
دینور الامرة فتحاتله یوللرده اولان ایری طاشلره دینور کذلك علامته یعنی یوللرده وبیابانلرده نشان ایچون نصب
اولنمش میللره دینور ومناره کبی یوکسك تپه یه دینور رابیه معناسنه جمع جنسی امردر هاسز الامارة والامار سحابه
وسحاب وزننده وعده کاهه دینور تقول بیننا امارة وامار ای موعد ووقت وساعت معناسنه در وعلم ونشان معناسنه در
یقال نصب امارة وامارا ای علما بعده مطلقا علامت معناسنده استعمال اولندی قال فی الاساس قال الشاعر * اذا طلعت
شمس النهار فانها * امارة تسلیمی علیك فسلمی الامر همزه نك کسریله عقل قبول ایلمیه جك درجه عجیب وعظیم
ومنکر اولان شیئه اطلاق اولنور یقال امر امر ای منکر عجب قال الشارح هو من قولهم امر الامر اذا کثر وکبر ومنه قوله
تعالی لقد جئت شیئا امرا ای منکرا عظیما الامر فتحتینله که ذکر اولندی والتأمور تفعول وزننده والتؤمور
عصفور وزننده ایکیسنده دخی همزه ایله وهمزه سز ثابتدر احد وفرد معناسنه در که فارسیده کس وترکیده کسه دینور
یقال ما بالدار امر وتأمور وتؤمور ای احد شارحك بیاننه کوره فی الاصل امّاره اولمق حسبیله نفس وقلبه اطلاق
اولنوب بعده احد وفرد معناسنده استعمال اولندی وتأمور قابه اطلاق اولنور وعاء معناسنه یقال وضعه فی التأمور
ای فی الوعاء ونفس ناطقه یه وحیاتنه اطلاق اولنور امّاره وباعث امر اولدیغیچون ویورکه اطلاق اولنور قلب معناسنه
ویورك حبه سنه وسویدایه اطلاق اولنور که دانهٔ دل تعبیر اولنور تقول اجعله فی تامورك ای فی قلبك ویورکك حیاتنه
وقاننه اطلاق اولنور دم القلب معناسنه قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی موسی سعد اسد فی تامورته التامورة
ههنا عرین الاسد وهو بیته الذی یکون فیه وهی فی الاصل الصومعة فاستعارها للاسد والتامورة والتامور علقة

مطلب

القلب

القلب ودمه فیجوز ان یکون اراد انه اسد فی شدة قلبه وشجاعته انتهی وعند البعض تامور مطلقا قانه دینور دم معناسنه
وزعفرانه دینور ورحمده اولان ولده وولد تکوّن ایدن قابه دینور که مشیمه اوله جقدر وپادشاهك وزیرینه اطلاق اولنور که
امر مادّه سندندر یقال هو تامور الملك ای وزیره وتازه قیزلرك یاخود صبیانك لعب وبازیچه لرینه اطلاق اولنور وپاپاسلرك
صومعه وناموسلرینه ده دینور که وحدتخانه لری اوله جقدر وصویه دینور ماء معناسنه وارسلان یتاغنه دینور عرّیسة
الاسد معناسنه وباده یه دینور خمر معناسنه وابریقه دینور که صو وضع اولنور وقوتویه دینور حقه کبی واشبو درت معنای
اخیرده هایله تاموره دخی لغتدر وبونك وزنی تفعول اولمغله موضع ذکری بو مقامدر جوهرینك توهمی کبی دکلدر
یعنی تایی زائده در جوهری اصلیه اعتبار ایلمکله وزنی فاعول قیاسیله تمر مادّه سنده ایراد ایلمشدر فی الحقیقه اساسده
دخی وهو تفعول من الامر عنوانیله مرسومدر لکن نهایه ده جوهری کبی تمر ماده سنده مثبتدر التاموریّ تشدید
یایله والتأمریّ تانك فتحی وهمزه نك سکونی ومیمك ضمیله والتؤمریّ تانك ومیمك ضمیله انسانه اطلاق اولنور
تقول ما رأیت تاموریا وتأمریا وتؤمریا احسن منه ای انسانا آمر عامر وزننده ومؤتمر مقتدر وزننده ایام عجوز که
شدّت برد کونلریدر اك آخر کوننه دینور شارح دیر که التنجی کوننه آمر ویدنجیسنه مؤتمر دیرلر مجموعی بو ترتیب
اوزره در صنّ وصنبر ووبر ومطفی الجمر ومکفیء الظعن وآمر ومؤتمر حرف تعریفسز وحرف تعریفله شهر محرّم
الحرامك اسم قدیمیدر جمعی مأمر ومأمیر کلور مساجد ومصابیح وزننده وبونلر غیر قیاس اوزره در آمره
امّعه وزننده بر بلده نك وبر طاغك آدیدر معنای لغویسی بوندن اقدمجه بیان اولندی وادی الامیر
مصغر بنیه سیله بر موضع آدیدر یوم المأمور بنو الحارث جماعتنه مخصوص بر یوم معروفدر
المأمورة معموره وزننده که اشبو خیر المال مهرة مأمورة وسکة مأبورة حدیثنده وارد اولمشدر
کثیرة النتاج والنسل معناسنه در که دولی دوشی فراوان دیمکدر مهره آت قولوننه دینور
کرهٔ اسب معناسنه وسکه سینك کسریله صره واردی دیکلمش نخلستانه دینور ومأبوره ابردن
اسم مفعولدر که ذکر اولندی قال المؤلف والاصل مؤمرة وانما هو لازدواج او لغیة کما سبق یعنی
فی الاصل تکثیر نسل معناسنه اولان ایمار مزبوردن اسم مفعول اولوب مأبوره یه مشاکله وازدواج ایچون
مأموره عنوانده ایراد اولندی یاخود مأمور وجه مذکور اوزره امردن لغت ضعیفه اوله رق اسم مفعولدر
المؤامرة مفاعله وزننده والاستیمار بونلرده ایتمار کبی مشورت ایتمك معناسنه در یقال آمره فی امره ووامره بالواو
واستأمره اذا شاوره التأمّر تفعل وزننده بو دخی مشاوره معناسنه در یقال تأمّر اذا شاور وبرکسه اوزره تسلط
ایلمك معناسنه مستعملدر که امیرلك معناسندن مأخوذدر علی ایله صله لنور یقال تأمّر فلان علیهم اذا تسلط
الیامور یافوخ وزننده برنوع دابّهٔ بریّه آدیدر علی قول اوعال یعنی طاغ کچیسی جنسندندر التأمیر تباشیر وزننده
مفاوزده اولان اعلام یعنی بیابانده سمت طریق وساعت بیلمك ایچون نصب اولنان میللره ونشانلره دینور مفردی
تؤموردر عصفور وزننده بنو عید بن الآمریّ که عامریّ وزننده عربدن برقبیله در نجائب عیدیه آنلره منسوبدر
الاوار غراب وزننده آتشك وکونشك اسیسنه دینور که اسمدر تقول لفحتی اوار النار واوار الشمس ای حرّه
وصوسزلغه اطلاق اولنور یقال کاد یغشی علیه من الاوار ای العطش نته که صوسزلغه حرّه دخی اطلاق اولنور
قال فی الاساس ویقال رجل اواریّ ای شدید العطش واوار تتونه اطلاق اولنور دخان معناسنه وآتش یالکنه
اطلاق اولنور تقول لفحتی اوار النار ای لهیبها وجنوب یعنی لدوس یلنه اطلاق اولنور حارّ اولدیغیچون جمعی
اورکلور همزه نك ضمیله الاورة فرحه وزننده اسیلکی شدید اولان ارضه دینور یقال ارض اورة ای شدید الحرّ
کذلك لدوس یلی شدتله اسر اولان یره دینور یقال ارض اورة ای شدید الجنوب الاستیوار برنسنه دن بلکلمك
معناسنه در یقال استأور منه اذا فزع ودوه اوه ده اورکوب قاچمق معناسنه در یقال استأورت الابل اذا نفرت
فی السهل کما یقال استوأرت بتقدیم الواو اذا نفرت فی الحزن یعنی صرپ ودرشت یرده اورکوب قاچسه لر استوأرت
دینور لکن مؤلف وأرماده سنده اذا تتابعت علی نفار واحد عبارتیله تفسیر ایلمکله بو کلامی منافی اولور واستیوار
قرا کولقده عجله ایلمك یعنی عجله وشتابله کتمك معناسنه در که علو ودخان معنالرندن مأخوذدر یقال استأور الرجل
اذا عجل فی الظلمة کما یقال استوأر بتقدیم الواو لکن مؤلف وأرماده سنده بو معنادن ساکت اولمشدر واستیوار
پك خشم وغضبه کلمك معناسنه مستعملدر یقال استأور القوم غضبا اذا اشتدّ غضبهم وبو حرارت وعلو معناسندندر
وچوکوب اوتورمش دوه صچرایوب قالقمغه یاخود آدمجل دوه برکسه اوزره آتلمغه یاپنوب طاوراتمق معناسنه
مستعملدر یقال استأور البعیر اذا تهیأ للوثوب الاور جور وزننده شمال معناسنه در که پویراز یلیدر یقال

هب الاوار ای الجنوب ویقال هب الاوراى الشمال واور السحاب بلودك برى اوته جنبش واضطرابندن عبارتدر
تقول اعجبنى اور السحاب ومورها ای اضطرابها واور مصدر اولور جماع ایلمك معناسنه یقال آر المرأة یؤر اورا
ویئیر ایرا اذا جامعها لكن مؤلف ایرماده سنده بو معنادن سكوت ایلمشدر الآر همزه نك مدیله عار معناسنه در كه
ننك وناموسدر شارحك بیاننه كوره همزه عیندن مبدله در آره ساره وزننده مزینه قبیله سی یوردنده برطاغك آدیدر
وادی آره ینه ساره وزننده اندلسده بردره آدیدر اواره ثمامه وزننده تمیم قبیله سی یوردنده برصو یاخود برطاغ آدیدر
اوریاء یوریاء وزننده بررجل آدیدر شارح دیركه رجل مزبورینی اسرائیلدندر داودبنی علی نبینا وعلیه السلام
حضرتلرینك مظهر افتتان اولدقلری خاتونك زوجیدر الاهرة همزه نك وهانك فتحیله كوزل حاله دینور یقال
هو فی اهرة ای حال حسنة وهیئت وشكل وقیافت معناسنه در واو اثوابنه دینور یقال ظعن ولم یبق اهرة ای اثاث بیت
جمع جنسی اهردر هاسز وجمع صیغی اهرات در حركات وزننده اهر قصر وزننده عجمده اردبیل ایله تبریزبیننده
بربلده آدیدر الایر خیر وزننده معلومدر یعنی آلت تناسله دینور جمعی ایور كلور وآیار كلور مدایله وآیر كلور افعل
وزننده وایر صبایلنه دینور یقال هب الایر ای ریح الصبا الایر همزه نك كسریله والایر سید وزننده والاور
همزه نك ضمیله والاوور صبور وزننده بونلرده صبایلنه دینور الایار سحاب وزننده فلزات معدنیاتدن توجه دینور
صفر معناسنه ایار شداد وزننده شهور رومیه دن حزیران آیندن مقدم اولان آیك اسمیدر كه مایس دخی اطلاق
اولنور بعض نسخه ده بعد حزیران مرسوم اولمغله غلطدر شارحك بیاننه كوره لفظ مزبور فی الاصل رومی ویانك
تخفیفیله در الایار همزه نك كسری ویانك شده سیله هوایه دینور كه عناصردندر الایر كیر وزننده ریح صبایه
دینور كه ذكر اولندی وپموغه دینور قطن معناسنه وكومش اكنیسنه دینور كه اكه لنور كن دوكیلن براده سیدر
نحاتة الفضه معناسنه وایر غطفان دیارنده برطاغك آدیدر الایاری همزه نك ضمیله عظیم الایر یعنی كیر كبیر صاحبی
آدمه دینور تغییر نسبله كویا كه ایر كثیره مالكدر المئیر منبر وزننده كثیر الجماع اولان آدمه دینور یقال رجل مئیر
ای نیاك ایایر همزه نك ضمی ویانك كسریله حوران قضاسنده برموضعدر فصل الباء الموحدة
البئر بانك كسریله معلومدر یعنی قویی یه دینور فارسیده چاه دیرلر وبئر لفظی مؤنثدر جمعی ابأر كلور همزه نك فتحی
وبانك سكونیله وآبار كلور كه مقلوبدر وابؤر كلور افلس وزننده وآبر كلور آمل وزننده كه وزنی اعفل در وجمع كثرتی
بئار كلور بانك كسریله البأر كتان وزننده قویی قازیجی كمسیه دینور كه قوییجی تعبیر اولنور حفار البئر معناسنه
الابأر همزه نك كسریله احضار وزننده برآدم ایچون قویی قازمق وقویی پیدا ایلمك معناسنه در یقال ابأر فلانا
اذا جعل له بئرا البأر نصر وزننده قویی قازمق معناسنه در یقال بأر الرجل بأرا من الباب الثانی اذا حفر البئر
وبرنسنه یی صقلایوب كیزلمك علی قول ادخار ایلمك معناسنه مستعملدر كه معنای ملزومیدر یقال بأر الشیء
اذا خبأه او ادخره وآخرته خیر وحسنه تقدیم ایلمك علی قول كیزلوجه خیر عمل ایشلمك معناسنه مستعملدر یقال
بأر الرجل الخیر اذا قدمه او عمله مستورا الابتأر افتعال وزننده بودخی قویی قازمق وقویی ایدنمك معناسنه در
یقال ابتأر الرجل بمعنی بأر كذلك بأر ایله معانی سائره ده مرادفدر البؤرة حفره وزننده ومرادفیدر كه چقوره دینور
وآتش یاقه جق اوجاغه دینور كه صحراده چقور قازوب اوجاق ایدرلر وذخیره یه دینور كه ادخار اولنان نسنه در البئرة
بانك كسریله والبئیرة قصیره وزننده بونلرده ذخیره یه دینور تقول ابتأرت البؤرة والبئرة والبئیرة ای الذخیرة
البیر صبر وزننده سباعدن برجانور معروف اسمیدر بوجانور بو اسمله معروفدر وهندستانه مخصوصدر ارسلانك
دشمنیدر دیرلر جمعی بیور كلور وبیر كلمه سی اعجمیدن معربدر مترجم دیركه بوندن بشقه ببر بركوچك جانور كده
اسمیدر كه كدی قدر اولور دریسندن كورك ایدرلر ببرویه عمرویه وزننده اسمادندر نصر بن ببرویه اسحق
ابن شاذان نام محدثدن روایت ایلمشدر البتر بانك فتحی وتاء فوقیه نك سكونیله كسمك علی قول برنسنه یی دیندن
یاخود بتمامه كسمك معناسنه در یقال بتر الشیء بترا من الباب الاول اذا قطعه او مستأصلا شارح دیركه امهات سائره ده
برنسنه یی قبل التمام كسمك ایله مفسردر كه ناقص براقمق اولور الباتر ساتر وزننده والبتار ستار وزننده والبتار
غراب وزننده كه بودخی صیغه مبالغه در كسكین قلیجه وصف اولور یقال سیف باتر وبتار وبتار ای قاطع الابتر احمر وزننده
قویرغی كسلمش اركك حیوانه دینور یقال جحش ابتر ای مقطوع الذنب مؤنثنده بتراء وجمعنده بتر دینور حمر وزننده
یقال ماهم الا كالحمر البتر وابتر برنوع خبیث یلانك اسمیدر شارحك بیاننه كوره قویرغی كوچك اولور وابتر فن عروضده
مثمن اولان بحر متقاربك دردنجی بیتنه ومسدس اولاننك ایكنجی بیتنه اطلاق اولنور كه آنلرده بتر علتی جاریدر
مؤلف ایجاز ایلمشدر اولا بتر عروضیون اصطلاحنده قطع ایله حذفك اجتماعندن عبارتدر واول عند غیر الزجاج

متقارب ایله مدیده مخصوصدر ومؤلف زجاج قولنه ذاهب اولمشدر بحر متقاربك ایكی عروضی واردر بری صحیحه
وبری مجزوءه محذوفه در وعروض اولانك درت ضربی واردر اولی صحیح ثانی مقصور ثالث محذوف رابع ابتردر مثالی
خلیلی عوجا علی رسم دار * خلت من سلیمی ومن میه * بیتیدر كه فعولن فع قالمشدر وعروض ثانیه نك ایكی ضربی
واردر اولی كندوسنه مماثلدر ثانی ابتردر مثالی * تعفف ولا تبتئس * فما یقض یأتیكا * بیتیدر وجمهور عندنده مدیده
دخی جریان ایدر كه فاعلاتن فاعل قالور انتهی وابتر معدم ومفلس ومفتقر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ابتر ای معدم
وعقبیدن قطعا نسل وذریتی قالمیان كمسیه اطلاق اولنور یقال رجل ابتر ای لاعقب له قال الشارح ومنه قوله تعالی
ان شانئك هو الابتر ای ان من ابغضك لبغضه لك هو الابتر الذی لاعقب له اذ لا یبقی منه نسل ولا حسن ذكر پس عقب
نسل وذریته وحسن ذكر ومحمدته شاملدر وابتر خاسر وزیاندیده یه اطلاق اولنور یقال فلان ابتر ای خاسر
وقولپسز آزیق چانطه سنه وقولپسز قوغه یه اطلاق اولنور یقال مزاد ودلو ابتر ای لاعروة له ومطلقا خیر ونفعدن
منقطع وبی بهره اولان امر ومادّه یه وكار وعمله اطلاق اولنور یقال امر ابتر ای منقطع عن الخیر قال الشارح ومنه الحدیث
كل امر ذی بال لا یبدیء فیه بحمد الله فهو ابتر ویقال خطبة بتراء اذا لم یذكر فیها اسم الله تعالی وحیواندن اشك
قسمنه وقول جنسنه ابتر اطلاق اولنور قلت خیرلرندن ناشی وایكیسنه ابتران دینور قال فی الاساس لیته اعارنا ابتریه
وهما عبده وعیره لقلة خیرهما وابتر مغیرة بن سعدك لقبیدر البتر فتحتینله حیوانك قویرغی كسلمك معناسنه در
یقال بتر ذنب الحمار بترا من الباب الاول فبتر هو ای قطعه فانقطع البتریة كردیه وزننده زیدیه كروهندن برطائفه نك
لقبیدر كه ذكر اولنان مغیرة بن سعده منسوبلردر بتر ابترك جمعیدر الابتار همزه نك كسریله ویرمك معناسنه در
یقال ابتره اذا اعطاه وویرمیوب دریغ ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال سئله فابتر ای منع بو معنالرده قطع معناسنه
اولان بتردن مأخوذدر ایكیسیده قطعی مستلزمدر اولكیده ویرمكله لسان سائلی وثانیده مسئول وعطیه یی قطع
ایتمش اولور وایتار كونشك شعاعی شاخ شجر كبی ممتد اولدیغی وقتده كه اول نهار اوله جقدر قوشلق نمازی قلمق
معناسنه مستعملدر وبو صلوة اشراق وقتیدر یقال ابتر المصلی اذا صلی الضحی حین تقضبت الشمس ای یمتد شعاعها
كالقضیب قال فی الاساس البتیراء هی الشمس فی اول النهار لقلة ضوئها وابتار حق تعالی برآدمی ابتر قلمق یعنی نسل
وذریتدن وذكر وثنا ونام ومحمدتدن بی بهره ومحروم توفی ایلمك معناسنه در یقال ابتر الله الرجل اذا جعله ابتر الاباتر
علابط وزننده بودور آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اباتر ای قصیر ونسل وذریتی اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال
فلان اباتر ای لانسل له وقطع رحم ایدن كمسیه اطلاق اولنور یقال هو اباتر اذا كان یبتر رحمه البتراء حمراء وزننده
ابترك مؤنثیدر ماضیه ونافذه اولان حجته وحدیده یه وصف اولور یقال حجة وحدیدة بتراء ای ماضیه نافذة وبتراء تبوك
یولنده برموضع اسمیدر كه قربنده مسجد نبوی واردر وخطبة بتراء اول خطبه دن عبارتدر كه آنده بسمله وتصلیه ذكر
اولنمیه یقال خطبة بتراء اذا لم یذكر الله فیها ولم یصل علی النبی علیه السلام مترجم دیركه اهل ادب همزه یه عین بتراء
اطلاق ایدرلر زیرا كاسه سی منقطع عین شكلنده در البتیراء مصغر بنیه سیله كونشه اطلاق اولنور لكن اساسده وجه
مذكور اوزره اول نهاره مخصوصدر الانبتار انفعال وزننده كسلمك معناسنه در یقال انبتر الشیء اذا انقطع
وسكرتمك معناسنه مستعملدر یقال انبتر الرجل اذا عدا البترة بدره وزننده قانجق اشكه دینور اتان كبی بتیره
مصغریدر بتران عثمان وزننده بنی عامر یوردنده برموضع آدیدر بتر بانك ضمیله زباله نام موضع اوزره مشرف
وممتد برنیجه طاغلره اطلاق اولنور واندلس اولكه سنده برموضع آدیدر بتیر امیر وزننده اندلسده مرسیه قضاسنده
برحصن آدیدر بتیره سفینه وزننده قریش قبیله سندن ابن الحارث بن فهر اسمیدر بتری كبری وزننده
اسمادندر عبد الله بن احمد بن بتری ومسلمة بن محمد البتری محدثلردر ایكنجی ذكر اولنان بتر نام موضعه منسوبدر البثر
بانك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله وفتحتینله لغتدر چوق كثیر معناسنه در وآز قلیل معناسنه در غریبدر كه مؤلف ضدیتندن
سكوت ایلمشدر یقال شیء بثر ای كثیر ویقال شیء بثر ای قلیل وبثر بدنده چقان خرده سیولجه یه دینور خراج صغیر معناسنه
جوهرینك صیغه جمع ایله صغار قولی غلطدر شارح دیركه بثر اسم جنس اولمغله جمعله تفسیر شایع وذایعدر
حتی مؤلف خراج لفظنی ماده سنده بنیه جمع اولان قروح ایله تفسیر ایلمشدر واقعا اساسده خرجت به بثرة فعصرها
وبجلده بثر شی عبارتیله مرسومدر وبثر وبثور قعود وزننده وبثر فتحتینله مصدرلردر بدنده خرده سیولجه چقمق معناسنه
یقال بثر وجهه وبثر وبثر بثرا وبثورا وبثرا من الباب الاول الرابع والخامس اذا خرجت به بثرة وبثر بانك فتحی وثانك سكونیله
شول ارضه دینور كه طاشلری عربلرك حره تعبیر ایتدكلری قاره طاشلغه شبیه لكن بونك طاشلری بیاض اوله وجه شبه
صیق وبری بری اوزره یغن طاشلق تپه اولمسیدر وبثر اشمه تعبیر اولنان صویی یقین خرده قوییلره دینور وذات عرق نام

محلده برصويك ياخود برموضعك آديدر البثر كتف وزننده مادهٔ مرقومه دن وصفدر بدننده سيولجه لر چقمش
آدمه دينور التبثر تفعل وزننده بودخى برآدم بدننده سيولجه لر چقرمق معناسنه در يقال تبثر وجهه بمعنى بثر
البثير اميروزننده كثير لفظنه اتباعا ذكر اولنور يقال شئ كثير بثير وكاه اولور كه مستقلا معناى مرقومده استعمال
اولنور بثر كلمه سى كبى يقال شئ بثير اى كثير الباثر شول صويه دينور كه من غير حفر يريوزنده ظاهر اوله يقال
ماء باثر اى باد من غير حفر وحسود آدمه دينور يقال رجل باثر اى حسود المبثور حسد اولنان كمسيه دينور
يقال هو مبثور اى محسود وپك زنكين آدمه دينور يقال فلان مبثور اى غنى جدا الابثيرار اقشعرار وزننده
بربلوك سوارى مسابقه ايچون يارشده جد واقدامله قوششمق معناسنه در يقال ابثأرت الخيل اذا ركضت للمبادرة
البثراء صحراء وزننده بلاد بجيله ده برطاغك آديدر كه سلطان الزاهدين ابراهيم بن ادهم عليه رحمة الرب الاكرم
آنده تعبد ايلمشدر الابثعرار ابثيرار وزننده ومرادفيدر كه آنفا ذكر اولندى يقال ابثعرت الخيل بمعنى ابثأرت
البجرة حجره وزننده مطلقا كوبكه دينور سره معناسنه كرك بيوك وكرك كوجك اولسون وبعض قارنده ويوزده
وبيونده دوكوم واوفق بزطرزنده ظهور ايدن يومريجه عقده يه دينور جمعى بجر كلور غرفه وغرف كبى بو معنادندر كه
برآدم مجموع عيوبنى وكزلو وآشكاره اولان جملهٔ امور واحوالنى كشف وبيان وذكر وعيان ايلدى ديجك يرده
ذكر عجره وبجره ديرلر وعجره دخى عقدهٔ مذكوره يه دينور اساسده تقول القيت اليه عجرى وبجرى اذا اطلعته على
معايبك لثقتك به واصل العجر العروق المتعقدة الناتية والبجر ما تعقدت منها على البطن خاصة عبارتيله مرسومدر
ابن بجرة سلفده برميخانه جيدر كه شهر طائفده اولور ايدى وعبدالله بن عمرو بن بجره اصحابدندر وعقبة بن
بجره كه فتحاتله در تابعيندندر وشبيب بن بجره كه كذلك فتحاتله در برنامرد وخبيث ايدى كه ابن ملجم نام لعين ايله
امير المؤمنين على المرتضى رضى الله عنه حضرتلرينك شهادتى مادهٔ سنده همدست مشاركت اولمشيدى لعنهما الله
تعالى الابجر احمر وزننده كوبكى طشره چقق اولان آدمه دينور وبو علتدن دكلدر بلكه خلقيدر اكا اصمه كوبك
تعبير اولنور صفره سى طشره چقق اولور يقال رجل ابجر اذا كانت قد خرجت سرته وابجر قارنى بيوك اولان آدمه
دينور يقال رجل ابجر اى عظيم البطن وابجر كلمه سنك جمعى بجر وبجران كلور بالرك ضمى وجيملرك سكونيله
وابجر كمى هلاطنه وپلاموزينه دينور وعنترة بن شدادك فرسى اسميدر وبررجل آديدر البجر فتحتينله برآدم ابجر
اولمق معناسنه در يقال بجر الرجل بجرا من الباب الرابع اذا كان قد خرجت سرته ويقال بجر الرجل اذا كان
عظيم البطن وبرآدم قانمامق اوزره قارنى سود ايله ياخود صو ايله طلوم كبى طوپطلو اولمق معناسنه در يقال
بجر الرجل اذا امتلأ بطنه من اللبن والماء فلم يرو فهو بجر ككتف وبرايشه مبادرتدن كوشيوب آغرلشمق معناسنه در
تقول بجرت عن هذا الامر اذا استرخيت عنه وتثاقلت البجر بانك ضمى وجيمك سكونيله شر وكريهه يه دينور
يقال هو اهل البجر اى الشر وامر عظيمه وخطب جسيمه كذلك تعجب اولنه جق امر عجيبه دينور جمعى اباجر
وجمع الجمعى اباجير كلور يقال اتى بامر بجر اى عظيم وكذا عجب البجرى والبجرية كردى وكرديه وزننده آفت
وداهيه يه دينور جمعى بجارى كلور بانك فتحيله قمرى وقمارى كبى تقول لقيت منه البجارى اى الدواهى التبجر
تفعل وزننده مشروبى ايچمكده افراط ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال تبجر النبيذ اذا الح فى شربه البجير امير
وزننده كثير كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور يقال كثير بجير الابجيرار ابثيرار وزننده بودخى برايشدن پك فتور كلمكله
كوشيوب آغرلشمق معناسنه در تقول ابجأررت عن الامر ابجيرارا اذا استرخيت عنه وتثاقلت البجراء صحراء
وزننده ارض مرتفعه يه دينور البجرات فتحاتله والبجيرات بنيهٔ تصغير ايله عقيق مدينه اوزره مشرف ومنتهى
اولان جبل شورانده برنيجه صويه اطلاق اولنور الباجر باهر وزننده ايچريسى شيشكن اولان آدمه دينور
مستسقى كبى يقال فلان باجر اى منتفخ الجوف باجر هاجر وزننده برصنم آديدر كه ازد قبيله سى پرستش
ايدرلر ايدى وجيمك كسريله زبانزددر بجير زبير وزننده ابن اوس الطائى در وبجير بن زهير كعب صحابى حضرتلرينك
برادريدر وبجير بن بجره حمزه وزننده وبجير بن ابى بجير وبجير بن عمران وبجير بن عبدالله اصحابدندر ومحمد بن عمر بن
بجير الحافظ وحفيدى احمد بن عمر ومطهر بن ابى نزار البجيريان محدثلردر البحر بانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
مطلقا چوق صويه دينور ماء كثير معناسنه وعند البعض فقط طوزلو شوراب اولان چوق صويه دينور جمعى
بحر وبحور وبحار كلور مصغرنده ابيحر دينور بحير دينمز شارح ديركه بوشواذ تصغيردر وبحير كرچه قياس اوزره در
لكن قليل الاستعمالدر مؤلفك بصائرده بيانته كوره فى الاصل بحر ماء كثيرى جامع اولان مكان واسعه موضوعدر
بعده كاهجه سعت مكانيه سى اعتبار اولنوب مثلا بحرت كذا ديرسن اوسعته معناسنه كويا كه وسعت بحر كبى آنى توسيع

ايتدم ديمكدر ومنه بحرت البعير اذا شققت اذنه شقا واسعا بحيره اطلاق اولنان ناقه بو معنادندر وبو مناسبتله
مطلقا واسع وبرنسنه ده متوسع اولان شيئه بحر اطلاق اولنور حتى يوكرك وواسع الجرى اولان آته دخى بحر
تعبير اولنور كذلك علومده متوسع اولان حبره ده بحر اطلاق ايدرلر وكاهجه بحردن ملو حتى اعتبار اولنوب ماء بحر
ديرلر ملح معناسنه وعند البعض بحر فى الاصل طوزلو صويه موضوعدر پس اشبو بحران هذا عذب فرات وهذا ملح اجاج
كريمه سى تغليبه حمل اولنور انتهى وبحر كريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وصولقلى يوكرك آته اطلاق اولنور يقال
رجل بحر اى كريم وفرس بحر اى جواد واوتلو صولو آبادان يره اطلاق اولنور مكان ريف معناسنه ورحم نسوانك عمقنه
يعنى اوغلان يتاغنك دبنه اطلاق اولنور كثرت دم سببيله وبحر مصدر اولور يارمق معناسنه يقال بحر الارض بحرا
من الباب الثالث اذا شقها وخاصة قولق يارمق معناسنه در يقال بحر الناقة اذا شق اذنها بحيره بوندن مأخوذدر
كما سيذكر وبحر اسامئ رجالدندر البحيرة عشيره وزننده شول ناقه يه ياخود ديشى قيونه اطلاق اولنور كه قولغى علامت
ايچون شق اولنمش اوله زمان جاهليتده برناقه ياخود قيون اون بطن يعنى اون دفعه طوغورسه قولغنى شق ايدوب
تسييب وآزاد وركوب وذبح وانتفاعى جهتلرندن ترك ومعاف ايدرلر ايدى اكر حتف انفها هلاك اولورسه لحمنى
نسوان طائفه سنه تحريم ايدوب زمرهٔ رجال اكل ايدرلر ايدى بحيره ديدكلرى بودر وعند البعض بحيره شول ناقه در كه
چوبانسز تخليه وتسييب اولنمغله كندى باشنه صالمه اوتليوب كزر اوله وعلى قول شول ناقه در كه بش دفعه
طوغوروب بشنجيسى اركك اولورسه اول ناقه يى ذبح ايدوب لحمندن نسوان ورجال اكل ايدرلر ايدى واكر بشنجيسى
ديشى اولورسه ناقه نك قولغنى شق ايدوب لحم ولبن وركوب ووبرى مقوله سنى نفسلرينه تحريمله آزاد ايدرلر ايدى
وحتف انفها هلاك اولدقده لحمى نسوان طائفه سنه حلال اولور ايدى وعلى رأى بحيره سائبه نك ديشى اولان
ياوريسيدر كه آنى دخى آناسى كبى آزاد ومعاف ايدرلر ايدى وسائبه ماده سنده بيان اولندى وبعضلر عندنده بحيره
قيون قسمنه مخصوصدر كه بش بطن طوغوردقده قولغنى شق وآزاد ايدرلر ايدى مؤلف بصائرده همان قول
اوله حصر ايلمشدر نته كه بوراده تقديم ايلمشدر ومنه قوله تعالى ما جعل الله من بحيرة ولا سائبة الاية وبحيره
سودى فراوان اولان ديشى حيوانه اطلاق اولنور جمعى بحائر وبحر كلور ضمتينله الباحر باهر وزننده احمق
وبيمغز آدمه دينور يقال رجل باحر اى احمق وخالص الحمرة قانه دينور وبلانجى كذاب كمسيه دينور وفضول وكستاخ
وهرزه كاره دينور يقال هو باحر اى كذاب وكذا فضولى وخاصة رحم قاننه دينور وسمه ومبهوت آدمه دينور
البحرانى بانك فتحى وحانك سكونيله بودخى رحم قاننه دينور نهايه ده كويا كه قعر رحم معناسنه اولان بحره
منسوب ياخود غليظ وكثير اولديغندن دريايه منسوبدر ديو مرسومدر الف ونون مبالغه ايچون زياده قلنمشدر
وبحرانى بحرين نام بلده نسبتيدر كما سيذكر البحرة بلده وزننده ومرادفيدر وبحره الچق واوبرق يره دينور وبحره
مدينهٔ منوره نك اسميدر وبحرين قضاسنده برقريه آديدر ومطلقا شول قريه يه اطلاق اولنور كه آنده نهر جارى
وماء نافع وثابت اوله يعنى اوتلو صولو آبادان اوله جمعى بحر كلور هاسز وبحار كلور بحرة الرغاء رانك ضمى وغين
معجمه ايله طائف ترابنده برموضعدر وبحره بارز وآشكاره معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لقيه صحرة بحرة
اى بلا حجاب وينونان يعنى منونا منصوب اوله رق دخى استعمال اولنور وصحره كلمه سى دخى بارز وبى حائل
معناسنه در وتركيب مزبور عند البعض حال ايله مأول وعند البعض مصدرلردر واوله كوره مركبدر وبحره تابعيه دن
صفيهٔ محدثه نك والده سى اسميدر وشعرادن يمين بن معاويه نك جدى اسميدر وبحرين ترابنده برموضع آديدر وطائف
قضاسنده برقريه آديدر بحير زبير وزننده تهامه ده برطاغك آديدر واسد قبيله سندن بررجل اسميدر كه آندن
سفيان بن عيينه نام فقيه وزاهد آثار واخبار حكايت ايلمشدر وعلى بن بحير محدثين تابعيندندر كذلك عاصم بن بحير
على قول بو امير وزننده ابن بحيردر وعبدالرحمن بن بحير محدثيندندر على قول امير وزننده وجيمله بجيردر البحر
فتحتينله خوفدن ناشى سمه كبى متحير ومبهوت اولمق معناسنه در يقال بحر الرجل بحرا من الباب الرابع اذا تحير
من الفزع وپك صوصه مق معناسنه در يقال بحر الرجل اذا اشتد عطشه ووجودك اتى اريوب زائل ومهزول اولمق
معناسنه در يقال بحر الرجل اذا ذهب لحمه ودوه قسمى زبون وبى تاب اولوب چهره سى سيم سياه اولنجه قدر جد
واقدامله سكرتمك معناسنه در يقال بحر البعير اذا اجتهد فى العدو طالبا او مطلوبا فضعف حتى اسود وجهه
البحر كتف وزننده بوذكر اولنان معنالردن وصفدر وسل مرضنه اوغرامش كمسيه ده بحر دينور مرض مزبور
خلق ايچنده ورم وقورى خسته لك ديدكلرى علتدر البحير امير وزننده بودخى مرض سله مبتلا آدمه دينور يقال
رجل بحر وبحير اى به السل وبحير درت نفر اصحاب ودرت نفر تابعى اسملريدر واحمد بن محمد بن جعفر وحفيدى

سعيد بن محمد و مطهر بن بحير بن محمد و اسمعيل بن عون البحريون محدثلردر جدلرى اولان بحيره منسوبلردر بحيرى
بانك فتحى والفك قصريله وبحر صيقل وزننده و بحره هايله اسماء رجالدندر البحور صبور وزننده شول آته
اطلاق اولنور كه كتدكجه سكرتمسى زيادهٔ جودت ايدوب اوزرينه قويه بو كونه آت پك صولقلى يوكرك اولمغله كتدكجه
آرترز اولور يقال فرس بحور اذا كان يزيده الجرى جودة الباحور آيه دينور شق ظلمت ايلديكيچون يقال
طلع الباحور اى القمر و باحور و باحورا عاشورا وزننده شهور روميه دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينور كه
مراد شهر مرقومده معروف يدى كوندر هوانك بغايت اسيلكى اولور كويا كه عالمى اسيلكله ياخود اسيلكى شق
ايدر مترجم ديركه امام سيوطى مزهرده بونى مولداتدن تعداد ايلمشدر بنات بحر شول يوفقه بلودلرك كنيه سيدركه
موسم صيفدن مقدمجه نمايان اولور على قول صواب اولان خاى معجمه ايله اولمقدر جوهرى وهمنه مبنى حاى مهمله
ايله ثبت ايلمشدر لكن مؤلف ترديد ايله ذكر ايدركن جوهرى يى توهمى نامستقيمدر البحران سلطان وزننده
اطباء تعبيراتندندر مولده در مترجم ديركه بين الاطباء خسته يه امراض حادهده خصوصا حما ايچره دفعة عارض
اولان حدت و شدته اطلاق اولنور ولفظ يونانى اولمق اوزره مرسومدر يقولون هذا يوم بحران مضافا و يوم باحورى
على غير قياس بو اصطلاح اطبادندر ليلهٔ بحران اول كيجه دركه مرض طبيعته غالب اولوب طبيعت مرض ايله
مقاومت و مصارعت ايدر مثلا دشمن برقلعه يى محاصره ايدوب يورويش صددنده اولدقده اهل قلعه اعدايى
رد و دفع و فريقينك مقاومت و مقاتلتنه تشبيه ايتمشلردر اول كيجه اطباء مريضه دوا ويرمكدن احتما ايدرلر تا كه
طبيعت تدبير دوايه اشتغال سببيله مرض ايله كمال مقاومتنه غفلت و فتور كلميه بلكه اذا خليت و نفسها بالجمله
قوتنى دفع مرضه توجيه ايدوب باذنه تعالى اوله كه مرضى دفع يازبون ايليه و ليالئ بحران ابتدا ايام مرضدن عد
اولنمق اوزره برقاچ ليالئ مخصوصه در و اجود بحران يدنجى كيجه ده اولديغى كتب طبيه ده مذكوردر برامرك و جنك
ياغيرى حوادثك كمال شدتى و فصل طرفينى وقتنه دخى مجازا اطلاق اولنور البحرين تثنيه بنيه سيله بر بلده
آديدر بصره ايله عمان ميانده بر بلده در نسبتنده بحرى و بحرانى دينور على قول بحرى ديمك مكروهدر بحره منسوب
اولانه مشتبه اولمامق ايچون محمد بن المعتمر و عباس بن يزيد البحرانيان محدثلردر الباحرة باهره وزننده
برنوع تيكنلو اغاج آديدر و صوى و كزيده ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة باحرة اى صفية بحر بانك و حانك ضميله
اساميدندر بحر بن ضبع اصحابدندر و ضبع دخى ضمتينله در و عمر بن محمود بن بحر الوازنانى كه جبل وزننده در
و عمزاده سى محمد و هشام بن بحران كه عثمان وزننده در محدثلردر الابحار همزه نك كسريله دريا سفرى
ايلمك معناسنه در يقال ابحر الرجل اذا ركب البحر و سل مرضنه يعنى قورى خسته لكه مبتلا اولمق معناسنه در
يقال ابحر الرجل اذا اخذه السل و بلا قصد برآدمه مصادف اولمق معناسنه در يقال ابحر فلان اذا صادف
انسانا بلا قصد اى لرؤيته و برآدمك برونى پك قزارمق معناسنه در يقال ابحر الرجل اذا اشتدت حمرة انفه و بريرك
صواير كيلجك محللرى چوق اولمق معناسنه در يقال ابحرت الارض اذا كثرت مناقعها و صو شور اولمق
معناسنه در يقال ابحر الماء اذا ملح و صويى بغايت طوزلو و شور بولمق معناسنه در يقال ابحر الرجل الماء اذا وجده
بحرا اى ملحا لم يسغ الاستبحار دريا كبى يايلوب منبسط اولمق معناسنه در يقال استبحر زيد فى العلم والمال
اذا انبسط و شاعر و قصه خوان و خطيب مقوله سى سوزده بحر كبى توسعله چوق سوز بولوب سويلمك معناسنه
مستعملدر يقال استبحر الشاعر اذا اتسع له القول التبحر تفعل وزننده دريالنمق معناسنه دركه كثرت و وسعتده
دريا كبى بيكران اولمقدن عبارتدر بو علاقه ايله برآدم مال فراوانه مالك اولسه تبحر فى المال ديرلر و علم و دانشده
توسع و تعمق پيدا ايلسه تبحر فى العلم ديرلر بحرانه بانك فتحيله يمنده بر بلده در بحران بانك فتحى و ضميله
حجازده فرع ناحيه سنده بر موضعدر يبحر يمنع وزننده ابن عامردركه اصحابدندر البحيرية مصغر بنيه سيله
يمامه ده بر موضع آديدر بحير آباذ بانك فتحيله مرو قضاسنده بر قريه در البحار بحار وزننده كمجى يه دينور
ملاح كبى جماعتنه بحاره دينور هاء جمعيتله يقال هو بحار و هم بحارة بنو بحرى سلمى وزننده بر بطندر
ذو بحار كتاب وزننده برطاغك ياخود بر يومشق و دوز يرك اسميدركه اطرافنى طاغلر احاطه ايلمشدر بحار بانك
كسريله منصرف اوله رق و منع صرفى دخى جائزدر بر موضع آديدر بحار غراب وزننده بشقه بر موضعدر
ياخود ذكر اولنان مكسوره ده لغتدر بحيره جهينه وزننده اون بش موضع اسميدر البحتر تاى مثناة ايله قنفذ
وزننده اعضا و اندامى دير نكلو طقناز و طوپاج اولان بودوره دينور يقال هو بحتر اى قصير مجتمع الخلق و بحتر بين
العرب بر معروف پوغورك آديدركه آندن دوه لره دول آلورلر ايدى ابل بحتريه اكا منسوبدر و بحتر اسمادندر بحتر بن

عبود بن عنيز طئ قبيله سندن بر طائفه نك پدريدر شاعر مشهور ابو عبادة البحترى آنلره منسوبدر جوهرى
وهمندن ناشى عنيز كلمه سنى كه زاى معجمه ايله مصغر بنيه سنده در نونله عنين عنواننده رسم ايلمشدر شارح ديركه بعض
اصول صحاحده زايله مثبتدر و بحتر شعراى جاهليه دن جدى بن تدول نام كسه نك جدى اسميدر التبحتر تدحرج
وزننده ذكر اولنان بحتر جماعتنه منتسب اولمق معناسنه دركه انلردنم ديو ادعا ايلمكدن عبارتدر يقال تبحتر
الرجل اذا انتسب الى البحترية البحثرة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده برنسنه يى صاچوب پريشان ايلمك معناسنه در
يقال بحثر الشئ اذا بحثه و فرقه و مكتوم و مستور نسنه يى ظاهره كشف و استخراج ايلمك معناسنه در يقال بحثر
الشئ اذا استخرجه و كشفه و سود كسيلوب دانه دانه اولمق معناسنه در يقال بحثر اللبن اذا تقطع و تحبب و يقال
لبن مبحثر اى متقطع متحبب التبحثر تدحرج وزننده بحثره دن مطاوعدر يقال بحثر الشئ فتبحثر اى بحثه و فرقه
فتفرق البحدرى بانك و دالك ضمه لريله شول مقرقم يعنى سود اورمش چوجغه دينور كه بو يومز اولور فارسيده
شيرزده ديرلر تركيده سود خيره سى تعبير اولنور يقال صبى بحدرى اى مقرقم لا يشب البخر بانك فتحى و خاى معجمه نك
سكونيله فعل بخاردر يعنى بخار ماده سندن مصدردر بخارلنمق يعنى بوغلنمق معناسنه در يقال بخرت القدر بخرا
من الباب الثالث اذا ظهر بخارها البخر فتحتينله آغزده و سائر نسنه ده اولان بدو منتن رايحه يه دينور شارحك
بياننه كوره آغز قوقوسنده مشهوردر و بو معناده مصدر اولور آغز و سائر نسنه بدقوقمق معناسنه يقال بخر الفم
مثلا بخرا من الباب الرابع اذا انتنت ريحه و آنكله صاحبى دخى متصف اولور و بخر علتدندر اسبابى كتب طبيه ده
مبسوطه در و مطلقا رايحهٔ منتشره يه بخر اطلاق اولنور الابخر احمر وزننده آغزى بدقوقان كشى يه دينور
مؤنثى بخراء در الابخار همزه نك كسريله برآدمى بدرايحه لو نسنه ياخود مرض ابخر قلمق معناسنه در يقال
ابخره الشئ اذا صيره ابخر انبخار غراب وزننده اسى صودن و سائر اسى نسنه دن نشئت ايدن دخانه دينور كه
بوغ تعبير اولنور تقول رايت بخارا و هو دخان من حار المبخور مخمور كسيه اطلاق اولنور كه بخار شراب
دماغنى سست ايلمشدر يقال شرب فصار مبخورا اى مخمورا الباخر باهر وزننده اكين صواريجى يه دينور
ساقى الزرع معناسنه بنات بخر بحر وزننده حاى مهمله ده ذكر اولندى كه قبيل موسم صيفده نمايان اولان
يوفقه بلودلرك كنيه سيدر مترجم ديركه مؤلف بونى ميم فصلنده بنات مخر عنوانيله ده ثبت ايلمشدر و ابن اثير مرصع
نام كتابنده بنات بخر و يقال بنات مخر عبارتيله ذكر و قبيل صيفده بنيچه ايام افقلرده نمايان اولان آق و انجه بلودلر
ايله تفسير ايلدكدنصكره عند البعض دريا طرفندن باديه آفاقنده نشئت ايدن بلودلردن عبارتدر و آنلرك بعضنك
مطرى بعضندن اكثر اولور و على قول موسم صيفده اخشامدنصكره جه ناحيهٔ مشرقدن ظهور ايدن يوفقه
بلودلردر ديو بيان ايلمكله بنات بحر و خاى معجمه ايله بنات مخر و ميمله بنات مخر دخى صحيح اولور و مخر شق معناسنه در
ياخود ارسال الماء فى الارض معناسنه اولمغله انلردن مأخوذ اولور انتهى البخور صبور وزننده توتسويه
دينور كه انكله بخورلنوب تطيب اولنور عود و عنبر كبى و بخور بين الناس ميعهٔ سائله ده متعارفدر كه دوم حجازى
آغاجنك صمغيدر عسل لبنى دخى ديرلر كه تحريفله عسلبند تعبير اولنور يقال تبخر بالبخور و هو ما يتبخر به بخور مريم
برنوع نبات آديدركه جلاء يعنى ماده ايله سطح عضوك ميانه كيروب يا پشمش و قوريمش رطوبتلرى زياده سيله ازاله
ايديجيدر و مفتح يعنى مجراده سده ايراث ايدن ماده يى اخراج ايدوب نفوذ ايليه جك نسنه لرك نفوذنى تسهيل ايدر
و مدر يعنى بول و حيض و عرق و لبن كبى مائيتلى اغديه و فضول سياله يى اخراج ايدر و نفاع در بو نبات بو اسمله
معروفدر كوكنه طموز آغرشغى تعبير اولنور و بوندن ماعدا بخور الاكراد و بخور السودان نام برر نبات دخى واردر
البخراء صحراء وزننده شامده برارضك اسميدر و حجازده قليعه قربنده برماء منتنه نك اسميدر و برنوع نبات
اسميدركه بخره دخى ديرلر مواشى علفندندر بخارا بانك ضمى و الفك مدى و قصريله بر بلده اسميدر مترجم ديركه
بلاد ماوراء النهردندر بخارا لغت فرس قديمده مجمع علم معناسنه اولان بخاردن مأخوذدر اسم قديمى محلث ايدى البخارية
بصره ده بر سكه يعنى برصوقاق اسميدركه زياد نام امير آنده بخارى الاصل بيك نفر عبد اسكان ايلمشيدى بخار
غراب وزننده اسمادندر على بن بخار محدثيندندر و احمد بن محمد بن على البخارى كه محدثدر بخار عوده منسوبدر زيرا
خانلرده آنكله خلقى تبخير ايدر ايدى و احمد بن بخار و على بن البخارى محدثلردر البخترة تاى فوقيه ايله
دحرجه وزننده والتبختر تدحرج وزننده بركونه كوزل يورويشله يوريمك معناسنه در مؤلف تفسيرده مسامحه
ايلمشدر زيرا همان مشية حسنة عبارتيله بيان ايلمشدر جميع اصولده مرسوم اولديغى اوزره صالنه رق خرام و رفتار ايله
يوريمك معناسنه در يقال بختر الرجل و تبختر اذا مشى مشية حسنة يعنى بالتمايل و مشى المتكبر المعجب بنفسه البخترى

اختری وزننده دائما خرام ورفتار ایله یورر اولان آدمه دینور یقال رجل بختری ای الحسن المشی وجسم
واندامی خوب ودلبر آدمه اطلاق اولنور یقال هو بختری ای حسن الجسم ومعجب ومختال وخود بین آدمه اطلاق اولنور
وبختری ابن ابی البختری وبختری ابن عبید محدثلردر البختیر بانك کسریله بختری ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر
البخثرة ثای مثلثه ایله صوده یاخود ثوبده اولان بولانقلغه وکدورته دینور که اسمدر یقال فی الماء او الثوب بخثرة
ای کدر وبخثره مصدر اولور طاغتمق وتارمار ایتمك معناسنه التبخثر تدحرج وزننده آندن مطاوعدر یقال
بخثر الشیء فتبخثر اذا بدده وفرقه فتفرق المبادرة مفاعله وزننده والبدار قتال وزننده برنسنه طرفنه
غیری یی سبق ایچون سرعت وشتاب ایلمك معناسنه در بنفسه والی ایله تعدیه ایدر یقال بادره والیه مبادرة وبدارا اذا عاجله
الابتدار افتعال وزننده مبادره معناسنه در یقال ابتدره والیه بمعنی بادره بو ایکی باب اشتراك ایچونده کلور مسابقه
واستباق کبی البدور قعود وزننده والبدر قدر وزننده بونلرده برنسنه یه سبق غیر ایچون سرعت وشتاب
ایلمك معناسنه در یقال بدر غیره بدورا وبدرا وبدر الیه اذا عاجله وبر آدمه بغتة علی الفور برایش حادث وناکهظهور
اولمق معناسنه در یقال بدره الامر والیه اذا عجل الیه واستبق وبدر نور ایله ممتلی اولمش آیه دینور که اون درت کیجه لك
آیدر یقال طلع البدر وهو القمر لیلة کماله مؤلف بصائرده راغبدن نقل ایدر که بدر تسمیه سی شمسه طلوع جهتیله
مبادرتندن ناشیدر یاخود امتلاء جهتیله بدره یه تشبیه اولنمشدر علی التقدیرین فی الاصل مصدردر فاعل معناسنه در
نته که بادر دخی دیرلر لکن بنم وجدانمده اقرب اولان بدر اصل ماده در بعده معانی جهتلری اعتبار اولنمشدر بعضا
بدر کذا دیرلر طلع طلوع البدر معناسنه که مراد سبق وسرعتدر وبعضا امتلاء جهتنی اعتبار ایدرلر کیسه معناسنه
اولان بدر بوندن مأخوذدر کذلك بیدر دخی بوندندر انتهی وبدر برقومك سرکرده وذیشاننه اطلاق اولنور یقال
هو بدر القوم ای سیدهم وخدمتده چالاك وسبکپا اولان تام الاعضاء غلام بالغه اطلاق اولنور وطبقه اطلاق
اولنور جرم بدر کبی مستدیر اولدیغیچون وبدر برموضع آدیدر معرفه اولمغله مؤنثدر تذکیری دخی جائزدر یعنی بقعه
وموضع تأویللریله تأنیث وتذکیری جائزدر علی قول موضع مزبورده برقوینك اسمیدر که بدر بن قریش حفر ایتمکله
اسمیله موسوم اولدی بو که کوره مؤنثدر وبو بین الحرمین واقعدر بدر غزوه سی آنده اولمشدر بحمده تعالی مترجم
بی نوا زیارتلریله کامروا اولمشدر وبدر یمن مخلافندن برمخلاف یعنی برناحیه آدیدر وباهله قبیله سی یوردنده برطاغك
آدیدر ووارده قربنده بشقه برطاغك آدیدر وبادیه ده برموضع اسمیدر ومعاویة بن حفص بلادنده برطاغك آدیدر
وایکی نفر صحابی اسمیدر وبدری یای نسبتله بدر غزاسنه حاضر اولان اصحاب کرامدر که اصحاب بدر تعبیر اولنور
اما ابو مسعود عقبة بن عمرو البدری که بودخی اصحابدندر غزوهٔ بدره حاضر اولمیوب قبل الوقعه بدر نام صو باشنه
نازل اولمغله اکا نسبتله بدری دیدیلر وبدر بن عمرو فزاره قبیله سندن بربطندر علامهٔ عصر تاج الدین عبد الرحمن بن
ابراهیم بن سباع البدری الفزاری آنلره منسوبدر وبدر مطلقا تام ووافر وکامل اولان شیئه اطلاق اولنور وبدری
الغیث کذلك یای نسبتله موسم شتادن مقدم یاغان یغموره اطلاق اولنور مسابقتی ایچون تقول قد اخذنا بدری الغیث
وهو ما کان قبل الشتاء وبدری الفصلان سموز وطاولی دوه کوشکنه اطلاق اولنور وبدر وبدره هایله تازه قوزی
دریسندن چقان طلومه اطلاق اولنور بوشکوه دن بیوجك اولور جمعی بدور کلور وبدر کلور بانك کسری ودالك
فتحیله وبدره ایچنده بیك علی قول اون بیك درهم وعلی رأی یدی بیك دینار اولان کیسه یه اطلاق اولنور وبدره
برموضع آدیدر وعین بدره شول کوزه اطلاق اولنور که حدید البصر اولمغله منظوری جمله دن اقدم کورر اوله
علی قول علت ونقصانی اولمیوب بدر کبی تام وکامل کوزه اطلاق اولنور یقال عین بدرة اذا کانت تبدر بالنظر
او تامة کالبدر البدری جمزی وزننده مبادر ومسابق معناسنه اسمدر تقول استبقنا البدری ای مبادرین البادرة
نادره وزننده برکسه دن غضب حالنده حدتدن ناشی سبق وصدور ایدن خطا وهفوه یه اطلاق اولنور کرك قولی
وکرك فعلی اولسون تقول صدرت منه بادرة واخاف بادرته وهو ما یبدو من حدته فی الغضب ویقال فلان حار النوادر
حاد البوادر وبادره قلجك اوجنه دینور که ناملونك سیوری اولان اوجیدر یقال طعنه ببادرة السیف ای شباته
وبدیهه معناسنه در که حاضر جوابلق شیوه سیله بالبداهه بی تکلف سویلنن کلامدن عبارتدر یقال ذو بادرة نادرة
ای بدیهة وورق حواءه یه یعنی قنه نباتنك یپراغنه دینور که ابتدا ظهور ایدنیدر ومطلقا هر نباتك اك اول یاریلوب
کورینن اوجنه اطلاق اولنور یقال ظهرت بادرة هذا النبات ای اول ما یتفطر منه وورس یعنی یمن زعفرانی دیدکلری
داروینك پك تازه واجودینه دینور ووجودده بادره اموزایله بیونك ما بیننده اولان اتجکزه دینور یقال احمرت بوادر
الخیل وهی اللحمات بین المناکب والعمق وبادرة الانسان ممه نك آلتی یاننده رغثا دیدکلری سکیرك اوستنده وممه

باشنك اشاغیسنده اولان اتجکزه دینور ایکی طرفلو اولمغله بادرتان دیرلر وبادره نك جمعی بوادردر البادر
باهر وزننده بدر معناسنه در که اون درت کیجه لك آیدر البیدر صیقل وزننده کدس معناسنه در که دوکولمدك
غله خرمننه دینور ترکیده ملاغمه تعبیر اولنور وخرمن یرینه ده بیدر دینور یقال وضع البیدر فی البیدر ای الکدس
فی موضعه الذی یداس فیه البیدرة شیطره وزننده غله یی یغوب خرمن ایلمك معناسنه در یقال بیدر الطعام
اذا کومه الابدار همزه نك کسریله برکسه اوزره بدر طوغمق علی قول لیلهٔ بدرده یوله کتمك معناسنه در تقول
ابدرنا ای طلع لنا البدر او سرنا فی لیلة البدر وسبق ومبادرت معناسنه در ومنه قولهم ابدر الوصی فی مال الیتیم
اذا بادر کبره یعنی یتیم رشد وبلوغه بالغ اولنجه قدر وصی جنابلری مالنه مبادرت ایلدی البیدری خوزلی وزننده
راست ودرست اولان لغته وصف اولور که خلل ونقصاندن پاکیزه وکامل اولور ومنه یقال لسان بیدری ای مستویة
وبونك الفی تأنیث ایچوندر وتأنیثی لغت اعتباریله در البدریة قدریه وزننده بغدادده برمحله آدیدر یحیی بن المظفر
السلامی البدری اکا منسوبدر البذر بانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله مطلقا زراعت ایچون عزل وافراز اولنان
حبوباته دینور که تخم تعبیر اولنور شارح دیر که بذر فی الاصل مصدردر مبذور معناسنه در یا تسمیه بالمصدردر یاخود فعل
بمعنی مفعول در ضرب الامیر ونسج الیمن کبی بعضلر عندنده بذر حبوباته مخصوصدر حنطه وشعیر کبی وبزر زای معجمه ایله
ریاحین وبقوله مخصوصدر واستعمالده متعارف اولان بودر لکن امام خلیل عندنده بذر وبزر زراعت ایچون تهیئه اولنان
هر حبه یه اطلاق اولنور مؤلف قول اوله ذاهبدر انتهی وبذر هنوز یردن چقوب ظاهر اولان نباته اطلاق اولنور علی قول
هنوز لون مخصوصیله متلون اولمغه بشلامش نباته دینور مؤلف اوهوان یتلون بلون عنوانیله رسم ایلمکله بونده
دخی مسامحه ایلمشدر وبذرك جمعی بذور کلور وبذار کلور بانك کسریله وبذر مصدر اولور یردن تخم یاروب
نباتی ظهور ایلمك معناسنه یقال بذرت الارض بذرا من الباب الاول اذا خرج بذرها وظهر نبتها
وبره اکین اکمك معناسنه در یقال بذر الارض اذا زرعها وبذر نسل وذریته اطلاق اولنور یقال ان هؤلاء لبذر
سوء ای لنسل سوء وصاچوب طاغتمق معناسنه استعمال اولنور یقال بذر الشیء اذا فرقه وبثه التبذیر تفعیل وزننده
بودخی یره تخم اکمك معناسنه در یقال بذر الارض اذا زرعها وصاچوب طاغتمق معناسنه در یقال بذر الشیء
اذا فرقه وبثه وتجربه ایلمك معناسنه مستعملدر تجربه اولنه جغك احوالنی ادراك ایچون تقسیم ایلمك مناسبتنه مبنیدر
یقال بذر فلانا اذا جربه قال فی الاساس ولو بذرت فلانا لوجدته رجلا ای لو جربته وقسمت احواله ومالی هرزه
واسراف وجهیله پراکنده ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بذر ماله اذا فرقه اسرافا البذارة ثمامه وزننده بودخی
نسل وذریته اطلاق اولنور یقال هو کثیر البذارة ای النسل وبرکت وزیاده وفائده معناسنه مستعملدر یقال طعام
فیه بذارة ای نزل یعنی زیادة وفائدة البذیر کثیر وزننده واکا اتباعا استعمال اولنور یقال کثیر بذیر البذر
فتحتینله ذکر اولنان تبذیردن مأخوذدر شذر کلمه سنه مرکبا استعمال اولنور که اولدخی تفرق معناسندن مصوغدر
متفرق معناسنه مستعمللردر یقال تفرقوا شذر بذر ای فی کل وجه یعنی متفرقین فی کل جهة وترکیب مزبور حال
موقعنده در وجزئینی مبنی در زیرا جزو ثانی حرف عطف تقدیری یی متضمندر وبونلرده شینك وبانك کسریله ده
زبانزددر وترکیب مرقوم ووقعوا حیص بیص ولقیته کفة کفة وصحرة بحرة وتفرقوا شغر بغر ترکیبلری ذکر اولنان
وجه اوزره درلر وکاهجه بای میمه ابدالله شذر ومذر دخی دیرلر المبذور چوق نسنه یه اطلاق اولنور یقال مال
مبذور ای کثیر البذور صبور وزننده والبذیر امیر وزننده قوغجی یه اطلاق اولنور که نشر مقال ایدر
یقال رجل بذور وبذیر ای نمام وکندی رازنی کتم واخفا ایده میوب سائره افشا ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور یقال
هو بذور وبذیر ای لا یستطیع کتم سره البذر کتف وزننده والبیذار بیطاره وزننده والبیذارة هایله والتبذار
تانك کسریله والبیذرانی حیدرانی وزننده چوق سوزلو برکوی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل بذر وبیذار وبیذارة
وتبذار وبیذرانی ای کثیر الکلام وبذر برکتلو نسنه یه اطلاق اولنور یقال طعام بذر ای فیه بذارة التبذارة تانك
کسریله مالنی بیوجه تلف واسراف ایدن کیسه یه اطلاق اولنور یقال رجل تبذارة اذا کان یبذر ماله بیذره بانك فتحیله
اسمادندر عبد الله بن بیذره که شاری الفسو ایله ملقبدر فسو ماده سنده مذکوردر البذری ضمتینله والفك
قصریله کفری وزننده باطل وبیهوده معناسنه در مادهٔ بذردن مأخوذدر زیرا باذر مآل عملندن غافل اولمغله
کویا که تخمنی بیهوده یه صرف ایدر اولور یقال اتی بالبذری ای الباطل البذارة بانك فتحی وذالك تخفیفی ورانك
تشدیدیله وکاهجه راء تخفیف اولنور والتبذرة نونك فتحیله تبذیر مال معناسنه در بذر بقم وزننده مکه ده برقویی
آدیدر التبذر تفعل وزننده صویك لونی بوزیلوب صرارمق معناسنه در یرالتنده کی بذر کبی محلنده چوق طورمق

مناسبتیله یقال تبذّر الماء اذا تغیّر واصفرّ المستبذر اسم فاعل بنیه سیله سرعتله کذران ایدن شیئه دینور
تخم صاچمقدن مأخوذ در یقال سحاب مستبذر ای مسرع ماض الابذعرار اقشعرار وزننده بوزغون عسکر کبی
قاچوب تارمار اولمق معناسنه در یقال ابذعرّ القوم اذا تفرّقوا وفرّوا و بر بلوك سواری شیء مطلو بلرینه ادراك ایچون
براوغوردن مسابقتله آت سوروب قوشمق معناسنه در یقال ابذعرّت الخیل اذا رکضت تبادر شیئا تطلبه الابذقرار
قافله ابذعرار وزننده هر طرفه پراکنده اولمق معناسنه در یقال ابذقرّ القوم اذا تبدّدوا وتفرّقوا وابذعرار معناسنه در
یقال ابذقرّت الخیل بمعنی ابذعرّت ومنه یقال ما ابذقرّ الدم فی الماء ای لم یتفرّق اجزاؤه فیمتزج به ولکنه مرّ فیه مجتمعا
متمیزا منه یعنی صو ایچره قانك اجزاسی طاغلمدی که صو ایله کرکی کبی ممتزج اوله لکن صوده اجزاسی مجتمع وصودن آیروجه
اوله رق آقوب کتدی نته که نهر نیل دریایه ملاقی اولدقده خیلی یره دك قارشمیوب اویلحه متمیزا آقوب کیدر مؤلف
بونی امذقرار ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر بردرایا بانك فتحی ورانك سکونی ودال مفتوحه ایله سیبویه روایتی اوزره
بر موضع آدیدر شارح دیر که کلمهٔ مزبوره کتاب سیبویهده مرسومدر مصغرنده حذف زوائد ایله بریدر دینور جعیفر وزننده
بردشیر زنجبیل وزننده کرمان ایالتنده بر بلده آدیدر البرّ بانك کسری ورانك تشدیدیله صله وانعام معناسنه در
یقال وصله بالبرّ ای الصلة مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل برّ بانك فتحیله بحر مقابلنه موضوعدر بعده آندن
توسّع معناسی اعتبار اولنوب کسر با ایله برّ کلمه سی اخذ وتوسّع فی فعل الخیر معناسنده استعمال اولندی طرف الهی یه
نسبت اولندیغی کبی بعضا عباده دخی نسبت اولنور مثلا برّ العبد ربّه دیرلر توسّع فی طاعته معناسنه پس جناب باریدن
ثواب وعباددن طاعت مراد اولور واولدخی ایکی نوعدر بری اعتقاد وبری اعمال جهتیله در وبرّ والدین
آنلره خدمت واحسانده توسّع ایلمکدن عبارتدر که عقوق مقابلیدر وبرّ صدق کلامده دخی استعمال اولنور
خیر متوسّعدن اولمق حسبیله وصدق یمین بوندن منشعبدر وقبول حج معناسی ثواب الهی جمله سندندر وحنطه یه
باء مضمومه ایله برّ اطلاقی غداء خصوصنده اوسع ما یحتاج الیه اولمق مناسبتیله در انتهی وبرّ جنت اعلایه اطلاق
اولنور تقول جعلنا الله من اهل البرّ ای الجنة وخیر وفضل وحسنه معناسنه استعمال اولنور یقال فلان اهل البرّ
ای الخیر ووسعت اوزره یعنی کثیر وفراوان احسان ایلمك معناسنه در یقال فلان یبرّ برّا من الباب الثانی ای یتسع
فی الاحسان وحج ایلمك معناسنه در یقال برّ فلان اذا حج وحج مقبول اولمق معناسنه در یقال برّ حجك بفتح الباء ای علی البناء
للفاعل وبرّ حجك بضم الباء فهو مبرور ای مقبول ویقال برّ الله حجه ای قبله پس بوراده برّ کلمه سی لازم ومتعدی
اوله رق مستعملدر مصباحده همزه ایله تعدیه سی دخی مرسومدر فیقال ابرّ الله حجه وقال فی النهایة الحجّ المبرور هو الذی
لا یخالطه شیء من المأثم وقیل المقبول المقابل بالبرّ وهو الثواب یقال برّ حجه وبرّ حجه وبرّ الله وابرّه پس قول اوّل
عبد طرفندن وقول ثانی حضرت باری طرفندن صدوره مبنی در نته که آنفا ذکر اولندی وبرّ کرچکلك صدق معناسنه
مستعملدر تقول بررت فی القول برّا من الباب الرابع اذا صدقت فیه وطاعت وانقیاد معناسنه در یقال فلان یبرّ خالقه
ای یطیعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالی اتأمرون الناس بالبرّ الایة ای الطاعة والعبادة ومنه الحدیث لیس
من البرّ الصیام فی السفر ومعنای مزبورده برّ کلمه سنك اسم علمی برّة لفظیدر بانك فتحی وآخرده هایله کرچکلك وطاعت
وعبادت معناسنه در معرفه اوله رق انکیچون غیر منصرفدر تعریف وتأنیث علتلرینه مبنی وبرّ ومبرّه مضرّه وزننده
والدینه وسائر حقوقلری مترتب اولان اهل واقاربه احسان ایله مهربانلق ایلمك معناسنه در که عقوق مقابلیدر که
تضییع حقوقدن عبارتدر تقول بررت والدی وبررته برّا ومبرّة من الباب الرابع والثانی اذا احسنت الیه ووصلته شارح دیر که
باب رابعدن امر حاضری برّ کلور بانك فتحیله وباب ثانیدن برّ کلور بانك کسریله وبرّ قیون وکچی سوریسی سورمك
معناسنه در یقال برّ الغنم اذا ساقها وبرّ کوکله اطلاق اولنور تقول اکون مکان البرّ منه ای الفؤاد ویقال هو
مطمئنّ البرّ ای الفؤاد وتلکی انیکنه دینور ولد ثعلب معناسنه وفاره یه دینور وجرذ دیدکلری بر نوع ایری فاره یه دینور
وبرّ یمینده صادق اولمق معناسنه در حنث مقابلیدر کما سیذکر وبرّ کلمه سی توسّعا القابدندر محمد بن علی بن البرّ
اللغوی ابن القطاع نام امام وادیبك شیخیدر وبرّ اسماء رجالدندر وفی الامثال * فلان لا یعرف هرّا من برّ * ای ما یهرّه
مما یبره او لا یعرف القط من الفار او دعاء الغنم من سوقها او دعاءها الی الماء من دعائها الی العلف او العقوق من اللطف
او الکراهیة من الاکراه او الهر هرة من البربرة التبرّر تفعل وزننده بودخی طاعت وانقیاد ایلمك معناسنه در
یقال فلان یتبرّر خالقه ای یطیعه البرّ بانك فتحیله برّ مذکوردن وصفدر جملهٔ عباده برّ وعطوفت واحسانی
عمیم اولان ذات جلیل کریمك اسماء حسناسندر وصادق وراستکوی آدمه اطلاق اولنور یقال هو برّ ای صادق
وبرّ واحسانی فراوان اولان آدمه دینور نته که بارّ دخی دینور لکن برّ باردن ابلغدر یقال رجل برّ وبارّ ای کثیر البرّ جمعی

ابرار وبرره کلور شارح دیر که برّك جمعی ابرار وبارّك برره در یقال رجل برّ من قوم ابرار وبارّ من برره وبرّ بانك فتحیله مصدر
اولور یمینده صادق اولمق معناسنه که حنث مقابلیدر بانك کسریله ده لغتدر وبو معناده برور دخی مصدردر
قعود وزننده تقول بررت فی یمینك وبررت برّا وبرّا وبرورا من الباب الرابع والثانی ای صدقت بونده فی ایله متعدی
اولور ویمینه دخی اسناد اولنور یمین صادق اولمق معناسنه که یمین یرنی بولمق تعبیر اولنور یقال برّت الیمین برّا
وبرّا وبرورا اذا صدقت وبرّ بحر مقابلیدر که صحراء معناسنه در قاره تعبیر اولنور یقال هو مسفار رکب البرّ والبحر
وقهر وغلبه ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال برّه برّا کدّه مدّا یعنی من الباب الاوّل اذا قهره بفعال اومقال
وبرّا سامیدندر برّ بن عبد الله الداری اصحابدندر وابو عمرو بن عبد البرّ اندلس علماسندندر وادیب ابو محمد عبد الله
بن بری وعلی بن بری وعلی بن بحر بن بری البری وحفیدی محمد بن الحسن بن علی وبرادر زاده سی حسن بن محمد بن
بحر بن بری محدثلردر اما حسن بن علی بن عبد الواحد وعثمان بن مقسم البریان که بونلرده محدثلردر بانك ضمیله در که
برّه یعنی حنطه بیعنه منسوبلردر البرّ بانك ضمیله بغدایه دینور حنطه معناسنه جمعی ابرار کلور البارّ برّ واحسان
صاحبنه دینور نته که ذکر اولندی وبارّ القابدندر ابراهیم بن الفضل البارّ کرچه حفاظدندر لکن کذّاب اولمغله
موثوق به دکلدر الابرار همزه نك کسریله یمین ایدن آدمك یمینی تصدیق ایلمك یعنی یمیننده راستدر دیو حکم
وتحقیق ایلمك معناسنه در یقال ابرّ فلان یمین فلان اذا امضاها علی الصدق کما یقال احنثها وابرار قاره یه سفر
ایلمك معناسنه در نته که ابحار دکزه سفر ایلمك معناسنه در یقال ابرّ فلان اذا رکب البرّ ای سافر فیه وبرّ آدمك اولادی
چوق اولمق معناسنه در یقال ابرّ الرجل اذا کثر ولده وناس مجتمع اولوب کثرت بولمق معناسنه در یقال ابرّ القوم
اذا کثروا وغالب وزبردست اولمق معناسنه در یقال ابرّ فلان علیهم اذا غلبهم وقیونلری صودن صحرایه چویروب
چقرمق معناسنه در یقال ابرّ الشاء اذا اصدرها یعنی الی البرّ البریر امیر وزننده اراك اغاجنك هنوز ظهور ایدن
یمشنه دینور وبریر اسماء رجالدندر وبریره هایله بنت صفوان در که صحابیه در البریّة رعیه وزننده صحراء وبیابانه دینور
وریفیه مقابلیدر که صو ونبات اثری اولمیان قیرچوله دینور جمعی براری در البریت بانك فتحی ورای مشدده نك
کسریله بودخی صحرا وبیابانه دینور بونك وزنی فعلیت در جمعی براریت در یقال نزلوا بالبریة والبریت ای الصحراء
وکذا ضدّ الریفیة البربور بانك ضمیله بلغوره دینور تقول اطعمنا طعاما من البربور وهو الحشیش من البرّ البربرة
زلزله وزننده خاصة کچی قسمی چاغرمق معناسنه در یقال بربر المعز اذا صات ومجلسده سوزی چوغالتمق وغریو
وفریاد ایلمك معناسنه در یقال بربر القوم اذا اکثروا الکلام وصاحوا وجلبوا البربار ثرثار وزننده چوق سوزلو پرکوی
آدمه وچاغرغان آدمه دینور یقال رجل بربار ای کثیر الکلام بلا منفعة ورجل بربار ای صیاح ذو جلبة وبربار مطلقا
شدید آوازلو شیئه دینور ومنه یقال دلو بربار اذا کان لها صوت وارسلانه اطلاق اولنور بربر عرعر وزننده
ناسدن برجیل یعنی بر طائفهٔ مخصوصه اسمیدر جمعی برابره در هاء ازالهٔ عجمه ایچوندر طائفهٔ مزبوره مغرب زمینده
اولورلر وآنلردن بشقه بر طائفه یه دخی بربر اطلاق اولنور که حبش ایله زنکبار میاننده ساکن اولورلر تزوّج مراد
ایتدکلرنده دسترس اولدقلری رجالك آلاتنی قطع ایدوب مخطوبه لرینه بدل نکاح اولمق اوزره عرض وعدّ ایدرلر بونلرك
جمله سی قیس غیلان نسلندندر علی قول فی الاصل بونلر حمیر قبیله سندن ایکی بطن ایدی که برینه صنهاجه وبرینه
کتامه دیرلر ایدی افریقش نام پادشاه مغرب زمینه سفر ایدوب افریقیه نام بلده یی فتح ایلدیکی هنکامده مزبورلر
موکب شاهده بالمعیه بر بر زمینه عزیمت ومشار الیهك عودتندنصکره کندیلر اوراده اقامت ایلدیلر ابو سعید سابق
ومیمون مولی عفان ومحمد بن موسی وعبد الله بن محمد وحسن بن سعد البربریون محدثلردر وبربر مطرب ومغنی اسمیدر
المبرّ مصرّ وزننده که ابراردن اسم فاعلدر ضابط معناسنه در قهر وغلبه معناسندن مأخوذدر یقال انه لمبرّ
لذلك ای ضابط له البربراء حمیراء وزننده بنو سلیم قبیله سی یوردنده نیجه جباله اطلاق اولنور البرّة
بانك فتحیله برّ واحسان معناسندن اسمدر نته که ذکر اولندی وبر موضع آدیدر که آنده قابیل هابیلی قتل ایلدی
وبرّه زمزم صوینك اسمیدر کثرت منافعی سببیله تسمیه اولنمشدر وبرّه بنت عبد المطلب عمة النبی علیه السلام در
وشیخ معاذ بن معاذ اولان ربیعك پدری ابراهیم بن محمد الصنعانی جدّینك اسمیدر ویمامه ده ایکی قریه آدیدر
برینه برّهٔ علیا وبرینه برّهٔ سفلی دیرلر وبرّه بر رجل آدیدر برّه بانك ضمیله ابن رئاب در که جحش بن رئاب دخی
دیرلر ام المؤمنین زینب رضی الله عنها جنابلرینك پدرلری اسمیدر مبرّه معرّه وزننده مدینهٔ منوّره قربنده
برتپه نك آدیدر البرّی قرّی وزننده که بانك ضمی ورانك شدّه سیله در کلمهٔ طیبه یه دینور یقال اتی بالبرّی
ای الکلمة الطیبة المبربر اسم فاعل بنیه سیله بودخی ارسلانه اطلاق اولنور الابترار افتعال وزننده

برادم همدملرندن بشقه جه دیکیلوب طورمق معناسنه در یقال ابتر الرجل ابترارا اذا انتصب منفردا عن اصحابه
المبرّر مکرّر وزننده شول قیونه دینور که ممه سنده آق وقاره الاجه لق اوله یقال ضأن مبرّر اذا کان فی ضرعها
لمع الابرّ افعل تفضیل بنیه سیله شول بدوی عربه اطلاق اولنور که یوردی شهرستاندن پك بعید اوله
ومنه قولهم اصلح العرب ابرّهم ای ابعدهم فی البرّ یعنی فی البلد وفی التهذیب افصح العرب زیرا اهل حضره
اختلاط ایلدکلری حسبیله لسانلری مضبوط الفصاحه قالور پس اصلح تعبیری فصاحت جهتنه منوطدر
وابرّ کلمه سنده معنای تفضیل بریت جهتنه مربوطدر شهرستانه قریب اولان بدویلردن زیاده برّی اولانلر دیمکدر
البرّانی ربّانی وزننده غیر قیاس اوزره برّ وصحرایه منسوب دیمکدر بعده بارز وعلانیه مقامنده استعمال اولندی
نته که جوّانی بونك مقابلیدر ومنه حدیث سلمان من اصلح جوّانیه اصلح الله برّانیه یعنی درونی اصلاح ایدن
آدمك خدای متعال بیرونی اصلاح ایدر البرّانیة یانك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه در فقهادن سهل بن محمود
البرّانی ومحدثیندن نجیب محمد بن محمد البرّانی اورایه منسوبلردر البرابیر شعار یروزننده فریك پلاوینه دینور که
سود ایله طبخ اولنور البربر دلدل وزننده کثیر الاصوات اولان شلتاق آدمه دینور جقجقهٔ آسیاب کبی یقال
هو بربر ای الکثیر الاصوات بربر بالرك کسریله قیون وکچی قسمنی یم یمکه چاغره جق اصواتدندر البزر بانك
فتحی وزای معجمه نك سکونیله مطلقا یره اکیلجك نباتك تخمنه دینور که مراد بقول ورياحین تخمی اوله جقدر نته که
بذر ماده سنده بیان اولندی جمعی بزور کلور وبزر تنجره حوایجنه دینور ببر ونخود وکمون وسائری کبی تامل معناسنه
بونك جمعی ابزار وابازیر کلور ظاهرا جمع الجمع در وبو ایکی معناده بانك کسریله ده لغتدر پس فتح افصحدر وبزر ولده
اطلاق اولنور یقال ما اکثر بزره ای ولده وبروندن اقان سمو که دینور مخاط معناسنه وبزر مصدر اولور اورمق
معناسنه یقال بزره بزرا من الباب الثانی اذا ضربه وتخم اکمك معناسنه در یقال بزر البذور بمعنی بذرها وسومکورمك
معناسنه در یقال بزر الرجل اذا امتخط وطولدرمق معناسنه در یقال بزر الاناء اذا ملأه وتنجره یه حوایج قومق
معناسنه در یقال بزر القدر اذا القی الابزار فیها الابزاریون همزه نك فتحیله محدثیندن برجماعتدر بیع ابزاره
منسوبلردر محمد بن یحیی الابزاری آنلردندر البزری جمزی وزننده که عربلرك عزة بزری قوللرنده واقعدر
ضخمة قعساء معناسنه در که عظیم ورفیع ومنیع واستوار دیمك اولور یقال عزة بزری ای ضخمة قعساء شارح دیر که
فی الاصل بزری کلمه سی بزر مذکوردن مصوغ اولمغله عدد کثیر معناسنده استعمال اولندی بعده عزته وصفله عظیم
ورفعت جهتی اراده اولندی نته که اشبو * اتت لی عزة بزری تروح * مصراعنده واقع اولمشدر ابن سیده بوراده مضاف
تقدیر ایدوب ذو عزة بزری سبکنده در دیدی انتهی بنو البزری کذلك جمزی وزننده بنو ابی بکر بن کلاب در که
والده لرینه منسوبلردر ابو البزری تابعیندن یزید بن عطاردك کنیه سیدر بونده رانك کسری لحن در التبزر
تفعل وزننده ذکر اولنان بنو البزری جماعتنه نسبت ادعاسنده اولمق معناسنه در یقال تبزّر فلان اذا تنسب
الی بنی البزری البیزر حیدر وزننده والمبزر منبر وزننده چریچی طوقغنه دینور مدقة القصار معناسنه البیزار
بیطار وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور شارح دیر که فی الاصل بیزر معناسنه در وبیزار بازدار وبازیار فارسی
معربیدر بازدار وبازیار طوغانجی دیمکدر که آلیجی قوش بسلین کسه در شاهنجی باشی وچقرجی باشی کبی کذلك
بازدار فارسیده اکار یعنی اکنجی یه ده دینمکله بیزار آندن تعریبله اکنجی دیمك اولور مؤلفك تثنیه بنیه سیله معرّبا
بازدار وبازیار قولی اکا محمولدر البیزارة هایله بیوك وایری دکنکه دینور صوپه وطویقه کبی یقال ضربه بالبیزارة
ای العصا العظیمة بزار غراب وزننده یاخود اصحاب وزننده نیسابور قضاسنده برقریه آدیدر البزراء
حمراء وزننده ولدی چوق خاتونه اطلاق اولنور بزر مذکوردن وصفدر یقال امرأة بزراء ای کثیرة الولد المبزور
ولده اطلاق اولنور بزر کبی یقال له مبزور کثیر ای ولد بزره حمزه وزننده برموضع آدیدر وعلی بن فضلان
وعمر بن محمد الحافظ البزریان محدثلردر بزرویه بانك فتحی ورای مهمله نك ضمیله محدثیندن احمد بن یعقوب
الاصفهانی لقبیدر البزّار جزّار وزننده بغادذه یعنی اهل بغداد لساننده بزر کتان یاغی بیع ایدن آدمه دینور که بزر
یاغجی تعبیر اولنور مؤلف بیاع بزر الکتان ای زیته عبارتیله رسم ایلمکله بزر تخمی صتانه بزّار دیندیکی کبی لغت بغداد بونده
یاغنی صتانه بزّار اطلاق اولندیغنه تلمیح ایلمشدر محدثیندن دینار ابو عمرو خلف بن هشام وحسن بن الصباح وبشر
بن ثابت وابراهیم بن مرزوق ویحیی بن محمد وعبید بن عبد الواحد وصاحب المسند احمد بن عمرو واحمد بن عوف
بن جدیر وجعفر بن محمد العبدی البزارون بزار مذکوره منسوبلردر ابزر احمد وزننده فارس ایالتنده بربلده
آدیدر التبزعر تدحرج وزننده برکسنه برآدمه بدخویلق ایدوب شرکیر اولمق ودادسزلق ایلمك معناسنه در

تقول

تقول تبزعر فلان علینا ای ساء خلقه بزعر جعفر وزننده بر رجل آدیدر بسبر جعفر وزننده برقریه آدیدر ظن
ایدرمکه همدان قضاسنده در امام صائن الدین عبد الملك بن محمد البسبری اورادندر البسر کسر وزننده
برایشده عجله ایلمك معناسنه در که تأنی ایلمامکدن عبارتدر یقال بسر الرجل فی الامر بسرا من الباب الاول اذا عجل
فیه راغبك مفرداتده بیاننه کوره مادهٔ مذکوره استعجال معناسنه موضوعدر معانی ومشتقات سائره آندن مأخوذدر
واساسك بیاننه کوره خرما قورغنه موضوع بسر مادهٔ ترکیبدر وبسر وبسور قعود وزننده یوز اکشتمك معناسنه در
یقال بسر الرجل بسرا وبسورا اذا عبس راغبك قول مزبورینه کوره وجوه یومئذ باسرة آیت کریمه سی قبل
دخول النار وقوعنه محمول اولور سائر محللر دخی اکا قیاس اولنور وبسر قهر ایلمك معناسنه در ذکری آتی
ضراب فحل معناسندن منشعبدر یقال بسره اذا قهره وچبان ویاره مقوله سنی صاغالمزدن مقدم صقوب دشمك
معناسنه در یقال بسر القرحة بسرا اذا نکأها قبل النضج ودیشی خرمایه موسمندن مقدم ارکك خرمادن
آشی اورمق معناسنه در یقال بسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وکوسنوك اولمزدن اقدم ناقه یه پوغور آشمق
معناسنه در یقال بسر الفحل الناقة اذا ضربها قبل الضبعة ووقتی دکل ایکن حاجت طلب ایلمك
معناسنه در یقال بسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وخرما قورغنی اولمش خرمایه خلط ایله ایکیسندن
قارشق نبیذ ترتیب ایلمك معناسنه در یقال بسر التمر اذا نبذه فخلط البسر بالتمر وطلومك سودی هنوز اویوب یوغرد
یاخود آیران اولمزدن اول ایچمك معناسنه در یقال بسر السقاء اذا شرب منه قبل ان یروب مافیه وقیل حلول
الاجل دائنی صقشدروب دین اداسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال بسر الدین اذا تقاضاه قبل محله
وبسر اسم اولور صوغوق صویه دینور یقال شرب البسر ای الماء البارد وبرشیئه بشلمق معناسنه در یقال
بسر به اذا ابتدأ به الابسار همزه نك کسریله بودخی یاره وچبان اولمزدن مقدم صقوب دشمك معناسنه در
یقال ابسر القرحة بمعنی بسرها وبیوقت وبیمحل حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال ابسر الحاجة اذا طلبها
فی غیر اوانها وخرما قورغنی خرما ایله قارشدروب بردن نبیذ ایلمك معناسنه در یقال ابسر التمر بمعنی بسره ومحلی
اولمیان یرده قویی قازمق معناسنه در یقال ابسر الرجل اذا حفر فی ارض مظلومة وکمی دریاده کتمیوب طورمق
یا اوتورمق معناسنه در که همزه سی سلب ایچوندر یقال ابسر المرکب فی البحر اذا وقف وانقولی بونی متعدی
اولمق اوزره ترجمه ایلمکله غیر مصیبدر الابتسار افتعال وزننده بودخی دیشی خرمایه موسمندن مقدم آشی
اورمق معناسنه در یقال ابتسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وبیوقت حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال
ابتسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وبرشیئه بشلمق معناسنه در یقال ابتسر به اذا ابتدأ وبرنسنه یی تروتازه
ایکن آلمق معناسنه در یقال ابتسر الشیء اذا اخذه طریا وآیاق اویوشمق معناسنه در یقال ابتسرت رجله
اذا خدرت وبرشیئك رنکی بوزلمق معناسنه در یقال ابتسر لونه علی بناء المجهول اذا تغیر التبسر تفعل وزننده
بودخی بی وقت حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال تبسر الحاجة بمعنی ابتسرها وآیاق اویوشمق معناسنه در
یقال تبسرت رجله اذا خدرت وهوا سرین اولمق وسرینلنمك معناسنه در یقال تبسر النهار اذا برد وطوار
قوری اوتلق کوکلرنی کلوب اوتلامق معناسنه در یقال تبسر الثور اذا اتی عروق النبات الیابس فاکلها البسر
بانك ضمیله هرشیئك تازه سنه دینور وتازه صویه دینور که هنوز یغمور سببیله پیدا اولان صودن عبارتدر جمعی بسار
کلور بانك کسریله وبسر شاب وشابه یه یعنی تازه ونوجوان اوغلانه وقیزه اطلاق اولنور ورطب کرته سنه وارمامش
اولان خرما قوروغنه دینور مفردی بسره در هایله وبونده سینك ضمیله جائزدر جوهری خرمانك مراتبنی تعداد
صددنده الك اول چیچك ایکن طلع بعده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب بعده تمر اطلاق اولنور دیمسی جید
دکلدر زیرا قصر مدارج ایلمشدر بلکه صواب اولان ذکر ایلدیکی اوزره اول درجه سنه طلع وانعقاده بشلدقده
سیاب دینور ویشللنوب دکرمیلندکده جدال وسراد وخلال دینور وبرمقدارجه بیودکده بغو وایریلندکده
بسر بعده مخطم بعده موکت بعده تذنوب بعده جمسه بعده ثعده وخالع وخالعه دینور تمام نضج بولدقده رطب
ومعو دینور که تازه خرمادر الك صکره تمر دینور وبونك تفصیلنی الروض المسلوف فیماله اسمان الی الالوف نام
تألیفمزده بسط وبیان ایلمشدر زطالبی اولنلر اکا مراجعت ونظر ایلیه لر انشاء الله تعالی شارح دیر که جوهری مراتب
کلیه یی بیان ایلمشدر انتهی وبسر بغداد قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن ابو القاسم علی بن محمد البسری
وزاهد ابو عبید اورادندر وبسر اسماء رجالدندر بسر بن ارطأه وبسر بن جحاش وبسر بن راعی العیر
وبسر بن سفیان وعبد الله بن بسر اصحابدندر واحمد بن عبد الرحمن وعمزاده سی محمد بن عبد الله واحمد بن ابراهیم

ومحمد بن الوليد البسريون محدثلردر و بسر بن محجن وبسر بن سعيد و بسر بن حميد و بسر بن عبيدالله
وعبدالله وسليمان ابنا بسر تابعيندندر و بسر حوران ناحيه سنده برقريه آديدر البسرة هايله بسرك مفرديدر كه
ذكر اولندى و بسره هنوزطلوع ايدركن كونشه اطلاق اولنور يقال بدت البسرة وهى الشمس فى اول طلوعها
وقصبب كلبك يعنى كلب آلتك باشنه اطلاق اولنور و بسره برنوع بونجق آديدر و بسره بنت ابى سلمه رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم در البسارة بانك كسريله شول يغموره دينور كه موسم صيفده سند وهندا اولكه لرينه متصل
ياغوب برساعت مقدارى منفك اولمز شارح ديركه بلادمرقومه خواصندندر بياسره لسانندهاول اتيامه ايام البسار
واول يغموره تحريفله برسأه تعبيرايدرلر ولغت مرقومه هنديدر الباسور ناسور وزننده برعلت معروفه نك
اسميدر جمعى بواسيركلور شارح ديركه علت مزبوره ريحى ودموى اولور طول عمره دليلدر واصلا خرا قدن
منفك اولمز وعلل مهلكه دن دكلدر ولفظ مزبور بسره ماده سندن مأخوذدر وعند البعض عربى دكلدر البسرة
قياصره وزننده سند اولكه سنده برعسكردر كه بغايت جنكاور اولدقلردن اولطرفك كيجيلرى محاربهٔ اعدا ايچون
مخصوص علوفه ايله آنلرى لوند اتخاذ ايدرلر مفردى بسرى درقيصرى وزننده ويزيد بن عبدالله البسرى البصرى
محدثدر و بيسرى آخرك سكونيله در امراء مصريه دن برامير اسميدر كه قاهرهٔ مصرده قصر بيسرى اكا
منسوبدر حاليا خرابه در البسار ميمك كسريله شول خرما آغاجنه دينور كه صوى وكريم اولمامغله قورغنى پخته
ايدوب يتشدرمزاوله يقال نخلة مبسارا ذا كانت لاتنضج البسر المبسرات مبشرات وزننده شول يلره اطلاق
اولنور كه هبو بلريله يغموره استدلال اولنه يغمور يلى تعبيراولنور مفردى مبسره در يقال تهب المبسرات اى رياح
يستدل بهبوبها على المطر البسور صبور وزننده ارسلانه دينور عباسنه مبنى البسرة جمره وزننده بنوعقيل
يوردنده برصويك آديدر المباسرة اسم فاعل بنيه سيله شول دياشى طواره دينور كه هنوز كركى كبى قيروب كوسوك
اولمقسزين اركككه ميل ايدوب سورينور اوله يقال ناقة وفرس مباسرة اذا صارت تهم بالفحل قبل تمام وداقها
الباسرة خاسره وزننده ذكر اولنيان بسر و بسور دن اسم فاعل نسبى در آكشى و بورتيق وجه ووجوهه وصف
اولور ومنه قوله تعالى وجوه يومئذ باسرة اى متكرهة منقطبة كما ذكر بسكره بانك كسريله وفتحيله مفرده
بر بلده در كه بسكرة النخيل دينمكله معروفه در حافظ على بن جباره ابو القاسم الهذلى اورادندر البشتيرى
بانك ضمى وشين معجمه نك سكونيله شيخ الاسلام عبدالقادر بن ابى صالح الجيلى نسبتيدر حفيدلرى قاضى ابو صالح
الجيلى بورسمه نسبت ايلشدر مومى اليه عبدالقادر كيلانى قدس سره حضرتلرى اوله جقدر شارح ديركه
محل نسبتلرى نيره اولديغنى بيان ايلمامشدر ظاهر ابو نشتبرى مصحفيدر نوبك فتحيله كه بغداد نواحيسندن شهر
ابان قربنده برقريه در البشر بانك وشينك فتحيله انسانه دينور كه حيوان ناطق در ذكر واثنى ومفرد وجمعى
مساوى در و بعضاتثنيه قلنوب بشرين دينور فردا راده سيله وجمعلنوب ابشار دينور و بشر انسانك ظاهر جلدته
يعنى درىسنك طشره يوزينه دينور بعضلر تعميم ايلديلر يعنى سائر حيوانكده ظاهر جلدينه اطلاق اولنور ديديلر
مفردى بشره درهايله وجمع الجمعى ابشاردر مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل بشره مطلق ظاهر جلد معناسنه
موضوع اولوب بعده ظهور جلدى اعتباريله انسانه اطلاق اولندى ز براسائر حيوانلرك صوف وشعر ووبرايله
جلدلرى مستوراولور ومعانئ سائره بر رمناسبتله آندن متفرعدر انتهى البشر بانك فتحى وشينك سكونيله درينك
وسائرنسنه نك يوزنى قازيوب صيرمق وصويمق معناسنه در يقال بشر الاديم وغيره بشرامن الباب الاول اذا قشر
بشرته وبشره ظاهر اولنجه قدر يعنى قرقوب يا ين ايلمك معناسنه در يقال بشر الشارب اذا حفاه حتى تظهر
بشرته وچمكر كه قسمى بر يوزنده اولان نبات مقوله سنى باجمله اكل ايدوب يرى جلاق ايلمك معناسنه در يقال بشر
الجراد اذا اكل ماعلى وجه الارض و برايشى بنفسه كندى اليله كورمك معناسنه در يقال بشر الامر اذا باشره كاسيذكر
و برآدمه برنسته ايله مژده ايلمك معناسنه در يقال بشره بمولود بمعنى بشره لكن تفعيل ابلغدر و برنسنه يا بر مژده
سببيله شاد اولوب يوزكوزكولمك معناسنه در تقول بشرت به و بشرت به بشرامن الباب الرابع والثانى اذا سررت به
وبرآدمه كولر يوزايله بولشمق معناسنه در تقول بشرنى فلان بوجه حسن اى لقينى به الابشار همزه نك كسريله بودنى
درينك وسائرنسنه نك يوزنى قازيوب صيرمق معناسنه در يقال ابشر الاديم به بمعنى بشره ومژده ايلمك معناسنه در يقال
ابشره به بمعنى بشره وفرحناك اولمق معناسنه در كه لازمدر يقال ابشر فلان به اذا فرح ومنه قولك ابشر بخير وعليه
قوله تعالى وابشروا بالجنة الاية وابشار بر بشره سنى يعنى بته جك سبزه ونباتى ظاهره اخراج ايلمك معناسنه در يقال
ابشرت الارض اذا اخرجت بشرتها اى ماظهر من نباتها وحيوان دول طوتوب كبه قالمق معناسنه در يقال ابشرت

الناقة

الناقة اذا لقحت وبرايشى يا برنسنه يى خوب ورونق واطافتلو قلمق معناسنه در يقال ابشر الامر اذا حسنه ونضره
التبشير تفعيل وزننده مژده ايلمك معناسنه در يقال بشره به تبشيرا فابشر البشور قعود وزننده بودنى مژده ايلمك
معناسنه در يقال بشره به بشرا و بشورا فبشر به الاستبشار ثلاثى معناسنه در كه مژده ايلمك معناسنه در يقال استبشره به
بمعنى بشره و بشار ثلثوب فرحناك اولمق معناسنه در يقال بشره فاستبشر البشارة بانك كسريله والبشرى
طوبى وزننده اسملردر مژده يه دينور و بشاره مبشره و بر يلن عطيه يه دينور كه مژده بها تعبير اولنور بوايكى معناده بانك
ضمله ده جائزدر البشارة بانك فتحيله حسن وجمال معناسنه در ومنه قولهم هوابشر منه اى احسن واجمل واسمن
البشر بانك كسريله كولر يوزلولك طلاقت معناسنه يقال لقيتنى فاظهر البشر اى الطلاقة والبشاشة و بشر بموضع
آديدر وجزيره ده برطاغك اسميدر وقبيلهٔ تغلب بوردندە برصو يا خود برواديآديدر كه احرار البقول انبات ايدر واحرار
البقول تره كبى يشمكسزين اكل اولنان نباتاته دينور و بشر يكرمى يدى نفر اصحاب كرام آديدر وابو الحسن صاحب
يسهل بن عبدالله واحمد بن محمد بن احمد وابو عمرو البشر يون محدثلردر بشرويه سنبويه وزننده برجماعتك اسميدر كه
محدثلردر بشرى جمزى وزننده مكهٔ مكرمه ده نخلهٔ شاميه ترابنده برقريه آديدر بشرى بانك ضمله ارىوزننده
شاعده برقريه آديدر البشار غراب وزننده ايشه يرامبان كمسنه لره اطلاق اولنور سقاط الناس معناسنه كه
انسان يونقه سى مثابه سنده اولنلردر فشار وخشار كبى يقال هومن بشار الناس اى سقاطهم بشره بانك كسريله
عون بن عبدالله جاريه سى اسميدر وساوته بن قيسك فرسى آديدر البشير امير وزننده فعيل بمعنى فاعلدر مژده جى يه
ديندر مبشر معناسنه در مؤلف بشير لفظى دخى نذير كبى مبشر معناسنه اولديغندن ياخود ايضاح ايچون مبشر ايله
تفسير ايلمشدر وكولر يوزلو خوب وجميل آدمه اطلاق اولنور كه بشاره دن مأخوذدر مؤنثى بشيره در هايله و بشير سلمى
جبالندن بر كوچك طاغك آديدر واندلسده براقليم آديدر و يكرمى التى نفر اصحاب كرام اسميدر ومحدثيندن برجماعتك
اسملريدر واحمد بن محمد وعبدالله بن الحكم ومطلب بن بدر البشريون محدثلردر وقلعهٔ بشير ايرانده زوزن ايالتنده
برقلعه در وحصن بشير بغداد ايله حلة ميانده برحصن در البشورة خلقت واندامى ولون و بشره سى خوب
خاتونه دينور يقال امرأة مبشورة اى حسنة الخلق واللون التباشير تعاشيب وزننده بشرى معناسنه در كه
مژده ديمكدر شارح ديركه بوتباشير كلمه سى بنيهٔ جمع اوزره وارد اولان كلمالتدندر تعاشيب وتعاجيب وتقاطير كبى
مبالغه مژده معناسنده استعمال اولندى كه مفرددر و بوندن فعل متصرف اولمز اساسك بيانته كوره تباشير كويا كه
تبشيرك جمعيدر كه مبشر معناسنه در مثلا تباشير الفجر وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور يقال طلعت تباشير الصبح اى اوائله وهر شيئك
اوائلنه اطلاق اولنور و بر يوزنده حادث اولان يول يول طريقه لره اطلاق اولنور كه يل شدتله طوقنوب صيرمقدن
پيدا اولور وطوارك يانلرنده بياض بياض واقع اولان ياغر اثرلرينه اطلاق اولنور وتباشير النخل خرمانك تازه
طرفنده لرندن عبارتدر يقال رأى الناس فى النخل التباشير البواكير وخرما رطب اولمغه هنوز بشلدقده آغاجنده
حادث اولان رنكارنك الوانه اطلاق اولنور يقال ظهرت تباشير النخل اى الوانها اول ماترطب المباشرة مفاعله
وزننده برايشه بالذات كشى كندى شروع ايلمك معناسنه در كه غيره تفويض ايلمامكدن عبارتدر بشرهٔ
مذكوره دن مأخوذدر يقال باشر الامر اذا ولية بنفسه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر على قول ايكيسى ثوب
واحد ايچره بشره لرى برى برينه سورشمك معناسنه در يقال باشر المرأة اذا جامعها واصارا فى ثوب واحد فباشرت
بشرته بشرتها التبشير تانك وبانك ضمى وشين مشدده نك كسريله برقوش اسميدر كه اكا صفاريه دخى درلر
تركيده صارى آصمه ديدكلريدر جوهرى بانك فتحيله تقييد ايلمشدر مفردى تبشره در هايله مبشر محدث وزننده
بشار كان وزننده بشاره كانه وزننده بشر عجل وزننده اسامىدندر بشير الثقفى زبيروزننده و بشير العدوى
و بشير السلمى على قول بشر در بانك كسريله اوچيده صحابيدر و بشير بن كعب و بشير بن يسار و بشير بن عبدالله
و بشير بن مسلم وعبدالعزيز بن بشير محدثلردر المبشر مكرم وزننده كه عربلرك رجل مؤدم مبشر قولنده واقعدر
باب ميمده ادم فصلنده مرسومدر حاذق ومجرب آدمدن كايه در تل باشر شينك فتحيله حلب قربنده برموضع آديدر
اعلامدن محمد بن عبدالرحمن الباشرى اورادندر موضع مزبور مسقط رأسمزاولان عيتاب قصاسنده برخرابه قلعه يى
مشتمل برقريه درو ناحيه باشيدر ابو البشر آدم صفى الله على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك كنيه لريدر وعبدالله
بن عبدالآخر نام محدثك كنيه سيدر وراوى احاديث زمره سندن بهلوان اليزدى كنيه سيدر كه دجال در يعنى كذاب وغير
موثوق در ومكى بن ابى الحسن بن بشر محدثدن البصر بانك وصادك فتحيله حواس خمس ظاهريدن باصره نك حس

وادراکندن عبارتدر که کوزك کورمسی تعبیر اولنور حاسهٔ باصره ایله شیٔ منظوری ادراکی اوله جقدر حس العین
معناسنه اسمدر جمعی ابصار کلور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جارحهٔ ناظره یه یعنی کوزه وآنده اولان قوت حسیه یه
اطلاق اولنور ومن الاول قوله تعالی کلمح بالبصر وقوت مدرکهٔ قلبه بصیرت کذلك بصر اطلاق اولنور که مجازدر آندن
لسانمزده قلب کوزیله تعبیر اولنور و بصرك جمعی ابصار و بصیرتك بصائردر واولده یعنی کورمك معناسنده مزید
اوله رق ابصرته ابصارا دینور وثانیده یعنی بصیرتده که مراد بیلمکدر افعالدن ابصرته وثلاثیدن بصرت به دینور باب
خامس ورابعدن علمت معناسنه انتهی وبصر القلب نظر وخاطرندن عبارتدر که قلب کوزیله کورمك تعبیر اولنور مراد علم
وادراکدر نظر وفکر ایله و بصر فتحتینله و بصاره بانك فتحی وکسریله بر آدم کورر اولمق معناسنه در یقال بصر الرجل به
و بصر به بصرا و بصارة من الباب الخامس والرابع اذا صار مبصرا مؤلف بوراده کرچه کورمك معناسنه
ابصار صیغه سنی ذکر ایلیوب لکن مبصرا عنوانیله اشارت ایلمشدر و بصائرده وجه مذکور اوزره تخصیصی
بورایه منافیدر واصول سائره ده بصر و بصاره وابصار کورمك و بلمك معنالریله مفسر اولمغله مؤلف ینه
تشویش ایلمشدر الابصار همزه نك کسریله کوره بیلور میم دیو برشیئه نظر ایدوب قوة باصره یی اکا صرف
ایلمك معناسنه در یقال ابصر الشیٔ اذا نظر الیه هل یبصره وابصار بصره شهرنه کلمك معناسنه در یقال ابصر
الرجل اذا اتی البصرة التبصر تفعل وزننده بودخی برنسنه یی کورر میم دیو صرف نظر ایلمك معناسنه در یقال
تبصره اذا نظر الیه هل یبصره و برنسنه یی کرکی کبی تامل وملاحظه ایله ادراك ایدوب مطلع اولمق معناسنه در یقال
تبصره اذا تامل فیه و تعرف المباصرة مفاعله وزننده ایکی آدم قنقیمز اقدم کورر زدیو برنسنه یه باقشمق
معناسنه در یقال باصرا مباصرة اذا نظرا ایهما یبصر قبل التباصر تفاعل وزننده بری بریله کورشمك معناسنه در
یقال تباصروا اذا ابصر بعضهم بعضا البصیر امیر وزننده بصر و بصیرتدن فعل در کوریجی مبصر و بینا
معناسنه در یقال رجل بصیر ای مبصر جمعی بصراء کلور علماء وزننده و بیلیجی عالم ودانا معناسنه در یقال رجل
بصیر ای عالم ویقال فلان بصیر بالتجارة ای عالم بها البصیرة سفینه وزننده عقیدة القلب معناسنه در ومنه قوله
تعالی ادعوا الی الله علی بصیرة ای علی معرفة وتحقق قال الشارح ومنه حدیث عثمان رضی الله عنه ولتختلفن علی
بصیرة ای علی معرفة من امرکم ویقین و بصیره فطنت وفراست معناسنه در که قلب کوزی کشاده اولمغله دقت
نظر ایدوب برامرك ظاهر و باطننی کما ینبغی ادراك ایدر اولمقدن عبارتدر واول نور الهیدر یقال له بصیرة صادقة
ای فطنة ویقال له فراسة ذات بصیرة مبالغة وبصیره بیتك یعنی عرب خیمه سنك ایکی شقه سی ارالغنده کی شقه یه وآرالغنه
دینور که ایچرو یاخود طشره آندن کوریلور شهرخانه لرنده ایکی بلوکنك ارالغنه مثلا خارجیه وداخلیه میاننده
اولان فاصله یه اطلاق اولنور و بصیره حجت ودلیل و برهانه اطلاق اولنور تقول هو بصیرتی علیه ای حجتی قال
الشارح قوله تعالی بل الانسان علی نفسه بصیرة قال الاخفش جعله هو البصیرة کما تقول للرجل انت حجة علی
نفسك و بصیره زخمدار اولان شکاره کندوسیله استدلال اولنان قانه اطلاق اولنور که برطرفه فرار ایلسه
آنکله ایزلنور وبکر قیزك بعد الازاله بکارتی قاننه اطلاق اولنور و قلقانه وزرهه اطلاق اولنور لمعانلریله مبصر
اولدقلریچون ومدار عبرت اولان شیئه اطلاق اولنور که دقت و امعانله آندن اعتبار اولنور تقول امالك بصیرة
فیه ای عبرة تعتبر بها و شهید معناسنه در که شاهد وکواه دیمکدر قال المؤلف فی البصائر ومنه قوله تعالی
بل الانسان علی نفسه بصیرة ای علیه من جوارحه بصیرة تبصره وتشهد له وعلیه یوم القیمة وتأنیث البصیرة لان
المراد بالانسان هنا جوارحه وقیل الهاء للمبالغة الباصر اسم فاعل نسبی در دقت وامعان صاحبی دیمکدر
وکاه اولور که مبالغة لمح ونظره وصف اولور یقال لمح باصر ای ذو بصر وتحدیق البصرة بانك فتحی وصادك
سکونیله وبانك کسری وفتحاتله وصادك کسریله ده زبانزددر برشهر معروف آدیدر که بندر عراقدر علی قول بصره
بس راه فارسی معربیدر که چوق یوللو دیمکدر شارح دیر که ارجح اولان بصره دیدکلری کوفه کی طاش
برنده چوق اولوب و آنلر ایله مبنی اولدیغی باعث تسمیه در خلافت فاروق اعظم زماننده بنا اولنمشدر وبصره
مغربده دخی بر بلده آدیدر تاریخ هجریدن درتیوز سنه مرورنده خراب اولدی و بصره ارض غلیظه یه دینور که پوریر
تعبیر اولنور ایراقدن پارلدار و برنوع طاشه دینور که کوشك اولوب وآنده بیاضلق اولور یعنی خالص بیاض اولمیوب
لکن یریر بیاضلغی اولمغله ایراقدن پارلدایوب کورینور ترکیده کوفکی تعبیر ایتدکاریدر البصرة بانك ضمیله طبراغی
قزل و پاکیزه ومنبت اولان ارضه دینور وآزجه سو دبقیه سنه دینور که کورینور اولور بصری حبلی وزننده
شام دیارنده بر بلده در و بغداد قضاسنده عکبراء قربنده برقریه در محمد بن محمد بن خلف الشاعر البصروی اورادندر

بوصیر بانك ضمیله مصر اولکه سنده درت قریه آدیدر شارح دیر که قصیدهٔ برده صاحبی شرف الدین محمد بن سعید
البوصیری صعید ناحیه سنده اولان بوصیردندر و بوصیر برنوع نبات آدیدر بو نبات یونانیده فلومس وترکیده صغر
قوبرغی دیدکلری نباتدر که بش صنف اولور البصر نصر وزننده کسمك معناسنه در یقال بصره بصرا
من الباب الاول اذا قطعه وایکی میشین یاسختیان قطعه سنك بری برینه دیکمك ایچون کنارلرنی یرارایه کتوروب
قاوشدرمق معناسنه در یقال بصر الادیمین اذا ضم حاشیتاهما للخیاطة التبصیر تفعیل وزننده بودخی کسمك
معناسنه در یقال بصره تبصیرا اذا قطعه وشهر بصره یه کلمك معناسنه در یقال بصر الرجل اذا اتی البصرة وبرامرك
حقیقتنی برآدمه تعریف وایضاح ایلمك معناسنه در یقال بصره الامر اذا عرفه واوضحه وکوده نك اك واویناق یرلرنی
وآنلرده اولان اتلری پاره پاره کسوب تکه تکه ایلمك معناسنه در یقال بصر اللحم اذا قطع کل مفصل وما فیه من اللحم
ویکی طوغمش کوپك اینکی کوزلرنی آچمق معناسنه در یقال بصر الجرو اذا فتح عینیه وپاش کسمك معناسنه در
یقال بصر رأسه اذا قطعه البصر بانك ضمیله طرف وجانب معناسنه در وهر شیئك
اوجنه دینور وبموغه دینور قطن معناسنه وقبوغه دینور قشر معناسنه ودری یه دینور جلد معناسنه
بونده بانك فتحیله ده جائزدر وسخت وغلیظ طاشه دینور بونده بانك حرکات ثلاثیله لغتدر بصر
صرد وزننده برموضع آدیدر الباصر صادك فتحیله هاود اغاجنك کوچکنه دینور قتب صغیر معناسنه
الباصور اته دینور لحم معناسنه وقطع دیدکلری نهالیدن کوچکجه اولان دوه پالاننه دینور المبصر محسن وزننده
ثوبك ومنطق وکلامك ومشی وسیرك وسط ومعتدلنه دینور یقال ثوب ومنطق ومشی مبصر ای وسط وچادری قپوسنه
بصیره دیدکلری شقهٔ مزبوره تعلیق ایدن خیمه نشینه دینور که ابصاردن اسم فاعلدر وارسلانه اطلاق اولنور ایراقدن
فریسه سنی یعنی شکارنی کوروب قصد وهجوم ایلدیکیچون ومبصر کذلك ابصاردن اسم فاعل اولور کوریجی
وکوستوریجی وکورنجی وبیلنجی وبلدیرنجی وواضح وآشکار معنالرینه ومنه قوله تعالی والنهار مبصرا ای یبصر فیه وقوله
تعالی وجعلنا آیة النهار مبصرة ای بینة واضحة وقوله تعالی وآتینا ثمود الناقة مبصرة ای آیة واضحة
بینة وقوله تعالی فلما جاءتهم آیاتنا مبصرة ای تبصرهم ای تجعلهم بصراء ابو بصره که طلحه وزننده در
جمیل بن بصرة الغفاری در وابو بصیر امیر وزننده عقبة بن اسید الثقفی وابو بصیرة الانصاری صحابیلردر الاباصر
برموضع آدیدر الاستبصار استبانه معناسنه در که لازم ومتعدی اولور واضح وعیان اولمق و برنسنه یی واضح
وعیان قلمق معنالرینه یقال استبصر الامر اذا استبان واستبصره الرجل اذا استبانه شارح دیر که سینی طلب ایچونده
کلور طلب بصیرت معناسنه اولور بصار کتاب وزننده نصر بن دهمان نام کسه نك جدی اسمیدر مزبورك
منقبه سی هند ماده سنده ذکر اولندی البضر بانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله بظر لفظنده لغتدر قیز قسمنك
سنت اولمزدن مقدم لحم زائدینه دینور البضرة نضره وزننده برشیئك هدر و باطل اولمسنه دینور ومنه قولهم ذهب
دمه بضرا مضرا بکسر الباء والمیم ای هدرا البطر بانك وطانك فتحیله افراط اوزره شادمان اولمق معناسنه در
یقال بطر الرجل بطرا من الباب الرابع اذا نشط واشر وبرآدمك نعمت ومالی پك فراوان اولمغله تحملنه یی هضم
وبی حوصله اولدیغندن ناشی مست کبی مدهوش وحیران اولمق معناسنه در که نودولتان ومست می اقبال وسامان
اولنلرك شیوه سیدر یقال بطر الرجل اذا حار ودهش من قلة احتمال النعمة ومال ونعمت واقبالك وفرت وتمادیسی
سببیله کفران نعمتله طغیان ایلمك معناسنه در بوندن لسانمزده بوطورلق ایله تعبیر اولنور که عربیه دن مأخوذدر
یقال بطر الرجل اذا طغی بالنعمة راغب مفرداتده دهش یعتری الانسان مع سوء احتمال النعمة وقلة القیام بحقها
وصرفها الی غیر وجهها عبارتیله تفسیر ایلمشدر و بطر برنسنه کراهت واستقباحه لایق دکل ایکن انی کریه وقبیح
کورمك معناسنه در یقال بطر الشیٔ اذا کرهه من غیر ان یستحق الکراهة و بطر الحق حق اولان نسنه دن تکبر وتجبر
سببیله ابا واعراض ایلمکدن عبارتدر مؤلف بونکله اشبو الکبر بطر الحق حدیثنه تلمیح ایلمشدر قال فی النهایة ومنه
الحدیث الکبر بطر الحق هو ان یجعل ما جعله الله حقا من توحیده وعبادته باطلا وقیل هو ان یتجبر عند الحق فلا یراه
حقا وقیل هو ان یتکبر عن الحق فلا یقبله پس مؤلف قول ثالثه ذاهب اولمشدر البطر بانك فتحی وطانك سکونیله
یارمق معناسنه در یقال بطره بطرا من الباب الاول والثانی اذا شقه البطیر امیر وزننده بمعنی مفعولدر یارلمش
مشقوق معناسنه در و بمعنی فاعل اولور نعلبند معناسنه طوارك طرنغنی کسوب وطواری فصد ایلدیکیچون یقال
فلان بطیر ای معالج الدواب البیطر حیدر وزننده والبیطار الفله والبیطر هزبر وزننده والمبیطر
مسیطر وزننده بونلرده نعلبنده دینور و بیطر هزبر وزننده ترزی یه اطلاق اولنور خیاط معناسنه البیطرة دحرجه

وزننده نعلبندلك صنعتنه دينور كه مراد بيطارلق ايلمكدر يقال بيطر الدابة بيطرة بيطره بانك كسرى و يانك
فتحيله مغربده اوج موضع آديدر البطرير بطريق وزننده دائما خلقك يوزينه چاغروب زباندرازلق ايدن كمسيه
دينور يقال رجل بطرير اى صخاب طويل اللسان وغى وضلالتده منهمك ومتمادى اولان كراهه دينور يقال رجل
بطرير اى متماد فى الغى مؤنثنده بطريره دينور هايله الابطار همزه نك كسريله بركسه يى مدهوش وحيران ايلمك
معناسنه در يقال ابطره اذا ادهشه و برسببله برآدمى صاحب بطر ايلمك معناسنه در يقال ابطره المال اذا جعله
بطرا اى ذا بطر وانسان وحيوانه طاقتندن زياده يوك تحميل ياخود معاشنى قطع ايلمكله بدنى زار وزبون ايلمك معناسنه
مستعملدر معناى مزبوردن مأخوذدر يقال ابطره ذرعه اذا حمله فوق طاقته اوقطع عليه معاشه وابلى بدنه ذرعه
كلمه سى بدل اشتمالدر ذرع بوراده طاقت معناسنه در واساسده لاتبطرن صاحبك ذرعه اى لاتقلق امكانه ولاتستفزه
بان تكلفه غير المطاق عبارتيله مرسومدر البطر بانك كسريله هدر و باطل معناسنه در يقال ذهب دمه بطرا
اى هدرا البطر كتف وزننده اسمادندر نصر بن احمد بن البطر محدثدر البظر بانك فتحى وظاى معجمه نك
سكونيله عورت فرجنك ايكى دودقلرينك اراسنده اولان لحم زائده دينور كه ديلاق وديلجك تعبير اولنور جمعى بظور
كلور البيظر صيقل وزننده والبنظر قنفذ وزننده والبظارة بانك ضمى وفتحيله بونلرده بظر معناسنه در
و بظاره بانك ضميله اوست دوداغك وسطنده اولان صارقجه ات پاره سنه دينور و بظارة الشاة قيون قسمنك
فرجى اوجنده اولان كوچك ات پاره سنه دينور البظراء حمراء وزننده بظرى اوزون اولان خاتونه دينور يقال امة
بظراء اى طويلة البظر البظر فتحتينله اسمدر خاتونك بظرى اوزون اولمغه دينور و بظر خاتمه دينور الابظر
احمر وزننده سنتسز اولان آدمه دينور يقال رجل ابظر اى اقلف البظرة تمره وزننده قولتق التنده اولان
آزجه قيللره دينور وكرسيسز يعنى قاشسز يوزك حلقه سنه دينور البظرة غرفه وزننده بودخى اوست دوداغك
وسطنده اولان صارقجه مرجمك دانه سى كبى انجكزه دينور البظرير بانك كسريله يوزه چاغريجى زبان دراز
خاتونه دينور صخابه معناسنه مؤلف طاى مهمله ايله بطريرى رجل صخاب ايله تفسير ايدوب مؤنثنى هايله تقييد ايلمشيدى
اكا قياس ايله بوراده صخابه نك هايى مبالغه يه حمل ايله وصف مذكورده اولان كشى يه اطلاق اولنوب مؤنثنده بظريره
ديمك اولور بونده لسان بظره تشبيه اولنمشدر البظر بانك كسريله هدر و باطل معناسنه در يقال ذهب دمه
بظرا اى هدرا البيظر صيقل وزننده بظر معناسنه در كه ذكر اولندى ومنه قولهم يابيظر شتم للامة يعنى
جوارى يه مخصوص شتم ودشنام كلماتندندر المبظرة محدثه وزننده سنتجى قارى يه دينور يقال هى مبظرة اى خافضة
التبظير تفعيل وزننده عورتى سنت ايلمك معناسنه در بناسى ازاله ايچوندر يقال بظرت المبظرة المرأة اذا خفضتها
ومن الامثال *هو يمصه و يبظره* اى قال له امصص بظر فلانة البعر بانك فتحى وعينك سكونى وفتحيله ذات الخف
والظلف يعنى دوه وقيون وكچى وآهو قسمنك ترسنه دينور كه قيغ تعبير اولنور مفردى بعره در هايله جمعى ابعاردر و بعر
قعر وزننده مصدر اولور قيغلمق معناسنه يقال بعر البعير او المعز بعرا من الباب الثالث اذا تغوط شارح ديركه بعر الارنب
قولى دخى عربدن مسموعدر و بعر فقر تام معناسنه مستعملدر يقال اعجزه البعر اى الفقر التام المبعر مقعد وزننده
والمبعر منبر وزننده مطلقا چارپاى قسمنك دبرينه اطلاق اولنور البعير بانك فتحى وقليلا كسريله بازل
على قول جذع اولان اركك دوه يه دينور وقليلا ناقه يه ده اطلاق اولنور بازل آزى ديشنى يارمش وجذع
بش ياشنه كيرمش دوه در و بعير اشكه دينور حمار معناسنه و مطلقا يوك كوترن حيوانه دينور
بو ايكى معنا نحاتدن ابن خالويه روايتيدر و بعيرك جمعى ابعره واباعر واباعير و بعران و بعران كلور بانك ضمى
وكسريله البعر فتحتينله دوه قسمى بيويوب بعير اولمق معناسنه در يقال بعر الجمل بعرا من الباب الرابع اذا صار
بعيرا البعرة بانك فتحى وعينك سكونيله برآدمه فى الله غضب ايلمكه دينور يقال له على فلان بعرة اى غضبة
فى الله البعرة فتحاتله ذكرك باشنه دينور كره معناسنه المبعار ميمك كسريله شول قيونه دينور كه سودنى
صاغاركن قيغلر اوله البعار كتاب وزننده آندن اسمدر سودى صاغيلوركن قيغلمغه دينور البعار غراب وزننده
نبق اسميدر كه سدر اغاجنك ميوه سيدر عربستان كراسى تعبير اولنور بعار شداد وزننده برموضع آديدر
و برمعروف رجل لقبيدر البيغرة حيدره وزننده برموضع آديدر بعرين يبرين وزننده شامده بربلده آديدر
ياخود بوعاميه در صواب اولان الفله بارين در باعربايا عينك كسرى و باى موحده و ياى تحتيه ايله ياخود
باعرباى نصيبين ناحيه سنده بربلده آديدر وموصل قضاسنده برقريه آديدر الابعار همزه نك كسريله والتبعير
تفعيل وزننده بغرسق ايچره اولان فضلاتى چقروب تمييز ايلمك معناسنه در يقال ابعر المعى و بعره اذا نثل مافيه

من

من البعر باعرباى عينك كسريله ابن حبيب نقلى اوزره قپولرنده كليد اولميان كمسه لره دينور شارح ديركه بو اعجمى
اولمق غالبدر واول ايكى احتماله مبنى در برى مضياف وبرى ديوث اولمقدر البعثرة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده
برنسنه يه دقت واهتمامله نظر ايدوب تفتيش ايلمك معناسنه در يقال بعثره اذا نظر اليه وفتشه وبرنسنه يى
طاغيدوب برى برينك اوزرينه چويرمك معناسنه در يقال بعثر الشئ اذا فرقه وبدده وقلب بعضه على بعض
وداخلده اولان نسنه يى كشف واستخراج ايلمك معناسنه در يقال بعثر الشئ اذا استخرجه فكشفه واثار مافيه
وحوضى يقوب آلتنى اوستنه دوندرمك معناسنه در يقال بعثر الحوض اذا هدمه وجعل اسفله اعلاه و بعثره معده
بولانوب دونمك معناسنه اسم اولور يقال اخذته البعثرة اى غثيان النفس وكيرلولكه لورنكه دينور لون وسخ
معناسنه ابن بعثر نام شاعر پك وسخناك اولمغله آنكله تكنيه ايلديلر وحمله وصلة ابنا بعثر قبيلة بكر بن عامر
رجالدندر البعذارة بانك كسريله دپرتمك معناسنه در يقال بعذر الشئ بعذارة اذا حركه و برآدمى عيبلمك
معناسنه در يقال بعذر فلانا اذا نقصه شارح ديركه صواب اولان نفضه اولمقدر كه سلكمك معناسنه در
البعكرة دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه در يقال بعكره بالسيف اذا قطعه به البغر بانك وغين معجمه نك
فتحيله والبغر غينك سكونيله دوه قسمى دائما صويى ايچوب قانه مز اولمغله كثرت شرب سببيله مرض پيدا ايلمك
معناسنه در يقال بغر البعير و بغرا بغرا وبغرا من الباب الرابع والثالث اذا شرب ولم يرو فاخذه داء من الشرب
البغر كتف وزننده والبغير امير وزننده ذكر اولنان علته اوغرامش دوه يه دينور جمعى بغارى كلور بانك
فتحى وضميله البغر بانك فتحى وغينك سكونيله وفتحتينله جائزدر بردن پاغان پك صاغانقلى يغموره دينور ومصدر اولور
بردن صاغانقلى يغمور ياغدرمق معناسنه يقال بغرت السماء بغرا من الباب الثالث اذا امطرت دفعة شديدة
ويقال بغرت الارض على بناء المجهول و بغريرى صوارمق معناسنه در تقول بغرنا الارض اى سقيناها البغور
ظهور وزننده يغمور ظهورنه دلالت ايدن كوكب مغربه ساقط اولوب يغمور احداث ايلمك معناسنه در كه
بوعربلرك نوء ديدكلريدر نته كه ماده سنده بيان اولندى يقال بغر النجم بغورا من الباب الثالث اذا سقط
وهاج بالمطر شغر بغر شذر مذركبى فتح اوزره مبنيدر تارمار معناسنه مستعملدر وتركيبى شذر مذركبيدر
نته كه ذكر اولندى و بوشغر ماده سنده در يقال تفرقوا شغر بغر اى فى كل وجه و بونلرده اوللرك كسريله ده زبانزددر
البغرة تمره وزننده شول اكينه دينور كه يغمور عقبنده زرع اولمغله يبراقلنوب فليزلنجه يه دك آنده نمناك طپراق
اثرى باقى اوله اكنجيلر بيننده دار بيزلو تعبير اولنور و بغره عطاء دائمى يه اطلاق اولنور صاغانقلى يغمور معناسندن
مأخوذدر يقال له بغرة من العطاء اى لايغيض اى دائم العطاء البغر فتحتينله شول خبيث صويه دينور كه
آندن ايچن طوار بغر علتنه اوغرايه وصويى پك چوق ايچمكه دينور على قول برعلت آديدر كه ذكر اولندى تركيده
اكا دولاب وصوصه لق تعبير اولنور و بغر صوسزلغه دينور تقول اخذنى البغر اى العطش البغبور بانك ضميله
شول طاشه دينور كه بت پرست طائفه سى پتلرى ايچون ذبح ايليه جك قربانلرنى آنك اوزرنده ذبح ايدرلر وبغبور
چين پادشاهلرينك لقب مخصوصلريدر فغفور ايله مشهوردر البغثر ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وضعيف
العقل وثقيل وناتراش كمسيه دينور وكيرلو پاسلو مردار آدمه دينور يقال رجل بغثر اى احمق ضعيف ثقيل وخم
وكذا وسخ وايرى ودبزمان اركك دوه يه دينور وبغثر بن لقيط شعراء جاهليه دندر البغثرة دحرجه وزننده كوكل
بولانمق ومعده دونمك معناسنه در يقال بغثرت نفسه اذا خبثت وغثت وقارش مورش وشوريده اولمق معناسنه در
يقال بغثر القوم اذا هاجوا واختلطوا ويقال وقع القوم فى بغثرة اى هيج واختلاط وطاغتمق معناسنه در يقال
بغثرهم اذا فرقهم بغثر عصفر وزننده كلب قبيله سندن بررجل آديدر التبغثر تدحرج وزننده بودخى معده
بولانمق معناسنه در يقال تبغثرت نفسه اذا خبثت وغثت بغشور بانك فتحيله هراة ايله سرخس بيننده بربلده در
نسبتنده غير قياس اوزره بغوى دينور و بوكوشور فارسى معربيدر طوزلو چقور ديمكدر اعلامدن على بن
عبد العزيز و برادرزاده سى ابو القاسم كه معمريندن اولوب مسند الدنيا ايله ملقبدر وابراهيم بن هاشم ومحمد بن
على الدباس وصاحب التفسير والمصابيح محيى السنه امام حسين بن مسعود البغوى بلدهٔ مرقومه دندر
شارح ديركه تعريب مذكور غريبدر مترجم ديركه فارسيده بغ كلمه سى چقوره ديمكله تكلف تعريبدن اسلم اولمق
اغلبدر البقرة بانك وقافك فتحيله صغر قسمنه دينور فارسيده كاو مرادفيدر مذكر ومؤنثنه اطلاق اولنور
هايى وحدت ايچوندر جمع جنسى بقردر هاسز وجمع صيغى بقرات در حركات كبى و بقردر ضمتينله و بقاردر
رمان وزننده وابقوردر همزه نك ضميله و بواقردر اما باقر و بقير كه امير وزننده در و بيقور طيفور وزننده

وباقور وباقوره اسم جمعلردر البقار شداد وزننده صغر صاحبنه دینور وبر وادی آدیدر ورمل عالج نام
موضعده برمحل آدیدر آنده جن طائفه سی چوق در وبقار عرب صبیاننه مخصوص برلعب آدیدر لعب مزبور
بقیری دیدکلریدر کماسیدکر وبقار دمورجی یه دینور حداد معناسنه قنة البقار قافك ضمی ونون مشدده ایله
بنی اسد یوردنده بردره آدیدر عصا بقاریه سخت وشدید صو یمانتی یه اطلاق اولنور یقال عصا بقاریة ای شدیدة
البقر فتحتینله کلب معلم بقر وحشی یی کوردکده کمال فرحندن سمه کبی حیران اولمق معناسنه در یقال بقر الکلب
بقرا من الباب الرابع اذا رأی البقر فتحیر فرحا وبقر بانك فتحی وقافك سکونیله وبقر فتحتینله کونشه یاخود
سائر نسنه یه یاقمقدن کوز قماشوب کورمز اولمق معناسنه در یقال بقر الرجل بقرا وبقرا من الباب المزبور اذا حسر
فلا یکاد یبصر ویوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بقر الرجل اذا اعیا البقر بانك فتحی وقافك
سکونیله یارمق معناسنه در یقال بقره بقرا من الباب الاول اذا شقه کرچه نسخه لرده کمنعه لفظیله باب ثالثه
اشارت اولوب لکن شارح تغلیط ایلمشدر وامهات سائره ده دخی باب اولدن مرسومدر وبقر طارنسنه یی
بولالتمق معناسنه در یقال بقره اذا وسعه وصویرلرینه نظر ودقت ایده رك صویی کورمك معناسنه در
یقال بقر الهدهد الارض اذا نظر موضع الماء فرآه مؤلفك هدهد ایله تمثیلی اولنبابده بینا اولدیغنه مبنی در
وبرماده یی جستجو ایدوب مطلع اولمق معناسنه در یقال بقر فی بنی فلان اذا عرف امرهم وفتشهم قال فی الاساس
بقر عن العلم اذا فتشه البقیر امیر وزننده والمبقور یارلمش مشقوق معناسنه در یقال قمیص بقیر ومبقور ای مشقوق
وبقیر وبقیره هایله شول پرده وجامه یه دینور که عرب نسوانی همان شق ایدوب یکسرجه بوغازلرینه کچروب
کیرلر وبقیر شول آت قولوننه دینور که ماسکه یاخود سلا ایچره تولد ایلمش اوله ماسکه مشیمه وسلا صوك وایش
دیدکلری دریدر بعضا برابر چقمغله شق ایدرلر الباقر امام محمد بن علی بن الحسین بن المرتضی رضی الله عنهم
حضرتلرینك لقبیدر وسعت معناسندندر علم وفضیلتده توسع وتبحرینه مبنی در وبو اشتقاق کبیر جهتیله در
وباقر کوزك پیکارنده برطمر آدیدر وارسلانه اطلاق اولنور التبیقر تفیعل وزننده بولالمق معناسنه در یقال
تبیقر الشیء اذا توسع ویقال تبیقر الرجل فی العلم اذا توسع فیه التبقر تفعل وزننده بودخی بولالمق معناسنه در
یقال تبقر اذا توسع البیقرة بیطره وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا هلك وفاسد وتباه اولمق
معناسنه در یقال بیقر الشیء اذا فسد ومتکبر کسه نك یورویشی کبی یوریمك معناسنه در یقال بیقر الرجل
اذا مشی کالمتکبر وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا اعیا وبرنسنه ده شك وشبهه ایلمك معناسنه در
یقال بیقر الرجل اذا شك فی الشیء واولمك معناسنه در یقال بیقر العدو اذا مات وبرمحله قونمق معناسنه در یقال
بیقر الدار اذا نزلها وبدوی قسمندن بری قومنی بادیه ده ترك ایدوب کندیسی شهر وقریه یه کوچمك معناسنه در
یقال بیقر فلان اذا نزل الی الحضر واقام وترك قومه بالبادیة وبرآدم بی نام ونشان اوله جق سمته چقوب کتمك
معناسنه در یقال بیقر فلان اذا خرج الی حیث لا یدری وباشنی یره اکه رك سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در
یقال بیقر الرجل اذا اسرع مطاطئا رأسه ومالی برکسیه ویرمیوب جمع وادخارینه حریص اولمق معناسنه در
یقال بیقر الرجل اذا حرص بجمع المال ومنعه وآت قسمی برالنی یوقری قالدروب طرنغنك اوجیله بصمق
معناسنه در نته که صفون ایاغنه مخصوصدر یقال بیقر الفرس اذا خام بیده وشام اولکه سندن عراق دیارنه
عزیمت ایلمك معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا خرج من الشام الی العراق ومطلقا برارضدن ارض اخرایه نقل
وهجرت ایلمك معناسنه در یقال بیقر فلان اذا هاجر من ارض الی ارض وبرآدمك مال ومتاعی فراوان اولمق
معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا کثر ماله ومتاعه البقیری بانك ضمی وقاف مشدده نك فتحیله سمیهی وزننده
عرب صبیاننه مخصوص برکونه لعب آدیدر عنقریب ذکر اولنان بقار دخی بودر چوجقلر برقاچ کومه طپراق
یغوب نزاکتله برکومه نك ایچنه برنسنه یی وضع وکتم ایدرلر هرکیم تعیین ایدوب بولورسه اوکدله مستحق اولور
طپراغه کوممه اویونی تعبیر اولنور التبقیر تفعیل وزننده ذکر اولنان بقیری اویونی اوینامق معناسنه در
یقال بقر الصبی تبقیرا اذا لعب البقیری البیقران حیزران وزننده برنوع نبات آدیدر البقاری بانك ضمی
وقافك تشدیدی ورانك فتحیله یلان سوزه دینور یقال اتی فلان بالبقاری ای الکذب وآفت وداهیه یه دینور
یقال افزعته البقاری ای الداهیة البقر صرد وزننده بودخی داهیه معناسنه در ومنه المثل ❊ جاء فلان بالصقر
والبقر والصقاری والبقاری ❊ ای الکذب او الداهیة البیقر صیقل وزننده جلاهه دینور حایك معناسنه
الابیقر بنیة تصغیر ایله بی خیر وبی منفعت کسه یه دینور که اصلا برایشه یرامز اولور یقال رجل ابیقر ای لا خیر فیه

المبقرة میمك وقافك فتحیله یوله اطلاق اولنور عین البقر عکار قصبه سنده برچشمه آدیدر عیون البقر صغر
کوزی تعبیر اولنان برنوع اوزمه دینور که سیاه وایری دانه لو ویوالق وحلاوتی آزجه اولور وفلسطین دیارنده
برکونه اریکه اطلاق اولنور البقرة فتحاتله برنوع قوش اسمیدر که رنکی آق وسیاه الاجه اولوب لکن آقلغی
بوزه مائل اولور جمع جنسی بقردر هاسز وبقر کوفه یه قریب خفان نام محل قربنده برموضع آدیدر قرون بقر
بنی عامر دیارنده برموضع آدیدر دعصتا بقر دالك کسریله حجازده شق دهناده ایکی دعصه یعنی قومدن
تپه نك اسمیدر ذو بقر ربذه نام قصبه قورولغنده اخیله دیدکلری موضع ارالغنده بر وادی اسمیدر الباقرة
شق معناسندن اسم فاعلدر آیریجی دیمکدر تأنیث موصوف اعتباریله در ومنه یقال فتنة باقرة ای صادعة
للالفة شاقة للعصا بقیره سفینه وزننده اندلسده برحصن آدیدر واندلس شرقیسنده بربلده آدیدر بقیره
جهینه وزننده عمرو بن صخر بن اشنع نام کسه نك فرسی اسمیدر بقیر زبیر وزننده ابن عبدالله بن شهاب
اسمیدر که محدثدر البقطریة بانك وطانك ضمیله بیاض وواسع اولان ثوبلره دینور یقال ثیاب بقطریة ای بیض
واسعة بقطر عصفر وزننده بررجل آدیدر ثیاب مزبوره اکا منسوبدر بکبره سخبره وزننده هرات اهالیسندن
عبدالسلام نام کسه نك لقبیدر که حدیث روایت ایلمشدر البکرة بانك ضمی وکافك سکونیله غدوه معناسنه در که
ارکن وچین صباح تعبیر اولنور شارح دیر که اکر کوننی تعیین ایلیوب همان ارکن کلدم دیمك مراد اولنورسه اتیته
بکرة دیرسن واکر متعین کونك ارکن وقتنده کلدم دیمك مراد اولنورسه اتیته بکرة دیرسن ظروف غیر متمکنه دن اولمغله
تنوین ادخال اولنمز البکر فتحتینله بودخی ارکن بکره معناسنه در الابکار همزه نك کسریله آندن اسمدر اصباح کبی
ارکنلکه دینور وابکار مصدر اولور بریره ارکن کلمك معناسنه یقال ابکره ابکارا اذا اتاه بکرة وبرنسنه یه سرعت ایلمك
معناسنه در وبو معنای مزبوردن مأخوذدر وسائر معانی دخی آندن منشعبدر وسرعت نه وقتده اولورسه اولسون
یقال ابکر الیه اذا بادر الیه فی ای وقت کان وبرآدمی ارکن واروب قالدرمق ایچون برکسه یی تعیین ایلمك معناسنه در
یقال ابکره علی اصحابه اذا جعله یبکر علیهم وسبق وتقدم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ابکر فلان اذا تقدم
وبرآدمك دوه لری ارکن صویه کلمك معناسنه در یقال ابکر القوم اذا وردت ابلهم بکرة البکرة بانك فتحی وکافك
سکونیله ترکیده تحریفله مقاره تعبیر اولنان قویی چرخنه دینور که دکرمی خشبه اولوب اورته سنده تکرلکی اولمغله
اکا ایپ کچوروب صو چکرلر علی قول محالة سریعه یه یعنی عظیم وسریع الدوران اولان مقاره یه وچقریغه دینور
کافك فتحیله ده جائزدر جمع جنسی بکردر فتحتینله حلقه وحلق کبی اوله کوره وبکرات در فتحات وزننده وبکره کروه
وجماعت معناسنه در وکنج ناقه یه دینور جمعی بکاردر بانك کسریله مذکری بکردر شارح دیر که ابو عبیده دیدی که
دوه دن بکر انسانده کنج اوغلان وبکره کنج قیز وقلوص جاریه وبعیر انسان وجمل رجل وناقه امرأة منزلنده در
انتهی ومن الامثال صدقنی سن بکره برفع سن ونصبه ای خبرنی بما فی نفسه وما انطوت علیه ضلوعه یعنی سن
لفظنك رفعی ونصبیله مرویدر رفعی صورتی توسع ومجازه مبنی در ونصبی صورتنده صدقنی عرفنی معناسنه حمل
اولنمغله سن کلمه سی مفعول ثانی اولور بکرینك سننی بکا معرف تعریف ایلدی دیمك اولور پس معرف حالی اولور یاخود
مضاف تقدیر اولنور صدقنی خبر سن بکره دیمك اولور یاخود فی تقدیر اولنمغله حذف وایصال قبیلندن اولور
صدقنی فی سن بکره سبکنده اولور نته که صدق فی الحدیث وصدقه الحدیث دیرلر مثل مزبورك منشأی بودر که برآدم
برکسه دن بربکر یعنی برارکك کنج دوه اشترا ایده جك اولوب صاحبندن یاشنی سؤال ایلدکده بازل در دیدیکه دوه
قسمنك آزی یی یاروب کماله واردیغی کرته در اول خلالده دوه برنسنه دن اورکوب فرار ایلمکله صاحبی توقیف ایچون
حسب العاده هدع هدع دیو چاغردقده مشتری کلام مرقومی ایراد ایلدی زیرا هدع لفظی کوچك کوشکلری
تسکین وتوقیف ایچون تکلم اولنور البکور قعود وزننده برآدمه یا بریره ارکن کلمك معناسنه در یقال بکر علیه والیه
وفیه بکورا من الباب الاول اذا اتاه بکرة التبکیر تفعیل وزننده بودخی بکور معناسنه در یقال بکر علیه اذا اتاه بکرة
وسبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال بکر علیه اذا تقدم ونمازه اول وقتنده کلمك واول وقتنده ادا ایلمك معناسنه
استعمال شرعیدر یقال بکر المصلی اذا اتی الصلوة لاول وقتها وتبکیر برکسه یی ارکن قالدرمق ایچون برآدمی تعیین
ایلمك معناسنه در یقال بکره علی اصحابه اذا جعله یبکر علیهم الابتکار افتعال وزننده بودخی ارکن کلمك
معناسنه در یقال ابتکر علیه اذا اتاه بکرة وجمعه ده خطبه نك اولنه یتشمك معناسنه استعمال شرعیدر یقال ابتکر
الرجل اذا ادرك اول الخطبة ومیوه نك طورفنده سنی اکل ایلمك معناسنه در یقال ابتکر الرجل اذا اکل باکورة الفاکهة
وخاتون ابتداء اوغلان طوغورمق معناسنه در یقال ابتکرت المرأة اذا ولدت ذکرا فی الاول المباکرة مفاعله وزننده

بودخی بریره یابرکسیه ارکن کلمك معناسنه در یقال باکره اذا اتاه مباکرة ومنه * المباکرة مبارکة البکر ندس وزننده والبکر
کتف وزننده بکوردن وصفدر سحر خیز اولان آدمه دینور یقال رجل بکر وبکر ای قوی علی البکور التبکر
تفعل وزننده سبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال تبکر الرجل اذا تقدم البکر فتحتینله عجله ایلمك معناسنه در یقال
بکر الی الشیء بکرا من الباب الرابع اذا عجل الباکور اول بهارده یاغان یغموره دینور یقال امطرت السماء
الباکور وهو المطر اول الوسمی ومطلقا سائردن عجله وچابك یتشن نسنه یه دینور طرفنده میوه کبی مؤنثنده باکوره دینور
وباکوره میوه یه دینور ثمره معناسنه وبو مجازدر ومیوه سی سائردن مقدم یتشور اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة
باکورة اذا صارت تدرك اولا المبکر محسن وزننده والبکور صبور وزننده بونلرده اوائل بهارده یاغان یغموره
اطلاق اولنور وبکور میوه سی سائردن اقدم یتشور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور جمعی بکر کلور ضمتینله
مؤلف بوراده ینه تشویش ایلمشدر زیرا عادتی اوزره جمعه بکر عبارتنده کی ضمیر باکوره عائد اولمق مقتضی در اول ایسه
بکوره راجعدر نته که مصباحده وسائر امهاتده باکورك جمعی بواکیر وبکورك بکردر رسول ورسل کبی دیو منصوصدر
البکیرة سفینه وزننده والمبکار مصباح وزننده بونلرده میوه سی مقدم ادراك ایدن خرما اغاجنه دینور یقال نخلة
بکور وبکیرة ومبکار اذا صارت تدرك اولا ومبکار سریعة الانبات اولان صوی وقوتلو ارضه اطلاق اولنور یقال
ارض مبکار ای سریعة الانبات البکر بانك کسریله هنوز دوشیزه اولان قیزه دینور عذرا معناسنه جمعی ابکاردر
مصدری بکاره در که قیز بکر اولمق معناسنه در عذره کبی شارح دیر که تقدم معناسندن مأخوذدر وباکره تعبیری
غلطدر وبکر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یعنی هنوز تزوج ایلمامش اوغلانه ده دینور انتهی وبکر شول خاتونه کذلك
شول ناقه یه اطلاق اولنور که دوشیزه حکمنده اولور وهر شیئك اولنه بکر دینور ومسبوق بالمثل اولمیان هر عمل وصنعته
اطلاق اولنور وهنوز حامل اولمامش صغر اینکنه علی قول کنجنه دینور که طانه تعبیر اولنور قال الشارح ومنه قوله
تعالی لا فارض ولا بکر الآیة ای لا مسنة ولا فتیة ویغموری چوق سحابه دینور یقال سحابة بکر ای غزیرة وابوینك
اك اولکی ولدینه اطلاق اولنور که ایلك چوجغی تعبیر اولنور واك ابتدا اوزم ویرمسی اولان اصمه یه اطلاق اولنور
یقال کرم بکر اذا حمل اول حمله وضربة بکر شول قلج ضربه سنه اطلاق اولنور که برده کسوب قتل ایلمکله ایکنجی یه
حاجت قومیه یقال ضربة بکر ای لا تثنی قال الشارح ومنه الحدیث ان ضربة علی رضی الله عنه کانت بکرا ای قاطعة
قاتلة بواحدة لا یحتاج ان یعیدها البکر بانك ضمی وفتحی وکافك سکونیله ناقه نك ولدینه علی قول کنج ناقه یه
وعلی رأی ثنی یه دینور جذع اولنجه قدر یاخود ابن مخاضه دینور ثنی اولنجه قدر یاخود ابن لبونه دینور یاخود هنوز
بازل اولمیانه دینور جمعی ابکر کلور افلس کبی وبکران کلور بانك ضمیله وبکاره کلور بانك فتحی وکسریله معلوم اوله که
مؤلفه کوره ثنی بش یاشنی بتروب آلتی یه واران بعیر وناقه یه دینور وجذع ثنی حدندن اول اولانه دینور اجذاع بقره ده
اوچ یاشنه وارمق معناسنه در وابن مخاض بر یاشنی کچوب ایکنجی یه کیرمش اولاندر وابن لبون ایکی یی کچوب
اوچنجی یه وارمش اولاندر وبازل طقوزنجی یه واراندر البکرات حرکات وزننده قلجك زینتلری جمله سندن اولان
حلقه لره دینور وبکرات بنو ذویب جماعتی یوردنده اولان صویاننده برنیچه عالی طاغلره اطلاق اولنور واول صویك
اسمی بکره در بانك فتحیله وبکرات جرجان نام موضعده یاخود طریق مکه ده برنیچه سیاه وعظیم صخره لره اطلاق
اولنور البکرتان تمرتان وزننده بنی جعفر یوردنده ایکی کوچك طاغه دینور واوراده برصو واردر که اکاده بکره دینور
بکار شداد وزننده شیرازه قریب برقریه آدیدر وبر رجل اسمیدر بکر عنق وزننده یمنده برحصن آدیدر بکیر
زبیر وزننده اسماء رجالدندر ابو بکره تمره وزننده اصحابدن نفیع بن الحارث یاخود نفیع بن مسروح کنیه سیدر طائف
ملحمه سنده حصاردن بکره ایله اشاغی یه نزول ایلمکله فخر انام علیه السلام حضرتلری ابو بکره ایله تکنیه ایلدیلر
ابو بکر اول خلفاء راشدین در رضی الله عنهم اسمی عبد الله وپدری ابو قحافه نك اسمی عثمان در رجالده ابتدا شرفیاب
اسلام اولان بودر سبب کنیه سی ابتدا تکبیر اسلام ایلدیکیدر نسبتنده کذلك بنی بکر بن عبد مناة وبکر بن وائل
نسبتلرنده بکری دینور وبنی ابی بکر بن کلاب جماعتنه نسبتده بکراوی دینور بکر سکر وزننده طی قبیله سی
یوردنده برموضعدر البکران سکران وزننده ضریه ناحیه سنده برموضع وبرقریه اسملریدر بکرون حمدون
وزننده بر رجل اسمیدر بکهور تکفور وزننده ملوك هنددن بر پادشاهك اسمیدر البلور تنور وزننده
والبلور سنور وزننده والبلور سبطر وزننده جوهر معروف اسمیدر که لسانمزده دخی بلور دینور وبلور سنور
وزننده عظیم الهیکل اولان بهادره دینور وسائر ملوك هنددن عظیم الشان اولان پادشاهه علم مخصوصدر
رای رایان دیمکدر بلنجر جیمله غضنفر وزننده خزر اولکه سنده باب الابواب اکسه سنده بر بلده آدیدر واحمد

بن عبید بن ناصح بن بلنجر محدث نحویدر بلغر غین معجمه ایله قرطق وزننده صقالبه اولکه سنك قاعدة الملکی
اولان شهرك اسمیدر شمال طرفنه دوشر صوغوقی بغایت شدید اولور عامه بلغار دیرلر صقالبه فتالیه یونانی
معربیدر روس وله وچه ومجار ولایتلرنی حاویدر البلهور غضنفر وزننده مکان واسعه دینور البنور صبور وزننده
هر حالی صنانمش مجرب ومختبر آدمه دینور یقال هو بنور ای مختبر البنادرة بانك فتحیله معدنلره ملازمت ایدن
تجاره دینور علی قول پهالو صاتمق ایچون امتعه واشیایی صاقلر اولان تجاره دینور که مطره باز تعبیر اولنور فارسیده
کیسه دار دیرلر مفردی بندار در بانك ضمیله یقال هم بنادرة ای تجار یلزمون المعادن او الذین یخزنون البضایع
للغلاء وبندار محدثیندن محمد بن بشارك لقبیدر امام مالکك تخریج ایلدکلری احادیثی جمع وضبط ایلدیکیچون
ملقب اولمشدر البندر جعفر وزننده کمی یتاغی وکمی لیمانی اولان یره دینور مرسی ومکلأ معناسنه حالا ازمیر
واسکندریه کبی اسکله اولوب بازرکان مقری اولان شهره بندر تعبیری بو ملابسه ایله در البنصر بانك کسریله
اورته پرمقله صرچه پرمق بیننده اولان پرمغه دینور که آدسز پرمق تعبیر اولنور فارسیده بی نام دیرلر وبنصر لفظی
مؤنثدر جوهرینك بونی بصر ماده سنده ذکری وهمدر یعنی نونی اصلیه در شارح دیر که مصباحده صادك کسریله
منصوصدر البور بانك فتحی وواوك سکونیله زراعت ایچون اصلاح واعمار اولنمزدن مقدم علی حالها اولان
یعنی سوکیلوب نطس اولنمامش وصبان کیرممش ارضه دینور که ارض میته اوله جقدر علی قول شول نطس
اولمش ترلایه دینور که کلجك سنه زراعت اولنمق ایچون دکلندروب بو سنه نسنه زرع اولنمامش اوله زیرا بهر سنه زرع
اولنسه یورلمغله حاصلاتی ضعیف وقلیل اولور بزم دیارلرده بانك ضمیله بور تعبیر ومعنای اولی اراده ایدرلر وبور
مصدر اولور برنسنه نك کنهنه واقف اولمق ایچون یوقلامق وصنه مق معناسنه یقال بار فلانا یبوره بورا اذا اختبره
وبور وبوار تبار وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بار الرجل بورا وبوارا اذا هلك وبازار کساده وارمق
معناسنه در یقال بارت السوق اذا کسدت وبور بائرك جمعی اولور هالك وحائر معنالرینه صحب وصاحب کبی
وبور کذلك مصدر اولور ناقه یی کبه میدر دکلمیدر بیلمك ایچون پغوره عرض ایلمك معناسنه زیرا اکر کبه ایسه کندیسنی
پغور استشمام ایلدکده وجهنه تبول ایدر یقال بار الناقة بورا اذا عرضها علی الفحل لینظر الاقح ام لا وبرنسنه
هدر وباطل اولمق معناسنه در یقال بار عمله اذا بطل ومنه قوله تعالی ومکر اولئك هو یبور وبور کبه اولدیغنی
بیلمك ایچون پغور ناقه یی استشمام ایلمك معناسنه در یقال بار الفحل الناقة اذا تشممها لیعرف لقاحها من حیالها
الابتیار افتعال وزننده بو دخی تجربه واختبار ایلمك معناسنه در یقال ابتار فلانا اذا اختبره وجربه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال ابتار المرأة اذا نکحها ای جامعها الابارة همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در یقال
ابازه الله ابارة ای اهلکه البوار بانك فتحیله بو دخی هلاك وکساد معنالرینه در نته که ذکر اولندی وبوار الایم
بو معنادندر که طول خاتونك اره وارمیوب اوده چوریوب قالمسندن عبارتدر مؤلف بونکله نعوذ بالله من بوار الایم
حدیثنه تلمیح ایلمشدر البور بانك ضمیله شول کمسیه دینور که نیت وعقیده سی فاسد اولمغله هالك اولوب آنده دنیا
وآخرته متعلق خیر وفلاح شائبه سی اولمیه وبونده مفرد وتثنیه وجمع ومذکر ومؤنث برابردر زیرا فی الاصل مصدردر
یقال رجل وامرأة بور وقوم بور ای فاسد وهالك لا خیر فیه قال الشارح ومنه قوله تعالی وکنتم قوما بورا
ای هالکین عند الله تعالی لفساد عقیدتکم وسوء نیتکم وبور کذلك ارض میته یه دینور که غرس وزراعت ایچون
سوکیلوب اصلاح واعمار اولنمامش اوله البائر والبائرة هایله بونلرده ارض مذکوره یه دینور یقال ارض بور
وبائر وبائرة ای متروکة فلم تعمر وبائر فاسد العقیده اولمغله هالك اولان کمسیه دینور بو ملابسه ایله حائر لفظی تأکید
ایچون اتباع اولنور یقال رجل حائر بائر اذا کان لم یتجه لشیء ولا یأتمر رشدا ولا یطیع مرشدا بوار قطام
وزننده که کسر اوزره مبنی در هلاك اسمیدر یقال نزلت بوار علی الناس ای الهلاك المبور منبر وزننده شول
پغوره دینور که ناقه نك کبه اولوب اولمدیغنی بغایت جس وادراك ایدر اوله یقال فحل مبور ای عارف
بالناقة انها لاقح ام حائل البوری والبوریة بالرك ضمیله والبوریاء بانك فتحی ومد ایله والباری
والباریاء تخفیف یاء ومد ایله والباریة تشدید یا ایله حصیره دینور که سازلقدن اوریلوب فرش اولنور
بوریای فارسی معربیدر حصیرجی یه وحصیر صنانه بوار دینور امام بخاری وامام مسلمك شیخی
حسن بن الربیع البواری بیعنه منسوبدر وبوری وبوریاء یوله اطلاق اولنور طریق معناسنه بار نیسابور
قضاسنده برقریه در اعلامدن حسین بن نصر الباری النیسابوری اورادندر سوق البار یمنده بر بلده در
باری بانك سکونیله بغدادده برقریه در باره شام اولکه سنده برسنجاغك آدیدر واعمال جزیره دن براقلیم

عرفی اسمیدر بونلرك نسبتلرنده باری دینور بوره بانك ضمیله مصرده بر بلده در سمك بوری دیدكلری بالق
اورایه منسوبدر وعلمادن هبة الله بن معد وبرادرزاده سی محمد بن عبد العزیز وسائر بعض ذوات
اورایه منسوبلردر بور نور وزننده فارس دیارنده بر بلده در وبور اسامیٔ رجالدندر بور بن اضرم امام
بخاری شیخیدر وبور بن محمد وبور بن عمار البلخیان وبور بن هانی وسائر بعض محدثلرك اسمیدر بوری
شوری وزننده عكبراء قربنده برقریه در محمد بن ابی المعالی بن البورانی نام محدث اورادندر بوری رانك كسریله
زوری وزننده كه زار فعلندن امردر اعلام علمادندر البورانیة بانك ضمیله برنوع طعام اسمیدر كه مأمون خلیفه نك
حلیله سی اولان بوران بنت حسن بن سهله منسوبدر حالا بزم دیارلرده بورانی تعبیر ایدرلر بر لطیف طعامدر
وقاضی ابو بكر البورانی ابن جمیع الصیداوی شیخنك شیخیدر وعبد الله بن محمد بن بورین بانك ضمیله وابو بكر بن بورین
محدثلردر البویرة جهینه وزننده برموضع اسمیدر كه بنو نضیرك آنده خرمالفلری وارایدی البوری بانك ضمیله
مكان بوره منسوب دیمكدر بو معنادندر كه برغلامی كندی باشنه بوشلیوب لاابالیانه روشله ایستدیكنی اشلر اولوب
تأدیب وكوشمالندن اغماض ومسامحه اولنور اولسه ارسله ببوریه دیرلر یعنی ترك ورائه ولم یؤدب بزم دیارلرده بو
مقوله تأدیب وتربیه سز نشوونما بولان اوغلان حقنده بورینه كورینه بیومش تعبیر ایدرلر البهترة بانك وتانك ضمیله
والبهتر هاسز بودور خاتونه دینور مرأة قصیره معناسنه البهترة دحرجه وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال
بهتر الرجل اذا كذب البهدری بانك ودالك ضمی ویانك شدة سیله سود چالمش چوجغه دینور كه بیومز اولور
بخدری دخی دیرلر البهر بانك ضمی وهانك سكونیله والبهرة هایله ككبش یره دینور ارض متسعه معناسنه كه
كتدكجه متسع اوله ودره نك وسطنه دینور كه خیر واطیب اولان محلیدر یا یوان اولور آنده چایر وچمن نابت اولور
مؤلف سر الوادی وخیره عبارتیله تفسیر ایلمكله خیر مقابله سیله اكثر نسخه شین معجمه ایله شره صاپمشلردر غلطدر
زیرا سر دره نك وسطنه ویا یوان یرینه دینور كه سائر محللرندن خوش وخیر واطیب اولور وبهر ارض محدودهٔ
معینه یه دینور كه بلد معناسنه وبی تاب اولمقدن ناشی نفس كسیلوب هارهار صولومق معناسنه در بونده اسم ومصدر
اولور حتی صولغان علتنه ده اطلاق اولنور المبهور والبهیر امیر وزننده معنای مزبوردن وصفلردر هارهار
صولوین وصولغان علتنه اوغرامش كمسیه دینور یقال بهر الرجل علی بناء المفعول اذا عدا حتی غلبه البهر ای
الربو فهو مبهور وبهیر البهرة بانك ضمیله بهر ایله ایكی معنای اولده مراد قدرتنه كه ذكر اولندی وبهره مدینه
نواحیسنده برموضع ویمامه ده برموضع آدیدر وبهره هر شیئك اورته سنه دینور یقال بهرة اللیل وبهرة الوادی
وبهرة الفرس وبهرة الحلقة ای وسطه الانبهار انفعال وزننده یوریلوب نفس كسلمكله هارهار صولومق
معناسنه در یقال انبهر الرجل اذا انقطع نفسه وتتابع من الاعیاء البهر قهر وزننده والبهور قعود وزننده
بغایت آیدین وتابدار اولمق معناسنه در یقال بهرت الشمس بهرا وبهورا من الباب الثالث اذا اضاءت وبهر
غالب اولمق معناسنه در یقال بهره اذا غلبه وطولدرمق معناسنه در یقال بهر الاناء اذا ملأه وایراق اولمق معناسنه در
یقال بهر الرجل اذا بعد وخائب اولمق معناسنه در یقال بهر الرجل اذا خاب شارح والحب نسخه لرنی تخطئه
ایدوب صواب اولان والخیبة اولمقدر دیو بالاستشهاد تنصیص ایلمشدر وغصه وتاسه یه اوغرامق معناسنه در
یقال بهره الامر اذا كربه وبرآدمه قذف وافترا ایلمك معناسنه در یقال بهر فلانا اذا قذفه بالبهتان ووسع وطاقتدن
زائد تكلیف ایلمك معناسنه در یقال بهر فلانا اذا كلفه فوق طاقته وتعجب ایلمك معناسنه در یقال بهر اله ای عجبا
ویقال بهر اله ای تعسا یعنی هلاكا وبو قهر وغلبه معناسندندر فعل مضمر مهجور ایله منصوبدر مغلوب ومقهور
اولسون دیمكدر قال فی الاساس بهر اله دعاء علیه بان یغلب وبهر آیك ضیاسی كواكب سائره نك ضیاسنه غالب
اولمق معناسنه مستعملدر یقال بهر القمر اذا غلب ضوءه ضوء الكواكب وبرآدم امثال واقرانه فایق اولمق معناسنه در
یقال بهر فلان اذا برع ای فاق اقرانه الابهر احمر وزننده آرقه یه دینور ظهر معناسنه وآرقه ده بر طمر آدیدر كه
سائر طمرلردن عظیم اولانیدر وبیون طمرینه دینور كه شاه طمر دیدكلریدر وریدالعنق معناسنه واكحل دیدكلری
طمره دینور كه قولده قان آلنه جق اوچ طمرك اورته سنده اولان طمردر اكابدن طمری تعبیر ایدرلر اطباء عرق الحیوة
اطلاق ایدرلر مترجم دیر كه ابن اثیر بیانی اوزره ابهر دیدكلری طمر باشدن نشئت ایدوب ایاغه قدر ممتد اولور
وشرایین دیدكلری كوچك طمرلر اكا متصل اولور باشده ایكن نامه وبوغازده وریدوكوكسده ابهر وآرقه ده
وتین دیرلر كه یورك طمریدر یورك اكا متصلدر حركت ایدر وسائر شرایین آندن متشعب اولور اول طمرك كسلمسی
سبب هلاكدر كه اودی قوپدی دیدكلری بودر واول طمره اویلقده نسأ وبالدرده صافن دیرلر انتهی وابهر قوش

قنادینك جانب اقصرنده اولان یلكه دینور جمعی اباهردر قوش قنادینك یلكلری بش مرتبه در اولكی یلكلره قوادم دینور
بعده مناكب بعده خوافی بعده اباهر اك صكره كلی دینور وابهر سیهٔ قوسك یعنی یایك ایكی باشنده اولان اكری یرلرك
آرقه سنه دینور علی قول طائف ایله كلیدار الغنه دینور طائف یای خانه سیدر وكلیه اوق دكدیكی انجه یردر معلوم
اوله كه تیراندازلر یایك باشلرینه كوشهٔ كمان واورایه صاردقلری دری یه زاغ تعبیر ایدرلر طونجی اكا كچررلر آنك
بریسنه كه بوكم یریدر قصن وآندن بری یه صال وال طوته جق یره كه یایك وسطیدر قبضه اطلاق ایدرلر وابهر
شول پاكیزه وصوی ارضه دینور كه اكا سیل صویی چقوب نظامنه خلل وتغییر ایراث ایتمز اوله وابهر ضریع
یابس اسمیدر ضریع مؤلفه كوره شبرق دیدكلری اوتدر وسائر مفردات بیاننه كوره جوف بحرده نابت اولور بر دكرمی
یبراقلو اوتدر كه موجهٔ دریا طرحیله سواحلده بولنور وابهر آب هر فارسی معربیدر كه ماء الرحی یعنی دكرمن صویی
دیمكدر بو مناسبتله قزوین ایله زنجان بیننده واقع برشهر عظیمه تسمیه اولندی مترجم دیر كه مؤلف كرچه آب هر فارسیده
دكرمن صویی دیمك دیوب لكن مفردات فارسیده ظفریاب اولنمامشدر مؤلف البته اعلمدر ظاهرا پهلوی یاخود
سكزی لسانیدر وابهر اصفهان نواحیسنده بر كوچك شهرك دخی اسمیدر وحجازده بر طاغك آدیدر بهراء زهراء
وزننده برقبیله آدیدر الفك قصریله ده زبانزددر نسبتنده بهرانی وبهراوی دینور نونله غیر قیاس اوزره در البهار سحاب
وزننده برخوشبو نبات آدیدر پاپادیه نوعندن صغر كوزی دیدكلری پاپادیه نك كوچك وصاری نوعیدر كه صاری پاپادیه
دیدكلریدر وبهار مطلقا خوب ومنیر وتابدار اولان شیئه دینور چهرهٔ محابیب كبی وآنك سینه سنه دینور لبب الفرس
معناسنه كذلك سینه سنده اولان بیاضه دینور كه بند طوردیغی یرده اولان بیاض اوله جقدر وبهار مرو قضاسنده برقریه
آدیدر كه بهارین دخی دیرلر محدثیندن رقاد بن ابراهیم البهاری اورادندر البهار بانك ضمیله بته دینور صنم
معناسنه وقرلغج قوشنه دینور خطاف كبی وبرنوع بیاض بالق آدیدر وحلاجلنمش پموغه دینور واوزاندن اوجیوز
رطل یاخود درتیوز یاخود التیوز علی قول بیك رطل اولان وزن ومقداره دینور شارح دیر كه عمرو بن العاص دیمشدر كه طلحه
بن عبید الله وفات ایلدكده یوز بهار ترك ایلدی كه هر برنده اوچر قنطار التون وكومش وارایدی پس عمرو بهاری وزن
اولنه جق ظرفدن عبارت ایلدی وابو عبید دیدیكه بهار اوجیوز رطله اطلاق اولنور كلام عربده وبن كلمهٔ مزبوره یی قبطیه
ظن ایدرم لكن ازهری عربی ولغت شام اولدیغنی تصریح ایلمشدر انتهی وبهار دریا متاعنه دینور كه دریادن ظهور ایدن
امتعه در لؤلؤ وصدف وسائرلری كبی وشول یوك دنكنه دینور كه آنده درتیوز رطل وزننده نسنه اوله وبهار ابریق طرزنده
بر كونه قابك اسمیدر البهیرة امیره وزننده قومی بیننده سیده وشریفه اولان خاتونه دینور عقیله كبی یقال هی بهیرة ای سیدة
شریفة وخلقتی صغیر وضعیف وزبون خاتونه دینور وشول خاتونه دینور كه صغریسی پك بیوك وثقیل اولمغله یورركن
چكه میوب ثقلتندن هارهار صولور اوله یقال امرأة بهیرة اذا كانت ثقیلة الارداف فاذا مشت انبهرت الابهار
همزه نك كسریله برآدم برعجیب نسنه پیدا ایلمك معناسنه در یقال ابهر الرجل اذا اتی بالعجب وفقیر ایكن غنی اولمق
معناسنه در یقال ابهر فلان اذا استغنی بعد فقر ونصف النهار وقتنك حرارتندن یانوب یاقلمق معناسنه در یقال
ابهر الرجل اذا احترق من حر بهرة النهار وبرآدم اخلاق جهتیله رنكارنك اولمق معناسنه در كه كاه نیكخو وكاه
بدخویلق ایلمكدن عبارتدر یقال ابهر فلان اذا تلون فی اخلاقه دماثة مرة وخبثا اخری وبرآدم سیده
وشریفه خاتون آلمق معناسنه در یقال ابهر فلان اذا تزوج بهیرة الابتهار افتعال وزننده بركسه ارتكاب ایتمدیكی
فجور مقوله سی فعل شنیعی ایتدم دیو یلاندن ادعا ایلمك معناسنه در مثلا فلان خاتونله همبزم وصال اولدم دیو ادعا
وكندی نفسنه افترا ایلمك كبی یقال ابتهر الرجل اذا ادعی كذبا وقال فجرت ولم یفجر قال الشارح ومنه شعر الكمیت
قبیح بمثلی نعت الفتاة ❊ اما ابتهارا واما ابتیارا ❊ الابتهار ان یقول فعلت لفلانة ولم یفعل والابتیار ان یقول فعلت
وقد فعل وابتهار برآدم كندی مرتكب اولدیغی فعل قبیحی آخر بیكناه كمسیه اسناد ایله آلوده قلمق معناسنه در
یقال ابتهر فلانا اذا رماه بما فیه ودعایی تضرع وخلوص وتذلل اوزره ایلمك علی قول قطعا خاموش اولمیه رق
هر ساعت دعا ایلمك معناسنه در یقال ابتهر فی الدعاء اذا ابتهل او یدعو كل ساعة لا یسكت وبرآدم خیالنه
آلدیغی نسنه اوزره اویومق معناسنه در یقال ابتهر الرجل اذا نام علی ما خیل وبركسه نك حقنده بذل مقدور ایلمك
معناسنه در كرك آنك نفع وحمایتی وكرك ضر واهانتی ضمننده اولسون یقال ابتهر لفلان وفی فلان اذا لم یدع
جهدا مما له او علیه وبر روسبی سببیله رسوای اولمق معناسنه در یقال ابتهر بفلانة علی بناء المفعول اذا شهر بها
وبرنسنه یاریسندن قیریلوب ایكی پاره اولمق معناسنه در یقال ابتهر السیف اذا انكسر نصفین التبهر تفعل
وزننده طولمق معناسنه در یقال تبهر الاناء اذا امتلاء وهواده سحاب ایشیلیوب پرلدامق معناسنه در یقال

تبهرت السحابة اذا اضاءت المباهرة مفاخره وزننده ومرادفيدر يقال باهر فلانا اذا فاخره الابهرار احمرار
وزننده كيجه ياری اولمق على قول قراكولغی چوكوب بصمق ياخود اكثری كچمك ياخود ثلثی مقدارينه يقين
حصه سی قالمق معناسنه در يقال ابهار الليل اذا انتصف اوتراكبت ظلمته اوذهبت عامته او بقی نحو ثلثه الباهرات
سفينه لره اطلاق اولنور صويی غلبه سندن ناشی شق ايتدكلريچون مفردی باهره در الباهر برطمر آديدر كه
انسانك دماغندن پشليوب كاسه سندن يافوخه قدر ممتد اولور البهور جرول وزننده ارسلانه دينور البهزر
زای معجمه ايله جعفر وزننده رأی متين صاحبی حصيف ورشيد وهوشمند آدمه دينور وشريف وذيشان آدمه دينور
يقال هو بهزر ای حصيف عاقل وكذا شريف البهزرة قنفذه وزننده جثه سی عظيم ناقه يه دينور واوزون خرما
اغاجنه على قول ميوه سی ال ايله ديوشور يلور اولاننه دينور بو ايكی معناده بانك فتحيله ده لغتدر جمعی بهازر
كلور بيار كتاب وزننده بيهق ايله بسطام بيننده بر بلده آديدر ونسأ قضاسنده برقريه آديدر البيرة بانك كسريله
سميساط قلعه سی قربنده بر بلده آديدر بو بلده فرات كنارنده حالا بيره جك ديدكلريدر كه بيرة الفرات دخی ديرلر
و بيره قدس ايله نابلس بيننده برقريه آديدر وحلب وكفرطاب قضالرنده وجزيرهٔ ابن عمرده بر قريه آدلريدر واحمد
بن عبيد بن الفضل بن سهل بن بيری كه سار كلمه سندن امر اولان سيری وزننده در محدثيندندر ابيار همزه نك
فتحيله مصر ايله اسكندريه بيننده بر بلده آديدر فصل التاء الفوقية الاتأر همزه نك كسريله
اظهار وزننده برنسنه نك اردنجه باقه قالمق معناسنه در تقول اتأرته واليه البصر اتأرا اذا اتبعته اياه ودكنكله
اورمق معناسنه در تقول اتأرته بالعصا اذا ضربته بها و برنسنه يه كركی كبی حدت ودقتله باقمق معناسنه در
يقال اتأر اليه النظر اذا احده اليه شارح ديركه بو ماده معانیٔ مزبوره ده مزيد اوله رق مسموعدر التأر تانك
فتحی وهمزه نك سكونيله برآدمی آزار ايله قووب سورمك معناسنه در يقال تأر فلانا تأرا من الباب الثالث اذا انتهره
مؤلف كرچه انتهاری ماده سنده بيان ايلميوب لكن شارحك بيانی اوزره اساسده مرسوم ومفسردر التأرة تانك فتحی
وهمزه نك سكونيله بركره ديمكدر مره معناسنه فی الاصل وجه مذكور اوزره مهموز اولوب كثرت استعمالدن ناشی
همزه سی ترك اولنمشدر جمعی تئر كلور تانك كسری وهمزه نك فتحيله مؤلف بونی تور ماده سنده دخی ثبت ايلمشدر
يقال فعل ذلك تأرة وتأرة بعد تارة ای مرة بعد مرة التؤرور زنبور وزننده شرطی يعنی صو باشی ومحتسب
مقوله سی ضابطلرك تابع وخدمتكارينه دينوركه سرهنك وقول اوشاغی تعبير اولنور و پادشاه ووالیٔ ولايت اعوانه
دينوركه علوفه خوار اولميه رق خدمتنده اوله جمعی تأريردر التبر تانك كسری و بانك سكونيله مطلقا التونه
وكومشه دينور ذهب وفضه معناسنه على قول هنوز صياغت اولنمامش يعنی اريدوب برشیٔ ياپلمامش التون
وكومش خرده لرينه دينور بعد الصياغه ذهب وفضه دينور وعند البعض معدندن مستخرج اولاننه دينور
صياغت اولنمزدن مقدم كه طپراقله مختلط اولور وصرچه قريقلرينه وخرده لرينه دينور مكسر الزجاج معناسنه
وتوج و باقردن مطلقا مستعمل اولوب نسنه ياپيلجق فلزاته اطلاق اولنور التبر صبر وزننده قيرمق معناسنه در
يقال تبر الشیٔ تبرا من الباب الثانی اذا كسره وهلاك ايلمك معناسنه در يقال تبره اذا اهلكه التتبير تفعيل
وزننده تبر معناسنه در تشديدی تكثير ومبالغه ايچوندر يقال تبره اذا كسره ويقال تبره اذا اهلكه التبار سحاب
وزننده هلاك معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه قوله تعالى ولا تزد الظالمين الا تبارا ای هلاكا مصباحك بياننه كوره
تتبيردن اسمدر كه كلم كلاما وودع وداعا ديرلر التبراء حمراء وزننده خوب رنك اولان ناقه يه وصف اولور تبردن
مأخوذدر يقال ناقة تبراء ای الحسنة اللون المتبور هالك معناسنه در يقال رجل متبور ای هالك التبرير تانك
فتحيله نسنه ديمكدر استعمالی مقام نفيه مخصوصدر تقول ما اصبت منه تبريرا ای شيئا التبرية تانك ورانك كسری
و بانك تخفيفيله باش قيللرينك ديبلرنده كپك طرزنده نسنه يه دينوركه قوكاق تعبير اولنور التبر فتحتينله هلاك
اولمق معناسنه در يقال تبر الرجل تبرا من الباب الرابع اذا هلك الانتبار انفعال وزننده نهی اولنديغی نسنه دن نهی
قبولله امتناع ايلمك معناسنه در يقال انتبر عن الامر اذا انتهى التتر تالرك فتحيله قوم معروف اسميدر كه اولكه لری ترك
اولكه سنه سنور داشدر حالا تاتار تعبير اولنان طائفه اوله جقدر مترجم ديركه كتب تواريخده بورسمه مرسومدر كه
نوبت سلطنت تركستان ترك بن يافث خاندانندن التجه خانه انتقال ايدوب مزبورك مغول وتاتار نام ايكی اوغلی
اولمغله جمله مملكتی بينلرنده تقسيم ايلدی مغول وتاتار اويماقلری آنلردن منشعب ومشتهر اولدی التواثير
ثای مثلثه ايله تباشير وزننده جلاوزه معناسنه در كه صو باشی وشهر ضابطلرينك سرهنكلرينه واعوان واتباعنه
دينور التاجر فاجر وزننده آلم صاتم ايدن آدمه دينوركه بازركان تعبير اولنور يقال هو تاجر ای يبيع ويشتری

وميخانه جی يه دينور ومنه التاجر فاجر جمعی تجار كلور رجال وزننده وتجار كلور عمال وزننده وتجر كلور صحب
وزننده وتجر كلور كتب وزننده وتاجر مباشرت ايلديكی ايشده حاذق واستاذ ماهر اولان آدمه اطلاق اولنور
يقال هو تاجر بالامر ای حاذق وصاتی پازاره كلور اولان رواجلو ناقه يه اطلاق اولنور تاجره دخی دينور هايله
يقال ناقة تاجر وتاجرة ای نافقة فی التجارة وفی السوق وبغايت صوی وپاكيزه جنس اولان آت قسمنه اطلاق اولنور
ومنه يقال هو على اكرم تاجرة ای على اكرم خيل عتاق المتجرة ميمك وجيمك فتحيله اسم مكاندر تجارتكاه اولان
يره دينور يقال ارض متجرة ای يتجر فيها واليها التجر زجر وزننده والتجارة كتابه وزننده بازركانلق ايلمك
معناسنه در يقال تجر الرجل تجرا وتجارة من الباب الاول اذا كان يبيع ويشتری التخرور خای معجمه ايله عصفور
وزننده جلد وكثيف اولميان يعنی نه چاپك ونه ثقيل وكند اولان آدمه دينور يقال هو تخرور ای الذی لا يكون جلدا
ولا كثيفا ومحمد بن علی بن الحسين التخاری كه بخاری وزننده در محدثدر مداينی نام محدثدن وكنديدن دار قطنی
روايت حديث ايلمشدر التر تانك فتحی ورانك تشديديله والترور قعود وزننده بدنده كميك كسيلوب بری برندن
آيرلمق معناسنه در يقال تر العظم ترا وترورا من الباب الاول والثانی اذا بان وانقطع ومطلقا برنسنه كسلمك معناسنه در
يقال تر الشیٔ اذا قطع وايرا قلشمق معناسنه مستعملدر يقال تر عن بلده اذا تباعد وتر وترور وتراره سحابه وزننده
بدن كركی كبی لحم وشحمله طلوب وصيقالوب كمكلر اته وياغه قانمق معناسنه در يقال تر الرجل ترا وترورا
وترارة اذا امتلأ جسمه وتروی عظمه وتر وصف اولور قوپشی ودپرنشی آت كبی چاپك اولان بار كيره دينور يقال برذون
تر ای سريع الركض واعضاء واندامی اويغون ومعتدل اولان آته دينور يقال فرس تر ای معتدل الاعضاء ونهايت
طاقت ومجهود معناسنه در يقال بذل تره ای مجهوده ودوه قوشی چقروب صاغنه مق معناسنه در يقال ترت
النعامة ترا اذا القی ما فی بطنه الاترار همزه نك كسريله كسمك معناسنه در يقال اتر الشیٔ على بناء المفعول
اذا قطع وايراق ايلمك معناسنه در يقال اتره اذا ابعده المنتر نونله انتراردن اسم فاعلدر بودخی قوپشی ودپرنشی
جست وچاپك اولان بار كيره دينور يقال برذون منتر ای سريع الركض التر تانك ضميله اصل وعنصر معناسنه در
يقال هو كريم التر ای الاصل ومعمارلرك چربی تعبير ايتدكلری ايپه دينوركه آنكله بنا تقدير ايدرلر الترة كذلك
تانك ضميله حسناء ورعناء اولان قيزه دينور يقال جارية ترة ای حسناء ورعناء التراتير شراشير وزننده رعناء
وحسناء اولان قيزلره دينور مفردی ترتور در الترترة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در يقال ترتر الشیٔ اذا حركه
ومنه حديث ابن مسعود فی الرجل الذی ظن انه شرب الخمر فقال ترتروه ای حركوه وزعزعوه واستنكهوه حتى
توجد منه الريح ليعلم ما شرب وترتره سوزی چوغالتمق وپركويلق ايلمك معناسنه در يقال ترتر الرجل اذا اكثر الكلام
وترتره بدنده كذلك كلامده اولان سستلكه وصالقيلغه دينور يقال فی بدنه او فی كلامه ترترة ای استرخاء الترتور زنبور
وزننده شهر ضابطنك سرهنكنه دينور جلواز كبی وترتور برقوش آديدر الاترور همزه نك ضميله صو باشنك وشهر
ضابطنك غلامنه دينوركه قول اوشاغی تعبير اولنور وكوچك اوغلانه دينور قال الشارح ومنه المثل * فيه ضعف
عصفور وعقل اترور * وهو الغلام الصغير التترتر تزلزل وزننده ومرادفيدر كه صار صلمق وارغلانمق معناسنه در
يقال تترتر السرير اذا تزلزل وتقلقل التراتر تانك فتحيله محن وشدائد معناسنه در يقال اصابته التراتر ای الشدائد
التری تانك ضمی ورانك تشديديله غوی وزننده كسلمش اله دينور يد مقطوعه معناسنه شارحك بياننه كوره اتر لفظندن
مؤنثدر احسن وحسنی كبی قطع معناسندندر يدده غالب اولمشدر ويقال يد تری ای مقطوعة التار حار وزننده
ترارهدن اسم فاعلدر اتنه طلوكوده سی صقی طقناز آدمه دينور وتار آجلقدن ياخود سائر عارضه دن ناشی صالقی
وسست اندام اولان كمسنه دينور يقال رجل تار ای مسترخ من جوع او غيره اترار همزه نك ضميله برمعروف بلده
آديدر تستر جندب وزننده ايرانده بر بلده آديدر شينين معجمتين ايله ششتر تعبيری لحن در بلدهٔ مزبوره نك سوری
بعد الطوفان اك اول طرح وبنا اولنان سوردر تشرين تانك كسريله شهور روميه دن برآيك آديدر ايكيسی
تشرينان در بو كوز آيلريدر كه اولی تشرين اول وثانيسی تشرين ثانيدر رأس سنه يی طائفهٔ روم آندن اعتبار ايدرلر
تعار كتاب وزننده قيس بلادنده برطاغك آديدر وبرنيچه رجال اسملريدر التعر تانك فتحی وعينك سكونيله چيقرمق
معناسنه در يقال تعر الرجل تعرا من الباب الثالث اذا صاح التغار شداد وزننده قانی طورميان ياره يه دينور يقال
جرح تغار ای لا يرقأ التغر فتحتينله جنك قيزيشوب آتش حرب مشتعل اولمق معناسنه در يقال تغرت الحرب تغرا
من الباب الرابع اذا اشتعلت تعكر تعلم وزننده يمنده برجبل ياخود برحصنك آديدر التغران غين معجمه ايله غليان وزننده
قاينامق معناسنه در يقال تغرت القدر وتغرت تغرانا من الباب الثالث والرابع اذا غلت وعند البعض صواب اولان

نونله نغران در زیرا تای فوقیه ایله عربدن مسموع اولمدی بلکه بو امام خلیل اوزره تصحیف اولنوب جوهری
وسائرلری اکا تابع اولدیلر شارح دیرکه مؤلف قول اخیرده ابن برّی یه پیرو اولوب برّانی سویلمشدر ابن اعرابی وسائر
ائمه تغران تایله نغران لفظنده که نونله در لغت اولدیغنی تنصیص ایلمشلردر التغور قعود وزننده بلود
یغموری چشمه کبی آقتمق معناسنه در یقال تغرت السحابة تغورا اذا انفجرت بالماء ویقال تغر الکلب
اذا انفجر بالبول التیغار تانك کسریله قیفال وزننده اجانه اسمیدر که لکنه شبیه بیوك طاسه وکاسه یه دینور
ترکیده تغار تعبیری بوندن مأخوذدر التغار شداد وزننده تعار معناسنه در که ذکر اولندی یقال جرح تغار ای تعار
التغارة سیاره وزننده شول ناقه یه دینور که سکر درکن آغزی کپوروب وکتدکجه شدتلنوب واصلا
برجانبه صپار اولمیه یعنی راست اوق کبی کیدر اوله یقال ناقة تغارة اذا صارت تزبد عند العدو وتشتد ولا تنثنی
فی مرها التغر تانك فتحی وغینك سکونیله طمردن قان فشقروب آقمق معناسنه در یقال تغر العرق
تغرا من الباب الثالث اذا انفجر وقربه نك وطلومك یرتق ودلیك یرلرندن صو خروج ایلمك معناسنه در
یقال تغرت القربة اذا خرج الماء من خرق فیها التفرة تانك کسری وضمی وفانك سکونیله والتفرة کلمه وزننده
والتفرة تؤده وزننده اوست دوداغك اورته سنده اولان بیوه دینور هندیده اکا ناغه دینور وتفره کلمه وزننده بر نبات
آدیدر وهنوز بتمکه بشلین نباته دینور واغاج آلتلرنده بتن نباته علی قول شول اوته دینور که پك کوچك اولمغله
طوار آنی اوتلامغه قدرتیاب اولمیه التافر والتفر کتف وزننده والتفران فتحاتله کیرلو پاسلو سفله
قیافت اولان کشی یه دینور منجم وکیمیاکر کبی یقال رجل تافر وتفر وتفران ای وسخ الاتفار همزه نك کسریله
بر آدمك برونی قیللری اوست دوداغك اورته سنده اولان بیوه قدر چقوب صارقمق معناسنه در یقال اتفر الرجل
اذا خرج شعر انفه الی اتفرته ومغیلان اغاجنك ابتدا چچکلری ظاهر اولمق معناسنه در یقال اتفر الطلح اذا طلع
فیه نشأته المتفرة محسنه وزننده اوتلری هنوز کوچك ایکن رعی اولنمش ارضه دینور یقال ارض متفرة اذا صارت
قد اکل کلاؤها صغیرا التفتر دفتر وزننده وآنده لغتدر التقره قافله کلمه وزننده کرویا اسمیدر که قرمان کونی
وطتلو جه اوت دیدکلری نباتدر التقر کلم وزننده تنجره حوایجنه دینور طوز وببر ونخود کبی توابل معناسنه
التکری والتکر تالرك ضمی وکاف مشدده لرك فتحیله کرچه سائر اصول نسخه لرنده بو رسمه مضبوطدر لکن
صواب اولان تالرك فتحی وکاف مشدده لرك ضمیله جبل وزننده اولمقدر بغدادك اشاغی جانبنده بر قریه اسمیدر
وتکری سند اولکه سنده سر عسکره اطلاق اولنور جمعنده تکاکره دینور تکرور تانك ضمیله مغربده بر بلده
آدیدر تکرور عربلری معروفدر التمر تانك فتحی ومیمك سکونیله معروفدر که خرمایه دینور اسم جنس در واحدی
تمره در هایله جمعی تمرات در فتحاتله وتمور وتمران در تالرك ضمیله شارح دیرکه بو ایکی صیغه ایله انواع مراد اولور
زیرا جنس حقیقتی اوزره جمع اولنمز کثیر وقلیله شمولی اولدیغیچون التمار کتان وزننده خرماصتان آدمه دینور
التمری یای نسبتله خرمایی پك سون آدمه دینور یقال هو تمار ای بایع التمر ویقال تمری ای محبه المتمور معمور
وزننده زاد وذخیره سی خرما اولان آدمه دینور التتمیر تفعیل وزننده خرمانك تازه سی کرکی کبی اولوب تمر
حدینه وارمق معناسنه در یقال تمر الرطب تتمیرا اذا صار فی حد الرطب واغاج خرما طوتمق علی قول میوه سی
رطب اولمق معناسنه در یقال تمرت النخلة اذا حملت التمر او صار ما علیها رطبا وبر آدمه خرمایدرمك معناسنه در
یقال تمر القوم اذا اطعمهم التمر وبر نسنه یی قورتمق معناسنه مستعملدر زیرا رطبی قورتمینجه تمر اولمز یقال تمر
الشیء اذا یبسه واتی تکه تکه طوغرایوب قورتمق وقدید ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تمر اللحم اذا قطعه صغارا
وجففه الاتمار همزه نك کسریله بودخی رطب خرما حدینه وارمق معناسنه در یقال اتمر الرطب اذا صار فی
حد التمر وبر آدمك خرماسی چوق اولمق معناسنه در یقال اتمر القوم اذا کثر تمرهم التمر امر وزننده مصدر
اولور بر آدمه خرمایدرمك معناسنه یقال تمر فلان القوم تمرا من الباب الاول اذا اطعمهم التمر التامر خرماسی
چوق اولان آدمه دینور یقال رجل تامر وقوم تامرون اذا کثر تمرهم التامور امر ماده سنده ذکر اولندی التماری
غرابی وزننده بر نوع بادیه شجرینك اسمیدر التمرة تانك ضمیله قبره وزننده یاخود ابن تمره سرچه دن کوچك
بر قوشك آدیدر شارح دیرکه خرمالقلرده اولور نه وقت کورلسه آغزنده البته خرما اولور تمیر حیدر وزننده
شامده بر قریه آدیدر تمیری قصر ایله شامده بر موضع اسمیدر تمیرة الکبری حیدره وزننده وتمیرة الصغری
اصفهان قضاسنده ایکی قریه آدلریدر تمر فتحتینله یمامه ده بر موضعدر تمیر زبیر وزننده وتمره فتحاتله
یمامه ده ایکی قریه اسملریدر عقیق تمره شقیق جمره وزننده تهامه ده بر موضعدر عین التمر کوفه قربنده بر چشمه

آدیدر تمران سحبان وزننده بر بلده آدیدر تیمار تانك فتحیله بر طاغك اسمیدر التمرة فرحه وزننده تمردن
مأخوذ وصفدر طیبه وپاکیزه معناسنه مستعملدر تأنیثی موصوف اعتباریله در ومنه یقال نفس تمرة ای طیبة
وتقول دعنی ان نفسی غیر تمرة یعنی بنی بوشله شمدی مزاجم ناخوشدر التمرة تانك ضمیله شول دری پاره سنه دینور که
فوقك یعنی ذکرك باشنك یاننده اولور مراد ختان یرنده اولان دریجکزدر الاتمئرار اطمینان وزننده بر نسنه
پك وقاتی اولمق معناسنه در قوری خرما کبی یقال اتمأر الرمح اذا صلب وآلت تناسل قازق کبی قوامه کلوب قاتیلنمق
معناسنه در یقال اتمأر الذکر اذا اشتد نعظه المتمئر مطمئن وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور وجرذان
دیدکلری فاره نك صلب وشدید اولانه دینور التومری تانك ومیمك ضمیله بر کسه دیمکدر احد وفرد معناسنه
وبو نفی مقامنه مخصوصدر یقال ما بالدار تومری ای احد مؤلف بونی امر ماده سنده انسان ایله تفسیر ایلمشدر التنور
تانك فتحی ونون مشدده نك ضمیله اتمك پشوره جك اوجاغه وفرونه دینور کانون الخبز معناسنه شارح دیرکه
مصباحك بیانی اوزره اشبو تنور کلمه سی اعجمی اولوب عرب دخی موافقت ایلمشدر وابو حاتم عربی صحیح
دکلدر دیدی جمعی تنانیردر وقرطبی دیدیکه تنور اسم اعجمی در عرب تعریب ایلدیلر زیرا اصل بناسی تنر در
کلام عربده ایسه قبل الراء نونی مشتمل کلمه یوقدر ومزهرده فارسیدن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر انتهی وتنور
یر یوزیته دینور وجه الارض معناسنه وبه فسر قوله تعالی وفار التنور الایة وصو قینایوب چقان یره دینور
مفجر الماء معناسنه پیکار کوزی کبی ودره نك صویی واروب مجتمع اوله جق یره دینور محفل ماء الوادی معناسنه
وتنور شهر مصیصه قربنده بر طاغك آدیدر التنار شداد وزننده تنور بیان آدمه دینور اوجاقجی
تعبیر اولنور ذات التنانیر زباله قرشوسنده بر عقبه آدیدر تنینیر مصغر بنیه سیله خابور قضاسنده
ایکی قریه در برینه تنینیر العلیا وبرینه تنینیر السفلی دیرلر تنیره حلیمه وزننده سودان ولایتنده
بر قریه اسمیدر التور جور وزننده آقمق معناسنه در یقال تار الماء یتور تورا اذا جری وتور
ایلچی یه دینور رسول معناسنه وصوایچه جك کوچکجه قابك اسمیدر که طپراقدن وتوجدن دخی یاپیلور
طاس وبرداق ومشربه کبی یقال توضأ بالتور وهو اناء یشرب فیه بونده تور کلمه سی مذکردر التورة
هایله شول قیز جعزه دینور که عشاق میاننده کلام کوتروب کتورمك ایچون ارسال اولنور کوچك پزونك
اوله جقدر یقال ارسلت الیه تورة وهی جاریة ترسل بین العشاق شارحك بیاننه کوره تاره دن مأخوذدر
لانها تارة عند هذا وتارة عند ذاك التارة وقت وحین وهنکام معناسنه در ومرة معناسنه در که
بر کره دیمکدر جمعی تارات وتیردر تانك کسری ویانك فتحیله مؤلف بونی مهموز ادخی ذکر ومهموز الاصل اولدیغنی
تنصیص ایلمشدر راغب مفرداتده بو عربلرك تار الجرح قولندن مأخوذدر که التام معناسنه در دیو بیان مأخذ ایلمشدر
ومنه یقال فعله تارة ای مرة وفعله تارات ای حالا بعد حال وشیئا بعد شیء مترجم دیرکه درة الغواصده مسطوردر که
اصحاب کرام بر کون مؤوده خصوصنده اختلاف ایلملریله باب مدینه علم اولان مرتضی کرم الله وجهه حضرتلرینه مراجعت
ایلدیلر مشار الیه حضرتلری بو رسمه حل عقده اشکال ایلمشدر که مولوده نك اوستندن تارات سبع کذران ایلمدکجه
مؤوده اطلاقی متحقق اولمز حضرت فاروق دخی حاضر بالمجلس اولمغله همان زبان استحسانله صدقت اطال الله بقاك
دیدیلر بو عنوانله دعا ابتدا انلردن صادر اولدی وتارات سبعدن مراد اشبو ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین
ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام
لحما ثم انشأناه خلقا آخر الایه کریمه سنده مبین اولان طبقات سبع در پس مولود حیا ولود ایدوب استهلالندن صکره
دیری اوله رق دفن اولنورسه مؤوده اطلاق اولنور انتهی الاتارة همزه نك کسریله بر نسنه یی مرة بعد مرة اعاده
وتکرار ایلمك معناسنه در یقال اتار الشیء اذا اعاده مرة بعد مرة وبر نسنه یه حدت ودقتله نظر ایلمك معناسنه در نته که
همزه ایله اتأر دخی بو معنایه در تقول اترت النظر الیه بمعنی اتأرته تاراء مد ایله ارض شامده تبوك قربنده بر موضع
آدیدر مسجد تاراء آنده مسجد حضرت نبویدر علیه السلام تاران قلزم ایله قصبه ایله میاننده بر جزیره در التارات
تاره نك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلرك یا تارات فلان قولنده کی تارات وترمقلوبیدر یعنی اوتار مقلوبیدر که انتقام
مقتول معناسنه در یا اوتار فلان دیمك اولور توران تانك ضمیله جمیع ماوراء النهر یعنی نهر جیحون وراسنده
اولان اولکه نك اسمیدر پادشاهنه تورانشاه دینور معلوم اوله که فریدون شاهك اوج اوغلی وار ایدی که تور وسلم
وایرج در ایرجی که کوچك اوغلیدر ولی عهد ایدوب بیوك اوغلی توره آب جیحونك وراسنی احاله وسلمه قراتدن اقصای
مغربه دك تفویض ایلدی اکا بناء اولکه مزبوره توره نسبتله توران اطلاق اولندی نته که نهرك بری طرفنه ایرجه

مطلب

نسبتله ایران دیدیلر بعده تورانشاه وایرانشاه ملوکلرینه لقب مخصوص قلندی وتوران حران قضاسنده برقریه
آدیدر سعد بن الحسن العروضی التورانی ومحمد بن احمد القزاز التورانی اورادندر غب توران غین معجمه نك ضمیله
سند اولکه سنده خور الدیبل نام بلده قربنده برموضعدر التایر حایر وزننده شول کشی یه دینور که برکار وعملدن
فتور وکلال کلدکدنصکره تکرارا کامباشرت ومداومت ایدر اوله یقال رجل تایر ای مداوم علی العمل بعد فتور
التیهور طیفور وزننده دوز واوتوراقلی یره دینور ارض مطمئنه معناسنه ودره نك یوقریسیله اشاغیسی بیننه
دینور که مراد تپه سیله دینك ارالغیدر کذلك طاغك تپه سیله اشاغیسنك ارالغنه دینور که یوره سی اوله جقدر
وخودبین وخودپسند ومدمغ کشی یه دینور یقال رجل تیهور ای تائه متکبر ودریانك تپه کبی یوکسك طالغه سنه دینور
وشول قوملغه وقومدن تپه یه دینور که انده جرف یعنی سیل صویی یاردیغی یار اوله جمعی تیاهیر وتیاهر کلور
التوهری جوهری وزننده اوزون اورکجه دینور سنام طویل معناسنه التاهور بلوده دینور سحاب معناسنه
التیار شداد وزننده دکزك یاریلوب صاچلان طالغه سنه دینور که قوم تعبیر اولنور تیر معناسندن مأخوذدر
یقال بحر متلاطم التیار وهو موجه الذی ینضح وتیار غایت کبرندن باشنی یوقری قالدیران سربهوا مدمغ کشی یه دینور
یقال رجل تیار ای تائه متکبر قال فی الاساس رجل تیار ای تیاه یطمح طموح الموج من تیهه ای کبره وتیار قانی چابك
جریان ایدن طمره وصف اولور یقال قطع عرقا تیارا ای سریع الجریة التیر تانك کسریله کبر ونخوت وتیه
معناسنه در یقال اخذه التیر ای التیه وخانه نك ایکی دیواری بیننده آرقوری وضع اولنان آغاجه دینور مؤلفك جوز
ماده سنده بیاننه کوره تیر لفظ فارسیدر واول اوق وکریشلمه تعبیر اولنان قالین دیرك اوله جقدر که برباشنی بری دیواره
اوبرباشنی دیکر دیواره وضع ایدرلر کار کیربنالرده اولور نهر تیری ضیزی وزننده اهواز ترابنده برایرمق آدیدر حمید بن
تیر الطویل یاخود ابن تیرویه که شیرویه وزننده در برمحدثدر که نماز ایچره قیامده ایکن وفات ایلدی عمرو بن تیری
سیری وزننده که سار فعلندن امر حاضردر ابن مبارکك شیخیدر فصل الثاء المثلثة الثأر ثانك فتحی
وهمزه نك سکونیله قاتل ذمتنده مستقر اولان دم ودیته دینور که اسمدر تقول ثأری عند فلان ای ذحلی ودمی من القتیل
ومقتولك قاتلدن دم ودیت وقصاصنی طلب ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال ثأر به وثأره ثأرا من الباب
الثالث اذا طلب دمه مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر وثأر برآدمك حمیم وقریبنی قتل ایدن کمسیه دینور که ذمتنده
دم وانتقام ثابت اولور تقول فلان ثأری الذی عنده ذحلی وهو قاتل حمیمه جمعی اثأر کلور همزه نك فتحی وثانك سکونیله
وآثار کلور که مقلوبدر بونلردن اسم ثؤره در ثانك ضمی وهمزه نك سکونیله وثؤوره در ثانك ضمی وهمزه نك ضم
ومدیله مقتول ایچون قاتل ذمتنده ثابت اولوب اخذی مطلوب اولان کینه وانتقامه دینور که اوج تعبیر اولنور تقول
قتلت به ثأری وادرکت ثؤرتی وثؤورتی ای ذحلی ویقولون یاثارات زید ای یاقتلة زید پس ثارات ثأر لفظندن جمع
اولور که وجه مذکور اوزره قاتله دینور شارح دیر که جمع صددنده مؤلف بوندن سکوت ایلمشدر لکن امهات سائره ده
منصوصدر ونهایه ده اشبو یاثارات عثمان حدیثنده ایکی وجهله مرسومدر اولا حذف مضافله یااهل ثأراته
تقدیرنده در که یاایها الطالبون بدمه دیمکدر ثانی بوراده ثأر قاتل معناسنه اولمغله قاتللری تقریع وتفظیع وتصدیع وانتقام
خصوصنده شدت کینه لرنی اعلام وتصریح ایچون ندا اولنمشدر وزمخشری وجه اوله ذاهب اولمشدر که مقتولك
جانبدارلرنی اخذ کینه وانتقامه حث واغرا ایچون ندا ایدرلر نته که محب خاندان اولنلر یزیدیلره داد حسین دیو فریاد
ایدرلر کذلك زمخشری دیدیکه اخذ انتقام ایدن آدمه ده ثأر اطلاق اولنور زیرا طالب ومطلوبدن هر بری آخرك
ثأری در بری صید لفظی کبیدر که مأثور معناسه در وبری عدل کبیدر که فاعل معناسنه در وفاعل معناسنه اولان ثأر ثایر
لفظندن محذوف یعنی مختصر اولمق جائزدر شاك وشایك ولات ولایت کبی پس الفی مهموز اولمز زیرا الف فاعلدر انتهی
وثأر مقتولك قاتلنی قتل ایله انتقامنی آلمق معناسنه در یقال ثأر القتیل وثأره بالقتیل ثأرا اذا قتل قاتله قال فی الاساس ثأرت
فلانا بحمیمی اذا قتلته به وتقول ثأرت حمیمی وبحمیمی اذا قتلت قاتله فعدوك مثؤر وحمیمك مثؤر ومثؤر به انتهی وتقول
ثأرتك بکذا ای ادرکت به ثأری منك وعربلر لا ثأرت فلانا یداه دیرلر لا نفعتاه معناسنه یعنی ثأری نفع بالید معناسنده استعمال
ایدرلر ثأرت حمیمی معناسندن مأخوذدر الاثأر اظهار وزننده برکمسه کینه وانتقامنی آلمق معناسنه در یقال اثأر الرجل
اذا ادرك ثأره الاستثأر انتقام المق ایچون آخردن مدد طلب ایلمك معناسنه در یقال استثأر ولی القتل اذا استغاث لیثأر
بمقتوله الثؤرور تؤرور وزننده ومرادفیدر که تاء ماده سنده ذکر اولندی الثائر بائر وزننده منتقم آدمه دینور که انتقامنی
آلمدقجه برنسته اوزره طورمیه یعنی برایشه مشغول اولمیه یقال رجل ثائر اذا کان لایبقی علی شیء حتی یدرك ثأره
الاثأر همزه نك وثای مشدده نك کسریله انتقام المق معناسنه در تقول اثأرت من فلان ای ادرکت منه ثأری واثأر

کلمه سنك اصلی اثتأر ایدی افتعالك تایی ثایه قلب وادغام اولندی الثأر المنیم میمك ضمیله شول انتقامه اطلاق اولنور که
آنك طالبی اکا نائل اولدقده آسوده وخوشدل اولوب خواب راحته واره یقال اصاب الثار المنیم وهو الذی اذا اصابه
الطالب رضی به فنام بعده الاثبجرار اطمینان وزننده برنسنه دن خوف ایلمکله کیروطوروب آندن فارغ اولمق
معناسنه در یقال اثبجر الرجل عنه اذا ارتدع من فزع وانقولی دتره مك ایله ترجمه ایلمکله ظاهر انسخه سی ارتعد اولمغه
محمولدر واثبجرار مدهوش ومتحیر اولمق معناسنه در یقال اثبجر الرجل اذا تحیر واورکوب قاچمق معناسنه در یقال
اثبجر الحمار اذا نفر وجفل وبرآدم حزم ورشد وتدبیر جهتنده ضعیف وقاصر اولمغله رأی درستله برماده یی
فصل وقطعه یی قدرت اولمق معناسنه در یقال اثبجر الرجل اذا ضعف عن الامر ولم یصرمه وبرآدم ارقه سی اوزره
دونمك معناسنه در کرك عزیمت وکرك وقوف حالنده اولسون یقال اثبجر الرجل اذا رجع علی ظهره وبرسمته کیدرکن
کتمیوب کیرودونمك معناسنه در یقال اثبجر القوم فی مسیر اذا ترادوا ای تراجعوا وآقمق معناسنه در یقال اثبجر الماء
اذا سال الثبجارة ثانك کسریله شول چقوره دینور که اولوغك دوکیلن صویی قازوب چقورلتمش اوله الثبر
صبر وزننده برایش ایله برآدمی آلیقومق معناسنه در یقال ثبر فلانا بالشیء ثبرا من الباب الاول اذا حبسه علیه
وبرخصوصدن منع وصرف ایلمك معناسنه در یقال ثبر فلانا عن الامر اذا منعه وصرفه وبرآدمی برنسنه دن خائب
ونومید ایلمك معناسنه در یقال ثبر فلانا اذا خیبه ولعن ونفرین ایلمك معناسنه در یقال ثبره اذا لعنه وقوغوب سورمك
معناسنه در یقال ثبره اذا طرده ودریا جزر ایلمك یعنی ساحلدن کیرو چکلمك معناسنه در یقال ثبر البحر اذا جزر
التثبیر تفعیل وزننده بودخی برآدمی برایش اوزره آلیقومق معناسنه در یقال ثبر فلانا بالشیء تثبیرا اذا حبسه علیه
الثبور قعود وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال ثبر الرجل ثبورا اذا هلك وویل وعذاب معناسنه در یقال یدعو اهل
النار واثبوراه ای واویلاه وهلاك ایلمك معناسنه در یقال ثبره الله ای اهلکه المثابرة مفاعله وزننده برنسنه یه
مداومت واشتغال ایلمك معناسنه در یقال ثابره علی الامر مثابرة اذا واظب التثابر تفاعل وزننده صچراشمق معناسنه در
یقال تثابر القوم اذا تواثبوا الثبرة تمره وزننده طپراغی یومشق دوزیره دینور ارض سهله معناسنه وبرکونه طپراغه
دینور که نوره یه شبیه اولور ویرده اولان چقوره دینور وثبره ضبة قبیله سی یوردنده بردره آدیدر الثبرة ثانك ضمیله
صبره وزننده ومرادفیدر که حج خرمنه دینور ثبیر الاثبرة ثانك فتحیله وثبیر الخضراء وثبیر النصع نونك کسریله
وثبیر الزنج وثبیر الاعرج وثبیر الاحدب وثبیر عیناء ظاهر مکه ده بررطاغك اسملریدر وثبیر مزینه یوردنده برصویك
اسمیدر که شریس بن ضمرة المزنی یه رسول انام علیه السلام حضرتلری اقطاع بیوردیلر ومزبورك اسمنی شریحه
تبدیل بیوردیلر شراست معناسندن استکراه سببیله المثبر منزل وزننده محبس معناسنه در ومقطع ومفصل
معنالرینه در که کسیلجك وآیریلجق یرلردر وشول موضعه دینور که انده عورت یاخود ناقه وضع حمل ایلیه ودوه
بوغزلنه جق یره دینور الثبر فتحتینله یاره نك اغزی آچلمق معناسنه در یقال ثبرت القرحة ثبرا من الباب الرابع
اذا انفتحت الاثبیرار احمیر وزننده برایشدن کسل وفتور سببیله آغرلشوب اویالنمق معناسنه در تقول اثبار رت
عن الامر اذا تثاقلت عنه الثبار کتاب وزننده برخصوص حصولپذیر اولمغه یقلشمغه دینور یقال هو علی اثبار
امر ای علی اشراف من قضائه الثجرة ثانك ضمی وجیمك سکونیله چقور والچق یره دینور ودره نك واسع ومعظم
اولان یرینه دینور وسطی کبی یقال وقف السیل فی ثجرة الوادی ای فی معظمه ومجتمع اعلا الحشا یعنی اجزای جوفیه نك
یوقری طرفلرینك جمع اولدیغی یره دینور که کوکس ایله کوبکك مابینی اولان یردر علی قول اول یرك وسطنه دینور
وکوکس چقورینك جوره سنه دینور وثجرة البعیر دوه نك کوکسی چقورینه صارقان تویلره دینور سبلة البعیر معناسنه
ونبات وسائر نسنه لردن طاغنق اولان قطعه لرینك هر برینه دینور جمعی ثجر در غرف وغرفه کبی الثجیر امیر
وزننده اوزم وسائر صقیلور اولان نسنه نك جبره سنه وپوصه سنه دینور الثجر فجر وزننده برنسنه یی آخر نسنه نك
پوصه سنه قاتمق معناسنه در یقال ثجر التمر ثجرا من الباب الاول اذا خلطه بثجیر البسر ای تفله شارح دیر که مصباحده
الثجیر تفل کل شیء یعصر وهو معرب وقال الاصمعی الثجیر عصارة التمر والعامة تقول بالثاء وثجر غلیظ وعریض اولان
شیئه دینور یقال ورق ثجر ای غلیظ عریض وثجر نجران قربنده برصویك آدیدر علی قول وادی القری ایله شام بیننده
واقعدر الاثجر احمر وزننده بودخی غلیظ وعریض اولان شیئه دینور وقصه ودبی قالین اوقه دینور یقال سهم
اثجر ای غلیظ الاصل قصیر الثجر کتف وزننده بودخی غلیظ وعریض شیئه دینور التثجیر تفعیل وزننده
بولالتمق معناسنه در یقال ثجره اذا وسعه وانلولتمك معناسنه در یقال ثجره اذا عرضه وتثجیر وجودده اولان کوشکلکه
وسلبوکلکه دینور که اسمدر یقال فی لحمه تثجیر ای رخاوة الثجر صرد وزننده جماعات متفرقه یه دینور

ذكر اولنان ثجره نك جمعيدر وديبلرى قالين وعريض اولان اوقلره دينور الانثجار انفجار وزننده ومرادفيدر كه
يردن صوقينايوب آقمق معناسنه در يقال انثجر الماء اذا انفجر وصو وفرتندن ناشى پك طاشقين اولمق معناسنه در يقال
انثجر الماء اذا فاض كثيرا المثجر معظم وزننده بوغوملرى اولان داله دينور يقال خيزران مثجر اى ذوانابيب مثجور
ابن غيلان دركه جريرك هجو كرده سيدر الثرة راى مشدده ايله ذره وزننده صويى پك فراوان اولان پيكاره
وايازمه يه دينور يقال عين ثرة اى غزيرة وممه سنك دلكلرى واسع اولان ناقه يه ياخود قيونه اطلاق اولنور كه
سود فراوان آقار يقال ناقة اوشاة ثرة اى واسعة الاحليل وسودى فراوان اولان ناقه يه وقيونه اطلاق اولنور
يقال ناقة اوشاة ثرة اى غزيرة جمعى ثرور كلور وثرار كلور ثانك كسريله وثره زخمنك قانى فراوان اولان طعنه يه ده
وصف اولور يقال طعنة ثرة اى كثيرة الدم وچوق سوزلو اوزان قارى يه اطلاق اولنور يقال امرأة ثرة اى كثيرة الكلام
الثرارة طراره وزننده والثرثارة سلساله وزننده والثرثورة ثانك ضميله بونلرده صويى فراوان اولان چشمه يه
دينور يقال عين ثرارة وثرثارة وثرثورة اى غزيرة وثرثاره اوزان و پركوى قارى يه دينور الثرور صبور وزننده سودى
پك چوق ناقه يه وقيونه دينور يقال ناقة ثرور اذا كانت غزيرة وكذلك الشاة الثارة بودخى چوق سوزلو قارى يه دينور
الثر حر وزننده والثرورة ثانك ضميله والثرارة حراره وزننده والثرور سرور وزننده معانى مزبوره دن مصدرلردر
يقال ثرت العين والناقة والشاة ثرا وثرورة وثرارة وثرورا من الباب الاول والثانى والرابع اذا غزرت وثر ثانك فتحيله
پراكنده قلمق معناسنه در يقال ثر الشئ ثرا من الباب الثانى اذا بدده وفرقه وثر وصف اولور بول نسنه يه دينور
يقال عين ثر ومكان ثر اى واسع وچوق سوزلو آدمه دينور يقال رجل ثر اى مكثار ويغمورى چوق بلوده دينور
يقال سحاب ثر اى كثير الماء ودپرنشى چاپك اولان آته دينور منثر دخى دينور منجر وزننده يقال فرس ثر ومنثر اى
سريع الركض الثرثرة زلزله وزننده بودخى تارمار ايتمك معناسنه در يقال ثرثر الشئ اذا بدده وفرقه وسوزى
دونه دونه چوق سويلمك معناسنه در يقال ثرثر الكلام اذا اكثره وردده وچوق طعام يمك معناسنه در يقال ثرثر
فى الطعام اذا اكثر اكله وطعامى برى برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال ثرثر الطعام اذا خلطه الثرثار
سلسال وزننده ياوه كوكسيه دينور يقال رجل ثرثار اى مهذار وچاغرغان آدمه دينور يقال رجل ثرثار اى صياح
وثرثار سنجار ايله تكريت بيننده برايرمق ياخود بر بيوك دره نك اسميدر الاثرارة همزه نك كسريله انبر پارس اسميدر كه
بو اسمله معروف دوايى نباتدر تركيده قادين طوزلغى تعبير اولنور الثرثور ثانك ضميله ارمينيه ديارنده ايكى نهرك
اسميدر برينه ثرثور كبير و برينه ثرثور صغير ديرلر التثرير تفعيل وزننده يرى نمناك ايلمك معناسنه در يقال ثرر بالمكان
اذا تداه الثعجرة دحرجه وزننده دوكمك معناسنه در يقال ثعجر الشئ اذا صبه الاثعنجار احرنجام وزننده
دوكلمك معناسنه در يقال ثعجر الماء فاثعنجر اى انصب المثعنجرة اسم فاعل بنيه سيله شول چناغه دينور كه ايچنه
قونيلان ياغى طاشوب دوكيلور اوله ظاهر اديبى چقور اولميوب وطارلغندن اولور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال
جفنة مثعنجرة اذا كانت يفيض ودكها المثعنجر بودخى اسم فاعل عنوانيله آقيجى نسنه يه دينور يقال ماء اودمع
مثعنجر اى سائل المثعنجر اسم مفعول بنيه سيله دكزك اورته سنه دينور كه پك انكين يريدر اوراده اولان صويك
كثرتنه سائر محللرى بكزه مز اولور وقول ابن عباس وذكر عليا علمى الى علمه كالقرارة فى المثعنجر اى مقيسا الى علمه
كالقرارة موضوعة فى جنب المثعنجر يعنى ابن عباس ديديلر كه بنم علمم علم مرتضايه قياس ونسبت اولنسه مثعنجر
جنبنه موضوع اولان قراره يعنى غدير صغير كبيدر وجوهرى وصغانى معتنجر كلمه سنك مصغرنده مثيعج ومثيعيج
دينور ديملرى غلطدر صواب اولان ثعيجر اولمقدر نته كه محرنجم مصغرنده حريجم ديرسن يعنى ميم ونونى زائددر
الثعر ثانك فتحى وعينك سكونيله وثانك ضميله وفتحتينله لغتدر شول صمغه شبيه سيال نسنه يه دينور كه سمر يعنى مغيلان
اغاجنك كوكندن ظهور ايدر سم قاتلدر الثعر فتحتينله بدنده سكيل چوق اولمق معناسنه در يقال ثعر الرجل ثعرا
من الباب الرابع اذا كثرت ثآليله الثعرور ثانك ضميله بودوركشى يه دينور يقال رجل ثعرور اى قصير وثعرور
طرثوث ديدكلرى نباته على قول طرثوثك اوجنه دينور كه ذكر باشى كبى اولور وطرثوث قولغان تيكنى ديدكلريدر
قال الشارح فى النهاية وفى الحديث يخرج قوم من النار فينبتون كما ينبت الثعارير جمع ثعرور وهى القثاء الصغار
شبهوها لان القثاء يمنى سريعا وقيل هى رؤس الطراثيث تكون بيضاء وثعرور سكيله دينور ثؤلول معناسنه
وآطه صوغاننك كوكنه دينور وعجور ديدكلرى سبزه نك صغيرينه دينور وذونون ديدكلرى نباتك يمشنه دينور باديه
نباتندندر الثعران والثعروران ثالرك ضمى وتثنيه بنيه سيله شول ممه باشلرينه شبيه ايكى طرفلو اوزونجه سكيللره
دينور كه آت قسمنك خايه لرينك ايكى طشره طرفلرنى احاطه ايدر كذلك قيون قسمنك دخى ممه لرينك طشره

طرفلرنى

طرفلرنى احاطه ايدر الثعارير جمع بنيه سيله قوش قونمز اوتنه شبيه برنبات آديدر و برونده حادث اولان چتلاقلره
دينور الثعررة جلببه وزننده برونده چتلاقلر ظهور ايلمك معناسنه در يقال ثعرر الانف اذا بدا فيه التشقق الاثعار
همزه نك كسريله يلاندن مواضعه جهتيله اخبار وحوادث تجسس ايلمك معناسنه در يقال اثعر الرجل اذا تجسس
الاخبار بالكذب الثغر ثانك فتحى وغين معجمه نك سكونى وفتحيله خيار عشبدندر يعنى بركونه اوتلق اسميدر كه بالجمله
اوتلقلرك كزيده سيدر دوه قسمنك محبوبيدر مفردى ثغره درهايله وثغر مطلقا آچلمش يرتغه و ياريغه ياخود
طاغلرده و بعض يرلرده اولان كدكه ورخنه يه دينور وآغزه دينور فم معناسنه وديشلره دينور على قول مقدملرينه
يعنى اوك ديشلره دينور قال الشارح وفى المصباح الثغر المبسم ثم اطلق على الثنايا وعند البعض ثغر منبتلرنده ثابت
اولان ديشلره دينور كه چقدقدنصكره اطلاق اولنمز ودار الحرب قربنده اولان سرحده دينور كه محل خوف
اولمغله اورايه محافظ ومرزبان تعيين اولنور دشمن آغزى تعبير اولنان يرلر اوله جقدر ومطلقا فروج بلداندن
يعنى هر بلده ومملكتك سرحدنده وداخلنده اولان كدكلره ودربندلره دينور كه خوفناك محللردر دشمن ياخود حرامى
مقوله سنك مرور كاهلريدر واكا ثغرور دخى دينور زنبور وزننده وثغر شهر كرمان قربنده ساحل بحر هندده بر بلده
آديدر وثغر مصدر اولور كدك آچمق ورخنه ايلمك معناسنه يقال ثغر الرجل ثغرا من الباب الثالث اذا ثلم وكدك
طوتمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال ثغر الثلمة اذا سدها وبرآدمك ديشلرنى شكست ايلمك معناسنه در
يقال ثغر فلانا اذا كسر ثغره وبرآدمك برحادثه سببيله ديشلرى اوفانمق معناسنه در يقال ثغر فلان على بناء المجهول
اذا دق فمه فهو مثغور وچوجغك ديشلرى على قول اوك ديشلرى دوشمك معناسنه در كه صكره يرينه ثابتى نابت
اولور يقال ثغر الصبى على بناء المفعول اذا سقطت اسنانه او رواضعه فهو مثغور الثغرة نقره وزننده ايكى طرفلو
بيون چنبرلرينك بيننده اولان بوغاز چقورينه دينور يقال طعن فى ثغرته اى نقرة نحره التى بين الترقوتين وثغرة البعير
دوه نك بيوننك نهايتنده اولان چقوره دينور كه اورادن ذبح اولور وثغرة الفرس آت قسمنك كوكسنك اوستنده
اولان چقوردن عبارتدر وثغره ارصك برناحيه سنه دينور ودوز وملايم يوله دينور طريق سهله معناسنه الاثغار
همزه نك كسريله چوجق ديشلرنى دوشورمك معناسنه در يقال اثغر الغلام اذا القى ثغره وچوجغك ديشلرى بتمك
معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اثغر الغلام اذا نبت ثغره وبرآدمك ديشلرى اوفانمق معناسنه در يقال اثغر الرجل
على بناء المجهول اذا دق فمه الاثغار همزه نك وثاى مشدده نك كسريله بودخى چوجغك ديشلرى بتمك معناسنه در
يقال اثغر الغلام اذا نبت ثغره كما يقال ادغر وبونلرك اصلى اثتغر ايدى كه افتعالدندر المثغور ديشلرى دوشمش
اولان چوجغه دينور كما ذكر الثغور ثانك ضميله ثغر كلمه سنك مفرديدر طاغنق متفرق معناسنه مستعملدر ومنه
يقال امسوا ثغورا اى متفرقين ثغور صبور وزننده يمنده حمير قبيله سنه مخصوص برحصن آديدر ثغره صبره
وزننده اعراض مدينه دن برناحيه نك اسميدر اعراض نواحى مدينه يه اطلاق اولنور الثفر ثانك فتحى وضمى
وفانك سكونيله سباع ومخالبك يعنى يرتجى وحوش وطيورك خاصة فرجنه دينور حياء ناقه يه مخصوص اولديغى كبى
على قول فرجلرندن مسلك قضيب يعنى آلت كيره جك يرينه دينور كه اخص اولور الثفر فتحتينله وبعضا فاء ساكن
اولور آت ايرينك كيروسنده اولان قايشه دينور كه قوسقون تعبير اولنور سمرلى و پالانلى دابه لرده قوسقون اولمامغله
پالدم تعبير اولنور يقال شد ثفره وهو السير فى مؤخر السرج الاثفار همزه نك كسريله ايره و پالانه قوسقون
وپالدم ياپمق على قول قوسقون و پالدم طاقمق معناسنه در يقال اثفر السرج اذا عمل له ثفرا اوشده به ودابه يى
اكسه سندن سورمك معناسنه مستعملدر يقال اثفر البغل اذا ساقه من خلفه وبو معنادندر كه فلانك دبرينه ذكرمى
يتاشدروب طيادم ديجك يرده اثفرته بيعة سوء ديرلر الزقتها باسته معناسنه بيعه سلعه دن كنايه در كه مراد سلعة
سوء بدنيدر واثفار كبه كچى ولادت علامتنى بلورتمك معناسنه در يقال اثفرت العنز اذا بينت الولادة المثفار
مصباح وزننده شول آته وسائر طواره دينور كه ايرنى و پالاننى دائما كيرويه سلكوب آنار اوله يقال دابة مثفار اى ترمى
بسرجها الى مؤخرها ومأبون وككز كسيه اطلاق اولنور كه مذكر سماعى تعبير اولنور المثفر منبر وزننده مثفار
معناسنه در يقال هو مثفار ومثفر اى مأبون الاستثفار برآدم آرداتكنى عورتلرك طون بزى كبى اويلقلرى اراسندن
اوك طرافنه چكوب كتورمك معناسنه در يقال استثفر بازاره اذا ادخله بين فخذيه ملويا وكوپك قسمى قويرغنى
پاچه سى ارالغنه قصدروب قارننه ياپشدرمق معناسنه در يقال استثفر الكلب بذنبه اذا ادخله بين فخذيه حتى
يلزقه ببطنه الثفر حفر وزننده طوارى اكسه سندن سورمك معناسنه در يقال ثفر الحمار ثفرا من الباب الثانى
اذا ساقه من خلفه التثفر قافله تفعل وزننده صبرسزلقدن ناشى تردد واضطراب ايلمك معناسنه در يقال

تثقر الرجل اذا تردد وجزع الثمر فتحتينله اغاجك يمشنه دينور فارسيده ميوه دينور يقال ادرك ثمر الشجر اى حمله
وهر نوع ماله اطلاق اولنور يقال كان له ثمر اى انواع المال اسم جنس اولمغله مفردى ثمره درهايله وثمره درميمك
ضميله سمره وزننده جمعى ثماردر جبل وجبال كبى وجمع الجمعى ثمور در ضمتينله كتب وزننده ومنتهى الجموعى اثماردر
اعناق وزننده وثمر فلزاتدن التونه وكومشه اطلاق اولنور يقال له ثمر اى ذهب وفضة وثمره شجره يه اطلاق
اولنور كه مجاز مرسلدر وباشك دريسنه دينور جلدة الرأس معناسنه وثمرة اللسان دلك اوجنه اطلاق
اولنور ثمرهٔ سوطدن مأخوذدر قال فى الاساس ضربنى بثمرة لسانه اى بعذبته اذا لسنك وثمرة السوط قامچنك
اوجنده اولان عقده يه اطلاق اولنور ميوه يه تشبيها يقال سوط عظيم الثمرة اى العقدة فى طرفه ونسل وذريته
اطلاق اولنور يقال كثر الله ثمرة سلطاننا اى نسله وذريته وولده الثمار سحاب وزننده بودخى ميوه يه وهر نوع
ماله اطلاق اولنور الثمور قعود وزننده اغاج يمش طوتمق معناسنه در يقال ثمر الشجر ثمورا من الباب الاول
اذا صار فيه الثمر وبر آدم مالدار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ثمر الرجل اذا تمول وطوار اوتلامق ايچون
صاحبى اغاج بركدرمك معناسنه در يقال ثمر للغنم اذا جمع لها الشجر الاثمار همزه نك كسريله بودخى اغاج
ميوه وبرمك معناسنه در يقال اثمر الشجر اذا صار فيه الثمر وطلومده كره ياغنى چالقيوب ياياركن ياغ دانه دانه
اولمق معناسنه مستعملدر ثمره تشبيه اولنمشدر يقال اثمر السقاء اذا ظهر عليه تحبب الزبد قال فى الاساس ان لبنك
لحسن الثمر وهو ما يرى عليه اذا مخض من امثال الحصف فى الجلد وبر آدمك مالى چوغالمق معناسنه مستعملدر
يقال اثمر الرجل اذا كثر ماله الثامر ثموردن اسم فاعلدر والمثمر اثماردن فاعلدر مأخذلرى اوزره ايكيسيده
ميوه طوتمش اغاجه دينور وعند البعض ثامر ميوه سى هنوز ظهور ايدن اغاجه ومثمر ميوه سى ديوشورلمك
درجه سنه كلمش اغاجه دينور يقال شجر ثامر ومثمر اذا صار فيه الثمر او شجر ثامر اذا خرج ثمره ومثمر اذا بلغ ثمره
ان يجنى الثمراء حمراء وزننده ثمره نك جمعيدر كرچه مؤلف جمع ثمرة عبارتيله جمعيتنى تنصيص ايدوب لكن
اغرب اولمغله شجراء كبى اسم جمع اولمق غالبدر وثمراء بعينه بر نوع اغاجك آديدر وشهر طائفك سراة جانبنده
واقع شقنده بر كوچك طاغك اسميدر وثمراء يمشلو اغاجه دينور يقال شجرة ثمراء اذا صار قد خرج ثمرها وثمرى
چوق ارضه دينور يقال ارض ثمراء اى كثيرة الثمر الثميرة سفينه وزننده بودخى كثير الثمر اولان ارضه دينور ويايقده
يايلوب چقركن هنوز طوپلنمقسزين دانه دانه ظاهر اولان ياغه دينور يقال ظهرت ثميرة الزبد وهى ما يظهر منه قبل
ان يجتمع وكره ياغى ظهور ايتمش على قول هنوز ياغى وقيمغى چقمامش سوده دينور يقال شرب الثميرة اى اللبن الذى
ظهر زبده او الذى لم يخرج زبده الثمير امير وزننده ثميره ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر الثمر كتف وزننده
والمثمور مال كثيره دينور يقال مال ثمر ومثمور اى كثير ومثمور كثير المال آدمه دينور يقال رجل مثمور وقوم
مثمورون اى كثير والمال التثمير تفعيل وزننده طلومده ياغ ياياراكن دانه دانه ظهور ايتمك معناسنه در يقال
ثمر السقاء تثميرا اذا ظهر عليه تحبب الزبد ونبات واشجار قسمى چچكلرنى دوكوب يمش بغلمق معناسنه در
يقال ثمر النبات اذا نفض نوره وعقد ثمره وبر آدم مالنى بركتلنديروب نشو ونما ايله چوغالتمق معناسنه در يقال
ثمر الرجل ماله اذا نماه وكثره وتقول ثمر الله مالك الثامر ميوه لو اغاجه دينور نته كه ذكر اولندى وحبوباتدن
بوكرلجه يه دينور وحماض نباتنك چچكنه دينور كه قرمزى اولور ابن ثمير امير وزننده مهتاب كيجه نك كنيه سيدر
ثمر تمر وزننده بر وادى آديدر ثمر فتحتينله يمنده بر قريه آديدر ثمير زبير وزننده محمد بن عبد الرحيم نام محدثك
جدى اسميدر الثمرة فرحه وزننده ثمرك مؤنثيدر وثمر فى الاصل نما بولمش مال مباركه اطلاق اولنوب اول
علاقه ايله ثمره نفس طيبه ده استعمال اولندى ومنه تقول ما نفسى لك بثمرة اى مالك فى نفسى حلاوة مؤلف حاصل
معنا ايله تفسير ايلمشدر الثجارة نونله ثجاره وزننده ومرادفيدر كه اولوق صويله پيدا اولان حفره يه دينور
الثور جور وزننده والثؤور قعود وزننده والثوران فتحاتله بر نسنه يرندن توزوب قالقمق معناسنه در توزك
وطالغه نك قالقمسى كبى يقال ثار الشئ يثور ثورا وثؤورا وثورانا اذا هاج وصچرامق معناسنه در يقال ثار اليه
اذا وثب وتوز توزوب هوايه آغمق معناسنه در يقال ثار الغبار اذا سطع وخاصة بغرتلق قوشى وچكركه يرلرندن
قالقمق معناسنه در يقال ثار القطا والجراد اذا نهض وبدندن قان قينايوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال
ثار الدم اذا ظهر وثورا قط يعنى كش ديدكلرى يوغرد قورو سندن قطعهٔ عظيمه يه اطلاق اولنور جمعى اثوار وثوره
كلور عنبه وزننده وثورا ركك اوكوزه دينور ارضى اثاره ايتديكيچون كويا كه مصدر ايله مسمادر ثاير معناسنه در جمعى
ثواردر وثياردر ثانك كسريله وثوره وثيره در عنبه وزننده وثيره در وثيران در جيره وجيران وزننده يا مجاورت

كسره يه مبنى در مؤنثى ثوره در وثور بر قومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور يقال هو ثور القوم اى سيدهم
ويوصونه دينور طحلب معناسنه وطرنغك دبنده اولان بياضه دينور ومطلقا يوصون كبى صويك يوزينه چوكن
شيئه دينور ودليلكه دينور يقال اصابه الثور اى الجنون وافقده شفقك نشر وهيجانله تابنده اولان قزللغنه
اطلاق اولنور يقال سقط ثور الشفق اى حمرته الثائرة فيه واحمق وبيمغز آدمه اطلاق اولنور يقال هو ثور
اى احمق وثور فلكده بر برجك آديدر كه آنده كواكبدن ثور صورتى مرسومدر ايكنجى برج اوله جقدر وثور
عاص بن سعيدك فرسى اسميدر ومضردن بر قبيله پدرينك اسميدر امام ومحدث سفيان بن سعيد اول قبيله دندر ومزينه
بلادنده بر وادى اسميدر ومكه ده بر طاغك آديدر كه تنزيل مبينده مذكور اولان مغاره آنده در مراد ثانى اثنين اذ هما
فى الغار آيتنده مذكور اولان غاردر واكا ثور اطحل دخى دينور اطحل طاغك آدى اولوب ثور بن عبد مناة اكا نازل
اولمغله كنديسنه منسوب اولمشدر لكن بو صورتده اطحل ثور دينمك لازم ايدى وثور مدينه ده دخى بر طاغك آديدر
ومنه الحديث الصحيح المدينة حرم ما بين عير الى ثور واما قول ابى عبيد بن سلام وغيره من اكابر الاعلام ان هذا
تصحيف والصواب الى احد لان ثورا انما هو بمكة فغير جيد يعنى مدينهٔ منوره حوزه سى عير نام طاغدن ثور نام طاغه
قدر حرم محترمدر ابو عبيد وسائر اكابر اعلام مدينهٔ منوره ده ثور نام طاغ يوقدر ثور مكه ده اولمغله الى ثور كلمه سى
الى احد كلمه سنك مصحفيدر كه راويلر تصحيف ايلمشلردر ديملريله بو كلاملرى جيد وبجا دكلدر زيرا امام ومحدث
وزاهد شيخ شجاع البعلى حافظ ابو محمد عبد السلام البصرى نام محدثدن روايت ايليه رك بكا بو وجه اوزره خبر
ويرمشدر كه مدينه ده احد طاغنك اكسه سنه مائل حذاسنده بر كوچك طاغ واردر كه اكا ثور ديرلر ومرة بعد اخرى
ارض مزبوره يه آكاه اولان عربلردن سؤال ايلديكمده بالجمله اوراده ثور نامنده بر كوچك طاغ اولديغنى اخبار ايلديلر
بوندن بشقه شيخ عفيف الدين المطرى كندى پدرى اولان محمددن كه حافظ وثقه در روايت ايلمك اوزره بكا
تحرير ايلدى كه احد طاغنك شمالى اولان خلفنده بر دكرمى كوچك طاغ واردر كه ثور تسميه اولنور اهل مدينه نك
بالجمله خلفا عن سلف معلوملريدر التثور تفعل وزننده بودخى ثور وثوران معنالرينه در يقال تثور الرجل بمعنى ثار
الاثارة همزه نك كسريله توزتمق وتوز قوپرمق معنالرينه متعديدر يقال اثاره واثره وهثره اذا هيجه شارح ديركه
بوراده مؤلفك اثره قولى مقلوبدر لكن اكا كوره مد ايله آثره اولمق لازمدر هثره قولى كه هاء همزه دن بدلدر آندن آيدر
اساسده واثرت الصيد والاسد واستثرته اى هيجته عبارتيله مرسوم اولمغله كه اثاره دن متكلم در سائر مأخذلرده دخى
بو كونه مرسوم اولديغندن ظاهرا مؤلف متكلمدن غيبته زيغ ايله ثلاثى عنواننده ثبت ايلمشدر التثوير تفعيل وزننده
اثاره معناسنه در يقال ثوره بمعنى اثاره وبر نسنه يك ايچ يوزندن بحث وتفتيش ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثور
عن القرآن اذا بحث عن علمه الاستثارة بودخى اثاره معناسنه در يقال استثاره بمعنى اثاره ثور الشباك شبنك كسريله
وبرقة الثور بانك فتحيله ايكى موضعلردر ثورى قصر ايله وبعضا مد ايدرلر دمشق ترابنده بر نهرك آديدر ابو الثورين
تثنيه بنيه سيله تابعيندن محمد بن عبد الرحمن كنيه سيدر الثورة دوره وزننده چوق نسنه يه اطلاق اولنور يقال
ثورة من مال ورجال اى كثير الثوارة مبالغه بنيه سيله خوران معناسنه مستعملدر كه حيوانك دبر ومقعدينه دينور
الثائر ثوراندن اسم فاعلدر بو مناسبتله خشم وغضبه اطلاق اولنور يقال ثار ثائره اذا هاج غضبه الثير ثانك كسريله
كوزك پرده سنه دينور يقال على عينه ثير اى غطاء المثيرة اثاره دن اسم فاعلدر ترلايى سوكوب طپراغنى قوپاروب
توزيدن يعنى نطس ايدن چفت اكوزينه دينور يقال بقرة مثيرة اذا كانت تثير الارض المثاورة مفاعله وزننده
والثوار ثانك كسريله صچراشمق معناسنه در واحد وفصاعد ايچون اولور يقال ثاوره مثارة وثوارا اذا واثبه ثوير
زبير وزننده ابن ابى فاخته سعيد بن علاقه در كه تابعيندندر وثوير جزيره ده تغلب قبيله سى منازلندن بر منزلك
آديدر وضريه جبالنه قريب بر طاشلق وقوملق يرك اسميدر كه جعفر بن كلاب جماعتنه مخصوصدر

فصل الجيم

الجأر جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله والجؤار غراب وزننده فرياد وزارى ايله
دركاه حقه دعا ونياز واستمداد ايلمك معناسنه در معناى آنيدن مأخوذدر يقال جأر الى الله جأرا وجؤارا من الباب الثالث
اذا رفع صوته بالدعاء اليه وتضرع واستغاث وصغر واكوز قسمى بو كورمك معناسنه در يقال جأر البقرة والثور اذا صاحا
بقره يبان صغرينه ده شاملدر هاء وحدت ايچوندر وجأر نبات بوى سوروب اوزامق معناسنه مستعملدر رفع صوت
معناسندن مأخوذدر يقال جأر النبات جأرا اذا طال نبتها قال فى الاساس كما يقال صاحت الشجرة اذا طالت وجأر
تازه وفراوان اولان اوتلغه اطلاق اولنور ارتفاع شانندن اولديغيچون يقال فى ارضه نبت جأر اى غض كثير وتنومند
وضخامتلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جأر اى ضخم ويقال هو اجأر منه اى اضخم الجأر كتان وزننده والجئر

كتف وزننده بونلرده ضخامتلو ادمه دينور الجائر اسم فاعل بنيه سيله كوكل بولنوب غثيان كلمك معناسنه در
رفع صوتله اولديغنه مبنى در يقال اخذه الجائر اى جيشان النفس وبوغازه نسنه طيقانمغه دينور غصص معناسنه
و بوغازه عارض اولان حرارت ويانقلق كبى كيفيته دينور كه غضب مقوله سى حالات نفسيه دن حادث اولور على قول
حموضته شبيه برحالتدر كه پك ياغلو نسنه يمكدن عارض اولور بوغازى اكشيوب ككردكجه اكشى اكشى كلور تقول اخذنى
الجائر وهو حر لحلق اوشبه حموضة فيه من اكل الدسم الجأر جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله والجأر
كتان وزننده والجؤر صرد وزننده والجور هجف وزننده پك فراوان يغموره دينور يقال غيث جأر وجأر وجؤر
وجور اى غزير كثير بوراده جور واو مشدده ايله اولمغله ظاهرا همزه دن مبدله در صحاحده جور ماده سنده مرسومدر
وجأر مصدر اولور برآدمك ايچرو كوكسنده برنسنه طقانوب قالمق معناسنه يقال جئر الرجل جأرا من الباب الرابع
اذا غص فى صدره الجؤار غراب وزننده انسانه پك مستولى اولان قئ واسهال عارضه سنه اطلاق اولنور شماطه سنه بناء
يقال اخذه الجؤار اى القئ والسلاح الجبر صبر وزننده خلاف كسر معناسنه در يعنى قربغى بتونلمك معناسنه در
قريق كميكى صاروب بتونلمك وقريق قابى كناد ايلمك كبى يقال جبر العظم جبرا من الباب الاول ضد كسره اى اصلحه
مؤلفك بصائرده بيانته كوره جبر ماده سى قهردن بركونه شيوه ايله برنسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه موضوعدر كاهجه
اصلاح مجرد ده استعمال اولنور ومنه قول على رضى الله عنه ياجابر كل كسير ويامستهل كل عسير وكاهى قهر مجرد ده
استعمال اولنور ومنه الحديث لاجبر ولاتفويض وسائر معانى بوندن منشعبدر انتهى وجبر پادشاهه اطلاق اولنور
ناسى كندى مرادى اوزره قهر ياخود اصلاح ايلديكيچون و بورجل عدل قبيلندندر وقوله اطلاق اولنور عبد معناسنه
پس اضدادن اولور لكن جبر بوراده مفعول معناسنه اولمغله ضديتى غير مسلم در وجبر شجيع وبهادر آدمه اطلاق
اولنور يقال رجل جبر اى شجاع وجبر قدر مقابلنه دينور جبريه قدريه مقابليدر كاسيذكر وغلامه دخى جبر
اطلاق اولنور وعود يعنى قيريق چقق صاره جق آغاج پاره سنه ده دينور وجبر اسماء رجالدندر مجاهد
بن جبر محدثيندندر وجبر وجبور قعود وزننده وجباره كتابه وزننده مصدر اولور قيريق كميكى صاروب
اصلاح ايلمك معناسنه در يقال جبر العظم جبرا وجبورا وجبارة فجبر على المجهول اذا اصلحه وفقيره احسان ايلمك
على قول فقير ايكن اعطاء مال ايلمكله زنكين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جبر الفقير اذا احسن اليه او اغناه
بعد فقر وجبر برآدمى برنسنه اوزره اكراه ايلمك يعنى زوراكى ايشلتمك معناسنه در يقال جبر فلانا على الامر
اذا اكرهه التجبير تفعيل وزننده بودخى ضيق كميكى صاروب اوكولتمق وفقيرى مالدار ايتمك معنالرينه در يقال جبر
العظم والفقير بمعنى جبر الانجبار انفعال وزننده والتجبر تفعل وزننده جبر وتجبيردن مطاوعلردر يقال جبر
العظم والفقير وجبره فانجبر وتجبر وتجبر كبرلنمك معناسنه در يقال تجبر الرجل اذا تكبر واغاج ايشروب يبرا قلنمق
معناسنه در يقال تجبر الشجر اذا اخضر واورق وچاير بردفعه اوتلاندقدنصكره تكرار يشروب برمقدارجه اوتلانمغه
صالح اولمق معناسنه در يقال تجبر الكلأ اذا اكل ثم صلح قليلا وخسته افاقت بولوب خوشحال اولمق معناسنه در
يقال تجبر المريض اذا صلح حاله وبركسه ماله نائل اولمق معناسنه در يقال تجبر الرجل مالا اذا اصابه وبرآدمك
الندن كيدن نسنه سى ينه النه كيرمك معناسنه در يقال تجبر الرجل اذا عاد اليه ماذهب عنه الاجتبار افتعال
وزننده جبر وتجبر معناسنه در يقال اجتبره فتجبر وفقير ايكن غنى اولمق معناسنه در كه جبر كلمه سنه مطاوع اولور
يقال جبر الفقير فاجتبر الاستجبار اجتبار معناسنه در يقال جبره فاستجبر الاجبار همزه نك كسريله جبر كبى
برآدمى برنسنه يه اكراه ايلمك وزوراكى طوتدرمق معناسنه در يقال اجبره على الامر اذا اكرهه وبرآدمى جبره نسبت
ايلمك معناسنه در يقال اجبر فلانا اذا نسبه الى الجبر الجبرية جيمك وبانك فتحه سيله قدريه مقابليدر بونده بانك
سكونى لحن وخطادر ياخود بانك سكونى صوابدر فتحى قدريه لفظنه مشاكله وازدواجه مبنى در جبريه طائفه سى
عباددن قدرتى واختيارى نفى ايدرلر انساندن صادر اولان افعال رعشه اضطرارى مثابه سنده در من طرف الله
جبر واكراهله صادر اولور ديرلر الجبار قهار وزننده علو وعظمت وقهر وعزت صاحبى حق جل وعلانك اسماء
صفاتيه سندن براسم شريفدر وجبار مخلوقدن هرعاتى ومتمرده اطلاق اولنور نته كه جبير دخى دينور سكيت وزننده
وجوزاء برجنك اسميدر مترجم ديركه بلكه جوزاء برجنده برصورتك اسميدر آياق اوزره والنده برچوماق قالدرمش
بركسيه خشمله ضرب ايدر هيئتنده در نهراردن صاغ طرفنه ملاصق جريان ايدر وايكى پاچه سى ارالغنده برطوشان
صورتى واردر وصورت مرقومه منطقه نك جنوبيسنده واقعدر وجبار شول سنكين كوكله وصف اولور كه اصلا
اكا رحم وشفقت اثرى داخل اولميه يقال قلب جبار اذا كان لاتدخله الرحمة ودائما ناحق يره قتل نفوس ايدن خونى يه

اطلاق اولنور يقال هو جبار اى قتال فى غير حق وعظيم وقوى وبالابلند اولان آدمه اطلاق اولنور وجبار اسامئ
رجالدندر جبار بن الحكم وجبار بن سلمى وجبار بن صخر وجبار بن الحارث اصحابدندر جبار بن حارثى فخر انام عليه السلام
حضرتلرى عبد الجبار ايله تسميه بيورديلر وجبار الطائى محدثدر وجبار كنج واوزون اولان خرما آغاجنه اطلاق اولنور
بونده ضمله ده لغتدر وشول خودبين ومتكبر كسيه دينور كه كمال كيرندن بركسنه ايچون كندى اوزرنده حق وحقوق
بيلمز اوله هركس كندى عندنده لاشئ مثابه سنده اولوب كوجى يتشدكده جبرا وقهرا طوعا وكرها ديلديكنى آلوب
اجراى مذاق ايدر اوله يقال هو جبار اى متكبر لايرى لاحد عليه حقا الجبرية والجبرياء جيملرك كسريله والجبرية
كسرتينله والجبرية فتحتينله والجبروة فتحتين ورانك ضمى وواو مشدده نك فتحيله والجبروتى فتحتينله
والجبروت عظموت وزننده والجبرية صبريه وزننده والجبروة رانك ضمى وواوك تشديديله والتجبار تذكار
وزننده والجبورة جيمك فتحى وبانك تشديديله والجبورة جيمك وياى مشدده نك ضميله والجبروت جيمك ضميله
مجموعى اون اوچ مصدردر مبالغه يى متضمندر بونلردن فعل متصرف دكلدر كبر وعظمت وجلالت معناسنه در
جبرائل جيمك فتحى وبانك سكونيله فرشته معروف اسميدر كه ناموس اعظم در عبد الله ديمكدر جبر عبد وايل اسم
جلاله در ولفظ مزبورده اون درت لغت واردر جبرئل همزه ايله وياسز وجبرئيل يايله جبرعيل كبى وجبريل حزقيل
وزننده وجبرئل همزه وتشديد لامله وجبريل جيمك فتحيله سمويل كبى وجبرائل جبراعل كبى وجبرائيل جبراعيل كبى
وجبرئل جيمك فتحى وبانك سكونى ولامك تشديديله جبرعل كبى وجبرال خزعال كبى وجبرال طربال كبى وجبريل
همزه سز ياى ساكنه ايله وجبريل ياى مفتوحه ايله وجبرييل يائينله سلسبيل وزننده وجبرين جيمك فتحى ونونله وجبرين
جيمك كسريله در الجبار سحاب وزننده مقبره اطرافنده اولان عرصه يه دينور فناء الجنان معناسنه الجبار
غراب وزننده هدر وباطل وبيهوده معناسنه در يقال ذهب دمه جبارا اى هدرا وباطلا وجبار الحرب ديت وقصاص
اولميان قانه اطلاق اولنور وسيل صوينه دينور وهر مفسد ومهلك اولان شيئه جبار اطلاق اولنور وبرنسنه دن
برئ الذمه اولان كسيه دينور يقال انا منه خلاوة وجبار اى برئ وخلاوه فالج ماده سنده ذكر اولندى وجبار ثلثا كوننك
اسم قديميدر جيمك كسريله ده لغتدر وبنو خميس بن عامر بوردنده برصويك آديدر جابر بن حبه نان عزيزك اسميدر
كنيه سى ابو جابردر جبر جوع ايدر الجبارة كتابه وزننده والجبيرة سفينه وزننده يارق اسميدر كه يصى بلاز كه
دينور نسوان عرب بيلكجه لرينه كچوررلر وجبيره بدنده قيريق وچقق اعضايى صاردقلرى تخته لره دينور ومنه يقال
مسح على الجبيرة وهى العيدان التى تجبر بها العظام جباره كتابه ياخود ثمامه وزننده در ابن زراره اسميدر كه اصحابدندر
جوبر جوهر وزننده دمشق ترابنده برنهر ياخود برقريه آديدر على قول جوبره در اعلامدن عبد الوهاب بن عبد الرحيم
واحمد بن عبد الله بن يزيد الجوبريان اورادندر واكا نسبتده جوبرانى دخى دينور محدثيندن عبد الرحمن بن محمد بن يحيى
الجوبرانى دخى اورادندر وجوبر نيسابور قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن على بن محمد الجوبرى اورادندر
وبغداد سوادنده برقريه آديدر جويبار جيمك ضمى وبانك سكونيله وجوبار ياسز ايكيسيده صحيحدر لفظ فارسيدر
جوى كوچك ايرمق وبار مسيل جوى معناسنه اولمغله بعد التركيب مسيل النهر الصغير ديمك اولور خراسانده هرات
قضاسنده برقريه يه علم اولمشدر احمد بن عبد الله التيمى الوضاع كه وضع احاديث ايلرايدى اورادندر وجويبار سمرقند
قضاسنده برقريه آديدر ابو على الحسن بن على السمرقندى اورادندر ونسف شهرنده برمحله آديدر محمد بن السرى
بن عباد نام محدث كه امام بخارى راويسيدر اورادندر ومرو شهرنده برقريه آديدر صاحب السمعانى عبد الرحمن بن محمد
بن عبد الرحمن اورادندر واصفهانده برمحله آديدر محمد بن على السمسار وعبد الجليل بن محمد بن كوتاه الحافظ اورادندر
وجويبار جرجان قضاسنده برموضع آديدر اعلامدن طلحة بن ابى طلحه اورادندر جابر وجباره ثمامه وزننده وجباره
كتابه وزننده وجبر صبر وزننده وجبار شداد وزننده وجبير زبير وزننده وجبره طلحه وزننده وجويبر
مصغر بنيه سيله اسماء رجالدندر جابر يكرمى ايكى نفر صحابه كرام اسميدر جبر صبر وزننده بش نفر وجبير
زبير وزننده سكز نفر وجباره كتابه وزننده بر نفر صحابى اسملريدر وعمران بن موسى بن جباره ومحمد بن جعفر بن جباره
محدثلردر جبره طلحه وزننده بنت محمد بن ثابت در كه اتباع تابعيندن بانوى معروفه در كه رواة احاديثدندر
وجبره بنت ابى ضيغم البلويه شاعره تابعيه در ابو جبير زبير وزننده وابو جبيرة ابن الحصين كه سفينه وزننده در
اصحابدندر ابو جبيرة بن الضحاك صحبتنده اختلاف اولندى زيد بن جبيره محدثدر واحمد بن على بن محمد بن جبيره كه
جهينه وزننده در ابن عساكرك شيخيدر الجبيريون زبيريون وزننده بصره ده محدثيندن برجماعتدر
جبير بن حية بن مسعوده منسوبلردر سعيد بن عبد الله بن زياد بن جبير واوغلو اسمعيل وعبد الله بن يوسف بن عيسى

آنلردندر جبرين غسلين وزننده اعزاز ناحيه سنده بر قريه در نسبتنده غير قياس اوزره جبرانى دينور ابن
نقطه جيمك فتحيله ضبط ايلمشدر احمد بن هبة الله النحوى المقرى اورادندر المجبر محدث وزننده قريق
وچقق صاران آدمه دينور كه چققجى تعبير اولنور ومحدثيندن احمد بن موسى بن القاسم لقبيدر ومجبر بانك فتحيله
عبد الرحمن بن عمر بن الخطاب لقبيدر شارحك بياننه كوره صبا وتنده بر يوكسك محلدن دوشوب بعض اعضاسى
شكسته اولمغله عمه سى حفصه يه انظرى الى ابن اخيك المكسر ديدكلرنده تفألا بل المجبر ديمكله من بعد آنكله ملقب
اولدى جبر بقم وزننده محدثيندن محمد بن عصام الاصفهانى لقبيدر المتجبر متكبر وزننده ارسلانه اطلاق
اولنور باب جبار شداد وزننده بحرين قضاسنده بر قريه در جابار اساميدندر محمد بن جابار زاهد معروفدر
شبلى حضرتلريله صحبت ايلمشدر ومكى بن جابار محدثيندندر الجابرى بر محدثدر علم حديثده جزؤ معروف
صاحبيدر ومحمد بن الحسن الجابرى قاضى عياض راويسيدر ويوسف بن جبروية الطيالسى عمرويه وزننده
محدثيندندر جبران عثمان وزننده بر شاعردر جبرون جيحون وزننده ابن عيسى البلوى وجبرون بن سعيد
الحضرمى وجبرون بن عبد الجبار وعبد الوارث بن سفيان بن جبرون محدثلردر المجبورة وجابره طيبه نك يعنى
مدينهٔ منوره نك اسماسندندر الانجبار همزه نك فتحيله بين الاطباء بو اسمله معروف بر نفاع نباتدر اندن عصاره
اتخاذ اولنور الجيتر تاى فوقيه ايله حيدر وزننده بو دوركشى يه دينور يقال رجل جيتراى قصير جاثر ثاى
مثلثه ايله ابن ارم بن سام بن نوح عليه السلام دركه ابو ثمود در الجثر كتف وزننده شول مكانه دينور كه طپراغنه
چوراقلق على قول طاشلق مختلط اوله يقال مكان جثراى فيه تراب يخالطه سبخ او حجارة جحار جيمله سحاب
وزننده بخارا قضاسنده بر قريه آديدر صالح بن محمد بن صالح ابو شعيب الجحارى المحدث العابد كه ارباب كرامتدندر
اورادندر الجحر جيمك ضمى وحاى مهمله نك سكونيله حشرات وسباع مقوله سى جانورلرك كنديلرى ياتمق ايچون
حفر واتخاذ اتدكلرى هر شيئه يعنى هر يره دينور كه اين تعبير اولنور جمعى جحره در عنبه وزننده واجحار در الجحران
عثمان وزننده بو دخى اينه دينور يقال دخل الضب جحره وجحرانه قال الشارح ومنه قول عايشة رضى الله عنها
اذا حاضت المرأة حرم الجحران يروى بكسر النون على التثنية يريد الفرج والدبر يعنى اجتمع الاثنان فى الحرمة بعد
ما كانت الحرمة فى احدهما ويروى بضم النون يريد الفرج الجحر جيمك فتحى وحانك سكونيله جانور اينه كيرمك
معناسنه در يقال جحر الضب جحرا من الباب الثالث اذا دخل الجحر وجانورى قاچروب اينه صوقمق معناسنه در
يقال جحر فلان الضب اذا ادخله فى الجحر وكونش وسط سمايه طوغرى يوكسلمك معناسنه مستعملدر كويا كه جحرينه
قاچوب كيدر يقال جحرت الشمس اذا ارتفعت ويغمور ياغميوب حبس اولمق معناسنه مستعملدر يقال جحر الربيع
اى لم يصبنا مطره وخير ومنفعت متخلف اولمق معناسنه مستعملدر يقال جحر الخير اذا تخلف وكوز چقورلنوب
ايچرى باتمق معناسنه مستعملدر يقال جحرت العين اذا غارت وجحر درين مغاره يه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر
تقول دخلنا من المطر فى جحر اى غار بعيد القعر الانجحار انفعال وزننده والتجحر تفعل وزننده مطاوعلردر
يقال جحر فلان الضب فانجحر وتجحر اى ادخله فدخل فيه الاجحار همزه نك كسريله بو دخى جانورى قاچروب
اينه صوقمق معناسنه در يقال اجحر الضب اذا ادخله فى الجحر وبر آدمى بر نسنه يه ياخود بر كمسيه مضطر والجا
ايلمك معناسنه مستعملدر تقول اجحرته اى الجأته ويغموره دلالت ايدن كواكب امساك ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اجحرت النجوم اذا لم تمطر وناس قحط وغلايه كيرمك معناسنه مستعملدر يقال اجحر القوم اذا دخلوا فى القحط
الاجتحار افتعال وزننده جانور اين ايدنمك معناسنه در يقال اجتحر الضب له جحرا اذا اتخذه الجحرة طلحه
وزننده بغايت قحط وشديد اولان سنه يه اطلاق اولنور حانك فتحيله ده جائزدر يقال اتت عليهم الجحرة وهى السنة
الشديدة القحط الجحراء حمراء وزننده ايچرى باتيق چقور كوزه وصف اولور يقال عين جحراء اى متجحرة
الجحارية علابطه وزننده صيق ودير نكلى كوده لى طقناز حيوانه اطلاق اولنور يقال بعير جحارية اى مجتمع
الخلق الجواحر اينلرينه كيروب كزلنور اولان جانورلره دينور يقال هو اتم جواحر اى الدواخل فى الجحرة
الجاحر رفيق وهمپالرندن دائما تخلف ايدر اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور الجحرمة دحرجه وزننده
بدخويلق سوء الخلق معناسنه در ميمى زائددر يقال به جحرمة اى سوء الخلق المجحر منظر وزننده صغنه جق يره
وپوصولنه جق يره دينور ملجأ ومكمن معنالرينه در جمعى مجاحر در يقال دخلوا فى مجاحرهم اى ملاجئهم
ومكامنهم الجحنبار جيمك وحانك كسريله بر نبات آديدر وايرى وديزمان كشى يه دينور كمى ارسلانى كبى على قول
جوفى عظيم وواسع ياخود كوده سنك وسطى بيوك جوفى واسع بو دوركمسيه دينور واكا جحناره ده دينور هايله

ايكيسنده دخى ضمه ايله ده لغتدر الجحنبره فتحتينله بو دور خاتونه دينور الجحدر جيمك ودالك فتحيله بو دوركشى يه دينور
وجحدر بر رجل اديدر الجحدره دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه در يقال جحدره اذا صرعه ويوارلمق معناسنه در يقال
جحدره اذا دحرجه التجحدر تدحرج وزننده قوش قسمى يرندن دپرنوب اوچمق معناسنه در يقال تجحدر الطائر
اذا تحرك فطار الجحادرى جيمك ضميله عظيم الهيكل انسان وحيوانه دينور الجحاشر شين معجمه ايله علابط وزننده
كوده سى طقناز ودر نكلى ومفصللرى ايرى بنيه سى عظيم فيل هيئت انسان وحيوانه دينور وقبورغه لرى
قصه اولان يوارلق آته دينور مؤنثى جحاشره در هايله الجحشر جعفر وزننده جحاشر معنالرينه در جحشر
قنفذ وزننده بر رجل آديدر الجخر جيمك وخاى معجمه نك فتحيله اتك رايحه سى بوزلمق معناسنه در يقال جخر
اللحم جخرا من الباب الرابع اذا تغيرت رايحته وجخر بعض عورت قسمنك فرجندن كلان رايحهٔ مكروهه يه دينور
شارح ديركه بو معناده مصدر دخى اولور وجخر قويينك ايچريسى ككيش اولمق معناسنه در يقال جخر جوف
البئر جخرا من الباب المزبور اذا اتسع وقارن طعامدن بوش اولمق معناسنه در يقال جخر البطن اذا خلا وطوار قسمى
ايچريسى بوش ايكن يعنى آچ قارننه ايكن صو ايچمكله مزاجى متغير اولوب وصو قارنلرنده برى اوته چالقلنوب اضطراب
ايلديكندن ناشى شكسته حال اولمغله زبون ومهزول صورتنده كورنمك معناسنه در يقال جخرت الغنم اذا شربت
على خلأ بطن فتخضخض الماء فى بطونها فتراها جخرة خاسفة الجخراء حمراء وزننده فرجى بدبوى اولان خاتونه
دينور يقال امرأة جخراء اذا كانت فى قبلها جخراى رايحة مكروهة وجخراء بنى شجنه قبيله سنه مخصوص بر بلده
آديدر وجوفى واسع بدنى بدبوى اولان خاتونه دينور يقال امرأة جخراء اى واسعة تفلة وطار اولوب دائما چرك
وچپاقلو اولان كوزه وصف اولور يقال عين جخراء اذا كانت ضيقة وفيها غمص ورمص الجخر كتف وزننده
كثير الاكل آدمه دينور وقورقق كمسيه دينور يقال رجل جخراى جبان واويلقلرينك اتى آزجه چلمسز آدمه
دينور وفاسد العقل تباه مغز آدمه دينور كه هر نسنه دن عاجز وقاصر اوله وچركين وبدچهره وبدقيافت آدمه
دينور يقال رجل جخراى سمج وتيز آچقان آدمه دينور يقال رجل جخراى سريع الجوع الجاخر بول
دره يه دينور يقال واد جاخر اى واسع الجخر فخر وزننده قويينك باشنى توسيع ايلمك معناسنه در يقال جخر الرجل
جخرا من الباب الثالث اذا وسع رأس بئره وجخر سمرقند قضاسنده بر قريه آديدر الاجخار همزه نك كسريله
والتجخير تفعيل وزننده بونلرده جخر معناسنه در يقال اجخر الرجل وجخر بمعنى جخر واجخار قويى اولميان
يردن اشمه قازوب چوق صو پيدا ايلمك معناسنه در يقال اجخر الرجل اذا انبع ماء كثيرا من غير موضع بئر وبر آدم
كركى كبى يايقنوب استنجا ايلمامكله هنوز موضع استنجاده رايحهٔ قذره قالمغين بدبوى اولمق معناسنه در يقال اجخر
الرجل اذا غسل دبره ولم ينق فبقى تنه وجخراء اولان خاتون آلمق معناسنه در يقال اجخر الرجل اذا تزوج امرأة جخراء
التجخر تفعل وزننده حوضك ايچنده اولان چامورلرى قورمغله ياريلوب صويى چكيلوب كتمك معناسنه در يقال تجخر
الحوض اذا تفلق طينه وذهب ماؤه وحوضك صويى قينايوب آقمق معناسنه در يقال تجخر الحوض اذا انفجر
ماؤه الجخدر جعفر وزننده والجخدرى حيدرى وزننده والجخادر علابط وزننده بغايت ايرى وضخامتلو
آدمه دينور الجدر جيمك فتحى ودالك سكونيله والجدار كتاب وزننده ديواره دينور حايط معناسنه جمعى
جدر كلور جيمك ضمى ودالك سكونيله مخففدر وجدر كلور ضمتينله وجدران كلور جيمك ضميله شارحك بياننه كوره
جدر جدارك جمعيدر كتاب وكتب كبى وجدران جدرك جمعيدر بطن وبطنان كبى مؤلفك بصائرده بياننه كوره
جدار وحايط ديواره دينوب لكن جدار نتو وارتفاع وحايط احاطه اعتباريله در وجدار ماده سندن معناى نتو
اعتبارينه مبنى جدر الشجر ديرلر نخود كبى خرده ثمرى ظهور ايلدكده كذلك ارضدن ناتى اولان نباته جدر اطلاق
اولنور وجدرى الصبيان دخى اعتبار مذكور ايله ثمر شجره تشبيه اولنمشدر وجيدر قصيره دينور جداردن مشتق در
تهكما بر حرف زياده اولمشدر وجدير منتها معناسنه مستعملدر بر شيئك جداره انتهاسى كبى كويا كه اولدخى منتهادر
لايق وحقيق معناسى بو كه مبنى در انتهى وجدر بدر وزننده قومساله مخصوص بر نبات آديدر جمعى جدوردر وجدر
حطيم كعبه يه اطلاق اولنور وديوارك دبنه دينور وديوارك بر جانبنه دينور وجدر مصدر اولور چوچغك بدننده
چچك چقمق وچوچق چچك چقرمق معنالرينه يقال جدر الجدرى فيه وجدر الصبى على بناء المجهول ويشدد
فهو مجدور ومجدر وجدر آغاجك يمشى نخود كبى باش ويروب چقمق معناسنه مستعملدر يقال جدر الشجر
جدرا من الباب الاول اذا خرج ثمره كالحمص ويردن نباتك اوجلرى جدرى طرزنده چقمغه باشلمق معناسنه مستعملدر
يقال جدر النبت اذا طلعت رؤسه كانه الجدرى وال كثرت عملدن قبارمق معناسنه مستعملدر يقال جدرت

الید اذا مجلت و برآدمی بر شبثه لایق و جسبان فلق معناسنه در یقال جدر الرجل له اذا جعله جدیرا الید و بر یره دیوار چو ریمك معناسنه در یقال جدر الجدار اذا حوطه و برکسه دیواری سپرلتوب ارقه سنده کیز لیمك معناسنه در یقال جدر الرجل اذا توارى باالجدار الاجدار همزه نك کسریله بر برده جدر دیدکلری نبات مذکور اولمق معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر یقال اجدر المکان اذا صار فیه الجدر و آغاجك یمشی نخود کبی ظهور ایلمك معناسنه در یقال اجدر الشجر اذا خرج ثمره کالحمص و بردن نباتك اوجلری جدری کبی چقمق معناسنه در یقال اجدر النبت اذا طلعت رؤسه کاتهٔ الجدری الجدری جیمك ضمی و فتحی ودالك ایکی صورتده دخی فتحیله چیچك تعبیر اولنان قبار جغه دینور که چوچقلرده چقر الجدور والجدر معظم وزننده چیمك چقرمش چوجغه دینور بری ثلاثیدن و بری تفعیلدندر یقال جدار الصبی و جدر فهو مجدور و مجدر کاذکر الجدرة ملعبه وزننده چیچك علتی چوق اولانیره دینور یقال ارض مجدرة ای کثیرة الجدری التجدیر تفعیل وزننده چو جق چیچك چقرمق معناسنه در تکثیری متضمن در یقال جدر الصبی کاذکر واجدار ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر یقال جدر الشجر وجدر انتبت یعنی اجدر ودیواری بلندیاپمق معناسنه در یقال جدر الجدار اذا شیده الجدر جیمك کسریله برنبات آدیدر مفردی جدره در الجدر فتحتیله یومری و یه دینور که بدنده خلقی یاخود ضربدن یابر جراحتدن حادث اولور واحدی جدیره در هر ایله جمعی اجدار در و بوغازده ظهور ایدن ورمه واوزه دخی اطلاق اولنور واشك قسمك پوننده حادث اولان قبارغه واصریق اثریته دینور و آغاجك چچکنده ابتدا ظاهر و منعقد اولان حبه یه دینور وجدر مصدر اولور انسانك بدننده اور یاپو مرى چقمق معناسنه یقال جدر الرجل جدرا من الباب الرابع اذا خرج به جدر و آصمه یرا قلمغه یوز طوتمق معناسنه در یقال جدر الکرم اذا هم بالایراق الجدر صرد وزننده بودخی کوده ظهور ایدن یومری یه دینور واحدی جدره در غرفه وغرف کبی الجدور قعود وزننده اشکلك پوننده اور یاخود اصریق اثری اولمق معناسنه در یقال جدر الحمار جدورا من الباب الاول اذا صار فی عنفه جدر الجدیر امیر وزننده ایکی طرفی دیوار لو اولانیره دینور یقال مکان جدیر اذا صار قدنبی جولیه جدار ولایق وخلیق وسزاوار معناسنه در علاقه سی ذکر اولندی جمعی جدیرون در و جدراء کلور کرماء وزننده یقال هو جدیر بکذا ای خلیق الجدارة کرامة وزننده لایق وسزاوار اولمق معناسنه در یقال جدر بکذا جدارة من الباب الخامس اذا کان خلیقا به قال الشارح ویقال ما اجدره با لخیر وهو اجدر به وجدار به وجدار تبانك اوجلری جدری شکلنده کوزنمکه بشلمق معناسنه در یقال جدر النبت جدارة اذا طلعت رؤسه کاتها الجدری الجدرة بکاف ایلمك مادر کلمه سی یومعناسنه اوتولمکه دخی اطلاق اولنور یقال جدر الثوب اذا اعاد وشته بعد ذهابه شارح دیرکه جدره کلمه سی

یومعناده فارسیدن معرب ظن اولور فی الواقع جدره فارسیده رخمال تعبیر اولنان آلته دینور که آنکله قماش پرداخت ایدرلر یومناسبتله مجلد جدره سنه ده اطلاق اولنمشدن عرب تعریب و تصرف ایلمك غیر غریبدر وابو قرصافه جدرة بن خبشنه صحابیدر الجذر جیمك فتحی و ذال معجمه نك سکونیله کسمك معناسنه در یقال جذر الشیء یجذره من الباب الاول اذا قطعه و جذر برنسنه نك کوکینه و بنیادینه دینور اصل معناسنه علی قول لسانك و ذکرك وحسابك اصل واساسنه دینور که بو نلرده خاص اولور اساسده تعمیمله مرسومدر قال نزلت المحبة فی جذر قلبه ای اصله وغلظ جذر لسانه وما اغلظ جذر قرن هذا الثور و بونلرده جیمك کسریله لغتدر علی قول اصل معناسنده کسر ایله در قالدیکه مؤلفك اصل حساب دیدیکی مثلا اون عددی کندی نفسنه ضرب ایلسك یوز اولور اون که اصل مضروبدر جذر جذر در حاصل اولان یوزه مجذور و جداء دخی دیرلر کذلك اوچ عددی نفسنه ضرب ایله طقوز اولور اوچ جذر وطقوز مجذور وجداء در یقال ما جذر هذا العدد و مجذوره وجداؤه ای اصله ومبلغه وجذر برنسنه یی کوکندن کسمك معناسنه در یقال جذره اذا استأصله و جذر بونك کوکنه دینور مغرز العنق معناسنه جمعی جذور در الاجذار همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی تمامه کوکندن کسمك معناسنه در یقال اجذره اذا استأصله الجؤذر همزه ایله قنفذ وزننده وذالك فتحیله لغتدر والجیذر حیدر وزننده والجوذر واوایله فوفل وزننده والجوذر کوکب وزننده والجوذر جیمك فتحی وذالك کسریله بقره وحشیه ولدینه یعنی صغن تعبیر اولنان حیوانك یاوریسنه دینور الجذر محسن وزننده یاوریلی صغنه دینور یقال بقرة مجذر ای ذات جؤذر الاجذار انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال جذره فانجذر ای قطعه فانقطع الاجذیرار اشمیرمك وزننده برآدم برکسه ایله سوکوشوب مخاصمه ایلمك ایچون قرشوسنه عمود کبی دیکلمك معناسنه در یقال اجذأر الرجل له اذا انتصب للسباب ونبات بتوب لکن بو یلمیوب بو دور قالمق معناسنه در یقال اجذأر النبات اذا نبت و لم یطل الجیذرة حیدره وزننده برنوع یالق اسمیدر که ایری زنکی عربلری شکلنده سیاه اولور اوصیانو سلك قدر غه بالقلرندندر الجذر معظم وزننده عبد الله بن زیاد البلوی لقبیدر وعلقمة بن المجذر الکنانی ایکیسیده اصحابیدندر و مجذر ایری طومرق کبی یوغون وهر یاتی دیزمان اولان طقتان بودوره دینور و کوده سنك اتلری کیکلرینك ایچ طرفنده آزاولوب اطرافنده وحجملرنده اولان دومیه دینور الجیذر حیدر وزننده بودخی کوده سی یوغون وهر یاتی ایری آدمه دینور علی قول بودال مهمله ایله در جوهری وهمله نوزاده ثبت ایلمشدر لکن بو رسمه متردد اولان مادده توهیم غیر مستقیم در الجذمور عصفور وزننده برشبثك اصلنه علی قول اولنه دینور وبداق دبنه دینور که کسلدکدن صکره اغاج اوزه کنده یومریجه کتوك کبی قالور جمعی جذامیر در اول علاقه ایله جمله وجمیع معناسنه استعمال اولنور یقال اخذه بجذموره وبجذامیره ای بجمیعه الجذمار جیمك کسریله جذمور ایله معنای ثانیده مرادفدر الجذام علابط وزننده عهد وحقوقی یك قطع ایدن کسیه دینور یقال رجل جذامی ای قطاع للعهد الجرّ جیمك فتحی ورائك تشدیدیله برنسنه یی اوته دن بروبه چکمك معناسنه در یقال جرّ الشیء جرّا من الباب الاول اذا جذبه وجرّ حجازه اشجع قبیله سی دیارنه قریب برموضع آدیدر وجرّ جرّه لفظندن جمع جنسی اولور که یوك دسته یره دینور و جرّ طاغك دبنه دینور اصل الجبل معناسنه یاخود صواب اولان الجراصل الجبل اولمقدر یعنی کتب لغته الجراصل الجبل عبارتیله مرسوم اولمغله امام فرّاء الجراصل کلمه سنی که علابط وزننده جبل معناسنه در التباس رسمی یه بناء الجرّ اصل الجبل اولمق اوزره فهم ایلمکله مصحفا ثبت وروایت ایلمشدر وجرّ چقور وانکبره دینور وصرتلان اینه دینور جرّ الضبع معناسنه وتلکی اینه دینور وزنبیله دینور که ظرف معروفدر ودوه سکیرینك صوینتیسنه مصنوع همیان طرزنده برکونه ظرفه دینور که سفر اولان خاتونلر اکا پشمینه ات قویوب پالانك کیرسنه تعلیق ایدرلر کندیکی پرده بری اوته صالنوب حرکت ایدر وشول اپیه دینور که چفتجیلر آنکله یوندرق مقوله سی آلات وادواتی صاروب بندایدرلر وجرّ مصدر اولور طوازی آهسته جه سورمك معناسنه یقال جرّ الابل جرّا اذا ساقها رویدا ودوه اوتلایرق کتمك علی قول راکبی ارخای مهار ایتمکله اوتاره رق کتمك معناسنه در یقال جرّت الابل اذا رعت وهی تسیر او اذا ترکها راکبها ترعی قال فی الاساس فلان یجرّ الابل علی افواهها اذا سارها سیرا لینا وهی تأکل ودوه کوشکی اناسی امسون ایچون لسانی شق ایلمك معناسنه در یقال جرّ لسان الفصیل اذا شقه لئلا یرتضع وکبه ناقه قازنده ولدنی سنه سی تمامنده نصکره بریا یکی آی یاقرق کون دخی وضع ایلیوب چکوب کوترمك معناسنه در یقال جرّت الناقة اذا لم تنتج ولدها بعد تمام السنة شهرا او شهرین او اربعین یوما وکبه قصراق اون برآیدن زیاده کچروب وضع ایلمکله چکوب کوترمك معناسنه در یقال جرّت الفرس اذا لم تنتج

ولدها بعد احد عشر شهر اشارح دیر که آت قسمنك مدت حملی اون برآی مقدار یدر آتدن کچرسه جرّ دینور وبو صورتده
قولون بغایت قوّتلو اولور وجرّ کذلك نسوان قسمی مدّت حملدن طقوزآیی کچرمك معناسنه دریقال جرّت
المرأة اذا جازت ولادتها علی تسعة اشهر وجنایت ایلمك معناسنه مستعملدر که جرّ فتنه وکناهدن عبارتدر یقال
جرّ فلان علی نفسه وعلی غیره جریرة یجرّ بالضمّ ویجرّ بالفتح جرّا من الباب الاول والرابع اذا جنی وجریره اسمدر
کما سیذکر الاجترار افتعال وزنندە والاجدرار تابی داله قلبله بونلردە برنسنه یی بروچکمك معناسنه در
یقال اجترّ الشیء واجدرّه بمعنی جرّه واجترار کویش کتورن حیوان کویش کتورمك معناسنه دریقال اجترّ
البعیر اذا اتی بالجرّة الاستجرار بودخی جرّ وجذب معناسنه دریقال استجرّه بمعنی جرّه وچکلمك انجذاب معناسنه
کلمکله برآدمه تسلیم زمام انقیاد ایله فرمانبر اولمق معناسنه استعمال اولنور بوندن چکدیکی یره کتمك ایله تعبیر اولنور
تقول استجررت لفلان ای امکنته من نفسی فانقدت له التجریر تفعیل وزننده بودخی جرّ وجذب معناسنه در
یقال جرّ الشیء بمعنی جرّه عین الجرّ فتحله شامده بر بلده آدیدر الجرّة جیمك فتحیله طپراقدن یاپلمش بیوك
دستیه دینور که ال ایله چکوب کوتورمسی قابل اولور جمع جنسی جرّدر هاسز وجمع صیغی جرار در جیمك کسریله
وجرّه اتمکه دینور خبز کبی علی قول خاصة کولده پشمش اتمکه دینور الاجرار انفعال وزننده چکلمك معناسنه در
یقال انجرّ الشیء اذا انجذب وجرّ کبی دوه اوتلیه رق کتمك علی قول راکبی یولارنی بوشلیوب اوتارق یوریوب کتمك
معناسنه در یقال انجرّت الابل بمعنی جرّت الاجرار همزه نك کسریله بودخی دوه یاوریسنك اناسی اعمسون دیو
دلنی شقّ ایلمك معناسنه دریقال اجرّ الفصیل اذا شقّ لسانه لئلا یرتضع وحیوان کویش کتوربمك معناسنه در
یقال اجرّ البعیر اذا اتی بالجرّة وبرنسنه یی برآدمه چکدیروب سورتدرمك معناسنه دریقال اجرّه الرسن اذا اسحبه
بو مناسبتله امثالدندر که اجرّ فلانا رسنه دیرلر ترکه یصنع ماشاء معناسنه یعنی فلان کسه یی مطلق العنان ایدوب
کندی باشنه ترك ایلدی نه ایشلرسه ایشلسون اپنی سوریه رك کزوب یوریسون دیمکدر واجرار مدیونه دین ایچون
برمقدار مهلت ویروب وقت آخره سورتدرمك معناسنه مستعملدر یقال اجرّه الدین اذا اتاخره له وخوانندە اصوات
متتابعه ایله تغنّی وسرود ایلمك معناسنه مستعملدر که کسمیوب پدر پی اجرار ایلمکدن عبارتدر یقال اجرّ فلان
اغانیه اذا تابعها قال فی الاساس اجرّ فی اغانیّ اذا غناك صوتا ثم اردفه اصواتا متتابعة ومزراق اوردیغی آدمك
اوزرندن مزراغی کیروچکمیوب سانجلمش اولهرق ترکله سورتدردمك معناسنه مستعملدر یقال اجرّ فلانا اذا طعنه
وترك الرمح بجرّه کویا که اول آدمه مزراغی کندیسی سورتدرر اولدی وانقولی مرحومك اشبو اجرار مادّه سی ترجمه سنه
چشم انصافله نظر اولنه الجرور صبوروزننده شول کبه ناقه یه دینور که تمام سنه دنصکره بر یاایکی آی یاخود
قرق کون دخی زیاده کچمش اوله ویدکه کلمز اولان سرکش حیوانه دینور که قوّود مقابلیدر یقال فرس وجمل
جرور اذا کان یمنع القیاد وپك درین قویی یه دینور کویا که درینلکندن اپی کندیسنه جرّ وجذب ایدر یقال برّ
جروری بعیدة وکوترم خاتونه دینور که سورینه رك کیدر یقال امرأة جروری مقعدة الجرّة جیمك کسریله
بناء نوعدر که هیئت وحالته دلالت ایدر یقال ما احسن جرّته ای هیئة جرّه وجرّه کویش دیدکاری سیئه دینور که
اشکنبه سی اولان حیوان اکل ایلدیکی نسنه یی کیروچقروب ساقز کبی چینیوب بینه بلع ایدر بونده جیمك فتحیله ده
جائزدر یقال کظم البعیر جرّته وهی مایفیض به البعیر فیأکله ثانیة وکذا الغنم بطنلرندن کیروجرّاندکلریچون اطلاق
اولنمشدر وجرّه شول چیمنی یه ولقمه یه اطلاق اولنوکه دوه قسمی علف کلنجه قدر آنی آغزنده بری اوته چینیوب
آونورپوکو یشدن بشقه در یقال یجترّ البعیر بالجرّة وهی اللقمة التی یتعلل بها الی وقت علفه وجرّه قونوب کوچر اولان
حشم نشین اوبه سنه دینور تقول اتیت علی جرّة ای جماعة یقیمون ویظعنون وناب بن ذی الجرّه شول کسه در که
حضرت عثمان رضی الله عنه اصحابندن اولمغله عجمده ریشهر نام بلده نك فتحی خصوصنده اهل عجمدن سهرك
نام بطالی که سرعسکر ایدی قتل ایلمشدر وسوم بنت جرّه براعرابیه در الجرّة جیمك ضمیله وفتحیله لغتدر
برذراع مقدارنده براغاچدر که اوجنده آغ واورته سنده براپ اولور آنکله آهوشکار ایدرلر قال الشارح ومنه المثل
ناوص الجرّة ثم سالمها * یعنی آهو دوزاغه دوشدکده مضطرب اولوب صکره ساکن اولور کویا که دوزاق ایله مسالمه
ایلر برمقدار تعصب ومخالفت ایدوب بعده ناچاری انقیاد ایدن جقنده ضرب اولنور انتهی وجرّه شول اولچك
طرز نده برکونه قابه دینور که دموردن اولوب ودبنده جابجا سوزکی کبی دلکلری اولمغله اکنجی قسمی آنك ایچنه تخم
طولدیروب بری اوته کتدیکی برده ترلایه تخم القایدر باغچوان سقایه سی کبی برقایدر ویزید بن الاخنس بن حبیب بن
جرّه اصحابندن الجرّی جیمك وراء مشدده نك کسریله برنوع بالق اسمیدر که اوزون واملس یعنی یلان کبی دوز

وپولسز اولور یهود طائفه سی آنی اکل ایلمز لر مفردات صاحبلری بونی یاین بالغی ایله بیان ایدرلر حتی تحفه مترجمی یونانیده
سلورس ومصرده سلور ومازندرانده کلبس دیرلر دیو تفصیل ایلمشدر وشارح مارماهی یعنی یلان بالغی ایله بیان ایلمشدر
وقال فی النهایة وفی حدیث ابن عباس انه سئل عن اکل الجرّی فقال انما هو شیء حرّمه الیهود وهو نوع من السمك یشبه
الحیة ویسمی بالفارسیة مارماهی الجریّة کسرتین وتشدید یاءیله والجریئة کسرتین وهمزه ایله قورسغه دینور یقال
القاه فی جریته وفی جریئته ای حوصلته همزه ایله مهموزدر الجارّة جارّه وزننده شول دوه لره دینور که یولارلریله
چکیلور اولهیقال ابل جارّة ای تجرّ بازمتها شارح دیر که جارّه مجروره معناسنه اولمغله عیشة راضیة وماء دافق قبیلندن
اولور ومنه الحدیث لیس فی الابل الجارّة صدقة وهی العوامل سمیت جارّة لانتهاتجرّ بازمتها وجارّه صویه واران
یولیه اطلاق اولنور تقول انتهیت الی جارّة ای الطریق الی الماء الجریر حریروزننده شول اپیه دینور که دوه نك باشنه
یولاردن بشقه جه کچورلر عذار دابّه منزله سنده درویولاره اطلاق اولنور قال الشارح وفی الحدیث ان الصحابة
نازعوا جریر بن عبدالله زمامه فقال النبی علیه السلام خلوا بین جریر والجریر ای دعوا له زمامه وجریر ایله بعض
کسه لره تسمیه اولنمشدر ابوجریر وجریر الاقط وجریر بن عبدالله بن جابر البجلی وجریر بن عبدالله الحمیری
وجریر بن اوس بن حارثه اصحاب کرامدندر الجرّ مرد وزننده کارکیر بنالر سطحنده جائر دیدکلری اوق تعبیر اولنان ایری
دیرکه دینور که عوارض یعنی کریشله وهاطل تعبیر اولنان دیرکلری آنك اوزرینه آرقوری وضع ایدرلر الجرّة هایله
باب السماء یعنی کوك قبوسنه دینور علی قول شرح یعنی فارسیده کهکشان وترکیده صمان اوغر یسی دیدکلری بیاضه
دینور که کیجه لر فلکده خرده کواکب سحابیه اجتماعندن یول شکلنده کورینن بیاضدر برطرفه طوغری چکلدیکیچون
اطلاق اولندی مجرّ الکلب مناده برموضع آدیدر الجریرة سفینه وزننده ذنب وجنایت یعنی صوچه دینور که کندی
نفسی یاخود غیراوزرینه جرّ وجذب ایدر یقال جرّ علی نفسه جریرة وکذا علی غیره ای ذنبا وجنایة فعیله بمعنی
مفعوله در من جرّائك جیمك فتحی ورائك تشدیدی وتخفیفیله ومن جرّائك کذلك رائك تشدید وتخفیفی وهمزه ایله
ومن جریرتك جیمك فتحیله من اجلك معناسنه در که سنکچون وسندن اوتوری دیمکدر تقول فعلت ذلك من جرّائك
ومن جرّائك وتخفیفان ومن جریرتك ای من اجلك جرّ وجذب معناسیندن مأخوذ در الجارّ جارّ لفظنه
اتباعا ایراد اولنور که حای مهمله ایله در یقال هذا الشیء جارّ جارّ الجرجار قرقار وزننده برنوع نبات آدیدر
وچاغرغان دوه یه دینور یقال لبل جرجاری کثیر الصوت ورعد آوازینه دینور الجرجارة هایله دکرمته دینور
الجرجر جیملرك کسریله بودخی چاغرغان دوه یه دینور وجرجیر معناسنه در کما سیذکر الجراجر جیمك فتحیله ایری
وضخامتلو دوه لره دینور یقال ابل جراجر ای ضخام مقردی جرجور وجرجور جماعت وکروه معناسنه در وصوی
وجنسی پاك دوه یه دینور وتام وکامل معناسنه دریقال مائة جرجور ای کاملة الجراجر علابط وزننده پك بوکور یجی
دوه یه دینور یقال بعیر جراجر ای ضخاب وصوبی چوق ایچر اولان دوه یه دینور وچاغلغان صویه دینور یقال ماء
جراجری مصوّت الجرجر عرعر وزننده شول قکلی یه دینور که دموردن وآغزی بچق کبی دیش دیش تکرلکلی
اولمغله اوکوزه قوشوب آنکله خرمن دوکرلر خرمن عربه سی تعبیر اولنور وبقله دیدکاری سیزه یه دینور جیمك کسریله ده
جائزدر الاجران تشیه بنیه سیله انس وجنه اطلاق اولنور ثقلان کبی الجارور سیل صوینك خرقندن پیدا اولان
چاله دینور الجرّازه مبالغه بنیه سیله شول عسکره وصف اولور که پك فراوان اولمغله سیر وحرکتلری آغر وآهسته
آهسته اوله کویا که پك چوق عدّه وعتادی صعوبتله چکوب کوتررلر یقال کتیبة جرّارة ای ثقیلة السیر لکثرتها
قال فی الاساس جیش جرّار یجرّ حتاد الحرب وجرّازه برجنس عقرب آدیدر که قویرغنی سوریه رك یوریوب کیدر
مؤلف تصغیرایله عقرب عنوانندە ایراد ایلکله تصغیر وتکثیره محتملدر بوعقرب عجمده اهوازاولکه سنده جوق اولور
پك قتالدر وجرّازه یطنیحه ده برناحیه آدیدر الجرجر والجرجیر جیملرك کسریله معروف سبزه آدیدر که صوتره سی
وصوکردمه سی تعبیر اولنور الجرّ ملّ وزننده عبدالرحمن بن سراقة بن مالك بن جعشم نام کسه نك قلجی اسمیدر
ذوالجرّ فتحتینله محطّ وزننده عتیبة بن الحارث بن شهاب قلجی آدیدر الجرجرة غرغره وزننده دوه قسمی آوازنی
بوغازنده تردید ایلمك معناسنه دریقال جرجر البعیر اذا ردّد صوته فی حنجرته مؤلف مسامحه اوزره تفسیر ایلمشدر
وجرجره بوغازه صودوکمك معناسنه در که جیرجیر سلمکی موجبدر یقال جرجر الماء اذا صبه فی حلقه وصو بوغازه
نزول ایدرکن جیرجیر سلمك معناسنه دریقال جرجر الشراب اذا صوّت یعنی فی حلقه وبرآدمه نورسمه صوایچورمك
معناسنه دریقال جرجره اذا سقاه علی تلك الصفة التجرجر تزلزل وزننده جرجره ایله ایکی معنای اوزره مرادفدر
یقال تجرجر البعیر وتجرجر الماء بمعنی جرجر وبلاقاصله قونداقونداسبلندیره رك صوایچمك معناسنه دریقال تجرجر

الماء اذا جرعه جرعا متدارکا المجارّة مفاعله وزننده برآدمك حقنی اوزادوب سورندرمك معناسنه در علی قول برکسیه
جنایت ایلمك معناسنه در یقال جارّه مجارّة اذا ماطله اوجاناه الجزر جیمك فتحی وزای معجمه نك سکونیله دریاده وایرمقده
صوساحله کلدکدنصکره کیر وچکلمك معناسنه در که مدّ مقابلیدر یقال جزر البحر جزرا من الباب الثانی ضدّ مدّ ای
رجع اذا خلف دریانك جزر ومدّی معلومدر بحر قلزمده مشهود مترجم حقیر اولمشدر کتب جغرافیاده کونا کون
اسبابه ربط ایلمشلردر لکن اقوی واظهری مداخلهٔ قمر ایله اوقیانوسك حرکتنه مربوطدر وجزر کسمك معناسنه در که
معنای موضوعیدر یقال جزر الشیء جزرا من الباب الثانی وقد یأتی من الاوّل اذا قطعه وصویره سویشوب باتمق
معناسنه در یقال جزر الماء جزرا من البابین المزبورین ایضا اذا نضب وجزر دریایه اطلاق اولنور فاعل معناسنه
مبالغه در وآری قوانندن بال صاغمق معناسنه مستعملدر یقال جزر العسل اذا شار من خلیته وجزر بادیه ده برموضع
آدیدر وحلب قضاسنده برناحیه آدیدر وجزر جزار معناسنه کلور کتاب وزننده الجزر فتحتینله شول ارضه دینور که
آندن صویك مدّی منجزر ومنقطع اولور مراد بحر ایچره اولان ارضدر که آنده دریانك مدّی کسیلور جزیره دخی دینور که
آنکله مشهوردر ترکیده آطه تعبیر اولنور وجزر معروف بستانی ویبانی کوك اسمیدر که ترکیده هاویج تعبیر اولنور کزر
فارسی معربیدر بولی مدرّ وجماعی مقوّی ودم حیضی محدّر ورقنك ضمادی اویولمش یاره لره نافعدر وبونده جیمك
کسریله ده لغتدر وجزر سموز قیونه اطلاق اولنور بوغزلنمغه جسبان اولمق ملحوظنه مبنی در مجموعنك مفردی
جزره در هایله وجزره حفاظدن صالح بن محمد البغدادی لقبیدر وجزر شول ات پاره لرینه دینور که وحوش
وطیور یمك ایچون قیره وضع ایدرلر جاهلیه ده مضیاف وخاندان اولنلر مخصوص دوه بوغزلیوب بورسمه وحوش
وطیوره ضیافت ایدرلر ایدی الجزور صبور وزننده دوه یه دینور بعیر معناسنه علی قول ناقهٔ مجزوره یه مخصوصدر
جمعی جزائر وجزر وجزرات کلور ضمتینله مؤلف الجزور البعیر اوخاص بالناقة المجزورة عبارتیله رسم ایلمکله
اول کونه ترجمه اولندی قالدیکه امّهات سائره نك بیانی اوزره جزور بوغزلنه جق دوه یه دینور ذکر وانثی مساویدر
لکن لفظ جزور مؤنثدر رعت الجزور دیرلر بعضلر بوغزلنه جق ناقه یه تخصیص ایلمشدر وبعضلر مایؤول الیه
اعتباریله مطلقا دوه یه جزور اطلاق ایلدیلر مؤلفك قولی ایکیسنه ده محتملدر وجزور ذبح اولنه جق قیونلره ده
اطلاق اولنور مفردی جزره در تمره وزننده الاجزار همزه نك کسریله برآدمه بوغزلنه جق قیون ویرمك
معناسنه در یقال اجزر فلانا اذا اعطاه شاة یذبحها ودوه نك بوغزلنه جق وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال اجزر
البعیر اذا حان له ان یذبح وپیر آدمك وفاتی دملری حلول ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجزر الشیخ اذا حان له ان یموت
وخرمانك کسیم وقتی چاتمق معناسنه در یقال اجزر النخل اذا حان جزاره ای صرامه الجزّار شدّاد وزننده والجزیر
سکیت وزننده دوه قصابنه دینور الجزارة کتابه وزننده دوه قصابلغی حرفتنه دینور المجزر مجلس وزننده
اسم مکاندر دوه بوغزلنه جق یره دینور الجزارة جیمك ضمیله بوغزلتن دوه نك کسیلن اللرینه وآیاقلرینه وکردننه
اطلاق اولنور وقصابه ویریلن اجرته دینور معنای اوّل بوندن مأخوذدر اجرت مقابلی قصابه ویرلدیکیچون الجزیرة
سفینه وزننده آطه یه دینور که قاره دن منقطع ارضدن عبارتدر وجزیره بصره قضاسنده برارضك اسمیدر که
بصره ایله ابله بیننده در جزیرة قور خزینهٔ نور وزننده دجله ایله فرات ارالغنده برموضع کبیردر که نیجه بیوك بلده لره
مشتملدر آنك مخصوص تاریخ مدوّنی واردر که ابو عروبة الحرّانی تألیف ایلمشدر واکا نسبتده جزری دینور
الجزیرة الخضراء اندلس اولکه سنده بربلده در کرچه صو ایله محاط دکلدر لکن لطافت ونضارت جهتیله اطرافندن
امتیازی باعث تسمیه در بونك نسبتنده جزیری دینور وجزیرهٔ خضراء زنکبارده بشقه برجزیره در که آنده ایکی شاه واردر
یکدیکره منقاد دکلدر هر بری مستقلا شاهلردر واندلس خلقی جزیره اطلاق ایلسه لر اندلس شرقیسنده مجاهد بن
عبدالله بلادنی مراد ایدرلر جزیرة الذهب ارض مصرده ایکی موضعدر جزیرهٔ شکر زفر وزننده اندلسده
بربلده در جزیرة ابن عمر موصل شمالیسنده بربلده در که قضاسنی نهر دجله هلال هیئتنده احاطه ایلمشدر
جزیرهٔ شریك مغربده برایالتدر جزیرهٔ بنی نصر دیار مصرده برایالتدر جزیرهٔ قوسنیا مصر ایله اسکندریه
بیننده برناحیه در وجزیرهٔ یمامه ده برموضع آدیدر وفسطاط مصرده برمحله آدیدر نیل طاشدقده اطرافنی احاطه
ایلمکله اورته سنده آطه طرزنده قالور جزیرة العرب بحر هند ایله بحر شام وبرطرفدن نهر دجله وفرات احاطه ایدن
اولکه در یاخود طولا عدن ابین دن اطراف شامه قدر وعرضا جدّه دن معمورهٔ عراقه قدر محدود اولان ارضدن
عبارتدر مترجم دیر که تحدیدین متحددر وکتب جغرافیاده شرقا بحر هرمز که اوته سی بحر هنددر وجنوبا بحر هند
وغربا بحر قلزم ایله محاط اولان ارضدر که جزیره شکلنده در جمله سکانی عرب اولمغله آنلره مضاف اولمشدر

الجزائر الخالدات واکا جزائر السعادات دخی دیرلر بحر محیطك جانب غربیسنده التی جزیره دن عبارتدر که اهل تنجیم
مبدأ طول بلادی اورادن اعتبار ایلدیلر ترابی بغایت اطیب وهواسی اعدل اولمغله شرقیه وغربیه اولان اجناس
فواکه واثمار وانواع ریاحین وازهار وبالجمله حبوبات اوراده بلا زرع وغرس نابت اولور بو آطه لر حالا قناریه
آطه لری تعبیر ایتدکلریدر که بحر محیطه سفر بر اولنلر اوراده صولنوب کیدرلر قناریه دیدکلری قوش اورادن نشئت
ایلمشدر جزائر بنی مرغنای مغربده بربلده در الجزار کتاب وزننده خرما کسمینه دینور که اسمدر وجزار وجزار جیمك
فتحیله جزر کبی مصدر اولور خرما کسمینده خرما کسمك معناسنه یقال جزر النخل جزرا وجزارا وجزارا
من الباب الثانی والاوّل اذا صرمه التجازر تفاعل وزننده سوکشمك معناسنه در یقال تجازرا اذا تشاتما
الاجتزار افتعال وزننده والتجزر تفعل وزننده بغایت شدّت اوزره جنك وقتال ایلمك معناسنه در شویله که
لاشه لری میدانده وحوش وطیوره ضیافت ایچون ترك ایده لر یقال اجتزروا فی القتال وتجزروا اذا ترکوهم جزرا
للسباع الجزیر امیر وزننده اهل سواد یعنی عراق لغتنده شول کمسیه دینور که اهل قریه آنی اجرتله طوترلر تا که
والی وکوی آغالری طرفلرندن ورود ایدنلرك وسائر مهمانلرك مهمات وخدماتلرنی رؤیت واداره وتمشیت ایلیه
حالا اناطولی ولایتلرنده کزیر تعبیر ایدرلر کوی کزیری ومحله کزیری معروفدر وجزیر کزیر فارسی معربیدر جزرة
غرفه وزننده یمامه ده برموضع وکوفه ایله فید بیننده بردره آدیدر الجسر جیمك فتحی وکسریله اوزرندن اوته بقایه
عبور اولنه جق شیئه دینور که کپری تعبیر اولنور جمعی اجسردر وجسوردر کرچه مؤلف قنطره یی دخی جسر ایله
تعریف ایلمشدر لکن جسر استعمالده مطلقدر کرك طاشدن وتخته دن وکرك دوز وکرك یوکسك اولسون
وقنطره نك مفهومنده احکام وارتفاع معتبر اولمغله طاشدن کمرلو یوکسك اولاننه مخصوصدر مثلا نهر طونه
اوزره قوردقلری کپری یه جسر دینوب قنطره دینمز وزمخشری جسری کوچك وقنطره یی بیوك کپری ایله
تفسیر ایلمشدر وعرف فقهاده خشب والواحدن اتخاذ ووضع ورفعله مبنی اولانه جسر وحجر وآجردن موضوعا
اتخاذ اولنانه قنطره اطلاق اولنور نته که نهایهٔ هدایه ده مشروحدر وجسر عظیم الهیکل اولان دوه یه اطلاق
اولنور مؤنثی جسره در هایله وبالابلند بهادر آدمه اطلاق اولنور وایشلك یاخود اوزون ایرکك دوه یه اطلاق
اولنور ومطلقا ضخامتلو انسان وحیوانه اطلاق اولنور وجسر قضاعه قبیله سندن برجماعت آدیدر
وجسر بن عله وجسر بن شبع الله وجسر بن محارب وجسر بن تمیم که رجال عربدندر جمله سی جیمك
فتحیله در وابو جسر المحاربی وجسر بن وهب وحفیدی جسر بن زهران وجسر بن فرقد وجسر بن حسن
وجسر بن عبدالله المرادی جیملرك کسریله در نته که بعض محدّثین قولیدر لکن صواب اولان بونلرده جیمك
فتحیله در وجسره بنت دجاجه برمحدّثه قادیندر حضرت عایشه دن روایت حدیث ایلمشدر الجسور صبور
وزننده جسر کبی بالابلند بهادره دینور یقال رجل جسور ای شجاع طویل ودلیر ومقدام آدمه دینور که جسارت
آتیه دن مأخوذدر الجسر جیمك ضمی وسینك سکونیله وضمتینله جسور کلمه سنك جمعیدر الجسور قعود
وزننده والجسارة کرامه وزننده یغور ناقه یه اشمغی ترك ایلمك معناسنه در یقال جسر الفحل جسورا وجسارة
من الباب الاوّل اذا ترك الضراب وبرآدم نافذ ودلیر اولمق معناسنه در که یورکلو اولمغله برنسنه دن کوزنی صاقنمیوب
اکا صالدرر اولمقدن عبارتدر یقال جسر الرجل اذا مضی ونفذ وقطع مفازه ایلمك یعنی بیابانی کپری کبی کچوب
کتمك معناسنه مستعملدر یقال جسرت الرکاب المفازة اذا عبرتها وبریره کپری قورمق معناسنه در یقال جسر الرجل
اذا عقد جسرا الاجتسار افتعال وزننده بودخی بیابانی کپری کبی کچوب کتمك معناسنه در یقال اجتسرت الرکاب
المفازة بمعنی جسرتها وکمی دریا یوزنده کپری کبی صالنوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال اجتسرت السفینة
البحر اذا رکبته وخاضته قال فی الاساس اذا عبرته الجسرة جیمك فتحی وسینك سکونیله والمتجاسرة ایشلك
ورونده ناقه یه وصف اولور یقال ناقة جسرة ومتجاسرة ای ماضیة التجسیر تفعیل وزننده برآدمه قوّت قلب
ویرمکله دلیرلندرمك معناسنه در یقال جسر فلانا اذا شجعه جسرین جیمك کسریله دمشق قضاسنده
برقریه آدیدر جیسور طیفور وزننده موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام قتل ایلدیکی غلامك اسمیدر علی قول
حای مهمله ایله در یاخود جلبتوردر یاخود حنبتوردر شارح دیر که موسی لفظی سبق قلمدر زیرا جمیع اصولده
حضرت خضرك قتل ایلدیکی غلام اسمی اولمق اوزره مرسومدر که نته که قصه سی قرآن مبینده مشروحدر
انتهی التجاسر تفاعل وزننده سرکشلکدن یاخود بینلکدن باشنی یوقری طوتمق معناسنه در یقال تجاسر الرجل
اذا تطاول ورفع رأسه کبرا ودلیرلك اظهاریله برشدید نسنه یه جرأت واقدام ایلمك معناسنه در یقال تجاسر

مطلب

عليه اذا اجترأ وبرآدمه اورمق قصديله دكنكى برى اوته دپردوب اوينامق معناسنه در يقال تجاسر لفلان بالعصا اذا تحرك له بها ام الجسير زبير وزننده جيل عـذرى نام شخص معروفك معشوقه سى اولان بثينه نام نكاركه قرقرنداشى كنيه سيدر الجسمور عصفور وزننده انسانك ارقه طرفندن جثه سنك محسوس اولان قوامنه وحسن هيئت واعتداله دينور يقال ما احسن جسموره اى قوام ظهره وجثته الجشر نشر وزننده طوارى اوتلامق ايچون اوتلاغه چقرمق معناسنه در يقال جشر الدواب جشرا من الباب الاول اذا اخرجها للرعى وآت سوروسنى بدوى طائفه سى اوبه يك اوكنه چقروب همان اورالقده اوتلامق معناسنه در يقال جشر الخيل اذا نزاها فرعاها امام بيته وبرنسنه يى ترك ايلمك معناسنه در يقال جشر الشئ اذا تركه التجشير تفعيل وزننده جشر ايله معناى اوّل وثالثده مراد فدر يقال جشر الدواب وجشر الشئ بمعنى جشر وقابى بوشالتمق معناسنه در يقال جشر الاناء اذا فرّغه الجشر فتحتينله شول ماله يعنى دواب ومواشى يه دينور كه بيانده اوتلانوب كيجه لرا وبه يه كليه يقال مال جشر اذا صار يرعى فى مكانه لا يرجع الى اهله بالليل ودوه لر ايله بيانده اخشاملیوب اوه كلين قوم وجماعته دينور يقال اصبحوا جشرا اذا كانوا يبيتون مع الابل يعنى لا يرجعون الى بيتهم وساحل بحرده اولان پالچقلره دينور كه طاش كبى تحجر ايدوب خشونت ووجود پيدا ايلمش اوله لر شارح ديركه مؤلفك مصدره قصرى قاصردر زيرا بو كونه اسم دخى اولور انتهى وجشر معناى مزبوره مصدر اولور يقال جشر الساحل جشر امن الباب الرابع اذا خشن طينه ويبس كالحجر وجشر ارکن آدمه دينور رجل عزب معناسنه وبهار موسمنده يتشن سبزه لره دينور يقال ما انضر جشر الربيع اى بقوله وجشر مصدر اولور كوكس صوغوق تأثيرى كبى عارضه سبيله خشونتلنوب وسس غلظتلنوب بوغولمق معناسنه يقال جشر الرجل جشر امن الباب الرابع اذا خشن صدره وغلظ صوته الجشير اميروزننده بودخى دوه لرايله بيانده اخشاملیوب اهلندن آيروجه اولان آدمه دينور الجشرة عمده وزننده اسمدر كوكسه بعض عارضه سبيله عارض اولان خشونته وسسده اولان بوغولغه دينور تقول اصابتنى من البرد جشرة اى خشونة فى صدرى وغلظة فى صوتى وبو معناده جشر مذكور كبى مصدر اولور يقال جشر الرجل على بناء المجهول فهو مجشور اذا خشن صدره وغلظ صوته المجشور معناى مزبوردن اسم مفعول در وپك يوغون او كسر كلى دوه يه دينور يقال بعير مجشور اذا صار به سعال جاف الاجشر احمر وزننده ذكر اولنان جشر لفظندن صفتدر صدرنده خشونت وسسنده غلظت اولان كشى يه دينور مؤنثنده جشراء دينور حمراء كبى الجشور قعود وزننده شفق سوكوب طك برى آچلق معناسنه در يقال جشر الصبح جشورا من الباب الاول اذا طلع الجاشرية مطلقا صباح وقتى ايچمك على قول خاصة دوه سودنى صباح دمنده ايچمك معناسنه در كرچه مصدر در لكن آندن فعل متصرف اولمز وجاشريه برقبيله آديدر وبرخاتون اسميدر وجاشريه نصف نهار وقتنه وسحر وقتنه اطلاق اولنور وبركونه طعام آديدر الجشير امير وزننده بيانده اخشاملين آدمه دينور كه ذكر اولندى وجشير ديدن اولان ترکشه دينور وبيوك چواله دينور الجشار كان وزننده آت ايلقيسى اوتليه جق چاپرلق صاحبنه دينور المجشر معظم وزننده اهلندن جدا قلمش آدمه دينور يقال رجل مجشر اى مغرب المجشرة معظمه وزننده چايره چقريلان آت سوريسنه دينور يقال خيل مجشرة اى مرعية المجشر محدّث وزننده محدّثيندن سوّار المجلى پدرينك اسميدر ابو الجشر حشر وزننده ايكى كسه نك كنيه سيدر المجشر منبر وزننده شول حوضه دينور كه آنده حيوان صولارلر اوله وجوهرينك جشر حشر وزننده سود طلومى كبر لو پاسلو اولمق معناسنه در ومنه يقال وطب جشر ككتف اى وسخ قولى مصحفدر صواب اولان حاى مهمله ايله اولمقدر شارح ديركه مؤلف بو بابده جمرة الاصبهانى يى تقليدا يلمشدر ميدانى وسائر ائمه لغت ايسه مرقومى تزييف وتغليط وصواب اولان جمله اولمقدر ديو تنصيص ايلديلر انتهى الجظرّ ظاى معجمه وهمزه ايله مقشعرّ وزننده برآدمه شركبرا ولمغه آماده اولان كسبيه دينور كه كويا القاى شرّ ايلمك ايچون ديكيلوب طورراوله تقول مالك مجظرّا اى معدّا شرّك كانك منتصب الجعر جبمك فتحى وعينك سكونيله دبرده قلان نجس قورسنه دينور كه چقلداق تعبيراولنور على قول پنجه ومخلب صاحبى هر يرتجى جانورلرك نجسنه دينور وبو تسميه بالمصدر در جمعى جعور در يقال رمى الجمل ببعره والذئب بجعره اى نجوه وجعر مصدر اولور كه اصلدر يرتجى جانور ترسلمك معناسنه يقال جعر الضبع جعرا من الباب الثالث اذا خرئ الجاعرة بودخى جعر معناسنه در كه على الاختلاف المذكور نجسنه دينور ودبره على قول دبر حلقه سنه دينور الجعر مقعد وزننده دبره دينور يقال ضرب مجعرة اى مقعده الجعار مصباح وزننده يوست طبعى غالب وكثير اولان آدمه اطلاق اولنور فضلاى سخت اولمق مناسبتيله يقال رجل

مجعار اذا كثر يئس طبيعته الانجعار انفعال وزننده جعر كبى يرتجى جانورتر سلمك معناسنه در يقال انجعر الذئب بمعنى جعر الجعراء سوداء وزننده كوته دينور است معناسنه وجعراء بلعنبر يعنى تميم قبيله سندن بنى العنبر جماعتنك لقبيدر سبب تلقيب بو در كه آنلر دن دغه بنت منعج نام خاتونك زمان وضع حملى حلول ايدوب اول خلال ده نوعا استهاله دخى اوغرامغله ولادت بوريسنى اسهال تقاضاسى ظنيله صحرايه سرعت وبرچقوره قعود ايدوب ايكى بورى بردن حكمنى اجرا ايلكله همين دفع طبيعى ايلدم قياسيله قيام وچادره كلوب ضرّه سنه ياهناه هل يغفر الجعرفاه يعنى غائط آغزنى آچار مى ديو استكناه ايلدكده ضرّه سى عاقله اولمغله مادّه يه انتقال ايدوب بلى آغزنى اچمق دكل بلكه پدرنى بيله چاغرر ديو قالقوب اول چقور دن چوجغى آلوب كتوردى اكا مبنى جماعت مزبوره يه جعراء اطلاق ايلديلر ومرقومه دغه بلاهنده ضرب مثلدر الجعرّى زمكى وزننده بودخى كوته دينور است معناسنه وجعرّى بين العرب سبّ ودشنام كلماتندندر كه اؤم وفرومايكى يه نسبت اولنان نكسيه تفوّه اولنور واطفاله مخصوص برلعب آديدر كه ايكى چوجق برنى ايكى طرفلو اللرى اوزره كوتروب كيدرلر الجاعرتان تثنيه بنيه سيله اشك قسمنك دبرنده اولان ايكى طرفلو كمكلرك موضعنه دينور كه آت قسمنده ايكى يانجق تعبير اولنور وآت قسمنك ايكى طرفلو اويلقلرى باشندن برى اوته قويرغنى اوردبنى برلره دينور كه بنه يانجق اوله جقدر على قول ايكى طرفلو پوچ كمكلرينك اوجلرينه دينور كه تومسك اولوب اويلقلرى اوزره مشرف اولورمأل متحد وتعبير مختلفدر قال فى الاساس كوى داته فى جاعرتيه وهما مضربا ذنبه الجعار كاب وزننده بركونه داغ وتمغا اسميدر كه آتك ذكر اولنان جاعره لرينه باصيلور وشول ايپه دينور كه قويبدن صوچكن آدمك دوشمامك ايچون بلنه بنديدر لر اوحى طشره ده مربوط ياخود برآدمك الندە اولور التجعر تفعل وزننده قويبدن صوچكن آدم بلنه جعار ديديكى مزبور ايپى يغلمق معناسنه در يقال تجعر المستق اذا شدّ وسطه بالجعار لئلا يقع فى البئر الجعرة عمده وزننده مزبور جعارلرك كوده ده يرايتديكى اثره دينور وبرنوع ارپه يه دينور كه دانه سى ايرى وپك آق اولور جيعر حيدر وزننده وجعار قطام وزننده وام جعار وام جعور جعفر وزننده ديشى صرتلانه اطلاق اولنور جعرى كثير اولديغيچون ومن الامثال * تيسى جعار * ياخود عيثى جعار بومثل برآدمى تكذيب وكلامنى ابطال ايلمك معرضنده ضرب اولنور تيسى جعار قولى كه امر مخاطبه در كونى كالتبس فى حمقه ياضبع ديمكدر زيرا تكه قسمى پك احمق اولور قابل تصديق اولميان كلام متكلمك حماقتنه دالدر وعيثى كلمه سى افساد معناسنه اولان عيثدن امر حاضر در يقال عاث الذئب الغنم اذا افسدها يعنى يلان سوزلر ايله كوره يم سنى برفساد القا ايله مألنده اولور كذلك امثالدندر كه روعى جعار * ديرلر ضم تاء روعى ايله كه بودخى امر مخاطبه در قورقمق كسه تذلل وفراره ابتدار ايلدكده ضرب اولنور ويقال روعى جعار وانظرى اين المفر الجعور صبور وزننده بنونهشل جماعتنه كذلك بنو عبد الله بن دارم جماعتنه مخصوص برصوايركلجك مصنعه كبى برك اسميدر كه آنلرى يغمور صويى طولدردقده قيون وكچى صمنك صولرى خصوصندن امين وفارغ البال اولورلر الجعرور زنبور وزننده بركوچك بوجك آديدر وكوتى وكترخرمايه دينور ابو جعران جبمك كسريله بوق بوجكنك كنيه سيدر ام جعران قرتال قوشنك كنيه سيدر الجعرانة جبمك كسريله وكاه اولورکه عينى مكسور ورابى مشدّد ايدرلر لكن امام شافعى تشديدى تخطئه ايلشدر مكه ايله طائف بينده برموضع آديدر جعرانه ايله ملقبه اولان ريطه بنت سعد لقبيله مسمادر نستعيذ بالله ولا تكونوا كالتى نقضت غزلها الآيه كريمه سندن مراد مزبوره ريطه در دائما ايپلكى اكيروب بعده نقض ايلمكله حماقتله مثل اولمشيدى وجعرانه ارض عراق اولنده باديه ناحيه سندن بشقه برموضع آديدر ذو جعران عثمان وزننده اذواء تعبيراولنان اقيال يمندن برقبيل يعنى برملك لقبيدر الجعبر جعفر وزننده بودور قصير القامه كشى يه دينور موتى جعبره درو شول قواطه يه دينور كه قالين ودبوارلرى قصه اولوب واويومى محكم اوليه وجعبرنى تمردن برجل آديدر كه فرات وراسنده قلعهٔ جعبره مستولى اولمغله كنديسنه نسبت اولنمشدر الجعبرة دحرجه وزننده برآدمى يره چالمق معناسنه در يقال ضربه فجعبره اذا صرعه وجعبره كذلك اسم اولور بدخلقت وبداندام اولان بودور خاتونه دينور الجعبرية بودخى ذكر اولنان خاتونه دينور الجعثرة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده بركدرمك معناسنه در يقال جعثر المتاع اذا جمعه الجعاجر حضاجر وزننده جعجرة نك جعيدز كه طرطبه وزننده درشول نسنه لره دينور كه خميردن كوتا كون صورتلره دوزوب شيره ولحر مقوله سنى طبخ ايدركن ايچنه براقوب برابر طبخ اولندقدنصكره اكل ايدرلر الجعدر جعفر وزننده بودور كوتاه قدكشى يه دينور الجعادرة بنادره وزننده بنو مرّة بن مالك بن الاوس جماعتنه اطلاق اولنور الجعذرى ذال معجمه ايله جعفرى

وزننده اکول واینهان کسیه دینور الجعظری ظای معجمه ایله جعذری وزننده فظ وغلیظ یعنی درشت و بدخوی
وکنده کسیه علی قول اکول وغلیظ اولان ناتراشه دینور و شول بودورکشی یه دینورکه عهده سنده اولمیان نسنه
ایله تفاخر ایدوب لاف وکذافله کورك کبی هوایی پوفلر اوله یقال رجل جعظری ای قصیر متنفخ بما لیس عنده
الجعظارة جیمك کسریله جعظری ایله معنای اخیرده مرادفدر و قلیل العقل وسبکمغز آدمه دینور الجعنظار
کسر تینله کوپك کبی طعامه حریص اولوب صغر کبی طویمز اولان شخصه دینور یقال رجل جعنظار ای شره
نهم وجثه سی ایری ودیزمان اولان اکول واینهان کسیه دینور الجعنظر سفرجل وزننده جعنظار معناسنه در
الجعظرة دحرجه وزننده ششمان آدم کبی بطیء الحرکه اولان کسه آغر آغریلمك معناسنه در یقال جعظر
الرجل اذا سعی بطیئا و یقال سعی الجعظرة اذا تثاقل فی سعیه و جعظره ارقه و یروب قاچمق معناسنه در یقال
جعظر الرجل اذا فر وولی مدبرا الجعظر جعفر وزننده شول آدمه دینورکه قیچی پك بیوك اولمغله یوررکن قرامان
قیونی قویرغنی بری اوته صالدیغی کبی بو دخی قیناقلرنی تحریك ایدر اوله تقول رأیت جعظرا ای ضخم الاست
اذا مشی حرکها الجعظار جیمك کسریله کوده سی یوغون اولان بودوزه دینور یقال رجل جعظار ای قصیر
غلیظ الجعفر فایله کوچك ایرمغه دینور نهر صغیر معناسنه وبیوك وواسع اولان ایرمغه ده دینمکله اضداددن اولور
و صوایله طوپطلو اولان ایرمغه علی قول جدول دیدکلری کوچك چایدن زیاده جه اولاننه دینور وپك سودلو ناقه یه
اطلاق اولنور و جعفر اسامیدندر جعفر بن کلاب بر قبیله پدرینك اسمیدر قال الشارح ومنه قولهم رأیت
جعفرا علی جعفر فی جعفر ای علی ناقة غزیرة فی النهر الصغیر وکذا الکبیر الواسع والنهر الملآن اوفوق الجدول
الجعفری یای نسبتله برقصر اسمیدرکه متوکل خلیفه سر من رأی نام قصبه قربنده بنا ایلمشیدی الجعفریة
بغدادده برمحله در وجعفریة دیشو دالك فتحی وشین معجمه نك ضمیله وجعفریة الباذنجانیة مصر دیارنده ایکی قریه در
الجعمرة دحرجه وزننده ارکك اشك کندی کندیسنی کرپی کبی در طوپ دیوشوروب دیشی اشك اوزره یاخود
اصروب قاپمسنی قصد ایلدیکی سائر اشك اوزره آتیلوب صالمق معناسنه در یقال جعمر الحمار اذا جمع نفسه
وجرامیزه ثم حمل علی العانة اوغیرها اذا اراد کدمه الجفر حفر وزننده شول قوزی یه دینورکه بیویوب اشکنبه لنمکله
ممه دن کسیلوب اوتلمغه اعتیاد ایلیه علی قول درت آیلغه بالغ اولان قوزی یه دینور جمعی اجفار و جفار کلور
جیمك کسریله وجفره کلور فتحاتله شارح دیرکه مؤلف من اولاد الشاء وجوهری من اولاد المعز عبارتیله ایراد ایلمشدر
زیرا اهل لغت اختلاف ایلدیلر اکثری جوهری قولنه موافقدر انتهی وجفر مصدر اولور قوزی ذکر اولنان کرته یه
وارمق معناسنه یقال جفر ولد الشاء جفرا من الباب الاول اذا عظم واستکرش او بلغ اربعة اشهر وجفر کوده سنك
اتلری قباروب طعام اکل ایدر اولان صبی یه اطلاق اولنور ایکیسنکده مؤنثلرنده جفره دینور قال فی الاساس
ذبح له جفرة وهی الماعزة الجذعة وجفر ایچریسی طاش ایله اورلمامش علی قول برمقداری اورلمش اولان قویی یه
اطلاق اولنور یقال جفروا جفرا ای بئرا لم تطو اوطوی بعضها وجفر مدینه نواحیسندن ضریه ناحیه سنده
برموضع آدیدر اوراده سعید بن سلیمانك چفتلکی اولمغله اکثری اورایه خروجندن جفری ایله ملقب اولمشدر
وجفر مکه ده بنی تیم بن مره جماعتنه مخصوص برقویی آدیدر و بنو نضر یوردنده برصویك اسمیدر و غطفان
بلادنده برصو ایرکلجك محل آدیدر جفر الفرس برصو آدیدرکه اکا برفرس دوشوب برقاچ کون آنده قالمغله
برکسه واقف اولمیوب آندن صو آلوب ایچدکدنصکره فرس مزبور زنده و درست ظهور ایلمشدر جفر الشحم
بنو عبس جماعتی یوردنده برصو آدیدر جفر البعر بنو ابی بکر بن کلاب یوردنده برصودر جفر الاملاك حیره
نواحیسنده برموضعدر جفر الهبأة برموضعدرکه آنده بدر فزارینك فرزندلری اولان حمل ایله حذیفه قتل اولندیلر
جفرة بنی خویلد بنو عقیل یوردنده برصودر مترجم دیرکه کتب تواریخده مرسوم اولدیغی اوزره جفر وجامع
ایکی کتاب اسمیدرکه امام علی کرم الله وجهه تألیف بیوردیلر جلد جفره کتب ایلدکلری باعث تسمیه در انتهی
الاستجفار والتجفر تفعل وزننده بونلرده جفر معناسنه در یقال استجفر ولد الشاء وتجفر بمعنی جفر
الجفرة حفره وزننده کوکسك ایچریسنه دینور جوف الصدر معناسنه علی قول قارن ایله ایکی یانلری قاوشدیرن
یره دینور وحقور شکلنده واسع اولوب ذکرمی اولان ارضه دینور جمعی جفاردر قال الشارح ومنه حدیث طلحة
فوجدناه فی بعض تلك الجفار وهی جمع جفرة ای الحفرة الواسعة المستدیرة وجفرة الفرس آت قسمنك
بلنه اطلاق اولنور یقال فرس عظیم الجفرة ای وسطه جمعی جفر کلور غرف کبی وجفار
کلور جیمك کسریله وجفره بصره ده برموضع آدیدرکه آنده یتمش تاریخنده که اموته عهدیدر برجنك عظیم واقع

اولمشدر

اولمشدر واکبر قراء بصره دن جعفر بن حیان العطاردی الجفری عام الجفره ده یعنی سنه مزبوره ده تولد ایلمکله
اکا نسبت اولندی المجفر مکرم وزننده اورتالغی چوق وواسع اولان آته وسائر حیوانه دینور یقال فرس مجفر ای
واسع الجفرة الجفیر امیر وزننده شول اوق ترکشنه دینورکه یالکز دریدن اولوب آنده اغاج اولمیه علی قول
آغاجدن اولوب دریسی اولمیاننه دینور تقول یملأ الجفیر قبل ان یقع النفیر وهو جعبة من جلود لا خشب فیها
او من خشب لا جلود فیها وجفیر ضریه ناحیه سنده برموضع آدیدر جفیر زبیر وزننده بحرین قضاسنده برقریه در الجفور
قعود وزننده پغور ناقه یه چوق آشمقدن ناشی فتور کلوب سست ومنقطع اولمق معناسنه در یقال جفر الفحل جفورا
من الباب الاول اذا انقطع من الضراب یعنی لکثرته و بولالمق معناسنه در یقال جفر الشیء اذا اتسع وبرآدم
برعلت ومرضدن چقمق یعنی قورتلمقله وسعت بولمق معناسنه در یقال جفر فلان من المرض اذا خرج یعنی برأ ونجی منه
الاجتفار افتعال وزننده والاجفار افعال وزننده والتجفیر تفعیل وزننده بونلرده پغور دیشی یه چوق
آشمقدن سست اولوب منقطع اولمق معناسنه در یقال اجتفر الفحل واجفر و جفر اذا انقطع من الضراب
واجفار غائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال اجفر الشیء اذا غاب و جماعدن کسلمك معناسنه در یقال
اجفر عن المرأة اذا انقطع واحبابدن دوستلغی کسوب زیارتنی ترك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجفر صاحبه
اذا قطعه وترك زیارته الجوفر جوهر وزننده ومرادفیدر الجیفر حیدر وزننده یاوز ارسلانه دینور شرزه شیر
معناسنه و جیفر اسامیدندر جیفر بن الجلندی ملکت عمان ملکنك اسمیدرکه سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا
حضرتلری طرفندن نامه وسفارتله کیدن عمرو بن العاص رضی الله عنه یدنده عمانده اولدقلری حالده بلا رؤیة
مرقوم وبرادری عبدالله شرفیافته اسلام اولوب ینه ایالتلری کندیلره تقریر اولندی وضمیره بنت جیفر صحابیه دندر
المجفر والمجفرة میمك وفانك فتحیله جماعك قطعنه باعث اوله جق شیئه دینور کثرت شرب قهوه کبی یقال
طعام مجفر ومجفرة اذا کان یقطع عن الجماع ومنه قولهم الصوم مجفرة للنکاح المجفر معظم وزننده رایحه جسدی
متغیر اولمغله بدبوی اولان کشی یه دینور یقال رجل مجفر اذا صار قد تغیرت رایحة جسده من جفرك جیمك فتحی
وفانك سکونیله ومن جفرك فتحتینله ومن جفرتك من اجلك معناسنه درکه سنکچون وسندن اوتوری
دیمکدر یقال فعله من جفرك ومن جفرك ومن جفرتك ای من اجلك منهدم الجفر قویمسی یقق دیمکدر
بومناسبتله معدوم العقل آدمه اطلاق اولندی یقال رجل منهدم الجفر ای لا عقل له الجفری کفری وزننده
والفك مدیله جائزدر آغاجك چچکی قابنه دینورکه قبجوق تعبیر اولنور الجفار کتاب وزننده قویلره واشمه لره
دینور جفرك جمعیدر وجفار بنی تمیم یوردنده برصو آدیدر وپك سودلو ناقه لره اطلاق اولنور الاجفر احمر
وزننده خزیمه ایله فید میاننده برصو آدیدر الجکیرة جکره لفظنك مصغریدرکه فتحاتله لجاجه معناسنه درکه
اونکولکدن عبارتدر یقال ماهذه الجکرة ای اللجاجة الجکر فتحتینله برآدم اونکو اولمق معناسنه در یقال
جکر الرجل جکرا من الباب الرابع اذا لج جکار کتاب وزننده بررجل آدیدر الاجکار همزه نك کسریله برآدمه
یدنده اولان مالنی بیع ایلمسی ضمننده ابرام والحاح ایلمك معناسنه در یقال اجکره اذا الحه فی البیع بوراده جیمله الج
نسخه لری غلطدر الجلبار ضمتین وتشدید بایله قلجك قابنه یعنی قلجی غلافی وسائر ادواتیله وضع ایلدکلری
قابنه دینور قراب السیف معناسنه علی قول قلجك آغزینه دینور جلبار بطنان وزننده اصفهانده برمحله
آدیدر جلفار فایله بطنان وزننده مرو قضاسنده برقریه آدیدر جلفر آندن مقصوردر وکلبر معربیدر کل کوکسلو
دیمکدر جلفار جلنار وزننده عمان نواحیسنده بربلده آدیدرکه باغ وپنیر مقوله سی اشیاء بحر هرمزده اولان
قیس جزیره سنه آندن جلب ونقل اولنور الجلنار جیمك ضمی ولام مشدده نك فتحیله کلنار فارسی معربیدرکه
نار چچکنه دینور منقولدرکه برآدم هنوز اصغر ایکن اوچ دانه سنی قویروب یوتسه برسنه یه قدر کوز آغریسی
کورممك خواصندندر لکن کتب طبیه ده صاحب رمد یاخود غیری کسه چهارشنبه کونی طلوع آفتابدن مقدم
آچلمامش غنچه سندن برقاچ دانه سنی آغزیله قویروب یوتسه ختام سنه یه دك کوز آغریسی کورمز ومجربدر دیو
مرسومدر الجمرة جیمك فتحی ومیمك سکونیله بردانه آتش قورینه دینورکه کوز دخی تعبیر اولنور نار متقده
معناسنه جمع جنسی جمردر شارحك بیاننه کوره جمع صیغی جمرات وجمار کلور جیمك کسریله یقال القی اللحم
علی الجمر ای النار المتقدة وجمره بیك نفر سواری یه اطلاق اولنور اعدایی آتش کبی سوزان ایتدکلریچون یاخود
جمعیت معناسندن مأخوذدر یقال جمرة کالجمرة ای الف فارس کالنار المتقدة وجمره شول قبیله یه اطلاق
اولنورکه اصلا برفرده وبرقبیله یه منضم اولمیوب علی حدة خود سر اوله لر شدت وشهامتلرندن ناشی مظاهرتدن

مستغنی اولورلر علی قول اوجیوز سواری یی حاوی اولان قبیله یه اطلاق اولنور وجمره خرده چقل طاشنه دینور
حصاة کبی که فارسیده سنکریزه دینور وجمره مناسك حجدن اولان جمراتك مفردیدر که اوج جمره در بری برینك
عقبنجه جمار یعنی خرده طاشلر آتیلور جمرهٔ اولی وجمرهٔ وسطی وجمرة العقبه تعبیر اولنور وجه تسمیه عن قریب
ذکر اولنور مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر زیرا وجه مذکور اوزره جمره نك جمعی جمرات وجمار کلور نهایت
جمرات فعل مخصوص مناسکده غالبدر جمرات العرب اوج کروهدن عبارتدر بری بنو ضبه بن اد وبری بنو الحارث
بن کعب وبریسی بنو نمیر بن عامردر علی قول عبس وحارث وضبه قبیله لریدر بونلر لام برادرلردر مقدما
والده لری رؤیاسنده مشاهده ایدر که فرجندن اوج دانه جمره ظهور ایلدی برمدتدنصکره کعب بن المدان نام کمسه
مزبوره یی تزوج ایدوب فراشندن حارث تولد ایلدی که بونلر یمنك اشرافیدر بعده بغیض بن ریث نام آدمه
واروب آندن عبس تولد ایلدی که بونلر عربك سلحشور جندیلریدر آندنصکره اد نام کمسنه تزوج ایدوب آندن
ضبه طلوع ایلدی پس ایکی جمره که عبس ایله ضبه در مضرده وبر جمره یمنده اولور وجمره بنت ابی قحافه صحابیه در
وابو جمرة الضبعی که اسمی نصر بن عمران در وعامر بن شقیق بن جمره وابو بکر بن ابی جمرة الاندلسی علماء
ومحدثیندندر التجمیر تفعیل وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جمر الشیء اذا جمعه وناس برارایه کلوب برکمك
معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر اذا تجمعوا وانضموا وخاتون صاچنی اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال
جمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وخرما اغاجندن خرما بینیسنی کسمك معناسنه در یقال جمر الرجل
اذا قطع جمار النخل وباشبوغ عسکری دشمن اولکه سندن کیرو صالیورمیوب معیتنده آلیقومق معناسنه در
یقال جمر القائد الجیش اذا حبسهم فی ارض العدو ولم یقفلهم الجمر جیمك فتحی ومیمك سکونیله بودخی ناس
برخصوص ضمننده برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر جمرا من الباب الثانی اذا تجمعوا
وانضموا واياغی بوقاغیلی آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال جمر الفرس اذا وثب فی القید وبرآدمه آتش
کوزی یاخود خرده چقل طاشی ویرمك معناسنه در یقال جمره اذا اعطاه جمرا وبرآدمی آلارغه وبرطرف ایلمك
معناسنه در یقال جمر فلانا اذا نحاه ومنه الجمار بمنی یعنی مناسك حجدن مناده رمی اولنان جمره لر بوندن مأخوذدر
زیرا حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم شیطانی آنلر ایله طرد وتبعید ایلدی یاخود اسراع معناسنه اولان
اجماردن مأخوذدر زیرا شیطانه طاش آتدقلرنده ملعون حضرت ابراهیم اوکندن سرعتله فرار ایلدی الاجمار
همزه نك کسریله بودخی ناس برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال اجمر القوم بمعنی جمروا وخاتون صاچنی
اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال اجمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال
اجمر الرجل اذا اسرع فی السیر وبوقاغیلو آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال اجمر الفرس اذا وثب
فی القید وبرنسنه یی بخورلمق معناسنه در یقال اجمر ثوبه اذا بخره وآتشه عود اغاجی قومق معناسنه در
یقال اجمر النار مجمرا اذا هیأها ودوه قسمنك طبانیله پرمق یرنده اولان کمکلری ارالرنده خطوط اولمیوب
دوپدوز اولمق معناسنه در یقال اجمر البعیر اذا استوی خفه فلا خط بین سلامیه واغاج اوزرنده اولان تازه خرمالرك
مقدارنی تخمین وتقدیر ایلدکدنصکره تخمینی جمع وحساب ایلمك معناسنه در یقال اجمر النخل اذا خرصها
ثم حسب فجمع خرصها ویکی آی کیجه ایچره کورنمیوب نهان اولمق معناسنه در یقال اجمرت اللیلة اذا استتر فیها الهلال
وبرحالت جمله یه عام وشامل اولمق معناسنه در یقال اجمر الامر بنی فلان اذا عمهم وایلغاره وچاپوله کیدنلر آتلری
برکدروب یراندرمق معناسنه در یقال اجمر الخیل اذا اضمرها وجمعها الاستجمار بودخی ناس برارایه کلوب
برکمك معناسنه در یقال استجمر القوم اذا اجتمعوا وانضموا وعسکر اعدا اولکه سنده سرعسکر معیتنده عوق اولنوب
قالمق معناسنه در یقال استجمر الجیش اذا حبسوا فی ارض العدو ولم یقفلوا وچقل طاشلریله استنجا ایلمك معناسنه در
یقال استجمر الرجل اذا استنجی بالجمار التجمر تفعل وزننده بودخی عسکر دیارلرینه رجعت ایتمیوب اولکهٔ اعداده
سرعسکر معیتنده قالمق معناسنه در یقال تجمر الجیش بمعنی استجمروا المجمر منبر وزننده بخوردانه دینور آلت
بخور اولمق اعتباریله وبو مذکردر مؤنث دخی اولور مبخره ومدخنه یاخود نار اعتباریله ومجمر عود اغاجنده اطلاق
اولنور که آلت بخوردر المجمرة میملرك فتحیله بودخی بخوردانه دینور اسم مکاندر المجمر مکرم وزننده بودخی
بخوردانه وعود اغاجنه دینور الاجتمار افتعال وزننده مجمر ایله بخورلنمق معناسنه در یقال اجتمر بالمجمر اذا تبخر بها
الجمار رمان وزننده والجامور خرما کوبکی وخرما بینیسی دیدکلری نسنه یه دینور که خرما اغاجلرینك تپه لرنده
اولور آق ولذیذ وطعمی سوده قریبدر شحم النخل دخی دیرلر الجمار سحاب وزننده کروه وجماعت معناسنه در

جماری جمادی وزننده وتنوینله ده استعمال اولنور هپ وجمله معناسنه در یقال جاؤا جماری وجمارا ای باجمعهم
الجمیر امیر وزننده ناسك جمعیتکاهلرینه دینور یقال هذا جمیر القوم ای مجتمعهم الجمیرة سفینه وزننده اورلمش
صاچه دینور ضفیره معناسنه ابنا جمیر لیل ونهاره اطلاق اولنور موقع اجتماع اولدقلریچون نته که ابنا سمیر دیرلر
مسامره ومحاکات واقع اولدیغیچون الجمیر زبیر وزننده اسامیدندر خارجة بن الجمیر اهل بدردندر انصارك حلیفیدر
علی قول خای معجمه ایله در یاخود حای مهمله ایله در برقبیله اسمی اولان حمیر کبی یاخود حمیردر حمارك مصغری کبی
یاخود اسمی حارثه در یاخود حمرة بن الحمیر در یاخود اسمی جاریه در یاخود ابو خارجه در المجمر مسیطر وزننده
برطاغك آدیدر جمران عثمان وزننده بربلده در المجمر محسن وزننده والمجمر مکرم وزننده صلب ومتین
اولان طوار طرنغنه وصف اولور یقال حافر مجمر ومجمر ای صلب نعیم المجمر محسن وزننده فاروق اعظم رضی الله
عنه حضرتلرینك کوله سی اولان نعیم اوله جقدر مسجد نبوی یی چقل طاشلریله دوشدیکیچون تلقیب اولندی
الجمثوره ثای مثلثه ایله جمهوره وزننده یغلمش طپراق کومه سنه دینور تراب مجموع معناسنه مترجم دیرکه بو جمر ثری
کلمه لرندن منحوت اولمق ملحوظدر الجمخور خای معجمه ایله جمهور وزننده ایچی بوش پوجمغز شیئه دینور که قووق
تعبیر اولنور اجوف معناسنه الجمخر جعفر وزننده قامش کبی ایچی بوش اولان کمکه دینور الجمزرة زای معجمه ایله
دحرجه وزننده برنسنه دن خوف ایلمکله اقدام ایده میوب ایزی اوزره دونوب قاچمق معناسنه در یقال جمزر الرجل
اذا نکص وهرب الجمعرة دحرجه وزننده جعمره معناسنه در که ذکر اولندی وجمعره غلیظ وسخت وبلند اولان
سیاه قیایه دینور علی قول یوکسك طاشلغه دینور وجمعره مصدر اولور کومه لنمش یوغرد قوریسنی دکرمیلتمك معناسنه
یقال جمعر الجمعورة اذا دورها جمعر جعفر وزننده برقبیله آدیدر وقویی قازیلورکن چقان صاری بالچغه دینور
الجمعور جمهور وزننده جمع عظیم معناسنه در الجمعورة هایله آغرشغه دینور که اغاجك تپه سنه کچورلمش اوله
چادر دیرکنك تپه سنده اولان اغرشق کبی وکش دیدکلری یوغرد قوریسنك کومه سنه دینور الجمهور عصفور
وزننده شول قوم یغننه دینور که پك یوکسك اولمغله اطرافنه حواله ومشرف اوله وجمهور الناس انساندن کروه
عظیمه دینور جل الناس کبی جمعی جماهیردر یقال هذا قول الجمهور وشهد ذلك الجماهیر ای جل الناس وهر شیئك
معظم وفراوانه دینور وجمهور بنی سعد جماعتی یوردنده برقاره طاشلق آدیدر وکریمه وپاك نژاد اولان خاتونه دینور
الجمهرة دحرجه وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جمهر الشیء اذا جمعه وقبر ومزاری صوا ایلمیوب همان اوزرینه
طپراق برکدروب اویلجه طپراقلمق معناسنه در یقال جمهر القبر اذا جمع علیه التراب ولم یطینه قال الشارح ومنه حدیث
موسی بن طلحة انه شهد دفن رجل فقال جمهروا قبره ای اجمعوا علیه التراب ولا تطینوه ولا تسووه وجمهره برخبرك
برطرفنی سویلیوب سامعه مفید ومقصود اولان طرفنی کتم ایلمك معناسنه در یقال جمهر علیه الخبر اذا اخبره بطرف وکتم
المراد الجمهوری یای نسبتله برنوع شراب مسکر آدیدر علی قول اوج سنه لك اوزم شرابنه دینور یقال سقاه جمهوریا
وهو الشراب المسکر او نبیذ العنب اتت علیه ثلاث سنین مفرداتده اوزم شیره سی نصفی قالنجه قینادیلوب ترك اولنانه
اطلاق اولنور دیو مرسومدر المجمهرة اسم فاعل بنیه سیله شول ناقه یه دینور که قوم یغنی کبی بنیه وترکیبی صمصق
وقوندودیرنکلی اوله یقال ناقة مجمهرة اذا کانت مداخلة الخلق یعنی کانها جمهور الرمل التجمهر تدحرج وزننده
برکسیه شر کیرلکله بالا پروازلق ایدوب حواله اولمق معناسنه در یقال تجمهر فلان علینا اذا تطاول جناره جیمك
کسریله استرآباد ایله جرجان بیننده بربلده در الجنور تنور وزننده بغدای وارپه دوکجك یره دینور که خرمن یری
تعبیر اولنور الجنبر بای موحده ایله مقعد وزننده ایری ودیزمان ارکك دوه یه دینور وبودور قصیر القامه کمسیه دینور
وطوی قوشنك یاوریسنه دینور وجنبر جعدة بن مرداسك فرسی اسمیدر الجنبار بانك شده سیله جحنبار وزننده
والجنبار سمسار وزننده بونلرده طوی قوشنك یاوریسنه دینور وجحنبار وزننده اسامیدندر شبیل بن الجنبار
برشاعردر الجنثر ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والجنثر قنفذ وزننده ضخامتلو سموز ارکك دوه یه دینور جمعی
جناثردر الجنثورة جمثوره وزننده ومراد فیدر که ذکر اولندی الجندرة چدرماده سنده ذکر اولندی
جندیسابور جیمك ضمی ودالك فتحیله اهواز ایالتنده تستر نام بلده قربنده بربلده آدیدر یعقوب بن الصفار نام شاهك
قبری اوراده در کتب جغرافیاده کندشاپور معربی وخوزستان ولایتنك قاعدة الملکی اولمق اوزره مرسومدر شابور بن
اردشیر بناسیدر الجناسریة جیمك ضمیله بصره یه مخصوص برکونه خرما اغاجیدر که میوه سی سائر اغاجلردن
پك کیج ظهور ایدر الجنافیر فایله جماهیر وزننده پك اسکی قبرلره دینور که اسلافدن قالمش اولور قبور عادیه معناسنه
مفردی جنفوردر جمهور وزننده الجور دور وزننده عدل نقیضیدر که ظلم وستم معناسنه در بونده علی ایله متعدی

اولور يقال جار عليه يجور جورا اذا ظلم ولم يعدل وجور قصد مقابليدر كه جادهٔ معتدلهٔ مستقيمه دن صاپمقدر كرك
حسى وكرك معنوى اولسون يقال جار فلان ضد قصد اى مال عن القصد ويقال جار عن الطريق اذا مال وجور
جائر معناسنه كلور كه ستمكار واعتدال وجادهدن منحرف كسه لره دينور وبو مبالغه وصف بالمصدردر يقال رجل جور اى
جائر وجائرك جمعى جوره كلور فتحتينله وجوره كلور جيمك ضمى وواوك فتحيله كه غير قياس اوزره در وجاره كلور كه اسم
جمعدر ياخود اصلى جائره در جماعت اعتباريله در يقال قوم جورة وجورة وجارة اى جائرون الجار قومشويه دينور مجاور
وهمسايه معناسنه تقول هو جارى بيت بيت اى مجاورى وشول آدمه دينور كه بر ظالم اكا ظلم ايدركن بريسى داد وامداد ينه
يتشوب تخليص وتأمين ايلمش اوله يقال هو جاره وهو الذى اجره من ان يظلم وامداده يتشن آدمه دينور مجير معناسنه
تقول هو جارى اى مجيرى واستمداد ايدن آدمه دينور تقول اجر الجار اى المستجير وبر آدمك تجارت اورتاغنه دينور
تقول هو جارى اى شريكى فى التجارة وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور نته كه زوجك خاتوننه جاره دينور يقال هو
جارها وهى جارته اى زوجها وزوجته وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ومسافه سى قريب اولان قوناغه اطلاق اولنور
وكوته اطلاق اولنور است معناسنه نته كه جاره دخى دينور مترجم ديركه بر اعرابينك عورتى حائض اولوب اولخلالده
قربان ايلمك داعيه سنه دوشمكله حالت مزبوره يى مشاهده ايلدكده * ويؤخذ الجار بذنب الجار * ديه رك تحتانى يه
مباشرت ايلديكى منقولدر وجار ملك وعقارده مقاسم اولان شريكه اطلاق اولنور وحليفه اطلاق اولنور كه يكديكره
امداد واعانت ايلمك اوزره عهد ويمين ايدن آدملرك هر برندن عبارتدر معانئ مذكوره ده متضايفدر وناصر ومعين
معناسنه مستعملدر جمعى جيران كلور جيمك كسريله وجيره كلور عنبه وزننده واجوار كلور وجار بحر قلزم اوزره
يعنى ساحلنده بر بلده آديدر آنكله مدينه ميانى بر مرحله مسافه در عبد الله بن سويد الصحابى الجارى اورادندر ياخود
بو الجارثى اولمغله تصحيف اولنمشدر وعبد الملك بن حسن وعمر بن سعد وعمر بن راشد ويحيى بن محمد الجاريون
محدثلردر وجار اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر محدثيندن عبد الجبار بن فضل وذاكر بن محمد الجاريان اورادندر
كذلك بحرين قضاسنده بر قريه آديدر وموصل شرقيسنده بر طاغك آديدر جور نوروزننده شيراز اولكه سنده
فيروزآباد ايالتنك مدينه سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك آديدر اعلا كلى اولمغله ورد جورى اكا نسبت اولنور
واكا علمادن ذوات كثيره منسوبدر وجور نيسابورده بر محله آديدر اعلامدن محمد بن احمد الوليد الاصبهانى الجورى
اورادندر جور كلمه سى مؤنث اولمغله غير منصرفدر بلده ومحله وعجمه اعتباريله وبعضا مذكر ومنصرف اولور
مترجم ديركه ماه وجور بحثى كافيه ده مشروحدر وجور اسماء رجالدندر محمد بن شجاع بن جور ومحمد بن اسمعيل كه
ابن جور ديمكله مشهوردر محدثلردر جور زفر وزننده اصفهان قضاسنده بر قريه در الجور جيمك كسريله
هجف وزننده پك تند آواز اولان شيئه اطلاق اولنور كه حدى متجاوز اولور ومنه يقال غيث جور اى شديد الرعد
ويقال بازل جور اى شديد الصوت الجوار سحاب وزننده چوق ودبى درين اولان صويه دينور يقال فى ارضه
جوار اى ماء كثير قعير وجوار الدار بر خانه نك حد وسنورنده ممتد ودوره وحذاسنده واقع اولان عرصه وخانه مقوله سنه
دينور طوار كبى وجوار جوارى لفظنده لغتدر كه كميلره دينور سفن معناسنه وبو صاعد لغويدن منقول وغريبدر
شعب الجوار مدينه قربنده بر طاغ بوليدر الجوار كتاب وزننده اصل قومشولغه دينور بعده بر آدمه لدى
الاقتضا امداد واعانت وحفظ وحمايت ايلمك اوزره عهد وامان ويرمكده استعمال اولندى شويله كه من بعد
اول آدم اول كمسه نك زير امان وزنهارنده مأمون اولور شارح ديركه مؤلف بونده مسامحه ايلدى زيرا جوار وجه مذكور
اوزره اولان امان وزنهاره دينور بونده جيمك ضميله ده جائزدر تقول العرب هو فى جوارى وجوارى اى فى عهدى وامانى
انتهى وجوار مصدر اولور امان طلب ايلمك معناسنه يقال جار الرجل جوارا اذا طلب ان يجار الجوار كتان وزننده
چفتجى يه دينور اكار معناسنه المجاورة مفاعله وزننده والجوار جيمك فتحى وقليلا كسريله كه اسم اولان
جواره عدم التباس ايچوندر بر آدمه قومشو اولمق معناسنه در يقال جاوره مجاورة وجوارا اذا صار جاره ومجاوره
مسجدده اعتكاف ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جاور المسجد اذا اعتكف فيه مجاورت حرمين بو معنادندر
التجاور تفاعل وزننده والاجتوار افتعال وزننده كه مشاركت ايچوندر قومشولشمق معناسنه در يقال
تجاوروا واجتوروا اذا جاور بعضهم بعضا شارح ديركه اجتور كلمه سى اعلال اولنمدى تجاور معناسنه اولديغيچون
زيرا تجاور كلمه سيده اعلال اولنمدى حتى سيبويه تجاوروا اجتوارا واجتوروا تجاورا ديرايدى احدهما آخر معناسنه
اولديغى مشهور اولمغله احتمال آخر مسلوب اولديغندن ونادرا اعلال اوزره اجتار دخى وارد اولمشدر الاستجارة
امان ويرلمك وحفظ وحمايت اولنمغى نياز ايلمك معناسنه در يقال استجار فلان اذا طلب ان يجار الاجارة همزه نك

لطيفه

كسريله

كسريله قورترمق معناسنه در يقال اجار فلانا اذا انقذه وپناه كتورنى حمايت ايلمك معناسنه در يقال اجاره
اذا اعاذه ومنه يقال من استجار بالله اجاره ومتاعى ظرف ايچره قومق معناسنه مستعملدر كه حفظى مستلزمدر يقال
اجار المتاع اذا جعله فى الوعاء واجاره وجاره همزه سز غير قياس اوزره كه اسم مصدردر مصدر مقامنده مستعملدر
يساقجيلق ايلمك معناسنه در يقال اجار فلانا اجارة وجارة اذا خفره التجوير تفعيل وزننده يره چالمق
معناسنه در يقال جوره اذا صرعه وبر آدمى جور وستمه نسبت ايلمك يعنى حقنده جائر وستمكر ديمك معناسنه در
يقال جوره اذا نسبه الى الجور وبر نسنه نك التنى اوستنه يعنى ترسنه چويرمك معناسنه مستعملدر يقال جور
البناء اذا قلبه وترسنه چويريلان شيئه مجور دينور معظم وزننده يقال ثوب مجور اى مقلوب ومنه المثل * يوم بيوم
الحفض المجور * يعنى بو كون حفض مجور كوننك بدليدر حفض فتحتينله قيل چادره واواثوابنه دينور منشأ مثل
بودر كه بر پير آدمك بر صغير برادر زاده سى وار ايدى كاه بيكاه عموجه سنك اوطه سنه دخول واورتالغى تنها بولدقده
ايچنده بولنان امتعه واشيايى آلتى اوستنه دوندر رايدى بعد مدة كنديسى دخى عموجه سى مركزينه واردقده بعينه
اكا برادرزاده لرى دخى مستولى اولوب عموجه سنه ايتديكنى كنديسنه بولدر ديلر چادره كيروب بو حالى كوردكده كلام
مزبورى ايراد ايلدى سوء فعليله مجازات اولنان منكوب كمسنه يه شماتت موقعنده ضرب اولنور التجور تفعل
وزننده دوشمك معناسنه در يقال تجور الرجل اذا سقط ويان اوزره ياتمق معناسنه در يقال تجور زيد على
فراشه اذا اضطجع وبنا يقلمق معناسنه در يقال تجور البناء اذا تهدم الجهندر جيمك ضمى وهانك ودالك فتحيله
بر نوع خرما آديدر الجهرة جيمك فتحى وهانك سكونيله اسمدر ظاهر وآشكار اولان شيئه دينور ومنه قوله تعالى
ارنا الله جهرة اى عيانا غير مستتر يعنى حائلسز آشكاره جه ارأت قيل مؤلفك بصائرده بياننه كوره جهر ماده سى
حاسهٔ بصرك ياخود حاسهٔ سمعك افراطى سببيله بر شيئك كمال ظهورينه موضوعدر حاسهٔ بصر ايله اولان مثلا رأيته
جهرة وجهارا كبى كه آنى عيانا كوردم ديمكدر جهر بئر واجتهار بوندن متفرعدر وحاسهٔ سمع ايله اولان جهر
بالقول كبيدر وجوهر كلمه سى آندن فوعل در شول عينه دينور كه كنديسى باطل اولنجه محمولى دخى باطل اولور حاسه يه
كمال ظهورندن ناشى تسميه اولنمشدر انتهى الجهر قهر وزننده والجهار كتاب وزننده بر نسنه عيان وآشكار اولمق
معناسنه در يقال جهر الامر جهرا وجهارا من الباب الثالث اذا علن وبر سوزى آشكاره جه سويلمك معناسنه در بنفسه وبا
ايله متعدى اولور يقال جهر الكلام وبالكلام اذا اعلن ورفع صوت ايلمك معناسنه در يقال جهر الصوت اذا اعلاه
وعسكرى چوغالتمق معناسنه مستعملدر يقال جهر الجيش اذا استكثرهم وبر ارضه سلوك ايلمك معناسنه مستعملدر كه
كنديسنى اوراده اظهارى مستلزمدر يقال جهر الارض اذا سلكها وبر آدمى بى حائل آشكاره جه كورمك على قول
بر آدمه نظر ايلدكده كوزينه بيوك كورنمك معناسنه در يقال جهر الرجل اذا رآه بلا حجاب او نظر اليه وعظم فى عينه
وخوب چهره وخوشلقا انسانك وسائر نسنه نك هيئت زيبا وجمال دلاراسى خاطره بديع وعجيب كلمك معناسنه مستعملدر
يقال جهره الشئ اذا راعه جماله وهيئته وياغ چقمق ايچون يايغى چالقمق معناسنه در يقال جهر السقاء اذا مخضه
وعلى الغفله بر جماعته شبخون ايلمك معناسنه در يقال جهر القوم القوم اذا صبحهم على غرة وقويى يى آيرتليوب
پاك ايلمك على قول مجموع صوينى چكمك ياخود قويى قازاركن صويه يتشمك معناسنه در يقال جهر البئر اذا نقاها
او نزحها او بلغ الماء وبر نسنه يى كشف ايدوب ظاهره چقرمق معناسنه در يقال جهر الشئ اذا كشفه وكونش
بر آدمك كوزنى خيره لندروب قماشدرمق معناسنه در يقال جهرت الشمس المسافر اذا اسدرت عينه وبر كمسيه
تعظيم ايلمك معناسنه در يقال جهر فلانا اذا عظمه وبر نسنه يى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه در يقال جهر
الشئ اذا خرزه وجهر طپراغى غليظ ودرشت اولان تپه يه ويوكسك يره دينور ويله دينور سنه معناسنه يقال مضى
عليه جهر اى سنة ودهر وزماندن بر مقداره دينور تقول بعت منه عسجدا مذ جهر اى قطعة من الدهر الاجهار
اظهار وزننده بو دخى سوزى آشكاره سويلمك معناسنه در يقال اجهر الكلام وبالكلام اذا اعلنه فهو مجهر
ويقال اجهر بالقرأة وبر آدمك شاشى اوغلى اولمق على قول موزون قد وخوب صورت وخوشلقا اوغللرى اولمق
معناسنه در يقال اجهر الرجل اذا جاء بابن احول او ببنين ذوى جهارة المجهر منبر وزننده والمجهار محراب وزننده
سوزى جهر ايله سويلمك عادتى اولان آدمه دينور يقال رجل مجهر ومجهار اذا كانت عادته ان يجهر الكلام الاجتهار
افتعال وزننده بو دخى عسكرى چوغالتمق معناسنه در يقال اجتهر الجيش اذا استكثرهم وخوبلقا وخوش صورت
انسان وسائر نسنه نك حسن وهيئتى خاطره عجب ويرمك معناسنه در يقال اجتهره الشئ اذا راعه جماله وهيئته
وقويى يى آيرتليوب پاك ايلمك على قول بالجمله صوينى چكمك معناسنه در يقال اجتهر البئر اذا نقاها او نزحها وبر شيئك

کورونشی بیوك اولق معناسنه در که کوزه بیوك کورنمکدن عبارتدر تقول اجتهرته اذا رأیته عظیم المرأة و برنسنه یی ارالقده حائل او لمیه رق آشکاره کورمك معناسنه در تقول اجتهرته اذا رأیته بلا حجاب بینك و بینه الجهر فتحتینله کوز قاشمغله کونشده باقدیغی نسنه یی کورمکدن کلیل اولق معناسنه دریقال جهرت العین جهرا من الباب الرابع اذا لم تبصر فی الشمس الجهارة کرامه وزننده برکسه فخیم اولق یعنی کوزه بیوك کورنور اولق معناسنه در یقال جهر الرجل جهارة من الباب الخامس اذا فخم یعنی بین عینی الرائی وصوت بلند اولق معناسنه دریقال جهر الصوت اذا ارتفع و جهاره اسم اولور برآدمك قامت وقیافت واندامی خوب ودلکش اولمغله دینور یقال رجل ذو جهارة ای حسن القد والخلق الجهیر امیر وزننده والمجهر مکرم وزننده والجهوری یای نسبتله کلامه وصف اولور بلند آوازایله سویلنن سوزه دینور یقال کلام جهیر ومجهر وجهوری ای عال شارح دیر که جهوری صاحب آواز بلنده دخی وصف اولور یقال رجل جهوری انتهی و جهیر خوشلقلی وخوب چهره انسانه اطلاق اولنور یقال رجل جهیر ای بین الجهورة والجهارة ذو منظر ولطف واحسانه سزاوار اولان آدمه دینور یقال رجل جهیر ای خلیق للمعروف جمعی جهراء کلور امراء وزننده وصوقارشمامش خالص سوده دینور یقال لبن جهیر ای غیر ممذوق بالماء الجهورة جیمك ضمیله جهاره معناسنه در که خوشمنظر لغه دینور یقال رجل ذو جهورة وجهارة ای حسن المنظر الجهر کتف وزننده جهیر معناسنه در که خوشمنظر و صاحب جمال آدمه دینور المجهورة معمور اولان قویی یه دینور یقال بئر مجهورة ای معمورة وحروف مجهوره عند الصرفیین اون سکز حرفدن عبارتدر که اشبو * ظل قوریض اذا غزا جند مطیع * کلامی جمع ایدر مقابلنه حروف مهموسه دینور شارحك بیانه کوره حروف مذکوره تلفظ حالنده مخرجلرینه اعتمادی اشباع ایدرلر شویله که نفسی کندیلرایله جریاندن منع ایدرلر بوجهتدن مجهوره اطلاق اولندی اما مهموسه ده نفس بونلرایله جریان ایدر زیرا مخرجلرینه اعتمادلری ضعیفدر الجهر جیمك ضمیله برآدمك هیئتنه وحسن منظرینه دینور که اصطلاحمزده کوستوریش تعبیر اولنور یقال ما احسن جهره ای هیئته وحسن منظره الاجهر احروزننده خوشمنظر وخوب قیافت اعضاسی متناسب واندامی تام وموزون محبوبه دینور یقال غلام اجهر ای حسن المنظر والجسم التامه وشاشیلغی بد اولیوب ملاحتلو اولان شاشی یه دینور یقال رجل اجهر ای احول ملیح الحولة و قماشق کوزلو آدمه دینور که کوزلرینه کوزلرینه برتونده بتون یوزینه شامل اولمش اولده یقال فرس اجهر اذا کان قد غشیت غرته وجهه الجهراء حمراء وزننده ذکر اولنان اجهرك مؤنثیدر وشول یره دینور که آنده اغاج وتپه ودره وابکیه یرلر اولمامغله ال آیه سی کبی دوبدوز اولده یقال ارض جهراء اذا کانت مستویة لاشجر فیها ولا اکام وکروه وجماعت معناسنه در رمز طه سی بیوك اولوب طشره اوغرامش کوزه وصف اولور که صاحبنه لقمه کوز تعبیر اولنور یقال غین جهراء ای جاحظة وجهراء الحی افاضل قبیله یه اطلاق اولنور یقال هذا رأی جهراء الحی ای افاضلهم الجوهر جورب وزننده مطلقا شول جوهره دینور که کندیسندن انتفاع اولنه حق نسنه استخراج اولنور اوله مراد جواهر معدنیه اولان احجاردر که فلزاتدن عبارتدر وجوهر الشیء اول نسنه نك جبلتی کندیسی اوزره موضوع اولان نسنه یه اطلاق اولنور یعنی اول نسنه نك اصل مایه ومادہ سیدر که اول نسنه آندن صورتپذیر حصول اوله مثلا جوهر انسانی مایهٔ جبلیتدر که نشو ونما و بالجمله اوصاف واطوارینك موضوع علیهیدر مترجم دیر که احجار معروفه یه جوهر اطلاق معنای اولدن مأخوذدر ومؤلفه کوره جوهر عربیدر جهردن مأخوذدر نته که ذکر اولندی لکن متعارف اولان کوهر فارسی معربیدر واهل حکمت اصطلاحنده جوهر بنفسه قائم وموضوع مقوّمدن مستغنی موجوددر ومتکلمین عندنده متحیز بالذاتدر مقابلی عرضدر وعرض قائم بالجوهر در بو مناسبتله سید شریف قدس سره حضرتلرینك اشبو تقسیم منظومه سی فائده ملاحظه سیله ثبت اولندی

مطلب

موجود منقسم بدو قسمست نزد عقل ... یا واجب الوجود و یا ممکن الوجود
لکن دو قسم کشت یقین جوهر و عرض ... جوهر به پنج قسم شد ای ناظم عقود
جسم ودو اصل او که هیولی وصورتست ... پس نفس وعقل این همه را یاد کیر زود
نه کشت باز جنس عرض این دقیقه را ... اندر خیال و نظم بمن عقل می نمود
کم است وکیف واین متی ومضاف ووضع ... پس یفعل است وینفعل وملك در وجود
اجناس کائنات مقولات عشر شد ... نی کشت کم ازین نه برین دیکری فزود

وجوهر جرئ ومقدام ودلیر آدمه اطلاق اولنور یقال هو جوهر ای جری مقدام الجهار قتال وزننده والمجاهرة مقاتله

وزننده

وزننده مغالبه معناسنه در یقال جاهرهم بالامر جهارا و مجاهرة اذا غالبهم وجهار کتاب وزننده اسم اولور جهره کبی عیان وآشکاره معناسنه جیمك فتحیله ده جائز در یقال لقیته جهارا و جهارا ای عیانا جهور جعفر وزننده برموضع آدیدر وبر رجل آدیدر الجهر حیدر وزننده والجهور طیفور وزننده نهقورنك تباه وافساد ایدن سینکه دینور الجهور صبور وزننده جهردن مبالغه در بو مناسبتله جهور الصوت شول آته اطلاق اولنور که بلند آواز اولوب وآوازی کسکرندن چقمیوب کشندیکی حیننده کتدکجه بلند ومشتد اولوب میدانلو ودور ودراز کیدر او له یقال فرس جهور الصوت ای لیس باجش ولا اغن ثم یشتد صوته حتی یباعد جهار کتاب وزننده هوازن قبیله سنده برصمك اسمیدر جیر جیمك فتحی وبائك سکونی ورانك کسر اوزره بناسیله وکاه اولور که منوّن اولور وباء وزننده لغتدر که فتح اوزره مبنی اولور عند العرب کلمهٔ یمین در حقا معناسنه که اسم اولور یقال جیر لافعل ای حقا ولاجیر لافعل ای لاحقا علی قول جیر حروف جوابیه دندر نعم معناسنه در علی رأی اجل معناسنه در اجل کرچه نعم کبی کلمهٔ جوابدر لکن تصدیقده اجل نعم دن احسن واستفهامده علی العکس درشارح دیر که ابن هشام قول ثانی یه حصر ایلمشدر واستادم ابن ابی ربیعدن روایت ایدر که جیر کلمه سی اسم فعل در اعرف معناسنه وابن هشام بوندن غافل او لمشدر انتهی الجیر فتحتینله بعض آدمده اولان بودور لغه و بداندا ملغه و حقیر الجثه لکه دینور یقال به جیر ای قصر وقاءة الجبار کتان وزننده آچلمی یه دینور صار روح معناسنه لکن مراد خزز مه در که نوره اوله جقدر وطار غنلقدن یاخود آجلقدن ناشی صدره یعنی ثم معده یه عارض اولان یا نفسی دادسز لغه دینور که بوغازی وثم معده یی یاقه رق براکشیلك حالتیدر واکا جایر دخی دینور تقول اخذنی جیار و جائر من الغضب او الجوع ای حرارة وجیار بحرین نواحیسنده برموضع آدیدر جیر یقم وزننده مصدره برقضانك آدیدر جیره کیسه وزننده حجازده کائنه قبیله سی یوردنده برموضع آدیدر جیرویه نفطویه وزننده اسمیدر یوسف بن جیرویه محدثیندندر الجیز معظم وزننده شول حوضه دینور که کوچکلمش علی قول قازیلوب درینلمش علی رأی آچلمی وخراسانیله صوانوب بادانه اورلمش اوله یقال حوض مجیز ای مصغرا ومقعرا ومخصص جیران جیمك کسریله اصفهان قضاسنده برقریه در محدثیندن محمد بن ابراهیم واحمد بن محمد بن سهل وهذیل بن عبد الله الجیرانیون اورادندر و سیراف ایله عمان بینده برقضا آدیدر جیرون جیحون وزننده دمشق شهری علی قول جامع کبیری قرینده اولان قپوسنك آدیدر و بومطرّزی قولیدر یاخود جیرون نام امیره منسوبدر که زمانده آنك حصنی ایدی وباب الحصن حالا باقیدر مهیب وهائل در لکن شاملو بینده جامعك سُر قبسنده اولان قپو باب جیرون دیمکله متعارفدر شارح دیر که جیرون شول عفریتك اسمیدر که سلیمان علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك امریله حصن مزبوری بنا ایلدی صکره اول حصن کلبسا و بعده جامع اولدی تمت الجیم بعون الله المعین الکریم فصل الحاء المهملة الحبر حائك کسری وبائك فتحیله یازه جق مرکبه دینور نقش معناسنه مؤلفك بصائرده بیانینه کوره حبر اثر مستحسن معناسنه موضوعدر جمال وبهامعناسی وسائر معانی آندن منشعبدر وعالم ودانایه حبر اطلاق قلوب ناسده اثر علومی باقی قالدیغنه مبنی درکذلك افعال الری اسوهٔ آثار جسنه در نته که امام علی کرّم الله وجهه بیورد یلرکه العلماء باقون مابقی الدهر اعیانهم مفقودة وآثارهم فی القلوب موجودة انتهی وحبر عالم ودانا آدمه علی قول صالح و پرهیزکار آدمه اطلاق اولنور بو معناده حائك فتحیله ده جائز در کعب الحبر بوندندر کسر ایله ده جائزدر کعب الاحبار لحن اولمغله تفوّهندن مؤلف نهی ایلمشدر شارح دیر که مرحوم کعب که ابن ماتع الحمیری در اعلم علماء اهل کتاب ایدی خلیفهٔ اول زمانده اسلامه کلکله تابعیندندر علم وحفظی متفق و موثوقیتی محقق او لمغله قتی وافر روایت محکمه سی وار در زمان خلافت ذی النورینده عازم سوی جنان اولدیلر و بونده حبر کلمه سی ایکی صورتده دخی عالم معناسنه او لمغله کعب لفظی منوّن ومؤصوف اولور ومکسورا ولوب مرکب معناسی مرادا ولورسه بلاتنوین اولور که مضاف اولور وجه اضافت کثرت کتابت وکثرت کتب ملابسه سیله در ومؤلف کرچه کعب الاحبار اطلاقندن نهی ایلدی لکن احبار حبرك جمعی او لمغله کعب العلماء اطلاقی مسموعدر ابو عبیده وابن قتیبه اطلاقنه ذاهب او لدیلر انتهی و حبر کلمه سنك جمعی احبار کلور وحبور کلور شارحك بیانینه کوره احبار مکسورهنك جمعیدر مثل واشال کبی و حبور مفتوحهنك جمعیدر فلس وفلوس کبی وحبر کسر ایله اثر ونشانه معناسنه در که معنای موضوعیدر تقول انظر الی حبر عمله ای اثره وخاصة اثر نعمت ورفاه وسامانه دینور وحسن وجمال معناسنه در قال الشارح ومنه الحدیث یخرج رجل من النار قد ذهب حبره وسبره ای حسنه وهیئته وحبر آلاجه یه دینور وشی معناسنه اسمدر مصدری حائك فتحیله در یقال برد فیه حبر ای وشی و یقال حبر البرد اذا وشاه وحبر دیشارك یاضنه غارض ومختلط اولان صاریلغه دینور یقال شاب

بياض اسنانه حبراى صفرة بو معنالرده حبرك جمعى حبوردر ومثل ونظير معناسنه در يقال ليس له حبراى مثل ونظير
و حبر بر بلده آديدر المحبرة ميمك وبانك فتحيله حبر مذكوردن اسم مكاندر مركب قويجق حفقه يه ودبويته دينور ميمك
كسرى جائز دكلدر جوهرى غلط ايدوب ميمك كسريله تقييد ايلدى وميمك فتحى وبانك ضميله لغتدر مقبره وزننده
وكاه اولور كه ضرورت ايچون رايى مشدد ايدر لر شارح ديركه ابن مالك وابو حيان ايكى وجهى دخى حكايت ايلديلر
حتى مصباحده بونده اوج لغت وارد در بري ميمك وبانك فتحيله در كه اجودى بو در ثانى مقبره ومأدبه وزننده در ثالث
ميمك كسريله در الحبرى حائك كسريله مركب صناعه دينور كه مركبجى تعبير اولنور حبار ديمك جائز دكلدر
جبار وزننده شارح ديركه وزن مزبور مبالغه ايچون كلديكى كبى نسبت ايچون و حرفت وصنايعه دلالت ايچون
كلور بزاز وخباز ونجار كبى بو جهتله اطلاقى اكثر صرفيون تصريح ايلديلر انتهى الحبر حائك فتحيله ذكر
اولنديغى اوزره عالم ياخود صالح معناسنه در مكسوره كبى و ديشلرك بياضنه عارض اولان صفرته دينور وسونمك
فرح وسرور معناسنه در حبور وحبره كبى كاسيذكر ونعمت ووسعت عيش ورفاه معناسنه در الحبرة حائك فتحيله
بودخى ديشلره عارض اولان صفرته دينور وفرح ومسرت معناسنه مصدر اولور كاسيذكر ونعمت ورفاه
معناسنه در كه مصدر در وجنته اولان سماع ونغمه وترانه يه دينور ومنه قوله تعالى فهم فى روضة يحبرون اى يسرون
وقيل ينعمون وبكرمون وفسر الزجاج بالسماع فى الجنة وحبره هر خوب ودلكش نغمه وترانه يه دينور تقول سمعت حبرة اى
نغمة حسنة ورنسنه يى وصف جميله مبالغه ايلمك معناسنه در ومنه يقال تحبرون اى تكرمون اكراما يالغ فيه الحبرة حائك
ضميله بودخى ديشلره عارض اولان صفرته دينور وبعض بيوك اغاجلرده شول طومرق كبى بداق ديبنه رنده
اولان يومرى عقده يه دينور كه قطع ايدوب قواطه وكرسن وچناق مقوله سى بعض قابلر دوزر لر
الحبر كسريتله والحبرة هايله بونلرده ديشلره عارض اولان صفرته دينور الحبر فتحتيله
برآدمك ديشلرى صرارمق معناسنه در يقال حبرت اسنانه حبرا من الباب الرابع اذا فلحت ومسرور وشادمان
اولمق معناسنه در يقال حبر الرجل حبرا اذا سر واثر معناسنه در واثر ونشانه قالمق معناسنه در يقال حبر جلده على بناء
المجهول اذا ضرب فبقى اثره ومجروح اولان عضوك ككنده عقده قاله رق اوكولمق معناسنه در يقال حبرت يده
على المجهول اذا برمت على عقدة فى العظم ومنبت برك نباتى فراوان اولمق معناسنه در يقال حبرت الارض المخبار اذا كثر
نباتها وباره نكس ايدوب آغرى قيامق معناسنه در على قول اوكولوب برنده اثر ونشانه لرى قالمق معناسنه در يقال حبر
الجرح اذا نكس وغفر اوبرأ وبقيت له آثار الحبور سرور وزننده حبر وحبره كبى شادمان اولمق معناسنه در يقال حبر
الرجل حبرا وحبرة وحبورا اذا سر الاحبار همزه نك كسريله شادايتمك معناسنه در يقال احبره اذا سره
الحبار سحاب وزننده والحبار كتاب وزننده بونلرده اثر ونشانه دينور تقول بجلده حبار الضرب وبيده حبار العمل اى اثره
الحبر كتف وزننده والحبير امير وزننده تازه وجديد شيئه دينور يقال شئ حبر وحبير اى ناعم جديد وحبير
شول سحابه دينور كه قبلان پوستى كبى جابجا آلاجه اوله كه يغمور ينك كثرتندن اولجه كور ينور وآلاجه ومنقش قاشه
دينور يقال برد حبير اى موشى ويكى ثوبه دينور يقال ثوب حبير اى جديد حبير كله سنك جمعى حبر كلور حائك ضميله
وحبير عربدن بربطن آديدر وبرشاعر اسميدر جوهرى حبير دوه نك آغرنده اولان كوكه ده دينور ديو تفسيرى
غلط در صواب اولان آنده خبير اولمقدر خاى معجمه ايله شارح ديركه ابن سيده ايكبسنى دخى تصريح ايلديلر
نهايت اعجامى ترجيح ايلشدر الحبرة عنبه وزننده اساميدندر ابو حبره تابعيندندر وحبرة بن نجم محدثدر
وحبره برنوع قماش يمنى اسميدر بونده حائك فتحيله ده جائز در جمعى حبر كلور عنب كبى وحبرات كلور فقرات كبى
شارح ديركه قماش مزبور پنبه دن وكتاندن مخطط آلاجه در بر دحبرة ديرلر وصف اوله رق وبر دحبرة ديرلر اضافتله
بورادە حبره وشى مذكور معناسنه در نته كه ثوب قرمز ديرلر اضافتله الحبرى عنبى وزننده حبرديد كلرى قماش
مذكورى صتان آدمه دينور حبار ديمك جائز دكلدر حبير زبير وزننده اساميدندر مطرف بن ابى الحبير ويحيى بن
المظفر بن الحبير محدثلردر الحبارى حائك ضمى والفك قصريله طوى ديدكارى قوشه دينور مذكر ومؤنثه
ومفرد وجمعه اطلاقى اولنور وآخرنده اولان الف تأنيث ايچوندر جوهرى تأنيث ايچون دكلدر ديمكله غلط ايلشدر
زيرا تأنيث ايچون اولمز ايسنه البته منصرف اولور بو ايسه منصرف دكلدر مترجم ديركه شهاب جوهر ينك مرادنى
بوكونه تحرير ايلشدر كه الفى تأنيثيه دكلدر ديمك تأنيثيى حسى دكلدر زيرا مذكره ده اطلاق اولنور شاه وجامه نك
تأنيثلرى كبى اولور وجون مقرره دندر كه هر الف كه تأنيثيه اوله اكاهاء لاحق اولمز لكن حبارى كله سنده حباراة
مسموع اولمغله الفى تأنيثيه اولمز انتهى وجبارى كله سنك جمعى حباريات كلور الحبرور زنبور وزننده والحبرير

مطلب

حائك

حائك كسريله والحبر بر غضنفر وزننده والحبر بور ضمتينله واليحبور يعفور وزننده والحبور تنور
وزننده طوى قوشنك ياوريسنه دينور حبر وحبر يرك جعلرى حبابير وحبار يركلور زنابير وثعاير وزنارنده ويحبور برقوش
آديدر على قول طوى قوشنك اركگنه دينور حبريل قنديل وزننده بحرين ترابنده برطاغك آديدر المحبر
معظم وزننده مالك بن نويره نك قاتلى اولان ضرار بن الازور نام كسه نك فرسى آديدر ومحبر شول آدمه دينور كه كوده سنى
پيره لر اكل ايلمكله جابجا پيره بنكلرى قالمش اوله يقال رجل محبر اذا صار قد اكل البراغيث جلده فبقى فيه حبراى اثر
وكوزل وموزون يونلمش اوقه دينور يقال قدح محبر اذا كان قد اجيد بريه وشول قيونه دينور كه كوزل زنده آق وقاره
الاجه لرى اوله يقال شاة محبرة اذا كان فى عينيها تحبير من سواد وبياض المحبر محدث وزننده شاعر وفارس اولان
ربيعة بن سفيانك لقبيدر وشعراى جاهليه دن طفيل بن عوف غنويك لقبيدر شعرى كوزل نظم ايلديكيچون
حبرى زمكى وزننده بروادى آديدر نار احبير كار اكسير وزننده نار الحباحب اوله جقدر كه آتش بوجكنك
اوچار كن لمعان ايدن شعله سندن عبارتدر حبران عثمان وزننده يمنده برقبيله پدرينك اسميدر تابعيندن ابو راشد
ومحدثيندن برجماعت آنلردندر يحابر يقاتل وزننده قبيلهٔ مرادپدرلرى اولان ابن مالك بن اددا سميدر
الحنبر قنبر وزننده والحبر بر سفرجل وزننده شئ معناسنه مستعملدر مقام نفيه مخصوصدر تقول ما اصبت
منه حنبرا ولا حبر برا اى شيئا وباشنده برتوى يوقدر ديبجك يرده ماعلى رأسه حبرة ديرلر ماعلى رأسه شعرة معناسنه
اثر معناسنه اولان حبردن مأخوذ لردر وحبر برجنه سى كوچك اركك دوه يه دينور وحبر بره هايله بدچهره وزشت اندام
كوزه خوار قارى يه دينور مرأة مقئه معناسنه حبرّ فلز وزننده برموضع آديدر ابو حبران الحمانى عمران
وزننده حسن وجمالله موصوف بركسه ايدى جمان حائك كسرى وميمك تشديد يله برقبيله در ابو حبره عنبه
وزننده شيحة بن عبد الله كنيه سيدر كه تابعيندندر شارح ديركه مؤلف بونى تكرار ايلشدر قريبا ذكر اولنان ابو
حبره بودر المحبار محراب وزننده طيراغى صوى وپاكيزه اولمغله نباتى تيز انبات ايدن يره دينور يقال ارض محبار
اى طيبة سريعة الانبات الحابور فسقه وسفها مجلسنه دينور كه مرادبزم عشرتدر سرور معناسنه اولان حبردن
فاعول دريقال رأيته فى الحابور اى مجلس الفساق حبرحبر مكرر احارك ضميله قبون قسمنى صاغمق ايچون چاغره جق
صوتدن حكايه در التحبير تفعيل وزننده برنسنه يى خوب ولطيف ونازك ايلمك معناسنه در شعر وكلام وكتابت
وسائرى اولسون يقال حبر الشعر والخط وغيره اذا حسنه حبره حائك كسريله مدينه ده برحصار پچه اسميدر
وخبره بنت ابى ضيغم شاعره در حبرويه جدويه وزننده اساميدندر ليث بن حبرويه محدثيندندر سورة الاحبار
همزه نك فتحيله سورقرأنيه دن سورهٔ مائده يه اطلاق اولنور الربانيون والاحبار آيت كريمه سنه مشتمل اولديغيچون
حبرون حائك فتحيله اساميدندر احمد بن حبرون برشاعر آديدر حبرى سكرى وزننده وحبرون زيتون وزننده
بيت مقدس قربنده ابراهيم نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك مدينه لرى اسميدر الحبتر تاى فوقيه ايله
جعفر وزننده تلكى يه دينور ثعلب كبى وبودور آدمه دينور وقيس بن حبرتا بعيندندر الحبتر عبيطر وزننده
بودور آدمه دينور الحباتر علابط وزننده قطع رحم ايدن كسيه دينور يقال هو حباترای قاطع رحمه الحبترة
دحرجه وزننده بدن زبون ولاغر ونحيف اولمغه دينور الحبترى حيدرى وزننده عامر بن ابى ضبّ الكلبى
لقبيدر الحبجر جيمله سبطر وزننده والحباجر علابط وزننده والحبجر مسبكر وزننده قالين وغليظ اولان
شيئه دينور الحبجر قنفذ وزننده والحباجر علابط وزننده طوى قوشنك اركگنه دينور التحبجر تدحرج
وزننده قارن ايچره بغرسقلر برعارضه سبيله قيور يلوب بورلمق معناسنه در يقال تحبجرت الامعاء اذا التوت
الاحبجار اقشعرار وزننده طار غنلقدن طلوم كبى شبشوب قبارمق معناسنه در يقال احبجر الرجل اذا انتفخ
غضبا وبرنسنه يوغون لشمق معناسنه در يقال احبجر الشئ اذا غلظ الاحبنجار احرنجام وزننده احبجرار ايله
معناى اولدە مرادفدر حبقر حائك فتحى وقافك ضمى ورائك تشديديله كه فعلل وزننده در كرچه صرفيون
يونى اينيه جمله سنده ذكر ايدوب لكن معناسنى تفسير ايلديلر كلمهٔ مركومه فى الاصل حب قر لفظلرندن مركبدر كه
منحوت اولور حب دانه وقر صوغوق معناسنه اولمغله بعد التركيب طلودانه سنده علم ايلديلر حابى عينه ابد الله
عبقر دخى ديرلر يك بارد نسنه حقنده ابرد من حبقر وعبقر ديو ضرب ايدرلر بو توجيهه دليل ابو عمرو بن العلاء
مثل مزبورى ابرد من عب قر عنوانيله ذكر ايلسيدر عب لفظى برد اسميدر كه طلويه دينور الجوكر غضنفر
وزننده شول قومسال يره دينور كه آنده يول وايز اثرى اولمغله مسافر وسلاك وجهه مقصودلرندن كراه
اولور اوله رأفت وداهيه يه دينور وايرى جثه لو كوده سى ديوشورملى طقناز آدمه دينور وبدنى ضعيف

وزبون اولوب آدملرنی صیق صیق آتان آدمه دینور جمعی حباکرکلور الحبوکری الف مقصوره ایله واتم حبوکرواتم حبوکری بونلرده آفت وداهیه یه اطلاق اولنور وحبوکری جنك برطرف اولدقدنصکره جنك واقع اولان میدان ومعرکه یه دینور جنك هنکامنده اطلاق اولنمز وجثه‌سی خرده جلیز چوجغه دینورکه بویومزاولورالحباکری علابطی وزننده بودخی ضخامتلوواعضاسی دیرنکلی طوپاج آدمه دینور الحبکرة دحرجه وزننده برکدرمك معناسنه در یقال حبکرالشیء اذاجمعه التحبکر تدحرج وزننده حیران اولمق معناسنه در یقال تحبکرالرجل اذاتحیر الحتر حانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله برنسنه یی محکم ومتین بندایلمك معناسنه در یقال حترالشیء حترا من الباب الاول والثانی اذاشده واحکمه وبرشیئه قیه قیه بقمق معناسنه در یقال حتره اذااحده النظر واهل وعیالك رزق وانفاقنده خست وتقصیرایلمك معناسنه در حتوردخی بومعنایه در قصور وزننده یقال حترفلان اهله حترا وحتورا اذاقترعلیهم النفقة ویك یك نسنه یمك معناسنه در یقال حترالرجل اذااکل شدیدا ونسنه ویرمك علی قول آزویرمك معناسنه در یقال حتره اذااعطاه اواقله قال فی الاساس یقال فلان لمن اذاانفق قتر واذااعطی حتر واطعام ایلمك معناسنه در یقال حتره اذااطعمه وحترطولانی اولان یوکسك ارضه دینور حانك کسریله ده جائزدر وآزنسنه یه دینور تقول اعطانی حتراای شیئاقلیلا وارکك تلکی یه دینور ودائمق ذوق معناسنه در تقول ماحترت الیوم شیئا ای ماذقت الاحتار همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی محکم بندایلمك معناسنه در یقال احتره اذاشده واحکمه واطعام ایلمك معناسنه در یقال احترفلانا اذااطعمه الحترة غرفه وزننده بودخی شیء قلیله دینور یقال مااعطاه حترة ای شیئاقلیلا وچادرك انکلری قصه اولوب بردن یوقری اولدقده وصل ایلدکلری شقه یه دینور ویوزده ایکی آوردك قاوشدیغی یره دینور ویکی بنابنیاد ایدن آدمك احبابه ترتیب واحضارایلدیکی طعامه دینور وکیره معناسنه وچهره ده بیغك قرقله جق یرینه دینور الحتر حانك کسریله حتره ایله معنای ثانیده مرادفدرکه چادراتکنه اوریلان وتصاله یه دینور وبخششه دینور یقال اعطاه حترا ای عطیة وچادراتکلرینه وصل ایچون شقه ایدنمك معناسنه درکه بونده مصدردر یقال حترالرجل حترا اذاخذللبیت حتارا الحتار سحاب وزننده حترکبی چادراتکلرینه وصل ایلدکلری پارچه یه دینور وبرنسنه یی دائرامادار احاطه ایلین شیئه دینور قولغك چوره سنده اولان زه وچادرشقه لرینك پروازلری وطرنغی احاطه ایدن ات وقلبورواك قصناقلری کبی وحتار دیرحلقه سنه دینور علی قول دیرایله قبل ارالغنه علی رأی خایه لرارالغنده اولان زه کبی اوزون جزکی یه دینور وکوزك ایچ طرفندن قپاغك دائرامادار زهنه دینورکه کوزی احاطه ایدر ودوه نك اغزینك نهایتنده اولان آزی دیشی هیئنده اولان ات پاره سنه دینور وشول اپه دینورکه قبل چادرلرك ارقوری چوره سنه شریت کبی بندایدرلرکه اکاطنابلری بغلنور الحتیره وکیره وزننده ومرادفیدرکه حتره کبی یکی بنا ایچون یارانه ترتیب اولنان بقیازطعامنه دینور تقول اطعمنا الحتیره والحترة ای الوکیرة الحترة ضربه وزننده برکره امك رضعهٔ واحده معناسنه در پس حترامك معناسنه مصدراولوب حتره بناء مره اولور المحتور شول سودامر چوجغه ویاوری یه دینورکه خط سبیله اناسنك سودی آز اولدیغندن آزجه امزیرلور اوله یقال شب محتوراوهوالذی یرضع شیئاقلیلا للجدب وقلة اللبن المحتر محسن وزننده اهل وعیالنه ترزیق وانفاق خصوصنده خست وتقصیرایدن ناکسه دینور یقال رجل محتر ای مقتر التحتیر تفعیل وزننده یکی بنایایدرن آدم احبابه ایچون بقیازطعامی ترتیب وضیافت ایلمك معناسنه در یقال حترفلان للاحباب اذاتخذلهم وکیرة وچادراتکلرینه وتصاله اکلمك معناسنه در یقال حترالبیت اذاجعل له حترا الحتر حانك وثای مثلثه نك فتحیله بدنده خرده خرده سیولجه لرچقمق معناسنه در یقال حترالجلد حترامن الباب الرابع اذابثر وکوزك قپاغنده کذلك قزل قزل سیولجه لرپیدااولمق علی قول آغریدن ناشی قپاقلرغلظتلنوب خشونت بولمق معناسنه در یقال حترت العین اذاخرج فی اجفانها حب حمر اوغلظت اجفانهامن رمد وبرنسنه غلظتلنوب ضخامت پیدا ایلمك معناسنه در یقال حترالشیء اذاغلظ وضخم وبال وبکمر بمقوله سی متغیراولمغله یوزطوتمغله دانه دانه اولمق معناسنه در یقال حترالعسل اذاتحبب ایفسد وبولالمق معناسنه در یقال حترالشیء اذااتسع وحتر برنسنه نك عکریته وطورطوسنه دینور یقال ما اکثرحترازیت ای عکره ومسواك آغاجنك یمشنه دینور بریکی وحترالعنب هنوزپك واکشی اولان اوزم قورغنه دینور وسالقمك یکیجه ظهورایدن دانه سنه دینور وبرنوع قرمزی متاثره دینورکه قومسال یرلرده بترکیرودن طپراق کومسی ظن اولنور قازیلوب آچلدقده قوملق التشده کورینور مفردی حتره درهایله الحتارة حانك ضمیله صمان اوفاندیسنه دینور حتاله معناسنه الحوترة صومعه

وزننده

وزننده ذکرك باشنه دینور حشفه معناسنه بنوحوتره عبدالقیس قبیله سندن بربطن در وعبدالمؤمن بن احمد بن حوترة الحوثری الجرجانی محدثیندندر الحثیرة وکیره وزننده ومرادفیدرکه یکی بنا ایچون احبابه ترتیب وضیافت اولنان طعامه دینور الاحتار احضار وزننده خرما آغاجنك چچکلرینك قبجوقلری یاریلوب خرده سیولجه لر طرزنده دانه لری ظهورایلمك معناسنه درکه هنوزقورغنه بشلمزدن اولجه اولور یقال احثرالنخل اذاتشقق طلعه وکان حبه کالحثرات الصغارقبل ان یصیرحصلا التحثیر تفعیل وزننده ادویه وسفوف مقوله سنی ایوجه تخمیر ایلمامکله دانه دانه ایلمك معناسنه در یقال حثرالدواء تحثیرا اذاحببه الحثفر حانك وفانك ضمیله دهن مقوله سلك چوکندیسنه وپوصه سنه دینور ومالك ایشه یرامیوب کمترا ولانته دینور تقول اخذهومن المال اجوده وابقی لنا حثفره ای سقطه وردالله جمعی حثافر کلور وحثافر حذافیرکبی جمله وجمیع معناسنه در تقول اخذت بحثافیر الامرای بآخره یعنی بمجموعه الحثفرة قنفذه وزننده یاغ وبال دسنیلرینك دیبلرنده قالمش اولان تفله وطورطی یه دینور یقال قدبقی فی الجرة حثفرة ای حثورة وقذی یبقی فی اسفلها الحجر حانك حرکات ثلاثی وجیم سکونیله والحجران حانك ضمی وکسریله منع ایلمك معناسنه در یقال حجره حجرا وحجرانا من الباب الاول اذامنعه ویقال حجرعلی الصغیرالقاضی اذامنعه من التصرف فی ماله وحجر حانك فتحی وکسریله انسانك قوجاغنه دینور حضن وکنار وآغوش معناسنه در یقال نشأفی حجرفلان ای فی حضنه ففهمانك حجرحضانه تعبیرلری بوندندر وحرام معناسنه درکه اسمدرشرعا محرم اولان نسنه دن عبارتدر یقال هذاحجرعلیك ای حرام وفی التنزیل حجرامحجورا ای حراما محرما وقرئ بالفتح والکسر وحجر همان فتحله بیاض وپاکیزه قوملغه دینور وکوزك خانه سنه دینور محجرالعین معناسنه وحجر یمامه ایالتنك قصبه سی یعنی قاعدة المکی اولان شهرك آدیدر وبنوعقیل دیارنده برموضع اسمیدر وعذره قبیله سی بلادیله غطفان بلادی بینده بروادی آدیدر وبنوسلیم مخصوص برقریه آدیدر بونده حانك کسریله ده زیاتزدر وغطفان بلادنده برطاغك آدیدر ویمنده برموضع اسمیدر وبرموضع آدیدرکه اورادہ دوس قبیله سیله کائنه میانده بروقعه اولمشدر وحجر حجره لفظندن جمع جنسی اولورکه ناحیه معناسنه دریقال نحی فی حجرة ای ناحیة حجرذی رعین برقبیله پدرینك لقبیدر تابعیندن عباس بن خلید ومحدثیندن عقیل بن باقل وقیس بن ابی زید وهشام بن حمید وبونك ذریتلری اول قبیله دندر حجرالازد ازدقبیله سندن بربطندر حافظ عبدالغنی وحافظ وامام ابوجعفر الطحاوی آندندر الحجر مصدر وزننده حجر کبی حرام معناسنه در وحجر ومحجر مصدراولورلر یقال حجره علیه حجرا ومحجرا اذاحرمه وشول چای قیسنه دینورکه یوکسکجه اولمغله صوینی طشره یه تشف وسیلاندن منع وامساك ایلیه الحجر حانك کسریله حجر مذکورایله معنای اولنه مرادفدرنته که ذکراولندی وحجرعقل وهوش معناسنه در ناسزا اموردن صاحبنی منع ایلدیکیچون یقال هومن ذوی الحجرای العقل وحجرالکعبه بیت شریفك جانب شمالیسنده واقع حطیم ایله مقدار اولان موضعدن عبارتدرکه بیت شریفدندرکویاکه بیت شریفك قوجاغیدرياخود حجرایله محاط اولدیغی ملاحظه سنه مبنی در وحجر وادی القری قریبنده ثمود قومنك دیاری یاخود بلادی اسمیدر وفیه قوله تعالی کذب اصحاب الحجر المرسلین طائفهٔ مزبوره حضرت صالح قومیدر وحجر قصراق آنه اطلاق اولنورارککی ضرابدن منع ایلدیکیچون بونده هایله حجره دیمك لحن درجمعی حجور وحجوره درضمله واحجاردر وحجر خصملق قرابت معناسنه درکه یکانه‌ی مانعدر تقول بینی وبینه حجرای قرابة وبرآدمك قوجاغنده یااوکنده اولان ثوبه دینور وحجرالرجل وحجرالمرأة اروعورتك نامحرم یرلرینه اطلاق اولنور وحجر بنی سلیم دیارنده برقریه آدیدر بوایکی مادہ ده فتحله ده جائزدر وحفظ وکنف وحمایت معناسنه مستعملدر یقال نشأفلان فی حجر فلان وفی حجره بالفتح ای فی حفظه وسیره ووهب بن راشد الحجری علماء مصردندر الحجر فتحتینله طاشه دینور آلت منع اولدیغیچون جمعی احجار وجمع قلتی احجردر وحجاره کلورحانك کسریله وآخره هایله وحجارکلورهاسیز مؤلف بوراده حجری صخره ایله تفسیرایلمشدرکه تفسیربالاخص درزیراصخره حجر عظیمه دینورکه قیاتعبیراولنور وبصائرده معروف جوهرصلب ایله بیان ایلمشدر وحجرمعدندن چقوب هنوزذوب وصیاغت اولنمامش کومشه وانتونه اطلاق اولنور حجران التون ایله کومشدر وحجرقومه اطلاق اولنور رمل کبی وحجراسود کعبهٔ معظمه جدارنده معروف سنك اسعددرکالنه مبنی یاانکر حجردخی اطلاق اولنور وحجراندلسده برشهر عظیم اسمیدرکه برجبل اوزرنده واقعدرمحدثیندن محمدبن یحیی الحجری اوراندندر وبربشقه موضع آدیدر وحجرالذهب دمشقده برمحله آدیدر وحجرشغلان شین معجمه نك فتحیله انطاکیه قربنده برحصن آدیدر وحجرآفت وداهیه یه اطلاق اولنور

يقال رمى بحجر الارض اى بداهية واصحابدن اوس حضرتلرينك پدرى اسميدر وشعراء جاهليه دن ديكر
اوس نام كسه نك پدرى آديدر ومحدثيندن انس جنابنك پدرى اسميدر على قول بو ايكى كتف وزننده در وايوب
بن حجر ومحمد بن يحيى بن ابى حجر حديث روايت ايلديلر ذو الحجرين ازد قبيله سندن بر كسه نك لقبيدر
دخترى بر طاش ايله دوه سنه چكردك قيروب وبر بشقه طاش ايله زوجى ايچون آرپه اوكودوب اون ايلديكيچون
تلقيب اولندى الاحجر همزه نك وجيمك ضمى ورانك تشديديله اردن وزننده بودخى طاشه دينور حجر كبى
الحجرة فرحه وزننده والحجيرة حظيره وزننده والمتحجر طاشلق يره دينور فارسيده سنكلاخ ديرلر يقال
ارض حجرة وحجيرة ومتحجرة اى كثيرة الحجر الحجر ضمتينله طرنغك چوره سنى زه كبى احاطه ايدن اتجكزه دينور
الحجر صرد وزننده حجره نك جمعيدر كه چارداغه دينور غرفه معناسنه ودوه آغيلنه دينور كه اطرافى طاشدن
چوريلور حجرة الدار كه اوطه يه دينور بوندن مأخوذدر الحجرات ضمتينله والحجرات حانك ضمى وجيمك
فتحيله والحجرات جيمك سكونيله بونلرده حجر كبى حجره نك جمعلريدر صيغهٔ اخيره زمخشريدن منقولدر الحاجر
شول يوكسك ارضه دينور كه اورته سى الچق وچقورجه اوله يقال ارض حاجر اى مرتفعة ووسطها منخفض
وشول دره وچاى كنارنه دينور كه يوكسكجه وچايه طوغرى انكبه اولمغله صوينى طتوب طشره سيلاننه مانع اوله
تقول رأيته يقعد فى حاجر الوادى وهو شفته التى تمسك الماء ورمث ديدكلرى نباتك دائرا مادار معظم اولان منبتنه
دينور كه آكا مخصوص حوزه در جمعى حجران كلور حانك ضميله حائر وحوران وشاب وشبان كبى وحاجر باديه ده
حجاج قوناقلرندن بر قوناق آديدر الحجرى كردى وزننده حانك كسريله ده لغتدر حق وحرمت وذمت معناسنه در
تقول بيننا وبينه حجرى اى حق وحرمة حجر حانك ضمى وجيمك سكونى وضميله امرء القيس نام شاعر مشهورك پدرى
وجد اعلاسى اسملريدر وحجر بن ربيعه وحجر بن عدى وحجر بن العمان وحجر بن يزيد اصحابدندر وحجر بن العنبس
تابعيندندر وحجر يمنده بر قريه آديدر كه نواحى بدردندر اعلام علمادن يحيى بن المنذر ومحمد بن احمد بن جابر الحجرى
اورادندر الحجور صبور وزننده بنو سعد بلادنده بر موضع آديدر كه عمان وراسنه دوشر ويمنده بر موضع آديدر الحاجور
حاجر كبى صويى طشره سيلاندن منع ايدن چاى قيبسنه دينور وبو مبالغه در الحجورة تنوره وزننده والحاجوره
صبيانه مخصوص بر لعب آديدر بر دائره جيزوب بريسى آنك ايچنده طورر ماعداسى مزبورى دائره دن طتوب چقرمق
ايچون اطرافنى احاطه ايدرلر تركيده طورطوت اويونى وفارسيده خرسك ديرلر المحجر مجلس وزننده والمحجر منبر
وزننده باغچه يه اطلاق اولنور حديقه معناسنه اطرافنه حاجر وحاجز ياپلمغله بيكانه ممنوع اولور جمعى محاجردر يقال
قلت مياه المحاجر اى الحدائق ومحجر العين كوزك اويومنه دينور كه فارسيده خانهٔ چشم دينور نقابك كوزلك تعبير اولنان
دليكندن اويومنجه كورينن دائره سندن عبارتدر على قول نقابك وجه مذكور اوزره كوزلكنه دينور كه عرب نسوانى
نقابلرينك كوزه كلجك يرلرنده كوز دائره سنجه بر ردليك ايدوب طشره يه آنلردن نظر ايدرلر يوخسه بو ديارك عورتلرى
كبى تابسينه كشاده ايلمزلر قال فى الاساس امرأة بيضاء المحاجر وبدا محجرها من النقاب ومحجر باشده صارلمش
اولديغى حالده صارغه اطلاق اولنور وكويك وچفتلكك چوره وخوالينسنه دينور امراء يمنك مخصوص قور ولقلرينه
محجر ومجموعنه محاجر اطلاقى بوندندر يقال لهذه القرية محجر فيها رعى كثير وهو ما حولها الاستحجار سكون
ايچون اوطه ايدنمك معناسنه در يقال استحجر الرجل اذا اتخذ حجرة اى لنفسه وبر نسنه يه جرأت واقدام ايدوب
صالدرمق معناسنه در كه طاش كبى صلابتلنمك لازميدر يقال استحجر عليه اذا اجترأ التحجر تفعل وزننده بودخى
حجره ايدنمك معناسنه در يقال تحجر الرجل اذا اتخذ حجرة وبر آدمه تقاضا وتضييق ايلمك معناسنه مستعملدر
اصل تحجر طاش كبى پكشمك معناسنه در يقال تحجر على فلان اذا ضيقه ويقال تحجر ما وسعه الله تعالى اذا ضيقه
على نفسه الحجرى جهنى وزننده محدثيندن مظفر بن عبد الله بن بكر نسبيدر الاحجار همزه نك فتحيله
بنى تميمدن بر نيچه بطنه اطلاق اولنور فى الاصل اسملرى جندل وجرول وصخر ايدى كه هپ حجر اسمالرندندر
واحجار حمام بن مرة الشيبانى فرسنك اسميدر واحجار الخيل شول صوى قصر اقلره دينور كه همين دوللرنى
آلمق ايچون اتخاذ ايدرلر عربلر بونك مفردنى استعمال ايلمزلر شارح ازهريدن مفردا استعمالنى حكايت ايلمشدر كه
مفردى حجر در حانك كسريله احجار المراء ميمك كسريله مدينه خارجنده قبا نام محلده بر موضعدر احجار الزيت
داخل مدينه ده بر موضعدر محجر معظم وزننده ومحدث وزنلرنده بر صويك ياخود بر موضعك آديدر الحجيرات
مصغر بنيه سيله اوس بن مغراء نام كسيه مخصوص بر منزل آديدر الحنجور زنبور وزننده كوچك سپته دينور يقال
وضعه فى حنجور اى سفط صغير وشول شيشه يه دينور كه ايچنه كوز اوتى مقوله سى سفوفلر قورلر وحلقوم

معناسنه در مؤلف كرچه حلقومى حلق ايله تفسير ايلمشدر لكن مسامحه ايلمشدر وبوراده حلقوم ايله بيانى
ابهامه مشتملدر بصائرده نونك اصالتنه مبنى زائد بحثنده ايراد ورأس غلصمه ايله بيان ايلمشدر غلصمه بوغازده بوغرتلغك
باشنده كى يومرى يه دينور قالديكه بوغازك فضاسنده ايكى مجرى واردر كه برى هوا كيروب نفس آله جق مجرادر بوكه
حنجور وحلقوم وحنجره وقصبهٔ ريه ديرلر تركيده بوغرتلق وفارسيده ناى كلو دينور بونك محلى رقبه نك اوكنده وضع
اولنمشدر كه حسا ظاهردر وديكرى طعام تناول اولندقده معده يه واصل اولجق مجرادر كه بوكه مرئ وبلعوم ديرلر
تركيده قزل اويكن وفارسيده كلوى سرخ ديرلر براوجى فم معده يه واصل اولور الحنجرة حانك وجيمك فتحيله
بودخى حنجور معناسنه در كه حلقوم در حنجره نك جمعى حناجر كلور وحناجر بر بلده آديدر مؤلف كالحنجرة
والحناجر جمعه وبلد عبارتيله رسم ايلمكله تشويش ايلمشدر جمعه ضميرى حنجره لفظنه راجعدر وبلدا كا معطوفدر
حنجورك جمعى حناجير وحنجره نك حناجر كلور قال فى البصائر قوله تعالى وبلغت القلوب الحناجر الايه جمع
حنجرة وهى رأس الغلصمة من خارج التحجير تفعيل وزننده آى اينجه رك ويوفقه رق پرواز كبى آغيللنمق على قول
يوفقه جه بولود ايچره اولمغله چوره سى بلوددن هاله شكلنده اولمق معناسنه در يقال حجر القمر اذا استدار بخط دقيق
من غير ان يغلظ او صار حوله دارة فى الغيم ودوه قسمنك كوزلرينك چوره سى دكرمى داغله داغلنمق معناسنه در
يقال حجر البعير اذا وسم حول عينيه بميسم مستدير الاحتجار افتعال وزننده سرحد وسنور اولان يره سائرى منع ايچون
ميل مقوله سى نشان نصب ايلمك معناسنه در يقال احتجر الارض اذا ضرب عليها منارا اى يمنعها به عن الغير وبر نسنه يى
قوجاغه آلمق وقوجاغه قومق معناسنه در يقال احتجر اللوح اذا وضعه فى حجره وبر يره يا بر آدمه پناه كتورمك معناسنه در
يقال احتجر به فلان اذا التجأ اليه واستعاذ ودوه لرك قارنلرى بر عارضه سببيله بكشمك معناسنه در كه اول سببله طولوب
وطويمامق درجه سنه بالغ اولور يقال احتجرت الابل اذا تشددت بطونها وادى الحجاره اندلس سرحدنده
بر بلده در محدث وشاعر محمد بن ابراهيم بن حيون الحجارى اورادندر حجور قسور وزننده بر رجل اسميدر حجار
كتان وزننده ابن ابجر در كه حكام عربدندر حجير زبير وزننده اساميدندر حجير بن الربيع وهشام بن حجير محدثلردر
وحجير بن سوأه جابر بن سمرة الصحابى جديدر الحدر غدر وزننده والحدور صدور وزننده يوكسك وانكبه يردن
انيش آشاغى اندرمك معناسنه در طاغدن وتپه دن اندرمك كبى يقال حدر الشئ حدرا وحدورا من الباب الاول
والثانى اذا حطه من علو الى سفل شارح ديركه مطاوعى انحداردر وحدر وحدور لازم دخى اولور يقال حدر الرجل
اذا هبط انتهى وحدر بر ايشده سرعت ايلمك معناسنه مستعملدر كه اول ايشى تطويلدن حط ايدر يقال حدر القرأة
حدرا اذا اسرع فيها وضربه ياخود صدمه سببيله كوده نك دريسى شيشوب غلظتلنمك معناسنه مستعملدر كه
شيشوب قبارمق سببيله قوام وجود منحط اولور يقال حدر جلده حدرا وحدورا اذا ورم وغلظ من الضرب وبو معناده
متعدى اولور يقال ضربه حتى حدر جلده اى ورمه وبز ومقعد مقوله سنك صچاقلرنى وپوسكللرنى بوكمك معناسنه
مستعملدر كه اول سببله طولندن حط وقصر اولنور يقال حدر الثوب اذا فتل هدبه ومسهل دوا ايچرويى اسهال ايدوب
سورمك معناسنه مستعملدر كه اسفله انزال ايدر يقال حدر الدواء بطنه اذا امشاه وبر نسنه يى احاطه ايلمك معناسنه در كه
استطاله دن كويا كه حط ايلمش اولور يقال حدر الشئ اذا احاط به واعضاء واندام قالين وديرنكلو وصمصقى اولديغى
حالده سمورمك معناسنه مستعملدر يقال حدر الرجل حدرا من الباب الاول اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق وكوز ياشنى
صو آقنديسى كبى صاليويروب آقتمق معناسنه در يقال حدرت العين الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سالت به
وحدر كوزده اولان شاشيلغه اطلاق اولنور بر طرفه منحدر اولديغيچون يقال فى عينه حدر اى حول التحدير تفعيل
وزننده بودخى بر ايشده سرعت ايلمك معناسنه در يقال حدر القرأة والمشى اذا اسرع وضربه سببيله كوده نك دريسى
غلظتلنوب ششمك معناسنه در يقال حدر جلده بمعنى حدر الاحدار همزه نك كسريله بودخى ضربه دن كوده نك
دريسى ششمك معناسنه در يقال احدر جلده بمعنى حدر وبو معناده متعدى اولور يقال احدر جلد فلان اذا ضربه
حتى ورمه وبز مقوله سنك صچاغنى بوكمك معناسنه در يقال احدر الثوب اذا فتل هدبه الحدارة كرامه وزننده
بر آدمك وجودى ديرنكلى واندامى قالين وطقناز اوله رق سموز اولمق معناسنه در يقال حدر الرجل حدارة من الباب
الخامس اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق الحدر فتحتينله والحدور قبول وزننده والاحدور اسلوب وزننده
والحدراء صحراء وزننده والحادور آقنديلى انيش وانكبه يره دينور فارسيده نشيب دينور وحدر كوز ياشى صو كبى
انوب آقمق معناسنه مصدر اولور يقال حدر الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سال الحدورة حانك فتحيله
والحدورة حانك ضميله والحادورة معناى مزبوردن اسملردن بر آدمك بوقريدن آشاغى يه طوغرى اينمسنه دينور

كذالك كوز ياشنك آقنديلى صوكبى آقسنه دينور الاحدر احمر وزننده شاشى كوزلو كشى يه دينور يقال رجل احدر
اى احول واويلقلرى اته طلو اولوب يوقريلرى انجه رك اولان دوه يه دينور يقال بعير احدر اذا كان ممتلئ الفخذين
دقيق الاعلى الحدراء حمراء زننده احدرك مؤنثيدر شاشى كوزلو خاتونه دينور ويان اتلرى واويلقلرى اته طلو اولوب
يوقريسى انجه رك ونازكجه اولان آتلره دينور كه وصف حسن ونعت جميلدر وحدراء برخاتون اسميدر كه فرزدق
اشعارنده آنكله تشبيب وتغزل ايدر ايدى الحدرة بدره وزننده والحدرى كفرى وزننده بيوك كوزه دينور
على قول قپاقلرى اتى صلب وغليظ اولانه ياخود حديد النظر اولانه دينور يقال عين حدرة وحدرى اى عظيمة
اوغليظة صلبة اوحادة النظر الحادر ارسلانه اطلاق اولنور غلظت وضخامتندن ناشى واندامى ديرنكلو سموز
على قول خوبلقا اولوب كوستورشلى اولان دلبر جوانه وصف اولور يقال غلام حادر اى سمين اوحسن جميل
وشديد البطش وزورمند اولان جوانه دينور ومنه قوله تعالى وانا لجميع حادرون اى مؤدون بالكراع والسلاح
حذاق بالقتال اقوياء نشيطون له اومعناه سائرون خارجون طالبون موسى عليه السلام قال الشارح وهذا قرأة ابن
مسعود وقال الازهرى وهو شاذ وقرأ عاصم وغيره حذرون وحاذرون بالذال المعجمة بوراده حادر تفسير اوله كوره سمن
وغلظت معناسندن وثانى يه كوره هبوط معناسندن مأخوذدر كه قصر طول مسافه يى مستلزمدر ومؤدون كلمه سى
آدى يؤدى صيغه سندندر قوى ومتهيئ السفر معناسنه در الحيدر صيقل وزننده والحيدرة هايله بونلرده ارسلانه
دينور وحيدره هلكه وتهلكه معناسنه مستعملدر يقال رماه الله بالحيدرة اى بالهلكة الحادور انكبه يره دينور كه
ذكر اولندى وكوپه يه اطلاق اولنور قرط معناسنه ومسهل دار ويه اطلاق اولنور يقال شرب حادورا اى مسهلا
الحيدار بيطار وزننده پك اولان چقل طاشنه دينور الحدرة حانك فتحى ودالك سكونيله بركونه ياره در كه كوز قپاغنك
ايچ طرفنده خروج ايدر شارح ديركه ببياض الجفن نسخه لرى غلطدر صواب اولان بباطن الجفن اولمقدر الحدرة
حانك ضميله كثرت واجتماع معناسنه در تقول ماهذه الحدرة فيهم اى الكثرة والاجتماع ودوه سوريسنه دينور الحنادر
علابط وزننده بصرى كسكين اولان آدمه دينور كه قوت باصره سى زياده اولور يقال رجل حنادر اى حاد البصر
الحندر والحندور والحندورة حالرك ضميله والحندورة حانك كسرى ودالك فتحيله هركوله وزننده والحندورة
حانك كسرى ودالك ضميله والحندير والحندارة حالرك كسريله والحندور حانك كسرى ودالك فتحى وواوك
ضميله والحنديرة حانك كسريله كوزك سياهنه دينور حدقه معناسنه ومنه تقول العرب هو على حندر عينه
وعلى حندورة عينه اى يستثقله فلا يقدر على النظر اليه بعضا وتقول جعلته على حنديرة عينى وحندورتها اى جعلته
نصب عينى الحدر عتل وزننده يوغون وغليظ نسنه يه دينور الانحدار انفعال وزننده برعضوك دريسى
ضربه سببيله ششوب غلظتلنمق معناسنه در يقال انحدر جلده اذا تورم وغلظ واينشه انمك معناسنه در يقال انحدر
الرجل اذا انهبط المنحدر ميمك ضمى وحاودالك فتحيله كه انحداردن اسم مكاندر والمنحدر دالك ضميله كه ميمه اتباع
اولنمشدر والمنحدر ميمك وحانك ودالك فتحيله كه ميم داله اتباع اولنمشدر موضع انحداره دينور
التحدر تفعل وزننده تنزل معناسنه در يقال تحدر من الجبل اذا تنزل الحدبار والحدبير حالرك
كسريله آريق وزبون اولان ناقه يه دينور تقول باع منى حدبارا وحدبيرا اى ناقة ضامرة وحدبار زياده سيله ضعف
وزبونلغندن ياخود كثرت عملدن اوركجى محو اولمق كرته سنه وارمش ناقه يه دينور وقوراق يله دينور سنة جدبه معناسنه
وتپه يه على قول ارضدن مرتفع وتومسك اولان يره دينور جمعى حدابير كلور الحذر حانك كسرى وذال معجمه نك
سكونيله والحذر فتحتيله والمحذورة مصدوقه وزننده كه مصدردر صقنمق پرهيز واحتراز معناسنه در يقال
حذر الشئ حذرا وحذرا ومحذورة من الباب الرابع اذا احترز منه الاحتذار افتعال وزننده بودخى صقنمق
معناسنه در يقال احتذر منه بمعنى حذر الحاذورة والحذريان حانك ورانك كسريله والحذر كتف وزننده
والحذر ندس وزننده هرنسنه دن صاقنوب احتراز ايدر اولان متيقظ واندیشه ناك آدمه دينور كه اصلا چورك تخته يه
بصمز اولور حذر كلمه سنك جمعى حذرون كلور وحذارى كلور حانك فتحى والفك قصريله وجع ووجاعى كبى يقال
رجل حاذورة وحذريان وحذر وحذر اى متيقظ شديد الحذر ابن احذار همزه نك فتحيله حزم وحذر واحتياط
صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال هو ابن احذار اى ابن حزم وحذر المحذورة مصدردر نته كه ذكر اولندى ومحذوره
قورقويه دينور يقال وقاك الله من كل محذورة اى فزع وحذر اولنه جق داهيه يه اطلاق اولنور يقال رماه الله
بمحذورة اى داهية تحذر وجنك وجداله اطلاق اولنور يقال وقعت بينهم محذورة اى حرب حذار حذار مكررا
قطام وزننده وقليلا ايكنجى حذار منون اولور كه من تقديريله اسم اولور اسم فعل امردر احذر معناسنه نته كه نزال انزل

ومناع امنع معناسنه در تكرارى تأكيد ايچوندر تقول حذار حذار يافلان اى احذر حذار غراب وزننده اساميدندر
ربيعة بن حذار حاتم كبى برجواد معروفدر ذوحذار الهان بن مالك جماعتندر وحبيبه بنت عبد العزى بن حذار
برشاعره خانمدر وربيعة بن حذار الاسدى حكم عربدندر كه برمادهٔ مشكله ده اكا تحاكم ايدرلر ايدى على قول بوكتاب
وزننده در الحذير نذير وزننده ومرادفيدر كه قورقودیجى آدمه دينور تقول انا حذيرك منه اى احذر كه الحذرية
حانك كسرى ويانك تخفيفيله هبريه وزننده ارضدن برقطعهٔ غليظه يه دينور وبنو سليم قبيله سنه مخصوص برحره
يعنى قاره طاشلق آديدر وغليظ وذرشت اولان تپه يه دينور وخروسك بيونى توينه دينور كه برى بريله دوكشدكده
قباروب قالقر عفريه دخى ديرلر يقال نفش الديك حذريته اى عفريته جمعى حذارى كلور حانك فتحى ورانك كسريله
وحذار كلور كه مقلوب ومحذوفدر داب وشاك كبى الحذرى حانك ضميله كفرى وزننده باطل وبيهوده معناسنه در
يقال وقع فى الحذرى اى الباطل حذران عثمان وزننده حذير زبير وزننده ايكى رجلك علميدر الحذاريات
حانك ضميله ناسى تخويف وتحذير ايدن جماعت وعسكره دينور الاحذيرار اقشعرار وزننده پك خشم وغضبه كلمك
معناسنه در يقال احذار الرجل احذيرارا اذا غضب وتغيظ حذرك فتحاتله وحذاريك حانك فتحى وتثنيه
بنيه سيله اسم فعل امردر صقن متيقظ اول معناسنه در تقول حذرك زيدا وحذاريك اذا كنت تحذره منه ايكنجيده
تثنيه تكرار وتأكيدى مضمن در حذرا بعد حذر سبكنده در واولكيده خذ حذرك سبكيله ده مأول اولور ابو حذر
فتحتينله حرباء يعنى قياكلرينك كنيه سيدر پك محترز اولور ابو محذوره مؤذن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اولان
سمرة بن معيرك كنيه سيدر حيذر حيدر وزننده اساميدندر عمر بن محمد بن على بن حيذر محدثدر ابن عساكر
بورسمه ضبط ايلمشدر المحاذرة مفاعله وزننده مشاركت ايچوندر برى برنى قورقتمق وصقندرمق معناسنه در يقال
حاذرا اى حذر كل واحد منهما الاخر الحذفور عصفور وزننده والحذفار حانك كسريله جانب معناسنه در يقال
قعد فى حذفور وحذفار اى فى جانب وحذفور برقومك شريف وذيشاننه دينور وحذفور جمع كثيره دينور وحذفور
وحذفار جمله ومجموع معناسنه در جمعى حذافير در يقال اخذ الشئ بحذفوره وبحذفاره وبحذافيره اى باسره
او بجوانبه او باعاليه وحذافير جنك وقتاله متهيئ وآماده اولان عسكره دينور ومنه قولهم اشدد حذافيرك اى تهيأ
الحذمر زبرج وزننده قصه نسنه يه دينور الحذامير حذافير وزننده ومرادفيدر كه هپ وجمله معناسنه در
مفردى حذموردر يقال اخذه بحذاميره اى باسره لم يدع منه شيئا الحر حانك فتحى ورانك تشديديله اسى يه
دينور كه اسمدر برد مقابليدر تقول يومنا به حر شديد جمعى حرور كلور حانك ضميله واحار يركلور غير قياس اوزره
وحر وحرور قعود وزننده وحراره مصدر اولور اسى اولمق معناسنه تقول حررت يا يوم كملت تحر بالفتح حرا
وحرورا وحرارة من الباب الرابع وحررت كمررت حرا من الباب الاول وحررت كفررت حرا من الباب الثانى
ضد بردت وحر دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر كيدركن طوروب يا آغرلشدقده سوق ايچون ايراد اولنور
نته كه قيون قسمنى الحيه صوتيله سوق ايدرلر وحر حره كلمه سندن جمع جنسى اولور نته كه جمع صيغى حراردر
حانك كسريله وحرات در كه جمع مؤنث سالمدر وحرين در كه جمع مذكر بنيه سى اوزره در واحرين كلور مفردى
احر اولمق توهمنه مبنى وحره شول قاره طاشلق ارضه دينور كه طاشلرى آتشده يانمش صورتنده چوريوب
پاره لنمغه يوز طوتمش اوله باديه ده قبائل عربدن هر برينك برر حرهٔ مخصوصه لرى اولور كه قيش فصلنده چادر ايله
اوراده تمكن وايوا ايدرلر حرهٔ بنى سليم وحرهٔ بنى عقيل ديدكلرى بو اوله جقدر اوراده رعى وچرا ايدن دوه يه حرى
ديرلر ياى نسبتله وحر متعدى اولور برنسنه يى استمق وكرمناك ايلمك معناسنه يقال حر الماء حرا من الباب الاول
اذا سخنه وحريره ديدكلرى طعام پشورمك معناسنه در يقال حر الرجل حرا من الباب الثانى اذا طبخ الحريرة
الحرى ياى مشدده ايله حره ديدكلرى يرده رعى وچرا ايدن دوه يه دينور يقال بعير حرى اذا كان يرعى فى الحرة الحر
حانك ضميله كشى زاده وآزاده يه دينور عبد مقابليدر يقال العبد حر ان قنع والحر عبد ان طمع وهر شيئك كزيده
وافضلنه اطلاق اولنور تقول اكلنا حر الفاكهة اى خيارها وصوى وپاك جنس آته اطلاق اولنور يقال فرس حر
اى عتيق وحر الطين قوم وطاش ومولوز ايله مختلط اولميوب پاكيزه اولان بالچغه اطلاق اولنور كذلك حر الرمل
پاكيزه وطيب النبات اولان قومساله اطلاق اولنور يقال طين حر اى طيب ويقال رمل حر اى طيب يعنى طيب
النبات وحر كلمه سنك جمعى احرار كلور وحرار كلور حانك كسريله وحر كوكرجين پلازينه دينور فرخ الحمامه معناسنه
وآهو ياوريسنه دينور ويلان ياوريسنه دينور وكوزل ايش فعل حسن معناسنه در تقول ماهذا منك بحر
اى فعل حسن وازاذ ديدكلرى برنوع خرمانك تازه سنه دينور وچاقر طغانه دينور واسبرى طغانه دينور

بازی معنا سنه که فارسیده بازسپید دیرلر وحرّ الوجه انسانك یوزندن ظاهر ومنظور اولان یرینه دینور که
یوزك یومری یری اوله جقدر فارسیده رخسار دینور یقال ضرب حرّ وجهه وهو مابدا منه وحرّ الرمل
قوملغك اورته سنه دینور یقال نزل فی حرّ الرمل ای وسطها وحرّ اسامیٔ رجالدندر حرّ بن یوسف الثقفی
اول کسه در که موصل دیارنده نهر الحرّ دیدکلری ایرمق اکا منسوبدر مرقوم حفر ایتمشدر وحرّ بن قیس وحرّ بن
مالك اصحابدندر وحرّ نجد اولکه سنده بر وادی آدیدر وجزیره ده بر بشقه وادی آدیدر وحرّ الفرس آت قسمنك
ظاهر اذنیننده یعنی قولقلرینك طشره طرفنده اولان سیاهه دینور که اکثری طوری آتلرده اولور جمیل حرّ قلیلا
حاء مکسور اولور برقوش آدیدر شارحك بیاننه کوره عراق دیارنده اولور ساق حرّ قمری قوشنك ارککنك آدیدر
مترجم دیر که سائر اصولدن منفهم اولدیغی اوزره بو قوش بیانی کوکرجین نوعندن حکایهٔ صوتی اولان قوسقووق
تعبیر اولنان قوش اوله جقدر عربلر ساق حرّ دیرلر که بودخی حکایهٔ صوتیله مسمادر بهار موسمنده باغچه لرده خصوصا
طاغلرده چوق اولور ظاهرا مؤلف قمری جنسندن عدّ ایلمشدر الحرّان حانك ضمیله که تثنیه در حرّ نام معروف
کسنه ایله برادری ابی نام کسنه اراده اولنور الحرّ حانك کسریله مخفف اولان حرکلمه سنده لغتدر بودخی حرح
لفظندن مخففدر که عورتك فرجنه دینور الحرّة حانك فتحیله قاره طاشلغه دینور که ذکر اولندی وبدنده
چقان خرده خرده سیولجه یه دینور ومولم وموجع اشکنجه وعذابه دینور وظلمت کثیره یه دینور وبر موضع اسمیدر که
حنین وقعه سی آنده واقع اولدی وتبوك ترابنده بر موضع آدیدر وتقده ترابنده بر موضع آدیدر ومدینه ایله عقیق
بیننده بر موضع آدیدر ومدینه نك قبله جانبنده بر موضعدر وعبس وفزاره وبنی القین قبیله لری بلادنده ودهناء
نام محلده بر موضع آدلریدر وحجازك یوقری سمتنده بر موضعدر وفید قربنده وطیٔ قبیله سی جبالنده وارض
بارقده ونجد بلادنده ضریه قربنده بر موضعدر وبنو مرّه یوردنده بر موضعدر وخیبر قربنده بر موضع آدیدر که حرّة
النار دیدکلریدر وظاهر مدینه ده تحت واقده بر موضعدر که آنده ثانیٔ امویه اولان یزید پلید علیه مایستحق وقتنده
بر وقعه اولمشدر وقعهٔ حرّه معروفدر مسفور طرفندن نهب مدینه واستیصال اصحاب ایچون مسلمه بن عقبه
واروب خسارت کلی یه جسارت ایلمشدر وحرّه یمن طریقنده بریك نام محلده بر موضع آدیدر وحرّة غلاس کتان
وزننده وحرّة لین لامك ضمیله وحرّه لفلف غبغب وزننده وحرة شوران عثمان وزننده وحرة الحماره
حانك کسریله وحرّة الجفل نفل وزننده وحرة میطان میمك کسریله وحرّة معشر وحرّة لیلی وحرّة عباد
کتان وزننده وحرّة الرجلاء وحرّة قمأه مدینه ده بر موضعلردر وحرّه مصدر اولور صوصه مق معناسنه یقال
حرّ الرجل حرّة من الباب الرابع اذا عطش ویقال رماه الله بالحرّة تحت القرّة یعنی حق تعالی آنی پك بارد کونده
اوشتدکدنصکره عطش دردینه اوغراتسون زیرا یوم بارده صوسزلق پك اشدّ اولور بوراده حرّه حانك کسریله
تلفظ اولنور قرّه لفظنه مشاکله وازدواج ایچون الحروریّة حانك فتحیله والحرورة حانك ضمیله والحرار
حانك کسریله والحریّة حانك ضمیله مصدرلردر بر آدم حرّ اولمق یعنی کشی زاده وآزاده اولمق معناسنه یقال
رجل حرّ ای بین الحروریّة والحرورة والحرار والحریّة الحرّة حانك ضمیله کشی زاده وکریمه اولان خاتونه
دینور یقال امرأة حرّة ای کریمة وآزاده خاتونه دینور که امه وجاریه مقابلیدر جمعی حرائر کلور غیر قیاس
اوزره یقال هی حرّة ای ضدّ امة حرّة الذفری قولق توزنده کوپه نك اوینایجغی یره اطلاق اولنور وحرّة السحاب
کثیرة المطر اولانیدر ابو حرّة الرقاشی بر ذات معروفدر که بصری واتباع تابعیندندر اللیلة الحرّة هر آیك
ابتدا کیجه سنه اطلاق اولنور بو مناسبتله داماد چلبی حلیله نك ابتدا لیلهٔ زفافده درّه سنی ثقب وحصارنی نقب
یعنی بکرنی ازاله ایلمامش ایسه اول حلیله حقنده باتت بلیلة حرّة دیرلر اضافتله کذلك بلیلة حرّة دیرلر وصفیتله
نته که آخر لیالیٔ شهره شیباء دینوب ابتدا کیجه بکری ازاله اولنورسه باتت بلیلة شیباء دیرلر نته که شیب ماده سنده
بیان اولندی وقال فی الاساس یقال باتت بلیلة حرّة اذا لم تمکن زوجها من قضتها ویقال باتت بلیلة شیباء
اذا غلبها الزوج بالاقتضاض کانها دهیت بامر شدید تشیب منه الذوائب پس حرّه یعنی کریمه اولدیغیچون کویا که
مغلوبه اولمدی کذلك اول کیجه کریمه اولدیغیچون مزبوره یی مغلوبه قلمدی الحرّان عطشان وزننده حرّه دن
صفتدر صوصز کشی یه دینور یقال هو حرّان ای عطشان مؤنثنده حرّی دینور عطشی کبی وحرّان شعرادن
احمد بن محمد المصیصی لقبیدر وجزیرهٔ ابن عمرده بر بلده آدیدر امام حسن بن محمد بن ابی معشر الحرّانی اورادندر
وکاه اولور که نسبتنده حرنانی دیرلر غیر قیاس اوزره شارح دیر که فعلان وفعال اولمسی مختلفدر وحرّان
بحرین قضاسنده ایکی قریه در حرّان کبری وحرّان صغری دیرلر وحلب قضاسنده بر قریه وغوطهٔ دمشقده

برقریه در وبادیه ده بر قوملق آدیدر حرارة سحابه وزننده محدثیندن احمد بن علی الرجال لقبیدر ومحمد بن
احمد بن حرارة البردعی تحدیث ایلمشدر حرّان رمّان وزننده اصفهانده بر صوقاغك آدیدر حرّی برّی وزننده
اسامیدندر نهشل بن حرّی شاعر معروفدر ونصر بن سیار بن رافع بن حرّی اتباع تابعیندندر ومالك بن حرّی
تابعیندندر الحریر امیر وزننده درونی پر حرارت اولان آدمه دینور کرك غیظ وغضب وکرك سائر سبب ایله
اولسون تقول رأیته حریرا ای قد تداخله الحرارة غیظا اوغیره وحریر میمون بن موسی المرئی نام کسنه نك فرسی
اسمیدر وحریر ایپکدن نسج اولنمش قماشه واطلسه دینور شارح دیر که حریر اصل ایپکه دینوب بعده ایپکدن
منسوج اولان قماشده استعمال اولندی نته که مطرزی مغربده الابریسم المطبوخ سمی الثوب المتخذ منه حریرا
عبارتیله تعریف ایلمشدر وکتب فقهیه ده احکام مخصوصه سی واردر حرّ وکریم اولدیغیچون اطلاق اولندی
امّ الحریر طلحة بن مالکك جاریه سیدر المحرور حریر ایله معنای اولده مرادفدر الحریرة بریره وزننده اون
وسود ایله یاخود چرویش یاغیله پشوردکلری بولماج آشنه دینور وحریره حریرك مفردی اولور که ایپکدن منسوج
قماشه دینور الحرور صبور وزننده کیجه وقتی اسن ریح حارّه یه دینور وبعضا کوندز دخی اسر وبو باد سمومك
غیریدر وکونشك اسیسنه دینور یقال لقحه الحرور ای حرّ الشمس ومتصل دائمی اولان اسیلکه دینور وآتشه
اطلاق اولنور حریر زبیر وزننده اسحق بن ابراهیم الموصلی شیخنك اسمیدر مزبور اسحق خلفاء عباسیه زماننده
سر آهنك کروه موسیقی شناسان ایدی وقیس بن عبید بن حریر اصحابدندر الحریّة حانك ضمیله قومسالجه اولوب
نرم وملایم اولان یره دینور یقال ارض حریّة ای لینة رملیة وحریّة العرب اشراف وساداتلرینه اطلاق اولنور
الحریرة هریره وزننده نخله قربنده بر موضعدر حرّین حانك ضمی ورای مشدّده نك کسریله آمد شهرینه
قریب بر بلده آدیدر حروراء جلولاء وزننده وبعضا مقصور اولور کوفه قضاسنده بر قریه در الحروریة
حانك فتحیله خوارجدن بر طائفه در که رئیسلری نجده نام کسنه ایدی حروراء نام قریهٔ مزبوره یه منسوبلردر
التحریر تفعیل وزننده کتاب وسائر نسنه یی طوغری ویرلو یرنده درست وپاکیزه یاپمق معناسنه در یقال حرّر الکتاب
وغیره اذا قوّمه بو فی الاصل بر نسنه یی حرّ یعنی خالص ایلمك معناسنه اولوب بعده یازویی کوزل وطوغری یازمق
وسائر ایشی یاقشغیله کورمکده استعمال اولندی بعده کتابتده غالب اولدی قال فی الاساس حرّر الکتاب اذا حسنه
وخلصه باقامة حروفه واصلاح سقطه وتحریر قول وجاریه آزاد ایلمك معناسنه در یقال حرّر الرقبة اذا اعتقها
محرّر معظم وزننده ابن عامردر که اصحابدندر ومحرّر بن قتاده شول کسه در که زمان خلافت صدّیق
اکبرده بنو حنیفه ردّته شروع ایلدکده اولادینه ثبات اسلامله توصیه واغرا ایدر ایدی ومحرّر بن ابی هریره تابعیندندر
محرّر دارم اضافتله مکرّر ظالم وزننده بر کونه ییلان اسمیدر الاستحرار حرب وقتال قیزیشوب شدّتلنمك
معناسنه در یقال استحرّ القتل اذا اشتدّ الاحرّ حرّ لفظندن افعل تفضیلدر که حانك ضمیله در بو مناسبتله حسن
وجمال جهتندن ارقّ والطف ونازکتر اولانه اطلاق اولنور یقال هو احرّ حسنا منه ای ارقّ منه رقة حسن الحارّ
اسی نسنه یه دینور بو علاقه ایله کوج ومحنت وزحمتلو عملده استعمال اولنور تقول کلفنی حارّا ای عملا شاقا شدیدا
وحارّ برون دلکلرنده اولان قیللره دینور یقال نتف حارّه ای شعر منخریه الاحرار همزه نك کسریله اسی اولمق
معناسنه در یقال احرّ النهار اذا صار حارّا وبر آدمك دوه لری صوسز اولمق معناسنه در یقال احرّ الرجل اذا صارت
ابله حرارا ای عطاشا خرحار ثرثار وزننده جهینه بلادنده بر موضعدر ومحمد بن خالد الحرّوری که عملسی
وزننده در محدثیندندر الحیزبور حانك وزای معجمه نك فتحیله حیزبون وزننده ومرادفیدر که قوجه قاری یه دینور
پیرزن معناسنه الحزر حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله بر نسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك ونظر ایله اندازه یه آلمق
معناسنه در یقال حزر الشیٔ حزرا من الباب الاوّل والثانی اذا خرصه وقدّره وحزر نجد اولکه سنده بر موضع
آدیدر وحزر چهره اکشیوب بورتلمق معناسنه در یقال حزر وجهه حزرا اذا عبس وبسر فهو حازر المحزرة
میمك وزانك فتحیله که مصدر میمی در حزر معناسنه در که تقدیر وتخمین ایلمکدر یقال حزره حزرا ومحزرة اذا خرصه
وقدّره الحزرة حمزه وزننده بر نوع شجرهٔ حامضه اسمیدر وکزیده واعلا اولان ماله یعنی دوه یه دینور تعدید
وتقدیر اولنور اولدیغیچون یقال هذه حزرة المال ای خیارها جمعی حزرات کلور فتحاتله وحزره نبقهٔ مرّه یه
یعنی سدر آغاجنك آجی اولان میوه سنه علی قول مرارتنه دینور که اسم اولور وحزره بر وادی آدیدر بئر حزره
بین العرب بر معروف قویی اسمیدر الحازر زانك کسریله اکشی سوده واکشی یوغرده دینور یقال حزر اللبن
حزرا فهو حازر ای حامض واکشی شراب ونبیذه دینور یقال حزر النبیذ فهو حازر ای حامض واکشی وبورتق

چهره یه اطلاق اولنور یقال وجه حازر ای عابس باسر ورایحه سی ناخوش ارپه اوننه دینور تقول اطعمنا خبزا
من حازر وهو دقیق الشعیرله ریح لبست بطیبة حزیران حانك فتحیله شهور رومیه دن برشهر معروفك اسمیدر
الحزورة قسوره وزننده کثرت استعمالدن کرکی کبی رام وذلول اولان ناقه یه دینور تقول اشتریت حزورة
ای ناقة مقتلة مذللة وکوچك تپه یه دینور رابیهٔ صغیره معناسنه جمعلری حزاور وحزاوره کلور وحزاویر
کلور الحزوار حانك کسریله بودخی کوچك تپه یه دینور الحزور عملس وزننده کوجلو قوتلو اوغلانه دینور
یقال غلام حزور ای قوی وزورمند کشی یه دینور وضعیف وبی درمان کشی یه دینمکله ضد اولور یقال رجل
حزور ای قوی وضعیف ومحمد بن ابراهیم بن یحیی بن الحکم بن الحزور الثقفی الحزوری الاصفهانی محدثیندندر
المحزور مزبور وزننده ترش روی ودائما دارغین صارقق چهره لی آدمه دینور یقال رجل محزور ای متغضب
الحزراء حمراء وزننده پك اکشی سوده دینور صربهٔ حامضه معناسنه الحزفرة دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه در یقال حزفر الاناء اذا ملأه ویوك دنکنی شریت ایله چکوب بغلمق معناسنه در یقال حزفر المتاع
اذا شده وجنك ایچون ساز وسلاحله حاضرلنمق معناسنه در یقال حزفر القوم اذا استعدوا یعنی تهیأوا للحرب
وحزفره دوز وهموار اولان ارضدن شول یره دینور که صیرنجق وطاشلوجه اوله یقال ارض حزفرة ای ملساء
من الارض المستویة فیها حجارة الحزفرة اردبه وزننده پك وشدید اولان مکانه دینور الحزمر جعفر وزننده
پادشاهه دینور ملك معناسنه الحزمرة دحرجه وزننده متبصرانه حزم واحتیاط ایلمك معناسنه در یقال
حزمر فی امره اذا حزم وطولدرمق معناسنه در یقال حزمر القربة اذا ملأها وخاصة پراصه نك چیچکلری
یاریلوب اوج کوسترمك معناسنه در یقال حزمر الکراث اذا تفتق نوره الحزمور عصفور وزننده والحزامیر
حذافیر وزننده هپ وجمله معناسنه در حزامیر حزمورك جمعیدر یقال اخذه بحزموره وبحزامیره ای بحذافیره
الحسر حانك فتحی وسین مهمله نك سکونیله مسدود وپوشیده اولان نسنه یی آچوب عیان ایلمك معناسنه در
یقال حسر الشیء حسرا من الباب الاول والثانی اذا کشفه ویقال حسر کمه عن ذراعه وحسرت المرأة خمارها
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره کشف معناسنه موضوعدر معانیٔ سائره بر رمناسبتله آندن منشعبدر ازانجمله محسره
مکنسه معناسنه در سپورندی یی ازاله ایله یری کشف ایلدیکیچون وحسور یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در
قوت وطاقتی منکشف اولدیغیچون حسور عین دخی بویلجه در وحسرت که فوت اولان نسنه یه دریغ وتأسف
ایلمك معناسنه در فوتی سببیله مقدما ارتکابنه حامل وباعث اولان نسنه یی جهل کندیدن منکشف وزائل
اولدیغیچون یاخود فرط غم سببیله قوتی منکشف اولدیغیچون یاخود فائت اولانی وکندیدن صادر اولان بادره یی
تدارکدن عجز واعیا عروضیله عهدهٔ اقتدارنده اولمدیغی منکشف اولدیغیچون انتهی وحسر برشیئك قبوغنی
صویوب کیدرمك معناسنه در یقال حسر الغصن اذا قشره ودابه یی پك سوروب فرومانده قلمق معناسنه در
یقال حسر البعیر اذا ساقه حتی اعیاه وسپورمك معناسنه در یقال حسر البیت اذا کنسه ویوریلوب بی تاب
اولمق معناسنه در که لازم اولور یقال حسر الرجل والبعیر حسرا من الباب الثانی اذا اعیا الحسور ظهور وزننده
مسدود وپوشیده نسنه آچلوب عیان اولمق معناسنه در یقال حسر الشیء حسورا من الباب الاول اذا انکشف وکوز
اوزون اوزادی بردوزه یه باقمق سببیله یوریلوب فرسز اولمق معناسنه در که طونو قلنمق تعبیر اولنور یقال حسر البصر
حسورا من الباب الثانی اذا کل وانقطع من طول مدی الحسیر امیر وزننده والمحسور اوزون اوزادی بردوزه یه باقمق
حسبیله فری کیدوب طونو قلنمش بصره ونظره وصف اولور یقال بصر حسیر ومحسور ای کلیل منقطع وحسیر
فوت اولمش نسنه یه دریغ وتأسف ایدن آدمه دینور تقول ما انا به حسیر ای متلهف ویوریلوب فرومانده اولمش انسان
وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر حسیر ای معیی جمعی حسری کلور قتیل وقتلی کبی وحسیر عبد الله بن حیانك فرسی
اسمیدر الاحسار همزه نك کسریله بودخی طواری چوق سورمکله یوروب درمانده ایلمك معناسنه در یقال احسر
البعیر اذا ساقه حتی اعیاه الحسرة حانك فتحی وسینك سکونیله والحسر فتحتینله فوت اولمش نسنه یه کمال آرزودن
دریغ وتأسف ایلمك معناسنه در یقال حسر الرجل علیه حسرة وحسرا من الباب الرابع اذا تلهف ویوریلوب
فرومانده اولمق معناسنه در یقال حسر البعیر اذا اعیی الاستحسار بودخی یوریلوب بی تاب اولمق معناسنه در
یقال استحسر البعیر اذا اعیی المحسر مجلس وزننده ومقعد وزننده لغتدر که باب اولدندر برآدمك خلقه خبر
ویروب وصف ایده جك صفت وطور وکردارینه اطلاق اولنور که بالفعل مرئی اولمز منظر مقابلیدر یقال فلان
ملیح المنظر وکریم المحسر ای المخبر وانسانك یوزینه اطلاق اولنور یقال حسن المحسر ای الوجه وخوی وطبیعته

اطلاق اولنور المحسر معظم وزننده ایذا وتحقیر وتذلیل اولنمش کمسیه دینور که حسرت وتلهفه محمولدر یقال
رجل محسر ای مؤذی محقر حسار سحاب وزننده حزره دیدکلری نباته شبیه علی قول خردل نباتنه شبیه براوتلق
آدیدر مواشی مرعاسندندر المحسرة مکنسه وزننده ومرادفیدر که سپورکه یه دینور الحاسر شول آدمه اطلاق
اولنور که جنکده باشنده طوغلغه واکننده زرهی یاخود جبه وجوشنی اولمیه یقال رجل حاسر ای لا مغفر له
ولا درع اولا جبة له وشول آیغره دینور که دیشی یه اسمقدن عدول ایدر اوله که قوتی منکشف وضعفی ظاهر اولور
یقال فحل حاسر اذا کان یعدل عن الضراب التحسیر تفعیل وزننده برآدمی حسرت وتأسفه براقمق معناسنه در
یقال حسر فلانا اذا اوقعه فی الحسرة وقوش قسمی تویی دوکمك معناسنه در یقال حسر الطائر اذا اسقط ریشها
وبرآدمی رنجیده وتحقیر ایلمك معناسنه در یقال حسر فلانا اذا اذاه وحقره بطن محسر محدث وزننده که وادیٔ
محسر ایله زبانزد در مزدلفه قربنده بروادی آدیدر منا ایله مزدلفه میاننده در مترجم دیر که اصحاب فیلك فیلی اوراده
چوکوب کعبه یه توجهدن ابا ایلدیکی باعث تسمیه در اصحابنی تحسیر ایلدیکنه مبنی یاخود شیطان اوراده متحسر
اولدیغنه مبنی در وقیس بن المحسر اصحابدندر التحسر تفعل وزننده فوت اولمش نسنه یه دریغ وتأسف ایلمك
معناسنه در یقال تحسر علیه اذا تلهف ودوه قسمنك افراط اوزره فرومانده لغندن تویلری دوکلمك معناسنه در یقال
تحسر وبر البعیر اذا سقط من الاعیاء وبرآدمك کوده سنك اتلری یرلو یرنده اویغون اولمق معناسنه در که تناسبی عیان
اولور یقال تحسرت الجاریة اذا صار لحمها فی مواضعه کذلك دوه قسمنی چایرکرکی کبی طاولندیروب کوده سی
یاغلی واورکجی یوکسلوب اوزاندقدنصکره برمدت رکوب واعمال اولنمغله خاملقدن ناشی کوده سنده اولان
سلپوکلك زائل وصالقی وطاغنق اولان اتلری یرلو یرینه کلوب صیقی ومستحکم اولمق معناسنه مستعملدر یقال
تحسر البعیر اذا سمنه الربیع حتی کثر شحمه وتمك سنامه ثم رکب ایاما فذهب رهل لحمه واشتد ما تریم منه فی مواضعه
الحشر نشر وزننده لطیف ونازك اولان قولغه دینور آتده اولورسه اول آته قلم قولقلی تعبیر اولنور مفردی
وتثنیه وجمعی مساویدر زیرا فی الاصل مصدر در یقال اذن حشر ای لطیف ویقال اذنان حشر وآذان حشر
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حشر برجماعتی مقروما والرندن نفیر اوزره ازعاج واخراج ایلمکه موضوعدر بعده
جماعت ملابسه سیله جمع معناسنده استعمال اولندی ولطیف ونازك اولان قولغه واوق یلکنه وصف اولدی
حدت وانتشاری علاقه سیله یعنی انجه ودیك اولمغله کویا که اوزونلغنه یرندن منزعج اولمشدر انتهی وحشر
کذلك لطیف ونازك اولان اوق یلکنه دینور یقال قذة حشر ای لطیف وانجه ونازك اولان تمرنه ده وصف اولور
یقال سنان حشر ای دقیق شارح دیر که مطلقا وجه مذکور اوزره لطیف ونازك شیئه حشر اطلاق اولنور
وحشر مصدر اولور تمرنی وسائر نسنه یی انجه ونازك قلمق معناسنه یقال حشر السنان حشرا من الباب الثانی
والاول اذا دققه ولطفه وجمع ایلمك معناسنه در یقال حشر الناس اذا جمعه وبرآدمی وطنندن اجلاء وابعاد ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال حشر فلانا اذا جلاه عن وطنه جلاء مادهٔ سی متعدی ولازم کلور وقوراق وقیتلق سنه
حیوانلری سپوری قیروب کچورمك معناسنه مستعملدر یقال حشرت السنة الشدیدة المال اذا اجحفتها واهلکتها
وبرآدمك ذکری یاخود قارنی پك ایری وبیوك اولمغله اوکنده دیکلوب طورمق معناسنه مستعملدر یقال حشر فلان
فی ذکره وفی بطنه علی بناء المجهول اذا کانا ضخمین من بین یدیه کذلك برآدمك باشی پك بیوك وشدید اولمق معناسنه
مستعملدر یقال حشر فی رأسه اذا اعتزه ذلك وکان اضخمه وحشر اسامیدندر سالم بن حرملة بن حشر وعتاب بن
ابی الحشر اصحابدندر الاحتشار افتعال وزننده بودخی برآدمك باشی پك ایری وشدید اولمق معناسنه مستعملدر
یقال احتشر فی رأسه علی بناء المجهول بمعنی حشر المحشر مجلس ومقعد وزنلرنده اسم مکاندر حشر وجمع
اولنه جق موضعه دینور یقال یساق الناس الی المحشر ای المجمع الحاشر اسماء نبویه دندر علیه الصلوة والسلام
قال الشارح لانه یحشر الناس خلفه وعلی ملته دون ملة غیره الحشار کتان وزننده برموضع آدیدر الحشرات
فتحاتله هوامه اطلاق اولنور که متحرك ومخوف اولان کوچك جانورلردر عقرب ویلان وفاره وکلر کبی علی قول
کوچك بوجکلره دینور دواب صغار معناسنه قرنجه وچکرکه کبی شارحك بیانی اوزره مفردی حشره در قصبه
وقصبات کبی جمعیتلری باعث تسمیه در پس مؤلفك کالحشرة قولی مسامحه اولور وحشرات برانی اولان یمشلره
اطلاق اولنور ثمار بری معناسنه صمغ وسائری کبی الحشرة فتحاتله بودخی هوامه یاخود دواب صغاره اطلاق
اولنور وجه مذکور اوزره بومفرددر زمخشری مقدمة الادبده هامه یی جنبنده ایله یعنی متحرك اولوب موذی ومخوف
اولان کوچك جانور ایله تفسیر ایلمشدر کلر وسوسمار وعقرب ویلان وفاره وکوستبك کبی وحشره یی جنبندهٔ خرد

يعنى متحرك اولان كوچك بوجكلر ايله بيان ايلمشدر قرنجه وعنكبوت وچكركه وسلوك وچيان وخنفساء كبى بونلر
اصلا ارضدن مفارقت ايلميوب دائما ارضده مجتمع اولدقلرى باعث تسميه در انتهى وحشره حبوبات قسمنك
ايچ قبوغنه دينور زيرا حبوباتده ايكى قبوق اولور طشره قبوغنه قصره واوزرينه مقارن اولانه حشره دينور جمع
جنسى حشر درهاسز وحشره شكار اولنه جق حيوانك مجموعنه دينور على قول عظيمنه ياخود مأكول اولاننه
دينور طوشان وجيران كبى الحشر فتحتينله كپكه دينور نخاله معناسنه وضمتينله لغت رديه در الحشورة قسوره
وزننده طاولولقدن ايكى يانلرى قباروب قالقمش اولان آته دينور وشول قوجه قارى يه دينور كه ذاتنده بخل ولأمتى
اوله رق متظرفه اوله وقارنى بيوك قارى يه دينور واعضاسى دير نكلى وقوند وصمصق اولان دابه يه دينور مفردى
حشور در يعنى جماعت اعتباريله حشوره كه مؤنثدر جمع اعتبار اولنور الحشر كتف وزننده شول طاومه
دينور كه نه بيوك ونه كوچك اورته ومعتدل اوله كويا كه ايكى طرفيده جمع ايلمش اولور يقال وطب حشر اذا كان
بين الصغير والكبير الحصر قصر وزننده برآدمى برطاره جق يره طيقايوب اطرافندن صقشدرمق معناسنه در
يقال حصره حصرا من الباب الثانى والاول اذا ضيق عليه وانقولى مرحوم طار ايتمك واحاطه ايتمكله ترجمه سى غريبدر
جوهرى ضيق عليه واحاط به عبارتيله ايراد ايلمكله اطرافنى چويروب صقشدرمق ديمك اولور وحصر برآدمى سفردن
ياخود غيرى ايشدن آليقومق معناسنه در يقال حصر فلانا اذا حبسه عن السفر وغيره ودوه نك اوزرينه ذكرى آتى
حصار چكوب بغلمق معناسنه در يقال حصر البعير اذا شده بالحصار وقبض اولمق معناسنه مستعملدر يقال حصر
الرجل على بناء المجهول اذا اعتقل بطنه كما سيذكر واحاطه واستيعاب ايلمك معناسنه در يقال حصره اذا استوعبه
وعسكر برآدمى چپ چوره احاطه ايلمك معناسنه در كه حصار ايتمك تعبير اولنور يقال حصر القوم بفلان اذا اطافوا به
الاحصار همزه نك كسريله بودخى برآدمى سفردن ياخود غيرى ايشدن حبس ايدوب آليقومق معناسنه در
يقال احصره عن السفر وغيره اذا حبسه عنه وقبض اولمق معناسنه مستعملدر يقال احصر الرجل
على المجهول اذا اعتقل بطنه وناقه حصور اولمق يعنى ممه سنك دلكلرى طاره جق اولمق معناسنه در
يقال احصرت الناقة اذا كانت حصورا وبرآدمى برعلت ياخود ادرار ظهورى صقشدرمغله كندى نفسنى تضييق
ايدر قلمق معناسنه در يقال احصره المرض او البول اذا جعله يحصر نفسه الاحتصار افتعال وزننده بودخى
دوه يه ذكرى آتى حصار چكوب بغلمق معناسنه در يقال احتصر البعير اذا شده بالحصار الحصر حانك
ضميله قبض اولمغه دينور كه اسمدر قبضلق تعبير اولنور مصدرى ذكر اولندى شارح دير كه حصر غائطه واسر
بوله مخصوصدر يقال به حصر اى اعتقال بطن واعوذ بالله من الحصر والاسر المحصور منقبض اولان
آدمه دينور يقال حصر الرجل على المجهول فهو محصور اى معتقل البطن الحصر فتحتينله برغصه وتاسه
سببيله تنكدل اولمق معناسنه در يقال حصر الرجل حصرا من الباب الرابع اذا ضاق صدره ويقال حصر صدره
وبخيل وناكس اولمق معناسنه در يقال حصر الرجل اذا بخل ويقال فى يده حصر اى بخل وتكلمده عاجز اولمق
معناسنه در يقال حصر فلان اذا عيى فى المنطق وعرف شرعده قرأن كريم تلاوت ايدركن ايلروسى خاطره كلمامكله
طوتيلوب دميسنه اولمق معناسنه مستعملدر يقال حصر الامام فى القرأة اذا عيى ولم يقدر عليه اى على منطق القرأة
وناقه حصور اولمق معناسنه در يقال حصرت الناقة اذا صارت حصورا ونسوانه تقرب وجماعدن امتناع ايدر
اولمق معناسنه در كرك عجز وعنتدن وكرك ازالهٔ شهوته اجتهاد وعفتدن ناشى اولسون يقال حصر الرجل عن المرأة
اذا امتنع عن اتيانها وكتم راز ايلمك معناسنه در يقال حصر بالسر اذا صانه الحصير امير وزننده غصه وتاسه
سببيله تنكدل اولمش آدمه دينور يقال جعله الغم حصيرا اى الضيق الصدر وحصير باريه يه دينور كه معروف
دوشمه در سازلقدن ايشلنور تركيده دخى حصير ديرلر اجزاسى برى برنى تضييق ايلديكيچون اطلاق اولنور
وشول طمره دينور كه طوارك يانلرى اوستندن قارنى طرفنه طوغرى آرقورى چكيلوب اوزانمشدر على قول محل
مزبورده اولان اتجكزه دينور ياخود قيل بتن درينك آلتنده اولان درى ايله ايكو كمكلرينك آرقوريدن ارالغنده اولور
وحصير يانه دينور يقال ضرب حصيرى الدابة اى جنبيها وپادشاهه اطلاق اولنور ناسدن محصور يعنى محتجب
اولديغيچون ياخود ناسى هربار حضورينه وصول ودخولدن حاصر يعنى مانع اولديغيچون يقال غضب الحصير
على فلان اى الملك وزندانه اطلاق اولنور يقال خلده الحصير فى الحصير على الحصير اى الملك فى السجن على البارية
ومجلسه اطلاق اولنور ويوله وطريقه اطلاق اولنور وصويه دينور وانساندن وسائر نسنه دن صره وطابوره دينور
صف معناسنه ويريوزينه دينور جمعى احصره وحصر كلور ضمتينله وحصير قلجك جوهرينه على قول ايكى جانبنه

دينور وبخيل وناكسه دينور وشول عياش مشربه دينور كه بخل ودنائتندن ناشى شرب شراب ايلمز اوله يقال رجل
حصير اذا كان لا يشرب الشراب بخلا وحصير جهينه قبيله سى يوردنده برطاغك اسميدر على قول غطفان
يوردنده در وحصير مطلقا معروف حصير كبى منسوج اولان شيئه دينور وشول منقش ومزين ودلكش ثوب
وقماشه دينور كه منظره يه حصير كبى يايلوب آچلدقده سير وتماشا ايدنلرك قلوبنى حسن ولطافتى جهتيله كنديسنه
اخذ وحصر ايدر اوله يقال ثوب حصير اى مزخرف موشى اذا نشرت اخذت القلوب مأخذه لحسنه وحصير
بر وادى آديدر ويمنده برحصن وحصار آديدر ومدينه قربنده نملى صولرندن برصو آديدر الحصور صبور
وزننده بودخى غم وغصه دن تنكدل اولمش آدمه دينور يقال رجل حصور اى ضيق الصدر وممه سنك
دلكلرى طاره جق اولان ناقه يه دينور يقال ناقة حصور اى الضيقة الاحليل وشول آدمه اطلاق اولنور كه قدرتى
وار ايكن نسوانله جماعه رغبت ايلميه على قول جماعدن ممنوع اوله مثلا بعض كمسه بركونه علته مبتلا اولور كه جماع
اكا مضر ياخود مهلك اولمغله اطباء آنى جماعدن منع ايدرلر وعلى رأى حصور اصلا شهوت وتوقانى اولمامغله
نسوانه قربان ايلمز اولان كمسه يه دينور كه عنين اوله جقدر يقال رجل حصور اذا كان لا يأتى النساء وهو قادر على
ذلك او الممنوع منهن او من لا يشتهيهن ولا يقربهن شارح دير كه يحيى نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينه
حصور اطلاقى قدرت تامه سى وار ايكن لذائذ سائرهٔ دنيويه دن بسقه نفس نفيسلرنى ضبط ايدوب اصلا جماعه
ميل وتأهله رغبت ايلمدكلرينه مبنى در انتهى وحصور خديم وطواشى يه دينور مجبوب معناسنه وبخيل وناكسه دينور
وشول آدمه دينور كه برنسنه دن هيبت ودهشتلنمكله اقدام ايده ميوب كيرويه چكلمش اوله يقال هو حصور منه
اى هيوب محجم عنه وبغايت كتم راز ايدن آدمه دينور يقال رجل حصور اى كاتم للسر الحصيرة سفينه وزننده
خرمايى سروب قوريده جق يره دينور جرين التمر معناسنه وشول اتجكزه دينور كه آت قسمنك آرقورى يانلرنده
اولور آريقلدقده ظاهره چيقوب كورينور وحصيره اسمادندر حارث بن حصيره محدثيندندر ذو الحصيرين
عبد الملك بن عبد الاله نام كمسه نك لقبيدر واله همزه نك ضميله غله وزننده در خرماداللرندن منسوج وزفت ايله اندوده
ايكى حصيرى اولمغله آنكله ملقب اولمشيدى وذاتنده بهادر اولمغله قبيله سنه بردشمن توجه ايلدكده رهكذرلرنده
واقع دربنده واروب اوحصيرلرى پيش وپسنه مترس ايدوب تيرايله بنفسه دشمنك كذراتنى سد ومنع ايدر ايدى الحصر
كتف وزننده بخيل وناكسه دينور الحصراء حمراء وزننده شول خاتونه دينور كه فرجى بتشك اولمغله ذكرنا فذ اولميه
يقال امرأة حصراء اى رتقاء اول خاتونه آصلق تعبير اولنور الحصار شداد وزننده اعلامدن برجماعت افرادينك
اسملريدر الحصار كتاب وزننده والحصار سحاب وزننده شول يصدق طرزنده مندره دينور كه دوه نك اوزرينه
چكوب اكسه سنى هاودك آرد قاشى كبى يوكسك وايلريسنى قتيق ويوك مقوله سيله طولديروب اوك قاشى كبى
يوكسلدوب اورته سنه سمر كبى سوار اولورلر يقال جعل على البعير حصارا وحصارا وهو وساد يرفع مؤخرها
ويحشى مقدمها كالرحل يلقى على البعير ويركب ويقال بعير محصور اذا القى عليه الحصار المحصر منبر وزننده
بودخى حصار معناسنه در على قول بوكوچك دوه سمرينه دينور المحصر مقعد وزننده اوزرينه كش
ديدكلرى يوغرد قوريسى سريله جك شيئه دينور اسراره معناسنه المحتصر اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه
اطلاق اولنور المحاصرة والحصار قتال وزننده دشمنك اطراف وجوانبنى احاطه ايله تضييق ايلمك معناسنه در
يقال حاصروا الاعداء محاصرة وحصارا اذا ضيقوا عليهم واحاطوا بهم شارح دير كه حصن معناسنه اولان حصار سور
ايله مسور اولديغيچوندر وقلعه باروسنه حصار اطلاقى حاصر اولديغنه مبنى در انتهى الحصرى كردى وزننده امام
فراء شيخى اولان على بن عبد الغنى المقرى نسبيدر وبرهان الدين ابو الفتوح نصر بن ابى الفرج وسائر بعض ذوات
وحسن بن حبيب الحصايرى محدثلردر الحضور حانك وضاد معجمه نك ضميله والحضارة نظاره وزننده حاضر
اولمق معناسنه در كه غيبت مقابليدر يقال حضر الرجل وحضر حضورا وحضارة من الباب الاول والرابع ضد غاب
مؤلف كنصر وعلم عبارتيله تقييد ايلمكله باب اولدن ورابعدن اولمق اوزره بيان اولندى لكن شارحك تحقيقى اوزره
ايكيسنكده مستقبلى مضموم العين اولمغله تداخل اللغتين قبيلندن اولور فضل يفضل كبى نته كه وحدت مادة سنده
وحد يحد دخى اول قبيلدندر انتهى وحضور وحضاره متعدى اولور حاضر ايلمك معناسنه يقال حضره اذا جعله حاضرا
وخوش نشينلر صويه وارمشكن بشقه سمته منصرف اولمق معناسنه مستعملدر تقول حضرنا عن ماء اى تحولنا عنه
بومعنا عن ايله صله لندقده اولور بعينه رغبت ماده سى كبيدر رغبه واليه ديرلر ميل معناسنه ورغب عنه ديرلر اعراض
معناسنه الاحتضار افتعال وزننده والتحضر تفعل وزننده بونلرده حاضر ودرپيش اولمق معناسنه در يقال

احتضار الرجل وتحضر بمعنى حضر واحتضار خسته محتضر اولمق معناسنه در يقال احتضر المريض على بناء المجهول اذا حضره الموت الاحضار همزه نك كسريله حاضر قيلمق معناسنه در يقال احضر الشئ اذا جعله حاضرا ويقال احضره اياه يعنى متعديا بالمفعولين واحضار آت قسمى اوزون اوزادى سكرتمك معناسنه مستعملدر كويا كه عهده اقتدارنده اولان سكرتمكى حاضر قيلمش اولور يقال احضر الفرس اذا ارتفع فى العدو الحضرة حانك حركات ثلاثى وضادك سكونيله والحضر فتحتينله والحضرة هايله والمحضر مقعد وزننده برآدمك قرب وپيشكاهنه دينور كه محل حضور اوله جقدر تقول فعلته بحضرته مثلثة الحاء وبحضره وبحضرته ومحضره اى بقربه وجنبه وفنائه اصحاب ترسيلك حضرة فلان تعبيرلرى بوندندر كه كمال تعظيم ايچون سلام وثنايى آنك مجلسنه ايصال ايدرلر الحاضر غائب مقابليدر جمى حضر كلور ركع كبى وحضور كلور شاهد وشهود كبى الحضرة حانك كسريله بناء نوعدر حضور هيئتنه وحالتنه دال اولور واستعمالى خير مقامنه مخصوصدر تفأل جهتيله يقال رجل حسن الحضرة اذا حضر بخير الحضر فتحتينله والحضرة ضادك سكونيله والحاضرة والحضارة حانك كسرى وفتحيله باديه مقابليدر كه بلاد وقرى وقصبات ديمك اولور بدوى صحرايى ديمكدر كه خوش نشين طائفه سيدر حضرى شهرى وقروى اوله جقدر يقال هومن اهل الحضر والحضرة والحاضرة والحضارة اى خلاف البادية وحضاره كتابه وزننده مصدر اولور شهرده وكويده اقامت ايلمك معناسنه كه شهرى ياخود قروى اولمق مراد در يقال حضر فلان حضارة اذا اقام فى الحضر وبو بداوه مقابليدر الحضر حانك فتحى وضادك سكونيله كوفه قربنده مسكن نام محل قريشوسنده بر بلده آديدر ساطرون نام شاه عجم بنا ايلشدر وحضرار وعورتك نامحرم برينه اطلاق اولنور وتصغير معناسنه در كه طفيلى اولمقدر يعنى طال قاوقلق ايلمكه دينور كه هرجا آش آنجاباش وصبتنى طوتمقدن عبارتدر وحضر انسانك قاسغنده وبوقريجه سنده اولان بزكبى بومريجه اته دينور الحضر حانك ضميله آت قسمى اوزون اوزادى سكرتمكه دينور يقال ما اشد حضره اى ارتفاع عدوه المحضير مكثير وزننده صولقلويوكرك آته دينور محضار دينز ياخود محضار لغت ردتيه در يقال فرس محضير اى شديد العدو وجمعى محاضير كلور ومنه قولهم ما السبق فى المضامير الا للجرد المحاضير الحضر كتف وزننده والحضر ندس وزننده طال قاوق آدمه دينور كه خلقك طعامى چيقه جق وقتى كوزه دوب همان اولوقتده قوزغون كبى سفره باشنه قوز يقال رجل حضر وحضر اذا كان يتحين طعام الناس حتى يحضره وحضر كتف وزننده اصلا سفر وغربت اراده سنده اولميان آدمه دينور على قول حضرى يعنى شهرى وقروى اولان كسيه دينور كه بدوى مقابليدر يقال رجل حضراى لايريد السفر اوحضرى وحضرندس وزننده فصاحت وفقه وبيان صاحبى آدمه دينور كه اولبابده ملكات قويه سى اولمغله مراد ايلديكى آنده مسائل ومعانئ مطلوبه يى استحضار واحضار ايدر اوله يقال رجل حضراى ذو بيان وفقه يعنى يستحضر المسائل والمعانى حين ما اراد المحضر مقعد وزننده اسم مكاندر صويه رجوع ايده جك يره دينور مرجع مياه معناسنه وبرماده ضمنده تسطير اولنان رقعه نك متضمن اولديغى خصوصك صحتنى اعلام ايچون ذيلنده بطريق الشهاده حاضر بالمجلس وواقف بالماده اولنلرك رسم ايلدكلرى خطوطه اطلاق اولنور كه امضالرى اوله جقدر وحالا اصطلاحا جريده دخى محضر تعبير اولنور اعلام ومحضر معلومدر كويا كه اصحاب امضا اول رقعه يه حاضر اولمشلردر شارح ديركه مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا يانكز خطوط مرقومه يه يعنى امضاره محضر اطلاقى عربدن مسموع دكلدر بلكه اول امضالرى متضمن رقعهٔ معهوده دن عبارتدر ومحضر اهل بداوه دن مياه اوزره نازل اولان قوم وقبيله يه دينور قوم حضور معناسنه وسجل ودفتره اطلاق اولنور يقال اثبته فى المحضر اى فى السجل وناسك حاضر اوله جق محل وموضع لرينه دينور مشهد معناسنه ومحضر اجأ نام جبل يانلده برقريه آديدر ومحضره هايله كوفه ايله بصره يولنك بينلده مكه جانبنه دوشر برصو آديدر كه بنى عجل جماعتنه مخصوص صدر حاضوراء باديه ده برصو آديدر الحضيرة سفينه وزننده خرما وضع اولنه جق يره دينور كه مراد خرمالى سروب قوريده جق ير اوله جقدر وجماعت قوم ياخود درت يابش ياسكز ياطقوز ياخود نفر جماعته دينور على قول شول نفره اطلاق اولنور كه آنلر ايله غزو وجهاده عزم اولنور يقال حضرت الحضيرة بالمحضير اى جماعة القوم اوالاربعة اوالخمسة اوالثمانية اوالتسعة اوالعشرة اوالنفر الذين يغزى بهم وعسكرك چرقه جبسنه دينور مقدمة الجيش معناسنه وولد توليد ايدن خاتونك ولادت قانى انقطاعندن صكره القا ايلديكى نسنه يه دينور كه صوك تعبير اولنور جمع جنسى حضير در على قول اول قويوقانه دينور كه ولد ايله برابر چقوب ايش تعبير اولنان دريده اولور وياره ده مجتمع اولان قان واريك معقوله سى ماده يه دينور المحاضرة مفاعله وزننده برى بريله اورشمق معناسنه در كه قوتلرنى

احضار

احضار ايلمش اولور لر يقال حاضره اذا جالده واحد واشتراك ايچون اولور وسلاطين وكبار حضورنده زانو بزانو اوتورمق معناسنه در يقال حاضر السلطان اذا جاثا عنده وبركسه ايله برابر جه سكر ديشوب قوشمق معناسنه در يقال حاضره اذا عدا معه وبرآدم كندى حقى خصوصنده بركسه ايله مجادله ومغالبه ايلدكده نصكره اول كسنه غالب كلمكله اول حق آلوب كوتورمك معناسنه در يقال حاضره على حقه اذا غالبه فغلب عليه فذهب به حضار قطام وزننده بزكوكب آديدر بوكوكب جنوبده سهيل يلدزندن مقدمجه طلوع ايدر حتى ناس بونى سهيل طن ايدرلر حضرموت حانك وراء ومميك فتحه زيله وكاهجه ميم مضموم اولور كه عنكبوت وزننده اولور يمنده بر بلده آديدر كذلك برقبيله آديدر فى الاصل ايكى كلمه اولمغله تركيبله اسم واحد قلنمشدر اسم اوّل فتح اوزره مبنى واسم ثانى غير منصرف اعرابيله معرب اولوب هذا حضرموت دينور وكاهجه مضاف اعتبار يله رانك ضمى وموت كلمه سنك خصيله هذا حضرموت دينور ودبلرسك ثانى بى منون ايلرسن نته كه سام ابرص ورامهرمزدنى بوقبيلدندر مصغرنده حضيرموت ونسبتنده حضرمى دينور كما يقال نعل حضرمية اى ملسنة يعنى اوزونجه ولطيف ديمكدر زيرحضرموتده پاپيلان آياق قابى اول هيئت اوزره اولور وكاه اولور كه اصلى اوزره حضرموتى دينور كما يقال نعلان حضرموتيتان شارح ديركه مؤلف بومادّه يى باب ميمده دخى ذكر ايلدى واعرابنده بروجه دخى وراردر كه ايكى جزؤى دخى مبنى اولمقدر خمسة عشر كلمه سى كبى حرف عطف معناسنى متضمن اولديغيچون ووجه تسميه سى بحرنام تفسيرده مرسوم اولديغى اوزره حضرت صالح على نبينا وعليه السلام ارض مذكوره يه نزول وحضور لرنده موت وانتقالرى حاضر اولديغى باعث تسميه در حضور صبور وزننده يمنده برطاغك وبرشهرك آديدر الحاضر درپيش اولان شهئه دينور كه ذكر اولندى وحاضر بادى مقابليدر كه شهر وقريه ساكنلرينور وعظيم اولان اوبه يه وقبيله وجماعته دينور حى عظيم معناسنه ودهناء طاغلرندن برطاغك آديدر وقنسرين قصاسنده برقريه آديدر وحلب خاركنده برمحلهٔ عظيمه آديدر الحاضرة هايله شهر وقراره دينور باديه معناسنه يقال هو من اهل الحاضرة اى خلاف البادية وحاضره فيل ديدكلرى حيوانك قولغنه دينور ابو حاضر اصحابندن اسمى معروف دكلدر وابو حاضر اسيدى حسن فائق وجمال رايقله مشهور بركسه در وابو حاضر بشر بن ابى حازم كنيه سيدر الحواضر حاضره نك جمعيدر كه فيل قولغنه دينور ومطلقا بيوك قولغى نسنه لره ذوحواضر اطلاق ايدرلر يقال عس ذوحواضر اى ذوآذان المحضور حاضردن اسم مفعول در عربلرجنّ طائفه سنك حاضر اوله جغى نسنه ده استعمال ايدرلر ومنه قولهم اللهم بن محضورا اى كثير الافة تحضره الجنّ وكذلك الكنف محضورة اى تحضرها الجنّ والشياطين ومنه فى التنزيل اعوذبك رب ان يحضرون اى يحضرونى الجنّ ويصيبنى بسوء حضار سحاب وزننده يمامه ايله بصره ميانده برطاغك آديدر وهجان اولان يعنى آق تويلو ياخود قزل تويلو دوه لره دينور حانك كسريله ده لغتدر وبونك مفردى يوقدر على قول مفرد وجمعى برابر در الحضار كتاب وزننده شول خلوق ديدكلرى طيبه دينور كه قيرلرك چهره سنده سوريلمش اوله يقال يتضوع حضارها اى خلوقها الذى فى وجهها وشول ناقه يه دينور كه هم قوى وتوانا وهم كوزل يورويشلى اوله يقال ناقة حضار اذا صارت قد جمعت قوة وجودة سير حضاره جبانه وزننده يمنده بر بلده آديدر الحضار غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض آديدر محضوراء مدّ وقصر ايله بنى ابى بكر بن كلاب يوردنده برصو آديدر الحضراء حمراء وزننده شول ناقه يه وسائر دابه يه دينور كه اكل وشرب خصوصنده دائما سائرله سبق وتقدّم ايدر اوله يقال ناقة وأتان حضراء اذا كانت تبادر فى الاكل والشرب الحضر عنق وزننده طال قاوق واويوتى تعبير اولنان شخصه دينور كه ضيافته دعوتسز واروب حاضر اولور يقال رجل حضراى واغل حضير زبير وزننده اساميدندر اسيد بن حضير صحابيدر پدرينه حضير الكتائب دخى دينور ايدى الاحتضار افتعال وزننده حاضر اولمق معناسنه ومنه قوله تعالى وكل شرب محتضر اى يحضرون حظوظهم من الماء وتحضر الناقة حظها منه قال البيضاوى قوله تعالى ونبئهم ان الماء قسمة بينهم خطاب لنبيهم صالح عليه السلام يعنى ان الماء مقسوم لها اى للناقة يوم ولهم يوم وبينهم لتغليب العقلاء كل شرب محتضر يحتضره صاحبه فى نوبته او يحضر عنده غيره واحتضار خسته موته اقرب اولمق معناسنه مستعملدر يقال احتضر المريض على بناء المجهول اذا حضره الموت محاضر بن الموزع محدّثيندندر شمس الدين الحضائرى فقيه بغداديدر الحضجر حانك كسرى وضادك فتحيله قارنى بيوك وواسع اولان انسان وحيوانله دينور وسود طلو منه دينور وطب معناسنه على قول واسع اولانه دينور جمعى حضاجر در وحضاجر صرتلان وبللى قورد تعبير اولنان جانورك اسمى در على قول ولدينه دينور واشبو حضاجر كلمه سى معرفه وغير منصرفدر

زيرا واحدك علميدر بنيهٔ جمع اوزره شارح ديركه عظيم البطن اولديغيچون تسميه اولنمشدر كافيه نك غير منصرف
بحثنده مفصلدر وحضاجر شول دوه لره اطلاق اولنوركه شوراوث اوتلدقدنصكره اوزرينه صوايچملريله
بوكورلرى قباروب قالقمش اوله يقال ابل حضاجر اذا صارت قد اكلت الحمض وشربت فانتفخت خواصرها
الحضجرة حانك كسرى وضادك فتحيله شول دوه سوريسنه دينوركه كثرتندن ناشى چوبان بركدرميوب پراكنده رعى
ايدر اوله لر الحضجور زنبور وزننده ايرى وديزمان شيئه دينور يقال ضرة حضجور اى ضخمة وضرة ممه يه
وحيوان سوريسنه دينور الحضجرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال حضجر الاناء اذا ملأه الحطر
حانك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال حطر الجارية حطرا من الباب الاول اذا نكحها
اى جامعها وبايه چله كچروب قورمق معناسنه در يقال حطر القوس اذا وترها ويره چالمق معناسنه دركه مجهولا
مستعملدر يقال حطر به على المجهول اذا جلد به الارض الحاطورة ايشلك كسكين قلجه دينور يقال سيف
حاطورة اى حالوقة الحطمرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال حطمر الاناء اذا ملأه وبايه چله كچروب
قورمق معناسنه در يقال حطمر القوس اذا وترها المحطمر اسم فاعل بنيه سيله طارغين وخشمناك آدمه دينور
يقال رجل محطمر اى غضبان الحظر حانك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله برنسنه يى بركسيه ويرميوب منع وحجر
ايلمك معناسنه در يقال حظره الشئ وحظر عليه حظرا من الباب الاول اذا منعه وحجره ودوه لر ايچون آغيل اتخاذ
ايلمك معناسنه در يقال حظر للمال اذا اتخذ له حظيرة ودواب ومواشى يى آغيلده آليقومق معناسنه در يقال حظر
المال اذا حبسه فى الحظيرة وبرآدم برنسنه يى كنديسنه طوغرى بركدرمك معناسنه مستعملدر يقال حظر الشئ
اذا حازه الاحتظار افتعال وزننده بودخى دوه لر ايچون آغيل ايدنمك معناسنه در يقال احتظر الرجل اذا اتخذ
حظيرة الحظيرة سفينه وزننده خرماسروب قوريده جق يره دينور يقال نشر التمر فى الحظيرة اى الجرين وبرنسنه يى
دائرا مادار محيط اولان شيئه دينور كرك آغاجلقدن وكرك سازلقدن اولسون ايچنه دخولدن منع ايلديكيچون بوجهتله
چاليدن وسازلقدن چويريلوب كيجه لر ايچنده مواشى ياتوردقلرى يره كه تركيده آغيل تعبير اولنور حظيره دينور اسم حال
ايله محله تسميه اولنمشدر نته كه حظار دخى دينور تقول ادخل الغنم فى الحظيرة الحظار حانك كسرى وفتحيله برنسنه نك
چوره سنه چويرلمش ديواره دينور حايط معناسنه ودوه قسمنى صوغوقدن محافظه ايچون چاليدن وسازلقدن ياپدقلرى
چويرتى يه دينوركه آغيل تعبير اولنور الحظر كتف وزننده شول اغاجلره وچاليلره دينوركه آنلر ايله آغيل چويريلور وياش
تيكنلكلره اطلاق اولنور اكثرى آنكله آغيل ياپدقلريچون وبو معنادندركه عربلر فلان كوجى يتشميه جك
عهدهٔ تاب وطاقتندن خارج كيفيته اوغرادى ديه جك يرده وقع فى الحظر الرطب ديرلر فيما
لا طاقة له به معناسنه دركذلك نميمه ونقل مقال وسعايتله القاى فتنه وفساد ايلدى ديجك يرده
اوقد فى الحظر الرطب ديرلر وقال فى الاساس يقال جاء بالحظر الرطب للنمام والكذاب لانه يستوقد
بنمائمه نار العداوة كذلك برآدم مال كثير يا ناس كثير ياخود بركذب شنيع وبشيع كتوردكده جاء بالحظر
الرطب ديرلر جاء بكثرة من المال او الناس او بالكذب المستبشع معناسنه حظيرة القدس جنته اطلاق
اولنور حظيرهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال احله الله فى حظيرة القدس اى الجنة وعربلر بخيل وقليل الخير اولان آدمه
نكد الحظيرة اطلاق ايدرلر نكد سودسز حيوانه ديمكله آغيلندن كسبه فيض وفائده اولمديغى حسبيله يقال هو نكد
الحظيرة اى قليل الخير وحظيره دخيل اعمالندن بربلده آديدر الحظيرى ياى نسبتله حظيره نام بلده يه منسوب ديمكدر
محمد بن احمد بن محمد الجبائى وعبد القادر بن يوسف الحظيريان محدثلردر المحظار محراب وزننده برنوع يشل سينكه دينور
بوسينكك كوزلرى كوك وجثه سى بيوك وقويرغنده نيشترى اولور يوللرده دابه لره مسلط اولوب بغايت آزرده ايلر
تركيده بوه لك تعبير اولنور حظره ثمره وزننده اساميدندر ادهم بن حظرة اللخمى اصحابدندر وحظرة بن
عباد آنك اولادندركه خارجى ايدى التحظير تفعيل وزننده حظر كبى منع وحجر ايلمك معناسنه در تكثير
ومبالغه ايچوندر ومنه زمن التحظير يعنى كتب احاديث وسيرده مسطور اولان زمان تحظيردن مراد فاروق اعظم
رضى الله عنه حضرتلرى زمان خلافتلرنده دفعهٔ ثانيه ده يهود طائفه سنى ارض حجازدن طردواجلا ايلدكدنصكره
وادى القرى حوزه سنى مسلمين ايله بنى عذره بينلرنده تقسيم وهر برمحلنه حد وسنور حاجز تعيين ايلدكلرى هنكامدر
الحظاير يمامه ده برموضع آديدر المحظور ممنوع معناسنه در بومناسبتله محرم معناسنه مستعملدركه مباح
مقابليدر ومنه قوله تعالى وما كان عطاء ربك محظورا اى مقصورا على طائفة دون اخرى الحفر حانك فتحى
وفانك سكونيله مطلقا برنسنه نك ايچنى اشوب قازمق وچقورلتمق معناسنه در يقال حفر الشئ حفرا من الباب

الثانى اذا نقاه كما تحفر الارض بالحديدة وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال حفر المرأة اذا جامعها وحيوانى
كثرت اعمال ياخود كثرت حلب سببيله آرقلتمق معناسنه مستعملدركه كوده سى چقور چقور اولور يقال حفر العنز
اذا هزلها وعربلر مثلا زيدك امور واحوالنه اطلاع ايچون كركى كبى تجسس وتفتيش ايلدى ديجك يرده حفر
ثرى زيد ديرلر فتش عن امره ووقف عليه معناسنه قال فى الاساس تقول حفرت ثرى فلان اذا فتشت عن امره للوقوف
وحفر چوجغك ديشلرى دوشمك معناسنه مستعملدركه يرى چقورلنور يقال حفر الصبى اذا سقطت رواضعه
وديشلرك ديبلرنده خرده خرده سيولجه لر چقمغله ياخود فاسد اولوب صرارمغله چوريوب تباه اولمق معناسنه دركه
من بعد اوقانوب دوكلمكله يرلرى چقور اولور يقال حفر فوه على بناء المجهول وحفر وحفر حفرا من الباب الثانى
والرابع اذا فسدت اصول اسنانه بسلاق يصيبها او بصفرة تعلوها ويقال حفرت وحفرت وحفرت اسنانه اذا تأكلت
وحفر برشيئك اوته سنه كسب اطلاع ايلمك معناسنه مستعملدر ومنه قولهم غيث لا يحفره احد اى لا يعلم اقصاه
الاحتفار افتعال وزننده بودخى قازمق معناسنه در يقال احتفر الارض بمعنى حفرها الحفرة غرفه وزننده
والحفيرة سفينه وزننده چقوره دينور تقول تبصر يا مسرع قدامك حفرة وحفيرة اى محتفر وحفيره برموضع آديدر
المحفر منبر وزننده والمحفار محراب وزننده والمحفرة مكنسه وزننده دموربيله اطلاق اولنور وقازمه تعبير
اولنان آلته دينور يقال حفر الارض بالمحفر والمحفار والمحفرة اى بالمسحاة او الحديدة التى يحتفر بها الحفر فتحتينله
ككبش قويى يه اطلاق اولنور بئر موسعه معناسنه وفانك سكونيله لغتدر وقازلمش چقوردن چقان طپراغه دينور
يقال كثر الحفر على الشط اى تراب الحفرة جمعى احفار وجمع الجمعى احافير كلور وحفر ديشلرك ديبلرنده حادث
اولان سيولجه لر سببيله حدوث ايدن چور وكلكه ياخود صاريلغه دينور فانك سكونيله ده لغتدر يقال فى اسنانه
حفر وحفر اى سلاق باصولها او صفرة فعلى آنفا ذكر اولندى وحفر كوفه ده برموضع آديدركه اكا متعينان عربدن
عمر بن سعد الحفرى نازل اولور ايدى وبونده هايله حفره ديمك صحيح دكلدر وحفر مكه ايله بصره ميانده برموضع
آديدر وحفر ابى موسى بصره نك مكه جاده سنده واقع اشمه قويلره دينوركه ابو موسى الاشعرى حفر ايتدرمشدر
وحفر ضبه سواجن ناحيه سنده برنيچه اشمه لره اطلاق اولنور وحفر سعد بن زيد مناة دهناء وراسنده برنيچه اشمه لردر
الاحفار همزه نك كسريله چوجق ديشلرنى دكشمك معناسنه دركه آلتلى اوستلى درت اوك ديشلرى دوشمكدن
عبارتدر يقال احفر الصبى اذا سقطت له الثنيتان العليان والسفليان كذلك آت قسمنك طايى ديشلرنى دكشمك
معناسنه مستعملدركه ايكى ياشنى تمام ايدوب اوچنجى يه وارنجه ثناياسنى وبشنجى يه وارنجه رباعياتنى دوشورمكدن
عبارتدر يقال احفر المهر اذا سقطت ثناياه ورباعياته وقويى حفر ايدنه اعانت ايلمك معناسنه در يقال احفر فلانا
بئرا اذا اعانه على حفرها الحفير امير وزننده چقوره دينور وقبر ومزاره اطلاق اولنور وحفير برموضع آديدركه مكه ايله
بصره بيننده واقعدر وديكر برموضع آديدر الحافر اسم فاعلدر سير وعدونده يرى حفر ايلديكيچون دابه نك
طرنغنه اطلاق اولندى بعده ركن اعظمى اولمق علاقه سيله دابه نك كنديسنه اطلاق اولنور نته كه دوه قسمنه
خف وچتال طرنقلويه ظلف اطلاق اولنور ومنه يقال هذا البلد ممر العساكر ومدق الحوافر جمعى حوافردر
وحافر وحافره برنسنه نك اولنه اطلاق اولنور دابه قسمنك طرنغى اول سير ومشيى اولمق مناسبتيله ومنه قولهم التقوا
فاقتتلوا عند الحافرة اى اول الملتقى يعنى برى برينه ملاقى اولدقلرنده ابتداى ملاقات آننده جنك وقتاله بشلديلر
وعربلر كلديكم يولدن ايزم اوزره ينه عودت ايلدم ديجك يرده رجعت على حافرتى ديرلر اى طريقى الذى اصعدت
فيه اى سرت فيه وحافره خلقت اولايه اطلاق اولنوركه مراد ابتداى خلقتدر يقال الآن قد تعسف وقد كان نجيبا
فى الحافرة اى فى خلقته الاولى ويقال رجع الى حافرته اى الى خلقته الاولى وحالته وبرنسنه آخرى اوله رد اولنور
حيثيتيله برشيئه عودت ايلمكه دينور قال المصنف فى البصائر ومنه قوله تعالى ائنا لمردودون فى الحافرة اى الى امرنا
الاول وهو الحيوة وقال مجاهد اى خلقا جديدا وقال ابن الاعرابى اى الى الدنيا كما كنا يقال عاد الى حافرته اى رجع
الى حالته الاولى واذا رجع من الطريق الذى جاء منه ايضا ومنه المثل * النقد عند الحافرة والحافر * اى عند اول كلمة
اصل مثل بودركه عند العرب آت قسمى اكرم اموال اولمغله اصلا ويره سى بيع ايلمزلر برمشترى ظهور ايدوب عقد معامله
ايلدكده بهاسى برآن تأخير اولنميوب اقچه سنى تسليم ايلمدكجه طرنغى طورديغى يردن برخطوه زائل اولمز ديجك يرده ايراد
اولنور اصطلاحمزده دخى طرنغى دبنده تعبيرى بوندن مأخوذدر على قول حافر آتك طرنغنه ديديكى كبى سكرتدكده
طرنغيله قازديغى چقوره ده دينور راضيه ومرضيه كبى بوراده مراد يارش منتهاسنده طرنغى سائردن مقدم بصديغى
چقور اوله جقدر بحثله قوشى يه كتدكلرنده النقد عند الحافرة ديرلر يعنى هر كيمك آتى سبق ايدرسه وضع اولنان اوكدوله

مستحق اولور مثل مز بورك اصلی بودر بعده مطلقا اولیتده استعمال اولندی وتأنیثله حافره دن مراد ذات فرسدر كه آت
الحالة هذه بنم یا نمده ایكن اقچه سی تسلیم اولنمق لازمدر دیمك اولور الحفراة حانك كسریله بركونه نبات آدیدر
قومسالرده نابت اولور جمع جنسی حفری كلور كه هاسزدر وحفراة بغدای صاوره جق پرمقلو آغاجه دینور كه یا با تعبیر
اولنور الحافیرة فانك تشدیدیله برنوع سیاه بالق آدیدر الحفار كتان وزننده قبر قازیجی یه اطلاق اولنور
واصحابدن سراقة بن مالكك فرسی اسمیدر الحفار كتاب وزننده شول آغاجه دینور كه حشم نشین اولنلر آنی
اكوب واورته سنی دلوب قیل چادرك اورته دیركنك اوجنی اكا ادخال واستوار ایدرلر الحفایر حانك فتحیله
حجاج كوفه نك یساری اوزره بنی قریط جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر الحفیرة مصغر بنیه سیله عراقده
برموضع آدیدر الحفری حانك ضمیله حفره یه منسوب دیمكدر اعلامدن یحیی بن سلیمان الحفری نام ذاتك خانه سی
قیروان مغربده برحفره اوزره واقع اولمغله اكا نسبت اولنمشدر محفور بحر روم كنارنده بربلده آدیدر عین مهمله ایله
معفور لحن وخطادر آنده اعلا وفاخر كلیملر وقالیچه لر نسج اولنور الحقیتر تای فوقیه ایله عمیثل وزننده بودور
كوتاه قد آدمه دینور الحاقورة قافله سماء رابعه نك اسمیدر الحقر فقر وزننده والحقریة حانك ضمیله
والحقارة حانك حركات ثلاثیله والمحقرة میمك وقافك فتحیله خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال حقر الرجل
والشیء وحقر حقرا وحقریة ومحقرة وحقارة من الباب الثانی والخامس اذا ذل وحقر متعدی اولور خوارلمق
وخوار كورمك معناسنه یقال حقر فلانا حقرا من الباب الثانی اذا ذله التحقیر تفعیل وزننده والاحتقار
افتعال وزننده والاستحقار بونلرده خوارلمق وخوار كورمك معناسنه در یقال حقره تحقیرا واحتقره
واستحقره اذا اذله وتحقیر كوچلتمك تصغیر معناسنه مستعملدر یقال حقر الكلام اذا صغره ومنه قول النحاة حقر الاسم
ای صغره وباب التحقیر ای التصغیر الحیقر حانك فتحی وقافك فتحی وضمیله پك خوار وحقیر علی قول ضعیف
وناتوان یاخود فرومایه اولان كمسیه یه دینور تقول ما رأیت مثله حیقرا ای ذلیلا او ضعیفا او لئیم الاصل
الحروف المحقورة بین الصرفیین جد قطب حرفلریدر كه بش حرفدن عبارتدر حروف قلقله دخی دیرلر
المحقرات اسم مفعول بنیه سیله كوچكلر دیمكدر صغایر معناسنه التحاقر تفاعل وزننده اظهار ذل وحقارت
یا اظهار صغر ایلمك معناسنه در یقال تحاقر الرجل اذا تصاغر الحقر فتحتینله برسببله صكره دن خوار وحقیر
اولمق معناسنه در تقول حقرت ونقرت یا رجل ای صرت حقیرا نقیرا الحكر مكر وزننده ظلم وستم ایلمك
معناسنه در یقال حكره الوالی حكرا من الباب الثانی اذا ظلمه وبركسه ایله حسن معاشرت وامتزاج ایلمیوب
سوء الفت ایلمك معناسنه در یقال فلان یحكر فلانا اذا ساءت معاشرته وحكر یال ایله مختلط یاغه دینور كه
كوچك چوجقلره یلادرلر وكوچك قواطه یه وآغاج چناغه دینور یقال وضع الحكر بالحكر ای السمن المخلوط
بالعسل یلعقهما الصبی فی القعب الصغیر وحكر آز نسنه یه دینور تقول اعطانی حكرا ای شیئا قلیلا بو ایكی معناده
حانك ضمیله ده لغتدر الحكر فتحتینله شول ماله دینور كه آغر بهایه چقسون دیو صاحبی صاتمیوب حبس
وتوقیف اولنمش اوله وبو محكور معناسنه در عدد ومعدود كبی یقال فی یده حكر ای مال محتبس انتظارا لغلائه
واكا حكر دخی دینور صرد وزننده وحكر فتحتینله لج وعناد ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال حكر الرجل حكرا
من الباب الرابع اذا لج وخود رأی اولمق معناسنه در یقال حكر بالامر اذا استبد به وحكر بركمش صویه دینور
یقال فی النقرة حكر ای ماء مجتمع الحكر كتف وزننده زیاده بهایه چقمق ایچون حبس مال ایدن كمسیه یه دینور كه
مطرباز تعبیر اولنور یقال انه لحكر لا یزال یحبس سلعته التحكر تفعل وزننده والاحتكار افتعال وزننده
بونلرده مال آغر بهایه چقمق ایچون حبس ایلمك معناسنه در یقال تحكر المال واحتكره اذا احتبسه انتظارا
لغلائه وتحكر تحسر معناسنه در یقال انه لیتحكر علیه ای یتحسر الحكرة حانك ضمیله احتكاردن اسمدر
مطرباز لغه دینور یقال فلان حرفته الحكرة ای الاحتكار وحكره یمن مخلافلرندن یعنی ابالتلرندن برابالت آدیدر
المحاكرة مفاعله وزننده لج وعناد ایدشمك معناسنه در یقال حاكره اذا لاجه الاحمر همزه نك ومیمك
فتحیله قرمزی نسنه یه دینور حمرتدن صفتدر یقال هو احمر وهو مالونه الحمرة واوزرنده سلاحی اولمیان آدمه
اطلاق اولنور كویا كه قزل اتی ظاهردر نته كه مسلح آدمه ازرق اطلاق اولنور یقال رجل احمر ای لا سلاح معه
واحمرك جمعی حمر وحمران كلور حالرك ضمی ومیملرك سكونیله شارح دیر كه اكر مصبوغ اولور ایسه جمعی
حمر وحمران كلور واكر ذو الحمره مراد اولور ایسه جمعی احامر كلور مؤلف بوندن سكوت ایلمشدر واحمر
بیاض اولان شیئه دینور یشله اسود وسیاهه اخضر اطلاقی كبی قال الشارح ومنه الحدیث بعثت الی الاحمر

والاسود

والاسود ای العجم والعرب لان الغالب علی الوان العجم الحمرة والبیاض وقیل اراد بالاحمر الابیض مطلقا فان العرب
تقول امرأة حمراء ای بیضاء انتهی قال المؤلف ومنه الحدیث قال علی لعایشة ایاك ان تلونیها یا حمیراء ای یا بیضاء
وهو تصغیر الحمراء واحمر التونه وزعفرانه اطلاق اولنور واته وباده یه دخی اطلاق اولنور تقول نحن من اهل
الاسودین لا من اهل الاحمرین ای من اهل التمر والماء لا من اهل الخمر واللحم واحمر بركونه خرمانك اسمیدر واحمر اسامی
والقایدندر احمر ابو عسیب سرور انام علیه السلام حضرتلرینك كوله لری اسمیدر وام سلمه رضی الله عنهانك كوله سی
اسمیدر واحمر بن معاویة بن سلیم واحمر بن سواء بن عدی واحمر بن قطن الهمدانی واحمر المدنی صحابه لردر
الموت الاحمر یعنی قزل اولوم كه مراد قتلدر سفك خون مناسبتیله علی قول موت شدیددر كه سكرات وسائر شداید
ظهور ایدن موتدر نعوذ بالله تعالی یقال رماه الله تعالی بالموت الاحمر ای القتل او الموت الشدید بو مناسبتله مطلقا
سخت وشدید اولان حالتده استعمال اولندی ومنه قولهم الحسن احمر ای یلقی العاشق منه ما یلقی من الحرب یعنی
عاشق بیچاره اول حسن وجمال جهتندن كوردیكی شدت ومحنتی جنك وقتال جهتندن كوردیكی كبیدر الاحامرة
احمرك جمعیدر كه ذكر اولندی واحامره سلفده عجمدن برقوم ایدی كه بصره یه نازل اولمشلر ایدی واحامره جمع
بنیه سیله ذكر اولندقده ات وباده وخلوق دیدكلری طیب مراد اولور شارح دیر كه اساسده خلوق یرینه زعفران
مرسومدر كما قال الاعشی * ان الاحامرة الثلثة اهلكت * مالی وكنت بها قدیما مولعا * اللحم والراح العتیق واطلی
بالزعفران فلن ازال مردعا * الحمراء احمرك مؤنثیدر وحمراء عجم طائفه سنه یعنی عرب مقابلی اولان جنس انسانی یه
اطلاق اولنور فرس وروم وترك وهندی داخلدر وقیتلق یله اطلاق اولنور شدتندن ناشی یقال سنة حمراء
ای شدیدة واسیلكی پك شدید اولان نصف نهار وقتنه اطلاق اولنور یقال ظهیرة حمراء ای شدیدة الحر وحمراء
مغربده لبله ایالتنك شهری اسمیدر وفسطاط مصرده برموضع آدیدر وقدس شریفده برموضع آدیدر ویمنده
برقریه آدیدر وحمراء الاسد مدینه یه اوچ میل مسافه ده برموضع آدیدر وحمراء مصر دیارنده اوچ قریه آدیدر
ومضر الحمراء اضافتله قریش قبیله سندن مضر بن نزار اوله جقدر پدری وفاتنده میراثنی تقسیم ایدوب
كندیسی التون وبرادری ربیعه آتلری اخذ ایلمكله اكا مضر الحمراء وبرادرینه ربیعة الفرس اطلاق ایلدیلر
علی قول جنك هنكامنده متعلقاتیله علامتلری قزل شقه لی بیراقلر اولدیغی باعث تسمیه در الحمار حانك
كسریله اشكه دینور شدت معناسندن مأخوذدر فارسیده خر دیرلر اهلی ووحشی اولور وحشیسنه حمار وحش
دینور كه یبان اشكی وطاغ اشكی تعبیر اولنور جمعی احمره در وحمر در ضمتینله وحمیر در حانك فتحیله وحمور در حانك
ضمیله وحمرات در ضمتینله كه جمع الجمعی اوله جقدر ومحموراء كلور مشیوخاء كبی وحمار حیوان سمرینك اوك طرفنده اولان
تخته یه دینور كه اوك قاشی آندن یاپیلور ومهره تخته سنه دینور كه اوزرنده برنسنه یه مهره وصیقل اوریلور وسه پای
تعبیر اولنان نسنه یه دینور كه یره دیكلمش اوچ آغاج اولوب اوزرلرندن ارقوری برآغاج دخی اوزاتدقدنصكره اوزرنده
كراسته بچرلر وحمار یمن دیارنده بروادی آدیدر وحمار اسامیدندر حمار بن مالك علی قول حمار بن مویلع
اكفر من حمار مثلنك منشأیدر اصلی بودر كه مرقوم اهل اسلامدن اولوب قرق سنه مدت ناسه جود وكرم ومروتله
امرار ایام ایلدی وصلبندن اون نفر اولاد ذكوره نائل اولمغله بركون مجموعی بردن شكاره كیدوب ناكاه بقضای
حضرت اله جو هواده برق وباران پیدا وبرصاعقه صدمه سیله جمله سی عازم صوب بقا اولملریله مرسوم بو حالتی استماع
ایلدكده اولادمی بورسمه نابود ایدن معبوده عبادت ایلمم دیو نعوذ بالله تعالی مرتد اولمغین حقنده غضب وقهر ربانی
ظهور ودار ودیاریله هباء منثور ایلدی ذو الحمار اسود عنسی دیدكلری خرهرزه كاردر كه اوائل خلافت
صدیق اكبرده ادعای نبوت ایلدی یمن خلقندن وعنس قبیله سندن ایدی برسیاه اشكی اولمغله اشك اوینادنلر كبی تعلیم
ایلمشیدی ربكه سجده ایله دیدكده درساعت سجده یه واروب ودیز اوزره اوتوردیسه برقاعده اوتورر ایدی قصه سی
مترجم حقیرك سیر نبوی كتابنده مشروحدر بعضلر ذو الحمار ایله ضبط ایلمشدر كه اعجامله درنقاب پوش اولدیغنی
سبب اطلاق ایلمشدر اذن الحمار برنوع نبات آدیدر بو نبات قنطریون اوله جقدر كه تركیده دخی اشك قولغی
تعبیر ایدرلر الحمارة هایله قانجق اشكه دینور اتان كبی پس بقر وبقره قبیلندن اولمز وصیادك كوملته سی اطرافنده
چپ چوره دیكیلی اولان مترس طاشلرینه اطلاق اولنور وایری وبیوك قیایه اطلاق اولنور وهودج ومحفه آغاجنه
دینور كه قالین اولور ولحد اوزره وضع اولنان یصی وانلو بیوك طاشه دینور جمعی حمائر كلور مترجم دیر كه فارسیده
دخی هر ایری وكنده اولان شیئه خر اطلاق اولنور مثلا خربط پك ایری قازه دینور انتهی وحماره بادیه ده برقره طاشلق
آدیدر وحمارة القدم ایاغك پرمقلرینك فوقنده اولان یومری وتومسك یره اطلاق اولنور مؤلف المشرفة فوق اصابعها

عبارتیله وراغب ظهر عظمها القریب من المفصل وصاحب نهایه ما اشرف بین مفصلها واصابعها من فوق عنوانیله
بیان ایلمکله پرمقلر ایله مفصلك یعنی طپوقله قاوشدیغی یرك ارالغندن اوست طرفده اولان تومسك اولور که شیعی
طائفه سی اورانك کمکنه کعب اطلاقیله غسل خصوصنده اهل سنته مخالفت ایدرلر حتی نهایه ده وفی حدیث علی رضی الله
عنه یقطع السارق من حمارة القدم وفی حدیث آخر انه کان یغسل رجله من حمارة القدم حدیثلرنده وجه مذکور
اوزره بیان ایلمشدر خلاصه سی انجك ایله ایاغك اوك طرفدن قاوشدیغی اویناق یریله برمغك مابینی اولان اورته سی
تومسك یاصتم یر اولور حتی قهستانیده ویقطع رجله الیسری من الکعب عبارتی آنی مصرحدر الحماریة
فن فرائضده فریضهٔ مشترکه مسئله سنك لقبیدر مترجم دیر که صورت مسئله بودر که برخاتون فوت اولوب زوجنی
ولام اخوه ولابوین اخوه سنی و والده سنی ترك ایلسه نصف زوج ایچون وسدس والده ایچون وثلث لام اخوه ایچوندر
لابوین اخوین بونلره مشارك اولمز زیرا مسئله آلتیدندر اوچ زوجك وبر والده نك وایکی لام اخوه نکدر بو مسئله یه
مشترکه وحماریه اطلاقنك وجهی بودر که ابو بکر رضی الله عنه منبر اوزره اولدیغی حالده بو مسئله یی کندیلردن
سؤال واستفتا ایلدکلرنده زوج ایچون نصف وام ایچون سدس ولام اخوه ایچون ثلث واردر لابوین اخوه ایچون
نسنه یوقدر دیو جواب ایلدیلر بعده حضرت عمره سؤال ایلدیلر ابتدای امرده حضرت ابو بکرك قولی اوزره جواب
ویردکده لابوین اخوه دن بریسی یا امیر المؤمنین فرض ایده لم که پدرمز حمار ایدی ایکیمز خود بر والده دن متولد دکلمی یز
دیدکده حضرت عمر تفکر ایدوب واقعا بر والده دندر دیو ثلثنده تشریك ایلدیلر حمار قبان تشدید با ایله فعلان
وزننده بر بوجك آدیدر فارسیده خرك زمین وترکیده یراشکی واولیا دوه سی واشك قوردی دیدکلری بوجکدر که
چکرکه کبی اوزون ایاقلی وقناتلری اولور و بو قبب ماده سنده دخی ذکر اولندی الحماران تثنیه بنیه سیله شول ایکی
طاشه اطلاق اولنور که یره دیکوب واوزلرینه آرقوری بریصی بیوك طاش وضع ایدوب اوزرینه کش دیدکلری یوغرد
قوریسنی سررلر الحمر صرد وزننده تمر هندی یه دینور و برقوشك اسمیدر که حمر دخی دینور میمك تشدیدیله ترکیده
قیاقوشی دیدکلریدر که باشی و برونی قزل اولور مفردلری حمره وحمره در هایله الحومر جوهر وزننده بودخی
تمر هندی یه دینور ابن لسان الحمره سکره وزننده عبد الله بن حسین یاخود ورقاء بن الاسعر نام خطیبك کنیه سیدر که
اهل بلاغت وبیان وعلم انسابده نادرهٔ زمان ایدی الیحمور یعفور وزننده پك قرمزی شیئه دینور و یحمور بر دابه
و برقوشك اسملریدر و بیان اشکنه دینور الحمارة جبانه وزننده فرس هجین یعنی بارکیره دینور که فارسیده اسب
پالانی دیرلر وحماره اشك صاحبلرینه یعنی اشکجی تعبیر اولنان قافله وجماعته دینور واکا حامره دخی دینور اسم فاعل
نسبیدر المحمر معظم وزننده بودخی بارکیره دینور الحمارة حانك فتحی ومیمك تخفیفی ورانك تشدیدیله وضرورت
شعر ایچون بعضا تخفیف اولنور هواده اولان شدت حرارته دینور یقال احرقت النبات حمارة الصیف ای شدة حره
شارح دیر که کتاب فصیحده مذکور اولدیغی اوزره اشبو حماره کلمه سی فی الاصل تخفیفله در مبالغه ایچون مشدد
اولدی نته که زعاره کلمه سی دخی بورسمه در و بونلر فی الاصل مصدرلردر و بونلردن فعل متصرف دکلدر الحمیر
و حمیرة حالرك فتحیله اشکر معناسنه در که آق ترشه یه وصریمه دینور آنکله آت ایرنی صروب بند ایدرلر الحمر
حانك فتحی ومیمك سکونیله قایشك یوزنی صیروب ترشه ایلمك معناسنه در یقال حمر السیر حمرا من الباب الاول
اذا سحا قشره ومذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه در یقال حمر الشاة اذا سلخها و یاش تراش ایلمك معناسنه در
یقال حمر الرأس اذا حلقه الحمر قلز وزننده شول یغموره دینور که غایت شدتندن یرك یوزنی صیروب صویه یقال
غیث حمر اذا کان یقشر الارض و یاز موسمنك پك سخت وشدید اولان اسیسنه دینور و پك شریر اولان کمسیه دینور
بنو حمری زمکی وزننده برقبیله در المحمر منبر وزننده دباغلرك دری قازیجق آلتلرینه دینور محلاء معناسنه وشول
کمسیه دینور که پك ممسك اولمغله برنسنه یی و یررایسه ده پك کوجلك ایله و یرر اوله یقال هو محمر ای الذی لا یعطی
الا علی الکد ولئیم و فرومایه یه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون یقال رجل وفرس محمر ای لئیم یعنی یشبه الحمار
الحمر فتحتینله آت قسمی ارپه یی چوق یمکله ارپه لمق علی قول آغزینك رایحه سی بوزلمق معناسنه در که تخمه اولمقدن
نشئت ایدر یقال حمر الفرس حمرا من الباب الرابع اذا سنق من اکل الشعیر او تغیرت رایحة فیه و برآدم افراط غضبدن
برآتش اولمق معناسنه در یقال حمر الرجل اذا تحرق غضبا وطوار بسلنوب کرکی کبی طاولنمق سببیله اشك کبی بلید
وکند پای اولمق معناسنه در یقال حمرت الدابة اذا صارت من السمن کالحمار بلادة احامر علابط وزننده برطاغك
اسمیدر ومدینه ده برموضعك آدیدر که بغیبغه یه اضافتله احامر بغیبغه ایله متعارفدر احامره هایله برصوایر کیلجك
چقورك اسمیدر الحمرة حانك ضمیله قرمزیلغه دینور که رنك معروفدر اسمدر و برآغاجك آدیدر که اشك قسمی آندن

پك خوشلنورلر وحمره و باء نوعندن بر ورم آدیدر بین الاطباء ینه حمره ایله متعارفدر وحمره اسامیدندر حمرة بن یشرح
بن عبد کلال تابعیندندر وحمرة بن مالك نسب رجال همداندندر وحمرة بن جعفر بن ثعلبه تمیم قبیله سی نسبنده در
ومالك بن حمره اصحابدندر ومالك بن ابی حمرة الکوفی وضحاك بن حمره وعبد الله بن علی بن نصر بن حمره ضعیف
الروایه لردر وحمره پك طتلولغه دینور که شدت معناسندن مأخوذدر یقال رطب ذو حمرة ای حلوة حمیر تشدید میمله
کویا که حمارك مصغریدر رمان وزننده اسامیدندر حمیر بن اشجع اصحابدندر وحمیر بن عدی العابد محدثدر
حمیر زبیر وزننده اسامیدندر عبد الله وعبد الرحمن ابنا حمیر بن عمرو جمل وقعه سنده حضرت عایشه طرفنده اوله رق
قتل اولندیلر حمران عثمان وزننده دیار ربابده برصویك آدیدر ورقه ده برموضعك اسمیدر قصر حمران بادیه ده
برموضعدر وتکریت قربنده برقریه آدیدر حامر فرات اوزرنده برموضع آدیدر وسماوه طرفنده بر وادی اسمیدر
وبیرین وراسنده بر وادی آدیدر و بنو زهیر بن جناب یوردنده بر وادی آدیدر وقبیلهٔ غطفان یوردنده برموضع
آدیدر الاحمار همزه نك کسریله برآدمك قزل بکزلو ولدی اولمق معناسنه در یقال احمر الرجل اذا ولد له ولد
احمر وطواره آغزینك رایحه سنی تغییر ایدنجه قدریم ویرمك معناسنه در یقال احمر الدابة اذا علفها حتی تغیر فوها
التحمیر تفعیل وزننده برکمسیه بهی اشك دیمك معناسنه در یقال حمر فلانا اذا قال له یا حمار و برنسنه یی ات
تکه لری کبی کسوب طوغرامق معناسنه در یقال حمر الشیء اذا قطعه کهیئة الهبر وحمیر قبیله سنك لسانی اوزره تکلم
ایلمك معناسنه در یقال حمر الرجل اذا تکلم بالحمیریة منقولدر که برکون امیر قبیلهٔ حمیر که یمنده اعظم ملوك ایدی خواص
وندماسیله شکاره چقوب بر یالچین قیا اوزره واقع طاغ باشنده سایبان ایچره قعود واطرافی سیر وتماشا ایدرکن براعرابی
کلوب ملاقات ایچون بعد الاستیذان پیشکاه امیره مثول ایلدکده امیر اول اعرابی یه ثب دیو امر ایلدی که وثوبدن
امر حاضردر حمیر لغتنده جلوس معناسنه در اعرابی عربیهٔ فصیحه اوزره صچرامق معناسنی فهم ایلمکله امتثالا
للامر همان اول یوکسك قیادن اشاغی یه پرتاب ایدوب بنیان وجودی خراب ویباب اولدی امیر حضاردن بو کیفیتك سببنی
استفسار ایلدکده آنلر دخی ماده یی تفهیم ایلملریله امیر مشار الیه لیس عندنا عربیت من دخل ظفار حمر ای فلیحمر
دیدیلر وعربیت لفظنی وقفله تکلم ایلمکله تای طویله ایله مرسوم اولور وتحمیر دری یی فنا وناخوش دباغت ایلمك معناسنه در
یقال حمر الجلد اذا دبغه ردیئا التحمیر تعثیر وزننده حمیر لنمك یعنی تحمیر کبی حمیر قبیله سنك لغتی اوزره تکلم ایلمك
معناسنه در یقال تحمیر الرجل اذا تکلم بالحمیریة شارح دیر که حمیر قبیله سی ازجمله حرف تعریفی میمه تبدیل ایدرلر نته که
لسان مزبور اوزره لیس من امبر مصیام فی مسفر حدیثی صادر اولمشدر وتحمیر بدخوی اولمق معناسنه در یقال تحمیر
الرجل اذا ساء خلقه الاحمرار اصفرار وزننده والاحمیرار اشهیباب وزننده اوزان مبالغه دندر پك قزارمق معناسنه در
ثلاثیسی باب خامسدندر وافعیلال ابلغ اولمغله احمر قانیء اولمق اولور یقال احمر الشیء واحمار اذا صار احمر واحمرار
جنك ومحنت مقوله سی قزیشوب مشتد اولمق معناسنه در یقال احمر البأس اذا اشتد المحمر مضطر وزننده شول
کبه ناقه یه دینور که قارننده یارویسی بوریلوب پیچیده اولمغله هلاك اولمینجه خروج ایلمیه یقال ناقة محمر اذا صارت
قد التوی فی بطنها ولدها فلا یخرج حتی یموت المحمرة محدثه وزننده خرمیه طائفه سندن برفرقه در که مبیضه طائفه سنه
مخالفت ایدرلر مفردی محمر در هاء جماعت اعتباریله در مبیضه طائفه سی ثنویه دن برفرقه در که دائما بیاض بیراق
وبیاض اثواب تلبس ایدرلر ایدی ومحمره دائما قرمزی استعمال ایدرلر ایدی وخرمیه مجوسدن برفرقه در حمیر درهم
وزننده یمنده صنعا نام شهرك غربیسنده برموضع آدیدر و برقبیله پدرینك اسمیدر که حمیر بن سبأ بن یشجب بن یعرب بن
قحطان در قبیلهٔ مذکوره آنکله مشتهردر وخارجة بن حمیر صحابیدر علی قول بو حمیردر که حمارك مصغریدر یاخود
جیمله در نته که ماده سنده ذکر اولندی حمار حانك کسریله وحمران عثمان وزننده وحمراء وحمیراء مصغر بنیه سیله
اسامیدندر الحمیراء حانك فتحیله مدینه قربنده برموضع آدیدر حمیتره حانك ضمی ومیمك وتای فوقیه نك فتحیله
عیذاب صحراسنده برموضع آدیدر الحمطرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال حمطر القربة اذا ملأها
و یای قورمق معناسنه در یقال حمطر القوس اذا وترها المحمطرة اسم مفعول بنیه سیله ایاغ اوزره قالقمش
یوکلو دوه لره دینور یقال ابل محمطرة ای قائمة موقرة ای محمولة الحنیرة نونله سفینه وزننده کمر بنانك چاتیسی قاویشن
محدب یرینه دینور و یایه علی قول کریش کچرلمامش یایه دینور وچاتیسی یصی اولمیوب اورکچ کبی مقوس اولان کمره
دینور قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی ذر رضی الله عنه لو صلیتم حتی تکونوا کالحنایر لم ینفعکم حتی تحبوا
آل رسول الله علیه الصلوة السلام الحنایر جمع حنیرة وهی القوس بلا وتر او الطاق المعقود وکل شیء منحن فهو حنیرة
وحنیرة حلاج یانه دینور که نسوان آنکله پموق حلاجلرلر الحنورة سنوره وزننده بر بوجك آدیدر الحنز حانك فتحی

ونونك سكونيله حنيره يعنى كربنا ايلمك معناسنه در يقال حنز الحنيرة اذا بناها شارح ديركه كرچه نسخ قاموسده ثاى مثلثه
ايله ثناها عنواننده مرسوم اولوب لكن امهات سائره ده باى موحده ايله بناها عبارتيله مثبتدر الحنبر قنبر وزننده
بودور آدمه دينور وبر رجل اسميدر الحنبرة دحرجه وزننده صوغوق شديد اولمق معناسنه در يقال حنبر البرد اذا اشتد
الحنبتر تاى فوقيه ايله جردحل وزننده شدت وسختى معناسنه در الحنترة تاى فوقيه ايله طارلق ضيق معناسنه در
يقال فيه حنترة اى ضيق الحنتار قنطار وزننده جوجه آدمه دينور كه جثه سى صغير وقصير اولور يقال هو حنتار
اى قصير صغير الحنثرة ثاى مثلثه ايله طارشيئه دينور ضيق معناسنه وبنو عقيل يوردنده برصويك آديدر الحنثر
درهم وزننده والحنثرى ياى نسبتله احمق وسبكمغز كشى يه دينور يقال رجل حنثر وحنثرى اى احمق الحنجرة
دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه در يقال حنجره اذا ذبحه وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق معناسنه در يقال حنجرت
العين اذا غارت وحنخره بوغازه دينوركه حجر مادّه سنده ذكر اولندى المحنجر اسم فاعل بنيه سيله بركونه علت
آديدركه قارنه عارض اولور الحنادر علابط وزننده قوّت باصره سى زياده اولمغله نظرى حدّتلو اولان آدمه دينور
يقال رجل حنادر العين اى حديد النظر الحندورة حانك ضميله حدر مادّه سنده ذكر اولندى حندر قنفذ وزننده
عسقلان قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن سلامة بن جعفر ومحمد بن احمد الحندريان اورادندر الحنزرة حانك
وزاى معجمه نك فتحيله طاغك برشعبه سنه دينور تقول نزلنا فى الحنزرة اى فى شعبة الجبل الحنزقرة قافله جردحله
وزننده والحنزقر جردحل وزننده كه هاسز دريا قشقسز تصلق بودوره دينور وحنزقره هايله ييلانه دينور حيه
معناسنه جمعى حنزقرات كلور الحنصار صاد ايله قنطار وزننده كمكلرى خرده وانجه اولوب قارنى بيوك اولان آدمه
دينور يقال رجل حنصار اى الدقيق العظم عظيم البطن الحنطريرة حانك وطانك فتحيله بولوده دينور يقال ما فى السماء
حنطريرة اى شئ من السحاب التحنطر تدحرج وزننده برآدم برمادّه ضمننده اويكا بويكا دور وتردّد ايلمك
معناسنه در يقال تحنطر الرجل فى الامر اذا تردّد واستدار الحور دور وزننده والمحار والمحارة ميملرك فتحيله
والحؤور قعود وزننده كيرو دونمك رجوع معناسنه در يقال حار الرجل يحور حورا ومحارا ومحارة وحؤورا
اذا رجع واكسلمك نقصان معناسنه در يقال حار الشئ اذا نقص وحور باشده صاريلان صاريغك كورينك يعنى طولامنك
اك آلت طولامنه دينور زيرا صارق چوزلدكده اكا رجوع اولنور وبو تسميه بالمصدردر قال الشارح ومنه الحديث
نعوذ بالله من الحور بعد الكور معناه النقصان بعد الزيادة او من فساد الامور بعد صلاحها واصله من نفض
العمامة بعد لفها وحور حيران اولمق معناسنه در يقال حار الرجل حورا اذا تحير وصو وقويى مقوله سنك درينلكنه
ودبنه دينور يقال بئر بعيدة الحور اى القعر والعمق ومنه يقال هو بعيد الحور اى عاقل كما يقال بعيد الغور ويقال
فلان ما يحور وما يبور اى ما يزكو وما ينمو يعنى نشو ونما حالتنه رجوع ايلمز وما يبور كلمه سى اتباعدر زيرا اتباع
وازدواج واوايله ده وارددر وحور قصارلق ايلمك يعنى بزى چرپوب آغارتمق معناسنه در تقول حرت الثوب
حورا اى غسلته وبيضته الحور حانك ضميله هلاك معناسنه در تقول رأيته فى ورطة الحور اى الهلاك
واكسلمه نقص معناسنه در يقال فلان قد اصابه حور فى محارة اى نقصان فى نقص كما سيذكر وحور احور
وحوراء كلمه لرندن جمع اولوركه سياه چشم محبوب ومحبوبه يه دينور كما سيجئ يقال غلام احور وجارية حوراء
وغلمان وجوار حور وحور اسا ميدندر حور بن خارجه طى قبيله سندن بركسه در وحور احاره كلمه سندن كه
ردّ ايلمك معناسنه در اسم اولور ردّ واعاده معناسنه تقول لم يتيسر لى حوره اى ردّه وتقول العرب انه فى حور وبور
اى فى غير صنعة ولا اتاوة او فى ضلال يعنى فلان آدم برايش ايله كوجله مقيد دكلدر بيكار وهرزه كرددر ياخود كمراهدر
الحور فتحتينله برآدمك كوزينك سياهى دكرمى وقيقلرى انجه ونازك واطرافى برك سمن كبى آق اولديغى حالده كوزينك
بياضنك بياضلغى وسياهلغنك سياهلغى قويو وشديد اولمق يعنى آقى آق وقاره سى قاره اولمق معناسنه در على قول
بدنى سيم صافى كبى پك بياض اوله رق كوزينك بياض وسوادى پك قويو اولمق معناسنه در وعلى رأى آهو كوزى كبى
بتون سياه چشم اولمق معناسنه در اشبو قول ثالث بنى آدم كوزنده اولميوب آهو وجاموس كوزلرينك وصفى اولمغله
بعض اشعارده بروجه استعاره استعمال اولنور يقال حور الغلام والجارية حورا من الباب الرابع اذا اشتد بياض بياض
عينه وسواد سوادها واستدارت حدقتها ورقت جفونها وابيض ما حواليها او اشتد بياضها وسوادها فى شدة بياض
الجسد او اسودت العين كلها مثل الظباء ولا يكون فى بنى آدم بل يستعار لها حوراء جنانك وجه تسميه لرى
وصف مذكوره مبنى در وحور شول كل شفتالورنك آل سختيانه دينوركه آنكله صندوق وسپت وآت ايرى مقوله سى
نسنه لر قبلانور جمعى حوران كلور حانك ضميله قال الشارح ومنه حديث كتابه عليه السلام لوفد همدان لهم

من

من الصدقة الثلث والناب والفصيل والفارض والكبش الحورى اى منسوب الى الحور وهى جلود تتخذ
من جلود الضأن تصير حمرا تغشى بها السلال وحور بياضلغى ايچون بيضاء ديدكلرى خشبه يه دينور وحور
بنات نعش صغرى ديدكلرى كواكب شماليهٔ سبعه دن اوچنجى كوكبه دينور نته كه وقد مادّه سنده تفصيل اولندى
وقرمزى يه بويانمش سختيانه دينور ايچ آستارى آندن اولان جزمه يه خف محوّر ديرلر كما سيذكر وحور صغره دينور
بقر كبى جمعى احواردر وبرنوع نبات آديدر مفرداتده كهربا آغاجيله بيان اولنمشدر وشول نسنه يه دينوركه
يانمش قلايدن مصنوع اولوب نسوان طائفه سى آنكله يوزلرينه طلا ايدرلر بو اسفيداج رومى ديدكلريدركه
برنوعى قلايدن وبرنوعى قورشوندن معمول اولور وحور شئ معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا اى شيئا الاحور
احمر وزننده كوزى ذكر اولنان حور صفتيله متصف اولان كشى يه دينور مؤنثنده حوراء وجمعلرنده حور دينور
واحور بر يلدز على قول مشترى يلدزينه دينور واحور عقل وهوش معناسنه مستعملدر صفوت ونقاء وخلوص
علاقه سيله يقال ما يعيش فلان باحور اى بعقل يعنى صاف كالطرف اى العين الاحور الناصع البياض والسواد
واحور يمنده برموضع آديدر وعبد الرحمن بن شماسة بن ذئب بن احور تابعيندندر الاحورى ياى نسبتله قاركبى تر
وبغايت آق اولان شيئه دينور مبالغة نفسنه منسوبدر يقال ثوب احورى اى ابيض ناعم الاحورار احمرار
وزننده برآدم مبالغه وجهيله احور العين اولمق معناسنه در يقال احورّ الرجل احورارا اذا احور مبالغة
وبرنسنه پك آغارمق معناسنه در يقال احورّ الثوب اذا ابيضّ المحوّر معظم وزننده آستارى ذكر اولنان
حور يعنى قرمزى سختيان اولان جزمه يه دينور يقال خف محوّر اذا كانت بطانته من الحور الحواريات
حانك فتحيله شهر خاتونلرينه اطلاق اولنور چهره لرى بياض اولديغيچون زيرا حوار آقلغه دينور وحوارى
ناصر ومددكاره على قول خاصة انبياى عظام عليهم السلام حضرتلرينك انفاذ احكام شرعيه لرى بابنده يارى
ونصرت ايدنلره اطلاق اولنور خلوص ونقاء عزم مناسبتيله وحوارى چرپچى يه دينور قصار معناسنه بزلرى
آغارتديغيچون وخالص ودرست دوسته دينور حميم معناسنه مترجم ديركه مؤلف بصائرده قال الحواريون الايه
كريمه سنده حواريون جمع در وحوار بياض معناسنه دركه اسمدر مؤنثى حواريات دركه نسوان حضريه يه
اطلاق اولنور وآيت مرقومه ده حواريون انصار عيسى عليه السلام در خلوص عقيده ونقاى علاقه لرى باعث
تسميه در على قول جماعت مرقومه قصارلر ايدى وعلى رأى صيادلر ايدى اغفال صيد ايچون صيادلر بياض اثواب
تلبس ايدرلر وعند البعض دائما افادهٔ علم وتعليم امر دينله نفوس ناسى تطهير وتنقيه ايلدكلرى باعث تسميه دركه
سبب معنوى اولور وقصارلق اسناد ايدنلرك مرادلرى دخى بودر وصيادلق عزو ايدنلرك مرادلرى متحير امر دين
وآخرت اولان نفوس ناسى اصطياد وطريق حقه قود ايتدكلرينه مبنى در وعلى قول آنلر ملوك ايدى دائما بياض
كيرلر ايدى قالديكه حوار وجه مذكور اوزره زمان كبى اسمدر وحوارى منصرفدر زيرا حواره منسوبدر بختى
وكرسى جمعلرى اولان بخاتى وكراسى قبيللرندن دكلدر شارح ديركه بعضلر حوارى جمعدن جنسه منقولدر
ديديلر زيرا مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومحقق تفتازانى اصلى حور ايدى فتحتينله ونسبتنده حوارى ديديلر
تغيير نسب ايچون مبالغة الف زياده اولندى ديو تحقيق ايلمشدر انتهى الحوّارى حانك ضمى وواوك تشديدى
والفك قصريله بغايت بياض وخالص اونه اطلاق اولنوركه خاص اون تعبير اولنور ومطلقا آغاردلمش اونه دينور
حوّارون حانك فتحى وواوك تشديديله بربلده آديدر الحوراء حمراء وزننده احورك مؤنثيدركه ذكر اولندى
ودكرمى اولان داغه وياقى يه دينور كيهٔ مدوّره معناسنه وحوراء مدينه قربنده برموضع آديدركه بحر قلزمده
مصر جانبندن ورود ايدن سفينه لرك اسكله سيدر حالا متروكدر وحوراء بنو نبهان يوردنده برصو آديدر ابو الحوراء
قنوت دعاسى حديثنك راويسى اولان محدثك كنيه سيدر وفرددر يعنى اول كنيه ده ثانيسى يوقدر قال الشارح
اسمه ربيعة قال عن الحسن بن على رضى الله عنهما قال علمنى ابى او جدى رسول الله عليه السلام ان اقول فى قنوت الوتر
اللهم اهدنى فيمن هديت وعافنى فيمن عافيت وتولنى فيمن توليت وبارك لى فيما اعطيت وقنى شر ما قضيت
انك تقضى ولا يقضى عليك انه لا يذل من واليت تباركت وتعاليت المحارة ميمك فتحيله اسم
مكاندر رجوع ايليه جك ورجوع اولنه جق مكانه دينور وقولغك ايچنه دينور جوف الاذن معناسنه
وبدنده اموزباشى دونجك يره دينور مرجع الكتف معناسنه وصدفه يه يعنى اعضاده اولان كمكلردن بازونك
نهايت بولوب اموزايله قاوشديغى يرده اولان يومريجه كمكلره اطلاق اولنور وسائر اولمقوله كمكلره دينوركه اويناق
يرلرنده اولان بورغاج كمكلردن عبارتدر وهودج طرزنده برنوع مركبه اطلاق اولنوركه نسوان ركوب ايدرلر

ونسر ایله سینك مابیننه یعنی آت قسمنك طرنغی ایچره چکرکه هیئتنده یابس ات پاره سیله طرنغی اوجنك آره لغنه
دینور ومحاره جزکی یه دینور خط معناسنه و بعض نسخه لرده ظای معجمه ایله حظ مرسوم اولمغله بهره ونصیب
دیمك اولور مادّه نك بو که نوعا ملایمتی واردر ومحاره ناحیه معناسنه در ونقصان معناسنه در ومنه المثل * حور فی محارة
ای نقصان فی نقصان آنا فأنا نقص وادبارده اولان یاخود اصلا صلاح بولمیان یاخود بعد الصلاح فاسد اولان
حقنده سویلنور الحواری سکاری وزننده القابدندر احمد بن ابی الحواری وابی الحوّاری که سمانی وزننده در
وابو القاسم الحواری ایکی زاهد معروفدر الحوار حانك ضمی وبعضا کسریله دوه قسمنك طوغوردیغی
آنده یاور یسنه دینور علی قول اناسندن منفصل یعنی ممه دن منفطم اولنجه قدر اطلاق اولنور جمعی احوره وحیران
کلور حانك کسریله وحوران کلور حانك ضمیله المحاورة میمك ضمیله والمحورة میمك وواوك فتحیله والمحورة
مقوله وزننده والحویر امیر وزننده والحوار سحاب وزننده والحیرة سیره وزننده والحویرة مصغر
بنیه سیله جواب معناسنه در سائله اداره اولندیغی علاقه سیله محاوره کرچه مفاعله دن مصدردر لکن اسم منزلنه
منزلدر ومحاوره اصل مصدر اوله رق قرشولقلی جواب دوندرمك معناسنه در تقول حاورته محاورة ای راجعته الکلام
التحاور تفاعل وزننده محاوره ایدشمك معناسنه در یقال تحاوروا اذا تراجعوا الکلام بینهم وجوابلشمق معناسنه در
یقال تحاوروا اذا تجاوبوا الحور منبر وزننده اسم آلتدر شول دمور ایکه دینور که بکره ایله خطاف دیدکلری
دمورك بینلرنی جمع ایدر یعنی ایکیسیده آنك اوزرنده اولور کذلك شول اغاج اوقه دینور که چرخ آنك اوزرنده دوران
ایدر مراد بکره نك وچرخك اوقلری اوله جقدر که آنك اوزرنده دوران ایدرلر وقوشاق وقولان مقوله سنك اوجلرنده
اولان طوقه لرك دوران ایلدکلری کوچك دمور ایکیجکزه دینور وداغلغی یه دینور مکواة معناسنه واتمکجیلرك
خمیر آچه جق اغاجلرینه دینور که اوقلغی ومردانه تعبیر اولنور التحویر تفعیل وزننده اتمکجی خمیری اوقلاغی ایله
آچوب حاضرلمق معناسنه در یقال حوّر الخبزة اذا هیاها وادارها لیضعها فی الملة ودوه نك کوزینك چوره سنی
داغلمق معناسنه در یقال حوّر عین البعیر اذا ادار حولها میسما وکیرو دوندرمك معناسنه در یقال حوّر الشیء
اذا رجعه وخائب وخاسر قلمق معناسنه در یقال حوّره الله تعالی ای خیبه مؤلف معنای ثانی یی تکرار ایلمشدر
الحویر امیر وزننده عداوت ومضارّه معناسنه در که طرفیندن دائردر یقال بینهما حویر ای عداوة ومضارّة
الحورور سفرجل وزننده حور کبی نسنه معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا وحورورا ای شیئا حوریت تکریت
وزننده برموضع آدیدر الحائر زبون ومهزول اولان حیوانه وانسانه دینور یقال رجل وفرس حائر ای مهزول
وحرویش یاغنه دینور وعراقده برموضع آدیدر که مشهد امام حسین رضی الله عنه آنده در اعلامدن نصر الله بن
محمد الکوفی وعبد الحمید بن فخار الحائریان اورادندر الحائرة اصلا قوجامق بیلمین دیشی قیونه وخاتونه اطلاق اولنور
کویا که دونه دونه کنجلنوب تازه لنورلر یقال شاة ومرأة حائرة اذا کانت لا تشبان ابدا وقطعا خیر ومنفعت مأمول
اولمیان شیئه دینور یقال ما هو الا حائرة من الحوائر ای لا خیر فیه حوره حانك فتحیله رقه ایله بالس بیننده برقریه در
محدثیندن صالح الحوری اورایه منسوبدر وقبلیه ده بروادی اسمیدر حوری رانك کسریله دجیل مضافاتندن
برقریه در زهاددن حسن بن مسلم وسلیم بن عیسی اورادندر حوران سلمان وزننده دمشق شام کوره لرندن برکوره
آدیدر ونجد ترابنده برصو آدیدر وبادیهٔ سماوه ده برموضع آدیدر وحوران فیل دریسنه دینور الاحارة اداره وزننده
ومرادفیدر که کیرو دوندرمك معناسنه در یقال طحنت الطاحونة فما احارت شیئا ای ما ردّت شیئا من الدقیق
معنای مزبوردن حور ضمله اسمدر نته که ذکر اولندی واحاره ناقه حوار دیدکلری یاوری صاحبی اولمق معناسنه در
یقال احارت الناقة اذا صارت ذات حوار وجواب دوندرمك معناسنه در تقول کلمته فما احار الیّ جوابا ای ما ردّ
المحاور میمك فتحیله محورك جمعیدر که بکره وچرخ اوقلرینه وایکلرینه دینور بو مناسبتله عربلر فلانك ایشی بغایت
سست ومضطرب اولدی دیجك یرده قلقت محاوره دیرلر اضطرب امره معناسنه عقرب الحیران قیش وقتنده
ظهور ایدن عقربه اطلاق اولنور دوه نك حوار دیدکلری یاوریلرنی لدغ ایتدکلری چون الحورورة سفرجله وزننده
پك بیاض چهره لی خاتونه دینور تقول رأیت حورورة ای مرأة بیضاء وبو ثلاثی الاصل اولوب خماسی یه ملحق اولمشدر
المحوّرة معظمه وزننده دوه نك اورکجی یاغیله آغاردلمش آغاج چناغه وقواطه یه دینور یقال جفنة محوّرة ای مبیضة
بالسنام الاستحارة مخاطبدن ردّ جواب طلب ایلمك معناسنه در یقال استحاره اذا استنطقه قاع المستحیرة
بربلده آدیدر الحیرة والحیر حالرك فتحی ویالرك سکونیله والحیر فتحتینله والحیران طیران وزننده برنسنه یه
بردوزه یه پك چوق باقمق سببیله کوزی طونقلنمق معناسنه در که اول حالت صاوشمدقدنصکره برشیئی کوره مز اولور

اصل

اصل معنای موضوعی بودر یقال حار الرجل یحار حیرة وحیرا وحیرا وحیرانا من الباب الرابع اذا نظر الی الشیء فغشی
علیه وبرآدم سرکشته ودنك ومانق اولمق معناسنه مستعملدر که نیره یه کیده جکنی ونه یپاجغنی بیلمز اولور یقال حار
الرجل اذا لم یهتد لسبیله وبریرده صو برطرفه اقیوب بری اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر یقال حار الماء
اذا تردّد یعنی کأنه لا یدری کیف یجری الحیران سکران وزننده والحائر مادّهٔ مرقومه دن وصفدر سرکشته
ودنك ومانق آدمه دینور مؤنثنده حیراء دینور حمراء وزننده جمعنده حیاری دینور حانك فتحی وضمیله وحائر صو مجتمع
اوله جق یره دینور وشول حوضه دینور که اکا یغمور صویی آقه جق مجری ومسیل تسییب وتسییل اولنمش اوله
ومرتفع یرلر ارالغنده اولان دوز واوتوراقلی مکانه دینور وبستانه دینور الفی طرحله حیر دخی دینور جمعی
حوران کلور حانك ضمیله وحیران کلور حانك کسریله وات یاغنه دینور ودك معناسنه وکربلاء چولنه اطلاق
اولنور وکربلاده برموضع آدیدر الحیراء صحراء وزننده بودخی کربلاء چولنه اطلاق اولنور حیریّ الدهر
حانك فتحی وکسری وآخرده یانك تشدیدیله وحیری دهر یای اخیره نك تخفیف وسکونیله وحیری دهر
یانك تخفیف ونصبیله وحاریّ دهر یانك تشدید ونصبیله وحیر دهر عنب وزننده مدّة الدهر معناسنه
مستعملدر حیرتدن ناشی متوقف کمسیه تشبیهه مبنی در تقول لا آتیه حیریّ الدهر وحریّ الدهر
وحیری دهر وحیری دهر وحاریّ دهر وحیر دهر ای مدّة الدهر ودوامه یعنی زمان طوردقجه
بن اکا وارمم دیمکدر ویقولون حیر ما قلته ای ربما ربّ بوراده تکثیر ایچوندر معنای مزبوردن منشعبدر التحیر
تفعل وزننده بودخی حیرت کبی حیران اولمق معناسنه در یقال تحیر الرجل بمعنی حار وصو بریرده ایرکیلوب بری
اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر یقال تحیر الماء اذا دار واجتمع وبرمحل صو ایله طوپطلو اولمق معناسنه
مستعملدر کویا که برطرفه جریانی بیلمز اولور یقال تحیر المکان بالماء اذا امتلأ ودلی قانلونك جوانلغی غایت وکماله
رسیده اولمغله اعضاء واندامنده قطعا نقصان شائبه سی قالمیوب تامّ الشباب اولمق معناسنه مستعملدر یقال
تحیر الشباب اذا تمّ آخذا من الجسد کلّ مأخذ یعنی امتلأ وبلغ الغایة وتمّ جسده وهوا یوزنده سحاب برطرفه توجه
ایلمیوب اولدیغی یرده طورمق معناسنه مستعملدر یقال تحیر السحاب اذا لم یتجه جهة وقاب برنسنه ایله طوپطلو
اولمق معناسنه مستعملدر یقال تحیرت الجفنة اذا امتلأت دسما وطعاما الاستحارة تحیر ایله معنای اوّل وثانی وثالثده
مرادفدر اساسك قولنه کوره مجموعیله مرادفدر یقال استحار الرجل واستحار المکان بالماء واستحار الشباب
بمعنی تحیر الحیر کیس وزننده قابلایی بولوده دینور غیم معناسنه الحیر عنب وزننده والحیر فتحتینله مال کثیره
واهل ومتعلقات کثیره یه دینور الحیرة حانك کسریله نیسابورده برمحله آدیدر قاضیٔ نیسابور محمد بن احمد بن
حفص اورادندر وکوفه قربنده بربلده آدیدر نسبتلرنده حیریّ دینور قیاس اوزره وحاری دخی مسموعدر غیر
قیاس اوزره کعب بن عدیّ الحیریّ بو حیره دندر وفارس اولکه سنده برقریه وعانه قربنده بربلده آدیدر اعلامدن محمد
بن مکارم اورادندر الحیرتان تثنیه بنیه سیله حیره ایله کوفه مراد اولور المستحیرة بربلده آدیدر وات یاغیله
طوپطلو اولان قواطه یه وچناغه وصف اولور المستحیر هاسز بیابانك ارقوری طرفنه سالك اولان یوله
اطلاق اولنور که نیره یه موصل اوله جغی معلوم اولمز وشول ثقیل وکثیف سحابه اطلاق اولنور که برطرفه سوق
ایدریل اولمامغله متردّد اوله رق متوقف اوله الحیاران حانك کسریله برموضعدر حیرة کیسه وزننده
یمامه ده جبل نطاعده بربلده در الحیر غیر وزننده مواشی آغیلنه یاخود چایر قورولغنه شبیه اولان یره دینور
وحیر سرّ من رأی نام قصبه ده برقصر اسمیدر الحیره میره وزننده چایرلو چمنلو سبزه زار یره دینور یقال
اصبحت الارض حیرة ای مخضرة مبقلة حیار بنی القینقاع کتاب وزننده قنسرین بریه سنده برناحیه در الحارة
خانه لری بری برینه قریب وصیقجه اولان شهر محله سنه دینور یقال داره فی حارة فلان وهی کلّ محلة دنت منازلهم
الحویرة جهینه وزننده دمشق شهرنده برمحله در محدثیندن ابراهیم بن مسعود الحویریّ اورادندر حیربیر حانك
وبانك کسری ورالرك فتح اوزره بناسیله وحیربیر جرّ وتنوینله حوربور معناسنه در یقال انه فی حیربیر وفی حیر
بیر ای فی حوربور کما تقدم فصل الخاء المعجمة الخبر فتحتینله نبأ وحدیث معناسنه در که نقل وتحدیث
اولنان کلامدن عبارتدر فارسیده پیام وپیغام وترکیده صالق تعبیر اولنور جمعی اخبار وجمع الجمعی اخابیردر
الخابر والخبیر والخبر کتف وزننده والخبر جحر وزننده صفتلردر خبر بیلن کمسیه دینور یقال هو خابر وخبیر
وخبر وخبر ای عالم بالخبر الاخبار همزه نك کسریله خبر ویرمك معناسنه در یقال اخبره بالشیء اذا انبأه به
وسودلو ناقه یی پك سودی چوق بولمق معناسنه در تقول اخبرت اللقحة ای وجدتها غزیرة الخبر والخبرة

خالرك كسرى وضميله والمخبرة ميمك وبانك فتحيله والمخبرة ميمك فتحى ورانك ضميله برنسنه يى كنه وحقيقتى
اوزره بيلمك معناسنه در يقال خبر الرجل بالشئ وخبره وخبره خبرا وخبرة ومخبرة ومخبرة من الباب الرابع والاول
اذا علمه يعنى بكنهه وحقيقته وبونلر اسم اوله رق استعمال اولنور ومنه تقول لى به خبر وخبرة ومخبرة ومخبرة اى علم
وتقول لاخبرن خبرك بضم الخاء اى لاعلمن علمك وخبر خانك ضميله وخبره خانك كسريله برشئى كركى كبى
بيلمك ايچون يوقليوب صنه مق معناسنه در يقال خبره خبرا وخبرة من الباب الاول اذا بلاه ومنه قول ابى الدرداء
رضى الله عنه وجدت الناس اخبر تقله اى وجدتهم مقولا فيهم هذا اى مامن احد الا وهو مسخوط الفعل عند
الخبرة كرچه مؤلف كلام مزبورك قائلندن سكوت ايدوب لكن كتب احاديثده ابو الدرداء حضرتلرينه معزو
اولمغله اشارت اولندى بونده اخبر كلمه سى امر حاضر در صورت امرده خبر در وتقله كلمه سى اقلى لفظندن
مستقبلدر مجزومدر قلى بغض معناسنه در وهاء سكتيه در اذا خبرتهم قليتهم سبكنده در ناسك پك بواطن احوالنه
امعان ايلمه كه زيرا حقايق افعال ودقايق اطوارلرينه مطلع اولديغكده اكثرى ظاهرلرينه كلى مخالف اولمغله البته
آنلره بغض وعداوته مجبور اوله جغك در كار در خصوصا فى زماننا سلام ويره جك آدم بوله مزسن كندى نفسمز
دخى اول مقوله دندر عصمنا الله تعالى وطهرنا من ادناس السمعة والنفاق والرياء وخبر وخبره طعامى ياغلو ياپمق
معناسنه در يقال خبر الطعام خبرا وخبرة اذا دسمه الاختبار افتعال وزننده بودخى برشئى كركى كبى بيلمك
معناسنه در يقال اختبر الشئ اذا علمه بكنهه وبرنسنه يى كركى كبى بيلمك ايچون يوقلوب صنه مق معناسنه در
يقال اختبره اذا بلاه شارح ديركه تجربه مرة بعد اخرى صنه مق اولمغله اختبار ايله فرقى اولمشدر
التخبر تفعل وزننده بودخى برنسنه يى بالحقيقه بيلمك معناسنه در يقال تخبره بمعنى اختبره يعنى علمه وبرآدمدن
خبر صورشدرمق معناسنه در بونده تخبر استخبار معناسنه در يقال تخبر فلانا اذا سأله الخبر وبرقاچ كمسه لر كندى بينلرنده
قيون اشترا وذبح ايدوب اتى بولشمك معناسنه در يقال تخبر القوم اذا اشتروا شاة بينهم فذبحوها واقتسموا لحمها الخبر
خانك فتحى وبانك سكونيله بيوك آزيق چانطه سنه دينور توشه دان بزرك معناسنه خانك كسريله ده جائز در جمعى خبور
كلور بو معنادندر كه عربلر فلان بيلديكى خبرى اصلا كتم ايليوب مجموعنى فلانه نقل واخبار ايلدى ديجك يرده اخبره
خبوره ديرلر انبأه ماعنده معناسنه وخبر سودى پك چوق ناقه يه دينور خانك كسريله ده لغتدر بونكده جمعى خبور كلور وخبر
شيرازده برقريه اديدر صاحب المسند فضل بن حماد الخبرى اورادندر ويمنده برقريه اديدر وخبرا كينه دينور زرع معناسنه
وطاغلرده صواير كيلجك يره دينور وسدر آغاجنه دينور كه عربستان كراسى تعبير اولنور الخبراء صحراء وزننده بودخى
بيوك آزيق چانطه سنه دينور مزادهٔ عظيمه معناسنه وسدر اغاجنك منبتى اولان اوه يه دينور جمعى خبارى كلور خانك
ورانك فتحيله وخبارى كلور رانك كسريله وخبراوات كلور خضراوات كبى وخبار كلور خانك كسريله وخبراء سدر آغاجنك
ديبلرنده اولان كوچك حوض كبى صواير كيلجك يره دينور الخبر كتف وزننده بودخى سدر آغاجنه دينور الخبرة فرحه
وزننده بودخى سدر آغاجنك منبتى اولان اوه يه دينور الخبار سحاب وزننده شول ارضه دينور كه طپراغى يومشق وكوشك
اوله شويله كه دابه كيدركن كاه كوميلوب وكاه صرصيلور اوله ومنه المثل * من يجنب الخبار امن العثار يعنى خبار ديدكلرى
ارض مذكوره دن برطرف اولوب آنده كزمين آدم توكزيوب يقلمقدن امين اولور وخبار جراثيم معناسنه در كه جرثوم
جمعيدر اشجار ديبلرنده مجتمع اولان طبراغه دينور وترلا صچانك يوه سنه دينور الخبر فتحتينله پيام معناسنه در كه ذكر
اولندى وخبر مصدر اولور بريرك خبارى يعنى صچان دلكلرى چوق اولمق معناسنه در يقال خبرت الارض خبرا من الباب
الرابع اذا كثر خبارها فيفاء الخبار ياخود فيف الخبار فالرك فتحيله عقيق مدينه نواحيسنده برموضع آديدر المخابرة
مفاعله وزننده ترلادن حاصل اولان غله نك نصفى ياخود ثلث وربعى كبى حصهٔ معينه اوزره عقد مزارعتله اكين اكمك
معناسنه در قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام نهى عن المخابرة وهى المزارعة على النصف ونحوه ومخابره
مواكره معناسنه در كه زراعت ايچون برآدمه ترلا تخصيص ايلمكدر يقال خابره اذا آكره الخبر خانك كسريله مخابره نك
معناى اولندن اسمدر يقال انعقد بينهما خبر اى عقد المزارعة على النصف ونحوه الخبير امير وزننده اكنجى يه
دينور اكار معناسنه وخاصة عالم بالله اولان مرد آكاهه دينور يقال رجل خبير اى عالم بالله تعالى ودوه توينه دينور
وبرمعناسنه وعشب ونباته دينور ودوه نك آغزى كپوكنه دينور وقيللرك وتويلرك دوكنتيسنه دينور نسالة الشعر
معناسنه وخبير محدثيندن احمد بن عمرانك پدرينك جدى اسميدر الخبيرة سفينه وزننده بدندن دوكيلن قيللرك
وتويلرك برطائفه سنه يعنى بركلچه سنه وبرطوتامنه دينور هاء وحدت تخصيص ايچوندر وبرنيچه كمسه لر بينلرنده اشترا
وذبح اولنوب اتى تقسيم اولنه جق قيونه دينور وشول قيون يوكنه دينور كه ابتدا قرقده قرقلمش اولمغله پك ايو وكوزل

اوله الخبرة خانك ضميله بودخى اتى بولشمك ايچون برقاچ آدملرك بينلرنده مشتركا اشترا وذبح اولنان قيونه دينور وقاب
ايچره ايريجه بركومه تريده دينور يقال فى الجفنة خبرة اى ثريدة ضخمة وشول حصه يه دينور كه حين قسمتده اخذ اولنور
ات وبالق وسائر نسنه اولسون واهل وعيال ايچون اشترا اولنان شيئه دينور اتمك وطعام وات كبى وتقديم اولنان شيئه
دينور ومسافر قسمنك سفره ايچره يوله كوتر ديكى طعامه دينور وشول چناغه وقواطه يه دينور كه ايچنده درت ياخود بش
بيننده ات واتمك اوله المخبرة منظره وزننده ممشى وكنيفه دينور مخرأه معناسنه ومرأة ومنظره نك نقيضنه دينور كه
انسانك خبر ويروب توصيف ايليجك صفتندن عبارتدر يقال فلان مليح المنظرة وكريم المخبرة الخابور كافور وزننده
برنبات آديدر ورأس عين ايله فرات بيننده برنهرك اسميدر كه رقه قضاسنده در ودجلهٔ موصل شرقيسنده برنهر ديكرك
اسميدر وبروادى آديدر خابوراء مد ايله برموضع آديدر خيبر حيدر وزننده مدينه قربنده حصن معروف آديدر
شارح ديركه خيبر ولايتك آديدر يدى حصنى مشتملدر اعلامدن احمد بن عبد القاهر ومحمد بن عبد العزيز الخيبريان
كويا كه خيبرده تولد ايلمشلردر يعنى خيبرى الاصل اولملرى محقق دكلدر وخيبر اسمادندر على بن محمد بن الخيبر
محدثيندندر الخيبرى ياء نسبتله وبعض نسخه ده مقصورا واقعدر مطلقا قاره يلانه دينور خابران بانك فتحيله
ايرانده سرخس ايله ابيورد بيننده برناحيه آديدر وبرموضع اسميدر الاستخبار بركمسه دن برخبر صورمق معناسنه در
يقال استخبره اذا سأله الخبر التخبير تفعيل وزننده خبر ويرمك معناسنه در يقال خبره تخبيرا بمعنى اخبره خبرين
قزوين وزننده بست قضاسنده برقريه آديدر المخبور قاتيقلغى خوش اولان يه جكه دينور يقال ادام مخبور اى طيب
شارحك بياننه كوره طيب الادام اولان آدمه ده دينور الخبور صبور وزننده ارسلانه دينور خبره نيقه وزننده
بنو تغلب يوردنده برصو آديدر خبراء العذق ذال معجمه ايله غبراء الرزق وزننده صمان ترابنده برموضع آديدر
الخبائر ذى جبلة بن سواد اولادندن بركمسه دركه كلاع قبيله سندن بربطنك پدريدر محدثيندن ابو على الخبائرى
وتابعيندن سليم بن عامر الخبائرى ومحدثيندن عبد الله بن عبد الجبار الخبائرى اول بطندندر ومحمد بن على الخابرى كه
ناصرى وزننده در محدثيندندر الخبجر جيمله جعفر وزننده والخباجر علابط وزننده قارنى بيوك وجودى سلپوك
آدمه دينور الختر خانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله والختور قعود وزننده برآدمى الدايوب غدر وحيف ايلمك
على قول اقبح واشنع وجهله غدر ايلمك معناسنه در يقال ختره خترا وختورا من الباب الثانى والاول اذا غدره وخدعه
او اقبح الغدر وبرآدمك كوكلى دونوب معده سى بولانمق معناسنه در يقال خترت نفسه اذا خبثت وفسدت الخاتر
والختار مكار وزننده والختير امير وزننده والختور صبور وزننده والختير سكيت وزننده معناى اولدن
وصفلردر تفاوتلرى بنيه جهتيله در دائما ناسه دوباره وخدعه ايله غدر وحيف ايدر اولان مكار وغداره دينور
الختر فتحتينله شول اويوشقلق حالتنه دينور كه برمؤثر دوا ياخود زهر تناول اولندقده وجوده عارض اولور اعضاء
حس وحركتدن قالور يقال به ختر وهو خدر يحصل عند شرب دواء او سم التختر تفعل وزننده وجود قيرقلق
پيدا ايدوب اويوشق وسست وفاتر اولمق معناسنه در يقال تختر الرجل اذا تفتر واسترخى وكسل ومحموم اولمق معناسنه در
يقال تختر الرجل اذا حم وبرآدمك درونى سود مقوله سى نسنه يى چوق ايچمكدن بولانوب شوريده اولمق معناسنه در
يقال تختر فلان اذا اختلط ذهنه من شرب اللبن ونحوه وفاتر ومتكاسل كمسه كبى يوريمك معناسنه در يقال تختر
الرجل اذا مشى مشية الكسلان التختير تفعيل وزننده برنسنه برآدمك درونى تغيير وافساد ايلمك معناسنه در
يقال ختره الشراب اذا افسد نفسه الختعرة دحرجه وزننده مضمحل اولمق اضمحلال معناسنه در الخيتعور
حيزبون وزننده بدخوى وبدمزاج قارى يه دينور يقال امرأة خيتعور اى السيئة الخلق وسرابه دينور كه اسى كونلرده
ايراقدن اوه ده صو كبى كورينور ومطلقا حالت واحده اوزره قرار ايليوب سرعت زوال واضمحلالده اولان شيئه
دينور متلون اشخاصك طبع وطورى كبى وظل واقبال دنيا كبى وشول نسنه يه دينور كه بغايت اسى كونلرده خانهٔ عنكبوت
هيئتنده جو هوادن ايپلك ايپلك نازل اولور كبى تخيل اولنور وبو كثافت هوادن نشئت ايدر واكا خيط باطل ولعاب
الشمس ومخاط الشيطان دخى تعبير اولنور وخيتعور دنيايه اطلاق اولنور وقورده دينور ذئب معناسنه وغول
بيابانى يه وداهيه وآفته وشيطانه وارسلانه اطلاق اولنور واوزون اوزادى فرقته وجدالغه دينور وخيتعور
بربوجك آديدر كه صو يوزنده كزوب اصلا آرام وقرار ايلمز متحرك بالضروره در الخثر خانك فتحى وثاى مثلثه نك
سكونيله والخثور قعود وزننده والخثارة خساره وزننده والخثورة خانك ضميله والخثران طيران وزننده
سود وبال مقوله سى صويق نسنه قواملنوب وقويلنوب قاتيلنمق معناسنه در سودك يوغرد اولمسى كبى يقال خثر اللبن
وخثر وخثر خثرا وخثورا وخثارة وخثورة وخثرانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا غلظ ومعده بولانوب

غثيان كلمك معناسنه مستعملدر يقال خثرت نفسه اذا غثت واختلطت الاخثار همزه نك كسريله والتخثير
تفعيل وزننده صويق نسنه يى قويولتمق معناسنه در يقال اخثره وخثره اذا اغلظه وكره ياغنى ارتميوب غلظتى
اوزره ترك ايلمك معناسنه در يقال اخثر الزبد اذا تركه خاثرا وذلك اذا لم يذبه ومنه المثل ❊ مايدرى ايخثر ام يذيب
يعنى ياغى نه حالى اوزره قويو اوله رق ترك ايده جكنى ونه اريده جكنى بيلميور اصلى بودر كه بر خاتون تازه ياغى طبخ
واصلاح ايلدكدنصكره غليظنى رقيقه قارشدرمغله صفوت بولوب طورلمديغى حسبيله تصفيه ايچون آلتنه
آتش ياقسه محترق اولمسندن خوف ايدر وآتش ياقسه كنديلكندن طوريلوب مطلوبى اوزره صورت بولمز
بو جهتله متحير اولمغله حقنده كلام مزبورى ايراد ايلديلر بعده مطلقا برخصوصده متردد ومتحير اولان كمسه
حقنده ضرب اولنور الخثارة ثمامه وزننده قوييلنمش نسنه نك بقيه سنه دينور يقال ذهب صفوه وبقيت خثارته
الخثر فتحتينله اوناتمق معناسنه در يقال خثر منه خثرا من الباب الرابع اذا استحيا وبر آدم قوميله ذخيره كتورمكه بيله جه
كتميوب اوبه ده قالمق معناسنه استعمال اولنور يقال خثر الرجل اذا اقام فى الحى ولم يخرج مع القوم الى الميرة
الخاثرة فرقهٔ انسانى يه اطلاق اولنور تجمع وكثافتى مناسبتيله تقول رأيت خاثرة من الناس اى فرقة وجماعة
وبر مقدار جه درد ووجعى اولان خاتونه اطلاق اولنور كه وجودنده سستلك وكوشكلك اولور يقال امرأة خاثرة
اذا كانت تجد الشئ القليل من الوجع خثراء الانفس كرماء وزننده وخثرى الانفس سكرى وزننده هر جنسدن
قارشق جماعته اطلاق اولنور يقال قوم خثراء الانفس وخثرى الانفس اى مختلطون الخجر خانك وجيمك فتحيله
مقعد طرفنك بدو منتن اولان رايحه سنه دينور يقال ما اكره خجره وهو نتن السفلة شارح ديركه بو معناده خجر مصدر
دخى اولور الخجر فلز وزننده شديد الاكل اولوب قورقق اولان كشى يه دينور جمعى خجرون كلور الخاجر
طاغك بو قريسندن دينه طوغرى جريان ايدن صويك جغلديسنه دينور الخدر خانك كسريله والاخدور
اسلوب وزننده شول پرده يه دينور كه خاتون قسمى كورنمامك ايچون چادرك برطرفنه چكيلور وخدر مطلقا ستر ايدن
شيئه دينور چادر وپرده وسائر ستاره كبى جمعى خدور كلور واخدار كلور جمع الجمعى اخادير كلور وخدر شول
تختهلردن دوزلمش نسنه يه دينور كه دوه نك سمرى اوستنه نصب اولنوب ثوب مقوله سى نسنه لر ايله اوزرى ستر اولنور
ايچنده اولانى ستر ايلديكيچون اطلاق اولندى آندن مراد هودج ومحفه وشبريه مقوله سيدر وخدر ارسلان يتاغى اولان
بوكه وميشه يه اطلاق اولنور الخادر خدرنده يعنى دائما يتاغنده اولان ارسلانه دينور كه كزمسى قليل اولانيدر
يقال اسد خادر اى مقيم فى خدره اى اجمته الخدر غدر وزننده يتشمش قيزه پرده وچارطوتندرمق معناسنه در كه
بو ديارده فراجه لندرمك اولور يقال خدر البنت خدرا من الباب الاول اذا الزمها الخدر وبر محلده دائمى مقيم
اولمق معناسنه مستعملدر يقال خدر بالمكان اذا اقام به وسوريدن برآهو تخلف ايلمك معناسنه در يقال خدر الظبى
اذا تخلف عن القطيع وسركشته وحيران اولمق معناسنه در يقال خدر الرجل اذا تحير الاخدار همزه نك كسريله
بو دخى تازه قيزه پرده وچارطوتندرمق وفراجه لندرمك معناسنه در يقال اخدر البنت بمعنى خدرها وبر پرده مقيم
اولمق معناسنه در يقال اخدر بالمكان اذا اقام به وبر عضوى اويوشدرمق معناسنه در يقال اخدر العضو اذا جعله
خدرا وفورتنه لوكونه كيرمك معناسنه در يقال اخدر القوم اذا دخلوا فى يوم مطر وغيم وريح وارسلان دائما
ميشه ده يتاغنده ياتمق معناسنه در يقال اخدر الاسد اذا لزم الاجمة وارسلانى يتاغى ستر وپنهان ايلمك معناسنه در
يقال اخدر العرين الاسد اذا ستره التخدير تفعيل وزننده بو دخى تازه قيزه پرده وچارطوتندرمق معناسنه در يقال
خدر البنت بمعنى اخدرها المخدورة والمخدرة مكرمه وزننده والمخدرة معظمه وزننده اهل پرده اولان قيزه دينور
الخدر فتحتينله اعضا اويوشمق معناسنه در كه روح حساس ومتحرك برمرتبه غليظ اولور كه عضو حس وحركتدن
معطل اولور يقال خدرت رجلى خدرا من الباب الرابع اذا فترت واسترخت فلا تطيق الحركة وكوز برعارضه سببيله
خيره وفاتر اولمق على قول كوزه توز وخار وخاشاك مقوله سى اصابت ايلمكله اوغوشدرمقدن ثقلت پيدا ايلمك معناسنه در
يقال خدرت العين اذا فترت او ثقلت من قذى واوشنكلك كسل وتهاون معناسنه در تقول فى اليوم خدر اى كسل وفتور
وخدر يغموره اطلاق اولنور پرده معناسندن مأخوذدر وكيجه نك ظلمتنه اطلاق اولنور خانك كسريله ده جائزدر ومبالغه يك
قراكو اولان كيجه يه اطلاق اولنور تقول غشينا خدر الليل اى ظلمته وتقول سرنا فى ليل خدر اى مظلم ومكان مظلمه اطلاق
اولنور واسينك وصوغوقك سخت وشديد اولمسنه دينور يقال خدر الحر والبرد اذا اشتد الخدر كتف وزننده
اويوشق عضوه دينور يقال عضو خدر ورجل خدرة اى فاترة ومظلم كيجه يه دينور يقال ليل خدر اى مظلم وليلة خدرة
الاخدر احمر وزننده والخدارى غرابى وزننده بونلرده پك قراكو كيجه يه دينور يقال ليل اخدر وخدارى

اى مظلم الاخدرى ياى نسبتله حمار وحشى يه دينور مؤلفك بياننه كوره اخدر شاهان عجمدن اردشير بن بابك
آتلرندن برآيغرك اسمى اولوب بركون طويله سندن توحش ونفرت وبيابانه فرار ايلدى كاظمه صحراسنده حمار
وحشيلر ايله مختلط اولوب برديشى حماره آشمغله آندن برولد حاصل اولوب كتدكجه تناسل ايلديلر اكا منسوب
اولانه اخدرى ديديلر قال وهو من الاخدريات وهى الحمر نسبت الى اخدر حصان كان لاردشير بن بابك توحش
فضرب فيها تقول فى الاحمق هو من بنات اخدر او من بنات اكدر وهو فحل من حمر الوحش الخدر ندس
وزننده بو دخى مظلم كيجه يه دينور الخدارية غرابيه وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور تستر
ايده رك شكاره ترصد وهجوم ايلديكيچون الخدرة خانك ضميله ظلمت شديده يه دينور وخدره برمعروف قانجق اشكك
اسميدر وانصاردن برجماعتك اسميدر وخدرة بن كاهل بلى قبيله سندندر وحبيب بن خدره تابعيندن محدثدر خدره
خانك كسريله عمرو بن ذهل بن شيبان نام كمسه نك لقبيدر خدره تمره وزننده عبيده نام كمسه نك جاريه سى اسميدر كه
محدثه در وعاصم بن خدره روايت حديث ايلمشدر الخدرى فتحتينله محمد بن حسن نام محدثك نسبتيدر
الخدرى كردى وزننده سياه اشكه اطلاق اولنور خدار غراب وزننده كلاب قبيله سندن قتال نام كمسه نك فرسى
اسميدر خدار كتاب وزننده يمنده شهر صنعاء قضاسنده برقلعه آديدر الاخدرية ذكر اولنان اخدر نام آيغرك
دوللرندن اولان آت سوريسنه دينور يقال فرس اخدرى وخيل اخدرية الخدرنى فتحتينله وقصر ايله اورمجكه
دينور پرده ساز اولديغى حسبيله خدوراء حروراء وزننده بلحارث بن كعب بلادنده برموضع آديدر
التخدر تفعل وزننده والاختدار افتعال وزننده پرده لنمك وپرده طوتنمق معناسنه در يقال تخدر
واختدر اذا استتر المخدر مكرم وزننده والمخدر محسن وزننده ميشه ايچره دائما يتاغنده اولان ارسلانه
دينور ميشه كندوينى ستر وكنديسى ميشه يه ملازمت ايلديكيچون نته كه ذكر اولندى الخدرى زفرى وزننده پك سياه
اولان دوه يه اطلاق اولنور يقال بعير خدرى اى شديد السواد الخدرة زنخه وزننده هنوز نضج وكمال
بولمقسزين آغاجندن ساقط اولان خرمايه دينور يقال تمرة خدرة اذا كانت تقع قبل ان تنضج الخدافر
فايله علابط وزننده اسكى اثوابه دينور ثياب خلقان معناسنه شارحك بياننه كوره مفردى خدفره اولمق ممكندر
الخذرة خانك ضمى وذال معجمه نك سكونيله خذروف معناسنه در كه تركيده اطفالك طريل تعبير ايتدكلرى
اوينجاغه دينور الخاذر دائما سلطان ووالیدن ياخود بورجلودن بنم كبى مستتر ونهان اولان آدمه دينور
يقال رجل خاذر اى مستتر من سلطان او غريم الخذفرة خانك وفانك فتحيله بزپاره سنه دينور قطعة الثوب معناسنه
الخذنفرة غضنفره وزننده شول خاتونه دينور كه تكلم ايدركن صوتى كويا كه بروننك دلكلرندن چقار اوله تركيده
فاك فاك تعبير اولنور يقال امرأة خذنفرة اى خفخافة الصوت كانه يخرج من منخريها الخرير صرير وزننده
صو آقاركن چاغلمق معناسنه در يقال خر الماء خريرا من الباب الثانى والاول اذا صات كذلك يل اسركن وطوشنجل
قوشى اوچاركن فشلده مق معناسنه در يقال خرت الريح والعقاب اذا صاتت حين خفت واو يقوده خورلدامق
معناسنه در يقال خر النائم اذا غط وخرير ايكى يوكسك تپه لرك بيننده اولان دوز واوتوراقلى يره دينور جمعى
اخره در وخرير يمامه ده برموضع آديدر الخرخر زمزم وزننده اسمدر صو چاغلديسنه ويل وقوش فشلديسنه
دينور الخرخرة زلزله وزننده اويقوده خورلدامق معناسنه در يقال خرخر النائم اذا غط وقبلان وكدى ميرلدامق
معناسنه در يقال خرخر النمر والسنور اذا صات بالخرخر الخر جر وزننده والخرور غرور وزننده مطلقا
دوشمك على قول يوكسكدن اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال خر الرجل خرا وخرورا من الباب الثانى والاول
اذا سقط او من علو الى سفل وخر يارمق معناسنه در يقال خر الشئ اذا شقه وبر آدم اوزره عقل وذهننه كلمز
يردن آنسزين هجوم ايلمك ووارى ويرمك معناسنه مستعملدر يقال خر علينا ناس من بنى فلان اى هجموا علينا
من مكان لا نعرف واولمك معناسنه مستعملدر يقال خر فلان اذا مات الخر والخرى خالرك ضميله دكرمنك
آغزينه يعنى بوغازديدكلرى دليكنه اطلاق اولنور كه اورادن بغداى وضع اولنور وخر حبوباتدن برنوع حبه
اسميدر كه مدور اولور تركيده هورله وكله چرى ديدكلرى غله اوله جقدر وقولغك دبنه دينور يقال ضربه خره
اى فى اصل اذنه وسيل صويى ياردیغى ياره وخندكه دينور جمعى خرره كلور عنبه وزننده خره خانك ضميله
اساميدندر يعقوب بن خرة الدباغ محدثيندن ضعيف الروايه در واحمد بن محمد بن عمر بن خره محدثدر وبهاء الدوله
خره فيروز بن عضد الدولة الديلمى در كه ديالمه دن برشاه ايدى الخرارة خانك فتحى ورانك شده سيله اطفال
لعبلرندن برلعب آديدر كه نصف نعل قدر برتختهٔ مصنوعه برايپ بغليوب براوجنى پرمغنه كچوردكدنصكره اول ايپى

آكا طولايوب كندى طرفلرينه طوغرى چكدكجه جغش جغش سسلنور تركيده چقشاغى و بعض يرده پرلاغج
تعبير ايدرلر وخرّاره برقوش آديدر كه كوچكن قوشندن بيوك اولور جمعى خرار كلور خانك كسريله وخرّاره
كوفه قربنده برموضع آديدر الخرّار شدّاد وزننده جحفه يه قريب برموضع آديدر الخريّان صليان وزننده
قورقق جبان آدمه دينور الخرخار ثرثار وزننده چاغليه رق آقان صويه دينور كه چاغلغان تعبير اولنور الخرخور
سرسور وزننده والخرخير جرجير وزننده چوق سودلو ناقه يه دينور وخرخور مطعومات ومشروبات وملبوسات
ومفروشاتى خصوصنده تنعم ونزاكت ونزاهت ايدن آدمه دينور الخرخر خالرك كسريله خرخور ايله معناى
ثانيده مرادفدر يقال رجل خرخور وخرخر اى ناعم فى طعامه ولباسه وفراشه الخرور صبور وزننده فرجى
پك صولو اولان خاتونه دينور يقال امرأة خرور اى الكثيرة ماء القبل وخرور خوارزم اولكه سنده برقصبه آديدر
وخرور قبلانك وكدى قسمنك مرلدامسنه دينور شارحك بياننه كوره بو معناده مصدر و وصف اولور يقال
هرّة خرور وللهرّة خرور الخرخرىّ والخرخريّة خالرك كسريله ضعيف وزبون بالدره وصف اولور يقال
ساق خرخرىّ وخرخريّة اى ضعيفة التخرخر تزلزل وزننده قارنى بيوك اولان كمسه نك قارنى طلوم كبى برى اوته
اوينامق معناسنه در يقال تخرخر بطنه اذا اضطرب مع العظم الانخرار انفعال وزننده صالقى وسلپوك اولمق
معناسنه در يقال انخرّ الرجل وانخرّ بطنه اذا استرخى الخريرىّ زبيرىّ وزننده اجأ نام جبل ياننده برصواد اسميدر
الاخرار همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال ضرب يده بالسيف فاخرّه اى اسقطه الخزر خانك
وزاى معجمه نك فتحيله برآدمك كوزلرى خلقى اوله رق قيپق اولمق معناسنه كه كپرك صره بقار اولمقدر على قول كوز طار
وكوچك اولمق ياخود برطرفيله بقار شكلنده اولمق يعنى ياقو يرغى پايكاريله بقار كبى اولمق ياخود تيز تيز كوزلرنى
آچوب قپايه رق بقار اولمق ياخود كوزينك بريسى شاشى اولمق معناسنه در يقال خزر الرجل خزرا من الباب الرابع
اذا كان تكسر عينه بصرها خلقة او صارت ضيقة وصغيرة او كان ينظر كانّه فى احد الشقين او يفتح عينيه ويغمضهما
او احول احد العينين وخزر جنس انسانيدن برطائفه نك اسميدر كه بحر خزر ديدكلرى بحر شروان اول طائفه يه
مضافدر سواحلنده مقيم اولورلر كوزلرى طار وكوچك اولمغله مبالغة اطلاق اولندى بونلر فى الاصل كفرهٔ
اتراكدن ايدى وخزر ياغلو چوربايه دينور ويوسف بن المبارك المقرىّ لقبيدر ومحمد بن عمر الصوفى جدّينك
لقبيدر كه محدّثلردر وقاسم بن عبد الرحمن بن خزر محدّثدر الاخزر احمر وزننده خزر مذكوردن وصفدر
على الاختلاف كوزلرى وصف مذكور اوزره اولان كشى يه دينور مؤنثى خزراء در كه كوزه ده وصف اولور جمعى
خزر در حمر كبى الخزيرة سفينه وزننده خزر كبى ياغلو چوربايه دينور وخزيره اون واوفق قيلمش ات ايله اولان
بولماج آشنه دينور واكرات اولمزسه عصيده دينور على قول ات صوينه ايريجه اون اصلاغنى قارشدرمغله اولان
چوربايه دينور مترجم ديركه الفيهٔ عراقى شرحنده سخاوى مرحومك تصريحى اوزره صدّيق اكبر حضرتلرنى
بو طعام ايله تسميم ايلديلر اطباى اصحابدن حارث بن كلده ايله اكله مباشرت وبرر لقمه تناول عقبنده حارث فرياد
ايدوب ياخليفه سمّ سنه على التحقيق بو طعامده موجود در ديدكده ترك اولنوب فى الواقع سنه تمامنده ايكيسى
دخى شهيد ارحلت ايلديلر انتهى وطعام مزبوره خزير دخى ديرلر هاسز الخزر خانك فتحى وزانك سكونيله
كوز اوجيله باقمق معناسنه در كه خود بين وعدو باقشيدر يقال خزر الرجل خزرا من الباب الاوّل اذا نظر بلحظ العين
وبركمسه يا برنسنه داهيه لنمك معناسنه در يقال خزر اذا تداهى وقاجمق معناسنه در يقال خزر الرجل اذا هرب
الخنزير خانك كسريله حيوان معروفدر كه فارسيده خوك وتركيده طموز تعبير ايدرلر شارح ديركه خزردن
مأخوذدر طار كوزلى اولديغيچون اطلاق ايلديلر پس وزنى فنعيل اولور وعند البعض رباعى در نونى اصليه در
بو كه كوره وزنى فعليل اولور مؤلف بو اختلافه مبنى رباعى ذيلنده دخى اشارت ايلمشدر انتهى وخنزير يمامه ده
برموضع يا برجبل آديدر الخنازير خنزيرك جمعيدر وخنازير تركيده سراجه وطموز باشى تعبير اولنان مرضلره
دينور مفردى خنزيردر واول برقتى شيشدر كاهجه چقمه چقمه بريرده برقاچ يومرى اولور اكثرى بيونده ظهور ايدر
الخزرة فتحاتله والخزرة خانك ضميله همزه وزننده بركونه وجع اسميدر كه انسانك آرقه سنده حادث اولور
الخيزرى والخوزرى خالرك فتحى والفلرك قصريله تفكك ايله يعنى قوللرى صاله رق واتكلرى طاغده رق
يورويشه دينور كه صقى صقى يوريمكدن عبارتدر يقال يمشى الخيزرى والخوزرى اى يمشى مشية بتفكك
الخيزران خانك فتحى وزانك ضميله برنوع شجر هندى اسميدر كه تحريفله هزاران ديدكلريدر داللرندن
چوكان واسكمله وتخت روان ييارلر وخيزران اشجارك درون ارضه ممتدّ اولان عروقنه وشعبه لرينه

مطلب شهادت صديق اكبر

وقارغى يه وقامشه ده دينور ومطلقا تر وتازه ونرم اولان نهاله اطلاق اولنور ومزراقلره اطلاق اولنور وكميجيلرك
كوندر تعبير ايتدكلرى صريغه دينور كه آنكله قايغى كناردن وصيغ يرلردن دفع ايدرلر مردى دخى دينور وكمينك
دومننه دينور سكان سفينه معناسنه مفردى خيزرانه در دار الخيزران مكهٔ مكرّمه ده برخانهٔ معروفدر كه
عباسيه دن برخليفه نك كه رشيد اوله جقدر جاريه سى خيزران بنا ايلمشيدى مترجم ديركه مزبوره ادباء وشعرادن
اولمغله خليفه يه منادمه ايلر ايدى ميانلرنده مطايبات كثيره واقع اولمشدر ازجمله بركون حمامدن چقوب آيينه يه
نظر ايلدكده رخسارى برك كل كبى ژاله دار عرق اولمغله صفحهٔ ديواره اشبو * انا التفاحة الحمراء عليها الطلّ
مرشوش * مصراعنى نقش ايدوب كتدى رشيد برتقريب مصراع مرقومى كوردكده تحتنه * وفرج عرضها شبر
عليها العهن منفوش * مصراعنى ترقيم ايلمكله خيليجه ملاطفه يه بادى اولمشدر الخازر بغايت زيرك وداهيه آدمه
دينور يقال رجل خازر اى داهية وخازر موصل ايله اربل بيننده برنهرك اسميدر الاخزرىّ احمرىّ وزننده والخزرى
حجرىّ وزننده شول دلبندلره وصارقلره دينور كه اسكى ايپكى بوزوب يكيدن اكيروب بوكدكدنصكره حاصل
اولان ايپكله نسج اولنمش اوله خزار غراب وزننده نسف قربنده وخش نام قصبه يه قريب برموضع آديدر
دارة الخنازير ودارة خنزر جعفر وزننده ودارة الخنزيرين كه دارة الخنزيريين دخى ديرلر برر موضع اسملريدر
الخزنزر سفرجل وزننده بدخوى كمسيه دينور يقال هو خزنزر اى السيئ الخلق التخزير تفعيل وزننده
برنسنه يى طار التمق معناسنه در يقال خزّره تخزيرا اذا ضيقه التخازر تفاعل وزننده برنسنه يه دقّت وحدّتله
باقمق ايچون كوز قپاقلرنى قيصوب قيپمق معناسنه در يقال تخازر الرجل اذا ضيق جفنه ليحدّد النظر الخسر
كسر وزننده والخسر فتحتينله والخسر خانك ضميله والخسر ضمتينله والخسران فرقان وزننده
والخسارة والخسار خالرك فتحيله بركمسه يولندن آزمق وضالّ وكمراه اولمق معناسنه در يقال خسر الرجل
وخسر خسرا وخسرا وخسرا وخسرانا وخسارة وخسارا من الباب الرابع والثانى اذا ضلّ وبيع وشراده
زيان ايلمك على قول الدانمق معناسنه در يقال خسر التاجر اذا وضع فى تجارته او غبن وخسر كسر وزننده وخسران
برنسنه يى اكسلتمك معناسنه در يقال خسر الشئ خسرا وخسرانا من الباب الثانى اذا نقصه الخاسر والخسير
امير وزننده والخيسرى الف مقصوره ايله ضالّ وكمراه اولان آدمه دينور يقال رجل خاسر وخسير وخيسرى
اى ضالّ وخاسر تجارتده ضرر وزيانه اوغرامش كمسيه دينور اسم فاعل نسبيدر يقال تاجر خاسر اذا صار قد وضع
فى تجارته وكاه اولور كه افعال واحواله وصف واسناد اولنور ومنه قوله تعالى تلك اذا كرّة خاسرة اى غير نافعة
وخاسر شعرادن سلم بن عمروك لقبيدر پدرندن موروث مصحف شريفنى فروخت واقچه سنه ابو نواس ديوانى اشترا
ايلديكى على قول يدينه اموال كثيره كيرمشيكن تبذير واتلاف ايلمسى باعث تلقيبدر الاخسار همزه نك كسريله
بودخى برنسنه يى اكسلتمك معناسنه در يقال اخسر الميزان اذا نقصه الخنسرى خانك فتحى ونونك سكونى والفك
قصريله ضلال وهلاك وغدر معنالرينه در ولؤم وفرومايكى معناسنه در الخسار سحاب وزننده والخسارة
سحابه وزننده والخناسير خنازير وزننده خنسرى معناسنه در يقال وقعوا فى الخنسرى والخسار والخسارة
والخناسير اى الضلال او الهلاك ويقال هو من اهل الخنسرى والخسار والخسارة اى اللؤم الخسروانىّ خانك
ضميله برنوع شراب آديدر وبردرلو قماش آديدر شارحك بياننه كوره نوشروانك اوغلو خسرو پرويزه منسوبدر خم
خسروانى كبى خسراويه خانك ضميله واسط قضاسنده برقريه آديدر التخسير تفعيل وزننده هلاك ايلمك
معناسنه در يقال خسره تخسيرا اذا اهلكه الخناسرة ضعفاى ناسه اطلاق اولنور يقال قوم خناسرة
اى ضعاف واهل غدر وخيانت اولان اشخاصه دينور يقال قوم خناسرة اى اهل الخيانة الخنسير خنزير وزننده
لئيم وفرومايه يه دينور يقال هو خنسير اى لئيم الخنسر جعفر وزننده والخنسرىّ يايله دائما موضع خسرانده
اولان آدمه دينور الخناسير خنازير وزننده ضلال وهلاك معناسنه در كه ذكر اولندى جمعيتى مبالغه يه محمولدر
وخناسير طاغ كچيلرينك بعض اوتلق واشجار اوزره اولان بوللرى اثرينه دينور كتب طبيه ده قوريسنى دار ودن
عدّ ايدرلر الخشار والخشارة خالرك ضميله هرشيئك كوتوسنه وكمترينه دينور سفره سلكنديسى ودوكه جك
وآتيلجق نسنه لر كبى يقال مابقى على المائدة الا خشار وخشارة اى ما لا خير فيه ويقال هذه خشارة التمر اى رديّه
وسفله وادانئ ناسه اطلاق اولنور كه آدم مولوزى تعبير اولنور يقال هو من خشارة الناس اى سفلته وخشاره اوزى
اولميان اربه يه اطلاق اولنور يقال هذه خشارة الشعير اى ما لا لبّ فيه الخاشر بودخى خرواد مقوله سى سفلهٔ ناسه
دينور يقال رجل خاشر اى دنىّ الخشر حشر وزننده بعد الطعام سفره ده وتبسيده توكندى وسلكندى قومق

لطيفه

معناسنه در يقال خشر الرجل خشرا من الباب الثانى اذا ابقى على المائدة الخشارة و برنسنه نك خشاره سنى ازاله ايله
تميز و پاكيزه قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خسر الشئ اذا نقى عنه خشارته وطعام مقوله سنه حرص
واظهار فرط اشتها ايلمك معناسنه در يقال خشر الرجل اذا شره الخسر فتحتينله بركسه برنسنه دن قورقوب
قاچمق معناسنه در يقال خشر فلان خشرا من الباب الرابع اذا هرب جبنا خشاوره خانك ضميله نيسابورده
برصو قاق آديدر ذوخشران سلمان وزننده ملوك يمندن اذواء تعبير اولنان ملكلردن الهان بن مالك نسلندن
برملكك لقبيدر الخصر خانك فتحى وصادك سكونيله انسانك وسطنه دينور كه بل تعبير اولنور فارسيده ميان
دينور يقال دق خصره اى وسطه وانسانك طباننك كرينه اطلاق اولنور كه اورته سنده يره دكيان يريدر دوزطبانلرده
اولمز اخمص القدم معناسنه وشول يوله اطلاق اولنور كه قوملغك يوقريسيله اشاغيسى بيننده اوله كه بوكوردن
كيدر اولور واوقده كزك دبيله يلكك ارالغنه اطلاق اولنور و باديه نشين اولنلرك خانه لرى موضعنه دينور كه يورد يرلرى
اوله جقدر وخصر كلمه سنك جمعى خصور كلور الخصر فتحتينله اوشومك وصوغوق اولمق معنالرينه در يقال
خصرت يده خصرا من الباب الرابع اذا قرت وتقول خصر يومنا اذا برد مؤلف بوراده پك ايجاز ايلمشدر الخصر
كتف وزننده پك صوغوق شيئه دينور يقال يوم خصر اى بارد المخصر معظم وزننده انجه بلو آدمه دينور و بله
و بوكوره ده وصف اولور يقال رجل مخصر اى دقيق ضامر خصره و يقال كشح مخصر اى دقيق واورته سى انجه اولان
پاپوشه وصف اولور يقال نعل مخصرة اى مستدقة الوسط ودوزطبان اولميوب طبانى كمرلو اولان آدمه وصف اولور
يقال رجل مخصر القدمين اذا كان يمس الارض من مقدمها وعقبها و يخوى اخمصها مع دقة فيه وشول اله
وصف اولور كه بيلكجه سنك كفه قاوشديغى يرده پك انجه لك اولمغله كويا كه صكره دن مربوط كبى اوله يقال يد
مخصرة اذا كان فى رسغها تخصير كانه مربوط اوفيه محز مستدير يعنى ياخود آنده بلازك يرى شكلنده كسنتيلك
اوله الخاصرة بوش بوكوره دينور شاكله معناسنه وحرقفه ايله يعنى يان باشنده اولان كميك ايله
قصيرى يعنى قصه ايكونك ما بيننه دينور ظاهرا ايكيسى برشئ اولمغله ثانى عطف تفسير
اولور المخاصر ميمك فتحيله يقين يوللره دينور يقال سلكوا بمخاصر الطريق اى اقاربها
مفردى مخصردر المخصرة مكنسه وزننده اسم آلتدر مطلقا اتكا اولنه جق شيئه دينور عصا وعكازه وقولتق
يصديغى كبى وامير وحاكملرك اللرنده طوتوب ناسه خطاب ايتدكلرنده برى اوته آنكله اشارت ايلدكلرى سردسته
مقوله سنه دينور وكاه اولور كه خطيب قوم خطابت ايدركن اولمقوله چوبى اللرنده طوترلر چاوش دورباشلرى كبى
وخالا چاوش باشى مقوله سى ضابطلرك اللرنده قوللندقلرى عصالر كبى ذوالمخصره اصحابدن عبدالله بن انيس
لقبيدر مقبول بدركاه اولان برخدمتى مقابلنده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كنديلرينه بونكله جنتده
بكا ملاقات ايدرسن تبشيريله برمخصره عنايت بيوردقلرى باعث تلقيب اولمشدر ذوالخويصرة اليمامى اصحابدندر كه
بائل بالمسجددر ذوالخويصرة التميمى حرقوص بن زهيردر كه خوارجك اصل ومنشأى اولان كمسه در امام بخارى
صحيحنده بركره فاتاه ذوالخويصرة فقال يارسول الله اعدل عبارتيله و برمحلنده فاتاه عبدالله بن ذى الخويصرة عنوانيله
ثبت اولنمغله تعبير ثانى وهم اولنمسى اغلبدر والله اعلم الاختصار افتعال وزننده بركسه النده مخصره طوتمق
معناسنه در يقال اختصر الرجل اذا اخذ المخصرة وكلامى موجز ومختصر قلمق معناسنه در كويا كه كلامى
وسطندن بدء ايلمش اولور يقال اختصر الكلام اذا اوجزه وقرأن كريمده سجده آيتنى تلاوت ايدركن سجده ايلمامك
ايچون سجده آيتنى ترك ايدوب كچمك معناسنه استعمال شرعيدر يقال اختصر السجدة اذا قرأ سورتها وترك
آيتها كى لا يسجد على قول سجده ايلمك ايچون يانكز سجده آيتنى تلاوت ايلمك معناسنه در كه ايكيسندنده نهى شرعى
صادر اولمشدر يقال اختصر السجدة اذا افرد آيتها فقرأ بها ليسجد فيها واختصار الى بوكوراوزره قومق معناسنه در
يقال اختصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ونمازده آخر سوره دن همان بر ياخود ايكى آيت اوقومق معناسنه
حقيقت شرعيه در يقال اختصر المصلى اذا قرأ آية او آيتين من آخر السورة فى الصلوة و برنسنه دن فضولى و بيهوده
اولانى حذف وازاله ايلمك معناسنه در يقال اختصر الرجل فى الشئ اذا حذف الفضول منه و يولك پك يقين اولانه كتمك
معناسنه در يقال اختصر الطريق اذا سلك اقربه و برنسنه يى استيصال اوزره كسميوب همان برمقدارجه كسمك
معناسنه در يقال اختصر فى الحز اى ما استأصله التخصر تفعل وزننده الى بوكوراوزره قومق معناسنه در يقال
تخصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ومنه الحديث المتخصرون يوم القيامة على وجوههم النور اى المصلون بالليل
فاذا تعبوا وضعوا ايديهم على خواصرهم الخصيرى مصغر بنيه سى والفك قصريله برنسنه دن حذف وازاله اولنان

زائد وفضولى شيئه دينور اسقاط اولنان حرف زائد كبى المخاصرة مفاعله وزننده برآدمك النى النه آلوب
كزمك معناسنه در يقال خاصر فلانا اذا اخذ بيده فى المشى وايكى رفيقك هر برى بر يوله كيدوب يول قاوشديغى يرده
بولشمق على قول يانى طرفنه طوغرى يوريمك معناسنه در يقال خاصر الرجلان اذا اخذ كل فى طريق حتى يلتقيا فى مكان
اومشى الى جنبه التخاصر تفاعل وزننده بودخى برآدمك النى النه آلوب كزمك معناسنه در يقال ذهبت القوم
يتخاصرون اذا كان بعضهم اخذ بيد بعض الخصار كتاب وزننده ازاره دينور كه بوكوردن طوتو نيلن فوطه
و پشتمال اوله جقدر الخضرة خانك ضمى وضاد معجمه نك سكونيله لون معروفه دينور كه فارسيده سبز وتركيده يشل
تعبير اولنور جمعى خضر كلور صرد وزننده وخضر كلور خانك ضمى وضادك سكونيله وخضره آت قسمنده سياهله
قارشق بوزلقدر كه كوكجل اولور موره قريب برلوندر تركيده قوكور تعبير اولنور يقال لون الفرس خضرة اى غبرة
خالطتها دهمة وخضره ترلكه وتازه لكه اطلاق اولنور يقال غصن فيه خضرة اى نعومة وخضرا خضر كلمه سندن
جمع اولور كه يشل نسنه يه دينور اول مناسبتله خصب ورخاسى اولان نسنه يه اطلاق اولنور ومنه يقال هم خضر المناكب
اى فى خصب عظيم الخضر فتحتينله برنسنه يشل اولمق معناسنه در يقال خضر الشئ خضرا من الباب الرابع
اذا صار اخضر و برنسنه تر وتازه اولمق معناسنه مستعملدر يقال خضر الزرع اذا انعم وخضر خرما آغاجنك يشل
وتر وتازه دالنه دينور تسميه بالمصدر در الاخضرار احمرار وزننده برنسنه پك يشل اولمق معناسنه در يقال اخضر
الشئ اذا خضر مبالغة وچايرواوتلق مقوله سى هنوز يشل ايكن بچلمك معناسنه در يقال اخضر الكلأ اذا انجز وانقطع
وهو اخضر وكيجه پك قراكو اولمق معناسنه مستعملدر يقال اخضر الليل اذا اسود الاخضيضار اعشيشاب
وزننده بودخى برنسنه پك يشل اولمق معناسنه در يقال اخضوضر الشئ بمعنى اخضر الاخضر احمر وزننده
خضره دن وصفدر والخضور صبور وزننده والخضر كتف وزننده واليخضير واليخضور يالرك فتحيله
والخضير امير وزننده بونلرده يشل رنكلو شيئه دينور واخضر سياه نسنه يه دينور يقال شئ اخضر اى اسود خضرت
بياضله سياه بيننده سياهه اقرب لون اولديغندن سياهه ده اطلاق اولنور مؤلف كرچه ضديتنه قائل اولمشدر لكن وجه
مذكور اوزره ضديتى ناملايم در واخضر طائفده برطاغك آديدر الخضر كتف وزننده وصفدرنته كه ذكر اولندى
وخضر تر وتازه و يشل نهاله اطلاق اولنور وتازه اكنه وتازه سبزه يه و چايره وچمنه دينور خضره دخى دينور هايله
وچمنزاره وسبزه زاره دينور يقال مكان خضر اى كثير الخضرة وخضر جنبه دن يعنى كوكى درين اولمغله يازموسمنده
تازه لنن نباتدن بركونه يه دينور مفردى خضره در هايله الخضير امير وزننده وصفدرنته كه ذكر اولندى وخضير تازه
ويشل سبزه يه وچايره دينور اليخضور يعفور وزننده اخضر معناسنه در كه بيان اولندى ويخضور سبزه زاره
وچمنزاره دينور المخضرة ميمك وضادك فتحيله بودخى سبزه زاره دينور الاختضار افتعال وزننده چاير وسبزه
تر وتازه ايكن بچلمك معناسنه در يقال اختضر الكلأ على بناء المجهول اذا اخذ طريا غضا و برآدم تازه نوجوان ايكن
وفات ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اختضر الشاب اذا مات فتيا و يوك كوترمك معناسنه مستعملدر سبزواتى يوكلنمك
عادتنه ملايمتله در يقال اختضر الحمل اذا احتمله وقيزك بكرنى بوزمق على قول هنوز نابالغه ايكن بكارتنى بوزمق معناسنه
مستعملدر يقال اختضر الجارية اذا افترعها او قبل البلوغ وچايرى وسبزواتى هنوز يشل وتازه ايكن بچمك معناسنه در كه
معناى اولك عينى اولور نهايت اول مجهول بنيه سى واخذ عنوانيله معبردر يقال اختضر الكلأ اذا جزه وهو اخضر
الخضراء حمراء وزننده اخضرك مؤنثيدر يقال بقلة خضراء وفلكه اطلاق اولنور سماء معناسنه كبود رنك اولديغيچون
اطلاق اولندى زيرا خضرته اقرب رنكدر يقال ما تحت الخضراء اكرم منه اى السماء وعسكرك سواد ومعظمنه اطلاق اولنور
ومنه قولهم اباد الله خضراءهم اى سوادهم ومعظمهم وقال فى الاساس اى شجرتهم التى منها تفرعوا وسبزواته دينور
پراصه وصوغان واسبناق كبى شارح ديركه بونك جمعى خضراوات كلور ومنه ليس فى الخضراوات صدقة قياس اولان
كرچه جمعى خضر اولمقدر حمراء وحمر كبى لكن بونده اسميت طرفى غلبه ايلمكله اسم كبى جمعلندى صحراء وصحراوات كبى
انتهى وخضراء عدى بن جبلة بن عركى وسالم بن عدى وقطبة بن زيد القينى نام كمسه لرك فرسلرى اسميدر وخضراء ايكى
جزيره اسميدر كه جزر ماده سنده بيان اولندى وعظيم وكثير اولان عسكر آلاينه اطلاق اولنور يقال كتيبة خضراء اى
عظيمة لخضرة الحديد وشول قوغه يه اطلاق اولنور كه چوق زمان آنكله صوچكلمكله رنكى بوزيلوب يم يشل اولمش اوله
يقال دلو خضراء اذا كان قد استقى بها زمانا حتى اخضرت وخانكى كوكرجنلره اطلاق اولنور يقال حمام خضراء
اى دواجن وخضراء يمنده زبيد اعمالندن برقلعه آديدر ويمامه ده برموضع آديدر وعطارد قبيله سى يوردنده برارضك
اسميدر الخضارة خانك ضمنله بودخى بستان سبزواتنه دينور خضر كبى كه غرف وزننده در كويا كه

خضره نك جمعيدر غرفه كبي و خضاره دريايه دينور كه علميدر معرفه اولمغله غير منصرفدر يقال هذه خضارة
طامية الخضيرة سفينه وزننده شول خرما اغاجنه دينور كه قورغي يشل ايكن دوكيلور اوله الخضاري
غرابي وزننده برقوش آديدر شارحك بياننه كوره اخيل ديدكلريدر كه تركيده بيون بوران قوشي ديدكلريدر بعضلر
آري قوشي دخي ديرلر الخضاري خانك ضمي وضادك تشديديله شقاري وزننده برنبات آديدر الخضار
سحاب وزننده شول سوده دينور كه صوقارشدرلمغله صويي سودندن چوق اوله واك اول بنن سبزه يه دينور خضار
رمان وزننده برقوش آديدر خضار غراب وزننده برموضع آديدر كه بغايت اشجاري فراواندر ويمنده شحر
قربنده بربلده آديدر المخاضرة مفاعله وزننده اغاجنده اولان ميوه لري صلاحي ظاهر اولمقسزين بيع ايلمك
معناسنه در يقال خاضره اذا باعه الثمار قبل بدو صلاحها شارح ديركه بوندن نهي شرعي صادر اولمشدر وبو حكمده
بستان سبزواتي دخي داخلدر پس باغ و باغچه يي وبستاني وقتندن مقدم ضمانه ويرمك شرعا جائز اولمز الخضر
والمضر خانك وميمك كسره لريله والخضر والمضر كتف وزنلرنده هدر وباطل ومفت ومجانه معنالرينه مستعملدر
في الاصل هنوز صلاحه رسيده اولميان پك تازه سبزواته دينور ومضر پك آكشي يوغرده وسوده دينور كه تناوله
قابل اولميه بعده هدر ومفت معنالرنده استعمال اولندي ومنه قولهم ذهب دم فلان خضرا مضرا وخضرا
مضرا اي هدرا ويقال اخذه خضرا مضرا وخضرا مضرا اي بغير ثمن اوغضا طريا ويقال هو لك خضرا مضرا
اي هنيئا مريئا جمله سي تر وتازه معناسندن اعتبار اولنمشدر ومضرا كلمه سي لاجل التأكيد اتباع ومزاوجه اعتبار
اولنور خضر كبد وزننده كه بانك كسريله در وكبد وزننده كه بانك سكونيله در ابو العباس النبي عليه السلام
حضرتلريدر شارح ديركه اسمي احمد ياخود بليا ايدي سير وقعود ايلديكي محللر يشل چمنزار اولور اولمغله
خضر ايله تلقيب اولندي اكثر محققين حالا زنده اولمسنه جازملردر وعلامتي مسبحه برمغي اورته پرمغيله برابردر
خضره فرحه وزننده خيبر قلعه سنك علميدر وبعض احاديثده وارد اولمشدر كه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا
حضرتلري برارضدن كذران ايلديلر كه اورايه عثره ثاي مثلثه ايله ياخود عفرة فايله ياخود عذره ديرلر ايدي ذالله كه
اوچيده فرحه وزننده در محب فال اولدقلرندن تفألا خضره ايله تسميه ايلديلر بو خيبردن بشقه در الخضيراء
مصغر بنيه سيله بريشل قوشجغز آديدر الخضر خانك ضميله برقبيله در كه جمله سي تير انداز ايدي الخضرية
كرديه وزننده برجنس خرما اغاجيدر كه خرماسي بغايت طيب وخوشمزه واوراقي پك يشل اولور الخضرية
صرديه وزننده بغدادده برموضعدر الاخاضر همزه نك فتحيله التونه واته وباده يه اطلاق اولنور خضوراء
خانك فتحيله برصو آديدر التخضير تفعيل وزننده برنسنه يي يشللتمك معناسنه در لون مزبور مبارك ومعتبر اولمق
مناسبتيله تبريك واسعاد معناسنده استعمال اولندي ومنه يقال خضر لفلان في ذلك الشيء اي بورك له فيه الاخيضر
تصغير بنيه سيله برنوع يشل كوچك سينكه دينور وكوز علتلرندن برعلتك آديدر ومدينه ايله شام بيننده بردره نك
اسميدر الخضر خانك فتحي وضانك سكونيله اغاجي واوتي كسمك معناسنه در يقال خضر النخل خضرا من الباب
الاول اذا قطعه الاخضير همزه نك كسريله تبوك ايله مدينه ميانده برمسجد نبوي آديدر عليه الصلوة والسلام
بنو الخضر خانك ضميله قيس بن غيلان قبيله سندن بربطن اسميدر محدثيندن ابو شيبة الخضري آندندر وابو العباس
عبدالله بن جعفر الخضري كه بودخي محدثيندندر صرد وزننده در ومرو شهرنده شيخ الشافعيه اولان ابو
عبدالله محمد بن احمد بن الخضر المروزي وابراهيم بن محمد بن خلف وقاضي الحرم عثمان بن عبدويه الخضريون
كه فقهاء ومحدثلردر خانك كسريله در الخضيرية زبيريه وزننده بغدادده برمحله آديدر اعلامدن محمد بن الطيب
الصباغ الخضيري اورادندر وخضير زبير وزننده اسمادندر مبارك بن علي بن خضير وخضير بن زريق اعلامدندر
وخضير ابراهيم بن مصعب بن الزبيرك لقبيدر كذلك علي بن رباحك شيخي لقبيدر وعبدالرحمن بن خضير
البصري وخضير السلمي محدثلردر ياخود بوحاء مهمله ايله در الخاطر طانك كسريله انسانك درونه لايح
اولوب جولان ايدن شيئه دينور راي وفكر وتدبير ووسوسه كبي هاجس معناسنه در جمعي خواطر كلور كه هواجس
نفس ديمكدر وبو ذكري آتي حركت معناسندن اسم فاعلدر قال في الاساس على بالي وله خواطر وهي ما يتحرك
في القلب من رأي او معنى پس خلقك محل خطور اولان قلبه خاطر اطلاقي مجازه محمول اولور وخاطر خرام
ورفتار ايله يوريين آدمه دينور يقال رجل خاطر اي متبختر الخطر كتف وزننده خاطر ايله معناي ثانيده
مرادفدر الخطور ظهور وزننده برنسنه اونودلدقدنصكره درونه كلمك معناسنه در يقال خطر الامر بباله
وعلى باله خطورا من الباب الثاني والاول اذا ذكره بعد نسيان شارح ديركه امهات كثيره ده اطلاق اوزره در يعني

كرك اول امردن وكرك بعد النسيان اولسون وبو حركت معناسندن مأخوذ در فيقال خطر الشيء ببالي اذا مر
الاخطار همزه نك كسريله برنسنه يي خاطره كتورمك معناسنه در يقال اخطره الله تعالى ببالي اي اذكره وبرآدم
نفسني كندي همتاسيله ميانه ده اوكدول ايدوب اوغراشمق معناسنه در كه خطر وتهلكه يه القاي نفس ايلمكدن
عبارتدر يقال اخطر الرجل اذا جعل نفسه خطر القرنه فبارزه ومباحثه ده ميانه يه اوكدول قومق معناسنه در يقال
اخطر المال اذا جعله خطرا بين المتراهنين وبرآدم برآخر آدمك قدر ومنزلت جهتنده همتاسي اولمق معناسنه در يقال
اخطر فلان فلانا اذا صار مثله في القدر وبربحثده اوكدول تعيين ايدشمك معناسنه در يقال اخطر فلان لي واخطرت
اناله اي تراهنا پس اخطار بوراده مخاطره معناسنه اولور الخطر خانك فتحي وطانك سكونيله والخطران فتحاتله
والخطير خانك فتحيله پغور دوه قويرغني صاغنه وصولنه اورمق معناسنه در يقال خطر الفحل بذنبه خطرا
وخطرانا وخطيرا من الباب الثاني اذا ضرب به يمينا وشمالا وخطران اهل ميدان اولان دلاور قلجني يامزراغني
يوقاري اشاغي اويناتمق معناسنه در كه ميدانده مبارز معجب شيوه سيدر يقال خطر الرجل بسيفه ورمحه خطرانا
اذا رفعه مرة ووضعه اخرى وقوللرني قالدروب ايندير ه رك يوريمك معناسنه در يقال خطر في مشيته اذا رفع يديه
ووضعهما والده قارغي مزراق در دردتره مك معناسنه در كه يومشق قارغي حالتيدر يقال خطر الرمح اذا اهتز الخطارة
مكاره وزننده قويرغني صاغه صوله اورور اولان ناقه يه دينور ودوه آغيلنه دينور وقاهرهٔ مصر قربنده برموضع آديدر
الخطار شداد وزننده قارغيسي پك نرم ونازك اولديغندن دردردتره يجي مزراغه دينور يقال رمح خطار
اي مهتز وبرنوع دهن اسميدر كه زيتون ياغنه بعض داروي طيب مزج ايلمكله تركيب اولنور وخطار حذيفة بن
بدر الفزاري وحنظلة بن عامر النميري نام كسه لرك فرسلري اسميدر ومحدثيندن عمرو بن عثمانك لقبيدر وخطار صپانه
دينور مقلاع معناسنه وارسلانه دينور ومنجنيق ديدكلري آلت حربيه يه دينور وشول آدمه دينور كه اوق آتمغه
ادمان ومشق ايچون اوق اتار هيئتنده النى قالدروب اولچو ملنور اوله وعطاره دينور ومزراق سانجمقده
يدطولاسي اولان نيزه بازه دينور يقال رجل خطار اي طعان بالرمح وخطار القابدندر ابو الخطار الكلبي شاعردر
الخطر خانك كسريله برنبات آديدر كه آنكله خضاب اولنور على قول وسمه در كه چويداوتي ديدكلريدر مفردي
خطره در هايله وصويي چوق اولان سوده دينور وآغاجك تازه دالنه اطلاق اولنور غصن كبي وچوقلق دوه لره على
قول قرق ياخود ايكيوز ياخود بيك مهار دوه يه دينور خانك فتحيله ده لغتدر جمعي اخطار در الخطر سطر
وزننده برنوع ايري وبيوك اولچك آديدر شارح ديركه اهل شام بيننده متعارفدر وخطر دوه قسمنك بوطلري اوزره
بول وبعرلرندن كچه كبي ياپشوب منعقد اولان چاقلداغه دينور بونده خانك كسريله ده جائزدر وافق اوزره ارقوري
ظهور ايدوب طورن بولوده دينور وخطر شرف وشان ومنزلت معناسنه در بونده فتحتينله ده جائزدر يقال هو
من اهل الخطر والخطر اي الشرف الخطر خانك ضميله شرف وشان صاحبي آدملره دينور مفردي خطيردر
يقال رجل خطير وقوم خطر اي شريف واشراف الخطر فتحتينله هلاكه مشرف اولمق معناسنه در يقال هو
على خطر عظيم اي اشراف على هلكة واوكدللي اولان بحثه ويارشه وقوشويه دينور شارح ديركه بلكه بعينه
اوكدوله دينور يقال وضعوا لهم خطرا واحرزوا خطرا وبو معنا حقيقيدر اشراف على الهلاك معناسي بوندن
مأخوذدر انتهى وخطرك جمعي خطار كلور خانك كسريله وجمع الجمعي خطر كلور خانك ضميله وخطر برآدمك
قدر ومرتبه سنه دينور يقال انه لعظيم الخطر اي القدر وعلو وشان ورفعت جهتيله اولان مثل ونظيره دينور
يقال فلان ليس له خطر اي مثل وعدل في العلو الخطير امير وزننده شرف وشان صاحبي آدمه دينور يقال رجل
خطير اي شريف وخطر كبي رفعت وشان ورتبت جهتيله اولان مثل وهمتايه دينور يقال ماله خطير اي مثل
في العلو ورفيع وعالي معناسنه در يقال امر خطير اي رفيع ويولاره دينور زمام معناسنه وقار مرادفيدر كه قره ساقز
ديدكلريدر عراق ديارنده بعض اسي صولردن قينايوب چقر وايپه دينور حبل معناسنه ولعاب الشمس اسميدر كه
حرارت هوا وقتنده شعشعهٔ آفتابدن جو هواده اورمجك آغي كبي تل تل تخيل اولنور عوام ناس شيطان اورمجكي
تعبير ايدرلر وخطير كيجه نك ظلمتنه دينور ووعيد معناسنه در ونشاط وشطارت معناسنه در التخاطر تفاعل وزننده
ايكي طرفدن بربحث اوزره اوكدول وضع وتعيين ايدشمك معناسنه در يقال تخاطروا على الامر اذا تراهنوا الخطورة
ضمتينله رفع وبلند اولمق معناسنه در يقال خطر الرجل خطورة من الباب الخامس اذا صار رفيعا المخاطرة مفاعله
وزننده برآدم كندي نفسني برمهلكه يه ياخود برملك ودولته تقريب والقا ايلمك معناسنه در يقال خاطر فلان بنفسه
اذا اشفاها على خطر هلك اوتيل ملك الخطرة قطره وزننده برنوع اوتلق اديدر ودوه قسمنه مخصوص بركونه تمغا

آديدر كه بالدرينه ياصيلور وخطره خطوردن وحدتدر دفعهٔ واحده معناسنه مستعملدر بو مناسبتله جيانا بعد حين
معناسنده استعمال اولنور ومنه تقول مالقيته الآ خطرة اى احيانا وتقول ماذكرته الآ خطرة بعد خطرة وكاه اولور كه
خطره ايله مس جن ارادە اولنور يقال اصابته خطرة من الجن اى مس الخطرات فتخبأته خطره نك جعيدر
قطره وقطران كبى حركات ودفعات معناسنه در بو مناسبتله اوتلاقده قوريوب بعده اوزرينه بهار يغمورى ياغمقله
ارالق ارالق تازه لنن چايرقطعه لرينه خطرات وسمى اطلاق اولنور يقال الابل ترعى خطرات الوسمى اى اللمع من المراتع
الخطر مكرم وزننده عهد ودور وزمان معناسنه مستعملدر يقال آخر مخطر منه اى آخر عهد خطرتيه بلهنيه
وزننده بابل ديارنده برقريه آديدر حطير زبير وزننده عبد الملك بن غافل الخولانى نام كسه نك قلجى آديدر
لعب الخطرة قطره وزننده طوره يى الده فرلدادوب اوينامغه اطلاق اولنور الخطر تفعل وزننده برمخاطره يه
اوغرايوب اوته صاوشمق معناسنه در كه مخاطره آطلامق تعبير اولنور يقال تخطر شر فلان اذا تخطاه وجازه
بعض نسخده تخطرى عنوانندە مرسومدر الخيرة بيطره وزننده خفت وطبش معناسنه در كه خفيف وسبكبار
اولمقدن عبارتدر يقال به خيرة اى خفة وطبش الخفر خانك وفانك فتحيله والخفارة سفاره وزننده پك اوتانمق
معناسنه در يقال خفرت الجارية خفرا وخفارة من الباب الرابع اذا استحيت شدة الحياء التخفر تفعل وزننده بودخى
اول معنايه در يقال تخفرت الجارية بمعنى خفرت وبرآدمه يسا قجيلق ايلمك معناسنه در يقال تخفر به اذا اجاره
ومنعه وآمنه وبرآدمه استغاثه ايدوب كنديسنه يسا قجيلق ايلمسى نياز ايلمك معناسنه در يقال تخفر بفلان اذا استجار به
وسأله ان يكون له خفيرا الخفرة فرحه وزننده والخفر كتف وزننده والخفار محراب وزننده بغايت اوتانجق
اولان خاتونه دينور يقال امرأة خفرة وخفر ومخفار اى شديدة الحياء جمعى خفاير كلور الخفر حفر وزننده
برآدمه يسا قجيلك ايلمك معناسنه در يقال خفره وخفر به وخفر عليه خفرا من الباب الثانى اذا اجاره و منعه وآمنه
ويسا قجى يساق بها آلمق معناسنه در يقال خفر فلانا اذا اخذ منه جعلا ليجيره وخفر وخفور منعقدا ولان عهده
وفا ايلبوب نقض وغدر ايلمك معناسنه در يقال خفر به خفرا وخفورا اذا نقض عهده وغدره التخفير تفعيل وزننده
بودخى برآدمه يسا قجيلك ايلمك معناسنه در يقال خفره تخفيرا بمعنى خفره ويرلده يه ياخود برمحله سور وحصار چويرمك
معناسنه مستعملدر يقال خفره اذا سوّره وحصنه الخفرة حفره وزننده والحفارة خانك حركات ثلاثيله
اسمدر يسا قجيلغه دينور وخفاره كذلك حركات ثلاثله يساق پهايه دينور الخفير امير وزننده يسا قجى ايله حمايت
اولنمش كسيه دينور كه بمعنى مفعول در ويسا قجى يه دينور كه بمعنى فاعل در يقال هو خفير اى مجار ويقال رجل خفير اى مجير
الخفرة خانك ضميله همزه وزننده بودخى يسا قجى يه دينور الخافور كافور وزننده بغدادى زوانه شبيه برنبات آديدر
بوتبات هرطمان ديدكلريدر كه بورچغه شبيه دانه لر در عند البعض خلر انواعندن بسيله ديدكلريدر الاخفار
همزه نك كسريله بودخى عهدى بوزوب غدر ايلمك معناسنه در يقال اخفره اذا نقض عهده وغدره وبرآدمك بيله سنجه
يسا قجيى يوللامق معناسنه در يقال اخفره اذا بعث معه خفيرا الخفارة كتابه وزننده خرمانى اغاجندە فاسد وتباه اولمقدن
صافمق معناسنه در يقال خفر النخلة خفارة اذا حفظها من الفساد واكين قسمنى كوزدوب حفظو حمايه
ايلمك معناسنه در يقال خفر الزرع اذا شرجه الخفتار رفتار وزننده جزيره نك على قول حبشه ملكنك پادشاهى اسميدر
ياخود صواب اولان حيقاردر حانك كسرى وقافله ياخود جيفاردر جيم وفايله الخلر سكر وزننده برنبات
آديدر على قول فول يعنى بقله وعلى راى جلبان اسميدر كه بورچق تعبيراولنور ياخود ماش اسميدر كه معروف دانه در
خلار دمان وزننده فارس ديارنده برموضع آديدر آنده اعلا ولطيف بال حاصل اولمغله اعلاسى اورايه نسبت اولنور
الخمر خانك فتحى وميمك سكونيله آدمى سرخوش ايدن اوزم شيره سنه دينور كه فارسيده باده وتركيده سجى تعبير اولنور
على قول عام در يعنى مطلقا مسكر اولوب سرخوش ايدن شيره يه دينور كرك اوزم وكرك خرما وسائر لرينك اولسون
خمره دخى دينور تاء وحدتله كه خردن اخص در تمر وتمره كبى وخمر كلمه سى مؤنثدر بعضا مذكر اولور يقال خمر صرف
وخمر صافية وعموم اوزره اطلاقى يعنى مطلقا مسكره اطلاقى اصح واصوبدر زيرا خمر حقنده آيت محرمه نازل اولوب
استعمالندن اهل اسلام ممنوع اولدقلرنده مدينده اوزم شيره سى اولماسغله شرابلرى همان نبيذ خرمايه منحصر ايدى
پس اوزم شيره سنه مخصوص اولسه وجه مذكور اوزره تناول ايلدكلرى نبيذ خرمادن منتهى اولمامق لازم ايدى
واكا خمر تسميه سى عقلى خمر يعنى ستر ايلديكيچون ياخود خمير كبى مايه لنوب شراب درجه سنه بالغ اولنجه قدر ترك
اولنديغيچون ياخود عقلى شوريده ومختلط ايلديكيچون شارح ديركه ياخود استحيا معناسنه اولان خمر دندر شارب
ناشيدن حيا ايلديكيچون اوله ياخود غليان معناسنه اولان اختمار دن اوله ياخود تغير رايحه معناسنه اولان اختمار دن

اوله

اوله ياخود خفا معناسنه اولان خمر دن اوله زيرا باده نوش اولان يارانه احوال واشياء مخفى اولوب كندى عالمنده اولور ياخود
مايه خمير اسمى اولان خمر دن اوله زيرا شراب اتم خبايث ومايهٔ فساد دريا خود ملازمه معناسنه اولان مخامره دن اوله
زيرا عشرته شروع ايدن برمدت نفسنى آلهيوب كادمان ومداومت ايدن بلكه بعضلرى اضلاع فراغت ايده مزا اولور
انتهى وخمر اوزمه اطلاق اولنور كه مجازا ولى اولور كافى التنزيل انى ارانى اعصر خمرا اى عنبا وخمر مصدر اولور
ستر ايلمك معناسنه كه معناى موضوعيدر يقال خمر الشئ خمرا من الباب الثانى والاول اذا ستره وبرخصوصى طمنيوب كتم
ايلمك معناسنه در يقال خمر الشهادة اذا كتمها وبرآدمه باده ايچورمك معناسنه در يقال خمر فلانا اذا اسقاه الخمر واوتانمق
معناسنه در كه اوتاندينى آدمدن كندى نفسنى ستر ايلمكى مستلزمدر يقال خمرته اذا استحييتنى منه وخميرى و ياالحق
مقوله سنى مايه لندرمك معناسنه در يقال خمر العجين والطين ونحوه اذا تركه حتى يجود وكاه اولور كه خمر ايله شترى شورا راده
اولنور ته كه خل ايله خير ومنفعت قصد اولنور ومنه يقال ماهو بخل ولا خمر اى لاخير عنده ولاشر الاخمار همزه نك
كسريله بودخى ستر وكتم ايلمك معنالرينه در يقال اخمر اذا ستره ويقال اخمر اذا كتمه وبرنسنه ايله كزلنوب ستر ايلمك
معناسنه در يقال اخمر فلان به اذا توارى وتقول اخمرته الارض عنى ومنى وعلى اى وارته وبرآدم دروننده حقد وكينه
طوتمق معناسنه مستعملدر يقال اخمر فلان لفلان اذا حقد ودحل له وبرآدمه برنسنه ويرمك ياخود تمليك ايلمك
معناسنه مستعملدر كه سنى شراب كبى كيف بغشلمش اولور يقال اخمر فلانا الشئ اذا اعطاه واملكه اياه واغفال ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال اخمر الشئ اذا اغفله بوراده ظاهرا الشئ كلمه سى تحريف ناسخدر صواب اولان الرجل
اولمقدر ياخود شئ انسان وحيواندن اعم در وبرماده يى قلبده مضمر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اخمر الامر اذا اضمره
وبريرك كزلنه جك وقويتولنه جق يرلرى چوق اولمق معناسنه در يقال اخمرت الارض اذ كثر خمرها واتمك خميرينه
مايه قاتمق معناسنه در يقال اخمر العجين بمعنى خمره التخمير تفعيل وزننده خميرو ياالحق مقوله سنى مايه لندرمك
معناسنه در يقال خمر العجين والطين ونحوه بمعنى خمره وبرنسنه يى بوريوب ستر ايلمك معناسنه در يقال خمروجهه
اذا غطاه الخمير اميروزننده مايه قاتلمش خميره دينور بجين يوغورلوب هنوز مايه قاتلمامش اولانه دينور
ومايه يه دخى دينور خيبره دخى ديرلرهايله وخميرا سميدندر خمير بن محمد الذكوانى ومحمد بن خمير الحوارزمى
وبلديه صاعدبن منصور بن خمير محدثلردر الاختمار افتعال وزننده خمير وياالحق مقوله سى مايه لنوب اوزلمك
معناسنه در يقال اختمر العجين والطين اذا صار خميرا وشراب كوپ ايچره قينايوب بوريوب ستر ايلمك معناسنه در يقال خمروجهه
اذا غطاه الخمير اميروزننده مايه قاتلمش خميره دينور بجين يوغورلوب هنوز مايه قاتلمامش اولانه دينور
ومايه يه دخى دينور خيبره دخى ديرلرهايله وخميرا سميدندر خمير بن محمد الذكوانى ومحمد بن خمير الحوارزمى
وبلديه صاعدبن منصور بن خمير محدثلردر الاختمار افتعال وزننده خمير وياالحق مقوله سى مايه لنوب اوزلمك
معناسنه در يقال اختمر العجين والطين اذا صار خميرا وشراب كوپ ايچره قينايوب بوريوب ستر ايلمك معناسنه در يقال خمروجهه
يقال اختمر الخمر اذا غلى وادرك وخاتون باشنه جار ويشمق مقوله سى اورتى اورتمك معناسنه در يقال اختمرت المرأة
اذا لبست الخمار الخمر خانك كسريله مرد جم اولان عسكره وجماعت وفيره يه اطلاق اولنور ودرونده مضمر
اولان حقد وكينه يه اطلاق اولنور الخمر فتحتينله برآدمى ستر وپنهان ايدن شيئه دينور كرك شجر وكرك سائر نسنه
اولسون تقول توارى الصيد عنى فى خمر الوادى اى سترته وخمر قدس ترابنده برطاغك آديدر وخمر مصدر اولور
كزلنمك وطولدالنمق معناسنه يقال خمر فلان عنى خمرا من الباب الرابع اذا توارى وخمر مزدحم اولان جماعت
انسانى يه اطلاق اولنور بونده مخالك ضميله ده جائزدر وخمر برنسنه اولديغى حالدن متغير اولمق معناسنه در يقال خمر
الشئ خمرا من الباب المزبور اذا تغير عما كان عليه ودغارجغك وآزيق چنطه سنك سختيانلك ايكى طرفنى برى برينه
ديكدكدن نصكره اوزرينه برديكش دخى چكمك معناسنه در يقال خمر المزادة اذا خرز ناحيتيها وعلى بخرز آخر وخمر
سترو خفيه وغفلت معناسنه مستعملدر كاسيذكر الخمرة غرفه وزننده بودخى مزدحم اولان عسكره وجماعته
اطلاق اولنور وخميره قاتيلن مايه يه دينور ونبيذ وباده نك طور طوسنه وچوكنديسنه دينور وخرما چوپلرندن
اورلمش كوچك حصيره اطلاق اولنور كه سجاده ايدرلر برى ستر ايلديكيچون ياخود خرما چوپلرى ديكش ايپلرنى
ستر ايلديكيچون اطلاق اولندى وخمر ورس اسميدر كه يمن زعفرانى ديدكلرى دار ودر وطيب قسمندن بر كونه
تركيبه دينور كه خاتونلر تحسين جمال ايچون يوزلرينه سور نورلر قرلجه كبى وانسانه مخالط اولان رايحه يه دينور
ومطلقا رايحهٔ طيبه يه دينور وبونده خانك حركات ثلاثيله جائزدر وباده نك نشئه وكيفيتى كجدكدن نصكره عارض
اولان فتور وانكسار وكرانلق حالتنه دينور كه خمار ايله معروفدر كاسيذكر على قول سرخوشلق وشوريده
دماغلق حالتنه دينور يقال اخذته الخمرة اى الم الخمر وصداعها واذاها اوماخالط من سكرها الخمر كتف
وزننده شول ارضه دينور كه كزلنه جك وقويتولنه جق يرلرى چوق اولمق اغاجلى وقيالى يرلر كبى الخمار كتاب
وزننده بودخى مرد جم وغلبه اولان جماعت انسانى يه دينور وخاتون قسمنك تسترايچون باشلرينه اور تدكلرى
يشمق مقوله سنه دينور تصيف معناسنه ومطلقا برشئ ستر ايدن نسنه يه دينور جمعى اخمره وخمر كلور خانك

ضميله وخمر كلور ضمتينله ومعناى اوّلدندر كه عربلر ماشمّ خمارك ديرلر ماغيرك عن حالك وما اصابك معناسنه يعنى
سكانه اوغرادى واسكى حالكدن سنى نه شئ بو يلجه تغيير ايلدى چونكه نسوان عربلر خمارلرنى طيبله آلوده
ايدرلر مخدّراتنك خمارلرنى بعض زندوستلر استشمام ايلدكده البته انفعال ايدرلر الخمرة فتحاتله بودخى انسانه
مخالط اولان رايحه يه دينور الخمار غراب وزننده باده نك نشئه وكيفيتى كچدكدنصكره عارض اولان خميازه يه وثقلت
وسركرانلغه دينور ومنه قول الشاعر * اذا قلت اهلا للكؤوس ومرحبا * فصبرا على خير الخمار وشرّه * وهو صداع
الخمر واذاها المخمر محدّث وزننده خمر اتخاذ ايدن يعنى باده بصوب چقرر اولان آدمه دينور الخمار كتان
وزننده خمر صاتجى يه دينور ميفروش معناسنه لسانمزده ميخانه جى تعبير اولنور الخمر طمر وزننده خمار كبى
بودخى نسوانك باش اورتولرينه دينور فارسيده باشامه ديرلر الخمرة خانك كسريله بناى نوعدر نسوانك باش
اورتوسنى اورتمك هيئتنه دينور كه اورتو طوتنشى تعبير اولنور يقال انّها لحسنة الخمرة اى هيئة اختمارها نته كه لحافك نوع
وهيئتنده لحفه ديرلر ومنه المثل * العوان لا تعلم الخمرة * عوان مجرّبه وعارفه خاتونه ديمكله دانشلو حاذقه خاتونه
اورتو طوتمغى تعليمه حاجت يوقدر مجرّب وعارف وكار آكاه اولان آدم تعريف وارشاد ودلالتدن مستغنيدر ديجك
يرده ضرب اولنور وخمر كبى سرّ وخفيه وغفلت معناسنه مستعملدر تقول جأنا على خمرة وخمر اى فى سرّ وغفلة وخفية
التخمر تفعل وزننده خاتون باشنه كسايى طوتمق معناسنه در يقال تخمرت المرأة بالخمار اذا لبسته المختمرة
معتمره وزننده باشى بياض اولان قيونه وآته اطلاق اولنور كويا كه بياض يشمق اورتمش كبى اولور يقال شاة وفرس
مختمرة اى البيضاء الرأس اليخمور يعفور وزننده شول ايچى قاوق شيئه دينور كه مضطرب ومتحرّك اوله يقال
شئ يخمور اى اجوف مضطرب وقاطر بونجغنه دينور ودع معناسنه مخمر منبر وزننده بر رجل آديدر خمير
زبير وزننده يمنده صعده دن يوقريده بر صو آديدر وخمير اساميدندر خمير بن زياد وخمير الرحبى ويزيد بن خمير محدّثلردر
وابو خمير بن مالك تابعيندندر وخارجة بن الخمير جيم مادّه سنده كذران ايلدى ذو مخمر منبر وزننده على قول
ذو مخبردر ملك حبشه اولان نجاشينك برادر زاده سيدر كه خدمت نبوى عليه السلام ايله شرفيافته ايدى ذات الخمار
كتاب وزننده تهامه ده بر موضعدر ذو الخمار كتاب وزننده عوف بن الربيع بن ذى الرمحين لقبيدر زوجه سنك
خمارينه بورينوب جنك وقتال ايدر ايدى وذاتنده بهادر ونيزه كذار اولمغله اعدادن قتى وافر كسه لرى نيزه ايله زخمدار
ايدوب حتى هر كيمه كه سنى بو يلجه نيزه ايله كيم مجروح ايلدى ديو سؤال ايلسه لر ذو الخمار اثريدر ديرلر ايدى
وذو الخمار مالك بن نويره نك كذلك زبير بن عوامك فرسلرى آديدر زبير وقعهٔ جملده اول آته سوار اولمشيدى المخامرة
مفاعله وزننده بر محلده مدامى اقامت ايلمك معناسنه در يقال خامر بيته اذا اقام به ولزمه ولم يبرحه وحرّى عبد
ديه رك صاتمق معناسنه در يقال خامر الرجل اذا باع حرّا على انّه عبد وبر نسنه يه يقين اولمق معناسنه در يقال خامره
اذا قاربه وبر نسنه يه قاتيلوب قارشمق معناسنه در يقال خامره الداء اذا خالط جوفه وكيزلنمك معناسنه در يقال خامر به
اذا استتر به ومنه * خامرى ام عامرى * وبو مثلدر ام عامر ديشى صرتلانك كنيه سيدر صيادلر جانور مزبورك دليكنه
بو كلامى ديه رك دخول ايدوب اياقلرنى بند ايدرلر اولدخى اصلا حركت ايليوب رام اولور صرتلان بغايت احمق
جانوردر كذلك * خامرى حضاجر اتاك ما تحاذر * ديرلر اى صرتلان سن پنهان اول كه حذر ايلديكك نسنه سكا كلدى
ديمكدر مؤلف ديركه مثل ثانى يى كتب امثالده كرچه بو اسلوب اوزره بولدم لكن اوجه وانسب اولان يانك حذفيله
خامر حضاجر ياخود اثبات نونله تحاذرين اولمقدر زيرا حضاجر بنيهٔ جمع اوزره مفرد اولديغى مادّه سنده بيان اولندى
الاستخمار بر آدمى قول ايدنمك معناسنه در يقال استخمر فلانا اذا استعبده المستخمر اسم فاعل بنيه سيله شرّيب
معناسنه دركه مدمن خمر اولان بكرى يه وشرب اليهوده مبتلا اولان مسلمانه دينور يقال رجل مستخمر اى شرّيب
تخمر تنصر وزننده نسوان اعلامندندر باخمرى باى موحّده ايله سكرى وزننده كوفه قربنده بر قريه آديدر كه
ابراهيم بن حسن المثنى بن حسن بن على بن ابى طالب رضى الله عنهم حضرتلرينك مرقدلرى آنده در خمران
عثمان وزننده خراسان ايالتنده بر ناحيه آديدر الخمجر جيمله جعفر وزننده والخمجر علبط وزننده والخماجر
علابط وزننده والخمجرير زمهرير وزننده دكز صوبى كبى شور صويه على قول پك آجيلق درجه سنه وارميوب
دواب قسمى ايچر اولان شورجه صويه دينور وعلى رأى خمجرير آجى صويه دينور كه دواب دخى ايچه مز اوله زيادهٔ
مبنا زيادهٔ معنايه دالّ اولديغيچون بعضلر بونى مبالغه ده استعمال ايلدى الخمجريرة زمهريره وزننده فتنه
وشورش بوغوغايه دينور يقال بينهم خمجريرة اى تهويش الخمشتر شين معجمه وتاى فوقيه ايله غضنفر وزننده
لئيم وفرومايه كمسيه دينور الخمطرير قمطرير وزننده خمجرير معناسنه دركه ذكر اولندى الخنتار خانك كسريله

والخنتور

والخنتور خانك ضميله پك آجلغه دينور جوع شديد معناسنه الخنثر خانك ونونك فتحى وثاى مثلثه نك كسريله
والخنثر جعفر وزننده والخنثر زبرج وزننده والخنثر قنفذ وزننده شول ايشه يرامز حقير وخسيس وكمتر اشياء
دوكونديسنه دينور كه بر محله نقل اولندقده يورده واوده قالور الخناثير جمع بنيه سيله داهيه لره اطلاق اولنور
واو اسبابنه دينور قماش البيت معناسنه كه مراد خرت مرت مقوله سى اثاث ورثاثدر خنثر جعفر وزننده تميم قبيله سنك
سلسلهٔ نسبلرندن بر كمسه در كذلك خزيمه وقيس غيلان قبيله لرينك نسبلرى رجالندندر وعمرو بن خنثر جاهليه
شجعانندن بر دلاوردر كه امّ المؤمنين خديجة الكبرى رضى الله عنها جنابلرينك لامّ جدلرى ايدى الخنجر
جعفر وزننده بچاغه دينور سكين معناسنه على قول عظيم اولانه دينور كه حالا اول نوعنه لسانمزده دخى خنجر
تعبير اولنور خانك كسريله درهم وزننده دخى لغتدر وعربلر صقالى بدهيئت اولان آدمه خنجرىّ اللحيه اطلاق
ايدرلر كه مراد صقالنك اطرافى آز واوزون وسو بو اولانيدر خنجر شكلنده اولور يقال رجل خنجرىّ اللحية اى قبيحها
وخنجر سودى فراوان اولان ناقه يه دينور الخنجرة هايله والخنجورة خانك ضميله بونلرده سودى فراوان اولان
ناقه يه دينور يقال ناقة خنجرة وخنجورة اى الغزيرة اللبن وخنجوره ايرى وعظيم الهيكل ناقه يه دينور يقال ناقة خنجورة
اى ضخمة الخنجرير خمجرير وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الخانر نونله صدق وصفوت واخلاص اوزره
اولان دوسته دينور كه ثانئ كيميادر جمعى خنر كلور ضمتينله يقال رجل خانر اى صديق مصاف شارح ديركه صواب
اولان جمعى ركع وزننده اولمقدر الخنوّر فتحاتله وتشديد واو ايله عذوّر وزننده والخنور تنور وزننده اوقجيلرك
اوق يونوب پرداخت ايليه جك قامشلرينه دينور كه عربلر بچاق كبى كسكين قامش ايله يونوب پرداخت ايدرلر
وهر كوشك ورخا وتلو شجره دينور ونعمت ظاهره يه دينور الخنور خانك كسريله علوص وزننده والخنوّر عذوّر
وزننده دنيايه اطلاق اولنور داهيه معناسندندر خنزه سكره وزننده اساميدندر اسمعيل بن ابراهيم بن خنزه محدّثيندندر
صغانىّ الاصلدر امّ خنور تنور وزننده وامّ خنور بلور وزننده ديشى صرتلانك وديشى صغرك كنيه سيدر وآفت
وداهيه نك كنيه سيدر ونعمتك كنيه سى اولمغله اضداددن اولور ومصر مملكتنك كنيه سيدر ومنه الحديث امّ خنور
يساق اليها القصار الاعمار شارح ديركه دنيا معناسندن ياخود نعمت معناسندن مأخوذدر اوّله كوره امّ الدنيا تعبيرى
ملايمدر وبعضلر داهيه معناسندن مأخوذدر حديث مذكورده يساق اليها عبارتى مقام تعليلده در ديديلر وامّ خنور
بصره شهرينك كنيه سيدر نعمت وتجارتنك وفرتنه مبنى در وكوتك ومقعدك دخى كنيه سيدر داهيه دن مأخوذدر
الخنزرة زاى معجمه ايله يوغونلق معناسنه در يقال فيه خنزرة اى غلظ وطاشجيلرك طاش قيردقلرى بيوك بالته يه دينور كه
وارسق تعبير اولنور دارة خنزر جعفر وزننده ودارة الخنزرتين معصرتين وزننده ودارة الخنزيرين باديه ده
معروف موضعلرك اسملريدر الخنزير خزر مادّه سنده ذكر اولندى كه نونى زائده در الخنسر زبرج وزننده لئيم وناكس
وفرومايه شخصه دينور وآفت وداهيه يه دينور الخناسير تباشير وزننده هلاك معناسنه در شارحك بياننه كوره مفردى
يوقدر وضعفاى ناسه دينور وطاغ كچيلرينك بعض اوتلقلر وآغاجلر اوزره تبوّل ايلدكلرى بول اثرلرينه دينور بونلرك
مفردى خنسيردر خنزير كبى الخناسرة قياصره وزننده قورقق كمسه لره دينور يقال هو من الخناسرة اى من اهل الجبانة
الخنسر جعفر وزننده والخنسرىّ جعفرىّ وزننده موقع خسرانده اولان آدمه دينور يقال رجل خنسر
وخنسرىّ اى فى موضع الخسران جمعى خناسره كلور مؤلف بونى خسر مادّه سنده ذكر ايلمكله نوننك زائد
اولديغنى اشعار ايلمشيدى بوراده ذكرى مخالف اولور الخنشقير شين معجمه ايله قندفير وزننده آفت وداهيه يه
دينور يقال رماه الله بالخنشقير اى الداهيه الخنصر خانك وصادك كسريله وصادك فتحيله ده لغتدر اصبع
صغرايه يعنى كوچك پرمغه دينور كه صرچه پرمق تعبير اولنور فارسيده كالوج دينور على قول اورته پرمغه دينور
وبو مذكردر مؤنث دخى اولور يقال قطع خنصره وهو الاصبع الصغرى او الوسطى خناصره خانك ضميله شام
ديارنده حلب اعمالندن بر بلده آديدر بانيسى اولان خناصرة بن عروة بن الحارث اسميله مسمادر جران العود نام
شاعر اطراف وحواليسى اعتباريله اشبو * نظرت وصحبتى بخناصرات * مصراعنده جمع اولارق ايراد ايلمشدر
شامات ديدكلرى كبى خنصران كسرتينله بر آدمك علميدر الخنطير طاى مهمله ايله قنديل وزننده شول قوجه
قارى يه دينور كه پيرلكدن كوزلرينك قپاقلرى وبوزينك اتلرى سلپوكلنوب بوش درى كبى صالقى وصارقق اوله
خنافر فايله علابط وزننده بر رجل آديدر الخوار غراب وزننده حيواندن صغير قسمنك آوازينه دينور كه
بو كورمه تعبير اولنور وقيون وكچى وآهو قسمنكده آوازلرينه دينور كه مله مه تعبير اولنور ويايدن چقركن اوقك
دخى آوازينه اطلاق اولنور شارح ديركه خوار صغر آوازنده حقيقى وسائرنده توسعه مبنى در وخوار فى الاصل مصدردر

اسم اوله رق دخی استعمال اولندی یقال خار البقر یخور خوارا اذ صات ومنه قوله تعالی عجلا جسدا له خوار
ای صوت ویقال له صوت کخوار الثور انتهی الخور خانك فتحیله غور وزننده ایکی یوکسك یرك ارالغنده اولان
الچق دوزجه یره دینور ودکز کورفزینه دینور خلیج البحر معناسنه وجریان ایدن صویك دکزه دوکلدیکی یره دینور
مصب الماء معناسنه وخور نجد اولکه سنده برموضع یاخود برجبل وراسنده بر وادی آدیدر وخور مصدر اولور
دابه نك خورانه اورمق معناسنه کما سیذکر یقال طعنه فخار یخور خورا اذا اصاب خورانه الخوران خانك فتحی
وواوك سکونیله دابه قسمنك مبعرینه یعنی فشقی چقه جق یرینه دینور که اوکورغه لری اوجلرینك دائره سی اورایه
مجتمع واورایی مشتمل اولور مراد دبری ایله اشکنبه سی ارالغنده فشقیلق دیدکلری یراوله جقدر علی قول مبعره نك
باشنه یاخود دبر اولان یرینه یعنی دبری مشتمل اولان یرینه دینور جمعی خورانات کلور وخوارین کلور الخور نور
وزننده ریب وتهمتلری چوق اولان نسوانه دینور فی ذاتها اهل فساد وخباثت اولدقلرینه بناء طوغری یوریسه لرده
ینه مظنهٔ تهمت اوله لر اشبو خور کلمه سی جمعدر مفردی مسموع دکلدر وخور خواره لفظندن جمع اولور که سودی
بول وفراوان اولان ناقه یه دینور یقال ناقة خوارة ای الغزیرة اللبن ویقال نوق خور الخور فتحتینله ضعیف
وزبون وبی تاب اولمق معناسنه در یقال خور الرجل خورا من الباب الرابع اذا ضعف الخوؤر ظهور وزننده
بودخی اول معنایه در یقال خار الرجل یخور خوؤرا اذا ضعف التخویر تفعیل وزننده خوؤر معناسنه در یقال
خور تخویرا بمعنی خار خوؤرا الخوار کتان وزننده والخائر سست وضعیف ونزار اولان انسان وحیوانه وسائر
نسنه یه دینور اول مبالغه در یقال رجل وشیء خوار وخائر ای ضعیف وخوار پك آتشلی چقماغه دینور یقال
زند خوار ای قداح وبنیه واندامی نازك وخوش وتناسب اعضاسی تام اولان ارکك دوه یه دینور یقال جمل خوار
ای الرقیق الحسن بوراده رقت نزاکت معناسنه در جمعی خوارات در وخوار سلفده علم انسابده ماهر بر آدم
اسمیدر خوار العنان بیونی یومشق ودیزکنی الده ویوکرك وصولوقلی اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس
خوار العنان ای سهل المعطف کثیر الجری الخوارة سیاره وزننده کوته دینور است معناسنه وچوق یمش
طوتمش خرما اغاجنه دینور یقال نخلة خوارة ای غزیرة الحمل الاستخارة برآدمدن شفقت ومهربانلق نیاز
ایلمك معناسنه در یقال استخاره اذا استعطفه شارحك بیاننه کوره بو خوار کلمه سندن مأخوذدر که صوت معناسنه در
صیادلر آهو یاوریسنی یتاغنده بولدقده قولغنی بوررلر تا که فریاد ایلمکله اناسی ایشیدوب کلمکله قوردقلری
دوزاغه کرفتار اوله واستخاره صیاد اوکنه دوزاق نصب اولنان دلیکندن چقماغله دوزاغه دوشمك ایچون
صرتلانك اصل یتاغنك آغزنی اغاجلر ایله قپامق معناسنه در یقال استخار الضبع اذا جعل خشبة فی ثقب بیتها
حتی تخرج من مکان آخر وخانه یی سیلوب سپوروب پاك وپاکیزه قلمق معناسنه در یقال استخار المنزل اذا استنظفه
الاخارة اجاره وزننده برنسنه یی برسمته صرف واماله ایلمك معناسنه در یقال اخاره اذا صرفه وعطفه خور نور
وزننده بلخ قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن محمد بن عبد الله بن عبد الحکم اورادندر واستراباد قضاسنده برقریه
آدیدر که جعفر وزننده سفلق لفظنه اضافتله خور سفلق دیمکله متعارفدر محدثیندن ابو سعید محمد بن احمد الخور
سفلقی اورادندر خور السیف خانك فتحی وواوك سکونیله وخور الدیبل دالك فتحی وبانك ضمیله وخور فوفل
فدفد وزننده وخور فکان رمان وزننده وخور بروص جوهر وزننده یاخود خور بروج برر موضع آدلریدر
خوار غراب وزننده ری شهرینك قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن عبد الجبار بن محمد وزکریا بن مسعود
الخواریان اورادندر وخوار بن الصدف حمیر ملوکندن برملکك اسمیدر الخورة غوره وزننده کزیده ومنتخب
دوه یه دینور تقول نحرنا خورة ابلنا ای خیرتها الخیر خانك فتحی ویانك سکونیله معروفدر جمعی خیور کلور شارح
دیر که شر مقابلیدر بعضلر خیری مطلقا خلقك میل ورغبت ومحبت ایلدیکی نسنه ایله تعریف ایلدیلر عقل
وعلم ومال وعدل واحسان کبی ومؤلفك بصائرده بیاننه کوره خیر وجه مشروح اوزره جمله نك رغبت ایلدیکی
نسنه دن عبارتدر وایکی نوع اوزره در یری خیر مطلق در که فی کل حال وعند کل احد مرغوب ومحبوب اولاندر
جنت کبی کذلك شر دخی بو کونه در جهنم کبی ثانی خیر مقیددر که برآدم عندنده خیر اولان عند الاخر شر
اولور مال کثیر کبی وخیر وشر کلمه لری ایکی کونه استعمال اولنور بری اسم اولورلر نته که ذکر اولندی ثانی
وصف اولوب افعل تفضیل ایله مقدر اولورلر یقال هذا خیر منه وشر منه ای بفضله یعنی تقدیره افعل منه
واسم فاعل معناسنه مستعمل اولور که تفضیل مراد اولمز نحو الصلوة خیر من النوم ای هی ذات خیر وفضل
یعنی جامعة لذلك وبنو عامر لغتنده همزه ایله افعل تفضیل اوله رق مستعملدر یقال هذا اخیر من هذا او شر منه

مطلب

انتهی

انتهی وخیر ماله اطلاق اولنور یقال خیر کثیر ای مال کثیر وآت قسمنه اطلاق اولنور حتی جبهه سنده کی
غره یه صباح الخیر تعبیر اولنور وکثیر الخیر والنفع اولان آدمه اطلاق اولنور نته که خیر دخی دینور تشدید ایله
کیس وزننده پس خیر بو معناده بوندن مخففدر میت ومیت لفظلری کبی بونك جمعی اخیار وخیار کلور
خانك کسریله عند البعض مخفف اولان جمال ومبسم وحسن قیافت مقوله سی صفت ظاهره ایله ومشدد
اولانی دین وصلاح وتقوی مقوله سی صفت معنویه ایله متصف اولانده مستعمل در وخیر کلمه سنك مؤنثنده
خیره دینور هایله یقال امرأة خیرة ای فاضلة شارحك بیاننه کوره جمعی خیرات کلور بیضه وبیضات کبی
وتفسیر العیونده ابن عباس حضرتلرندن مرویدر که خیر ماده سنك معناسی علم اللهه محولدر زیرا احاطه سی ممکن
دکلدر انتهی وخیر اسامیدندر منصور بن خیر المالقی وابو بکر بن خیر الاشبیلی محدثلردر کذلك سعد الخیر
محدثدر وخیر مصدر اولور بر آدم صاحب خیر اولمق معناسنه یقال خار الرجل یخیر خیرا اذا صار ذا خیر وتقول
خار الله لك فی الامر ای جعل لك فیه الخیر وخیرا فعل تفضیل اوله رق مستعمل اولور تقول هو خیر منك کما تقول
اخیر منك همزه ایله استعمالی بنو عامر لغتیدر نته که ذکر اولندی وخیرا فعل تفضیل اولدیغی کبی فعل تعجب دخی
اولور یقال ما خیر اللین کما یقال ما اخیره ویقال ما شره کما یقال ما اشره کرك تفضیل وکرك تعجبده همزه لرك حذف
واثباتلری لغاته مبنی در نته که ذکر اولندی وتقول العرب انك ما وخیرا ای مع خیر ای ستصیب خیرا بونك اصلی انك
ما تلبث تکون وخیرا ایدی که واو مع معناسنه در کثرت استعمالدن فعللر حذف اولندی شارح دیر که بوراده
ما تعظیم ایچوندر وخیرا لفظنك تنوینی دخی تعظیم ایچوندر تنویع ایچون دخی اولور کذلك ما لفظی مبالغهٔ فعله حمل
اولنمق دخی ممکندر زیرا عربلر برکسه نك کثرت فعلندن اخبار مراد ایتدکده اکا ما کلمه سنی ادخال ایدرلر مثلا ان زیدا
مما یکتب دیرلر من امر کتابة معناسنه کویا مخلوق من الکتابة دیمکدر پس بوراده مبالغه مخاطبك دائما خیر سمتنده
اولمسنه محمول اولور انتهی الخیر کیس وزننده صفتدر خیری چوق آدمه دینور یقال رجل خیر ای کثیر الخیر
وجه مذکور اوزره خیر بوندن مخففدر میت ومیت کبی وخیر القابدندر ابراهیم بن الخیر محدثیندندر الخیر خانك کسریله
کرم وشرف معنالرینه در یقال هو من اهل الخیر ای الکرم والشرف واصل وبنیاد معناسنه در یقال ما اکرم
خیره ای اصله وهیئت وقیافت معناسنه در یقال انه لحسن الخیر ای الهیئة الخیرة خانك کسریله والخیر
عنب وزننده والخیرة عنبه وزننده مصدرلردر برنسنه یی سائر اوزره تفضیل وترجیح ایلمك معناسنه در یقال
خار الرجل علی غیره یخیره خیرة وخیرا وخیرة اذا فضله وبرنسنه یی سچوب اورندولمك معناسنه در یقال خار الشیء
اذا انتقاه شارح دیر که مثلا محمد خیرة الله قولنده خیرة کلمه سی بمعنی مخیوردر انتهی وخیره اختیاردن اسم اولور
فدیه وافتداء کبی وخیره عنبه وزننده کذلك اسم اولور خیار کبی که اختیاردن اسمدر وتخیردن دخی اسم اولور
طیره وتطیر کبی وبعضلر خیره وخیره اورندولنمش کزیده نسنه یه دینور دیدیلر پس مخیور معناسنه اولور نته که ذکر
اولندی التخییر تفعیل وزننده بودخی برشیئی سائری اوزره تفضیل ایلمك معناسنه در یقال خیره علی غیره اذا
فضله وبرآدمی مخیر قلمق یعنی ایکیدن برینك ترجیح واختیارنی کندیسنه احاله ایلمك معناسنه در یقال خیر فلانا
فی الامر اذا فوض الیه الخیار التخیر تفعل وزننده برنسنه یی سچوب اورندولمك معناسنه در یقال تخیر الشیء اذا
انتقاه الاختیار افتعال وزننده بودخی اورندولمك اصطفاء معناسنه در تقول اخترته الرجال واخترته منهم
واخترته علیهم ای انتقیته واصطفیته من بینهم بو معنادن اسم خیره در خانك کسریله وخیره در عنبه وزننده نته که
ذکر اولندی الاخیر افضل وزننده افعل تفضیلدر پك خیرلو آدمه دینور نته که خیر دخی بو معنایه کلور آنفا ذکر
اولنمشدر یقال هو اخیر منك کما یقال خیر منك وقچن خیر ایله تفضیل مراد اولنسه مذکرنده فلان خیرة الناس
دینور هایله ومؤنثنده فلانة خیر الناس دینور هاسز یاخود فلانة الخیرة من المرأتین دینور حرف تعریفله وخیر کلمه سی
افعل تفضیل اولدیغی صورتده تثنیه وجمع قلنمز الخیرة خانك فتحی ویانك سکونیله والخیرة خانك کسریله
والخیری ضیزی وزننده والخوری طوبی وزننده بونلرده افعل تفضیل مؤنثدر یقال امرأة خیرة وخیرة وخیری
وخوری الخیری خانك فتحیله حیری وزننده وخوری خانك فتحی وواوك سکونیله والخوری طوبی وزننده
والخیری ضیزی وزننده بونلر اسملردر مبالغه یه دلالت ایدرلر خیری فراوان اولان کشی یه دیرلر یقال رجل خیری
وخوری وخوری وخیری ای الکثیر الخیر بوراده واوی اولنلر خور ماده سندندر المخایرة مفاعله وزننده باب
مغالبه دندر خیر ومزیتده یارشمق معناسنه در یقال خایره فی العلم مثلا فخاره ای غلبه فکان خیرا منه الخیار کتاب
وزننده بو اسمله معروف سبزه در که عجوره شبیه اولور وخیار اختیاردن اسم اولور که ایکی امرك خیرلوسنی طلب

ایلمکه دینور ومنه یقال انت بالخیار وبالمختار ای اختر ماشئت ترکیده آندن مخیرلك ایله تعبیر اولنور وخیار خیر
لفظندن جمع اولور شرّ وشرار کبی مالك کزیده ومنتخب اولنلرینه دینور یقال فی یده خیار المال ای نضاره وخیار
اسمادندر امام نخعی راویسینك اسمیدر وخیار بن سلمه تابعیندندر امّ الخیار برمعروفه خاتوندر وعبیدالله بن عدیّ
بن الخیار فقیه معروفدر بعضلر بونی اصحابدن وبعضلر تابعیندن عدّ ایلدیلر خیار شنبر جعفر وزننده شجر
معروف اسمیدر ساقی اولمغله شجردن عدّ ایلمشدر اسکندریه ومصر دیارنده کثیر اولور ترکیده خیارشنبه دیدکلری
دار وآنك یمشیدر خیر بوّا بای مفتوحه وواو مشدده ایله قاقله یه شبیه برنوع دانه اسمیدر مفردات صاحبلری بونی
قاقله نك صغیر نوعیله بیان ایدرلر زیرا قاقله نك کبیری وصغیری اولور خیران حیران وزننده قدس قضاسنده برقریه
آدیدر اعلامدن احمد بن عبدالباقی الربعیّ وابو نصر بن طوق اورادندر ویمنده برحصن آدیدر وخیران ولد نوف بن
همداندر خیاره کتابه وزننده طبریه قضاسنده برقریه آدیدر شعیب پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقد
انورلری آنده در خیره عنبه وزننده شهر صنعاء قضاسنده برقریه در کذلك یمنده جند اعمالندن برموضعدر وخیره شاعر
وادیب ابراهیم الاشبیلیّ پدرینك اسمیدر وعبدالله بن لب شاطبیّ المقری جدّینك اسمیدر الخیرة کیسه وزننده
مدینهٔ منوره نك اسمیدر خیر میل وزننده فارس اولکه سنده برقصبه آدیدر خیره هایله محمد بن عبدالرحمن
الطبریّ نام محدّثك جدّی اسمیدر خیرین خانك ورانك کسریله موصل اعمالندن برقریه آدیدر خیرة الاصفر
وخیرة الممدرة خالرك فتحیله مکهٔ مکرمه جبالندن ایکی جبل در الاستخارة خیر طلب ایلمك
معناسنه در یقال استخاره اذا طلب منه الخیر وتقول استخر الله یخر لك یعنی حق تعالی در کاهندن خیرلو اولانی طلب
ایله که خیرلوسنی احسان ایدر بنو الخیار بن مالك برقبیله در وحسین بن ابی بکر الخیاری محدثدر وابو الخیار یسیر یاخود
اسیر بن عمرو وخیر یاخود عبد خیر الحمیریّ وخیر بن عبد یزید الهمدانی صحابه لردر ابو خیرة الصنابحیّ خانك کسریله
اصحابدندر شارح دیرکه جمیع نسخه لرده صنابحی عنوانده موسومدر لکن صواب اولان صباحی اولمقدر خیره بنت ابی
حدرد خانك فتحیله صحابیه در ابو خیره عبیدالله تحدیث ایلمشدر وابو خیره محمد بن هشام ابن ابی خیره محدثلردر وخیره بنت
خفاف وخیره بنت عبدالرحمن روایت حدیث ایلمشلردر واحمد بن خیرون المصریّ ومحمد بن خیرون القروانی ومحمد بن
عمر بن خیرون المقری وحافظ احمد بن حسن بن خیرون ومبارك بن خیرون محدثلردر وابو منصور الخیرونی ابن عساکرك
شیخیدر فصل الدال المهملة الدبر دالك ضمیله والدبر ضمتینله آرده دینور که اوك مقابلیدر فارسیده پیش وپس
وعربیده قبل ودبر دینور ودبر هرشیئك عقب ومؤخرینه دینور وبرنسنه نك آخر وانجامنه دینور ومنه تقول
جئتك دبر الشهر وفی دبره وعلی دبره وادباره علی الجمع وفی ادباره ای فی آخره وقوله تعالی ومن اللیل فسبحه
وادبار السجود عن ابن عباس الرکعتان بعد المغرب وقوله تعالی ومن اللیل فسبحه وادبار النجوم الرکعتان
قبل الفجر قال البیضاوی وادبار السجود بفتح الهمزة ای اعقاب الصلوة جمع دبر وقرأ الحجازیان وحمزة وخلف
بالکسر من ادبرت الصلوة اذا انقضت وادبار النجوم ای اذا ادبرت النجوم من آخر اللیل وقرئ بالفتح ای فی اعقابها
اذا غربت اوخفیت پس همزه نك کسریله اولدیغی صورتده مصدر اولور که مقدّم الحجاج وخفوق النجم کبی
ظرف اولور ودبر کوته اطلاق اولنور است معناسنه فارسیده کون دینور وارقه یه اطلاق اولنور ظهر معناسنه
وخانه نك کوشه سنه اطلاق اولنور یقال جلس فی دبر البیت ای فی زاویته الدبر صبر وزننده بال آریسنك وسائر
آریلرك سوریسنه دینور ایکنه لری آردلرنده اولمق ملابسه سیله جماعة النحل والزنابیر معناسنه وبو اسم جمعدر
دالك کسریله ده لغتدر جمعی ادبر کلور افلس وزننده ودبور کلور فلوس کبی ودبر دبره کلمه سندن جمع جنسی اولور که
اکنجیلر بیننده ترلادن اولك تعبیر اولنان برقطعه یه دینور مشارة المزرعه معناسنه بستانلرده تخته تعبیر ایتدکلری
مقداردر نته که جریب بردونم ترلایه دینور ودبر چکر که یاوریلرینه اطلاق اولنور دالك کسریله ده جائزدر بونلرك
مفردی دبره در وبرنسنه نك اکسه طرفنه دینور خلف الشیء معناسنه ومنه یقال جعل کلامك دبر اذنه
ای خلفها یعنی لم یصغ الیه ولم یعرّج علیه ودبر مصدر اولور اولمك معناسنه یقال دبر الرجل دبرا من الباب الاول
اذا مات ودبر طاغه دینور ومنه حدیث النجاشیّ ما احبّ انّ لی دبرا ذهبا وانّی آذیت رجلا من المسلمین ودبر
هر ساعت اویومغه دینور یقال هو ملازم الدبر ای رقاد کل ساعة ویاز ویازنمق معناسنه مصدر اولور یقال
دبر الکتاب دبرا اذا اکتتبه ودکز ایچره شول غلیظ قطعهٔ ارضیه یه دینور که آطه طرزنده اولوب دریا جزر ومدّ
ایلدکجه کاه اوزرندن آشوب وکاه چکلمکله آچیلور اوله وحوق ماله دینور بو معناده دالك کسریله ده جائزدر ودبر
ودبور اوق نشاندن کچوب اوته سنه دوشمك معناسنه در یقال دبر السهم الهدف اذا جاوزه وسقط ورائه ودبر ودبور

برنسنه یه ارقه ویروب دونمك معناسنه در یقال دبر الرجل دبرا ودبورا اذا ولی وبرنسنه یی ایلتمك وکوترمك معناسنه در
یقال دبر بالشیء اذا ذهب به وپیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال دبر الرجل اذا شیخ وبرکسه دن وفاتندنصکره
حدیث وخبر نقل وروایت ایلمك معناسنه در یقال دبر الحدیث عن فلان اذا حدّثه عنه بعد موته واسن یل دبوره
وارمق معناسنه در یقال دبرت الریح اذا تحوّلت دبورا کما سیذکر ودبور یلنه اوغرامق معناسنه در یقال دبر الرجل
علی بناء المجهول اذا اصابته الدبور الدبره دالك فتحی وبانك سکونیله نکبت وادبارلغه دینور که دولت واقبال
مقابلیدر یقال هو من اهل الدبرة وهی نقیض الدولة وعاقبت وانجام معناسنه در وهزیمت عسکر معناسنه
مستعملدر یقال کانت الدبرة له اذا انهزم قرنه وکانت الدبرة علیه اذا انهزم هو الدبرة دالك کسریله قبله نك
مقابلیدر که اکسه جهتیدر ومنه قولهم ماله قبلة ودبرة ای لم یهتد لجهة امره یعنی تمشیت امرنده برجانبه یول بولوب
سلوك ایده ممکله متردّد ومتحیر قالدی الدبرة فتحاتله دابّه قسمنك ارقه سنده ایرو پالان سورتمکدن حادث اولان
یاغره وجداوه دینور جمع جنسی دبردر وجمع صیغی ادباردر الدبر فتحتینله دابّه نك صرتی یاغر اولمق معناسنه در
یقال دبر البعیر دبرا من الباب الرابع اذا اصابته الدبرة الدبر کتف وزننده صرتی یاغر اولان طواره دینور
ومنه المثل * هان علی الاملس مالاقی الدبر * یعنی صرتی صاغ اولان دابّه یه یاغر اولان دابّه نك حالی آسان کلور
غیرده کی یاره یاره سزه دیوار دلیکی کبیدر مثلیله یکمأل در برکسه احباب واصحابنك کرفتار اولدیغی محنته مبالات
واهتمام ایلمدیکی صورتده ضرب اولنور الادبار همزه نك کسریله بودخی دابّه نك صرتی یاغر اولمق معناسنه در
یقال ادبر الحمار ادبارا بمعنی دبر وبو معناده متعدّی اولور یقال ادبره القتب اذا جعله دبرا وارقه چویروب دونمك
معناسنه در یقال ادبر منه اذا ولی ودبور یلنه کیرمك معناسنه در یقال ادبر الرجل اذا دخل فی الدبور وچارشنبه کونی
بوله کتمك معناسنه در ذکری آتی دباردن مأخوذ در یقال ادبر فلان اذا سافر فی دبار کما سیذکر واولمك معناسنه
مستعملدر یقال ادبر المقبل اذا مات وبرآدم احباب واصحابنك ایشندن تغافل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
ادبر فلان اذا تغافل عن حاجة صدیقه وبرآدمك دوه سی یاغر اولمق معناسنه در یقال ادبر الرجل اذا دبر بعیره
وبرآدم مال فراوان صاحبی اولمق معناسنه در یقال ادبر فلان اذا صار له مال کثیر ودوه بوغازلنور کن قولغنك
اکسه سنده اولان شقك بوکمی قفاسی طرفنه دونمك معناسنه در یقال ادبرت الناقة اذا انقلبت فتلة اذنها الی القفاء
نته که فتلهٔ مزبوره یوزی اوزره دونمکه اقبال دینور الدبور صبور وزننده بادصبایه مقابل اسن یله دینور وصبا
استواء لیل ونهار هنکامنده مشرق طرفندن اسن یلدر عند العرب اصول ریاح درت اولمغله صبادن مرادلری
مطلق پویراز ودبوردن مرادلری مطلقا لدوس یلیدر لکن اصول ثمانیه اعتبارینه کوره صبا هنکام مزبورده کون
طوغوسی کرته سنده اسن ودبور باطی تعبیر اولنان یل اولور که قره یل ایله لدوس میانندن اسر الدبیر امیر وزننده
دبردن فعیل در بومناسبتله معصیتده استعمال اولندی نته که قبیل طاعتده استعمال اولندی ومنه یقال عرف
فلان قبیله من دبیره ای معصیته من طاعته بوراده تفسیر لف مشوّش در ودبیر نسوان ایپلکی اکیروب بوکرکن
آردینه طوغری چکدیکی تله اطلاق اولنور نته که مقابلنه قبیل اطلاق اولنور ومنه یقال فلان لایعرف قبیله
من دبیره مراد آردنی اوکنی بلمز نادان وبی ادراکدر دیمکدر المدابرة مفاعله وزننده بودخی اولمك معناسنه
مستعملدر یقال دابر فلان اذا مات ومدابره مفاعله دن اسم مفعول مؤنث اولور ادباره سی اولان قیونه دینور نته که
اقباله سی اولانه مقابله دینور کما سیذکر یقال شاة مدابرة ومقابلة ای ذات ادبارة واقبالة ومدابره کذلك
مصدر اولور قیونی یاخود ناقه یی ادباره صاحبی قلمق معناسنه یقال دابر الشاة مدابرة وقابلها اذا جعلها ذات
ادبارة واقبالة وخصومت ایدشمك معناسنه در یقال دابر فلانا اذا عاداه الدبریّ حرکاتله ویای مشدّده
ایله متعلق اولدیغی مصلحت فوت اولدقدنصکره خاطره سنوح ایدن رأی وتدبیره اطلاق اولنور یقال شرّ
الرأی الدبریّ وهو ما یسنح اخیرا عند فوت الحاجة وآخر وقتنده ادا اولنان نمازه اطلاق اولنور وبونده
بانك سکونیله ده جائزدر وضمتینله دبریّ جائز دکلدر لحن محدّثیندندر قال الشارح ومنه حدیث ابی الدرداء
هم الذین لایأتون الصلوة الا دبرا وفی الحدیث الاخر لایأتی الصلوة الا دبریا وهو من تغییرات
النسب وانتصابه علی الحال الدابر غابر وزننده تابع وپیرو معناسنه مستعملدر یقال هو دابره ای تابعه
وهرشیئك آخر وانجامنه اطلاق اولنور یقال قطع الله دابر الاعداء وغابره ای آخره ومابقی منه وبرنسنه نك
کوکنه واصل واساسنه اطلاق اولنور یقال له دابر قویّ ای اصل ونشاندن ایشلیوب اوته کذران ایدن
اوقه اطلاق اولنور یقال سهم ذابر اذا کان یخرج من الهدف وقمار اوقلرندن بی نصیب اولان اوقه اطلاق اولنور که

اك كيرويه قلان اوق اوله جقدر يقال مابقى فى الكنانة الا الدابر وهو قدح غير فائز وهو آخر القداح وقومسالده
اولان اسمه قويلر اوزره ياپدقلرى بنايه دينور وبنانك يره يقين اولان اتكلرينه اطلاق اولنور رفرف البناء معناسنه
المدابر مجاور وزننده قمار اوقلرندن دابر مذكورك صاحبنه دينور الدابرة هايله قوملغك آخر ونهايتنه دينور
يقال نزلوا فى دابرة الرمل اى فى آخره وهزيمت فى الحرب معناسنه در يقال جعل الله الدابرة عليهم اى الهزيمة
ومشؤمه اولان عورته دينور يقال امرأة دابرة اى مشؤمة وانسانك اوكجه سى اوستنده اولان سكيره دينور يقال
ضرب دابرته اى عرقوبه وكورشجيلرك منصوبه لرندن صارمه تعبير ايتدكلرى منصوبه يه اطلاق اولنور كه اياغنى
خصمك اياغنك اكسه سنه طولايوب زمينه صرع ايدر يقال صرعه بالدابرة اى بالشغربية ودابرة الحافر طوار
قسمك بيلكجه لرى مؤخرينه محاذى اولان سكيره دينور المدبور ياره لويه دينور مجروح معناسنه وكثير المال
اولان آدمه دينور الدبران فتحاتله منازل قمردن برمنزل آديدر منزل مزبور ثور برجنده بش كوكبى مشتملدر كه
اوركجى يرنده در ظهر معناسنه اولان دبردن مأخوذدر ونظامك قولنه كوره بر كوكب تاباندر كه يانندە برنيجه مخفى
كوكبلر دخى اولمغله ثورك اوركجى اوزره هودج شكلنده در بعض عرب اكا قلانص ديرلر الادابر علابط وزننده
قاطع رحم اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اى قاطع الرحم وسوز اسلمز اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اذا كان
لايقبل قول احد المدابر اسم مفعول بنيه سيله ادباره سى اولان دوه يه دينور نته كه مقابل اقباله سى اولان دوه يه دينور
بو مناسبتله ايكى طرفدن جنسى پاك اولان حيوانه وانسانه اطلاق اولنور اوكى آردى صوى ديمك اولور كه مراد عموم
واشتمالدر يقال هو مقابل ومدابر اى محض وصرف من ابويه الادبارة همزه نك كسريله بعض دوه نك
قولغنده اولان ياريغك پاره سنه دينور كه اكسه طرفنه بوكلمش اوله نته كه اوكنده اولانه اقباله دينور يقال ناقة
ذات اقبالة وادبارة وهى شق فى الاذن ثم يفتل ذلك فان اقبل به فهو اقبالة وان ادبر فهو ادبارة وبعض قيونك
وناقه نك قولاغندن ممه طرزنده صالنان درى پاره سنه دينور كه بعض قيونك كردنلرنده زنمه ديدكلرى ممه شكلنده
صالنان درى پاره سنه شبيه اولور اول حيوانه مقابله ومدابره دينور جهتلرى اعتباريله دبار غراب وكتاب وزنلرنده
چارشنبه كوننك نام قديميدر يوم الاربعاء معناسنه تشأملرينه مبنى اطلاق ايلمشلر ايدى پس چارشنبه ايله تشأم افعال
جاهليه دندر وامام خليل كتاب العينده بونى ليلة اربعا ايله تفسير ايلمكله تغليبه مبنى اولور ودبار دالك كسريله مدابره
كبى مفاعله دن مصدر در مخاصمه ومعادات معناسنه در يقال دابره مدابرة ودبارا اذا عاداه ودبار اكينلر ارالقلرنده
اولان كوچك صوخرقلرينه دينور وجنكلرده اولان وقايع وهزايمه اطلاق اولنور كه دبره نك جمعى اولمش اولور الدبار
سحاب وزننده هلاك معناسنه در كه قطع دابره ايلر يقال اصابه الدبار اى الهلاك التدبير تفعيل وزننده عاقبت
انديشلكله انجام كاره نظر وصرف بصر ايلمك معناسنه در يقال دبر الامر اذا نظر فى عاقبته وتفكر برخصوصك
تمشيتى ضمننده سعى وترتيب اسباب ايلمك معناسى بوندن مأخوذدر وتدبير برآدم كندينك موتنه كوله سنك وجاريه سنك
عتقنى تعليق ايلمك معناسنه در كه موتندنصكره آنلرى آزاد اولملرنى وصيت ايلمكدن عبارتدر اول كوله يه مدبر
وجاريه يه مدبره دينور يقال دبر العبد اذا عتقه عن دبر بو كونه عتق مشروعدر لكن غير معقولدر زيرا مالكنك
موتنه متوجه اولوب تمنى ايدر سلسله لى طريق كبى وبعضسى فرصتنده افنديسنى هلاك ايدر سائر امره دخى تعليقده
اول امرك حصوليله آزاد اولور نته كه طلاق امر مشروع ايكن بى اقتضا معقول دكلدر وتدبير بركسه دن بر كلام
وخبر نقل وروايت ايلمك معناسنه در يقال دبر الحديث اذا رواه ونقله عن غيره التدبر تفعل وزننده بو دخى
برماده نك سر انجامنى ملاحظه وتفكر ايلمك معناسنه در يقال تدبر الامر اذا نظر وتفكر فى عاقبته وقوله تعالى
افلم يدبروا القول اى افلم يتفهموا ماخوطبوا به فى القرآن التدابر تفاعل وزننده نيجه كسه لر برى برندن قطع محبت
والفت ايلمك معناسنه در يقال تدابروا اذا تقاطعوا الاستدبار برنسنه يه ارقه چويرمك معناسنه در كه آندن يوتى
چويرمك تعبير اولنور استقبال مقابليدر كه يونلمك معناسنه در يقال استدبره ضد استقبله وبرخصوصك اولنده
بيلمديكى نسنه يى آخرنده بيلمك معناسنه مستعملدر يقال استدبر الامر اذا رأى فى عاقبته مالم ير فى صدره وقال
فى الاساس استدبر فى الامر مالم يكن استقبل اى عرف فى آخره مالم يعرف فى اوله واختبار واستبثار معناسنه در يقال
استدبره اذا استأثره دبير زبير وزننده اسد قبيله سندن برقبيله پدرينك اسميدر وبرحمار آديدر وكعب بن عمرو الاسدى
لقبيدر دبيره جهينه وزننده بحرين قضاسنده برقريه آديدر ذات الدبر صبر وزننده هذيل قبيله سى يوردنده
برصرب عقبه نك آديدر دبر صبر وزننده تيماء ايله طى قبيله سنه مخصوص ايكى طاغك ارالغنده برطاغ اسميدر
دبير امير وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر محدثندن محمد بن عبد الله بن يوسف الدبيرى ومحمد بن سليمان

مطلب

القطان نام محدثك جدى اورادندر دبيرى زليخا وزننده عراقده برقريه آديدر دبر جبل وزننده يمنده برقريه در
محدثيندن اسحق بن ابراهيم بن عباد اورادندر الادبر ابتر وزننده حجر بن عدى نام كمسه نك لقبيدر
وجبلة بن قيس الكندى لقبيدر بعضلر بونى اصحابدن عد ايلديلر الاديبر مصغر بنيه سيله برنوع يلانك اسميدر
الدبور تنور وزننده بابت وشكل وكونه معناسنه در يقال ليس هو من شرج فلان ولا دبوره اى من ضربه وزيه
دبوريه دالك فتحى وباى مشدده نك ضميله طبريه قربنده بربلده آديدر الدثر دالك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله چوق
ماله دينور مفردى وتثنيه وجمعى برابردر زيرا فى الاصل مصدردر يقال مال دثر ومالان دثر واموال دثر الدثر فتحتينله
كيره دينور يقال فى ثوبه دثر اى وسخ اساسك بياننه كوره بو ماده دثاردن متفرعدر ودثر يمنده برحصن اسميدر
الدثور دروس وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك اثر ونشانى محو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال دثر الرسم دثورا
من الباب الاول اذا درس ودثور النفس هر شيئى چابك اونوتمقدن عبارتدر ودثور القلب اذكار الهيه نك صحيفه
دروندن محو ونابود اولمسندن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية وفى الحديث
حادثوا هذه القلوب بذكر الله فانها سريعة الدثور يعنى دروس ذكر الله وامحاؤه منها ودثور النفس سرعة نسيانها
ودثور آغاج يبراقلنمق معناسنه مستعملدر كويا كه تلبس دثار ايدر يقال دثر الشجر دثورا اذا اورق وبرنسنه چوقدانكى
اولمق معناسنه در كه محو واضمحلالى مستلزمدر يقال دثر الرسم اذا قدم وجامه كيرلنمك معناسنه مستعملدر يقال دثر
الثوب اذا اتسخ وقلج پاسلنمق معناسنه مستعملدر يقال دثر السيف اذا صدئ الاندثار انفعال وزننده بو دخى برنسنه
اسكيمكله اثر ونشانى محو اولمق معناسنه در يقال اندثر الرسم بمعنى دثر الدثور صبور وزننده تنبل واوشنكن آدمه دينور
يقال رجل دثور اى بطئ وناسله انس والفت اوزره اولميوب ساقط وآدم مثابه سندن خارج دائما خانه سنده وكنارلرده
اويقويه ملازم كمسيه اطلاق اولنور وبو ايكى معناده دثاردن مأخوذدر يقال رجل دثور اى خامل نوؤم الداثر
هالك معناسنه در يقال رجل خاسر داثر اى هالك وغافل معناسنه در يقال سيف داثر اى صدئ الادثر ابتر
وزننده بو دخى غافل آدمه دينور يقال رجل داثر وادثر اى غافل ايكنجينك مفهومى مفضلدر التدثر تفعل وزننده
جامه يه يورنمك معناسنه در يقال تدثر بالثوب اذا اشتمل به واركك ديشى يه آشمق معناسنه مستعملدر يقال
تدثر الفحل الناقة اذا تسنمها ومركوب اوزره صچرايوب بنمك معناسنه مستعملدر يقال تدثر الرجل فرسه اذا وثب
عليه فركبه المتدثر متذكر وزننده مأبون وككز شخصه اطلاق اولنور فاعلنى در پشت ايلديكيچون يقال فلان
متدثر اى مأبون الدثار كتاب وزننده شعار اوزره تلبس اولنان ثوب وجامه يه دينور شعار بدنه مماس اولان لباسه
دينور كوملك وفوطه وازار كبى پس دثار اوست لباسه دينور زيبون وقفتان كبى يقال جاء وعليه دثار وهو مافوق
الشعار من الثياب ودثار اساميدندر دثار القطان الضبى وزيد بن دثار التابعى ومحارب بن دثار واوغلو دثار محدثلردر
التداثر تفاعل وزننده بو دخى برنسنه چوقدانكى اولمق معناسنه در كه محو وتباهى مستلزمدر يقال تداثر الرسم
اذا قدم الدثر دالك كسريله مالى اوزره حسن تقيد وتيمار ورعايتنده دائما اهتمام ايدن آدمه دينور كويا كه مالنه
دثار اولور يقال هو دثر مال اى حسن القيام به الادثار همزه نك ودال مشدده نك كسريله افتعال وزننده مال كثير
قزانمق معناسنه در يقال ادثر الرجل اذا اقتنى دثرا من المال التدثير تفعيل وزننده قوش كندى يواسنى اصلاح
ايلمك معناسنه در يقال دثر الطائر اذا اصلح عشه ومقتول اوزره ستر ايچون طاشلر يغمق معناسنه مستعملدر يقال
دثر القتيل على بناء المجهول اذا نضد عليه الصخر الدجر دالك حركات ثلاثى وجيمك سكونيله والدجر
ضمتينله حبوباتدن بوكرلجه يه دينور لوبياء كبى ودجر دالك حركات ثلاثيله چفتجيلرك صبان دمورنى كچروب
بند واستوار ايلدكلرى خشبه يه دينور كه صبان اككى تعبير ايدرلر الدجر دالك ضميله شول اولچك طرزنده
علبه يه دينور كه ديى دموردن وسوز كوكبى كوز كوز اولمغله اكنجيلر تخمى اكا قيوب باغچوانلرك باغچه صواردقلرى
كبى برى اوته كتدكجه تخم آندن ترلايه دوكيلوب اكيلور الدجر فتحتينله متحير اولمق معناسنه در يقال دجر الرجل
دجرا من الباب الرابع اذا حار وهرج ومرج وشوريده اولمق معناسنه در يقال دجر الناس اذا هرج وسرخوش
اولمق معناسنه در يقال دجر الرجل اذا سكر الدجر شكس وزننده والدجران سكران وزننده معانئ
مزبوره دن وصفلردر جمعى دجارى ودجرى كلور سكارى وسكرى كبى الديجور طيفور وزننده طپراغه دينور
وقراكولغه دينور تقول جئته فى ديجور الليل اى فى ظلامه شارحك بياننه كوره بعضا مبالغة وصف اولور يقال
ليل ديجور اى مظلم وديجور رنكى قرامتق بوزنسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ ديجور اى اغبر مضارب الى السواد
وقوريمش چوقلق اوت يغيننك قرالتيسنه اطلاق اولنور المندجر منفجر وزننده كوشك وسست نسنه يه دينور

يقال جبل مندجرای رحو الدجران دالك كسريله اوزرينه آصمه چاردا غی وكرويد قوريلان اياقلره دينور
المداجرة مفاعله وزننده قاجمق معناسنه در يقال داجرالرجل اذافرّ الدحر بحر وزننده والدّحور ظهور
وزننده طرد وابعاد ايلك معناسنه در يقال دحره دحرا ودحورا من الباب الثالث اذاطرده وابعده ودفع ايلك
معناسنه در ومنه الدّعاء اللهم ادحرعنا الشيطان ای ادفعه الداحر والدحور صبور وزننده معنای مذكوردن
وصفدرطارد ودافع معناريله در الدحدرة دحرجه وزننده ومرادفيدركه يوارلق معناسنه در التدحدر
تدحرج وزننده يوارلنمق معناسنه در يقال دحدرالحجرفتدحدر ای دحرجه فتدحرج الدحمرة دحرجه وزننده
طولدرنمق معناسنه در يقال دحمرالقربة اذاملأها الدحمور عصفور وزننده بركوچك بوجك آديدر الدخدار
دالك فتحی وخای معجمه نك سكونيله برچشيد ثوب وقماش آديدركه آق ياخود سياه اولور يقال جاء وعليه ثوب
دخدار وهوثوب ابيض اواسود دتخدار فارسی معرّبدر شارحك بيانينه كوره آقلوقاره لوچبوقلی وقللی نسج اولنان
چارشف ونهالی وجامه اوله جقدر فی الاصل تخت شاهی پوشيده سنه مخصوص ايدی وصاحب اغانی بيانينه كوره
مصوّراولان ثوب ونهالی اوله جقدر ودخدار آلتونه اطلاق اولنور ذهب معناسنه الدخدرة دحرجه وزننده
برنسنه يی مذهب وزرّين ايلك معناسنه در يقال دخدرالشیء اذاذهبه الدخور ظهور وزننده والدخر
فتحتينله خوار وذليل اولمق معناسنه در يقال دخرالرجل ودخردخورا ودخرا من الباب الثالث والرابع اذاصغر
وذلّ الادخار همزه نك كسريله تحقيروازدلال ايلك معناسنه در يقال ادخره اذاذلّله الدخمرة دحره وزننده
ومرادفيدركه طولدرمق معناسنه در يقال دخمرالقربة اذاملأها وبرنسنه يی اورتوب بورييوب صقلامق معناسنه در
يقال دخمرالشیء اذاستره وغطاه الدرّ دالك فتحی ورانك تشديديله نفس وذات معناسنه در يقال رجل سری الدرّ
ای النفس مؤلفك بصائره بيانه كوره بومادّه برشيئك شیء آخردن تولدايلمسنه موضوعدر حركت واضطراب
فی الشیء معناسنده دخی بالمناسبه استعمال اولنور بوعلاقه لرايله معانیء سائره آلتدن منشعبدراتهی ودرّسوده
اطلاق اولنور يقال غزر درّالناقة ای لبنها شارح ديركه بوتسميه بالمصدردر ودرّمصدراولور سود چوق اولمق
معناسنه يقال درّاللبن درّا من الباب الاوّل والثانی اذاكثر وسود ذاتنده شرف ومحض اولمق مناسبتيله
برآدمدن صادراولان عمل خوب واثرنيكويه اطلاق اولنور ومنه قولهم فی المدح والدّعاء لله درّه ای عمله يعنی جزاء عمله
يعنی عمل مزبور مقابلنده مكافات عهدهء بشريه دن بيرون اولمغله جزاء ومكافاتی ربّ المجازاته حواله اولنمشدر ويقال
فی الذم لادرّدرّه ای لازكا عمله يعنی عملی خيرلواولمسون ديمكدركه بددعادر ودرّكذلك مصدراولورنبات كركی
كبی نشو ونمابولوب فراوان اولمغله برينه صارمشمق معناسنه كه مجازدر يقال درّالنبات درّا اذاالتفّ وطوار
سودنی كركی كبی ويروب آقمق معناسنه در يقال درّت الناقة بلبنها بمعنی ادرّت ودرّ ودرور ظهور وزننده
بدندن ترطورميوب آقمق معناسنه مستعملدر يقال درّالعرق درّا ودرورا اذاسال كذلك درّت السماء بالمطر
ديرلر بلوتدن يغمورهاريل هاريل منصبّ اولدقده وبونده بايله متعدّی اولمشدر وپازارك متاع ومعامله سی پك رايج
اولمق معناسنه مستعملدر يقال درّت السوق اذانفق متاعها وبرنسنه پك يومشق اولمق معناسنه مستعملدر
سودكبی يقال درّ الشیء اذالان ودرورا وق طرنق اوزره كركی كبی فريل فريل دونر اولمق معناسنه در كه
اوجنی صول باش پرمغلك طرنغی اوزره قيوب صاغ باش پرمقله فرفر دوندررلر صلابتنی وحسن استقامتنی
مشتری يه ارأت ايچون ايدرلر يقال درّالسهم درورا اذادار دورانا علی الظفر وبرنسنه پارل پارل پارلدامق
معناسنه در صاغيلن سودكبی يقال درّالسراج اذاضاء ودرّخراج وغنيمت وطيارات مقوله سی نسنه لرك
واردا تی فراوان اولمق معناسنه مستعملدر يقال درّالخراج درّا اذاكثراتاؤه وبرآدم خسته اولوب چهره سی
متغيراولدقده نصكره برينده كلوب دلبرلنمك معناسنه مستعملدر تقول درّوجهك يدرّ ويدرّ من البابين المذبورين
ويدرّ بالفتح وهونادر درّا اذاحسن بعدالعلة شارح ديركه كرچه مؤلف عينك فتحيله نوادردن عدّ ايلدی لكن باب
ثالثدن دكلدركه نادراوله بلكه مل يمل بنيه سی كبی باب رابعدندر الدرّة دالك كسريله بودخی سوده دينورياقال
ناقة ذات درّة ای لبن ودرّه اسم اولور سودك چوق اولوب ممه دن آقسنه دينور يقال ما اغزردرّتها ای سيلانه
وكثرته ودرّه تركيده تحريفله طوره ديدكلری شيئه دينوركه قامچی كبی آنكله ضرب ايدرلرقرباجه ده اطلاق اولنور
الاستدرار بودخی ممده سودفراوان اولمق معناسنه در يقال استدرّاللبن اذاكثروكثی نكه يه طالب اولمق معناسنه
مستعملدركه كوسنيمك تعبير اولنور كويا كه درّلبنه طالب اولمش اولور يقال استدرّت المعزی اذاارادت الفحل
الدرير دالك فتحيله پك سكرتمك علی قول رفق وسهولتله سكرتمك معناسنه در يقال درّالفرس درا

اذاعدا

اذاعداشديدا اوعدوا سهلا بومعنايه درّ لبن معناسندن مأخوذدر المدرار محراب وزننده بنيهء مبالغه در
مطركثير صبّ ايدن سحابه وصفدر يقال سحاب مدرارا ذاكان يدرّ بالمطر الكثير الدارّ والدرير امير وزننده
ضياء معناسندن وصفلردر تابنده وضيادار اولان شبئه دينور يقال درّ السراج فهودارّ ودرير ای مضیء الدرّة
دالك ضميله بيوك انجودانه سنه دينور لؤلؤء عظيمه معناسنه جمع جنسی درّدر وجمع صيغی دررکلور غرف كبی
ودرّات كلور جمع مؤنث سالم بنيه سيله ودرّه ابولهيك وابوسلمنك قبرتری اسميدركه صحابيه لردراشبو ضياء
معناسنه اولان درّ وجهه مذكوراوزره سودك پارلدامسندن مأخوذدر واينجو معناسنه اولان درّه ضياء معناسندن
منشعبدر الدرّی دالك ضميله نورانی ودرخشان اولان كوكبه وصف اولور يقال كوكب درّی ای مضیء
وبونده دالك حركات ثلاثيله جائزدرشارح ديركه كويا كه رونق وصفاوضياده درّه نسبت اولمشدر ودرّی كلمه سی
همزه ايله ده استعمال اولنور نته كه درّأمادّه سنده بيان اولندی انتهی ودرّی السيف قلجك پارلدامسندن عبارتدر
درّه نسبت ياخود معنای مصدريت ياخود تشبيه طريقيله دريقال ما احسن درّی السيف ای تلألؤه واشراقه
الدرر فتحتينله يولك جادّه سنه اطلاق اولنور كه پايكاه اولان اوزون اوزادی همواراولان يردر صاغيلن سودك
رشته سنه تشبيه اولنمشدر يقال سلك من دررالطريق ای قصده ودررالبيت خانه نك قرشوسنه اطلاق اولنور
تقول بنی بيتادرربيتی ای قبالته ودررالريح يلك اشديكی كرته سنده دينور يقال توجه الی دررالريح ای مهبها درّ
دالك فتحيله اعلام رجالدندر وبنوسليم ديارنده برصوكولنك اسميدر الدرارة دالك فتحيله يوك اكيردكلری
آلته دينوركه تركمان طائفه سی كرمان تعبير ايدرلر كوچك المیه شكلنده برنسنه درالده دوندره رك يوك اكيررلر
الادرار همزه نك كسريله اوقجی ياپديغی اوقی مشتری يه عرض ايچون باش پرمغنك اوزرنده دورايتدرمك معناسندر
يقال ادرّ السهم ادرارا اذااداره علی الظفر ويوكی درارهء مذكوره ده اكيروب محكم يوكمك معناسنه در يقال
ادرّت المرأة الدرارة ای المغزل اذافتلته شديدا حتی كاتهه واقف من شدّة دورانه وسودلوطوارسودنی كركی كبی روان
ايلمك معناسنه در يقال ادرّت الناقة اذادرّ لبنها وبرنسنه يی تحريك ايلمك معناسنه در يقال ادرّ الشیء اذاحرّكه
وريح سحابدن سودصاغار كبی يغمورآقمق معناسنه استعمال اولنور يقال ادرّت الريح السحاب اذاحلبته
الدرير امير وزننده مصدردرتته كه ذكراولندی ودربنيه سی صبق واندامی قوندوقوی علی قول جست وچالاك
داتبه يه دينور يقال فرس درير اذاكان مكتنز الخلق مقتدرا وسريعا الدرور صبور وزننده والدارّ سودی
چوق اولان حيوانه وصف اولور يقال ناقة درور ودارّ ای كثيرالدرّ ويقال ابل درور جمعی درر كلورضمتينله
ودرّكلوركع وزننده ودرّاركلور كفار وزننده الدودری دالدرك فتحی ورانك شدّه سی وقصرايله يهودی وزننده
يهوده وبی موجب دائماری اوته اولطه ايدر اولان كسيه دينور يقال هودودرّی ای الذی يذهب ويجیء فی غير
حاجة ودبه طشاق كشی يه دينورآدرمعناسنه وخايه ری اوزون كشی يه دينور الدردری واويرينه رايله بنه بهيری
وزننده دودرّی معناسنه در التدرّة تحله وزننده وآنك كبی اسم درسودی ممه دن پك چوق آقمغه دينور وزنی
تفعله در الدردر هدهد وزننده چوجق قسمنك ديشلری بتمه جك يرله دينور علی قول بتمزدن مقدم كذلك ديشلر
دوكولدكدن صكره يرلرينه دينور ومنه المثل *اعيتنی باشری فكيف بدرر* ای لم تقبل النصح شابا فكيف وقدبدت
درادرك كبرا اشر ضمتينله كسكين ديشه دينور يعنی سن بنی ديشلرك كسكين اولديغی هنكامده عاجز قلمشيدك
شمدی ايسه ديشلرك دوكولمكله پيراولدك حرادكنج ايكن پندمی وارشادمی قطعا اصغا ايلزايدك شمدی ايسه
پيراولدك زعمكجه نصيحتدن مستغنی اولدك مثل مزبوری بركسنه زوجه سنه ايراد ايلمكله فعل مؤنثدر وامثال
متغيراولمز الدردور عصفور وزننده دريانك وسطنده صوبی جوش وغليان اوزره اولان يره دينوركه فارسی
وتركيده كرداب وكوچكنه قبال تعبير اولنور چورتی اولمغله اورايه دوشن كمی خلاص اولمز يقال وقعت السفينة
فی الدردور وهوموضع وسط البحر يجيش ماؤه قال فی الاساس فلما تسلم سفينة وقعت فيه ودردور ساحل بحر عمانده
برطار بوغازك آديدركه خطرناكدراويلسی يرمفم الاسد دخی ديرلر التدردر تزلزل وزننده سموزلكدن كوده نك اتی
دردرده نك معناسنه در يقال تدردرت اللحمة اذااضطربت الدردرة زلزله وزننده ديشسز آدم برشيئی كوه نك
معناسنه در يقال دردر الشيخ البسرة اذالاكها الدردار ثرثار وزننده طبل وكوس آوازينه دينور تقول سمعت
الدردارای صوت الطبل وبرشجرآديدر تركيده قاره آغاج ديدكلريدر دريرات مصغر بنيه سيله برموضع آديدر
دهدرّين دهدرماده سنده مرسومدر الدزر دالك فتحی وزای معجمه نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه در يقال دزره
دزرامن الباب الاوّل اذادفعه دزّاره دالك كسريله برموضع آديدر احمدبن كشاشب الفقيه الشافعی الدزماری

اورادندر الدسر كسر وزننده دورتمك وسانجمق معناسنه در يقال دسره بالرمح دسرا من الباب الاول اذا طعنه
واوته قاقمق معناسنه در يقال دسره اذا دفعه قال الشارح ومنه الحديث ليس فى العنبر زكاة انما هو شئ دسره البحر
اى دفعه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دسرها اذا جامعها وكمى يى دسار ايله اصلاح واستوار قلمق معناسنه در
يقال دسر السفينة اذا اصلحها بالدسار و برنسنه يه زور ايله اكسر صوقمق معناسنه در يقال دسر الدسار فيه اذا ادخله به
بقوة المدسر منبر وزننده جماع معناسندن مأخوذدر كثير الجماعه اطلاق اولنور مبالغة آلت بنيه سيله كلمشدر يقال رجل
مدسر اى جماع نياك الدسار كتاب وزننده اكسره دينور مسمار معناسنه وشول ايپه وهلاطه دينور كه ليقدن بوكيلوب
آ. كاء كينك تخته لرى برى برينه چاتيلوب ترتيب واستوار اولور عرب دكزينك داو تعبير ايتدكلرى كميلرى اويلجه در جمعى
دسر كلور دالك ضميله ودسر كلور ضمتينله ودسر ضمتينله دسراء كلمه سندن جمع اولور كه كمى يه دينور سفينه معناسنه
يورركن صويى اوته اوته دفع ايلديكيچون الدوسر جوهر وزننده ديزمان وعظيم الهيكل اركك دوه يه دينور
مؤنثى دوسره در ودوسر برنبات آديدر كه حاصل اولان حبه سنه زن ديرلر زانك كسرى ونونك شده سيله
بودانه تركيده چودار ديدكلريدر كه بغداى ارالغنده بتر بعض يرلرده يبان يولافى ديرلر وچودار دوسردن محرف
اولمق ملحوظدر ودوسر امراء عربدن نعمان بن منذرك خاصة عسكرى وآلايى اسميدر وسخت وشديد ارسلانه
دينور واسكى زماندن قالمش قديم نسنه يه دينور وزوان اسميدر كه دلوجه ديدكلرى نسنه در بغداى ايچره اولور
مخدراتدن مفسد ادراكدر وبرآتك اسميدر وايرى ومقلق ذكره دينور الدوسرة هايله دوسرك مؤنثيدر كه
ذكر اولندى وممضغه معناسنه در كه آغزده چيمتى يريدر الدواسر علابط وزننده والدوسر والدوسرى
جوهرى وزننده والدوسرانى ايرى وتند وشديد دوه يه دينور الداسرة جست ورونده ناقه يه دينور
يقال ناقة داسرة اى سريعة الدستور دالك ضميله شول دفتر ديوانه دينور كه آنده ميرى محللرينك وعلوفه خوار
اولان عسكرى طائفه سنك اساميلرى مرسوم اولمغله اقتضا ايتدكجه اكا مراجعتله ميرى تحصيل ووظيفه وعلوفه
تنظيم اولنور حالا دفتردار ودفترامينى افندينك دفترلرى كبى مؤلفك النسخة المعمولة للجماعات قولنده جماعتدن مرادى
طوائف مرقومه در بالجمله سلاطين وولاة حكام وسائر ارباب جهاتك هر برينك مقتضاى مصلحتى اوزره
برر اويلجه نسخه لرى اولور ودستور كلمه سى معربدر جمعى دساتير در يعنى دالك فتحيله دستور فارسيدن معربدر كه
دست ايله وردن مركبدر دست اله ديندكى كبى فائده وظفر وصدر ومسند عالى وقاعده واسلوب ويكعدد معنالرينه
اولوب وار كلمه سى صاحب ولياقت معنالرينه اولمغله دفتره ووزيره دستور اطلاقى بو مناسبتله متحقق اولمشدر
بعده تخفيف ومزجله واوى مد ايدوب دستور ديديلر كنجور ديدكلرى كبى وتعريب ايدوب دالك ضميله دستور
ديديلر ودستور اذن واجازت معناسنه ده فارسيده مستعملدر عادتا اجازت اشارت يد ايله اولديغنه مبنيدر بو رسمه
ترجمه حاشية مطالعده الدستور الدفتر الذى جمع فيه قوانين الملك وضوابطه معرب فارسى والوزير الكبير الذى
يرجع فى جميع احوال الناس عبارتنه موافقدر واهل نجوم اصطلاحنده هر سنه نك حساب كواكبنى استخراجله
قيد ايلدكلرى صحيفه ودفتره اطلاق اولنور الدسكرة دالك وكافك فتحيله كويه دينور قريه معناسنه وصومعة
رهبانه دينور وارض مستويه يه دينور واعاجم طائفه سنه مخصوص شول بيوته دينور كه ايچنده شرب شراب وچنك
وچغانه وملاهى اوله كه خرابات تعبير ايتدكلريدر ميكده يه ده اطلاق اولنور وعند البعض شول بناء وعمارته
دينور كه قصر شكلنده وچوره سنده بيوتى مشتمل اوله جمعى دساكر كلور مترجم ديركه حريرينك اون ايكنجى مقامه ده
فاولجت فى الدسكرة عبارتنده بالجمله شراحك بيانى اوزره دسكره ماخور يعنى بابوللق ديدكلرى خراباته وميخانيه
دينور كذلك قلعه اطرافنده واروش ديدكلرينه دينور كه محلات وبيوتى مشتملدر پس مؤلفك مرادى ينه واروش
اوله جقدر لكن قصره تشبيهنك چندان معناسى منفهم اولمامشدر انتهى ودسكره نهر الملك قضاسنده برقريه
آديدر رؤساى ادبادن منصور بن احمد بن الحسين الدسكرى اورادندر كذلك شهرابان قربنده برقريه آديدر
خطيب بغدادى شيخى احمد بن بكرون اورادندر وبغداد ايله واسط بيننده برقريه آديدر محدثيندن ابان بن ابى
حمزه اورادندر وخوزستان قضاسنده برقريه آديدر الدوصر دوسر وزننده ابن القطاع روايتى اوزره برنبات
آديدر كه اكين ارالغنده بتوب واوزايوب اكينى بصار شارحك بيانته كوره دوسر اوله جقدر الدوطيرة دالك
فتحى وطانك كسريله كمينك قيچنه ياخود دومننه دينور كوثل السفينه معناسنه الدعر دالك وعينك فتحيله
فساد وتباهى معناسنه در يقال فيه دعر اى فساد ودعر مصدر اولور اوطون ياش ياخود يرامز اولمغله علولنميوب
همان توتمك معناسنه در يقال دعر العود دعرا من الباب الرابع اذا ادخن ولم يتقد وچقماغك آتشى چقميوب

كور اولمق معناسنه در يقال دعر الزند اذا لم يور ودعر فسق وفجور وخبث معناسنه در الدعر كتف وزننده
والدعر صرد وزننده شول اوطونه دينور كه ياشلغندن ياخود فنا وكمترلكندن علولنميوب همان توتر اوله وچورك
واوزسز كوشك وفنا اغاجه دينور كما سيذكر الادعر احمر وزننده آتشى چقميان كور چقماغه دينور الدعارة
كرامه وزننده والدعارة كتابه وزننده والدعرة نعره وزننده بونلرده فسق وفجور وخباثت معناسنه در يقال
هو من اهل الدعر كما مر والدعارة والدعارة والدعرة اى الفسق والخبث والشر الدعر كتف وزننده يانميوب توتر اولان
اوطونه دينور كه ذكر اولندى وشول اوطون مقوله سنه دينور كه آتشه قونوب هنوز كركى كبى يانمقسزين سويندرلمكله
كوسكو كبى اوله بعض حريقدن چقمش برزده وينم سوخته اشياء كبى الدعر دالك ضميله اغاج قوردينه دينور ومالك
بن دعر يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرنى قويدن اخراج ايدن تاجرك اسميدر ذال معجمه ايله مصحفدر
الداعرية شول دوه لره دينور كه داعر نام برپاكيزه جنس پغوره منسوبلردر ياخود بنو الحارث بن كعب قبيله سنه
منسوبلردر كه داعر بن الجماس نام كمسه دن منشعبلردر الداعرة آشى طوتمز اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة
داعرة اذا كانت لم تقبل اللقاح وداعره نك جمعى مداعير در ظاهرا غير قياس در الدعرور عصفور وزننده لئيم
وفرومايه يه دينور المدعر معظم وزننده فيل ديدكلرى جانورك لوننه دينور كه قوكور اولور ومطلقا قبيح وبدتر
اولان لونه دينور شارح ديركه مقتضاى ماده وصف اولمقدر مكر مبالغه يه حمل اولنه التدعر تفعل وزننده بركمسه نك
لونى وچهره سى ممسوخ كبى بغايت بدلنوب چركينلنمك معناسنه در يقال تدعر وجهه اذا تبقع تبقعا سمجا متغيرا
الدعارة دلك فتحى ورانك تشديديله بدخويلق معناسنه در يقال فى خلقه دعارة اى سوء شارحك بياننه كوره
بوخوى وطبيعته مخصوصدر الداعر اوزسز چورك وسست وكمتر كراسته يه دينور يقال عود داعر ودعر كما مر
اى نخر ردئ الدعثر ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وسبكمغز آدمه دينور الدعثرة دحرجه وزننده بنايى
يقوب ويران ايلمك معناسنه در يقال دعثر الحوض اذا هدمه وكسره الدعثور عصفور وزننده شول حوضه دينور كه
بناسنده حسن وهندسه ولطافت جهتيله تكلف اولنمامش اوله على قول رخنه لنوب چوكمش اوله ودعثور
نعم كثيره يه دينور يقال له دعثور اى نعم كثيرة وعسكرى نقلى اوزره دعثور بن الحارث اصحابندندر الدعثر
دالك كسريله سبحل وزننده شول تند وتوانا اركك دوه يه دينور كه اوغراديغى نسنه لرى دل مترجم كبى هدم وخراب
ايدر اوله يقال جمل دعثر اى شديد يدعثر كل شئ الدعسرة دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه در الادعنكار
احرنجام وزننده بركمسه اوزره سب ودشنام ايده رك شركير اولمق معناسنه در يقال ادعنكر فلان عليهم بالفحش
اذا اندرأ عليهم بالسوء وسيل صويى قلج كبى سرعتله آتيله رق يوريمك معناسنه در يقال ادعنكر السيل اذا اقبل
واسرع الدعنكر غضنفر وزننده والدعنكران الف ونونله دائما ناس اوزره بدكويلقله كلب عقور كبى شركير
اولان شخصه دينور يقال رجل دعنكر ودعنكران اذا كان يندرء على الناس بالفحش الدغر دالك فتحى وغين
معجمه نك سكونيله اوته قاقيورمك دفع معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب الثالث اذا دفعه ودايه قادين بوغازنده
دلچكى دوشمش چوچغك بوغازنى قصوب پرمغيله دلچكنى قالدرمق معناسنه در يقال دغرت حلق الصبى اذا غمزته
ورفعت لهاته باصبعها قال الشارح وفى النهاية ومن الحديث لا تعذبن اولادكم بالدغر وهو غمز الحلق بالاصبع وذلك
ان الصبى تأخذه العذرة وهى وجع يهيج فى الحلق من الدم فتدخل المرأة اصبعها فتدفع بها ذلك الموضع وتكبسه
ودغر قارشدرمق معناسنه در يقال دغر الشئ بالشئ اذا خلطه وچوجغى بدغدا ايله تربيه ايلمك معناسنه در يقال دغرت
ولدها اذا اسأت غدائه وچوجغى قاندرممق وجهيله امزرمك معناسنه در يقال دغرت الصبى اذا ارضعته فما اروته
وبرآدمى هلاك اولنجه قدر برطاريره قصوب صقشدرمق معناسنه در يقال دغره اذا ضغطه حتى مات وكيرمك
معناسنه در يقال دغر فى البيت اذا دخل وبرنسنه اوزره طوپ كبى بردن هجوم ايدوب صالدرمق معناسنه در
يقال دغر عليهم اذا اقتحم عليهم من غير تثبت الدغر فتحتينله انقياد ايلمك معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب
الرابع اذا استسلمه وبدخوى اولمق معناسنه در يقال دغر الرجل اذا ساء خلقه ودغر ودغرى دعوى وزننده بونلرده
برنسنه اوزره طوپ كبى ايركيلوب بردن هجوم ايلمك معناسنه در يقال دغر عليهم دغرا ودغرى اذا اقتحم عليهم
من غير تثبت ويقال دغرى لا صفا ويقال دغرى بالتحريك ودغراء كحمراء اى ادغروا عليهم ولا تصافوهم يعنى
اقتحموا عليهم بغتة ولا تلبثوهم يعنى عسكر عدو اوزره بغتة براوغوردن صاعقه كبى هجوم ايدوب آنلرى الاى دوزوب
طابور بغلمغه ميدان ويرميه سز المدغرة ميمك وغينك فتحيله شعار وعلامتى دغرى يعنى يكديكره بردن جمله
وهجوم اولان قارشق تند وشديد جنكه دينور يقال وقعت بينهم مدغرة اى حرب عضوض شعارها دغرى الدغرور

عصفور وزننده عرضی حدّ وقیاسدن افحش اولان عریض نسنه یه دینور الدغرة بغله وزننده برشیئ قاپوپ المغه
دینور قال الشارح ومنه حدیث علی رضی الله عنه لاقطع فی الدغرة ای الخلسة وهی من الدفع لان المختلس یدفع نفسه
علی الشیء لیختلسه المدغر معظم وزننده بدوزشت رنکه دینور یقال لون مدغر ای قبیح الداغر ذلیل وحقیر
معناسنه در یقال ذهب صاغرا داغرا ای داخرا وصغیر بن داغر قریشدن برکسه در الدغثر ثای مثلثه ایله جعفر
وزننده احمق و بیمغز آدمه دینور الدغفر فایله جعفر وزننده ایری ارسلانه دینور الدغمرة دحرجه وزننده
قارشدرمق معناسنه در یقال دغمر الشیء اذا خلطه وعیبلمك معناسنه در یقال دغمره اذا عابه وسرکشلك و بدخویلق
معناسنه در یقال فیه دغمرة ای شراسة وسوء خلق الدغمور عصفور وزننده بدخویلقدن ناشی بین الناس ذکر بالسوء
ایله مذکور اولان کمسیه دینور یقال رجل دغمور اذا کان سیء الثناء والخلق الدغامر دالك فتحیله اسافل وادناس
ناسه دینور کویا که دغمره نك جمعیدر یقال تجمع الدغامر ای الادناس من الناس الدغمری جعفری وزننده والدغمری
دالك ضمیله قارشق شوریده نسنه یه دینور یقال خلق دغمری ودغمری ای مخلوط دغمر جعفر وزننده ساحل
بحر عمانده برقریه آدیدر المدغمر مزعفر وزننده کیزلو نسنه یه دینور یقال شیء مدغمر ای خفی الدفر جفر وزننده
برآدمك کوکسنه قاقیورمك معناسنه در یقال دفره دفرا من الباب الاول اذا دفع فی صدره الدفر فتحتینله غله یه
قورد دوشمکله قورتلنمق معناسنه در یقال دفر الطعام دفرا من الباب الرابع اذا وقع الدود فیه وخوار وحقیر اولمق
معناسنه در یقال دفر الرجل اذا ذل وتقول العرب وادفراه ای واذلاه و برنسنه بدرایحه بغلمق معناسنه در بونده فانك
سکونیله ده لغتدر یقال دفر الشیء دفرا ودفرا اذا انتن و یقال فیه دفر ای نتن الدفر کتف وزننده والادفر
احمر وزننده منتن و بدبوی اولان شیئه دینور که مذکر در مؤنثنده دفره ودفراء دینور حمراء کبی یقال هو دفر
وادفر وهی دفرة ودفراء دفار قطام وزننده جاریه یه اطلاق اولنور امه معناسنه فی الاصل خبث رایحه لرندن
ناشی شتم وآزار موقعنده جاریه قسمنه یادفار دیرلر ایدی که خبث مخبر ولوث خبرلرندن کنایه در بعده بتخصیص اطلاق
ایلدیلر کذلك دفار دنیایه اطلاق اولنور ام دفار سحاب وزننده وام دفر جفر وزننده بونلرده دنیانك کنیه لریدر
یقال لعن الله ام دفار وام دفر ای الدنیا المدافر مجاور وزننده برموضع آدیدر مدفار محراب وزننده بنوسلیم
یوردنده برموضعدر ام دفراء صفراء وزننده آفت وداهیه نك کنیه سیدر الدفراء حمراء وزننده منتنه اولان
شیئه دینور که مؤنثدرنته که ذکر اولندی بومناسبتله سلاحلری پاسلو اولمغله بدرایحه لری ساطع اولان عسکر وآلایه
وصف اولور یقال کتیبة دفراء اذا صار بها صدأ الحدید المدفر منبر وزننده تندوبهادر اولوب بری برنی سینه لرندن
ضرب ودفع ایدن مردافکن عسکره دینور یقال جیش مدفر ای مصك الدفتر تای فوقیه ایله جعفر وزننده
بری برینه ضم اولنمش صحیفه لر جماعتنه یعنی بری برینه ضم و پیوند اولنمش نیجه اوراقی مشتمل نسخه یه دینور که
لسانمزده دخی دفتر تعبیر اولنور و بعضاد النی مکسور ایدرلر جمعی دفاتر کلور شارح دیرکه دفتر کلمه سی عربی در
لکن اشتقاقی معلوم دکلدر و بعض عرب دالی تایه ابدالله تفتر دیرلر الدقر قافله فقر وزننده والدقرة هایله
والدقیرة نقیره وزننده والدقری جمزی وزننده بغایت خوب ودلکش ومطرا ومرغزار اولان باغچه یه دینور
الدقران عثمان وزننده آصمه یه کرویدیاپدقلری هرك دینلن آغاجلره دینور مفردی دقرانه درهایله دقران
سلمان وزننده وادی الصفراء قربنده بردره آدیدر الدوقرة دوسره وزننده طاغلر ارالغنده اولوب اصلا نبات
اثری اولمیان قیر وخالی آچق عرصه یه دینور یقال بقعة دوقرة اذا کانت واقعة بین الجبال لانبات فیها الدقر
فتحتینله برآدم طعامی پك اکثار ایلمکله جوفی قفه کبی طولمق معناسنه در یقال دقر الرجل دقرا من الباب الرابع
اذا امتلأ من الطعام و برمکان باغچه لقلی مرغزار اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا صار ذا ریاض و برمحل نمناك
اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا ندی ومعده نك طولغونلغندن ناشی استفراغ ایلمك معناسنه در یقال دقر
الرجل اذا قاء من الملء وچایر وسائر نبات فراوان ولطیف وخوشمنظر اولمق معناسنه در یقال دقر النبات اذا کثر
وتنعم الدقرارة دالك کسریله قوغجیلغه دینور یقال جاء بالدقرارة ای النمیمة ومخالفت ومنافات معناسنه در یقال
بینهما دقرارة ای مخالفة و بدوناخوش دأب وعادته دینور ومبالغة قوغجی یه دینور یقال لاتقربه مجلسك فانه دقرارة
ای نمام وآفت وداهیه یه دینور وایاغه کیدکاری ایچ طونه دینور تبان معناسنه در که تحریفله طومان تعبیر اولنور وشلوار
وچقشیر مقوله سی اوست طونه دینور سراویل معناسنه ودقراره خصومت معناسنه در یقال بینهما دقرارة ای خصومة
و بودور آدمه دینور یقال رجل دقرارة ای قصیر و بدوناخوش سوزه دینور یقال اتی بدقرارة ای بکلام قبیح ودقراره
لفظنك جمعی دقاریر کلور الدقرورة دالك ضمیله بودخی مخالفت معناسنه در وسراویله دینور دقرور دخی

دینور هاسز الدقرار دالك کسریله دقراره کبی ایچ طونه دینور یقال لبس الدقرارة والدقرورة والدقرور
والدقرار ای التبان دقره دالك کسریله ام عبدالرحمن بن اذینه در که تابعیندندر الدکر دالك کسریله ربیعه
لغتنده ذکر معناسنه در که آکمق و یاد ایلمکدر لغویوندن لیث بن مظفر دیمشدر که ربیعه قبیله سی ذکر لفظنده غلط
ایدوب دکر دیرلر مهمله ایله وآنلری معرف ومشدد اولان الدکر لفظی تغلیط ایلمشدر اول ایسه حرف تعریف تلفظده
داله ادغام اولنمغله دال مشدد اولدی و بودکره نك جمع جنسیدر که لعبهٔ آتیه اسمیدر پس حرف تعریفدن مجرد
اوله رق همان ذکر دینور معجمه ایله ودکر زنج وحبش طائفه سنه مخصوص برلعبك آدیدر الدمور ظهور وزننده
والدمار والدمارة داللرك فتحیله هلاك ایلمك معناسنه در یقال دمرهم دمورا ودمارا ودمارة من الباب الاول
اذا اهلکهم مؤلف کرچه بونلری الاهلاك کالتدمیر عبارتیله تفسیر ایدوب لکن امهات سائره ده ثلاثی لازم وتدمیر متعدی
اولمق اوزره مرسومدر حتی مصباحده دمار هلاك معناسنه اسم اولمق اوزره مصرحدر وفی الاساس حل بهم
الدمار وقد دمر وایدمرون وهو خاسر دامر ای هالك ودمور برمحله اذن ودستورسز دخول ایلمك معناسنه در ناکهانی
برشر وکریهه نك هجومی کبی مثلا باصقین کبی وثقیل وناتراش طال قاوق مقوله سنك مجلسه دخولی وصوفی
خواجه نك انجمن یاران عشرتکارانه ناکهانی دخولی کبی یقال دمر علیهم دمورا اذا دخل بغیر اذن وهجم هجوم
الشر شارحك بیاننه کوره بومعنا مجازدر زیرا اکثری دستورسز بریره داخل اولنلر معرض هلاکده واقع اولورلر
التدمیر تفعیل وزننده بودخی هلاك ایلمك معناسنه در یقال دمرهم الله تدمیرا ای اهلکهم وصیاد شکار
ایلیه جکی جانور کندیسنك رایحه سنی حس واستشمام ایلمامك ایچون کوملتیسنه یوك و یپاغی مقوله سیله توتسی
ویرمك معناسنه در که بوتقریبله صیدی دام اهلاکه القا ایدر یقال دمر الصائد اذا ادخن فترته بالوبر لئلا یجد
الوحش ریحه تدمر تنصر وزننده حسان بن اذینه نام امیرك قیزی اسمیدر شام دیارنده بنا ایلدیکی تدمر نام
قصبه کندی اسمیله مرسومدر التدمری یای مشدده ایله بنوثعلبة بن سعد جماعتنه مخصوص برفرسك اسمیدر
وتدمری لئیم وناکس وفرومایه یه اطلاق اولنور هلاك معناسندندر وکس واحد وفرد معناسنه مستعملدر بونده
تانك ضمیله ده جائزدر یقال ما بالدار تدمری ای احد و بودستورسز دخول معناسندندر و بومناسبتله عالم دنیاده آندن
خوب ودلبر محبوبه کورمدم دیبجك یرده مارأیت تدمریا احسن منها دیرسن و یقال اذن تدمریة ای صغیرة زیرا
کوچکجه قولق خوب ولطیف وموزون اولور الدمراء حمراء وزننده سودی پك آز اولان قیونه اطلاق اولنور
تقال شاة دمراء ای القلیلة اللبن و برمحله دستورسز دخول ایدن خاتونه وجماعته وصف اولور یقال امرأة
دمراء وجماعة دمراء ای الهجوم بغیر اذن دمر سکر وزننده ارض دمشقده برعقبه آدیدر المدامرة مفاعله
وزننده سهر ومحنت وکدر ایله کیجه یی باشه وارمق معناسنه در تقول دامرت اللیل اذا کابدته وسهرته الدیمری
دالك فتحی ومیمك ضمیله تندومسلط وچاقر تیکنی کبی ایلشدیکی آدمدن دکه حالله آیرلمز اولان کمسیه دینور یقال انه
لدیمری ای حدید علق دمیره سفینه وزننده مصر نواحیسندن سمنودیه ده ایکی قریه آدیدر محدثیندن
عبدالوهاب بن خلف وعبدالباقی بن حسن آنلرك برندندر الدماثر ثای مثلثه ایله علابط وزننده طپراغی یومشق
دوزیره دینور وکوده سی اتلو وپك طاولی ارکك دوه یه دینور الدمثر علبط وزننده والدمثر سجل وزننده والدمثر
جعفر وزننده بونلرده اتلی وطاولی ارکك دوه یه دینور الدمثرة دحرجه وزننده وثاره معناسنه در که یروفراش
مقوله سی نرم وملایم اولمغه دینور الدمهکر سفرجل وزننده دمه کیر فارسی معربیدر آدمی دمبسته ایدن شیئه
دینور غم وغصه کبی دمه فارسیده دم کبی صولغه دینور وکیرکیرنده دن مرخمدر یقال انه دمهکر ای آخذ
بالنفس الدینار دالك کسریله معروفدر یعنی درهمك بیوك برادری اولان سکه لو آلتونه دینور و بومعربدر واصلی
دنار در تشدید نونله نونك بری یایه ابدال اولندی فعال وزننده اولان مصدره ملتبس اولمامق ایچون کذاب کبی و بونك
تفسیری حبب ماده سنده ذکر اولندی شارح دیرکه اولا مؤلف حبب ماده سنده دیناره متعلق نسنه ذکر ایلمدی
ثانیا جمیع کتب لغویه ده دنار معربی اولمق اوزره مرسومدر لکن نه لساندن معرب اولدیغی برنده اشعار اولنمامشدر
ومؤلف دخی معروف ایله اکتفا ایلدی مترجم فقیر دیرکه علامهٔ زمخشرینك بیاننه کوره دینار بحساب شعیره قرق
سکز شعیره وزننده اولان التوندر که اکا سکه اوریلوب معامله ده متداول اولور پس تبر وذهبدن بواخص اولور
بوجهتله سکه لنمش التونه ده اطلاق اولنور و بحساب حبه یکرمی درت و بحساب دانق التی و بحساب خردل ایکیوز
سکسان سکز و بحساب فلس اوجبیك درتیوز اللی التی و بحساب فتیله یکرمی بیك یدیوز اتوز التی و بحساب نقیر یوز
یکرمی درت بیك درتیوز اون التی نقیره و بحساب قطمیر یوز طقسان بش بیك اوجیوز یکرمی سکز و بحساب ذره بیك کره

بيك طقوز يوز قرق اوچ كره بيك طقوز يوز اوتوز التى مقداريدر و برهان كبى كتب فارسيه ده دينار يايله وجه مذكور
اوزره التون ايله مفسر اولوب ودين اطاعت وحشمت واسلوب ودولت وسلطنت معنالرينه اولمغله دينار لفظ مركب
اولمق اغلبدر آر لفظى فارسيده كتوريجى وتحصيل و پيدا ايديجى معناسنه اولمغله دين ياخود حشمت ودولت
وسلطنت پيدا ايديجى يعنى آنلرك وسيله ومداريدر ديمك اولور ومصباحك بياننه كوره مشهور بودر كه اصلى مشدّدا
دنّار اولوب تخفيف ايچون نون اوّل يايه منقلب اولدى بو جهتدن جمعنده اصلنه ردّ ايله دنانير دينور وبعضلرك وزنى
فيعال در قوللرى مردوددر زيرا اكر اول رسمه اوليدى جمعنده ياء ثابت اولور ايدى ديماس وديابيس كبى لكن كتب
فارسيه ده دينار فارسى اولوب وعربيده دخى مرادف اولمق اوزره مرسومدر بو جهتله يايى نونه ابدالله تعريبى تخيل
اولندقدنصكره تخفيفا يايه قلبله استعمال ايلديلر ياخود برأسه عربيدر اصلى دنار ايدى تخفيفا يايه ابدال اولندى
وقول اخير قبوله جديردر وعند البعض ديباج لفظى كبى موهوما متصرفدر نته كه مادّه سنده بيان اولندى فلينظر
الدينارىّ برفرس اسميدر ودينار الانصارى صحابه در وعمرو بن دينار تابعيدر پدرى صحابى اولمق منقولدر الدينور
دالك كسريله موصل ايله آذربيجان بيننده بر بلده در المدنّر معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور كه ابرشدن زياده پول
پول بنكلرى اوله يقال فرس مدنّر اذا كان فيه نكت فوق البرش وسكه اورلمش التونه دينور كه تجريد اولور يقال دينار مدنّر
اى مضروب والتونى چوق آدمه دينور يقال رجل مدنّر اذا كثر دنانيره التدنير تفعيل وزننده پارلدامق معناسنه
مستعملدر يقال دنّر وجهه اذا تلألأ و برآدمك التونى فراوان اولمق معناسنه در يقال دنّر الرجل على المجهول اذا كثر
دنانيره الدنقرة قافله دحرجه وزننده امور ومصالحك دقايق وخفاياسنى تنقير وتتبع ايلمك معناسنه در يقال فلان يدنقر
الامور اى يتتبع مداقها ودنقره دواب قسمنك ناخوش سكرتمسندن و يورتمسندن بر كونه يه دينور يقال دابّته تعدو وتمشى
بالدنقرة وهى من عدوها ومشيها اذا كان ذميما الدنقرىّ دالك فتحيله والدنقرىّ دالك كسريله قدى قصير وجثه
ونمايشى حقير اولان كمسيه دينور يقال رجل دنقرىّ ودنقرىّ اى قصير دميم دنيسر دالك ضمى ونون وسينك فتحيله
ماردين قربنده بر بلده در الدار بناء وعرصه يى جامع محله دينور يعنى برقاچ خانه يى وحولويى دائرا مادار جامع اولان
دائره در كه لسانمزده قوناق وسراى تعبير اولنور واول خانه لره بيت دينور دار دائره مخففى و بيت بيتوته دن مأخوذدر
وداره هايله داردن اخص در ودار لفظى مؤنثدر بعضا مذكر استعمال اولنور جمعى ادءر كلور افلس وزننده كه واوى
همزه يه مبدلدر وادور كلور واوايله وآادر كلور همزه نك مدّيله كه مقلوبدر وديار وديارة وديارات وديران
كلور داللرك كسريله ودوران كلور دالك ضميله ودورات كلور تايله وادوار كلور ابواب كبى
وادوره كلور ابوبه كبى مؤلفك بصائرده بياننه كوره حائط ايله مدار اولديغى اعتباريله منزله اطلاق اولنمشدر
باديه نشينلرك كنديلره مخصوص اولوب سنور وعلامتله محاط اولان بقعه يه داره اطلاق ايدرلر هايله كه مخصص در
دارة العرب بو اوله جقدر بلده يه وقبيله محلنده مجازا اطلاق اولنور انتهى ودار شهر و بلده يه دينور وخاصة
مدينهٔ منوّره يه اطلاق اولنور و برموضع آديدر ودار وداره قبيله يه دينور كه مراد قبيله نك بالفعل منزللرى اوله جقدر
قبيله نك آراملرى ملاحظه سيله فارسيده بنكاه وتركيده اوبه تعبير اولنور و بو اهلى موجود اولمق اوزره مجلسه
نادى اطلاقى كبيدر وايكى مرتبه ايله اصل قبيله يه ده اطلاق اولنور ودار برصنم آديدر ابو بطن اولان عبد الدار
آنكله نامداردر ودار اسامیدندر دار بن هانئ بن حبيب بر بطن پدريدر اصحابدن ابو رقيه بن تميم بن اوس
وابو هند بريربن رزين الداريان اول بطندندر الدارة هايله داردن اخص در نته كه ذكر اولندى وطاغلر ارالغنده
واقع ارض واسعه يه اطلاق اولنور و برنسنه يى چپ چوره احاطه ايدن شيئه دينور دائره كبى ودارة الرمل دكرمى
ومستدير اولان قوملغه اطلاق اولنور داره نك جمعى دارات ودور كلور دالك ضميله ساحه وسوح كبى وداره
خابور اعمالندن بر بلده آديدر وآى اغيلنه دينور هالة القمر معناسنه دارات العرب ديار عربده داره ايله مصدّر
اولان مواضع اوله جقدر كه يوز اوندن زياده در بندن غيرينك مؤلفنده بو مرتبه ده مجتمع اولمامشدر سائر مؤلفين
كتب لغت ايسه كمال اوزره تتبع وتنقير ايلمشلردر ولله الحمد على ذلك اشبو كتاب قاموسده حروف هجا ترتيبى اوزره
بر وفق آتى ذكر وايراد اولندى دارة الارأم دارة ابرق دارة احد دارة الارحام دارة الاسواط دارة الاكليل
دارة الاكوار دارة اهوى دارة باسل دارة بحتر دارة بدوتين دارة البيضاء دارة التلى دارة تيل دارة الثلماء
دارة الجأب دارة الجثوم دارة جدّى دارة جلجل دارة الجلعب دارة الجمد دارة جودات دارة الجولاء دارة جوله
دارة جهد دارة جيفون دارة حلحل و بو جمى اولان حلجل مصحفى دكلدر دارة حوق دارة الخرج دارة الخلاءة
دارة الخنازير دارة خنزر دارة الخنزرتين دارة الخنزيرين دارة خوّ دارة داثر دارة دمخ دارة دمّون دارة الدور

دارة الذئب دارة الذويب دارة ذات عرش دارة رابغ دارة الرجلين دارة الردم دارة ردهه دارة رفرف
راء مهمله لرك فتحه لريله ياخود معجمه لرك ضمه لريله در دارة الرمح دارة الرمرم دارة رهبى دارة الرهى دارة سعر
سينك فتحى وكسريله دارة السلم دارة شبيث دارة شجا جيمله قفا وزننده در و بو شحى مصحفى دكلدر دارة صاره
دارة الصفايح دارة صلصل دارة صندل دارة عبس دارة عسعس دارة العلياء دارة عوارض دارة عوام
دارة العوج دارة عويج دارة الغبير دارة الغزيل دارة الغمير دارة فتك دارة الفروع دارة فروع جرول وزننده
دارة الفروعك غيريدر دارة القداح كتاب وكتان وزنلرنده دارة قرح دارة القطقط دارة القلتين دارة القنعبه
دارة القموص دارة قوّ دارة كامس دارة كبد دارة الكبيسات دارة الكور دارة الكور كافك ضميله دارة لاقط
دارة مأسل دارة متالع دارة المثامن دارة محصن دارة المراض دارة المرومة دارة المرورات دارة معروف
دارة معيط دارة المكامن دارة مكمن دارة ملحوب دارة الملكه دارة منور دارة مواضيع دارة موضوع
دارة النشاس دارة النصاب دارة واحد دارة واسط دارة وسط دارة وشحى دارة هضب دارة اليعضيد دارة بلغون
ياخود مهمله ايله در بونلرك هر برى مادّه لرنده مشروحدر وداره معرفه اوله رق آفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال
رماه الله بدارة اى الداهية الدائرة بودخى برشيئى چپ چوره احاطه ايدن نسنه يه دينور جمعى دوائر كلور يقال
دارت به الدوائر شارح ديركه فى الاصل اسم فاعلدر آخرنده كى تاء وصفيه دن اسميته نقل ايچون الحاق اولنمشدر
ودائره حلقه يه اطلاق اولنور يقال رأيته قاعدا فى وسط الدائرة اى الحلقة وانسانك باشنده كى پرچمنك وصاچنك
بر بولكى اوزره اولان دكرمى صاچه اطلاق اولنور اول كونه محبوبلره طبله پرچم تعبير اولنور على قول صاچنك
بتديكى يره اطلاق اولنور كه كوچك طبله طرزنده اولور ودائره هزيمت معناسنه مستعملدر بليهٔ محيطه كبى دائر
اولديغيچون يقال اصابتهم الدائرة اى الهزيمة وانسانك برونى آلتنده يعنى اوست دوداغنك اورته سنده اولان
دكرمى بيوه اطلاق اولور الديرة كيسه وزننده بودخى مستدير الشكل اولان قوملغه دينور التدورة تفعله
وزننده بودخى ديره معناسنه در الدور جور وزننده والدوران فتحاتله دونمك وطولانمق معناسنه در
چرخ كبى يقال دار الشئ يدور دورا ودورانا الاستدارة بودخى دونوب طولانمق معناسنه در ودكرميلنمك معناسنه در
آنكچون دكرمى نسنه يه مستديره دينور يقال استدار القمر وقمر مستدير الادارة همزه نك كسريله برنسنه يى
چرخ كبى چويروب دوندرمك معناسنه در تقول ادرته ادارة وطولاندرمق معناسنه در تقول ادرت العمامة
على رأسى معناى اوّلدندر كه بركسه يى برخصوصدن ترك وفراغته باعث اولسه ادار فلانا عن الامر ديرلر حاوله
ان يتركه معناسنه كه لسانمزده فلانى اول ايشدن چويردى تعبير اولنور كذلك برخصوصك فعلنه باعث اولسه اداره
عليه ديرلر حاوله ان يفعله معناسنه واداره دونمك وطولانمق معناسنه لازم اولور تقول ادرت بمعنى استدرت ودوار
مرضنه مبتلا اولمق معناسنه در يقال اديربه اذا اخذه الدوار كما يقال ديربه التدوير تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى
دولاب كبى دوندورب چويرمك معناسنه در تقول دوّرته ودوّرت به بمعنى ادرته و برنسنه يى دكرمى قلمق معناسنه در
كرك اوّلا وكرك بعد العمل اولسونكه دكرميلنمك تعبير اولنور يقال دوّره اذا جعله مدوّرا المداورة مفاعله
وزننده والدوار دالك كسريله بركسه ايله برابرجه مولوى كبى دونمك معناسنه در يقال داوره مداورة ودوارا
اذا دار معه و برمصلحك تمشيتنه دورشمك معناسنه مستعملدر يقال داور على الامر اذا عالج و برنسنه نك قولاى
طرفنى وتولكنى اطرافندن اراشدرمق معناسنه مستعملدر يقال داوره اذا لاوصه الدوّار كتان وزننده والدوّارىّ
مبالغة نفسنه نسبتله دونيجى ودائمى دونر اولان شيئه دينور چرخ دكرمن كبى حركت دوريه سى اولان نسنه دن
عبارتدر يقال الدهر بالناس دوّار ودوّارىّ اى دائر يعنى يدور باحواله المختلفة الدوار دالك ضمى وفتحيله
غراب وسحاب وزننده باش چكرنمك علتنه دينور كه دولاب مرضى تعبير اولنور و بو معناده مصدر اولور
يقال ديربه وديرعليه دوارا اذا اخذه الدوار وهو مدور و يقال اديربه كما ذكر وهو مداربه الدوّارة رمّانه
وزننده دكرمى نسنه يه دينور بو جهتدن باشك دكرمى اوله رق بر بلوكنه دوّارة الرأس ديرلر ودوّارة البطن
قيون قسمنك قارننده كى بغرسقلردن قيورم دكرمى بغرسغه اطلاق اولنور بو معنالرده دالك فتحيله ده لغتدر
ودوّاره شول دكرمى قوملغه دينور كه وحشى جانورلر آنك چوره سنى طولانوب اوزرى پك يومشق اولمغله
آنده كشت وكذار ايده مزلر الدوّار كتان وزننده زمّان وزننده دخى جائزدر كعبهٔ معظمه يه اطلاق اولنور
مطاف اولديغيچون و برصنمك آديدر بونده تخفيفله ده زبانزددر الدوّارة جبانه وزننده پركار تعبير اولنان آلته
دينور كه دائره جزيلور فرجار دخى دينور كه پركار معرّبيدر ويقال لكلّ مالم يتحرّك ولم يدر دوّارة وقوّارة بفتحهما

فاذا تحرك اودار فهو دوّارة وقوّارة بضمهما يعنى دكرمى اولوب لكن حركتى ياخود دورانى اولميان شيئه دوّاره وقوّاره
دينور فتحله باش كبى وحركتى ياخود دورانى اولان دكرمى يه دوّاره وقوّاره دينور ضمله چرخ ودكرمن كبى شارح ديركه
بو اكثريدر لكن مؤلف قوّاره مادّه سنده بوندن سكوت ايلمشدر اولدخى دكرمى نسنه يه دينور ودوّاره اوست
دوداقده برونك آلتنده اولان دكرميجه بيوه دينور الدارىّ ياى نسبتله عطاره اطلاق اولنور فى الاصل بحرين
شهرينك ساحلنده دارين ديدكلرى اسكله يه منسوبدر آنده بر بازار واردركه تجار هند طرفندن ناقهٔ مسكى اورايه
جلب وفروخت ايدرلر كيده رك مطلقا عطرفروشلرده غالب اولدى ودارىّ نعمت صاحبى آدمه اطلاق اولنور
دارنده مقيم اولوب خلقه انعام ايلديكيچون وكيده يلكن خدمتنده اولان ملاحه دينور كه يلكنجى تعبير اولنور
يلكنى برى اوته آقدار وب اداره ايدر ودائما خانه سنده مقيم وملازم اولان آدمه دينور مبالغة دارىّه دخى دينور وشول
دوه يه دينوركه دائما اقامتكاهنه ملازم اولوب مرعايه كتمز اوله اوبه يه ملازمت ايلديكيچون اطلاق اولندى دوّار
رمّان وزننده برموضع آديدر دوّار كتان وزننده يمامه ده برزندان آديدر ابن داره فرسان عربدن بركسه در
دارين رانك كسريله شامده برموضعدر وبحرينده براسكله آديدر نته كه ذكر اولندى ذودوران حوران وزننده
قديد ايله جحفه بيننده برموضعدر دارا الف مقصوره ايله نصيبين ايله ماردين بيننده بر بلده آديدركه شاه ايران دارا
بن دارا بنا كرده سيدر اسميله مسمادر وطبرستان ايالتنده برقلعه آديدر وبنو عامر ديارنده بروادى آديدر وبحرينده
برناحيه آديدر دارالبقر مصرده ايكى قريه آديدر دار عماره بغدادده ايكى محله آديدر برى شرقيه وبرى
غربيه در دارالقطن قافك ضميله بغدادده برمحله در امام ابو الحسن علىّ بن عمر الدارقطنى اورادندر وحلبده
برمحله آديدر فنون متنوّعه ده تصانيف كثيرهٔ مبسوطه صاحبى عمر بن علىّ بن قشام اورادندر درنى دالك ضميله
برموضع آديدر موضع ذكرى نون بابيدر الدارىّ والديّار كتان وزننده والدورىّ دالك ضميله والديّور
تنور وزننده كس واحد وفرد معناسنه مستعملدر ومقام نفيه مخصوصدر يقال ما بالدار دارىّ وديّار وديّور
اى احد وديّارك وزنى فيعالدر المدارة ميمك ضميله شول دكرمى كسلمش درى يه دينوركه قوغه طرزننده ديكيلوب
آنكله قوييدن صوچكرلر وآلاجه فوطه يه وازاره دينور الدودرّى ضوطرّى وزننده بو دورقزه دينوركه ديبك
طرزنده يوص يوه لق اولنور الدويرة جهينه وزننده ريف شامده بربلده در وبرموضع آديدركه آنده حسون بن
الهيثم المقرئ الدويرىّ ساكن اولدى دويره صحيفه وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن
عبدالله بن يوسف بن خرشيد اورادندر الدور دالك ضميله سرّ من رأى قصبه سيله تكريت بيننده ايكى قريه در
برينه دور عليا وبرينه دور سفلى ديرلر اعلامدن محمد بن الفرّخان بن روزبه اورادندر ودجيل قضاسنده برناحيه آديدر
ومشهد ابى حنيفه رضى الله عنه قربنده برمحله آديدر محدّثيندن محمد بن مخلد بن حفص اورادندر ونيسابورده برمحله
آديدر محدّثيندن ابو عبدالله الدورىّ اورادندر واهواز قضاسنده بربلده آديدر وباديه ده برموضع آديدر الدورة
دالك ضميله قدس ايله خليل بيننده برقريه در مصرده بنو الدورى جماعتى اورادندر دوران دالك ضميله برموضعدر
دوّران دالك وواو مشدّده نك فتحيله صلح قضاسنده برقريه در داريا شامده برقريه آديدر نسبتنده دارانى ديرلر
غير قياس اوزره تدوره تكمله وزننده جبال ارالغنده واقع دوزجه بقعه يه دينور غير منصرفدر المدورة
مكرمه وزننده شول ناقه لره دينوركه چوبان آنلرى بر بر دور ايده رك سودلرنى صاغار اوله كلمهٔ مزبوره اصلى اوزره
مخرجدر يعنى واوى الفه قلب اولنمامشدر الدهر دالك فتحى وهانك سكونيله كاه اولوركه اسماء حسناده عدّ
اولنور مؤلفك بصائرده بياننه كوره دهر زمان معناسنه در على قول ابد غير منقطع معناسنه در وازهرى قولى
اوزره دهر عند العرب بعض زمان اطوله اطلاق اولنور كذلك بالكليه مدّت دنيايه اطلاق اولنور وعند البعض
ابتداى آفرينشدن انجامنه قدر اطلاق اولنور وعلى قول هر قوم وامّتك دهرى زمانلرندن عبارتدر قالديكه
لا تسبوا الدهر فان الدهر هو الله وفى رواية فان الله هو الدهر حديثنده واقع دهر عند البعض اسماء حسنادندر
وزمخشرى قولى اوزره مراد زمان طويلدر بعض كسه لر نوازل وحوادثى دهره عزو ومضاف ايلمكله دهردن شكوى
وذمّ ونفرين ايلملريله رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دهره سبّ ايلمك خالق وفاعلنه سبّ ايلمك
اولديغنه مبنى نهى ايلمشلردر وقالديكه اوّلكى روايته كوره فانّ جالب الحوادث هو الله سبكنده در دهر حوادث
موضعنه وضع اولنمشدر كما يقال انّ ابا حنيفة ابو يوسف يعنى فقاهتده درجهٔ نهايته بالغ همين ابو يوسف در پس
ابو حنيفه كمال فقهله مشتهر اولديغندن ابو يوسف موضعنه وضع اولنوب مثلا قال ابو يوسف محلنده قال ابو حنيفة
دينور دهر دخى عندلرنده جلب حوادث ايله مشتهر اولمغله حوادث محلنه وضع اولندى وروايت ثانيه يه كوره فان الله

مطلب

هو الجالب

هو الجالب للحوادث تأويلنده در زيرا عندلرنده جالب حوادث دهردر كما يقال انّ ابا يوسف ابو حنيفة يعنى ابو يوسف
فقاهتده درجهٔ قصوايه بالغدر متقاصر دكلدر ديمكدر پس قصرلر افرادى اولور وعلى قول دهر ثانى اوّلك
غيريدركه مصدر بمعنى فاعلدر انّ الله هو المصرّف المدبّر المفيض لما يحدث سبكنده در مترجم ديركه شيخ اكبر
قدّس سرّه فتوحاتك يتمش اوچنجى بابنده بحث مزبورى سرد ايلمشدر ومؤلف عليه الرحمه شافعى متعصبندن
ايكن وجه مذكور اوزره امام اعظمى وابو يوسفى كمال فقاهتده تمثيلى فيوضات دهريه دن معدوددر انتهى
ودهر زمان طويل وامد ممدوده دينور تقول ما رأيته دهرا اى زمانا طويلا وبيك سنه مدّته دينور وحرف حلق
اولمغله هانك فتحيله ده جائزدر جمعى ادهر ودهور كلور ودهر مجازا نازله وحادثه يه اطلاق اولنور يقال
اقلقه دهر اى نازلة وهمت معناسنه مستعملدر تقول ما دهرى بكذا اى همتى وارادتى وغايت وانجام معناسنه
مستعملدر جزؤيت وكليت مناسبتيله يقال دهره صار الى كذا اى غايته وغلبه معناسنه مستعملدركه اعتقاد عوامده
فعل زماندر يقال تطاول عليه بالدهر اى بالغلبة ودأب وعادت معناسنه مستعملدركه مدّت حياتده باقى اولور يقال
دهره كذا اى عادته ودهر بالأخذ مصدر اوله رق استعمال اولنور بركسيه برحادثه وكريهه اصابت ايلمك معناسنه يقال
دهرهم امر دهرا من الباب الثالث اذا نزل بهم مكروه وهم مدهور بهم ومدهورون الدهارير عباديد وزننده اوّل الدهر
فى الزمن الماضى معناسنه در وبونك مفردى يوقدر عباديد كبى وزمان سالف وهنكام قديم معناسنه مستعملدر ودهور
مختلفه معناسنه مستعملدر يقال دهور دهارير اى مختلفة شارح ديركه جوهرى شديد معناسنه ثبت ايلمشدركه ليل اليل
وظل ظليل قبيلندن اولور ونهايه ده سطيح كاهنك ❊ فانّ ذا الدهر اطوار دهارير ❊ قولنده ازهرى بيانى اوزره دهارير
غير قياس اوزره دهورك جمع الجمعى اولمغله مرادى بؤس ونعمدن ذو حالين ديمكدر وزمخشرى قولى اوزره دهارير تصاريف
دهردن عبارتدر دهر لفظندن مأخوذدر لفظندن واحدى يوقدر پس مؤلف زمخشريه موافقت ايلمشدر وقال
فى الاساس مضت دهور دهارير اى طوال الدهير امير وزننده والداهر مبالغة وصف اولور يقال يمضى عليهم دهر دهير
وداهر اى شديد وتقول لا آتيه دهر الداهرين اى ابدا كما تقول عوض العائضين الدهرىّ ياى نسبتله دهرك بقاء
وعدم فناسنى زعم واعتقاد ايدن ملحده دينوركه آخرتى منكر اولور حيوان وانسان كياه منزلنده در دهر ابدىّ البقاء ديرلر
شارح ديركه دهرىّ دالك فتحيله ملحد مزبوره دينور ودالك ضميله غير قياس اوزره پيروسالخورده كمسيه دينور فرق
ايچون نسبت متغيردر كذلك وجه آتى اوزره دهر نام قبيله يه منسوب ديمكدر ومنه يقال رجل دهرىّ ودهرىّ
اى ملحد ومسنّ ومن قبيلة الدهر انتهى المداهرة مفاعله وزننده والدهار قتال وزننده توقيت وتحديد
ايلميه رك مدّت مديده اوزره معامله ايلمك معناسنه در يقال عامله مداهرة ودهارا ويقال استأجره مداهرة
الدهورة جهوره وزننده برنسنه يى بركدروب برچقور ودرين يره آتمق معناسنه در طرق دهردن مأخوذدر يقال
دهور الشئ اذا جمعه وقذفه فى مهواة وچقرمق وجهيله حدثلمك معناسنه در يقال دهور الرجل والطير اذا سلح
وكلامى رفيع الشان اوله رق متصلا فصاحت وبلاغتله تكلم ايلمك معناسنه در حوادث عظيمهٔ متواليهٔ دهر كبى يقال
دهور الكلام اذا فخم بعضه فى اثر بعض وبرنسنه يى اوته قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال دهور الحائط
اذا دفعه فسقط التدهور تدحرج وزننده كيجه نك اكثر وقتى صاوشمق معناسنه در يقال تدهور الليل اذا ادبر
الدهورىّ جهورىّ وزننده متين وطيانقان آدمه دينور يقال رجل دهورىّ اى صلب دهر نهر وزننده
حضرموت يانده بروادى آديدر وبرقبيله پدرينك اسميدر نسبتنده دهرىّ دينور دالك ضميله غير قياس اوزره
ودهرىّ پيروسالخورده يه اطلاق اولنوركه بودخى تغيير نسبتدندر نته كه ذكر اولندى داهر ودهير امير وزننده
اعلام رجالدندر الداهرة نسبت اوزره ذات دهر ديمكدركه اوزرندن دور ودراز وقت كچمش نسنه ديمكدر
تأنيثى موصوف اعتباريله در بو مناسبتله قامتى افراط اوزره اوزون اولان خاتونه داهرة الطول اطلاق ايدرلر يقال
انها لداهرة الطول اى طويلة جدّا داهر هاجر وزننده قصبهٔ ملكت سند اولان رپيل نام شهرك شاهى
اسميدركه حجاجك عمزاده سى محمد بن القاسم الثقفى قتل ايلمشدر الداهرىّ ناصرىّ وزننده داهره منسوب
ديمكدر عبدالله بن حكيم الداهرىّ ضعيف الرّوايه در وعبد السلام الداهرىّ محدّثدر دهدرّين داللرك ضمى
وراى مشدده نك فتحيله بطل فعلنك اسميدر يعنى اسم فعل ماضى دركه بطل معناسنه در سرعان وهيهات كبى كه
سرع وبعد فعللرينك اسملريدر وباطل وبيهوده نك وكذب ودروغك دخى اسملريدر نته كه دهدرّ دخى بويلجه در
يعنى اصل دهدرّ باطل وكذبك اسمى اولوب تثنيه اوله رق دهدرّين عنوانده دخى استعمال اولنور ومنه المثل
دهدرّين سعد القين ❊ اى بطل سعد الحداد بان لا يستعمل لتشاغلهم بالقحط يعنى ناس قحط وغلا بليه سيله

اوغراشمغله دمورجیلك مصلحتلری قالمدیغندن ناشی سعد دیدکلری دمورجی مهمل ومعطل قالدی پس بوراده
اسم فعل ماضی اوله رق استعمال اولندی وعند البعض بردمورجی اسمم سعددر دیه رك برمدت امرار ایام ایلدکدنصکره
برتقریبله اسمنك سعد اولمدیغی بین الناس متبین اولمغله اولبابده کذبی ظاهر اولدقده کندیسنه کلام مزبوری
ضرب ایلدیلر یعنی ای دمورجی سعد باطلی باطل ایله جمع ایلدك پس دهدرّین تثنیه اولوب ومضمر جمعت فعلیله
منصوب وسعد منادای معرفه وحرف ندا محذوف والقین کلمه سی صفت اولور ومقدّما صنعتنده حذاقت ادّعا
ایدوب بعده بی بهره ظهور ایلمکله کذبی ایکی دفعه متعین اولدیغندن تثنیه ایله ایراد ایلدیلر وبعضلر منفصلا ده درّین
عنوانیله روایت ایلدیلر کویا که ده لفظی دها کلمه سندن فعل امر اولوب لام فعلی اولان واو عین فعلی موضعنه
نقل اولنوب دوه اولدقدنصکره اجتماع ساکنین ایچون واو حذف اولندی ودرّین کلمه سی درّیدرّدر ورا
صیغه سندن اسم مثنا درلبیك وحنانیك لفظلری کبی تأکید ایچون ایراد اولنمشدر حاصل معنا کذب ودروغده
ای سعد سن تتابع ایده رك افراط ومبالغه قیل دیمك اولور وبعضلر دیدیلر که حدّاد مزبور عجم طائفه سندن
اولوب یمن نواحیلرنده صنعتنی اجرا ایلیه رك کشت وکذار ایلرایدی ناحیه نك برنده کسادلدیکی وقتده لسان فارسی
اوزره ده بدرود دیرایدی ده فارسیده قریه وبدرود وداع معناسنه اولمغله اشبو قریه یه وداع ایدرم دیمکله فردا
محل آخره عزم ایلیه جکنی اخبار ایدرایدی تا که خلق بره مدد کتمه دیوب کندیسنی استعمال ایده لر عرب
بو کلامی تعریب ایدوب مطلقا کذب وبیهوده موقعنده ضرب مثل ایلدیلر وجه مذکور اوزره راه وروشی
هرکسك معلومی اولمغله بری برینه اذا سمعت بسری القین فانه مصبّح دیرلرایدی یعنی معهود دمورجینك بو کیجه
کیدرم دیدیکنی تصدیق ایلمه اول یارنده بونده در مؤلف کرچه بو کونه بسط وبیان ایلدی لکن ایکنجی وجهی
مشوّش اولمغله برخوشجه ذائقه سی مماسّ حواسّ اولمامشدر امثال میدانیده زیاده جه مبسوطدر ازجمله عرب
طائفه سی عجمی اهل مکر وخدیعه اولمق اوزره اعتقاد ایدرلرایدی عجم طائفه سی عربه مخالطه ودرّ ایله
یعنی انجوایله تجارت ایدوب لکن عربیّه یی فصاحت اوزره ادا ایده مزلرایدی عربیده عشره دیجك یرده لسان
فارسی اوزره ده واثنین دیجك یرده دودیرلرایدی که بونی طوغری تکلم ایدوب سائرینه کلمات عربیه مزج ایدرلرایدی
برکون علی العاده عجمدن برتاجر وافر آق وقاره بونجقلر ویلانجی انجولر کتوردی سئوال ایدنلره ده درّین ایله جواب
ویردی که مرادی ایکی کونه انجودیمك ایدی دودیجك یرده ده دیدی بعده عیبه سنی استکشاف ایلدکلرنده کذبی
ظاهر اولمغله ده درّین دییه رك هزل وسعد نام حدّاد بین العرب کذبله مشتهر اولمغله سعد القین لفظنی دخی اضافه
ایدوب ومزدوج اولمغله من بعد ضرب مثل ایلدیلر ودرّ لفظنه مزاوجة دالنی مضموم قلدیلر بعده دهدر کلمه سنی
وآندن تصرفله دهدار وبعضا رایی نونه ابدالله دهدنّ کلمه لرنی کذب وباطل وبیهوده ده استعمال ایلدیلر
ومترجم فقیرك عربستانده السنهٔ عربدن مسموعی اولدیغی اوزره برآدمی هزل ایله ممتزج تکذیب موقعنده دهدرّین
ودهدرّا عنوانیله ایراد ایدرلر حتی نسوان فلاّحین تحریفله درّاو دیدکلری مسموع اولمشدر دالك کسری ورانك
تشدیدی والف وواو ایله انتهی الدهشرة شین معجمه ایله دسکره وزننده ناقهٔ کبیره یه دینور ومصدر اولور
برایشی رفق وسهولتله ایشلمیوب عجله ایله کورمك معناسنه یقال دهشر الامر اذا عمله بغیر رفق وکورشجی خصمنی
جست وچابك طوتمق معناسنه در یقال دهشر الرجل اذا اسرع الاخذ فی الصراع کذلك جماعده چابك دپرنمك
معناسنه در یقال دهشر فی الجماع اذا اسرع التدهکر تدحرج وزننده ومرادفیدر که یوارلنمق معناسنه در
یقال تدهکر الحجر اذا تدحرج وبرنسنه اوزره سرعتله صچرایوب بنمك معناسنه در یقال تدهکر علیه اذا تنزّی
وخاتونك صغریسی پك بیوك اولمغله یوررکن بری اوته اضطراب ایلمك معناسنه در یقال تدهکرت المرأة
اذا اضطربت المدهمرة مدحرجه وزننده کوده سی طقناز وصم صقی وقوند اولان خاتونه دینور الدیر دالك فتحی
ویانك سکونیله خان النصاری یعنی نصرانیلرك مناسترلرینه دینور که بو کلیسادن بشقه در جمعی ادیاردر الدیّار
شدّاد وزننده که وزنی فعالدر والدیرانی غیرقیاس اوزره نسبتله صاحب مناستر اولانه دینور رأس الدیر مناستر سکاننه
رئیس اولان پاپاسه دینور دیرالزعفران ایکی موضع آدیدر دیررکیّ خیرعلیّ وزننده رهاشهرنده برموضعدر ودمشق
قضاسنده برقریه در دیرسمعان سحبان وزننده دمشقده برقریه آدیدر که عمر بن عبد العزیز اوراده مدفوندر وحالیا اول
قریه مجهولدر وانطاکیه ترابنده برموضع آدیدر ومعرّه ده برموضع آدیدر عمر بن عبد العزیزك مرقدی کرچه
بونده در دیرلر لکن صحیح اولان قول اوّلدر وحلب قضاسنده برموضع آدیدر دیرالعاقول اوج موضعدر
دیرعبدون ایکی موضع آدلریدر دیرالعذاری اوج موضع آدلریدر دیرهند اوج موضعدر دیرنجران اوج موضعدر

دیرمرجش منزل وزننده ایکی موضعدر دیرمارت مریم اوج موضعدر نجز الدال بعون الله الملك المتعال
فصل الذال المعجمة الذأر ذالك وهمزه نك فتحیله برنسنه دن قورقوب استنکاف ایلمك معناسنه در
یقال ذئر عنه ذأرا من الباب الرابع اذا فزع منه وانف وبرنسنه یه جرأتلنوب اقدام ایلمك معناسنه در یقال ذئر
علیه اذا اجترأ وطارلمق معناسنه در یقال ذئر الرجل اذا غضب فهو ذئر وذائر وبرنسنه یی کریه وناخوش کوروب
ایکرنمکله آندن منصرف اولمق معناسنه در یقال ذئر الشیء اذا کرهه وانصرف عنه وبرایشه دادانوب عادت
وادمان ایلمك معناسنه در یقال ذئر بالامر اذا ضری به واعتاده وخاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در
یقال ذئرت المرأة علی بعلها اذا نشزت الذئر کتف وزننده والذائر غضب معناسندن اسم فاعلدر طارغین
وغضبان کشی یه دینور وزوجنه نشوز وعصیان اوزره اولان قاری یه دینور یقال رجل ذئر وذائر ای غضبان
وامرأة ذئر وذائر ای ناشز لبعلها الاذآر همزه نك کسریله برآدمی طارلتمق معناسنه در تقول اذأرت فلانا
اذا اغضبته وبرآدمی برنسنه اوزره جرأتلندروب اغرا وتحریش ایلمك معناسنه در یقال اذرأه علیه اذا جرّأه
واغراه وبرنسنه یه مضطرّ وناچار ایلمك معناسنه در یقال اذرأه الیه اذا الجأه واضطرّه الیه الذئار کتاب وزننده
طپراقله قارشق فشقی یه دینور که ناقه نك ممه سنه صیوارلر تا که یاوریسنی امزرمیه وبونی یاوری یی سوددن کسدکلری
وقتده ایدرلر الذآر ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله ناقه یاوریسنی امزرمك ایچون ممه سنه ذکر اولنان فشقی یی
صیوامق معناسنه در یقال ذأر الناقة ذأرا من الباب الثالث اذا طلی اطباءها بالذئار المذاءرة مفاعله وزننده
بودخی خاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال ذاءرت المرأة علی بعلها اذا نشزت المذائر آندن
اسم فاعلدر یقال مرأة مذائر ای ناشزة علی بعلها ویاوریسنی وضع ایلدیکی حینده آندن نفرت ایدوب حنین
ایلمین علی قول همان برونك اوجیله قوقلیوب درونندن اوزله مز اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مذائر اذا کانت
تنفر عن الولد ساعة تضعه او ترأم بانفها ولا یصدق حبها الذئرة فرحه وزننده ذئر لفظندن مؤنثدر که طارغین
وغضبان معناسنه در نته که ذکر اولندی ومنه یقال شؤونك ذئرة ای دموعك فیها تنفش کتنفش الغضبان شئون
شأنك جمعیدر که باش کیکنك چاتیسنه دینور کوزیاشتك عروقی آنده در تنفش تویلر اورپرمك معناسنه در الذبر
صبر وزننده یاز ویازمق معناسنه در یقال ذبر الکتاب ذبرا من الباب الثانی والاوّل اذا کتبه ویازوینی نقطه لیوب
اعجام ایلمك معناسنه در یقال ذبر الکتاب اذا نقطه وخفیجه قرأت علی قول سرعتله قرأت ایلمك معناسنه در
یقال ذبر القرآن اذا قرأه خفیة او سریعة وذبر حمیر قبیله سی لساننده خرمایبراغی اوزره یازیلن یازویه دینور که
کاغد کبی اکا یازو یازارلر وذبر کذلك مصدر اولور کرکی کبی فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء اذا علمه
وفقه به وذبر صحیفه یه دینور یقال ذبر فی الذبر ای فی الصحیفة جمعی ذبار در ذالك کسریله التذبیر تفعیل وزننده
بودخی یازو یازمق معناسنه در یقال ذبّره تذبیرا اذا کتبه الذبارة سفاره وزننده برنسنه یه حسن دقت وامعانله
نظر ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء ذبارة من الباب الثانی اذا نظر واحسن النظر وبرکلام وخبرك معنا ومفهومنی
فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الخبر اذا فهمه وآب روان کبی سلاست وطلاقتله اوقومق معناسنه در ومنه
یقال ما احسن ما یذبر الشعر ای یمرّه وینشده الذبر فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال ذبر علیه ذبرا من الباب
الثالث اذا غضب المذبّر معظم وزننده آلاجه وپرنقش ونکار اولان ثوبه دینور یقال ثوب مذبّر ای منمنم
الذبر کتف وزننده سهولت وسلاست اوزره قرأت اولنان کتاب ومکتوبه دینور یقال کتاب ذبر ای سهل القرأة
الذابر علم ودانشده اتقان وامعان صاحبی آدمه دینور کرك خاص وکرك عام اولسون یقال رجل ذابر ای متقن
للعلم الذخر ذالك ضمی وخای معجمه نك سکونیله برنسنه یی اختیار ایلمك علی قول اتخاذ یعنی ایدنمك معناسنه در که
مراد وقت حاجتده مقتضی اولور دیو ایدینوب صقلامقدر یقال ذخر الشیء ذخرا من الباب الثالث اذا اختاره
او اتخذه ای لوقت حاجته قال فی الاساس ذخره اذا خبأه لوقت حاجته وقال فی المصباح ذخرته ذخرا من باب نفع والاسم
الذخر بالضم اذا اعددته لوقت الحاجة الیه وذخر اسم اولور وقت حاجت ایچون اتخاذ وحفظ اولنان نسنه یه
دینور ذخیره کبی جمعی اذخار کلور قفل واقفال کبی الادّخار همزه نك ودال مشدده نك کسریله آندن افتعالدر
ذخیره طوتمق معناسنه یقال ادّخره بمعنی ذخره اصلی اذتخر ایدی تاء وذال داله قلب وادغام اولندی نته که ادّکر کلمه سی
دخی بویلجه در الذخیرة سفینه وزننده بودخی وقت اقتضا ایچون اتخاذ وحفظ اولنان شیئه دینور جمعی ذخایر
کلور ومنه یقال جعل ماله ذخرا عند الله وذخیرة وذخیره برموضع آدیدر که تمرك اعلاسی اورایه نسبت اولنور
الذاخر فاخر وزننده پك سموز وطاولی انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ذاخر ای سمین

وذاخر بر رجل آديدر المذخر معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور كه يوكركلكندن ناشى اختيار وانخاذ
اولنمش اوله يقال فرس مذخر اى منقى لحضره اذاخر همزه نك فتحيله مكه يه قريب بر موضع آديدر
الاذخر زبرج وزننده مطلقا تر وتازه و سبز اولان اوتلغه دينور وبر نوع خوشبو اوتلغك اسميدر تركيده
مكه آيريغى و مكه صمانى ديدكلريدر الذخر كتف وزننده يمنده بر طاغك آديدر المذاخر مصادر وزننده
انسان وحيوانك جوفلرينه و بطنلرينه و بغرسقلرينه وطمرلرينه واسافل بطونلرينه اطلاق اولنور مجمع ومرجع طعام
وعلف اولدقلريچون ومنه يقال تملأت مذاخر فلان اذا شبع وملأت الدابة مذاخرها وهى المواضع التى تذخر فيها
العلف والماء من جوفها الذر ذالك فتحى ورانك تشديديله خرده قرنجه لره دينور صغار النمل معناسنه واحدى ذره در
آنلرك يوز دانه سى بر آرپه وزننده اولمغله ذره اوزان جمله سندندر قال الشارح ومنه قوله تعالى ان الله لا يظلم مثقال ذرة
اى ابدا شارح ديركه بو ماده صاچمق معناسنه موضوعدر معانئ سائره آندن منشعبدر خرده قرنجه يه ذره اطلاقى
صاچلمش دانه يه تشبيهله در ووزن مزبور آندن متفرعدر وشعاع شمس سببيله پنجره و باجه لر ايچره هواده
مسلسل توزه ذره تعبيرى دخى آندن منشعبدر انتهى و ذر مصدر اولور تخم ودانه مقوله سنى صاچمق معناسنه يقال
ذر الحب والملح ونحوه ذرا من الباب الاول اذا فرقه و نثره وكوزه كوز اوتى اكمك معناسنه در يقال ذر الذرور
اذا طرحه فى العين و نشر ايلمك معناسنه در ومنه ذر الله عباده فى الارض اذا نشرهم وذر وذرور
مرور وزننده كوده نك ياخود ساده اتك آرقليوب ورطوبتى چكلمكله سكيل طرزنده دانه دانه صورتنده اولمق
معناسنه مستعملدر يقال ذر اللحم ذرا وذرورا اذا تخدد وذره كبى يردن نبات اوج كوستورمك معناسنه مستعملدر
يقال ذر البقل اذا طلع اى ادنى شئ منه كالذرة كذلك كونشك اوجى طلوع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ذرت
الشمس اذا طلعت ويقال ذر قرن الشمس اذا طلع وذر متعدى اولور نباتى يربتورمكه بشليوب اوجنى كوستورمك
معناسنه يقال ذرت الارض النبات ذرا اذا اطلعته وبر آدمك باشنك ايلروسى اغارمغه بشلمق معناسنه در يقال ذر
الرجل يذر بالضم ويذر بالفتح ذرا من الباب الاول والرابع اذا شاب مقدم رأسه ويذر فيه بالفتح شاذ يعنى باب رابعدن
شاذدر الذرذرة زلزله وزننده بودخى طوز و دانه مقوله سنى برنسنه اوزره طاغيدوب صاچمق معناسنه در يقال
ذر ذر الملح والفلفل بمعنى ذره ابو ذر ذالك فتحيله اصحابدن جندب بن جنادة الغفارى كنيه سيدر حليله سى
ام ذر ايله مكنيه در بوراده ذر خرده قرنجه اوله جقدر كندولرى خصوصا فرزندلرينك جثه لرى بغايت صغير
وقصير ايديلر وابو ذرة الحارث بن معاذ كذلك اصحابدندر وابو ذر الهذلى الصاهلى شعرادندر على قول بودال
مهملهٔ مضمومه ايله در الذرور صبور وزننده كوز اوتنه دينور داروى چشم معناسنه توتيا وسرمه وسائرى كبى
وذرور بر نوع عطر آديدر كه هنددن كلور جمعى اذره كلور اجله كبى الذريرة سفينه وزننده بودخى ذرور
ديدكلرى عطرك آديدر بو اسمله معروفدر الذرية ذالك ضم وكسرى وراء مشدده نك كسرى و ياى مشدده ايله
بر آدمك نسل وولدينه دينور جمعى ذريات كلور وذرارى كلور ذالك فتحيله وذريه نسوانه اطلاق اولنور محل نسل
اولديغيچون مفرد وجمعى برابردر يعنى كرك ولد وكرك نسوان معناسنده مفرد وجمعنده ذريات وذرارى
دينور شارح ديركه وزنى فعليه در صغار نمل معناسنه اولان ذر كلمه سندن مأخوذدر وبونده اوچ لغت واردر افصحى
ذالك ضميله در لغت ثانيه كسر ايله و ثالثه ذالك فتحى ورانك تخفيفيله كريمه وزننده در وعند البعض ذرء ماده سندن كه
خلق معناسنه در مأخوذدر وزنى فعوله در نته كه همزه بابنده دخى ذكر اولندى ومجازا اصوله ده اطلاق اولنور
الذرذار ثرثار وزننده اوزان و بر كوكسيه اطلاق اولنور يقال رجل ذرذار اى مكثار و بر رجل لقبيدر الذرارة
ثمامه وزننده صاچيلن واكيلن شيئه دينور كه صاچنتى واكنتى تعبير اولنور يقال هذه ذرارة الطيب وغيره اى ما تناثر
منه اذا ذر الذرى ذالك فتحيله برى وزننده طبان وخراسان قلج كبى آبدار و جوهردار قلجه وصف اولور يقال
سيف ذرى اى كثير الماء وقلجك جوهرينه اطلاق اولنور كه ❊ قلجك جوهرى يوزى صويدر ❊ خرده قرنجه شكلنده
اولمغله كويا كه اكا نسبت اولنمشدر يقال ما ابين ذرى سيفه اى فرنده الذرار كتاب وزننده بر كمسيه طاريلوب
آندن اعراض ايلمك معناسنه در يقال ذر عليه ذرارا اذا غضب عليه واعرض المذارة فى الاصل مفاعله وزننده
والذرار قتال وزننده ناقه بدخوى اولمق معناسنه در يقال ذارت الناقة مذارة وذرارا اذا ساء خلقها
وهى مذار اى سيئة الخلق المذرة ميمك كسرى و ذالك فتحيله خرمنده حبوبات طاغيده جق آلته دينور كه
بيا اوله جقدر الذعر ذالك ضمى وعينك سكونيله اسمدر قورقويه دينور خوف معناسنه المذعور برنسنه دن
قورقمش آدمه دينور يقال ذعر الرجل على بناء المجهول فهو مذعور الذعر ذالك فتحيله قورقمق وقورقويه

دوشورمك معناسنه در يقال ذعره ذعرا من الباب الثالث اذا خوفه الاذعار همزه نك كسريله بودخى قورقتمق
معناسنه در يقال اذعره بمعنى ذعره الذعر فتحتينله مدهوش اولمق معناسنه در يقال ذعر الرجل ذعرا من الباب
الرابع اذا دهش الذعر صرد وزننده قورقنج نسنه يه دينور يقال ذعره ذعرا اى امر مخوف الذعرة تؤده وزننده
بر قوش آديدر كه اغاجلرده اولوب دائما قويرغنى تحريك ايدر قويرق صلان ديدكلرى قوش اوله جقدر كه پك قورقق
اولور الذعور صبور وزننده والمتذعر متذكر وزننده بالطبع عيب وتهمتدن خوف واحتراز ايدر اولان
خاتونه دينور يقال امرأة ذعور ومتذعر اذا كانت تذعر من الريبة والكلام القبيح وذعور شول ناقه يه اطلاق اولنور كه
ممه سنه ال اورلديغى كبى كمال نفورندن سودنى چكر اوله يقال ناقة ذعور اذا كانت قد مس ضرعها غارت
ذو الاذعار همزه نك فتحيله تبابعهٔ يمندن اذواء تعبير اولنان امرادن برينك لقبيدر صور واشكالى غريب و وحشى
بر طائفه يى سبى واسير ايدوب مملكتى اولان يمنه كتوردكده خلق انلردن خوف ايلملريله تلقيب اولنمش ايدى على قول
نسناس ديدكلرى طاغ آدملرنى يمن اوزره حواله وتسليط ايلمكله ناس كنديسندن خوف ايلمكله تلقيب اولندى
الذعارير شعارير وزننده ومرادفيدر كه طارطغان وتارمار معناسنه مستعملدر مفردى يوقدر كويا كه ذعرور در
خوف وهراسدن ناشى پراكنده اولان عسكره دينوب بعده تارمار معناسنده استعمال اولندى يقال تفرقوا
ذعارير اى شعارير وذعارير الانف بروندن سيلان ايدن سوده شبيه سمو كه اطلاق اولنور كه پك غلظتى اولمز الذعرة
ذالك ضميله والذعراء حمراء وزننده كوته اطلاق اولنور كويا كه دائما ضرطه سى خوفندن ناشيدر وعربلر
بغايت شديد وقحط اولان سنه يى ذعريه ايله توصيف ايدرلر هر كس آندن انديشه ايدر اولديغيچون يقولون
اصابتهم سنة ذعرية اى شديدة المذعورة والمذعرة معظمه وزننده دلورمش ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة
مذعورة ومذعرة اى مجنونة المتذعر متذكر وزننده هر نسنه دن خوف واحتراز ايدر اولان آدمه دينور يقال
رجل متذعر اى متخوف ومالك بن دعر دال مهمله ايله در نته كه محلنده ذكر اولندى الذغمور غين معجمه ايله
عصفور وزننده شول مبطن وكيندار آدمه دينور كه عقدهٔ حقد وكينى دكه حالله منحل و زائل اولميه دوه كينلو
تعبير اولنور يقال رجل ذغمور اى حقود لا ينحل حقده الذفر ذالك وفانك فتحيله والذفرة فتحاتله
مطلقا رايحه نك بغايت حدت وشدتنه على قول منتن وبدبوى اولان قولتق رايحه سنك تيزلكنه مخصوصلردر
يقال فيه ذفر وذفرة وهى شدة ذكاء الريح او يختصان برايحة الابط المنتن وذفر فتحتينله مصدر اولور يقال
ذفر الشئ ذفرا من الباب الرابع اذا ظهرت رايحته واشتدت وذفر رايحه بد اولمق نتن معناسنه در يقال فيه ذفر
اى نتن وآيغرك نطفه سنه اطلاق اولنور بد رايحه اولديغيچون اطلاق بالمصدردر الذفر كتف
وزننده والاذفر احمر وزننده وصفلردر بغايت تيز رايحه اولان شيئه دينور ومنه يقال مسك اذفر وذفر
اى جيد الى الغاية الذفرى ذكرى وزننده جميع حيوانك قولقلرى دبندن قذالك نصفنه وارنجه عضوه دينور
على قول قولغك اكسه سنده اولان يومرى كميكه دينور على القولين قولق طوزى تعبير اولنان يراوله جقدر كه فارسيده
بنا كوش ديرلر وقذال سحاب وزننده قولق دبندن قفا چقورينه وارنجه يره ديرلر وذفرى لفظنك جمعى ذفريات كلور
وذفارى كلور صحارى وزننده ويقال منه ذفرى اسيلة غير منونة وقد تنون وتجعل الالف للالحاق بدرهم
يعنى آخرنده كى الف تأنيث ايچون اولمغله بلا تنوين اولور كه غير منصرفدر وبعضا الف الحاق اعتباريله
درهم وزننده ملحقا منون اولور الذفر طمر وزننده قولغنك طوزى عظيم اولان دوه يه دينور مؤنثى ذفره در
يقال جمل ذفر وناقة ذفرة اى عظيم الذفرى وذفرتين وطيانقان تند وشديد دوه يه دينور فانك
فتحيله ده لغتدر يقال جمل ذفر اى صلب شديد وبنيه وخلقتى عظيم اولان انسان وحيوانه دينور واوزون
بويلو اولوب اندام واعضاسى تام جلد وچالاك دلو قانلويه دينور الذفرة جبله وزننده صوى و جلد وچالاك
ناقه يه دينور وشام اشكى كبى غليظ وقوند اشكه دينور الذفراء حمراء وزننده اذفردن مؤنثدر بالمناسبه شول عسكره
اطلاق اولنور كه سلاحلرى پاسلنمش اولمغله بد رايحه بغلمش اوله يقال كتيبة ذفراء اى سهكة من الحديد وذفراء
بر نوع اوتلق آديدر كه قيشه قدر قالور دوه علفندندر المذفورة ذفراء ديدكلرى نبات مذكورى چوق اولان يره
دينور يقال ارض مذفورة اى كثيرة الذفراء الذفرة زنخه وزننده بر نبات آديدر ذفره فتحاتله اساميدندر
خليد بن ذفره روايت حديث ايلمشدر ذفران ذالك فتحى وفانك كسريله وادى الصفراء قربنده بر وادى آديدر
على قول دقرآن لفظندن مصحفدر ذو الذفرين ذالك ورانك كسريله اذواء اطلاق اولنان امراء حميردن ابو شمر بن
سلامه نك لقبيدر الذكر ذالك كسريله والتذكار تانك فتحيله بر شيئى اونوتميوب خاطرده طوتمق معناسنه در

مطلب

يقال ذكر الشئ ذكرا وتذكارا من الباب الاول اذا حفظه مؤلفك بصائرده بيانته كوره ذكر مادّه سيله بعضا شول هيئت نفسيه مراد اولور كه آنكله انسان كسب ايلديكي معرفتي حفظ ايلمك ممكن اولور پس بو معناده حفظ ايله مراد فدر لكن حفظ قلبده احرازي وذكر استحضاري اعتبار يله در وبعضا برشيئك قلبه ياخود قول ولسانه حاضر اولمسنه اطلاق اولنور بو جهتله ذكر ايكيدر بري ذكر بالقلب وبريسي ذكر باللسان در ديرلر وهر بري ايكي كونه در ذكر عن نسيان وذكر عن لانسيان در كه ادامهٔ حفظ واز بردن عبارتدر وذكر باللسان تركيده آكتي وياد ايلمك ايله تعبير اولنور ومجازا صيت وشهرت وشرف وشانده استعمال اولنور وذكرى دخى مصدر در واسم دخى اولور وبو ذكردن ابلغدر كه كثرت ذكر معناسنه در انتهى وذكر لسانه جارى اولان شيئه دينور شارحك بيانى اوزره بونده مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا مراد ذكر لسانيدر كه اكمك وياد ايلمك اوله جقدر نته كه آنفا بصائردن نقل اولندى يقال ذكره بلسانه ذكرا وتقول ذكرت لفلان حديثا كذا وكذا اذا قلته له ومنه المثل * ما اسمك اذكره بقطع الهمزة من اذكر انكار عليه يعنى سن كيمسن بن سنى بيلم كه ذكر ايده يم وذكر شهرت ونامدار لق معناسنه مستعمل در يقال له ذكراى صيت وثناء وستايش معناسنه مستعمل در يقال فلان يشتغل الناس بذكره اى بثنائه وشرف وشان معناسنه مستعمل در يقال هو من اهل الذكر اى الشرف ونمازه اطلاق اولنور محل ذكر الهى اولديغيچون ودعاء ونيازالهى يه اطلاق اولنور وتفصيل دين وشريعتى ووضع وتبيين ملك وملتى مشتمل اولان كتابه اطلاق اولنور كه مراد كتاب سماويدر قال الشارح ومنه قوله تعالى انزل عليه الذكر من بيننا اى القرآن وقوله تعالى فاسئلوا اهل الذكر اى الكتب المتقدّمة وذكرابى النفس متمنع دلير وبهادر آدمه اطلاق اولنور نامدار اولديغيچون وذكر المطر صاغانقلى شديد يغموره اطلاق اولنور تقول اخذناذكر المطر اى الوابل الشديد وذكر القول ضربلوصلب ومتين كلامه اطلاق اولنور يقال فلان له ذكر القول اى الصلب المتين وذكر الحق صلت وحجته اطلاق اولنور يقال على هذا الامر ذكر حق اى صلت وجليل الشان وعظيم القدر شيئه اطلاق اولنور ومنه الحديث القرآن ذكر فذكروه اى جليل نبيه خطير فاجلوه واعرفوا له ذلك وصفوا به وفسر بعضهم اذا اختلفتم فى الياء والثاء فاكتبوه بالياء كما صرّح به ابن مسعود رضى الله عنه الذكرة ذالك ضميله بودخى آوازه وشهرت ونام معناسنه در يقال له ذكر وذكرة اى صيت وذكره بالته مقوله سى آلتك آغزلرينه ياپدقلرى پولاد قطعه سنه دينور كه اتى مقابليدر فارسيده زدينور جمعى ذكور وذكوره كلور ذالرك ضميله وذكار وذكاره كلور ذالرك كسريله وذكران كلور ذالك ضميله وذكره كلور عنبه وزننده وذكر آلت تناسله اطلاق اولنور كه قوام ذكورتدر جمعى ذكور كلور ومذاكير كلور غيرفياس اوزره. وذكردوريك ايبس واجودينه دينور كه اركك دمور وچليك ودمشق تعبير اولنور فارسيده پولاد ومعرّبنده فولاذ ديرلر الذكير امير وزننده بودخى ذكر اولنان دموره دينور الذكر ذالك فتحى وكافك سكونيله بركسه نك آلت تناسلنه اوردق معناسنه در يقال ذكره ذكرا من الباب الاول اذا ضربه على ذكره وبرخاتونى كندى نفسنه خطبه ونكاح ايلمك على قول دوكور لكنه تصدّى ايلمك معناسنه در يقال ذكر فلانة اذا خطبها اوتعرّض لخطبتها وبرآدمك حقنى ضايع قيلمق وب حفظ ايلمك معناسنه مستعمل در يقال ذكر حقه اذا حفظه ولم يضيعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالى واذكروا نعمة الله عليكم اى احفظوها ولاتضيعوا شكرها الذكرة فرحه وزننده والمذكرة والمتذكرة اسم فاعل بنيه لريله اركسى خاتونه دينور كه اوضاع واطوارى مردانه اولورنته كه عشائرنسوانلرى اويلجه در يقال امرأة ذكرة ومذكرة ومتذكرة اى متشبهة بالذكور المذكر منبر وزننده والمذكار مكثار وزننده دائما اركك طوغور اولان ديشى يه دينور يقال امرأة واتان مذكر ومذكارا اذا كانت تلد الذكور ومذكار شول قورقنج بريه وچول بيابانه اطلاق اولنور كه اكا آلجق دلير وزهره دار بهادر لر كيدر اوله يقال فلاة مذكار اى ذات اهوال لايسلكها الا ذكور الرجال الذكوره ذلك ضميله ذكرك جمعيدر كه ذكر اولندى بومناسبتله عربلر فيض واثرى اولميان شيئه ذكر اطلاق ايدرلر مثلا مسك نافه وعود وعنبر مقوله سى اثرى وبيلاشغى اولميان طيبه ذكورة الطيب اطلاق ايدرلر نته كه خلافنه مؤنث الطيب اطلاق ايدرلر خلوق وزعفران وادهان كبى شارح ديركه مأكول اولميان بقوله ده ذكورة البقل اطلاق ايدرلر نته كه مأكول اولانته احرار اطلاق ايدرلر يقال جاء العطار بذكورة الطيب اى مالبس له ردع يذكر ينصر وزننده زبعه قبيله سندن ربطن اسميدر المذكر معظم وزننده آبدار وجوهردار قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مذكر اى ذوالماء ومذكر الايام محتلو بغايت دشوار وشديدا يامه اطلاق اولنور يقال يوم مذكر اى صعب شديد المذكر محسن وزننده بودخى صرپ وصعب كونه اطلاق اولنور وقور قنجيوله اطلاق اولنور يقال طريق مذكر اى مخوف وداهيهٔ شديده يه اطلاق اولنور يقال داهية مذكر اى شديدة المذكرة معظمه وزننده بودخى داهيهٔ شديده يه وصف اولور شارح ديركه عرب طائفه سى ناقه نك اركك طوغورمسندن خوشلنيوب كريه عدّ ايلرليه اذكار ماده سنى مطلقا مكروه وشديد نسنه لرده مثل ايلديلر انتهى التذكرة تجر به وزننده مقصودى تذكره وسيله اولان شيئه دينور يرغه بغلدقلرى ايپلك كبى دلاله وامارەدن اعمدر وبو فى الاصل تكمله كبى مصدردر بعده اسم اولمشدر احبابه ارسال اولنان ورقه يه تذكره اطلاق بوندندر الذكارة رمانه وزننده اركك خرما اغاجلرينه اطلاق اولنور مذكرة الثنيا ثاى مثلثه نك ضميله باشى اركك دوه باشى كبى يوك اولان ناقه يه اطلاق اولنور وثنيايه اضافتى باشى مقامره ده بابعى ايچون مستثنا اولديغنه مبنى در ذاكر ومذكر مقعد وزننده اسامئ رجالدندر الذمر كبد وزننده والذمر كبدوزننده كه بانك سكونيله در والذمر ذالك كسريله والذمير اميروزننده والذمرّ فلزّ وزننده شجيع وبهادر آدمه دينور وذائما ناسه مدد واعانت ايدن ظريف ولبيب وداناآدمه دينور الدمارة كرامه وزننده اسمدر بهادر لغه دينور يقال صاحب الذمارة اى الشجاعة الذمر ذالك كسريله داهيه اسماسندندر الدمأر علابط وزننده بودخى داهيه يه دينور الذمر امروزننده بركسه يى لوم وسرزنشله ترغيب ايدوب قندرمق معناسنه در يقال ذمره ذمرا من الباب الاول اذا لامه وحضه قال فى الاساس ذمره على الامر اذا حضه مع لوم ليجدّ فيه وقور قمق معناسنه در يقال ذمره اذا تهدّده وارسلان حيقرمق معناسنه در يقال الاسد يذمر اى يزأر الذمار كتاب وزننده آدمه حفظ وحمايتى لازم اولان نسنه يه دينور غرض وناموس وآبرو وحرم كبى كه مسامحه واضاعتى بين الناس لوم وفضاحتى مستلزم اولور يقال هو حامى الذمار اذا حمى مالوم بحمه لئيم وعنف من جماء وحريم التذمر تفعل وزننده فوت اولمش نسنه ايچون برآدم كندى نفسنه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال تذمر الرجل اذا لام نفسه على فائت وطارغلق پيدا ايلمك معناسنه در يقال تذمر فلان اذا تغضب وبرآدمك برفعلنى انكار وتقطيعله لسانا تخويف ايلمك معناسنه در بو ايشى نيچون ايشلدك ياخود نيچون ايشلدك عاقبتى سكا وخيمدر ياخود بو يله ايلديكك ايچون سنى شويله ايدرم ديمك كبى يقال تذمر عليه اذا تنكر له واوعده المذمّر معظم وزننده باشك اكسه سنه اطلاق اولنور يقال عريض

وزننده

وزننده والذكر ندس وزننده والذكير امير وزننده والذكير سكيت وزننده صاحب ذكر يعنى صيت ونام وشرف وشان ياخود قوّت حافظه صاحبى آدمه دينور صيغه لرك تفاوتى معلومدر الذكر فتحتينله اركك دينور كه اتى مقابليدر فارسيده زدينور جمعى ذكور وذكوره كلور ذالرك ضميله وذكار وذكاره كلور ذالرك كسريله وذكران كلور ذالك ضميله وذكره كلور عنبه وزننده وذكر آلت تناسله اطلاق اولنور كه قوام ذكورتدر جمعى ذكور كلور ومذاكير كلور غيرفياس اوزره. وذكردوريك ايبس واجودينه دينور كه اركك دمور وچليك ودمشق تعبير اولنور فارسيده پولاد ومعرّبنده فولاذ ديرلر الذكير امير وزننده بودخى ذكر اولنان دموره دينور الذكر ذالك فتحى وكافك سكونيله بركسه نك آلت تناسلنه اوردق معناسنه در يقال ذكره ذكرا من الباب الاول اذا ضربه على ذكره وبرخاتونى كندى نفسنه خطبه ونكاح ايلمك على قول دوكور لكنه تصدّى ايلمك معناسنه در يقال ذكر فلانة اذا خطبها اوتعرّض لخطبتها وبرآدمك حقنى ضايع قيلمق وب حفظ ايلمك معناسنه مستعمل در يقال ذكر حقه اذا حفظه ولم يضيعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالى واذكروا نعمة الله عليكم اى احفظوها ولاتضيعوا شكرها الذكرة فرحه وزننده والمذكرة والمتذكرة اسم فاعل بنيه لريله اركسى خاتونه دينور كه اوضاع واطوارى مردانه اولورنته كه عشائرنسوانلرى اويلجه در يقال امرأة ذكرة ومذكرة ومتذكرة اى متشبهة بالذكور المذكر منبر وزننده والمذكار مكثار وزننده دائما اركك طوغور اولان ديشى يه دينور يقال امرأة واتان مذكر ومذكارا اذا كانت تلد الذكور ومذكار شول قورقنج بريه وچول بيابانه اطلاق اولنور كه اكا آلجق دلير وزهره دار بهادر لر كيدر اوله يقال فلاة مذكار اى ذات اهوال لايسلكها الا ذكور الرجال الذكوره ذلك ضميله ذكرك جمعيدر كه ذكر اولندى بومناسبتله عربلر فيض واثرى اولميان شيئه ذكر اطلاق ايدرلر مثلا مسك نافه وعود وعنبر مقوله سى اثرى وبيلاشغى اولميان طيبه ذكورة الطيب اطلاق ايدرلر نته كه خلافنه مؤنث الطيب اطلاق ايدرلر خلوق وزعفران وادهان كبى شارح ديركه مأكول اولميان بقوله ده ذكورة البقل اطلاق ايدرلر نته كه مأكول اولانته احرار اطلاق ايدرلر يقال جاء العطار بذكورة الطيب اى مالبس له ردع يذكر ينصر وزننده زبعه قبيله سندن ربطن اسميدر المذكر معظم وزننده آبدار وجوهردار قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مذكر اى ذوالماء ومذكر الايام محتلو بغايت دشوار وشديدا يامه اطلاق اولنور يقال يوم مذكر اى صعب شديد المذكر محسن وزننده بودخى صرپ وصعب كونه اطلاق اولنور وقور قنجيوله اطلاق اولنور يقال طريق مذكر اى مخوف وداهيهٔ شديده يه اطلاق اولنور يقال داهية مذكر اى شديدة المذكرة معظمه وزننده بودخى داهيهٔ شديده يه وصف اولور شارح ديركه عرب طائفه سى ناقه نك اركك طوغورمسندن خوشلنيوب كريه عدّ ايلرليه اذكار ماده سنى مطلقا مكروه وشديد نسنه لرده مثل ايلديلر انتهى التذكرة تجر به وزننده مقصودى تذكره وسيله اولان شيئه دينور يرغه بغلدقلرى ايپلك كبى دلاله وامارەدن اعمدر وبو فى الاصل تكمله كبى مصدردر بعده اسم اولمشدر احبابه ارسال اولنان ورقه يه تذكره اطلاق بوندندر الذكارة رمانه وزننده اركك خرما اغاجلرينه اطلاق اولنور مذكرة الثنيا ثاى مثلثه نك ضميله باشى اركك دوه باشى كبى يوك اولان ناقه يه اطلاق اولنور وثنيايه اضافتى باشى مقامره ده بابعى ايچون مستثنا اولديغنه مبنى در ذاكر ومذكر مقعد وزننده اسامئ رجالدندر الذمر كبد وزننده والذمر كبدوزننده كه بانك سكونيله در والذمر ذالك كسريله والذمير اميروزننده والذمرّ فلزّ وزننده شجيع وبهادر آدمه دينور وذائما ناسه مدد واعانت ايدن ظريف ولبيب وداناآدمه دينور الدمارة كرامه وزننده اسمدر بهادر لغه دينور يقال صاحب الذمارة اى الشجاعة الذمر ذالك كسريله داهيه اسماسندندر الدمأر علابط وزننده بودخى داهيه يه دينور الذمر امروزننده بركسه يى لوم وسرزنشله ترغيب ايدوب قندرمق معناسنه در يقال ذمره ذمرا من الباب الاول اذا لامه وحضه قال فى الاساس ذمره على الامر اذا حضه مع لوم ليجدّ فيه وقور قمق معناسنه در يقال ذمره اذا تهدّده وارسلان حيقرمق معناسنه در يقال الاسد يذمر اى يزأر الذمار كتاب وزننده آدمه حفظ وحمايتى لازم اولان نسنه يه دينور غرض وناموس وآبرو وحرم كبى كه مسامحه واضاعتى بين الناس لوم وفضاحتى مستلزم اولور يقال هو حامى الذمار اذا حمى مالوم بحمه لئيم وعنف من جماء وحريم التذمر تفعل وزننده فوت اولمش نسنه ايچون برآدم كندى نفسنه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال تذمر الرجل اذا لام نفسه على فائت وطارغلق پيدا ايلمك معناسنه در يقال تذمر فلان اذا تغضب وبرآدمك برفعلنى انكار وتقطيعله لسانا تخويف ايلمك معناسنه در بو ايشى نيچون ايشلدك ياخود نيچون ايشلدك عاقبتى سكا وخيمدر ياخود بو يله ايلديكك ايچون سنى شويله ايدرم ديمك كبى يقال تذمر عليه اذا تنكر له واوعده المذمّر معظم وزننده باشك اكسه سنه اطلاق اولنور يقال عريض

المذمّر اى القفا ويقال للامر اذا اشتدّ بلغ المذمر كقولهم بلغ المخنق المذمّر محدّث وزننده رحم حيوانده اولان ياورى
اركك ميدر ديشيميدر بيلك ايچون النى ناقه نك فرجنه ادخال ايدن كمسيه دينور كه اولبابده حاذق اولان آدم اوله جقدر
ذمار سحاب وزننده ياخود قطام وزننده صنعاء يمنه ايكى مرحله مسافه ده برقريه آديدر ذمار نام ملك بنا ايلمه آنكله
نامدار اولمشدر ذموران ودلان قريهٔ مزبوره قربنده ايكى قريه لردر ارض يمنده آنلرك نسوانندن دلبر نسوان اولمديغى
منقولدر ذمرمر سفرجل وزننده صنعاء ايالتنده برحصن آديدر الذمير امير وزننده حسن وجمال صاحبى
دلبركشى يه دينور يقال رجل ذمير اى حسن التذمير تفعيل وزننده برايشى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه در يقال
دمّر الامر اذا قدّره التذامر تفاعل وزننده ناس جنك وقتاله برى برنى ترغيب واغرا ايله قندرمق معناسنه در
تقول رأيت القوم يتذامرون اى يحضّ بعضهم بعضا على القتال الذمرة زنخه وزننده صوت وآوازه دينور تقول
سمعت ذمرة اى صوتا الذيمرىّ ذالك فتحى وميمك ضميله شول شهامتلو دلير ونافذ آدمه دينور كه خلقك جرأت واقدام
ايده مديكى امور مشكله وهائله يه كيريشوب عهده سندن كلور اوله يقال رجل ذيمرىّ اى حديد غلق الاذمقرار
قافله اسبطرار وزننده سود كسلمك معناسنه در كه پنيرودلمه كبى اولور يقال اذمقرّ اللبن اذا تفلق وتقطع الذور
ذالك ضميله طپراغه دينور الذورة هايله قوشك قورسغى اوكنده اولان صولوغه دينور كه صوا كاوار رجمعى ذور
كلور صرد وزننده الذور دور وزننده برآدمى قورقتمق وقور قويه دوشورمك معناسنه در تقول ذرته اذوره ذورا
اذا ذعرته الاذارة اداره وزننده ذور معناسنه در تقول اذرته بمعنى ذرته الذورور سفرجل وزننده شئ معناسنه در
يقال ما اعطاه ذورورا اى شيئا ذوره تمره وزننده برموضع آديدر الذهر ذالك وهانك فتحيله برآدمك بعض
عارضه سببيله ديشلرى قرارمق معناسنه در يقال ذهر فوه ذهرا من الباب الرابع اذا اسودّت اسنانه الذيار كتاب
وزننده ذئار معناسنه در كه مهموزدر مادّه سنده ذكر اولندى كه ناقه نك ولدنى امزر ممك ايچون ممه سنه صيوادقلرى
فشقى ايله مخلوط طپراغه دينور على قول طپراقله خلط ايلمزدن اوّل اول فشقى يه خثه دينور خانك ضمى وثانك تخفيفيله
وبعد الخلط ذيره دينور ذالك كسريله وممه يه صيواد قدنصكره ذيار دينور التذيير تفعيل وزننده ناقه نك ممه سى
امزكلرينه ذيار صيوامق معناسنه در يقال ذيّر الاطباء اذا لطخها بالذيار وصاردقلرى صارقى تخته سى آزرده
ايلمسون ديو ناقه نك ممه سنى ابتدا پچاوره مقوله سيله صارمق معناسنه در يقال ذيّر الناقة اذا صرّ اطباءها
لئلا يؤثّر فيها التواذى وديشلرى قرارمق معناسنه در يقال ذيّر فوه على المجهول اذا اسودّت اسنانه الذور
دور وزننده برنسنه يى ناخوش كوروب يكرنمك معناسنه در يقال ذاره يذاره ذورا اذا كرهه فصل
الراء ريشهر رانك كسرى وشينك فتحيله عجمده خوزستان ايالتنده بربلده آديدر الرير رانك فتحيله
ساليارە دينور كه چوجقلرك آغزلرندن چقوب سيلان ايدر وكوده نك كمكلرنده اولان شول ايچ ياغنه
دينور كه شدّت ضعف وهزالدن اريوب رقيق سياه صو اوله على قول شدّت هزالدن رقّت بولوب اريمش ايليكه
دينور ورير مصدر اولور اوجوزلغه بوللغه نائل اولمق معناسنه يقال رير القوم على المجهول اذا اخصبوا وانسان وحيوانى
سمن وقوّت بصمق معناسنه در يقال رير القوم اذا غلبهم السمن الرير رانك كسريله والرار نار وزننده
ضعف وهزالدن اريوب تباه اولمش ايليكه دينور الترير تفعيل وزننده بودخى اوجوزلغه وبوللغه ايرمك معناسنه در
يقال ريّر القوم على المجهول تريرا اذا اخصبوا وخصب ووسعت سببيله انسان وحيوانى تاب وقوت بصمق معناسنه در
يقال ريّر القوم ودوابّهم اذا غلبهم السمن وهر طرفده خصب ورفاه ونعمت فراوان اولمق معناسنه در يقال ريّرت
البلاد اذا اخصبت وقوزى واوغلاق وكوشك مقوله سى دواب ومواشى دوللرى سودك وچايرك وفرتى سببيله
حركتدن قالمق درجه سنده تاب وتوان پيدا ايلمك معناسنه در يقال ريّرت اولاد المال اذا سمنوا حتى عجزوا عن الحركة
الارارة اراده وزننده بركسه نك ياخود برحيوانك ايليكنى رقيق ايلمك معناسنه در كه بغايت ضعيف وزبون قلمقدن
كنايه در يقال ارار الله مخه اذا رقّقه الرائرة دائره وزننده شول ايچ ياغى قطعه سنه دينور كه قيون وكچى قسمنك
ديزلرنده اولوب ايليك كبى خوش ولذيذ اولور تقول اكلت الرائرة وهى الشحمة تكون فى الركبة طيبة كالمخ راران
اصفهان قضاسنده برقريه در محدثيندن زيد بن ثابت واوغلو خليل وبرادرزاده سى محمد بن محمد بن بدر الرارانىّ اورادندر
فصل الزاى المعجمة الزأر زانك فتحى وهمزه نك سكونيله والزئير زانك فتحيله ارسلانك سينه سندن
ظهور ايدن صوته دينور كه ايكرتى وكوموردى تعبير اولنور يقال ليث له زأر وزئير اى صوت من صدره وزأر وزئير
وتزأر تذكار وزننده مصدر اولورلر ارسلان كومرنمك وباغرمق معناسنه در يقال زأر الاسد وزئر زأرا وزئيرا وتزأرا

من

من الباب الثانى والثالث والرابع اذا صات من صدره واسرمش دوه ارسلان كبى ايچريسندن اوزون اوزادى
ايكره مك معناسنه مستعملدر يقال زأر الفحل اذا ردّد صوته فى جوفه ثمّ مدّه الازأر همزه نك كسريله بودخى
ارسلان كومورده مك معناسنه در يقال ازأر الاسد بمعنى زأر الزائر والزئر كتف وزننده والمزئر محسن وزننده
آنلردن اسم فاعللردر كوموردنجى ارسلانه دينور شير غرّان معناسنه الزأرة تمره وزننده اجمه معناسنه در كه
ارسلان يتاغى اولان ميشه يه دينور تركيده بوك تعبير اولنور تقول رأيت الاسد فى زأرته اى اجمته ويقال له
مرزبان الزأرة وزأره صعيد مصر ترابنده برقضا آديدر وطرابلس غرب قضاسنده برقريه آديدر وبحرين قضاسنده
برقريه آديدر كه آنده برمعروف چشمه واردر الزئبر زبرج وزننده وبعضا بايى مضموم ايدرلر ياخود بانك ضمى لحن در
ثوبك درزندن تل تل چقان شيئه دينور كه پروز تعبير اولنور يقال خرج زئبر الثوب وهو ما يظهر من الثوب من درزه
الزوبر جوهر وزننده والزوبر قنفذ وزننده بونلرده زئبر معناسنه در الزأبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك
معناسنه در يقال زأبر الثوب زأبرة اذا صار له زئبر وجامه نك پروزنى چقرمق معناسنه در يقال زأبر الثوب اذا اخرج زئبره
المزأبر آندن اسم فاعلدر المزأبر اسم مفعولدر الزأبر جعفر وزننده هپ وكوتورى معناسنه مستعملدر
يقال اخذه بزأبره اجمع مترجم ديركه صحاحده زئبر يكى قماشك يوزنده اولان خاوايله مفسر اولوب مؤلفك وسائر
بعض امهاتك تفسيرلرينه كوره پروز اوله جقدر الزبر صبر وزننده والزبر كتف وزننده قوى وشديد آدمه دينور
يقال رجل زبر وزبر اى قوىّ شديد وزبر صبر وزننده عقل وهوش معناسنه مستعملدر كه تماسك انسانى يه
باعثدر طىّ بئر معناسندن مأخوذ فى الاصل مصدردر يقال ماله زبر اى عقل يعنى يتماسك به وزبر طاشلره دينور
واحدى زبره در وطاش آتمق معنناسنه مصدر اولور يقال زبره زبرا من الباب الاول اذا رماه بالحجارة وقويى يى
طاش ايله اورمك معناسنه در يقال زبر البئر اذا طواها بالحجارة وسوز سويلمك معناسنه در يقال سئلته فما زبر لى بزبر
اى ما تكلم لى بكلام وصبر وشكيب معناسنه در يقال لم يزبر عليه اى لم يصبر وبنايى سراى وجامع بنالرى كبى
طاشلرنى قور قوريا پمق معناسنه در يقال زبر المعمار البناء اذا وضع البنيان بعضه على بعض ويازو يازمق
معناسنه در يقال زبر الكتاب زبرا من الباب الاول والثانى اذا كتبه وسائل وحاجتمند مقوله سنى آزار وخشونتله منع
ومحروم قلمق معناسنه در يقال زبر السائل اذا انتهره قال الشارح ومنه الحديث اذا رددت السائل ثلثا فلا بأس عليك
ان تزبره اى ان تنتهره وبرآدمى برنسنه دن منع ونهى ايلمك معناسنه در يقال زبره عن الامر اذا منعه ونهاه عنه
التزبرة تكمله وزننده بودخى يازو يازمق معناسنه در يقال زبّر الكتاب تزبرة اذا كتبه الزبر زانك كسريله يازلمش
نسنه يه دينور مكتوب معناسنه در جمعى زبور كلور قدر وقدور كبى المزبر منبر وزننده يازو يازه جق قلمه دينور
الزبور صبور وزننده بمعنى مفعولدر كتاب ومكتوبه دينور جمعى زبر كلور ضمتينله ومنه قوله تعالى وكل شئ فعلوه
فى الزبر وزبور خاصة داود پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتابك اسميدر كه كتب اربعه
جمله سندندر شارح ديركه ايكنجيده عند البعض سريانيدر وبعضلر كتاب ايله كه مراد سماويدر فرق ايدرلر كتاب
حكمت عقليه واحكام شرعيه يى متضمن اولانه دينور فرقان مبين كبى وزبور حكمت عقليه يه مقصور اولانه دينور
داود عليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتاب كه زبوردر احكام شرعيه دن برحكمى مشتمل دكل ايدى وعند البعض
مطلقا صعب الوقوف اولان كتاب الهى يه زبور اطلاق اولنور انتهى الزبرة زانك ضميله آرقه ده ايكى كوركك
اراسته دينور كه يغرنى تعبير اولنور يقال رجل واسد ضخم الزبرة اى الكاهل ودمور قطعه سنه دينور جمعى زبر كلور
صرد وزننده وزبر كلور ضمتينله ومنه فى التنزيل آتونى زبر الحديد اى القطع وارسلانك وسائرك يغرنيسنده طوپ
اولان قيل وتوى كلچه سنه اطلاق اولنور يقال اسد ضخم الزبرة وهى الشعر المجتمع بين كتفيه وزبره دمورجى اورسنه
اطلاق اولنور سندان معناسنه وفلكده بركوكب آديدر كه منازل قمردندر حقيقتى اسد برجنده مصوّر اولان
ارسلان صورتنك ايكى طرفلو يغرنيسنده ايكى تابان كوكب اوله جقدر قمرا كا نازل اولور اغستوس اوائلنده طلوع
ايدر الازبر احمر وزننده والمزبرانىّ مرتبانى وزننده يغرنيسى بيوك اولان آدمه دينور يقال رجل ازبر ومزبرانىّ
اى عظيم الزبرة وازبريلان كبى موذى انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل ازبر اى موذ زبراء صحراء
وزننده تيماء قربنده بربقعه آديدر واحنف بن قيسك جاريه سى اسميدر كه بغايت سليطه ايدى زبران فتحانله
جند قضاسنده برقريه آديدر فقهادن زيد بن عبد الله اورادندر زبار بن ميسور زانك فتحيله والزبير بن العوّام
مصغر بنيه سيله وزبير بن عبد الله وزبير بن عبده وزبير بن ابى هاله صحابه لردر مادّه مذكوره دن مأخوذلردر
الزبير امير وزننده داهيه ومحنته دينور وبرطاغك اسميدر كه حق جلّ وعلا آنك اوزرنده حضرت موسايى

شرفیاب عزّ تکلیم ایلدی وزبیر سیاه چاموره دینور حمأه معناسنه وزبیر بن عبدالله شعرادندر وجدّینك اسمی
دخی زبیردر پدری عبدالله شول کسه درکه عبدالله بن الزبیر حضرتلرینه مأمول ضمننده ورود ایدوب نائل نوالهٔ
مأمول اولمامغله لعن الله ناقة حملتنی الیك دیمکله عبدالله جوابنده انّ وراکبها دیدیلرکه انّ الله لعن الناقة وراکبها
تقدیرنده در اکتفاء قبیلندندر وزبیر ثعلبه قربنده برموضع آدیدر وزبیر مزبور معناسنه درکه مکتوب دیمکدر
وعبدالرحمن بن الزبیر بن باطی اصحابدندر الزبیرتان زانك فتحیله طهیه قبیله سنه مخصوص ایکی صویك آدیدر
زوبر جوهر وزننده مطیر بن الاشیم نام کسه نك وجمیح ایله ملقب منقذ بن الطماح نام کسه نك وقرنداشی عرفطه نك
فرسلری اسمیدر وزوبر وزبر فتحتینله وزبوبر صنوبر وزننده هپ وکوتوری معناسنه در یقال اخذه بزوبره
وزبره وزبوبره ای اجمع ویقال رجع بزوبر بالفتح اذالم یصب شیئا بوایکی معنادخی شعر مجتمع علی الکاهل
معناسندن منشعبدرکه کویا تویلری طوتامیله آلمش کبیدر وایکنجیده کویا که النه ایشه یرامز برطوتام تویدن غیری
نسنه کچمدی دیمك اولور وزبر جوهر وزننده وزوبر قنفذ وزننده زئبر معناسنه درکه مؤلفه کوره اثواب پروزیدر
الازبار همزه نك کسریله برآدم عظیم الهیکل اولمق معناسنه دریغرنیسی تویلو ارسلان کبی یقال ازبر الرجل
اذاعظم جسمه ودلیر وبهادر اولمق معناسنه در ارسلان کبی یقال ازبر الرجل اذاشجع الازبئرار اسبطرار وزننده
کوپك سلکنوب تویلرنی قبارتمق معناسنه در یقال ازبئرّ الکلب اذاتنفش شعرمذکور معناسندن مأخوذدر
وتویلر وقیللر دیکلنوب قبارمق معناسنه در یقال ازبأرّ الشعر اذاانتفش واوت وکوده ده توی بتمك معناسنه در
یقال ازبأرّ النبت والوبر اذانبتا وبرکسیه شرکیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازبأرّ الرجل اذاتهیأ للشرّ
الزوبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك معناسنه در یقال زوبر الثوب اذاصارله زئبر المزوبر اسم فاعل بنیه سیله
والمزیبر واوی یایه ابدالله پروزلنمش جامه یه دینور ابوزبر صبر وزننده توابع تابعیندن عبدالله بن العلاء لقبیدر
وحارثه وحصن ابناقطن بن زابر صحابیلردر ومحمد بن زیاد بن زبّار الزبّاری شدّاد وزننده اهل اخباردندرکه اشعار
کثیره روایت ایلمشدر الزبنتر تای فوقیه ایله غضنفر وزننده بودور کوتاه قدکشی یه دینور وجوجه تعبیر اولنان پك
قصه جق آدمه دینور وآفت وداهیه یه دینور الزبنتری قبعثری وزننده بودخی داهیه یه دینور التزبتر تدحرج
وزننده تکبرلك ایلمك معناسنه در تقول مرّ یتزبتر علینا ای متکبرا زبطره زانك کسریله قمطره وزننده ملاطیه ایله
سمیساط بیننده بربلده آدیدر بانیه سی اولان زبطره بنت روم بن الیقن بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر حالا
بو اسمله معروفدر الزبعری زانك کسری وبانك فتحی وقصر ایله بدخوی آدمه دینور یقال رجل زبعری ای السیء
الخلق ووجودی یوغون آدمه دینور یقال رجل زبعری ای غلیظ مؤنثنده زبعراة دینور هایله وزبعری یوزینك
وقاشلرینك وصقالنك قیللری کور وفراوان اولان کمسیه دینور یقال رجل زبعری ای الکثیر شعر وجهه وحاجبیه
ولحیته وحجازه مخصوص برشجرك آدیدر وتمساح دیدکلری صوجانورینك دیشیسنه دینور علی قول برکونه دابه یه دینورکه
بوینوزیله فیلی آلوب کوترر کتب جغرافیاده کرکدن دیدکلری جانور هندی ایله مفسردر وزبعری شعرای عربدن
عبدالله القرشی پدرینك اسمیدر الزبعراة هایله زبعری مؤنثیدر وغلیظ اولوب قیللری وتویلری کور اولان
قولغه وصف اولور یقال اذن زبعراة ای غلیظة کثیرة الشعر زبعر جعفر وزننده وزبعر درهم وزننده
برنوع خوشبو نبات آدیدر وزبعر جعفر وزننده وزبعری جعفری وزننده مرودیدکلری نبات معروفدن برنوعك
اسمیدرکه مروماحوز دیدکلری اوله جقدر الزبعری هرقلی وزننده برنوع اوقه دینورکه غلیظ نوعی اوله جقدر
الزبغر غین معجمه ایله درهم وزننده زبعر لفظنده لغتدر یاخود صواب اولان اهمالله در الزجر فجر وزننده منع
ونهی ایلمك معناسنه در یقال زجره زجرا من الباب الاول اذامنعه ونهاه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره زجر صوت
وآواز ایله طرد ایلمکه موضوعدر وکاه اولورکه یالکزجه طرد معناسنده وبعضا آزار وصیحه ده استعمال اولنور انتهی
وزجر کوپك قسمنی آزار ایله قوومق معناسنه مستعملدر یقال زجر الکلب وبالکلب اذانهنهه وقوش ایله تفأل ایدوب
فالی بدکلمکله قوشی حیقروب سورمك معناسنه در وبوعنقریب ذکر اولنه جق عیافه دن بشقه درکرچه بوده
اول جمله دندر یقال زجر الطائر اذاتفأل به فتطیره فنهره معلوم اوله که اجلاف عرب توره سندندرکه شرعده
وارد اولمیان بعض اشیاء واحوالله تفأل وتطیر ایدرلر عرافت وکهانت دخی آنلره مخصوصدر کذلك زجر وعیافه
وطیره عندلرنده امر معتادر بواوچ وضع واحددر نوعلری مختلفدر عرافت بعض برّاق نسنه لره وصوایله قدحه
وقرص آفتابه وجرم بللوره نظر ایدرلر وزعملرنجه آنده جنیلری کوروب مغیباتدن خبر آلورلر حالا مسخرهٔ شیاطین
اولان نسوانك ایاصوفیه حرمنده برقویویه نظر ایلملری دخی اول جمله دندر حقیقتی شعبدهٔ قیمین جامعدندر پاره

دوزاغیدر وکهانت برقاچ کونه در ازجمله مثلا یدی دانه طاش آلوب وهر برینه نشانلر ایدرلر وهر برینه اسامی وضع
ایدرلر بعده آوجی ایچره تحریك ایدرلر وبعض کلمات سویلرلر وآوجنی آچوب اول طاشلرك وضعندن وشکلندن
خیر وشرّه حکم ایدرلر وبوصنعته طرق دخی دیرلر وزجر وعیافه رفتار وحوش وآواز مرغان ایله بعض حوادثك
وقوعنه استدلال ایلمکدن عبارتدر مثلا سفره ویاشکاره چقسه لر اکر وحشی صاغ طرفدن کلورسه تفأل وصولدن
کلورسه تشأم ایدرلر وآواز کلاغ ایکیشر ایکیشر اولسه شوم واوچر اولسه مسعود عدّ ایدرلر خیر وشر کلمه لرینك
حروفلری عددینه اعتبار ایدرلر واکر کلاغ درخت سبز اوزره قونسه خیر وعاری اوزره قونسه شرّ وکریه عدّ ایدرلر
مؤلفك مثال مزبوردن مرادی مثلا قرغه بریره قونمق صددنده ایکن آنك وجه مذکور اوزره قونجغی محللره
وقوندقدنصکره اوتمسنه بالتفأل منتظر اولورلر اکر زعملرنجه وجه مبارك اوزره اولورسه صفایاب اولوب
واکر غیر مرضی اولور ایسه انفعاللرندن آزار ایله یاخود طاش ایله اوچوروب طرد ایلدکلرینه مبنی در وعنقریب
عیافه وتکهن ایله تفسیری بوندن بشقه در انتهی وزجر طواری طورمیوب یوریسون دیو آزار ایله حیقروب سورمك
معناسنه در مثلا بارکیره داه واشکه چودیمك کبی یقال زجر البعیر اذاساقه یعنی حثه بلفظ یکون له زجرا وناقه
قارننده اولان دولنی براقمق معناسنه مستعملدر یقال زجرت الناقة بمافی بطنها اذارمت به وزجر عیافه معناسنه درکه
قوشی اوچورمقله یاخود اوتمکله تفأل وتشأم ایلمکدن عبارتدرنته که بیان اولندی یقال فلان یزجر الطیر ای
یعافها قال فی الاساس اصله ان یرمی الطیر بحصاة او یصیح به فان ولاه فی طیرانه میامنه تفأل به وان ولاه میاسره
تطیر منه وزجر کاهنلك ایلمك معناسنه مستعملدرکه زعمنجه جنیلری دعوت وآنلرك اخباریله مغیباتدن خبر
ویرمکدر باقچیلق تعبیر اولنور زمان سعادتدن اول وار ایدی یقال فلان یزجر ای یتکهن وزجر برنوع بیوك بالغك
آدیدر بونده فتحتینله ده لغتدر جمعی زجور کلور مفرداتك بیاننه کوره بوکوپك بالغی دیدکلریدر الازدجار فی الاصل
افتعال وزننده متعدی ومطاوع اولور منع ونهی ایلمك ومنعی قبول ایلمك معنالرینه یقال زجره وازدجره فازدجر
ای منعه فامتنع وزجر کبی قوش ایله تفأل ایدوب فالی ناخوش کلمکله قوشی طرد ایلمك معناسنه در یقال ازدجر الطیر
بمعنی زجره الانزجار انفعال وزننده بودخی مطاوعدر یقال زجره فانزجر الازجر احمر وزننده شول
دوه یه دینورکه برعلتدن یاخود یاغرلقدن اوکورغه کمکلرنده کسنتیلك وشکسته لك اوله یقال بعیر ازجر اذا کان
فی فقاره انخزال من داء اودبر الزاجر زجردن اسم فاعلدر مانع وطارد وسائق معنالرینه در ومنه قوله
تعالی فالزاجرات زجرا ای الملئکة تزجر السحاب ای تسوقه سوقا الزجور صبور وزننده شول ناقه یه اطلاق
اولنورکه طوغوردیغی کوشکنه نظر ایلدکده کوشکی اولدیغنی حسّ وادراك ایدوب استشمام ایلدکده انکار ایله
امزرمکدن امتناع ایدر اوله که کوشکی اممکدن منع ایدر یقال ناقة زجور اذا کانت تعرف ولدها بعینها وتنکر بانفها
وشول ناقه یه اطلاق اولنورکه زجر وآزار اولنمدقجه سود ویرمز اوله یقال ناقة زجور اذا کانت لاتدرّ حتی تزجر
وشول ناقه یه اطلاق اولنورکه ولدندن غیری یه یاقلدقده اکارام اولمیوب یقلشدقده استشمام ایدوب طرد ودفع
ایدر اوله یقال ناقة زجور ای علوق الزحیر زانك فتحی وحای مهمله نك کسریله والزحار زانك ضمیله والزحارة
هایله سسلنمك معناسنه در یقال زحر الشیء زحیرا وزحارا وزحارة من الباب الثالث والثانی اذا صات شارحك بیاننه
کوره بونلر بومعناده ومعانی آتیه ده اسم اولورلر انتهی وزحیر وزحار وزحاره ایکلتی وصقندی ایله صولوق آلمق
معناسنه درکه ایقندی تعبیر اولنور طوغوررکن وتریاکی چلبی دفع طبیعی ایدرکن صقندی ایله صولق آلدقلری کبی
یقال زحرت المرأة عند الولادة اذاتنفست بانین واضطراب وزحیر اسهال نوعندن برعلت اسمیدرکه شدّت اوزره
بغرسق صیرندیسی وکوبك بورندیسی ایله عارض اولوب ایچی کچوب وقارنی بوکیلوب مستراحه وارنجه قان کلور اولور
ترکیده ایچ آغریسی تعبیر اولنور برودت اخلاطك سمیتی باعث اولور یقال رجل مزحور به زحیر وهو استطلاق
البطن بشدّة وتقطیع فی البطن یمشی دما وزحیر وزحار بومعناده مصدر اولور یقال زحر الرجل علی المجهول اذا اشتکی
من الزحیر وطوغورمق معناسنه مستعملدر لزومیت علاقه سیله یقال زحرت به امه اذا ولدته وزحار غراب وزننده دوه
قسمنه مخصوص برعلت آدیدر التزحّر تفعل وزننده والتزحیر تفعیل وزننده بونلرده زحیر علتنه اوغرامق
معناسنه در یقال تزحّر الرجل وزحّر تزحیرا اذا صار مزحورا وتزحّر طوغورمق معناسنه مستعملدر یقال تزحّرت عنه
امه اذا ولدته وتزحیر اسم اوله رق مستعملدر بین العرب اکا دینورکه ناقه قسمنك بعد النتاج برآیه وارنجه ارالقده ولدی
هلاك اولدقده بچاوره دن برقونداق یاپوب اول ناقه نك فرجندن رحمنه طوغری ادخال وناقه نك برونی مسدود اوله رق
برکیجه اول قونداق فرجی ایچره قالدقدنصکره اخراج واولحلالده برغیری ناقه نك ولدنی حاضر ایلملریله کندیسنه

كوستوردكده هنوز طوغوردم كندى ولد مدر ظنيله صورت ميل وحنين كوستورمكين بروتى چوزوب اولوجهله اول
ياورى كنديسنه وكندى ياورى يه ياقلمغله سودنى چكميوب ادرار ايدر وتزحير بو معناده مصدر اولور كه وجه مذكور
اوزره اكا تزحير ايله عمل قلمق معناسنه تقول زحرت الناقة تزحيرا اذا عملت لها التزحير زحر بحر وزننده اساميدندر
زحر بن قيس وزحر بن حصين الحسن محدثلردر الزحر زفر وزننده والزحران سكران وزننده بخيل وناكسه
اطلاق اولنور زحير وضجرتله اعطا ايدر اولديغيچون يقال رجل زحر وزحران اى بخيل المزحور زحير علتنه
مبتلا آدمه دينور يقال زحر الرجل على المجهول فهو مزحور المزاحرة مفاعله وزننده معادات ومخاصمه
معناسنه در ضجرتله منافسه يى مستلزم اولديغيچون يقال زاحر فلانا اذا عاداه الزحر نحر وزننده برآدمك باشنى
يارمق معناسنه در يقال زحره بالرمح زحرا اذا شجه به وبخيل كسه سؤال مطلوبى استثقال ايلمك معناسنه در كه
زحير مذكوردن متصرفدر يقال زحر البخيل اذا سئل فاستثقل السؤال الزحمرة دحرجه وزننده مشكى طولدرمق
معناسنه در يقال زحمر القربة اذا ملأها الزخز زانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله والزخور ظهور وزننده
دريانك صويى وفرت بولمغله طاشقين اولمق معناسنه در يقال زخر البحر زخرا وزخورا من الباب الثالث اذا طما وتملأ
ويقال زخر الوادى اذا مد جدا وارتفع وطولدرمق معناسنه در يقال زخر الشئ اذا ملأه وعسكر نفير ياخود
جنك ايچون دريا كبى جوش وخروش ايلمك معناسنه مستعملدر يقال زخر القوم اذا جاشوا لنفير او حرب وتنجره
قينامق معناسنه مستعملدر يقال زخرت القدر اذا جاشت وكذا يقال زخرت الحرب ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه
مستعملدر يقال زخر النبات اذا طال وبرآدم مدار فخر اوله جق نسنه سيله فخر ومباهات ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال زخر الرجل بما عنده اذا فخر وبرآدمى شوق وجنبشله طربناك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال زخر الرجل
اذا اطربه وچاير طوارى طاولندروب حسن وقيافت ويرمك معناسنه مستعملدر يقال زخر العشب المال اذا سمنه
وزينه واون وكپك مقوله سنى روزكاره صاورمق معناسنه در يقال زخر الدق اذا ذراه فى الريح التزخر تفعل وزننده
بودخى چاى ودكز طاشقن اولمق معناسنه در يقال تزخر البحر والوادى بمعنى زخر التزخور تدحرج وزننده
بودخى فخر ومباهات ايلمك معناسنه در يقال تزخور الرجل اذا فخر المزاخرة مفاخره وزننده ومراد فيدر
باب مغالبه ده استعمال اولنور يقال زاخره فزخره اذا فاخره ففخره اى فغلبه فى الفخر الزخور جعفر وزننده
والزخورى جعفرى وزننده والزخارى غرابى وزننده تمام نشو ونما وتاب وطراوت بولوب اطرافنه صاريلوب
صارمشمش نباته وصف اولور يقال نبات زخور وزخورى وزخارى اى تام ريان ملتف ويقال اخذ النبات زخارية
اى زهره ونضارته الزاخر اسم فاعلدر طاشقن دكزه وصف اولور يقال بحر زاخر اى طام ممتلئ ويقال فلان بحر
زاخر وبدر زاهر وشرف عالى وشان متعالى معناسنه مستعملدر يقال فلان له شرف زاخر اى عال وشادان وطربناك
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل زاخر اى جذلان ويقال فلان عرقه زاخر اى كريم نمى الزخرى كردى وزننده
پك اوزون شيئه اطلاق اولنور يقال شئ زخرى اى طويل الزخورى جهورى وزننده نبات تام وملتفه اطلاق
اولنور كه ذكر اولندى ونخوت وتكبرى متضمن اولان كلامه اطلاق اولنور يقال كلام زخورى اذا كان فيه تكبر
زخبر جعفر وزننده برجل آديدر الازدار همزه نك كسريله اصدار لفظنده لغتدر يقال ازدره لغة فى اصدره
وقرئ قوله تعالى يومئذ يزدر الناس اشتاتا الازدران تثنيه بنيه سيله ايكى اموزه اطلاق اولنور يقال جاء يحرك ازدريه
اى منكبيه الزر زانك كسرى ورانك تشديديله تكمه يه دينور كه اثوابك يكنده ويقاسنده اولور جمعى ازرار وزرور
كلور وزر يوركك آلتنده اولان خرده كميكه اطلاق اولنور كه يوركك قواميدر يارم جوز مقدارنده در واوموز
باشنده اولان چقور جغزه اطلاق اولنور كه بازونك وابله سى يعنى منتهاسى آنده دائر اولور كه اولدخى نصف جوز قدر
كميكدر قال فى الاساس ضربه فاصاب زره وهو عظيم كانه نصف جوزة تدور فيه الوابلة وهى رأس العضد
واوجه كميكنك نقره ده اولان تكمه جك تعبير ايتدكلرى كميكجكزه اطلاق اولنور ايكى طرفلو اولمغله زران اطلاق ايدرلر
وعرب چادرلرينك اخشابندن برخشبه نك آديدر كه مراد چادرك يوقريسنده آغرشق تعبير اولنان كوچك ومدور تخته
اوله جقدر يقال لضارب الخباء اجعل رأس العمود فى الزر وهو الخشبة التى فى اعلاه وزر قلجك آغزينه دينور يقال ضربه
بزر السيف اى بحده وزر اساميدندر زر بن حبيش تابعيندندر وذو الزرين سفيان بن ملجم ياخود ابن ملجم القردى لقبيدر
وزر دوه قسمنه حسن تقيد وتيمار ايله كركى كبى رعايت واهتمام ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور كه اثواب تكمه سى كبى
على الدوام محافظه وتيمارندن جدا اولمز يقال انه لزر من ازرار الابل اى حسن الرعية لها ودواب ومواشى يه يرار اولان
مصالحى كوزل بيلن آدمه اطلاق اولنور يقال هو زر زور مال وزره اى عالم بمصلحته وزر برشيئك قوامى ومدار ثبوتى

اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال فلان زر الدين اى قوامه قال الشارح وفى الخبر راى على اباذر رضى الله عنهما
فقال ابوذر له هذا زر الدين اى قوامه كالزر وهو العظيم الذى تحت القلب وهو قوامه كما ذكر الزر زانك فتحيله
جامه يى تكمه لمك معناسنه در يقال زر القميص زرا من الباب الاول اذا شد زراره وسورمك طرد معناسنه در يقال
هو يزر الكتائب بالسيف اى يطرده وسانجمق معناسنه در يقال زره بالرمح اذا طعنه به وقيل يولمق معناسنه در يقال
زر الشعر اذا نتفه واصرمق معناسنه در يقال زره اذا عضه وكوزى قيپوب قصمق معناسنه در يقال زر عينه
اذا ضيقها وبرنسنه يى برآرايه كتوروب درطوب كركى كبى بركدرمك معناسنه در يقال زر الشئ اذا جمعه جمعا
شديدا واثواب وامتعه مقوله سنك توزى كتمك ايچون سلكمك معناسنه در يقال زر المتاع اذا نفضه وزر اساميدندر
اعلامدن عبد الله الخوارى جدينك اسميدر ووازم بن زر اصحابدندر وزر بن كرمان الرازى صاحب ذكر ومنقبه در
وزر كذلك مصدر اولور برآدمك تجربه سببيله عقل ودانشى زياده اولمق معناسنه در يقال زر الرجل زرا اذا زاد عقله
وبرآدم دشمننه تعدى ايلمك معناسنه در يقال زر فلان زرا من الباب الرابع اذا تعدى على خصمه وبعد الحماقة
رشد ودرايت صاحبى اولمق معناسنه در يقال زر فلان اذا عقل بعد حمق الزرير امير وزننده ذكى ورشيد
وسبكروح اولان آدمه دينور يقال رجل زرير اى ذكى خفيف وبرنبات آديدر كه آنكله بويه بويانور وبورومیده
اسپرك وارجيفن وتركيده آلاجهره ديدكلريدر كه صارى بويه اقسامندندر وزرير مصدر اولور كوزپك نورانى اولمغله
بلور كبى يلدرامق معناسنه در يقال عيناه تزران زريرا اذا توقدتا وتنورتا الزرازر علابط وزننده والزرزار
ثرثار وزننده بودخى زرير كبى ذكى ولبيب وسبكروح آدمه دينور الزرزور زنبور وزننده والزرزر هدهد وزننده
صغرجق قوشنه دينور كه چكركه قوشى دخى ديرلر وزرزور آديمى طار اولان مركبه دينور يقال حمار زرزور
اى ضيق ودواب ومواشى يه يرار مصالحى اعلا بيلن آدمه دينور زر كبى يقال هو زرزور مال وزره اى عالم بمصلحته
الزرزرة زلزله وزننده صغرجق قوشى اوتمك معناسنه در يقال زرزر الزرزور اذا صوت وبرآدم دائما صغرجق
قوشى اكل ايلمك معناسنه در يقال زرزر الرجل اذا دام على اكل الزرزور وبرمحلده ثابت وپايدار اولمق معناسنه در
يقال زرزر بالمكان اذا ثبت التزرزر تزلزل وزننده دپرنمك معناسنه در يقال تزرزر الرجل اذا تحرك الزارة زانك
شده سيله برنوع سينكه دينور كه كوكجل اولور ذباب شعراء معناسنه الزرة زانك كسريله اصريق يرينه دينور
اثر العضه معناسنه وزره اصحابدن عباس بن مرداسك فرسى اسميدر زانك فتحيله ده جائزدر بوجهتله عباسه جاهليتده
فارس الزره اطلاق ايدرلر ايدى وزره جميح بن منقذك فرسى اسميدر جوهرى دوه قسمى طاولنوب كوزللندكده بها
زره ديرلر ديمكله قول مزبورى تصحيف قبيح وتحريف شنيع در زيرا اصل بو بهازره در كه فعالله وزننده در وموضع
ذكرى باى موحده فصليدر نته كه بهزر ماده سنده كذران ايلدى لكن مؤلف اوراده بهزر قنفذ وزننده جمعى بهازر
اولمق اوزره ثبت ايلمشيدى كه جمع هاسز ايدى وهاء ايله جمعيت عجمه يه مخصوص اولديغى غير ستيردر زرير
زبير وزننده اساميدندر عبد الله بن زرير تابعيندندر الزراورة اساقفه وزننده بطارقه يه دينور كه بطريقك
جمعيدر روم طائفه سنك سرعسكرينه دينور بعده باش پاپاسلرينه اطلاق اولنمشدر كه پاتريك تعبير اولنور وبطريق
پاتريك معربيدر وزراوره نك مفردى زرواره در زانك كسريله زريران زانك فتحيله بغداد قضاسنده برقريه آديدر
زرير امير وزننده عطارد بصرى لقبيدر كه اتباع تابعيندندر الزرارة ثمامه وزننده اول شيئه دينور كه
ديواره آتوب چالديغكده ياپشوب قالور اوله شمديكى اتلر كبى كويا كه ديواره تكمه اولور وزراره اساميدندر زرارة بن
اوفى وزرارة بن جرى وزرارة بن عمرو وزرارة بن قيس بن الحارث وابو عمرو زراره كه بربلده وقبيله يه نسبتى يوقدر
صحابه لردر وزرارة بن يزيد بن عمرو كه بكائى ايله ملقبدر معروفدر وزراره كوفه ده برمحله آديدر المزارة تشديد رايله
فى الاصل مفاعله وزننده برآدمى قاورايوب اصرمق معناسنه در مشاركت ايچون دخى اولور يقال زاره اذا عاضه
زرزر هدهد وزننده اساميدندر زرزر بن صهيب محدثيندندر الزعر زانك وعينك فتحيله كوده نك وباشك
قيللرى كذلك قوشك تويلرى آز وآرالق آرالق طاغنق وسيرك اولمق معناسنه در يقال زعر الشعر والريش زعرا
من الباب الرابع اذا قل وتفرق الزعر كتف وزننده والازعر احمر وزننده آندن وصفلردر يقال رجل وطائر
زعر وازعر اى القليل الشعر والريش والمتفرقة ونباتى آزجه وسيركجه اولان مكانه اطلاق اولنور يقال مكان
زعر وازعر اى قليل النبات والمتفرق الازعرار احمرار وزننده والازعيرار احميرار وزننده كوده نك وباشك
قيللرى وقوشك تويلرى پك آز وسيرك سيرك طاغنق اولمق معناسنه در مبالغة فرقلرى معلومدر يقال ازعر الشعر
والريش وازعار بمعنى زعر على المبالغة الزيعر صيقل وزننده مالى آز يعنى زكورد اولان آدمه اطلاق اولنور

يقال رجل زيعر اذا كان قليل المال الزعرور زنبور وزننده بدخوى كمسيه دينور قليل الخير اولديغيچون
يقال رجل زعرور اى سيء الخلق وزعرور آلچ تعبير اولنان طاغ يمشنك آديدر الزعراء حمراء وزننده شفتالو
نوعندن تويسز شفتالو وات شفتالو ديدكلرينه دينور و برموضع آديدر الزعارّة زايك فتحى ورانك تشديدى وتخفيفيله
چتين خويلولق معناسنه در يقال فيه زعارّة وزعارة اى شراسة شارح ديركه بونكده اصلى تخفيفله در جمارّه كبى
نته كه بيان اولندى الزعر زانك فتحى وعينك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال زعر الجارية زعرا من الباب الثالث
اذا جامعها وزعر حجازده برموضع آديدر زعره تؤده وزننده برقوش آديدر كه دائما مذعور يعنى خوفناك ومحترز
كوريلور شارحك بياننه كوره ذعر اوله چقدر كه ذالله در ماده سنده ذكر اولندى زعور جدول وزننده بر بطن پدرينك
اسميدر التزعير تفعيل وزننده قابليتلو اشك صو پاسنى ديشى يه چكمك ايچون اغرا ايله چاغرمق معناسنه در يقال
زعر الجحش اذا دعاه للسفاد الزعبرىّ جعفرىّ وزننده برنوع اوقه دينور الزعفران زانك وفانك فتحيله داروى
معروف اسميدر كه عوام تركيده صفران تعبير ايدرلر بولنديغى خانه يه سام ابرص داخل اولمز جمعى زعافر در حذف زوائد
ايله زعفران الحديد دمورك پاسنه اطلاق اولنور كه مراد دمور براده سنى برصفحه نك اوزرنده يايوب واصلدوب
صرارنجه نمناك يرده ترك ايلدكدنصكره دوكوب صرارمش اجزاسنى اخذ و باقيسنى ينه طرز سابق اوزره نمناك يرده ترك
وبعده صرارمشنى اخذ ايدرلر اما افضل اقسامى خصوصا صنعت اكسيرده براده حديدى ربعى قدر نوشادر ايله
دوكوب نمناك يرلرده دفن ايدرلر اون كونه قدر جمله سى زعفران اولور وزعفران حوفران ايله ملقب حارث بن شريك
وسليل بن قيس نام كمسه لرك فرسلرى اسميدر الزعفرة دحرجه وزننده برنسنه يى زعفرانله بويامق معناسنه در
يقال زعفر الثوب اذا صبغه بالزعفران الزعفرانية همدان قضاسنده برقريه آديدر امام دارقطنى شيخى قاسم بن
عبد الرحمن الزعفرانىّ اورادندر وبغداد قضاسنده برقريه آديدر امام شافعى اصحابندن حسن بن محمد بن الصباح
اورادندر وبغداد دروازه لرندن درب الزعفرانى اكا مضافدر المزعفر مدحرج وزننده فالود اسميدر كه مراد
زرده تعبير اولنان طتلو طعامدر بالله و برنجله معمول اولور فارسيده برنج شمالى ديرلر وكلكون ارسلانه اطلاق اولنور
الزغر زانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برنسنه يى بغير حق زور ايله غصب ايلمك معناسنه در يقال زغر الشيء
زغرا من الباب الثالث اذا اغتصبه وچاى ودكز چوغالوب طاشقن اولمق معناسنه در يقال زغرت دجلة بمعنى زخرت
ومدّت ومطلقا هر نسنه افراط اوزره كثرت ووفرت بولمق معناسنه در يقال زغر الشيء اذا كثر مع افراط زغر
زفر وزننده برقبيله پدرينك اسميدر كه جمله تركشلرى زرّين قرمزى سختياندن ايدى ولوط پيغمبر على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك دخترلرى اسميدر وشام ديارنده برقريه اسميدر كه مرقومه اورايه نزيل اولمغله اسميله مسما اولمشدر
وآنده برچشمه واردر كه عين زغر ايله معروفدر صوينك چكيلوب قوريمسى دجّال ملعونك خروجنه علامتدر نته كه
تميم الدارى رضى الله عنه اخبارنده مندرجدر مصابيحده مذكوردر زغرىّ الوادى زانك ضميله برنوع خرما
آديدر الزغبر جعفر وزننده هر شيئك مجموعنه دينور كه هب وكوتورى تعبير اولنور يقال اخذ الشيء بزغبره اى اجمع
ولم يدع منه شيئا وزغبر مرو ديدكلرى نباتك يوفقه يپراقلى اولان نوعنه دينور بوكه فارسيده مرو سفيد ومرو تلخ
وتركيده شيله ديرلر بونده زايك كسريله ده زبانزددر الزغبر زبرج وزننده والزغبر قنفذ وزننده زئبر لفظنده
لغتدر كه اثواب پروزينه دينور الزغبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك معناسنه در يقال زغبر الثوب اذا صار له
زئبر الزغبور زنبور وزننده برنوع برتجى جانورك آديدر الزفر حفر وزننده والزفير زانك فتحيله صولوغى
اوزون اوزادى ايچرى چكدكدنصكره طشره ويرمك معناسنه در كه محنت زده ودردناك آدمك حالتيدر كوكس
كچورمك تعبير اولنور يقال زفر الرجل زفرا وزفيرا من الباب الثانى اذا اخرج نفسه بعد مدّه اياه شارح ديركه بوندن
اسم زفره وزفيردر انتهى وزفر برنسنه يى يوكلنوب كتورمك معناسنه در كه زفيرى يعنى شدّتله صولوق آلمغى
مستلزمدر يقال زفر الشيء زفرا اذا حمله وقوييدن صو چكمك معناسنه مستعملدر يقال زفر الماء اذا استقى
وآتش علوى كورلده مك معناسنه مستعملدر يقال زفرت النار اذا سمع لتوقدها صوت الازدفار افتعال وزننده
بودخى برنسنه يى يوكلنوب كوترمك معناسنه در يقال ازدفر الشيء اذا احتمله المزدفر مزدجر وزننده والمزفر
مكرم وزننده والزفرة تمره وزننده اسملردر كوكس كچورمكه دينور يقال رأيته يزفر مزدفر الثكلى ومزفرها
وزفرتها اى تنفسها بشدّة ومبالغة كوكس كچورن آدمه اطلاق اولنور ومزدفر آت قسمنك كوكسى ايچره صولوق
اخراج ايلديكى موضعه دينور وزفره برشيئك اورته سنه دينور يقال زفرة الشيء اى وسطه الزفر زانك كسريله
بوكه دينور كه كوتوريلور حمل معناسنه يقال على ظهره زفر اى حمل ابو على بارع نام كتابنده حمل ايله ضبط

ايلمشدر كه فتحتينله در قوزى ديمك اولور شارح ديركه ايكيسنده صحيحدر وزفر قربه يه اطلاق اولنور آرقه ده
كوترلديكيچون ومسافر ورهروان طاقمنه اطلاق اولنور كه يول سامانيدر وجماعت انسانى يه دينور يقال زفر
من اهل السفر يجهزون الزفر اى جماعة منهم يجهزون جهاز المسافر الزافرة بودخى جماعته دينور ومرتب
عسكره دينور وبنانك معتمد عليهى اولان ركن قويسنه اطلاق اولنور وزافرة الرجل كشينك عشيرت وتبارينه
اطلاق اولنور بونلر حمل معناسندن منشعبلردر وزافره عظيم الهيكل اركك دوه يه دينور وزافرة السهم اوقك
يلكنك آلتى يايجغزينه على قول تمرن طرفندن اوله رق ثلثانندن اشاغيسنه دينور و برقومك سيد وسركرده سنه
اطلاق اولنور بار مصالحلرينه متحمل اولديغيچون ويايه اطلاق اولنور زفيرى اولديغيچون جمعى زوافردر يقال
بايديهم الزوافر اى القسىّ لها زفير وزوافر المجد عزّ واجلال ودولتك مدار تقويتى اولان اعمده واسباب واركاننه
اطلاق اولنور يقال لمجدهم زوافر اى اعمدة واسباب تقوية الزفر فتحتينله آغاجه اوريلان دستكه و پاينده يه
اطلاق اولنور حامل اولديغيچون الزفر صرد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور زفيردن مأخوذدر ودلير وبهادره
اطلاق اولنور ودريايه وصويى فراوان چايه اطلاق اولنور تموّجله اظهار زفير ايلديكيچون وزفر العطيه پك چوق
ويركيدن عبارتدر وطلو وآغر قربه لر كوترر اولان آدمه اطلاق اولنور وايرى جثه لو توانا اركك دوه يه اطلاق اولنور
ومرتب آلايه وعسكره اطلاق اولنور وزفر اعلام علمادن برجماعتك اسميدر امام زفر بن هذيل آنلرك بريسيدر علومده
متبحرلردر الزفير زايك فتحيله مصدردر نته كه ذكر اولندى وزفير آفت وداهيه يه اطلاق اولنور واشك قسمنك
آوازينك اوّلنه دينور كه ادخالدر نته كه آخرينه شهيق دينور كه اخراجدر قال الشارح ومنه قوله تعالى لهم فيها
زفير وشهيق المزفور شول دابّه يه اطلاق اولنور كه مفاصل اعضاسنك صوقشدرملرى وتلاحم وتواصللرى
بغايت پك وقوى وسخت اوله يقال فرس وحمار مزفور اذا كان تلاحم مفاصله شديدا الازفر احمر وزننده ايكى
يانلرى عظيم اولان آته اطلاق اولنور قبورغه لرينك ايرى و بيوك اولمسندن اولور جمعى زفر كلور زايك ضميله يقال
فرس ازفر اى عظيم الجنبين الزقر زانك فتحى وقافك سكونيله صقر لفظنده لغتدر كه چاقر طغانه دينور زقر
فتحتينله سقر لفظنده لغتدر كه جهنم اسماسندندر الزكر سكر وزننده طولدرمق معناسنه در يقال زكر الاناء
زكرا من الباب الاول اذا ملأه التزكير تفعيل وزننده زكر معناسنه در يقال زكر الاناء بمعنى زكره وچوجق قسمى قارن
قاسق بغليوب حسن قيافتله اندا ملنمق معناسنه مستعملدر و بوزكرهٔ آتيه دن مأخوذدر يقال زكر بطن الصبىّ اذا عظم
وحسنت حاله التزكر تفعل وزننده طولمق معناسنه در يقال زكر الاناء فتزكر اى ملأه فتملأ وطلومده صو وسائر
مشروب بركمك معناسنه در يقال تزكر الشراب اذا اجتمع يعنى فى الزكرة الزكرة زانك ضميله غرفه وزننده كوچك
شراب وسركه طلومنه دينور عوام تركيده سكره تعبير ايدرلر الزكريّة بكريّه وزننده والزكريّة فكريّه وزننده پك قزل
تويلو اولان ديشى كچى يه دينور كه نوع مخصوصدر كويا كه قزل تويلى زكره يه منسوبدر يقال عنز زكريّة وزكريّة اى
شديدة الحمرة زكرياء فتحتينله وتشديد ياء ومدّ ايله بر پيغمبر ذيشان اسميدر على نبينا وعليه السلام و بونده درت لغت
واردر برى بودر وثانى الف مقصوره وثالث عربى وزننده رابع يانك تخفيفيله در مدّ وقصرده واكر ممدوده ومقصوره ايله
اولورسه غير منصرف اولور واكر مشدّد اولورسه منصرف اولور وممدودك تثنيه سى زكرياوان وجمعى زكرياؤن كلور
ونصب وجر حالتلرنده زكرياوين دينور ونسبتنده زكرياوىّ دينور وقچن نفسكه مضاف ايلسك زكريائى ديرسن
واوسز وتثنيه سنده زكرياواى وجمعنده زكرياوى ديرسن واوك كسريله ومقصورك تثنيه سنده زكريان وحالت نصبنده
زكريين وجمعنده زكريون ديرسن ومخفف اولان زكرى تثنيه سنده زكريان وجمعنده زكرون ديرسن يايى طرح ايله
مؤلف بصائرده اسم اعجمى اولوب وقلم وزننده لغت خامسه ده اولديغنى ذكر ايلمشدر زلنبور سقنقور وزننده
ايلبس لعينك بش نفر اولادندن بريسنك اسميدر كه دائما برآدمك اهل وعياليله بينلرنى تفريق وعيوب ونقايص
اهل وعيالنى ارأت واظهار ملعنتنه سعى وكوشش ايدر افتتخذونه وذرّيته اولياء الايه كريمه سنده ذرّيتنى ذكر
اولنان اولاد خمسه ايله تفسير ايدرلر شارح ديركه اولادينك برى ثبردر جبر وزننده دائما ثبور وشق جيوب ايله
امر ايدر صاحب مصائبدر و برى اعوردر زنا وفجور ايله امر ايدر و برى مسوط در كذب ايله امر ايدر و برى
داسم در سوق و پازاره مستولى در الزمر امر وزننده والزمير زايك فتحيله قامش ايله تغنى ايلمك يعنى آغز ايله
ناى وقوال ودودك وچغرتمه وسورنا چالمق معناسنه در يقال زمر الرجل زمرا وزميرا من الباب الاول والثانى
اذا غنى فى القصب وزمر قربه يى طولدرمق معناسنه در يقال زمر القربة زمرا اذا ملأها و بركلام وخبرى فاش
وشايع قلمق معناسنه مستعملدر يقال زمر بالحديث اذا اذاعه و بركسه يى بركسه اوزره قشقردوب اغرا ايلمك

معناسنه مستعملدر يقال زمر فلانا بفلان اذا اغراه به التزمير تفعيل وزننده بودخى نى چالمق معناسنه در يقال
زمّر الرجل بمعنى زمر وقربه يى طولدرمق معناسنه در يقال زمّر القربة اذا ملأها الزامرة نى ودودك چلان
عورته دينور الزمّار شدّاد وزننده والزامر نى ودودك چلان كمسيه دينور نيزن تعبير اولنور وزامر لفظى
قليل الاستعمال در الزمارة كتابه وزننده نيزنلك صنعتنه دينور المزمار محراب وزننده چالدقلرى نايه وقواله
ودود كه دينور جمعى مزامير كلور ومزامير داود عليه السلام ما كان يتغنى به من الزبور وضروب الدعاء جمع مزمار
ومزمور مؤلفك بوندن مرادى اشبو حديثدر وفى حديث ابى موسى الاشعرى رضى الله عنه سمعه النبى عليه السلام
يقرأ فقال لقد اعطيت مزمارا من مزامير آل داود حضرت داود بغايت خوش آواز وصاحب نغمات خاطر نواز
اولمغله زبور قرائت ايدركن وحوش وطيور بيله استماعنه حاضر وبيخود مرتبه سنده واله وحاير اولورلر ايدى ساز
انواعندن ناى دخى ارواح سليمه وطباع مستقيمه يه بغايت مؤثر اولمغله تأثير جهتيله نغمهٔ رنكينله قرائت ايلدكارى
زبورى وانواع دعايى مزاميره تشبيه ايدوب ابو موسى دخى خوش آواز اولوب قرأن كريمى تكلفسز نغمهٔ دلكشا
ومقام فرحفزا ايله تلاوت ايلديكى مسموع شريفلرى اولمغله قرأت داوده تمثيل بيورديلر * بشنو ازنى چون حكايت
ميكند * انواع ساز واصوات مؤثره دن نايك اختيارنده اولان دقيقه اوائل مثنوى شريف شرحنى مطالعه ايدن
مولوى سيرت يارانه قوّال ولسان مزبوره آشنا اولنلره ناقل قال حال اولور وآيت مرقومه ده آل كلمه سى مقحمدر تعظيما
وارددر انتهى ومزامير مزمورك دخى جمعيدر كه اولدخى مزمار معناسنه در مزمور فيه اولمق اعتباريله الزمّارة جبانه
وزننده بودخى نايه دينور مزمار كبى كويا كه كنديسى زمر ايدر وزمّار ساجور معناسنه در كه كوپك قسمنك بيوننه
كچردكلرى خالطه تعبير اولنان آغاج حلقه در وزناكار عورته اطلاق اولنور زنپاره يه اصلق چالديغى مناسبتيله
ومحبوسك بيوننه كچوردكلرى لاله تعبير اولنان دمور بندك ايكى حلقه سى بيننده اولان عموده اطلاق اولنور
دودك طرزنده اولديغيچون الزمار كتاب وزننده دوه قوشى اوتمك معناسنه در مزماردن متصرّفدر يقال زمر النعام
زمارا من الباب الثانى اذا صوّت الزمران فتحاتله آهو قسمى اوركوب قاچمق معناسنه در يقال زمر الظبى
زمرانا اذا نفر الزمر كتف وزننده كوده سنده قيللر وتويلر پك آز اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كويا كه
دودك كبى قاولق اولور مؤنثى زمره در يقال صبىّ زمر اى قليل الشعر وشاة زمرة وغنم زمرات وزمر مرؤت وانسانيتى
پك آز اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل زمر اى قليل المرؤة وحسن وجمال صاحبى آدمه اطلاق اولنور
قامش كبى تابدار اولمق مناسبتيله الزمر فتحتينله انسان وحيوانك كوده سنده قيل وتوى آزجه اولمق معناسنه در
يقال زمر الرجل زمرا من الباب الرابع اذا كان قليل الشعر ويقال زمرت الشاة اذا كانت قليلة الصوف وبركسه
يى مرؤت اولمق معناسنه در يقال زمر الرجل اذا كان قليل المرؤة الزمّر طمر وزننده سخت وشديد نسنه يه دينور
الزمير امير وزننده بودور كمسيه دينور جمعى زمار كلور زانك كسريله وحسن وجمال صاحبى اوغلانه دينور يقال
غلام زمير اى جميل الزومر جوهر وزننده والزمور صبور وزننده بونلرده خوب ودلبر اوغلانه اطلاق اولنور
الزمرة زايك ضميله كروه انسانى يه دينور كه پك چوق اولميه بلوك تعبير اولنور برمقدارجه صوت وجغلتيلرى
اولمق ملحوظنه مبنى تقول جاءت زمرة من الناس اى فوج ومتفرّق جماعت انسانى يه اطلاق اولنور جمعى زمر
كلور صرد وزننده يقال جاؤا زمر اى جماعات متفرّقة المستزمر اسم فاعل بنيه سيله منقبض ومتذلل آدمه
دينور كه مقاومت ومواجهه يه قدرتى اولمامغله سينوب طورر قلتدن وناى كبى قصرلقدن متفرّعدر يقال رجل
مستزمر اى منقبض متصاغر قال فى الاساس استزمر فلان عند الهوان اذا صار قليلا ضئيلا بنو زمير زبير وزننده
بر بطن در زيمر حيدر وزننده بركشينك علميدر وشماخ نا شاعرك ناقه سى اسميدر وطىّ قبيله سى جبالنده
بر بقعه نك آديدر زيمران ضيمران وزننده برموضعدر زمّاراء زانك فتحى وميمك تشديديله برموضع آديدر
زمّير سكيت وزننده بر نوع بالق آديدر شارح ديركه صرتنده بر يومرى تيكنى اولور وشكار اولدقده سسلنور
الازميرار اسبطرار وزننده شدّت غضبدن كوزلر قيزارمق معناسنه در يقال ازمأرّ الرجل اذا غضب واحمرّت
عيناه نيرنك نى چلاركن حالنه قياس اولنمشدر الزمجر جعفر وزننده انجه واوفق اوقه دينور الزمجرة هايله
نايه ودود كه دينور زمّاره معناسنه جمعى زماجر وزماجير كلور شارحك بيانته كوره بو چوبانلرك چالدقلرى قوال
اوله جقدر وزمجره قوال سسنه دينور تقول سمعت زمجرة اى صوت الزمجرة وچوقجه غربو وفرياد وغوغايه
دينور يقال ماهذه الزمجرة اى الصياح والصخب الكثير ومطلقا سسه دينور تقول سمعت زمجرة اى صوتا
ومصدر اولور ارسلان كوملنوسنى ايچريسنده كورلدتمك معناسنه در يقال زمجر الاسد اذا ردّد زئيره التزمجر

تدحرج وزننده بودخى زمجره معناسنه در يقال تزمجر الاسد بمعنى زمجر الزمجر سبطر وزننده بودخى سسه دينور
صوت معناسنه الازمجرار اسبطرار وزننده پك سسلنمك معناسنه در يقال ازمجرّ الشئ اذا صوّت زمجار
سنجار وزننده بر بلده آديدر الزمخرة خاى معجمه ايله دحرجه وزننده سس قاتى اولمق معناسنه در يقال
زمخر الصوت اذا اشتدّ وقبلان اويكه لنوب حيقرمق معناسنه در يقال زمخر النمر اذا غضب فصاح وتازه نباتك
بالدرى بوغوملنمق معناسنه در يقال زمخر العشب اذا برعم وزمخره اسم اولور زناكار روسبى عورته دينور سس
معناسندن مأخوذدر الازمخرار اسبطرار وزننده بودخى صوت پك قاتى اولمق معناسنه در يقال ازمخرّ الصوت
اذا اشتدّ التزمخر تدحرج وزننده اسم در قبلانك اويكه لنوب حيقرمسنه دينور فى الاصل مصدردر بعده اسم
اوله رق استعمال اولندى تقول ادهشنى تزمخر النمر اى غضبه وصياحه الزمخر جعفر وزننده نايه ودود كه
دينور مزمار معناسنه ونشان اوقنه دينور نشاب معناسنه سسلنديكى ملاحظه سيله وبرى بر بنه صاريلوب
صارمشمش چوقلق آغاجلره دينور كه چتلق تعبير اولنور يل طوقندقجه آوازه ويرديكيچون وايچى قاوق تازه وترشيئه دينور
تازه نبات بالدرى كبى زماخير زايك فتحيله مصرده نيل غربيسنده برقريه در كه صعيد ادنى ناحيه سنده در الزمخرى
جعفرى وزننده اوزون شيئه دينور وايچى قاوق اجوف نسنه يه دينور الزماخرىّ زانك فتحيله بودخى اجوف نسنه يه
دينور فارسيده پوچ دينور زمخشر شين معجمه ايله سفرجل وزننده خوارزم اولكه سى نواحيسنده بر قصبه آديدر بر اعرابى
قصبهٔ مزبوره يه اوغرايوب بركسيه قصبه نك ووالبسنك اسملرنى سؤال ايلدكده قصبه نك اسمى زمخشر ووالينك
اسمى ردّاد اولديغنى اخبار ايلمكله اعرابى لاخير فى شرّ وردّ ديه رك قصبه يه كيرميوب سمت آخره منصرف اولدى وصف
وشهرتى شمس نصف نهار آسا جهانكير اولان جار الله ابو القاسم محمود بن عمر الزمخشرى آكا منسوبدر مشار اليه مدحنده
امير مكه على بن عيسى بن وهاس الحسنى انشاد ايلديكى قصيده جمله سندن اشبو ايكى بيت دلپذير بو محله تحرير اولندى

جميع قرى الدنيا سوى القرية التى ... تبوّءها دارا فداء زمخشرا
واحر بان تزهى زمخشر بامرء ... اذا عدّ فى اسد الشرى زمخ الشرى

مستثنا اولان قريه دن مراد مكهٔ مكرمه در كه آنده مجاور اولمشيدى احر كلمه سى فعل تعجبدر شرى
جبل سلمى طريقنده ارسلانى كثير وشديد بر محلدر زمخ كبر ونخوت معناسنه در شارحك بيانى اوزره اولى بودر

وكم للأمام الفرد عندى من يد ... وهاتيك مما قد اطاب واكثرا
اخى العزمة البيضاء والهمة التى ... انافت به علامة العصر والورا

الزمزرة زلزله وزننده ايچنه نسنه وضع اولنمش قابى طولدردقدنصكره كوشه لرى طلوب يرلشمك ايچون سلكوب
ارغلامق معناسنه در يقال زمزر الوعاء اذا حرّكه بعد الملأ ليتأبط الزمازير جمع بنيه سيله كه مفرددر بوروشق
وبورتشق اته دينور يقال لحمه زمازير اى منقبض الزمهرير زنجبيل وزننده پك صوغق شدّت برد معناسنه در
يقال يوم فيه زمهرير اى شدّة البرد شارح ديركه برد شديد معناسنه ده كلور بعضلر بونى منحوتدر ديديلر كه
زمّ هرير الكلب كلمه سندن مركبدر وزمهرير آيه دينور قمر معناسنه الازمهرار اسبطرار وزننده يلدز پارلدامق
معناسنه در معناى ثانيدن مأخوذدر يقال ازمهرّت الكواكب اذا لمعت وشدّت غضبدن كوز قيزارمق معناسنه در
يقال ازمهرّت العين اذا احمرّت غضبا وچهره ترش وتعبس ايلمك معناسنه در يقال ازمهرّ الوجه اذا كلح
وصوغق شديد اولمق معناسنه در يقال ازمهرّ اليوم اذا اشتدّ برده الزمهرة دحرجه وزننده بودخى
غضبدن كوز قيزارمق معناسنه در يقال زمهرت العين اذا احمرّت غضبا المزمهرّ مضمحل وزننده دارغين
آدمه دينور يقال رجل مزمهرّ اى غضبان وكولج وخندان آدمه دينور يقال رجل مزمهرّ اى ضاحك السنّ معناى
اوّل شدّت برددن ترش رو وثانى ديشلرى صرتارمش آدملره تشبيهله در الزنر زانك فتحى ونونك سكونيله
طولدرمق معناسنه در يقال زنر الاناء زنرا من الباب الاوّل اذا ملأه وبر نصرانى يه زنّار قوشاتمق معناسنه در يقال
زنر الرجل اذا البسه الزنار الزنّار تفاح وزننده والزنّارة هايله والزنّير قبيط وزننده نصارى ومجوس
طائفه سنك شعار كفرلرندن اولان بركونه قوشاغك آديدر وبو كستيجدن بشقه در بو ايپكدن اولور وداخله قوشانورلر
كستيج خارجدن قوشانورلر التزنّر تفعل وزننده برنسنه انجه اولمق معناسنه در كويا كه زنار طرزنده اولور
يقال تزنّر الشئ اذا دقّ الزنانير دنانير وزننده خرده چقل طاشلرينه دينور وخرده سينكلره دينور ذباب
صغار معناسنه مؤلف مفردنى ذكر ايلمامكله ظاهرا مفردى نامسموعدر ياخود زنّاردر وزنانير يمنده بر معروف
قويى آديدر وجرش نام موضع ايله بنو عقيل يوردينك بيننده برقوملق اديدر المزنّرة معظمه وزننده اوزون بويلو اتلو

جانلو خاتونه دینور یقال امرأة مزنّرة ای طویلة جسیمة زنّیرة سکینه وزننده رومیة الاصل برجاریه آدیدر که صحابیه در
مقدما بر کافرك زیر دست تملکنده اولوب هدایت ربّ الانام ایله شرفیاب اسلام اولدیغندن ملعون مسفور آکاه
اولدقده ارتدادی ایچون هر بار کونا کون اشکنجه ایله تعذیب و دلفکار ایلدیکی صدّیق اکبر رضی الله عنه
حضرتلرینك معلوملری اولمغله اشترا و آزاد ایلدی زنیر زبیر وزننده ابن عمرودر که خثعم قبیله سندن وشعرادندر
الزنبور زانك ضمیله اشك آروسی و صاروجه آرو دیدکلری آرویه دینور مؤلف ذباب لساع عبارتیله تفسیر
ایدوب شارحك وامّهات سائره نك بیانی اوزره اول کونه آرو ایله ترجمه اولندی حتی زمخشری مقدّمة الادبده
زنبور منج بیابانی و نحل منج انکبین عبارتیله رسم و بیان ایلمشدر مؤلف دخی نحل کلمه سنی بال آروسیله تقیید
ایلمشدر خلاصه نحل بال آروسنه وزنبور اشك آروسنه دینور وانقولی بی حلاوت ترجمه ایلمشدر وزنبور جست
وظریف وسریع الجواب آدمه اطلاق اولنور و یوك کوترمکه لیاقت و قدرت پیدا ایلمش اشك صوپه سنه
اطلاق اولنور وغارت عظیمه یه یعنی شدّت اوزره اولان شبخونه و باصقنه اطلاق اولنور وزنور چنار آغاجنه
شبیه بر شجر اسمیدر و عربلرك تین حلوانی دیدکلری بر نوع لذیذ انجیر آدیدر الزنبورة هایله که مخصصدر
والزنبار زایك کسریله بونلرده اشك آروسنه دینور وزنبار زنبور کبی مذکور انجیره دینور الزنبر زبرج وزننده بودخی
اول انجیره دینور الزنبر قنفذ وزننده بودخی جست وظریف وحاضر جواب آدمه دینور المزبرة مزبله
وزننده اشك آروسی چوق اولان یره دینور یقال ارض مزبرة ای کثیرة الزنابیر الزنبر جعفر وزننده
ارسلانه دینور و کوچك کرپی یه دینور قنفذ صغیر معناسنه الزنوبر صنوبر وزننده زوبر معناسنه در که
هپ و کوتوری دیمکدر یقال اخذه بزنوبره ای بزوبره التزنبر تدحرج وزننده کبر و نخوت ایلمك
معناسنه در یقال تزنبر علیه اذا تکبر الزنبریّ جعفریّ وزننده ثقیل و کرانجان کشی یه دینور و بیوك کمی یه
دینور الزنترة تای فوقیه ایله دحرجه وزننده طارلق و چپر شکلك معناسنه در یقال فی عیشه زنترة ای ضیق وعسرة
التزنتر تدحرج وزننده صالنی صالنی یوریمك معناسنه در یقال تزنتر الرجل اذا تبختر زنتر جعفر وزننده اسامیدندر
رفاعة بن زنتر اصحابدندر و مبشر بن عبد المنذر بن زنتر اصحابدندر وقعهٔ مزبوره ده شهید اولمشدر و ابو زنتر
سعید بن داود بن ابی زنتر الزنتری جدّی اوله جقدر و احمد بن مسعود الزنتری محدّثدر امّا محمد بن بشر الزبیریّ
زانك ضمی و بای موحده نك فتحیله در زیرا بو موالیٔ آل زبیردندر ابن نقطه علیه الرحمه سرد اسناد حدیثده
وهم ایلمکله زنتر عنواننده ضبط ایلمشدر زنجار سنجار وزننده بر بلده آدیدر زنجور عصفور وزننده بر نوع
بالق آدیدر الزنجیر والزنجیرة زالرك کسریله کنج و تازه آدملرك طرنقلری اوزره حادث اولان بیاضه دینور سلسله
معناسنه زنجیر فارسیدر الزنجرة دحرجه وزننده باش برمقله شهادت برمغنك طرنقلرنی بری برینه ضمّ ایلدکدنصکره
ارالغنه آخر النك پرمغیله فسکه چالمق معناسنه در بونی وعده اشارت ایچون ایدرلر یقال زنجر الرجل اذا قرع
بین ظفر ابهامه وظفر سبابته مؤلف بونی فوف مادّه سنده ما فاف عنی بخیر ولا زنجر عنوانیله مثل اوله رق دخی ذکر ایلمشدر
حاصلی صول اللك باش برمغنی سبابه ایله حلقه ایدوب طرنقلری اوجی قاوشدقده صاغ الك باش برمغنك طرنغی ظهریله
فسکه اورمقدر که وعدی مشیردر اکثری وصالجویان اولنلره محابیبك اشارت مواعیدیدر که باش اوزره دیمکدر نته که
مجملده اشبو شعر ایله استشهاد اولنمشدر * فارسلت الی سلمی * بان النفس مشغوفه * فما جادت لنا سلمی * بزنجیر ولا فوفه
بوراده زنجیر وفوفه اسملردر فسکه یه دینور الزنجفر زانك وجیمك ضمیله لسانمزده زنجفره تعبیر اولنان قرمزی
بویه در که معروفدر معدنیسی ومصنوعیسی اولور الزنخرة خای معجمه ایله دحرجه وزننده بر آدم ککزیله اوفلمك
و پوقلمق وصولومق معناسنه در که ککزندن آواز ویرر کبی اولور یقال زنخر بمنخره اذا نفخ فیه الزنفیر فایله زنجیر
وزننده طرنق کسنتیسنه دینور قلامة الظفر معناسنه وطرنق کسنتیسندن بر پاره یه دینور و چکردکك زار کبی انجه
قبوغنه دینور و بو مناسبتلر ایله پك آزنسنه معناسنده استعمال اولنور تقول مارزأته زنفیرا ای شیئا الزنهرة
دحرجه وزننده بر کسیه کوزنی بلردوب شدّتله باقمق معناسنه در تقول زنهر الیّ بعینه اذا اشتدّ نظره واخرج
عینه الزور زانك فتحی و وانك سکونیله بدنده کوکسك اورته سنه علی قول کوکسك اوستنه دینور کتفلره قدر وعلی
رأی کوکس کمکلرینك اوجلری قاوشوب بر کدکلری یره دینور یقال فرس عریض الزور و هو وسط الصدر
او ما ارتفع منه الی الکتفین او ملتقی اطراف عظام الصدر و زور زائر معناسنه در که بر آدمی زیارت ایدن کمسه در
و بو زیارت معناسنه فی الاصل مصدر اولوب بعده وصف اوله رق استعمال اولندی یقال رجل زور ای زائر
وزور زائرون معناسنه اولور یعنی زائر لفظندن جمع اولور سفر و سافر و صحب و صاحب کبی نته که زائرك

جمعی زوّار وزوّر دخی کلور راجز ورجّاز وراکع ورکع کبی یقال رجل زور ورجال زور وزوّار وزوّر ای زائرون
وزور خرما شاخنك دبندن یوقری یپراق بتمین یرینه دینور که جریدی اوله جقدر یو میل معناسندندر یقال قطع
زور النخل ای عسیبه و عقل و هوشه اطلاق اولنور سمت خطادن اماله یه باعث اولدیغیچون یقال ماله زور
ای عقل بو معناده زانك ضمیله ده لغتدر وزور مصدر اولور زیارت کبی یقال زاره یزوره زورا و زیارة کما سیذکر
و بر قومك سید و متشخصی اولان آدمه اطلاق اولنور که مزور معناسنه اولور زیرا ناسك زیارتکاهیدر یقال هو زور
قومه ای سیده واو یقوده مشاهده اولنان خیال و مثاله اطلاق اولنور طیف کبی وزور قوّت عزیمت معناسنه در
یقال له فی الامر زور ای قوّة عزیمة و شول عظیم طاشه دینور که قوینك آغزنده واقع اولوب بر وجهله کسرندن
عاجز اولملریله حالی اوزره ترك اولنمش اوله بونلرده تفألا استعمال اولنمشدر وزور سوار قیه قربنده بر وادی آدیدر
یوم الزور بین العرب بر وقعهٔ معروفه در که بکر قبیله سی تمیم اوزره سوء قصد ایله واروب آهنك جدال ایلمزدن اقدمجه
ایکی دوه نك دیزلرنی کرکی کبی بند ایلدکدنصکره تمیم قومنه قرشو * هذان زورانا لن نفرّ حتی یفرّا * یعنی بو دوه لر بزم
معبودمز اولمغله بونلر فرار ایلمدکجه بزم فرارمز متصوّر دکلدر دیو اشعار تثبت ایلدیلر بو سببدن یوم الزور ایله
متعارف اولدی بوراده زور صنم معناسنه در کذب صرف ومائل عن الحق اولدیغیچون نته که زانك ضمیله ده
لغتدر الزیارة کتابه وزننده والزوار زانك ضمیله والمزار میمك فتحیله بر کسه یی کورمکه وارمق معناسنه در یقال
زاره یزوره زورا و زیارة و زورا و مزارا اذا اتاه بقصد اللقاء بو معنا صدر معناسنه اولان زوردن مأخوذدر کویا که
صدریله تلقی یاخود مزورك صدرینه قصد لقاء ایدر اوله نته که مواجهه دخی بو رسمه در الزویر زبیر وزننده والزورّ
زانك کسریله حدبّ وزننده بونلرده قومك سید وذیشاننه اطلاق اولنور تصغیر تعظیم ایچوندر الزور زانك ضمیله
یلان سوزه دینور تقول مشایخ زماننا فعلهم ریاء وقولهم زور ای کذب وجه استقامتدن مائل اولدیغیچون اطلاق
اولنمشدر وشرك بالله معناسنه استعمال اولنور که اعظم اکاذیبدر و یهود ونصاری طائفه لرینك پصقلیه لرینه
اطلاق اولنور وزور کبی بر قومك سید وسرکرده لرینه اطلاق اولنور بو زیارتدندر محلّ میل اولدیغی دخی سبب اوله
بیلور و طرب و موسیقی مجلسنه اطلاق اولنور و معبود بالحقّ جلّ شانه حضرتلرندن غیری معبود اتخاذ اولنان
شیئه اطلاق اولنور که بت و صنم اوله جقدر قال الشارح یقال و ما لکم تعبدون الزور و هو کلّ ما عبد من دون الله
تعالی وزور قوّت معناسنه کلور بونده فارسی ایله متفقدر زیرا فارسی لساننده دخی قوّته زور دیرلر زورمند قوّتلو
دیمکدر و زور برایرمق آدیدر که دجله یه منصبّ اولور اکری جریان ایلدیکیچون و زور عقل ورأی ورشد
معناسنه مستعملدر یقال ماله زور ولا صیور ای رأی یرجع و یمال الیه و باطل و بیهوده یه اطلاق اولنور وازور
کلمه سندن که احمر وزننده در جمع اولور کما سیذکر وطعامك خوش ولذیذ اولمسنه دینور تقول اعجبنی زور هذا الطعام
ای لذّته وطیبه زیرا نفس البته اکا میل ایدر و لباسك تمیز ونرم و ملایم اولمسنه دینور یقال ما یلبس الّا ثوبا فیه زور
ای لین ونقاء و زور بر پادشاه اسمیدر که حالیا بغداد قربنده شهر زور دیدکلری بلده نك بانیسی اولمغله اسمنه مضاف
اولمشدر الزور فتحتینله بر طرفه اکریجه وورب ودورك اولمق معناسنه در یقال زور الشیء زورا من الباب الرابع اذا
مال وانسانك وسائر حیوانك کوکسی بر طرفه طوغری دورك یاخود کوکسنك ایکی طرفلو اتلرینك بریسی آخر اوزره
چقق و باصق اولمق معناسنه در یقال زور الرجل والفرس اذا عوج زوره ای صدره او اشرف احد جانبی زوره
علی الآخر الازور احمر وزننده معنای مرقومدن وصفدر یقال عنق ازور ای مائل و کوکسنك قبورغه سی انجه
واوزنجه اولان کوپکه اطلاق اولنور یقال کلب ازور اذا کان جوشن صدره مستدقا و کوزلرینك قویرغیله نظر
ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور علی قول شول انسان و حیوانه دینور که پکجه یوریدکده بریانی اوزره ینکج کبی
اکیله رك یورر اوله هر نقدر صدرنده میل واعوجاج یوق ایسه ده یقال رجل ازور اذا کان ینظر بمؤخر عینیه
او هو الذی یمیل فی شق اذا اشتد فی السیر وان لم یکن فی صدره میل الزورّ زانك کسریله هجفّ وزننده سیر شدید معناسنه در
و تند و شدید انسان و حیوانه دینور و سفر ایچون مهیا و آماده اولمش دوه یه دینور الزوار والزیار کتاب وزننده بر نسنه نك
صلاح و عصمتنه مدار وقوام اولان شیئه دینور یقال هو زوار له و زیار ای صلاح له و شول ایپه دینور که
دوه نك کوکسی باغیله که کوکسلکی تعبیر اولنور قولانی آراسنه بند ایدرلر تا که قولان سوروب مثانه سنی بند ایلمیه
بونلر تقویم و تحسین معناسنه اولان تزویر آتیدن مأخوذدر جمعی ازوره در و زوار مصدر اولور دوه نك کوکسلکنه
ذکر اولنان ایپی بغلمق معناسنه تقول زرت البعیر زوارا اذا شددته بالزیار و علیّ بن عبد الله بن بهرام
الزیاری محدّثیندندر الزوراء حمراء وزننده احیحة بن الحلاج الانصارینك عهدهٔ تملکنده اولان مال یعنی

دواب ومواشینك اسمیدر وزوراء یك دزین قویی یه اطلاق اولنور افاضه دن مائل اولدیغیچون یقال بئر زوراء ای بعیدة وصو وشربت ایچه چك قدحه دینور وكومش ظرفه وانایه دینور ویایه اطلاق اولنور یقال رمی بالزوراء ای القوس ونهر دجله یه اطلاق اولنور اكری بوكری جاری اولدیغیچون وشهر بغداده اطلاق اولنور زیرا ابواب داخلیه سنی خارجیه دن مزور ومائلدر ومدینه ده مسجد شریفه قریب برموضعه آیدیر وحیره شهرنده برسر ایك اسمیدر وارض بعیده یه اطلاق اولنور وصولدن مائل اولدیغیچون یقال ارض وفلاة زوراء ای بعیدة وزوراء ذوخیم نام موضع یاننده برارضك اسمیدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلرینك دار وسیرایلری آیدیر الزارة هایله دوه سوریسنه دینور وقوش قورسغنه دینور وزاره ازدسراة قبیله سندن برجماعتك اسمیدر وبحرین قضاسنده برقریه آیدیر مرزبان الزاره دیمكله متعارف كسه اورایه مضافدر وصعید قضاسنده برقریه آیدیر وطرابلس غرب قضاسنده برقریه آیدیر تاجر ومتمول ابراهیم الزاری آندندر واشتیخن قضاسنده برقریه آیدیر اعلامدن یحیی بن خزیمة الزاری اورادندر الزاورة حاضره وزننده والزاوورة ناطوره وزننده بونلرده قوش قورسغنه دینور حوصله معناسنه الزیر زانك كسریله زیر معناسنه در كه تكمه یه دینور شارحك بیانی اوزره راء اولی یایه مبدله در وزیر كأنه دینور تاء تخصیصله زیره كاندن پاره یه دینور وزیر یوك كوپه دینور دن معناسنه علی قول قولپسز یوجك دسته دینور حب معناسنه ودأب وعادت معناسنه مستعملدر دائما تردد ایدن اولدیغیچون یقال هكذا زیره ای عادته وزیر شول زندوست چلبی یه اطلاق اولنور كه زنان طائفه سیله مصاحبتدن ومعامله سز جه یاخود معامله ایله الف ومجالستدن پك حظ ایدر اوله وارك محبتندن وانس والفتدن حذر ایدن عوریه ده اطلاق اولنور علی قول ارك كه مخصوصدر وبو زیارتدن مأخوذدر جمعی ازوار وزیره كلور عنبه وزننده وازیار كلور لفظنه مبنی یقال هو زیر نساء اذا كان یحب محادثة النساء ویحب مجالستهن بغیر شر اوبه ویقال هی زیر رجال اوخاصتهم وزیر طنبورك انجه تلنه دینور كه مقابلیدر یاخود پك كیسكین اولانته دینور ایكیسی براولمق كركدر الزیرة زانك كسریله زیارتدن بناء نوعدر زیارت هیئتنه وحالتنه دینور كه زیارت ایدیشی تعبیر اولنور یقال فلان حسن الزیرة ای هیئة زیارته الزیر سید وزننده بالطبع طیار غین آدمه دینور یقال رجل زیر ای غضبان زوره زانك ضمی وفتحیله كوفه یه قریب برموضعدر الزورة زانك فتحیله ایراقلق معناسنه در یقال بینهما زورة ای بعد ویاوزلغندن كوزلرینك قویرغیله بقار اولان ناقه یه دینور یقال ناقة زورة اذا كانت تنظر بمؤخر عینها لشدتها یوم الزور امیر وزننده بین العرب بر یوم معروفدر الازارة همزه نك كسریله برآدمی بركسه نك زیارتنه وارد رمق وزیارت ایتدرمك معناسنه در یقال ازاره اذا حمله علی الزیارة الزویر تفعیل وزننده یلان سوزه وسمه وآرایشله ترویج ایچون حسن وزینت ویرمك معناسنه در یقال زوّر فلان اذا زین الكذب وبرنسنه یه قوام واعتدال واستقامت ویرمكله تحسین وتهذیب ایلمك معناسنه مستعملدر بونده تفعیل سلب ایچوندر كه اعوجاجنی ازاله ایلكله اولور یقال زوّر الشیء اذا حسنه وقوّمه وكندیسنی زیارت ایدن آدمه نوازش واكرام ایلمك معناسنه در یقال زوّر الزائر اذا اكرمه وشاهدك شهادتنی ابطال ایلمك معناسنه در یقال زوّر الشهادة اذا ابطلها ویرآدمك نفسنی كذب ودروغله معلم قلمق یعنی كذبه نسبت ایلمك كه فلان مزوّر در دیمكدن عبارتدر یقال زوّر نفسه اذا وسمها بالزور وتقول انا ازوّرك علی نفسك ای اتهمك علیها المزوّر معظم وزننده شول دوه یه دینور كه السیله دوه سمنك قارینندن یاورویی چكوب چقارر اولان كسه یاورینك كوكسی ایكیلكله الیله صبقوب طوغرلدوب لكن اثر وعلامتی قالمغله اول اثر دن حالت مزبوره سی فهم وادراك اولنه یقال فصیل ویعیر مزوّر اذا كان قد سله المذكر من بطن امه فاعوج صدره فغمزه ليقيمه فبقي فيه مي غمزه اثر يعلم منه انه مزوّر الاستزارة بركسه دن كندیسنك زیارتنه كلمسنی التماس ونیاز ایلمك معناسنه در یقال استزار فلانا اذا سأله ان یزوره التزاور تفاعل وزننده والازورار احرار وزننده والازورار احریرار اوزننده برنسنه دن صاپوب عدول وانحراف ایلمك معناسنه در یقال تزاور عنه وازورّ وازوارّ اذا عدل عنه وانحرف وتزاور زیارت ایدشمك معناسنه در یقال تزاور القوم اذا زار بعضهم بعضا زوران سحبان وزننده تابعیندن ومحدثیندن محمد بن عبد الرحمن البغدادی جدینك اسمیدر زوران عثمان وزننده بودخی اسامیدندر عبد الله بن زوران الكازرونی واسحق بن زوران السیرافی محدثلردر الزهرة زانك فتحی وهانك سكونیله وحرف حلق اولمغله هاء مفتوح اولور نبات قسمنك جمیعكنه دینور علی قول صاری اولانته مخصوصدر جمع جنسی زهر در هاسز وجمع صنفی ازهار در وجمع الجمعی ازاهیر در مؤلف النبات ونوره عبارتیله ثبت ایلكله اعجبنی زید وكرمه قبیلندندر ونور مادة سنده النور الزهر اوالابیض منه واما الاصفر فزهر

عبارتیله

عبارتیله بیان ایلكله قول راجح اوزره زهر ایله نور كفرق یوقدر لكن زمخشری نوری آغاجك چیچكنه تخصیص ایلمشدر وقال فی الاساس ما احسن هذه الزهرة كأنها الزهرة ویقال كان زهر النجوم زهر النجوم اولكی نجوم بلاساق اولان نباتلردر انتهی وزهرة الدنیا عالم دنیانك حسن وبهجت وتاب ورونق ولطافتندن عبارتدر قال الشارح ومنه قوله تعالی زهرة الحیوة الدنیا الایة ای بهجتها ونضارتها وحسنها وزهرة بن جویریه اصحابندندر الزهرة زانك ضمیله حسن وصفوته مقارن آقلغه دینور تقول اعجبنی زهرة لونه ای بیاضه وحسنه شارح دیركه بعضا صافی آقلقده دخی استعمال اولنور انتهی وزهره اسامیدندر زهرة بن كلاب قریشدن برجماعت پدرینك اسمیدر ومحدثه اولان ام الحیاء الانباریه نك اسمیدر بنوزهره حلب شهرنده شیعه دن برطائفه در ام زهره كلاب بن مرّه نك زوجیدر الزهر فتحتینله والزهورة عمومه وزننده بركسه نك لونی سمن كبی آق وخوب ودلبر اولمق معناسنه در یقال زهر الرجل زهرا وزهورة من الباب الرابع والخامس اذا كان ابیض واحسن الزهرة تؤده وزننده سبعة سیاره دن بركوكب اسمیدر كه فلك ثالثده اولور سائر نجومه نسبت متلالی وصافی اولدیغی ایچون تسمیه اولنمشدر فارسیده ناهیددیرلر وزهره مدینه ده برموضع آیدیر الزهور ظهور وزننده تابان نسنه یلدرامق معناسنه در یقال زهر السراج والقمر والوجه زهورا من الباب الثالث اذا تلألأ وانش پارلدامق معناسنه در یقال زهرت النار اذا اضاءت بو معنادندر كه عربلرسنك سیبكلد احوالم قوتلنوب مال ومنال وآمالم نشو ونما وخیر وبركت بولدی دیمكدر پرده زهرت بك زنادی دیرلر قویت انا وكثرت معناسنه وزهور كونش برنسنه یه تأثیر ایله چهره سنی بوزمق معناسنه در یقال زهرت الشمس الابل اذا غیرتها الازدهار افتعال وزننده كه تاء داله مبدله در بودخی برنسنه یلدرامق معناسنه در یقال ازدهر السراج اذا تلألأ وتلف وضایع اولمامق ایچون برنسنه یی صقنوب كوزتمك معناسنه در یقال ازدهر بالشیء اذا احتفظه وبرنسنه سبیله فرحناك اولمق معناسنه در یقال ازدهر به اذا فرح وراآدم برنسنه یی كندی مالی قلمق معناسنه در كه آنی مال ایدنمك تعبیر اولنور یقال ازدهره اذا جعله من ماله وهمدم وخادمنه امر ایلدیكی خصوصده سعی واقدام ایلمسنی تنبیه وتأكید ایلمك معناسنه در یقال ازدهر بصاحبه اذا امره ان یجدّ فیما امره به معنادر مجازدر الازهر احمر وزننده بغایت حسن وصفوت اوزره آق وبراق اولان شیئه دینور مؤنثی زهراء در وازهر آیه اطلاق اولنور یقال طلع الازهر ای القمر ویوم جمعه یه اطلاق اولنور مؤلف بونكله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایه وفی الحدیث اكثروا الصلوة علی فی اللیلة الغراء والیوم الازهر ای لیلة الجمعة ویومها وازهر بیان اكوزینه اطلاق اولنور نور وحشی معناسنه وتوبی آق اولان ارسلانه دینور وبغایت نورانی وتابان اولان شیئه دینور وچهره سی سراج وهاج كبی برق واشراق ایدن آدمه دینور قال الشارح ومنه فی الخلیة كان النبی علیه السلام ازهر اللون ای نیرا مشرق الوجه وشول بوكسنك وبجاقلری اوزون اركك دوه یه دینور كه اوزانوب اشجارك شاخلری اوجلرنی اوتلراوله وصاغلدیغی آنده تازه سوده اطلاق اولنور یقال سقانی ازهر اوهو اللبن ساعة حلب وازهر اسامیدندر ازهر بن منقر وازهر بن عبد عوف وازهر بن قیس اصحابندندر وازهر بن خمیصه تابعیندندر الازهران شنیه بنیه سیله آی ایله كونشه اطلاق اولنور ازهر آیه دیمكله قرین كبی مغلبدر الزاهر پك قرمزی دیمكدر كه احمر لفظنی تأكیدا ولور شدت حمرتده لمعان اولمق مناسبتیله در یقال احمر زاهر ای شدید الحمرة وزاهر مكه ایله تنعیم یننده برصویی جوق قویی اسمیدر كه دائما آندن صو چكیلور وزاهر بن حرام وزاهر بن الاسود اصحابندندر الازهار همزه نك كسریله آشی پارلتمق معناسنه در تقول ازهرت النار اذا اضأتها ونبات پحكلتمك معناسنه در یقال ازهر النبات اذا نوّر الزاهریة یای مصدریله صالنی یورتمكه دینور یقال یمشی الزاهریة وهی التبختر وزاهریه رأس العین نام محلده برچشمه آیدیر كه بغایت درین اولمغله دبنه اصلا برنسنه یتشمز الزهراء حمراء وزننده مغرب زمینده بربلده آیدیر ورموضع اسمیدر وچهره سی مهتاب كبی تابان اولان خاتونه دینور كه ازهرك مؤنثیدر یقال امرأة زهراء ای مشرقة الوجه فاطمه رضی الله عنها جنابلرینه بوجهتله وصف اولمشدر وزهراء بیان صغرینك دیبشنه اطلاق اولنور تته كه ارككنه ازهر اطلاق اولنور وروبه نام شاعرك شعرنده مذكور اولان زهراء لفظندن مراد شول آق وبراق سحابه در كه اخشامدن صكره جه افقلرده نمایان اوله شفقك انعكاس شعاعی سبیله ملتمع اولور شعر من بوردن مؤلف وشارحلر ساكت اولمشلردر الزهراوان تثنیه بنیه سیله قرآن كریم سوره لرندن سورة بقره ایله سورة آل عمران ه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث سورة البقرة وآل عمران الزهراوان ای المنیرتان الزهر زانك كسریله حاجت معناسنه در یقال قضی زهره ای وطره زهر زانك ضمیله اسامیدندر زهرون

عبد الملك بن زهر الاندلسي واقربالري بالجمله فضلاء واطبالردر شارح ديركه زمرهٔ مزبوره طبيبلرندن بريله ادباء
عصرندن بريسي مباسطه وجهيله اشبو قطعه يي انشاد ايلمشدر ❊ يا ملك الموت وابن زهر ❊ جاورتما الحد والنهايه
ترفقا بالورى قليلا ❊ في واحد منكما الكفايه زهره زانك ضميله همزه وزننده زهران سحبان وزننده زهير
زبير وزننده اسامئ رجالدندر الزهيرية زبيريه وزننده بغداد قضاسنده بر قريه در المزهر منبر وزننده
عود اسميدر كه ساز انواعندندر تركيده لاغوته وتركئ قديمده قپوز تعبير اولنور وبدوي طائفه سندن شول خاندان
ومضيافه دينور كه كيجه ايچره ابناء سبيل كورمكله خيمه سنه كلوب مسافر اولمق ايچون آتش قالدرر اوله يقال
فلان مزهر اذا كان يزهر النار ويرفعها للضيفان المزاهر منابر وزننده مزهرك جمعيدر ومزاهر بر موضع آديدر
الازهيرار احميرار وزننده نبات پك چچكلنمك معناسنه در يقال ازهار النبات اذا نور يعني مبالغة الزاهري
زاهره منسوب ديمكدر محمد بن احمد الزاهري الدندانقاني محدثدر واحمد بن محمد بن مفرح النباتي الزهري كه
زانك فتحيله در حفاظدندر الزير زانك كسريله كوپه دينور الزيارة كتابه وزننده زور ماده سنده ذكر اولندي
مؤلفك بونلري بوراده دخي ذكري لفظلرينه مراعات ايچوندر يوخسه بونلر واويلردر فصل السين
السؤر سينك ضمي وهمزه نك سكونيله اكل وشربدن باقي قلان آرتغه دينور يقال في الاناء سؤر اي بقية وفضلة الاسأر
همزه نك كسريله بر نسنه دن بقيه قومق معناسنه در يقال اكل الرجل فاسأر منه اذا ابقا بقية السأر سينك فتحي
وهمزه نك سكونيله بو دخي اسأر معناسنه در يقال سأر الشارب في الاناء سأرا من الباب الثالث بمعنى اسأر السأر
شداد وزننده ذكر اولنان مزيد وثلاثيدن غير قياس اوزره فاعلدر زيرا قياس مزيدده مسئر اولمقدر شارح ديركه
ثلاثيده دخي سائر اولمقدر زيرا اسأر مبالغه در انتهى وسماعه متوقف اولمامق مطرده سيله قياس اولمقده
جائزدر السؤرة هايله سؤردن اخص در يقال سأر في الاناء سؤرا وسؤرة اي بقية ويقال وفي فلان سؤرة من شباب
اي بقية ويقال هذه سؤرة من القرآن لغة في سورة السائر همزه نك كسريله باقي معناسنه در بر نسنه دن كيرو
قلان شئ اوله جقدر سؤر مذكوردن مأخوذدر نته كه باقي بقيه دن مأخوذ در جميع معناسنه دكلدر نته كه لغويوندن
نيجه جماعات اويلجه توهم ايلديلر ياخود مجازا جميع معناسنه ده استعمال اولنور قلت اوزره نته كه احوصك
اشبو ❊ فجلتها لنا لبابة لما ❊ وقد النوم سائر الحراس ❊ بيتنده جميع معناسنه مستعملدر ومن الامثال ❊ بطني عطري
وسائري ذري ❊ اصلي بودر كه بر اعرابي بر عشيرته مهمان اولمغله صاحبخانه مهمان مزبوري اكراما عطر ايله تعطير
وتطييب ايلمك بابنده بر قيزه امر ايلملريله قيز دخي تعطيره مباشرت ايلدكده اعرابي كلام مذكوري ايراد ايلدي مرادي
بني اطعامله قارنمي اشباع ايله ديمكدر بر آدمدن كندي حالنه اهم مهام اولاني استدعا موقعنده ضرب اولنور وكذا
من الامثال ❊ اسائر اليوم وقد زال الظهر ❊ اصلي بودر كه بر قبيله على السحر بر قبيله يه شبخون ايلمكله قريبلرنده متمكن
اولان عمزاده لرندن استغاثه واستمداد ايدوب حركت وامداد خصوصنده تباطي ايلملريله اعدالري مزبورلري نهب وغارت
ومربوط سلسلهٔ اسر ومذلت ايدوب مأوالرينه رجعت ايلدكدنصكره مرقوم عمزاده لري امداد ايچون بعد الظهر ورود
ويورده قلان بر كسه دن احوالي سؤال ايلدكلرنده اول كسه كلام مزبوري ايراد ايلمشدر يعني بو وقتدنصكره مي امداد
قيدنده اولنورسز اويله دن مقدم كلمك كرك ايدي حاليا اويله وقتي صاوشدي زيرا حاجتي تمام يومده اولان آدم قبل الظهر
مباشرت ايدر ظهر ايسه كذران ايلمكله يأس حاصل اولمشدر غروب شمس حالنده يأس حاصل اولديغي كبي مثل مزبور
برايشك وقتي فوت اولدقدنصكره طلب ونيل داعيه سنده اولان كسه حقنده ضرب اولنور مترجم ديركه مصباحدن
وامهات سائره دن فهم اولنديغي اوزره ازهريدن منقولدر كه سائر كلمه سي باقي وبقيه معناسنه در سؤر ماده سندن مأخوذدر
جوهري سير ماده سندن اخذ ايله جميع معناسيله تفسير ايلمشدر كويا كه سير ايله متصف اولان نسنه يه دينوب بعده تعميم
اولنمشدر وبعضلر سور بلده دن اخذ ايلديلر وابن ولاد تحقيقي اوزره كرچه سائر بقيه معناسنه اولوب لكن فرقي بودر كه سائر
باقئ كثيرده وبقيه باقئ قليلده مستعملدر مثلا كتابك بر جزؤني آلوب سائرني ترك ايلدم دينور بقيه سي دينمز وحريري درة
الغواصده بو مبحثي تحقيق وشهاب شرحنده تدقيق انيق ايلمشدر فليراجع السأر فتحتينله بر نسنه آرتوب قالمق
معناسنه در يقال سئر الشئ سأرا من الباب الرابع اذا بقي سؤر الاسد سينك ضميله ابو خيثمة الكوفي نام محدثك لقبيدر
بر وقتده بر ارسلان كنديسني افتراس ايلمشيكن رها ياب اولمغله آنكله ملقب اولدي التساؤر تفاعل وزننده شراب
بقيه سني ايچمك معناسنه در يقال تساءر الرجل اذا شرب سؤر النبيذ السبر جبر وزننده ياره وقويي وسائر نسنه نك
غور وغايتني بيلمك ايچون يوقليوب دنه مك معناسنه در ميل ايله ياره يي وصريق ايله قويي يي واسقنديل ايله
دكزي يوقلمق كبي يقال سبر الجرح والبئر وغيره سبرا من الباب الاول اذا امتحن غوره ليتعرف مقداره

مطلب

وسبر ارسلانه دينور تسميه بالمصدر در دائما شكار يوقلديغيچون وبر شيئك اصل وبنيادينه اطلاق اولنور عادتا
يوقلنلور اولديغيچون يقال هو كريم السبر اي الاصل ولون وجمال وهيئت معنالرينه مستعملدر يقال اعجبني لطف
سبره اي لونه وتقول عرفته بسبر ابيه اي بجماله وهيئته اشبو معانئ اربعه ده سبتك كسريله ده لغتدر المسبور حسن
هيئت صاحبي شيئه دينور يقال شئ ورجل مسبور اي حسن الهيئة الاستبار افتعال وزننده سبر معناسنه در
يقال استبر الجرح بمعنى سبره السبر سينك كسريله دشمنلك معناسنه در يقال بينهما سبر اي عداوة وبكزه مك شبه
معناسنه در يقال هو سبر اخيه اي شبهه السبرة تمره وزننده پك صوغوق اولان اركن وقتنه دينور تقول زارني
في غداة سبرة اي باردة جمعي سبرات كلور فتحاتله وسبره اسامیدندر سبرة بن ابي سبره وسبرة بن عمرو وسبرة بن فاتك وسبرة بن
الفاكه اصحابدندر وابو بكر بن سبرة السبري مدينه مفتيسي ايدي سبرت زبرج وزننده مغربده بر بلده آديدر
السابري برنوع بز اسميدر كه بغايت انجه واعلا اولور همايون بزي كبي ومنه المثل ❊ عرض سابري ❊ مثل مزبوري
شول آدم ايراد ايدر كه آكا وجه محقق اوزره اولميه رق بر نسنه ادني عرض وتكليفله عرض اولنه در ساعت اول آدم
آني احرازه دل وجانله خواهشكر اولور زيرا ثوب مزبور بغايت انفس واعلا اولمغله جزئيجه عرضله هر كس اكا ميل
ورغبت ايدر شارحك بياننه كوره سابور آتي يه منسوبدر وسابري برنوع خوش ونازك خرما اسميدر وبر كونه
زرهه دينور كه نسجي بغايت انجه ومحكم ومتين اولور سابور كافور وزننده شاه پور معربيدر كه شاهان عجمدن
بر شاهك اسميدر وفارس اولكه سنده بر ايالت آديدر نوبند جان آنك شهريدر واحمد بن عبد الله بن سابور وعبد الله بن
محمد بن سابور الشيرازي محدثلردر السبرور زنبور وزننده فقير وكدايه دينور يقال رجل سبرور اي فقير وقطعا نبات اثري
اولميان ارضه دينور يقال ارض سبرور اي لا نبات بها السبار كتاب وزننده والمسبار محراب وزننده جراحلرك
ياره يوقلدقلري ميله دينور يقال سبر الجراح الجرح بالسبار والمسبار وهو ما يسبر به الجرح وسبار كتاب وزننده بخاري
قضاسنده بر قريه آديدر عبد الملك بن عبد الرحمن السباري كه تاريخ ملكت بخارايي مؤلفي اولان غنجاردن نقل وروايت
ايلمشدر اورادندر سبر صرد وزننده وقتره وزننده بر قوش آديدر وصرد ياخود قتره وزننده ياخود زبير وزننده تيم
الرباب عشيرتي يوردنده بر عادي يعني قديم قويي آديدر سبر بقم وزننده بدر ايله مدينه بيننده بر قومسال تپه نك اسميدر
السبورة سينك فتحي وبانك تشديديله مشق وتعليم يازمغه هوسناك اولان اطفالك تختهٔ تعليملرينه اطلاق اولنور كه
اكا مشق ايدوب بعد الاستغناء سيلوب محو ايدرلر تكرار يازوب محو ايدرلر بينلرنده يازبوز تختهسي تعبير ايدرلر
قال الشارح وفي النهاية وفي الحديث لا بأس ان يصلي الرجل وفي كمه سبورة وهي جريدة من الالواح يكتب عليها
فاذا استغنوا عنها محوها المسبئر مقشعر وزننده كيجه ايچره يوله كيدن آدمه اطلاق اولنور يوقليه رق كيدر اولديغيچون
يقال هو مسبئر اي ذاهب تحت الليل السبادرة عبادله وزننده ايشسز كوجسز هرزه كرد وبيكار آدملره دينور يقال
جماعة سبادرة اي فراغ ولهو ولغو وتبطل اربابنه دينور يقال هم السبادرة اي اصحاب اللهو والتبطل السبطر
هزبر وزننده امور ومصالحده ايشلك ونافذ ومقدام اولان شهامتلو جلادتلو آدمه دينور يقال وجدته سبطرا اي ماضيا
شهما واوزون بويلو سر وسهي كبي هموار وموزون آدمه دينور يقال شاب سبطر اي سبط طويل وصچراديغي وقتده
سونوب اوزانور اولان ارسلانه دينور يقال اسد سبطر اذا كان يمتد عند الوثبة السبطرات سبطر لفظنك جمعيدر
وشول اركك دوه لره دينور كه يره يقين كريملو واوزون اوله يقال جمال سبطرات اي طوال على وجه الارض بونده
اولان تاء تأنيث ايچون دكلدر بلكه رجالات كلمه سنده اولان تاء كبيدر كه جمع مذكر در پس تاء ملفوظه تأنيث ايچون
متمحض اولميوب بلكه جمع مذكر سالمده اولان ياء وواو منزله سنده اولور السبيطر مصغر بنيه سيله عميثل وزننده
برنوع قوش اسميدر كه بغايت اوزون بوينلو اولور وپك اوزون شيئه دينور السباطر علابط وزننده بو دخي پك اوزون
شيئه دينور السبطري سينك كسري وقصر ايله عرضني وزننده بر كونه يورويشه دينور كه آنده خرام ورفتار
اوله يقال يمشي مشية السبطري وهي مشية فيها تبختر الاسبطرار اقشعرار وزننده يان اوزره اوزانوب ياتمق معناسنه در
يقال اسبطر الرجل اذا اضطجع وامتد ودوه قسمي سرعتله يوريمك معناسنه در كه اوازنوب دوشه نرك يورر اولور
يقال اسبطرت الابل اذا اسرعت ويول وصحرا طوغرلمق معناسنه مستعملدر يقال اسبطرت له البلاد اذا استقامت
السبعرة دحرجه وزننده والسبعار دحراج وزننده ناقه قسمي جنبش ونشاط وشطارتندن باشني يوقري طوتوب
قويرغني اويلقلرينه چاله رق يوريمك معناسنه در يقال الناقة تسبعر سبعرة وسبعارا اذا صارت تمشي من النشاط والحدة
ترفع رأسها وتخطر بذنبها السبعطري قبعثري وزننده بغايت اوزون شيئه دينور الاسبكرار اسبطرار وزننده
ومجموع معنالريله مرادفدر وتازه اوغلان وقيز قسمي يال وبال صاحبي اولوب قد وقيافتنده اعتدال بولمق معناسنه در

يقال اسبكرّت الجارية اذا اعتدلت واستقامت المسبكرّ مقشعرّ وزننده تامّ الخلقه ومعتدل القامة اولان نوجوانه
دينور يقال شابّ مسبكرّ اى تامّ معتدل وقيورجق وطوپ اولميان صاچه دينور الستر سينك كسرى وتاى
فوقيه نك سكونيله پرده يه دينور جمعى ستور واستار كلور وقور قويه اطلاق اولنور كه سترى مستلزمدر يقال احاطه
الستر اى الخوف واونانمغه اطلاق اولنور يقال اخذه الستر اى الحياء وعقل وهوشه اطلاق اولنور كه انسانه اطوار
ناشايسته دن پرده در يقال هو من اهل الستر اى العقل عبد الرحمن بن يوسف السترى محدّثدر بيت شريفك
پرده دارى اولمشيدى وياقوت الخادم السترىّ عباددندر وعلىّ بن الفضل السامرّى وعبد العزيز بن محمد الستوريّان
محدثلردر الستر فتحتينله قلقانه اطلاق اولنور يقال لايقى الظالم من نصل دعوة المظلوم ستر اى ترس الستارة
كتابه وزننده مطلقا كندوسيله پرده لنوب استتار اولنه جق شيئه دينور جمعى ستاير كلور وطرنغك اوزرنده اولان
انجه دريجكزه اطلاق اولنور كه مراد طرنق ديبلرنده اولوب طرنغك كوكنى ستر ايدن دريجكزدر استرة سينك ضميله
والمستر منبر وزننده والاستارة همزهٔ مكسور ايله بونلرده ستاره معناسنه در كه پرده لنه جك شيئه دينور الستار
كتاب وزننده پرده يه دينور ستر معناسنه جمعى ستردر ضمتينله وستار عاليه ده برطاغك آديدر كذلك اجأ وحمى نام
محللرده برر طاغك اسميدر وانصاب حرمك اوست طرفنده برنيچه ثنايا يعنى بيلاك تعبير اولنان بورغاج يوقشه
اطلاق اولنور حرم ايله حلّ ارالغنى ستر ايلدكلريچون وديار ربيعه ده ايكى وادى اسميدر وسليم قبيله سى
يوردنده برطاغك آديدر وبحرين قضاسنده برناحيه آديدر الستير امير وزننده والمستور عفيف
وپرهيزكار كشى يه اطلاق اولنور مؤنثى ستيره ومستوره در يقال رجل ستير ومستور وامرأة ستيرة ومستورة اى عفيف
الاستار همزه نك كسريله اعداددن درت عدده دينور يقال هم استار اى اربعة واوزاندن درت بچق مثقاله دينور
تقول عندى منه استار وهو من الزنة اربعة مثاقيل ونصف شارح ديركه استار فى الاصل ربع عشر المنّ اولان
مقداره دينوب بعده اتساعا جنس واحددن اولان اربعه ده استعمال اولندى وبو چهار فارسيدن معرّب اولمق
منقولدر التستر تفعل وزننده والاستتار افتعال وزننده برنسنه نك ايچنده يا ارقه سنده كيزلنمك معناسنه در
يقال تستر الرجل واستتر اذا تغطى ساتور كافور وزننده فرعونك موسى پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرى
ايچون معارضه قصديله كتورديكى ساحرلردن برينك اسميدر آنلر درت ساحر ايدى كه صكره ايمانه كلديلر برى
ساتور وبرى عاذور وبرى حطحط وبرى مصفى در استراباد همزه نك وتانك فتحيله جرجانه قريب برقصبه نك
اسميدر وسواد عراقده برايالت آديدر السجر فجر وزننده برنسنه يى قزدرمق معناسنه در يقال سجر التنور سجرا
من الباب الاوّل اذا احماه وطولدرمق معناسنه در يقال سجر النهر اذا ملأه وصويى دوكمك معناسنه در تقول
سجرت الماء فى حلقه اذا صببته وسجر وسجور ظهور وزننده ناقه قسمى ياوريسنه آرزو سببيله اوزون اوزادى ناله
وحنين ايلمك معناسنه در يقال سجرت الناقة سجرا وسجورا اذا مدت حنينها وسجر كلب بوغازينه ساجور
يعنى خالطه كچورمك معناسنه در يقال سجر الكلب سجرا اذا شدّه بالساجور السجور صبور وزننده والمسجر
منبر وزننده فرونى وتنورى علولندروب قزدردقلرى طوترغه دينور يقال سجره بالسجور والمسجر اى احماه
بما يسجر به التنور المسجور علولندرلمش آتشه وقزدرلمش فرونه دينور وعلوى وقزغنلغى ساكن اولمشه دينمكله
ضدّ اولور وشول دريايه دينور كه صويى كنديدن اكثر اوله يعنى طاشقن اوله وبو طولدرمق معناسندن مأخوذدر
يقال بحر مسجور اذا كان ماؤه اكثر منه وكردنده آويزه كبى صالنمش انجو ديزيسنه دينور يقال لؤلؤ مسجور اى
منظوم مسترسل الساجر شول موضعه دينور كه سيل اوغراغى اولمغله ارالقده سيل صويى كلوب لبالب
طولدرر اوله اساسك بيانته كوره بالفعل طولدرمش اولان موضعه دينور قال تقول مررنا بكل حاجر وساجر وهو كلّ
مكان مرّبه السيل فملأه وساجر يمامه ده برصو آديدر السجير امير وزننده صادق دوسته اطلاق اولنور
يكديكره ياقيلوب حنين ايدر اولديغيچون نته كه حميم دخى بو ملاحظه ايله اطلاق اولنور يقال هو سجيره اى خليله
وصفيه جمعى سجراء كلور كرماء كبى الساجور كافور وزننده كلب قسمنك بيوننه كچردكلرى اغاجدن طوقه
دينور كه قلاده محرّفى خالطه تعبير اولنور وساجور منبج ترابنده برنهرك اسميدر السوجرة حوقله وزننده كلبك
بيوننه خالطه كچورمك معناسنه در يقال سوجر الكلب اذا شدّه بالساجور سجار كتاب وزننده بخارا قريبنده
برقريه آديدر السوجر جوهر وزننده برنوع شجر على قول سكود آغاجنه دينور ياخود صواب اولان حاى مهمله
ايله اولمقدر السجورىّ جهورىّ وزننده خفيف وچالاك على قول احمق وبى ادراك كشى يه دينور يقال رجل
سجورىّ اى خفيف او احمق السجراء حمراء وزننده بياضنه حمرت قارشمش كوزه دينور يقال عين سجراء

اذا كانت

اذا كانت قد خالطت بياضها حمرة السجرة سينك ضميله والسجر فتحتينله كوزك بياضنك قرمزى ايله قارشقلغنه
دينور يقال انّ فى عينك لسجرة وسجرا وهى بينة السجرة والسجر المسجر معظم وزننده والمنسجر منزجر
وزننده والمسوجر مجوهر وزننده شول صاچه وصف اولور كه اورلمش وطوبلنمش اولميوب چوزلمش وصارقمش اوله
يقال شعر مسجر ومنسجر ومسوجر اى مسترسل ومرسل الاسجر احمر وزننده بالچغى پاك وصافى اولان صو كولنه
دينور يقال غدير اسجر اذا كان حرّ الطين وارسلانه دينور التسجير تفجير وزننده ومرادفيدر كه صويى روان
ايلمك معناسنه در يقال سجر الماء اذا فجره المساجرة مفاعله وزننده دوستلشمق معناسنه در يقال ساجره
اذا خالّه الانسجار انفعال وزننده پيدر پى قطار اوزره يوريوب كتمك معناسنه در يقال انسجرت الابل اذا
تتابعت فى السير المسجهرّ مقشعرّ وزننده پك آق نسنه يه دينور يقال شئ مسجهرّ اى ابيض الاسجهرار
اقشعرار وزننده برنسنه پك آق اولمق معناسنه در نته كه مؤلف تلميح ايلدى ونبات اوزايوب زمين اوزره يايلمق
معناسنه در يقال اسجهرّ النبات اذا طال وانبسط واوه ده سراب جريان ايدركبى يلدرامق معناسنه در يقال
اسجهرّ السراب اذا ترّيه وجنكده بركسيه اعدانك مزراقلرى طوغريلوب كلمك معناسنه در يقال اسجهرّت الرّماح
اذا اقبلت يعنى اليك المسجهرّة مطمئنه وزننده ايچنده يغمور لمعان ايدن سحابه يه وصف اولور يقال سحابة
مسجهرّة اذا صارت يترقرق فيها الماء السحر سينك فتحى وحانك سكونى وفتحيله وسينك ضميله لغتدر آق جكره
دينور كه رئه دخى ديرلر تركيده اويكن تعبير اولنور يقال كلّ ذى سحر يتنفس وهو الرّئة جمعى سحور واسحار كلور
ومنه المثل ❊ يقال فلان انتفخ سحره وانتفخت مساحره ❊ اذا عدا طوره وجاوز قدره مساحر بوراده غير قياس اوزره
سحرك جمعيدر حسن ومحاسن كبى سائر احشاء اعتباريله تغليبا جمع اولمشدر لسانمزده دخى حدّ ومقدارنى تجاوز ايله
بالا پروازلق ايدنه شيشكن تعبير اولنور لكن مؤلف بصائرده مثل مزبورى اذا ملّ وجبن عبارتيله بيان ايلمشدر
خوف سببيله آق جكره انتفاخ عارض اولمغله ايكى تفسير دخى ملايمدر وكذا من الامثال تقول ❊ انقطع منه سحرى
اذا يئست منه وصيادلر تفأل طريقيله صيد اولنه جق طوشان قسمنه مقطعة السحور اطلاق ايدرلر يعنى آق جكرلرى
پاره پاره اولمش كه شمدى طوتيلور ديمكى فال ايدرلر وبعضا مقطعه لفظنى اسم فاعل ايدرلر كه پك قاچمقدن آق جكرنى
پاره پاره ايديجى ديمك اولور مؤلفك بصائرده بياننه كوره سحر حلقومك اوجنه وآق جكره دينور ومجازا بدندن اكا
محاذى اولان عضوه ده اطلاق اولنور وسحر كه جادولغه دينور فى الاصل برآدمك سحرينه يعنى آق جكرينه
اوروب آنى متغير وسرسم ايلمك معناسنه مصدر اولوب بعده جادولقده استعمال ايلديلر وسحر اوچ كونه در
برى محض خداع وتخيلات در كه حقيقتى يوقدر شعبده وكوز باغجيلق تعبير اولنور خفت يد وسرعتدن تشئت ايدر
ايكنجى شياطينه تقرّب سببيله بعض مرتبه معاونتلرنى استجلابله اولور اوچنجسى ارتكاب كفر ايله افسون ايده رك
صور وطبايعى كويا كه تغيير ايدرلر مثلا بعض آدمى حمار ايدرلر كه بودخى كرچه مؤثردر لكن حقيقتى يوقدر
مسحور اولان آدم كنديسنى حمار اولدم قياسيله اشكجه سنه شيوه ايدر هر حالده سحرك وقوعى واردر نته كه معوّذتين
اولبابده نازلدر واشبو سحر مادّه سندن بعضا حسن ولطافتى تصوّر اولنور ومنه انّ من البيان لسحرا وبعضا دقّت
فعلى تصور اولنور ومنه يقول الاطباء ❊ الطبيعة ساحرة ❊ وصباح غداسنه سحر اطلاقى تأثيرينك لطف ودقّتى
ملاحظه سيله در بعده آندن زمان غدا اولان سحر وقتى تفرّع اولندى ياخود اوقاتك الطفى وپك نازكى اولمغله دقّت
ولطافت تصوّرندن اخذ اولندى ياخود آق جكرك حالى اولان تنفس اعتبارندن تصوير اولندى زيرا وقت مزبور
كيجه نك ادبارى وكوندزك اقبالى هنكامى اولمغله صولغك آلوب ويرمسنه تشبيه اولنمشدر انتهى وسحر بحر وزننده
دوه قسمنك صرتنده عارض اولان ياغرك صاغالدقدنصكره يرنده قلان اثر ونشاننه اطلاق اولنور كه بياض وآق چكر
شكلنده اولور السحور صبور وزننده تمجيد يمكنه دينور كه وقت سحرده اكل اولنان طعامدن عبارتدر السحر فتحتينله
صبحدن يعنى طك يرى آچلمزدن مقدّمجه اولان وقته دينور سحرىّ وسحريّه دخى دينور مبالغة نفسنه نسبتله
وسحريّه سحره ناظردر كه هايله وقت مزبوره دينور سحردن اخص در تقول اتانى فى السحر والسحرىّ والسحريّة
اى قبيل الصبح وسحر بياضى غالب اولان سياهه دينور كه آقجل سياه اولور وقت مرقومه تشبيله در يقال
فى لونه سحر وهو سحرىّ اللون اى فيه بياض قد علا السواد وهر شيئك اوجنه اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندى
وسحر لفظنك جمعى اسحار كلور السحرة سينك ضميله اوّل سحره دينور كه فجر كاذب اوله جقدر سحرا على
معناسنه وتقول لقيته سحريا هذا معرفة تريد سحر ليلتك فان اردت نكرة صرفته فقلت اتيته بسحر وبسحرة يعنى
اكر بو كيجه نك سحر معهودنده ملاقى اولديغكى افاده ايدرسك عدل ومعرفه سببلريله غير منصرف اولمغله منصوب

مطلب

اولور زیرا معرف باللامدن معدولدر نته که بعضلر رجب لفظنك عدم انصرافنی الرجب کلمه سندن معدولیتله
تعلیل ایدرلر واکر لاعلی التعیین اسحاردن برسحرده رؤیت ایلدیککی اشعار ایدرسن نکره ومنصرفه اولمغله
مجرور اولور وسحره صحره معناسنه درکه سیاهه غالب اولان آقلغه دینور الاسحار همزه نك کسریله سحر
وقتنده کزمك وبریره کتمك معناسنه در یقال اسحر الرجل اذا سار فی السحر وسحر وقتنه کیرمك معناسنه در
یقال اسحر الرجل اذا صار فی السحر السحر سینك کسریله مطلقا مأخذی لطیف ودقیق اولان شیئه دینور
پس معروف جادولغه وکوز باغجیلغه اطلاق اولنور نته که ذکر وتفصیل اولندی وبو اسمدر یقال فلان یتعلم السحر
وقوله علیه السلام ان من البیان لسحرا معناه والله اعلم انه یمدح الانسان فیصدق علیه حتی یصرف قلوب السامعین
الیه ویذمه فیصدق فیه حتی یصرف قلوب السامعین ایضا الیه فقره لرده واقع ضمیرلر یمدح ویذم کلمه لرینك
متضمن اولدقلری مدح وذم لفظلرینه راجعدر وسحر مصدر اولور جادولق ایلمك معناسنه در یقال سحره سحرا
من الباب الثالث اذا عمل له السحر وبرآدمه دوباره ورنك وخدعه ایلمك معناسنه در یقال سحره اذا خدعه
وابر قلشمق معناسنه در یقال سحر عنه اذا تباعد وارکن قالقمق معناسنه در یقال سحر الرجل سحرا من الباب الرابع
اذا بکر السحر سینك ضمیله جرمی نحوی نقلی اوزره یورکه دینور قلب معناسنه التسحیر تفعیل وزننده
بودخی آلداتمق ورنك وخدعه ایلمك معناسنه در یقال سحر فلانا اذا خدعه المسحور سحره اوغرامش کشی یه
دینور یقال رجل مسحور ای مصاب بالسحر وتباه وافساد اولنمش طعامه اطلاق اولنور یقال طعام مسحور ای مفسد
وشول محله اطلاق اولنور که یغمورك کثرت ووفرتندن یاخود چایرك یوقلغندن تباه وخراب اولمش اوله یقال مکان
مسحور ای مفسد من کثرة المطر او قلة الکلأ السحیر امیر وزننده قارنی آغرر اولان آدمه دینور یقال رجل سحیر
اذا صار قد اشتکی بطنه اصل سحیر آق جکری آغریانه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر وقارنی بیوك اولان آته اطلاق
اولنور کویا که آق جکرینك بیوکلکندن ناشیدر یقال فرس سحیر ای عظیم البطن السحارة ثمامه وزننده بوغزلنمش
قیوندن قصابك قوپاروب آتدیغی آق جکره وقزل اویکنه دینور یقال ذبح القصاب الشاة فرمی سحارتها وهی
منها ما یقتلعه من الرئة والحلقوم بصائرده ما ینزع من السحر عند الذبح فیرمی به عبارتیله مرسومدر السحارة جبانه
وزننده اطفال اویونجغندن براویونجق آدیدر واول برملعبه درکه آنده برخیط اولمغله برطرفندن چکسه لر بررنکده
واو برطرفندن چکسه لر برغیری رنکده ظهور ایدر قال فی الاساس لعب الصبیان بالسحارة وهی لعبة فیها خیط
یخرج من جانب علی لون ومن جانب علی لون الاسحارة والاسحار همزه نك کسری وفتحی ورالرك شدّه سیله
والسحار مخفف اوله رق کتاب وزننده برکونه چایر اسمیدر که دوه قسمنی تسمین ایدر السوحر جوهر وزننده
سکود اغاجنه دینور سحار کتان وزننده اصحابدن برذاتك اسمیدر وعبدالله السحری که سینك کسریله در محدثدر
المسحر معظم وزننده جوفی ازاله اولنمش قاوق نسنه یه دینور یقال شیء مسحر ای مجوف بونده تفعیل ازاله
ایچوندر آق جکری ازاله اولنمشه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر الاستحار افتعال وزننده خروس قسمی سحری
اوتمك معناسنه در یقال استحر الدیك اذا صاح فی السحر الاسحنطار افعنلال وزننده برکسه کرینوب اوزانمق
معناسنه در یقال اسحنطر الرجل اذا امتد ومیل ایلمك معناسنه در یقال اسحنطر الیه اذا مال وبرنسنه عریض
وطویل اولمق معناسنه در یقال اسحنطر الشیء اذا عرض وطال ویوز اوزره دوشمك معناسنه در یقال اسحنطر
الرجل اذا وقع علی وجهه الاسحنفار فایله اسحنطار وزننده برآدم سرعت وشتابله کچوب کتمك معناسنه در
یقال اسحنفر الرجل اذا مضی مسرعا ویول طوغرلمق معناسنه در یقال اسحنفر الطریق اذا استقام ویغمورپك
چوق اولمق معناسنه در یقال اسحنفر المطر اذا کثر وبرکسه پرکوی ومتکلم اولمغله سوزه بوشانمق معناسنه مستعملدر
یقال اسحنفر الخطیب اذا اتسع فی کلامه المسحنفر اسم فاعل بنیه سیله بلد واسع معناسنه در وهر ماده ده
استاذ وحاذق آدمه دینور یقال رجل مسحنفر ای حاذق وطوغری یوله دینور یقال طریق مسحنفر ای مستقیم
السخر سینك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والسخر فتحتینله والسخرة سینك ضمیله والمسخر میمك وخانك
فتحیله والسخر سینك ضمیله والسخر ضمتینله برآدمی استهزا ایلمك معناسنه در یقال سخر منه وسخر به سخرا وسخرا
وسخرة ومسخرا وسخرا وسخرا من الباب الرابع اذا هزئ وقوله تعالی وان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون
ای تستجهلونا یعنی تحملونا علی الجهل علی سبیل الهزؤ فانا نستجهلکم کما تستجهلوننا اشبو آیت کریمه ده استهزاء
مجاز طریقیله استجهال معناسنه مستعملدر مشاکله وجهیله ده کرچه وارد اولمشدر کقوله تعالی الله یستهزئ بهم الایه
الاستسخار بودخی سخر معناسنه در یقال استسخر منه واستسخر به بمعنی سخر السخریة والسخری سینلرك

ضمیله اسملردر مسخره لغه دینور یقال اتخذوه سخریة وسخریا السخری سینك کسری وضمیله برآدمه زوراکی
برایش تکلیف ایلمك معناسنه در یقال سخره سخریا وسخریا من الباب الثالث اذا کلفه ما لا یرید وقهره
شارح دیرکه کرچه یاسز سخر دخی بو معناده مصدردر لکن یای نسبت زیادهٔ قوتی متضمندر خصوص وخصوصیت
کبی انتهی السخرة سینك ضمی وخانك سکونیله والسخری یایله والسخری سینك کسریله اجرتسز
زوراکی ایش ایشلین ارغاده کذلك طواره دینور یقال هو سخرة لی وسخری وسخری وکذا حمار ای یعمل
بالسخری وسخره شول کمسیه دینورکه کندیسنی ناس دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ایده لر مسخره دخی
دینورکه قشمر تعبیر اولنور یقال هو سخرة ای یسخر منه الناس وسخرة شول کمسیه دینورکه هرکوجی یتشن
آدم آنی زوراکی ایشلدر اوله یقال رجل سخرة اذا کان یتسخر کل من قهره مؤلفك یتسخر قولنده ضمیر منصوب
محذوفدر سیوطی مزهرده بو وجه اوزره تحقیق ایلمشدرکه فانك ضمی وعینك فتحیله فعله وزننده اولان نعوت
فاعل ایله مأولدر همزه ولمزه کبی وفانك ضمی وعینك سکونیله فعله وزننده اولان مفعول ایله مأولدر ضحکه وسخره
کبی انتهی السخرة سینك ضمی وخانك فتحیله دائما ناسی هزل واستهزا ایدر اولان کمسیه دینور یقال
رجل سخرة اذا کان یسخر من الناس السخر سینك فتحی وخانك سکونیله یل کمینك موافقی اوزره اسوب پوپاسنه
کتمك معناسنه در معنای مذکوردن متفرعدر یقال سخرت السفینة سخرا من الباب الثالث اذا طابت لها الریح
والسیر سخر سکر وزننده بقول انواعندن برنبات اسمیدرکه خراسانده اولور شارح سیکران ایله بیان ایلمشدرکه
بالك تخمنك نباتیدر بنج ماده سنده ذکر اولندی التسخیر تفعیل وزننده رام ومنقاد ایلمك معناسنه در یقال
سخر فلانا اذا ذلله وبو معنای آتیدن مأخوذدر وبرآدمه اجرتسز مجانا زوراکی ایش تکلیف ایلمك معناسنه در
یقال سخره اذا کلفه عملا بلا اجرة التسخر تفعل وزننده بودخی زوراکی ایش ایشلتمك معناسنه در یقال تسخر
فلانا بمعنی سخره السخبر بای موحده ایله جعفر وزننده مکه آیریغنه شبیه برشجر آدیدر مفرداتده دخی بو اسمله
متعارفدر وبرموضع آدیدر السخبرة مصغر بنیه سیله بنو الاضبط یوردنده برصویك اسمیدر سخبره قحطبه
وزننده اسامیدندر سخبرة الازدی وسخبرة بن عبیده اصحابدندر وسخبرة بنت تمیم صحابیه در السدر سینك
کسری ودالك سکونیله شجر نبق اسمیدرکه عربستان کراسی تعبیر اولنور طرابزون خرماسی اول نوعدندر
مفردی سدره در جمعی سدرات کلور وسدرات کلور کسرتینله وسدرات کلور سینك کسری ودالك فتحیله
وسدر کلور عنب وزننده وسدر کلور ضمتینله شارح دیرکه سدرات سینك کسری ودالك فتحیله سدرك جمع الجمعی در
وسدرات دالك سکونیله سدره نك جمعیدر وشجر مزبور ایکی کونه اولور بری بستانی درکه یمشی خوش اولوب
ویپراغیله غسل اولنور وبریسی بری درکه یمشی ککزه اولور وایکیسنکده کولکه سی بغایت قویو ولطیف
وخفیف اولور انتهی وسدره تابعیندن برذاتك اسمیدر وابو سدره سحیم الهجیمی نام شاعرك کنیه سیدر
وسدرة المنتهی سماء سابعه ده در شارح دیرکه علوم مخلوق اکا منتهی اولوب اوته سنه تجاوز ایلمز علم الله محولدر
تفصیلی تفاسیرده مشروحدر ذو سدر فکر وزننده ذو سدیر زبیر وزننده سدرتان بر موضعلردر سدیر
امیر وزننده حیره ناحیه سنده برنهرك اسمیدر ویمنده برارضك آدیدر برود سدیریه اورایه منسوبدر ومصرده عباسیه
قربنده برموضع آدیدر وسدیر بن حکیم سفیان ثورینك شیخی اسمیدر وسدیر تازه چایره دینور یقال یرعی المال
فی مرعی کثیر السدیر ای العشب سدیر زبیر وزننده بصره ایله کوفه ارالغنده بردوز صحرا آدیدر شارح دیرکه
مؤلف اسم قصر اولان سدیردن که امیر وزننده در سکوت ایلدی اصل سدیر اول قصری مشتمل اولان بنیان عظیمك
اسمیدرکه سه دیر فارسی معربیدر اوچ قات اولمغله آنکله تسمیه اولنمشدر وقصر مزبورك اسمی خورنق ایدی
معمار سنمارك دستیاری عمارتیله ملك حیره نعمان بنا وبعد الاتمام سن مار سوء جزا ایله مکافاتنی اجرا ایلدی انتهی
وسدیر زبیر وزننده غطفان دیارنده برموضع آدیدر وحجازده برصو اسمیدر سدیره دخی دیرلر السدر فتحتینله
والسدارة صداره وزننده سرکشته وحیران اولمق معناسنه در یقال سدر الرجل سدرا وسدارة من الباب الرابع اذا تحیر
وشدت حرارتدن دوه قسمنك کوزلری طمانلنوب کورمز اولمق معناسنه در یقال سدر البعیر اذا تحیر بصره من شدة
الحر السادر والسدر کتف وزننده سرکشته ومتحیر کشی یه دینور یقال رجل سادر وسدر ای متحیر وسادر کار
وکردارنده مبالات واهتمام ایلمز اولان لاابالی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سادر اذا کان لا یهتم ولا یبالی ما صنع
وحرارت هوانك شدتندن کوزلری طمانلنوب خیره اولمغله ادراکدن قالمش اولان دوه یه دینور یقال بعیر سادر
اذا صار قد تحیر بصره من شدة الحر وسدر کتف وزننده دریایه اطلاق اولنور کویا که حیرتندن برطرفه روان

اولمز السدار كتاب وزننده اويوشقلغه شبيه برحالته دينوركه وجوده عارض اولوب حس وعملدن مانده اولور
يقال اخذه السدار وهوشبه الخدر السيدارة سينك كسر ومديله نسوانك باش اورتولرينك آلتنده اولان يشمق
وسربند مقوله سى وقايه يه وآلنه بغلندقلرى چنبره ودلداده يه دينور مترجم ديركه اشبو سيداره ستارهٔ فارسى معربى
اولمق ملحوظدركه فارسيده سايبانه وشمسيه يه واوج قات شيئه دينور آندن اخذ ومعناى مزبورده استعمالى بعيد
دكلدر انتهى سدر سينك ضميله قبر وزننده اطفال لعبلرندن برلعب آديدر الاسدران تثنيه بنيه سيله ايكى
كوزده ايكى طمره اطلاق اولنوركه كوز طمرى اوله جقدر هر برى اسدردر وجه مذكور اوزره وهن وضعفلرى سببيله
كوزك خيره لنمسنه سبب اولورلر وايكى اموزه دخى اسدران اطلاق اولنور كوزلردن كلان طمرلر اعتباريله ومنه
يقال جاء يضرب اسدريه اى عطفيه ومنكبيه اى جاء فارغا ولم يقض طلبته يعنى فلان حاجت ومرامندن محروم
وتهى دست كلدى ديجك يرده كلام مزبورى ايراد ايدرلر شارح ديركه بو محلده صاد ايله وزاى معجمه ايله ده زبانزددر
بو اوج حرف برى برينه معاقب اولورلر انتهى السدر غدر وزننده باشده اولان صاچى وپرچمى صاليورمك
معناسنه در الانسدار آندن انفعالدر يقال سدر الشعر سدرا من الباب الاول فانسدر اى سدله فانسدل وانسدار
طاغ وبايرمقوله سى يوكسك يردن اشاغى يه طوغرى بردوزه يه سكرده رك انوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال
انسدر يعدو اذا انحدر واستمر السر سينك كسرى ورانك تشديديله والسريرة سينك فتحيله درونده كتم
واخفا اولنان رازه دينور سرك جمعى اسرار وسريره نك جمعى سرائر كلور يقال افشى سره وسريرته وهو
مايكتم فى النفس ويقال * صدور الاحرار قبور الاسرار * وسر جماع معناسنه استعمال اولنوركه كيزلو ايشدر
يقال ما اطيب سرها اى جماعها وآلت تناسله اطلاق اولنور كما سيذكر ونكاح معناسنه مستعملدر يقال واعدها
سرا اى نكاحا ونكاحى افصاح واظهار ايلمكه دينور وزنا وفجور معناسنه مستعملدر يقال لا يرجى من ولد السر بر
اى ولد الزنا وعورتك فرجنه اطلاق اولنور يقال التقى السران اى الفرجان وآيك اولنه على قول آخرينه وعلى رأى
وسطنه اطلاق اولنور يقال صام سر الشهر اى مستهله او آخره او وسطه اول وآخرنده قمرك استسرار
واختفاسى ملاحظه سيله در واوسطى كويا كه شهرك جوفى اولمق مناسبتيله در كما سيذكر وسر هر شيئك اصل
وعنصر وبنيادينه اطلاق اولنور نمايان اولمديغيچون يقال هو كريم السر كثير البر اى الاصل وطپراغى صوى
ومنبت اولان ارضه اطلاق اولنور محض نسب معناسندن مأخوذدر تقول زرعت فى سر من الارض اى كريمة
وهر شيئك جوفنه ولب ومغزينه اطلاق اولنور يقال هو فاسد السر اى الجوف واللب وصويك ونسبك خالص
وافضلنه اطلاق اولنور لب ومغز معناسندن متصوردر يقال هو فى سر النسب اى محضه وافضله وسر اسرار
كفك مفردى اولور يعنى الك اياسنده اولان جزكى يه كذلك جبهه ده اولان جزكى يه اطلاق اولنور جمعى اسرار
وجمع الجمعى اسارير كلور علم كف وعلم پيشانى اول جزكيلردن استنباط اولنور تقول نظرت الى اسرار كفه ويقال
برقت اسارير جبهته اى خطوطه وبودرينك بوكلنده مستور اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وسر الوادى دره نك
بطننه ووسطنه اطلاق اولنوركه اطيب وخوشتر اولان يريدر يقال نزلوا بسر الوادى وهو بطنه واطيبه وطيب
وكريم اولان ارضه اطلاق اولنور مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وهر شيئك محض وخالص اولانه اطلاق اولنور تقول
اعطيت سر ذلك الشئ اى خالصه وسر حجاج بصره يولنده بر وادى آديدركه طولى اوج مرحله در ويمنده
برناحيه اسميدر وبلاد تميمده برموضع آديدر وبطن الحله ده بر وادى آديدر ونجد اولكه سنده قبيلهٔ اسد يوردنده
برموضع آديدر السرار سحاب وزننده والسرارة سحابه وزننده بونلرده نسبك وصويك خالص وكزيده سنه
اطلاق اولنور يقال هو من سر النسب وسراره وسرارته اى محضه وافضله وسراره برنسنه نك خالص اولمسنه دينور
يقال هو سر بين السرارة اى خالص بين الخلوص وبوندن فعل متصرف اولمز وسرار وسراره بطن الحله ده بر وادى
آديدر سر دخى دينوركه ذكر اولندى وسرار الوادى وسرارة الوادى سر الوادى كبى دره نك بطننه اطلاق
اولنوركه خوش واطيب اولان يريدر وسرار خرما قورغنه اطلاق اولنور سياب معناسنه هنوز نضج بولوب ظهوره
چقمديغى ملحوظيله وسرار الشهر آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور كما سيذكر السرر فتحتينله وضمتينله لغتدر
بودخى الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكيلره اطلاق اولنور سر كبى وابه قادينك چوجغك كوبكندن كسوب آتديغى
فضله يه اطلاق اولنور سره سينك ضميله كوبكه دينور كما سيجئ وسرر برعلت آديدركه دوه قسمنك دوشنده كركره
يعنى دكرمى مهره سنده ياغرلقدن عارض اولور اول دوه يه اسر دينور كما سيجئ وبرنسنه نك ايچى بوش وقاوق اولمغه
دينور يقال قناة سراء اى جوفاء بينة السرر وسرر الشهر سرار كبى آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور السرار

كتاب وزننده بودخى الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكى يه دينور وسرار حجازده برموضع آديدر ويمامه قربنده
برصو على قول تميم بلادنده برچشمه آديدر وسرار الشهر سرار كبى آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور يقال هذه
ليلة السرار والسرار والسرر اى آخر ليلة من الشهر السر سينك ضميله رى نام بلده قضاسنده برقريه آديدر
اعلامدن زياد بن على السرى اورادندر وحجازده مزينه بلادنده برموضع آديدر وسر مصدر اولور فرحناك
ايلمك معناسنه كما سيذكر وهنوز طوغمش چوجغك كوبكندن كسيلوب آتيله جق فضله يه اطلاق اولنور سرر كبى
جمعى اسره كلور تقول تعلمت العلم قبل ان يقطع سرى وسررى وهو ما يقطع من السرة وبو ماده لرهپ سر وخفا
معناسندن مأخوذلردر عكن بطنده مستتر اولديغيچون اطلاق اولنمشدر سراء سينك ضمى وفتحى والفك مديله
وادئ سلمى يانده برصو آديدر ووادئ ارل قربنده برطاشلق وقوملق يرك اسميدر وسر من رأى قصبه سنك
اسميدر كما سيذكر السرير اميروزننده بنودارم على قول بنوكنانه ديارنده برموضع آديدر وبلاد اللان ايله باب الابواب
بيننده برمملكت اسميدركه مخصوص پادشاهى وسكانك بشقه جه دين وملتلرى واردر كتب جغرافياده سرير اللان
حالا طاغستان ديدكلرى مملكتدركه دار الملكى قويموق نام قصبه در ولان ابازه وچركس وآچق باش وكورجى
طائفه لرينك ولايتلريدركه مجموعى بحر خزر ايله بحر سياه بيننده واقع وشماليسى روس مملكتنه مجاوردر واكا سرير
تسميه سى نوشروان كندى اقرباسندن برنى اورايه والى نصب واستقلال تام ايچون تخت نشين ايلديكنه مبنى در
وسرير بر وادى آديدر وسرير تخت تعبير اولنان نشيمنه دينوركه معروفدر فارسيده اورنك دينور تخت ملوكده غالب
اولمشدر جالس اولان اهل جاه ورفعت مسرور اولديغى ملاحظه سيله اطلاق اولنمشدر جمعى اسره وسرر كلور
ضمتينله وسرير بيونك باش طورديغى يره اطلاق اولنوركه باشك كويا كه تختى وكرسيسيدر يقال ضرب سرير رأسه
وهو مستقره من العنق وسرير ملك وسلطنت معناسنه استعمال اولنور لزوم علاقه سيله يقال زال سريره اى ملكه
ونعمت ورفاه ووسعت معاش معناسنه مستعملدر يقال زال فلان عن سريره اذا ذهب عزه ونعمته وخفض عيشه
ونعش ميته اطلاق اولنور هنوز جنازه حمل اولنمقسزين بعده جنازه دينور كتابه وزننده ومنار چقدقده اوزرنده
ياپشق اولان قومه اطلاق اولنور ومطلقا اوزرنده اوزانيلوب ياتيله جق شيئه اطلاق اولنور وحصير اوتنك اوزينه
دينور شحمة البردى معناسنه الاسارير اسرارك جمعيدركه الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكيلره دينور نته كه
ذكر اولندى وبو مناسبتله محاسن چهره يه اطلاق اولنور يقال برقت اسارير وجهه اى محاسنه السرور ظهور
وزننده والسر سينك ضميله والسرى بشرى وزننده والتسرة تحله وزننده كه سماعيدر والمسرة ميمك
وسينك فتحيله برآدمى سوندرمك وشادان ايلمك معناسنه در يقال سره سرورا وسرا وسرى وتسرة ومسرة
من الباب الاول اذا افرحه مؤلفك بصائرده بياننه كوره قلبده منكتم اولان فرحه مخصوص اولوب بعده تعميم اولنمشدر
ويقال سر هو سرورا على بناء المجهول اذا فرح فهو مسرور السرور قبول وزننده اسمدر سونج معناسنه
السر سينك فتحيله بدوى عربلرك مرخ وعفار نام شجر تخته لرندن دوزدكلرى چقماغك بوش اولان
دليكنه برى برينه سوروب آتش چقرمق ايچون چوى صوقمق معناسنه در يقال سر الزند سرا اذا جعل فى طرفه
عودا ليقدح به وذلك اذا كان اجوف ويقال سر زندك فاته اسر اى اجوف وسر هنوز طوغمش چوجغك ابه قادين
كوبكنده اولان فضله يى كسمك معناسنه دركه كوبك كسمك تعبير اولنور يقال سر الصبى اذا قطع سره وبرآدمك
كوبكى آغرمق معناسنه در يقال سر الرجل سرا من الباب الرابع اذا اشتكى سرته وبرآدمه خوشبو چچكلر صونوب
عشقباد ايلمك معناسنه در يقال سر فلانا سرا من الباب الاول اذا حياه بالمسرة اى باطراف الرياحين كما سيذكر
وسر صفت مشبهه اولور هر كسى دائما مسرور ودلشاد ايدن آدمه دينور يقال هو رجل بر وسر اى يبر الناس
ويسرهم ويقال قوم برون وسرون السرة سينك ضميله بدنده كوبك تعبير اولنان موضعه دينور فارسيده ناف
ديرلر جمعى سرر كلور صرد وزننده وسرات كلور وسرة الوادى سر وسرار كبى دره نك اطيب وخير وخوشتر اولان
يرينه اطلاق اولنوركه تمام وسطى اوله جقدر يقال نزلوا سرارة الوادى وسرته وسره وسراره اى بطنه وافضل
مواضعه وسرة الحوض حوضك نهايتنده صويك قرار كاهنه اطلاق اولنور وسره شول خاتونه دينوركه خير
واحسان ايله دائما ناسى مسرور ايدر اوله وبونك اصلى سرره دركه همزه وزننده در يقال امرأة سرة اذا كانت
تسر الناس الاسر همزه نك وسينك فتحيله اجوف وقاوق اولان شيئه دينور يقال زند اسر اى اجوف وشول
دوه يه دينوركه كوكسنده اولان طبق كبى دكرمى مهره سنده ياغرلقدن علت حادث اولمش اوله اول علته سرر دينور
نته كه ذكر اولندى يقال بعير اسر اذا صار به السرر وبرآدمك امورينه قاريشوب محرم رازى اولان آدمه دينور

دخیل معناسنه السرر عنب وزننده بودخی تازه چوجغك كوبكندن كسیلوب آتیلان فضله یه دینور وسرر عنب
وزننده وسرر صرد وزننده یردن چقارلمش منتارك ویر الماسنك اوزرلرنده یاپشق قیوق وچامور مقوله سنه دینور
ومكه یه قریب برموضع آدیدر كه آنده برشجر واردر تحتنده یتمش پیغمبر ذیشان تولد ایدوب واوراده كوبكلری كسلمشدر
وباعث تسمیه بودر وتقول العرب ولد لفلان ثلاثة علی سرّ وسرر ای اشباه لاتخلطهم انثی یعنی فلانك بركوبكندن
بری برینه مشابه اوچ دانه اركك اوغللری ظهور ایلدی دیجك یرده ایراد ایدرلر سرّ من رأی سینك ورانك ضمیله كه
سرور معناسنه در من رأی جمله سنه مضافدر وسینك ورانك فتحیله ده كه ماضیٔ متعدیدر وسینك فتحی ورانك
ضمیله كه تحیه بالمسرّة معناسنه در وسامرّا میمك فتحی والفك قصریله كه تعبیر مرقومدن منحوتدر وبحتری شعرنده مدّ
ایلمشدر یاخود ایكسیده لحن در وساء من رأی كه سوء لفظندن ماضی در بغداد قربنده بر بلده آدیدر معتصم خلیفه
زماننده عسكری طائفه سی دار الخلافه ده مزدحم وسكانی آزرده اولمغله عسكری یی مخصوص ایو اوتمكین ایچون بلدهٔ
مزبوره نك بناسنه مباشرت ایلدكده درون عسكری یه بو كیفیت كران كلوب بعد الاتمام والنقل تماشا ایلدكلرنده
بالجمله منبسط ومسرور اولملریله اسم مزبور ایله مسما اولدی پس ساء من رأی دیدكلری ابتدای امرده عسكریلرك
غمناك اولدقلرینه مبنی در نسبتنده سرّ مرّی دینور سینك ضمی ومیمك فتحیله وسامرّی دینور میمك فتحی وكسریله
وسرّی دینور جزؤ اوله نسبتله محدثیندن حسن بن علی بن زیاد السرّی اورایه منسوبدر السریّة سینك ضمی ورای
مشدده نك كسریله اوطه لق اتخاذ اولنان جاریه یه دینور بونك وزنی فعلیه در سرّ لفظنه منسوبدر كه سینك كسریله
جماع معناسنه در نسبتنده سینك ضمی تغییر نسب قبیلندندر نته كه قباطی كلمه سندن قباطی دیرلر یقال اتخذ امته
سرّیة وهی الامة التی بوّأها بیتا مترجم دیر كه زمخشری بونی سرو مادّه سنده ثبت ایلمشدر كویا نفاست معناسندن
اخذ ایلمشدر وبعضلر سرور معناسنه اولان سرّ لفظنه منسوب اولدیغنه ذاهب اولمشدر كه بونده تغییر یوقدر
زیرا سریّه اتخاذ ایدنلر البته مسرور اولورلر ومؤلفك بیانی اوزره سرّه منسوب اولمسی عادتا عقرب بانودن یعنی
قیدافهٔ بیتدن كیزلوجه اتخاذ اولندیغنه مبنی در فعلی التقدیرین ناسك جلیه وزننده سریّه تعبیری خطادر التسرّر
تفعل وزننده والتسرّی رایی یایه ابدالله تظنن وتظنی كبی اوطه لق ایدنمك معناسنه در یقال تسرّر فلان وتسرّی
اذا اتخذ سرّیة الاستسرار بودخی تسرّر معناسنه در یقال استسرّ فلان اذا اتخذ سرّیة وكیزلنمك
معناسنه در تقول استسرّ عنی اذا استتر سریر زبیر وزننده حجازده بروادی اسمیدر وحبش طرفندن مدینه یه
وارد اولان سفینه لره مخصوص برلیمان آدیدر كه جار قربنده در المسرّة میمك وسینك فتحله والسرور ظهور
وزننده مصدرلر درنته كه ذكر اولندی وموجب نشاط اولدیغیچون خوشبو چیچكلرك اوجلرینه اطلاق اولنور كه
احباب بری برینه عشق ایدرلر نته كه بودخی ذكر اولندی المسرّة میمك كسریله اسم آلتدر طومار طرزنده مجوف
نسنه در كه برآدمك قولغنه تقریب ایدوب آنكله كزلو سوز تكلم اولنور ظاهرا اعرابه مخصوص برنسنه در دور شنید
مسموعمزدر لكن بو توجیه سامعه اولنه جق شیٔ دكلدر مترجم دیر كه مؤلف الالة التی یسارّ فیها كالطومار عبارتیله
بیان ایدوب وسرّه اذا حیاه بالمسرّة عبارتنك ذیلنده ایراد ایلمكله یسارّ كلمه سی ذكر اولنان سرّ كلمه سندن
مأخوذ اوله كه احباب بری برینه چیچك تحفه ایلمك معناسنه اولور پس مسرّه چیچك طونادوب اتحاف ایلدكلری
چبوق مقوله سی نسنه اولور كه طومار شكلنده اولور وبو وجدان حقیرانمده اولكیدن ملایمدر السرّاء سینك فتحیله
والسار وراء سونمكه دینور كه اسمدر ضرّاء مقابلیدر یقال هو حمیم له فی السرّاء والضرّاء ای المسرّة والبؤس
وسرّاء ذكر اولنان اسرّ كلمه سندن مؤنث اولور سرر دیدكلری درده اوغرامش ناقه یه دینور یقال ناقة سرّاء اذا كان
بها السرر وایچی بوش قارغی یه دینور یقال قناة سرّاء ای جوفاء بینة السرر وطبراغی صوی پاكیزه ومنبت یره
دینور یقال ارض سرّآء ای طیبة الاسرار همزه نك كسریله برنسنه یی كتم ایلمك معناسنه در یقال اسرّه
اسرارا اذا كتمه واظهار ایلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال اسرّ الندامة اذا اظهرها بونده همزه سلب ایچوندر
وبرآدمه بركلام وخبر یتشدرمك معناسنه در یقال اسرّ الیه حدیثا اذا افضی به الیه السرر ضمتینله مطلقا
نباتك بالدرندن نصفندن یوقریسنه دینور مفردی سرور درنته كه ذكر اولندی السارّة دائما همدمنی برتقریبله
مسرور ایدر اولان خاتونه دینور سرّه دخی دینور كه ذكر اولندی یقال امرأة سرّة وسارّة اذا كانت تسرّك السرسور
زنبور وزننده دائما امور ومصالحه كریشن كارشناس ومصلحتكذار رشید ودانا آدمه دینور كه آشنای نبض مصالح
اولمغله بی بروا اموره دخل وتمشیت پذیر ایدر یقال رجل سرسور ای فطن عالم دخّال فی الامور وایپلك اكیره جك
ایكك یلماننه دینور وبرآدمك احباب واصحابی بینندن صدق ورشدی سببیله متخصص ومتقرب اولان دوستنه

اطلاق اولنور یقال هو سرسور فلان ای حبیب وخاصة له من بین صحابه ودوابّ ومواشی تربیه سنده عارف اولوب
تیمار ورعایتلری خصوصنه حسن اهتمام ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال هو سرسور مال ای مصلح له سرور
سینك ضمیله قهستان ایالتنده بر بلده در التسریر تفعیل وزننده نهرك یاحوضك صویی برآدمك كوبكنه چقمق
معناسنه در سرّه دن مأخوذ در یقال سرّره الماء اذا بلغ سرّته المسارّة فی الاصل مفاعله وزننده والسرار قتال
وزننده برآدمك قولغنه برسوز فسلده مك معناسنه در یقال سارّه فی اذنه مسارّة وسرارا اذا ناجاه التسارّ فی اصل تفاعل
وزننده فسلدشمك معناسنه در یقال تسارّ القوم اذا تناجوا التسرسر تزلزل وزننده بزودلبند مقوله سی پك كوشك
نسج اولنمغله جابجا درزلری وپروزلری چقوب آیریلوب آچلمق معناسنه در یقال تسرسر الثوب اذا تهلهل السرسرة
زلزله وزننده بچاغی بیلیوب كسكنلتمك معناسنه در یقال سرسر الشفرة اذا حدّدها مسارّ میمك فتحیله یمنده
برحصن آدیدر رانك تخفیفی لحن در فی الاصل اسم اولان مسرّتدن جمعدر سرّ جاهلا ماضی بنیه سیله ضرّ كاملا
وزننده برآدمك لقبیدر نته كه تأبط شرّا دخی برینك لقبیدر رتقة السرّین رانك وقافك فتحی وسرّین تثنیه بنیه سیله حلی
ایله جدّه بیننده ساحل بحر قلزم اوزره برقریه آدیدر ابو سریره هریره وزننده همیان نام محدثك كنیه سیدر ومنصور ابن
ابی سریره ابن مبارك شیخیدر سرّی سكری وزننده بنت نبهان الغنویه در كه صحابیه در سرّین سجین وزننده مكه ده
برموضع آدیدر شیخ الطبرانی موسی بن محمد بن كثیر اورادندر السیسنبر لی عنبر وزننده خوشبو برچیچك آدیدر كه عربیده
اكانمام دینور سیسنبر اعجمیدر تركیده مارصمه دیدكلریدر السطر سینك فتحی وطانك سكونیله صره یه دینور
صف معناسنه یازی وآغاج وجماعت صره سی كبی فارسیده رسته دینور جمعی اسطر وسطور واسطار كلور
واسطارك جمع الجمعی اساطیر كلور تقول كتبت سطرا من الكتاب وغرست سطرا من النخل ای صفا وكذلك بنی سطرا
من بنائه ای صفا قال الشارح ومنه قوله تعالی ان هذا الا اساطیر الاولین ای شیٔ اكتتبوه كذبا وهو جمع اسطار وقال المبرّد
جمع اسطورة كاحادیث واحدوثة وسطر یازویه اطلاق اولنور یقال ما احسن سطره ای خطه ومصدر اولور یازی
یازمق معناسنه یقال سطر فلان سطرا من الباب الاول اذا كتب وبونلرده طانك فتحیله ده جائزدر وسطر بریللق
قیونه وكچی یه اطلاق اولنور كه اول قیونه طوقلی وكچی یه چبش تعبیر اولنور صره یه داخل اولدقلریچون
وسطر قلج ایله كسمك معناسنه در یقال سطره اذا قطعه بالسیف الساطر قصابه دینور الساطور كافور وزننده
قصابك بیوك بچاغنه دینور فارسیده كوشتكوب دیرلر قطع بالسیف معناسندن مأخوذلردر الاستطار افتعال وزننده
بریازویی كندی ایچون یازنمق معناسنه در یقال استطره اذا كتبه یعنی اكتتبه الاساطیر اسطارك جمعیدر كه
ذكر اولندی واساطیر افسانه مقوله سی پریشان كلماته اطلاق اولنور اسرائیلیات كبی مفردی اسطار واسطاره در هایله
واسطیر واسطیره در واسطور واسطوره در قال فی الاساس قصّ علینا فلان من اساطیرهم ای مما سطروا من اعاجیب
احادیثهم التسطیر تفعیل وزننده تألیف كلام ایلمك معناسنه در یقال سطر الاكاذیب اذا الفها وبرآدم افسانه مقوله سی
پریشان صاچمه اخبار وكلمات پیدا ایلمك معناسنه در تقول سطر فلان علینا ای اتانا بالاساطیر المسیطر مهیمن وزننده كه
سیطرهٔ آتیدن اسم فاعلدر برشیئك اوزرنده قائم اولوب احوالنی كوروب كوزه در اولان آدمه دینور ومسلط معناسنه در
یقال هو مسیطر علیه ای رقیب حافظ ویقال هو مسیطر علیهم ای متسلط المسطر محدّث وزننده بودخی
مسیطر معناسنه در شارحك بیانی اوزره بونك اصلی مسیطر ایدی یاء طایه قلب وادغام اولندی وبو سطر
مادّه سندن مأخوذ اولمغله فی الاصل بركسه اوزره ناظر ومتعهد اولوب اعمال وافعالنی قلمه آلان آدمه دینوب بعده
معنای مزبورلرده استعمال اولندی السیطرة بیطره وزننده والسوطرة حوقله وزننده والتسیطر تبیطر
وزننده مسیطر اولمق معناسنه در یقال سیطر علیهم وسوطر وتسیطر اذا كان مسیطرا علیهم المسطار میمك
ضمیله شول خمره دینور كه نوش ایدن آدمی باشدن قاره یقار اوله علی قول اكشی اولاننه علی رأی تازه اوله
یاران بیننده موصطاریه دیمكله متعارفدر یقال سقاه المسطار ای الخمرة الصارعة نشاربها او الخامضة
او الحدیثة ومسطار سمایه آغمش غباره دینور الاسطار همزه نك كسریله برآدمك اسمی مكتوب اولان سطری
اوقومیوب اوته صاوشمق معناسنه در تقول اسطر فلان اسمی ای تجاوز السطر الذی فیه اسمی وبرشیئك قرائتنده
خطا ایلمك معناسنه در یقال اسطر فلان اذا اخطأ فی قرأته الساطرون شاهان عجمدن برشاهك اسمیدر كه
آنی شابور ذو الاكتاف نام شاه قتل ایلمشدر شارحك بیاننه كوره ملوك طوایفدن ایدی السطرة سینك ضمیله امل
وامنیه معناسنه مستعملدر اكثری تذكره مقوله سیله طلب اولندیغنه مبنی تقول راجعت فلانا ولم یساعد سطرتی
ای امنیتی سطری سكری وزننده دمشق قضاسنده برقریه آدیدر السعر سینك كسریله صاتیلق نسنه نك

بهاسنك مقوّم عليهى اولان شيئه دينور كه نرخ تعبير اولنور جمعى اسعاردر وبو اسعار نار معناسندن متشعبدر
يقال رخّص السعر وهو الذى يقوم عليه الثمن وسعر اساميدندر سعر الدؤلى عند البعض اصحابدندر وابو سعر
منظور بن حبه راجز معروفدر الاسعار همزه نك كسريله والتسعير تفعيل وزننده برنسنه يى نرخ معينى اوزره رايج
آلوب صاتمق معناسنه در يقال اسعروه وسعروه اذا انفقوه على سعر شارح ديركه اصل اسعار وتسعير برشيئه
نرخ وضع ايلمك معناسنه در يقال اسعر الامير اذا وضع السعر وآتشى علولندرمك معناسنه در يقال اسعر النار
وسعرها اذا اوقدها السعر سينك فتحى وعينك سكونيله بودخى آتشى اولچروب علولندرمك معناسنه در يقال
سعر النار سعرا من الباب الثالث اذا اوقدها وكذا يقال سعر الحرب اذا اشعلها ومعلول اولان كمسه مقاربت
سببيله جرب وجذام كبى علت ساريه سنى غيره سرايت ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال سعر البعير الابل جربه
اذا اعداها وبرنسنه نك چوره سنى طولانمق معناسنه مستعملدر آتش يقان كمسه آتشك اطرافنى طولنديغى كبى ومنه
تقول لاسعرنّ سعره اى لاطوفنّ طوفه السعر سينك ضميله والسعار غراب وزننده اسيلكه دينور يقال ضربه
السعر والسعار اى الحرّ وسعر دلولكه دينور يقال اخذه السعر اى الجنون وسعر وسعار آجلغه دينور على قول
قرم معناسنه در كه خاصّة ات قسمنه اولان اشتها وآرزودن عبارتدر تقول بى سعر وسعار اى جوع اوقرم وسعر
برمرضك آخره سرايت ايلمسنه دينور يقال جربت الابل بالسعر اى العدوى السعر ضمتينله بودخى دلولكه دينور
وبو معنالر جمله مجازدر السعر كتف وزننده دلويه دينور يقال رجل سعر اى مجنون جمعى سعرى كلور سكرى
وزننده السعير امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر مطلقا آتشه اطلاق اولنور وآتشك علوينه دينور لهب معناسنه
ومسعور معناسنه در كه يانمش ياخود علولنمش آتش اوله جقدر الساعورة ناعوره وزننده بودخى آتشه اطلاق
اولنور سعير زبير وزننده برصنمك اسميدر وسعير بن العدّاء اصحابدندر المسعر منبر وزننده والمسعار محراب
وزننده آتشى اولچروب علولنديره جك كوسكى يه دينور يقال سعر النار بالمسعر والمسعار وهو ما يسعر به
وبو مناسبتله آتش جنك وقتالى اغرا واستعوا ايده رك اشعال ايدن آدمه مسعر حرب اطلاق اولنور يقال هو مسعر
حرب اذا كان يوقدها ومسعر اوزون بيونه على قول سخت وشديد اولان بيونه اطلاق اولنور ايكيسيده كوسكى يه
تشبيهله در يقال له عنق مسعر اى طويل اوشديد وشول آته اطلاق اولنور كه سكردوب صچرادبغى وقتده اياقلرنى
دوز ومنتظم وضع ايليوب طاغنق وناهموار وضع ايدر اوله ينه كوسكى يه تشبيه اولنمشدر آتشى طاغتديغيچون
يقال فرس مسعر اذا كان يطيح قوائمه متفرقة ولا ضبر له ومسعر اساميدندر مسعر بن كدام سفيان ثورى ايله
سفيان بن عيينه نك شيخى اسميدر وكاه اولور كه مزبورك وهمنامنك ميملرنى تفألا مفتوح ايدرلر كويا كه مضاف
اولدقلرينه فال ايدرلر ياخود مسعر اوزون شيئه دينمكله طول عمرلرينه تفأل ايدرلر الساعور كافور وزننده اوجاغه
وفرونه وتنوره دينور وآتشه دينور ونصارى طائفه سنك معرفت علم طبابتده مقدّم وپيشوالرينه دينور كه رئيس
اطبالرى اوله جقدر شارحك بياننه كوره فى الاصل ساعورادر كه سريانيدر خسته لرى تفقد ايدن كمسيه دينور
السعرارة سينك كسريله والسعرورة سينك ضميله صباح وقتنه اطلاق اولنور استناره سى ملاحظه سيله
تقول اتيته وقت السعرارة والسعرورة اى الصبح وكونشك پنجره دن وباجه دن ايچرويه نفوذ ايدن شعاعنه
دينور كه ناس اكا ذرّه تعبير ايدرلر المسعور شول اكول واينهان كمسيه اطلاق اولنور كه قارنى كركى كبى
طوتوب طولسه دخى ينه اكل طعامه حريص اوله معاذ الله جوع البقره مبتلادر كويا كه اكل ايلديكى طعام معده سنده
آتش اشتها ايله محو اولور يقال رجل مسعور اى حريص على الاكل وان ملئ بطنه السعرة بعره وزننده اوكسور كه
دينور يقال اخذه السعرة اى السعال وبرايشك وبرنسنه نك اوّلنه ونو ظهورلغنه اطلاق اولنور كه آتش علوى كبى حدتى
هنكاميدر يقال فعله فى سعرة شبابه اى اوّله وحدّته السعران فتحاتله پك سكرتمك معناسنه در سعر ناردن مأخوذدر
يقال سعر الفرس سعرانا اذا عدا شديدا سعران سينك كسريله بر رجل اسميدر الاسعر احمر وزننده شول
آدمه اطلاق اولنور كه بغايت نحيف وزبون وكوده سى لحم وشحمدن عارى اولوب جابجا سكيرلرى چوب كبى نمايان اولور
اوله كوسكى كبى قوپقورى آدم اوله جقدر يقال رجل اسعر اى القليل اللحم الظاهر العصب الشاحب واسعر
مرثد بن ابى حمران الجعفى نام شاعرك لقبيدر وزيد بن صوحان نام كمسه نك كوله سى لقبيدر على قول بو معجمه ايله در
واسعر الجعفى واسعر بن رحيل التابعى واسعر بن عمرو محدثلردر وهلال بن اسعر البصرى اكال مشهوردر
وصفيه بنت اسعر شاعره در المساعر ميمك فتحيله مسعرك مفرديدر كه مقعد وزننده در انسانك وحيوانك قصيق
يرلرينه اطلاق اولنور كه قولتق وبوط ايچلرى اوله جقدر آجشوب ياندیغيچون يقال اخذ الجرب فى مساعره اى ارفاغه

وآباطه الاستعار افتعال وزننده اويوز مرضى دوه نك قصيق يرلرندن بشلمق معناسنه در يقال استعر
الجرب فى البعير اذا ابتدأ بمساعره وآتش علولنمك معناسنه در يقال استعرت النار اذا اتّقدت واوغرى طائفه سى
علو كبى برى اوته چالوب چارپمق معناسنه مستعملدر طريق حجازده مشهودمز اولمشدر يقال استعر اللصوص اذا تحركوا
كانّهم اشتعلوا وشرّ وفتنه وحرب وجدال قغلجم كبى منتشر اولمق معناسنه مستعملدر يقال استعر الشرّ
والحرب اذا انتشرا التسعر تفعل وزننده بودخى آتش يانمق معناسنه در يقال تسعرت النار اذا اتقدت
المسعر مقعد وزننده دوه قسمنك قويرغنك انجه رك يرينه اطلاق اولنور كويا كه اورانك تويلرى يانمش كبى اولور
يستعور يانك فتحيله ياء فصلنده مرسومدر السعبر جعبر وزننده والسعبرة هايله صويى پك چوق اولان
قويى يه دينور يقال بئر سعبر وسعبرة اى كثيرة الماء ويقال ماء سعبر اى كثير واجوز شيئه دينور يقال سعر سعبر
اى رخيص السعابر سعبرك جمعيدر كه بغدايدن چقان آتيلجق مقوله سى نسنه لره دينور زوان ودلوجه وقراموق
كبى تقول نقّ الطعام عن السعابر اى ما يخرج منه من زوان ونحوه السعتر تاى فوقيه ايله جعفر وزننده ككيك
تعبير اولنان نبات معروفه دينور برّيسنه ككيك وبستانيسنه عربى اوله رق سعتر تعبير اولنور آرنود ببرى دخى اول
نوعدندر وصاد ايله صعتر عنوانده رسم اولنمسى اعلادر شعير لفظنه ملتبس اولمامق ايچون زيرا اعجام معتبر
دكلدر خصوصا ترك اعجام اولنمش اوله السعترىّ ياى نسبتله شن وشاطر وشقراق آدمه يقال رجل سعترىّ
اى شاطر مترجم ديركه فارسى مصطلحاتندن سعترى زيبقجى عورته دينور انتهى وسعترى كريم اولوب شجيع
وبهادر اولان آدمه دينور يقال رجل سعترىّ اى كريم شجاع ومحدثيندن يوسف بن يعقوب النجيرمىّ لقبيدر
السغر سينك فتحى وغين معجمه نك سكونيله نفى وتبعيد ايلمك معناسنه در يقال سغر الشئ سغرا من الباب الثالث
اذا نفاه السفر سينك فتحى وفانك سكونيله سپورمك معناسنه در يقال سفر البيت سفرا من الباب الثانى اذا كنسه
مؤلفك بصائرده بياننه كوره سفر ماده سى برنسنه دن غطاء وستاره يى كشف ايلمك معناسنه موضوعدر واعيانه
مخصوصدر سفر العمامة عن الرأس وسفر الحمار عن الوجه كبى واسفار كه افعال بابندندر لونه مختصّدر ومعانئ
سائره برر مناسبتله آنلردن متفرّعدر انتهى وسفر اسامئ رجالدندر فى الاصل سافر معناسنه اولوب بعده علم
استعمال ايلديلر واساميده فانك سكونى وكنيه لرده فتحيله اولمق ملتزمدر كه كنيه لرده علم اولمامش اولور سفر بن
نسير تابعيندندر وسفر ابو الفيض ايله مكنى يوسف نام محدثك پدرى اسميدر وسفر كذلك مصدر اولور برنسنه يى
برشيئك يوزندن صيروب ياخود قالدروب آچمق معناسنه ديقال سفرت الريح الغيم عن وجه السماء اذا كشطته
وطاغتمق معناسنه مستعملدر يقال سفر الشئ اذا فرّقه وسفر اثر ونشانه اطلاق اولنور سفر وازاله اولنان نسنه دن
قالديغيچون جمعى سفور كلور وسفر سافر معناسنه اولور كه تسميه بالمصدردر يوله كيدن آدمه دينور يقال رجل
سفر اى سافر شارح ديركه بو معنادن فعل تصريفى مهجوردر مصدرى اسم اوله رق استعمال اولندى نته كه مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر انتهى وسفر سافر لفظندن جمع اولور سفره كيدن كشيلره دينور وبو صحب وصاحب كبيدر يقال
قوم سفر اى ذو وسفر ويقال قوم سافرة واسفار وسفار ورجل سافر پس اسفار وسفار سافرك جمعلريدر
وسافره جماعت اعتباريله در وسفر دوه نك برونته برونده لق كچورمك معناسنه در يقال سفر انف البعير سفرا اذا
جعل له سفارا وصباح يرى آچلوب اغارمق معناسنه در يقال سفر الصبح اذا اضاء واشرق وجنك وقتالك شدتى
برطرف اولوب يواشلنمغه يوز طوتمق معناسنه مستعملدر يقال سفرت الحرب اذا ولّت وخاتون چهره سنى آچمق
معناسنه در يقال سفرت المرأة اذا كشفت عن وجهها يعنى الخمار وبرنسنه نك كزيده سنى آيرتليوب صاتمق
معناسنه مستعملدر يقال سفر الغنم اذا باع خيارها وسفر سفاره معناسنه در كه ناس بيننى اصلاح ايلمكدر كما سيذكر
المسفرة ميمك كسريله اسم آلتدر سپوركه يه دينور يقال سفر البيت بالمسفرة اى المكنسة السفارة ثمامه وزننده
سپورندى يه دينور كناسه معناسنه السافر سفر براولان آدمه دينور نته كه ذكر اولندى يقال رجل سافر اى ذو
سفر وبوندن فعل تصريف اولنمز مصدرى اسم اوله رق استعمال اولندى جمعى اسفار وسفّار كلور نصّار وزننده
وسافر كوده سى اتسزجه چلپمسز آته اطلاق اولنور كويا كه اتى كشف وازاله اولنمشدر يقال فرس سافر اى قليل
اللحم قال فى الاساس يقال سفر شحمه اذا ذهب وسافر دائما يوزنى كشف ايدن عورته دينور ذكر اولنان سفر
الوجه معناسندن صفت مختصه در يقال امرأة سافر اذا كانت تكشف القناع عن وجهها ويازيجى يه دينور كاتب
معناسنه كما سيذكر السافرة سفر براولان جماعته دينور كه ذكر اولندى وروم طائفه سندن برفرقه اسميدر كه
اقصاى مغربده توطن وتمكن ايلملريله ناسدن پك بعيد اولدقلرى كويا كه باعث تسميه اولمشدر ومنه الحديث

لولا اصوات السافرة لسمعتم وجبة الشمس وهی امة من الروم کانه لبعدهم وتوغلهم فی المغرب اطلق علیهم المسفر
منبر وزننده پك چوق سفر وسیاحت ایدر اولان کشی یه دینور کویا که سفر ایچون مخلوق آلتدر یقال رجل مسفر
ای کثیر الاسفار وسیر وسفر بابنده طیانقلی توانا کشی یه اطلاق اولنور مؤنثلری مسفره در یقال رجل مسفر
ای قوی علی السفر السفرة سینك ضمیله مسافرك استصحاب ایلدیکی یول طعامنه دینور سفرة الجلد بوندن
مأخوذدر یعنی طعام صاردقلری معهود دکرمی دری یه سفره اطلاقی حالیت ومحلیت علاقه سیله بوندن مأخوذدر
مسافرلرك طعام صاروب کوتردکلری وطعامك آلتنه یایدقلری میشیندن اولمغله کیدرك آنده استعمال اولنوب بعده علی
الاطلاق استعمال اولندی لسانمزده صاد ایله صفره تعبیر اولنور السفار کتاب وزننده دموردن یاخود دریدن دوزوب
دوه قسمنك برونته کچوردکلری نسنه یه دینور که برونده لق تعبیر اولنور یولاردن ماعدا اکا ایپ کچروب یاوز دوه یی آنکله
ضبط ایدرلر سرکشلکنی کشف وازاله ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر جمعی اسفره کلور وسفر کلور سینك ضمیله وسفایر
کلور واول آت قسمنك کمنده اولان صولوق یرنده در وسفار مفاعله بابندن مصدر ثانی اولور کما سیذکر الاسفار همزه نك
کسریله دوه نك برونته برونده لق کچورمك معناسنه در یقال اسفر البعیر اذا جعل علی انفه سفارا وصباح یری آچلوب
آیدینلق معناسنه در یقال اسفر الصبح اذا اضاء واشرق قال الشارح ومنه الحدیث اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر بونده
اسفاردن مراد غلس زائل اولوب آیدینلق ظهوری هنکامنده ادای صلوة صبح ایلمکدر امام اعظم حضرتلری
بو حدیثله عامل اولمشدر واسفار صباح آیدینلغی هنکامنه کیرمك معناسنه در یقال اسفر الرجل اذا دخل فی سفر الصبح
وآغاجك یپراقلری دوکلمش اولمق معناسنه در یقال اسفرت الشجرة اذا صار ورقها سفیرا وجنك وجدال قزیشوب
شدت بولمق معناسنه در یقال اسفرت الحرب اذا اشتدت بونك ثلاثیسی جنك یواشیمق معناسنه مستعملدر که ذکر
اولندی پس اسفار کلمه سنك همزه سی سلب ایچون اولور یاخود الهاب نار معناسندن مجاز بمرتبتین در کما سیذکر
التسفیر تفعیل وزننده بودخی دوه یه برونده لق طاقمق معناسنه در یقال سفر البعیر بمعنی اسفره وبر آدمی سفره یوللامق
معناسنه در یقال سفر فلانا اذا ارسله الی السفر ودواب ومواشی یی اخشامله یاتسو بیننده که هنوز آیدینلق
اثری اولور اوتارمق معناسنه در یقال سفر الابل اذا رعاها بین العشائین وفی السفیر بوراده سفیردن مراد وقت
مزبوردر وآتشی علولندرمك معناسنه مستعملدر کویا که صبح یری کبی آچوب پارلتمش اولور یقال سفر النهار اذا الهبها
السفر سینك فتحی وفانك سکونیله والسفارة نظاره وزننده والسفارة کتابه وزننده قومك مابیننی اصلاح
ایلمك معناسنه در که مراد یکدیکره منافسه لری اولان ایکی طائفه میاننه میانجیلق وایلچیلك ایدوب وحشت
ومنافرتلرنی کشف وازاله ایله خوشدل ایلمکدن عبارتدر یقال سفر فلان بین القوم سفرا وسفارة وسفارة من الباب
الثانی والاول اذا اصلح السفیر امیر وزننده معنای مذکوردن وصفدر که میانجی وایلچی تعبیر اولنور یقال
هو سفیر بین القوم ای مصلح ورسول بونده سفیر بمعنی فاعلدر وآغاجدن یره دوکیلوب دوشمش یپراغه اطلاق اولنور
بونده بمعنی مفعولدر تقول اعلف دابتك السفیر وهو ما سقط من ورق الشجر وسفیر بر موضع آدیدر وکیجه اوائلنده
اولان آیدینلق اثرینه اطلاق اولنور که بین العشائین هنکامی اوله جقدر السفور تنور وزننده بر نوع بالق آدیدر که
پك قلیچقلی اولور السفورة تنوره وزننده سبوره معناسنه در که یازبوز تخته سیدر نته که محلنده ذکر اولندی
سفار قطام وزننده بصره ایله مدینه بیننده ذی قار نام موضعك قرشوسنده بنو مازن بن مالك یوردنده برقویی آدیدر
السفیرة سفینه وزننده نسوان عرب زینتلرندن برکونه قلاده در که ایلکلی اولوب التوندن وکومشدن دخی اولور
وسفیره طی قبیله سی بلادنده برناحیه آدیدر سفیر زبیر وزننده بر موضع آدیدر سفیره جهینه وزننده بر یاصتم
طاغك آدیدر المسافر مجالس وزننده مسفرك جمعیدر که اسم مکاندر کشف اولنه جق یره دینور ومنه یقال
ما احسن مسفر وجهه ومسافر وجهه ووجوههم وهو ما یظهر منه التسفر تفعل وزننده دوه بین العشائین
اوتلامق معناسنه در که هنوز آیدینلق هنکامیدر یقال سفر الابل فتسفرت ای رعاها بین العشائین فرعت
وبر آدم هنوز آیدینلق بقیه سی وار ایکن کلمك معناسنه در یقال تسفر الرجل اذا اتی بسفر ای بقیة بیاض النهار
وکوده نك دریسی برنسنه دن متأثر اولمق معناسنه در اثر معناسنه اولان سفردن مأخوذدر یقال تسفر الجلد اذا تأثر
وبر آدم حاجتی بالکلیه فوت اولمزدن اقدم برمقدارنی الدن قاچرمیوب تدارك ایلمك معناسنه در بقیة بیاض نهار
معناسنه اولان سفردن مأخوذدر یقال تسفر شیئا من حاجته اذا تدارکه وتزوج ایچون نسوانك روشن چهره لوسنی
طلب ایلمك معناسنه در یقال تسفر النساء اذا استسفرهن وبر آدم آخرك ذمتنه لازم کلان ضمان ودیت مقوله سی
حق مطلوبندن نصف مقدارنی طلب قلمق معناسنه در کویا که همان نصفنه رضا ایله اول کسه نك ثقلت عظیمه سنی

اسفار ایلمش اولور یقال تسفر فلانا اذا طلب عنده النصف من تبعة کانت له قبله بوراده قبل عنب وزننده در السفر
سینك کسریله کتاب کبیره دینور علی قول توراة شریف اجزاسندن برجزؤه دینور مؤلفك عادتی برماده مقید
اولمیه رق رسم اولنورسه البته اولی مفتوح اولور بوراده غالبا بالکسر قیدی قلم ناسخدن ساقطدر وبصائرده یالکز
کتابه حصر ایدوب حقایق واشکالاتی اسفار وبیان ایلدیکی باعث تسمیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر جمعی اسفار
کلور وتورات جزؤنه اطلاق ایدنلر اشبو مثل الذین حملوا التوریة ثم لم یحملوها کمثل الحمار یحمل اسفارا آیت کریمه سنه
بناء اطلاق ایلدیلر السفرة برره وزننده سافرك جمعیدر که کاتب معناسنه در پس سفره کتبه دیمکدر شارح
دیر که سفر حفر وزننده یازی یازمق معناسنه ده مستعملدر اسفار علوم وتبیین مرام ایلدیکیچون یقال سفر الکتاب
اذا کتبه وسفره اعمال عبادی ضبط وکتب واحصا ایلمکه مؤکل اولان ملائکه یه اطلاق اولنور مؤلف بونکله
اشبو بایدی سفرة کرام بررة آیت کریمه سنه اشارت ایلمشدر السفر فتحتینله قطع مسافه معناسنه در که اسمدر
جمعی اسفاردر شارح دیر که فی الاصل سفر مصدردر برسمته ارتحال ایچون مکانندن خروج ایلمك معناسنه یقال
سفر الرجل سفرا من الباب الرابع اذا خرج للارتحال بعده قطع مسافه معناسنه اسم اوله رق استعمال اولندی
مکانندن منکشف اولمسی علاقه اعتبار اولنمشدر وسفر کونش غروب ایلدکدنصکره هنوز بقیه قلان بیاض نهار
اثرینه دینور تقول خرجنا فی سفر ای بقیة بیاض النهار بعد مغیب الشمس وسفر بر موضع وحران قضاسنده بر قریه
آدیدر ابو السفر فتحتینله تابعیندن سعید بن محمدك کنیه سیدر وعبدالله بن ابی السفر اتباع تابعیندندر ابو الاسفر
اشقر وزننده کرچه ابو حکیمدن اولدخی امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن روایت حدیث ایلمشدر لکن مجهولدر
المسفرة محسنه وزننده که اسفاردن اسم فاعل مؤنثدر مضیئه معناسنه در یقال وجه ووجوه مسفرة ای مضیئة
وبو مناسبتله قومرال تویلی ناقه دن آقجلجه اولان ناقه یه مسفرة الحمرة اطلاق اولنور یقال ناقة مسفرة الحمرة وهی
التی ارتفعت عن الصهباء شیئا صهباء تویلرینك دیبلری آق واوجلری قزل اولان قومرال ناقه یه دینکله حمرتی آندن
مرتفع اولنجه آزجه اولمغله آقجل اولمش اولور وشیئا کلمه سی تمییزدر المسفرة معظمه وزننده ایپلك یومغنه
اطلاق اولنور کبة الغزل معناسنه المسافرة مفاعله وزننده والسفار قتال وزننده برمکاندن مکان آخره سیر
وارتحال ایلمك معناسنه در یقال سافر الی بلد کذا مسافرة وسفارا اذا مضی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره وجه مذکور
اوزره کرچه ثلاثیدن سفر دخی بو معنایه در لکن تصریفی مهجوردر ومفاعله یه تخصیصك وجهی مسافر مکانندن
ومکان آندن منکشف اولمق دقیقه سنه مبنی در ومسافره اولمك معناسنه مستعملدر یقال سافر فلان اذا مات ومسافرة
الریاح روزکارك مزایله سندن عبارتدر ومنه تقول العرب ان الریاح تسافر بعضها بعضا لان الصبا تسفر ما اسدته
الدبور والجنوب تلحمه یعنی صبا وباطی ولدوس یللری یکدیکره نسبتله ارش وارغاج منزله سنده در صبایلی باطینك
سوروب کتوردیکی بخاری کیروتوسکوروب کشف ولدوس ارغاج کبی ارقوریدن کتوروب ضم والحام ایدر الانفسار
انفعال وزننده برنسنه نك یوزنده اولان نسنه زائل اولمغله کشاده اولمق معناسنه در یقال انسفر شعره عن رأسه
اذا انحسر وبر طرفه عزیمت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال انسفرت الابل اذا ذهبت السفجر جیمله جعفر وزننده
کوچك نسنه لره دینور صغار معناسنه وبونك مفردی مسموع دکلدر یقال ذر سفجر ای صغار السفسیر سینك
کسریله سمسار معناسنه در که میانجی تعبیر اولنان کسه در بایع ایله مشتری بیننده بازار وقوعنه سبب اولور وبو دلالدن
بشقه در بو پزونك مقامنده در ولغت مزبوره فارسیه در مترجم دیر که برهانده سفسار عنوانده مرسومدر وسمسار
سپسار معربی کذلك سفسار سپسار معربی اولمق اوزره مشروحدر انتهی وسفسیر خدمتکاره دینور خادم معناسنه
وتابع وپیرو اولانه دینور وبر ایشك یا برنسنه نك اوزرنده قائم واصلاحی ورعایت وتیماری خصوصنه مقدم ومداوم
اولان آدمه دینور کذلك خاصة ناقه قسمنك تیمار ورعایت ونظارتنده دائما متقید اولان آدمه دینور وظریف ونازك
آدمه دینور وصناعتنده بغایت حاذق وماهر وچیره دست آدمه دینور یقال رجل سفسیر ای ظریف ویقال هو سفسیر
ای عبقری حاذق بصناعته ومدبر ومدبر جلید وکارکزار وقهرمان آدمه دینور واصوات وموسقیده حاذق
ودانا آدمه دینور که اصوللرنی وشعبه لرنی ادوار وایقاع اوزره عالم اوله کذلك دموره متعلق اسلحه
وسائر اشیایی بغایت کوزل بیلوب فرق وتمییز ایدن آدمه دینور وبر یره کوندیریلن پیاده اولاغه دینور که ساعی
تعبیر اولنور فیج معناسنه که پیك معربیدر ویونجه وچایردن بردمت اوتلغه دینور که دوه یه علف ایدرلر جمعی سفاسیر
وسفاسره کلور السفسار سینك کسریله هر فن وخصوصده ماهر وجمله یه فایق ونقاد وخبیر آدمه دینور جهبذ
معناسنه وبو لغت رومیه در السقر سینك فتحی وقافك سکونیله صقر کلمه سنده لغتدر که چاقر طغانه دینور سین

وصادبری برینه معاقبلردر کذلك صقر معناسنه‌در که وجودی کونش کرکی کبی چالوب یاقمقله آزرده قلمق معناسنه‌در
یقال سقرته الشمس سقرا من الباب الاول اذا لوّحته بحرّها وآذته و پژونکلك ایلمك معناسنه مستعملدر که صاحب
حرمی سقر ایدر یقال فلان یسقر علی الحرم ای یقود قیادة وسقر بکمزه اطلاق اولنور تقول اکلنا السقر ای الدّبس
واسامیدندر سقر بن عبدالرحیم و سقر بن عبدالرحمن و سقر بن حسین و سقر بن عدّاس وابو السقر یحیی بن بزداد
محدّثلردر السقّار شدّاد وزننده کافره اطلاق اولنور نسبت اوزره در یاخود کندی نفسنی نار جهنمه
یاقدیغیچون ومحلّ ومستحق اولمیانلره دائما لعن ونفرین ایدن کمسیه دینور نته که صقار دخی بو معنایه در کویا که
صاقور ایله ضرب وساقور ایله حرق ایلمش اولور یقال رجل سقّار ای لعّان لغیر المستحقین الساقور کافور
وزننده پك اسیلکه اطلاق اولنور تقول الیوم للشمس ساقور شدید ای حرّ وشول دمور داغلغی یه دینور که
آتشده قزدروب آنکله اشك قسمنك کوده سنه داغ بصارلر سقر فتحتینله جهنم اسماسندر اعاذنا الله تعالی منها
واشبو سقر کلمه سی معرفه‌در یعنی علمیت ووزن فعل علتلریله غیر منصرفدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره معنای
مذکوردن مأخوذدر بعضلر عجمه لکنه ذاهب اولمشلر وسقر مکه‌ده منصور خلیفه‌نك قصری اولدیغی موضعه
مشرف برجبل دآیدر سقران سلمان وزننده برموضع آدیدر سقروان نهروان وزننده طوس قضاسنده برقریه‌در
المسقار محراب وزننده بکمزی دائما سیلان اوزره اولان خرما آغاجنه دینور یقال نخلة مسقار اذا کانت
یسیل سقرها الاسقار همزه‌نك کسریله خرما آغاجی بکمزی سیلان ایدر اولمق معناسنه‌در یقال اسقرت
النخلة اذا کانت مسقارا سقر صقر وزننده وسقیر زبیر وزننده اسامیدندر ابو السقیر النمیری تابعیندندر و بکّار بن
سقیر تابع تابعیندندر وسقیر وسهیل بن سقیر ویوسف بن عمرو بن سقیر محدّثلردر السقنقور سینك وقافك فتحیله
برنوع جانوردر که سواحل بحر نیلده نشئت ایدر لحمی تقویت جماعده درجهٔ نهایته بالغدر جانور مزبور بو اسمله
متعارفدر ارککنك قضیبی و دیشیسنك فرجی ایکیشر اولور صوده وقره‌ده تعیش ایدر السقطری زبرجی
وزننده والسقنطار کسرتینله هر بابده نقاد وماهر وخبیر وبارع ودانا آدمه دینور جهبذ معناسنه سقطراء
ضمتینله والفك مدّیله وسقطری الفك قصریله واسقطری همزه‌نك ضمیله برجزیره آدیدر که بحر هندده
واقعدر زنکباردن کلان سفینه‌نك جانب یسارینه دوشر اول جزیره‌دن صبر ودم الاخوین دیدکلری دار وجلب
اولنور بو جزیره باب المندب خارجنده در عامّه سقوطره دیرلر السقعطری قبعثری وزننده بغایت اوزون آدمه
ودوه‌یه دینور نته که یای مشدده ایله سقعطری دخی دیرلر وایری وباوز وشدید البطش دوه‌یه دینور السکر سینك
ضمیله والسکر ضمتینله والسکر سینك فتحی وکافك سکونیله والسکر فتحتینله والسکران فتحاتله
سرخوش اولمق معناسنه‌در یقال سکر الرجل من الخمر سکرا وسکرا وسکرا وسکرانا من الباب الرابع نقیض
صحا السکر کتف وزننده والسکران عطشان وزننده معنای مزبوردن صفتلردر مست وسرخوش
آدمه دینور مؤنثی سکره‌در فرحه کبی وسکری در صرعی کبی وسکرانه دیرکه بنوا سدلغتیدر جمعی سکاری کلور سینك
ضمی ورانك فتحیله وسکاری کلور سینك فتحیله وسکری کلور عطشی وزننده که مؤنث وجمع براولور السکیر سکیت
وزننده والسکر کتف وزننده والسکور صبور وزننده مبالغه‌یه دلالت ایدرلر اکثری سرخوش اولان
آدمه دینور یقال رجل سکیر وسکر وسکور ای کثیر السکر السکر فتحتینله مصدردر که ذکر اولندی واسم اولور که
شرابه اطلاق اولنور یقال شرب سکرا ای خمرا وخاصّة خرمادن وکشوث یعنی باغ صرمشغی دیدکلری
نباتدن اتخاذ ایلدکلری نبیذه اطلاق اولنور ومطلقا مسکر اولان شیئه اطلاق اولنور ومحرّم اولان ثمره یه دینور شارح
دیرکه مراد محرّم اولان حاصل ثمراتدر که رزق حسن مقابلیدر واول حلال اولان حاصل ثمراتدر انتهی وسکر
سرکه یه اطلاق اولنور خلّ معناسنه وطعامه اطلاق اولنور ومصدر اولور طولمق معناسنه که مجازدر یقال
سکر الحوض سکرا من الباب الرابع اذا امتلأ وطارلمق وخشم وکین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سکر علیه
اذا غضب وغاظ السکرة فتحاتله شیلم اسمیدر که دلوجه دیدکلریدر بغدای ایچره اولور اختلال دماغی مورثدر
السکر سینك فتحی وکافك سکونیله سرخوش اولمق معناسنه‌در که ذکر اولندی وطولدرمق معناسنه‌در یقال سکر
الاناء سکرا من الباب الاول اذا ملأه وسکر احرار بقولدن یعنی پشمکسزین اکل اولنور اولان اعشابدن برنوع سبزه
آدیدر وسکر نهرك وجدولك اوکنی بند ایلمك معناسنه‌در یقال سکر النهر سکرا من الباب الاول اذا سدّه
السکر سینك کسریله آندن اسمدر نهرك اوکنی طوتمغه دینور وصو بندینه دینور تقول اسکر النهر بالسکر
ای المسناة جمعی سکور کلور مؤلفك وما سدّ به النهر والمسناة قولنده واقع مسناة قول اولدن اخص در

السکور

السکور ظهور وزننده والسکران فتحاتله یل ساکن اولمق معناسنه‌در یقال سکرت الریح سکورا
وسکرانا من الباب الاول اذا سکنت الساکرة روزکاری ساکن لیمانلق کیجه‌یه اطلاق اولنور یقال لیلة ساکرة
ای ساکنة الریح السکران سلمان وزننده مشارق شامده بر وادی آدیدر السیکران صیمران وزننده
برنوع نبات آدیدر که هر دم تازه‌در حاصل اولان دانه‌لری مأکولدر بو نبات جمیع مفرداتده بنج ایله
مفسردر که دانه‌سنه پاك تخمی دیرلر معروفدر ومقتضای مادّه اول اولمق اغلبدر وسیکران برموضع آدیدر سکر
زفر وزننده مصره ایکی مرحله مسافه‌ده برموضع آدیدر السکر سینك ضمی وکاف مشدده‌نك فتحیله معروفدر که شکر
فارسی معرّبیدر لسانمزده دخی شکر تعبیر اولنور مفردی سکره‌در که اخص اوله‌جقدر برپاره‌سنه اطلاق اولنور وسکر
برنوع تازه خرمایه اطلاق اولنور که بغایت خوش ولذیذ اولور وبرکونه اوزم اسمیدر که اکا بعضا مرق دیدکلری عارضه که
مزروعاته‌ده عارض اولور اصابت ایلمکله دانه‌لری طاغیلور انواعنك نازك واطییدر السکرة هایله قادسیه‌ده برصو آدیدر
وسکر وسکره اسماء والقابدندر ابن سکره محمد بن عبدالله الشاعر الهاشمی الزاهد کنیه سیدر وعبدالله بن المبارك
الصباغ که ابن سکره ایله معروفدر محدّثدر وقاضی ابو علی بن سکره امام معروفدر وسکر محدثیندن احمد بن سلیمان الحربی
لقبیدر وعلی بن حسن بن طاووس بن سکر محدّثدر وسکر الواعظ که امام بخاری تاریخنده محدّثین عدادنده ذکر
ایلمشدر کتف وزننده در السکّار کتّان وزننده نبّاذ معناسنه‌در که نبیذ وخمر چقاروب صتان کمسه‌در میخانه‌جی
اوله‌جقدر السکرة سینك فتحی وکافك سکونیله اسمدر سرخوشلغه دینور یقال به سکرة شدیدة نقیض صحوة
ومنه سکرة الموت وسکرة الهم ای شدّته وهمه وغشیته التسکیر تفعیل وزننده بوغمق معناسنه‌در ذکر اولنان
سکر نهر معناسندن مأخوذدر بند نفس ایلدیکیچون یقال سکر فلانا اذا خنقه وکوزی نظردن آلیقومق معناسنه
مستعملدر ومنه قوله تعالی سکرت ابصارنا ای حبست عن النظر وحیرت اوغطیت وغشیت وقرئ سکرت
بالتخفیف ای حبست تفسیر اوله کوره سکر نهردن وثانی‌یه کوره سکر خمردن مأخوذ اولور المسکر معظم وزننده
مخمور وخمار آلوده دینور یقال شرب فی العشاء خمورا واصبح مسکرا مخمورا الاسکندر همزه‌نك کسری وقلیلا
فتحیله ابن الفیلسوف درکه پادشاه مشهوردر آخر ملوك فرس اولان دارایی قتل وجمیع بلاده مالك اولمشدر
مترجم دیرکه مؤلف بوراده الاسکندر ابن الفیلسوف ونون بابنده ذوالقرنین اسکندر الرومی عبارتیله رسم ایلمکله
اهل تحقیقك اسکندر برذات اولدیغی قوللرینه موافقدر وبو اسکندر یونانی ورومی ایله زبانزده‌در ایکیسندن مراد
بردر کرچه بیضاوی وسعدی چلبی مرحوم یونانی صاحب خضر ورومی صاحب ارسطو اولمسنی اشعار ایدر
وسعدی چلبی سائر بعض اختلاف دخی بسط ایدر لکن بو بابده احق بالقبول اولان قول مقبول بودر که اسکندر
فقط بر پادشاه‌در ورومیدر مقدونیادن یعنی روم ایلیدن نشأت ایلمشدر پدرینك اسمی فیلپوس درکه تعریبله فیلقوس
دیرلر روم ایلیده فیلپیا دیدکلری بلده که حالا فیلبه تعبیر ایدرلر موالی دوریه‌نك اقصای قضالریدر مزبوره منسوبدر
حالا آثارنی نقل ایدرلر مؤلفك ابن الفیلسوف عنواننده رسمی تحریف نسّاخدر واسکندر الکسندر یاخود الاساندر
معرّبیدر که رومیده ویونانیده ایو آدم دیمکدر شاکرد افلاطون اولان معلم اوّل ارسطو نام فیلسوفك شاکردیدر
تاریخ هجرتدن طقوز یوز اتوز بش سنه مقدّم عسکر بیکران ایله مملکت ایران اوزره سفر وآخر ملوك فرس اولان
دارا بن داراب بن بهمن ایله جنك وبالاخره غالب اولوب دارایی قتل وارسطو ارشادیله ملوك طوایف وضع ایلمشدر
دارایی قتل ایلمسی مبدأ تاریخ اسکندری اعتبار اولنمشدر وشهر زورده وفات ایلدی بعد وفاته ممالك اتباعنه قالوب
اسقلینوس مقدونیا یعنی روم ایلی‌یی اندلس اولکه‌سنه وارنجه ضبط ایدوب ایتالیه مملکتنك دار الملکی اولان روماده
اقامت ایلدی وانطقیوس شام وجزیره وبابلی ضبط ایلدی انطاکیه شهری اکا منسوبدر ومطروس ارمینیه
وآذربیجان ودیلم اولکه‌لرینه مالك اولدی وبرهانده مسطوردر که اسکندروس رومی لغتنده صرمساغه دینوب
اسکندرك والده‌سی ملك دارابك زوجی ایدی مبتلا اولدیغی بخر علتنی صرمساغله دفع ایلمکله اولخلالده اسکندری
تولید ایلمکین اول اسمله تسمیه ایلدی بانی سدّ یأجوج اولان بودکلدر اول یمنده حمیر قبیله‌سندن اذواء تعبیر اولنان
ملوکدن بر پادشاهدر که اسمی صعب ولقبی ذوالقرنین ایدی حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم ایله معانقه
ایلدیلر نته که صحیحین‌ده مسطوردر اسکندر یونانی که رومی دخی دیرلر آندن متأخردر میانه‌لرنده بیك طقوز یوز اللی
سکز سنه تفاوت اثبات اولنمشدر واسکندر وجه مذکور اوزره ارسطو شاکردی اولمغله فلاسفه‌دندر وذوالقرنین
ایسه نبوّت وولایتنده اختلاف واردر واسکندر لفظی رومی وذوالقرنین عربیدر ایکیسی دخی روی زمینی سیر
وسیاحت وهر بری بنیاد شهر وولایت ایلدیلر وبعض کتب انسابده نسبی بو سلسله اوزره مرسومدر اسکندر بن

مطلب مهم

فیلیوس بن حریم بن هرمس بن منطروس بن رومی بن لیطی بن ثابت بن سرحون بن رومة بن قرمط بن نوفل بن
عیصو بن اسحق بن ابراهیم علیهما السلامدر پس بعض ناسك اسكندر ذوالقرنین تعبیرلری نظرهٔ حمقا ایله
كتب مشوشهٔ تواریخدن اخذ ایلمرینه مبنی در معتبر دكلدر زیرا بعضا رومی و بعضا یونانی نسبتیله مرسوم اولمغله
هر بری بشقه فهم ایدرلر مع هذا وجه مذكور اوزره ایكیسی برشخص در كاه تحت ولایتنده اولان یونان اولكه سنه
وكاه نسبی نسبتنه عزو و نسبت ایدرلر جملهٔ فحولك تلقی بالقبول ایلدكلری یمن تاریخنده و سائر كتب تواریخ معتبره ده مؤكدا
مثبت اولدیغی اوزره ذوالقرنین تبابعهٔ یمندن حمیری القبیله در اسمی صعب بن الرایش ذی مرابد بن حمال ذی سدد بن
عاد ذی منح بن عامر بن ملطاط بن سكسك بن وائل بن حمیر بن سبا بن یشجب بن یعرب بن قحطان بن هود بن عابر بن شالخ
بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در و بو رسمه بیان ابن عباس حضرتلرندن صحیحا مرویدر حتی بیان مذكور عقبنده
اسكندردن دخی سؤال ایلدكلرنده حكیم رومی ایدی ساحل بحرده بر مناره بنا ایدوب و عالمی كشت و كذار ایلدی دیو جواب
ایلمشدر كذلك كعب الاحباره دخی سؤال ایتدكلرنده اصح اوله رق ذوالقرنین صعب بن الرایش ذی مرابددر و اسكندر
بنو یوناندندر عیصو بن اسحق علیه السلام نسلندندر دیدی و امام علی كرم الله وجهه بر كون حضار مجلسه حدثوا
عن حمیر فان فی حدیثها عجایب و ذوالقرنین ملك تبع عبارتیله خطابی قول سابقی مؤیددر و حضرت خضر علیه السلام
ایله ذوالقرنین ملاقی اولوب برابرجه غرب و شرقه خلقی ایمانه دعوت ایده رك سیر و سفر و نیجه آثار عظیمه وضع ایلمشدر
تته كه نسلندن تبع ابو كرب اسعد بن عدی بن صیفی بن سمور عش بن ناشر النعم اشبو ابیاتنده اشعار ایلمشدر

ان كان ذوالقرنین جدی مسلما — كل الملوك لملكه كالسجد
طاف المشارق والمغارب عالما — یبغی علوما من كریم مرشد
ویری مسیر الشمس عند غروبها — فی عین حامئة لها تتوقد
فلقد اذل الصعب صعب زمانه — واثار غرة عزه بالفرقد
حكم الامور فاحكمت آیاته — فجری الی اجل له و بموعد

كذلك حكماء و بلغاء عربدن قس بن ساعدة الایادی قصیدهٔ مشهوره سنده بو ابیاتله اشعار ایلمشدر

فتك الزمان بملك حمیر فتكة — تسعی بكل مسا وكل صباح
والصعب ذوالقرنین اصبح ثاویا — بالجو بین ملاعب الارياح

و امام ابن هشام تیجان نام كتابنده ثبت ایلدیكی اوزره مرقوم قس بن ساعده سوق عكاظده راكب جمل اولدیغی
حالده عامهٔ عرب مشهدنده دمساز اولدیغی موعظه اثناسنده ایها الناس هل اتاكم ما لم یأت آبائكم الاولین
ام اخذتم عهدا من السنین ام عندكم من ذلك الیقین ام اصبحتم من ذلك آمنین والله اصبحتم فی غفلة لاعبین
این الصعب ذوالقرنین جمع الثقلین وساح الخافقین وعمر الفین لم یكن عنده الا كلحظة عین عبارتیله خطاب
ایلمكله مرقوم حكیم و بلیغ اولوب انساب عربه وجه كلی و اتقانله عالم ایدی بو وجهله ذوالقرنین عرب طائفه سندن
و اسمی صعب اولوب و ایكی بیك سنه معمر اولمش و بوندن وجه تلقیبی دخی مستنبط اولمشدر و الحاصل اسكندر
برشخص در كاه رومی و كاه یونانی ایله نسبت ایدرلر وجه مذكور اوزره ماقدونیا پادشاهی فیلیوسك دخترزاده سیدر
ایران شاهی ملك داراب تزوج ایدوب بخر علتنه مبنی حامل اوله رق پدری طرفنه اطلاق و ارسال ایلمكله پدرینه
بعد الوصول وضع حمل ایدوب اسمنی ابو آدم معناسنه الكسندر یاخود علت مرقومی اسكندروس ایله یعنی
صرمساق ایله دفع ایلدكلرینه مبنی اسكندروس تسمیه بعده اسكندر ایله مشتهر اولدی و بونك غرب طرفنه سیر و سفری
اولمدی بعد زمان وارث تخت یونان اولوب لاب برادری اولان دارا بن دارا ایله نصیبین اولكه سنده محاربه و دارا
مقتول اولوب اول اقلیملری استاذی ارسطو ارشادیله طوائف ملوكه تقسیم ایلدی و محاربهٔ مذكوره هبوط حضرت
آدمدن بش بیك ایكیوز سكسان سكز سنه مرورنده واقع اولدی و بالجمله روم و یونان و عرب و فرس تواریخ موثوقه لرنده
اسكندر یونان عنوانیله مشتهر اولان روم ایلی دیارندن مقدونیا نام بلده ده تولد و روم نسلندن اولمق اوزره مثبوتدر
و فلاسفه دندر و بانیٔ سد اولان ذوالقرنین عربدن یمنی و حمیری در حضرت ابراهیم علیه السلام ایله هبوط آدمدن
اوچ بیك درتیوز سكسان اوچ سنه مرورنده مكهٔ مكرمه ده ملاقات ایلدیكی احادیث صحیحه ده مذكوردر بعد الملاقاة
شرق و شمال طرفلرینه سفر ایدوب اول سفرده سد یأجوجی بنا ایلدی پس ذوالقرنین اسمی اسكندر دیدكلرینه
اصلا التفات اولنمیه انتهی الاسكندریه ربع مسكونده اون التی موضعدر كه اسكندر مذكوره منسوبلردر
از انجمله هندستانده بر كبیر بلده در و ارض بابلده بر بلده در و نهر اعظمك یعنی ایرانده نهر جیحونك ساحلنده بر بلده در

وصغد سمرقند سنجاغنده بر بلده در و بلخ شهرینك اسمیدر مترجم دیركه جهان نماده بلخ ایالتندن مروشاهجان
نام بلده ذوالقرنین بناسی اولوب اسكندر رومی دار الملكی اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا بلخك نسبتی
اوملابسه یه مبنی در انتهی و اسكندریه بلاد مصریه ده سرحد معروف اولان شهر مشهورك اسمیدر و حما ایله
حلب بیننده بر قصبه آدیدر حالا اسكندرون دیدكلری اوله جقدر كه ساحل بحرده واقعدر و واسط قربنده دجله
اوزرنده بر قصبه آدیدر ادباء سلفدن احمد بن المختار بن مبشر اورادندر و مكه ایله مدینه بیننده بر قریه آدیدر و هند
اولكه سنه جاری و پنجاب دیمكله معروف انهار خمسه نك مجرالرنده بر بلده آدیدر و بونلردن بشقه بش عدد بلده
اسمیدر پس ارنبود اسكندریه سی بونلرك داخلندندر السمرة سینك ضمی و میمك سكونیله الواندن بیاض ایله
سواد بیننده بر منزله در كه مقبولدر فارسیده سیهجرده دیدكلریدر كه تركیده بغدای اكلولك و قره یاغزلق تعبیر اولنور
انسانده خصوصا دلبرانده شیرین لون دلنشین در و سمره مصدر اولور قره یاغز اولمق معناسنه یقال سمر الولد و سمر
سمرة من الباب الخامس والرابع اذا كان اسمر الاسمیرار احمیرار وزننده پك قره یاغز اولمق معناسنه در یقال
اسمر اسمیرارا اذا كان اسمر مبالغة الاسمر احمر وزننده صفتدر قره یاغز كشی یه دینور مؤنثی سمراءدر و اسمر
جیران قسمنك سودینه اطلاق اولنور پك صافی بیاض اولمدیغیچون الاسمران تثنیه بنیه سیله صو ایله بغدایه
اطلاق اولنور علی قول صو ایله مزراغه اطلاق اولنور السمراء حمراء وزننده اسمرك مؤنثیدر حنطه یه
اطلاق اولنور و بغدایی تنقیه و غسل اولنمیوب و كپكی آلنمامش اوندن یاپدقلری اتمكه اطلاق اولنور خشكار
معناسنه چارشولرده صاتیلن خرجی اتمك كبی و تأنیثی خبزه اعتباریله در و علبه یه اطلاق اولنور كه سود صاغیلجق
قابدر تخته دن اولور كولك تعبیر اولنور و سمراء صفوان بن ابی صهبانك فرسی اسمیدر و بر ناقه آدیدر و نهیك نام كسه نك
قیزی اسمیدر كه زمان سعادتنشان حضرت نبوی یه رسیده اولمشدر السمر امر وزننده والسمور ظهور
وزننده كیجه او یومق معناسنه در كه مراد او یومیوب صحبت و لاقردی ایلمكدر یقال سمر فلان سمرا و سمورا من الباب
الاول اذا لم ینم یعنی تحدث لیلا وهم السمار والسامرة والسامر اسم الجمع پس سامر مفرد اوله رق استعمالی
شایع اولوب باقر و جامل و حاج كلمه لری كبی اسم جمع اوله رق استعمال ایلمشلر اصل سامرك جمعی سماردر سینك
ضمی و میمك تشدیدیله یقال باتوا سمارا و سامرة و سامرا و قد یقال هذا سامر الحی و سامر كیجه لر افسانه و مصاحبت
ایدنلرك مجلسنده اطلاق اولنور تقول امسیت اللیلة فی سامر الحی ای فی مجلس سمارهم السمر فتحتینله
كیجه یه دینور لیل معناسنه و كیجه صحبتنه اطلاق اولنور و آی قرا كوشنه دینور ظل القمر معناسنه كه آیك
آیدینی دوشمیوب كولكه اولان یریدر و دهر و زمانه اطلاق اولنور و قرا كولغه اطلاق اولنور ظلمت معناسنه
و كیجه لر اوتوروب صحبت ایدن كسه لرك مجلسنه دینور السمیر امیر وزننده بو دخی دهر و زمانه اطلاق اولنور و كیجه
بری بریله افسانه یاخود غیری صحبت ایدن آدملرك هر برینه دینور تقول كان فلان البارحة سمیری ای مسامری
ابنا سمیر لیل و نهاره اطلاق اولنور بو راده سمیردن مراد زماندر تقول لا افعله ما سمر السمیر و ابن سمیر و ابنا سمیر
و ما اسمر السمیر و ابن سمیر و ابنا سمیر ای الاجدان یعنی ما اختلف اللیل والنهار السمیر سكیت وزننده كیجه لر
امثال و داستان خصوصنده سخندان و زبان آور آدمه دینور مداح كبی ذو سامر اقیال حمیردن بر ملكك لقبیدر
اذواء جمله سندندر السمر امر وزننده كیجه صحبت ایلمك معناسنه مصدردر نته كه ذكر اولندی كذلك مصدر
اولور بر آدمك كوزینه قزمش دمور ایله میل چكمك علی قول كوزنی اویوب چقرمق یاخود پطلاتمق معناسنه در
یقال سمر عین فلان سمرا من الباب الاول اذا سملها او فقأها و سودی سمار قلمق معناسنه در یقال سمر اللبن
اذا جعله سمارا و یایدن اوقی صالیورمك معناسنه در یقال سمر السهم اذا ارسله و طوار اوت اوتلامق معناسنه در
یقال سمرت الماشیة النبات اذا رعته و شراب ایچمك معناسنه در یقال سمر الخمر اذا شربها و بریره مسمار
قاقوب یكشدرمك معناسنه در یقال سمر الشیء سمرا من الباب الاول والثانی اذا شده بالمسمار السمار سحاب
وزننده صویی چوق اولان یوفقه سوده دینور تقول شربت لبنا سمارا ای كثیر الماء و سمار بر موضع آدیدر المسمار
مفتاح وزننده كندوسیله بر نسنه بند اولنوب و یكشدریلن آلته دینور و اكسره دینور كه فارسیده میخ دیرلر جمعی
مسامیر كلور و مسمار ام المؤمنین میمونه رضی الله عنها جنابلرینك بر كلبی اسمیدر كه خسته اولدقده و ازحمتا لمسمار
دیو مبتلا اولدیغی زحمتنه تندب ایلمشدر و ضبه قبیله سندن عمرو نام كسه نك فرسی آدیدر و مسمار الابل دوه
قسمنك رعایت و تیماری خصوصنده حسن اهتمام ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو مسمار الابل ای حسن
القوام بها المسمور كوده سی چلیمسز اوله رق عروق و اعصاب و عظامی قوند و سخت و قوی اولان آدمه

اطلاق اولنور یقال رجل مسمور اذا کان القلیل اللحم الشدید اسر العظام والعصب وصافی وهموار اولبوب مخلوط ومغشوش اولان دیرلکه اطلاق اولنور صوقارشمش سودکبی یقال عیش مسمور ای مخلوط بمذوق المسمورة هایله شول خاتونه اطلاق اولنورکه کوده سنك اتی سست وسلیوك اولیوب سکیرلری واتلری دیرنکلی وقوند وقوی اوله یقال جاریة مسمورة اذا کانت معصوبة الجسد غیر رخوة اللحم السمر سبنك فتحی ومیمك سکونیله بادیه اشجار ندن برشجر معروف آدیدر مفردی سمره درهایله جمیع مفرداتده بوشجری مغیلان نوعندن اولمق اوزره بیان ایدرلر وآنکله بعض اشخاص تسمیه اولنمشلر ازانجمله سمرة بن جندب بن جنادبن جندب وسمرة بن عمرو بن جندب وسمرة بن جندب بن هلال وسمرة بن حبیب وسمرة بن ربیعه وسمرة بن عمر والعنبری وسمرة بن معاویه وسمرة بن معبر صحابه لردر وجندب بن مروان السمری سمرة بن جندب الصحابی نسلندندر محدثیندندر ومحمد بن موسی السمری که فتحتینله درمحدثدر السمریة پای نسبتله دائما شجر سمره رعی ایدن دوه لره دینور یقال ابل سمیریة اذا کانت تأکل السمرة سمیر زبیر وزننده اسامیدندر ابو سلیمان سمیر وسمیر بن الحصین الساعدی اصحابندندر التسمیر تفعیل وزننده بودخی بریری دیمکدر معناسنه در یقال سمره تسمیرا اذا شده بالسمار وبرنسنه یی الدن صالیورمك علی قول خاصة یایدن اوقی صالیورمك معناسنه در یقال سمر الشیء اذا شمره وارسله او یقال سمر السهم اذا ارسله سمیراء سبنك فتحیله برموضع آدیدر وسمیراء بنت قیس صحابیه در السمور صبور وزننده جست ورونده ناقه یه دینور یقال ناقة سمور ای سریعة سمور تنور وزننده بو اسمله معروف جانور دردکه دریسندن ذی قیمت کورکلر اتخاذ اولنور بوجانور ترکستانده وبلاد شمالیده اولور سموره تنوره وزننده وسمره واوسز جلالقه طائفه سنك شهرلری اسمیدرکه آنده ساکن اولورلر ایدی مؤلف مدینة الجلالقة عنوانیله ذکر ایدوب لکن کرك بوراده وکرك قاف بابنده بیاننده سکوت ایلمشدر کتب جغرافیاده مرسوم اولدیغی اوزره جلالقه طائفه سی نصاری قومندن اولوب ودیارلری اندلس شمالیسنده اولمق اوزره مشروحدر تاریخ هجرتك اوجیوز یکرمی سکرسنه سنده خروج ایدوب اندلس اوزره هجوم واولحوالیده مدت مدیده اشعال نائرهٔ فساد ایلدیلر وجلالقه لفظی دائما رقه معربی اولغله حالا شمالده دائما رقه اطلاق ایلدکلری طائفه اوله جقدر السامرة عامره وزننده بین الحرمین برقریه آدیدر وسامره یهود قومندن برطائفه یه اطلاق اولنورکه بعض احکامارنده آنلره مخالفت ایدرلر مثلا حضرت موسادن نصکره پیغمبر بعث اولندیغنه ذاهب اولورلر وبرکسه کندیلره طوقنجق اولسه لاساس دیرلر ونابلس شهرینی قبله اتخاذ ایدرلر وآنلرایکی صنف دربرینه دوشان وبرینه کوشان دیرلر وموسی علیه السلام مناجاته کتدکده نصکره التوندن بوزاغی دوزوب واکا عبادت ایدن یهودی که سامری دیرلرایدی کرمانی الاصل برعلج وفرومایه شخص ایدی علی قول عظمای بنی اسرائیلدن ایدی واول سامره نام موضعه منسوبدر شارح دیرکه فرعون اطفال بنی اسرائیلی قتل عام ایلدیکی سنده مزبور سامری که اسمی موسی بن طفر ایدی والده سی طوغوروب قتل خوفندن کوهستانده برغاره وضع ایلمشیدی فتنهٔ مقدره نك انفاذی مصلحتنه مبنی امر حضرت قادر یزدان جبریل امین مرقومك تغذیه وتربیه سنه اشتغال ایدوب نشو ونما بولدقده نصکره کلوب قومنه ملتحق وبالاخره فتنهٔ معهوده یه قائد وسائق اولدی استادم غلیه الرحمه بومعنایی اشبو قطعه ده ایما ایلشدر

اذا الطفل لم یکتب نجیبا تخلف ... اجتهاد مربیه وخاب المؤمل

فموسی الذی رباه جبریل کافر ... وموسی الذی رباه فرعون مرسل

ومحمد تیندن ابراهیم بن ابی العباس السامری که میمك فتحی ورانك تشدیدیله درسر من رأی نام قصبه نك اسم دیکری اولان سامرا یه منسوب دکلدر شارحك بیانی اوزره بغدادده سامریه نام محله منسوب اولدیغی منقولدر سمیره جهینه وزننده بنی معاویه بطنندن برخاتونك اسمیدر آغزنده بزاوزون دیشی وارایدی که سائردیشلری اوزره حقوب حواله اولمشیدی سبب تسمیه سی بودر همدان قربنده برطاغی اکا تشبیهله سن سمیره اطلاق ایلدیلر وسمیره خین قربنده برواديی آدیدر السمرة سفرجله وزننده غول بیابانی یه اطلاق اولنورکه قونجلوز تعبیر اولنور السمجرة جیمله دحرجه وزننده سوده چوق صوقاتمق معناسنه در یقال سمجر اللبن اذا اکثر ماءه السمادیر سبنك فیحیله ضعف بصر معناسنه در علی قول سرخوشلقدن ناشی کوزی بخار اشتیلا ایلکله ضعف بصر عارض اولدیغندن طمانلو کوزکبی منظره سنده کورینن قاره قوره خیالات مقوله سنه دینور کذلك دوار عارضه سندن واویقو یا صمیندن عارض اولان بایغلق حالتنه دینور یقال اخذه السمادیر ای ضعف البصر اوهوشئ یترأی للانسان من ضعف بصره عن السکر وغشی الدوار والنعاس شارحك بیانته کوره سمادیر سمدورك جمعیدر

وبعض نسخه ده وغشی الدوار عبارتی کسره ایله مضبوط اولمغله اکا کوره عن السکر اوزرینه معطوف اولوب معنا متحد اولور وسمادیر برخانون آدیدر الاسمدرار اسبطرار وزننده برآدمك باصره سنه حالت مذکوره عارض اولمق معناسنه در یقال اسمدر بصره اذا اخذه السمادیر السمدرة مقشعر وزننده اوزون اولوب طوغری اولان یوله دینور یقال طریق مسمدر ای طویل مستقیم وراست ودرست ومتین سوزه وصف اولور یقال کلام مسمدر ای قویم السمدور زنبور وزننده پادشاهه اطلاق اولنور کویا که آنك کوکبهٔ شوکت وزینتی کوردکده کوزلر خیره ناك اولدیغی مناسبتله مبنی در وسمدور کوزك طمانلنوب پرده لنمسی حالتنه دینور یقال اخذه السمدورای غشاوة العین السمندر نونله والسمیدر یایله سفرجل وزننده بردابه اسمیدر مترجم دیرکه اکثر لغویون قفنس ایله سمندری برجانور اولمق اوزره بیان ایلدیلر بعضلر قوش وبعضلر کلر هیئنده برجانور در دیدیلر آتشده متکون وفاره جثه سنده اولوب آتشدن چقدقده هلاك اولور دیرلر وبرقولده احیانا آتشدن چقوب کزر اول اثناده صیدایدرلر ودریسندن مندیل وتقیه وکوملك مقوله سی ثیاب دوزرلر کرلندکجه آتشه القا ایدوب صابونله غسل اولنمشدن زیاده پاك وپاکیزه اولور وقوش اولمسنه قائل اولنلرك قولاری بودرکه الوان ونقوش ایله مزین ومنقش وبغایت خوش آواز برقوشدر منقارنده اوجیوز التمش دلکلری وار در بوکسك طاغلرده روزکاره قرشواتورووب روزکار اول دلکلره طوقندقجه کوناکون آواز لرظهور ایدر استماع ایدن قوشلر بی اختیار باشنه مجتمع اولورلر آنلرك برقاچ دانه سنی اخذ وغدا ایدرودیرلر که بیك سنه مدت معمر اولورلر وقتا که بیك سنه تمام اولدقده قتی وافر اولوطون برکدروب اوزرینه چقارو برمرتبه لطیف وسوزناك نغماته دمساز اولورکه کندیسی دخی متأثر اولوب عاشق شوریده کبی سرمست اولمغله کمال وجدندن قنادلرنی بری برینه چالدقده چقماق کبی ارالرندن آتش ظهور واول اوطون خرمنی احراق ایدوب کندیسی دخی برابرجه محترق اولورباامره تعالی رعادندن بریمورطه حاصل ودر ساعت جوفندن بریاوری پیدا وقرین نشو ونما اولور وجانور مزبور هندستانه مخصوص در عجایب قدرت ربانیدن دور دکلدر انتهی السمسار سبنك کسریله بایع ایله مشتری بینندمتوسط اولان آدمه دینورکه میانجی تعبیر اولنوردلالدن بشقه دربو بزوك مزلنده در جمعی سماسره درته که سفسیر دخی دیرلر کذکر اولندی مترجم دیرکه مغربده فارسیدن معرب اولمق اوزره مرسومدر ظاهر اسپ سنار معرب یدر که سرکشته لك صاحبی دیمکدر میانجی بایع ایله مشتری بینندہ تردد وصرف انفاس ایده رك سرکشته لکی باعث تسمیه اولمق ملحوظدر وسمسار الشیء برنسنه نك مالکی اولوب حفظ ورعایت ونظارتنده کرکی کبی قائم اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو سمساره ای مالکه وقیمه وایکی دوست ارالغنده اولان میانجی یه دینورکه میانه لرینی ربط واصلاحه مدار اولور وسمسار الارض ترلا ومزارع مقوله سی ارضك امور واحوالنی کرکی کبی یلوب اولبابده حاذق وآکاه اولان آدمه اطلاق اولنور مؤنثی سمساره در هایله السمسرة دحرجه وزننده انلردن مصدر در سمسارلق ایلمك معناسنه در یقال سمسر فلان اذا صار سمسارا المسمقر قافله مسلحب وزننده بغایت اسی وکرمناك اولان کونه دینور یقال یوم مسمقر ای شدید الحر السمهدر سفرجل وزننده سموزکشی یه دینور یقال رجل سمهدر ای سمین وآلت تناسله دینور وکلبش وواسع ارض وبلده یه دینور وبعیدة القعر ارضه دینورکه چول یابان کبی رهبر سز کیدنلرا کثری کراه اولورلر اوله السمهری جعفری وزننده سخت ومتین مزراغه دینور فی الاصل سمهر نام مزراغجینك یاپدیغی مزراغه دینوردیدی که بغایت متین واعلا اولوردیدی بعده هر محکم وبهتر مزراغی اکا نسبتله رمح سمهری دیدیلر ومزبور وك رديئه نام زوجه سی دخی مزراق یپاردیدی اولدخی اعلا اولمغله رمح ردینی اکا منسوبدر علی قول سمهری حبشه قرالرندن سمهر نام قریه یه منسوبدر الاسمهرار اسبطرار وزننده لفظ مزبوردن متصرف در مطلقا برنسنه سخت وشدید اولمق معناسنه در یقال اسمهر الشیء اذا صلب واشتد وبرنسنه مزراق کبی راست ومعتدل اوله رق دیکیلوب طورورا ولمق معناسنه در یقال اسمهر العود اذا اعتدل وقام وقراکولق یك چوکوب بصمق معناسنه مستعملدر شدت معناسندن مأخوذ در یقال اسمهر الظلام اذا تنکر وتراکم المسمهر مقشعر وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور السمهرة دحرجه وزننده اکین سنبله سی اوزون وقوتلو اوله رق دو للنمیوب اوجلرنده دانه لری کویا که بردانه اولمق معناسنه در معنای مذکوردن تصرف اولنمشدر یقال سمهر الزرع اذا لم یتوالد کانه کل حبة برأس سنبلتها السنبر جعفر وزننده برشیئ کاهو حقه بیلوب کنه وحقیقتنه عارف واحوالنه متقن اولان آدمه دینور وسنبر الابواشی اصحابندندر ومحدثیندن هشام الدستوائی پدرینك اسمیدر السبسنبر سبنك کسریله سرماده سنده کذرایلدی سنجار سبنك کسریله موصل شهرینه اوچ مرحله مسافده برشهر مشهور اسمیدر ودیار مصریه ده برقریه آدیدر السندرة دحرجه وزننده سرعنله کمك معناسنه در یقال

سندرالرجل اذا اسرع وسندره برنوع اوچلك آديدر كه بغايت واسع اولور وبركونه شجر اسميدر كه آندن باى واوق دوزرلر بوشجر فارسيده غوش وتركيده قاين آغاجى ديدكلرى متين آغاجدر وبرخاتون اسميدر كه دائما تام ووافى اوچلك ايله بغداى بيع ابدرايدى شارح ديركه امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك اشبو * انا الذى سمتنى امى حيدره * كلمات غابات غليظ القصره * اكيلكم بالسيف كيل السندره * ارجوزه سنده سندره لفظى ذكر اولنان ايكى معنايه ده محتملدر السندرى جعفرى وزننده ياوز ودلير وپردل آدمه اطلاق اولنور كه دشمنك اوجكنه وافى مكافات ايدر ياخود شجر مزبوره منسوبدر شدت وصلابتده يقال رجل سندرى اى جرئ شديد واوزون آدمه وسائر شبهنه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وبغايت آق اولان مرداق واوق تمرننه وقلچ ناملوسنه اطلاق اولنور وسندرى برشاعر لقبيدر وبرنوع بيوك وايرى اوچلك آديدر وبوسندره دن بشقه درکويا كه اكا منسوبدر وكوزلرى ايرى وبيوك اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل سندرى اى الضخم العينين وايوو بهتر شبهنه دينور يقال شئ سندرى اى جيد وكوتو وكتر شبهنه دينكه اله ضد اولور يقال شئ سندرى اى ردئ بومعنا ضخامت معناسندن مصوردر كه اكثرى ياقشقسز اولور وسندرى برجنس قوشك اسميدر وبغايت صاف وبراق اولان تمرنه دينور يقال سنان سندرى اى ازرق وبرايشده مستعجل وشتابكار آدمه دينور يقال رجل سندرى اى مستعجل وسخت ومستحكم كيريشلنمش متين وزورمندياپه دينور يقال قوس سندرية اى موترة محكمة سندنهور سبنك كسرى ودال ونون ثانيه نك فتحى وهانك ضميله مصرده شرقيده ايكى قريه اسملريدر السنقطار سبنك ونونك كسريله سقنطار معناسنه در كه ذكر اولندى السنز سبنك ونونك فتحيله چتين خويلو اولمق معناسنه در يقال سنز الرجل سنزا من الباب الرابع اذا شمرش خلقه السنور سبنك كسرى ونون مشدده نك فتحيله معروف در كه كدى يه دينور فارسيده كربه ديرلر معناى مزبوردن مأخوذ در وبرقومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور محافظه سنه مبنى يقال هو سنور القوم اى سيدهم ودوه وآت مقوله سنك بيونلرنده اولان قبورغه يه اطلاق اولنور وقويرغك كوكنه دينور جمعى سنانير كلور السنار رمان وزننده بودنى كدى يه دينور السنور حرول وزننده جنك اسبابندن زره طرزنده بركسيم جبه اسميدر كه قايشدن دوزوب جنكلرده تلبس ايدرلر يقال لبس سنوره وهو لبوس من قد كالدرع وبالجمله سلاحه اطلاق اولنور يقال لبس السنور وهو كل سلاح سنير امير وزننده حصن ايله بعلبك بينده برطاغك آديدر سنقر قافله قنفذ وزننده كه سنقر الاشقر ايله معروفدر سلفده بركسه درکه دمشق شامى تغلبا ضبط وآنده تسلطن ايلدى مترجم ديركه اصل سنقر لفظ تركيدر فارسيده شنقار ديدكلرى آق طوغانه دينور كه عامه صونقور تعبير ايدرلر تركستانه مخصوصدر آنكله سلاطين صيد ايدرلر بوسببله بعض كسه لرى انكله تسميه ايدرلر ومؤلفك ذكر ايلديكى پادشاه كتب توار يخده آقسنقر عنوانيله مرسومدر انتهى وعبد الله بن فتوح بن سنقر محدثيندندر وابو عبد الله محمد بن طيبرس السنقرى الصوفى امير على بن سنقرك موالسندندر كه صحيح بخارى راويسى روزبه دن استماع حديث ايلمشدر وسنقر الزينى اعلامدندر كه برزلر اصحابندن حديث روايت ايدرز يعنى اصحابى سلسله مزرجالندندر السمار سبنك ونونك كسرى وميم تشديديله آيه دينور قرمعناسنه وكيجه لراصلا او يومزلر اولان آدمه دينور واوغرى يه اطلاق اولنور وبراسكاف يعنى فى الاصل كفشكر اولان برمعمار آديدر كه ملوك عراقدن نعمان بن امرء القيس ايچون ظهر كوفه ده غرائبدن اوله رق برقصر عجيب الطرح بنا ايلمشدر بعد الاتمام ملك مشار اليه كلوب تماشا ايلدكده شايد سلاطين سائره طرفنده كيدوب آنلره ده بورسمه قصر بنا ايدرملاحظه سيله بيچاره معمارى كنكره بامدن اشاغى يه القا ايلدى على قول سمار احيحة بن الحلاج نام كسه نك غلامى اولوب احيحه ايچون خانه سى حوالبسنده قله تعبير اولنور برحصن غريب بنا ايدوب بعد الاكمال متانت ولطافتنى بغايت استحسان ونوازش واحسان ايلدكده بن بوبناده برصنعت غريبه اجرا يعنى برطاشى مجموع بنايه كليد ايلدم اكر اول طاش يرندن نزع اولنورسه جلهٔ حصار البته منهدم اولور ديوب بعد الاستفسار اول طاشى ارأت ايلدكده شايد بكا برغيظ وغدر ايدجكى طتوب ياخود برتقريبله آخر برکسه يه ارائتله باعث برادئ خاتمام اولور ديو بالاى بامدن القا وحقنده جزاى سمارى اجرا ايلدى برآدمه خدمتى ياخود برجيله سى مقابلنده غدر واساءت ايدنلر حقنده ضرب اولنور سنهور سبنك فتحيله مصرده ايكى قريه آديدر برى محيره ده وبرى غربيه ده واقعدر وصعيد ايالتنده اولان شين معجمه ايله در السورة سبنك فتحى وواوك سكونيله والسوار سبنك ضميله شراب وسركه مقوله سنك تيز لكنه وياوز لغنه دينور كه باشه صحر ايوب ياقوب باندرمسى حاتندن عبارتدر تقول اخذتنى سورة الخمر والخل وسوارها اى حدتها مؤلفك بصائرده بيانه كوره سور وسوره يوكسكه صحرا مق معناسنه اولوب بعده حدت وشدت معناسنه استعمال اولندى سورة الخمر وسورة الخل كبى انتهى

وسورة

وسورة المجد عز ومجد وشرفك اثر وارتفاعندن عبارتدر يقال له سورة فى المجد اى اثر وعلامة وارتفاع فيه وسورة البرد صوغك شدتندن عبارتدر يقال اليوم للبرد سورة اى شدة وسورة السلطان پادشاهلرك قهر وبطش واعتدأ وسطوتندن عبارتدر يقال اشتدت عليهم سورة السلطان اى سطوته واعتداؤه بو محللرده سوره كلمه سى اسمدر وسوره برموضع آديدر واسامئ رجالدندر صاحب السنن ابو عيسى محمد بن عيسى الترمذى البوغى الضريك جدى اسميدر وسورة بن الحكم القاضى اعلام محدثيندندر كه عباس الدورى كندیسندن اخذ حديث ايلمشدر السور جور وزننده والسوور ظهور وزننده شراب مقوله سى نسنه باشه صحر ايوب بخارى باشك ايچنده سرسام كبى دونمك معناسنه در يقال سار الشراب فى رأسه يسور سورا وسوورا اذا دار وارتفع فيه وبركسه برآدمك يوزينه كدى كبى صحر ايوب آتيلمق معناسنه در يقال سار الرجل اليك اذا وثب ووثار وسور ديواره طرمانوب چقمق معناسنه در تقول سرت الحائط اذا تسلقته السوار شداد وزننده شول آدمه دينور كه شراب دماغنه تيز صحر ايوب سرسم ايدراوله مبالغة اطلاق اولنور زيرا سوارتيت خمرك صفتيدر يقال هو سوار اذا كان يسور الخمر فى رأسه سريعا وانسانك دماغنه تأثير ايدن تيز وجكر كاه كلامه اطلاق اولنور يقال كلام سوار اذا صار يأخذ بالرأس شارح ديركه كرچه نسخه لرده والكلام عنوانيله مرسوم اولوب لكن صواب اولان والكلب اولمقدر كه آدمك باشندن قاورا يوب قاپار اولان كلب ديمك اولور المساورة مفاعله وزننده برآدمك باشندن قاوره يوب طوتمق معناسنه در يقال ساور فلانا اذا اخذ برأسه ومساوره وسوار بركسه ايله دوكشمك ايچون اوزرينه صحر ايوب آتيلمق معناسنه در يقال ساور فلانا مساورة وسوارا اذا واثبه السور سبنك ضميله شهرك چوره سنه دائر امادار چكيلن بارويه وحصاره دينور جمعى اسوار كلور وسيران كلور سبنك كسريله وسور صوى وپاك جنس اولان دوه لره دينور يقال له سور من الابل اى كرام السورة سبنك ضميله درجه ومنزلته اطلاق اولنور يقال له سورة عليك اى منزلة وسورة القرأن معلوم در معناى مزبوردن مأخوذ در زيرا هر برى اخر دن مقطوعه منزله بعد منزله در وسوره شرف وشان معناسنه مستعملدر يقال صاحب سورة اى شرف وطرح حسن اوزره بنياد اولمش بناء رفيعه اطلاق اولنور مؤلفك ما طال من البناء قولى ماطال الى جانب السماء ديمكدر وسوره نشان وعلامته دينور وديوار ياپوسنك عروقندن يعنى هر قورندن وصره سندن برقوره وبرصره يه اطلاق اولنور جمع جنسى سوردر وجمع صبغى سوردر غرف وزننده السوار كتاب وزننده والسوار غراب وزننده بيلاز كه دينور كه زنان بيلكجه لرينه كچرلر جمعى اسوره وساوره كلور وسوركلور سبنك ضم ومديله وسوور كلور ضمتينله وسوار كتاب وزننده اسامیدندر ابو طاهر ابن سوار مقرئ معروفدر وعبيد الله بن هشام بن سوار محدثدر الاسوار همزه نك ضميله بودنى بيلاز كه دينور سوار كبى واسوار همزه نك ضمى وكسريله آت يدن آدمه دينور كه يدكجى تعبير اولنور وماهر تيراندازه دينور وآت اوزرنده يكيچرى اوتوروشى كبى اوتورمبوب صخره صماكبى ثابت واستوار اولان شهسواره دينور جمعى اساوره واساور كلور وابو عيسى الاسوارى محدثيندندر اساورهٔ آتيه يه منسوبدر شارح ديركه بيلازك معناسنه اولان سوار دستواره معربيدر كذلك اسواره سوار معربيدر اسوار همزه نك فتحيله اصفهان قضاسنده برقريه آديدر زهاددن محسن ومحدثيندن محمد بن احمد الاسواريان اورادندر المسور معظم وزننده بيلكجه ده بيلازك كچوره جك يره دينور ومسور اسميدندر مسور بن عبد الملك محدثدر ومسور بن يزيد المالكى الكاهلى اصحابدندر المسور منبر وزننده والمسورة هايله هيشبندن پايلان طيانه جق يصدغه دينور ومسور بن مخرمه وابو عبد الله مسور كه برمحل وصنعته منسوب دكلدر صحابه لردر مسور مقعد وزننده يمنده ايكى حصن آديدر بريسى بنو المنتاب وديكرى بنو ابى الفتوح جماعتنه مخصوصدر السور سبنك ضميله شهر حصارينه دينور كه ذكر اولندى وسور ضيافته دينور وبو لفظ فارسيدر ابتدا فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى تكلم بيورملريله شرفياب ايلديلر مؤلف بونكله خندق غزوه سنده صادر اولان اشبو قوموا فقد صنع جابر سورا حديثنه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية اى طعاما يدعوا اليه الناس واللفظة فارسية كرچه سور ايله بوراده ضيافت طعامى مراد اولوب لكن خندكه ملايمتى اربابت لطافته روشندر وسور تابعيندن محمد بن خالد الضبى لقيد وكعب بن سور بصره قاضيسيدر كه فاروق اعظم طرفندن منصوب ايدى ابو سويره مصغر بنيه سيله شيخ سفيان ثورى اولان جبلة بن سحيم كنيه سيدر السور تفعل وزننده ديوار ومطرمانوب چقمق معناسنه در تقول سورت الحائط اذا تسلقته سرسر مكرر اسور لفظندن امر حاضر در برآدمه معالئ امور ومراتبه ارتفاع ايلك يابنده تأكيدى متضمن امر واغرا ايچون تكلم اولنور سوريه سبنك ضمى ويانك تخفيفيله شام اولكه سنك اسم قديميدر على قول حمص ارضندن خناصره قريه سنده برموضع آديدر كتب

جغرافیاده شام اولکه‌سی سوریا ایله مرسومدر لفظ سریانیدر سوری نام پادشاهه یاخود نمرودك اسم اصلیسی سوریوس
اولمغله اکا منسوبدر سورین سینك ضمیله ری نام بلده ترابنده بر نهرك آدیدر یحیی بن زید بن علی بن الحسین
رضی الله عنه حضرتلرینك آلت شهادتی اولان قلجی اول نهرده غسل ایلملریله ری خلقی نهر مزبوردن تطیر وتشأم ایدرلر
سوری طوبی وزننده عراقده بر موضع آدیدر مقدما سریانیون بلادندن ایدی و بغداد اعمالندن بر موضع آدیدر
وکاه اولور که مد ایله سوراء دخی دیرلر الاساورة سوارك جمعیدر نته که ذکر اولندی واساوره عجم جنسندن بر قومه
اطلاق اولنور که بصره یه نازل ومقیم اولمشلر ایدی نته که احامره طائفه‌سی کوفه‌یه نزول واقامت ایلمشلر ایدی بغایت
استاد تیرانداز اولملریله اساوره اطلاق اولنمشیدی ذوالاسوار همزه‌نك کسریله ملوك یمندن برینك لقبیدر دائما
بیلازك طاقنور ایدی ارباب سلطنتدن اولمیوب بر تقریبله تسلطن داعیه‌سنه دوشوب باشنده اولان عسکر ایله یمن
خلقنه اغاره وهجوم ایلمکله بینلرنده حرب عظیم واقع اولوب انجام کار منهزم وخواص ومتعلقاتیله بر غاره التجا
ودروندن محاربه یه ابتدار ایلمکله عقبکیری اولان بنو معد اطراف غاری حصار ایدوب بالاخره منبه نام کسه
ایچرویه تتون ویرمکله جمله‌سی هلاك اولدیلر بو سببله مزبور منبه دخان ایله تسمیه اولندی السهبرة سینك وبانك
فتحیله اشمه تعبیر اولنان قویی اسماسندندر السهجرة دحرجه وزننده برنسنه‌دن قورقوب قچان کسه‌نك
قاچمسی کبی سکردوب کتمك معناسنه‌در یقال سهجر الرجل اذا عدا عدو فزع السهدر جعفر وزننده والسمهدر
سفرجل وزننده ایراق معناسنه‌در یقال بلد سهدر وسمهدر ای بعید السهر فتحتینله کیجه او یومیوب اویانق
طورمق معناسنه‌در یقال سهر الرجل البارحة سهرا من الباب الرابع اذا لم ینم لیلا مترجم دیر که بین الاطباء سهر
علت معروفدر مبتلاسی بهر کیجه او یومز سببی صفرادن یاسودادن ومالیخولیا وسائر بو مقوله حادثه‌دن عارض
اولور الساهر والسهار کتان وزننده والسهران سکران وزننده والسهرة تؤده وزننده آندن صفتلردر
کیجه‌لر یاتمیوب دائما اویانق طوران کشی‌یه دینور وساهر مبالغة لیله‌ده وصف اولور یقال لیل ساهر ای ذو سهر
کما یقال لیل نائم الساهرة ظاهره وزننده ارضه علی قول وجه ارضه اطلاق اولنور کویا که کثرت وطیء اقدامدن
سهر اوزره اولور یقال قطعوا ساهرة بسیطة ای ارضا او وجه ارض ودائما جریان اوزره اولان چشمه‌یه وایازمه‌یه
اطلاق اولنور کویا که اصلا فاتر اولمز یقال عین ساهرة ای جاریة یعنی لا تفتر ومنه خیر المال عین ساهرة لعین نائمة
وهی عین صاحبها لانه فارغ البال لا یهتم بها وساهره بیابانه اطلاق اولنور تقول قطعنا ساهرة بعیدة ای فلاة
واصلا انسان وحیوان ایاغی باصوب چکنمامش ارضه اطلاق اولنور علی قول شول ارضه اطلاق اولنور که حق جل
وعلا یوم قیامتده حشر مخلوقات ایچون تجدید ایلیه جکدر که ارض بیضاء دخی دینور وساهره قدس شریفده
بر طاغك آدیدر وجهنمه اطلاق اولنور وشام اولکه‌سنده بر ارضك اسمیدر قال الشارح ومنه قوله تعالی فاذا هم
بالساهرة ای فاذا هم احیاء علی وجه الارض بعد ما کانوا امواتا فی بطنها والساهرة الارض المستویة البیضاء
سمیت بذلك لان السراب یجری فیها اولان سالکها یسهر خوفا وقیل اسم جهنم کذا فی البیضاوی وقال
السجستانی سمیت ساهرة لان فیها سهرهم ونومهم واصلها مسهورة ومسهور فیها فصرف من مفعولة الی فاعلة
کما قیل عیشة راضیة ای مرضیة وساهره قمرك غلافنه دینور ساهور کبی کما سیذکر الاسهران تثنیه بنیه سیله انسانك
برونیله ذکرینه اطلاق اولنور دائما قائم اولدقلری ملاحظه‌سیله واسهران صرتده ایکی طمره دینور که نطفه
آنلره واروب آنلردن آلته جاری ونازل اولور که منبع نطفه اولان طمرلر اوله جقدر وبرونده ایکی طمره دینور رطوبت
آنلردن جریان ایدر کذلك کوزده ایکی طمره دینور کذلك شول ایکی طمرلره دینور که خایه‌لردن چکیلوب ذکرك ایچ
یوزنده قاوشورلر الساهور کافور وزننده بودخی کیجه وقتی اویانقلغه دینور مبالغة اطلاق اولنمشدر یقال
فلان یحب الساهور ای السهر وچوقلغه اطلاق اولنور کثرت معناسنه وقمرك غلافنه دینور عربلر زعم ایدرلر که
آیك غلافی اولمغله خسوف هنکامنده اکا دخولله ظلمانی اولور یقولون دخل القمر فی الساهور اذا انکسف وخرج
من الساهور اذا انجلی وآیك آغیلنه دینور دارة القمر معناسنه وهر آیك آخر طقوز کیجه‌لرینه اطلاق اولنور آی
کورنمز اولدیغیچون ویریوزینك کولکه‌سنه دینور ظل ساهره معناسنه حقیقتده غلاف قمر ایله بو معنا متحددر
زیرا ظل ساهره شمس وقمر بیننه حیلولت ایلمکله قمر شمسدن استفاضه نور ایلمیوب اول ظل ایله ظلمانی اولور وساهور
العین پیکارك اصل ومنبعنه اطلاق اولنور السهار غراب وزننده بودخی کیجه اویانقلغه دینور سهر معناسنه
وبو علت اولدیغیچون فعال وزننده دخی وارد اولمشدر الساهریة برنوع عطر آدیدر ترکیبی بغایت دشوار
اولمغله عمله کتورن آدم کیجه‌لر اویقوسز قالدیغیچون اطلاق ایلدیلر مسهر محسن وزننده بر رجل آدیدر السیر

سینك فتحی ویانك سکونیله والمسیر میمك فتحیله والتسیار تذکار وزننده والمسیرة میمك فتحیله والسیرورة
صیروره وزننده کزمك معناسنه‌در که فارسیده کشت وکزار مرادفیدر نته که مؤلف بصائرده المضی فی الارض
عنوانیله تفسیر ایلمشدر یقال سار الرجل یسیر سیرا ومسیرا وتسیارا ومسیرة وسیرورة اذا ذهب فی الارض
ومتعدی اولور کزدرمك معناسنه یقال ساره غیره بمعنی سیره الاسارة همزه‌نك کسریله کزدرمك معناسنه‌در
یقال اساره واساربه اذا جعله سایرا السیرة سینك کسریله اسم‌در کزمکه وکزیشه دینور روش معناسنه وسیره
سنت وطریقه وهیئت معنالرینه مستعملدر که انسانك معنوی طوتدیغی یولدن وقائم اولدیغی حالتندن عبارتدر
یقال له سیرة حسنة ای سنة وطریقة ویقال له سیرة قبیحة ای حالة وهیئة جمعی سیر کلور عنب وزننده وسیره
دیار آخردن جلب اولنان ذخیره‌یه اطلاق اولنور میره معناسنه المسور مخوف وزننده اسم مفعولدر سیر اولنان
یوله کذالك سیر ایتدیریلن آدمه دینور یقال طریق مسور ورجل مسور به شارحك بیاننه کوره بو خلاف قیاسدر
زیرا قیاس مسیر اولمقدر ظاهرا مصدره التباس محذورینه مبنی‌در السیرة سینك فتحیله سیردن بر ضرب ونوعدر
یعنی بردرلو کزمك معناسنه‌در که بناء نوع اولور شارح دیر که بو کرچه بناء مرة بنیه‌سنده‌در لکن بناء نوع اوله‌رق
مستعملدر اسم اولان سیره‌یه عدم التباس ایچون السیرة سینك ضمیله همزه وزننده کثیر السیر اولان آدمه دینور
یقال رجل سیرة ای کثیر السیر التسییر تفعیل وزننده بودخی کزدرمك معناسنه‌در تکثیری متضمندر یقال سیره بمعنی
اساره وآتك صرتندن چولنی صیرمق معناسنه مستعملدر یقال سیر الجل عن الفرس اذا نزعه وبر سوزی یا برنسنه‌یی
بین الناس فاش وزبانزد قلمق معناسنه مستعملدر یقال سیر المثل اذا جعله سایرا واخبار اسلافی نقل وبیان ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال سیر فلان سیرة ای جاء باحادیث الاوائل وخاتون حنا مقوله‌سی خضابی صاچنه یول یول یاقمق معناسنه
مستعملدر یقال سیرت المرأة خضابها اذا خططته یعنی جعلته خطوطا کالسیور السیر غیر وزننده مصدردر که
ذکر اولندی وسیردریدن انجه انجه دیلنوب دیلم اولان اوزونجه قایشه دینور که صریم تعبیر اولنور قازنمشنه ترشه
تعبیر اولنور که تراشه محرفیدر جمعی سیوردر محدثیندن حسین بن محمد وعبد الملك بن احمد السیوریان اکا منسوبلردر
شارح دیر که بو خلاف قیاس اوزره‌در زیرا نسبتنده قیاس اولان مفرده ارجاع اولنمقدر وبعضلر بونلری
سیور نام بلده‌یه نسبت ایدرلر واکثر علماء قول ثانی‌یی تصحیح ایلدیلر انتهی وسیر یمنده جند شهرینك شرقیسنده
بر بلده آدیدر فقه شریفده کتاب البیان والزوائد مؤلفی یحیی بن ابی الخیر السیری العمرانی اورادندر هبیر سیار
امیر عیار وزننده نجد اولکه‌سنده بر قومسال آدیدر آنده قرامطه رئیسی اولان ابو سعید الجنابی نام خارجی قتی وافر
فساد ایلمشدر وسیار اسامیدندر سیار بن بکر صحابه‌در وتابعین ومحدثیندن سیار ایله مسمی وافر ذوات واردر
السیاریون برجماعتدر که محدثیندن عمر بن یزید السیاری اول جمله‌دندر السیارة طیاره وزننده کاریانه
اطلاق اولنور قافله معناسنه یقال جاءت سیارة ای قافلة ابو سیاره عمیرة بن خالد العدوانی کنیه‌سیدر بر سیاه
اشکی وار ایدی قرق سنه متصلا آنکله حجاجی مزدلفه‌دن منایه طاشیوب کوتردی ایاب وذهابنده منایه مشرف
ثبیر نام طاغه خطابا اشرق ثبیر کیما نغیر یعنی کیما نسرع الی النحر دیر ایدی جاهلیه‌ده قبل طلوع الشمس افاضه
ایلمدکلرینه مبنی ثبیره اشراقله امر ایدر ایدی که ذبح قربانه مبادرت ایده‌لر اکا بناء بین العرب اصح من عیر ابی سیار
مثل اولدی السیراء سینك کسریله عنباء وزننده برنوع الاجه قماش آدیدر که یول یول صاری قلملو وچبوقلو
اولور چتاره کبی علی قول نسجنه یول یول ایپك مختلط اولور وخالص وبیغش التونه اطلاق اولنور سیر ورواجنه
مبنی وبر کونه نبات آدیدر که خله‌یه یعنی دوه علفی اولان خوشمزه اوته شبیه اولور وسیراء چکردکه یاپشق اولان انجه
قبوغه دینور ویورکك پرده‌سنه دینور حجاب القلب معناسنه وخرما جریدینه دینور السیران سیدان وزننده
بر موضع آدیدر سیروان سینك کسری ورانك فتحیله ماسبذان ایالتنده بر کوره وقضا آدیدر علی قول آنك یاننده
بر کوره آدیدر لکن ماسبذان ولایتی معلوم اولمامشدر وسیروان مصرده بر قریه آدیدر اعلامدن احمد بن ابراهیم بن
معاد اورادندر وفارس اولکه‌سنده بر موضع وری شهرینك قربنده بر موضع آدیدر السائر مهموز اولمغله
سأر ماده‌سنده ذکر اولندی المسیر معظم وزننده برنوع ثوب اسمیدر که چبوقلی اولور وبر آدمك وبرنوع حلوانك
اسملریدر التسییر تفعل وزننده تویلودری قاولمق معناسنه‌در یقال تسیر الجلد اذا تقشر الاستیار امتیار
وزننده ومرادفیدر که بر سمتدن ذخیره جلب ایلمك معناسنه‌در یقال استار الرجل اذا امتار وبر آدمك سیرتیله
سیرتلنمك معناسنه‌در یقال استار بسیرته اذا استن بسنته سیر جبل وزننده بدر ایله مدینه بیننده بر موضع
اسمیدر که سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلری غنایم بدری اوراده توزیع وتقسیم ایلدیلر نجز حرف السین

والحمدلله تعالى فى كل حين فصل الشين المعجمة الشبر شين معجمه نك كسرى وبانك سكونيله باش برمغك
اوجندن سرچه برمغك اوجنه وارنچه مقداره دينور كه آچوب كردكده حاصل اولور تركيده قارش وفارسيده بدست
ديرلر وشبر لفظى مذكر در جمعى اشبار در وعربلر اعضاء واندامى اوزون اولميوب ديرنكلوبرى برينه يقين صيقجه
اولان آدمه قصير الشبر اطلاق ايدرلر يقال هو قصير الشبر اى متقارب الخلق ويلانه قبال الشبر اطلاق ايدرلر كتاب
وزننده وشبر اسامى در شبر بن منقذ الاعور شاعر تابعيدر الشبر صبروزننده قارش ايله اولحمك معناسنه در يقال
شبر الثوب شبرا من الباب الاول اذا كاله بالشبر وو يرمك معناسنه مستعملدر يقال شبره اذا اعطاه نته كه كرم ونعمته
باع ويد اطلاق اولنور وشبر مهر وكابينه اطلاق اولنور عطاء معناسندن مأخوذدر يقال تزوّجها ولم يعط شبرها
اى حق نكاحها واركك دوه يى ديشى يه چكمك ايچون عقد اولنان كرا واجرته اطلاق اولنور ونكاح معناسنه
مستعملدر كه مراد جماعدر وعمر وحيات وزندكانى معناسنه مستعملدر بونده كسر ايله ده جائزدر وقد وقامته
اطلاق اولنور وشبر اسمادندر شبر بن صعفوق اصحابدندر بانك فتحيله ده زبازددر وبشر بن شبر تابعيدندر فاروق اعظم
اصحابندندر وشبر بن علقمه تابعيدندر وشبر الدارمى هنادبن السرى بن يحيانك جدّى اسميدر الاشبار همزه نك
كسريله بودخى و يرمك معناسنه در يقال اشبره اذا اعطاه الشبر فتحتينله و يركى يه دينور عطيه معناسنه وخير
وحسنه وصدقه يه اطلاق اولنور ونصارى طائفه سى يينارنده تعاطى ايلدكلرى شيئه دينور قربان كبى كه آنى
وسيلهٔ تقرّب زعم ايدرلر على قول بعيته قربانه دينور وشبر اجسامه وقوايه اطلاق اولنور كه خلقت انسانيده مودوع
اولان قوّتلردر حاسه وجاذبه وماسكه كبى وكتب سماويه دن انجيل كتابنه دينور وشبر مصدر اولور نشاط وسرور
جهتيله طاشقن اولق معناسنه يقال شبر الرجل شبرا من الباب الرابع اذا بطر المشبورة مستوره وزننده سخيه
وجومرد اولان خاتونه دينور يقال امرأة مشبورة اى سخية الشبور تنور وزننده بوق اسميدر كه نفيريدكلرى
بيوك بورى اوله جقدر جنكلرده سلاطين مهترلرى چالارلر و بوتوجدن اولمغله فارسيده نايرو و بوكرّه نايدن
كوچك اولور كرچه مؤلف بوق ايله تفسير ايلدى لكن بوق مطلقا بورى يه دينور و بوعبرانيدن معرّبدر المشابر
مشاعر وزننده ارشونده واندازه ده اولان كرتكلره اطلاق اولنور كه هر برى برمقدارك نشانيدر وشول نهرلره دينور كه
الحق يرلرده واقع اولمغله سائر صولر آقوب اكا ملتحق اولور مفردى مشبر ومشبره در الاشبور اسلوب وزننده برنوع
بانق اسميدر شبر بقم وزننده وشبر قير وزننده وشبر سكيت وزننده ومشبر محدّث وزننده هارون
على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اوغللرينك اسملريدر منقولدر كه رسول الله عليه السلام حضرتلرى قرّهٔ
عيون اسلاميان اولان حسن وحسين ومحسن جنابلرينى اسماء مزبوره ايله تسميه ايلديلر زيرا اسماء مرقومه عبرى
لسانيده جسن وجسين ومحسن معنالرينه در شارح ديركه انت منى بمنزلة هارون من موسى حديث شريفى صدورنده
وحى ايله تسميه ايلديلر پس اسماء مزبوره حسن معناسندن مأخوذ اولمش اولور اصل شبر سكيت وزننده حسن وشبر بقم
وزننده حسين مرادفيدرته كه اهل محيتدن بريسى ديمشدر * فداجان وسرم در چارسو رور * رسول ومرتضى شبر وشبر
التشبير تفعيل وزننده برنسنه يى او لحو ملمك تقدير وتخمين معناسنه در يقال شبر الشيء اذا قدّره و برآدمه تعظيم ايلمك
معناسنه در يقال شبر فلانا اذا عظمه التشبر تفعل وزننده اولمق تعظم معناسنه در يقال شبره فتشبر اى عظمه
فتعظم التشابر تفاعل وزننده جنكده برى برلرينه يقلشمق معناسنه در كويا كه بيلرنده برقارش مقدارى برقالور يقال
تشابرا اذا تقاربا فى الحرب شابور بررجل آديدر مترجم ديركه شابور نام پادشاه ايران شاهپور معرّبيدر كه شهزاده
ديمكدر شابر الميزان اوغرى يه اطلاق اولنور يقال رجل شابر الميزان اى سارق شبرى سكرى وزننده اللى اوج موضع
اسميدر كه جمله سى ديار مصريه ده در اونى شرقيه ده و بشى مرتاحيه ده والتيسى جزيرهٔ قويسناده واون برى غربيه ده
ويديسى سمنوديه ده واوچى منوفيه ده واوچى جزيرهٔ بنى نصرده ودردى بحيره ده وايكيسى رمسيس نام ناحيه ده وايكيسى
جيزه ده واقعدر شبره بمه وزننده اعلامدن احمد بن محمد العابد النيسابورى جدّينك اسميدر الشبذر ذال معجمه ايله
جعفر وزننده يونجه يه شبيه برنبات آديدر لكن بونك يبراقلرى يونجه يبراغندن بيوك وايرى اولور الشبذارة
شبنك كسريله پك غير تلو جيتلو آدمه دينور يقال رجل شبذارة اى غيور الشبكرة دحرجه وزننده عشا
معناسنه در كه شبكور اولمق يعنى كوندز كوروب كيجه كور مز اولمقدر كه طاوق قرا كوسى اولمق تعبير اولنور
و بوشبكور فارسيدن تعريب وتصرّفله فعلله بناسنه الحاق اولنمشدر شبكور فارسيده اول علته مبتلا اولانه دينور
يقال شبكر الرجل شبكرة اذا صار اعشا الشتر شبنك فتحى وتانك سكونيله كسمك معناسنه در يقال شتر الشيء شترا
من الباب الثانى اذا قطعه وشتر عبد الرحمن المحدّث الكوفى پدرينك اسميدر وشتر كذلك مصدر اولور كوزك

قپاغنى ترسنه دويرمك معناسنه يقال شتر العين اذا قلب جفنها و برآدمك وجودنى ياره ليوب آزرده ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال شتره اذا غته وجرحه الشتر فتحتينله كسلمك معناسنه در يقال شتر الشيء شترا من الباب الرابع
اذا انقطع وكوزك اوست وآلت قپاقلرى دونوب دورك اولمق على قول ياريق اولق كه يرتلاز اولمق تعبير اولنور وعلى
رأى آلت قپاغى سلپوك اولمق معناسنه در كه كوشك او لمغله كوزنى ايوجه قيپه مزاولور يقال شتر الرجل اذا كان
جفن عينه منقلبا من اعلى واسفل او كان منشقا الواسفله مسترخيا و يقال شتر على بناء المجهول و يقال شترت عينه
و شترآلت دوداق يريق اولمق معناسنه در يقال شتر الرجل اذا كانت شفته السفلى منشقة و شتر عروضيون
اصطلاحنده بحر هزجك اجزاسنه كه مفاعيلن در خرم ايله قبض علتنك دخوللرندن عبارتدر پس ميم وياى كتمكله
فاعلن قالور وشتر ارّان ولايتنده بردعه ايله كنجه ميانده برقلعه آديدر وشتر برآدمه سوكمك معناسنه مستعملدر قطع
معناسندندر يقال شتره شترا اذا سبه الانشتار انفعال وزننده بودخى برآدمك كوزى يرتلاز اولمق معناسنه در
يقال انشترت عينه بمعنى شترت الاشتار همزه نك كسريله والتشتير تفعيل وزننده برآدمك كوزنى يرتلاز ايلمك
معناسنه در يقال اشتر عينه و شترها اذا جعلها شتراء شتير زبير وزننده اسامى در شتير بن شكل و شتير بن
نهار تابعيندندر اشتر همزه نك ضمى ورانك شدّه سيله اردن وزننده برآدمك لقبيدر علو توندن زيد بن جعفرك
لقبى اوله جقدر الشتيز فسيق وزننده بدخوى وزشت مشرب ومجموعهٔ شرّ وعيوب اولان شخصه دينور يقال
لاتصاحب فلانا فانه شتير اى كثير الشرّ والعيوب سيّء الخلق الشترة شبنك ضميله ايكى برمقدارك ارالغنده اولان
آچقلغه وفرجه يه دينور قطع معناسندندر الشوترة جوهره وزننده صغير يسى وقيچى بيوك اولان خاتونه دينور كه
بين العرب معتبره در يقال امرأة شوترة اى عجزاء الاشتر احمر وزننده ذكر اولنان شتر كلمه سندن وصفدر كوزى
يرتلاز آدمه دينور مؤنثى شتراء در حمراء كبى مرأيه وكوزه وصف اولور واشتر مالك بن الحارث النخعى الشاعر ك
لقبيدر اصحاب حيدر كرّاردن و بغايت بهادر ايدى كندوسيله اوغلو ابراهيمه اشتران اطلاق اولنور واحمد بن
الاشترى وعمر بن على الصوفى الاشترى روايت حديث ايلديلر ابن الشتراء حمراء وزننده برمشهور اوغرينك
كنيه سيدر نقب شتار كتاب وزننده مدينه ايله بلقاء بينده برموضع آديدر الشتعور شبنك وتانك فتحى
وعينك اهماليله آرپه يه دينور شعير معناسنه الشتغور غين معجمه ايله بودخى آرپه يه دينور وبوابن جنى دن منقولدر
الشتر شبنك كسرى وثاى مثلثه نك سكونيله طاغك برطرفدن برون كبى چقان سبورى اوجنه دينور جمعى شتور در
وشتر برطاغك آديدر الشتير امير وزننده ايشه يرامبان آغاج وكراسته قيرقلرينه وپارچه لرينه دينور قماش العيدان
معناسنه ونبات واشجارك ديبلرندن سورن تازه كوچك فليزلرينه وفدالرينه دينور الشترة فرحه وزننده قيمقلو آغاج
وقامش مقوله سنه دينور كه بوتراقلو تيكن كبى اله وطرنق ايچلرينه باتوب آزرده ايدر يقال قناة شترة اى متشظية
الشتر فتحتينله كوزك قپاقلرى برعارضه سبيله غلظت كسب ايلمك معناسنه در يقال شترت عينه شترا
من الباب الرابع اذا خثرت الشجر شبنك وجيم فتحه لريله والشجر عنب وزننده والشجراء صحراء
وزننده والشير ياى تحتيه ايله عنب وزننده كه اصلى ياخود جميدن مبدله در نباتات ارضيه دن بنفسه ساق اوزره قائم
اولانه دينور على قول بنفسه يوكسلوب نمايولانه دينور كرك خرده وكرك اولواولسون وكرك شتابه مقاوم اولسون
وكرك شتابه مقاومتدن عاجز اولسون مفردلرى هايله در بوايكى تعريفه كوره ده فارسيده درخت وتركيده آغاج تعبير
اولنور ايكى تعريفه كوره ده بادنجان و بامياوزون قباق ومصر بغدايى وموز مقوله سى شجر اقسامندندر مؤنف
بصائرده ماله ساق من النبات ايله تفسير ايلمكله اكا كوره بغداى وآرپه نباتنه ده اطلاق اولنور واول بخم مقابليد ركه
ساقى اولميان درآنلره غلبه ايله نبات اطلاق اولنور يوخسه شجر دخى نبات قسمندندر پس يقطين كه ساقى اولميان
نباته وخاصه قباغه دينور اروميهٔ كبيره سى اولديغندن ناشى من شجرة من يقطين آينده شجره جمله سنه الحاق اولنمشدر
الشجرة فرحه وزننده والمشجرة معصره وزننده والشجراء حمراء وزننده كه صفدر آغاجى چوق يره
دينور كه آغاجلق تعبير اولنور درخستان معناسنه يقال ارض شجرة ومشجرة وشجراء اى كثير الشجر
المشجر مقعد وزننده آغاج بتنبره دينور اسم مكاندر الاشجر احمر وزننده كه وصفدر والشجير امير
وزننده والشجر محسن وزننده كذلك آغاجلق وقوريلق يره دينور يقال واد اشجر وشجير ومشجر اى كثير
الشجر واشجر افعل تفضيل اولور يقال هذا المكان اشجر منه اى اكثر شجرا الشجرى يانى نسبتله شجر يعنه وشجر
غرسنه منسوب ديمكدر بعض ذوات نسبت اولنمشدر از جمله ابراهيم بن يحيى الشجرى امام بخارى شيخيدر
وابو السعادات هبة الله بن على بن الشجرى العلوى عراق اولكه سنك محاتندندر الاشجار همزه نك

كسريله آغاج بتورمك معناسنه در يقال اشجرت الارض اذا انبتت الشجر المشاجرة مفاعله وزننده طوار آغاج
اوتلامق معناسنه در يقال شاجر المال اذا رعى الشجر وبركسه ايله منازعه ايلمك معناسنه در كه آغاجله اورمقدن متفرعدر
يقال شاجر فلان فلانا اذا نازعه المشجر معظم وزننده شول تصوير مقوله سنه وسائر نسنه يه دينور كه شجر صنعتى وشجر
هيئتى اوزره اوله خط مشجر كبى وشول قماشه دينور كه نقش وزمانى شجر هيئتنده مصنوع اوله يقال ديباج مشجر اذا كان
منقشا بهيئة الشجر الاشتجار افتعال وزننده نيجه كسه لر برى برينه مخالفت ومنازعت ايدشمك معناسنه در كه بوراده افتعال
مشاركت ايچوندر يقال اشتجر القوم اذا تخالفوا وبركسه النى چكه سى التنه قويوب ديرسكى اوزره طيانمق معناسنه در متفكر
وملول حالتيدر شجراتيدن مأخوذدر يقال اشتجر الرجل اذا وضع يده تحت ذقنه واتكأ على مرفقه وسبق وتقدم ايلمك نجأ
معناسنه مستعملدر كه ايلرى كچمكله كويا كه شجر كبى اوزامش اولور يقال اشتجر عليه اذا سبقه وتقدم عليه شارح بوراده
نجأ كلمه سنى سبق وتقدم ايله تفسير ايلمشدر واويقوقاچمق معناسنه مستعملدر يقال اشتجر نومه اذا تجافى عنه ويقال بات
النوم مشتجرا اذا تجافى عن صاحبه التشاجر تفاعل وزننده بودخى آغاج كبى برى برينه كيريشوب نزاع ايدشمك معناسنه در
يقال تشاجر القوم اذا تخالفوا يعنى تشبكوا فى النزاع اشتباك الاشجار الشجور ظهور وزننده نيجه كسه بيننده
برماده مختلف اولوب محل نزاع اولمق معناسنه در كه هر برى برسمته چكر يقال شجر بينهم الامر شجورا من الباب
الاول اذا تنازعوا فيه الشجر زجر وزننده برنسنه يى برنسنه يه ربط ايلمك معناسنه در يقال شجر الشئ اليه
شجرا من الباب الاول اذا ربطه اليه وبرآدمى برنسنه دن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال شجر الرجل
عن الامر اذا صرفه وآلارغه قلمق معناسنه در يقال شجره اذا نحاه ومنع ودفع ايلمك معناسنه در يقال شجر فلانا
اذا منعه ودفعه واغزى آيروب آچمق معناسنه در يقال شجر الفم اذا فتحه ومركوب اولان دابه يى آليقومق ايچون
كمنى كيرويه چالمق معناسنه در كه صولق دبندن چالمغله ضربندن دابه آغزنى آيروب آچار يقال شجر الدابة اذا ضرب
لجامها ليكفها حتى فتحت فاها وچادره واوه ديرك وطياق ديكمك معناسنه مستعملدر يقال شجر البيت اذا عمده
بعود واغاجك يره صارقان داللرنى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال شجر الشجرة اذا رفع ماتدلى من اغصانها
وبركسيه مزراق سانجمق معناسنه مستعملدر يقال شجر فلانا بالرمح اذا طعنه به ومشجر اوزره برنسنه آتمق معناسنه در
يقال شجر الشئ اذا طرحه على المشجر كما سيذكر وشجر منازع فيه اولان ماده يه دينور يقال بينهم شجر اى امر
مختلف ودوه واشك سمرينك اوك قاشيله آرد قاشنك مابيننه دينور وبدنده اككه دينور ذقن معناسنه وشجر الفم
آغزك آيريلجق يرينه دينور مخرج ومفرج فم معناسنه على قول مؤخرينه ياخود آغزك برجانبنه دينور كه آورد طرفندن
دوداقلرك قاوشديغى يراوله جقدر صامغ معناسنه كه ايكى طرفنه صامغان دينور ياخود آغزك قپانديغى وقاوشديغى
يردن آچله جق يرينه دينور كه بومعناى اولدن اخص اولور ياخود قولقدن اشاغى چكه نك نهايت بولديغى يرده
اولان ايكى سيورى كمكلرك قاوشديغى يره دينور ملتقى اللهزمتين معناسنه ياخود ايكى چكه كمكلرينك مابيننه دينور
بونلرك مجموعنده آيريلوب آچلمق ملحوظدر جمعى اشجار وشجور وشجار كلور شينك كسريله الحروف الشجرية
الصنوف الزجرية وزننده اوچ حرفدن عبارتدر كه شضج كلمه سى جمع ايدر يعنى شين وضاد معجمتين وجيم حرفلريدر
شجر مذكوردن خروج ايدرلر المشجر منبر ومقعد وزنلرنده والشجار كتاب وسحاب وزنلرنده هودج آغاجلرينه
وتخته لرينه على قول هودجدن صغير بركونه مركبه دينور كه اوستى آچق اولور ظاهرا شبريه ديدكلريدر كه طريق
حجازده جوارى مقوله سنى اركاب ايدرلر وشجار كتاب وزننده سريرك وكرويدك آلتلرينه استوار اتدكلرى آغاجه
وتخته يه دينور كه آنكله سرير مستحكم طورر فارسيده مترس ديرلر وقويينك اغزينه واستحكام ايچون ايچنه طوغرى
چويردكلرى آغاجلره وتخته لره دينور ودوه قسمنه مخصوص بركونه تمغا اسميدر كه شجر هيئتنده اولور واناسنى اممسون
ديو اوغلاق قسمنك كم كبى آغزلرينه اوردقلرى آغاج پاره سنه دينور كه تركيده اسنك تعبير اولنور وشجار برموضع آديدر
الشجار كتان وزننده اسمادندر غلاثة بن شجار صحابيدر امام ذهبى تخفيفله ضبط ايلمكله وهم ايلمشدر وابو شجار
عبد الحكم بن عبد الله بن شجار محدثيندندر الشجير امير وزننده قلجه اطلاق اولنور يقال ضربه بالشجير اى السيف
وغريب اولان آدمه ودوه يه اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور كه كندى آغاجندن اولميان اوقلر ارالغنه
دوشمش اوله وشجير صاحب معناسنه در بوراده صاحب غالبا صحبتندندر زيرا اساسده صديق ايله مبين در وشجير
كوتو وكمتر شيئه دينور يقال شئ شجير اى ردئ الانشجار انفعال وزننده اشتجار كبى اويقوقاچمق معناسنه در
يقال انشجر نومه اذا تجافى عنه وسبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال انشجر اذا تقدم الشجرة تمره وزننده كوچك
تازه اوغلانك ذقننه وضع ايلدكلرى نقطه جغه دينور كه نظر ايچون اناسى وضع ايدر وناقه نك ممه سنك هيئت ومقدارينه

اطلاق اولنور على قول ممه سنك طمرلرينه وجلد ولحمنه اطلاق اولنور يقال ما احسن شجرة ضرعها اى قدره
وهيئته اوعروقه وجلده ولحمه التشجير تفعيل وزننده خرمانك ميوه دار اولان دالى اكيلوب قرلمامق ايچون
جريد اوزره قومق معناسنه در يقال شجر النخل بمعنى شخره كما سيذكر الشحر حاى مهمله ايله بحر وزننده
آغز آچمق معناسنه در يقال شحر الرجل شحرا من الباب الثالث اذا فتح فمه وشحر اقصاى جزيرة العربده شهر
عمان ايله عدن بيننده واقع ساحلك اسميدر كه ولايت مخصوصه در شينك كسريله ده زبانزددر نيجه بلاد وقصباته
مشتملدر عنبر شحرى آكا منسوبدر محدثيندن محمد بن معاذ الرحال وشعرادن محمد بن عمرو الاصغر الشحريان اورادندر
وشحر دره نك وسطنه دينور وصومجراسنه دينور ودوه نك ياغرى صاغالدقدنصكره يرنده قلان اثر ونشاننه دينور
شحير امير وزننده برنوع شجر آديدر الشحور قسور وزننده والشحرور عصفور وزننده برقوش آديدر
قاره طاوق تعبير اولنان قوشدر الشحرة شينك كسريله طارجه اولان نهر وبحر ووادى قيسنه دينور ذو شحر ابن
وكيعه در كه اذواء تعبير اولنان امراء يمندن برينك لقبيدر المشحنزر نون وزاى معجمه ايله مستنفر وزننده برآدمه
شتم ودشنام ايلمكه آماده اولان كمسيه دينور على قول هنوز شبابلغى وجوانلغى آزجه اولانه دينور كه كمال اوزره
يال وبال پيدا ايدوب يكيت اولمامش اوله يقال رجل مشحنزر اى مستعد لشتم الانسان اوهو الذى شب قليلا الشحسار
شينك فتحيله اوزون شيئه دينور المشحنظر ظاى معجمه ايله مستغفر وزننده لقمه كوز آدمه دينور يقال رجل
مشحنظر اى جاحظ العينين الشخير شينك فتحيله والشخر فخر وزننده بوغازك ايچندن ياخود ككزدن سسلنمك
معناسنه در كه بعضلر بوكونه تكلم ايدرلر يقال شخر الرجل شخيرا وشخرا من الباب الثانى اذا صات من الحلق او الانف
وآت كشنمك ياخود آغزندن سسلنمك معناسنه در كه مراد اوقرامقدر يقال شخر الفرس اذا صهل اوصات من فمه
بومعنالرده شخير اسم دخى اولور وشخير برى اوته كزوب چكنمكدن ناشى طاغدن وبايردن اوفانوب طاغيلن طپراق
وچقل مقوله سنه دينور وشخر شرخ كبى جوانلق هنكامنك اولنه دينور يقال هو فى شخر الشباب اى اوله ظاهرا شرخ
مقلوبيدر وشخر الرحل سمرك اوك قاشيله آرد قاشنك مابيننه دينور ومنه يقال لايزال فلان بين شخرى الرحل وهو مابين
القادمة والاخرة اذا كان مسفارا وشخر الاست كوتك ياريغنه دينور شرخ الاست كبى وشخر كذلك مصدر اولور دابه
قسمى ايچنده نمله وعسف اولان خرارى وچوالى آغزيله يرتوب طاغتمق معناسنه يقال شخر البعير مافى الغرارة شخرا
اذا بددها خرقها الشخير سكيت وزننده اكثرى ككزندن سسلنوب سويلر اولان آدمه دينور يقال رجل شخير
اى كثير النخير وعبد الله بن الشخير اصحابدندر الاشخر اشقر وزننده شجر العشر اسميدر كه سكر العشر وتركيده تيغاله
ديدكلرى صمغك شجريدر التشخير تفعيل وزننده دابه نك صرتنده اولان سمرى ايلرو چكمك ايچون اوزرنده اولان چولى
وپلاسى قالدرمق معناسنه در يقال شخر الخلس اذا رفعه حتى يستقدم الرحالة وخرمانك ميوه دار اولان داللرنى اكيلوب
قرلمامق ايچون جريدى اوزره وضع ايلمك معناسنه در يقال شخر النخل اذا وضع عذوقها على الجريدة لئلا تنكسر شخدر
ذال معجمه ايله جعفر وزننده بررجل آديدر الشذر شينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله شول التون پاره لرينه دينور كه
خرده خرده معدندن دوشوريلور كه خدايى اولور طاشى طپراغى اذابه ايدوب قال ايلمكسزين ظهور ايدر على قول
شول بونجقلره دينور كه ديزلمش ديزينك فاصله ايچون ارالقلرينه كچوررلر على رأى خرده انجولره دينور مفردى
شذره درهايله زمخشرى اساسده قول اولى اختيار ايلمشدر قال التقط الشذر من المعدن والشذور وشذره اساميدندر
ابو شذرة الزبرقان بن بدر صحابيدر وشذرة بن محمد بن احمد بن شذره محدثدر شذر مذر فتحتينله وشين وميمك كسريله ده
جائزدر وآخرلرينك فتح اوزره بنالريله طارطغان وتارمار معناسنه در شذر ذكر اولنان شذره دن ومذر بذردن
مأخوذدر كه باء ميمه ابدال اولنمشدر يقال تفرقوا شذر مذر اذا ذهبوا فى كل وجه وبونك تركيبى شغر بغر وصحرة بحرة
تركيبلرى كبيدر نته كه بحر ماده سنده بيان اولندى الشنذارة شينك كسريله پك غير تلوننك وناموس صاحبى آدمه
دينور يقال رجل شنذارة اى غيور الشيذر حيدر وزننده بربلده اسميدر على قول برفقير ماء آديدر يعنى بردوز
وطپراغى يومشق يراسميدر كه جابجا آنده اشمه لر حفر اولنوب صولر چقار اوله الشوذر جوهر وزننده چارشبه دينور
ملحفه معناسنه وبومعربدر يعنى چادر فارسى معربيدر واتب اسميدر كه نسوان عربك يكسز ويقاسز كوملكلرينه
دينور همان اورته سنى ياروب بيونلرندن كچوررلر وباديه ده برموضع آديدر واندلس ديارنده بربلده آديدر التشذر
تفعل وزننده جنك وقتاله حاضر لنمق معناسنه در يقال تشذر الرجل اذا تهيأ للقتال وبرآدمه لسانله قورقو ويرمك
معناسنه در يقال تشذر فلانا اذا توعده وغضب بيدا ايلمك معناسنه در يقال تشذر الرجل اذا تغضب وجنبش
ونشاطه كلمك معناسنه در يقال تشذر الرجل اذا نشط وبرايشه سرعت وشتاب ايلمك معناسنه در يقال تشذر

الرجل اذا تسرّع الى الامر مؤلف بوراده تهدّد كلمه سيله ده تفسير ايلمكله تكرار ايلمشدر زيرا توعّد وتهدّد
برمعنايه دركه عقوبتله قورقتمقدن عبارتدر ودابّه قسمى ايوجه چاير كورمكله فرح ونشاطندن جنبشه كلوب باشنى
برى اوته صالوب اويناتمق معناسنه در يقال تشذّرت الناقة اذا رأت رعيا فحرّكت رأسها فرحا وقامچى برطرفه
اكيلوب برى اوته دونوب اوينامق معناسنه در يقال تشذّر السوط اذا مال وتحرّك وناس طاغلمق معناسنه در يقال
تشذّر الجمع اذا تفرّقوا وجنكده برى برنى قهر وارغام ايلمك معناسنه در يقال تشذّروا فى الحرب اذا تطاولوا وآرد
اتكى بوطلرار الغندن آلوب قوشغه صوقمق معناسنه در يقال تشذّر بالثوب اذا استثفر ودابّه يه اكسه سندن
بنمك معناسنه در يقال تشذّر فرسه اذا ركبه من ورائه المتشذّر متعذّر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الشرّ
شينك فتحى وضمى ورانك شدّه سيله خير مقابليدركه خير مادّه سنده بسط اولندى جمعى شرور در يقال هو رجل
لا يرجى منه الا الشرّ اى السوء والفساد والظلم وخير وشر كلمه لرينك افعل تفضيل اولدقلرى دخى خير ماده سنده
بيان اولندى وشرّ وشراره شينلرك فتحيله كوتولك ويرامزلق ايلمك معناسنه در يقال شرّ الرجل شرّا وشرارة
من الباب الاوّل والثانى وتقول شررت يا فلان مثلثة الراء يعنى من البابين المزبورين والرابع والخامس وشرّ
كلمه سى افعل تفضيل اولور يعنى وصف اولوب افعل تفضيل ايله مقدر اولور تقول هو شرّ منك واشرّ قليلة اوردئة
وبنى عامر لغتنده همزه ايله افعل تفضيل اوله رق استعمال اولنور يقولون هو اشرّ منك واخير منك مؤنثنده شرّه وشرّى
شينك ضمى وقصر ايله ومنه قول امرأة اعيذك بالله من نفس حرّى وعين شرّى اى خبيثة وشرّ ابليس ملعونه اطلاق
اولنور وحما عارضه سنه وفقر وفاقه يه اطلاق اولنور وشرّ كذلك مصدر اولور ات وكش واثواب مقوله سنى
قوريمق ايچون كونشه سرمك معناسنه در يقال شرّ اللحم والاقط والثوب ونحوه شرّا من الباب الاول اذا وضعه
على خصفة اوغيرها ليجف يعنى سپت مقوله سى نسنه اوزرينه وضع ايدوب كونشه سردى الشرير امير وزننده
والشرّير سكيت وزننده شرّ وشراره دن وصفلردر يقال رجل شرير وشرّير من قوم اشرار وشرّيرين المشارّة
فى الاصل مفاعله وزننده بركسيه شركير اولوب خصومت وغوغا ايلمك معناسنه در يقال شارّه مشارّة اذا خاصمه
الشرّ شينك ضميله مكروه وناخوش نسنه يه دينور ومنه تقول ما قلت ذاك لشرّك اى لشئ تكرهه وشرّ مصدر
اولور عيبلمك معناسنه يقال شرّه شرّا اذا عابه الشرير امير وزننده وصفدر نته كه ذكر اولندى وشرير دريانك
قيسنه اطلاق اولنور يقال يمشى من شرير البحر اى جانبه وبرشجر آديدركه دريا ده نابت اولور الشريرة سفينه
وزننده چوالدوزه دينور مسله معناسنه شريره هريره وزننده بنت الحارث دركه صحابيه در وابو شريره تابعيندن
جبلة بن سحيم كنيه سيدر الشرّة شينك كسريله شرّ وشراره دن اسمدر شريرلكه دينور بو مناسبتله شرّة
الشباب جوانلق هنكامنده اولان جنبش ونشاط وسرمستلك حالتنه اطلاق اولنور يقال اين شرّة الشباب اى نشاطه
الشرار كتاب وزننده والشرر جبل وزننده قغلجمه دينور مفردى شراره وشرره در الاشرار همزه نك
كسريله بودخى برنسنه يى قورتمق ايچون سرمك معناسنه در يقال اشرّ اللحم والاقط والثوب بمعنى شرّه واظهار
ايلمك معناسنه در يقال اشرّ الشئ اذا اظهره وبركسه يى شرّه نسبت ايلمك يعنى شرير آدمدر ديمك معناسنه در
يقال اشرّ فلانا اذا نسبه الى الشرّ التشرير تفعيل وزننده والتشرية رايى يايه ابدالله بودخى برشئى قورتمق
ايچون كونشه سرمك معناسنه در يقال شرّره وشرّاه بمعنى اشرّه وتشرير برآدمى ناس اراسنده ذكر قبيحله
رسوا وتشهير ايلمك معناسنه در يقال شرّره اذا اشهره فى الناس الاشرارة همزه نك كسريله بصدرمه يه دينور
قديد معناسنه وكونشده قورتمق ايچون اوزرينه كش سردكلرى سپت وطبله مقوله سنه دينور وكثرت اوزره اولان
دوه سوريسنه دينور الاستشرار برآدم كثرتلو دوه سوريسنه مالك اولمق معناسنه در يقال استشرّ فلان اذا
صار ذا اشرارة من الابل الشرّان كتان وزننده سينكه شبيه برجاتور آديدر بونى شارح اذى ايله بيان ايلمشدركه
تاتارجق ديدكلريدر مفردى شرّانه در الشراشر شين اولينك فتحى وثانيه نك كسريله نفس وذات معناسنه در
يقال القى عليه شراشره اى نفسه حرصا ومحبة ويقال باشر به بشراشره اى بنفسه واحمال واثقال معناسنه در
وسوكى يه دينور محبث معناسنه وجسدك مجموعنه دينوركه باشدن اياغه دك قالبدر وآت ودوه مقوله سنك قويرقلرى
اوجنه دينوركه زائد صالنان قيللر وتويلر اوله جقدر مفردى شرشره در وشراشر برموضع آديدر الشرشرة
زلزله وزننده كسمك معناسنه در يقال شرشره اذا قطعه وبرنسنه يى ديش ايله اصيروب قاپدقدنصكره برى اوته
سلكمك معناسنه در آزغين دوه نك كاريدر يقال شرشر الشئ اذا عضه ونفضه ويلان صوقمق معناسنه در يقال
شرشرت الحية اذا عضت وطوار علف يمك معناسنه در يقال شرشرت الماشية النبات اذا اكلته وبچاق

مقوله سنى طاشه سوروب بيلمك معناسنه در يقال شرشر السكين اذا احدّها على حجر الشرشور عصفور وزننده
برقوش آديدر بونى پيغمبر قوشى ايله بيان ايدرلركه سرچه دن بيوجكدر الشرشرة كسرتينله برنوع اوتلق
آديدر وهر نسنه دن بربلوكه وبرقطعه يه دينور تقول فرّق شرشرة منه اى قطعة شراشر علابط وزننده
شريشر مسجد وزننده شريشير محيريب وزننده شرشره كلكله وزننده اسماء رجالدندر
شرير زبير وزننده برموضع آديدر شرّى حتى وزننده همدان قضاسنده برناحيه اسميدر
شرورى ففوعل وزننده بنى سليم يوردنده برطاغك آديدر المشرشر اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور الشرشر
فدفد وزننده برنبات آديدركه ايپ كبى تل تل براوزره اوزانوب كيدر شينلرك كسريله ده لغتدر واوزرندن ياغى تقاطر
ايدن پريانه وصف اولور يقال شواء شرشر اذا كان يتقاطر دسمه الشزر شينك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله
بركسيه روبرو باقيوب بغض وهيبت باقشيله برطرفدن وبرياندن طوغرى باقمق معناسنه در على قول اعراضى متضمن
خصمانه باقمق ياخود كوز قويرغيله طارغين باقشى كبى باقمق ياخود طوغرى باقيوب صاغدن صولدن باقشدرمق
معناسنه دركه بودخى غضبدن ناشى اولور خلاصه اقوال مذكوره نك مجموعنده محبت ونوازش نظرى اولميوب
بغض وغضب نظرى دركار در زمانه نك ارباب كماله نظرى كبى يقال شزره واليه شزرا من الباب الثانى اذا نظره
منه اى من نفسه فى احد شقيه او هو نظر فيه اعراض او نظر الغضبان بمؤخر العين او النظر عن يمين وشمال وبركسيه
مزراق سانجمق معناسنه در يقال شزر فلانا اذا طعنه وكوز دكورمك معناسنه در يقال شزره اذا اصابه بالعين
وايپى صولنه بوكمك معناسنه دركه شديد الفتل اولور على قول طشره سندن بوكوب ايچنه چويرمك معناسنه در
يقال شزر الحبل اذا فتله عن اليسار او فتل من خارج وردّه الى بطنه وشزر طوغرى بوكلميوب ترسنه بوكلمش
ايپه واورغانه دينور وصف بالمصدر در يقال غزل شزر اذا كان مفتولا على غير استواء وال دكرمنى صاغنه
طوغرى چويرمكه دينور نته كه مقابلنه بتّ دينور يقال طحن بالرحى شزرا اذا اداريده عن يمينه وشزر شدّت
وصعوبت معناسنه در تقول كلفنى امرا فيه شزر اى شدّة وصعوبة الاشتشزار بودخى ايپ وصاچ مقوله سنى
قوى اولمق ايچون صولدن صاغه طوغرى بوكمك معناسنه در وبو معناده لازم اولور يقال استشزر الحبل
فاستشزر هو اى فتله عن اليسار فتفتل التشزّر تفعل وزننده طارلمق معناسنه در يقال تشزّر عليه اذا
غضب وجنك وقتاله حاضر لنمق معناسنه در يقال تشزّر للقتال اذا تهيأ شيزر حيدر وزننده حماقربنده بربلده
آديدر التشازر تفاعل وزننده برى برينه خشمانه وخصمانه باقشمق معناسنه در يقال تشازر القوم اذا نظر
بعضهم الى بعض شزرا الاشزر احمر وزننده قرمزى اقان سوده دينوركه حيوانك علتندن نشئت ايدر قان كبى كلور
يقال لبن اشزر اى احمر الشزراء حمراء وزننده قزل كوزه وصف اولور ارسلان ومجنون كوزلرى كبى يقال
عين شزراء اى حمراء الشزر فتحتينله كوز قزل اولمغه دينور يقال فى لحظها شزر اى حمرة الشزرة شينك ضميله
اسمدر كوزده اولان قزللغه دينور يقال بعينه شزرة اى حمرة الشصر عصر وزننده ديكشى سيرك سيرك ديكمك
معناسنه دركه اويولقه مق وپك سيركنه ايلمك تعبير اولنور يقال شصر الثوب شصرا من الباب الاول اذا خاطه
متباعدة وصغر بوينوزيله سوشمك معناسنه در يقال شصر الثور اذا نطح بقرنه ودورتمك وسانجمق معناسنه در
يقال شصره بالرمح اذا طعنه واوته جانبه آطلامق معناسنه در يقال شصر الى جانب الخرق اذا طفر وكوده يه تيكن
باتمق معناسنه در يقال شصرته الشوكة اذا شاكته بو معنادن اسم شصير در شينك فتحيله كه كوده يه تيكن باتمغه
دينور وشصر تزنيد ناقه معناسنه دركه زند ماده سنده بيان اولندى تقول شصرت الناقة شصرا من الباب الاول والثانى
اذا زندتها تزنيدا وناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه شصار كچورمك معناسنه در يقال شصر الناقة اذا جعل
بين منخريها شصارا الشصار كتاب وزننده شول تخته پارچه سنه دينوركه ناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه
ادخال ايدرلر وشصار بررجل وبرجنى اسملريدر وتزنيد خلالنه دينوركه بودخى زند ماده سنده ذكر اولندى التشصير
تفعيل وزننده بودخى ناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه شصار صوقشدرمق معناسنه در يقال شصر الناقة بمعنى
شصرها الشصر شينك كسريله بودخى تزنيد خلالنه دينور شصار كبى الشصر فتحتينله شول كيك ياوريسنه
دينوركه سوسمك كرته سنه بالغ اولمش اوله على قول برآيلق اوله ياخود هنوز برخوشجه قوتلنمامش اوله ياخود
كرچه وجودينه قوت كلوب لكن برى اوته هنوز صچرايوب كزميه لياقتى اولميه مؤنثنده شصره دينور جمعى اشصار كلور
وشصر بركوچك قوش آديدر الشاصر والشوصر جوهر وزننده شصر ايله معناى اولده مرادفدر الشصور ظهور
وزننده كمال خوف وحيرتدن برآدمك كوزى دونوب اويلجه بلروب قالمق معناسنه در يقال شصر بصره عند الموت

تصور امن الباب الاول اذا شخص وانقلبت العين على قول بوندە صواب اولان شصا او لمقدر كه معتل در الشاطرة
ترتجى جانور صيد ايده جك بركونه دوزاق اسميدر الشطر سطر وزننده بر شيئك نصفنه وجزؤينه دينور كه مراد
ايكى جزؤ ندن بر جزؤى او له جقدر فى الاصل منفصل اولانه موضوع اولوب بعده غير منفصل اولان نصفه دخى
استعمال اولندى ومنه حديث الاسراء فوضع شطرها اى الصلوة اى بعضها جمعى اشطر وشطور كلور وشطر
جهت وسمت وناحيه معناسنه در بو معناده آلدن فعل متصرف او لمز ياخود شطر شطره دينور قصد قصده
معناسنه وشطر ناقه نك وسائر مواشينك ايكى ممه سنى صاغوب ايكى آخر ممه سنى ترك ايلمك معناسنه در زيرا ايلرو
وكيرو درت ممه لرى اولمغله هر ايكى ممه يه برشطر اطلاق اولنوب وآلدن فعل تصرف اولندى يقال شطر الناقة
اذا حلب شطرا من خلفها وترك شطرا بو شطرك دخى جمعى اشطر كلور ومنه المثل * حلب فلان الدهر اشطره اذا جرّبه
خيره وشرّه * يعنى دهرك خيرو شرّنى تجربه ايلمش تقلبات كونيه يه اوغرامش كرم وسمر دكشيده وينك وبد چشيده كسنه
ديمكدر ناقه نك بردفعه ايكى اوك ممه لرنى وبردفعه ايكى آرد ممه لرنى صاغمقدن مستعاردر واشطره كلمه سى الدهر لفظندن
بدلدر وقوله صلى الله عليه وسلم من منع صدقة فانا آخذوها وشطر ماله هكذا رواه بهز ووهم واتما الصواب وشطر ماله
كمعنى يعنى على بناء المجهول اى جعل ماله شطرين فتخير عليه المتصدق فيأخذ الصدقة من خير الشطرين عقوبة لمنعه
الزكوة حديث مذكور مانع الزكاة حقنده وارد اولوب رواتدن بهز شطر كلمه سنى شينك فتحى وطانك سكونى
ورانك نصبى وماله كلمه سنك جزيله روايت ايلمكله مؤلف آنى توهيم ايلدى زيرا اكا كوره جبراهم زكاتنى وهم نصف
مالنى مصادره ايله آلمق اقتضا ايدر وجه صواب اوزره عباره مجهول بنيه سيله اولمغله عامل اول مالى اعلا وادنا
اوله رق ايكى بلوك ايدوب عقوبة لصاحبه زكاتى اعلا بلوكندن اخذ ايلمكده مخير در ديمك اولور
نهايه ده بعض وجوه سائره واشبو حديثك عند البعض منسوخيتى مرسومدر النشطير تفعيل وزننده ناقه نك
ممه سنك ايكى امزكنى صاروب ايكيسنى ترك ايلمك معناسنه دريقال شطر الناقة اذا صرّ خلفها وترك خلفين وبر يسنه نى
ياريسندن ايكى بولمك معناسنه دريقال شطر الشئ اذا نصفه الشطور صبور وزننده شول قبونه دينور كه ممه لرينك بريسى
قوريوب صوغشمش اوله على قول ايكى امزكنك بريسى آخرندن اوزون اوله يقال شاة شطور اذا كانت ياس احد خلفيها
اوكان احد طبييها اطول من الآخر وشول ثوب ودوشمه مقوله سنه دينور كه عرضى طرفندن اولان كوشه لرينك بريسى
ديكرندن اوزون اوله فارسيده اكا كوس دينور يقال ثوب شطور اذا كان احد طرفى عرضه اطول من الآخر
الشطور ضمنبله والشطورة هايله معناى مذكور دن مصدر دريقال شطر الشاة وشطرت شطورا
وشطورة من الباب الاول والخامس اذا صارت شطورا وشطور برآدم بر كسيه بقارايكن آنك غير يسنه بقارك باقى
معناسنه در كويا كه نظرنى ايكى بلوك ايلش اولور يقال شطر بصره شطورا من الباب الاول اذا صار كانه ينظر الى
والى آخر يعنى كانه نصف بصره وشطور وشطوره شطاره معناسنه كلور كما سيذكر الشطرة فطره وزننده
اسمدر برآدمك اولادلرينك نصفى اركك ونصفى ديشى اولمغه دينور مثلا درت اولادينك ايكيسى اوغلان وايكيسى
قيز اولمق كبى يقال ولده شطرة اى نصف ذكور ونصف اناث الشطران سكران وزننده بارسى طولمش قابه دينور
يقال اناء شطران اذا بلغ الكيل شطره ويقال قصعة شطرى الشاطر شول شوخ وكستاخ وبيعار شرب كسديه
دينور كه اهل متعلقات واخابنه موافقت اوزره اولميوب لؤم وخباثت ولا ابالينه وضع وحركتله آلارى عاجز ايدر
اوله يقال هو شاطر وهو من اعيا اهله خبثا الشطارة نظاره وزننده بر كسه شاطر اولمق معناسنه دريقال
شطر الرجل وشطر شطارة من الباب الاول والخامس اذا كان شاطرا وهو من اعيا اهله خبثا حالا لسانمزده شاطر
وشطار نلو آدم تعبيرمز بوندن مأخوذدر لكن شطارت عنوانى استعمال مدبحه به نامناسبدر الشطور
والشطورة شينك ضمنله والشطارة كرامه وزننده برقود وجاعتة زعم وانفعال سيبله آلارلندن آير يلوب برطرف
اولمق معناسنه در نصف معناسندن مأخوذ دريقال شطر فلان عنهم شطورا وشطورة وشطارة من الباب
الاول اذا نزح عنهم مراغالهم الشطير امير وزننده بعيد معناسنه دريقال منزل شطير اى بعيد وغريب آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل شطير اى غريب المشطور كامخ ديدكارى فاتق سوزلمش امكه دينور وكامخ
مادة سنده بيان اولندى يقال خبز مشطور اى مطلى بالكامخ ومشطور اهل عروض اصطلاحنده بحر رجز مسدس
اجزاء ثلاثه سى تعريض اولنمغله مثلث قالمش اولان بيته دينور كه بر مصراع قالمش اولور اكثر ارجوزه لر آلدن
منظومه در عند البعض بو اشعار دن معدود دكلدر الشطر ضمنبله بودخى بعيد معناسنه دريقال نوى
شطر اى بعيدة بوراده بعيده نك تأنيثى نيت ياخود فرقت تأويليله در شطاطير قناطير وزننده مصدر ده

صعيد

صعيد ادنى ولايتنده بركوره آديدر المشاطرة مفاعله وزننده بركسه ايله برنسنه يى يازى بوزلشمك معناسنه در تقول
شاطرته مالى اذا ناصفته المشاطر اسم فاعل بنيه سيله او به سى ياخود خانه سى متصل اولان قومشويه دينور تقول
هم مشاطرونا اى دورهم تتصل بدورنا الشعر شينك كسرى وعينك سكونيله والشعر شينك فتحى والشعرة
شينك حركات ثلاثيله والشعرى ذكرى وزننده والشعرى رجعى وزننده والشعور ظهور وزننده
والشعورة شطوره وزننده والمشعور مبسور وزننده والمشعورة هايله والمشعوراء مشيوخاء وزننده كه
اون ايكى مصدردر برنسنه يى خوشجه فهم ايدوب ذكا وذهن وفطانتله مزايا ودقيقه سنه واروب ايوجه ادراك
ايلمك معناسنه در كه علمدن اخص اولور بوندن تانيمق ايله تعبير اولنور يقال شعر به وشعر شعرا وشعرة مثلثة
وشعرى وشعرى وشعورا وشعورة ومشعورا ومشعورة ومشعوراء من الباب الاول والخامس اذا علم به وفطن له
وعقله مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل شعر شينك فتحيله قيله موضوع در آلدن دقت وجهيله اولان علم معناسى
اخذ وتصرف وبنجه معانى تفرع قلندى انتهى ومنه قولهم ليت شعرى فلانا ولفلان وعن فلان ماصنع اى ليتنى
شعرت يعنى توليدى فلانك نه ياپديغنى بيليدم وشعر شينك كسريله كلام منظوم وقول موزونده غالب استعمال
اولمشدر كرچه هر علم شعر اولوب لكن منظومه نك وزن وقافيه سيبله شرف وامتيازى باعث اطلاق اولدى ته كه
علم شريعتده فقه وتزياده بخم استعمال غالب اولمشدر جمعى اشعار كلور شارح ديركه وجه مذكور اوزره شعرك
مأخذنده اعمال ذهن وفطانت معتبر اولوب اولدخى قصدك اثرى اولمغله اتفاقى آيات واحاديث موزونه يه شعر
اطلاق اولنمز وشعر وشعر شينك فتحيله غزل وقصيده كبى موزون ومنظوم ومقفى كلام سويلمك معناسنه در يقال
شعر فلان وشعر شعرا وشعرا من الباب الاول والخامس اذا قال شعرا على قول باب خامسدن شعرى كوزل ورنكين
ومطبوع سويلمك معناسنه در يقال شعر فلان اذا اجاد الشعر حتى دير كه باب خامس افعال غريزيه وسجايايه
متعلق اولمغله قول اخير مرتضاى جاهير در يعنى قالدرم شاعرلرى حقنده باب خامسدن تصريف اولنمز بلكه
مادر زاد اولوب بالطبع شاعر حقنده ايراد اولنور بو مناسبتله شو مطايبه نك ثبتى روا كورلدى سلفده دعبل نام
شاعرك بردوستى وارايدى كه زعمنجه شاعر بى نظير كنور ايدى همبشه تفوه ايلدبكى بيت غلط وخطادن سالم
اولمزايدى بركون اشبو ان ذا الحب شديد بس بنجيه الفرار * ونجا من كان لا يعشق من ذل المخازى * يبتنى انشا
ودعبله عرض ايلدكده دعبل ديدبكه اى عزيز بيت مزبور مقفى اولمامش زيرا مصراع اول راء وثانى زاى معجمه اوزره
مبنى در وبو مقبول دكلدر شاعر افندى ديدبكه نقطه وضع ايله كه اولدخى مهمل اولمغله يكفافيه اوله دعبل بو محذورك
دفعنه بارك الله چاره بولدك لكن مصراع اولك آخرى مرفوع وثانيتك مجرور اولمغله بو دخى معايبدندر ديدكده
شاعر اوله حق يادكار دعبله خطابانه عجب احمق آدم ايمش سن بن نقطه وضع ايله ذيور مسن اعجام واعراب ايده يم
ديرسن ديو تحميق ايلمشدر انتهى وشعر عورت ايله برشعار ايچره ياتمق معناسنه دريقال شعر المرأة اذا نام معها
شعار الشاعر شعر كلمه سندن وصفدر شعر سويلين آدمه دينور جمعى شعراء در علماء كبى مصباحك بيانته كوره
فاعل فعلاء اوزره جمعلنمك نادر در عاقل وعقلاء وصالح وصلحاء وعند البعض بارح وبرحاء شذوذا اوزره كلديلر وشاعر
باب خامسدن ايكن قياس وصفى فعيل اوزره كلمكدن شريف وشرفاء كبى لكن حبهٔ معهوده اسمى اولان شعيره
التباس شائبه سنه مبنى فعلاء اوزره ايراد اولندى انتهى وشاعرك عند العرب مراتب عديده سى وار در
مفلق يعنى فصيح وبليغ وماهر اولان شاعره خنذيذ ديرلر كه منتهاى مراتبدر آلدن دون اولانه شاعر ديرلر
بعده مصغر بنيه سيله شويعر ديرلر شاعرجك ديمكدر بعده شعرور ديرلر تحويل بنيه ايله عصفور وزننده بعده
مشاعر ديرلر بعده باعر ديرلر كه بعردن مأخوذدر بوقجى ديمكدر وشاعر لفظى كاه اولور كه شعر كلمه سنى تأكيد
ومبالغه ايچون وصفا ايراد اولنور يقال شعر شاعر اى جيد كما يقال ليل لايل وظل ظليل الشويعر مصغر
بنيه سيله شعراندن محمد بن حمران الجعفى وربيعة بن عثمان الكنانى وهانئ بن توبة الشيبانى لقبلريدر
الاشعر بلاقبيله سنندن برشاعرك اسميدر وعمرو بن حارثة الاسدى لقبيدر وسبا نسلندن نبت بن اد دنام كسه نك
لقبيدر كوده سى قبيلو طوغمغله ملقب اولمشدر واول يمنده برقبيله نك پدريدر كه قبيلهٔ اشعر كه قبيلهٔ عظيمه در
آلدن منشعبدر ابو موسى الاشعرى اول قبيله رجالندندر جمع نسبتنده اشعريون دينور يانك حذفيله اشعرون دخى
دينور يقال جاءنى الاشعرون بحذف ياء النسب واشعر كوده سى چوق واوزون قيلو كشى يه دينور يقال رجل اشعر اذا كان
كثير الشعر وطويله واشعر طوار قسمنك طرنغنك نهايت بولديغى چوره سى در يسنه دينور كه قيل وتوى بتديكى
يرك مبدأيدر يوقريسنه نسبت يك قيلو اوور وفرجك برجانبنه اطلاق اولنور وسكيل طرزنده شول خرده

لطيفه

نسنه‌زه دینور که قیون قسمنك بقنه قلری ارالقلرنده ظهور ایدر واشعر برطاغك آدیدر وطرنغك التنده چقان اته دینور
جمعی شعر کلور ضمتینله الاشعار همزه‌نك کسریله برآدمه برنسنه‌یی بیلدرمك وآکاه ایلمك معناسنه‌در یقال اشعره الامر وبه
اذا اعلمه وجزمه مقوله‌سی نسنه‌نك قونجی ایچره قیل دوشه‌مك معناسنه‌در که بدوی اعرابك آسطارلری یرنده‌در یقال
اشعر الخف اذا بطنه بشعر واناسی قارننده اولان یاوری قیللنمق وتویلنمك معناسنه‌در یقال اشعر الجنین اذا نبت علیه الشعر
وحیوان قسمی تویلنمش یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال اشعرت الناقة اذا القت جنینها وعلیه شعر وبرکسیه
شعار کیدرمك معناسنه‌در یقال اشعره الشعار اذا البسه غیره ودرونه غم وتاسه یاپشمق معناسنه مستعملدر که کویا
بدنده اولان قیل مثابه‌سنده اولور یقال اشعر الهم قلبی اذا لزق به وبرشیئی برشیئه یاپشدرمق معناسنه متعدی اولور
یقال اشعره به اذا الزقه به وجنکده هرفرقه شعارلریله ندا ایلمك علی قول هرفرقه بری برنی بیلوب تانیمق ایچون
کندیلرینه شعار وضع وتعیین قلمق معناسنه‌در یقال اشعر القوم اذا نادوا بشعارهم او جعلوا لانفسهم شعارا وحج
مناسکندن قربان دوه‌سنه اعلام ایچون علامت ونشان ایلمك معناسنه‌در که مراد اوزکجنك صاغ طرفنی بچاغله
برمقدار شق ایدوب یاخود برنسنه ایله دورتوب قانادرلر تا که قربانلق اولدیغنه نشان اوله یقال اشعر البدنة اذا اعلمها
وهو ان یشق جلدها او یطعنها حتی یظهر الدم وتمرنه وبچاغه پرازوانه کچورمك معناسنه‌در یقال اشعر النصاب
والنصل اذا جعل لها شعیرة الشعر شینك فتحی وعینك سکونی وحلقیه اولمغله فتحیله جسمده نابت اولان شیئه
دینور یوکدن وتویدن ماعداسیدر که فارسیده موی وترکیده قیل تعبیر اولنور نته که یوکه صوف وتویه وبردیرلر جمعی
اشعار وشعور کلور وشعار کلور شینك کسریله مفردی شعره‌در هایله وکاه اولور که شعره ایله جمعدن کنایه اولنور
جماعت اعتباریله وشعر نبات واشجاره وزعفرانه اطلاق اولنور الشعر کتف وزننده والشعرانی صنعانی کبی
کوده‌سنده کچی کبی قیللری چوق واوزون اولان کشی‌یه دینور نته که اشعر دخی دینور یقال رجل اشعر وشعر
وشعرانی ای کثیر الشعر وطویله الشعر فتحتینله برآدم کوده‌سی کور قیللو اولمق معناسنه‌در یقال شعر الرجل
شعرا من الباب الرابع اذا کثر شعره وکوله صاحبی اولمق معناسنه‌در که بوشعوردندر کویا که اول امتیاز ایله بین الناس
معلوم اولور یقال شعر الرجل اذا ملك عبیدا الشعرة شینك کسریله قاسیق قیلنه دینور خاصة یقال
نبتت شعرته ای شعر عانته وکوبکك آلتنده قیل بتن یره دینور وقاسیغه دینور محلیت علاقه‌لریله وبربلوك قیللره دینور
الشعراء شینك کسری ومد ایله بودخی قاسیق قیلنه دینور التشعیر تفعیل وزننده اشعار کبی یاوری اناسی
رحمنده تویلنمك معناسنه‌در یقال شعر الجنین اذا نبت علیه الشعر وجزمه‌نك آسطاری یرینه یاخود طباننه قیل
دوشه‌مك معناسنه‌در یقال شعر الخف اذا بطنه بشعر الاستشعار والتشعر تفعل وزننده بونلرده یاوری اناسی
رحمنده تویلنمك معناسنه‌در یقال استشعر الجنین وتشعر اذا نبت علیه الشعر واستشعار شعار کیمك معناسنه‌در
یقال استشعر الرجل اذا لبس الشعار مترجم دیرکه اساسده استشعار کلمه‌سنی مجاز اوله رق درونده اضمار خوف
معناسنه‌ده رسم اولنمشدر الزاق هم وتاسه معناسنه مستعمل اولان اشعاردن مأخوذدر انتهی الشعرة فرحه وزننده
شول قیونه وصف اولور که بقنه قلری ارالقلرنده دائما قیللر بتوب طرنقلری قانار اوله علی قول دیزلرنده دائما کچیك
علتی عارض اولان قیونه دینور یقال شاة شعرة اذا کانت ینبت الشعر بین ظلفیها فتدمیان او هی التی تجد اکالا
فی رکبها الشعراء حمراء وزننده اشعر کلمه‌سندن مؤنثدر کور قیللو عورته دینور ودرشت وخشن اولان شیئه دینور
تأنیثی موصوف اعتباریله‌در شارح خشنة نسخه‌لرنی تغلیط وخبیثة اولمغی تصویب ایلمشدر لکن خشونت دخی
ماده‌یه ملایم اولمغله اطلاقی بعید دکلدر وشعراء عقل قبول ایلمیه‌جك مرتبه‌ده عظیم ومنکر اولان آفته وصف اولور
نته که وبراء دخی بومحلده مستعملدر یقال داهیة شعراء وداهیة وبراء ای منکرة وشعراء کور که اطلاق اولنور تقول
رأیته وعلیه شعراء ای الفروة وپك جمعیتلو انسان کروهنه اطلاق اولنور یقال جماعة شعراء ای کثیرة وبرنوع
سینك اسمیدر که کوکجل یاخود قزل اولور دوه واشك وکوپك قسمنه اوشونتی ایدر بونی بوه‌لك تعبیر ایتدکلری بیوك
ونیشدار سینك ایله بیان ایدرلر وشعراء دوه قسمنك محظوظ اولدیغی حمض انواعندن برشجرك اسمیدر وبرکونه
شفتالو آدیدر تویلو اولان نوعیدر بوایکینك جمع ومفردی برابردر وشعراء آغاجلو علی قول آغاجی چوق درختستان
ارضه وصف اولور یقال ارض شعراء ای ذات الشجر او کثیرته وآغاج بورومش یعنی چتلق وقورولق اولمش باغچه‌یه
ومرغزاره دینور یقال روضة شعراء اذا کانت یغمر رأسها الشجر ونصی مقوله‌سی اوتلق بتورن قومساله اطلاق
اولنور وشدید وعظیم داهیه‌یه وصف اولور نته که ذکر اولندی جمعی شعر کلور شینك ضمیله الشعار سحاب
وزننده بری برینه آمیخته اولمش چتلق اغاجلغه دینور یقال روضة کثیرة الشعار ای الشجر الملتف وطپراغی ملایم

وپازده اولان یرده نابت شول آغاجلره اطلاق اولنور که ممر ناسده واقع اولمغله ابنای سبیل اورایه نزول ایدوب
قیش ایسه آلتنه کیروب نوعا بردوباراندن قورونمغله وآنلردن اوطون ایدنمکله اصنورلر ویاز ایسه کولکه‌لنورلر المشعر
مقعد وزننده بودخی ذکر اولنان آغاجه دینور ومشعر مناسك حجك ادا اولنه‌جق موضعنه اطلاق اولنور جمعی
مشاعردر نته که شعیره وشعاره دخی دینور کما سیذکر مؤلف بصائرده المشاعر الحواس ومشاعر الحج معالمه الظاهرة
للحواس عبارتیله تفسیر ایلمکله مشعر هر حاسهٔ انسانی‌یه وهر محل مناسك حجه اطلاق اولنور بوراده معظمها
نسخه‌لری غلطدر صوابی موضعها اولمقدر که ضمیر مناسکه راجعدر ومشعر حرام که بونده میمك کسریله‌ده جائزدر
مزدلفه‌یه اطلاق اولنور که حالیا اوزرنده بناء واردر آنك قربنده برکوچك طاغه اطلاق اولنور ظن ایدنلر وهم ایلدیلر
شارح دیرکه بعض نسخه‌ده المزدلفة وبعضنده بالمزدلفة عنوانندهٔ مرسوم اولمغله بوکه کوره مزدلفه‌ده برمحل اسمی
دیمك اولور وصحیح اولان بویلجه اولمقدر ومصباحده المشاعر مواضع المناسك والمشعر الحرام جبل بآخر مزدلفة
واسمه قزح ومیمه مفتوحة علی المشهور وبعضهم یکسرها علی التشبیه باسم الآلة عبارتیله مبین اولمغله نسخهٔ
ثانیه‌یی تأیید ایدر وبیضاوینك بیاننه کوره امامك واقف اولدیغی جبل اوله‌جقدر که اکا قزح دخی دیرلر وبوقولی
حدیث شریفله تأیید ایلمشدر ومشعر تسمیه‌سی معلم عبادت اولدیغنه وحرام ایله وصفی حرمتنه مبنی‌در وآیت کریمه‌ده
عند المشعر الحرام ورودی زیرا اکا قریب اولان محلده ذکر افضلدر والا مزدلفه‌نك وادیٔ محسردن ماعدا مجموعی
موقف‌در پس بوبیانه کوره المزدلفة نسخه‌سی دخی صحیح اولور لکن وادیٔ محسر مستثنا اولمق لازم اولمغله نسخهٔ
ثانیه‌ینه راجحدر انتهی الشعار کتاب وزننده آت قسمنك چولنه اطلاق اولنور اصل شعار انسانك کوملکنه دینور
ومطلقا بدننه مماس اولان لباسنه دینور قیللره مماس اولدیغیچون بعده آت چولنده واولمقوله‌ده استعمال اولندی وجنك
وسفر هنکاملرنده بری برنی تانیوب بیلمك ایچون بینلرنده تعیین ایلدکلری علامته دینور که بوشعوردندر مترجم دیرکه اصحاب
کرامك اکثری جنکلرده شعارلری امت امت کلمه‌سی ایدیکه اماته‌دن فعل امردر تفألا بونی شعار ایلمشلر ایدی انتهی
وشعار نسوانك باش اورتولرنی ویشمقلرنی یغموردن حفظ ایده‌جك بورندکلری اوست اورتولرینه دینور وکوك کورلتوسنه
اطلاق اولنور که علامت مطردر وآغاجه اطلاق اولنور بونده شینك فتحیله‌ده لغتدر نته که ذکر اولندی جمعی اشعره
کلور وشعر کلور ضمتینله وشعار اولمکه اطلاق اولنور هرکسك معلومی اولدیغنه مبنی موت معناسنه ودثار آلتندن کیلن
لباسه دینور که کوملك کبی ساده‌ات اوزره کیلن لباسدر قیللره مماس اولدیغیچون بونده شینك فتحیله‌ده جائزدر المشاعرة
مفاعله وزننده ایکی شاعر بری بریله شعر سویلشمك معناسنه‌در وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور یقال شاعره فشعره
ای کان اشعر منه وعورتله برشعار ایچره یاتوب اویومق معناسنه‌در یقال شاعر المرأة اذا نام معها فی شعار
الشعیرة سفینه وزننده حج ایچون اولان علامتلو قربان دوه‌سنه اطلاق اولنور بدنهٔ مهداة معناسنه جمعی شعایر کلور
قال الشارح ومنه قوله تعالی لا تحلوا شعائر الله الایه ای ما یهدی الی بیت الله وسمی بذلك لانها تشعر ای تعلم بان تدمی بشعیرة
ای حدیدة تشعر بها وشعیره شول نسنه‌یه دینور که کومشدن یاخود دموردن ارپه شکلنده دوزوب تمرنه وبچاق
صاپنه ضبط ایچون استوار ایدرلر ترکیده پرازوانه تعبیر اولنور وشعیره مشعر وشعاره کبی مناسك حجك موضعنه یعنی
ادا ایده‌جك محلنه اطلاق اولنور شعائر الحج که مفردی شعیرهٔ مزبوره‌در مناسك وعلامات وآثارندن عبارتدر
طواف وسعی ورمی جمار ووقوف وذبح قرابین کبی علی قول معالم حجه اطلاق اولنور که حق تعالانك عبادینه
اورالرده قیام واداى مناسکله امر ایلدکلری مواضع معلمه ومعینه‌دن عبارتدر صفا ومروه ومنا وعرفات کبی ومنه
قوله تعالی ومن یعظم شعائر الله الایه وهی مناسکه وعلاماته او معالمه التی ندب الله الیها وامر بالقیام بها الشعارة شینك
کسریله مشعره کبی بودخی موضع مناسك حجه اطلاق اولنور الشعیر امیر وزننده حبوبات جنسندن آرپه‌یه دینور
فارسیده جو دینور کویا که بغدایدن علامتله ممتاز اولمشدر مفردی شعیره‌در وشعیر برآدمك عشیر ومصاحب
وهمدمنه اطلاق اولنور وبوامام نوویدن منقولدر وبغدادده برمحله آدیدر صلحادن شیخ عبد الکریم بن الحسن بن
علی اورادندر واندلس اولکه‌سنده براقلیم اسمیدر وهذیل بلادنده برموضع آدیدر الشعرورة شینك ضمیله قثاء صغیره
دینور که خیارك برادری اولان عجورك خرده نوعیدر جمعی شعاریر کلور وشعاریر پراکنده وتارمار معناسنه مستعملدر
یقال ذهبوا شعاریر بقذان او بقند حرة ای متفرقین مثل الذبان یعنی سینکلر کبی ال ایاق یتشمز یرلره تارمار اولوب کتدیلر
وشعاریر اطفال عرب بینلرنده براویون آدیدر وکلمهٔ مرقومه‌نك مفردی یوقدر شعابیب کبی شعری ذکری وزننده
حرهٔ بنی سلیم یاننده برطاغك آدیدر وشعری فلکده ایکی کوکب اسمیدر که بریسنه شعری العبور وبرینه شعری
الغمیصا دیرلر زعم عرب اوزره سهیل نام کوکبك قیز قرنداشلریدر مترجم دیرکه عبور صبور وزننده‌در وغمیصاء

مجهول بنیه سی اوزره در اولکی شعرای یمانی وثانی شعرای شامی دیدکلریدر وسهیل کذلك یمن قطرنده مرئی بر کوکبدر
شعرای یمانی یه عربدن بنو خزاعه پرستش ایدرلر ایدی و بونلر جوزادنصکره طلوع ایدرلر مابینلری ایکی نیزه مقداریدر
بری جنوبه مائل بیوك وروشن ودیکری شماله مائل کوچك سرخ رنکدر جنوبه مائل اولان شعرای عبور وشعرای
یمانی اوله جقدر وشماله مائل اولان غمیصاء وشامی دیدکلریدر که صور جنوبیه دن کلب اصغرك آغزنده در ویمانی
کلب اکبرك آغزنده در فارسیده بونلره دوخواهران اطلاق اولنور بین الکواکب الجنوبیه معروف اولدقلری باعث
اطلاق در شویله زعم ایدرلر که بر کیجه عبور خفیة سهیل ایله مجرّه یی عبور واغتراب ایلملریله شعرای شامی آنلرك فرقتندن
بکا ایلیه رك مبتلای غمص العین اولمشدر انتهی شعر شینك فتحی وعینك سکونیله غیر منصرف اوله رق بنو سلیم
یاخود بنو کلاب یوردنده برطاغك آدیدر شارح دیر که منع صرفنك علتی معلوم دکلدر مکر که اسماء اناثدن منقول اوله
شعر شینك کسریله بنو جشم بلادنده برطاغك آدیدر الشعران سلمان وزننده دوه مرعالرندن رمث دیدکلری
شور اوتلق نوعندن بوزه مائل یشل نوعنه دینور وموصل قربنده برطاغك آدیدر اشجار وفواکه وانواع طیور ایله
مالامال اعمر جبالدر شعران عثمان وزننده ابن عبدالله الحضرمی اسمیدر شعاری کسالی وزننده برطاغك
ویمامه ده برصویك اسمیدر الشعریات فتحاتله قرتال دیدکلری قوشك یاوریلرینه دینور تویلری قیل طرزنده
اولدیغیچون الشعور صبور وزننده حبطات قبیله سنده برفرس اسمیدر الشعیراء حمیراء وزننده برشجر آدیدر
واسماء نسواندندر شعیراء بنت ضبة بن اد برقبیله والده سیدر علی قول اول خاتونك فرزندی اولان بکر بن مرّك لقبیدر
ذوالمشعار میمك کسریله مالك بن نمط الهمدانی الخارفی لقبیدر که اصحابدندر وذوالمشعار حمزة بن ایفع الناعطی
الهمدانی که یمنده قومی بیننده شریف وذیشان ایدی زمان خلافت فاروقیده شام دیارینه هجرت ایدوب
دائره سنده یالکز درت بیك نفر عبد مملوکی وار ایدی جمله سنی آزاد ایلدی بو جهتله بالولاء همدان قبیله سنه منتسب
اولدیلر المتشاعر نفسنده شاعر وقوّت نظمیه یه مالك ومقتدر دکل ایکن شاعرلك ادّعا ایدن قوّاله دینور یقال
هو متشاعر مایشاعر ای یری من نفسه انّه شاعر الشعصور عصفور وزننده جوز برّی اسمیدر که بیان جوزی دیمکدر
شارحك نسخه سنده جوز هندی ایله مرسومدر که نارجیل اوله جقدر شعفر جعفر وزننده برخاتون آدیدر
وبنو ثعلبه دن بر بطن اسمیدر که بنو السعلاة ایله متعارفدر وسمیر بن الحارث الضبی نام کسه نك فرسی اسمیدر
شعفره هایله کلب قبیله سندن برشاعردر که مرعش نام شاعر آنکله مهاجات ایلمشدر الشغیر غین معجمه ایله جعفر
وزننده ابن آوی اسمیدر که چقال دیدکلری جانوردر بونی زای معجمه ایله رسم ایدنلر تصحیف ایلدیلر التشغبر تدحرج
وزننده یل بوریله رق اسمك معناسنه در یقال تشغبرت الریح اذا التوت فی هبوبها الشغر شینك فتحی وغینك سکونیله
کوپك قسمی برایاغنی قالدرمق معناسنه در کرك تبوّل ایلسون کرك ایلمسون علی قول تبوّل ایچون قالدرمغه مخصوصدر
یقال شغر الکلب شغرا من الباب الثالث اذا رفع احدی رجلیه بال اولم یبل اوفبال وبرکسه یی برموضعدن اخراج ایلمك
معناسنه در یقال شغر فلانا عن الارض اذا اخرجه ومطلقا بعید اولمق معناسنه در یقال شغر الرجل اذا بعد وخاصة
بر بلده امیر ووالی وحاکم طرفندن بعید اولمق معناسنه در یقال شغر البلد اذا بعد من القاضی والسلطان وپراکنده
اولمق معناسنه در یقال شغر الناس اذا تفرّقوا وبغور باشیله چوکمش ناقه نك ممه لری طرفندن آلتنه آلتنه اورمق معناسنه در
تا که قالدروب اوزرینه آشه یقال شغر الفحل اذا ضرب برأسه تحت النوق من قبل ضروعها فیرفعها فیصرعها
وعربلرك شغرت برجلی فی الغریب قوللری که علوت الناس بحفظه معناسنی اراده ایدرلر معنای اوّلدن مأخوذدر
غریبلرك حفظ وحمایتی سببیله یعنی غرباء زمره سنی محافظه ایچون ناسه تعلّی ایلدم دیمکدر الشغور قعود وزننده
جماع ایدن آدم جماع ایچون خاتونك ایاقلرنی علم کبی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال شغر الرجل المرأة شغورا
من الباب الاول اذا رفع رجلیها للنکاح وخاتون هنکام مزبورده ایاقلرنی کندی قالدرمق معناسنه کلور یقال شغر الرجل
المرأة اذا رفع رجلیها فشغرت هی وبرارض یاخود بلده ضبط وحمایت ایدن متصرّفدن خالی قالمق معناسنه در
یقال شغرت الارض اذا لم یبق بها احد یحمیها ویضبطها الاشغار همزه نك کسریله بودخی جماع ایچون خاتونك
ایاقلرنی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال اشغر الرجل المرأة بمعنی شغرها وصوادیولدن صاپه اولمق معناسنه در
یقال اشغر المنهل اذا صار فی ناحیة من المحجة ویولجیلر جادّه دن الارغه اولوب تنهاجه کتمك معناسنه در یقال اشغرت
الرفقة اذا انفردت عن السابلة وحساب چوغالوب طاغنق اولمغله ضبط ومحاسبه دن قالمق معناسنه در یقال اشغر
الحساب علیه اذا انتشر وکثر یعنی فلم یهتدله الشغار شینك کسریله والمشاغرة مفاعله وزننده جاهلیه ده
اولان نکاحلردن برکونه نکاح ایلمکدر واول برآدم برآخر آدمه سن بکا برخاتون تزویج ایله بندخی مقابلنده سکا برخاتون

تزوّج ایده یم دیو شرطله طرفین بر رخاتون تزوّج ایلمکدن عبارتدر طرفینه مهر ویرلمیوب هر برینك مهری آخرك
بضعی اولوب کویا که مهر عدّ اولنور علی قول وجه مشروح ومشروط اوزره تزوّج ایلدکلری هر برینك
اقرباسی اولمغه مخصوصدر قیزی وهمشیره سی وسائر حریمه سی کبی یقال شاغر الرجل فلانا شغارا ومشاغرة
اذا زوّج کلّ واحد صاحبه امرأة علی ان یزوّجه اخری بغیر مهر صداق کلّ واحدة بضع الاخری او یخصّ بها
القرائب مؤلفك بها قولنده کی ضمیر مناکحه یه راجعدر مصباحك ونهایه وسائرك بیاننه کوره قول ثانی اصح در
وبو رفع رجل الکلب معناسندن مأخوذدر زیرا میانه لرنده مهر مرتفعدر یاخود بعد یاخود اتساع معناسندن
مأخوذدر وبو لاشغار فی الاسلام حدیثیله منهی در وحالا اعراب وعشائر اکراد وتراکمه بینلرنده بو رسمه نکاح واقع
اولور بینلرنده دکشك تعبیر ایدرلر انتهی وشغار ایکی کسه برکسه اوزره عدو وهجوم ایلمك معناسنه در مؤلف اقتصار
ایلمشدر مراد میدان جنکده دلاورلر بر بر چقمغله مقابللرینه طرف دشمندن دخی بر پهلوان چقوب بریسی زبون
اولنجه اول غالب اوزره زبونك طرفدارلرندن بری دخی خروج وایکیسی بردن اکا صتاشمق اوله جقدر اولوقتده لاشغار
لاشغار دیو ندا ایدرلر الشاغرة شول بلده یه وصف اولور که والی وحامیدن خالی اولمغله هر کس آنی پازده نهب وغارت
ایلمکه مقتدر اوله رفع رجل کلب معناسندن مأخوذدر یقال بلدة شاغرة برجلها اذا کانت لاتمتنع من غارة احد لخلوّها
ای عمن یحمیها وشاغره برموضع آدیدر شاغر بر پغوردوه نك اسمیدر شغور صبور وزننده سماوه ده برموضع آدیدر
وشغور شول یوکسك بویلو ناقه یه اطلاق اولنور که اوزرینه بنلمکه مباشرت اولندقده ایاقلرنی قالدرر اوله یعنی رکاب کبی
ایاقلرینه بصوب سهولتله بنمك ایچون ایاقلرنی قالدرر اولان تعلیملو ناقه یه دینور یقال ناقة شغور ای طویلة تشغر
بقوائمها اذا اخذت لترکب مؤلفك طویلة قولی طویلة فی السماء دیمکدر که مراد یوکسك دیمکدر نته که اکثر مواضعده
مرادی بودر الشغرور عصفور وزننده برنوع اوتلق آدیدر الشغر شینك ضمیله انطاکیه قربنده برقلعهٔ
حصینه آدیدر الشغری سکری وزننده بر بلده یا برموضع آدیدر ومکه قربنده برحجر اسمیدر که ناس بنك طاشی کبی
اکا بصوب دابه لرینه بنرلر الشغار سحاب وزننده ایچنده کی بوشالمش بوش تسنه یه دینور یقال ظرف شغار ای فارغ
وصویی پك چوق اولان قویی یه دینور مفرد وجمعی مساویدر یقال بئر شغار وآبار شغار ای کثیرة الماء وارکك دوه نك
یان جانبنده برطمر آدیدر که ایکی یاننده کی طمرلره شغاران دیرلر الشغارة سحّاره وزننده چقماغه دینور قدّاحه
معناسنه الشوغر جوهر وزننده شول انسان وحیوانه دینور که اعضاء واندامی قوند ودیرنکلو وصمصق اوله
الشوغرة حوصله وزننده خرمادنکنه دینور دوخله معناسنه شغار قطام وزننده بنی فزاره قبیله سنك لقبیدر
الشاغور دمشق شامده برمحله آدیدر شغر بغر فتحاتله واوّللرك کسریله ده جائزدر طارطغان وتارمار معناسنه
مستعملدر یقال تفرّقوا شغر بغر ای فی کلّ وجه یعنی هر بری برسمته تارمار اولوب کتدیلر بونلر فی الاصل اسملردر
شغر تفرّق وبغر سقوط نجم معناسنه اولوب بعد الترکیب اسم واحد وآخرلری فتح اوزره مبنی قلنمشدر نته که
بغر ماده سنده بسط اولندی وصخرة بحرة وشذر مذر ترکیبلری دخی بو قبیلدندر الاشتغار افتعال وزننده ایراق کتمك
معناسنه در یقال اشتغر فی الفلاة اذا ابعد وبرآدمه بالاپروازلقله فخر ومباهات ایده رك طفره فروشلق ایلمك
معناسنه در تقول اشتغر علینا ای تطاول وافتخر وبرکسه نك دوه لری فراوان ومجتمع اولمغله بری اوته تردّد واختلاف
اوزره اولمق معناسنه در یقال اشتغرت الابل اذا کثرت واختلفت وبرنسنه نك صاییسی پك فراوان اولمق معناسنه در
یقال اشتغر العدد اذا کثر واتّسع وبرخصوص قارشق وشوریده اولمق معناسنه در یقال اشتغر الامر اذا اختلط
التشغر تفعل وزننده برقبیح وناسزا ایشده توغل وتمادی ایلمك معناسنه در یقال تشغر فی امر قبیح اذا تمادی فیه
وتعمق ودوه قسمی یوریمکده صرف مقدور ایلمك معناسنه در یقال تشغر البعیر اذا بذل الجهد فی سیره وپك یلمك
معناسنه در یقال تشغر البعیر اذا اشتدّ عدوه الشاغران تثنیه بنیه سیله بدنده کوپك طمرلرینك منقطع اولدیغی یرلره
دینور که ایکی طرفلو اولور الشغیر سکیت وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل شغیر ای سیء الخلق الشغفر
جعفر وزننده کوزل ودلبر خاتونه دینور ومعرّف اولمیه رق شغفر ابو الطوق الاعرابی نام کسه نك زوجه سی
اسمیدر الشفر شینك ضمی وفانك سکونیله کوز قپاغنده کرپك بتن یرك کوکنه دینور که کرپك بتن یر اوله جقدر
شینك فتحیله ده جائزدر ولفظ مذکور مذکردر وهر شیئك ناحیه سنه دینور که اصل معنای موضوعدر وفرجك
کنارینه دینور وشفر احد وفرد معناسنه در که کسه دیمکدر کما سیذکر ودره نك وچایك یوقری جانبندن کنارینه
وناحیه سنه اطلاق اولنور الشفیر امیر وزننده شفر ایله ایکی اوّلکی معنالرده مرادفدر ودوه قسمنك دوداغنك
کنارینه دینور که بچاق آغزی کبی یوفقه اولور وشفر کبی دره نك وچایك اوست طرفدن کنار وناحیه سنه دینور

يقال قعد على شفر الوادى وشفيره اى ناحيته من اعلاه الشافر بودخى فرجك كنارنه دينور الشفرة فرحه وزننده
والشفيرة سفينه وزننده شول خاتونه اطلاق اولنور كه همان ذكر فرجنك كنارينه سورشدكده شهوته كلوب
فى الحال انزال ايدر اوله على قول آزجه جماعه قانع اوله يعنى عرب مزراغى كبى چوقجه ايشلمكه حاجت اولميوب
عمل يسير ايله استيفاى حظوظ ايدر اوله يقال امرأة شفرة وشفيرة اذا كانت تجد شهوتها فى شفرها فتنزل سريعا
اوهى قانعة من النكاح بايسره الشفر حفر وزننده جماع ايدركن ذكرى خاتونك فرجى كنارلرينه چالشدرمق
معناسنه در يقال شفر المرأة شفرا من الباب الاول اذا ضرب شفرها فى الجماع وشفر احد وفرد معناسنه در كما سيذكر
الشفارة سفاره وزننده خاتونك شهوتى قريب يعنى سريعا انزال ايدر اولمق معناسنه در يقال شفرت المرأة شفارة
من الباب الرابع اذا قربت شهوتها واكسلمك معناسنه در يقال شفر الشئ اذا نقص الشفرة تمره وزننده شفر
وشفر كبى احد وفرد معناسنه در كه كس وكسه ديمكدر يقال ما بالدار شفرة وشفر وشفر اى احد قال فى الاساس
هو من شفر العين اى ذا شفر كقولهم ما بها عين تطرف المشفر منبر وزننده ومقعد وزننده جائزدر خاصة دوه
قسمنك دوداغنه دينور جمعى مشافر در وكاه اولور كه انسانك دوداغنده دخى استعمال اولنور ومنه المثل ❊ اراك بشر
ما احارك مشفر ❊ اى اغناك الظاهر عن سؤال الباطن لانك اذا رأيت بشره سمينا كان اوهزيلا استدللت به على كيفية
اكله ظاهر حال باطنندن مغنى اولمغله كيفيت باطنيه سنى سؤاله حاجت يوقدر ديجك يرده ايراد اولنور بو مثل الظاهر
عنوان الباطن مثلنك مفهومنه اقربدر ومشفر منعت وقوت معناسنه مستعملدر يقال هو ذو مشفر اى منعة
وياوزلق شدت وتندى معناسنه مستعملدر يقال رجل ذو مشفر اى شدة وارضدن وقوملقدن بر قطعه يه
اطلاق اولنور التشفير تفعيل وزننده برآدمك دواب ومواشيسى ازالوب فنا بولمق معناسنه در يقال شفر
ماله تشفيرا اذا قل وذهب وكونش غروبه وارمق معناسنه در يقال شفرت الشمس اذا دنت للغروب
وبركسه مباشر اولديغى ايشى بتورمك اوزره اولمق معناسنه در يقال شفر الرجل على الامر اذا اشفى وعورتك
فرجى كنارينه چلارق جماع ايلمك معناسنه در يقال شفر المرأة اذا جامعها على شفر فرجها الشفرة تمره
وزننده بيوك بچاغه دينور يتاغان كبى بونى فارسيده كوشتكوب ايله بيان ايدرلر كه قصاب صاتورى اوله جقدر
ومطلقا انلو وكسكين ناملويه دينور جمعى شفار كلور شينك كسريله وتمرنك كنارينه وقلجك آغزينه دينور يقال
سيف كليل الشفرة اى حده وپاپوشجى بچقيسنه دينور المشفر محدث وزننده طارجه وآزجه اولان ديرلكه دينور
يقال عيش مشفر اى ضيق قليل الشفارية زلابيه وزننده ايرى وبيوك قولغه وصف اولور يقال اذن شفارية
اى عظيمة الشفارى غرابى وزننده شول عرب طوشانى وترلاصچانى ديدكلرى جانوره دينور كه قولقلرى ايرى اوله
على قول قولقلرى اوزون وپنجه لرى يوكسك وبغايت چابك اولمغله اكسه سندن يتشلمز اوله ياخود اياقلرى اوزون
واتى كوشك وسلپوك وپك ياغلو اوله يقال يربوع شفارى اذا كان ضخم الاذنين اوطويلهما العالى البرائن ولا يلحق
سريعا او الطويل القوايم الرخو اللحم الدسم شفار غراب وزننده اوال ايله قطر ميانده برآطه نك اسميدر
ذو الشفر شينك ضميله خزاعه قبيله سندن ابن ابى سرح نام كسه نك لقبيدر وتاجه نام عورتك پدرى اسميدر
امام فن سير اولان ابن هشام نقل ايلمشدر كه يمن ديارنده بروقتده برسيل ناكهانى ظهور ايدوب برقبرى حفر ايلمكله
ايچندن برخاتون جنازه سى ظاهر اولدى كردننده انجودن ديزلمش يدى دانه كرد انجلق واللرنده وبازولرنده وطپوقلرنده
يديشر زرين ومرصع بلازكلر وبازوبندلر وخلخاللر وهر برمغنده ذى قيمت مجوهر خاتملر اولوب وباشى طرفنده نفايس
وتفاريق اموال كرانبها ايله مملو برتابوت وبرلوح واول لوحده اشبو عباره مسطوردر باسمك اللهم اله حميرا نا تاجة
بنت ذى شفر بعثت ما يرنا الى يوسف فابطأ علينا فبعثت لاذتى بمد من ورق ليأتينى بمد من طحين فلم تجده فبعثت بمد
من ذهب فلم تجده فبعثت بمد من بحرى فلم تجده فامرت به فطحن فلم انتفع به فاقتفلت فمن سمع بى فليرحمنى وايه امرأة
ليست حليا من حليى فلا ماتت الا ميتتى مزبوره حمير امراسندن ذو الشفر نام اميرك دخترى اولوب معاذ الله تعالى
آجلقدن فوت اولديغنى اول لوحه يه تسطير ايلمش مفهوم كلام بودر كه قرار كاهمز اولان مملكته برقحط عظيم استيلا
ايلمكله ذخيره جلب ايلمك ايچون ذخيره جيمزى عزيز مصر اولان يوسفه كه حضرت يوسف عليه السلام اوله جقدر
ارسال ايلدك كيجكوب اكلمكله بعض خواصمزه برمد كومش ويروب برمحلدن برمد اون بولوب كتورمك ايچون
تعيين ايلديكمزده بروجهله ظفرياب اوله ميوب تهى دست عودت ايلمزله مجددا برمد آلتون تسليم واطرافه ارسال
ايلدك ينه مأيوسا رجعت ايلمزله بالاخره برمد اعلا وانفس بحرى يعنى انجو ويروب تكرارا ارسال وينه نوميد عودت
ايلمكله اول برمد انجويى دكرمنده اون كبى اوكوتديروب تناول ايلدم قطعا علت جوعمه دوا اولمامغله انجام كار

بوقدر

بوقدر اموال بيشماره مالك ايكن آج اوله رق ديار آخرته نقل كار وبار حيات ايلدم بنم بو قصه پرغصه مى كوش ايدنلر
حالمه رقتله ترحم ايلملرى نياز اولنور آياقنق عورت اشبو پيرايه لرم كبى پيرايه لر طاقنوب بنم صورت هلاكم كبى هلاكه
دوچار اولمشدر نعوذ بالله تعالى من غضبه وابتلائه شفر زفر وزننده مكه مكرمه ده برطاغك آديدر الشفترة
دحرجه وزننده پراكنده اولمق معناسنه در يقال شفتر القوم اذا تفرقوا الاشفترار اسبطرار وزننده بودخى
شفتره معناسنه در يقال اشفتر الشئ اذا تفرق وآغاجك داللرى وكراسته لرى قيريلوب پاره پاره اولمق معناسنه در
يقال اشفتر العود اذا تكسر وچراغ پك شعله لنمك معناسنه در يقال اشفتر السراج اذا اتسعت ناره المشفتر
مقشعر وزننده ومراد فيدر كه صوغوقدن ياقورقودن تويلرى اورپروب قباران كسيه دينور وقباران قيله
وتويه ده دينور ومشمر معناسنه در كه چمرك تعبير اولنور ومنتصب معناسنه در كه ديكيلوب طوران شيئه دينور
الشفنتر غضنفر وزننده بتون كوده سنك قيللرى دوكلوب كتمش قولق آدمه دينور الشفنترى غضنفرى وزننده
طاغنق متفرق معناسنه در الاشقر قافله احمر وزننده شقرتدن وصفدر دواب وانسانه صفت اولور دواب قسمنده كه
مراد آت قسميدر رنكى صافى قرمزى اولوب يلبسى وقويرغى دخى قرمزى اوله تركيده آل تعبير اولنور يلبسى وقويرغى
سياه اولانه كميت دينور كه طورى تعبير اولنور وانسانده بشره سنك بياضنه قرمزيلق غالب اوله كه قمرال تعبير اولنور
قزل بكزلو آدم اوله جقدر واشقر اويوشمش قانه اطلاق اولنور واشقر مروان بن محمد وقتيبة بن مسلم ولقيط بن زراره نك
فرسلرى اسميدر الشقر فتحتينله والشقرة شينك ضميله مصدرلردر آت وآدم اشقر اولمق معناسنه در يقال
شقر الفرس والرجل وشقر شقرا وشقرة من الباب الرابع والخامس اذا كان اشقر الاشقرار احمرار وزننده پك اشقر
اولمق معناسنه در يقال اشقر الفرس اذا كان اشقر يعنى مبالغة الشقراء حمراء وزننده اشقرك مؤنثيدر وشقراء رقاد بن
منذر الضبى وزهير بن جذيمه ياخود خالد بن جعفرك فرسلرى اسميدر بين العرب زبانزد اولان ❊ شيئا ما يطلب السوط
الى الشقراء ❊ مثلنك منشأيدر صاحبى اولان مزبور فرس مرقومه يه سوار وسمت مقصدينه عازم اولوب خلال
راهده تعجيل ايچون قامچى ايله اوردقجه جرى وعدونى زياده ايدر ايدى برمطلب اوزره اولان آدم مطلبنى تحصيل
وقضا ايله آندن فارغ اولمغه قريب اولدقده ضرب اولنور قال الشارح قوله ما فى شيئا ما صلة وقوله يطلب اى يطلب
العدو منها وقال فى المستقصى يضرب فيمن يعنف لاستخراج المطلوب من يده وشقراء اسيد بن حناءه نك قصراغى
اسميدر وشيطان بن لاطم نام كسه نك قصراغى اسميدر ومنها المثل ❊ اشأم من الشقراء ❊ برمعركه ده كنديسى وصاحبى
قتل اولنمغله شأمتده مثل اولمشدر على قول برمحله كيدركن سردلك ايدوب بردرلو باشى ضبط اولمامغله صاحبنى
خودسر آلوب قچار ايكن رهكذرلرينه بربعيد الغوردره كلمكله اوته طرفه پرتاو ايدوب لكن يتشدره ممكله ايكيسى بردن
دره يه ساقط اولدقده قصراغك بيونى شكست وهلاك اولوب صاحبى سلامتله نجات بولدى شقراء نيجه اولدى ديو
سؤال ايدنلره ان الشقراء لم يعد شرها رجليها كلاميله وقعه يى نقل ايلدى على قول شقراء غزية بن جشم نام كسه نك
اوغلنك قصراغى اسميدر برغلامه تپمك ايچون قيچ آتدقده كندى قولوننه راست كلوب هلاك ايلمسى باعث
ضرب مثل اولدى وشقراء مهلهل بن ربيعه نك وحوط الفقعسى نام كسه نك قصراقلرى اسميدر ومعاوية بن
اسدك زيت نام قصراغنك قصراق قولونى آديدر وعريمه ده بين الجبلين برصو اسميدر وباديه ده بشقه برصويك
آديدر كه عمرو بن سلمة بن سكن الكلابى رضى الله عنه حديثنده مذكوردر مومى اليه حضرت سلطان الانبياء
عليه افضل التحايا در كاهنه وفود وسعديه وشقراء نام صولر ميانده اولان اراضى يى استقطاع ايلمكله نائل
مقصود اولمشيدى وشقراء يمامه ناحيه سنده برقريه آديدر الشقر كتف وزننده شقايق النعمان اسميدر كه كلنجك
چچكى ديدكلريدر آل رنك اولور مفردى شقره وجمعى شقرات كلور الشقار رمان وزننده والشقران عثمان وزننده
والشقارى سمانى وزننده قافك تخفيفيله ده جائزدر بونلرده كلنجك چچكنه دينور على قول شقره بشقه برقرمزى نبات
آديدر وشقار رمان وزننده بركونه بالق آديدر كه صرتنده اوزون اوركجى اولور الشقرة زنخه وزننده سنجرف اسميدر كه
زنجفره تعبير اولنان قرمزى بويه در وشقره القابدندر شقرة بن الحارث بن تميم ضبه قبيله سندن بربشقه قبيله نك
پدرى لقبيدر نسبتنده شقرى دينور حركات ايله الشقور شينك ضميله شقر كلمه سندن كه صقر وزننده در جمعدر
حاجت ومطلبه ودرونه ملاصق وملازم اولان امر مهمه دينور تقول اخبرته بشقرى وبشقورى اى حاجتى وامرى
اللاصق بقلبى المهم له الشقر صرد وزننده خروسه دينور ديك معناسنه ويلانه دينور كذب معناسنه شقرون
عصفور وزننده برآدمك علميدر شقران عثمان وزننده نبى اكرم عليه السلام حضرتلرينك صالح نام مملوكلرينك
لقبيدر وقضاعه دن بركسه نك لقبيدر الشقرى ذكرى وزننده بركونه اعلا واجود خرما اسميدر وقبيلهٔ خزاعه

یوردنده بر موضع آدیدر المشقر معظم وزننده بحرین دیارنده بر حصن قدیم آدیدر و سختیاندن اولان قربه یه
دینور و بیوك قدح وکاسه یه دینور شقور صبور وزننده اندلس اولکه سنده بر بلده آدیدر شقر صقر وزننده
اندلس اولکه سنده بر آطه نك اسمیدر شقر شینك ضمیله بر صویك و بر بلده نك اسمیدر شقره تمره وزننده
اسامیدندر شقرة بن نبت بن ادد و شقرة بن ربیعة بن کعب رجال عربدندر شقره نقره وزننده ابن نکرة بن لکیردر
شقر ضمتینله یمن دریاسنده احور ایله ابین بیننده بر لیمان آدیدر المشاقر میمك فتحیله که ذوالرمه نام شاعرك
قولنده واقعدر بر موضع آدیدر مؤلفك مرادی اشبو بیتدر ❊ کان عری المرجان منها تعلقت ❊ علی ام خشف
من ظباء المشاقر ❊ ومشاقر شول قومساله دینور که یره طوغری یاتق وهموار ومطمئن اولوب آنده کزوب یوریمك
سهولتلی اوله علی قول جلادتلو اوله ومشاقر عرفج نام شجر منبتلرینه دینور مفردی مشقردر الشقیر امیر
وزننده بر ارض مخصوصه نك آدیدر الشقیر کمیت وزننده بر کونه قیاکلرینه یاخود بر نوع چکرکه یه دینور
الشقاری حبالی وزننده یلان سوزه دینور الاشاقر همزه نك فتحیله یمنده بر کوچك قبیله آدیدر و بین الحرمین
بر نیچه جباله اطلاق اولنور الشکر شینك ضمیله احسانی بیلوب ونشر ایلمك یعنی محسن ومنعمك تفضل ایلدیکی
نعمت واحسانی وقدر وقیمتنی بیلوب ناسه نشر واشاعه ومحسن ومنعمنی مدح وثنا ایلمکدن عبارتدر که کفران
مقابلیدر عند البعض شکر جوارحدن همان یده مخصوصدر وحق تعالی طرفندن استعمال اولندقده اعمال حسنهٔ
عباده مجازات اراده اولنور و شکر ثناء جمیل معناسنه استعمال اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره شکر منعمك
انعام ایلدیکی نعمتی تصور ایدوب ناسه اظهار ایلمکدن عبارتدر بعضلر عندنده کشر لفظندن مقلوبدر که
کشف معناسنه در نته که ضدی اولان کفرستر معناسنه در وعند البعض عربلرك عین شکری قولندن مأخوذدر که
ممتلئة معناسنه در پس شکر امتلاء من ذکر المنعم علیه معناسنه اولور وشکر اوج ضرب اوزره در بری قلب ایله اولور که
منعم طرفندن نائل اولدیغی نعمتی تصور وعرفاندن عبارتدر ثانی لسان ایله اولور که منعم ومحسننه ثنا وستایش ایلمکدن
عبارتدر ثالث جوارح سائره ایله اولور که بقدر الاستحقاق منعمه مکافات ایلمکدن عبارتدر و بش قاعده اوزره مبنیدر که
شاکر مشکوره خضوع وابتهال وتواضع ایلمك ومشکوره محبت ایلمك وانعام ایلدیکی نعمتی کتم ایلمیوب اقرار
واعتراف ایلمك واکا ثنا وستایش ایلمك واول نعمتی منعمك خوشلنمدیغی یرلره صرف واستعمالدن مجانبت ایلمکدن
عبارتدر وارباب حقایقدن حمدون القصار دیدیکه شکر سکا انعام اولنان نعمته نفسکی طفیلی عد واعتبار ایلمکدن
عبارتدر وجنید دیدیکه شکر کندی نفسکی سکا ارزان اولان نعمته اهل ومستحق عد ایلمیوب محض تفضل اعتبار
ایلمکدن عبارتدر وابو عثمان دیدیکه شکر ادای شکردن عجز وقصوری بیلمکدن عبارتدر وقالدیکه ذکر اولنان
قواعد خمس شکرك اساس وبنیادی اولمغله آنلردن بری منعدم اولدقده بنای شکر منهدم اولور وشکر بابنده هر نقدر
اقوال وار ایسه مجموعنك مدار ومرجعی قواعد مذکوره در وشکرك ثمره سی نعم موجوده یی قید ونعم مفقوده یی
صید اولوب وعوامك شکری مطعم وملبس وقوت ابدان اوزره اولوب خواصك شکری توحید وایمان وقوت قلوب
اوزره واقع اولور داود نبی علیه السلام دیدیلر که یارب بن درکاهکه نیجه شکر ایده یم که شکرم دخی موجب شکر اولور
بر نعمت عظیمه در جناب باری تعالی جوابنده ❊ الان شکرتنی یاداود ❊ بیوردیلر وعلماء حمد وشکرك بری برندن
افضلیتی بابنده تکلم ایلدیلر لکن حدیثده الحمد رأس الشکر واقع اولمغله حمد ایلمین البته شکر ایلمامش اولور
واسماء حسنای الهیه دن بر اسم سامی شکوردر حق تعالی جانبندن شکر عباده مغفرت ومجازاتدن عبارتدر وحمد ایله
شکرك فرقی بودر که شکر انواع واسباب جهتندن اعم ومتعلقات جهتندن اخص در وحمد متعلقات جهتندن
اعم واسباب جهتندن اخص در وشکر فی الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله رق استعمال اولندی انتهی وشکر
وشکور وشکران مصدر اولورلر یقال شکره وشکر له شکرا وشکورا وشکرانا وشکر الله وشکر لله وشکر بالله وشکر
نعمة الله وبنعمة الله شارح دیر که لام ایله تعدیه سی افصحدر وبا ایله تعدیه سی مقابله یه مبنیدر وبنفسه تعدیه سی اصمعی
عندنده منکردر اشعاره مخصوصدر ودعای قنوتده نشکرك ولا نکفرك قولی اولا حضرت عمردن منقول روایتده
ثابت دکلدر ثانیا ازدواجه محمولدر التشکر تفعل وزننده بودخی شکر وسپاس ایلمك معناسنه در یقال
تشکر له بلاءه بمعنی شکر الشکور صبور وزننده مبالغهٔ وصفدر چوق شکر وسپاس ایدن آدمه دینور یقال رجل شکور
ای کثیر الشکر وآزجه علف ایله اکتفا ایده رك قوت وسمن بولور اولان دابه یه اطلاق اولنور یقال دابة شکور
اذا صارت تسمن علی قلة العلف الشکر شینك فتحی وکافك سکونیله عورتك فرجنه علی قول فرجنك لحمنه دینور
شینك کسریله ده لغتدر وجماع معناسنه در قال الشارح وفی النهایة انه علیه السلام نهی عن شکر البغی الشکر بالفتح

مطلب

الفرج اراد ما یعطی علی وطئها و شکر سراة ارضنده متمکن بر جماعتك پدری اولان والان بن عمروك لقبیدر و یمنده
بر طاغك آدیدر وشکر مصدر اولور خرما آغاجنك دیبلرندن کوچك فدانلر سوروب چقمق معناسنه در یقال شکرت
النخلة شکرا من الباب الاول اذا نبت شکیره الشکر فتحتینله حیوانك ممه سی سود ایله طولمق معناسنه در
یقال شکرت الناقة شکرا من الباب الرابع اذا امتلأ ضرعها وطوار سمورمك معناسنه در یقال شکرت الدابة
اذا سمنت وبر آدم جوانمردلك ایلمك علی قول بعد البخل ویرکیسی چوق اولمق معناسنه در یقال شکر
فلانا اذا سخا بماله او غزر عطاؤه بعد بخله وآغاجك دبندن خرده فدانلر وفلیزلر سوروب چقمق معناسنه در
یقال شکرت الشجرة اذا خرج منها الشکیر الشکرة فرحه وزننده والمشکار مکثار وزننده ممه سی سود ایله ممتلی
اولان ناقه یه دینور شکره نك جمعی شکاری کلور سکاری وزننده و شکری کلور سکری وزننده وشکرات کلور فرحات
وزننده المشکرة میمك وکافك فتحیله پك سودلو اولان اوتلقلره وصف اولور یقال عشب مشکرة
ای مغزرة اللبن الاشکار همزه نك کسریله حیوانك ممه سی سود ایله طولمق معناسنه در یقال اشکر الضرع اذا امتلأ
لبنا وبر آدمك دوه لری طاولنمق معناسنه در یقال اشکر القوم اذا شکرت ابلهم وآغاجك دبندن تازه فدانلر سوروب چقمق
معناسنه در یقال اشکر النخل اذا خرج شکیره الاشتکار افتعال وزننده بودخی ممه سود ایله طوپطولو اولمق معناسنه در
یقال اشتکر الضرع اذا امتلأ و بولودك یغموری صاغانقلی یاغمق معناسنه در یقال اشتکرت السماء اذا جد مطرها
یعنی اشتد وقعها ویل یغمور کتورمك معناسنه در یقال اشتکرت الریاح اذا اتت بالمطر وهواده اتسی یاخود
صوغوق مشتد اولمق معناسنه در یقال اشتکر الحر والبرد اذا اشتد تاویلوب سکرتمکده چبالیوب صرف
مقدور ایلمك معناسنه در یقال اشتکر الرجل فی عدوه اذا اجتهد الشکیر امیر وزننده آت قسمنك یلیسی دیبلرنده
اولان خرده تویه دینور وانسانك یوزینك وقفاسنك قولغه و بیونه طوغری اولان قیله دینور و خرده دوه یه دینور
وقیل وتوی وقوش یلکلرینك واوتلغك دیبلرنده وارالقلرنده اولان خرده سنه دینور وصولوب قوریدقدنصکره
مجددا هنوز تازه لنن اوتلغه دینور وقوریمش نهاللر ارالغنده اولان تر وتازه نهاله دینور وبیوك آغاجلرك دیبلرنده
بتن فدانه دینور وخاصة خرما آغاجنك دیبلرنده واوزدکلری اشاغیسنده بتن فلیزه وفدانه دینور وخرما آغاجنه
اطلاق اولنور وخرما داللرینك دیبلرنده وایری یپراقلرینك دیبلرنده بتن خرده یپراغه دینور وتازه آغاج دالنه دینور
وآغاجك قیوغنه دینور مجموعنك جمعی شکر کلور ضمتینله وآصمه نك یره یاتروب بشقه یردن چقردقلری قولنه دینور که
طالدرمه تعبیر اولنور بونك جمله سی باب افعالدن وباب رابعدن وافتعالدن متصرفدر الشکریة فتحیله
ذکر اولنان شکر لفظندن مأخوذدر که ناقه نك ممه سی سود ایله طولمق معناسنه در یقال هذا زمن الشکریة
اذا حفلت الابل من الربیع یشکر ینصر وزننده اسامیدندر یشکر بن علی بن بکر بن وائل و یشکر بن مبشر
بن صعب ایکی قبیله نك پدریدر شکیر زبیر وزننده اندلس اولکه سنده بر طاغ اسمیدر که تپه سندن یاز وقیش
قار مفارقت ایلمز شکر زفر وزننده اندلسده بر آطه نك آدیدر شکر بقم وزننده حفاظدن محمد بن المنذر لقبیدر
شکر شینك ضمیله شوکر جوهر وننده اعلام رجالدندر الشاکری کافك فتحیله چاکر فارسی معربیدر
اجیر وارغاده دینور وخدمتکاره دینور الشکایر نواصی معناسنه در که ناصیه نك جمعیدر وشکایر جمع اوله رق
مستعملدر کویا که شکیره نك جمعیدر المشتکرة مشتهره وزننده سخت وشدید ریاحه وصف اولور یقال هبت
الریاح المشتکرة ای الشدیدة الشیکران شینك وکافك فتحیله وکافك ضمیله زبانزددر بر نوع نبات آدیدر یاخود
صواب اولان مهمله ایله اولمقدر اعجامله ضبطنده جوهری وهم ایلمشدر یاخود صواب اولان شوکران اولمقدر
بو نبات جمیع مفرداتده شوکران عنواننده مرسوم وفارسیده دورس وتفت یزدی وترکیده بالدران ایله مفسردر
المشاکرة مفاعله وزننده بر کمسنه ایله هارل هارل سوزه بوشانوب کیرشمك معناسنه در امتلاء لبن معناسندن مأخوذدر
تقول شاکرته الحدیث اذا فاتحته وبر آدم کندی نفسنی شکر وسپاس ایدر کوستورمك معناسنه در تقول شاکرته
ای اریته انی له شاکر الشکری سکری وزننده سموز ویاغلوات کلچه سنه وصف اولور یقال قدرة شکری
من اللحم ای سمینة الشمر شینك فتحی ومیمك سکونیله جد وحدتله علی قول خرام ورفتار ایله مرور ایلمك معناسنه در
یقال شمر الرجل شمرا من الباب الاول اذا مر حادا او مختالا وبر نسنه یی چکوب بوزمك معناسنه در یقال شمر
الشیء اذا قلصه وآغاجدن کسیم وقتی خرما کسمك معناسنه در یقال شمر النخل اذا صرمه ای صرم ثمرته التشمیر
تفعیل وزننده شمر ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال شمر تشمیرا بمعنی شمر وبالدردن وباجاقدن اثوابی یوقری
صیغیوب چمره مك معناسنه در که باجاقلری صیغه مق تعبیر اولنور سکرتمکه واقدامه تهیؤ شیوه سیدر یقال شمر

الثوب اذا رفعه و بر ایشده جست و چابك دپرنمك معناسنه مستعملدر یقال شمر فی الامر اذا خف و بر نسنه یی
صالیورمك معناسنه در یقال شمر السفینة وغیرها اذا ارسلها الانشمار انفعال وزننده والتشمر تفعل
وزننده تشمیر ایله معنای اولده مرادفدر یقال انشمر الرجل وتشمر بمعنی شمر و تشمر بر ایشه حاضر لنمق معناسنه
مستعملدر که معنای لازمیدر یقال تشمر للامر اذا تهیأ الشمر شینك کسریله والشمیر سکیت وزننده والشمری
شینك ومیم مشدده نك فتحی و یانك شده سیله والشمری کسرتینله والشمری ضمتینله والشمری قنبی وزننده
والمشمر محدث وزننده تقلبات دهره وطباع امور و مصالحه تجربه سی مسبوق کاردان وکارکذار آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل شمر وشمیر وشمری وشمری وشمری ومشمر ای ماض فی الامور مجرب الشمر فلز وزننده
شدید ودشوار اولان ایشه اطلاق اولنور کویا که آنده بالدرلر صغنور یقال شر شمر ای شدید شمر کتف وزننده
ابن افریقیس اسمیدر که ماوراء النهر اولکه سنده سغد مملکتنك مدینه سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهره غزا ایدوب
مدینهٔ مزبوره یی قلع وتخریب ایلمکله شمر کند اطلاق ایلدیلر علی قول شهر مزبوری مرقوم بنا ایلمکله شمر کند
تسمیه ایلدیلر زیرا کنت کلمه سی ترکیده قریه یه دینور تعریب اولنوب سمرقند دیدیلر میمی اسکان ورایی فتحله تلفظ
لحن در مؤلف پك ایجاز ایلمشدر اولا مزبور شمر افریقیه منسوبی اولان تبابعهٔ یمندن افریقس نام پادشاهك اوغلو
اولوب ماوراء النهره که بلاد ترکستاندر سفر و شهر مرقومی زیر و زبر ایلمکله شمر کند دیدیلر کند لفظی قلع
معناسنه اولان کندندن ماضی در که فارسیدر یاخود وصف ترکیبی در و بعضلر عندنده اصل کنت ایدی
که تایله در و ترکیدر قریه معناسنه در تعریبله سمرقند دیدیلر و حالا معربیله مشهور بلدهٔ عظیمه در و برهان
قاطعده بو وجهله مرسومدر که سمر سین مهمله ومیمك فتحیله ترکستان شاهلرندن برینك اسمیدر و کند فارسیده
قریه یه دینور شهر مزبوری ابتدا شاه مسفور قریه اوله رق اعمار ایدوب رفته رفته شهر عظیم اولمشدر انکچون وصف
ترکیبی اوزره سمر کند ومعربنده سمرقند دیدیلر انتهی وشمر بن حمدویه لغوی معروفدر الشمر شینك کسریله سخی
وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وناقد وبصیر وخرده دان وآکاه آدمه اطلاق اولنور و بر رجل آدیدر الشمرة بودخی شینك
کسریله فاسد وتباه کسه نك یوزویشنه اطلاق اولنور مراد بالدری چبلاق مقوله سی سفهانك واهل شر اولان یرامزلرك
یوزویشی اوله جقدر یقال یمشی الشمرة ای مشیة الفاسد الشمار سحاب وزننده مصر لسانندهرازیانج اسمیدر که تحریفله
رزنه دیدکلری دانه در شمیر امیر وزننده یمنده بر طاغك آدیدر وارمینیه ده بر موضع اسمیدر شمیران خزیران وزننده
ارمینیه ده بر بلده در وشهر مرو قضاسنده بر قریه در وخولان قبیله سندن بر بطن در که جماعتنه شمیریون دیرلر الشمور
تنور وزننده الماس دیدکلری جوهر معروفه دینور شمر بقم وزننده شعرادن جمیل بن عبد الله بن معمرك جدینك
فرسی اسمیدر و بر ناقه و بر رجل اسملریدر الشمیر سکیت وزننده امور ومصالحده بغایت جست ومقدام آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل شمیر ای متشمر مجد وجست ورونده ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة شمیر ای سریعة الشمریة بونده
درت لغت وار در شینك ومیم مشدده نك کسری وشینك کسری ومیم مشدده نك فتحیله وایکیسنکده ضمی وایکیسنکده
فتحیله بودخی جست وچالاك ناقه یه اطلاق اولنور الاشمار همزه نك کسریله بر کسه یی قلج ایله چالوب اولدرمك معناسنه در
یقال اشمره بالسیف اذا ادرجه وطواری پك سرعت وتعجیل ایله سوروب ایلتمك معناسنه در یقال اشمر الابل اذا اکمشها
واعجلها و یغور آشدیغی ناقه یی کبه قلمق معناسنه در یقال اشمر الجمل طروقته اذا القحها الشامر والشامرة ممه سی چکیلوب
قارننه یاپشمش اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة شامر وشامرة اذا کان قد انضم ضرعها الی بطنها وشامره ومتشمره
دیشلرك دیبلرینه پك یاپشق اولان دیش اتنه وصف اولور یقال لثة شامرة ومتشمرة اذا کانت لازقة باصول الاسنان
الشمجرة زمجره وزننده قورقوب قچان آدم کبی سکردوب قاچمق معناسنه در یقال شمجر الرجل اذا عدا عدو فزع
الشمخرة خای معجمه ایله شمجره وزننده تکبرلك ایلمك معناسنه در یقال شمخر فلان اذا تکبر وتقول ما هذه الشمخرة
ای الکبر الاشمخزار اسبطرار وزننده پك اوزامق معناسنه در یقال اشمخر الشیء اذا طال المشمخر مقشعر
وزننده یوکسك طاغه وصف اولور یقال جبل مشمخر ای عال الشماخیر جماهیر وزننده حجازده طائف ایله
جرش میاننده بر نیجه جباله اطلاق اولنور الشمخر شینك کسری ومیم مشدده نك فتحیله خودبین ومتکبر کسیه
دینور الشمختر سفرجل وزننده شوم اختر فارسی معربیدر که بدبخت ومنحوس الطالع کسیه دینور ولئیم وفرومایه یه
اطلاق اولنور الشمیذر ذال معجمه ایله سفرجل وزننده جست ورونده دوه یه دینور وجست وچالاك وسبکپا
وسبکروح غلامه دینور و پك سرعتله اولان یوریشه دینور سیر ناجی معناسنه الشمذارة شینك کسریله بودخی
جست وچالاك اوشاقه دینور الشمدر جعفر وزننده والشمذر درهم وزننده والشمذار دینار وزننده بونلرده

سرعتله اولان یوریشه دینور الشمصرة دحرجه وزننده بر کسه یه بر ماده ضمننده تضییق وتقاضا ایلمك
معناسنه در یقال شمصر علیه اذا ضیق شمنصیر فتحتینله یاخود شماصیر هذیل دیارنده بر طاغك آدیدر الشنار
شینك فتحیله پك بد وقبیح اولان عیب وعار ونقیصه یه دینور وشناعت وفضاعتله مشهور اولان ایشه دینور یقال
انی بالشنار وهو اقبح العیب والعار وکذا الامر المشهور بالشنعة التشنیر تفعیل وزننده بر کسه یی عیبلك علی قول
بر نقیصه ایله تشهیر ورسوای ایلمك معناسنه در یقال شنر علیه اذا عابه او سمع به وفضحه الشنیر سکیت وزننده
والشنیرة هایله بدخوی وبد مزاج آدمه دینور یقال رجل شنیر وشنیرة ای سیء الخلق وشر وعیوبی کثیر اولان کسیه
دینور بنو شنیر سکیت وزننده عربدن بر بطن آدیدر الشنزة شینك فتحی ونونك سکونیله صالح ومتدین آدمك
یوریشنه دینور یقال یمشی الشنزة وهی مشیة الرجل الصالح شناری حباری وزننده کدی یه دینور سنور کبی
شنزی جمزی وزننده مصر اولکه سنده سمنودیه ناحیه سنده بر قریه و بهنسی ناحیه سنده بر قریه اسملریدر شنباره
شینك فتحی ونونك سکونیله مصرك شرقیه سنده ایکی قریه اسمیدر خیار شنبر خیر ماده سنده ذکر اولندی الشنترة
شینك وتانك ضمی وتانك فتحیله ضعیفدر برمغه دینور اصبع معناسنه جمعی شناتر کلور وایکی پرمغك ارالقلرینه دینور
ذو الشناتر شینك فتحیله ملوك یمندن بر ملك لقبیدر که اسمی لخنیعه ایدی زائد پرمغی اولمغله آنکله ملقب اولمشیدی
مزبور خاندان ملوکدن اولمیوب علی طریق التغلب نشئت ایلمکله خانمان ملوکیته مخصوص اولان حمیر دودمانلرندن
ادراك ایدن جوانلری دست قهر ایله احضار ولواطه ایله احتقار ایدر ایدی تا که بینلرنده درکار اولان قانون معتبر
مقتضاسنجه مسند ملوکیته سزاوار اولمیه لر شارحك بیاننه کوره بر کون ینه خاندان حمیردن ذونواس نام بر جوان
مستثنا پیدا اولدیغنی استماع ایلدکده علی العاده لواطه ایچون طرفنه احضار وخلوتکاهه دخول وکار تبهکارینه
مباشرت هنکامنده جوان مزبور تیز دستلکله مسفورك ذکر وسرتی قطع وطشره خروج ایلدکده ناس کیفیته واقف
اولمغله کریبانمزی پنجهٔ مرسومدن تخلیص ایلدك دیو اظهار شادی وشاباش ایده رك تخت سلطنته اجلاس
ایلدیلر الشنترة دحرجه وزننده اثوابی یرتوب پاره لمق معناسنه در یقال شنتر ثوبه اذا مزقه الشنجار شینك
کسریله شنکار فارسی معربیدر که عربیده خس الحمار وکحلاء وحمیراء ورجل الحمام دخی دیرلر ترکیده اشك
مارولی وهوا جوادیدکلری نبات اوله جقدر که ادویه دندر نباتی زمینه ملاصق ساقی تیکن تیکن تویلی وکوکی یرمق
غلظتنده وقان کبی قرمزی اولور ال سورلدکده الی رنکین ایدر طپراغی پك طیب اولان یرلرده بتر الشنذارة والشنذیرة
شینلرك کسریله غیور علی قول فاحش آدمه دینور یقال رجل شنذارة وشنذیرة ای غیور او فاحش الشنزرة زای
معجمه ایله دحرجه وزننده درشت وغلیظ اولمق معناسنه در یقال شنزر الرجل اذا غلظ وخشن شنزر جعفر وزننده
بر رجل آدیدر و بر موضع اسمیدر بونده شیزر مصحفی اولمق کرکدر الشنصرة شنزره وزننده بر نسنه یوغون اولمق
معناسنه در یقال شنصر الشیء اذا غلظ وقانی وشدید اولمق معناسنه در یقال شنصر الشیء اذا صار شدیدا
الشنصیر بودخی غلظت وشدت معنالرینه در ویقال هم فی شنصرة وشنصیر ای فی شدة وشنصیر حصن
ومعقل وملاذ معناسنه در الشنظرة ظای معجمه ایله سوکمك سب ودشنام معناسنه در یقال شنظر بهم اذا شتمهم
الشنظیر والشنظیره شینلرك کسریله بدخوی وبدمزاج وبدزبان کسیه دینور یقال رجل شنظیر وشنظیرة ای
سیء الخلق فحاش وشول قیاپاره سنه دینور که طاغك رکنی اولان یالچین قیادن چتلایوب آشاغی یه یوارلنوب
دوشمش اوله وشنظیره هایله طاغك سیوری اوجنه دینور الشنظورة شینك ضمیله بودخی رکن جبلدن آیریلوب
دوشن قیاپارچه سنه دینور بنو شنظیر شینك کسریله عربدن بر بطن در الشنغیر غین معجمه ایله شنظیر وزننده
بدخوی وبدزبان ودلازار کسیه دینور الشنغرة دحرجه وزننده والشنغیرة شینك کسریله آندن اسملردر الشنفیرة
فایله شنظیره وزننده والشنفارة شینك کسریله ناقه قسمنك حدت ونشاط وجنبشله یوریمسنه دینور وشنفیره
بدخوی کسیه دینور الشنفری فنعلی وزننده ازد قبیله سندن بر شاعر لقبیدر بغایت یوکرك اولمغله * اعدی
من الشنفری * ضرب مثل اولمشدر شارحك بیاننه کوره اسمی عمرو بن مالك در قصیدهٔ لامیة العرب صاحبیدر
الشنفار قنطار وزننده جست وخفیف آدمه دینور یقال هو شنفار ای خفیف الشنهبر سفرجل وزننده
والشنهبرة هایله پك قوجه قاری یه دینور الشینقور حیزبون وزننده کرجه امیة بن ابی الصلت نام شاعرك شعرنده
واقع اولوب لکن تفسیرنه کسه تعرض ایلمامشدر الشور دور وزننده والشیار والشیارة کتاب وکتابه وزننده
والمشار والمشارة میملرك فتحیله قوغاندن بال صاغمق معناسنه در یقال شار العسل یشور شورا وشیارا وشیارة
ومشارا ومشارة اذا استخرجه من الوقبة وشور صاغلمش باله اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر یقال ما اکثر شوره

ای عسله المشور وشور حسن وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر کما سیذکر وشور وشوار قوام وزننده دابه‌یی
تعلیم یاخود پازارده مشتری یه عرض ومایه سنی ارأت ایچون دیزکین ایدوب سکرتدرمك ویورتمك یاخود مشتری
کندی بنوب یورتمك وسکرتمکله دنه یوب یوقلامق یاخود ایلر وکیر وچویروب یورتمك معناسنه در کویا که
قواندن بال استخراج ایدرکبی اول عمل ایله دابه‌نك مایه سنی استخراج ایدر وصاتیلق جاریه قسمنده دخی
استعمال اولنور یقال شار الدابة شورا وشوارا اذا راضها اورکبها عند العرض علی مشتریها او بلاها
ینظر ما عندها او قلبها وکذا الامة وشور اسامیدندر شور بن شور بن شور که اسمی دیو آشتی ایدی ابن درید
نام ادیبك مقصوره نام اثرنده ممدوحی اولان عبدالله بن محمد بن میکال نام کسه‌نك جدی اولمق اوزره مبین در بونلرك
مجموعی ملوك فارس ایدی وبونلر یزدجرد بن بهرام نسلندندر ودیو اشتی فارسیده مصالح الجن دیمکدر وقعقاع بن
شور تابعیندندر الاشارة همزه‌نك کسریله ذکر اولنان شور وشوار ایله ایکی معناده دخی مرادفدر یقال اشاره
واشار الدابة بمعنی شار وبرنسنه‌یی برآدمه تعیین وجهیله کوستورمك معناسنه در یقال اشار الیه اذا اومأ واشارت
ال ایله وکوز ایله وقاش ایله اولور یقال اشار الیه بیده وبعینه وبحاجبه وعلی ایله صله لنسه امر معناسنه اولور
بوراده امردن مراد حکم طریقیله اولان امر اولمیوب بلکه مثلا برخصوص ایچون برآدم برآدم ایله مشاوره ایدوب
عجبا آنی ایشلیه‌یم می یوخسه ایشلمیه‌یم می دیدکده اول آدم ایشله یاخود ایشلمه دیمکدن عبارتدر که رأی وارشاد
مفهومیدر یقال اشار علیه بکذا اذا امره وبونلر ذکر اولنان استخراج عسل معناسندن مأخوذدر آمر کویا که
استخراج فعل مأمور ایدر یاخود مأمور آمرك رأینی استخراج ایدر وآتش قالدرمق معناسنه در که مراد مضیاف
اولان بدویلر کیجه وقتنده کذلك شبخون مقوله سنه دوچار اولنلر اطراف قبائله اشعار ایچون رفع نار ایلملریدر یقال
اشار النار وبالنار ویقال اشور بها علی الاصل اذا رفعها واشاره بال صغان آدمه یاردم ایلمك معناسنه در تقول
اشرنی عسلا ای اعنی علی جنیه الاستشارة استخاره وزننده بودخی بال صاغمق معناسنه در یقال استشار العسل
بمعنی شاره وطوار قسمی سموروب اندام ومنظره سی کوزللنمك معناسنه در که شاره وهیئت خلقیسنی اخراج ایلمکدن
عبارتدر یقال استشارت الابل اذا سمنت وحسنت وپغوردوه ناقه کبه میدر دکلمیدر فهم ایچون بولنی استشمام ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال استشار الفحل الناقة اذا کرفها فنظر الاقح هی ام لا وبرآدم خوب وفاخر جامه کیمك
معناسنه در یقال استشار فلان اذا لبس لباسا حسنا وبرآدمك کار وکرداری ظاهره چقوب عیان اولمق معناسنه
مستعملدر یقال استشار امره اذا تبین وبرآدمدن برخصوص ایچون مشورت طلب ایلمك معناسنه در یقال استشار
فلانا اذا طلب منه المشورة الاشتیار افتعال وزننده بودخی بال صاغمق معناسنه در یقال اشتاره العسل بمعنی
شاره المشار میمك فتحیله آری قوانه دینور خلیه معناسنه المشوار محراب وزننده قوغاندن کومجی کسوب بالنی
صاغجق آلته دینور که اکیش تعبیر اولنور وبرآدمك خبر ویره جك صفتنه اطلاق اولنور مخبر معناسنه یقال فلان
حسن المشوار ای المخبر وجهره ومنظر معناسنه مستعملدر یقال لیس لفلان مشوار ای منظر ویقال اخذت
الدابة مشوارها اذا سمنت وحسنت هیئتها ومشوار نشخوار فارسی معربی اولور که دوه وقیون وکچی مقوله سنك
معده ده ابقا ایلیوب آره‌لق آره‌لق چقروب چیندکلری علف بقیه سنه دینور ترکیده کویش تعبیر اولنور وبیع ایچون
دواب عرض اولنه جق مکانه دینور که آت پازاری تعبیر اولنور ومنه المثل * ایاك والخطب فانها مشوار کثیر العثار
مثل مزبور اکثار کلامدن تحذیر معرضنده ضرب اولنور ومشوار حلاج یاینك کیریشنه دینور الشورة شینك ضمیله
بودخی مخبر ومنظر معنالرینه در وبال کومجنه دینور وسموز وطاولی ناقه یه دینور المشوارة میمك کسریله بودخی
بال کومجنه دینور ماذی مشار ذال معجمه‌نك کسری ومیمك ضمیله شول باله دینور که برآدمك اعانتیله صاغلمش اوله
ماذی باله دینور ومشار اشاره دن اسم مفعولدر الشورة تمره وزننده والشارة والشور کما ذکر والشیار کتاب
وزننده والشوار سحاب وزننده حسن وجماله دینور یقال فلان ذو شورة وشارة وشور وشیار وشوار ای حسن
وجمال وهیئت وقیافت معناسنه مستعملدر ولباس وکسوه یه اطلاق اولنور وسموزلکه اطلاق اولنور سمن
معناسنه وبرآدمك تزین ایلدیکی زینت وآرایشه اطلاق اولنور وشوره خجل اولمغه دینور خجلت وشرمساری
معناسنه یقال اخذته الشورة ای الخجلة المشورة مقوله وزننده بودخی بال کومجنه دینور المشارة میمك فتحیله
بودخی صورت ومنظر معناسنه مستعملدر ومنه یقال اخذت الدابة مشوارها ومشارتها اذا سمنت وحسنت
ومشاره دبره معناسنه در که بردونم ترلایه دینور جمعی مشاور وکسره سببیله مشایر کلور مؤلف دبره‌یی مشاره ایله
ومشاره‌یی دبره ایله تعریف ایلمشدر امهات سائره دن منفهم اولدیغی اوزره التمش ذراع طول والتمش ذراع عرضی

مشتمل مزرعه یه جریب دینور که ترکیده دونم تعبیر اولنور وقرق آدیمدن اون آدیمه کلنجه قدر ترلایه وبستان قطعه سنه
دبره ومشاره دینور اکنجیلر بیننده اولك تعبیر اولنور فارسیده اوله کری وثانی یه خوید دیرلر الشیار شینك کسریله
سموز وخوب هیئت آتلره وصف اولور یقال خیل شیار ای سمان حسان شارحك بیاننه کوره مفردی شیردر سید
وزننده التشویر تفعیل وزننده بودخی صاتلق دابه‌یی آت پازارنده کوستورش ایلمك معناسنه در یقال شوّر
الدابة بمعنی شارها وبرآدمه عار وحیا ایده جك وخجل وشرمسار اوله جق برایش ایشلمك معناسنه در عورت
یرنی کشف ایلمك کبی یقال شوّر به اذا فعل به فعلا یستحیی منه واشارت معناسنه در یقال شوّر الیه بیده
اذا اومأ الیه المستشیر شول آدمه اطلاق اولنور که حیوانك کبه اولوب اولمدیغنی ادراك ایدر اوله وبوارکك حیوانده
دخی مستعملدر ذکر اولنان استشاره دن اسم فاعلدر یقال رجل وفحل مستشیر اذا صار یعرف الحائل من غیرها
الشوار شینك حرکات ثلاثیله اواسباب وتجملاتنه اطلاق اولنور تقول منزلی خال عن الشوار ای متاع البیت
وانسانك ذکرینه وخایه ودبرینه اطلاق اولنور که عورت یریدر وشوار سحاب وزننده نرم ولطیف سرین یله
وصف اولور یقال ریح شوار ای رخاء التشوّر تفعل وزننده تخجیل معناسنه اولان تشویر مذکوردن مطاوعدر که
شرمنده اولمق معناسنه در یقال شوّر به فتشوّر الشوری طوبی وزننده والمشورة میمك فتحی وواوك ضمیله
امر معناسنه اولان اشارت مذکوره دن اسملردر ومشوره‌نك وزنی مفعله در مفعوله دکلدر یعنی اصلی مشووره دکلدر
مصباحك بیاننه کوره مشوره کلمه سنده ایکی لغت واردر بری میمك وواوك فتحیله در وبریسی میمك فتحی وشینك ضمیله
معونه وزننده در وکرمانینك نقلنه کوره میمك وواوك فتحی وواوك ضمی ومعونه وزننده در که بوکه کوره اوچ اولور
پس مؤلفك قولی بونلره مخالفدر الشوران حوران وزننده عصفر اسمیدر که تحریفله آصپور دیدکلری نباتدر
وشوران عقیق مدینه قربنده برطاغك آدیدر آنده قتی وافر یغمور صولری ایرکیلور وحرة شوران حجاز قاره
طاشلقلرندن برینك اسمیدر المشوّر معظم وزننده شوران ایله یعنی آصپور ایله بویانمش نسنه یه دینور یقال
ثوب مشوّر ای مصبوغ بالشوران الشوری سکری وزننده برنبات بحری اسمیدر الشیر سید وزننده برآدمك
دائما مشورتکزینی اولان کسیه دینور احدهما آخرك هممشورتیدر یقال فلان شیرك ای مشاورك
ووزیره اطلاق اولنور پادشاهك مشورتکاری اولدیغیچون جمعی شوراء کلور شعراء وزننده الشیرة سیده
وزننده ذکر اولنان شوره وشاره دن صفتدر حسن وجمال صاحبی شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در
یقال قصیدة شیرة ای حسناء المشیرة میمك ضمیله سبابه یه یعنی شهادت پرمغنه اطلاق اولنور
آنکله اشارت اولندیغیچون شیروان شینك کسریله بخارا قضاسنده برقریه آدیدر بنوشاور واوك کسریله همدان
قبیله سندن بربطن در المشور مقول وزننده ذکر اولنان شوره وشاره دن اسم مفعولدر زینتلو وآراسته نسنه یه دینور
یقال شیء مشور ای مزین الشیر شینك اماله سیله فارسیده ارسلانه دینور شریف نسابهٔ عمری شجاعتنه مبنی
آنکله ملقب اولمشدر الشهرة شینك ضمی وهانك سکونیله برنسنه قبح وشناعت جهتیله بین الناس واضح وظاهر
اولمغه دینور که رسوایلق اوله جقدر شارحك بیاننه کوره خیر وحسن جهتنده استعمالی مجاز اولور ومنه قولهم
الشهرة آفة الشهر قهر وزننده برشیئ شهر تلندرمك معناسنه در یقال شهره شهرا من الباب الثالث اذا اظهره فی شنعة
لکن مؤلف بصائرده تعمیم ایلمشدر وشهر اهل علم ودانشمنده اطلاق اولنور بمعنی مفعولدر یقال رجل شهر ای عالم
وطریق کسنتیسی شکلنده اولان شیئه اطلاق اولنور معنای آتیدن تعمیم اولنمشدر ویکی آیه اطلاق اولنور شهرتنه مبنی
یقال طلع الشهر ای الهلال وآیه اطلاق اولنور عموم علاقه سیله قمر معناسنه علی قول تمام واضح وعیان اولوب
بدر کامل اولمغه متقرب اولدقده اطلاق اولنور وایامدن عدد معروفه اطلاق اولنور قمر ایله مشهور اولدیغیچون
مراد اون ایکی جزؤ اعتبار اولنان برنسنه‌نك برجزؤی اوله جقدر که قمر یکرمی سکز منازلی قطع ایلدیکی ایامدن
عبارتدر کاه اوتوز وکاه یکرمی طقوز کون اولور ترکیده دخی برآی تعبیر اولنور جمعی اشهر وشهور کلور وشهر کذلك
مصدر اولور ناس اوزره قلج صیروب سل سیف ایلمك معناسنه یقال شهر سیفه شهرا من الباب الثالث اذا انتضاه فرفعه
علی الناس وشهر اسامیدندر شهر بن حوشب محدث ومتروك الروایه در التشهیر تفعیل وزننده بودخی شهر تلندرمك
معناسنه در یقال شهره بکذا تشهیرا بمعنی شهره وناس اوزره قلج صیرمق معناسنه در یقال شهر سیفه بمعنی
شهره الاشتهار افتعال وزننده برنسنه‌یی شهر تلندرمك واول نسنه شهر تلنمك معناسنه متعدی ولازم اولور یقال
اشتهره فاشتهر الشهیر امیر وزننده والمشهور بین الناس قدر ومنزلتی معروف وذکر بالخیر ایله السنه ده مذکور
وموصوف اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شهیر ومشهور ای المعروف المکان المذکور وشرف وشان صاحبی

نامدار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شهير ومشهور اى نبيه المشاهرة مفاعله وزننده والشهار فعال وزننده اجير
وخدمتكار مقوله سنى آيلقله طوتمق معناسنه درنته كه مياومه كونلكله ومسانهه يللقله طوتمقدر يقال شاهره مشاهرة
وشهارا اذا استأجره للشهر الاشهار همزه نك كسريله برآى كچمك معناسنه در يقال اشهر القوم اذا اتوا عليهم شهر
وخاتون طوغوره جغى آيه كيرمك معناسنه در يقال اشهرت المرأة اذا دخلت فى شهر ولادها الاشاهر همزه نك فتحيله
نرجسك يعنى زرّين ديدكلرى شكوفه نك بياضنه دينور كه مراد آق آق يپراقلرى اوله جقدر فى الاصل اشهرك جمعيدر
الشهيرة سفينه وزننده كوده سى انلو وقورومى واسع خاتونه وسائر ديشى حيوانه وصف اولور يقال اتان وامرأة شهيرة
اى عريضة واسعة الشهرية شينك كسريله بركونه باركيره دينور اساسك بياننه كوره جنسى پاك كحيل ايله باركير
بيننده اولان قصراق باركير اوله جقدر شهران سلمان وزننده ابن عفرس اسميدر كه خشعمدن برقبيله پدرينك اسميدر
مشهور ثعلبة بن شهاب الجدلى نام كمسه نك فرسى اسميدر الشهورة هايله بنو كنانه نك اعظم ايامندن بر يوم معروف
اسميدر كه آنده بر وقعهٔ عظيمه اولمشدر المشهرة معظمه وزننده مهلهل بن ربيعه نك قسراغنك اسميدر
ذو المشهرة اصحاب كرامدن ابو دجانه سماك بن اوس حضرتلرينك لقبيدر برمشهره سى وار ايدى آنكله ميدان
حربه خروج ايلدكده بين الصفين صالنى صالنى يورويوب وذاتنده بهادر اولمغله اوكنه كلن اعدايى عالم حياتده ترك
وابقا ايلمز ايدى ظاهرا مشهره دن مراد سيقدر هاء اسميه در زيرا كتب سيرده مسطوردر كه احد غزوه سنده سلطان
انبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى ابو دجانه يه برسيف اعطا وحقنى ادا ايله توصيه بيوروب اولدخى سيف مزبورى
اخذ ورفتار ايده رك ميدانه خروج ايلمكله رسول اكرم حضرتلرى رفتار وخرامنى كوردكده انها لمشية يبغضها الله تعالى
الا فى هذه المواطن بيورديلر وسيف مرقومك صفحه سنده ❊ فى الجبن عار وفى الاقبال مكرمة ❊ والمرء بالجبن لا ينجو
من القدر ❊ بيتى مرسوم ايدى الشهبرة باى موحده ايله دحرجه وزننده دوه نك ارقه سنده ياغرى آغارمق معناسنه در كه
مراد صاغالدقدنصكره يرى آغارمقدر يقال شهبر دبر البعير اذا اشهاب وبكا ايلمكه حاضر لنمق معناسنه در يقال شهبر
الرجل لكذا اذا اجهش للبكاء الشهبر جعفر وزننده والشهبرة هايله والشيهبور خيزبون وزننده والشنهبرة سفرجله
وزننده پير وسالخورده اولوب لكن هنوز وجودنده بقيهٔ قوت قالمش آدمه دينور كرك ار وكرك عورت اولسون يقال رجل
شهبر وامرأة شهبرة وشيهبور وشنهبرة اى مسنة وفيها بقية قوة على قول بو ماده نسوانه مخصوصدر رجال صفتلنمز وشهبر
ايرى باشلو كشى يه دينور يقال رجل شهبر اى ضخم الرأس وشهبر اساميدندر عصام بن شهبر حيره ملكى اولان
نعمان بن منذرك دربانى اسميدر المشهبر مدحرج وزننده ذكر اولنان شهبردن متصرف اسم مفعولدر باشى ايرى
اوله رق يصى اولان كمسيه دينور يقال رجل مشهبر الرأس اى كبيره مفطوحه الشهاجر شينك فتحى وجيمك
سكونيله قرتال قوشلرينه دينور مفردى يوقدر الشهدار دحراج وزننده اوج ياشنده اولان چوجق التى ياشنه قدر
مشى وحركت ايلمك معناسنه در كه وقت مرقومه مخصوصدر يقال شهدر الجارية والغلام شهدارا اذا تحرّكا ما بين
ثلاث سنين الى ست الشهدر جعفر وزننده اوج ياشندن آلتى ياشنه قدر يوريوب كزن اوغلانه دينور مؤنثى شهدره در
هايله وثروت وسامان ونعمت ورفاه صاحبى عاليشان آدمه دينور يقال فلان شهدر اى عظيم مترف الشهدارة
شينك كسريله فاحش وبدزبان وبين الناس نقل مقال ونميمه ونفاقله ميانهٔ ناسى شوريده وافساد ايدن شخصه دينور
يقال رجل شهدارة اى فاحش ونمام مفسد بين الناس وبودر قصير القامه آدمه دينور ودرشت وغليظ كمسيه دينور
الشهذارة شهداره وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى وعنف وشدتله يورر اولان كمسيه دينور شهرزور شينك
ورانك فتحيله زور بن الضحاك نام كمسه نك مدينه سيدر بغداددن اوته اربيل ايله همدان بيننده بر بلده در كه زور نام
اميرك بنا كرده سى اولمغله اسمنه مضاف اولمشدر شيار كتاب وزننده سبت كوننك اسم قديميدر جمعى اشير كلور افلس
وزننده وشير كلور ضمتينله وشير كلور شينك كسريله فصل الصاد المهملة صوءر همزه ايله جعفر وزننده برموضع
آديدر صؤار غراب وزننده مدينه ده برموضع اسميدر الصبر جبر وزننده بركمسه يى برنسنه دن آليقومق معناسنه در يقال
صبر فلانا عنه صبرا من الباب الثانى اذا حبسه عنه مؤلفك بصائرده بياننه كور صبر امساك فى الضيق معناسنه موضوعدر
تقول صبرت الدابة اذا حبستها بلا علف پس صبر فعلى لفظ عام در اختلاف وقايع حسبيله اطلاقى مختلف اولور
اكر بر مصيبت وقوعنده جزع واضطرابدن حبس نفس ايدرسه اكا همان صبر اطلاق اولنور مقابلنه جزع دينور
واكر محاربه ده اولور ايسه اكا شجاعت ومقابلنه جبن دينور واكر بر حادثهٔ مضجره وقوعنده اولور ايسه اكا
رحب الصدر ومقابلنه ضجرت دينور واكر امساك كلام بابنده اولور ايسه اكا كتمان ومقابلنه مذل دينور قرآن
كريمده بونلرك جمله سنه صبر اطلاق اولنمشدر انتهى وصبر الانسان على القتل برآدمى بعض كمسه لر طوتوب

طاش واوق مقوله سى مهلك نسنه لر آتوب اورمقله هلاك ايلمكدن عبارتدر كه جاهليه توره لريندندر يقال قد قتله
صبرا ويقال صبره عليه قال الشارح ومنه الحديث فى رجل امسك رجلا وقتله آخر فقال عليه السلام اقتلوا
القاتل واصبروا الصابر يعنى احبسوا الذى جلسه للموت حتى يموت كفعله به وكذلك لو حبس الرجل نفسه على
شئ يريده قال صبرت نفسى ويمين الصبر شول يمينه اطلاق اولنور كه يمين ترتب ايدن آدمى يمين ايلمدكجه حاكم
صاليورميوب حبس وامساك ايليه على قول حكم جهتيله صاحبنه لازم كلمكله يمين ايلمك ضمننده حاكم جبر
وزور ايليه يمين قصاص كبى پس برآدم خود بخود يمين ايلسه اكا يمين الصبر اطلاق اولنمز وصبر برآدمه يمين صبر
لازم كلمك معناسنه در يقال صبرت الرجل يمين الصبر اذا لزمته وصبر جزع مقابليدر كه برآدمه بر مصيبت
وبليه حدوثنده تلاش وفرياد واضطراب ايليوب زوالنه مترقب اوله رق سكون وتحمل ايله قاتلنمقدن عبارتدر يقال
اصبر الرجل نقيض جزع فهو صابر وصبير وصبر وصباره سفاره وزننده كفيل اولمق معناسنه در يقال صبر به صبرا
وصبارة من الباب الاول اذا كفل به وكفيل ويرمك معناسنه در تقول اصبرنى على صيغة الامر اى اعطنى كفيلا
الصبورة صادك فتحيله ذكر اولنان صبر جهتيله مقتول آدمه دينور يقال رجل صبورة اى مصبور للقتل قال
الشارح ومنه الحديث نهى عن المصبورة وهى النفس المحبوسة على الموت المصبورة شول يمينه اطلاق اولنور كه
يمين ترتب ايدن آدم آنك اوزرينه حبس اولنمش اوله كه اول يمينى ادا ايدنجه قدر محبوس اولور مراد ذكر اولنديغى
اوزره صبر طريقيله اولان يمين در شارح ديركه كرچه اول يمينك صاحبى مصبوردر لكن يمين مزبوره ضمننده
حبس اولنمغله مجازا صبر ايله موصوف اولمشدر قال وفى النهاية وفى الحديث من حلف على يمين مصبورة كاذبا
الحديث وفى آخر من حلف على يمين صبر اى الزم بها وحبس عليها وكانت لازمة لصاحبها من جهة الحكم وقيل لها
مصبورة وان كان صاحبها فى الحقيقة هو المصبور لانه انما صبر من اجلها اى حبس فوصفت بالصبر واضيفت
اليه مجازا الصابر والصبير والصبور مصيبت وحادثه يه جزع وفرياد ايليوب ساكن ومتحمل اولان آدمه دينور
وصابر اسامئ رجالدندر وصبير كفيل معناسنه در يقال صار صبيرا له اى كفيلا وبرقوم وجماعتك مرجع امور
ومصالحى اولان رئيس وپيشوالرينه اطلاق اولنور يقال هو صبيرهم اى مقدمهم فى امورهم وصبير طاغه
اطلاق اولنور جمعى صبراء كلور كرماء وزننده وصبير بياض سحاب پاره سنه دينور على قول يوفقه سحاب اوزره
اولان صيق وكثيف سحابه ياخود برى برى اوزره قاتلنمش صيق سحابه ياخود يوزيميوب سكونت اوزره اولان سحاب
پاره سنه ياخود مطلقا بياض اولان سحابه دينور جمعى صبر كلور ضمتينله وصبير شول يوفقه اتمكه دينور كه اكل
اولنه جق طعامك آلتنه بسط ايدرلر كباب آلتنه بسط ايتدكلرى يوفقه كبى على قول شول يوفقه يه دينور كه اوزرينه
دوكونلرده آشجى طعام قوتاروب هر كسك اوكنه ياخود النه ويررلر عربلرك صحن وطبقى اولمامغله طعامى
خصوصا ات مقوله سنى اتمك اوزره وضع ايدرلر وصبور عصاة عباد حقلرنده انتقامنى تعجيل ايليوب بلكه فضلندن
عفو ايله معامله ياخود تأخير وتوقيف ايدن ذات اجل واعلانك اسم شريفيدر ومنه الحديث ان الله تعالى قال
انى انا الصبور اى الحليم الذى لا يعاجل العصاة بالنقمة بل يعفو اى يؤخر وصبور نافع بن جبله نك فرسى اسميدر
التصبر تفعل وزننده والاصطبار فى الاصل افتعال وزننده والاصبار همزه نك وصاد مشدده نك كسريله
بونلرده صبر ايلمك معناسنه در لكن تكلفى متضمندر يقال تصبر عليه واصطبر واصبر بمعنى صبر اصطبرنك اصلى
اصتبر واصبرنك اصلى اصطبر ايدى طاى صاده قلب وادغام اولندى واصطبار قصاص آلمق معناسنه مستعملدر
يقال اصطبر منه اذا اقتص منه الاصبار همزه نك كسريله برآدمه صبر ايله امر ايلمك معناسنه در يقال اصبر
فلانا اذا امره بالصبر وبرادمه تسليتله ياخود انجلاى عاقبتى تذكير ايله صبر وتحمل ايتدرمك معناسنه در يقال اصبر
فلانا اذا جعل له صبرا وذكرى آتى صبيره اكل ايلمك معناسنه در يقال اصبر الرجل اذا اكل الصبيرة وبرآفت وداهيه يه
دوچار اولمق معناسنه در يقال اصبر الرجل اذا وقع فى ام صبور وصبير اوزره يعنى طاغك تپه سنه چقوب اوتورمق
معناسنه در يقال اصبر الرجل اذا قعد على الصبير كما سيذكر وشيشه نك آغزنى صاروب بغلمق معناسنه در يقال
اصبر الرجل اذا شد رأس الحوجلة اى القارورة بالصبار وسودك طعمى آجيلغه قريب پك اكشيمك معناسنه در يقال
اصبر اللبن اذا اشتدت حموضته الى المرارة وبرنسنه اوزره جرأت ودليرلك ايتدرمك معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى
فما اصبرهم على النار اى ما اجرأهم على اعمال اهل النار او ما اعملهم بعمل اهلها شارح ديركه بو معنا مجازدر
التصبير تفعيل وزننده بودخى برآدمه صبر وتحمل ايله امر ايلمك معناسنه در يقال صبره اذا امره بالصبر وبرنسنه يى
اولچوسز وطارتيسز خرمن ايلمك معناسنه در يقال صبر الطعام اذا جعله صبرة وبرآدمدن صبر وتحمل ايلمسنى

طلب فلق معناسنه در يقال صبر منه اذا طلب منه ان يصبر الصبارة صادك فتحيله كفاله معناسنه مصدر در
نته كه ذكر اولندى وصباره طاشاره دينور حجاره معناسنه صادك حركات ثلاثيله لغتدر شارح ديركه صباره صبارك
جمعيدرهاء تأنيث جمع ايچوندر مؤلف ديركه جوهرى صبار كلمه سى سحاب وزننده صبره نك جمعيدر تمره وزننده قتى
وشديد طاشاره دينوردبوب واعشى نام شاعرك اشبو * قيل الصحيح اصوات الصبار * مصراعيله استشهادى
غلطدر لغتده ويبت مذكوره ضواب اولان صبار اولمقدر يای تحتيه ايله كتاب وزننده كه
ذيل تعبير اولنان سازك آوازينه دينور ويبت مزبور اعشى نك دكلدر ومصراع مزقومك صبدرى
كان ترنم الهاجات فيها * مصراعيدر شارح ديركه مؤلف بو تغليطده صغانى يه تقليد ايلمشدر لكن صاحب محكم
جوهرى كبى ثبت ويبتى اعشى يه نسبت ايلمشدر وصباره دمور دن وطاشدن پاره يه دينور الصبرة سفينه وزننده
صبر كبى شول يوفقه يه دينور كه اوزرينه وليمه طعامى قوتار يلور اوله الاصبرة همزه نك فتحى وبانك كسريله شول
قبون وكچى ودوه لره دينور كه اوتلامق ايچون صباح وقتى اوبه دن چقوب اخشام يتنه كله لر لكن كتدكلرنده اوبه دن
بعيد وغائب اولميه لر وبو نك مفردى مسموع دكلدر الصبر صادك كسرى وضميله برشيئك اوجنه وناحيه سنه
دينور جمعى اصبار در ومنه يقال ملاء الكأس الى اصبارها اى رأسها ويقال اخذه باصباره اى بجميعه وصبر كذلك
صادك كسرى وضميله آق سحاب پارچه سنه دينور بونكده جمعى اصبار كلور الصبر صادك ضميله غسان قبيله سندن
بر بطن اسميدر وصبر وصبر ضمتينله حقل طاشلو اولان ارضه دينور الصبر فتحتينله بوزه دينور جمعدمعناسنه الصبرة
صادك ضميله اوچوسز وطار تبسز غلال يغنه دينور لسان مزده آندن كوتر يى ايله تعبير اولنور يقال اخذ صبرة
من الطعام وهى ما جمع منه بلا كيل ووزن وتمير لنمش وقلبور لنمش غله خرمنه دينور كه جمع تعبير اولنور وايرى ايرى طاش
يغنه دينور جمعى صبار كلور الصبارة صادك فتحى ورانك تشديديله وبعضا تخفيفيله پك شديد صوغه دينور
الصبرة تمره وزننده بودخى بردشديده دينور وحوضلرك ديبلرنده برى برينه يا پشوب درطوپ قلان دواب فشقيسنه
وبول وزبيل مقوله سنه دينور وصبرة الشتاء قبش ايامنك وسطنه دينور كه شدت بردهنكا ميدر وصبره مغربده بر بلده آديدر
ام صبار كتاب وزننده واتم صبور تنور وزننده حرة ديدكلرى قاره طاشلغه اطلاق اولنور يقال سلكوا ام صبار
واتم صبور وهى الحرة وآفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال وقعوا فى ام صبار واتم صبور اى الداهية وحرب
شديده يه اطلاق اولنور الصبر كتف وزننده وبانك سكونيله ضرورت شعره مخصوص در نوع آجى شجرك
عصاره سنك اسميدر كه ادويه دندر بين الناس بو اسمله متعارفدر تركئ قديمده آز واى تعبير اولنور وصبر عنده
تعرنام شهراوزره مشرف برطاغك اسميدر صبره قرحه وزننده اسمادندر لقيط بن عامر بن صبره اصحابدندر
الصبار كتاب وزننده شبشه طفاجنه دينور سداد معناسنه وصبار مفاعله دن مصدر اولور مصابره معناسنه تقول
صابرته على كذا مصابرة وصبارا شارح ديركه مؤلفك بصائرده بيانته كوره اشبو اصبروا وصابروا ورابطوا الايه
كريمه سنده مصابره ومرابطه كرچه برمعنايه در لكن حسب الحقيقه ادنادن اعلايه ترقى جهتيله در كه سزل نفوسكز
ايله صبر وقلو بكزايله بلاء وامتحاناته تحمل واسرار كزايله شوق لقاى الهى يه مرتبط اوله سزديمكدر انتهى وصبار
برنوع طعمى آكشى شجرك يمشنه دينور الصبار غراب وزننده والصبار رمان وزننده نمرهندى ديدكلرى
ميوه يه دينور ابو صبيره جهينه وزننده برنوع قوشك كنيه سيدر كه قارنك التى قرمزى وآرقه سى وباشى وقويرغى
سياه اولور الاستصبار برنسنه كثافت پيدا ايلمك معناسنه در يقال استصبر الشئ اذا استكثف قال الشارح
ومنه الحديث فى قوله تعالى وكان عرشه على الماء قال كان يصعد الى السماء بخار من الماء فاستصبر فعاد صبرا اى
استكثف وتراكم فصار سحابا فذلك قوله تعالى ثم استوى الى السماء وهى دخان الايه شهر الصبر شهر رمضانه
اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث صم شهر الصبر وهو شهر الصوم الصبارة جباته وزننده شول ارضه
اطلاق اولنور كه بار كبى يوكسك وطبراغى پور وغليظ اولوب آنده اصلا اوت بتمك متصور اوليه يقال ارض صبارة
اى غليظة مشرفة شأسة صابر هاجر وزننده مروشهرنده برصوفاق آديدر الصنبور زنبور وزننده نونى اصليه
اولمغله نون فصلنده كلور انشاء الله تعالى الصحراء صادك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله كوفده يدى محل اسميدر
وشول دوز وهموار ارضه دينور كه اصلا بار وانكبه وتومسك برى اولميوب وطبراغى ملايمت وغلظت ايله منطبع اوله
على قول شول فضاى واسعه دينور كه الايه سى كبى دوز واصلا آنده نبات اثرى اوليه فارسيده دشت وتركيده اوه
تعبير اولنور واشبو صحراء كلمه سى غير منصرفدر لزوم حرف تأنيث ايچون پس صحراء واسعة دينور صحراة واسعة
ديمك صحيح دكلدر زيرا تأنيثين توارد ايلمش اولور جمعى صحارى در صادك ورانك فتحيله وصحارى در رانك

كسريله وصحراوات درواشبو * وقد اغدوا على اشقر يجتاب الصحاريات * مصراعنده تشديد ايله كلمشدر ضرورت
وزن ايچون الاصحار همزه نك كسريله صحرايه چقمق معناسنه در يقال اصحر القوم اذا برزوا فى الصحراء
وبرمكان صحراكبى وسعت پيدا ايلمك معناسنه در يقال اصحر المكان اذا اتسع يعنى صار كالصحراء وبركسه يكچشم
اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصحر الرجل اذا عور الصحرة صادك ضميله قره طاشلق ارالغنده اولان آچق
قرجه يه دينور جمعى صحركلور زفر وزننده وصحره اصحر كلمه سندن اسم اولور كاسيذكر صحرة بحرة صادك
وبانك فتحه لريله پرده سز ومانع وحائلى يوق آشكاره وآچق ديمكدر تقول لقيته صحرة بحرة بالفتح وصحرة بحرة
بالتنوين وصحرة بحرة بضم الصاد والباء وفتح الآخر وصحرة بحرة بالتنوين اى بلاحجاب تركيب مزبور عجر بجر
وشذر مذر تركيلرى كبيدر نته كه ماده لرنده بيان اولندى الاصحر احمر وزننده اصهبه قريب يعنى آله مشرب
آقجل اولان نسنه يه دينور كه قزل بوز تعبير اولنور يقال حمار اصحر اى قريب من الاصهب قال فى الاساس حمار اصحر
وفيه صحرة وهى غبرة فى حمرة الصحار كتاب وزننده بودخى آچق وآشكاره معناسنه در يقال برز له الامر صحارا
اى جاهره به جهارا الصحر فتحتينله والصحرة غرفه وزننده اصحر مرقومدن اسملردر كه آل چلار اخلاق
لونه دينور كه قزيلسى بوزلق اوله جقدر على قول شول بوز لغه دينور كه خفيفه يعنى نوعا بياض چلار قرمزيلغى
اوله ظاهرا ايكيسى بركيدر وصحر معناى مرقومدن مصدر اولور الاصحيرار اجيرار وزننده نبات قرارمق على قول
اوائلى اغارمق معناسنه در يقال اصحارالنبت اذا اجار اوابيضت اوائله الصحور صبور وزننده شول ديشى
مركبه دينور كه لونده قارشق بياض وحمرت يعنى قزيلسى بوز اوله على قول اياغيله تمه اور اوله يقال اتان صحور
اى فيها بياض وحمرة اونفوح برجلها الصحيرة سفينه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعامدر كه قينانمش
تازه سوده صافى ياغ قاتوب تناول ايدرلر تقول اطعمنا صحيرة اى اللبن الحليب يغلى ثم يصب عليه السمن الصحير
صرير وزننده اشك قسمنك صوتندن بركونه صوته دينور كه مراد شديد اولان صوتيدر يقال لهذا الحمار صحير اى صوت
شديد الصحيراء حيراء وزننده بركونه سود اسميدر مرادك قياسش اولانيدر صحير زبير وزننده فيد قربنده
برموضع آديدر وقطن نام محلك شمالينده برطاغك آديدر الصحار غراب وزننده آت قسمنك ترينه على قول
جاسنه يعنى حرارت شديده سنه دينور وصحار عبدالقيس قبيله سندن برجل آديدر وابنا صحار عربدن ايكى
بطن در الصحر بحر وزننده سودى پك قياده وب طبخ ايلمك معناسنه در يقال صحر اللبن صحرا من الباب الثالث
اذا طبخه وبرآدمه كوتش پك تأثير ايلكله دماغنى آزرده ايلمك معناسنه در يقال صحرته الشمس اذا آلمت دماغه
صحر صادك ضميله لقمان بن عادك قرينك اسميدر وصحر كلمه سى غير منصرفدر انصرافى دخى جائزدر مزبور لقمان
اوغلولقيم ايله نهانى بعض اعداطرفنه نهب وغارت قصديله چقوب هر برى برجانبه عزيمت ايلدى لقيم برسورى
دوه يه تصادف ايلكله سوروب اوبه لرينه كتوردى صحر مزبوره دوه نك برنى بوغازليوب طعام طبخ ايدوب لقمانه
مترقب اولديلر بروقتده نصكره لقمان تهى دست عودت وكيفيته واقف اولدقده رشك وانفعالندن بى اختيار بلاسبب
صحرى ضرب ايلكله مالى ذنب الآذنب صحر بين العرب مثل اولدى احسان مقابلنده عقاب اولديغى موقعده
كذلك بى جرم مظهر اساءت اولان حقنده ضرب اولنور بو راده اخت لقمان تسخه لرى غلطدر الاصحر
احمر وزننده والمصحر محسن وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الصخرة صادك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله
پك وعظيم اولان طاشه دينور كه قيا تعبير اولنور حرف حلق اولديغيچون فتحيله ده جائزدر جمعى صخر درتمر وزننده
وصخر كلور فتحتينله وصخور كلور وصخرات كلور فتحاتله الصخر كتف وزننده والمصخر محسن وزننده قيالق
يره دينور يقال مكان صخر ومصخر اذا كان كثير الصخر الصاخر اسم فاعل وزننده دمور قسمنك برى برينه
طوقنوب يا بوشالدقده ظهور ايدن چاتردسته دينور وبو اسم اوله رق مستعملدر تقول ازعجنى صاخر الحديد
وهو صوت بعضه على بعض الصاخرة هايله ساقسيدن يا پيلور بركونه قابك اسميدر كه مشربه انواعندن تركيده
تحريفله صاغراق وبعض ديارده قويه تعبير ايدرلر صخيره جهينه وزننده حجازده برقريه آديدر صخير امير
وزننده برنوع نبات آديدر الصخرات فتحاتله عرفاته برموضع آديدر صخيرات اليمام صادك فتحيله برمنزل
اسميدر كه شهسوار ميدان رسالت عليه الصلوة والسلام حضرتلرى بدرغزاسنه عزيمت ايلدكلرنده اورايه
تشريف نزول ايلديلر صخر فخر وزننده ابن عمرودر كه خنساء نام شاعره نك برادرى اسميدر صخره تمره وزننده
اسامیدندر التصخير تسخير وزننده ومرادفيدر صاد سينه متعاقبدر صراط وسراط كبى يقال صخره بمعنى سخره
الصدر صادك فتحى ودالك سكونيله هر شيئك مقدمنك اعلاسنه واولنه دينور كه باش طرفنك واوسط جانبنك

مالی دواب ومواشیدن عبارتدر وصادر صودن کیر وکتورن بوله اطلاق اولنور یقال طریق صادرای یصدر باهله
عن الماء الاصدران تثنیه بنیه سیله صدغینك یعنی جبهه ایله قولاق بینده طولون تعبیر اولنان عضوك آلتنده
واقع ایکی طمره اطلاق اولنور ومنه المثل ❊ جاء یضرب اصدریه ❊ ای فارغا یعنی برخصوصدن تهی دست عودت
ایلدکده ضرب اولنور زیرا أیوس اولان کسه عادتا محل مزبورلرنی ضرب ایلیه رك کلور لکن امثال میدانیده جاء یضرب
اصدریه ای منکبیه عبارتیله مرسومدر صادر قادر وزننده برموضع آدیدر صادره نادره وزننده برمعروف سدر
آغاجنك اسمیدر مصدر محسن وزننده سلفده جمادی الاولی آینك اسمیدر الصدار کتاب وزننده برکونه ثوب
اسمیدر که نسوان عرب باشلرینه اورتنور نراوجی مقنعه طرزنده اولوب اشاغیسی بتون کوکسلرینی احاطه ایدر
صداره کابه وزننده یمامه ده برقریه آدیدر المصادرة مفاعله وزننده برمال یاخود برنسنه ایچون برآدمی صقشدروب
مطالبه ایلمك معناسنه در یقال صادره علی کذا اذا طالبه به وبو یندن رجوع وارجاع معناسندندر حتی شهاب صادره
علی مال فارقه علی ان یؤدیه عبارتیله رسم ایلمشدر صدر جبل وزننده یاخود زفروزننده بیت المقدس
قضاسنده برقریه آدیدر صدار غراب وزننده مدینه قربنده برموضع ادیدر الصرة صادك کسری ورانك تشدیدیله
صوغوقلك شدتنه علی قول صوغوقه دینور هاسز صرد نجی بومعنایه در که اسملردر یقال مضت الصرة والصرای شدة
البرد او البرد وبك شدتله حیقرمغه وفریاده دینور یقال اقبل فی صرة ای اشد صیاح الصر صادك کسریله صرة ایله
معنای اولده مرادفدر ومنه الحدیث انه نهی عما قتله الصر من الجراد ای البرد وصرّبك کورلتولی علی قول
بك صوغوق اولان ایله دینور یقال ریح صرای شدیدة الصوت او البرد الصرة صادك فتحیله شدید اولان ناسه یه
وغم وغصه یه دینور یقال اخذته صرة الکرب ای شدتنه کذلك جنك وقتالك وحرارت هوانك شدتنه دینور
یقال افضی جدالهم الی الصرة ای شدة الحرب ویقال مضت صرة القیظ ای شدة الحر وصرة عطفه
معناسنه در که جادومشرب اولان نسوانك تسخیر ایچون افسون ندقلری بونجغه دینور مؤلف بومعنایی تکرار ایلمشدر
اصل مادهٔ مذکوره بك یغلمق معناسنه موضوع اولوب معانیٔ سائره آندن متفرع در وصرة جماعت اطلاق اولنور انعقاد
وانضمامی سببیله وتعبیله یونکوزبورتوروب بورشدرمغه اطلاق اولنور تقول قابلنی بصرة الوجه ای بتقطیبه
ومعنای صاریلوب یغلمقله سودی یغلوب طولمش قیونه دینور یقال شاة صرة ای مصراة الصرة صادك
ضمیله کیسه یه اطلاق اولنور که ایچنه لقه والتون وضع اولنور یقال صر الدراهم فی الصرة وهی شرج الدراهم
ونحوها الصر صر عرعر وزننده پك کورلتولی علی قول پك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صر کما ذکر
وصر صرای شدیدة الصوت او البرد وصر صر اغستوس بوجکنه دینور وخر وسه دینور وبغداد قضاسنده
ایکی قریه آدیدر برینه صرصر علیا وبرینه سفلی دینور وبو علیادن بیوکدر الصر صادك فتحیله نبات وشجر
مقوله سنی یاد صر صر چالمق معناسنه در یقال صر النبات علی المجهول صرا اذا اصابه الصر وصر وصریر
سسلمك معناسنه در یقال صر الشیء صرا وصریر امن الباب الثانی اذا صوت وصریر بو معناده اسم اولور که
سسه دینور بو سسدن ترکیده جردی تعبیر اولنور وصر وصریر پك حیقرمق معناسنه در یقال صر الرجل
صرا وصریرا اذا صاح شدیدا وصریر صوسز لغك شدتندن قولق چکرمك معناسنه در یقال صر صماخه
صریرا اذا صاح من العطش قال فی الاساس صرت الاذن اذا سمع لها طنین وصر سودلو ماشیه نك ممه سنی صاروب
یغلمق معناسنه در یقال صر الناقة وبالناقة صرا من الباب الاول اذا شد ضرعها وآت واشك مقوله سی برسس
دیکملك ایچون قولقلرنی طوغرلدوب دیکمك معناسنه در یقال صر الفرس والحمار باذنه واذنه صرا اذا سواها
ونصبها للاستماع وصر شول قوغه یه اطلاق اولنور که قویی یه صالندقده برطرفه صالق نزول الجلکه تعدیل ایچون
اکا مسمع بند اولنمش اوله ومسمع منبر وزننده بیوك قوغه بك اورته سنده اولان قوله یه دینور که قوغه طوغریلوب
معتدل اولمق ایچون اکا ایپ یغلنور اوله بوراده صر تسمیه بالمصدر در مفعول معناسنه در الاصرار همزه نك
کسریله بو دخی آت واشك مقوله سی سسدیکملك ایچون قولقلرنی قباردوب دیکمك معناسنه در یقال اصر
الفرس والحمار باذنه اذا سواها ونصبها للاستماع وستبله ضرر اولمق معناسنه در یقال اصر السنبل اذا صار
صررا کما سیذکر وسرعتله یلمك معناسنه در یقال اصر الرجل یعدو اذا اسرع وبرایشه فارغ اولمامق اوزره التزام
ناتمله عزم وعقد قلب ایلمك معناسنه در یقال اصر علی الامر اذا عزم علیه الصرار کتاب وزننده باغه وصارقیه
دینور جمعی اصره کلور وصرار مدینه قربنده برموضع آدیدر المصرات اسم مفعول بتیه سیله شول سودلو
قیون وناقه مقوله لرینه دینور که ممه لری صاریلوب یغلمغله سودلری یغلمش اوله محفله معناسنه وبو صرار مذکوردن

فاتحه سی وابتداسی مبدأ آندن عبارتدر ومنه یقال صدر النهار وصدر الصیف ویقال اخذ الامر بصدره ای باوله
ومطلقا برآدمك مواجهه سنه کلن شیئه اطلاق اولنور که اولدخی باش طرفی اولور وصدر السهم اوقك وسطندن
اوته انجلدیکی پرینه طوغری اطلاق اولنور زیرا آتلدقده اوراسی متقدم اولور وصدر اهل مروض عنده نده
عروضده واقع فاعلن جزوینك الفنی حذف ایلمکدن عبارتدر وصدر الانسان جارحهٔ معهوده در که کوکس تعبیر
اولنور وبومذکر در ومؤنثه دن برطائفه یه ده صدر اطلاق اولنور تقول اخذت صدرامنه ای طائفة
وصدر مصدر اولور رجوع ایلمك معناسنه مصدر دخی بومعنایه در که مصدر میمی در یقال صدر عنه صدرا
ومصدر امن الباب الاول والثانی اذا رجع بوندن اسم صدر در فتحتینله ومنه طواف الصدر وصدر متعدی اولور
ارجاع معناسنه یقال صدر الرجل عیره اذا ارجعه وبرکسه نك کوکسنه طوقمق یا اورمق معناسنه در یقال
صدر فلانا اذا اصاب صدره وبرآدمك کوکسی آغریمق معناسنه در یقال صدر الرجل علی بناء المجهول اذا شکی
صدره ومنه المصدور المصدر مقعد وزننده مصدر میمی درنته که ذکر اولندی واسم مکان اولور که علم تصریفده
اولان مصدر بومعنایه در الصدر فتحتینله رجوع معناسنه اولان صدر دن اسمدر دونش ودونمك حالتنه دینور
طواف الصدر بومعنادندر وصدر ایام نحردن یوم رابعه اطلاق اولنور که حجاج سمت اماکنلرینه رجعت ایدرلر
وصدر صادر کلمه سندن اسم جمع اولور راجعین معناسنه الاصدار همزه نك کسریله ارجاع ایلمك معناسنه در
یقال اصدر فلانا اذا ارجعه پس لسانمزده فرمان اصدار اولندی تعبیری لحن اولور مکرر که سلفده تکرار اعادهٔ امر
مقامنده ایراد اولنوب کیده رك عموم موقعنده استعمال اولنه نته که جواب دخی دفعهٔ ثانیه ده قطع کلام مخاطب ایچون
ایراد اولنان کلامدن عبارت اولوب کیده رك عموما کلامده استعمال اولندی التصدیر تفعیل وزننده بودخی ارجاع
معناسنه در یقال صدره اذا ارجعه وآت قسمی کوکس قاقه رق سائر آتلردن ایلری کچوب کتمك معناسنه در
یقال صدر الفرس اذا تقدم الخیل بصدره وکاتب ومؤلف مقوله سی مکتوبنه سرنامه وکتابنه دیباجه وضع ایلمك
معناسنه در یقال صدر کتابه اذا جعل له صدرا ودوه یه کوکسلك یغلمق معناسنه در که اول کوکسلکده
تصدیر دینور تمتین کبی اسم اولمشدر واول قولان آرقه یه قایمق ایچون قولاندن کچروب کوکسندن طولایی یغلدقلری
ایپدن عبارتدر که حقب مقابلیدر یقال صدر بعیره اذا شد حبلا من خزامه الی ماوراء الکرکرة وتصدیر قوشی
آنی یاخود آلای آنی سائر آتلرا رالغندن سچیلوب چقوب جمله سنی سبق ایلمك معناسنه در یقال صدر الفرس
صدره وشول قیون وکچی وآت قسمنه اطلاق اولنور که کوکسلرینك بوغازطوغری اوستلری بیاض اوله علی قول
صغرا ینکی ودیشی قیوندن کوکسلری سیاه اولوب سائر عضولری بیاض اولانه اطلاق اولنور ودائما سائر آتلری
سبق ایدر اولان رونده ودونده آنه اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور که نصفندن آشاغی ترن طرفنه طوغری
قالینجه اوله یقال سهم مصدر ای غلیظ الصدر مؤلف آنفا صدر سهمی وسطندن انجلدیکی یره طوغری ایله
تفسیر ایلدی که اکا کوره ترنه طوغری اولان یری اولور وجهنی دخی بیان ایلدی لکن اساسده مافوق النصف
الی مراشه عبارتیله تفسیر ایلمکله اکا منافی اولور ومصدر نصیبسز اولان قیار اوقلرندن اولکی اوقه دینور
وارسلانه وقوردده مصدر اطلاق اولنور قوی الصدر اولدقلرینچون التصدیر تفعیل وزننده برآدم اوتورمق
کوکسنی دیك طوتمق معناسنه در یقال تصدر الرجل اذا نصب صدره فی الجلوس وصدر مجلسه اوتورمق
معناسنه در یقال تصدر الرجل اذا جلس فی صدر المجلس وآت کوکسیله قاقه رق سائرلری سبق وتقدم ایلمك
معناسنه در یقال تصدر الفرس اذا تقدم الخیل بصدره الصدور صادك ضمیله صدرك جمعیدر ومنه صدور
الوادی ای اعالیه ومقادمه الصدائر صداره وصدیره نك جمعیدر که بودخی درنك یوقاریلرینه دینور الصادر
رجوع معناسنه اولان صدر دن اسم فاعلدر راجع معناسنه بعده صودن رجعت ایدنده غالب استعمال اولمشدر
نته که صویه وارانه وارد اطلاق غالب اولمشدر ومنه المثل ❊ ماله صادر ولا وارد ❊ ای لاشیء له یعنی فلانك صولامق
ایچون صویه کیدوب کلمجك دوابّ ومواشیسی یوقدر که اصلا مال وملکی یوقدر دیمکدن کنایه در زیرا اعرابك

مأخوذدر على قول صرّى يصرّى تصريه صيغه سندن مأخوذ اولمغله محل ذكرى معتل بابيدر وتصريه قيونك
سودنى برقاچ كون صاغميوب بركدرمك معناسنه در المصرّة اسم فاعل بنيه سيله سود ويرمز اولان ماشيه يه
اطلاق اولنور يقال ناقة مصرّة اذا كانت لاتدرّ الصرر فتحتينله صايى قامشلنوب پكشمش اولان على قول
هنوز دانه بغلمامش اولان سنبله وخوشه يه دينور مفردى صرره در الصرّى كسرتينله والاصرّى همزهٔ
مفتوحه ايله والصرّى صادك كسرى ورانك فتحيله والاصرّى همزه زياده سيله والصرّى صادك ضمى
ورانك كسريله والصرّى صادك ضمى ورانك فتحيله عزيمت وجدّ وحقيقت معناسنه در تقول هو منى صرّى
واصرّى وصرّى واصرّى وصرّى اى عزيمة وجدّ الصرّاء ضرّاء وزننده يالچين پك قيايه دينور يقال
صخرة صرّاء اى صماء الصرور صبور وزننده والصرورة هايله والصرارة سحابه وزننده والصارورة
قاروره وزننده والصارور قانون وزننده والصرورىّ ياى مشدده ايله والصارورا عاشوراء وزننده
حج ايلمز اولان كسبه اطلاق اولنور جمعى صراره وصرار كلور على قول تزوّج ايلمز اولان آدمه دينور مفرد
وجمعى مساويدر شارحك بياننه كوره صرور وصرورهنك جمعى اوله جقدر لكن خلاف قياسدر وقال فى النهاية
وفى الحديث لاصرورة فى الاسلام قال ابو عبيد هو التبتل وترك النكاح لانه فعل الرهبان والصرورة ايضا الذى لم يحجّ
قطّ واصله من الصرّ وهو الحبس والمنع وقيل وجه التشبيه صرّ الصرّة عن اخراج النفقة يقال رجل صرور
وصرورة وصرارة وصارورة وصارور وصرورىّ وصارورا اى لم يحجّ اولم يتزوّج المصرور والمصطرّ
شول طوار طرنغنه وصف اولور كه بوزلمش هيئتنده على قول طار اوله يقال حافر مصرور ومصطرّ اى متقبض
اوضيق الصارّة حارّه وزننده حاجته دينور تقول لى فيك صارّة اى حاجة وصوسزلغه دينور تقول اصابنى
صارّة اى عطش جمعى صرائر كلور حرائر وزننده وصوارّ كلور المصارّ ميمك فتحيله بغرسقلره دينور امعاء
معناسنه مؤلف وسائر لغويون مصر مادّه سنده بغرسغى مصير ايله رسم ايلمكله بوراده مصارّك وجه تسميه سى
ومفردى معلوم اولمامشدر كرچه بند وعقد مناسبتيله وجه بولمق ممكندر الضرارة سحابه وزننده برنهرك اسميدر
الصرارىّ ذرارىّ وزننده كميجى طايفه سنه دينور ملاّح معناسنه جمعى صراريون كلور التصرير تفعيل وزننده
ناقه تقدّم ايلمك معناسنه در يقال صرّرت الناقة اذا تقدّمت صرّين كسرتينله شامده بربلده آديدر الصرّ صادك
كسريله سرچه يه شبيه لونى صارى برقوش آديدر الصرصور زنبور وزننده والصرصر هدهد وزننده
والصرصر فدفد وزننده آغستوس بوجكنه دينور وصرصور عظيم الجثه اولان دوه يه دينور وبختى نوعنه دينور كه
عجمى وخراسانى ديدكلرى دوه در الصرصرانيات صادلرك فتحيله شول دوه لره دينور كه بختى ايله عربى دوه بينلرنده يعنى
آنلردن حاصل اولمش اوله على قول ايكى اوركجلو اولنلرينه دينور الصرصرانى والصرصران هاسز بركونه پولسز
املس بالغك اسميدر الصرّى صادك فتحى وكسريله صايلوركن جاقرديسى ظهور ايدن اقچه يه دينور يقال درهم صرّى
اذا كان له صرير اذا نقد صرّار الليل جرّار الكيل وزننده اوجاق چكركه سنه دينور كه كيجه لر دور ودراز
آواز ايدر الصراصرة شام ديارنده متمكن اولان نبطى ديدكلرى طائفه يه دينور صرر فتحتينله يمنده برحصن آديدر
الاصرار همزه نك فتحيله يمنده برقبيله آديدر صرار سحاب وزننده ياخود كتاب وزننده حجاز ده بر وادى آديدر
الصريرة سفينه وزننده كيسه لنمش اقچه لره دينور يقال دراهم صريرة اى مصرورة الصويرة مصغر تنبيه سى
وتشديد يايله دويّه وزننده خلق ورأيى طار تنكحوصله وتنكمشرب آدمه اطلاق اولنور يقال رجل صويرة اى ضيق
الخلق والرأى المصارّة مفاعله وزننده جبر واكراه ايلمك معناسنه در تقول صاررته على كذا مصارّة اذا اكرهته عليه
الصران صادك ضميله ساقز كبى صمغ حاصل اولان آغاجلرك پك ودرشت يرلرده نابت اولانه دينور الصارّ سائر
اغاجلره صارمشق اولمغله پك قوبوكولكه لى اولان آغاجلره دينور مفردى صارّه در الصطر صادك فتحى وطانك
سكونيله وفتحتينله سطر معناسنه در كه يازى يازمقدر صاد وسين متعاقبدر يقال صطره صطرا بمعنى سطره
التصيطر تسيطر وزننده ومرادفيدر كه مسلط اولمق معناسنه در يقال تصيطر بمعنى تسيطر المصطار ميمك
ضميله باده يه دينور خمر معناسنه شارح كسائيدن بونك لغت رديّه اولديغنى نقل ايدر زيرا ابنيهٔ عربه منافى كبيدر لكن
لفظ مزبور روميدن مأخوذ اولمق كركدر زيرا روميه ده شيره يه موسطور ديرلر ومسطار لسان ناسده طتلو شيره ده
متعارفدر الصطر فتحتينله بريللق قيونه وكچى يه دينور كه توقلو وچبش تعبير اولنور تقول اشتريت صطرا
اى عتودا من الغنم الصعر صادك وعينك فتحيله انسانك يوزى برطرفه طوغرى مايل يعنى دورك اولمق على قول
بريوزى دورك اولمق وعلى رأى دوه قسمنه مخصوص برعلتدر كه بيونى برجانبه طوغرى اكريلوب دورك اولور

پس صعر لفظى اسمدر ومصدر اولور يقال فى وجهه اوفى خدّه صعر ويقال فى عنق البعير صعر اى ميل ويقال
صعر وجهه صعرا من الباب الرابع اذا مال الى احد الشقين وبو ميلان خلقى وكبر ونخوتدن ناشى جعلى اولور وصعر
آدمك باشى كوچك اولمق معناسنه در يقال صعر رأسه اذا صغر وصعار يراكل ايلمك معناسنه در يقال صعر الرجل
اذا اكل الصعار يركما سيذكر التصعر تفعل وزننده بودخى انسانك يوزى ياخود دوه نك بيونى برطرفه طوغرى
دورك اولمق معناسنه در يقال تصعر وجهه اذا صار مائلا الاصعر صعر مذكوردن وصفدر دورك يوزلو
آدمه دينور قال الشارح ومنه الحديث يأتى على الناس زمان ليس فيهم الا اصعر او ابتر الاصعر المعرض بوجهه
كبرا واصعر اسامیدندر التصعير تفعيل وزننده والمصاعرة مفاعله وزننده والاصعار همزه نك كسريله
كبر وخود بينلكدن ناشى قرشوسنده كى آدمه بقميوب يوزى برطرفه طوغرى دويروب اكمك معناسنه در يقال صعر
خدّه وصاعره واصعره اذا اماله عن النظر الى الناس تهاونا من كبر وربما يكون خلقة المصعر مكرم وزننده
تند وشديد اولان دوه يه اطلاق اولنور كه سر دلكندن بيونى چويرمك دشوار اولور يقال قرب مصعر اى شديد
الصيعرية صيقليه وزننده ارقورى ارقورى يوريمكه اطلاق اولنور كه برطرفه ميلان اوزره يوريمكدر ينكج كبى يقال
يمشى صيعرية وهو اعتراض فى السير وصيعرية ناقه قسمنك كردننه مخصوص بركونه داغ وتمغا اسميدر مطلقا دوه يه
مخصوص دكلدر جوهرى تعميم ايلمشدر وجوهرى يى مسيب بن علس نام شاعرك اشبو * وقد اتناسى الهمّ عند
احتضاره * بناج عليه الصيعرية مكدم * بيتى وهمه القا ايلمشدر طرفه نام شاعر ايسه بيت مرقومى كوش ايتدكده
مزبور مسيب حقنده على وجه الهزل قد استنوق الجمل مثلنى ايراد ايلدى مثل مزبورك تمامى نوق مادّه سنده مرسومدر
الصيعرىّ صيقلىّ وزننده پك قرمزى ديمكدر كه احمر لفظنى تأكيد ايچون ايراد ايدرلر يقال احمر صيعرىّ
اى قانئ وجثه سى بيوك نسنه يه وصف اولور يقال سنام صيعرىّ اى عظيم الصعيراء حميراء وزننده صعنبى
نام محل قرشوسنده برموضع آديدر صعران عجلان وزننده برارصك آديدر وصعران بررجل اسميدر صعارى
قصارى وزننده برموضع آديدر الصعرور زنبور وزننده والصعرّر صادك وعينك وراى مشدّده نك ضميله
آغاجلردن سيلان ايدن پوصلرك منجمد اولانه دينور كثيرا وكونلك كبى واوزون اوزادى ويوفقه جه بوريله رق سيلان
ايلمشنه ده دينور وبركونه صارى وغليظ ويابس نسنه يه دينور كه خمير كبى كوشك اولور وممه نك امزكلرى دليكلرندن
چقان شول رطوبته دينور كه صمغ كبى لزوجتلى اولور سود آغزى تعبير ايدرلر على قول يكى طوغورمش حيوانك
آغوزندن اك اوّل صاغيلاننه دينور وآرديج وفلفل آغاجلرى كبى صلابتلو آغاجلرك يمشنه وحاصلنه دينور على
قول مطلقا صمغه دينور كه آغاج پوصى تعبير اولنور جمعى صعار يركلور الاصعنزار افعنلال وزننده والاصعرّار
افعلاّل وزننده بركسه ضربه ياخود سانجو كبى بروجع سببيله اولديغى يرده بوريشوب بوزوله رك دكرمن كبى
دونمك معناسنه در يقال ضربه فاصعنزر واصعرّر اى استدار من الوجع مكانه وتقبض صعير زبير وزننده
ابو ذرّ الغفارىّ رضى الله عنه حضرتلرينك جدّى اسميدر واصحابدن ثعلبه نك پدرى اسميدر ومحدثيندن عقبه نك
پدرى آديدر الصعرورة صادك ضميله بوق بوجكنك يوالديغى يوالغه دينور الصعررة دحرجه وزننده
برنسنه يى كره كبى مدوّر قلمق معناسنه در التصعرر تدحرج وزننده آندن مطاوعدر تقول صعررت الشئ
فتصعرر اى استدار الصعبور باى موحده ايله عصفور وزننده باشى كوچك اولان آدمه دينور الصعبر جعفر
وزننده والصنعبر سمندر وزننده وكاه اولور كه عينى تقديمله صعنبر دخى ديرلر سدر آغاجنه شبيه برنوع شجر آديدر
الصعتر سعتر وزننده ومرادفيدر كه يبانى نوعنه ككيك تعبير اولنور برمحله فرش اولنسه اورادن هوام وحشرات
مقوله سى فرار ايدرلر شارح ديركه شعير لفظنه ملتبس اولمامق ايچون صاد ايله رسم ايدرلر الصعترة دحرجه
وزننده آرى قسمى ككيك اوتى اوتلامق معناسنه در يقال صعتر النحل اذا رعى الصعتر وبرنسنه يى تزيين ايلمك معناسنه در
يقال صعتر الشئ اذا زيّنه الصعاتر صادك فتحيله شديد ودشوار اولان نسنه لره دينور يقال امور صعاتر
اى صعاب شداد صعتر وابو صعتره ايكى رجل آديدر الصعترىّ سعترى وزننده ومرادفيدر كه مادّه سنده
ذكر اولندى المصعنفر اسم فاعل بنيه سيله ايشلك ماضى ونافذ انسان وحيوانه دينور يقال رجل مصعنفر اى ماض
الاصعنفار اسحنفار وزننده انسان ياحيوان كروهى سرعتله فرار ايليه رك تارمار اولمق معناسنه در يقال
اصعنفرت الحمر اذا تفرّقت واسرعت فرارا وابذعرّت وبيون بورلمق معناسنه در يقال اصعنفرت العنق اذا التوت
الصعفرة دحرجه وزننده والتصعفر تدحرج وزننده بونلرده بيون برطرفه بورلمق معناسنه در يقال صعفرت العنق
وتصعفرت اذا التوت وصعفره تارمار ايلمك معناسنه در يقال صعفر الخوف الحمر اذا فرّقها الصعقر قافله برقع وزننده

هاوياره وبالق يمورطه سنه دينور فارسيده اشپل ديرلر يقال اكل الصعقر اى بيض السمك الصمعور زنبور وزننده
قويى چرخنه دينور دولاب معناسنه على قول قوغه سنه دينور نته كه عصمور دخى بو معنايه در الصغر عنب وزننده
والصغارة كرامه وزننده اسملردر عظم مقابليدر يعنى كوچكلكه دينور كه فارسيده خردى ومقابلنه بزركى دينور
على قول صغر كلمه سى جرم وجثه جهتيله اولان وصغاره قدر وشان جهتيله اولان كوچكلكه مخصوصدر كه
مراد حقارت قدردر وصغاره وصغر وصغر فتحتينله وصغران صادك ضميله مصدرلردر كوچك اولمق
معناسنه در يقال صغر الشئ وصغر صغارة وصغرا وصغرا وصغرانا من الباب الخامس والرابع ضد عظم
الصغير امير وزننده والصغار غراب وزننده والصغران سلطان وزننده وصفلردر كوچك شيئه دينور صغيرك
جمعى صغار كلور وصغراء كلور كرماء وزننده ومصغوراء كلور مشيوخاء وزننده الاصاغر والاصاغرة تأنيث
جمعيله اصغرك جمعيدر كه افعل تفضيلدر التصغير تفعيل وزننده والاصغار همزه نك كسريله برنسنه يى
كوچلتمك معناسنه در وبو ابتداء وتدريجا اولور يقال صغر الشئ واصغره اذا جعله صغيرا واصغار ارضك
نباتى صغير اولمق معناسنه در يقال اصغرت الارض اذا صار نباتها صغيرا وبركسه يى خوار وحقير ايلمك معناسنه در كه
خوارلمق تعبير اولنور يقال اصغره اذا جعله صاغرا اى ذليلا وكوچك قربه ديكمك معناسنه در يقال اصغر القربة اذا
خرزها صغيرة وكوچك اولاد پيدا ايلمك معناسنه در يقال ارتبعوا ليصغروا اى يولدوا الاصاغر الصغير صادك ضمى
وياى مشدده نك كسريله والصغير زياده يايله صغير لفظندن مصغرلردر المصغرة محسنه وزننده خرده خرده
نباتلو يره وصف اولور يقال ارض مصغرة اذا صار نبتها صغيرا الصغرة صادك كسريله اخوانك ياخود قومك
الك كوچكنه دينور يقال هو صغرتهم اى اصغرهم ويقال فلان صغرة ابويه وصغرة ولد ابويه اى اصغرهم وتقول
انا من الصغرة اى الصغار وتقول ما صغرنى الا بسنة صغرا من الباب الاول اى ما صغر عنى يعنى فلان بندن همان برياش
كوچكدر الصاغر ذل وحقارته راضى ومتحمل آدمه دينور جمعى صغره كلور كتبه وزننده قال الشارح يقال
صغر الرجل صغرا من الباب الرابع اذا ذل وهان فهو صاغر الصغر عنب وزننده والصغار سحاب وزننده
والصغارة سحابه وزننده والصغر والصغران صادلرك ضميله برآدم ذل وحقارته راضى ومتحمل اولمق
معناسنه در كوجى يتشمديكندن ناشى يقال صغر الرجل صغرا وصغارا وصغارة وصغرا وصغرانا من الباب الخامس
اذا رضى بالذل وكونش غروبه ميل ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال صغرت الشمس اذا مالت للغروب
التصاغر تفاعل وزننده كوچكلنمك وكوچك كورنمك معناسنه در يقال تصاغرت اليه نفسه اى صغرت
وكندى نفسنى حقير كوستورمك معناسنه در يقال تصاغر الرجل اذا تحاقر الاصغران تثنيه بنيه سيله
قلب ايله لسانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه المثل ❊ المرء باصغريه ❊ صغران سحبان وزننده برموضعدر
صغران عثمان وزننده بر رجل آديدر الاستصغار برنسنه يى كوچكسنمك معناسنه در يقال استصغر الشئ
اذا عده صغيرا صغير وصغيره جميل وزننده اساميدندر الصفرة صادك ضمى وفانك سكونيله معروفدر
يعنى الواندن صاريلق لوننه دينور وسياهه دينمكله اضداددن اولور وصفره يمامه ده برموضع آديدر وصفره معرفه
اوله رق كچى قسمنك علميدر كه علم جنس اولور اسامه كبى الاصفرار احمرار وزننده والاصفيرار احميرار وزننده
برنسنه صارارمق معناسنه در يقال اصفر الشئ واصفار اذا صار ذا صفرة الاصفر صفره دن وصفدر
صارى شيئه دينور الصفرة تمره وزننده آجلغه دينور قال الشارح ومنه الحديث صفرة فى سبيل الله خير
من حمر النعم وهى الجوعة وخلو البطن مؤلفك بصائرده بيانته كوره بو معنا وسائر خلو معنالرى صفيردن
مأخوذدر المصفور والمصفر معظم وزننده آج وجايع معناسنه در الاصفران تثنيه بنيه سيله زعفران ايله
التونه على قول زعفران ايله ورس يعنى يمن زعفرانى والاجهره ديدكلرى صارى بويه يه ياخود زعفران ايله قورى
اوزمه اطلاق اولنور الصفراء التونه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث انه صالح اهل خيبر
على الصفراء والبيضاء والحلقة اى على الذهب والفضة والدروع واخلاط اربعه دن خلط معروفه دينور كه
مره در لسانمزده دخى صفرا تعبير اولنور فارسيده زرداب دينور ويمور طلمش چكركه يه دينور ودوه علقلرندن
براوتلق آديدر كه سهل وقومسال يرلرده نابت اولور يبراغى مارول يبراغنه شبيه اولور وحارث بن اضجم نام كسه نك
ومجاشع السلمى نام كسه نك فرسى اسميدر وحرمين بيننده بر وادى آديدر حالا وادى الصفراء ايله معروفدر وقاين
آغاجندن ياپلان يايه اطلاق اولنور التصفير تفعيل وزننده برنسنه يى صارويه بويامق معناسنه در يقال صفر
الثوب تصفيرا اذا صبغه بصفرة وبريرى خالى قلمق معناسنه در يقال صفر البيت اذا خلاه وصقلق چالمق معناسنه در

يقال

يقال صفر للدابة اذا صات بشفتيه المصفرة محدثه وزننده علامت ونشانلرى صارى اولان كسه لره دينور يقال
قوم مصفرة اى علامتهم الصفرة الصفرية صادك ضميله يمن ديارينه مخصوص بركونه خرما اسميدر هنوز بسر
ايكن قوريدوب سويق ايچره شكر يرينه وضع ايدرلر وصفريه صادك ضمى وكسريله حروريه طائفه سندن برفرقه يه
اطلاق اولنور عبد الله بن صفار ياخود زياد بن الاصفر نام رئيسلرينه منسوبلردر ياخود بكزلرى صارى اولمغله صارى يه
نسبت اولنديلر ياخود دين وشريعتدن خالى اولدقلريچون اطلاق اولندى بو خلو معناسندن مأخوذدر ومهالبه
جماعتى كه كرم وسماحتله مشتهرلردر آنلره ده صفريه اطلاق اولنور جدلرى اولان ابو صفره يه منسوبلردر الصفار
غراب وزننده بهمى يعنى پسى پسى ديدكلرى كدى اوتنك قوريسنه دينور وقارنده تكون ايدن قورتجغزلره دينور
وقارنده مجتمع اولان صارى صويه دينور استسقا ماده سى كبى وكنه تعبير اولنان بوجكه دينور قراد كبى ودابه نك
ديشلرى ديبلرنده قلان علف بقيه سنه دينور بو معناده صادك كسريله ده جائزدر وبر كوچك بوجك آديدر كه آت
وقاطر ودوه مفوله سنك طرنقلرنده حادث اولور الصفارة صادك ضميله صولمش پژمرده نباته اطلاق اولنور الصفر
حفر وزننده برآدمك علتدن ناشى قارننده صفار يعنى صارى صو مجتمع اولمق معناسنه در يقال صفر الرجل على بناء
المجهول فهو مصفور اذا اجتمع فى بطنه الصفار الصفر فتحتينله برعلت آديدر كه انسانك قارننه عارض اولوب بكزنى
كهربا كبى صاراردر وصفر محرم آينى صفر آينه تأخير ايلمكه دينور جاهليتده اشهر حرمدن اولان محرم آينده
مبادر اولدقلرى حرب وغارتى اجرا ايچون تحريمى صفر آينه تأخير يعنى صفرى محرمه بدل ايدرلر ايدى ومنه الحديث
لا صفر على قول حديث مذكورده منفى اولان صفردن مراد علت مرقومه در كه غيره سارى زعم ايدرلر ايدى والمراد
من الحديث قوله عليه السلام لا عدوى ولا هامة ولا صفر وصفر عقل وهوش وعقد وجزم وكوكل وقلب ولب القلب
معنالرينه در وعربلر زعمنده بريلان آديدر كه انسانك قارننده متكون واضلاعه ملتصق اولوب آجقدقده انسانك
ايچريسنى قاورايوب اصرر على قول بشقه برجانوردر كه كذلك انسانك جوفنده اولوب آجقدقده ايكوكلرينك ايچ
طرفلرنى اصرر انسان آجقدقده ايچريسنك صزلديغى كويا كه بوندندر وعلى رأى برنوع قورتجغزدر كه انسانك قارننده
عارض اولور صفار دخى ديرلر شارحك بيانته كوره مراد صوغلجانلر اوله جقدر كه سفلادن مندفع اولورلر وصفر آجلغه
دينور جوع معناسنه وشهر صفر معروفدر كه محرم عقبنده اولان آيدر وبو منصرفدر وبعضا ممنوع اولور علميت وتغليب
ليالى اعتباريله تأنيث علتلرينه مبنى جمعى اصفاردر شارح ديركه شهر مزبوره صفر تسميه سى خلو معناسندندر زيرا شهر
مذكورده اهل مكه اطرافه جلب ذخاير ايچون منتشر اولوب مكه خالى قالور ايدى وصفر ملل طاغلرندن برطاغك آديدر
وصفر وصفور خالى اولمق معناسنه در يقال صفر الاناء صفرا وصفورا من الباب الرابع اذا خلى ويقال صفرت وطاب فلان
اذا مات الصفران تثنيه بنيه سيله سنه دن ايكى شهره اطلاق اولنور كه عهد اسلامده آنلرك بريسى محرم ايله تسميه
اولندى مراد محرم ايله صفردر جاهليه ده ايكيسنه صفران اطلاق ايدرلر ايدى الصفر صادك ضميله نحاس
اقسامندندر يعنى فلزات تسعه دن توجه دينور كه معروفدر فارسيده روى ديرلر والتونه ده اطلاق اولنور وبوش نسنه يه
دينور بو معناده صادك حركات ثلاثيله ده جائزدر الصفار عطار وزننده توج پيان آدمه دينور الصفر كتف
وزننده والصفر زبر وزننده بونلرده بوش نسنه يه دينور جمعلرى اصفار كلور يقال اناء اصفار كما يقال برمة اعشار
اى خال ويقال آنية صفر بضم الصاد الاصفار همزه نك كسريله فقير ومحتاج اولمق معناسنه در يقال اصفر
الرجل اذا افتقر وخالى قلمق معناسنه در يقال اصفر البيت اذا اخلاه الصفر كتف وزننده خلو معناسنه
اولان صفردن وصفدر خالى معناسنه يقال اناء صفر اى خال الصفرية فتحاتله كوز موسمنك اوائلنده بتن نباتلره
دينور على قول حرارت هوانك چكيلوب برودتك بالتدريج كلمكه بشلديغى هنكامده نابت اولنلره دينور ياخود
اول ازمنه يه يعنى هر موسمك اوائلنه دينور كه ابتدا آينك مدتيدر مثلا يازك وكوزك ابتدا آيلرى كبى وصفريه قيون
وكچى قسمنك سهيل يلدزى طلوعى وقتنده طوغوردقلرى دوللره اطلاق اولنور كه اول موسم شتا اولور الصفرى
بودخى صفريه معناسنه در الصافر اوغرى يه اطلاق اولنور صفيردن مأخوذدر يقال هو صافر اى لص
وبرنوع قوش اسميدر كه بغايت جبان وبى زهره اولور ومطلقا صيصليق چلاركبى اوتن قوشه اطلاق اولنور
وشكارى اولميان هر قوشه اطلاق اولنور وصافر احد وفرد معناسنه مستعملدر كه كس وكسه ديمكدر يقال
ما بالدار من صافر اى احد الصفارة سحاره وزننده كونه اطلاق اولنور صفيرى ضرطه در وصفاره باقردن
ايچى بوش دودك طرزنده برنسنه در كه اطفال آنكله كوكرجين قوشلرينه صفير ايدرلر ياخود اشك قسمى صو ايچسون
ديو آنكله صفير ايدرلر الصفيرة سفينه وزننده ايكى ارض بيننده اولان صفيره يه يعنى ايكى طرفه ملاصق قوم يعنه

دینور الصفیر صریر وزننده صیصلغه دینور که دوداق ایله چلارلر دودك سسی کبی سس چقارلر فارسیده
هشپلك دیرلر و بو خلو معناسندن مأخوذدر وصفیر مصدر اولور صیصلق چالمق معناسنه یقال صفر الرجل صفیرا
من الباب الثانی اذا صات بفیه واشك قسمنی صوایچمکه چاغرمق معناسنه در سببیت مناسبتیله یقال صفر بالحمار
اذا دعاه للماء التصفیر تفعیل وزننده بودخی صیصلق چالمق معناسنه در یقال صفر الرجل بمعنی صفر
بنو الاصفر ملوك روم در که آنلر صفر بن روم بن یعصو بن اسحق علیه السلام اولادیدر علی قول سلفده حبش
قومندن بر طائفه آنلر ایله محاربه ایدوب غالب اولملریله مملکتلرینه مالك اولوب واولاد وعیاللرنی سبی ایلمریله آنلردن
حاصل اولان اولاد صاری بکزلو اولدقلری باعث تسمیه اولمشدر زیرا سواد ایله بیاض بیننده متولد اولدیلر مترجم
دیرکه سلفده نصاری جمله سی روم ایدی افرنج وسائر طوایف نصاری صکره دن منشعب اولدیلر حتی زمان
سعادته قدر بلاد شام ومصر روم یدنده ایدی وزمان سعادتده قیصر روم که جمیع نصاری پادشاهی ایدی
تختکاهی شام ایدی اسمی هرقل ایدی حضرتدن عظیم الروم عنوانیله اکا نامه ارسال اولندی ویرموك غزاسنده
بو عزیمتمز بنی الاصفر اوزره در تدارك کثیره لازمدر دیو پیوردیلر پس علی التقدیرین بنی الاصفر مطلقا روم طائفه سی
اولور که مسقو وانکلیز وفرانسه وسائری داخلدر طائفهٔ واحده یه مخصص یوقدر انتهی مرج الصفر سکر
وزننده شامده بر موضعدر الصفاریت عفاریت وزننده فقراء وکدایانه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره
مفردی صفریت در وتاء زائده در وخلو معناسندندر المصفر محدث وزننده تصفیردن اسم فاعلدر صیصلق
چالیجی دیمکدر ومنه یقال هو مصفر استه ای ضراط صفوریه یانك تخفیفیله عموریه وزننده اردن سنجاغنده
بر بلده آدیدر الصفوریة صادك ضمی ویانك تشدیله بر جنس نبات آدیدر صفوراء صادك فتحیله علی قول
صفوره یاخود صفوریاء شعیب علیه السلام حضرتلرینك کریمه لری اسمیدر که حلیلهٔ موسی علیه السلام در
الاصافر برنیجه جباله اطلاق اولنور الصفراوات بین الحرمین مر الظهران نام محل قربنده بر موضع آدیدر
شارحك بیاننه کوره بر موضع وبرنیجه قریه دن عبارتدر که وادی الصفراء وجدیده آنلرك داخلندندر الصقر
صادك فتحی وقافك سکونیله هر صید وشکار ایدن قوشه دینور شاهین وطغان جنسندن جمعی اصقر وصقور
وصقوره کلور وصقار کلور صادك کسریله وصقاره کلور هایله وصقر کلور صادك ضمیله شارحك بیانی اوزره صقر
ضرب معناسندن مأخوذدر وجه مذکور اوزره کرك شاهین وکرك طغان انواعندن مطلقا شکاری قوشه دینور
لکن استعمالده چرغ فارسی مقابلنده غالب اولدی که ترکیده چاقر تعبیر ایتدکلریدر یقال یتصید بالصقور وهی
کل طیر یصید من البزاة والشواهین ویقال صقر صاقر ای حدید البصر وصقر یمامه ده بر بیوك سیاه قیا اسمیدر
واکشی سوده دینور یقال جاء بصقر یزو الوجه ای باللبن الحامض ودواب قسمنك تکلتو کلان یرلرینك اکسه لرنده
تویدن بر دائره یه دینور که صاغلو صوللو ایکی دائره اولور خیال بیننده نشان عد اولنور ایکیسنه صقران دیرلر وصقر
پکمزه دینور تقول اکلت صقرا ای دبسا وتازه خرمانك وقوری اوزمك شیره لرینه دینور تقول نزلت علیه فجأنی
بالصقر ای عسل الرطب او الزبیب بو معناده فتحتینله ده جائزدر وصقر مصدر اولور صقره کبی کونشك اسیسی
شدتله وجودی چالمق معناسنه یقال صقرته الشمس صقرا وصقرة من الباب الاول اذا آذته بحرها وصقر
چوق طورمقدن ناشی متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء صقر ای آجن ودیوثلغه دینور که اسمدر یقال فی طبعه
صقر ای قیادة علی الحرم ومستحق اولمیان کمسیه لعن ونفرین ایلمکه دینور که اسمدر جمعلری صقور کلور
وصقار کلور صغار وزننده قال الشارح ومنه الحدیث لا یقبل الله من الصقور یوم القیمة صرفا ولا عدلا وهم
الدیوث القواد علی حرمه وکذا فی الحدیث کل صقار ملعون وهو اللعان لمن لا یستحق وروی بالسین بو که
کوره صقر مصدر اولمش اولور وصقر اورمق معناسنه در یقال صقره بالعصا صقرا اذا ضربه وصاقور ایله
طاش قیرمق معناسنه در یقال صقر الحجر اذا کسره بالصاقور وسودپك اکشمك معناسنه در یقال صقر اللبن
اذا اشتدت حموضته وآتش یاقمق معناسنه در یقال صقر النار اذا اوقدها وبر آدمی یا بر نسنه یی یره چالمق معناسنه در
یقال صقر به الارض اذا ضرب به وصقر اسماء رجالدندر التصقر تفعل وزننده چاقر جنسیله آو ایلمك
معناسنه در یقال تصقر الرجل اذا صاد بالصقر وآتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال تصقرت النار اذا اتقدت
وبر یرده او یالنوب اکلنمك معناسنه در یقال تصقر بموضع کذا ای تلبث فیه الصقر فتحتینله بیوك مبشه آغاجلرینك
یره دوکیلان یپراقلرینه دینور وصقر سقر لفظنده لغتدر که جهنم اسماسندندر الصاقورة باشك کاسه سندن
دماغ اوزره مشرف اولان یرینك ایچ طرفنه دینور وصاقوره اوچنجی فلکك اسمیدر الصاقور طاشجیلرك طاش

قیردقلری بیوك کلنکه دینور که واریوز تعبیر اولنور واکا صوقر دخی دینور جوهر وزننده وصاقور لسانه اطلاق
اولنور ضرب معناسندن مأخوذلردر الصقار کتان وزننده هر کسه لعن ونفرین ایدر اولان بدزبان کمسیه
دینور یقال رجل صقار ای لعان وفیه الحدیث کما ذکر وقوغجی یه اطلاق اولنور نمام معناسنه وکافره اطلاق
اولنور طعن اسلام ایلدیکیچون ویکمزجی یه دینور دباس معناسنه الصقور تنور وزننده دیوث وقورمساغه
دینور الاصقر افعل تفضیلدر شیره معناسنه اولان صقردندر یقال هذا التمر اصقر من هذا ای اکثر صقرا شارح دیرکه
فعلی اولمیه رق وارد اولمشدر الصقر کتف وزننده شیره لو خرمایه وصف اولور یقال رطب صقر مقر ای ذو صقر
مقر کلمه سی اتباعدندر الصاقرة داهیهٔ نازله یه اطلاق اولنور یقال ازعجته صاقرة ای داهیة نازلة الاصقرار افعلال
وزننده والاصمقرار اضمحلال وزننده سود زیاده سیله اکشیمك معناسنه در یقال اصقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حموضته
التصقیر تفعیل وزننده بودخی آتش یاقمق معناسنه در یقال صقر النار اذا اوقدها الاصتقار والاصطقار افتعال
وزننده بونلرده آتش یانمق معناسنه در یقال اصتقرت النار واصطقرت اذا اتقدت الاصقار همزه نك کسریله
کونشك حرارتی آتش کبی پك اسی اولمق معناسنه در یقال اصقرت الشمس اذا اتقدت الصقر والبقر زفر
وزنلرنده والصقاری والبقاری سمانی وزنلرنده بین الناس معروف اولمیان کذب فاحشك واراجیف واباطیلك
اسملریدر ضرب معناسندن مأخوذدر نته که بقر ماده سنده ذکر اولندی ومنه یقال جاء بالصقر والبقر وبالصقاری
والبقاری ای بالکذب الصریح صقاری سمانی وزننده بر موضع آدیدر الصوقریر زمهریر وزننده زمزمه
ونغماتله اوتن قوشك آوازه سنی حکایه در الصوقرة دحرجه وزننده قوش قسمی ترجیع وزمزمه ایله اوتمك معناسنه در
یقال صوقر الطائر اذا رجع صوته الصقرة فتحاتله شول صویه دینور که پك چوق طورمش اولوب وایچنه کلب وتلکی
مقوله سی جانورلر بول ایلمکله متغیر ومتعفن اولمش اوله الصقرة فرحه وزننده بغایت تیز فهم وچالاکنظر
وشدیدة البصر اولان خاتونه وصف اولور یقال امرأة صقرة ای ذکیة شدیدة البصر صقیر زبیر وزننده اسامیدندر
الصقعر قنفذ وزننده ماء بارده دینور وآجی وغلیظ صویه دینور وبر محلده پك چوق طورمقله متغیر اولمش صویه دینور
الصقعرة دحرجه وزننده بر آدمك قولغنه حیقرمق معناسنه در یقال صقعر فی اذنه اذا صاح فیه الاصقعرار
اقشعرار وزننده چکر که قسمنه کونش تأثیر ایلمکله اولدقلری یردن بر طرفه کتمك معناسنه در یقال اصقعر الجراد
اذا اصابته الشمس فذهب الصنقعر جردحل وزننده کش دیدکلری یوغرت قوریسنه دینور وصمغ کلچه سنه
دینور الصلور سنور وزننده یلان بالغنه دینور جری کبی فارسیده مارماهی دیرلر الصمر صادك فتحی ومیمك
سکونیله والصمور قعود وزننده بر آدمه نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه در یقال صمر فلان صمرا
وصمورا من الباب الاول اذا بخل ومنع ویوکسك آقندیدن صو دوزیره اندکدنصکره آهسته جه جریان ایده رك سکونت
اوزره اولمق معناسنه در یقال صمر الماء اذا جری من حدور فی مستوی فسکن وهو جار وصمر لاشه رایحه سی
کبی منتن رایحه یه دینور وتازه مسك رایحه سنه دینور وسودپك اکشیمك معناسنه در یقال صمر اللبن صمرا من الباب الثانی
اذا صار صامورة کما سیذکر الاصمار همزه نك کسریله بودخی نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه در یقال
اصمر الرجل اذا بخل ومنع وسودپك اکشیمك معناسنه در یقال اصمر اللبن اذا صار صامورة وناس وقت غروبه داخل
اولمق معناسنه در یقال اصمر القوم اذا دخلوا فی الصمیر التصمیر تفعیل وزننده اصمار ایله معنای اول وثالثده
مرادفدر یقال صمر الرجل وصمر القوم بمعنی اصمر الصمر صادك کسریله یوکسك آقندیدن نازل وجاری اولان
صوینك قرار کاهی اولان دوزیره دینور الصمر صادك ضمیله صبر وزننده ومرادفیدر بر شیئك اوجنه وجانبنه دینور
جمعی اصمار کلور ومنه تقول ادهقت الکأس الی اصمارها واصبارها کما مر الصمیر امیر وزننده اتی کمیکنه
یاپشمش زبون ونحیف وهندی کبی وجودی قوبقوری آدمه دینور که وجودندن دائما ترققوسی کلور یقال رجل صمیر
ای الیابس اللحم علی العظام یفوح منه رایحة العرق الصماری حباری وزننده والصماری حبالی وزننده
والصماری عشاری وزننده دبره دینور است معناسنه صیمر حیدر وزننده وبعضا میمی مضموم اولور
خوزستان ایله بلاد جبل میاننده بر بلده آدیدر وبصره ده بر نهر اسمیدر که اوزرنده نیجه قریه لر واردر آنلرك برینه
فقهاء شافعیه دن عبد الواحد بن حسین بن محمد منسوبدر الصیمرة هینمه وزننده ایرانده دینور قربنده بر بلده آدیدر
اعلامدن ابراهیم بن احمد بن الحسین اورادندر وبصره قضاسنده بر ناحیه آدیدر که نهر معقل آغزنده واقعدر قاضی
ابو عبد الله حسن بن علی بن محمد الحنفی وعلمادن بر جماعت اورایه منسوبلردر بونلرك زماننده نصکره اوراده عاصم
نام بر کسه ظهور ایلمکله ادعای الوهیت ایدوب نیجه بیمغزان دخی عبودیتنده پویان اولدیلر مرد اولدقدنصکره ولدینه

دخی پرسنش ایلدیلر قصه لری تواریخده مسطوردر الصومر جوهر وزننده شجر بادروج اسمیدر کره خراسانی دیدکلری نباتدر الصمرة تمره وزننده اصلا حلاوتی اولیان دادسز سوده دینور تقول سقانا صمرة ای لبنا الاحلاوة له الصامورة بغایت اکشی سوده دینور تقول شربنا صامورة ای لبنا حامضا جدا الصمر فتحتینله سودیك اکشی اولمق معناسنه در یقال صمر اللبن صمر امن الباب الرابع اذا صار صامورة التصمر متشمر وزننده دائما کونشه قرشوطوروب اوتورر اولان آدمه دینور متشمس معناسنه وحبس نفس ایدر اولان کشی یه دینور متحبس معناسنه الصمیر زیر وزننده کونش غروب ایده جك وقته دیئور الصمعری جعفری وزننده متدو شدید اولان شیئه دینور بو ماده یی جوهری صعر ذیلنده ذکر ایلکله وهم ایلشدیر شارح دیرکه بعض ائمه جوهری کبی میمك زیاده سنه ذاهب اولدیلر وصمعری فرومایه وناکسه دینور یقال رجل صمعری ای لئیم وشول کسمه یه دینور که اکا بروجهله سحر وافسون کار ایلز اوله یقال رجل صمعری اذا کان لایعمل فیه سحر ورقیة وقرمزی یسی خالص اولان قرمزی شیئه دینور یقال شئ صمعری ای خالص الحمرة وخبیث وموذی یلانه دینور الصمعر جعفر وزننده شدید شیئه دینور وبر رجل آدیدر وجراح بن اوفی ویزید بن حذاق نام کسمه لرك فرسلری اسمیدر وبرناقه آدیدر وطیرانی قالین بره دینور وبر موضع اسمیدر الصمعور زنبور وزننده قصیر القامه اوله رق بهادر آدمه دینور یقال رجل صمعور ای قصیر شجاع الصمعرة صادك فتحی وميمك سکونیله حیوان قسمنك تویلو اوله رق باشنك دریسنه دینور فروة الرأس معناسنه وغلیظ اولان نسنه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در الصمقرة دحرجه وزننده والاصمقرار اسبطرار وزننده سود بغایت اکشیمك معناسنه در یقال صمقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حموضته واصمقرار کونش آتش کبی پك اتسی اولمق معناسنه در یقال اصمقرت الشمس اذا اتقدت المصمقر مقشعر وزننده پك اتسی کونه وصف اولور یقال یوم مصمقر ای حار الصنار کتاب وزننده دلب اسمیدر که چنار آغاجنه دینور وبوچنار فارسیدن معربدر بونده نونك تخفیفی اکثردر وصنار ایلك اکیره جك ایکمك اوجنه دینور الصنارة کتابه وزننده قولغه دینوراذن معناسنه وبدخوی آدمه دینور بونده سحاب وزننده جائز در ودریدن اولان قلقانك ال طوتمجق قولپنه دینور جمعی صنایر کلور وبدادب کستاخ آدمه دینور هر نقدر نبیه یعنی قدر وشان صاحبی ایسه ده یقال هو صنارة ای سئ الادب وان کان نبیها الصنور عجول وزننده بخیل اولوب بدخوی اولان کسمه دینور یقال هو صنور ای بخیل سئ الخلق الصنبور زنبور وزننده شول خرما آغاجنه دینور که اشاغیسی انجلوب وبداق دیبلری برك وشاخدن مجرد ومیوه سی قلیل اوله بوراده قلت عدمدن کنایه در وبالکز خه وبشقه جه اولان خرما آغاجته دینور وبیوك خرما اغاجنك دبندن سوروب چقان فلیزله وفدانله دینور وخرما اغاجنك کوکنه دینور وشول کسمیه دینور که قوم وقبیله سی واهل واولادی اولیوب یالکز جه ضعیف الحال وذلیل وحقیر اوله قال الشارح ومنه الحدیث ان کفار قریش کانوا یقولون فی النبی علیه الصلوة والسلام محمد صنبور فاذا مات انقطع ذکره فانزل الله تعالی ان شانئك هو الابتر وصنبور فرومایه ولئیم وناکسه اطلاق اولنور ومجرای ماء اولان کنك واولوق مقوله سنك آغزینه دینور که صوآندن ایچرویه داخل اولور فم القناة معناسنه وبردق وابریق ومطهره مقوله سی اوانیده اولان امزکه دینور که آندن صو ایچیلور دمور دن وتنکه دن وسائردن اولور کذلك چشمه لرده اولان موصلغه اطلاق اولنور یقال شرب من الصنبور وهو قصبة فی الاداوة یشرب منها حدیدا اورصاصا اوغیره وخوضك اولوغنه علی قول حوض یاپدقده طشمره آقه جق دلیکنه اطلاق اولنور وکوچك چوجقه دینور وآفت وداهیه یه اطلاق اولنور وریح بارده یه وریح حاره یه دینکله اضدادن اولور الصنبرة دحرجه وزننده خرما اغاجی صنبور اولق معناسنه در یقال صنبرت النخلة اذا صارت صنبورا وصنبره اسم اولور شول کوبره وفشق مقوله سی زیله وقاذوراته دینور که برده غلظتلنوب قالمش اوله الصنوبر سفرجل وزننده شجر ارز علی قول تمر ینك اسمیدر که چام اغاجی اوله جقدر انواع عدیده سی واردر ارزاندن بزنوعدر تمر ینه فستق وکوکنارایچی تعبیر ایدرلر الصنبر صادك کسری ونون مشدده نك کسری وفتحیله بارد کونه ووقته وهوایه کذلك حار اولانه دینکله ضد اولور صنبور مزبوردن مأخوذ در یقال غداة صنبر ای باردة وحارة وصنبر حسنوم تعبیر اولنان ایام عجوزك ایکمجی کونیه دینور صنابر جمعیدر ومنه صنابر الشتاء ای شدة برده وشاعرك اشبوه بطعم الشحم والسدیف ونسق *المحض فی الصنبر والصرّاد* یتنده نونك ورانك تشدیدی وبانك کسره سی ضرورت وزن ایچوندر الصنبر جعفر وزننده انجه وضعیف اولان شیئه دینور صنبر زبرج وزننده برطاغك آدیدر وبوصنبر لفظندن مصحف دکلدر الصنخر حای مهمله ایله جردحل وزننده والصنخر خنصر وزننده والصناخر غلابط وزننده والصنخر غلیظ وزننده بغایت ایری جثه لو ارکك دوه یه دینور وکی ارسلانی کبی عظیم الوجود طویل القامه آدمه دینور

وصنخر

وصنخر خنصر وزننده قوریمش خرما قورغنه دینور وصنخر جردحل وزننده احمق وبون آدمه دینور الصنعر جردحل وزننده بدخوی آدمه دینور یقال هو صنعر ای الشئ الخلق الصنافر فایله علابط ووزننده هر شیئك بیغمش صرف وخالصنه دینور الصنافرة هایله پدری نامعلوم اولان اولده دینور یقال ولد صنافرة ای لایعرف له ابت بو معنادندر که عمر بن الخطاب رضی الله عنه بصنافرة دیرلر الحقه بمنقطع الارض بالخاتق معناسنه یعنی حق تعالی آنی اقصای مغربده منتهای ارضه الحاق ایلیوب که معدوم وکتنبام ایلسون دیمکدن کنایه در الصورة صادك ضمیله شکل معناسنه در که فارسیده پیکر دینور ترکیده قیلق تعبیر اولنور جمعی صور در صرد وزننده وصور در عنب وزننده وصور در صادك ضمیله که بو جمع جنسی در یقال شئ حسن الصورة ای الشکل مؤلفك بصائرده بیانته کوره صورت اعیان اشیانك مابه الانتقاش اولوب وسائردن مابه الامتیازی اولان نسنه دن عبارتدر وبو ایکی کونه دن بری محسوس درکه خاصه وعامه بلکه مطلقا انسان واکثر حیوان آنی ادراك ایدر انسانك وحمار وفرسك بالمعاینه صورتلری کبی وبریسی معقول درکه آنی خاصه ادراك ایدوب عامه ادراك ایلز انسانك مختص اولدیغی عقل ورویت وهر شیئك مخصوص اولدیغی معانی کبی واشبو ایکی نوعه اشبو خلقناکم ثم صورناکم الایه کریمه سنده اشارت ربانی واقعدر واشبو ان الله خلق آدم علی صورته حدیثنده صورتدن مراد انسانك مختص اولدیغی هیئت وقیافتدر که بصر وبصیرتله مدرکدر وحق تعالی آنکله انسانی مخلوقات کثیره اوزره تفضیل ایلشدر وبوراده حق تعالی یه اضافتی علی سبیل الملك اولوب حاشا علی وجه البعضیة والتشبیه دکلدر تنه که بیت الله وناقة الله دخی علی سبیل التشریف درانتهی وصوره نوع وصفت معناسنه استعمال اولنور قال الشارح ومنه الحدیث المذکور ان الله خلق آدم علی صورته ای صفته ومنه یقال صورة الفعل کذا ای هیئته وصورة الامر کذا ای صفته الصیر کپس وزننده صورتی پك خوب اولان شیئه دینور یقال شئ صیر ای حسن الصورة التصویر تفعیل وزننده برنسنه یه صورت ویرمك وصورتلو قلق وبرشیئك صورتی رسم ونقش ایلمك معناسنه در التصور تفعل وزننده آندن مطاوعدر صور تلمك معناسنه در یقال صوره صورة حسنة فتصور ای تشکل تصدیق مقابلی اولان تصور مرتبهٔ ثانیه ده بوندن مأخوذ در وبره دوشمك معناسنه در که هدبه واماله معناسندن مأخوذ در یقال ضربه فتصور ای سقط الصورة صادك فتحی واولوك سکونیله کیجیك علتنه شبیه برعارضه در که انسانك باشنه عارض اولمغله دائما باشی بتلمك کبی قاشوب قارشدیرمغه اشتهایدر تقول احدفی رأسی صورة وهی شبه حکة فیه حتی یشتهی ان یفلی بعض اتمهاتده تأثیر بخاردن باشده عارض اولان قوکاق ایله ده مفسردر الصور دور وزننده سیلمك معناسنه در یقال صار الرجل یصور صورا اذا صوت وبرنسنه یی برطرفه طوغری اکمك علی قول اکوب دوشورمك معناسنه در یقال صار الشئ اذا اماله اوهدبه قال فی الاساس صار عنقه الی وتقول صرت الغصن لاجتنی التمر وبرشیئه اماله وجه ایلمك معناسنه در که یونلمك تعبیر اولنور یقال صار وجهه الیه یصوره ویصیره اذا اقبل به وبرنسنه یی فصل وقطع ایلمك معناسنه در یقال صار الشئ اذا قطعه وفصله ویقال صار الحاکم الحکم اذا قطعه وفصله وصور اسم اولور خرده وصغیر خرما آغاجلرینه علی قول بریده درطوب مجتمع اولنلرینه دینور جمعی صیران کلور نیران وزننده وبونك مفردی بوقدر ونهرك قیسنه دینور یقال قعد فی صور النهر ای شطه وخرما آغاجنك کوکنه دینور وصور مادرین قریه سنده برقلعه آدیدر وبیوك صفحه سنه اطلاق اولنور میل معناسندن بمعنی مفعولدر یقال ضرب صوره ای لبته یعنی صفحه عنقه بنوصور عربدن بربطن در الصوّار کتان وزننده سس معناسندن مبالغه در پك چوق اوتی قوشه وصف اولور یقال عصفور صوّار ای صوات لکن شارح بوتی چاغرانه وازان ایکدی قوش ایله بیان ایلشدر حتی اساسده دخی عصفور صوّار ای تجیب اذا دعی عاریله مرسومدر الاصارة همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی برطرفه اکمك علی قول اکوب دوشورمك معناسنه در الانصیار انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال صار الشئ فانصار ای اماله اوهدبه قال اوانهد الصور فتحتینله برطرفه اکیلمك معناسنه در یقال صور الشئ صور امن الباب الرابع اذا مال الاصور صوردن وصفدر برطرفه مائل اولان شیئه دینور یقال شئ اصور ای مائل الصور صادك ضمیله دودك کبی چالدقلری بوینوزه دینورنته که قلندر طائفه سی قوالنورلر صوت معناسندن مأخوذ در یقال نفخ فی الصور وهو قرن ینفخ فیه وصور ساحل بحر شامده بر بلده آدیدر وعبد الله بن صوریا که بوریاوزننده دریهود احبارندن برکسه در که بعد الاسلام مرتد اولدی الصوار کتاب وزننده والصوار غراب وزننده صغر سوریسنه دینور قطیع البقر معناسنه ورائحهٔ طیبه یه دینور وبرمقدار جه مسك تعبیر اولنان عطره دینور جمعی اصوره کلور البسه وزننده الصیار بودخی کتاب وزننده والصوّار رمان وزننده بونارده صغر

سوز یسنه دینور وصوّار بن عند شمس بر رجل در الضارة طاغك یوقریسنه دینور یقال صعد وقعد ضارة الجبل
ای اعلاه وصارة المسك فارة المسك اوله جقدر که مسکی آندن صیرلر وصاره برموضع آدیدر المصوّر مغظم وزننده
بجیر بن اوس نام کسه نك قلجی اسمیدر الصواران تثنیه بنیه سیله آغزك ایکی جانبنده اولان چکه کمکلرینه دینور که
قولق دبنه قدر وارمشدر صوره صادك ضمیله یلمم صدرندن برموضع آدیدر صاری قصر ایله برشعب جبل آدیدر
وبو غیر منصرف در صرف دخی جائزدر صوری سکری وزننده بلاد مزینه ده برصوآدیدر ومدینه قریبنده برصو
اسمیدر صوران سحبان وزننده یمنده برقریه آدیدر وعقیق مدینه قریبنده برموضع آدیدر صوّران صادك
وواومشدده نك فتحیله حمص قضاسنده برسنجاق آدیدر صوّر سکر وزننده خابور کارنده برقریه آدیدر ذوصویر
زبیر وزننده عقیق مدینه ده برموضع آدیدر الصهر صادك کسریله حصملغه دینور قرابت معناسنه در یقال
بینهما صهر ای قرابة وختونت جهتیله اولان حرمته دینور که زوجه نك اناسی وقرنداشی وبکنی کبی اقرب اولان
اقربا سیله زوج بینده اولان حرمت قرابتدن عبارتدر یقال بینهما صهر ای حرمة ختونة وختن معناسنه در که
قاین انا وقاین اتا وبالدزاوله جقدر جمعی اصهار وصهراء کلور کرماء وزننده ومنه الاصهار اختان شارحك بیانینه کوره
صهر مادّه سنده مقالات عدیده واردر امام لیث قولی اوزره ختن صهردر که برقوم ایچره متزوّج اولان کشیدن
عبارتدر پس ابو ان اول آدمك ختن وصهریدر وبعضلره کوره اختان اهل بیت الرجل واصهار اهل بیت المرأه دن
عبارتدر وعند بعض العرب مجموعی اصهاردر واصمی یه کوره احماء من قبل الزوج واختان من قبل المرأه واصهار
بونلری جامعدر وامام فرابه کوره نسب نکاحی حلال اولیان وصهر نکاحی حلال اولان اقربا در بنات عم وخال کبی
وقال الزجاج حرّم الله تعالی من النسب سبعا فی قوله تعالی حرّمت علیکم امهاتکم الی وبناتالاخت
ومن الصهر سبعا فی قوله العزیز وامهاتکم اللاتی ارضعنکم الی وان تجمعوا بین الاختین ولا تنکحوا ما نکح آباؤکم
وازهری بو قولی تصحیح وتصویب ایلدی ومصباحك بیانینه کوره امام خلیلدن منقولدر که صهر اهل بیت المرأه دن
عبارتدر وبعض عرب احماء واختانك مجموعینی صهر عد ایدرلر وازهری دیدیکه صهر قرابات نسایه مشتملدر کرك ذوی
الارحام وکرك ذوات المحارم اولسون ابوین واخوه واولاد اخوه واعمام واخوال وخالات کبی بونلر اصهار الزوج در کذلك
قرابات زوجه مشتملدر ذوی قرابة المحارم اولنلرندن وبونلر اصهار المرأه در وابن السکیت دیدیکه زوج طرفندن اب واخ
وعم کبی قریبلر اجماء در ومرأه طرفندن اولنلر اختان در وصنفینی اصهار جمع ایدر مؤلف دخی بووجه اوزره عومه ذاهب
اولمشدر انتهی وصهر قرومزاره دینور وبرآدمك قرینك زوجنه دینور که داماد اوله جقدر یقال هو صهره ای زوج بنته وقر
قرداشنك زوجنه دیدور که انشته افندی اوله جقدر یقال هو صهره ای زوج اخته قال الشارح قال علی کرم الله وجهه

سبقتکم علی الاسلام طرّا ... غلاما ما بلغت اوان حلم
محمد النبی اخی وصهری ... وحمزة سید الشهداء عمی
وجعفر الذی یصبح ویمسی ... یطیر مع الملائکة ابن اتی
وبنت محمد سکنی وعرسی ... مشوب لحمها بدمی ولحمی
وسبطا احمد ولدای منها ... فمن ذا احمد سهما کسهمی

بوراده صهر قاین آتا دیمکدر المصاهرة مفاعله وزننده والاصهار همزه نك کسریله برقوم وقبیله دن قز آلمقله
داماد اولق معناسنه در یقال صاهر القوم وصاهر فیهم واصهر بهم واصهر الیهم اذا صار فیهم صهرا واصهار
برعسکر آخر عسکره یقلشوب چاتمق معناسنه مستعملدر یقال اصهر الجیش للجیش اذا دنا بعضهم من بعض الصهر
قهر وزننده برآدمه کونش یك تأثیر ایدوب یاقمق معناسنه در یقال صهرته الشمس صهرا من الباب الثالث اذا صحرته
وبرآدم یاشی صهاره ایله یغلمق معناسنه در یقال صهر فلان رأسه اذا دهنه بالصهارة وبرنسنه یی آتشده ارتمك
معناسنه در یقال صهر الشیء اذا اذابه وصهر اتی نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء صهر ای حارّ وچرویش وقوریق
یاغنی اریدوب قاردلق ایلمك معناسنه در یقال صهر الشحم اذا اذابه الانصهار انفعال وزننده ارتمك معناسنه
مطاوعدر یقال صهر الشیء فانصهر ای اذابه فذاب الصهیر امیر وزننده اریدیلوب صیزدرلمش یاغه وسائر
نسنه یه دینور الاصطهار افتعال وزننده بودخی ایچ یاغنی اریدوب صیزدرمق معناسنه در یقال اصطهر الشحم
اذا اذابه وایلك یمك معناسنه در یقال اصطهر الرجل اذا اکل الصهارة وقبا کلرینك صیرتی کونش صعاعندن
ایشلدامق معناسنه در یقال اصطهر الحرباء اذا تلألأ ظهره من حرّ الشمس الصهر صادك ضمیله ظهور کلمه سنك
جمعیدر که صهور وزننده در اتی قاوروب یاغنی اریدوب صیزدران آدمه دینور که قاورمجی ویاغجی اوله جقدر یقال

رجل صهوری شاوی اللحم ومذیب الشحم الصهارة صادك ضمیله کاسه وزننده ذوب اولنمش نسنه یه دینور وذوب
اولنمش چرویش وقوریق پاره لرینه دینور که قاقرداق تعبیر اولنور وایلیکه دینور که کیك ایچره اولور الاصهار
احمیرار وزننده بودخی قیا کلرینك آرقه سی شمسك شعشعه سندن پرلدامق معناسنه در یقال اصهار الحرباء اذا تلألأ
ظهره من حرّ الشمس الصهری صادك کسریله صهریج اسمیدر که صوایرکله جك مصنعه درصهریج تعبیر اولنور
الصیهور طیفور وزننده منبرشکلنده برنسنه در که عربلر چامور دن یاپوب اوزرینه باقر مقوله سی اواسبابی وضع
ایدرلر الصاهور ساهور وزننده ومرادفیدر که غلاف قمره دینور نته که مادّه سنده ذکر اولندی الصیر صادك
فتحی ویانك سکونیله والمصیر میمك فتحیله والصیرورة شیخوخه وزننده رجوع وتحوّلی متضمن اولدرق اولمق یعنی
برنسنه صکره دن بردرلو دخی اولمق معناسنه در یقال صار الامر الی کذا صیرا ومصیرا وصیرورة اذا رجع الیه شارح
دیرکه اشبو صار مادّه سی ایکی کونه مستعملدر بری بلوغ فی الحال درصار زید رجلا کبی که بونده کان بابی کیدر
وبریسی بلوغ فی المضاف درصار زید الی عمرو کبی که بونده رجوع وتحوّلی متضمندر یعنی صکره دن اولمقدر
مصباحك بیانینه کوره برحالتدن برحالته انتقالی متضمندر مثلا صار زید غنیا کبی که ابتداء فقیر ایکن غنی اولدی دیمکدر
وصار الامر الی کذا کبی که عاقبت ایش اکا واروب اویلجه اولدی دیمکدر انتهی وصیر وصیرورة ناسك موردلری اولان
صویه وارمق معناسنه در یقال صار الناس الضیر اذا حضروه وصیر کسمك معناسنه در یقال صار الشیء صیرا اذا قطعه
واوتجیلر وچاربجیلر برلرینه دونوب کلمك معناسنه در یقال صار المتجعون اذا رجعوا الی محاضرهم التصیر تفعیل
وزننده والاصارة اجاره وزننده برنسنه یی برصورته واردروب اولحالده اولدرمق معناسنه در جاهلی تعلیمله عالم
وفقیری اغنا ایله غنی قیلمق کبی یقال صیره الیه واصاره الیه المصیر میمك فتحیله مصدر میمی در که ذکر اولندی واسم
مکان اولور عرفده صولرك آقوب واردیغی موضعه دینور الصیر صادك کسریله شول صویه دینور که دائما ناس
اکا واروب حاضر اولورلر وبرایشك عاقبت وسرانجامنه دینور بونده صادك فتحیله ده لغتدر وبرشیئك براوجنه
وبرناحیه سنه اطلاق اولنور تقول انا علی صیر من امر کذا ای علی ناحیة منه وقوپاریغنه دینور یقال نظر من صیر
الباب ای من شقه وبالق صلاموره سنه دینور تقول اکلت صیرا ای صحناة وعند البعض صلاموره یه شبیه برنسنه
اسمیدر وصلاموره یاپله حق طوزلمش خرده بالقلره دینور ویهودطائفه سنك خاخاملرینه دینور اسقف الیهود معناسنه
وصیر طی بلادنده جبل اجأ عندنده برطاغك آدیدر که سیراف ایله عمان بینلرنده در ونجد اولکه سنده برموضع آدیدر
الصیور والصیورة صادك فتحی ویانك تشدیدیله بودخی برایشك عاقبت وسرانجامنه دینور وبوفیعول وزننده در
یقال رجع صیوره وصیورته الی کذا ای مآله وعاقبته وصیور عقل وهوشه اطلاق اولنور که رأی ورشدایله برامرك
عاقبتنی ادراك واول امری سرانجامنه ابلاغ ایدر یقال ماله صیوری عقل ویقال ماله بذم ولاصیور وهومایصیر
الیه من رأی وشول قوریمش چایره اطلاق اولنور که یغمور یاغوب تازه لندکدن صکره ینه دواب ومواشی برزمان
دخی رعی ایده لر الصائرة بودخی ذکر اولنان چایره اطلاق اولنور یقال المواشی ترعی الصیور والصائرة وهوالکلاء
الیابس یوکل بعد خضرته زمانا الصیرة صادك کسریله قیون وکچی وصغیر آغیلنه اطلاق اولنور جمعی صیر
کلور که جنسی در وصیر کلور عنب وزننده وصیره یمنده عدن ابین ترابنده برطاغك آدیدر وجوف نام محلده بنوفهم
جماعتندن برخانمان آدیدر یوم صیره ایام عربدن بریوم معروفدر الصیارة کتابه وزننده بودخی صغروقیون وکچی
آغیلنه دینور ام صیور سفود وزننده شول مشنبه وملتبس وپیچیده خصوص ومادّه یه اطلاق اولنور که
رأی وتدبیره منفذ ومدخلی اولمیه صیره تمره وزننده یمنده برموضع آدیدر الصیر کبس وزننده
جماعته اطلاق اولنور وقبر ومزاره اطلاق اولنور الصیار دیار وزننده زیل آوازینه
دینور تقول سمعت الصیاری صوت الصنج التصیر تفعل وزننده برکسه
خلق یاخلق جهتیله پدرینه بکزه مك معناسنه در که پدرینه
چکمك تعبیر اولنور یقال تصیر اباه اذا نزع
الیه فی الشبه نجز بحمد الله
تعالی

م

قد تم طبع الجلد الاوّل من الاوقیانوس فی ترجمة القاموس بالعون الربّانی ویتلوه الجلد الثانی بالتسهیل الصمدانی
ان شاء الله تعالی والحمد له والصلوة علی نبیه اوّلا وآخرا فی اواسط ذی الحجة الشریفة لسنة ثلثین ومائتین والف

Süleymaniye Kütüphanesi
Esat Efendi
Yeni Kayıt
Eski Kayıt
327